BIBLIJA

STARI I NOVI SAVEZ

NOVI REVIDIRANI PREVOD

SADRŽAJ

[1] Originalni Stari Savez ili „Tanah“ na hebrejskom, sastoji se iz tri dela: Zakon (hebrejski „Tora“), Proroci („Neviim“) i Spisi („Ketuvim“). Ovaj Stari Savez sadrži redosled knjiga ustanovljen u opšteprihvaćenim prevodima Biblije, koji je hronološki i tematski neuporedivo smisleniji.
[2] U Septuaginti 1. i 2. Samuelova su naslovljene 1. i 2. o kraljevima, tako da su današnje knjige pod tim nazivom zapravo bile 3. i 4. knjiga o kraljevima u starim Biblijama do 1516. godine.

Pisac: Mojsije
Mesto pisanja: Pustinja
Pisanje završeno: kasni period lutanja po pustinji, do 1460. pre n. e.
Obuhvata vreme: Od Stvaranja do oko 1854. pre n. e.

PRVA KNJIGA MOJSIJEVA
ILI
POSTANJE

1 U početku stvori Bog[*] nebesa[*] i zemlju.
2 Zemlja je postala bezlična i prazna, i
tama je bila nad spoljašnjošću bezdana, a
duh Božji je treperio nad površinom voda. **3** I
Bog reče: „Neka bude svetlost.“ I nastala je
svetlost. **4** Bog je video da je svetlost dobra, i
Bog je razdvojio svetlost od tame. **5** Bog je
svetlost nazvao dan, a tamu je nazvao noć. I
bilo je veče i bilo je jutro – dan jedan.
6 Zatim Bog reče: „Neka bude nebeska
sfera između voda i neka se razdvoje vode od
voda.“ **7** Tada je Bog načinio nebesku sferu i
razdvojio vode ispod *atmosfere* od voda
iznad *atmosfere*. I bilo je tako. **8** Bog je nebe-
sku sferu nazvao nebesa. I bilo je veče i bilo
je jutro – dan drugi.
9 Zatim Bog reče: „Neka se vode ispod
nebesa sakupe na jedno mesto i neka se po-
kaže kopno.“ I bilo je tako. **10** Bog je kopno
nazvao zemljom, a sakupljene vode nazvao je

---

[*] **1:1** Ime (šem) na hebrejskom jeziku označava osobinu, karakter, titulu, autoritet, čast. Prvo Božje ime koje se pominje u Bibliji je *„Elohim,“* množina veličanstva (vidi Izl. 7:1; 11:3) od „El,“ u značenju „moćan,“ „jak,“ „tvorac“ (Post. 1:1; Pnz. 5:24; Isa. 54:5; Jer. 32:27; Isa. 45:18; Ps. 68:7). Složenice od „El“ su „El Šadaj“ („Bog Svemogući“ – Post. 17:1; 28:3; 35:11; Izl. 6:3; Ps. 91:1,2); „El Elion“ („Bog Najviši“ – Post. 14:19; Ps. 9:2; Dan. 7:18,22,25) i „El Olam“ („Bog Večni“ – Post. 21:33); „El Kana“ („Moćni Revnitelj, pravedan, revnostan, ljubomoran“ – Izl. 20:5; 34:14), „El Roi“ („Moćni koji vidi“ – Post. 16:13).
Sledeće ime *„Jehova“* potiče od glagola „biti,“ „postojati“ (Post. 4:3; Izl. 6:3), uključujući složenice koje otkrivaju dodatne činjenice o Božjem karakteru: „Jehova Jire“ („Gospod će se postarati“ – Post. 22:14), „Jehova Nisi“ („Gospod je moja Zastava“ – Izl. 17:15), „Jehova Šalom“ („Gospod je Mir“ – Sud. 6:24), „Jehova Savaot“ („Gospod nad vojskama“ – 1 Sam. 1:3; 17:45), „Jehova Makadešem“ („Gospod vaš Posvetitelj“ – Izl. 31:13), „Jehova Roi“ („Gospod Pastir moj“ – Ps. 23:1), „Jehova Cidkenu“ („Gospod naša Pravednost“ – Jer. 23:6), „Jehova Šamah“ („Gospod je tu“ – Ezek. 48:35), „Jehova Elohim Izrael“ („Gospod Bog Izraelov“ – Sud. 5:3; Isa. 17:6).
Božje ime *„Adonaj“* množina je od „gospodar,“ „vlasnik“ – Post. 15:2; 40:1; Izl. 21:8; Još. 7:8.
Ime *„Atik“* (Dan. 7:9,13,22) znači „Pradavni,“ dok *„Kadoš“* znači „Sveti“ (Isa. 40:25).
Sam Bog je objasnio kako treba shvatiti Njegova imena (Izl. 23:21; 33:18-23; 34:6,7; vidi takođe Isa. 7:14; 9:6 i Mat. 1:21).
Na grčkom jeziku nalazimo sledeća imena:
i) *„Teos“* u značenju a) „pravi Bog“ – Mat. 23:9; Rim. 3:30; b) „jedinstven“ – 1 Tim. 1:17; Jvn. 17:3; Otk. 15:4; 16:7; c) „uzvišen“ – Dela 17:24; Jev. 3:4; Otk. 10:6; d) „Spasitelj“ – Jvn. 3:16; 1 Tim. 1:1; 2:3; 4:10.
ii) *„Kirios“* ili „Gospod“ (Mat. 1:22). Primenljivo i na Hrista (Dela 2:36; Rim. 10:9; Otk. 19:16).
iii) *„Despotos“* – „Gospodar“ (Luk. 2:29; Dela 4:24; Otk. 6:10; 2. Pet. 2:1; Jud. 1:4).
iv) Novi Savez posebno otkriva Boga kao našeg ličnog Oca kroz veru u Hrista (Mat. 7:11; Jak. 1:17; Jev. 12:5-11; Jvn. 15:16; 16:23; Ef. 2:18; 3:15; 1 Sol. 3:11). Bog kao *„Otac“* objavljuje se 15 puta u Starom Savezu i čak 245 puta u Novom Savezu.
v) Hrist, Sin Božji (Mat. 3:17; 8:27-29; 16:13-18; Ps. 2:7; Jev. 1:5,6; Jvn. 1:34,49; 6:69), kroz koga je sve stvoreno (Kol. 1:15-17; Jvn. 1:3), kanal života (1. Kor. 8:6; 1. Tim. 2:5; 1. Kor. 10:4), Spasitelj (2. Pet. 1:11; 3:18; Isa. 63:8-9) i Zastupnik (1. Jov. 2:1; Rim. 8:34; 1. Tim. 2:5; Jev. 9:15,24).

[*] **1:1** „Nebesa“ u množini (heb. „šamajim“), ili univerzum na savremenom jeziku.

morima. I Bog je video da je to dobro. **11** Zatim Bog reče: „Neka iz zemlje nikne trava, bilje koje nosi seme, plodno drveće koje po svojim vrstama[*] na zemlji rađa plod u kome je njegovo seme.“ I bilo je tako. **12** Zemlja je pustila iz sebe travu, bilje koje nosi seme po svojim vrstama i drveće koje rađa plod u kome je seme po njegovim vrstama. I Bog je video da je to dobro.[*] **13** I bilo je veče i bilo je jutro – dan treći.

14 Zatim Bog reče: „Neka u nebeskoj sferi budu izvori svetlosti da dele dan od noći, i da služe kao znakovi za posebna vremena,[*] dane i godine. **15** Neka svetle u nebeskoj sferi i obasjavaju zemlju.“ I bilo je tako. **16** Bog je načinio dva velika izvora svetlosti, veći da upravlja danom i manji da upravlja noći, a uz to i zvezde. **17** Tako ih je Bog postavio u nebeskoj sferi da obasjavaju zemlju, **18** i da upravljaju danom i noći i da dele svetlost od tame. I Bog je video da je to dobro. **19** I bilo je veče i bilo je jutro – dan četvrti.

20 Zatim Bog reče: „Neka u vodama provrvi mnoštvo živih duša, i neka leteća stvorenja lete nad zemljom po nebeskoj sferi.“ **21** Tada je Bog stvorio velike morske životinje i sve žive duše što se miču, koje su provrvele u vodama po svojim vrstama, i sva krilata stvorenja po svojim vrstama. I Bog je video da je to dobro. **22** Tada ih je Bog blagoslovio rečima: „Budite plodni i množite se i napunite vode u morima, i neka se stvorenja koja lete namnože na zemlji.“ **23** I bilo je veče i bilo je jutro – dan peti.

24 Zatim Bog reče: „Neka zemlja pusti iz sebe žive duše po svojim vrstama, stoku, druge životinje što se miču i divlje životinje zemaljske po svojim vrstama.“ I bilo je tako. **25** I Bog je načinio divlje životinje zemaljske po njihovim vrstama, stoku po njenim vrstama i sve druge životinje što se miču na zemlji po njihovim vrstama. I Bog je video da je to dobro.

26 Zatim Bog reče: „Hajde da načinimo čoveka po svom obličju, sličnog nama,[*] i neka upravlja nad morskim ribama, nad stvorenjima koja lete po nebu, nad stokom, nad svom zemljom i nad svim drugim životinjama što se miču po zemlji.“ **27** I Bog je stvorio čoveka po svom obličju, po obličju Božjem stvorio ga je – muškarca i ženu stvorio ih je. **28** Zatim ih je Bog blagoslovio i rekao im: „Rađajte se i množite se, napunite zemlju i potčinite je. Budite dominantni nad morskim ribama, nad letećim stvorenjima po nebu i nad svim stvorenjima što se miču po zemlji.“

29 Zatim Bog reče: „Evo, dajem vam sve bilje koje nosi seme po svoj zemlji, i sve drveće s plodovima u kojima je seme. Neka vam to bude za hranu. **30** A svim divljim životinjama zemaljskim i svim stvorenjima koja lete po nebesima i svim živim dušama što se miču po zemlji dao sam za hranu sve zeleno bilje.“ I bilo je tako.

31 I Bog je pogledao sve što je načinio i bilo je veoma funkcionalno. I bilo je veče i bilo je jutro – dan šesti.

2

Tako su bili dovršeni nebesa i zemlja i svi njihovi elementi. **2** Do sedmog dana Bog je dovršio svoje delo koje je načinio, i sedmog dana je počinuo od svih dela koja je načinio. **3** I Bog je blagoslovio sedmi dan i posvetio ga, jer je tog dana počinuo od svih svojih dela koja je Bog stvorio i načinio.

4 Ovo je zapis o poreklu nebesa i zemlje u vreme kada su stvoreni, onog dana kada je Gospod Bog načinio zemlju i nebesa. **5** I svaku biljku poljsku, pre nego što je bila na zemlji, i sav zeleniš poljski, pre nego je iznikao;

---

[*] **1:11** Hebrejski „min“ – genetski prototip sa mogućnošću varijacija ali i ograničenjem unutar vrste koje varijacije ne mogu da pređu.

[*] **1:12** „Dobro“ = funkcionalno.

[*] **1:14** Ili: „praznike.“

[*] **1:26** Vidi: Kološanima 1:15-16.

jer Gospod Bog još nije bio pustio kišu na zemlju, niti je bilo čoveka da radi zemlju. **6** Ali sa zemlje se dizala para i natapala svu površinu zemlje.

7 Gospod Bog je oblikovao čoveka od zemaljskog praha[*] i udahnuo mu u nozdrve dah života, i čovek je postao duša živa. **8** Gospod Bog je zasadio vrt u Edenu, prema istoku, i tamo je smestio čoveka koga je oblikovao. **9** Tako je Gospod Bog učinio da iz zemlje nikne raznovrsno drveće prijatno za gledanje i čiji je plod dobar za jelo, kao i drvo života usred vrta i drvo spoznanja dobra i zla.

10 Iz Edena je tekla reka koja je natapala vrt, i odande se delila u četiri toka. **11** Prvom je ime Fison i on teče oko cele zemlje Havile, gde ima zlata. **12** Zlato te zemlje je dobro. Tamo ima i smole od bdela[*] i kamena oniksa. **13** Drugoj reci je ime Gihon i ona teče kroz celu zemlju Huš. **14** Trećoj reci je ime Hidekel[*] i ona teče istočno duž Asirije. Četvrta reka je Eufrat.

15 Gospod Bog je uzeo čoveka i smestio ga u edenski vrt da ga obrađuje i da se brine o njemu. **16** Tada je Gospod Bog dao čoveku ove upute rekavši: „Sa svakog jestivog drveta u vrtu jedi. **17** Ali s drveta spoznanja dobra i zla ne jedi, jer onog dana kada budeš jeo s njega, sigurno ćeš umreti.“

18 Gospod Bog je zatim rekao: „Nije dobro da čovek bude sam. Načiniću mu pomoćnicu da ga dopunjuje.“[*] **19** Gospod Bog je od zemlje oblikovao sve divlje životinje poljske i sva stvorenja koja lete po nebesima, i dovodio ih je pred čoveka da vidi kako će koje stvorenje nazvati. Kako je čovek nazvao svaku živu dušu, tako joj je bilo ime. **20** Tako je čovek davao imena svoj stoci i svim stvorenjima koja lete po nebesima i svim divljim životinjama poljskim, ali se za čoveka nije našla pomoćnica koja bi ga dopunjavala. **21** Zato je Gospod Bog pustio dubok san na čoveka, i dok je čovek spavao, uzeo mu je jedno rebro i zatim je to mesto popunio mesom. **22** Gospod Bog je od rebra koje je uzeo čoveku načinio ženu i doveo je čoveku.

23 Tada je čovek rekao: „Evo napokon kost od mojih kostiju. I meso od mog mesa. Neka se zove čovečica,[*] jer je uzeta od čoveka.“ **24** Zato će čovek ostaviti svog oca i svoju majku i prionuće uz svoju ženu i postaće oboje jedno telo. **25** Oboje su bili goli,[*] čovek i njegova žena, ali se nisu stideli.

3 A zmija je postala lukavija od svih životinja poljskih koje je Gospod Bog načinio, i rekla je ženi: „Da li je Bog zaista rekao da ne jedete sa svakog drveta u vrtu?“ **2** A žena odgovori zmiji: „Možemo jesti plodove s drveća u vrtu. **3** Ali za plod s drveta koje je usred vrta, Bog je rekao: ‘Ne jedite ga i ne dirajte ga da ne umrete.’“ **4** Na to zmija reče ženi: „Ne, sigurno nećete umreti.[*] **5** Jer Bog zna da će vam se onog dana kada ga budete jeli otvoriti oči i da ćete postati kao bogovi, znajući dobro i zlo.“

6 Tada je žena videla da je drvo dobro za jelo, da je primamljivo i požudno za oči i za sticanje spoznaje. I uzela je plod njegov i jela ga. I takođe je dala i svom mužu, kad je bio s

[*] **2:7** Ili zemaljskih elemenata. Preko 95% tela čovečijeg čine kiseonik, ugljenik, vodonik i azot, a ostatak svi ostali elementi. Izraz za zemlju na hebrejskom jeziku je „adama.“

[*] **2:12** „Bdel“ je mirisna smola slična smirni.

[*] **2:14** Hebrejsko ime za reku Tigar.

[*] **2:18** Kao idealni partner ili odgovarajući pratilac nasuprot njemu.

[*] **2:23** Na hebrejskom: čovek – iš, žena (čovečica) – iša.

[*] **2:25** Hebrejska reč za kožu – „or“ – ista je kao reč za svetlost, što ukazuje da su pre Pada ljudi bili „obučeni“ u odeću od svetlosti slave Božje, te im stoga golotinja nije predstavljala problem. Vidi 2. Mojsijeva 34:35; 2. Korinćanima 3:7; Matej 17:2.

[*] **3:4** Ideja u urođenoj bezuslovnoj besmrtnosti jedna je od ključnih obmana satanizma iz koje su se razvila verovanja o nekom obliku zagrobnog života. Jedino Bog ima besmrtnost (1. Timoteju 6:16), dok je stvorena bića mogu imati samo pod uslovom poslušnosti (Postanje 2:17) ili kao pali grešnici po Hristu (Jovan 3:16; 1. Jovanova 5:11,12).

njom, pa je i on jeo. **7** Tada su im se otvorile oči i shvatili su da su goli. Zato su spleli smokvino lišće i napravili sebi pokrivala za bedra.

8 I čuli su glas Gospoda Boga, koji je išao vrtom za dnevnog povetarca, pa su se čovek i njegova žena sakrili od lica Gospoda Boga među drvećem u vrtu. **9** Gospod Bog je dozivao čoveka rečima: „Gde si?“ **10** On mu je odgovorio: „Čuo sam tvoj glas u vrtu, ali sam se uplašio jer sam go pa sam se zato sakrio.“ **11** Tada on upita: „Ko ti je kazao da si go? Da nisi jeo s drveta s kog sam ti dao uput da ne jedeš?“ **12** Čovek odgovori: „Žena koju si mi dao da bude uz mene, ona mi je dala plod s drveta pa sam ga jeo.“[*] **13** Tada Gospod Bog upita ženu: „Šta si to uradila?“ A žena odgovori: „Zmija me je prevarila pa sam jela.“

14 Gospod Bog zatim reče zmiji: „Zato što si to učinila, neka si prokleta među svom stokom i među svim divljim životinjama poljskim. Na stomaku ćeš se vući i prah ćeš jesti u sve dane svog života. **15** Staviću neprijateljstvo između tebe i žene i između tvog semena i njenog semena. Ono[*] će ti glavu zdrobiti, a ti ćeš ga u petu raniti.“

16 Ženi reče: „Veoma ću umnožiti tvoje muke u trudnoći i u bolovima ćeš decu rađati. Žudećeš za svojim mužem, a on će nad tobom gospodariti.“

17 A Adamu reče: „Zato što si poslušao glas svoje žene i jeo s drveta za koje sam te uputio s njega da ne jedeš, zemlja neka je prokleta zbog tebe. S mukom ćeš jesti njen rod sve dane svog života. **18** Trnje i korov će ti rasti, a ti ćeš jesti poljsko bilje.[*] **19** U znoju svog lica ješćeš hleb dok se ne vratiš u zemlju, od koje si i uzet. Jer si prah i u prah ćeš se vratiti.“

20 Posle toga, Adam je dao svojoj ženi ime Eva,[*] jer je ona postala majka svima živima. **21** Gospod Bog je načinio Adamu i njegovoj ženi duge haljine[*] od kože i obukao ih. **22** Zatim je Gospod Bog rekao: „Evo, čovek je postao kao jedan od nas u poznavanju dobra i zla. A sada, da ne bi ispružio svoju ruku pa i sa drveta života uzeo plod, jeo ga i živeo doveka...“ **23** Tada ga je Gospod Bog isterao iz edenskog vrta da obrađuje zemlju od koje je i uzet. **24** Tako je on oterao čoveka, i na istočnoj strani edenskog vrta postavio heruvime i plameni mač koji se stalno okretao, da bi čuvali put ka drvetu života.

4 I čovek [Adam] je legao[*] sa svojom ženom Evom i ona je zatrudnela. Kada je rodila Kaina rekla je: „Dobila sam čoveka od Gospoda.“[*] **2** Kasnije je rodila njegovog brata Abela.[*]

Abel je postao pastir, a Kain je postao zemljoradnik. **3** Posle nekog vremena, Kain je prineo Gospodu prinos od plodova zemlje. **4** A Abel je prineo od prvina svog stada, zajedno sa salom. Gospod je s naklonošću pogledao na Abela i na njegov prinos, **5** a na Kaina i na njegov prinos nije obratio pažnju. Kain se žestoko razgnevio i lice mu se namrštilo. **6** Tada Gospod reče Kainu: „Zašto si se razgnevio i zašto ti je lice namršteno? **7** Ako činiš dobro, zar nećeš biti prihvaćen? Ali ako ne činiš dobro, greh vreba na vratima, i on te podstiče, a ti trebaš vladati nad njim.“

8 Posle toga, Kain je rekao svom bratu

---

[*] **3:12-13** Posle Pada, prebacivanje krivice na drugog postalo je norma ponašanja među ljudima.

[*] **3:15** Doslovno: „On,“ seme Ženino, Hrist.

[*] **3:18** Poljsko bilje obuhvata i lekovite biljke koje su posle Pada čoveku postale neophodne za održavanje zdravlja.

[*] **3:20** „Eva“ [hebrejski Hava] znači „živa.“

[*] **3:21** „Odelo“ („beged“) potiče od glagola „izdati“ („livgod“), čime je postalo simbol izdaje Boga, i istovremeno „pokrivalo za telo“ odnosno sramotu (heb. „buša“) nastalu pobunom.

[*] **4:1** Doslovno: „poznao.“ Isti izraz upotrebljen je u 1. Mojsijevoj 19:5,8 i Sudije 19:22.

[*] „Kain“ znači „dobijen, stečen, načinjen.“ Upotrebivši glagol „dobiti“ (hebrejski: kanah), Eva objašnjava zašto je sinu dala ime Kain.

[*] **4:2** Hebrejski: Hevel, „para“ ili „dah“ – nešto što je danas ovde, a nestaje sutra.

Abelu: „Hajdemo u polje.“ I dok su bili u polju, Kain je nasrnuo na svog brata Abela i ubio ga. **9** Kasnije Gospod reče Kainu: „Gde ti je brat Abel?,“ a on odgovori: „Ne znam. Zar sam ja čuvar svog brata?“ **10** Tada mu Bog reče: „Šta si uradio? Krv tvog brata viče k meni sa zemlje. **11** I sada, da si proklet sa zemlje koja je otvorila svoja usta da iz tvoje ruke primi krv tvog brata. **12** Kad budeš obrađivao zemlju, ona će ti uskratiti svoj rod. Bićeš lutalica i begunac na zemlji.“ **13** A Kain na to reče Gospodu: „Moje zlo[*] je preveliko da bi se moglo nositi. **14** Gle, danas me teraš s ove zemlje, i biću skriven od tvog lica. Biću lutalica i begunac na zemlji, i ko me god nađe sigurno će me ubiti.“ **15** Tada mu Gospod reče: „Zbog toga će ko god ubije Kaina pretrpeti sedmostruku osvetu.“ Gospod je postavio znak za Kaina,[*] da ga niko ne ubije kad ga nađe. **16** Tada je Kain otišao od Gospodnjeg lica i nastanio se istočno od Edena u zemlji Nod.[*]

17 Posle toga, Kain je legao sa svojom ženom i ona je zatrudnela i rodila Enoha. Tada je sazidao grad koji je nazvao po imenu svog sina Enoha. **18** Enohu se rodio Gaidad. Gaidadu se rodio Mehujael, Mehujaelu se rodio Matusal, a Matusalu se rodio Lameh.

19 Lameh je uzeo dve žene. Prva se zvala Ada, a druga Sila. **20** Ada je rodila Jabala. Od njega potiču oni koji žive pod šatorima i drže stoku. **21** Njegov brat se zvao Jubal. Od njega potiču svi koji sviraju harfu i frulu. **22** Sila je rodila Tubalkaina, kovača raznovrsnog alata od bakra i gvožđa. Tubalkainova sestra bila je Nama. **23** A Lameh je rekao svojim ženama, Adi i Sili: „Čujte glas moj, žene Lamehove, poslušajte besedu moju: Ubio sam čoveka koji me je ranio, mladića koji me je udario. **24** Ako će Kain biti osvećen sedam puta, onda će Lameh sedamdeset i sedam puta.“

25 Adam je opet legao sa svojom ženom i ona je rodila sina i dala mu ime Set,[*] jer je rekla: „Bog mi je dao drugog potomka umesto Abela koga je Kain ubio.“ **26** A i Setu se rodio sin kome je dao ime Enos. U to vreme počelo se prizivati Gospodnje ime.[*]

5 Ovi svici su rodoslovna hronika Adamova. Onog dana kada je Bog stvorio čoveka, po obličju Božjem ga je načinio. **2** Stvorio je muškarca i ženu. Zatim ih je blagoslovio i onog dana kada su bili stvoreni nazvao ih je čovek.

3 Kada je Adam imao sto trideset godina, rodio mu se sin, njemu sličan, po njegovom obličju, i dao mu je ime Set. **4** Nakon što mu se rodio Set, Adam je živeo osamsto godina. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **5** Tako je Adam živeo ukupno devetsto trideset godina, a zatim je umro.

6 Kada je Set imao sto pet godina, rodio mu se Enos. **7** Nakon što mu se rodio Enos, Set je živeo još osamsto sedam godina. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **8** Tako je Set živeo ukupno devetsto dvanaest godina, a zatim je umro.

9 Kada je Enos imao devedeset godina, rodio mu se Kajinan. **10** Nakon što mu se rodio Kajinan, Enos je živeo još osamsto petnaest godina. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **11** Tako je Enos živeo ukupno devetsto pet godina, a zatim je umro.

12 Kada je Kajinan imao sedamdeset

---

[*] **4:13** Hebrejski „avon“: krivica za greh.

[*] **4:15** Linija vodećih pobunjenika protiv Boga u pretpotopnom periodu može se pratiti od Kaina, Enoha i Lameha (Post. 4:17-24), da bi se nastavila posle Potopa preko Hamovih potomka Hanana i Huša i dalje od Nimroda (Post. 9:18, 21-27; 10:6-12, 15-20; 11:1-9; vidi takođe fusnote za 1. Sam. 5:2 i 7:4). Tajna društva se pozivaju na ovo nasleđe.

[*] **4:16** „Nod“ znači „izbeglištvo.“

[*] **4:25** „Set“ znači „dat, dodeljen, naknada.“

[*] **4:26** Zbog sve izraženije polarizacije između pobožnih i nepobožnih u to vreme je verovatno zaživeo neki oblik organizovanog bogosluženja.

godina, rodio mu se Mahalalel. **13** Nakon što mu se rodio Mahalalel, Kajinan je živeo još osamsto četrdeset godina. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **14** Tako je Kajinan živeo ukupno devetsto deset godina, a zatim je umro.

15 Kada je Mahalalel imao šezdeset pet godina, rodio mu se Jared. **16** Nakon što mu se rodio Jared, Mahalalel je živeo još osamsto trideset godina. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **17** Tako je Mahalalel živeo ukupno osamsto devedeset i pet godina, a zatim je umro.

18 Kada je Jared imao sto šezdeset i dve godine, rodio mu se Enoh. **19** Nakon što mu se rodio Enoh, Jared je živeo još osamsto godina. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **20** Tako je Jared živeo ukupno devetsto šezdeset i dve godine, a zatim je umro.

21 Kada je Enoh imao šezdeset i pet godina, rodio mu se Metuselah. **22** Nakon što mu se rodio Metuselah, Enoh je hodio s Bogom još trista godina. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **23** Tako je Enoh živeo ukupno trista šezdeset i pet godina. **24** Enoh je sve vreme hodio sa Bogom i nestao, jer ga je Bog uzeo.

25 Kada je Metuselah imao sto osamdeset i sedam godina, rodio mu se Lameh. **26** Nakon što mu se rodio Lameh, Metuselah je živeo još sedamsto osamdeset i dve godine. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **27** Tako je Metuselah živeo ukupno devetsto šezdeset i devet godina, a zatim je umro.

28 Kada je Lameh imao sto osamdeset i dve godine, rodio mu se sin. **29** Dao mu je ime Noje,[*] rekavši: „On će nam doneti utehu u našem poslu i u mukama naših ruku koje nam zadaje zemlja koju je Gospod prokleo.“ **30** Nakon što mu se rodio Noje, Lameh je živeo još petsto devedeset i pet godina. Za to vreme rađali su mu se sinovi i kćeri. **31** Tako je Lameh živeo ukupno sedamsto sedamdeset i sedam godina, a zatim je umro.

32 A Noje kad je napunio petsto godina, rodili su se Noju Sim, Ham i Jafet.

6 Kad su se ljudi namnožili na zemlji i kad su im se rodile kćeri, **2** sinovi Božji videvši kako su ljudske kćeri lepe, uzimali su ih sebi za žene, sve koje su izabrali.[*] **3** Tada je Gospod rekao: „Neće se moj Duh doveka sporiti sa čovekom, jer je on samo telo.[*] Neka mu još sto dvadeset godina.“

4 U to vreme, a i kasnije, bilo je divova,[*] kad su sinovi Božji dolazili k kćerima ljudskim a one su im rađale decu. Bili su to silni, znameniti ljudi, koji su živeli u staro doba.

5 Gospod je video da čovek čini veliko zlo na zemlji i da je svaka misao njegovog srca uvek usmerena ka zlu. **6** Tada je Gospod zažalio što je načinio čoveka na zemlji, i ražalostio se u srcu. **7** I Gospod je rekao: „Zbrisaću s lica zemlje ljude koje sam stvorio, i ljude i stoku i sve životinje što se miču i stvorenja koja lete po nebesima, jer sam zažalio što sam ih načinio.“ **8** Ali Noje je našao milost u Gospodnjim očima.

9 Ovo su događaji iz Nojevog života. Noje je bio pravedan čovek, bezazlen među svojim savremenicima. Noje je hodio sa Bogom. **10** Noju su se rodila tri sina: Sim, Ham i Jafet. **11** A zemlja se iskvarila u očima Božjim i napunila se nasiljem. **12** Bog je pogledao zemlju i ona je bila iskvarena, jer je svako telo iskvarilo svoj put na zemlji.

13 Posle toga, Bog je rekao Noju: „Kraj svakom telu dođe pred lice moje, jer je zbog njih zemlja puna nasilja; i evo, uništiću ih zajedno sa zemljom. **14** Napravi sebi barku od

[*] **5:29** „Noje“ [Noa] znači „počinak, odmor, uteha.“

[*] **6:2** Pobožni muškarci su se ženili sa nepobožnim devojkama što je dovelo do raspada porodice i velike moralne dekadencije. Ovaj obrazac moralnog propadanja često će se ponavljati u istoriji Božjeg naroda.

[*] **6:3** Vidi Rimljanima 8:5-8; 1. Korinćanima 2:14; 3:3; Juda 1:19.

[*] **6:4** „Nefilim“ na hebrejskom, od glagola „nefal“ – pasti. Uporedi sa 4. Mojsijeva 13:33.

drveta gofera. Napravi pregrade u barci i premaži je iznutra i spolja smolom. **15** Napravi je ovako: neka barka bude duga trista lakata, široka pedeset lakata i visoka trideset lakata. **16** Na barci napravi prozor, a njen zid neka se završava jedan lakat ispod krova, a ulaz na barci napravi sa strane. Napravi u njoj donji, srednji i gornji sprat.*

17 A ja ću pustiti vode potopa na zemlju da unište svako stvorenje pod nebesima u kome je duh života. Izginuće sve što je na zemlji. **18** A s tobom sklapam savez. Uđi u barku, i s tobom tvoji sinovi i tvoja žena i žene tvojih sinova. **19** U barku uvedi po dvoje od svakog stvorenja, od svake životinje, da s tobom ostanu živi. Neka budu muško i žensko. **20** Od stvorenja koja lete, po njihovim vrstama, i od stoke po njenim vrstama, od svih životinja što se miču po zemlji po njihovim vrstama, po dvoje neka uđu s tobom da ostanu živi. **21** A ti uzmi sa sobom raznovrsnu hranu što se jede i čuvaj je kod sebe, pa neka služi za hranu i tebi i njima.“

22 Noje je učinio sve onako kako ga je Bog uputio. Učinio je upravo tako.

7 Gospod je rekao Noju: „Uđite u barku, ti i ceo tvoj dom, jer sam video da si pravedan preda mnom usred ovog naraštaja. **2** Od svih čistih životinja uzmi sa sobom po sedmoro, mužjaka i njegovu ženku; a od svih nečistih životinja samo po dvoje, mužjaka i njegovu ženku. **3** Isto tako i od stvorenja koja lete po nebesima po sedmoro, mužjaka i ženku, da im se sačuva vrsta na zemlji. **4** Jer za samo sedam dana pustiću da na zemlju pada kiša četrdeset dana i četrdeset noći; i zbrisaću s lica zemlje sve što postoji, sve što sam načinio.“ **5** Noje je učinio sve onako kako ga je Gospod uputio.

6 Noje je imao šesto godina kada su vode potopa došle na zemlju. **7** Tako je Noje ušao u barku pred vodama potopa, i s njim njegovi sinovi, njegova žena i žene njegovih sinova. **8** Od svih čistih i od svih nečistih životinja, i od stvorenja koja lete i od svega što se miče po zemlji, **9** k Noju u barku ušlo je po dvoje, mužjak i ženka, baš kao što je Bog uputio Noja. **10** Posle sedam dana vode potopa zaista su došle na zemlju.

11 Kad je Noje imao šesto godina,* drugog meseca, sedamnaestog dana u mesecu, tog dana provalili su svi izvori ogromnog vodenog bezdana i otvorile su se brane na nebesima. **12** Kiša je pljuštala na zemlju četrdeset dana i četrdeset noći. **13** Tog dana Noje je ušao u barku, i s njim njegovi sinovi Sim, Ham i Jafet, njegova žena i tri žene njegovih sinova; **14** oni i sve divlje životinje po svojim vrstama, sva stoka po svojim vrstama, sve druge životinje što se miču po zemlji po svojim vrstama, sva stvorenja koja lete po svojim vrstama, sve ptice i sva krilata stvorenja. **15** I tako je k Noju u barku ulazilo dvoje po dvoje, od svake vrste stvorenja u kome je duh života. **16** Od svake vrste stvorenja ušli su mužjak i ženka, baš kao što je Bog uputio Noja. Zatim je Gospod zatvorio vrata za njim.

17 Vode potopa padale su na zemlju četrdeset dana i sve više su rasle i podigle barku, tako da je ona plovila visoko iznad zemlje. **18** Vode su bujale i sve se više dizale nad zemljom, a barka je plovila na površini vode. **19** I vode su toliko preplavile zemlju da su prekrile sve visoke gore pod celim nebesima. **20** Vode su se podigle petnaest lakata iznad

* **6:14-16** Ako se uzme dužina lakta od 45 cm, Barka je bila najmanje 135 m dugačka, 22,5 m široka i 13,5 m visoka. Rađena je na tri etaže, što odgovara ukupnoj površini paluba od oko 9.400 m^2 ili 41.000 m^3 prostora. S naučnog stanovišta, ovaj objekat bio je u plovnom stanju, namenjen za održavanje na vodi, i kapaciteta dovoljnog za smeštaj svih kopnenih vrsta. Kreacionističke studije izvodljivosti pokazuju da je bilo dovoljno spasti oko 1.400 prototipova, te da u Arci nije bilo više od 7.000 životinja i ptica, ostavljajući dovoljno prostora za sav biljni materijal za hranu.

* **7:11** Potop se dogodio 1656 godina posle Stvaranja, ili pre oko 4.500 godina.

potopljenih gora.

21 Tako je izginulo svako stvorenje koje se micalo po zemlji: stvorenja koja lete, stoka, divlje životinje, mnoštvo drugih stvorenja koja vrve po zemlji, kao i svi ljudi. **22** Sve u čijim je nozdrvama bio dah života – sve što je bilo na kopnu – izginulo je. **23** Tako je on istrebio s lica zemlje sve što je postojalo, čoveka, divlje životinje, druge životinje što se miču i stvorenja koja lete po nebesima, sve je bilo istrebljeno sa zemlje. Preživeli su samo Noje i oni koji su bili s njim u barci. **24** A vode su prekrivale zemlju sto pedeset dana.

8 Zatim se Bog setio Noja i svih divljih životinja i sve stoke koja je bila s njim u barci, pa je pustio da zemljom duva vetar, i vode su počele da opadaju. **2** I zatvorili su se izvori vodenog bezdana i brane na nebesima, i tako je prestao pljusak s neba. **3** Vode su se postepeno povlačile sa zemlje; i nakon sto pedeset dana nivo vode je znatno opao. **4** A sedmog meseca, sedamnaestog dana u mesecu, barka se zaustavila na planinama Ararata. **5** Vode su i dalje opadale do desetog meseca. Desetog meseca, prvog dana u mesecu, pojavili su se vrhovi gora.

6 Tako je Noje posle četrdeset dana otvorio prozor na barci koji je bio napravio. **7** Zatim je poslao gavrana koji je odletao i doletao sve dok se vode na zemlji nisu isušile.

8 Kasnije je pustio golubicu da vidi da li su se vode povukle s površine zemlje. **9** Ali golubica nije našla mesto gde bi stala svojom nogom, pa se vratila kod njega u barku jer su vode još uvek pokrivale celu površinu zemlje. On je ispružio ruku, uzeo ju je i uneo u barku. **10** Onda je sačekao još sedam dana, pa je ponovo pustio golubicu iz barke. **11** Predveče mu se golubica vratila, i gle, u kljunu je imala tek otkinut maslinov list, i tako je Noje saznao da su se vode povukle sa zemlje. **12** Onda je sačekao još sedam dana. Zatim je pustio golubicu, ali se ona više nije vratila.

13 A do šesto prve godine, prvog meseca, prvog dana u mesecu, vode na zemlji su se povukle. Noje je otkrio krov na barci i pogledao, i gle, površina zemlje se osušila. **14** Drugog meseca, dvadeset i sedmog dana u mesecu, zemlja je bila potpuno suva.

15 Tada je Bog rekao Noju: **16** „Izađite iz barke, ti i tvoja žena i tvoji sinovi i žene tvojih sinova. **17** Sve vrste životinja koje su s tobom, svako stvorenje: stvorenja koja lete, stoku i sve druge životinje što se miču po zemlji, izvedi sa sobom da vrve po zemlji, da budu plodni i da se namnože na zemlji.“

18 Tada je Noje izašao i s njim njegovi sinovi, njegova žena i žene njegovih sinova. **19** Sva stvorenja, sve životinje što se miču i sva stvorenja koja lete, sve što se miče po zemlji, izašlo je iz barke po svojim vrstama. **20** Noje je podigao oltar Gospodu i od svih čistih životinja i od svih čistih stvorenja koja lete prineo je na oltaru žrtve* paljenice. **21** Gospod je osetio ugodan miris. Zato je Gospod rekao u svom srcu: „Nikad više neću prokleti zemlju zbog čoveka, jer je čovekovo srce sklono zlu od njegove mladosti; i nikad više neću uništiti sve živo kao što sam to sada učinio. **22** Dokle god bude zemlje neće nestati ni setve ni žetve, ni hladnoće ni vrućine, ni leta ni zime, ni dana ni noći.“

9 Bog je blagoslovio Noja i njegove sinove i rekao im: „Rađajte se i množite se i napunite zemlju. **2** Neka vas se boje i neka pred vama strahuju sva stvorenja na zemlji, sva stvorenja koja lete po nebesima, sve što se miče po zemlji i sve morske ribe. U vaše je ruke sve to predato. **3** Sve što se miče što je živo neka vam bude za hranu, kao što sam vam dao i sve zeleno bilje.* **4** Samo ne jedite

* **8:20** Žrtva (heb. „korban“) doslovno znači „približivač“ [Bogu]. Vidi 1. Mojsijeva 3:21; 4:4.

* **9:3** Posle Potopa, trećeg velikog prokletstva na zemlji, i usled znatno izmenjenih uslova života, Bog je dopustio

meso s njegovom dušom, to jest s njegovom
krvlju. **5** Ali vašu ću krv za vaše duše tražiti.
Tražiću je od svake životinje, i od ruke ljud-
ske, od njegovog bližnjeg, tražiću čovekovu
dušu. **6** Ko god prolije čovekovu krv, i nje-
govu će krv proliti čovek, jer je Bog po svom
obličju načinio čoveka. **7** Rađajte se i množite
se, raselite se po zemlji i napunite je."

8 Zatim je Bog rekao Noju i njegovim si-
novima: **9** „Evo, sklapam savez s vama i s va-
šim potomstvom posle vas, **10** i sa svim živim
dušama koje su s vama, s pticama, sa stokom,
sa svim drugim zemaljskim stvorenjima što
su s vama – sa svim što je izašlo iz barke, sa
svim stvorenjima na zemlji. **11** Sklapam sa-
vez s vama: Nikada više svako telo neće izgi-
nuti od voda potopa, i nikada više neće biti
potopa da opustoši zemlju."

12 Bog je još rekao: „Ovo je znak saveza
koji sklapam s vama i sa svim živim dušama
koje su s vama, za sve naraštaje, doveka. **13**
Svoju dugu stavljam u oblak, i ona će služiti
kao znak saveza između mene i zemlje. **14** I
kad god navučem oblak nad zemlju, tada će
se u oblaku pojaviti duga. **15** Ja ću se setiti
saveza između mene i vas i svih živih duša
svake vrste. I nikada više od voda neće nastati
potop da uništi sva stvorenja. **16** Duga će se
pojaviti u oblaku, i ja ću je videti i setiću se
saveza koji će doveka trajati između mene i
svih živih duša, svih stvorenja na zemlji." **17**
Bog je ponovo rekao Noju: „Ovo je znak sa-
veza koji sklapam sa svakim stvorenjem na
zemlji."

18 Nojevi sinovi koji su izašli iz barke bili
su Sim, Ham i Jafet. Kasnije se Hamu rodio
Hanan. **19** Njih trojica su bili Nojevi sinovi, i
od njih je nastalo stanovništvo cele zemlje.

20 Noje je počeo da obrađuje zemlju i
zasadio je vinograd. **21** Jednom kad je pio
vino, opio se i otkrio se u svom šatoru. **22** A
Ham, Hananov otac, video je golotinju svog
oca i otišao da to kaže dvojici svoje braće
koja su bila napolju. **23** Tada su Sim i Jafet
uzeli ogrtač i prebacili ga preko ramena i ušli
hodajući unazad. Tako su pokrili golotinju
svog oca, dok su licem bili okrenuti na drugu
stranu, pa tako nisu videli golotinju svog oca.

24 Kad se Noje probudio, otreznivši se od
vina, i kad je saznao šta mu je učinio najmlađi
sin, **25** rekao je: „Neka je proklet Hanan.
Neka bude sluga slugama svojoj braći." **26** I
još je rekao: „Neka je blagosloven Gospod,
Bog Simov, a Hanan neka bude sluga Simov.
27 Neka Bog da Jafetu da se rasprostrani i da
živi u šatorima Simovim. Neka Hanan i
njemu bude sluga."

28 Noje je živeo još trista pedeset godina
posle potopa. **29** Tako je Noje živeo ukupno
devetsto pedeset godina, a zatim je umro.

10 Ovo su rodoslovni zapisi Nojevih si-
nova, Sima, Hama i Jafeta. Posle po-
topa rodili su im se sinovi. **2** Jafetovi
sinovi bili su Gomer, Magog, Madaj, Javan,
Tubal, Meseh i Tiras.

3 Gomerovi sinovi bili su Aškenaz, Rifat
i Togarma.

4 Javanovi sinovi bili su Elišah, Tarsis,
Kitim i Dodanim. **5** Od njih potiču narodi koji
žive na ostrvima, koji su se proširili po svojim
zemljama, svako prema svom jeziku, prema
svojoj porodici, prema svom narodu.

6 Hamovi sinovi bili su Huš, Misraim, Fut
i Hanan. **7** Hušovi sinovi bili su Seba, Havila,
Sabtah, Rama i Sabtaka. Ramini sinovi su
Šeba i Dedan.

8 Hušu se rodio Nimrod.* On je postao

---

mesnu ishranu za ljude. Ali kao što izraz „sve bilje" podrazumeva samo jestive biljke za čoveka, tako se „sve što se miče" odnosi samo na čiste životinje, koja podela je bila poznata od početka. Dodatni detalji kao „što je živo" i zabrana konzumacije krvi (4. stih) ukazuju na iste zakone koji su kasnije sistematizovani u Levitskoj knjizi 11. glava.

* **10:8-12** Nimrod je utemeljivač političko-religijskog sistema manipulativne centralizacije moći, suprotstavljenog Bogu, koji su kopirali kasniji tirani i vladari,

prvi moćnik na zemlji. **9** Bio je moćan lovac koji se protivio Gospodu. Zato se kaže: „Baš kao Nimrod, moćan lovac koji se protivio Gospodu.“ **10** On je najpre kraljevao nad Vavilonom, Erehom, Akadom i Halnom, u zemlji Senar. **11** Iz te zemlje otišao je u Asiriju i izgradio Ninivu, Rehobot, Halah **12** i Resen koji je bio između Ninive i Halaha: oni zajedno sačinjavaju veliki grad.

13 Misraimu su se rodili Ludim, Anamim, Lehabim, Naftuhim, **14** Patrusim, Hasluhim (od koga potiču Filisteji) i Kaftorim.

15 Od Hanana su potekli Sidon, njegov prvenac, i Het, **16** zatim Jevuseji, Amoreji, Gergeseji, **17** Hiveji, Arkeji, Sineji, **18** Arvadeji, Samareji i Hamateji. Posle su se hananska plemena rasejala. **19** Tako je granica Hananaca bila od Sidona do Gerara, blizu Gaze, pa sve do Sodoma, Gomore, Adme i Sevojima, blizu Laša. **20** To su Hamovi sinovi prema svojim porodicama, prema svojim jezicima, u svojim zemljama, prema svojim narodima.

21 Sim, praotac svih Eberovih sinova i brat Jafeta, koji je bio najstariji, takođe je imao potomstvo. **22** Simovi sinovi bili su Elam, Asur, Arfaksad, Lud i Aram.

23 Aramovi sinovi bili su Uz, Ul, Geter i Mas. **24** Arfaksadu se rodio Šela, a Šeli se rodio Eber. **25** Eberu su se rodila dva sina. Jedan se zvao Peleg,[*] jer se u njegovo vreme zemlja podelila, a njegov brat se zvao Jektan. **26** Jektanu su se rodili Almodad, Šalef, Hazarmavot, Jerah, **27** Hadoram, Uzal, Dikla, **28** Obal, Abimail, Šeba **29** Ofir, Havila i Jobab. Sve su to bili Jektanovi sinovi. **30** Područje na kome su živeli protezalo se od Mise pa sve do Sefara, brdovitog područja na istoku.

31 To su Simovi sinovi prema svojim porodicama, prema svojim jezicima, u svojim zemljama, prema svojim narodima. **32** To su porodice Nojevih sinova prema svom porodičnom poreklu, prema svojim narodima, i od njih su se raširili narodi po zemlji posle potopa.

11 Cela zemlja je imala samo jedan jezik i iste reči. **2** Dok su ljudi išli prema istoku otkrili su jednu ravnicu u zemlji Senar, i tu su se naselili. **3** Tada su jedni drugima govorili: „Hajde da pravimo cigle i da ih pečemo.“ Tako su im cigle služile kao kamen, a zemljana smola[*] kao malter. **4** Zatim su rekli: „Sazidajmo sebi grad i kulu kojoj će vrh dopirati do nebesa da bismo sebi stekli slavno ime i da se ne bismo rasejali po svoj zemlji.“

5 Gospod je sišao da vidi grad i kulu koju su zidali ljudski sinovi. **6** Zatim je Gospod rekao: „Oni su jedan narod i svi govore jednim jezikom, i evo šta su počeli da rade. Šta god naume da urade, ništa im neće biti nedostižno. **7** Hajde da siđemo i da im napravimo pometnju u jeziku tako da ne razumeju jedan drugoga.“ **8** Tako ih je Gospod odande rasejao po celoj zemlji i prestali su da zidaju grad. **9** Zato je taj grad nazvan Vavilon,[*] jer je tamo Gospod napravio pometnju u jeziku kojim se govorilo na celoj zemlji. Gospod ih je odande rasejao po celoj zemlji.

10 Ovo su događaji iz Simovog života: Kada je Sim imao sto godina, rodio mu se

---

zajedno sa klerom. Kult Nimroda, njegove majke-žene Semiramis i Tamuza, raširio se po celom starom svetu. Nimrod je kroz istoriju poznat pod imenima: Gilgameš (ep), Baal, Bel, Ninus, Ra, Mitra, Pan-Ku, Zevs, Jupiter, Višnu, Vodan, Odin, Marduk, Hermes, Luperkus, Kronus, Atlas, Dagon, itd.

[*] **10:25** „Peleg“ (heb. „niflega“), dobio je ime po razdvajanju zemlje odnosno kontinenata (oko 100 godina nakon Potopa), jer je u to vreme „zemlja plovila.“ Geološki, lakše granitne stene „plovile“ su po bazaltu, koji čine osnovu zemljine kore.

[*] **11:3** Ili: „bitumen.“

[*] **11:9** Vavilonska kula građena je oko 340 godina nakon Potopa (2228. p.n.e.). Zamisao graditelja bila je da naprave „Bab-El“ ili „kapiju k nebu“ („vrata Božja“) kroz vlastiti centar moći i pseudo versku i političku upravu, ali Bog je osujetio ovaj projekat i nazvao ga „Vavilon“ [Babilon] – „zbrka,“ od glagola „balal“ (pomešati; pobrkati).

Arfaksad, dve godine posle potopa. **11** Nakon
što mu se rodio Arfaksad, Sim je živeo još
petsto godina. Za to vreme rodilo mu se još
sinova i kćeri.

12 Kada je Arfaksad imao trideset i pet
godina, rodio mu se Šela. **13** Nakon što mu se
rodio Šela, Arfaksad je živeo još četiristo i tri
godine. Za to vreme rodilo mu se još sinova i
kćeri.

14 Kada je Šela imao trideset godina, ro-
dio mu se Eber. **15** Nakon što mu se rodio E-
ber, Šela je živeo još četiristo i tri godine. Za
to vreme rodilo mu se još sinova i kćeri.

16 Kada je Eber imao trideset i četiri go-
dine, rodio mu se Peleg. **17** Nakon što mu se
rodio Peleg, Eber je živeo još četiristo trideset
godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i
kćeri.

18 Kada je Peleg imao trideset godina, ro-
dio mu se Reu. **19** Nakon što mu se rodio
Reu, Peleg je živeo još dvesta i devet godina.
Za to vreme rodilo mu se još sinova i kćeri.

20 Kada je Reu imao trideset i dve godine,
rodio mu se Seruh. **21** Nakon što mu se rodio
Seruh, Reu je živeo još dvesta i sedam go-
dina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i
kćeri.

22 Kada je Seruh imao trideset godina, ro-
dio mu se Nahor. **23** Nakon što mu se rodio
Nahor, Seruh je živeo još dvesta godina. Za
to vreme rodilo mu se još sinova i kćeri.

24 Kada je Nahor imao dvadeset i devet
godina, rodio mu se Tara. **25** Nakon što mu
se rodio Tara, Nahor je živeo još sto i devet-
naest godina. Za to vreme rodilo mu se još si-
nova i kćeri.

26 Kada je Tara imao sedamdeset godina,
rodili su mu se Abram, Nahor i Haran.

27 Ovo su događaji iz Tarinog života. Tari
su se rodili Abram, Nahor i Haran; a Haranu
se rodio Lot. **28** Haran je umro dok je bio sa
svojim ocem Tarom u zemlji gde se rodio u
Uru Haldejskom. **29** Abram i Nahor su se o-
ženili. Abramova žena zvala se Sara a Naho-
rova žena zvala se Melha, kći Harana, koji je
bio otac Melhe i Jeshe. **30** Sara je bila nerot-
kinja; nije imala dece.

31 Posle toga Tara je uzeo svog sina
Abrama i svog unuka Lota, Haranovog sina,
i svoju snahu Saru, ženu svog sina Abrama, i
oni su pošli s njim iz Ura Haldejskog u ha-
nansku zemlju. Posle nekog vremena stigli su
u Haran i tamo se nastanili. **32** Tara je živeo
ukupno dvesta i pet godina. Zatim je umro u
Haranu.

12 Gospod je rekao Abramu: „Idi iz
svoje zemlje i od svog roda i iz doma
svog oca u zemlju koju ću ti pokazati.
2 Od tebe ću načiniti veliki narod, blagoslo-
viću te i učiniću da tvoje ime bude veliko; i
bićeš blagoslov za druge. **3** Blagosloviću one
koji tebe blagosiljaju, a prokleću onoga ko na
tebe priziva zlo, i preko tebe će se blagoslo-
viti svi narodi na zemlji.“

4 Tada je Abram pošao kao što mu je
Gospod rekao, a i Lot je pošao s njim. Abram
je imao sedamdeset i pet godina kad je pošao
iz Harana. **5** Abram je uzeo svoju ženu Saru i
Lota, sina svog brata, i sva dobra i duše koje
su stekli u Haranu, pa su krenuli na put u ha-
nansku zemlju. Na kraju su stigli u hanansku
zemlju. **6** Abram je prošao kroz tu zemlju sve
do mesta Šekema, blizu velikog Morehovog
drveća. Tada su u toj zemlji živeli Hananci. **7**
Gospod se pojavio Abramu i rekao mu: „Ovu
zemlju daću tvom potomstvu.“ Abram je tu
podigao oltar Gospodu koji mu se pojavio. **8**
Zatim je odande otišao u brdovito područje
istočno od Bet-Ela i razapeo svoj šator, tako
da mu je Bet-El bio sa zapada, a Gaj sa istoka.
Tu je podigao oltar Gospodu i prizivao
Gospodnje ime. **9** Abram je zatim krenuo, i
išao je prema Negevu zaustavljajući se na
mestima gde je logorovao.

10 U zemlji je nastala glad i Abram je oti-
šao u Egipat da se tamo privremeno nastani,
jer je u zemlji bila velika glad. **11** Kad je bio
blizu Egipta, rekao je svojoj ženi Sari: „Mo-
lim te, poslušaj me. Znam da si lepa žena. **12**

Kad te Egipćani vide, reći će: 'To mu je žena.' I onda će me ubiti, a tebi će poštedeti život. **13** Molim te, reci da si mi sestra, da mi zbog tebe bude dobro i da mi duša ostane živa."

14 Čim je Abram ušao u Egipat, Egipćani su videli da mu je žena vrlo lepa. **15** Videli su je i faraonovi knezovi pa su je preporučili pred faraonom, i tako su je odveli u njegov dvor. **16** Zbog nje je faraon bio dobar prema Abramu, pa je Abram stekao ovaca, goveda i magaraca, slugu i sluškinja, magarica i kamila. **17** Tada je Gospod zbog Sare, Abramove žene, pustio na faraona i njegov dom velika zla. **18** Zato je faraon pozvao Abrama i rekao mu: „Šta si mi to učinio? Zašto mi nisi rekao da ti je žena? **19** Zašto si rekao: 'Ona mi je sestra,' tako da sam nameravao da je uzmem za ženu? A sada, evo ti tvoje žene. Uzmi je i idi!" **20** Faraon je dao nalog svojim ljudima da isprate njega i njegovu ženu i sve što je imao.

13 Tako je Abram otišao iz Egipta prema Negevu, on i njegova žena sa svim što je imao, a s njim i Lot. **2** Abram je imao mnogo stoke, srebra i zlata. **3** I logorovao je od jednog do drugog mesta, između Negeva i Bet-Ela, dok nije došao do mesta na kom je najpre bio njegov šator, između Bet-Ela i Gaja, **4** do mesta gde je bio oltar koji je ranije podigao. Tu je Abram prizvao Gospodnje ime.

5 Lot, koji je išao s Abramom, takođe je imao ovaca, goveda i šatora. **6** Zato zemlja nije bila dovoljno velika da bi živeli zajedno, jer su imali mnogo dobara i nisu mogli da žive zajedno. **7** Zato je između Abramovih pastira i Lotovih pastira izbila svađa. U to vreme su u toj zemlji živeli Hananci i Ferezeji. **8** Abram je rekao Lotu: „Molim te, nemoj da više bude svađe između mene i tebe, između mojih pastira i tvojih pastira, jer smo braća. **9** Zar nije cela zemlja pred tobom? Molim te, odvoji se od mene. Ako ćeš ti levo, ja ću desno, a ako ćeš ti desno, ja ću levo." **10** Lot je podigao oči i video da je cela Jordanska dolina dobro navodnjen kraj, kao Gospodnji vrt, kao egipatska zemlja sve do Sigora – pre nego što je Gospod uništio Sodom i Gomor. **11** Lot je izabrao celu Jordansku dolinu i premestio svoj logor na istok. Tako su se odvojili jedan od drugoga. **12** Abram je živeo u hananskoj zemlji, a Lot je živeo blizu gradova u Jordanskoj dolini. Na kraju je razapeo šatore u blizini Sodoma. **13** Ljudi iz Sodoma bili su zli i mnogo su grešili Gospodu.

14 Kada se Lot odvojio od Abrama, Gospod je rekao Abramu: „Molim te, podigni oči i s mesta na kome stojiš pogledaj na sever i jug, na istok i zapad, **15** jer svu ovu zemlju koju vidiš daću tebi i tvom potomstvu doveka. **16** I učiniću da tvog potomstva bude kao praha na zemlji, i ako bi neko mogao izbrojati prah na zemlji, onda bi se i tvoje potomstvo moglo izbrojati. **17** Ustani, prođi kroz ovu zemlju uzduž i popreko, jer ću je tebi dati." **18** Tako je Abram i dalje živeo pod šatorima. Kasnije je došao do velikog drveća u Mamriji, koje je kod Hebrona, i tamo se naselio. Tu je podigao oltar Gospodu.

14 U vreme kad je Amarfal bio kralj Senara, Arioh kralj Elasara, Hodologomor kralj Elama i Targal kralj Gojima, dogodilo se **2** da su oni zaratili s Berom, kraljem Sodoma, i s Biršom, kraljem Gomora, Šinabom, kraljem Adme, i Šemeberom, kraljem Sevojima, i kraljem Bele to jest Sigora. **3** Svi su se oni udružili i došli u dolinu Sidim, gde je Slano more.

4 Oni su dvanaest godina služili Hodologomoru, ali su se trinaeste godine pobunili. **5** Četrnaeste godine Hodologomor i kraljevi koji su bili s njim došli su i porazili Refaime u Astarot-Karnaimu, Zuzeje u Hamu, i Emeje u Šave-Kirijataimu, **6** i Horeje u njihovoj gori Seir, sve do El-Farana, pored pustinje. **7** Zatim su se okrenuli i došli u En-Mispat, to jest Kadeš, i pokorili svu zemlju Amaličana i

Amoreje koji su živeli u Asason-Tamaru.

8 Tada je u pohod krenuo kralj Sodoma, kralj Gomora, kralj Adme, kralj Sevojima i kralj Bele to jest Sigora, i u dolini Sidim svrstali su se u bojne redove **9** protiv Hodologomora, kralja Elama, Targala, kralja Gojima, Amarfala, kralja Senara, i Arioha, kralja Elasara – četiri kralja protiv pet kraljeva. **10** Dolina Sidim bila je puna jama sa zemljanom smolom, i kad su kraljevi Sodoma i Gomora počeli da beže upadali su u jame, a ostali su pobegli u brda. **11** Tada su pobednici uzeli sve blago iz Sodoma i Gomora i svu njihovu hranu, pa su otišli. **12** Uzeli su i Lota, sina Abramovog brata, i njegovo blago i otišli svojim putem. Lot je tada živeo u Sodomu.

13 Jedan čovek koji je uspeo da pobegne, došao je kod Abrama Jevrejina da mu to javi. On je tada prebivao kod velikog drveća koje je pripadalo Mamriji Amoreju, bratu Eskola i Anira. Oni su bili Abramovi saveznici. **14** Kada je Abram čuo da mu je bratanac zarobljen, sakupio je svoje ljude uvežbane za borbu, trista i osamnaest robova rođenih u njegovom domu, i pošao je u poteru do Dana. **15** On i njegovi robovi su se tokom noći podelili i napali ih. Tako ih je on porazio i poterao do Hobaha, koji je severno od Damaska. **16** Povratio je sve oteto blago, i vratio je svog bratanca Lota, zajedno s njegovim blagom, ženama i ostalim ljudima.

17 A kad se vraćao, pošto je porazio Hodologomora i kraljeve koji su bili s njim, u susret mu je izašao kralj Sodoma u dolini Šave, to jest u Kraljevoj dolini. **18** Melhisedek,[*] kralj Salima, izneo je hleb i vino. On je bio sveštenik Boga Najvišeg. **19** Zatim ga je blagoslovio rečima: „Neka Najviši, vlasnik nebesa i zemlje, blagoslovi Abrama; **20** i neka je blagosloven Bog Najviši, koji ti je u ruke predao tlačitelje tvoje!“ Tada mu je Abram dao desetak od svega.

21 Nakon toga kralj Sodoma rekao je Abramu: „Meni daj ljude, a blago zadrži za sebe.“ **22** Tada je Abram odgovorio kralju Sodoma: „Podignute ruke zaklinjem se Gospodu, Bogu Najvišem, vlasniku nebesa i zemlje, **23** da neću uzeti ništa od onoga što je tvoje, ni konca, ni remena na sandalama, da ne kažeš: ‘Ja sam obogatio Abrama.’ **24** Neću ništa! Samo ono što su mladići već pojeli, i deo za ljude koji su išli sa mnom, za Anira, Eskola i Mamriju – oni neka uzmu svoj deo.“

15 Posle toga, Gospodnja reč je došla Abramu u jednoj viziji: „Ne boj se, Abrame. Ja sam tvoj štit. Tvoja će nagrada biti vrlo velika.“ **2** Na to Abram reče: „Gospode[*] Bože, šta ćeš mi dati kad nemam dece i kad će moj dom pripasti Elijezeru, čoveku iz Damaska?“ **3** Abram još reče: „Gle! Nisi mi dao potomstvo, pa će moj naslednik biti sluga rođen u mom domu.“ **4** Ali tada mu se Gospod opet obratio rečima: „Neće taj biti tvoj naslednik, nego koji izađe iz tvoje utrobe biće ti naslednik.“

5 Tada ga je izveo napolje i rekao: „Pogledaj nebesa i prebroj zvezde, ako ih možeš prebrojati.“ Zatim reče: „Toliko će biti tvog potomstva.“ **6** I poverova Abram Gospodu, i on mu to zaračuna u pravednost. **7** Tada mu reče: „Ja sam Gospod koji te je izveo iz Ura Haldejskog da ti dam ovu zemlju da je zauzmeš.“ **8** A Abram na to reče: „Gospode Bože, po čemu ću znati da ću je zauzeti?“ **9** A on mu odgovori: „Donesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, grlicu i mladog goluba.“ **10** Abram je sve to uzeo, isekao napola i sve polovine stavio jednu naspram druge, ali ptice nije isekao. **11** Ptice

[*] **14:18** „Melhisedek“ znači „kralj pravde.“

[*] **15:2** Izraz „Adonaj“ („Gospodar“ u množini) za Boga koristi se 434 puta u Starom Savezu. U proročkim i drugim knjigama često se nalazi u paru sa „Jehova“ (ime pomenuto 6.519 puta), što bi se moglo bukvalno prevesti kao „Gospodar Onaj koji jeste.“ U ovoj Bibliji te konstrukcije prevedene su jednostavno „Gospod“ ili „Gospod Bog.“ Vidi 1. Mojsijeva 1:1.

grabljivice sletale su na zaklane životinje, a Abram ih je rasterivao.

12 Kad je sunce zalazilo, Abram je zaspao dubokim snom, i gle, na njega se spustila strašna i velika tama. **13** Tada Bog reče Abramu: „Znaj da će tvoji potomci sigurno biti stranci u tuđoj zemlji, i moraće da služe drugima, a oni će ih tlačiti četiristo godina. **14** A ja ću suditi narodu kome će oni služiti, a zatim će izaći s velikim blagom. **15** A ti ćeš u miru otići k svojim praočevima, i bićeš sahranjen u dubokoj starosti. **16** A oni će se u četvrtom naraštaju vratiti ovamo, jer prestupi Amoreja još nisu prevršili meru.“

17 Kad je sunce zašlo i pao sumrak, gle, peć koja se dimila i plamena buktinja[*] prošli su između isečenih delova. **18** Tog dana Gospod je sklopio savez s Abramom, rekavši: „Tvom potomstvu daću ovu zemlju, od reke egipatske pa do velike reke, reke Eufrat: **19** Keneje, Kenezeje, Kedmoneje, **20** Heteje, Ferezeje, Refaime, **21** Amoreje, Hanance, Gergeseje i Jevuseje.“

16 Abramova žena Sara još mu nije rodila decu. Ona je imala sluškinju Egipćanku koja se zvala Hagara. **2** Zato je Sara rekla Abramu: „Molim te, poslušaj me. Gospod me je učinio nerotkinjom. Molim te, lezi s mojom sluškinjom. Možda ću preko nje dobiti decu.“ I Abram je poslušao Sarin glas. **3** Deset godina nakon što se Abram naselio u hananskoj zemlji, Abramova žena Sara uzela je Hagaru, svoju sluškinju Egipćanku, i dala je svom mužu Abramu za ženu. **4** Tako je on legao sa Hagarom i ona je zatrudnela. Kad je saznala da je trudna, počela je s prezirom gledati na svoju gospodaricu.

5 Tada Sara reče Abramu: „Neka uvreda koja se meni nanosi padne na tebe. Dala sam svoju sluškinju tebi na grudi, i kad je saznala da je trudna počela je da me gleda s prezirom. Neka Gospod sudi između mene i tebe.“ **6** A Abram odgovori Sari: „Evo, tvoja je sluškinja u tvojim rukama. Čini s njom šta hoćeš.“ Tada je Sara počela da ponižava Hagaru tako da je ona pobegla od nje.

7 Gospodnji anđeo ju je kasnije našao kod jednog izvora vode u pustinji, kod izvora na putu za Sur. **8** Tada ju je upitao: „Hagara, Sarina sluškinjo, odakle si došla i kuda ideš?“ Ona odgovori: „Bežim od svoje gospodarice Sare.“ **9** Gospodnji anđeo joj reče: „Vrati se svojoj gospodarici i ponizi se pred njom.“ **10** Zatim joj Gospodnji anđeo još reče: „Umnožiću tvoje potomstvo toliko mnogo da neće moći da se izbroji.“ **11** Gospodnji anđeo još joj reče: „Evo, trudna si i rodićeš sina i daćeš mu ime Ismailo,[*] jer je Gospod čuo za tvoju nevolju. **12** A on će biti kao divlji magarac. Njegova će se ruka dizati protiv svakoga i svačija će se ruka dizati protiv njega. Njegovi šatori biće pred licem sve njegove braće.“

13 Hagara je prizivala ime Gospoda, koji je s njom govorio: „Ti si Bog koji vidi,“ jer, kao što je rekla: „Da li sam ovde zaista videla onoga koji mene vidi?“ **14** Zato je onaj izvor nazvan Ber-Lahai-Roi.[*] On je između Kadeša i Bereda. **15** Hagara je rodila Abramu sina i Abram je svom sinu koga mu je rodila Hagara dao ime Ismailo. **16** Abram je imao osamdeset i šest godina kad mu je Hagara rodila Ismaila.

17 Kad je Abram imao devedeset i devet godina, Gospod mu se pojavio i rekao mu: „Ja sam Bog Svemoćni. Živi po mojoj volji i budi besprekoran. **2** Ja ću sklopiti savez s tobom i veoma ću te umnožiti.“ **3** Tada Abram pade ničice, a Bog mu još reče: **4** „Evo, sklopio sam savez s tobom; ti ćeš postati otac mnogih naroda. **5** Više se

---

[*] **15:17** Vidi: 2. Mojsijeva 19:18.

[*] **16:11** „Ismailo“ [Išmael] znači „Bog čuje.“

[*] **16:14** „Ber-Lahai-Roi“ znači „izvor Živoga koji me vidi.“

nećeš zvati Abram, nego Abrâm,* jer ću te učiniti ocem mnogih naroda. **6** Učiniću te veoma plodnim i od tebe će nastati narodi, i kraljevi će izaći od tebe. **7** Držaću se saveza između mene i tebe i tvog potomstva posle tebe u budućim naraštajima kao saveza koji će trajati doveka, da budem Bog tebi i tvom potomstvu posle tebe. **8** Tebi i tvom potomstvu posle tebe daću zemlju u kojoj si stranac, celu hanansku zemlju, u trajan posed, i ja ću vam biti Bog.“

9 Bog još reče Abramu: „A ti drži moj savez, ti i tvoje potomstvo posle tebe iz naraštaja u naraštaj.“ **10** Ovo je savez između mene i vas, i tvog potomstva posle tebe, savez kog ćete se držati: Svako muško među vama neka bude obrezano. **11** Obrezivaćete se i to će služiti kao znak saveza između mene i vas. **12** Svako muško među vama, iz naraštaja u naraštaj, kad mu bude osam dana, neka se obreže, svako ko se rodi u kući i svako ko bude kupljen za novac od bilo kog tuđinca koji nije od tvog potomstva. **13** Svako ko se rodi u tvom domu i svako ko bude kupljen tvojim novcem neka se obreže. Tako će moj savez na vašem telu biti savez koji će trajati doveka. **14** A muško koje se ne obreže – ta duša neka se istrebi iz svog naroda. Taj je prekršio moj savez.“

15 Bog još reče Abramu: „Svoju ženu Saru više ne zovi Sara, jer joj je sada ime Sarâ.* **16** Ja ću je blagosloviti i preko nje ću ti dati sina. Blagosloviću je i od nje će nastati narodi; kraljevi naroda izaći će od nje.“ **17** Tada je Abram pao ničice, nasmejao se i rekao u svom srcu: „Hoće li se čoveku od sto godina roditi dete, i hoće li Sara, žena od devedeset godina, roditi?“

18 Zatim Abram reče Bogu: „Neka je Ismailo živ pred tobom!“ **19** A Bog mu na to reče: „Tvoja žena Sara zaista će ti roditi sina, i daćeš mu ime Isak.* S njim ću sklopiti savez, savez koji će trajati doveka, za njegovo potomstvo posle njega. **20** A i za Ismaila sam te uslišio. Evo, blagosloviću ga i učiniću ga plodnim i veoma ću ga umnožiti. Njemu će se roditi dvanaest poglavara, i učiniću da od njega nastane veliki narod. **21** Ali svoj savez sklopiću sa Isakom, koga će ti dogodine u ovo vreme Sara roditi.“

22 Tako je Bog završio razgovor s Abramom i otišao od njega. **23** Abram je tada uzeo svog sina Ismaila, sve muško rođeno u njegovom domu i sve koji su kupljeni njegovim novcem, sve muškarce iz Abramovog doma, i tog istog dana ih je obrezao, kao što mu je Bog rekao. **24** Abram je imao devedeset i devet godina kad je bio obrezan. **25** A njegov sin Ismailo imao je trinaest godina kad je bio obrezan. **26** Tako su tog istog dana bili obrezani Abram i njegov sin Ismailo. **27** I sve muško iz njegovog doma, svi koji su se rodili u njegovoj kući i svi koji su kupljeni za novac od tuđinaca, bili su obrezani s njim.

18 Posle se Gospod pojavio Abramu kod velikog drveća u Mamriji, dok je on za vreme dnevne žege sedeo na ulazu u šator. **2** Kad je podigao oči, video je tri čoveka kako stoje nedaleko od njega. Čim ih ugleda, s ulaza u šator potrča im u susret i pokloni se do zemlje. **3** Zatim reče: „Molim te, Gospode,* ako sam našao milost u tvojim očima, nemoj proći pored svog sluge. **4** Dozvolite da se donese malo vode da vam se operu noge. Onda se odmorite pod ovim drvetom. **5** Doneću vam malo hleba da se okrepite, pa onda pođite dalje, jer ste zato i svratili kod vašeg sluge.“ Oni su na to rekli: „Dobro. Uradi onako kako si kazao.“

* **17:5** „Abram“ znači „otac uzvišenosti.“ „Abrâm“ (Abraham) znači „otac mnoštva.“

* **17:15** „Sara“ moguće znači „svadljiva.“ „Sarâ“ znači „kneginja.“

* **17:19** „Isak“ [heb. Jichak] znači „smeško.“

* **18:3** U celom 18. poglavlju, Abram se obraća Gospodu koristeći naziv „adonaj“ (moj gospodar), dok u narativu uvek stoji „Jehova“.

6 Abram je požurio u šator kod Sare i rekao joj: „Brzo, uzmi tri sea mere* finog brašna, zamesi testo i ispeci pogače.“ **7** Zatim je otrčao do stada, uzeo mladog i dobrog junca i dao ga sluzi, koji ga je brzo pripremio. **8** Onda je uzeo maslac, mleko i junca kog je pripremio i to je stavio pred njih. Dok su jeli, on je stajao pored njih pod drvetom.

9 Tada su ga upitali: „Gde je tvoja žena Sara?“ A on odgovori: „U šatoru je.“ **10** Onda jedan od njih reče: „Dogodine u ovo doba opet ću doći kod tebe, i tvoja žena Sara imaće sina.“ A Sara je to slušala na ulazu u šator, iza njegovih leđa. **11** Abram i Sara bili su stari, u poznim godinama. Sara više nije imala mesečni ciklus. **12** Zato se Sara nasmejala u sebi i rekla: „Zar ću sada kad sam ostarila i kad je moj gospodar star osetiti tu radost?“ **13** Tada Gospod reče Abramu: „Zašto se Sara nasmejala i rekla: ‘Zar ću zaista roditi sada kad sam ostarila?’ **14** Zar je Gospodu išta nemoguće? Doći ću opet kod tebe kad bude vreme, dogodine u ovo doba, i Sara će imati sina.“ **15** Tada je Sara porekla da se smejala: „Nisam se smejala!“ Jer se uplašila. A on joj je rekao: „Jesi, smejala si se.“

16 Kasnije su ti ljudi ustali i pogledali dole prema Sodomu, a Abram je pošao s njima da ih isprati. **17** Tada Gospod reče: „Zar da od Abrama krijem šta ću učiniti? **18** Od Abrama će postati velik i moćan narod, i preko njega će se blagosloviti svi narodi na zemlji. **19** Jer mi je poznato da će poučiti svoje sinove i svoj dom posle sebe da se drže Gospodnjeg puta postupajući pravično i kako valja, tako da Gospod ispuni na Abramu sve što je obećao za njega.“ **20** Gospod zatim reče: „Velike su pritužbe na Sodom i na Gomor, i njihov je greh veoma težak. **21** Odlučio sam da siđem i da vidim da li zaista rade to zbog čega vika dopire do mene, i da znam ako nije tako.“

22 Tada su se oni ljudi okrenuli odande i krenuli u Sodom, a Gospod je još uvek stajao pred Abramom. **23** Tada mu Abram priđe i reče: „Hoćeš li zaista pogubiti pravednika zajedno sa zlim? **24** Možda u gradu ima pedeset pravednika. Zar ćeš ih zaista pogubiti, ne oprostivši tom mestu zbog tih pedeset pravednika koji su u njemu? **25** Ti nikada ne bi tako postupio i pogubio pravednika zajedno sa zlim, tako da se pravednom desi isto što i zlom! Ti to nipošto ne bi učinio! Zar Sudija cele zemlje neće činiti ono što je pravo?“ **26** Tada Gospod reče: „Ako u Sodomu nađem pedeset pravednika, zbog njih ću oprostiti celom gradu.“ **27** Ali Abram na to reče: „Molim te, saslušaj me. Iako sam prah i pepeo usuđujem se da govorim Gospodu. **28** Možda pravednika bude pet manje od pedeset. Hoćeš li zbog tih pet uništiti čitav grad?“ A On odgovori: „Neću ga uništiti ako ih tamo nađem četrdeset i pet.“ **29** Abram opet reče: „Možda ih se tamo nađe četrdeset.“ A on reče: „Neću to učiniti zbog tih četrdeset.“ **30** Ali Abram nastavi: „Molim te, Gospode, nemoj se razgneviti, nego mi dopusti da još nešto kažem: Možda se tamo nađe trideset pravednika.“ A On na to reče: „Neću to učiniti ako ih tamo nađem trideset.“ **31** Abram opet reče: „Molim te, saslušaj me. Usuđujem se da govorim Gospodu još jednom. Možda se tamo nađe dvadeset pravednika.“ A On odgovori: „Neću ga uništiti zbog tih dvadeset.“ **32** Na kraju Abram reče: „Molim te, Gospode, nemoj se razgneviti, nego mi dopusti da progovorim samo još jednom: Možda se tamo nađe deset pravednika.“ A On odgovori: „Neću ga uništiti zbog tih deset.“ **33** Kada je završio razgovor s Abramom, Gospod je otišao svojim putem, a Abram se vratio u svoje mesto.

19 Uveče su dva anđela stigla u Sodom, a Lot je sedeo na vratima Sodoma. Kad ih je Lot ugledao, ustao je, izašao im u susret i poklonio se licem do zemlje. **2** Onda je rekao: „Molim vas, gospodari moji,

* **18:6** Sea mera iznosi 7,33 litre.

svratite u kuću svog sluge da vam se operu noge i da prenoćite, pa onda poranite i pođite svojim putem." A oni su rekli: „Ne, prenoćićemo na trgu." **3** Ali on je mnogo navaljivao na njih, tako da su svratili kod njega i ušli u njegovu kuću. Onda im je priredio gozbu i ispekao beskvasne hlebove pa su jeli.

4 Pre nego što su oni otišli na počinak, gomila ljudi iz Sodoma, ceo narod, od dečaka do starca, opkolili su kuću. **5** I zvali su Lota i govorili mu: „Gde su ljudi koji su večeras došli kod tebe? Izvedi ih da legnemo s njima." **6** Na kraju je Lot izašao pred njih na ulaz, ali je za sobom zatvorio vrata. **7** Onda im je rekao: „Molim vas, braćo moja, ne činite zlo. **8** Molim vas, saslušajte me. Imam dve kćeri koje još nisu legle s muškarcem. Evo, njih ću vam izvesti pa činite s njima šta hoćete. Samo ovim ljudima ne činite ništa, jer su oni došli pod senu mog krova." **9** A oni su rekli: „Skloni se odatle!" Zatim su rekli: „Ovaj pridošlica je ovde stranac, a izigrava sudiju. Sada ćemo tebi učiniti gore nego njima." I snažno su navalili na Lota, i skoro razvalili vrata. **10** Tada su oni ljudi ispružili ruke i uvukli Lota u kuću i zatvorili vrata. **11** A ljude koji su bili pred kućnim vratima udarili su slepilom, od najmanjeg do najvećeg, tako da su se uzalud mučili da nađu ulaz.

12 Tada su oni ljudi rekli Lotu: „Imaš li ovde još nekoga? Izvedi iz ovog mesta svoje zetove, sinove, kćeri i sve svoje koji su u gradu! **13** Jer ćemo uništiti ovo mesto, zato što se pred Gospodom protiv njih podigla velika vika, tako da nas je Gospod poslao da uništimo ovaj grad." **14** Zato je Lot otišao kod svojih zetova koji su se bili oženili njegovim kćerima i rekao im: „Ustanite! Idite iz ovog mesta, jer će Gospod uništiti ovaj grad!" Ali je njegovim zetovima izgledalo kao da se on šali.

15 Kad je svanula zora, anđeli su tada požurivali Lota: „Ustani! Uzmi svoju ženu i svoje dve kćeri koje su ovde, da ne pogineš zbog krivice ovog grada!" **16** Pošto je on odugovlačio, oni ljudi su uzeli za ruku njega, njegovu ženu i njegove dve kćeri, jer se Gospod smilovao na njega, pa su ga izveli i ostavili izvan grada. **17** Čim su ih izveli izvan grada, jedan od onih ljudi reče: „Beži da spaseš svoju dušu! Ne osvrći se i ne zaustavljaj se u celoj Jordanskoj dolini! Beži u ona brda da ne pogineš!"

18 Tada im Lot reče: „Gospode, molim te, nemoj tako! **19** Tvoj sluga je našao naklonost u tvojim očima i ti pokazuješ veliku milost kako bi mi sačuvao dušu. Ali ja ipak ne mogu da pobegnem u ona brda, a da me ne stigne zlo i da ne poginem. **20** Gle, taj grad je dosta blizu da se tamo pobegne, a i nebitan je. Pusti me da tamo pobegnem. Zar nije malen? Tako će mi duša ostati živa." **21** Tada mu on reče: „Evo, i u ovome ću imati obzira prema tebi, i zato neću zatrti grad o kome govoriš. **22** Požuri! Beži u taj grad, jer ne mogu ništa da učinim dok ne stigneš tamo!" Zato je taj grad nazvan Sigor.[*]

23 Sunce se podiglo nad zemljom kad je Lot stigao u Sigor. **24** Tada je Gospod na Sodom i Gomor pustio kišu od sumpora i vatre od Gospoda, s nebesa. **25** I tako je zatro te gradove, celu Jordansku dolinu, sve stanovnike tih gradova i sve biljke na toj zemlji. **26** A Lotova žena, koja je za njim išla, obazrela se i postala stub soli.

27 Rano ujutru Abram je krenuo na mesto gde je stajao pred Gospodom. **28** Pogledao je dole prema Sodomu i Gomoru i prema celoj zemlji u Jordanskoj dolini, i video je kako se gusti dim diže sa zemlje kao gusti dim iz peći u kojoj se peku cigle. **29** Kad je Bog uništavao gradove u Jordanskoj dolini, setio se Abrama tako što je spasao Lota od propasti kad je zatirao gradove u kojima je Lot živeo.

[*] **19:22** „Sigor" znači „malenkost, beznačajnost" (aluzija na izraz iz 20. stiha).

30 Kasnije je Lot otišao iz Sigora i sa svoje dve kćeri nastanio se u onim brdima, jer se plašio da živi u Sigoru. Tako su on i njegove dve kćeri živeli u jednoj pećini. **31** Starija je rekla mlađoj: „Naš otac je star, a u ovoj zemlji nema muškarca koji bi legao s nama, kao što je to običaj po svoj zemlji. **32** Dajmo našem ocu da pije vino, pa lezimo s njim da sačuvamo potomstvo svog oca."

33 Tako su te večeri dale svom ocu da pije vino. Onda je starija ušla i legla sa svojim ocem, a on nije znao ni kad je legla ni kad je ustala. **34** Sutradan je starija rekla mlađoj: „Sinoć sam ja legla s našim ocem. I večeras mu dajmo da pije vino, pa ti onda uđi i lezi s njim, da sačuvamo potomstvo svog oca." **35** Tako su i te večeri dale svom ocu da pije vino. Onda je mlađa otišla i legla s njim, a on nije znao ni kad je legla ni kad je ustala. **36** Obe Lotove kćeri zatrudnele su sa svojim ocem. **37** Starija je rodila sina i dala mu ime Moab.* On je otac onima koji se do danas nazivaju Moabcima. **38** A i mlađa je rodila sina i dala mu ime Ben-Amije.* On je otac onima koji se danas nazivaju Amonovim sinovima.

20 Abram je odande premestio logor u zemlju Negev i naselio se između Kadeša i Sura i privremeno se nastanio u Geraru. **2** Abram je za svoju ženu Saru opet rekao: „Ona mi je sestra." Tada je Abimeleh, kralj Gerara, poslao po Saru i uzeo je. **3** Tokom noći Bog je došao Abimelehu u snu i rekao mu: „Poginućeš zbog žene koju si uzeo, jer ona pripada drugom čoveku." **4** Ali Abimeleh joj se nije bio približio, pa je zato rekao: „Gospode, zar ćeš pogubiti narod koji je zaista pravedan? **5** Zar mi on nije rekao: 'Sestra mi je?' I zar ona nije rekla: 'Brat mi je?' Učinio sam to u čestitosti svog srca i nevinih ruku." **6** Tada mu je Bog rekao u snu: „I ja znam da si to učinio u čestitosti svog srca, i zato sam te i zadržavao da mi ne zgrešiš. Zato ti nisam dopustio da je dotakneš. **7** A sada vrati ženu tom čoveku, jer je on prorok, i on će moliti za tebe. Tako ćeš ostati živ. Ali ako je ne vratiš, znaj da ćete sigurno umreti, ti i svi tvoji."

8 Abimeleh je ustao rano ujutru, pozvao sve svoje sluge i rekao im sve to da i oni sami čuju. I ljudi su se veoma uplašili. **9** Tada je Abimeleh pozvao Abrama i rekao mu: „Šta si nam to učinio, i šta sam ti ja zgrešio, pa si na mene i na moje kraljevstvo navukao veliki greh? Učinio si mi ono što se nije smelo učiniti." **10** Zatim ga je još upitao: „Šta si imao na umu kad si to uradio?" **11** Abram je odgovorio: „Pomislio sam u sebi: 'U ovom mestu sigurno nema straha od Boga, pa će me ubiti zbog moje žene.' **12** Osim toga, ona je zaista moja sestra, kći mog oca, ali ne i kći moje majke, i ona mi je postala žena. **13** Kada me je Bog izveo iz doma mog oca, rekao sam joj: Ovo je milost koju ćeš mi učiniti: gde god da dođemo reći ćeš za mene: 'Brat mi je.'"

14 Posle toga Abimeleh je uzeo ovaca i goveda, slugu i sluškinja i dao ih Abramu, i vratio mu njegovu ženu Saru. **15** Abimeleh je zatim rekao: „Evo, moja zemlja ti je na raspolaganju. Nastani se gde hoćeš." **16** A Sari je rekao: „Evo, dajem tvom bratu hiljadu srebrnika. To neka u očima svih koji su s tobom, i pred svima drugima, bude znak da nisi bila osramoćena." **17** Abram se pomolio Bogu, i Bog je izlečio Abimeleha, njegovu ženu i njegove robinje, i one su mogle da rađaju decu. **18** Jer je zbog Sare, Abramove žene, Gospod učinio neplodnim sve žene u Abimelehovom domu.

21 Gospod je obratio pažnju na Saru kao što je i rekao, i Gospod je učinio Sari kao što je kazao. **2** Sara je zatrudnela i Abramu rodila sina u njegovoj starosti, u

* **19:37** „Moab" znači „od mog oca."

* **19:38** „Ben-Amije" znači „sin mog naroda," to jest „sin mog roda."

vreme za koje mu je Bog rekao. **3** Tako je
Abram svom sinu koji mu se rodio, koga mu
je rodila Sara, dao ime Isak. **4** Kada je njegov
sin Isak imao osam dana Abram ga je obre-
zao, kao što ga je Bog uputio. **5** Abram je i-
mao sto godina kad mu se rodio sin Isak. **6**
Tada je Sara rekla: „Bog mi je dao da se sme-
jem, i svako ko čuje za ovo smejaće se sa
mnom.“ **7** Zatim je dodala: „Ko bi rekao da
će Sara Abramu dojiti decu? A ipak sam
Abramu rodila sina u njegovoj starosti.“

8 A dete je raslo i prestalo da sisa. Abram
je priredio veliku gozbu onog dana kad je I-
sak prestao da sisa. **9** A Sara je primetila kako
se sin Egipćanke Hagare, koga je ona rodila
Abramu, ruga Isaku, **10** zato je rekla Abramu:
„Oteraj ovu robinju i njenog sina, jer sin ove
robinje neće biti naslednik s mojim sinom I-
sakom!“ **11** Ali Abramu je to bilo vrlo mučno
jer se radilo o njegovom sinu. **12** Tada je Bog
rekao Abramu: „Nemoj da se žalostiš zbog o-
noga što ti Sara govori o dečaku i o tvojoj ro-
binji. Poslušaj njen glas, jer će preko Isaka
doći ono što će se nazvati tvojim potom-
stvom. **13** A i od sina robinje načiniću narod,
jer je tvoj potomak.“

14 Abram je ustao rano ujutru, uzeo hleb i
meh* vode i dao Hagari stavivši joj na rame.
Dao joj je i dete, pa ju je otpustio. Ona je oti-
šla i lutala po pustinji Beršebi. **15** Kad je na
kraju nestalo vode u mehu, spustila je dete
pod jedan grm. **16** Zatim se udaljila koliko se
može strelom dobaciti i sela, pa je rekla: „Da
ne gledam kako dete umire.“ Dok je tako po-
dalje sedela, iz sveg glasa je zaplakala.

17 Tada je Bog čuo dečakov glas, i Božji
anđeo s neba zovnu Hagaru i reče joj: „Šta ti
je, Hagara? Ne boj se, jer je Bog čuo dečakov
glas s mesta gde se nalazi. **18** Ustani, podigni
dečaka i čvrsto ga drži, jer ću od njega nači-
niti velik narod.“ **19** Tada joj je Bog otvorio
oči i ona je ugledala bunar s vodom, pa je o-
tišla, napunila meh i dala dečaku da pije. **20**
A Bog je bio s dečakom, i on je rastao, živeo
u pustinji i postao strelac. **21** On se nastanio
u pustinji Faran, a majka mu je dovela ženu
iz egipatske zemlje.

22 U to vreme Abimeleh, zajedno sa za-
povednikom svoje vojske Fikolom, reče
Abramu: „Bog je s tobom u svemu što radiš.
23 Zato mi se sada ovde zakuni Bogom da
nećeš prevariti ni mene ni moje potomstvo ni
moja buduća pokolenja, nego da ćeš meni i
zemlji u kojoj si stranac činiti dobro kao što
sam ja činio tebi.“ **24** Abram mu odgovori:
„Zaklinjem se.“

25 Kad je Abram oštro prekorio Abime-
leha zbog bunara koji su Abimelehove sluge
na silu prisvojile, **26** Abimeleh mu reče: „Ne
znam ko je to uradio, a ni ti mi o tome ništa
nisi rekao, i tek sam danas za to čuo.“ **27** Tada
je Abram uzeo ovaca i goveda i dao ih Abi-
melehu, i njih dvojica su sklopili savez. **28**
Kad je Abram odvojio sedam ženskih jaga-
njaca iz stada, **29** Abimeleh mu reče: „Šta
znače ovih sedam jaganjaca koje si odvojio?“
30 A on odgovori: „Primi ovih sedam jaga-
njaca iz moje ruke da mi to služi kao svedo-
čanstvo da sam ja iskopao ovaj bunar.“ **31**
Zato je on to mesto nazvao Beršeba, jer su se
tamo obojica zaklela. **32** Tako su oni sklopili
savez u Beršebi. Zatim su Abimeleh i Fikol,
zapovednik njegove vojske, ustali i vratili se
u filistejsku zemlju. **33** Zatim je Abram zasa-
dio stablo tamariska u Beršebi i tamo je priz-
vao ime Gospoda, večnog Boga. **34** Abram je
duže vreme proveo u filistejskoj zemlji kao
stranac.

22 Posle tih događaja Bog je iskušao
Abrama. Rekao mu je: „Abrame!“ A
on je odgovorio: „Evo me!“ **2** Tada

* **21:14** Meh ili mešina je cela koža oderane životinje (ovce, koze, govečeta…) obrađena solju, štavljenjem i slično da bude gipka. Vezana i zašivena s jedne strane upotrebljavala se na različitim stranama sveta za čuvanje i prenošenje tekućina i sipkih tvari, kao na primer grožđa, vode, vina (tj. grožđanog soka), te za sir ili kajmak.

mu je Bog rekao: „Uzmi svog sina jedinca I-
saka, koga toliko voliš, idi u zemlju Moriju i
tamo ga prinesi kao žrtvu paljenicu na jed-
nom brdu koje ću ti pokazati.“

3 Tako je Abram ustao rano ujutru, o-
samario magarca i poveo sa sobom dvojicu
svojih slugu i svog sina Isaka. Nasekao je
drva za žrtvu paljenicu, ustao i krenuo ka
mestu koje mu je Bog pokazao. **4** Trećeg dana
Abram je podigao oči i izdaleka ugledao to
mesto. **5** Tada je rekao svojim slugama: „Vi
ostanite ovde s magarcem, a ja i dete idemo
tamo da se poklonimo Bogu, pa ćemo se vra-
titi k vama.“

6 Zatim je Abram uzeo drva za žrtvu pa-
ljenicu i stavio ih na leđa svom sinu Isaku, a
on je poneo žar i nož, pa su obojica pošla da-
lje. **7** Tada Isak reče svom ocu Abramu:
„Oče!“ A on odgovori: „Evo me, sine!“ A on
ga upita: „Evo žara i drva, ali gde je jagnje za
žrtvu paljenicu?“ **8** Abram odgovori: „Bog će
se pobrinuti za jagnje za žrtvu paljenicu,
sine.“ I obojica su produžila dalje.

9 Na kraju su stigli do mesta koje mu je
Bog pokazao. Abram je tamo podigao oltar,
naslagao drva, svezao svom sinu Isaku ruke i
noge i položio ga preko drva na oltaru. **10**
Tada je Abram pružio ruku i uzeo nož da u-
bije svog sina. **11** Ali ga Gospodnji anđeo
pozva s nebesa i reče: „Abrame! Abrame!“ A
on odgovori: „Evo me!“ **12** Zatim mu reče:
„Ne diži ruku na dete i ne čini mu ništa, jer
sada znam da se bojiš Boga kad nisi odbio da
mi daš svog sina jedinca.“ **13** Tada je Abram
podigao oči i pogledao, kad gle, malo dalje
od njega jedan ovan se rogovima zapleo u
grmu. Abram je otišao, uzeo ovna i prineo ga
kao žrtvu paljenicu umesto svog sina. **14** To
mesto Abram je nazvao: „Gospod će se posta-
rati.“[*] Zato se danas obično kaže: „Na svom
brdu Gospod će se postarati za ono što je
potrebno.“

15 Gospodnji anđeo je još jednom s ne-
besa pozvao Abrama **16** i rekao: „Zaklinjem
se samim sobom,“ govori Gospod, „zato što
si ovo učinio i nisi odbio da mi daš svog sina
jedinca, **17** zaista ću te blagosloviti i zaista ću
umnožiti tvoje potomstvo da ga bude kao
zvezda na nebesima i kao peska na obali
mora. Tvoje će potomstvo preuzeti kapiju
svojih neprijatelja, **18** i preko tvog potomstva
blagosloviće se svi narodi na zemlji zato što
si poslušao moj glas.“

19 Zatim se Abram vratio svojim slu-
gama, pa su ustali i zajedno pošli u Beršebu.
Abram je i dalje živeo u Beršebi.

20 Posle tih događaja do Abrama je došao
glas: „Evo, i Melha je rodila sinove tvom
bratu Nahoru: **21** prvenca Uza i njegovog
brata Buza, i Kamuela, Aramovog oca, **22** i
Hazada, Azava, Faldesa, Jeldafa i Batuela.“
23 Batuelu se rodila Rebeka. Ovu osmoricu
Melha je rodila Abramovom bratu Nahoru.
24 On je imao i inoču[*] koja se zvala Revma.
Ona je rodila Tabeka, Gama, Tohosa i Mahu.

23 Sara je živela sto dvadeset i sedam
godina. To su godine Sarinog života.
2 Sara je umrla u Kirijat-Arbi, to jest
u Hebronu, u hananskoj zemlji, a Abram je
ušao u šator da ožali Saru i da je oplače. **3**
Onda je Abram ustao od svoje mrtve žene i
rekao Hetovim sinovima: **4** „Ja sam stranac i
došljak među vama. Prodajte mi ovde mesto
za grob da odnesem i sahranim svoju ženu.“
5 Hetovi sinovi su odgovorili Abramu: **6** „Čuj
nas, gospodaru. Ti si knez Božji u našoj sre-
dini. Sahrani svoju pokojnicu u najbolji naš
grob. Niko od nas neće ti uskratiti grob da u
njemu sahraniš svoju pokojnicu.“

7 Tada je Abram ustao, poklonio se sta-
novnicima te zemlje, Hetovim sinovima, **8** i
rekao im: „Ako se slažete da odnesem i sahra-
nim svoju ženu, poslušajte me i zauzmite se

[*] **22:14** U originalu: „Jehova-Jire.“

[*] **22:24** Inoča je žena u poligamnom braku koju muž
uzima pored svoje prave supruge.

za mene kod Soarovog sina Efrona **9** da mi da
svoju pećinu Makpelu, koja se nalazi na kraju
njegovog polja. Za onoliko srebra koliko
vredi neka mi je pred vašim očima proda za
grob.“

10 Među Hetovim sinovima sedeo je i
Efron. Zato je Efron Hetejin odgovorio
Abramu da ga čuju Hetovi sinovi i svi oni koji
su ulazili na vrata njegovog grada: **11** „Ne,
gospodaru! Poslušaj me. To polje ti ja pokla-
njam, a i pećinu koja je na njemu. Poklanjam
ti to pred očima sinova mog naroda.“ Sahrani
svoju ženu.“ **12** Tada se Abram poklonio pred
stanovnicima te zemlje **13** i rekao Efronu tako
da ga oni čuju: „Kad bi me samo poslušao!
Ne, moraš me poslušati! Daću ti onoliko sre-
bra koliko polje vredi. Uzmi to od mene, da
tamo sahranim svoju ženu.“

14 Efron je odgovorio Abramu: **15**
„Gospodaru moj, poslušaj me. Zemlja vredi
četiristo sikala[*] srebra, ali šta je to između
mene i tebe! Sahrani, dakle, svoju ženu.“ **16**
Tako je Abram poslušao Efrona i pred Heto-
vim sinovima izmerio mu onoliko srebra ko-
liko je on rekao, četiristo sikala srebra, prema
tadašnjoj vrednosti među trgovcima. **17** Tako
je bilo potvrđeno da je Efronovo polje u Mak-
peli, koja je ispred Mamrije, i pećina koja je
na tom polju kao i sve drveće na njemu unutar
njegovih međa **18** prešlo u Abramovo vla-
sništvo jer je on to kupio pred očima Hetovih
sinova, među svima koji su ulazili na vrata o-
nog grada. **19** Posle toga, Abram je sahranio
svoju ženu Saru u pećini u polju Makpeli,
ispred Mamrije, to jest Hebrona, u hananskoj
zemlji. **20** Tako su Hetovi sinovi potvrdili da
polje i pećina koja je na njemu pripadaju
Abramu kao mesto za grob.

24 Abram je ostario i zašao u godine.
Gospod je u svemu blagoslovio
Abrama. **2** Zato je Abram rekao svom
najstarijem sluzi koji je upravljao svim što je
on imao u svom domu: „Stavi ruku pod moje
bedro, **3** pa da te zakunem Gospodom, Bo-
gom nebesa i Bogom zemlje, da za mog sina
ne uzmeš ženu od kćeri Hananaca među ko-
jima živim **4** nego da odeš u moju zemlju i u
moj rod, i da uzmeš ženu za mog sina Isaka.“

5 Ali sluga mu reče: „Šta ako devojka ne
bude htela da pođe sa mnom u ovu zemlju?
Da li onda moram da odvedem tvog sina u
zemlju iz koje si ti otišao?“ **6** Abram mu
odgovori: „Pazi da ne odvedeš mog sina
tamo. **7** Gospod, Bog nebesa, koji me je
odveo iz doma mog oca i iz zemlje mog roda,
i koji mi je govorio i zakleo mi se rekavši:
‘Ovu zemlju daću tvom potomstvu,’ on će
pred tobom poslati svog anđela, i ti ćeš si-
gurno dovesti odande ženu za mog sina. **8**
Ako devojka ne bude htela da pođe s tobom,
bićeš oslobođen svoje zakletve. Samo pazi da
tamo ne odvedeš mog sina.“ **9** Tada je sluga
stavio svoju ruku pod bedro svog gospodara
Abrama i zakleo mu se da će tako učiniti.

10 Zatim je sluga od svog gospodara uzeo
deset kamila i poneo razna dobra svog gospo-
dara.“ Onda je ustao i pošao na put u Meso-
potamiju u Nahorov grad. **11** Kad je predveče
stigao, pustio je kamile da poležu izvan grada
kod jednog bunara, u vreme kad su žene o-
bično dolazile po vodu. **12** Onda je rekao:
„Gospode, Bože mog gospodara Abrama,
molim te, učini danas ovo delo preda mnom i
budi milostiv prema mom gospodaru
Abramu. **13** Evo ja stojim kraj bunara s vo-
dom, a kćeri stanovnika ovog grada dolaze po
vodu. **14** Neka devojka kojoj kažem: ‘Molim
te, spusti svoj krčag da se napijem,’ a ona
odgovori: ‘Pij, a i tvoje kamile ću napojiti,’
bude ona koju si izabrao za svog slugu Isaka.
Po tome ću znati da si pokazao milost prema
mom gospodaru.“

15 Još nije do kraja izgovorio te reči, kad
evo, s krčagom na ramenu dođe Rebeka, kći
Betuela, sina Melhe žene Abramovog brata

[*] **23:15** Sikal je težio 11,4 grama.

Nahora. **16** Ta devojka je bila veoma lepa,
bila je devica, s njom nijedan muškarac još
nije legao. Ona je sišla do bunara, napunila
svoj krčag i onda se vratila gore. **17** Sluga joj
je odmah potrčao u susret i rekao: „Molim te,
daj mi malo vode iz svog krčaga.“ **18** A ona
je rekla: „Pij, gospodaru.“ I brzo je spustila
krčag na ruku i dala mu da pije. **19** Kad mu je
dala da se napije, rekla je: „Zahvatiću vode i
za tvoje kamile da se napiju.“ **20** Onda je brzo
izlila svoj krčag u korito i otrčala do bunara
da zahvati vode, i nije stala dok nije nalila
vode za sve njegove kamile. **21** Sve to vreme
čovek ju je u čudu ćutke posmatrao, ne bi li
saznao da li je Gospod učinio njegovo puto-
vanje uspešnim ili nije.

22 A kad su se kamile napile, čovek je
izvadio zlatnu grivnu, tešku pola sikla, i dve
zlatne narukvice za njene ruke, teške deset si-
kala, **23** a zatim je rekao: „Kaži mi, molim te;
čija si kći? Ima li u kući tvog oca mesta za nas
da prenoćimo?“ **24** Ona mu odgovori: „Ja
sam kći Betuela, sina Melhe, koga je ona ro-
dila Nahoru.“ **25** Zatim mu reče: „Imamo i
slame i dosta hrane za stoku, a i mesta da se
prenoći.“ **26** Čovek se tada pokloni, pade ni-
čice pred Gospodom **27** i reče: „Neka je bla-
gosloven Gospod, Bog mog gospodara
Abrama, koji mom gospodaru nije uskratio
svoju milost i svoju vernost. Na mom putu
Gospod me je doveo u kuću braće mog
gospodara.“

28 Devojka je otrčala u dom svoje majke
i sve to ispričala. **29** Rebeka je imala brata
koji se zvao Laban. Tada je Laban otrčao do
čoveka koji je bio napolju kod bunara. **30** Kad
je video grivnu i narukvice na rukama svoje
sestre, i kad je čuo kako njegova sestra Re-
beka kaže: „Tako mi je kazao onaj čovek,“ o-
tišao je do tog čoveka koji je još stajao kod
kamila na bunaru. **31** Onda je rekao: „Dođi, ti
koga je Gospod blagoslovio. Zašto stojiš tu
napolju, kad sam spremio kuću i mesto za ka-
mile?“ **32** Čovek je došao u kuću, a Laban je
rastovario kamile, dao im slame i hrane za
stoku i doneo vodu da se operu noge tom čo-
veku i ljudima koji su bili s njim. **33** Onda su
mu postavili da jede, ali on im reče: „Ne bih
da jedem dok ne kažem šta imam.“ A Laban
reče: „Kaži!“

34 Tada on reče: „Ja sam Abramov sluga.
35 Gospod je mnogo blagoslovio mog gospo-
dara tako da je postao bogat i stekao ovaca i
goveda, srebra i zlata, slugu i sluškinja, ka-
mila i magaraca. **36** Osim toga, Sara, žena
mog gospodara, rodila je pod starost sina
mom gospodaru; i on će mu dati sve što ima.
37 Tako me je moj gospodar zakleo: ‘Nemoj
za mog sina uzeti ženu od kćeri Hananaca u
čijoj zemlji živim, **38** nego idi u kuću mog
oca i u moj rod i dovedi ženu za mog sina.’
39 A ja sam pitao svoga gospodara: ‘Šta ako
devojka ne pođe sa mnom?’ **40** Tada mi je on
rekao: ‘Gospod, kome služim, poslaće svog
anđela s tobom i sigurno će dati da tvoj put
bude uspešan, a ti dovedi ženu za mog sina iz
mog roda i iz doma mog oca. **41** Bićeš oslo-
bođen zakletve koju si mi dao ako dođeš u
moj rod, a oni ti je ne daju, tada ćeš biti oslo-
bođen zakletve koju si mi dao.’

42 Kad sam danas došao na bunar, rekao
sam: ‘Gospode, Bože mog gospodara Abrama,
ako ćeš dati da bude uspešan put na koji sam
krenuo, **43** evo ja ću stajati kraj bunara s vo-
dom, a devojka koja dođe da zahvati vodu i
kojoj kažem: ‘Molim te, daj mi da pijem malo
vode iz tvog krčaga,’ **44** a ona mi kaže: ‘Pij,
a i tvojim kamilama ću naliti vode,’ ona neka
bude žena koju je Gospod odredio za sina
mog gospodara.’

45 Još u svom srcu nisam to do kraja izgo-
vorio, kad evo dođe Rebeka s krčagom na ra-
menu. Sišla je do bunara i zahvatila vodu. Ja
sam joj tada rekao: ‘Molim te, daj mi da pi-
jem.’ **46** Ona je brzo spustila krčag i rekla:
‘Pij, i kamile ću ti napojiti.’ Tako sam se ja
napio, a ona je napojila i kamile. **47** Zatim
sam je upitao: ‘Čija si ti kći?,’ a ona je odgo-
vorila: ‘Ja sam kći Betuela, Nahorovog sina,
koga mu je rodila Melha.’ Tada sam joj stavio

grivnu i narukvice na ruke. **48** Onda sam se poklonio i pao ničice pred Gospodom i blagoslovio sam Gospoda, Boga mog gospodara Abrama, koji me je vodio pravim putem da uzmem kćer brata mog gospodara za njegovog sina. **49** A sada recite da li želite da pokažete milost i vernost prema mom gospodaru; a ako ne želite, opet mi recite, da mogu krenuti desno ili levo."

50 Tada su Laban i Betuel rekli: „Ovo je od Gospoda. Ne možemo ti reći ni loše ni dobro. **51** Evo, Rebeka je pred tobom. Uzmi je i idi, i neka bude žena sinu tvog gospodara, kao što je Gospod rekao." **52** Kada je Abramov sluga čuo njihove reči, pao je ničice na zemlju pred Gospodom. **53** Zatim je sluga izvadio srebrne i zlatne predmete i haljine i dao ih Rebeki, a vredne darove dao je njenom bratu i njenoj majci. **54** Zatim su on i ljudi koji su bili s njim jeli i pili, i tamo su prenoćili, a ujutru su ustali. Tada on reče: „Pustite me mom gospodaru." **55** Na to njen brat i njena majka rekoše: „Neka devojka ostane s nama barem još deset dana. Posle neka ide." **56** Ali on im na to reče: „Nemojte da me zadržavate kad vidite da je Gospod dao da moj put bude uspešan. Pustite me da idem svom gospodaru." **57** A oni odgovoriše: „Pozovimo devojku da čujemo šta ona kaže." **58** Tada su pozvali Rebeku i pitali je: „Hoćeš li da pođeš s ovim čovekom?" A ona je rekla: „Hoću."

59 Tako su oni ispratili svoju sestru Rebeku, njenu dojilju, Abramovog slugu i njegove ljude. **60** I blagoslovili su Rebeku i rekli joj: „Sestro naša, budi majka nebrojenim hiljadama, i neka tvoje potomstvo osvoji one koji ga mrze." **61** Posle toga su Rebeka i njene sluškinje ustale, sele na kamile i pošle za onim čovekom. Sluga je uzeo Rebeku i otišao.

62 Isak se vraćao putem koji vodi u Ber-Lahai-Roi, pošto je živeo u zemlji Negev. **63** Isak je predveče izašao u polje da se pomoli. Kad je podigao oči, ugledao je kamile kako dolaze. **64** Kad je Rebeka podigla oči i ugledala Isaka, brzo je sišla s kamile. **65** Onda je upitala slugu: „Ko je onaj čovek koji nam preko polja ide u susret?" A sluga je odgovorio: „To je moj gospodar." Ona je uzela veo i pokrila se. **66** Onda je sluga ispričao Isaku sve što je učinio. **67** Zatim je Isak odveo Rebeku u šator svoje majke Sare. Tako ju je uzeo i ona mu je postala žena koju je zavoleo i u kojoj je našao utehu posle smrti svoje majke.

25 Abram je uzeo još jednu ženu koja se zvala Hetura. **2** Ona mu je rodila Zemrana, Joksana, Madana, Madijana, Jesvoka i Šuaha.

3 Joksanu su se rodili Šeba i Dedan. Dedanovi sinovi bili su Asurim, Letusim i Laomim.

4 Madijanovi sinovi bili su Efa, Efer, Enoh, Abida i Eldaga. Sve su to bili Heturini sinovi.

5 Abram je Isaku dao sve što je imao, **6** a sinovima koje je imao sa inočama dao je darove. Zatim ih je još za života poslao na istok, daleko od svog sina Isaka, u zemlju istoka. **7** Ovo su godine Abramovog života što ga je proživeo – sto sedamdeset i pet godina. **8** Zatim je Abram izdahnuo, i umro u dubokoj starosti, star i zadovoljan, i bio je pribran svom narodu. **9** Njegovi sinovi Isak i Ismailo sahranili su ga u pećini Makpeli, koja je ispred Mamrije, u polju Efrona, sina Soara Hetejina, **10** u polju koje je Abram kupio od Hetovih sinova. Tamo su sahranjeni Abram i njegova žena Sara. **11** Posle Abramove smrti Bog je i dalje blagosiljao njegovog sina Isaka, koji je živeo blizu Ber-Lahai-Roija.

12 Ovo su događaji iz života Abramovog sina Ismaila, kog mu je rodila Egipćanka Hagara, Sarina sluškinja.

13 Ovo su Ismailovi sinovi, po njihovim imenima i po njihovim porodicama: Ismailov prvenac Nebajot, zatim Kidar, Abdeel, Mivsam, **14** Misma, Duma, Masa, **15** Hadad, Tema, Jetur, Nafes i Kedma. **16** To su

Ismailovi sinovi, i to su njihova imena po
mestima gde su živeli i po njihovim logorima:
dvanaest poglavara po njihovim plemenima.
17 Ovo su godine Ismailovog života – sto tri-
deset i sedam godina. Zatim je izdahnuo i
umro, i bio je pribran svom narodu. **18** Nje-
govi potomci su živeli između Havile, blizu
Sura, koji je istočno od Egipta, i Asirije. Na-
selili su se pred svom svojom braćom.

19 Ovo su događaji iz života Abramovog
sina Isaka. Abramu se rodio Isak. **20** Isak je
imao četrdeset godina kad se oženio Rebe-
kom, kćeri Betuela Sirijca iz Padan-Arama,
sestrom Labana Sirijca. **21** Isak nije prestajao
da se usrdno moli Gospodu za svoju ženu,
pošto je bila nerotkinja. Gospod ga je na kraju
uslišio, te je njegova žena Rebeka zatrudnela.
22 Sinovi u njoj udarali su jedan u drugog,
tako da je ona rekla: „Ako je tako, zašto da
živim?“ Tada je otišla da traži savet od
Gospoda. **23** Gospod joj je rekao: „Dva su na-
roda u tvojoj utrobi; dva će se naroda iz tvoje
utrobe razdeliti. Jedan narod biće jači od dru-
gog naroda, i stariji će služiti mlađem.“

24 Kad je došlo vreme da rodi, u njenoj
utrobi bili su blizanci. **25** Tada je prvi izašao
sav crven i dlakav kao da ima ogrtač od dlake;
zato su mu dali ime Isav.* **26** Posle njega iza-
šao je njegov brat, držeći se rukom Isavu za
petu; zato su mu dali ime Jakov.* Kad ih je
rodila, Isak je imao šezdeset godina. **27** De-
čaci su porasli, i Isav je postao dobar lovac,
čovek koji je dosta boravio u polju, a Jakov je
bio neporočan čovek i živeo je u šatorima. **28**
Isak je voleo Isava, jer mu je za jelo donosio
divljač, dok je Rebeka volela Jakova. **29** Jed-
nom je Jakov kuvao neko jelo, kad je Isav do-
šao iz polja umoran. **30** Isav je rekao Jakovu:
„Daj mi brzo da jedem malo tog crvenog jela,
jer sam umoran! Daj mi malo od tog jela.“
Zato je dobio ime Edom.* **31** Tada mu Jakov
odgovori: „Prvo mi prodaj svoje pravo koje
imaš kao prvenac!“ **32** A Isav reče: „Evo,
samo što nisam umro, šta će mi onda prvenaš-
tvo?“ **33** Jakov mu zatim reče: „Prvo mi se
zakuni!“ On se zakleo Jakovu i prodao mu
svoje pravo koje je imao kao prvenac. **34**
Tada je Jakov dao Isavu hleb i kuvano sočivo,
i on se najeo i napio. Onda je ustao i otišao.
Tako je Isav prezreo svoje prvenaštvo.

26 U zemlji je nastala glad, posle one
prve gladi koja je bila u vreme
Abrama, pa se Isak uputio u Gerar
kod Abimeleha, kralja Filisteja. **2** Tada mu se
pojavio Gospod i rekao mu: „Nemoj da sila-
ziš u Egipat. Boravi u zemlji za koju ti kažem.
3 Ostani u ovoj zemlji, a ja ću biti s tobom i
blagosiljaću te, jer ću tebi i tvom potomstvu
dati sve ove zemlje, i ispuniću zakletvu ko-
jom sam se zakleo tvom ocu Abramu: **4**
Umnožiću tvoje potomstvo da ga bude kao
zvezda na nebesima i tvom potomstvu daću
sve ove zemlje, i preko tvog potomstva bla-
gosloviće se svi narodi na zemlji, **5** zato što je
Abram slušao moj glas i izvršavao obaveze
prema meni, moja uputstva, moje odredbe i
moje zakone.“ **6** Tako je Isak ostao da živi u
Geraru.

7 Kad su se ljudi iz tog mesta raspitivali
za njegovu ženu, on je govorio: „To mi je ses-
tra.“ Bilo ga je strah da kaže: „To mi je žena,“
jer je mislio: „Ljudi iz ovog mesta ubiće me
zbog Rebeke,“ zato što je bila veoma lepa. **8**
Pošto se Isak tamo duže zadržao, jednom je
Abimeleh, kralj Filisteja, gledao kroz prozor
i spazio ga kako grli svoju ženu Rebeku. **9** A-
bimeleh je odmah pozvao Isaka i rekao mu:
„Ona ti je u stvari žena! Zašto si onda rekao:
‘To mi je sestra?’“ Tada mu je Isak odgovo-
rio: „Tako sam ti rekao jer sam se plašio da
ću zbog nje poginuti.“ **10** Abimeleh je zatim

* **25:25** „Isav“ znači „dlakav.“

* **25:26** „Jakov“ znači „onaj koji se drži za petu; onaj koji potiskuje (izgurava).“

* **25:30** „Edom“ znači „crven; rumen.“

rekao: „Šta si nam to učinio? Zamalo što neko iz naroda nije legao s tvojom ženom, i ti bi tako na nas svalio krivicu!“ **11** Tada je Abimeleh celom narodu dao ovaj nalog: „Ko god dirne ovog čoveka i njegovu ženu biće pogubljen!“

12 Posle toga Isak je zasejao njive u onoj zemlji, i te godine je požnjeo stostruko, jer ga je Gospod blagoslovio. **13** Tako je taj čovek postao velik i bivao sve veći dok nije postao veoma velik. **14** Stekao je stada ovaca i goveda i mnogo slugu, a Filisteji su mu zavideli.

15 Filisteji su zatrpali i napunili zemljom sve bunare koje su sluge njegovog oca iskopale u danima njegovog oca Abrama. **16** Na kraju je Abimeleh rekao Isaku: „Idi od nas, jer si postao mnogo jači od nas.“ **17** Tako je Isak otišao odande, ulogorio se u dolini Gerar i tamo ostao da živi. **18** Isak je opet iskopao bunare za vodu koji su bili iskopani u danima njegovog oca Abrama, a koje su Filisteji zatrpali nakon Abramove smrti. On im je dao ista imena koja im je dao i njegov otac.

19 Isakove sluge su kopale u toj dolini i tako naišle na izvor pitke vode. **20** Pastiri iz Gerara posvađali su se sa Isakovim pastirima, rekavši: „To je naša voda!“ Zato je Isak taj bunar nazvao Esek,* jer su se oni prepirali s njim. **21** Zatim su iskopali i drugi bunar pa su se i oko njega posvađali. Zato ga je Isak nazvao Sitna.* **22** On je otišao odande i iskopao još jedan bunar, ali se oko njega nisu posvađali. Zato ga je on nazvao Rehobot,* rekavši: „Gospod nam je sada dao dovoljno prostora i učinio nas plodnim u ovoj zemlji.“

23 Odande je otišao u Beršebu. **24** Te noći Gospod mu se pojavio i rekao: „Ja sam Bog tvog oca Abrama. Ne boj se, ja sam s tobom, i blagosloviću te i umnožiću tvoje potomstvo zbog mog sluge Abrama.“ **25** Zato je Isak na tom mestu podigao oltar i prizvao Gospodnje ime. Tamo je razapeo svoj šator, a njegove sluge su iskopale bunar.

26 Kod njega je iz Gerara došao Abimeleh sa Ohozatom, svojim bliskim prijateljem, i Fikolom, zapovednikom svoje vojske. **27** Isak ih je upitao: „Zašto ste došli, kad me mrzite i kad ste me oterali od sebe?“ **28** Oni su odgovorili: „Zaista smo videli da je Gospod s tobom. Zato smo rekli: ‘Hajde da se zakunemo jedan drugome zakletvom između nas i tebe, i da sklopimo savez s tobom, **29** da nam nećeš učiniti nikakvo zlo, kao što ni mi nismo dirali tebe, nego smo ti činili samo dobro kad smo te pustili da odeš u miru. Ti si onaj koga je Gospod blagoslovio.’“ **30** Tada im je Isak priredio gozbu i oni su jeli i pili. **31** Sledećeg jutra su rano ustali i zakleli se jedan drugom. Zatim ih je Isak otpustio i oni su otišli u miru. **32** Istog dana došle su Isakove sluge, i javili mu za bunar koji su iskopali, rekavši: „Našli smo vodu!“ **33** On ga je nazvao Šeba. Zato se i onaj grad sve do danas zove Beršeba.

34 Kad je Isav imao četrdeset godina uzeo je za ženu Juditu, kćer Beirija Hetejina, i Bašematu, kćer Elona Hetejina. **35** One su zagorčavale život Isaku i Rebeki.

27

Kad je Isak ostario i kad su mu oči toliko oslabile da više nije video, pozvao je svog starijeg sina Isava i rekao mu: „Sine!,“ a on je odgovorio: „Evo me!“ **2** Zatim mu je rekao: „Ja sam ostario,“ i ne znam kog dana ću umreti. **3** Zato te molim da sad uzmeš svoju opremu, svoj luk i strelu, pa da odeš u polje i da mi uloviš neku divljač. **4** Onda mi spremi ukusno jelo kakvo volim i donesi mi da jedem, i da te moja duša blagoslovi pre nego što umrem.“

5 Ali Rebeka je slušala dok je Isak govorio svom sinu Isavu. Isav je otišao u polje da ulovi divljač i da je donese. **6** A Rebeka je rekla svom sinu Jakovu: „Upravo sam čula

* **26:20** „Esek“ znači „takmičenje, svađa.“
* **26:21** „Sitna“ znači „optužba.“
* **26:22** „Rehobot“ znači „široki, prostori.“

kako je tvoj otac razgovarao s tvojim bratom Isavom i rekao mu: **7** ‘Donesi mi neku divljač i spremi mi ukusno jelo pa da se najedem i da te blagoslovim pred Gospodom pre svoje smrti.’ **8** A sada, sine, slušaj što ću te podučiti. **9** Molim te, idi do stada i donesi mi odande dva dobra jareta da od njih spremim tvom ocu ukusno jelo kakvo voli. **10** Onda ćeš ga odneti svom ocu da jede pa da te blagoslovi pre svoje smrti.“

11 Jakov na to reče svojoj majci Rebeki: „Ali moj brat Isav je maljav, a ja nisam. **12** Šta ako me otac opipa? Onda će pomisliti da sam hteo da mu se narugam, pa ću na sebe navući prokletstvo, a ne blagoslov.“ **13** Tada mu majka reče: „Sine moj, neka prokletstvo namenjeno tebi padne na mene. Ti samo poslušaj moj glas, idi i donesi mi dva jareta.“ **14** Tako je on otišao, uzeo ih i doneo ih svojoj majci, a ona je spremila ukusno jelo kakvo je njegov otac voleo. **15** Zatim je Rebeka uzela odeću svog starijeg sina Isava, najlepšu koju je imala u kući, i obukla svog mlađeg sina Jakova. **16** Jarećim kožama pokrila mu je ruke i deo vrata gde je bio gladak. **17** Zatim je svom sinu Jakovu dala ukusno jelo i hleb koji je spremila.

18 Tako je on ušao kod svog oca i rekao: „Oče!,“ a on odgovori: „Evo me! Ko si ti, sine?“ **19** Jakov reče svom ocu: „Ja sam Isav, tvoj prvenac. Učinio sam kako si mi rekao. Molim te, ustani, sedi i jedi od divljači koju sam ulovio, pa da me tvoja duša blagoslovi.“ **20** Tada Isak reče svom sinu: „Kako si je tako brzo našao, sine moj?“ A on odgovori: „Tvoj Bog Gospod dao je da izađe pred mene.“ **21** Isak zatim reče Jakovu: „Molim te, sine, priđi bliže da te opipam da znam da li si ti zaista moj sin Isav ili nisi.“ **22** Tako je Jakov prišao svom ocu Isaku. On ga je opipao, a zatim rekao: „Glas je Jakovljev, a ruke su Isavove.“ **23** Tako nije prepoznao Jakova, jer su njegove ruke bile maljave kao ruke njegovog brata Isava. Zato ga je blagoslovio.

24 Zatim mu reče: „Da li si ti zaista moj sin Isav?,“ a on odgovori: „Jesam.“ **25** Onda Isak reče: „Donesi mi da jedem od divljači koju si ulovio, sine moj, pa da te moja duša blagoslovi.“ Jakov ga je poslužio i on je jeo. Zatim mu je doneo vino[*] da pije. **26** Onda mu njegov otac Isak reče: „Molim te, sine, priđi bliže i poljubi me.“ **27** On je prišao bliže i poljubio ga, tako da je Isak mogao da oseti miris njegove odeće. Zatim ga je blagoslovio: „Gle, miris mog sina je kao miris polja koje je Gospod blagoslovio. **28** Neka ti Bog daje rosu s nebesa i plodnu zemlju, izobilje žita i mladog vina.[*] **29** Neka ti narodi služe i neka ti se plemena klanjaju. Budi gospodar svojoj braći i neka ti se klanjaju sinovi tvoje majke. Neka su prokleti svi koji tebe proklinju i neka su blagosloveni svi koji tebe blagosiljaju.“

30 Tek što je Isak blagoslovio Jakova i samo što je Jakov otišao od lica svog oca Isaka, njegov brat Isav vratio se iz lova. **31** I on je spremio ukusno jelo. Zatim ga je doneo svom ocu i rekao mu: „Ustani, oče, i jedi od divljači koju je ulovio tvoj sin, pa da me onda tvoja duša blagoslovi.“ **32** Tada ga je njegov otac Isak pitao: „Ko si ti?,“ a on odgovori: „Ja sam tvoj sin Isav, tvoj prvenac.“ **33** Isak se uplaši i sav poče da se trese, pa reče: „Ko je onda bio onaj koji je ulovio divljač i doneo mi je, pa sam jeo od svega pre nego što si ti došao i njega sam blagoslovio? On će i ostati blagosloven!“

34 Kada je Isav čuo reči svog oca, s puno gorčine povika iz sveg glasa i reče svom ocu: „Oče, blagoslovi i mene!“ **35** Ali on odgovori: „Tvoj brat je došao s prevarom da bi dobio blagoslov namenjen tebi.“ **36** A Isav na to

[*] **27:25** „Jajin“ – isceđeni sok od grožđa, koji može biti neprevreo ili prevreo. Ova reč, ili aramejski pojam „kamar“ istog značenja, javlja se 141 put u starosaveznim spisima.

[*] **27:28** Hebrejski „tiroš,“ u značenju plod sa čokota vinove loze u prirodnom stanju. Ova reč javlja se 38 puta u Starom Savezu.

reče: „Zar nije zato dobio ime Jakov,[*] jer me je već dvaput izgurao? Već mi je oduzeo prvenaštvo, a ovog puta mi je oduzeo i blagoslov!“ Zatim reče: „Zar nisi i za mene ostavio blagoslov?“ **37** Isak odgovori Isavu: „Evo, postavio sam ga za gospodara nad tobom, i svu njegovu braću dao sam mu za sluge, i snabdeo sam ga žitom i vinom, pa šta bih sad još mogao da učinim za tebe, sine?“

38 Tada Isav reče svom ocu: „Oče, zar imaš samo jedan blagoslov? Blagoslovi i mene, oče!“ Zatim Isav glasno zaplaka. **39** Isak, njegov otac, odgovori mu: „Evo, tvoje prebivalište biće na plodnoj zemlji i rosi nebeskoj odozgo. **40** Živećeš od svog mača i služićeš svom bratu. Ali kad se pobuniš, slomićeš njegov jaram i zbacićeš ga sa svog vrata.“

41 Isav je gajio mržnju prema Jakovu zbog blagoslova kojim ga je njegov otac blagoslovio, i zato je u svom srcu govorio: „Bliže se dani žalosti za mojim ocem. Posle toga ubiću svog brata Jakova.“ **42** Kad su Rebeki javili šta je rekao njen stariji sin Isav, odmah je poslala po svog mlađeg sina Jakova i rekla mu: „Pazi! Tvoj brat Isav teši se mišlju da će te ubiti. **43** Zato, sine, poslušaj moj glas; ustani i beži kod mog brata Labana u Haran. **44** Ostani kod njega neko vreme dok se gnev tvog brata ne stiša, **45** dok se ne odvrati od tebe gnev tvog brata i dok ne zaboravi šta si mu učinio. A ja ću poslati po tebe i vratiću te odande. Zašto da ostanem bez vas obojice u jedan dan?“

46 Zatim je Rebeka rekla Isaku: „Smučio mi se život zbog Hetovih kćeri. Ako i Jakov uzme ženu od kćeri ove zemlje, kao što su Hetove kćeri, šta će mi život?“

28 Zato je Isak pozvao Jakova, blagoslovio ga i podučio: „Nemoj uzeti ženu od hananskih kćeri. **2** Ustani, idi u Padan-Aram u kuću Betuela, oca svoje majke, i tamo uzmi sebi ženu od kćeri Labana, brata svoje majke. **3** Bog Svemoćni blagosloviće te i učiniće te plodnim i umnožiće te, tako da će od tebe postati velik narod. **4** I daće ti Abramov blagoslov, tebi i tvom potomstvu, da zauzmeš zemlju u kojoj si stranac i koju je Bog dao Abramu.“

5 Tako je Isak otpustio Jakova, i on je krenuo u Padan-Aram kod Labana, sina Betuela Sirijca, brata Rebeke, majke Jakova i Isava.

6 Kad je Isav video da je Isak blagoslovio Jakova i poslao ga u Padan-Aram da tamo uzme sebi ženu, i kad ga je blagoslovio i podučio ga: „Nemoj uzeti ženu od hananskih kćeri,“ **7** i kad je video da je Jakov poslušao svog oca i svoju majku i krenuo u Padan-Aram, **8** tada je Isav shvatio da hananske kćeri nisu po volji njegovom ocu Isaku. **9** Zato je Isav otišao kod Ismailaca i uzeo za ženu Maeletu, kćer Abramovog sina Ismaila, Nebajotovu sestru, pored žena koje je već imao.“

10 Jakov je otišao iz Beršebe i uputio se u Haran. **11** Na putu je naišao na jedno mesto i rešio da tu prenoći jer je sunce već bilo zašlo. Tako je uzeo jedan kamen s onog mesta, stavio ga pod glavu i tu legao. **12** Tada je usnio san: Na zemlji su stajale lestve čiji je vrh dopirao do nebesa, a Božji anđeli su se penjali i silazili po njima. **13** I gle, iznad njih je stajao Gospod koji je rekao: „Ja sam Gospod, Bog tvog oca Abrama i Bog Isakov. Zemlju na kojoj ležiš daću tebi i tvom potomstvu. **14** Tvog potomstva biće kao praha na zemlji, i ti ćeš se raširiti na zapad i na istok, na sever i na jug, i preko tebe i preko tvog potomstva blagosloviće se svi narodi na zemlji. **15** Ja sam s tobom i čuvaću te celim putem kojim ideš i vratiću te u ovu zemlju, jer te neću ostaviti dok ne učinim šta sam ti rekao.“

16 Tada se Jakov probudi iz sna i reče: „Gospod je zaista na ovom mestu, a ja to nisam znao.“ **17** On se uplaši i reče: „Kako je zastrašujuće ovo mesto! Ovo je sigurno Božji

[*] **27:36** Vidi fusnotu za 1. Mojsijeva 25:26.

dom, a ovo su nebeska vrata.“ **18** Tako je Jakov ustao rano ujutru, uzeo kamen koji mu je bio pod glavom, postavio ga kao stub i prelio ga uljem.“ **19** To mesto je nazvao Bet-El,[*] a ranije se taj grad zvao Luz.

20 Jakov se zavetovao: „Ako Bog bude sa mnom i sačuva me na putu kojim idem i ako mi da hleba da jedem i odeću da se obučem, **21** i ako se u miru vratim kući svog oca, tada će Gospod pokazati da je moj Bog. **22** A ovaj kamen koji sam podigao kao stub biće Božji dom, i od svega što mi budeš dao daću ti desetak.“

29 Zatim je Jakov krenuo dalje i uputio se u zemlju stanovnika Istoka. **2** Tamo je u polju ugledao bunar pored kog su ležala tri stada ovaca, jer su se na tom bunaru pojila stada. Na otvoru bunara bio je jedan veliki kamen. **3** Kad bi se tamo okupila sva stada, pastiri bi uklonili[*] kamen s otvora bunara i napojili stada, a posle bi vratili kamen na njegovo mesto, na otvor bunara.

4 Jakov ih je upitao: „Odakle ste, braćo moja?,“ a oni su odgovorili: „Iz Harana.“ **5** Tada ih upita: „Poznajete li Labana, Nahorovog unuka?,“ a oni odgovoriše: „Poznajemo.“ **6** Zatim ih upita: „Da li je on dobro?“ Oni rekoše: „Dobro je. Evo dolazi njegova kći Rahela s ovcama!“ **7** Tada on reče: „Ali još je dan. Nije još vreme da se skupljaju stada. Napojte ovce, a onda ih pustite da pasu.“ **8** A oni mu na to rekoše: „Ne možemo to da uradimo dok se ne skupe sva stada i ne ukloni kamen s otvora bunara. Onda možemo napojiti ovce.“

9 Dok je još s njima razgovarao, došla je Rahela sa ovcama svog oca, jer je bila pastirica. **10** Kad je Jakov video Rahelu, kćer Labana, brata svoje majke, i ovce Labana, brata svoje majke, odmah je prišao, uklonio kamen s otvora bunara i napojio ovce Labana, brata svoje majke. **11** Onda je Jakov poljubio Rahelu i glasno zaplakao. **12** Zatim je Jakov rekao Raheli da je on rođak njenog oca i da je Rebekin sin. Ona je otrčala i ispričala to svom ocu.

13 Čim je Laban čuo vest o Jakovu, sinu svoje sestre, potrčao mu je u susret. Zagrlio ga je, poljubio i doveo u svoju kuću. Tada je Jakov ispričao Labanu sve što mu se dogodilo. **14** Onda mu je Laban rekao: „Ti si zaista moja kost i moje meso.“ Tako je Jakov ostao kod njega mesec dana.

15 Nakon toga, Laban je rekao Jakovu: „Da li ćeš mi zato što si moj rođak služiti badava? Reci mi, šta želiš da ti bude plata?“ **16** Laban je imao dve kćeri. Starija se zvala Lea, a mlađa Rahela. **17** Ali Leine su oči bile slabe, dok je Rahela bila lepa stasa i lepa lica. **18** Jakov je zavoleo Rahelu. Zato je rekao: „Služiću ti sedam godina za tvoju mlađu kćer Rahelu.“ **19** Laban je na to rekao: „Bolje da je dam tebi nego nekom drugom čoveku. Ostani kod mene.“ **20** Jakov je služio za Rahelu sedam godina, ali to mu se činilo kao nekoliko dana, zato što ju je voleo.

21 Zatim je Jakov rekao Labanu: „Daj mi moju ženu, jer se završilo vreme mog služenja, pa da legnem s njom.“ **22** Tada je Laban pozvao sve ljude iz onog mesta i priredio gozbu. **23** Ali te večeri uzeo je svoju kćer Leu i uveo je kod Jakova koji je legao s njom. **24** Laban je svoju sluškinju Zelfu dao svojoj kćeri Lei da joj bude sluškinja. **25** Ujutru se videlo da je to bila Lea. Zato je rekao Labanu: „Šta si mi to učinio? Zar ti nisam služio za Rahelu? Zašto si me prevario?“ **26** Laban je odgovorio: „Kod nas nije običaj da se mlađa uda pre starije. **27** Proslavi do kraja ovu sedmicu sa ovom ženom, pa ćeš onda dobiti i drugu ženu za još sedam godina koje ćeš mi služiti.“ **28** Jakov je tako postupio i proslavio do kraja tu sedmicu s tom ženom, a onda mu je Laban dao i svoju kćer Rahelu za ženu. **29** Laban je svoju sluškinju Bilhu dao svojoj

[*] **28:19** „Bet-El“ znači „dom Božji.“

[*] **29:3** Doslovno: „otkotrljali.“

kćeri Raheli da joj bude sluškinja.

30 Zatim je Jakov legao i s Rahelom koju je voleo više nego Leu, i služio je kod Labana još sedam godina. **31** Kad je Gospod video da Lea nije voljena, učinio ju je plodnom, a Rahela je bila nerotkinja. **32** Lea je zatrudnela, rodila sina i dala mu ime Ruben,[*] rekavši: „Gospod je video moju nevolju, pa će me sada moj muž zavoleti.“ **33** Zatim je opet zatrudnela, rodila sina i rekla: „Gospod je čuo da nisam voljena, pa mi je dao i ovoga.“ Zato mu je dala ime Simeon.[*] **34** Opet je zatrudnela, rodila sina i rekla: „Sad će mi muž biti privržen, jer sam mu rodila tri sina.“ Zato je on dobio ime Levije.[*] **35** Još jednom je zatrudnela, rodila sina i rekla: „Ovog puta hvaliću Gospoda.“ Zato mu je dala ime Juda.[*] Posle toga, neko vreme nije rađala.

30 Kad je Rahela videla da Jakovu ne rađa decu, postala je ljubomorna na svoju sestru i rekla je Jakovu: „Daj mi decu ili ću umreti.“ **2** Tada se Jakov razgnevi na Rahelu i reče joj: „Zar sam ja na mestu Boga, koji ti je uskratio plod utrobe?“ **3** A ona mu reče: „Evo moje robinje Bilhe. Lezi s njom i neka rodi na mojim kolenima, pa da i ja dobijem decu preko nje.“ **4** Tako mu je ona dala za ženu svoju sluškinju Bilhu, i Jakov je legao s njom. **5** Bilha je zatrudnela i rodila Jakovu sina. **6** Tada je Rahela rekla: „Bog je bio moj sudija i čuo je moj glas, pa mi je dao sina.“ Zato mu je dala ime Dan.[*] **7** Rahelina sluškinja Bilha opet je zatrudnela i Jakovu rodila drugog sina. **8** Tada je Rahela rekla: „Žestoko sam se rvala sa svojom sestrom i pobedila sam!“ Zato mu je dala ime Neftalim.[*]

9 Kad je Lea videla da više ne rađa, uzela je svoju sluškinju Zelfu i dala je Jakovu za ženu. **10** Tako je Leina sluškinja Zelfa rodila Jakovu sina. **11** Tada je Lea rekla: „Kakva sreća!“ Zato mu je dala ime Gâd.[*] **12** Zatim je Leina sluškinja Zelfa rodila Jakovu drugog sina. **13** Tada je Lea rekla: „Kako sam srećna! Žene će me zvati srećnom.“ Zato mu je dala ime Ašer.[*]

14 Jednog dana u vreme pšenične žetve, Ruben je u polju našao jabuke mandragore, pa ih je odneo svojoj majci Lei. Tada Rahela reče Lei: „Molim te, daj mi nekoliko mandragora koje je našao tvoj sin.“ **15** Ona joj odgovori: „Zar ti je malo što si mi uzela muža, pa sada hoćeš da mi uzmeš i mandragore?“ Rahela joj reče: „Neka zato Jakov noćas legne s tobom u zamenu za mandragore koje je našao tvoj sin.“

16 Kad se Jakov uveče vraćao iz polja, Lea mu je izašla u susret i rekla mu: „Sa mnom ćeš leći, jer sam te pridobila za mandragore koje je našao moj sin.“ Tako je on te noći legao s njom. **17** Bog je čuo Leu i uslišio je, tako da je ona zatrudnela i Jakovu rodila petog sina. **18** Tada Lea reče: „Bog me je nagradio što sam svom mužu dala svoju sluškinju.“ Zato mu je dala ime Isahar.[*] **19** Ona je još jednom zatrudnela i Jakovu rodila šestog sina. **20** Tada Lea reče: „Bog mi je dao lep poklon. Moj muž će me napokon prihvatiti, jer sam mu rodila šest sinova.“ Zato mu je dala ime Zebulon.[*] **21** Posle toga rodila je kćer i dala joj ime Dina.

22 Na kraju se Bog setio Rahele. Bog ju je čuo i uslišio je, učinivši je plodnom. **23** Ona je zatrudnela i rodila sina. Tada je rekla: „Bog je uklonio moju sramotu!“ **24** Zato mu je dala

[*] **29:32** „Ruben“ znači „gledajte, sin!“
[*] **29:33** „Simeon“ znači „čuti“ (u smislu: poslušati, uslišiti).
[*] **29:34** „Levije“ znači „privržen.“
[*] **29:35** „Juda“ znači „hvaljen, slavljen.“
[*] **30:6** „Dan“ znači „sudija.“
[*] **30:8** „Neftalim“ znači „moje rvanje, moja borba.“
[*] **30:11** „Gâd“ znači „sreća.“
[*] **30:13** „Ašer“ znači „srećan.“
[*] **30:18** „Isahar“ znači „on je nagrada (plata).“
[*] **30:20** „Zebulon“ znači „stan, boravište.“ Moguće je i značenje: „prihvatiti, podnositi, gospodariti.“

ime Josif,* rekavši: „Gospod mi dodaje još
jednog sina.“
25 Kada je Rahela rodila Josifa, Jakov je
rekao Labanu: „Pusti me da idem u svoje
mesto i u svoju zemlju. **26** Daj mi moje žene
i moju decu, za koje sam ti služio, pa da idem,
jer ti dobro znaš kako sam ti služio.“ **27** Tada
mu Laban reče: „Ako sam našao milost u tvo-
jim očima, ostani kod mene. Znam da me
Gospod blagosilja zbog tebe.“ **28** On još reče:
„Odredi platu i ja ću ti je dati.“ **29** A Jakov
mu na to reče: „Dobro znaš kako sam ti služio
i kako sam se brinuo o tvojoj stoci. **30** Ono
malo što si imao, pre nego što sam došao,
sada se veoma umnožilo, jer te Gospod bla-
gosiljao otkad sam došao. A kada ću učiniti
nešto i za svoj dom?“
31 Tada ga je Laban upitao: „Šta da ti
dam?“ Jakov je odgovorio: „Ništa ne treba da
mi daš! Ako uradiš ovo što ću ti reći, opet ću
pasti i čuvati tvoje stado. **32** Danas ću proći
kroz celo tvoje stado. Odvoj iz njega svaku
pegavu i šarenu ovcu, svakog tamnosmeđeg
mladog ovna i svaku šarenu i pegavu kozu.
Neka to od sada bude moja plata. **33** A moje
poštenje posvedočiće za mene kad god dođeš
da pregledaš moju platu. Svaka koza koja nije
pegava i šarena i svaki mladi ovan koji nije
tamnosmeđ, a koji se nađu kod mene, neka se
smatraju ukradenim.“
34 Na to mu Laban reče: „Dobro! Neka
bude kako si kazao.“ **35** Tog dana on je odvo-
jio prugaste i šarene jarce i sve pegave i ša-
rene koze, sve što je na sebi imalo nešto belo,
i sve tamnosmeđe mlade ovnove, pa ih je pre-
dao u ruke svojim sinovima. **36** Posle toga se
udaljio tri dana hoda od Jakova, koji je pasao
ostalo Labanovo stado.
37 Tada je Jakov uzeo nekoliko zelenih
prutova s drveta breze, badema i platana, i na
nekim mestima ogulio koru i tako napravio
bele pruge. **38** Na kraju je te prutove koje je
ogulio stavio u korita pred stado, u pojila s
vodom, gde je stado dolazilo da pije, da bi se
stoka uspaljivala kada dođe da pije.
39 Tako se stado uspaljivalo gledajući u
prutove, a ono što se rađalo bilo je prugasto,
pegavo i šareno. **40** Jakov je odvojio mlade
ovnove, a zatim je okrenuo stado prema pru-
gastim i tamnosmeđim životinjama iz Laba-
novog stada. Onda je odvojio na stranu svoje
stado i nije ga stavljao s Labanovim stadom.
41 I kad god bi jača stada dolazila, Jakov bi
stavljao prutove u korita pred stado, kako bi
se gledajući u te prutove stado uspaljivalo. **42**
A kad bi stado bilo slabo, nije ih stavljao.
Tako su slabe uvek bile za Labana, a jake za
Jakova.
43 Tako je Jakov postajao sve bogatiji, i
imao je mnogo stoke, sluškinja i slugu, ka-
mila i magaraca.

31 Posle nekog vremena Jakov je čuo
kako Labanovi sinovi kažu: „Jakov je
uzeo sve što je imao naš otac, i od o-
nog što je pripadalo našem ocu stekao je sve
ovo bogatstvo.“ **2** Jakov je video na Labano-
vom licu da on nije prema njemu isti kao ra-
nije. **3** Tada je Gospod rekao Jakovu: „Vrati
se u zemlju svojih očeva i svom rodu, a ja ću
biti s tobom.“ **4** Tada je Jakov pozvao Rahelu
i Leu da dođu u polje kod njegovog stada, **5** i
rekao im: „Vidim da lice vašeg oca nije
prema meni isto kao ranije, ali je Bog mog
oca sa mnom. **6** A vi same znate da sam svom
svojom snagom služio vašem ocu. **7** A vaš o-
tac me je varao i menjao mi platu deset puta,
ali Bog mu nije dozvolio da mi nanese štetu.
8 Kad bi rekao: ‘Neka pegave budu tvoja
plata,’ sve što se u stadu rađalo bilo je pe-
gavo, a kad bi rekao: ‘Neka prugaste budu
tvoja plata,’ sve što se u stadu rađalo bilo je
prugasto. **9** Tako je Bog uzimao stoku od va-
šeg oca i davao je meni. **10** Jednom prilikom,

* **30:24** Skraćeni oblik imena „Josifija,“ koje znači „neka Gospod pridoda (umnoži).“

kad se stado uspaljivalo, podigao sam oči i u snu video da su jarci koji su skakali na koze bili prugasti, pegavi i šareni. **11** Tada mi je u snu anđeo Božji rekao: ‘Jakove!’ A ja sam odgovorio: ‘Evo me.’ **12** On je zatim rekao: ‘Podigni oči i vidi da su svi jarci koji skaču na koze prugasti, pegavi i šareni, jer sam video sve što ti Laban čini. **13** Ja sam Bog Bet-Ela, gde si uljem pomazao stub i gde si mi se zavetovao. A sada ustani, idi iz ove zemlje i vrati se u zemlju u kojoj si rođen.’“

14 Tada su Rahela i Lea rekle: „Zar još imamo neki udeo u nasledstvu u domu svog oca? **15** Zar nas on ne smatra tuđinkama kad nas je prodao, pa jede čak i novac koji je dobio za nas? **16** Jer sve bogatstvo koje je Bog uzeo od našeg oca pripada nama i našoj deci. Zato sada uradi sve onako kako ti je Bog rekao.“

17 Tada je Jakov ustao i podigao svoju decu i žene na kamile, **18** i poterao svoje stado koje je stekao u Padan-Aramu. Uzeo je i sva dobra koja je stekao i pošao svom ocu Isaku u hanansku zemlju.

19 Laban je otišao da striže svoje ovce. Dotle je Rahela ukrala idole[*] koji su pripadali njenom ocu. **20** Jakov je prevario Labana Sirijca, jer mu nije rekao da će pobeći. **21** Pobegao je i prešao reku Eufrat sa svim što je imao. Zatim se uputio prema brdovitom području Gilada. **22** Trećeg dana Laban je čuo da je Jakov pobegao. **23** On je uzeo sa sobom svoju braću i krenuo u poteru za njim, i posle sedam dana stigao ga u brdovitom području Gilada. **24** Tada je Bog došao Labanu Sirijcu noću u snu i rekao mu: „Pazi da s Jakovom ne govoriš ni lepo ni ružno.“

25 Tako je Laban stigao Jakova. Jakov je bio razapeo svoj šator u brdovitom području Gilada, a i Laban se sa svojom braćom ulogorio u tom kraju. **26** Tada je Laban rekao Jakovu: „Šta si to učinio? Zašto si me prevario i odveo moje kćeri kao da su mačem zarobljene? **27** Zašto si kradom otišao i prevario me, a da mi nisi ništa rekao? Ja bih te otpustio s veseljem i pesmama, uz daire i harfu. **28** Nisi mi pružio priliku da poljubim svoje unuke i svoje kćeri. Postupio si nerazumno. **29** U mojoj ruci je moć da vam nanesem zlo, ali Bog vašeg oca rekao mi je sinoć: ‘Pazi da s Jakovom ne govoriš ni lepo ni ružno.’ **30** Kad si već otišao jer si se mnogo uželeo doma svog oca, zašto si onda ukrao moje bogove?“

31 Jakov odgovori Labanu: „Uplašio sam se pa sam sebi rekao: ‘Mogao bi da mi silom uzme svoje kćeri.’ **32** A kod koga nađeš svoje bogove, taj neka više ne živi. Pred našom braćom pretraži šta imam kod sebe i uzmi ih.“ Ali Jakov nije znao da ih je Rahela ukrala. **33** Tako je Laban ušao u Jakovljev šator i u Lein šator i u šator obe robinje, ali ih nije našao. Na kraju je izašao iz Leinog šatora i ušao u Rahelin šator. **34** A Rahela je bila uzela idole i stavila ih u korpu u kojoj su žene jahale na kamilama i sela na njih. Tako je Laban pretražio ceo šator, ali ih nije našao. **35** Tada je ona rekla svom ocu: „Neka ne seva gnev u očima mog gospodara što ne mogu da ustanem pred tobom, jer imam ono što je uobičajeno kod žena.“ Tako je on i dalje pažljivo tražio idole, ali ih nije našao.

36 Tada se Jakov razgnevio i počeo da se svađa s Labanom, pa mu reče: „Koji je moj prestup, koji je moj greh, pa me tako žestoko progoniš? **37** Sad kad si pretražio sve moje stvari, jesi li našao nešto iz svog doma? Stavi to ovde pred moju i svoju braću, pa neka oni prosude između nas dvojice. **38** Ovih dvadeset godina bio sam kod tebe. Tvoje ovce i koze nisu pobacivale, i nijednog ovna iz tvog stada nisam uzeo za hranu. **39** Nikada ti nisam doneo rastrgnutu životinju već sam ja nadoknađivao štetu. Što god je bilo ukradeno, bilo danju bilo noću, tražio si iz moje ruke. **40**

[*] **31:19** „Terafim“ na hebrejskom – kućni bogovi koji su služili i kao dokaz prava nasleđa imovine.

Danju me je ubijala vrućina, a noću hladnoća, i san mi je bežao od očiju. **41** U tvojoj sam kući proveo dvadeset godina. Četrnaest godina sam ti služio za tvoje dve kćeri i šest godina za tvoju stoku, a platu si mi menjao deset puta. **42** Da Bog mog oca, Bog Abramov i Onaj koga se Isak bojao, nije bio sa mnom, ti bi me sada poslao praznih ruku. Bog je video moju nevolju i trud mojih ruku, pa te je sinoć ukorio.“ **43** Tada Laban odgovori Jakovu: „Ove kćeri su moje kćeri i ova deca su moja deca i ovo stado je moje stado, i sve što vidiš moje je i mojih kćeri. Šta bih danas učinio protiv njih ili protiv dece koju su rodile? **44** Hajde sada da ja i ti sklopimo savez, i neka on bude svedok između mene i tebe.“ **45** Tada je Jakov uzeo jedan kamen i postavio ga kao stub. **46** Zatim je rekao svojoj braći: „Skupite kamenja!“ Oni su nakupili kamenja i napravili jednu gomilu. Posle toga su jeli na toj gomili. **47** Laban ju je nazvao Jegar-Sahadut,[*] a Jakov ju je nazvao Galed.[*]

48 Laban zatim reče: „Ova gomila je danas svedok između mene i tebe.“ Zato ju je Jakov nazvao Galed. **49** Nazvao ju je i Stražarska kula, jer je Laban još rekao: „Neka Gospod bude stražar između mene i tebe kad jedan drugog više ne budemo videli. **50** Ako budeš loše postupao s mojim kćerima i ako uzmeš druge žene pored mojih kćeri, iako nijedan svedok nije s nama, Bog je svedok između mene i tebe.“ **51** Laban još reče Jakovu: „Evo ove gomile i evo stuba koji sam podigao između mene i tebe. **52** Ova gomila je svedok i ovaj stub je svedočanstvo da neću sa zlom namerom prelaziti preko ove gomile da bih išao protiv tebe i da ti nećeš sa zlom namerom prelaziti preko ove gomile i ovog stuba da bi išao protiv mene. **53** Neka bog Abramov i bog Nahorov, bog njihovog oca, sudi između nas.“ A Jakov se zakleo Onim koga se bojao njegov otac Isak.

54 Zatim je Jakov prineo žrtvu na tom brdu i pozvao svoju braću da jedu. Tako su jeli i prenoćili na brdu. **55** Laban je ustao rano ujutru, poljubio svoju decu i svoje kćeri i blagoslovio ih. Zatim je pošao nazad u svoje mesto.

32 Jakov je pošao dalje, i na putu su ga sreli Božji anđeli. **2** Kada ih je ugledao, Jakov je odmah rekao: „Ovo je Božji logor!“ Zato je to mesto nazvao Mahanaim.[*]

3 Tada je Jakov pred sobom poslao glasnike kod svog brata Isava u zemlju Seir, u Edom, **4** i uputio ih: „Ovako ćete reći mom gospodaru Isavu: ‘Ovako govori tvoj sluga Jakov: ‘Kod Labana sam dugo živeo i ostao sam sve do sad. **5** Stekao sam goveda, magaraca i ovaca, slugu i sluškinja, i želim to da javim svom gospodaru kako bih našao milost u njegovim očima.’“

6 Posle nekog vremena glasnici su se vratili kod Jakova i rekli: „Išli smo kod tvog brata Isava, i on ti ide u susret s četiristo ljudi.“ **7** Jakov se veoma uplašio i zabrinuo se. Zato je ljude koji su bili s njim, ovce, goveda i kamile razdelio u dva logora, **8** pa je onda rekao: „Ako Isav dođe i napadne jedan logor, drugi logor će uspeti da pobegne.“

9 Posle toga Jakov je rekao: „Bože mog oca Abrama i Bože mog oca Isaka, Gospode, ti koji mi govoriš: ‘Vrati se u svoju zemlju i svom rodu, i ja ću ti činiti dobro,’ **10** ja nisam vredan sve milosti i sve vernosti koju si pokazao prema svom sluzi, jer sam samo sa štapom prešao Jordan, a sada imam dva logora. **11** Molim te, izbavi me iz ruke mog brata Isava, jer se bojim da ne dođe i ne napadne mene i majke s decom. **12** A ti si mi rekao: ‘Zaista ću ti činiti dobro i učiniću da tvog

[*] **31:47** „Jegar-Sahadut“ je aramejski (sirijski) izraz koji znači „svedok-gomila, gomila svedočanstva.“

[*] **31:47** „Galed“ je hebrejski izraz koji znači „svedok-gomila, gomila svedočanstva.“

[*] **32:2** „Mahanaim“ znači „dva logora.“

potomstva bude kao morskog peska, koga ima toliko mnogo da ne može da se izbroji.'"

13 Tu noć je Jakov proveo na tom mestu. Od onoga što je imao uzeo je dar za svog brata Isava: **14** dvesta koza i dvadeset jaraca, dvesta ovaca i dvadeset ovnova, **15** trideset kamila dojilica i njihove mlade, četrdeset krava i deset bikova, dvadeset magarica i deset magaraca.

16 Zatim je svojim slugama predao stado po stado i govorio im: „Pređite reku ispred mene i držite rastojanje među stadima." **17** Zatim je prvog uputio: „Ako te sretne moj brat Isav i pita te: 'Čiji si, i kuda ideš i čije je ovo stado pred tobom?,' **18** reci mu: 'Tvog sluge Jakova. To je dar koji on šalje mom gospodaru Isavu, a on ide iza nas.'" **19** Takođe je uputio i drugog i trećeg i sve koji su išli za stadima: „Tako kažite Isavu kad ga sretnete. **20** I još recite: 'Evo, tvoj sluga Jakov ide iza nas.'" Jer je u sebi govorio: „Možda ću ga umiriti darom koji ide ispred mene. Zatim ću videti njegovo lice, pa će me možda lepo primiti." **21** Tako je dar prešao reku ispred njega, a on je tu noć proveo u logoru.

22 Te iste noći ustao je, uzeo svoje dve žene i dve sluškinje i svojih jedanaest sinova i prešao Jabok. **23** Tako ih je uzeo i preveo preko reke, i prebacio je sve što je imao.

24 Kad je Jakov ostao sam, neki čovek rvao se s njim sve dok nije svanula zora. **25** Kad je video da ga ne može savladati, dotakao mu je bedro tako da se Jakovu iščašio kuk dok se rvao s njim. **26** Tada taj čovek reče: „Pusti me, jer sviće zora." A Jakov mu odgovori: „Neću te pustiti dok me ne blagosloviš." **27** Ovaj, pak, upita: „Kako se zoveš?," a on odgovori: „Jakov." **28** Tada mu reče: „Više se nećeš zvati Jakov, već Izrael,* jer si istrajao s Bogom i s ljudima i odoleo si." **29** Jakov ga upita: „Molim te, reci mi kako se zoveš." A on mu na to odgovori: „Zašto me pitaš kako se zovem?" I tu ga je blagoslovio. **30** Jakov je to mesto nazvao Fanuel* jer je rekao: „Video sam Boga licem u lice, a moja se duša ipak izbavila."

31 Sunce je granulo nad njim čim je prošao Fanuel. Jakov je hramao zbog kuka. **32** Zato sve do danas Izraelovi sinovi ne jedu tetivu koja ide uz bedreni živac i nalazi se na kuku, jer je on dotakao Jakova za kuk na mestu gde se nalazi tetiva koja ide uz bedreni živac.

33 Posle nekog vremena Jakov je podigao oči i ugledao Isava kako dolazi s još četiristo ljudi. Zato je razdelio decu između Lee, Rahele i dve sluškinje. **2** Sluškinje i njihovu decu postavio je napred, pa onda Leu i njenu decu iza njih, a zatim Rahelu i Josifa na kraju. **3** A on je pošao ispred njih i poklonio se do zemlje sedam puta dok nije došao do svog brata.

4 Isav mu je potrčao u susret, zagrlio ga, pao mu oko vrata i poljubio ga, pa su obojica zaplakala. **5** Tada Isav podiže oči i ugleda žene i decu pa ga upita: „Ko su ovi što su s tobom?" Jakov odgovori: „To su deca koju je Bog milostivo dao tvom sluzi. **6** Tada su pristupile sluškinje sa svojom decom i poklonile se. **7** Zatim je pristupila Lea sa svojom decom i oni su se poklonili, a onda su pristupili Josif i Rahela pa su se i oni poklonili.

8 Tada Isav reče: „Šta si nameravao sa svim onim logorom na koji sam naišao?" Jakov mu odgovori: „Da nađem milost u očima svog gospodara." **9** Tada Isav reče: „Brate moj, imam ja mnogo toga. Zadrži za sebe ono što je tvoje." **10** Ali Jakov mu na to reče: „Ne, molim te. Primi dar iz moje ruke ako sam našao milost u tvojim očima, jer kad sam video

* **32:28** „Izrael" znači „onaj koji se dosledno bori s Bogom," ili „onaj kome pobedu daje Bog," „pobednik sa Bogom."

* **32:30** „Fanuel" znači „lice Božje."

tvoje lice kao da sam video Božje lice, zato što si me lepo primio. **11** Molim te, primi ovaj dar kojim želim da te blagoslovim, jer mi je Bog ukazao milost i imam svega." I uporno ga je nagovarao, tako da je Isav primio dar.

12 Zatim Isav reče: „Pođimo sad, a ja ću ići ispred tebe." **13** Ali on mu odgovori: „Moj gospodar zna da su deca nejaka i da se brinem o ovcama i kravama dojilicama, i ako bismo ih prebrzo terali samo jedan dan, celo bi stado uginulo. **14** Molim te, neka moj gospodar pođe ispred svog sluge, a ja ću ići polako u korak sa stokom koja je ispred mene i u korak sa decom, dok ne dođem kod svog gospodara u Seir." **15** Tada Isav reče: „Molim te, dozvoli mi da ti ostavim nekoliko ljudi koji su sa mnom." A on mu na to reče: „Zašto? Neka nađem milost u očima svog gospodara." **16** Tako se tog dana Isav vratio u Seir.

17 Jakov je krenuo u Sukot i sagradio sebi kuću, a za svoju stoku napravio kolibe. Zato je to mesto nazvao Sukot.*

18 Kad se vratio iz Padan-Arama, Jakov je živ i zdrav stigao u grad Šekem, koji je u hananskoj zemlji, i ulogorio se ispred tog grada. **19** Zatim je iz ruke sinova Emora, Šekemovog oca, za sto kesita* kupio komad zemlje na kom je razapeo svoj šator. **20** Posle je na tom mestu podigao oltar i nazvao ga „Bog, Izraelov Bog."

34 Dina, Leina kći, koju je ona rodila Jakovu, redovno je izlazila da posmatra kćeri te zemlje. **2** Šekem, sin Emora Hivejina, poglavara te zemlje, ugledao je Dinu, uzeo je, legao s njom i obeščastio je. **3** Njegova je duša prionula uz Dinu, Jakovljevu kćer, i on je tu devojku zavoleo i rečima nastojao da pridobije njeno srce. **4** Na kraju je Šekem rekao svom ocu Emoru: „Traži mi ovu devojku za ženu."

5 Jakov je čuo da je on obeščastio njegovu kćer Dinu. Jakov je o tome ćutao dok nisu došli njegovi sinovi koji su bili kod stoke u polju. **6** Kasnije je Emor, Šekemov otac, otišao kod Jakova da razgovara s njim. **7** A Jakovljevi sinovi su došli iz polja čim su čuli šta je bilo. To ih je jako zabolelo i razgnevilo, jer je Šekem bezumno postupio i naneo sramotu Izraelu kad je legao s Jakovljevom kćeri, a tako nešto nije smelo da se učini.

8 Emor im je rekao: „Duša mog sina Šekema prionula je uz vašu kćer. Molim vas, dajte mu je za ženu, **9** i sklapajte brakove s nama. Svoje kćeri davaćete nama, a naše kćeri uzimaćete za sebe. **10** Živite s nama i slobodno koristite našu zemlju. Živite ovde, trgujte s nama i u njoj se nastanite." **11** Tada je Šekem rekao njenom ocu i njenoj braći: „Dajte da nađem milost u vašim očima, i daću vam šta god kažete. **12** Tražite koliko hoćete za nevestu i dar, i ja ću dati šta god kažete, samo mi dajte tu devojku za ženu."

13 Zato što je Šekem obeščastio njihovu sestru Dinu, Jakovljevi sinovi su odgovorili Šekemu i njegovom ocu Emoru s namerom da ih prevare. **14** Rekli su im: „Nipošto ne možemo učiniti tako nešto i dati svoju sestru čoveku koji nije obrezan, jer je to za nas sramota. **15** Na to možemo pristati samo pod uslovom da postanete kao i mi, i da obrežete sve muškarce među vama. **16** Onda ćemo svoje kćeri davati vama, a vaše kćeri uzimati za sebe, i živećemo s vama i postaćemo jedan narod. **17** Ali ako nas ne poslušate i ne obrežete se, uzećemo svoju kćer i otići ćemo."

18 Šekemu i njegovom ocu Emoru dopalo se ono što su oni rekli. **19** Mladić nije oklevao da ispuni taj uslov, jer mu se Jakovljeva kći veoma sviđala, a on je bio najpoštovaniji u celom domu svog oca.

20 Tako su Emor i njegov sin Šekem otišli na vrata svog grada i rekli ljudima svog grada: **21** „Ovi su ljudi miroljubivi prema nama. Neka se nasele u zemlji i trguju s nama, jer zemlja je dovoljno prostrana i za njih.

* **33:17** „Sukot" znači „kolibe, natkrivene štale."

* **33:19** Kesit je novčana jedinica nepoznate vrednosti.

Njihove kćeri uzimaćemo za žene, a naše kćeri davaćemo njima. **22** Ti ljudi će pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod samo pod uslovom da se svi muškarci među nama obrežu kao što su oni obrezani. **23** Zar neće onda njihovi posedi i njihovo blago i sva njihova stoka pripasti nama? Samo pristanimo na taj uslov da bi živeli s nama.“ **24** Tada su svi koji su izlazili na vrata njegovog grada poslušali Emora i njegovog sina Šekema, i svi muškarci su se obrezali, svi koji su izlazili na vrata njegovog grada.

25 Ali trećeg dana, dok su oni još bili u bolovima, dva Jakovljeva sina, Simeon i Levije, Dinina braća, uzeli su svoje mačeve i ušli u grad, a da niko ništa nije posumnjao, i pobili sve muškarce. **26** Oštricom mača ubili su Emora i njegovog sina Šekema. Onda su uzeli Dinu iz Šekemove kuće i otišli. **27** Ostali Jakovljevi sinovi napali su muškarce koji su već bili teško povređeni i oplenili su grad, jer je tamo njihova sestra bila obeščašćena. **28** Zatim su uzeli njihove ovce, njihova goveda i njihove magarce i sve što je bilo u gradu i što je bilo u polju. **29** Uzeli su svu njihovu imovinu i zarobili svu decu i sve žene, i opljačkali sve što je bilo u kućama.

30 Tada je Jakov rekao Simeonu i Leviju: „Izložili ste me prekoru i zbog vas sam postao mrzak stanovnicima ove zemlje, Hanancima i Ferezejima. Ja imam malo ljudi, a oni će se skupiti protiv mene i napašće me i pobiće i mene i moj dom.“ **31** A oni su na to rekli: „Zar da se neko s našom sestrom ophodi kao s bludnicom?“

35 Posle toga Bog je rekao Jakovu: „Ustani, idi u Bet-El, nastani se tamo i napravi oltar Bogu koji ti se pojavio kada si bežao od svog brata Isava.“

2 Tada je Jakov rekao svom domu i svima koji su bili s njim: „Uklonite tuđe bogove koje imate kod sebe, očistite se i presvucite se. **3** Onda ustanimo i pođimo u Bet-El. Tamo ću napraviti oltar Bogu koji me je uslišio u dan moje nevolje i bio sa mnom na putu kojim sam išao.“ **4** Tako su oni dali Jakovu sve tuđe bogove koje su imali kod sebe i minđuše koje su imali na ušima, i Jakov je sve to zakopao pod veliko stablo u blizini Šekema.

5 Posle toga su krenuli, a veliki strah od Boga obuzeo je gradove oko njih, tako da nisu pošli u poteru za Jakovljevim sinovima. **6** Na kraju su Jakov i ceo narod koji je bio s njim stigli u Luz, to jest u Bet-El, u hananskoj zemlji. **7** Zatim je tu podigao oltar i to mesto nazvao El Bet-El, jer mu se tamo pojavio Bog kada je bežao od svog brata. **8** Kasnije je umrla Devora, Rebekina dojilja, i sahranjena je u podnožju Bet-Ela pod jednim velikim drvetom, koje je on nazvao Alon-Bakut.*

9 Bog se opet pojavio Jakovu kad se on vraćao iz Padan-Arama i blagoslovio ga. **10** Bog mu je rekao: „Ime ti je Jakov. Ali više se nećeš zvati Jakov, nego će ti ime biti Izrael.“ Tako mu je dao ime Izrael. **11** Bog mu je još rekao: „Ja sam Bog Svemoćni. Budi plodan i namnoži se. Od tebe će nastati narod, veliki narod, i kraljevi će poteći od tebe. **12** Zemlju koju sam dao Abramu i Isaku daću tebi, a posle tebe daću je tvom potomstvu.“ **13** Zatim se Bog podigao od njega s mesta gde je govorio s njim.

14 Zato je Jakov postavio stub od kamena na mestu gde je On govorio s njim, izlio na njega žrtvu levanicu i prelio ga uljem. **15** A mesto gde je Bog govorio s njim Jakov je i dalje zvao Bet-El.

16 Zatim su krenuli iz Bet-Ela. I dok su još imali dobar deo puta do Efrate, Rahela se porodila i imala je težak porođaj. **17** I dok se mučila pri porođaju, babica joj je rekla: „Ne boj se, jer ćeš imati još jednog sina.“ **18** Dok se rastavljala sa životom, jer je umirala, dala mu je ime Benonija, a njegov otac ga je

* **35:8** „Alon-Bakut“ znači „ogromno stablo plača.“

nazvao Benjamin.* **19** Tako je Rahela umrla i bila je sahranjena na putu za Efratu, to jest Betlehem. **20** Jakov je postavio stub na njenom grobu. Taj stub na Rahelinom grobu stoji sve do danas.

21 Posle toga Izrael je krenuo dalje i razapeo svoj šator iza kule Eder. **22** Dok je Izrael živeo u toj zemlji, Ruben je otišao i legao s Bilhom, inočom svog oca, i Izrael je saznao za to. Jakov je imao dvanaest sinova. **23** Leini sinovi bili su Ruben, Jakovljev prvenac, i Simeon, Levije, Juda, Isahar i Zebulon. **24** Rahelini sinovi bili su Josif i Benjamin. **25** Sinovi Raheline sluškinje Bilhe bili su Dan i Neftalim. **26** Sinovi Leine sluškinje Zelfe bili su Gad i Ašer. To su Jakovljevi sinovi koji su mu se rodili u Padan-Aramu.

27 Jakov je najzad došao kod svog oca Isaka u Mamriju, u Kirijat-Arbu, to jest u Hebron, gde su Abram i Isak živeli kao stranci. **28** Isak je imao sto osamdeset godina. **29** Posle toga Isak je izdahnuo i umro, i bio je pribran svom narodu, star i zasićen vremenom. Sahranili su ga njegovi sinovi Isav i Jakov.

36 Ovo su rodoslovni zapisi Isava, to jest Edoma. **2** Isav je uzeo sebi žene od hananskih kćeri: Adu, kćer Elona Hetejina, Olivemu, kćer Ane, unuku Sibona Hivejina, **3** i Bašematu, kćer Ismaila, sestru Nebajota.

4 Ada je Isavu rodila Elifasa, Bašemata je rodila Reuela, **5** a Olivema je rodila Jeuša, Jalana i Koreja.

To su Isavovi sinovi koji su mu se rodili u hananskoj zemlji. **6** Isav je uzeo svoje žene, sinove i kćeri i sve duše svog doma, svoju stoku i sve druge životinje i sve svoje blago koje je stekao u hananskoj zemlji, i otišao je u drugu zemlju daleko od svog brata Jakova. **7** Oni su imali toliko dobara da više nisu mogli živeti zajedno, i zemlja u kojoj su boravili nije im bila dovoljno velika jer su imali mnogo stoke. **8** Tako se Isav nastanio u brdovitom području Seira. Isav je Edom.

9 Ovo su događaji iz života Isava, oca Edomaca, u brdovitom području Seira.

10 Ovo su imena Isavovih sinova: Elifas, sin Isavove žene Ade, i Reuel, sin Isavove žene Bašemate.

11 Elifasovi sinovi su Teman, Omar, Sofar, Gotom i Kenez. **12** Inoča Isavovog sina Elifasa zvala se Timna. Ona je Elifasu rodila Amalika. To su sinovi Isavove žene Ade.

13 Ovo su Reuelovi sinovi: Nahat, Zara, Sama i Moza. To su sinovi Isavove žene Bašemate.

14 Ovo su sinovi Isavove žene Oliveme, kćeri Ane, unuke Sibona, koje je rodila Isavu: Jeuš, Jalan i Korej.

15 Ovo su knezovi Isavovih sinova: sinovi Elifasa, Isavovog prvenca: knez Teman, knez Omar, knez Sofar, knez Kenez, **16** knez Korej, knez Gotom, knez Amalik. To su knezovi u edomskoj zemlji koji su potekli od Elifasa. To su Adini sinovi.

17 Ovo su sinovi Isavovog sina Reuela: knez Nahat, knez Zara, knez Sama, knez Moza. To su knezovi u edomskoj zemlji koji su potekli od Reuela. To su sinovi Isavove žene Bašemate.

18 A ovo su sinovi Isavove žene Oliveme: knez Jeuš, knez Jalan, knez Korej. To su knezovi koji su potekli od Isavove žene Oliveme, kćeri Ane.

19 To su Isavovi sinovi, i to su knezovi koji su potekli od njih. Isav je Edom.

20 Ovo su sinovi Seira Horejina, koji su živeli u toj zemlji: Lotan, Šobal, Sibon, Ana, **21** Dison, Eser i Disan. To su knezovi Horeja, sinovi Seira, u edomskoj zemlji.

22 Lotanovi sinovi su Horija i Hemam. Lotanova sestra je Timna.

* **35:18** „Benjamin“ na hebrejskom znači „Sin moje desne ruke.“

23 Ovo su Šobalovi sinovi: Golam, Manahat, Ebal, Sefija i Onam.

24 Ovo su Sibonovi sinovi: Aja i Ana. To je onaj Ana koji je našao tople izvore u pustinji dok je čuvao magarce svog oca Sibona.

25 Ovo su Anina deca: Dison i Olivema, kći Ane.

26 Ovo su Disonovi sinovi: Hemdan, Ešban, Itran i Heran.

27 Ovo su Eserovi sinovi: Bilham, Zavan i Akan.

28 Ovo su Disanovi sinovi: Uz i Aran.

29 Ovo su knezovi Horeja: knez Lotan, knez Šobal, knez Sibon, knez Ana, **30** knez Dison, knez Eser, knez Disan. To su knezovi Horeja u zemlji Seiru.

31 Ovo su kraljevi koji su vladali u edomskoj zemlji pre nego što je nad Izraelovim sinovima počeo da vlada kralj. **32** Bela, Beorov sin, vladao je u Edomu, a njegov grad zvao se Dinhava. **33** Posle Beline smrti, počeo je da vlada Jobab, sin Zare iz Bosre. **34** Posle Jobabove smrti, počeo je da vlada Asom iz zemlje Temanaca. **35** Posle Asomove smrti, počeo je da vlada Adad, Baradov sin, koji je porazio Madijance na moabskom polju, a njegov grad se zvao Getem. **36** Posle Adadove smrti, vladao je Samada iz Masekasa. **37** Posle Samadine smrti, vladao je Saul iz Rehobota na reci. **38** Posle Saulove smrti, vladao je Balhanan, Ahborov sin. **39** Posle smrti Balhanana, Ahborovog sina, vladao je Adar. Njegov grad se zvao Fogor, a njegova žena se zvala Mehetabela, kćer Matraide, Mezahabove kćeri.

40 Ovo su imena Isavovih knezova po njihovim porodicama, po njihovim mestima, po njihovim imenima: knez Timna, knez Alva, knez Jetet, **41** knez Olivema, knez Elah, knez Finon, **42** knez Kenez, knez Teman, knez Mivsar, **43** knez Magdiel, knez Iram. To su Edomovi knezovi prema njihovim prebivalištima u zemlji koju su zauzeli. To je Isav, otac Edomaca.

37 Jakov je ostao da živi u zemlji u kojoj je njegov otac bio stranac, u hananskoj zemlji.

2 Ovo su događaji iz Jakovljevog života. Kada je Josif imao sedamnaest godina, čuvao je stado ovaca sa svojom braćom i pošto je još bio veoma mlad, bio je sa sinovima Bilhe i Zelfe, koje su bile žene njegovog oca. Josif je svom ocu donosio loš glas o njima. **3** A Izrael je voleo Josifa više nego sve svoje ostale sinove, jer mu se rodio pod starost. On mu je načinio dugu prugastu haljinu s rukavima. **4** Kad su njegova braća videla da ga njihov otac voli više nego sve njih, zamrzeli su ga i nisu mu mogli mirno ni reč reći.

5 Kasnije je Josif usnio san i ispričao ga svojoj braći, i to im je bio još jedan razlog da ga mrze. **6** On im je rekao: „Molim vas, čujte kakav sam san usnio. **7** Nasred njive smo vezivali snopove i tada se moj snop podigao i stao uspravno, a vaši snopovi su ga okružili i poklonili mu se.“ **8** A njegova braća su mu rekla: „Da nećeš možda da upravljati nad nama? Da nećeš možda da vladaš nad nama?“ Tako su našli još jedan razlog da ga mrze zbog njegovih snova i njegovih reči.

9 Posle toga on je usnio još jedan san, pa ga je ispričao svojoj braći: „Usnio sam još jedan san, a to se sunce, mesec i jedanaest zvezda klanjaju preda mnom.“ **10** Kada je to ispričao svom ocu i svojoj braći, otac ga je prekorio: „Šta znači taj san koji si usnio? Da se nećemo možda ja i tvoja majka i tvoja braća klanjati pred tobom do zemlje?“ **11** Njegova braća su postala ljubomorna na njega, ali njegov otac je čuvao te reči u svom srcu.

12 Jednom su njegova braća otišla da pasu stado svog oca blizu Šekema. **13** Posle nekog vremena Izrael reče Josifu: „Zar tvoja braća ne čuvaju stada blizu Šekema? Hajde da te pošaljem kod njih.“ Na to mu on odgovori: „Evo me!“ **14** Otac mu zatim reče: „Molim te, idi tamo i vidi da li su tvoja braća živa i zdrava i da li je stado dobro, pa mi onda javi.“

Tako ga je on poslao iz doline Hebron, i on je
otišao prema Šekemu. **15** Kasnije ga je neki
čovek našao kako luta po polju, pa ga je upi-
tao: „Šta tražiš?“ **16** On odgovori: „Tražim
svoju braću. Molim te, kaži mi gde čuvaju
stada.“ **17** Čovek mu reče: „Otišli su odavde,
jer sam ih čuo kako govore: ‘Hajdemo u Do-
tan.’“ Tako je Josif pošao dalje za svojom
braćom i našao ih kod Dotana.

18 Oni su ga ugledali izdaleka, i pre nego
što im se približio, lukavo su smislili kako da
ga ubiju. **19** Zato su jedan drugom rekli: „Evo
dolazi onaj koji snove sanja. **20** Hajde da ga
ubijemo i da ga bacimo u neku jamu za vodu.
Reći ćemo da ga je proždrla neka opasna
zver. Da vidimo onda šta će biti od njegovih
snova.“ **21** Kada je Ruben to čuo, pokušao je
da ga izbavi iz njihovih ruku. Zato je rekao:
„Nemojmo pogubiti njegovu dušu.“ **22** Zatim
je još rekao: „Nemojte prolivati krv. Bacite
ga u ovu jamu koja je u pustinji i ne dižite
ruke na njega.“ On je nameravao da ga izbavi
iz njihovih ruku i da ga vrati ocu.

23 Kad je Josif došao kod svoje braće, oni
su s njega svukli dugu prugastu haljinu koju
je imao na sebi. **24** Zatim su ga uzeli i bacili
u jamu. Jama je u to vreme bila prazna; u njoj
nije bilo vode.

25 Zatim su seli da jedu. Kad su podigli
oči, videli su kako iz Gilada dolazi karavan
Ismailaca, s kamilama natovarenim mirisom,
balzamom i korama od drveta koje sadrže
smolu. Sve su to nosili u Egipat. **26** Tada je
Juda rekao svojoj braći: „Kakva nam je korist
ako ubijemo svog brata i sakrijemo njegovu
krv? **27** Hajde da ga prodamo Ismailcima, i
ne dižimo ruke na njega. Ipak je on naš brat,
naše telo.“ Tako su poslušali svog brata. **28**
Tada su naišli madijanski trgovci. Zato su
braća izvukla Josifa, izvadivši ga iz jame, i
prodali ga Ismailcima za dvadeset srebrnika,
a oni su ga odveli u Egipat.

29 Kad je Ruben došao do jame i video da
Josifa više nema u njoj, razderao je svoje ha-
ljine. **30** Onda je otišao kod svoje braće i po-
vikao: „Nema deteta! Šta ću sad?“ **31** Tada su
uzeli Josifovu dugu haljinu, zaklali jarca i ne-
koliko puta umočili haljinu u krv. **32** Posle
toga su tu dugu prugastu haljinu poslali svom
ocu i poručili: „Našli smo ovu haljinu. Mo-
limo te, vidi da li je to haljina tvog sina ili
nije.“ **33** Kad ju je bolje pogledao, povikao
je: „To je haljina mog sina! Josifa je sigurno
proždrla neka opasna zver! Rastrgla ga je na
komade!“ **34** Tada je Jakov razderao svoj
ogrtač, vezao kostret[*] oko bedara i dugo tu-
govao za svojim sinom. **35** Svi njegovi sinovi
i sve njegove kćeri pokušavali su da ga uteše,
ali on se nije dao utešiti, već je govorio: „S
tugom ću sići kod svog sina u grob!“ Tako je
Jakov oplakivao svog sina.

36 U Egiptu su Madijanci prodali Josifa
Potifaru, faraonovom dvoraninu, zapoved-
niku telesne straže.

38

U to vreme Juda je otišao od svoje
braće i razapeo svoj šator blizu jed-
nog čoveka, jednog Adulamca, koji
se zvao Hira. **2** Tamo je Juda video kćer ne-
kog Hananca koji se zvao Šuah. On ju je uzeo
za ženu i legao s njom. **3** Ona je zatrudnela i
rodila sina, kome je on dao ime Er. **4** Opet je
zatrudnela i rodila sina, kome je dala ime O-
nan. **5** Zatim je rodila još jednog sina i dala
mu ime Šela. Kad je njega rodila, Juda je bio
u Kezibu.

6 Juda je za svog prvenca Era uzeo ženu
koja se zvala Tamara. **7** Ali Judin prvenac Er
bio je zao u Gospodnjim očima, pa ga je zato
Gospod pogubio. **8** Zbog toga je Juda rekao
Onanu: „Lezi sa ženom svog brata, sklopi s
njom deverski brak i tako podigni potomstvo

[*] **37:34** Kostret je kozja dlaka ili dlaka kamile koja se koristi za izradu grubog materijala za odevne predmete – simbol žalosti ili pokajanja.

svom bratu.“ **9** Ali Onan je znao da to potomstvo neće biti njegovo, i zato je, kad je imao odnose sa ženom svog brata, prosipao svoje seme na zemlju da ne bi dao potomstvo svom bratu. **10** To što je radio bilo je zlo u Gospodnjim očima, pa je zato i njega pogubio. **11** Zbog toga je Juda rekao svojoj snahi Tamari: „Ostani udovica u kući svog oca dok moj sin Sala ne odraste,“ jer je pomislio: „Moglo bi se desiti da i on umre kao njegova braća.“ Tako je Tamara otišla da živi u kući svog oca. **12** Posle mnogo vremena umrla je Šuina kći, Judina žena, i Juda je neko vreme bio u žalosti.“ Zatim je zajedno sa svojim prijateljem Hirom Adulamcem otišao u Timnu kod ljudi koji su strigli njegove ovce. **13** Tada su Tamari javili: „Tvoj svekar ide u Timnu da striže svoje ovce.“ **14** Ona je skinula sa sebe udovičku odeću, prekrila se maramom, stavila pokrivalo preko lica i sela na ulaz u Enaim, koji je na putu za Timnu. Videla je da je Sala odrastao, a nju još nisu dali njemu za ženu.

15 Kad ju je Juda ugledao, odmah je pomislio da je bludnica, jer joj je lice bilo pokriveno. **16** Zato je on zastao kod nje pored puta i rekao: „Pusti me da legnem s tobom.“ Nije znao da mu je to snaha. Ona mu na to reče: „Šta ćeš mi dati da legneš sa mnom?“ **17** On odgovori: „Poslaću ti jare iz stada.“ A ona reče: „Daj mi nešto u zalog dok ga ne pošalješ.“ **18** On je upita: „Šta da ti dam u zalog?“ Ona odgovori: „Svoj pečatni prsten, lančić i štap što ti je u ruci.“ On joj je tada dao sve to pa je legao s njom i ona je zatrudnela. **19** Posle je ustala i otišla, skinula je maramu i obukla svoju udovičku odeću.

20 Juda je poslao jare po svom prijatelju Adulamcu da bi dobio nazad zalog iz ruke one žene, ali on nije mogao da je nađe. **21** Pitao je ljude iz njenog mesta: „Gde je ona bludnica koja je bila u Enaimu pored puta?“ A oni su odgovorili: „Ovde nikad nije bilo bludnice.“ **22** Onda se on vratio kod Jude i rekao mu: „Nisam je našao, a i ljudi iz onog mesta su rekli: ‘Ovde nikad nije bilo bludnice.’“ **23** Zato je Juda rekao: „Neka zadrži ono što sam joj dao da se ne sramotimo. Poslao sam joj jare, ali je ti nisi našao.“

24 Ali oko tri meseca kasnije javili su Judi: „Tvoja snaha Tamara odala se bludu i u svom bludu je zatrudnela.“ Tada je Juda rekao: „Izvedite je da se pogubi i spali.“ **25** Dok su je izvodili, ona je svom svekru poručila: „Zatrudnela sam s čovekom kome pripadaju ove stvari.“ Zatim je rekla: „Molim te, vidi čiji je ovaj pečatni prsten, lančić i štap.“ **26** Kad je Juda prepoznao te stvari, rekao je: „Pravednija je od mene, jer je nisam dao svom sinu Sali.“ I više nije legao s njom.

27 Kada je došlo vreme da se porodi, pokazalo se da su u njenoj utrobi blizanci. **28** Dok se porađala, jedan od njih pomolio je ruku i babica je odmah uzela crveni konac i vezala mu oko ruke, rekavši: „Ovaj je izašao prvi.“ **29** Ali čim je on uvukao ruku izašao je njegov brat, tako da je ona uzviknula: „Kako prodre?“ Zato su mu dali ime Fares.[*] **30** Posle je izašao njegov brat koji je oko ruke imao crveni konac, i njemu su dali ime Zara.

39 Josif je bio odveden u Egipat. Egipćanin Potifar, faraonov dvoranin i zapovednik telesne straže, kupio ga je iz ruku Ismailaca koji su ga odveli tamo. **2** Ali Gospod je bio s Josifom, tako da je on u svemu imao uspeha i imao je određene odgovornosti u domu svog gospodara, Egipćanina. **3** Njegov gospodar je video da je Gospod s njim i da mu Gospod daje uspeh u svemu što radi svojim rukama.

4 Josif je sticao naklonost u očima svog gospodara i uvek ga je služio, tako da ga je on postavio nad svojim domom, i sve što je imao dao je njemu u ruke. **5** Otkad ga je postavio nad svojim domom i nad svim što je imao,

[*] **38:29** „Fares“ znači „probijanje.“

Gospod je zbog Josifa blagosiljao dom tog Egipćanina. Gospodnji blagoslov bio je nad svim što je on imao u domu i u polju. **6** Na kraju je sve što je imao prepustio u Josifove ruke, i nije se brinuo ni za šta što je imao osim za hleb koji je jeo. A Josif je izrastao u mladića lepog stasa i lepog lica. **7** Posle nekog vremena žena njegovog gospodara bacila je oko na Josifa i rekla mu: „Lezi sa mnom.“ **8** Ali on to nije hteo, već je rekao ženi svog gospodara: „Moj gospodar se ne brine ni za šta u svom domu, i sve što ima dao je meni u ruke. **9** U ovom domu niko nije veći od mene, i on mi nije uskratio ništa, osim tebe, jer si mu ti žena. Kako bih onda mogao da učinim tako veliko zlo i zgrešim Bogu?“

10 Ona je tako iz dana u dan nagovarala Josifa, ali on nije pristao da legne s njom, niti da se zadržava kod nje. **11** Ali jednog dana on je kao i obično ušao u kuću da uradi svoj posao, a unutra nije bilo nikoga od ukućana. **12** Tada ga je ona uhvatila za haljinu i rekla: „Lezi sa mnom!“ Ali on joj se otrgao, ostavio svoju haljinu u njenoj ruci i pobegao napolje. **13** Kada je videla da je on ostavio svoju haljinu u njenoj ruci i pobegao napolje, **14** dozvala je ukućane i rekla im: „Gle, doveo nam je ovog čoveka Jevrejina da nam se podsmeva. On je došao kod mene da legne sa mnom, ali ja sam vikala iz sveg glasa. **15** A kad je čuo kako vičem, ostavio je svoju haljinu pored mene i pobegao napolje.“ **16** Ona je držala njegovu haljinu pored sebe dok njegov gospodar nije došao kući.

17 Onda mu je ovako rekla: „Onaj sluga Jevrejin koga si nam doveo, došao je kod mene da mi se podsmeva. **18** A kad sam zavikala, ostavio je svoju haljinu pored mene i pobegao napolje.“ **19** Kada je njegov gospodar čuo reči svoje žene, koja je rekla: „To i to mi je učinio tvoj sluga,“ žestoko se razgnevio. **20** Tada je Josifov gospodar uzeo Josifa i bacio ga u zatvor, tamo gde su bili zatvoreni kraljevi zatvorenici, i on je tamo ostao.

21 Ali Gospod je i dalje bio s Josifom i bio je prema njemu milostiv pa mu je dao da nađe milost u očima upravitelja zatvora. **22** Zato je upravitelj zatvora predao u Josifove ruke sve zatvorenike koji su bili u zatvoru, i on je bio odgovoran za sve poslove koje su oni tamo obavljali. **23** Upravitelj zatvora nije više nadgledao baš ništa što je bilo u njegovim rukama, jer je Gospod bio s Josifom i Gospod mu je davao uspeh u svemu što je radio.

40 Posle nekog vremena peharnik i pekar egipatskog kralja zgrešili su svom gospodaru, egipatskom kralju. **2** Faraon se naljutio na svoja dva dvoranina, na glavnog peharnika i na glavnog pekara. **3** Zato ih je bacio u tamnicu u kući zapovednika telesne straže, u isti zatvor gde je bio i Josif. **4** Tada je zapovednik telesne straže odredio Josifa da bude s njima i da ih služi. Oni su neko vreme ostali u tamnici.

5 Peharnik i pekar egipatskog kralja, koji su bili zatvorenici u tom zatvoru, usnili su iste noći san i svaki san je imao svoje tumačenje. **6** Kada je Josif ujutru ušao kod njih i kada ih je video, oni su izgledali snuždeno. **7** Zato je faraonove dvorane, koji su bili s njim u tamnici u kući njegovog gospodara, upitao: „Zašto vam je danas lice tako tužno?“ **8** Oni su mu odgovorili: „Usnili smo san, a nema ko da nam ga protumači.“ Josif im je rekao: „Zar nije Bog taj koji tumači snove? Kažite mi, molim vas, šta ste sanjali.“

9 Glavni peharnik je ispričao svoj san Josifu: „Sanjao sam da je ispred mene bila jedna vinova loza. **10** Na toj lozi su bile tri mladice i na njoj su se pojavili izdanci. Zatim je procvetala i grožđe na njoj je sazrelo. **11** U ruci mi je bio faraonov pehar, i ja sam uzeo grožđe i iscedio ga u faraonov pehar. Zatim sam pehar dao faraonu.“ **12** Tada mu je Josif rekao: „Ovako glasi tumačenje: tri mladice predstavljaju tri dana. **13** Za tri dana faraon će te izvesti iz zatvora i vratiće te u službu. Ti ćeš opet faraonu davati pehar, kao što je bilo i ranije kada si bio njegov peharnik. **14** Ali seti

me se kad ti bude dobro, i molim te, učini
dobro delo, pa me spomeni faraonu i izvedi
me iz ovog zatvora. **15** Jer sam otet iz zemlje
Jevreja, a ni ovde nisam učinio baš ništa zbog
čega bi me bacili u zatvor.“*

16 Kada je glavni pekar video kako je Jo-
sif u svom tumačenju rekao dobre stvari, ka-
zao mu je: „I ja sam video sebe u snu, i gle,
na glavi su mi bile tri korpe belog hleba. **17**
U korpi na vrhu bilo je raznovrsnog peciva za
faraona, i ptice su to jele iz korpe na mojoj
glavi.“ **18** Josif mu na to reče: „Ovako glasi
tumačenje: tri korpe predstavljaju tri dana. **19**
Za tri dana faraon će te izvesti iz zatvora, pa
će ti odrubiti glavu i obesiće te na drvo, a
ptice će jesti tvoje meso.“

20 Trećeg dana posle toga bio je faraonov
rođendan. On je priredio gozbu za sve svoje
sluge i izveo je iz zatvora glavnog peharnika
i glavnog pekara. **21** Glavnog peharnika je
vratio na položaj peharnika, tako da je on opet
faraonu dodavao pehar. **22** A glavnog pekara
je obesio, baš kao što im je Josif u tumačenju
rekao. **23** Ali glavni peharnik se nije setio Jo-
sifa, već ga je zaboravio.

41 Posle dve godine faraon je sanjao da
stoji pored Nila. **2** I gle, iz Nila je iza-
šlo sedam lepih i debelih krava koje
su pasle travu pored Nila. **3** A posle njih iz
Nila je izašlo sedam ružnih i mršavih krava
koje su stale pored tih krava na obali Nila. **4**
Tada su krave koje su bile ružne i mršave po-
jele onih sedam lepih i debelih krava. Onda
se faraon probudio.

5 Ali je opet zaspao i usnio drugi san. I
gle, na jednoj stabljici izraslo je sedam krup-
nih i lepih klasova. **6** A posle njih izraslo je
sedam sitnih klasova, sasušenih zbog istoč-
nog vetra. **7** I ti sitni klasovi progutali su onih
sedam krupnih i punih klasova. Tada se fa-
raon probudio i shvatio da je to bio san.

8 Ujutru je bio uznemirenog duha. Zato je
poslao sluge da pozovu sve egipatske svešte-
nike koji se bave magijom i sve svoje
mudrace, i faraon im je ispričao svoje snove.
Ali niko nije mogao da mu ih protumači.

9 Tada je glavni peharnik rekao faraonu:
„Danas ću ti reći svoje grehe. **10** Kad se fa-
raon bio naljutio na svoje sluge, poslao je u
tamnicu u kući zapovednika telesne straže
mene i glavnog pekara. **11** Jedne noći, i on i
ja smo usnili san. Svaki san je imao svoje
značenje. **12** S nama je bio jedan mladić,
Jevrejin, sluga zapovednika telesne straže.
Kad smo mu ispričali snove, on nam ih je pro-
tumačio. Svakom je protumačio njegov san.
13 Onako kako nam ih je protumačio, tako se
i dogodilo. Mene je faraon vratio u službu, a
onog čoveka je obesio.“

14 Faraon je poslao po Josifa, da ga brzo
dovedu iz zatvora. A on se obrijao i ošišao,
presvukao i izašao pred faraona. **15** Tada je
faraon rekao Josifu: „Usnio sam san, ali niko
ne može da ga protumači. Čuo sam da ti mo-
žeš protumačiti san kad ga čuješ.“ **16** Josif je
odgovorio faraonu: „To nije u mojoj vlasti!
Bog će faraonu objaviti dobro.“

17 Faraon je zatim rekao Josifu: „Sanjao
sam kako stojim na obali Nila. **18** I gle, iz
Nila je izašlo sedam debelih i lepih krava koje
su pasle travu pored Nila. **19** A posle njih i-
zašlo je sedam slabih, veoma ružnih i mršavih
krava. Tako ružne krave nisam video u svoj
egipatskoj zemlji. **20** I te mršave i ružne krave
pojele su onih sedam debelih krava. **21** Ali i-
ako su ih pojele, nije se poznavalo da su im u
stomaku, jer su i dalje bile ružne kao i ranije.
Tada sam se probudio.

22 Zatim sam sanjao kako sedam punih i
lepih klasova izbijaju na jednoj stabljici. **23** A
posle njih izraslo je sedam klasova uvelih i
sitnih, sasušenih zbog istočnog vetra. **24** I ti
sitni klasovi progutali su onih sedam lepih

* **40:15** Ili: „jamu.“ Doslovno: „cisternu,“ to jest jamu iskopanu u obliku cisterne koja je služila kao zatvor.

klasova. Ispričao sam ovo sveštenicima koji se bave magijom, ali nijedan nije mogao da mi objasni.“

25 Tada je Josif rekao faraonu: „Oba faraonova sna imaju isto značenje. Bog javlja faraonu šta će učiniti. **26** Sedam lepih krava predstavljaju sedam godina. Isto tako, sedam lepih klasova predstavljaju sedam godina. Oba sna imaju isto značenje. **27** Sedam mršavih i ružnih krava koje su izašle posle njih predstavljaju sedam godina; i sedam praznih klasova, sasušenih zbog istočnog vetra, predstavljaju sedam godina gladi. **28** Ovo sam već rekao faraonu: Bog je pokazao faraonu šta će učiniti:

29 Evo, dolazi sedam veoma rodnih godina u svoj egipatskoj zemlji. **30** Ali posle njih nastaće sedam godina gladi, kada će se zaboraviti sve obilje u egipatskoj zemlji i glad će uništiti zemlju. **31** A obilje koje je bilo u zemlji neće se spominjati, jer će glad koja će posle toga doći biti zaista velika. **32** A to što je faraon dva puta usnio san znači da je Bog to čvrsto odlučio i da će Bog to brzo i učiniti.

33 Zato neka faraon sada potraži razboritog i mudrog čoveka i neka ga postavi nad egipatskom zemljom. **34** Neka faraon postavi nadglednike u zemlji, pa neka uzima petinu roda egipatske zemlje za tih sedam rodnih godina. **35** Neka oni sakupljaju sav rod tokom tih sedam rodnih godina što dolaze. Neka pod faraonovom rukom sabiraju žito za hranu, i neka ga čuvaju po gradovima. **36** Ta hrana će služiti kao zaliha u zemlji za sedam godina gladi koje će nastati u egipatskoj zemlji, da zemlja ne bi propala zbog gladi.“

37 To se svidelo faraonu i svim njegovim slugama. **38** Zato je rekao svojim slugama: „Možemo li naći nekoga kao što je ovaj čovek, u kome je Božji Duh?“ **39** Zatim je rekao Josifu: „Pošto ti je Bog dao da sve to znaš, niko nije tako razborit i mudar kao što si ti. **40** Ti ćeš biti upravitelj mog dvora i ceo moj narod bezuslovno će te slušati. Jedino ću prestolom biti veći od tebe.“ **41** Faraon je još kazao Josifu: „Postavljam te nad svom egipatskom zemljom.“ **42** Tada je faraon skinuo pečatni prsten sa svoje ruke i stavio ga Josifu na ruku, obukao ga u haljine od finog lanenog platna i stavio mu oko vrata zlatan lanac. **43** I dao je nalog da ga voze u drugim kolima koja je imao i da pred njim viču: „Abrek!“[*] Tako ga je postavio nad svom egipatskom zemljom.

44 Zatim je faraon rekao Josifu: „Ja sam faraon, ali bez tvog odobrenja niko ne sme da podigne ni ruku ni nogu u svoj egipatskoj zemlji.“ **45** Posle toga faraon je dao Josifu ime Safnat-Paneh[*] i dao mu je za ženu Asenetu, kćer Potifere, sveštenika iz Ona.[*] I Josif je izišao da obiđe egipatsku zemlju. **46** Josif je imao trideset godina kad je stao pred faraona, kralja Egipta.

Zatim je Josif otišao od faraona i obišao svu egipatsku zemlju. **47** Tokom sedam rodnih godina zemlja je bogato rađala. **48** A on je sakupljao sav rod tokom tih sedam godina koje su nastupile u egipatskoj zemlji, i taj rod je čuvao po gradovima. U svaki grad stavljao je rod s okolnih njiva. **49** Josif je sakupio velike količine žita, kao peska morskoga, dok na kraju nisu prestali da ga mere jer se nije moglo izmeriti.

50 Pre nego što je nastupila prva godina gladi, Josifu su se rodila dva sina, koja mu je rodila Aseneta, kći Potifere, sveštenika iz Ona. **51** Josif je svom prvencu dao ime Manasija,[*] jer je rekao: „Bog mi je dao da zaboravim svu svoju nevolju i ceo dom mog oca.“

---

[*] **41:43** Ovaj izraz na hebrejskom bi značio: „Na kolena!“ ili „Klanjajte se!,“ a na egipatskom: „Pažnja!“

[*] **41:45** „Safnat-Paneh“ izvorno znači „otkrivač skrivenog i tumač onog što dolazi.“

[*] Ili: „iz Heliopolisa,“ čiji naziv znači „grad sunca,“ zato što se u tamošnjem hramu obožavao Ra, bog Sunca.

[*] **41:51** „Manasija“ znači „uzročnik zaborava; onaj zbog kog se zaboravlja.“

52 A drugom sinu je dao ime Jefrem,[*] jer je rekao: „Bog me je učinio plodnim u zemlji moje nevolje.“

53 Tako je prošlo sedam rodnih godina u egipatskoj zemlji, **54** i nastupilo je sedam godina gladi, baš kao što je Josif i rekao. U svim zemljama nastala je glad, a u svoj egipatskoj zemlji bilo je hleba. **55** A kad je i u svoj egipatskoj zemlji zavladala glad, narod je zavapio faraonu tražeći hleb. Tada je faraon rekao svim Egipćanima: „Idite kod Josifa. Šta god vam kaže, to učinite.“ **56** I glad je zahvatila celu zemlju. Tada je Josif otvorio sve žitnice koje su imali i prodavao hranu Egipćanima, jer je velika glad zahvatila egipatsku zemlju. **57** U Egipat su dolazili i ljudi iz svih zemalja da kupuju hranu od Josifa, jer je velika glad zahvatila sve zemlje.

42 Jakov je video da u Egiptu ima žita, pa je svojim sinovima rekao: „Zašto gledate jedan u drugoga?“ **2** I još je rekao: „Čuo sam da u Egiptu ima žita. Idite i tamo ga kupite, da ostanemo živi i da ne pomremo.“ **3** Tako su desetorica Josifove braće otišla u Egipat da kupe žito. **4** Ali Jakov nije poslao Josifovog brata Benjamina s drugom braćom, jer je rekao: „Da ga ne bi zadesilo neko zlo, pa da pogine.“

5 Tako su Izraelovi sinovi došli zajedno s drugima koji su dolazili da kupuju hranu, jer je u hananskoj zemlji vladala glad. **6** A Josif je bio moćan čovek u zemlji. On je prodavao žito ljudima iz svih zemalja. Zato su Josifova braća došla kod njega i poklonila mu se licem do zemlje. **7** Kad je Josif ugledao svoju braću, odmah ih je prepoznao, ali oni njega nisu prepoznali. Zato im se obratio oštrim rečima: „Odakle dolazite?“ Oni su odgovorili: „Dolazimo iz hananske zemlje da kupimo hranu.“

8 Josif je prepoznao svoju braću, ali oni njega nisu prepoznali. **9** Josif se odmah setio snova koje je sanjao o njima, pa im je rekao: „Vi ste uhode! Došli ste da vidite gde je zemlja nezaštićena!“ **10** A oni su mu odgovorili: „Ne, gospodaru. Tvoje sluge su došle da kupe hranu. **11** Svi smo mi sinovi jednog čoveka. Mi smo čestiti ljudi. Tvoje sluge nisu uhode.“ **12** Ali on im je rekao: „Nije tačno! Vi ste došli da vidite gde je zemlja nezaštićena!“ **13** Oni su tada rekli: „Nas je dvanaestoro braće, tvojih slugu. Svi smo mi sinovi jednog čoveka u hananskoj zemlji. Najmlađi je ostao s našim ocem, a jednog više nema.“

14 Ali Josif im reče: „Već sam vam kazao: ‘Vi ste uhode!’ **15** Ovako ćete biti iskušani: Tako živ bio faraon, nećete izaći odavde dok vaš najmlađi brat ne dođe ovamo. **16** Pošaljite jednog od vas da dovede vašeg brata, a vi ćete ostati u zatvoru, da bi se videlo da li je istina to što ste rekli. Ali ako nije, tako živ bio faraon, onda ste uhode.“ **17** Zatim ih je sve zajedno bacio u zatvor na tri dana.

18 Trećeg dana Josif im reče: „Ako ovako uradite ostaćete živi, jer se ja bojim Boga: **19** Ako ste čestiti, neka jedan od vaše braće ostane u zatvoru, a vi ostali idite i odnesite žito svojim porodicama koje gladuju. **20** Onda mi dovedite svog najmlađeg brata da se posvedoče reči vaše da ne izginete.“ I oni su učinili tako.

21 Tada rekoše jedan drugom: „Sigurno snosimo krivicu zbog našeg brata, jer smo videli nevolju njegove duše kad nas je preklinjao za milost, a mi ga nismo poslušali. Zato nas je snašla ova nevolja.“ **22** Tada im Ruben odgovori: „Zar vam nisam govorio: ‘Ne činite greh detetu?’ Ali vi niste slušali. Sad se traži račun za njegovu krv.“ **23** Ali nisu znali da ih Josif razume, jer je s njima razgovarao preko tumača. **24** Zato se udaljio od njih i zaplakao. Zatim se vratio i razgovarao s njima, pa je uzeo Simeona i vezao ga pred njihovim očima. **25** Tada je Josif dao nalog da im se džakovi napune žitom, da im se u njihove vreće vrati novac i da im se da hrana za

[*] **41:52** „Jefrem“ znači „dvostruko plodan.“

put. Tako su im i učinili.
26 Oni su natovarili žito na svoje magarce
i krenuli odande. **27** Kad su se zaustavili da
prenoće i kad je jedan od njih otvorio svoju
vreću da nahrani magarca, ugledao je svoj no-
vac odozgo u vreći. **28** Tada je svojoj braći
rekao: „Moj novac je vraćen i evo ga u vreći!“
Tada im se srce ispunilo strahom, pa su se
drhteći okrenuli jedan prema drugom i rekli:
„Šta nam je ovo Bog učinio?“

29 Kad su došli kod svog oca Jakova u ha-
nansku zemlju, ispričali su mu šta im se sve
dogodilo: **30** „Čovek koji je gospodar one
zemlje oštro je razgovarao s nama, jer je
mislio da smo uhode koje su došle da izvide
zemlju. **31** Ali mi smo mu rekli: ‘Mi smo
čestiti ljudi. Nismo uhode. **32** Nas je dvana-
estoro braće i sinovi smo jednog oca. Jednog
brata više nema, a najmlađi je ostao s našim
ocem u hananskoj zemlji.’ **33** Ali čovek koji
je gospodar one zemlje rekao nam je: ‘Ovako
ću znati da li ste čestiti: neka jedan od vaše
braće ostane kod mene, a vi uzmite nešto
hrane za svoje porodice koje gladuju, pa idite.
34 Dovedite mi svog najmlađeg brata. Tako
ću znati da niste uhode, nego da ste čestiti
ljudi. Onda ću vam vratiti vašeg brata, a vi
ćete moći da trgujete u ovoj zemlji.’“

35 A kad su praznili svoje vreće, svako je
u svojoj vreći našao zavežljaj s novcem. Oni
i njihov otac videli su zavežljaje s novcem i
uplašili su se. **36** Tada je njihov otac Jakov
uzviknuo: „Zbog vas sam ostao bez dece! Jo-
sifa više nema, nema ni Simeona, a i Benja-
mina hoćete da mi uzmete! Sve se na mene
svalilo!“ **37** A Ruben reče svom ocu: „Ubij
moja dva sina ako ti ga ne vratim. Daj ga
meni, ja ću se brinuti o njemu i vratiću ti ga.“
38 Ali on odgovori: „Moj sin neće ići s vama,
jer je njegov brat mrtav i on je ostao sam. Ako
ga zadesi neko zlo pa pogine na putu na koji
idete, poslali biste moju sedu glavu s tugom u
grob.“

43 U zemlji je bila velika glad. **2** A kad
su pojeli žito koje su doneli iz Egipta,
njihov otac im reče: „Idite opet i ku-
pite nam malo hrane.“ **3** Na to mu Juda reče:
„Onaj čovek nas je jasno upozorio: ‘Ne dola-
zite opet pred mene ako vaš brat ne bude s
vama.’ **4** Ako pustiš našeg brata da ide s
nama, onda ćemo otići da ti kupimo hranu. **5**
Ali ako ga ne pustiš, nećemo otići, jer nam je
onaj čovek rekao: ‘Ne dolazite opet pred
mene ako vaš brat ne bude s vama.’“ **6** A
Izrael je uzviknuo: „Zašto ste mi učinili zlo
rekavši onom čoveku da imate još jednog
brata?“ **7** Oni su odgovorili: „Čovek se po-
tanko raspitivao o nama i našoj porodici: ‘Da
li vam je otac još živ? Imate li još nekog
brata?,’ a mi smo mu ispričali sve kako jeste.
Kako smo mogli znati da će reći: ‘Dovedite
svog brata?’“

8 Tada Juda reče svom ocu Izraelu: „Po-
šalji dete sa mnom, pa da ustanemo i idemo,
da ostanemo živi i da ne pomremo, i mi i ti i
naša deca. **9** Ja odgovaram za njega. Traži ga
iz moje ruke. Ako ti ga ne vratim i ne dove-
dem ga pred tebe, biću ti kriv za sva vremena.
10 Da nismo oklevali, do sada bismo se već
dvaput vratili.“

11 Tada im njihov otac Izrael reče: „Ako
je tako, onda uzmite najbolji rod ove zemlje
u svoje džakove i odnesite ih onom čoveku na
dar: malo balzama i malo meda, mirođije i
kore od drveta koje sadrži smolu, pistaća i ba-
dema. **12** Ponesite sa sobom i dvaput više
novca. Vratite i novac koji je bio odozgo u
vašim vrećama. Možda je to bila greška. **13**
Uzmite svog brata, pa ustanite i idite opet kod
onog čoveka. **14** A Bog Svemoćni neka pod-
stakne onog čoveka da vam se smiluje, pa da
vam pusti drugog brata i Benjamina. A ja, ako
moram da ostanem bez dece, neka ostanem!“

15 Tako su oni uzeli taj dar i dvaput više
novca i poveli su Benjamina. Zatim su otišli
u Egipat i stali pred Josifa. **16** Kad je Josif
video da je i Benjamin s njima, odmah je re-
kao čoveku koji je upravljao njegovim

domom: „Odvedi ove ljude u kuću, zakolji
nešto od stoke i pripremi jelo, jer će ovi ljudi
jesti sa mnom u podne.“ **17** Taj čovek je
odmah učinio kako mu je Josif rekao i odveo
te ljude u Josifov dom. **18** A oni su se uplašili
što ih on vodi u Josifov dom, pa su rekli:
„Tamo nas vode zbog novca koji je bio stav-
ljen u naše vreće, da bi nasrnuli na nas i napali
nas, pa da nas uzmu za robove i otmu nam
magarce!“

19 Zato su pristupili čoveku koji je uprav-
ljao Josifovim domom i obratili mu se na u-
lazu u kuću, **20** rekavši: „Oprosti, gospodaru.
Mi smo i ranije dolazili da kupimo hranu. **21**
Ali kad smo se zaustavili da prenoćimo i
otvorili svoje vreće, svaki od nas našao je no-
vac odozgo u svojoj vreći, svoj novac u punoj
težini. Zato svojim rukama želimo da ga vra-
timo. **22** A sa sobom smo doneli još novca da
kupimo hranu. Mi ne znamo ko nam je stavio
novac u vreće.“ **23** Tada im on reče: „Sve je
u redu. Ne bojte se. Vaš Bog i Bog vašeg oca
stavio vam je blago u vreće. Vaš novac je sti-
gao k meni.“ Zatim im je izveo Simeona.

24 Čovek ih je zatim uveo u Josifov dom,
doneo vodu da im se operu noge i dao hranu
za njihove magarce. **25** Oni su pripremili dar
za Josifa kad dođe u podne, jer su čuli da će
kod njega jesti. **26** Kad je Josif ušao u kuću,
oni su mu predali dar koji su poneli sa sobom,
i pali su ničice pred njim. **27** On ih je pitao da
li su dobro i zatim je rekao: „Da li je dobro
vaš stari otac o kome ste pričali? Da li je još
živ?“ **28** Oni su odgovorili: „Dobro je tvoj
sluga, naš otac. Još je živ.“ Zatim su se poklo-
nili pred njim i pali ničice.

29 Kad je Josif podigao oči i video svog
brata Benjamina, sina svoje majke, rekao je:
„Da li je ovo vaš najmlađi brat o kome ste mi
pričali?“ Zatim je rekao: „Sine, neka Bog
bude milostiv prema tebi.“ **30** Tada je Josif
požurio da izađe napolje jer je bio duboko ga-
nut zbog svog brata. Zato je potražio mesto
gde bi se isplakao, pa je ušao u jednu odaju
gde je mogao da bude sam i tamo se isplakao.
31 Posle se umio, izašao iz sobe i savladava-
jući svoja osećanja rekao: „Poslužite jelo.“ **32**
Zasebno su poslužili i njega i njegovu braću i
Egipćane koji su jeli kod njega, jer Egipćani
nisu mogli da jedu s Jevrejima, zato što je to
Egipćanima bilo nečisto.

33 Oni su sedeli pred njim od najstarijeg,
prema njegovom pravu koje ima kao prvenac,
pa do najmlađeg. I u čudu su se gledali. **34** A
on je naredio da im se posluže jela koja su bila
pred njim, a Benjaminu je dao pet puta više
nego svima ostalima. Tako su se oni gostili i
pili s njim dok se nisu nasitili.

44 Kasnije je Josif dao nalog čoveku
koji je upravljao njegovim domom:
„Napuni ovim ljudima vreće sa hra-
nom koliko mogu da ponesu i svakome stavi
njegov novac odozgo u vreću. **2** A moj sre-
brni pehar stavi odozgo u vreću najmlađeg
zajedno s njegovim novcem za žito.“ I on je
učinio kao što mu je Josif rekao.

3 Kad je svanulo, otpustili su te ljude s nji-
hovim magarcima. **4** Tako su oni otišli iz
grada. Nisu bili daleko odmakli kada je Josif
rekao čoveku koji je upravljao njegovim do-
mom: „Ustani i požuri za onim ljudima, i kad
ih stigneš reci im: ‘Zašto vraćate zlo za
dobro? **5** Zar nije to pehar iz kog moj gospo-
dar pije i iz kog tačno proriče? Zlo ste uči-
nili.’“

6 Kad ih je stigao, ponovio im je to što je
Josif rekao. **7** A oni su mu rekli: „Zašto naš
gospodar tako govori? Tvoje sluge nikada ne
bi učinile tako nešto. **8** Eto, novac koji smo
našli odozgo u svojim vrećama doneli smo ti
nazad iz hananske zemlje. Kako bismo onda
mogli da ukrademo srebro ili zlato iz kuće
tvog gospodara? **9** Kod koga se od tvojih ro-
bova nađe ono što je ukradeno, taj neka umre,
a mi ostali bićemo robovi našeg gospodara.“
10 A on reče: „Neka bude kako ste rekli. Onaj
kod koga se nađe ono što je ukradeno postaće
moj rob, a vi ćete biti nedužni.“ **11** Svi su
brzo spustili svoje vreće na zemlju i otvorili

ih. **12** A on ih je pažljivo pregledao. Počeo je od najstarijeg, a završio kod najmlađeg. Pehar je nađen u Benjaminovoj vreći.

13 Tada su razderali svoje ogrtače i svi su natovarili svoje magarce, pa su se vratili u grad. **14** Kad su Juda i njegova braća ušli u Josifov dom, on je još uvek bio tamo. Tada su pali pred njim na zemlju. **15** A Josif im reče: „Šta ste to učinili? Zar niste znali da čovek kao što sam ja može tačno proricati?“ **16** Na to Juda uzviknu: „Šta da kažemo svom gospodaru? Šta da govorimo? I kako da se opravdamo? Bog je otkrio prestup tvojih robova. Evo, robovi smo svom gospodaru, i mi i onaj u čijoj je ruci nađen pehar!“ **17** Ali on odgovori: „Nikada ne bih učinio tako nešto! Onaj u čijoj je ruci nađen pehar biće moj rob, a vi ostali idite u miru svom ocu.“

18 Tada mu je Juda prišao i rekao: „Molim te, moj gospodaru, dopusti svom robu da nešto kaže svom gospodaru, i nemoj se razgneviti na svog roba, jer si ti kao sam faraon. **19** Naš gospodar je pitao svoje robove: ‘Imate li oca ili brata?’ **20** A mi smo odgovorili svom gospodaru: ‘Imamo starog oca i najmlađeg brata. To dete mu se rodilo pod starost, a njegov brat je mrtav, tako da je samo on ostao od svoje majke, i otac ga mnogo voli.’ **21** Posle toga ti si rekao svojim robovima: ‘Dovedite mi ga da ga vidim svojim očima.’ **22** A mi smo rekli svom gospodaru: ‘Dečak ne može da ostavi oca. Kad bi ga ostavio, otac bi sigurno umro.’ **23** Tada si rekao svojim robovima: ‘Ako vaš najmlađi brat ne dođe s vama, nećete više videti moje lice.’

24 Tako smo otišli tvom robu, našem ocu, i preneli mu šta je rekao naš gospodar. **25** Kasnije nam je otac rekao: ‘Idite opet i kupite nam malo hrane.’ **26** Ali mi smo odgovorili: ‘Ne možemo da idemo, osim ako naš najmlađi brat ne pođe s nama, jer ne možemo doći pred lice onog čoveka ako naš najmlađi brat nije s nama.’ **27** Tada nam je tvoj rob, naš otac, rekao: ‘Vi znate da mi je žena rodila samo dva sina. **28** Jedan je otišao od mene i ja sam povikao: ‘Sigurno je raskomadan!,’ i do danas ga više nisam video. **29** Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga neko zlo pa pogine, svalićete nesreću na moju sedu glavu i poslaćete je u grob.’

30 A sada, ako bez dečaka odem kod tvog roba, svog oca, i ako on, čija je duša vezana za dušu dečaka, **31** vidi da ga nema, on će sigurno umreti, i tvoji robovi će poslati sedu glavu tvog roba, našeg oca, s tugom u grob. **32** Ja, tvoj rob, odgovoran sam za dečaka dok je on daleko od svog oca, kome sam rekao: ‘Ako ti ga ne vratim, biću ti kriv zauvek.’ **33** Zato te molim, dopusti tvom robu da ostane umesto dečaka i da bude rob mom gospodaru, a dečak neka ide sa svojom braćom. **34** Jer kako da se bez dečaka vratim kod svog oca, pa da gledam nevolju koja će ga snaći?“

45 Kad je Josif to čuo, više nije mogao da se savladava pred svima koji su stajali oko njega, pa je povikao: „Izađite svi napolje!“ Tako niko drugi nije ostao s Josifom kad se on otkrio svojoj braći.

2 On je glasno zaplakao, tako da su ga čuli Egipćani, a saznalo se za to i na faraonovom dvoru. **3** Na kraju je Josif rekao svojoj braći: „Ja sam Josif. Da li mi je otac još uvek živ?“ Ali njegova braća nisu mogla ništa da mu odgovore, jer su se uplašili. **4** Zato im Josif reče: „Molim vas, priđite bliže.“ Tada su mu oni prišli. A On reče: „Ja sam vaš brat Josif kog ste prodali u Egipat. **5** Ali sada nemojte biti žalosni i nemojte se ljutiti na sebe što ste me prodali ovamo, jer me je Bog poslao pred vama da bi vam sačuvao život. **6** Jer ovo je druga godina gladi u zemlji, a još pet godina neće biti ni oranja ni žetve. **7** Zato me je Bog poslao pred vama da bi vam sačuvao ostatak na zemlji i da bi vam spasao život velikim izbavljenjem. **8** Zato me niste vi poslali ovamo, nego Bog, da bi me postavio za oca faraonu i za gospodara nad celim njegovim dvorom i za upravitelja nad svom egipatskom zemljom.

9 Pođite brzo mom ocu i recite mu: ‘O-
vako govori tvoj sin Josif: ‘Bog me je posta-
vio za gospodara nad svim Egiptom. Dođi
kod mene, nemoj oklevati. **10** Živećeš u zem-
lji Gošen i bićeš blizu mene, ti i tvoji sinovi i
sinovi tvojih sinova i tvoja sitna i krupna
stoka i sve što imaš. **11** Ja ću te snabdevati
hranom, jer će biti još pet godina gladi, da ne
bi propao ni ti, ni tvoj dom ni ono što imaš.’
12 Evo, i vi i moj brat Benjamin svojim o-
čima vidite da vam to moja usta govore. **13**
Zato ispričajte mom ocu o svoj mojoj slavi u
Egiptu i o svemu što ste videli. Požurite i do-
vedite mi oca ovamo.“

14 Tada je zagrlio svog brata Benjamina i
zaplakao, a i Benjamin je zagrlio njega. **15**
Onda je plačući izljubio i ostalu braću. Zatim
su njegova braća razgovarala s njim. **16** To se
pročulo na faraonovom dvoru i kazali su:
„Došla su Josifova braća!“ To je bilo drago
faraonu i njegovim slugama. **17** Zato je faraon
rekao Josifu: „Reci svojoj braći: ‘Natovarite
svoje životinje i idite u hanansku zemlju, **18**
uzmite svog oca i svoje ukućane i dođite kod
mene i daću vam ono što je dobro u egipat-
skoj zemlji, pa jedite ono što je najbolje u o-
voj zemlji.’ **19** Prenesi im i ovaj uput:
‘Uzmite sa sobom iz egipatske zemlje kola za
svoju decu i za svoje žene, pa povezite svog
oca i dođite ovamo. **20** Ne žalite za svojim
stvarima, jer je vaše sve ono što je dobro u
egipatskoj zemlji.’“

21 Izraelovi sinovi su tako i učinili. Josif
im je po faraonovoj naredbi dao kola i hranu
za put. **22** Svakom od njih dao je po haljinu,
a Benjaminu je dao trista srebrnika i pet ha-
ljina. **23** Svom ocu je poslao deset magaraca
natovarenih dobrim stvarima iz Egipta i deset
magarica natovarenih žitom, hlebom i hra-
nom za oca za put. **24** Tako je on otpustio
svoju braću i oni su krenuli. A on im je rekao:
„Nemojte da se putem ljutite jedan na dru-
goga.“

25 Oni su pošli iz Egipta i stigli u hanan-
sku zemlju kod svog oca Jakova. **26** Tada su
mu sve ispričali: „Josif je još živ i vlada svom
egipatskom zemljom!“ Ali srce mu je ostalo
skamenjeno, jer im nije verovao. **27** Kad su
mu ispričali sve što im je Josif rekao i kad je
video kola koja je Josif poslao po njega, oži-
veo je duh njihovog oca Jakova. **28** Tada je
Izrael uzviknuo: „Dosta je! Moj sin Josif je
živ! Idem da ga vidim pre nego što umrem!“

46 Tako su Izrael i svi njegovi krenuli, i
kad su došli u Beršebu on je prineo
žrtve Bogu svog oca Isaka. **2** Tada je
Bog progovorio Izraelu u noćnim vizijama:
„Jakove! Jakove!“ On je odgovorio: „Evo
me!“ **3** „Ja sam Bog tvog oca,“ rekao je On.
„Ne boj se da ideš u Egipat, jer ću tamo od
tebe načiniti velik narod. **4** Ja ću ići s tobom
u Egipat i ja ću te odande izvesti, a Josif će ti
svojom rukom zatvoriti oči.“[*]

5 Posle toga Jakov je pošao iz Beršebe, i
Izraelovi sinovi su povezli svog oca Jakova,
svoju decu i svoje žene u kolima koja je fa-
raon poslao po njega. **6** Sa sobom su uzeli
svoja stada i svoja dobra koja su stekli u ha-
nanskoj zemlji. Na kraju su Jakov i svi nje-
govi potomci stigli u Egipat. **7** Sa sobom je u
Egipat doveo svoje sinove i sinove svojih si-
nova, svoje kćeri i kćeri svojih sinova, sve
svoje potomstvo.

8 Ovo su imena Izraelovih sinova – Ja-
kova i njegovih sinova – koji su došli u Egi-
pat: Jakovljev prvenac bio je Ruben.

9 Rubenovi sinovi: Enoh, Faluj, Esron i
Harmija.

10 Simeonovi sinovi: Jemuel, Jamin, O-
had, Jahin, Soar i Saul, sin jedne Hananke.

11 Levijevi sinovi: Geršun, Kehat i Mera-
rije.

12 Judini sinovi: Er, Onan, Sala, Fares i
Zara. Ali su Er i Onan umrli u hananskoj
zemlji.

* **46:4** To je značilo da će ih zatvoriti kad Jakov umre.

Faresovi sinovi: Esron i Jamuel.

13 Isaharovi sinovi: Tola, Fuva, Jašub i Šimron.

14 Zebulonovi sinovi: Sered, Alon i Jahlel.

15 To su Leini sinovi koje je rodila Jakovu u Padan-Aramu. Ona mu je rodila i kćer Dinu. Svih njegovih sinova i njegovih kćeri bilo je trideset i tri duše.

16 Gadovi sinovi: Sifon, Agije, Sunije, Esvon, Erije, Arodije i Arilije.

17 Ašerovi sinovi: Imna, Išva, Išvi, Berija i njihova sestra Sara.

Berijini sinovi: Heber i Malkiel.

18 To su sinovi Zelfe, koju je Laban dao svojoj kćeri Lei. Ona je Jakovu rodila ukupno šesnaest duša.

19 Sinovi Jakovljeve žene Rahele bili su Josif i Benjamin.

20 A Josifu su se u egipatskoj zemlji rodili Manasija i Jefrem, koje mu je rodila Aseneta, kći Potifere, sveštenika iz Ona.

21 Benjaminovi sinovi: Bela, Beher, Ašbel. A Belini sinovi bili su Gera, Naman, Ihije, Ros, Mupim i Upim. A Geri se rodio Ard.

22 To su Rahelini sinovi koji su se rodili Jakovu – ukupno osamnaest duša.

23 Danovi sinovi: Hušim...

24 Neftalimovi sinovi: Jahziel, Guni, Jeser i Šilem.

25 To su sinovi Bilhe, koju je Laban dao svojoj kćeri Raheli. Ona je Jakovu rodila ukupno sedam duša.

26 Sve duše koje su s Jakovom došle u Egipat potekle su od njega, ne računajući žene Jakovljevih sinova. Bilo je ukupno šezdeset i šest duša.
27 Pored toga još dve duše – Josifovi sinovi koji su mu se rodili u Egiptu. U Egipat je došlo ukupno sedamdeset duša Jakovljevog doma.

28 Jakov je pred sobom poslao Judu da obavesti Josifa o dolasku u Gošen. Oni su zatim stigli u zemlju Gošen.
29 Tada je Josif dao nalog da mu upregnu kola i pošao je u Gošen u susret svom ocu Izraelu. Kad se pojavio pred njim, zagrlio ga je i dugo je tako plakao.
30 Na kraju je Izrael rekao Josifu: „Sada mogu da umrem, jer sam video tvoje lice i znam da si živ.“

31 Tada je Josif rekao svojoj braći i domu svog oca: „Idem da javim faraonu i da mu kažem: ‘Moja braća i dom mog oca, koji su bili u hananskoj zemlji, došli su kod mene.
32 Oni su pastiri i uzgajaju stoku. Doveli su ovamo svoju sitnu i krupnu stoku i sve što imaju.’
33 Kad vas faraon pozove i pita vas: ‘Čime se bavite?,’
34 vi recite: ‘Tvoje sluge uzgajaju stoku od svoje mladosti pa sve do sada, kako mi tako i naši praočevi,’ da biste mogli da se naselite u zemlji Gošen, pošto su svi pastiri Egipćanima nečisti.“

47 Tako je Josif otišao i javio faraonu: „Moj otac i moja braća došli su iz hananske zemlje sa svojom sitnom i krupnom stokom i sa svim što imaju, i eno ih u zemlji Gošen.“
2 I izabrao je petoricu svoje braće da ih predstavi faraonu.

3 Tada je faraon upitao njegovu braću: „Čime se bavite?“ A oni su odgovorili faraonu: „Tvoje sluge su pastiri kao što su bili i naši praočevi.“
4 Zatim su faraonu rekli: „Došli smo da neko vreme živimo u ovoj zemlji, jer više nema paše za stoku tvojih slugu, jer je u hananskoj zemlji velika glad. A sada te molimo da dopustiš da tvoje sluge žive u zemlji Gošen.“
5 Tada faraon reče Josifu: „Tvoj otac i tvoja braća došli su kod tebe.
6 Egipatska zemlja stoji ti na raspolaganju. Naseli svog oca i svoju braću u najbolji kraj zemlje. Neka žive u zemlji Gošen, a ako znaš da među njima ima hrabrih ljudi, postavi ih za nadzornike nad mojom stokom.“

7 Zatim je Josif uveo svog oca Jakova i predstavio ga faraonu, a Jakov je blagoslovio faraona.
8 Faraon upita Jakova: „Koliko ti je godina?“
9 Jakov odgovori faraonu: „Meni je sto trideset godina i sve to vreme živim kao stranac. Malo ih je i mučne su godine mog

života, i ne dostižu godine života mojih očeva
kad su živeli kao stranci.“ **10** Zatim je Jakov
blagoslovio faraona i otišao od njega.

11 Tako je Josif naselio svog oca i svoju
braću i dao im posed u egipatskoj zemlji, u
najboljem kraju zemlje, u zemlji Ramesi, baš
kao što je faraon dao nalog. **12** I Josif je snab-
devao hlebom svog oca i svoju braću i ceo
dom svog oca, prema broju dece.

13 A u celoj zemlji nije bilo hleba, jer je
glad bila veoma velika. Egipatska i hananska
zemlja bile su iscrpljene zbog gladi.

14 Josif je pokupio sav novac koji se na-
šao u egipatskoj i hananskoj zemlji za žito
koje su ljudi kupovali. Josif je taj novac do-
nosio u faraonov dvor.

15 Posle nekog vremena nestalo je novca
u egipatskoj i u hananskoj zemlji, i svi Egip-
ćani su dolazili kod Josifa i govorili: „Daj
nam hleba! Zašto da pomremo pred tobom
zato što više nema novca?“ **16** Tada je Josif
rekao: „Predajte svoju stoku i daću vam hleb
u zamenu za vašu stoku, pošto više nemate
novca.“ **17** I oni su dovodili svoju stoku kod
Josifa, a Josif im je davao hleb u zamenu za
njihove konje, ovce, goveda i magarce. Tako
im je te godine davao hleb u zamenu za svu
njihovu stoku.

18 Kad je ta godina prošla, došli su kod
njega i sledeće godine pa su mu rekli: „Ne-
ćemo kriti od svog gospodara da smo sav no-
vac i stoku predali svom gospodaru. Ništa
više nije ostalo pred našim gospodarem osim
našeg tela i naše zemlje. **19** Zašto da i mi i
naša zemlja propadnemo pred tvojim očima?
Kupi i nas i našu zemlju u zamenu za hleb, a
mi ćemo zajedno s našom zemljom biti fara-
onovi robovi. Daj nam seme da zasejemo
njive da bismo ostali živi, da ne pomremo i
da nam zemlja ne ostane pusta.“ **20** Tako je
Josif kupio za faraona svu egipatsku zemlju,
jer su Egipćani prodali svoje njive, jer ih je
zahvatila velika glad. Tako je zemlja postala
faraonovo vlasništvo.

21 On je preselio narod u gradove od
jednog do drugog kraja Egipta. **22** Samo
svešteničku zemlju nije kupio, jer je hranu za
sveštenike obezbeđivao faraon i oni su jeli
ono što im je on davao. Zato nisu prodavali
svoju zemlju. **23** Tada je Josif rekao narodu:
„Danas sam i vas i vašu zemlju kupio za fa-
raona. Evo vam seme, pa zasejte zemlju. **24**
Kada donese rod, petinu ćete dati faraonu, a
četiri petine ostaće vama kao seme za njivu i
za hranu vama i onima koji su u vašim domo-
vima i vašoj deci.“ **25** A oni su rekli: „Ti si
nam sačuvao život. Neka nađemo milost u o-
čima našeg gospodara i bićemo faraonovi ro-
bovi.“ **26** Josif je tako postavio odredbu po
kojoj do današnjeg dana petina od roda zem-
lje u Egiptu pripada faraonu. Samo zemlja
sveštenika, kao posebne grupe, ne pripada fa-
raonu.

27 Izraelci su živeli u egipatskoj zemlji, u
zemlji Gošen. Tu su se naselili, bili su plodni
i veoma su se namnožili. **28** Jakov je živeo u
egipatskoj zemlji sedamnaest godina, tako da
je ukupno živeo sto četrdeset i sedam godina.

29 Kad se približilo vreme da Izrael umre,
pozvao je svog sina Josifa i rekao mu: „Mo-
lim te, ako sam našao milost u tvojim očima,
stavi ruku pod moje bedro i pokaži mi
dobrotu i vernost. Molim te, nemoj me sahra-
niti u Egiptu. **30** Hoću da počinem kod svojih
očeva, i zato me odnesi iz Egipta i sahrani me
u njihov grob.“ A on mu je odgovorio: „Uči-
niću kako si kazao.“ **31** Na to je Jakov rekao:
„Zakuni mi se.“ I on mu se zakleo. Onda se
Izrael poklonio nad uzglavljem postelje.

48 Posle ovih događaja javili su Josifu:
„Tvoj otac je sve slabiji.“ Tada je on
sa sobom poveo svoja dva sina, Ma-
nasiju i Jefrema. **2** Zatim su javili Jakovu:
„Došao je tvoj sin Josif.“ A Izrael je skupio
snagu i seo na postelju. **3** Jakov je rekao Jo-
sifu:

„Bog Svemoćni pojavio mi se u Luzu u
hananskoj zemlji da me blagoslovi. **4** Tada mi
je rekao: ‘Učiniću te plodnim i umnožiću te,

i od tebe ću načiniti velik narod, i tvom potomstvu nakon tebe daću ovu zemlju kao trajno vlasništvo.’ **5** A sada, tvoja dva sina koja su ti se rodila u egipatskoj zemlji pre nego što sam došao kod tebe u Egipat, neka budu moji. Jefrem i Manasija neka budu moji kao Ruben i Simeon. **6** A potomstvo koje ćeš imati posle njih neka bude tvoje. Po imenima svoje braće zvaće se na nasledstvu svome. **7** Kad sam se vraćao iz Padana, umrla mi je Rahela u hananskoj zemlji dok smo još bili na putu, kad je ostao još dobar deo puta do Efrate, pa sam je sahranio na putu za Efratu, to jest Betlehem.“

8 Tada je Izrael ugledao Josifove sinove i upitao je: „Ko su ovi?“ **9** Josif odgovori svom ocu: „To su moji sinovi koje mi je Bog ovde dao.“ Tada on reče: „Molim te, dovedi ih da ih blagoslovim.“ **10** Izraelu su oči oslabile od starosti, pa nije dobro video. Zato mu ih je Josif doveo, a on ih je poljubio i zagrlio. **11** Zatim Izrael reče Josifu: „Nisam se nadao da ću videti tvoje lice, a evo, Bog mi je dao da vidim i tvoje potomstvo.“ **12** Posle toga, Josif ih je odmakao od njegovih kolena i poklonio se licem do zemlje.

13 Zatim je Josif uzeo obojicu, Jefrema desnom rukom tako da je Izraelu bio s leve strane, a Manasiju levom rukom tako da je Izraelu bio s desne strane, i doveo ih bliže njemu. **14** Izrael je ispružio desnu ruku i stavio je na Jefremovu glavu, iako je bio mlađi, a levu ruku na Manasijinu glavu. Namerno je tako položio ruke, premda je Manasija bio prvenac. **15** On je blagoslovio Josifa i rekao: „Bog kome su služili očevi moji Abram i I-sak, Bog koji je bio moj pastir celog života pa sve do danas, **16** anđeo koji me je izbavljao iz svake nevolje, neka blagoslovi ove dečake, da se kroz njih moje ime može prizivati i ime mojih očeva, Abrama i Isaka, i da na zemlji postanu mnogobrojni.“

17 Kada je Josif video da je njegov otac desnu ruku stavio na Jefremovu glavu, to mu se nije dopalo, pa je pokušao da očevu ruku premesti s Jefremove glave na Manasijinu. **18** Zato je Josif rekao svom ocu: „Ne tako, oče, jer ovaj je prvenac. Desnu ruku stavi na njegovu glavu.“ **19** Ali otac to nije hteo, nego je rekao: „Znam, sine, znam. I od njega će postati narod i on će biti velik. Ali ipak će njegov mlađi brat biti veći od njega i njegovo potomstvo biće brojno poput velikog naroda.“ **20** Tog dana ih je blagoslovio rečima: „Neka se tvojim imenom u Izraelu izriče blagoslov rečima: ‘Neka te Bog učini poput Jefrema i Manasije.’“ Tako je postavio Jefrema ispred Manasije.

21 Zatim je Izrael rekao Josifu: „Ja ću uskoro umreti, ali Bog će biti s vama i vratiće vas u zemlju vaših praočeva. **22** Dajem ti jedan deo zemlje više nego tvojoj braći, deo koji sam iz ruke Amoreja uzeo svojim mačem i svojim lukom.“

49 Zatim je Jakov pozvao svoje sinove i rekao im: „Okupite se da vam kažem šta će vam se dogoditi u budućim danima. **2** Sakupite se i čujte, Jakovljevi sinovi, čujte Izraela, svog oca.

3 Rubene, ti si moj prvenac, moja sila i prvenac moje muške snage, uzvišen si u dostojanstvu i u snazi. **4** Neobuzdan si poput voda, nemoj se uzvisivati, jer si legao na postelju svog oca. Tada si je obeščastio. On je legao na moju postelju!

5 Simeon i Levije su braća. Mačevi su im oruđe nasilja. **6** U njihovo društvo moja duša ne ulazi. S njihovim se zborom moje srce ne ujedinjuje, jer su u svom gnevu pobili ljude, i u svojoj samovolji presekli su bikovima žile na nogama. **7** Proklet da je njihov gnev, jer je okrutan, i njihov bes, jer je žestok. Razdeliću ih po Jakovu i rasuću ih po Izraelu.

8 Tebe će, Juda, tvoja braća hvaliti. Tvoja će ruka biti na vratu tvojih neprijatelja. Sinovi tvog oca tebi će se klanjati. **9** Juda je lavić. Sine moj, od plena ćeš ustajati. Spustio se, kao lav se ispružio, i ko se usuđuje da ga probudi? **10** Žezlo se neće odmaći od Jude, ni

vladalački štap od njegovih nogu, dok ne dođe Šilo,* očekivanje naroda. **11** Kad za lozu veže svog magarca, za plemenitu lozu potomka svoje magarice, on će svoju odeću prati u vinu i svoje haljine u krvi od grožđa. **12** Oči su mu crvene od vina, a zubi beli od mleka.

13 Zebulon će živeti pored mora, i biće uz obalu gde su usidreni brodovi, i njegovo područje protezaće se prema Sidonu.

14 Isahar je magarac jakih kostiju, koji počiva među ogradama. **15** Videće da je počivalište dobro i da je zemlja lepa, pa će podmetnuti leđa da nosi teret i biće prisiljen na ropski rad.

16 Kao jedno od Izraelovih plemena, Dan će suditi svom narodu. **17** Dan će biti zmija pored puta, rogata zmija pored puta, koja konja ujeda za gležanj tako da njegov jahač pada na leđa. **18** O Gospode, čekaću da spasenje od tebe dođe.

19 Gada će napadati razbojnici, ali on će im biti za petama.

20 Od Ašera će dolaziti obilje hleba, i on će davati kraljevske poslastice.

21 Neftalim je tanana košuta. On govori lepe reči.

22 Josif je mladica rodnog drveta, mladica rodnog drveta kraj izvora, što preko zida tera svoje grane. **23** Ali strelci su ga napadali, gađali i gajili mržnju prema njemu. **24** A ipak je njegov luk ostao čvrst, i snažne mišice ruku njegovih bile su gipke. Iz ruku Jakovljevog Silnog Boga dolazi Pastir, Izraelov Kamen. **25** On dolazi od Boga tvog oca, i on će ti pomoći. On je sa Svemoćnim, i blagosloviće te blagoslovima nebeskim odozgo, blagoslovima voda iz velikih dubina, blagoslovima grudi i utrobe. **26** Blagoslovi tvog oca nadmašiće blagoslove večnih gora i ukras vekovnih brda. Oni će biti na Josifovoj glavi, na temenu onoga koji je izdvojen od svoje braće.

27 Benjamin će rastrzati plen kao vuk. Ujutru će jesti životinju koju uhvati, a uveče će deliti plen."

28 Svi oni čine dvanaest Izraelovih plemena, i ovo im je otac rekao kad ih je blagoslovio. Svakoga je blagoslovio odgovarajućim blagoslovom.

29 Zatim im je dao ovaj uput: „Kad se priberem svom narodu, sahranite me s mojim očevima u pećini koja je u polju Efrona Hetejina, **30** u pećini koja je u polju Makpeli ispred Mamrije u hananskoj zemlji, u polju koje je Abram kupio od Efrona Hetejina za grob. **31** Tamo su sahranili Abrama i njegovu ženu Saru. Tamo su sahranili Isaka i njegovu ženu Rebeku, i tamo sam ja sahranio Leu. **32** To polje i pećina na njemu kupljeni su od Hetovih sinova."

33 Kad je Jakov dao uputstva svojim sinovima, podigao je noge na postelju i izdahnuo, pa je bio pribran svom narodu.

50

Tada je Josif pao na lice svog oca, briznuo u plač nad njim i poljubio ga. **2** Zatim je Josif dao nalog svojim slugama, lekarima, da balsamuju njegovog oca. Tako su lekari balsamovali Izraela, **3** i za to im je trebalo punih četrdeset dana, jer im je obično toliko bilo potrebno za balsamovanje. Egipćani su ga sedamdeset dana oplakivali.

4 Kad su prošli dani oplakivanja, Josif je rekao onima na faraonovom dvoru: „Molim vas, ako sam našao milost u vašim očima, ovako recite faraonu: **5** 'Moj otac me je zakleo rečima: 'Ja ću uskoro umreti. Sahrani me u grobu koji sam za sebe iskopao u hananskoj zemlji.' Zato te sada molim, dozvoli mi da odem i sahranim svog oca, a onda ću se vratiti.'" **6** A faraon mu je na to rekao: „Idi i sahrani svog oca kao što te je zakleo."

7 Tako je Josif otišao da sahrani svog oca, a s njim su pošle sve faraonove sluge, starešine

* **49:10** „Šilo" znači „Mirni" i odnosi se na Mesiju, Onog koji će biti poslat.

njegovog dvora i sve starešine egipatske zem-
lje, **8** i ceo Josifov dom, njegova braća i dom
njegovog oca. Samo su svoju decu i svoju
sitnu i krupnu stoku ostavili u zemlji Gošen.
9 S njim su pošla i kola i konjanici, tako da je
povorka bila veoma velika. **10** Onda su stigli
na gumno Atad, koje je na području oko Jor-
dana, i tu su mnogo i bolno naricali. Tu je Jo-
sif još sedam dana oplakivao svog oca. **11**
Kad su stanovnici te zemlje, Hananci, videli
to oplakivanje na gumnu Atad, uzviknuli su:
„To je velika žalost za Egipćane!“ Zato je to
mesto, koje se nalazi na području oko Jor-
dana, nazvano Abel-Misraim.*

12 Tako su njegovi sinovi učinili upravo
onako kako ih je uputio. **13** Odneli su ga u
hanansku zemlju i sahranili u pećini u polju
Makpeli, koja je ispred Mamrije, u polju koje
je Abram kupio od Efrona Hetejina za grob.
14 Kad je sahranio svog oca, Josif se vratio u
Egipat, on i njegova braća i svi oni koji su
pošli s njim da sahrane njegovog oca.

15 Kad su Josifova braća videla da im je
otac umro, rekla su: „Možda Josif gaji mržnju
prema nama, pa će nam vratiti za sve zlo što
smo mu učinili.“ **16** Zato su Josifu preneli u-
put ovim rečima: „Pred svoju smrt tvoj otac
je dao upute: **17** ‘Ovako recite Josifu: ‘Molim
te, oprosti svojoj braći prestup i greh kojim su
ti naneli zlo.’ I zato te sada molimo, oprosti
prestup slugama Boga tvog oca.“ Josif je
briznuo u plač kad su mu to rekli. **18** Posle
toga došla su i njegova braća, pala su pred
njim i rekla: „Evo, tvoji smo robovi.“ **19** Tada
im je Josif rekao: „Ne bojte se, zar sam ja na
mestu Boga? **20** Vi ste mi mislili zlo, ali je
Bog mislio dobro da bi uradio ono što danas
čini i da bi mnogim ljudima sačuvao život. **21**
Zato se sada ne bojte. Ja ću snabdevati hra-
nom vas i vašu decu.“ Tako ih je utešio ohra-
brujućim rečima.

22 Josif je ostao da živi u Egiptu, on i dom
njegovog oca. On je živeo sto i deset godina.
23 Josif je video Jefremove sinove do trećeg
pokolenja, a i sinove Mahira, Manasijinog
sina, koji su se rodili na Josifovim kolenima.
24 Na kraju je Josif rekao svojoj braći: „Ja ću
uskoro umreti. Ali Bog će vas zasigurno po-
hoditi, i izvešće vas iz ove zemlje u zemlju za
koju se zakleo Abramu, Isaku i Jakovu.“ **25**
Josif je zakleo Izraelove sinove rečima: „Bog
će vas zasigurno pohoditi. I odnesite moje
kosti odavde.“ **26** Josif je umro kad je imao
sto deset godina. Balsamovali su ga i stavili u
kovčeg u Egiptu.

* **50:11** „Abel-Misraim“ znači „tugovanje Egipćana.“ „Misraim“ je hebrejsko ime za Egipćane (vidi: Postanje 10:6). Na arapskom Egipat se zove Misr, a na turskom Misir, naziv prihvaćen u starom srpskom jeziku.

Pisac: Mojsije
Mesto pisanja: Pustinja
Pisanje završeno: oko 1494. pre n. e.
Obuhvata vreme: 1925-1494. pre n. e.

DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA
ILI
IZLAZAK

1 Ovo su imena Izraelovih sinova koji su
došli u Egipat s Jakovom, svaki sa svojim
domom: **2** Ruben, Simeon, Levije i Juda,
3 Isahar, Zebulon i Benjamin, **4** Dan i Nefta-
lim, Gad i Ašer. **5** Svih duša koje su potekle
od Jakova bilo je sedamdeset, a Josif je već
bio u Egiptu. **6** Na kraju je Josif umro, a i sva
njegova braća i sav onaj naraštaj. **7** A Izrae-
lovi sinovi su se rađali i postali mnogobrojni,
namnožili su se i veoma ojačali, tako da su
napunili zemlju.

8 S vremenom je nad Egiptom zavladao
novi kralj koji nije poznavao Josifa. **9** On je
rekao svom narodu: „Gle! Narod Izraelovih
sinova brojniji je i moćniji od nas. **10** Hajde
da postupimo mudro s njima da se ne bi nam-
nožili, jer ako dođe do rata, oni će se priklju-
čiti onima koji nas mrze i boriće se protiv nas
pa će otići iz zemlje.“ **11** I postavili su nad
njima nadzornike da ih tlače i da ih teraju da
teško rade. Tako su oni faraonu gradili gra-
dove Pitom i Ramesu da mu služe kao skla-
dišta. **12** Ali što su ih više tlačili, to su se oni
više množili i širili, tako da su Egipćani imali
veliki strah od Izraelovih sinova. **13** Zato su
Egipćani mučili Izraelove sinove prisiljava-
jući ih da im budu robovi. **14** Zagorčavali su
im život teškim ropstvom: pravljenjem mal-
tera od gline i cigala, ropskim poslovima u
polju i drugim poslovima kojima su ih mučili
kao robove.

15 Kasnije se egipatski kralj obratio
jevrejskim babicama, od kojih se jedna zvala
Šifra, a druga Pua, **16** i zapovedio im: „Kad
pomažete Jevrejkama da se porode, pa pri po-
rođaju vidite da je dete muško, vi ga ubijte.
Ali ako je žensko, ostavite ga da živi.“ **17** Ali
babice su se bojale Boga i nisu činile kako im
je zapovedio egipatski kralj, nego su i mušku
decu ostavljale da žive. **18** Posle nekog vre-
mena egipatski kralj je pozvao babice i rekao
im: „Zašto to radite i mušku decu ostavljate
da žive?“ **19** Na to su babice rekle faraonu:
„Jevrejke nisu kao Egipćanke. One su jake,
pa rode pre nego što im babica dođe.“

20 Zato je Bog činio dobro babicama. I na-
rod je bio sve brojniji i postao je vrlo moćan.
21 A pošto su se babice bojale Boga, on im je
podario porodice. **22** Na kraju je faraon zapo-
vedio celom svom narodu: „Svakog sina koji
se rodi bacite u Nil, a svaku kćer ostavite da
živi.“

2 Jedan čovek iz Levijevog doma otišao je
i uzeo za ženu jednu Levijevu kćer. **2** Ta
žena je zatrudnela i rodila sina. Kad je
videla kako je lep, krila ga je tri meseca. **3**
Kad više nije mogla da ga krije, uzela je
korpu od papirusove trske, premazala je zem-
ljanom smolom i katranom, pa je u nju stavila
dete i spustila je u trsku na obali Nila. **4** A
njegova sestra je stala podalje da vidi šta će
biti s njim.

5 A faraonova kći je sišla do Nila da se

okupa, dok su njene sluškinje išle uz obalu Nila. Ona je ugledala korpu u trsci i odmah je poslala svoju robinju da je donese. **6** Kad ju je otvorila, videla je dete, dečaka koji je plakao. Ona se sažalila na njega, iako je rekla: „To je jevrejsko dete." **7** Onda njegova sestra reče faraonovoj kćeri: „Hoćeš li da odem i pozovem dojilju Jevrejku da ti doji dete?" **8** A faraonova kći joj reče: „Idi!" I devojčica je odmah otišla i pozvala detetovu majku. **9** Tada joj faraonova kći reče: „Uzmi ovo dete sa sobom i doji mi ga, a ja ću ti za to platiti." Tako je žena uzela dete i dojila ga. **10** Kad je dete poraslo, odvela ga je faraonovoj kćeri i ona ga je uzela za sina. Dala mu je ime Mojsije,* rekavši: „Jer sam ga izvadila iz vode."

11 Jednog dana, kad je Mojsije već odrastao, otišao je kod svoje braće i video kako teško rade. Tada je ugledao jednog Egipćanina kako tuče jednog Jevrejina, jednog od njegove braće. **12** On se osvrnuo na jednu i na drugu stranu, i kad je video da nema nikoga ubio je Egipćanina i sakrio ga u pesak.

13 Kad je sutradan opet otišao, zatekao je dvojicu Jevreja kako se tuku, pa je rekao onome koji nije bio u pravu: „Zašto tučeš svog druga?" **14** A ovaj je odgovorio: „Ko je tebe postavio za kneza i za sudiju nad nama? Hoćeš li i mene da ubiješ kao što si ubio onog Egipćanina?" Mojsije se tada uplašio i pomislio: „Sigurno se saznalo za to!"

15 Kada je faraon čuo za to, hteo je da pogubi Mojsija. Ali Mojsije je pobegao od faraona, i otišao u madijansku zemlju. Kada je stigao tamo, seo je pored jednog bunara. **16** Madijanski sveštenik je imao sedam kćeri koje su došle da zahvate vodu i napune korita da napoje stado svog oca. **17** Ali pastiri su došli i oterali ih. Tada je Mojsije ustao i odbranio ih i napojio njihovo stado. **18** Kad su one došle kući svom ocu Reuelu, on ih je pitao: „Kako to da ste danas tako brzo došle kući?" **19** A one su odgovorile: „Neki Egipćanin nas je izbavio iz ruku pastira i još nam je zahvatio vode i napojio stado." **20** Tada je on rekao svojim kćerima: „Pa gde je on? Zašto ste tog čoveka ostavile tamo? Pozovite ga da jede." **21** I Mojsije je pristao da živi kod tog čoveka, koji mu je dao svoju kćer Seforu. **22** Ona je rodila sina, a on mu je dao ime Geršom* jer, kao što je rekao: „Postao sam došljak u tuđoj zemlji."

23 Posle mnogo vremena egipatski kralj je umro. Ali Izraelovi sinovi su još uvek uzdisali zbog ropstva i jadikovali su, i njihov vapaj za izbavljenjem iz ropstva uzdizao se k Bogu. **24** I Bog je čuo njihove jecaje i setio se svog saveza s Abramom, Isakom i Jakovom. **25** Bog je pogledao na Izraelove sinove i sve to video.

3 Mojsije je pasao stado madijanskog sveštenika Jitra,* svog tasta. Terajući stado iza pustinje, na kraju je stigao do gore Božje, do Foreva.* **2** Tada mu se pojavio Gospodnji anđeo u ognjenom plamenu iz grma. On se zagledao, a grm je goreo ali nikako nije sagorevao. **3** Mojsije je rekao: „Idem da pogledam ovo veliko čudo, zašto grm ne sagoreva." **4** Kad je Gospod Bog video kako prilazi da bolje pogleda, pozvao ga je iz grma: „Mojsije! Mojsije!" A on je odgovorio: „Evo me." **5** Tada mu reče: „Ne prilazi ovamo. Izuj sandale sa svojih nogu, jer je mesto na kome stojiš sveta zemlja."

* **2:10** „Mojsije" [Moše] znači „izvučen, spasen iz vode."

* **2:22** „Geršom" znači „došljak u tuđoj zemlji."

* **3:1** „Jitro" [Jeter] je jedno od dva imena Mojsijevog tasta koje potiče od reči „izobilje," dok je drugo njegovo ime bilo Reuel (vidi 2. Mojsijeva 2:18), što znači „prijatelj Božji."

* **3:1** „Horev" i „Sinaj" su imena za istu planinu (uporedi 2. Mojsijeva 19:20 sa 5. Mojsijeva 4:10). Naučnici lociraju madijansku zemlju na istočnoj obali zaliva Akaba i severno-severoistočno iznad Crvenog mora, što prema 2. Mojsijevoj 3:1 znači da Horev mora biti u pešačkom (pastirskom) domenu tog područja. Verovatno se radi o planinskom masivu Džebel El-Loz (vidi takođe Galatima 4:25).

6 Zatim reče: „Ja sam Bog tvog oca, Bog Abramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev.“ Tada je Mojsije zaklonio svoje lice, jer se bojao da gleda u Boga. **7** Gospod je još rekao: „Video sam nevolju svog naroda u Egiptu, čuo sam njihov vapaj zbog onih koji ih teraju na rad i dobro znam muke koje podnose. **8** Zato sam sišao da ih izbavim iz ruku Egipćana i da ih izvedem iz te zemlje i da ih dovedem u dobru i prostranu zemlju, u zemlju u kojoj teče med i mleko, tamo gde žive Hananci, Heteji, Amoreji, Ferezeji, Hiveji i Jevuseji. **9** I evo, vapaj Izraelovih sinova dopro je do mene i video sam kako ih Egipćani tlače. **10** A sada idi, jer ću te poslati kod faraona da izvedeš moj narod, Izraelove sinove, iz Egipta.“

11 Ali Mojsije reče Bogu: „Ko sam ja da idem kod faraona i da izvedem Izraelove sinove iz Egipta?“ **12** A on mu odgovori: „Ja ću biti s tobom, i ovo će ti biti znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, služićete Bogu na ovoj gori.“

13 Ali Mojsije reče Bogu: „Ako dođem kod Izraelovih sinova i kažem im: ‘Bog vaših praočeva poslao me je k vama,’ a oni me upitaju: ‘Kako mu je ime?’ Šta da im kažem?“ **14** Tada Bog reče Mojsiju: „Ja sam Onaj koji Jeste.“[*] I još reče: „Ovako kaži Izraelovim sinovima: ‘Onaj koji Jeste poslao me je k vama.’“ **15** Tada Bog još jednom reče Mojsiju:

„Ovako kaži Izraelovim sinovima: ‘Gospod, Bog vaših praočeva, Bog Abramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev, poslao me je k vama.’ To je moje ime doveka i to je moj spomen iz naraštaja u naraštaj. **16** Idi i skupi Izraelove starešine i reci im: ‘Gospod, Bog vaših praočeva, pojavio mi se, Bog Abramov, Isakov i Jakovljev, i rekao mi: Obratio sam pažnju na vas i na ono što vam se čini u Egiptu. **17** I zato vam kažem: Ja ću vas izbaviti iz nevolje koju vam nanose Egipćani i odvešću vas u zemlju Hananaca, Heteja, Amoreja, Ferezeja, Hiveja i Jevuseja, u zemlju u kojoj teče med i mleko.’

18 I oni će poslušati tvoj glas. A ti i Izraelove starešine idite kod egipatskog kralja i recite mu: ‘Gospod, Bog Jevreja, javio nam se, pa te sada molimo da nas pustiš da odemo tri dana hoda u pustinju i da prinesemo žrtvu Gospodu, svom Bogu.’ **19** Ali ja dobro znam da vam egipatski kralj neće dopustiti da idete ako ga na to ne primora snažna ruka. **20** Zato ću podići svoju ruku i udariću Egipat svim svojim čudesnim delima koja ću učiniti u njemu. I on će vas posle toga pustiti. **21** I daću da ovaj narod nađe milost u očima Egipćana, pa kada pođete, nećete poći praznih ruku. **22** Svaka žena neka traži od svoje susetke i od tuđinke koja živi u njenoj kući srebrne i zlatne predmete i odeću. To stavite na svoje sinove i na svoje kćeri. Tako ćete opleniti Egipćane.“

4 Mojsije reče: „A šta ako mi ne poveruju i ne poslušaju moj glas, nego kažu: ‘Nije ti se Gospod pojavio?’“ **2** Tada ga Gospod upita: „Šta ti je to u ruci?“ A on odgovori: „Štap.“ **3** On mu reče: „Baci ga na zemlju.“ I on ga baci na zemlju i štap se pretvori u zmiju, a Mojsije pobeže od nje. **4** Gospod zatim reče Mojsiju: „Pruži ruku i uhvati je za rep.“ On pruži ruku i uhvati je, i ona postade štap u njegovoj ruci. **5** Tada mu reče: „Tako će ti verovati da ti se pojavio Gospod, Bog njihovih praočeva, Bog Abramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev.“

6 Gospod mu još reče: „Stavi ruku u nedra.“ On stavi ruku u nedra. Kad ju je izvadio, gle, ruka mu je bila gubava, bela kao sneg! **7** Zatim mu reče: „Stavi opet ruku u nedra.“ On opet stavi ruku u nedra. Kad ju je izvukao iz nedara, gle, opet je bila kao i ostalo telo! **8** „Ako ti ne poveruju,“ reče on, „i ne

[*] **3:14** Ili: „Biću ono što ću biti,“ što se odnosi na večno božansko apsolutno dinamičko Biće.

poslušaju posle prvog čuda, poverovaće posle drugog čuda. **9** Ipak, ako ni posle ova dva čuda ne poveruju i ne poslušaju tvoj glas, onda zahvati vodu iz Nila i prolij je na zemlju. Voda koju uzmeš iz Nila na zemlji će se pretvoriti u krv.“

10 Tada Mojsije reče Gospodu: „Oprosti, Gospode, ali ja nisam rečit čovek, nikada to nisam bio, a nisam ni sada otkako govoriš svom sluzi, jer sam sporih usta i spora jezika.“ **11** Na to mu Gospod reče: „Ko je dao usta čoveku, ko ga čini nemim ili gluvim, ko mu daje da vidi ili da je slep? Zar nisam to ja, Gospod? **12** Zato sada idi i ja ću biti s tvojim ustima i naučiću te šta ćeš govoriti.“ **13** Ali on reče: „Oprosti, Gospode, ali molim te pošalji nekog drugog.“ **14** Tada se Gospod žestoko razgnevio na Mojsija i rekao mu: „Zar nije Levit Aron tvoj brat? Znam da je on veoma rečit. I evo, baš ti ide u susret. Kad te vidi, obradovaće se u srcu. **15** Ti mu govori i stavljaj reči u njegova usta, a ja ću biti s tvojim ustima i s njegovim ustima, i naučiću vas šta ćete raditi. **16** I on neka umesto tebe govori narodu. On će tebi služiti kao usta, a ti ćeš njemu služiti kao Bog. **17** A ovaj štap uzmi u ruku da njime činiš čuda.“

18 Tako je Mojsije otišao i vratio se svom tastu Jitru i rekao mu: „Pusti me, molim te, da idem kod svoje braće u Egipat, da vidim da li su još živi.“ A Jitro odgovori Mojsiju: „Idi s mirom.“ **19** I Gospod reče Mojsiju u Madijanu: „Idi, vrati se u Egipat, jer su pomrli svi koji su progonili tvoju dušu.“

20 Tada je Mojsije uzeo svoju ženu i svoje sinove i stavio ih na magarca, pa je pošao nazad u egipatsku zemlju. A u ruku je uzeo štap Božji. **21** Gospod je rekao Mojsiju: „Kad odeš i vratiš se u Egipat, gledaj da pred faraonom učiniš sva čuda koja sam stavio u tvoju ruku. A ja ću dopustiti da mu otvrdne srce, tako da neće pustiti narod da ode. **22** A ti reci faraonu: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Izrael je moj sin, moj prvenac. **23** Zato ti kažem: Pusti mog sina neka ide da mi služi. Ali ako ne budeš hteo da ga pustiš, ja ću ubiti tvog sina, tvog prvenca.’“

24 A na putu, na prenoćištu, Gospod je došao pred njega i hteo je da ga ubije. **25** Ali Sefora je uzela nož i obrezala svog sina, pa je obrezak bacila na njegove noge i rekla: „Jer si mi ti krvavi mladoženja.“ **26** Tada je on otišao od njega. Ona je zbog obrezanja rekla: „Krvavi mladoženja.“

27 A Gospod je rekao Aronu: „Idi u pustinju u susret Mojsiju.“ Tako je on otišao i sreo ga na gori Božjoj i poljubio ga. **28** Mojsije je ispričao Aronu sve što mu je rekao Gospod, koji ga je i poslao, i sve znake kojima ga je podučio. **29** Zatim su Mojsije i Aron otišli i sakupili sve starešine Izraelovih sinova. **30** Tada im je Aron preneo sve reči koje je Gospod rekao Mojsiju, a Mojsije je učinio čuda pred narodom. **31** I narod je poverovao. Kad su čuli da je Gospod obratio pažnju na Izraelove sinove i da je video njihovu nevolju, poklonili su se i pali ničice.

5 Posle toga su Mojsije i Aron otišli pred faraona i rekli mu: „Ovako kaže Gospod Bog Izraelov: ‘Pusti moj narod da ide i da mi održi svetkovinu u pustinji.’“ **2** Ali faraon reče: „Ko je Gospod da poslušam njegov glas i da pustim Izrael? Ja ne poznajem tog Gospoda i neću pustiti Izrael.“ **3** Ali oni rekoše: „Bog Jevreja javio nam se. Molimo te, pusti nas da odemo tri dana hoda u pustinju i da prinesemo žrtvu Gospodu, svom Bogu, da nas ne udari pomorom ili mačem.“ **4** Na to im egipatski kralj reče: „Mojsije i Arone, zašto odvraćate narod od posla? Idite na svoj posao!“ **5** Faraon još reče: „Evo, sada kada je narod mnogobrojan u zemlji, vi biste hteli da ga odvratite od njegovih poslova.“

6 Faraon je još istog dana zapovedio onima koji su terali narod da radi i njegovim upraviteljima: **7** „Nemojte više da sakupljate slamu i da je dajete narodu da pravi cigle. Neka sami idu da sakupljaju slamu. **8** Ali i dalje tražite od njih da prave istu količinu

cigala kao i do sada. Ne smanjujte je, jer su lenji. Zato i viču: ‘Želimo da idemo, želimo da prinesemo žrtvu svom Bogu!’ **9** Nametnite tim ljudima težak posao, neka rade da ne bi obraćali pažnju na lažne reči.“

10 Tako su oni koji su terali narod da radi i njegovi upravitelji otišli i rekli narodu: „Ovako kaže faraon: ‘Ja vam više neću davati slamu. **11** Idite i sami nabavite slamu gde god možete da je nađete, ali vam se posao neće nimalo smanjiti.’“ **12** Zato se narod razišao po svoj egipatskoj zemlji da sakuplja strnjiku umesto slame. **13** A oni koji su ih terali da rade stalno su ih gonili i govorili: „Svakog dana morate završiti svaki svoj posao kao i onda kad ste dobijali slamu.“ **14** Kasnije su upravitelji među Izraelovim sinovima, koje su nad njima postavili faraonovi nadzornici, dobijali batine jer im se govorilo: „Zašto ni juče ni danas niste završili posao što vam je određen, i niste napravili onoliko cigala koliko i ranije?“

15 Zato su upravitelji među Izraelovim sinovima otišli da se žale faraonu i rekli su mu: „Zašto tako postupaš sa svojim slugama? **16** Tvoje sluge više ne dobijaju slamu, a ipak nam govore: ‘Pravite cigle!’ Čak tuku tvoje sluge, a kriv je tvoj narod.“ **17** Ali on reče: „Lenji ste, lenji ste! Zato govorite: ‘Želimo da idemo, želimo da prinesemo žrtvu Gospodu.’ **18** A sada idite na posao! Nećete dobijati slamu, ali morate napraviti onoliko cigala koliko vam je određeno.“

19 Tada su upravitelji među Izraelovim sinovima videli da su u velikoj neprilici jer im je bilo rečeno: „Ne smete smanjivati količinu cigala određenu za svaki dan.“ **20** Posle toga sreli su Mojsija i Arona, koji su tamo stajali i čekali ih da izađu od faraona. **21** Odmah su im rekli: „Neka vas Gospod vidi i neka sudi, jer smo zbog vas postali mrski faraonu i njegovim slugama. Dali ste im mač u ruke da nas pobiju.“ **22** Tada se Mojsije obratio Gospodu: „Gospode, zašto si naneo zlo ovom narodu? Zašto si me poslao? **23** Jer otkako sam izašao pred faraona da govorim u tvoje ime, on čini zlo ovom narodu, a ti nikako da izbaviš svoj narod.“

6 Gospod reče Mojsiju: „Sada ćeš videti šta ću učiniti faraonu. Snažna ruka nateraće ga da ih pusti i snažna ruka nateraće ga da ih istera iz svoje zemlje.“

2 Bog zatim reče Mojsiju: „Ja sam Gospod. **3** Ja sam se pojavio Abramu, Isaku i Jakovu kao Bog Svemoćni, ali svojim imenom Gospod* nisam im se objavio. **4** I sklopio sam svoj savez s njima da ću im dati hanansku zemlju, zemlju u kojoj su živeli kao stranci. **5** I ja sam čuo jecaje Izraelovih sinova, koje Egipćani drže u ropstvu, i setio sam se svog saveza.

6 Zato reci Izraelovim sinovima: ‘Ja sam Gospod i ja ću vas osloboditi bremena koje su vam nametnuli Egipćani i izbaviću vas iz ropstva u kom vas drže. Oslobodiću vas podignutom mišicom i strogim presudama. **7** Uzeću vas za svoj narod i biću vam Bog. I znaćete da sam ja Gospod, vaš Bog, koji vas oslobađa egipatskog bremena. **8** Dovešću vas u zemlju za koju sam podigao ruku zaklinjući se da ću je dati Abramu, Isaku i Jakovu, i daću vam je. Ja sam Gospod.’“

9 Mojsije je to ispričao Izraelovim sinovima, ali oni nisu hteli da ga slušaju jer su klonuli duhom zbog teškog ropstva.

10 Tada Gospod reče Mojsiju: **11** „Idi, reci faraonu, egipatskom kralju, da pusti Izraelove sinove da idu iz njegove zemlje.“ **12** Ali Mojsije reče Gospodu: „Gle! Izraelovi sinovi nisu me poslušali, pa kako će me onda faraon poslušati, kad sam neobrezanih usana?“ **13** Tada je Gospod govorio Mojsiju i Aronu i uputio ih sinovima Izraelovim i faraonu, egipatskom kralju, kako bi izveo sinove Izraelove iz egipatske zemlje.

* **6:3** Ili: JHVH (hebrejski יהוה)

14 Ovo su poglavari domova njihovih očeva: sinovi Izraelovog prvenca Rubena jesu Enoh, Faluj, Esron i Harmija. To su Rubenove porodice.

15 Simeonovi sinovi su Jemuel, Jamin, Ohad, Jahin, Soar i Saul, sin jedne Hananke. To su Simeonove porodice.

16 Ovo su imena Levijevih sinova po njihovim porodicama: Geršun, Kehat i Merarije. Levije je živeo sto trideset i sedam godina.

17 Geršunovi sinovi su Libni i Šimej po svojim porodicama.

18 Kehatovi sinovi su Amram, Isar, Hebron i Uziel. Kehat je živeo sto trideset i tri godine.

19 Merarijevi sinovi su Mahli i Muši. To su Levijeve porodice po svojim rodovima.

20 Amram je uzeo za ženu Johavedu, sestru svog oca. Ona mu je rodila Arona i Mojsija. Amram je živeo sto trideset i sedam godina.

21 Isarovi sinovi su Korej, Nefeg i Zihrije.

22 Uzielovi sinovi su Mišael, Elisafan i Segrija.

23 Aron je uzeo za ženu Elišebu, Aminadavovu kćer, Našonovu sestru. Ona mu je rodila Nadava, Abihua, Eleazara i Itamara.

24 Korejevi sinovi su Asir, Elkana i Abihasar. To su Korejeve porodice.

25 Eleazar, Aronov sin, uzeo je za ženu jednu od Futielovih kćeri. Ona mu je rodila Finesa.

To su poglavari otačkih domova među Levijevim sinovima po svojim porodicama.

26 To je onaj Aron i onaj Mojsije, kojima je Gospod rekao: „Izvedite Izraelove sinove iz egipatske zemlje po njihovim četama.“ **27** Oni su govorili faraonu, egipatskom kralju, da pusti Izraelove sinove iz Egipta. To su Mojsije i Aron.

28 Onog dana kad je Gospod govorio Mojsiju u egipatskoj zemlji, **29** Gospod mu je rekao: „Ja sam Gospod. Kaži faraonu, egipatskom kralju, sve što ti govorim.“ **30** Tada je Mojsije rekao Gospodu: „Ja sam neobrezanih usana, pa kako će me faraon poslušati?“

7 Gospod reče Mojsiju: „Evo, postavljam te da budeš bog[*] faraonu, a tvoj brat Aron biće ti prorok. **2** Ti ćeš govoriti sve čemu ću te uputiti, a onda će tvoj brat Aron govoriti faraonu da pusti Izraelove sinove da idu iz njegove zemlje. **3** A ja ću dopustiti da faraonu otvrdne srce i umnožiću svoje znakove i svoja čuda u egipatskoj zemlji. **4** Ali faraon vas neće poslušati. Zato ću staviti svoju ruku na Egipat i izvešću svoju vojsku, svoj narod, Izraelove sinove, iz egipatske zemlje sa velikim sudovima. **5** I Egipćani će znati da sam ja Gospod kad podignem svoju ruku na Egipat i izvedem iz njega Izraelove sinove.“ **6** Mojsije i Aron učinili su kako ih je uputio Gospod. Učinili su upravo tako. **7** Mojsiju je bilo osamdeset godina, a Aronu osamdeset i tri godine kad su govorili pred faraonom.

8 Gospod je rekao Mojsiju i Aronu: **9** „Ako vam faraon kaže: ‘Učinite neko čudo,’ onda reci Aronu: ‘Uzmi svoj štap i baci ga pred faraona.’ I štap će se pretvoriti u veliku zmiju.“ **10** Tako su Mojsije i Aron došli pred faraona i učinili upravo onako kako ih je Gospod uputio. Aron je bacio svoj štap pred faraona i njegove sluge, i štap se pretvorio u veliku zmiju. **11** Ali faraon je pozvao mudrace i vračare. Egipatski sveštenici koji se bave magijom učinili su to isto svojim magijskim umećem. **12** Bacili su svaki svoj štap, i štapovi su se pretvorili u velike zmije. Ali Aronov štap je progutao njihove štapove. **13** Ipak, faraonovo srce je otvrdlo i on ih nije poslušao, kao što je Gospod i rekao.

14 Tada Gospod reče Mojsiju: „Faraonovo srce je otvrdlo. On ne želi da pusti

[*] **7:1** Ovde je upotrebljena reč „elohim,“ množina veličanstva (vladara, velike i znamenite ličnosti – vidi Izl. 11:3) od „el“ (bog, moćan, silan), slično kao u 1. Mojsijevoj 1:1.

narod. **15** Idi ujutru kod faraona. Kad on i-
zađe na vodu, a ti stani pred njega na obali
Nila i uzmi u ruku štap koji se pretvorio u
zmiju. **16** I reci mu: ‘Gospod, Bog Jevreja,
poslao me je kod tebe, govoreći: ‘Pusti moj
narod da ide da mi služi u pustinji,’ ali ti do
sada nisi poslušao. **17** Ovako kaže Gospod:
‘Po ovom ćeš znati da sam ja Gospod. Evo,
štapom koji mi je u ruci udariću po vodi u
Nilu i ona će se pretvoriti u krv. **18** Ribe u
Nilu će uginuti, a Nil će smrdeti tako da će se
Egipćanima gaditi da piju vodu iz Nila.’

19 Gospod još reče Mojsiju: „Reci Aronu:
‘Uzmi svoj štap i ispruži ruku nad egipatskim
vodama, nad njihovim rekama, nad kanalima
Nila i nad močvarama i nad svom vodom
koju su sakupili, da se pretvori u krv.’ I krv
će biti po svoj egipatskoj zemlji, i u drvenim
i u kamenim posudama.“ **20** Mojsije i Aron
odmah su učinili tako, upravo onako kako ih
je Gospod uputio. Aron je podigao štap i uda-
rio po vodi u Nilu pred očima faraona i nje-
govih slugu, i sva voda u Nilu pretvorila se u
krv. **21** Ribe u Nilu su uginule, a Nil se usmr-
deo, tako da Egipćani nisu mogli da piju vodu
iz njega. I po svoj egipatskoj zemlji bila je
krv.

22 Međutim, egipatski sveštenici koji se
bave magijom učinili su to isto svojim tajnim
umećem, tako da je faraonovo srce i dalje bilo
tvrdokorno i on ih nije poslušao, kao što je
Gospod i rekao. **23** Tako se faraon okrenuo i
otišao svojoj kući, ne uzimajući sve ovo k
srcu. **24** I svi Egipćani su kopali oko Nila tra-
žeći vodu za piće, jer nisu mogli da piju vodu
iz Nila. **25** I prošlo je sedam dana otkako je
Gospod udario Nil.

8 Tada Gospod reče Mojsiju: „Idi k faraonu
i reci mu: ‘Ovako kaže Gospod: „Pusti
moj narod da ide da mi služi. **2** Ako i da-
lje ne budeš hteo da ih pustiš, evo, na svu
tvoju zemlju pustiću žabe. **3** I Nil će vrveti od
žaba koje će izaći i ući u tvoju kuću, u tvoju
spavaću sobu, na tvoju postelju, u kuće tvojih
slugu i tvog naroda, u tvoje peći i u tvoje po-
sude. **4** Na tebe i na tvoj narod i na sve tvoje
sluge doći će žabe.’“

5 Zatim Gospod reče Mojsiju: „Reci A-
ronu: ‘Ispruži ruku sa svojim štapom iznad
reka, kanala Nila i močvara i učini da žabe
izađu na egipatsku zemlju.’“ **6** Tada je Aron
ispružio ruku nad egipatskim vodama, i žabe
su izašle i prekrile su egipatsku zemlju. **7** Ali
sveštenici koji se bave magijom učinili su to
isto svojim tajnim umećima. Učinili su da
žabe izađu na egipatsku zemlju. **8** Tada je Fa-
raon pozvao Mojsija i Arona i rekao im je:
„Molite Gospoda da ukloni žabe od mene i od
mog naroda, pa ću pustiti vaš narod da ide da
prinese žrtvu Gospodu.“ **9** A Mojsije na to
reče faraonu: „Tebi prepuštam čast da mi ka-
žeš kada hoćeš da se molim za tebe, za tvoje
sluge i za tvoj narod da se uklone žabe od tebe
i od tvojih kuća i da ostanu samo u Nilu.“ **10**
On odgovori: „Sutra.“ A Mojsije reče: „Biće
kako si kazao, da znaš da niko nije kao
Gospod, naš Bog. **11** Žabe će otići od tebe, od
tvojih kuća, od tvojih slugu i od tvog naroda.
Ostaće samo u Nilu.“

12 Onda su Mojsije i Aron otišli od fara-
ona, a Mojsije je zavapio Gospodu zbog žaba
koje je poslao na faraona. **13** Gospod je uči-
nio po Mojsijevoj reči i žabe su uginule po
kućama, dvorištima i poljima. **14** I oni su ih
zgrtali na gomile, a zemlja je zaudarala. **15**
Kad je faraon video da je nastupilo olakšanje
u zemlji, srce mu je otvrdlo i nije ih poslušao,
kao što je Gospod i rekao.

16 Tada Gospod reče Mojsiju: „Reci A-
ronu: ‘Ispruži svoj štap i udari po prahu na
zemlji, i neka se pretvori u vaške po svoj egi-
patskoj zemlji.’“ **17** Oni su učinili tako. Aron
je ispružio ruku sa svojim štapom i udario po
prahu na zemlji i vaške su došle na ljude i na
životinje. Sav prah na zemlji pretvorio se u
vaške po svoj egipatskoj zemlji. **18** A svešte-
nici koji se bave magijom pokušali su da svo-
jim tajnim umećima naprave vaške, ali nisu
uspeli. I tako su vaške došle na ljude i na

životinje. **19** Tada su sveštenici koji se bave
magijom rekli faraonu: „Ovo je prst Božji!“
Ali faraonovo srce je i dalje bilo tvrdokorno i
nije ih poslušao, kao što je Gospod i rekao.

20 Zatim Gospod reče Mojsiju: „Ustani
rano ujutru i stani pred faraona. Evo, on će
izaći na vodu, a ti mu reci: ‘Ovako kaže
Gospod: ‘Pusti moj narod da ide da mi služi.
21 Ako ne pustiš moj narod, evo, ja ću pustiti
obade* na tebe, na tvoje sluge, na tvoj narod i
u tvoje kuće. Kuće Egipćana biće pune obada,
pa i zemlja na kojoj su. **22** Ali tog dana odvo-
jiću zemlju Gošen u kojoj živi moj narod, da
tamo ne bude nijednog obada, tako da znaš da
sam ja, Gospod, usred ove zemlje. **23** Napra-
viću razliku između mog naroda i tvog na-
roda. To će se čudo dogoditi sutra.’“

24 I Gospod je učinio tako. Veliki rojevi
obada preplavili su faraonovu kuću i kuće
njegovih slugu i svu egipatsku zemlju. Obadi
su uništili zemlju. **25** Na kraju je faraon poz-
vao Mojsija i Arona i rekao im: „Idite, prine-
site žrtvu svom Bogu u ovoj zemlji.“ **26** A
Mojsije mu reče: „Ne možemo to da uradimo,
jer bismo Gospodu, svom Bogu, prinosili
žrtve koje su nečiste Egipćanima. Kad bismo
pred očima Egipćana prinosili žrtve koje su
njima nečiste, zar nas oni ne bi kamenovali?
27 Otići ćemo tri dana hoda u pustinju i pri-
nećemo žrtvu Gospodu, svom Bogu, kao što
nam je i rekao.“

28 A faraon reče: „Pustiću vas da idete u
pustinju i da prinesete žrtvu Gospodu, svom
Bogu. Samo ne idite predaleko. I molite se za
mene.“ **29** Tada Mojsije reče: „Evo, odlazim
od tebe, i moliću se Gospodu, i sutra će obadi
otići od faraona, od njegovih slugu i od nje-
govog naroda. Ali neka faraon više ne vara
narod, ne puštajući ga da ide da prinese žrtve
Gospodu.“ **30** Mojsije je posle toga otišao od
faraona i pomolio se Gospodu. **31** I Gospod
je učinio po Mojsijevoj reči, i obadi su otišli
od faraona, od njegovih slugu i od njegovog
naroda. Nije ostao nijedan. **32** Ali faraonu je
i ovog puta srce otvrdlo i nije pustio narod da
ide.

9 Tada Gospod reče Mojsiju: „Idi k fara-
onu i reci mu: ‘Ovako kaže Gospod, Bog
Jevreja: ‘Pusti moj narod da ide da mi
služi. **2** Ako ga ne pustiš, nego ga i dalje bu-
deš zadržavao, **3** evo, Gospodnja će ruka doći
na tvoju stoku u polju. Konje, magarce, ka-
mile, goveda i ovce zadesiće velika nesreća.
4 A Gospod će napraviti razliku između izra-
elske stoke i egipatske stoke, tako da ništa što
pripada Izraelovim sinovima neće uginuti.’“
5 Osim toga, Gospod je odredio i vreme, re-
kavši: „Sutra će Gospod to učiniti u zemlji.“

6 Gospod je sutradan to i učinio. Sva egi-
patska stoka je uginula, a od stoke Izraelovih
sinova ništa nije uginulo. **7** Tada je faraon po-
slao svoje sluge da to izvide, i gle, od izrael-
ske stoke nije uginulo baš ništa. Međutim, fa-
raonovo srce je ostalo tvrdokorno, i on nije
pustio narod da ide.

8 Posle toga Gospod reče Mojsiju i Aronu:
„Uzmite po pregršt čađi iz peći za cigle, i
neka je Mojsije pred faraonom baci prema
nebu. **9** I od toga će nastati prah po celoj egi-
patskoj zemlji, i od njega će izaći čirevi i pli-
kovi po ljudima, i po životinjama u celoj egi-
patskoj zemlji.“

10 Tako su oni uzeli čađi iz peći za cigle i
stali pred faraona. I Mojsije je bacio čađ
prema nebu i od nje su izašli čirevi i plikovi
po ljudima i po životinjama. **11** A sveštenici
koji se bave magijom nisu mogli da se pojave
pred Mojsijem zbog čireva, jer su čirevi izašli
i po sveštenicima koji se bave magijom i po
svim Egipćanima. **12** Ali Gospod je pustio da
faraonu otvrdne srce i on ih nije poslušao, kao
što je Gospod i rekao Mojsiju.

13 Gospod zatim reče Mojsiju: „Ustani

* **8:21** Moguće je da se hebrejska reč „arov“ odnosi na mešavinu raznih insekata.

rano ujutru, stani pred faraona i reci mu: ‘O-
vako kaže Gospod, Bog Jevreja: ‘Pusti moj
narod da ide da mi služi. **14** Jer ovog puta ša-
ljem sve svoje udarce na tebe, na tvoje sluge
i na tvoj narod, da bi znao da na celoj zemlji
niko nije kao ja. **15** Jer sam do sada već mo-
gao da ispružim svoju ruku i da tebe i tvoj na-
rod udarim pomorom, tako da te nestane sa
zemlje. **16** Ali sam te ostavio da živiš da ti
pokažem svoju moć i da se moje ime objavi
po celoj zemlji. **17** Hoćeš li se i dalje ponašati
oholo prema mom narodu, ne puštajući ga da
ide? **18** Evo, sutra u ovo doba pustiću veoma
velik grȁd, kakvog nije bilo u Egiptu od dana
kad je postao pa do danas. **19** A sada pošalji
svoje sluge da sklone svu tvoju stoku i sve
tvoje što je u polju. Jer će svi ljudi i sve živo-
tinje što se nađu u polju i ne sklone se u kuću
izginuti kad na njih padne grȁd. **20** Sve fara-
onove sluge koje su se uplašile Gospodnje
reči sklonile su svoje sluge i svoju stoku u
kuće, **21** a oni koji nisu uzeli k srcu Gospod-
nju reč i nisu se obazirali na nju ostavili su
svoje sluge i svoju stoku u polju.

22 Gospod reče Mojsiju: „Ispruži ruku
prema nebu da udari grȁd na svu egipatsku
zemlju, na ljude i na životinje i na sve poljsko
bilje u egipatskoj zemlji.“ **23** Mojsije je ispru-
žio svoj štap prema nebu, a Gospod je poslao
gromove i grȁd, i vatra se spustila na zemlju.
Gospod je učinio da grȁd pada na egipatsku
zemlju. **24** Tako je padao grȁd, i munje su se-
vale. Tako velikog grȁda nije bilo u celoj egi-
patskoj zemlji otkako je u njoj naroda. **25**
Grȁd je padao po celoj egipatskoj zemlji i po-
bio je sve što je bilo u polju, od čoveka do
životinje, i uništio je sve poljsko bilje i polo-
mio sve drveće u polju. **26** Samo u zemlji Go-
šenu, gde su bili Izraelovi sinovi, nije bilo
grȁda.

27 Na kraju je faraon poslao po Mojsija i
Arona, pa im je rekao: „Ovog puta sam
zgrešio. Gospod je pravedan, a ja i moj narod
smo grešni. **28** Molite se Gospodu Bogu da
prestanu gromovi i grȁd koje je poslao, pa ću
vas pustiti da idete. Više nećete morati da
ostanete ovde.“ **29** A Mojsije mu reče: „Čim
izađem iz grada u molitvi ću raširiti ruke
svoje prema Gospodu. Gromovi će prestati i
grȁda više neće biti, da spoznaš da zemlja pri-
pada Gospodu. **30** Ali znam da se ti i tvoje
sluge ni tada nećete bojati Gospoda Boga.“

31 I tako su lan i ječam propali jer je ječam
bio u klasu, a lan je bio u cvatu. **32** A pšenica
i krupnik[*] nisu propali, jer sazrevaju kasnije.
33 Mojsije je otišao od faraona izvan grada i
u molitvi raširio ruke prema Gospodu. Tada
su gromovi i grȁd prestali i kiša više nije pa-
dala na zemlju. **34** Kad je faraon video da su
kiša, grȁd i gromovi prestali, on je i dalje gre-
šio i srce mu je opet otvrdlo, i njemu i njego-
vim slugama. **35** Faraonovo srce je i dalje bilo
tvrdokorno i on nije pustio Izraelove sinove,
kao što je Gospod i rekao preko Mojsija.

10 Tada Gospod reče Mojsiju: „Idi kod
faraona, jer sam ja dopustio da nje-
govo srce i srce njegovih slugu
otvrdne da bih ova čuda učinio pred njim, **2** i
da bi ti mogao da ispričaš svom sinu i sinu
svog sina kako sam udario Egipćane i kakva
sam čuda učinio među njima. I znaćete da
sam ja Gospod.“

3 Tako su Mojsije i Aron otišli kod fara-
ona i rekli mu: „Ovako kaže Gospod, Bog
Jevreja: ‘Dokle ćeš odbijati da se poniziš
preda mnom? Pusti moj narod da ide da mi
služi. **4** Jer ako i dalje ne budeš hteo da pustiš
moj narod, sutra ću dovesti skakavce na tvoju
zemlju. **5** Oni će prekriti svu zemlju tako da
se zemlja neće videti. Poješće ono što je pre-
ostalo, ono što vam je ostalo posle grȁda. I o-
goliće svako vaše drvo koje raste u polju. **6**
Tvoje kuće, kuće svih tvojih slugu i kuće svih

[*] **9:32** „Krupnik“ je vrsta žitarice koja se uzgajala u E-
giptu. Slabijeg je kvaliteta od pšenice.

Egipćana biće pune skakavaca. Tako nešto nisu videli ni tvoji očevi ni očevi tvojih očeva otkako postoje na zemlji pa do danas.'" Zatim se okrenuo i otišao od faraona.
7 Posle toga, sluge su rekle faraonu: „Dokle će nam ovaj čovek biti zamka? Pusti te ljude neka idu da služe Gospodu, svom Bogu. Zar još ne vidiš da je Egipat propao?"
8 Tako su Mojsija i Arona doveli nazad kod faraona, i on im reče: „Idite, služite Gospodu, svom Bogu. A ko će sve ići?"
9 A Mojsije odgovori: „Ići ćemo sa svojom decom i sa starima, sa svojim sinovima i kćerima, sa svojom sitnom i krupnom stokom, jer treba da održimo svečanost u čast Gospodu."
10 On im reče: „Ako ikada pustim vas i vašu decu, onda je Gospod zaista s vama! Očigledno imate nameru da napravite neko zlo.
11 Nema ništa od toga! Idite vi muškarci i služite Gospodu, jer ste to i tražili." Tada su ih oterali od faraona.

12 Gospod reče Mojsiju: „Ispruži svoju ruku nad egipatskom zemljom da dođu skakavci na egipatsku zemlju i pojedu sve bilje po zemlji, sve što je ostalo posle grȁda."
13 Mojsije je odmah ispružio svoj štap nad egipatskom zemljom i Gospod je učinio da istočni vetar duva na zemlju celi taj dan i celu noć. Kad je svanulo jutro, istočni vetar je doneo skakavce.
14 I skakavci su došli na svu egipatsku zemlju i spustili se na sve egipatske krajeve. Bili su nesnosni. Nikada ranije nije bilo toliko skakavaca, niti će ih ikada više biti.
15 Prekrili su svu zemlju tako da se zacrnela od njih. Pojeli su sve bilje u zemlji i sve plodove s drveća koji su ostali posle grȁda. Ništa zeleno nije ostalo ni na drveću ni na poljskom bilju u celoj egipatskoj zemlji.

16 Zato je faraon brzo pozvao Mojsija i Arona i rekao im: „Zgrešio sam Gospodu, vašem Bogu, i vama.
17 Molim vas, oprostite mi moj greh još samo ovaj put i molite se Gospodu, svom Bogu, da ukloni od mene samo još ovaj smrtonosni pomor."
18 Tako je Mojsije otišao od faraona i pomolio se Gospodu.
19 Tada je Gospod promenio vetar u veoma jak zapadni vetar koji je odneo skakavce i bacio ih u Crveno more. Nijedan skakavac nije ostao u celoj egipatskoj zemlji.
20 Ali Gospod je pustio da faraonu otvrdne srce, tako da on nije pustio Izraelove sinove.

21 Gospod zatim reče Mojsiju: „Pruži svoju ruku prema nebesima da se na egipatsku zemlju spusti tama koja će moći da se opipa."
22 Mojsije je odmah pružio ruku prema nebesima, i po svoj egipatskoj zemlji spustila se gusta tama koja je trajala tri dana.
23 Ljudi nisu videli jedan drugoga i tri dana niko se nije pomerio sa svog mesta. Ali u svim mestima gde su živeli Izraelovi sinovi bilo je svetla.
24 Posle toga faraon je pozvao Mojsija i rekao mu: „Idite, služite Gospodu. Ovde će ostati samo vaša sitna i krupna stoka. I vaša deca neka idu s vama."
25 Ali Mojsije reče: „Daj nam da uzmemo i stoku za žrtve paljenice i za druge žrtve koje ćemo prineti Gospodu, svom Bogu.
26 Zato i naša stoka mora da ide s nama. Ni papak neće ostati, jer ćemo od stoke uzeti ono što nam je potrebno za službu Gospodu, našem Bogu, a ni mi sami ne znamo šta ćemo prineti kao žrtvu u čast Gospodu dok ne stignemo tamo."
27 Tada je Gospod pustio da faraonovo srce otvrdne i on nije hteo da ih pusti.
28 Zato mu faraon reče: „Odlazi od mene! Pazi da mi više ne dolaziš na oči, jer onog dana kad mi dođeš na oči, umrećeš."
29 A Mojsije mu odgovori: „Kako si rekao, tako će biti. Više ti neću doći na oči."

11 Gospod reče Mojsiju: „Pustiću još jedno zlo na faraona i na Egipat. Posle toga on će vas pustiti odavde. I kad vas pusti sa svim što imate, još će vas i terati odavde.
2 Zato sada reci narodu da svaki čovek traži od svog suseda i svaka žena od svoje susetke srebrne i zlatne predmete."
3 Tako je Gospod učinio da narod nađe milost u očima Egipćana. A i sam Mojsije bio je veoma uvažen u egipatskoj zemlji, u očima faraonovih slugu i u očima naroda.

4 Mojsije reče: „Ovako kaže Gospod: ‘Oko ponoći proći ću kroz Egipat, **5** i pomreće svi prvenci u egipatskoj zemlji, od prvenca faraona koji sedi na prestolu do prvenca sluškinje za ručnim mlinom, a i sve prvorođeno od životinja. **6** I nastaće veliki jauk u celoj egipatskoj zemlji kakvog još nije bilo niti će ga više ikada biti. **7** Ali ni na koga od Izraelovih sinova ni pas neće zalajati, ni na čoveka ni na životinju, da biste znali da Gospod može da napravi razliku između Egipćana i Izraelovih sinova. **8** I sve ove tvoje sluge doći će k meni, pašće ničice preda mnom i reći: ‘Odlazi i ti i ceo narod koji ide za tobom. Posle toga ću otići.’“ I Mojsije je otišao od faraona veoma gnevan.

9 Tada Gospod reče Mojsiju: „Faraon vas neće poslušati, da bi se umnožila moja čuda u egipatskoj zemlji.“ **10** Mojsije i Aron su učinili sva ta čuda pred faraonom, ali Gospod je dopustio da faraonovo srce otvrdne, tako da on nije pustio Izraelove sinove da idu iz njegove zemlje.

12 Gospod reče Mojsiju i Aronu u egipatskoj zemlji: **2** „Ovaj mesec neka vam bude početak mesecima. Neka vam bude prvi mesec u godini. **3** Recite celom izraelskom zboru: ‘Desetog dana ovog meseca neka svako od vas uzme jagnje za svoj dom, po jedno jagnje na dom. **4** Ako je premalo ukućana za jedno jagnje, podelite ga u svom domu sa najbližim susedom, prema broju duša. Procenite koliko svako može da pojede. **5** Jagnje neka bude bez mane, muško, od godinu dana. Možete uzeti jagnje ili jare. **6** Čuvajte ga do četrnaestog dana ovog meseca, a onda neka ga sav izraelski zbor zakolje predveče. **7** Neka uzmu malo krvi i njome poškrope oba dovratka i nadvratak ulaznih vrata na kućama u kojima će se jesti.

8 Neka jedu meso te noći. Neka ga jedu pečeno na vatri, s beskvasnim hlebom i gorkim zeljem. **9** Ništa od tog mesa ne jedite sirovo ni kuvano u vodi, nego pečeno na vatri, s glavom, nogama i iznutricama. **10** Ništa od toga ne ostavljajte do jutra, a ono što bi ostalo do jutra spalite vatrom. **11** A jedite ga opasanih bedara, sa sandalama na nogama i sa štapom u ruci. Jedite ga na brzinu. To je Pasha Gospodnja.[*] **12** A ja ću proći egipatskom zemljom te noći i pobiću sve prvence u egipatskoj zemlji, od čoveka do životinje. I sudiću svim egipatskim bogovima. Ja sam Gospod. **13** Krv neka služi kao znak na kućama u kojima ćete biti. Kad vidim krv, proći ću pored vas, i pošast neće doći da vas uništi kad udarim egipatsku zemlju.

14 Taj dan neka vam služi kao spomen i slavite ga kao praznik u čast Gospodu iz naraštaja u naraštaj. To neka bude trajna odredba. **15** Sedam dana jedite beskvasne hlebove. Prvog dana uklonite uskislo testo iz svojih kuća, jer ko god bude jeo nešto s kvascem, od prvog do sedmog dana, ta duša neka se istrebi iz Izraela. **16** Prvog dana održite sveti zbor, a i sedmog dana održite sveti zbor. Nikakav posao ne radite tih dana. Samo ono što svakoj duši treba za jelo, samo to smete da pripremite.

17 Praznujte Praznik beskvasnih hlebova, jer je to dan kada ću izvesti vaše čete iz egipatske zemlje. Držite taj dan iz naraštaja u naraštaj. To je trajna odredba. **18** Prvog meseca, četrnaestog dana tog meseca, uveče počnite da jedete beskvasne hlebove i jedite ih sve do večeri dvadeset prvog dana tog meseca. **19** Sedam dana u vašim kućama ne sme da bude uskislog testa, jer ko god bude jeo nešto s kvascem, bilo da je stranac ili Izraelac od rođenja, ta duša neka se istrebi iz izraelskog zbora. **20** Ne jedite ništa s kvascem. U svim mestima gde živite jedite beskvasne hlebove.’“

21 Mojsije je odmah pozvao sve izraelske starešine i rekao im: „Izaberite i uzmite sitnu

[*] **12:11** „Pasha, Pesah,“ doslovno: „prolazak.“

stoku za svoje porodice i zakoljite pashalnu žrtvu. **22** Uzmite struk isopa,* umočite ga u krv u posudi i poprskajte krvlju iz posude nadvratak ulaznih vrata i oba dovratka. Niko od vas da ne izlazi na vrata svoje kuće do jutra. **23** Kad Gospod bude prolazio da Egipćane udari pomorom i kad vidi krv na nadvratku ulaznih vrata i na oba dovratka, Gospod će proći pored tih vrata i neće dopustiti da uništenje uđe u vaše kuće i da udari na vas.

24 Ovo neka bude trajan propis za vas i za vaše sinove. **25** I kada dođete u zemlju koju će vam Gospod dati, kao što je kazao, vršite ovu službu. **26** Kada vas vaši sinovi pitaju: 'Šta vam znači ova služba?,' **27** recite im: 'To je Pasha Gospodnja, koji je prošao pored kuća Izraelovih sinova u Egiptu kad je Egipćane udario pomorom, a naše kuće sačuvao.'" Tada se narod poklonio i pao ničice. **28** Zatim su Izraelovi sinovi otišli i učinili kao što je Gospod uputio Mojsija i Arona. Učinili su upravo tako.

29 U ponoć je Gospod pobio sve prvence u egipatskoj zemlji, od prvenca faraona koji sedi na prestolu do prvenca zatvorenika u zatvoru, a i sve prvorođeno od životinja. **30** Tada je faraon ustao usred noći, on i sve njegove sluge i svi Egipćani, i među Egipćanima se razlegao veliki jauk jer nije bilo kuće u kojoj nije bilo mrtvaca. **31** Još iste noći pozvao je Mojsija i Arona i rekao im: „Ustajte, odlazite od mog naroda, i vi i svi Izraelovi sinovi. Idite, služite Gospodu kao što ste tražili. **32** Uzmite i svoje ovce i svoja goveda, kao što ste tražili, i idite. A i mene blagoslovite."

33 Egipćani su navaljivali na narod da što pre ode iz zemlje, jer su govorili: „Svi ćemo izginuti!" **34** Tako je narod poneo svoje testo pre nego što je uskislo, a posude umotane u haljine poneli su na ramenima. **35** Izraelovi sinovi su učinili kao što im je Mojsije rekao i zatražili su od Egipćana srebrne i zlatne predmete i odeću. **36** Gospod je dao da narod nađe milost u očima Egipćana, tako da su im oni dali šta su tražili. Tako su oplenili Egipćane.

37 Izraelovi sinovi su otišli iz Ramese prema Sukotu. Pešaka je bilo šesto hiljada muškaraca, osim dece. **38** A s njima su pošli i mnogi drugi ljudi, kao i stada ovaca i goveda, veoma mnogo stoke. **39** Od testa koje su poneli iz Egipta ispekli su beskvasne pogače. Testo nije bilo uskislo, jer su bili isterani iz Egipta, pa nisu mogli da se zadržavaju i nisu sebi pripremili nikakvu hranu.

40 Izraelovi sinovi, koji su boravili u Egiptu, u tuđini su boravili četiristo i trideset godina. **41** Na kraju tih četiristo i trideset godina, upravo tog dana, sve Gospodnje čete izašle su iz egipatske zemlje. **42** To je noć koja treba da se svetkuje Gospodu zato što ih je izveo iz egipatske zemlje. Tu noć treba da svetkuju Gospodu svi Izraelovi sinovi kroz sve svoje naraštaje.

43 Gospod reče Mojsiju i Aronu: „Ovo je odredba za pashalnu žrtvu: nijedan tuđinac ne sme da je jede. **44** A svakog roba koji je kupljen za novac obreži. Tek tada može da jede od nje. **45** Došljak i najamnik ne smeju da jedu od nje. **46** Svi koji jedu jagnje neka ga jedu zajedno u istoj kući. Ništa od mesa ne iznosite iz kuće i nijednu kost na žrtvi nemojte da slomite. **47** Pashu neka slavi sav izraelski zbor. **48** Ako bi među vama živeo neki stranac koji bi hteo da slavi Pashu u čast Gospodu, neka se obrežu svi muškarci iz njegovog doma. Tek tada može pristupiti da je slavi i neka bude kao onaj ko je Izraelac od rođenja. Ali niko neobrezan ne sme da jede od nje. **49** Isti zakon neka važi za onoga ko je Izraelac od rođenja i za stranca koji živi među vama."

50 Svi Izraelovi sinovi učinili su kao što je Gospod uputio Mojsija i Arona. Učinili su upravo tako. **51** Tog istog dana Gospod je

* **12:22** Isop je vrsta biljke iz menta porodice.

izveo Izraelove sinove iz egipatske zemlje po njihovim četama.

13 Gospod još reče Mojsiju: **2** „Posveti mi svakog prvenca, svako prvorođeno među Izraelovim sinovima, i od ljudi i od životinja. On pripada meni.“

3 Tada Mojsije reče narodu: „Sećajte se ovog dana u koji ste izašli iz Egipta, iz doma robovanja, jer vas je snagom svoje ruke Gospod izveo odande. Zato neka se ne jede ništa s kvascem. **4** Vi izlazite danas, u mesecu avivu.* **5** Kada te Gospod dovede u zemlju Hananaca, Heteja, Amoreja, Hiveja i Jevuseja, za koju se zakleo tvojim praočevima da će ti je dati, u zemlju u kojoj teče med i mleko, onda vrši ovu službu ovog meseca. **6** Sedam dana jedi beskvasne hlebove, a sedmog dana je praznik u čast Gospodu. **7** Beskvasni hlebovi neka se jedu sedam dana. Ništa s kvascem neka se ne vidi kod tebe i uskislo testo neka se ne vidi kod tebe u celoj tvojoj zemlji. **8** Tog dana reci svom sinu: ‘To je zbog onoga što je Gospod učinio za mene kad sam izašao iz Egipta.’ **9** I neka ti to služi kao znak na ruci i kao spomen na čelu, da bi Gospodnji zakon bio u tvojim ustima. Jer te je snažnom rukom Gospod izveo iz Egipta. **10** Drži ovu odredbu u propisano vreme od godine do godine.

11 A kada te Gospod dovede u zemlju Hananaca, kao što se zakleo tebi i tvojim praočevima, i kada ti je preda, **12** posveti Gospodu svakog prvenca, a i svako prvorođeno od tvoje stoke. Sve što je muško pripada Gospodu. **13** I svako prvorođeno magare otkupi sitnom stokom, a ako ga ne otkupiš, slomi mu vrat. Otkupi i svakog prvenca između svojih sinova.

14 Ako te tvoj sin kasnije upita: ‘Šta to znači?,’ odgovori mu: ‘Snagom svoje ruke Gospod nas je izveo iz Egipta, iz doma robovanja. **15** Zato što je faraon tvrdokorno odbijao da nas pusti, Gospod je pobio sve prvence u egipatskoj zemlji, od prvenca čoveka do prvenca životinje. Zato Gospodu žrtvujem svakog muškog prvenca, a svakog prvenca od svojih sinova otkupljujem.’ **16** Neka ti to služi kao znak na ruci i kao povez na čelu, jer nas je snagom svoje ruke Gospod izveo iz Egipta.“

17 Kad je faraon pustio narod, Bog ga nije vodio putem kroz filistejsku zemlju, iako je to bio kraći put, jer je Bog rekao: „Kad vidi rat, narod bi mogao da zažali i da se vrati u Egipat.“ **18** Zato je Bog poveo narod zaobilaznim putem, kroz pustinju pored Crvenog mora. Izraelovi sinovi su izašli iz egipatske zemlje u bojnim redovima. **19** Mojsije je poneo sa sobom Josifove kosti, jer je Josif svečano zakleo Izraelove sinove rečima: „Bog će obratiti pažnju na vas, a vi sa sobom ponesite odavde moje kosti.“ **20** Oni su otišli iz Sukota i ulogorili se u Etamu, na kraju pustinje.

21 Gospod je išao pred njima danju u stubu od oblaka da ih vodi putem, a noću u stubu od vatre da im svetli, kako bi mogli da putuju i danju i noću. **22** Stub od oblaka nije se udaljavao od naroda danju, ni stub od vatre noću.

14 Gospod reče Mojsiju: **2** „Kaži Izraelovim sinovima da se vrate i ulogore pred Pi-Airotom, između Migdola i mora, prema Bal-Sefonu. Ulogorite se prema tom mestu, pored mora. **3** Tada će faraon reći

* **13:4** Prvobitni biblijski kalendar zasnivao se na nekoliko jednostavnih pravila: (1) dan je počinjao i završavao se zalaskom sunca (1. Mojsijeva 1:5); (2) sedmica je počinjala prvim danom i završavala sedmim – Subotom (3. Mojsijeva 23:15-16); (3) meseci su počinjali opažanjem mladog meseca (4. Mojsijeva 10:10); (4) godine su počinjale u mesecu avivu kad ječam sazri za žetvu sredinom tog meseca (2. Mojsijeva 12:2; 13:4; 3. Mojsijeva 23:5-6).
Biblijski meseci su: aviv ili nisan (mart-april), ziv ili ijar (april-maj), šivan (maj-jun), tamuz (jun-jul), av (jul-avgust), elul (avgust-septem-bar), etanim ili tišri (septembar-oktobar), bul ili hešvan (oktobar-novembar), kislev (novembar-decembar), tevet (decembar-januar), ševat (januar-februar), i adar (februar-mart).

za Izraelove sinove: ‘Zašli su u zemlju. Pustinja ih je zatvorila.’ **4** Ja ću dopustiti da faraonu otvrdne srce, tako da će poći u poteru za njima. A ja ću se proslaviti na faraonu i na svoj njegovoj vojsci. Tako će Egipćani znati da sam ja Gospod.“ I oni su učinili upravo tako.

5 Posle nekog vremena javili su egipatskom kralju da je narod pobegao. Faraonovo srce i srce njegovih slugu odmah se okrenulo protiv naroda, tako da su rekli: „Šta smo to učinili pustivši Izrael da nam više ne robuje?“ **6** Zato je on pripremio svoja bojna kola i poveo sa sobom svoj narod. **7** Uzeo je šesto izabranih kola i sva ostala kola u Egiptu, a u svima su bili ratnici. **8** Tako je Gospod pustio da faraonu, egipatskom kralju, otvrdne srce, i on je pošao u poteru za Izraelovim sinovima, dok su Izraelovi sinovi odlazili uzdignutih ruku. **9** I Egipćani su pošli za njima, sva faraonova bojna kola, njegovi konjanici i njegova vojska, i stigli su ih dok su bili ulogoreni pored mora, kod Pi-Airota, prema Bal-Sefonu.

10 Kad se faraon približio, Izraelovi sinovi su podigli oči i videli da Egipćani idu za njima. I Izraelovi sinovi su se mnogo uplašili i zavapili Gospodu. **11** I rekli su Mojsiju: „Zar nije bilo grobova u Egiptu, nego si nas doveo ovamo da pomremo u pustinji? Šta si nam to učinio izvevši nas iz Egipta? **12** Zar ti nismo u Egiptu rekli: ‘Ostavi nas na miru, da služimo Egipćanima?’ Jer nam je bolje da služimo Egipćanima nego da pomremo u pustinji.“ **13** Tada Mojsije reče narodu: „Ne bojte se. Stojte čvrsto i gledajte spasenje koje će vam Gospod danas doneti. Jer Egipćane koje danas vidite, nikada više nećete videti. **14** Gospod će se boriti za vas, a vi ćete mirno stajati.“

15 Gospod tada reče Mojsiju: „Zašto vapiš k meni? Reci Izraelovim sinovima da se spreme za polazak. **16** A ti podigni svoj štap, ispruži ruku nad morem i razdvoji ga da Izraelovi sinovi prođu posred mora po suvom. **17** A ja ću dopustiti da Egipćanima otvrdne srce, pa će poći za njima, i proslaviću se na faraonu i na svoj njegovoj vojsci, njegovim bojnim kolima i njegovim konjanicima. **18** I Egipćani će znati da sam ja Gospod kad se proslavim na faraonu, njegovim bojnim kolima i njegovim konjanicima.“

19 Tada je anđeo Božji, koji je išao ispred izraelskog logora, otišao i stao im iza leđa, a stub od oblaka koji je bio ispred njih pomerio se i stao im iza leđa. **20** Tako se on postavio između egipatskog logora i izraelskog logora. S jedne strane oblak je bio mračan, a s druge strane osvetljavao je noć. I nisu prišli jedni drugima cele noći.

21 Mojsije je ispružio ruku nad morem, a Gospod je jakim istočnim vetrom, koji je duvao celu noć, potiskivao more i pretvarao morsko dno u suvo tlo. I vode su se razdvojile. **22** Na kraju su Izraelovi sinovi krenuli posred mora po suvom, dok su im vode stajale kao bedem s desne i leve strane. **23** A Egipćani su pošli u poteru, i svi faraonovi konji, njegova bojna kola i njegovi konjanici ušli su za njima posred mora. **24** A za vreme jutarnje straže* Gospod je iz stuba od ognja i oblaka pogledao na egipatski logor i u njemu stvorio pometnju. **25** Zaglavio je točkove njihovih kola, tako da su ih jedva pokretali. Tada su Egipćani povikali: „Bežimo od Izraelaca, jer se Gospod bori za njih protiv Egipćana!“

26 Na kraju Gospod reče Mojsiju: „Ispruži ruku nad morem da se vode vrate na Egipćane, na njihova bojna kola i na njihove konjanike.“ **27** Mojsije je odmah ispružio ruku nad morem i pred jutro more se vratilo na svoje mesto. Egipćani su bežali pred morem, ali Gospod ih je pobacao usred mora. **28** Vode su se vraćale i na kraju su potopile

* **14:24** To je kod Jevreja bila treća i poslednja straža koja je trajala otprilike od 2 sata do 6 sati ujutru.

bojna kola i konjanike, svu faraonovu vojsku koja je ušla u more za Izraelcima. Nije ostao nijedan od njih.

29 A Izraelovi sinovi išli su po suvom posred mora dok su im vode stajale kao bedem s desne i s leve strane. 30 Tako je Gospod tog dana izbavio Izrael iz ruku Egipćana, i Izrael je video mrtve Egipćane na morskoj obali. 31 Izrael je video i silnu ruku kojom je Gospod udario Egipćane. I narod se bojao Gospoda, i verovao Gospodu i njegovom sluzi Mojsiju.

15 Tada su Mojsije i Izraelovi sinovi zapevali ovu pesmu Gospodu i ovako su rekli:

„Zapevaću Gospodu, jer se silno proslavio. Konja i konjanika u more je bacio. 2 Gospod je snaga moja i sila moja, jer on je spasenje moje. On je Bog moj, njega ću hvaliti, on je Bog oca moga, njega ću uzvisivati. 3 Gospod je hrabar ratnik. Gospod je ime njegovo. 4 Kola faraonova i vojsku njegovu u more je bacio. Izabrani ratnici njegovi potonuli su u Crvenom moru. 5 Uzburkane su ih vode prekrile, kao kamen u dubine su potonuli. 6 Desnica tvoja, Gospode, ima silnu moć, desnica tvoja, o Gospode, može satrti neprijatelja. 7 Silnim veličanstvom svojim obaraš one koji ustaju na tebe. Puštaš gnev svoj žestoki da ih kao strnjiku proždire. 8 Vetrom nozdrva tvojih vode su se sabrale, poput bedema talasi su stajali, u srcu mora uzburkane su se vode stvrdnule. 9 Neprijatelj je rekao: ‘Teraću ih! Stići ću ih! Plen ću deliti! Nasitiće ga se duša moja! Mač ću svoj izvući! Ruka će ih moja terati!’ 10 Duhom svojim dunuo si, more ih je pokrilo, kao olovo potonuli su u vodama silnim. 11 Ko je među bogovima kao ti, o Gospode? Ko je kao ti, slavan u svetosti, strašan u hvalama, koji čuda čini. 12 Desnicu si svoju podigao i zemlja ih je progutala. 13 Milošću svojom vodio si narod koji si izbavio, snagom svojom vodićeš ga u sveto prebivalište svoje. 14 Narodi će čuti i uznemiriće se, porođajni bolovi obuzeće stanovnike Filisteje. 15 Tada će se uplašiti knezovi edomski, i zadrhtaće tirani moabski. Svi stanovnici Hanana klonuće duhom. 16 Strah i trepet obuzeće ih. Skameniće se od silne mišice tvoje, dok ne prođe narod tvoj, Gospode, dok ne prođe narod koji si ti stvorio. 17 Ti ćeš ga dovesti i zasaditi na gori nasledstva svog, na utvrđenom mestu koje si sebi pripremio za prebivanje, Gospode, u svetilištu, Gospode, koje su ruke tvoje utvrdile. 18 Gospod će vladati doveka, u svu večnost. 19 Kad su konji faraonovi, bojna kola njegova i konjanici njegovi u more ušli, Gospod je na njih vratio vode morske, a sinovi su Izraelovi prošli po suvom posred mora.“

20 Tada je proročica Mirjam, Aronova sestra, uzela u ruke daire, i sve su joj se žene pridružile s dairama igrajući. 21 Mirjam je muškarcima pesmom odgovarala: „Pevajte Gospodu, jer se silno proslavio. Konja i konjanika u more je bacio.“

22 Kasnije je Mojsije poveo Izraelce, pa su od Crvenog mora pošli u pustinju Sur. Tri dana su putovali kroz tu pustinju, ali nisu našli vodu. 23 Zatim su došli u Maru, ali tamo nisu mogli da piju vodu jer je bila gorka. Zato je to mesto i nazvano Mara.* 24 I narod je gunđao protiv Mojsija: „Šta ćemo piti?“ 25 Tada je on zavapio Gospodu. Gospod mu je pokazao jedno drvo koje je on bacio u vodu i voda je postala slatka. Tu im je Bog dao pouku i zakon i tu ih je iskušao. 26 I rekao im je: „Ako budete dobro slušali glas Gospoda, svog Boga, i ako budete radili ono što je ispravno u njegovim očima i ako budete slušali njegova uputstva i držali sve njegove uredbe, neću pustiti na vas nijednu bolest koju sam pustio na Egipćane. Jer sam ja Gospod lekar vaš.“

27 Posle su došli u Elim, gde je bilo

* **15:23** „Mara“ znači „gorčina.“

dvanaest izvora vode i sedamdeset palmi. I ulogorili su se tamo pored vode.

16

Kasnije su otišli iz Elima i na kraju je ceo zbor Izraelovih sinova došao u pustinju Sin, koja je između Elima i Sinaja, petnaestog dana drugog meseca nakon izlaska iz egipatske zemlje.

2 Ceo zbor Izraelovih sinova gunđao je u pustinji protiv Mojsija i Arona. **3** Izraelovi sinovi su im govorili: „Što nismo pomrli od Gospodnje ruke u egipatskoj zemlji dok smo sedeli kod lonaca s mesom, dok smo jeli hleb koliko smo hteli, a vi ste nas doveli u ovu pustinju da ceo ovaj zbor pomorite glađu.“

4 Tada je Gospod rekao Mojsiju: „Evo, učiniću da vam s nebesa pada hleb. Neka narod izlazi i neka svako sebi skupi koliko mu treba za svaki dan, da ih iskušam i da vidim hoće li živeti po mom zakonu ili neće. **5** A šestog dana neka pripreme ono što budu doneli, i biće dvaput više od onog što skupe svaki dan.“

6 Tako su Mojsije i Aron rekli svim Izraelovim sinovima: „Večeras ćete spoznati da je Gospod taj koji vas je izveo iz egipatske zemlje. **7** A ujutru ćete videti Gospodnju slavu, jer je Gospod čuo kako gunđate protiv njega. Šta smo mi da gunđate protiv nas?“ **8** Mojsije još reče: „Večeras će vam Gospod dati mesa da jedete, a ujutru hleba dok se ne nasitite, jer je Gospod čuo kako gunđate protiv njega. A šta smo mi? Ne gunđate vi protiv nas, već protiv Gospoda.“

9 Mojsije zatim reče Aronu: „Reci celom zboru Izraelovih sinova: ‘Pristupite pred Gospoda, jer je čuo vaše gunđanje.’“ **10** Kad je Aron to rekao celom zboru Izraelovih sinova, oni su se okrenuli licem prema pustinji, i gle, Gospodnja slava pojavila se u oblaku.

11 Gospod reče Mojsiju: **12** „Čuo sam gunđanje Izraelovih sinova. Ovako im reci: ‘Večeras ćete jesti mesa i ujutru ćete se nasititi hleba. I znaćete da sam ja Gospod, vaš Bog.’“

13 Tako su uveče doletele prepelice i prekrile logor, a ujutru je svuda oko logora bila rosa. **14** Kad je rosa nestala, po pustinji je ležalo nešto fino poput pahuljica, fino kao inje po zemlji. **15** Kad su Izraelovi sinovi to videli, pitali su jedan drugog: „Šta je ovo?“ Jer nisu znali šta je. A Mojsije im je rekao: „To je hleb koji vam Gospod daje za hranu. **16** Ovo je uput koji vam daje Gospod: ‘Nakupite toga koliko kome treba za jelo. Uzmite omer* po osobi, svaki prema broju duša koje ima u svom šatoru.’“ **17** Izraelovi sinovi su uradili tako. Neki su nakupili mnogo, a neki malo. **18** Kad su to izmerili na omer, onaj ko je nakupio mnogo nije imao previše, a onaj ko je nakupio malo nije imao premalo. Svako je nakupio koliko mu je trebalo za jelo.

19 Tada im je Mojsije rekao: „Niko da ne ostavlja ništa od toga do jutra.“ **20** Ali oni nisu poslušali Mojsija. Neki su ostavili nešto od toga do jutra, i to se ucrvljalo i usmrdelo. Zato se Mojsije razgnevio na njih. **21** Tako su to sakupljali svakog jutra, koliko je kome trebalo za jelo. Kad bi sunce ogrejalo, to bi se rastopilo.

22 A šestog dana nakupili su dvaput više hleba, dva omera po osobi. Svi poglavari zbora došli su i javili to Mojsiju. **23** Tada im je on rekao: „Ovako je kazao Gospod. Sutra će biti praznik, sveta Subota* posvećena Gospodu. Šta želite da pečete, ispecite, i šta želite da skuvate, skuvajte, a sav višak ostavite kod sebe i čuvajte za ujutru.“ **24** Tako su to ostavili za ujutru, kao što ih je Mojsije uputio. I nije se usmrdelo niti su se u tome pojavili crvi. **25** Tada je Mojsije rekao: „Jedite to danas, jer je danas Subota posvećena Gospodu. Danas toga nećete naći u polju. **26**

* **16:16** Otprilike 2,2 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.
* **16:23** „Subota,“ ili Šabat na hebrejskom, znači „počinak, odmor, mirovanje.“ Šabat počinje u petak, sa zalaskom sunca, i traje do subote, do zalaska sunca. Prema biblijskom kalendaru, Šabat je sedmi dan u sedmici.

Šest dana ćete to skupljati, a sedmi dan je Subota. Tada toga neće biti.“ **27** Ali sedmog dana neki iz naroda izašli su da kupe, ali ništa nisu našli.

28 Zato je Gospod rekao Mojsiju: „Dokle ćete odbijati da držite moja uputstva i moje zakone? **29** Ne zaboravite da vam je Gospod dao subote. Zato vam šestog dana daje hleba za dva dana. Neka svako ostane na svom mestu. Sedmog dana niko da ne odlazi sa svog mesta.“ **30** I narod je počivao sedmog dana.

31 Izraelov dom je tu hranu nazvao „mana.“* Ona je bila bela kao seme korijandera, a imala je ukus kolača od meda. **32** Tada je Mojsije rekao: „Ovo je uput koji je dao Gospod: ‘Uzmi omer toga kao nešto što treba da se čuva iz naraštaja u naraštaj, da vaši potomci vide hleb kojim sam vas hranio u pustinji kad sam vas izveo iz egipatske zemlje.’“ **33** Tako Mojsije reče Aronu:

„Uzmi posudu, stavi u nju omer mane i ostavi ga pred Gospodom kao nešto što treba da se čuva iz naraštaja u naraštaj.“ **34** Kao što je Gospod uputio Mojsija, Aron je to stavio pred Svedočanstvo* da se čuva. **35** Izraelovi sinovi jeli su manu četrdeset godina, sve dok nisu došli u naseljenu zemlju. Manu su jeli dok nisu došli na granicu hananske zemlje. **36** Omer je desetina efe.*

17 Ceo zbor Izraelovih sinova krenuo je iz pustinje Sin prelazeći deo po deo puta, kako im je Gospod naredio, i ulogorili su se u Refidimu. Ali tu nije bilo vode da narod pije.

2 I narod se prepirao s Mojsijem: „Daj nam vode da pijemo.“ A Mojsije im je rekao: „Zašto se prepirete sa mnom? Zašto iskušavate Gospoda?“ **3** Narod je i dalje bio žedan, pa je gunđao protiv Mojsija i govorio: „Zašto si nas izveo iz Egipta da nas i naše sinove i našu stoku pomoriš žeđu?“ **4** Na kraju je Mojsije zavapio Gospodu: „Šta da radim s ovim narodom? Još malo pa će me kamenovati!“

5 Tada Gospod reče Mojsiju: „Izađi pred narod i uzmi sa sobom nekoliko izraelskih starešina i svoj štap kojim si udario po Nilu. Uzmi ga u ruku i idi. **6** Ja ću stajati pred tobom na steni na Horevu. Udari u stenu i iz nje će poteći voda, pa neka narod pije.“ Mojsije je učinio tako pred izraelskim starešinama. **7** To mesto je nazvao Masa i Meriva,* zato što su se Izraelovi sinovi prepirali i zato što su iskušavali Gospoda, govoreći: „Je li Gospod među nama ili nije?“

8 Amaličani su došli da se bore sa Izraelom u Refidimu. **9** Tada je Mojsije rekao Jošui: „Izaberi ljude pa idi i bori se s Amaličanima. Ja ću sutra stati na vrh brda sa štapom Božjim u ruci.“ **10** Jošua je učinio kao što mu je Mojsije rekao i borio se s Amaličanima, a Mojsije, Aron i Hur popeli su se na vrh brda.

11 I dok je Mojsije držao ruke podignute, Izraelci su bili nadmoćniji, a kad je spustio ruke, Amaličani su bili nadmoćniji. **12** Kad su Mojsiju ruke otežale, uzeli su kamen, stavili ga pod njega i on je seo. A Aron i Hur držali su mu ruke, jedan s jedne, a drugi s druge strane, tako da su mu ruke ostale podignute sve do zalaska sunca. **13** Tako je Jošua oštricom mača porazio Amaličane i narod koji je bio s njima.

14 Gospod reče Mojsiju: „Zapiši to na svitku za spomen i kaži Jošui: ‘Izbrisaću spomen na Amaličane pod nebesima.’“ **15** I Mojsije je podigao oltar i nazvao ga Gospod-Nisi,* **16** i rekao je: „Zato što se ruka podigla ka prestolu na kom je Gospod, Gospod će

* **16:31** „Mana“ verovatno potiče od hebrejskog izraza „ma hu,“ što znači „Šta je ovo?“ Vidi 15. stih ovog poglavlja.

* **16:34** Izraz se, po svemu sudeći, odnosi na kovčeg u kome su čuvane ploče Dekaloga.

* **16:36** Efa iznosi 22 litre. Videti dodatak na kraju knjige.

* **17:7** „Masa“ znači „iskušavanje, kušnja.“ „Meriva“ znači „prepirka, svađa, sukob.“

* **17:15** „Gospod-Nisi“ znači „Gospod je moja zastava.“

ratovati s Amaličanima iz naraštaja u naraš-
taj.“

18 A Jitro, madijanski sveštenik, Mojsi-
jev tast, čuo je sve što je Bog učinio
Mojsiju i svom narodu Izraelu, kako je
Gospod izveo Izrael iz Egipta. **2** Tada je Moj-
sijev tast Jitro uzeo Seforu, Mojsijevu ženu,
koju je on bio poslao nazad, **3** i oba njena
sina, od kojih se jedan zvao Geršom, jer kako
je rekao: „Postao sam došljak u tuđoj zemlji,“
4 a drugi Elijezer,[*] jer kako je rekao: „Bog
mog oca, moj je pomoćnik i on me je izbavio
od faraonovog mača.“

5 Tako je Mojsijev tast Jitro došao s nje-
govim sinovima i njegovom ženom kod njega
u pustinju, kod gore Božje, gde se Mojsije bio
ulogorio. **6** Tada je poručio Mojsiju:

„Ja, tvoj tast Jitro, dolazim k tebi s tvojom
ženom i s oba njena sina.“ **7** Mojsije je odmah
izašao u susret svom tastu, poklonio mu se i
poljubio ga. Pitali su jedan drugog za zdrav-
lje, a zatim ušli u šator.

8 Mojsije je ispričao svom tastu sve što je
Gospod učinio faraonu i Egiptu zbog Izraela,
sve teškoće koje su ih snašle na putu i kako ih
je Gospod izbavljao. **9** Jitro se radovao zbog
sveg dobra što je Gospod učinio Izraelu kad
ga je izbavio iz egipatske ruke. **10** Tada je
Jitro rekao: „Neka je blagosloven Gospod
koji vas je izbavio iz egipatske ruke i iz fara-
onove ruke, koji je izbavio narod iz egipatske
ruke. **11** Sada znam da je Gospod veći od svih
drugih bogova, jer vidim šta se desilo Egip-
ćanima kada su drsko postupali sa Izrael-
cima.“ **12** Tada je Mojsijev tast Jitro doneo
žrtvu paljenicu i druge žrtve da se prinesu
Bogu. Aron i sve izraelske starešine došli su
da pred Bogom jedu hleb s Mojsijevim
tastom.

13 A sutradan je Mojsije seo da sudi na-
rodu, a narod je stajao pred Mojsijem od jutra
do mraka. **14** Mojsijev tast je video sve što je
on činio za narod, pa mu je rekao: „Zašto se
toliko baviš narodom? Zašto sam sediš, a ceo
narod stoji pred tobom od jutra do mraka?“
15 A Mojsije je odgovorio svom tastu: „Zato
što narod dolazi kod mene da pita Boga za sa-
vet. **16** Ako imaju nekakav spor, oni ga
iznesu meni da presudim između jedne i
druge strane i da im obznanim odluke Boga i
njegove zakone.“

17 Na to je Mojsiju njegov tast rekao: „Ne
radiš dobro. **18** Sigurno ćeš se umoriti i ti i
ovi ljudi koji su s tobom, jer je taj posao pre-
velik teret za tebe. Ne možeš sam to da radiš.
19 Poslušaj sada moj glas. Ja ću te savetovati,
i Bog će biti s tobom. Ti zastupaj narod pred
Bogom i njihove sporove iznosi pred Boga.
20 Poučavaj ih propisima i zakonima, i poka-
zuj im put kojim treba da idu i ono što treba
da rade. **21** A iz svega naroda izaberi ljude
sposobne, bogobojazne, pouzdane, koji mrze
nepravedni dobitak, i postavi ih za poglavare
nad hiljadu ljudi, poglavare nad sto ljudi,
poglavare nad pedeset ljudi i poglavare nad
deset ljudi. **22** Neka oni sude narodu kad god
bude potrebno. Svaki veći spor neka iznesu
tebi, a svaki manji spor neka sami reše kao
sudije. Olakšaj sebi teret i neka ga i oni nose
s tobom. **23** Ako tako uradiš i Bog ti to odo-
bri, moći ćeš izdržati, a i ceo ovaj narod u
miru će ići svojoj kući.“

24 Mojsije je odmah poslušao glas svog
tasta i učinio sve što mu je rekao. **25** Mojsije
je izabrao sposobne ljude iz celog Izraela i
postavio ih za poglavare nad narodom, kao
poglavare nad hiljadu ljudi, poglavare nad sto
ljudi, poglavare nad pedeset ljudi i poglavare
nad deset ljudi. **26** Oni su sudili narodu kad
god je trebalo. Teže sporove iznosili su Moj-
siju, a sve manje sporove sami su rešavali kao
sudije. **27** Posle toga Mojsije je ispratio svog
tasta i on je otišao u svoju zemlju.

[*] **18:4** „Elijezer“ znači „moj Bog je pomoć.“

19 Trećeg meseca nakon što su Izraelovi sinovi izašli iz egipatske zemlje, tog dana su došli u Sinajsku pustinju. **2** Krenuvši iz Refidima, došli su u Sinajsku pustinju i u njoj se ulogorili. Izrael se ulogorio pred gorom.

3 Mojsije se popeo ka Bogu i Gospod ga je pozvao s gore, i rekao mu: „Ovako kaži Jakovljevom domu i reci Izraelovim sinovima: **4** ‘Videli ste šta sam učinio Egipćanima, kako sam vas nosio na orlovim krilima i doveo vas k sebi. **5** A sada, ako budete dobro slušali moj glas i držali se mog saveza, bićete moje blago između svih drugih naroda, jer je sva zemlja moja. **6** I bićete mi kraljevsko sveštenstvo i sveti narod.’ To su reči koje treba da kažeš Izraelovim sinovima.“

7 Mojsije se vratio, sazvao starešine naroda i izneo im sve reči kojima ga je Gospod podučio. **8** Posle toga ceo narod je jednoglasno odgovorio: „Sve što je Gospod rekao spremni smo da činimo.“ Mojsije je te reči naroda odmah preneo Gospodu. **9** Gospod je rekao Mojsiju: „Ja ću doći k tebi u tamnom oblaku da narod čuje kad budem govorio s tobom i da ti uvek veruje.“ Tada je Mojsije preneo Gospodu šta je narod rekao.

10 A Gospod je rekao Mojsiju: „Idi k narodu i posveti ga danas i sutra, i neka svi operu svoju odeću. **11** Neka budu spremni za treći dan, jer će trećeg dana Gospod sići na goru Sinaj pred očima sveg naroda. **12** A ti postavi granice za narod svuda unaokolo i reci: ‘Pazite da se ne penjete na goru i da ne dotaknete njeno podnožje. Ko se god dotakne gore, biće pogubljen. **13** Nijedna ruka neka se ne dotakne prestupnika, nego neka bude kamenovan ili ustreljen. Bilo da je to životinja ili čovek, neće ostati u životu. Kada se oglasi ovnujski rog, onda mogu da priđu gori.’“

14 Tada je Mojsije sišao s gore k narodu i posvetio narod. I narod je prao svoju odeću. **15** Zatim je rekao narodu: „Budite spremni za treći dan. Ne prilazite ženama.“

16 A kad je trećeg dana osvanulo jutro, počelo je da grmi i da seva. Gust oblak pokrio je goru i začuo se veoma glasan zvuk roga, tako da je ceo narod koji je bio u logoru zadrhtao. **17** Tada je Mojsije izveo narod iz logora u susret Bogu, i oni su stali u podnožju gore. **18** Gora Sinaj se sva dimila, jer je Gospod sišao na nju u ognju. Iz nje se dizao dim kao dim iz velike peći, i sva se gora strašno tresla. **19** Dok je zvuk roga postajao sve jači, Mojsije je govorio, a Bog mu je odgovarao silnim glasom.

20 Tako je Gospod sišao na goru Sinaj, na vrh gore. Gospod je pozvao Mojsija na vrh gore, i Mojsije se popeo. **21** Gospod je rekao Mojsiju: „Siđi i upozori narod da ne pokušava da se probije prema Gospodu da gleda, jer bi mnogi izginuli. **22** A neka se posvete i sveštenici koji pristupaju Gospodu, da ih Gospod ne bi pogubio.“ **23** Na to je Mojsije rekao Gospodu: „Narod ne može doći na goru Sinaj, jer si nas ti već upozorio kad si rekao: ‘Postavi granice oko gore i posveti je.’“ **24** Ali Gospod mu je rekao: „Idi dole pa se opet popni s Aronom. Ali neka sveštenici i narod ne prelaze granice da se popnu pred Gospoda, da ih ne bi pogubio.“ **25** Tako je Mojsije sišao kod naroda i rekao mu sve to.

20 Zatim je Bog izgovorio sve ove reči:[*] **2** „Ja sam Gospod, tvoj Bog, koji te je izveo iz egipatske zemlje, iz doma robovanja. **3** Nemoj imati drugih bogova ispred mene.[*]

4 Ne pravi sebi rezani lik niti bilo kakvu sliku od onoga što je gore na nebesima ili dole

[*] **20:2-17** Božje instrukcije u Dekalogu nisu date u imperativu, već u obliku budućeg vremena. Dati oblik budućeg vremena ne znači objavu budućeg stanja, već izražava nepromenljivost Božje volje u pogledu moralnih načela.

[*] **20:3** U originalu: „na mom licu,“ što znači: ne obožavaj druge bogove tvrdeći da su oni Ja.

na zemlji ili u vodama ispod zemlje.[*] **5** Ne klanjaj im se niti im služi, jer sam ja, Gospod, tvoj Bog, revnosni Bog, koji pohodim prestupe očeva na sinovima, do trećeg i do četvrtog pokolenja, onih koji me mrze, **6** a milost pokazujem hiljadama onih koji me vole i drže moja Uputstva.[*]

7 Ne spominji[*] ime Gospoda svog Boga na nedostojan način, jer Gospod neće smatrati nevinim onoga ko bez svrhe spominje njegovo ime.

8 Sećaj se subotnog dana i smatraj ga svetim. **9** Šest dana radi i obavljaj sav svoj posao. **10** A sedmi dan je Subota[*] posvećena Gospodu, tvom Bogu. Ne radi nikakav posao, ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja kći, ni tvoj rob, ni tvoja robinja, ni tvoja stoka, ni stranac koji živi u tvom gradu. **11** Jer je za šest dana Gospod stvorio nebesa i zemlju, more i sve što je u njima, a sedmog dana je počinuo. Zato je Gospod blagoslovio subotni dan i posvetio ga.

12 Poštuj svog oca i svoju majku da ti se produže dani na zemlji koju ti daje Gospod, tvoj Bog.

13 Ne počini zločin ubistva.

14 Ne učini preljubu.

15 Ne ukradi.

16 Ne svedoči lažno protiv svog bližnjeg.

17 Ne poželi kuću svog bližnjeg. Ne poželi ženu svog bližnjeg, ni njegovog roba, ni njegovu robinju, ni njegovog bika, ni njegovog magarca, niti išta što pripada tvom bližnjem.“

18 I ceo narod je video gromove, munje, zvuk roga i goru koja se dimila. Kad je narod to video, zadrhtao je i držao se podalje. **19** Onda su rekli Mojsiju: „Ti nam govori, a mi ćemo slušati. Neka nam ne govori Bog da ne pomremo.“ **20** A Mojsije je rekao narodu: „Ne bojte se, jer je Bog došao da vas iskuša i da stalno imate strah od njega da ne biste grešili.“ **21** I narod je stajao podalje, a Mojsije je prišao gustom tamnom oblaku gde je bio Bog.

22 Gospod je rekao Mojsiju: „Ovako kaži Izraelovim sinovima: ‘Videli ste da sam vam govorio s nebesa. **23** Ne pravite pored mene bogove od srebra i ne pravite sebi bogove od zlata. **24** Napravite mi oltar od zemlje i na njemu prinosite svoje žrtve paljenice i žrtve pomirnice, svoju sitnu i krupnu stoku. Na svakom mestu gde odredim da se spominje moje ime, doći ću k tebi i blagosloviću te. **25** Ako mi budeš pravio oltar od kamena, ne gradi ga od klesanog kamena. Ako ga obrađuješ dletom, tada ćeš ga oskrnaviti. **26** Ne pravi stepenice kojima ćeš se penjati do mog oltara, da se na njemu ne otkrije tvoja golotinja.’“

21

„Ovo su zakoni koje treba da im izložiš:

2 ‘Ako kupiš roba Jevrejina, neka bude rob šest godina, a sedme godine neka ode slobodan, bez otkupa. **3** Ako je došao sam, neka sam i ode. Ako ima ženu, neka i žena ide s njim. **4** Ako mu je njegov gospodar dao ženu i ona mu je rodila sinove ili kćeri, žena i njena deca neka pripadnu njenom gospodaru, a on neka ode sam. **5** Ali ako rob bude uporno govorio: ‘Ja volim svog gospodara, svoju ženu i svoje sinove. Ne želim da odem i da budem slobodan,’ **6** neka ga njegov gospodar dovede pred sudije i neka ga dovede kod vrata ili kod dovratka. Neka mu njegov gospodar probuši uho šilom, i neka mu on zauvek bude rob.

[*] **20:4** Vidi: 5. Mojsijeva 4:15-19.

[*] **20:6** „Micvot“ na hebrejskom, množina od „micva“ – uput u smislu moralnog obavezivanja.

[*] **20:7** Ili: ne pronosi.

[*] **20:10** „Subota“ (Šabat) znači „počinak, odmor, mirovanje.“ Šabat počinje u petak, sa zalaskom sunca, i traje do subote, do zalaska sunca. Prema biblijskom kalendaru, počevši od sedmice Stvaranja (Postanje 2:1-3), Subota je sedmi dan u sedmici. Dok je trajanje dana, meseca ili godine određeno astronomski, sedmica ne zavisi ni od jednog takvog parametra, te stoga ni od različitih kalendara.

7 Ako neko proda svoju kćer da bude robinja, neka ona ne bude oslobođena kao što se oslobađaju muški robovi. **8** Ako ne bude bila po volji svom gospodaru i on je ne odredi za inoču nego je izneveri i dopusti da bude otkupljena, nema pravo da je proda tuđem narodu. **9** A ako ju je odredio za svog sina, neka s njom postupa po pravu koje imaju kćeri. **10** Ako sebi uzme drugu ženu, neka joj ne uskraćuje hranu, odeću i bračnu dužnost. **11** Ako joj ne bude činio ovo troje, ona može slobodno da ode, a da ništa ne plati.

12 Ko udari čoveka tako da ovaj umre, neka se pogubi. **13** Ali ako ga nije vrebao nego je Bog dopustio da se to dogodi rukom tog čoveka, odrediću ti mesto gde može da pobegne. **14** Ako se neko naljuti na svog bližnjeg do te mere da ga na prevaru ubije, odvedi ga od mog oltara i neka se pogubi. **15** Ko udari svog oca ili svoju majku, neka se pogubi.

16 Ko otme čoveka i proda ga ili ga zadrži u svojim rukama, neka se pogubi.

17 Ko prokune svog oca i svoju majku, neka se pogubi.

18 Ako se ljudi posvađaju i jedan udari svog bližnjeg kamenom ili pesnicom, a ovaj ne umre nego padne u postelju, **19** ako se on pridigne i može da izlazi napolje oslanjajući se na nešto, onda onaj koji ga je udario neće biti kažnjen. Samo neka plati nadoknadu za vreme tokom kog ovaj nije mogao da radi dok nije potpuno ozdravio.

20 Ako neko udari štapom svog roba ili svoju robinju tako da umru pod njegovom rukom, moraju biti osvećeni. **21** Ali ako prežive dan ili dva, ne moraju biti osvećeni, jer ih je kupio za novac.

22 Ako se ljudi potuku i povrede trudnu ženu pa iz nje izađe dete, ali se ne dogodi nesrećan slučaj, krivac mora da plati odštetu koliko od njega traži muž te žene. Neka to plati preko sudija. **23** Ali ako se dogodi nesrećan slučaj, tada ćeš uzeti život za život, **24** oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu, **25** opekotinu za opekotinu, ranu za ranu, udarac za udarac.

26 Ako neko udari po oku svog roba ili svoju robinju, i povredi mu oko, neka ga pusti na slobodu zbog oka. **27** Ako izbije zub svom robu, ili svojoj robinji, neka ga pusti na slobodu zbog zuba.

28 Ako bik ubode čoveka ili ženu i usmrti ih, neka se bik kamenuje, a njegovo meso neka se ne jede. Vlasnik bika neće biti kažnjen. **29** Ali ako se i ranije znalo da taj bik hoće da ubode i vlasnik je bio upozoren, ali ga nije čuvao, pa bik ubije čoveka ili ženu, neka se bik kamenuje, a i vlasnik neka se pogubi. **30** Ako mu se odredi otkupnina, neka plati otkupnu cenu za svoju dušu koliko mu se god odredi. **31** Ako bik ubode sina ili kćer, neka se s njim postupi po ovom zakonu. **32** Ako bik ubode roba ili robinju, neka vlasnik njihovom gospodaru da iznos od trideset sikala, a bik neka se kamenuje.

33 Ako neko otkrije jamu ili ako neko iskopa jamu i ne pokrije je, pa u nju upadne bik ili magarac, **34** neka vlasnik jame nadoknadi štetu. Neka vlasniku životinje isplati koliko ona vredi, a uginula životinja neka pripadne njemu. **35** Ako nečiji bik povredi tuđeg bika i taj bik ugine, onda neka prodaju živog bika i neka podele ono što dobiju za njega, a i uginulu životinju neka podele. **36** Ali ako se i ranije znalo da taj bik hoće da ubode, a njegov ga vlasnik nije čuvao, onda neka nadoknadi bika za bika, a uginuli bik neka pripadne njemu.

22 Ako neko ukrade bika ili ovcu, pa ih zakolje ili proda, neka za jednog bika vrati pet bikova, a za jednu ovcu četiri ovce.

2 Ako neko uhvati lopova kako provaljuje i udari ga tako da on umre, onaj ko ga je udario neće biti kriv za krv. **3** Ali ako je sunce već granulo, onda će biti kriv za krv. Lopov mora da nadoknadi štetu. Ako nema ništa, onda njega treba prodati za ono što je ukrao. **4** Ako se u njegovoj ruci nađe živo ono što je

ukradeno, bilo da je to bik, magarac ili ovca, mora da vrati dvostruko.

5 Ako neko pusti svoju stoku da uništi tuđu njivu ili vinograd, neka nadoknadi štetu najboljim plodovima sa svoje njive ili iz svog vinograda.

6 Ako se vatra proširi i zahvati trnje, pa izgore snopovi žita ili nepožnjeveno žito ili njiva, neka onaj ko je zapalio vatru nadoknadi ono što je izgorelo.

7 Ako neko da svom bližnjem na čuvanje novac ili stvari, pa to bude ukradeno iz kuće tog čoveka, ako se lopov nađe, neka vrati dvostruko. **8** Ako se lopov ne nađe, onda vlasnika kuće treba dovesti pred sudije da se utvrdi da nije on posegao svojom rukom za stvarima svog bližnjeg. **9** Kad god neko učini prestup tako da za bika, magarca, ovcu, odeću ili neku drugu izgubljenu stvar kaže: 'To je moje,' neka se njihov spor iznese pred sudije, neka onaj koga sudije proglase krivim nadoknadi dvostruko svom bližnjem.

10 Ako neko da svom bližnjem na čuvanje magarca, bika, ovcu ili bilo koju drugu životinju, pa ona ugine ili bude osakaćena ili je neko odvede, a da niko ne vidi, **11** onaj koji je čuvao životinju neka se zakune pred Gospodom da nije posegao svojom rukom za onim što pripada njegovom bližnjem. Neka vlasnik prihvati tu zakletvu, a onaj drugi ne treba da nadoknadi štetu. **12** Ali ako mu je bila ukradena, on mora vlasniku da nadoknadi štetu. **13** Ako je životinju rastrgla zver, neka je donese kao dokaz. Za ono što je rastrgla zver ne treba da nadoknadi štetu.

14 Ali ako neko pozajmi od svog bližnjeg neku životinju, pa ona bude osakaćena ili ugine dok vlasnik nije s njom, neka nadoknadi štetu. **15** Ako je vlasnik bio s njom, ne treba se nadoknaditi šteta. Ako je unajmljena, šteta će se pokriti iznosom najma.

16 Ako neko zavede devicu koja nije verena i legne s njom, mora da je uzme za ženu po ceni koja je određena. **17** Ako njen otac izričito odbija da mu je da, mora da plati onoliko novca koliko je određeno za device.

18 Vračaru ne ostavljaj da živi.

19 Svako ko legne sa životinjom neka se pogubi.

20 Onaj ko prinosi žrtve bilo kom bogu osim Gospodu jedinom, neka se pogubi.

21 Stranca ne muči i ne tlači, jer ste i vi bili stranci u egipatskoj zemlji.

22 Ne činite zla udovici ni siročetu.* **23** Ako im učiniš bilo kakvo zlo i oni zavape k meni, ja ću čuti njihov vapaj. **24** Ja ću se žestoko razgneviti i pobiću vas mačem, pa će vaše žene biti udovice i vaši sinovi siročad.

25 Ako pozajmiš novac nekome iz mog naroda, nevoljniku koji je s tobom, nemoj mu biti kao zelenaš. Ne traži od njega kamatu. **26** Ako svom bližnjem uzmeš u zalog haljinu, vrati mu je do zalaska sunca. **27** Jer mu je to jedina odeća, ogrtač kojim se pokriva. U čemu će leći? On će zavapiti k meni i ja ću ga čuti, jer sam milostiv.

28 Ne proklinji Boga i ne proklinji poglavara svog naroda.

29 Ne oklevaj da daš od svog obilnog roda i od onoga što se preliva iz tvoje prese. Prvenca od svojih sinova treba da daš meni. **30** Ovako učini sa svojom krupnom i sitnom stokom: sedam dana neka ostanu sa svojom majkom, a osmog dana treba da ih daš meni.

31 I bićete moj sveti narod. Ne jedite mesa životinje koju je rastrgla zver u polju, nego ga bacite psima.

23 Ne širi neistinite vesti. Ne sarađuj sa zlim čovekom tako što ćeš biti svedok koji smišlja zlo. **2** Ne povodi se za mnoštvom na zlo. Ne svedoči u parnici tako što staješ na stranu mnoštva da bi se izvrnula pravda. **3** Ne budi pristrasan prema siromahu u njegovom sporu.

4 Ako naiđeš na zalutalog bika ili magarca

* **22:22** Doslovno: „detetu bez oca."

svog neprijatelja, odvedi ga k njemu. **5** Ako
vidiš da je magarac onog ko te mrzi pao pod
teretom, nemoj da ga ostaviš. Pomozi mu da
oslobodi magarca.

6 Ne izvrći zakon siromahu u njegovom
sporu.

7 Kloni se lažnih reči. Ne ubij nedužnog i
pravednog, jer ja neću zlog opravdati.

8 Ne primaj mito, jer mito zaslepljuje i
one koji jasno vide, i izvrće reči pravednog.

9 Ne tlači stranca, jer i sami znate kako je
duši stranca, jer ste i vi bili stranci u egipat-
skoj zemlji.

10 Šest godina sej seme na svojoj zemlji i
sakupljaj njen rod. **11** A sedme godine ostavi
je neka bude neobrađena, i neka se siromašni
iz tvog naroda hrane od nje. Što oni ostave,
neka pojedu poljske zveri. Tako radi i sa svo-
jim vinogradom i sa svojim maslinjakom.

12 Šest dana radi svoj posao, a sedmog ga
dana ostavi, da se tvoj bik i tvoj magarac
odmore i da se sin tvoje robinje i stranac
okrepe.

13 Pazite na sve što sam vam rekao. Ne
pominjite imena drugih bogova. Neka se to
ne čuje iz vaših usta.

14 Tri puta u godini slavi praznik meni u
čast. **15** Drži Praznik beskvasnih hlebova. Se-
dam dana jedi beskvasne hlebove, kao što
sam ti zapovedio, u propisano vreme u me-
secu avivu, jer si tada izašao iz Egipta. Niko
da ne dolazi pred mene praznih ruku. **16** Drži
i Praznik žetve prvina svog truda, od onoga
što si zasejao u polju. I Praznik berbe na kraju
godine, kad sakupiš plodove svog truda s po-
lja. **17** Tri puta u godini svi tvoji muškarci
neka dođu pred lice Gospoda.

18 Krv moje žrtve ne prinosi s onim što u
sebi ima kvasca. Salo od mog praznika neka
ne ostane preko noći do jutra.

19 Najbolje od prvina svoje zemlje donesi
u dom Gospoda, svog Boga.

Ne kuvaj jare u mleku njegove majke.

20 Evo, šaljem pred tobom anđela da te
čuva na putu i da te dovede na mesto koje sam
pripremio. **21** Čuvaj ga se i slušaj njegov glas.
Ne buni se protiv njega, jer on neće oprostiti
vaše prestupe, jer moje ime je u njemu. **22** Ali
ako dobro slušaš njegov glas i činiš sve što
kažem, ja ću biti neprijatelj tvojim neprijate-
ljima i tlačiću one koji tebe tlače. **23** Jer će
moj anđeo ići pred tobom i dovešće te do A-
moreja, Heteja, Ferezeja, Hananaca, Hiveja i
Jevuseja, i ja ću ih uništiti. **24** Ne klanjaj se
njihovim bogovima niti im služi. Ne pravi
ništa što oni prave, nego ih sruši i obori nji-
hove obredne stubove. **25** Služite Gospodu,
svom Bogu, i on će blagosloviti tvoj hleb i
tvoju vodu. I ja ću udaljiti bolest od tebe. **26**
U tvojoj zemlji neće biti žene koja bi poba-
cila, niti nerotkinje. Učiniću da se ispuni broj
tvojih dana.

27 Pred tobom ću poslati strah od mene,
stvoriću pometnju u celom narodu u koji do-
đeš i sve ću tvoje neprijatelje pred tobom u
beg naterati. **28** Pred tobom ću širiti strah da
otera Hiveje, Hanance i Heteje ispred tebe. **29**
Neću ih oterati ispred tebe u jednoj godini, da
zemlja ne opusti i da se poljske zveri ne nam-
nože na tvoju štetu. **30** Malo po malo oteraću
ih ispred tebe, dok ne postaneš mnogobrojan
i ne zauzmeš zemlju.

31 Postaviću ti granicu od Crvenog mora
do filistejskog mora, i od pustinje do reke, jer
ću vam predati u ruke stanovnike te zemlje, a
ti ćeš ih oterati ispred sebe. **32** Ne sklapaj sa-
vez s njima ni s njihovim bogovima. **33** Neka
ne ostanu u tvojoj zemlji da te ne navedu da
mi zgrešiš. Ako bi služio njihovim bogovima,
to bi ti bila zamka.“

24 Zatim je Bog rekao Mojsiju: „Popni
se pred Gospoda, ti i Aron, Nadav i
Abihu i sedamdeset Izraelovih stare-
šina, i poklonite se izdaleka. **2** Neka Mojsije
sam pristupi k Gospodu. Neka oni ne pristu-
paju i neka se narod ne penje s njim.“

3 Tada je Mojsije došao i preneo narodu
sve reči Gospodnje i sve uredbe, a ceo narod
je jednoglasno odgovorio: „Izvršavaćemo sve

reči koje je Gospod izgovorio.“ **4** Mojsije je zapisao sve Gospodnje reči. Ujutru je ustao rano i u podnožju gore napravio oltar i dvanaest stubova za dvanaest Izraelovih plemena. **5** Posle toga je poslao mladiće od Izraelovih sinova da prinesu Gospodu žrtve paljenice i da žrtvuju junce kao žrtve pomirnice. **6** Mojsije je uzeo polovinu krvi i stavio je u posude, a drugom polovinom je poškropio oltar. **7** Na kraju je uzeo knjigu saveza i pročitao je pred narodom. A narod je rekao: „Činićemo i poslušaćemo sve što je Gospod rekao.“ **8** Mojsije je uzeo krv, poškropio narod i rekao: „Ovo je krv saveza koji je Gospod sklopio s vama na temelju svih ovih reči.“

9 Mojsije i Aron, Nadav i Abihu i sedamdeset Izraelovih starešina otišli su gore, **10** i videli su Izraelovog Boga. Pod njegovim nogama bilo je nešto kao podnožje od safira, po čistoći nalik samim nebesima. **11** I on nije digao svoju ruku protiv tih uglednih ljudi od Izraelovih sinova, nego su oni imali viziju Boga[*] i jeli su i pili.

12 Gospod je rekao Mojsiju: „Popni se k meni na goru i ostani tamo, jer želim da ti dam kamene ploče, zakon i uputstva koja sam napisao da ih usmeravaju.“ **13** Tako su Mojsije i njegov sluga Jošua ustali i Mojsije se popeo na goru Božju. **14** A starešinama je rekao: „Čekajte nas ovde dok se ne vratimo k vama. Eto, Aron i Hur su s vama. Ko god ima neki spor neka se obrati njima.“ **15** Tako se Mojsije popeo na goru, a oblak je pokrio goru.

16 Gospodnja slava i dalje je počivala na gori Sinaj i oblak je pokrivao goru šest dana. Sedmog dana Bog je pozvao Mojsija iz oblaka. **17** U očima Izraelovih sinova taj prizor Gospodnje slave bio je kao vatra koja proždire navrh gore. **18** Mojsije je ušao usred oblaka i popeo se na goru. I Mojsije je ostao na gori četrdeset dana i četrdeset noći.

25 Gospod je rekao Mojsiju: **2** „Reci Izraelovim sinovima da mi skupe prilog. Od svakog koga podstakne njegovo srce, skupite mi prilog. **3** A ovo je prilog koji ćete od njih skupiti: zlato, srebro, bakar, **4** plavo predivo, vunu purpurne boje, skerletnu tkaninu, fino laneno platno, kozju dlaku, **5** crveno obojene ovnujske kože, kože od jazavca, akacijino[*] drvo, **6** ulje za osvetljenje, balzam za ulje za pomazanje i za mirisni kâd, **7** oniksovo kamenje i drugo kamenje za umetanje u efod[*] i u naprsnik. **8** Neka mi načine svetilište jer ću prebivati među njima. **9** Sveti šator[*] i svu njegovu opremu načinite po uzoru na ono što ću ti pokazati.

10 Neka naprave kovčeg od akacijinog drveta, dva i po lakta[*] dug, lakat i po širok i lakat i po visok. **11** Obloži ga čistim zlatom, obloži ga iznutra i spolja, a oko vrha napravi mu venac od zlata. **12** Salij za njega četiri karike od zlata i stavi ih iznad njegove četiri noge, dve karike s jedne strane, a dve karike s druge strane. **13** Napravi poluge od akacijinog drveta i obloži ih zlatom. **14** Provuci poluge kroz karike s obe strane kovčega tako da kovčeg može da se nosi na njima. **15** Poluge neka ostanu u karikama kovčega. Neka se ne vade iz njih. **16** U kovčeg stavi svedočanstvo koje ću ti dati. **17** Napravi poklopac[*] od čistog zlata, dva i po lakta dug, i lakat i po

---

[*] **24:9-11** Pomenuta skupina nije videla Boga kao Osobu (uporedi sa Jovan 1:18) i Njegovu suštinu, već vizuelni prikaz slave ili obličje Božje (Brojevi 12:8; Izlazak 33:18-23).

[*] **25:5** Akacija je jedna vrsta bagrema.

[*] **25:7** Po svemu sudeći, to je bio deo odeće sličan kecelji koji se sastojao od prednjeg i zadnjeg dela.

[*] **25:9** Ili: „tabernakul“ (heb. „miškan“) – doslovno „prebivalište.“

[*] **25:10** Lakat iznosi 44,5 centimetara. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **25:17** U originalu *kaporet*: „poklopac milosti“ ili „sedište milosti“ (vidi: Jevrejima 9:5), pojam koji je takođe na mnogo mesta povezan sa obrednom žrtvenom službom ili svešteničkim posredovanjem u smislu očišćenja ili pomirenja.

širok. **18** Napravi i dva heruvima* od kovanog zlata na oba kraja poklopca. **19** Jednog heruvima napravi na jednom kraju, a drugog heruvima na drugom kraju. Na poklopcu napravi heruvime na oba kraja. **20** Heruvimi neka imaju dva krila raširena uvis, i neka zaklanjaju poklopac svojim krilima, a licem neka budu okrenuti jedan prema drugom. Lica heruvima neka gledaju prema poklopcu. **21** Postavi poklopac odozgo na kovčeg, a u kovčeg stavi svedočanstvo koje ću ti dati. **22** Tu ću se sastajati s tobom i odozgo iznad poklopca, između dva heruvima koja su na kovčegu svedočanstva, govoriću ti sve upute za Izraelove sinove.

23 Napravi sto od akacijinog drveta, dva lakta dug, lakat širok i lakat i po visok. **24** Obloži ga čistim zlatom i okolo mu napravi venac od zlata. **25** Napravi okvir oko njega širok jedan dlan,* i oko tog okvira napravi venac od zlata. **26** Napravi mu četiri karike od zlata i stavi te karike na četiri ugla gde su četiri noge. **27** Neka karike budu odmah ispod okvira da u njima stoje poluge, da sto može da se nosi. **28** Poluge napravi od akacijinog drveta i obloži ih zlatom, i neka se pomoću njih nosi sto. **29** Napravi za njega posude, čaše, bokale i činije za naliv. Napravi ih od čistog zlata. **30** Na sto pred mene redovno stavljaj hleb.

31 Napravi svećnjak od čistog zlata. Svećnjak neka bude iskovan. Njegovo postolje, zatim grane, čašice, pupoljci i cvetovi neka izlaze iz njegovog stuba. **32** Šest grana neka izlazi iz njegovog stuba, tri grane svećnjaka s jedne strane, a tri grane svećnjaka s druge strane. **33** Tri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizmenično, neka budu na svakoj grani s jedne strane, a tri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizmenično, na svakoj grani s druge strane. Tako neka bude na svih šest grana koje izlaze iz svećnjaka. **34** Na stubu svećnjaka neka budu četiri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizmenično. **35** Neka jedan pupoljak bude ispod dve grane koje izlaze iz njega, jedan pupoljak ispod druge dve grane koje izlaze iz njega i jedan pupoljak ispod dve poslednje grane koje izlaze iz njega, jer šest grana izlazi iz svećnjaka. **36** Njihovi pupoljci i njihove grane neka izlaze iz njega. Sve to neka bude iskovano u jednom komadu, od čistog zlata. **37** Napravi na njemu sedam žižaka, i oni neka se pale tako da osvetljavaju prostor ispred njega. **38** Mašice i pepeonice neka budu od čistog zlata. **39** Svećnjak i sav njegov pribor neka budu izrađeni od talanta* čistog zlata. **40** Gledaj da sve to napraviš prema uzoru koji ti je pokazan na gori.

26 Sveti šator napravi od deset komada šatorskog platna izrađenog od fino ispredenog lana, plavog prediva, vune purpurne boje i skerletne tkanine. Na njima neka budu izvezeni heruvimi. **2** Dužina svakog komada neka bude dvadeset i osam lakata, a širina četiri lakta. Sva šatorska platna neka budu iste mere. **3** Pet komada neka bude sastavljeno u jednom nizu, a drugih pet komada u drugom nizu. **4** Napravi petlje od plavog prediva na kraju zadnjeg šatorskog platna u jednom nizu, a isto uradi i na kraju zadnjeg šatorskog platna u drugom nizu, na mestu gde se nizovi spajaju. **5** Napravi pedeset petlji na kraju jednog niza i pedeset petlji na kraju drugog niza, na mestu gde se nizovi spajaju, tako da petlje stoje jedna prema drugoj. **6** Napravi pedeset kuka od zlata i kukama sastavi nizove jedan s drugim. Tako će šator biti jedna celina.

* **25:18** Heruvimi (kerubimi) su anđeli koji imaju visok položaj.
* **25:25** Dlan iznosi 7,4 centimetra. Vidi dodatak na kraju knjige.
* **25:39** Talant je težio 34,2 kilograma. Vidi dodatak na kraju knjige.

7 Napravi šatorska platna od kozje dlake da se njima prekrije šator. Napravi jedanaest komada takvog platna. **8** Dužina svakog komada neka bude trideset lakata, a širina četiri lakta. Tih jedanaest komada šatorskog platna neka budu iste mere. **9** Sastavi pet komada zasebno i ostalih šest komada zasebno, a šesti komad presavij na prednjoj strani šatora. **10** Na kraju zadnjeg komada u jednom nizu napravi pedeset petlji, i pedeset petlji na kraju zadnjeg komada u drugom nizu, na mestu gde se nizovi spajaju. **11** Napravi pedeset kuka od bakra, zakači kuke za petlje i sastavi ta platna da budu jedna celina. **12** A ono što preostane od šatorskog platna neka visi. Polovina platna što preostane neka visi preko zadnje strane šatora. **13** Od onoga što preostane od dužine platna neka po jedan lakat visi s obe strane šatora da ga pokriva s jedne i s druge strane.

14 Napravi i pokrivač za šator od crveno obojenih ovnujskih koža, a preko toga pokrivač od koža jazavca.

15 Napravi za šator okvire od akacijinog drveta, koji će stajati uspravno. **16** Dužina svakog okvira neka bude deset lakata, a širina lakat i po. **17** Svaki okvir neka ima dva klina jedan pored drugog. Tako napravi na svim okvirima za šator. **18** Napravi okvire za šator, dvadeset okvira za južnu stranu koja gleda prema Negevu.[*]

19 Ispod dvadeset okvira napravi četrdeset postolja od srebra. Dva postolja ispod jednog okvira s njegova dva klina, i tako redom po dva postolja ispod svakog okvira s njegova dva klina. **20** I za drugu stranu šatora, za severnu stranu, dvadeset okvira, **21** i njihovih četrdeset postolja od srebra, dva postolja ispod jednog okvira, i tako redom po dva postolja ispod svakog okvira. **22** Za zadnju stranu šatora, za zapadnu stranu, napravi šest okvira. **23** A dva okvira napravi kao ugaone stubove šatora na dva zadnja ugla. **24** Neka pri dnu budu udvostručeni i neka oba budu udvostručena sve do vrha, do prve karike. Ta dva okvira neka budu tako napravljena i neka služe kao dva ugaona stuba. **25** Neka bude osam okvira sa postoljima od srebra, ukupno šesnaest postolja, dva postolja ispod jednog okvira, i tako redom po dva postolja ispod svakog okvira.

26 Napravi prečage od akacijinog drveta, pet za okvire s jedne strane šatora, **27** a pet prečaga za okvire s druge strane šatora i pet prečaga za okvire na zadnjoj strani šatora, na zapadnoj strani. **28** Srednja prečaga neka prolazi preko sredine tih okvira od jednog kraja do drugog.

29 Okvire obloži zlatom i napravi im karike od zlata kroz koje će se provlačiti prečage. I prečage obloži zlatom. **30** Podigni šator prema opisu koji ti je pokazan na gori.

31 Napravi zavesu od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletne tkanine i fino ispredenog lana. Na njoj neka budu izvezeni heruvimi. **32** Okači je na četiri stuba od akacijinog drveta obložena zlatom, s kukama od zlata. Stubovi neka budu postavljeni na četiri postolja od srebra. **33** Okači zavesu ispod kuka i unesi kovčeg svedočanstva iza zavese. Zavesa neka vam razdvaja Svetinju od Svetinje nad svetinjama. **34** Stavi poklopac na kovčeg svedočanstva u Svetinji nad svetinjama.

35 Stavi sto ispred zavese i svećnjak nasuprot stolu na južnoj strani šatora. Sto stavi na severnu stranu. **36** Na ulazu u šator napravi zavesu istkanu od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletne tkanine i fino ispredenog lana. **37** Za zavesu napravi pet stubova od akacijinog drveta i obloži ih zlatom. Kuke na njima neka budu od zlata. Salij za njih pet postolja od bakra.

27 Napravi oltar od akacijinog drveta, pet lakata dug i pet lakata širok. Oltar neka bude četvrtast, tri lakta visok. **2**

[*] **26:18** Tj. prema jugu, jer „Negev“ je južna zemlja.

Na njegova četiri ugla napravi mu rogove. Rogovi neka izlaze iz njega, i obloži ga ba-
krom. 3 Napravi mu posude za uklanjanje pe-
pela, zatim lopate, činije, viljuške i pepeoni-
ce. Sav njegov pribor napravi od bakra. 4
Napravi za njega rešetku, mrežu od bakra. Na četiri ugla mreže napravi četiri karike od
bakra. 5 Stavi mrežu ispod ruba oltara, unutar oltara, tako da mreža bude na sredini oltara. 6
Napravi poluge za oltar, poluge od akacijinog drveta, i obloži ih bakrom. 7 Neka se poluge provuku kroz karike tako da budu s obe strane oltara kad se bude nosio. 8 Napravi ga od da-
saka, a iznutra neka bude šupalj. Kao što ti je pokazano na gori, tako neka bude napravljen.

9 Napravi dvorište svetog šatora. Na južnoj strani dvorišta koja gleda prema Negevu neka budu zavese od fino ispredenog lana, sto lakata u dužinu s te strane. 10 Njegovih dva-
deset stubova i dvadeset postolja neka budu od bakra. Klinovi na stubovima i njihove spone neka budu od srebra. 11 Isto tako, po dužini severne strane zavese neka budu duge sto lakata. Dvadeset stubova i dvadeset postolja neka budu od bakra, a klinovi na stubovima i spone od srebra. 12 Po širini dvo-
rišta sa zapadne strane zavese neka budu duge pedeset lakata, sa deset stubova i deset posto-
lja. 13 Širina dvorišta sa istočne strane, prema izlasku sunca, neka bude pedeset lakata. 14
Zavese s jedne strane neka budu duge petna-
est lakata, sa tri stuba i tri postolja. 15 Zavese s druge strane neka budu duge petnaest lakata, sa tri stuba i tri postolja.

16 Na ulazu u dvorište zavesa neka bude duga dvadeset lakata, istkana od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletne tkanine i fino ispredenog lana, sa četiri stuba i četiri postolja. 17 Svi stubovi oko dvorišta neka i-
maju spone od srebra. Njihovi klinovi neka budu od srebra, a postolja od bakra. 18 Du-
žina dvorišta neka bude sto lakata, širina pedeset lakata i visina pet lakata. Zavese neka budu od fino ispredenog lana, a postolja od bakra. 19 Sav pribor u šatoru koji se koristi za svu službu u njemu, svi šatorski klinovi i svi klinovi u dvorištu neka budu od bakra.

20 „A ti uputi sinove Izraelove da ti donesu čistog, ceđenog maslinovog ulja za osvetljenje, tako da žišci neprestano gore. 21
U šatoru od sastanka, izvan zavese koja je pred Svedočanstvom, Aron i njegovi sinovi neka vode računa o svećnjaku kako bi goreo od večeri do jutra pred Gospodom. To je trajna odredba za njihove naraštaje, da je Izraelovi sinovi izvršavaju.

28 Dovedi k sebi od Izraelovih sinova svog brata Arona sa njegovim sinovima, da mi služi kao sveštenik: Aron i Aronovi sinovi Nadav i Abihu, Eleazar i I-
tamar. 2 Napravi svom bratu Aronu svetu o-
deću na čast i za ukras. 3 I kaži svim veštim ljudima koje sam darovao duhom mudrosti da naprave Aronu odeću da bi se posvetio i služio mi kao sveštenik.

4 A ovo je odeća koju će napraviti: naprsnik, efod, tuniku bez rukava, dugu haljinu, turban i pojas. Neka naprave svetu odeću za tvog brata Arona i za njegove sinove, da mi služi kao sveštenik. 5 Neka uzmu zlato, plavo predivo, vunu purpurne boje, skerletnu tkaninu i fino laneno platno.

6 Neka naprave efod od zlata, plavog prediva, vune purpurne boje, skerletne tkanine i fino ispredenog lana, vešto izvezen. 7 Neka efod ima dve naramenice sastavljene na njegova dva kraja. Tako neka bude sastavljen. 8
Pojas na njemu, kojim se opasuje, neka bude izrađen od istog materijala: od zlata, plavog prediva, vune purpurne boje, skerletne tkanine i fino ispredenog lana.

9 Uzmi dva kamena oniksa i na njima u-
reži imena Izraelovih sinova, 10 šest njihovih imena na jednom kamenu, a šest ostalih i-
mena na drugom kamenu, po redu kojim su rođeni. 11 Kao što zanatlija radi u kamenu, kao što se urezuje pečat, na ta dva kamena u-
reži imena Izraelovih sinova. Napravi im okvire od zlata. 12 Ta dva kamena pričvrsti

na naramenice efoda da budu spomen-kamenje Izraelovim sinovima. Neka Aron nosi njihova imena pred Gospodom na svoje dve naramenice kao spomen. **13** Napravi zlatne okvire **14** i dva lančića od čistog zlata. Napravi ih poput uzice, pletene kao uže. Te pletene lančiće pričvrsti za okvire.

15 Napravi sudski naprsnik da bude vešto izvezen. Izradi ga kao i efod. Napravi ga od zlata, plavog prediva, vune purpurne boje, skerletne tkanine i fino ispredenog lana. **16** Neka bude četvrtast kad se presavije, pedalj[*] dug i pedalj širok. **17** U njega umetni kamenje, tako da bude četiri reda kamenja. U prvom redu neka budu rubin, topaz i smaragd. **18** U drugom redu tirkiz, safir i jaspis. **19** U trećem redu lešem,[*] ahat i ametist. **20** A u četvrtom redu hrizolit, oniks i žad. Neka budu učvršćeni u zlatne okvire. **21** Neka tih kamenova bude koliko i imena Izraelovih sinova, neka ih bude dvanaest, koliko i njihovih imena. Neka se na svakom od njih kao na pečatu ureže ime jednog od dvanaest plemena.

22 Na naprsniku napravi pletene lančiće od čistog zlata, pletene kao uže. **23** Zatim na naprsniku napravi dva prstena od zlata i pričvrsti ih za dva kraja naprsnika. **24** Provuci dve pletene uzice od zlata kroz ta dva prstena na krajevima naprsnika. **25** Dva kraja dveju uzica provuci kroz dva okvira i pričvrsti ih za naramenice efoda sa njegove prednje strane. **26** Napravi dva prstena od zlata i pričvrsti ih za dva kraja naprsnika, na njegov unutrašnji rub koji je okrenut prema efodu. **27** Napravi još dva prstena od zlata i pričvrsti ih za donji kraj dveju naramenica sa spoljašnje strane efoda, blizu mesta gde je efod sastavljen, iznad njegovog pojasa. **28** Neka se naprsnik kroz njegove prstenove plavom vrpcom veže za prstenove na efodu, tako da naprsnik stoji iznad pojasa od efoda i da se ne odvaja od efoda.

29 Aron neka nosi imena Izraelovih sinova na sudskom naprsniku na svom srcu kad ulazi u Svetinju, kao trajni spomen pred Gospodom. **30** U sudski naprsnik stavi Urim i Tumim[*] da budu na Aronovom srcu kad dolazi pred Gospoda. Neka Aron stalno nosi sud za Izraelove sinove na svom srcu pred Gospodom.

31 Celu tuniku bez rukava, koja će se nositi ispod efoda, napravi od plavog prediva. **32** Neka u sredini ima prorez za glavu. Rub oko proreza neka bude istkan. Neka bude kao okovratnik na oklopu, tako da se ne pocepa. **33** Na rubu napravi narove od plavog prediva, vune purpurne boje i skerletne tkanine, na rubu okolo, a između njih zvonca od zlata okolo, **34** zlatno zvonce pa nar, zlatno zvonce pa nar oko ruba tunike. **35** Neka je Aron nosi da u njoj vrši službu, da se čuje kad ulazi u svetilište pred Gospoda i kad izlazi, da ne pogine.

36 Napravi sjajnu pločicu od čistog zlata i na njoj, kao na pečatu, ureži: ‘Sveto Gospodu.’ **37** Priveži je plavom vrpcom da stoji na turbanu. Neka bude na prednjoj strani turbana. **38** Neka bude na Aronovom čelu, i neka Aron nosi prestupe sinova Izraelovih, dajući njihove svete prinose, koje će Izraelovi sinovi posvećivati. Neka mu stalno bude na čelu, da za njih stiče Gospodnju milost.

39 Od finog lana istkaj dugu haljinu, i od finog lanenog platna istkaj turban i pojas. **40** Za Aronove sinove napravi duge haljine, napravi im i pojaseve i kape, njima na čast i

---

[*] **28:16** Pedalj iznosi 22,2 centimetra. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **28:19** Najverovatnije je reč o dragom kamenu poznatom kao *hyacinth zircon*.

[*] **28:30** Urim i Tumim su bili predmeti koji su se koristili da bi se saznalo Božje mišljenje o nečemu. Po svemu sudeći, to su bila dva (draga) kamena ili štapića, jedan beli a drugi crni, koji su u specifičnim situacijama služili za davanje „da“ ili „ne“ odgovora. Da je Gospod zaista kontrolisao raspoloživost ovakvog božanskog odgovora, vidi se iz 1. Samuelove 28:6. Verovatna značenja pojmova „urim“ i „tumim“ su „svetlost“ i „savršenstvo.“ Poslednji put u Bibliji se pominju nakon povratka iz vavilonskog egzila u Ezrinoj knjizi 2:63.

za ukras. **41** U njih obuci svog brata Arona i
njegove sinove s njim, pomaži ih, opunomoći
ih i posveti ih da mi služe kao sveštenici. **42**
Napravi im pantalone od lanenog platna da
im pokriju golo telo. Neka budu od pojasa do
butine. **43** Neka ih Aron i njegovi sinovi nose
kad ulaze u šator od sastanka ili kad prilaze
oltaru da služe na svetom mestu, da ne bi na-
vukli na sebe krivicu i poginuli. To je trajna
odredba za njega i njegovo potomstvo posle
njega.“

29 „Ovako učini da ih posvetiš da mi
služe kao sveštenici: Uzmi jednog
junca i dva ovna, bez mane, **2** zatim
beskvasni hleb, okrugle beskvasne hlebove
zamešene s uljem i beskvasne lepinje prema-
zane uljem. Napravi ih od finog pšeničnog
brašna. **3** Stavi ih u jednu korpu i u njoj ih
prinesi, a uz to prinesi junca i dva ovna.

4 Dovedi Arona i njegove sinove do ulaza
u šator od sastanka i operi ih vodom. **5** Zatim
uzmi odeću i obuci Aronu dugu haljinu, tu-
niku bez rukava ispod efoda, efod i naprsnik,
i efod pritegni njegovim pojasom.

6 Stavi mu turban na glavu, a na turban
stavi sveti znak predanja. **7** Uzmi ulje za po-
mazanje, izlij mu na glavu i pomaži ga. **8** Za-
tim dovedi njegove sinove i obuci im duge
haljine. **9** Opaši ih pojasevima, Arona i nje-
gove sinove, i stavi im kape. Neka svešten-
stvo pripada njima po trajnoj odredbi. Tako
ćeš Arona i njegove sinove opunomoćiti da
služe kao sveštenici.

10 Zatim dovedi junca pred šator od
sastanka, a Aron i njegovi sinovi neka polože
ruke juncu na glavu. **11** Zakolji junca pred
Gospodom, na ulazu u šator od sastanka. **12**
Uzmi malo krvi od junca i svojim prstom je
stavi na rogove oltara, a svu ostalu krv izlij na
podnožje oltara. **13** Uzmi sve salo što pokriva
creva, salo sa jetre, oba bubrega i salo što je
na njima, i sve to spali na oltaru. **14** A meso
od junca, njegovu kožu i balegu spali vatrom
izvan logora. To je žrtva za greh.

15 Zatim uzmi jednog ovna, pa neka Aron
i njegovi sinovi polože ruke ovnu na glavu.
16 Zakolji ovna, uzmi njegovu krv i poškropi
njom oltar sa svih strana. **17** Ovna iseci na
komade, operi mu creva i noge, i poređaj te
komade jedan do drugog i tako sve do glave.
18 Onda celog ovna spali na oltaru. To je
žrtva paljenica Gospodu na ugodan miris. To
je žrtva koja se spaljuje pred Gospodom.

19 Zatim uzmi drugog ovna, pa neka Aron
i njegovi sinovi polože ruke ovnu na glavu.
20 Zakolji ovna, uzmi malo njegove krvi i
stavi je na resu Aronovog desnog uha, na resu
desnog uha njegovih sinova, na palac njihove
desne ruke i na palac desne noge, a ostalom
krvlju poškropi oltar sa svih strana. **21** Uzmi
malo krvi što je na oltaru i malo ulja za po-
mazanje, pa poškropi Arona i njegovu odeću
i njegove sinove s njim i njihovu odeću, da
budu sveti on i njegova odeća, i njegovi si-
novi s njim i njihova odeća.

22 Od ovna uzmi salo, rep, salo što
pokriva creva, salo sa jetre, oba bubrega i salo
što je na njima i desno pleće, jer je to ovan
koji se prinosi za uvođenje u svešteničku slu-
žbu, **23** zatim jedan okrugli hleb, jedan okru-
gli hleb s uljem i jednu lepinju iz korpe s bes-
kvasnim hlebovima koja stoji pred Gospo-
dom. **24** Sve to stavi na ruke Aronu i na ruke
njegovim sinovima, pa ih obrći tamo i amo
kao obrtani prinos pred Gospodom. **25** Onda
to uzmi iz njihovih ruku i spali na oltaru
povrh žrtve paljenice na ugodan miris pred
Gospodom. To je žrtva koja se spaljuje pred
Gospodom.

26 Uzmi grudi od ovna prinesenog za A-
ronovo uvođenje u svešteničku službu, pa ih
obrći tamo i amo kao obrtani prinos pred
Gospodom. Neka to bude tvoj deo. **27** Od
ovna prinesenog za uvođenje Arona i njego-
vih sinova u svešteničku službu, posveti
grudi koje su prinesene kao obrtani prinos i
pleće koji je prineseno kao posvećeni deo. **28**
Neka to pripadne Aronu i njegovim sinovima
trajnim propisom koji će Izraelovi sinovi

izvršavati, jer je to posvećeni deo. To je posvećeni deo koji će Izraelovi sinovi davati od svojih žrtava pomirnica kao deo posvećen Gospodu.

29 Aronova sveta odeća neka pripadne njegovim sinovima posle njega da u njoj budu pomazani i opunomoćeni da služe kao sveštenici. **30** Sedam dana neka je nosi njegov sin koji će ga naslediti kao sveštenik i koji će ulaziti u šator od sastanka da služi na svetom mestu.

31 Uzmi ovna koji se prinosi za uvođenje u svešteničku službu i skuvaj njegovo meso na svetom mestu. **32** Neka Aron i njegovi sinovi na ulazu u šator od sastanka jedu meso od ovna i hleb koji je u korpi. **33** Neka jedu ono što je poslužilo za njihovo očišćenje da budu opunomoćeni da služe kao sveštenici i da budu posvećeni. Niko iz običnog naroda neka to ne jede, jer je sveto. **34** Ako bi nešto od mesa žrtve koja se prinosi za uvođenje u svešteničku službu i od hleba ostalo do jutra, to što je ostalo spali vatrom. To ne sme da se jede, jer je sveto.

35 Aronu i njegovim sinovima učini sve kako sam te uputio. Trebaće ti sedam dana da ih opunomoćiš da služe kao sveštenici. **36** Svakog dana prinesi junca kao žrtvu za greh radi očišćenja. Očisti oltar od greha vršeći nad njim obred očišćenja, a zatim ga pomaži da bi ga posvetio. **37** Sedam dana vrši obred očišćenja nad oltarom, i posveti ga, tako da oltar postane nešto najsvetije. Sve što se dotiče oltara da bude sveto.

38 A ovo prinosi na oltaru: dva mlada ovna od godinu dana, svaki dan bez prekida. **39** Jednog ovna prinesi ujutru, a drugog ovna prinesi uveče. **40** S prvim ovnom prinesi desetinu efe* finog brašna zamešenog sa četvrtinom ina* ceđenog maslinovog ulja i žrtvu levanicu od četvrtine ina vina. **41** Drugog ovna prinesi uveče. Prinesi ga kao i ujutru zajedno s prinosom od žita i žrtvom levanicom, na ugodan miris, kao žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom. **42** To neka se redovno prinosi kao žrtva paljenica iz naraštaja u naraštaj na ulazu u šator od sastanka pred Gospodom, gde ću se sastajati s vama da tamo govorim s tobom.

43 Tu ću se sastajati sa Izraelovim sinovima, i to će mesto biti posvećeno mojom slavom. **44** Posvetiću šator od sastanka i oltar; i posvetiću Arona i njegove sinove da mi služe kao sveštenici. **45** Ja ću prebivati među Izraelovim sinovima i biću njihov Bog. **46** I oni će znati da sam ja Gospod, njihov Bog, koji ih je izveo iz egipatske zemlje da prebiva među njima. Ja sam Gospod, njihov Bog.“

30 „Napravi oltar za prinošenje kâda, napravi ga od akacijinog drveta. **2** Neka bude četvrtast, lakat dug i lakat širok, i dva lakta visok. Rogovi neka izlaze iz njega. **3** Gornju površinu, stranice i rogove obloži čistim zlatom. Okolo mu napravi venac od zlata. **4** Napravi mu po dve karike od zlata. Pričvrsti ih ispod venca na dve strane, na dve suprotne strane, da se kroz njih provuku poluge na kojima će se nositi. **5** Poluge napravi od akacijinog drveta i obloži ih zlatom. **6** Oltar postavi ispred zavese koja je pred kovčegom svedočanstva, ispred poklopca koji je nad Svedočanstvom, gde ću se sastajati s tobom.

7 Neka Aron na njemu prinosi mirisni kâd. Neka ga prinosi svako jutro kad bude pripremao žiške. **8** Neka ga Aron prinosi i uveče, kad bude palio žiške. To je kâd koji će se stalno prinositi pred Gospodom kroz vaše naraštaje. **9** Ne prinosite na njemu nedozvoljeni kâd ni žrtvu paljenicu ni prinos od žita, i ne izlivajte na njemu žrtvu levanicu. **10** Neka Aron jednom u godini izvrši obred očišćenja na njegovim rogovima. Jednom u godini s krvlju žrtve za greh, koja se prinosi za očišćenje, neka vrši obred očišćenja. To neka se čini

* **29:40** Efa iznosi 22 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.
* **29:40** In iznosi 3,67 litara.

kroz sve vaše naraštaje. Taj oltar je nešto naj-
svetije pred Gospodom.“

11 Gospod je još rekao Mojsiju: **12** „Kad
budeš prebrojavao Izraelove sinove, da bi
napravio popis, neka svako od njih da
Gospodu otkupninu za svoju dušu kad bude
popisan, da ih ne snađe nekakva nevolja kad
budu popisivani. **13** Ovo neka da svako ko
bude popisan: pola sikla prema svetom siklu.*
Dvadeset gera su jedan sikal. Pola sikla neka
bude prilog Gospodu. **14** Svako ko bude po-
pisan, od dvadeset godina pa naviše, neka da
prilog Gospodu. **15** Bogati neka ne da više, a
siromah neka ne da manje od pola sikla kada
daje prilog Gospodu da se izvrši izmirenje za
vaše duše. **16** Uzmi od Izraelovih sinova sre-
brni novac za očišćenje i predaj ga za službu
u šatoru od sastanka, i to neka bude spomen
pred Gospodom za Izraelove sinove, za izmi-
renje vaših duša.“

17 Gospod je još rekao Mojsiju: **18**
„Napravi umivaonik za pranje od bakra, s
postoljem od bakra. Postavi ga između šatora
od sastanka i oltara i nalij u njega vodu. **19**
Neka Aron i njegovi sinovi iz nje peru ruke i
noge. **20** Kad ulaze u šator od sastanka neka
se operu vodom da ne poginu, a isto tako i kad
pristupaju oltaru da služe i da spaljuju žrtvu
pred Gospodom. **21** Neka operu ruke i noge
da ne poginu. To neka im bude trajan propis,
njemu i njegovim potomcima kroz sve nji-
hove naraštaje.“

22 Gospod je još rekao Mojsiju: **23** „Uzmi
najbolje mirise: petsto sikala smirne u gustim
kapima, pola od te količine, dvesta pedeset si-
kala, mirisnog cimeta, dvesta pedeset sikala
mirisnog iđirota, **24** petsto sikala kasije, sve
to prema svetom siklu, i jedan in maslinovog
ulja. **25** Zatim od toga napravi sveto ulje za
pomazanje, vešto napravljenu mirisnu meša-
vinu. To neka bude sveto ulje za pomazanje.
26 Pomaži njime šator od sastanka i kov-
čeg svedočanstva, **27** sto i sav njegov pribor,
svećnjak i njegov pribor, kadioni oltar, **28**
oltar za žrtve paljenice i sav njegov pribor, te
umivaonik i njegovo postolje. **29** Posveti ih
da budu nešto najsvetije. Sve što ih dotiče da
bude sveto. **30** Pomaži Arona i njegove si-
nove i posveti ih da mi služe kao sveštenici.

31 I reci Izraelovim sinovima: ‘Ovo neka
mi bude sveto ulje za pomazanje kroz vaše
naraštaje. **32** Ono ne sme da se maže po čo-
večijem telu, niti smete da pravite ulje takvog
sastava. Ono je sveto i neka vam bude sveto.
33 Ko god napravi takvo mirisno ulje i stavi
ga na nekog iz običnog naroda, taj neka se
istrebi iz svog naroda.’“

34 Gospod je još rekao Mojsiju: „Uzmi
sledeće mirise: kapi stakte, zatim oniha, miri-
snog galbana i čistog tamjana. Neka sve bude
u jednakim delovima. **35** Od toga napravi
kad, vešto napravljenu mešavinu mirisnog bi-
lja, posoljenu, čistu, svetu. **36** Nešto od toga
smrvi u fini prah i deo toga stavi pred Svedo-
čanstvo u šatoru od sastanka, gde ću se sasta-
jati s tobom. Neka vam to bude nešto najsve-
tije. **37** Kad, koji napraviš prema ovom
sastavu, ne smete praviti za sebe. Neka ti to
bude kao nešto što je sveto Gospodu. **38** Ko
god napravi nešto tako da mu miriše, neka se
istrebi iz svog naroda.“

31

Gospod je zatim rekao Mojsiju: **2**
„Evo, pozvao sam po imenu Beza-
lela, sina Urija, Hurovog sina, iz Ju-
dinog plemena. **3** Ispuniću ga Božjim Duhom
da bi imao mudrost, razboritost i znanje, i da
bi bio vešt u raznovrsnim poslovima, **4** da
pravi nacrte, da radi sa zlatom, srebrom i ba-
krom, **5** da obrađuje kamenje i da ga umeće,
i da radi s drvetom i izrađuje raznovrsne pred-
mete. **6** Evo, dao sam mu za pomoćnika

* **30:13** Ili: „prema siklu svetog mesta.“ Taj izraz može značiti da se radilo o standardnom tegu koji se čuvao u svetom šatoru, ili se njime želelo naglasiti da je težina morala biti tačno izmerena.

Elijaba, Ahisamahovog sina, iz Danovog plemena. I sve koji su vešti darovao sam mudrošću da mogu napraviti sve što sam te uputio: **7** šator od sastanka, kovčeg za svedočanstvo i poklopac na njemu, sav pribor za šator, **8** sto i njegov pribor, svećnjak od čistog zlata i sav njegov pribor, kadioni oltar, **9** oltar za žrtvu paljenicu i sav njegov pribor, umivaonik i njegovo postolje, **10** pletenu odeću i svetu odeću za sveštenika Arona, odeću za njegove sinove da služe kao sveštenici, **11** ulje za pomazanje i mirisni kâd za svetilište. Neka sve načine onako kako sam te uputio.“

12 Gospod je još rekao Mojsiju: **13** „Reci Izraelovim sinovima: ‘Iznad svega treba da držite moje Subote, jer je to znak između mene i vas kroz sve vaše naraštaje, da biste znali da vas ja, Gospod, posvećujem. **14** Držite Subotu, jer je ona za vas sveta. Ko je oskrnavi, biće pogubljen. Ako neko nešto radi u Subotu, neka se ta duša istrebi iz svog naroda. **15** Šest dana neka se radi, ali sedmi dan je Subota, dan potpunog odmora, svetinja Gospodu. Svako ko bude radio neki posao na subotni dan biće pogubljen. **16** Neka Izraelovi sinovi drže Subotu, neka praznuju Subotu kroz sve naraštaje. To je trajan savez. **17** To neka bude trajan znak između mene i Izraelovih sinova, jer je za šest dana Gospod stvorio nebesa i zemlju, a sedmog dana je prestao da radi i odmorio se.“

18 Kad je Bog završio razgovor s Mojsijem na gori Sinaj, dao mu je dve ploče Svedočanstva, kamene ploče ispisane Božjim prstom.

32 Kad je narod video da Mojsije dugo ne silazi s gore, skupio se oko Arona i rekao mu: „Ustani i načini nam boga koji će ići pred nama, jer ne znamo šta se desilo s tim Mojsijem, čovekom koji nas je izveo iz egipatske zemlje.“ **2** Aron im je rekao: „Poskidajte zlatne minđuše sa ušiju vaših žena, vaših sinova i vaših kćeri, i donesite ih meni.“ **3** I ceo narod je poskidao zlatne minđuše sa ušiju i doneo ih Aronu. **4** Tada je on uzeo zlato iz njihovih ruku, obradio ga rezbarskom alatkom i od njega načinio liven kip teleta. A oni su rekli: „Ovo je tvoj Bog, Izraele, koji te je izveo iz egipatske zemlje.“

5 Kad je Aron to video, podigao je oltar ispred njega. Zatim je povikao: „Sutra je praznik u čast Gospodu!“ **6** Tako su sutradan ustali rano i prineli su žrtve paljenice i žrtve pomirnice. Posle toga narod je seo da jede i da pije. Zatim su ustali da se zabavljaju.

7 Gospod tada reče Mojsiju: „Idi, siđi, jer se iskvario tvoj narod koji si izveo iz egipatske zemlje. **8** Brzo su skrenuli s puta za kojem sam ih podučio da njime idu. Načinili su sebi liven kip teleta, pa mu se klanjaju i prinose mu žrtve, govoreći: ‘Ovo je tvoj Bog, Izraele, koji te je izveo iz egipatske zemlje.’“ **9** Gospod još reče Mojsiju: „Pogledao sam na taj narod i vidim da je to nepokoran narod. **10** Pusti me sada da gnev moj plane na njih i da ih istrebim, a od tebe ću načiniti velik narod.“

11 A Mojsije je nastojao da umilostivi Gospoda, svog Boga, govoreći: „Gospode, zašto da se žestoko razgneviš na svoj narod koji si izveo iz egipatske zemlje velikom silom i snažnom rukom? **12** Zašto da Egipćani kažu: ‘Sa zlom namerom ih je izveo da ih pobije po gorama i da ih istrebi s lica zemlje?’ Odvrati se od svog žestokog gneva i neka ti bude žao da naneseš zlo svom narodu. **13** Seti se Abrama, Isaka i Izraela, svojih slugu, kojima si se sobom zakleo kad si im rekao: ‘Umnožiću vaše potomstvo da ga bude poput zvezda na nebesima, i svu ovu zemlju za koju sam govorio daću vašem potomstvu kao trajan posed.’“

14 I Gospod je zažalio što je rekao da će naneti zlo svom narodu.

15 Posle toga Mojsije se okrenuo i sišao s gore noseći u rukama dve ploče Svedočanstva, ploče ispisane s obe strane. Bile su ispisane i s jedne i s druge strane. **16** Ploče su bile Božje delo, i natpis je bio Božji natpis urezan na ploče. **17** A Jošua je čuo buku naroda koji

je vikao, pa je rekao Mojsiju: „Iz logora se čuju zvuci rata.“ **18** Ali on je rekao: „Nije to pesma o moćnim delima, niti je to pesma zbog poraza, drugačiju pesmu ja čujem.“

19 I čim se Mojsije približio logoru i video tele i igru, žestoko se razgnevio i odmah je bacio iz ruku ploče i razbio ih u podnožju gore. **20** Zatim je uzeo tele koje su oni načinili, spalio ga vatrom i smrvio ga u prah. Onda je prah prosuo po vodi i naterao Izraelove sinove da je piju. **21** Posle toga Mojsije je rekao Aronu: „Šta ti je ovaj narod učinio da si na njega svalio tako veliki greh?“ **22** Aron je odgovorio: „Nemoj se tako žestoko gneviti, moj gospodaru. I sam dobro znaš kakav je ovaj narod, da je sklon zlu. **23** Oni su mi rekli: ‘Načini nam boga koji će ići pred nama, jer ne znamo šta se desilo s tim Mojsijem, čovekom koji nas je izveo iz egipatske zemlje.’ **24** A ja sam im rekao: ‘Ko ima zlata neka ga skine sa sebe i donese mi.’ I ja sam ga bacio u vatru i izašlo je ovo tele.“

25 Mojsije je video da je narod postao razuzdan, jer im je Aron dozvolio da se razuzdaju, na sramotu pred svojim protivnicima. **26** Tada je Mojsije stao na vrata logora i rekao: „Ko je na Gospodnjoj strani, k meni!“ I svi Levijevi sinovi skupili su se oko njega. **27** On im zatim reče: „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Neka svako pripaše svoj mač uz bok i prođe kroz logor od vrata do vrata, pa neka ubije svaki svog brata, svaki svog bližnjeg i svaki svog druga.’“ **28** I Levijevi sinovi učinili su kako im je Mojsije rekao, tako da je tog dana poginulo od naroda oko tri hiljade ljudi. **29** Tada je Mojsije rekao: „Ojačajte danas svoje ruke da služite Gospodu, jer se svaki od vas bori protiv svog sina i protiv svog brata, da bi vam on danas dao blagoslov.“

30 Sutradan Mojsije reče narodu: „Vi ste počinili veliki greh. Ja ću sada ići gore k Gospodu. Možda ću moći da dobijem oproštaj za vaš greh.“ **31** Tako se Mojsije vratio Gospodu i rekao: „Ah, ovaj narod je počinio veliki greh, jer su načinili sebi boga od zlata! **32** Kad bi im sada poneo njihov greh... A ako nećeš, molim te, izbriši me iz svoje knjige koju si napisao.“ **33** A Gospod reče Mojsiju: „Onoga ko mi zgreši, njega ću izbrisati iz svoje knjige. **34** A sad idi i vodi taj narod kuda sam ti rekao. Evo, moj anđeo će ići pred tobom. Ali u dan mog pohođenja, ja ću pohoditi greh njihov na njima.“ **35** I Gospod je udario narod pomorom jer su načinili tele, koje je Aron napravio.

33 Gospod je još rekao Mojsiju: „Idi, kreni odavde, ti i narod koji si izveo iz egipatske zemlje, u zemlju za koju sam se zakleo Abramu, Isaku i Jakovu: ‘Tvom potomstvu ću je dati.’ **2** Poslaću pred tobom anđela i isteraću Hanance, Amoreje, Heteje, Ferezeje, Hiveje i Jevuseje. **3** Idi u zemlju u kojoj teče med i mleko. Ja neću ići s vama zato što ste vi nepokoran narod, da vas putem ne istrebim.“

4 Kad je narod čuo te strašne reči, tugovali su. Niko nije stavio na sebe svoj nakit. **5** Gospod je rekao Mojsiju: „Reci Izraelovim sinovima: ‘Vi ste nepokoran narod. Kad bih samo jedan čas došao među vas, istrebio bih vas. Zato sada skinite sa sebe sav nakit da vidim šta ću učiniti s vama.’“ **6** Tako su Izraelovi sinovi poskidali sa sebe svoj nakit od gore Horev nadalje.

7 A Mojsije je uzeo šator i razapeo ga izvan logora, daleko od logora, i nazvao ga „Šator od sastanka.“ Ko god je hteo da nešto pita Gospoda, otišao bi do šatora od sastanka, koji je bio izvan logora. **8** Kad god bi Mojsije pošao u šator, ceo bi narod ustao. Svako bi stajao na ulazu u svoj šator i gledao za Mojsijem sve dok on ne bi ušao u šator. **9** A kad god bi Mojsije ušao u šator, stub od oblaka bi sišao i stajao na ulazu u šator dok je Bog razgovarao s Mojsijem. **10** I ceo narod bi video stub od oblaka kako stoji na ulazu u šator, i tada bi ceo narod ustao i svako bi se poklonio na ulazu u svoj šator. **11** A Gospod bi

razgovarao s Mojsijem licem u lice, baš kao što čovek razgovara sa svojim bližnjim. Zatim bi se Mojsije vraćao u logor, a njegov sluga Jošua, Nunov sin, njegov pomoćnik, ne bi izlazio iz šatora.

12 Mojsije reče Gospodu: „Evo, ti mi kažeš: ‘Vodi ovaj narod,’ ali nisi mi objavio koga ćeš poslati sa mnom. Još si mi rekao: ‘Znam te po imenu i našao si milost u mojim očima.’ **13** Zato te sada molim, ako sam našao milost u tvojim očima, obznani mi svoje puteve, da bih te upoznao i da bih našao milost u tvojim očima. I seti se da je ovaj narod tvoj narod.“ **14** A on mu reče: „Moje lice[*] će ići napred, i daću ti odmor.“ **15** Na to mu on reče: „Ako tvoje lice neće ići napred, nemoj ni da nas vodiš odavde. **16** Po čemu će se znati da sam našao milost u tvojim očima, ja i tvoj narod? Zar ne po tome da ti ideš s nama, da se ja i tvoj narod razlikujemo od svih drugih naroda koji su na licu zemlje?“

17 A Gospod odgovori Mojsiju: „I ovo o čemu si govorio ja ću učiniti, jer si našao milost u mojim očima i znam te po imenu.“ **18** Na to Mojsije reče: „Molim te, daj mi da vidim tvoju slavu.“ **19** A on mu odgovori: „Učiniću da sva moja dobrota prođe ispred tebe i pred tobom ću objaviti ime Gospodnje. Smilovaću se onome kome hoću da se smilujem, i pokazaću milosrđe onome kome hoću da pokažem milosrđe.“ **20** Zatim reče: „Ali ne možeš videti moje lice, jer čovek ne može mene videti i ostati živ.“

21 Gospod još reče: „Evo mesta kod mene, stani na stenu. **22** Dok moja slava bude prolazila, staviću te u pukotinu u steni i zaklonići te svojom rukom dok ne prođem. **23** Posle toga ću skloniti svoju ruku i videćeš me s leđa. Ali moje lice ne može se videti.“

34 Zatim je Gospod rekao Mojsiju: „Iskleši sebi dve kamene ploče, kao što su bile one prve, a ja ću na tim pločama napisati reči koje su bile na prvim pločama, koje si razbio. **2** I budi spreman da se rano ujutru popneš na goru Sinaj i da tamo staneš pred mene navrh gore. **3** Ali neka se niko drugi ne penje s tobom i neka se niko ne vidi na celoj gori. Ni ovce ni goveda neka ne pasu blizu gore.“

4 Tako je Mojsije isklesao dve kamene ploče kao što su bile one prve. I ustao je rano ujutru i popeo se na goru Sinaj, kao što ga je Gospod uputio, a u rukama je nosio dve kamene ploče. **5** A Gospod je sišao u oblaku, stao tamo pored njega i objavio ime Gospodnje. **6** I Gospod je prošao ispred njegovog lica objavljujući: „Gospod, Gospod, Bog milosrdan i milostiv, spor na gnev i pun dobrote i istine, **7** koji čuva svoju milost za hiljade, oprašta prestupe, krivicu i grehe, ali ne smatra nikog nevinim, koji pohodi prestupe očeva na sinovima i na unucima, do trećeg i do četvrtog naraštaja.“

8 Mojsije se brzo poklonio sve do zemlje i pao ničice. **9** Zatim je rekao: „Gospode, ako sam našao milost u tvojim očima, molim te, Gospode, pođi s nama, iako je to nepokoran narod. Oprosti nam naše prestupe i naše grehe i uzmi nas da budemo tvoji.“ **10** A on je odgovorio: „Evo, ja sklapam savez s vama. Pred celim tvojim narodom učiniću čuda kakva se nikada nisu desila nigde na zemlji i ni u jednom narodu. Ceo narod među kojim živiš videće šta Gospod čini, jer ću s tobom učiniti nešto zastrašujuće.

11 A ti drži ono čemu te danas upućujem. Evo, oteraću ispred tebe Amoreje, Hanance, Heteje, Ferezeje, Hiveje i Jevuseje. **12** Čuvaj se da ne sklopiš savez sa stanovnicima zemlje u koju ideš, da to ne bude zamka među vama. **13** Nego srušite njihove oltare i oborite njihove obredne stubove i posecite njihova obredna debla.[*] **14** Ne klanjaj se drugom bogu,

[*] **33:14** Izraz koji se odnosi na prisustvo Gospodnje.

[*] **34:13** „Obredno deblo“ ili „Ašerah“ (mn. Ašerim) na hebrejskom: drveni idol posvećen hananskoj Astarti ili

jer je Gospod, čije ime je Revnitelj, revnosni Bog.* **15** Ne sklapaj savez sa stanovnicima te zemlje, jer kad budu bludničili za svojim bogovima i prinosili žrtve svojim bogovima, pozvaće i tebe, pa ćeš i ti jesti od njihove žrtve. **16** Onda ćeš uzimati njihove kćeri za svoje sinove, i njihove kćeri će bludničiti za svojim bogovima pa će navesti i tvoje sinove da bludniče* za njihovim bogovima.

17 Ne pravi sebi livene bogove.

18 Drži Praznik beskvasnih hlebova. Sedam dana jedi beskvasni hleb, kao što sam te uputio, u propisano vreme u mesecu avivu, jer si u mesecu avivu izašao iz Egipta.

19 Svaki prvenac pripada meni, a i svako prvorođeno muško od tvoje krupne i sitne stoke. **20** Prvorođeno od magarca otkupi sitnom stokom. Ako ga ne otkupiš, slomi mu vrat. Svakog prvenca od svojih sinova otkupi. Niko da ne dolazi pred mene praznih ruku.

21 Šest dana radi, a sedmog dana drži Subotu. I u vreme oranja i u vreme žetve drži Subotu.

22 Slavi Praznik sedmica prinoseći prvine od pšenične žetve, i Praznik berbe na kraju godine.

23 Tri puta u godini svi muškarci neka se pokažu pred Gospodom, Izraelovim Bogom. **24** Jer ću oterati narode ispred tebe i proširiću tvoje granice. Niko neće poželeti tvoju zemlju kad tri puta u godini budeš išao da vidiš lice Gospoda, svog Boga.

25 Krv od moje žrtve ne prinosi s onim što u sebi ima kvasca. Žrtva prinesena za praznik Pashe neka ne ostane preko noći do jutra.

26 Najbolje od prvina sa svoje zemlje donesi u dom Gospoda, svog Boga.

Ne kuvaj jare u mleku njegove majke."

27 Gospod je još rekao Mojsiju: „Zapiši sebi ove reči, jer na temelju ovih reči sklapam savez s tobom i s Izraelom." **28** Mojsije je tamo ostao s Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći. Niti je jeo hleba niti je pio vode. I Bog je napisao na ploče reči saveza, Deset reči.*

29 Zatim je Mojsije sišao sa gore Sinaj, držeći u ruci dve ploče Svedočanstva. Mojsije nije znao da mu koža na licu zrači svetlošću zbog toga što je razgovarao s Bogom. **30** Kad su Aron i svi Izraelovi sinovi ugledali Mojsija i videli da mu koža na licu zrači svetlošću, plašili su se da mu priđu.

31 Zato ih je Mojsije pozvao. Tada su Aron i svi poglavari zbora došli k njemu i Mojsije je razgovarao s njima. **32** Posle toga su mu pristupili svi Izraelovi sinovi, i on ih je uputio u sve što je Gospod govorio s njim na gori Sinaj. **33** Kad bi Mojsije završio razgovor s njima, preko lica bi stavio platno. **34** A kad bi Mojsije ulazio pred Gospoda da s njim razgovara, skinuo bi platno dok opet ne bi izašao. I on je izlazio i govorio Izraelovim sinovima ono u šta je bio upućen. **35** Izraelovi sinovi su videli kako koža na Mojsijevom licu zrači svetlošću.* Mojsije je tada opet stavljao platno na lice, dok ne bi ušao da razgovara s Bogom.

35 Kasnije je Mojsije sazvao ceo zbor Izraelovih sinova i rekao im: „Ovo su reči koje vas Gospod upućuje da ih izvršavate: **2** Šest dana neka se radi, ali sedmi dan neka vam bude svet, neka to bude Subota, dan potpunog odmora posvećen Gospodu. Ko god bude nešto radio tog dana neka se pogubi. **3** Na subotni dan ne ložite vatru u svojim domovima."

4 Mojsije je još rekao celom zboru Izraelovih sinova: „Ovo je reč koju je Gospod uputio: **5** 'Skupite među sobom prilog za

asirskoj Ištar, čulnoj boginji plodnosti; „drvo života" ili fetiš sreće.

* **34:14** Revnost (ili ljubomora) je izraz Božje želje da ljudi budu na pravoj strani i u poziciji da budu spaseni, nasuprot njihovom izboru lažnih bogova i lažne religije.

* **34:16** Idolatrija se poistovećuje sa bludom jer predstavlja raskid odnosa sa Bogom.

* **34:28** Doslovno: „Deset govora."

* **34:35** Vidi fusnotu za 1. Mojsijeva 2:25.

Gospoda. Svako ko je voljnog srca neka do-
nese kao prilog Gospodu zlato, srebro, bakar,
6 plavo predivo, vunu purpurne boje, skerletnu
tkaninu, fino laneno platno, kozju dlaku, **7**
crveno obojene ovnujske kože, kože od ja-
zavca, akacijino drvo, **8** ulje za osvetljenje,
balzam za ulje za pomazanje i za mirisni kâd,
9 oniksovo kamenje i drugo kamenje za ume-
tanje u efod i u naprsnik.

10 Neka svi oni među vama koji su vešti
dođu i naprave sve za šta je Gospod dao u-
pute: **11** sveti šator i njegov pokrivač, kuke,
okvire, prečage, stubove i njegova postolja,
12 kovčeg i njegove poluge, poklopac i pre-
gradnu zavesu, **13** sto, njegove poluge, sav
njegov pribor i hleb koji će se stavljati pred
Boga, **14** svećnjak za osvetljenje, njegov pri-
bor, njegove žiške i ulje za osvetljenje, **15** ka-
dioni oltar i njegove poluge, ulje za pomaza-
nje i mirisni kâd, zavesu na ulazu u šator, **16**
oltar za žrtvu paljenicu s njegovom bakarnom
rešetkom, njegove poluge i sav njegov pribor,
umivaonik i njegovo postolje, **17** zavese za
dvorište, stubove i postolja, zavesu na ulazu
u dvorište, **18** klinove za šator, klinove za
dvorište i njihova uža, **19** pletenu odeću za
služenje u svetilištu, svetu odeću za svešte-
nika Arona i odeću za njegove sinove da
služe kao sveštenici.'"

20 Tako je ceo zbor Izraelovih sinova oti-
šao od Mojsija. **21** Zatim su svi koje je srce
navelo, svi koje je duh podstakao, došli i do-
neli prilog Gospodu za izgradnju šatora od
sastanka, za svu službu u njemu i za svetu o-
deću. **22** Dolazili su i muškarci i žene, svi koji
su bili voljnog srca. Donosili su ukrasne
kopče, minđuše, prstenje i ženski nakit, raz-
novrsne predmete od zlata – svi koji su
Gospodu posvetili prinos u zlatu. **23** I svi oni
kod kojih se našlo plavog prediva, vune pur-
purne boje, skerletne tkanine, finog lanenog
platna, kozje dlake, crveno obojenih ovnuj-
skih koža i koža od jazavca, donosili su ono
što su imali. **24** Svi oni koji su prilagali srebro
i bakar donosili su prilog Gospodu. I svi kod
kojih se našlo akacijinog drveta, za svaki po-
sao u službi, donosili su ga.

25 Sve vešte žene prele su svojim rukama
i donosile ono što su isprele: plavo predivo,
vunu purpurne boje, skerletnu tkaninu i fino
laneno platno. **26** Sve vešte žene koje je srce
podstaklo prele su kozju dlaku.

27 Poglavari su donosili oniksovo kame-
nje i drugo kamenje za umetanje u efod i u
naprsnik, **28** balzam i ulje za osvetljenje, za
pomazanje i za mirisni kâd. **29** Svi muškarci
i sve žene koje je srce podstaklo da donesu
nešto za sav posao koji je Gospod preko Moj-
sija dao upute da se uradi, učinili su to. Izra-
elovi sinovi su donosili dobrovoljni prinos
Gospodu.

30 Zatim je Mojsije rekao Izraelovim si-
novima: „Evo, Gospod je pozvao po imenu
Bezalela, sina Urija, Hurovog sina, iz Judi-
nog plemena. **31** On ga je napunio Božjim
Duhom da bi imao mudrost, razboritost i zna-
nje i da bi bio vešt u raznovrsnim poslovima,
32 da pravi nacrte, da radi sa zlatom, srebrom
i bakrom, **33** da obrađuje kamenje i da ga u-
meće, i da radi s drvetom i vešto izrađuje raz-
novrsne predmete. **34** Dao mu je sposobnost
da poučava druge, njemu i Elijabu, Ahisama-
hovom sinu, iz Danovog plemena. **35** Obda-
rio ih je veštinom da rade svaki posao, da
vezu, da tkaju plavo predivo, vunu purpurne
boje, skerletnu tkaninu i fino laneno platno,
da rade na razboju, da znaju raditi svaki posao
i praviti nacrte."

36 „Bezalel neka radi, a s njim i Elijab i
svi vešti ljudi koji imaju mudro srce i
kojima je Gospod dao mudrost i raz-
boritost za te stvari, da bi znali da rade sve
poslove u svetoj službi tačno onako kako je
Gospod dao upute."

2 Mojsije je pozvao Bezalela i Elijaba i
sve vešte ljude koje je Gospod obdario
mudrošću, sve koje je srce podstaklo da se
prihvate posla i da ga urade. **3** Oni su od Moj-
sija uzeli sve priloge koje su Izraelovi sinovi

doneli da bi se obavio posao u svetoj službi.
Ali su se svakog jutra i dalje donosili dobro-
voljni prinosi.

4 I svi vešti ljudi koji su radili sav taj sveti
posao dolazili su jedan za drugim sa svog po-
sla koji su obavljali, **5** i govorili su Mojsiju:
„Narod donosi mnogo više nego što treba za
delo koje je Gospod uputio da se uradi.“ **6**
Zato je Mojsije dao uput da objave po logoru:
„Muškarci i žene! Nemojte više ništa da izra-
đujete za sveti prilog.“ Tako narodu više nisu
dali da išta donosi. **7** Svega je bilo više nego
dovoljno da se uradi sav posao.

8 Najveštiji ljudi među onima koji su ra-
dili taj posao napravili su sveti šator od deset
komada šatorskog platna od fino ispredenog
lana, plavog prediva, vune purpurne boje i
skerletne tkanine. On je na njima izvezao he-
ruvime. **9** Dužina svakog komada bila je dva-
deset i osam lakata, a širina četiri lakta. Sva
šatorska platna bila su iste mere. **10** Zatim je
sastavio pet komada jedan s drugim, a i dru-
gih pet komada sastavio je jedan s drugim. **11**
Posle toga je napravio petlje od plavog pre-
diva na kraju zadnjeg šatorskog platna u jed-
nom nizu, na mestu gde se nizovi spajaju. To
isto je uradio na kraju zadnjeg šatorskog
platna u drugom nizu, na mestu gde se nizovi
spajaju. **12** Napravio je pedeset petlji na kraju
jednog niza i pedeset petlji na kraju drugog
niza, na mestu gde se nizovi spajaju, tako da
petlje stoje jedna prema drugoj. **13** Na kraju
je napravio pedeset kuka od zlata i kukama je
sastavio nizove jedan s drugim, tako da je ša-
tor bio jedna celina.

14 Zatim je napravio šatorska platna od
kozje dlake da se njima prekrije šator. Napra-
vio je jedanaest komada takvog platna. **15**
Dužina svakog komada bila je trideset lakata,
a širina četiri lakta. Tih jedanaest komada ša-
torskog platna bili su iste mere. **16** Zatim je
sastavio pet komada zasebno i ostalih šest ko-
mada zasebno. **17** Potom je napravio pedeset
petlji na kraju zadnjeg komada u jednom
nizu, na mestu gde se nizovi spajaju, i pedeset
petlji na kraju zadnjeg komada u drugom
nizu, da se nizovi sastave. **18** Posle toga je
napravio pedeset kuka od bakra da se ta
platna sastave u jednu celinu.

19 Zatim je napravio i pokrivač za šator
od crveno obojenih ovnujskih koža, a preko
toga pokrivač od koža jazavca.

20 Zatim je za šator napravio okvire od a-
kacijinog drveta, koji stoje uspravno. **21** Du-
žina svakog okvira bila je deset lakata, a ši-
rina lakat i po. **22** Svaki okvir je imao dva
klina jedan pored drugog. Tako je napravio
na svim okvirima za šator. **23** Napravio je
okvire za šator, dvadeset okvira za južnu
stranu koja gleda prema Negevu. **24** Napravio
je četrdeset postolja od srebra ispod dvadeset
okvira, dva postolja ispod jednog okvira s
njegova dva klina, i tako redom po dva posto-
lja ispod svakog okvira s njegova dva klina.
25 I za drugu stranu šatora, za severnu stranu,
napravio je dvadeset okvira **26** i njihovih četr-
deset postolja od srebra, dva postolja ispod
jednog okvira, i tako redom po dva postolja
ispod svakog okvira.

27 Za zadnju stranu šatora, za zapadnu
stranu, napravio je šest okvira. **28** A dva
okvira je napravio kao ugaone stubove šatora
na dva zadnja ugla. **29** Oni su pri dnu bili
udvostručeni i oba su bila udvostručena sve
do vrha, do prve karike. Tako je napravio oba,
da čine dva ugaona stuba. **30** Tako je bilo u-
kupno osam okvira s njihovih šesnaest posto-
lja od srebra, po dva postolja ispod svakog
okvira.

31 Zatim je napravio prečage od akaciji-
nog drveta, pet za okvire s jedne strane šatora,
32 a pet prečaga za okvire s druge strane ša-
tora i pet prečaga za okvire na zadnjem delu
šatora, na zapadnoj strani. **33** Onda je napra-
vio srednju prečagu da prolazi preko sredine
tih okvira od jednog kraja do drugog. **34**
Okvire je obložio zlatom i napravio im je ka-
rike od zlata kroz koje se prečage provlače, a
zatim je i prečage obložio zlatom.

35 Napravio je zavesu od plavog prediva,

vune purpurne boje, skerletne tkanine i fino
ispredenog lana. Na njoj je izvezao heruvime.
36 Za nju je napravio četiri stuba od akaciji-
nog drveta i obložio ih zlatom. Njihove kuke
bile su od zlata, a od srebra im je izlio četiri
postolja. **37** Za ulaz u šator napravio je zavesu
istkanu od plavog prediva, vune purpurne
boje, skerletne tkanine i fino ispredenog lana,
38 i za nju je napravio pet stubova s kukama.
Vrhove stubova i njihove spone obložio je
zlatom, a pet njihovih postolja bilo je od
bakra.

37 Bezalel je napravio kovčeg od akaci-
jinog drveta, dva i po lakta dug, lakat
i po širok i lakat i po visok. **2** Obložio
ga je čistim zlatom iznutra i spolja, a oko vrha
napravio mu je venac od zlata. **3** Posle toga je
salio za njega četiri karike od zlata iznad nje-
gove četiri noge, dve karike s jedne strane i
dve karike s druge strane. **4** Zatim je napravio
poluge od akacijinog drveta i obložio ih zla-
tom. **5** Onda je poluge provukao kroz karike
s obe strane kovčega tako da kovčeg može da
se nosi.

6 Napravio je i poklopac od čistog zlata,
dva i po lakta dug i lakat i po širok. **7** Zatim
je napravio dva heruvima od zlata. Izradio ih
je od kovanog zlata na oba kraja poklopca. **8**
Jedan heruvim je bio na jednom kraju, a drugi
na drugom kraju. Napravio je heruvime na
oba kraja poklopca. **9** Heruvimi su imali dva
krila raširena uvis, i zaklanjali su poklopac
svojim krilima, licem okrenuti jedan prema
drugom. Lica heruvima gledala su prema
poklopcu.

10 Napravio je sto od akacijinog drveta,
dva lakta dug, lakat širok i lakat i po visok.
11 Onda ga je obložio čistim zlatom i okolo
mu je napravio venac od zlata. **12** Zatim mu
je okolo napravio okvir širok jedan dlan, i oko
tog okvira napravio je venac od zlata. **13** Na-
dalje, salio mu je četiri karike od zlata i stavio
te karike na četiri ugla gde su četiri noge. **14**
Karike su bile uz sam okvir, kao držači za
poluge, da bi se sto mogao nositi. **15** Onda je
napravio poluge od akacijinog drveta i oblo-
žio ih zlatom, da se pomoću njih nosi sto. **16**
Posle toga je od čistog zlata napravio pribor
koji je na stolu, posude, čaše, bokale i činije
kojima će se izlivati žrtve levanice.

17 Zatim je napravio svećnjak od čistog
zlata. Svećnjak je bio iskovan. Njegov stub,
zatim grane, čašice, pupoljci i cvetovi izlazili
su iz njega. **18** Šest grana izlazilo je iz njego-
vog stuba, tri grane svećnjaka s jedne strane,
a tri grane svećnjaka s druge strane. **19** Tri
čašice u obliku bademovog cveta, s pupo-
ljcima i cvetovima naizmenično, bile su na
svakoj grani s jedne strane, a tri čašice u
obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cve-
tovima naizmenično, na svakoj grani s druge
strane. Tako je bilo na svih šest grana koje su
izlazile iz svećnjaka. **20** A na stubu svećnjaka
bile su četiri čašice u obliku bademovog
cveta, s pupoljcima i cvetovima naizmenično.
21 Jedan pupoljak je bio ispod dve grane koje
su izlazile iz njega, jedan pupoljak je bio
ispod druge dve grane koje su izlazile iz njega
i jedan pupoljak je bio ispod dve poslednje
grane koje su izlazile iz njega, jer je šest
grana izlazilo iz svećnjaka. **22** Njihovi pupo-
ljci i njihove grane izlazili su iz njega. Sve to
bilo je iskovano u jednom komadu, od čistog
zlata. **23** Zatim je od čistog zlata napravio se-
dam svetiljki, mašice i pepeonice. **24** Sveć-
njak i sav njegov pribor napravio je od talanta
čistog zlata.

25 Onda je napravio četvrtast kadioni oltar
od akacijinog drveta, lakat dug i lakat širok, i
dva lakta visok. Rogovi su izlazili iz njega.
26 Zatim je gornju površinu, stranice i rogove
obložio čistim zlatom, a okolo mu je napravio
venac od zlata. **27** Napravio mu je i dve ka-
rike od zlata ispod venca na dve strane, na
dve suprotne strane, da se kroz njih provuku
poluge na kojima će se nositi. **28** Posle toga
je napravio poluge od akacijinog drveta i
obložio ih zlatom. **29** Napravio je i sveto ulje
za pomazanje i čisti, mirisni kâd.

38 Zatim je od akacijinog drveta napra-
vio oltar za žrtvu paljenicu. Bio je
četvrtast, pet lakata dug i pet lakata ši-
rok, i tri lakta visok. **2** Onda je na njegova če-
tiri ugla napravio rogove. Rogovi su izlazili
iz njega. Zatim ga je obložio bakrom. **3** Posle
toga je napravio sav pribor za oltar, lonce, lo-
pate, činije, viljuške i pepeonice. Sav njegov
pribor napravio je od bakra. **4** Potom je napra-
vio rešetku za oltar, mrežu od bakra, ispod
njegovog ruba, tako da bude na sredini oltara.
5 Onda je salio četiri karike i pričvrstio ih na
četiri ugla blizu bakarne rešetke, da se kroz
njih provuku poluge. **6** Posle toga je napravio
poluge od akacijinog drveta i obložio ih ba-
krom. **7** Onda je poluge provukao kroz karike
s obe strane oltara, da može da se nosi. Napra-
vio ga je od dasaka, a iznutra je bio šupalj.

8 Zatim je napravio umivaonik od bakra s
postoljem od bakra, koristeći pri tome ogle-
dala[*] koja su žene donosile na ulaz šatora od
sastanka.

9 Napravio je i dvorište. Na južnoj strani
koja gleda prema Negevu, zavese za dvorište
bile su od fino ispredenog lana, sto lakata u
dužinu. **10** Njegovih dvadeset stubova i dva-
deset postolja bili su od bakra. Klinovi na stu-
bovima i njihove spone bili su od srebra. **11** I
na severnoj strani zavese su bile duge sto la-
kata. Njihovih dvadeset stubova i dvadeset
postolja bili su od bakra. Klinovi na stubo-
vima i spone bili su od srebra. **12** Zavese sa
zapadne strane bile su pedeset lakata duge, sa
deset stubova i deset postolja. Klinovi na stu-
bovima i spone bili su od srebra. **13** Istočna
strana, prema izlasku sunca, bila je duga pe-
deset lakata. **14** Zavese s jedne strane ulaza
bile su petnaest lakata duge, sa tri stuba i tri
postolja. **15** A tako i s druge strane, dakle, i s
jedne i s druge strane ulaza u dvorište, zavese
su bile duge petnaest lakata, sa tri stuba i tri
postolja. **16** Sve zavese oko dvorišta bile su
od fino ispredenog lana. **17** Postolja za
stubove bila su od bakra. Klinovi na stubo-
vima i spone bili su od srebra, a vrhovi stu-
bova bili su obloženi srebrom. Svi dvorišni
stubovi imali su srebrne spojnice.

18 Zavesa na ulazu u dvorište bila je
istkana od plavog prediva, vune purpurne
boje, skerletne tkanine i fino ispredenog lana.
Bila je duga dvadeset lakata i visoka pet la-
kata, po celoj širini, isto kao i druge zavese za
dvorište. **19** Njegova četiri stuba i četiri
postolja bili su od bakra. Klinovi su bili od
srebra, glave stubova bile su obložene sre-
brom, a i spone su im bile od srebra. **20** Svi
klinovi za šator i za dvorište unaokolo bili su
od bakra.

21 Ovo je popis stvari za šator, šator Sve-
dočanstva, koji su na Mojsijev nalog sastavili
Leviti u svojoj službi pod vođstvom Itamara,
sina sveštenika Arona. **22** Bezalel, sin Urija,
Hurovog sina, iz Judinog plemena, uradio je
sve kao što je Gospod uputio Mojsija. **23** S
njim je bio Elijab, Ahisamahov sin, iz Dano-
vog plemena, zanatlija vešt vezenju i tkanju
plavog prediva, vune purpurne boje, sker-
letne tkanine i finog lanenog platna.

24 Količina zlata koje je bilo upotrebljeno
za ovaj posao, za sve radove oko svetog
mesta, iznosila je isto koliko i količina zlata
od obrtanog prinosa, dvadeset devet talanata
i sedamsto trideset sikala prema svetom
siklu.[*] **25** A srebra dobijenog od onih koji su
bili popisani u zboru bilo je sto talanata i hi-
ljadu sedamsto sedamdeset i pet sikala prema
svetom siklu. **26** Pola sikla po osobi, to jest
pola sikla prema svetom siklu, za svakog ko
je bio popisan, od dvadeset godina pa naviše,
a kojih je ukupno bilo šesto tri hiljade petsto
i pedeset.

27 Sto talanata srebra otišlo je za salivanje
postolja za sveto mesto i postolja za zavesu.
Za sto postolja utrošeno je sto talanata, po ta-
lant za postolje. **28** Od hiljadu sedamsto se-
damdeset i pet sikala napravio je klinove za

[*] **38:8** Radilo se o ogledalima od uglačanog metala.

[*] **38:24** Sikal iznosi 11,4 grama.

stubove, obložio njihove vrhove i sastavio ih.
29 Bakra od obrtanog prinosa bilo je se-
damdeset talanata i dve hiljade četiristo sikala.
30 Od njega je napravio postolja za ulaz u ša-
tor od sastanka, bakarni oltar, bakarnu re-
šetku i sav pribor za oltar, **31** zatim postolja
oko dvorišta, postolja na ulazu u dvorište, sve
klinove za šator i sve klinove oko dvorišta.

39 Od plavog prediva, vune purpurne
boje i skerletne tkanine napravili su
pletenu odeću za službu na svetom
mestu. Napravili su svetu odeću za Arona,
kao što je Gospod uputio Mojsija.
2 Napravio je efod od zlata, plavog pre-
diva, vune purpurne boje, skerletne tkanine i
fino ispredenog lana. **3** Zatim su od zlatnih
ploča iskovali tanke listove, koje je on izre-
zao na niti da bi ih uvezao u plavo predivo,
vunu purpurne boje, skerletnu tkaninu i fino
ispredeni lan. **4** Za efod su napravili narame-
nice koje su bile spojene s njim. Efod je bio
sastavljen na svoja dva kraja. **5** Pojas na
njemu, kojim se opasuje, bio je izrađen od
istog materijala: od zlata, plavog prediva,
vune purpurne boje, skerletne tkanine i fino
ispredenog lana, kao što je Gospod uputio
Mojsija.
6 Zatim su u okvire od zlata ukovali ka-
menje oniksa. Na njima su, kao što se urezuje
na pečatu, bila urezana imena Izraelovih si-
nova. **7** On ih je pričvrstio na naramenice e-
foda da budu spomen-kamenje Izraelovim si-
novima, kao što je Gospod uputio Mojsija. **8**
Zatim je napravio naprsnik da bude vešto
izvezen, i izradio ga je kao i efod: od zlata,
plavog prediva, vune purpurne boje, sker-
letne tkanine i fino ispredenog lana. **9** On je
bio četvrtast kad se presavije. Napravili su
naprsnik koji je, kad se presavije, bio pedalj
dug i pedalj širok. **10** U njega su umetnuli če-
tiri reda kamenja. U prvom redu bili su rubin,
topaz i smaragd. **11** U drugom redu tirkiz,
safir i jaspis. **12** U trećem redu lešem,* ahat i
ametist. **13** A u četvrtom redu hrizolit, oniks i
žad. Oni su u zlatnim okvirima bili učvršćeni
na svojim mestima. **14** Tih kamenova bilo je
koliko i imena Izraelovih sinova. Bilo ih je
dvanaest, koliko i njihovih imena, a na sva-
kom je, kao na pečatu, bilo urezano ime jed-
nog od dvanaest plemena.
15 Na naprsniku su napravili pletene lan-
čiće od čistog zlata, pletene kao uže. **16** Zatim
su napravili dva okvira od zlata i dva prstena
od zlata, i ta dva prstena pričvrstili su za dva
kraja naprsnika. **17** Posle toga su provukli
dve pletene uzice od zlata kroz ta dva prstena
na krajevima naprsnika. **18** Dva kraja dveju
uzica provukli su kroz dva okvira. Onda su ih
pričvrstili za naramenice efoda na njegovoj
prednjoj strani. **19** Potom su napravili dva
prstena od zlata i pričvrstili ih za dva kraja
naprsnika, na njegov unutrašnji rub koji je
okrenut prema efodu. **20** Onda su napravili
još dva prstena od zlata i pričvrstili ih za donji
kraj dveju naramenica efoda, blizu mesta gde
je efod sastavljen, iznad pojasa od efoda. **21**
Na kraju su naprsnik kroz njegove prstenove
plavom vrpcom vezali za prstenove na efodu,
tako da naprsnik stoji iznad pojasa od efoda i
da se ne odvaja od efoda, kao što je Gospod
uputio Mojsija.
22 Zatim je napravio tuniku bez rukava
ispod efoda, svu istkanu od plavog prediva.
23 U sredini tunike bio je otvor, kao otvor na
oklopu. Taj otvor je okolo imao rub da se ne
pocepa. **24** Onda su na rubu tunike napravili
narove od plavog prediva, vune purpurne
boje i skerletne tkanine, upredenih zajedno.
25 Nadalje, napravili su zvonca od čistog
zlata i ta zvonca su pričvrstili između narova,
oko ruba tunike, između narova, **26** zvonce pa
nar, zvonce pa nar oko ruba tunike u kojoj se
vršila služba, kao što je Gospod uputio Moj-
sija.
27 Zatim su Aronu i njegovim sinovima

* **39:12** Vidi fusnotu za 2. Mojsijevu 28:19.

napravili duge haljine istkane od finog lane-
nog platna, **28** turban od finog lanenog platna,
ukrašene kape od finog lanenog platna, pan-
talone od fino ispredenog lana, **29** i pojas
istkan od fino ispredenog lana, plavog pre-
diva, vune purpurne boje i skerletne tkanine,
kao što je Gospod uputio Mojsija.

30 Na kraju su od čistog zlata napravili
sjajnu pločicu i na njoj su, kao što se urezuje
na pečatu, urezali natpis: „Sveto Gospodu."
31 Onda su na nju pričvrstili vrpcu od plavog
prediva da bi je tako vezali za turban, kao što
je Gospod uputio Mojsija.

32 Tako je završen sav posao oko šatora,
šatora od sastanka. Izraelovi sinovi učinili su
sve onako kako je Gospod uputio Mojsija. U-
činili su upravo tako.

33 I doneli su Mojsiju sveti šator, pokrivač
za šator i sav njegov pribor, njegove kuke,
okvire, prečage, stubove i postolja, **34** i pokri-
vač od crveno obojenih ovnujskih koža,
pokrivač od koža jazavca, pregradnu zavesu,
35 kovčeg svedočanstva, njegove poluge i
poklopac, **36** sto, sav njegov pribor i hleb koji
će se stavljati pred Boga, **37** svećnjak od
čistog zlata, njegove svetiljke poređane u niz,
i sav njegov pribor i ulje za osvetljenje, **38**
oltar od zlata, ulje za pomazanje, mirisni kâd,
zavesu na ulazu u šator, **39** oltar od bakra s
njegovom rešetkom od bakra, njegove poluge
i sav njegov pribor, umivaonik i njegovo
postolje, **40** zavese za dvorište, njegove stu-
bove i postolja, zavesu na ulazu u dvorište,
njegova užа i klinove i sav pribor za službu u
šatoru, šatoru od sastanka, **41** pletenu odeću
za služenje u svetilištu, svetu odeću za sveš-
tenika Arona i odeću za njegove sinove da
služe kao sveštenici.

42 Sve kako je Gospod uputio Mojsija,
tako su Izraelovi sinovi obavili sav taj posao.
43 I Mojsije je pregledao sve što je naprav-
ljeno, i video je da su uradili upravo onako
kako je Gospod dao upute, tako su uradili. I
Mojsije ih je blagoslovio.

40 Gospod je rekao Mojsiju: **2** „Prvog
meseca, prvog dana u mesecu, po-
digni šator, šator od sastanka. **3** U
njega postavi kovčeg svedočanstva i zavesom
spreči pristup kovčegu. **4** Unesi sto i na njega
postavi ono što ide uz njega. Unesi svećnjak
i upali žiške na njemu. **5** Stavi zlatni oltar za
kâd ispred kovčega svedočanstva i okači za-
vesu na ulaz u šator.

6 Stavi oltar za žrtve paljenice ispred u-
laza u šator, šator od sastanka, **7** a između ša-
tora od sastanka i oltara postavi umivaonik i
nalij u njega vodu. **8** Okolo napravi dvorište i
stavi zavesu na ulazu u dvorište. **9** Uzmi ulje
za pomazanje i pomaži šator i sve što je u
njemu, i posveti njega i sav njegov pribor, da
bude svet. **10** Zatim pomaži oltar za žrtve pa-
ljenice i sav njegov pribor i posveti oltar, da
oltar bude nešto najsvetije. **11** Pomaži umiva-
onik i njegovo postolje i posveti ga.

12 Zatim dovedi Arona i njegove sinove
na ulaz u šator od sastanka i operi ih vodom.
13 Obuci Aronu svetu odeću, pomaži ga i
posveti ga da mi služi kao sveštenik. **14** Posle
dovedi njegove sinove i obuci im duge ha-
ljine. **15** Pomaži ih kao što si pomazao i nji-
hovog oca, da mi služe kao sveštenici. Nji-
hovo pomazanje neka služi kao trajna svešte-
nička služba kroz njihove buduće naraštaje."

16 Mojsije je učinio sve kako ga je
Gospod uputio. Učinio je upravo tako.

17 Tako je prvog meseca druge godine,
prvog dana u mesecu, sveti šator bio podig-
nut. **18** Kad je Mojsije podizao šator, name-
stio je njegova postolja, postavio okvire, pro-
vukao prečage i podigao stubove. **19** Zatim je
nad šatorom razapeo donji pokrivač, a preko
njega je stavio gornji pokrivač, kao što je
Gospod uputio Mojsija.

20 Posle toga uzeo je Svedočanstvo i sta-
vio ga u kovčeg, provukao poluge na kovčegu
i stavio poklopac odozgo na kovčeg. **21** Onda
je uneo kovčeg u šator, okačio pregradnu za-
vesu i sprečio pristup kovčegu svedočanstva,
kao što je Gospod uputio Mojsija.

22 Zatim je postavio sto u šatoru od sastanka na severnoj strani šatora, izvan zavese, **23** i na njemu je postavio hleb pred Gospodom, kao što je Gospod uputio Mojsija.

24 Onda je postavio svećnjak u šator od sastanka ispred stola, na južnoj strani šatora. **25** I upalio je žiške pred Gospodom, kao što je Gospod uputio Mojsija.

26 Zatim je postavio zlatni oltar u šatoru od sastanka pred zavesom, **27** da bi na njemu prinosio mirisni kâd, kao što je Gospod uputio Mojsija.

28 Na kraju je okačio zavesu na ulazu u šator.

29 Pred ulazom u šator, šator od sastanka, postavio je oltar za žrtve paljenice da bi na njemu prinosio žrtve paljenice i prinose od žita, kao što je Gospod uputio Mojsija.

30 Zatim je postavio umivaonik između šatora od sastanka i oltara i nalio je u njega vodu za pranje. **31** Mojsije, Aron i njegovi sinovi oprali su ruke i noge vodom iz nje. **32** Prali su se kad su ulazili u šator od sastanka i kad su prilazili oltaru, kao što je Gospod uputio Mojsija.

33 Na kraju je napravio dvorište oko šatora i oltara i okačio zavesu na ulazu u dvorište.

Tako je Mojsije završio taj posao. **34** Tada je oblak pokrio šator od sastanka i Gospodnja slava ispunila je šator. **35** Mojsije nije mogao da uđe u šator od sastanka zato što je nad njim stajao oblak i Gospodnja slava ispunila je šator.

36 Sve vreme njihovog putovanja, kad god bi se oblak podigao sa šatora, Izraelovi sinovi bi krenuli na put. **37** Ali ako se oblak ne bi podizao, tada ni oni ne bi krenuli sve do dana dok se oblak ne podigne. **38** Jer sve vreme njihovog putovanja Gospodnji oblak je bio nad šatorom danju, a noću je nad njim bila vatra pred očima celom Izraelovom domu.

Pisac: Mojsije
Mesto pisanja: Pustinja
Pisanje završeno: oko 1494. pre n. e.
Obuhvata vreme: oko godinu dana (1495/4. pre n. e.)

TREĆA KNJIGA MOJSIJEVA
ILI
LEVITSKA

1 I Gospod je pozvao Mojsija i rekao mu iz šatora od sastanka: **2** „Kaži Izraelovim sinovima i reci im: ‘Ako neko od vas želi da prinese Gospodu žrtvu od stoke, neka prinese žrtvu od krupne ili od sitne stoke.

3 Ako za žrtvu paljenicu prinosi nešto od krupne stoke, neka prinese muško, bez mane. Neka ga drage volje prinese pred Gospodom na ulazu u šator od sastanka. **4** Neka položi ruku na glavu žrtve paljenice, i ona će mu biti milostivo primljena za pomirenje* nad njim.

5 Onda neka se junac zakolje pred Gospodom. A Aronovi sinovi, sveštenici, neka prinesu krv i neka odozgo sa svih strana krvlju poškrope oltar koji je na ulazu u šator od sastanka. **6** A žrtva paljenica neka se odere i iseče na komade. **7** Neka Aronovi sinovi, sveštenici, zapale vatru na oltaru i na vatru naslažu drva. **8** Zatim neka Aronovi sinovi, sveštenici, naslažu komade mesa, s glavom i lojem, na drva koja su na vatri na oltaru. **9** Creva neka se operu vodom. Sveštenik neka sve to spali na oltaru kao žrtvu paljenicu, žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom na ugodan miris.

10 Ako prinosi žrtvu paljenicu od sitne stoke, od ovaca ili od koza, neka prinese muško, bez mane. **11** Neka se žrtva zakolje pred Gospodom na severnoj strani oltara, i Aronovi sinovi, sveštenici, neka njenom krvlju poškrope oltar odozgo sa svih strana. **12** Zatim neka se iseče na komade, s glavom i lojem, a sveštenik neka ih naslaže na drva koja su na vatri na oltaru. **13** Creva i noge neka se operu vodom. Sveštenik neka sve to prinese i spali na oltaru. To je žrtva paljenica, žrtva koja se spaljuje pred Gospodom na ugodan miris.

14 Ali ako Gospodu prinosi ptice kao žrtvu paljenicu, onda neka kao žrtvu prinese grlice ili mlade golubove. **15** Neka je sveštenik prinese na oltaru i zaseče joj vrat i spali je na oltaru, ali njenu krv neka iscedi niz oltar sa strane. **16** Neka joj gušu s perjem odstrani i baci pored oltara, prema istoku, na mesto za pepeo. **17** Neka je raseče kod krila, ali neka je ne razdvoji. Onda neka je sveštenik spali na oltaru na drvima koja su na vatri. To je žrtva paljenica, žrtva koja se spaljuje pred Gospodom na ugodan miris.’“

2 „Ako neko želi da prinese Gospodu prinos od žita, njegov prinos neka bude fino brašno. Neka ga prelije uljem i na njega stavi tamjan. **2** Neka ga donese Aronovim sinovima, sveštenicima, i neka sveštenik uzme punu šaku od tog brašna i ulja zajedno sa svim tamjanom. Neka to spali na oltaru kao

* **1:4** U originalu: „zaklon milosti,“ izraz koji se na mnogo mesta koristi vezano za obredne žrtvene službe ili svešteničko posredovanje za grešnika koji se kaje, gde god se pominje očišćenje ili pomirenje.

spomen na taj prinos, kao žrtvu koja se spa-
ljuje pred Gospodom na ugodan miris. **3** A
ono što ostane od prinosa od žita pripada A-
ronu i njegovim sinovima, kao nešto najsve-
tije od žrtava koje se spaljuju pred Gospo-
dom.

4 Ako želiš da prineseš prinos od žita pe-
čen u peći, taj prinos neka bude od finog
brašna: okrugli beskvasni hlebovi zamešeni s
uljem ili beskvasne pogače premazane uljem.

5 Ako prinosiš prinos od žita pripremljen
u tepsiji, neka bude od finog brašna zameše-
nog s uljem i neka bude beskvasan. **6** Neka se
izlomi na komade, a zatim ga prelij uljem. To
je prinos od žita.

7 Ako prinosiš prinos od žita pržen u
kotliću, neka bude od finog brašna s uljem. **8**
Donesi Gospodu prinos od žita koji tako
napraviš. Neka se on preda svešteniku koji će
ga odneti na oltar. **9** Neka sveštenik odvoji
malo prinosa od žita kao spomen na taj prinos
i neka to spali na oltaru, kao žrtvu koja se spa-
ljuje na ugodan miris Gospodu. **10** A ono što
ostane od prinosa od žita pripada Aronu i nje-
govim sinovima, kao nešto najsvetije od
žrtava koje se spaljuju pred Gospodom.

11 Nijedan prinos od žita koji budete pri-
nosili Gospodu ne sme da bude s kvascem, jer
uskislo testo i med ne smete da spaljujete kao
žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom.

12 Prinesite ih Gospodu kao prinos od
prvina, ali neka se ne stavljaju na oltar kao
ugodan miris.

13 Sve prinose od žita posoli. Ne dozvoli
da tvoj prinos od žita bude bez soli saveza
tvog Boga. Sa svakim svojim prinosom pri-
nesi i so.

14 Ako prinosiš Gospodu prinos od žita
neka to budu prvine, prinesi nove klasove pe-
čene na vatri, krupno samleveno brašno od
novog žita, kao prinos od žita od svojih
prvina. **15** Prelij ga uljem i stavi na njega tam-
jan. To je prinos od žita. **16** Sveštenik neka
deo toga spali kao spomen, to jest, malo
krupno samlevenog brašna i ulja, zajedno sa
svim tamjanom, kao žrtvu koja se spaljuje
pred Gospodom.“

3 „Ako neko prinosi žrtvu pomirnicu, ako
je prinosi od krupne stoke, bilo da je
muško ili žensko, ono što prinosi pred
Gospodom neka bude bez mane. **2** Neka po-
loži ruku na glavu svoje žrtve i neka se ona
zakolje na ulazu u šator od sastanka. Neka A-
ronovi sinovi, sveštenici, krvlju poškrope
oltar odozgo sa svih strana. **3** Deo od žrtve
pomirnice neka prinese kao žrtvu koja se spa-
ljuje pred Gospodom, naime, salo koje
pokriva creva, sve salo što je na crevima, **4**
oba bubrega i salo na njima, kao i salo na sla-
binama. A salo što je na jetri neka izvadi za-
jedno s bubrezima. **5** Aronovi sinovi neka to
spale na oltaru, povrh žrtve paljenice koja je
na drvima na vatri, kao žrtvu koja se spaljuje
pred Gospodom na ugodan miris.

6 Ako prinosi za žrtvu pomirnicu
Gospodu od sitne stoke, muško ili žensko,
ono što prinosi neka bude bez mane. **7** Ako
prinosi muško jagnje, neka ga prinese pred
Gospodom. **8** Neka položi ruku na glavu
svoje žrtve i neka se ona zakolje pred šatorom
od sastanka. Neka Aronovi sinovi njenom
krvlju poškrope oltar odozgo sa svih strana. **9**
Salo od žrtve pomirnice neka prinese kao
žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom. Neka
odvoji ceo rep tik uz kičmu i salo koje
pokriva creva, sve salo na crevima, **10** oba
bubrega i salo na njima, kao i salo na slabi-
nama. A salo što je na jetri neka izvadi za-
jedno s bubrezima. **11** Sveštenik neka to spali
na oltaru kao hranu, kao žrtvu koja se spaljuje
pred Gospodom.

12 Ako prinosi kozu, neka je prinese pred
Gospodom. **13** Neka položi ruku na njenu
glavu i neka se ona zakolje pred šatorom od
sastanka. Neka Aronovi sinovi njenom krvlju
poškrope oltar odozgo sa svih strana. **14** Neka
od nje prinese kao svoju žrtvu, kao žrtvu koja
se spaljuje pred Gospodom, salo koje pokriva
creva, sve salo na crevima, **15** oba bubrega i

salo na njima, kao i salo na slabinama. A salo što je na jetri neka izvadi zajedno s bubrezima. **16** Sveštenik neka to spali na oltaru kao hranu, kao žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris. Sve salo pripada Gospodu.

17 To je trajna odredba za vaše naraštaje u svim mestima gde živite: ne jedite ni salo ni krv.“

4 „Gospod je još rekao Mojsiju: **2** ‘Reci Izraelovim sinovima: Kad se duša nehotice ogreši o neki od Gospodnjih uputa što ne treba da se čini:

3 Ako zgreši sveštenik, pomazanik, tako da navuče krivicu na narod, onda neka za svoj greh koji je počinio prinese Gospodu junca bez mane kao žrtvu za greh. **4** Neka junca dovede pred Gospoda na ulaz u šator od sastanka, neka položi ruku juncu na glavu i zakolje ga pred Gospodom. **5** Neka sveštenik, pomazanik, uzme malo krvi od junca i unese je u šator od sastanka. **6** Neka sveštenik umoči prst u krv i neka tom krvlju sedam puta poškropi pred Gospodom ispred zavese svetilišta. **7** Neka sveštenik pred Gospodom stavi malo krvi na rogove oltara za mirisni kâd, koji je u šatoru od sastanka, a svu ostalu krv od junca neka izlije na podnožje oltara za žrtvu paljenicu, što se nalazi na ulazu u šator od sastanka.

8 Neka izvadi sve salo iz junca za žrtvu za greh, salo koje pokriva creva, sve salo na crevima, **9** oba bubrega i salo na njima, kao i salo na slabinama. A salo što je na jetri neka izvadi zajedno s bubrezima. **10** Neka to izvadi kao što se vadi iz junca za žrtvu pomirnicu. Neka sveštenik to spali na oltaru za žrtvu paljenicu.

11 Ali kožu junca i sve njegovo meso, zajedno s glavom, nogama, crevima i balegom, **12** celog junca neka iznese na kraj logora na čisto mesto gde se prosipa masni pepeo, i neka ga spali vatrom na drvima. Neka se spali tamo gde se prosipa masni pepeo.

13 Ako cela izraelska zajednica napravi neku grešku, a da zbor toga nije svestan, i ogreše se o neki od Gospodnjih uputstava što ne treba da se čini i tako postanu krivi, **14** i kad se sazna za greh koji su počinili, onda neka zbor prinese junca bez mane kao žrtvu za greh i neka ga dovede pred šator od sastanka. **15** Starešine zbora neka pred Gospodom polože ruke juncu na glavu, i neka se junac zakolje pred Gospodom.

16 Onda neka sveštenik, pomazanik, unese malo krvi od junca u šator od sastanka. **17** Neka sveštenik umoči prst u krv i poškropi njom sedam puta pred Gospodom ispred zavese. **18** Malo krvi neka stavi na rogove oltara koji je pred Gospodom u šatoru od sastanka, a svu ostalu krv neka izlije na podnožje oltara za žrtvu paljenicu, što se nalazi na ulazu u šator od sastanka. **19** Neka iz junca izvadi sve salo i spali ga na oltaru. **20** Neka s tim juncem učini isto što je učinio i s onim drugim juncem za žrtvu za greh – tako neka učini s njim. Neka sveštenik izvrši za narod obred očišćenja, i biće im oprošteno. **21** Neka iznese junca na kraj logora i spali ga, kao što je spalio i prvog junca. To je žrtva za greh za zbor.

22 Kada neki poglavar zgreši i nenamerno učini nešto odstupivši od uputstava Gospoda svog Boga, i tako postane kriv, **23** kada mu greh kojim je sagrešio bude poznat, onda neka kao svoju žrtvu dovede muško jare bez mane. **24** Neka položi ruku jaretu na glavu i zakolje ga na mestu gde se redovno kolje žrtva paljenica pred Gospodom. To je žrtva za greh. **25** Neka sveštenik uzme na svoj prst malo krvi od žrtve za greh i stavi je na rogove oltara za žrtvu paljenicu, a ostalu krv neka izlije na podnožje oltara za žrtvu paljenicu. **26** Sve salo neka spali na oltaru kao i salo žrtve pomirnice. Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja za njegov greh, i biće mu oprošteno.

27 Ako neko od običnog naroda nenamerno zgreši učinivši nešto od onoga što je Gospod uputio da se ne čini i tako postane kriv, **28** kad mu greh koji je počinio bude

poznat, onda neka kao žrtvu za greh koji je počinio dovede žensko jare bez mane. **29** Neka položi ruku na glavu žrtve za greh i neka zakolje žrtvu za greh na istom mestu gde se kolje i žrtva paljenica. **30** Neka sveštenik uzme na prst malo njene krvi i stavi je na rogove oltara za žrtvu paljenicu, a svu ostalu krv neka izlije na podnožje oltara. **31** Neka iz nje izvadi sve salo, kao što se vadi salo iz žrtve pomirnice i neka ga sveštenik spali na oltaru na ugodan miris Gospodu. Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja, i biće mu oprošteno.

32 Ali ako dovede jagnje kao svoju žrtvu za greh, neka dovede žensko jagnje bez mane. **33** Neka položi ruku na glavu žrtve za greh i zakolje je kao žrtvu za greh na mestu gde se redovno kolje žrtva paljenica. **34** Neka sveštenik uzme na svoj prst malo krvi od žrtve za greh i stavi je na rogove oltara za žrtvu paljenicu, a svu ostalu krv neka izlije na podnožje oltara. **35** Neka iz nje izvadi sve salo kao što se vadi salo iz mladog ovna za žrtvu pomirnicu. Zatim neka sveštenik to spali na oltaru povrh žrtava koje se spaljuju pred Gospodom. Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja za greh koji je počinio, i biće mu oprošteno.“

5 „Ako neko zgreši tako što čuje javnu kletvu, i svedok je toga, a neće da otkrije šta je video ili ono što zna o tome, onda će odgovarati za svoj prestup.

2 Ili kada neko dotakne nešto nečisto, bilo da je to strvina* nečiste divlje životinje, strvina nečiste domaće životinje ili strvina drugih nečistih životinja koje vrve unaokolo, iako možda nije ni svestan toga, ipak je nečist i kriv je. **3** Ili ako se dotakne ljudske nečistoće, bilo kakve ljudske nečistoće zbog koje može postati nečist, a da toga nije svestan, kad to sazna, kriv je.

4 Ili ako se neko nepromišljeno zakune svojim usnama da će učiniti zlo ili dobro, u vezi s bilo čim za šta bi se čovek mogao nepromišljeno zakleti, iako možda nije ni svestan posledica, kad posle postane svestan, kriv je za to.

5 I ako bude kriv za nešto od toga, onda neka prizna u čemu je zgrešio. **6** I neka za greh koji je počinio donese Gospodu žrtvu za prestup, ženku od sitne stoke, jagnje ili jare, kao žrtvu za greh. Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja za njegov greh.

7 Ali ako nema novca da prinese od sitne stoke, onda neka za greh koji je počinio donese Gospodu kao žrtvu za prestup dve grlice ili dva mlada goluba, jedno kao žrtvu za greh, a drugo kao žrtvu paljenicu. **8** Neka ih donese svešteniku, a on neka najpre prinese ono što je žrtva za greh. Neka joj spreda zaseče vrat, ali neka ne odvoji glavu. **9** Neka krvlju žrtve za greh poškropi oltar sa strane, a ostalu krv neka iscedi na podnožje oltara. To je žrtva za greh. **10** A s drugim neka postupi kao i sa žrtvom paljenicom, onako kako je propisano. Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja za greh koji je počinio, i biće mu oprošteno.

11 A ako nema novca za dve grlice ili dva mlada goluba, onda neka kao svoj prinos za greh koji je počinio donese desetinu efe* finog brašna, kao žrtvu za greh. Neka brašno ne preliva uljem i neka na njega ne stavlja tamjan, jer je to žrtva za greh. **12** Neka to donese svešteniku, a sveštenik neka uzme od toga punu šaku kao spomen i neka to spali na oltaru povrh žrtava koje se spaljuju pred Gospodom. To je žrtva za greh. **13** Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za njegov greh koji je počinio, za bilo koji od tih greha, i biće mu oprošteno. Preostalo brašno neka pripadne svešteniku kao i kod prinosa od žita.“

14 Gospod je još rekao Mojsiju: **15** „Ako neko postupi neverno i nehotice se ogreši o

* **5:2** Leš uginule životinje.

* **5:11** Efa iznosi 22 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.

Gospodnje svete stvari, onda neka Gospodu kao žrtvu za prestup dovede iz stada ovna bez mane, prema utvrđenoj vrednosti u siklima srebra, prema svetom siklu, kao žrtvu za prestup. **16** Neka da nadoknadu za to što se ogrešio o sveto mesto i tome doda još petinu vrednosti, pa neka to da svešteniku da sveštenik za njega izvrši obred očišćenja ovnom žrtve za prestup, i biće mu oprošteno.

17 Kad duša zgreši i učini nešto odstupivši od nekog uputstva Gospodnjeg što ne treba da se čini, ako je to i bilo u neznanju, kriv je i snosiće posledice. **18** Neka svešteniku kao žrtvu za prestup dovede iz stada ovna bez mane, prema utvrđenoj vrednosti. Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja za grešku koju je nenamerno napravio, iako možda nije ni svestan toga, i biće mu oprošteno. **19** To je žrtva za prestup. Zaista je kriv pred Gospodom.“

6 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Ako neko zgreši i bude neveran Gospodu pa slaže svog bližnjeg za nešto što mu je povereno ili za zalog koji mu je dat u ruke ili za ono što je oteto ili ako prevari svog bližnjeg, **3** ili ako nađe nešto što je izgubljeno i slaže u vezi s tim i krivo se zakune za bilo koju stvar koju čovek može učiniti i ogrešiti se, **4** ako tako zgreši i bude kriv, onda neka vrati stvar koju je ukrao, ili ono što je iznudio, što je uzeo na prevaru, ili ono što mu je povereno, ili ono što je izgubljeno, a što je našao, **5** ili bilo šta za šta se krivo zakleo, neka to nadoknadi u punom iznosu, i neka na to doda još petinu vrednosti. Neka to vrati onome kome pripada istog dana kada se dokaže da je kriv. **6** Neka Gospodu kao žrtvu za prestup dovede iz stada ovna bez mane, prema utvrđenoj vrednosti, i neka ga preda svešteniku kao žrtvu za prestup. **7** Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja pred Gospodom, i biće mu oprošteno sve ono zbog čega je postao kriv.“

8 Gospod je još rekao Mojsiju: **9** „Uputi Arona i njegove sinove: ‘Ovo je zakon za žrtvu paljenicu: žrtva paljenica neka bude na ognjištu na oltaru celu noć do jutra, i neka na oltaru stalno gori vatra. **10** Neka sveštenik obuče svoju službenu lanenu haljinu i neka obuče lanene pantalone. Zatim neka skupi pepeo od žrtve paljenice, koja se spaljuje na oltaru, i neka ga stavi pored oltara. **11** Neka skine svoju odeću i obuče drugu, pa neka odnese masni pepeo na čisto mesto izvan logora. **12** Vatra na oltaru neka stalno gori. Ne sme da se ugasi. Neka sveštenik svako jutro naloži drva na vatru i preko toga naslaže žrtvu paljenicu, pa neka na njoj spaljuje salo žrtava pomirnica. **13** Vatra na oltaru neka stalno gori. Ne sme da se ugasi.

14 Ovo je zakon za prinos od žita: Aronovi sinovi neka ga prinose pred Gospodom ispred oltara. **15** Neka jedan od njih uzme punu šaku finog brašna od prinosa od žita, ulje i sav tamjan koji je na prinosu od žita, i neka to spali na oltaru na ugodan miris Gospodu, kao spomen na taj prinos. **16** A ono što ostane od toga neka pojedu Aron i njegovi sinovi. To neka se jede na svetom mestu kao beskvasni hleb. Neka to jedu u dvorištu šatora od sastanka. **17** To ne sme da se peče s kvascem. Dao sam im to kao njihov deo od mojih žrtava koje se spaljuju. To je nešto najsvetije, kao žrtva za greh i kao žrtva za prestup. **18** Svaki muški Aronov potomak neka to jede. To je deo od žrtava koje se spaljuju pred Gospodom doveka, iz naraštaja u naraštaj. Sve što dođe u dodir s tim, biće sveto.’“

19 Gospod je još rekao Mojsiju: **20** „Ovo je prinos koji Aron i njegovi sinovi treba da prinesu Gospodu na dan svog pomazanja: desetina efe finog brašna kao redovan prinos od žita, pola toga ujutru, a pola uveče. **21** To neka bude pripremljeno s uljem u tepsiji. Donećeš ga dobro izmešanog. Prinesi pečene komade prinosa od žita na ugodan miris Gospodu. **22** To neka napravi i sveštenik, jedan od njegovih sinova koji bude pomazan umesto njega. To je trajan propis: kao ceo prinos neka se spali Gospodu. **23** Svaki

sveštenikov prinos od žita neka bude ceo spa-
ljen. On ne sme da se jede.“
24 Gospod je još rekao Mojsiju: **25** „Reci
Aronu i njegovim sinovima: ‘Ovo je zakon za
žrtvu za greh: na mestu gde se redovno kolje
žrtva paljenica, neka se pred Gospodom kolje
i žrtva za greh. Ona je nešto najsvetije. **26** Nju
neka jede sveštenik koji je prinosi za greh.
Neka se jede na svetom mestu, u dvorištu ša-
tora od sastanka.
27 Sve ono što dotakne njeno meso biće
sveto, i kada neko njenom krvlju poškropi ha-
ljinu, na svetom mestu operi ono što je poš-
kropio krvlju. **28** Zemljana posuda u kojoj se
to kuvalo neka se razbije. Ako se kuvalo u ba-
karnoj posudi, onda neka se posuda izriba i
ispere vodom.
29 To neka jedu svi muškarci koji su sveš-
tenici. To je nešto najsvetije. **30** Ali nijedna
žrtva za greh, čija se krv unese u šator od
sastanka, da se na svetom mestu izvrši pomi-
renje, ne sme da se jede. Neka se spali
vatrom.“

7 „Ovo je zakon za žrtvu za prestup: ona je
nešto najsvetije. **2** Na mestu gde se re-
dovno kolje žrtva paljenica neka se kolje
i žrtva za prestup. Neka sveštenik njenom
krvlju poškropi oltar odozgo sa svih strana. **3**
Neka prinese rep i salo koje pokriva creva, **4**
oba bubrega i salo na njima kao i salo na sla-
binama. A salo što je na jetri neka izvadi za-
jedno s bubrezima. **5** Neka sveštenik to spali
na oltaru kao žrtvu koja se spaljuje pred
Gospodom. To je žrtva za prestup. **6** Svaki
muškarac koji je sveštenik neka je jede. Neka
se jede na svetom mestu. Ona je nešto najsve-
tije. **7** Ono što važi za žrtvu za greh važi i za
žrtvu za prestup. Za njih važi jedan zakon.
Ona neka pripadne svešteniku koji će njome
vršiti obred očišćenja.
8 Svešteniku, koji za nekoga prinosi žrtvu
paljenicu, neka pripadne koža od žrtve palje-
nice koju je prineo.
9 Svaki prinos od žita pečen u peći i svaki
prinos pržen u kotliću i pečen u tepsiji neka
pripadne svešteniku koji ga prinosi. Njemu
neka pripadne. **10** A svaki prinos od žita za-
mešen s uljem ili suv neka bude za sve Aro-
nove sinove, svakome jednako.
11 Ovo je zakon za žrtvu pomirnicu koja
će se prinositi Gospodu: **12** ako je neko pri-
nosi kao izraz zahvalnosti, onda neka zajedno
sa žrtvom pomirnicom prinese okrugle bes-
kvasne hlebove zamešene s uljem, beskvasne
pogače premazane uljem i okrugle hlebove
napravljene od finog brašna zamešenog s u-
ljem. **13** Uz okrugle hlebove od uskislog testa
neka prinese svoj prinos, zajedno sa svojim
žrtvama pomirnicama. **14** Od onoga što pri-
nosi neka jedan deo prinese kao deo posvećen
Gospodu. To neka pripadne svešteniku koji
škropi oltar krvlju žrtava pomirnica. **15** Meso
žrtava pomirnica koje prinosi kao žrtvu pomi-
renja neka se jede u onaj dan u koji se prinese.
Neka ništa od toga ne ostavlja do jutra.
16 Ako neko prinosi žrtvu radi zaveta ili
dobrovoljni prinos, neka se njegova žrtva
jede istog dana kada je prinese. Ono što od
nje ostane može da se jede i sutradan. **17** Ali
meso od žrtve koje ostane do trećeg dana
neka se spali vatrom. **18** Ako se meso od nje-
gove žrtve pomirnice bude jelo i trećeg dana,
onaj ko je prinosi neće steći Božju naklonost.
Ona mu neće biti prihvaćena. To će postati
nešto nečisto, i duša koja bude od nje jela
odgovaraće za svoj prestup. **19** Meso koje bi
došlo u dodir s bilo čim što je nečisto ne sme
da se jede. Neka se spali vatrom. A drugo
meso može da jede svako ko je čist.
20 Duša koja je nečista a jede meso od
žrtve pomirnice* koja je za Gospoda, ta duša
neka se istrebi iz svog naroda. **21** Ako neka
duša dotakne bilo šta nečisto, nečistoću

* **7:20** Žrtva pomirnica je prinos kojim grešnik izražava zahvalnost za pomirenje sa Bogom, kada je učinio sve što do njega stoji i poverio svoje spasenje Bogu.

nekog čoveka ili neku nečistu životinju ili nešto što je nečisto i odvratno, pa zatim jede meso od žrtve pomirnice koja je za Gospoda, ta duša neka se istrebi iz svog naroda.’“

22 Gospod je još rekao Mojsiju: **23** „Reci Izraelovim sinovima: ‘Ne jedite salo od goveda ni od ovaca ni od koza. **24** Salo od uginule životinje i salo od rastrgnute životinje može da se upotrebi za bilo šta, ali ne smete da ga jedete. **25** Svaka duša koja jede salo od životinje koju prinosi kao žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom, neka se istrebi iz svog naroda.

26 Ni na jednom mestu u kom prebivate ne smete da jedete nikakvu krv, ni od ptica ni od drugih životinja. **27** Svaka duša koja jede bilo kakvu krv, ta duša neka se istrebi iz svog naroda.’“

28 Gospod je još rekao Mojsiju: **29** „Reci Izraelovim sinovima: ‘Onaj ko prinosi Gospodu svoju žrtvu pomirnicu neka prinese Gospodu deo od svoje žrtve pomirenja. **30** Neka svojim rukama prinese salo koje je na grudima kao žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom. Neka prinese to salo s grudima, da se obrće tamo i amo kao obrtani prinos pred Gospodom. **31** Neka sveštenik spali salo na oltaru, a grudi neka pripadnu Aronu i njegovim sinovima.

32 Desno pleće od svojih žrtava pomirnica daj svešteniku kao posvećeni deo. **33** Onom Aronovom sinu koji prinosi krv od žrtve pomirnice i njihovo salo neka pripadne desno pleće. **34** Jer grudi koje su prinesene kao obrtani prinos i pleće prineseno kao posvećeni deo ja uzimam od Izraelovih sinova, od njihovih žrtava pomirnica, i dajem ih svešteniku Aronu i njegovim sinovima. To je trajan propis kojim ih uzimam od Izraelovih sinova.

35 To je bio sveštenički deo za Arona i sveštenički deo za njegove sinove od žrtava koje se spaljuju pred Gospodom, od dana kada ih je doveo da služe kao sveštenici Gospodu, **36** kao što je Gospod onog dana kada ih je pomazao uputio sinove Izraelove da im to daju. To je trajna odredba za njihove naraštaje.

37 To je zakon za žrtvu paljenicu, prinos od žita, žrtvu za greh, žrtvu za prestup, žrtvu koja služi za uvođenje u svešteničku službu i žrtvu pomirnicu, **38** kao što je Gospod uputio Mojsija na gori Sinaj onog dana i dao uputstva Izraelovim sinovima za prinose Gospodu u Sinajskoj pustinji.“

8 Gospod je rekao Mojsiju: **2** „Uzmi Arona i njegove sinove s njim, zatim odeću, ulje za pomazanje, junca za žrtvu za greh, dva ovna i korpu s beskvasnim hlebovima, **3** i sakupi ceo zbor na ulazu u šator od sastanka.“

4 Tada je Mojsije učinio kao što ga je Gospod uputio, i zbor se sakupio na ulazu u šator od sastanka. **5** Mojsije je rekao zboru: „Ovo je Gospod uputio da se učini.“ **6** Tako je Mojsije doveo Arona i njegove sinove i oprao ih vodom. **7** Posle toga je Aronu obukao dugu haljinu, opasao ga pojasom, obukao mu tuniku bez rukava, stavio efod, opasao ga pojasom od efoda i pritegao ga uz njega. **8** Zatim mu je stavio naprsnik, a u naprsnik je stavio Urim i Tumim.[*] **9** Onda mu je na glavu stavio turban, a na prednjoj strani turbana namestio je sjajnu pločicu od zlata, sveti znak predanja, kao što je Gospod uputio Mojsija.

10 Mojsije je tada uzeo ulje za pomazanje i pomazao sveti šator i sve što je bilo u njemu i posvetio ih. **11** Posle toga je uljem sedam puta poškropio oltar i pomazao je oltar i sav njegov pribor, umivaonik i njegovo postolje, da bi ih posvetio. **12** Na kraju je malo ulja za pomazanje izlio Aronu na glavu i pomazao ga, da bi ga posvetio.

13 Zatim je Mojsije doveo Aronove sinove, obukao im duge haljine, opasao ih pojasevima i stavio im kape, kao što je Gospod

[*] **8:8** Vidi fusnotu za 2. Mojsijeva 28:30.

uputio Mojsija.

14 Onda je doveo junca za žrtvu za greh i Aron i njegovi sinovi položili su ruke na glavu junca za žrtvu za greh. **15** Mojsije ga je zatim zaklao, uzeo krv i svojim prstom je stavio na rogove oltara sa svih strana i tako je očistio oltar od greha, a ostalu krv je izlio na podnožje oltara, i tako ga posvetio da bi na njemu izvršio pomirenje. **16** Posle toga je uzeo sve salo što je bilo na crevima, salo sa jetre, oba bubrega i njihovo salo, pa je to spalio na oltaru. **17** A junca, njegovu kožu, meso i balegu dao je da spale vatrom izvan logora, kao što je Gospod uputio Mojsija.

18 Onda je doveo ovna za žrtvu paljenicu, i Aron i njegovi sinovi položili su ruke ovnu na glavu. **19** Mojsije ga je zaklao i krvlju poškropio oltar odozgo sa svih strana. **20** Mojsije je isekao ovna na komade, a zatim spalio glavu, komade i loj. **21** Creva i noge oprao je vodom, a onda je čitavog ovna spalio na oltaru. To je bila žrtva paljenica na ugodan miris. To je bila žrtva koja se spaljuje pred Gospodom, kao što je Gospod uputio Mojsija.

22 Zatim je doveo drugog ovna, ovna koji služi za uvođenje u svešteničku službu, i Aron i njegovi sinovi položili su ruke ovnu na glavu. **23** Mojsije ga je zaklao, uzeo malo njegove krvi i stavio je Aronu na resu desnog uha, na palac desne ruke i na palac desne noge. **24** Zatim je doveo Aronove sinove i stavio im malo krvi na resu desnog uha, na palac desne ruke i na palac desne noge. Preostalom krvlju poškropio je oltar odozgo sa svih strana.

25 Onda je uzeo salo, rep, sve salo na crevima, salo sa jetre, oba bubrega, njihovo salo i desno pleće. **26** A iz korpe s beskvasnim hlebovima, koja je bila pred Gospodom, uzeo je jedan okrugli beskvasni hleb, jedan okrugli hleb s uljem i jednu pogaču. Zatim ih je stavio na masne komade i na desno pleće. **27** Posle toga je sve to stavio na ruke Aronu i na ruke njegovim sinovima i obrtao ih tamo i amo kao obrtani prinos pred Gospodom. **28** Mojsije je zatim uzeo to iz njihovih ruku i spalio na oltaru povrh žrtve paljenice. Bila je to žrtva koja se prilikom uvođenja u svešteničku službu prinosila na ugodan miris, žrtva koja se spaljivala pred Gospodom.

29 Mojsije je uzeo grudi i obrtao ih tamo i amo kao obrtani prinos pred Gospodom. To je bio Mojsijev deo od ovna koji služi za uvođenje u svešteničku službu, kao što je Gospod uputio Mojsija.

30 Posle toga, Mojsije je uzeo malo ulja za pomazanje i malo krvi koja je bila na oltaru pa je time poškropio Arona i njegovu odeću i njegove sinove i njihovu odeću. Tako je posvetio Arona i njegovu odeću, a i njegove sinove i njihovu odeću.

31 Onda je Mojsije rekao Aronu i njegovim sinovima: „Skuvajte meso na ulazu u šator od sastanka i tamo jedite meso i hleb koji je u korpi što se koristi prilikom uvođenja u svešteničku službu, kao što sam upućen rečima: ‘To neka jedu Aron i njegovi sinovi. **32** A ono što ostane od mesa i hleba spalite vatrom. **33** Sedam dana ne odlazite s ulaza u šator od sastanka, dok se ne navrše dani vašeg uvođenja u svešteničku službu, jer će biti potrebno sedam dana da biste bili opunomoćeni da služite kao sveštenici. **34** Kao što je danas učinjeno, Gospod je uputio da se tako čini i ostale dane, da bi se za vas izvršilo pomirenje. **35** Budite na ulazu u šator od sastanka sedam dana, danju i noću, i držite obaveznu stražu pred Gospodom, da ne umrete, jer tako sam upućen.“

36 Aron i njegovi sinovi učinili su sve što je Gospod podučio preko Mojsija.

9 Osmog dana Mojsije je pozvao Arona, njegove sinove i Izraelove starešine. **2** Zatim je rekao Aronu: „Uzmi za sebe tele kao žrtvu za greh i ovna kao žrtvu paljenicu, neka budu bez mane, i prinesi ih pred Gospodom. **3** A Izraelovim sinovima reci: ‘Kao žrtvu za greh uzmite jarca, kao žrtvu

paljenicu tele i mladog ovna, neka budu od godinu dana i bez mane, **4** a kao žrtvu pomirnicu junca i ovna, da ih žrtvujete pred Gospodom, i prinos od žita zamešen s uljem, jer će vam se danas pojaviti Gospod.'"

5 Tako su oni doveli pred šator od sastanka ono čemu je Mojsije bio podučen. Onda je pristupio ceo zbor i stao pred Gospoda. **6** Mojsije je rekao: „Ovo je Gospodnje uputstvo šta da učinite, da bi vam se pojavila Gospodnja slava." **7** Zatim je Mojsije rekao Aronu: „Pristupi k oltaru i prinesi svoju žrtvu za greh i svoju žrtvu paljenicu, i izvrši obred očišćenja za sebe i za svoj dom. Zatim prinesi žrtvu za narod i za njih izvrši obred očišćenja, kao što je Gospod dao uputstva."

8 Aron je odmah prišao oltaru i zaklao tele koje je bilo njegova žrtva za greh. **9** Onda su Aronu njegovi sinovi doneli krv i on je umočio prst u krv i stavio je na rogove oltara, a ostalu krv je izlio na podnožje oltara. **10** A salo, bubrege i salo sa jetre od žrtve za greh spalio je na oltaru, kao što je Gospod dao uputstva Mojsiju. **11** Meso i kožu spalio je vatrom izvan logora.

12 Onda je Aron zaklao žrtvu paljenicu, a njegovi sinovi su mu dodali krv, i on je njome poškropio oltar odozgo sa svih strana. **13** Dodali su mu i žrtvu paljenicu isečenu na komade i glavu, i on je to spalio na oltaru. **14** Zatim je oprao creva i noge i spalio ih na oltaru povrh žrtve paljenice.

15 Zatim je prineo žrtvu za narod. Uzeo je jarca koji je bio žrtva za greh za narod, i zaklao ga i prineo kao žrtvu za greh isto kao i prethodnu. **16** Onda je prineo žrtvu paljenicu onako kako je propisano.

17 Zatim je doneo prinos od žita i uzeo od njega punu šaku i to spalio na oltaru, iako je već bila prinesena jutarnja žrtva paljenica.

18 Posle toga je zaklao junca i ovna za žrtvu pomirnicu, koja je bila za narod. Onda su Aronu njegovi sinovi dodali krv, i on je njome poškropio oltar odozgo sa svih strana. **19** A salo od junca, rep od ovna, naslage sala na crevima, bubrege i salo sa jetre, **20** te masne komade stavili su na grudi, a zatim je on te komade spalio na oltaru. **21** Grudi i desno pleće Aron je obrtao tamo i amo kao obrtani prinos pred Gospodom, kao što je Mojsije dao uput.

22 Onda je Aron podigao ruke prema narodu i blagoslovio ga. Zatim je sišao, pošto je prineo žrtvu za greh i žrtvu paljenicu i žrtve pomirnice. **23** Na kraju su Mojsije i Aron ušli u šator od sastanka, a kada su izašli, blagoslovili su narod.

Tada se Gospodnja slava pojavila pred celim narodom, **24** i izašla je vatra od Gospoda i spalila žrtvu paljenicu i salo na oltaru. Kad je narod to video, klicali su od radosti i pali su ničice.

10 Kasnije su Aronovi sinovi Nadav i Abihu uzeli svaki svoju kadionicu, stavili u nju žar i na njega stavili kâd, pa su prineli pred Gospodom tuđu vatru, koju im on nije propisao. **2** Tada je izašla vatra od Gospoda i spalila ih, i tako su oni poginuli pred Gospodom. **3** Tada je Mojsije rekao Aronu: „To je ono što je Gospod rekao: 'Među onima koji su mi blizu posvetiću se i pred licem sveg naroda proslaviću se.'" A Aron je ćutao.

4 Mojsije je pozvao Mišaela i Elisafana, sinove Uziela, Aronovog strica, i rekao im: „Dođite i iznesite svoju braću ispred svetog mesta izvan logora." **5** Tako su oni došli i izneli ih u njihovim haljinama izvan logora, kao što je rekao Mojsije.

6 Zatim je Mojsije rekao Aronu i njegovim sinovima Eleazaru i Itamaru: „Ne idite otkrivene glave i ne razdirite svoje haljine, da ne umrete i da se on ne razgnevi na ceo zbor. A vaša braća, ceo Izraelov dom, neka tuguju zbog vatre koju je Gospod zapalio. **7** Ne odlazite s ulaza u šator od sastanka, da ne umrete, jer je na vama Gospodnje ulje za pomazanje." I oni su učinili po Mojsijevoj reči.

8 Gospod je rekao Aronu: **9** „Kada ulazite u šator od sastanka nemojte piti vino ni opojno piće,[*] ni ti ni tvoji sinovi s tobom, da ne poginete. To je trajna odredba za vaše naraštaje, **10** da biste mogli da razlikujete ono što je sveto od onoga što nije sveto, i ono što je nečisto od onoga što je čisto, **11** i da biste učili Izraelove sinove svim propisima koje im je Gospod dao preko Mojsija.“

12 Zatim je Mojsije rekao Aronu i njegovim preostalim sinovima Eleazaru i Itamaru: „Uzmite prinos od žita koji je ostao od žrtava koje se spaljuju pred Gospodom i jedite ga beskvasnog kod oltara, jer je to nešto najsvetije. **13** Jedite to na svetom mestu jer je to tvoj deo i deo tvojih sinova od žrtava koje se spaljuju pred Gospodom; jer sam tako upućen. **14** Na čistom mestu jedite grudi koje se prinose kao obrtani prinos i pleće koji se prinosi kao posvećeni deo, ti i tvoji sinovi i tvoje kćeri s tobom, jer je to deo koji pripada tebi i tvojim sinovima od žrtava pomirnica Izraelovih sinova. **15** Oni neka donesu pleće koji se prinosi kao posvećeni deo i grudi koji se prinose kao obrtani prinos zajedno s masnim komadima od žrtava koje se spaljuju, da bi se obrtani prinos obrtao tamo i amo pred Gospodom. To neka doveka bude deo za tebe i za tvoje sinove s tobom, kao što je Gospod dao uput.“

16 Mojsije je brižljivo tražio jarca za žrtvu za greh, ali gle, jarac je bio spaljen. Zato se on razljutio na Eleazara i Itamara, Aronove preostale sinove, i rekao: **17** „Zašto niste jeli žrtvu za greh na svetom mestu? Jer ona je nešto najsvetije i on vam je to dao da odgovarate za prestup zbora, kako biste za njih izvršili pomirenje pred Gospodom. **18** Gle! Krv žrtve nije bila uneta u sveto mesto. Trebali ste da je jedete u svetinji, baš kao što sam upućen.“ **19** Na to je Aron rekao Mojsiju: „Gle! Danas su prineli svoju žrtvu za greh i svoju žrtvu paljenicu pred Gospodom, posle svega što mi se desilo. A da sam danas jeo žrtvu za greh, da li bi to bilo ugodno u Gospodnjim očima?“ **20** Kad je Mojsije to čuo, bio je zadovoljan time.

11 Gospod je rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Kažite Izraelovim sinovima: ‘Od svih četvoronožaca koji su na zemlji možete da jedete sledeće: **3** sve četvoronošce koji imaju razdvojene papke i koji preživaju, njih možete da jedete.

4 Ovo su životinje koje preživaju ili imaju razdvojene papke, a koje ne smete da jedete: kamila, jer iako preživa nema razdvojene papke. Neka vam bude nečista. **5** Daman,[*] jer iako preživa nema razdvojene papke. Neka vam bude nečist. **6** Zec, jer iako preživa nema razdvojene papke; neka vam bude nečist. **7** Svinja, jer iako ima razdvojene papke ne preživa. Neka vam bude nečista. **8** Ne jedite njihovo meso i ne dotičite njihovu strvinu.[*] Neka vam budu nečisti.

9 Od svega što je u vodi ovo možete da jedete: sve što ima peraja i krljušti a živi u vodama, bilo u morima ili u rekama, to možete da jedete. **10** A sve što u morima i rekama nema peraja i krljušti, među svim životinjama koje vrve vodom i svim živim dušama koje su u vodi, to neka vam bude nešto nečisto. **11** Neka vam bude nečisto. Ne jedite njihovo meso i gadite se na njihovu strvinu. **12** Sve što je u vodi, a što nema peraje i krljušti neka vam bude nečisto. **13** Od letećih stvorenja ova neka vam budu nečista. Neka se ne jedu jer su nešto nečisto: orao, orao ribar, crni lešinar, **14** crvena lunja, crna lunja po svojim vrstama, **15** svi gavrani po svojim

[*] **10:9** „Šekar“ na hebrejskom označava sok koji nije od grožđa, već od drugih plodova, i to piće kao „jajin“ može biti prevrelo ili neprevrelo (vidi fusnotu za 1. Mojsijeva 27:25). Ovaj izraz javlja se 23 puta u Starom Savezu. Nijedna aktivnost u tipskoj službi Bogu nije se smela vršiti u vezi sa alkoholnim pićem.

[*] **11:5** Vrsta glodara.

[*] **11:8** Vidi fusnotu za 3. Mojsijeva 5:2.

vrstama, **16** noj, sova, galeb, soko po svojim
vrstama, **17** ćuk, kormoran, ušara, **18** labud,
pelikan, lešinar, **19** roda i čaplja po svojim
vrstama, pupavac i slepi miš. **20** Sva stvore-
nja koja imaju krila i vrve unaokolo i idu na
četiri noge neka vam budu nečista.

21 Od svih životinja koja imaju krila i
vrve unaokolo i idu na četiri noge možete da
jedete samo one koje iznad nogu za hodanje
imaju i noge za skakanje kojima skaču po
zemlji. **22** Od njih možete da jedete ove: put-
ničkog skakavca po njegovim vrstama, jesti-
vog skakavca po njegovim vrstama, zrikavca
po njegovim vrstama i običnog skakavca po
njegovim vrstama. **23** A sve druge životinje
koje imaju krila i vrve unaokolo i idu na četiri
noge neka vam budu nečiste. **24** Njima biste
se onečistili. Svako ko dotakne njihovu str-
vinu neka bude nečist do večeri. **25** Svako ko
bi poneo njihovu strvinu neka opere svoju o-
deću i neka bude nečist do večeri.

26 A sve životinje koje imaju papke, ali
nerazdvojene, i koje ne preživaju, neka vam
budu nečiste. Svako ko ih dotakne biće nečist.
27 A od svih životinja što idu na četiri noge,
sve što ide na šapama, neka vam bude neči-
sto. Svako ko dotakne njihovu strvinu biće
nečist do večeri. **28** Ko bi poneo njihovu str-
vinu, neka opere svoju odeću i neka bude ne-
čist do večeri. Neka vam one budu nečiste.

29 Od životinja koje vrve po zemlji ove
neka vam budu nečiste: slepo kuče, skočimiš
i gušter po svojim vrstama, **30** gekon, veliki
gušter, daždevnjak, peščani gušter i kame-
leon. **31** One neka vam budu nečiste od svih
životinja koje vrve unaokolo. Svako ko do-
takne njihovu strvinu biće nečist do večeri.

32 Svaka stvar na koju padne neka od tih
mrtvih životinja biće nečista, bilo da je to
neka drvena posuda ili odeća ili koža ili kos-
tret. Svaka posuda koja se upotrebljava neka
se stavi u vodu i neka bude nečista do večeri,
a onda će opet biti čista. **33** Ako tako nešto
upadne u zemljanu posudu, sve što je u njoj
neka bude nečisto, a posudu razbijte. **34** Sva
hrana koja se jede, a na koju dospe voda iz te
posude, biće nečista, i svaka tečnost koja se
pije iz takve posude biće nečista. **35** Sve na
šta padne njihova strvina biće nečisto. Bilo da
je to peć ili držač za lonac, neka se razbije.
Onečišćeni su, pa neka vam budu nečisti. **36**
Samo izvor i jama gde se skuplja voda ostaće
čisti, ali svako ko dotakne njihovu strvinu
biće nečist. **37** Ako njihova strvina padne na
seme neke biljke koje treba da se seje, ono
ostaje čisto. **38** Ali ako se seme polije vodom
i na njega padne nešto od njihove strvine, to
neka vam bude nečisto.

39 Ako ugine neka životinja koja vam
služi za hranu, onaj ko dotakne njenu strvinu
biće nečist do večeri. **40** Onaj ko pojede nešto
od njene strvine neka opere svoju odeću i
bude nečist do večeri. Onaj ko odnese njenu
strvinu neka opere svoju odeću i bude nečist
do večeri. **41** I sve male životinje koje vrve
po zemlji nečiste su. Ne smeju da se jedu. **42**
Sve što se vuče na stomaku sve što ide na če-
tiri noge ili ima više nogu, od svih životinja
koje vrve po zemlji, ne jedite jer je nečisto.
43 Nemojte svoje duše onečistiti nijednom od
tih životinja koje vrve unaokolo, i nemojte se
onečistiti njima da zbog njih ne postanete ne-
čisti. **44** Jer sam ja Gospod, vaš Bog. Posve-
tite se i budite sveti, jer sam ja svet. Zato ne-
mojte onečistiti svoje duše nijednom od živo-
tinja koje vrve po zemlji. **45** Jer sam ja
Gospod koji vas je izveo iz zemlje egipatske
da vam budem Bog. Budite sveti jer sam ja
svet.

46 Ovo je zakon o četvoronošcima, o lete-
ćim stvorenjima, o svim živim dušama koje
se miču u vodi i o svim dušama koje vrve po
zemlji, **47** da se razlikuje nečisto od čistog i
životinja koja sme da se jede od životinje koja
ne sme da se jede.'"

12 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Reci
Izraelovim sinovima: 'Kad žena
zatrudni i rodi muško, neka bude ne-
čista sedam dana. Neka je nečista kao što je

nečista u dane svog mesečnog ciklusa. **3** Osmog dana neka se dete obreže. **4** Ona neka ostane kod kuće još trideset i tri dana da se očisti od svoje krvi. Ne sme da dotiče nijednu svetu stvar i ne sme da dolazi na sveto mesto dok se ne završe dani njenog čišćenja.

5 Ako rodi žensko dete, neka bude nečista četrnaest dana, kao za vreme svog mesečnog ciklusa. Neka ostane kod kuće još šezdeset i šest dana da se očisti od svoje krvi. **6** Kad se završe dani njenog čišćenja za sina ili za kćer, neka donese svešteniku na ulaz u šator od sastanka muško jagnje do godinu dana za žrtvu paljenicu i mladog goluba ili grlicu za žrtvu za greh. **7** Neka on to prinese pred Gospodom i za nju izvrši obred očišćenja, i tako će biti čist izvor njene krvi. To je zakon za ženu kada rodi muško ili žensko dete. **8** Ali ako nema novca da pribavi nešto od sitne stoke, onda neka uzme dve grlice ili dva mlada goluba, jedno za žrtvu paljenicu, a drugo za žrtvu za greh, i neka sveštenik za nju izvrši obred očišćenja i biće čista.“

13 Gospod je rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Ako se nekom čoveku na koži tela pojavi osip, krasta ili mrlja, i izgleda da je koža njegovog tela zaražena gubom, onda neka se dovede kod sveštenika Arona ili kod jednog od njegovih sinova sveštenika. **3** Neka sveštenik pregleda obolelo mesto na koži njegovog tela. Ako je dlaka na obolelom mestu pobelela i izgleda da je to mesto dublje od kože njegovog tela, to je guba. Neka sveštenik pregleda obolelo mesto i neka tog čoveka proglasi nečistim. **4** Ali ako je mrlja na koži njegovog tela bela i ne izgleda dublja od kože i dlaka na njoj nije pobelela, neka sveštenik takvog smesti u karantin na sedam dana. **5** Sedmog dana neka ga pregleda i ako izgleda da se bolest zaustavila, da se nije proširila po koži, neka ga ostavi u karantinu još sedam dana.

6 Sedmog dana neka ga sveštenik po drugi put pregleda i ako je obolelo mesto izbledelo i bolest se nije proširila po koži, neka proglasi tog čoveka čistim. To je bila krasta. Neka on opere svoju odeću i biće čist. **7** Ali ako se krasta proširila po koži nakon što se pokazao svešteniku i ovaj ga proglasio čistim, neka se i drugi put pokaže svešteniku. **8** Neka ga sveštenik pregleda i ako se krasta proširila po koži, neka ga proglasi nečistim. To je guba.

9 Ako se na čoveku pojavi guba, neka ga dovedu kod sveštenika. **10** Neka ga sveštenik pregleda. Ako po koži bude beo osip i ako je dlaka pobelela, a na mestu gde je osip pojavila se otvorena rana, **11** to je stara guba na koži njegovog tela. Neka ga sveštenik proglasi nečistim. Nema potrebe da ga smesti u karantin jer je nečist. **12** Ako guba očigledno izbije po koži i pokrije svu bolesnikovu kožu, od glave do pete, sve što sveštenikove oči vide, **13** i sveštenik ga pregleda i vidi da je guba prekrila celo njegovo telo, neka ga proglasi čistim. Pošto je sve pobelelo, on je čist. **14** Ali onog dana kad se na njemu pojavi otvorena rana, biće nečist. **15** Neka sveštenik pogleda otvorenu ranu i neka ga proglasi nečistim. Otvorena rana je nečista. To je guba. **16** Ali ako otvorena rana zaraste i postane bela, neka taj čovek dođe kod sveštenika. **17** Neka ga sveštenik pregleda i ako je obolelo mesto pobelelo, neka ga proglasi čistim. On je čist.

18 Ako se nekome na koži pojavi čir pa zatim zaceli, **19** a na mestu čira se pojavi beo osip ili crvenkastobela mrlja, neka se taj čovek pokaže svešteniku. **20** Neka ga sveštenik pregleda i ako izgleda da su tragovi bolesti dublji od kože i ako je dlaka na tom mestu pobelela, neka ga sveštenik proglasi nečistim. To je guba. Izbila je u čiru. **21** Ali ako sveštenik pregleda to mesto i vidi da na njemu nema bele dlake, da nije dublje od kože i da je bledo, neka ga sveštenik smesti u karantin na sedam dana. **22** Ako se čir očigledno proširio po koži, neka ga sveštenik proglasi nečistim. To je bolest. **23** Ali ako mrlja ostane na svom mestu i ne proširi se, onda je to upala

od čira. Neka ga sveštenik proglasi čistim.

24 Ako neko na koži tela ima opekotinu i
na živom mesu opekotine nastane crvenka-
stobela ili bela mrlja, **25** neka sveštenik pre-
gleda to mesto. Ako je dlaka na mrlji pobelela
i izgleda da je mrlja dublja od kože, to je
guba. Izbila je u opekotini i neka sveštenik
takvog proglasi nečistim. To je guba. **26** Ali
ako sveštenik pregleda to mesto i vidi da na
mrlji nema bele dlake, da nije dublja od kože
i da je bleda, neka takvog smesti u karantin
na sedam dana. **27** Sedmog dana neka ga
sveštenik pregleda. Ako se mrlja očigledno
širi po koži, neka ga proglasi nečistim. To je
guba. **28** Ali ako mrlja ostane na svom mestu
i ne proširi se po koži i bleda je, onda je to
otok od opekotine. Neka ga sveštenik pro-
glasi čistim, jer je to upala od opekotine.

29 Ako se muškarcu ili ženi pojavi neka
bolest na glavi ili na bradi, **30** neka sveštenik
pogleda to mesto. Ako izgleda da je dublje od
kože i ako je dlaka na njemu žuta i retka, neka
sveštenik takvog proglasi nečistim. To je ne-
prirodno opadanje dlake. To je guba na glavi
ili na bradi. **31** Ali ako sveštenik pogleda
mesto s kog neprirodno opada dlaka i ono ne
izgleda dublje od kože i na njemu nema crne
dlake, neka onoga kome opada dlaka smesti
u karantin na sedam dana. **32** Sedmog dana
neka sveštenik pregleda mesto s kog nepri-
rodno opada dlaka. Ako se ono nije proširilo
i na njemu se nije pojavila žuta dlaka i izgleda
da mesto s kog opada dlaka nije dublje od
kože, **33** neka se takav obrije, ali mesto s kog
neprirodno opada dlaka neka ne brije. Neka
sveštenik onoga kome opada dlaka ponovo
smesti u karantin na sedam dana.

34 Sedmog dana neka sveštenik pregleda
mesto s kog neprirodno opada dlaka. Ako se
to mesto nije proširilo po koži i izgleda da
nije dublje od kože, neka takvog proglasi
čistim, a on neka opere svoju odeću i biće
čist. **35** Ali ako se neprirodno opadanje dlake
očigledno širi po koži nakon što je proglašen
čistim, **36** neka ga sveštenik pregleda. Ako se
neprirodno opadanje dlake proširilo po koži,
sveštenik neka ne traži žute dlake taj čovek je
nečist. **37** Ali ako se vidi da je neprirodno o-
padanje dlake prestalo i da je na tom mestu
izrasla crna dlaka, neprirodno opadanje dlake
je izlečeno. On je čist i neka ga sveštenik pro-
glasi čistim.

38 Ako se muškarcu ili ženi na telu pojave
mrlje, i ako su te mrlje bele, **39** neka ih sveš-
tenik pregleda. Ako su mrlje na koži njihovog
tela blede, to je bezazlen osip. Izbio je na
koži. Čovek je čist.

40 Ako čoveku opadne kosa s glave, to je
ćelavost. On je čist. **41** Ako mu spreda o-
padne kosa s glave, to je ćelavost na čeonom
delu. On je čist. **42** Ali ako na ćelavom delu
temena ili čela izbije nešto crvenkastobelo, to
je guba koja izbija na ćelavom delu temena ili
čela. **43** Neka ga sveštenik pregleda i ako je
na ćelavom delu temena ili čela crvenkasto-
beli osip koji liči na gubu na koži tela, **44** on
je gubav. Nečist je. Neka ga sveštenik pro-
glasi nečistim. Bolest mu je na glavi. **45** Gu-
bavac na kom je ta bolest neka nosi pocepanu
odeću i neka ide gologlav. Neka pokrije usta
i viče: 'Nečist, nečist!' **46** Sve dane dok je
bolest na njemu biće nečist. Nečist je. Neka
živi odvojeno. Njegovo prebivalište neka
bude izvan logora.

47 Ako se guba pojavi na vunenoj ili lane-
noj odeći, **48** na osnovi ili na potki od lana ili
od vune, ili na koži ili na bilo čemu što je
napravljeno od kože, **49** i ako se žućkastoze-
lena ili crvenkasta mrlja od gube pojavi na o-
deći ili na koži ili na osnovi ili na potki ili na
bilo kakvom predmetu od kože, to je guba, i
treba da se pokaže svešteniku. **50** Neka sveš-
tenik pogleda stvar na kojoj je guba i neka za-
brani pristup toj stvari na sedam dana. **51** Ako
sedmog dana vidi da se guba proširila po o-
deći ili po osnovi ili po potki ili po koži, po
bilo kakvom predmetu od kože, to je zarazna
guba. To je nečisto. **52** Neka on spali odeću
ili osnovu ili potku od vune ili od lana, ili bilo
kakav predmet od kože na kojem se pojavila

guba, jer je to zarazna guba. Neka se to spali
vatrom.

53 Ali ako sveštenik pogleda i vidi da se
guba nije proširila ni po odeći ni po osnovi ni
po potki ni po bilo kakvom predmetu od kože,
54 neka da uput da operu ono na čemu je
guba, i neka zabrani pristup tome na još se-
dam dana. **55** Neka sveštenik pogleda gubu
nakon što ta stvar bude oprana, i ako guba
nije promenila svoj izgled, iako se nije proši-
rila, to je nečisto. To spali vatrom. Bolest je
zahvatila to parče s donje ili s gornje strane.

56 Ali ako sveštenik pogleda i vidi da je
bolest izbledela nakon pranja, neka iscepa taj
deo od odeće ili od kože ili od osnove ili od
potke. **57** Ali ako se još uvek pojavljuje na
odeći ili na osnovi ili na potki ili na bilo
kakvom predmetu od kože, onda guba po-
novo izbija. Spali vatrom sve ono na čemu je
guba. **58** A odeću ili osnovu ili potku ili bilo
kakav predmet od kože koji si oprao i s kojeg
je nestala guba, operi i drugi put i biće čisto.

59 To je zakon o gubi na odeći od vune ili
od lana, na osnovi ili na potki, ili na bilo
kakvom predmetu od kože, zakon na osnovu
kog se neka stvar može proglasiti čistom ili
nečistom.“

14 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Ovo
je zakon za gubavca na dan kada bude
proglašen čistim, kada treba da se do-
vede kod sveštenika. **3** Neka sveštenik izađe
izvan logora i neka ga pregleda. Ako je guba
na gubavcu izlečena, **4** neka ga sveštenik u-
puti da za svoje očišćenje uzme dve žive čiste
ptice, kedrovinu, skerletnu tkaninu i isop. **5**
Neka sveštenik da uput da se jedna ptica za-
kolje nad zemljanom posudom u kojoj je
voda sa izvora. **6** Neka zatim uzme živu pticu,
kedrovo drvo, skerletnu tkaninu i isop, pa
neka sve to zajedno sa živom pticom umoči u
krv ptice zaklane nad vodom sa izvora. **7**
Onda neka time sedam puta poškropi onoga
ko se čisti od gube i neka ga proglasi čistim,
a živu pticu neka pusti u polje.

8 Onaj ko se čisti neka opere svoju odeću,
obrije sve dlake i okupa se u vodi i biće čist.
Zatim može da uđe u logor, ali neka stanuje
izvan svog šatora sedam dana. **9** Sedmog
dana neka obrije svu kosu, bradu i obrve.
Neka obrije sve dlake, i neka opere svoju o-
deću i okupa se u vodi, i biće čist.

10 Osmog dana neka uzme dva muška
jagnjeta bez mane i jedno žensko jagnje bez
mane, do godinu dana, i tri desetine efe finog
brašna kao prinos od žita zamešen s uljem i
jedan log* ulja. **11** Sveštenik koji ga progla-
šava čistim neka onoga ko se čisti, zajedno s
tim stvarima, postavi pred Gospoda na ulaz u
šator od sastanka. **12** Neka sveštenik uzme
jedno muško jagnje i prinese ga kao žrtvu za
prestup zajedno s logom ulja, i neka to obrće
tamo i amo kao obrtani prinos pred Gospo-
dom. **13** Neka muško jagnje zakolje na mestu
gde se redovno kolje žrtva za greh i žrtva pa-
ljenica, na svetom mestu, jer žrtva za prestup,
kao i žrtva za greh, pripada svešteniku. To je
nešto najsvetije.

14 Neka sveštenik uzme malo krvi od
žrtve za prestup i stavi je na resu desnog uha
onoga ko se čisti, na palac njegove desne ruke
i na palac desne noge. **15** Neka sveštenik
uzme od loga ulja i izlije ga na dlan svoje leve
ruke. **16** Neka umoči desni prst u ulje koje je
na njegovom levom dlanu pa neka uljem sa
svog prsta sedam puta poškropi pred Gospo-
dom. **17** A od preostalog ulja koje mu je na
dlanu neka sveštenik stavi na resu desnog uha
onoga ko se čisti i na palac njegove desne
ruke i na palac desne noge, povrh krvi žrtve
za prestup. **18** Ulje koje mu je preostalo na
dlanu neka stavi na glavu onome ko se čisti.
Tako će sveštenik za njega izvršiti obred o-
čišćenja pred Gospodom.

* **14:10** Log iznosi 0,31 litra. Vidi dodatak na kraju knjige.

19 Neka sveštenik prinese žrtvu za greh i
neka izvrši obred očišćenja za onoga ko se
čisti od svoje nečistoće, a posle toga neka za-
kolje žrtvu paljenicu. **20** Neka sveštenik pri-
nese žrtvu paljenicu i prinos od žita na oltaru,
i neka sveštenik za njega izvrši obred očišće-
nja, i čovek će biti čist.

21 Ali ako je siromašan i nema dovoljno
novca za sve to, onda neka uzme jedno muško
jagnje kao žrtvu za prestup za obrtani prinos,
kako bi se za njega izvršilo pomirenje, dese-
tinu efe finog brašna zamešenog s uljem kao
prinos od žita, jedan log ulja, **22** i dve grlice
ili dva mlada goluba, prema svojim moguć-
nostima, jedno kao žrtvu za greh, a drugo kao
žrtvu paljenicu. **23** Osmog dana neka ih do-
nese svešteniku na ulaz u šator od sastanka
pred Gospodom, da bi bio proglašen čistim.

24 Neka sveštenik uzme jagnje za žrtvu za
prestup i log ulja, pa neka ih obrće tamo i amo
kao obrtani prinos pred Gospodom. **25** Neka
sveštenik zakolje jagnje za žrtvu za prestup, i
neka uzme malo krvi od žrtve za prestup i
stavi je na resu desnog uha onoga ko se čisti i
na palac njegove desne ruke i na palac desne
noge. **26** Neka sveštenik izlije malo ulja na
dlan svoje leve ruke. **27** Desnim prstom neka
uzme ulje što mu je na levom dlanu, pa neka
sedam puta poškropi pred Gospodom. **28**
Neka sveštenik od ulja koje mu je na dlanu
stavi na resu desnog uha onoga ko se čisti i na
palac njegove desne ruke i na palac desne
noge, povrh krvi žrtve za prestup. **29** A ulje
koje mu je preostalo na dlanu neka stavi na
glavu onoga ko se čisti da bi za njega izvršilo
pomirenje pred Gospodom.

30 Neka prinese jednu od grlica ili jednog
od mladih golubova, ono što je mogao da o-
bezbedi, **31** jedno što je uspeo da obezbedi
kao žrtvu za greh, a drugo kao žrtvu paljenicu
zajedno sa prinosom od žita. Neka sveštenik
za onoga ko se čisti izvrši obred očišćenja
pred Gospodom.

32 To je zakon za onoga koji boluje od
gube, a ko nema novca da obezbedi sve što je
potrebno da bi bio proglašen čistim.“

33 Gospod je rekao Mojsiju i Aronu: **34**
„Kada dođete u hanansku zemlju, koju vam
ja dajem, i ja pustim gubu na neku kuću u
zemlji koju zauzmete, **35** onda neka onaj čija
je kuća dođe i javi to svešteniku: ‘U kući mi
se pojavilo nešto što izgleda kao bolest.’ **36**
Neka sveštenik naredi da se kuća isprazni pre
nego što on dođe da pogleda bolest, da ne bi
proglasio nečistim sve što je u kući. Posle
toga sveštenik neka dođe da pregleda kuću.
37 Ako pri pregledu ustanovi da se bolest na-
lazi na zidovima kuće, i to u obliku žućkasto-
zelenih ili crvenkastih udubljenja i da ona
izgledaju dublje od površine zida, **38** neka
sveštenik izađe iz kuće na vrata i neka zabrani
pristup u kuću sedam dana.

39 Sedmog dana neka sveštenik opet dođe
i pregleda kuću. Ako se bolest proširila po zi-
dovima kuće, **40** neka sveštenik naredi da se
izvadi kamenje na kom je bolest i da se baci
izvan grada na neko nečisto mesto. **41** I neka
da uput da se cela kuća iznutra ostruže i da se
glineni malter koji su skinuli prospe izvan
grada na neko nečisto mesto. **42** Neka uzmu
drugo kamenje i uglave ga tamo gde je bilo
pređašnje. Neka da uput da se uzme drugi gli-
neni malter i da se kuća ponovo omalteriše.

43 Ako se bolest ipak vrati i izbije u kući
nakon što je kamenje bilo izvađeno i kuća
ostrugana i ponovo omalterisana, **44** neka
sveštenik dođe i pregleda kuću. Ako se bolest
proširila po kući, onda je to zarazna guba na
kući. Kuća je nečista. **45** Neka izda nalog da
se kuća sruši i da se njeno kamenje, drvna
građa i sav glineni malter odnese izvan grada
na neko nečisto mesto. **46** Svako ko uđe u
kuću bilo kog dana dok je zabranjen pristup u
nju, biće nečist do večeri. **47** Svako ko u toj
kući legne neka opere svoju odeću, i svako ko
u toj kući jede neka opere svoju odeću.

48 Ali ako sveštenik dođe i pregleda kuću
pa vidi da se bolest nije proširila po njoj na-
kon što je bila omalterisana, neka je proglasi
čistom, jer je bolest izlečena. **49** Da bi kuću

očistio od greha neka uzme dve ptice, kedrovinu, skerletnu tkaninu i isop. **50** Neka jednu pticu zakolje nad zemljanom posudom u kojoj je voda sa izvora. **51** Neka uzme kedrovinu, isop, skerletnu tkaninu i živu pticu i neka sve to umoči u krv zaklane ptice i u vodu sa izvora, pa neka time poškropi prema kući sedam puta. **52** Neka kuću očisti od greha krvlju ptice, vodom sa izvora, živom pticom, kedrovinom, isopom i skerletnom tkaninom. **53** Neka pusti živu pticu izvan grada u polje, i neka za kuću izvrši obred očišćenja, i biće čista.

54 To je zakon za svaku vrstu gube, za neprirodno opadanje dlake, **55** za gubu na odeći i na kući, **56** za osip, kraste i mrlje na koži, **57** da se narod pouči i da zna kada je nešto nečisto, a kada je čisto. To je zakon o gubi.“

15 Gospod je još rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Kažite Izraelovim sinovima i recite im: ‘Kad neki čovek ima izliv iz polnog organa, on je nečist. **3** U ovome je njegova nečistoća ako ima taj izliv: bilo da mu iz polnog organa teče izliv, bilo da mu je izliv iz polnog organa onemogućen, njegova nečistoća je na njemu.

4 Svaka postelja na koju legne onaj ko ima izliv biće nečista, i sve na šta sedne biće nečisto. **5** Čovek koji dotakne njegovu postelju neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri. **6** Svako ko sedne na ono na čemu je sedeo onaj ko ima izliv neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri. **7** Svako ko dotakne telo onoga ko ima izliv neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri. **8** Ako onaj ko ima izliv pljune na nekoga ko je čist, neka taj opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri. **9** Svako sedlo na kom je sedeo onaj ko ima izliv biće nečisto. **10** Svako ko dotakne nešto što je bilo pod njim biće nečist do večeri. Onaj ko to ponese neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri. **11** Svako koga dotakne onaj ko ima izliv, ne opravši ruke u vodi, neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri. **12** Zemljana posuda koju dotakne onaj ko ima izliv neka se razbije, a svaka drvena posuda neka se opere vodom.

13 Ako se onaj ko ima izliv očisti od svog izliva, neka izbroji sedam dana za svoje očišćenje. Neka opere svoju odeću i okupa svoje telo u vodi sa potoka, i biće čist. **14** Osmog dana neka uzme dve grlice ili dva mlada goluba, pa neka dođe pred Gospoda na ulaz u šator od sastanka i preda ih svešteniku. **15** Neka ih sveštenik prinese, jedno kao žrtvu za greh, a drugo kao žrtvu paljenicu, i neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja pred Gospodom zbog njegovog izliva.

16 Ako je čovek imao tečenje semena, neka celo telo okupa u vodi i neka bude nečist do večeri. **17** Svaka odeća i svaka koža na koju bi isteklo seme neka se opere vodom i neka bude nečista do večeri.

18 Ako čovek legne sa ženom i tako izbaci seme, neka se oboje okupaju u vodi i neka budu nečisti do večeri.

19 Ako žena ima krvarenje, izliv krvi iz svog tela, neka zbog mesečnog ciklusa bude nečista sedam dana. Svako ko je dotakne biće nečist do večeri. **20** Na šta god legne dok je zbog mesečnog ciklusa nečista biće nečisto, i sve na šta sedne biće nečisto.

21 Svako ko dotakne njenu postelju neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri. **22** Svako ko dotakne bilo šta na čemu je ona sedela neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri. **23** Ako je sedela na postelji ili na nečem drugom, tada će onaj ko to dotakne biti nečist do večeri. **24** Ako čovek legne s njom i nečistoća zbog njenog mesečnog ciklusa dođe na njega, neka bude nečist sedam dana, i svaka postelja na koju on legne biće nečista.

25 Ako žena ima krvarenje mnogo dana, izvan uobičajenog vremena svoje nečistoće

zbog mesečnog ciklusa, ili ako krvarenje traje
duže od razdoblja njene nečistoće zbog
ciklusa, svi dani u kojima je nečista zbog
krvarenja biće kao i dani njene nečistoće zbog
mesečnog ciklusa. Ona je nečista. **26** Za
svaku postelju na koju legne bilo kog dana
dok ima krvarenje važi isto što i za postelju u
vreme njene nečistoće zbog mesečnog
ciklusa. Sve na šta sedne biće nečisto kao što
je nečisto i za vreme njene nečistoće zbog
mesečnog ciklusa. **27** Svako ko ih dotakne
biće nečist. On neka opere svoju odeću, o-
kupa se u vodi i neka bude nečist do večeri.

28 Ali ako se ona očistila od svog krvare-
nja, neka izbroji sedam dana, a posle toga
biće čista. **29** Osmog dana neka uzme dve
grlice ili dva mlada goluba i donese ih sveš-
teniku na ulaz u šator od sastanka. **30** Svešte-
nik neka jedno prinese kao žrtvu za greh, a
drugo kao žrtvu paljenicu. Neka sveštenik za
nju izvrši obred očišćenja pred Gospodom
zbog njenog nečistog krvarenja.

31 Odvraćajte Izraelove sinove od njihove
nečistoće, da ne umru u svojoj nečistoći zato
što su oskrnavili moj sveti šator, koji je među
njima.

32 To je zakon za čoveka koji ima izliv,
za čoveka koji ima tečenje semena iz svog
tela, pa je zbog toga postao nečist, **33** za ženu
koja je nečista zbog mesečnog ciklusa, za
svakoga ko ima izliv, bilo da je muško ili žen-
sko, i za čoveka koji legne s nečistom že-
nom.’“

16 Gospod se obratio Mojsiju posle smrti
dvojice Aronovih sinova, koji su
umrli zato što su nedostojno pristupili
pred Gospoda. **2** Gospod je rekao Mojsiju:
„Kaži svom bratu Aronu da ne sme u svako
doba da ulazi u sveto mesto iza zavese, pred
poklopac koji je na kovčegu, da ne pogine.
Jer ja ću biti prisutan u oblaku koji će se vi-
deti nad poklopcem.

3 Neka Aron ulazi u sveto mesto s ovim: s
juncem za žrtvu za greh i s ovnom za žrtvu
paljenicu.“ **4** Neka obuče svetu dugu haljinu
od lana, neka na sebi ima lanene pantalone,
neka se opaše lanenim pojasom i oko glave
omota laneni turban. To je sveta odeća. Neka
okupa svoje telo u vodi i obuče tu odeću.

5 A od zbora Izraelovih sinova neka uzme
dva muška jareta za žrtvu za greh i jednog
ovna za žrtvu paljenicu.

6 Neka Aron prinese junca koji je određen
za njega kao žrtva za greh, i neka izvrši obred
očišćenja za sebe i svoj dom.

7 Neka uzme dva jarca i postavi ih pred
Gospoda na ulaz u šator od sastanka. **8** Neka
Aron baci žreb za ta dva jarca, jedan žreb za
Gospoda, a drugi žreb za Azazela.* **9** Neka A-
ron prinese jarca na kog je pao žreb za
Gospoda, i neka taj jarac bude žrtva za greh,
10 a jarca na kog je pao žreb za Azazela neka
živog postavi pred Gospoda da se nad njim
obavi pomirenje* i pošalje ga Azazelu u pusti-
nju.

11 Neka Aron prinese junca koji je odre-
đen za njega kao žrtva za greh, i neka izvrši
obred očišćenja za sebe i svoj dom. Neka za-
kolje junca koji je određen za njega kao žrtva
za greh.

12 Neka uzme kadionicu punu užarenog
ugljevlja s vatre na oltaru koji je pred Gospo-
dom, i obe šake pune finog mirisnog kâda, i

---

* **16:8** Tačno značenje imena „Azazel“ nije poznato. Taj izraz se koristi kada je reč o jarcu na koga su, na završetku službe za Dan očišćenja, polagani pokajani gresi, nakon čega je odvođen u pustinju.
Prema drevnim izvorima, Azazel je bio personifikacija nečistote, vođa pobunjenih anđela, koji je pripadao klasi „seirim“ kozolikih pustinjskih demona (džina).
Prema tipologiji zemaljske svetinje, polaganje pokajanih greha na njihovog uzročnika – Sotonu, desiće se nakon završetka antitipskog Dana pomirenja ili Istražnog Božjeg suda. Nakon Drugog Hristovog dolaska, Sotona će biti ograničen na opustošenoj zemlji za vreme milenijuma (vidi Otkr. 20:13), a zatim će uslediti Izvršni sud i kazna drugom večnom smrću (Otk. 20:7-15).

* **16:10** Hebrejski pojam „kipur“ sadrži u sebi konotacije prihvatišta, pokrivanja, zaklona.

neka ih unese iza zavese. **13** Neka stavi kâd
na vatru pred Gospodom da oblak od kâda
prekrije poklopac kovčega koji je na Svedo-
čanstvu, da ne pogine.

14 Neka uzme malo krvi od junca i poš-
kropi svojim prstom pred poklopcem na
istočnoj strani, neka krvlju sa svog prsta poš-
kropi sedam puta pred poklopcem.

15 Neka zakolje jarca koji je određen za
žrtvu za greh naroda, i neka unese njegovu
krv iza zavese pa neka s njegovom krvlju u-
čini isto što je učinio s krvlju junca. Neka
njome poškropi prema poklopcu i pred
poklopcem.

16 Tako će izvršiti obred očišćenja za
sveto mesto zbog nečistoća Izraelovih sinova,
zbog njihovih prestupa koje su počinili u
svim svojim gresima. Tako neka uradi za ša-
tor od sastanka koji se nalazi među njima,
usred njihovih nečistoća.

17 Nijedan drugi čovek ne sme da bude u
šatoru od sastanka otkad on uđe da izvrši
obred pomirenja u svetom mestu pa sve dok
ne izađe. Neka izvrši pomirenje za sebe i za
svoj dom i za celi izraelski zbor. **18** Zatim
neka izađe k oltaru koji je pred Gospodom i
izvrši obred očišćenja za oltar. Neka uzme
malo krvi od junca i malo krvi od jarca i stavi
je na rogove sa svih strana oltara. **19** Neka
krvlju sa svog prsta poškropi po njemu sedam
puta i očisti ga i posveti ga od nečistoća Izra-
elovih sinova.

20 Kada izvrši obred očišćenja za sveto
mesto, šator od sastanka i oltar, neka dovede
živog jarca. **21** Neka Aron položi obe ruke na
glavu živog jarca i prizna nad njim svu kri-
vicu Izraelovih sinova i sve njihove prestupe
koje su počinili u svim svojim gresima. Neka
ih stavi na glavu jarca i pošalje ga u pustinju
rukom čoveka koji je spreman da ga odvede.
22 Tako će jarac na sebi odneti sve njihove
prestupe u pustu zemlju. Neka pošalje jarca u
pustinju.

23 Neka Aron uđe u šator od sastanka i
skine lanenu odeću koju je obukao kada je u-
lazio u sveto mesto, i neka je tamo ostavi. **24**
Neka okupa svoje telo u vodi na svetom
mestu, obuče svoju odeću i izađe, pa neka pri-
nese svoju žrtvu paljenicu i žrtvu paljenicu za
narod, i neka izvrši obred očišćenja za sebe i
za narod. **25** Salo žrtve za greh neka spali na
oltaru.

26 Onaj ko je odveo jarca za Azazela neka
opere svoju odeću i okupa svoje telo u vodi i
posle toga može da uđe u logor.

27 A junca za žrtvu za greh i jarca za žrtvu
za greh, čija je krv unesena da bi se izvršio
obred pomirenja u svetilištu, da odnesu izvan
logora, i neka spale vatrom njihovu kožu, nji-
hovo meso i balegu. **28** Onaj ko je to spalio
neka opere svoju odeću i okupa svoje telo u
vodi i posle toga može da uđe u logor.

29 Ovo neka vam služi kao trajna
odredba: sedmog meseca, desetog dana u me-
secu ponizite svoje duše[*] i ne radite nikakav
posao, ni onaj ko je poreklom Izraelac ni stra-
nac koji živi među vama. **30** Jer će se tog dana
za vas vršiti obred očišćenja da biste bili pro-
glašeni čistima. Bićete čisti pred Gospodom
od svih svojih greha. **31** To vam je Šabat, dan
potpunog odmora, i tog dana ponizite svoje
duše. To je trajna odredba.

32 Sveštenik koji bude pomazan i opuno-
moćen da kao naslednik svog oca služi kao
sveštenik, neka izvrši obred očišćenja i neka
obuče lanenu odeću. To je sveta odeća. **33**
Neka izvrši obred očišćenja za sveto sveti-
lište, za šator od sastanka i za oltar; i za sveš-
tenike i za ceo zbor neka izvrši obred očišće-
nja. **34** To neka vam služi kao trajna odredba,
da se jednom godišnje vrši obred pomirenja
za Izraelove sinove zbog svih njihovih
greha.“

On je učinio upravo kako je Gospod

[*] **16:29** Termin „ponizite svoje duše“ odnosi se na post i slične izraze kajanja zbog greha.

uputio Mojsija.

17 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelovim sinovima: ‘Evo uputa koji je dao Gospod: **3** Svaki čovek od Izraelovog doma koji u logoru ili izvan logora zakolje goveče ili ovcu ili kozu, **4** a da ih nije doveo na ulaz u šator od sastanka da ih prinese kao žrtvu Gospodu pred Gospodnjim šatorom, taj čovek biće kriv za krv. On je prolio krv i neka se zato istrebi iz svog naroda, **5** da bi Izraelovi sinovi dovodili životinje koje su do sada klali u polju. Neka ih dovedu Gospodu na ulaz u šator od sastanka, kod sveštenika, i neka ih prinesu Gospodu kao žrtve pomirenja. **6** Neka sveštenik krvlju poškropi Gospodu oltar na ulazu u šator od sastanka, a salo neka spali na ugodan miris Gospodu. **7** Neka više ne prinose svoje žrtve demonima u obliku runjavog jarca za kojim bludniče. To će vam biti trajna odredba iz naraštaja u naraštaj.’

8 I reci im: ‘Svaki čovek od Izraelovog doma ili stranac koji živi među vama, koji prinese žrtvu paljenicu ili drugu žrtvu, **9** a da je nije doveo na ulaz u šator od sastanka da je prinese Gospodu, taj čovek neka se istrebi iz svog naroda.

10 Ako bi neko od Izraelovog doma ili neki stranac koji živi među vama jeo bilo kakvu krv, ja ću okrenuti svoje lice protiv duše koja bude jela krv i istrebiću je iz njenog naroda. **11** Jer duša* tela je u krvi i ja sam vam je odredio za oltar da se vrši pomirenje vaših duša, jer je krv ta koja vrši pomirenje.* **12** Zato sam rekao Izraelovim sinovima: ‘Nijedna duša među vama neka ne jede krv i nijedan stranac koji živi među vama ne sme da jede krv.’

13 Svaki čovek od Izraelovih sinova ili stranac koji živi među vama koji ulovi neku divljač ili pticu, koja može da se jede, neka joj ispusti krv i zatrpa je zemljom. **14** Jer je duša svakog tela njegova krv, zato što je duša u njoj. Zato sam rekao Izraelovim sinovima: ‘Ne smete jesti krv nijednog tela, jer je duša svakog tela njegova krv. Ko je god bude jeo biće istrebljen.’ **15** Svaka duša koja bude jela ono što je već uginulo ili nešto što je rastrgla zver, bilo da je to onaj ko je poreklom Izraelac ili stranac, neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečista do večeri; posle će biti čista. **16** Ali ako ne opere odeću i ne okupa svoje telo, onda će odgovarati za svoj prestup.’“

18 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelovim sinovima i reci im: ‘Ja sam Gospod, vaš Bog. **3** Ne činite ono što se čini u egipatskoj zemlji, u kojoj ste živeli, i ne činite ono što se čini u hananskoj zemlji, u koju vas vodim, i ne živite po njihovim odredbama. **4** Po mojim zakonima postupajte i moje odredbe držite, i po njima živite. Ja sam Gospod, vaš Bog. **5** Držite moje odredbe i moje zakone, jer one znače život onome ko ih drži. Ja sam Gospod.

6 Niko od vas neka ne pristupa bliskom rođaku da otkrije njegovu golotinju. Ja sam Gospod. **7** Ne otkrivaj golotinju svog oca ni golotinju svoje majke. Ona ti je majka. Ne otkrivaj njenu golotinju.

8 Ne otkrivaj golotinju žene svog oca. To je golotinja tvog oca.

9 Ne otkrivaj golotinju svoje sestre, kćeri svog oca ili kćeri svoje majke, bilo da je ona rođena u istoj kući ili van nje.

10 Ne otkrivaj golotinju kćeri svog sina ili kćeri svoje kćeri, jer je to tvoja golotinja.

11 Ne otkrivaj golotinju kćeri žene svog oca, koja je potomak tvog oca, jer ti je ona sestra.

12 Ne otkrivaj golotinju sestre svog oca. Ona je u krvnom srodstvu s tvojim ocem.

* **17:11** Ili „život,“ *nefeš* na hebrejskom.
* **17:11** Uporedi sa Mar. 14:24; Rim. 5:9; Efes. 1:7; Kol. 1:14; Jev. 9:22; Otk. 12:11.

13 Ne otkrivaj golotinju sestre svoje majke, jer je u krvnom srodstvu s tvojom majkom.

14 Ne otkrivaj golotinju brata svog oca: ne pristupaj njegovoj ženi. Ona ti je strina.

15 Ne otkrivaj golotinju svoje snahe. Ona je žena tvog sina. Ne otkrivaj njenu golotinju.

16 Ne otkrivaj golotinju žene svog brata. To je golotinja tvog brata.

17 Ne otkrivaj golotinju žene i njene kćeri, ne uzimaj kćer njenog sina ni kćer njene kćeri, da otkriješ njenu golotinju. Oni su u krvnom srodstvu. To bi bilo besramno.

18 Dok ti je žena živa, ne uzimaj uz nju i njenu sestru da joj bude suparnica i da otkriješ njenu golotinju.

19 Ne pristupaj ženi da bi otkrio njenu golotinju dok je nečista zbog svog mesečnog ciklusa.

20 Ne lezi sa ženom svog bližnjeg da time ne postaneš nečist.

21 Ne dozvoli da iko od tvog potomstva bude prinesen kao žrtva Molohu. Ne skrnavi na taj način ime svog Boga. Ja sam Gospod. **22** Ne lezi s muškarcem* kao što ležeš sa ženom. To bi bilo gadno.

23 Ne lezi sa životinjom da time ne postaneš nečist. Žena ne sme da stane pred životinju da ima odnose s njom. To bi bilo protivprirodno.

24 Nemojte se onečistiti ničim takvim, jer su se svim tim onečistili narodi koje teram ispred vas. **25** Zato je zemlja nečista, i ja ću je pohoditi za izopačenost na njoj, pa će zemlja izbljuvati svoje stanovnike. **26** A vi držite moje odredbe i moje zakone, i ne činite nijednu od svih tih gadnih stvari; neka ih ne čini ni onaj ko je poreklom Izraelac ni stranac koji živi među vama. **27** Jer sve te gadne stvari čine ljudi koji su u tu zemlju došli pre vas, i zato je zemlja nečista. **28** Tada vas zemlja neće izbljuvati zato što ste je oskrnavili, kao što će izbljuvati narode koji su tamo došli pre vas. **29** Ako neko učini bilo koju od svih tih gadnih stvari, duše koje to čine neka budu istrebljene iz svog naroda. **30** Pazite na moje upute i nipošto ne vršite neku od gadnih uredbi koje su se praktikovale pre vas, da se njima ne onečistite. Ja sam Gospod, vaš Bog.'“

19

Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži celom zboru Izraelovih sinova i reci im: 'Budite sveti, jer sam ja svet, ja Gospod, vaš Bog.

3 Svako od vas neka se boji svoje majke i svog oca. I držite moje subote. Ja sam Gospod, vaš Bog. **4** Ne obraćajte se bezvrednim bogovima i ne pravite sebi livene bogove. Ja sam Gospod, vaš Bog.

5 Ako prinosite Gospodu žrtvu pomirnicu, prinesite je tako da steknete njegovu naklonost. **6** Neka se žrtva jede onog dana kad se prinosi i odmah sutradan, a ono što ostane do trećeg dana neka se spali vatrom. **7** Ako bi se ona ipak jela trećeg dana, onda je to nešto nečisto. Žrtva neće biti prihvaćena. **8** Onaj ko je bude jeo odgovaraće za svoj prestup, jer je oskrnavio ono što je Gospodu sveto. Ta duša neka se istrebi iz svog naroda.

9 Kada budete imali žetvu na svojoj zemlji, ne žanjite do samog kraja svoju njivu i ne kupite pabirke posle žetve. **10** Isto tako, ne skupljajte ono što ostane u vinogradu i ne kupite grožđe koje je popadalo u vašem vinogradu. Ostavite ih nevoljniku i strancu. Ja sam Gospod, vaš Bog.

11 Ne kradite i ne varajte, i ne budite nepošteni prema svom bližnjem. **12** Ne kunite se mojim imenom kad govorite laž, da tako ne oskrnavite ime svog Boga. Ja sam Gospod. **13** Ne obmanjuj svog bližnjeg i ne otimaj tuđe. Najamnikova plata neka ne ostane kod tebe preko noći do jutra.

* **18:22** Vidi takođe 1. Mojsijeva 19:4.5; 3. Mojsijeva 20:13; 5. Mojsijeva 23:17; Juda 1:7; Rimljanima 1:26-32; 1. Korinćanima 6:9; 1. Timoteju 1:9-10.

14 Ne proklinji gluvog i ne stavljaj pred slepog nešto da se spotakne. Boj se svog Boga. Ja sam Gospod.

15 Ne sudite nepravedno. Ne budi pristrastan prema neznatnima, i nemoj davati prednost uvaženima. Po pravdi sudi svom bližnjem.

16 Ne širi klevetu po svom narodu. Ne ustaj da proliješ krv svog bližnjeg. Ja sam Gospod.

17 Ne mrzi svog brata u svom srcu. Dužan si da ukoriš svog bližnjeg da ne bi nosio greh zajedno s njim.

18 Ne osvećuj se i ne budi kivan na sinove svog naroda. Voli svog bližnjeg kao samog sebe. Ja sam Gospod.

19 Držite moje odredbe: Ne ukrštaj dve vrste domaćih životinja. Ne sej na svojoj njivi dve vrste semena, i ne oblači odeću od dve vrste prediva.

20 Ako čovek legne sa ženom, a ona je sluškinja koja je obećana drugom čoveku ali još nije otkupljena niti oslobođena, neka se napravi razlika. Neka se ne pogube, jer ona nije oslobođena. **21** Neka on dovede svoju žrtvu za prestup Gospodu na ulaz u šator od sastanka, ovna kao žrtvu za prestup. **22** Neka sveštenik tim ovnom što se prinosi kao žrtva za prestup izvrši za njega obred očišćenja pred Gospodom za počinjeni greh. I greh koji je počinio biće mu oprošten.

23 Kada uđete u zemlju i zasadite bilo koju voćku, njene plodove smatrajte nečistim kao da nisu obrezani. To drvo tri godine smatrajte neobrezanim. Ne jedite s njega. **24** Četvrte godine sav njegov rod postaće nešto sveto što će služiti za praznično veselje u čast Gospodu. **25** Pete godine možete da jedete njegove plodove da bi vam se njegov rod umnožio. Ja sam Gospod, vaš Bog.

26 Ništa ne jedite s krvlju. Ne bavite se vračarstvom i pretskazanjima.

27 Ne brijte kosu ukrug na krajevima i ne nagrđujte krajeve svoje brade.

28 Ne secite se po telu za mrtvacem i ne tetovirajte po sebi znakove. Ja sam Gospod.

29 Ne obeščašćuj svoju kćer čineći od nje bludnicu, da se zemlja ne bi odala bludu i da se ne bi napunila razvratom.

30 Držite moje subote i imajte strahopoštovanje prema mom svetilištu. Ja sam Gospod.

31 Ne obraćajte se onima koji prizivaju duhove i ne pitajte za savet vračare da zbog njih ne postanete nečisti. Ja sam Gospod, vaš Bog.

32 Pred sedom kosom ustani, poštuj lice stare osobe i boj se svog Boga. Ja sam Gospod. **33** Ako među vama živi stranac koji se naselio u vašoj zemlji, ne postupajte s njim loše. **34** Stranac koji živi s vama neka vam bude kao i čovek koji je poreklom Izraelac. Volite ga kao samog sebe, jer ste i vi bili stranci u egipatskoj zemlji. Ja sam Gospod, vaš Bog.

35 Ne činite nepravdu kod suđenja niti kad merite dužinu, težinu ili tečnost. **36** Treba da imate tačnu vagu, tačne tegove, tačnu efu i tačan in. Ja sam Gospod, vaš Bog, koji vas je izveo iz egipatske zemlje. **37** Zato držite sve moje odredbe i sve moje zakone i izvršavajte ih. Ja sam Gospod.'"

20 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Reci Izraelovim sinovima: 'Svaki čovek od Izraelovih sinova i svaki stranac koji živi u Izraelu koji bi svoje dete dao Molohu, neka se pogubi. Neka ga narod zaspe kamenjem tako da umre. **3** A ja ću okrenuti svoje lice protiv tog čoveka i istrebiću ga iz njegovog naroda, jer je svoje dete dao Molohu da bi uprljao moje sveto mesto i oskrnavio moje sveto ime. **4** A ako narod namerno zatvori oči pred tim čovekom kada on svoje dete da Molohu i ne pogubi ga, **5** onda ću ja upraviti svoje lice protiv tog čoveka i protiv njegovog doma i istrebiću iz njihovog naroda i njega i sve one koji zajedno s njim bludniče za Molohom.

6 Ako se neka duša obrati onima koji

prizivaju poznate duhove[*] i onima koji vračaju, čineći blud za njima, ja ću okrenuti svoje lice protiv te duše i istrebiću je iz njenog naroda.

7 Posvetite se i budite sveti, jer sam ja Gospod, vaš Bog. **8** Držite moje odredbe i izvršavajte ih. Ja sam Gospod koji vas posvećujem.

9 Ako neki čovek kune svog oca ili svoju majku, neka se pogubi. Prokleo je svog oca i svoju majku. Neka njegova krv padne na njega.

10 Čovek koji počini preljubu sa ženom drugog čoveka, počinio je preljubu sa ženom svog bližnjeg. Neka se takav pogubi. Neka se pogube i preljubnik i preljubnica. **11** Čovek koji legne sa ženom svog oca otkrio je golotinju svog oca. Neka se oboje pogube. Neka njihova krv padne na njih. **12** Ako čovek legne sa svojom snahom, neka se oboje pogube. Učinili su ono što je protivprirodno. Neka njihova krv padne na njih.

13 Ako muškarac legne s muškarcem kao što bi legao sa ženom, obojica su učinila gadno delo. Neka se pogube. Neka njihova krv padne na njih.

14 Ako čovek uzme sebi ženu, a uz nju i njenu majku, to je besramno delo. Neka se i on i one pogube i spale vatrom, tako da se među vama ne bi činila besramna dela.

15 Čovek koji legne sa životinjom neka se pogubi, a životinja neka se ubije. **16** Ako žena priđe bilo kojoj životinji da bi imala odnose s njom, ubijte i ženu i životinju. Neka se pogube. Neka njihova krv padne na njih.

17 Ako čovek uzme svoju sestru, kćer svog oca ili kćer svoje majke, i vidi njenu golotinju i ona vidi njegovu golotinju, to je sramota. Neka se oni istrebe pred očima sinova svog naroda. On je otkrio golotinju svoje sestre. Neka odgovara za svoj prestup.

18 Ako čovek legne sa ženom za vreme njenog mesečnog ciklusa i otkrije njenu golotinju, razotkrio je njen izvor krvi i ona sama je otkrila izvor svoje krvi. Neka se zato oboje istrebe iz svog naroda.

19 Ne otkrij golotinju sestre svoje majke i sestre svog oca, jer bi time razotkrio golotinju svojih krvnih srodnika. Neka oboje odgovaraju za svoj prestup. **20** Čovek koji legne sa ženom svog strica otkrio je golotinju svog strica. Neka odgovaraju za svoj greh. Umreće bez dece. **21** Ako čovek uzme ženu svog brata, to je nešto odvratno. On je otkrio golotinju svog brata. Ostaće bez dece.

22 Držite sve moje odredbe i sve moje zakone i izvršavajte ih, da vas ne izbljuje zemlja u koju vas vodim da u njoj živite. **23** Ne živite po običajima onih naroda koje teram ispred vas, jer su oni radili sve to i zato su mi mrski. **24** Zato sam vam rekao: Vi ćete zauzeti njihovu zemlju, i ja ću vam dati da je zauzmete, zemlju u kojoj teče med i mleko. Ja sam Gospod, vaš Bog, koji vas je odvojio od tih naroda. **25** Pravite razliku između čiste i nečiste životinje, i između nečiste i čiste ptice. Nemojte svoje duše onečistiti bilo kakvom životinjom ili pticom ili bilo čime što se miče po zemlji, što sam vam odvojio proglasivši to nečistim. **26** Budite mi sveti, jer sam ja, Gospod, svet. Ja vas odvajam od tih naroda da budete moji.

27 Čovek ili žena koji bi prizivali duhove ili bi gatali neka se pogube. Neka ih zaspu kamenjem tako da umru. Neka njihova krv padne na njih.'"

21 Gospod je još rekao Mojsiju: „Kaži sveštenicima, Aronovim sinovima: 'Od sveštenika da se niko ne onečisti za mrtvacem u svom narodu. **2** Ali za onim s kim je u bliskom krvnom srodstvu, za svojom majkom, svojim ocem, svojim sinom, svojom kćeri, svojim bratom **3** i za svojom sestrom, devicom koja mu je bliski rod i koja još nema muža, za njom može da se onečisti. **4** Neka se

[*] **20:6** Vidi fusnotu za 5. Mojsijeva 18:11.

u svom narodu ne onečisti za ženom koja ima muža, da se time ne bi oskrnavio. **5** Sveštenici neka ne briju svoju glavu i neka ne podrezuju krajeve svoje brade i neka se ne seku po telu. **6** Neka budu sveti svom Bogu i neka ne skrnave ime svog Boga, jer su oni ti koji prinose žrtve koje se spaljuju pred Gospodom, hranu svog Boga. Zato neka budu sveti. **7** Neka ne uzimaju za ženu bludnicu ni obeščašćenu ženu; i neka ne uzimaju ženu koja se razvela od svog muža, jer je sveštenik svet svom Bogu. **8** Zato ga posveti, jer je on taj koji prinosi hranu tvog Boga. On za tebe neka bude svet, jer sam ja, Gospod, koji vas posvećujem, svet.

9 Ako se sveštenikova kći obeščasti tako što se oda bludu, ona obeščašćuje svog oca. Neka se pogubi i spali vatrom.

10 A onaj koji je prvosveštenik među svojom braćom, na čiju glavu bude izliveno ulje za pomazanje i koji bude opunomoćen da nosi svešteničku odeću, neka ne ide raščupane kose i neka ne razdire svoje haljine. **11** Neka ne prilazi nijednom mrtvacu. Ni za svojim ocem ni za svojom majkom ne sme se onečistiti. **12** Neka ne izlazi iz svetilišta i neka ne oskrnavi svetilište svog Boga, jer je na njemu znak posvećenja, Božje ulje za pomazanje. Ja sam Gospod.

13 On neka za ženu uzme devicu. **14** Neka ne uzima udovicu ni razvedenu ženu ni obeščašćenu ni bludnicu, već neka za ženu uzme devicu iz svog naroda. **15** Neka ne oskrnavi svoje potomstvo među svojim narodom, jer sam ja Gospod koji ga posvećujem.'"

16 Gospod je još rekao Mojsiju: **17** „Reci Aronu: 'Nijedan čovek od bilo kog budućeg naraštaja tvog potomstva na kom bude nekakva mana neka ne pristupa da prinosi hranu svog Boga. **18** Ako neko ima neku manu, on neka ne pristupa: čovek koji je slep ili hrom ili s unakaženim nosom ili kome je jedan od udova predug, **19** ili čovek kome je slomljena noga ili ruka, **20** ili onaj ko je grbav, neprirodno mršav, bolesnih očiju, krastav ili ima lišaj ili zgnječene semenike. **21** Nijedan čovek od potomstva sveštenika Arona koji ima neku manu neka ne pristupa da prinosi žrtve koje se spaljuju pred Gospodom. Mana je na njemu. Neka ne pristupa da prinosi hranu svog Boga. **22** On može da jede hranu svog Boga od najsvetijih stvari i od svetih stvari. **23** Ali neka ne ulazi do zavese i neka ne pristupa oltaru, jer je mana na njemu. Neka ne oskrnavi moje svetilište, jer sam ja Gospod koji ih posvećujem."

24 Tako je Mojsije govorio Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelovim sinovima.

22 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Reci Aronu i njegovim sinovima da se drže podalje od svetih stvari Izraelovih sinova i da ne skrnave moje sveto ime u stvarima koje mi oni posvećuju. Ja sam Gospod. **3** Reci im: 'Ako neko od svih vaših potomaka u budućim naraštajima pristupi svetim stvarima koje će Izraelovi sinovi posvećivati Gospodu, dok je na njemu njegova nečistoća, ta duša neka se istrebi ispred mene. Ja sam Gospod. **4** Niko od Aronovih potomaka ko je gubav ili ima izliv ne sme da jede od svetih stvari dok ne postane čist, ni onaj ko dotakne nekoga ko se onečistio mrtvacem, ni čovek koji ima tečenje semena, **5** ni čovek koji dotakne nešto što gmiže, što je za njega nečisto, ili dotakne čoveka koji je za njega nečist zbog bilo kakve nečistoće koja je na njemu. **6** Onaj ko dotakne tako nešto biće nečist do večeri i neka ne jede ništa od svetih stvari, nego neka okupa svoje telo u vodi. **7** Kada sunce zađe, tada će biti čist, i posle toga može da jede od svetih stvari, jer je to njegova hrana. **8** Neka ne jede ono što je uginulo niti ono što su rastrgle zveri da se time ne bi onečistio. Ja sam Gospod.

9 Neka oni izvršavaju svoju obavezu koju imaju prema meni da ne bi nosili greh i da ne bi poginuli zato što skrnave svete stvari. Ja sam Gospod koji ih posvećujem.

10 Neka niko iz običnog naroda ne jede

ono što je sveto. Ni došljak koji je kod sveštenika ni najamnik neka ne jede ono što je sveto. **11** Ali ako sveštenik kupi neku dušu svojim novcem, ona to sme da jede. Robovi koji se rode u njegovoj kući smeju da jedu njegov hleb. **12** Ako se sveštenikova kći uda za nekoga iz običnog naroda, ona ne sme da jede od svetih priloga. **13** Ali ako sveštenikova kći postane udovica ili se razvede i nema potomstva, i mora da se vrati u kuću svog oca kao što je bila u svojoj mladosti, ona sme da jede hleb svog oca. Ali niko iz običnog naroda ne sme da ga jede.

14 Ako bi čovek nehotice jeo nešto sveto, onda neka tome doda petinu vrednosti pa neka to što je sveto preda svešteniku. **15** Neka sveštenici ne skrnave svete stvari Izraelovih sinova, koje ovi prinose Gospodu, **16** da ne bi na sebi nosili izopačenje krivice ako bi jeli svete stvari. Ja sam Gospod koji ih posvećujem.'“

17 Gospod je još rekao Mojsiju: **18** „Kaži Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelovim sinovima: ‘Svaki čovek od Izraelovog doma ili stranac u Izraelu koji prinosi svoj prinos, bilo kao zavet ili kao dobrovoljni prinos, što se prinosi Gospodu kao žrtva paljenica, **19** da bi ta žrtva bila prihvaćena, neka prinese životinju bez mane, muško od goveda, ovaca ili koza. **20** Ne prinosite ništa što ima neku manu, jer takva žrtva neće biti prihvaćena.

21 Ako neki čovek prinosi Gospodu žrtvu pomirnicu da bi ispunio zavet ili kao dobrovoljni prinos, da bi žrtva bila prihvaćena neka prinese životinju bez mane od krupne ili od sitne stoke. Na njoj ne sme da bude nikakve mane. **22** Nijednu životinju koja je slepa, koja ima nešto slomljeno, koja je posečena, koja ima bradavicu, koja je krastava ili ima lišaj ne prinosite Gospodu niti stavljajte na oltar kao žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom. **23** Krupnu ili sitnu stoku kojoj je jedan ud predug ili prekratak možeš da prineseš kao dobrovoljni prinos. Ali ako tu žrtvu prinosiš radi zaveta, ona neće biti prihvaćena. **24** Ne prinosite Gospodu životinju koja ima zgnječene, smrskane, otkinute ili odsečene semenike. To ne prinosite u svojoj zemlji. **25** Ništa od svega toga što je iz ruke tuđinca ne prinosite kao hranu svog Boga, jer takve životinje imaju nedostatak. Mana je na njima. Neće vam biti prihvaćene.'“

26 Gospod je još rekao Mojsiju: **27** „Kada dođe na svet tele, jagnje ili jare, onda neka sedam dana ostane pored svoje majke, a od osmog dana pa nadalje može se prinositi kao žrtva koja se spaljuje pred Gospodom. **28** Krupnu i sitnu stoku ne koljite u isti dan kad i njihove mlade.

29 Ako prinosite Gospodu žrtvu pomirnicu, žrtvujte je tako da ona bude prihvaćena. **30** Ona neka se jede u taj dan. Ne ostavljajte ništa od nje do jutra. Ja sam Gospod.

31 Držite moja uputstva i izvršavajte ih. Ja sam Gospod. **32** Ne skrnavite moje sveto ime, i ja ću pokazati svoju svetost među Izraelovim sinovima. Ja sam Gospod koji vas posvećujem **33** i koji vas izvodim iz egipatske zemlje da vam budem Bog. Ja sam Gospod.“

23

Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelovim sinovima: ‘Gospodnji praznici koje ćete oglašavati u određeno doba godine sveti su zborovi. Ovo su moji praznici:

3 Šest dana neka se radi, a sedmi dan je Subota, dan potpunog odmora, sveti sabor. Ne radite nikakav posao. To je Subota posvećena Gospodu u svim mestima gde živite.

4 Ovo su Gospodnji praznici, sveti zborovi, koje treba da oglasite u vreme koje je određeno za njih: **5** Prvog meseca, uveče četrnaestog dana u mesecu, Pasha je u čast Gospodu.

6 Petnaestog dana tog meseca Praznik je beskvasnih hlebova u čast Gospodu. Sedam dana jedite beskvasne hlebove. **7** Prvog dana neka vam bude sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao. **8** Sedam dana prinosite žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom. Sedmog

dana neka bude sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao.'"

9 Gospod je još rekao Mojsiju: **10** „Kaži Izraelovim sinovima: 'Kada dođete u zemlju koju vam ja dajem i požanjete njen rod, snop* prvina od svoje žetve donesite svešteniku. **11** Neka on taj snop obrće tamo i amo pred Gospodom da bi za vas stekao njegovu naklonost. Neka ga sveštenik obrće odmah sutradan posle Subote.* **12** Onog dana kada budete dali snop da se obrće, prinesite muško jagnje bez mane, do godine dana, za žrtvu paljenicu Gospodu, **13** i uz to prinos od žita dve desetine efe finog brašna zamešenog s uljem kao žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom, na ugodan miris, i za žrtvu levanicu četvrtinu ina* vina. **14** Ne jedite hleb ni pečeno zrnevlje ni novo zrnevlje sve do tog dana, dok ne donesete prinos za svog Boga. To je trajna odredba za vaše naraštaje u svim mestima gde živite.

15 Od tog dana posle Subote, od dana kada donesete snop za obrtani prinos, izbrojte sedam šabata.* Neka bude sedam punih sedmica. **16** Treba da brojite do dana posle sedme Subote, pedeset dana, i prinesite Gospodu novi prinos od žita. **17** Iz svojih prebivališta donesite dva hleba kao obrtani prinos. Neka budu od dve desetine efe finog brašna. Neka budu pečeni s kvascem, kao prvine za Gospoda. **18** Zajedno s tim hlebovima prinesite sedam muških jaganjaca bez mane, svako od godinu dana, jednog junca i dva ovna. Oni neka služe kao žrtva paljenica Gospodu, zajedno sa prinosom od žita i žrtvama levanicama, kao žrtva koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu. **19** Prinesite jedno jare kao žrtvu za greh i dva muška jagnjeta, svako od godinu dana, kao žrtvu pomirnicu. **20** Neka sveštenik ta dva jagnjeta zajedno s hlebovima od prvina obrće tamo i amo kao obrtani prinos pred Gospodom. To neka služi kao nešto što je sveto Gospodu i neka pripadne svešteniku. **21** Tog istog dana uputite proglas i neka vam bude sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao. To je trajna odredba za vaše naraštaje u svim vašim prebivalištima.

22 Kada počnete da žanjete na svojoj zemlji, ne žanjite svoju njivu do samog kraja i ne pabirčite ostatke posle svoje žetve. Ostavite ih za nevoljnika i za stranca. Ja sam Gospod, vaš Bog.'"

23 Gospod je još rekao Mojsiju: **24** „Kaži Izraelovim sinovima: 'Sedmog meseca, prvog dana u mesecu, neka vam bude dan potpunog odmora, spomen oglašen trubljenjem u trube, sveti zbor. **25** Ne radite nikakav težak posao i prinesite žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom.'"

26 Gospod je još rekao Mojsiju: **27** „Desetog dana tog sedmog meseca dan je pomirenja. Održite sveti zbor, ponizite svoje duše i prinesite žrtvu paljenicu pred Gospodom. **28** Tog dana ne radite nikakav posao, jer je to dan pomirenja kada će se za vas izvršiti obred pomirenja pred Gospodom, vašim Bogom. **29** Zato će se svaka duša koja se toga dana ne bude ponizila istrebiti iz svog naroda. **30** Svaku dušu koja tog dana bude radila nekakav posao zatrću u njenom narodu. **31** Ne radite nikakav posao. To je trajna odredba za vaše naraštaje u svim mestima gde živite. **32** To je za vas Šabat, dan potpunog odmora, i uveče devetog dana u mesecu postite. Od večeri do večeri držite svoj Šabat."

33 Gospod je još rekao Mojsiju: **34** „Kaži Izraelovim sinovima: 'Od petnaestog dana tog sedmog meseca neka se sedam dana drži Praznik senica* u čast Gospodu. **35** Prvog

* **23:10** Ili: „omer," otprilike 2,2 litre.

* **23:11** U sklopu praznika Beskvasnih hlebova, Prvine uvek padaju u prvi dan sedmice, te tako i Pedesetnica (vidi 16. stih).

* **23:13** In iznosi 3,67 litara. Vidi dodatak na kraju knjige.

* **23:15** Odnosi se na posebnu grupu sedmičnih šabata koje određuju period između sabora u prvom i trećem mesecu (5. Mojs. 16:9-10).

* **23:34** Ili: „Praznik koliba."

dana neka bude sveti zbor. Ne radite nikakav
težak posao. **36** Sedam dana prinosite žrtvu
koja se spaljuje pred Gospodom. Osmog dana
neka bude sveti zbor, i prinesite žrtvu koja se
spaljuje pred Gospodom. To je svečani zbor.
Ne radite nikakav težak posao.

37 To su Gospodnji praznici koje ćete
oglašavati u određeno doba godine kao svete
zborove, da se prinese žrtva koja se spaljuje
pred Gospodom: žrtva paljenica, prinos od
žita zajedno sa životinjskom žrtvom i žrtva
levanica, kako je određeno za svaki dan, **38**
osim Gospodnjih subota, osim vaših darova,
osim svih vaših zavetnih prinosa i dobrovolj-
nih prinosa koje dajete Gospodu.

39 Petnaestog dana sedmog meseca, kada
sakupite rod zemlje, sedam dana slavite praz-
nik u čast Gospodu. Prvog dana je dan potpu-
nog odmora i osmog dana je dan potpunog
odmora. **40** Prvog dana uzmite plodova s le-
pog drveća, palminih listova, grana s razgra-
natog drveća i topola kraj voda, pa se sedam
dana radujte pred Gospodom, svojim Bogom.
41 Slavite ga kao praznik u čast Gospodu se-
dam dana u godini. To je trajna odredba kroz
sve vaše naraštaje – slavite ga sedmog me-
seca. **42** Sedam dana živite u kolibama. Svi
koji su rođeni u Izraelu neka žive u kolibama,
43 da bi vaši naraštaji znali da sam ja učinio
da Izraelovi sinovi žive u kolibama kada sam
ih izvodio iz egipatske zemlje. Ja sam
Gospod, vaš Bog.'"

44 Tako je Mojsije govorio Izraelovim si-
novima o Gospodnjim praznicima u odre-
đeno doba godine.

24 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Pouči
sinove Izraelove da ti donesu čisto,
ceđeno maslinovo ulje za svećnjak, da
žišci neprestano gore. **3** Ispred zavese Svedo-
čanstva u šatoru od sastanka, Aron neka
neprestano vodi računa o svećnjaku od večeri
do jutra pred Gospodom. To je trajna odredba
kroz sve vaše naraštaje. **4** Neka neprestano
vode računa o žišcima na svećnjaku od čistog
zlata pred Gospodom.

5 Uzmi finog brašna i od njega ispeci dva-
naest okruglih hlebova. U svaki okrugli hleb
neka idu dve desetine efe. **6** Zatim ih naslaži
u dva reda, po šest u redu, na čistom stolu
pred Gospodom. **7** Odozgo na njih stavi čist
tamjan i on neka služi kao hleb za spomen,
kao žrtva koja se spaljuje pred Gospodom. **8**
Svake Subote neka ga on postavlja pred
Gospodom. To je trajan savez sa Izraelovim
sinovima. **9** Neka taj hleb pripadne Aronu i
njegovim sinovima, i neka ga oni jedu na sve-
tom mestu jer je to nešto najsvetije što pri-
pada svešteniku od žrtava koje se spaljuju
pred Gospodom. To neka bude trajan propis."

10 Sin jedne žene Izraelke, kome je otac
bio Egipćanin, izašao je među Izraelove si-
nove, i taj sin Izraelke i jedan Izraelac potukli
su se u logoru. **11** Sin Izraelke pohulio je na
[Božje] ime i prokleo ga. Zato su ga doveli
pred Mojsija. Njegova majka zvala se Selo-
mita i bila je kći Davrije iz Danovog plemena.
12 Tada su ga stavili pod stražu dok im ne
bude izdata jasna objava po Gospodnjoj reči.

13 Gospod je rekao Mojsiju: **14** „Onoga
koji je proklinjao izvedi izvan logora. Neka
svi oni koji su ga čuli polože ruke na njegovu
glavu, i neka ga ceo zbor zaspe kamenjem. **15**
A ti reci Izraelovim sinovima: 'Ako neko pro-
kune svog Boga, on mora da odgovara za svoj
greh. **16** Onaj ko pohuli na Gospoda neka se
pogubi. Ceo zbor neka ga zaspe kamenjem.
Bilo da je stranac ili je poreklom Izraelac,
neka se pogubi zato što je hulio na Boga.

17 Ako neko udari drugog čoveka tako da
on umre, neka se pogubi. **18** Ko udari domaću
životinju tako da ona ugine, neka da nadok-
nadu za nju, dušu za dušu. **19** Ako neko
povredi svog bližnjeg, neka mu se učini kao
što je on učinio njemu. **20** Prelom za prelom,
oko za oko, zub za zub: ista povreda kakvu je
on naneo drugom neka se nanese i njemu. **21**
Ko udari životinju tako da ona ugine, neka da
nadoknadu za nju, ali onaj ko udari čoveka
tako da on umre, neka se pogubi.

22 Neka vam bude jedan zakon. Strancu neka bude jednako kao i onom ko je poreklom Izraelac, jer sam ja Gospod, vaš Bog.'"

23 Zatim je Mojsije to preneo Izraelovim sinovima, i oni su izveli iz logora onoga koji je proklinjao i zasuli ga kamenjem. Tako su Izraelovi sinovi učinili kao što je Gospod dao uputstva Mojsiju.

25 Gospod je još rekao Mojsiju na gori Sinaj: **2** „Kaži Izraelovim sinovima: 'Kada dođete u zemlju koju vam ja dajem, neka zemlja drži Šabat posvećen Gospodu. **3** Šest godina sej svoju njivu i šest godina orezuj svoj vinograd i sakupljaj rod zemlje. **4** Ali sedme godine neka bude Šabat, vreme potpunog odmora za zemlju, Šabat u čast Gospodu. Ne sej svoju njivu niti orezuj svoj vinograd. **5** Ne žanji ono što nikne iz zrnevlja koje se prosulo u toku žetve, i ne beri grožđe s neorezane loze. Neka to bude godina potpunog odmora za zemlju. **6** Ono što zemlja rodi tokom tog Šabata neka vam bude za hranu, tebi, tvom robu, tvojoj robinji, tvom najamniku i došljaku koji je s tobom, onima koji s tobom žive kao došljaci, **7** i tvojoj stoci i divljim životinjama što su u tvojoj zemlji. Sav njen rod neka bude za jelo.

8 Izbroj sedam šabatnih godina, sedam puta po sedam godina, tako će ti sedam šabatnih godina iznositi četrdeset i devet godina. **9** Sedmog meseca, desetog dana u mesecu, da se glasno zatrubi u rog. Na dan očišćenja neka se zatrubi u rog po svoj vašoj zemlji. **10** Posvetite pedesetu godinu i proglasite u zemlji slobodu za sve njene stanovnike. To neka vam bude oprosna godina,[*] i neka se svako od vas vrati na svoje nasledstvo i u svoj rod. **11** Ta pedeseta godina neka vam bude oprosna godina. Ne sejte ništa i ne žanjite ono što nikne iz zrnevlja koje se prosulo i ne berite grožđe s neorezane loze. **12** Jer je to oprosna godina. Neka vam bude sveta. S njive jedite ono što zemlja rodi.

13 Te oprosne godine neka se svako od vas vrati na svoje nasledstvo. **14** Ako prodajete nešto svom bližnjem ili kupujete nešto iz ruke svog bližnjeg, ne činite nepravdu jedan drugom. **15** Prema broju godina od poslednje oprosne godine kupuj od svog bližnjeg, i prema broju godina u kojima ćeš imati žetvu on neka prodaje tebi. **16** Što više bude godina, to će biti veća cena onoga što kupuješ, a što manje bude godina, to će manja biti cena, jer ti on u stvari prodaje broj žetvi. **17** Niko od vas da ne čini nepravdu svom bližnjem, nego se bojte svog Boga, jer sam ja Gospod, vaš Bog. **18** Zato postupajte po mojim odredbama, držite moje zakone i po njima postupajte. Tada ćete spokojno živeti u svojoj zemlji. **19** Zemlja će dati svoj rod i vi ćete jesti dok se ne nasitite i spokojno ćete živeti u njoj.

20 Ali ako kažete: 'Šta ćemo jesti sedme godine, pošto ne možemo ni da sejemo ni da sakupljamo letinu?' **21** znajte da ću vam dati blagoslov u šestoj godini, tako da će zemlja dati roda za tri godine. **22** Osme godine ćete sejati, ali ćete jesti od starog roda do devete godine. Dok ne prispe njen rod, ješćete stari.

23 Zato zemlja ne sme da se proda zauvek, jer je zemlja moja. Za mene ste vi stranci i došljaci. **24** U celoj zemlji koju posedujete morate dopustiti pravo otkupa zemlje.

25 Ako tvoj brat osiromaši i mora da proda deo svog nasledstva, neka otkupitelj koji je s njim u bliskom srodstvu dođe i otkupi ono što je njegov brat prodao. **26** Ako neko nema otkupitelja, ali svojom rukom stekne novac i ima dovoljno za otkup, **27** neka izbroji koliko je godina prošlo otkad je to prodao i neka ostatak novca vrati čoveku kome je prodao, pa neka se vrati na svoje nasledstvo.

28 Ali ako nema dovoljno da mu vrati, neka ono što je prodao ostane u rukama kupca do oprosne godine. A oprosne godine neka se

[*] **25:10** Ili: „jubilej, jubilarna godina."

nasledstvo vrati, i neka se on vrati na svoje nasledstvo.

29 Ako neko proda kuću u kojoj živi u gradu opasanom zidinama, neka ima pravo da je otkupi dok se ne navrši godina dana otkako ju je prodao. Njegovo pravo otkupa neka traje celu godinu dana. **30** Ali ako je ne otkupi za godinu dana, kuća u gradu koji ima zidine neka zauvek ostane vlasništvo njenog kupca kroz sve njegove naraštaje. Ona neće biti vraćena ni oprosne godine. **31** Ali kuće u mestima koja nemaju zidine oko sebe neka se smatraju delom polja u toj zemlji. Za njih neka i dalje važi pravo otkupa, i u oprosnoj godini moraju biti vraćene.

32 U levitskim gradovima Leviti imaju trajno pravo otkupa gradskih kuća koje su njihovo nasledstvo. **33** Ako imovina Levita ne bude otkupljena, prodatu kuću u gradu u kom Levit ima svoje nasledstvo takođe treba vratiti u oprosnoj godini, jer su kuće u levitskim gradovima njihovo nasledstvo među Izraelovim sinovima. **34** Sem toga, pašnjak oko njihovih gradova ne može da se proda, jer je on njihovo trajno vlasništvo.

35 Ako tvoj brat, koji je kraj tebe, osiromaši i ponestane mu novca, ti mu pomozi. Neka živi s tobom kao stranac i došljak. **36** Ne uzimaj od njega ni kamatu ni dobit, već se boj svog Boga; i neka tvoj brat živi s tobom. **37** Nemoj mu pozajmljivati novac uz kamatu i nemoj mu davati hranu za dobit. **38** Ja sam Gospod, vaš Bog, koji vas je izveo iz egipatske zemlje da vam da hanansku zemlju i da vam bude Bog.

39 Ako tvoj brat koji je kraj tebe osiromaši i mora da ti se proda, ne iskorišćavaj ga da ti služi kao rob. **40** Neka bude kod tebe kao najamnik i kao došljak. Neka služi kod tebe do oprosne godine. **41** Zatim neka ode od tebe, on i njegovi sinovi s njim, i neka se vrati svom rodu i na posed svojih praočeva. **42** Jer su oni moji robovi koje sam izveo iz egipatske zemlje. Neka ne prodaju sebe kao što se prodaje rob. **43** Ne budi okrutan prema njemu; nego se boj svog Boga. **44** Tvoj rob i tvoja robinja koje stekneš neka budu od naroda koji su oko vas, od tih naroda možete kupovati roba i robinju. **45** Možete ih kupovati i od sinova došljaka koji žive s vama kao stranci i od njihovih porodica koje žive s vama, sve one koji su im se rodili u vašoj zemlji. Oni neka postanu vaše vlasništvo. **46** Njih ostavite u nasledstvo svojim sinovima posle vas da ih naslede kao trajno vlasništvo. Oni mogu raditi za vas, ali ne budite okrutni prema svojoj braći, Izraelovim sinovima, niti jedan prema drugom.

47 Ali ako se stranac ili došljak koji je s tobom obogati, a tvoj brat koji je kraj njega osiromaši i mora sebe da proda strancu ili došljaku koji je s tobom ili nekom članu porodice stranca, **48** nakon što se proda, on će zadržati pravo da bude otkupljen. Neko od njegove braće može da ga otkupi. **49** Može da ga otkupi njegov stric ili sin njegovog strica, ili neko ko je s njim u krvnom srodstvu, ko je od njegovog roda, neko iz njegove porodice. Ili ako se obogati, neka sam sebe otkupi. **50** Neka sa svojim kupcem izračuna od godine kada mu se prodao do oprosne godine, a novac za koji se prodao mora da odgovara broju godina. Kako se računaju radni dani najamnika, tako neka se računa vreme koje on ostane kod njega. **51** Ako je ostalo još dosta godina, neka za svoj otkup plati cenu srazmernu ceni za koju je bio kupljen. **52** Ali ako je ostalo samo nekoliko godina do oprosne godine, onda neka sam sebi izračuna cenu. Srazmerno godinama koje su mu ostale, neka plati za svoj otkup. **53** Neka ostane kod njega kao najamnik od godine do godine. Neka se prema njemu ne postupa okrutno pred tvojim očima. **54** Ali ako ne može da sam sebe otkupi pod tim uslovima, onda neka bude oslobođen u oprosnoj godini, i on i njegovi sinovi s njim.

55 Jer su Izraelovi sinovi moje sluge. Oni su moje sluge koje sam izveo iz egipatske zemlje. Ja sam Gospod, vaš Bog.

26 Ne pravite sebi bezvredne bogove, ne podižite sebi rezane likove ni obredne stubove i ne postavljajte u svojoj zemlji kamenje ukrašeno slikama da se pred njim klanjate jer sam ja Gospod, vaš Bog. **2** Držite moje Subote i imajte strahopoštovanje prema mom svetilištu. Ja sam Gospod.

3 Ako budete živeli po mojim odredbama i pratili moja uputstva i po njima postupali, **4** ja ću vam davati kišu u pravo vreme, tako da će zemlja davati svoj rod, a drveće u polju donosiće svoje plodove. **5** Vršidba će vam stizati berbu grožđa, a berba grožđa setvu. Ješćete svoj hleb dok se ne nasitite i spokojno ćete živeti u svojoj zemlji. **6** Zemlji ću dati mir, tako da ćete leći na počinak i niko vas neće plašiti. Ukloniću iz zemlje opasne zveri i mač neće prolaziti vašom zemljom. **7** Teraćete svoje neprijatelje, a oni će pred vama padati od mača. **8** Petorica vas teraće stotinu, a stotina vas teraće deset hiljada, i vaši će neprijatelji pred vama padati od mača.

9 Ja ću se obratiti k vama i učiniću vas plodnim i umnožiću vas, i držaću se svog saveza s vama. **10** Vi ćete jesti rod od prethodne godine, i iznosićete stari rod da biste napravili mesta za novi. **11** Postaviću svoj sveti šator među vama i nećete biti mrski mojoj duši. **12** Biću među vama i biću vaš Bog, a vi ćete biti moj narod. **13** Ja sam Gospod, vaš Bog, koji vas je izveo iz egipatske zemlje da im više ne budete robovi. Polomio sam vaš jaram i učinio sam da hodate uspravno.

14 Ali ako me ne budete slušali i ne budete pratili sva ova uputstva, **15** ako odbacite moje odredbe i ako vašoj duši postanu mrski moji propisi tako da ne izvršavate sva moja uputstva i tako raskinete moj savez, **16** onda ću ja vama učiniti ovo: pohodiću vas strahom, tuberkulozom i jakom groznicom od čega će vam se oči zatvoriti i duša klonuti. Uzalud ćete sejati seme, jer će ga pojesti vaši neprijatelji. **17** Okrenuću svoje lice protiv vas, pa će vas vaši neprijatelji poraziti. Gaziće vas oni koji vas mrze i vi ćete bežati kad vas niko ne bude gonio.

18 Ako me i uprkos tome ne budete slušali, onda ću vas još sedam puta više disciplinovati za vaše grehe. **19** Slomiću vaš silni ponos i učiniću da vaša nebesa budu poput gvožđa, a vaša zemlja poput bakra. **20** Vaša snaga će se trošiti uzalud, jer vaša zemlja neće davati svoj rod niti će drveće na zemlji donositi svoje plodove.

21 Ali ako mi se i dalje budete suprotstavljali i ne budete hteli da me slušate, onda ću vam zadati sedam puta više udaraca zbog vaših greha. **22** Poslaću na vas poljske zveri koje će vam pobiti decu i uništiti vašu stoku, a vas će prorediti, tako da će vaši putevi opusteti.

23 Ali ako ne dozvolite da vas time popravim nego mi se i dalje budete suprotstavljali, **24** onda ću se i ja suprotstaviti vama i udariću vas sedam puta više za vaše grehe. **25** Dovešću na vas mač da izvrši osvetu zbog saveza. Vi ćete se sakupiti u svoje gradove, a ja ću poslati pošast među vas, i bićete predati u ruke neprijatelju. **26** Kada vam uništim zalihe hleba, deset žena će peći hleb u samo jednoj peći i davaće vam hleb na meru, i vi ćete jesti, ali se nećete nasititi.

27 Ali ako me ni posle toga ne budete slušali i ako mi se i dalje budete suprotstavljali, **28** onda ću se i ja vama žestoko suprotstaviti, i sedam puta ću vas disciplinovati za vaše grehe. **29** Zato ćete jesti meso svojih sinova i meso svojih kćeri. **30** Uništiću vaše svete uzvišice, oboriću vaše kadione stalke i staviću vaše leševe na leševe vaših odvratnih idola, i bićete mrski mojoj duši. **31** Vaše gradove ću predati maču, opustošiću vaše svetilište i neću mirisati ugodan miris vaših žrtava. **32** Ja ću opustošiti zemlju, tako da će se vaši neprijatelji koji budu živeli u njoj zaprepastiti nad njom. **33** A vas ću rasejati među narode i protiv vas ću izvući mač iz korica. Vaša će zemlja postati pustoš, a vaši gradovi puste ruševine.

34 U to vreme zemlja će nadoknaditi svoje

Šabate za sve dane dok bude pusta, dok vi budete u zemlji svojih neprijatelja. Tada će zemlja imati Šabat, jer mora da nadoknadi svoje Šabate. **35** Sve dane dok bude pusta imaće Šabat, zbog toga što nije imala Šabat za vreme vaših Šabata dok ste živeli u njoj.

36 A onima od vas koji ostanu u životu uteraću strah u srce u zemljama njihovih neprijatelja. Teraće ih i list što zašušti kad vetar dune, i oni će bežati kao da beže od mača i padaće, a da ih niko ne goni. **37** Spoticaće se jedan o drugog kao da beže ispred mača, iako ih niko neće goniti. Nećete moći da se održite pred svojim neprijateljima. **38** Izginućete među narodima i proždreće vas zemlja vaših neprijatelja. **39** A oni od vas koji ostanu istrunuće zbog svog prestupa u zemljama svojih neprijatelja. Zbog prestupa svojih očeva istrunuće kao i oni. **40** Ali ako priznaju svoj prestup i prestup svojih očeva, kako su mi bili neverni i kako su mi se suprotstavljali, **41** pa sam se i ja njima suprotstavio i odveo ih u zemlju njihovih neprijatelja. Ako se tada njihovo neobrezano srce ponizi i priznaju svoju izopačenost, **42** i ja ću se setiti svog saveza s Jakovom; setiću se svog saveza s Isakom i svog saveza s Abramom, a i zemlje ću se setiti. **43** Sve to vreme zemlja će biti napuštena i nadoknadiće svoje Šabate dok bez njih bude ležala pusta i dok oni budu plaćali za svoj prestup zato što su odbacili moje zakone i što su njihovoj duši postale mrske moje odredbe. **44** Ali i pored svega toga, dok budu u zemlji svojih neprijatelja, ja ih neću odbaciti i oni mi neće biti mrski tako da ih pobijem i prekršim svoj savez s njima. Jer ja sam Gospod, njihov Bog. **45** Radi njih ću se setiti saveza s njihovim precima, koje sam izveo iz egipatske zemlje pred očima drugih naroda da budem njihov Bog. Ja sam Gospod.'"

46 To su uredbe, propisi i zakoni koje je Gospod preko Mojsija postavio između sebe i Izraelovih sinova na gori Sinaj.

27 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelovim sinovima: 'Ako neko učini poseban zavet da bi posvetio Gospodu duše prema vrednosti koja je određena, **3** onda neka se za muško od dvadeset do šezdeset godina odredi vrednost od pedeset sikala srebra, prema svetom siklu, **4** a za žensko, neka se odredi vrednost od trideset sikala. **5** Za muško od pet do dvadeset godina neka se odredi vrednost od dvadeset sikala, a za žensko deset sikala. **6** Za muško od mesec dana do pet godina, neka se odredi vrednost od pet sikala srebra, a za žensko tri sikla srebra.

7 Za muško od šezdeset godina pa naviše, neka se odredi vrednost od petnaest sikala, a za žensko deset sikala. **8** Ali ako je neko i previše siromašan da plati prema vrednosti koja je određena, onda neka tu osobu dovede pred sveštenika, pa neka je sveštenik proceni. Sveštenik će tu osobu proceniti prema onome što onaj ko se zavetuje može dati.

9 Ako se radi o životinji koja se prinosi Gospodu, svaka životinja koju on daje Gospodu biće sveta. **10** Ne može da je nadomesti i ne može da zameni dobru za lošu, ni lošu za dobru. Ali ako bi ipak jednu životinju zamenio za drugu, onda neka i prva, i ona koja je data u zamenu, budu svete. **11** Ako prinos bude neka nečista životinja kakva ne može da se prinese Gospodu na žrtvu, onda neka životinju dovede pred sveštenika. **12** Neka sveštenik proceni da li je ona dobra ili loša. Kako sveštenik odredi vrednost, tako neka bude. **13** Ako čovek ipak želi da je otkupi, onda neka doda petinu na vrednost koja je određena.

14 Ako neko posveti svoju kuću da bude nešto što je sveto Gospodu, neka sveštenik proceni da li je dobra ili loša. Na koliko je sveštenik proceni, tolika neka joj bude cena. **15** Ali ako onaj ko je svoju kuću posvetio zaželi da je otkupi, onda neka u novcu doda petinu na njenu procenjenu vrednost, pa neka bude njegova.

16 Ako neko posveti Gospodu deo zemlje
od svog nasledstva, neka se vrednost proceni
srazmerno količini semena potrebnog da se
taj deo zemlje zaseje: za jedan gomer semena
ječma, pedeset sikala srebra.* **17** Ako svoj
deo zemlje posveti od oprosne godine,* neka
cena zemlje bude prema procenjenoj vredno-
sti. **18** Ako svoju zemlju posveti posle opro-
sne godine, neka mu sveštenik izračuna cenu
prema godinama koje su ostale do sledeće
oprosne godine, i neka se srazmerno tome
smanji procenjena vrednost. **19** Ali ako bi o-
naj ko je posvetio zemlju ipak hteo da je
otkupi, onda neka doda petinu na njenu pro-
cenjenu vrednost, i time će biti potvrđeno da
je njegova. **20** Ako ne otkupi zemlju nego ona
bude prodata drugom čoveku, ne može više
da se otkupi. **21** Kada ta zemlja bude vraćena
u oprosnoj godini, neka bude sveta Gospodu,
kao zemlja određena za svetu svrhu. Neka
pripadne svešteniku.

22 Ako neko posveti Gospodu zemlju
koju je kupio i koja nije deo njegovog nasled-
stva **23** neka mu sveštenik izračuna vrednost
srazmerno broju godina do oprosne godine,
pa neka on tog dana isplati procenjenu vred-
nost. To je nešto sveto Gospodu. **24** U opro-
snoj godini zemlja će se vratiti onome od
koga je kupljena, onome kome pripada kao
njegovo nasledstvo.

25 Svaka procena vrednosti neka se vrši u
svetim siklima. Jedan sikal ima dvadeset
gera.

26 Nijedan čovek ne sme da posvećuje
prvorođeno od životinja, jer ono što je prvo-
rođeno već pripada Gospodu. Bilo da je od
krupne ili od sitne stoke, ono pripada
Gospodu. **27** Ako je životinja nečista i on želi
da je otkupi prema vrednosti koja je odre-
đena, neka na njenu vrednost doda petinu.
Ako se ne otkupi, neka se proda prema
vrednosti koja je određena.

28 Ali ništa što neko od svog poseda
sasvim posveti Gospodu – bilo da je to čovek
ili životinja ili zemlja koju poseduje – ne
može da se proda, niti se išta što je za tu svrhu
određeno može otkupiti. To je nešto najsve-
tije Gospodu. **29** Ništa što čovek odredi za
pogubljenje ne može da se otkupi. Neka se
pogubi.

30 Svaki desetak od zemlje, od poljskih u-
seva i od plodova s drveća, pripada Gospodu.
To je nešto što je sveto Gospodu. **31** Ako
neko zaželi da otkupi nešto od svog desetka,
neka na njegovu vrednost doda petinu. **32**
Svaki desetak od krupne ili od sitne stoke, sve
što prolazi ispod pastirskog štapa, svaka de-
seta životinja neka bude nešto što je sveto
Gospodu. **33** Neka on ne gleda da li je ta ži-
votinja dobra ili loša i neka je ne zamenjuje.
Ali ako bi je ipak zamenio, onda neka i prva
i ona koja je data u zamenu budu svete. Ne
smeju se otkupiti.“

34 To su uputstva koja je Gospod dao
Mojsiju za Izraelove sinove na gori Sinaj.

* **27:16** Ili: Računalo se da komad zemlje za čije zasejavanje treba gomer ječmenog semena vredi 50 sikala srebra.

* **27:17** Ili: jubileja, jubilarne godine.

Pisac: Mojsije
Mesto pisanja: Pustinja i ravnice Moaba
Pisanje završeno: oko 1455. pre n. e.
Obuhvata vreme: 1494-1455. pre n. e.

ČETVRTA KNJIGA MOJSIJEVA
ILI
BROJEVI

1 Prvog dana drugog meseca druge godine
od izlaska iz egipatske zemlje, Gospod se
obratio Mojsiju u Sinajskoj pustinji, u ša-
toru od sastanka, i rekao mu: **2** „Prebrojte ceo
zbor Izraelovih sinova po njihovim porodi-
cama, po domovima njihovih očeva, brojeći
po imenima sve muškarce, glavu po glavu, **3**
od dvadeset godina pa naviše, sve one koji su
sposobni za vojsku u Izraelu. Ti i Aron popi-
šite ih po njihovim četama.

4 Neka s vama bude još ljudi, po jedan čo-
vek iz svakog plemena, koji je poglavar doma
svojih očeva. **5** Ovo su imena ljudi koji će
vam pomagati: od Rubena, Elisur, Sedijurov
sin; **6** od Simeona, Šelumiel, Surišadajev sin;
7 od Jude, Našon, Aminadavov sin; **8** od Isa-
hara, Nataniel, Suarov sin; **9** od Zebulona, E-
lijab, Helonov sin; **10** od Josifovih sinova: od
Jefrema, Elisama, Amijudov sin; od Mana-
sije, Gamaliel, Fadasurov sin; **11** od Benja-
mina, Abidan, Gideonijev sin; **12** od Dana,
Ahijezer, Amisadajev sin; **13** od Ašera, Fa-
giel, Ehranov sin; **14** od Gada, Elisaf, Reue-
lov sin; **15** od Neftalima, Ahirej, Enanov sin.“
16 To su oni koji su bili pozvani iz zbora,
poglavari u plemenima svojih očeva. Svaki je
bio poglavar nad hiljadu Izraelaca.

17 Tako su Mojsije i Aron uzeli te ljude
koji su bili poimenice određeni. **18** I prvog
dana drugog meseca skupili su ceo zbor da bi
se upisalo njihovo poreklo po njihovim poro-
dicama u domovima njihovih očeva, brojeći
po imenima one od dvadeset godina pa na-
više, glavu po glavu, **19** upravo kao što je
Gospod uputio Mojsija. Tako ih je on popisao
u Sinajskoj pustinji.

20 Sinova Rubena, Izraelovog prvenca,
njihovih potomaka po porodicama njihovim
u domovima njihovih očeva, brojeći po ime-
nima sve muškarce, glavu po glavu, od dva-
deset godina pa naviše, svih koji su sposobni
za vojsku, **21** popisanih od Rubenovog ple-
mena bilo je četrdeset šest hiljada i petsto.

22 Potomaka Simeonovih sinova po nji-
hovim porodicama u domovima njihovih o-
čeva, popisanih glavu po glavu, brojeći po i-
menima sve muškarce od dvadeset godina pa
naviše, svih koji su sposobni za vojsku, **23**
popisanih od Simeonovog plemena bilo je pe-
deset devet hiljada i trista.

24 Potomaka Gadovih sinova po njihovim
porodicama u domovima njihovih očeva, bro-
jeći po imenima one od dvadeset godina pa
naviše, svih koji su sposobni za vojsku, **25**
popisanih od Gadovog plemena bilo je četr-
deset pet hiljada šesto pedeset. **26** Potomaka
Judinih sinova po njihovim porodicama u do-
movima njihovih očeva, brojeći po imenima
one od dvadeset godina pa naviše, svih koji
su sposobni za vojsku, **27** popisanih od Judi-
nog plemena bilo je sedamdeset četiri hiljade
i šesto.

28 Potomaka Isaharovih sinova po njiho-
vim porodicama u domovima njihovih očeva,

brojeći po imenima one od dvadeset godina
pa naviše, svih koji su sposobni za vojsku, **29**
popisanih od Isaharovog plemena bilo je pe-
deset četiri hiljade i četiristo.

30 Potomaka Zebulonovih sinova po nji-
hovim porodicama u domovima njihovih o-
čeva, brojeći po imenima one od dvadeset go-
dina pa naviše, svih koji su sposobni za voj-
sku, **31** popisanih od Zebulonovog plemena
bilo je pedeset sedam hiljada i četiristo.

32 Od Josifovih sinova: potomaka Jefre-
movih sinova po njihovim porodicama u do-
movima njihovih očeva, brojeći po imenima
one od dvadeset godina pa naviše, svih koji
su sposobni za vojsku, **33** popisanih od Jefre-
movog plemena bilo je četrdeset hiljada i pet-
sto.

34 Potomaka Manasijinih sinova po njiho-
vim porodicama u domovima njihovih očeva,
brojeći po imenima one od dvadeset godina
pa naviše, svih koji su sposobni za vojsku, **35**
popisanih od Manasijinog plemena bilo je tri-
deset dve hiljade i dvesta.

36 Potomaka Benjaminovih sinova po nji-
hovim porodicama u domovima njihovih o-
čeva, brojeći po imenima one od dvadeset go-
dina pa naviše, svih koji su sposobni za voj-
sku, **37** popisanih od Benjaminovog plemena
bilo je trideset pet hiljada i četiristo.

38 Potomaka Danovih sinova po njihovim
porodicama u domovima njihovih očeva, bro-
jeći po imenima one od dvadeset godina pa
naviše, svih koji su sposobni za vojsku, **39**
popisanih od Danovog plemena bilo je šezde-
set dve hiljade i sedamsto.

40 Potomaka Ašerovih sinova po njiho-
vim porodicama u domovima njihovih očeva,
brojeći po imenima one od dvadeset godina
pa naviše, svih koji su sposobni za vojsku, **41**
popisanih od Ašerovog plemena bilo je četr-
deset jedna hiljada i petsto.

42 Potomaka Neftalimovih sinova po nji-
hovim porodicama u domovima njihovih o-
čeva, brojeći po imenima one od dvadeset go-
dina pa naviše, svih koji su sposobni za
vojsku, **43** popisanih od Neftalimovog ple-
mena bilo je pedeset tri hiljade i četiristo. **44**
To su oni koje je popisao Mojsije zajedno s
Aronom i s dvanaestoricom Izraelovih pogla-
vara. Svaki od njih je predstavljao dom svojih
očeva. **45** Svih Izraelovih sinova koji su bili
popisani po domovima svojih očeva, od dva-
deset godina pa naviše, svih koji su sposobni
za vojsku u Izraelu, **46** svih popisanih bilo je
šesto tri hiljade petsto pedeset.

47 Ali među njima nisu bili popisani Le-
vijevi sinovi po plemenu svojih očeva. **48** Na-
ime, Gospod je rekao Mojsiju: **49** „Samo Le-
vijevo pleme nemoj popisati i njihov broj ne-
moj uključiti u broj Izraelovih sinova. **50**
Postavi Levite nad šatorom Svedočanstva,
nad svim njegovim priborom i nad svim što
mu pripada. Oni neka nose sveti šator i sav
njegov pribor, neka služe u njemu i neka lo-
goruju oko njega. **51** Kad god šator treba da
se premesti, neka ga Leviti rasklope. A kad
šator treba da se razapne, neka ga Leviti po-
dignu. Ako se neko iz običnog naroda pri-
bliži, neka se pogubi.

52 Neka se Izraelovi sinovi ulogore, svaki
u svom logoru i svaki pod svojom zastavom,
po svojim četama. **53** A Levijevo pleme neka
se ulogori oko šatora Svedočanstva, da se ne
podigne gnev na zbor Izraelovih sinova. Le-
viti neka služe u šatoru Svedočanstva.“

54 Izraelovi sinovi su učinili sve onako
kako je Gospod uputio Mojsija. Učinili su
upravo tako.

2 Gospod je rekao Mojsiju i Aronu: **2**
„Neka se Izraelovi sinovi ulogore svaki
u svojoj grupi, pod zastavama domova
svojih očeva. Neka se ulogore oko šatora od
sastanka, okrenuti prema njemu.

3 Sa istoka, prema izlasku sunca, neka
bude zastava Judinih logora po svojim če-
tama. Poglavar Judinih sinova je Našon, A-
minadavov sin. **4** U njegovoj vojsci ima se-
damdeset četiri hiljade i šesto popisanih. **5** Do
njega neka bude ulogoreno Isaharovo pleme.

Poglavar Isaharovih sinova je Nataniel, Suarov sin. **6** U njegovoj vojsci ima pedeset četiri hiljade i četiristo popisanih. **7** Zatim Zebulonovo pleme; poglavar Zebulonovih sinova je Elijab, Helonov sin. **8** U njegovoj vojsci ima pedeset sedam hiljada i četiristo popisanih.

9 Svih popisanih u Judinom logoru ima sto osamdeset šest hiljada i četiristo, po njihovim četama. Oni neka krenu prvi.

10 A zastava vojske Rubenove po četama svojim neka bude s juga. Poglavar Rubenovih sinova je Elisur, Sedijurov sin. **11** U njegovoj vojsci ima četrdeset šest hiljada i petsto popisanih. **12** Do njega neka bude ulogoreno Simeonovo pleme. Poglavar Simeonovih sinova je Šelumiel, Surišadajev sin. **13** U njegovoj vojsci ima pedeset devet hiljada i trista popisanih. **14** Zatim Gadovo pleme; poglavar Gadovih sinova je Elisaf, Reuelov sin. **15** U njegovoj vojsci ima četrdeset pet hiljada šesto pedeset popisanih.

16 Svih popisanih u Rubenovom logoru ima sto pedeset jedna hiljada četiristo pedeset, po njihovim četama. Oni neka krenu drugi.

17 Kada šator od sastanka treba da krene, logor Levita neka bude usred drugih logora. Kako su ulogoreni, tako neka i krenu, svaki svojim redom pod svojom zastavom.

18 Zastava vojske Jefremove po četama svojim neka bude sa zapada. Poglavar Jefremovih sinova je Elisama, Amijudov sin. **19** U njegovoj vojsci ima četrdeset hiljada i petsto popisanih. **20** Do njega neka bude Manasijino pleme. Poglavar Manasijinih sinova je Gamaliel, Fadasurov sin. **21** U njegovoj vojsci ima trideset dve hiljade i dvesta popisanih. **22** Zatim Benjaminovo pleme; poglavar Benjaminovih sinova je Abidan, Gideonijev sin. **23** U njegovoj vojsci ima trideset pet hiljada i četiristo popisanih.

24 Svih popisanih u Jefremovom logoru ima sto osam hiljada i sto, po njihovim četama. Oni neka krenu treći.

25 Zastava vojske Danove po četama svojim neka bude sa severa. Poglavar Danovih sinova je Ahijezer, Amisadajev sin. **26** U njegovoj vojsci ima šezdeset dve hiljade i sedamsto popisanih. **27** Do njega neka bude ulogoreno Ašerovo pleme. Poglavar Ašerovih sinova je Fagiel, Ehranov sin. **28** U njegovoj vojsci ima četrdeset jedna hiljada i petsto popisanih. **29** Zatim Neftalimovo pleme; poglavar Neftalimovih sinova je Ahirej, Enanov sin. **30** U njegovoj vojsci ima pedeset tri hiljade i četiristo popisanih.

31 Svih popisanih u Danovom logoru ima sto pedeset sedam hiljada i šesto. Oni neka krenu poslednji sa svojim zastavama.“

32 To su Izraelovi sinovi koji su bili popisani po domovima svojih očeva. Svih popisanih u logorima, po njihovim četama, bilo je šesto tri hiljade petsto pedeset. **33** Ali Levijevo pleme nije bilo ubrojano među Izraelove sinove, kao što je Gospod uputio Mojsija. **34** Izraelovi sinovi su učinili sve onako kako je Gospod uputio Mojsija. Tako su logorovali po grupama od tri plemena i tako su kretali, svaki u svojoj porodici i prema domovima svojih očeva.

3

Ovo je bilo Aronovo i Mojsijevo potomstvo u vreme kad je Gospod govorio s Mojsijem na gori Sinaj. **2** Ovo su imena Aronovih sinova: prvenac Nadav, zatim Abihu, Eleazar i Itamar. **3** To su imena Aronovih sinova, pomazanih sveštenika koji su bili opunomoćeni da služe kao sveštenici. **4** Ali Nadav i Abihu su poginuli pred Gospodom kad su prineli pred Gospodom nedozvoljenu vatru u Sinajskoj pustinji. Oni nisu imali sinova. A Eleazar i Itamar su nastavili da služe kao sveštenici sa svojim ocem Aronom.

5 Gospod je rekao Mojsiju: **6** „Dovedi Levijevo pleme i postavi ga pred sveštenika Arona da mu služi. **7** Neka čine što su dužni njemu i što su dužni celom zboru pred šatorom od sastanka, dok služe u svetom šatoru. **8** Neka se staraju za sav pribor u šatoru od sastanka i neka obavljaju dužnosti Izraelovih

sinova dok služe u svetom šatoru. **9** Levite daj
Aronu i njegovim sinovima. Oni su darovani,
njemu su darovani od Izraelovih sinova. **10**
Postavi Arona i njegove sinove da vrše sveš-
teničku službu. Ako bi se neko iz običnog na-
roda približio svetilištu, neka se pogubi.“

11 Gospod je još rekao Mojsiju: **12** „Evo,
ja uzimam Levite između Izraelovih sinova
umesto svih prvenaca, svih što otvaraju maj-
činu utrobu među Izraelovim sinovima. Le-
viti neka pripadnu meni. **13** Jer meni pripada
svaki prvenac. Onog dana kad sam pobio sve
prvence u egipatskoj zemlji, sebi sam posve-
tio svakog prvenca u Izraelu, i od čoveka i od
životinje. Oni neka pripadnu meni. Ja sam
Gospod.“

14 Gospod je zatim rekao Mojsiju u Sinaj-
skoj pustinji: **15** „Popiši Levijeve sinove po
domovima njihovih očeva, po njihovim poro-
dicama. Popiši sve muškarce od mesec dana
pa naviše.“ **16** I Mojsije ih je popisao po
Gospodnjem nalogu, kao što je bio upućen.

17 Ovo su imena Levijevih sinova: Ger-
šun, Kehat i Merarije.

18 Ovo su imena Geršunovih sinova po
njihovim porodicama: Libni i Šimej.

19 Kehatovi sinovi po svojim porodicama
su Amram, Isar, Hebron i Uziel.

20 Merarijevi sinovi po svojim porodi-
cama su Mahli i Muši.

To su Levijeve porodice po domovima
njihovih očeva.

21 Od Geršuna su Libnijeva porodica i Ši-
mejeva porodica. To su Geršunove porodice.
22 Među njima su bili popisani svi muškarci
od mesec dana pa naviše. Popisanih među
njima bilo je sedam hiljada i petsto. **23** Ger-
šunove porodice bile su iza svetog šatora.
One su bile ulogorene prema zapadu. **24**
Poglavar otačkog doma u Geršunovim poro-
dicama bio je Elisaf, Laelov sin. **25** Geršu-
novi su sinovi u šatoru od sastanka bili zadu-
ženi za šator i njegove pokrivače, za zavesu
na ulazu u šator od sastanka, **26** za zavese za
dvorište i za zavesu na ulazu u dvorište koje
je oko šatora i oko oltara i za šatorska uža –
za sve što spada u tu službu.

27 Od Kehata potiče Amramova porodica,
Isarova porodica, Hebronova porodica i Uzi-
elova porodica. To su Kehatove porodice. **28**
Svih muškaraca od mesec dana pa naviše bilo
je osam hiljada i šesto. Oni su imali dužnost
da se staraju o svetom mestu. **29** Porodice Ke-
hatovih sinova bile su ulogorene s južne
strane šatora. **30** Poglavar otačkog doma u
Kehatovim porodicama bio je Elisafan, Uzie-
lov sin. **31** Oni su bili zaduženi za kovčeg,
sto, svećnjak, oltare i pribor koji pripada sve-
tom mestu i koji su koristili u službi, kao i za
zavesu – za sve što spada u tu službu.

32 Poglavar nad poglavarima Levita bio je
Eleazar, sin sveštenika Arona. On je nadgle-
dao one koji su imali dužnost da se staraju o
svetom mestu.

33 Od Merarija su Mahlijeva porodica i
Mušijeva porodica. To su Merarijeve poro-
dice. **34** Svih popisanih muškaraca među
njima od mesec dana pa naviše bilo je šest hi-
ljada i dvesta. **35** Poglavar otačkog doma u
Merarijevim porodicama bio je Suriel, Abi-
hailov sin. Oni su bili ulogoreni sa severne
strane šatora. **36** Merarijevi sinovi su bili za-
duženi da se brinu za zidne okvire šatora, za
njegove prečage, stubove i postolja i za sav
njegov pribor – za sve što spada u tu službu,
37 za stubove oko dvorišta, njihova postolja,
šatorske klinove i uža.

38 A pred svetim šatorom sa istočne
strane, to jest pred šatorom od sastanka na
strani koja gleda prema izlasku sunca, bili su
Mojsije, Aron i njegovi sinovi. Oni su imali
dužnost da se u korist Izraelovih sinova sta-
raju o svetilištu. Ako bi se neko iz običnog
naroda približio, bio bi pogubljen.

39 Svih popisanih Levijevih sinova, koje
su Mojsije i Aron po Gospodnjem nalogu po-
pisali po njihovim porodicama, svih muška-
raca od mesec dana pa naviše bilo je dvadeset
i dve hiljade.

40 Zatim je Gospod rekao Mojsiju:

„Popiši sve muške prvence Izraelovih sinova od mesec dana pa naviše i utvrdi broj imena njihovih. **41** A Levite uzmi za mene – ja sam Gospod – umesto svih prvenaca Izraelovih sinova, i stoku koja pripada Levitima umesto svega prvorođenog od stoke Izraelovih sinova.“ **42** I kao što ga je uputio Gospod, Mojsije je popisao sve prvence Izraelovih sinova. **43** Svih muških prvenaca prebrojanih po imenima od mesec dana pa naviše bilo je dvadeset dve hiljade dvesta sedamdeset tri.

44 Gospod je još rekao Mojsiju: **45** „Uzmi Levite umesto svih prvenaca Izraelovih sinova, i stoku koja pripada Levitima umesto njihove stoke. Leviti neka pripadnu meni. Ja sam Gospod. **46** A kao otkupnu cenu za onih dvesta sedamdeset tri prvenca Izraelovih sinova, koliko ih ima više nego Levita, **47** uzmi pet sikala po osobi. Uzmi ih prema svetom siklu. Sikal ima dvadeset gera. **48** Taj novac daj Aronu i njegovim sinovima kao otkupninu za one kojih ima više nego Levita.“ **49** I Mojsije je primio novac za otkupninu od prvenaca koji su premašivali broj onih koje su Leviti otkupili. **50** Od prvenaca Izraelovih sinova primio je taj novac, hiljadu trista šezdeset pet sikala, prema svetom siklu. **51** Onda je Mojsije po Gospodnjem nalogu dao novac od otkupnine Aronu i njegovim sinovima, kao što je Gospod uputio Mojsija.

4 Gospod je rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Neka se prebroje Kehatovi sinovi između Levijevih sinova, po njihovim porodicama u domovima njihovih očeva, **3** od trideset pa do pedeset godina, svi oni koji mogu da služe obavljajući poslove u šatoru od sastanka.

4 Ovo je služba Kehatovih sinova u šatoru od sastanka, nešto najsvetije. **5** Kada logor kreće na put, neka Aron i njegovi sinovi uđu u šator i skinu pregradnu zavesu i njome pokriju kovčeg svedočanstva. **6** Neka preko njega stave pokrivač od koža jazavca i odozgo prostrto plavo platno i zatim nameste njegove poluge.

7 Po stolu za hleb koji se stavljao pred Boga neka prostru plavo platno i na njega stave posude, čaše, bokale i činije za žrtvu levanicu. Neka na njemu ostane hleb koji se stalno prinosi. **8** Preko toga neka prostru grimizno platno. Neka sto prekriju pokrivačem od koža jazavca i nameste njegove poluge. **9** Neka uzmu plavo platno i pokriju svećnjak za osvetljenje i njegove žiške, mašice, pepeonice i sve posude za ulje kojima redovno služe oko svećnjaka. **10** Neka njega i sav njegov pribor stave u pokrivač od koža jazavca i neka to stave na poluge na kojima će se nositi. **11** Preko zlatnog oltara neka prostru plavo platno, neka ga prekriju pokrivačem od koža jazavca i nameste njegove poluge. **12** Neka uzmu sav pribor za službu koji redovno koriste u službi na svetom mestu, neka ga stave u plavo platno, prekriju pokrivačem od koža jazavca i stave na poluge na kojima će se nositi.

13 Neka uklone masni pepeo sa oltara i neka preko oltara prostru tkaninu od vune purpurne boje. **14** Neka na njega stave sav pribor koji redovno koriste za službu na njemu: pepeonice, viljuške, lopate i činije – sav pribor za oltar. Neka odozgo prostru pokrivač od koža jazavca i nameste njegove poluge.

15 Kada logor kreće na put, neka Aron i njegovi sinovi dovrše pokrivanje svetog mesta i sveg pribora koji pripada svetom mestu. Onda neka dođu Kehatovi sinovi da to ponesu, ali ne smeju da dodirnu sveto mesto, da ne poginu. To su stvari u šatoru od sastanka koje će nositi Kehatovi sinovi.

16 A Eleazar, sin sveštenika Arona, neka se stara za ulje za osvetljenje, mirisni kâd, redovan prinos od žita i ulje za pomazanje. Neka se stara za sav šator i za sve što je u njemu za sveto mesto i njegov pribor.“

17 Gospod je još rekao Mojsiju i Aronu: **18** „Ne dozvolite da pleme Kehatovih porodica bude istrebljeno između Levita. **19** Ovo učinite za njih da ostanu živi i da ne poginu

kad pristupaju najsvetijim stvarima: Neka A-
ron i njegovi sinovi uđu i neka svakome
odrede koju će službu vršiti i šta će nositi. **20**
A oni neka ni za tren ne ulaze da vide svete
stvari, da ne poginu.“

21 Zatim je Gospod rekao Mojsiju: **22**
„Neka se izbroje Geršunovi sinovi po domo-
vima njihovih očeva, po njihovim porodi-
cama. **23** Popiši one od trideset pa do pedeset
godina, sve one koji mogu da služe vršeći slu-
žbu u šatoru od sastanka. **24** Ovo je služba
Geršunovih porodica, služba koju će vršiti i
stvari koje će nositi. **25** Oni neka nose platna
svetog šatora, to jest šatora od sastanka, s nje-
govim pokrivačem i pokrivač od koža jaza-
vaca koji je odozgo na njemu, zavesu na u-
lazu u šator od sastanka, **26** zavese za dvo-
rište, zavesu na ulazu u dvorište oko šatora i
oltara, šatorska uža, sav pribor za njihovu slu-
žbu i sve stvari koje redovno koriste za posao.
To neka bude njihova služba. **27** Neka Geršu-
novi sinovi obavljaju svoju službu, sve što
treba da nose i svu službu koju treba da vrše,
po nalogu Arona i njegovih sinova. Odredite
im šta su sve dužni da nose. **28** To je služba
porodica Geršunovih sinova u šatoru od
sastanka. Služba za koju su zaduženi neka
bude pod upravom Itamara, sina sveštenika
Arona.

29 I Merarijeve sinove popiši po njihovim
porodicama u domovima njihovih očeva. **30**
Popiši ih od trideset pa do pedeset godina, sve
koji mogu da služe vršeći službu u šatoru od
sastanka. **31** Dok vrše službu u šatoru od
sastanka dužnost im je da nose okvire šatora,
njegove prečage, stubove, postolja, **32** stu-
bove oko dvorišta, njihova postolja, klinove i
uža sa svim priborom za svu njihovu službu.
Poimence odredite predmete koje su oni za-
duženi da nose. **33** To je služba porodica Me-
rarijevih sinova, njihova služba u šatoru od
sastanka, pod upravom Itamara, sina svešte-
nika Arona.“

34 Mojsije, Aron i poglavari zbora popi-
sali su Kehatove sinove po njihovim
porodicama i po domovima njihovih očeva,
35 od trideset pa do pedeset godina, sve one
koji mogu da služe vršeći službu u šatoru od
sastanka. **36** Popisanih od njih po njihovim
porodicama bilo je dve hiljade sedamsto pe-
deset. **37** To su popisani iz Kehatovih poro-
dica, svi oni koji služe u šatoru od sastanka,
koje su Mojsije i Aron popisali po Gospod-
njem nalogu datom preko Mojsija.

38 A popisanih od Geršunovih sinova po
njihovim porodicama i po domovima njiho-
vih očeva, **39** od trideset pa do pedeset go-
dina, svih koji mogu da služe vršeći službu u
šatoru od sastanka, **40** onih koji su od njih po-
pisani po svojim porodicama, po domovima
svojih očeva, bilo je dve hiljade šesto trideset.
41 To su popisani iz porodica Geršunovih si-
nova, svi oni koji služe u šatoru od sastanka,
koje su Mojsije i Aron popisali po Gospod-
njem nalogu.

42 A popisanih iz porodica Merarijevih si-
nova po njihovim porodicama, po domovima
njihovih očeva, **43** od trideset pa do pedeset
godina, svih koji mogu da služe vršeći službu
u šatoru od sastanka, **44** onih koji su od njih
popisani po svojim porodicama, bilo je tri hi-
ljade i dvesta. **45** To su popisani iz porodica
Merarijevih sinova, koje su Mojsije i Aron
popisali po Gospodnjem nalogu datom preko
Mojsija.

46 Svih popisanih koje su Mojsije, Aron i
Izraelovi poglavari popisali kao Levite po nji-
hovim porodicama i po domovima njihovih
očeva, **47** od trideset pa do pedeset godina,
svih koji su dolazili da rade teške poslove i da
nose teret u šatoru od sastanka, **48** svih popi-
sanih bilo je osam hiljada petsto osamdeset.
49 Oni su bili popisani po Gospodnjem na-
logu datom preko Mojsija, svaki prema svo-
joj službi i prema onome što je nosio. Bili su
popisani kao što je Gospod uputio Mojsija.

5 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Poduči
sinove Izraelove da iz logora udalje sva-
koga ko je gubav, svakoga ko ima izliv i

svakoga ko se onečistio mrtvacem. **3** Udaljite i muško i žensko. Pošaljite ih iz logora da ne onečiste logor onih među kojima ja prebivam.“ **4** Izraelovi sinovi su učinili tako i poslali ih iz logora. Kao što je Gospod rekao Mojsiju, tako su Izraelovi sinovi učinili.

5 Gospod je još rekao Mojsiju: **6** „Kaži Izraelovim sinovima: ‘Ako neko, bilo da je muškarac ili žena, učini neki ljudski greh, i tako bude neveran Gospodu, ta duša je kriva. **7** Neka prizna počinjeni greh i neka da nadoknadu za svoju krivicu u punoj vrednosti, neka tome doda još petinu vrednosti, pa neka to da onome kome je naneta nepravda. **8** A ako ovaj nema nikoga kome bi se dala nadoknada za krivicu, neka nadoknada za krivicu pripadne svešteniku, pored ovna za očišćenje kojim će sveštenik izvršiti obred očišćenja za krivca.

9 Svaki prilog od svih svetih stvari Izraelovih sinova koje oni budu donosili svešteniku neka pripadne njemu. **10** I svete stvari koje neko prinosi neka ostanu njemu. Svešteniku neka pripadne što god mu neko da.“

11 Gospod je još rekao Mojsiju: **12** „Kaži Izraelovim sinovima: ‘Ako nečija žena zastrani i postane neverna, **13** i neko drugi legne s njom i izbaci seme, a njen muž to ne sazna i to se ne otkrije iako se ona onečistila, ali protiv nje nema svedoka i ne bude uhvaćena, **14** a muža obuzme ljubomora, i on posumnja u vernost svoje žene koja se zaista onečistila, ili ako ga obuzme ljubomora i on posumnja u vernost svoje žene iako se ona u stvari nije onečistila, **15** onda neka muž dovede svoju ženu svešteniku i neka donese njen prinos, desetinu efe* ječmenog brašna. Neka na to ne izliva ulje i neka ne stavlja tamjan, jer je to prinos od žita za ljubomoru, prinos od žita za spomen na prestup.

16 Neka je sveštenik dovede i postavi pred Gospoda. **17** Zatim neka uzme svetu vodu u zemljanu posudu i neka uzme praha s poda u svetom šatoru i sipa ga u vodu. **18** Neka postavi ženu pred Gospoda, raspusti joj kosu i na ruke joj stavi prinos od žita za spomen, to jest prinos od žita za ljubomoru, a on neka u svojoj ruci drži gorku vodu koja nosi prokletstvo.

19 Zatim neka sveštenik zakune ženu i neka joj kaže: ‘Ako nijedan čovek nije legao s tobom i ako nisi zastranila i onečistila se dok si bila pod vlašću svog muža, neka ti ne bude ništa od ove gorke vode koja nosi prokletstvo. **20** Ali ako si zastranila dok si bila pod vlašću svog muža, ako si se onečistila i neko je drugi osim tvog muža legao s tobom...’ **21** Neka sveštenik zakune ženu kletvom i kaže joj: ‘Neka te Gospod postavi kao primer za prokletstvo i zakletvu u tvom narodu, i neka Gospod učini da ti se bedra* osuše i da ti stomak otekne. **22** Ova voda što nosi prokletstvo neka ti uđe u utrobu da ti od nje otekne stomak i da ti se bedra osuše.“ A žena neka na to kaže: „Neka bude tako! Neka bude tako!“*

23 Neka sveštenik te kletve zapiše na svitku i neka ih ispere gorkom vodom. **24** Neka da ženi da pije tu gorku vodu koja nosi prokletstvo, i neka voda koja nosi prokletstvo uđe u nju i bude joj gorka. **25** Zatim neka sveštenik uzme prinos od žita za ljubomoru iz ženine ruke, neka tamo i amo obrće prinos od žita pred Gospodom i neka ga donese kod oltara. **26** Neka sveštenik kao spomen uzme od prinosa od žita i neka to spali na oltaru, a posle toga neka da ženi da pije vodu. **27** Kad joj da vodu da pije, ako se onečistila tako što je bila neverna svom mužu, voda koja nosi prokletstvo ući će u nju i biće joj gorka, stomak će joj oteći, a bedra će joj se osušiti, pa će ta žena postati prokletstvo među svojim narodom. **28** A ako se žena nije onečistila nego je čista, nevina je i imaće dece.

* **5:15** Efa iznosi 22 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.
* **5:21** Izraz „bedra“ verovatno označava polne organe.
* **5:22** Ili: „Amin! Amin!“ na hebrejskom.

29 To je zakon o ljubomori kad žena zastrani dok je pod vlašću svog muža i onečisti se, **30** ili ako nekog čoveka obuzme ljubomora i on posumnja da mu je žena neverna. Neka on postavi ženu pred Gospoda, a sveštenik neka s njom postupi po svem ovom zakonu. **31** Taj čovek neka bude slobodan od krivice, a žena neka odgovara za svoj prestup.'"

6 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelovim sinovima: 'Ako neki čovek ili neka žena učini poseban zavet da će živeti kao nazirej* pred Gospodom, **3** neka se uzdržava od vina i opojnog pića. Neka ne pije vinsko sirće ni sirće od opojnog pića, neka ne pije piće napravljeno od grožđa i neka ne jede grožđe, ni sveže ni suvo. **4** Sve dane svog nazirejstva neka ne jede ništa što se pravi od vinove loze, ni nezrelo grožđe ni kožicu.

5 Sve vreme dok traje njegov nazirejski zavet neka mu britva ne prelazi preko glave. Dok se ne navrši vreme za koje treba da bude odvojen za Gospoda, neka bude svet i neka pušta da mu kosa slobodno raste. **6** Sve vreme za koje je odvojen za Gospoda neka ne prilazi nijednom mrtvacu. **7** Ni za svojim ocem, ni za svojom majkom, ni za svojim bratom, ni za svojom sestrom neka se ne onečisti kad umru, jer na glavi ima znak nazirejstva pred svojim Bogom.

8 Sve vreme svog nazirejstva on je svet pred Gospodom. **9** Ali ako neko iznenada umre pored njega, tako da on onečisti glavu na kojoj je znak njegovog nazirejstva, neka obrije glavu onog dana kad bude proglašen čistim. Neka je obrije sedmog dana. **10** A osmog dana neka svešteniku na ulaz u šator od sastanka donese dve grlice ili dva mlada goluba. **11** Neka sveštenik jedno prinese kao žrtvu za greh, a drugo kao žrtvu paljenicu, i neka za njega izvrši obred očišćenja jer je zgrešio prišavši mrtvacu. Neka tog dana posveti svoju glavu. **12** Neka živi kao nazirej pred Gospodom sve vreme svog nazirejstva i neka donese muško jagnje do godinu dana kao žrtvu za prestup. A pređašnji dani neće se računati, jer je onečistio svoje nazirejstvo.

13 Ovo je zakon za nazireja: kad se navrše dani njegovog nazirejstva neka ga dovedu na ulaz u šator od sastanka. **14** Neka kao svoju žrtvu Gospodu prinese jedno muško jagnje bez mane do godinu dana kao žrtvu paljenicu, jedno žensko jagnje bez mane do godinu dana kao žrtvu za greh, jednog ovna bez mane kao žrtvu pomirnicu, **15** korpu s okruglim beskvasnim hlebovima od finog brašna zamešenih s uljem i s beskvasnim pogačama premazanim uljem, njihov prinos od žita i njihove žrtve levanice. **16** Neka ih sveštenik donese pred Gospoda i prinese njegovu žrtvu za greh i žrtvu paljenicu. **17** A ovna neka prinese Gospodu kao žrtvu pomirnicu zajedno s korpom beskvasnih hlebova. Neka sveštenik prinese i njegov prinos od žita i njegovu žrtvu levanicu.

18 Neka nazirej na ulazu u šator od sastanka obrije znak nazirejstva koji mu je na glavi, neka uzme kosu koja je znak njegovog nazirejstva i stavi je na vatru koja gori pod žrtvom pomirnicom. **19** Neka sveštenik uzme kuvanu plećku od ovna, jedan okrugli beskvasni hleb iz korpe i jednu beskvasnu pogaču, i neka sve to stavi na ruke nazireju nakon što je ovaj obrijao znak svog nazirejstva. **20** Neka sveštenik tamo i amo obrće te stvari kao obrtani prinos pred Gospodom. To je nešto sveto što pripada svešteniku, zajedno s grudima obrtanog prinosa i plećem od priloga. Posle toga nazirej može da pije vino.

21 To je zakon za nazireja koji se zavetuje, za njegov prinos Gospodu zbog njegovog nazirejstva, osim onoga što bi još mogao dati. Kako se zavetovao, tako neka postupi po zakonu o svom nazirejstvu.'" **22** Zatim je Gospod rekao Mojsiju: **23** „Kaži Aronu i

* **6:2** „Nazirej" znači „izdvojen, posvećen, predan."

njegovim sinovima: ‘Ovako blagosiljajte Izraelove sinove:

24 ‘Neka te Gospod blagoslovi i neka te čuva. **25** Neka te Gospod obasja svojim licem i neka ti bude milostiv. **26** Neka Gospod obrati svoje lice k tebi i neka ti da mir.’

27 I neka prizivaju ime moje na Izraelove sinove, i ja ću ih blagosloviti.“

7 Onog dana kad je Mojsije završio podizanje svetog šatora, pomazao ga je i posvetio sa svom njegovom opremom, a tako i oltar i sav njegov pribor. Pomazao ih je i posvetio.

2 Onda su svoj prinos doneli Izraelovi knezovi, poglavari domova svojih očeva. Oni su bili knezovi nad plemenima koji su vodili popisivanje. **3** Doneli su svoj prinos pred Gospoda, šest pokrivenih kola i dvanaest bikova, po jedna kola na dvojicu poglavara i po jednog bika za svakoga. Doveli su ih pred sveti šator. **4** Tada je Gospod rekao Mojsiju: **5** „Primi to od njih da se upotrebi za službu oko šatora od sastanka, i daj to Levitima, svakome prema njegovoj službi.“

6 Tako je Mojsije primio kola i bikove i dao ih Levitima. **7** Dvoja kola i četiri bika dao je Geršunovim sinovima prema njihovoj službi, **8** a četvoro kola i osam bikova dao je Merarijevim sinovima prema njihovoj službi, pod upravom Itamara, sina sveštenika Arona. **9** A Kehatovim sinovima nije dao ništa, jer je njima bila poverena služba na svetom mestu. Oni su nosili stvari na ramenima.

10 Poglavari su priložili svoj dar na svečanosti povodom postavljanja oltara onog dana kad je on bio pomazan. Poglavari su doneli svoj prinos pred oltar. **11** I Gospod je rekao Mojsiju: „Neka donose svoj prinos, svaki poglavar na svoj dan, za posvećivanje oltara.“

12 Prvog dana svoj prinos doneo je Našon, Aminadavov sin, od Judinog plemena. **13** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **14** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **15** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **16** jedno jare za žrtvu za greh; **17** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Našona, Aminadavovog sina.

18 Drugog dana svoj prinos je doneo Nataniel, Suarov sin, poglavar Isaharovog plemena. **19** Kao svoj prinos doneo je jednu srebrnu posudu tešku sto trideset sikala, jednu srebrnu činiju od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **20** jednu zlatnu čašu od deset sikala, punu kada; **21** i jednog junca, jednog ovna, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **22** jedno jare za žrtvu za greh; **23** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Nataniela, Suarovog sina.

24 Trećeg dana na redu je bio poglavar Zebulonovih sinova, Elijab, Helonov sin. **25** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **26** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **27** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **28** jedno jare za žrtvu za greh; **29** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Elijaba, Helonovog sina.

30 Četvrtog dana na redu je bio poglavar Rubenovih sinova, Elisur, Sedijurov sin. **31** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **32** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **33** jedan junac, jedan ovan,

jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **34** jedno jare za žrtvu za greh; **35** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Elisura, Sedijurovog sina.

36 Petog dana na redu je bio poglavar Simeonovih sinova, Šelumiel, Surišadajev sin. **37** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **38** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **39** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **40** jedno jare za žrtvu za greh; **41** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Šelumiela, Surišadajevog sina.

42 Šestog dana na redu je bio poglavar Gadovih sinova, Elisaf, Reuelov sin. **43** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **44** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **45** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **46** jedno jare za žrtvu za greh; **47** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Elisafa, Reuelovog sina.

48 Sedmog dana na redu je bio poglavar Jefremovih sinova, Elisama, Amijudov sin. **49** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **50** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **51** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **52** jedno jare za žrtvu za greh; **53** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Elisame, Amijudovog sina.

54 Osmog dana na redu je bio poglavar Manasijinih sinova, Gamaliel, Fadasurov sin. **55** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **56** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **57** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **58** jedno jare za žrtvu za greh; **59** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Gamaliela, Fadasurovog sina.

60 Devetog dana na redu je bio poglavar Benjaminovih sinova, Abidan, Gideonijev sin. **61** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **62** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **63** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **64** jedno jare za žrtvu za greh; **65** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Abidana, Gideonijevog sina.

66 Desetog dana na redu je bio poglavar Danovih sinova, Ahijezer, Amisadajev sin. **67** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **68** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **69** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **70** jedno jare za žrtvu za greh; **71** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Ahijezera, Amisadajevog sina.

72 Jedanaestog dana na redu je bio poglavar Ašerovih sinova, Fagiel, Ehranov sin. **73** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **74** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **75** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **76** jedno jare za žrtvu za greh; **77** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Fagiela, Ehranovog sina.

78 Dvanaestog dana na redu je bio poglavar Neftalimovih sinova, Ahirej, Enanov sin. **79** Njegov prinos je bio: jedna srebrna posuda teška sto trideset sikala, jedna srebrna činija od sedamdeset sikala, prema svetom siklu, obe pune finog brašna zamešenog s uljem, za prinos od žita; **80** jedna zlatna čaša od deset sikala, puna kâda; **81** jedan junac, jedan ovan, jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu; **82** jedno jare za žrtvu za greh, **83** a za žrtvu pomirnicu dva govečeta, pet ovnova, pet jaraca, pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos Ahireja, Enanovog sina.

84 To su bili prinosi Izraelovih poglavara koje su prineli povodom postavljanja oltara onog dana kad je on bio pomazan: dvanaest srebrnih posuda, dvanaest srebrnih činija, dvanaest zlatnih čaša; **85** svaka srebrna posuda od sto trideset sikala, a svaka činija od sedamdeset; svega srebra u tim posudama bilo je dve hiljade četiristo sikala, prema svetom siklu; **86** dvanaest zlatnih čaša punih kâda, svaka čaša od deset sikala, prema svetom siklu; svega zlata u čašama bilo je sto dvadeset sikala; **87** sve stoke za žrtvu paljenicu bilo je dvanaest junaca, dvanaest ovnova, dvanaest muških jaganjaca od godinu dana i njihovi prinosi od žita, i dvanaest jarića za žrtvu za greh; **88** a sve stoke za žrtvu pomirnicu bilo je dvadeset i četiri junca, šezdeset ovnova, šezdeset jaraca, šezdeset muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prinos za svečanost povodom postavljanja oltara nakon što je on bio pomazan.

89 Kad god je Mojsije ulazio u šator od sastanka da razgovara s Bogom, čuo je glas koji mu je govorio odozgo s poklopca na kovčegu svedočanstva, između dva heruvima. Tako je razgovarao s Bogom.

8 Gospod je rekao Mojsiju: **2** „Kaži Aronu: ‘Kad budeš palio žiške na svećnjaku, neka sedam žižaka osvetljava prostor ispred njega.’“ **3** I Aron je učinio tako. Upalio je žiške da osvetljavaju prostor ispred svećnjaka, kao što je Gospod uputio Mojsija. **4** A svećnjak je bio iskovan od zlata. Bio je iskovan, od osnove do cvetova. Mojsije je napravio svećnjak prema viziji koju mu je Gospod dao.

5 Gospod je još rekao Mojsiju: **6** „Uzmi Levite između Izraelovih sinova i očisti ih. **7** Ovako ćeš ih očistiti: poškropi ih vodom koja čisti od greha, a oni neka obriju celo svoje telo, neka operu svoju odeću i očiste se. **8** Neka zatim uzmu junca s njegovim prinosom od žita od finog brašna zamešenog s uljem, a ti uzmi drugog junca za žrtvu za greh. **9** Dovedi Levite pred šator od sastanka i sakupi ceo zbor Izraelovih sinova. **10** Dovedi Levite pred Gospoda i neka Izraelovi sinovi polože ruke na Levite. **11** Aron neka kaže Levitima da se okreću na jednu i na drugu stranu pred Gospodom kao obrtani prinos Izraelovih sinova. Neka njihov zadatak bude da vrše službu Gospodu.

12 Zatim neka Leviti polože ruke juncima na glavu. Posle toga prinesi jednog junca kao žrtvu za greh, a drugog kao žrtvu paljenicu Gospodu, da izvršiš obred pomirenja za Levite. **13** Postavi Levite pred Arona i njegove sinove i neka se okreću na jednu i na drugu stranu kao obrtani prinos Gospodu. **14** Odvoj Levite između Izraelovih sinova; i Leviti neka pripadnu meni. **15** Posle toga neka

Leviti dođu da služe u šatoru od sastanka. Tako ih očisti i učini da se okreću na jednu i na drugu stranu kao obrtani prinos. **16** Jer su oni darovani, meni su darovani između Izraelovih sinova. Njih sam uzeo za sebe umesto onih koji otvaraju majčinu utrobu, umesto svih prvenaca Izraelovih sinova. **17** Jer meni pripada svaki prvenac između Izraelovih sinova, i od ljudi i od životinja. Onog dana kad sam pobio sve prvence u egipatskoj zemlji, sebi sam ih posvetio. **18** I uzeću Levite umesto svih prvenaca među Izraelovim sinovima. **19** Daću Levite Aronu i njegovim sinovima kao one koji su darovani između Izraelovih sinova da vrše službu Izraelovih sinova u šatoru od sastanka i da vrše obred očišćenja za Izraelove sinove, da nikakva nevolja ne dođe na Izraelove sinove jer su se približili svetom mestu.“

20 Mojsije, Aron i ceo zbor Izraelovih sinova učinili su tako sa Levitima. Sve onako kako je Gospod uputio Mojsija za Levite, tako su Izraelovi sinovi učinili. **21** Tako su se Leviti očistili i oprali svoje haljine, a posle toga Aron im je kazao da se okreću na jednu i na drugu stranu kao obrtani prinos pred Gospodom. Onda je Aron za njih izvršio obred očišćenja da bi bili čisti. **22** Zatim su Leviti ušli da vrše svoju službu u šatoru od sastanka pred Aronom i njegovim sinovima. Onako kako je Gospod uputio Mojsija za Levite, tako su i učinili.

23 Gospod je rekao Mojsiju: **24** „Ovo se odnosi na Levite: od dvadeset i pet godina pa naviše neka Levit stupi u redove onih koji služe u šatoru od sastanka. **25** A kad bude imao pedeset godina, neka istupi iz redova onih koji služe i neka više ne služi. **26** Neka pomaže svojoj braći u šatoru od sastanka dok se ovi staraju za svoje dužnosti, ali on sam neka ne vrši nikakvu službu. Tako postupi s Levitima u pogledu njihovih dužnosti.“

9 Prvog meseca druge godine od izlaska iz egipatske zemlje, Gospod se obratio Mojsiju u Sinajskoj pustinji, i rekao mu: **2** „Neka Izraelovi sinovi pripreme pashalnu žrtvu u propisano vreme. **3** Pripremite je u propisano vreme, uveče četrnaestog dana ovog meseca. Pripremite je prema svim njenim odredbama, onako kako je propisano.“

4 Tako je Mojsije rekao Izraelovim sinovima da pripreme pashalnu žrtvu. **5** I oni su u Sinajskoj pustinji pripremili pashalnu žrtvu, prvog meseca, uveče četrnaestog dana u mesecu. Sve onako kako je Gospod uputio Mojsija, tako su Izraelovi sinovi učinili.

6 A bilo je ljudi koji su se onečistili mrtvom dušom ljudskom, tako da onog dana nisu mogli da pripreme pashu. Zato su tog istog dana došli pred Mojsija i Arona. **7** Ti ljudi su mu rekli: „Onečistili smo se dušom ljudskom. Zašto da nam bude uskraćeno da prinesemo žrtvu Gospodu u propisano vreme zajedno s Izraelovim sinovima?“ **8** Na to im je Mojsije rekao: „Stanite tu da čujem kakav će uput Gospod dati za vas.“

9 Tada je Gospod rekao Mojsiju: **10** „Kaži Izraelovim sinovima: ‘Ako bi se neko od vas ili od vaših potomaka onečistio mrtvacem ili je na dalekom putu, neka i on pripremi pashalnu žrtvu Gospodu. **11** Neka je pripreme drugog meseca, uveče četrnaestog dana. Neka je jedu s beskvasnim hlebom i gorkim zeljem. **12** Ništa od nje neka ne ostave do jutra i neka joj ne slome nijednu kost. Neka je pripreme prema svim odredbama za pashalnu žrtvu. **13** Ali ako je neko čist i nije na putu, a propustio je da pripremi pashalnu žrtvu, ta duša neka se istrebi iz svog naroda, jer nije prinela žrtvu Gospodu u propisano vreme. Taj čovek neka odgovara za svoj greh.

14 Ako s vama živi stranac, neka i on pripremi pashalnu žrtvu Gospodu. Neka to uradi prema odredbama i propisima za pashalnu žrtvu. Ista odredba neka važi za sve vas, za stranca i za onoga ko je poreklom Izraelac.’“

15 Onog dana kad je bio podignut sveti

šator, oblak je pokrio šator Svedočanstva, a od večeri do jutra nad šatorom je bilo nešto što je ličilo na vatru. **16** Tako je bilo stalno: danju ga je pokrivao oblak, a noću nešto kao vatra. **17** Kad god bi se oblak podizao iznad šatora, Izraelovi sinovi bi odmah krenuli, a na mestu gde bi oblak stao, tu bi se Izraelovi sinovi ulogorili. **18** Na Gospodnji znak Izraelovi sinovi bi kretali, i na Gospodnji znak bi podizali logor. Sve dane dok bi oblak stajao nad šatorom, oni bi ostajali ulogoreni. **19** Kad bi oblak stajao nad šatorom mnogo dana, Izraelovi sinovi bi činili ono što je Gospod tražio od njih i ne bi kretali. **20** Ponekad bi oblak stajao nad šatorom nekoliko dana. Na Gospodnji znak bi ostajali ulogoreni i na Gospodnji znak bi kretali. **21** Ponekad bi oblak stajao od večeri do jutra, a ujutru bi se podigao i oni bi krenuli. Danju ili noću, kad god bi se oblak podigao oni bi krenuli na put. **22** Ako bi oblak stajao nad šatorom dva dana ili mesec dana ili duže vreme, Izraelovi sinovi bi ostajali ulogoreni i ne bi kretali, ali čim bi se oblak podigao, oni bi krenuli. **23** Na Gospodnji znak bi se ulogorili i na Gospodnji znak bi krenuli. Činili su ono što je Gospod tražio od njih, po Gospodnjem uputu datom preko Mojsija.

10 Gospod je rekao Mojsiju: **2** „Napravi sebi dve srebrne trube. Napravi ih od kovanog srebra i neka ti služe za sazivanje zbora i za objavu polaska. **3** Kad zatrubite u obe trube, neka se ceo zbor skupi k tebi na ulazu u šator od sastanka. **4** Ako se zatrubi samo u jednu trubu, neka se skupe k tebi knezovi, od kojih je svaki poglavar nad hiljadu Izraelaca.

5 Kad zatrubite tako da se truba oglasi promenjivim zvukom, tada neka krenu logori smešteni na istočnoj strani. **6** Kad drugi put zatrubite tako da se truba oglasi promenjivim zvukom, tada neka krenu logori smešteni na južnoj strani. Neka tako zatrube svaki put kad jedna grupa treba da krene.

7 Trubite i kad sazivate zbor, ali neka to ne bude promenjiv zvuk. **8** Neka Aronovi sinovi, sveštenici, trube u trube. Neka vam to služi kao trajna odredba kroz vaše naraštaje.

9 Ako u svojoj zemlji povedete rat protiv tlačitelja koji vas ugnjetava, neka trube oglase ratni poziv, i Gospod, vaš Bog, setiće se vas i izbaviće vas od vaših neprijatelja.

10 U dan svog veselja, u vreme svojih svečanosti i na početku svojih meseci, trubite u trube nad svojim žrtvama paljenicama i žrtvama pomirnicama. To neka vam služi kao spomen pred vašim Bogom. Ja sam Gospod, vaš Bog.“

11 Druge godine, drugog meseca, dvadesetog dana u mesecu, oblak se podigao iznad šatora Svedočanstva. **12** Tada su Izraelovi sinovi krenuli iz Sinajske pustinje svojim redom i putovali su sve dok se oblak nije zaustavio u pustinji Faran. **13** Tako su krenuli prvi put, po Gospodnjem nalogu datom preko Mojsija.

14 I pođe napred zastava vojske sinova Judinih u četama svojim; i nad vojskom njihovom beše Našon, sin Aminadavov. **15** Nad vojskom plemena Isaharovih sinova bio je Nataniel, Suarov sin. **16** A nad vojskom plemena Zebulonovih sinova bio je Elijab, Helonov sin.

17 Zatim je bio rastavljen šator, i Geršunovi sinovi i Merarijevi sinovi krenuli su noseći šator.

18 Potom pođe zastava logora Rubenova po svojim četama, a nad njihovom vojskom bio je Elisur, Sedijurov sin. **19** Nad vojskom plemena Simeonovih sinova bio je Šelumiel, Surišadajev sin. **20** A nad vojskom plemena Gadovih sinova bio je Elisaf, Reuelov sin.

21 Zatim su krenuli Kehatovi sinovi noseći svete stvari iz svetilišta, a do njihovog dolaska šator je već bio postavljen.

22 Potom pođe zastava vojske sinova Jefremovih po svojim četama, a nad njihovom vojskom bio je Elisama, Amijudov sin. **23** Nad vojskom plemena Manasijinih sinova

bio je Gamaliel, Fadasurov sin. **24** A nad vojskom plemena Benjaminovih sinova bio je Abidan, Gideonijev sin.

25 Najposle pođe zastava vojske sinova Danovih po svojim četama kao zaštitna straža svim logorima, a nad njihovom vojskom je bio Ahijezer, Amisadajev sin. **26** Nad vojskom plemena Ašerovih sinova bio je Fagiel, Ehranov sin. **27** A nad vojskom plemena Neftalimovih sinova bio je Ahirej, Enanov sin. **28** Tim redom su Izraelovi sinovi polazili po svojim četama kad su kretali na put.

29 Tada je Mojsije rekao Hobabu, sinu Madijanca Reuela, Mojsijevog tasta: „Mi krećemo ka mestu za koje je Gospod rekao: ‘Vama ću ga dati.’ Pođi s nama i dobro ćemo ti učiniti, jer je Gospod obrekao dobro Izraelu.“ **30** A on mu je odgovorio: „Neću ići s vama, nego ću ići u svoju zemlju i u svoj rod.“ **31** Na to je Mojsije rekao: „Molim te, ne ostavljaj nas. Pošto ti dobro znaš gde u pustinji možemo da se ulogorimo, ti ćeš nam biti poput očiju. **32** Ako pođeš s nama, kao što će Gospod činiti dobro nama, tako ćemo i mi činiti dobro tebi.“

33 Tako su krenuli od gore Gospodnje i išli tri dana hoda, a kovčeg Gospodnjeg saveza išao je tri dana hoda pred njima da im potraži mesto gde bi počinuli. **34** I Gospodnji oblak bio je nad njima danju kad su kretali iz logora.

35 Kad bi kovčeg kretao, Mojsije bi rekao: „Ustani, Gospode, i neka se tvoji neprijatelji raseju. Neka oni koji te silno mrze pobegnu pred tobom.“ **36** A kad bi se zaustavljao, rekao bi: „Vrati se, Gospode, nebrojenim hiljadama Izraelaca.“

11 Narod se počeo žaliti, što je bilo zlo u Gospodnjim ušima. Gospod je to čuo i žestoko se razgnevio. Gospodnji oganj planuo je među njima i progutao neke na kraju logora. **2** Kad je narod zavapio Mojsiju, on se pomolio Gospodu i oganj se ugasio. **3** To mesto je nazvano Tavera,* jer je tamo na njih planuo Gospodnji oganj.

4 Mnogi drugi ljudi koji su bili među Izraelcima sebično su žudeli za hranom tako da su i Izraelovi sinovi opet plakali govoreći: „Ko će nam dati mesa da jedemo? **5** Dobro se sećamo riba koje smo zabadava jeli u Egiptu i krastavaca, lubenica, praziluka, crnog i belog luka. **6** A sada nam je duša usahnula. Naše oči ne vide ništa osim mane.“

7 Mana je bila poput semena korijandera, a ličila je na smolu od bdela.* **8** Narod je išao okolo, skupljao je i mleo na ručnim mlinovima ili tucao u avanu, kuvao u loncu ili od nje pravio pogače. Ukus joj je bio kao ukus slatkog kolača pripremljenog s uljem. **9** Kad bi noću padala rosa po logoru, padala bi i mana.

10 Mojsije je čuo kako narod plače, svaki u svojoj porodici na ulazu u svoj šator. I Gospod se žestoko razgnevio, a i za Mojsija je sve to bilo zlo. **11** Tada je Mojsije rekao Gospodu: „Zašto si učinio zlo svom sluzi? Zašto nisam našao milost u tvojim očima, nego si na mene stavio teret celog ovog naroda? **12** Jesam li ja začeo ceo ovaj narod? Jesam li ih ja rodio, pa da mi kažeš: ‘Nosi ih u svojim nedrima, kao što hranitelj nosi odojče,’ u zemlju za koju si se zakleo njihovim praočevima? **13** Odakle mi meso da ga dam celom ovom narodu? Jer plaču preda mnom, govoreći: ‘Daj nam mesa da jedemo!’ **14** Ne mogu ja sam da nosim ceo ovaj narod, jer je pretežak za mene. **15** Ako ćeš tako postupati sa mnom, molim te, bolje me ubij ako sam našao milost u tvojim očima, da ne gledam svoju nevolju.“

16 A Gospod je rekao Mojsiju: „Skupi mi sedamdeset ljudi od Izraelovih starešina, za koje znaš da su starešine naroda i njegovi upravitelji. Dovedi ih do šatora od sastanka, i neka tamo stanu s tobom. **17** Ja ću sići i tamo

* **11:3** „Tavera“ znači „izgaranje, požar, plamen.“

* **11:7** „Bdel“ je mirisna smola slična smirni.

ću ti govoriti. Uzeću od duha koji je na tebi i staviću ga na njih, i oni će ti pomagati da nosiš teret naroda, da ga ne nosiš sam. **18** A narodu reci: 'Posvetite se za sutra, jer ćete jesti mesa, zato što ste plakali pred Gospodom, govoreći: 'Ko će nam dati mesa da jedemo, jer nam je bilo dobro u Egiptu?' Gospod će vam dati mesa i ješćete ga. **19** Nećete ga jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana, **20** nego celih mesec dana, dok vam ne izađe na nos i ne ogadi vam se, jer ste odbacili Gospoda, koji je među vama, i plakali ste pred njim, govoreći: 'Zašto smo izašli iz Egipta?'"

21 Tada je Mojsije rekao: „U narodu među kojim se nalazim ima šesto hiljada pešaka, a ti kažeš: 'Meso ću im dati i ješće ga mesec dana'! **22** Da li će im se poklati ovce i goveda da im bude dosta? Ili će im se pohvatati sve ribe iz mora da im bude dosta?"

23 Na to je Gospod rekao Mojsiju: „Zar je Gospodnja ruka kratka? Sada ćeš videti da li će se dogoditi ono što sam rekao ili neće."

24 Posle toga Mojsije je izašao i rekao narodu Gospodnje reči. Onda je skupio sedamdeset ljudi od starešina naroda i postavio ih oko šatora. **25** Tada je Gospod sišao u oblaku i govorio s njim, pa je uzeo od duha koji je bio na njemu i stavio ga na svakog od sedamdesetorice starešina. I čim je Duh sišao na njih, oni su prorokovali, *ali nikad nakon toga.**

26 A dva čoveka su ostala u logoru. Jedan se zvao Eldad, a drugi Modad. I Duh je sišao na njih, jer su i oni bili među popisanima, ali nisu došli do šatora, nego su u logoru prorokovali. **27** Jedan mladić je otrčao i javio to Mojsiju: „Eldad i Modad se u logoru ponašaju kao proroci!" **28** Tada je Jošua, Nunov sin, Mojsijev sluga od svoje mladosti, rekao: „Mojsije, moj gospodaru, zabrani im!" **29** A Mojsije mu je rekao: „Jesi li ti ljubomoran radi mene? O kad bi svi među Gospodnjim narodom bili proroci, jer bi tada Gospod stavio svoj Duh na njih!" **30** Posle se Mojsije vratio u logor zajedno s Izraelovim starešinama.

31 I Gospod je podigao vetar koji je doneo prepelice od mora i razasuo ih po logoru, na dan hoda s jedne strane i na dan hoda s druge strane, oko celog logora, na oko dva lakta* iznad zemlje. **32** Narod je ustao i celog tog dana i cele noći i celog drugog dana skupljao je prepelice. Onaj ko je nakupio najmanje, nakupio je deset gomera.* I rasprostrli su ih oko celog logora. **33** Meso im je još bilo među zubima, nisu ga ni sažvakali, kad se Gospod žestoko razgnevio na narod. Gospod je udario narod veoma velikim pomorom.

34 To mesto je nazvano Kivrot-Atava,* jer su tu sahranili narod koji je sebično žudeo za hranom. **35** Iz Kivrot-Atave narod je krenuo prema Asirotu, gde su se zaustavili.

12 Mirjam i Aron su počeli da govore protiv Mojsija zbog žene iz Huša* kojom se oženio, jer mu je žena bila iz Huša. **2** I govorili su: „Zar Gospod govori samo preko Mojsija? Zar ne govori i preko nas?" I Gospod je to slušao. **3** A Mojsije je bio smeran, iznimno krotak čovek na licu zemlje.

4 Gospod je odmah rekao Mojsiju, Aronu i Mirjam: „Vas troje idite k šatoru od sastanka." Tako je njih troje otišlo. **5** Posle

---

* **11:25** Hebrejski izraz „*velo jasafu*" verovatno znači da su starešine prorokovale samo tom prilikom i nikad više, dok u nekim prevodima stoji da su nastavili prorokovati u kontinuitetu, što teško može biti slučaj imajući u vidu da se radi o Božjoj objavi sa svrhom, a ne u cilju zadovoljavanja znatiželje ili senzacionalizma. Takođe treba znati da je proroštvo podložno zloupotrebi od strane demonskih sila (vidi: 5. Mojs. 13:1-5; 1. Kralj. 22:21-23; Mat. 24:24).

* **11:31** Lakat iznosi 44,5 centimetara. Vidi dodatak na kraju knjige.

* **11:32** Gomer iznosi 220 litara. Vidi dodatak na kraju knjige.

* **11:34** „Kivrot-Atava" znači „grobovi požude."

* **12:1** Ili: „Etiopljanke."

toga Gospod je sišao u stubu od oblaka i stao na ulaz u šator i pozvao Arona i Mirjam. I njih dvoje su prišli. **6** On reče: „Čujte moje reči. Da se među vama pojavio Gospodnji prorok, ja bih mu se javio u viziji.[*] U snu bih mu govorio. **7** Ali nije tako s mojim slugom Mojsijem! Njemu je poveren ceo moj dom. **8** Njemu govorim licem u lice, jasnim rečima, a ne u zagonetkama. I on gleda Gospodnju priliku. Kako se onda niste bojali da govorite protiv mog sluge, protiv Mojsija?“

9 Tada se Gospod žestoko razgnevio na njih i otišao. **10** Oblak se udaljio iznad šatora, i Mirjam je postala gubava, bela kao sneg. Aron se okrenuo prema Mirjam i video da je gubava. **11** Aron je odmah rekao Mojsiju: „Oprosti mi, gospodaru! Molim te, ne uzimaj nam za greh tu ludost koju smo počinili! **12** Molim te, nemoj da ostane kao neki mrtvac, kome je telo već napola izjedeno kad izađe iz majčine utrobe!“ **13** Mojsije je zavapio Gospodu: „O Bože, molim te! Isceli je, molim te!“

14 Tada je Gospod rekao Mojsiju: „Da joj je otac pljunuo u lice, zar ne bi bila posramljena sedam dana? Neka sedam dana bude u karantinu izvan logora, a posle neka bude opet primljena.“ **15** Tako je Mirjam sedam dana bila u karantinu izvan logora. Narod nije krenuo na put dok Mirjam nije bila opet primljena. **16** Zatim je narod krenuo iz Asirota i ulogorio se u pustinji Faran.

13 Gospod je rekao Mojsiju: **2** „Pošalji ljude da izvide hanansku zemlju, koju dajem Izraelovim sinovima. Pošalji po jednog čoveka iz svakog plemena njegovih očeva; svaki od njih neka bude poglavar.“

3 Tako ih je Mojsije poslao iz pustinje Faran po Gospodnjem nalogu. Svi ti ljudi bili su poglavari Izraelovih sinova. **4** Ovo su njihova imena: od Rubenovog plemena: Samuja, Zahurov sin; **5** od Simeonovog plemena: Safat, Horijin sin; **6** od Judinog plemena: Kalev, Jefonijin sin; **7** od Isaharovog plemena, Igal, Josifov sin; **8** od Jefremovog plemena, Osija, Nunov sin; **9** od Benjaminovog plemena, Faltije, Rafujev sin; **10** od Zebulonovog plemena, Gadiel, Sudin sin; **11** od Josifovog plemena, za Manasijino pleme: Gadije, Susin sin; **12** od Danovog plemena: Amiel, Gamalin sin; **13** od Ašerovog plemena: Satur, Mihailov sin; **14** od Neftalimovog plemena: Nahbi, Vofsijev sin; **15** od Gadovog plemena: Geuel, Mahiev sin. **16** To su imena ljudi koje je Mojsije poslao da izvide zemlju. A Osiji, Nunovom sinu, Mojsije je dao ime Jošua.[*]

17 Kad ih je poslao da izvide hanansku zemlju, Mojsije im je rekao: „Idite ovuda u Negev, pa se onda popnite u brda. **18** Vidite kakva je zemlja i kakav je narod koji živi u njoj, da li je jak ili slab, da li ga ima malo ili mnogo; **19** kakva je zemlja u kojoj žive, da li je dobra ili loša; kakvi su gradovi u kojima žive, da li su to logori ili utvrđenja; **20** i kakve su njive, da li su rodne ili slabe, ima li na njima drveća ili nema. Budite hrabri i donesite od roda te zemlje.“ A tada je bilo vreme prvom grožđu.

[*] **12:6** Vizija je jedan od oblika komunikacije Boga sa čovekom, gde Bog daje vizuelne projekcije primaocu koji pod uticajem Duha svetog pada u specifični proročki zanos u budnom stanju (vidi 4. Mojsijeva 24:4; Danilo 8:18; Otkrivenje 1:10) ili u snu (Danilo 2:19; 4:5). U viziji izabranom ljudskom oruđu otkrivaju se Božje namere ili budući događaji putem poznatih (vidi 2. Mojsijeva 25:40; 4. Mojsijeva 8:1; Jevrejima 8:5) ili simboličnih predstava (1. Mojsijeva 28:10-17; Ezekiel 1; Danilo 2:19; 7:2,7,13,15; 8:13; Otkrivenje 9:16). Bog koristi pojmove bliske ljudima da bi im preneo važne istine, kao što je činio i sam Isus, što znači da je sama poruka bitna, a ne nužno i slika kojom se ona prenosi (vidi Otkrivenje 12:1).
Vizije i proroštvo takođe mogu poticati od drugog natprirodnog izvora: Sotone i palih anđela (vidi 5. Mojsijeva 13:15; Jeremija 40:14; Plač 2:14; Ezekiel 13:2-17; 2. Solunjanima 2:8-12).

[*] **13:16** Ili: „Jehošua“ što znači „Gospod je spasenje.“ Osija [Hošea] znači „spasenje.“

21 Tako su oni otišli da izvide zemlju od
pustinje Zin do Rehoba, na granici Emata. **22**
Popeli su se u Negev i onda došli do Hebrona.
Tamo su živeli Ahiman, Šešaj i Talmaj, Ena-
kovi potomci. Hebron je bio sagrađen sedam
godina pre Soana u Egiptu. **23** Kad su došli u
dolinu Eskol, odrezali su mladicu s jednim
grozdom, i dvojica su ga ponela na motki, a
poneli su i narove i smokve. **24** Ono mesto su
nazvali dolina Eskol,* zbog grozda koji su
tamo odrezali Izraelovi sinovi.

25 Nakon četrdeset dana vratili su se iz
zemlje koju su izviđali. **26** Idući tako, došli su
kod Mojsija i Arona i celog zbora Izraelovih
sinova u pustinji Faran, u Kadešu. Izvestili su
njih i ceo zbor i pokazali im plodove one
zemlje. **27** Izvestili su Mojsija: „Otišli smo u
zemlju u koju si nas poslao. U njoj zaista teče
med i mleko, a ovo su njeni plodovi. **28** Ali
je narod koji živi u toj zemlji jak, gradovi su
utvrđeni i veoma veliki, a tamo smo videli i
Enakove potomke. **29** Amaličani žive u zem-
lji Negev, Heteji, Jevuseji i Amoreji žive u
brdima, a Hananci žive pored mora i duž Jor-
dana.“

30 A Kalev je umirivao narod pred Mojsi-
jem, rekavši: „Hajde da idemo gore i osvo-
jimo tu zemlju, jer je sigurno možemo poko-
riti.“ **31** Ali ljudi koji su išli s njim rekli su:
„Ne možemo ići na onaj narod, jer je jači od
nas.“ **32** I među Izraelovim sinovima prono-
sili su loš glas o zemlji koju su izviđali, go-
voreći: „Zemlja koju smo prošli i izviđali
jeste zemlja koja proždire svoje stanovnike.
Svi ljudi koje smo videli u njoj su ogromni.
33 Tamo smo videli i divove, Enakove si-
nove, koji su divovskog roda, tako da nam se
činilo da smo naspram njih kao skakavci, a
takvi smo se i mi njima činili.“

14 Tada je ceo zbor podigao glas i narod
je cele te noći vikao i plakao. **2** I svi
Izraelovi sinovi gunđali su protiv
Mojsija i Arona, i ceo zbor im je govorio:
„Što nismo pomrli u egipatskoj zemlji ili u o-
voj pustinji! **3** Zašto nas Gospod vodi u tu
zemlju da padnemo od mača? Naše žene i
naša deca postaće plen. Zar nije bolje da se
vratimo u Egipat?“ **4** Čak su među sobom go-
vorili: „Postavimo sebi vođu i vratimo se u
Egipat!“

5 Tada su Mojsije i Aron pali ničice pred
celim zborom Izraelovih sinova. **6** A Jošua,
Nunov sin, i Kalev, Jefonijin sin, koji su bili
među onima što su išli da izvide zemlju, raz-
derali su svoje haljine **7** i ovako su rekli ce-
lom zboru Izraelovih sinova: „Zemlja koju
smo prošli i izviđali zaista je veoma dobra
zemlja. **8** Ako smo po volji Gospodu, on će
nas dovesti u tu zemlju i daće nam je, zemlju
u kojoj teče med i mleko. **9** Samo se ne bunite
protiv Gospoda. Ne bojte se naroda te zemlje
jer ih mi možemo pojesti kao hleb. Njihov je
zaklon odstupio od njih, a s nama je Gospod.
Ne bojte ih se.“

10 Ali ceo zbor je govorio da će ih kame-
novati. A Gospodnja slava pokazala se nad
šatorom od sastanka svim Izraelovim sino-
vima.

11 Gospod je rekao Mojsiju: „Dokle će
me ovaj narod prezirati? Dokle mi neće vero-
vati i pored svih znakova koje sam učinio
među njima? **12** Udariću ih pomorom i rasuću
ih, a od tebe ću načiniti narod veći i moćniji
od njih.“

13 A Mojsije je rekao Gospodu: „To će si-
gurno čuti Egipćani, između kojih si svojom
silom izveo ovaj narod. **14** I to će reći stanov-
nicima ove zemlje. Oni su čuli da si ti,
Gospod, sa ovim narodom i da mu se javljaš
licem u lice. Čuli su da si ti Gospod i da tvoj
oblak stoji nad njima, da ideš pred njima u
stubu od oblaka danju i u stubu od vatre noću.
15 Ako pobiješ ovaj narod kao jednog čo-
veka, onda će narodi koji su čuli o tvojoj slavi
sigurno reći: **16** ‘Gospod nije mogao da

* **13:24** „Eskol“ znači „grozd.“

dovede ovaj narod u zemlju za koju im se
zakleo, i zato ih je pobio u pustinji.’ **17** I zato
te sada molim, Gospode, neka se pokaže ve-
ličina tvoje sile, kao što si i rekao: **18**
‘Gospod, spor na gnev i pun dobrote, koji
oprašta prestup i krivicu, ali nikoga ne smatra
nevinim, koji pohodi prestupe očeva na sino-
vima, do trećeg i do četvrtog pokolenja.’ **19**
Molim te, oprosti prestup ovom narodu zbog
svoje velike milosti, kao što si opraštao ovom
narodu od Egipta pa sve do sada.“

20 Tada je Gospod rekao: „Opraštam po
tvojoj reči. **21** Ali, tako ja bio živ, sva će zem-
lja biti puna Gospodnje slave. **22** A svi ovi
ljudi koji su gledali moju slavu i znakove koje
sam učinio u Egiptu i u ovoj pustinji, a već
deset puta su me iskušavali i nisu slušali moj
glas, **23** oni neće videti zemlju za koju sam se
zakleo njihovim očevima – neće je videti niko
od onih koji me preziru. **24** A zato što je moj
sluga Kalev imao drugi duh i u svemu me slu-
šao, njega ću sigurno dovesti u zemlju u koju
je išao i njegovi potomci će je zauzeti. **25**
Pošto Amaličani i Hananci žive u dolini, sutra
se okrenite i pođite u pustinju prema Crve-
nom moru.“

26 Gospod je još rekao Mojsiju i Aronu:
27 „Dokle će ovaj zli zbor gunđati protiv
mene? Čuo sam kako Izraelovi sinovi gun-
đaju protiv mene. **28** Reci im: ‘Tako ja bio
živ,’ govori Gospod, ‘učiniću vam baš onako
kako ste na moje uši govorili! **29** U ovoj
pustinji popadaće vaša mrtva tela, svi vi koji
ste popisani od dvadeset godina pa naviše,
koji ste gunđali protiv mene. **30** I vi nećete
ući u zemlju za koju sam se podignute ruke
zakleo da ću u njoj prebivati s vama, osim
Kaleva, Jefonijinog sina, i Jošue, Nunovog
sina.

31 A vašu decu, za koju ste rekli da će
postati plen, njih ću uvesti u tu zemlju i oni
će upoznati zemlju koju ste vi prezreli. **32** A
vaša mrtva tela popadaće u ovoj pustinji. **33**
Vaši sinovi biće pastiri u pustinji četrdeset
godina i odgovaraće za vašu nevernost, dok
vaša mrtva tela ne propadnu u ovoj pustinji.
34 Prema broju dana koliko ste izviđali zem-
lju – četrdeset dana, dan za godinu, za svaki
dan jednu godinu – odgovaraćete za svoje
prestupe četrdeset godina, da biste znali šta
znači kad se ja otuđim od vas.

35 Ja, Gospod, rekao sam, i tako ću učiniti
celom ovom zlom zboru, onima koji su se
skupili protiv mene: U ovoj pustinji oni će
propasti i ovde će pomreti. **36** A oni ljudi koje
je Mojsije poslao da izvide zemlju i koji su,
kad su se vratili, naveli ceo zbor da gunđa
protiv njega pronoseći loš glas o onoj zemlji,
37 ti ljudi koji su pronosili loš glas o zemlji,
pomreće od pošasti pred Gospodom. **38** A od
onih koji su išli da izvide zemlju ostaće živi
Jošua, Nunov sin, i Kalev, Jefonijin sin.“

39 Kad je Mojsije rekao te reči svim Izra-
elovim sinovima, narod je silno tugovao. **40** I
ujutru su ustali rano i hteli su da se popnu na
vrh gore, govoreći: „Evo nas, idemo na mesto
o kom je Gospod govorio, jer smo zgrešili.“
41 Ali Mojsije je rekao: „Zašto prestupate
Gospodnji nalog? Nećete uspeti. **42** Ne idite
gore, jer Gospod nije s vama, da vas ne pobiju
vaši neprijatelji. **43** Jer su tamo pred vama A-
maličani i Hananci, i pašćete od mača, jer
Gospod neće biti s vama zato što ste se odvra-
tili od Gospoda.“

44 Oni su se ipak usudili da krenu na vrh
gore, ali kovčeg Gospodnjeg saveza i Mojsije
nisu krenuli iz logora. **45** Tada su sišli Ama-
ličani i Hananci koji su živeli na onoj gori,
udarili na njih i rasterali ih sve do Orme.

15 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži
Izraelovim sinovima: ‘Kada dođete u
zemlju u kojoj ćete živeti, koju vam
ja dajem, **3** i budete prinosili žrtvu koja se
spaljuje pred Gospodom, žrtvu paljenicu ili
žrtvu zbog posebnog zaveta ili dobrovoljnu
žrtvu ili žrtvu za vaše godišnje praznike, da
biste pripremili ugodan miris Gospodu, od
krupne ili od sitne stoke, **4** neka onaj ko pri-
nosi svoju žrtvu prinese Gospodu i prinos od

žita, desetinu efe finog brašna zamešenog s četvrtinom ina ulja. 5 Uz žrtvu paljenicu ili uz neku drugu žrtvu prinesi i četvrtinu ina vina, kao žrtvu levanicu na svako muško jagnje. 6 A uz ovna prinesi prinos od žita od dve desetine finog brašna zamešenog s trećinom ina ulja. 7 I prinesi trećinu ina vina kao žrtvu levanicu na ugodan miris Gospodu.

8 Ali ako Gospodu prinosiš junca kao žrtvu paljenicu ili neku drugu žrtvu zbog posebnog zaveta ili kao žrtvu pomirnicu, **9** onda uz muško od krupne stoke prinesi i prinos od žita od tri desetine finog brašna zamešenog s pola ina ulja. **10** Prinesi i pola ina vina kao žrtvu levanicu, kao žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu. **11** Tako neka se učini za svakog junca i svakog ovna i svako muško jagnje ili jare. **12** Koliko god da ih prinesete, tako uradite za svako od njih, prema njihovom broju. **13** Svako ko je poreklom Izraelac neka ovako učini kad prinosi žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu.

14 Ako stranac koji prebiva među vama, ili neko ko je već naraštajima među vama, prinosi žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu, neka čini onako kako vi činite. **15** Neka i za vas koji pripadate zboru i za stranca koji prebiva među vama važi ista odredba. To neka vam bude trajna odredba za vaše naraštaje. Stranac neka bude pred Gospodom kao i vi. **16** Neka i za vas i za stranca koji prebiva među vama važi isti zakon i isti običaj.“

17 Gospod je još rekao Mojsiju: **18** „Kaži Izraelovim sinovima: ‘Kada dođete u zemlju u koju vas ja vodim **19** i kada budete jeli hleb te zemlje, odvojte prilog za Gospoda. **20** Kao prilog od prvina svog krupnog brašna prinesite okrugle hlebove. Taj prilog prinesite kao i prilog s gumna. **21** Od prvina svog krupnog brašna odvajajte prilog Gospodu iz naraštaja u naraštaj.

22 Ako pogrešite i ne izvršavate sva ova uputstva koja je Gospod rekao Mojsiju, **23** sve što vas je Gospod uputio preko Mojsija od dana kad je Gospod dao svoja uputstva pa nadalje kroz vaše naraštaje, **24** ako se nešto učini nehotice, a da zbor nije svestan toga, onda neka ceo zbor prinese jednog junca kao žrtvu paljenicu na ugodan miris Gospodu zajedno s prinosom od žita i žrtvom levanicom, onako kako je propisano, i jedno jare kao žrtvu za greh. **25** Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za ceo zbor Izraelovih sinova, i biće im oprošteno, jer je to bilo nehotice. Oni su kao svoju žrtvu prineli žrtvu koja se spaljuje pred Gospodom i svoju žrtvu za greh pred Gospodom zbog onoga što su nehotice uradili. **26** I biće oprošteno celom zboru Izraelovih sinova i strancu koji živi među njima, jer je ceo narod to uradio nehotice.

27 Ako neka duša zgreši nehotice, neka prinese žensko jare do godinu dana kao žrtvu za greh. **28** Neka sveštenik izvrši obred pomirenja za dušu koja je pogrešila počinivši nenamerno greh pred Gospodom, neka izvrši obred pomirenja i biće joj oprošteno. **29** Neka i za Izraelove sinove i za stranca koji živi među njima važi isti zakon kad neko uradi nešto nenamerno.

30 Ali ako neka duša uradi nešto namerno, bilo da je to onaj ko je poreklom Izraelac ili stranac, ona huli na Gospoda. Neka se ta duša istrebi iz svog naroda. **31** Pošto je prezrela Gospodnju reč i pogazila njegov uput, ta duša neka se istrebi. Neka odgovara za svoj prestup.“

32 Jednom, kad su Izraelovi sinovi bili u pustinji, našli su nekog čoveka kako skuplja drva u Subotu. **33** Oni koji su ga našli kako skuplja drva doveli su ga pred Mojsija i Arona i pred ceo zbor. **34** Stavili su ga pod stražu jer još nije bilo jasno rečeno šta treba da se učini s njim.

35 Gospod je rekao Mojsiju: „Taj čovek neka se pogubi, neka ga ceo zbor zaspe kamenjem izvan logora.“ **36** Tako ga je ceo zbor izveo izvan logora i zasuo ga kamenjem, i on je umro, kao što je Gospod uputio Mojsija.

37 Gospod je još rekao Mojsiju: **38** „Kaži Izraelovim sinovima da prave sebi rese na

rubovima odeće kroz sve svoje naraštaje, i
neka iznad resa na rubovima stavljaju plavu
nit. **39** Imaćete rese zato da se, kad ih pogle-
date, setite svih Gospodnjih uputstava i sle-
dite ih, i da se ne povodite za svojim srcem i
svojim očima, što vas navode na preljubu. **40**
Tako ćete se sećati i pridržavati svih mojih u-
putstava, i postati sveti svom Bogu. **41** Ja sam
Gospod, vaš Bog, koji vas je izveo iz egipat-
ske zemlje da vam bude Bog. Ja sam Gospod,
vaš Bog.“

16 Korej sin Isara, Kehatovog sina, Levi-
jevog sina, pobunio se zajedno s Da-
tanom i Abiramom, Elijabovim sino-
vima, i Onom, Faletovim sinom – Rubeno-
vim potomcima. **2** Oni su ustali protiv Moj-
sija zajedno s dvesta pedeset ljudi od Izraelo-
vih sinova, poglavara naroda koji su bili po-
zivani na zbor i koji su bili ljudi na glasu. **3**
Skupili su se protiv Mojsija i Arona i rekli im:
„Dosta je bilo! Jer ceo je zbor svet, svi u
njemu, i Gospod je među njima. Zašto se
onda uzvisujete nad Gospodnjim zborom?“

4 Kad je Mojsije to čuo, pao je ničice. **5**
Zatim je rekao Koreju i svim njegovim pri-
stalicama: „Ujutru će Gospod pokazati ko je
njegov, ko je svet i ko sme da mu se približi.
Koga on izabere, taj će mu se približiti. **6** U-
činite ovo: uzmite kadionice, ti, Koreju, i sve
tvoje pristalice, **7** i sutra stavite u njih vatru i
odozgo stavite kâd pred Gospodom. Onaj
koga Gospod izabere, taj je svet. Dosta je
bilo, Levijevi sinovi!“

8 Mojsije je još rekao Koreju: „Molim
vas, poslušajte Levijevi sinovi. **9** Zar vam je
malo što vas je Izraelov Bog odvojio od izra-
elskog zbora da bi vas doveo k sebi da vršite
službu u Gospodnjem šatoru i da stojite pred
zborom i da mu služite? **10** Doveo je k sebi
tebe i svu tvoju braću, Levijeve sinove. Zar
morate tražiti još i sveštenstvo? **11** Zato ste se
ti i sve tvoje pristalice skupili protiv Gospo-
da. Jer šta je Aron da gunđate protiv njega?“

12 Kasnije je Mojsije poslao po Datana i
Abirama, Elijabove sinove, ali oni su rekli:
„Nećemo doći! **13** Zar ti je malo što si nas
izveo iz zemlje u kojoj teče med i mleko da
nas pobiješ u ovoj pustinji, nego još hoćeš da
izigravaš kneza nad nama? **14** Nisi nas doveo
u zemlju u kojoj teče med i mleko niti si nam
dao u nasledstvo polja i vinograde. Hoćeš li
ovim ljudima oči da iskopaš? Nećemo doći!“

15 Na to se Mojsije veoma razgnevio i re-
kao Gospodu: „Nemoj pogledati na njihov
prinos od žita. Nijednog magarca im nisam u-
zeo i ni jednom od njih nisam zlo učinio.“

16 Zatim je Mojsije rekao Koreju: „Ti i
sve tvoje pristalice sutra stanite pred
Gospoda, ti, oni i Aron. **17** Neka svaki uzme
svoju kadionicu i stavi u nju kâd, pa neka
svaki donese svoju kadionicu pred Gospoda,
dvesta pedeset kadionica. I ti i Aron donesite
svaki svoju kadionicu.“ **18** Oni su uzeli svaki
svoju kadionicu, stavili u nju vatru i kâd, pa
su stali na ulaz u šator od sastanka zajedno s
Mojsijem i Aronom. **19** Kad je Korej skupio
protiv njih ceo zbor na ulazu u šator od
sastanka, celom zboru se pokazala Gospodnja
slava.

20 Gospod je rekao Mojsiju i Aronu: **21**
„Odvojte se od tog zbora da ih odmah pobi-
jem.“ **22** A oni su pali ničice i rekli: „Bože,
Bože duhova svakog tela, zar ćeš se zbog
greha jednog čoveka razgneviti na ceo zbor?“

23 A Gospod je rekao Mojsiju: **24** „Kaži
zboru: ‘Sklonite se od Korejevih, Datanovih
i Abiramovih šatora!’“

25 Posle toga Mojsije je ustao i otišao kod
Datana i Abirama, a s njim su pošle i Izrae-
love starešine. **26** Zatim je rekao zboru:
„Odstupite od šatora ovih zlih ljudi i ne doti-
čite ništa što je njihovo, da ne izginete zbog
svih njihovih greha.“ **27** Oni su se odmah sa
svih strana sklonili od Korejevog, Datanovog
i Abiramovog šatora. A Datan i Abiram su i-
zašli i stali na ulaz u svoje šatore, zajedno sa
svojim ženama, sinovima i decom.

28 Tada je Mojsije rekao: „Po ovom ćete
znati da me je Gospod poslao da činim sva

ova dela i da to ne činim po svom srcu: **29** Ako ovi ljudi umru kao što umiru svi ljudi i ako budu kažnjeni kao što se kažnjavaju svi ljudi, onda me nije poslao Gospod. **30** Ali ako Gospod učini nešto novo i zemlja otvori svoja usta i proguta njih i sve što je njihovo, i živi siđu u grob, onda ćete znati da su ti ljudi prezreli Gospoda.“

31 Samo što je izgovorio te reči, zemlja pod njima se razdvojila. **32** I zemlja je otvorila svoja usta i progutala njih, njihove porodice, sve Korejeve ljude i svu njihovu imovinu. **33** Tako su živi sišli u grob, oni i svi njihovi, i zemlja ih je pokrila i oni su izginuli usred zbora. **34** Svi Izraelci koji su bili oko njih razbežali su se na njihov vrisak, govoreći: „Da i nas zemlja ne proguta!“ **35** I izašla je vatra od Gospoda i spalila onih dvesta pedeset ljudi koji su prinosili kâd.

36 Gospod je rekao Mojsiju: **37** „Kaži Eleazaru, sinu sveštenika Arona, da pokupi kadionice sa zgarišta, i reci mu: ‘Razbacaj žar iz njih, jer su one svete, **38** čak i kadionice tih ljudi koji su zgrešili svojoj duši. Neka se od njih naprave tanke metalne ploče da se njima obloži oltar, jer su ih doneli pred Gospoda i zato su postale svete. Neka služe kao znak Izraelovim sinovima.’“ **39** Tako je sveštenik Eleazar uzeo bakarne kadionice koje su bili doneli oni koji su izgoreli, pa su ih prekovali da njima oblože oltar, **40** za spomen Izraelovim sinovima da niko iz običnog naroda – niko ko ne pripada Aronovom potomstvu – ne sme da pristupi da prinosi kâd pred Gospodom, i da niko ne bude poput Koreja i njegovih pristalica, kao što je Gospod rekao Aronu preko Mojsija.

41 Ali već sutradan ceo zbor Izraelovih sinova gunđao je protiv Mojsija i Arona, govoreći: „Vi ste pobili Gospodnji narod.“ **42** A kad se zbor skupio protiv Mojsija i Arona, okrenuli su se prema šatoru od sastanka, i gle, oblak je pokrio šator i pojavila se Gospodnja slava.

43 A Mojsije i Aron su došli pred šator od sastanka. **44** Tada je Gospod rekao Mojsiju: **45** „Uklonite se iz tog zbora da ih odmah pobijem.“ Na to su oni pali ničice. **46** Mojsije je zatim rekao Aronu: „Uzmi kadionicu, stavi u nju vatru s oltara i kâd, i idi brže k zboru i za njega izvrši obred očišćenja, jer se Gospod žestoko razgnevio i pomor je počeo!“ **47** Aron je odmah uzeo kadionicu, kao što je rekao Mojsije, i otrčao usred zbora, a kad tamo, pomor među narodom već je počeo. On je stavio kâd i izvršio obred očišćenja za narod. **48** I stajao je između mrtvih i živih, i pošast je prestala. **49** Od pošasti je pomrlo četrnaest hiljada i sedamsto ljudi, osim onih koji su izginuli zbog Koreja. **50** Kad se Aron najzad vratio kod Mojsija na ulaz u šator od sastanka, pošast je prestala.

17 Gospod je rekao Mojsiju: **2** „Govori Izraelovim sinovima i uzmi od njih po jedan štap za svaki otački dom od svih njihovih poglavara, po domovima njihovih očeva, dvanaest štapova. Ime svakoga napiši na njegovom štapu. **3** Aronovo ime napiši na Levijevom štapu, jer je jedan štap za svakog poglavara doma njihovih očeva. **4** I stavi ih u šator od sastanka pred Svedočanstvo, gde se sastajem s vama. **5** Štap onoga koga izaberem pustiće pupoljke i tako ću učiniti da preda mnom prestane gunđanje Izraelovih sinova protiv vas.“

6 Mojsije je to rekao Izraelovim sinovima i svi njihovi poglavari dali su mu po jedan štap za svakog poglavara, prema domovima njihovih očeva, dvanaest štapova. Među njihovim štapovima bio je i Aronov štap. **7** Zatim je Mojsije stavio štapove pred Gospoda u šator Svedočanstva.

8 Sutradan je Mojsije ušao u šator Svedočanstva, i gle, štap Arona od Levijevog doma pustio je pupoljke. Pupoljci su poterali, cvetovi se rascvetali i bademi sazreli. **9** Tada je Mojsije sve štapove ispred Gospoda izneo pred sve Izraelove sinove, a oni su ih razgledali i svaki je uzeo svoj štap.

10 Zatim je Gospod rekao Mojsiju: „Stavi ponovo Aronov štap pred Svedočanstvo da se čuva kao znak buntovnim sinovima, da prestane njihovo gunđanje protiv mene i da ne izginu.“ **11** Mojsije je odmah učinio kako ga je Gospod podučio. Učinio je upravo tako.

12 A Izraelovi sinovi su ovako rekli Mojsiju: „Pomrećemo. Izginućemo, svi ćemo izginuti. **13** Ko god se približi Gospodnjem šatoru, poginuće! Zar svi moramo tako završiti i pomreti?“

18 Gospod je rekao Aronu: „Ti i tvoji sinovi i dom tvog oca s tobom odgovaraćete za prestupe počinjene protiv svetilišta, i ti i tvoji sinovi s tobom odgovaraćete za prestupe počinjene protiv vašeg sveštenstva. **2** Dovedi sa sobom i svoju braću iz Levijevog plemena, iz roda svog oca, da ti se pridruže i da služe tebi i tvojim sinovima s tobom pred šatorom Svedočanstva. **3** Neka oni izvršavaju svoju obavezu prema tebi i neka se staraju o svemu oko šatora. Samo neka ne prilaze priboru svetog mesta i oltaru, da ne poginu i oni i vi. **4** Neka ti se pridruže i neka se staraju o šatoru od sastanka i izvršavaju svaku službu u šatoru. Niko iz običnog naroda neka vam ne prilazi. **5** A vi se starajte o svetom mestu i o oltaru, da više ne dođe gnev na Izraelove sinove. **6** Ja sam, evo, od Izraelovih sinova uzeo vašu braću, Levite vama za dar, kao one koji su darovani Gospodu da obavljaju službu u šatoru od sastanka. **7** Ti i tvoji sinovi s tobom izvršavajte svoju svešteničku službu, sve poslove oko oltara i onoga što je iza zavese. Tako izvršavajte svoju službu. Dajem vam svešteničku službu kao dar, i ako pristupi neko iz običnog naroda, neka se pogubi.“

8 Gospod je još rekao Aronu: „Evo, poveravam ti priloge koji se donose za mene. Sve svete stvari Izraelovih sinova dajem tebi i tvojim sinovima kao vaše nasledstvo, kao vaš deo doveka. **9** Od najsvetijih stvari, od žrtava koje se spaljuju, ovo neka pripadne tebi: svaka njihova žrtva zajedno sa svakim prinosom od žita, svaka žrtva za greh i svaka žrtva za prestup koju budu donosili meni. To neka bude nešto najsvetije što pripada tebi i tvojim sinovima. **10** Jedi ih na svetom mestu. Neka ih jede svaki muškarac. To neka ti bude sveto. **11** Ovo pripada tebi: prilog od njihovog dara zajedno sa svim obrtanim prinosima Izraelovih sinova. To dajem tebi i tvojim sinovima i tvojim kćerima s tobom, kao tvoj deo doveka. Ko je god čist u tvom domu, može to da jede.

12 Sve što je najbolje od ulja i od mladog vina i žita, njihove prvine koje budu davali Gospodu, to dajem tebi. **13** Prvine od sveg roda njihove zemlje koje budu donosili Gospodu neka budu tvoje. Ko je god čist u tvom domu, može to da jede.

14 Svaka stvar u Izraelu određena za svetu svrhu neka bude tvoja.

15 Sve što je prvorođeno, od svakog stvorenja, što budu prinosili Gospodu, i od ljudi i od životinja, neka bude tvoje. Ali prvenca od ljudi otkupi i prvenca od nečiste životinje otkupi. **16** Kad budu imali najmanje mesec dana, otkupi ih po otkupnoj ceni, prema utvrđenoj vrednosti, pet sikala srebra prema svetom siklu. To je dvadeset gera. **17** Samo prvenca od krave, prvenca od ovce ili koze nemoj otkupiti. Oni su nešto sveto. Njihovom krvlju poškropi oltar i njihovo salo spali kao žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu. **18** Njihovo meso neka pripadne tebi. Kao i grudi obrtanog prinosa i desno pleće, to neka pripadne tebi. **19** Sve svete priloge koje Izraelovi sinovi budu donosili Gospodu dajem tebi i tvojim sinovima i tvojim kćerima, kao vaš deo doveka. To je savez soli doveka pred Gospodom za tebe i tvoje potomstvo s tobom.“

20 Gospod je još rekao Aronu: „U njihovoj zemlji nećeš imati nasledstva, niti ćeš dobiti svoj deo među njima, jer sam ja tvoj deo i tvoje nasledstvo među Izraelovim sinovima.

21 Levijevim sinovima dajem u nasledstvo desetak od svega u Izraelu za službu koju

obavljaju, službu u šatoru od sastanka. **22**
Izraelovi sinovi neka više ne prilaze šatoru od
sastanka da na sebe ne navuku greh i ne po-
ginu. **23** Leviti neka obavljaju službu u šatoru
od sastanka i neka odgovaraju za njihove pre-
stupe. To je trajna odredba kroz vaše naraš-
taje: neka nemaju nasledstva među Izraelo-
vim sinovima. **24** Jer desetak koji Izraelovi
sinovi budu donosili kao prilog Gospodu da-
jem Levitima u nasledstvo. Zato sam im re-
kao: 'Neka nemaju nasledstva među Izraelo-
vim sinovima.'"

25 Zatim je Gospod rekao Mojsiju: **26**
„Kaži Levitima: 'Od Izraelovih sinova dobi-
jaćete desetak koji od njih dajem vama u
nasledstvo, a vi od toga dajte prilog Gospodu,
desetak od desetka. **27** I to će vam se uraču-
nati kao vaš prilog, kao žito s gumna i kao
prinos od obilnog roda iz prese za vino ili u-
lje. **28** Tako ćete i vi davati Gospodu prilog
od svih svojih desetaka koje ćete dobijati od
Izraelovih sinova, a onda ćete od toga svešte-
niku Aronu davati prilog za Gospoda. **29** Od
svih darova koje dobijete davaćete razne pri-
loge Gospodu, od svega ono što je najbolje,
kao sveti deo od darova.'

30 Još im reci: 'Kad prinosite najbolji deo,
to će se Levitima uračunati kao rod s gumna
i kao rod iz prese za vino ili ulje. **31** Jedite to
na svakom mestu, vi i vaš dom, jer vam je to
plata za vašu službu u šatoru od sastanka. **32**
I kada prinesete najbolji deo nećete na sebe
navući greh niti ćete oskrnaviti svete stvari
Izraelovih sinova i nećete poginuti.'"

19 Gospod je rekao Mojsiju i Aronu: **2**
„Ovo je zakonska odredba koju je
Gospod izdao: 'Kaži Izraelovim sino-
vima da ti dovedu zdravu crvenu junicu na
kojoj nema mane i koja još nije bila u jarmu.
3 Predajte je svešteniku Eleazaru. Neka je on
odvede izvan logora i neka je zakolju pred
njim. **4** Onda neka sveštenik Eleazar uzme na
svoj prst malo njene krvi i neka njenom krvlju
poškropi sedam puta prema šatoru od
sastanka. **5** Neka junicu spale pred njegovim
očima. Njena koža, meso i krv neka se spale
zajedno s njenom balegom. **6** Neka sveštenik
uzme kedrovinu, isop i skerletnu tkaninu, pa
neka to baci u vatru na kojoj gori junica. **7**
Zatim neka opere svoju odeću i okupa svoje
telo u vodi, pa onda može da uđe u logor; ali
neka bude nečist do večeri.

8 I onaj ko je spalio junicu neka opere
svoju odeću u vodi i okupa svoje telo u vodi,
i neka bude nečist do večeri.

9 A neko ko je čist neka sakupi pepeo od
junice i odnese ga izvan logora na čisto
mesto, da se čuva zboru Izraelovih sinova za
vodu očišćenja. To je žrtva za greh. **10** Onaj
ko sakupi pepeo od junice neka opere svoju
odeću i bude nečist do večeri.

To neka bude trajna odredba za Izraelove
sinove i za stranca koji živi među njima.

11 Ko se god dotakne ljudskog leša, neka
bude nečist sedam dana. **12** Taj neka se očisti
tom vodom trećeg dana, a sedmog dana biće
čist. Ali ako se ne očisti trećeg dana, onda
sedmog dana neće biti čist. **13** Ko se god do-
takne leša, tela čoveka koji je umro, a ne oči-
sti se, oskrnavio je Gospodnji šator. Taj neka
se istrebi iz Izraela. Zato što nije bio poškrop-
ljen vodom očišćenja, on ostaje nečist. Nje-
gova je nečistoća još uvek na njemu.

14 Ovo je zakon kad neko umre u šatoru.
Ko god uđe u šator i ko god bude u šatoru,
biće nečist sedam dana. **15** Svaka otvorena
posuda na kojoj nema pričvršćenog poklopca
biće nečista. **16** Ko se god u polju dotakne ne-
koga ko je ubijen mačem ili leša ili ljudske
kosti ili groba, biće nečist sedam dana. **17**
Neka za onoga ko je nečist uzmu pepela od
spaljene žrtve za greh i u jednoj posudi neka
preko toga sipaju vodu sa izvora. **18** Onda
neka neko ko je čist uzme isopa, umoči ga u
tu vodu i poškropi njom šator i sve posude i
duše koje su se našle u njemu, a i onoga ko je
dotakao kost ili ubijenog ili leš ili grob. **19** I
neka onaj ko je čist poškropi onoga ko je ne-
čist trećeg i sedmog dana i tako ga sedmog

dana očisti od greha. Neka zatim ovaj opere svoju odeću i okupa se u vodi, i uveče će biti čist.

20 A čovek koji bude nečist i ne očisti se, taj neka se istrebi iz zbora, jer je oskrnavio Gospodnje svetilište. On nije poškropljen vodom očišćenja. Nečist je.

21 Neka im ovo bude trajna odredba: onaj ko je poškropio drugog vodom očišćenja neka opere svoju odeću, a isto tako i onaj ko je dotakao vodu očišćenja. On će biti nečist
do večeri. **22** Čega bi se god dotakao onaj ko je nečist biće nečisto, i duša koja to dotakne biće nečista do večeri."

20 Ceo zbor Izraelovih sinova došao je prvog meseca u pustinju Zin, i narod je stao u Kadešu. Tamo je umrla Mirjam i tamo je sahranjena.

2 Nije bilo vode za zbor, i zato su se okupili protiv Mojsija i Arona. **3** I narod se
prepirao s Mojsijem govoreći: „Što nismo pomrli kad su naša braća pomrla pred Gospodom! **4** Zašto ste Gospodnji zbor doveli u ovu pustinju da pomremo ovde i mi i naša stoka?
5 I zašto ste nas izveli iz Egipta da nas dovedete na ovo zlo mesto? Ovde ništa ne može da se zaseje i nema ni smokava ni grožđa ni narova, a nema ni vode za piće." **6** Mojsije i
Aron su otišli od zbora, došli su na ulaz u šator od sastanka i pali ničice. Tada im se pokazala Gospodnja slava.

7 I Gospod je rekao Mojsiju: **8** „Uzmi štap
i sazovi zbor, ti i tvoj brat Aron, i pred njihovim očima recite steni da im da svoju vodu. Izvedi im vodu iz stene i napoji zbor i njihovu stoku."

9 Tako je Mojsije uzeo štap koji je bio pred Gospodom, kao što ga je on uputio.

10 Posle toga Mojsije i Aron su sazvali zbor pred stenu, i Mojsije im je rekao: „Slušajte buntovnici! Hoćemo li vam iz ove stene
izvesti vodu?" **11** Mojsije je podigao ruku i
dvaput udario štapom u stenu. I poteklo je mnogo vode, tako da su pili i zbor i njihova stoka.

12 Kasnije je Gospod rekao Mojsiju i Aronu: „Zato što mi niste verovali i niste priznali moju svetost pred očima Izraelovih sinova, zato nećete odvesti ovaj zbor u zemlju
koju ću im dati." **13** To je voda Meriva,* jer su se Izraelovi sinovi prepirali s Gospodom, i on se među njima pokazao svetim.

14 Zatim je Mojsije iz Kadeša poslao glasnike kralju Edoma: „Ovako kaže tvoj brat Izrael: 'Ti dobro znaš kakve su nas sve nevo-
lje snašle. **15** Naši su očevi otišli u Egipat i mnogo smo vremena boravili u Egiptu. Ali Egipćani su loše postupali s nama i s našim o-
čevima. **16** Zato smo zavapili Gospodu i on je čuo naš glas, pa je poslao anđela i izveo nas iz Egipta. Evo nas u Kadešu, gradu koji je na
granici tvoje zemlje. **17** Molimo te, pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju. Nećemo prolaziti kroz polja ni kroz vinograde niti ćemo piti vode iz bunara. Ići ćemo glavnim putem. Nećemo skretati ni desno ni levo, dok ne prođemo kroz tvoju zemlju.'"

18 Ali Edom mu je odgovorio: „Ne prolazi kroz moju zemlju da ne izađem pred tebe
s mačem." **19** A Izraelovi sinovi su mu rekli: „Ići ćemo putem, i ako ja i moja stoka budemo pili tvoje vode, platiću je. Ne želim
ništa više, samo da prođem pešice." **20** Ali on je odgovorio: „Ne prolazi." I Edom je izašao pred njega s veoma mnogo ljudi i s velikom
silom. **21** Tako Edom nije dao Izraelu da prođe kroz njegovu zemlju. Zato se Izrael okrenuo od njega.

22 Ceo zbor Izraelovih sinova krenuo je iz
Kadeša i došao na goru Or. **23** I Gospod je rekao Mojsiju i Aronu na gori Or, na granici
edomske zemlje: **24** „Aron će se pribrati svom narodu, jer neće ući u zemlju koju ću dati Izraelovim sinovima zato što ste se pobunili protiv mog naloga kod vode Merive. **25**

* **20:13** „Meriva" znači „prepirka, svađa, sukob."

Uzmi Arona i njegovog sina Eleazara i odvedi ih na goru Or. **26** Skini s Arona njegove haljine i obuci ih njegovom sinu Eleazaru. Aron će se pribrati svom narodu i tu će umreti.“

27 Mojsije je učinio kao što ga je Gospod uputio. Pred očima sveg zbora popeli su se na goru Or. **28** Onda je Mojsije skinuo s Arona njegove haljine i obukao ih njegovom sinu Eleazaru. Zatim je Aron umro tamo na vrhu gore. A Mojsije i Eleazar sišli su s gore. **29** Kad je ceo zbor video da je Aron umro, ceo Izraelov dom oplakivao je Arona trideset dana.

21 Kada je aradski kralj, Hananac koji je živeo u Negevu, čuo da Izrael ide atarimskim putem,* napao je Izraelce i neke od njih zarobio. **2** Zato se Izrael zavetovao Gospodu, rekavši: „Ako mi daš ovaj narod u ruke, uništiću njegove gradove.“ **3** I Gospod je uslišio glas Izraela i predao mu Hanance. A Izrael je uništio njih i njihove gradove. Zato je to mesto nazvano Orma.*

4 Dok su od gore Or putovali prema Crvenom moru da bi zaobišli edomsku zemlju, narodu je duša postala nestrpljiva od puta. **5** I narod je govorio protiv Boga i protiv Mojsija: „Zašto ste nas izveli iz Egipta da pomremo u ovoj pustinji? Jer nema ni hleba ni vode, a ovaj nikakav hleb već se ogadio našoj duši.“ **6** Zato je Gospod poslao među narod zmije otrovnice, koje su ih ujedale, tako da je pomrlo mnogo izraelskog naroda.

7 Na kraju je narod došao kod Mojsija i rekao: „Zgrešili smo što smo govorili protiv Gospoda i protiv tebe. Moli Gospoda da ukloni zmije od nas.“ I Mojsije se pomolio za narod. **8** Tada je Gospod rekao Mojsiju: „Napravi zmiju ognjenu i stavi je na stub, pa kad nekoga ujede zmija, neka pogleda u nju i ostaće živ.“ **9** Mojsije je odmah načinio bakarnu zmiju i stavio je na stub. I ako bi nekog čoveka ujela zmija i on bi pogledao bakarnu zmiju, ostao bi živ.

10 Zatim su Izraelovi sinovi pošli i ulogorili se u Obotu. **11** Posle su krenuli iz Obota i ulogorili se u Ije-Abarimu,* u pustinji koja je prema Moabu, prema istoku. **12** Odande su pošli i ulogorili se u dolini Zared. **13** Odatle su pošli i ulogorili se na području oko Arnona, koji je u pustinji što se proteže od amorejske granice. Jer je Arnon moabska granica između Moabaca i Amoreja. **14** Zato se u knjizi o Gospodnjim ratovima kaže: „Vaheb u Sufi i arnonski potoci, **15** i ušće potoka koje se pruža prema mestu gde se nalazi Ar i naslanja se na moabsku granicu.“

16 Zatim su odande otišli u Ber.* To je bunar za koji je Gospod rekao Mojsiju: „Skupi narod da im dam vode.“

17 Tada je Izrael zapevao ovu pesmu: „Izviri, studenče! Vi mu pesmom odgovarajte! **18** Studenac knezovi iskopaše, velikaši narodni iskopaše ga, palicom zapovedničkom, štapovima svojim.“

Zatim su iz pustinje otišli u Matanu. **19** Iz Matane su otišli u Nahaliel, a iz Nahaliela u Bamot. **20** Iz Bamota su otišli u dolinu koja je u moabskom polju, prema vrhu Fazge,* s koje se pruža pogled na pustaru.

21 Tada je Izrael poslao glasnike amorejskom kralju Sihonu da mu poruče: **22** „Pusti me da prođem kroz tvoju zemlju. Nećemo skretati ni u polja ni u vinograde. Nećemo piti vodu iz bunara. Ići ćemo glavnim putem dok ne prođemo kroz tvoju zemlju.“ **23** Ali Sihon nije dozvolio da Izrael prođe kroz njegovu zemlju, nego je skupio ceo svoj narod i izašao u pustinju pred Izrael. Kad je došao u Jasu,

* **21:1** „Atarim“ znači „uhoda.“
* **21:3** „Orma“ znači „predavanje uništenju, uništenje.“
* **21:11** „Ije-Abarim“ znači „ruševine prelaza, ruševine graničnog područja (područja s one strane).“
* **21:16** „Ber“ znači „izvor, bunar, jama.“
* **21:20** Ili „Pisga,“ planinski vrhovi istočno od reke Jordana i severoistočno od Mrtvog mora, s najvišim vrhom Nebu.

napao je Izrael. **24** Ali Izrael ga je udario
oštricom mača i zauzeo njegovu zemlju od
Arnona do Jaboka, blizu Amonovih sinova;
jer je Jazir granica Amonovih sinova. **25**
Tako je Izrael uzeo sve one gradove i naselio
se u svim amorejskim gradovima, u Hešbonu
i svim njegovim okolnim gradovima. **26** A
Hešbon je bio grad amorejskog kralja Sihona,
koji se borio s pređašnjim kraljem Moaba i
osvojio svu njegovu zemlju do Arnona. **27**
Zato oni što izgovaraju podrugljive stihove
kažu:

„Dođite u Hešbon. Neka se sagradi i
utvrdi grad Sihonov. **28** Jer je iz Hešbona o-
ganj izašao, plamen iz grada Sihonovog. Spa-
lio je oganj Ar moabski, vlasnike uzvišica
arnonskih. **29** Teško tebi, Moabe! Propašćeš,
narode Hemosov! Od sinova će svojih be-
gunce učiniti i od kćeri svojih zarobljenice a-
morejskog kralja Sihona. **30** Odapnimo strele
na njih. Hešbon će propasti sve do Dibuna, i
žene do Nofe, a muškarci do Medebe.“

31 Tako se Izrael naselio u zemlji Amo-
reja. **32** I Mojsije je poslao ljude da izvide Ja-
zir. Tako su oni osvojili njegove okolne gra-
dove i oterali Amoreje koji su bili tamo. **33**
Posle toga su se okrenuli i pošli prema Ba-
šanu. A bašanski kralj Og izašao je pred njih,
sa svim svojim narodom, u bitku kod Edreja.
34 Gospod je rekao Mojsiju: „Ne boj ga se,
jer ću njega i ceo njegov narod i njegovu zem-
lju predati tebi u ruke. Učini mu kao što si u-
činio amorejskom kralju Sihonu, koji je živeo
u Hešbonu.“ **35** I oni su pobili njega i njegove
sinove i ceo njegov narod, tako da niko nije
preživeo. Zatim su zauzeli njegovu zemlju.

22 Posle toga Izraelovi sinovi pošli su
dalje i ulogorili se u pustim ravnicama
Moaba, preko Jordana, prema Jeri-
honu. **2** A Balak, Seforov sin, video je sve što
je Izrael učinio Amorejima. **3** I Moab se ve-
oma uplašio tog naroda, jer ga je bilo mnogo,
i razdražio se zbog Izraelovih sinova. **4** Zato
je Moab rekao madijanskim starešinama:
„Sada će ovaj zbor pojesti sve što je oko nas
kao što bik popase travu u polju.“

A Balak, Seforov sin, bio je u ono vreme
moabski kralj. **5** On je poslao glasnike Ba-
lamu, Beorovom sinu, u Fetoru, koja je na
reci, u zemlji sinova njegovog naroda, da ga
pozovu i da mu kažu: „Gle, neki je narod iza-
šao iz Egipta. Evo, prekrio je zemlju dokle
pogled seže i naselio se ispred mene. **6** Zato
te sad molim, dođi i prokuni mi ovaj narod,
jer je jači od mene. Možda ću moći da ih
savladam i isteram iz zemlje. Jer ja dobro
znam da je blagosloven onaj koga ti blagoslo-
viš, a proklet onaj koga ti prokuneš.“

7 Tako su moabske i madijanske starešine
otišle, noseći darove za gatanje. I došli su kod
Balama i preneli mu Balakove reči. **8** Na to
im je on rekao: „Ostanite ovde ovu noć, a ja
ću vam odgovoriti kako mi Gospod kaže.“
Tako su moabski knezovi ostali kod Balama.

9 Tada je Bog došao k Balamu i upitao ga:
„Ko su ovi ljudi s tobom?“ **10** Balam odgo-
vori Bogu: „Balak, Seforov sin, moabski
kralj, poslao ih je k meni da mi kažu: **11** ‘Gle,
narod je izašao iz Egipta i prekrio zemlju
dokle pogled seže. Dođi sada i prokuni mi ga.
Možda ću moći da se borim protiv njega i da
ga isteram.’“ **12** Ali Bog reče Balamu: „Ne
idi s njima. Ne proklinji taj narod, jer je bla-
gosloven.“

13 Ujutru je Balam ustao i rekao Balako-
vim knezovima: „Idite u svoju zemlju, jer mi
ne da Gospod da idem s vama.“ **14** Moabski
knezovi su ustali, došli k Balaku i rekli: „Ba-
lam nije hteo da pođe s nama.“

15 Ali Balak je opet poslao druge kne-
zove, brojnije i poštovanije od prvih. **16** Oni
su došli kod Balama i rekli mu: „Ovako je re-
kao Balak, Seforov sin: ‘Molim te, nemoj
oklevati da dođeš k meni. **17** Ja ću ti iskazati
veliku čast i učiniću sve što mi kažeš. Zato
dođi, molim te, i prokuni mi ovaj narod.’“ **18**
A Balam odgovori Balakovim slugama: „Da
mi Balak da svoju kuću punu srebra i zlata,
ne bih mogao da prestupim nalog Gospoda,

svog Boga, ne bih mogao učiniti ništa, ni malo ni veliko. **19** Ali vas molim, ostanite i vi ovde ovu noć da vidim šta će mi Gospod još reći.“

20 Tada je Bog noću došao k Balamu i rekao mu: „Ako su ti ljudi došli da te pozovu, ustani i idi s njima. Ali govori samo ono što ti ja kažem.“ **21** Ujutru je Balam ustao, osamario svoju magaricu i pošao s moabskim knezovima.

22 A Bog se žestoko razgnevio zato što je on pošao. I Gospodnji anđeo je stao na put da mu se suprotstavi. A on je jahao na svojoj magarici i s njim su bila dvojica njegovih slugu. **23** Kad je magarica ugledala Gospodnjeg anđela kako stoji na putu s mačem u ruci, htela je da skrene s puta i uđe u polje. A Balam je tukao magaricu kako bi je vratio na put. **24** A Gospodnji anđeo je i dalje stajao na uskom putu između vinograda, gde je s obe strane bio kameni zid. **25** Magarica je videla Gospodnjeg anđela i pribila se uza zid, pa je i Balamovu nogu pritisnula uza zid. A on ju je opet tukao.

26 Tada je Gospodnji anđeo opet pošao napred i stao na usko mesto gde nije moglo da se skrene ni desno ni levo. **27** Kad je magarica ugledala Gospodnjeg anđela, legla je pod Balamom. A Balam se razgnevio i opet je tukao štapom. **28** Na kraju je Gospod otvorio usta magarici i ona je rekla Balamu: „Šta sam ti učinila da me već treći put tučeš?“ **29** Na to je Balam odgovorio magarici: „Zato što mi prkosiš. Da imam mač u ruci, sad bih te ubio!“ **30** A magarica je rekla Balamu: „Nisam li ja tvoja magarica na kojoj jašeš celog svog života sve do danas? Da li sam ti ikada tako nešto učinila?“ Na to je on rekao: „Nisi!“ **31** Tada je Gospod otvorio oči Balamu tako da je on ugledao Gospodnjeg anđela kako stoji na putu s mačem u ruci. I odmah se poklonio i pao ničice.

32 Gospodnji anđeo mu reče: „Zašto si tri puta tukao svoju magaricu? Evo, ja sam izašao da ti se suprotstavim, jer ti srljaš svojim putem protiv moje volje. **33** A magarica me je videla i htela je da se skloni ispred mene sva tri puta. Da se nije sklonila ispred mene, tebe bih dosad već ubio, a njoj bih poštedeo život.“ **34** Tada Balam reče Gospodnjem anđelu: „Zgrešio sam, jer nisam znao da ti stojiš na putu preda mnom. A sada, ako je to zlo u tvojim očima, pusti me da se vratim.“ **35** Ali Gospodnji anđeo je rekao Balamu: „Idi s tim ljudima, ali govori samo ono što ti ja kažem.“ I Balam je pošao dalje s Balakovim knezovima.

36 Kad je Balak čuo da je Balam stigao, odmah mu je izašao u susret u moabski grad, koji je na obali Arnona, na granici njegovog područja. **37** Tada Balak reče Balamu: „Zar nisam slao po tebe i zvao te? Zašto mi nisi došao? Zar zaista misliš da ne mogu da ti iskažem čast?“ **38** A Balam odgovori Balaku: „Evo, došao sam k tebi. Da li ću uopšte moći da kažem nešto? Šta mi Bog stavi u usta, to ću govoriti.“

39 I Balam je otišao s Balakom i došli su u Kirijat-Uzot. **40** Balak je žrtvovao krupnu i sitnu stoku i od toga je poslao Balamu i knezovima koji su bili s njim. **41** A ujutru je Balak uzeo Balama i odveo ga u Bamot-Bal* da odande vidi ceo narod.

23 Tada Balam reče Balaku: „Podigni mi ovde sedam oltara i pripremi mi ovde sedam junaca i sedam ovnova.“ **2** Balak je odmah učinio kao što je Balam rekao. Posle toga Balak i Balam su prineli po jednog junca i jednog ovna na svakom oltaru. **3** I Balam reče Balaku: „Stani pored svoje žrtve paljenice, a ja idem. Možda će mi se Gospod javiti i sastati se sa mnom. A ja ću ti reći sve što mi on pokaže.“ I otišao je na jedno ogoljeno brdo.

4 Kad se Bog javio Balamu, ovaj mu reče:

* **22:41** „Bamot-Bal“ znači „uzvišice Balove.“

„Podigao sam sedam oltara i prineo sam po jednog junca i jednog ovna na svakom oltaru.“ **5** Gospod je stavio reči u usta Balamu i rekao mu: „Vrati se Balaku i tako mu reci.“ **6** I on se vratio k njemu i našao ga kako stoji pored svoje žrtve paljenice zajedno sa svim moabskim knezovima. **7** Tada Balam poče svoju priču:

„Iz Arama me je doveo Balak, kralj moabski, s gora istočnih: ‘Dođi, prokuni mi Jakova. Dođi, odbaci Izrael.’ **8** Kako mogu da prokunem one koje Bog ne proklinje? Kako mogu da odbacim one koje Gospod ne odbacuje? **9** Jer s vrha stena ja ih vidim, i s brda ih gledam. Tu kao narod žive odvojeno, i u druge se narode ne ubrajaju. **10** Ko je izbrojao Jakovljev prah, i ko je prebrojao Izraelovu četvrtinu? Neka mi duša umre smrću čestitih, i neka mi kraj bude kao i njima.“

11 Na to Balak reče Balamu: „Šta mi to radiš? Doveo sam te da prokuneš moje neprijatelje, a evo, ti ih obasipaš blagoslovima.“ **12** A on mu odgovori: „Zar neću paziti da govorim sve ono što mi Gospod stavi u usta?“

13 Tada mu Balak reče: „Molim te, hajde sa mnom na drugo mesto odakle možeš da ih vidiš. Videćeš im samo kraj, nećeš ih sve videti. I prokuni mi ih odande.“ **14** I odveo ga je u polje Zofim, na vrh Fazge. Tu je podigao sedam oltara i prineo po jednog junca i jednog ovna na svakom oltaru. **15** Posle toga Balam reče Balaku: „Stani ovde pored svoje žrtve paljenice, a ja idem tamo na susret s njim.“ **16** I Gospod se javio Balamu, stavio mu reči u usta i rekao: „Vrati se Balaku i tako mu reci.“ **17** On se vratio k njemu i našao ga kako stoji pored svoje žrtve paljenice zajedno s moabskim knezovima. Balak ga upita: „Šta je rekao Gospod?“ **18** Tada Balam poče svoju priču:

„Ustani, Balače, i poslušaj. Čuj me, sine Seforov. **19** Bog nije čovek da laže, ni sin čovečiji da zbog nečega zažali. Zar je on nešto rekao, a da nije učinio, zar je kazao, a da nije izvršio? **20** Gle, dato mi je da blagoslovim, jer je on blagoslovio, a ja to ne mogu preinačiti. **21** On nije video nikakvo bezakonje na Jakovu, niti kakve nevolje protiv Izraela. S njim je Gospod, Bog njegov, i klicanje kralju u njemu se čuje. **22** Bog ga izvodi iz Egipta. Brz je kao divlji bik. **23** Jer nema čini protiv Jakova, niti kakvog vračanja protiv Izraela. U to će se vreme o Jakovu i o Izraelu reći: ‘Šta je to Bog učinio!’ **24** Gle, narod će ustati kao lav, kao lav će se podići. Neće leći dok plen ne pojede, i krv pobijenih prosuće.“

25 Na to Balak reče Balamu: „Ako već ne možeš da ga prokuneš, nemoj ni da ga blagosiljaš.“ **26** A Balam odgovori Balaku: „Zar ti nisam rekao: ‘Učiniću sve što Gospod kaže?’“

27 Tada Balak reče Balamu: „Hodi, molim te, da te odvedem na još jedno mesto. Možda će biti ispravno u očima Božjim da mi ga odande prokuneš.“ **28** Onda je Balak odveo Balama na vrh Feora, koji gleda prema pustari. **29** Tada Balam reče Balaku: „Podigni mi ovde sedam oltara i pripremi mi ovde sedam junaca i sedam ovnova.“ **30** I Balak je učinio kao što je Balam rekao i prineo je po jednog junca i jednog ovna na svakom oltaru.

24 Kad je Balam video da je dobro u Gospodnjim očima da blagoslovi Izrael, nije više kao ranije išao da traži vradžbine, nego se okrenuo licem prema pustinji. **2** Kad je Balam podigao oči i video kako je Izrael ulogoren po svojim plemenima, Božji Duh je sišao na njega. **3** Zato on poče svoju priču:

„Reč Balama, sina Beorovog, reč krepkog čoveka kome su oči otvorene, **4** reč onoga koji sluša reči Božje, koji je imao viziju Svemoćnoga, dok je padao otvorenih očiju: **5** Kako su divni šatori tvoji, Jakove, prebivališta tvoja, Izraele! **6** Kao doline nadaleko se pružaju, kao vrtovi pored reke, kao aloje koje je Gospod posadio, kao kedrovi pored voda. **7** Voda teče iz mehova njegovih, seme je njegovo pored mnogih voda posejano. Kralj

njegov biće veći od Agaga, i kraljevstvo će se
njegovo uzvisiti. **8** Bog ga izvodi iz Egipta;
brz je kao divlji bik. Proždreće narode, tlači-
telje svoje, kosti će im zdrobiti, razbiće ih
strelama svojim. **9** Spustio se, legao je kao
lav; i kao lava, ko se usuđuje da ga probudi?
Blagosloveni su koji tebe blagosiljaju, a pro-
kleti koji tebe proklinju.“

10 Na to se Balak žestoko razgnevio na
Balama. I Balak je ljutito lupio dlanom o dlan
i rekao Balamu: „Pozvao sam te da prokuneš
moje neprijatelje, a gle, ti si ih već tri puta o-
basuo blagoslovima. **11** Beži sada u svoje
mesto. Rekao sam da ću ti iskazati čast, ali
evo, Gospod ti je uskratio čast.“

12 Na to Balam reče Balaku: „Zar nisam i
tvojim glasnicima koje si poslao meni rekao:
13 ‘Da mi Balak da kuću svoju punu srebra i
zlata, ne bih mogao da prestupim Gospodnji
nalog i da po svom srcu učinim nešto, bilo
dobro bilo loše. Što Gospod kaže, to ću govo-
riti?’ **14** A sada, evo, ja idem svom narodu.
Hajde da ti objavim šta će ovaj narod učiniti
tvom narodu u budućim danima.“ **15** I poče
svoju priču:

„Reč Balama, sina Beorovog, reč čoveka
otvorenih očiju, **16** reč onoga koji sluša reči
Božje, koji ima znanje o Najvišem... Viziju
Svemoćnoga on je video dok je padao otvo-
renih očiju: **17** Vidim ga, ali ne sada, gledam
ga, ali ne izbliza. Zvezda će izaći iz Jakova,
žezlo će se podići iz Izraela. On će razbiti sle-
poočnice Moabu, i lobanju svim ratobornim
sinovima. **18** Edom će biti osvojen, Seir će
osvojiti neprijatelji njegovi, a Izrael će poka-
zivati hrabrost svoju. **19** Iz Jakova će izaći o-
naj koji vlast ima, i pobiće sve preživele iz
grada.“

20 Kad je ugledao Amalika, nastavio je
svoju priču: „Amalik je bio prvi među naro-
dima, ali će na kraju propasti.“ **21** Kad je
ugledao Keneje, nastavio je svoju priču:
„Postojano ti je prebivalište, i na steni ti je
stan. **22** Ali Kain* će biti spaljen. Kada će te
Asirija porobiti?“ **23** I nastavi svoju priču:
„Jao! Ko će preživeti kad Bog to učini? **24**
Doći će brodovi s obale Kitima, i tlačiće Asi-
riju, tlačiće Ebera. Ali na kraju će i on propa-
sti.“

25 Posle toga Balam je ustao i otišao o-
dande u svoje mesto. A i Balak je otišao svo-
jim putem.

25 Dok je Izrael prebivao u Sitimu, na-
rod je počeo da čini blud s Moabskim
kćerima. **2** I one su pozivale narod na
žrtve svojim bogovima, i narod je jeo i kla-
njao se njihovim bogovima. **3** Tako se Izrael
priklonio Balu feorskom. I Gospod se
žestoko razgnevio na Izrael. **4** Zato Gospod
reče Mojsiju: „Uzmi sve poglavare naroda i
javno izloži njihova tela pred Gospodom
prema suncu, da se od Izraela odvrati
Gospodnji žestoki gnev.“ **5** Tada Mojsije reče
Izraelovim sudijama: „Neka svako od vas po-
bije svoje ljude koji su pristali uz Bala feor-
skog.“

6 Tada je jedan čovek od Izraelovih si-
nova došao i doveo k svojoj braći jednu Ma-
dijanku naočigled Mojsiju i naočigled celom
zboru Izraelovih sinova, koji su plakali pred
ulazom u šator od sastanka. **7** Kad je to video
Fines, sin Eleazara, sina sveštenika Arona,
odmah je ustao usred zbora i uzeo koplje u
ruku. **8** Onda je ušao za onim čovekom Izra-
elcem u ženski deo šatora i probio ih oboje,
čoveka Izraelca i onu ženu, a nju kroz sto-
mak. Tada je prestala pošast među Izraelovim
sinovima. **9** A onih koji su pomrli od pošasti
bilo je dvadeset i četiri hiljade.

10 Tada Gospod reče Mojsiju: **11** „Fines,
sin Eleazara, sina sveštenika Arona, odvratio
je moj gnev od Izraelovih sinova, jer je rev-
novao za mene među njima, te stoga nisam
istrebio Izraelove sinove u svojoj revnosti. **12**
Zato reci: ‘Evo, s njim sklapam svoj savez

* **24:22** „Kain“ se odnosi na pleme Keneja.

mira. **13** I to neka bude trajan savez za sveštenstvo za njega i za njegovo potomstvo posle njega, jer on nije podnosio da iko bude suparnik njegovom Bogu, i izvršio je očišćenje za Izraelove sinove.'"

14 Ubijeni Izraelac, koji je bio ubijen zajedno s Madijankom, zvao se Zimrije, Salmonov sin. On je bio poglavar otačkog doma Simeonovih sinova. **15** A ubijena Madijanka zvala se Kozbi. Ona je bila kći Sura, poglavara porodica u jednom otačkom domu u Madijanu.

16 Kasnije je Gospod rekao Mojsiju: **17** „Napadnite Madijance i pobijte ih, **18** jer su i oni navaljivali na vas svojim lukavstvima kad su vam lukavo učinili zlo onim što se dogodilo kod Feora i sa Kozbi, kćeri madijanskog poglavara, njihovom sestrom, koja je bila ubijena u dan pošasti zbog Feora."

26 Posle te pošasti Gospod je ovako rekao Mojsiju i Eleazaru, sinu sveštenika Arona: **2** „Prebrojte ceo zbor Izraelovih sinova od dvadeset godina pa naviše, po domovima njihovih očeva, sve one koji su sposobni za vojsku u Izraelu." **3** Mojsije i sveštenik Eleazar rekli su im u pustim ravnicama Moaba, kod Jordana, prema Jerihonu: **4** „Prebrojte one od dvadeset godina pa naviše, kao što je Gospod uputio Mojsija." A Izraelovi sinovi koji su izašli iz egipatske zemlje bili su: **5** Ruben, Izraelov prvenac; Rubenovi sinovi: od Enoha, Enohova porodica; od Faluja, Falujeva porodica; **6** od Esrona, Esronova porodica; od Harmije, Harmijina porodica. **7** To su Rubenove porodice. Popisanih među njima bilo je četrdeset tri hiljade sedamsto trideset.

8 Falujev sin bio je Elijab. **9** Elijabovi sinovi: Nemuel, Datan i Abiram. Taj Datan i Abiram bili su među onima koji su bili pozivani na zbor i koji su učestvovali u pobuni protiv Mojsija i Arona zajedno s Korejevim pristalicama, kad su se pobunili protiv Gospoda.

10 Tada je zemlja otvorila svoja usta i progutala ih. A Korej je poginuo kad su izginule njegove pristalice i kad je vatra spalila dvesta pedeset ljudi. Oni su postali upozoravajući primer. **11** Ali Korejevi sinovi nisu izginuli.

12 Simeonovi sinovi po svojim porodicama: od Nemuela, Nemuelova porodica; od Jamina, Jaminova porodica; od Jahina, Jahinova porodica; **13** od Zare, Zarina porodica; od Saula, Saulova porodica. **14** To su Simeonove porodice: dvadeset dve hiljade dvesta popisanih.

15 Gadovi sinovi po svojim porodicama: od Sifona, Sifonova porodica; od Agija, Agijeva porodica; od Sunija, Sunijeva porodica; **16** od Azena, Azenova porodica; od Erija, Erijeva porodica; **17** od Aroda, Arodova porodica; od Arilija, Arilijeva porodica. **18** To su porodice Gadovih sinova: četrdeset hiljada petsto popisanih.

19 Judini sinovi bili su Er i Onan. Ali Er i Onan su umrli u hananskoj zemlji **20** Judini sinovi po svojim porodicama bili su: od Šele, Šelina porodica; od Faresa, Faresova porodica; od Zare, Zarina porodica. **21** Faresovi sinovi bili su: od Esrona, Esronova porodica; od Jamuela, Jamuelova porodica. **22** To su Judine porodice: sedamdeset šest hiljada petsto popisanih.

23 Isaharovi sinovi po svojim porodicama bili su: od Tole, Tolina porodica; od Fuve, Fuvina porodica; **24** od Jašuba, Jašubova porodica; od Šimrona, Šimronova porodica. **25** To su Isaharove porodice: šezdeset četiri hiljade trista popisanih.

26 Zebulonovi sinovi po svojim porodicama bili su: od Sereda, Seredova porodica; od Alona, Alonova porodica; od Jahlela, Jahlelova porodica. **27** To su Zebulonove porodice: šezdeset hiljada petsto popisanih.

28 Josifovi sinovi po svojim porodicama bili su Manasija i Jefrem. **29** Manasijini sinovi bili su: od Mahira, Mahirova porodica. Mahiru se rodio Gilad. Od Gilada, Giladova porodica. **30** Ovo su bili Giladovi sinovi: od

Ahijezera, Ahijezerova porodica; od Heleka, Helekova porodica; **31** od Ašriela, Ašrielova porodica, od Šekema, Šekemova porodica; **32** od Semide, Semidina porodica; od Hefera, Heferova porodica. **33** A Selofhad, Heferov sin, nije imao sinove, nego samo kćeri. Imena Selofhadovih kćeri bila su Mahla, Noa, Hogla, Milha i Tirsa. **34** To su Manasijine porodice: pedeset dve hiljade sedamsto popisanih.

35 Ovo su bili Jefremovi sinovi po svojim porodicama: od Šutelaha, Šutelahova porodica; od Behera, Beherova porodica; od Tahana, Tahanova porodica. **36** A Šutelahovi sinovi bili su: od Erana, Eranova porodica. **37** To su porodice Jefremovih sinova: trideset dve hiljade petsto popisanih. To su Josifovi sinovi po svojim porodicama.

38 Benjaminovi sinovi po svojim porodicama bili su: od Bele, Belina porodica; od Asviela, Asvielova porodica, od Ahirama, Ahiramova porodica; **39** od Sufama, Sufamova porodica; od Ufama, Ufamova porodica. **40** Belini sinovi bili su Arad i Naman: od Arada, Aradova porodica; od Namana, Namanova porodica. **41** To su Benjaminovi sinovi po svojim porodicama: četrdeset pet hiljada šesto popisanih.

42 Ovo su bili Danovi sinovi po svojim porodicama: od Sameja, Samejeva porodica. To su Danove porodice po svojim porodicama. **43** U svim Samejevim porodicama bilo je šezdeset četiri hiljade četiristo popisanih.

44 Ašerovi sinovi po svojim porodicama bili su: od Imne, Imnina porodica; od Išvija, Išvijeva porodica; od Berije, Berijina porodica; **45** od Berijinih sinova: od Hebera, Heberova porodica; od Malkiela, Malkielova porodica. **46** A Ašerova kći zvala se Sara. **47** To su porodice Ašerovih sinova: pedeset tri hiljade četiristo popisanih.

48 Neftalimovi sinovi po svojim porodicama bili su: od Jahzila, Jahzilova porodica; od Gunija, Gunijeva porodica; **49** od Jesera, Jeserova porodica; od Šilema, Šilemova porodica. **50** To su Neftalimove porodice po svojim porodicama: četrdeset pet hiljada četiristo popisanih.

51 To su popisani od Izraelovih sinova: šesto jedna hiljada sedamsto trideset.

52 Posle toga, Gospod reče Mojsiju: **53** „Njima neka se podeli zemlja u nasledstvo prema broju imena. **54** Onima kojih ima mnogo povećaj nasledstvo, a onima kojih ima malo smanji nasledstvo. Neka se svakome da nasledstvo prema broju popisanih. **55** Ali zemlja neka se podeli žrebom. Neka dobiju nasledstvo prema imenima plemena svojih očeva. **56** Kako odluči žreb, tako neka se podeli nasledstvo između onih kojih ima mnogo i onih kojih ima malo.“

57 A ovo su popisani iz Levijevog plemena po svojim porodicama: od Geršuna, Geršunova porodica; od Kehata, Kehatova porodica; od Merarija, Merarijeva porodica. **58** Ovo su porodice Levijevih sinova: Libnijeva porodica, Hebronova porodica, Mahlijeva porodica, Mušijeva porodica, Korejeva porodica.

Kehatu se rodio Amram. **59** Amramova žena zvala se Johaveda, Levijeva kći, koja se Leviju rodila u Egiptu. Ona je Amramu rodila Arona, Mojsija i njihovu sestru Mirjam. **60** A Aronu su se rodili Nadav i Abihu, Eleazar i Itamar. **61** Ali Nadav i Abihu su poginuli jer su pred Gospodom prineli nedozvoljenu vatru.

62 Popisanih među njima bilo je dvadeset tri hiljade muškaraca od jednog meseca pa naviše. Oni nisu bili popisani sa Izraelovim sinovima, jer nisu dobili nasledstvo među Izraelovim sinovima.

63 To su oni koje su popisali Mojsije i sveštenik Eleazar kad su popisivali Izraelove sinove u pustim ravnicama Moaba, kod Jordana, prema Jerihonu. **64** Ali među njima nije bilo nijednog čoveka od onih koje su popisali Mojsije i sveštenik Aron kad su popisivali Izraelove sinove u Sinajskoj pustinji. **65** Jer je Gospod za njih rekao: „Pomreće u

pustinji.“ Tako nije ostao nijedan od njih o-
sim Kaleva, Jefonijinog sina, i Jošue, Nuno-
vog sina.

27 Tada su pristupile kćeri Selofhada,
sina Hefera, sina Gilada, sina Mahira,
Manasijinog sina, iz porodica Josifo-
vog sina Manasije. A imena njegovih kćeri
bila su Mahla, Noa, Hogla, Milha i Tirsa. **2**
One su stale pred Mojsija i pred sveštenika
Eleazara, pred poglavare i pred ceo zbor na
ulazu u šator od sastanka, i rekle su: **3** „Naš
je otac umro u pustinji, ali nije pripadao onom
zboru koji se sakupio protiv Gospoda, to jest
Korejevim pristalicama, nego je umro zbog
svoga greha, a nije imao sinova. **4** Zašto da se
ime našeg oca izbriše iz njegove porodice
zato što nije imao sina? Daj nam nasledstvo
među braćom našeg oca.“ **5** Tada je Mojsije
izneo njihov slučaj pred Gospoda.

6 A Gospod je ovako rekao Mojsiju: **7**
„Pošto Selofhadove kćeri govore da se dâ, daj
im u nasledstvo posed među braćom njihovog
oca i prenesi na njih nasledstvo njihovog oca.
8 A Izraelovim sinovima reci: ‘Kad neko
umre a nema sina, njegovo nasledstvo prene-
site na njegovu kćer. **9** Ako nema kćeri, nje-
govo nasledstvo dajte njegovoj braći. **10** Ako
nema braće, njegovo nasledstvo dajte braći
njegovog oca. **11** Ako njegov otac nema
braće, njegovo nasledstvo dajte njegovom
krvnom srodniku koji mu je najbliži rod, i
neka on dobije nasledstvo. To neka bude za-
konska odredba Izraelovim sinovima, kao što
je Gospod uputio Mojsija.’“

12 Gospod zatim reče Mojsiju: „Popni se
na ovu abarimsku goru i pogledaj zemlju koju
ću dati Izraelovim sinovima. **13** Kad je vidiš,
bićeš pribran svom narodu, kao što je bio pri-
bran i tvoj brat Aron, **14** jer ste se pobunili
protiv mog naloga u pustinji Zin kad se zbor
prepirao sa mnom, umesto da ste priznali
moju svetost pred njihovim očima kod vode,
vode Merive kod Kadeša, u pustinji Zin.“

15 Tada Mojsije reče Gospodu: **16** „Neka
Gospod, Bog životnog duha u svakom telu,
postavi nad ovim zborom čoveka **17** koji će
ih voditi u svemu i koga će slediti u svemu,
da Gospodnji zbor ne bude kao ovce koje ne-
maju pastira.“ **18** A Gospod reče Mojsiju:
„Uzmi Jošuu, Nunovog sina, čoveka koji ima
Duha, i položi ruku na njega. **19** I dovedi ga
pred sveštenika Eleazara i pred ceo zbor, i
postavi ga za vođu pred njihovim očima. **20**
Predaj mu deo svoje časti, da ga sluša ceo
zbor Izraelovih sinova. **21** Neka on dolazi
pred sveštenika Eleazara koji će za njega tra-
žiti odluke Urima* pred Gospodom. Na nje-
gov nalog oni će izlaziti i na njegovu naredbu
oni će ulaziti, on i svi Izraelovi sinovi s njim,
ceo zbor.“

22 I Mojsije je učinio kao što ga je Gospod
uputio. Uzeo je Jošuu, doveo ga pred svešte-
nika Eleazara i pred ceo zbor, **23** položio je
ruke na njega i postavio ga za vođu, kao što
je Gospod i rekao preko Mojsija.

28 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Po-
uči sinove Izraelove i reci im: ‘Pa-
zite da mi u propisano vreme prino-
site moj prinos, moj hleb, žrtve koje se spa-
ljuju preda mnom na ugodan miris.’

3 Još im kaži: ‘Ovo je žrtva koja se spa-
ljuje i koju ćete prinositi Gospodu: svakog
dana dva muška jagnjeta bez mane od godinu
dana kao redovnu žrtvu paljenicu. **4** Jedno
jagnje prinesi ujutru, a drugo jagnje prinesi u-
veče, **5** i uz to kao prinos od žita desetinu efe
finog brašna zamešenog s četvrtinom ina ce-
đenog maslinovog ulja.“ **6** To je redovna
žrtva paljenica, koja je bila prinesena na gori
Sinaj na ugodan miris, žrtva koja se spaljuje
pred Gospodom, **7** prinesi je zajedno s nje-
nom žrtvom levanicom od četvrtine ina za
svako jagnje. Na svetom mestu izlij jako
piće* Gospodu. **8** Drugo jagnje prinesi u

* **27:21** Vidi fusnotu za 2. Mojsijeva 28:30.

* **28:7** Ili: „šekar.“ Ovde se radi o izuzetku od pravila

suton. Prinesi ga kao i ujutru, s istim prinosom od žita i istom žrtvom levanicom, kao žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu.

9 U Subotu prinesi dva muška jagnjeta bez mane od godinu dana i dve desetine efe finog brašna zamešenog s uljem kao prinos od žita, a s tim i žrtvu levanicu. **10** To je subotna žrtva paljenica na svaku Subotu, uz redovnu žrtvu paljenicu i njenu žrtvu levanicu.

11 Na početku svojih meseci prinosite kao žrtvu paljenicu Gospodu dva junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca bez mane od godinu dana, **12** tri desetine efe finog brašna zamešenog s uljem kao prinos od žita za svakog junca, dve desetine efe finog brašna zamešenog s uljem kao prinos od žita za ovna, **13** i jednu desetinu efe finog brašna zamešenog s uljem kao prinos od žita za svako jagnje. To je žrtva paljenica na ugodan miris, žrtva koja se spaljuje pred Gospodom. **14** Njihove žrtve levanice neka budu pola ina vina za junca, trećina ina za ovna i četvrtina ina za jagnje. To je mesečna žrtva paljenica koja se svakog meseca prinosi za svaki mesec u godini. **15** Neka se Gospodu prinese i jedno jare kao žrtva za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu i njenu žrtvu levanicu.

16 Prvog meseca, četrnaestog dana u mesecu, neka bude Gospodnja Pasha. **17** Petnaestog dana tog meseca neka bude praznik. Sedam dana neka se jede beskvasni hleb. **18** Prvog dana biće sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao. **19** Kao žrtvu koja se spaljuje, žrtvu paljenicu Gospodu, prinesite dva junca, jednog ovna i sedam muških jaganjaca od godinu dana. Neka vam budu bez mane. **20** Kao njihove prinose od žita od finog brašna zamešenog s uljem prinesite tri desetine efe za junca i dve desetine efe za ovna. **21** Prinesite i jednu desetinu efe za svako od sedam jaganjaca, **22** i jednog jarca kao žrtvu za greh, da se za vas izvrši obred pomirenja. **23** To prinesite uz jutarnju žrtvu paljenicu, koja se prinosi kao redovna žrtva paljenica. **24** Prinesite to kao hranu svakog dana tokom sedam dana, kao žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu. Neka se to prinosi uz redovnu žrtvu paljenicu i njenu žrtvu levanicu. **25** A sedmog dana održite sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao.

26 Na dan prvina, kad Gospodu prinosite novi prinos od žita, na praznik sedmica, održite sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao. **27** Kao žrtvu paljenicu na ugodan miris Gospodu prinesite dva junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca od godinu dana; **28** njihov prinos od žita od finog brašna zamešenog s uljem neka bude tri desetine efe za svakog junca, dve desetine efe za ovna, **29** jedna desetina efe za svako od sedam jaganjaca; **30** i jedno jare, da se za vas izvrši obred pomirenja. **31** To prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita. Sve to neka vam bude bez mane, zajedno s njihovim žrtvama levanicama.

29 Sedmog meseca, prvog dana u mesecu, održite sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao. Neka vam to bude dan kad se oglašavaju trube. **2** Kao žrtvu paljenicu na ugodan miris Gospodu prinesite jednog junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca od godinu dana, bez mane. **3** Njihov prinos od žita od finog brašna zamešenog s uljem neka bude tri desetine efe za junca, dve desetine za ovna **4** i jedna desetina efe za svako od sedam jaganjaca; **5** uz to prinesite i jedno muško jare kao žrtvu za greh, da se za vas izvrši obred pomirenja. **6** Neka to bude žrtva koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu, uz mesečnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita, i redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita, zajedno s njihovim žrtvama

prinošenja vina („jajin“ grožđanog soka) za žrtvu levanicu. Pošto se za prinošenje dara Bogu uzimalo samo najbolje i bez mane, jasno je da se „šekar“ prinosio u neprevrelom stanju.

levanicama koje ćete prinositi onako kako je propisano.

7 Desetog dana tog sedmog meseca održite sveti zbor i postite. Ne radite nikakav posao. **8** Prinesite kao žrtvu paljenicu Gospodu, na ugodan miris, jednog junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca od godinu dana. Neka vam budu bez mane. **9** Njihov prinos od žita od finog brašna zamešenog s uljem neka bude tri desetine efe za junca, dve desetine efe za ovna, **10** i jedna desetina efe za svako od sedam jaganjaca; **11** uz to prinesite i jedno jare kao žrtvu za greh, uz žrtvu za greh radi očišćenja i redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita, zajedno s njihovim žrtvama levanicama.

12 Petnaestog dana sedmog meseca održite sveti zbor. Ne radite nikakav težak posao, nego sedam dana slavite praznik u čast Gospodu. **13** Kao žrtvu paljenicu, žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu, prinesite trinaest junaca, dva ovna i četrnaest muških jaganjaca od godinu dana. Oni neka budu bez mane. **14** Njihov prinos od žita od finog brašna zamešenog s uljem neka bude tri desetine efe za svakog od trinaest junaca, dve desetine efe za svakog od dva ovna, **15** i jedna desetina efe za svako od četrnaest jaganjaca; **16** uz to prinesite i jedno jare kao žrtvu za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njenu žrtvu levanicu.

17 Drugog dana dvanaest junaca, dva ovna i četrnaest muških jaganjaca od godinu dana, bez mane; **18** njihov prinos od žita i njihove žrtve levanice za junce, ovnove i jaganjce prema njihovom broju, onako kako je propisano; **19** i jedno jare kao žrtvu za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita, zajedno s njihovim žrtvama levanicama.

20 Trećeg dana jedanaest junaca, dva ovna i četrnaest muških jaganjaca od godinu dana, bez mane; **21** njihov prinos od žita i njihove žrtve levanice za junce, ovnove i jaganjce prema njihovom broju, onako kako je propisano; **22** i jedno jare kao žrtvu za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njenu žrtvu levanicu.

23 Četvrtog dana deset junaca, dva ovna i četrnaest muških jaganjaca od godinu dana, bez mane; **24** njihov prinos od žita i njihove žrtve levanice za junce, ovnove i jaganjce prema njihovom broju, onako kako je propisano; **25** i jedno jare kao žrtvu za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njenu žrtvu levanicu.

26 Petog dana devet junaca, dva ovna i četrnaest muških jaganjaca od godinu dana, bez mane; **27** njihov prinos od žita i njihove žrtve levanice za junce, ovnove i jaganjce prema njihovom broju, onako kako je propisano; **28** i jedno jare kao žrtvu za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njenu žrtvu levanicu.

29 Šestog dana osam junaca, dva ovna i četrnaest muških jaganjaca od godinu dana, bez mane; **30** njihov prinos od žita i njihove žrtve levanice za junce, ovnove i jaganjce prema njihovom broju, onako kako je propisano; **31** i jedno jare kao žrtvu za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njene žrtve levanice.

32 Sedmog dana sedam junaca, dva ovna i četrnaest muških jaganjaca od godinu dana, bez mane; **33** njihov prinos od žita i njihove žrtve levanice za junce, ovnove i jaganjce prema njihovom broju, onako kako je propisano; **34** i jedno jare kao žrtvu za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njenu žrtvu levanicu.

35 Osmog dana održite svečani zbor. Ne radite nikakav težak posao. **36** Prinesite kao žrtvu paljenicu, žrtvu koja se spaljuje na ugodan miris Gospodu, jednog junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca od godinu dana, bez mane; **37** njihov prinos od žita i njihove žrtve levanice za junca, ovna i jaganjce prema njihovom broju, onako kako je propisano; **38** i jedno jare kao žrtvu za greh, uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njenu žrtvu levanicu.

39 To prinosite Gospodu na svoje godišnje praznike, uz svoje zavetne prinose i dobrovoljne prinose koje prinosite kao žrtve paljenice, prinose od žita, žrtve levanice i žrtve pomirnice.'" **40** I Mojsije je preneo Izraelovim sinovima sve što ga je Gospod podučio.

30 Zatim je Mojsije rekao poglavarima plemena Izraelovih sinova: „Ovo je uput od Gospoda: **2** Ako se neki čovek zavetuje Gospodu ili se zakune da će svoju dušu obavezati obavezom, ne sme da prekrši svoju reč. Neka učini sve što izađe iz njegovih usta.

3 Ako se neka žena u svojoj mladosti, dok je još u kući svog oca, zavetuje Gospodu ili se obaveže obavezom, **4** a njen otac čuje za taj zavet ili obavezu kojim je obavezala svoju dušu, pa joj ništa ne kaže, tada važe svi njeni zaveti i svaka obaveza kojim je obavezala svoju dušu. **5** Ali ako njen otac onog dana kad čuje za njih zabrani sve njene zavete ili obaveze kojima je obavezala svoju dušu, oni neće važiti, ali Gospod će joj oprostiti, jer joj je otac zabranio.

6 Ali ako se zavetovala ili je nešto nepromišljeno obećala svojim ustima čime je obavezala svoju dušu, pa se posle uda, **7** i njen muž čuje za to i ništa joj ne kaže onog dana kad to čuje, tada važe njeni zaveti ili obaveze kojima je obavezala svoju dušu. **8** Ali ako njen muž to zabrani onog dana kad čuje za to, onda je on poništio njen zavet ili ono što je nepromišljeno obećala svojim ustima, čime je obavezala svoju dušu, i Gospod će joj oprostiti.

9 Zavet koji učini udovica ili razvedena žena, sve čime je obavezala svoju dušu, važi za nju.

10 Ali ako se u kući svog muža zavetuje ili uz zakletvu obaveže svoju dušu nekom obavezom, **11** i njen muž čuje za to i ništa joj ne kaže, onda joj on to nije zabranio. Tada važe svi njeni zaveti i svaka obaveza kojom je obavezala svoju dušu. **12** Ali ako ih njen muž poništi onog dana kad čuje za njih, onda ne važi ništa od onoga što je izašlo iz njenih usta, bilo da su to njeni zaveti ili obaveze njene duše. Njen muž ih je poništio, i Gospod će joj oprostiti. **13** Njen muž neka potvrdi ili poništi svaki njen zavet ili svaku njenu zakletvu kojom se obavezuje na obavezu. **14** A ako joj muž iz dana u dan ne bude govorio baš ništa, onda je on potvrdio sve njene zavete ili sve obaveze koje je dala. Potvrdio ih je jer joj ništa nije rekao onog dana kad je čuo za njih. **15** Ali ako ih poništi neko vreme nakon što je čuo za njih, onda će on nositi njen prestup."
16 Ovo su propisi koje je Gospod dao Mojsiju za muža i njegovu ženu i za oca i njegovu kćer u njenoj mladosti, dok je još u kući svog oca.

31 Gospod je zatim rekao Mojsiju: **2** „Osveti Izraelove sinove na Madijancima. Posle toga bićeš pribran svom narodu."

3 Mojsije je rekao narodu: „Opremite ljude između sebe za vojsku, da napadnu Madijance i da izvrše Gospodnju osvetu nad Madijancima. **4** Pošaljite u vojsku po hiljadu od svakog plemena, od svih Izraelovih plemena." **5** Tako je od mnogih hiljada Izraelaca bilo određeno po hiljadu iz svakog plemena, dvanaest hiljada naoružanih ljudi.

6 Mojsije ih je poslao u rat, po hiljadu od svakog plemena, a s vojskom je poslao i Finesa, sina sveštenika Eleazara. On je nosio svete stvari i trube za oglašavanje. **7** I oni su zaratili s Madijanom, kao što je Gospod uputio Mojsija, i pobili su sve muškarce. **8** Među onima koje su pobili bili su i madijanski kraljevi, naime, Evin, Rekem, Sur, Hur i Reba, pet madijanskih kraljeva. I ubili su mačem Balama, Beorovog sina. **9** A Madijanke i njihovu decu Izraelovi sinovi su zarobili. I zaplenili su svu njihovu krupnu i sitnu stoku i svu njihovu imovinu. **10** I spalili su sve gradove u kojima su živeli i sva njihova naselja.

11 Pokupili su sve ono što su uzeli kao plen,
i ljude i stoku. **12** I zarobljenike i sve što su
uzeli i oplenili doveli su Mojsiju i svešteniku
Eleazaru i zboru Izraelovih sinova u logor, u
pustim ravnicama Moaba kod Jordana, prema
Jerihonu.

13 Tada su im Mojsije, sveštenik Eleazar
i svi poglavari zbora izašli u susret izvan lo-
gora. **14** I Mojsije se razgnevio na vojne za-
povednike, na poglavare nad hiljadama i
poglavare nad stotinama, koji su se vraćali iz
vojnog pohoda. **15** Mojsije im je rekao: „Zar
ste ostavili u životu sve žene? **16** Evo, baš su
one po Balamovoj reči namamile Izraelove
sinove da budu neverni Gospodu kod Feora,
tako da je na Gospodnji zbor došla pošast. **17**
Zato sada pobijte svu mušku decu i sve žene
koje su legle s muškarcem. **18** A za sebe osta-
vite u životu sve devojke koje nisu legle s
muškarcem. **19** A vi ostanite izvan logora se-
dam dana. Svako ko je ubio neku dušu i svako
ko je dotakao ubijenog neka se očisti trećeg i
sedmog dana, i vi i vaši zarobljenici. **20** Oči-
stite od greha svu odeću, sve što je od kože,
od kozje dlake i od drveta.“

21 Tada je sveštenik Eleazar rekao vojni-
cima koji su bili u bici: „Ovo je zakonska
odredba koju je Gospod dao Mojsiju: **22**
‘Zlato, srebro, bakar, gvožđe, kalaj i olovo,
23 sve što podnosi vatru propustite kroz vatru
i biće čisto. Ali neka se ipak očisti i vodom
očišćenja. A sve što ne podnosi vatru propu-
stite kroz vodu. **24** Sedmog dana operite
svoju odeću i bićete čisti, a posle toga možete
ući u logor.’“

25 Gospod je ovako rekao Mojsiju: **26**
„Prebroj plen, zarobljene ljude i stoku, ti i
sveštenik Eleazar i poglavari otačkih domova
u zboru. **27** Podeli plen na dva dela, na one
koji su bili u bici i išli u pohod i na ceo ostali
zbor. **28** Od ratnika koji su išli u pohod uzmi
kao deo za Gospoda po jednu dušu od pet sto-
tina, od ljudi, od krupne stoke, od magaraca i
od sitne stoke. **29** Uzmite to od njihove polo-
vine i dajte svešteniku Eleazaru kao prilog
Gospodu. **30** A od polovine koja pripadne
Izraelovim sinovima uzmi po jedno od pede-
set, od ljudi, od krupne stoke, od magaraca i
od sitne stoke, od svake vrste životinja, i daj
ih Levitima, koji imaju dužnost da se staraju
o Gospodnjem šatoru.“

31 Mojsije i sveštenik Eleazar učinili su
kao što je Gospod uputio Mojsija. **32** A plena,
koji je ostao od onoga što su zaplenili oni koji
su išli u pohod, bilo je šesto sedamdeset pet
hiljada ovaca, **33** sedamdeset dve hiljade go-
veda, **34** i šezdeset jedna hiljada magaraca. **35**
A ljudskih duša, žena koje još nisu legle s
muškarcem, svih duša bilo je trideset dve hi-
ljade. **36** Polovina koja je pripala onima koji
su išli u pohod iznosila je trista trideset sedam
hiljada i petsto ovaca. **37** A deo za Gospoda
iznosio je šesto sedamdeset i pet ovaca. **38**
Goveda je bilo trideset i šest hiljada, a od toga
je deo za Gospoda iznosio sedamdeset i dva.
39 Magaraca je bilo trideset hiljada i petsto, a
od toga je deo za Gospoda iznosio šezdeset i
jedan. **40** Ljudskih duša je bilo šesnaest hi-
ljada, a od toga je deo za Gospoda iznosio tri-
deset i dve duše. **41** I Mojsije je predao sveš-
teniku Eleazaru deo određen za prilog
Gospodu, kao što je Gospod uputio Mojsija.

42 A od polovine koja je pripala Izraelo-
vim sinovima, koju je Mojsije odvojio od o-
noga što je pripalo ljudima koji su išli u rat,
43 dakle, polovina koja je pripala zboru izno-
sila je trista trideset sedam hiljada i petsto o-
vaca, **44** trideset i šest hiljada goveda, **45** tri-
deset hiljada i petsto magaraca **46** i šesnaest
hiljada ljudskih duša. **47** Od polovine koja je
pripala Izraelovim sinovima Mojsije je uzeo
po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od živo-
tinja, i dao ih Levitima, koji su bili zaduženi
da se staraju o Gospodnjem šatoru, kao što je
Gospod uputio Mojsija.

48 Zatim su Mojsiju pristupili vojni zapo-
vednici nad hiljadama vojnika, poglavari nad
hiljadama i poglavari nad stotinama, **49** i rekli
su mu: „Tvoje sluge su prebrojale ratnike koji
su nam povereni i javljeno je da nijedan od

nas ne fali. **50** Neka zato svako od nas prinese kao prinos Gospodu ono što je zaplenio, predmete od zlata, lančiće što se nose oko gležnja i narukvice, pečatne prstenove, minđuše i drugi ženski nakit, da se izvrši pomirenje za naše duše pred Gospodom.“

51 Tako su Mojsije i sveštenik Eleazar primili od njih zlato, sav taj nakit. **52** Svega priloženog zlata, koje su poglavari nad hiljadama i poglavari nad stotinama priložili Gospodu, bilo je šesnaest hiljada sedamsto pedeset sikala. **53** Vojnici su zadržali svaki svoj plen. **54** Tako su Mojsije i sveštenik Eleazar primili zlato od poglavara nad hiljadama i poglavara nad stotinama i uneli ga u šator od sastanka za spomen Izraelovim sinovima pred Gospodom.

32 A Rubenovi i Gadovi sinovi imali su mnogo, veoma mnogo stoke. Kad su videli da su zemlja Jazir i zemlja Gilad dobre za stoku, **2** Gadovi i Rubenovi sinovi otišli su k Mojsiju, svešteniku Eleazaru i poglavarima zbora i ovako im rekli: **3** „Atarot, Dibon, Jazir, Nimra, Hešbon, Eleala, Šebam, Nebu i Beon, **4** zemlja koju je Gospod pokorio pred izraelskim zborom, dobra je za stoku, a tvoje sluge imaju stoku.“ **5** I još su rekli: „Ako smo našli milost u tvojim očima, neka se ova zemlja da tvojim slugama. Nemoj nas slati preko Jordana.“

6 Tada je Mojsije rekao Gadovim i Rubenovim sinovima: „Zar da vaša braća idu u rat, a vi da ostanete ovde? **7** Zašto odvraćate srce Izraelovih sinova da ne pređu u zemlju koju im Gospod daje? **8** Tako su učinili vaši očevi kad sam ih poslao iz Kadeš-Barne da izvide zemlju. **9** Kad su otišli gore do doline Eskol i izvideli zemlju, odvratili su srce Izraelovih sinova da ne idu u zemlju koju im je Gospod dao. **10** Zato se tog dana Gospod žestoko razgnevio i zakleo se: **11** ‘Ljudi koji su izašli iz Egipta, od dvadeset godina pa naviše, neće videti zemlju za koju sam se zakleo Abramu, Isaku i Jakovu, jer me nisu u svemu slušali, **12** osim Kaleva, sina Kenezeja Jefonije, i Jošue, Nunovog sina, jer su oni u svemu slušali Gospoda.’ **13** Gospod se žestoko razgnevio na Izrael i pustio ih je da lutaju po pustinji četrdeset godina, dok nisu pomrli svi ljudi iz naraštaja koji je činio zlo u Gospodnjim očima. **14** A vi sada ustajete umesto svojih očeva kao rod grešnih ljudi da još pojačate Gospodnji žestoki gnev protiv Izraela. **15** Ako se odvratite od njega, onda će ih on još duže ostaviti u pustinji, a vi ćete upropastiti ceo ovaj narod.“

16 Kasnije su mu oni opet pristupili i rekli: „Ovde ćemo načiniti kamene torove za svoju stoku i gradove za svoju decu. **17** I mi ćemo naoružani poći u bojnim redovima pred Izraelovim sinovima dok ih ne dovedemo na njihovo mesto. Dotle neka naša deca budu u utvrđenim gradovima, daleko od stanovnika ove zemlje. **18** Nećemo se vratiti svojim kućama dok Izraelovi sinovi ne zauzmu svoju zemlju, svaki svoje nasledstvo. **19** A mi nećemo s njima deliti nasledstvo s one strane Jordana ni dalje, jer je naše nasledstvo s ove strane, istočno od Jordana.“

20 Na to im je Mojsije rekao: „Ako tako učinite, ako se pred Gospodom naoružate za rat, **21** i ako svi vi naoružani pređete Jordan pred Gospodom, dok on ne otera svoje neprijatelje ispred sebe, **22** i dok zemlja ne bude pokorena pred Gospodom, pa se posle vratite, onda nećete biti krivi pred Gospodom i pred Izraelom, a ova će zemlja postati vaše vlasništvo pred Gospodom. **23** Ali ako ne učinite tako, onda ćete zgrešiti Gospodu. Tada znajte da će vas vaš greh stići. **24** Podignite gradove za svoju decu i kamene torove za svoja stada, i uradite onako kako ste rekli.“

25 Tada su Gadovi i Rubenovi sinovi ovako rekli Mojsiju: „Tvoje će sluge učiniti kao što naš gospodar upućuje. **26** Naša deca, naše žene, naša stoka i sve naše životinje ostaće ovde u giladskim gradovima, **27** a tvoje sluge, svi koji su naoružani, poći će pred Gospodom u rat, kao što naš gospodar

govori.“

28 Tada je Mojsije za njih dao uput svešteniku Eleazaru i Jošui, Nunovom sinu, i poglavarima otačkih domova u plemenima Izraelovih sinova. **29** Mojsije im je rekao: „Ako Gadovi i Rubenovi sinovi, svi koji su naoružani za rat, pređu s vama preko Jordana pred Gospodom i vi pokorite zemlju, onda im dajte giladsku zemlju. **30** Ali ako ne pređu naoružani s vama, onda neka se nastane među vama u hananskoj zemlji.“

31 Na to su Gadovi sinovi i Rubenovi sinovi odgovorili: „Sve što je Gospod rekao tvojim slugama, to ćemo učiniti. **32** Preći ćemo naoružani pred Gospodom u hanansku zemlju, a naš posed koji dobijamo u nasledstvo neka bude s ove strane Jordana.“ **33** Tada je Mojsije dao njima, to jest Gadovim i Rubenovim sinovima i polovini plemena Manasije, Josifovog sina, kraljevstvo amorejskog kralja Sihona i kraljevstvo bašanskog kralja Oga, zemlju koja pripada gradovima na tim područjima i okolne gradove te zemlje.

34 Gadovi sinovi su sagradili Dibon, Atarot, Aroir, **35** Atrot-Sofan, Jazir, Jogveju, **36** Bet-Nimru i Bet-Aran, utvrđene gradove i kamene torove za stada. **37** A Rubenovi sinovi su sagradili Hešbon, Elealu, Kirijatajim, **38** Nebon, Bal-Meon – imena su im promenili – i Šibmu. Te gradove koje su sagradili nazvali su po svojim imenima.

39 Sinovi Mahira, Manasijinog sina, otišli su u Gilad, osvojili ga i isterali Amoreje koji su bili tamo. **40** Mojsije je dao Gilad Mahiru, Manasijinom sinu, i on se naselio u njemu. **41** Jair, Manasijin sin, otišao je i osvojio njihova sela u kojima su živeli pod šatorima i nazvao ih Havot-Jair.* **42** A Nobah je otišao i osvojio Kenat i okolne gradove i nazvao ga Nobah, po svom imenu.

33 Ovo su putovanja Izraelovih sinova koji su izašli iz egipatske zemlje po svojim četama, pod vođstvom Mojsija i Arona. **2** Mojsije je po Gospodnjem nalogu zapisivao polazne tačke njihovog putovanja. Ovo su njihova putovanja od jedne do druge polazne tačke: **3** Krenuli su iz Ramese prvog meseca, petnaestog dana prvog meseca. Odmah sutradan, posle Pashe, Izraelovi sinovi su izašli uzdignutih pesnica pred očima svih Egipćana. **4** Sve to vreme Egipćani su sahranjivali one koje je Gospod pobio među njima, sve prvence. I tako je Gospod izvršio presudu nad njihovim bogovima.

5 Izraelovi sinovi krenuli su iz Ramese i ulogorili se u Sukotu. **6** Zatim su otišli iz Sukota i ulogorili se u Etamu, koji je na kraju pustinje. **7** Onda su otišli iz Etama i okrenuli prema Pi-Airotu, koji je prema Bal-Sefonu, i ulogorili se pred Migdolom. **8** I pošli su iz Pi-Airota i prošli posred mora u pustinju. Putovali su tri dana po pustinji Etam i ulogorili se u Mari.

9 Onda su otišli iz Mare i došli u Elim. A u Elimu je bilo dvanaest izvora vode i sedamdeset palmi. Tu su se ulogorili. **10** Zatim su otišli iz Elima i ulogorili se pored Crvenog mora. **11** Posle toga su otišli od Crvenog mora i ulogorili se u pustinji Sin. **12** Onda su otišli iz pustinje Sin i ulogorili se u Dofku. **13** Kasnije su otišli iz Dofke i ulogorili se u Alušu. **14** Zatim su otišli iz Aluša i ulogorili se u Refidimu. Tamo narod nije imao vode da pije. **15** Posle toga su otišli iz Refidima i ulogorili se u Sinajskoj pustinji.

16 Zatim su krenuli iz Sinajske pustinje i ulogorili se u Kivrot-Atavi. **17** Onda su otišli iz Kivrot-Atave i ulogorili se u Asirotu. **18** Posle toga su otišli iz Asirota i ulogorili se u Ratamu. **19** Zatim su otišli iz Ratama i ulogorili se u Remnon-Faresu. **20** Onda su otišli iz Remnon-Faresa i ulogorili se u Livni. **21** Kasnije su otišli iz Livne i ulogorili se u Resanu.

* **32:41** „Havot-Jair“ znači „Jairova šatorska sela.“

22 Zatim su otišli iz Resana i ulogorili se u Makelatu. **23** Onda su otišli iz Makelata i ulogorili se na gori Šefer.

24 Posle toga su otišli s gore Šefer i ulogorili se u Haradu. **25** Onda su otišli iz Harada i ulogorili se u Makidotu. **26** Zatim su otišli iz Makidota i ulogorili se u Tahatu. **27** Posle toga su otišli iz Tahata i ulogorili se u Taratu. **28** Onda su otišli iz Tarata i ulogorili se u Meteku. **29** Kasnije su otišli iz Meteka i ulogorili se u Ašmonu. **30** Zatim su otišli iz Ašmonu i ulogorili se u Mosirotu. **31** Onda su otišli iz Mosirota i ulogorili se u Benejakanu. **32** Posle toga su otišli iz Benejakana i ulogorili se u Hor-Gadadu. **33** Onda su otišli iz Hor-Gadada i ulogorili se u Jotbati. **34** Kasnije su otišli iz Jotbate i ulogorili se u Ebronu. **35** Onda su otišli iz Ebrona i ulogorili se u Esion-Geberu. **36** Posle toga su otišli iz Esion-Gebera i ulogorili se u pustinji Zin, to jest u Kadešu.

37 Kasnije su krenuli iz Kadeša i ulogorili se na gori Or, na granici edomske zemlje. **38** A sveštenik Aron popeo se na goru Or po Gospodnjem nalogu i tamo je umro četrdesete godine nakon izlaska Izraelovih sinova iz egipatske zemlje, petog meseca, prvog dana u mesecu. **39** Aron je imao sto dvadeset tri godine kad je umro na gori Or.

40 A kralj Arada, Hananac koji je živeo u Negevu, u hananskoj zemlji, čuo je da dolaze Izraelovi sinovi.

41 Kasnije su otišli s gore Or i ulogorili se u Selmonu. **42** Posle toga su otišli iz Selmona i ulogorili se u Finonu. **43** Zatim su otišli iz Finona i ulogorili se u Obotu. **44** Onda su otišli iz Obota i ulogorili se u Ije-Abarimu na moabskoj granici. **45** Kasnije su otišli iz Ije-Abarima i ulogorili se u Dibon-Gadu. **46** Posle toga su otišli iz Dibon-Gada i ulogorili se u Almon-Diblataimu. **47** Onda su otišli iz Almon-Diblataima i ulogorili se na abarimskim gorama, pred Nebuom. **48** Na kraju su otišli s abarimskih gora i ulogorili se u pustim ravnicama Moaba kod Jordana, prema Jerihonu. **49** I logorovali su kod Jordana od Bet-Jesimota do Abel-Sitima, u pustim ravnicama Moaba.

50 Gospod je rekao Mojsiju u pustim ravnicama Moaba, kod Jordana, prema Jerihonu: **51** „Kaži Izraelovim sinovima: ‘Pređite preko Jordana u hanansku zemlju **52** i oterajte ispred sebe sve stanovnike te zemlje, uništite sve njihove kamene kipove i sve njihove livene likove, i opustošite sve njihove svete uzvišice. **53** Zauzmite tu zemlju i živite u njoj, jer ću vama dati tu zemlju da je zauzmete. **54** Žrebom razdelite zemlju u nasledstvo po svojim porodicama. Većoj porodici povećajte nasledstvo, a manjoj smanjite nasledstvo. Gde kome padne žreb, to neka bude njegovo. Po plemenima svojih očeva razdelite zemlju.

55 Ali ako ne oterate ispred sebe stanovnike te zemlje, onda će oni koje ostavite od njih biti kao bodlje u vašim očima i kao trnje u vašim bokovima, i ugnjetavaće vas u zemlji u kojoj budete živeli. **56** I ono što sam mislio da učinim njima, učiniću vama.’“

34 Gospod je još rekao Mojsiju: **2** „Uputi sinove Izraelove: ‘Kad dođete u hanansku zemlju, ta zemlja će vam pripasti u nasledstvo, hananska zemlja sa svojim granicama.

3 Južna strana neka vam bude od pustinje Zin uz Edom, i južna granica neka vam bude od kraja Slanog mora na istoku. **4** Granica neka vam skrene južno od obronka Akrabim, neka se pruža do Zina i neka se završava južno od Kadeš-Barne. Zatim neka ide dalje prema Hasar-Adaru i nastavi se do Azmona. **5** Od Azmona neka granica skrene prema dolini reke Egipat i neka izlazi na More.

6 Zapadna granica neka vam bude obala Velikog mora. To neka vam bude zapadna granica.

7 A ovo će vam biti severna granica: od Velikog mora povucite sebi granicu do gore

Or.* 8 Od gore Or povucite granicu do ulaza u Emat i neka se granica završava kod Sedada. 9 Neka granica ide dalje do Zefrona, i neka se završava kod Asarenana. To neka bude vaša severna granica.

10 Zatim na istoku povucite sebi granicu od Asarenana do Sefama. 11 Neka se granica spušta od Sefama do Rible, istočno od Ajina. Neka se spušta i izađe na obronak na istočnoj strani Hinerotskog mora.* 12 Neka se granica spušta prema Jordanu i neka izlazi na Slano more. To će biti vaša zemlja sa svojim granicama unaokolo.'"

13 Mojsije je uputio sinove Izraelove: „Ovo je zemlja koju ćete žrebom razdeliti u nasledstvo, kao što je Gospod dao uput da je dobije devet i po plemena. 14 Jer je pleme Rubenovih sinova prema domovima svojih očeva i pleme Gadovih sinova prema domovima svojih očeva već primilo svoje nasledstvo, kao što ga je primilo i pola Manasijinog plemena. 15 Ta dva i po plemena već su primila svoje nasledstvo na području oko Jordana prema Jerihonu, sa istočne strane, prema izlasku sunca."

16 Gospod je još rekao Mojsiju: 17 „Ovo su imena ljudi koji će vam razdeliti zemlju u nasledstvo: sveštenik Eleazar i Jošua, Nunov sin. 18 Uzmite po jednog poglavara iz svakog plemena da razdele zemlju u nasledstvo. 19 A ovo su imena tih ljudi: od Judinog plemena: Kalev, Jefonijin sin; 20 od plemena Simeonovih sinova: Samuel, Amijudov sin; 21 od Benjaminovog plemena: Eldad, Haslonov sin; 22 od plemena Danovih sinova: poglavar Bukije, Jeklinov sin; 23 od Josifovih sinova: od plemena Manasijinih sinova: poglavar Aniel, Sufidov sin; 24 od plemena Jefremovih sinova: poglavar Kamuel, Saftanov sin; 25 od plemena Zebulonovih sinova: poglavar Elisafan, Harnahov sin; 26 od plemena Isaharovih sinova: poglavar Faltiel, Ozainov sin; 27 od plemena Ašerovih sinova: poglavar Ahijud, Selemijin sin; 28 od plemena Neftalimovih sinova: poglavar Fadiel, Amijudov sin." 29 To su oni koje je Gospod uputio da razdele nasledstvo Izraelovim sinovima u hananskoj zemlji.

35 Gospod je još rekao Mojsiju u pustim ravnicama Moaba, kod Jordana, prema Jerihonu: 2 „Uputi sinove Izraelove da od svog nasledstva daju Levijevim sinovima gradove u kojima će oni živeti. Levijevim sinovima neka daju i pašnjake oko tih gradova. 3 Neka im gradovi budu za stanovanje, a pašnjaci neka im budu za stoku i za sve ostale životinje i za njihovu imovinu. 4 Pašnjaci uz gradove, koje ćete dati Levijevim sinovima, neka se protežu od gradskih zidina hiljadu lakata unaokolo. 5 Izmerite izvan grada dve hiljade lakata na istočnoj strani, dve hiljade lakata na južnoj strani, dve hiljade lakata na zapadnoj strani i dve hiljade lakata na severnoj strani, tako da grad bude u sredini. To neka im budu pašnjaci uz gradove.

6 Ovo su gradovi koje ćete dati Levijevim sinovima: šest gradova utočišta, koje ćete dati da ubica može tamo da pobegne, i uz to ćete dati još četrdeset dva grada. 7 Svih gradova koje ćete dati Levijevim sinovima neka bude četrdeset osam gradova s njihovim pašnjacima. 8 Te gradove ćete izdvojiti od poseda Izraelovih sinova. Od onih koji imaju mnogo uzmite više, a od onih koji imaju malo uzmite manje. Neka svako da Levijevim sinovima od svojih gradova prema nasledstvu koje bude dobio."

9 Gospod je još rekao Mojsiju: 10 „Kaži Izraelovim sinovima: 'Pređite preko Jordana u hanansku zemlju, 11 i izaberite sebi pogodne gradove. Neka vam oni služe kao

* **34:7** Ne radi se o gori Or iz 4. Mojsijeve 33:37 i 5. Mojsijeve 32:50. Tačan položaj ovog mesta nije poznat; verovatno se radi o jednom od viših vrhova planinskog područja Lebanona.

* **34:11** Radi se o jezeru koje se u Bibliji naziva i Genezaretsko jezero, Galilejsko more i Tiberijadsko more.

gradovi utočišta, da u njih pobegne ubica koji nenamerno ubije nekoga. **12** Ti gradovi neka vam služe kao utočišta od krvnog osvetnika, da ubica ne bude ubijen pre nego što stane pred zbor da mu se sudi. **13** Neka vam za to služe gradovi koje ćete dati, šest gradova utočišta. **14** Tri grada odvojte s ove strane Jordana, a tri grada u hananskoj zemlji. Neka oni služe kao gradovi utočišta. **15** Tih šest gradova neka služe kao utočišta Izraelovim sinovima, strancu i došljaku koji žive među njima, da u njih pobegne svako ko nenamerno nekoga ubije.

16 Ako neko udari nekoga gvozdenim predmetom tako da ovaj umre, onda je ubica. Neka se ubica pogubi. **17** Ako ga udari nekim manjim kamenom od koga čovek može da pogine i ovaj pogine, onda je ubica. Neka se ubica pogubi. **18** Ako ga udari nekim manjim drvenim predmetom od koga čovek može da pogine i ovaj pogine, onda je ubica. Neka se ubica pogubi.

19 Krvni osvetnik neka pogubi ubicu. Kad ga sretne, neka ga pogubi. **20** Ako neko nekoga gurne iz mržnje ili iz zasede baci nešto na njega tako da ovaj umre, **21** ili ga iz neprijateljstva udari rukom tako da ovaj umre, onaj ko ga je udario neka se pogubi. On je ubica. Krvni osvetnik neka pogubi ubicu kad ga sretne.

22 Ali ako ga gurne slučajno, ne iz neprijateljstva, ili baci nešto na njega, ali ne iz zasede, **23** ili ga ne vidi pa baci kamen od koga čovek može da pogine, ili pusti da na njega padne neki kamen tako da ovaj pogine, a nije bio u neprijateljstvu s njim i nije mu mislio zlo, **24** onda neka zbor presudi između ubice i krvnog osvetnika prema ovom zakonu. **25** Neka zbor izbavi ubicu iz ruku krvnog osvetnika i neka ga vrati u grad utočišta u koji je bio pobegao. Tu neka ostane dok ne umre prvosveštenik, koji je pomazan svetim uljem. **26** Ali ako ubica izađe izvan granica grada utočišta u koji je pobegao, **27** pa ga krvni osvetnik nađe izvan granica njegovog grada utočišta i krvni osvetnik pogubi ubicu, nije kriv za krv. **28** Jer ubica mora da ostane u svom gradu utočišta do smrti prvosveštenika, a kad umre prvosveštenik, ubica može da se vrati na zemlju svog nasledstva. **29** To neka vam bude sudska odredba iz naraštaja u naraštaj u svim mestima gde budete živeli.

30 Svako ko ubije čoveka neka bude pogubljen kao ubica na osnovu izjava svedoka, ali niko ne može da bude pogubljen na osnovu izjave jednog svedoka. **31** Ne uzimajte otkupninu za život[*] ubice koji je zaslužio smrt, jer on mora da bude pogubljen. **32** Ne uzimajte otkupninu za onoga ko je pobegao u svoj grad utočišta i želi da se vrati da živi u zemlji pre smrti prvosveštenika.

33 Nemojte onečistiti zemlju u kojoj živite, jer krv onečišćuje zemlju i zemlja se ne može očistiti od krvi koja je prolivena na njoj osim krvlju onoga ko ju je prolio. **34** Nemojte skrnaviti zemlju u kojoj živite, usred koje ja prebivam. Jer ja, Gospod, prebivam među Izraelovim sinovima.'"

36 Tada su pristupili poglavari otačkih domova u porodici sinova Gilada, sina Mahira, Manasijinog sina, od porodica Josifovih sinova, i rekli su pred Mojsijem i pred knezovima, poglavarima otačkih domova Izraelovih sinova: **2** „Gospod je uputio našeg gospodara da žrebom podeli zemlju u nasledstvo Izraelovim sinovima. Našem gospodaru Gospod je dao uput da nasledstvo našeg brata Selofhada podeli njegovim kćerima. **3** Ako ih neko iz drugih plemena Izraelovih sinova uzme za ženu, njihovo nasledstvo će se oduzeti od nasledstva naših očeva i dodaće se nasledstvu plemena u koje su se udale, i tako će se oduzeti od nasledstva koje

[*] **35:31** U originalu „dušu." „Duša" (hebrejski: „nefeš"; grčki: „psiha") u Bibliji je često sinonim za život.

smo mi dobili žrebom. **4** I kad Izraelovim si-
novima dođe oprosna godina,* nasledstvo tih
žena dodaće se nasledstvu plemena kome pri-
padnu. Tako će njihovo nasledstvo biti odu-
zeto od nasledstva koje pripada plemenu na-
ših očeva.“

5 Tada je Mojsije, po Gospodnjem nalogu,
uputio sinove Izraelove: „Pleme Josifovih si-
nova je u pravu. **6** Ovako je Gospod dao uput
za Selofhadove kćeri: ‘Neka se udaju za koga
hoće, ali neka se udaju samo u porodici ple-
mena svojih očeva. **7** Neka se nasledstvo
Izraelovih sinova ne prenosi s jednog ple-
mena na drugo, jer Izraelovi sinovi treba da
zadrže svaki svoje nasledstvo koje pripada
plemenu njihovih praočeva. **8** Svaka kćer
koja stekne nasledstvo u plemenima Izraelo-
vih sinova neka se uda u nekoj od porodica iz
plemena svog oca, da Izraelovi sinovi zadrže
u posedu nasledstvo svojih praočeva. **9** Neka
se nasledstvo ne prenosi s jednog plemena na
drugo, jer svako pleme Izraelovih sinova
treba da zadrži svoje nasledstvo.’“

10 Kao što je Gospod uputio Mojsija, tako
su učinile Selofhadove kćeri. **11** Mahla,
Tirsa, Hogla, Milha i Noa, Selofhadove kćeri,
udale su se za sinove svojih stričeva. **12** U-
dale su se u porodice sinova Manasije, Josi-
fovog sina, i tako je njihovo nasledstvo ostalo
u plemenu kom je pripadala porodica njiho-
vog oca.

13 To su uputstva i rasuđivanja koja je Gospod dao preko Mojsija Izraelovim sinovima u pustim ravnicama Moaba, kod Jordana, prema Jerihonu.

* **36:4** Ili: „jubilej, jubilarna godina.“

Pisac: Mojsije
Mesto pisanja: Ravnice Moaba
Pisanje završeno: 1455. pre n. e.
Obuhvata vreme: oko dva meseca (1455. pre n. e.)

PETA KNJIGA MOJSIJEVA
ILI
PONOVLJENI ZAKON

1 Ovo su reči koje je Mojsije uputio celom Izraelu na području oko Jordana u pustinji, u pustim ravnicama nasuprot Sufu, između Farana, Tofola, Labana, Asirota i Dizava, **2** jedanaest dana hoda od Horeva putem preko gore Seir do Kadeš-Barne. **3** Četrdesete godine, jedanaestog meseca, prvog dana tog meseca, Mojsije je rekao Izraelovim sinovima sve što ga je Gospod uputio za njih. **4** To je bilo nakon što je u Edreju porazio amorejskog kralja Sihona, koji je živeo u Hešbonu, i bašanskog kralja Oga, koji je živeo u Astarotu i Edreju. **5** Na području oko Jordana, u moabskoj zemlji, Mojsije je počeo da objašnjava ovaj zakon i rekao je:

6 „Gospod, naš Bog, rekao nam je na Horevu: ‘Dosta ste boravili na ovoj planini. **7** Okrenite se i pođite na put pa idite u brdoviti kraj Amoreja i k svim njihovim susedima u Arabi,* u brdovitom području, u Šefeli, u Negevu,* i na morskoj obali, u zemlju Hananaca i na Lebanon, do velike reke, reke Eufrat. **8** Evo, dajem vam ovu zemlju. Idite i zauzmite zemlju za koju se Gospod zakleo vašim očevima, Abramu, Isaku i Jakovu, da će je dati njima i njihovom potomstvu posle njih.’

9 Tada sam vam rekao: ‘Ja ne mogu sam da vas nosim. **10** Gospod, vaš Bog, umnožio vas je i evo, danas vas ima mnogo kao zvezda na nebesima. **11** Neka vas Gospod, Bog vaših praočeva, umnoži još hiljadu puta i neka vas blagoslovi kao što vam je obećao. **12** Kako da vas sam nosim kad ste breme i teret, i kako da nosim vaše prepirke? **13** Uzmite iz svojih plemena mudre, razborite i iskusne ljude da ih postavim kao vaše poglavare.’ **14** A vi ste mi odgovorili: ‘Dobro je to što si nam rekao da učinimo.’ **15** Tako sam uzeo poglavare iz vaših plemena, mudre i iskusne ljude, i postavio sam ih kao vaše poglavare nad hiljadama, poglavare nad stotinama, poglavare nad pedesetinama, poglavare nad desetinama i kao upravitelje vaših plemena.

16 Tada sam dao upute vašim sudijama: ‘Kad saslušavate svoju braću, sudite pravedno između čoveka i njegovog brata ili stranca koji živi kod njega. **17** U suđenju ne budite pristrasni. Saslušajte malog kao i velikog. Ne bojte se ljudi, jer je sud Božji. Spor koji bude težak za vas iznesite pred mene da ga saslušam.’ **18** I tako sam vas tada uputio sve što treba da činite.

19 Onda smo krenuli od Horeva i prošli svu onu veliku i zastrašujuću pustinju koju ste videli na putu do brdovitog područja Amoreja, kao što nas je Gospod, naš Bog, uputio. Na kraju smo stigli u Kadeš-Barnu. **20** Tada sam vam rekao: ‘Došli ste u brdovito područje

* **1:7** Reč „Araba“ znači suva, pusta dolina. Južna Araba nalazi se između Crvenog i Mrtvog mora, dok se Severna odnosi na Jordansku dolinu između Mrtvog mora i Galilejskog jezera.
* **1:7** „Negev“ doslovno znači zemlja na jugu.

Amoreja, koje nam daje Gospod, naš Bog. **21** Evo, Gospod, tvoj Bog, predao ti je tu zemlju. Idi, zauzmi je, kao što ti je rekao Gospod, Bog tvojih praočeva. Ne boj se i ne plaši se.’

22 Ali vi ste svi došli k meni i rekli: ‘Pošaljimo pred sobom ljude da izvide zemlju i da nas izveste o putu kojim ćemo ići i o gradovima u koje ćemo doći.’ **23** I to je bilo dobro u mojim očima, pa sam između vas uzeo dvanaest ljudi, po jednog iz svakog plemena. **24** Oni su krenuli i otišavši u brda, došli su do doline Eskol i izvideli taj kraj. **25** Uzeli su plodove te zemlje i doneli nam. Izvestili su nas: ‘Dobra je zemlja koju nam daje Gospod, naš Bog.’ **26** Ali vi niste hteli da pođete, nego ste se pobunili protiv naloga Gospoda, svog Boga. **27** I gunđali ste u svojim šatorima, govoreći: ‘Gospod nas mrzi i zato nas je izveo iz egipatske zemlje da nas preda u ruke Amorejima, da nas istrebe. **28** Kuda to idemo? Naša braća su nam ulila strah u srce, govoreći: To je narod veći od nas i višeg je rasta, njihovi gradovi su veliki i do nebesa utvrđeni, a tamo smo videli i Enakove sinove.’

29 A ja sam vam rekao: ‘Ne plašite se i ne bojte ih se. **30** Gospod, vaš Bog, ide pred vama. On će se boriti za vas kao što se borio za vas u Egiptu pred vašim očima, **31** i u pustinji, gde si video kako te je Gospod, tvoj Bog, nosio kao što čovek nosi svog sina, celim putem kojim ste išli dok niste došli do ovog mesta.’ **32** Ali uprkos svemu tome niste verovali Gospodu, svom Bogu, **33** koji je išao pred vama putem da vam potraži mesto za logor noću u vatri da vam pokaže put kojim treba da idete, a danju u oblaku.

34 Sve to vreme Gospod je slušao vaše reči. I zato se razgnevio i zakleo se: **35** ‘Nijedan čovek od ovog zlog naraštaja neće videti dobru zemlju za koju sam se zakleo da ću je dati vašim očevima, **36** osim Kaleva, Jefonijinog sina. On će je videti, i njemu i njegovim sinovima daću zemlju kojom je išao, jer je on u svemu slušao Gospoda.’ **37** Zbog vas se Gospod i na mene razgnevio i rekao mi: ‘Ni ti nećeš ući u tu zemlju. **38** Jošua, Nunov sin, koji ti služi, ući će u nju.’ Njega je Bog ojačao, jer će on Izraelu predati u nasledstvo tu zemlju. **39** A vaša deca za koju ste rekli: ‘Postaće plen!’ i vaši sinovi koji danas ne znaju šta je dobro, a šta zlo, oni će ući u nju, njima ću je dati i oni će je zauzeti. **40** A vi se okrenite i pođite u pustinju prema Crvenom moru.’

41 Na to ste mi vi odgovorili: ‘Zgrešili smo Gospodu. Poći ćemo gore i borićemo se onako kako nas je Gospod, naš Bog, uputio!’ I tako ste pripasali svaki svoje oružje za rat i mislili ste da će biti lako da izađete na goru. **42** Ali Gospod mi je rekao: ‘Kaži im: Ne idite gore i ne borite se, jer ja nisam među vama, da vas ne pobiju vaši neprijatelji.’ **43** I ja sam vam govorio, ali vi niste slušali, nego ste se pobunili protiv Gospodnjeg naloga i u svojoj drskosti hteli ste da izađete na goru. **44** Ali dočekali su vas Amoreji koji su živeli u toj gori, gonili su vas kao da vas gone pčele i rasterali su vas u Seiru sve do Orme. **45** A onda ste se vratili i plakali pred Gospodom, ali Gospod nije slušao vaš glas niti je k vama okrenuo svoje uho. **46** Tako ste mnogo dana ostali u Kadešu, dugo ste tamo ostali.

2 Onda smo se okrenuli i pošli u pustinju prema Crvenom moru, kao što mi je Gospod rekao, i dugo smo putovali oko gore Seir. **2** Na kraju mi je Gospod rekao: **3** ‘Dosta ste putovali oko ove gore. Sada krenite na sever. **4** Ovako daj uput narodu: Sada ćete proći uz granicu svoje braće, Isavovih sinova, koji žive u Seiru. Oni će vas se bojati, ali vi dobro pazite. **5** Ne počinjite borbu s njima, jer vam od njihove zemlje neću dati ni koliko je stopalo široko, jer sam goru Seir dao Isavu. **6** Jedite hranu koju od njih kupite za novac, i pijte vodu koju od njih kupite za novac. **7** Jer te Gospod, tvoj Bog, blagoslovio u svakom delu tvojih ruku. On dobro zna kako si putovao kroz ovu veliku pustinju. Ovih

četrdeset godina Gospod, tvoj Bog, bio je s tobom. Ništa ti nije nedostajalo.’ **8** Tako smo otišli od svoje braće, Isavovih sinova, koji žive u Seiru, i od puta što vodi u Arabu, od Elata i Esion-Gebera.

Zatim smo se okrenuli i pošli putem preko moabske pustinje. **9** Gospod mi je rekao: ‘Ne diraj Moabce i ne kreći u rat protiv njih, jer ti od njihove zemlje ništa neću dati, jer sam Ar dao Lotovim sinovima. **10** Ranije su tu živeli Emeji, narod moćan, brojan i visokog rasta kao Enakimi. **11** I na Refaime se gledalo kao da su Enakimi, a Moabci su ih zvali Emeji. **12** U Seiru su ranije živeli Horeji, ali su ih Isavovi sinovi oterali s poseda, istrebili ih pred sobom i naselili se na njihovo mesto, baš kao što će Izraelci učiniti sa zemljom svog nasledstva, koju će im Gospod dati. **13** A sada ustanite i pređite dolinu Zared.’ I tako smo prešli dolinu Zared. **14** Naše putovanje od Kadeš-Barne pa dok nismo prešli dolinu Zared trajalo je trideset i osam godina, dok u logoru nije izumro sav naraštaj ratnika, kao što im se zakleo Gospod. **15** I Gospodnja ruka bila je protiv njih i nije im davala mira sve dok nisu pomrli i nestali iz logora.

16 Kad su u narodu pomrli svi ti ratnici, **17** Gospod mi je rekao: **18** ‘Danas prelaziš područje Moaba, to jest Ar, **19** i približićeš se Amonovim sinovima. Ne diraj ih i ne kreći u rat protiv njih, jer ti od zemlje Amonovih sinova ništa neću dati, jer sam tu zemlju dao Lotovim sinovima.’ **20** I za nju se smatralo da je zemlja Refaima. Ranije su u njoj živeli Refaimi, a Amonci su ih zvali Zamzumi. **21** Bio je to narod moćan, brojan i visokog rasta kao Enakimi. Gospod ih je istrebio pred njima da bi zauzeli njihovu zemlju i da bi se naselili na njihovo mesto, **22** kao što je učinio i Isavovim sinovima, koji žive u Seiru, kad je pred njima istrebio Horeje da bi preuzeli njihovu zemlju i da bi se naselili na njihovo mesto gde žive sve do danas. **23** A Aveje, koji su živeli u mestima sve do Gaze, istrebili su Kaftoreji, koji su došli s Kaftora, da bi se naselili na njihovo mesto.

24 ‘Ustanite, krenite i pređite dolinu Arnon. Evo, dajem ti u ruke Amorejina Sihona, hešbonskog kralja. Počni da zauzimaš njegovu zemlju i kreni u rat protiv njega. **25** Danas ću početi da širim strah i trepet od tebe među narodima pod celim nebesima, koji će čuti glas o tebi. Oni će se uznemiriti i zbog tebe će ih obuzeti bolovi poput porođajnih bolova.’

26 I poslao sam glasnike iz pustinje Kedimot k Sihonu, hešbonskom kralju, s rečima mira: **27** ‘Pusti me da prođem kroz tvoju zemlju. Ići ću samo putem. Neću skretati ni desno ni levo. **28** Ješću hranu koju mi prodaš za novac i piću vodu koju mi daš za novac. Samo me pusti da prođem pešice, **29** kao što su me pustili Isavovi sinovi koji žive u Seiru i Moabci koji žive u Aru, dok ne pređem preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospod, naš Bog.’ **30** Ali Sihon, hešbonski kralj, nije hteo da nas pusti da prođemo kroz njegovu zemlju, jer je Gospod, tvoj Bog, dopustio da njegov duh postane tvrdokoran i da mu srce odrveni, da bi ga predao tebi u ruke, kao što se danas vidi.

31 Tada mi je Gospod rekao: ‘Evo, predajem ti Sihona i njegovu zemlju. Počni da zauzimaš njegovu zemlju.’ **32** Kad je Sihon izašao pred nas, on i ceo njegov narod, da započne bitku kod Jase, **33** Gospod, naš Bog, predao ga je nama, tako da smo porazili njega, njegove sinove i ceo njegov narod. **34** Tada smo osvojili i uništili sve njegove gradove, i pobili smo muškarce, žene i decu u njima. Niko nije preživeo. **35** Samo smo stoku uzeli kao plen za sebe, zajedno s plenom iz gradova koje smo osvojili. **36** Od Aroira, koji se nalazi pored doline Arnon, i od grada koji je u toj dolini pa sve do Gilada nije bilo grada čije su zidine za nas bile previsoke. Sve njih predao nam je Gospod, naš Bog. **37** Jedino se nisi približio zemlji Amonovih sinova, duž cele doline Jabok, ni gradovima u brdima, ni bilo čemu što je Gospod, naš Bog,

zabranio.

3 Onda smo se okrenuli i pošli prema Bašanu. A bašanski kralj Og izašao je pred nas sa svim svojim narodom da započne bitku kod Edreja. **2** Gospod mi je rekao: ‘Ne boj ga se, jer ću njega i ceo njegov narod i njegovu zemlju predati tebi u ruke. Učini mu kao što si učinio amorejskom kralju Sihonu, koji je živeo u Hešbonu.’ **3** Tako nam je Gospod, naš Bog, predao u ruke i bašanskog kralja Oga i ceo njegov narod, i tukli smo ga tako da niko nije preživeo. **4** Tada smo osvojili sve njegove gradove. Nije bilo grada koji im nismo uzeli – šezdeset gradova, čitavo argovsko područje, Ogovo kraljevstvo u Bašanu. **5** Svi ti gradovi bili su utvrđeni visokim zidinama, vratima i prevornicama. Bilo je i veoma mnogo neutvrđenih naselja. **6** Ali mi smo ih uništili, kao što smo učinili i hešbonskom kralju Sihonu, pobivši u svim gradovima muškarce, žene i decu. **7** A svu stoku i plen iz gradova uzeli smo za sebe.

8 Tako smo tada uzeli zemlju iz ruku dvojice amorejskih kraljeva koji su bili na području oko Jordana, od doline Arnon do gore Hermon; **9** (Sidonci su Hermon zvali Sirion, a Amoreji su ga zvali Senir), **10** uzeli smo i sve gradove na visoravni, sav Gilad i sav Bašan sve do Salhe i Edreja, gradova u Ogovom kraljevstvu u Bašanu. **11** Jer je od Refaima bio ostao još samo bašanski kralj Og. Gle, postolje njegova ležaja je od gvožđa,* i zar se još uvek ne nalazi u Ravi koja pripada Amonovim sinovima? Dugo je devet lakata, a široko četiri čovečija lakta.* **12** To je zemlja koju smo tada zauzeli. Područje od Aroira, koji je uz dolinu Arnon, i polovinu brdovitog područja Gilada s njegovim gradovima dao sam Rubenovim sinovima i Gadovim sinovima. **13** Ostali deo Gilada i sav Bašan, Ogovo kraljevstvo, dao sam polovini Manasijinog plemena. Zar se čitavo argovsko područje, to jest sav Bašan, ne zove zemlja Refaima?

14 Jair, Manasijin sin, uzeo je čitavo argovsko područje sve do granice s Gesurejima i Mahatejima, a osvojena bašanska sela nazvao je svojim imenom, Havot-Jair, i tako se zovu sve do danas. **15** Mahiru sam dao Gilad. **16** Rubenovom plemenu i Gadovom plemenu dao sam zemlju od Gilada do doline Arnon – sredina doline bila je granica – pa sve do doline Jabok, koja je granica Amonovih sinova, **17** i Arabu i granično područje Jordana od Hinerota do mora u Arabi, to jest Slanog mora, u podnožju Fazge prema istoku.

18 Tada sam vas uputio: ‘Gospod, vaš Bog, dao vam je da zauzmete ovu zemlju. Svi vi, hrabri ljudi, pođite naoružani ispred svoje braće, Izraelovih sinova. **19** Neka u vašim gradovima, koje sam vam dao, ostanu samo vaše žene i deca, i vaša stoka, jer znam da imate mnogo stoke, **20** dok Gospod ne da vašoj braći da počinu kao i vi, tako da i oni zauzmu zemlju koju im Gospod, vaš Bog, daje s one strane Jordana. Posle toga vratite se svaki na svoj posed koji sam vam dao.’

21 Tada sam Jošuu podučio: ‘Svojim očima video si sve što je Gospod, vaš Bog, učinio onoj dvojici kraljeva. Isto tako će Gospod učiniti svim kraljevstvima u koja dođeš. **22** Ne bojte ih se, jer se Gospod, vaš Bog, bori za vas.’

23 Tada sam se ovako molio Gospodu za milost: **24** ‘Gospode, ti si svom sluzi počeo da pokazuješ svoje veličanstvo i svoju jaku mišicu. Koji bog na nebu ili na zemlji čini dela kao što su tvoja i ko je tako moćan kao što si ti? **25** Molim te, dopusti mi da pređem tamo i da vidim onu dobru zemlju preko Jordana, ta divna brda i Lebanon.’* **26** Ali zbog

* **3:11** Ili: „od crnog bazalta.“ Arapi i danas bazalt nazivaju gvožđem.

* Lakat iznosi 44,5 centimetara, što znači da je postolje bilo dimenzija oko 400x180 cm! Vidi dodatak na kraju knjige.

* **3:25** Lebanon znači „bela gora,“ zbog snežnih kapa na vrhovima tih planina na granici severnog Izraela, poznatih po kedrovini koja se koristila za gradnju oba

vas se Gospod i dalje gnevio na mene i nije me uslišio. Gospod mi je rekao: ‘Dosta! Ne pominji mi to više. **27** Popni se na vrh Fazge i podigni oči na zapad, sever, jug i istok i pogledaj svojim očima, jer nećeš preći preko ovog Jordana. **28** Postavi Jošuu za vođu, ohrabri ga i ojačaj ga, jer će on preći tamo pred ovim narodom i on će im predati u nasledstvo zemlju koju ćeš videti.’ **29** Tako smo ostali u dolini prema Bet-Feoru.

4 A sada, Izraele, poslušaj propise i zakone kojima vas učim da po njima postupate, da biste živeli i ušli u zemlju koju vam daje Gospod, Bog vaših praočeva, i zauzeli je. **2** Nemojte ništa dodavati reči kojoj sam vas podučio niti šta oduzimajte od nje, da biste izvršavali uputstva Gospoda, svog Boga, koja vam dajem.

3 Svojim očima videli ste šta je Gospod učinio zbog Bala feorskog, da je svakog čoveka koji je pošao za Balom feorskim, Gospod, tvoj Bog, istrebio iz tvoje sredine. **4** A vi koji se čvrsto držite Gospoda, svog Boga, svi ste danas živi. **5** Evo, poučio sam vas propisima i zakonima, kao što me je uputio Gospod, moj Bog, da postupate po njima u zemlji u koju idete da je zauzmete. **6** Držite ih i postupajte po njima, jer je to vaša mudrost i vaša razboritost u očima svih naroda koji će čuti za sve te propise, pa će reći: ‘Ovaj veliki narod zaista je mudar i razborit narod.’ **7** Jer koji je to veliki narod kome su bogovi tako blizu kao što je nama blizu Gospod, naš Bog, kad god ga prizovemo? **8** Koji drugi veliki narod ima pravedne propise i zakone kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas?

9 Samo se čuvaj i dobro pazi na svoju dušu da ne bi zaboravio ono što su tvoje oči videle i da ti to ne izađe iz srca sve dane tvog života. I poučavaj o tome svoje sinove i svoje unuke, **10** o svemu što se dogodilo onog dana kad si stajao pred Gospodom, svojim Bogom, na Horevu, kad mi je Gospod rekao: ‘Skupi mi narod da im kažem svoje reči, da bi naučili da me se boje sve dane dok žive na zemlji i da o tome pouče svoje sinove.’

11 Tada ste pristupili i stali u podnožje gore, a ona je u ognju plamtela sve do nebesa. I bio je mrak, oblak i gusta tama. **12** Gospod vam je progovorio iz vatre. Čuli ste reči, ali niste videli nikakav lik – samo se čuo glas. **13** I objavio vam je svoj savez koji vas je uputio da držite – Deset reči,* koje je zatim napisao na dve kamene ploče. **14** A meni je tada Gospod dao uput da vas poučim propisima i zakonima, da postupate po njima u zemlji u koju idete da je zauzmete.

15 Dobro pazite na svoje duše, jer niste videli nikakav lik onog dana kad vam je Gospod na Horevu govorio iz vatre, **16** da se ne biste iskvarili i napravili sebi rezan lik bilo kakvog idola, lik muškarca ili žene, **17** ili neke životinje koja je na zemlji ili neke ptice koja leti nebom, **18** ili bilo čega što se miče po zemlji, lik neke ribe koja je u vodama ispod zemlje, **19** i da ne bi, kad podigneš oči prema nebesima i vidiš sunce, mesec i zvezde, svu tu nebesku vojsku, bio zaveden da im se klanjaš i da im služiš, jer ih je Gospod, tvoj Bog, dao svim narodima pod celim nebesima. **20** A vas je Gospod uzeo da bi vas izveo iz Egipta, iz te peći za topljenje gvožđa, da biste postali narod koji je njegovo vlasništvo, kao što ste to danas.

21 Ali zbog vas se i na mene razgnevio Gospod, tvoj Bog, zakleo se da neću preći preko Jordana i da neću ući u dobru zemlju koju ti daje u nasledstvo. **22** Zato ću umreti u ovoj zemlji i neću preći preko Jordana, ali vi ćete preći i zauzećete ovu dobru zemlju. **23** Čuvajte se da ne zaboravite savez koji je Gospod, vaš Bog, sklopio s vama i da ne

hrama. U Isusovo vreme taj kraj se zvao Fenikija (vidi Dela 11:19).

* **4:13** Ili: Dekalog (grčki).

napravite sebi rezan lik u obliku bilo čega što
ti je Gospod, tvoj Bog, zabranio. **24** Jer je
Gospod, tvoj Bog, oganj koji proždire, revno-
sni Bog.

25 Kad ti se rode sinovi i unuci i kad bu-
dete dugo živeli u onoj zemlji, ako se iskva-
rite i napravite sebi rezan lik bilo kakvog
oblika i učinite ono što je zlo u očima
Gospoda, svog Boga, i tako ga uvredite, **26**
svedočim vam danas nebesima i zemljom da
će vas brzo nestati sa zemlje u koju idete
preko Jordana da je zauzmete. Nećete biti
dugo u njoj, jer ćete biti istrebljeni. **27**
Gospod će vas rasejati među narode. Ostaće
vas malo među narodima u koje će vas
Gospod odvesti. **28** I tamo ćete služiti bogo-
vima koji su delo čovečijih ruku, drvetu i ka-
menu, koji ne mogu ni da vide, ni da čuju, ni
da jedu, ni da mirišu.

29 Ako tamo potražiš Gospoda, svog
Boga, sigurno ćeš ga naći, jer ćeš ga tražiti
svim svojim srcem i svom svojom dušom. **30**
Kad budeš u nevolji, pa te na kraju tih dana
snađu sve ove reči, onda ćeš se vratiti
Gospodu, svom Bogu, i poslušaćeš njegov
glas. **31** Jer je Gospod, tvoj Bog, milosrdan
Bog. Neće te ostaviti i neće te uništiti niti će
zaboraviti savez s tvojim praočevima, za koji
im se zakleo.

32 A sada pitaj za pređašnje dane što su
bili pre tebe, od dana kad je Bog stvorio čo-
veka na zemlji, pitaj od jednog kraja nebesa
do drugog: Da li se ikada dogodilo nešto tako
veliko, da li se čulo tako nešto? **33** Da li je
ikada neki narod čuo Božji glas kako govori
iz vatre kao što si ga ti čuo i ostao živ? **34** Ili,
da li je ikada Bog pokušao da dođe i uzme
sebi narod iz nekog drugog naroda kušnjama,
znakovima, čudima, ratom, snažnom rukom,
podignutom mišicom i velikim strahotama,
kao što je sve to Gospod, vaš Bog, učinio za
vas u Egiptu pred vašim očima? **35** Tebi je to
pokazano da znaš da je Gospod istiniti Bog, i
da nema drugog osim njega. **36** Dao ti je da
čuješ njegov glas s nebesa da bi te poučio.
Dao ti je da na zemlji vidiš njegovu veliku
vatru, i iz vatre si čuo njegove reči.

37 I ostao si živ jer je on voleo tvoje pra-
očeve, tako da je izabrao njihovo potomstvo
posle njih i pod svojim budnim okom izveo te
je iz Egipta svojom velikom silom. **38** Zatim
je oterao ispred tebe narode veće i moćnije od
tebe, da bi te doveo u njihovu zemlju i predao
je tebi u nasledstvo, kao što jeste danas. **39**
Zato znaj danas i pamti u svom srcu da je
Gospod istiniti Bog gore na nebesima i dole
na zemlji. Drugoga nema. **40** Drži njegove
odredbe i njegova uputstva koje ti danas da-
jem da bi bilo dobro tebi i tvojim sinovima
posle tebe, i da bi produžio svoje dane na
zemlji koju ti daje Gospod, tvoj Bog.“

41 Tada je Mojsije odvojio tri grada
istočno od Jordana **42** da u njih pobegne u-
bica koji nenamerno ubije svog bližnjeg, a da
ga nije mrzeo. Neka pobegne u jedan od tih
gradova da bi ostao živ, **43** naime, Beser u
pustinji na visoravni za Rubenovo pleme, Ra-
mot u Giladu za Gadovo pleme, i Golan u Ba-
šanu za Manasijino pleme.

44 A ovo je zakon koji je Mojsije postavio
pred Izraelove sinove. **45** To su svedočan-
stva, uredbe i propisi koje je Mojsije preneo
Izraelovim sinovima kad su izašli iz Egipta,
46 na području oko Jordana, u dolini nasuprot
Bet-Feoru, u zemlji amorejskog kralja Sihona
koji je živeo u Hešbonu, koga su Mojsije i
Izraelovi sinovi porazili kad su izašli iz E-
gipta. **47** I zauzeli su njegovu zemlju i zemlju
bašanskog kralja Oga, dvojice amorejskih
kraljeva koji su živeli na području istočno od
Jordana, **48** od Aroira, koji je uz dolinu
Arnon, do gore Sion,* to jest Hermona, **49**

* **4:48** Sion ili Hermon koji se ovde pominje ne treba mešati sa Cionom jerusalimskim. Sion se još naziva I-lijino brdo (mesto odakle je Ilija uznet) i nalazi se iznad Mrtvog mora.

kao i svu Arabu na području Jordana prema
istoku pa sve do mora u Arabi u podnožju
Fazge.

5 Mojsije je pozvao ceo Izrael i rekao im:
„Čuj, Izraele, propise i zakone koje danas
kazujem da ih čujete svojim ušima. Nau-
čite ih, držite ih i postupajte po njima. **2**
Gospod, naš Bog, sklopio je s nama savez na
Horevu. **3** Gospod nije taj savez sklopio s na-
šim praočevima, nego s nama, svima nama
koji smo danas ovde živi. **4** Gospod je licem
u lice iz ognja govorio s vama na gori. **5** Ja
sam tada stajao između Gospoda i vas da vam
javim Gospodnju reč, jer ste se bojali ognja
pa se niste popeli na goru. On je rekao:

6 ‘Ja sam Gospod, tvoj Bog, koji te je
izveo iz egipatske zemlje, iz doma robovanja.
7 Nemoj imati drugih bogova osim mene.

8 Ne pravi sebi rezan lik, ni ikakva obličja
od onoga što je gore na nebesima ili dole na
zemlji ili u vodama ispod zemlje. **9** Ne klanjaj
im se niti im služi, jer sam ja, Gospod, tvoj
Bog, revnosni Bog, koji pohodim prestupe o-
čeva na sinovima, do trećeg i do četvrtog po-
kolenja onih koji me mrze, **10** ali pokazujem
milost hiljadama onih koji me vole i drže
moja uputstva.

11 Ne spominji ime Gospoda, svog Boga,
na nedostojan način, jer Gospod neće smatrati
nevinim nikog ko spominje njegovo ime bez
svrhe.

12 Drži dan subotni i svetkuj ga, kao što
te je Gospod, tvoj Bog, uputio. **13** Šest dana
radi i obavljaj sav svoj posao. **14** A sedmi dan
je Subota Gospodu, tvom Bogu. Ne radi ni-
kakav posao, ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja kći, ni
tvoj rob, ni tvoja robinja, ni tvoj bik, ni tvoj
magarac, ni sva tvoja stoka, ni stranac koji
živi u tvom gradu, da bi se tvoj rob i tvoja ro-
binja odmorili kao i ti. **15** Seti se da si i ti bio
rob u egipatskoj zemlji i da te je Gospod, tvoj
Bog, izveo odande snažnom rukom i podig-
nutom mišicom. Zato ti je Gospod, tvoj Bog,
dao uput da praznuješ Subotu.

16 Poštuj svog oca i svoju majku, kao što
te je Gospod, tvoj Bog, uputio, da ti se pro-
duže dani i da ti bude dobro na zemlji koju ti
daje Gospod, tvoj Bog.

17 Ne počini zločin ubistva.

18 Ne učini preljubu.

19 Ne kradi.

20 Ne svedoči lažno protiv svog bližnjeg.

21 Ne poželi ženu svog bližnjeg. Ne žudi
sebično za kućom svog bližnjeg, ni za njego-
vom njivom, ni za njegovim robom, ni za nje-
govom robinjom, ni za njegovim bikom, ni za
njegovim magarcem, ni za bilo čim što pri-
pada tvom bližnjem.

22 Te reči Gospod je celom vašem zboru
izgovorio na gori jakim glasom iz ognja,
oblaka i guste tame, i ništa nije dodao. Zatim
ih je napisao na dve kamene ploče koje mi je
dao.

23 A kad ste čuli glas iz tame, dok je gora
u ognju plamtela, pristupili ste k meni, svi
poglavari vaših plemena i vaše starešine. **24**
Tada ste rekli: ‘Evo, Gospod, naš Bog, poka-
zao nam je svoju slavu i veličanstvo, i čuli
smo njegov glas iz vatre. Danas smo videli da
čovek može ostati živ iako Bog s njim govori.
25 A sada, zašto da pomremo? Ovaj veliki o-
ganj može da nas proždere. Ako i dalje bu-
demo slušali glas Gospoda, svog Boga,
pomrećemo. **26** Jer ko je od svih ljudi čuo
glas živog Boga kako govori iz ognja, kao što
smo mi čuli, a da je ostao živ? **27** Ti idi bliže
i poslušaj sve što će reći Gospod, naš Bog, pa
nam onda prenesi sve što tebi kaže Gospod,
naš Bog, a mi ćemo to poslušati i po tome
postupati.’

28 Gospod je čuo vaše reči kad ste mi go-
vorili, i Gospod mi je rekao: ‘Čuo sam reči
koje je ovaj narod tebi rekao. Dobro je sve što
su rekli. **29** Kad bi im srce uvek bilo takvo da
me se boje i da drže sva moja uputstva u sve
dane kako bi bilo dobro i njima i njihovim si-
novima doveka. **30** Idi i reci im: ‘Vratite se u
svoje šatore.’ **31** Ti ostani ovde kod mene da
ti objavim sav uput i uredbe i propise kojima

ćeš ih poučiti i po kojima će postupati u zemlji koju im dajem da je zauzmu.’ **32** A vi držite i tvorite ono što vas je naučio Gospod, vaš Bog. Ne odstupajte ni desno ni levo. **33** U svemu idite putem koji vam je Gospod, vaš Bog, odredio, da biste živeli i da bi vam bilo dobro i da biste produžili svoje dane u zemlji koju ćete zauzeti.

6 Ovo je uput, odredbe i propisi, koje je Gospod, vaš Bog, dao da bi vas poučio, tako da postupate po njima u zemlji u koju idete da je zauzmete, **2** da bi se sve dane svog života bojao Gospoda, svog Boga, i da bi držao sve njegove odredbe i njegova uputstva koje ti dajem, ti i tvoj sin i tvoj unuk, da bi ti se produžili dani. **3** Poslušaj, Izraele, i postupaj po njima, da bi ti bilo dobro i da bi se umnožio u zemlji u kojoj teče med i mleko, kao što ti je obećao Gospod, Bog tvojih praočeva.

4 Čuj, Izraele: Gospod Bog naš, Gospod je jedini. **5** Voli[*] Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom i svom svojom snagom. **6** I neka ove reči kojima te danas podučavam budu u tvom srcu. **7** Usađuj ih sinovima svojim i govori o njima kad sediš u svojoj kući i kad ideš putem, kad ležeš i kad ustaješ. **8** Priveži ih kao znak na svoju ruku i neka ti budu kao povez među očima, **9** napiši ih na dovracima svoje kuće i na svojim vratima.

10 A kad te Gospod, tvoj Bog, dovede u zemlju za koju se zakleo tvojim praočevima Abramu, Isaku i Jakovu, da će ti je dati – u kojoj su veliki i lepi gradovi koje nisi gradio, **11** kuće pune svakojakih dobara koje nisi punio, bunare koje nisi kopao, vinogradi i masline koje nisi sadio – i kad budeš jeo i nasitio se, **12** čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda, koji te je izveo iz egipatske zemlje, iz doma robovanja. **13** Boj se Gospoda, svog Boga, njemu služi i njegovim se imenom zaklinji. **14** Ne idite za drugim bogovima, za bogovima naroda koji su oko vas **15** – jer je Gospod, tvoj Bog, je revnosni Bog među vama – da se Gospod, tvoj Bog, ne bi žestoko razgnevio na tebe i da te ne bi istrebio s lica zemlje.

16 Ne iskušavajte Gospoda, svog Boga, kao što ste ga iskušavali u Masi.[*] **17** Pazite da držite uputstva Gospoda, svog Boga, njegova svedočanstva i njegove uredbe koje vam je dao. **18** Čini ono što je ispravno i dobro u Gospodnjim očima. Tada će ti biti dobro i ući ćeš u dobru zemlju za koju se Gospod zakleo tvojim praočevima i zauzećeš je. **19** Oteraćeš pred sobom sve svoje neprijatelje, kao što je kazao Gospod.

20 Ako te jednog dana tvoj sin upita: ‘Kakva su to svedočanstva, uredbe i propisi koje vam je dao Gospod, naš Bog?,’ **21** onda kaži svom sinu: ‘Bili smo faraonovi robovi u Egiptu, ali Gospod nas je snažnom rukom izveo iz Egipta. **22** Gospod je pred našim očima učinio velike i strašne znakove i čuda u Egiptu, nad faraonom i nad čitavim njegovim domom. **23** A nas je izveo odande da bi nas doveo ovamo i da bi nam dao zemlju za koju se zakleo našim praočevima. **24** Zato nas je Gospod uputio da držimo sve ove propise, da se bojimo Gospoda, našeg Boga, za naše dobro u sve dane i da bismo ostali živi, kao što je to danas. **25** I postaće nam pravednost ako držimo i tvorimo sav ovaj nauk pred Gospodom, svojim Bogom, kao što nas je on uputio.’

7 Kad te Gospod, tvoj Bog, na kraju dovede u zemlju u koju ideš da je zauzmeš, pred tobom će oterati velike narode: Heteje, Gergeseje, Amoreje, Hanance, Ferezeje, Hiveje i Jevuseje, sedam naroda koji su veći i moćniji od tebe. **2** Gospod, tvoj Bog,

[*] **6:5** Hebrejski izraz za ljubav je „ahava“ koji označava aktivnu posvećenu ljubav koja daje.

[*] **6:16** „Masa“ znači „iskušavanje, kušnja.“

predaće ih tebi, a ti ih porazi i pobij ih. Ne
sklapaj s njima savez i nemoj im se smilovati.
3 Ne sklapaj brakove s njima. Svoju kćer ne-
moj dati njihovom sinu, i njihovu kćer nemoj
uzeti za svog sina. **4** Jer bi oni odvratili tvog
sina od mene, pa bi on služio drugim bogo-
vima. I Gospod bi se žestoko razgnevio na
tebe i brzo bi te istrebio.

5 Nego ovako učinite s njima: srušite nji-
hove oltare, oborite njihove obredne stubove,
posecite njihova obredna debla, a njihove rez-
barene likove spalite vatrom. **6** Jer ti si svet
narod pred Gospodom, svojim Bogom. Tebe
je Gospod, tvoj Bog, izabrao između svih na-
roda na zemlji da budeš njegov narod, nje-
govo dragoceno vlasništvo.

7 Gospod vam nije pokazao naklonost niti
vas je izabrao zato što ste bili najveći od svih
naroda, jer ste vi zapravo bili najmanji od
svih naroda. **8** Gospod vas je izabrao zato što
vas voli i zato što drži zakletvu kojom se
zakleo vašim praočevima. Zato vas je Gospod
izveo snažnom rukom i otkupio vas iz doma
robovanja, iz ruku faraona, egipatskog kralja.
9 I zato znaj da je Gospod, tvoj Bog, Bog isti-
niti, veran Bog koji čuva savez i pokazuje mi-
lost i hiljaditom naraštaju onih koji ga vole i
drže njegova uputstva, **10** ali vraća u lice o-
nima koji ga mrze i uništava ih. On neće okle-
vati da to učini onima koji ga mrze, nego će
im vratiti u lice. **11** Zato drži uput, odredbe i
propise koje ti danas dajem da ih vršiš.

12 Zato što slušate ove zakone, držite ih i
postupate po njima, Gospod, tvoj Bog, odr-
žaće savez s tobom i biće milostiv kao što se
zakleo tvojim praočevima. **13** On će te voleti,
blagosloviće te i umnožiće te. Blagosloviće
plod tvoje utrobe i rod tvoje zemlje, tvoje
žito, tvoje mlado vino, tvoje ulje, plod tvojih
goveda i tvoje stoke u zemlji za koju se
zakleo tvojim praočevima da će ti je dati. **14**
I bićeš blagosloven više od svih drugih na-
roda. Ni među tobom ni među tvojom stokom
neće biti ni muškog ni ženskog koje ne bi i-
malo potomstva. **15** Gospod će ukloniti od
tebe svaku bolest i neće pustiti na tebe ni-
jednu opaku egipatsku bolest za koju znaš,
nego će ih pustiti na sve one koji te mrze. **16**
A ti pobij sve narode koje ti daje Gospod, tvoj
Bog. Neka ih tvoje oko ne žali. Nemoj služiti
njihovim bogovima, jer bi ti to bila zamka.

17 Ako bi u svom srcu rekao: 'Ovi narodi
su preveliki za mene. Kako ću ih oterati?' **18**
Ne boj ih se. Seti se šta je Gospod, tvoj Bog,
učinio faraonu i celom Egiptu, **19** seti se ve-
likih kušnji koje si video svojim očima, zna-
kova, čuda, snažne ruke i podignute mišice
kojom te je izveo Gospod, tvoj Bog. Tako će
Gospod, tvoj Bog, učiniti svim narodima ko-
jih se bojiš. **20** Osim toga, Gospod, tvoj Bog,
poslaće na njih strah da ih savlada, dok ne
izginu oni koji su ostali i skrivali se pred to-
bom. **21** Ne plaši ih se, jer je Gospod, tvoj
Bog, usred tebe, Bog veliki koji uliva strah.

22 Gospod, tvoj Bog, malo po malo teraće
te narode pred tobom. Nećeš smeti odjednom
da ih istrebiš, da se poljske zveri ne bi nam-
nožile na tvoju štetu. **23** Gospod, tvoj Bog,
predaće ih tebi i u velikoj pometnji nateraće
ih u beg, dok ne budu istrebljeni. **24** I njihove
kraljeve predaće tebi u ruke da zatreš njihovo
ime pod nebesima. Pred tobom niko neće
moći da se održi, dok ih ne istrebiš. **25** Rez-
barene likove njihovih bogova spalite
vatrom. Ne poželi srebro ni zlato što je na
njima i ne uzimaj to za sebe da ti ne bude
zamka, jer je to gadno Gospodu, tvom Bogu.
26 Ne unosi u svoj dom neku gnusobu da ne
budeš proklet kao i ona. S gnušanjem je odbij
i sa gađenjem je prezri, jer ona je prokleta.

8 Držite sav nauk koji vam danas dajem,
da biste živeli i namnožili se i da biste
ušli u zemlju za koju se Gospod zakleo
vašim praočevima, i da biste je zauzeli. **2** Se-
ćaj se celog puta kojim te Gospod, tvoj Bog,
vodio po pustinji ovih četrdeset godina, da bi
te naučio poniznosti, da bi te iskušao i tako
saznao šta ti je u srcu, da li ćeš držati njegova
uputstva ili nećeš. **3** Učio te je poniznosti,

mučio te glađu i hranio manom za koju nisi znao ni ti ni tvoji očevi, da bi ti pokazao da čovek ne živi samo od hleba, već o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih. **4** Tvoja odeća na tebi nije se pohabala niti su ti noge oticale ovih četrdeset godina. **5** I dobro znaš u svom srcu da te je Gospod, tvoj Bog, ukoravao kao što čovek ukorava svog sina.

6 Zato prati uputstva Gospoda, svog Boga, hodeći njegovim putevima i bojeći se njega, **7** jer te Gospod, tvoj Bog, vodi u dobru zemlju, u zemlju potoka, izvora i dubokih voda koje izviru u dolinama i u brdima, **8** u zemlju pšenice, ječma, vinove loze, smokava i narova, u zemlju maslina i meda, **9** u zemlju u kojoj nećeš u oskudici jesti hleb, u kojoj ti ništa neće nedostajati, u zemlju gde u stenama ima gvožđa i gde ćeš iz brda vaditi bakar.

10 Kad budeš jeo i nasitio se, blagoslovi Gospoda, svog Boga, zbog dobre zemlje koju ti je dao. **11** Čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda, svog Boga, i da ne zanemariš njegova uputstva, njegove propise i njegove odredbe koje ti danas dajem, **12** da se ne bi desilo da se do sitosti najedeš, da sagradiš lepe kuće i nastaniš se u njima, **13** da ti se namnoži krupna i sitna stoka, da ti se nagomila srebro i zlato i da se umnoži sve što je tvoje, **14** pa da se onda tvoje srce uzoholi i da zaboraviš Gospoda, svog Boga, koji te je izveo iz egipatske zemlje, iz doma robovanja, **15** koji te je vodio kroz veliku i zastrašujuću pustinju, u kojoj ima zmija otrovnica i škorpija i u kojoj je zemlja žedna i bez vode, koji ti je dao vodu iz stene tvrde kao kremen, **16** koji te je u pustinji hranio manom za koju tvoji očevi nisu znali, da bi te naučio poniznosti i iskušao te, i da bi ti na kraju dobro činio. **17** Nemoj u svom srcu reći: ‘Svojom snagom i silom svoje ruke stekao sam ovo bogatstvo.’ **18** Pamti Gospoda, svog Boga, jer ti on daje snagu da stičeš bogatstvo, da bi se tako držao svog saveza za koji se zakleo tvojim praočevima, kao što se danas vidi.

19 Ako zaboraviš Gospoda, svog Boga, i ako pođeš za drugim bogovima i počneš da im služiš i da im se klanjaš, danas vas upozoravam da ćete sigurno propasti. **20** Propašćete kao narodi koje će Gospod uništiti pred vama, jer niste slušali glas Gospoda, svog Boga.

9 Čuj, Izraele! Danas prelaziš preko Jordana da uđeš u tu zemlju i da uzmeš posed narodima koji su veći i moćniji od tebe, i velike gradove koji su utvrđeni do nebesa, **2** velik narod visokog rasta, Enakove sinove, koje znaš i za koje si čuo da se o njima govori: ‘Ko se može održati pred Enakovim sinovima?’ **3** Zato danas znaj da Gospod, tvoj Bog, ide pred tobom. On je oganj koji proždire. Istrebiće ih i pokoriće ih pred tobom, a ti uzmi njihov posed i brzo ih pobij, kao što ti je rekao Gospod.

4 Kad ih Gospod, tvoj Bog, bude terao pred tobom, nemoj u svom srcu reći: ‘Zbog moje pravednosti Gospod me je doveo u ovu zemlju da je zauzmem,’ jer Gospod tera te narode pred tobom zbog njihove zloće. **5** Ne ideš da zauzmeš njihovu zemlju zbog svoje pravednosti ili zbog čestitosti svog srca, nego Gospod, tvoj Bog, tera te narode pred tobom zbog njihove zloće i da bi održao reč kojom se Gospod zakleo tvojim praočevima Abramu, Isaku i Jakovu. **6** Zato znaj da ti Gospod, tvoj Bog, ne daje da zauzmeš ovu dobru zemlju zbog tvoje pravednosti, jer si ti nepokoran narod.

7 Pamti i ne zaboravi kako si u pustinji izazivao Gospoda, svog Boga. Bunili ste se protiv Gospoda od dana kad ste izašli iz egipatske zemlje dok niste došli na ovo mesto. **8** I na Horevu ste izazivali Gospoda da se gnevi, tako da se Gospod toliko naljutio na vas da je hteo da vas istrebi. **9** Kad sam se popeo na goru da primim kamene ploče, ploče saveza koji je Gospod sklopio s vama, ostao sam na gori četrdeset dana i četrdeset noći. Hleba nisam jeo niti sam vode pio. **10** Tada mi je Gospod Bog dao dve kamene

ploče koje je ispisao svojim prstom. Na njima su bile sve reči koje vam je Gospod iz vatre izrekao na gori na dan okupljanja vašeg zbora. **11** Posle četrdeset dana i četrdeset noći, Gospod mi je dao dve kamene ploče, ploče saveza. **12** Gospod mi je tada rekao: ‘Ustani, brzo siđi odavde, jer se iskvario tvoj narod koji si izveo iz Egipta. Brzo su skrenuli s puta koji sam im odredio. Načinili su sebi liven lik.’ **13** Gospod mi je još rekao: ‘Gledam ovaj narod i vidim da je to nepokoran narod. **14** Pusti me da ih istrebim i da izbrišem njihovo ime pod nebesima, a od tebe ću načiniti narod koji je moćniji i brojniji od njih.’

15 Zatim sam se okrenuo i sišao s gore, dok je gora u ognju plamtela. Dve ploče saveza bile su mi u rukama. **16** Pogledao sam, a vi ste zgrešili Gospodu, svom Bogu! Načinili ste sebi liveno tele. Brzo ste skrenuli s puta koji vam je Gospod odredio. **17** Tada sam uzeo dve ploče, bacio ih iz ruku i razbio ih pred vašim očima. **18** Zatim sam kao i prvi put pao ničice pred Gospodom, i ostao pred njim četrdeset dana i četrdeset noći. Hleba nisam jeo niti sam vode pio zbog svih greha koje ste počinili, čineći zlo u Gospodnjim očima i izazivajući ga, **19** jer sam se bojao žestokog gneva kojim se Gospod razgnevio na vas tako da je hteo da vas istrebi. Ali Gospod me je i tada uslišio.

20 Gospod se mnogo razgnevio i na Arona tako da je hteo da ga pogubi, ali ja sam se tada i za Arona pomolio. **21** A vaš greh, tele koje ste načinili, uzeo sam, spalio ga vatrom, razbio ga i potpuno smrvio, tako da je od njega ostao samo prah, a zatim sam taj prah bacio u potok koji teče s gore. **22** I u Taveri, u Masi i u Kivrot-Atavi izazivali ste Gospodnji gnev. **23** Kad vas je Gospod poslao iz Kadeš-Barne, govoreći: ‘Idite gore i zauzmite zemlju koju ću vam dati!,’ pobunili ste se protiv naloga Gospoda, svog Boga, i niste mu verovali niti ste poslušali njegov glas. **24** Bunite se protiv Gospoda otkad vas znam. **25** Zato sam pao ničice pred Gospodom, i tako sam ostao pred njim četrdeset dana i četrdeset noći, a činio sam to jer je Gospod rekao da će vas istrebiti. **26** I pomolio sam se Gospodu: ‘Gospode, nemoj uništiti svoj narod, svoje vlasništvo koje si u svom veličanstvu otkupio i koje si izveo iz Egipta snažnom rukom. **27** Seti se svojih slugu Abrama, Isaka i Jakova. Ne obaziri se na tvrdokornost ovog naroda, na njihovu zloću i na njihov greh, **28** da se u zemlji iz koje si nas izveo ne bi govorilo: ‘Zato što Gospod nije mogao da ih dovede u zemlju koju im je obećao i zato što ih mrzi, zato ih je izveo da ih pobije u pustinji.’ **29** A oni su ipak tvoj narod i tvoje vlasništvo koje si izveo velikom silom i podignutom mišicom.

10 Tada mi je Gospod rekao: ‘Iskleši sebi dve kamene ploče kao što su bile one prve i popni se k meni na goru. Napravi sebi i kovčeg od drveta. **2** Na tim pločama napisaću reči koje su bile na prvim pločama, koje si razbio, a ti ih stavi u kovčeg.’ **3** Tako sam napravio kovčeg od akacijinog drveta i isklesao dve kamene ploče kao što su bile one prve, pa sam se popeo na goru noseći te dve ploče u rukama. **4** On je na ploče napisao iste reči kao i pre, Deset reči, koje vam je Gospod iz ognja izrekao na gori na dan okupljanja vašeg zbora. Zatim ih je Gospod dao meni. **5** Ja sam se okrenuo i sišao s gore i stavio ploče u kovčeg koji sam napravio, da tamo i ostanu, kao što me je Gospod uputio.’

6 Izraelovi sinovi su pošli iz Birot Benejakana za Moseru. Tamo je Aron umro i tamo je sahranjen. Njegov sin Eleazar služio je kao sveštenik umesto njega. **7** Odande su pošli za Gudgod, a iz Gudgoda za Jotbatu, zemlju u kojoj ima potoka.

8 Tada je Gospod odvojio Levijevo pleme da nosi kovčeg Gospodnjeg saveza, da stoji pred Gospodom služeći mu i da izriče blagoslove u njegovo ime, kako radi i danas. **9** Zato Levije nema ni dela ni nasledstva sa svojom

braćom. Gospod je njegovo nasledstvo, kao
što mu je rekao Gospod, tvoj Bog. **10** A ja
sam ostao na gori kao i prvi put, četrdeset
dana i četrdeset noći, i Gospod me je i taj put
uslišio. Gospod nije hteo da te uništi. **11** Tada
mi je Gospod rekao: ‘Ustani i povedi narod
pa neka krene i uđe u zemlju za koju sam se
zakleo njihovim praočevima da ću im je dati
i neka je zauzmu.’

12 A sada, Izraele, šta Gospod, tvoj Bog,
traži od tebe, osim da se bojiš Gospoda, svog
Boga, da hodiš svim njegovim putevima, da
voliš Gospoda, svog Boga, i da mu služiš
svim svojim srcem i svom svojom dušom, **13**
da pratiš uputstva Gospoda, svog Boga, i nje-
gove uredbe koje ti danas dajem, da bi ti bilo
dobro? **14** Evo, Gospodu, tvom Bogu, pripa-
daju nebesa, i nebesa nad nebesima, zemlja i
sve što je na njoj. **15** Ali samo je tvojim pra-
očevima Gospod bio privržen i njih je voleo,
a posle njih izabrao je njihovo potomstvo, to
jest vas, iz svih naroda, kao što se danas vidi.
16 Obrežite svoje srce i ne budite više nepo-
korni. **17** Jer je Gospod, vaš Bog, Bog nad
bogovima i Gospodar nad gospodarima, Bog
velik i moćan, koji uliva strah, koji nije pris-
trasan i ne prima mito, **18** koji daje pravdu si-
ročetu i udovici, voli stranca i daje mu hranu
i odeću. **19** Tako i vi volite strance, jer ste i vi
bili stranci u egipatskoj zemlji.

20 Boj se Gospoda, svog Boga. Njemu
služi, njega se drži i njegovim se imenom
zaklinji. **21** On je taj koga treba da hvališ, on
je tvoj Bog koji je na tebi učinio ona velika i
zastrašujuća dela koja si video svojim očima.
22 Kad su tvoji praočevi otišli u Egipat bilo
ih je sedamdeset duša, a sada je Gospod, tvoj
Bog, učinio da te bude mnogo kao zvezda na
nebesima.

11 Voli Gospoda, svog Boga, i uvek vrši
njegove obaveze, njegove odredbe,
njegove propise i njegova uputstva. **2** Danas
dobro znajte ovo: ne obraćam se vašim sino-
vima koji nisu ni osetili ni videli pouku koju
pruža Gospod, vaš Bog, njegovu veličinu,
njegovu snažnu ruku i podignutu mišicu, **3** ni
njegove znakove ni njegova čuda koja je uči-
nio usred Egipta nad faraonom, egipatskim
kraljem, i nad svom njegovom zemljom, **4** ni
šta je učinio egipatskoj vojsci, njihovim ko-
njima i bojnim kolima sručivši na njih vode
Crvenog mora kad su vas progonili, pa ih je
Gospod sve uništio – što se vidi još i danas –
5 ni šta je činio za vas u pustinji dok niste
došli do ovog mesta, **6** ni šta je učinio Datanu
i Abiramu, sinovima Elijaba, Rubenovog
sina, kad je zemlja otvorila svoja usta i usred
celog Izraela progutala njih, njihove poro-
dice, njihove šatore i sve što je pošlo za
njima. **7** Jer su vaše oči videle sva velika dela
koja je Gospod učinio. **8** Držite svako uput-
stvo koje vam danas dajem, da biste bili
postojani i da biste ušli u zemlju u koju idete
da je zauzmete, **9** i da bi vam se produžili dani
u zemlji za koju se Gospod zakleo vašim pra-
očevima da će je dati njima i njihovom po-
tomstvu, zemlju u kojoj teče med i mleko.

10 Jer zemlja u koju ideš da je zauzmeš
nije kao egipatska zemlja iz koje ste izašli,
gde si seme koje si posejao mogao navodnja-
vati svojom nogom kao baštu. **11** Zemlja u
koju idete da je zauzmete jeste zemlja u kojoj
su brda i doline i koju natapa kiša s nebesa.
12 To je zemlja za koju se brine Gospod, tvoj
Bog. Od početka do kraja godine na njoj po-
čivaju oči Gospoda, tvog Boga.

13 Ako budete slušali moja uputstva koja
vam danas dajem, i ako budete voleli
Gospoda, svog Boga, i služili mu svim svo-
jim srcem i svom svojom dušom, **14** ja ću va-
šoj zemlji davati kišu u pravo vreme, kišu
ranu i poznu, i ti ćeš sakupljati svoje žito,
svoju širu* i svoje ulje. **15** I davaću travu u

* **11:14** Šira je iscеđen sok iz grožđa koji ne sadrži alkohol.

tvom polju za tvoju stoku, i ješćeš i bićeš sit. **16** Čuvajte se da se vaše srce ne prevari, pa da zastranite i da obožavate druge bogove i klanjate im se, **17** da se Gospod ne bi žestoko razgnevio na vas i zatvorio nebesa da ne bude kiše i da zemlja ne daje svoj rod, pa da brzo nestanete s dobre zemlje koju vam daje Gospod.

18 Ove moje reči usadite u svoje srce i u svoju dušu, privežite ih kao znak na ruku i neka vam budu kao povez među očima. **19** Poučite o njima svoje sinove, i govori o njima kad sediš u svojoj kući i kad ideš putem, kad ležeš i kad ustaješ. **20** Napiši ih na dovracima svoje kuće i na svojim vratima, **21** da bi vaši dani i dani vaših sinova u zemlji, za koju se Gospod zakleo vašim praočevima da će im je dati, bili brojni kao dani nebesa nad zemljom.

22 Jer ako budete verno držali sav ovaj uput koji vam dajem i izvršavali ga, voleći Gospoda, svog Boga, hodeći svim njegovim putevima i budete mu privrženi, **23** Gospod će ispred vas oterati sve te narode i vi ćete pokoriti narode koji su veći i brojniji od vas. **24** Svako mesto na koje stanete svojom nogom biće vaše. Vaša granica protezaće se od pustinje do Lebanona, i od reke, reke Eufrat, do zapadnog mora. **25** Niko se neće održati pred vama. Gospod, vaš Bog, pustiće strah i trepet pred vama po svoj zemlji na koju stupite, kao što vam je kazao.

26 Evo, danas stavljam pred vas blagoslov i prokletstvo: **27** blagoslov ako budete slušali uputstva Gospoda, svog Boga, koja vam danas dajem, **28** a prokletstvo ako ne budete slušali uputstva Gospoda, svog Boga, nego skrenete s puta koji vam ja danas određujem i pođete za drugim bogovima koje ne poznajete.

29 Kad te Gospod, tvoj Bog, dovede u zemlju u koju ideš da je zauzmeš, tada izreci blagoslov na gori Gerizim, a prokletstvo na gori Eval. **30** Zar se one ne nalaze zapadno od Jordana, u zemlji Hananaca koji žive u Arabi, nasuprot Gilgala, pored velikog Morehovog drveća? **31** Vi ćete preći preko Jordana i ući ćete u zemlju koju vam daje Gospod, vaš Bog. Zauzećete je i živećete u njoj. **32** Držite i tvorite sve propise i zakone koje danas iznosim pred vas.

12 Ovo su propisi i zakoni koje ćete držati i tvoriti u zemlji koju ti daje Gospod, Bog tvojih praočeva, za sve dane dok živite na zemlji. **2** Uništite do temelja sva mesta na kojima narodi, koje ćete oterati, služe svojim bogovima, na visokim gorama, na brdima i pod svakim zelenim drvetom. **3** Srušite njihove oltare, oborite njihove obredne stubove, spalite vatrom njihova obredna debla, uništite rezbarene likove njihovih bogova i istrebite njihova imena na tom mestu.

4 Ne činite Gospodu, svom Bogu, ono što oni čine, **5** nego idite na mesto koje Gospod, vaš Bog, izabere između svih vaših plemena da tamo stavi svoje ime i da tamo prebiva, i tamo odlazite. **6** Tamo nosite svoje žrtve paljenice i druge žrtve, svoje desetke, priloge svojih ruku, svoje zavetne prinose, svoje dobrovoljne prinose i prvence od svoje krupne i sitne stoke. **7** I jedite tamo pred Gospodom, svojim Bogom, i radujte se u svemu što radite, vi i vaše porodice, jer te je blagoslovio Gospod, tvoj Bog.

8 Ne postupajte ubuduće onako kako mi danas ovde postupamo, svako kako misli da je ispravno, **9** jer još niste došli do mesta počinka i do nasledstva koje ti daje Gospod, tvoj Bog. **10** Ali kad pređete preko Jordana i nastanite se u zemlji koju vam daje Gospod, vaš Bog, on će vam dati da počinete od svih neprijatelja svojih unaokolo i da živite spokojno. **11** Na mesto koje Gospod, vaš Bog, izabere da tamo prebiva njegovo ime donosićete sve čemu vas upućujem: svoje žrtve paljenice i druge žrtve, svoje desetke, priloge svojih ruku i sve što odlučite da zavetujete Gospodu kao zavetne prinose. **12** Radujte se pred Gospodom, svojim Bogom, vi i vaši sinovi i vaše kćeri, vaši robovi i vaše robinje i

svaki Levijev sin koji živi u vašim gradovima, jer on nema dela ni nasledstva s vama. **13** Čuvaj se da svoje žrtve paljenice ne prinosiš na nekom drugom mestu koje ugledaš, **14** nego samo na mestu koje Gospod izabere u jednom od tvojih plemena, tamo prinosi svoje žrtve paljenice i tamo čini sve čemu te upućujem.

15 Ali kad god ti duša poželi možeš da koljeě stoku i da jedeš meso prema blagoslovu koji ti daje Gospod, tvoj Bog, u svim tvojim gradovima. I onaj ko je nečist i onaj ko je čist smeju da ga jedu, kao da je od gazele ili od jelena. **16** Samo krv ne smete da jedete. Prolij je na zemlju kao vodu. **17** U svojim gradovima ne jedi desetke od svog žita, ni od šire, ni od ulja, ni od prvina svoje krupne ili sitne stoke, niti išta od svojih zavetnih prinosa koje ćeš zavetovati, ni svoje dobrovoljne prinose, ni priloge svojih ruku, **18** nego to jedi pred Gospodom, svojim Bogom, na mestu koje izabere Gospod, tvoj Bog, ti i tvoj sin, tvoja kći, tvoj rob i tvoja robinja i Levijev sin koji živi u tvojim gradovima. I raduj se pred Gospodom, svojim Bogom, u svemu što radiš. **19** Čuvaj se da ne zaboraviš Levijeve sinove dokle god živiš u svojoj zemlji. **20** Kad Gospod, tvoj Bog, proširi tvoje granice, kao što ti je obećao, i ti kažeš: 'Hteo bih da jedem meso,' jer tvoja duša želi da jede meso, možeš da ga jedeš kad god ti duša poželi. **21** Ako bi bilo daleko od tebe mesto koje Gospod, tvoj Bog, izabere da tamo stavi svoje ime, onda zakolji nešto od svoje krupne ili sitne stoke koju ti Gospod daje, kao što sam te uputio, i jedi u svom gradu kad god ti duša poželi. **22** Ali jedi to samo onako kako se jede meso od gazele ili jelena: i onaj ko je nečist i onaj ko je čist smeju to da jedu. **23** Samo budi postojan da ne jedeš krv, jer je krv duša. Ne jedi dušu s mesom. **24** Ne jedi je. Prolij je na zemlju kao vodu. **25** Ne jedi je, da bi bilo dobro tebi i tvojim sinovima posle tebe, jer činiš ono što je ispravno u Gospodnjim očima. **26** Samo svoje svete stvari koje ćeš prineti i svoje zavetne prinose uzmi i dođi na mesto koje Gospod izabere. **27** Meso i krv svojih žrtava paljenica prinesi na oltaru Gospoda, svog Boga. Krv žrtava koje prinosiš neka se prolije na podnožje oltara Gospoda, tvog Boga, a meso smeš da jedeš.

28 Pazi da slušaš sve ove reči kojima te podučavam, da bi doveka bilo dobro tebi i tvojim sinovima posle tebe, jer činiš ono što je dobro i ispravno u očima Gospoda, svog Boga.

29 Kad Gospod, tvoj Bog, istrebi pred tobom narode čiji posed ideš da uzmeš, tada uzmi njihov posed i nastani se u njihovoj zemlji. **30** Čuvaj se da se ne povedeš za njima i da ne padneš u zamku pošto budu istrebljeni pred tobom, i da ne počneš da se raspituješ o njihovim bogovima, govoreći: 'Kako su ti narodi služili svojim bogovima tako ću činiti i ja.' **31** Ne čini tako Gospodu, svom Bogu, jer sve što je Gospodu odvratno i što on mrzi oni čine svojim bogovima, čak i svoje sinove i svoje kćeri spaljuju u vatri svojim bogovima. **32** Držite i tvorite svaku reč kojom vas podučavam. Ništa ne dodajte niti išta oduzimajte od toga.

13 Ako se među vama pojavi neki prorok ili čovek koji sanja snove i on ti pokaže neki znak ili učini neko čudo, **2** pa se taj znak obistini ili se dogodi čudo o kom ti je govorio, i on ti kaže: 'Hajde da idemo za drugim bogovima, koje ne poznaješ, i da njima služimo,' **3** ne slušaj reči tog proroka ni čoveka koji je sanjao taj san, jer vas Gospod, vaš Bog, iskušava da bi znao da li volite Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom. **4** Za Gospodom, svojim Bogom, idite i njega se bojte, njegova uputstva držite i njegov glas slušajte, njemu služite i njega se držite. **5** A onaj prorok ili čovek koji sanja snove neka se pogubi, jer vas je nagovarao da se pobunite protiv Gospoda, svog Boga, koji vas je izveo iz egipatske zemlje i otkupio vas iz doma

robovanja. On je hteo da te odvrati od puta kojim te je Gospod, tvoj Bog, uputio da ideš. Ukloni zlo iz svoje sredine.

6 Ako bi tvoj brat, sin tvoje majke, ili tvoj sin ili tvoja kći ili tvoja voljena žena ili tvoj drug koga voliš kao svoju dušu, pokušao u tajnosti da te nagovara: ‘Hajde da služimo drugim bogovima,’ koje niste poznavali ni ti ni tvoji praočevi, **7** nekim bogovima naroda koji su oko vas, u tvojoj blizini ili daleko od tebe, od jednog do drugog kraja zemlje, **8** nemoj da pristaneš na to što on želi i nemoj da ga slušaš. Neka ga tvoje oko ne žali, nemoj se smilovati na njega i nemoj ga štititi, **9** nego ga ubij. Neka se tvoja ruka prva digne na njega da ga pogubiš, a onda ruka sveg naroda. **10** Zaspi ga kamenjem da umre, jer je on hteo da te odvrati od Gospoda, tvog Boga, koji te je izveo iz egipatske zemlje, iz doma robovanja. **11** To će čuti ceo Izrael i uplašiće se, tako da se među vama više neće činiti takvo zlo.

12 Ako u nekom od svojih gradova koje ti Gospod, tvoj Bog, daje da u njima prebivaš, čuješ da se govori: **13** ‘Iz tvoje sredine izašli su pokvareni ljudi da bi zaveli stanovnike svog grada, govoreći: ‘Hajde da služimo drugim bogovima,’ koje vi ne poznajete, **14** tada to istraži, ispitaj i potanko se raspitaj o tome, pa ako se utvrdi da je to istina i da se nešto tako odvratno zaista dogodilo u tvojoj sredini, **15** oštricom mača pobij stanovnike tog grada. Uništi grad i oštricom mača pogubi sve što je u njemu, zajedno sa svom njegovom stokom. **16** Sav plen iz njega skupi nasred trga i vatrom spali grad i sav plen iz njega kao ceo prinos Gospodu, svom Bogu. Neka od njega doveka ostanu samo ruševine i neka se nikada ne obnovi. **17** I ništa od onoga što je određeno za uništenje neka ne prione za tvoju ruku, da bi se Gospod odvratio od svog žestokog gneva i da bi ti bio milosrdan, da bi ti se smilovao i umnožio te, kao što se zakleo tvojim praočevima. **18** Zato slušaj glas Gospoda, svog Boga, i drži sva njegova uputstva koja ti danas dajem, da bi činio ono što je ispravno u očima Gospoda, svog Boga.

14 Vi ste sinovi Gospoda, svog Boga. Ne secite se po telu niti se brijte između očiju za mrtvacem. **2** Jer si ti svet narod pred Gospodom, svojim Bogom, i Gospod te je izabrao između svih naroda na zemlji da budeš njegov narod, njegovo blago.

3 Ne jedi ništa što je gadno. **4** Ovo su životinje koje smete da jedete: goveče, ovcu, kozu, **5** jelena, gazelu, srndaća, divlju kozu, antilopu, divlju ovcu i divokozu, **6** kao i sve životinje koje imaju razdvojene papke i koje preživaju. Njih smete da jedete. **7** Od onih koje preživaju ili imaju razdvojene papke, samo ove ne jedite: kamilu, zeca i damana, jer preživaju ali nemaju razdvojene papke. Neka vam budu nečisti. **8** Isto tako i svinju, jer ima razdvojene papke ali ne preživa. Neka vam bude nečista. Ne jedite njihovo meso i ne dotičite njihovu strvinu.

9 Od svega što je u vodi ovo smete da jedete: sve što ima peraja i krljušti smete da jedete. **10** A sve što nema peraja i krljušti ne jedite. Neka vam to bude nečisto.

11 Svaku čistu pticu smete da jedete. **12** Ali ove ne jedite: orla, orla ribara, crnog lešinara, **13** crvenu lunju, crnu lunju i jastreba po njihovim vrstama; **14** sve gavrane po njihovim vrstama; **15** noja, sovu, galeba i sokola po njihovim vrstama; **16** ćuka, ušaru, labuda, **17** pelikana, lešinara, kormorana, **18** rodu i čaplju po njihovim vrstama, pupavca i slepog miša. **19** Sva stvorenja koja imaju krila i gmižu neka vam budu nečista, ne jedite ih. **20** Sva čista leteća stvorenja smete da jedete.

21 Ne jedite ono što je uginulo. To možeš dati strancu koji živi u tvom gradu da jede ili možeš prodati tuđincu, jer si ti narod svet pred Gospodom, svojim Bogom.

Ne kuvaj jare u mleku njegove majke.

22 Odvajaj desetak od sveg roda svog semena, što ga svake godine rodi tvoja njiva. **23** I desetak od svog žita, od šire, od ulja i od prvina svoje krupne i sitne stoke jedi pred

Gospodom, svojim Bogom, na mestu koje on izabere da tamo prebiva njegovo ime da bi naučio da se uvek bojiš Gospoda, svog Boga. **24** Ako bi ti put bio predug, jer ti je mesto koje Gospod, tvoj Bog, izabere da tamo stavi svoje ime predaleko, pa sve to ne možeš da poneseš, jer će te blagosloviti Gospod, tvoj Bog, **25** prodaj to za novac pa novac sveži i uzmi u ruku i otputuj na mesto koje izabere Gospod, tvoj Bog. **26** Za taj novac uzmi šta god ti duša poželi: goveda, ovce, koze, sok od grožđa i slatko piće i sve što ti duša želi. I jedi tamo pred Gospodom, svojim Bogom, i raduj se, ti i tvoj dom. **27** Ne zaboravljaj Levijeve sinove koji žive u tvom gradu, jer on nema ni dela ni nasledstva s tobom.

28 Svake treće godine iznesi sav desetak svog roda od te godine i ostavi ga u svom gradu. **29** Neka dođe Levijev sin, jer on nema ni dela ni nasledstva s tobom, i stranac, siroče i udovica, koji žive u tvom gradu, i neka jedu i nasite se, da bi te Gospod, tvoj Bog, blagoslovio u svakom delu tvojih ruku.

15

Svake sedme godine proglasi opraštanje dugova. **2** A opraštanje neka bude na ovaj način: svaki zajmodavac neka oprosti dug kojim se njegov bližnji zadužio kod njega. Neka ne tera svog bližnjeg ili svog brata da mu vrati dug, jer je proglašeno opraštanje dugova u čast Gospodu. **3** Tuđinca možeš terati da ti vrati dug, ali sve tvoje što se nađe kod tvog brata neka mu oprosti tvoja ruka. **4** Ne bi trebalo da iko među vama bude siromašan, jer će te Gospod blagosloviti u zemlji koju ti Gospod, tvoj Bog, daje da je uzmeš u nasledstvo. **5** Gospod, tvoj Bog, blagosloviće te samo ako budeš slušao njegov glas i držao i tvorio sav ovaj nauk koji ti danas dajem. **6** Blagosloviće te Gospod, tvoj Bog, kao što ti je obećao, pa ćeš mnogim narodima pozajmljivati uz zalog, a sam nećeš uzimati u zajam. Vladaćeš nad mnogim narodima, a oni nad tobom neće vladati.

7 Ako neko od tvoje braće osiromaši u nekom od tvojih gradova, u zemlji koju ti daje Gospod, tvoj Bog, nemoj da ti srce otvrdne i da budeš škrt prema svom siromašnom bratu. **8** Nego darežljivo otvori svoju ruku i pozajmi mu uz zalog ono što mu nedostaje, koliko mu god treba. **9** Pazi da ti se u srcu ne pojavi pokvarena misao, pa da kažeš: ‘Približava se sedma godina, godina opraštanja dugova,’ i da ti oko ne bude škrto prema tvom siromašnom bratu, pa da mu ništa ne daš. On će zavapiti Gospodu žaleći se na tebe i to će ti biti greh. **10** Daj mu i neka ti srce ne bude škrto kad mu daješ, jer će te zbog toga Gospod, tvoj Bog, blagosloviti u svim tvojim delima i u svemu čega se prihvatiš. **11** Jer siromašnog nikada neće nestati iz zemlje. Zato ti dajem uput: Darežljivo otvori svoju ruku prema svom bratu u oskudici i siromašnom u svojoj zemlji.

12 Ako se tvoj brat, Jevrejin ili Jevrejka, proda tebi i služi ti šest godina, sedme godine otpusti ga od sebe kao slobodnog čoveka. **13** Ako ga otpustiš od sebe kao slobodnog čoveka, nemoj ga otpustiti praznih ruku. **14** Daruj mu nešto od svoje stoke, sa svog gumna i iz svoje prese za ulje i vino. Kao što je Gospod, tvoj Bog, blagoslovio tebe, tako i ti daj njemu. **15** Sećaj se da si i ti bio rob u egipatskoj zemlji i da te je Gospod, tvoj Bog, otkupio. Zato te upućujem ovoj reči danas.

16 Ali ako ti on kaže: ‘Neću da idem od tebe!,’ zato što voli tebe i tvoj dom, jer mu je kod tebe bilo dobro, **17** uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i neka ti on bude rob doveka. I svojoj robinji učini isto tako. **18** Neka ti ne bude teško kad ga otpustiš od sebe kao slobodnog čoveka, jer je zaslužio dvostruku najamničku platu za šest godina koliko ti je služio i u kojima te je Gospod, tvoj Bog, blagoslovio u svemu što si radio.

19 Svako prvorođeno muško od svoje krupne i sitne stoke posveti Gospodu, svom Bogu. Ne obavljaj nikakav posao s prvencem od krupne stoke i ne striži prvenca od sitne stoke. **20** Pred Gospodom, svojim Bogom,

jedite ga ti i tvoj dom svake godine na mestu
koje Gospod izabere. **21** Ako bi na njemu bila
neka mana, bilo da je hromo ili slepo ili da
ima bilo kakvu drugu manu, ne smeš da ga
žrtvuješ Gospodu, svom Bogu. **22** Jedi ga u
svom gradu; neka ga jede i onaj ko je nečist i
onaj ko je čist, kao što se jede gazela ili jelen.
23 Samo njegovu krv ne smeš da jedeš. Prolij
je na zemlju kao vodu.

16 Drži mesec aviv i slavi Pashu u čast
Gospodu, svom Bogu, jer te je u me-
secu avivu Gospod, tvoj Bog, izveo
noću iz Egipta. **2** Gospodu, svom Bogu, pri-
nesi pashalnu žrtvu od sitne i od krupne stoke,
na mestu koje Gospod izabere da tamo pre-
biva njegovo ime. **3** Uz nju ne jedi ništa što
ima kvasac. Sedam dana jedi beskvasni hleb,
nevoljnički hleb, jer ste u žurbi izašli iz egi-
patske zemlje. Tako ćete se svih dana svog
života sećati dana kad ste izašli iz egipatske
zemlje. **4** Neka se kod tebe, u celoj tvojoj
zemlji, sedam dana ne vidi uskislo testo.
Ništa od mesa koje ćeš žrtvovati uveče prvog
dana neka ne ostane preko noći do jutra. **5**
Pashalnu žrtvu ne smeš da prinosiš u bilo
kom od svojih gradova koje ti daje Gospod,
tvoj Bog. **6** Prinosi je na mestu koje Gospod,
tvoj Bog, izabere da tamo prebiva njegovo
ime. Tamo prinesi pashalnu žrtvu uveče, kad
zađe sunce, u vreme kad si izašao iz Egipta. **7**
Skuvaj je i pojedi na mestu koje Gospod, tvoj
Bog, izabere, a ujutru se vrati u svoje šatore.
8 Šest dana jedi beskvasne hlebove, a sedmog
dana neka bude svečani zbor u čast Gospodu,
tvom Bogu. Ne radi nikakav posao.

9 Izbroj sedam sedmica. Onog dana kada
srp zađe u žitaricu počni da brojiš tih sedam
sedmica. **10** Tada slavi Praznik sedmica u
čast Gospodu, svom Bogu, prinoseći dobro-
voljni prinos svojih ruku, kako te bude blago-
slovio Gospod, tvoj Bog. **11** I raduj se pred
Gospodom, svojim Bogom, na mestu koje
Gospod, tvoj Bog, izabere da tamo prebiva
njegovo ime, ti i tvoj sin, tvoja kći, tvoj rob,
tvoja robinja, svi Levijevi sinovi koji žive u
tvom gradu, stranac, siroče i udovica koji su
u tvojoj sredini. **12** Sećaj se da si bio rob u
Egiptu i drži se tih propisa i postupaj po
njima.

13 Praznik senica slavi sedam dana kad
pokupiš rod sa svog gumna i iz svoje prese za
ulje i vino. **14** I raduj se na svoj praznik, ti i
tvoj sin, tvoja kći, tvoj rob, tvoja robinja, svi
Levijevi sinovi, stranac, siroče i udovica koji
žive u tvom gradu. **15** Sedam dana slavi praz-
nik u čast Gospodu, svom Bogu, na mestu
koje Gospod izabere, jer će Gospod, tvoj
Bog, blagosloviti svaku tvoju letinu i svako
delo tvojih ruku. I budi veseo.

16 Tri puta u godini svi muškarci neka se
pokažu pred Gospodom, tvojim Bogom, na
mestu koje on izabere: na Praznik beskvasnih
hlebova, na Praznik sedmica i na Praznik se-
nica. Niko da ne dolazi pred Gospoda praznih
ruku. **17** Svako neka prinese dar prema bla-
goslovu koji mu daje Gospod, tvoj Bog.

18 Postavi sebi sudije i upravitelje po
svim gradovima koje ti daje Gospod, tvoj
Bog, po tvojim plemenima, da pravedno sude
narodu. **19** Ne izvrći pravdu. Ne budi pristra-
san i ne primaj mito, jer mito zaslepljuje oči
mudrih i izvrće reči pravednih. **20** Samo idi
za pravdom, da bi bio živ i da bi zauzeo zem-
lju koju ti daje Gospod, tvoj Bog.

21 Ne sadi sebi Astartine gajeve [fetiše
sreće], pored oltara koji ćeš podići Gospodu,
svom Bogu.

22 Ne postavljaj sebi nikakav obredni
stub, jer to mrzi Gospod, tvoj Bog.

17 Gospodu, svom Bogu, ne prinosi na
žrtvu od krupne ili sitne stoke koja
ima neku manu, neki nedostatak, jer
je to gadno Gospodu, tvom Bogu.

2 Ako se u tvojoj sredini, u nekom od tvo-
jih gradova koje ti daje Gospod, tvoj Bog,
nađe muškarac ili žena koji čine ono što je zlo
u očima Gospoda, tvog Boga, i time prestupe
njegov savez, **3** i počnu da obožavaju druge

bogove, da se klanjaju njima, ili suncu ili mesecu ili svoj nebeskoj vojsci, čemu ih nisam uputio, **4** i tebi to bude javljeno i ti to saznaš i temeljno istražiš, i ako se potvrdi da je to istina – da se ta odvratna stvar zaista dogodila u Izraelu – **5** onda tog muškarca ili tu ženu koji su počinili takvo zlo izvedi na gradska vrata, bilo da je to muškarac ili žena, i zaspi ih kamenjem da poginu. **6** Onaj ko zaslužuje smrt neka bude pogubljen na temelju izjave dva ili tri svedoka. Ne sme da se pogubi na temelju izjave jednog svedoka. **7** Svedoci neka prvi dignu ruku na njega da ga pogube, a onda neka digne ruku ceo narod. Ukloni zlo iz svoje sredine.

8 Ako ti je teško da presudiš u nekom slučaju, u nekom sporu u tvom gradu, bilo da je prolivena nečija krv, bilo da je podignuta neka tužba ili da je počinjeno neko nasilno delo, tada ustani i idi u mesto koje Gospod, tvoj Bog, izabere. **9** Idi kod levitskih sveštenika i kod sudije koji budu služili u to vreme, pa pitaj njih, a oni će ti reći kako treba da se presudi. **10** Zatim učini onako kako ti oni budu rekli u onom mestu koje Gospod izabere. Drži i tvori sve ono čemu te budu poučili. **11** Postupi po zakonu na koji ti ukažu i po presudi koju izreknu. Ne odstupaj ni desno ni levo od onoga što ti kažu. **12** Ako se neko drsko ponaša i neće da posluša sveštenika koji tamo stoji da služi Gospodu, tvom Bogu, ili sudiju, taj neka se pogubi. Ukloni zlo iz Izraela. **13** To će čuti ceo narod i obuzeće ga strah, tako da više neće drsko postupati.

14 Kad na kraju dođeš u zemlju koju ti daje Gospod, tvoj Bog, kad je zauzmeš i nastaniš se u njoj, pa kažeš: ‘Hoću da nad sobom postavim kralja kao što ga imaju svi drugi narodi oko mene,’ **15** onda nad sobom postavi kralja kog izabere Gospod, tvoj Bog. Za kralja nad sobom postavi nekoga od svoje braće. Ne smeš nad sobom postaviti tuđinca koji ti nije brat. **16** Ali da ne drži mnogo konja i da ne vraća narod u Egipat da bi mu doveli mnogo konja, jer vam je Gospod rekao: ‘Nikada se više ne vraćajte ovim putem.’ **17** I neka nema mnogo žena, da mu srce ne zastrani. Neka ne gomila sebi mnogo srebra ni zlata. **18** A kad sedne na presto svog kraljevstva, neka ovaj zakon prepiše sebi na svitku u prisustvu sveštenika, Levita.

19 Neka ga drži kod sebe i neka ga čita sve dane svog života, da bi naučio da se boji Gospoda, svog Boga, da izvršava sve reči ovog zakona i ove propise i da postupa po njima, **20** da se njegovo srce ne bi uzvisilo iznad njegove braće i da ne bi odstupio od ovog nauka ni desno ni levo, i da bi on i njegovi sinovi produžili dane svog kraljevanja u Izraelu.

18 Sveštenici, Leviti, celo Levijevo pleme, neće imati ni dela ni nasledstva s Izraelom. Neka jedu žrtve koje se spaljuju pred Gospodom, i njegovo nasledstvo. **2** Levije neće imati nasledstva među svojom braćom. Gospod je njegovo nasledstvo, kao što mu je i rekao.

3 Evo šta sveštenici imaju pravo da dobiju od naroda, od onih koji prinose žrtve od krupne ili od sitne stoke: svešteniku treba dati plećku, vilice i želudac. **4** Daj mu i prvine od svog žita, od šire, od ulja i od vune sa svojih ovaca. **5** Jer je Gospod, tvoj Bog, između svih tvojih plemena izabrao njega i njegove sinove da uvek stoje i služe u Gospodnje ime.

6 Ako Levit ode iz nekog od tvojih gradova u celom Izraelu u kom je neko vreme živeo, i po želji svoje duše dođe u mesto koje Gospod izabere, **7** neka služi u ime Gospoda, svog Boga, kao i sva njegova braća Leviti, koji tamo stoje pred Gospodom. **8** Neka dobije jednak deo, pored onoga što dobije od prodaje očevine.

9 Kad uđeš u zemlju koju ti daje Gospod, tvoj Bog, ne uči se da činiš odvratne stvari koje čine oni narodi. **10** Neka se kod tebe ne nađe niko ko bi svog sina ili svoju kćer provodio kroz vatru, ni koji gata, ni koji se bavi

magijom, ni koji proriče po zvezdama,[*] ni vračar, **11** ni koji baca čini, ni koji priziva poznate duhove,[*] ni opsenar,[*] ni koji pita mrtve.[*] **12** Jer ko god tako nešto čini odvratan je Gospodu, i zbog takvih gadosti Gospod, tvoj Bog, tera te narode ispred tebe. **13** Budi poslušan Gospodu, svom Bogu.

14 Jer ti narodi, koje ćeš oterati s njihovog poseda, slušaju one koji se bave magijom i one koji gataju, ali tebi to ne dopušta Gospod, tvoj Bog. **15** Gospod, tvoj Bog, podignuće ti između vas, od tvoje braće, proroka kao što sam ja. Njega slušajte. **16** Tako si i tražio od Gospoda, svog Boga, na dan okupljanja vašeg zbora na Horevu, kad si rekao: ‘Da više ne čujem glas Gospoda, svog Boga, i da više ne gledam ovaj veliki oganj, da ne bih poginuo.’ **17** Tada mi je Gospod rekao: ‘Dobro je to što su rekli. **18** Podignuću im proroka između njihove braće, kao što si ti. Staviću svoje reči u njegova usta i on će im govoriti sve što ga upućujem. **19** A onaj ko ne posluša moje reči koje će on govoriti u moje ime, taj će preda mnom odgovarati za to.

20 Ali prorok koji bi se usudio da govori u moje ime ono što ga ja nisam uputio da govori, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, takav prorok neka se pogubi. **21** Ako u svom srcu kažeš: ‘Kako ćemo znati koje reči Gospod nije rekao?’ **22** onda znaj ovo: ako prorok kaže nešto u Gospodnje ime, pa se to ne dogodi i ne ispuni se, onda to nije rekao Gospod. Taj prorok je to rekao iz drskosti. Ne boj ga se.

19 Kada Gospod, tvoj Bog, istrebi narode čiju ti zemlju daje Gospod, tvoj Bog, i ti ih oteraš s njihovog poseda i naseliš se u njihovim gradovima i u njihovim kućama, **2** odvoj sebi tri grada usred zemlje koju ti Gospod, tvoj Bog, daje da je zauzmeš. **3** Načini sebi put i na tri dela razdeli zemlju koju ti daje Gospod, tvoj Bog, pa neka tamo pobegne svaki ubica.

4 Evo kada ubica može da pobegne tamo i da ostane živ: ako nenamerno ubije svog bližnjeg, a da ga nije mrzeo, **5** ili ako sa svojim bližnjim ode u šumu da seče drva pa zamahne sekirom u svojoj ruci da poseče drvo, ali gvožđe spadne s drvene drške i udari njegovog bližnjeg tako da ovaj umre, onda neka pobegne u jedan od tih gradova da bi ostao živ. **6** Inače bi krvni osvetnik koji se žestoko razgnevio u svom srcu mogao progoniti ubicu i stići ga, jer je put dug, i udariti ga tako da ovaj umre iako ne zaslužuje smrtnu presudu jer nije mrzeo onoga koga je ubio. **7** Zato te ovako upućujem: ‘Odvoj sebi tri grada.

8 Kad Gospod, tvoj Bog, proširi tvoje granice, kao što se zakleo tvojim praočevima, i kad ti da svu zemlju koju je obećao da će dati tvojim praočevima **9** u slučaju da održiš i vršiš sav ovaj nauk koji ti danas dajem, voleći Gospoda, svog Boga, i uvek hodeći njegovim putevima onda tim gradovima dodaj još tri grada, **10** da se ne bi prolivala nedužna krv u zemlji koju ti Gospod, tvoj Bog, daje u nasledstvo i da ne budeš kriv za krv.

11 Ali ako neko mrzi svog bližnjeg, ako ga vreba i napadne ga, pa ga udari tako da ovaj umre, a onda pobegne u jedan od tih gradova, **12** neka starešine iz njegovog grada pošalju ljude da ga dovedu odande i neka ga predaju u ruke krvnom osvetniku da se pogubi. **13** Neka ga tvoje oko ne žali, nego ukloni krivicu za nedužnu krv sa Izraela, da bi ti bilo

[*] **18:10** Ili: astrolog. Vidi takođe Isaija 47:12-14; Danilo 2:27; 4:7.

[*] **18:11** Poznati, „prijateljski,“ lični ili familijarni duhovi su navodni „kućni služitelji“ okultista (lični demoni) ili duhovi koji verno oponašaju prizivane mrtve osobe radi kanalisanja poruka i informacija (1. Samuelova 28:7-20; 2. Kraljevima 21:6; 2. Dnevnika 33:6; Levitska 19:31; 20:6; Isaija 8:19; 29:4).

[*] Opsenar je u stvari mađioničar, hipnotizer, opčinitelj, harizmatični šarmer, sposoban da opčini drugu osobu i upravlja njenim postupcima i mišljenjem.

[*] Ili: nekromant, prizivač duhova umrlih.

dobro.

14 Nemoj pomerati međaše svog bližnjeg koje će tvoji očevi odrediti kao granice nasledstva koje ćeš dobiti u zemlji koju ti Gospod, tvoj Bog, daje da je zauzmeš.

15 Jedan svedok neka ne ustaje protiv čoveka ni za kakav prestup ili greh, kakav god greh da je počinio. Neka svaka stvar bude potvrđena na osnovu izjave dva ili tri svedoka. **16** Ako protiv nekoga ustane svedok koji mu smišlja zlo i želi da ga optuži za neki prestup, **17** onda neka ta dva čoveka među kojima je nastao spor stanu pred Gospoda, pred sveštenike i pred sudije koji budu služili u to vreme. **18** Neka sudije to temeljno istraže, pa ako je onaj svedok lažan svedok i ako je izneo lažnu optužbu protiv svog brata, **19** učinite mu onako kako je on nameravao da učini svom bratu. Ukloni zlo iz svoje sredine. **20** To će čuti ostali i uplašiće se, pa više nikada neće činiti takvo zlo u tvojoj sredini. **21** Neka tvoje oko ne žali: duša za dušu, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noga za nogu.

20 Ako pođeš u bitku protiv svojih neprijatelja pa vidiš konje i bojna kola i narod koji je brojniji od tebe, ne boj ih se jer je s tobom Gospod, tvoj Bog, koji te je izveo iz egipatske zemlje. **2** Pre bitke neka sveštenik pristupi i obrati se narodu. **3** Neka im kaže: ‘Čuj, Izraele! Vi danas idete u bitku protiv svojih neprijatelja. Neka se vaše srce ne plaši. Ne bojte se, nemojte u strahu bežati i nemojte drhtati pred njima, **4** jer Gospod, vaš Bog, ide s vama da se bori za vas protiv vaših neprijatelja i da vas spase.’

5 Neka se i upravitelji obrate narodu i kažu: ‘Da li je neko sagradio novu kuću, a još nije proslavio useljenje u nju? Neka ide i vrati se kući, da ne bi poginuo u bici, pa da neko drugi proslavi useljenje u nju. **6** Da li je neko zasadio vinograd, a još ga nije brao? Neka ide i vrati se kući, da ne bi poginuo u bici, pa da neko drugi bere njegov vinograd. **7** Da li se neko verio s devojkom, a još je nije uzeo za ženu? Neka ide i neka se vrati kući, da ne bi poginuo u bici, pa da je neko drugi uzme za ženu.’ **8** Neka upravitelji kažu narodu još i ovo: ‘Ko se boji i ko je plašljiv? Neka ide i neka se vrati kući, da ne bi svojoj braći ulio strah u srce i da se ne bi i oni bojali kao on.’ **9** Kada upravitelji to kažu narodu, neka na čelo naroda postave vojne zapovednike.

10 Ako dođeš pred neki grad da bi ga napao, najpre mu ponudi mir. **11** Ako prihvati mir i otvori ti vrata, ceo narod koji se nađe u njemu neka obavlja ropski posao i neka ti služi. **12** Ali ako ne sklopi mir s tobom nego zarati s tobom, ti ga opkoli, **13** i kada ti ga Gospod, tvoj Bog, preda u ruke, tada pobij oštricom mača sve muškarce koji su u njemu. **14** A žene, decu, stoku i sve što se nađe u gradu, sve što iz njega zapleniš uzmi za sebe. I jedi od svega što si zaplenio od svojih neprijatelja koje ti daje Gospod, tvoj Bog.

15 Tako učini svim gradovima koji su daleko od tebe i ne ubrajaju se u gradove ovih naroda. **16** Samo u gradovima ovih naroda koje ti Gospod, tvoj Bog, daje u nasledstvo nemoj poštedeti život ničemu što diše. **17** Uništi ove narode: Heteje, Amoreje, Hanance, Ferezeje, Hiveje i Jevuseje, kao što te je uputio Gospod, tvoj Bog, **18** da vas ne bi naučili da činite sve odvratne stvari koje oni čine za svoje bogove i da ne biste zgrešili Gospodu, svom Bogu.

19 Ako mnogo dana držiš pod opsadom neki grad boreći se da ga osvojiš, nemoj uništavati sekirom drveće oko njega. S tog drveća možeš da jedeš i zato ga ne seci. Zar je drvo u polju čovek da ga opsedaš? **20** Možeš da oboriš samo ono drvo za koje znaš da mu se plod ne jede. Poseci ga i od njega načini sprave za opsadu grada koji vodi rat s tobom, dok grad ne padne.

21 Ako se u zemlji koju ti Gospod, tvoj Bog, daje da je zauzmeš nađe ubijen čovek kako leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio, **2** tada neka tvoje starešine i

tvoje sudije izađu da izmere koliko je ubijeni udaljen od gradova koji su oko njega, **3** da bi se utvrdilo koji je grad najbliži ubijenom. Neka starešine tog grada uzmu iz stada junicu s kojom se još nije radilo i koja još nije bila u jarmu. **4** Neka zatim starešine tog grada odvedu junicu u dolinu u kojoj teče potok, na mesto koje se ne obrađuje i na kom se ne seje, i neka tamo u dolini junici slome vrat.

5 Neka pristupe sveštenici, Levijevi sinovi, jer je Gospod, tvoj Bog, njih izabrao da mu služe. Gospod ih je izabrao da u njegovo ime izriču blagoslove i da se po njihovoj reči rešava svaki spor nastao zbog nekog nasilnog dela. **6** Neka zatim sve starešine grada koji je najbliži ubijenom operu ruke nad junicom, kojoj je vrat slomljen u dolini, **7** i neka izjave: ‘Naše ruke nisu prolile ovu krv, niti su naše oči išta videle. **8** Gospode, ne pripisuj to svom narodu Izraelu, kog si otkupio, i ne daj da krivica za nedužnu krv bude na tvom narodu Izraelu.’ Tako im se neće pripisati krivica za krv. **9** Tako ćeš sa sebe skinuti krivicu za nedužnu krv kad učiniš ono što je ispravno u Gospodnjim očima.

10 Ako izađeš u bitku protiv svojih neprijatelja i Gospod, tvoj Bog, preda ih tebi u ruke i ti ih zarobiš, **11** i među zarobljenicima ugledaš lepu ženu i ona ti se svidi pa poželiš da je uzmeš za ženu, **12** onda je dovedi svojoj kući. Neka ona obrije glavu i odseče nokte **13** i neka skine haljine u kojima je bila zarobljena, pa neka živi u tvojoj kući i oplakuje svog oca i svoju majku mesec dana. Posle toga lezi s njom i budi joj muž, a ona neka ti bude žena. **14** Ako ti ona ne bude po volji, pusti je da ide kuda joj duša želi, ali ne smeš da je prodaš za novac. Ne smeš biti okrutan prema njoj jer si je osramotio.

15 Ako neko ima dve žene, jednu koju voli i drugu koju ne voli, pa mu i ona koju voli i ona koju ne voli rode sinove, a prvenac bude od one koju ne voli, **16** kad dođe dan da svojim sinovima podeli u nasledstvo ono što ima, on ne sme učiniti svojim prvencem sina one koju voli na štetu sina one koju ne voli, a koji je prvenac. **17** Nego za prvenca mora da prizna sina one koju ne voli dajući mu dvostruki deo svega što ima, jer je on njegov prvi sin. Njemu pripada pravo koje ima kao prvenac.

18 Ako neko ima tvrdoglavog i buntovnog sina koji ne sluša glas svog oca niti glas svoje majke i koga su oni opominjali, ali ih on nije slušao, **19** neka ga njegov otac i njegova majka uzmu i izvedu pred starešine njegovog grada, na vrata njegovog mesta, **20** pa neka kažu starešinama njegovog grada: ‘Ovaj naš sin je tvrdoglav i buntovan. Ne sluša naš glas, izelica je i pijanica.’ **21** Neka ga zatim svi ljudi njegovog grada zaspu kamenjem da pogine. Tako uklonite zlo iz svoje sredine. Ceo Izrael će to čuti i obuzeće ga strah.

22 Ako neko učini greh zbog kog je zaslužio smrtnu osudu pa bude pogubljen i obešen na drvo, **23** neka njegovo telo ne ostane na drvetu preko noći, već ga sahrani istog dana, jer je proklet pred Bogom onaj ko je obešen. Nemoj skrnaviti svoju zemlju koju ti Gospod, tvoj Bog, daje u nasledstvo.

22 Ako vidiš da goveče ili ovca tvog brata lutaju, nemoj samo proći pored njih. Odvedi ih nazad svom bratu. **2** Ako ti brat nije blizu ili ga ne poznaješ, odvedi ih svojoj kući, i neka budu kod tebe dok ih tvoj brat ne potraži. Tada mu ih vrati. **3** Tako učini i s njegovim magarcem, s njegovim ogrtačem i sa svakom stvari svog brata koju on izgubi, a ti je pronađeš. Ne smeš samo proći pored toga.

4 Ako vidiš da su magarac ili goveče tvog brata pali na putu, nemoj samo proći pored njih. Pomozi mu da ih podigne.

5 Žena da ne nosi mušku odeću, niti muškarac da se oblači u ženske haljine, jer ko god tako nešto čini odvratan je Gospodu, tvom Bogu.

6 Ako na drvetu ili na zemlji vidiš ptičje gnezdo s ptićima ili s jajima, a majka bude

ležala na ptićima ili na jajima, ne uzimaj majku s ptićima. **7** Majku pusti da odleti, a ptiće možeš uzeti, da ti bude dobro i da ti se produže dani.

8 Ako sagradiš novu kuću, načini ogradu na krovu, da ne bi na svoju kuću navukao krivicu za krv ako bi neko pao s nje.

9 Ne sej dve vrste semena u svom vinogradu, da ti se sav rod od semena koje poseješ i prinos od vinograda ne oduzme.*

10 Ne ori s bikom i magarcem u istom jarmu.

11 Ne nosi odeću tkanu od vune i od lana zajedno.

12 Napravi sebi rese na četiri kraja ogrtača kojim se ogrćeš.

13 Ako čovek uzme ženu i legne s njom, ali je zatim omrzne **14** i optuži je za sramotna dela pa je dovede na loš glas, govoreći: 'Uzeo sam ovu ženu, ali kad sam legao s njom nisam našao dokaz da je devica,' **15** tada neka otac te devojke i njena majka uzmu dokaz da je ona devica i odnesu ga kod vrata pred gradske starešine. **16** Neka otac te devojke kaže starešinama: 'Svoju kćer dao sam za ženu ovom čoveku, a on ju je zamrzeo. **17** I evo, sada je optužuje za sramotna dela, govoreći: 'Nisam našao dokaz da je tvoja kćer bila devica.' Ali evo dokaza da je moja kćer bila devica.' I neka pred gradskim starešinama raširе ogrtač. **18** Starešine tog grada neka uzmu tog čoveka i kazne ga. **19** Neka im plati kaznu od sto sikala srebra, a oni neka ih daju ocu te devojke, jer je devicu u Izraelu doveo na loš glas. Neka mu ona i dalje bude žena. Ne sme da se razvede od nje dok je živ.

20 Ali ako se pokaže da je optužba istinita, da se nije našao dokaz da je ta devojka bila devica, **21** neka devojku izvedu na vrata kuće njenog oca, i neka je ljudi njenog grada zaspu kamenjem da pogine, jer je počinila sramno i bezumno delo u Izraelu odajući se bludu u kući svog oca. Tako ukloni zlo iz svoje sredine.

22 Ako se neki čovek zatekne kako leži sa ženom koja pripada drugom čoveku, neka se oboje pogube, i čovek koji je legao sa ženom i ta žena. Tako ukloni zlo iz Izraela.

23 Ako čovek u gradu naiđe na devicu koja je verena i legne s njom, **24** oboje ih izvedite na vrata tog grada i zaspite ih kamenjem da poginu, devojku zato što nije vikala u gradu, a čoveka zato što je osramotio ženu svog bližnjeg. Tako ukloni zlo iz svoje sredine.

25 Ali ako čovek u polju naiđe na devojku koja je verena, pa je prisili i legne s njom, tada neka se pogubi samo čovek koji je legao s njom, **26** a devojci nemoj učiniti ništa. Ona nije počinila greh zbog kog zaslužuje smrt, jer je to kao kad neko napadne svog bližnjeg i ubije ga. **27** On je devojku koja je verena našao u polju i ona je vikala, ali nije bilo nikoga da je izbavi.

28 Ako čovek naiđe na devojku, na devicu koja nije verena, ako je uhvati i legne s njom, pa budu uhvaćeni, **29** čovek koji je legao s njom neka njenom ocu da pedeset sikala srebra, a nju neka uzme za ženu jer ju je osramotio. Ne sme da se razvede od nje dok je živ.

30 Niko ne sme da uzme ženu svog oca, da ne bi otkrio haljinu svog oca.

23 Onaj ko je osakaćen tako što su mu semenici zgnječeni ili mu je ud odsečen, ne može biti deo Gospodnjeg zbora.

2 Ni nezakoniti sin ne može biti deo Gospodnjeg zbora. Ni do desetog naraštaja niko njegov ne može biti deo Gospodnjeg zbora.

3 Ni Amonac ni Moabac ne mogu biti deo

* **22:9** Ovo se odnosi na Božju zabranu veštačkog ukrštanja biljaka ili životinja, a kvarenje se može dogoditi i kad se sade različite kulture na istom prostoru. Vidi 3. Mojsijeva 19:19.

Gospodnjeg zbora. Ni do desetog naraštaja niko njihov ne može biti deo Gospodnjeg zbora doveka, **4** zato što vam nisu došli u pomoć s hlebom i vodom kad ste bili na putu posle izlaska iz Egipta, i zato što su protiv tebe unajmili Balama, Beorovog sina, iz Fetore u Aram-Naharaimu, da te prokune. **5** Ali Gospod, tvoj Bog, nije hteo da posluša Balama, nego ti je Gospod, tvoj Bog, promenio prokletstvo u blagoslov, jer te Gospod, tvoj Bog, voli. **6** Svih dana svog života nikada nemoj doprinositi njihovom miru ni njihovom blagostanju.

7 Ne gadi se na Edomca, jer ti je brat. Ne gadi se na Egipćanina, jer si bio stranac u njegovoj zemlji. **8** Sinovi koji im se rode u trećem naraštaju mogu biti primljeni u Gospodnji zbor.

9 Kada pođeš na svoje neprijatelje i ulogoriš se, čuvaj se svakog zla. **10** Ako među vama neko postane nečist zato što mu noću isteče seme, neka izađe iz logora. Ne sme da uđe u logor. **11** A kada padne veče neka se opere vodom, pa nakon zalaska sunca može da uđe u logor. **12** Izvan logora imaćeš mesto gde ćeš izlaziti da vršiš nuždu. **13** U tvojoj opremi neka bude i lopatica, pa kad ideš napolje da vršiš nuždu, lopaticom iskopaj rupu, pa se okreni i zatrpaj svoj izmet. **14** Jer Gospod, tvoj Bog, ide usred tvog logora da te izbavlja i da ti preda tvoje neprijatelje. Zato neka tvoj logor bude svet, da kod tebe ne bi video ništa nepristojno i da se ne bi odvratio od tebe.

15 Roba koji od svog gospodara pobegne kod tebe nemoj predati njegovom gospodaru. **16** Neka ostane kod tebe u bilo kom mestu koje izabere u jednom od tvojih gradova, gde god želi. Nemoj ga mučiti.

17 Neka među Izraelovim kćerima ne bude hramske bludnice, i među Izraelovim sinovima neka ne bude hramskog bludnika.[*] **18** U dom Gospoda, svog Boga, ni zbog kakvog zaveta ne donosi bludničku platu niti cenu za psa,[*] jer je oboje odvratno Gospodu, tvom Bogu.

19 Ne traži od svog brata kamatu: ni kamatu na novac, ni kamatu na hranu, ni kamatu na bilo šta za šta se traži kamata. **20** Od tuđinca možeš tražiti kamatu, ali od svog brata ne traži kamatu, da bi te Gospod, tvoj Bog, blagoslovio u svemu što radiš u zemlji u koju ideš da je zauzmeš.

21 Ako se zavetuješ Gospodu, svom Bogu, ne oklevaj da ispuniš svoj zavet, jer će to Gospod, tvoj Bog, tražiti od tebe. Ako ga ne ispuniš, to će ti biti greh. **22** Ako se ne zavetuješ, neće ti biti greh. **23** Izvrši ono što ti pređe preko usana i učini sve što si se zavetovao Gospodu, svom Bogu, kao dobrovoljnu žrtvu koju si izgovorio svojim ustima.

24 Ako uđeš u vinograd svog bližnjeg, jedi grožđe dok ti se duša ne nasiti, ali ništa ne stavljaj u svoju posudu.

25 Ako uđeš u nepožnjeveno žito svog bližnjeg, svojom rukom možeš kidati zrelo klasje, ali nemoj srpom zamahnuti po žitu svog bližnjeg.

24 Ako čovek uzme ženu i oženi se njom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji jer je na njoj našao nešto nedolično, i napiše joj potvrdu o razvodu, preda joj je u ruke i otpusti je iz svoje kuće; **2** kad izađe iz njegove kuće, ode i uda se za drugog, **3** ako i ovom drugom omrzne i on joj napiše potvrdu o razvodu, preda joj je u ruke i otpusti je iz svoje kuće, ili ako ovaj drugi koji ju je uzeo za ženu umre, **4** njen prvi muž koji ju je otpustio ne može ponovo da je uzme za ženu nakon što je bila obeščašćena,

[*] **23:17** Reč je o kultnoj prostituciji gde su mlade osobe ženskog i muškog pola „zaređivane“ u službu paganskim sveštenicima za ritualne perverzije.

[*] **23:18** Ovde je reč „pas“ figurativni izraz koji se odnosi na mušku kultnu prostituciju i uopšteno pagansku nečistotu (vidi: Otk. 22:15).

jer je to odvratno pred Gospodom. Ne dozvoli da se čini greh u zemlji koju ti Gospod, tvoj Bog, daje u nasledstvo.

5 Ako se neko skoro oženio, neka ne ide u vojsku i neka mu se ne nameće ništa drugo. Godinu dana neka bude slobodan kod svoje kuće i neka se raduje sa ženom koju je uzeo.

6 Niko da ne uzima u zalog ručni mlin ili njegov gornji žrvanj, jer bi tako uzeo u zalog sam život.

7 Ako se utvrdi da je neko oteo čoveka između svoje braće, Izraelovih sinova, i da je bio okrutan prema njemu i prodao ga, taj otmičar neka se pogubi. Ukloni zlo iz svoje sredine.

8 Ako se pojavi guba, gledaj da se tačno
držiš svega čemu će vas poučiti levitski sveštenici, i da tako činiš. Pridržavaj se onoga
čemu sam njih uputio. **9** Seti se šta je Gospod,
tvoj Bog, učinio Mirjam na putu kad ste izašli iz Egipta.

10 Ako svom bližnjem daš neki zajam, nemoj ulaziti u njegovu kuću da bi mu uzeo ono
što je dao u zalog. **11** Ostani napolju, a onaj
kome si dao zajam neka ti iznese zalog. **12**
Ako je taj čovek u nevolji, nemoj da odeš na
spavanje, a da si zadržao njegov zalog. **13**
Čim sunce zađe vrati mu zalog, da bi on mogao da ode na spavanje u svojoj haljini i da bi te blagoslovio. To će ti se uračunati u pravednost pred Gospodom, tvojim Bogom.

14 Ne zakidaj platu najamniku koji je u nevolji i koji je siromah, bilo da je on tvoj brat
ili stranac u nekom gradu u tvojoj zemlji. **15**
Daj mu platu istog dana pre nego što sunce zađe, jer je on u nevolji i duša mu željno iščekuje platu, da ne bi zbog tebe zavapio Gospodu, i to bi ti bio greh.

16 Neka očevi ne budu pogubljeni zbog dece, i deca neka ne budu pogubljena zbog očeva. Neka svako bude pogubljen zbog sopstvenog greha.

17 Ne izvrći pravdu strancu ni siročetu, i
od udovice ne uzimaj haljinu u zalog. **18** Sećaj se da si bio rob u Egiptu i da te je Gospod, tvoj Bog, otkupio odande. Zato te upućujem da ovo činiš.

19 Kada žanješ svoju njivu pa zaboraviš neki snop na njivi, ne vraćaj se po njega. Neka ostane strancu, siročetu i udovici, da bi te Gospod, tvoj Bog, blagoslovio u svakom delu tvojih ruku.

20 Kada treseš svoju maslinu, ne zagledaj iza sebe granu po granu. Neka ostane strancu, siročetu i udovici.

21 Kada bereš grožđe u svom vinogradu, ne skupljaj ono što ostane iza tebe. Neka
ostane strancu, siročetu i udovici. **22** Sećaj se
da si bio rob u egipatskoj zemlji. Zato te upućujem da ovo činiš.

25 Ako među ljudima nastane spor pa dođu na sud, neka im se sudi. Onaj ko je pravedan neka bude proglašen pravednim, a onaj ko je zao neka bude proglašen
zlim. **2** Ako zli zaslužuje batine, neka sudija naredi da legne i da mu se pred njim zada onoliko udaraca koliko je zaslužio za zlodelo
koje je učinio. **3** Može mu se zadati četrdeset udaraca, ali ne više od toga, da tvoj brat ne bi, ako bi mu se zadalo još mnogo udaraca, bio osramoćen u tvojim očima.

4 Ne zavezuj usta biku koji vrši žito.

5 Ako braća žive zajedno pa jedan od njih umre, a da nije imao sina, neka se žena umrloga ne uda za čoveka izvan njihove porodice. Neka njen dever ode kod nje i uzme je
za ženu i tako s njom sklopi deverski brak. **6**
Prvenac koga mu ona rodi neka nasledi ime njegovog umrlog brata, da se njegovo ime ne izbriše iz Izraela.

7 Ali ako onaj čovek ne želi da uzme udovicu svog brata, neka udovica njegovog brata ode na gradska vrata pred starešine i kaže: 'Moj dever neće da sačuva ime svom bratu u Izraelu. Ne želi sa mnom da sklopi deverski
brak.' **8** Neka ga starešine njegovog grada pozovu i razgovaraju s njim. Neka on stane pred
njih i kaže: 'Ne želim da je uzmem.' **9** Tada
neka mu udovica njegovog brata pristupi na

očigled svih starešina, neka mu izuje obuću s noge, pljune mu u lice i kaže: ‘Tako neka bude čoveku koji ne želi da podigne dom svom bratu.’ **10** I neka takvog u Izraelu zovu imenom ‘Dom onoga kome je izuvena obuća.’

11 Ako se dvojica potuku, pa žena jednog priđe da izbavi svog muža iz ruku onog koji ga bije i pri tom pruži ruku i uhvati onog drugog za polne organe, **12** odseci joj ruku. Neka oko tvoje ne žali.

13 Nemoj imati u svojoj kesi dvojake tegove, velike i male. **14** Nemoj imati u svojoj kući dvojaku efu, veliku i malu. **15** Neka ti je teg tačan i ispravan. Neka ti je efa tačna i ispravna, da bi ti se produžili dani na zemlji koju ti daje Gospod, tvoj Bog. **16** Jer je Gospodu, tvom Bogu, odvratan svako ko čini tako, svako ko čini nepravdu.

17 Seti se šta ti je učinio Amalik na putu kad ste izašli iz Egipta, **18** kako te je dočekao na putu, napao te s leđa i pobio sve one koji su zaostajali, kad si bio iscrpljen i umoran. On se nije bojao Boga. **19** Kada ti Gospod, tvoj Bog, bude dao da počineš od svih neprijatelja svojih unaokolo u zemlji koju ti Gospod, tvoj Bog, daje da je zauzmeš kao nasledstvo, tada izbriši spomen na Amalika pod nebesima. Nemoj to da zaboraviš.

26 Kad na kraju uđeš u zemlju koju ti Gospod, tvoj Bog, daje u nasledstvo, kad je zauzmeš i u njoj se naseliš, **2** uzmi deo prvina od svih plodova te zemlje, plodove koje ćeš ubrati sa zemlje koju ti daje Gospod, tvoj Bog, stavi ih u korpu i idi na mesto koje Gospod, tvoj Bog, izabere da tamo prebiva njegovo ime. **3** Kad dođeš kod sveštenika koji u to vreme bude vršio službu, reci mu: ‘Danas pred Gospodom, tvojim Bogom, izjavljujem da sam došao u zemlju za koju se Gospod zakleo našim praočevima da će nam je dati.’

4 Neka sveštenik uzme korpu iz tvoje ruke i stavi je pred oltar Gospoda, tvog Boga. **5** Ti zatim reci pred Gospodom, svojim Bogom: ‘Moj otac je bio Sirijac kome je život bio u opasnosti. S malo ljudi otišao je u Egipat i tamo se privremeno nastanio. Ali tamo je od njega postao velik, moćan i mnogobrojan narod. **6** Egipćani su loše postupali s nama, mučili su nas i nametnuli nam teško ropstvo. **7** Mi smo zavapili Gospodu, Bogu naših praočeva, i Gospod je čuo naš glas i video našu nevolju, našu muku i našu patnju. **8** Na kraju nas je Gospod izveo iz Egipta snažnom rukom i podignutom mišicom, velikim strahotama, znakovima i čudima. **9** Zatim nas je doveo na ovo mesto i dao nam ovu zemlju, zemlju u kojoj teče med i mleko. **10** I sada, evo, doneo sam prvine plodova sa zemlje koju mi je dao Gospod.’

Tada ih stavi pred Gospoda, svog Boga, i pokloni se pred Gospodom, svojim Bogom. **11** I raduj se svakom dobru koje je Gospod, tvoj Bog, dao tebi i tvom domu. Raduj se zajedno s Levijevim sinovima i strancem koji su u tvojoj sredini.

12 Kada treće godine, koja je godina desetka, odvojiš sve desetke svojih plodova, daj desetak Levijevim sinovima, strancu, siročetu i udovici da jedu u tvom gradu i da se nasite. **13** I reci pred Gospodom, svojim Bogom: ‘Iz kuće sam izneo ono što je sveto i to sam dao Levijevom sinu, strancu, siročetu i udovici, prema svim uputima koje si mi dao. Nisam prestupio tvoja uputstva, niti sam ih zaboravio. **14** Nisam jeo od toga dok sam putovao, niti sam nešto od toga izneo dok sam bio nečist, niti sam nešto od toga dao za mrtvaca. Slušao sam glas Gospoda, svog Boga, i učinio sam sve kako si me uputio. **15** Ti pogledaj iz svog svetog prebivališta, s nebesa, i blagoslovi svoj narod Izrael i zemlju koju si nam dao, kao što si se zakleo našim praočevima, zemlju u kojoj teče med i mleko.’

16 Danas te Gospod, tvoj Bog, upućuje da držiš sve ove uredbe i propise. Drži ih se i postupaj po njima svim svojim srcem i svom

svojom dušom. **17** Danas si potvrdio da će Gospod biti tvoj Bog, i da ćeš hoditi njegovim putevima, i držati njegove propise, njegova uputstva i njegove sudove, i da ćeš slušati njegov glas. **18** I Gospod je danas potvrdio da ćeš biti njegov osobit narod, kao što ti je i kazao, i da ćeš držati sva njegova uputstva. **19** On će te uzvisiti iznad svih drugih naroda koje je stvorio, i donosićeš mu hvalu, slavu i čast, i ti ćeš biti narod svet Gospodu, svom Bogu, kao što je kazao.'"

27 Zatim je Mojsije zajedno sa starešinama Izraela poučio narod rekavši: „Držite sva uputstva koja vam danas dajem. **2** Kad pređeš Jordan i uđeš u zemlju koju ti daje Gospod, tvoj Bog, postavi sebi veliko kamenje i okreči ga. **3** Na njemu napiši sve reči ovog zakona kad pređeš Jordan i uđeš u zemlju koju ti daje Gospod, tvoj Bog, u zemlju u kojoj teče med i mleko, kao što ti je rekao Gospod, Bog tvojih praočeva. **4** Kad pređeš Jordan, to kamenje postavi na gori Eval, kao što ti danas dajem uput, i okreči ga. **5** Podigni tamo i kameni oltar Gospodu, svom Bogu, oltar od kamena koji nisi obrađivao gvozdenim alatom. **6** Od kamenja koje nije klesano podigni oltar Gospodu, svom Bogu, i na njemu prinosi žrtve paljenice Gospodu, svom Bogu. **7** Prinosi i žrtve pomirnice i jedi ih tamo, i raduj se pred Gospodom, svojim Bogom. **8** A na kamenju napiši sve reči ovog zakona tako da budu sasvim jasne."

9 Zatim je Mojsije zajedno s levitskim sveštenicima rekao celom Izraelu: „Pazi i slušaj, Izraele. Danas si postao narod Gospoda, svog Boga. **10** Slušaj glas Gospoda, svog Boga, i postupaj po njegovim uputstvima i njegovim propisima koje ti danas dajem."

11 Mojsije je tog dana dao upute narodu: **12** „Kada pređete Jordan, ova plemena neka stanu na goru Gerizim da blagosiljaju narod: Simeon, Levije, Juda, Isahar, Josif i Benjamin. **13** A ova plemena neka stanu na goru Eval da izgovaraju prokletstva: Ruben, Gad, Ašer, Zebulon, Dan i Neftalim. **14** Leviti neka progovore i neka jakim glasom kažu svim Izraelcima:

15 'Neka je proklet čovek koji načini rezan lik ili liven kip, nešto što je Gospodu odvratno, delo ruku čoveka koji obrađuje drvo i metal, i postavi ga na skriveno mesto.' A ceo narod neka odgovori i kaže: 'Amin!'

16 'Neka je proklet onaj ko prezire svog oca ili svoju majku.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

17 'Neka je proklet onaj ko pomakne granični međaš svog bližnjeg.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

18 'Neka je proklet onaj ko slepca odvede na pogrešan put.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

19 'Neka je proklet onaj ko izvrće pravdu strancu, siročetu i udovici.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

20 'Neka je proklet onaj ko legne sa ženom svog oca, jer je otkrio haljinu svog oca.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

21 'Neka je proklet onaj ko legne s bilo kakvom životinjom.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

22 'Neka je proklet onaj ko legne sa svojom sestrom, sa kćeri svog oca ili kćeri svoje majke.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

23 'Neka je proklet onaj ko legne sa svojom taštom.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

24 'Neka je proklet onaj ko iz potaje ubije svog bližnjeg.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

25 'Neka je proklet onaj ko primi mito da ubije dušu i tako prolije nedužnu krv.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

26 'Neka je proklet onaj ko ne izvršava reči ovog zakona i ne postupa po njima.' A ceo narod neka kaže: 'Amin!'"

28 „Ako budeš slušao glas Gospoda, svog Boga, i držao i tvorio sva njegova uputstva koja ti danas dajem, Gospod, tvoj Bog, uzvisiće te iznad svih

drugih naroda na zemlji. **2** Svi ovi blagoslovi doći će na tebe i stići će te samo ako budeš slušao glas Gospoda, svog Boga:

3 Bićeš blagosloven u gradu i bićeš blagosloven u polju.

4 Biće blagosloven plod tvoje utrobe, plod tvoje zemlje i plod tvoje stoke, plod tvoje krupne i sitne stoke.

5 Biće blagoslovena tvoja korpa i tvoje naćve.[*]

6 Bićeš blagosloven u svemu što budeš činio.

7 Gospod će učiniti da pred tobom budu poraženi neprijatelji koji se podignu na tebe. Jednim će putem doći na tebe, a na sedam puteva bežaće pred tobom. **8** Gospod će poslati blagoslov na tvoje žitnice i na sve što radiš. Gospod, tvoj Bog, blagosloviće te u zemlji koju ti daje. **9** Gospod će učiniti da budeš njegov svet narod, kao što ti se zakleo. Gospod, tvoj Bog, učiniće to ako budeš pratio njegova uputstva i ako budeš išao njegovim putevima. **10** Svi narodi na zemlji videće da je Gospodnje ime objavljeno nad tobom, i bojaće te se.

11 Gospod će učiniti da obiluješ svakim dobrom. Obilovaćeš plodom svoje utrobe, plodom svoje stoke i plodom svoje zemlje, u zemlji za koju se Gospod zakleo tvojim praočevima da će ti je dati. **12** Gospod će ti otvoriti svoju dobru riznicu, nebesa, da na vreme daju kišu tvojoj zemlji i da blagoslovi svako delo tvojih ruku. Mnogim narodima davaćeš u zajam, a sam nećeš uzimati u zajam. **13** Gospod će te postaviti da budeš glava, a ne rep. Bićeš uvek na vrhu, a ne na dnu, ako budeš slušao uputstva Gospoda, svog Boga, koja ti danas dajem da ih držiš i da po njima postupaš. **14** Ne odstupaj ni od jedne reči koju ti danas nalažem, ni desno ni levo, tako što bi išao za drugim bogovima i služio im.

15 Ako ne budeš slušao glas Gospoda, svog Boga, i ne budeš držao i tvorio sva njegova uputstva i njegove odredbe koje ti danas dajem, sva ova prokletstva doći će na tebe i stići će te:

16 Bićeš proklet u gradu i bićeš proklet u polju.

17 Biće prokleta tvoja korpa i tvoje naćve.

18 Biće proklet plod tvoje utrobe i plod tvoje zemlje, plod tvoje krupne i sitne stoke.

19 Bićeš proklet u svemu što budeš činio.

20 Gospod će pustiti na tebe prokletstvo i pometnju, i ukoravaće te u svemu što preduzimaš, dok ne budeš uništen i dok brzo ne propadneš zbog svojih zlih dela kojima si me napustio. **21** Gospod će učiniti da za tebe prione pošast dok te ne istrebi sa zemlje u koju ideš da je zauzmeš. **22** Gospod će te udariti tuberkulozom, jakom groznicom, upalama, velikom žegom, mačem i pustiće na tebe sušu i buđ, i sve to progoniće te dok ne propadneš. **23** Nebo nad tvojom glavom postaće bakar, a zemlja pod tobom gvožđe. **24** Gospod će učiniti da pesak i prašina padaju kao kiša na tvoju zemlju, da padaju s nebesa na tebe dok ne budeš uništen. **25** Gospod će učiniti da te poraze tvoji neprijatelji. Jednim ćeš putem izaći na njih, a na sedam puteva bežaćeš pred njima. I postaćeš zastrašujući prizor svim zemaljskim kraljevstvima. **26** Tvoje mrtvo telo biće hrana svim stvorenjima koja lete po nebesima i poljskim zverima, i niko ih neće plašiti.

27 Gospod će te udariti egipatskim čirevima, šuljevima, krastama i osipom, od čega nećeš moći da se izlečiš. **28** Gospod će te udariti ludilom, slepilom i smetenošću. **29** Usred dana pipaćeš oko sebe kao što slep čovek pipa u mraku, i nećeš biti uspešan na svojim putevima. Uvek će te samo varati i pljačkati, a neće biti nikoga da te izbavi. **30** Verićeš se sa ženom, ali će je drugi uzeti i leći će sa njom. Sagradićeš kuću, ali nećeš živeti u njoj. Zasadićeš vinograd, ali ga nećeš brati. **31** Tvoj bik biće zaklan pred tvojim očima, ali ti ga nećeš jesti. Tvoj magarac biće otet

[*] **28:5** Ili: „korito za mešenje hleba."

pred tobom i neće ti biti vraćen. Tvoje ovce
biće predane tvojim neprijateljima i neće biti
nikoga da ti pomogne. **32** Tvoji sinovi i tvoje
kćeri biće predani drugom narodu i ti ćeš to
svojim očima gledati i zauvek ćeš čeznuti za
njima, ali će ti ruke biti nemoćne. **33** Narod
koji ne poznaješ ješće plod tvoje zemlje i
sveg tvog truda. Uvek ćeš biti varan i gažen.
34 Poludećeš od onoga što svojim očima bu-
deš gledao.

35 Gospod će te udariti velikim čirevima
po kolenima i po bedrima, udariće te od glave
do pete, tako da nećeš moći da se izlečiš. **36**
Gospod će tebe i tvog kralja koga ćeš posta-
viti nad sobom odvesti u narod nepoznat i tebi
i tvojim praočevima, i tamo ćeš služiti drugim
bogovima, drvenim i kamenim. **37** Bićeš stra-
šan prizor i podrugljivo će se pričati o tebi, i
bićeš ruglo svim narodima među koje će te
Gospod odvesti.

38 Mnogo semena iznećeš u polje, ali ćeš
malo žita požnjeti, jer će sve pojesti skakavci.
39 Sadićeš i obrađivaćeš vinograde, ali nećeš
piti sok od grožđa niti ćeš išta brati, jer će sve
pojesti crvi. **40** Imaćeš maslina u celoj svojoj
zemlji, ali se nećeš mazati uljem, jer će ti
masline opadati. **41** Rađaćeš sinove i kćeri,
ali oni neće biti tvoji, jer će biti odvedeni u
zarobljeništvo. **42** Insekti koji zuje uništiće
sve tvoje drveće i plodove tvoje zemlje. **43**
Stranac koji je kod tebe sve više će se uzdizati
nad tobom, a ti ćeš sve niže padati. **44** On će
tebi davati u zajam, a ti njemu nećeš davati u
zajam. On će postati glava, a ti ćeš postati rep.
45 Sva ta prokletstva doći će na tebe, progo-
niće te i stizaće te sve dok ne budeš uništen,
jer nisi slušao glas Gospoda, svog Boga, i nisi
sledio njegova uputstva i njegove odredbe
koje ti je dao. **46** Ona će biti kao znak i kao
čudo tebi i tvom potomstvu doveka, **47** jer
Gospodu, svom Bogu, nisi služio veselog i ra-
dosnog srca u izobilju svega. **48** Služićeš svo-
jim neprijateljima koje će Gospod poslati na
tebe, u gladi, u žeđi, u golotinji i u svakoj
oskudici. Na vratu ćeš nositi njihov gvozdeni
jaram dok ne budeš uništen.

49 Gospod će podići na tebe narod koji će
doći izdaleka, s kraja zemlje, narod koji će se
obrušiti na tebe kao orao i čiji jezik nećeš ra-
zumeti, **50** narod okrutnog lica koji neće i-
mati obzira prema starima niti će imati milo-
sti prema mladima. **51** Oni će jesti plod tvoje
stoke i plod tvoje zemlje, dok ne budeš uniš-
ten. Neće ti ostavljati ni žita ni šire ni ulja ni
plod krupne ni sitne stoke, dok te ne unište.
52 Opkoliće te u svim tvojim gradovima dok
po svoj tvojoj zemlji ne padnu visoke i utvr-
đene zidine u koje se uzdaš. Opkoliće te u
svim tvojim gradovima u svoj zemlji koju ti
daje Gospod, tvoj Bog. **53** Tada ćeš jesti plod
svoje utrobe, meso svojih sinova i svojih
kćeri, koje ti je dao Gospod, tvoj Bog, zbog
teskobe i nevolje kojima će te tvoj neprijatelj
pritisnuti.

54 Čovek koji je među vama bio vrlo ne-
žan i osetljiv, zlobnim okom gledaće svog
brata, svoju voljenu ženu i svoje sinove koji
mu ostanu, **55** i nikome od njih neće dati od
mesa svojih sinova koje će jesti, jer ništa
drugo neće imati zbog teskobe i nevolje ko-
jima će te tvoj neprijatelj pritisnuti u svim
tvojim gradovima. **56** Žena koja je među
vama bila vrlo nežna i osetljiva i koja se zbog
svoje osetljivosti i nežnosti nije usudila da
nogom stane na zemlju, zlobnim okom gle-
daće svog voljenog muža, svog sina i svoju
kćer, **57** svoju posteljicu koja joj izađe
između nogu i svoje sinove koje je rodila, jer
će ih potajno jesti zato što će u svemu vladati
oskudica zbog teskobe i nevolje kojima će te
neprijatelj tvoj pritisnuti u tvojim gradovima.

58 Ako se ne budeš pridržavao i tvorio
svih reči ovog zakona koje su zapisane u ovoj
knjizi i ako se ne budeš bojao ovog velikog
imena koje uliva strah, imena Gospoda, svog
Boga, **59** Gospod će učiniti da tvoje nevolje i
nevolje tvojih potomaka budu posebno teške.
To će biti velike i dugotrajne nevolje i opake
i dugotrajne bolesti. **60** I pustiće na tebe sve
egipatske bolesti kojih si se bojao, i one će

prionuti za tebe. **61** Gospod će puštati na tebe i sve druge bolesti i sve nevolje koje nisu zapisane u knjizi ovog zakona, dok ne budeš uništen. **62** I ako vas je bilo mnogo kao zvezda na nebesima, ostaće vas veoma malo jer niste slušali glas Gospoda, svog Boga. **63** Kao što se Gospod radovao dok vam je činio dobro i umnožavao vas, tako će se Gospod radovati kad vas bude uništavao i istrebljivao. Bićete iščupani iz zemlje u koju idete da je zauzmete.

64 Gospod će te rasejati među sve narode od jednog kraja zemlje do drugog, i tamo ćeš služiti drugim bogovima, drvenim i kamenim, koji su nepoznati i tebi i tvojim praočevima. **65** U tim narodima nećeš imati mira i nećeš naći mesto gde bi tvoja noga počinula. Gospod će učiniti da ti tamo srce drhti, da ti oči ugasnu i da ti duša očajava. **66** Život će ti visiti kao o koncu pred tobom, bićeš u strahu noć i dan i nećeš biti siguran za svoj život. **67** Ujutru ćeš govoriti: 'Da je barem veče!,' a uveče ćeš govoriti: 'Da je barem jutro!,' zbog straha koji će ispuniti tvoje srce i zbog onoga što ćeš svojim očima gledati. **68** Gospod će te na brodovima odvesti nazad u Egipat, putem za koji sam ti rekao: 'Nikada ga više nećeš videti.' Tamo ćete se vi sami nuditi na prodaju svojim neprijateljima kao robovi i kao robinje, ali niko neće hteti da vas kupi."

29 Ovo su reči saveza kojima je Gospod podučio Mojsija da sklopi sa sinovima Izraelovim u moabskoj zemlji, pored saveza koji je sklopio s njima na Horevu.

2 Mojsije je sazvao sve Izraelce i rekao im: „Videli ste sve što je u egipatskoj zemlji Gospod pred vašim očima učinio faraonu, svim njegovim slugama i svoj njegovoj zemlji, **3** velike kušnje koje si gledao svojim očima, one velike znakove i čuda. **4** Ali vam Gospod sve do današnjeg dana nije dao razborito srce da shvatite, oči da vidite i uši da čujete. **5** Dok sam vas četrdeset godina vodio kroz pustinju, odeća na vama nije se pohabala niti su se poderale sandale na vašim nogama. **6** Niste jeli hleb i niste pili sok od grožđa ni slatko piće, da biste znali da sam ja Gospod, vaš Bog. **7** I kad ste došli na ovo mesto, Sihon, hešbonski kralj, i Og, bašanski kralj, izašli su pred nas da započnu bitku, ali mi smo ih porazili. **8** Zatim smo uzeli njihovu zemlju i dali je u nasledstvo Rubenovom plemenu i Gadovom plemenu i polovini Manasijinog plemena. **9** Zato držite reči ovog saveza i vršite ih, da biste postupali pametno u svemu što preduzimate.

10 Danas stojite pred Gospodom, svojim Bogom, svi vi, poglavari vaših plemena, vaše starešine i vaši upravitelji, svi Izraelci, **11** vaša deca, vaše žene i stranci koji su usred tvog logora, oni koji ti seku drva i oni koji ti nose vodu, **12** da biste s Gospodom, svojim Bogom, stupili u savez koji je potvrđen zakletvom i koji Gospod, tvoj Bog, danas sklapa s tobom, **13** da bi te danas postavio svojim narodom i da bi postao tvoj Bog, kao što se i zakleo tvojim praočevima Abramu, Isaku i Jakovu.

14 Ovaj savez koji je potvrđen zakletvom ne sklapam samo s vama **15** nego i sa svima koji ovde s nama danas stoje pred Gospodom, našim Bogom, i s onima koji danas nisu ovde s nama. **16** Jer dobro znate kako smo živeli u egipatskoj zemlji i kako smo prošli kroz narode kroz koje ste i vi prošli. **17** Videli ste njihove gadosti i njihove odvratne idole koje su imali, idole od drveta i kamena, srebra i zlata. **18** Neka među vama ne bude ni muškarca ni žene ni porodice ni plemena čije bi se srce danas odvratilo od Gospoda, našeg Boga, pa da ide da služi bogovima drugih naroda. Neka među vama ne bude korena iz kog bi nikla otrovna biljka i pelen.

19 Ako neko čuje reči ove zakletve i samouvereno u svom srcu kaže: 'Imaću mir iako ću ići za željama svog tvrdokornog srca,' i to s namerom da uništi sve, i natopljenu i suvu zemlju, **20** Gospod mu to neće oprostiti, nego će tada Gospodnji gnev i njegova jarost

planuti na tog čoveka, i sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi doći će na njega, i Gospod će izbrisati njegovo ime pod nebesima. **21** I Gospod će ga, na njegovu propast, odvojiti od svih Izraelovih plemena, prema svim prokletstvima saveza koja su zapisana u ovoj knjizi zakona.

22 Budući naraštaj, vaši sinovi koji će se roditi posle vas i tuđinac koji će doći iz daleke zemlje, kad vide nevolje i bolesti koje Gospod bude pustio na ovu zemlju, **23** i kad vide sumpor, so i paljevinu, tako da se u svoj zemlji ništa ne seje i da na njoj ništa ne niče niti rastu kakve biljke, kao kad su bili uništeni Sodom i Gomor, Adma i Sevojim, koje je Gospod uništio u svom gnevu i u svojoj jarosti, **24** tada će oni i svi narodi pitati: 'Zašto je Gospod to učinio od ove zemlje? Zašto se tako žestoko razgnevio?' **25** Odgovor će biti: 'Zato što su ostavili savez koji je Gospod, Bog njihovih praočeva, sklopio s njima kad ih je izveo iz egipatske zemlje. **26** I otišli su da služe drugim bogovima i da im se klanjaju, bogovima koje nisu poznavali i koje im on nije odredio. **27** Tada se Gospod žestoko razgnevio na ovu zemlju i pustio je na nju sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi. **28** Zato ih je Gospod iščupao iz njihove zemlje u gnevu, jarosti i velikoj ljutnji, i bacio ih je u drugu zemlju, gde su i danas.'

29 Ono što je sakriveno pripada Gospodu, našem Bogu, a ono što je otkriveno pripada nama i našim sinovima doveka da bismo izvršavali sve reči ovog zakona.

30 Kad na tebe dođu sve ove reči, blagoslov i prokletstvo koje stavljam pred tebe, i te reči opet uzmeš k srcu među svim narodima u koje te raseje Gospod, tvoj Bog, **2** i kad se ti i tvoji sinovi svim svojim srcem i svom svojom dušom vratite Gospodu, svom Bogu, i poslušate njegov glas u svemu čemu te danas upućujem, **3** tada će Gospod, tvoj Bog, vratiti tvoj zarobljeni narod i smilovaće ti se, i opet će te skupiti iz svih naroda u koje te Gospod, tvoj Bog, bude rasejao. **4** Ako tvoj rasejani narod bude i na kraj nebesa, i odande će te skupiti Gospod, tvoj Bog, odande će te uzeti. **5** Gospod, tvoj Bog, opet će te odvesti u zemlju koju su zauzeli tvoji očevi i ti ćeš je zauzeti. On će ti činiti dobro i umnožiće te više nego tvoje očeve. **6** Gospod, tvoj Bog, obrezaće tvoje srce i srce tvojih potomaka, da bi voleo Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom, i da bi živeo. **7** Gospod, tvoj Bog, poslaće sva ova prokletstva na tvoje neprijatelje, na one koji te mrze i progone.

8 A ti ćeš se vratiti Gospodu, slušaćeš njegov glas i vršićeš sva njegova uputstva koja ti danas dajem. **9** Gospod, tvoj Bog, obilno će blagosloviti svako delo tvojih ruku i obilno će umnožiti plod utrobe tvoje, plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, tako da ćeš uživati u blagostanju. Gospod će ti se opet radovati dok ti bude činio dobro, kao što se radovao tvojim praočevima. **10** Tako će ti biti kad budeš slušao glas Gospoda, svog Boga, držeći njegova uputstva i njegove odredbe zapisane u ovoj knjizi zakona, i kad se vratiš Gospodu, svom Bogu, svim svojim srcem i svom svojom dušom.

11 Ovaj nauk koji ti danas dajem nije pretežak za tebe niti je predaleko od tebe. **12** Nije na nebesima da bi rekao: 'Ko će se za nas popeti na nebesa da nam ga skine i objavi pa da po njemu postupamo?' **13** Nije ni preko mora da bi rekao: 'Ko će za nas preći more da nam ga donese i objavi pa da po njemu postupamo?' **14** Jer je ta reč sasvim blizu tebe, u tvojim ustima i u tvom srcu, da bi po njoj postupao.

15 Evo, danas pred tebe stavljam život i dobro, smrt i zlo. **16** Ako budeš slušao uputstva Gospoda, svog Boga, koja ti danas dajem, da voliš Gospoda, svog Boga, da hodiš njegovim putevima, izvršavaš njegova uputstva i držiš njegove odredbe i njegove propise, tada ćeš živeti i umnožićeš se, i Gospod, tvoj Bog, blagosloviće te u zemlji u koju ideš

da je zauzmeš.
17 Ali ako ti srce zastrani i ne poslušaš,
nego budeš zaveden i počneš da se klanjaš
drugim bogovima i da im služiš, **18** danas
vam kažem da ćete zaista propasti. Nećete
produžiti svoje dane u zemlji u koju idete
preko Jordana da je zauzmete. **19** Danas za
svedoke protiv vas uzimam nebesa i zemlju:
stavio sam pred tebe život i smrt, blagoslov i
prokletstvo. Zato izaberi život da budeš živ i
ti i tvoje potomstvo, **20** tako što ćeš voleti
Gospoda, svog Boga, slušati njegov glas i
držati se njega, jer od njega zavisi tvoj život i
dužina tvojih dana, da bi ostao da živiš u zem-
lji za koju se Gospod zakleo tvojim praoče-
vima Abramu, Isaku i Jakovu da će im je
dati.“

31 Tada je Mojsije došao i kazao ove reči
celom Izraelu: **2** „Meni je danas sto
dvadeset godina. Više neću moći da i-
dem pred vama kad odlazite i kad dolazite, jer
mi je Gospod rekao: ‘Nećeš preći ovaj Jor-
dan.’ **3** Gospod, tvoj Bog, ide pred tobom. On
će istrebiti one narode pred tobom, a ti ćeš ih
oterati. Jošua će ići pred tobom, kao što je re-
kao Gospod. **4** Gospod će im učiniti isto što
je učinio Sihonu i Ogu, amorejskim kralje-
vima, i njihovoj zemlji, kad ih je uništio. **5**
Gospod će vam ih predati, a vi s njima postu-
pite prema svim uputstvima koja sam vam
dao. **6** Budite postojani i odlučni. Ne bojte se
i ne strašite se pred njima, jer Gospod, tvoj
Bog, ide s tobom, neće te zanemariti i neće te
ostaviti.“
7 Mojsije je pozvao Jošuu i rekao mu pred
očima celog Izraela: „Budi postojan i odlu-
čan, jer ćeš ti ovaj narod dovesti u zemlju za
koju se Gospod zakleo njihovim praočevima
da će im je dati, i ti ćeš im je dati u nasledstvo.
8 Gospod ide pred tobom. On će biti s tobom.
Neće te napustiti i nipošto te neće ostaviti. Ne
boj se i ne budi malodušan.“
9 Zatim je Mojsije napisao ovaj zakon i
predao ga sveštenicima, Levijevim sinovima,
koji su nosili kovčeg Gospodnjeg saveza, i
svim Izraelovim starešinama. **10** Mojsije ih je
uputio: „Svake sedme godine, u propisano
vreme u godini kada se opraštaju dugovi, na
Praznik senica, **11** kada svi Izraelci dođu da
vide lice Gospoda, tvog Boga, na mesto koje
on izabere, čitaj ovaj zakon pred svim Izrael-
cima da ga mogu čuti. **12** Skupi narod
muškarce, žene, decu i strance koji žive u
tvom gradu da čuju i da nauče da se boje
Gospoda, vašeg Boga, i da drže i tvore sve
reči ovog zakona. **13** I njihovi sinovi koji još
ne poznaju taj zakon neka slušaju i neka uče
da se boje Gospoda, vašeg Boga, sve dane
dok živite u zemlji u koju idete preko Jordana
da je zauzmete.“
14 Posle toga, Gospod je rekao Mojsiju:
„Evo, bliži se vreme da umreš. Pozovi Jošuu
i obojica stanite u šator od sastanka pa da ga
postavim za vođu.“ Tako su Mojsije i Jošua
došli i stali u šator od sastanka. **15** Tada se
Gospod pojavio u šatoru u stubu od oblaka.
Stub od oblaka stajao je na ulazu u šator.
16 Gospod je rekao Mojsiju: „Evo, poči-
nućeš kod svojih praočeva. Ovaj narod će se
podići i u svojoj će sredini činiti blud za tu-
đim bogovima, bogovima zemlje u koju ide.
Ostaviće me i prekršiće moj savez koji sam
sklopio s njima. **17** Tada ću se žestoko raz-
gneviti na njih, ostaviću ih i okrenuću lice
svoje od njih tako da će biti progutani. Snaći
će ih mnoga zla i nevolje i oni će tada reći:
‘Zar nas ove nevolje nisu snašle zato što naš
Bog nije među nama?’ **18** A ja ću tada okre-
nuti lice svoje zbog svega zla koje čine, jer su
se okrenuli drugim bogovima.
19 Zato sada napišite ovu pesmu i neka je
Izraelovi sinovi nauče. Stavi je u njihova usta
da bi bila svedok protiv Izraelovih sinova. **20**
Jer ću ih dovesti u zemlju za koju sam se
zakleo njihovim praočevima, u zemlju u ko-
joj teče med i mleko. Oni će tamo jesti, nasi-
tiće se i ugojiće se, pa će se okrenuti drugim
bogovima i njima će služiti, a mene će prez-
reti i prekršiće moj savez. **21** Kada ih snađu

mnoga zla i nevolje, ova pesma svedočiće protiv njih jer je njihovi potomci neće zaboraviti. Jer ja dobro znam čemu su već danas skloni, dok ih još nisam doveo u zemlju za koju sam im se zakleo.“

22 Tako je Mojsije tog dana napisao ovu pesmu kako bi je Izraelovi sinovi naučili.

23 Bog je za vođu postavio Jošuu, Nunovog sina, i rekao mu: „Budi postojan i odlučan, jer ćeš ti dovesti Izraelove sinove u zemlju za koju sam im se zakleo, i ja ću biti s tobom.“

24 Kada je Mojsije do kraja zapisao reči ovog zakona na svitku, **25** uputio je Levijeve sinove koji su nosili kovčeg Gospodnjeg saveza: **26** „Uzmite ovu knjigu zakona i stavite je pored kovčega saveza Gospoda, svog Boga, da tamo bude svedok protiv tebe. **27** Jer ja dobro znam koliko si buntovan i nepokoran. Ako se već danas, dok sam ja još živ među vama, bunite protiv Gospoda, koliko ćete se tek buniti kad ja umrem! **28** Skupite k meni sve starešine vaših plemena i vaše upravitelje da pred njima kažem ove reči i da za svedoke protiv njih uzmem nebesa i zemlju. **29** Jer znam da ćete se posle moje smrti iskvariti i da ćete skrenuti s puta koji sam vam odredio. A na kraju će vas snaći nevolja, jer ćete činiti ono što je zlo u Gospodnjim očima i vređaćete ga delima svojih ruku.“

30 Mojsije je izgovorio sve reči ove pesme dok ga je ceo izraelski zbor slušao:

32 „Slušajte, nebesa, šta ću govoriti, neka zemlja čuje reči usta mojih. **2** Pouka će se moja kao kiša spustiti, reči će moje kao rosa padati, kao sitna kiša po travi, kao veliki pljusak po rastinju, **3** jer ću objaviti ime Gospodnje. Veličajte Boga našeg! **4** On je Stena, delo je njegovo savršeno, jer su svi putevi njegovi pravda. On je veran Bog, nema u njemu nepravde, Pravedan je i istinit. **5** Oni su se iskvarili, nisu njegova deca, oni su krivi. To je naraštaj pokvaren i izopačen! **6** Zar Gospodu tako vraćaš, narode bezumni što mudrosti nemaš? Zar on nije Otac tvoj koji te je stvorio, koji te je načinio i utvrdio? **7** Seti se davnih dana, razmišljaj o godinama prošlih naraštaja. Upitaj oca svoga i reći će ti, starce svoje i kazaće ti. **8** Kad je Najviši dao nasledstvo narodima, kad je rasejao sinove Adamove, odredio je granice narodima prema broju sinova Izraelovih. **9** Jer je nasledstvo Gospodnje narod njegov. Jakov je deo koji je on nasledio. **10** Našao ga je u pustoj zemlji, u pustinji gde ničega nema i gde se zavijanje čuje. Štitio ga je i brinuo se za njega, čuvao ga je kao zenicu oka svoga. **11** Kao što orao podiže orliće iz gnezda, pa lebdi nad ptićima svojim, širi krila svoja, uzima ih i na krilima ih svojim nosi, **12** tako je Gospod vodio Jakova, i s njim nije bilo nijednog tuđeg boga. **13** Izveo ga je na uzvišice zemaljske, da jede plodove poljske. Davao mu je med iz stene da ga siše, i ulje iz stene tvrde kao kremen, **14** maslac od kravljeg mleka i ovčije mleko uz ovnujsko salo, najbolje ovnove i jarce sa Bašana. Zajedno s najboljom pšenicom. I pio je vino, sok od grožđa. **15** Kad se Ješurun[*] ugojio, počeo je da se rita. Ugojio se, udebljao, pretvorio se u salo. Napustio je Boga koji ga je načinio, prezreo je Stenu spasenja svoga. **16** Tuđim bogovima izazivali su ljubomoru njegovu, vređali su ga gadostima. **17** Žrtve su prinosili demonima,[*] a ne Bogu, bogovima koje nisu poznavali, novim bogovima koji su

[*] **32:15** „Ješurun,“ što znači „uzdignuti, čestiti,“ počasni je naziv za Izrael.

[*] **32:17** Demoni (hebrejski „šedim“) su tuđi lažni bogovi to jest pali anđeli (Juda 1:6), duhovna nebeska bića, potčinjena Luciferu (Isaija 14:12-15; Otkrivenje 12:9), pobunjenom heruvimu zaštitniku (Ezekiel 28:12-19), koji je uspeo da zavede trećinu anđela (Otkrivenje 12:3-4, 7-17) koji deluju kao Božji neprijatelji koristeći pali ljudski rod (1. Mojsijeva 3) za svoje ciljeve (1. Petrova 5:8; 2. Korinćanima 4:4; 11:14-15; 12:7). Biblija ih takođe opisuje kao zle (Matej 10:1) i nečiste duhove (Marko 1:27; Otkrivenje 16:13), kosmičke vladare tame (Efescima 6:12).

se nedavno pojavili, za koje praočevi vaši nisu znali. **18** Zaboravio si Stenu koja te je rodila, bacio si u zaborav Boga, onoga ko te je rodio u porođajnim bolovima. **19** Kad je Gospod to video, prezreo ih je, jer su ga naljutili sinovi njegovi i kćeri njegove. **20** Zato je rekao: ‘Okrenuću lice svoje od njih, videću kakav će im biti kraj. Jer su naraštaj izopačen, sinovi u kojima nema vernosti. **21** Izazivali su moju ljubomoru onim što nije bog, naljutili su me ništavnim idolima. I ja ću njihovu ljubomoru izazivati onim što nije narod, vređaću ih bezumnim narodom. **22** Jer se gnev moj kao vatra rasplamsao, i goreće do groba, do najdubljeg mesta, proždreće zemlju i rod njen, zapaliće temelje gora. **23** Umnožiću nevolje njihove, na njih ću potrošiti strele svoje. **24** Biće iscrpljeni od gladi, proždiraće ih jaka groznica i strašna pošast. Na njih ću poslati krvoločne zveri, s otrovom gmizavaca koji po prahu gmižu. **25** Napolju će im mač ubijati decu, a po kućama umiraće od straha, mladić i devojka, odojče i starac sede kose. **26** Trebalo je da kažem: ‘Rasejaću ih, izbrisaću spomen na njih među smrtnim ljudima,’ **27** ali bojao sam se da će se neprijatelji rugati, da će njihovi protivnici to pogrešno protumačiti i da će reći: ‘Naša je ruka nadmoćnija, nije Gospod učinio sve ovo.’ **28** Jer Izrael je narod bez razuma, među njima nema razboritosti. **29** Da su barem mudri! Tada bi dobro razmislili o ovome. Shvatili bi šta ih čeka. **30** Kako bi jedan mogao da goni hiljadu, i dvojica da nateraju u beg deset hiljada, da ih Stena njihova nije prodala, da ih Gospod nije predao? **31** Jer njihova stena nije kao naša Stena. Čak i naši neprijatelji to priznaju. **32** Jer loza je njihova od sodomske loze i s gomorskih polja. Grožđe je njihovo otrovno grožđe, grozdovi su njihovi gorki. **33** Vino je njihovo otrov velikih zmija, strašan kobrin otrov. **34** Nije li sve to sačuvano kod mene, zapečaćeno u riznicama mojim? **35** Moja je osveta, i moja je odmazda. Doći će vreme da im noga posrne, jer je blizu dan propasti njihove, i brzo dolazi ono što će ih zadesiti. **36** Jer će Gospod suditi svom narodu i sažaliće se na sluge svoje, kad vidi da je snaga njihova nestala, i da je ostao samo čovek bespomoćan i bezvredan. **37** I reći će: Gde su bogovi njihovi, gde je stena u kojoj su tražili zaklon, **38** bogovi koji su jeli salo žrtava njihovih i pili vino levanica njihovih? Neka ustanu i neka vam pomognu. Neka vam budu zaklon. **39** Vidite sada da sam ja Bog i da nema drugih bogova osim mene. Ja i smrt i život dajem, tešku ranu zadajem, ali ću je i izlečiti, i niko se iz moje ruke ne može istrgnuti. **40** Jer zaklinjući se podižem ruku svoju prema nebesima i kažem: Tako ja bio živ doveka, **41** kad naoštrim svoj blistavi mač, i uzmem sud u ruku svoju, osvetiću se protivnicima svojim i naplatiću onima koji me mrze. **42** Strele ću svoje krvlju opiti, krvlju pobijenih i zarobljenih. Mač će moj meso jesti, glave vođa neprijateljskih. **43** Veselite se, narodi, s narodom njegovim, jer će on osvetiti krv slugu svojih, osvetiće se protivnicima svojim i izvršiće očišćenje za zemlju naroda svog.“

44 Tako je Mojsije došao i izrekao sve reči ove pesme da ga narod čuje. S njim je bio i Osija,* Nunov sin. **45** Kad je Mojsije izgovorio sve ove reči pred celim Izraelom, **46** rekao im je: „Stavite u svoje srce sve reči koje danas svedočim među vama, da biste svoje sinove mogli da uputite da drže i tvore sve reči ovog zakona. **47** Jer za vas to nisu prazne reči, nego vam one znače život, i postupajući po tim rečima produžićete svoje dane u zemlji u koju idete preko Jordana da je zauzmete.“

48 Tog istog dana Gospod je rekao Mojsiju: **49** „Popni se na ovu abarimsku goru, na goru Nebu, koja je u moabskoj zemlji i s koje se vidi Jerihon, i pogledaj hanansku zemlju, koju dajem Izraelovim sinovima. **50** Ti ćeš umreti na gori na koju se popneš i bićeš

* **32:44** Prvobitno ime Jošue Nunova.

pribran svom narodu, kao što je tvoj brat Aron umro na gori Or i bio pribran svom narodu, **51** jer me niste poslušali pred Izraelovim sinovima kod vode Merive u Kadešu, u pustinji Zin, i niste priznali moju svetost među Izraelovim sinovima. **52** Zato ćeš izdaleka videti tu zemlju, ali nećeš ući u zemlju koju dajem Izraelovim sinovima.“

33 Ovo je blagoslov kojim je Mojsije, Božji čovek, blagoslovio Izraelove sinove pre svoje smrti. **2** On je rekao:

„Gospod je došao sa Sinaja, podigao se sa Seira zbog njih, zasjao je s faranskih brda. I došao je sa bezbroj svetih [anđela]. S njegove desne strane izašao im je ognjeni proglas. **3** On zaista voli narod svoj. Svi sveti njihovi u ruci su tvojoj, Bože. Okupili su se kod nogu tvojih da bi primili reči tvoje. **4** (Mojsije nam je dao zakon, koji je pripao Jakovljevom zboru.) **5** On je postao kralj u Ješurunu, kad su se skupili poglavari naroda, sva Izraelova plemena na broj. **6** Neka živi Ruben i neka ne izumre nikada, neka ne bude malo ljudi njegovih.“ **7** A ovo je blagoslov koji je izrekao za Judu: „Usliši, Gospode, glas Judin, odvedi ga k narodu njegovom. Mišice se njegove bore za ono što je njegovo, pomozi mu protiv neprijatelja njegovih.“ **8** Za Levija je rekao: „Tvoj Tumim i tvoj Urim* pripadaju čoveku koji ti je veran, koga si u Masi iskušao, s kim si se prepirao kod vode Merive. **9** I on je rekao za oca svoga i za majku svoju: ‘Nisam ih video.’ Ni braću svoju nije poznavao, i nije znao za sinove svoje, jer je postupao po reči tvojoj, i držao se saveza tvog. **10** Neka poučava Jakova odredbama tvojim i Izrael zakonu tvome. Neka prinosi kâd pred nozdrvama tvojim, i celi prinos na oltaru tvome. **11** Blagoslovi, Gospode, snagu njegovu, neka ti je ugodno delo ruku njegovih. Polomi bedra onima koji se dižu na njega i onima koji ga silno mrze, da više ne ustanu.“ **12** Za Benjamina je rekao: „Neka uz Gospoda voljeni njegov spokojno živi. Jer ga on štiti ceo dan, i on prebiva među ramenima njegovim.“ **13** Za Josifa je rekao: „Neka Gospod blagosilja zemlju njegovu najboljim nebeskim darom, rosom, i vodama iz velikih dubina, **14** najboljim plodovima koje sunce daje i najboljim rodom svakog meseca, **15** onim što je najbolje sa istočnih gora i što je najbolje s vekovnih brda, **16** najboljim plodovima zemlje i obiljem njenim i naklonošću onoga koji je u grmu prebivao. Na Josifovu glavu neka sve to dođe, na teme onoga ko je izdvojen od braće svoje. **17** Veličanstven je kao prvenac bika, rogovi su njegovi kao u divljeg bika. Njima će bosti narode sve do krajeva zemaljskih. Takva su mnoštva hiljada Jefremovih, takve su hiljade Manasijine.“ **18** Za Zebulona je rekao: „Raduj se, Zebulone, na putovanjima svojim, i ti, Isahare, u šatorima svojim. **19** Oni će narode zvati na goru, tamo će prinositi žrtve pravednosti. Jer će sisati obilno morsko bogatstvo i blago sakriveno u pesku.“ **20** Za Gada je rekao: „Neka je blagosloven onaj koji širi Gadove granice. On će kao lav počivati, i rastrgnuće mišicu i teme. **21** Najbolju će zemlju za sebe izabrati, jer mu je onaj koji je dao zakon tamo sačuvao deo. Skupiće se poglavari naroda. Gospodnju pravdu on će izvršiti i zakone njegove u Izraelu.“ **22** Za Dana je rekao: „Dan je lavić koji će skočiti iz Bašana.“ **23** Za Neftalima je rekao: „Neftalima Gospod naklonošću svojom siti i obasipa blagoslovom svojim. Zauzmi zapad i jug!“ **24** Za Ašera je rekao: „Ašer je blagosloven sinovima. Neka stekne priznanje braće svoje, i neka u ulje umače nogu svoju. **25** Tvoje prevornice su od gvožđa i bakra, mir* tvoj neka traje koliko i dani tvoji. **26** Niko nije kao Bog Ješurunov, koji nebesima ide da ti pomogne i na oblacima nebeskim u uzvišenosti svojoj.

* **33:8** Urim i Tumim su bili predmeti koji su se koristili da bi se saznalo Božje mišljenje o nečemu.

* **33:25** Ili: snaga; nejasno značenje.

27 Zaklon je tvoj Bog pradavni, pod tobom
su večne ruke. On će pred tobom terati nepri-
jatelje, i reći će: ‘Uništi ih!’ **28** Izrael će spo-
kojno živeti, Jakovljev izvor u miru će poči-
vati u zemlji žita i šire. S nebesa njegovih
rosa će padati. **29** Srećan si, Izraele! Ko je kao
ti, narod koji Gospod spasava? On je štit koji
ti pomaže, uzvišeni mač tvoj. Zato će nepri-
jatelji tvoji puzati pred tobom, a ti ćeš gaziti
po uzvišicama njihovim.“

34 Zatim je Mojsije otišao iz pustih rav-
nica Moaba na goru Nebu, na vrh
Fazge s koje se vidi Jerihon. Gospod
mu je pokazao svu zemlju, od Gilada do
Dana, **2** svu Neftalimovu, Jefremovu i Mana-
sijinu zemlju, svu Judinu zemlju do zapadnog
mora, **3** i Negev i Jordansku dolinu, dolinu
oko Jerihona, grada palmi, sve do Sigora.

4 Gospod mu je zatim rekao: „Ovo je zem-
lja za koju sam se zakleo Abramu, Isaku i Ja-
kovu: ‘Tvom potomstvu daću je.’ Dao sam ti
da je vidiš svojim očima, jer nećeš ući u nju.“

5 Posle toga je Mojsije, Gospodnji sluga,
umro tamo u moabskoj zemlji, kao što je
Gospod hteo. **6** I on* ga je sahranio u dolini u
moabskoj zemlji prema Bet-Feoru. Do današ-
njeg dana niko ne zna gde je njegov grob. **7**
Mojsije je imao sto dvadeset godina kad je
umro. Oči mu nisu bile oslabile niti ga je
snaga izdala. **8** Izraelovi sinovi oplakivali su
Mojsija trideset dana u pustim ravnicama
Moaba. Tako su prošli dani oplakivanja i tu-
govanja za Mojsijem.

9 Jošua, Nunov sin, bio je pun Duha
mudrosti, jer je Mojsije položio svoju ruku na
njega, i Izraelovi sinovi slušali su ga i činili
su onako kako je Gospod uputio Mojsija. **10**
Ali u Izraelu se više nije pojavio prorok kao
što je bio Mojsije, koga je Gospod poznavao
licem u lice, **11** koji je činio sve znakove i
čuda za koja ga je Gospod poslao da ih učini
u egipatskoj zemlji nad faraonom, nad svim
njegovim slugama i nad svom njegovom
zemljom, **12** i koji je čvrstom rukom činio ve-
lika i zastrašujuća dela kakva je Mojsije činio
pred očima celog Izraela.

* **34:6** Očigledno je reč o Gospodu.

Pisac: Jošua Nunov
Mesto pisanja: Hanan
Pisanje završeno: oko 1427. pre n. e.
Obuhvata vreme: 1455-1427. pre n. e.

KNJIGA JOŠUE NUNOVA

1 Posle smrti Mojsija, Gospodnjeg sluge, Gospod reče Jošui,* Nunovom sinu, Mojsijevom sluzi: **2** „Moj sluga Mojsije je umro. Zato sada ustani i zajedno sa svim ovim narodom pređi preko ovog Jordana u zemlju koju dajem Izraelovim sinovima. **3** Daću vam svako mesto na koje stupi vaša noga, kao što sam i rekao Mojsiju. **4** Vaše područje biće od pustinje i od ovog Lebanona pa sve do velike reke, reke Eufrat, to jest sva hetejska zemlja do Velikog mora* na zapadu. **5** Niko neće moći da se održi pred tobom svih dana tvog života. Ja ću biti s tobom kao što sam bio s Mojsijem. Neću te napustiti niti te ostaviti. **6** Budi postojan i odlučan, jer ćeš ti ovom narodu predati u nasledstvo zemlju za koju sam se zakleo njihovim praočevima da ću im je dati.

7 Samo budi postojan i vrlo odlučan da držiš i činiš sve prema celom zakonu koji ti je dao moj sluga Mojsije. Ne odstupaj od njega ni desno ni levo, da bi postupao mudro kud god pođeš. **8** Neka se ova knjiga zakona ne odvaja od tvojih usta. Pažljivo je čitaj dan i noć, da bi držao i tvorio sve što je u njoj napisano, jer ćeš tada biti uspešan na svom putu i postupaćeš mudro. **9** Nisam li te uputio: Budi postojan i odlučan! Ne boj se i ne plaši se, jer kud god pođeš, s tobom je Gospod, tvoj Bog.“

10 Tada je Jošua dao uput upraviteljima naroda: **11** „Prođite kroz logor i ovako poučite narod: ‘Spremite sebi hranu, jer ćete za tri dana preći preko ovog Jordana i ući ćete u zemlju koju vam daje Gospod, vaš Bog, i zauzećete je.’“

12 Rubenovom plemenu i Gadovom plemenu i polovini Manasijinog plemena Jošua je rekao: **13** „Setite se reči koju vam je preneo Mojsije, Gospodnji sluga, kada je rekao: ‘Gospod, vaš Bog, hoće da počinete i daje vam ovu zemlju. **14** Vaše žene, vaša deca i vaša stoka neka ostanu u zemlji koju vam je dao Mojsije s ove strane Jordana. A svi vi hrabri ratnici svrstajte se u bojne redove pred svojom braćom i pomozite im. **15** Kad Gospod bude vašoj braći dao da počinu kao i vi, i kad i oni zauzmu zemlju koju im daje Gospod, vaš Bog, onda se vratite u zemlju koja vam pripada i zauzmite je, zemlju koju vam je Mojsije, Gospodnji sluga, dao istočno od Jordana.’“

16 Oni su Jošui odgovorili: „Sve što nam nalažeš učinićemo i ići ćemo kud god nas pošalješ. **17** Kao što smo u svemu slušali Mojsija, tako ćemo slušati i tebe. Samo neka Gospod, tvoj Bog, bude s tobom kao što je bio s Mojsijem. **18** Ko god se pobuni protiv tvoje naredbe i ko ne posluša sve čemu ga ti upućuješ, taj neka se pogubi. Samo budi postojan i odlučan.“

2 Tada je Jošua, Nunov sin, u tajnosti poslao iz Sitima dvojicu uhoda, rekavši im: „Idite, izvidite zemlju i Jerihon.“ Oni su otišli i došli do kuće jedne bludnice koja se zvala Rahava i tu su ostali neko vreme. **2** Ali kralju Jerihona bilo je javljeno: „Evo, neki

* **1:1** Jošua ili Jehošua znači „Gospod je spasenje.“

* **1:4** To jest Sredozemnog mora.

ljudi od Izraelovih sinova došli su noćas ovamo da izvide zemlju.“ **3** Tada je kralj Jerihona poslao ljude kod Rahave i poručio joj: „Izvedi ljude koji su došli kod tebe i ušli u tvoju kuću, jer su oni došli da izvide svu ovu zemlju.“

4 Žena je u međuvremenu sakrila ona dva čoveka. Zatim je rekla: „Tačno je da su ti ljudi bili kod mene, ali ja nisam znala odakle su. **5** Otišli su u sumrak kad se zatvaraju gradska vrata. Ne znam kuda su pošli. Idite brzo za njima, jer ih još možete stići.“ **6** Ona ih je pre toga odvela na krov i sakrila ih ispod stabljika lana koje je razastrla po krovu. **7** Ljudi su krenuli u poteru za njima prema prelazima preko Jordana. I čim je potera izašla, gradska vrata su se zatvorila.

8 Pre nego što su uhode legle, ona je otišla gore kod njih na krov **9** i rekla im: „Znam da će vam Gospod sigurno dati ovu zemlju, jer nas je zbog vas obuzeo strah i svi stanovnici ove zemlje uplašili su se od vas. **10** Čuli smo kako je Gospod pred vama isušio vode Crvenog mora kad ste izlazili iz Egipta, i šta ste učinili dvojici amorejskih kraljeva koji su bili s one strane Jordana, Sihonu i Ogu, koje ste pogubili. **11** Kad smo to čuli, srce nam se istopilo od straha i klonuli smo duhom, jer je Gospod, vaš Bog, Bog gore na nebesima i dole na zemlji. **12** Zato vas sada molim, zakunite mi se Gospodom da ćete zbog milosti koju sam vam pokazala i vi pokazati milost prema domu mog oca, i zato mi dajte neki pouzdan znak. **13** Ostavite u životu mog oca i moju majku, moju braću i moje sestre i sve njihove, i izbavite naše duše od smrti.“

14 Na to su joj ljudi rekli: „Neka onda naše duše poginu umesto vas! Ako nikome ne kažete za ovaj naš dogovor, pokazaćemo ti milost i nećemo te izneveriti kad nam Gospod preda ovu zemlju.“ **15** Zatim ih je ona pomoću konopca spustila kroz prozor, jer joj je dom bio na gradskim zidinama, i ona je živela na vrhu zidina. **16** Još im je rekla: „Idite u brda da vas potera ne nađe. Krijte se tamo tri dana dok se potera ne vrati, a onda idite svojim putem.“

17 A ljudi su joj odgovorili: „Mi nećemo biti krivi za kršenje zakletve kojom si nas zaklela. **18** Evo, kad dođemo u ovu zemlju ti veži ovu uzicu od skerletnog konca za prozor kroz koji si nas spustila, a svog oca, svoju majku, svoju braću i ceo dom svog oca pozovi kod sebe u kuću. **19** Ko god izađe iz tvoje kuće, njegova krv pašće na njegovu glavu, i mi nećemo biti krivi. A ako neko digne ruku na onog ko ostane s tobom u kući, njegova krv pašće na naše glave. **20** Ako nekome kažeš za ovaj naš dogovor, tada ćemo biti oslobođeni zakletve kojom si nas zaklela.“ **21** Ona na to reče: „Neka bude kao što ste kazali.“

Tada ih je otpustila i oni su otišli svojim putem. Posle toga, privezala je skerletnu uzicu za prozor. **22** Oni su otišli i stigli u brda, gde su ostali tri dana dok se potera nije vratila. Potera ih je tražila po svim putevima, ali ih nigde nije našla. **23** Onda su se njih dvojica vratili, prešli reku i došli kod Jošue, Nunovog sina, pa su mu ispričali sve što im se dogodilo. **24** Zatim su rekli Jošui: „Svu tu zemlju Gospod je predao nama u ruke i svi njeni stanovnici uplašili su se od nas.“

3 Jošua je ustao rano ujutru, a onda su on i svi Izraelovi sinovi krenuli iz Sitima i došli do Jordana. Tamo su prenoćili pre nego što su prešli Jordan.

2 Trećeg dana upravitelji su prošli kroz logor **3** i uputili narod: „Kad vidite da levitski sveštenici nose kovčeg saveza Gospoda, vašeg Boga, tada krenite i vi sa svog mesta i sledite ga, **4** da biste znali kojim putem treba da idete, jer tim putem još niste išli. Samo pazite da između vas i kovčega bude razmak od oko dve hiljade lakata i ne približavajte mu se.“

5 Zatim Jošua reče narodu: „Posvetite se, jer će Gospod sutra među vama čudesna dela učiniti.“

6 A sveštenicima reče: „Uzmite kovčeg

saveza i pođite ispred naroda.“ Oni su uzeli kovčeg saveza i krenuli ispred naroda.

7 Gospod tada reče Jošui: „Danas ću početi da te uzvisujem u očima svih Izraelaca, da bi znali da ću biti s tobom kao što sam bio s Mojsijem. **8** A ti ovako uputi sveštenike koji nose kovčeg saveza: ‘Kada dođete do Jordana, uđite u Jordan i stanite mirno.’“

9 Tada Jošua reče Izraelovim sinovima: „Pristupite ovamo i čujte reči Gospoda, svog Boga.“ **10** Zatim im reče: „Po ovom ćete znati da je živi Bog među vama i da će ispred vas sigurno oterati Hanance, Heteje, Hiveje, Ferezeje, Gergeseje, Amoreje i Jevuseje. **11** Evo, kovčeg saveza Gospodara cele zemlje ide pred vama u Jordan. **12** Zato sada izaberite dvanaest ljudi iz Izraelovih plemena, po jednog čoveka iz svakog plemena. **13** I čim sveštenici koji nose kovčeg Gospoda, Gospodara cele zemlje, stanu u Jordan, vode u Jordanu koje teku odozgo prestaće da teku i zaustaviće se na jednom mestu poput nasipa.“

14 Tako je narod krenuo iz svojih šatora da pređe Jordan, a sveštenici koji su nosili kovčeg saveza krenuli su ispred naroda. **15** Čim su sveštenici koji su nosili kovčeg došli do Jordana i zagazili u vodu na obali (jer se sve vreme žetve Jordan izliva preko svojih obala), **16** voda koja je tekla odozgo zaustavila se. Zaustavila se poput nasipa na jednom mestu, na velikoj udaljenosti, kod grada Adama koji je pored Sartana. A voda koja je tekla prema moru u Arabi, to jest prema Slanom moru, sasvim je otekla. Voda je prestala da teče, a narod je prelazio reku naspram Jerihona. **17** U međuvremenu, sveštenici koji su nosili kovčeg Gospodnjeg saveza stajali su mirno na suvom tlu usred Jordana dok je ceo Izrael išao po suvom, i tako su stajali dok ceo narod nije prešao Jordan.

4 Kada je ceo narod prešao Jordan, Gospod je rekao Jošui: **2** „Izaberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednog čoveka iz svakog plemena, **3** i ovako ih uputite: ‘Uzmite iz sredine Jordana, s mesta na kom stoje sveštenici, dvanaest kamenova, pa ih ponesite sa sobom i stavite na mesto gde ćete noćas prenoćiti.’“

4 Jošua je pozvao dvanaest ljudi koje je odredio između Izraelovih sinova, po jednog čoveka iz svakog plemena, **5** pa im je rekao: „Prođite ispred kovčega Gospoda, svog Boga, do sredine Jordana, i uzmite i ponesite na ramenu po jedan kamen, prema broju plemena Izraelovih sinova, **6** i neka to bude znak među vama. Ako vas vaši sinovi jednog dana budu pitali: ‘Šta vam znače ovi kamenovi?,’ **7** ovako im recite: ‘Voda u Jordanu prestala je da teče pred kovčegom Gospodnjeg saveza. Kad je kovčeg prelazio Jordan, voda u Jordanu prestala je da teče, a ovi kamenovi su trajan spomen Izraelovim sinovima.’“

8 Izraelovi sinovi su učinili kako ih je Jošua uputio. Uzeli su dvanaest kamenova iz sredine Jordana, kao što je Gospod rekao Jošui, prema broju plemena Izraelovih sinova, pa su ih odneli na mesto gde su prenoćili i tamo su ih postavili.

9 Drugih dvanaest kamenova Jošua je postavio usred Jordana na mesto gde su stajali sveštenici koji su nosili kovčeg saveza. Ti kamenovi stoje tamo sve do danas.

10 Sveštenici koji su nosili kovčeg stajali su usred Jordana dok nije učinjeno sve ono što je Gospod uputio Jošuu da kaže narodu, prema svemu što je Mojsije podučio Jošuu. Za to vreme narod je brzo prelazio. **11** Kad je ceo narod prešao, tada su prešli i sveštenici s Gospodnjim kovčegom, a narod je gledao. **12** Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi i polovina Manasijinog plemena išli su u bojnim redovima ispred Izraelovih sinova, kao što im je rekao Mojsije. **13** Oko četrdeset hiljada naoružanih ljudi spremnih za rat prešlo je pred Gospodom u puste ravnice kod Jerihona.

14 Tog dana Gospod je uzvisio Jošuu u očima svih Izraelaca, i oni su ga se bojali kao što su se bojali Mojsija celog njegovog života.

15 Tada je Gospod rekao Jošui: **16** „Daj nalog sveštenicima koji nose kovčeg svedočanstva da izađu iz Jordana.“ **17** Jošua je dao nalog sveštenicima: „Izađite iz Jordana.“ **18** Kad su sveštenici koji su nosili kovčeg Gospodnjeg saveza izašli iz sredine Jordana i kad su svojim nogama stali na suvo tlo, voda u Jordanu se vratila na svoje mesto i da se izliva preko njegovih obala kao i ranije.

19 Narod je izašao iz Jordana desetog dana prvog meseca i ulogorio se u Gilgalu, istočno od Jerihona.

20 Onih dvanaest kamenova koje su uzeli iz Jordana Jošua je postavio u Gilgalu. **21** A Izraelovim sinovima je rekao: „Kad jednog dana vaši sinovi budu pitali svoje očeve: ‘Šta znače ovi kamenovi?,’ **22** poučite svoje sinove i recite im: ‘Izrael je po suvom tlu prešao Jordan **23** kad je Gospod, vaš Bog, pred njima isušio vodu u Jordanu sve dok nisu prešli, kao što je Gospod, vaš Bog, učinio i s Crvenim morem kad ga je isušio pred nama dok ga nismo prešli, **24** da bi svi narodi na zemlji znali da je Gospodnja ruka moćna i da biste se vi uvek bojali Gospoda, svog Boga.’“

5 Kada su svi amorejski kraljevi sa zapadne strane Jordana i svi hananski kraljevi pored mora čuli da je Gospod pred Izraelovim sinovima isušio vodu u Jordanu dok ga nisu prešli, srce im se stopilo od straha i klonuli su duhom pred Izraelovim sinovima.

2 Tada Gospod reče Jošui: „Napravi noževe od kremena i ponovo obreži Izraelove sinove, po drugi put.“ **3** Jošua je napravio noževe od kremena i obrezao Izraelove sinove na brdu Aralota.[*] **4** A evo zašto ih je obrezao: Ceo narod koji je bio izašao iz Egipta, to jest svi muškarci, ratnici, pomrli su u pustinji dok su bili na putu posle izlaska iz Egipta. **5** Svi oni koji su izašli bili su obrezani, ali nakon što su izašli iz Egipta niko od onih što su se rodili u pustinji tokom putovanja nije bio obrezan. **6** Izraelovi sinovi su išli po pustinji četrdeset godina dok nisu pomrli svi muškarci, ratnici, koji su izašli iz Egipta i koji nisu poslušali Gospodnji glas. Njima se Gospod zakleo da im neće dati da vide zemlju za koju se Gospod zakleo njihovim praočevima da će im je dati, zemlju u kojoj teče med i mleko. **7** Na njihovo je mesto podigao njihove sinove. Njih je Jošua obrezao jer su bili neobrezani, zato što se tokom putovanja nisu obrezivali.

8 Kad je ceo narod bio obrezan, ostali su na svom mestu u logoru dok se nisu oporavili.

9 Tada Gospod reče Jošui: „Danas sam s vas skinuo egipatsku sramotu.“ Zato je to mesto nazvano Gilgal[*] i tako se zove sve do danas. **10** Izraelovi sinovi ostali su ulogoreni u Gilgalu, i uveče četrnaestog dana u mesecu proslavili su Pashu u pustim ravnicama kod Jerihona. **11** A sutradan posle Pashe, baš tog dana, jeli su od roda sa zemlje, beskvasni hleb i pečeno zrnevlje. **12** Sledećeg dana, kada su jeli od roda sa zemlje, mana se više nije pojavljivala. Tako Izraelovi sinovi više nisu dobijali manu, i te godine jeli su plodove hananske zemlje.

13 Kad je Jošua bio kod Jerihona, podigao je oči i pogledao, a pred njim je stajao čovek s mačem u ruci. Jošua mu je prišao i upitao ga: „Jesi li na našoj strani ili na strani naših neprijatelja?“ **14** A on mu odgovori: „Ni na jednoj; ja sam došao kao knez Gospodnje vojske.“ Tada Jošua pade ničice na zemlju i duboko se pokloni pa mu reče: „Šta moj gospodar govori svom sluzi?“ **15** A knez Gospodnje vojske odgovori Jošui: „Izuj sandale sa svojih nogu, jer je mesto na kome stojiš sveto.“ Jošua je učinio tako.

6 Jerihon je bio zatvoren i utvrđen zbog Izraelovih sinova, tako da niko nije ni

[*] **5:3** „Aralot“ znači „prepucij“ ili „obrezak.“

[*] **5:9** Naziv „Gilgal“ izveden je od glagola koji znači „skotrljati, svaliti.“

izlazio ni ulazio.

2 Tada Gospod reče Jošui: „Evo, dajem ti u ruke Jerihon i njegovog kralja s njegovim hrabrim junacima. **3** Svi vi ratnici obiđite oko grada, obiđite ga jednom na dan. Tako činite šest dana. **4** A sedam sveštenika neka pred kovčegom nosi sedam ovnujskih rogova. Sedmog dana obiđite oko grada sedam puta i sveštenici neka zatrube u rogove. **5** Kad oni zatrube u ovnujske rogove i vi čujete zvuk roga, neka se ceo narod oglasi snažnim ratnim pokličem. Tada će se gradske zidine do temelja srušiti. Neka narod uđe u grad, svako neka ide pravo napred s mesta na kom se zatekne.“

6 Tako Jošua, Nunov sin, pozva sveštenike i reče im: „Uzmite kovčeg saveza, a sedam sveštenika neka pred Gospodnjim kovčegom nosi sedam ovnujskih rogova.“ **7** A narodu reče: „Idite i obiđite oko grada, a naoružani ratnici neka idu ispred Gospodnjeg kovčega.“ **8** Sve je bilo učinjeno kako je Jošua rekao narodu. Sedam sveštenika koji su pred Gospodom nosili sedam ovnujskih rogova krenuli su i zatrubili u rogove, a kovčeg Gospodnjeg saveza išao je za njima. **9** Naoružani ratnici išli su ispred sveštenika koji su trubili u rogove, dok je zaštitna straža išla iza kovčega, a sve to vreme sveštenici su trubili u rogove.

10 Jošua je dao uput narodu: „Ne vičite i neka vam se glas ne čuje; neka nijedna reč ne izađe iz vaših usta sve do dana kad vam kažem: ‘Vičite!’ Tada vičite.“ **11** Zatim je naredio da Gospodnji kovčeg jednom obiđe oko celog grada. Onda su se vratili u logor gde su prenoćili.

12 Rano ujutru Jošua je ustao, i sveštenici su poneli Gospodnji kovčeg. **13** Sedam sveštenika koji su nosili sedam ovnujskih rogova išli su ispred Gospodnjeg kovčega i stalno su trubili u rogove. Naoružani ratnici išli su pred njima, a zaštitna straža išla je iza Gospodnjeg kovčega. Sve to vreme sveštenici su trubili u rogove. **14** I drugog su dana jednom obišli oko grada, a zatim su se vratili u logor. Tako su radili šest dana.

15 Sedmog dana ustali su rano, čim je svanula zora, i sedam puta isto onako obišli oko grada. Samo tog dana obišli su oko grada sedam puta. **16** Kad su sedmi put obišli oko grada, sveštenici su zatrubili u rogove, a Jošua je narodu rekao: „Vičite, jer vam Gospod predaje ovaj grad! **17** Neka grad bude uništen, on i sve što je u njemu pripada Gospodu. Ostavite u životu samo bludnicu Rahavu i sve koji su kod nje u kući, jer je ona sakrila ljude koje smo poslali. **18** Čuvajte se onoga što je određeno za uništenje, da ne biste poželeli i uzeli ono što je određeno za uništenje, pa da zbog vas izraelski logor bude u nevolji i da bude uništen. **19** Sve srebro i zlato i predmeti od bakra i gvožđa sveti su Gospodu. Treba ih doneti u Gospodnju riznicu.“

20 Kada su sveštenici zatrubili u rogove, narod je povikao. Čim je narod čuo zvuk roga i oglasio se snažnim ratnim pokličem, zidine su se srušile. Zatim je narod ušao u grad, svako pravo napred s mesta na kom se zatekao, i osvojili su grad. **21** Oštricom mača pogubili su sve što je bilo u gradu, muškarce i žene, decu i starce, goveda, ovce i magarce.

22 Onoj dvojici koji su išli da izvide zemlju Jošua reče: „Idite u kuću one žene bludnice i izvedite odande nju i sve njene, kao što ste joj se zakleli.“ **23** Ti mladi ljudi koji su išli da izvide zemlju otišli su i izveli Rahavu, njenog oca, njenu majku i braću i sve njene. Izveli su svu njenu rodbinu i odveli ih izvan izraelskog logora.

24 A grad i sve što je bilo u njemu spalili su vatrom. Samo su srebro i zlato i predmete od bakra i gvožđa predali u riznicu Gospodnjeg doma. **25** Jošua je ostavio u životu bludnicu Rahavu, dom njenog oca i sve njene, tako da ona živi među Izraelcima sve do današnjeg dana, jer je sakrila ljude koje je Jošua poslao da izvide Jerihon.

26 Tada je Jošua naredio da se izrekne ova kletva: „Neka je pred Gospodom proklet

čovek koji bi ustao da sagradi ovaj grad, grad
Jerihon. Svojim prvencem neka plati ako mu
položi temelj, i svojim najmlađim sinom neka
plati ako mu postavi vrata.“

27 Gospod je bio s Jošuom, a njegova se
slava pročula po svoj zemlji.

7 Izraelovi sinovi postupili su neverno sa
stvarima koje su bile određene za unište-
nje, jer je Ahan, sin Harmije, sina
Zavdije, Zarinog sina, iz Judinog plemena, u-
zeo neke stvari koje su bile određene za uniš-
tenje. Zato se Gospod žestoko razgnevio na
Izraelove sinove.

2 Jošua je poslao ljude iz Jerihona u Gaj,
koji je blizu Bet-Avena, istočno od Bet-Ela, i
rekao im je: „Idite i izvidite zemlju.“ I ljudi
su otišli i izvideli Gaj. **3** Zatim su se vratili
kod Jošue i rekli mu: „Neka ne ide ceo narod.
Neka idu dve do tri hiljade ljudi i neka na-
padnu Gaj. Ne muči ceo narod da ide tamo,
jer je tamo malo ljudi.“

4 Tako je otišlo oko tri hiljade ljudi iz na-
roda, ali su morali da pobegnu pred ljudima
iz Gaja. **5** Ljudi iz Gaja su ubili trideset i šest
ljudi, a ostale su gonili od gradskih vrata pa
sve do Šebarima, i ubijali su ih i na nizbrdici.
Zato se narodu srce stopilo od straha i izgubili
su hrabrost kao da ju je voda odnela.

6 Tada je Jošua razderao svoje haljine i
pao ničice na zemlju pred Gospodnjim kov-
čegom, i ostao tako do večeri, on i Izraelove
starešine, i posipali su se prahom po glavi. **7**
Zatim Jošua reče: „Jao Gospode, zašto si ovaj
narod preveo preko Jordana? Zar zato da bi
nas predao u ruke Amorejima da nas pobiju?
Da smo barem ostali s one strane Jordana! **8**
Oprosti, Gospode, ali šta da kažem sada kad
je Izrael okrenuo leđa bežeći pred svojim ne-
prijateljima? **9** Sada će Hananci i svi stanov-
nici ove zemlje čuti za to, pa će nas opkoliti i
zatrće naše ime na zemlji. A šta ćeš ti učiniti
za svoje veliko ime?“

10 Gospod reče Jošui: „Ustani! Zašto si
pao ničice? **11** Izraelci su zgrešili i prestupili
moj savez kojim sam ih obavezao. Uzeli su
neke stvari koje su bile određene za uništenje,
ukrali su ih i sakrili, i stavili ih među svoje
stvari. **12** Zato Izraelovi sinovi neće moći da
se odupru svojim neprijateljima. Okrenuće
leđa bežeći pred svojim neprijateljima jer su
na sebe navukli osudu uništenja. Neću biti s
vama dok iz svoje sredine ne uklonite ono što
je bilo određeno za uništenje. **13** Ustani!
Posveti narod i reci im: ‘Sutra se posvetite,
jer ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Ono
što je bilo određeno za uništenje usred tebe je,
Izraele. Nećete moći da se oduprete svojim
neprijateljima dok iz svoje sredine ne uklo-
nite ono što je bilo određeno za uništenje. **14**
Ujutru pristupite po svojim plemenima, a
pleme koje Gospod izdvoji neka pristupi po
svojim porodicama; i porodica koju Gospod
izdvoji neka pristupi po svojim domovima; a
iz doma koji Gospod izdvoji neka pristupe
muškarci jedan po jedan. **15** Onaj kod koga
se nađe ono što je bilo određeno za uništenje
neka se pogubi i spali vatrom, on i sve nje-
govo, zato što je prestupio Gospodnji savez i
što je počinio sramno i bezumno delo u Izra-
elu.

16 Tako je rano ujutru Jošua ustao i saz-
vao Izrael da pristupi po svojim plemenima, i
bilo je izdvojeno Judino pleme. **17** Zatim
dade da pristupe Judine porodice i bila je
izdvojena Zarina porodica. Onda je dao da iz
Zarine porodice pristupe muškarci jedan po
jedan, i bio je izdvojen Zavdija. **18** Potom
dade da iz njegovog doma pristupe muškarci,
jedan po jedan, i bio je izdvojen Ahan, sin
Harmije, sina Zavdije, Zarinog sina, iz Judi-
nog plemena. **19** Tada Jošua reče Ahanu:
„Sine moj, daj slavu Gospodu, Izraelovom
Bogu, i priznaj mu sve. Reci mi, molim te, šta
si učinio. Ne krij to od mene.“

20 Ahan odgovori Jošui: „Zaista sam
zgrešio Gospodu, Izraelovom Bogu. Evo šta
sam učinio: **21** Među oplenjenim stvarima vi-
deo sam jedan lep, svečani ogrtač iz Senara,
dvesta sikala srebra i zlatnu polugu tešku

pedeset sikala. Poželeo sam da to imam i uzeo sam. Eno, sve je to sakriveno u zemlji usred mog šatora, a srebrni novac je ispod ogrtača.“

22 Jošua je odmah poslao ljude koji su otrčali u šator i gle, sve je bilo sakriveno u njegovom šatoru, a srebrni novac bio je ispod ogrtača. **23** Oni su uzeli sve što je bilo usred šatora, odneli su to Jošui i svim Izraelovim sinovima i prostrli pred Gospoda. **24** Jošua i svi Izraelci uzeli su Ahana, Zarinog sina, a sa njim i srebro, svečani ogrtač i zlatnu polugu, njegove sinove, njegove kćeri, njegova goveda, njegove magarce, njegove ovce, njegov šator i sve što je bilo njegovo, pa su ih izveli u dolinu Ahor. **25** Tada Jošua reče: „Zašto si nam naneo nevolju? Gospod će danas tebi naneti nevolju.“ Tada su ih svi Izraelci kamenovali, a zatim su ih spalili vatrom. Tako su ih zasuli kamenjem. **26** Zatim su na njega nabacali veliku gomilu kamenja koja stoji sve do danas. Tako se Gospod odvratio od svog žestokog gneva. Zato se to mesto sve do danas zove dolina Ahor.*

8 Tada Gospod reče Jošui: „Ne boj se i ne plaši se. Uzmi sa sobom sve ratnike, pa ustani i idi na Gaj. Evo, dajem ti u ruke kralja Gaja i njegov narod, njegov grad i njegovu zemlju. **2** Učini Gaju i njegovom kralju isto što si učinio Jerihonu i njegovom kralju. Samo plen i stoku uzmite za sebe. Postavi zasedu iza grada.“

3 Tako su Jošua i svi ratnici ustali i krenuli na Gaj. Jošua je odabrao trideset hiljada ljudi, hrabrih ratnika, i poslao ih noću. **4** On ih je uputio govoreći: „Budite u zasedi iza grada. Ne udaljavajte se od grada, i svi budite spremni. **5** A ja i ceo narod koji je sa mnom približićemo se gradu. I ako oni izađu na nas kao i prvi put, mi ćemo se dati u beg pred njima. **6** Oni će poći za nama i goniće nas dok ih ne odvučemo od grada, jer će pomisliti: ‘Beže pred nama kao i prvi put.’ A mi ćemo bežati pred njima. **7** Tada vi izađite iz zasede i zauzmite grad, a Gospod, vaš Bog, predaće vam ga u ruke. **8** Čim osvojite grad, zapalite ga. Učinite po Gospodnjoj reči. Eto, uputio sam vas!“

9 Zatim ih je Jošua poslao i oni su otišli na mesto gde je trebalo da budu u zasedi, pa su se ulogorili između Bet-Ela i Gaja, zapadno od Gaja. Jošua je tu noć proveo među narodom.

10 Sledećeg jutra Jošua je ustao rano, postrojio narod i zajedno sa izraelskim starešinama krenuo pred narodom prema Gaju. **11** Krenuli su i svi ratnici koji su bili s njim i približili su se gradu spreda. Oni su se ulogorili severno od Gaja, tako da je između njih i Gaja bila dolina. **12** A u međuvremenu Jošua je uzeo oko pet hiljada ljudi i postavio ih u zasedu između Bet-Ela i Gaja, zapadno od Gaja. **13** Tako su glavni logor postavili severno od grada, a oni koji su bili u pozadini ulogorili su se zapadno od grada. Te noći Jošua je pošao prema sredini doline.

14 Kad je kralj Gaja saznao za to, on i ljudi iz grada požurili su rano ujutru i u dogovoreno vreme izašli na boj sa Izraelom ispred puste ravnice. A on nije znao da je iza grada postavljena zaseda. **15** Jošua i svi Izraelci pravili su se da su pobeđeni i bežali su pred njima prema pustinji. **16** Tada je ceo narod iz grada bio pozvan da krene za njima. I tako su se, goneći Jošuu, udaljili od grada. **17** U Gaju i u Bet-Elu nije bilo čoveka koji nije krenuo za Izraelcima. Tako su ostavili grad širom otvoren i pošli da gone Izraelce.

18 Gospod je tada rekao Jošui: „Zastavu koja ti je u ruci podigni prema Gaju, jer ga dajem tebi u ruke.“ Jošua je podigao prema gradu zastavu koja mu je bila u ruci. **19** Čim je on podigao ruku, oni koji su bili u zasedi odmah su ustali sa svog mesta i potrčali, ušli u grad, osvojili ga i brzo ga zapalili.

20 Kad su se stanovnici Gaja okrenuli,

* **7:26** „Ahor“ znači „osuda, nesreća.“

videli su kako se dim iz grada diže prema nebu, tako da više nisu mogli da pobegnu ni na jednu stranu. Tada se narod koji je bežao od njih prema pustinji okrenuo i udario na one koji su ih gonili. **21** Jošua i svi Izraelci videli su da su ljudi iz zasede osvojili grad i da se iz grada diže dim, pa su se okrenuli i udarili na stanovnike Gaja. **22** A i oni što su zauzeli grad krenuli su prema stanovnicima Gaja, koji su se našli između Izraelaca, koji su im bili i s jedne i s druge strane. Oni su ih sve pobili tako da niko nije preživeo, niti pobegao. **23** A kralja Gaja uhvatili su živog i doveli ga kod Jošue.

24 Izraelci su pobili sve stanovnike Gaja koji su bili u polju, u pustinji gde su ih gonili. Stanovnici Gaja su pali od oštrice mača i svi su izginuli. Zatim su se svi Izraelci vratili u Gaj i oštricom mača pobili sve što je bilo u njemu. **25** Tog dana poginulo je dvanaest hiljada ljudi, muškaraca i žena, ceo narod iz Gaja. **26** Jošua nije spuštao ruku svoju u kojoj je držao zastavu dok svi stanovnici Gaja nisu bili pobijeni. **27** Samo stoku i plen iz grada Izraelci su uzeli za sebe, kao što je Gospod uputio Jošuu.

28 Zatim je Jošua spalio Gaj i pretvorio ga u večnu gomilu ruševina i u pustoš sve do danas. **29** Kralja Gaja obesio je na drvo i ostavio ga do večeri. Pre nego što je sunce zašlo, Jošua je dao nalog da se njegovo telo skine sa stuba i baci pred gradska vrata, pa je na njega nabacana velika gomila kamenja koja stoji i danas.

30 Tada je Jošua na gori Eval podigao oltar Gospodu, Izraelovom Bogu, **31** kao što je Mojsije, Gospodnji sluga, uputio sinove Izraelove i kao što je napisano u knjizi Mojsijevog zakona: „Oltar neka bude od celog kamenja koje nije obrađivano gvozdenim alatom.“ Zatim su na njemu prineli Gospodu žrtve paljenice i žrtve pomirnice.

32 Tu je on na kamenju prepisao Mojsijev zakon, koji je Mojsije bio napisao pred Izraelovim sinovima. **33** Ceo Izrael i njegove starešine, njegovi upravitelji i njegove sudije stajali su s obe strane kovčega pred levitskim sveštenicima koji su nosili kovčeg Gospodnjeg saveza. Tu su bili i stranci i oni koji su poreklom Izraelci. Polovina naroda stajala je pred gorom Gerizim, a druga polovina pred gorom Eval, kao što je Mojsije, Gospodnji sluga, dao uputstvo, da bi se izraelskom narodu najpre izrekao blagoslov. **34** Tada je Jošua naglas pročitao sve reči zakona, blagoslove i prokletstva, sve kao što stoji napisano u knjizi zakona. **35** Od svih uputstava što je dao Mojsije nije bilo nijedne reči koju Jošua nije naglas pročitao pred celim izraelskim zborom i pred ženama, decom i strancima koji su bili s njima.

9 Kada su to čuli svi kraljevi s ove strane Jordana, u brdovitom području i u Šefeli,* duž cele obale Velikog mora i u podnožju Lebanona, Heteji, Amoreji, Hananci, Ferezeji, Hiveji i Jevuseji, **2** okupili su se da svi zajedno krenu u rat protiv Jošue i Izraela.

3 Kada su stanovnici Gibeona čuli šta je Jošua učinio Jerihonu i Gaju, **4** lukavo su se dosetili šta da urade. Otišli su i prikupili hranu, uzeli stare vreće za svoje magarce i stare, pocepane i zakrpljene vinske mehove, **5** obuli su iznošene i zakrpljene sandale, obukli iznošene haljine, i uzeli hleb koji je bio suv i bajat. **6** Zatim su otišli kod Jošue u logor u Gilgal i njemu i ostalim Izraelcima rekli: „Mi dolazimo iz daleke zemlje. Sklopite savez s nama.“ **7** Ali Izraelci rekoše tim Hivejima: „Možda vi živite negde blizu nas. Kako da sklopimo savez s vama?“ **8** Oni odgovoriše Jošui: „Tvoje smo sluge.“

A Jošua ih upita: „Ko ste i odakle dolazite?“ **9** Oni mu odgovoriše: „Tvoje sluge dolaze iz veoma daleke zemlje zbog imena

* **9:1** „Šefela“ ili „ravnica.“

Gospoda, tvog Boga, jer smo čuli za njegovu slavu i za sve što je učinio u Egiptu, **10** i za sve što je učinio dvojici amorejskih kraljeva koji su bili s one strane Jordana, Sihonu, hešbonskom kralju, i Ogu, bašanskom kralju, koji je živeo u Astarotu. **11** Tada su nam naše starešine i svi stanovnici naše zemlje ovako rekli: ‘Uzmite sebi hranu za put, pa im pođite u susret i recite im: ‘Mi smo vaše sluge. Sklopite savez s nama.’ **12** Ovaj naš hleb bio je vruć kad smo ga iz svojih kuća poneli na put, onog dana kad smo krenuli k vama, a sada je suv i bajat. **13** Ovi vinski mehovi bili su novi kad smo ih napunili, a sada su već pocepani. Haljine i sandale su nam se pohabale od dalekog puta.“

14 Tada su Izraelci, da bi to proverili, uzeli nešto od njihove hrane, ali nisu pitali Gospoda šta da rade. **15** Tako je Jošua zaključio mir s njima i sklopio savez da će ih ostaviti u životu, a poglavari zbora su im se zakleli.

16 Tri dana nakon što su s njima sklopili savez čuli su da su im to susedi i da žive u njihovoj blizini. **17** Tada su Izraelovi sinovi krenuli i trećeg dana stigli u njihove gradove, a njihovi gradovi bili su Gibeon, Hefira, Birot i Kirijat-Jarim. **18** Ali ih Izraelovi sinovi nisu napali, jer su im se poglavari zbora bili zakleli Gospodom, Izraelovim Bogom. I ceo narod je gunđao protiv poglavara. **19** Tada su svi poglavari rekli celom zboru: „Mi smo im se zakleli Gospodom, Izraelovim Bogom, i zato sada ne smemo da ih diramo. **20** Ovako ćemo im učiniti kad smo ih već ostavili u životu, da ne bi na nas došao Božji gnev zbog zakletve kojom smo im se zakleli.“ **21** Zato su im poglavari rekli: „Neka ostanu u životu, pa neka seku drva i donose vodu za ceo zbor, kao što smo im i obećali.“

22 Jošua ih je zatim pozvao i rekao im: „Zašto ste nas prevarili, rekavši: ‘Živimo veoma daleko od vas,’ kad u stvari živite među nama? **23** A sada, neka ste proklet narod. Doveka ćete biti robovi, seći ćete drva i donosićete vodu za dom mog Boga.“ **24** A oni su odgovorili Jošui: „Tvoje sluge čule su mnogo o tome kako je Gospod, tvoj Bog, uputio Mojsija, svog slugu, da vam preda svu ovu zemlju i da pred vama istrebi sve stanovnike ove zemlje, pa smo se zbog vas mnogo uplašili za svoje duše. Zato smo to učinili. **25** I evo, sada smo u tvojim rukama. Učini s nama ono što je dobro i pravo u tvojim očima.“ **26** On je tako učinio i izbavio ih iz ruku Izraelovih sinova, tako da ih nisu pobili. **27** Tog dana Jošua im je dao da seku drva i donose vodu za zbor i za Gospodnji oltar na mestu koje On bude izabrao, i oni to rade sve do danas.

10 Adonisedek, kralj Jerusalima, čuo je da je Jošua osvojio Gaj i uništio ga, da je Gaju i njegovom kralju učinio isto što i Jerihonu i njegovom kralju i da su stanovnici Gibeona sklopili mir s Izraelcima i da žive među njima. **2** On se tada mnogo uplašio, jer je Gibeon bio veliki grad, poput nekog kraljevskog grada, i bio je veći od Gaja, a svi muškarci u njemu bili su hrabri ratnici. **3** Zato je Adonisedek, kralj Jerusalima, ovako poručio Oamu, kralju Hebrona, Piramu, kralju Jarmuta, Jafiji, kralju Lakiša, i Debiru, kralju Eglona: **4** „Dođite i pomozite mi da napadnemo Gibeon jer je sklopio mir sa Jošuom i sa Izraelovim sinovima.“ **5** Pet amorejskih kraljeva, kralj Jerusalima, kralj Hebrona, kralj Jarmuta, kralj Lakiša i kralj Eglona, okupili su se sa svom svojom vojskom i ulogorili se ispred Gibeona, a zatim ga napali.

6 Tada su ljudi iz Gibeona poručili Jošui, koji je bio u logoru u Gilgalu: „Nemoj da tvoja ruka uskrati pomoć tvojim robovima. Dođi brzo, spasi nas i pomozi nam, jer su se svi amorejski kraljevi koji žive u brdima udružili protiv nas.“ **7** Jošua je krenuo iz Gilgala zajedno sa svim ratnicima i svim hrabrim junacima.

8 Tada je Gospod rekao Jošui: „Ne boj ih

se, jer ih dajem tebi u ruke. Nijedan od njih
neće se održati pred tobom.“ **9** Jošua ih je
iznenada napao, nakon što je celu noć išao iz
Gilgala. **10** Gospod ih je smeo pred Izrael-
cima, tako da su im kod Gibeona naneli veliki
poraz, a zatim su ih gonili po usponu prema
Bet-Oronu i tukli ih sve do Azike i Makide.
11 Dok su u begu pred Izraelcima bili na niz-
brdici kod Bet-Orona, Gospod je s neba ba-
cao na njih krupan grȁd sve do Azike, tako da
su izginuli. I više ih je izginulo od grȁda, nego
što su ih Izraelovi sinovi pobili mačem.

12 Tog dana, kada je Gospod predao A-
moreje Izraelovim sinovima, Jošua se obratio
Gospodu i pred Izraelcima rekao: „Stani,
sunce, nad Gibeonom i ti, meseče, nad ajalon-
skom dolinom!“

13 I sunce je stalo, a i mesec se zaustavio
dok se narod nije osvetio svojim neprijate-
ljima. Zar to nije zapisano u Jašerovoj* knjizi?
Sunce je stajalo nasred neba i skoro ceo dan
nije žurilo da zađe.* **14** Takvog dana nije bilo
ni pre ni posle, da je Gospod tako poslušao
glas čoveka, jer se Gospod borio za Izrael.

15 Zatim su se Jošua i svi Izraelci vratili u
logor u Gilgal.

16 U međuvremenu, onih pet kraljeva po-
begli su i sakrili se u pećinu kod Makide. **17**
Jošui je bilo javljeno: „Ona petorica kraljeva
nađeni su kako se kriju u pećini kod Makide.“
18 Tada je Jošua rekao: „Navaljajte veliko
kamenje na ulaz u pećinu i postavite kod nje
ljude da ih čuvaju. **19** A vi ne stojte već gonite
svoje neprijatelje i udarite ih s leđa. Ne dajte
im da uđu u svoje gradove, jer vam ih
Gospod, vaš Bog, daje u ruke.“

20 Jošua i Izraelovi sinovi zadali su im ve-
liki poraz i sasvim ih potukli, a oni koji su i-
pak preživeli pobegli su i ušli u utvrđene gra-
dove. **21** Tada se ceo narod u miru vratio kod
Jošue u logor u Makidi. Više se niko nije u-
sudio da išta loše kaže protiv Izraelovih
sinova. **22** Tada je Jošua rekao: „Otvorite pe-
ćinu i dovedite mi iz nje onih pet kraljeva.“
23 Oni su tako učinili i doveli mu iz pećine
onih pet kraljeva: kralja Jerusalima, kralja
Hebrona, kralja Jarmuta, kralja Lakiša i kralja
Eglona. **24** Kad su doveli te kraljeve pred Jo-
šuu, on je pozvao sve Izraelce, a zapovedni-
cima vojske koji su bili s njim rekao je: „Pri-
stupite i stanite nogama na vratove ovih kra-
ljeva.“ Oni su pristupili i stali im nogama na
vratove. **25** Tada im je Jošua rekao: „Ne bojte
se i ne plašite se. Budite čvrsti i odlučni, jer
će ovako Gospod učiniti svim vašim neprija-
teljima protiv kojih ratujete.“

26 Zatim ih je Jošua udario i pogubio, a
onda ih je obesio na pet drveta gde su ostali
da vise do večeri. **27** Pre nego što je sunce
zašlo, Jošua je dao nalog da ih skinu sa stu-
bova i bace u pećinu u koju su se pre toga sa-
krili. Zatim su na ulaz u pećinu stavili veliko
kamenje, koje tamo stoji sve do danas.

28 Tog dana Jošua je osvojio Makidu i sve
u njoj pobio oštricom mača. Njenog kralja
pogubio je zajedno sa svim dušama koje su
bile u njoj. Nikome nije poštedeo život. Tako
je kralju Makide učinio isto što i kralju Jeri-
hona.

29 Zatim su Jošua i svi Izraelci krenuli iz
Makide u Livnu, i napali su Livnu. **30**
Gospod je i nju i njenog kralja predao u ruke
Izraelcima, i oni su pobili oštricom mača sve
duše koje su bile u njoj. Nikoga nisu ostavili
u životu. Tako su njenom kralju učinili isto
što i kralju Jerihona.

31 Zatim su Jošua i svi Izraelci krenuli iz
Livne u Lakiš, ulogorili se pred njim, a onda
ga napali. **32** Gospod je Lakiš predao u ruke
Izraelcima i oni su ga drugog dana osvojili.
Zatim su oštricom mača pobili sve duše koje
su bile u njemu, kao što su učinili i u Livni.

33 Tada je Oram, kralj Gezera, došao da
pomogne Lakišu. Ali Jošua ga je ubio i pobio

* **10:13** „Jašer“ znači „pravednik, čestiti, istiniti“ i to ime najverovatnije se odnosi na Boga.

* **10:13** Bog je najverovatnije usporio rotaciju Zemlje.

njegov narod, tako da nikome od njih nije poštedeo život.

34 Zatim su Jošua i svi Izraelci krenuli iz Lakiša u Eglon, ulogorili se pred njim, a onda ga napali. **35** Tog dana su ga osvojili i sve u njemu pobili oštricom mača. Istog dana pogubili su sve duše koje su bile u njemu, kao što su učinili i u Lakišu.

36 Zatim su Jošua i svi Izraelci otišli iz Eglona u Hebron i napali ga. **37** Osvojili su ga i oštricom mača ubili njegovog kralja, sve koji su bili u okolnim gradovima i sve duše koje su tamo bile. Nikoga nije ostavio u životu, baš kao što je učinio i u Eglonu. Tako je uništio čitav grad i pobio sve duše koje su bile u njemu.

38 Na kraju su Jošua i svi Izraelci krenuli na Debir i napali ga. **39** Jošua je osvojio grad, a njegovog kralja i sve koji su bili u okolnim gradovima pobio je oštricom mača. Pogubio je sve duše koje su tamo bile. Nikoga nije ostavio u životu. Debiru i njegovom kralju učinio je isto što i Hebronu i isto što i Livni i njenom kralju.

40 Jošua je pobio sve što je bilo u toj zemlji: u brdovitom području, u Negevu, Šefeli i po obroncima brda, a i sve njihove kraljeve. Nikoga nije ostavio u životu. Pogubio je sve što je disalo, kao što je Gospod, Izraelov Bog, dao uput. **41** Jošua je pobio sve koji su živeli od Kadeš-Barne do Gaze, i sve u Gošenskoj zemlji do Gibeona. **42** Jošua je u jednom pohodu pokorio sve te kraljeve i njihovu zemlju, jer se Gospod, Izraelov Bog, borio za Izrael. **43** Zatim su se Jošua i svi Izraelci vratili u logor u Gilgalu.

11 Kada je to čuo Javin, kralj Asora, poslao je glasnike Jobabu, kralju Madona, i kralju Šimrona, kralju Akšafa, **2** kraljevima u brdima na severu i u pustim ravnicama južno od Hinerota, u Šefeli i u planinskom kraju blizu Dora na zapadu, **3** Hanancima na istoku i zapadu, i Amorejima, Hetejima, Ferezejima, Jevusejima u brdima i Hivejima u podnožju Hermona u zemlji Mispi. **4** Svi su oni krenuli sa svojom vojskom. Tog mnoštva bilo je mnogo kao peska na morskoj obali. Sa sobom su imali veoma mnogo konja i bojnih kola. **5** Zatim su se svi ti kraljevi prema dogovoru sastali i zajedno se ulogorili kod vode Meroma da se bore sa Izraelom.

6 Tada je Gospod rekao Jošui: „Ne boj ih se, jer sutra u ovo doba učiniću da svi budu pobijeni pred Izraelom. Njihovim konjima preseci žile na nogama, a kola im spali vatrom.“ **7** Jošua i svi njegovi ratnici iznenada su došli na njih kod vode Meroma i napali ih. **8** Gospod ih je dao Izraelcima u ruke i oni su ih tukli i gonili do gusto naseljenog Sidona i Misrefota i do doline Mispe na istoku. Pobili su ih tako da niko nije ostao živ. **9** Zatim im je Jošua učinio kao što mu je Gospod kazao: njihovim konjima presekao je žile na nogama, a kola im je spalio vatrom.

10 Osim toga, Jošua se u to vreme vratio i osvojio Asor, a njegovog kralja pogubio mačem, jer je Asor ranije bio najvažniji grad u svim tim kraljevstvima. **11** Sve duše koje su bile u njemu pobili su oštricom mača, sve su ih pogubili. Nije ostalo ništa što diše. Zatim je Asor spalio vatrom. **12** Tako je Jošua osvojio sve te gradove s njihovim kraljevima i pobio ih oštricom mača. Sve je uništio, kao što je Mojsije, Gospodnji sluga, dao uput. **13** Ali Izraelci nisu spalili nijedan od gradova koji su stajali na svojim bregovima, osim Asora, koji je spalio Jošua. **14** Sav plen i svu stoku iz tih gradova Izraelovi sinovi uzeli su za sebe. Ali sve ljude pobili su oštricom mača, tako da su ih istrebili. Nisu ostavili ništa što diše. **15** Upravo kao što je Gospod uputio Mojsija, svog slugu, tako je Mojsije uputio Jošuu, a Jošua je tako učinio. Nije odstupio od ispunjenja svega što je Gospod uputio Mojsija.

16 Tako je Jošua zauzeo svu tu zemlju: Judino brdovito područje, sav Negev, svu gošensku zemlju, Šefelu, Arabu, brdovito

područje Izraelovo i njegovu Šefelu, **17** od
gore Alak, koja se prostire prema Seiru, pa
sve do Bal-Gada u lebanonskoj dolini u pod-
nožju gore Hermon, a sve njihove kraljeve
zarobio je i pogubio. **18** Jošua je dugo vodio
rat protiv svih tih kraljeva. **19** Nijedan grad
nije sklopio mir sa Izraelovim sinovima osim
Gibeona, u kom su živeli Hiveji. Sve su zau-
zeli borbom. **20** Gospod je dopustio da tim
narodima otvrdne srce tako da objave rat Izra-
elu, da bi ih on uništio i da za njih ne bi bilo
milosti, kako bi ih istrebio, kao što je Gospod
uputio Mojsija. **21** Baš u to vreme Jošua je
krenuo i istrebio Enakime iz brda, iz Hebro-
na, Debira, Anava, iz celog Judinog brdovi-
tog područja i celog Izraelovog brdovitog
područja. Jošua ih je uništio zajedno s njiho-
vim gradovima. **22** Nijedan od Enakima nije
ostao u zemlji Izraelovih sinova. Ostali su
samo u Gazi, Gatu i Ašdodu. **23** Tako je Jošua
zauzeo svu zemlju, baš kao što je Gospod re-
kao Mojsiju. Zatim ju je Jošua dao u nasled-
stvo Izraelcima po njihovim plemenima, sva-
kom ono što mu pripada. I zemlja je počinula
od rata.

12 Ovo su kraljevi koji su vladali istočno
od Jordana i koje su Izraelovi sinovi
porazili i čiju su zemlju zauzeli, od
doline Arnon pa sve do gore Hermon i svu
Arabu prema istoku: **2** Amorejski kralj Sihon
koji je živeo u Hešbonu. Područje nad kojim
je vladao obuhvatalo je Aroir, koji je uz do-
linu Arnon, polovinu te doline i polovinu Gi-
lada sve do doline Jabok, gde je granica A-
monovih sinova, **3** zatim Arabu na istoku
prema Hinerotskom moru do mora u Arabi,
to jest Slanog mora, prema istoku u pravcu
Bet-Jesimota i prema jugu do obronaka
Fazge.

4 Zauzeli su i područje koje je pripadalo
bašanskom kralju Ogu, koji je preostao od
Refaima i koji je živeo u Astarotu i Edreju. **5**
On je vladao gorom Hermon, Salhom i svim
Bašanom sve do granice s Gesurejima i
Mahatejima, i nad polovinom Gilada do
područja koje je pripadalo Sihonu, hešbon-
skom kralju.

6 Njih su porazili Mojsije, Gospodnji
sluga, i Izraelovi sinovi. Zatim je Mojsije,
Gospodnji sluga, njihovu zemlju dao Rube-
novom i Gadovom plemenu i polovini Mana-
sijinog plemena.

7 Ovo su kraljevi koje su Jošua i Izraelovi
sinovi porazili zapadno od Jordana u zemlji
od Bal-Gada u lebanonskoj dolini pa do gore
Alak, koja se prostire prema Seiru. Jošua je tu
zemlju razdelio Izraelovim plemenima, sva-
kome njegov deo, **8** u brdovitom području, u
Šefeli, u Arabi, po obroncima brda, u pustinji
i u Negevu dao im je zemlju Heteja, Amoreja,
Hananaca, Ferezeja, Hiveja i Jevuseja:

9 kralj Jerihona, jedan; kralj Gaja, koji je
kod Bet-Ela, jedan; **10** kralj Jerusalima, je-
dan; kralj Hebrona, jedan; **11** kralj Jarmuta,
jedan; kralj Lakiša, jedan; **12** kralj Eglona, je-
dan; kralj Gezera, jedan; **13** kralj Debira, je-
dan; kralj Gedera, jedan; **14** kralj Orme, je-
dan; kralj Arada, jedan; **15** kralj Livne, jedan;
kralj Adulama, jedan; **16** kralj Makide, jedan;
kralj Bet-Ela, jedan; **17** kralj Tafuje, jedan;
kralj Hefera, jedan; **18** kralj Afeka, jedan;
kralj Lašarona, jedan; **19** kralj Madona, je-
dan; kralj Asora, jedan; **20** kralj Šimron-
Merona, jedan; kralj Akšafa, jedan; **21** kralj
Tanaha, jedan; kralj Megida, jedan; **22** kralj
Kedeša, jedan; kralj Jokneama na Karmelu,
jedan; **23** kralj Dora u planinskom kraju blizu
Dora, jedan; kralj Gojima iz Gilgala, jedan;
24 kralj Terse, jedan. Ukupno trideset i jedan
kralj.

13 Jošua je ostario i zašao u godine.
Tada mu je Gospod rekao: „Ti si osta-
rio i zašao u godine, a još mnoge kra-
jeve tek treba osvojiti. **2** Ovo je zemlja koja
je ostala; celo područje gde žive Filisteji i Ge-
sureji, **3** od reke Šihor na istoku Egipta, do
područja Ekrona na severu, sve se to računalo
kao područje koje pripada Hanancima, iako

ga je držalo pet filistejskih savezničkih kne-
zova, iz Gaze, Ašdoda, Aškelona, Gata i
Ekrona, i područje Aveja; **4** na jugu sva ha-
nanska zemlja i Meara, koja pripada Sidon-
cima, do Afeka, pa sve do amorejske granice;
5 gebalska zemlja i sav Lebanon prema
istoku, od Bal-Gada u podnožju gore Hermon
sve do granice Emata; **6** zemlja svih koji žive
u brdima, od Lebanona do Misrefota, podru-
čje Sidonaca. Ja ću ih oterati pred Izraelovim
sinovima. Tu zemlju razdeli Izraelcima u
nasledstvo, kao što sam te uputio. **7** Razdeli
sada tu zemlju u nasledstvo na devet plemena
i polovini Manasijinog plemena.“

8 Druga polovina Manasijinog plemena,
Rubenovo pleme i Gadovo pleme dobili su
svoje nasledstvo koje im je Mojsije dao
istočno od Jordana, upravo onako kako im ga
je dao Mojsije, Gospodnji sluga: **9** od Aroira,
koji se nalazi uz dolinu Arnon, zatim grad
koji je usred te doline i svu medebsku visora-
van do Dibona; **10** sve gradove amorejskog
kralja Sihona koji je vladao u Hešbonu, sve
do granice Amonovih sinova; **11** Gilad i zem-
lju Gesureja i Mahateja, svu goru Hermon i
sav Bašan do Salhe; **12** celo kraljevstvo ba-
šanskog kralja Oga koji je vladao u Astarotu
i u Edreju i koji je ostao poslednji od Re-
faima. Te kraljeve Mojsije je porazio i oterao.
13 Ali Izraelovi sinovi nisu oterali Gesureje i
Mahateje, pa tako stanovnici Gesura i Mahata
sve do danas žive među Izraelovim sinovima.

14 Jedino Levijevom plemenu nije dao
nasledstvo. Njihovo nasledstvo su žrtve koje
se spaljuju pred Gospodom, Izraelovim Bo-
gom, kao što im je i kazao.

15 Tako je Mojsije dao nasledstvo ple-
menu Rubenovih sinova po njihovim porodi-
cama. **16** Oni su dobili područje od Aroira,
koji se nalazi uz dolinu Arnon, zatim grad
koji je usred te doline i svu medebsku visora-
van; **17** Hešbon i okolne gradove koji su na
visoravni: Dibon, Bamot-Bal, Bet-Bal-Meon,
18 Jasu, Kedimot, Mifat, **19** Kirijatajim,
Sivmu, Zaret-Sar na gori iznad doline, **20**
Bet-Feor, obronke Fazge, Bet-Jesimot, **21** sve
gradove na toj visoravni i celo kraljevstvo a-
morejskog kralja Sihona koji je vladao u
Hešbonu i kog je Mojsije porazio, kao i ma-
dijanske poglavare Evina, Rekema, Sura,
Hura i Rebu, Sihonove knezove koji su živeli
u toj zemlji. **22** Među onima koje su Izraelovi
sinovi pobili mačem bio je i gatar Balam, Be-
orov sin. **23** Granica Rubenovih sinova bio je
Jordan. To područje je bilo nasledstvo Rube-
novih sinova po njihovim porodicama i to su
njihovi gradovi s okolnim mestima.

24 Mojsije je dao nasledstvo i Gadovom
plemenu, Gadovim sinovima po njihovim po-
rodicama. **25** Oni su dobili ovo područje: Ja-
zir, sve gradove u Giladu, polovinu zemlje A-
monovih sinova sve do Aroira, koji je u
pravcu Rave; **26** područje od Hešbona do Ra-
mot-Mispe i Betonima, i od Mahanaima do
debirske granice; **27** a u dolini Bet-Aran, Bet-
Mimru, Sukot i Safon, ostali deo kraljevstva
Sihona, hešbonskog kralja. Jordan je bio gra-
nica tog područja sve do kraja Hinerotskog
mora. Granica je bila istočna strana Jordana.
28 To je nasledstvo Gadovih sinova po njiho-
vim porodicama i to su njihovi gradovi s o-
kolnim mestima.

29 Mojsije je dao nasledstvo i polovini
Manasijinog plemena, polovini plemena Ma-
nasijinih sinova po njihovim porodicama. **30**
Oni su dobili područje od Mahanaima, sav
Bašan, celo kraljevstvo bašanskog kralja
Oga, sva Jairova sela u Bašanu u kojima su
ljudi živeli pod šatorima, šezdeset gradova.
31 Polovina Gilada i Astarot i Edrej, gradovi
Ogovog kraljevstva u Bašanu, pripali su sino-
vima Manasijinog sina Mahira, i to polovini
Mahirovih sinova po njihovim porodicama.

32 To im je Mojsije predao u nasledstvo
kad su bili u pustim ravnicama Moaba,
istočno od Jordana, prema Jerihonu.

33 Levijevom plemenu Mojsije nije dao
nasledstvo. Njihovo je nasledstvo Gospod,
Izraelov Bog, kao što im je i obećao.

14 Evo šta su Izraelovi sinovi primili kao nasledstvo u hananskoj zemlji, a što su im sveštenik Eleazar, Jošua, Nunov sin, i poglavari otačkih domova u plemenima Izraelovih sinova predali u nasledstvo. **2** Žrebom su razdelili nasledstvo, kao što je Gospod dao upute preko Mojsija, na devet i po plemena. **3** Jer je Mojsije već ranije odredio nasledstvo za dva plemena i polovinu plemena s one strane Jordana. Ali Levijevom plemenu nije dao nasledstvo među njima. **4** A od Josifovih sinova postala su dva plemena, Manasijino i Jefremovo. Levijevo pleme nije dobilo nikakvo nasledstvo u zemlji, osim gradova u kojima će živeti i okolnih pašnjaka za njihovu stoku i za njihovo imanje. **5** Izraelovi sinovi su postupili kao što je Gospod uputio Mojsija i razdelili su zemlju.

6 Tada su Judini sinovi pristupili Jošui u Gilgalu, i Kalev, sin Kenezeja Jefonije, rekao je Jošui: „I sam znaš šta je za mene i za tebe Gospod rekao Mojsiju, Božjem čoveku, u Kadeš-Barni. **7** Bilo mi je četrdeset godina kad me je Mojsije, Gospodnji sluga, poslao iz Kadeš-Barne da izvidim zemlju, i ja sam ga izvestio onako kako mi je bilo u srcu. **8** A moja braća koja su pošla sa mnom ulila su narodu strah u srce. Ali ja sam u svemu slušao Gospoda, svog Boga. **9** Zato se Mojsije tog dana zakleo: ‘Zemlja kojom si kročio pripašće tebi i tvojim sinovima kao trajno nasledstvo, jer si u svemu slušao Gospoda, mog Boga.’ **10** I evo, Gospod me je sačuvao u životu, kao što je i rekao. Prošlo je četrdeset i pet godina otkako je Gospod kazao ovu reč Mojsiju, dok je Izrael još išao po pustinji, a evo, sada imam osamdeset i pet godina. **11** Ali još uvek sam jak kao što sam bio onog dana kada me je Mojsije poslao. Kako sam tada imao snage za rat, tako imam i sada, i da idem i da se vratim. **12** Zato mi sada daj ova brda koja mi je Gospod onog dana obećao, jer si onog dana čuo da su tamo Enakimi i veliki utvrđeni gradovi. Nadam se da će Gospod biti sa mnom i da ću ih oterati, kao što je Gospod kazao.“

13 Tada je Jošua blagoslovio Kaleva, Jefonijinog sina, i dao mu u nasledstvo Hebron. **14** Tako je Hebron pripao Kalevu, sinu Kenezeja Jefonije. To je njegovo nasledstvo sve do danas, jer je u svemu slušao Gospoda, Izraelovog Boga. **15** Hebron se ranije zvao Kirijat-Arba (Arba je bio najveći čovek među Enakimima). I zemlja je počinula od rata.

15 Deo koji je žrebom pripao plemenu Judinih sinova po njihovim porodicama prostirao se do edomske granice, pustinje Zin i Negeva na njegovom južnom kraju. **2** Njihova južna granica počinjala je od zaliva na južnom kraju Slanog mora. **3** Odande se pružala južno na obronak Akrabim, a zatim preko Zina, nakon čega se s juga penjala do Kadeš-Barne, pa je išla do Esrona, a onda se penjala do Adara i skretala prema Karki. **4** Zatim se pružala do Azmona i spajala se s dolinom reke Egipat, i na kraju je izlazila na more. To je bila njihova južna granica.

5 Istočna granica bila je Slano more do ušća Jordana, a severna granica morski zaliv, kod ušća Jordana. **6** Ta granica se penjala do Bet-Ogle i pružala se severno do Bet-Arabe. Zatim se penjala do kamena Boana, Rubenovog sina. **7** Odatle se pružala do Debira koji se nalazi u dolini Ahor, pa je skretala na sever prema Gilgalu, koji leži ispred uzbrdice Adumim, južno od te doline. Onda je granica išla do vode En-Šemeš i završavala se kod En-Rogila. **8** Odatle je granica išla do doline Henomovog sina, do obronka Jevusej na jugu, to jest do Jerusalima, a odatle do vrha gore koja prema zapadu gleda na dolinu Henom, a ta gora se nalazi na severnom kraju refaimske doline. **9** S vrha te gore granica je išla ka izvoru Neftoji, a zatim prema gradovima na gori Efron. Odatle je granica išla do Bale, to jest do Kirijat-Jarima. **10** Od Bale je skretala na zapad prema gori Seir i išla je do obronka gore Jarim na severu, to jest do

Hasalona. Zatim se spuštala do Bet-Šemeša i išla do Timne. **11** Odatle je izlazila na severni obronak Ekrona. Zatim se pružala prema Sikronu, išla do gore Bale, a onda je izlazila na Jabnel. Na kraju je izlazila na more.

12 Zapadna granica bila je obala Velikog mora. To su bile granice Judinih sinova sa svih strana, po njihovim porodicama.

13 Jošua je, kao što ga je Gospod uputio, dao nasledstvo Kalevu, Jefonijinom sinu, među Judinim sinovima, naime Kirijat-Arbu (Arba je bio Enakov otac), to jest Hebron. **14** Odande je Kalev oterao tri Enakova sina: Šešaja, Ahimana i Talmaja, Enakove potomke. **15** Zatim je odatle krenuo na stanovnike Debira. (Debir se ranije zvao Kirijat-Sefer.) **16** Tada je Kalev rekao: „Onome ko napadne i osvoji Kirijat-Sefer daću svoju kćer Ahsu za ženu.“ **17** Osvojio ga je Otniel, sin Keneza, Kalevovog brata. Zato mu je Kalev dao svoju kćer Ahsu za ženu. **18** Kada je ona polazila, nagovorila je svog muža da zatraže jedno polje od njenog oca. Kad je sišla sa magarca, Kalev je upita: „Šta hoćeš?“ **19** Ona mu odgovori: „Blagoslovi me! Pošto si mi dao deo zemlje na jugu, daj mi i vodene izvore.“ Kalev joj je dao Gornje izvore i Donje izvore.

20 To je nasledstvo plemena Judinih sinova po njihovim porodicama.

21 Gradovi u najudaljenijem kraju plemena Judinih sinova prema edomskoj granici na jugu bili su Kabsel, Eder, Jagur, **22** Kina, Dimona, Adada, **23** Kedeš, Asor, Itnan, **24** Zif, Telem, Bealot, **25** Asor-Adata, Kiriot-Esron, to jest Asor, **26** Amam, Sema, Molada, **27** Asar-Gada, Esmon, Bet-Felet, **28** Asar-Sual, Beršeba, Biziotija, **29** Bala, Im, Asem, **30** Eltolad, Hesil, Orma, **31** Siklag, Madmana, Sansana, **32** Lebaot, Sideim, Ajin i Rimon; ukupno dvadeset i devet gradova s njihovim okolnim mestima.

33 U Šefeli: Estaol, Sora, Ašna, **34** Zanoja, En-Ganim, Tafuja, Inam, **35** Jarmut, Adulam, Sohot, Azika, **36** Šaraim, Aditajim, Gedira i Gedirotajim; četrnaest gradova s njihovim okolnim mestima.

37 Senan, Hadaša, Migdal-Gad, **38** Dilan, Mispa, Jokteil, **39** Lakiš, Boskat, Eglon, **40** Kabon, Lamas, Kitliš, **41** Gedirot, Bet-Dagon, Nama, Makida; šesnaest gradova s njihovim okolnim mestima.

42 Livna, Eter, Asan, **43** Jifta, Ašna, Nesiv, **44** Keila, Akzib, Mareša; devet gradova s njihovim okolnim mestima.

45 Ekron sa svojim okolnim gradovima i mestima. **46** Od Ekrona prema zapadu sve što se nalazi pokraj Ašdoda i njegovih okolnih mesta.

47 Ašdod sa svojim okolnim gradovima i mestima. Gaza sa svojim okolnim gradovima i mestima, sve do doline reke Egipat i Velikog mora s priobalnim područjem.

48 A u brdovitom području: Samir, Jatir, Sohot, **49** Dana, Kirijat-Sana, to jest Debir, **50** Anav, Estemon, Anim, **51** Gošen, Olon i Gilon; jedanaest gradova s njihovim okolnim mestima.

52 Arab, Duma, Esan, **53** Janum, Bet-Tafuja, Afeka, **54** Humata, Kirijat-Arba, to jest Hebron i Sior; devet gradova s njihovim okolnim mestima.

55 Maon, Karmel, Zif, Juta, **56** Jezrael, Jogdeam, Zanoja, **57** Kain, Gibea* i Timna; deset gradova s njihovim okolnim mestima.

58 Alul, Bet-Sur, Gedor, **59** Marat, Bet-Anot i Eltekon; šest gradova s njihovim okolnim mestima.

60 Kirijat-Bal, to jest Kirijat-Jarim i Rava; dva grada s njihovim okolnim mestima.

61 A u pustinji: Bet-Araba, Midin, Sehaha, **62** Nivšan, Grad soli i En-Gedi; šest gradova s njihovim okolnim mestima.

63 Judini sinovi nisu mogli da oteraju Jevuseje koji su živeli u Jerusalimu. Zato Jevuseji žive s Judinim sinovima u Jerusalimu sve do danas.

* **15:57** „Gibea“ znači „brežuljak,“ naselje na brdu.

16 Područje koje je žrebom pripalo Josifovim sinovima prostiralo se od Jordana kod Jerihona do jerihonskih voda s njihove istočne strane, pa preko pustinje koja se pruža od Jerihona prema brdovitom području Bet-Ela. **2** Od Bet-Ela, koji je bio deo Luza, to područje se prostiralo do granice s Arhijanima kod Atarota. **3** Zatim se spuštalo na zapad do granice s Jaflitovcima, pa se pružalo sve do granice Donjeg Bet-Orona i Gezera, i na kraju izlazilo na more.

4 Tako su Josifovi sinovi, Manasija i Jefrem, dobili zemlju. **5** Granica Jefremovih sinova po njihovim porodicama, istočna granica njihovog nasledstva, bila je kod Atarot-Adara i išla je do Gornjeg Bet-Orona. **6** Odande se pružala prema moru. Od Mihmete na severu, granica je skretala na istok prema Tanat-Šilohu, pa je išla dalje na istok prema Janohi. **7** Od Janohe se spuštala do Atarota i Nare, pružala se do Jerihona i na kraju je izlazila na Jordan. **8** Od Tafuje granica je išla na zapad prema dolini Kani i izlazila na more. To je nasledstvo plemena Jefremovih sinova po njihovim porodicama. **9** Jefremovim sinovima pripali su i neki gradovi van njihovog područja koji su se nalazili unutar nasledstva Manasijinih sinova, svi takvi gradovi s njihovim okolnim mestima.

10 Ali oni nisu oterali Hanance koji su živeli u Gezeru. Zato Hananci žive među Jefremovim sinovima sve do danas, ali su prisiljeni na ropski rad.

17 Zatim je žrebom određeno područje za Manasijino pleme, jer je on bio Josifov prvenac. Mahir, Manasijin prvenac i Giladov otac, bio je ratnik i njemu su pripali Gilad i Bašan. **2** I ostali Manasijini sinovi dobili su žrebom svoje nasledstvo po svojim porodicama: Abiezerovi sinovi, Helekovi sinovi, Azrielovi sinovi, Šekemovi sinovi, Heferovi sinovi i Semidini sinovi. To su sinovi Manasije, Josifovog sina, muški potomci po njihovim porodicama. **3** Selofhad, sin Hefera, sina Gilada, sina Mahira, Manasijinog sina, nije imao sinove već kćeri koje su se zvale: Mahla, Noa, Hogla, Milha i Tirsa. **4** One su došle pred sveštenika Eleazara, pred Jošuu, Nunovog sina, i pred poglavare, pa su im rekle: „Gospod je Mojsija uputio da nam se da nasledstvo među našom braćom.“ Jošua im je po nalogu Gospodnjem dao nasledstvo među braćom njihovog oca.

5 Manasiji je pripalo deset delova zemlje, osim giladske i bašanske zemlje, koje su s one strane Jordana, **6** jer su i Manasijine kćeri dobile nasledstvo među njegovim sinovima, a giladska zemlja pripala je drugim Manasijinim sinovima.

7 Manasijina granica išla je od Ašera do Mihmete, koja je ispred Šekema, a zatim je skretala desno prema stanovnicima En-Tafuje. **8** Zemlja oko Tafuje pripala je Manasiji, ali sama Tafuja na Manasijinoj granici pripala je Jefremovim sinovima. **9** Ta granica se zatim spuštala do doline Kane, na jug prema dolini duž koje su se nalazili Jefremovi gradovi što su među Manasijinim gradovima. Manasijina granica išla je severno od doline, i izlazila na more. **10** Zemlja južno od te doline pripadala je Jefremu, a severno od nje Manasiji. Granica im je bilo more. Na severu se Manasija graničio sa Ašerom, a na istoku sa Isaharom.

11 Unutar područja Isahara i Ašera, Manasiji su pripadali Bet-San i okolni gradovi, Ivleam i okolni gradovi, stanovnici Dora i okolni gradovi, stanovnici En-Dora i okolni gradovi, stanovnici Tanaha i okolni gradovi kao i stanovnici Megida i okolni gradovi, tri brdovita područja.

12 Ali Manasijini sinovi nisu mogli da osvoje te gradove, tako da su Hananci ostali da žive u toj zemlji. **13** Kad su Izraelovi sinovi ojačali, prisilili su Hanance na ropski rad, ali ih nisu sasvim oterali.

14 Josifovi sinovi obratili su se Jošui: „Zašto si nam žrebom odredio samo jedno nasledstvo, samo jedan deo, kad smo mi

mnogobrojan narod jer nas je Gospod sve do sad blagoslovio?“ **15** Jošua im je odgovorio: „Kad ste mnogobrojan narod, idite u šumu i iskrčite sebi zemlju u kraju gde žive Ferezeji i Refaimi, jer vam je brdovito područje Jefrema tesno.“ **16** Tada su Josifovi sinovi odgovorili: „Nije nam dovoljno to brdovito područje, a svi Hananci koji žive u dolini imaju bojna kola s gvozdenim oštricama, kako oni koji su u Bet-Sanu i okolnim gradovima tako i oni koji su u jezraelskoj dolini.“ **17** Jošua je tada rekao Josifovom domu, Jefremu i Manasiji: „Vi ste mnogobrojan narod i veoma ste snažni. Nije dovoljno da dobijete samo jedan deo, **18** nego će vam pripasti i to brdovito područje. Posecite šumu na njemu i ono će predstavljati granicu vašeg područja. Oterajte Hanance premda imaju bojna kola s gvozdenim oštricama i premda su jaki.“

18 Ceo zbor Izraelovih sinova okupio se u Šilohu i tamo su postavili šator od sastanka, pošto su bili pokorili svu zemlju. **2** Ali među Izraelovim sinovima ostalo je još sedam plemena kojima nije bilo dodeljeno nasledstvo. **3** Zato je Jošua rekao Izraelovim sinovima: „Dokle ćete oklevati da krenete i zauzmete zemlju koju vam je dao Gospod, Bog vaših praočeva? **4** Izaberite između sebe po tri čoveka iz svakog plemena, a ja ću ih poslati, pa neka ustanu i prođu zemlju i neka je popišu za podelu nasledstva, a onda neka se vrate k meni. **5** Neka je razdele među sobom na sedam delova. Juda neka ostane na svom području na jugu, a Josifov dom neka ostane na svom području na severu. **6** Vi popišite zemlju tako da ima sedam delova. Zatim taj popis donesite ovamo k meni, i ja ću ovde za vas baciti žreb pred Gospodom, našim Bogom. **7** Levijevi sinovi nemaju deo među vama, pošto je Gospodnje sveštenstvo njihovo nasledstvo. Gad, Ruben i polovina Manasijinog plemena primili su svoje nasledstvo istočno od Jordana, ono što im je dao Mojsije, Gospodnji sluga.“

8 Kad su se ti ljudi spremili da pođu, Jošua je one koji su krenuli da popišu zemlju uputio: „Idite i pređite zemlju i popišite je, a onda se vratite k meni, i ja ću za vas baciti žreb pred Gospodom ovde u Šilohu.“ **9** Ljudi su otišli, prošli zemlju, popisali je po gradovima u jednu knjigu i podelili je na sedam delova. Zatim su se vratili kod Jošue u logor u Šilohu. **10** Tada je Jošua za njih bacio žreb pred Gospodom u Šilohu. Tako je Jošua razdelio zemlju Izraelovim sinovima dajući svakome njegov deo. **11** Žreb je pao na pleme Benjaminovih sinova po njihovim porodicama, i područje koje su dobili žrebom bilo je između Judinih sinova i Josifovih sinova. **12** Njihova granica na severnom kraju počinjala je od Jordana. Zatim se penjala uz severni obronak Jerihona do gore prema zapadu, a završavala se kod pustinje Bet-Aven. **13** Odatle se granica prostirala do Luza, do južnog obronka Luza, to jest Bet-Ela. Onda se granica spuštala do Atarot-Adara na gori koja se nalazi južno od Donjeg Bet-Orona. **14** Zapadna granica Benjaminovog područja skretala je prema jugu kod gore koja je ispred Bet-Orona na jugu, i završavala se kod Kirijat-Bala, to jest Kirijat-Jarima, grada Judinih sinova. To je bila zapadna strana.

15 Južna granica počinjala je od krajnje tačke Kirijat-Jarima. Zatim se pružala ka zapadu i išla do izvora Neftoje. **16** Onda se spuštala do najudaljenijeg dela gore koja gleda na dolinu Henomovog sina, koja se nalazi na severu refaimske doline. Odande se spuštala u dolinu Henom, do jevusejskog obronka na jugu, pa se spuštala u En-Rogil. **17** Zatim je išla na sever i izlazila na En-Šemeš, a odatle na Gelilot, koji se nalazi ispred uzbrdice Adumim, pa se spuštala do kamena Boana, Rubenovog sina. **18** Zatim je išla na severni obronak koji je ispred Arabe, a onda se spuštala u Arabu. **19** Odatle je išla na severni obronak Bet-Ogle i završavala se kod severnog zaliva Slanog mora na južnom kraju Jordana. To je bila južna granica. **20** Jordan

je bio granica sa istočne strane. To je bilo
nasledstvo Benjaminovih sinova po njihovim
porodicama, i to su bile njihove granice.

21 Gradovi plemena Benjaminovih sinova
po njihovim porodicama bili su Jerihon, Bet-
Ogla, Emek-Kesis, **22** Bet-Araba, Semara-
jim, Bet-El, **23** Avim, Fara, Ofra, **24** Kefar-
Amona, Ofnija i Geba; dvanaest gradova s
njihovim okolnim mestima.

25 Gibeon, Rama, Birot, **26** Mispa, He-
fira, Mosa, **27** Rekem, Jerfail, Tarala, **28** Sela,
Elef, Jevus, to jest Jerusalim, Gibea i Kirijat;
četrnaest gradova s njihovim okolnim mestima.

To je nasledstvo Benjaminovih sinova po
njihovim porodicama.

19 Drugi žreb pao je na Simeona, na
pleme Simeonovih sinova po njiho-
vim porodicama. Njihovo nasledstvo
bilo je unutar nasledstva Judinih sinova. **2**
Njima su u nasledstvo pripali Beršeba sa Še-
bom, Molada, **3** Asar-Sual, Bala, Asem, **4**
Eltolad, Betul, Orma, **5** Siklag, Bet-Marka-
vot, Asar-Susa, **6** Bet-Lebaot i Saruen; trina-
est gradova s njihovim okolnim mestima. **7**
Ajin, Rimon, Eter i Asan; četiri grada s njiho-
vim okolnim mestima, **8** i sva mesta oko tih
gradova sve do Balat-Bera, to jest južnog Ra-
mata. To je bilo nasledstvo plemena Simeo-
novih sinova po njihovim porodicama. **9** Si-
meonovi sinovi dobili su u nasledstvo deo
područja od Judinih sinova, jer je deo koji su
oni dobili bio prevelik za njih. Zato su Sime-
onovi sinovi dobili posed unutar njihovog
nasledstva.

10 Treći žreb pao je na Zebulonove sinove
po njihovim porodicama. Granica njihovog
nasledstva prostirala se sve do Sarida. **11** Za-
tim se penjala na zapad prema Marali i pru-
žala se do Dabešeta, a odatle do doline koja
je ispred Jokneama. **12** Od Sarida je skretala
na istok, prema sunčevom izlasku, do granice
Kislot-Tavora, pa je išla na Davrat i penjala
se do Jafe. **13** Odatle je išla na istok, prema
sunčevom izlasku, do Gat-Hefera i Ita-Kasina
pa je izlazila na Rimon i pružala se do Neje.
14 Severno od nje granica je skretala prema
Anatonu, a završavala se u dolini Jiftael. **15**
Tu su bili i Katat, Nalal, Šimron, Idala i
Betlehem; dvanaest gradova s njihovim okol-
nim mestima. **16** To je bilo nasledstvo Zebu-
lonovih sinova po njihovim porodicama; to
su bili njihovi gradovi s okolnim mestima.

17 Četvrti žreb pao je na Isahara, na Isa-
harove sinove po njihovim porodicama. **18**
Gradovi na njihovoj granici bili su Jezrael,
Kesulot, Sunam, **19** Aferajim, Seon, Anaha-
rat, **20** Ravit, Kišion, Aves, **21** Remet, En-
Ganim, En-Ada i Bet-Fasis. **22** Ta granica se-
zala je do Tavora, Sahasime i Bet-Šemeša i
izlazila je na Jordan. Tu je bilo šesnaest gra-
dova s njihovim okolnim mestima. **23** To je
bilo nasledstvo plemena Isaharovih sinova po
njihovim porodicama; to su bili njihovi gra-
dovi s okolnim mestima.

24 Peti žreb pao je na pleme Ašerovih si-
nova po njihovim porodicama. **25** Gradovi na
njihovoj granici bili su Helkat, Hali, Beten,
Akšaf, **26** Alameleh, Amad i Misal. Granica
se na zapadu pružala do Karmela i do Šihor-
Livnata, **27** a zatim je skretala prema istoku
do Bet-Dagona i pružala se do Zebulona i se-
verne strane doline Jiftael, do Bet-Emeka i
Naila, a onda je išla levo od Kabula, **28** a za-
tim prema Hebronu, Rehobu, Hamonu, Kani
i sve do gusto naseljenog Sidona. **29** Odatle
je granica skretala prema Rami i išla sve do
utvrđenog grada Tira. Zatim je skretala prema
Osi i izlazila na more u području Akziba. **30**
Tu su bili i Ama, Afek i Rehob; dvadeset i
dva grada s njihovim okolnim mestima. **31**
To je bilo nasledstvo plemena Ašerovih si-
nova po njihovim porodicama; to su bili nji-
hovi gradovi s okolnim mestima.

32 Šesti žreb pao je na Neftalimove si-
nove, na Neftalimove sinove po njihovim po-
rodicama. **33** Njihova granica išla je od Elafa,
od velikog drveta u Sananimu, i od Adami-
Nekeva i Jabnela pa sve do Lakuma, i izlazila
je na Jordan. **34** Na zapadu je granica išla

prema Aznot-Tavoru, a odatle prema Ukoku
i pružala se na jugu do Zebulona, na zapadu
do Ašera i na istoku do Jude kod Jordana. **35**
Utvrđeni gradovi bili su Sidim, Ser, Amat,
Rakat, Hinerot, **36** Adama, Rama, Asor, **37**
Kedeš, Edrej, En-Asor, **38** Iron, Migdalel, O-
rem, Bet-Anat i Bet-Šemeš; devetnaest gra-
dova s njihovim okolnim mestima. **39** To je
bilo nasledstvo plemena Neftalimovih sinova
po njihovim porodicama; to su bili njihovi
gradovi s okolnim mestima.

40 Sedmi žreb pao je na pleme Danovih
sinova po njihovim porodicama. **41** Gradovi
na granici njihovog nasledstva bili su Sora,
Estaol, Ir-Šemeš, **42** Šalabin, Ajalon, Itla, **43**
Elon, Timna, Ekron, **44** Elteke, Gibeton, Ba-
lat, **45** Jud, Bene-Barak, Gat-Rimon, **46** Me-
Jarkon i Rakon, gde je granica prolazila
ispred Jope. **47** Ali Danovim sinovima bilo je
premalo područje koje su dobili. Zato su Da-
novi sinovi krenuli u rat protiv Lesema, osvo-
jili ga i sve u njemu pobili oštricom mača. Za-
tim su ga zauzeli i naselili se u njemu. Tada
su Lesem prozvali Dan, po imenu Dana, svog
praoca. **48** To je bilo nasledstvo plemena Da-
novih sinova po njihovim porodicama; to su
bili njihovi gradovi s okolnim mestima.

49 Tako su završili podelu zemlje po
područjima. Tada su Izraelovi sinovi u svojoj
sredini dali nasledstvo Jošui, Nunovom sinu.
50 Po Gospodnjem uputu dali su mu grad koji
je tražio, Timnat-Serah u brdovitom području
Jefrema. On je obnovio grad i naselio se u
njemu.

51 To su bila nasledstva koja su sveštenik
Eleazar, Jošua, Nunov sin, i poglavari otačkih
domova u plemenima Izraelovih sinova žre-
bom razdelili pred Gospodom u Šilohu, na u-
lazu u šator od sastanka. Tako su završili po-
delu zemlje.

20 Tada je Gospod rekao Jošui: **2** „Kaži
Izraelovim sinovima: ‘Odredite sebi
gradove utočišta o kojima sam vam
govorio preko Mojsija, **3** da bi tamo mogao
da pobegne ubica koji nenamerno, nehotice
ubije neku dušu. Neka vam ti gradovi služe
kao utočište od krvnog osvetnika. **4** Neka u-
bica pobegne u neki od njih, neka stane na
gradska vrata i iznese svoj slučaj starešinama
tog grada. Neka ga oni prime kod sebe u grad
i dozvole mu da živi kod njih. **5** Ako bi krvni
osvetnik progonio ubicu, oni ne smeju da ga
predaju njemu u ruke, zato što je ovaj nena-
merno ubio svog bližnjeg, a da ga nije mrzeo.
6 On neka ostane u tom gradu dok ne stane na
sud pred zbor i dok ne umre prvosveštenik
koji bude služio u to vreme. Tada ubica može
da se vrati u svoj grad i u svoj dom, u grad iz
kog je pobegao.’“

7 Oni su posvetili Kedeš u Galileji u brdo-
vitom području Neftalima, Šekem u brdovi-
tom području Jefrema i Kirijat-Arbu, to jest
Hebron, u Judinom brdovitom području. **8** A
na području istočno od Jordana, u blizini Je-
rihona, na pustinjskoj visoravni, odredili su
Beser od Rubenovog plemena, Ramot u Gi-
ladu od Gadovog plemena i Golan u Bašanu
od Manasijinog plemena.

9 To su bili gradovi određeni svim Izrae-
lovim sinovima i strancima koji su živeli
među njima, da u njih pobegne svako ko ne-
namerno ubije neku dušu, da ne bi poginuo
od ruke krvnog osvetnika dok ne stane na sud
pred zbor.

21 Poglavari otačkih domova među Le-
vijevim sinovima pristupili su svešte-
niku Eleazaru, Jošui, Nunovom sinu,
i poglavarima otačkih domova u plemenima
Izraelovih sinova, **2** pa su im u Šilohu, u ha-
nanskoj zemlji, rekli: „Gospod je dao uput
preko Mojsija da nam se daju gradovi u ko-
jima ćemo živeti, kao i pašnjaci oko njih za
našu stoku.“ **3** Zato su od svog nasledstva
Izraelovi sinovi dali Levijevim sinovima te
gradove s okolnim pašnjacima, po Gospod-
njem nalogu.

4 Najpre je žreb pao na Kehatove porodi-
ce. Sinovi sveštenika Arona, iz Levijevog

plemena, dobili su žrebom trinaest gradova od Judinog plemena, Simeonovog plemena i Benjaminovog plemena.

5 Ostalim Kehatovim sinovima žrebom je pripalo deset gradova od porodica Jefremovog plemena, Danovog plemena i od polovine Manasijinog plemena.

6 Geršunovim sinovima žrebom je pripalo trinaest gradova od porodica Isaharovog plemena, Ašerovog plemena, Neftalimovog plemena i od polovine Manasijinog plemena u Bašanu.

7 Merarijevim sinovima po njihovim porodicama pripalo je dvanaest gradova od Rubenovog plemena, Gadovog plemena i Zebulonovog plemena.

8 Tako su Izraelovi sinovi žrebom dali Levijevim sinovima te gradove s njihovim okolnim pašnjacima, kao što je Gospod dao uput preko Mojsija.

9 Od plemena Judinih sinova i plemena Simeonovih sinova dali su sledeće gradove koji se navode poimence, **10** a koji su pripali Aronovim sinovima iz Kehatovih porodica među Levijevim sinovima, jer je na njih pao prvi žreb. **11** Oni su dobili Kirijat-Arbu (Arba je bio Enakov otac), to jest Hebron, u Judinom brdovitom području, i sve obližnje pašnjake. **12** A polje oko tog grada i okolna mesta dali su Kalevu, Jefonijinom sinu.

13 Sinovi sveštenika Arona dobili su Hebron s pašnjacima kao grad utočišta za ubice, zatim Livnu s pašnjacima, **14** Jatir s pašnjacima, Estemoju s pašnjacima, **15** Olon s pašnjacima, Debir s pašnjacima, **16** Ajin s pašnjacima, Jutu s pašnjacima i Bet-Šemeš s pašnjacima; devet gradova od ta dva plemena.

17 Od Benjaminovog plemena: Gibeon s pašnjacima, Geba s pašnjacima, **18** Anatot s pašnjacima i Almon s pašnjacima; četiri grada.

19 Tako su Aronovi sinovi, sveštenici, imali ukupno trinaest gradova s pašnjacima.

20 Levitima od preostalih Kehatovih sinova, porodicama tih Kehatovih sinova, žrebom su pripali gradovi od Jefremovog plemena. **21** Oni su dobili Šekem s pašnjacima u brdovitom području Jefrema kao grad utočišta za ubice, zatim Gezer s pašnjacima, **22** Kivsajim s pašnjacima i Bet-Oron s pašnjacima; četiri grada.

23 Od Danovog plemena: Elteke s pašnjacima, Gibeton s pašnjacima, **24** Ajalon s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima; četiri grada.

25 Od polovine Manasijinog plemena: Tanah s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima; dva grada.

26 Tako su porodice ostalih Kehatovih sinova dobile ukupno deset gradova s pašnjacima.

27 Geršunovi sinovi između levitskih porodica dobili su od polovine Manasijinog plemena Golan s pašnjacima u Bašanu kao grad utočišta za ubice i Bešteru s pašnjacima; dva grada.

28 Od Isaharovog plemena: Kišion s pašnjacima, Davrat s pašnjacima, **29** Jarmut s pašnjacima i En-Ganim s pašnjacima; četiri grada.

30 Od Ašerovog plemena: Misal s pašnjacima, Avdon s pašnjacima, **31** Helkat s pašnjacima i Rehob s pašnjacima; četiri grada.

32 Od Neftalimovog plemena: Kedeš u Galileji s pašnjacima kao grad utočišta za ubice, zatim Amot-Dor s pašnjacima i Kartan s pašnjacima; tri grada.

33 Tako su Geršunovi sinovi po svojim porodicama dobili ukupno trinaest gradova s pašnjacima.

34 Porodice Merarijevih sinova, Leviti koji su preostali, dobili su od Zebulonovog plemena Jokneam s pašnjacima, Kartu s pašnjacima, **35** Dimnu s pašnjacima i Nalal s pašnjacima; četiri grada.

36 Od Rubenovog plemena: Beser s pašnjacima, Jasu s pašnjacima, **37** Kedimot s pašnjacima i Mifat s pašnjacima; četiri grada.

38 Od Gadovog plemena; Ramot u Giladu

s pašnjacima kao grad utočišta za ubice, zatim Mahanaim s pašnjacima, **39** Hešbon s pašnjacima i Jazir s pašnjacima; ukupno četiri grada.

40 Tako su Merarijevi sinovi po svojim porodicama, oni koji su preostali od levitskih porodica, žrebom dobili ukupno dvanaest gradova.

41 Ukupan broj gradova Levijevih sinova u okviru nasledstva Izraelovih sinova iznosio je četrdeset i osam gradova zajedno s pašnjacima. **42** Svaki taj grad imao je pašnjake oko sebe; svi su ih imali.

43 Tako je Gospod dao Izraelu svu zemlju za koju se zakleo njihovim praočevima da će im je dati, i oni su je zauzeli i naselili se u njoj. **44** Gospod im je dao i mir na svim granicama njihovim, baš kao što se zakleo njihovim praočevima, tako da se nijedan njihov neprijatelj nije mogao održati pred njima. Gospod im je predao u ruke sve njihove neprijatelje. **45** Od svih dobrih obećanja koja je Gospod dao Izraelovom domu nije ostalo neispunjeno nijedno obećanje; sva su se ispunila.

22

Tada je Jošua pozvao Rubenovo pleme i Gadovo pleme i polovinu Manasijinog plemena, **2** pa im je rekao: „Vi ste izvršili sve što vas je uputio Mojsije, Gospodnji sluga, i poslušali ste moj glas u svemu što sam vas ja uputio. **3** Niste ostavili svoju braću za sve ovo dugo vreme do današnjeg dana i izvršili ste ono što ste bili dužni po uputu Gospoda, svog Boga. **4** Sada je Gospod, vaš Bog, dao mir vašoj braći, kao što im je obećao. Zato se vi sada vratite i idite u svoje šatore u zemlju koju vam je Mojsije, Gospodnji sluga, dao s one strane Jordana. **5** Ali marljivo držite i tvorite nauk i zakon koji vam je propisao Mojsije, Gospodnji sluga, tako što ćete voleti Gospoda, svog Boga, hoditi svim njegovim putevima, slediti njegova uputstva, čvrsto se držati njega i služiti mu svim svojim srcem i svom svojom dušom.“

6 Tako ih je Jošua blagoslovio i otpustio, i oni su otišli u svoje šatore. **7** Polovini Manasijinog plemena Mojsije je dao nasledstvo u Bašanu, dok je drugoj polovini Jošua dao nasledstvo pored njihove braće zapadno od Jordana. Kad ih je Jošua otpustio u njihove šatore, blagoslovio ih je, **8** i rekao im: „Vratite se u svoje šatore s velikim blagom i mnogobrojnom stokom, sa srebrom, zlatom, bakrom, gvožđem i mnogim haljinama. Podelite sa svojom braćom plen koji ste uzeli od svojih neprijatelja.“

9 Zatim su Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi i polovina Manasijinog plemena krenuli i otišli od drugih Izraelovih sinova iz Šiloha, koji se nalazi u hananskoj zemlji, i uputili se u giladsku zemlju, zemlju svog nasledstva koju su zauzeli, kao što ih je Gospod podučio preko Mojsija. **10** Kad su Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi i polovina Manasijinog plemena došli na područje Jordana u hananskoj zemlji, podigli su tamo pored Jordana jedan oltar koji je bio velik i veoma uočljiv. **11** Posle nekog vremena, ostali Izraelovi sinovi čuli su kako se govori: „Gle, Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi i polovina Manasijinog plemena podigli su oltar na granici hananske zemlje na području Jordana, s one strane koja pripada Izraelovim sinovima.“ **12** Kad su Izraelovi sinovi to čuli, ceo zbor Izraelovih sinova sakupio se u Šilohu da pođe u rat protiv njih.

13 Tada su Izraelovi sinovi poslali Finesa, sina sveštenika Eleazara, u giladsku zemlju k Rubenovim sinovima i Gadovim sinovima i polovini Manasijinog plemena. **14** S njim su poslali i deset poglavara, po jednog poglavara otačkog doma iz svakog Izraelovog plemena, a svaki od njih bio je poglavar otačkog doma nad hiljadu Izraelaca. **15** Oni su došli kod Rubenovih sinova i Gadovih sinova i kod polovine Manasijinog plemena u giladsku zemlju i rekli im:

16 „Ovako kaže ceo Gospodnji zbor: ‘Zašto ste neverni Izraelovom Bogu i zašto

ste se danas odvratili od Gospoda i podigli sebi oltar buneći se protiv Gospoda? **17** Zar nam je malo feorskog greha, od kog se ni do danas nismo očistili, mada je pomor došao na Gospodnji zbor? **18** A vi se danas odvraćate od Gospoda. Ako se vi danas bunite protiv Gospoda, sutra će se on razgneviti na ceo izraelski zbor. **19** Ako je zemlja koju ste dobili zaista nečista, pređite u zemlju koja pripada Gospodu, u kojoj se nalazi Gospodnji šator, pa se naselite među nama. Ali nemojte se buniti protiv Gospoda i ne činite od nas buntovnike podižući sebi drugi oltar osim oltara Gospoda, našeg Boga. **20** Zar nije Ahan, Zarin sin, postupio neverno s onim što je bilo određeno za uništenje i zar nije gnev došao na ceo izraelski zbor? Zbog njegovog prestupa nije samo on poginuo.'"

21 Tada su Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi i polovina Manasijinog plemena odgovorili poglavarima nad hiljadama Izraelaca: **22** „Moćni Bog, Bog Gospod, on zna i Izrael neka zna. Ako smo to učinili da bismo se pobunili i bili neverni Gospodu, neka nas danas on ne poštedi. **23** Ako smo sebi podigli oltar da bismo se odvratili od Gospoda i da bismo na njemu prinosili žrtve paljenice, prinose od žita i žrtve pomirnice, Gospod će to otkriti. **24** Mi smo to učinili jer smo se brinuli zbog nečeg drugog. Ovako smo razmišljali: 'Jednog dana vaši sinovi reći će našim sinovima: 'Šta vi imate s Gospodom, Izraelovim Bogom? **25** Gospod je između nas i vas, Rubenovih i Gadovih sinova, postavio granicu, naime, Jordan. Vi nemate ništa s Gospodom.' I tako bi vaši sinovi naveli naše sinove da više nemaju strah od Gospoda.

26 Zato smo rekli: 'Preduzmimo nešto i podignimo oltar, ali ne za žrtve paljenice niti za druge žrtve, **27** nego neka taj oltar bude svedok nama i vama, i našim naraštajima posle nas da ćemo služiti Gospodu pred licem njegovim žrtvama paljenicama, žrtvama pomirenja i drugim žrtvama, da jednog dana vaši sinovi ne bi rekli našim sinovima: 'Vi nemate ništa s Gospodom.' **28** Zato smo rekli: 'Ako biste tako nešto ikada rekli nama ili našim budućim naraštajima, mi bismo odgovorili: 'Pogledajte ovaj oltar koji predstavlja Gospodnji oltar koji su naši očevi napravili, ali ne za žrtve paljenice niti za druge žrtve, već da bude svedok između nas i vas.' **29** Nipošto se ne želimo buniti protiv Gospoda i odvratiti se danas od Gospoda gradeći još jedan oltar za žrtve paljenice, prinose od žita i druge žrtve, osim oltara Gospoda, našeg Boga, oltara koji je pred njegovim šatorom!"

30 Kad su sveštenik Fines, poglavari zbora i poglavari nad hiljadama Izraelaca čuli te reči Rubenovih sinova, Gadovih sinova i Manasijinih sinova, bilo im je drago što je tako. **31** Zato je Fines, sin sveštenika Eleazara, rekao Rubenovim sinovima, Gadovim sinovima i Manasijinim sinovima: „Danas smo se uverili da je Gospod među nama, jer niste bili neverni Gospodu. Izbavili ste Izraelove sinove iz Gospodnje ruke."

32 Tada su Fines, sin sveštenika Eleazara, i poglavari otišli od Rubenovih sinova i Gadovih sinova iz giladske zemlje i vratili se u hanansku zemlju kod drugih Izraelovih sinova pa im preneli odgovor. **33** Taj odgovor se dopao Izraelovim sinovima. Zato su Izraelovi sinovi blagoslovili Boga i više nisu govorili o tome da idu u rat protiv Rubenovih sinova i Gadovih sinova da bi opustošili zemlju u kojoj su oni živeli.

34 Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi rekli su za taj oltar: „On nam je svedok da je Gospod istiniti Bog."

23 Prošlo je mnogo vremena otkako je Gospod Izraelcima dao da počinu od svih neprijatelja unaokolo. Jošua je bio ostario i zašao u godine **2** i zato je sazvao ceo Izrael, njegove starešine, poglavare, sudije i upravitelje, pa im je rekao: „Ja sam ostario i zašao u godine. **3** Videli ste sve što je Gospod, vaš Bog, učinio svim tim

narodima radi vas, jer se Gospod, vaš Bog, borio za vas. **4** Evo, žrebom sam vašim plemenima razdelio u nasledstvo ove narode koji su preostali i sve one narode koje sam istrebio od Jordana do Velikog mora na zapadu. **5** Gospod, vaš Bog, gonio ih je ispred vas i oterao ih je radi vas, i vi ste zauzeli njihovu zemlju, kao što vam je i kazao Gospod, vaš Bog.

6 Zato budite veoma hrabri da držite i vršite sve što je napisano u knjizi Mojsijevog zakona, tako da ne odstupate od toga ni desno ni levo, **7** i da se ne mešate s narodima koji su ostali među vama. Ne pominjite imena njihovih bogova i ne kunite se njima, ne služite im i ne klanjajte im se, **8** nego se čvrsto držite Gospoda, svog Boga, kao što ste to činili sve do danas. **9** I Gospod će pred vama oterati velike i moćne narode. (A do danas, nijedan se čovek nije održao pred vama.) **10** Jedan od vas teraće hiljadu, jer će se Gospod, vaš Bog, boriti za vas, kao što vam je i obećao. **11** Zato stalno pazite na svoje duše, tako što ćete voleti Gospoda, svog Boga.

12 Ali ako se odvratite i prionete uz ostatak onih naroda koji su ostali među vama pa sklopite brakove s njima i pomešate se s njima i oni se pomešaju s vama, **13** dobro znajte da Gospod, vaš Bog, više neće terati te narode ispred vas, nego će vam oni postati klopka i zamka, bič na vašim bokovima i trnje u vašim očima dok vas ne nestane iz ove dobre zemlje koju vam je dao Gospod, vaš Bog.

14 Evo, ja danas idem putem kojim idu svi na zemlji. Dobro znate svim svojim srcem i svom svojom dušom da od svih dobrih obećanja koja vam je dao Gospod, vaš Bog, nijedno obećanje nije ostalo neispunjeno; sva su se ispunila. Nijedna reč nije ostala neispunjena. **15** Kao što su se na vama ispunile sve dobre reči koje vam je rekao Gospod, vaš Bog, tako će Gospod na vas pustiti i sve zle reči dok vas ne istrebi iz ove dobre zemlje koju vam je dao Gospod, vaš Bog. **16** To će vam se desiti ako prestupite savez Gospoda, svog Boga, kojim vas je obavezao, i ako pođete za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate. Gospod će se žestoko razgneviti na vas i brzo će vas nestati iz dobre zemlje koju vam je dao.“

24 Jošua je okupio sva Izraelova plemena u Šekemu i sazvao izraelske starešine, poglavare, sudije i upravitelje, i oni su stali pred Boga. **2** Tada Jošua reče celom narodu: „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Pre mnogo vremena vaši praočevi, među njima i Tara, Abramov i Nahorov otac, živeli su s one strane reke,* i služili su drugim bogovima.

3 Kasnije sam uzeo vašeg praoca Abrama s one strane reke, proveo ga kroz svu hanansku zemlju i umnožio njegovo potomstvo davši mu Isaka. **4** Zatim sam Isaku dao Jakova i Isava. Kasnije sam Isavu dao u nasledstvo goru Seir, a Jakov i njegovi sinovi otišli su u Egipat. **5** Kasnije sam poslao Mojsija i Arona i udario sam Egipćane nevoljama koje sam im naneo usred njihove zemlje. Zatim sam vas izveo odande. **6** Kad sam vaše očeve izveo iz Egipta i kad ste došli do mora, Egipćani su s bojnim kolima i konjanicima krenuli za vašim očevima prema Crvenom moru. **7** Tada su vaši očevi zavapili k meni, k Gospodu, i ja sam postavio tamu između vas i Egipćana i sručio sam na njih more koje ih je prekrilo. Svojim očima videli ste šta sam učinio u Egiptu. Zatim ste dugo boravili u pustinji.

8 Onda sam vas doveo u zemlju Amoreja koji su živeli s one strane Jordana, i oni su vas napali. Tada sam ih predao vama u ruke da biste zauzeli njihovu zemlju i istrebio sam ih ispred vas. **9** Zatim se podigao moabski kralj Balak, Seforov sin, da ratuje protiv Izraela. On je poslao po Balama, Beorovog sina, da

* **24:2** To jest Eufrata.

vas prokune. **10** Ali ja nisam hteo da poslušam Balama. Zato vas je on nekoliko puta blagoslovio. Tako sam vas izbavio iz njegove ruke.

11 Zatim ste prešli Jordan i došli do Jerihona. Stanovnici Jerihona, Amoreji, Ferezeji, Hananci, Heteji, Gergeseji, Hiveji i Jevuseji, zaratili su s vama, a ja sam ih dao vama u ruke. **12** Pred vama sam širio strah, koji ih je oterao ispred vas, kao i dva amorejska kralja. Nije to učinio ni vaš mač ni vaš luk. **13** Tako sam vam dao zemlju oko koje se niste trudili i gradove koje niste gradili, i u njima ste se naselili. Zato sada jedete rod od vinograda i maslinjaka koje niste sadili.'

14 A sada, bojte se Gospoda i služite mu u besprekornosti i u istini. Uklonite bogove kojima su vaši praočevi služili s one strane reke i u Egiptu, i služite Gospodu. **15** Ako ne želite da služite Gospodu, izaberite danas kome ćete služiti, bogovima kojima su služili vaši praočevi s one strane reke ili bogovima Amoreja u čijoj zemlji živite. A ja i moj dom služićemo Gospodu."

16 Na to narod odgovori: „Nipošto nećemo ostaviti Gospoda da bismo služili drugim bogovima. **17** Jer je Gospod, naš Bog, izveo nas i naše očeve iz egipatske zemlje, iz doma robovanja, i učinio je pred našim očima te velike znakove i čuvao nas je celim putem kojim smo išli i među svim narodima kuda smo prolazili. **18** Gospod je pred nama oterao sve one narode, to jest Amoreje koji su živeli u ovoj zemlji. Mi ćemo služiti Gospodu, jer je on naš Bog."

19 Tada Jošua reče narodu: „Vi ne možete služiti Gospodu, jer je on svet Bog, revnosan Bog, koji neće opraštati vaše prestupe i vaše grehe. **20** Ako budete ostavili Gospoda i služili tuđim bogovima, on će se okrenuti od vas, činiće vam zlo i istrebiće vas posle svega dobra što vam je činio."

21 A narod reče Jošui: „Neće biti tako; mi ćemo služiti Gospodu!" **22** Na to Jošua reče narodu: „Sami ste sebi svedoci da ste svojevoljno izabrali Gospoda da biste mu služili." A oni rekoše: „Svedoci smo."

23 „Zato sada uklonite tuđe bogove koji su među vama i priklonite svoje srce k Gospodu, Izraelovom Bogu." **24** A narod reče Jošui: „Gospodu, svom Bogu, služićemo i njegov glas slušaćemo!"

25 Jošua je tog dana u Šekemu sklopio savez s narodom i dao mu propis i zakon. **26** Zatim je Jošua te reči napisao u knjigu Božjeg zakona, a onda je uzeo veliki kamen i postavio ga tamo pod jedno veliko drvo koje je bilo pored Gospodnjeg svetilišta.

27 Zatim je Jošua celom narodu rekao: „Evo, ovaj kamen biće svedok protiv nas, jer je čuo sve reči koje nam je Gospod rekao. Neka taj kamen bude svedok protiv vas ako biste se odrekli svog Boga." **28** Tada je Jošua otpustio narod i svako je otišao na svoje nasledstvo.

29 Posle ovih događaja Jošua, Nunov sin, Gospodnji sluga, umro je sa sto deset godina. **30** Sahranili su ga na području koje je dobio u nasledstvo, u Timnat-Serahu koji se nalazi u brdovitom području Jefrema, severno od gore Gaš. **31** Izrael je služio Gospodu dok je Jošua bio živ i dok su bile žive starešine koje su nadživele Jošuu i koje su znale sve što je Gospod učinio za Izrael.

32 Josifove kosti, koje su Izraelovi sinovi doneli iz Egipta, sahranili su u Šekemu, na polju koje je Jakov kupio za sto kesita* od sinova Emora, Šekemovog oca. To polje pripalo je u nasledstvo Josifovim sinovima.

33 Umro je i Eleazar, Aronov sin, i sahranili su ga na brdu njegovog sina Finesa, brdu koje je dobio u brdovitom području Jefrema.

* **24:32** „Kesit" je novčana jedinica nepoznate vrednosti.

Pisac: Samuel
Mesto pisanja: Izrael
Pisanje završeno: oko 1050. pre n. e.
Obuhvata vreme: oko 1427-1050. pre n. e.

KNJIGA O SUDIJAMA

1 Posle smrti Jošue Nunova, Izraelovi sinovi upitali su Gospoda: „Ko će od nas prvi krenuti na Hanance da se bori protiv njih?“ **2** Gospod je odgovorio: „Neka krene Juda. Dajem zemlju u njegove ruke!“ **3** Tada je Juda rekao svom bratu Simeonu: „Pođi sa mnom u zemlju koja je žrebom pripala meni da se borimo protiv Hananaca, a ja ću onda poći s tobom u zemlju koja je žrebom pripala tebi.“ I Simeon je pošao s njim.

4 Tako su Judini sinovi krenuli, i Gospod je u njihove ruke predao Hanance i Ferezeje, tako da su u Bezeku pobili deset hiljada ljudi. **5** U Bezeku su našli Adoni-Bezeka, pa su se borili protiv njega i porazili Hanance i Ferezeje. **6** Adoni-Bezek je pobegao, ali oni su krenuli za njim, uhvatili ga i odsekli mu palce na rukama i na nogama. **7** Tada Adoni-Bezek reče: „Sedamdeset kraljeva kojima su bili odsečeni palčevi na rukama i na nogama sakupljali su hranu pod mojim stolom. Onako kako sam ja činio, tako mi Bog vraća.“ I odveli su ga u Jerusalim, gde je i umro.

8 Zatim su Judini sinovi napali Jerusalim i osvojili ga. Njegove stanovnike pobili su oštricom mača, a grad su spalili vatrom. **9** Onda su Judini sinovi otišli da se bore protiv Hananaca koji su živeli u brdima, u Negevu i u Šefeli. **10** Zatim su krenuli na Hanance koji su živeli u Hebronu (Hebron se ranije zvao Kirijat-Arba), i pobili su Šešaja, Ahimana i Talmaja.

11 Odatle su krenuli na stanovnike Debira. (Debir se ranije zvao Kirijat-Sefer.) **12** Tada Kalev reče: „Onom ko napadne Kirijat-Sefer i osvoji ga daću svoju kćer Ahsu za ženu.“ **13** Osvojio ga je Otniel, sin Keneza, Kalevovog mlađeg brata. Zato mu je Kalev dao svoju kćer Ahsu za ženu. **14** Kada je ona polazila, nagovorila je svog muža da zatraže jedno polje od njenog oca. Kad je sišla sa magarca, Kalev je upita: „Šta hoćeš?“ **15** Ona mu odgovori: „Blagoslovi me! Pošto si mi dao deo zemlje na jugu, daj mi i vodene izvore.“ Kalev joj je dao Gornje izvore i Donje izvore.

16 Sinovi Kenejca, Mojsijevog tasta, otišli su sa Judinim sinovima iz grada palmi u Judejsku pustinju, koja je južno od Arada. Došli su i nastanili se kod naroda koji je tamo živeo. **17** Juda je krenuo dalje sa svojim bratom Simeonom. Oni su zajedno napali Hanance koji su živeli u Sefatu i uništili su taj grad. Zato je grad nazvan Orma. **18** Juda je zatim osvojio Gazu s njenim područjem, Aškelon s njegovim područjem i Ekron s njegovim područjem. **19** Gospod je bio s Judom, tako da je on osvojio brdoviti kraj, ali nije mogao da otera stanovnike doline pošto su imali bojna kola s gvozdenim oštricama. **20** Kada su Kalevu dali Hebron, kao što je Mojsije rekao, on je odatle oterao tri Enakova sina.

21 Benjaminovi sinovi nisu oterali Jevuseje koji su živeli u Jerusalimu. Zato Jevuseji sve do danas žive u Jerusalimu s Benjaminovim sinovima.

22 Josifovi sinovi krenuli su na Bet-El, i Gospod je bio s njima. **23** Kada su Josifovi sinovi pošli da izvide Bet-El (taj grad se ranije zvao Luz), **24** uhode su videle čoveka kako izlazi iz grada. Oni su mu rekli: „Pokaži nam kako da uđemo u grad, a mi ćemo prema

tebi biti milostivi.“ **25** Tako im je čovek po-
kazao kako da uđu u grad, a oni su oštricom
mača pobili stanovnike grada, ali tog čoveka
i celu njegovu porodicu pustili su da odu. **26**
Onda je taj čovek otišao u zemlju Heteja, po-
digao tamo grad i nazvao ga Luz. Tako se
zove sve do danas.

27 Manasija nije osvojio Bet-San i nje-
gove okolne gradove, a ni Tanah ni njegove
okolne gradove, nije oterao ni stanovnike
Dora i njegovih okolnih gradova, ni stanov-
nike Ivleama i njegovih okolnih gradova, ni
stanovnike Megida i njegovih okolnih gra-
dova, nego su Hananci ostali da žive u toj
zemlji.

28 Izrael je ojačao i prisilio Hanance na
ropski rad, ali ih nije u potpunosti oterao.

29 Ni Jefrem nije oterao Hanance koji su
živeli u Gezeru, tako da su Hananci ostali da
žive s njima u Gezeru.

30 Zebulon nije oterao stanovnike Kitrona
ni stanovnike Nahalola, tako da su Hananci
ostali da žive s njima, ali su bili prisiljeni na
ropski rad.

31 Ašer nije oterao stanovnike Akona, ni
stanovnike Sidona, ni Alaba, ni Akziba, ni
Helbe, ni Afika ni Rehoba. **32** I tako je Aše-
rovo pleme živelo među Hanancima koji su
ostali u toj zemlji, jer ih nisu oterali.

33 Neftalim nije oterao stanovnike Bet-
Šemeša ni stanovnike Bet-Anata, tako da su
živeli među Hanancima u toj zemlji. Stanov-
nike Bet-Šemeša i Bet-Anata prisilili su na
ropski rad.

34 Amoreji su potisnuli Danove sinove u
brdovito područje i nisu im dali da siđu u do-
linu. **35** Tako su Amoreji ostali da žive na
gori Eres, u Ajalonu i Šalvimu. Ali Josifov
dom je postao moćan tako da je Amorejima
nametnuo prisilan rad. **36** Područje Amoreja
protezalo se od obronka Akrabim do Sele pa
naviše.

2 Gospodnji anđeo je došao iz Gilgala u
Bokim i rekao: „Izveo sam vas iz Egipta
i doveo sam vas u zemlju za koju sam se
zakleo vašim praočevima. Još sam rekao:
‘Neću nikada raskinuti svoj savez s vama. **2**
A vi ne sklapajte savez sa stanovnicima ove
zemlje. Srušite njihove oltare.’ Ali vi niste
poslušali moj glas. Zašto ste tako postupili? **3**
Zato vam kažem: ‘Neću ih oterati ispred vas.
Oni će vam postati zamka i njihovi bogovi
postaće vam mamac.’

4 Kada je Gospodnji anđeo izgovorio ove
reči pred svim Izraelovim sinovima, narod je
glasno zaplakao. **5** Zato je to mesto nazvano
Bokim.* Tu su Gospodu prineli žrtve.

6 Kada je Jošua otpustio narod, Izraelovi
sinovi su pošli svaki na svoju parcelu, da za-
posednu zemlju. **7** Narod je služio Gospodu u
sve Jošuine dane i u sve dane starešina koji su
nadživeli Jošuu, koji su videli sva velika dela
koja je Gospod učinio.

8 Jošua, Nunov sin, Gospodnji sluga,
umro je kada je imao sto deset godina. **9**
Sahranili su ga na mestu koje je pripadalo
njegovom nasledstvu u Timnat-Aresu u brdo-
vitom području Jefrema, severno od gore
Gaš. **10** Sav taj naraštaj bio je pribran svojim
očevima. Posle njih došao je drugi naraštaj
koji nije poznavao Gospoda, ni dela koja je
on činio za Izrael.“

11 Tako su Izraelovi sinovi činili ono što
je zlo u Gospodnjim očima i da služe liko-
vima Bala. **12** Napustili su Gospoda, Boga
svojih očeva, koji ih je izveo iz egipatske
zemlje, i pošli su za drugim bogovima
između bogova naroda koji su bili oko njih,
pa su im se klanjali i tako vređali Gospoda.
13 Ostavili su Gospoda i služili likovima Bala
i Astarote. **14** Tada se Gospod razgnevio na
Izrael i predao ih u ruke pljačkašima koji su
ih pljačkali. Predao ih je u ruke njihovim ne-
prijateljima koji su živeli oko njih, tako da se
više nisu mogli odupreti svojim neprijatelji-

* **2:5** „Bokim“ znači „oni koji plaču.“

ma. 15 Kud god bi pošli, Gospodnja ruka je bila protiv njih da im nanosi zlo, kao što je Gospod rekao i kao što im se Gospod zakleo. Tako su bili u velikoj nevolji. 16 Zato im je Gospod podizao sudije koje su ih izbavljale iz ruku onih što su ih pljačkali.

17 Ali nisu slušali ni svoje sudije, nego su išli da bludniče za drugim bogovima i klanjaju im se. Brzo su skrenuli s puta kojim su hodili njihovi praočevi, koji su slušali Gospodnja uputstva. Oni nisu tako činili. 18 Kada im je Gospod podizao sudije, Gospod je bio sa svakim sudijom i izbavljao ih je iz ruku njihovih neprijatelja sve vreme sudijinog života. Kad je čuo njihove jecaje, Gospod se sažalio na njih zbog onih koji su ih tlačili i ugnjetavali.

19 Kada bi sudija umro, oni bi se ponovo odvratili i postupali još gore nego njihovi očevi tako što bi išli za drugim bogovima, služili im i klanjali im se. Nisu odustajali od svojih dela ni od svog tvrdoglavog ponašanja. 20 Tada se Gospod razgnevio na Izrael i rekao: „Pošto je ovaj narod prestupio moj savez koji sam sklopio s njihovim praočevima i nije poslušao moj glas, 21 ni ja više neću ispred njih terati nijedan narod koji je ostao posle Jošuine smrti, 22 da bih njima iskušavao Izraelce da vidim da li će se držati Gospodnjeg puta i hoditi njime, kao što su to činili njihovi očevi, ili neće.“ 23 Zato je Gospod ostavio te narode i nije ih odmah oterao, niti ih je predao Jošui u ruke.

3 Ovo su narodi kojima je Gospod dozvolio da ostanu kako bi iskušao sve Izraelove sinove koji nisu doživeli nijedan hananski rat, 2 a ostavio ih je samo zato da bi budući naraštaji Izraelovih sinova, koji nisu doživeli tako nešto, stekli ratno iskustvo i naučili da ratuju: 3 pet filistejskih savezničkih knezova, svi Hananci, zatim Sidonci i Hiveji koji su živeli na gori Lebanon, od gore Bal-Hermona do granice Emata. 4 Oni su poslužili da bi se iskušali Izraelci i da bi se videlo da li će slušati uputstva koja je Gospod preko Mojsija dao njihovim očevima. 5 Tako su Izraelovi sinovi živeli među Hanancima, Hetejima, Amorejima, Ferezejima, Hivejima i Jevusejima. 6 Oni su uzimali njihove kćeri za žene, a svoje su kćeri davali njihovim sinovima i služili njihovim bogovima.

7 Izraelovi sinovi su činili ono što je zlo u Gospodnjim očima i zaboravili su Gospoda, svog Boga, pa su služili likovima Bala i obrednim deblima. 8 Zato se Gospod razgnevio na Izrael i predao ih u ruke Husan-Risatajimu, kralju Mesopotamije. Tako su Izraelovi sinovi služili Husan-Risatajimu osam godina. 9 I kad su Izraelovi sinovi zavapili Gospoda da im pomogne, Gospod im je podigao spasitelja da ih izbavi, Otniela, sina Keneza, mlađeg Kalevovog brata. 10 Gospodnji Duh je došao na njega i on je sudio Izraelcima. Kada je pošao u bitku, Gospod je u njegove ruke predao Husan-Risatajima, sirijskog kralja, i njegova je ruka pobedila Husan-Risatajima. 11 Od tada je zemlja bila u miru četrdeset godina. Zatim je umro Otniel, Kenezov sin.

12 Izraelovi sinovi su opet činili ono što je zlo u Gospodnjim očima. Zato je Gospod dao Eglonu, moabskom kralju, moć nad Izraelom, jer su činili ono što je zlo u Gospodnjim očima. 13 Tako je Eglon protiv njih sakupio Amonove sinove i Amaličane. Tada su oni krenuli i udarili na Izrael i osvojili grad palmi. 14 Izraelovi sinovi služili su moabskom kralju Eglonu osamnaest godina. 15 Tada su Izraelovi sinovi zavapili Gospodu da im pomogne. Gospod im je podigao spasitelja, Ehuda, sina Gire iz Benjaminovog plemena, koji je bio levoruk. Po njemu su Izraelovi sinovi poslali danak moabskom kralju Eglonu. 16 Ehud je sebi napravio mač s dve oštrice, dug jedan lakat, i pripasao ga ispod haljine uz desno bedro. 17 Zatim je odneo danak moabskom kralju Eglonu, koji je bio veoma debeo čovek.

18 Kada je predao danak, otpustio je ljude koji su ga nosili. 19 Kad su došli kod kamenih

likova u Gilgalu, on se vratio kod kralja i rekao mu: „Kralju, imam za tebe jednu tajnu poruku.“ A kralj reče: „Tišina!“ Tada su svi koji su stajali uz njega otišli. **20** Ehud mu je prišao dok je on sedeo u svojoj hladovitoj gornjoj sobi namenjenoj samo za njega, pa mu je rekao: „Imam za tebe poruku od Boga.“ Tada kralj ustade sa svog prestola. **21** Onda Ehud levom rukom posegnu za mačem koji mu je bio uz desno bedro, izvuče ga i zari ga kralju u stomak. **22** Sa oštricom je ušla i drška tako da se salo sklopilo nad oštricom, jer nije izvukao mač iz stomaka, i izišla je nečist. **23** Tada Ehud iziđe na trem i za sobom zatvori vrata gornje sobe i zaključa ih. **24** Kad je on otišao, došle su kraljeve sluge, pogledale i videle su da su vrata gornje sobe zaključana, pa su rekli: „Sigurno odmara u prohladnoj gornjoj sobi.“ **25** Tako su dugo čekali da im je na kraju postalo neprijatno. Kad su videli da se vrata gornje sobe ne otvaraju, uzeli su ključ i otvorili, kad gle, njihov gospodar je ležao mrtav na zemlji!

26 Dok su oni čekali, Ehud je pobegao, prošao kamene likove i sklonio se u Seirat. **27** Kada je stigao u brdovito područje Jefrema, zatrubio je u rog i Izraelovi sinovi su se spustili s njim sa tih brda, a on ih je predvodio. **28** Tada im reče: „Pođite za mnom, jer vam Gospod u ruke predaje vaše neprijatelje Moabce.“ Oni su pošli za njim i presekli prelaze preko Jordana naspram Moabaca, tako da nisu dali nikome da pređe. **29** Tada su pobili oko deset hiljada Moabaca, jakih i hrabrih ljudi, i niko nije umakao. **30** Tog dana Moab je potpao pod Izraelovu vlast i zemlja je bila u miru osamdeset godina.

31 Posle njega je Samegar, Anatov sin, izbavio Izrael, pobivši šesto Filisteja bodilom[*] za goveda.

4 Posle Ehudove smrti, Izraelovi sinovi su opet činili zlo u Gospodnjim očima. **2** Gospod ih je predao u ruke Javinu, hananskom kralju koji je vladao u Asoru. Zapovednik njegove vojske bio je Sisera, koji je živeo u neznabožačkom Arosetu. **3** Izraelovi sinovi zavapili su Gospodu, jer je Javin imao devetsto bojnih kola sa gvozdenim oštricama i dvadeset godina je okrutno tlačio Izraelove sinove.

4 U to vreme Izraelcima je sudila proročica Devora,[*] Lafidotova žena. **5** Ona je živela pod Devorinom palmom između Rame i Bet-Ela u brdovitom području Jefrema. Izraelovi sinovi odlazili su kod nje na sud. **6** Ona je poslala po Baraka, Abinejemovog sina, iz Kedeša Neftalimovog i rekla mu: „Zar nije Gospod, Izraelov Bog, dao uput: ‘Idi i raširi se po gori Tavor. Sa sobom uzmi deset hiljada ljudi od Neftalimovih sinova i od Zebulonovih sinova, **7** a ja ću kod tebe u dolinu Kišon dovesti Siseru, zapovednika Javinove vojske, njegova bojna kola i njegovo mnoštvo, i predaću ga tebi u ruke?’“

8 Tada joj Barak reče: „Ići ću ako ti pođeš sa mnom, ali ako ne pođeš sa mnom, neću ići.“ **9** Ona odgovori: „Poći ću s tobom. Ali slava neće pripasti tebi na putu kojim ćeš ići, jer će Gospod Siseru predati jednoj ženi u ruke.“ Tada je Devora ustala i otišla s Barakom u Kedeš. **10** Barak je okupio Zebulonove i Neftalimove sinove u Kedešu. Deset hiljada ljudi pošlo je za njim, a pošla je i Devora.

11 Heber Kenejin se odvojio od Keneja, sinova Hobaba, Mojsijevog šuraka,[*] i ulogorio se u blizini velikog drveta u Sananimu, kod Kedeša.

12 Siseri su javili da je Barak, Abinejemov sin, došao na goru Tavor. **13** Tada je Sisera sakupio sva svoja bojna kola, devetsto bojnih kola s gvozdenim oštricama, i sve

[*] **3:31** Ili: „ostanom.“ U pitanju je štap sa metalnim šiljkom za gonjenje stoke.

[*] **4:4** Devora ili Debora znači „pčela.“

[*] **4:11** U većini prevoda stoji da je Hobab bio Mojsijev tast, što ne može biti tačno (vidi 4. Mojsijeva 10:29).

ljude koji su bili s njim i poveo ih iz neznabožačkog Aroseta do doline Kišon. **14** Tada Devora reče Baraku: „Ustani, jer je ovo dan kada će ti Gospod u ruke predati Siseru. Zar ne ide Gospod pred tobom?“ Zatim se Barak spustio s gore Tavor s deset hiljada ljudi koji su pošli za njim. **15** Gospod je stvorio pometnju u Siserinoj vojsci i oštricom Barakovog mača uništio Siseru, sva njegova bojna kola i svu njegovu vojsku. Na kraju je Sisera sišao s kola i pobegao pešice. **16** A Barak je krenuo u poteru za bojnim kolima i vojskom sve do neznabožačkog Aroseta. Tako je sva Siserina vojska pala od oštrice mača. Niko nije preživeo.

17 Sisera je pešice pobegao do šatora Jaele, žene Hebera Kenejca, jer je Javin, kralj Asora, bio u miru s domom Hebera Kenejca. **18** Tada je Jaela pošla u susret Siseri i rekla mu: „Svrati, gospodaru, svrati kod mene. Ne boj se.“ On je došao kod nje u šator, a ona ga je pokrila jednim pokrivačem. **19** On joj tada reče: „Molim te, daj mi da popijem malo vode, jer sam žedan.“ Ona je otvorila meh mleka i dala mu da pije, a onda ga je opet pokrila. **20** Tada joj on reče: „Stani na ulaz u šator, pa ako neko dođe i pita te: ‘Ima li tu koga?,’ ti kaži: ‘Nema!’“

21 Jaela, Heberova žena, uzela je šatorski klin i čekić u ruke. Kad je Sisera od umora utonuo u dubok san, ona se prišunja i zabi mu klin u slepoočnice tako da se klin zario u zemlju. Tako je on umro.

22 Zatim je došao Barak, koji je gonio Siseru. Jaela mu izađe u susret i reče: „Dođi da ti pokažem čoveka kog tražiš.“ Kada je ušao kod nje, gle, Sisera je ležao mrtav, s klinom među slepoočnicama.

23 Tako je tog dana Bog pokorio Javina, hananskog kralja, i predao ga Izraelovim sinovima. **24** Ruka Izraelovih sinova bila je sve teža za hananskog kralja Javina, dok ga na kraju nisu pogubili.

5 Tog dana su Devora i Barak, Abinejemov sin, zapevali ovu pesmu:

2 „Rasuše ljudi kose svoje u Izraelu, spremni za boj, narod se dobrovoljno odazva, blagosiljajte Gospoda! **3** Čujte, kraljevi! Slušajte, poglavari! Ja ću Gospodu pevati, pesmom ću hvaliti Gospoda, Boga Izraelovog. **4** Gospode, kad si krenuo sa Seira, kad si pošao iz Edoma, zemlja se tresla i nebesa su kišu izlila, oblaci su kišom lili. **5** Gore su se rastopile pred licem Gospodnjim, i sam Sinaj pred licem Gospoda, Boga Izraelovog. **6** U danima Samegara, Anatovog sina, u danima Jaele, putevi su bili pusti, a putnici su išli putevima zaobilaznim. **7** Pusta su bila sela izraelska, pusta su bila, dok nisam ustala ja, Devora, dok nisam ustala kao majka u Izraelu. **8** Bogove nove oni su izabrali. Rat je tada bio na vratima. Ni štit ni koplje nisu se videli među četrdeset hiljada u Izraelu. **9** Srce je moje sa izraelskim zapovednicima, koji su se dobrovoljno javili između naroda. Blagosiljajte Gospoda. **10** Vi što na riđim magaricama jašete, što na raskošnim ćilimima sedite, i putevima idete, razmislite! **11** Čuli su se glasovi onih koji vodu dele na pojilištima. Nabrajali su tamo pravedna dela Gospodnja, pravedna dela njegovog naroda koji živi u izraelskim selima. Tada je Gospodnji narod na vrata sišao. **12** Probudi se, Devora, probudi se! Probudi se, probudi se i pesmu zapevaj! Ustani, Barače, i odvedi zarobljenike svoje, sine Abinejemov! **13** Tada su preživeli sišli k velikašima. Narod Gospodnji k meni je sišao da se protiv junaka bori. **14** Oni koji su poreklom od Jefrema došli su u ravnicu, oni su s tobom, Benjamine, među narodom tvojim. Od Mahira su zapovednici izašli, od Zebulona oni što se pisarskim priborom služe. **15** Knezovi Isaharovi s Devorom su bili, Isahar, kao i Barak, u ravnicu je pešice poslan bio. Dugo se kolebalo srce sinova Rubenovih. **16** Zašto si seo među bisage, i slušaš kako pastir frulu stadu svira? Dugo se kolebalo srce sinova Rubenovih. **17** Gilad je ostao s

one strane Jordana. A zašto je Dan tada na
brodovima bio? Ašer je dokono na obali se-
deo, i u pristaništima svojim živeo. **18** Zebu-
lon je narod koji je dušu svoju smrti izlagao,
a tako i Neftalim, na uzvišenjima u polju. **19**
Kraljevi su u boj pošli. Tada su se hananski
kraljevi borili u Tanahu, kod voda megidskih,
ali srebra nisu zaplenili. **20** S nebesa su se
zvezde borile, sa staza svojih borile su se pro-
tiv Sisere. **21** Vode Kišona sve su ih odnele,
vode pradavne, vode Kišona. Dušo moja, sil-
nike si gazila. **22** Tada se začuo topot konja,
silovita jurnjava pastuva. **23** ‘Prokunite Mi-
roz,’ rekao je anđeo Gospodnji. ‘Proklinjite
stanovnike njegove, jer nisu Gospodu u po-
moć pritekli, s junacima nisu pomogli
Gospodu.’ **24** Blagoslovena bila Jaela, žena
Hebera Kenejca, više od svih žena, blagoslo-
vena bila više od svih žena u šatorima. **25**
Tražio je vodu, mleka mu je dala. U veliku
skupocenu činiju nalila mu je kiselog mleka.
26 Rukom je svojom za šatorskim klinom po-
segnula, i desnicom svojom za maljem. Uda-
rila je Siseru i glavu mu je probola, slepooč-
nice mu je smrskala i probila. **27** Pred no-
gama njenim srušio se, pao je, sručio se. Pred
nogama njenim srušio se, pao je. Kako se sru-
šio, tako je mrtav ostao. **28** Na prozoru je bila
majka Siserina, kroz prozorsku rešetku pogle-
dom ga je tražila i govorila: ‘Zašto kola nje-
govih nema tako dugo? Zašto kasni topot
zaprege njegove?’ **29** Mudre plemkinje njene
odgovorile su joj, a i sama je sebi govorila:
30 ‘Zar nisu plen našli pa ga dele, po devojku,
dve devojke na svakog čoveka, tkanine raz-
nobojne zaplenili su za Siseru, tkanine razno-
bojne zaplenili su, haljinu vezenu, tkaninu o-
bojenu, dve haljine vezene, da budu ukras
oko vrata onima što su plen uzeli?’ **31** Neka
tako propadnu svi neprijatelji tvoji, Gospode,
a oni koji te vole neka budu kao sunce kad u
svojoj snazi grane.“

Tako je zemlja bila u miru četrdeset go-
dina.

6 Izraelovi sinovi su činili ono što je zlo u
Gospodnjim očima. Zato ih je Gospod
predao u ruke Madijancima na sedam
godina. **2** Ruka Madijanaca bila je teška nad
Izraelom. Izraelovi sinovi su zbog Madija-
naca načinili sebi podzemna skladišta u
brdima i sklanjali se po pećinama i vrletima.
3 Kada bi Izraelci zasejali njive, došli bi Ma-
dijanci, Amaličani i narodi sa istoka i napali
ih. **4** Oni bi se ulogorili na njihovoj zemlji i
uništili useve sa zemlje sve do Gaze. Ne bi
ostavili u Izraelu ni hrane, ni sitne stoke, ni
goveda, ni magaraca. **5** Dolazili su sa svojom
stokom i sa svojim šatorima. Bilo ih je tako
mnogo kao skakavaca; nije bilo broja ni
njima ni njihovim kamilama. Dolazili su u
zemlju da je unište. **6** Tako je zbog Madija-
naca Izrael upao u veliku bedu, pa su Izrae-
lovi sinovi prizvali Gospoda da im pomogne.

7 Kada su zbog Madijanaca Izraelovi si-
novi prizvali Gospoda da im pomogne, **8**
Gospod je poslao Izraelovim sinovima jed-
nog čoveka, proroka, i rekao im: „Ovako kaže
Gospod, Izraelov Bog: ‘Ja sam vas izveo iz
Egipta i izbavio sam vas iz doma robovanja.
9 Izbavio sam vas iz egipatske ruke i iz ruku
svih vaših tlačitelja i terao sam ih ispred vas i
dao sam vam njihovu zemlju. **10** Još sam vam
rekao: ‘Ja sam Gospod, vaš Bog. Ne služite
bogovima Amoreja u čijoj zemlji živite.’ Ali
vi niste poslušali moj glas.“

11 Zatim je došao Gospodnji anđeo i seo
pod veliko stablo u Ofri koje je pripadalo
Joašu iz Abiezerove porodice. Njegov sin Ge-
deon vršio je pšenicu u vinskoj presi da bi je
što pre sklonio od Madijanaca. **12** Tada mu se
pojavi Gospodnji anđeo i reče mu: „Gospod
je s tobom, hrabri junače.“ **13** A Gedeon ga
upita: „Oprosti, gospodaru, ali ako je Gospod
s nama, zašto nas je snašlo sve ovo i gde su
sva njegova čuda o kojima su nam pričali naši
očevi kad su govorili: ‘Zar nas Gospod nije
izveo iz Egipta?’ Ali sad nas je Gospod napu-
stio i predao nas u ruke Madijancima.“ **14**
Tada se Gospod okrenu prema njemu i reče:

„Ti si snažan i izbavićeš Izrael iz madijanskih
ruku. Ne šaljem li te ja?“ **15** A Gedeon ga u-
pita: „Oprosti, Gospode, ali čime ću izbaviti
Izrael? Evo, moja porodica je najmanja u Ma-
nasijinom plemenu, a ja sam najneznatniji u
kući svog oca.“ **16** Ali Gospod mu odgovori:
„Ja ću biti s tobom i zato ćeš pobiti Madijance
kao da su jedan čovek.“

17 Tada Gedeon reče: „Ako sam našao
milost u tvojim očima, daj mi znak po kome
ću znati da zaista ti govoriš sa mnom. **18** Mo-
lim te, ostani ovde, a ja idem da ti donesem
dar i stavim ga pred tebe.“ A on mu odgovori:
„Sedeću ovde dok se ne vratiš.“ **19** Tada je
Gedeon otišao i pripremio jare i zamesio bes-
kvasne hlebove od jedne efe brašna. Meso je
stavio u korpu, a čorbu je sipao u lonac, pa je
to doneo kod njega pod veliko stablo i posta-
vio.

20 Tada mu anđeo Božji reče: „Uzmi
meso i beskvasne hlebove, pa ih stavi na onu
veliku stenu, a čorbu prospi.“ On učini tako.
21 Tada Gospodnji anđeo pruži vrh štapa koji
je držao u ruci i dodirnu meso i beskvasne
hlebove. Iz stene planu vatra koja spali meso
i beskvasne hlebove, a Gospodnji anđeo
nestade ispred njegovih očiju. **22** Tada je Ge-
deon uvideo da je to bio Gospodnji anđeo, i
reče: „Jao, Gospode! Anđela Gospodnjeg vi-
deh licem u lice!“ **23** A Gospod mu reče:
„Mir tebi. Ne plaši se. Nećeš umreti.“ **24** Ge-
deon je na tom mestu sagradio Gospodu oltar
koji sve do danas nosi ime Jehova-Šalom.[*]
On još uvek stoji u Ofri, koja pripada Abie-
zerovoj porodici.

25 Te noći Gospod mu reče: „Uzmi junca
od svog oca, drugog junca od sedam godina,
i sruši Balov oltar koji ima tvoj otac i poseci
obredno deblo koje je pored njega. **26** Zatim
podigni oltar Gospodu, svom Bogu, na vrhu
ovog utvrđenja, slažući kamenje u redove.
Onda iseci obredno deblo i na tim drvima pri-
nesi tog drugog junca kao žrtvu paljenicu.“
27 Tada Gedeon uze deset ljudi od svojih
slugu i učini kako mu je Gospod rekao. Ali
pošto se bojao doma svog oca i ljudi iz grada,
nije to učinio danju, već noću.

28 Kada su sutradan ljudi iz grada rano
ustali, gle, Balov oltar je bio srušen i obredno
deblo pored njega posečeno, a onaj junac bio
je prinesen na novom oltaru. **29** Tada su jedni
druge pitali: „Ko je to uradio?“ I kad su se
raspitali i istražili, na kraju su rekli: „To je u-
radio Gedeon, Joašov sin.“ **30** Tada su ljudi
iz grada rekli Joašu: „Izvedi svog sina da se
pogubi, jer je srušio Balov oltar i posekao
obredno deblo koje je bilo pored njega.“ **31**
Joaš je svima koji su ustali protiv njega rekao:
„Zar ćete vi braniti Bala? Zar ćete ga vi spa-
sti? Ko stane na njegovu stranu, neka se još
ovog jutra pogubi. Ako je Bal pravi bog, neka
se sam brani zato što mu je neko srušio oltar.“
32 Tog dana on je Gedeonu dao ime Jerubal,[*]
rekavši: „Neka se Bal sam brani jer mu je
neko srušio oltar.“

33 Svi Madijanci, Amaličani i narodi sa
istoka okupili su se kao jedan, prešli u jezra-
elsku dolinu i tamo se ulogorili. **34** Gospodnji
Duh obuzeo je Gedeona i on je zatrubio u rog,
a Abiezerova porodica se okupila oko njega.
35 Zatim je poslao glasnike po celom Mana-
sijinom plemenu pa su se i oni okupili oko
njega. Poslao je glasnike i po Ašerovom, Ze-
bulonovom i Neftalimovom plemenu, pa su i
oni izašli pred njega.

36 Tada Gedeon reče Bogu: „Ako ćeš
preko mene izbaviti Izrael, kao što si kazao,
37 evo, ostaviću runo na gumnu. Ako rosa
bude samo na runu, a sva zemlja bude suva,
onda ću znati da ćeš preko mene izbaviti
Izrael, kao što si kazao.“ **38** Tako je i bilo.
Kada je sutra rano ustao, iscedio je runo u
kom je bilo toliko rose da je njome napunio
jednu veliku posudu. **39** Gedeon ponovo reče
Bogu: „Nemoj se gneviti na mene, već mi do-
pusti da još jednom progovorim. Molim te,

[*] **6:24** „Jehova-Šalom“ znači „Gospod je mir.“

[*] **6:32** „Jerubal“ znači „neka se Bal brani.“

dopusti mi još jednom da proverim šta će biti s runom. Molim te, neka samo runo bude suvo, a po svoj zemlji neka bude rosa.“ **40** Bog je te noći tako i učinio. Samo je runo bilo suvo, a po svoj zemlji bila je rosa.

7 Jerubal, to jest Gedeon, i ceo narod koji je bio s njim, ustali su rano i ulogorili se kod izvora Haroda. Madijanski logor nalazio se severno od njih, u podnožju brda Moreh, u dolini. **2** Gospod je rekao Gedeonu: „S tobom je previše naroda i zato im neću predati u ruke Madijance. Izrael bi se mogao hvaliti i govoriti mi: ‘Moja me je ruka izbavila. **3** A sada, oglasi da čuje narod: ‘Ko se boji i koga je strah, neka se vrati brzo sa gore Gilad.’“ Dvadeset i dve hiljade ljudi se vratilo, a deset hiljada ih je ostalo.

4 Ali Gospod reče Gedeonu: „Još uvek je previše naroda. Odvedi ih na vodu, pa ću ih ja tamo iskušati. Za koga ti kažem: ‘Ovaj će ići s tobom,’ taj će ići s tobom, a za koga ti kažem: ‘Ovaj neće ići s tobom,’ taj neće ići.“ **5** Tako je odveo narod na vodu.

Tada Gospod reče Gedeonu: „Svakog ko lapće vodu jezikom kao što pas lapće odvoji na stranu, a tako i svakog ko klekne na kolena da pije.“ **6** Onih što su laptali, prinoseći rukom vodu k ustima, bilo je trista. Svi ostali kleknuli su na kolena da piju vodu.

7 Tada Gospod reče Gedeonu: „Izbaviću vas s ovih trista ljudi koji su laptali vodu i predaću Madijance u vaše ruke. Svi ostali neka se vrate, svaki u svoje mesto.“ **8** Tako su od njih uzeli hranu i rogove, a onda je sve te Izraelce poslao kući. Zadržao je trista ljudi. Madijanski logor bio je ispod njega u dolini.

9 Te noći Gospod mu reče: „Ustani, napadni logor, jer ti ga predajem u ruke. **10** A ako se bojiš, siđi sa svojim slugom Furom i izvidi logor. **11** Slušaj šta govore, pa ćeš se ohrabriti i napašćeš logor.“ Tada su on i njegov sluga Fura sišli do prvih bojnih redova u logoru.

12 Madijanci, Amaličani i svi narodi sa istoka raširili su se po dolini. Bilo ih je mnogo kao skakavaca, a njihovih kamila bilo je kao peska na morskoj obali. **13** Kada je Gedeon došao, jedan čovek je pričao san svom drugu: „Sanjao sam kako se ječmena pogača kotrljala prema madijanskom logoru. Došla je do jednog šatora i pogodila ga tako da je pao, sve se isprevrtalo i on se srušio.“ **14** Drug mu je odgovorio: „To nije ništa drugo nego mač Izraelca Gedeona, Joašovog sina. Bog mu je predao u ruke Madijance i sav ovaj logor.“

15 Kada je Gedeon čuo šta je onaj čovek sanjao, kao i tumačenje tog sna, pao je ničice. Zatim se vratio u izraelski logor i rekao: „Ustanite, jer vam Gospod predaje u ruke madijanski logor.“ **16** Onda je trista ljudi razdelio u tri čete, svima je u ruke dao rogove, prazne velike krčage i u njima baklje. **17** Tada im reče: „Gledajte na mene i činite isto što i ja. Kad dođem do logora, radite ono što ja budem radio. **18** Kad ja i svi koji budu sa mnom zatrubimo u rogove, onda i vi zatrubite u rogove svuda oko logora i vičite: ‘Mač Gospodnji i Gedeonov!’“

19 Gedeon i sto ljudi koji su bili s njim došli su do logora na početku srednje noćne straže,[*] baš kad su se menjale straže. Zatrubili su u rogove i razbili krčage koje su držali u rukama. **20** Tako su tri čete zatrubile u rogove i razbile krčage. U levoj ruci su držali baklje, a u desnoj rogove u koje su trubili pa su povikali: „Mač Gospodnji i Gedeonov!“ **21** Oni su stajali oko logora, svaki na svom mestu, a svi u logoru su se smeli, vikali i bežali. **22** Trista ljudi je trubilo u rogove, a Gospod je učinio da ljudi u celom logoru dignu mač jedan na drugog. Ljudi iz logora su se razbežali sve do Bet-Asete, prema Zereratu, do granice Abel-Meola kod Tavata.

[*] **7:19** Srednja noćna straža trajala je otprilike od 22 sata do 2 sata.

23 Izraelci iz Neftalimovog i Ašerovog plemena, i svi iz Manasijinog plemena sakupili su se i krenuli u poteru za Madijancima.
24 Gedeon je poslao glasnike po celom brdovitom području Jefrema i poručio im: „Siđite pred Madijance i presecite im prelaze preko reka sve do Betbare i preko Jordana. Tako su se sakupili svi ljudi iz Jefremovog plemena i presekli prelaze preko reka sve do Betbare i preko Jordana.
25 Zarobili su i dva madijanska kneza, Oreva i Ziva. Oreva su ubili na Orevovoj steni, a Ziva su ubili kod Zivove vinske prese. Progonili su Madijance i doneli su Orevovu i Zivovu glavu Gedeonu u područje oko Jordana.

8 Tada su ljudi iz Jefremovog plemena rekli Gedeonu: „Šta si nam to učinio, što nas nisi pozvao kad si pošao u boj protiv Madijanaca?“ Zato su bili veoma ljuti i hteli su da započnu svađu s njim.
2 Gedeon im reče: „Šta sam ja to učinio u poređenju s vama? Nije li Jefremovo pabirčenje bolje od Abiezerove berbe?
3 Vama je Bog u ruke predao madijanske knezove Oreva i Ziva, a šta sam ja učinio u poređenju s vama?“ Kada im je to rekao, utišao se njihov bes prema njemu.

4 Tako je Gedeon s trista ljudi došao do Jordana i prešao ga. Iako su bili umorni, nastavili su s poterom.
5 Posle je rekao ljudima u Sukotu: „Molim vas, dajte hleba ljudima koji idu za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zebeja i Salmana, madijanske kraljeve.“
6 Ali knezovi Sukota su rekli: „Zar su Zebej i Salman već u tvojim rukama pa da tvojoj vojsci damo hleba?“
7 Tada je Gedeon odgovorio: „Zbog ovog ću pustinjskim trnjem i bodljikavim granama raskidati meso na vašem telu kad mi Gospod preda u ruke Zebeja i Salmana.“
8 Odatle je otišao u Fanuel, i to isto zatražio od ljudi iz Fanuela, ali su mu oni odgovorili isto kao i ljudi iz Sukota.
9 Zato je i ljudima u Fanuelu rekao: „Kad se vratim kao pobednik, srušiću ovu kulu.“

10 Zebej i Salman bili su u Karkoru sa svojom vojskom, oko petnaest hiljada ljudi koji su ostali od sve vojske naroda sa istoka. Dotad je već bilo palo sto i dvadeset hiljada ljudi naoružanih mačem.
11 Gedeon je otišao putem kojim prolaze oni što žive pod šatorima, istočno od Nobaha i Jogbeje, i udario je na logor dok je logor bio nespreman za napad.
12 Kada su Zebej i Salman pobegli, on je odmah krenuo u poteru za njima. Zarobio je ta dva madijanska kralja, Zebeja i Salmana, a u sav logor uneo je strah.

13 Kada se Gedeon, Joašov sin, vraćao iz bitke preko uspona koji vodi na Heres,
14 na putu je zarobio jednog mladića iz Sukota i ispitao ga. Mladić mu je popisao imena knezova i starešina iz Sukota, sedamdeset i sedam ljudi.
15 Tada je Gedeon otišao kod ljudi iz Sukota i rekao im: „Evo Zebeja i Salmana zbog kojih ste mi se ovako rugali: ‘Zar su Zebej i Salman već u tvojim rukama pa da moramo dati hleb tvojim iznemoglim ljudima?’“
16 Tada je uhvatio gradske starešine i uzeo pustinjsko trnje i bodljikave grane pa je njima kaznio ljude iz Sukota.
17 Kulu u Fanuelu je srušio, a ljude u gradu pobio.

18 Onda je upitao Zebeja i Salmana: „Kakvi su bili ljudi koje ste pobili na Tavoru?“ A oni odgovoriše: „Bili su takvi kao ti, svaki je izgledao kao kraljevski sin.“
19 On im na to reče: „To su bila moja braća, sinovi moje majke. Tako živ bio Gospod, da ste im poštedeli život, ne bih vas ubio!“
20 Tada je rekao svom prvencu Jeteru: „Idi i pogubi ih.“ Ali mladić nije izvukao svoj mač jer se bojao, pošto je bio još mlad.
21 Zato Zebej i Salman rekoše: „Ustani ti na nas, jer kakav je čovek, takva mu je i snaga.“ Tada je Gedeon ustao i pogubio Zebeja i Salmana i uzeo ukrase u obliku polumeseca s vratova njihovih kamila.

22 Zatim su Izraelci rekli Gedeonu: „Vladaj nad nama, ti i tvoj sin i tvoj unuk, jer si nas izbavio iz madijanskih ruku.“
23 Ali Gedeon im reče: „Neću ja vladati nad vama, niti će moj sin vladati nad vama. Gospod će

vladati nad vama.“ **24** Gedeon im još reče: „Jedino vas molim da mi svako od vas da alku za nos od svog plena.“ (Poraženi su nosili zlatne alke u nosu, jer su bili Ismailci.) **25** A oni odgovoriše: „Rado ćemo ti ih dati.“ Tako su raširili ogrtač i svaki od njih je bacio na njega alku za nos od svog plena. **26** Težina tih zlatnih alki koje je zatražio iznosila je hiljadu i sedamsto sikala* zlata, osim ukrasa u obliku polumeseca, minđuša i haljina od vune purpurne boje koje su nosili madijanski kraljevi i osim ogrlica koje su visile kamilama oko vrata.

27 Gedeon je od toga načinio sveštenički efod* i izložio ga u svom gradu Ofri. Tu je ceo Izrael išao da bludniči za tim i to je bila zamka Gedeonu i njegovom domu.

28 Tako su Madijanci bili pokoreni pred Izraelovim sinovima i više nisu podizali glavu. U danima Gedeona zemlja je bila u miru četrdeset godina.

29 Jerubal, Joašov sin, otišao je i živeo u svojoj kući.

30 Pošto je imao mnogo žena, Gedeonu se rodilo sedamdeset sinova. **31** Njegova inoča* koja je živela u Šekemu rodila mu je sina. On mu je dao ime Abimeleh. **32** Gedeon, Joašov sin, umro je u dubokoj starosti i sahranjen je u grobu svog oca Joaša u Ofri, koja pripada Abijezerovoj porodici.

33 Kada je Gedeon umro, Izraelovi sinovi su otpali bludničeći za Balima i postavili su sebi za boga Bal-Berita. **34** Izraelovi sinovi nisu se obazirali na Gospoda, svog Boga, koji ih je izbavljao iz ruku svih neprijatelja koji su bili oko njih. **35** Nisu uzvratili dobrotom domu Jerubala, to jest Gedeona, za sve dobro koje je on učinio za Izrael.

9 Abimeleh, Jerubalov sin, otišao je u Šekem kod braće svoje majke i rekao je njima i celoj rodbini s majčine strane: **2** „Molim vas, kažite svim stanovnicima Šekema: ‘Šta vam je bolje, da nad vama vlada sedamdeset ljudi, svi Jerubalovi sinovi, ili da nad vama vlada jedan čovek? Setite se da sam ja vaša kost i vaše meso.’“

3 Tako su braća njegove majke prenela sve njegove reči svim stanovnicima Šekema i njihovo srce se priklonilo Abimelehu, jer su rekli: „On je naš brat.“ **4** Dali su mu sedamdeset srebrnika iz Bal-Beritovog hrama, čime je Abimeleh unajmio bezvredne i bezobzirne ljude, koji su mu se pridružili. **5** Zatim je otišao u dom svog oca u Ofri i na jednom kamenu pobio svoju braću, Jerubalove sinove, sedamdeset ljudi. Ali ostao je Jotam, najmlađi Jerubalov sin, jer se sakrio.

6 Kasnije su se okupili svi stanovnici Šekema i svi iz Bet-Mila* i otišli su kod velikog drveta, kod stuba koji je stajao u Šekemu, da postave Abimeleha za kralja.

7 Kada su to javili Jotamu, on je otišao i stao navrh gore Gerizim i povikao na sav glas: „Čujte me, stanovnici Šekema, a i neka Bog čuje vas!

8 Jednom su pošla stabla da pomažu sebi kralja. Tako su rekla maslini: ‘Budi nam ti kralj.’ **9** Ali maslina im je odgovorila: ‘Zar da se odreknem svog ulja koje je na slavu Bogu i ljudima, pa da se njišem nad drugim stablima?’ **10** Zatim su stabla rekla smokvi: ‘Dođi ti pa nam budi kralj.’ **11** Ali smokva im je rekla: ‘Zar da se odreknem svoje slasti i svog dobrog ploda, pa da se njišem nad drugim stablima?’ **12** Onda su stabla rekla vinovoj lozi: ‘Dođi ti da nam budeš kralj.’ **13** A vinova loza im je odgovorila: ‘Zar da se odreknem svoje šire koja prija Bogu i ljudima, pa da se njišem nad drugim stablima?’

---

* **8:26** Sikal je iznosio 11,4 grama.

* **8:27** Po svemu sudeći, to je bio deo odeće sličan kecelji koji se sastojao od prednjeg i zadnjeg dela.

* **8:31** Inoča je žena u poligamnom braku koju muž uzima pored svoje prave supruge (to jest pravih supruga) i koja ima niži status od prave supruge.

* **9:6** „Kuća punoće“ – deo Šekema ili tvrđava koja je čuvala Šekem.

14 Na kraju su sva stabla rekla trnovitom grmu: 'Dođi ti da nam budeš kralj.' **15** A trnoviti grm je odgovorio stablima: 'Ako zaista želite da me pomažete za kralja, dođite i sklonite se u moj hlad. A ako nećete, neka izađe vatra iz trnovitog grma i proguta lebanonske kedrove.'

16 A sada, ako ste ispravno i pošteno postupili kada ste Abimeleha postavili za kralja, ako ste učinili dobro Jerubalu i njegovom domu i ako ste mu učinili kako je zaslužio po onome što je činio – **17** jer se moj otac borio za vas i svoju dušu je izložio opasnosti da bi vas izbavio iz ruku Madijanaca, **18** a vi ste danas ustali na dom mog oca i na jednom kamenu ste pobili njegove sinove, sedamdeset ljudi, i postavili ste Abimeleha, sina njegove robinje, za kralja nad stanovnicima Šekema samo zato što je on vaš brat – **19** dakle, ako ste danas postupili ispravno i pošteno prema Jerubalu i njegovom domu, radujte se s Abimelehom, a i on neka se raduje s vama. **20** Ali ako niste, neka izađe vatra od Abimeleha i proguta stanovnike Šekema i Bet-Mila, i neka izađe vatra od stanovnika Šekema i Bet-Mila i proguta Abimeleha."

21 Tada je Jotam otišao i pobegao u Ber gde je i ostao zbog svog brata Abimeleha.

22 Abimeleh je tri godine oholo vladao kao knez nad Izraelom. **23** Tada je Bog dopustio da duh razdora zavlada između Abimeleha i stanovnika Šekema, i stanovnici Šekema su izneverili Abimeleha. **24** To je bilo zato što je trebalo da se osveti zločin počinjen nad sedamdeset Jerubalovih sinova i da njihova krv padne na njihovog brata Abimeleha, jer ih je ubio, i na stanovnike Šekema, jer su mu pomogli da ubije svoju braću. **25** Stanovnici Šekema postavili su mu zasede po gorskim vrhovima i pljačkali su svakog ko bi prošao pored njih onim putem. Za to je saznao Abimeleh.

26 Onda je Gal, Ebedov sin, došao sa svojom braćom i prešao u Šekem. Stanovnici Šekema s pouzdanjem su mu se priklonili. **27** Po običaju su otišli u polje da beru grožđe u svojim vinogradima, gaze ga i vesele se, a onda su otišli u hram svog boga da jedu, piju i proklinju Abimeleha. **28** Tada Gal, Ebedov sin, reče: „Ko je Abimeleh? Zar nije on Jerubalov sin? I ko je Zebul, njegov poverenik u Šekemu? Zašto njima da služimo? Bolje da služite ljudima Emora, Šekemovog oca. Zašto da služimo Abimelehu? **29** Kada bi ovaj narod bio pod mojom rukom, svrgnuo bih Abimeleha." I poručio je Abimelehu: „Sakupi veliku vojsku pa kreni u boj."

30 Kada je Zebul, gradski knez, čuo reči Gala, Ebedovog sina, veoma se razgnevio. **31** Zato je u tajnosti poslao glasnike Abimelehu, i poručio mu: „Evo, Gal, Ebedov sin, i njegova braća došli su u Šekem i sada bune grad protiv tebe. **32** Zato ti i tvoji ljudi ustanite noću i postavite zasedu u polju. **33** A rano ujutru, kad ograne sunce, ustani i udari na grad. Kada on i njegovi ljudi izađu na tebe, učini s njim šta želiš."

34 Tako su Abimeleh i svi oni koji su bili s njim ustali noću i postavili oko Šekema zasedu rasporedivši ljude u četiri čete. **35** Gal, Ebedov sin, izašao je i stao na gradska vrata. Tada su Abimeleh i njegovi ljudi izašli iz zasede. **36** Čim ih je Gal ugledao, reče Zebulu: „Gle, ljudi silaze s gorskih vrhova." A Zebul mu odgovori: „Od senki s gora čini ti se da vidiš ljude."

37 Gal opet reče: „Gle, ljudi silaze s uzvišice koja je usred zemlje, a jedna četa dolazi putem od velikog drveta Meonenima." **38** Na to mu Zebul odgovori: „Gde su sada tvoje reči kojima si se hvalio: 'Ko je Abimeleh da mu služimo?' Zar nisu ovo ljudi koje si ti odbacio? Izađi sad i bori se protiv njih."

39 Gal je bio na čelu stanovnika Šekema i krenuo je u borbu protiv Abimeleha. **40** Ali Abimeleh ga je poterao pa je on pobegao pred njim. Mnogi su padali mrtvi, sve do gradskih vrata.

41 Abimeleh je ostao u Arumi, a Zebul je proterao Gala i njegovu braću, tako da više

nisu mogli da žive u Šekemu. **42** Sledećeg
dana narod je izašao u polje. To su javili Abi-
melehu. **43** On je uzeo svoje ljude, podelio ih
u tri čete i postavio zasedu u polju. Kada je
video da narod izlazi iz grada, krenuo je na
njih i pobio ih. **44** Abimeleh i čete koje su bile
s njim navalili su napred i postavili se kod
gradskih vrata, dok su dve čete udarile na sve
koji su bili u polju i pobile ih. **45** Tako je A-
bimeleh ceo taj dan osvajao grad i na kraju ga
je i osvojio. Pobio je ljude u gradu, a grad ra-
zorio i posuo solju.

46 Kada su to čuli svi stanovnici Šekem-
ske kule, otišli su u podrum hrama boga Be-
rita. **47** Kad su Abimelehu javili da su se o-
kupili svi stanovnici Šekemske kule, **48** Abi-
meleh je otišao na goru Salmon zajedno sa
svojim ljudima. Uzeo je u ruke sekiru, odse-
kao jednu granu s drveta, podigao je, stavio
na rame i rekao svojim ljudima: „Što ste vi-
deli da sam ja učinio, brzo i vi činite!“ **49**
Tada su svi odsekli po granu i krenuli za A-
bimelehom. Zatim su grane nabacali na
podrum i zapalili vatru nad onima koji su bili
u podrumu. Tako su poginuli svi stanovnici
Šekemske kule, oko hiljadu muškaraca i
žena.

50 Abimeleh je onda otišao na Teves,
opkolio ga i osvojio. **51** Usred grada bila je
jaka kula u koju su pobegli svi muškarci i
žene, svi stanovnici tog grada. Zatvorili su
vrata za sobom i popeli se na krov kule. **52**
Abimeleh je došao do kule i napao je. Kad je
skoro došao do vrata kule da ih spali vatrom,
53 jedna žena baci mlinski kamen na glavu
Abimelehu i razbi mu lobanju. **54** On brzo
pozva slugu koji mu je nosio oružje i reče mu:
„Izvuci mač i ubij me, da se ne bi za mene
govorilo: ‘Ubila ga je žena.’“ Njegov sluga
ga je odmah probo i on je umro.

55 Kada su Izraelci videli da je Abimeleh
poginuo, svi su se vratili u svoje mesto. **56**
Tako je Bog Abimelehu vratio zlo koje je on
naneo svom ocu kada je pobio svoju braću,
njih sedamdeset. **57** Bog je učinio da se sve
zlo koje su činili stanovnici Šekema vrati
njima na glavu, i tako ih je stiglo prokletstvo
Jotama, Jerubalovog sina.

10 Posle Abimeleha ustao je Tola, sin
Pue, Dodovog sina, iz Isaharovog
plemena, da izbavi Izrael. On je živeo
u Samiru u brdovitom području Jefrema. **2**
Sudio je Izraelcima dvadeset i tri godine, a
onda je umro i bio sahranjen u Samiru.

3 Posle njega ustao je Jair iz Gilada, koji
je sudio Izraelcima dvadeset i dve godine. **4**
On je imao trideset sinova koji su jahali na
trideset magaraca. Oni su imali trideset gra-
dova koji se sve do danas zovu Havot-Jair, a
nalaze se u giladskoj zemlji. **5** Onda je Jair
umro i bio sahranjen u Kamonu.

6 Izraelovi sinovi opet su činili ono što je
zlo u Gospodnjim očima i služili su likovima
Bala, likovima Astarote, sirijskim bogovima,
sidonskim bogovima, moabskim bogovima,
bogovima Amonovih sinova i filistejskim bo-
govima. Ostavili su Gospoda i nisu mu slu-
žili. **7** Tada se Gospod razgnevio na Izrael, i
predao ih je u ruke Filistejima i u ruke Amo-
novim sinovima. **8** Oni su ugnjetavali i tlačili
Izraelove sinove te godine – jer su osamnaest
godina tlačili sve Izraelove sinove koji su bili
s one strane Jordana u zemlji Amoreja u Gi-
ladu. **9** Amonovi sinovi prešli su Jordan da se
bore protiv Jude, Benjamina i Jefremovog
doma. Tako se Izrael našao u velikoj nevolji.
10 Tada su Izraelovi sinovi prizvali Gospoda
u pomoć: „Zgrešili smo ti, jer smo ostavili
svog Boga, i služili likovima Bala.“

11 Gospod reče Izraelovim sinovima:
„Zar vas nisam izbavljao od Egipćana, Amo-
reja, Amonaca, Filisteja, **12** Sidonaca, Ama-
ličana i Madijanaca koji su vas tlačili? Zar
vas nisam izbavljao iz njihove ruke kada ste
vapili meni? **13** Ali vi ste mene ostavili i slu-
žili drugim bogovima. Zato vas neću više
izbavljati. **14** Idite i prizivajte bogove koje ste
izabrali. Neka vam oni pomognu i neka vas
izbave iz vaše nevolje.“ **15** Izraelovi sinovi

odgovoriše Gospodu: „Zgrešili smo. Učini s nama šta hoćeš. Samo nas danas izbavi, molimo te.“ **16** Onda su uklonili tuđe bogove između njih i služili Gospodu, i njegova duša se sažalila na nevolju Izraelovu.

17 Amonovi sinovi okupili su se i ulogorili u Giladu. Tada su se i Izraelovi sinovi okupili i ulogorili u Mispi. **18** Narod i giladski knezovi govorili su jedni drugima: „Ko će povesti bitku protiv Amonovih sinova? Neka onda on bude poglavar nad svim stanovnicima Gilada.“

11 Jeftaj iz Gilada bio je snažan i hrabar čovek. Bio je sin bludnice, a otac mu je bio Gilad. **2** Gilad je imao još jednu ženu koja mu je rodila sinove. Kada su sinovi te žene odrasli, oterali su Jeftaja, govoreći mu: „Nećeš imati nasledstva u domu našeg oca, jer si sin druge žene.“ **3** Zato je Jeftaj pobegao od svoje braće i nastanio se u zemlji Tob. Oko Jeftaja su se okupili praznoglavi ljudi i s njim su odlazili u pljačku.

4 Posle nekog vremena, Amonovi sinovi su napali Izrael. **5** Kada su Amonovi sinovi napali Izrael, giladske starešine su otišle da dovedu Jeftaja iz zemlje Tob. **6** Rekle su mu: „Dođi da nam budeš zapovednik, da se borimo protiv Amonovih sinova.“ **7** A Jeftaj reče giladskim starešinama: „Zar me vi niste mrzeli pa ste me zato oterali iz doma mog oca? Zašto sada kad ste u nevolji dolazite kod mene?“ **8** Tada giladske starešine odgovoriše Jeftaju: „Došli smo kod tebe da pođeš s nama i boriš se protiv Amonovih sinova i da budeš poglavar nad nama i nad svim stanovnicima Gilada.“ **9** Jeftaj reče giladskim starešinama: „Ako me povedete nazad da se borim protiv Amonovih sinova pa mi ih Gospod preda, biću vam poglavar!“ **10** Tada giladske starešine rekoše Jeftaju: „Neka nas Gospod čuje i neka sudi između nas ako ne učinimo kako si rekao.“ **11** Tako je Jeftaj otišao s giladskim starešinama i narod ga je postavio za svog poglavara i zapovednika. Jeftaj je sve to ponovio pred Gospodom u Mispi.

12 Zatim je Jeftaj poslao glasnike kralju Amonovih sinova i poručio mu: „Šta imaš protiv mene pa si došao da se boriš sa mnom u mojoj zemlji?“ **13** A kralj Amonovih sinova reče Jeftajevim glasnicima: „Izrael je po izlasku iz Egipta uzeo moju zemlju od Arnona do Jaboka i Jordana. Zato je sada mirno vrati.“ **14** Ali Jeftaj opet posla glasnike kralju Amonovih sinova **15** i poruči mu:

„Ovako kaže Jeftaj: ‘Izrael nije uzeo ni moabsku zemlju ni zemlju Amonovih sinova. **16** Jer kad je Izrael izašao iz Egipta, išao je pustinjom do Crvenog mora i došao u Kadeš. **17** Tada je Izrael poslao glasnike edomskom kralju i poručio mu: ‘Molim te, pusti da prođem kroz tvoju zemlju,’ ali edomski kralj nije poslušao. Poslao je glasnike i moabskom kralju, ali je i on odbio. Tako je Izrael ostao u Kadešu. **18** Dok su išli pustinjom, zaobišli su edomsku i moabsku zemlju. Išli su istočno od moabske zemlje i ulogorili se na području oko Arnona. Nisu prelazili moabsku granicu, jer je Arnon bio moabska granica.

19 Zatim je Izrael poslao glasnike amorejskom kralju Sihonu koji je vladao u Hešbonu. Izrael mu je poručio: „Molim te, pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju do mesta u koje idemo.“ **20** Ali Sihon nije verovao Izraelcima da će samo proći kroz njegovo područje i zato je okupio ceo svoj narod, ulogorio se u Jasi i napao Izrael. **21** Tada je Gospod, Izraelov Bog, dao Sihona i ceo njegov narod u ruke Izraelu koji ih je porazio. Izrael je zauzeo svu zemlju Amoreja koji su živeli u toj zemlji. **22** Tako je osvojio svu amorejsku zemlju od Arnona do Jaboka i od pustinje do Jordana.

23 A sada kada je Gospod, Izraelov Bog, oterao Amoreje pred svojim narodom Izraelom, ti želiš da oteraš taj narod. **24** Zar nećeš oterati sve one koje ti Hemos, tvoj bog, daje da ih oteraš? A mi ćemo oterati sve koje Gospod, naš Bog, otera pred nama.

25 Zar si ti bolji od Balaka, Seforovog sina, moabskog kralja? Da li se on prepirao s

Izraelom? Da li se borio protiv njega? **26** Izrael već trista godina živi u Hešbonu i njegovim okolnim gradovima, Aroiru i njegovim okolnim gradovima, a i u svim gradovima uz Arnon, pa zašto im za to vreme niste sve to oteli? **27** Ja tebi nisam zgrešio, a ti si nepravedan prema meni jer se boriš protiv mene. Neka Gospod danas bude sudija i neka sudi između Izraelovih sinova i Amonovih sinova."

28 Ali kralj Amonovih sinova nije poslušao reči koje mu je poručio Jeftaj.

29 Tada je Gospodnji Duh sišao na Jeftaja i on je prošao kroz Gilad i Manasijino područje, prošao je i kroz Mispu u Giladu, a od Mispe u Giladu došao je do Amonovih sinova.

30 Jeftaj se zavetovao Gospodu rečima: „Ako mi predaš u ruke Amonove sinove, **31** neka Gospodu pripadne ko god izađe na vrata mog doma, ko pođe meni u susret kad se vratim kao pobednik nad Amonovim sinovima. Njega ću dati kao žrtvu paljenicu."

32 Tako je Jeftaj krenuo na Amonove sinove da se bori protiv njih i Gospod ih je predao njemu u ruke. **33** Napadao ih je od Aroira do Minita, u dvadeset gradova, i sve do Abel-Keramima i naneo im je veliki poraz. Tako su Amonovi sinovi bili pokoreni pred Izraelovim sinovima.

34 Zatim se Jeftaj vratio svojoj kući u Mispu, kad gle, u susret mu je izašla njegova kći udarajući u daire i igrajući! Ona mu je bila jedinica. Osim nje nije imao ni sinova ni kćeri. **35** Kada je ugleda, razdera svoje haljine i reče: „Jao, kćeri moja! Zavila si me u veliku tugu! Kako baš tebi nevolju da nanesem! Ja sam se zavetovao Gospodu i ne mogu poreći to što sam zavetovao."

36 Ona mu odgovori: „Oče moj, ako si se zavetovao Gospodu, učini sa mnom onako kako si mu rekao, jer se Gospod osvetio tvojim neprijateljima, Amonovim sinovima." **37** Zatim reče svom ocu: „Ispuni mi još ovu molbu: daj mi dva meseca i pusti me da sa svojim drugaricama odem u gore i da oplačem svoje devičanstvo."

38 On joj reče: „Idi!" Tako ju je pustio na dva meseca. Ona je otišla u gore sa svojim prijateljicama i oplakala svoje devičanstvo. **39** Kada su prošla dva meseca, vratila se svom ocu i on je postupio s njom prema svom zavetu. Ona nikada nije legla s muškarcem. Od tada je u Izraelu postao običaj **40** da svake godine, četiri dana u godini, Izraelove kćeri idu da čine pomen ćerki Jeftaja iz Gilada.

12 Tada su se sakupili ljudi iz Jefremovog plemena, pa su otišli na sever i rekli Jeftaju: „Zašto si otišao da se boriš protiv Amonovih sinova, a nas nisi pozvao da idemo s tobom? Spalićemo i tebe i tvoju kuću!" **2** Ali Jeftaj im reče: „Ja i moj narod žestoko smo se borili sa Amonovim sinovima. Ja sam vas zvao u pomoć, ali me vi niste izbavili iz njihovih ruku. **3** Kada sam video da me ne izbavljate, odlučio sam da svoju dušu izložim opasnosti i krenem na Amonove sinove. Gospod mi ih je predao u ruke. Zašto ste onda danas izašli da se borite protiv mene?"

4 Jeftaj tada sakupi sve ljude iz Gilada i krenu u bitku protiv Jefrema. Ljudi iz Gilada pobili su ljude iz Jefremovog plemena, jer su ovi govorili: „Vi ste, Gilade, begunci iz Jefrema, i usred Jefrema i Manasije živite." **5** Gilad je pre Jefrema zauzeo prelaze preko Jordana. Kada bi neko od odbeglih iz Jefremovog plemena rekao: „Pustite me da pređem," ljudi iz Gilada bi svakog od njih pitali: „Da li si ti iz Jefremovog plemena?" Kada bi on odgovorio: „Nisam," **6** oni bi mu rekli: „Hajde, reci Šibolet." A on bi rekao: „Sibolet," jer nije umeo ispravno da izgovori tu reč. Tada bi ga uhvatili i ubili na prelazima preko Jordana. Tako je u to vreme palo četrdeset i dve hiljade ljudi iz Jefremovog plemena.

7 Jeftaj je šest godina bio sudija Izraelcima. Onda je Jeftaj iz Gilada umro i bio je sahranjen u svom gradu u Giladu.

8 Posle njega je Ibsan iz Betlehema bio sudija Izraelcima. **9** On je imao trideset sinova i trideset kćeri. Poslao je ljude da dovedu trideset žena iz drugog roda za svoje sinove. Sedam godina je bio sudija Izraelcima. **10** Onda je Ibsan umro i bio je sahranjen u Betlehemu.

11 Posle njega je Elon iz Zebulonovog plemena bio sudija Izraelcima. On je Izraelcima sudio deset godina. **12** Onda je umro Elon od Zebulona i bio je sahranjen u Ajalonu u Zebulonovoj zemlji.

13 Posle njega je Avdon, sin Elila iz Faratona, bio sudija Izraelcima. **14** Imao je četrdeset sinova i trideset unuka koji su jahali na sedamdeset magaraca. Sudio je Izraelcima osam godina. **15** Onda je umro Avdon, sin Elila od Faratona, i bio je sahranjen u Faratonu u Jefremovoj zemlji, na amaličkoj gori.

13 Izraelovi sinovi su opet činili ono što je zlo u Gospodnjim očima, tako da ih je Gospod na četrdeset godina predao u ruke Filistejima.

2 Bio je jedan čovek iz Sore, iz Danovog plemena, koji se zvao Manoje. Njegova žena je bila nerotkinja i nije imala dece. **3** Posle nekog vremena njoj se pojavio Gospodnji anđeo i rekao joj: „Gle, ti si nerotkinja i nemaš dece. Ali zatrudnećeš i rodićeš sina. **4** Zato te sada molim da paziš na sebe. Nemoj da piješ ni vina [jajin]* ni opojnog pića i nemoj da jedeš ništa što je nečisto. **5** Jer, evo, zatrudnećeš i rodićeš sina. Neka britva ne pređe preko njegove glave, jer će dete biti Božji nazirej još od majčine utrobe. On će predvoditi u izbavljanju Izraela iz ruku Filisteja.“

6 Tada je žena došla i rekla svom mužu: „Božji čovek je došao kod mene. Izgledao je kao anđeo Božji, veoma zastrašujuće. Nisam ga pitala odakle je, niti mi je on rekao svoje ime. **7** Ali mi je rekao: ‘Zatrudnećeš i rodićeš sina. Zato sada nemoj da piješ ni vina ni opojnog pića i nemoj da jedeš ništa što je nečisto, jer će dete biti Božji nazirej još od majčine utrobe do dana svoje smrti.’“

8 Tada se Manoje usrdno pomolio Gospodu: „Oprosti, Gospode, ali molim te, neka nam opet dođe Božji čovek kog si poslao i neka nas pouči šta treba da činimo s detetom koje će se roditi.“ **9** Bog je poslušao Manojev glas. Anđeo Božji opet je došao kod žene dok je ona sedela u polju, a Manoje, njen muž, nije bio s njom. **10** Tada žena odmah otrča kod svog muža i reče mu: „Čovek koji je pre neki dan bio kod mene ponovo mi se pojavio.“

11 Manoje je ustao i pošao sa svojom ženom i kad je došao do čoveka, upitao ga je: „Jesi li ti čovek koji je razgovarao s ovom ženom?“ A on mu odgovori: „Jesam.“ **12** Tada Manoje reče: „Neka se obistine tvoje reči. Kako će dete živeti i šta će raditi?“ **13** Gospodnji anđeo reče Manoju: „Neka se žena čuva svega što sam joj rekao. **14** Neka ne jede ništa od vinove loze, neka ne pije ni vina ni opojnog pića i neka ne jede ništa od onog što je nečisto. Neka se drži svega što sam je uputio.“

15 Manoje tada reče Gospodnjem anđelu: „Dopusti, molim te, da te zadržimo i spremimo ti jare.“ **16** Ali Gospodnji anđeo reče Manoju: „Ako me i zadržiš, neću jesti tvog jela. Ali ako želiš prineti žrtvu paljenicu Gospodu, možeš je prineti.“ Manoje nije znao da je to bio Gospodnji anđeo. **17** Tada Manoje reče Gospodnjem anđelu: „Kako se zoveš? Hteli bismo da ti odamo čast kad se ispuni tvoja reč.“ **18** Ali Gospodnji anđeo mu reče: „Zašto me pitaš kako se zovem kad je moje ime nerazumljivo* za tebe?“

19 Tada je Manoje uzeo jare i prinos od žita pa ih je na jednoj steni prineo Gospodu, koji je učinio čudo pred Manojem i njegovom

* **13:4** „Jajin“ je iscеđeni sok od grožđa, koji može biti neprevreo ili prevreo.

* **13:18** Doslovno: „čudesno.“

ženom. **20** Kada se plamen sa oltara podigao prema nebu, podigao se i Gospodnji anđeo u tom plamenu sa oltara. Kada su to Manoje i njegova žena videli, pali su ničice na zemlju. **21** Gospodnji anđeo nije se više pojavio Manoju ni njegovoj ženi. Tada je Manoje shvatio da je to bio Gospodnji anđeo. **22** Manoje reče svojoj ženi: „Sigurno ćemo umreti, jer smo videli Boga.“ **23** Ali njegova žena reče: „Da je Gospod hteo da nas ubije, ne bi iz naših ruku prihvatio žrtvu paljenicu i prinos od žita i ne bi nam pokazao sve ovo, niti bi nam dopustio da tako nešto čujemo.“

24 Tako je žena rodila sina i dala mu ime Samson. Dečak je rastao, i Gospod ga je blagosiljao. **25** Gospodnji Duh počeo je da deluje na njega u Mahane-Danu, između Sore i Estaola.

14 Samson je otišao u Timnu, gde je među filistejskim kćerima zapazio jednu ženu. **2** Kada se vratio, rekao je svom ocu i svojoj majci: „U Timni sam među filistejskim kćerima zapazio jednu ženu. Dovedite je da mi bude žena.“ **3** A otac i majka su mu rekli: „Zar nema žene među kćerima tvoje braće i u celom našem narodu pa moraš da ideš da uzmeš ženu među neobrezanim Filistejima?“ Ali Samson reče svom ocu: „Dovedite je za mene, jer ona je prava u mojim očima!“* **4** Njegov otac i njegova majka nisu znali da je to od Gospoda i da on traži povod da se sukobi s Filistejima, jer su u to vreme Filisteji vladali nad Izraelcima.

5 Tako je Samson otišao sa svojim ocem i svojom majkom u Timnu. Kada je došao do vinograda u Timni, gle, pred njega je ričući izašao mladi lav. **6** Tada je Gospodnji Duh došao na Samsona i on je goloruk rastrgao lava kao da je jare. To što je učinio nije rekao ni ocu ni majci. **7** Onda je otišao i razgovarao s onom ženom. Još uvek je smatrao da je to žena za njega.

8 Posle nekog vremena otišao je po nju da je dovede kući. Usput je svratio da pogleda onog mrtvog lava, kad gle, u mrtvom lavu bio je roj pčela i med. **9** Rukama je zahvatio med i otišao jedući ga usput. Kada je opet došao svom ocu i majci, dao je i njima da i oni jedu. Ali nije im rekao da je med izvadio iz mrtvog lava.*

10 Zatim je njegov otac otišao kod one žene, a Samson je tamo priredio gozbu, jer je takav bio običaj kod mladih ljudi. **11** Kada su ga ljudi videli, izabrali su trideset pratilaca za njegovu svadbu da budu s njim. **12** Samson im reče: „Evo zadaću vam jednu zagonetku. Ako mi za sedam dana, dokle traje gozba, kažete o čemu je reč i odgonetnete je, daću vam trideset donjih i trideset gornjih haljina. **13** Ali ako je ne odgonetnete, onda ćete vi meni dati trideset donjih i trideset gornjih haljina.“ A oni rekoše: „Zadaj nam zagonetku da je čujemo.“ **14** On im reče: „Od onog koji jede izašlo je ono što se jede, i od onog ko je snažan izašlo je slatko.“

Tri dana nisu mogli da odgonetnu zagonetku. **15** Četvrtog dana rekli su Samsonovoj ženi: „Na prevaru saznaj od svog muža rešenje zagonetke, inače ćemo spaliti i tebe i dom tvog oca. Zar ste nas pozvali ovamo da nam uzmete imetak?“ **16** Tada je Samsonova žena zaplakala pred njim i rekla: „Ti me sigurno mrziš i ne voliš me. Zadao si zagonetku sinovima mog naroda, a meni nisi rekao rešenje.“ On joj reče: „Gle, ni svom ocu ni svojoj majci nisam rekao, a tebi da kažem?“ **17** Ali ona je pred njim plakala sedam dana, koliko je

---

* **14:3** Tj. „po mom mišljenju.“

* **14:8-9** Pčele strvinari (poznate su tri vrste: *Trigona crassipes, Trigona necrophaga i Trigona hypogea*) zaposedaju truplo životinje i hrane se trulim mesom. One zamenjuju polen mesom, ali i dalje prave med od nektara. Samson je uzimanjem i konzumacijom ovog meda prekršio nazirejski zavet (4. Mojs. 6:1-21; vidi takođe 3. Mojs. 11:24), na šta ukazuje i skrivanje porekla meda pred roditeljima.

trajala njihova gozba. Sedmog dana konačno joj je rekao, jer je navaljivala na njega. Onda je ona rekla rešenje zagonetke sinovima svog naroda. **18** Sedmog dana ljudi onog grada rekli su mu pre nego što je ušao u njenu sobu: „Šta je slađe od meda, i šta je snažnije od lava?“ A on im je odgovorio: „Da niste orali mojom junicom, ne biste odgonetnuli zagonetku.“

19 Gospodnji Duh je došao na njega i on je otišao u Aškelon, pobio tamo trideset ljudi, uzeo odeću koju je skinuo s njih i dao je onima koji su odgonetnuli zagonetku. Bio je pun gneva i otišao je kući svog oca.

20 Samsonova žena pripala je jednom od njegovih pratilaca sa svadbe.

15 Posle nekog vremena, tokom žetve pšenice, Samson je otišao da poseti svoju ženu, noseći joj jare. Rekao je: „Želim da uđem kod svoje žene u njenu sobu.“ Ali mu njen otac nije dopustio da uđe, **2** već je rekao: „Mislio sam da je mrziš pa sam je zato dao tvom pratiocu sa svadbe. Zar nije njena mlađa sestra bolja od nje? Hajde, uzmi nju umesto one.“ **3** Ali Samson im reče: „Ovog puta neću biti kriv Filistejima kad im nanesem zlo.“

4 Samson je otišao, ulovio trista lisica i uzeo baklje, a zatim je uzeo po dve lisice okrenuvši im rep prema repu i između repova, tačno u sredinu, stavio po jednu baklju. **5** Tada je zapalio baklje i pustio lisice u filistejska polja nepožnjevenog žita. Tako je zapalio sve, od snopova do nepožnjevenog žita, i vinograde i maslinjake.

6 Filisteji su se raspitivali: „Ko je to učinio?“ Tada su im odgovorili: „Samson, zet jednog čoveka iz Timne, koji je uzeo njegovu ženu i dao je njegovom pratiocu sa svadbe.“ Tada su Filisteji otišli i spalili i nju i njenog oca. **7** Samson im reče: „Kada ste tako učinili, ne preostaje mi ništa drugo nego da vam se još ovaj put osvetim.“ **8** Tako im je naneo veliki poraz, potukavši ih jednog za drugim, a onda je otišao i nastanio se u pećini Itam.

9 Posle nekog vremena došli su Filisteji, ulogorili se u Judi i raširili se po području oko Lehije. **10** Judini sinovi su ih upitali: „Zašto ste izašli na nas?“ A oni su odgovorili: „Izašli smo da svežemo Samsona i da mu učinimo onako kako je on učinio nama.“ **11** Tada je tri hiljade ljudi iz Judinog plemena sišlo do pećine Itam i upitalo Samsona: „Zar ne znaš da Filisteji vladaju nad nama? Pa zašto si nam onda ovo učinio?“ A on im odgovori: „Kako su oni učinili meni, tako sam i ja učinio njima.“ **12** Zatim mu rekoše: „Došli smo da te svežemo i da te predamo u ruke Filistejima.“ A Samson im reče: „Zakunite se da nećete vi podići ruku na mene.“ **13** Oni mu rekoše: „Nećemo, nego ćemo te samo svezati i predati u njihove ruke. Nećemo te ubiti, budi siguran.“

Tako su ga svezali s dva nova konopca i izveli ga iz pećine. **14** Kada je došao u Lehiju i kad su ga Filisteji ugledali, vikali su na njega. Tada je Gospodnji Duh došao na Samsona i konopci na njegovim rukama postali su kao laneni konci kad dođu u dodir s vatrom, i spale su sveze s njegovih ruku. **15** Zatim je našao još sirovu magareću čeljust, pružio je ruku i dohvatio je i njome pobio hiljadu ljudi. **16** Tada je Samson rekao: „Magarećom čeljusti pobio sam jednu gomilu, dve gomile! Magarećom čeljusti pobio sam hiljadu ljudi.“

17 Kada je to rekao, bacio je čeljust iz svoje ruke i nazvao ono mesto Ramat-Lehija.* **18** Pošto je bio jako žedan, zavapio je Gospodu: „Ti si dao ovo veliko spasenje u ruke svom sluzi, pa zar sad da umrem od žeđi i padnem u ruke neobrezanima?“ **19** Tada je Bog u Lehiji napravio pukotinu iz koje je potekla voda. Kada se Samson napio vode, povratila mu se snaga i oporavio se. Zato je taj izvor nazvao En-Akore,* i on sve do danas

* **15:17** „Ramat-Lehija“ znači „čeljusno uzvišenje.“

* **15:19** „En-Akore“ znači „izvor onog koji zove.“

postoji u Lehiji.

20 Samson je dvadeset godina bio sudija Izraelcima za vreme Filisteja.

16 Jednom kada je Samson došao u Gazu video je tamo jednu bludnicu, pa je ušao kod nje. **2** Do stanovnika Gaze stigao je glas: „Došao je Samson!“ Tada su ga oni opkolili i celu noć čekali u zasedi na gradskim vratima. Mirno su čekali celu noć, govoreći: „Ubićemo ga čim svane.“

3 Ali Samson je ležao samo do ponoći, a onda je u ponoć ustao, uhvatio gradska vrata s oba dovratka i iščupao ih zajedno sa prevornicom pa ih stavio na ramena i odneo na vrh gore koja je naspram Hebrona.

4 Posle toga, zavoleo je ženu koja se zvala Dalila i koja je živela u dolini Sorik. **5** Filistejski saveznički knezovi došli su kod nje i rekli joj: „Na prevaru saznaj u čemu leži njegova tako velika snaga i kako ga možemo nadjačati, čime da ga svežemo da bismo ga savladali. A svaki od nas daće ti po hiljadu i sto srebrnika.“

6 Kasnije je Dalila rekla Samsonu: „Molim te, kaži mi u čemu leži tvoja velika snaga i čime bi se mogao svezati i savladati?“ **7** Samson joj odgovori: „Da me svežu sa sedam još vlažnih, neosušenih životinjskih žila, izgubio bih snagu i bio bih kao i svaki drugi čovek.“ **8** Tada su joj filistejski saveznički knezovi doneli sedam vlažnih, još neosušenih žila i ona ga je njima svezala. **9** Dok je u njenoj sobi bila postavljena zaseda, ona povika: „Samsone, eto Filisteja na tebe!“ Tada on pokida žile, kao što se kida nit od kudelje kad se prinese vatri. Tako se nije otkrilo u čemu leži njegova snaga.

10 Tada Dalila opet reče Samsonu: „Eto, prevario si me i slagao. Molim te, kaži mi sada čime bi te trebalo svezati.“ **11** A on joj odgovori: „Da me čvrsto svežu novim konopcima koji se još nisu koristili, izgubio bih snagu i bio bih kao i svaki drugi čovek.“ **12** Dalila je uzela nove konopce, svezala ga njima pa uzviknula: „Samsone, eto Filisteja na tebe!“ U njenoj sobi bila je postavljena zaseda. Ali on pokida konopce sa svojih ruku kao da su konci.

13 Zatim Dalila reče Samsonu: „Do sada si me varao i lagao. Kaži mi čime bi te trebalo svezati.“ A on joj odgovori: „Sedam pletenica s moje glave utkaj u osnovu tkanja.“ **14** Ona ih je učvrstila klinom pa uzviknula: „Samsone, eto Filisteja na tebe!“ A on se probudi iz sna i istrže tkalački klin i osnovu.

15 Tada mu reče: „Kako možeš da mi kažeš: ‘Volim te,’ kad srce tvoje nije sa mnom? Već si me triput prevario i nisi mi rekao u čemu leži tvoja velika snaga.“ **16** Pošto je sve vreme rečima vršila pritisak na njega i navaljivala, to je postalo na smrt nepodnošljivo njegovoj duši. **17** Na kraju joj je otvorio svoje srce i rekao: „Britva nikada nije prešla preko moje glave, jer sam od majčine utrobe Božji nazirej. Da mi odseku kosu, moja bi me snaga napustila, oslabio bih i bio bih kao i svaki drugi čovek.“

18 Kada je Dalila videla da joj je otvorio svoje srce, poslala je ljude da pozovu filistejske savezničke knezove i poručila im: „Dođite sada, jer mi je otvorio svoje srce.“ Filistejski knezovi su došli kod nje i doneli joj novac. **19** Ona je Samsona uspavala na svojim kolenima i zatim pozvala jednog čoveka da obrije sedam pletenica s njegove glave. Tako je ona osetila nadmoć nad njim jer ga je napuštala snaga. **20** Tada je povikala: „Samsone, eto Filisteja na tebe!“ A on se probudio iz sna i pomislio: „Izaći ću kao i pre i oslobodiću se.“ Ali nije znao da je Gospod odstupio od njega. **21** Tako su ga Filisteji uhvatili, iskopali mu oči, odveli ga u Gazu i tamo mu stavili dvostruke bakarne okove. U tamnici je okretao mlin. **22** Ali nakon što su ga ošišali, počela je da mu raste gusta kosa.

23 Filistejski saveznički knezovi okupili su se da prinesu veliku žrtvu svom bogu Dagonu i da se vesele. Govorili su: „Naš bog nam je u ruke predao našeg neprijatelja

Samsona!“ **24** Kada je narod video Samsona, hvalili su svog boga rečima: „Naš bog nam je u ruke predao našeg neprijatelja, koji je pustošio našu zemlju i koji je pobio mnoge od nas.“

25 Kada im se srce razveselilo, rekli su: „Pozovite Samsona da nas zabavlja.“ Tada su iz tamnice doveli Samsona da ih zasmejava. Postavili su ga između stubova. **26** Tada je Samson rekao dečaku koji ga je vodio za ruku: „Pusti me da opipam stubove na kojima stoji ova građevina i da se naslonim na njih.“ **27** (Hram je bio pun muškaraca i žena, a bili su tu i svi filistejski saveznički knezovi. Na krovu je bilo oko tri hiljade muškaraca i žena koji su gledali kako ih Samson zabavlja.)

28 Tada Samson prizva Gospoda rečima: „Gospode, molim te, seti me se, i daj mi snage samo još ovaj put. Molim te Bože, daj da se jednom osvetim Filistejima za svoja oba oka.“ **29** Tada je Samson uhvatio dva srednja stuba na kojima je stajala ta građevina, jedan stub desnom rukom, a drugi levom, **30** pa je rekao: „Neka moja duša pogine s Filistejima.“ Tada se upro iz sve snage i hram se srušio na savezničke knezove i na ceo narod koji je tamo bio. Tako je umirući pobio više ljudi nego što ih je pobio za svog života.

31 Posle su njegova braća i ceo dom njegovog oca došli i uzeli ga, a zatim su ga odneli i sahranili između Sore i Estaola, u grobu njegovog oca Manoja. Samson je dvadeset godina bio sudija Izraelcima.

17 U brdovitom području Jefrema živeo je jedan čovek koji se zvao Miha. **2** On je jednom svojoj majci rekao: „Hiljadu i sto srebrnika koji su ti ukradeni i zbog kojih si izgovorila kletvu tako da sam je i ja čuo, evo, to je srebro kod mene. Ja sam ga uzeo.“ Njegova majka je rekla: „Neka Gospod blagoslovi mog sina.“ **3** Tada je svojoj majci vratio hiljadu i sto srebrnika, a majka je rekla: „Posvetiću srebro Gospodu iz svoje ruke za svog sina, da se napravi rezan lik i liven kip. Zato ti ga sada vraćam.“

4 Tako je srebro vratio majci, a ona je uzela dvesta srebrnika i dala ih srebraru. On je načinio rezan lik i liven kip, koji su stajali u Mihinoj kući. **5** Miha je imao kuću za bogove. Načinio je sveštenički efod i kućne bogove, a jednog od svojih sinova opunomoćio je da mu služi kao sveštenik. **6** U ono vreme nije bilo kralja u Izraelu. Svako je činio ono što je bilo ispravno u njegovim očima.

7 Bio je jedan mladić iz Betlehema u Judi, Levit, koji je neko vreme živeo u Judinom plemenu. **8** Taj čovek je otišao iz grada Betlehema u Judi da nađe mesto gde će neko vreme živeti. Tako je na svom putu stigao do brdovitog područja Jefrema i do Mihine kuće. **9** Miha ga upita: „Odakle dolaziš?“ A on mu odgovori: „Ja sam Levit iz Betlehema u Judi i putujem kako bih našao mesto gde ću neko vreme živeti.“ **10** Miha mu reče: „Ostani kod mene i budi mi otac i sveštenik, a ja ću ti davati deset srebrnika godišnje, svešteničku odeću i hranu.“ Levit je ušao kod njega. **11** Tako je Levit odlučio da ostane kod njega, i taj mladić mu je bio kao jedan od sinova. **12** Zatim je Miha opunomoćio Levita i mladić je služio kao njegov sveštenik i živeo je u njegovoj kući. **13** Miha je rekao: „Sada znam da će mi Gospod činiti dobro, jer je Levit moj sveštenik.“

18 U ono vreme nije bilo kralja u Izraelu. Tada je Danovo pleme tražilo zemlju koja bi mu pripala u nasledstvo, gde bi se naselili, jer do tada nisu imali nasledstva među Izraelovim plemenima.

2 Zato su Danovi sinovi poslali petoricu ljudi iz svoje porodice, svoje hrabre ljude iz Sore i Estaola, da izvide zemlju i pregledaju je. Rekli su im: „Idite, pregledajte zemlju.“ Oni su otišli u brdovito područje Jefrema do Mihine kuće i tu prenoćili. **3** Kada su bili blizu Mihine kuće, prepoznali su glas mladog Levita, pa su svratili i upitali ga: „Ko te je doveo ovamo? Šta tu radiš i zašto si ovde?“ **4**

On im odgovori: „Tako i tako učinio mi je Miha i unajmio me je da mu služim kao sveštenik.“ **5** A oni mu rekoše: „Molimo te, upitaj Boga da znamo hoće li biti uspešan put na koji smo krenuli.“ **6** Tada im sveštenik reče: „Idite s mirom. Gospodu je po volji put na koji ste krenuli.“

7 Tako je onih pet ljudi otišlo i stiglo u Lais. Videli su da tamo narod živi bez straha nezavisno od drugih, po sidonskom običaju, i da živi mirno i bezbrižno, te da u zemlji nema osvajača koji bi ih ugnjetavao i napadao. Osim toga, bili su daleko od Sidonaca i nisu imali nikakve veze s drugim narodima.

8 Kad su se na kraju vratili svojoj braći u Sori i Estaolu, braća su ih upitala: „Kako je bilo?“ **9** Oni su odgovorili: „Ustanite i pođimo na njih! Jer je zemlja koju smo videli veoma dobra. Ne oklevajte i ne budite neodlučni, već krenite da zauzmete tu zemlju. **10** Kada tamo stignete, zateći ćete bezbrižan narod i prostranu zemlju. Bog predaje u vaše ruke tu zemlju koja ne oskudeva ni u kakvim zemaljskim dobrima.“

11 Tada je šesto ljudi iz Danovog plemena pripasalo oružje i krenulo iz Sore i Estaola. **12** Otišli su i ulogorili se u Kirijat-Jarimu u Judi. Zato se to mesto do današnjeg dana naziva Mahane-Dan.* To je zapadno od Kirijat-Jarima. **13** Zatim su odatle krenuli u brdovito područje Jefrema i došli do Mihine kuće.

14 Tada su ona petorica koja su ranije izašla da izvide zemlju oko Laisa rekla svojoj braći: „Znate li da se u ovim kućama nalazi efod, kućni bogovi, rezan lik i liven kip? Sada razmislite šta ćete činiti.“ **15** Zato su pošli tamo i došli u kuću mladog Levita, u Mihinu kuću, i upitali ga kako je. **16** Za to vreme je šesto ljudi od Danovih sinova s pripasanim oružjem stajalo pred vratima. **17** Petorica onih koji su bili da izvide zemlju otišli su i ušli u kuću pa uzeli rezan lik, efod, kućne idole i liven lik. Sveštenik je stajao pred vratima sa šesto ljudi koji su imali pripasano oružje. **18** Oni su ušli u Mihinu kuću i uzeli rezan lik, efod, kućne idole i liven lik. Tada im je sveštenik rekao: „Šta to radite?“ **19** A oni su mu odgovorili: „Ćuti. Stavi ruku na usta i pođi s nama, i budi nam otac i sveštenik. Da li ti je bolje da budeš sveštenik u domu jednog čoveka ili da budeš sveštenik u plemenu i porodici u Izraelu?“ **20** Kada je to čuo, sveštenik se u svom srcu obradovao, pa je uzeo efod, kućne idole i rezani lik i pridružio se narodu.

21 Zatim su se okrenuli i pošli svojim putem. Decu, stoku i dragocenosti stavili su napred. **22** Kada su već bili daleko od Mihine kuće, ljudi koji su živeli u kućama blizu Mihine okupili su se i krenuli za Danovim sinovima. **23** Povikali su za njima, a oni su se okrenuli i rekli Mihi: „Šta ti je? Zašto si okupio tolike ljude?“ **24** A on je odgovorio: „Uzeli ste moje bogove koje sam načinio i sveštenika i otišli. Šta je meni ostalo? Kako onda možete da me pitate: ‘Šta ti je?’“ **25** Tada su mu Danovi sinovi rekli: „Nemoj da ti se čuje glas za nama, da vas ne bi napali gnevni ljudi, pa da izgubiš i svoju dušu i duše svog doma.“ **26** Tako su Danovi sinovi nastavili svojim putem, a Miha se, videvši da su jači od njega, okrenuo i vratio svojoj kući.

27 Tako su uzeli ono što je Miha napravio i njegovog sveštenika pa su otišli da napadnu miran i bezbrižan narod koji je živeo u Laisu. Pobili su ih oštricom mača, a grad spalili vatrom. **28** Nije bilo nikog da ih izbavi, jer su bili daleko od Sidona i nisu imali nikakve veze s drugim narodima. Taj grad se nalazio u ravnici Bet-Rehoba. Danovi sinovi su ponovo sagradili grad i nastanili se u njemu. **29** Nazvali su ga Dan po imenu svog oca Dana koji se rodio Izraelu. Grad se ranije zvao Lais. **30** Zatim su Danovi sinovi postavili sebi rezan lik. Jonatan, sin Geršoma, Mojsijevog sina, i njegovi sinovi bili su sveštenici Danovom plemenu do dana kad je narod iz te

* **18:12** „Mahane-Dan“ znači „Danov logor.“

zemlje bio odveden u izgnanstvo. **31** Onaj rezani lik koji je Miha napravio postavili su da bude među njima sve vreme dok je dom Božji bio u Šilohu.

19 U ono vreme nije bilo kralja u Izraelu. Jedan Levit je živeo u zabačenom kraju brdovitog područja Jefrema. On je uzeo za inoču jednu ženu iz Betlehema u Judi. **2** Njegova inoča bila mu je neverna. Na kraju je otišla od njega u kuću svog oca u Betlehem u Judi i tu je ostala četiri meseca. **3** Tada je njen muž ustao i pošao za njom da ljubazno razgovara s njom i da je vrati nazad. Imao je sa sobom svog slugu i dva magarca. Ona ga je uvela u kuću svog oca. Kada ga je otac mlade žene ugledao, veoma se obradovao njegovom dolasku. **4** Njegov tast, otac mlade žene, zadržao ga je, tako da je ostao s njim tri dana. Jeli su i pili, i on je tu noćivao.

5 Četvrtog dana su ustali rano ujutru, a on se spremao da pođe. Ali otac mlade žene reče svom zetu: „Uzmi zalogaj hleba da okrepiš svoje srce, pa onda idite.“ **6** Tako su seli i obojica su jeli i pili. Zatim je otac mlade žene rekao čoveku: „Hajde, molim te, prenoći ovde i neka se veseli tvoje srce.“ **7** Kada je čovek ustao da pođe, njegov tast ga je nagovorio da ostane pa je on tu prenoćio još jednu noć.

8 Kada je petog dana opet ustao rano da pođe, otac mlade žene mu reče: „Molim te, okrepi svoje srce.“ Tako su jeli i sedeli zajedno dok nije počelo da se smrkava. **9** Tada je čovek ustao da pođe, zajedno sa svojom inočom i svojim slugom. Ali njegov tast, otac mlade žene, reče mu: „Dan je već pri kraju i smrkava se. Molim te, prenoćite ovde. Dan je na izmaku, prenoći ovde i neka ti se srce veseli. A sutra poranite, pa pođite na put i vratite se u svoj šator.“ **10** Ali čovek nije hteo da prenoći, već je ustao, pošao na put i došao pred Jevus, to jest Jerusalim. Imao je sa sobom dva osamarena magarca, inoču i slugu.

11 Kada su bili blizu Jevusa, bio je već skoro mrak, pa je sluga rekao svom gospodaru: „Hajde da svratimo u ovaj jevusejski grad i prenoćimo u njemu.“ **12** Ali gospodar mu je rekao: „Nećemo svraćati u grad tuđinaca koji nisu Izraelovi sinovi, nego ćemo otići do Gibeje.“ **13** Još je rekao svom sluzi: „Požurimo da stignemo u neko od tih mesta i da prenoćimo u Gibei ili u Rami.“ **14** Tako su pošli dalje i nastavili put, a sunce je počelo da zalazi kad su došli blizu Benjaminove Gibeje.

15 Tu su skrenuli prema Gibei da prenoće. Ušli su u grad i seli na gradski trg, ali niko ih nije primio u kuću da prenoće. **16** Jedan starac se uveče vraćao s posla na njivi, a bio je iz brdovitog područja Jefrema i živeo je u Gibei. Stanovnici tog mesta bili su iz Benjaminovog plemena. **17** Kada je podigao oči, video je na gradskom trgu čoveka, putnika. Starac ga upita: „Kuda ideš i odakle dolaziš?“ **18** On mu odgovori: „Na putu smo iz Betlehema u Judi i idemo u zabačeni kraj brdovitog područja Jefrema. Otuda dolazim, a išao sam sve do Betlehema u Judi. Sada idem domu Gospodnjem, ali nema nikog da me primi u svoju kuću. **19** Imam i slame i hrane za magarce, hleba i vina za sebe i tvoju robinju i za momka koji je sa mnom, tvojim slugom. Ništa mi ne treba.“ **20** Tada starac reče: „Mir tebi! Šta god ti treba, moja je briga. Samo nemoj ostati preko noći na trgu.“ **21** Starac ga je doveo u svoju kuću i bacio hranu magarcima. Zatim su oprali noge pa su jeli i pili.

22 Dok su se oni gostili, stanovnici grada, pokvareni ljudi, opkolili su kuću, nagrnuvši na vrata. Vikali su starcu, vlasniku one kuće: „Izvedi čoveka koji je ušao u tvoju kuću da imamo odnose s njim!“ **23** Tada je vlasnik kuće izašao i rekao im: „Ne, braćo moja, ne činite zla, molim vas, jer je taj čovek ušao u moju kuću. Ne činite takvo sramno i bezumno delo. **24** Evo moje kćeri device i njegove inoče. Dajte da vam njih izvedem, pa njih zlostavljajte i činite im šta hoćete. Ali ovom čoveku ne činite to sramno i bezumno delo.“

25 Ali ljudi nisu hteli da ga slušaju. Tada je onaj čovek uzeo svoju inoču i izveo im je. Oni su je silovali i zlostavljali celu noć do jutra, a kad je počelo da sviće, pustili su je. **26** Pred svitanje, žena je došla i pala pred vrata kuće onog čoveka gde je bio njen gospodar i ostala je tu da leži dok nije svanulo. **27** Ujutru je njen gospodar ustao, otvorio kućna vrata i izašao da bi krenuo svojim putem, kad gle, žena, njegova inoča, ležala je na ulazu u kuću s rukama na pragu. **28** On joj reče: „Ustani, idemo.“ Ali nije bilo odgovora. Tada ju je čovek stavio na magarca i krenuo na put u svoje mesto.

29 Kada je ušao u svoju kuću, uzeo je nož i isekao svoju inoču na dvanaest komada koje je poslao u sve krajeve Izraela. **30** Svi koji su to videli rekli su: „Ovako nešto nikada se nije desilo niti se videlo od dana kada su Izraelovi sinovi izašli iz egipatske zemlje, pa do danas. Razmislite o tome, posavetujte se i iznesite svoje mišljenje.“

20

Tada su izašli svi Izraelovi sinovi, od Dana do Beršebe, zajedno s onima iz giladske zemlje. Svi su se jednodušno okupili i stali pred Gospoda u Mispi. **2** Poglavari sveg naroda, svih Izraelovih plemena, zauzeli su svoje mesto na zboru naroda Božjeg; bilo je četiristo hiljada pešaka naoružanih mačem.

3 Benjaminovi sinovi su čuli da su Izraelovi sinovi otišli u Mispu.

Zatim su Izraelovi sinovi rekli: „Kažite nam kako se dogodilo to zlo?“ **4** Tada je onaj čovek, Levit, muž ubijene žene, ovako odgovorio: „Došao sam u Benjaminovu Gibeu sa svojom inočom da prenoćim. **5** Stanovnici Gibeje ustali su na mene i noću opkolili kuću u kojoj sam bio. Hteli su mene da ubiju, ali su umesto toga zlostavljali moju inoču i ona je umrla. **6** Zato sam uzeo svoju inoču, isekao je na komade i poslao ih u sve krajeve Izraelovog nasledstva, jer su u svojoj besramnosti počinili sramno i bezumno delo u Izraelu. **7** A sada, svi Izraelovi sinovi, posavetujte se i recite šta mislite.“

8 Tada ceo narod ustade kao jedan i reče: „Niko od nas neće se vratiti u svoj šator i niko neće otići svojoj kući. **9** Ovako ćemo učiniti Gibei: žrebom ćemo odlučiti kako da krenemo na nju. **10** Uzećemo po deset ljudi od stotinu iz svih Izraelovih plemena, po stotinu od hiljade i po hiljadu od deset hiljada koji će nabavljati hranu za ljude koji će krenuti na Benjaminovu Gibeu zbog onog sramnog i bezumnog dela koje je počinjeno u Izraelu.“ **11** Tako su se svi Izraelci okupili protiv tog grada, složno kao jedan.

12 Tada su Izraelova plemena poslala ljude po celom Benjaminovom plemenu sa porukom: „Kakvo se to zlo desilo među vama? **13** Predajte sada te pokvarene ljude iz Gibeje da ih pogubimo i tako uklonimo zlo iz Izraela.“ Ali Benjaminovi sinovi nisu hteli da poslušaju glas svoje braće, Izraelovih sinova.

14 Tada su Benjaminovi sinovi došli iz svojih gradova i okupili se u Gibei da izađu u boj protiv Izraelovih sinova. **15** Tako se tog dana od Benjaminovih sinova koji su došli iz svojih gradova okupilo dvadeset i šest hiljada ljudi naoružanih mačem, pored stanovnika Gibeje, kojih se okupilo sedamsto izabranih ljudi. **16** Među svim tim mnoštvom bilo je sedamsto izabranih ljudi koji su bili levoruki. Svi su kamenom iz praćke gađali tačno u dlaku, ne promašujući cilj.

17 Okupili su se i Izraelovi ljudi, osim Benjaminovih sinova, i bilo ih je četiristo hiljada ljudi naoružanih mačem, sve samih ratnika. **18** Izraelovi sinovi su ustali i pošli u Bet-El da pitaju Boga šta da rade. Pitali su: „Ko će od nas prvi krenuti u boj protiv Benjaminovih sinova?“ Gospod je odgovorio: „Juda neka krene prvi.“

19 Tako su ujutru Izraelovi sinovi ustali i ulogorili se ispred Gibeje.

20 Izraelci su izašli u boj protiv Benjaminovih sinova. Ispred Gibeje su se Izraelovi ljudi svrstali u bojne redove i krenuli protiv

njih. **21** Benjaminovi sinovi su izašli iz Gibeje i tog su dana pobili dvadeset i dve hiljade Izraelaca i ostavili ih da leže na zemlji. **22** Ali Izraelovi sinovi su bili hrabri i opet su se svrstali u bojne redove na istom mestu na kom su se svrstali i prvog dana. **23** Tada su Izraelovi sinovi otišli i plakali pred Gospodom sve do večeri i upitali Gospoda: „Da li da opet izađemo u boj protiv sinova Benjamina, našeg brata?“ Gospod je odgovorio: „Idite protiv njega.“

24 Tako su se drugog dana Izraelovi sinovi približili Benjaminovim sinovima. **25** Benjaminovi sinovi su i drugog dana izašli pred njih iz Gibeje i pobili još osamnaest hiljada Izraelovih sinova, sve samih ratnika naoružanih mačem. **26** Tada su svi Izraelovi sinovi, ceo narod, otišli u Bet-El i tu su plakali i sedeli pred Gospodom, postili do večeri i prinosili žrtve paljenice i žrtve pomirenja pred Gospodom. **27** Posle toga su Izraelovi sinovi tražili savet od Gospoda Boga, jer se u to vreme tamo nalazio kovčeg saveza njegovog. **28** Fines, sin Eleazara, Aronovog sina, služio je u to vreme pred kovčegom. On je upitao: „Hoćemo li opet izaći u boj protiv sinova Benjamina, svog brata, ili da odustanemo?“ Gospod je odgovorio: „Idite, jer ću ga sutra predati vama u ruke.“ **29** Tada je Izrael postavio zasedu oko Gibeje.

30 Trećeg dana izašli su Izraelovi sinovi protiv Benjaminovih sinova i svrstali se u bojne redove ispred Gibeje, kao i ranije. **31** Kada su Benjaminovi sinovi izašli na njih, ovi su ih odvukli od grada. Onda su Benjaminovi sinovi kao i ranije počeli da ubijaju neke od njih po poljskim putevima, od kojih jedan ide u Bet-El, a drugi u Gibeu, i tako su pobili tridesetak Izraelaca. **32** Benjaminovi sinovi su govorili: „Padaju pred nama kao i ranije.“ Izraelovi sinovi su rekli: „Bežimo, jer ćemo ih tako odvući od grada i izaći će na puteve.“ **33** Svi Izraelovi sinovi podigli su se sa svojih mesta i svrstali se u bojne redove kod Bal-Tamara, a oni Izraelovi sinovi koji su bili u zasedi krenuli su u juriš sa svojih mesta u blizini Gibeje. **34** Tako je ispred Gibeje došlo deset hiljada izabranih ljudi iz celog Izraela i boj je bio žestok. Benjaminovi sinovi nisu znali da im preti propast.

35 Gospod je porazio Benjamina pred Izraelom, tako da su Izraelovi sinovi tog dana pobili dvadeset i pet hiljada ljudi od Benjaminovih sinova, sve samih ratnika naoružanih mačem.

36 Benjaminovi sinovi su mislili da su porazili Izraelove sinove koji su se povlačili pred njima i koji su se uzdali u zasedu koju su postavili pred Gibeom. **37** Međutim, ljudi iz zasede brzo su se podigli i udarili na Gibeu. Raširili su se po gradu i oštricom mača pobili sve u njemu.

38 Izraelovi sinovi su se dogovorili s onima u zasedi da kao znak zapale vatru u gradu tako da se podigne gust dim.

39 Kada su Izraelovi sinovi počeli da se povlače iz boja, Benjaminovi sinovi su krenuli da ih ubijaju i pobili su tridesetak Izraelaca, govoreći: „Opet smo ih porazili kao i prvi put.“ **40** Tada se iz grada počeo dizati gust dim kao znak. Kada su se Benjaminovi sinovi obazreli, videli su da se plamen iz grada diže ka nebu. **41** Tada su se Izraelovi sinovi okrenuli, a Benjaminove sinove je obuzeo strah jer su videli da ih je stigla propast. **42** Bežali su pred Izraelovim sinovima prema pustinji, dok su im napadači bili za petama, a i Izraelovi sinovi koji su krenuli iz grada ubijali su ih među sobom. **43** Tako su opkolili Benjaminove sinove. Progonili su ih bez predaha i pobili tačno ispred Gibeje, prema istoku. **44** Tako je palo osamnaest hiljada ljudi od Benjaminovog plemena, sve samih hrabrih muškaraca.

45 Zato su se okrenuli i pobegli u pustinju do stene Rimon. Na putevima su Izraelovi sinovi pobili još pet hiljada ljudi, a zatim su ih progonili sve do Gidoma i pobili još dve hiljade ljudi. **46** Tog dana ukupno je palo dvadeset i pet hiljada Benjaminovih sinova

naoružanih mačem, sve samih hrabrih muškaraca. **47** Šesto ljudi se okrenulo i pobeglo u pustinju do stene Rimon, i ostali su tamo četiri meseca.

48 Izraelovi sinovi su se vratili i ponovo napali Benjaminove sinove i pobili oštricom mača sve što je bilo u gradovima, od čoveka do stoke, sve na šta su naišli, spalili su i sve gradove na koje su nailazili.

21

Izraelci su se zakleli u Mispi rečima: „Niko od nas neće dati svoju kćer za ženu Benjaminovim sinovima.“ **2** Zatim je narod otišao u Bet-El i tu sedeo pred Bogom do večeri. Naricali su i mnogo plakali. **3** Onda su rekli: „Gospode, Bože Izraelov, zašto se ovo desilo u Izraelu? Zašto je danas nestalo jedno pleme iz Izraela?“ **4** Sutra je narod rano ustao i na tom mestu podigao oltar pa prineo žrtve paljenice i žrtve pomirenja.

5 Tada su Izraelovi sinovi rekli: „Ima li koga od svih Izraelovih plemena da nije došao na zbor pred Gospoda? Svečano smo se zakleli da se pogubi svako ko nije došao pred Gospoda u Mispu.“ **6** Izraelovi sinovi su se sažalili na Benjamina, svog brata, pa su rekli: „Danas je odsečeno jedno pleme od Izraela. **7** Šta ćemo učiniti da oni što su preživeli dobiju žene, pošto smo se zakleli Gospodom da im nećemo dati svoje kćeri za žene?“

8 Zato su pitali: „Ima li koga od Izraelovih plemena da nije došao pred Gospoda u Mispu?“ I gle, niko iz Jabeša u Giladu nije došao u logor na zbor. **9** Kad je narod izbrojan, videlo se da tu nema nikog od stanovnika Jabeša u Giladu. **10** Zato je tamo zbor poslao dvanaest hiljada najhrabrijih ljudi i dao im nalog: „Idite i oštricom mača pobijte stanovnike Jabeša u Giladu, takođe i žene i decu. **11** Učinite ovako: pobijte sve muškarce i sve žene koje su legle s muškarcem.“ **12** Među stanovnicima Jabeša u Giladu našli su četiristo devojaka, devica, koje nisu legle s muškarcem. Njih su doveli u logor u Šilohu, u hananskoj zemlji.

13 Ceo zbor je tada poslao ljude da razgovaraju s Benjaminovim sinovima koji su bili na steni Rimon i da im ponude mir. **14** Tada su se Benjaminovi sinovi vratili, a Izraelci su im dali žene iz Jabeša u Giladu koje nisu pobili. Ali nije ih bilo dovoljno za sve. **15** Narod se sažalio na Benjamina, jer je Gospod načinio razdor među Izraelovim plemenima. **16** Starešine zbora su rekle: „Šta da učinimo da ovi što su ostali dobiju žene, pošto su žene istrebljene iz Benjaminovog plemena?“ **17** Zatim su dodali: „Benjaminov ostatak neka dobije svoju zemlju, da se ne bi zatrlo jedno pleme iz Izraela. **18** Ali mi njima ne smemo davati svoje kćeri za žene, jer su se Izraelovi sinovi zakleli: ‘Proklet da je onaj ko da ženu Benjaminovim sinovima.’“

19 Onda su rekli: „Evo, svake godine se slavi praznik u čast Gospodu u Šilohu, severno od Bet-Ela, istočno od puta koji vodi od Bet-Ela u Šekem i južno od Levone.“ **20** Zato su uputili Benjaminove sinove: „Idite i čekajte u zasedi u vinogradima. **21** Čim vidite da devojke iz Šiloha izlaze da igraju kolo, izađite iz vinograda i neka svako za sebe otme ženu od devojaka iz Šiloha, pa onda idite u Benjaminovu zemlju. **22** A kad njihovi očevi ili njihova braća dođu kod nas da se sude, mi ćemo im reći: ‘Smilujte im se radi nas, jer nismo uspeli da za svakog od njih uzmemo ženu u ratu. A pošto ih vi niste dali, onda niste ni krivi.’“

23 Benjaminovi sinovi su tako postupili i od otetih devojaka koje su igrale uzeli su sebi onoliko žena koliko je i njih bilo. Onda su otišli i vratili se na svoje nasledstvo pa su opet sagradili gradove i naselili se u njima.

24 Tada su se Izraelovi sinovi razišli odatle, svaki u svoje pleme i u svoju porodicu. Otišli su odande, svaki na svoje nasledstvo.

25 U ono vreme nije bilo kralja u Izraelu. Svako je činio ono što je bilo ispravno u njegovim očima.

Pisac: Samuel
Mesto pisanja: Izrael
Pisanje završeno: oko 1090. pre n. e.
Obuhvata vreme: 11 godina vladavine sudija

KNJIGA O RUTI

1 U danima kad su sudije delile pravdu dogodilo se da je u zemlji zavladala glad, pa je jedan čovek iz Betlehema u Judi otišao sa svojom ženom i svoja dva sina da se nastani u moabskoj zemlji. **2** Taj čovek se zvao Elimeleh, njegova žena se zvala Nojemina, a njegova dva sina zvala su se Malon i Heleon. Oni su bili Efraćani, iz Betlehema u Judi. Kada su stigli u moabsku zemlju, tamo su se nastanili.

3 Posle nekog vremena Nojeminin muž Elimeleh je umro, i ona je ostala sa svoja dva sina. **4** Kasnije su se oni oženili Moabkama. Jedna se zvala Orfa, a druga Ruta. U moabskoj zemlji živeli su oko deset godina. **5** Zatim su umrla i njih dvojica, Malon i Heleon, pa je Nojemina ostala bez svoja dva sina i bez muža. **6** Tada je ona ustala sa svojim snahama da se vrati iz moabske zemlje, jer je u moabskoj zemlji čula da je Gospod obratio pažnju na svoj narod i dao mu hleba.

7 Ona je izašla iz mesta gde je živela, a s njom su bile i obe njene snahe, i one su pošle putem da se vrate u Judinu zemlju. **8** Na kraju Nojemina reče svojim dvema snahama: „Idite, vratite se svaka u dom svoje majke. Neka vam Gospod pokaže dobrotu, kao što ste je vi pokazale onima koji su sada mrtvi i meni. **9** Neka vas Gospod obdari time da nađete mir, svaka u domu svog muža.“ Tada ih je poljubila, a one su glasno zaplakale. **10** I rekle su joj: „Ne, nego ćemo se s tobom vratiti tvom narodu.“ **11** Ali Nojemina reče: „Vratite se, kćeri moje! Zašto da idete sa mnom? Zar ja imam još sinova u svojoj utrobi da vam oni budu muževi? **12** Vratite se, kćeri moje, idite, jer sam ja prestara za udaju. Pa i kad bih rekla da još imam nade i da ću se još večeras udati i roditi sinove, **13** zar biste ih čekale dok ne odrastu? Zar biste zbog njih ostale same i neudate? Ne, kćeri moje, velika je gorčina u meni zbog vas, jer se ruka Gospodnja podigla na mene.“

14 Na to su one još jače zaplakale. Zatim je Orfa poljubila svoju svekrvu i otišla, a Ruta je ostala s njom. **15** Nojemina joj reče: „Evo, tvoja jetrva, koja je kao i ti ostala udovica, vratila se svom narodu i svojim bogovima. Vrati se i ti s njom.“

16 Ali Ruta joj odgovori: „Nemoj me nagovarati da te ostavim i da odem od tebe, jer kuda ti ideš, ići ću i ja, i gde se ti nastaniš, nastaniću se i ja. Tvoj narod biće moj narod i tvoj Bog moj Bog. **17** Gde ti umreš, umreću i ja, i tamo ću biti sahranjena. Neka mi Gospod učini tako i neka još doda ako me išta osim smrti rastavi od tebe.“

18 Kad je Nojemina videla da je ona čvrsto odlučila da ide s njom, nije je više odvraćala. **19** Tako su obe išle dalje dok nisu stigle u Betlehem. Kad su stigle u Betlehem, sav se grad uskomešao zbog njih, a žene su govorile: „Je li to Nojemina?“ **20** A ona im je govorila: „Ne zovite me Nojemina!* Zovite me Mara, jer me je Svemoćni ispunio velikom gorčinom. **21** Puna sam otišla, a Gospod me

* **1:20** „Nojemina“ (heb. Naomi) znači „moje veselje.“ „Mara“ znači „gorčina.“

praznih ruku vraća. Zašto da me zovete Nojemina, kad me je Gospod ponizio i kad me je Svemoćni u tugu zavio?“

22 Tako se Nojemina vratila, a s njom se iz moabske zemlje vratila i Ruta Moabka, njena snaha. One su stigle u Betlehem na početku žetve ječma.

2 Nojemina je imala jednog rođaka svog muža, vrlo bogatog čoveka, iz Elimelehove porodice, koji se zvao Boz.

2 Jednog dana Ruta Moabka reče Nojemini: „Pusti me, molim te, da idem na njivu i da skupljam klasje kod onog u čijim očima nađem milost.“ A ona joj reče: „Idi, kćeri moja.“ **3** Tako je ona otišla, ušla u njivu i kupila za žeteocima. Došla je na njivu koja je pripadala Bozu, koji je bio iz Elimelehove porodice. **4** I gle, Boz je došao iz Betlehema i rekao žeteocima: „Gospod s vama!“ A oni su mu odgovorili: „Gospod te blagoslovio!“

5 Tada je Boz upitao momka koji je bio nad žeteocima: „Čija je ona mlada žena?“ **6** A momak koji je bio nad žeteocima odgovorio je: „To je mlada Moabka, koja se s Nojeminom vratila iz moabske zemlje. **7** Ona je rekla: ‘Pusti me, molim te, da pabirčim. Skupljaću požnjeveno klasje koje ostane iza žetelaca.’ I tako je došla i na nogama je još od jutros, pa sve do malopre kad je samo malo sela da se odmori.“

8 Zatim Boz reče Ruti: „Slušaj, kćeri moja! Nemoj da ideš da pabirčiš na drugoj njivi i ne odlazi odavde, nego se drži mojih devojaka. **9** Gledaj na kojoj njivi one žanju, pa idi za njima. Dao sam uput momcima da te ne diraju. Kad ožedniš, idi k posudama i pij što momci zahvate.“

10 Tada je ona pala ničice, poklonila se do zemlje i rekla mu: „Kako to da sam našla milost u tvojim očima, pa si obratio pažnju na mene, kad sam tuđinka?“ **11** A Boz joj odgovori: „Čuo sam sve što si učinila za svoju svekrvu kad ti je umro muž, i kako si ostavila svog oca i svoju majku i zemlju svog roda i pošla k narodu koji ranije nisi poznavala. **12** Neka Gospod nagradi tvoja dela i neka ti potpunu platu da Gospod, Izraelov Bog, pod čijim si krilima došla da potražiš utočište.“ **13** A ona reče: „Daj da nađem milost u tvojim očima, gospodaru, jer si me utešio i jer si svojim rečima umirio svoju sluškinju, premda nisam kao jedna od tvojih sluškinja.“

14 Kad je bilo vreme jela, Boz joj je rekao: „Dođi ovamo i jedi hleba i umoči svoj zalogaj.“ Tako je ona sela pored žetelaca, a on joj je dao pečenog zrnevlja i ona je jela, tako da se nasitila i još joj je preteklo. **15** Zatim je ustala da pabirči. A Boz je dao uput svojim momcima: „Pustite je da pabirči i među požnjevenim klasjem i ne uznemiravajte je, **16** nego joj čak iz svojih rukoveti izvlačite klasje i ostavljajte za sobom da ga pokupi, i ne prekorevajte je.“

17 Tako je pabirčila na njivi sve do večeri, a onda je ovršila ono što je napabirčila, i bilo je oko efe[*] ječma. **18** Onda je to uzela i došla u grad, i njena svekrva je videla koliko je skupila. Tada je izvadila hranu koja joj je pretekla kada se nasitila, i dala joj.

19 A svekrva ju je upitala: „Gde si danas skupljala i gde si radila? Neka je blagosloven onaj koji je obratio pažnju na tebe.“ I ona je ispričala svojoj svekrvi kod koga je radila: „Čovek kod kog sam danas radila zove se Boz.“ **20** Na to Nojemina reče svojoj snahi: „Neka ga blagoslovi Gospod, koji nije uskratio svoju dobrotu ni živima ni mrtvima.“ I još reče: „Taj čovek nam je rod. On je jedan od naših otkupitelja.“ **21** Tada Ruta Moabka reče: „Još mi je rekao: ‘Drži se mojih ljudi dok ne završe celu moju žetvu.’“ **22** A Nojemina reče svojoj snahi Ruti: „Bolje je, kćeri moja, da ideš s njegovim devojkama, da te ne bi uznemiravali na nekoj drugoj njivi.“

23 I tako se ona držala Bozovih devojaka

[*] **2:17** Efa iznosi 22 litra. Vidi dodatak na kraju knjige.

i skupljala dok se nije završila žetva ječma i žetva pšenice. I živela je kod svoje svekrve.

3 Njena svekrva Nojemina joj reče: „Kćeri moja, zar ne bi trebalo da ti potražim miran dom, da bi ti bilo dobro? **2** Evo, nije li Boz, s čijim si devojkama bila, naš rođak? Eto, on večeras veje ječam na gumnu. **3** Operi se i namaži se uljem i obuci svoje haljine i idi na gumno. Gledaj da te on ne vidi dok ne završi s jelom i pićem. **4** A kad ode da legne, pazi gde će leći. Onda mu priđi, otkrij mu noge i lezi. On će ti reći šta treba da radiš."

5 Na to ona reče: „Učiniću sve što mi kažeš." **6** I otišla je na gumno i učinila sve kako ju je svekrva uputila. **7** Boz je jeo i pio, i srce mu je bilo veselo. Onda je otišao na kraj gomile žita i tamo je legao. Ona je krišom prišla, otkrila mu noge i legla. **8** Oko ponoći čovek se prenuo iz sna, pa se nagnuo napred i ugledao ženu kako leži kod njegovih nogu. **9** Tada ju je on upitao: „Ko si ti?" A ona je odgovorila: „Ja sam Ruta, tvoja robinja. Raširi haljinu svoju na robinju svoju, jer si ti moj otkupitelj." **10** Na to on reče: „Neka te Gospod blagoslovi, kćeri moja! Ovo tvoje poslednje delo još više govori o tvojoj dobroti nego prvo, jer nisi išla za mladićima, ni siromašnim ni bogatim. **11** A sada, kćeri moja, ne boj se! Sve što kažeš učiniću za tebe, jer svako u mom gradu zna da si izuzetna žena. **12** I premda je istina da sam ja otkupitelj, ima jedan otkupitelj s kojim ste u bližem srodstvu od mene. **13** Ostani noćas ovde, pa ako te on sutra ujutru otkupi, dobro, neka te otkupi. Ali ako ne bude hteo da te otkupi, onda ću te ja otkupiti, tako živ bio Gospod! Lezi tu do jutra."

14 I ona je ležala kod njegovih nogu do jutra i ustala je dok još čovek čoveka nije mogao raspoznati. A on joj je rekao: „Pazi da se ne dozna da je žena dolazila na gumno." **15** I još joj reče: „Dodaj mi taj ogrtač što je na tebi i raširi ga." I ona ga je raširila i pridržala, a on je izmerio šest mera* ječma i stavio na nju. Zatim je otišao u grad.

16 Ona je došla svojoj svekrvi, koja je upita: „Jesi li to ti, kćeri moja?" I tako joj je ona ispričala sve što je onaj čovek učinio za nju. **17** I još je rekla: „Dao mi je ovih šest mera ječma, rekavši: 'Nemoj ići svojoj svekrvi praznih ruku.'" **18** Na to je Nojemina rekla: „Čekaj mirno, kćeri moja, dok ne doznaš kako će se to završiti, jer taj čovek neće imati mira dok sve to još danas ne završi."

4 Boz je otišao na gradska vrata i tamo seo. I gle, kad je naišao onaj otkupitelj, o kome je Boz govorio, on ga je pozvao: „Čoveče, dođi ovamo i sedi!" On je došao i seo. **2** Zatim je Boz uzeo deset ljudi od gradskih starešina i rekao: „Sedite ovde." I oni su seli.

3 Tada reče otkupitelju: „Nojemina, koja se vratila iz moabske zemlje, mora da proda njivu koja je pripadala našem bratu Elimelehu. **4** Ja sam mislio da to treba da ti javim i da ti kažem: 'Kupi njivu pred stanovnicima i starešinama mog naroda. Ako želiš da je otkupiš, otkupi je; a ako ne želiš da je otkupiš, kaži mi da znam, jer pre tebe niko nema pravo na otkup, a iza tebe dolazim ja.'" Na to on reče: „Ja ću je otkupiti." **5** Tada Boz reče: „Onog dana kad kupiš njivu iz ruke Nojemine, kupićeš je i iz ruke Rute Moabke, žene umrloga, tako da umrlome podigneš ime na njegovom nasledstvu." **6** Na to otkupitelj reče: „Ne mogu da je otkupim, a da ne upropastim svoje nasledstvo. Ti je otkupi za sebe mojim pravom otkupa, jer je ja ne mogu otkupiti."

7 A u staro vreme u Izraelu je bio običaj da se svaki otkup i zamena potvrde na sledeći način: Čovek je morao izuti svoju sandalu i dati je svom bližnjem. To je u Izraelu važilo

* **3:15** Prema drevnim izvorima, radilo se o 6 sea mera, ili 44 litre, jer više od toga verovatno ne bi mogla poneti na glavi. Vidi dodatak na kraju knjige.

kao potvrda. **8** Kad je, dakle, otkupitelj rekao Bozu: „Ti je kupi za sebe," izuo je svoju sandalu. **9** Tada je Boz rekao starešinama i svim ljudima: „Vi ste danas svedoci da iz Nojeminine ruke kupujem sve što je bilo Elimelehovo i sve što je bilo Heleonovo i Malonovo.
10 I Rutu Moabku, ženu Malonovu, kupujem za sebe da podignem ime umrlome na njegovom nasledstvu i da se ime umrloga ne bi izbrisalo među njegovom braćom i nestalo s vrata njegovog mesta. Vi ste danas tome svedoci."

11 Na to su svi ljudi koji su bili na vratima i starešine rekli: „Svedoci smo! Neka Gospod učini da žena koja dođe u tvoj dom bude kao Rahela i kao Lea, koje su obe podigle Izraelov dom. A ti dokaži svoju čestitost u Efrati i steci sebi slavno ime u Betlehemu. **12** I neka tvoj dom od potomstva koje će ti Gospod dati od ove mlade žene bude kao dom Faresa, koga je Tamara rodila Judi."

13 Tako je Boz uzeo Rutu i ona mu je postala žena i on je legao s njom. Gospod joj je dao da zatrudni i rodila je sina. **14** Tada su žene govorile Nojemini: „Neka je blagosloven Gospod, koji te danas nije ostavio bez otkupitelja, da se njegovo ime objavi u Izraelu! **15** Taj sin će biti okrepa duši tvojoj i on će se brinuti za tebe u tvojoj starosti, jer ga je rodila tvoja snaha koja te voli i koja ti je bolja od sedam sinova." **16** Nojemina je uzela dete, stavila ga sebi u krilo i postala njegova dadilja. **17** Tada su mu žene iz susedstva dale ime, rekavši: „Nojemini se rodio sin!" Nazvale su ga Obed.* On je otac Jeseja, Davidovog oca.

18 Ovo su naraštaji Faresovih potomaka: Faresu se rodio Esron; **19** Esronu se rodio Aram; Aramu se rodio Aminadav; **20** Aminadavu se rodio Našon; Našonu se rodio Salmon; **21** Salmonu se rodio Boz; Bozu se rodio Obed; **22** Obedu se rodio Jesej; Jeseju se rodio David.

---

* **4:17** Od glagola „abad" – raditi ili služiti – sluga ili rob.

Pisci: Samuel, Gad, Natan
Mesto pisanja: Izrael
Pisanje završeno: oko 1059. pre n. e.
Obuhvata vreme: 1180-1059. pre n. e.

PRVA KNJIGA SAMUELOVA

1 Bio je jedan čovek u Ramatajim-Sofimu u brdovitom području Jefrema koji se zvao Elkana, sin Jeroama, sina Elihua, sina Tohua, Sufovog sina, iz Jefremovog plemena. **2** On je imao dve žene. Jedna se zvala Hana, a druga Fenina. Fenina je imala dece, a Hana nije. **3** Taj čovek je svake godine išao iz svog grada da se u Šilohu pokloni Gospodu nad vojskama[*] i prinese mu žrtve. Tamo su dva Elijeva sina, Ofnije i Fines, služili kao Gospodnji sveštenici.

4 Kada je Elkana prinosio žrtvu, on je svojoj ženi Fenini i svim njenim sinovima i kćerima davao više delova žrtve, **5** a Hani je davao samo jedan deo. Međutim, Hanu je više voleo, iako ju je Gospod učinio nerotkinjom. **6** Njena suparnica ju je stalno vređala i uznemiravala zato što ju je Gospod učinio nerotkinjom. **7** Tako joj je činila svake godine, kad god bi išli u Gospodnji dom. Toliko ju je vređala da je Hana plakala i ništa nije jela. **8** Elkana, njen muž, reče joj: „Hana, zašto plačeš? Zašto ne jedeš? I zašto ti je srce žalosno? Zar ti ja nisam bolji od deset sinova?“

9 Nakon što su u Šilohu jeli i pili, Hana je ustala, a sveštenik Elije sedeo je na stolici kod dovratka Gospodnjeg hrama. **10** Sa gorčinom u duši pomolila se Gospodu, mnogo plačući. **11** Zatim se zavetovala rečima: „Gospode nad vojskama, ako pogledaš na nevolju svoje robinje pa me se setiš i ako ne zaboraviš svoju robinju i daš muško dete svojoj robinji, ja ću ga dati tebi, Gospode, za sve dane njegovog života i britva neće preći preko njegove glave.“

12 Dok se ona tako dugo molila pred Gospodom, Elije je posmatrao njena usta. **13** Hana je govorila u svom srcu i samo su joj usne podrhtavale, ali joj se glas nije čuo. Zato je Elije mislio da je pijana. **14** Elije joj reče: „Dokle ćeš biti pijana? Otrezni se od svog vina.“ **15** A Hana mu odgovori: „Nisam pijana, gospodaru, nego sam veoma tužna. Nisam pila ni vina ni opojnog pića, nego izlivam dušu svoju pred Gospodom. **16** Nemoj misliti da je tvoja robinja neka pokvarena žena. Ja sam zbog velike brige i muke govorila sve do sada.“ **17** Tada joj Elije reče: „Idi s mirom, i neka ti Izraelov Bog usliši molitvu koju si mu uputila.“ **18** Ona reče: „Neka tvoja sluškinja nađe milost u tvojim očima.“ Zatim je otišla svojim putem, jela je i lice joj više nije bilo zabrinuto.

19 Ujutru su rano ustali i poklonili se pred Gospodom, a onda su se vratili i došli svojoj kući u Ramu. Elkana je legao sa svojom ženom Hanom, i Gospod se setio Hane. **20** Posle godinu dana, Hana, koja je zatrudnela, rodila je sina i dala mu ime Samuel,[*] jer je rekla: „Izmolila sam ga od Gospoda.“

21 Onda je Elkana otišao sa svim svojim domom da prinese Gospodu godišnju žrtvu i svoj zavetni prinos. **22** Hana nije otišla, jer je svom mužu rekla: „Kad dečak prestane da sisa, odvešću ga da se pokaže pred Gospodom i da doveka tamo ostane.“ **23** Tada joj je Elkana, njen muž, rekao: „Učini kako ti je drago. Ostani kod kuće dok ne prestaneš da

[*] **1:3** Ili: „Gospodu Savaotu“ (hebrejski: „cevaot“).

[*] **1:20** „Samuel“ znači: „prizivati ime Božje.“

ga dojiš, i neka Gospod ispuni svoju reč.“
Tako je žena ostala kod kuće i dojila svog
sina, sve dok nije prestao da sisa.
24 Kada je prestala da ga doji, povela ga
je sa sobom i uzela trogodišnjeg junca, efu
brašna i veliki krčag vina. Zatim je ušla u
Gospodnji dom u Šilohu, a dečak je bio s
njom. **25** Tada su zaklali junca, a dečaka su
odveli kod Elija. **26** Onda je ona rekla:
„Oprosti, gospodaru! Tako živa bila duša
tvoja, gospodaru, ja sam žena koja je stajala s
tobom na ovom mestu i molila se Gospodu.
27 Molila sam se za ovog dečaka, da mi
Gospod usliši molitvu koju sam mu uputila.
28 Zato ga sada dajem Gospodu. Sve dane
svog života neka bude posvećen Gospodu.“
Tu se Elkana poklonio Gospodu.

2 Hana se pomoli i reče: „Srce moje kliče
zbog Gospoda, Gospod je moj rog[*] uzvi-
sio. Usta svoja širom otvaram na neprija-
telje svoje, jer se radujem spasenju koje do-
lazi od tebe. **2** Niko nije svet kao Gospod, jer
nema drugog osim tebe, nema stene kao što
je naš Bog. **3** Ne govorite više tako oholo,
neka iz vaših usta ne izlaze gorde reči, jer je
Gospod Bog koji sve zna, on svačija dela
ispravno prosuđuje. **4** Junaci s lukovima
drhte od straha, a oni što posrću snagom se
opasuju. **5** Oni koji su siti bili, u najam sebe
za hleb daju, a gladni ne gladuju više. Čak je
i nerotkinja sedmoro rodila, a koja je mnogo
sinova imala više ih nema. **6** Gospod predaje
na smrt i oživljava, spušta u grob i podiže. **7**
Gospod siromaštvo i bogatstvo daje, poni-
žava i uzvisuje, **8** slabog iz praha podiže, iz
pepela siromaha diže, daje im da s velikašima
sede; daje im presto slave. Jer Gospodnji su
stubovi zemaljski. Na njih je zemlju postavio.
9 On čuva korake vernih slugu svojih, a zli će
umuknuti u tami, jer snagom niko neće pre-
vladati. **10** Zadrhtaće oni koji se Gospodu
protive, s nebesa će on na njih zagrmeti.
Gospod će suditi krajevima zemaljskim,
snagu će dati kralju svome, uzvisiće rog po-
mazanika svoga.“
11 Elkana je otišao svojoj kući u Ramu, a
dečak je ostao da služi Gospodu pred svešte-
nikom Elijem.
12 Elijevi sinovi bili su pokvareni ljudi.
Nisu marili za Gospoda. **13** Sveštenici su i-
mali pravo da od naroda dobiju deo žrtve, ali
kad bi neko prinosio žrtvu, dolazio bi svešte-
nikov sluga s trokrakom viljuškom u ruci i
dok se meso još kuvalo, **14** zabadao u kotao
ili u lonac, u kazan ili u tiganj. Ono što bi se
nabolo na viljušku sveštenik je uzimao za
sebe. Tako su u Šilohu činili svim Izraelcima
koji su tu dolazili. **15** Isto tako, pre nego što
bi se salo spalilo, došao bi sveštenikov sluga
i rekao čoveku koji je prinosio žrtvu: „Daj
meso da se ispeče za sveštenika. On neće da
mu daš kuvano meso, već sirovo.“ **16** Ako bi
mu čovek odgovorio: „Neka se najpre spali
salo, pa onda uzmi šta ti duša želi,“ ovaj bi
rekao: „Ne, nego daj odmah! Ako ne daš, u-
zeću silom!“ **17** Greh tih slugu bio je veoma
velik pred Gospodom, jer su ti ljudi prezirali
Gospodnje žrtve.
18 Samuel je kao dečak služio pred
Gospodom, i na sebi je imao laneni efod. **19**
Majka mu je svake godine pravila jednu malu
tuniku i donosila je kad bi s mužem dolazila
da prinese godišnju žrtvu. **20** Elije je blago-
slovio Elkanu i njegovu ženu: „Neka ti
Gospod da potomstvo od ove žene umesto o-
nog kog je dala Gospodu.“ Zatim su se vratili
u svoje mesto. **21** Tada se Gospod smilovao
na Hanu i ona je opet zatrudnela i rodila još
tri sina i dve kćeri. Dečak Samuel je rastao
pred Gospodom.
22 Elije je bio vrlo star i čuo je sve što su
njegovi sinovi činili celom Izraelu i kako su
spavali sa ženama koje su služile na ulazu u

[*] **2:1** Životinjski rog se u Bibliji često koristi kao simbol snage, moći ili vlasti.

šator od sastanka. **23** Zato im je govorio: „Zašto to radite? Čujem da svi u narodu o vama loše govore. **24** Nemojte tako, sinovi moji, nisu dobre vesti koje čujem i koje se šire među Gospodnjim narodom. **25** Ako čovek zgreši čoveku, Bog se može zauzeti za njega. Ali ako čovek zgreši Gospodu, ko će se zauzeti za njega?“ Međutim, oni nisu poslušali glas svog oca, pošto je Gospod hteo da ih pogubi. **26** Dečak Samuel je rastao i sticao sve veću naklonost kod Gospoda i kod ljudi.

27 Jednom je jedan Božji čovek došao kod Elija i rekao mu: „Ovako kaže Gospod: ‘Zar se nisam pokazao domu tvog praoca dok su oni još bili kao robovi u faraonovom domu u Egiptu? **28** Njega sam izabrao od svih Izraelovih plemena da mi služi kao sveštenik, da na mom oltaru prinosi kâd i da nosi efod preda mnom. Dao sam domu tvog praoca sve žrtve koje se spaljuju, a koje prinose Izraelovi sinovi. **29** Zašto onda gazite moje žrtve i moje prinose koje sam odredio za svoje prebivalište? Zašto svojim sinovima iskazuješ veću čast nego meni, pa se gojite od najboljih delova svih žrtava koje prinosi moj narod Izrael?

30 Zato ovako govori Gospod, Izraelov Bog: ‘Tačno je da sam rekao da će tvoj dom i dom tvog praoca doveka vršiti svešteničku službu preda mnom. Ali Gospod sada kaže: Neće biti tako! Jer ja proslavljam one koji proslavljaju mene, a koji mene preziru, biće prezreni.’ **31** Evo, dolaze dani kada ću odseći tvoju mišicu i mišicu doma tvog praoca, tako da u tvom domu više neće biti starih. **32** Usred svega dobra u kojem će uživati Izrael, gledaćeš neprijatelja u mom prebivalištu. Nikada više neće biti starih u tvom domu. **33** Ali jednog od tvojih ipak ću ostaviti kod svog oltara zbog tebe kad ti oči gasnu i kad ti duša vene. Veći deo tvog doma poginuće od ljudskog mača. **34** Ovo ti je znak koji će doći na tvoja dva sina, Ofnija i Finesa: obojica će poginuti istog dana. **35** A ja ću sebi podići vernog sveštenika koji će sve činiti po mom srcu i po mojoj duši. Sagradiću mu trajan dom i on će zauvek hoditi pred mojim pomazanikom. **36** Ko god ostane od tvog doma, doći će i pokloniće mu se za platu i za hleb, i reći će: ‘Molim te, primi me u sveštеničku službu da bih imao parče hleba.’“

3 Dečak Samuel je služio Gospodu pred Elijem. U to vreme Gospodnja reč je retko dolazila i vizije nisu bile česte.

2 Jednog dana Elije je spavao u svojoj sobi. Oči su mu bile oslabile tako da više nije video. **3** Svećnjak Božji još nije bio ugašen u svetilištu Gospodnjem, gde je bio Božji kovčeg, i dok je Samuel ležao, **4** Gospod je pozvao Samuela, a on se odazvao: „Evo me.“ **5** Onda je Samuel otrčao do Elija i rekao mu: „Evo me, zvao si me.“ Ali on reče: „Nisam te zvao. Idi i lezi.“ On je otišao i legao. **6** Ali Gospod ga je opet pozvao: „Samuele!“ Samuel je ustao i otišao do Elija pa mu rekao: „Evo me, zvao si me.“ Ali on reče: „Nisam te zvao, sine. Idi i lezi.“ **7** (Samuel još nije poznavao Gospoda i Gospodnja reč mu se još nije otkrila.) **8** Gospod ga je i treći put pozvao: „Samuele!“ A on je ustao i otišao do Elija pa mu rekao: „Evo me, mora da si me zvao.“ Tada je Elije shvatio da Gospod zove dečaka. **9** Zato Elije reče Samuelu: „Idi i lezi, pa ako te ponovo pozove, ti reci: ‘Kaži Gospode, jer sluša tvoj sluga.’“ Tako je Samuel otišao i legao na svoje mesto.

10 Tada je Gospod došao, stao na to mesto i pozvao ga kao i ranije: „Samuele! Samuele!“ A Samuel je odgovorio: „Kaži, jer sluša tvoj sluga.“ **11** Tada Gospod reče Samuelu: „Evo, učiniću u Izraelu nešto što će zaprepastiti sve koji za to čuju.* **12** Tog dana učiniću Eliju sve što sam rekao za njegov dom, od

* **3:11** Doslovno: „od čega će svima koji čuju o tome zujati u oba uha.“

početka do kraja. **13** Reci mu da će moja osuda biti doveka na njegovom domu zbog prestupa za koji je znao, jer su njegovi sinovi hulili na Boga, a on ih nije ukorio. **14** Zato sam se zakleo Elijevom domu da se prestup Elijevog doma nikada neće očistiti nikakvom žrtvom niti prinosom.“

15 Samuel je ostao da leži do jutra, a onda je otvorio vrata Gospodnjeg doma. Međutim, Samuel se bojao da ispriča ovu viziju Eliju. **16** Ali Elije je pozvao Samuela i rekao mu: „Samuele, sine moj!“ A on odgovori: „Evo me!“ **17** Tada ga upita: „Šta ti je rekao? Molim te, nemoj ništa da mi tajiš. Neka ti Bog učini tako i neka ti još doda ako mi zatajiš makar i jednu reč od svega što ti je rekao.“ **18** Tada mu je Samuel sve ispričao i ništa mu nije zatajio. A on je rekao: „To je Gospodnja volja. Neka čini šta hoće.“

19 Samuel je rastao, i Gospod je bio s njim i nije dopuštao da ijedna njegova reč ostane neispunjena. **20** Ceo Izrael, od Dana do Beršebe, shvatio je da je Samuelu povereno da bude Gospodnji prorok. **21** Gospod se nastavio javljati u Šilohu, jer se Gospod otkrivao Samuelu u Šilohu po Gospodnjoj reči.

4 Tako je Samuel prenosio Božje reči celom Izraelu.

Izraelovi sinovi krenuli su da se bore protiv Filisteja i ulogorili su se kod Eben-Ezera, a Filisteji su se ulogorili u Afeku. **2** Filisteji su se svrstali u bojne redove protiv Izraela i započela je bitka u kojoj su Filisteji bili jači, pa su porazili Izrael, pobivši na bojnom polju oko četiri hiljade ljudi. **3** Kada se narod vratio u logor, Izraelove starešine su rekle: „Zašto nas je Gospod danas porazio pred Filistejima? Uzmimo iz Šiloha kovčeg Gospodnjeg saveza da bude među nama i izbavi nas iz ruku naših neprijatelja.“ **4** Tako je narod poslao ljude u Šiloh i odatle su doneli kovčeg saveza Gospoda nad vojskama koji sedi nad heruvimima. Dva Elijeva sina, Ofnije i Fines, pratili su kovčeg saveza Božjeg.

5 Kada je kovčeg Gospodnjeg saveza stigao u logor, svi su Izraelci glasno klicali, tako da se zemlja tresla. **6** Filisteji su čuli tu veliku viku, pa su rekli: „Kakva je to vika u jevrejskom logoru?“ Na kraju su saznali da je Gospodnji kovčeg stigao u logor. **7** Tada su se Filisteji uplašili pa su rekli: „Bog je došao u taj logor!“ Zatim su dodali: „Teško nama, jer se tako nešto nikada nije desilo! **8** Teško nama! Ko će nas izbaviti iz ruke tog moćnog Boga? Taj Bog je udario Egipat svakakvim pomorima u pustinji. **9** Filisteji, budite hrabri i držite se muški da ne biste služili Jevrejima kao što su oni služili vama! Držite se muški i borite se!“ **10** Tada su Filisteji krenuli u boj i porazili Izraelce, tako da su svi pobegli u svoje šatore. Pokolj je bio veoma veliki i palo je trideset hiljada Izraelovih pešaka. **11** Božji kovčeg je bio otet, i poginula su oba Elijeva sina, Ofnije i Fines.

12 Jedan od Benjaminovih sinova otrčao je s bojnog polja i istog dana stigao u Šiloh, razderanih haljina i glave posute prašinom. **13** Kada je stigao, Elije je sedeo na stolici pored puta i čekao, jer mu je srce bilo puno strepnje zbog kovčega Božjeg. Kada je onaj čovek stigao u grad i rekao šta se desilo, po celom gradu razlegla se vika. **14** Elije je čuo tu veliku viku, pa je upitao: „Kakva je to pometnja?“ Onaj čovek je brzo došao da o svemu obavesti Elija. **15** (Elije je imao devedeset i osam godina i oči su mu bile oslabile tako da nije video.) **16** Onaj čovek reče Eliju: „Dolazim s bojnog polja, pobegao sam danas s bojnog polja.“ Tada ga on upita: „Šta se desilo, sine?“ **17** Glasnik odgovori: „Izrael je pobegao pred Filistejima i narod je doživeo veliki poraz. Poginula su oba tvoja sina, Ofnije i Fines, i otet je kovčeg Božji.“

18 Kada je spomenuo kovčeg Božji, Elije se prevrnuo sa stolice unazad, kod gradskih vrata, slomio vrat i umro, pošto je bio star i težak čovek. On je sudio Izraelcima četrdeset godina. **19** Njegova snaha, Finesova žena, bila je trudna i pred porođajem. Kada je čula

da je kovčeg Božji otet i da su joj poginuli svekar i muž, savila se i porodila, jer je iznenada dobila bolove. **20** Dok je umirala, žene koje su bile pored nje rekle su joj: „Ne boj se, jer si rodila sina.“ Ali ona nije odgovarala, niti joj je to dopiralo do srca. **21** Dečaku je dala ime Ikabod,[*] govoreći: „Slava je otišla od Izraela.“ Time je mislila na oteti kovčeg Božji, i na svog svekra i muža. **22** Zato je rekla: „Slava je otišla od Izraela, jer je otet kovčeg Božji.“

5 Filisteji su oteli kovčeg Božji i odneli ga iz Eben-Ezera u Ašdod. **2** Oni su uzeli kovčeg Božji, uneli ga u Dagonov hram i postavili ga pored Dagona.[*] **3** Kada su sutradan rano ujutru stanovnici Ašdoda ustali, Dagon je ležao licem na zemlji pred Gospodnjim kovčegom. Oni su uzeli Dagona i vratili ga na njegovo mesto. **4** Kada su sutradan rano ujutru ustali, Dagon je opet ležao licem na zemlji pred Gospodnjim kovčegom, a Dagonova glava i dlanovi obe njegove ruke ležali su odsečeni na pragu. Samo mu je riblji deo tela[*] ostao. **5** Zato Dagonovi sveštenici i svi koji ulaze u Dagonov hram sve do današnjeg dana ne staju na Dagonov prag u Ašdodu.

6 Gospodnja ruka je pritiskala stanovnike Ašdoda. On je izazvao veliki strah među njima i udario je ljude u Ašdodu i njegovoj okolini tako da su dobili šuljeve. **7** Kada su ljudi u Ašdodu videli šta se događa, rekli su: „Ne dajte da kovčeg Izraelovog Boga ostane među nama, jer njegova ruka pritiska i nas i Dagona, našeg boga.“ **8** Zato su sazvali i okupili sve filistejske savezničke knezove pa su upitali: „Šta da radimo s kovčegom Izraelovog Boga?“ A oni su odgovorili: „Neka se kovčeg Izraelovog Boga prenese u Gat.“ Tako su tamo preneli kovčeg Izraelovog Boga.

9 Ali kad su ga tamo preneli, Gospodnja ruka se spustila na taj grad i izazvala veoma veliku pometnju, i on je udario stanovnike grada, od malog do velikog, tako da su dobili šuljeve. **10** Zato su poslali kovčeg Božji u Ekron. Ali kada je kovčeg Božji stigao u Ekron, stanovnici Ekrona su povikali: „Doneli su kovčeg Izraelovog Boga kod nas da pomremo i mi i naš narod!“ **11** Zato su sazvali i okupili sve filistejske savezničke knezove pa su rekli: „Pošaljite kovčeg Izraelovog Boga, neka se vrati na svoje mesto, da ne pobije nas i naš narod.“ U celom gradu zavladao je smrtni strah i ruka Božja bila im je veoma teška. **12** Ljudi koji nisu pomrli dobili su šuljeve. Vapaj iz grada dizao se sve do nebesa.

6 Gospodnji kovčeg bio je sedam meseci u filistejskoj zemlji. **2** Filisteji su pozvali sveštenike i gatare, i upitali ih: „Šta da radimo s Gospodnjim kovčegom? Kažite nam kako da ga vratimo na njegovo mesto.“ **3** Oni odgovoriše: „Ako vraćate kovčeg Izraelovog Boga, nemojte ga vraćati bez žrtve, nego uz njega pošaljite i žrtvu za prestup. Tada ćete ozdraviti i saznaćete zašto se njegova ruka nije odvratila od vas.“ **4** Tada su oni upitali: „Kakvu žrtvu za prestup treba da

---

[*] **4:21** „Ikabod“ znači „gde je slava?“

[*] **5:2** „Dagon“ je deminutiv od „dag,“ što znači „ribica.“ Ovo božanstvo potiče iz vavilonske misterijske religije i smatra se ocem Bala. Kroz istoriju stare ere figurira pod raznim imenima, dok je kasnije u grčkoj mitologiji znan kao Posejdon ili Neptun u rimskoj.
Prema egipatskoj mitologiji, kad je suđeno Ozirisu (Nimrodu) da je kriv za kvarenje religije od Adama, njegovo telo je sasečeno, a delovi razbacani u reku Nil. Legenda kaže da je riba pojela jedan komad i preobrazila se. Kasnije je Izis (Semiramis, Nimrodova majka-žena) pecala na obali Nila i uhvatila polu-čoveka, polu-ribu. To stvorenje bio je Dagon, reinkarnirani Nimrod (vidi: *Smith's Bible Dictionary, Dagon Fish Worship*). U tradicionalnoj crkvi, negde u 2. ili 3. veku, uneta je ideja o Isusu kao Ihtisu (koje je navodno akronim od „Isus Hrist Božji Sin Spasitelj“), što znači „riba,“ i samo je drugo ime za Bahusa, sina Zevsa i Semele. Kao što su Dagonovi sveštenici nosili riblju mitru na glavi, i danas je nose papa, kardinali i biskupi.

[*] **5:4** Doslovno: „Samo je Dagon ostao...“ Po svemu sudeći, idol Dagona je imao pola tela kao čovek, a pola kao riba.

mu pošaljemo?“ Oni su odgovorili: „Pet zlatnih šuljeva i pet zlatnih miševa, prema broju filistejskih savezničkih knezova, jer je ista pošast i na vama i na vašim knezovima. **5** Načinite modele svojih šuljeva i svojih miševa koji uništavaju zemlju i dajte slavu Izraelovom Bogu. Možda će skloniti svoju ruku od vas, vašeg boga i od vaše zemlje. **6** Zašto da vam srce otvrdne kao što je otvrdlo Egipćanima i faraonu? Kad ih je Bog udario, zar nisu pustili Izraelce da odu? **7** Zato sada napravite nova kola i uzmite dve krave dojilice koje još nisu bile u jarmu, pa upregnite krave u kola, a njihovu telad vratite kući. **8** Uzmite kovčeg Gospoda Boga i stavite ga na kola, a zlatne predmete koje mu šaljete kao žrtvu za prestup stavite u kovčežić pored njega, pa ga pustite da ide. **9** Onda gledajte: ako krene putem ka svom području, prema Bet-Šemešu, onda nam je on učinio ovo veliko zlo. A ako ne krene, znaćemo da nas nije dotakla njegova ruka, već da nam se to slučajno desilo.“

10 Ljudi su tako i učinili. Uzeli su dve krave dojilice i upregli ih u kola, a njihovu telad zatvorili su kod kuće. **11** Zatim su na kola stavili Gospodnji kovčeg i kovčežić sa zlatnim miševima i modelima svojih šuljeva. **12** Krave su krenule pravo, putem prema Bet-Šemešu. Išle su istim putem, mukale i nisu skretale ni desno ni levo. Filistejski saveznički knezovi išli su za njima sve do granice Bet-Šemeša. **13** Stanovnici Bet-Šemeša upravo su želi pšenicu u dolini. Kada su podigli oči i ugledali kovčeg, obradovali su se što ga vide. **14** Kola su došla na njivu Jošue iz Bet-Šemeša i tu se zaustavila. Tu je bio jedan veliki kamen. Tada su iscepali drva od kola, a krave su prineli kao žrtvu paljenicu Gospodu.

15 Leviti su skinuli Gospodnji kovčeg i kovčežić koji je bio pored njega, a u kojem su bili zlatni predmeti, pa su ga stavili na veliki kamen. Stanovnici Bet-Šemeša prinosili su Gospodu tog dana žrtve paljenice i druge žrtve.

16 Kada su to videli onih pet filistejskih savezničkih knezova, istog dana su se vratili u Ekron. **17** Ovo su zlatni šuljevi koje su Filisteji poslali Gospodu kao žrtvu za prestup: po jedan za Ašdod, Gazu, Aškelon, Gat i za Ekron. **18** Zlatnih miševa bilo je prema broju svih filistejskih gradova koji su pripadali petorici savezničkih knezova, od utvrđenih gradova do neograđenih sela.

Veliki kamen na koji su položili Gospodnji kovčeg stoji kao svedok do današnjeg dana na njivi Jošue iz Bet-Šemeša. **19** Ali stanovnici Bet-Šemeša gledali su u Gospodnji kovčeg i zato ih je on pobio. Tako je u narodu pobio sedamdeset ljudi i narod je tugovao jer je Gospod udario narod velikim pomorom. **20** Stanovnici Bet-Šemeša rekli su: „Ko može opstati pred Gospodom, ovim svetim Bogom, i kome će sada otići kad se udalji od nas?“ **21** Zatim su poslali glasnike stanovnicima Kirijat-Jarima i poručili im: „Filisteji su vratili Gospodnji kovčeg. Siđite i odnesite ga kod sebe.“

7 Tada su došli ljudi iz Kirijat-Jarima, uzeli Gospodnji kovčeg i odneli ga u Abinadavovu kuću na brdu, a njegovog sina Eleazara posvetili su da čuva Gospodnji kovčeg.

2 Od dana kada je kovčeg postavljen u Kirijat-Jarimu prošlo je mnogo vremena, ukupno dvadeset godina, i ceo Izraelov dom plačući je prizivao Gospoda. **3** Samuel je rekao celom Izraelovom domu: „Ako se svim svojim srcem vraćate Gospodu, onda uklonite iz svoje sredine tuđe bogove i likove Astarote pa odlučno upravite svoje srce Gospodu i jedino njemu služite. A on će vas izbaviti iz ruku Filisteja.“ **4** Tada su Izraelovi sinovi uklonili likove Bala i Astarote* i služili su

* **7:4** „Astarota“ je jedno od imena za Semiramis, majku-ženu Nimroda (vidi 1. Mojsijeva 10:8-10),

samo Gospodu.

5 Onda je Samuel rekao: „Sakupite ceo Izrael u Mispi da se pomolim Gospodu za vas.“ **6** Tako su se sakupili u Mispi i vadili vodu koju su izlivali pred Gospodom i tog su dana postili. Onda su govorili: „Zgrešili smo Gospodu.“ Samuel je sudio Izraelovim sinovima u Mispi.

7 Filisteji su čuli da su se Izraelovi sinovi sakupili u Mispi, pa su filistejski saveznički knezovi krenuli na Izrael. Kada su to čuli Izraelovi sinovi, uplašili su se Filisteja. **8** Zato su Izraelovi sinovi rekli Samuelu: „Neprestano prizivaj Gospoda, našeg Boga, da nam pomogne i izbavi nas iz ruku Filisteja.“ **9** Tada je Samuel uzeo jagnje koje je još sisalo i celo ga prineo Gospodu kao žrtvu paljenicu. Samuel je zavapio Gospodu da pomogne Izraelu i Gospod ga je uslišio. **10** Dok je Samuel prinosio žrtvu paljenicu, Filisteji su se približavali da krenu u boj protiv Izraela. Ali Gospod je tog dana zagrmeo na Filisteje snažnom grmljavinom i među njima stvorio pometnju. Tako ih je Izrael porazio. **11** Tada su Izraelci izašli iz Mispe, krenuli u poteru za Filistejima i tukli ih sve do mesta južno od Bet-Hara. **12** Samuel je uzeo kamen, postavio ga između Mispe i Šena i nazvao ga Eben-Ezer,* rekavši: „Gospod nam je do sada pomagao.“ **13** Tako su Filisteji bili pokoreni i više nisu dolazili na područje Izraela. Gospodnja ruka bila je podignuta protiv Filisteja sve vreme dok je Samuel bio živ. **14** Gradovi koje su Filisteji oduzeli Izraelu vraćeni su opet Izraelu, od Ekrona do Gata. Izrael je oslobodio celo to područje od Filisteja.

Između Izraela i Amoreja vladao je mir.

15 Samuel je sudio Izraelcima sve dane svog života. **16** Svake godine je putovao i obilazio Bet-El, Gilgal i Mispu i sudio Izraelcima u svim tim mestima. **17** Zatim se vraćao u Ramu, jer mu je tamo bila kuća i tamo je sudio Izraelcima. Tu je podigao oltar Gospodu.

8 Kada je Samuel ostario, postavio je svoje sinove za sudije Izraelu. **2** Njegov prvenac zvao se Joel, a drugi sin zvao se Abijah. Oni su sudili u Beršebi. **3** Ali njegovi sinovi nisu hodili njegovim putevima, nego su išli za nepravednim dobitkom, primali su mito i izvrtali pravdu.

4 Posle nekog vremena, sakupile su se sve Izraelove starešine i došle kod Samuela u Ramu **5** pa su mu rekle: „Evo, ti si ostario, a tvoji sinovi ne hode tvojim putevima. Zato postavi nad nama kralja da nam sudi, kao što je to kod svih drugih naroda.“ **6** Ali u Samuelovim očima bilo je zlo to što su rekli: „Daj nam kralja da nam sudi,“ i Samuel se pomolio Gospodu. **7** Tada Gospod reče Samuelu: „Poslušaj glas naroda u svemu što ti govore, jer ne odbacuju oni tebe, nego odbacuju mene, jer ne žele da budem njihov kralj. **8** Sve što su meni činili od dana kada sam ih izveo iz Egipta pa do danas, tako što su me ostavljali i služili drugim bogovima – to sada tebi čine. **9** Zato sada poslušaj njihov glas, ali im dobro posvedoči i kaži im koja će prava imati kralj

---

poznatu u Bibliji i kao „Nebeska kraljica“ (Jeremija 7:18; 44:15-25). Kod antičkih Grka i Rimljana nalazimo je pod raznim imenima: Afrodita, Venera, Dijana, Atina, Minerva, Gea, Hera, Kibela… zatim Alilah ili Alah među Arapima, Sin (boginja meseca), Ištar (vavilonska boginja sunca), Izis (egipatska boginja sunca), Lakšmi, Gospođa Sloboda, Sukot Benot u Samariji, Isi u Indiji, Koatliku u Meksiku, itd.
Istoričari religije smatraju je glavnim ortakom Nimroda u uspostavljanju vavilonske misterijske religije, koja se raširila po celom starom svetu. Nakon Nimrodove smrti (cca. 2167. pre n.e.), Semiramis je promovisala veru da je on bog sunca. Da bi održala kult božanstva među svojim sledbenicima, ona je zatrudnela i rodila sina, 25. decembra, poznatog kao Tamuz, Horus, Bahus, Krišna…, koji je smatran simbolom ponovnog rođenja Nimroda. Odatle je raširen kult majke „bogorodice“ i deteta po celom svetu. Mnogi paganski festivali, uključujući današnje „hrišćanske“ praznike, okultni rituali, celibat, hramska prostitucija, magija i veštičarenje… potiču od ovog paganskog trija.

* **7:12** „Eben-Ezer“ znači „kamen pomoći.“ Ne treba ga mešati sa istoimenim mestom u 1. Samuelovoj 4:1 i 5:1.

koji će vladati nad njima.“

10 Tako je Samuel objavio sve Gospodnje reči narodu koji je od njega tražio kralja. **11** Onda im je rekao: „Ovo su prava koja će imati kralj koji će vladati nad vama: uzimaće vaše sinove da budu u njegovim kolima i među njegovim konjanicima, a neki će kao njegova straža trčati pred njegovim kolima. **12** Postaviće sebi poglavare nad hiljadama i pedesetinama. Neki će orati i žeti njegovu letinu, praviće mu oružje i opremu za njegova kola. **13** Uzimaće vaše kćeri da mu pripremaju mirisna ulja, da mu kuvaju i peku hleb. **14** Vaše najbolje njive, vaše vinograde i vaše maslinjake uzimaće i davaće ih svojim slugama. **15** Od vaših žitnih polja i od vaših vinograda uzimaće desetak i davaće ga svojim dvoranima i svojim slugama. **16** Uzimaće vaše sluge i vaše sluškinje, vaša najbolja goveda i vaše magarce i koristiće ih za svoj posao. **17** Od vaše sitne stoke uzimaće desetak, a vi ćete mu postati sluge. **18** Tog dana vapićete za pomoć zbog svog kralja, koga ste sami izabrali, ali vam tog dana Gospod neće odgovoriti.“

19 Ali narod nije hteo da posluša Samuelov glas, već je rekao: „Neka kralj bude nad nama! **20** Tako ćemo i mi biti kao svi drugi narodi. Neka nam sudi naš kralj i neka ide pred nama i vodi naše bitke.“ **21** Samuel je saslušao sve što je narod rekao, a onda je to kazao Gospodu. **22** Gospod je rekao Samuelu: „Poslušaj njihov glas i postavi im kralja da vlada nad njima.“ Tada je Samuel rekao Izraelcima: „Vratite se svaki u svoj grad.“

9 Bio je jedan veoma bogat čovek od Benjaminovog plemena koji se zvao Kiš, sin Abiela, sina Serora, sina Behorata, Afijinog sina, iz Benjaminovog plemena. **2** On je imao mladog i lepog sina koji se zvao Saul. Među Izraelovim sinovima nije bilo lepšeg čoveka od njega. Bio je za glavu viši od svih drugih.

3 Jednog dana izgubile su se magarice Saulovog oca Kiša. Zato je Kiš rekao svom sinu Saulu: „Molim te, uzmi sa sobom jednog slugu pa idi i potraži magarice.“ **4** Prošli su brdovito područje Jefrema i zemlju Salisu, ali ih nisu pronašli. Zatim su prošli zemlju Šalim, ali ih ni tamo nije bilo. Prošli su i Benjaminovu zemlju, ali ih nisu pronašli.

5 Kada su došli u zemlju Suf, Saul je rekao svom sluzi koji ga je pratio: „Hajde, vratimo se jer se otac možda više ne brine za magarice nego se brine za nas.“ **6** A on mu reče: „Slušaj, molim te. U ovom gradu nalazi se Božji čovek koga svi poštuju. Sve što kaže sigurno se ispunjava. Pođimo sada tamo. Možda će nam reći kojim putem da idemo.“ **7** Saul reče svom sluzi: „Ako pođemo, šta ćemo poneti tom čoveku? Jer hleba je nestalo u našim torbama i nemamo ništa što bismo poneli na dar Božjem čoveku. Šta da mu damo?“ **8** Tada sluga opet odgovori Saulu i reče mu: „Imam u ruci četvrt sikla srebra. To ću dati Božjem čoveku, a on će nam reći kuda da idemo.“ **9** (Ranije kada bi neko u Izraelu išao da pita Boga, ovako bi govorio: „Hajde da idemo kod videoca.“ Jer ko je sada prorok, nekada se zvao videlac.) **10** Tada Saul reče svom sluzi: „Dobro kažeš. Hajde, idemo!“ I pošli su u grad u kom je bio Božji čovek.

11 Kada su se penjali idući prema gradu, naišli su na devojke koje su izašle da zahvate vodu. Tada su ih upitali: „Je li ovde videlac?“ **12** A one su im odgovorile: „Da, eno ga pred vama. Požurite sada, jer je danas došao u grad. Naime, danas se na uzvišici prinosi žrtva za narod. **13** Kada uđete u grad, naći ćete ga pre nego što se popne na uzvišicu da jede. Narod neće jesti dok on ne dođe, jer on treba da blagoslovi žrtvu. Tek će onda zvanice jesti. Zato odmah idite, jer ćete ga sada naći.“ **14** Tako su otišli u grad. Kada su došli u grad, Samuel im je dolazio u susret polazeći na uzvišicu.

15 Dan pre nego što je Saul došao, Gospod je javio Samuelu: **16** „Sutra u ovo doba poslaću k tebi čoveka iz Benjaminove

zemlje, a ti ga pomaži da bude vođa mom narodu Izraelu. On će izbaviti moj narod iz ruku Filisteja, jer sam video nevolju svog naroda i njegov vapaj dopro je do mene.“ **17** Kada je Samuel video Saula, Gospod mu reče: „Evo čoveka za kog sam ti rekao: ‘On će vladati nad mojim narodom.’“

18 Saul pristupi Samuelu na gradskim vratima i reče mu: „Molim te, reci mi gde je videočeva kuća.“ **19** Samuel odgovori Saulu: „Ja sam videlac. Pođi preda mnom na uzvišicu. Danas ćete jesti sa mnom, a ujutru ću te otpustiti i reći ću ti sve što ti je u srcu. **20** Nemoj se brinuti za magarice koje su ti se pre tri dana izgubile jer su pronađene. Jer čije je sve što je dragoceno u Izraelu? Zar nije tvoje i celog doma tvog oca?“ **21** Saul odgovori: „Zar nisam ja iz Benjaminovog plemena, najmanjeg od svih Izraelovih plemena, i zar nije moj dom najneznatniji od svih domova iz Benjaminovog plemena? Zašto mi onda govoriš tako nešto?“

22 Onda je Samuel uzeo Saula i njegovog slugu i odveo ih u trpezariju pa ih postavio na čelo među zvanicama, kojih je bilo tridesetak. **23** Samuel zatim reče kuvaru: „Donesi deo koji sam ti dao i za koji sam ti rekao da ga staviš na stranu.“ **24** Tada kuvar uze but i što je bilo na njemu i stavi ga pred Saula. Zatim Samuel reče: „Evo, ovo je sačuvano za tebe. Stavi to pred sebe i jedi, jer se to za tebe čuvalo baš za ovu priliku da možeš jesti sa zvanicama.“ Tako je Saul tog dana jeo sa Samuelom. **25** Kada su sišli s uzvišice u grad, on je razgovarao sa Saulom na krovu kuće. **26** Ustali su rano i čim je svanulo, Samuel je pozvao Saula, koji je bio na krovu, i rekao mu: „Ustani da te ispratim.“ Saul je ustao pa su obojica, i on i Samuel, izašli napolje. **27** Kad su izašli iz grada, Samuel reče Saulu: „Reci sluzi da ide ispred nas.“ Sluga je otišao napred, a Samuel je zatim rekao: „Ti sada stani da ti objavim Božju reč.“

10 Tada je Samuel uzeo bočicu ulja i izlio je na njegovu glavu, poljubio ga i rekao: „Gospod te je zaista pomazao da budeš vođa njegovom nasledstvu. **2** Kada odeš danas od mene, naići ćeš na dva čoveka kod Rahelinog groba na Benjaminovom području kod Selse. Oni će ti reći: ‘Pronađene su magarice koje si tražio, ali tvoj otac sada više ne misli na magarice, već se zabrinuo za vas, pa govori: ‘Šta sad da radim zbog svog sina?’ **3** Kada odatle kreneš dalje i dođeš do velikog drveta kod Tavora, tu će ti u susret doći tri čoveka koja će ići k Bogu u Bet-El. Jedan će nositi tri jareta, drugi će nositi tri okrugla hleba, a treći će nositi veliki krčag vina. **4** Oni će te upitati jesi li dobro i daće ti dva hleba, a ti ih primi iz njihovih ruku. **5** Onda ćeš doći na brdo Božje, gde je filistejska vojska. Kad budeš ulazio u grad, srešćeš grupu proroka kako silaze s uzvišice sa harfama i drugim žičanim instrumentima, sa dairama i frulama pred njima; i oni će prorokovati. **6** Gospodnji Duh će doći na tebe pa ćeš zajedno s njima i ti prorokovati i postaćeš drugi čovek. **7** Kada ti se ispune ti znakovi, onda učini šta želiš, jer je Bog s tobom. **8** Zatim otiđi pre mene u Gilgal. A ja ću doći k tebi da prinesem žrtve paljenice i žrtve pomirnice. Sedam dana čekaj da dođem, pa ću ti reći šta treba da radiš.“

9 Čim se Saul okrenuo da ode od Samuela, Bog mu je promenio srce. Tog dana ispunili su se svi oni znakovi. **10** Kada su odatle krenuli na brdo, u susret mu je dolazila grupa proroka. Božji Duh je odmah došao na njega pa je zajedno s njima proricao. **11** Svi koji su ga poznavali od ranije videli su da on prorokuje s prorocima. Zato su ljudi govorili jedan drugom: „Šta se to dogodilo s Kišovim sinom? Zar je i Saul među prorocima?“ **12** Tada neki čovek iz tog kraja reče: „Ko im je otac?“ Tako je nastala izreka: „Zar je i Saul među prorocima?“

13 Na kraju je prestao prorokovati i popeo se na uzvišicu. **14** Saulov stric upita Saula i

njegovog slugu: „Gde ste bili?“ A on odgo-
vori: „Išli smo da tražimo magarice, a kad
smo videli da ih nema, otišli smo kod Samu-
ela.“ **15** Tada Saulov stric reče: „Kaži mi,
molim te, šta vam je rekao Samuel.“ **16** Saul
odgovori svom stricu: „Rekao nam je da su
magarice pronađene.“ Ali mu nije ništa rekao
o kraljevskoj vlasti o kojoj mu je govorio Sa-
muel.

17 Samuel je sazvao narod da se okupi
pred Gospodom u Mispi. **18** Tada reče Izrae-
lovim sinovima: „Ovako kaže Gospod, Izrae-
lov Bog: ‘Ja sam izveo Izrael iz Egipta i izba-
vio vas iz ruku Egipćana i iz ruku svih kra-
ljevstava koja su vas tlačila. **19** Ali vi danas
odbacujete svog Boga koji vas je izbavljao iz
svih vaših muka i iz svih vaših nevolja, i još
kažete: ‘Postavi kralja nad nama!’ Zato sada
stanite pred Gospoda po svojim plemenima i
po svojim hiljadama.“

20 Tada je Samuel sazvao sva Izraelova
plemena da pristupe i izbor je pao na Benja-
minovo pleme. **21** Zatim je pozvao Benjami-
novo pleme da pristupi po svojim porodicama
i izbor je pao na Matrijevu porodicu. Na kraju
je bio izabran Saul, Kišov sin. Pošli su da ga
pronađu, ali ga nisu našli. **22** Zato su opet pi-
tali Gospoda: „Da li je taj čovek stigao o-
vamo?“ Gospod je odgovorio: „Eno ga, sa-
krio se među prtljag.“ **23** Tada su otrčali da
ga dovedu. Kada je stao među narod, bio je
za glavu viši od svih. **24** Tada Samuel reče
celom narodu: „Jeste li videli onog koga je
Gospod izabrao? Niko nije kao on u celom
narodu.“ Tada ceo narod povika: „Živeo
kralj!“

25 Onda je Samuel objavio narodu prava
koja će imati kralj i zapisao ih u knjigu koju
je stavio pred Gospoda. Zatim je Samuel
otpustio ceo narod i svako je otišao svojoj
kući. **26** Saul je otišao svojoj kući u Gibeu, a
s njim su pošli i hrabri ljudi kojima je Bog
podstakao srce. **27** Ali je bilo i pokvarenih
ljudi koji su govorili: „Kako li će ovaj da nas
spase?“ Zato su ga prezirali i nisu mu doneli
nikakav dar. Ali on nije rekao ni reči.

11 Čovek po imenu Nas, koji je bio A-
monac, došao je i ulogorio se pred Ja-
bešom u Giladu. Svi stanovnici Ja-
beša rekoše Nasu: „Sklopi s nama savez da ti
služimo.“ **2** Ali im Nas Amonac odgovori:
„Sklopiću s vama savez pod uslovom da sva-
kom od vas iskopam desno oko i tako nane-
sem sramotu celom Izraelu.“ **3** Starešine Ja-
beša rekoše mu: „Daj nam sedam dana da po-
šaljemo glasnike u sve krajeve Izraela, pa ako
ne bude bilo nikog da nas spase, predaćemo
se.“ **4** Glasnici su došli u Saulovu Gibeu i pre-
neli te reči narodu. Ceo narod je glasno zapla-
kao.

5 Saul je upravo išao za stadom iz polja,
pa je upitao: „Šta je narodu, zašto plače?“ A
oni su mu ispričali sve što su rekli ljudi iz Ja-
beša. **6** Kada je Saul čuo te reči, Božji Duh je
došao na njega i Saul se žestoko razgnevio. **7**
Tada je uzeo dva bika, isekao ih na komade i
preko glasnika poslao u sve krajeve Izraela,
poručivši: „Ko god ne izađe i ne pođe za Sa-
ulom i Samuelom, ovako će biti s njegovom
stokom!“ Strah od Gospoda obuzeo je narod,
tako da su svi pošli složno kao jedan. **8** Onda
ih je on prebrojao u Bezeku. Izraelovih si-
nova bilo je trista hiljada, a Judinih sinova tri-
deset hiljada. **9** Zatim su rekli glasnicima koji
su došli: „Ovako kažite stanovnicima Jabeša
u Giladu: ‘Sutra, kad sunce ugreje, doći će
vaše spasenje.’“ Tada su glasnici otišli i pre-
neli to stanovnicima Jabeša, a oni su se obra-
dovali. **10** Tako su ljudi iz Jabeša poručili:
„Sutra ćemo izaći pred vas, a vi činite s nama
šta hoćete.“

11 Sledećeg dana Saul je razdelio narod u
tri čete. Za vreme jutarnje straže* ušli su u

* **11:11** To je kod Jevreja bila treća i poslednja straža koja je trajala otprilike od 2 sata do 6 sati ujutru.

logor i tukli Amonce dok nije nastala velika
vrućina. Oni koji su preživeli razbežali su se,
tako da ni dvojica nisu ostala zajedno. **12**
Tada narod reče Samuelu: „Ko kaže: ‘Zar će
Saul biti naš kralj?’ Dovedite ih ovamo da ih
pogubimo!“ **13** Ali Saul reče: „Niko ne sme
biti pogubljen ovog dana, jer je Gospod danas
doneo spasenje Izraelu.“

14 Zatim Samuel reče narodu: „Pođimo u
Gilgal da tamo potvrdimo kraljevstvo.“ **15**
Tako je ceo narod krenuo u Gilgal i tamo su
pred Gospodom u Gilgalu postavili Saula za
kralja. Onda su prineli žrtve pomirnice pred
Gospodom, i Saul i svi Izraelci silno su se ra-
dovali.

12 Samuel reče celom Izraelu: „Poslušao
sam vaš glas u svemu što ste mi rekli i
postavio sam kralja da vlada nad
vama. **2** I sada, evo kralja koji će ići pred
vama! Ja sam ostareo i osedeo i moji su sinovi
tu među vama. Ja sam išao pred vama od mla-
dosti svoje pa do današnjeg dana. **3** Evo me,
svedočite protiv mene pred Gospodom i pred
njegovim pomazanikom: Da li sam nekome
od vas uzeo bika ili magarca? Da li sam ne-
kog prevario ili tlačio? Da li sam iz nečije
ruke primio mito da bih zažmurio na jedno
oko? Sve ću vam to vratiti.“ **4** A oni odgovo-
riše: „Nisi nas varao, nisi nas tlačio, niti si išta
primio iz ičije ruke.“ **5** Tada im on reče:
„Gospod je svedok protiv vas, a i njegov po-
mazanik svedok je danas da ništa niste našli
u mojoj ruci.“ A oni odgovoriše: „Svedok je.“

6 Zatim Samuel reče narodu: „Gospod je
svedok i on je izabrao Mojsija i Arona i izveo
vaše praočeve iz egipatske zemlje. **7** Zato
sada stanite da vam sudim pred Gospodom i
da vas podsetim na sva Gospodnja pravedna
dela koja je činio za vas i vaše praočeve.

8 Kada je Jakov došao u Egipat i kada su
vaši praočevi prizivali Gospoda da im po-
mogne, Gospod je poslao Mojsija i Arona da
izvedu vaše praočeve iz Egipta i nasele ih na
ovom mestu. **9** Ali oni su zaboravili Gospoda,
svog Boga, pa ih je on predao u ruke Siseri,
zapovedniku asorske vojske, i u ruke Filiste-
jima, i u ruke kralju Moaba, i svi su oni rato-
vali protiv njih. **10** Tada su ovako prizivali
Gospoda u pomoć: ‘Zgrešili smo jer smo
ostavili Gospoda i služili likovima Bala i
Astarote. Izbavi nas sada iz ruku naših nepri-
jatelja, da bismo ti služili.’ **11** Gospod je slao
Jerubala, Bedana, Jeftaja i Samuela i izbav-
ljao vas je iz ruku vaših neprijatelja koji su
bili svuda oko vas, tako da ste živeli spo-
kojno. **12** Kada ste videli da je Nas, kralj A-
monovih sinova, izašao na vas, govorili ste
mi: ‘Neka kralj vlada nad nama!,’ iako je
Gospod, vaš Bog, sve vreme bio vaš kralj. **13**
Evo vam sada kralja kog ste izabrali, kog ste
tražili! Evo, Gospod je postavio kralja nad
vama. **14** Ako budete imali strah od Gospoda,
ako mu budete služili i slušali njegov glas i
ako ne budete prkosili Gospodnjem nalogu, i
vi i kralj koji će vladati nad vama pokazaćete
da u svemu slušate Gospoda, svog Boga. **15**
Ali ako ne budete slušali Gospodnji glas i ako
se budete bunili protiv Gospodnjeg naloga,
Gospodnja ruka će se podići na vas i na vaše
očeve. **16** Sada, dakle, stanite i gledajte ovu
veliku stvar koju će Gospod učiniti pred va-
šim očima. **17** Zar nije danas žetva pšenice?
Prizvaću Gospoda da pošalje gromove i kišu.
Tada ćete znati i videti da ste učinili veliko
zlo u Gospodnjim očima kada ste sebi tražili
kralja.“

18 Tada je Samuel prizvao Gospoda i
Gospod je tog dana poslao gromove i kišu,
tako da je ceo narod obuzeo veliki strah od
Gospoda i Samuela. **19** Ceo narod reče Samu-
elu: „Moli se Gospodu, svom Bogu, za svoje
sluge da ne pomremo. Jer smo na sve svoje
grehe dodali još jedno zlo tražeći sebi kralja.“

20 A Samuel reče narodu: „Ne bojte se.
Tačno je da ste učinili sve ovo zlo, ali sada ne
odstupajte od Gospoda, nego služite Gospodu
svim svojim srcem. **21** Ne odstupajte od
njega i ne idite za ništavnim idolima od kojih
nema koristi i koji ne izbavljaju, jer su

ništavni. **22** Gospod neće ostaviti svoj narod radi svog velikog imena, jer je Gospod rešio da vas učini svojim narodom. **23** A ja nipošto ne želim zgrešiti Gospodu i prestati da se molim za vas. Poučiću vas dobrom i ispravnom putu. **24** Samo se bojte Gospoda i služite mu u istini svim svojim srcem, jer vidite kakva je velika dela učinio za vas. **25** Ali ako budete uporno činili zlo, izginućete i vi i vaš kralj."

13 Od prve godine kad je Saul postao kralj i vladao dve godine nad Izraelom, **2** tada je Saul sebi izabrao tri hiljade Izraelaca. Dve hiljade ih je bilo sa Saulom u Mihmasu i u brdovitom području Bet-Ela, a jedna hiljada s Jonatanom u Benjaminovoj Gibei. Ostatak naroda je otpustio, svakog u svoj šator. **3** Jonatan je pobio filistejsku vojsku koja je bila u Gebi i Filisteji su to saznali. Saul je dao nalog da se po svoj zemlji oglasi rog i rekao je: „Neka čuju Jevreji!" **4** Svi Izraelci su čuli kako se govori: „Saul je porazio filistejsku vojsku i sada je Izrael postao mrzak Filistejima." Narod se sakupio da ide za Saulom u Gilgal.

5 Filisteji su se sakupili da se bore protiv Izraela: trideset hiljada bojnih kola, šest hiljada konjanika i naroda mnogo kao peska na morskoj obali. Izašli su i ulogorili se u Mihmasu, istočno od Bet-Avena. **6** Kada su Izraelci videli da su u nevolji i da je neprijatelj snažno pritisnuo narod, sakrili su se u pećine, uvale, stene, podzemna skrovišta i jame za vodu. **7** Bilo je i Jevreja koji su prešli preko Jordana u Gadovu zemlju i u Gilad. Ali Saul je još uvek bio u Gilgalu, i ceo narod koji je bio s njim bio je u strahu. **8** On je čekao sedam dana do vremena koje je odredio Samuel. Ali Samuel nije došao u Gilgal i narod se razišao od Saula. **9** Onda Saul reče: „Donesite mi žrtvu paljenicu i žrtve pomirnice." Tada je prineo žrtvu paljenicu.

10 Samo što je završio prinošenje žrtve paljenice, stigao je Samuel. Saul mu je izašao u susret i blagoslovio ga. **11** Samuel ga upita: „Šta si to učinio?" Saul odgovori: „Kada sam video da narod odlazi od mene i da ti ne dolaziš do vremena koje si odredio, i da su se Filisteji sakupili u Mihmasu, **12** rekao sam sebi: 'Sada će Filisteji doći na mene u Gilgal, a ja nisam umilostivio Gospodnje lice.' Zato sam bio prinuđen da prinesem žrtvu paljenicu."

13 A Samuel odgovori Saulu: „Bezumno si postupio. O da si se držao uputa Gospoda, svog Boga, koje ti je on dao. Tada bi Gospod doveka utvrdio tvoje kraljevstvo nad Izraelom. **14** Sada se tvoje kraljevstvo neće održati. Gospod će sebi naći čoveka koji će biti po njegovom srcu i Gospod će ga postaviti da bude vođa njegovom narodu, jer se ti nisi držao onoga što ti je Gospod odredio."

15 Tada je Samuel ustao i otišao iz Gilgala u Benjaminovu Gibeu, a Saul je prebrojao narod koji je ostao s njim, i bilo je oko šesto ljudi. **16** Saul, njegov sin Jonatan i narod koji je ostao s njima boravili su u Benjaminovoj Gebi. Filisteji su bili ulogoreni u Mihmasu. **17** Iz filistejskog logora izašle su tri čete pljačkaša. Jedna četa krenula je putem prema Ofri, prema zemlji Sobal, **18** druga četa krenula je putem prema Bet-Oronu, a treća četa putem prema granici koja gleda na dolinu Sevojim, prema pustinji.

19 U celoj izraelskoj zemlji nije bilo kovača, jer su Filisteji govorili: „Da Jevreji ne bi napravili ni mač ni koplje." **20** Kada bi neki Izraelac hteo da naoštri svoj raonik ili motiku, sekiru ili srp, svi bi silazili kod Filisteja. **21** Cena oštrenja za raonike, motike, trozube alatke, sekire i za učvršćivanje ostana za goveda bila je jedan pim.* **22** Tako na dan bitke niko od naroda koji je bio sa Saulom i Jonatanom nije imao ni mač ni koplje. Samo

* **13:21** Mera za težinu, oko dve trećine sikla. Vidi dodatak na kraju knjige.

su Saul i njegov sin Jonatan imali oružje.
23 Filistejska straža krenula je prema pre-
lazu preko klanca kod Mihmasa.

14 Jednog dana Jonatan, Saulov sin, re-
kao je sluzi koji mu je nosio oružje:
„Hajde da odemo do filistejske straže
koja je na drugoj strani.“ Svom ocu nije ništa
pominjao. **2** Saul je bio u okolini Gibeje, pod
narom u Migronu. S njim je bilo oko šesto
ljudi. **3** (Ahija, sin Ahitova, brata Ikaboda,
sina Finesa, sina Elija, koji je bio Gospodnji
sveštenik u Šilohu, nosio je efod.) Narod nije
znao da je Jonatan otišao. **4** Usred klanca koji
je Jonatan hteo da pređe da bi došao do fili-
stejske straže, bile su dve strme litice, jedna s
jedne, a druga s druge strane. Jedna se zvala
Boses, a druga Sene. **5** Jedna stena se izdizala
kao stub na severnoj strani prema Mihmasu,
a druga je bila na južnoj strani prema Gebi.
6 Jonatan reče sluzi koji mu je nosio oru-
žje: „Hajde da odemo do straže ovih neobre-
zanih ljudi. Možda će nam Gospod pomoći,
jer Gospoda ništa ne može sprečiti da spase,
bilo s mnogo ili s malo ljudi.“ **7** Sluga koji je
nosio oružje reče: „Učini sve što ti je u srcu.
Idi kuda želiš. Evo, ja sam s tobom, a ti čini
sve što ti je u srcu.“ **8** Tada Jonatan reče:
„Preći ćemo kod njih i pokazaćemo im se. **9**
Ako nam kažu: ‘Stojte dok ne dođemo do
vas!,’ ostaćemo na svom mestu i nećemo ići
k njima. **10** Ali ako nam kažu: ‘Krenite o-
vamo na nas!’ tada ćemo se popeti, jer nam ih
Gospod predaje u ruke. To će nam biti znak.“
11 Tada su se obojica pokazala filistejskoj
straži. Filisteji rekoše: „Gle, Jevreji izlaze iz
rupa u koje su se sakrili.“ **12** Zato stražari re-
koše Jonatanu i njegovom sluzi koji je nosio
oružje: „Dođite ovamo da vam nešto ka-
žemo!“ Tada Jonatan reče svom sluzi: „Pođi
za mnom, jer će ih Gospod sigurno predati
Izraelu u ruke.“ **13** Jonatan se penjao pomažući
se rukama i nogama, a za njim i njegov sluga
koji je nosio oružje. Filisteji su padali pred
Jonatanom, a njegov sluga ih je ubijao za
njim. **14** U tom prvom okršaju Jonatan i nje-
gov sluga koji je nosio oružje pobili su dva-
desetak ljudi na oko pola jutra* zemlje.
15 Tada je strah zavladao u logoru u polju
i među svim stražarima. Četu pljačkaša ta-
kođe je obuzeo strah, a i zemlja se zatresla.
Zavladao je strah od Boga. **16** Saulovi stra-
žari u Benjaminovoj Gibei videli su da se
mnoštvo ljudi uskomešalo na sve strane.
17 Saul reče narodu koji je bio s njim:
„Prebrojte ljude i vidite ko je otišao od nas.“
Kada su prebrojali ljude, nije bilo Jonatana i
njegovog sluge koji mu je nosio oružje. **18**
Tada Saul reče Ahiji: „Donesi kovčeg Božji!“
(Jer je kovčeg Božji u to vreme bio kod Izra-
elovih sinova.) **19** Dok je Saul razgovarao sa
sveštenikom, pometnja u filistejskom logoru
postajala je sve veća. Zato je Saul rekao sveš-
teniku: „Pusti sad to!“ **20** Tako su se Saul i
ceo narod koji je bio s njim sakupili i krenuli
prema mestu bitke, kad tamo gle, svi su okre-
nuli mač jedni na druge pa je pometnja bila
veoma velika. **21** Oni Jevreji koji su još od
ranije bili među Filistejima i koji su bili s
njima u njihovom logoru, pridružili su se
Izraelcima koji su bili sa Saulom i Jonata-
nom. **22** Svi Izraelci koji su se skrivali po
brdima Jefrema čuli su da Filisteji beže, pa su
i oni odmah krenuli za njima u bitku. **23**
Gospod je tog dana izbavio Izrael, a bitka se
nastavila i dalje od Bet-Avena.
24 Izraelci su tog dana bili veoma iscrp-
ljeni, ali je Saul ipak zakleo narod rekavši:
„Proklet bio čovek koji bi nešto jeo pre ve-
čeri, dok se ne osvetim svojim neprijate-
ljima!“ Niko od naroda nije ništa okusio.
25 Ceo narod došao je u šumu, gde je bilo
meda na zemlji. **26** Kada je narod došao u
šumu, med je kapao iz saća, ali niko nije

* **14:14** To jest četvrt hektara. „Jutro (ral) zemlje“ (doslovno: „volovska zaprega zemlje“) jeste površina koju jedan par volova može izorati u jednom danu.

prineo ruku k ustima, jer se narod bojao da prekrši zakletvu. **27** Jonatan nije čuo kad je njegov otac zakleo narod, pa je pružio vrh štapa koji mu je bio u ruci, umočio ga u saće i rukom ga prineo ustima, pa su mu oči zasjale. **28** Tada neko od naroda reče: „Tvoj otac je zakleo narod, rekavši: ‘Proklet bio čovek koji bi danas nešto jeo!’“ (Narod je bio savladan umorom.) **29** Tada Jonatan reče: „Moj otac donosi nevolju zemlji. Evo pogledajte kako su mi oči zasjale jer sam okusio malo meda. **30** Šta bi tek bilo da je narod danas jeo od plena koji je uzeo od svojih neprijatelja! Ovako, pokolj Filisteja nije velik kao što je mogao biti.“

31 Tog dana tukli su Filisteje od Mihmasa do Ajalona i narod se jako umorio. **32** Tada je narod pohlepno navalio na plen i uzeli su sitnu stoku, goveda i telad, pa su ih klali na zemlji; tako je narod jeo meso s krvlju. **33** Saulu su javili: „Gle, narod greši Gospodu jer jede meso s krvlju.“ A on reče: „Postupili ste neverno. Najpre mi dovaljajte veliki kamen.“ **34** Onda Saul reče: „Idite među narod i svima recite: ‘Neka svako dovede k meni svog junca i svoju ovcu pa ih ovde zakoljite i jedite. Ne smete da grešite Gospodu tako što jedete meso s krvlju.’“ Tako je svako iz naroda doveo svog junca koji se te noći našao kod njega i tu ga je zaklao. **35** Saul je podigao oltar Gospodu. Bio je to prvi oltar koji je on podigao Gospodu.

36 Zatim je Saul rekao: „Pođimo noćas za Filistejima i oplenimo ih dok ne svane jutro. Nijednog od njih nećemo ostaviti. „A oni rekoše: „Čini šta hoćeš.“ Tada je sveštenik rekao: „Pristupimo ovde Bogu.“ **37** Saul je upitao Boga: „Da li da pođem za Filistejima? Hoćeš li ih dati Izraelu u ruke?“ Ali tog dana nije dobio odgovor. **38** Zato Saul reče: „Pristupite ovamo, svi poglavari naroda, pa ispitajte i vidite kako je danas učinjen ovaj greh. **39** Jer tako živ bio Gospod, Izraelov Izbavitelj, ako ga je počinio i moj sin Jonatan, umreće!“ Ali mu niko iz naroda nije odgovorio. **40** Zato on reče celom Izraelu: „Vi stanite na jednu stranu, a ja i moj sin Jonatan staćemo na drugu stranu.“ Na to narod reče Saulu: „Čini šta hoćeš.“

41 Tada Saul reče Gospodu: „Bože Izraelov, odgovori nam preko Tumima!“[*] Tada je izbor pao na Jonatana i Saula, a narod je izašao ispravan. **42** Saul zatim reče: „Bacite žreb da odluči između mene i mog sina Jonatana.“ Žreb pade na Jonatana. **43** Tada Saul reče Jonatanu: „Reci mi šta si učinio?“ Jonatan mu odgovori: „Okusio sam malo meda s vrha štapa koji mi je u ruci. Evo me, neka umrem!“

44 Tada Saul reče: „Neka mi Bog učini tako i neka mi još doda ako ne umreš, Jonatane.“ **45** Ali narod reče Saulu: „Zar da umre Jonatan, koji je doneo ovu veliku pobedu Izraelu? Nipošto! Tako živ bio Gospod, nijedna dlaka s njegove glave neće pasti na zemlju, jer je on s Bogom danas izvršio ovo delo!“ Tako je narod izbavio Jonatana i on nije poginuo.

46 Tada je Saul odustao od potere za Filistejima, a Filisteji su se vratili u svoja mesta.

47 Kad je Saul učvrstio kraljevsku vlast nad Izraelom, ratovao je protiv svih svojih okolnih neprijatelja: protiv Moaba, protiv Amonovih sinova, protiv Edoma, protiv kraljeva iz Sobe i protiv Filisteja. Kud god bi se okrenuo, izvršavao bi presudu nad svojim neprijateljima. **48** Činio je mnoga hrabra dela, pobio je Amaličane i izbavio Izrael iz ruku onih koji su ga pljačkali.

49 Saulovi sinovi bili su Jonatan, Išvi i Malhisuj, a od dve njegove kćeri, starija se zvala Meraba, a mlađa Mihala. **50** Saulova žena zvala se Ahinoama, i ona je bila Ahimasova kći. Zapovednik njegove vojske zvao se Abner i bio je Nerov sin i Saulov stric. **51** Kiš

[*] **14:41** Urim i Tumim su bili predmeti koji su se koristili da bi se saznalo Božje mišljenje o nečemu.

je bio Saulov otac, a Ner, Abnerov otac, bio je Abielov sin.

52 Celog svog života Saul je vodio žestok rat protiv Filisteja. Kad bi Saul video nekog snažnog ili hrabrog čoveka, uzimao ga je u svoju službu.

15 Samuel reče Saulu: „Mene je Gospod poslao da te pomažem za kralja nad njegovim narodom Izraelom. Zato sada poslušaj Gospodnje reči. **2** Ovako kaže Gospod nad vojskama; ‘Pozvaću Amalika na odgovornost zbog onoga što je učinio Izraelu kada mu je stao na put dok je Izrael izlazio iz Egipta. **3** Sada idi i napadni Amalika pa pogubi i njega i sve što ima; nemoj da mu se smiluješ, nego pobij muškarce i žene, decu i odojčad, goveda i ovce, kamile i magarce.’“ **4** Tada je Saul sazvao narod i prebrojao ga u Telaimu. Bilo je dvesta hiljada pešaka i deset hiljada Judinih sinova.

5 Saul je došao do amaličkog grada i postavio zasedu u dolini. **6** Zatim je Saul poručio Kenejima: „Krenite, odvojte se od Amaličana i idite od njih da ne bih i vas uništio zajedno s njima. Jer ste vi bili milostivi prema svim Izraelovim sinovima kada su izlazili iz Egipta.“ Tako su se Keneji odvojili od Amaličana. **7** Zatim je Saul pobio Amaličane od Havile do Sura, koji je prema Egiptu. **8** Amaličkog kralja Agaga uhvatio je živog, a ceo preostali narod pobio je oštricom mača. **9** Saul i narod poštedeli su Agaga i najbolje ovce, najbolja goveda, ugojenu stoku, ovnove i sve što je bilo dobro, i nisu hteli da to unište. A sve što je bilo prezreno i odbačeno, to su pobili.

10 Gospodnja reč je došla Samuelu: **11** „Žao mi je što sam postavio Saula za kralja, jer se odvratio od mene i reči moje nije izvršio.“ To je Samuela ražalostilo i svu noć je vapio k Gospodu. **12** Onda je Samuel ustao rano ujutru i pošao pred Saula. Ali do Samuela je došao glas: „Saul je stigao u Karmel, i gle, pripremio je sebi mesto, a zatim je pošao dalje i došao u Gilgal.“ **13** Samuel je došao kod Saula, i Saul mu reče: „Blagosloven da si od Gospoda! Izvršio sam Gospodnju reč.“ **14** A Samuel reče: „Kakvo je to onda blejanje ovaca što dopire do mojih ušiju i mukanje goveda što čujem?“ **15** Saul odgovori: „Doveli su ih od Amaličana, jer je narod poštedeo najbolje ovce i goveda da bi ih prineo na žrtvu Gospodu, tvom Bogu. Sve ostalo smo uništili.“ **16** Tada Samuel reče Saulu: „Stani da ti kažem šta mi je noćas rekao Gospod.“ A on mu reče: „Kaži.“

17 Samuel reče: „Zar nisi postao poglavar Izraelovih plemena dok si bio mali u svojim očima? I zar te Gospod nije pomazao za kralja nad Izraelom? **18** Zatim te je Gospod poslao na ovaj zadatak i rekao ti: ‘Idi, i pobij grešnike, Amaličane, i bori se protiv njih dok ih ne istrebiš.’ **19** Zašto onda nisi poslušao Gospodnji glas, nego si pohlepno navalio na plen i učinio ono što je zlo u Gospodnjim očima?“

20 Saul odgovori Samuelu: „Ali ja sam poslušao Gospodnji glas i otišao da izvršim zadatak koji mi je Gospod dao. Doveo sam amaličkog kralja Agaga, a Amaličane sam pobio. **21** Onda je narod uzeo ovce i goveda od plena, i to najbolje od onog što je bilo određeno za uništenje, da bi to u Gilgalu prineo na žrtvu Gospodu, tvom Bogu.“

22 Samuel reče: „Zar su Gospodu žrtve paljenice i druge žrtve isto tako mile kao i poslušnost Gospodnjem glasu? Znaj, poslušnost je bolja od žrtve i pokornost je bolja od ovnujskog sala. **23** Jer buntovništvo je greh isti kao i gatanje, i drsko ponašanje je isto što i vračanje i idolopoklonstvo. Pošto si odbacio Gospodnju reč, i on tebe odbacuje da više ne budeš kralj.“

24 Tada Saul reče Samuelu: „Zgrešio sam što sam prestupio Gospodnji nalog i tvoje reči; bojao sam se naroda pa sam poslušao njegov glas. **25** Zato te sada molim oprosti mi greh i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu.“ **26** Ali Samuel reče Saulu: „Neću

se vratiti s tobom, jer si odbacio Gospodnju
reč i zato Gospod tebe odbacuje da više ne
budeš kralj nad Izraelom.“ **27** Kada se Sa-
muel okrenuo da ide, Saul zgrabi rub njego-
vog ogrtača, ali mu se rub istrže iz ruke. **28**
Samuel mu tada reče: „Gospod je danas istr-
gao od tebe Izraelovo kraljevstvo i daće ga
tvom bližnjem koji je bolji od tebe. **29** I Slava
Izraelova neće slagati niti će popustiti, jer on
nije čovek zemaljski da popušta.“

30 Saul na to reče: „Zgrešio sam. Ali, mo-
lim te, iskaži mi čast pred starešinama mog
naroda i pred Izraelom i vrati se sa mnom da
se poklonim Gospodu, tvom Bogu.“ **31** Sa-
muel se vratio idući za Saulom i Saul se
poklonio Gospodu. **32** Onda Samuel reče:
„Dovedite mi amaličkog kralja Agaga.“ Agag
mu je nerado prišao, ali je pomislio u sebi:
„Gorčina smrti je sigurno prošla.“ **33** Ali Sa-
muel reče: „Kao što su zbog tvog mača žene
ostale bez dece, tako će i tvoja majka među
ženama ostati bez dece.“ Tada je Samuel pred
Gospodom u Gilgalu isekao Agaga.

34 Zatim je Samuel otišao u Ramu, a Saul
je otišao svojoj kući u Saulovu Gibeu. **35** Sa-
muel više nije video Saula sve do svoje smrti,
jer je Samuel tugovao za Saulom. Gospod je
zažalio što je postavio Saula za kralja nad
Izraelom.

16 Gospod reče Samuelu: „Dokle ćeš tu-
govati za Saulom, kad sam ga odbacio
kao kralja nad Izraelom? Napuni svoj
rog uljem i kreni na put. Poslaću te kod Jeseja
iz Betlehema, jer sam jednog od njegovih si-
nova izabrao sebi za kralja.“ **2** Ali Samuel
reče: „Kako da idem? Ako Saul to čuje, ubiće
me.“ A Gospod reče: „Uzmi sa sobom junicu
iz krda, pa reci: ‘Došao sam da prinesem
žrtvu Gospodu.’ **3** Zatim pozovi Jeseja na
žrtvu, a ja ću ti reći šta ćeš činiti. Pomazaćeš
mi onog kog ti pokažem.

4 Samuel je učinio kako mu je Gospod re-
kao. Kad je došao u Betlehem, gradske stare-
šine su mu uplašeno izašle u susret i upitale
ga: „Dolaziš li u miru?“ **5** A on je odgovorio:
„Da, dolazim u miru. Došao sam da prinesem
žrtvu Gospodu. Posvetite se, pa dođite sa
mnom na žrtvu.“ Zatim je posvetio Jeseja i
njegove sinove i pozvao ih na žrtvu. **6** Kada
su došli i kada je ugledao Elijaba, pomislio je:
„Sigurno je pred Gospodom njegov pomaza-
nik.“ **7** Ali Gospod reče Samuelu: „Ne gledaj
na njegovu spoljašnjost niti na njegov visoki
stas, jer sam ga odbacio. Bog ne gleda na ono
što čovek gleda, jer čovek gleda ono što se
očima vidi, a Gospod gleda ono što je u srcu.“
8 Jesej je zatim pozvao Abinadava i doveo ga
pred Samuela, ali on reče: „Ni ovog Gospod
nije izabrao.“ **9** Zatim je Jesej doveo Samu,
ali Samuel reče: „Ni ovog Gospod nije iza-
brao.“ **10** Tako je Jesej izveo pred Samuela
sedam svojih sinova, ali je Samuel rekao Je-
seju: „Gospod nije izabrao nijednog od njih.“

11 Na kraju Samuel upita Jeseja: „Da li su
ovo svi tvoji sinovi?“ A on odgovori: „Ostao
je još najmlađi, ali on čuva ovce.“ Tada Sa-
muel reče Jeseju: „Pošalji po njega, jer ne-
ćemo sesti da jedemo dok on ne dođe.“ **12** Je-
sej je poslao po njega. Bio je to riđ mladić,
lepih očiju i lepog stasa. Gospod reče:
„Ustani i pomaži ga, jer je on taj!“ **13** Tada
Samuel uze rog s uljem i pomaza ga među
njegovom braćom. Tog dana Gospodnji Duh
je došao na Davida i ostao na njemu. Posle je
Samuel ustao i otišao u Ramu.

14 Gospodnji Duh je odstupio od Saula. I
Gospod je dopustio da počne da ga muči zao
duh od Gospoda. **15** A sluge su rekle Saulu:
„Evo, Bog je dopustio da te muči zao duh. **16**
Neka naš gospodar da nalog svojim slugama
koje stoje pred tobom da potraže čoveka koji
dobro svira harfu, pa kad Bog dopusti da te
obuzme zao duh, on će svirati i tebi će biti
lakše.“ **17** Saul je rekao svojim slugama:
„Nađite mi onda čoveka koji dobro svira i do-
vedite mi ga.“

18 Jedan od njegovih slugu reče: „Video
sam da jedan od sinova Jeseja iz Betlehema
zna dobro da svira. To je hrabar čovek, junak

i ratnik, a i pametno govori, lepo izgleda i Gospod je s njim.“ **19** Tada Saul posla glasnike kod Jeseja i poruči mu: „Pošalji mi svog sina Davida, koji je kod stada.“ **20** Jesej uze magarca, natovari na njega hleb, meh vina i jare, i posla to Saulu po svom sinu Davidu. **21** Tako je David došao kod Saula i stupio u njegovu službu. Saul ga je mnogo zavoleo i odredio ga da mu nosi oružje. **22** Zato je Saul poručio Jeseju: „Dopusti da David ostane kod mene u službi, jer je stekao naklonost u mojim očima.“ **23** Kada bi Bog dopustio da Saula obuzme zao duh, David bi uzeo harfu i svirao. Tada bi Saul osetio olakšanje i bilo bi mu bolje, i zao duh bi ga prošao.

17 Filisteji su sakupili svoju vojsku, spremni za rat i okupili su se kod Sohota u Judi. Ulogorili su se između Sohota i Azike u Efes-Damimu. **2** Saul i Izraelci sakupili su se i ulogorili u ravnici Elah i svrstali se u bojne redove protiv Filisteja. **3** Filisteji su stajali na brdu s jedne strane, a Izraelci na brdu s druge strane, tako da je između njih bila dolina.

4 Iz filistejskog logora izašao je jedan ratnik koji se zvao Golijat, iz Gata. Bio je visok šest lakata i jedan pedalj.[*] **5** Na glavi je imao kacigu od bakra i bio je obučen u pločasti oklop od bakra težak pet hiljada sikala.[*] **6** Na nogama je imao bakarne štitnike za potkolenice, a na leđima kratko koplje od bakra. **7** Drvena drška njegovog dugačkog koplja bila je kao tkalačko vratilo, a gvozdena oštrica tog koplja bila je teška šesto sikala.[*] Štitonoša koji je nosio veliki štit išao je ispred njega. **8** Filistejin je stao naspram Izraelovih bojnih redova i povikavši: „Zašto ste izašli i svrstali se u bojne redove? Zar nisam ja Filistejin, i zar niste vi Saulove sluge? Izaberite između sebe jednog čoveka pa neka krene na mene. **9** Ako on mene nadjača u borbi i ubije me, onda ćemo mi biti vaše sluge. Ali ako ja nadjačam njega i ubijem ga, onda ćete vi postati naše sluge i služićete nama.“ **10** Filistejin je još rekao: „Ja danas izazivam izraelsku vojsku. Dajte mi čoveka da se borimo!“

11 Kada su Saul i svi Izraelci čuli šta je rekao taj Filistejin, uplašili su se i obuzeo ih je veliki strah.

12 David je bio sin jednog čoveka iz Efrate, to jest iz Betlehema u Judi. On se zvao Jesej i imao je osam sinova. U Saulovo vreme taj čovek je već bio star. **13** Tri najstarija Jesejeva sina otišla su za Saulom u rat. Ta tri njegova sina koja su otišla u rat zvala su se: prvenac Elijab, drugi Abinadav, a treći Sama. **14** David je bio najmlađi, a ona tri starija sina otišla su za Saulom.

15 David je odlazio kod Saula, a onda se vraćao da bi čuvao ovce svog oca u Betlehemu. **16** Filistejin je izlazio rano ujutru i uveče, i tako je činio četrdeset dana.

17 Jednog dana Jesej je rekao svom sinu Davidu: „Uzmi sad ovu efu[*] prženog zrnevlja i ovih deset hlebova i brzo ih odnesi svojoj braći u logor. **18** Ovih deset sireva[*] odnesi njihovom poglavaru nad hiljadom, a zatim vidi da li su ti braća dobro i donesi od njih nešto po čemu ću videti da su dobro.“ **19** Oni su u to vreme bili sa Saulom i svim Izraelcima u ravnici Elah, u ratu protiv Filisteja.

20 David je ustao rano ujutru, ostavio ovce jednom čuvaru, spremio se i otišao kako ga je uputio Jesej. Kad je stigao do logora vojska je izlazila na bojno polje, uzvikujući ratni poklič. **21** Izraelci i Filisteji svrstavali su se u bojne redove jedni naspram drugih. **22** David je ostavio svoje stvari kod čuvara prtljaga i otrčao na bojno polje. Kada je došao,

---

[*] **17:4** Oko 2,90 metara. U Septuaginti (LXX) i u fragmentu Kumranskih spisa (koji se naziva 4Q Sama) stoji 4 lakta i 1 pedalj (oko 210 cm).

[*] **17:5** Oko 57 kilograma. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **17:7** Nešto manje od 7 kilograma.

[*] **17:17** Efa iznosi 22 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **17:18** Doslovno: „deset porcija mleka“ što se verovatno odnosi na neku vrstu mlečnih proizvoda.

pitao je svoju braću kako su.

23 Dok je s njima razgovarao, onaj ratnik, koji se zvao Golijat, Filistejin iz Gata, izašao je iz filistejskih bojnih redova i govorio isto što i ranije, tako da je David to čuo. **24** Čim su Izraelci ugledali tog čoveka, svi su se u strahu razbežali pred njim. **25** Izraelci su govorili: „Da li ste videli onog čoveka koji izlazi pred nas? On izlazi da se ruga Izraelu. Onom ko njega ubije, kralj će dati veliko bogatstvo i svoju kćer, a dom njegovog oca oslobodiće obaveza u Izraelu.“

26 Tada je David upitao ljude koji su stajali oko njega: „Šta će dobiti čovek koji ubije tog Filistejina i skine sramotu s Izraela? Jer ko je taj neobrezani Filistejin da se ruga vojsci živog Boga?“ **27** Ljudi su mu ponovili ono što su već bili rekli: „To će dobiti čovek koji ga ubije.“ **28** Ali Elijab, Davidov najstariji brat, čuo je kako on razgovara s ljudima, pa se razgnevio na njega i rekao mu: „Zašto si došao ovamo? Kome si ostavio ono malo ovaca u pustinji? Znam ja tvoju drskost i tvoje zlo srce. Došao si ovamo da gledaš bitku.“ **29** David tada reče: „Šta sam sad uradio? Zar ne postoji razlog?“ **30** Zatim se okrenuo od njega prema nekom drugom i postavio to isto pitanje, a ljudi su mu odgovorili isto što i pre.

31 Kada se pročulo šta je David rekao, javili su to Saulu, a on ga je pozvao kod sebe. **32** David je rekao Saulu: „Neka nijedan čovek ne klone srcem. Tvoj će sluga izaći i boriće se s tim Filistejinom.“ **33** Ali Saul reče Davidu: „Ne možeš da ideš na tog Filistejina i boriš se s njim, jer si ti još dete, a on je ratnik od svoje mladosti.“ **34** David reče Saulu: „Tvoj sluga je čuvao ovce svog oca, pa kad bi došao lav ili medved i odneo neku ovcu iz stada, **35** ja bih krenuo za njim, napao ga i izbavio ovcu iz njegovih čeljusti. A kada bi on nasrnuo na mene, uhvatio bih ga za vrat, udario ga i ubio. **36** Tvoj sluga je ubio i lava i medveda, a tako će proći i taj neobrezani Filistejin, jer se ruga vojsci živog Boga.“ **37** David još reče: „Gospod, koji me je izbavio iz lavljih i iz medveđih kandži, izbaviće me i iz ruku tog Filistejina.“ Tada Saul reče Davidu: „Idi i neka Gospod bude s tobom.“

38 Saul je dao Davidu svoju ratnu opremu, stavio mu na glavu bakarnu kacigu i na grudi oklop. **39** Tada je David pripasao njegov mač preko opreme i pokušao da hoda, ali nije mogao jer nikada ranije nije nosio takvu opremu. Na kraju je David rekao Saulu: „Ne mogu da hodam u ovom, jer nisam navikao.“ Tako ju je David skinuo sa sebe. **40** Zatim je uzeo svoj štap i izabrao pet glatkih kamenova iz potoka i stavio ih u pastirsku torbu koju je nosio sa sobom, pa je s praćkom u ruci pošao prema Filistejinu.

41 Filistejin se približavao Davidu, a pred njim je išao sluga koji mu je nosio veliki štit. **42** Kada je Filistejin ugledao Davida, prezirno ga je pogledao jer je David bio dete, riđ i lepog stasa. **43** Filistejin reče Davidu: „Zar sam ja pas da ideš na mene sa štapovima?“ I proklinjao je Davida prizivajući svoje bogove. **44** Zatim Filistejin reče Davidu: „Dođi k meni da tvoje meso dam pticama nebeskim i zverima poljskim.“

45 David reče Filistejinu: „Ti ideš na mene s mačem, s dugim i kratkim kopljem, a ja na tebe idem u ime Gospoda nad vojskama, Boga Izraelove vojske, kome si se ti rugao. **46** Danas će te Gospod predati meni u ruke i ja ću te ubiti i skinuću ti glavu. Mrtva tela filistejske vojske danas ću dati pticama nebeskim i zverima zemaljskim. I svi narodi na zemlji znaće da Izrael ima Boga. **47** Sve ovo mnoštvo znaće da Gospod ne spasava ni mačem ni kopljem, jer je bitka Gospodnja i on će vas predati nama u ruke.“

48 Kada je Filistejin pošao napred, prilazeći sve bliže Davidu, David je brzo potrčao prema bojnom polju u susret Filistejinu. **49** Tada David gurnu ruku u torbu, izvadi kamen, baci ga iz praćke i pogodi Filistejina u čelo, tako da mu se kamen zabio u čelo i on pade licem na zemlju. **50** Tako je David praćkom i kamenom savladao Filistejina. Oborio

ga je i ubio bez mača u ruci. **51** Zatim je Da-
vid dotrčao do Filistejina i stao pored njega.
Onda je uzeo njegov mač, izvukao ga iz ko-
rica i pogubio ga odsekavši mu glavu. Kada
su Filisteji videli da je njihov junak poginuo,
pobegli su.

52 Tada su se Izraelovi i Judini sinovi uz
bojne pokliče podigli i poterali Filisteje do
doline i do vrata Ekrona. Filisteji su padali
mrtvi po putu od Šaraima do Gata i Ekrona.
53 Onda su se Izraelovi sinovi vratili iz
žestoke potere za Filistejima i opljačkali nji-
hov logor.

54 David je uzeo glavu onog Filistejina i
odneo je u Jerusalim, a njegovo oružje stavio
je u svoj šator.

55 Kada je Saul ugledao Davida kako ide
u susret Filistejinu, upitao je Abnera, zapo-
vednika vojske: „Abnere, čiji je sin taj mla-
dić?“ Abner je odgovorio: „Tako živa bila
duša tvoja, kralju, ne znam!“ **56** Tada je kralj
rekao: „Raspitaj se čiji je sin taj mladić.“ **57**
Kada se David vratio nakon što je ubio Fili-
stejina, Abner ga je poveo sa sobom i doveo
pred Saula, dok je David držao glavu Filiste-
jina u ruci. **58** Saul ga je upitao: „Mladiću, čiji
si ti sin?“ A David je odgovorio: „Ja sam sin
tvog sluge Jeseja iz Betlehema.“

18 Kada je David završio razgovor sa Sa-
ulom, Jonatanova duša je prionula za
Davidovu dušu, i Jonatan ga je zavo-
leo kao svoju dušu. **2** Tog dana Saul je uzeo
kod sebe Davida i nije mu dao da se vrati kući
kod svog oca. **3** Jonatan je sklopio savez s
Davidom jer ga je voleo kao svoju dušu. **4** Jo-
natan je skinuo ogrtač koji je nosio i dao ga
Davidu, a tako i svoju opremu, čak i svoj
mač, luk i pojas. **5** David je odlazio u vojne
pohode. Kud god bi ga Saul slao, on je postu-
pao razborito tako da ga je Saul postavio nad
svojim ratnicima. To je bilo po volji celom
narodu i svim Saulovim slugama.

6 Kada bi se oni vraćali iz pohoda, nakon
što bi David pobio Filisteje, izašle bi žene iz
svih Izraelovih gradova da pesmom i igrom
dočekaju kralja Saula, radosno kličući uz
zvuke daira i laute. **7** Žene koje su slavile po-
bedu pesmom su govorile jedna drugoj: „Saul
pobi hiljade neprijatelja, A David desetine hi-
ljada.“ **8** Saul se veoma razgnevio, jer mu ta
pesma nije bila po volji i zato je rekao: „Da-
vidu su dale desetine hiljada, a meni su dale
samo hiljade. Još mu samo kraljevstvo treba
dati!“ **9** Od tog dana Saul je podozrivo gledao
Davida.

10 Sledećeg dana Bog je dopustio da Sa-
ula obuzme zao duh, i on je prorokovao usred
kuće. David je svirao harfu kao i ranije, a Saul
je u ruci držao koplje. **11** I Saul je bacio kop-
lje govoreći u sebi: „Pribiću Davida za zid!“
Ali mu je David dva put umakao. **12** I Saul se
bojao Davida, jer je Gospod bio s Davidom,
a od Saula je odstupio. **13** Zato ga je Saul
uklonio iz svoje blizine i postavio ga za
poglavara nad hiljadom, tako da je David vo-
dio narod u vojne pohode. **14** Na svim svojim
putevima, David je stalno postupao razborito
i Gospod je bio s njim. **15** Saul je video da on
postupa veoma razborito i zato ga se bojao.
16 Ali ceo Izrael i Juda voleli su Davida, jer
ih je predvodio u vojnim pohodima.

17 Na kraju je Saul rekao Davidu: „Evo,
daću ti za ženu svoju najstariju kćer Merabu.
Samo pokaži da si hrabar i vodi Gospodnje
ratove.“ Ali Saul je mislio u sebi: „Neću ja da
dignem ruku na njega, nego neka Filisteji
dignu ruku na njega.“ **18** David je odgovorio
Saulu: „Ko sam ja i ko je moj rod, dom mog
oca u Izraelu, da bih ja bio kraljev zet?“ **19**
Ali kad je došlo vreme da se Saulova kćer
Meraba da Davidu, ona je već bila data Adri-
elu iz Abel-Meola.

20 Mihala, Saulova kći, volela je Davida.
Kada je Saul to čuo, bilo mu je po volji. **21**
Zato je mislio: „Daću mu nju da mu bude
zamka i da se ruka Filisteja digne na njega.“
Tako Saul reče Davidu: „Danas ću ti dati
drugu kćer i postaćeš mi zet.“ **22** Tada Saul
dade uput svojim slugama: „Razgovarajte

nasamo s Davidom i recite mu: ‘Drag si kra-
lju i sve te njegove sluge vole. Zato budi sada
kraljev zet.’“ **23** Tako su Saulove sluge pre-
nele te reči Davidu, a David je rekao: „Mislite
li da je lako postati kraljev zet? Ja sam siro-
mašan i neznatan čovek!“ **24** Tada su sluge
obavestile Saula: „Tako je rekao David.“

25 Saul je onda rekao: „Ovako kažite Da-
vidu: ‘Kralj ne želi novac za nevestu, nego sto
filistejskih obrezaka, kako bi se kralj osvetio
svojim neprijateljima.’“ Saul je mislio da će
David poginuti od ruke Filisteja. **26** Kada su
sluge javile Davidu te reči, Davidu je bilo po
volji da postane kraljev zet. Još pre određe-
nog roka, **27** David se spremio sa svojim lju-
dima pa otišao i pobio dvesta Filisteja. Zatim
je doneo njihove obreske i predao kralju na
broj, kako bi postao kraljev zet. Tada mu je
Saul dao svoju kćer Mihalu za ženu. **28** Saul
je jasno video da je Gospod s Davidom. A
Mihala, Saulova kći, volela je Davida. **29**
Saul se sve više plašio Davida i od tada pa do
kraja svog života bio mu je neprijatelj.

30 Kada bi filistejski knezovi izlazili u
vojne pohode, David bi svaki put postupao
razboritije od svih Saulovih slugu. Tako je
njegovo ime postalo veoma slavno.

19 Saul je govorio svom sinu Jonatanu i
svim svojim slugama o tome da treba
ubiti Davida. **2** Jonatan, Saulov sin,
mnogo je voleo Davida i zato je rekao Da-
vidu: „Moj otac Saul namerava da te ubije.
Molim te, budi na oprezu sutra ujutru, negde
se skloni i pritaji se. **3** Ja ću izaći u polje u
kom ćeš i ti biti, stajaću pored svog oca i go-
voriću za tebe svom ocu. Kad saznam šta se
događa, javiću ti.“

4 Jonatan je svom ocu Saulu govorio
dobro o Davidu i rekao mu je: „Neka se kralj
ne ogreši o svog slugu Davida, jer se on nije
ogrešio o tebe i ono što je radio bilo je veoma
dobro za tebe. **5** On je svoju dušu izložio o-
pasnosti i ubio je Filistejina, tako da je
Gospod doneo veliku pobedu celom Izraelu.
Ti si to video i radovao si se tome. Pa zašto
onda da se ogrešiš o nedužnu krv i bez raz-
loga ubiješ Davida?“ **6** Saul je poslušao Jona-
tanov glas i zakleo se: „Tako živ bio Gospod,
neće David poginuti.“ **7** Tada je Jonatan poz-
vao Davida i preneo mu sve te reči. Onda je
Jonatan doveo Davida kod Saula i David je
služio kod njega kao i ranije.

8 Posle nekog vremena opet je izbio rat i
David je izašao u boj protiv Filisteja. Naneo
im je veliki poraz tako da su pobegli pred
njim.

9 Jednog dana, Gospod je dopustio da Sa-
ula obuzme zao duh dok je on sedeo u svojoj
kući s kopljem u ruci, a David je svirao. **10**
Saul je pokušao da kopljem pribije Davida za
zid, ali se on izmakao ispred Saula pa se kop-
lje zabilo u zid. Te je noći David pobegao i
spasao se. **11** Saul je poslao ljude da nadziru
Davidovu kuću jer je ujutru hteo da ga ubije.
Ali Davidu je njegova žena Mihala rekla:
„Ako noćas ne pobegneš, sutra ćeš biti
mrtav.“ **12** Tada je Mihala spustila Davida
kroz prozor i on je pobegao i spasao se. **13**
Onda je Mihala uzela kip kućnog idola i po-
ložila ga u postelju, stavila sukno od kozje
dlake na mesto gde mu je bila glava, i prekrila
ga pokrivačem.

14 Saul je poslao ljude da uhvate Davida,
ali je ona rekla: „Bolestan je.“ **15** Saul je po-
novo poslao ljude da vide Davida i rekao im:
„Donesite mi ga sa posteljom da ga ubijem.“
16 Kada su ljudi ušli, u postelji je bio kućni
idol, a na mestu gde mu je glava bilo je sukno
od kozje dlake. **17** Tada je Saul rekao Mihali:
„Zašto si me tako prevarila i pustila mog ne-
prijatelja da pobegne?“ A Mihala je odgovo-
rila Saulu: „On mi je rekao: ‘Pusti me da idem
ili ću te ubiti!’“

18 Tako se David pobegavši spasao i do-
šao kod Samuela u Ramu pa mu ispričao šta
mu je sve učinio Saul. Zatim su on i Samuel
otišli i ostali u Najotu. **19** Posle nekog vre-
mena Saulu su javili: „Eno Davida u Najotu
u Rami.“ **20** Tada je poslao Saul ljude da

uhvate Davida; a oni su videli zbor proroka gde prorokuju, a Samuel im starešina. I duh Gospodnji je došao na poslanike Saulove, te su i oni prorokovali.

21 Kada su to javili Saulu, on je poslao druge ljude, ali su i oni prorokovali. Tada je Saul po treći put poslao ljude, ali se isto dogodilo i njima. **22** Na kraju je i on otišao u Ramu. Kada je došao do velikog bunara u Sohotu, pitao je: „Gde su Samuel i David?“ A ljudi su mu odgovarali: „Eno ih u Najotu u Rami.“ **23** Tako se on odande uputio prema Najotu u Rami, i Božji Duh došao je i na njega pa je i on prorokovao i tako je išao sve dok nije stigao u Najot u Rami. **24** Tamo je i on skinuo svoje haljine pa je prorokovao pred Samuelom. Zatim je pao i ceo taj dan i celu noć ležao bez odeće. Zato se kaže: „Zar je i Saul među prorocima?“

20 David je pobegao iz Najota u Rami i došao pred Jonatana pa ga upitao: „Šta sam to učinio? Šta sam skrivio i u čemu sam zgrešio tvom ocu pa traži moju dušu?“ **2** A on mu odgovori: „Ti nipošto nećeš umreti. Moj otac ne čini ništa, ni veliku ni malu stvar, a da mi to ne kaže. Zašto bi moj otac krio tako nešto od mene? Neće se to dogoditi.“ **3** Ali David se još zakleo, rekavši: „Tvoj otac sigurno zna da sam stekao tvoju naklonost, pa će reći: ‘Jonatan ne treba o tome ništa da zna, da ne bi bio žalostan.’ Ali tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, samo me još korak deli od smrti!“

4 Tada Jonatan reče Davidu: „Učiniću za tebe sve što želi duša tvoja.“ **5** David reče Jonatanu: „Sutra je mladina i ja bih morao da sedim s kraljem i da jedem s njim. Ti me pusti da idem i da se sakrijem u polju do prekosutra uveče. **6** Ako tvoj otac primeti da me nema, reci mu ovako: ‘David me je usrdno zamolio da ga pustim da odmah ode u svoj grad Betlehem, jer se tamo prinosi godišnja žrtva za celu njegovu porodicu.’ **7** Ako on kaže: ‘Dobro!,’ tada tvoj sluga može biti miran. Ali ako se razgnevi, znaj da mi zlo sprema. **8** Pokaži milost prema svom sluzi, jer si sa svojim slugom sklopio savez pred Gospodom. Ali ako sam u nečem pogrešio, onda me ti ubij. Zašto da me vodiš svom ocu?“

9 Jonatan mu odgovori: „Nikada ti ne bih učinio tako nešto! Zar ti ne bih javio kad bih saznao da je moj otac rešio da ti učini zlo?“ **10** Tada je David upitao Jonatana: „Ko će mi javiti ako tvoj otac oštro odgovori?“ **11** Jonatan odgovori Davidu: „Dođi, hajdemo u polje!“ Tada su obojica otišla u polje. **12** Jonatan reče Davidu: „Gospod, Izraelov Bog, neka bude svedok da ću do sutra ili prekosutra saznati šta misli moj otac. Ako je moj otac naklonjen tebi, Davide, kako onda ne bih poslao nekog da ti to javi? **13** Neka Gospod učini tako meni, i neka mi još doda ako ti ne javim da ti moj otac sprema zlo i ako te ne pustim da odeš u miru. Gospod neka bude s tobom, kao što je bio s mojim ocem. **14** A ako ja još budem živ, zar nećeš ti prema meni pokazati milost kakvu pokazuje Gospod, tako da ne poginem? **15** Nemoj nikada uskratiti svoju milost prema mom domu. Ni onda kad Gospod istrebi sve Davidove neprijatelje s lica zemlje, **16** neka Jonatanovo ime ne nestane iz Davidovog doma. Neka se Gospod osveti Davidovim neprijateljima.“ **17** Tako se Jonatan još jednom zakleo Davidu zbog svog prijateljstva prema njemu, jer ga je voleo kao svoju dušu.

18 Jonatan mu je rekao: „Sutra je mladina i sigurno će se primetiti da te nema, jer će tvoje mesto biti prazno. **19** A prekosutra će se još više primetiti da te nema. Zato idi tamo gde si se neki dan bio sakrio i ostani tamo kod kamena. **20** A ja ću odapeti tri strele prema kamenu kao da gađam metu. **21** Onda ću poslati slugu pa ću mu reći: ‘Idi i pronađi strele.’ Ako kažem sluzi: ‘Eno, strele su ti s ove strane, donesi ih!,’ ti onda dođi, jer je sve dobro po tebe i nema opasnosti. Tako živ bio Gospod! **22** Ali ako mladiću kažem: ‘Eno, strele su tamo dalje od tebe!,’ ti onda idi, jer

te Gospod šalje odavde. **23** Za ovo što smo se dogovorili ja i ti neka Gospod bude svedok između mene i tebe doveka.“

24 Tako se David sakrio u polju. Kada je došla mladina, kralj je seo za sto da jede. **25** Kao i obično, seo je na svoje mesto, uza zid. Jonatan je bio naspram njega, Abner je sedeo pored Saula, a Davidovo mesto bilo je prazno. **26** Saul nije ništa rekao tog dana, jer je mislio: „Nešto se dogodilo pa nije čist, mora da je nečist.“ **27** Dan posle mladine, drugog dana, Davidovo mesto je i dalje bilo prazno. Tada Saul upita svog sina Jonatana: „Zašto Jesejev sin nije došao na obrok ni juče ni danas?“ **28** Jonatan odgovori Saulu: „David me je usrdno zamolio da ga pustim da ode u Betlehem. **29** Rekao je: ‘Molim te, pusti me jer u gradu imamo porodičnu žrtvu i brat mi je dao uput da dođem. Zato, ako sam stekao tvoju naklonost, molim te, pusti me da idem i vidim svoju braću.’ Zato nije došao za kraljev sto.“ **30** Tada se Saul žestoko razgnevi na Jonatana i reče mu: „Ti buntovni sine![*] Zar misliš da ne znam da si se udružio s Jesejevim sinom na svoju sramotu i na sramotu majke svoje? **31** Jer sve dok je Jesejev sin živ na ovoj zemlji, nećeš se utvrditi ni ti ni tvoje kraljevstvo. Zato sada pošalji ljude i dovedi ga ovamo, jer je osuđen na smrt.“

32 Ali Jonatan reče svom ocu Saulu: „Zašto mora da se pogubi? Šta je učinio?“ **33** Tada Saul baci svoje koplje na njega da ga probode. Tada je Jonatanu bilo jasno da je njegov otac rešio da ubije Davida. **34** Jonatan je odmah ustao od stola veoma ljut i nije ništa jeo tog drugog dana po mladini pošto se zabrinuo za Davida, jer ga je njegov otac ponizio.

35 Jonatan je ujutru izašao u polje, na mesto gde se dogovorio s Davidom, a s njim je išao i njegov mladi sluga. **36** On je rekao svom sluzi: „Molim te, potrči i nađi strele koje ću odapeti.“ Sluga je potrčao, a on je odapeo strelu tako da je preletela preko njega. **37** Kada je sluga došao do mesta gde je bila strela koju je Jonatan odapeo, Jonatan je povikao za slugom: „Zar nije strela tamo dalje od tebe?“ **38** Zatim je Jonatan povikao za slugom: „Brže! Požuri! Ne oklevaj!“ Tako je Jonatanov sluga pokupio strele i vratio se kod svog gospodara. **39** Sluga nije ništa znao, samo su Jonatan i David znali o čemu se radi. **40** Tada je Jonatan dao oružje svom sluzi i rekao mu: „Idi, odnesi to u grad.“

41 Kada je sluga otišao, David je ustao s obližnjeg mesta koje je bilo na južnoj strani, pao ničice na zemlju i tri puta se poklonio. Onda su se poljubili i obojica plakali, a posebno David. **42** Jonatan je rekao Davidu: „Idi s mirom, jer smo se obojica zakleli u Gospodnje ime kad smo rekli: ‘Gospod je doveka svedok između mene i tebe, i između mog potomstva i tvog potomstva.’“

Tako je David ustao i otišao, a Jonatan se vratio u grad.

21

David je došao u Nob kod sveštenika Ahimeleha, a Ahimeleh je uplašen izašao u susret Davidu i upitao ga: „Zašto si sam i zašto nema nikog s tobom?“ **2** David je odgovorio svešteniku Ahimelehu: „Kralj mi je dao uputstva i rekao mi: ‘Neka niko ne zna zbog čega te šaljem niti šta sam te uputio.’ Zato sam se dogovorio sa svojim ljudima da se nađemo na tom i tom mestu. **3** A sada, ako imaš nešto pri ruci, daj mi. Možda pet hlebova, ili nešto drugo što se nađe.“ **4** Ali sveštenik odgovori Davidu: „Nemam kod sebe običnog hleba, samo svetog hleba. Daću ti samo ako su se ljudi uzdržavali od žena.“ **5** David reče svešteniku: „Uzdržavali smo se od žena kao i ranije kad sam odlazio u vojni pohod, jer moji ljudi paze da im tela budu sveta i kad idu na običan zadatak, a kamoli danas kad je zadatak poseban!“ **6** Tada mu je sveštenik dao ono što je sveto jer

[*] **20:30** Ili: „Sine buntovne sluškinje.“

tamo nije bilo drugog hleba osim hleba koji je bio stavljen pred Gospoda, a zatim sklonjen ispred njega kako bi se stavio svež hleb onog dana kad se onaj skloni.

7 Tog dana bio je tamo jedan Saulov sluga, koji se zadržao pred Gospodom. On se zvao Doik Edomac i bio je Saulov glavni pastir.

8 David reče Ahimelehu: „Imaš li ovde neko koplje ili mač? Nisam sa sobom poneo ni svoj mač ni svoje oružje, jer je kraljev nalog bio hitan.“ **9** Sveštenik reče: „Evo, ovde je mač Filistejina Golijata, koga si ubio u ravnici Elah, uvijen je u ogrtač, iza efoda. Ako želiš, uzmi ga, jer drugog nema.“ David reče: „Takvog nigde nema. Daj mi ga.“

10 Tako je David ustao i tog dana pobegao od Saula i došao kod Ahisa, kralja Gata. **11** Ahisove sluge su rekle kralju: „Zar nije to David, kralj one zemlje? Zar se nije o njemu uz igru pevalo: ‘Saul pobi hiljade neprijatelja, a David desetine hiljada?’“

12 David je u svom srcu razmišljao o tim rečima i veoma se uplašio Ahisa, kralja Gata. **13** Zato se pred njima napravio kao da je lud i dok je bio u njihovim rukama ponašao se kao neko ko je umno poremećen. Šarao je po gradskim vratima i pljuvačka mu je curila niz bradu. **14** Na kraju je Ahis rekao svojim slugama: „Vidite da je taj čovek lud! Zašto ste mi ga doveli? **15** Zar nemam dovoljno ludih, pa ste mi još i njega doveli da gledam njegove ludosti? Zar da on uđe u moju kuću?“

22 David je otišao odatle i sklonio se u jednu adulamsku pećinu. Kada su to čula njegova braća i ceo dom njegovog oca, otišli su kod njega. **2** Oko njega su se okupili svi oni koji su bili u nevolji, svi koji su bili u dugovima i svi koji su bili ogorčeni u duši i on im je postao vođa. Tako mu se pridružilo oko četiristo ljudi.

3 Zatim je David odatle otišao u Mispu u Moabu i rekao moabskom kralju: „Molim te, dopusti da moj otac i moja majka ostanu kod vas dok ne vidim šta će Bog učiniti sa mnom.“ **4** Tako ih je smestio kod moabskog kralja i kod njega su ostali sve vreme dok je David bio u skrovištu.

5 Ali prorok Gad je rekao Davidu: „Nemoj više da budeš u tom skrovištu, već ustani i idi u Judinu zemlju.“ Tako je David otišao i došao u šumu Aret.

6 Saul je čuo da se David pojavio sa svojim ljudima. Saul je bio u Gibei i sedeo pod stablom tamariska na jednoj uzvišici, s kopljem u ruci, a sve njegove sluge stajale su oko njega. **7** Tada je Saul rekao svojim slugama koje su stajale oko njega: „Čujte Benjaminovi sinovi. Hoće li i Jesejev sin svima vama dati njive i vinograde? Hoće li sve vas postaviti za poglavare nad hiljadama i stotinama? **8** Svi kujete zaveru protiv mene i nema nikog da mi kaže za savez koji je moj rođeni sin sklopio s Jesejevim sinom. Niko od vas ne saoseća sa mnom i neće da mi kaže da je moj sin protiv mene podigao mog slugu da mi postavlja zasede, kao što se i danas vidi.“

9 Tada progovori Doik Edomac, koji je bio postavljen nad Saulovim slugama: „Video sam da je Jesejev sin bio u Nobu kod Ahimeleha, Ahitovovog sina. **10** Ahimeleh je za njega tražio savet od Gospoda i dao mu je hranu i mač onog Filistejina Golijata.“ **11** Tada je kralj poslao da se dovedu sveštenik Ahimeleh, Ahitovov sin, i ceo dom njegovog oca, sveštenici koji su bili u Nobu. Svi su oni došli pred kralja.

12 Tada Saul reče: „Čuj, sine Ahitovov!“ A on reče: „Evo me, gospodaru.“ **13** Saul ga zatim upita: „Zašto ste ti i Jesejev sin skovali zaveru protiv mene? Zašto si mu dao hleb i mač i pitao Boga za njega, tako da se on podigao na mene i postavlja mi zasede, kao što se danas vidi?“ **14** Tada Ahimeleh odgovori kralju i reče: „A ko je među svim tvojim slugama kao David, ko je tako veran, i još je kraljev zet i zapovednik tvoje telesne straže, poštovan u tvom domu? **15** Zar sam danas prvi put od Boga tražio savet za njega? Ni u kom

slučaju! Neka kralj ni u čemu ne okrivljuje
svog slugu i ceo dom mog oca, jer tvoj sluga
nije znao ništa od svega toga, ni malu ni ve-
liku stvar.“

16 Ali kralj reče: „Umrećeš, Ahimeleše, i
ti i ceo dom tvog oca!“ **17** Tada kralj izda na-
log svojoj telesnoj straži koja je stajala oko
njega: „Okrenite se i pogubite Gospodnje
sveštenike, zato što je i njihova ruka s Davi-
dom i zato što su znali da je pobegao, a nisu
mi to javili!“ Ali kraljeve sluge nisu htele da
dignu ruke na Gospodnje sveštenike i da ih
pogube. **18** Tada kralj reče Doiku: „Okreni se
ti i pogubi ove sveštenike!“ Doik Edomac se
odmah okrenu i pogubi sveštenike tako da je
tog dana ubio osamdeset i pet ljudi koji su no-
sili laneni efod. **19** Isto tako je u Nobu, sveš-
teničkom gradu, pobio oštricom mača
muškarce i žene, decu i odojčad, goveda, ma-
garce i ovce, sve je pobio oštricom mača.

20 Međutim, jedan sin Ahimeleha, Ahito-
vovog sina, koji se zvao Abijatar, uspeo je da
se spase i pobegne kod Davida. **21** Abijatar je
rekao Davidu: „Saul je pobio Gospodnje
sveštenike.“ **22** Na to je David odgovorio A-
bijataru: „Znao sam još onog dana kada je
Doik Edomac bio tamo da će to sigurno javiti
Saulu. Ja sam kriv za sve duše u domu tvog
oca. **23** Ostani sa mnom i ne boj se, jer ko god
bude tražio moju dušu, tražiće i tvoju. Ti si
pod mojom zaštitom.“

23 Posle nekog vremena javili su Da-
vidu: „Evo, Filisteji ratuju protiv
Keile i pljačkaju gumna.“ **2** David je
upitao Gospoda za savet: „Da li da idem i u-
darim na te Filisteje?“ A Gospod je odgovo-
rio Davidu: „Idi, udari na Filisteje i oslobodi
Keilu.“ **3** Tada su Davidu rekli njegovi ljudi:
„Mi se plašimo već ovde u Judi, a šta će tek
biti ako krenemo u Keilu protiv filistejskih
četa!“ **4** Zato je David još jednom upitao
Gospoda za savet. Gospod mu je ovako odgo-
vorio: „Ustani i idi u Keilu, jer ću predati Fi-
listeje u tvoje ruke.“ **5** Tako je David otišao
sa svojim ljudima u Keilu i borio se protiv Fi-
listeja. Oterao je njihovu stoku, a njima je na-
neo veliki poraz i oslobodio stanovnike
Keile.

6 Kada je Abijatar, Ahimelehov sin, pobe-
gao kod Davida u Keilu, poneo je u ruci efod.
7 Posle nekog vremena javili su Saulu: „Da-
vid je došao u Keilu.“ A Saul reče: „Bog mi
ga je predao u ruke, jer se sam uhvatio u
zamku došavši u grad koji ima vrata i prevor-
nice.“ **8** Saul je pozvao ceo narod u rat, da ide
na Keilu i opkoli Davida i njegove ljude. **9**
David je saznao da mu Saul sprema zlo i zato
je rekao svešteniku Abijataru: „Donesi o-
vamo efod.“ **10** David je zatim rekao:
„Gospode, Bože Izraelov, tvoj sluga je čuo da
Saul namerava da dođe u Keilu i da zbog
mene razori grad. **11** Hoće li me stanovnici
Keile predati u njegove ruke? Hoće li doći
Saul, kao što je tvoj sluga čuo? Gospode,
Bože Izraelov, molim te, reci svom sluzi.“ A
Gospod odgovori: „Doći će.“ **12** David onda
reče: „Hoće li stanovnici Keile predati mene
i moje ljude u Saulove ruke?“ A Gospod
odgovori: „Predaće vas.“

13 Tada je David ustao sa svojim ljudima,
kojih je bilo oko šesto, i oni su otišli iz Keile
i išli kuda su mogli. Kada su Saulu javili da
je David pobegao iz Keile, on je odustao od
pohoda. **14** David je boravio u pustinji, na
skrovitim mestima, i u brdima u pustinji Zif.
Saul ga je neprestano tražio, ali ga Bog nije
predao u njegove ruke. **15** David se plašio jer
je Saul izašao da traži njegovu dušu dok je
David bio u pustinji Zif, u Horesu.

16 Tada je Jonatan, Saulov sin, ustao i o-
tišao kod Davida u Hores da ga ohrabri u ime
Božje. **17** Rekao mu je: „Ne boj se, jer te neće
stići ruka mog oca Saula. Ti ćeš biti kralj nad
Izraelom, a ja ću biti drugi, odmah do tebe. I
moj otac Saul to dobro zna.“ **18** Tada su obo-
jica sklopila savez pred Gospodom. David je
ostao u Horesu, a Jonatan se vratio svojoj
kući.

19 Jednog dana ljudi iz Zifa došli su kod

Saula u Gibeu i rekli mu: „Zar se David ne
krije kod nas po vrletima u Horesu, na Hakili,
brdu koje je južno od pustare? **20** A sada, kra-
lju, po želji svoje duše ti dođi, a mi ćemo ga
predati u kraljeve ruke.“ **21** Saul reče: „Neka
vas Gospod blagoslovi što ste se smilovali na
mene! **22** Molim vas, idite i još više pazite,
ispitajte i osmotrite mesta kuda kroči svojom
nogom i pronađite ko ga je tamo video, jer se
priča da je veoma lukav. **23** Pogledajte i pro-
verite sva mesta gde se skriva, pa se vratite
kad budete sve pouzdano saznali, i ja ću poći
s vama. Ako je negde u ovoj zemlji, pretra-
žiću zbog njega sve Judine hiljade.“

24 Tako su ustali i otišli u Zif pre Saula, a
David je sa svojim ljudima bio u pustinji
Maon u Arabi, južno od pustare. **25** Kasnije
je Saul došao sa svojim ljudima da ga traži.
Kada su to javili Davidu, on je odmah otišao
do stene i ostao u pustinji Maon. Kad je to
Saul čuo, krenuo je u poteru za Davidom, u
pustinju Maon. **26** Saul je išao jednom stra-
nom brda, a David sa svojim ljudima drugom
stranom brda. David je brzo išao kako bi po-
begao od Saula jer je Saul sa svojim ljudima
opkolio Davida i njegove ljude kako bi ih
pohvatao. **27** Ali kod Saula je došao jedan
glasnik koji je rekao: „Dođi brzo, jer su Fili-
steji napali zemlju!“ **28** Tada je Saul odustao
od potere za Davidom i krenuo pred Filisteje.
Zato su ono mesto prozvali Stena razdvaja-
nja.

29 David je otišao odatle i boravio po vrle-
tima u En-Gediju.

24 Kada se Saul vratio iz potere za Fili-
stejima, javili su mu: „Eno Davida u
pustinji En-Gedi.“

2 Tada je Saul uzeo tri hiljade izabranih
ljudi iz celog Izraela i pošao u poteru za Da-
vidom i njegovim ljudima po vrletima gde
žive kozorozi. **3** Posle nekog vremena došao
je do kamenih torova pored puta. Tu je bila
jedna pećina. Saul je ušao u nju da obavi
nuždu, a David i njegovi ljudi sedeli su u dnu
pećine. **4** Tada Davidovi ljudi rekoše Davidu:
„Evo dana za koji ti je Gospod rekao: ‘Preda-
jem ti u ruke tvog neprijatelja. Učini s njim
šta hoćeš.’“ David je ustao i neprimetno odre-
zao rub Saulovog ogrtača. **5** Ali nakon toga
zadrhta srce Davidu zato što je odrezao rub
Saulovog ogrtača. **6** Onda svojim ljudima
reče: „Pošto znam da bi to u Gospodnjim o-
čima bilo neispravno, nipošto ne bih digao
ruku na svog gospodara, Gospodnjeg poma-
zanika, jer je on Gospodnji pomazanik.“ **7**
Tako je David tim rečima zaustavio svoje
ljude i nije im dopustio da ustanu na Saula.
Saul je izašao iz pećine i nastavio svojim pu-
tem.

8 Onda David ustade, izađe iz pećine i po-
vika za Saulom: „Gospodaru moj! Kralju!“
Tada se Saul okrenu, a David se pokloni i
pade ničice licem do zemlje. **9** Zatim reče Sa-
ulu: „Zašto slušaš ljude koji ti govore: ‘Gle,
David ti želi zlo?’ **10** Evo, danas si svojim o-
čima video da te je u pećini Gospod predao
meni u ruke. Rekli su mi da te ubijem, ali ja
sam se sažalio na tebe i rekao sam: ‘Neću po-
dići ruku na svog gospodara, jer je on
Gospodnji pomazanik.’ **11** Vidi, oče moj,
vidi rub svog ogrtača u mojoj ruci. Odsekao
sam rub tvog ogrtača, ali te nisam ubio. Sada
znaj i vidi da u mojoj ruci nema zloće niti
buntovništva i da ti nisam ništa zgrešio, a ti
vrebaš moju dušu da mi je uzmeš. **12** Gospod
neka presudi između mene i tebe. Gospod
neka me osveti na tebi, ali moja ruka neće se
podići na tebe. **13** Kao što kaže stara izreka:
‘Od zloga izlazi zlo,’ ali moja ruka neće se
podići na tebe. **14** Na koga je pošao izraelski
kralj? Koga goniš? Zar mrtvog psa, običnu
buvu? **15** Gospod neka bude sudija i neka
sudi između mene i tebe. On neka vidi i neka
vodi moju parnicu. Neka mi da pravdu i neka
me izbavi iz tvoje ruke.“

16 Kada je David izgovorio Saulu sve ove
reči, Saul reče: „Je li to tvoj glas, sine moj
Davide?“ Tada Saul glasno zaplaka. **17** Zatim
reče Davidu: „Ti si pravedniji od mene, jer si

ti meni činio dobro, a ja tebi zlo. **18** Evo, sam
si danas rekao koje si mi dobro učinio, kada
me je Gospod predao tebi u ruke, a ti me nisi
ubio. **19** Kad čovek naiđe na svog neprijate-
lja, hoće li ga pustiti da mirno ide svojim pu-
tem? Neka te Gospod dobrim nagradi za to
kako si danas postupio sa mnom. **20** Sada
znam da ćeš sigurno biti kralj i da će se Izra-
elovo kraljevstvo održati u tvojim rukama. **21**
Zato mi se sada zakuni Gospodom da nećeš
istrebiti moje potomstvo posle mene i da ne-
ćeš zatrti moje ime iz doma moga oca.“ **22**
David se zakleo Saulu. Tada je Saul otišao
svojoj kući, a David je sa svojim ljudima oti-
šao na skrovito mesto.

25 Posle nekog vremena umro je Samuel.
Ceo Izrael se sakupio i oplakao ga, pa
su ga sahranili kod njegovog doma u
Rami. Tada je David ustao i otišao u pustinju
Faran.

2 U Maonu je živeo jedan čovek koji je
imao stoku u Karmelu. Bio je jako bogat i i-
mao je tri hiljade ovaca i hiljadu koza. U to
vreme je strigao svoje ovce u Karmelu. **3** Taj
čovek se zvao Nabal, a žena mu se zvala A-
bigeja. Žena je bila veoma razborita i lepa, a
njen muž je bio grub i zao čovek. Bio je iz
Kalevovog roda. **4** David je u pustinji čuo da
Nabal striže ovce. **5** Zato je poslao deset svo-
jih ljudi kojima je rekao: „Idite u Karmel kod
Nabala pa ga u moje ime pitajte kako je. **6** O-
vako kažite mom bratu: ‘Mir tebi i mir tvom
domu, mir svemu što imaš! **7** Čuo sam da stri-
žeš ovce. Tvoji pastiri su bili kod nas i mi ih
nismo uznemiravali niti im je išta nestalo sve
vreme dok su bili u Karmelu. **8** Pitaj svoje
ljude i oni će ti reći. Neka moji ljudi nađu mi-
lost u tvojim očima jer smo došli u dobar dan.
Molim te, daj svojim slugama i svom sinu
Davidu šta ti se nađe pri ruci.’“

9 Tako su Davidovi ljudi došli kod Nabala
i preneli mu sve te reči u Davidovo ime, a
onda su sačekali. **10** Ali Nabal je ovako odgo-
vorio Davidovim slugama: „Ko je David, i ko
je Jesejev sin? Danas ima mnogo slugu koji
beže od svojih gospodara. **11** Zar da uzmem
svoj hleb, svoju vodu i stoku koju sam poklao
za one koji mi strižu ovce i da to dam ljudima
za koje ne znam ni odakle su?“

12 Tada su se Davidovi ljudi okrenuli i
vratili svojim putem. Kada su stigli, preneli
su Davidu sve te reči. **13** Onda David reče
svojim ljudima: „Pripašite svaki svoj mač!“
Oni su pripasali svaki svoj mač, a i David je
pripasao svoj mač. Zatim su pošli za Davi-
dom, njih oko četiristo, dok ih je dvesta ostalo
kod prtljaga.

14 U međuvremenu je jedan sluga rekao
Abigeji, Nabalovoj ženi: „David je iz pustinje
poslao glasnike da požele dobro našem
gospodaru, ali se on izvikao na njih. **15** Ti
ljudi su bili jako dobri prema nama, nisu nas
uznemiravali i nije nam ništa nestalo sve
vreme dok smo bili s njima u polju. **16** Bili su
nam kao zid i noću i danju, sve vreme dok
smo bili s njima pasući svoja stada. **17** Sada
razmisli i vidi šta ćeš činiti, jer se zlo sprema
našem gospodaru i celom njegovom domu, a
on je toliko pokvaren čovek da se s njim ne
može ni razgovarati.“

18 Tada je Abigeja brzo uzela dvesta hle-
bova, dva velika krčaga vina, pet ovaca pri-
premljenih za jelo, pet sea mera[*] prženog
zrnevlja, stotinu gruda suvog grožđa i dvesta
gruda suvih smokava, pa je sve to stavila na
magarce. **19** Onda je rekla svojim ljudima:
„Pođite vi ispred mene, a ja ću za vama.“
Svom mužu Nabalu nije ništa rekla o tome.

20 Dok je jašući na magarcu silazila s
gore, u susret joj je dolazio David sa svojim
ljudima. Tako se ona srela s njima. **21** David
je ranije bio rekao: „Dakle, uzalud sam u
pustinji čuvao sve što pripada tom čoveku.

[*] **25:18** Sea mera je iznosila 7,33 litre. Vidi dodatak na
kraju knjige.

Nije mu nestalo ništa od svega što poseduje, a on mi sada vraća zlo za dobro. **22** Neka Bog učini tako Davidovim neprijateljima i neka im još doda ako mu do sutra ujutru ostavim išta što mokri uza zid!“*

23 Kada Abigeja ugleda Davida, brzo siđe s magarca, pade ničice pred Davida i pokloni mu se do zemlje. **24** Pade kod njegovih nogu i reče: „Gospodaru, ja sam kriva. Molim te, dopusti da tvoja robinja progovori pred tobom i saslušaj reči svoje robinje. **25** Molim te, neka moj gospodar ne gleda na tog pokvarenog čoveka Nabala, jer kakvo mu je ime, takav je i on. Nabal* mu je ime i bezumnost je kod njega. Tvoja robinja nije videla ljude koje je poslao moj gospodar. **26** Zato sada, gospodaru, tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, Gospod ti nije dopustio da budeš kriv za krv i da svojom rukom pribaviš sebi osvetu. Neka tvojim neprijateljima i svima koji žele zlo mom gospodaru bude kao Nabalu. **27** Ovaj dar koji je tvoja sluškinja donela svom gospodaru kao blagoslov, neka se da ljudima koji idu za mojim gospodarem. **28** Molim te, oprosti svojoj robinji prestup, jer će Gospod sigurno načiniti trajan dom mom gospodaru zato što moj gospodar vodi Gospodnje ratove, a zlo se neće naći na tebi za sve dane tvog života. **29** Kad ustanu da te progone i da traže tvoju dušu, duša mog gospodara čuvaće se u svežnju života kod Gospoda, tvog Boga, a duše tvojih neprijatelja on će izbaciti kao iz praćke. **30** Gospod će tebi, mom gospodaru, učiniti sve dobro koje ti je obećao i postaviće te za vođu nad Izraelom. **31** Neka moj gospodar ne učini tom čoveku nešto zbog čega bi zažalio i što bi mu uznemirilo srce tako što bi prolio krv bez razloga i svojom rukom pribavio sebi osvetu. Kad Gospod učini dobro mom gospodaru, seti se tada svoje robinje.“

32 Tada David reče Abigeji: „Neka je blagosloven Gospod, Izraelov Bog, koji te je danas poslao meni u susret! **33** Da je blagoslovena tvoja razumnost i da si blagoslovena ti koja si me danas sprečila da budem kriv za krv i da svojom rukom pribavim sebi osvetu! **34** Tako živ bio Gospod, Izraelov Bog, koji me je zadržao da ti ne učinim zlo, jer da nisi tako brzo došla meni u susret, Nabalu do jutra ne bi ostalo u životu nijedno muško.“ **35** Tada David primi iz njene ruke što mu je ona donela i reče joj: „Idi u miru svojoj kući. Evo, poslušao sam tvoje reči i imaću obzira prema tebi.“ **36** Abigeja se vratila kod Nabala, a on je imao gozbu u svojoj kući, pravu kraljevsku gozbu. Bio je veselog srca i potpuno pijan. Zato mu ona do jutra ništa nije rekla. **37** Ujutru, kada se Nabal otreznio od vina, žena mu je rekla šta se dogodilo. Tada je zamrlo srce u njemu i postao je kao kamen. **38** Desetak dana posle toga Gospod je udario Nabala i on je umro.

39 Kada je David čuo da je Nabal umro, rekao je: „Neka je blagosloven Gospod koji je vodio moju parnicu i skinuo sa mene sramotu koju mi je Nabal naneo. Gospod je zadržao svog slugu da ne učini zlo, a Nabalovu zloću obratio je na njegovu glavu.“ Onda je David poslao poruku Abigeji i ponudio joj da mu postane žena. **40** Tako su Davidove sluge došle kod Abigeje u Karmel i rekle joj: „David nas je poslao po tebe da te uzme za ženu.“ **41** Ona ustade, pokloni se licem do zemlje i reče: „Evo robinje tvoje koja će kao sluškinja prati noge slugama svog gospodara.“ **42** Abigeja je brzo sela na magarca i krenula, a pet njenih sluškinja išlo je za njom. Tako je ona otišla s Davidovim glasnicima i postala mu žena.

43 David je uzeo i Ahinoamu iz Jezraela, i tako su obe postale njegove žene.

44 Saul je svoju kćer Mihalu, Davidovu ženu, dao Faltiju, Laisovom sinu, koji je bio iz Galima.

* **25:22** Ili: ijedno muško.

* **25:25** „Nabal“ znači „bezuman.“

26 Posle nekog vremena došli su ljudi iz Zifa kod Saula u Gibeu i rekli mu: „Zar se David ne krije na brdu Hakili, naspram pustare?“ **2** Saul je ustao i otišao u pustinju Zif s tri hiljade izabranih Izraelaca da traži Davida u pustinji Zif. **3** Ulogorio se pored puta na brdu Hakili, koje je naspram pustare, a David je bio u pustinji. David je saznao da je Saul došao za njim u pustinju. **4** Zato je poslao ljude da izvide i saznaju da li je Saul već stigao. **5** David je zatim ustao i otišao do mesta gde se Saul ulogorio i ugledao mesto gde su ležali Saul i Abner, Nerov sin, zapovednik vojske. Saul je ležao u ograđenom delu logora, a vojska je bila ulogorena svuda oko njega. **6** Tada David reče Ahimelehu Hetejinu i Abišaju, Serujinom sinu, Joabovom bratu: „Ko će ići sa mnom kod Saula u logor?“ A Abišaj odgovori: „Ja ću ići s tobom.“ **7** Tako je David noću došao s Abišajem do ulogorene vojske. Saul je spavao u ograđenom delu logora, a koplje mu je bilo pored glave zabodeno u zemlju. Abner i vojnici ležali su oko njega.

8 Abišaj reče Davidu: „Bog ti je danas predao u ruke tvog neprijatelja. Molim te, dopusti mi da ga jednim udarcem pribijem kopljem za zemlju. Drugi mi udarac neće ni trebati.“ **9** Ali David reče Abišaju: „Nemoj da ga ubiješ. Jer ko je još digao ruku na Gospodnjeg pomazanika i ostao nedužan? **10** David još reče: „Tako živ bio Gospod, Gospod će ga udariti; ili će doći dan u koji će taj čovek umreti ili će otići u bitku i poginuti! **11** Nipošto ne bih digao ruku na Gospodnjeg pomazanika, jer znam da bi to u Gospodnjim očima bilo neispravno. Molim te, uzmi sada koplje koje mu je pored glave i krčag za vodu, pa idemo.“ **12** Tada David uze koplje i krčag za vodu koji su bili pored Saulove glave, i oni odoše. Niko nije ništa video niti opazio i niko se nije probudio, jer su svi spavali dubokim snom koji je Gospod pustio na njih. **13** Tako je David prešao na drugu stranu i stao podalje navrh gore, na velikoj udaljenosti.

14 Zatim je David pozvao narod i Abnera, Nerovog sina: „Abnere, zašto se ne odazivaš?“ Abner odgovori: „Ko si ti što dozivaš kralja?“ **15** Tada David reče Abneru: „Zar nisi ti junak? Ko je kao ti u Izraelu? Zašto onda nisi čuvao svog gospodara, kralja? Jedan čovek došao je da ubije kralja, tvog gospodara. **16** Nije dobro to što si učinio. Tako živ bio Gospod, zaslužili ste smrt jer niste čuvali svog gospodara, Gospodnjeg pomazanika! Pogledaj sada gde je kraljevo koplje i krčag za vodu koji su mu bili pored glave.“

17 Tada Saul prepozna Davidov glas pa reče: „Je li to tvoj glas, sine moj Davide?“ A David odgovori: „Da, to je moj glas, moj gospodaru, kralju.“ **18** Zatim reče: „Zašto moj gospodar progoni svog slugu? Šta sam učinio i kakva je zloća u mojim rukama? **19** Molim te sad, moj gospodaru, kralju, poslušaj reči svog sluge: Ako te je Gospod podigao na mene, neka mu bude ugodan miris prinosa od žita. Ali ako su to učinili ljudi, onda neka su prokleti pred Gospodom. Oterali su me danas da ne bih imao udela u Gospodnjem nasledstvu i rekli su: ‘Idi, služi drugim bogovima!’ **20** Zato ne dopusti da moja krv padne na zemlju pred Gospodnjim licem. Jer je izraelski kralj izašao da traži običnu buvu, kao kad neko lovi jarebicu po brdima.“

21 Tada Saul reče: „Zgrešio sam. Vrati se, sine moj Davide, jer ti neću više činiti zla zato što je moja duša danas bila dragocena u tvojim očima. Postupio sam bezumno i mnogo sam pogrešio.“ **22** David odgovori: „Evo kraljevog koplja. Neka dođe jedan od ljudi da ga uzme. **23** Gospod će svakom vratiti po njegovoj pravednosti i po njegovoj vernosti. Iako te je Gospod danas predao meni u ruke, nisam hteo da dignem ruku na Gospodnjeg pomazanika. **24** Kao što je tvoja duša danas bila dragocena u mojim očima, tako neka moja duša bude dragocena u Gospodnjim očima, i neka me on izbavi iz svake nevolje.“ **25** Tada Saul reče Davidu: „Blagosloven da si, sine moj

Davide. Ne samo što ćeš izvršiti svoje delo nego ćeš i izaći kao pobednik.“ Tako je David otišao svojim putem, a Saul se vratio u svoje mesto.

27 Ali, David reče u svom srcu: „Jednog dana ću ipak poginuti od Saulove ruke. Najbolje je da pobegnem u filistejsku zemlju. Tada će Saul prestati da me traži po svim krajevima Izraela i ja ću se izbaviti iz njegove ruke.“ **2** Tako je David ustao sa šesto svojih ljudi i prešao kod Ahisa, Maohovog sina, kralja Gata. **3** David je živeo kod Ahisa u Gatu, on i njegovi ljudi, svaki sa svojom porodicom, a David sa svoje dve žene – Ahinoamom iz Jezraela i Abigejom, Nabalovom ženom, iz Karmela. **4** Posle nekog vremena javili su Saulu da je David pobegao u Gat, i tako je on prestao da ga traži.

5 Tada David reče Ahisu: „Ako sam sada našao milost u tvojim očima, neka mi se ustupi jedan grad u zemlji da bih se naselio u njemu. Zašto da tvoj sluga živi kod tebe u kraljevskom gradu?“ **6** Tog dana Ahis mu je dao Siklag. Zato Siklag pripada Judinim kraljevima sve do danas.

7 David je ostao u filistejskoj zemlji godinu dana i četiri meseca. **8** Odlazio je sa svojim ljudima u vojne pohode na Gesureje, Gerzeje i Amaličane, jer su oni živeli na području od Telama do Sura, pa sve do egipatske zemlje. **9** David je pustošio zemlju i nije ostavljao u životu ni muškarca ni ženu. Otimao je i ovce i goveda, magarce, kamile i odeću, a onda se vraćao kod Ahisa. **10** Ahis bi ga pitao: „Gde ste danas išli u pohod?“ A David bi mu odgovarao: „Na jug Jude, na jug zemlje Jerameilovih sinova i na jug zemlje Keneja.“ **11** David ne bi poštedeo život ni muškarcu ni ženi, da ne bi morao da ih dovede u Gat, jer je mislio: „Mogli bi nas odati i reći: ‘Evo, ovako je uradio David.’“ Tako je činio sve vreme dok je boravio u filistejskoj zemlji. **12** Ahis je verovao Davidu i u sebi je govorio: „Zaista je postao mrzak svom narodu Izraelu. Zato će mi doveka biti sluga.“

28 U to vreme Filisteji su sakupili svoju vojsku za rat protiv Izraela. Ahis je rekao Davidu: „Ti ćeš ići sa mnom u rat, ti i tvoji ljudi.“ **2** A David je rekao Ahisu: „Dobro znaš šta će učiniti tvoj sluga.“ Tada Ahis reče Davidu: „Zato ću te postaviti da zauvek budeš moj čuvar.“

3 U to vreme Samuel je već bio umro i ceo Izrael ga je oplakao i sahranio u njegovom gradu Rami. Saul je istrebio iz zemlje one koji su prizivali duhove i proricali budućnost.

4 Filisteji su se sakupili pa su došli i ulogorili se u Sunamu. Saul je sakupio ceo Izrael i ulogorio se na Gilboi. **5** Kada je Saul video filistejski logor, uplašio se i srce mu je jako zadrhtalo. **6** Iako je Saul pitao Gospoda za savet, Gospod mu nije odgovarao – ni u snovima, ni preko Urima,* ni preko proroka. **7** Na kraju je Saul rekao svojim slugama: „Potražite mi ženu koja zna da priziva duhove da odem kod nje i da je pitam za savet.“ A sluge su mu rekle: „U En-Doru ima jedna žena koja zna da priziva duhove.“ **8** Tada se Saul prerušio, obukao druge haljine i otišao s dva čoveka. Kad su noću stigli kod te žene, on je rekao: „Molim te, gataj mi pomoću gatarskog duha i dozovi mi onog kog ti kažem.“ **9** Ali žena mu reče: „Pa ti dobro znaš šta je učinio Saul, i kako je istrebio iz zemlje one koji prizivaju duhove i proriču budućnost. Zašto onda postavljaš zamku mojoj duši i hoćeš da me pogubiš?“ **10** Tada joj se Saul zakle Gospodom: „Tako živ bio Gospod, neće ti biti ništa za to što radiš!“ **11** Onda je žena upitala: „Koga da ti dozovem?“ A on odgovori: „Dozovi mi Samuela.“

12 Kad je žena ugledala „Samuela,“ povika

* **28:6** Urim i Tumim su bili predmeti koji su se koristili da bi se saznalo Božje mišljenje o nečemu. Vidi 2. Mojsijeva 28:30; 4. Mojsijeva 27:21.

na sav glas, a onda reče Saulu: „Zašto si me prevario? Pa ti si Saul!“[*] **13** Kralj joj odgovori: „Ne boj se, već reci šta si videla?“ A žena reče Saulu: „Vidim jednog boga kako izlazi iz zemlje.“ **14** Saul je upita: „Kako izgleda?“ A ona odgovori: „Izlazi jedan starac ogrnut ogrtačem.“ Tada je Saul zaključio da je to „Samuel,“[*] pa se poklonio i pao ničice, licem do zemlje.

15 Onda je „Samuel“ upitao Saula: „Zašto si me uznemirio dozivajući me?“ Tada Saul reče: „U velikoj sam nevolji jer su Filisteji zaratili sa mnom, a Bog je odstupio od mene i više mi ne odgovara ni preko proroka ni u snovima. Zato sam zvao tebe da mi kažeš šta da radim.“

16 „Samuel“ mu reče: „Zašto mene pitaš za savet kad je Gospod odstupio od tebe i postao ti protivnik? **17** Gospod će učiniti kako ti je rekao preko mene. Istrgnuće Gospod kraljevstvo iz tvoje ruke i daće ga tvom bližnjem, Davidu. **18** Zato što nisi poslušao Gospodnji glas i nisi učinio da Amalik oseti njegov žestoki gnev, Gospod će ti danas ovako učiniti. **19** Gospod će zajedno s tobom i Izrael predati u ruke Filistejima. Sutra ćete ti i tvoji sinovi biti ovde gde i ja, a izraelski logor Gospod će predati u ruke Filistejima.“

20 Tada Saul odjednom pade na zemlju koliko je bio dug, jer se veoma uplašio „Samuelovih“ reči. Takođe mu je ponestalo snage, jer ceo dan i celu noć nije ništa jeo. **21** Kada je žena prišla Saulu, videla je da je jako uznemiren pa mu je rekla: „Tvoja sluškinja je poslušala tvoj glas. Dovela sam u opasnost svoju dušu i poslušala sam sve što si mi rekao. **22** Sada te molim da ti poslušaš glas svoje sluškinje. Dopusti da pred tebe stavim malo hleba, pa jedi da ti se vrati snaga i da možeš poći svojim putem.“ **23** Ali on nije hteo, već je rekao: „Neću da jedem.“ Ali su ga njegove sluge zajedno sa ženom nagovorile tako da je na kraju poslušao njihov glas, ustao sa zemlje i seo na postelju. **24** Žena je u kući imala ugojeno tele. Brzo ga je zaklala, uzela brašna, umesila testo i ispekla beskvasne hlebove. **25** Sve je to stavila pred Saula i njegove sluge i oni su jeli. Zatim su ustali i još iste noći otišli.

29 Filisteji su okupili svu svoju vojsku kod Afeka, a Izraelci su se ulogorili kod izvora u Jezraelu. **2** Filistejski saveznički knezovi krenuli su sa svojim stotinama i hiljadama, a David i njegovi ljudi išli su iza njih zajedno s Ahisom. **3** Filistejski knezovi su upitali: „Šta će ovde ovi Jevreji?“ Tada je Ahis odgovorio filistejskim knezovima: „Pa ovo je David, sluga izraelskog kralja Saula, i on je sa mnom već godinu ili dve. Nisam našao ni najmanju stvar da mu prebacim od dana kada je prebegao kod mene pa sve do danas.“ **4** Ali su se filistejski knezovi razljutili na njega i rekli mu: „Pošalji tog čoveka nazad, neka se vrati na mesto koje si mu odredio. Neka ne ide s nama u boj, da se ne bi u boju okrenuo protiv nas. Čime bi on mogao opet steći naklonost svog gospodara ako ne glavama ovih naših ljudi? **5** Zar nije to onaj David o kom su uz igru pevali: ‘Saul pobi hiljade neprijatelja, a David desetine hiljada?’“

6 Tada Ahis pozva Davida i reče mu: „Tako živ bio Gospod! Ti si pošten čovek i voleo bih da ideš sa mnom u boj, jer nisam našao nikakvog zla na tebi od onog dana kad

[*] **28:12** Nakon rituala prizivanja duhova mrtvih, što je Bog strogo zabranio u svom Zakonu i označio kao gadost (vidi 5. Mojsijeva 18:10-12), vračara je primila informacije od demona, koje inače sama po sebi ne bi mogla znati. Vidi takođe 1. Dnevnika 10:13:14; 2. Korinćanima 11:14.

[*] **28:14** Očigledno, demoni imaju sposobnost da verno imitiraju određenu osobu, i da uspostave komunikaciju sa onima koji su na neki način upetljani u okultizam, najčešće izigravajući umrle ljude. Stoga je za spiritističke medijume bila propisana smrtna kazna (2. Mojsijeva 22:18; 3. Mojsijeva 20:27). Vidi takođe fusnotu za 5. Mojsijeva 32:17.

si došao kod mene pa sve do danas. Ali nisi po volji savezničkim knezovima. **7** Zato se sada vrati i idi u miru da ne bi učinio neko zlo u očima filistejskih savezničkih knezova.“ **8** Tada David reče Ahisu: „Zašto? Šta sam učinio i šta si našao na svom sluzi od onog dana kad sam došao da ti služim pa sve do danas, pa ne mogu da idem i da se borim protiv neprijatelja svog gospodara, kralja? **9** Ahis odgovori Davidu i reče mu: „Znam da si dobar u mojim očima kao anđeo Božji. Ali filistejski knezovi su rekli: ‘Neka ne ide s nama u boj.’ **10** Zato ustani rano ujutru, ti i sluge tvog gospodara što su s tobom. Ustanite rano ujutru, čim svane, pa idite.“

11 Tako je David poranio sa svojim ljudima pa je ujutru pošao i vratio se u filistejsku zemlju, a Filisteji su otišli prema Jezraelu.

30 Trećeg dana, David je sa svojim ljudima stigao u Siklag. Amaličani su bili napali područje Negeva i Siklag, koji su spalili vatrom, **2** i u kom su zarobili žene i sve one koji su bili tamo, od najmanjeg do najvećeg. Nikog nisu ubili, već su ih sve odveli sa sobom i otišli svojim putem. **3** Kada su David i njegovi ljudi došli u grad, našli su ga spaljenog, a njihove žene, sinovi i kćeri bili su odvedeni u zarobljeništvo. **4** Tada su David i ljudi koji su bili s njim podigli glas svoj i plakali dok im nije ponestalo snage za plač. **5** Bile su zarobljene i obe Davidove žene Ahinoama iz Jezraela i Abigeja, Nabalova žena, iz Karmela. **6** David je bio na velikoj muci jer su ljudi govorili da će ga kamenovati, pošto su svi bili ogorčeni u duši zbog svojih sinova i svojih kćeri. Ali David se ohrabrio u Gospodu, svom Bogu.

7 Tada David reče svešteniku Abijataru, Ahimelehovom sinu: „Molim te, donesi mi efod.“ Abijatar je Davidu doneo efod. **8** Tada David upita Gospoda: „Da li da krenem u poteru za tim razbojnicima? Da li ću ih stići?“ A on mu odgovori: „Kreni u poteru jer ćeš ih sigurno stići i izbavićeš zarobljenike.“

9 Tada je David krenuo sa šesto ljudi koji su bili s njim i došli su do doline Besor. Tamo su morali da ostave neke ljude. **10** Odatle je David nastavio poteru s četiristo ljudi, a dvesta njih su ostali jer su bili toliko iznemogli da nisu mogli da pređu dolinu Besor.

11 U polju su naišli na jednog Egipćanina. Doveli su ga kod Davida i dali mu hleba da jede i vode da pije. **12** Zatim su mu dali grudu suvih smokava i dve grude suvog grožđa. Kada je to pojeo, povratila mu se snaga, jer tri dana i tri noći nije ništa ni jeo ni pio. **13** Tada ga David upita: „Čiji si ti i odakle si?“ A on mu odgovori: „Ja sam Egipćanin, rob jednog Amaličanina, ali moj me je gospodar ostavio jer sam se pre tri dana razboleo. **14** Napali smo južni deo zemlje Hereteja i Judine zemlje i južni deo Kalevove zemlje, a Siklag smo spaliti vatrom.“ **15** David ga upita: „Hoćeš li me odvesti do tih razbojnika?“ A on mu odgovori: „Zakuni se Bogom da me nećeš pogubiti i da me nećeš predati u ruke mom gospodaru, pa ću te odvesti do njih.“

16 Tako ga je on odveo do njih. Oni su se bili raširili po celom tom kraju, jedući, pijući i slaveći zbog velikog plena koji su oteli iz filistejske zemlje i Judine zemlje. **17** David ih je tukao od zore do večeri, tako da ih je sve pobio. Niko nije umakao, osim četiristo ljudi koji su seli na kamile i pobegli. **18** Tako je David vratio sve što su Amaličani oteli, i izbavio je obe svoje žene. **19** Ništa nisu izgubili, ni malo ni veliko, ni sinove ni kćeri, niti im je nedostajalo nešto od plena i od onoga što su im oteli. Sve je David vratio. **20** Tada je David uzeo svu njihovu sitnu i krupnu stoku, a oni koji su gonili tu stoku govorili su: „Ovo je Davidov plen.“

21 David se vratio do onih dvesta ljudi koji zbog iznemoglosti nisu mogli da idu s njim i koji su ostali kod doline Besor. Oni su izašli u susret Davidu i ljudima koji su bili s njim. Kada im se David približio, pozdravio ih je. **22** Tada su svi zli i pokvareni ljudi od onih što su išli s Davidom rekli: „Pošto nisu

išli s nama, nećemo im dati ništa od plena koji
smo vratili. Svakom od njih daćemo samo
njegovu ženu i njegove sinove. Neka ih uzmu
sa sobom pa neka idu.“ **23** Ali David reče:
„Braćo moja, ne činite tako s onim što nam je
Gospod dao, jer nas je on čuvao i u ruke nam
predao razbojnike koji su izašli na nas. **24** Ko
će poslušati to što kažete? Jer koliki je deo o-
nom ko je išao u boj, toliki je deo i onom ko
je ostao kod prtljaga, svi treba jednako da do-
biju.“ **25** Od tog dana učinio je to propisom i
zakonom u Izraelu sve do današnjeg dana.

26 Kada je David stigao u Siklag, poslao
je deo plena Judinim starešinama, svojim pri-
jateljima, i poručio im: „Evo vam kao blago-
slov dar od plena Gospodnjih neprijatelja.“
27 Tako je poslao dar onima u Bet-Elu, onima
u južnom Ramotu, onima u Jatiru, **28** onima
u Aroiru, onima u Sifmotu, onima u Estemoji,
29 onima u Rahalu, onima u jerameilskim
gradovima, onima u kenejskim gradovima,
30 onima u Ormi, onima u Hor-Asanu, onima
u Atahu, **31** i onima u Hebronu. Tako je Da-
vid poslao nešto od plena u sva mesta u koja
je dolazio sa svojim ljudima.

31 Kada su Filisteji zaratili s Izraelom,
ljudi Izraelci su bežali pred Filistejima
i padali su pobijeni na gori Gilboi. **2**
Filisteji su sustigli Saula i njegove sinove pa
su ubili Jonatana, Abinadava i Malhisuja, Sa-
ulove sinove. **3** Boj je bivao sve žešći oko Sa-
ula. Na kraju su ga strelci s lukovima našli i
teško ranili. **4** Tada je Saul rekao sluzi koji
mu je nosio oružje: „Izvuci svoj mač i pro-
bodi me da ne dođu ti neobrezani, pa da me
probodu i zlostavljaju!“ Ali sluga koji mu je
nosio oružje nije hteo, jer se veoma plašio.
Zato je Saul uzeo mač i bacio se na njega. **5**
Kada je sluga video da je Saul mrtav, i on se
bacio na svoj mač i umro s njim. **6** Tako su
tog dana poginuli Saul, njegova tri sina, nje-
gov sluga koji mu je nosio mač i svi njegovi
ljudi. **7** Kada su Izraelci koji su bili u dolini i
oni koji su bili na području oko Jordana videli
da je izraelska vojska pobegla i da su Saul i
njegovi sinovi poginuli, napustili su gradove
i pobegli. Onda su došli Filisteji i naselili se
u njihovim gradovima.

8 Kada su sutradan Filisteji došli da
oplene pobijene, našli su Saula i njegova tri
sina gde leže na gori Gilboi. **9** Saulu su odse-
kli glavu i skinuli s njega oružje, a zatim su
poslali glasnike po svoj filistejskoj zemlji da
objave vest u hramovima svojih idola i u na-
rodu. **10** Na kraju su njegovo oružje stavili u
hram likova Astarote, a njegovo telo obesili
na zid grada Bet-Sana. **11** Kada su stanovnici
Jabeša u Giladu čuli šta su Filisteji učinili Sa-
ulu, **12** ustali su svi hrabri ljudi i nakon što su
celu noć putovali, skinuli su Saulovo telo i
tela njegovih sinova sa zida grada Bet-Sana.
Onda su se vratili u Jabeš i tamo su ih spalili.
13 Zatim su uzeli njihove kosti i sahranili ih
pod stablom tamariska u Jabešu, a onda su se-
dam dana postili.

Pisci: Gad i Natan
Mesto pisanja: Izrael
Pisanje završeno: oko 1040. pre n. e.
Obuhvata vreme: 1059-1040. pre n. e.

DRUGA KNJIGA SAMUELOVA

1 [*]Posle Saulove smrti, David se vratio po-
bivši Amaličane i proveo je dva dana u
Siklagu. **2** Trećeg dana došao je jedan čo-
vek iz Saulovog logora, razderanih haljina i
glave posute prašinom. Kad je došao pred
Davida, pao je ničice i poklonio se do zemlje.
3 David ga je upitao: „Odakle dolaziš?“ A
on mu je odgovorio: „Pobegao sam iz izrael-
skog logora.“ **4** Tada ga David upita: „Šta se
desilo? Molim te, ispričaj mi.“ A on mu
odgovori: „Ljudi su pobegli s bojnog polja i
mnogo ih je palo i izginulo. Poginuli su i Saul
i njegov sin Jonatan.“ **5** Tada David upita
mladića koji mu je javio tu vest: „Kako znaš
da su Saul i njegov sin Jonatan poginuli?“ **6**
A mladić mu odgovori: „Slučajno sam se na-
šao na gori Gilboi i ugledao sam Saula kako
se oslanja na svoje koplje, a kola i konjanici
samo što ga nisu bili stigli. **7** Kada se okre-
nuo, ugledao me je i pozvao, a ja sam se o-
dazvao: ‘Evo me!’ **8** Zatim me je upitao: ‘Ko
si ti?’ A ja sam mu odgovorio: ‘Ja sam Ama-
ličanin.’ **9** Tada mi je rekao: ‘Molim te, dođi
ovamo i ubij me, jer sam u smrtnom grču, a
život je još u meni.’ **10** Tada sam mu prišao i
ubio ga, jer sam znao da neće ostati živ nakon
što je pao ranjen. Zatim sam uzeo krunu s nje-
gove glave i narukvicu s njegove ruke da ih
donesem ovamo svom gospodaru.“
11 Tada je David uhvatio svoje haljine i
razderao ih, a tako i svi njegovi ljudi. **12** Na-
ricali su, plakali i postili do večeri za Saulom
i njegovim sinom Jonatanom, za Gospodnjim
narodom i za Izraelovim domom, jer su izgi-
nuli od mača.
13 Zatim je David upitao mladića koji mu
je to javio: „Odakle si?“ A on je odgovorio:
„Ja sam sin jednog stranca, Amaličanina.“ **14**
Tada mu je David rekao: „Kako se nisi bojao
da digneš ruku na Gospodnjeg pomazanika i
da ga ubiješ?“ **15** David je pozvao jednog od
svojih ljudi i zapovedio mu: „Dođi i pogubi
ovog čoveka!“ On ga je udario tako da je taj
čovek umro. **16** Tada je David još rekao:
„Tvoja krv neka padne na tvoju glavu, jer su
tvoja usta svedočila protiv tebe kad si rekao:
‘Ja sam ubio Gospodnjeg pomazanika.’“
17 Tada je David ispevao tužnu pesmu za
Saulom i njegovim sinom Jonatanom, **18** i
dao uput da Judini sinovi nauče „Pesmu o
luku,“ koja se zapisa u knjizi Istinitoga:[*]
19 „Lepota je tvoja, o Izraele, pogubljena
na gorama tvojim! Padoše junaci! **20** Ne pri-
čajte o tome u Gatu. Ne objavljujte to po uli-
cama Aškelona, da se ne bi radovale kćeri fi-
listejske, da ne bi klicale kćeri neobrezanih.
21 Gore gilboske, ne padala rosa ni kiša na
vas, ne bilo roda na njivama vašim s kojih
biste Bogu prinose davali! Jer je tu okaljan
štit junaka, pa i Saulov štit; nema više štita
uljem pomazanog. **22** Bez krvi pobijenih, bez
sala junaka nije se vraćao luk Jonatanov, niti
je bez uspeha mač Saulov bio. **23** Saul i Jona-
tan, mili i dragi za života svoga, ni u smrti

[*] U hebrejskim spisima 1. i 2. Samuelova bile su originalno jedna knjiga, a sadašnja podela je prvi put napravljena u Septuaginti.

[*] **1:18** „Jašer“ znači „pravedni, čestiti, istiniti.“

razdvojili se nisu. Od orlova brži behu, od lavova jači. **24** Kćeri izraelske, oplakujte Saula, on vas je u raskošan skerlet oblačio, zlatom je haljine vaše ukrašavao. **25** Padoše junaci u boju! Poginu Jonatan na gorama tvojim! **26** Žalim za tobom, brate Jonatane! Kako si mi drag bio! Tvoja mi ljubav beše snažnija od ljubavi žene! **27** Padoše junaci, propade oružje ubojito!“

2 Posle toga David je upitao Gospoda za savet: „Da li da pođem u neki od Judinih gradova?“ Gospod mu je odgovorio: „Pođi.“ Zatim je David rekao: „Kuda da pođem?“ On mu je odgovorio: „U Hebron.“ **2** Tako je David otišao tamo, a s njim i njegove dve žene, Ahinoama iz Jezraela i Abigeja, Nabalova žena, iz Karmela. **3** David je poveo i sve ljude koji su bili s njim, zajedno s njihovim porodicama, pa su se nastanili u gradovima oko Hebrona. **4** Tada su došli Judini sinovi i tamo pomazali Davida za kralja nad Judinim domom.

Davidu je stigla vest da su ljudi iz Jabeša u Giladu sahranili Saula. **5** Onda je David poslao glasnike da idu kod ljudi u Jabeš u Giladu i poručio im: „Neka vas Gospod blagoslovi,“ jer ste pokazali milost prema svom gospodaru Saulu time što ste ga sahranili. **6** Neka Gospod i prema vama pokaže milost i vernost, a i ja ću vam činiti dobro jer ste tako postupili. **7** Budite jaki i hrabri! Jer iako je vaš gospodar Saul mrtav, Judin dom je pomazao mene za svog kralja.“

8 Ali Abner, Nerov sin, zapovednik Saulove vojske, uzeo je Išbošeta, Saulovog sina, odveo ga preko u Mahanaim **9** i postavio ga za kralja nad Giladom, Ašerovcima, Jezraelom, Jefremom, Benjaminom i nad svim Izraelom. **10** Išbošet, Saulov sin, imao je četrdeset godina kada je postao kralj nad Izraelom i kraljevao je dve godine. Samo je Judin dom stao uz Davida. **11** David je sedam godina i šest meseci kraljevao u Hebronu nad Judinim domom.

12 Posle nekog vremena Abner, Nerov sin, otišao je sa slugama Išbošeta, Saulovog sina, iz Mahanaima u Gibeon. **13** Joab, Serujin sin, izašao je s Davidovim slugama i sreo se s njima kod Gibeonskog jezera. Jedni su stali s jedne strane jezera, a drugi s druge strane. **14** Tada Abner reče Joabu: „Neka ustanu ljudi i neka se bore pred nama!“ A Joab reče: „Neka ustanu!“ **15** Tako su ustali i odredili koliko će ljudi učestvovati u borbi: dvanaest ljudi od Benjaminovog plemena za Išbošeta, Saulovog sina, i dvanaest od Davidovih slugu. **16** Svaki je uhvatio svog protivnika za glavu i zabio mu mač u bok, tako da su popadali svi zajedno. Zato je to mesto prozvano Halkat-Asurim,* nalazi se kod Gibeona.

17 Tog dana bio je žestok boj i Davidove sluge porazile su Abnera i Izraelce. **18** Tu su bila i tri Serujina sina: Joab, Abišaj i Asael. Asael je bio brzonog kao gazela u polju. **19** Asael je krenuo u poteru za Abnerom i u stopu ga je sledio, ne skrećući ni desno ni levo. **20** Abner se osvrnuo i rekao: „Jesi li to ti Asaele?“ A on odgovori: „Ja sam.“ **21** Tada mu Abner reče: „Skreni desno ili levo i uhvati nekog od ljudi pa uzmi sve sa njega.“ Ali Asael nije prestajao da ga goni. **22** Abner opet progovori Asaelu: „Prestani da me goniš! Zašto da te zbrišem s lica zemlje? Kako da onda pogledam u oči tvom bratu Joabu?“ **23** Ali on nije hteo da odstupi od njega. Zato ga Abner zadnjim krajem koplja udari u stomak, tako da mu je koplje izašlo kroz leđa. Tu je on pao i na mestu ostao mrtav. Svi su se zaustavljali na mestu gde je Asael pao i umro.

24 Joab i Abišaj krenuli su u poteru za Abnerom. U vreme zalaska sunca, došli su do brda Ame, koje leži naspram Gije, na putu

* **2:16** „Halkat-Asurim“ znači „polje kremenih noževa,“ ili „polje bokova.“

prema Gibeonskoj pustinji. **25** Benjaminovi sinovi su se okupili iza Abnera, svrstali se u jednu četu i stali na vrh jednog brda. **26** Tada Abner viknu Joabu: „Hoće li mač doveka proždirati? Zar ne znaš da će na kraju gorčina ostati? Kad ćeš već jednom reći svojim ljudima da prestanu da gone svoju braću?“ **27** A Joab odgovori: „Tako živ bio Bog, da nisi progovorio, ljudi bi tek ujutru prestali da gone svoju braću.“ **28** Tada Joab zatrubi u rog i sva vojska stade. Tako su prestali da gone Izrael i više nisu započinjali boj.

29 Abner i njegovi ljudi su cele te noći išli kroz Arabu, prešli su Jordan, prošli celom dolinom i na kraju su stigli u Mahanaim. **30** Kada je prestao da goni Abnera, Joab je okupio svu vojsku. Od Davidovih slugu nedostajalo je devetnaest ljudi i Asael. **31** A Davidove sluge pobile su trista i šezdeset ljudi od Benjamina i od ostalih Abnerovih ljudi. **32** Poneli su Asaela i sahranili ga u grobu njegovog oca u Betlehemu. Joab i njegovi ljudi hodali su celu noć i kad se razdanilo, stigli su u Hebron.

3 Rat između Saulovog i Davidovog doma trajao je još dugo. David je bivao sve jači, a Saulov dom sve slabiji.

2 Davidu su se u Hebronu rodili sinovi. Prvenac mu je bio Amnon, od Ahinoame iz Jezraela, **3** drugi je bio Hileav, od Abigeje, Nabalove žene iz Karmela, treći Abšalom, sin Mahe, kćeri Talmaja, kralja Gesura, **4** četvrti Adonija, Agitin sin, peti Sefatija, Abitalin sin **5** i šesti Itram, od Davidove žene Egle. Oni su se rodili Davidu u Hebronu.

6 Dok je trajao rat između Saulovog doma i Davidovog doma, Abner je sve više učvršćivao svoj položaj u Saulovom domu. **7** Saul je imao inoču[*] koja se zvala Rispa, koja je bila Ajina kći. Jednog dana Išbošet je upitao Abnera: „Zašto si legao s inočom mog oca?“ **8** Abner se jako razgnevio na Išbošetove reči, pa mu je rekao: „Jesam li ja pasja glava u Judi? Do danas sam pokazivao odanost prema domu tvog oca Saula, prema njegovoj braći i njegovim prijateljima i nisam dopustio da padneš u Davidove ruke, a ti me sada optužuješ za greh zbog jedne žene. **9** Zato neka Bog učini tako Abneru i neka mu još doda ako ne učinim Davidu ono za šta mu se Gospod zakleo – **10** da će oduzeti kraljevstvo Saulovom domu i utvrditi Davidov presto nad Izraelom i nad Judom od Dana do Beršebe.“ **11** Išbošet više nije smeo ni reč da kaže Abneru jer ga se plašio.

12 Abner je odmah poslao glasnike Davidu i poručio mu: „Čija je zemlja?“ Zatim je dodao: „Sklopi savez sa mnom i moja će ruka biti s tobom i obratiću k tebi ceo Izrael.“ **13** A on mu odgovori: „Dobro, sklopiću savez s tobom. Samo jedno tražim od tebe: ne dolazi pred mene ako sa sobom ne dovedeš Mihalu, Saulovu kćer, kad budeš dolazio pred moje lice.“ **14** David je poslao glasnike i Saulovom sinu Išbošetu i poručio mu: „Vrati mi moju ženu Mihalu koju sam isprosio za sto filistejskih obrezaka.“ **15** Išbošet je poslao po nju i uzeo je od njenog muža Faltila, Laisovog sina. **16** Njen muž je pošao za njom i plačući je pratio sve do Bahurima. Tada mu je Abner rekao: „Idi, vrati se!,“ i on se vratio.

17 Abner je već bio poslao glasnike Izraelovim starešinama i poručio im: „Još i ranije ste želeli da postavite Davida za svog kralja. **18** Učinite to sada, jer je Gospod rekao Davidu: ‘Rukom Davida, svog sluge, izbaviću svoj narod Izrael iz ruku Filisteja i iz ruku svih njegovih neprijatelja.’“ **19** Tako je Abner govorio i Benjaminovim sinovima, a onda je otišao u Hebron da javi Davidu sve što želi Izrael i ceo Benjaminov dom.

20 Kada je Abner s dvadeset ljudi došao kod Davida u Hebron, David je priredio gozbu

[*] **3:7** Inoča je žena u poligamnom braku koju muž uzima pored svoje prave supruge (to jest pravih supruga) i koja ima niži status od prave supruge.

za Abnera i ljude koji su bili s njim. **21** Tada
je Abner rekao Davidu: „Dopusti mi da se
spremim pa da odem i sakupim sve Izraelce
oko svog gospodara, kralja, tako da oni
sklope savez s tobom. Ti ćeš kraljevati nad
svim što ti duša želi.“ Tako je David otpustio
Abnera, koji je otišao u miru.

22 Davidove sluge i Joab vraćali su se iz
vojnog pohoda i sa sobom su nosili bogat
plen. Abner više nije bio kod Davida u
Hebronu, jer ga je David otpustio i on je oti-
šao u miru. **23** Kad je Joab došao i sva vojska
s njim, do njega je stigla vest: „Abner, Nerov
sin, bio je kod kralja i kralj ga je pustio da ode
u miru.“ **24** Tada je Joab došao pred kralja i
rekao: „Šta si to učinio? Abner je bio kod
tebe. Zašto si ga pustio da ode u miru? **25**
Dobro znaš kakav je Abner, Nerov sin, i znaš
da je došao ovamo da te prevari, da sazna
tvoje korake i sve što radiš.“

26 Tada je Joab otišao od Davida i poslao
za Abnerom glasnike koji su ga vratili od bu-
nara Sire. David nije znao ništa o tome. **27**
Kada se Abner vratio u Hebron, Joab ga je
odveo na stranu, u zasvođeni prolaz kod grad-
skih vrata, da s njim nasamo porazgovara. Ali
tada mu je zabio mač u stomak, tako da je
Abner umro zbog krvi Joabovog brata Asa-
ela. **28** Kada je David kasnije saznao za to,
rekao je: „Ja i moje kraljevstvo doveka smo
nedužni u Gospodnjim očima; mi nismo krivi
za krv Abnera, Nerovog sina. **29** Neka krivica
padne na Joabovu glavu i na ceo dom njego-
vog oca! Neka Joabov dom nikada ne bude
bez muškaraca koji će imati izliv, bez guba-
vaca, bez muškaraca koji se vretena hvataju,
bez onih koji će od mača pasti i bez onih koji
hleba neće imati!“ **30** Tako su Joab i Abišaj,
njegov brat, ubili Abnera jer je on pogubio
njihovog brata Asaela u bici kod Gibeona.

31 Tada je David rekao Joabu i svim lju-
dima koji su bili s njim: „Razderite svoje ha-
ljine, opašite kostret i tugujte za Abnerom.“
Čak je i kralj David pošao za nosilima. **32**
Kad su sahranili Abnera u Hebronu, kralj je
glasno zaplakao na Abnerovom grobu, a sa
njim i ceo narod. **33** Ovako je kralj naricao za
Abnerom: „Zar je Abner morao da umre kao
bezumnik što umire? **34** Ruke tvoje nisu bile
vezane, niti su ti noge bile u bakarnim oko-
vima. Pao si kao što se pada od ruke nepra-
vednika.“ Tada je ceo narod još jače zaplakao
za njim.

35 Još istog dana, ceo narod je došao i po-
nudio Davidu da nešto jede, da se uteši, ali
David se zakleo rekavši: „Neka mi Bog učini
tako i neka mi još doda ako pre nego što
sunce zađe okusim hleb ili bilo šta drugo!“ **36**
Ceo narod je to čuo i to mu je bilo po volji,
kao i sve drugo što je kralj učinio. **37** Tog
dana ceo narod i svi u Izraelu shvatili su da
nije kralj naredio da se pogubi Abner, Nerov
sin. **38** Kralj je rekao svojim slugama: „Zar
ne znate da je danas u Izraelu pao knez i ve-
liki čovek? **39** Ali ja sam još uvek slab, iako
sam pomazan za kralja, a ovi ljudi, Serujini
sinovi, suviše su jaki za mene. Neka Gospod
plati onom ko čini zlo prema njegovim zlim
delima.“

4 Kad je Saulov sin čuo da je Abner pogi-
nuo u Hebronu, ruke su mu klonule i svi
Izraelci su se uznemirili. **2** Saulov sin je
imao dva čoveka koji su zapovedali razboj-
ničkim četama. Jedan se zvao Bana, a drugi
Rehab. Bili su sinovi Rimona iz Birota, iz Be-
njaminovog plemena, jer je i Birot pripadao
Benjaminu. **3** Ljudi iz Birota pobegli su u Gi-
tajim, gde žive kao stranci sve do današnjeg
dana.

4 Saulov sin Jonatan imao je sina koji je
bio hrom na obe noge. Dečak je imao pet go-
dina kada je iz Jezraela došao glas o Saulu i
Jonatanu. Njegova dadilja ga je uzela i pobe-
gla. Dok je u strahu i žurbi bežala, on je pao i
ostao hrom. Zvao se Mefibošet.

5 Sinovi Rimona iz Birota, Rehab i Bana,
ustali su i došli do Išbošetove kuće u vreme
najveće dnevne vrućine, kada je on dremao u
podne. **6** Ušli su u kuću kao da će uzeti

pšenicu, a onda su mu zabili mač u stomak. Zatim su Rehab i njegov brat Bana neprimetno pobegli. **7** Kad su ušli u kuću, Išbošet je ležao u svojoj spavaćoj sobi. Oni su ga napali i ubili, a zatim su mu odsekli glavu. Onda su uzeli njegovu glavu i celu noć išli putem kroz Arabu. **8** Tako su doneli Išbošetovu glavu Davidu u Hebron pa su kralju rekli: „Evo glave Išbošeta, Saulovog sina, tvog neprijatelja koji je tražio tvoju dušu. Gospod je danas osvetio našeg gospodara, kralja, na Saulu i na njegovom potomstvu."

9 Ali David reče Rehabu i njegovom bratu Bani, sinovima Rimona iz Birota: „Tako živ bio Gospod koji je izbavio moju dušu iz svake nevolje. **10** Ja sam dao da se uhvati i pogubi u Siklagu onaj koji mi je javio za Saulovu smrt, jer je mislio da mi dobru vest nosi kako bih ga nagradio za njegovu vest, **11** a šta li ću tek učiniti zločincima koji su ubili pravednog čoveka u njegovoj kući, na njegovoj postelji? Zar da sada ne tražim njegovu krv iz vaših ruku i da vas ne istrebim sa zemlje?" **12** Tada je David dao nalog svojim ljudima da ih pogube. Onda su im odsekli ruke i noge pa ih obesili kod jezera u Hebronu. Išbošetovu glavu su uzeli i sahranili u Abnerovom grobu u Hebronu.

5 Posle nekog vremena došla su sva Izraelova plemena kod Davida u Hebron i rekla mu: „Evo, mi smo tvoja kost i tvoje meso. **2** Još i ranije, dok je Saul bio naš kralj, ti si vodio Izrael u vojne pohode. Gospod ti je rekao: 'Ti ćeš biti pastir mom narodu Izraelu i ti ćeš biti vođa Izraelu.'" **3** Tako su sve Izraelove starešine došle kod kralja Davida u Hebron i David je s njima sklopio savez u Hebronu pred Gospodom. Zatim su pomazali Davida za kralja nad Izraelom.

4 David je imao trideset godina kada je postao kralj, i kraljevao je četrdeset godina. **5** U Hebronu je kraljevao nad Judom sedam godina i šest meseci, a u Jerusalimu je kraljevao trideset i tri godine nad svim Izraelom i Judom. **6** Kralj David je krenuo sa svojim ljudima na Jerusalim protiv Jevuseja koji su živeli u toj zemlji. A oni su poručili Davidu: „Nećeš ti doći ovamo. Oteraće te slepi i hromi." Time su hteli reći: „David neće doći ovamo." **7** Ali David je osvojio tvrđavu Cion, to jest Davidov grad. **8** Tog dana David je rekao: „Ko god krene u napad na Jevuseje, neka prođe kroz tunel za vodu i napadne te hrome i slepe ljude, koje mrzi Davidova duša!" Zato se kaže: „Slepi i hromi da ne dolaze u ovaj dom." **9** David se nastanio u onoj tvrđavi, koja je nazvana Davidov grad. Tada je David podigao građevine svuda unaokolo, od Mila* prema unutrašnjosti. **10** David je bivao sve moćniji, jer je Gospod, Bog nad vojskama, bio s njim.

11 Hiram, kralj Tira, poslao je Davidu glasnike, a s njima i kedrova drva, tesare i zidare koji su radili s kamenom, i oni su izgradili Davidov dvor. **12** David je razumeo da ga je Gospod utvrdio za kralja nad Izraelom i da je uzvisio njegovo kraljevstvo radi svog naroda Izraela.

13 Nakon dolaska iz Hebrona, David je uzeo još inoča i žena iz Jerusalima. Tako se Davidu rodilo još sinova i kćeri. **14** Ovo su imena onih koji su mu se rodili u Jerusalimu: Samuja, Šobab, Natan, Solomon, **15** Ibhar, Elišua, Nefeg, Jafija, **16** Elišama, Elijada i Elifelet.

17 Filisteji su čuli da je David pomazan za kralja nad Izraelom, pa su svi izašli da ga traže. Kad je David to čuo, otišao je da se sakrije na jedno skrovito mesto. **18** Filisteji su došli i raširili se po refaimskoj dolini. **19** David je upitao Gospoda za savet: „Da li da napadnem Filisteje? Da li ćeš ih predati meni u ruke?" Gospod je odgovorio Davidu: „Idi, jer ću predati Filisteje tebi u ruke." **20** Tada je David došao u Bal-Ferasim* i tu ih pobio, pa

* **5:9** Verovatno se radilo o nečem nalik tvrđavi.

* **5:20** „Bal-Ferasim" znači „gospodar prodiranja,

je rekao: „Gospod je preda mnom probio re-
dove mojih neprijatelja kao što voda probija
nasip.“ Zato je to mesto nazvao Bal-Ferasim.
21 Filisteji su tu ostavili svoje idole, tako da
su ih David i njegovi ljudi odneli.

22 Posle nekog vremena Filisteji su opet
došli i raširili se po refaimskoj dolini. **23** Tada
je David ponovo pitao Gospoda za savet, a on
mu je odgovorio: „Nemoj da ideš pred njih,
već im dođi s leđa, pa udari na njih s one
strane gde rastu grmovi. **24** Kad začuješ topot
koraka u vrhovima grmova, odmah odlučno
kreni, jer će tada Gospod ići pred tobom da
pobije filistejsku vojsku.“ **25** David je učinio
kako ga je Gospod uputio i pobio je Filisteje
od Gebe pa sve do Gezera.

6 Jednog dana David je opet sakupio sve o-
dabrane ljude iz Izraela, njih trideset hi-
ljada. **2** Zatim je sa svim ljudima koji su
bili s njim otišao u Judinu Valu da odatle do-
nese kovčeg Božji, koji nosi ime Gospoda
nad vojskama što sedi nad heruvimima. **3**
Kovčeg Božji stavili su na nova kola da ga
odvezu iz Abinadavove kuće koja se nalazila
na brdu. Kolima su upravljali Uza i Ahijo, A-
binadavovi sinovi.

4 Tako su kovčeg Božji odvezli iz Abina-
davove kuće koja se nalazila na brdu, a Ahijo
je išao ispred kovčega. **5** David i ceo Izraelov
dom veselili su se pred Gospodom svirajući
razne instrumente napravljene od smrekovog
drveta, zatim harfe i druge žičane instru-
mente, daire, čegrtaljke i činele. **6** Kada su
došli do Nahonovog gumna, Uza je pružio
ruku i uhvatio kovčeg Božji, jer su ga goveda
skoro prevrnula. **7** Ali tada se Gospod razgne-
vio na Uzu i Bog ga je udario zbog nepošto-
vanja koje je pokazao, tako da je umro tamo,
pored kovčega Božjeg. **8** David se sažalio
zbog toga što je Gospod u svom gnevu
pogubio Uzu. Zato je to mesto prozvano Fa-
res-Uza,* i tako se zove sve do današnjeg
dana. **9** Tog dana David se uplašio Gospoda i
pomislio je: „Kako će Gospodnji kovčeg doći
kod mene?“ **10** David nije hteo da Gospodnji
kovčeg prenese kod sebe u Davidov grad, već
je dao da se on odnese u dom Obed-Edoma iz
Gata.

11 Tako je Gospodnji kovčeg tri meseca
ostao u kući Obed-Edoma iz Gata i Gospod je
blagosiljao Obed-Edoma i ceo njegov dom.
12 Na kraju je do Davida stigla vest: „Gospod
je blagoslovio Obed-Edomov dom i sve što
on ima zbog kovčega Božjeg.“ Tada je David
otišao u velikom veselju da prenese kovčeg
Božji iz Obed-Edomovog doma u Davidov
grad. **13** Kad su oni koji su nosili Gospodnji
kovčeg napravili šest koraka, on je prineo na
žrtvu junca i ugojeno tele.

14 David je iz sve snage igrao pred
Gospodom, a imao je na sebi laneni efod.* **15**
Tako su David i ceo Izraelov dom pratili
Gospodnji kovčeg radosno kličući i trubeći u
rog. **16** Kada je Gospodnji kovčeg ulazio u
Davidov grad, Saulova kći Mihala gledala je
kroz prozor i videla kralja Davida kako
poskakuje i igra pred Gospodom. Tada ga je
prezrela u svom srcu. **17** Oni su doneli
Gospodnji kovčeg i postavili ga na njegovo
mesto u šatoru koji je David za njega podi-
gao. Zatim je David prineo Gospodu žrtve pa-
ljenice i žrtve pomirnice. **18** Kada je David
prineo žrtve paljenice i žrtve pomirnice, bla-
goslovio je narod u ime Gospoda nad voj-
skama. **19** Zatim je celom narodu, celom izra-
elskom mnoštvu, muškarcima i ženama, sva-
kom razdelio po jedan okrugli hleb, zatim
urme i suvo grožđe. Onda je narod otišao,
svako svojoj kući.

20 Kada se David vratio da blagoslovi
svoj dom, Saulova kći Mihala izašla mu je u

proboja.“

* **6:8** „Fares-Uza“ znači „provala (gneva) na Uzu.“

* **6:14** Efod je bio deo odeće sličan kecelji koji se sastojao od prednjeg i zadnjeg dela.

susret i rekla: „Kako se danas proslavio kralj
Izraelov kad se otkrio pred robinjama svojih
slugu kao što se otkrivaju bezumni ljudi!“ **21**
Na to David reče Mihali: „Veselio sam se
pred Gospodom koji me je izabrao na mesto
tvog oca i njegovog doma i postavio me za
vođu Gospodnjeg naroda, Izraela. Zato ću se
veseliti pred Gospodom **22** i još više ću se po-
niziti i biću neznatan u svojim očima, a pred
onim robinjama o kojima si govorila, pred
njima ću se proslaviti.“ **23** Mihala, Saulova
kći, nije imala dece sve do svoje smrti.

7 Kada se kralj nastanio u svom dvoru i
kada mu je Gospod dao da počine od svih
njegovih neprijatelja unaokolo, **2** kralj je
rekao proroku Natanu: „Gle, ja živim u dvoru
od kedrovine, a kovčeg Božji nalazi se pod
šatorom.“ **3** Tada Natan reče kralju: „Idi i u-
čini sve što ti je u srcu, jer je Gospod s to-
bom.“

4 Te noći Gospodnja reč je došla Natanu:
5 „Idi i reci mom sluzi Davidu: ‘Ovako kaže
Gospod: ‘Zar ćeš mi ti sagraditi dom da u
njemu prebivam? **6** Ja nisam prebivao u domu
još od dana kada sam izveo Izraelove sinove
iz Egipta pa do danas. Stalno sam putovao o-
kolo i bio pod šatorom i od mesta do mesta. **7**
Dok sam tako hodio sa svim Izraelovim sino-
vima, da li sam nekom od Izraelovih ple-
mena, kog sam uputio da pase moj narod
Izrael, ikada rekao: ‘Zašto mi niste sagradili
dom od kedrovine?’ **8** Zato sada ovako kaži
mom sluzi Davidu: ‘Ovako kaže Gospod nad
vojskama: ‘Ja sam te uzeo s pašnjaka, od
stada koje si čuvao, da budeš vođa mom na-
rodu Izraelu. **9** I biću s tobom kud god pođeš
i istrebiću pred tobom sve tvoje neprijatelje.
Stvoriću ti veliko ime, kao što je ime velikih
ljudi na zemlji. **10** Odrediću mesto svom na-
rodu Izraelu, zasadiću ga da živi na svom
mestu i niko ga više neće uznemiravati.
Nepravednici ga neće više tlačiti kao ranije
11 kada sam postavio sudije svom narodu
Izraelu. Ja ću ti dati da počineš od svih
neprijatelja svojih. Gospod ti javlja: Gospod
će ti dom podići. **12** Kad se ispune dani tvoji
i počineš sa svojim očevima, podići ću seme
tvoje nakon tebe, koje će izići iz utrobe tvoje,
i uspostaviću njegovo kraljevstvo. **13** On će
sagraditi dom mom imenu, a ja ću doveka
utvrditi presto njegovog kraljevstva. **14** Ja ću
biti njegov otac, a on će biti moj sin. Ako u-
čini neko zlo, ukoriću ga prutom ljudskim i
udarcima sinova ljudskih. **15** Ali mu neću
uskratiti svoju milost kao što sam je uskratio
Saulu, kog sam uklonio zarad tebe. **16** Tvoj
dom i tvoje kraljevstvo trajaće doveka. Tvoj
presto doveka će čvrsto stajati.’“

17 Tako je Natan preneo Davidu sve ove
reči i celu viziju.

18 Tada je kralj David došao i seo pred
Gospoda, pa je rekao: „Ko sam ja, Gospode,
i šta je moj dom da si me dovde doveo? **19** I
kao da je to malo u tvojim očima, Gospode,
nego još govoriš šta će biti s domom tvog
sluge u dalekoj budućnosti. I to je zakon za
sve ljude, Gospode. **20** Šta bi ti još David mo-
gao reći, kad ti dobro poznaješ svog slugu,
Gospode? **21** Radi svoje reči i po svom srcu
ti si učinio sva ova velika dela i obznanio ih
svom sluzi. **22** Zato i jesi velik, Gospode!
Niko nije kao ti i osim tebe nema Boga među
svim bogovima o kojima smo svojim ušima
slušali! **23** Koji je narod na zemlji kao tvoj
narod Izrael, narod koji si ti, Bože, otkupio da
bude tvoj narod i stekao si sebi ime, učinivši
za njega velika i zastrašujuća dela isteravši
druge narode i njihove bogove zbog svog na-
roda, koji si sebi otkupio iz Egipta? **24** Tako
si odredio da tvoj narod Izrael doveka bude
tvoj narod, a ti si, Gospod, postao njegov
Bog.

25 Zato sada, Gospode Bože, neka se za
sva vremena ispuni obećanje koje si dao
svom sluzi i njegovom domu, i učini kako si
rekao. **26** Neka je tvoje ime doveka veliko i
neka se govori: ‘Gospod nad vojskama Bog
je Izraelov.’ Neka dom tvog sluge Davida
čvrsto stoji pred tobom. **27** Jer si ti, Gospod

nad vojskama, Bože Izraelov, javio svom sluzi: ‘Sagradiću ti dom.’ Zato se tvoj sluga usudio da ti se obrati u ovoj molitvi. **28** Zaista, Gospode, ti si Bog! Neka se tvoje reči pokažu istinitima, jer si svom sluzi obećao ovo dobro. **29** Molim te, blagoslovi dom svog sluge da doveka ostane pred tobom. Gospode, ti si tako obećao i neka tvojim blagoslovom doveka bude blagosloven dom tvog sluge.“

8 Posle toga David je napao Filisteje i pokorio ih. Tako je David uzeo Meteg-Amu iz ruku Filisteja.

2 Porazio je i Moabce i izmerio ih užetom. Polegao ih je na zemlju, pa je odmerio dve dužine užeta onih koji će se pogubiti i jednu punu dužinu užeta onih kojima će se poštedeti život. Tako su Moabci postali Davidove sluge i plaćali mu danak.

3 David je porazio i Adad-Ezera, Rehobovog sina, kralja Sobe, kad je ovaj išao da povrati vlast na reci Eufrat. **4** David je zarobio hiljadu sedamsto njegovih konjanika i dvadeset hiljada pešaka. Svim konjima upregnutim u bojna kola David je presekao žile na nogama, a ostavio je samo sto konja.

5 Kada su Sirijci iz Damaska došli u pomoć Adad-Ezeru, kralju Sobe, David je pobio dvadeset i dve hiljade Sirijaca. **6** Zatim je David postavio vojsku u Damasku, u Siriji, i Sirijci su postali njegove sluge i plaćali mu danak. Gospod je čuvao Davida kud god je on išao. **7** David je uzeo okrugle štitove od zlata koje su nosile Adad-Ezerove sluge i doneo ih u Jerusalim. **8** Kralj David je odneo veoma mnogo bakra iz Betaha i Birotaja, Adad-Ezerovih gradova.

9 Kad je kralj Emata čuo da je David porazio svu Adad-Ezerovu vojsku, **10** poslao je u Toj svog sina Jorama kod kralja Davida da ga pozdravi i da mu čestita što se borio protiv Adad-Ezera i porazio ga, jer je Adad-Ezer često ratovao s Tojem. Joram je doneo predmete od srebra, zlata i bakra. **11** To je kralj David posvetio Gospodu, kao što je posvetio srebro i zlato koje je uzeo od svih naroda koje je pokorio, **12** od Sirijaca, Moabaca, Amonovih sinova, Filisteja, Amaličana i od plena koji je uzeo od Adad-Ezera, Rehobovog sina, kralja Sobe. **13** David je stekao slavu kada se vratio pobivši osamnaest hiljada Edomaca u Slanoj dolini. **14** Rasporedio je svoju vojsku u Edomu. Po celom Edomu rasporedio je vojsku, i svi Edomci postali su Davidove sluge. Gospod je štitio Davida kud god je on išao.

15 Tako je David vladao nad svim Izraelom. U celom svom narodu David je sprovodio zakon i pravdu. **16** Joab, Serujin sin, zapovedao je vojskom, a Josafat, Ahiludov sin, bio je letopisac.* **17** Sadok, Ahitovov sin, i Ahimeleh, Abijatarov sin, bili su sveštenici, a Seraja je bio pisar. **18** Benaja, Jodajev* sin, bio je zapovednik nad Heretejima i Feletejima, a Davidovi sinovi bili su državni upravitelji.

9 Jednog dana David je upitao: „Da li je živ još neko od Saulovog doma, da bih mu zbog Jonatana pokazao milost?“ **2** U Saulovom domu bio je jedan sluga koji se zvao Siba, kog su pozvali da dođe kod Davida. Kralj ga je upitao: „Jesi li ti Siba?“ A on mu je odgovorio: „Jesam, ja sam tvoj sluga.“ **3** Kralj je zatim rekao: „Zar nema više nikog od Saulovog doma kome bih pokazao milost kakvu Bog pokazuje?“ A Siba odgovori kralju: „Ima, Jonatanov sin, hrom na obe noge.“ **4** Tada ga kralj upita: „A gde je on?“ Na to Siba odgovori kralju: „Eno ga u kući Mahira, Amielovog sina, u Lodevaru.“

5 Tako je kralj David poslao sluge da ga dovedu iz kuće Mahira, Amielovog sina, iz Lodevara. **6** Kada je Mefibošet, sin Jonatana, Saulovog sina, došao kod Davida, pao je

* **8:16** Ili: „Zapisivač događaja.“

* **8:18** Jehojada na hebrejskom, u značenju „Bog je znao.“

ničice, licem do zemlje. Tada je David rekao: „Mefibošetu!,“ a on je odgovorio: „Evo tvog sluge.“ **7** Zatim mu je David rekao: „Ne boj se, jer ću prema tebi pokazati milost zbog tvog oca Jonatana. Vratiću ti svu zemlju tvog dede Saula, i ti ćeš uvek jesti za mojim stolom.“

8 Tada Mefibošet pade ničice i reče: „Šta je tvoj sluga pa si pogledao na mrtvog psa kao što sam ja?“ **9** Kralj je tada pozvao Sibu, Saulovog slugu i rekao mu: „Sve što je pripadalo Saulu i celom njegovom domu dajem sada unuku tvog gospodara. **10** Ti ćeš sa svojim sinovima i svojim slugama obrađivati njegovu zemlju. Sakupljaćeš letinu da unuk tvog gospodara i oni koji su s njim imaju šta da jedu. A Mefibošet, unuk tvog gospodara, uvek će jesti za mojim stolom.“

Siba je imao petnaest sinova i dvadeset slugu. **11** Tada je Siba rekao kralju: „Tvoj će sluga učiniti sve kako je moj gospodar, kralj, uputio svog slugu. Mefibošet će jesti za mojim stolom kao jedan od kraljevih sinova.“ **12** Mefibošet je imao malog sina koji se zvao Miha. Svi koji su živeli u Sibinoj kući bili su Mefibošetove sluge. **13** Mefibošet je živeo u Jerusalimu, jer je uvek jeo za kraljevim stolom. Bio je hrom na obe noge.

10 Posle nekog vremena umro je kralj Amonovih sinova. Umesto njega vladao je njegov sin Anun. **2** Tada je David rekao: „Pokazaću milost prema Anunu, Nasovom sinu, kao što je njegov otac pokazao milost prema meni.“ Tako je David poslao svoje sluge da teše Anuna zbog smrti njegovog oca. Davidove sluge su došle u zemlju Amonovih sinova. **3** Ali knezovi Amonovih sinova rekli su svom gospodaru Anunu: „Zar misliš da je David poslao svoje sluge da te teše zato što želi da oda počast tvom ocu? Zar nije David poslao svoje sluge kod tebe da bi ispitao grad i izvideo ga, pa ga onda razorio?“ **4** Tada je Anun uhvatio Davidove sluge, obrijao im pola brade i odsekao haljine dopola, sve do zadnjice, pa ih je tako poslao nazad. **5** Kad je to David čuo, poslao je svoje sluge pred te ljude, jer su bili veoma poniženi. Kralj im je poručio: „Ostanite u Jerihonu dok vam ne poraste brada, i onda se vratite.“

6 Tada su Amonovi sinovi videli da su postali mrski Davidu. Zato su Amonovi sinovi poslali glasnike da unajme Sirijce iz Bet-Rehoba i Sirijce iz Sobe, dvadeset hiljada pešaka, zatim kralja Mahe s hiljadu ljudi i dvanaest hiljada ljudi iz Toba. **7** Kada je David to čuo, poslao je Joaba sa svom svojom vojskom i junacima. **8** Amonovi sinovi izašli su i svrstali se u bojne redove pred gradskim vratima, a Sirijci iz Sobe, Rehoba, Toba i Mahe svrstali su se zasebno u polju. **9** Kad je Joab video kako se vojska sprema da ga napadne i s prednje strane i s leđa, odabrao je najbolje ljude od Izraelaca i svrstao ih u bojne redove protiv Sirijaca. **10** Ostalu vojsku predao je svom bratu Abišaju da je svrsta protiv Amonovih sinova. **11** Zatim mu je rekao: „Ako Sirijci budu jači od mene, priteci mi u pomoć, a ako Amonovi sinovi budu jači od tebe, ja ću tebi priteći u pomoć. **12** Budi jak i držimo se hrabro za svoj narod i za gradove našeg Boga! Gospod će učiniti ono što je dobro u njegovim očima.“

13 Tada je Joab sa svojom vojskom krenuo u boj protiv Sirijaca, a oni su se razbežali pred njim. **14** Kad su Amonovi sinovi videli da su Sirijci pobegli, i oni su se razbežali pred Abišajem i povukli se u grad. Tada je Joab otišao od Amonovih sinova i vratio se u Jerusalim.

15 Kada su Sirijci videli da su ih Izraelci porazili, ponovo su se okupili. **16** Adad-Ezer je poslao glasnike i doveo Sirijce koji su živeli na području oko reke.* Oni su došli u Elam pod vođstvom Sobaka, zapovednika Adad-Ezerove vojske.

* **10:16** To jest Eufrata.

17 Kada je David to čuo, okupio je ceo Izrael, prešao Jordan i došao u Elam. Sirijci su se svrstali u bojne redove protiv Davida i krenuli da se bore s njim. **18** Ali Sirijci su se razbežali pred Izraelcima i David je pobio sedamsto njihovih bojnih kola i četrdeset hiljada konjanika. Potukao je i Sobaka, zapovednika njihove vojske, koji je tu umro. **19** Kada su svi kraljevi, Adad-Ezerove sluge, videli da su ih Izraelci porazili, sklopili su mir s Izraelcima i postali im sluge. Sirijci više nisu smeli da pomažu Amonovim sinovima.

11 Početkom sledeće godine, u vreme kad kraljevi odlaze u rat, David je poslao Joaba i s njim svoje sluge i sve Izraelce da pobiju Amonove sinove i da postave opsadu oko Rave. A David je ostao u Jerusalimu.

2 Jedne večeri, David je ustao iz svoje postelje i dok se šetao po krovu kraljevskog dvora ugledao je jednu ženu kako se kupa. Ta žena je bila veoma lepa. **3** Zato je David poslao sluge da se raspitaju o njoj i oni su mu rekli: „Zar to nije Batšeba, Elijamova kći, žena Urije Hetejina?“ **4** David je poslao glasnike da je dovedu. Tako je ona došla kod njega i on je legao s njom, a ona se upravo čistila od svoje nečistoće. Posle toga ona se vratila svojoj kući.

5 Ta žena je zatrudnela, pa je Davidu poručila: „Trudna sam.“ **6** Tada je David poslao poruku Joabu: „Pošalji mi Uriju Hetejina.“ Joab je poslao Uriju kod Davida. **7** Kada je Urija došao, David je ispitivao kako je Joab, kako je vojska i kako napreduje rat. **8** Na kraju je David rekao Uriji: „Idi svojoj kući i operi svoje noge.“ Urija je otišao iz kraljevog dvora, a za njim su izneli dar koji mu je dao kralj. **9** Ali Urija je ostao da spava na ulazu u kraljev dvor sa svim ostalim slugama svog gospodara i nije otišao svojoj kući. **10** Zato su javili Davidu: „Urija nije otišao kući.“ Tada je David upitao Uriju: „Zar nisi došao s puta? Zašto onda nisi otišao svojoj kući?“ **11** A Urija odgovori Davidu: „Kovčeg, Izrael i Juda nalaze se pod šatorima, moj gospodar Joab i sluge mog gospodara nalaze se u logoru u polju, pa zar ja da odem svojoj kući da jedem i pijem i legnem sa svojom ženom? Tako živ bio ti i tako živa bila duša tvoja, neću to učiniti!“

12 Tada David reče Uriji: „Ostani ovde još danas, pa ću te sutra poslati nazad.“ Tako je Urija ostao u Jerusalimu još tog i narednog dana. **13** David ga je pozvao da jede i pije s njim, pa ga je napio. Ali Urija je uveče otišao da legne na svoju postelju kod slugu svog gospodara, i nije otišao svojoj kući. **14** Ujutru je David napisao pismo Joabu i poslao ga po Uriji. **15** U pismu je stajalo: „Postavite Uriju napred, gde je boj najžešći, pa se odmaknite od njega da bude pogođen i da pogine.“

16 Dok je Joab držao grad pod opsadom, postavio je Uriju tamo gde je znao da su najhrabriji ljudi. **17** Kad su ljudi iz grada izašli da se bore protiv Joaba, poginule su neke Davidove sluge, a među njima i Urija Hetejin. **18** Onda je Joab poslao glasnika da obavesti Davida o svemu što se dogodilo u bici. **19** On je dao upute glasniku: „Kad izvestiš kralja o svemu što se dogodilo u bici, **20** možda će se kralj razgneviti pa će ti reći: ‘Zašto ste prišli tako blizu grada da se borite? Zar niste znali da će vas s vrha zidina gađati strelama? **21** Ko je ubio Abimeleha, Jerubešetovog[*] sina? Zar nije to bila jedna žena koja je bacila mlinski kamen na njega s vrha zida pa je on poginuo u Tevesu? Zašto ste prišli tako blizu zida?’ Ti mu onda reci: ‘Poginuo je i tvoj sluga Urija Hetejin.’“

22 Tako je glasnik otišao i kada je stigao kod Davida rekao mu je sve kako ga je Joab uputio. **23** Taj glasnik je ovako rekao Davidu: „Ti su ljudi bili jači od nas i izašli su u polje da se bore protiv nas, ali mi smo ih saterali

[*] **11:21** Poznat i kao Jerubal, to jest Gedeon.

sve do gradskih vrata. **24** Tada su s vrha zida strelci gađali tvoje sluge, tako da su neke kraljeve sluge poginule, a među njima i tvoj sluga Urija Hetejin.“ **25** Tada je David rekao glasniku: „Ovako kaži Joabu: ‘Nemoj to primati k srcu, jer mač proždire sad ovog sad onog. Još jače udari na grad i razori ga!’ Tako ćeš ga ohrabriti.“

26 Kada je Urijina žena čula da je njen muž Urija poginuo, oplakala je svog gospodara. **27** Kada je prošlo vreme oplakivanja, David je poslao po nju i doveo je u svoj dvor. Ona mu je postala žena i kasnije mu je rodila sina. Ali, ono što je David učinio bilo je zlo u Gospodnjim očima.

12 Gospod je poslao Natana kod Davida. Kad je došao kod njega, rekao mu je: „U jednom gradu živela su dva čoveka, jedan je bio bogat, a drugi siromašan. **2** Bogataš je imao veoma mnogo ovaca i goveda, **3** a siromah nije imao ništa osim jedne ovčice koju je kupio. Hranio ju je i ona je rasla uz njega i njegove sinove. Jela je od njegovog zalogaja, pila iz njegove čaše i spavala mu na nedrima. Bila mu je kao kći. **4** Posle nekog vremena, jedan čovek je došao kod bogataša u posetu. Bogatašu je bilo žao da dira u svoje ovce ili svoja goveda da bi pripremio nešto za putnika koji je došao kod njega, pa je uzeo ovčicu onog siromaha i pripremio jelo tom čoveku koji je došao kod njega.“

5 Tada se David žestoko razgnevi na onog čoveka, pa reče Natanu: „Tako živ bio Gospod, čovek koji je to učinio zaslužuje smrt! **6** A ovčicu neka nadoknadi četvorostruko, zato što je učinio tako nešto i nije imao samilosti.“

7 Tada Natan reče Davidu: „Ti si taj čovek! Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Ja sam te pomazao za kralja nad Izraelom i ja sam te izbavio iz Saulove ruke. **8** Dao sam ti dom tvog gospodara, žene tvog gospodara stavio sam u tvoje krilo i dao sam ti Izraelov dom i Judin dom. I ako to ne bi bilo dovoljno, dao bih ti još. **9** Zašto si onda prezreo Gospodnju reč i učinio ono što je zlo u njegovim očima? Mačem si pogubio Uriju Hetejina, a njegovu ženu uzeo si za sebe. Ubio si ga mačem Amonovih sinova. **10** Zato se mač doveka neće udaljiti od tvog doma, jer si me prezreo uzevši ženu Urije Hetejina da ti bude žena.’ **11** Ovako kaže Gospod: ‘Podignuću na tebe nevolju koja će doći iz tvog doma. Uzeću tvoje žene na tvoje oči i daću ih tvom bližnjem, a on će leći s tvojim ženama naočigled svima. **12** Ti si radio u tajnosti, a ja ću to uraditi pred celim Izraelom, tako da svi vide.’“

13 Tada David reče Natanu: „Zgrešio sam Gospodu.“ Natan reče Davidu: „Gospod je uklonio tvoj greh. Nećeš umreti. **14** Ali zato što si svojim postupcima prezreo Gospoda, umreće sin koji ti se rodio.“

15 Tada je Natan otišao svojoj kući. Gospod je bolešću udario dete koje je Urijina žena rodila Davidu. **16** David se molio Bogu za dečaka i strogo je postio, a kada je dolazio kući da prenoći ležao je na zemlji. **17** Starešine njegovog doma stale bi oko njega i htele da ga podignu sa zemlje, ali on nije hteo, a nije hteo ni da jede s njima. **18** Sedmog dana dete je umrlo. Davidove sluge su se bojale da mu kažu da je dete umrlo, jer su govorili: „Dok je dete još bilo živo, govorili smo mu, a on nas nije slušao. Kako da mu sada kažemo: ‘Dete je umrlo?’ Učiniće neko zlo.“

19 Kada je David video da njegove sluge šapuću među sobom, shvatio je da je dete umrlo. Zato je upitao svoje sluge: „Da li je dete umrlo?“ A oni su mu odgovorili: „Umrlo je.“ **20** Tada se David podigao sa zemlje, oprao se, namazao uljem i obukao druge haljine, a zatim je otišao u Gospodnji dom i tamo se poklonio. Onda se vratio svojoj kući i zatražio nešto da jede, a oni su brzo postavili sto pred njega i on je jeo. **21** Njegove sluge su ga upitale: „Šta sad ovo znači? Dok je dete bilo živo, postio si i plakao, a sad, kad je dete umrlo, ti si ustao da jedeš.“ **22** A on je odgovorio: „Dok je dete bilo živo, postio sam i plakao jer sam mislio: ‘Ko zna, možda će se

Gospod smilovati na mene pa će dete ostati živo. **23** A sada, kada je umrlo, zašto da postim? Mogu li da ga vratim? Ja ću otići k njemu, ali se ono neće vratiti k meni.“

24 David je tešio svoju ženu Batšebu. Onda je otišao kod nje i legao s njom. Ona je rodila sina kome su dali ime Solomon.[*] Njega je Gospod voleo **25** i zato je poslao proroka Natana da ga nazove Jedidija,[*] jer ga je Gospod voleo.

26 Joab se i dalje borio protiv Rave koja je pripadala Amonovim sinovima i na kraju je osvojio taj kraljevski grad. **27** Zato je Joab poslao glasnike Davidu i poručio mu: „Napao sam Ravu i osvojio deo grada u kom se nalazi voda. **28** Zato okupi sada ostalu vojsku, opkoli grad i osvoji ga, da ga ne bih ja osvojio i moje ime se prizivalo nad njim.“

29 David je okupio svu vojsku i krenuo na Ravu. Napao je grad i osvojio ga. **30** Skinuo je s Malhomove glave krunu od zlata tešku jedan talant,[*] ukrašenu dragim kamenjem. Zatim su tu krunu stavili na Davidovu glavu. David je odneo iz grada veoma velik plen. **31** Zatim je odveo narod koji je bio u tom gradu i postavio ga da radi s testerama za kamen, oštrim gvozdenim alatkama, gvozdenim sekirama i da izrađuje cigle. Tako je učinio u svim gradovima Amonovih sinova. Na kraju se David sa svom vojskom vratio u Jerusalim.

13 Abšalom, sin Davidov, imao je lepu sestru koja se zvala Tamara. Dogodilo se da se u nju zaljubio Amnon, Davidov sin. **2** To je toliko mučilo Amnona da se skoro razboleo zbog svoje sestre Tamare, jer je ona bila devica i u njegovim očima je izgledalo nemoguće da učini s njom ono što je želeo. **3** Ali, Amnon je imao prijatelja koji se zvao Jonadav i koji je bio sin Šimeja, Davidovog brata. Jonadav je bio veoma lukav čovek. **4** On mu je rekao: „Zašto si svakog jutra tako potišten, kraljev sine? Zar mi nećeš reći?“ Tada mu Amnon odgovori: „Volim Tamaru, sestru mog brata Abšaloma.“ **5** A Jonadav mu reče: „Lezi u postelju i pravi se kao da si bolestan. Kad dođe tvoj otac da te poseti, ti mu kaži: ‘Molim te, neka dođe moja sestra Tamara i neka mi pripremi nešto za jelo jer sam bolestan. Ali neka pred mojim očima priprema jelo da gledam, i onda ću jesti iz njene ruke.’“

6 Tako je Amnon legao i pravio se da je bolestan, a kralj je došao da ga poseti. Tada je Amnon rekao kralju: „Molim te, neka dođe moja sestra Tamara i neka mi pred mojim očima ispeče dva peciva da jedem iz njene ruke jer sam bolestan.“ **7** Tada je David poslao glasnike kod Tamare kući i poručio joj: „Molim te, idi u kuću svog brata Amnona i pripremi mu jelo.“ **8** Tamara je otišla u kuću svog brata Amnona koji je ležao u postelji. Uzela je brašno, umesila testo i pred njegovim očima napravila peciva i ispekla ih. **9** Onda je uzela činiju i stavila je pred njega, ali Amnon nije hteo da jede, već je rekao: „Neka svi izađu napolje!“ I svi su izašli.

10 Tada Amnon reče Tamari: „Donesi mi jelo u moju sobu da jedem iz tvoje ruke.“ Tamara je uzela peciva koja je napravila i odnela ih svom bratu Amnonu u sobu. **11** Kada mu se približila da bi mu dala da jede, on ju je zgrabio i rekao joj: „Dođi, lezi sa mnom, sestro moja.“ **12** Ali ona mu odgovori: „Nemoj, brate moj! Nemoj me osramotiti, jer se tako ne radi u Izraelu! Ne čini to sramno i bezumno delo. **13** Kuda bih ja sa svojom sramotom? A ti bi bio kao neki bezumnik u Izraelu. Molim te, razgovaraj s kraljem. On me neće tebi uskratiti.“ **14** Ali on nije hteo da je posluša, već ju je savladao, legao s njom i osramotio je. **15** Tada je Amnon osetio veliku mržnju prema njoj, i mržnja kojom ju je

[*] **12:24** Solomon (heb. Šlomo; arap. Sulejman) znači „miroljubiv.“

[*] **12:25** „Jedidija“ znači „onaj koga Gospod voli.“

[*] **12:30** Talant je težio 34,2 kilograma.

mrzeo bila je veća od ljubavi kojom ju je ra-
nije voleo. Zato joj je rekao: „Ustani, odlazi!“
16 Tada mu je ona rekla: „Nemoj, brate moj!
Ako me oteraš, učinićeš mi veće zlo od onog
koje si mi već naneo!“ Ali on nije hteo da je
posluša.

17 Tada je pozvao svog slugu koji ga je
posluživao i dao mu nalog: „Vodi ovu ženu
napolje i zaključaj vrata za njom.“ **18** (Ona je
na sebi imala dugu prugastu haljinu, jer su
kraljeve kćeri, device, nosile takve haljine.)
Njegov sluga ju je izveo napolje i zaključao
vrata za njom. **19** Tamara se posula pepelom
po glavi i razderala prugasti ogrtač koji je i-
mala na sebi. Pokrila je rukama glavu i otišla
plačući.

20 Abšalom, njen brat, rekao joj je: „Da
nije tvoj brat Amnon bio s tobom? Sada, ses-
tro moja, ćuti, jer ti je brat. Nemoj to primati
k srcu.“ Tako je Tamara ostala u kući svog
brata Abšaloma i živela povučenim životom.
21 Kada je kralj David čuo šta se dogodilo,
veoma se razgnevio. **22** Abšalom nije govo-
rio s Amnonom ni ružno ni lepo, jer je zamr-
zeo Amnona zato što je osramotio njegovu
sestru Tamaru.

23 Posle dve godine Abšalom je strigao
ovce u Bal-Asoru, blizu Jefrema, i pozvao je
sve kraljeve sinove. **24** Tako je Abšalom do-
šao kod kralja i rekao mu: „Evo, tvoj sluga
striže ovce. Molim te, neka kralj i njegove
sluge pođu s tvojim slugom.“ **25** Ali kralj je
odgovorio Abšalomu: „Ne, sine, nećemo svi
ići da ti ne bismo bili na teretu.“ Abšalom ga
je nagovarao, ali kralj nije pristao da ide, već
ga je blagoslovio. **26** Na kraju je Abšalom re-
kao: „Ako nećeš ti da ideš, molim te, pusti
barem da moj brat Amnon pođe s nama.“ A
kralj ga je upitao: „Zašto da pođe s tobom?“
27 Ali Abšalom ga je nagovarao tako da je
kralj na kraju pustio s njim Amnona i sve
svoje sinove.

28 Tada je Abšalom dao nalog svojim slu-
gama: „Pazite, kad se Amnonovo srce razve-
seli od vina, ja ću vam kazati: ‘Ubijte
Amnona.’ Tada ga ubijte. Ne bojte se. Nisam
li vam ja tako zapovedio? Budite hrabri i
odvažni.“ **29** Abšalomove sluge učinile su s
Amnonom baš onako kako im je zapovedio
Abšalom. Tada su ustali svi ostali kraljevi si-
novi, uzjahali svoje mazge i pobegli. **30** Dok
su oni još bili na putu, do Davida je stigla
vest: „Abšalom je pobio sve kraljeve sinove,
nije ostao nijedan.“ **31** Tada je kralj ustao,
razderao svoje haljine i legao na zemlju, a sve
njegove sluge stajale su oko njega razderanih
haljina.

32 Ali Jonadav, sin Šimeja, Davidovog
brata, rekao je: „Neka moj gospodar ne misli
da su pobijeni svi mladići, kraljevi sinovi, jer
je poginuo samo Amnon. Abšalom je tako na-
redio, jer je to smišljao još od onog dana kada
je Amnon osramotio njegovu sestru Tamaru.
33 Zato neka sada moj gospodar, kralj, ne
prima k srcu vest da su poginuli svi kraljevi
sinovi. Poginuo je samo Amnon.“

34 Abšalom je u međuvremenu pobegao.
Kasnije je jedan mladi stražar podigao oči i
ugledao mnoštvo ljudi kako dolaze putem
koji je bio iza njega, niz gorske padine. **35**
Tada je Jonadav rekao kralju: „Evo, dolaze
kraljevi sinovi. Upravo je onako kako je re-
kao tvoj sluga.“ **36** Tek što je on to izgovorio,
ušli su kraljevi sinovi i glasno zaplakali. Ta-
kođe su i kralj i sve njegove sluge mnogo pla-
kali. **37** Abšalom je pobegao i otišao kod Tal-
maja, Amijudovog sina, kralja Gesura. David
je sve vreme tugovao za svojim sinom. **38**
Tako je Abšalom pobegao u Gesur i ostao
tamo tri godine.

39 Kasnije je David poželeo da ode kod
Abšaloma, jer je prežalio Amnonovu smrt.

14 Joab, Serujin sin, primetio je da se
kraljevo srce priklonilo Abšalomu. **2**
Tada je Joab poslao sluge u Tekoju
da odatle dovedu jednu mudru ženu, pa joj je
rekao: „Napravi se kao da si u žalosti, obuci
haljine koje se nose u žalosti i nemoj se ma-
zati uljem. Budi kao žena koja je već dugo u

žalosti za nekim ko joj je umro. **3** Zatim idi kod kralja i kaži mu tako i tako.“ Joab joj je rekao šta da kaže.

4 Žena iz Tekoje došla je pred kralja, pala ničice, licem do zemlje i rekla: „Kralju, pomozi mi!“ **5** A kralj ju je upitao: „Šta ti se dogodilo?“ A ona je odgovorila: „Evo, ja sam udovica, muž mi je umro. **6** Tvoja sluškinja je imala dva sina. Jednom su se njih dvojica posvađala u polju, a nije bilo nikog da ih razdvoji. Na kraju je jedan od njih udario drugog i ubio ga. **7** Sada se sva rodbina podigla protiv tvoje sluškinje i govori: ‘Predaj nam onog koji je ubio svog brata, da ga pogubimo za život njegovog brata kog je ubio. Hoćemo da istrebimo naslednika!’ Oni će ugasiti iskru koja mi je preostala i neće ostaviti mom mužu ni imena ni potomstva na zemlji.“

8 Tada kralj reče ženi: „Idi svojoj kući, a ja ću dati upute kako da se postupi u tvom slučaju.“ **9** Žena iz Tekoje reče kralju: „Gospodaru moj, kralju, neka na mene i na dom mog oca padne krivica, a kralj i njegov presto neka su nedužni.“ **10** Zatim kralj nastavi: „Ako ti neko nešto kaže, dovedi ga meni i više te nikada neće dirati.“ **11** A ona reče: „Molim te, neka se kralj seti Gospoda, svog Boga, da krvni osvetnik ne bi učinio još veće zlo i da mi ne bi pogubili i drugog sina.“ A on reče: „Tako živ bio Gospod, nijedna dlaka s glave neće mu pasti na zemlju.“ **12** Ali žena reče: „Molim te, dopusti da tvoja sluškinja kaže još jednu reč svom gospodaru, kralju.“ A on reče: „Kaži!“

13 Tada žena reče: „Zašto si onda doneo takvu odluku protiv Božjeg naroda? Kad kralj ovako govori, kao da sam sebe osuđuje što nije vratio onog kog je prognao. **14** Jer svi ćemo umreti i bićemo kao voda koja se prolije na zemlju i više se ne može sakupiti. Ali Bog ne oduzima život, nego je omogućio da onaj koga je neko prognao ne ostane prognan pred njim. **15** Ja sam došla da ovo kažem kralju, svom gospodaru, jer su me ljudi uplašili. Zato je tvoja sluškinja pomislila: ‘Obratiću se kralju. Možda će kralj postupiti po reči svoje robinje. **16** Kralj je saslušao svoju robinju i obećao da će je izbaviti iz ruku onog ko želi da ukloni mene i mog sina iz nasledstva koje nam je Bog dao.’ **17** Zato je tvoja sluškinja pomislila: ‘Neka me umiri reč mog gospodara, kralja.’ Jer je moj gospodar, kralj, kao anđeo Božji i razlikuje dobro od lošeg. Neka Gospod, tvoj Bog, bude s tobom.“

18 Tada kralj odgovori ženi: „Molim te, nemoj mi prećutati ono što ću te sada upitati.“ A žena reče: „Neka govori moj gospodar, kralj.“ **19** Tada je kralj upita: „Je li Joabova ruka s tobom u svemu ovome?“ A žena odgovori: „Tako živa bila duša tvoja, moj gospodaru, kralju, ne može se ni desno ni levo od svega što je rekao moj gospodar, kralj. Da, tvoj sluga Joab zapovedio mi je ovo i on je rekao tvojoj sluškinji šta da kaže. **20** Tvoj sluga Joab učinio je to da stvari izgledaju drugačije, ali je moj gospodar mudar kao anđeo Božji i zna sve šta se zbiva na zemlji.“

21 Tada kralj reče Joabu: „Evo, učiniću tako. Idi i dovedi nazad mog sina Abšaloma.“ **22** Joab pade ničice, licem do zemlje, i blagoslovi kralja. Zatim Joab reče: „Danas tvoj sluga zna da je našao milost u tvojim očima, gospodaru moj, kralju moj, jer je kralj postupio po reči svog sluge.“ **23** Tada je Joab ustao, otišao u Gesur i doveo Abšaloma u Jerusalim. **24** Ali kralj je rekao: „Neka se vrati svojoj kući, ali moje lice neće videti.“ Tako se Abšalom vratio svojoj kući, ali kraljevo lice nije video.

25 U celom Izraelu nije bilo čoveka koga su zbog lepote toliko hvalili kao što su hvalili Abšaloma. Od glave do pete na njemu nije bilo mane. **26** Kada se šišao, a morao je da se šiša krajem svake godine jer mu je kosa bila preteška, kosa s njegove glave bila je teška dvesta sikala,* po kraljevskoj meri. **27**

* **14:26** Oko 2,3 kilograma.

Abšalomu su se rodila tri sina i jedna kći po imenu Tamara. Ona je bila veoma lepa.

28 Abšalom je živeo u Jerusalimu dve godine, ali nije video kraljevo lice. **29** Zato je Abšalom poslao po Joaba jer je hteo da ga pošalje kod kralja, ali on nije hteo da dođe. Poslao je po njega i drugi put, ali on opet nije hteo da dođe. **30** Onda je Abšalom rekao svojim slugama: „Znate da Joab ima njivu pored moje i da na njoj raste ječam. Idite i zapalite je!“ Tako su Abšalomove sluge zapalile njivu. **31** Tada je Joab ustao, otišao kod Abšaloma u kuću i upitao ga: „Zašto su tvoje sluge zapalile moju njivu?“ **32** Abšalom je rekao Joabu: „Evo, poslao sam po tebe i poručio sam ti: ‘Dođi ovamo da te pošaljem kod kralja da mu kažeš: ‘Zašto sam se vratio iz Gesura? Bolje bi mi bilo da sam tamo i ostao. Dopusti sad da vidim kraljevo lice, pa ako ima na meni neka krivica, neka me on onda pogubi.’“

33 Joab je otišao kod kralja i sve mu to preneo. Tada je kralj pozvao Abšaloma koji je došao pred njega i pao ničice, licem do zemlje. Kralj je zatim poljubio Abšaloma.

15 Posle toga, Abšalom je sebi nabavio kola, konje i pedeset ljudi koji su kao straža trčali pred njim. **2** On bi ustajao rano ujutru, a zatim bi stajao pored puta koji vodi prema gradskim vratima. Svakog ko je imao neku parnicu i išao kod kralja na sud, Abšalom bi pozvao i upitao ga: „Iz kog si grada?“ A kad bi čovek odgovorio: „Tvoj sluga je iz jednog od Izraelovih plemena,“ **3** tada bi mu Abšalom rekao: „Vidiš, tvoja stvar je dobra i pravedna, ali nema ko da te sasluša kod kralja.“ **4** Zatim bi nastavio: „Kada bih ja bio postavljen za sudiju u zemlji, da kod mene dolazi svako ko ima neku parnicu ili spor, ja bih mu udelio pravdu.“

5 Kad bi se neko približio da mu se pokloni, on bi pružio ruku, privukao ga k sebi i poljubio. **6** Abšalom je tako činio sa svim Izraelcima koji su dolazili kod kralja na sud. Tako je Abšalom pridobijao srca Izraelaca.

7 Kad je prošlo četrdeset godina,[*] Abšalom je rekao kralju: „Molim te, dopusti mi da odem u Hebron da ispunim zavet koji sam dao Gospodu. **8** Tvoj sluga se zavetovao kad je bio u Gesuru u Siriji, rekavši: ‘Ako me Gospod vrati u Jerusalim, izvršiću službu Gospodu.’“ **9** Kralj mu je odgovorio: „Idi s mirom.“ Tada je on ustao i otišao u Hebron.

10 Zatim je Abšalom razaslao uhode po svim Izraelovim plemenima i poručio im: „Kad čujete zvuk roga, povičite: ‘Abšalom je postao kralj u Hebronu!’“ **11** Iz Jerusalima je s Abšalomom otišlo dvesta ljudi koji su bili pozvani, ništa ne sumnjajući i ne znajući šta se sprema. **12** Kada je Abšalom prineo žrtve, poslao je po Ahitofela iz Gilona, Davidovog savetnika, da dođe iz Gilona. Zavera je uzimala sve više maha i sve više ljudi priključivalo se Abšalomu.

13 U međuvremenu, kod Davida je stigao glasnik i javio mu: „Srca Izraelaca priklonila su se Abšalomu.“ **14** Tada je David rekao svim svojim slugama koje su bile s njim u Jerusalimu: „Ustanite i bežimo, jer nećemo umaći Abšalomu! Požurite, da on ne bude brži i ne stigne nas, pa nam nanese zlo i udari na grad oštricom mača!“ **15** Tada su kraljeve sluge rekle kralju: „Tvoje sluge učiniće sve što želi naš gospodar, kralj.“ **16** Tako je kralj otišao sa svim svojim domom. Ostavio je samo deset žena, svojih inoča, da se brinu o dvoru. **17** Kralj je otišao sa svim narodom i zaustavio se u Bet-Meraku.

18 Sve njegove sluge prošle su pred njim da bi prešli dolinu Kedron. Svi Hereteji i svi Feleteji i svi iz Gata, šesto ljudi koji su ga pratili iz Gata, prolazili su pred kraljevim licem. **19** Tada je kralj rekao Itaju iz Gata: „Zašto i

[*] **15:7** Verovatno 40 godina otkako je David pomazan za kralja. Vidi 1. Samuelova 16:13.

ti ideš s nama? Vrati se i ostani kod kralja. Ti si tuđinac i izgnanik iz svoje zemlje. **20** Juče si došao, pa zar da te danas povedem da lutaš s nama, da ideš kuda i ja idem? Vrati se i povedi sa sobom i svoju braću, a Gospod neka ti pokaže milost i vernost!“ **21** Ali Itaj reče kralju: „Tako živ bio Gospod i tako živ bio kralj, moj gospodar, gde god bude kralj, moj gospodar, bilo da se radi o životu ili smrti, tu će biti i tvoj sluga!“ **22** Tada David reče Itaju: „Hajde, prođi!“ Tako je Itaj iz Gata prošao sa svim svojim ljudima i sa svom svojom decom koja su bila s njim.

23 Svi su ljudi tog kraja glasno plakali dok je narod prelazio dolinu. Kralj je stajao u dolini Kedron, a ceo narod prolazio je putem koji vodi u pustinju. **24** Bio je tu i Sadok sa svim Levitima koji su nosili kovčeg saveza Božjeg. Oni su spustili kovčeg Božji pored Abijatara dok ceo narod nije izašao iz grada. **25** Tada je kralj rekao Sadoku: „Vrati kovčeg Božji u grad. Ako nađem milost u Gospodnjim očima, on će me dovesti nazad i dopustiće mi da opet vidim kovčeg i njegovo prebivalište. **26** A ako kaže: ‘Nisi mi po volji,’ neka učini sa mnom šta hoće.“ **27** Kralj je zatim rekao svešteniku Sadoku: „Zar nisi ti videlac? Vrati se u miru u grad s Ahimasom, svojim sinom, i s Jonatanom, Abijatarovim sinom. Vratite se i vi i vaša dva sina. **28** Evo, ja ću se zadržati kraj prelaza u pustinji dok od vas ne dođe glasnik i ne donese mi vesti.“ **29** Tako su Sadok i Abijatar vratili kovčeg Božji u Jerusalim i tamo su ostali.

30 David se plačući i pokrivene glave penjao uz Maslinsku goru. Išao je bosonog, a ceo narod koji je bio s njim išao je pokrivene glave plačući. **31** Do Davida je stigla vest da Ahitofel takođe učestvuje u zaveri s Abšalomom. Tada je David rekao: „Gospode, molim te, pretvori Ahitofelov savet u ludost!“

32 Kada je David došao na vrh gore, tamo gde se narod klanja Bogu, u susret mu je došao Husaj Arhijanin, razderane haljine i glave posute prašinom. **33** David mu je rekao: „Ako pođeš sa mnom, bićeš mi na teretu. **34** Ali ako se vratiš u grad i kažeš Abšalomu: ‘Tvoj sam sluga, kralju! Ranije sam služio tvom ocu, a sada ću tebi služiti,’ tada ćeš moći da osujetiš Ahitofelove savete i okreneš ih u moju korist. **35** Zar neće s tobom biti i sveštenici Sadok i Abijatar? Sve što čuješ na kraljevom dvoru kaži sveštenicima Sadoku i Abijataru. **36** S njima su i dva njihova sina, Ahimas, Sadokov sin, i Jonatan, Abijatarov sin. Preko njih mi javljajte sve što čujete.“ **37** Tako se Davidov prijatelj Husaj vratio u grad, a Abšalom je stigao u Jerusalim.

16 Upravo kada je David prešao vrh, u susret mu je došao Siba, Mefibošetov sluga, s dva osamarena magarca natovarena s dvesta hlebova, sto gruda suvog grožđa, sto gruda letnjeg voća* i velikim ćupom vina.* **2** Kralj je upitao Sibu: „Šta ćeš s tim?“ A Siba je odgovorio: „Magarci će biti kraljevoj porodici za jahanje, a hleb i letnje voće ljudima za jelo, dok će vino biti za piće onima koji se umore u pustinji.“ **3** Tada je kralj upitao: „Gde je sin tvog gospodara?“ A Siba je odgovorio kralju: „Eno ga, ostao je u Jerusalimu, pošto je rekao: ‘Danas će mi Izraelov dom vratiti kraljevstvo mog oca.’“ **4** Tada je kralj rekao Sibi: „Evo, tvoje je sve što pripada Mefibošetu.“ A Siba je rekao: „Klanjam ti se! Neka budem dostojan tvoje milosti, moj gospodaru, kralju!“

5 Kada je kralj David došao do Bahurima, odatle je izašao jedan čovek od Saulovog roda koji se zvao Šimej, Girin sin, i dok se približavao izgovarao je kletve. **6** Zatim je bacao kamenje na kralja Davida i na sve njegove sluge. Ceo narod i svi junaci bili su kralju zdesna i sleva. **7** Šimej ga je proklinjao rečima: „Odlazi! Odlazi, krvniče i ništarijo! **8** Gospod je obratio na tebe svu krivicu za krv

* **16:1** Smokava i urmi.

* **16:1** Vidi: 1. Mojsijeva 40:11.

Saulovog doma, na čije si se mesto zakraljio, i Gospod predaje kraljevstvo u ruke tvom sinu Abšalomu. Eto, sad te je snašla nevolja jer si kriv za krv!“

9 Tada Abišaj, Serujin sin, reče kralju: „Zar da ovaj mrtav pas proklinje mog gospodara, kralja? Molim te, dopusti da odem tamo i skinem mu glavu.“ **10** Ali kralj odgovori: „Šta vi imate s tim, sinovi Serujini? Neka proklinje, jer mu je Gospod rekao da me proklinje. Ko onda sme da kaže: ‘Zašto tako činiš?’“ **11** Onda David reče Abišaju i svim svojim slugama: „Evo, moj sin, koji je od mene izašao, traži moju dušu, pa kako onda ne bi ovaj Benjaminov sin! Pustite ga neka me proklinje, jer mu je Gospod tako rekao! **12** Možda će Gospod videti svojim očima, pa će mi Gospod uzvratiti dobrim za reči kojima me ovaj danas proklinje.“ **13** David je sa svojim ljudima nastavio dalje putem, a Šimej je išao uz gorsku padinu uporedo s njim i proklinjao ga. Dok je tako išao uporedo s njim, bacao je na njega kamenje i dizao veliku prašinu.

14 Na kraju su kralj i ceo narod koji je bio s njim stigli umorni na svoje odredište i tu su se okrepili.

15 Abšalom i svi Izraelci ušli su u Jerusalim. Ahitofel je bio s njim. **16** Kada je Husaj Arhijanin, Davidov prijatelj, došao pred Abšaloma, rekao mu je: „Živeo kralj! Živeo kralj!“ **17** Tada Abšalom reče Husaju: „Je li to odanost koju pokazuješ prema svom prijatelju? Zašto nisi otišao sa svojim prijateljem?“ **18** A Husaj odgovori Abšalomu: „Nisam otišao jer želim da služim onom koga je izabrao Gospod, ovaj narod i svi Izraelci. S njim ću ostati. **19** Osim toga, kome ću služiti? Zar ne njegovom sinu? Kao što sam služio tvom ocu, tako ću i tebi služiti.“

20 Kasnije Abšalom reče Ahitofelu: „Daj nam savet šta da činimo.“ **21** Tada Ahitofel reče Abšalomu: „Lezi s inočama* svog oca koje je on ostavio da čuvaju dvor. Tada će ceo Izrael čuti da si postao mrzak svom ocu, pa će se ohrabriti svi oni koji su uz tebe.“ **22** Tako su na krovu razapeli šator za Abšaloma i on je legao s inočama svog oca na očigled celog Izraela.

23 U ono vreme, kada bi neko pitao za savet Ahitofela bilo bi kao da pita za savet Božji. Takav je bio svaki Ahitofelov savet i Davidu i Abšalomu.

17 Ahitofel je zatim rekao Abšalomu: „Molim te, dopusti mi da odaberem dvanaest hiljada ljudi, pa da još noćas krenem u poteru za Davidom. **2** Napašću ga dok je umoran i iznemoglih ruku i uplašiću ga. Kad se razbeže svi koji su s njim, ubiću kralja, **3** a ceo narod dovešću nazad k tebi. Od smrti čoveka koga tražiš zavisi povratak svih ljudi. Tada će se ceo narod umiriti.“ **4** To se dopalo Abšalomu i svim Izraelovim starešinama.

5 Ali Abšalom reče: „Pozovite i Husaja Arhijanina da čujemo šta će nam on reći.“ **6** Kada je Husaj došao pred Abšaloma, Abšalom mu reče: „Ahitofel je savetovao tako i tako. Da li da činimo kako je rekao ili da ne činimo? Šta ti kažeš?“ **7** Tada Husaj reče Abšalomu: „Savet koji je dao Ahitofel ovog puta nije dobar.“

8 Husaj još reče: „Ti znaš da su tvoj otac i njegovi ljudi junaci i da su ljuti kao medvedica koja je izgubila svoje mladunce u polju. Tvoj otac je ratnik i neće noćiti s narodom. **9** On se sada krije u nekoj jami ili na nekom drugom mestu. Ako u prvi mah padnu neki od naših ljudi, ko god to čuje reći će: ‘Poražen je narod koji je pristao uz Abšaloma!’ **10** Tada će se uplašiti i najhrabriji ljudi, kojima je srce kao u lava. Jer svi u Izraelu znaju da je tvoj otac junak i da su oni koji su s njim hrabri

* **16:21** Inoča je žena u poligamnom braku koju muž uzima pored svoje prave supruge (to jest pravih supruga) i koja ima niži status od prave supruge.

ljudi. **11** Zato ja savetujem ovako: neka se svi Izraelci, od Dana do Beršebe, sakupe oko tebe, tako da ih bude mnogo kao peska na morskoj obali, a i ti sam kreni u boj. **12** Tada ćemo krenuti na njega tamo gde se nalazi i napašćemo ga, kao što rosa pada na zemlju. Nećemo poštedeti život ni njemu niti bilo kome od ljudi koji su s njim. **13** Ako se povuče u neki grad, svi Izraelci doneće uža pod taj grad, pa ćemo ga odvući u dolinu, tako da ni kamenčić neće ostati od njega."

14 Tada su Abšalom i svi Izraelci rekli: „Savet Husaja Arhijanina bolji je od Ahitofelovog saveta!" Gospod je bio odredio da se osujeti Ahitofelov savet, iako je bio dobar. Gospod je to učinio kako bi navukao zlo na Abšaloma.

15 Zatim je Husaj rekao sveštenicima Sadoku i Abijataru: „Ahitofel je tako i tako savetovao Abšaloma i Izraelove starešine, a ja sam ih savetovao tako i tako. **16** Zato sada brzo poručite Davidu: 'Noćas nemoj noćiti u pustim ravnicama, nego odmah pređi na drugu stranu, da ne bi nastradali kralj i svi koji su s njim.'"

17 Jonatan i Ahimas nalazili su se kod En-Rogila. Jedna sluškinja je došla kod njih i prenela im vesti, a oni su zatim otišli da to jave kralju Davidu. Oni nisu smeli da ulaze u grad da ih neko ne bi video. **18** Ali, opazio ih je jedan mladić i javio to Abšalomu. Njih dvojica su brzo pobegla i došla u kuću jednog čoveka u Bahurimu koji je u dvorištu imao bunar, pa su se spustili u taj bunar. **19** Onda je došla žena tog čoveka, uzela jedan pokrivač, raširila ga preko otvora bunara i prostrla po njemu zdrobljeno zrnevlje, tako da se ništa nije moglo primetiti. **20** Abšalomove sluge su došle u kuću te žene i upitali je: „Gde su Ahimas i Jonatan?" A žena im je odgovorila: „Odavde su otišli prema reci." Oni su ih tražili, ali ih nisu našli pa su se vratili u Jerusalim.

21 Kada su oni otišli, Ahimas i Jonatan su izašli iz bunara i otišli da obaveste kralja Davida. Rekli su Davidu: „Ustanite i brzo pređite preko reke, jer je tako i tako savetovao Ahitofel protiv vas." **22** David je odmah ustao i sa svim narodom koji je bio s njim prešao Jordan. Kada je svanulo, svi do zadnjeg prešli su Jordan.

23 Kada je Ahitofel video da nisu postupili prema njegovom savetu, osamario je magarca i pošao svojoj kući u svoj grad. Nakon što je dao potrebne upute svom domu, obesio se i tako umro. Sahranjen je u grobu svojih praočeva.

24 David je došao u Mahanaim. Abšalom je prešao Jordan sa svim Izraelcima koji su bili s njim. **25** Abšalom je postavio Amasu nad vojskom umesto Joaba. Amasa je bio sin jednog Izraelca koji se zvao Itra, koji je legao s Abigejom, Nasovom kćeri, sestrom Joabove majke Seruje. **26** Izrael i Abšalom ulogorili su se u giladskoj zemlji.

27 Kada je David stigao u Mahanaim, tada su Šobi, Nasov sin iz Rave koja je pripadala Amonovim sinovima, zatim Mahir, Amielov sin iz Lodevara, i Barzelaj iz Rogelima u Giladu, **28** doneli svoje postelje, posude, zemljano posuđe, pšenicu, ječam, brašno, prženo zrnevlje, bob, sočivo, pečeno semenje, **29** med, maslac, ovce i kravlji sir. Sve su to doneli za jelo Davidu i narodu koji je bio s njim, jer su mislili: „Narod je u pustinji ogladneo, umorio se i ožedneo."

18 David je prebrojao narod koji je bio s njim i postavio nad njima poglavare nad hiljadama i poglavare nad stotinama. **2** Zatim je David jednu trećinu stavio pod Joabovo zapovedništvo, jednu trećinu pod zapovedništvo Abišaja, Serujinog sina, Joabovog brata, a jednu trećinu pod zapovedništvo Itaja iz Gata. Onda je kralj rekao svojim ljudima: „I ja ću poći s vama!" **3** A oni su rekli: „Ti ne smeš ići! Jer ako mi i pobegnemo, oni neće mariti za to. Čak i ako polovina nas izgine, oni neće mariti za to. Ali ti vrediš kao nas deset hiljada. Bilo bi bolje da nam pomažeš iz grada." **4** A kralj im reče:

„Učiniću sve što mislite da je dobro.“ Tako je
kralj stajao kod gradskih vrata, a sva vojska
izlazila je po svojim stotinama i po svojim hi-
ljadama. **5** Kralj je dao nalog Joabu, Abišaju
i Itaju: „Čuvajte mi sina Abšaloma.“ Ceo na-
rod je čuo šta je kralj naložio svim zapoved-
nicima za Abšaloma.

6 Tako je vojska izašla u polje u susret
Izraelu i boj se zametnuo u Jefremovoj šumi.
7 Na kraju je izraelska vojska doživela poraz
od Davidovih slugu i tog dana je poginulo
mnogo ljudi – dvadeset hiljada. **8** Boj se pro-
širio po celom tom području. Tog dana šuma
je progutala više ljudi nego mač.

9 Na kraju je i sam Abšalom naišao na Da-
vidove sluge. Abšalom je jahao na mazgi, i
kad je mazga došla pod jedno veliko razgra-
nato drvo, on je glavom zapeo za grane i
ostao da visi između neba i zemlje, dok je
mazga koju je jahao otišla dalje. **10** To je vi-
deo jedan čovek, pa je javio Joabu: „Video
sam Abšaloma kako visi o jednom velikom
drvetu.“ **11** Tada Joab reče čoveku koji mu je
to javio: „Zašto ga nisi ubio čim si ga video?
Tada bih bio dužan da ti dam deset srebrnika
i jedan pojas.“ **12** Ali čovek reče Joabu: „Kad
bi mi izbrojao i hiljadu srebrnika i dao mi ih
u ruke, ne bih podigao ruku na kraljevog sina.
Jer smo svojim ušima čuli da je kralj tebi, A-
bišaju i Itaju dao nalog: ‘Svi mi pazite sina
Abšaloma.’ **13** Da sam postupio kao izdajnik
i pogubio njegovu dušu, to se ne bi moglo sa-
kriti od kralja, a ti bi se držao po strani.“ **14**
A Joab reče: „Neću ja ovde dangubiti s to-
bom!“ Zatim je uzeo tri strele i odapeo ih
Abšalomu u srce, dok je on još bio živ među
granama velikog drveta. **15** Tada je prišlo de-
set Joabovih slugu koji su mu nosili oružje, i
oni su navalili na Abšaloma i ubili ga. **16**
Tada je Joab zatrubio u rog i ljudi su prestali
da gone Izrael, jer je Joab zaustavio ljude. **17**
Zatim su uzeli Abšaloma, bacili ga u veliku
jamu usred šume i nabacali na njega veliku
gomilu kamenja. Svi Izraelci su se razbežali
u svoje kuće.

18 Dok je bio živ, Abšalom je sebi podi-
gao jedan stub u Kraljevoj dolini, jer je rekao:
„Nemam sina koji bi sačuvao spomen na
moje ime.“ Tako je taj stub nazvao svojim i-
menom i sve do današnjeg dana on se zove
Abšalomov spomenik.

19 Ahimas, Sadokov sin, rekao je Joabu:
„Molim te, dopusti mi da otrčim i javim ovo
kralju, jer mu je Gospod udelio pravdu i izba-
vio ga iz ruku njegovih neprijatelja.“ **20** Ali
Joab mu reče: „Nemoj danas da nosiš nikakvu
vest. Odnećeš je neki drugi dan. Danas nemoj
nositi nikakvu vest, jer je poginuo kraljev
sin.“ **21** Tada Joab reče jednom Hušaninu:
„Idi i javi kralju šta si video.“ Hušanin se
pokloni Joabu i otrča. **22** Ahimas, Sadokov
sin, još jednom zamoli Joaba: „Molim te,
pusti me da i ja otrčim za Hušaninom, pa neka
bude šta bude.“ Ali Joab mu odgovori: „Zašto
bi ti, sine, trčao kad nemaš šta da javiš?“ **23**
Ali on reče: „Dopusti mi da idem, pa neka
bude šta bude.“ Tada mu on reče: „Idi, trči!“
Ahimas je otrčao putem kroz Jordansku do-
linu i pretekao onog Hušanina.

24 David je upravo sedeo između dvoje
gradskih vrata. Stražar se popeo na zid, na
krov iznad vrata. Kada je podigao oči i pogle-
dao, video je jednog čoveka kako trči. **25**
Stražar je povikao i javio to kralju, a kralj je
rekao: „Ako je sam, znači da donosi neku
vest.“ Čovek se sve više približavao. **26** Tada
je stražar ugledao još jednog čoveka kako
trči. Stražar je povikao vrataru: „Gle, trči još
jedan čovek!“ A kralj reče: „I to je glasnik.“
27 Stražar reče: „Prvi trči kao Ahimas, Sado-
kov sin.“ A kralj reče: „On je dobar čovek i
sigurno nosi dobru vest.“ **28** Kad se približio,
Ahimas povika kralju: „Sve je u redu!“ Tada
se licem do zemlje pokloni pred kraljem. Za-
tim nastavi: „Neka je blagosloven Gospod,
tvoj Bog, koji je mom gospodaru, kralju, pre-
dao ljude koji su podigli svoju ruku na
njega!“

29 Ali kralj upita: „Je li dobro moj sin
Abšalom?“ A Ahimas odgovori: „Video sam

veliko komešanje kada je Joab poslao kraljevog slugu i mene, tvog slugu, ali ne znam šta je bilo.“ **30** Kralj mu tada reče: „Odstupi i stani ovde.“ On je odstupio i stao na to mesto.

31 Tada je stigao i onaj Hušanin pa je rekao: „Neka moj gospodar, kralj, primi vest jer ti je danas Gospod udelio pravdu i izbavio te iz ruku svih onih koji su ustali na tebe.“ **32** Kralj je upitao Hušanina: „Je li dobro moj sin Abšalom?“ A Hušanin je odgovorio: „Neka svi neprijatelji mog gospodara, kralja, i svi koji ustanu na tebe u zloj nameri prođu kao taj mladić!“

33 Tada se kralj, sav potresen, popeo u gornju sobu iznad gradskih vrata i zaplakao. Dok je išao, ovako je govorio: „Abšalome, sine moj! Sine moj, sine moj, Abšalome! Da sam barem ja umro umesto tebe, Abšalome, sine moj, sine moj!“

19 Joabu su javili: „Eno, kralj plače i tuguje za Abšalomom.“ **2** Tako se tog dana pobeda pretvorila u žalost u celom narodu, jer je tog dana narod čuo da kralj žali za svojim sinom. **3** Ljudi su tog dana kradom ulazili u grad, kao što kradom idu oni koji se stide jer su pobegli iz boja. **4** Kralj je pokrio svoje lice i na sav glas jadikovao: „Abšalome, sine moj! Abšalome, sine moj, sine moj!“

5 Na kraju je Joab došao kod kralja u kuću i rekao mu: „Danas si posramio sve svoje sluge, one koji su danas izbavili tvoju dušu i dušu tvojih sinova i tvojih kćeri, dušu tvojih žena i dušu tvojih inoča, **6** jer voliš one koji te mrze, a mrziš one koji te vole. Danas si pokazao da ti ništa ne znače ni zapovednici ni sluge. Jer sada znam da bi ti bilo drago da je Abšalom živ, a da smo svi mi izginuli. **7** Zato sada ustani i izađi pa uteši srce svojih slugu, jer ako ne izađeš, kunem ti se Gospodom, nijedan čovek neće ostati noćas s tobom. To će ti biti gore nego sva zla koja su te snašla od mladosti tvoje pa do danas.“ **8** Tada je kralj ustao i seo kod gradskih vrata. U celom narodu se čulo da kralj sedi na vratima. Tada je ceo narod došao pred kralja. Izraelci su bili pobegli svojim kućama. **9** Ceo narod po svim Izraelovim plemenima prosuđivao je govoreći: „Kralj nas je izbavio iz ruku naših neprijatelja, on nas je izbavio iz ruku Filisteja, a sada je zbog Abšaloma morao da pobegne iz zemlje. **10** Abšalom, kog smo pomazali da nam bude kralj, poginuo je u boju. Zašto onda ništa ne preduzmete da vratite kralja?“

11 Kralj David je poručio sveštenicima Sadoku i Abijataru: „Ovako kažite Judinim starešinama: ‘Zašto da vi budete poslednji koji će vratiti kralja u njegov dvor, kad je ono što se govori po celom Izraelu došlo do kralja u njegov dom? **12** Vi ste moja braća, vi ste moja kost i moje meso. Zašto da budete poslednji koji će vratiti kralja?’ **13** Amasi kažite: ‘Zar nisi ti moja kost i moje meso? Neka mi Bog učini tako i neka mi još doda ako ti ne budeš vojni zapovednik umesto Joaba dokle god si živ.’“

14 Srca svih Judinih ljudi jednodušno su se priklonila kralju pa su mu poručili: „Vrati se sa svim svojim slugama!“

15 Tako je kralj krenuo nazad i došao do Jordana. Judini ljudi stigli su u Gilgal u susret kralju da ga prevedu preko Jordana. **16** Šimej, sin Gire iz Benjaminovog plemena, iz Bahurima, požurio je da pođe s Judinim ljudima u susret kralju Davidu. **17** S njim je bilo hiljadu ljudi iz Benjaminovog plemena. (S njim je bio i Siba, sluga iz Saulovog doma, sa svojih petnaest sinova i dvadeset slugu. Oni su uspeli da dođu do Jordana pred kralja. **18** Siba je prešao preko prelaza na Jordanu da pomogne kraljevom domu da svi pređu reku i da učini šta god bude kraljeva volja.) Šimej, Girin sin, pao je ničice pred kralja kada je kralj hteo da pređe Jordan, **19** pa je rekao kralju: „Neka mi moj gospodar ne uzme za greh i neka se ne obazire na zlo koje je učinio tvoj sluga onog dana kada je moj gospodar, kralj, otišao iz Jerusalima. Neka to kralj ne prima k srcu. **20** Jer tvoj sluga zna da je zgrešio. Zato

sam danas prvi pošao iz celog Josifovog doma u susret svom gospodaru, kralju.“

21 Tada Abišaj, Serujin sin, reče: „Zar Šimej ne zaslužuje smrt zato što je proklinjao Gospodnjeg pomazanika?“ **22** Ali David reče: „Šta vi imate s tim, sinovi Serujini, pa mi se danas protivite? Zar da se danas neko pogubi u Izraelu? Zar ja ne znam da sam danas opet kralj nad Izraelom?“ **23** Tada kralj reče Šimeju: „Nećeš poginuti.“ I kralj mu se zakleo.

24 Mefibošet, unuk Saulov, došao je u susret kralju. On nije održavao urednim svoje noge ni svoju bradu niti je prao svoje haljine od onog dana kada je kralj otišao, pa sve do dana kad se vratio u miru. **25** Kada je došao u Jerusalim u susret kralju, kralj ga je upitao: „Zašto nisi pošao sa mnom, Mefibošete?“ **26** A on je odgovorio: „Gospodaru moj, kralju, moj sluga me je prevario. Ja, tvoj sluga, rekao sam mu: ‘Osamari mi magaricu da je uzjašem i pođem s kraljem,’ jer je tvoj sluga hrom. **27** Ali on je oklevetao tvog slugu pred mojim gospodarem, kraljem. Ali je moj gospodar, kralj, kao anđeo Božji. Zato čini šta hoćeš. **28** Jer ceo dom mog oca nije zaslužio ništa drugo nego da ga moj gospodar, kralj, pobije, a ti si ipak postavio svog slugu s onima koji jedu za tvojim stolom. Kako bih onda imao pravo da se žalim kralju?“

29 A kralj mu reče: „Čemu još tvoje reči? Kažem ti, ti i Siba podelite zemlju.“ **30** Tada je Mefibošet rekao kralju: „Neka uzme sve, samo neka se moj gospodar, kralj, vratio s mirom u svoj dom.“

31 Barzelaj iz Gilada došao je iz Rogelima da bi s kraljem pošao na Jordan i ispratio ga do Jordana. **32** Barzelaj je bio veoma star čovek. Imao je osamdeset godina. Pošto je bio veoma bogat, snabdevao je kralja hranom dok je kralj boravio u Mahanaimu. **33** Kralj je rekao Barzelaju: „Pođi sa mnom u Jerusalim, i ja ću se brinuti o tebi.“ **34** Ali Barzelaj je rekao kralju: „Koliko mi je još godina života ostalo da bih išao s kraljem u Jerusalim? **35** Imam osamdeset godina. Mogu li da razaberem šta je dobro, a šta zlo? Može li tvoj sluga osetiti ukus onoga što jede i pije? Mogu li još slušati glas pevača i pevačica? Zašto da onda tvoj sluga bude na teretu mom gospodaru, kralju? **36** Tvoj sluga može otpratiti kralja samo mali deo puta do Jordana. Zašto bi mi kralj uzvratio takvom nagradom? **37** Molim te, dopusti svom sluzi da se vrati, da umrem u svom gradu, kod groba svog oca i svoje majke. Ali evo tvog sluge Himama, pa neka on pođe s mojim gospodarem, kraljem. Učini mu ono što je dobro u tvojim očima.“

38 Tada je kralj rekao: „Himam će poći sa mnom i ja ću mu učiniti šta god želiš. Šta god zatražiš od mene, sve ću ti učiniti.“ **39** Tada je ceo narod prešao Jordan, a i kralj je prešao. Kralj je onda poljubio Barzelaja i blagoslovio ga, i on se vratio u svoje mesto. **40** Kada je kralj prešao reku na putu za Gilgal, s njim je bio i Himam, ceo Judin narod i polovina Izraelovog naroda. Tako su s kraljem prešli reku.

41 Svi Izraelci dolazili su pred kralja i govorili mu: „Zašto su te naša braća, Judini ljudi, kradom odveli? Zašto su kralja i njegov dom i sve Davidove ljude s njim preveli preko Jordana?“ **42** Tada su svi Judini ljudi odgovorili Izraelovim ljudima: „Zato što je kralj u bliskom srodstvu s nama. Zašto se vi ljutite zbog toga? Da li smo jeli na kraljev trošak? Da li smo dobili neki dar?“ **43** Ali Izraelovi ljudi su odgovorili Judinim ljudima: „Mi imamo deset puta više prava na kralja, pa tako i na Davida imamo više prava nego vi. Zašto ste nas onda prezreli? Zar ne treba mi da budemo prvi koji će vratiti kralja?“ Ali reči Judinih ljudi bile su oštrije od reči Izraelovih ljudi.

20 Tu se našao i jedan bezvredan* čovek koji se zvao Šeba, sin Bihrija iz

* **20:1** U originalu „Belijalov čovek.“ Vidi 2. Korinćanima 6:15.

Benjaminovog plemena. On je zatrubio u rog i povikao: „Mi nemamo ništa s Davidom! Nemamo mi nasledstva s Jesejevim sinom! Svak u svoj šator, Izraele!“ **2** Tada su svi Izraelci otišli od Davida i pošli za Šebom, Bihrijevim sinom. Ali Judini ljudi ostali su uz svog kralja i išli su s njim od Jordana do Jerusalima.

3 Kada je kralj David došao u svoj dvor u Jerusalimu, uzeo je deset žena, inoča, koje je ostavio da čuvaju dvor, i odveo ih u kuću koja je bila pod stražom. On se brinuo za njihovo izdržavanje, ali više nije legao s njima, nego su ostale tako sve do svoje smrti, kao udovice živog muža.

4 Kralj je rekao Amasi: „Sazovi mi sve Judine ljude za tri dana, a i ti budi tu.“ **5** Amasa je otišao da sazove Judine ljude, ali se zadržao duže nego što mu je kralj odredio. **6** Tada je David rekao Abišaju: „Sada će nam Šeba, Bihrijev sin, biti gori od Abšaloma. Uzmi sluge svog gospodara i pođi u poteru za njim da ne nađe neki utvrđeni grad i ne umakne nam pred očima.“ **7** Tako su s njim pošli Joabovi ljudi, Hereteji, Feleteji i svi junaci. Oni su krenuli iz Jerusalima u poteru za Šebom, Bihrijevim sinom. **8** Kad su bili blizu velikog kamena u Gibeonu, u susret im je došao Amasa. Joab je na sebi imao ratnu odoru i opasač, i uz bok pripasan mač u koricama. Kad je pošao napred, mač je ispao.

9 Joab je rekao Amasi: „Jesi li dobro, brate moj?“ Tada je Joab uhvatio desnom rukom Amasu za bradu kao da će ga poljubiti. **10** Amasa se nije obazirao na mač koji je Joab držao u ruci i tako mu je Joab zario mač u stomak i prosuo mu utrobu na zemlju. Nije morao da ponovi udarac jer je Amasa umro. Joab i Abišaj, njegov brat, nastavili su poteru za Šebom, Bihrijevim sinom.

11 Jedan od Joabovih ljudi ostao je kod Amase, govoreći: „Svi koji su za Joaba i svi koji su za Davida neka pođu za Joabom!“ **12** Amasa je ležao u krvi nasred puta. Kad je onaj čovek video da tu svi zastaju, odvukao je Amasu s puta u polje. Onda je bacio preko njega haljinu, jer je video da se zaustavlja svako ko prođe pored njega. **13** Kada ga je sklonio s puta, svi su pošli za Joabom da progone Šebu, Bihrijevog sina.

14 Šeba je prošao kroz sva Izraelova plemena sve do Abel-Bet-Mahe. Tada su se sakupili svi Bihrijevi ljudi, pa su i oni za njim ušli u grad.

15 Joabovi ljudi su došli i opkolili ga u Abel-Bet-Mahi. Podigli su opsadni nasip oko grada, jer je grad bio opasan zidom. Svi ljudi koji su bili s Joabom potkopavali su zid da bi ga srušili. **16** Tada je jedna mudra žena povikala s gradskih zidina: „Čujte vi napolju! Recite Joabu da priđe ovamo da mu nešto kažem!“ **17** Kad se on približio, žena upita: „Jesi li ti Joab?“ On odgovori: „Jesam.“ Tada mu ona reče: „Čuj reči svoje robinje.“ On joj reče: „Da čujem.“ **18** Tada ona reče: „Nekada se ovako govorilo: ‘Hajde da tražimo savet u Abelu i da rešimo stvar.’ **19** Ja govorim u ime miroljubivih i vernih ljudi u Izraelu. Ti želiš da uništiš grad koji je majka u Izraelu. Zašto da zatreš Gospodnje nasledstvo?“ **20** Joab joj odgovori: „Nipošto ne želim da rušim i uništavam. **21** Ne radi se o tome, nego se jedan čovek s brdovitog područja Jefrema, koji se zove Šeba, Bihrijev sin, pobunio protiv kralja Davida. Predajte samo njega pa ću se povući od grada.“ Tada žena reče Joabu: „Evo, bacićemo ti njegovu glavu preko zida!“

22 Ta mudra žena je odmah otišla i obratila se celom narodu i oni su odrubili glavu Šebi, Bihrijevom sinu, i bacili je Joabu. On je tada zatrubio u rog i vojnici su se razišli od grada, svaki svojoj kući. Joab se vratio kod kralja u Jerusalim.

23 Joab je zapovedao svom izraelskom vojskom, a Benaja, Jodajev sin, zapovedao je Heretejima i Feletejima. **24** Adoram je nadgledao one koji su bili određeni za prinudni rad, a Josafat, Ahiludov sin, bio je letopisac. **25** Ševa je bio pisar, a Sadok i Abijatar bili su sveštenici. **26** Ira iz Jaira postao je Davidov

državni upravitelj.[*]

21 Jednom je u Davidovim danima tri godine uzastopno vladala glad. David se obratio Gospodu za savet, a Gospod mu je rekao: „Na Saulu i na njegovom domu leži krivica za krv zbog Gibeonjana koje je pobio.“ **2** Tada je kralj pozvao Gibeonjane i razgovarao s njima. (Gibeonjani nisu bili Izraelci, nego ostatak Amoreja. Premda su im se Izraelovi sinovi obavezali zakletvom, Saul je hteo da ih pobije u svojoj revnosti za Izraelove i Judine sinove.) **3** Zato je David rekao Gibeonjanima: „Šta da učinim za vas? Čime da očistim taj greh da biste blagoslovili Gospodnje nasledstvo?“ **4** Gibeonjani su mu odgovorili: „Ne tražimo ni srebra ni zlata od Saula i njegovog doma, niti imamo pravo da pogubimo bilo koga u Izraelu.“ David je na to rekao: „Učiniću za vas šta god tražite.“ **5** A oni su rekli kralju: „Pošto nas je taj čovek uništavao i smišljao kako da nas istrebi, da nas ne bude nigde na Izraelovom području, **6** neka nam se preda sedam njegovih sinova da javno izložimo njihova tela pred Gospodom, na Gibeonu, gori Gospodnjoj.“ Tada je kralj rekao: „Predaću vam ih.“

7 Ali kralj se smilovao Mefibošetu, sinu Jonatana, Saulovog sina. David je to učinio zbog zakletve kojom su se on i Jonatan, Saulov sin, jedan drugome zakleli pred Gospodom. **8** Tako je kralj uzeo dva sina koja je Rispa, Ajina kći, rodila Saulu, to jest Armonija i Mefibošeta, i još pet sinova koje je Meraba, Saulova kći, rodila Adrielu, sinu Barzelaja iz Abel-Meola. **9** Zatim ih je predao u ruke Gibeonjanima koji su javno izložili njihova tela na gori pred Gospodom. Tako su sva sedmorica zajedno ubijena. Bili su pogubljeni prvih dana žetve, na početku žetve ječma. **10** Rispa, Ajina kći, uzela je kostret i prostrla je sebi na stenu, i ostala tu od početka žetve pa dok kiša s neba nije pala na njih. Pazila je da se danju ptice nebeske ne spuste na njih i da im se noću zveri poljske ne približe.

11 Posle nekog vremena javili su Davidu šta je učinila Rispa, Ajina kći, Saulova inoča. **12** David je otišao i od stanovnika Jabeša u Giladu, uzeo Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana koje su krišom odneli s trga u Bet-Sanu, gde su ih Filisteji obesili onog dana kad su porazili Saula na Gilboi. **13** Zatim je odneo odatle Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana, a pokupili su i kosti onih ljudi koji su bili javno izloženi. **14** Zatim su sahranili Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana u Zeli u Benjaminovoj zemlji, u grobu Kiša, Saulovog oca, i tako su izvršili sve kako ih je kralj uputio. Posle toga, Bog je uslišio njihove usrdne molitve za zemlju.

15 Filisteji su opet zaratili s Izraelom, tako da je David otišao sa svojim slugama da se bori protiv Filisteja. Na kraju se David umorio. **16** Išbi-Benob, jedan od Refaima,[*] čije je bakarno koplje bilo teško trista sikala[*] i koji je imao pripasan novi mač, hteo je da ubije Davida. **17** Ali Abišaj, Serujin sin, priskočio je Davidu u pomoć, udario Filistejina i ubio ga. Tada su se Davidovi ljudi zakleli Davidu: „Više nećeš ići s nama u boj, da ne bi ugasio Izraelovu svetiljku!“

18 Posle toga, opet je izbio rat s Filistejima u Gobu.[*] Tada je Sibehaj iz Huša ubio Safa, jednog od Refaima.

19 Kada je opet izbio rat s Filistejima u Gobu, Elhanan, sin Jare-Oregima iz Betlehema, ubio je brata Golijata iz Gata, čije je koplje imalo dršku kao tkalačko vratilo.

20 Onda je opet izbio rat u Gatu, gde je bio jedan ogroman čovek, koji je imao šest prstiju na svakoj ruci i na svakoj nozi, ukupno

[*] **20:26** Doslovno: „sveštenik.“

[*] **21:16** Doslovno: „jedan od Refe“ [Refinih potomaka]. Refino ime je ovde upotrebljeno kao opšti naziv za sve ljude divovskog rasta.

[*] **21:16** Oko 3,42 kilograma. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **21:18** Ili Gezeru (vidi 1. Dnevnika 20:4).

dvadeset i četiri. I on je bio jedan od Refaima.
21 Kad se rugao Izraelu, ubio ga je Jonatan,
sin Davidovog brata Šimeja.

22 Ta četvorica bili su Refaimi iz Gata, a
poginuli su od Davidove ruke i od ruku nje-
govih slugu.

22

David je ispevao Gospodu ovu pesmu
u vreme kada ga je Gospod izbavio iz
ruku svih njegovih neprijatelja i iz Sa-
ulove ruke. **2** On je rekao:

„Gospod je stena moja, tvrđava moja i
izbavitelj moj. **3** Bog je stena moja. On je u-
točište moje, štit moj i rog spasenja moga, vi-
soko utočište moje, zaklon moj, Spasitelj moj
koji me od nasilja izbavlja. **4** Prizvaću
Gospoda, koji je dostojan hvale, i izbavljen
ću biti od neprijatelja svojih. **5** Pobesneli ta-
lasi smrti opkolili su me, bujice pokvarenih
ljudi plašile su me. **6** Uža groba okružila su
me, zamke smrti su preda mnom. **7** U nevolji
svojoj prizivao sam Gospoda, vapio sam
Bogu svome. Iz hrama svoga on je čuo glas
moj, vapaj moj došao je do ušiju njegovih. **8**
Zemlja se zatresla i uzdrmala, temelji su se
nebeski pokrenuli, zatresli su se, jer se on raz-
gnevio. **9** Dim je krenuo iz nozdrva njegovih,
i oganj što proždire iz usta njegovih, užareno
ugljevlje izbijalo je od njega. **10** Savio je ne-
besa i sišao, tamni su oblaci bili pod nogama
njegovim. **11** Seo je na heruvima i doleteo,
pokazao se na krilima anđela. **12** Tamu je po-
digao oko sebe kao šator, crne, kišne oblake.
13 Od sevanja munja pred njim plamtelo je
užareno ugljevlje. **14** Zagrmeo je Gospod s
neba, Najviši je pustio glas svoj. **15** Slao je
strele, da bi ih rasejao, munje da bi ih u po-
metnju bacio. **16** Pokazalo se morsko dno,
otkrili su se temelji tla zemaljskoga od suda
Gospodnjeg, od silnog daha nozdrva njego-
vih. **17** Tada je on pružio ruku s visine, uhva-
tio me je, i izvukao iz vode duboke. **18** Izba-
vio me je od mog silnog neprijatelja, od onih
što me mrze, jer su jači bili od mene. **19** Usta-
jali su na mene u dan nevolje moje, ali me je
Gospod podržao. **20** Izveo me je na čistinu,
izbavio me je, jer sam mu drag. **21** Prema pra-
vednosti mojoj Gospod me nagrađuje, prema
čistoti ruku mojih on mi uzvraća. **22** Jer sam
se držao puteva Gospodnjih, i nisam se
odmetnuo od Boga svoga. **23** Jer su svi za-
koni njegovi preda mnom, i od odredbi nje-
govih ne odstupam. **24** Čist sam pred njim, i
pazim da prestup ne učinim. **25** A Gospod
neka mi uzvrati prema pravednosti mojoj,
prema čistoti mojoj pred očima njegovim. **26**
S onim ko je veran postupaš verno, i s pra-
vednim pravedno, **27** s onim ko je čist postu-
paš čisto, a onoga ko je pokvaren nadmudru-
ješ. **28** Ljude ponizne ti spasavaš, ali na ohole
gledaju oči tvoje da bi ih ponizio. **29** Jer si ti
svetiljka moja, Gospode. Gospod tamu moju
rasvetljava. **30** Jer s tobom mogu i na četu
razbojnika udariti, Bogom svojim mogu se i
na bedeme popeti. **31** Savršen je put Božji,
reč je Gospodnja čista. On je štit svima koji
kod njega utočište traže. **32** Jer ko je Bog o-
sim Gospoda? I ko je stena osim Boga našeg?
33 Bog je jako utvrđenje moje, savršenim čini
put moj, **34** jer mi daje noge kao u košute, i
postavlja me da stojim na visokim mestima.
35 Ruke moje uči ratovanju, mišice moje na-
težu luk bakarni. **36** Ti mi daješ svoj štit spa-
senja, poniznost me tvoja velikim čini. **37** Ti
krčiš put koracima mojim, i gležnjevi moji ne
posrću. **38** Gonim neprijatelje svoje i uništa-
vam ih, i ne vraćam se dok ih ne istrebim. **39**
Zatirem ih i razbijam ih da ne mogu ustati,
padaju pod noge moje. **40** Snagom me za boj
opasuješ, obaraš preda mnom one koji na
mene ustaju, **41** neprijatelje moje preda
mnom u beg teraš. Satirem one koji me silno
mrze. **42** Za pomoć oni vape, ali spasitelja
nema, Gospodu oni vape, ali ih on ne usli-
šava. **43** Satirem ih kao prah zemaljski, kao
blato ulično gazim ih, i izgaziću ih. **44** Ti me
izbavljaš od prigovaranja naroda moga, kao
poglavara nad narodima, štitiš me. Narod koji
nisam poznavao služi mi. **45** Tuđinci pokorno
k meni dolaze, pokorno me slušaju. **46**

Tuđinci gube snagu, drhteći izlaze iza bedema svojih. **47** Živ je Gospod, neka je blagosloven on, Stena moja, neka je uzvišen Bog, stena spasenja moga! **48** Bog daje mi osvetu, i narode mi pokorava, **49** izbavlja me od neprijatelja mojih. Podižeš me iznad svih koji na mene ustaju, od nasilnika izbavljaš me. **50** Zato te hvalim među narodima, Gospode, pesmom slavim ime tvoje, **51** tebe koji velike pobede daješ kralju svome, i milost pokazuješ pomazaniku svome, Davidu i potomstvu njegovom doveka."

23 Ovo su poslednje Davidove reči: „Reč Davida, Jesejevog sina, reč čoveka koji je bio uzdignut visoko, pomazanika Jakovljevog Boga, miljenika u Izraelu, u pesmama opevanog. **2** Duh Gospodnji govorio je preko mene, reč njegova bila je na mom jeziku. **3** Izraelov Bog je rekao, Izraelova Stena mi je rekla: 'Kad ljudima vlada pravednik, on vlada u strahu od Boga, **4** vladanje je njegovo kao svetlost jutarnja kad sunce zasja, kao jutro bez oblaka. Od svetla i kiše trava niče iz zemlje.' **5** Zar nije takav moj dom pred Bogom? Jer savez trajni sklopio je on sa mnom, u svemu dobro uređen i utvrđen. Taj je savez sve spasenje moje i sva radost moja. Zar ga neće Bog zbog toga učiniti uspešnim? **6** Svi su pokvareni ljudi kao trnje iščupano, koje niko rukom ne dotiče. **7** Onaj ko ga želi dotaći, neka se naoruža oruđem od gvožđa i kopljem. Vatrom će ono biti spaljeno."

8 Ovo su imena Davidovih junaka: Jošeb-Bašebet Tahmonac, koji se zapravo zvao Adino Ezrijac, zapovednik nad trojicom. On je jednom prilikom svojim kopljem pobio osamsto ljudi.* **9** Zatim Eleazar, sin Dode, Ahohovog sina. On je bio među trojicom Davidovih junaka kad su osramotili Filisteje. Filisteji su se bili sakupili za boj, a Izraelci su se povukli. **10** Ali on se podigao i udarao na Filisteje sve dok mu se ruka nije umorila i ostala kao prilepljena uz mač. Tako je tog dana Gospod dao veliku pobedu. A ljudi su se vratili za Eleazarom samo da oplene pobijene.

11 Zatim je tu bio Sama, sin Agija iz Arara. Jednom su se Filisteji sakupili u Lehiji, gde je tada bila njiva zasejana sočivom. Dok je vojska bežala pred Filistejima, **12** on je stao nasred njive, odbranio je i pobio Filisteje. Tako je Gospod dao veliku pobedu.

13 Jednom su ta trojica od tridesetorice zapovednika pošla i u vreme žetve došla kod Davida u jednu adulamsku pećinu. Filisteji su se bili ulogorili pod šatorima u refaimskoj dolini. **14** David je tada bio u svom skrovištu, a filistejska straža u Betlehemu. **15** Posle nekog vremena, David je s čežnjom rekao: „O, da mi je da se napijem vode iz betlehemskog bunara koji je kod gradskih vrata!" **16** Tada su ona tri junaka prodrla u filistejski logor, zahvatila vodu iz betlehemskog bunara koji je kod gradskih vrata, pa su je doneli i dali Davidu. Ali on nije hteo da je pije, nego ju je prolio pred Gospodom. **17** Zatim je rekao: „Gospode, nikada ne bih tako nešto učinio! Zar da pijem krv ovih ljudi koji su svoju dušu izložili opasnosti?" Zato nije hteo da pije.

To su učinila ta tri junaka.

18 Abišaj, Joabov brat, Serujin sin, bio je zapovednik nad tridesetoricom. On je kopljem pobio trista ljudi. Bio je čovek na dobrom glasu kao i ona trojica. **19** Iako je bio najistaknutiji među tridesetoricom i njihov zapovednik, nije dostigao onu prvu trojicu.

20 Benaja, Jodajev sin, sin hrabrog čoveka, učinio je velika dela u Kabselu kada je ubio dva sina Ariela Moabca. Jednog snežnog dana sišao je u jamu za vodu i ubio lava.

* **23:8** Poređenjem ovog izveštaja sa paralelnim tekstom u 1. Dnevnika 11:11 može se zapaziti razlika u spelovanju imena šefa Davidovih junaka, ali zapravo jedina stvarna razlika je u broju neprijatelja koje je pobio – 800 ili 300. U ovom slučaju najverovatnije se radi o prepisivačkoj grešci.

21 Ubio je i jednog ogromnog Egipćanina. Premda je Egipćanin u ruci imao koplje, on je izašao na njega sa štapom, istrgao mu koplje iz ruke, a zatim ga ubio njegovim kopljem. **22** To je učinio Benaja, Jodajev sin. Bio je čovek na dobrom glasu kao i ona tri junaka. **23** Iako je bio istaknutiji od tridesetorice, nije dostigao onu trojicu. Ali David ga je postavio za zapovednika telesne straže.

24 Asael, Joabov brat, bio je među tridesetoricom. Zatim Elhanan, sin Dode iz Betlehema, **25** Sama iz Aroda, Elika iz Aroda, **26** Helis iz Faleta, Ira, sin Ikisa iz Tekoje, **27** Abiezer iz Anatota, Mevunej iz Huša, **28** Salmon, Ahohov potomak, Maraj Netofaćanin, **29** Helev, sin Bane Netofaćanina, Itaj, sin Rivaja iz Gibeje Benjaminovih sinova, **30** Benajar iz Faratona, Idaj iz doline oko Gaša, **31** Abi-Albon iz Arbe, Azmavet iz Barhuma, **32** Elijaba iz Salvona, Jasinovi sinovi, Jonatan, **33** Sama iz Arara, Ahijam, sin Sarara iz Arara, **34** Elifelet, sin Asveja, sina jednog Mahatejina, Elijam, sin Ahitofela iz Gilona, **35** Esraj iz Karmela, Farej iz Arbite, **36** Igal, sin Natana iz Sobe, Banije iz Gada, **37** Selek Amonac, Narej iz Birota, koji je nosio oružje Serujinom sinu Joabu, **38** Ira Itranin, Gareb Itranin, **39** Urija Hetejin ukupno trideset i sedam ljudi.

24 Gospod se ponovo žestoko razgnevio na Izraelce kada je David bio naveden da prebroji Izrael i Judu.[*] **2** Tako je kralj rekao Joabu, svom zapovedniku vojske: „Obiđi sva Izraelova plemena, od Dana do Beršebe, i popišite narod da znam koliko ga ima.“ **3** Ali Joab je rekao kralju: „Neka Gospod, tvoj Bog, doda ovom narodu još sto puta ovoliko koliko ga sad ima i neka to moj gospodar, kralj, vidi svojim očima. Ali zašto moj gospodar, kralj, želi da učini tako nešto?“

4 Ali kraljeva reč je bila jača od Joabove reči i od reči vojnih zapovednika, i tako su Joab i vojni zapovednici otišli od kralja da popišu izraelski narod. **5** Prešli su Jordan i ulogorili se kod Aroira, desno od grada koji se nalazio u dolini, a zatim su krenuli prema Gadovim sinovima i Jaziru. **6** Onda su došli u Gilad i zemlju Tahtih-Odsiju, nastavili do Dan-Jana, a onda skrenuli prema Sidonu. **7** Zatim su došli u utvrđeni grad Tir i u sve gradove Hiveja i Hananaca, a svoj su put završili u Judinom Negevu, u Beršebi. **8** Tako su obišli svu zemlju i posle devet meseci i dvadeset dana stigli u Jerusalim. **9** Joab je dao kralju broj popisanog naroda: Izraelovih sinova bilo je osamsto hiljada ratnika naoružanih mačem, a Judinih ljudi petsto hiljada.

10 Ali Davidu je zadrhtalo srce nakon što je prebrojao narod. Zato David reče Gospodu: „Mnogo sam zgrešio što sam to učinio. Molim te, Gospode, oprosti ovaj greh svom sluzi, jer sam veoma bezumno postupio.“ **11** Kad je David ujutru ustao, Gospodnja reč je došla proroku Gadu, Davidovom videocu: **12** „Idi i reci Davidu: ‘Ovako kaže Gospod: Tri stvari stavljam pred tebe, a ti izaberi šta da ti od toga učinim.’“ **13** Gad je došao kod Davida i rekao mu: „Hoćeš li da u tvojoj zemlji bude sedam godina gladi ili da tri meseca bežiš pred svojim neprijateljima, a da te oni progone, ili da tri dana bude pošast u tvojoj zemlji? Sada dobro razmisli šta ću odgovoriti onom ko me šalje.“ **14** David je rekao Gadu: „Na velikoj sam muci. Neka padnemo u Gospodnje ruke, jer je njegovo milosrđe veliko, samo da ne padnem ljudima u ruke!“

15 Gospod je pustio pošast na Izrael od jutra do određenog vremena, tako da je pomrlo sedamdeset hiljada ljudi od Dana do

[*] **24:1** Popis u Izraelu mogao se vršiti samo prema Gospodnjim uputima (vidi 2. Mojsijeva 30:11-16). Biblija nam otkriva da je inicijator ovog greha bio Sotona (vidi 1. Dnevnika 21:1), koji je najverovatnije iskoristio Davidov ponos i uzdanje u vojnu silu. Gospod predočava opcije (5. Mojsijeva 28), ali ne nameće izbor (Rimljanima 1:26) i dopušta kušanje svog naroda uglavnom u vaspitno-popravne svrhe (vidi Luka 22:31-32; 1. Korinćanima 5:1-5; 2. Korinćanima 12:7-10).

Beršebe. **16** Anđeo je pružio ruku prema Je-
rusalimu da ga opustoši, ali je Gospodu bilo
žao zbog te nevolje, pa je rekao anđelu koji je
ubijao narod: „Dosta! Spusti sada svoju
ruku.“ Gospodnji anđeo bio je kod gumna A-
varne* Jevusejina. **17** Kada je David video
anđela kako ubija narod, rekao je Gospodu:
„Ja sam zgrešio i ja sam zlo učinio. Ali šta su
ove ovce učinile? Molim te, neka tvoja ruka
dođe na mene i na dom mog oca.“

18 Tada je Gad još istog dana došao kod
Davida i rekao mu: „Idi i podigni Gospodu
oltar na gumnu Aranije Jevusejina.“ **19** David
je otišao po Gadovoj reči, kako ga je Gospod
uputio. **20** Kad je Aruna pogledao i video kra-
lja i njegove sluge kako idu prema njemu,
odmah je došao i poklonio se kralju licem do
zemlje. **21** Aruna je upitao: „Zašto je moj
gospodar, kralj, došao kod svog sluge?“ A
David je odgovorio: „Da od tebe kupim to
gumno i podignem oltar Gospodu, kako bi
prestala pošast u narodu.“ **22** Tada Aruna
reče Davidu: „Neka ga uzme moj gospodar,
kralj, i neka prinese na žrtvu šta god želi. Evo
goveda za žrtvu paljenicu, a za drva uzmi
vršalicu, plug i jaram. **23** Sve to tebi, kralju,
Aruna poklanja.“ Zatim Aruna reče kralju:
„Neka ti Gospod, tvoj Bog, bude milostiv.“

24 Ali kralj reče Aruni: „Ne, hoću to da
kupim od tebe za novac. Neću prinositi
Gospodu, svom Bogu, žrtve paljenice koje
ništa ne koštaju.“ Tako je David kupio gumno
i goveda za pedeset sikala srebra. **25** David je
tu podigao oltar Gospodu i prineo mu žrtve
paljenice i žrtve pomirnice. Tako je Gospod
uslišio usrdne molitve za zemlju i prestala je
pošast u Izraelu.

* **24:16** Ime izvedeno iz glagola „aran“ (agilan) koje se javlja u četiri različita spelovanja: Avarna, Aranija, A-runa (2. Samuelova 24) i Ornan (1. Dnevnika 21 i 2. Dnevnika 3:1).

Pisac: Jeremija
Mesto pisanja: Jerusalim i Judeja
Pisanje završeno: oko 580. pre n. e.
Obuhvata vreme: 1040-901. pre n. e.

PRVA KNJIGA O KRALJEVIMA

1 Kralj David je ostario i zašao u godine, i premda su ga pokrivali mnogim haljinama, nije mogao da se ugreje. **2** Zato su mu njegove sluge rekle: „Neka se potraži devojka za našeg gospodara, kralja, devica koja će posluživati kralja i negovati ga. Neka mu leži u krilu, pa će se naš gospodar, kralj, sigurno ugrejati.“ **3** Tako su pošli da traže lepu devojku po svoj izraelskoj zemlji. Na kraju su našli Abisagu Sunamku i doveli je kralju. **4** Ta devojka je bila izuzetno lepa. Ona je negovala kralja i posluživala ga, ali kralj nije imao odnose s njom.

5 U to vreme je Adonija, Agitin sin, uzdizao sebe govoreći: „Ja ću biti kralj!“ On je sebi nabavio kola s konjanicima i pedeset ljudi koji su kao njegova straža trčali pred njim. **6** Da ga ne bi povredio, otac ga nikada nije ukorio niti ga je pitao: „Zašto to radiš?“ Osim toga, bio je veoma lep, a rodio se posle Abšaloma. **7** Adonija se povezao s Joabom, Serujinim sinom, i sa sveštenikom Abijatarom, koji su mu pomagali i koji su pristali uz njega. **8** Ali sveštenik Sadok i Benaja, Jodajev sin, zatim prorok Natan, Šimej, Rej i Davidovi junaci nisu pristali uz Adoniju.

9 Posle nekog vremena Adonija je kod kamena Zoeleta, koji je blizu En-Rogila, prineo na žrtvu ovce i goveda i utovljenu telad, i pozvao je svu svoju braću, kraljeve sinove, i sve ljude u Judi, kraljeve sluge. **10** Ali nije pozvao proroka Natana, ni Benaju, ni Davidove junake, ni svog brata Solomona. **11** Tada Natan reče Batšebi, Solomonovoj majci: „Zar nisi čula da je Adonija, Agitin sin, postao kralj, a naš gospodar David ne zna ništa o tome? **12** Zato dođi da ti dam savet, da izbaviš svoju dušu i dušu svog sina Solomona. **13** Idi i uđi kod kralja Davida i reci mu: ‘Zar se ti, moj gospodaru, kralju, nisi zakleo svojoj robinji kad si rekao: ‘Tvoj sin Solomon biće kralj posle mene i on će sedeti na mom prestolu?’ Zašto je onda Adonija postao kralj?’ **14** I dok budeš razgovarala s kraljem, ja ću ući za tobom i potvrdiću tvoje reči.“

15 Tako je Batšeba otišla kod kralja u njegovu odaju. Kralj je bio veoma star i posluživala ga je Abisaga Sunamka. **16** Batšeba se poklonila i pala ničice pred kraljem, a kralj je upita: „Šta želiš?“ **17** Ona mu odgovori: „Moj gospodaru, ti si se Gospodom, svojim Bogom, zakleo svojoj robinji: ‘Tvoj sin Solomon biće kralj posle mene i on će sedeti na mom prestolu.’ **18** Ali evo, sad je Adonija postao kralj, a moj gospodar, kralj, ne zna ništa o tome. **19** Prineo je na žrtvu mnogo goveda, utovljene teladi i ovaca, i pozvao je sve kraljeve sinove, sveštenika Abijatara i Joaba, zapovednika vojske, ali Solomona, tvog slugu, nije pozvao. **20** Sada su moj gospodaru, kralju, u tebe uprte oči svih Izraelaca, da im kažeš ko će posle tebe sesti na presto mog gospodara, kralja. **21** Inače će se, kad moj gospodar, kralj, počine kod svojih praočeva, na mene i na mog sina Solomona gledati kao na prestupnike.“

22 Dok je ona još razgovarala s kraljem, ušao je prorok Natan. **23** Odmah su javili kralju: „Prorok Natan je ovde.“ On je ušao pred kralja i poklonio se pred kraljem licem do zemlje. **24** Zatim Natan reče: „Moj gospodaru, kralju, jesi li ti rekao: ‘Adonija će biti

kralj posle mene i on će sedeti na mom pre-
stolu?’ **25** Jer je on danas otišao da prinese na
žrtvu mnogo goveda, utovljene teladi i ovaca,
i pozvao je sve kraljeve sinove, vojne zapo-
vednike i sveštenika Abijatara. I eno, oni jedu
i piju s njim i govore: ‘Živeo kralj Adonija!’
26 Ali nije pozvao ni mene, tvog slugu, ni
sveštenika Sadoka, ni Benaju, Jodajevog
sina, ni Solomona, tvog slugu. **27** Ako je tako
naredio moj gospodar, kralj, tada nisi obave-
stio svog slugu ko će posle tebe sesti na presto
mog gospodara, kralja.“

28 Kralj David reče: „Pozovite mi Bat-
šebu.“ Ona uđe i stade pred kralja. **29** Tada se
kralj zakleo: „Tako živ bio Gospod koji je
moju dušu izbavio iz svih nevolja! **30** Danas
ću učiniti ono za šta sam ti se zakleo Gospo-
dom, Izraelovim Bogom, kad sam rekao:
‘Tvoj sin Solomon biće kralj posle mene i on
će sedeti na mom prestolu umesto mene.’“ **31**
Tada se Batšeba pokloni pred kraljem i pade
ničice, licem do zemlje, i reče: „Neka je moj
gospodar, kralj David, živ doveka!“

32 Kralj David reče: „Pozovite mi svešte-
nika Sadoka, proroka Natana i Benaju, Joda-
jevog sina.“ I oni su došli pred kralja. **33** Kralj
im reče: „Uzmite sa sobom sluge svog gospo-
dara, stavite mog sina Solomona na moju
mazgu i odvedite ga do Gihona. **34** Neka ga
tamo sveštenik Sadok i prorok Natan pomažu
za kralja nad Izraelom. A vi zatrubite u rog i
vičite: ‘Živeo kralj Solomon!’ **35** Zatim se
vratite za njim, a on neka dođe i sedne na moj
presto. On će kraljevati umesto mene i njega
ću postaviti za vođu Izraelu i Judi.“ **36** Tada
Benaja, Jodajev sin, odgovori kralju: „Neka
bude tako![*] Tako neka potvrdi Gospod, Bog
mog gospodara, kralja. **37** Kao što je Gospod
bio s mojim gospodarem, kraljem, tako neka
bude i sa Solomonom, i neka uzvisi njegov
presto još više nego presto kralja Davida,
mog gospodara.“

38 Tako su sveštenik Sadok, prorok Natan,
Benaja, Jodajev sin, Hereteji i Feleteji otišli,
stavili Solomona na mazgu kralja Davida i
odveli ga do Gihona. **39** Sveštenik Sadok je
uzeo iz šatora rog s uljem i pomazao Solo-
mona. Zatim su zatrubili u rog, a ceo narod je
povikao: „Živeo kralj Solomon!“ **40** Onda je
ceo narod pošao za njim. Narod je svirao frule
i veoma se radovao, tako da se zemlja tresla
od njihove vike.

41 Adonija i sve zvanice koje su bile s
njim čuli su tu viku upravo kad su završili s
jelom. Kad je Joab čuo zvuk roga, upitao je:
„Kakva je to vika i vreva u gradu?“ **42** Dok je
on još govorio, došao je Jonatan, sin svešte-
nika Abijatara. Adonija reče: „Dođi, jer si ti
čestit čovek i nosiš dobru vest.“ **43** Ali Jona-
tan odgovori Adoniji: „Ne nosim dobru vest!
Naš gospodar, kralj David, postavio je Solo-
mona za kralja. **44** Kralj je poslao s njim sveš-
tenika Sadoka, proroka Natana, Benaju, Joda-
jevog sina, Hereteje i Feleteje, i oni su ga sta-
vili na kraljevu mazgu. **45** Sveštenik Sadok i
prorok Natan pomazali su ga kod Gihona za
kralja, a zatim su svi otišli odande radujući se,
i sav se grad uskomešao. To je vika koju ste
čuli. **46** Solomon je već seo na kraljevski pre-
sto. **47** A i kraljeve sluge došle su da požele
dobro našem gospodaru, kralju Davidu, go-
voreći: ‘Neka tvoj Bog proslavi Solomonovo
ime više od tvog imena i neka uzvisi njegov
presto više od tvog prestola!’ Tada se kralj
poklonio na svojoj postelji. **48** Kralj je još re-
kao: ‘Neka je blagosloven Gospod, Izraelov
Bog, koji je danas dao da svojim očima vidim
ko će sedeti na mom prestolu!’“

49 Tada su sve Adonijine zvanice zadr-
htale od straha. Onda su ustali i otišli svaki
svojim putem. **50** I Adonija se uplašio Solo-
mona. Zato je ustao i otišao pa se uhvatio za
rogove oltara. **51** Tada su Solomonu javili:
„Adonija se uplašio kralja Solomona, i eno
ga, uhvatio se za rogove oltara i rekao: ‘Neka
mi se kralj Solomon najpre zakune da svog

[*] **1:36** Ili: „Amin!“ na hebrejskom.

slugu neće pogubiti mačem.’“ **52** A Solomon reče: „Ako se pokaže kao čestit čovek, neće mu ni dlaka s glave pasti na zemlju. Ali ako se zlo nađe na njemu, poginuće.“ **53** Tada je kralj Solomon poslao svoje sluge da ga odvedu od oltara. On je došao i poklonio se kralju Solomonu, a Solomon mu reče: „Idi svojoj kući.“

2 Kad se Davidu približilo vreme da umre, uputio je svog sina Solomona: **2** „Ja idem putem kojim idu svi na zemlji. A ti budi jak i budi čovek. **3** Izvršavaj obaveze prema Gospodu, svom Bogu, hodeći njegovim putevima i držeći se njegovih odredbi, njegovih uputstava, njegovih propisa i njegovih svedočanstava, kao što je zapisano u Mojsijevom zakonu, da bi postupao razborito u svemu što radiš i kud god da pođeš, **4** i da bi Gospod ispunio reč koju je rekao za mene: ‘Ako tvoji sinovi budu pazili na svoj put i ako mi budu služili u istini svim svojim srcem i svom svojom dušom, nećeš ostati bez naslednika koji će sedeti na Izraelovom prestolu.’

5 I sam dobro znaš šta mi je učinio Joab, Serujin sin, i šta je učinio dvojici zapovednika izraelske vojske, Abneru, Nerovom sinu, i Amasi, Jeterovom sinu, kad ih je ubio prolivši krv u vreme mira kao da je rat, pa je tako krvlju uprljao pojas oko svojih bedara i sandale na svojim nogama. **6** Zato postupi po svojoj mudrosti i ne daj da se njegova seda glava s mirom spusti u grob.

7 Prema sinovima Barzelaja iz Gilada budi milostiv i neka oni budu među onima koji jedu za tvojim stolom, jer su i oni meni pomogli kad sam bežao pred tvojim bratom Abšalomom.

8 Tu je i Šimej, sin Gire iz Benjaminovog plemena, iz Bahurima. On me je proklinjao teškim kletvama onog dana kad sam išao u Mahanaim. Ali došao mi je u susret kod Jordana, tako da sam mu se Gospodom zakleo: ‘Neću te mačem pogubiti.’ **9** Ali ti ga nemoj ostaviti bez kazne, jer si mudar čovek i dobro znaš šta treba da mu učiniš. Njegovu sedu glavu s krvlju pošalji u grob.“

10 Zatim je David počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen u Davidovom gradu. **11** David je vladao nad Izraelom četrdeset godina. U Hebronu je vladao sedam godina, a u Jerusalimu trideset i tri godine.

12 Solomon je seo na presto svog oca Davida i njegovo kraljevstvo se veoma utvrdilo.

13 Adonija, Agitin sin, došao je kod Batšebe, Solomonove majke. Kad ga je ona upitala: „Dolaziš li u miru?,“ on je odgovorio: „Da, dolazim u miru.“ **14** Zatim reče: „Hteo bih nešto da ti kažem.“ A ona reče: „Kaži.“ **15** On reče: „Ti dobro znaš da je kraljevstvo trebalo da pripadne meni i da je ceo Izrael očekivao da ja budem kralj. Ali desilo se drugačije i kraljevstvo je pripalo mom bratu, jer mu ga je Gospod dao. **16** A sada te samo za jedno molim. Nemoj me odbiti.“ Ona mu reče: „Kaži.“ **17** On zatim reče: „Molim te, kaži kralju Solomonu, jer tebe neće odbiti, neka mi da za ženu Abisagu Sunamku.“ **18** A Batšeba mu reče: „Dobro, govoriću kralju za tebe.“

19 Tako je Batšeba došla kod kralja Solomona da mu govori za Adoniju. Kralj je odmah ustao, pošao joj u susret i poklonio joj se. Zatim je seo na svoj presto i dao nalog da postave presto za njegovu majku, da sedne njemu zdesna. **20** Ona reče: „Imam jednu malu molbu za tebe. Nemoj me odbiti.“ Kralj joj odgovori: „Kaži, majko. Neću te odbiti.“ **21** Ona zatim reče: „Neka se Abisaga Sunamka da tvom bratu Adoniji za ženu.“ **22** Na to kralj Solomon odgovori svojoj majci: „Zašto tražiš Abisagu Sunamku za Adoniju? Traži i kraljevstvo za njega, jer mi je stariji brat, za njega i za sveštenika Abijatara i za Joaba, Serujinog sina!“

23 Tada se kralj Solomon zakleo Gospodom: „Neka mi Bog učini tako i neka mi još doda ako Adonija ne plati svojom dušom za to što je rekao. **24** I sada, tako živ bio Gospod, koji me je utvrdio i dao mi da sednem na

presto svog oca Davida i koji mi je načinio
dom, kao što je i obećao, Adonija će još danas
biti pogubljen.“ **25** Kralj Solomon je odmah
poslao Benaju, Jodajevog sina, koji je udario
Adoniju, tako da je ovaj umro.

26 Kralj zatim reče svešteniku Abijataru:
„Idi u Anatot na svoje njive. Zaslužio si smrt,
ali te danas neću pogubiti, jer si nosio kovčeg
Gospodnji pred mojim ocem Davidom i pod-
nosio si nevolje sve vreme dok je i moj otac
podnosio nevolje.“ **27** Tako je Solomon ote-
rao Abijatara da više ne služi kao Gospodnji
sveštenik, da bi se ispunila Gospodnja reč
koju je u Šilohu izrekao protiv Elijevog
doma.

28 Vest o tome stigla je i do Joaba – jer je
pristao uz Adoniju, premda nije pristao uz
Abšaloma – i Joab je pobegao u Gospodnji
šator i čvrsto se uhvatio za rogove oltara.

29 Kralju Solomonu su javili: „Joab je po-
begao u Gospodnji šator i eno ga pored
oltara.“ A Solomon je poslao Benaju, Jodaje-
vog sina, i rekao mu: „Idi i pogubi ga!“ **30**
Benaja je otišao u Gospodnji šator i rekao
Joabu: „Ovako kaže kralj: ‘Izađi!’“ Ali on
reče: „Neću! Ovde hoću da umrem.“ Tada je
Benaja javio kralju: „Tako mi je rekao Joab i
tako mi je odgovorio.“ **31** A kralj mu reče:
„Učini kao što je kazao i pogubi ga. Sahrani
ga, i skini s mene i s doma mog oca krv koju
je Joab prolio bez razloga. **32** Neka Gospod
učini da njegova krv padne na njegovu glavu,
jer je pogubio dva čoveka koja su bila praved-
nija i bolja od njega. Ubio ih je mačem bez
znanja mog oca Davida: Abnera, Nerovog
sina, zapovednika Izraelove vojske, i Amasu,
Jeterovog sina, zapovednika Judine vojske.
33 Njihova krv neka padne na Joabovu glavu
i na glavu njegovog potomstva doveka. A na
Davidu i njegovom potomstvu, na njegovom
domu i njegovom prestolu neka doveka po-
čiva mir od Gospoda.“ **34** Tako je Benaja, Jo-
dajev sin, otišao, udario Joaba i pogubio ga.
Sahranjen je kod svoje kuće u pustinji. **35**
Tada je kralj umesto njega nad vojskom
postavio Benaju, Jodajevog sina, a na Abija-
tarovo mesto kralj je postavio sveštenika Sa-
doka.

36 Zatim je kralj pozvao Šimeja i rekao
mu: „Sagradi sebi kuću u Jerusalimu i ostani
ovde i nikuda ne idi odavde. **37** Onog dana
kad izađeš i pređeš dolinu Kedron, znaj da ćeš
poginuti. Tvoja krv pašće na tvoju glavu.“ **38**
Šimej je odgovorio kralju: „Dobro. Kako je
rekao moj gospodar, kralj, tako će tvoj sluga
učiniti.“ Šimej je dugo živeo u Jerusalimu.

39 Posle tri godine, dva Šimejeva roba po-
begla su kod Ahisa, Mahinog sina, kralja
Gata. Šimeju je bilo javljeno: „Eno, tvoji su
robovi u Gatu.“ **40** Šimej je odmah ustao, o-
samario svog magarca i otišao u Gat kod A-
hisa da potraži svoje robove. Zatim se Šimej
vratio iz Gata sa svojim robovima. **41** A So-
lomonu je bilo javljeno: „Šimej je otišao iz
Jerusalima u Gat i vratio se.“ **42** Tada je kralj
pozvao Šimeja i rekao mu: „Zar te nisam
zakleo Gospodom i upozorio te kad sam ti re-
kao: ‘Onog dana kad izađeš i pođeš bilo kuda,
znaj da ćeš poginuti,’ i zar mi ti nisi rekao:
‘Dobro, razumeo sam?’ **43** Zašto se onda nisi
držao zakletve kojom si se zakleo Gospodu i
uputa koji sam ti dao?“ **44** Zatim kralj reče
Šimeju: „I sam znaš kakva si zla naneo mom
ocu Davidu, dobro to znaš u svom srcu. Ali
Gospod će zlo koje si naneo drugima vratiti
na tvoju glavu. **45** A kralj Solomon biće bla-
gosloven i Davidov presto biće doveka utvr-
đen pred Gospodom.“ **46** Tada je kralj dao
nalog Benaji, Jodajevom sinu, koji je izašao i
udario Šimeja, tako da je ovaj umro. Kraljev-
stvo se utvrdilo u Solomonovoj ruci.

3 Solomon je sklopio savez s faraonom,
kraljem Egipta, tako što se oženio njego-
vom kćeri. Doveo ju je u Davidov grad
da tamo živi dok on ne završi svoj dvor,
Gospodnji dom i zidine oko Jerusalima. **2** Ali
narod je prinosio žrtve na uzvišicama, jer do
tada još nije bio sagrađen dom Gospodnjem
imenu. **3** Solomon je voleo Gospoda i živeo

je po odredbama svog oca Davida, samo što je na uzvišicama prinosio žrtve i spaljivao prinose.

4 Kralj je otišao u Gibeon da tamo prinese žrtve, jer je to bila najznačajnija uzvišica. Tamo je Solomon prineo na oltaru hiljadu žrtava paljenica. **5** U Gibeonu se Gospod pojavio Solomonu noću u snu. Bog mu reče: „Traži šta hoćeš da ti dam.“ **6** A Solomon reče: „Ti si pokazao veliku milost prema svom sluzi Davidu, mom ocu, jer ti je služio u istini i u pravednosti s čestitim srcem. Pokazivao si mu veliku milost i dao si mu sina da sedi na njegovom prestolu, kao što se danas vidi. **7** I sada, Gospode, Bože moj, ti si svog slugu postavio za kralja umesto mog oca Davida, a ja sam mlad i još nemam iskustva.[*] **8** Tvoj sluga je među tvojim narodom koji si izabrao, narodom koji je toliko velik da se ne može prebrojati niti mu se broj može proceniti. **9** Zato daj svom sluzi poslušno srce da može suditi tvom narodu i razlikovati dobro od zla, jer ko može suditi tvom narodu, ovom tvrdoglavom narodu?“

10 Gospodu je bilo drago što je Solomon to tražio. **11** Bog mu reče: „Zato što si to tražio, a nisi tražio dug život ni bogatstvo ni duše svojih neprijatelja, nego si tražio razboritost da možeš ispravno suditi, **12** evo, učiniću po tvojim rečima. Daću ti mudro i razumno srce, da takvog kakav si ti nije bilo ni pre tebe niti će ga posle tebe biti. **13** A daću ti i ono što nisi tražio, i bogatstvo i slavu, tako da dokle god si živ neće biti takvog kralja kao što si ti. **14** Ako budeš hodio mojim putevima i držao se mojih propisa i mojih uputstava, kao što je hodio i tvoj otac David, produžiću tvoje dane.“

15 Tada se Solomon probudio, i gle, bio je to san. Zatim se vratio u Jerusalim, stao pred kovčeg Gospodnjeg saveza i prineo žrtve paljenice i žrtve pomirnice, i priredio gozbu za sve svoje sluge.

16 U to vreme došle su dve žene, bludnice, i stale pred kralja. **17** Jedna od njih reče: „Oprosti, moj gospodaru, ja i ova žena živimo u istoj kući, i ja sam se porodila pored nje u toj kući. **18** Trećeg dana posle mog porođaja i ova žena se porodila. Bile smo zajedno i s nama u kući nije bilo nikog drugog. Samo smo nas dve bile u kući. **19** Onda je jedne noći sin ove žene umro, jer je legla na njega. **20** Ona je ustala usred noći, i dok je tvoja robinja spavala, uzela je mog sina koji je bio uz mene i stavila ga sebi u naručje, a svog mrtvog sina stavila je meni u naručje. **21** Kad sam ujutru ustala da podojim svog sina, gle, on je bio mrtav. Ali kad se razdanilo i kad sam ga bolje pogledala, videla sam da to nije moj sin kog sam rodila.“ **22** Ali druga žena reče: „Nije tako, nego je moj sin ovaj živi, a tvoj je onaj mrtvi!“ Ali prva žena je govorila: „Nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je ovaj živi!“ I tako su se prepirale pred kraljem.

23 Na kraju kralj reče: „Jedna kaže: ‘Moj sin je ovaj živi, a tvoj je onaj mrtvi!’ a druga kaže: ‘Nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je ovaj živi!’“ **24** Kralj zatim reče: „Donesite mi mač.“ I doneli su mač pred kralja. **25** Kralj reče: „Rasecite živo dete na dva dela, pa jednu polovinu dajte jednoj, a drugu polovinu drugoj.“ **26** Tada žena čiji je sin bio živ oseti da joj utroba zadrhta zbog sina, pa reče kralju: „Oprosti, moj gospodaru! Dajte njoj živo dete, samo ga nemojte ubiti.“ A druga žena reče: „Neka ne bude ni moj ni tvoj. Rasecite ga!“ **27** Na to kralj reče: „Dajte živo dete prvoj ženi, nemojte ga ubiti. Ona mu je majka.“

28 Svi Izraelci su čuli kakvu je presudu izrekao kralj i pobojali su se kralja, jer su videli da je u njemu Božja mudrost da pravedno sudi.

[*] **3:7** U originalu: „jer ne znam polaziti ni dolaziti.“

4 Kralj Solomon je kraljevao nad celim Izraelom. **2** Ovo su bili njegovi knezovi: sveštenik Azarija, Sadokov sin; **3** pisari Elioref i Ahija, Šišini sinovi; letopisac Josafat, Ahiludov sin; **4** Benaja, Jodajev sin, zapovedao je vojskom, a Sadok i Abijatar bili su sveštenici; **5** Azarija, Natanov sin, bio je nad namesnicima, a Zabud, Natanov sin, bio je sveštenik i kraljev prijatelj; **6** Ahisar je bio upravitelj dvora, a Adoniram, Avdin sin, nadgledao je one koji su bili određeni za prinudni rad.

7 Solomon je imao dvanaest namesnika nad celim Izraelom. Oni su snabdevali hranom kralja i njegov dvor. Svaki je po mesec dana u godini bio zadužen za snabdevanje hranom. **8** Ovo su njihova imena: Hurov sin u brdovitom području Jefrema; **9** Dekerov sin u Makasu, Šalvimu, Bet-Šemešu i Elon-Bet-Ananu; **10** Esedov sin u Aruvotu (pod njim su bili Sohot i sva Heferova zemlja); **11** Abinadavov sin u planinskom kraju blizu Dora (on se oženio Tafatom, Solomonovom kćeri); **12** Bana, Ahiludov sin, u Tanahu, u Megidu i u celom Bet-Sanu koji se nalazi pored Sartana ispod Jezraela, od Bet-Sana do Abel-Meola i do jokmeamskog kraja; **13** Geberov sin u Ramotu u Giladu (pod njim su bila sela u Giladu u kojima su ljudi živeli pod šatorima, a koja je osvojio Jair, Manasijin sin; pod njim je bilo i argovsko područje u Bašanu: šezdeset velikih gradova sa zidinama i bakarnim prevornicama); **14** Ahinadav, Idov sin, u Mahanaimu; **15** Ahimas u Neftalimu (i on je uzeo za ženu jednu Solomonovu kćer, Bašematu); **16** Bana, Husajev sin, u Asiru i Alotu; **17** Josafat, Farujin sin, u Isaharu; **18** Šimej, Elahov sin, u Benjaminu; **19** Geber, Urijev sin, u giladskoj zemlji, u zemlji amorejskog kralja Sihona, i bašanskog kralja Oga. Jedan namesnik bio je nad svim ostalim namesnicima u zemlji.

20 Naroda u Judi i u Izraelu bilo je mnogo, kao što ima mnogo peska na morskoj obali. Jeli su, pili i veselili se.

21 Solomon je vladao nad svim kraljevstvima od reke do filistejske zemlje i do egipatske granice. Ta kraljevstva donosila su darove i služila Solomonu sve dok je bio živ.

22 Solomonu je za hranu svakog dana trebalo trideset kora[*] finog brašna i šezdeset kora običnog brašna, **23** deset ugojenih goveda, dvadeset goveda s paše i sto ovaca, osim jelena, gazela, srndaća i ugojenih ptica. **24** On je vladao nad svom zemljom s ove strane reke [Eufrata], od Tapse do Gaze, nad svim kraljevima s ove strane reke, i mir je vladao u svoj njegovoj zemlji, svuda unaokolo. **25** Juda i Izrael živeli su spokojno, svako pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Beršebe, sve dok je Solomon bio živ.

26 Solomon je imao četrdeset hiljada štala[*] za konje koje je uprezao u svoja kola, i imao je dvanaest hiljada konjanika.

27 Spomenuti namesnici snabdevali su hranom kralja Solomona i sve koji su dolazili da jedu za stolom kralja Solomona, i to svaki u mesecu za koji je bio zadužen. Nisu dozvolili da bilo šta nedostaje. **28** Ječam i slamu za konje i za konjske zaprege donosili su gde god je bilo potrebno, svaki kako mu je bilo određeno.

29 Bog je Solomonu dao veliku mudrost i razboritost, i dao mu je srce puno razuma, kao što ima puno peska na morskoj obali. **30** Solomonova mudrost bila je veća od mudrosti svih ljudi na Istoku i od sve egipatske mudrosti. **31** Bio je mudriji od svih ljudi, od Etana Ezraita, od Emana, Halhola i Darde, Maolo-

[*] **4:22** Kor iznosi 220 litara. Vidi Ezekiel 45:12 i dodatak na kraju knjige.

[*] **4:26** U 2. Dnevnika 9:25 stoji podatak da je Solomon imao 4.000 štala, ali pošto se u ovom retku pominju bojna kola koja su u drevnim vremenima obično imala deset konja i deset ljudi po kolima (vidi: 2. Samuelova 10:18 i 1. Dnevnika 19:18), najverovatnije je Solomon imao 4.000 štala od kojih je svaka bila podeljena na deset zasebnih pregrada za konje.

vih sinova. I razglasi se karakter njegov među svim okolnim narodima. **32** Izgovorio je tri hiljade poslovica, i sastavio je hiljadu i pet pesama. **33** Govorio je o drveću, od kedra na Lebanonu do isopa koji niče iz zidova. Govorio je o zverima, o stvorenjima koja lete, o onima što se miču po zemlji i o ribama. **34** Iz svih naroda dolazili su ljudi da čuju Solomonovu mudrost, ljudi koje su slali svi kraljevi na zemlji koji su čuli za njegovu mudrost.

5 Hiram, kralj Tira, poslao je svoje sluge kod Solomona kad je čuo da je pomazan za kralja umesto svog oca, jer je Hiram oduvek voleo Davida. **2** Solomon je poručio Hiramu: **3** „Ti dobro znaš da moj otac David nije mogao da izgradi dom imenu Gospoda, svog Boga, zbog ratova kojima su ga okružili njegovi neprijatelji, dok ih Gospod nije pokorio pod njegove noge. **4** A meni je sada Gospod, moj Bog, dao mir na svim mojim granicama. Nemam protivnika i nikakvo se zlo ne događa. **5** Zato, imam nameru da izgradim dom imenu Gospoda, svog Boga, kao što je Gospod obećao mom ocu Davidu kada je rekao: ‘Tvoj sin kog ću postaviti na tvoj presto umesto tebe, on će izgraditi dom mom imenu.’ **6** Zato sada daj uput da mi naseku kedrove na Lebanonu. Moje sluge biće s tvojim slugama i daću ti platu za tvoje sluge koliko god odrediš, jer dobro znaš da među nama nema ljudi koji znaju da seku drva kao Sidonci.“

7 Kad je Hiram čuo Solomonove reči, veoma se obradovao, pa je rekao: „Neka je danas blagosloven Gospod, jer je Davidu dao mudrog sina da vlada nad tim velikim narodom!“ **8** Hiram je poručio Solomonu: „Razumeo sam šta si mi poručio. Uradiću sve što želiš u vezi sa kedrovim i smrekovim drvetom. **9** Moje sluge će ih prenositi s Lebanona na more. Ja ću ih povezati u splavove i morem ih prevesti do mesta koje mi odrediš. Tamo ću ih razvezati, pa ih ti odnesi. A ti uradi ono što ja želim i obezbedi hranu za moj dom.“

10 Tako je Hiram davao Solomonu kedrovo i smrekovo drvo koliko god je on želeo. **11** A Solomon je Hiramu davao dvadeset hiljada kora pšenice za hranu njegovom domu i dvadeset kora ceđenog maslinovog ulja. To je Solomon davao Hiramu svake godine. **12** Gospod je Solomonu dao mudrost, kao što mu je i obećao. Između Hirama i Solomona vladao je mir i oni su sklopili savez među sobom.

13 Kralj Solomon je u celom Izraelu odredio ljude za prinudni rad. Onih koji su bili određeni za prinudni rad bilo je trideset hiljada. **14** Slao ih je naizmenično na Lebanon, po deset hiljada svakog meseca. Mesec dana bili su na Lebanonu, a dva meseca kod kuće. Adoniram je nadgledao one koji su bili određeni za prinudni rad. **15** Solomon je imao sedamdeset hiljada nosača i osamdeset hiljada klesara u planini, **16** osim Solomonovih kneževskih namesnika koji su nadgledali posao, njih tri hiljade i trista što su nadzirali ljude koji su obavljali posao. **17** Kralj ih je uputio da izvade veliko kamenje, skupoceno kamenje, da se od klesanog kamena položi temelj doma. **18** Tako su Solomonovi graditelji, Hiramovi graditelji i stanovnici Biblosa[*] klesali kamen i pripremali drvnu građu i kamenje za izgradnju doma.

6 Četiristo osamdesete godine nakon izlaska Izraelovih sinova iz egipatske zemlje, četvrte godine svog kraljevanja nad Izraelom, meseca ziva, a to je drugi mesec, Solomon je počeo da gradi dom Gospodu. **2** Dom koji je kralj Solomon gradio Gospodu bio je dug šezdeset lakata, širok dvadeset lakata i visok trideset lakata. **3** Predvorje ispred hrama, s prednje strane doma, bilo je dugačko dvadeset lakata, koliko je bio širok dom, a

[*] **5:18** Gebalim na hebrejskom.

široko deset lakata, s prednje strane doma. **4** Na domu je načinio prozore kojima su otvori s jedne strane bili uži, a s druge širi. **5** Zatim je uza zid doma svuda uokolo izgradio bočnu zgradu, uza zidove doma oko hrama i oko unutrašnje prostorije, i načinio je bočne sobe svuda unaokolo. **6** Donji sprat sa sobama bio je širok pet lakata, srednji je bio širok šest lakata, a gornji je bio širok sedam lakata. On je okolo sa spoljašnje strane doma načinio naslone za grede, da se grede ne bi morale ugrađivati u zidove doma.

7 Kod izgradnje doma koristio se kamen koji je već bio isklesan, tako da se za vreme gradnje u domu nisu čuli ni čekić ni sekira niti bilo kakva gvozdena alatka. **8** Na donji sprat sa sobama ulazilo se s desne strane doma, a kružne stepenice vodile su na srednji i sa srednjeg na gornji sprat. **9** Tako je on gradio dom i završio ga. Pokrio ga je gredama i daskama od kedrovine. **10** Osim toga, oko celog doma izgradio je sobe visoke pet lakata, koje su kedrovim gredama bile povezane s domom.

11 Tada je Solomonu došla Gospodnja reč: **12** „Ovaj dom što gradiš: Ako budeš hodio po mojim uredbama i izvršavao moje propise i držao se svih mojih uputstava postupajući po njima, onda ću i ja potvrditi svoju reč koju sam dao tvom ocu Davidu. **13** Prebivaću među Izraelovim sinovima i neću ostaviti svoj narod Izrael.“

14 Tako je Solomon gradio dom i završio ga. **15** Zidove unutar doma obložio je kedrovim daskama, unutrašnjost doma od poda do krovnih greda obložio je drvetom, a pod u domu obložio je daskama od smreke. **16** Na zadnjoj strani doma pregradio je prostor od dvadeset lakata i obložio ga kedrovim daskama od poda do krovnih greda, i tako je u domu načinio unutrašnju prostoriju, to jest Svetinju nad svetinjama. **17** Četrdeset lakata imao je dom, to jest hram koji je bio ispred nje. **18** Na kedrovim daskama unutar doma bili su izrezbareni ukrasi u obliku jabuka i venci od cveća. Sve je bilo od kedrovine tako da se kamen nigde nije video.

19 Unutrašnju prostoriju u domu uredio je da u nju stavi kovčeg Gospodnjeg saveza. **20** Unutrašnja prostorija bila je dvadeset lakata duga, dvadeset lakata široka i dvadeset lakata visoka. Obložio ju je čistim zlatom, a oltar je obložio kedrovinom. **21** Solomon je unutrašnjost doma obložio čistim zlatom i postavio je lanac od zlata ispred unutrašnje prostorije koju je takođe obložio zlatom. **22** Ceo dom je u potpunosti obložio zlatom i ceo oltar ispred unutrašnje prostorije obložio je zlatom.

23 U unutrašnjoj prostoriji načinio je dva heruvima od drveta što daje ulje. Svaki je bio visok deset lakata. **24** Jedno krilo heruvima bilo je dugo pet lakata, a i drugo krilo heruvima bilo je dugo pet lakata. Deset lakata bilo je od kraja jednog krila do kraja drugog krila. **25** I drugi heruvim imao je deset lakata. Oba heruvima bila su iste mere i istog oblika. **26** Visina jednog heruvima bila je deset lakata, a tako i drugog heruvima. **27** Heruvime je postavio u unutrašnjost doma. Krila heruvima bila su raširena, tako da je krilo jednog heruvima dodirivalo jedan zid, a krilo drugog heruvima dodirivalo je drugi zid, dok su u sredini doma krila dodirivala jedno drugo. **28** I heruvime je obložio zlatom.

29 Na svim zidovima doma iznutra, u prednjem i u zadnjem delu, izrezbario je ukrase u obliku heruvima, palmi i cvetova, **30** a pod u domu u prednjem i u zadnjem delu obložio je zlatom. **31** Na ulazu u unutrašnju prostoriju načinio je dvokrilna vrata od drveta što daje ulje: stubove i dovratke, petinu zida. **32** Na tim dvokrilnim vratima, koja su bila od drveta što daje ulje, izrezbario je ukrase u obliku heruvima, palmi i cvetova i obložio ih zlatom. Zlatom je obložio heruvime i palme. **33** Tako je i za ulaz u hram načinio četvrtaste dovratke od drveta što daje ulje, **34** a dvokrilna vrata od drveta smreke. Jedno krilo ovih vrata preklapalo se na dva dela i okretalo na nosačima, a i drugo krilo se preklapalo na

dva dela i okretalo na nosačima. **35** Izrezbario je i heruvime, palme i cvetove, a onda je sve što je izrezbario obložio zlatom.

36 Zatim je izgradio unutrašnje dvorište, načinivši zid koji je imao tri reda klesanog kamena i jedan red kedrovih greda.

37 Četvrte godine, meseca zifa, bio je položen temelj Gospodnjeg doma, **38** a jedanaeste godine, meseca bula, a to je osmi mesec, dom je bio završen sa svim svojim pojedinostima i prema svemu što je bilo određeno za njega. Solomon ga je gradio sedam godina.

7 Svoj dvor Solomon je gradio trinaest godina, dok nije završio ceo svoj dvor.

2 Sagradio je i dom nazvan Lebanonska šuma dug sto lakata, širok pedeset lakata i visok trideset lakata, na četiri reda kedrovih stubova, a na stubovima su bile kedrove grede. **3** Gornji deo doma bio je obložen kedrovinom i nalazio se iznad greda koje su ležale na četrdeset i pet stubova, po petnaest u jednom redu. **4** Imao je tri reda prozora s okvirima, tako da su otvori za svetlost u tri niza stajali jedan naspram drugog. **5** Sva vrata i dovraci bili su četvrtasti, kao i prednja strana otvora za svetlost koji su u tri niza stajali jedan naspram drugog.

6 Načinio je i trem sa stubovima, dug pedeset lakata i širok trideset lakata. Spreda, ispred njegovih stubova, bio je još jedan trem sa stubovima i nadstrešnicom.

7 Zatim je načinio prestoni trem gde je sudio, sudski trem, koji je od poda do krovnih greda bio obložen kedrovinom.

8 Njegov dvor u kom je trebalo da živi nalazio se u drugom dvorištu i bio je iza prestonog trema. Bio je građen na isti način kao i taj trem. Solomon je sagradio i dom sličan tom tremu za faraonovu kćer, kojom se oženio.

9 Sve te građevine bile su sagrađene od skupocenog kamena, klesanog po meri i sečenog testerom za kamen sa svih strana, od temelja do venca na vrhu zida, a i ono što je bilo napolju, sve do velikog dvorišta. **10** Temelji su bili od velikih komada skupocenog kamena, komada od deset i od osam lakata. **11** A odozgo je stavljan skupoceni kamen klesan po meri i kedrove daske. **12** Veliko dvorište bilo je okruženo zidom koji je imao tri reda klesanog kamena i jedan red kedrovih greda, a takav zid bio je i oko unutrašnjeg dvorišta Gospodnjeg doma i predvorja doma.

13 Kralj Solomon je poslao svoje sluge da iz Tira dovedu Hirama. **14** On je bio sin jedne udovice iz Neftalimovog plemena, a otac mu je bio iz Tira i izrađivao je predmete od bakra. Hiram je bio veoma mudar i razborit i umeo je da izrađuje razne predmete od bakra. On je došao kod kralja Solomona i napravio mu sve što je bilo potrebno.

15 Izlio je dva stuba od bakra. Svaki stub bio je visok osamnaest lakata, a konopcem od dvanaest lakata mogao se obuhvatiti svaki od ta dva stuba. **16** Načinio je i dva oglavlja izlivena od bakra da se postave na vrh stubova. Pet lakata bilo je visoko jedno oglavlje i pet lakata bilo je visoko drugo oglavlje. **17** Zatim je za oglavlje na vrhu stubova izradio filigranske mrežice, pletene ukrase u obliku lančića, sedam za oglavlje na jednom stubu i sedam za oglavlje na drugom stubu. **18** Načinio je i dva reda narova oko svake mrežice da pokriju oglavlja na vrhu stubova. Tako je načinio za oglavlja na oba stuba. **19** Deo oglavlja na vrhu stubova koja su stajala uz predvorje bio je u obliku ljiljana i bio je visok četiri lakta. **20** Oglavlja su bila postavljena na oba stuba, a iznad izbočenog dela oglavlja nalazila se mrežica. Oko svakog oglavlja bilo je dve stotine narova u redovima.

21 Stubove je postavio uz predvorje hrama. Jedan stub postavio je s desne strane i nazvao ga Jahin,* a drugi stub postavio je s leve strane i nazvao ga Boaz.* **22** Vrh stubova

* **7:21** „Jahin“ znači „on će utemeljiti.“

* **7:21** „Boaz“ verovatno znači „jačina, u snazi.“ Po

bio je ukrašen ljiljanima. Tako je rad na stubovima bio priveden kraju.

23 Zatim je napravio liveno more, koje je od jednog do drugog kraja imalo deset lakata. Bilo je okruglo, visoko pet lakata, a da bi se obuhvatilo bilo je potrebno uže od trideset lakata. **24** Okolo, ispod ivice, bili su ukrasi u obliku jabuka, po deset ukrasa na jedan lakat. Bila su dva reda ukrasa u obliku jabuka, izlivenih zajedno s morem. **25** More je stajalo na dvanaest bikova, od kojih su tri gledala prema severu, tri prema zapadu, tri prema jugu, a tri prema istoku. More je stajalo odozgo na bikovima, a zadnji deo svih njih bio je okrenut prema sredini. **26** Njegova debljina je iznosila jedan dlan,[*] a ivica mu je bila izrađena kao ivica čaše, nalik cvetu ljiljana. U njega je stajalo dve hiljade bati.[*]

27 Napravio je i deset kolica od bakra. Svaka kolica bila su duga četiri lakta, široka četiri lakta i visoka tri lakta. **28** Evo kako su kolica bila izrađena: imala su stranice koje su bile u svojim okvirima. **29** Stranice u okvirima bile su ukrašene lavovima, bikovima i heruvimima, a isto tako i okviri. Iznad i ispod lavova i bikova bili su ukrasi u obliku venaca. **30** Svaka kolica imala su četiri točka od bakra, sa osovinama od bakra, a na četiri ugla imala su nosače za osovine. Nosači ispod umivaonika bili su izliveni zajedno s vencima koji su ih međusobno spajali. **31** Otvor posude iznutra, od nosača do vrha, bio je dubok jedan lakat. Otvor na kom je stajala posuda bio je okrugao, izrađen poput postolja od lakat i po, i ukrašen rezbarijama. Stranice su bile četvrtaste, a ne okrugle. **32** Četiri točka i držači točkova bili su ispod stranica kolica. Svaki je točak bio visok lakat i po. **33** Točkovi su bili izrađeni poput točkova na običnim kolima. Njihovi nosači, obruči, paoci i glavčine, sve je bilo liveno. **34** Na četiri ugla kod svih kolica bila su četiri nosača. Nosači i kolica sačinjavali su jednu celinu. **35** Na gornjem delu kolica bilo je postolje visoko pola lakta, sasvim okruglo. Okviri i stranice koji su se nalazili na gornjem delu kolica sačinjavali su jednu celinu s njima. **36** Na ravnim delovima okvira i na stranicama Hiram je izrezbario heruvime, lavove i palme, prema veličini prazne površine, i vence unaokolo. **37** Tako je napravio svih deset kolica. Sva su bila isto izlivena, iste mere i istog oblika.

38 Načinio je i deset velikih bakarnih umivaonika. U svaku posudu moglo je da stane četrdeset bati[*] i svaka je imala četiri lakta. Po jedna posuda stajala je na svih deset kolica. **39** Zatim je pet kolica postavio s desne strane doma, a pet s leve strane doma. More je postavio s desne strane doma prema jugoistoku.

40 Hiram je napravio umivaonike, lopate i činije. On je završio sav posao koji je radio za kralja Solomona na Gospodnjem domu: **41** dva stuba, oglavlja u obliku činije na vrhovima dva stuba, dve mrežice koje su pokrivale ta dva okrugla oglavlja na vrhu stubova, **42** četiristo narova za dve mrežice, za svaku mrežicu po dva reda narova da pokriju dva oglavlja u obliku činije na vrhovima dva stuba; **43** deset kolica i deset umivaonika na kolicima, **44** jedno more i dvanaest bikova ispod mora, **45** lonce, lopate, činije i sav pribor koji je Hiram od uglačanog bakra napravio kralju Solomonu za Gospodnji dom. **46** Kralj je dao da se sve to izlije u kalupima od gline u Jordanskoj dolini, između Sukota i Sartana.

47 Solomon nije merio sve te posude, jer ih je bilo izuzetno mnogo. Težina bakra nije bila utvrđena. **48** Solomon je načinio i sve druge stvari za Gospodnji dom: zlatni oltar, zlatni sto na koji se hleb stavljao pred Boga,

svemu sudeći imena oba stuba čitala su se u celini zdesna nalevo.

[*] **7:26** Dlan iznosi 7,4 centimetra. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **7:26** Oko 44.000 litara. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **7:38** Otprilike 880 litara. Vidi dodatak na kraju knjige.

49 svećnjake od čistog zlata, pet s desne
strane i pet s leve strane pred unutrašnjom
prostorijom, zlatne cvetove, žiške, mašice, **50**
zatim posude, makaze za podsecanje fitilja,
činije, čaše, pepeonice, sve od čistog zlata, i
zlatna ležišta za vrata unutrašnje prostorije, to
jest Svetinje nad svetinjama, i za vrata hrama
u domu.

51 Tako je kralj Solomon završio sav po-
sao oko Gospodnjeg doma. Zatim je doneo
srebro, zlato i druge predmete koje je posve-
tio njegov otac David, i stavio ih u riznice
Gospodnjeg doma.

8 Tada je kralj Solomon okupio kod sebe u
Jerusalimu Izraelove starešine, sve pogla-
vare plemena i knezove otačkih domova
Izraelovih sinova, da bi se kovčeg Gospod-
njeg saveza doneo iz Davidovog grada, to jest
sa Ciona. **2** Tako su se svi Izraelci sakupili
kod kralja Solomona na praznik meseca eta-
nima, a to je sedmi mesec. **3** Kad su došle sve
Izraelove starešine, sveštenici su poneli kov-
čeg. **4** Oni su preneli Gospodnji kovčeg, šator
od sastanka i sve svete stvari koje su bile u
šatoru. Sve su to preneli sveštenici i Leviti. **5**
Kralj Solomon i s njim ceo izraelski zbor koji
se okupio oko njega, prineli su na žrtvu pred
kovčegom toliko ovaca i goveda da se nije
moglo ni izračunati ni izbrojati.

6 Zatim su sveštenici uneli kovčeg
Gospodnjeg saveza na njegovo mesto, u unu-
trašnju prostoriju doma, u Svetinju nad sveti-
njama, pod krila heruvima.

7 Krila heruvima bila su raširena iznad
mesta gde je stajao kovčeg, tako da su heru-
vimi odozgo zaklanjali kovčeg i njegove po-
luge. **8** Ali poluge su bile toliko duge da su se
njihovi krajevi videli iz Svetinje pred unu-
trašnjom prostorijom, ali spolja se nisu videli.
Tamo stoje sve do današnjeg dana. **9** U kov-
čegu nije bilo ničeg osim dve kamene ploče
koje je Mojsije stavio u njega na Horevu, kad
je Gospod sklopio savez sa Izraelovim sino-
vima nakon što su izašli iz egipatske zemlje.

10 Kad su sveštenici izašli iz svetog
mesta, oblak je ispunio Gospodnji dom. **11**
Sveštenici zbog oblaka nisu mogli da stoje
tamo i da vrše svoju službu, jer je Gospodnji
dom bio pun Gospodnje slave. **12** Tada je So-
lomon rekao: „Gospode, ti si rekao da ćeš
prebivati u gustoj tami. **13** Ja sam ti sagradio
dom da bude tvoje uzvišeno prebivalište,
mesto gde ćeš doveka prebivati.“

14 Zatim se kralj okrenuo prema narodu i
blagoslovio ceo izraelski zbor, dok je ceo
zbor stajao. **15** Tada je rekao: „Neka je bla-
gosloven Gospod, Izraelov Bog, koji je svo-
jim ustima govorio s mojim ocem Davidom,
i svojom rukom ispunio ono što je rekao: **16**
‘Od dana kad sam svoj narod Izrael izveo iz
Egipta, nisam izabrao nijedan grad među
svim Izraelovim plemenima da se u njemu sa-
gradi dom u kom bi bilo moje ime. Ali iza-
brao sam Davida da vlada nad mojim naro-
dom Izraelom.’ **17** Moj otac David je u svom
srcu imao želju da sagradi dom imenu
Gospoda, Izraelovog Boga. **18** Ali Gospod je
mom ocu Davidu rekao: ‘Ti u svom srcu imaš
želju da sagradiš dom mom imenu, i dobro je
što ti je to na srcu. **19** Ali nećeš ti graditi taj
dom, nego tvoj sin koji će ti se roditi. On će
sagraditi dom mom imenu.’ **20** Gospod je
ispunio reč koju je rekao i ja sam došao na
mesto svog oca Davida i seo na Izraelov pre-
sto, kao što je rekao Gospod, i sagradio sam
dom imenu Gospoda, Izraelovog Boga. **21** U
njemu sam odredio mesto za kovčeg u kome
je Gospodnji savez koji je sklopio s našim
praočevima kad ih je izveo iz egipatske zem-
lje.“

22 Tada je Solomon stao pred Gospodnji
oltar pred celim izraelskim zborom, raširio
ruke prema nebesima **23** i rekao: „Gospode,
Bože Izraelov, nema Boga kao što si ti, ni
gore na nebesima ni dole na zemlji. Ti držiš
savez i pokazuješ milost prema svojim slu-
gama koje ti služe svim svojim srcem. **24**
Ispunio si svom sluzi Davidu, mom ocu, ono
što si mu obećao. Što si svojim ustima

obećao, to si svojom rukom ispunio, kao što se danas vidi. **25** A sada, Gospode, Bože Izraelov, ispuni svom sluzi Davidu, mom ocu, ono što si mu obećao kad si rekao: ‘Neće ti nestati naslednika koji će preda mnom sedeti na Izraelovom prestolu, samo ako tvoji sinovi budu pazili na svoj put, služeći mi kao što si mi ti služio.’ **26** A sada, Bože Izraelov, molim te, neka se obistini obećanje koje si dao svom sluzi Davidu, mom ocu.

27 Ali da li će Bog zaista prebivati na zemlji? Gle, ni nebesa ni nebo nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamoli ovaj dom koji sam sagradio! **28** Ali ipak Gospode, Bože moj, saslušaj molitvu svog sluge i njegovu molbu za milost, i poslušaj vapaj i molitvu koju ti danas upućuje tvoj sluga. **29** Neka tvoje oči noć i dan budno motre ovaj dom, ovo mesto za koje si rekao: ‘Tu će prebivati moje ime.’ Poslušaj molitvu koju ti tvoj sluga upućuje okrenut prema ovom mestu. **30** Poslušaj molbu za milost koju tvoj sluga i tvoj narod Izrael upućuju okrenuti prema ovom mestu. Čuj s mesta gde prebivaš, s nebesa, čuj i oprosti. **31** Ako neko zgreši svom bližnjem, pa se od njega traži da se zakune i izloži prokletstvu, i on pod zakletvom dođe pred tvoj oltar u ovom domu, **32** tada čuj s nebesa i budi sudija svojim slugama. Zlog proglasi zlim, vraćajući njegova dela na njegovu glavu, a pravednog proglasi pravednim, nagrađujući ga po njegovoj pravednosti.

33 Ako tvoj narod Izrael bude poražen pred svojim neprijateljima zato što ti je zgrešio, pa se obrati k tebi i da hvalu tvom imenu, pomoli se i uputi molbu za milost u ovom domu, **34** tada čuj s nebesa, oprosti greh svom narodu Izraelu i vrati ih u zemlju koju si dao njihovim praočevima.

35 Kad se zatvori nebo i ne bude kiše jer su ti zgrešili, pa se pomole okrenuti prema ovom mestu i daju hvalu tvom imenu i odvrate se od svog greha, jer si im nanosio nevolje, **36** tada čuj s nebesa i oprosti greh svojim slugama, svom narodu Izraelu, koje učiš pravom putu kojim treba da idu, i pusti kišu na svoju zemlju koju si svom narodu dao u nasledstvo.

37 Ako u zemlji zavlada glad ili se pojavi pošast, suša, buđ ili navale skakavci ili bubašvabe, ako ih opkoli neprijatelj u zemlji gde su njihovi gradovi, ako ih snađe bilo kakva nevolja ili bolest, **38** pa ako neko iz naroda ili ceo tvoj narod Izrael uputi molitvu ili molbu za milost, jer svako zna bol svog srca, i raširi ruke prema ovom domu, **39** ti čuj s nebesa, s mesta gde prebivaš, i oprosti, postupi po tome i daj svakome prema svim njegovim putevima, ti koji znaš svačije srce, jer samo ti dobro znaš srce svih sinova ljudskih, **40** da bi te se bojali sve dane dok žive u zemlji koju si dao našim praočevima.

41 Isto tako, kad tuđinac koji ne pripada tvom narodu Izraelu, nego je došao iz daleke zemlje zbog tvog imena – **42** jer će se čuti za tvoje veliko ime, za tvoju snažnu ruku i podignutu mišicu – dođe i pomoli se okrenut prema ovom domu, **43** tada čuj s nebesa, s mesta gde prebivaš, i učini sve za šta te moli taj tuđinac, da bi svi narodi na zemlji upoznali tvoje ime i bojali se tebe kao i tvoj narod Izrael, i da bi znali da ovaj dom koji sam sagradio nosi tvoje ime.

44 Ako tvoj narod pođe u rat protiv svojih neprijatelja putem kojim ga ti pošalješ, i pomole se tebi, Gospode, okrenuti prema gradu koji si izabrao i prema ovom domu koji sam sagradio tvom imenu, **45** tada čuj s nebesa njihovu molitvu i njihovu molbu za milost i daj im pravdu.

46 Ako ti zgreše, jer nema čoveka koji ne greši, i ti se razgneviš na njih i predaš ih neprijateljima, pa ih njihovi porobljivači odvedu u zarobljeništvo u neprijateljsku zemlju, daleko ili blizu, **47** a oni se urazume u zemlji u koju budu odvedeni u zarobljeništvo, obrate se i upute ti molbu za milost u zemlji onih koji su ih zarobili, govoreći: ‘Zgrešili smo, loše smo postupali, zlo smo činili,’ **48** ako se u zemlji svojih neprijatelja koji su ih zarobili zaista obrate k tebi svim svojim

srcem i svom svojom dušom i pomole ti se
okrenuti prema svojoj zemlji koju si dao nji-
hovim praočevima, prema gradu koji si iza-
brao i prema domu koji sam sagradio tvom
imenu, **49** tada s nebesa, s mesta gde prebi-
vaš, čuj njihovu molitvu i njihovu molbu za
milost, i daj im pravdu, **50** i oprosti svom na-
rodu koji ti je zgrešio, oprosti im sve pre-
stupe, sve što su ti skrivili. Daj da nađu milost
pred onima koji su ih zarobili i da im se oni
smiluju, **51** jer su oni tvoj narod i tvoje
nasledstvo koje si izveo iz Egipta, iz te peći
za topljenje gvožđa. **52** Neka tvoje oči budu
otvorene na molbu za milost koju ti upućuje
tvoj sluga i na molbu za milost koju ti upućuje
tvoj narod Izrael, i usliši ih kad god te pri-
zovu. **53** Jer si ih ti, Gospode, odvojio kao
svoje nasledstvo od svih naroda na zemlji,
kao što si rekao preko Mojsija, svog sluge,
kada si naše praočeve izveo iz Egipta.“

54 Kad je Solomon završio celu ovu mo-
litvu i molbu za milost koju je uputio
Gospodu, ustao je ispred Gospodnjeg oltara
gde je klečao ruku raširenih prema nebesima,
55 i stojeći tako blagoslovio je ceo izraelski
zbor, govoreći jakim glasom: **56** „Neka je
blagosloven Gospod, koji je svom narodu
Izraelu dao mesto počinka, ispunivši sve što
je obećao. Od svih dobrih obećanja koja je
dao preko Mojsija, svog sluge, nije ostalo ne-
ispunjeno nijedno obećanje. **57** Neka
Gospod, naš Bog, bude s nama kao što je bio
i s našim praočevima. Neka nas nikad ne
ostavi i ne napusti, **58** nego neka prikloni naše
srce k sebi da bismo hodili svim njegovim pu-
tevima i držali se njegovih uputstava, njego-
vih odredbi i njegovih propisa, koje je dao na-
šim praočevima. **59** Neka ove moje reči ko-
jima sam Gospoda molio za milost pamti
Gospod, naš Bog, dan i noć, da daje pravdu
svojim slugama i svom narodu Izraelu, dan za
danom kako bude potrebno, **60** da bi svi na-
rodi na zemlji znali da je Gospod istiniti Bog
i da nema drugog. **61** Celim svojim srcem bu-
dite odani Gospodu, našem Bogu, hodeći po
njegovim uredbama i držeći se njegovih uput-
stava, kao što se danas vidi.“

62 Tada su kralj i svi Izraelci prineli ve-
liku žrtvu pred Gospodom. **63** Kao žrtvu po-
mirenja koju je trebalo da prinese Gospodu,
Solomon je prineo dvadeset i dve hiljade go-
veda i sto dvadeset hiljada ovaca. Tako su
kralj i svi Izraelovi sinovi održali svečanost
povodom posvećenja Gospodnjeg doma. **64**
Tog dana kralj je morao da posveti sredinu
dvorišta ispred Gospodnjeg doma, zato što je
tamo morao da prinese žrtve paljenice, pri-
nose od žita i salo od žrtava pomirnica, jer je
bakarni oltar, koji je bio pred Gospodom, bio
premali za tako mnogo žrtava paljenica, pri-
nosa od žita i sala od žrtava pomirnica. **65** U
to vreme Solomon, a s njim i ceo Izrael,
mnoštvo naroda koji je došao od granice E-
mata do doline reke Egipat, slavio je praznik
pred Gospodom, našim Bogom, sedam dana i
još sedam dana, ukupno četrnaest dana. **66**
Osmog dana on je otpustio narod, a oni su
blagoslovili kralja i otišli svojim kućama ra-
dosni i veselog srca zbog sve dobrote koju je
Gospod pokazao prema svom sluzi Davidu i
prema svom narodu Izraelu.

9 Kad je Solomon završio gradnju
Gospodnjeg doma, kraljevog dvora i
svega što je želeo da izgradi, **2** Gospod
se drugi put pojavio Solomonu, kao što mu se
pojavio u Gibeonu. **3** Gospod mu je rekao:
„Uslišio sam tvoju molitvu i tvoju molbu za
milost kojom si preda mnom molio. Posvetio
sam ovaj dom koji si sagradio jer će u njemu
doveka prebivati moje ime. Oči moje i srce
moje uvek će biti tamo. **4** A ti, ako mi budeš
služio kao što mi je služio tvoj otac David,
čistog srca i čestito, ako budeš činio sve što
sam te uputio, i ako se budeš držao mojih pro-
pisa i mojih zakona, **5** utvrdiću presto tvog
kraljevstva nad Izraelom zauvek, kao što sam
obećao tvom ocu Davidu, kada sam rekao:
‘Neće ti nestati naslednika koji će sedeti na
Izraelovom prestolu.’ **6** Ali ako se vi i vaši

sinovi odvratite od mene i ako se ne budete
držali mojih uputstava i mojih odredbi koje
sam stavio pred vas, nego pođete za drugim
bogovima da im služite i da im se klanjate, **7**
istrebiću Izrael s lica zemlje koju sam mu
dao. Odbaciću od sebe dom koji sam posvetio
svom imenu, a o Izraelu će se podrugljivo pri-
čati* i biće ruglo svim narodima. **8** Od ovog
doma ostaće samo ruševine. Ko god bude
prolazio pored njega, biće zaprepašćen, pa će
u čudu zviždati i pitati: ‘Zašto je Gospod to
učinio od ove zemlje i od ovog doma?’ **9** I
odgovoriće mu se: ‘Zato što su ostavili
Gospoda, svog Boga, koji je njihove prao-
čeve izveo iz egipatske zemlje, i pošli za dru-
gim bogovima, klanjali im se i služili im.
Zato im je Gospod naneo svu tu nevolju.’“

10 Kad je prošlo dvadeset godina, tokom
kojih je Solomon gradio dve građevine,
Gospodnji dom i kraljev dvor, **11** Solomon je
dao Hiramu, kralju Tira, dvadeset gradova u
galilejskoj zemlji zato što je Hiram snabde-
vao Solomona kedrovim drvetom, smreko-
vim drvetom i zlatom, koliko je god ovaj že-
leo. **12** Hiram je otišao iz Tira da vidi gradove
koje mu je dao Solomon, ali mu se oni nisu
dopali. **13** Zato mu je poručio: „Kakve si mi
to gradove dao, brate moj?“ Zato se oni sve
do danas zovu zemlja Kabul.*

14 Hiram je poslao kralju sto i dvadeset
talanata* zlata.

15 Kralj Solomon je odredio ljude za pri-
nudni rad koji je uveo da bi sagradio Gospod-
nji dom, svoj dvor, Milo,* jerusalimske zi-
dine, Asor, Megido i Gezer. **16** Naime, fa-
raon, kralj Egipta, došao je i osvojio Gezer,
spalio ga vatrom i pobio Hanance koji su ži-
veli u njemu. Zatim ga je dao u miraz svojoj
kćeri, Solomonovoj ženi. **17** Solomon je po-
novo sagradio Gezer i Donji Bet-Oron, **18**
Balat i Tamar, koji je u pustinjskom delu
zemlje, **19** zatim sve gradove koji su mu pri-
pali, a služili su kao skladišta, gradove za
kola i gradove za konjanike. Solomon je sa-
gradio sve što je želeo u Jerusalimu, na Leba-
nonu i na celom području kojim je vladao.

20 Sve koji su ostali od Amoreja, Heteja,
Ferezeja, Hiveja i Jevuseja, sve koji nisu bili
od Izraelovih sinova, **21** njihove sinove koji
su ostali nakon njih u zemlji, a koje Izraelovi
sinovi nisu mogli da istrebe, njih je Solomon
prisilio na ropski rad, i tako je sve do danas.
22 Ali nikoga od Izraelovih sinova Solomon
nije učinio robom, nego su oni bili ratnici, za-
tim njegove sluge, njegovi knezovi, njegovi
ađutanti i zapovednici nad vozačima njego-
vih kola i nad njegovim konjanicima. **23** Bilo
je petsto pedeset glavnih namesnika koji su
nadgledali Solomonove radove i nadzirali
ljude koji su obavljali te radove.

24 Faraonova kći je otišla iz Davidovog
grada u svoju kuću koju je za nju sagradio So-
lomon. U to vreme sagradio je i Milo.

25 Solomon je tri puta godišnje prinosio
žrtve paljenice i žrtve pomirnice na oltaru
koji je podigao Gospodu, i prinosio je kâd na
oltaru koji je bio pred Gospodom. Tako je
završio dom.

26 Kralj Solomon je imao i brodove koje
je sagradio u Esion-Geberu, koji je pored E-
lota, na obali Crvenog mora u edomskoj zem-
lji. **27** Na tim brodovima Hiram je slao svoje
sluge, mornare koji su poznavali more, za-
jedno sa Solomonovim slugama. **28** Oni bi
plovili u Ofir, odande bi uzeli četiristo dvade-
set talanata zlata i doneli ga kralju Solomonu.

10 Kraljica Šabe* je čula za Solomonovu
slavu, koju je stekao zbog Gospod-
njeg imena, i zato je došla da ga
iskuša teškim pitanjima. **2** Ona je došla u Je-
rusalim s veoma velikom pratnjom, s kami-
lama koje su nosile balzam, i donela je zlata

* **9:7** Doslovno: „Izrael će biti izreka (poslovica).“
* **9:13** Ili: „zemlja koja ništa ne vredi.“
* **9:14** Talanat iznosi 34,2 kg.
* **9:15** Verovatno se radilo o nečem nalik tvrđavi.
* **10:1** Južno-arabijsko kraljevstvo, na području današ-
njeg Jemena.

u velikim količinama i dragog kamenja. Došavši kod Solomona, razgovarala je s njim o svemu što joj je bilo na srcu. **3** Solomon joj je odgovorio na sva pitanja. Nije bilo ničega što je kralju bilo sakriveno i na šta nije znao da joj odgovori.

4 Kad je kraljica Šabe videla svu Solomonovu mudrost i dom koji je sagradio, **5** kad je videla jela na njegovom stolu, njegove sluge kako sede za stolom, njegove poslužitelje koji su posluživali kod stola i njihovu odeću, njegovo piće i žrtve paljenice koje je prinosio u Gospodnjem domu, zastao joj je dah. **6** Zato je rekla kralju: „Istina je ono što sam u svojoj zemlji čula o tebi i o tvojoj mudrosti. **7** Ali nisam poverovala u ono što se govori dok nisam došla i videla svojim očima. I gle, ni pola mi nije bilo rečeno! Tvoja mudrost i blagostanje nadmašuju ono što sam čula o tebi. **8** Srećni su tvoji ljudi i srećne su tvoje sluge koje stalno stoje pred tobom i slušaju tvoju mudrost. **9** Neka je blagosloven Gospod, tvoj Bog, kome si toliko omileo da te je postavio na Izraelov presto. Zbog večne ljubavi kojom voli Izrael, Gospod te je postavio za kralja da sudiš i deliš pravdu.“

10 Zatim je dala kralju sto dvadeset talanata zlata, balzama u velikim količinama i dragog kamenja. Nikada više nije bilo doneseno toliko balzama koliko je kraljica Šabe dala kralju Solomonu.

11 Hiramovi brodovi koji su dovozili zlato iz Ofira, donosili su iz Ofira i veoma mnogo algumovog drveta i skupocenog kamenja. **12** Kralj je od algumovog drveta načinio podupirače u Gospodnjem domu i u kraljevom dvoru, kao i harfe i druge žičane instrumente za pevače. Nikada više nije bilo doneseno niti se videlo toliko algumovog drveta do današnjeg dana.

13 Kralj Solomon je dao kraljici Šabe sve što je poželela i zatražila, pored onoga što joj je on, kralj Solomon, dao zato što je bio darežljive ruke. Zatim su ona i njene sluge otišli i vratili se u svoju zemlju.

14 Težina zlata koje je svake godine stizalo Solomonu iznosila je šesto šezdeset i šest talanata,* **15** ne računajući prihod od putujućih trgovaca i od ostalih trgovaca, ni ono što je pristizalo od svih arapskih kraljeva i namesnika zemlje.

16 Kralj Solomon je načinio dvesta velikih štitova od legure zlata (svaki štit je obložio sa šesto sikala* zlata) **17** i trista malih štitova od legure zlata (svaki štit je obložio sa tri mine* zlata). Zatim ih je kralj stavio u dom nazvan Lebanonska šuma.

18 Kralj je napravio i veliki presto od slonovače i obložio ga suvim zlatom. **19** Do prestola je vodilo šest stepenica, a sa zadnje strane iznad prestola nalazio se okrugli baldahin. S obe strane sedišta bili su nasloni za ruke, a dva lava stajala su pored tih naslona. **20** Dvanaest lavova stajalo je s obe strane tih šest stepenica. Tako nešto nije bilo napravljeno ni u jednom drugom kraljevstvu.

21 Sve čaše iz kojih je pio kralj Solomon bile su od zlata i sve posude u domu nazvanom Lebanonska šuma bile su od čistog zlata. Ništa nije bilo od srebra, jer se ono u Solomonovo vreme smatralo bezvrednim. **22** Kralj je osim Hiramovih brodova na moru imao i tarsiske brodove. Svake treće godine tarsiski brodovi dovozili su zlato, srebro, slonovaču, majmune i paunove.

23 Tako je kralj Solomon po bogatstvu i mudrosti bio veći od svih drugih kraljeva na zemlji. **24** Ljudi iz svih zemalja želeli su da vide Solomona i da čuju njegovu mudrost koju mu je Bog stavio u srce. **25** Svake godine donosili su svaki svoj dar, predmete od srebra i predmete od zlata, haljine, oružje,

* **10:14** Nešto manje od 23 tone. Vidi dodatak na kraju knjige.
* **10:16** Sikal iznosi 11,4 grama.
* **10:17** Mina iznosi 50 sikala ili 570 grama.

balzam, konje i mazge.

26 Solomon je sakupio i mnogo bojnih kola i konja. Imao je hiljadu i četiristo kola i dvanaest hiljada konja. Rasporedio ih je po gradovima u kojima je držao kola i kod sebe u Jerusalimu.

27 Kralj je učinio da u Jerusalimu srebra bude toliko mnogo kao kamenja, a kedrovine kao divljih smokava u Šefeli.*

28 Solomon je uvozio konje iz Egipta. Kraljevi trgovci nabavljali su konje po određenoj ceni. **29** Jedna kola dovezena iz Egipta koštala su šesto srebrnika, a konj sto pedeset. Preko tih trgovaca uvozili su konje i svi hetejski i sirijski kraljevi.

11 Kralj Solomon je osim faraonove kćeri voleo mnoge žene tuđinke: Moabke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetejke, **2** koje su bile iz naroda za koje je Gospod rekao Izraelovim sinovima: „Ne idite k njima i oni neka ne dolaze k vama. Oni će sigurno navesti vaše srce da se okrene njihovim bogovima." Njima se Solomon priklonio i voleo ih je. **3** On je imao sedamsto žena, kneginja, i trista inoča, tako da su njegove žene na kraju zavele njegovo srce. **4** Kad je Solomon ostario, njegove žene navele su njegovo srce da se okrene drugim bogovima, i više nije bio celim srcem odan Gospodu, svom Bogu, kao što je bio njegov otac David. **5** Solomon je pošao za Astarotom, boginjom Sidonaca, i za Melhomom, gadnim bogom Amonaca. **6** Solomon je činio zlo u Gospodnjim očima i nije u svemu slušao Gospoda kao njegov otac David.

7 Tada je Solomon na gori koja je nasuprot Jerusalimu sagradio obrednu uzvišicu Hemosu, gadnome bogu Moabaca, i Molohu, gadnom bogu Amonovih sinova. **8** Učinio je tako za sve svoje žene tuđinke, koje su prinosile kâd i žrtve svojim bogovima.

9 Gospod se razgnevio na Solomona jer se njegovo srce odvratilo od Gospoda, Izraelovog Boga, koji mu se pojavio dva puta. **10** On ga je uputio da ne ide za drugim bogovima, ali Solomon nije slušao ono što ga je Gospod podučio. **11** Tada je Gospod rekao Solomonu: „Zato što si to učinio i nisi se držao mog saveza ni mojih odredbi koje sam ti dao, ja ću otrgnuti kraljevstvo od tebe i daću ga tvom sluzi. **12** Ali to neću učiniti za tvog života zbog tvog oca Davida, nego ću ga otrgnuti iz ruke tvog sina. **13** Neću mu otrgnuti celo kraljevstvo. Jedno pleme daću tvom sinu zbog mog sluge Davida i zbog Jerusalima, koji sam izabrao."

14 Gospod je Solomonu podigao protivnika, Adada Edomca, od kraljevskog roda u Edomu. **15** Kad je David porazio Edom, došao je Joab, zapovednik vojske, da sahrani pobijene i gledao je da pobije sve muškarce u Edomu.

16 Joab i svi Izraelci proveli su tamo šest meseci dok nisu istrebili sve muškarce u Edomu. **17** Ali Adad, koji je tada još bio dete, pobegao je s nekim Edomcima, slugama svog oca, i otišao u Egipat. **18** Otišavši iz Madijana, došli su u Faran. Onda su uzeli sa sobom ljude iz Farana i otišli u Egipat kod faraona, kralja Egipta. Faraon mu je dao kuću, odredio mu hranu i dao mu zemlju. **19** Adad je stekao toliku naklonost kod faraona da mu je on za ženu dao sestru svoje žene, sestru kraljice Tahpenese. **20** Tahpenesina sestra rodila mu je sina Genubata, a Tahpenesa se pobrinula da se dete odgaja na faraonovom dvoru. Tako je Genubat ostao na faraonovom dvoru među faraonovim sinovima.

21 Dok je bio u Egiptu, Adad je čuo da je David počinuo kod svojih praočeva i da je umro Joab, zapovednik vojske. Tada je Adad rekao faraonu: „Pusti me da idem u svoju zemlju." **22** Ali faraon mu je rekao: „Šta ti nedostaje kod mene kad želiš da ideš u svoju zemlju?" A on je odgovorio: „Ništa, ali me

* **10:27** Ili „ravnici."

pusti da idem.“

23 Bog je Solomonu podigao još jednog protivnika, Rezona, Elijadinog sina, koji je bio pobegao od svog gospodara Adad-Ezera, kralja Sobe. **24** Rezon je sakupio ljude oko sebe i postao vođa čete razbojnika u vreme kad je David pobio sobsku vojsku. Tada su oni otišli u Damask, nastanili se tamo i vladali u Damasku. **25** On je bio protivnik Izraela sve vreme dok je Solomon bio živ, u isto vreme kad je i Adad činio zlo. Mrzeo je Izrael dokle god je vladao nad Sirijom.

26 Bio je tu i Jeroboam, Nebatov sin, Solomonov sluga iz Saride, iz Jefremovog plemena, čija se majka zvala Seruja i bila je udovica. I on se pobunio protiv kralja. **27** A evo zašto se pobunio protiv kralja: Solomon je gradio Milo. Zatvarao je deo zida u gradu svog oca Davida. **28** Jeroboam je bio sposoban majstor. Kada je Solomon video kako se taj mladić trudi u poslu, postavio ga je da nadgleda sve one iz Josifovog doma koji su bili određeni za rad. **29** U to vreme Jeroboam je otišao iz Jerusalima i na putu ga je sreo prorok Ahija iz Šiloha, koji je imao na sebi nov ogrtač. Njih dvojica su bili sami u polju. **30** Tada je Ahija uzeo novi ogrtač koji je bio na njemu i pocepao ga na dvanaest delova. **31** Zatim je rekao Jeroboamu: „Uzmi deset delova, jer ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Istrgnuću kraljevstvo iz Solomonove ruke i tebi ću dati deset plemena. **32** Njemu će ostati samo jedno pleme, zbog mog sluge Davida i zbog Jerusalima, grada koji sam izabrao između svih Izraelovih plemena. **33** Uradiću to zato što su me ostavili i obožavali Astarotu, boginju Sidonaca, Hemosa, boga Moabaca, i Melhoma, boga Amonovih sinova. Nisu hodili mojim putevima, nisu činili ono što je ispravno u mojim očima i nisu se držali mojih odredbi i mojih zakona kao David, Solomonov otac. **34** Ali neću mu uzeti iz ruke celo kraljevstvo, nego ću ga ostaviti da bude vladar dok je god živ, zbog Davida, mog sluge, kog sam izabrao i koji se držao mojih uputstava i mojih odredbi. **35** Iz ruke njegovog sina uzeću kraljevstvo, to jest deset plemena, i daću ga tebi. **36** A njegovom sinu daću jedno pleme, da bi David, moj sluga, uvek imao svetiljku preda mnom u Jerusalimu, gradu koji sam sebi izabrao da tamo prebiva moje ime. **37** Tebe ću uzeti da vladaš nad svim što ti duša želi i bićeš kralj nad Izraelom. **38** Ako budeš slušao sve čemu te učim, ako budeš hodio mojim putevima i činio ono što je ispravno u mojim očima, držeći se mojih odredbi i mojih uputstava, kao što je činio David, moj sluga, ja ću biti s tobom i sagradiću ti trajan dom, kao što sam sagradio Davidu, i daću ti Izrael. **39** Poniziću Davidove potomke zbog njihovih zlih dela, ali ne zauvek.“

40 Zato je Solomon hteo da pogubi Jeroboama, ali Jeroboam je ustao i pobegao u Egipat kod Šišaka, kralja Egipta, i ostao je u Egiptu sve do Solomonove smrti.

41 Ostala Solomonova dela, sve što je činio i sva njegova mudrost, zar nije sve to zapisano u knjizi o Solomonovim delima? **42** Solomon je četrdeset godina vladao u Jerusalimu nad celim Izraelom. **43** Zatim je Solomon počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen u gradu svog oca Davida. Umesto njega vladao je njegov sin Roboam.

12 Roboam je otišao u Šekem, jer je tamo došao ceo Izrael da ga postavi za kralja. **2** To je čuo Jeroboam, Nebatov sin, dok je još bio u Egiptu. Jeroboam je, naime, pobegao od kralja Solomona i boravio je u Egiptu. **3** Tada su poslali po njega i pozvali ga. Tako su Jeroboam i ceo izraelski zbor došli i obratili se Roboamu: **4** „Tvoj otac je stavio na nas težak jaram, a ti nam sada olakšaj tešku službu i težak jaram koji je tvoj otac stavio na nas, pa ćemo ti služiti.“

5 A on im je rekao: „Idite, i za tri dana opet dođite kod mene.“ I narod je otišao. **6** Kralj Roboam se posavetovao sa starijim ljudima koji su bili u službi njegovog oca

Solomona dok je bio živ i upitao ih je: „Šta vi savetujete da odgovorim ovom narodu?“ **7** Oni su mu ovako odgovorili: „Ako danas pokažeš da si spreman da budeš sluga ovom narodu i da mu služiš, ako udovoljiš tim ljudima i obratiš im se lepim rečima, oni će zauvek biti tvoje sluge.“

8 Ali on je odbacio savet koji su mu dali stariji ljudi i posavetovao se s mlađim ljudima koji su odrasli s njim i koji su bili u njegovoj službi. **9** On ih je upitao: „Šta vi savetujete da odgovorimo ovom narodu koji mi je rekao: ‘Olakšaj jaram koji je tvoj otac stavio na nas?’“ **10** A mlađi ljudi koji su odrasli s njim odgovorili su mu: „Narodu koji ti je rekao: ‘Tvoj otac je stavio na nas težak jaram, a ti nam ga olakšaj,’ ovako kaži: ‘Moj mali prst deblji je od bedara mog oca. **11** Moj otac je stavio na vas težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljikavim bičevima.’“

12 Trećeg dana Jeroboam i ceo narod došli su kod Roboama, kao što je kralj i rekao: „Dođite opet kod mene za tri dana.“ **13** Tada je kralj oštro odgovorio narodu, odbacivši savet koji su mu dali stariji ljudi. **14** Odgovorio im je kako su ga savetovali mlađi ljudi: „Moj otac je stavio na vas težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljikavim bičevima.“ **15** Kralj nije poslušao narod, jer je Gospod tako vodio događaje. Gospod je to učinio kako bi ispunio svoju reč koju je preko Ahije iz Šiloha rekao Jeroboamu, Nebatovom sinu.

16 Kad je ceo Izrael video da ih kralj nije poslušao, narod je odgovorio kralju: „Šta mi imamo s Davidom? Nemamo mi nasledstvo s Jesejevim sinom. U svoje šatore, Izraele! A ti, Davide, brini se za svoj dom!“ Tako su Izraelci otišli u svoje šatore. **17** Izraelovi sinovi koji su živeli u Judinim gradovima ostali su pod vlašću Roboama. **18** Zatim je kralj Roboam poslao k njima Adorama, koji je nadgledao one koji su bili određeni za prinudni rad, ali ga je ceo Izrael zasuo kamenjem tako da je poginuo. Kralj Roboam je uspeo da se popne na kola i da pobegne u Jerusalim. **19** Izraelci su ustrajali u svojoj pobuni protiv Davidovog doma, i to traje sve do današnjeg dana.

20 Kad je ceo Izrael čuo da se Jeroboam vratio, poslali su po njega i pozvali ga u zbor pa su ga postavili za kralja nad celim Izraelom. Samo je Judino pleme pristalo uz Davidov dom.

21 Čim je Roboam došao u Jerusalim, okupio je ceo Judin dom i Benjaminovo pleme, sto osamdeset hiljada odabranih ratnika, da bi se borili protiv Izraelovog doma i da bi vratili kraljevstvo Roboamu, Solomonovom sinu. **22** Tada je Semaji, Božjem čoveku, došla reč Gospodnja: **23** „Kaži Roboamu, Solomonovom sinu, Judinom kralju, i celom Judinom i Benjaminovom domu i ostalom narodu: **24** ‘Ovako kaže Gospod: ‘Ne idite i ne borite se protiv svoje braće, Izraelovih sinova. Vratite se svaki svojoj kući, jer sam ja tako vodio stvari.’“ Oni su poslušali Gospodnju reč i vratili se svojim kućama kao što im je Gospod rekao.

25 Jeroboam je utvrdio Šekem u brdovitom području Jefrema i nastanio se u njemu. Zatim je otišao odande i utvrdio Fanuel. **26** Jeroboam je rekao u svom srcu: „Sad će se kraljevstvo vratiti Davidovom domu. **27** Ako ovaj narod i dalje bude išao u Jerusalim da prinosi žrtve u Gospodnjem domu, srce ovog naroda vratiće se njihovom gospodaru Roboamu, Judinom kralju, pa će me ubiti, a oni će se vratiti Roboamu, Judinom kralju.“ **28** Pošto se posavetovao, kralj je načinio dva zlatna teleta i rekao narodu: „Ne treba više da se mučite da idete u Jerusalim. Evo tvog boga, Izraele, koji te je izveo iz egipatske zemlje.“ **29** Jedno tele postavio je u Bet-Elu, a drugo u Danu. **30** I to je postalo greh, jer ljudi su išli da mu služe sve do Dana.

31 Jeroboam je načinio svetilište, uzvišicu

i postavio za sveštenike ljude iz običnog na-
roda, koji nisu bili Levijevi sinovi. **32** On je
uveo praznik u osmom mesecu, petnaestog
dana u mesecu, kao što je bio praznik koji se
slavio u Judi, da bi prinosio žrtve na oltaru
koji je načinio u Bet-Elu, da bi prinosio žrtve
teladima koje je načinio. I postavio je svešte-
nike u Bet-Elu da služe na obrednim visinama
koje je načinio. **33** Petnaestog dana osmog
meseca, meseca koji je sam izabrao, prineo je
žrtve na oltaru koji je načinio u Bet-Elu. On
je uveo praznik za Izraelove sinove i prinosio
je na oltaru žrtve i kâd.

13 Jedan Božji čovek je po Gospodnjoj
reči došao iz Jude u Bet-El kad je
Jeroboam stajao pored oltara da pri-
nosi kâd. **2** On je po Gospodnjoj reči povikao
prema oltaru: „Oltare, oltare! Ovako kaže
Gospod: ‘Evo, u Davidovom domu rodiće se
sin koji će se zvati Josija. On će na tebi žrtvo-
vati sveštenike koji služe na obrednim uzvi-
šicama i koji na tebi prinose kâd, i na tebi će
spaliti ljudske kosti.’“ **3** Tog je dana dao i
znak: „Ovo je znak koji je Gospod dao: Evo,
oltar će se raspasti, i prosuće se masni pepeo
koji je na njemu.“

4 Kad je kralj Jeroboam čuo reči koje je
Božji čovek objavio protiv oltara u Bet-Elu,
ispruži ruku stojeći pored oltara i reče:
„Uhvatite ga!“ I čim je ispružio ruku prema
onom čoveku, ruka mu se osušila i više nije
mogao da je privuče k sebi. **5** Oltar se raspao,
a masni pepeo s oltara prosuo se, prema
znaku koji je po Gospodnjoj reči dao Božji
čovek.

6 Kralj ovako reče Božjem čoveku: „Mo-
lim te, umilostivi lice Gospoda, svog Boga, i
moli se za mene da mi ozdravi ruka.“ Tada je
Božji čovek umilostivio Gospodnje lice i kra-
lju je ozdravila ruka tako da je bila kao i ra-
nije. **7** Kralj reče Božjem čoveku: „Pođi sa
mnom mojoj kući da se okrepiš, a daću ti i
dar.“ **8** Ali Božji čovek odgovori kralju: „Da
mi daš i polovinu svoje kuće, ne bih pošao s
tobom niti bih jeo hleb niti bih pio vodu na
ovom mestu. **9** Jer ovako sam upućen po
Gospodnjoj reči: ‘Ne jedi hleb i ne pij vodu
niti se vraćaj putem kojim si došao.’“ **10** Tako
je otišao drugim putem i nije se vratio putem
kojim je došao u Bet-El.

11 U Bet-Elu je živeo jedan stari prorok.
Njegovi sinovi došli su kod njega i ispričali
mu sve što je Božji čovek učinio tog dana u
Bet-Elu i šta je rekao kralju. Kad su sve to
ispričali svom ocu, **12** on ih upita: „Kojim je
putem otišao?“ Njegovi sinovi su mu poka-
zali kojim je putem otišao Božji čovek koji je
bio došao iz Jude. **13** A on reče svojim sino-
vima: „Osamarite mi magarca.“ Oni su mu o-
samarili magarca i on ga je uzjahao.

14 Zatim je pošao za Božjim čovekom i
našao ga kako sedi pod jednim velikim drve-
tom. Tada ga upita: „Jesi li ti Božji čovek koji
je došao iz Jude?“ A on odgovori: „Jesam.“
15 On mu reče: „Pođi sa mnom mojoj kući da
pojedeš malo hleba.“ **16** Ali on odgovori: „Ne
mogu se vratiti s tobom niti mogu ući u tvoju
kuću. Ne mogu jesti hleb niti piti vodu s to-
bom u ovom mestu, **17** jer sam po Gospodnjoj
reči upućen: ‘Ne jedi hleb niti pij vodu tamo
i ne vraćaj se putem kojim si došao.’“ **18** On
mu na to reče: „I ja sam prorok kao i ti, i
anđeo mi je po Gospodnjoj reči kazao: ‘Vrati
ga sa sobom kući da jede hleb i da pije
vodu.’“ Ali on ga je prevario. **19** Taj prorok
se vratio s njim da jede hleb i pije vodu u nje-
govoj kući.

20 Dok su sedeli za stolom, Gospodnja reč
došla je proroku koji ga je doveo nazad. **21**
On povika Božjem čoveku koji je došao iz
Jude: „Ovako kaže Gospod: ‘Zato što si se
pobunio protiv Gospodnjeg naloga i nisi izvr-
šio uput koji ti je dao Gospod, tvoj Bog, **22**
nego si se vratio da jedeš hleb i piješ vodu u
mestu za koje ti je bilo rečeno: ‘Ne jedi hleb
niti pij vodu tamo,’ tvoje mrtvo telo neće biti
sahranjeno u grob tvojih praočeva.’“

23 Nakon što se prorok koji se vratio najeo
hleba i napio vode, prorok koji ga je doveo

nazad osamario mu je magarca. **24** On je oti-
šao, ali ga je na putu napao lav i usmrtio ga.
Njegovo telo ležalo je bačeno na putu, a ma-
garac i lav stajali su pored njega. **25** Ljudi
koji su prolazili tuda videli su mrtvo telo kako
leži na putu i lava kako stoji pored tela. Oti-
šavši odande, ispričali su to u gradu u kom je
živeo stari prorok.

26 Kad je to čuo prorok koji ga je doveo
nazad, rekao je: „To je Božji čovek koji se
pobunio protiv Gospodnjeg naloga. Gospod
je dao da ga lav rastrgne i ubije, po reči koju
mu je Gospod rekao.“ **27** Zatim reče svojim
sinovima: „Osamarite mi magarca.“ Oni su
ga osamarili. **28** Onda je otišao i našao nje-
govo mrtvo telo bačeno na putu i magarca i
lava kako stoje pored njega. Lav nije pojeo
telo niti je rastrgao magarca. **29** Prorok je po-
digao telo Božjeg čoveka, stavio ga na ma-
garca i odneo nazad. Tako je stari prorok do-
šao u grad da ga oplače i sahrani. **30** Položio
je telo u svoj grob, a onda su ga oplakivali:
„Jao, brate moj!“ **31** Kada ga je sahranio, svo-
jim sinovima je rekao: „Kad umrem sahranite
me u grob u kom je sahranjen Božji čovek.
Moje kosti položite pored njegovih kostiju.
32 Jer će se sigurno ispuniti ono što je on po
Gospodnjoj reči objavio protiv oltara u Bet-
Elu i protiv svih svetilišta, svih uzvišica u sa-
marijskim gradovima.“

33 Posle ovog događaja Jeroboam se nije
vratio sa svog zlog puta, već je i dalje ljude iz
običnog naroda postavljao za sveštenike na
obrednim uzvišicama. Svakoga ko je to hteo
opunomoćio je da služi kao sveštenik i rekao
mu: „Budi i ti sveštenik na obrednim uzviši-
cama.“ **34** To je Jeroboamov dom odvelo u
greh i to je bio razlog da se njegov dom zatre
i istrebi s lica zemlje.

14 U to vreme razboleo se Abijah, Jero-
boamov sin. **2** Jeroboam reče svojoj
ženi: „Molim te, ustani i preruši se
tako da se ne prepozna da si Jeroboamova
žena, pa idi u Šiloh. Tamo je prorok Ahija
koji mi je rekao da ću biti kralj nad ovim na-
rodom. **3** Ponesi deset hlebova, posute kolače
i posudu s medom, pa idi k njemu. On će ti
sigurno reći šta će biti s detetom.“

4 Jeroboamova žena je učinila tako.
Ustala je, otišla u Šiloh i došla u Ahijinu
kuću. On zbog starosti više nije video.

5 Ali Gospod reče Ahiji: „Evo, dolazi
Jeroboamova žena da te pita za svog bolesnog
sina. Reci joj tako i tako. A kad dođe, pretva-
raće se da je neka druga.“

6 Čim je Ahija čuo njene korake dok je u-
lazila na vrata, reče joj: „Uđi, Jeroboamova
ženo. Zašto se pretvaraš da si neka druga kad
sam poslan da ti kažem lošu vest? **7** Idi i reci
Jeroboamu: ‘Ovako kaže Gospod, Izraelov
Bog: ‘Ja sam te podigao iz tvog naroda da bih
te postavio za vođu svog naroda Izraela **8** i
otrgnuo sam kraljevstvo od Davidovog doma
i dao ga tebi. Ali ti nisi bio kao moj sluga Da-
vid, koji se držao mojih uputstava i bio mi o-
dan svim svojim srcem, i činio samo ono što
je ispravno u mojim očima, **9** nego si postu-
pao gore od svih koji su bili pre tebe. Otišao
si i načinio sebi drugog boga i livene likove
da bi me vređao, a meni si okrenuo leđa. **10**
Zato ću pustiti zlo na Jeroboamov dom i
zatrću Jeroboamu sve muško,* čak i one naj-
manje i bezvredne u Izraelu, i počistiću Jero-
boamov dom kao što se čisti izmet, dok ne
bude sasvim uklonjen. **11** Ko iz Jeroboamo-
vog doma umre u gradu, poješće ga psi, a ko
umre u polju, poješće ga ptice nebeske, jer
tako kaže Gospod.’

12 A ti ustani i idi kući. Kad svojim no-
gama kročiš u grad, dete će umreti. **13** Ceo
Izrael plakaće za njim i sahraniće ga, i samo
će on od Jeroboamovog doma biti položen u
grob, jer se u Jeroboamovom domu samo na
njemu našlo nešto dobra pred Gospodom,
Izraelovim Bogom. **14** Gospod će podići sebi

* **14:10** Doslovno: „sve što mokri uza zid.“

kralja nad Izraelom koji će tog dana istrebiti Jeroboamov dom. I zar se to ne dešava već sada? **15** Gospod će udariti Izrael da će se zaljuljati kao trska u vodi. Iščupaće Izrael iz ove dobre zemlje koju je dao njihovim praočevima i rasejaće ih s one strane reke, jer su načinili sebi obredna debla i time vređali Gospoda. **16** Napustiće Izrael zbog greha koje je činio Jeroboam i kojima je naveo Izrael na greh.“

17 Tada je Jeroboamova žena ustala i vratila se u Tersu. Kad je stala na kućni prag, dečak je umro. **18** Sahranili su ga i ceo Izrael je plakao za njim, po Gospodnjoj reči koju je rekao preko proroka Ahije, svog sluge.

19 Ostala Jeroboamova dela, kako je ratovao i kako je vladao, sve je to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela. **20** Jeroboam je vladao dvadeset i dve godine, a zatim je počinuo kod svojih praočeva. Umesto njega vladao je njegov sin Nadav.

21 Roboam, Solomonov sin, bio je kralj u Judi. On je imao četrdeset i jednu godinu kad je počeo da vlada, i vladao je sedamnaest godina u Jerusalimu, gradu koji je Gospod izabrao između svih Izraelovih plemena da tamo prebiva njegovo ime. Njegova majka zvala se Nama i bila je Amonka. **22** Judin narod je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, tako da su svojim gresima izazivali njegovu ljubomoru više nego svi njihovi praočevi, **23** jer su i oni gradili sebi obredne uzvišice i postavljali obredne stubove i obredna debla na svakom visokom brdu i pod svakim zelenim drvetom. **24** U zemlji je bilo čak i hramskih bludnika. Narod je činio sve odvratne stvari onih naroda koje je Gospod oterao ispred Izraelovih sinova.

25 Pete godine Roboamovog kraljevanja Šišak, kralj Egipta, napao je Jerusalim. **26** On je uzeo blago iz Gospodnjeg doma i blago iz kraljevog dvora, sve je uzeo. Uzeo je i sve zlatne štitove koje je napravio Solomon. **27** Posle toga, kralj Roboam je umesto njih napravio bakarne štitove i predao ih na čuvanje zapovednicima telesne straže,* koja je stražarila na ulazu u kraljev dvor. **28** Kad god je kralj išao u Gospodnji dom, telesna straža ih je nosila, a kasnije ih je vraćala u stražarnicu telesne straže.

29 Ostala Roboamova dela i sve što je činio, zar to nije zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **30** Sve vreme vodio se rat između Roboama i Jeroboama. **31** Roboam je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen kod svojih praočeva u Davidovom gradu. Njegova majka zvala se Nama i bila je Amonka. Umesto njega vladao je njegov sin Abijam.

15 Osamnaeste godine vladanja Jeroboama, Nebatovog sina, Abijam je postao kralj nad Judom. **2** On je tri godine vladao u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Maha i bila je Abšalomova unuka. **3** Abijam je činio sve grehe koje je činio njegov otac pre njega, i nije bio celim srcem odan Gospodu, njegovom Bogu, kao što je to bio David, njegov praotac. **4** Ali mu je Gospod, njegov Bog, zbog Davida dao svetiljku u Jerusalimu tako što je podigao njegovog sina nakon njega i sačuvao Jerusalim, **5** jer je David činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima i celog svog života nije odstupio ni od čega što ga je on uputio, osim u slučaju onoga što je bilo s Urijom Hetejinom. **6** Između Roboama i Jeroboama vodio se rat celog Roboamovog života.

7 Ostala Abijamova dela i sve što je učinio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? Između Abijama i Jeroboama takođe se vodio rat. **8** Abijam je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga u Davidovom gradu. Umesto njega vladao je njegov sin Asa.

9 Dvadesete godine vladanja Jeroboama,

* **14:27** Ili: „glasnicima,“ doslovno „trkačima.“

kralja Izraela, Asa je postao Judin kralj. **10** On je četrdeset i jednu godinu vladao u Jerusalimu. Njegova baka zvala se Maha i bila je Abšalomova unuka. **11** Asa je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima, poput Davida, svog praoca. **12** Proterao je iz zemlje hramske bludnike i uklonio sve odvratne idole koje su načinili njegovi praočevi. **13** Svoju baku Mahu svrgnuo je s položaja kraljice majke, jer je načinila sramotnog idola za obožavanje obrednog debla [Ašerah]. Asa je posekao njenog sramotnog idola i spalio ga u dolini Kedron. **14** Ali obredne uzvišice nije uklonio. Ipak, Asa je čitavog svog života celim srcem bio odan Gospodu. **15** On je u Gospodnji dom uneo stvari koje je posvetio njegov otac i stvari koje je sam posvetio: srebro, zlato i posuđe.

16 Između Ase i Baše, kralja Izraela, vodio se rat celog njihovog života. **17** Baša, kralj Izraela, došao je na Judu i izgradio Ramu da niko ne bi mogao da odlazi od Ase, Judinog kralja, niti da dolazi kod njega. **18** Tada je Asa uzeo sve srebro i zlato koje je ostalo u riznicama Gospodnjeg doma i u riznicama kraljevog dvora i dao ga svojim slugama. Zatim ih je poslao sirijskom kralju Ben-Adadu, sinu Tavrimona, Esionovog sina, koji je živeo u Damasku, i poručio mu: **19** „Postoji savez između mene i tebe, između mog oca i tvog oca. Evo, šaljem ti na dar srebro i zlato. Hajde, raskini svoj savez s Bašom, kraljem Izraela, tako da ode od mene.“ **20** Ben-Adad je poslušao kralja Asu i poslao zapovednike svoje vojske na izraelske gradove. On je pokorio Ijon, Dan, Abel-Betmahu i sav Hinerot, svu Neftalimovu zemlju. **21** Kad je Baša to saznao, odmah je prestao da utvrđuje Ramu i ostao je u Tersi. **22** Kralj Asa je okupio sav Judin narod, ne izuzimajući nikoga. Oni su odneli kamenje i drvnu građu kojima je Baša utvrđivao Ramu. Kralj Asa je tako utvrdio Benjaminovu Gebu i Mispu.

23 Ostala Asina dela, svi njegovi poduhvati, sve što je učinio i koje je gradove izgradio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? U starosti su mu obolele noge. **24** Asa je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen kod svojih praočeva u gradu Davida, svog praoca. Umesto njega vladao je njegov sin Josafat.

25 Nadav, Jeroboamov sin, postao je kralj nad Izraelom druge godine Asinog vladanja nad Judom, i vladao je nad Izraelom dve godine. **26** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima i išao je putem svog oca, čineći njegove grehe kojima je naveo Izrael na greh. **27** Baša, Ahijin sin, iz Isaharovog doma, skovao je zaveru protiv njega. Baša ga je ubio kod Gibetona, koji je pripadao Filistejima, dok su Nadav i svi Izraelci opsedali Gibeton. **28** Baša ga je ubio treće godine Asinog vladanja nad Judom, i počeo je da vlada umesto njega. **29** Čim je postao kralj, pobio je ceo Jeroboamov dom. Od Jeroboamovog doma nije poštedeo ništa što diše, sve ih je istrebio, prema reči koju je Gospod rekao preko svog sluge Ahije iz Šiloha, **30** zbog Jeroboamovih greha koje je počinio i kojima je naveo Izrael na greh i zbog njegovih uvreda kojima je izazivao Gospoda, Izraelovog Boga. **31** Ostala Nadavova dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? **32** Između Ase i Baše, kralja Izraela, vodio se rat celog njihovog života.

33 Treće godine Asinog vladanja nad Judom, Baša, Ahijin sin, postao je kralj nad celim Izraelom u Tersi i vladao je dvadeset i četiri godine. **34** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima i išao je putem Jeroboama, čineći njegove grehe kojima je naveo Izrael na greh.

16 Tada je Jehuu, Hananijevom sinu, došla Gospodnja reč protiv Baše: **2** „Ja sam te podigao iz prašine da bih te postavio za vođu svog naroda Izraela, a ti si pošao Jeroboamovim putem i naveo si moj narod Izrael na greh vređajući me svojim gresima. **3** Zato ću ja počistiti Bašu i njegov

dom, i učiniću s njegovim domom kao s domom Jeroboama, Nebatovog sina. **4** Ko iz Bašinog doma umre u gradu, poješće ga psi, a ko iz njegovog doma umre u polju, poješće ga ptice nebeske."

5 Ostala Bašina dela, sve što je činio i svi njegovi poduhvati, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? **6** Baša je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen u Tersi. Umesto njega počeo je da vlada njegov sin Elah. **7** Gospodnja reč došla je preko proroka Jehua, Hananijevog sina, protiv Baše i njegovog doma zbog sveg zla koje je počinio pred Gospodom, vređajući ga delima svojih ruku, postavši tako poput Jeroboamovog doma, a i zbog toga što je ubio Nadava.

8 Dvadeset i šeste godine Asinog vladanja nad Judom, Elah, Bašin sin, postao je kralj nad Izraelom u Tersi i vladao je dve godine. **9** Njegov sluga Zimrije, zapovednik nad polovinom bojnih kola, skovao je zaveru protiv njega. Dok je Elah bio u Tersi i opijao se u kući Arse, upravitelja svog dvora u Tersi, **10** došao je Zimrije, napao ga i ubio, a zatim je počeo da vlada umesto njega. To je bilo dvadeset i sedme godine Asinog vladanja nad Judom. **11** Čim je počeo da vlada i čim je seo na presto, Zimrije je odmah pobio ceo Bašin dom. Nije mu ostavio nijedno muško,* ni njegovog krvnog osvetnika ni njegovog prijatelja. **12** Tako je Zimrije istrebio ceo Bašin dom po reči koju je Gospod rekao protiv Baše preko proroka Jehua, **13** zbog svih greha koje su počinili Baša i njegov sin Elah, i kojima su naveli Izrael na greh, vređajući Gospoda, Izraelovog Boga, svojim ništavnim idolima. **14** Ostala Elahova dela i sve što je učinio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela?

15 Dvadeset i sedme godine Asinog vladanja nad Judom, Zimrije je postao kralj i vladao je sedam dana u Tersi. U to vreme narod je bio ulogoren ispred Gibetona, koji je pripadao Filistejima. **16** Kad je narod u logoru čuo da je Zimrije skovao zaveru i ubio kralja, ceo Izrael je istog dana u logoru postavio Amrija, zapovednika vojske, za kralja nad Izraelom. **17** Tada su Amrije i svi Izraelci otišli od Gibetona i počeli sa opsadom Terse. **18** Kada je Zimrije video da je grad osvojen, otišao je u utvrđenje kraljevskog dvora i zapalio kraljevski dvor. Tako je poginuo **19** zbog greha koje je počinio, radeći ono što je zlo u Gospodnjim očima i hodeći Jeroboamovim putem i čineći grehe koje je i on činio i kojima je navodio Izrael na greh. **20** Ostala Zimrijeva dela i zavera koju je skovao, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela?

21 Tada se izraelski narod podelio na dve strane. Jedan deo naroda pristao je uz Tibnija, Ginatovog sina, koga su hteli da postave za kralja, a drugi deo pristao je uz Amrija. **22** Na kraju je narod koji je pristao uz Amrija nadvladao one koji su pristali uz Tibnija, Ginatovog sina. Tibnije je umro, a Amrije je vladao. **23** Trideset i prve godine Asinog vladanja nad Judom, Amrije je postao kralj nad Izraelom i vladao je dvanaest godina. U Tersi je vladao šest godina. **24** Zatim je od Semera za dva talanta* srebra kupio samarijsku goru i na njoj počeo da zida grad. Taj grad koji je izgradio nazvao je Samarija* po imenu Semera, gospodara te gore. **25** Amrije je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima i bio je gori od svih koji su bili pre njega. **26** U svemu je išao putem Jeroboama, Nebatovog sina, čineći njegove grehe kojima je naveo Izrael na greh, vređajući Gospoda, Izraelovog Boga, svojim ništavnim idolima. **27** Ostala Amrijeva dela, sve što je učinio i svi njegovi poduhvati, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? **28** Amrije je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen u Samariji. Umesto njega vladao je njegov sin Ahab.

* **16:11** Doslovno: „ništa što mokri uza zid."
* **16:24** Vidi dodatak na kraju knjige.
* **16:24** „Samarija" znači „posed Semerovog roda."

29 Ahab, Amrijev sin, postao je kralj nad Izraelom trideset i osme godine Asinog vladanja nad Judom. Ahab, Amrijev sin, vladao je dvadeset i dve godine nad Izraelom u Samariji. **30** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, i to više nego svi koji su bili pre njega. **31** I kao da mu je bilo malo što je činio iste grehe kao i Jeroboam, Nebatov sin, nego je još uzeo za ženu Jezebelu, kćer Etbala, kralja Sidonaca, i pošao je da služi Balu i da mu se klanja. **32** Osim toga, podigao je oltar Balu u Balovom hramu koji je sagradio u Samariji. **33** Ahab je načinio i obredno deblo. Tako je on vređao Gospoda, Izraelovog Boga, više od svih kraljeva Izraela koji su bili pre njega.

34 U njegovo vreme Hil iz Bet-Ela sagradio je Jerihon. Abiramom, svojim prvencem, platio je što mu je položio temelj, a Segubom, svojim najmlađim sinom, platio je što mu je postavio vrata, po reči koju je Gospod rekao preko Jošue, Nunovog sina.*

17 Ilija* Tišbićanin, jedan od stanovnika Gilada, reče Ahabu: „Tako živ bio Gospod, Izraelov Bog, pred kojim stojim, ovih godina neće biti ni rose ni kiše, osim po mojoj reči!“

2 Zatim mu je došla Gospodnja reč: **3** „Idi odavde i kreni na istok, pa se sakrij kod potoka Kerita koji je istočno od Jordana. **4** Pićeš vodu iz potoka, a gavrane ću uputiti da te tamo hrane.“ **5** On je odmah otišao i postupio po Gospodnjoj reči. Otišao je i nastanio se kod potoka Kerita koji je istočno od Jordana. **6** Gavrani su mu donosili hleb i meso ujutru i uveče, a vodu je pio iz potoka. **7** Ali posle nekog vremena potok je presušio, jer u zemlji nije bilo kiše.

8 Tada mu je došla Gospodnja reč: **9** „Ustani i pođi u Sareptu, koja pripada Sidonu, pa ostani tamo. Gle, uputio sam jednu udovicu u tom mestu da te hrani.“ **10** On je ustao i otišao u Sareptu. Kad je došao do gradskih vrata ugledao je jednu udovicu koja je skupljala drva. On je pozva i reče: „Molim te, donesi mi u posudi malo vode da pijem.“ **11** Kad je ona pošla da je donese, on joj doviknu: „Molim te, donesi mi i malo hleba!“ **12** Ona na to reče: „Tako živ bio Gospod, tvoj Bog, nemam hleba već samo šaku brašna u ćupu i malo ulja u krčagu. I evo, hoću da skupim malo drva pa da odem i pripremim nešto sebi i svom sinu da to pojedemo, pa da umremo.“

13 Tada joj Ilija reče: „Ne boj se. Idi i učini kako si rekla. Samo najpre od toga napravi meni malu pogaču pa mi je donesi, a posle pripremi nešto sebi i svom sinu. **14** Jer ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Brašno u ćupu neće se potrošiti niti će ulje u krčagu nestati sve do dana kad Gospod pusti kišu na zemlju.’“ **15** Ona je otišla i učinila kao što je rekao Ilija. I dugo su imali šta da jedu ona, on i njen dom. **16** Brašno u ćupu nije se potrošilo niti je ulje u krčagu nestalo, prema reči koju je Gospod rekao preko Ilije. **17** Posle toga se razboleo sin te žene, kod koje je boravio. Njegova bolest je bivala sve teža tako da je na kraju izdahnuo. **18** Tada žena reče Iliji: „Zašto si mi to učinio, Božji čoveče? Došao si kod mene da me podsetiš na moju krivicu i da mi ubiješ sina.“ **19** Ali on joj reče: „Daj mi svog sina.“ Tada ga uze iz njenog naručja, odnese ga u gornju sobu gde je stanovao i položi ga na svoju postelju. **20** Onda je prizivao Gospoda: „Gospode, Bože moj, zar ćeš ovoj udovici kod koje boravim naneti zlo i ubiti joj sina?“ **21** Zatim se tri puta ispruži nad detetom i povika k Gospodu: „Gospode, Bože moj, molim te neka se u ovo dete vrati život.“ **22** Gospod je uslišio Ilijin glas tako da se život deteta vratio u njega i on je oživeo. **23**

* **16:34** Vidi: Jošua Nunov 6:26.
* **17:1** Ilija [heb. Elijahu] znači „Moj Bog je Jehova [JHVH].“
Kada je Isus povikao na krstu „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio,“ nekima se učinilo da zove Iliju (vidi Matej 27:46-49).

Tada Ilija uze dete, donese ga iz gornje sobe u kuću i dade ga njegovoj majci, pa reče: „Vidi, tvoj sin je živ.“ **24** A žena reče Iliji: „Sada zaista znam da si ti Božji čovek i da je Gospodnja reč u tvojim ustima istinita.“

18 Posle mnogo vremena, to jest treće godine, Iliji je došla Gospodnja reč: „Idi i pokaži se Ahabu, jer sam odlučio da pustim kišu na zemlju.“ **2** Tako je Ilija otišao da se pokaže Ahabu. A u Samariji je vladala velika glad.

3 Ahab je pozvao Ovadiju, upravitelja svog dvora. (Ovadija se mnogo bojao Gospoda. **4** Kad je Jezebela ubijala Gospodnje proroke, Ovadija je uzeo sto proroka i sakrio ih u dve pećine, po pedeset u svakoj, i donosio im je hleba i vode.) **5** Ahab reče Ovadiji: „Obiđi sve izvore i potoke u zemlji. Možda ćemo pronaći malo zelene trave da sačuvamo život konjima i mazgama, da nam ne ugine sva stoka.“ **6** Tako su se među sobom dogovorili kuda će ići. Ahab je sam otišao jednim putem, a Ovadija je otišao drugim putem, isto sam.

7 Dok je Ovadija bio na putu, u susret mu je došao Ilija. Kad ga je Ovadija prepoznao, pade ničice i reče: „Jesi li to ti, moj gospodaru Ilija?“ **8** On mu odgovori: „Ja sam. Idi i reci svom gospodaru: ‘Evo Ilije.’“ **9** Ali on reče: „Šta sam zgrešio da svog slugu predaješ u ruke Ahabu da me pogubi? **10** Tako živ bio Gospod, tvoj Bog, nema naroda ni kraljevstva kuda moj gospodar nije slao da te traže. Kad bi mu rekli: ‘Nije ovde,’ tražio bi od tog kraljevstva ili naroda da se zakunu da te nisu našli. **11** A ti sad kažeš: ‘Idi i reci svom gospodaru: ‘Evo Ilije.’ **12** Ali kad odem od tebe, Gospodnji Duh će te odneti ko zna gde. Ako odem i kažem Ahabu, a on te ne nađe, sigurno će me ubiti. A tvoj sluga boji se Gospoda od svoje mladosti. **13** Zar moj gospodar nije čuo šta sam učinio kad je Jezebela ubijala Gospodnje proroke, kako sam sakrio sto Gospodnjih proroka, po pedeset u svakoj pećini, i donosio im hleba i vode? **14** A ti sada kažeš: ‘Idi i reci svom gospodaru: ‘Evo Ilije.’ On će me sigurno ubiti.“ **15** Ali Ilija reče: „Tako živ bio Gospod nad vojskama pred kojim stojim, danas ću mu se pokazati.“

16 Tada je Ovadija pošao u susret Ahabu i javio mu vest, a Ahab je krenuo pred Iliju.

17 Čim Ahab ugleda Iliju, reče mu: „Jesi li ti onaj što donosi nevolju Izraelu?“

18 On odgovori: „Ne donosim ja nevolju Izraelu, nego ti i dom tvog oca, jer ste ostavili Gospodnja uputstva i pošli za likovima Bala. **19** A sada daj nalog da se k meni na goru Karmel skupi ceo Izrael zajedno s četiristo i pedeset Balovih proroka i četiristo proroka koji se klanjaju obrednom deblu, koji jedu za Jezebelinim stolom.“ **20** Ahab je pozvao sve Izraelove sinove i skupio proroke na gori Karmel.

21 Tada Ilija pristupi celom narodu i reče: „Dokle ćete hramati na dve strane? Ako je Gospod istiniti Bog, idite za njim, a ako je Bal, idite za njim.“ Ali narod mu ne odgovori ni reči. **22** Ilija reče narodu: „Još sam samo ja ostao od Gospodnjih proroka, a Balovih proroka ima četiristo i pedeset. **23** Neka nam sada daju dva junca pa neka oni izaberu sebi jednog junca, neka ga iseku na komade i stave na drva, ali neka ne pale vatru. A ja ću pripremiti drugog junca i staviću ga na drva, ali neću paliti vatru. **24** Tada vi prizovite ime svog boga, a ja ću prizvati Gospodnje ime. Bog koji odgovori vatrom, to je istiniti Bog.“ Na to ceo narod odgovori: „Dobro si rekao.“

25 Zatim Ilija reče Balovim prorocima: „Najpre vi izaberite jednog junca i pripremite ga, jer vas je više. I prizovite ime svog boga, ali ne palite vatru.“ **26** Oni su uzeli junca kog im je dao i pripremili ga, a zatim su od jutra do podne prizivali Balovo ime: „Bale, usliši nas!“ Ali nije bilo ni glasa ni odgovora. A oni su hramajući igrali oko oltara koji su načinili. **27** U podne Ilija poče da im se ruga: „Vičite iz svega glasa, jer je on bog. Mora da se nešto

zamislio, ili je u poslu, ili na putu. Ili možda spava pa ga treba probuditi!“ **28** A oni su zavikali iz svega glasa i sekli se po svom običaju bodežima i kopljima dok ih nije oblila krv. **29** Kad je prošlo podne, prorokovali su sve dok nije došlo vreme da se prinese prinos od žita, ali nije bilo ni glasa ni odgovora niti znaka da iko sluša.

30 Na kraju Ilija reče celom narodu: „Pristupite k meni.“ Kad mu je pristupio ceo narod, on je popravio Gospodnji oltar koji je bio srušen. **31** Ilija je uzeo dvanaest kamenova, prema broju plemena sinova Jakova, kome je došla Gospodnja reč: „Ime će ti biti Izrael.“ **32** Od tih kamenova podigao je oltar u Gospodnje ime. Onda je oko oltara načinio jarak koji je obuhvatao toliko zemlje da se moglo zasejati dve sea mere semena. **33** Zatim je naslagao drva, isekao junca na komade i stavio ga na drva. Tada reče: „Napunite četiri krčaga vode i izlijte je na žrtvu paljenicu i na drva.“ **34** Zatim reče: „Učinite to još jednom.“ I učinili su to još jednom. Onda opet reče: „Učinite to i treći put.“ I učinili su to i treći put. **35** Voda se razlila svuda oko oltara, a i jarak se napunio vodom.

36 Kad je došlo vreme da se prinese prinos od žita, prorok Ilija pristupi i reče: „Gospode, Bože Abramov, Isakov i Izraelov, neka se danas obznani da si ti Bog u Izraelu, da sam ja tvoj sluga i da sam sve ovo učinio po tvojoj reči. **37** Usliši me, Gospode, usliši me da bi ovaj narod znao da si ti, Gospode, istiniti Bog, i da ti obraćaš njihovo srce.“

38 Tada dođe vatra od Gospoda i spali žrtvu paljenicu, drva, kamenje i prašinu, i upi vodu iz jarka. **39** Kad to vide, sav narod pade ničice i reče: „Gospod je istiniti Bog! Gospod je istiniti Bog!“ **40** A Ilija im reče: „Pohvatajte Balove proroke! Ne dajte nijednom da pobegne!“ Oni su ih pohvatali, a Ilija ih je zatim odveo u dolinu Kišon i tamo ih pobio.

41 Zatim Ilija reče Ahabu: „Idi gore, jedi i pij, jer se čuje huka koja najavljuje kišu.“ **42** Ahab je otišao gore da jede i pije, a Ilija se popeo na vrh Karmela, sagnuo se do zemlje i stavio lice među kolena. **43** Zatim svom sluzi reče: „Molim te, idi gore i pogledaj prema moru.“ On je otišao i pogledao, a zatim rekao: „Ništa se ne vidi.“ A on reče: „Idi opet,“ i tako sedam puta. **44** Sedmi put sluga reče: „Eno, mali oblak kao čovečiji dlan diže se s mora.“ Tada Ilija reče: „Idi i reci Ahabu: ‘Preži konje i idi da te ne uhvati pljusak!’“ **45** U međuvremenu nebo se zamračilo od oblaka i vetra, i počeo je jak pljusak. Ahab se popeo na kola i odvezao u Jezrael. **46** Gospodnja ruka bila je nad Ilijom, i on je podvio rubove haljine svoje i trčao pred Ahabom sve do Jezraela.

19 Ahab je ispričao Jezebeli sve što je Ilija učinio i kako je mačem pobio sve proroke. **2** Tada je Jezebela poslala glasnika kod Ilije i poručila mu: „Neka mi bogovi učine tako i neka mi još dodaju, ako sutra u ovo doba ne učinim s tvojom dušom ono što si ti učinio s dušom svakog od njih!“ **3** Ilija se uplašio, pa je ustao i otišao da bi spasao svoju dušu. Kad je došao u Beršebu, koja je u Judi, ostavio je tamo svog slugu. **4** Onda je sam otišao u pustinju, jedan dan hoda, i kad je došao tamo, seo je pod jedno drvo i zatražio da umre: „Dosta mi je! Gospode, uzmi moju dušu, jer nisam ništa bolji od svojih praočeva.“

5 Zatim je legao i zaspao pod tim drvetom. Ali gle, jedan anđeo ga dotače i reče mu: „Ustani i jedi.“ **6** On je pogledao i gle, kod glave mu je bila pogača pečena na užarenom kamenju i krčag vode. Tako je jeo i pio, pa je opet legao. **7** Gospodnji anđeo dođe još jednom, dotače ga i reče: „Ustani i jedi, jer te čeka težak put.“ **8** Tako je on ustao, jeo je i pio, pa je okrepljen tom hranom pešačio četrdeset dana i četrdeset noći dok nije došao na goru Božju, na Horev.

9 Tamo je ušao u jednu pećinu da u njoj prenoći. Onda mu dođe Gospodnja reč: „Šta radiš tu Ilija?“ **10** On odgovori: „Revnovao

sam za Gospoda, Boga nad vojskama, jer su
Izraelovi sinovi ostavili tvoj savez, srušili
tvoje oltare, a tvoje proroke pobili mačem.
Samo sam ja ostao, a sada i moju dušu traže
da uzmu.“ **11** Ali glas mu reče: „Izađi i stani
na goru pred Gospodom.“ I gle, Gospod je
prolazio, a silan i jak vetar kidao je gore i lo-
mio stene pred Gospodom. Ali Gospod nije
bio u vetru. Posle vetra došao je zemljotres.
Ali Gospod nije bio u zemljotresu. **12** Posle
zemljotresa došla je vatra. Ali Gospod nije
bio u vatri. Posle vatre došao je glas, tih i
blag. **13** Kad ga je Ilija čuo, pokrio je lice ogr-
tačem pa je izašao iz pećine i stao na ulaz. I
gle, taj glas mu reče: „Šta radiš tu Ilija?“ **14**
On odgovori: „Revnovao sam za Gospoda,
Boga nad vojskama, jer su Izraelovi sinovi
ostavili tvoj savez, srušili tvoje oltare, a tvoje
proroke pobili mačem. Samo sam ja ostao, a
sada i moju dušu traže da uzmu.“

15 Tada mu Gospod reče: „Idi, vrati se
istim putem u pustinju blizu Damaska i kad
dođeš tamo, pomaži Hazaela za kralja nad Si-
rijom. **16** Jehua, Nimsijevog unuka, pomaži
za kralja nad Izraelom, a Elišu, Safatovog
sina iz Abel-Meola, pomaži za proroka ume-
sto sebe. **17** Ko umakne Hazaelovom maču,
pogubiće ga Jehu, a ko umakne Jehuovom
maču, pogubiće ga Eliša. **18** A ja sam u Izra-
elu ostavio sedam hiljada koji nisu savili ko-
lena pred Balom i nisu ga svojim ustima po-
ljubili.“

19 Kad je otišao odande, našao je Elišu,
Safatovog sina, kako ore. Pred njim je bilo
dvanaest jarmova, a on je bio kod dvanaestog.
Ilija mu je prišao i stavio na njega svoj pro-
ročki ogrtač. **20** A on ostavi bikove, potrča za
Ilijom i reče mu: „Molim te, pusti me da po-
ljubim svog oca i svoju majku, pa ću onda
poći za tobom.“ Ilija mu odgovori: „Idi, zar te
ja sprečavam u tome?“ **21** Tako je on otišao
od njega, uzeo par bikova i prineo ih na žrtvu,
a na drvima od pluga i jarma u koji su bili
upregnuti bikovi skuvao je njihovo meso i
dao ga narodu da jede. Zatim je ustao, otišao
za Ilijom i postao mu sluga.

20 Ben-Adad, kralj Sirije, skupio je svu
svoju vojsku, a s njim su bila i trideset
i dva kralja s konjima i kolima. On je
krenuo na Samariju, podigao opsadu oko nje
i napao je. **2** U grad je poslao glasnike kod
Ahaba, kralja Izraela, i poručio mu: „Ovako
kaže Ben-Adad: **3** ‘Tvoje srebro i tvoje zlato
meni pripada, a i tvoje najlepše žene i najlepši
sinovi meni pripadaju.’“ **4** Kralj Izraela je
odgovorio: „Kao što si rekao, moj gospodaru,
kralju, ja pripadam tebi sa svim što imam.“

5 Glasnici su opet došli i rekli: „Ovako
kaže Ben-Adad: ‘Poslao sam glasnike k tebi i
poručio sam ti: ‘Daćeš mi svoje srebro, svoje
zlato, svoje žene i svoje sinove.’ **6** Ali ja ću
sutra u ovo doba poslati svoje sluge k tebi da
dobro pretraže tvoj dvor i kuće tvojih slugu.
Oni će uzeti i odneti sve što je dragoceno u
tvojim očima.“

7 Tada je kralj Izraela sazvao sve starešine
u zemlji i rekao im: „Molim vas, pogledajte i
vidite kako ovaj čovek traži nevolju, jer je po-
slao ljude k meni po moje žene, moje sinove,
moje srebro i moje zlato, i ja mu sve to nisam
uskratio.“ **8** Sve starešine i ceo narod rekli su
mu: „Nemoj ga poslušati i nemoj pristati.“ **9**
Zato on reče Ben-Adadovim glasnicima: „O-
vako recite mom gospodaru, kralju: ‘Sve što
si prvi put poručio svom sluzi učiniću, ali ovo
ne mogu da učinim.’“ Glasnici su otišli i od-
neli mu odgovor.

10 Tada je Ben-Adad poslao k njemu gla-
snike i poručio mu: „Neka mi bogovi učine
tako i neka mi još dodaju ako praha od Sama-
rije bude dosta da ceo narod koji je sa mnom
dobije po šaku!“ **11** Kralj Izraela mu je odgo-
vorio: „Ovako mu recite: ‘Neka se onaj ko se
opasuje ne hvali kao onaj ko se već raspa-
suje.’“ **12** Kad je Ben-Adad čuo taj odgovor
dok je s kraljevima pio u šatorima, rekao je
svojim slugama: „Spremite se za napad!“ I
namestili su se da napadnu grad.

13 Tada jedan prorok pristupi Ahabu,

kralju Izraela, i reče: „Ovako kaže Gospod:
‘Jesi li video sve ovo veliko mnoštvo? Evo,
danas ću ga predati tebi u ruke, i znaćeš da
sam ja Gospod.’“ **14** Na to Ahab reče: „Preko
koga?“ A on odgovori: „Ovako kaže Gospod:
‘Preko mladića koji su u službi knezova
pokrajina.’“ Na kraju Ahab još upita: „Ko će
započeti bitku?“ A on odgovori: „Ti!“

15 Tada je Ahab prebrojao mladiće koji su
u službi knezova pokrajina i bilo ih je dvesta
trideset i dva. Zatim je prebrojao ceo narod,
sve Izraelove sinove, i bilo ih je sedam hi-
ljada. **16** Oni su izašli u podne dok se Ben-
Adad opijao u šatorima zajedno s trideset i
dva kralja koji su došli da mu pomognu. **17**
Najpre su izašli mladići koji su u službi kne-
zova pokrajina. Ben-Adad je poslao svoje
ljude, i oni su mu javili: „Izašli su neki ljudi
iz Samarije.“ **18** Na to on reče: „Ako su izašli
radi mira, pohvatajte ih žive; ako su izašli radi
bitke, opet ih pohvatajte žive.“ **19** Iz grada su
izašli mladići koji su u službi knezova pokra-
jina i vojska koja je išla za njima. **20** Svaki je
napao svog protivnika, i Sirijci su pobegli, a
Izraelci su krenuli u poteru za njima. Ali Ben-
Adad, kralj Sirije, uspeo je da pobegne na ko-
nju zajedno s konjanicima. **21** Tada je izašao
i kralj Izraela i udario na konje i kola, tako da
su Sirijci pretrpeli veliki poraz.

22 Posle toga prorok je došao kod kralja
Izraela i rekao mu: „Idi, ojačaj svoje snage,
razmisli pa vidi šta ćeš činiti, jer će početkom
godine kralj Sirije opet doći na tebe.“

23 Sluge kralja Sirije rekle su svom kralju:
„Njihov Bog je Bog gora. Zato su bili jači od
nas. Ali ako se budemo borili protiv njih u
ravnici, videćeš da ćemo biti jači od njih. **24**
Učini dakle ovako: Ukloni kraljeve s njihovih
mesta i umesto njih postavi namesnike. **25** A
ti skupi sebi vojsku kao što je bila ona koju si
izgubio, i isto toliko konja i kola. Onda pove-
dimo bitku s njima u ravnici, pa ćeš videti da
ćemo biti jači od njih.“ On ih je poslušao i
učinio tako.

26 Početkom godine Ben-Adad je skupio
Sirijce i krenuo u Afek u bitku protiv Izraela.
27 Izraelovi sinovi su se takođe sakupili,
snabdeli se svim što im je bilo potrebno i iza-
šli pred njih. Izraelovi sinovi ulogorili su se
ispred njih kao dva mala stada koza, a Sirijci
su prekrili zemlju. **28** Tada je Božji čovek do-
šao kod kralja Izraela i rekao mu: „Ovako
kaže Gospod: ‘Zato što Sirijci kažu: ‘Gospod
je Bog gora, a ne Bog ravnica,’ sve ovo veliko
mnoštvo predaću tebi u ruke, i znaćete da sam
ja Gospod.’“

29 Sedam dana bili su ulogoreni jedni nas-
pram drugih. A sedmog dana počela je bitka
i Izraelovi sinovi su u jednom danu pobili sto
hiljada Sirijaca pešaka. **30** Oni koji su ostali
pobegli su u grad Afek, ali zidine su se srušile
na dvadeset i sedam hiljada ljudi koji su
ostali. Ben-Adad je pobegao u grad i sakrio
se u najskrovitiju sobu.

31 Njegove sluge su mu rekle: „Evo, čuli
smo da su kraljevi Izraelovog doma milostivi
kraljevi. Molimo te, hajde da opašemo kostret
oko bedara i stavimo sebi konopce oko vrata,
pa da izađemo pred kralja Izraela. Možda će
ti poštedeti dušu.“ **32** Tako su opasali kostret
oko bedara i stavili sebi konopce oko vrata,
pa su došli pred kralja Izraela i rekli: „Tvoj
sluga Ben-Adad rekao je: ‘Molim te, poštedi
mi dušu.’“ A on reče: „Je li on još živ? To mi
je brat.“ **33** Oni su to shvatili kao dobar znak
i zaključili su da zaista tako misli, pa su rekli:
„Ben-Adad ti je brat.“ A on reče: „Idite i do-
vedite ga.“ Tada je Ben-Adad došao k njemu
i on ga je pozvao u svoja kola.

34 Ben-Adad mu reče: „Vratiću gradove
koje je moj otac uzeo tvom ocu, a ti izaberi
sebi ulice u Damasku kao što je moj otac sebi
izabrao u Samariji.“ Tada Ahab odgovori:
„Sklopimo savez pod tim uslovima pa ću te
pustiti da ideš.“ Tako je sklopio savez s njim
i pustio ga da ide.

35 Jedan od proročkih sinova reče svom
drugu po Gospodnjoj reči: „Molim te, udari
me.“ Ali ovaj nije hteo da ga udari. **36** A on
mu reče: „Zato što nisi poslušao Gospodnji

glas, kad odeš od mene, ubiće te lav.“ I kad je
ovaj otišao od njega, napao ga je lav i ubio ga.
37 Zatim nađe drugog čoveka i reče mu:
„Molim te, udari me.“ I ovaj ga je udario i ra-
nio.
38 Tada je prorok otišao i stao pored puta
da dočeka kralja, a preko očiju je stavio povez
da ga ne prepoznaju. **39** Kad je kralj prolazio,
on povika kralju: „Tvoj sluga se našao usred
bitke, i gle, jedan čovek je istupio iz bojnih
redova, doveo mi nekog čoveka i rekao: ‘Ču-
vaj ovog čoveka. Ako nestane, tvoja duša
biće umesto njegove duše ili ćeš platiti talant
srebra.’ **40** I dok je tvoj sluga radio ovo i ono,
ovaj je nestao.“ Na to mu kralj Izraela reče:
„To ti je presuda. Sam si je doneo.“ **41** Tada
je prorok brzo skinuo povez s očiju i kralj
Izraela je prepoznao da je on jedan od pro-
roka. **42** Onda reče kralju: „Ovako kaže
Gospod: ‘Zato što si pustio iz svoje ruke čo-
veka koga sam odredio da se pogubi, tvoja
duša biće umesto njegove duše i tvoj narod
umesto njegovog naroda.’“ **43** Tako se kralj
Izraela uputio svojoj kući zlovoljan i potišten,
i došao je u Samariju.

21 Posle toga dogodilo se ovo: Nabot
Jezraelac imao je vinograd u Jezraelu,
pored dvora Ahaba, kralja Samarije. **2**
Ahab reče Nabotu: „Daj mi svoj vinograd da
mi služi kao bašta, jer je blizu moje kuće, a ja
ću ti za njega dati bolji vinograd. Ili ako više
voliš, daću ti novac za njega.“ **3** Ali Nabot
odgovori Ahabu: „Nikada ti ne bih dao nasled-
stvo svojih praočeva jer znam da bi to u
Gospodnjim očima bilo neispravno.“ **4** Tako
se Ahab vratio kući zlovoljan i potišten zbog
odgovora koji mu je dao Nabot Jezraelac
kada mu je rekao: „Neću ti dati nasledstvo
svojih praočeva.“ Legao je na postelju, okre-
nuo lice na stranu i nije hteo ništa da jede.
5 Onda je došla njegova žena Jezebela i
upitala ga: „Zašto ti je duh žalostan i nećeš da
jedeš?“ **6** A on joj odgovori: „Zato što sam
razgovarao s Nabotom Jezraelcem i rekao
mu: ‘Daj mi svoj vinograd za novac. Ili ako
više voliš, daću ti za njega drugi vinograd.’
Ali on je rekao: ‘Neću ti dati svoj vinograd.’“
7 Tada mu njegova žena Jezebela reče: „Zar
nisi ti kralj nad Izraelom? Ustani, jedi i neka
ti srce bude veselo. Ja ću ti dati vinograd Na-
bota Jezraelca.“ **8** Zatim je u Ahabovo ime
napisala pisma, zapečatila ih njegovim peča-
tom pa ih poslala starešinama i velikašima
koji su živeli u istom gradu s Nabotom. **9** U
pismima je napisala ovako: „Proglasite post i
postavite Nabota da sedi na čelu naroda. **10**
Neka naspram njega sednu dva pokvarena čo-
veka koja će svedočiti protiv njega i reći: ‘Ti
si prokleo Boga i kralja!’ Tada ga izvedite na-
polje i kamenujte ga da umre.“
11 Ljudi iz njegovog grada, starešine i ve-
likaši koji su živeli u njegovom gradu, učinili
su kako im je poručila Jezebela i kako je pi-
salo u pismima koja im je poslala. **12** Progla-
sili su post i postavili Nabota da sedi na čelu
naroda. **13** Zatim su došla dva pokvarena čo-
veka i sela naspram njega. Ti pokvareni ljudi
su pred narodom svedočili protiv Nabota i
rekli su: „Nabot je prokleo Boga i kralja!“ Za-
tim su ga izveli van grada i zasuli kamenjem,
tako da je umro. **14** Onda su poručili Jezebeli:
„Nabot je kamenovan i mrtav je.“
15 Kad je Jezebela čula da je Nabot kame-
novan i da je mrtav, rekla je Ahabu: „Ustani i
uzmi vinograd Nabota Jezraelca koji on nije
hteo da ti da za novac, jer Nabot više nije živ
nego je mrtav.“ **16** Kad je Ahab čuo da je Na-
bot mrtav, odmah je ustao i otišao u vinograd
Nabota Jezraelca da ga uzme.
17 Gospodnja reč došla je Iliji Tišbića-
ninu: **18** „Ustani i pođi u susret Ahabu, kralju
Izraela, koji je u Samariji. Eno ga u Naboto-
vom vinogradu. Otišao je da ga uzme. **19** I
reci mu: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Jesi li ubio
čoveka i oteo tuđi posed?’ I još mu reci: ‘O-
vako kaže Gospod: ‘Na mestu gde su psi li-
zali Nabotovu krv, lizaće i tvoju krv.’“
20 Ahab reče Iliji: „Jesi li me našao, ne-
prijatelju moj?“ A ovaj odgovori: „Našao

sam te. Zato što si se prodao da činiš ono što je zlo u Gospodnjim očima, **21** pustiću zlo na tebe. Počistiću te i istrebiću u Ahabovom domu sve što je muško,* čak i one najmanje i bezvredne u Izraelu. **22** Učiniću s tvojim domom kao s domom Jeroboama, Nebatovog sina, i kao s domom Baše, Ahijinog sina, zbog uvreda kojima ste me vređali i naveli Izrael na greh.' **23** I za Jezebelu ovako kaže Gospod: 'Psi će pojesti Jezebelu na jezraelskom polju. **24** Ko iz Ahabovog doma umre u gradu, poješće ga psi, a ko umre u polju, poješće ga ptice nebeske.'" **25** Nikada se niko nije prodao kao Ahab da čini ono što je zlo u Gospodnjim očima, na šta ga je navela njegova žena Jezebela. **26** On je činio gadna dela tako što je išao za odvratnim idolima, kao što su činili Amoreji, koje je Gospod oterao ispred Izraelovih sinova.

27 Kad je Ahab čuo te reči, razderao je svoje haljine i stavio kostret na svoje telo. Postio je, spavao u kostreti i hodao potišteno. **28** Gospodnja reč došla je Iliji Tišbićaninu: **29** „Jesi li video kako se Ahab ponizio preda mnom? Zato što se ponizio preda mnom, neću pustiti ono zlo za njegovog života. U vreme njegovog sina pustiću zlo na njegov dom."

22 Tri godine nije bilo rata između Sirije i Izraela. **2** Treće godine Josafat, Judin kralj, došao je kod kralja Izraela. **3** Kralj Izraela reče svojim slugama: „Znate li da Ramot u Giladu pripada nama? A mi oklevamo da ga uzmemo iz ruke kralja Sirije." **4** Zatim upita Josafata: „Hoćeš li ići sa mnom da napadnemo Ramot u Giladu?" A Josafat odgovori kralju Izraela: „Ja sam kao i ti, moj je narod kao i tvoj narod, moji su konji kao i tvoji konji."

5 Ali Josafat još reče kralju Izraela: „Molim te, najpre pitaj Gospoda šta će reći." **6** Tako je kralj Izraela okupio proroke, oko četiristo ljudi, i upitao ih: „Da li da krenem u bitku protiv Ramota u Giladu ili da odustanem od toga?" A oni su odgovorili: „Idi, jer će ga Gospod predati kralju u ruke."

7 Ali Josafat upita: „Zar ovde nema još nekog od Gospodnjih proroka? Da pitamo i preko njega." **8** Na to kralj Izraela reče Josafatu: „Ima još jedan čovek preko kog bismo mogli da pitamo Gospoda za savet, ali ja ga mrzim jer mi ne proriče dobro, nego zlo. To je Miheja, Imlin sin." Ali Josafat reče: „Neka kralj ne govori tako."

9 Tada je kralj Izraela pozvao jednog dvoranina i rekao mu: „Dovedi brzo Miheju, Imlinog sina." **10** Kralj Izraela i Josafat, Judin kralj, sedeli su svaki na svom prestolu, odeveni u kraljevske haljine, na gumnu kod samarijskih vrata, a svi proroci prorokovali su pred njima. **11** Sedekija, Hananijev sin, načinio je sebi gvozdene rogove i rekao: „Ovako kaže Gospod: 'Ovim ćeš bosti Sirijce dok ih ne istrebiš.'" **12** I svi drugi proroci prorokovali su isto tako: „Idi na Ramot u Giladu i pobedićeš, jer će ga Gospod predati kralju u ruke."

13 Glasnik koji je otišao da pozove Miheju reče mu: „Evo, proroci složno objavljuju dobro kralju. Molim te, neka tvoja reč bude kao i njihova i proreci dobro." **14** Ali Miheja reče: „Tako živ bio Gospod, šta mi Gospod kaže to ću govoriti." **15** Kad je došao pred kralja, kralj ga upita: „Miheja, da li da krenemo u bitku protiv Ramota u Giladu ili da odustanemo od toga?" A on mu odgovori: „Idi i pobedićeš, jer će ga Gospod predati kralju u ruke." **16** Na to mu kralj reče: „Koliko ću te puta zaklinjati da mi govoriš samo istinu u Gospodnje ime?" **17** Tada on reče: „Vidim sve Izraelce rasejane po gorama kao ovce koje nemaju pastira. Gospod je rekao: 'Ovi nemaju gospodara. Neka se u miru vrate svaki svojoj kući.'"

18 Tada kralj Izraela reče Josafatu: „Zar ti

* **21:21** Doslovno: „sve što mokri uza zid."

nisam rekao da mi neće prorokovati dobro,
nego zlo?“

19 Miheja još reče: „Zato čuj Gospodnju
reč: Vidim Gospoda kako sedi na svom pre-
stolu, a sva nebeska vojska stoji mu s desne i
s leve strane. **20** Gospod je rekao: ‘Ko će pre-
variti Ahaba da krene na Ramot u Giladu i da
tamo padne?’ Jedan je rekao ovako, a drugi
onako. **21** Na kraju je došao jedan duh, stao
pred Gospoda i rekao: ‘Ja ću ga prevariti.’
Gospod ga je upitao: ‘Kako?’ **22** On je odgo-
vorio: ‘Otići ću i biću lažljiv duh u ustima
svih njegovih proroka.’“ A on je rekao:
‘Uspećeš da ga prevariš. Idi i učini tako.’ **23**
I evo, Gospod je stavio prevaran duh u usta
svim tvojim prorocima, ali Gospod ti najav-
ljuje nevolju.“

24 Tada Sedekija, Hananijev sin, priđe
Miheji, udari ga po obrazu i reče: „Kako to da
je Gospodnji Duh otišao od mene da bi govo-
rio tebi?“ **25** Miheja odgovori: „Evo, videćeš
to onog dana kad uđeš u najskrovitiju sobu da
se sakriješ.“ **26** Tada kralj Izraela reče:
„Uzmi Miheju i odvedi ga Amonu, gradskom
zapovedniku, i Joašu, kraljevom sinu. **27** I
reci im: ‘Ovako kaže kralj: ‘Stavite ovog čo-
veka u zatvor i dajte mu po malo hleba i po
malo vode dok se ne vratim u miru.’“ **28** Mi-
heja na to reče: „Ako se zaista vratiš u miru,
onda Gospod nije govorio preko mene.“ I još
reče: „Čujte to svi narodi.“

29 Tako su kralj Izraela i Josafat, Judin
kralj, krenuli na Ramot u Giladu. **30** Kralj
Izraela reče Josafatu: „Ja ću se prerušiti kad
pođem u bitku, a ti obuci svoje kraljevske ha-
ljine.“ Tako se kralj Izraela prerušio i pošao u
bitku. **31** Kralj Sirije dao je nalog trideset i
dvojici zapovednika bojnih kola i rekao im:
„Ne napadajte ni malog ni velikog, nego
samo kralja Izraela.“ **32** Kad su zapovednici
kola videli Josafata, pomislili su: „To je si-
gurno kralj Izraela.“ I krenuli su na njega, ali
kad je Josafat povikao tražeći pomoć **33** za-
povednici nad kolima videli su da to nije kralj
Izraela, pa su prestali da ga gone.

34 Tada je jedan čovek odapeo strelu i slu-
čajno pogodio kralja Izraela tamo gde se
oklop sastavlja. Kralj reče svom vozaču:
„Okreni kola i izvedi me iz boja jer sam teško
ranjen.“ **35** Bitka je tog dana bivala sve žešća,
i kralja su morali da drže u uspravnom polo-
žaju u kolima nasuprot Sirijcima, ali uveče je
umro. Krv iz njegove rane tekla je u kola. **36**
Kad je sunce zalazilo, kroz logor je odjeknuo
povik: „Svaki u svoj grad i svaki u svoju zem-
lju!“ **37** Tako je kralj umro. Odneli su ga u
Samariju gde su ga i sahranili. **38** Kad su prali
bojna kola pored samarijskog jezera, psi su li-
zali njegovu krv (a i bludnice su se tamo ku-
pale), po reči koju je Gospod rekao.

39 Ostala Ahabova dela, sve što je činio i
kako je izgradio kuću od slonovače i sve
svoje gradove, zar nije sve to zapisano u
dnevnicima kraljeva Izraela? **40** Ahab je po-
činuo kod svojih praočeva. Umesto njega vla-
dao je njegov sin Ahazija.

41 Josafat, Asin sin, postao je kralj nad Ju-
dom četvrte godine vladanja Ahaba, kralja
Izraela. **42** Josafat je imao trideset i pet go-
dina kad je počeo da vlada i vladao je dvade-
set i pet godina u Jerusalimu. Njegova majka
zvala se Azuba i bila je Šilhijeva kći. **43** On
je u svemu hodio putem svog oca Ase. Nije
odstupio od njegovog puta, nego je činio ono
što je ispravno u Gospodnjim očima. Samo
što obredne uzvišice nisu bile uklonjene. Na-
rod je još uvek prinosio žrtve i kâd na obred-
nim uzvišicama. **44** Josafat je bio u miru s
kraljem Izraela. **45** Ostala Josafatova dela,
njegovi poduhvati i ratovi koje je vodio, zar
nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih
kraljeva? **46** On je uklonio iz zemlje hramske
bludnike koji su ostali od vremena njegovog
oca Ase.

47 U Edomu tada nije bilo kralja; name-
snik je služio kao kralj.

48 Josafat je izgradio tarsiske brodove da
idu u Ofir po zlato. Ali brodovi nisu otišli, jer
su se razbili kod Esion-Gebera. **49** Tada je A-
hazija, Ahabov sin, rekao Josafatu: „Neka

moje sluge idu s tvojim slugama na brodove,“ ali Josafat nije pristao.

50 Josafat je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen kod svojih praočeva u gradu svog praoca Davida. Umesto njega vladao je njegov sin Jehoram.

51 Ahazija, Ahabov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji sedamnaeste godine Josafatovog vladanja nad Judom, i vladao je
nad Izraelom dve godine. **52** On je činio ono
što je zlo u Gospodnjim očima i hodio je putem svog oca i svoje majke i putem Jeroboama, Nebatovog sina, koji je naveo Izrael na
greh. **53** Služio je Balu i klanjao mu se, vređajući Gospoda, Izraelovog Boga, i činio je sve što je činio i njegov otac.

Pisac: Jeremija
Mesto pisanja: Jerusalim i Egipat
Pisanje završeno: oko 597. pre n. e.
Obuhvata vreme: 902-597. pre n. e.

DRUGA KNJIGA O KRALJEVIMA

1 Posle Ahabove smrti Moab se pobunio protiv Izraela.

2 Jednog dana Ahazija je pao kroz rešetku u svojoj gornjoj sobi u Samariji i razboleo se. Zato je poslao glasnike i rekao im: „Idite i pitajte Balzevuva,* ekronskog boga, da li ću se oporaviti od ove bolesti.“ **3** A Gospodnji anđeo je rekao Iliji Tišbićaninu: „Ustani i pođi u susret glasnicima kralja Samarije i reci im: ‘Zar u Izraelu nema Boga pa idete da pitate za savet Balzevuva, ekronskog boga? **4** Zato ovako kaže Gospod: ‘Nećeš ustati s postelje na koju si legao, nego ćeš umreti.’“ Zatim je Ilija otišao.

5 Kada su se glasnici vratili kralju, on ih upita: „Zašto ste se vratili?“ **6** Oni mu odgovoriše: „Sreo nas je jedan čovek i rekao nam: ‘Idite i vratite se kralju koji vas je poslao pa mu recite: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Zar u Izraelu nema Boga, nego šalješ ljude da pitaju za savet Balzevuva, ekronskog boga? Zato nećeš ustati s postelje na koju si legao, nego ćeš umreti.’“ **7** A on ih upita: „Kako je izgledao taj čovek koji vas je sreo i koji vam je to rekao?“ **8** Oni mu odgovoriše: „Imao je ogrtač od dlake i kožni pojas oko struka.“ Tada Ahazija reče: „To je Ilija Tišbićanin.“

9 Zatim je poslao k njemu zapovednika nad pedesetoricom s njegovim ljudima. On je otišao kod njega i našao ga kako sedi na vrhu brda pa mu reče: „Božji čoveče, kralj je zapovedio: ‘Siđi.’“ **10** Ilija odgovori zapovedniku: „Ako sam ja Božji čovek, neka dođe vatra s nebesa i spali tebe i pedesetoricu ljudi s tobom.“ I vatra dođe s nebesa i spali njega i njegove ljude.

11 Ahazija je zatim poslao kod njega drugog zapovednika nad pedesetoricom s njegovim ljudima. Zapovednik reče Iliji: „Božji čoveče, kralj je ovako zapovedio: ‘Brzo siđi.’“ **12** A Ilija odgovori: „Ako sam ja Božji čovek, neka dođe vatra s nebesa i spali tebe i pedesetoricu ljudi s tobom.“ I vatra od Boga dođe s nebesa i spali njega i njegove ljude.

13 Tada je Ahazija poslao i trećeg zapovednika nad pedesetoricom s njegovim ljudima. Kad je treći zapovednik otišao i došao pred Iliju, kleknuo je na kolena i zamolio ga za milost: „Božji čoveče, molim te, neka moja duša i duša ove pedesetorice tvojih slugu bude dragocena u tvojim očima. **14** Eto, vatra je sišla s nebesa i spalila prvu dvojicu zapovednika i njihove ljude, ali neka moja duša bude dragocena u tvojim očima.“

15 Tada Gospodnji anđeo reče Iliji: „Pođi s njim. Ne boj ga se.“ Tako je Ilija ustao i otišao s njim kod kralja. **16** Ilija reče kralju: „Ovako kaže Gospod: ‘Zar u Izraelu nema Boga da od njega tražiš savet, nego šalješ glasnike da traže savet od Balzevuva, ekronskog boga? Zato nećeš ustati s postelje na koju si legao, nego ćeš umreti.’“ **17** Tako je Ahazija umro, prema Gospodnjoj reči koju je objavio Ilija. Tada je Joram, njegov brat, vladao umesto njega, jer nije imao sina. (To je bilo druge godine Jehorama, sina Josafatovog, kralja

* **1:2** „Baalzevuv“ (Baalzebub, Belzebub) znači „gospodar muva“ ili „gospodar prljavštine.“ U pitanju je jedno od imena za Sotonu.

Judina.)[*]

18 Ostala Ahazijina dela koja je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela?

2 Pre nego što je Gospod uzeo Iliju u vihoru na nebesa, Ilija i Eliša[*] su otišli iz Gilgala. **2** Ilija reče Eliši: „Molim te, ostani ovde, jer mene Gospod šalje u Bet-El.“ Ali Eliša reče: „Tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, neću te ostaviti.“ Tako su otišli u Bet-El. **3** Proročki sinovi koji su bili u Bet-Elu došli su kod Eliše i rekli mu: „Znaš li da će danas Gospod uzeti tvog gospodara da ti više ne bude učitelj?“ On odgovori: „Znam, ćutite.“

4 Zatim mu Ilija reče: „Eliša, molim te, ostani ovde, jer mene Gospod šalje u Jerihon.“ Ali on reče: „Tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, neću te ostaviti.“ Tako su otišli u Jerihon. **5** Proročki sinovi koji su bili u Jerihonu prišli su Eliši i rekli mu: „Znaš li da će danas Gospod uzeti tvog gospodara da ti više ne bude učitelj?“ On odgovori: „Znam, ćutite.“ **6** Ilija mu opet reče: „Molim te, ostani ovde, jer me Gospod šalje na Jordan.“ Ali on reče: „Tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, neću te ostaviti.“ I obojica su otišla. **7** A pedeset ljudi od proročkih sinova pošlo je za njima, i kad su njih dvojica stala pored Jordana, oni su stali podalje i posmatrali ih. **8** Tada je Ilija uzeo svoj proročki ogrtač, smotao ga i udario njime po vodi, i voda se razdelila na dve strane tako da su obojica prešla po suvom.

9 Kad su prešli na drugu stranu, Ilija reče Eliši: „Reci šta želiš da ti učinim pre nego što budem uzet od tebe.“ Eliša reče: „Molim te, neka na meni bude dvostruki deo tvog duha.“ **10** A on reče: „Tražiš tešku stvar. Ako me budeš video kad budem uzet od tebe, biće ti tako, ako me ne budeš video, neće ti biti.“

11 Dok su tako išli i razgovarali, gle, pojavila su se plamena bojna kola s plamenim konjima i razdvojila ih. Tako je Ilija u vihoru uznet na nebesa. **12** Eliša je to gledao i povikao: „Oče moj, oče moj! Izraelova bojna kola i njegovi konjanici!“ I više ga nije video. Tada je uzeo svoje haljine i razderao ih na dva dela. **13** Zatim je podigao Ilijin proročki ogrtač koji je spao s njega, pa se vratio i stao na obalu Jordana. **14** Tada je uzeo Ilijin proročki ogrtač koji je spao s njega, udario njime po vodi i rekao: „Gde je Gospod, Ilijin Bog?“ Kad je udario po vodi, ona se razdelila na dve strane i Eliša je prešao.

15 Kad su ga proročki sinovi iz Jerihona videli izdaleka, rekli su: „Ilijin duh sišao je na Elišu.“ Zato su mu izašli u susret i poklonili mu se do zemlje. **16** Zatim su mu rekli: „Ovde je s tvojim slugama pedeset hrabrih ljudi. Neka idu da traže tvog gospodara. Možda ga je Gospodnji Duh podigao i spustio na neku goru ili u neku dolinu.“ A on je rekao: „Ne šaljite ih.“ **17** Ali oni su ga uporno nagovarali dok mu nije postalo neprijatno, pa je rekao: „Pošaljite ih.“ Oni su poslali pedeset ljudi koji su tri dana tražili Iliju, ali ga nisu našli. **18** Kad su se vratili kod Eliše, koji je bio u Jerihonu, on im je rekao: „Zar vam nisam kazao da ne idete?“

19 Posle nekog vremena ljudi iz grada rekli su Eliši: „Gospodaru, grad je na dobrom položaju, kao što i sam vidiš, ali je voda loša i uzrokuje pobačaje u zemlji.“ **20** On reče: „Donesite mi novu činijicu i stavite u nju soli.“ To su mu i doneli. **21** On je otišao na izvor vode, bacio u njega so i rekao: „Ovako

---

[*] **1:17** Ahazija, sin Ahabov (1. Kralj. 22:51), i Jehoram, sin Josafatov (2. Kralj. 3:1) su počeli vladati u sedamnaestoj godini Josafata. Kad je Joram, Ahazijin brat, počeo da vlada druge godine Jehorama u Judi, Josafatat je vladao 8 ili 9 godina, ali njegova vladavina trajala je 25 godina (1. Kralj. 22:42), dok je Ahab vladao 22 godine (1. Kralj. 16:29). Njihovi sinovi su očito stupili na presto kao suvladari za njihova života oba u istoj godini zbog rata sa Sirijom.

[*] **2:1** Eliša (tradicionalno Jelisije) znači „Moj Bog je spasenje.“

kaže Gospod: ‘Učiniću da ova voda bude
zdrava. Neće više uzrokovati ni smrt ni poba-
čaje.’“ **22** Voda je postala zdrava i takva je
sve do današnjeg dana, prema reči koju je
izgovorio Eliša.

23 Odatle je otišao u Bet-El. Dok je išao
putem, iz grada je izišla grupa mladih i rugala
mu se: „Penji se, ćelo! Penji se, ćelo!“* **24** E-
liša se okrenuo i kad ih je video, prokleo ih je
u Gospodnje ime. Tada su iz šume izašle dve
medvedice i rastrgle četrdeset i dvoje dečaka.
25 Odatle je otišao na goru Karmel, a zatim
se vratio u Samariju.

3 Joram, Ahabov sin, postao je kralj nad
Izraelom u Samariji osamnaeste godine
Josafatovog vladanja nad Judom, i vladao
je dvanaest godina. **2** On je činio ono što je
zlo u Gospodnjim očima, ali ne kao njegov
otac i njegova majka. Uklonio je Balov
obredni stub koji je načinio njegov otac. **3** Ali
se držao greha kojima je Jeroboam, Nebatov
sin, naveo Izrael na greh. Nije odstupio od
njih.

4 Misa, kralj Moaba, uzgajao je ovce i pla-
ćao je kralju Izraela danak od sto hiljada ja-
ganjaca i sto hiljada neostriženih ovnova. **5** A
kad je Ahab umro, kralj Moaba pobunio se
protiv kralja Izraela. **6** U to vreme kralj Joram
je izašao iz Samarije i okupio sve Izraelce. **7**
Zatim je poslao glasnike kod Josafata, Judi-
nog kralja, i poručio mu: „Kralj Moaba pobu-
nio se protiv mene. Hoćeš li poći sa mnom u
rat protiv Moaba?“ Josafat je odgovorio:
„Poći ću. Ja sam kao i ti, moj narod kao i tvoj
narod, moji konji kao i tvoji konji.“ **8** Zatim
je upitao: „Kojim ćemo putem ići?“ A Joram
je odgovorio: „Kroz edomsku pustinju.“

9 Tako su kralj Izraela, Judin kralj i e-
domski kralj krenuli. Išli su sedam dana zao-
bilaznim putem, ali nije bilo vode za vojsku i
za stoku koja je išla za njima. **10** Tada kralj
Izraela reče: „Jao, Gospod je pozvao nas tro-
jicu kraljeva da nas preda u ruke Moabcima!“
11 A Josafat reče: „Zar ovde nema nijednog
Gospodnjeg proroka da preko njega tražimo
savet od Gospoda?“ Jedan od slugu kralja
Izraela odgovori: „Tu je Eliša, Safatov sin,
koji je Iliji vodom polivao ruke.“ **12** Josafat
reče: „Gospodnja reč je s njim.“ Tako su kralj
Izraela, Josafat i kralj Edoma otišli kod njega.

13 Eliša reče kralju Izraela: „Šta ja imam
s tobom? Idi prorocima svog oca i prorocima
svoje majke.“ A kralj Izraela mu reče: „Ne-
moj me odbiti, jer je Gospod pozvao nas tro-
jicu kraljeva da nas preda u ruke Moabcima.“
14 Eliša reče: „Tako živ bio Gospod nad voj-
skama kome služim, da nije Josafata, Judinog
kralja, kog poštujem, ne bih se obazirao na
tebe niti bih te pogledao. **15** Dovedite mi ne-
koga ko svira na žičanom instrumentu.“ I dok
je slušao svirača, Gospodnja ruka došla je na
Elišu, **16** i on reče: „Ovako kaže Gospod: ‘Is-
kopajte u ovoj dolini mnogo jama. **17** Jer o-
vako kaže Gospod: ‘Nećete osetiti vetar niti
ćete videti kišu, a ipak će se ova dolina napu-
niti vodom, pa ćete iz nje piti i vi i vaša stoka
i vaše ostale životinje.’ **18** To će Gospodu za-
ista biti lako, i predaće Moabce u vaše ruke.
19 A vi razorite sve utvrđene gradove i sve
izabrane gradove, posecite sva dobra stabla,
zatrpajte sve vodene izvore i svaku dobru
njivu zaspite kamenjem i tako je pokvarite.“

20 I zaista, ujutru, u vreme kad se prinosi
prinos od žita, došla je voda od Edoma, i zem-
lja se napunila vodom.

21 Kad su Moabci čuli da su kraljevi došli
da se bore protiv njih, skupili su sve one koji
su mogli da opašu vojnički pojas, a i one sta-
rije, pa su stali na granicu. **22** Kad su rano u-
jutru ustali i kad je sunce zasjalo nad vodom,
Moabcima sa suprotne strane učinilo se da je

* **2:23** U pitanju je bila banda omladinaca koja je nipo-
daštavala Ilijino uznesenje na Nebo i Božje proroke, pa
su se rugali Eliši rečima: „Hajde idi i ti na nebo, penji
se na nebo!“

voda crvena kao krv. **23** Zato su rekli: „To je krv! Sigurno su kraljevi izvukli mačeve i pogubili jedan drugog. A sada na plen, Moabci!“ **24** Ali kad su došli u izraelski logor, Izraelci su ustali i udarili na njih, tako da su Moabci pobegli pred njima. Izraelci su ušli u Moab, i kako su napredovali, tako su ubijali Moabce. **25** Srušili su gradove i na sve dobre njive svi su bacili po kamen dok ih nisu zasuli. Zatrpali su i sve izvore vode i posekli sva dobra stabla. Ostalo je samo kamenje Kir-Areseta, koji su ljudi naoružani praćkama opkolili i napadali.

26 Kad je kralj Moaba video da će izgubiti bitku, uzeo je sa sobom sedamsto ljudi naoružanih mačem i pokušao da se probije do kralja Edoma. Ali nisu uspeli. **27** Na kraju je uzeo svog prvenca koji bi bio vladar umesto njega i prineo ga na zidu kao žrtvu paljenicu. Tada se podigao silan gnev protiv Izraelaca, tako da su oni otišli od njega i vratili se u svoju zemlju.

4 Jednom je žena jednog od proročkih sinova povikala k Eliši: „Tvoj sluga, moj muž, umro je, a ti dobro znaš da se tvoj sluga uvek bojao Gospoda. A sada je došao zajmodavac da mi uzme oba sina da mu budu robovi.“ **2** Eliša joj reče: „Šta želiš da učinim za tebe? Reci mi šta imaš u kući?“ A ona reče: „Tvoja sluškinja nema ništa u kući, osim jednog krčaga ulja.“ **3** Tada joj on reče: „Idi i pozajmi od svih svojih suseda prazne posude. Nemoj da ih bude malo. **4** Onda idi i zatvori vrata za sobom i za svojim sinovima, pa sipaj ulje u sve te posude, a kad ih napuniš, stavi ih na stranu.“ **5** I ona je otišla od njega. Kad je zatvorila vrata za sobom i za svojim sinovima, oni su joj donosili posude, a ona ih je punila. **6** Kad je napunila posude, rekla je jednom od svojih sinova: „Dodaj mi još jednu.“ Ali on joj je odgovorio: „Nema više posuda.“ Tada je ulje prestalo da teče. **7** Ona je otišla i javila to Božjem čoveku, a on je rekao: „Idi, prodaj ulje i otplati dugove, a od ostatka živite ti i tvoji sinovi.“

8 Jednog dana Eliša je prolazio kroz Sunam, gde je živela jedna ugledna žena koja ga je stalno pozivala na obrok. Kad god bi prolazio tuda, svraćao je kod nje da jede. **9** Posle nekog vremena, ta žena reče svom mužu: „Evo, znam da je svet onaj Božji čovek koji uvek svraća kod nas. **10** Hajde da mu napravimo sobicu uza zid na krovu, i da mu stavimo tamo postelju, sto, stolicu i svećnjak, pa kad dođe kod nas neka se tu skloni.“ **11** Jednog dana Eliša je opet došao kod njih pa je otišao u tu gornju sobu i legao. **12** Zatim svom sluzi Gehaziju reče: „Pozovi Sunamku.“ On je pozva da dođe pred njega. **13** I još mu reče: „Molim te, reci joj ovako: ‘Evo, ti se toliko brineš za nas. Šta želiš da učinim za tebe? Želiš li da kažem nešto za tebe kralju ili zapovedniku vojske?’“ A ona odgovori: „Ja živim među svojim narodom.“ **14** On zatim reče: „Šta bi se onda moglo učiniti za nju?“ Gehazije odgovori: „Eto, nema sina, a muž joj je star.“ **15** A on reče: „Pozovi je.“ On je pozva i ona stade na vrata. **16** Tada joj Eliša reče: „Dogodine u ovo doba grlićeš sina.“ A ona odgovori: „Ne, gospodaru moj, Božji čoveče! Nemoj lagati svoju sluškinju.“

17 I zaista, žena je zatrudnela i dogodine u isto doba rodila je sina, kao što joj je rekao Eliša. **18** I dečak je rastao. Jednog dana je po običaju otišao kod svog oca koji je bio sa žeteocima. **19** I žalio se ocu: „Moja glava, jao moja glava!“ A on reče svom sluzi: „Odnesi ga majci.“ **20** Sluga ga je uzeo i odneo njegovoj majci. Dete je sedelo na njenim kolenima do podne, a onda je umrlo. **21** Ona ga je odnela u gornju sobu, položila ga na postelju Božjeg čoveka, zatvorila vrata i izašla. **22** Zatim je pozvala svog muža i rekla mu: „Molim te, pošalji mi jednog slugu i jednu magaricu i dopusti mi da brzo odem kod Božjeg čoveka, pa ću se vratiti.“ **23** Ali on je upita: „Zašto danas ideš kod njega? Nije ni mladina ni Šabat.“ Ona odgovori: „Ne brini se, sve je u redu.“ **24** Tako je dala da se osamari magarica

i rekla svom sluzi: „Povedi je i kreni. Nemoj
da zbog mene zastaješ dok ti ne kažem.“

25 Zatim je otišla i došla kod Božjeg čo-
veka na goru Karmel. Kad ju je Božji čovek
ugledao izdaleka, rekao je Gehaziju, svom
sluzi: „Evo Sunamke. **26** Molim te, trči pred
nju i upitaj je: ‘Jesi li dobro? Je li tvoj muž
dobro? Je li dete dobro?’“ A ona je odgovo-
rila: „Sve je u redu.“ **27** Kad je došla kod
Božjeg čoveka na goru, obgrlila mu je noge.
Tada je Gehazije prišao da je otera, ali Božji
čovek reče: „Pusti je, jer joj je duša puna jada,
a Gospod je to sakrio od mene i nije mi ja-
vio.“ **28** Ona reče: „Jesam li tražila sina od
svog gospodara? Zar ti nisam rekla: ‘Nemoj
da mi budiš lažnu nadu?’“

29 On odmah reče Gehaziju: „Podvij ru-
bove haljine svoje, uzmi u ruku moj štap i idi.
Ako nekoga sretneš, nemoj ga pozdravljati, a
ako neko tebe pozdravi, nemoj mu odgova-
rati. Moj štap položi dečaku na lice.“ **30** A
dečakova majka reče: „Tako živ bio Gospod
i tako živa bila duša tvoja, neću te ostaviti.“
Tada je on ustao i pošao s njom. **31** Gehazije
je otišao napred i kad je došao kod dečaka,
stavio mu je štap na lice, ali nije bilo ni glasa
ni odgovora. Zato se vratio Eliši u susret i re-
kao mu: „Dečak se nije probudio.“

32 Kad je Eliša došao u kuću, dečak je le-
žao mrtav na njegovoj postelji. **33** Eliša je u-
šao, zatvorio se s detetom i pomolio se
Gospodu. **34** Zatim se popeo na postelju, le-
gao na dete i stavio svoja usta na njegova
usta, svoje oči na njegove oči, svoje dlanove
na njegove dlanove. I dok je bio tako ispružen
nad njim, detetovo telo se zagrejalo. **35** Zatim
je ustao i ponovo počeo da hoda gore-dole po
kući, a onda se opet popeo na postelju i ispru-
žio nad dečakom. Dečak je kinuo sedam puta,
a zatim je otvorio oči. **36** Tada Eliša pozva
Gehazija i reče mu: „Pozovi Sunamku.“ On
je pozva i ona dođe kod njega. Zatim joj reče:
„Uzmi svog sina.“ **37** Ona je došla, pala pred
njegove noge i poklonila mu se do zemlje.
Zatim je uzela svog sina i izašla.

38 Eliša se vratio u Gilgal, a u zemlji je
vladala glad. Dok su proročki sinovi sedeli
pred njim, on je rekao svom sluzi: „Pristavi
veliki lonac i skuvaj varivo za proročke si-
nove.“ **39** Jedan od njih je otišao u polje da
nabere slez, ali je našao divlju lozu pa je na-
brao s nje punu haljinu divljih tikvica. Kad se
vratio, isekao ih je i stavio u lonac, jer nisu
znali kakve su. **40** Kasnije su sipali ljudima
da jedu. Ali kad su jeli varivo, povikali su:
„Smrt je u loncu, Božji čoveče!“ Tako da nisu
mogli da jedu. **41** A Eliša je rekao: „Donesite
brašno.“ Kad ga je bacio u lonac, rekao je:
„Sipajte ljudima da jedu.“ I jelo u loncu više
nije bilo štetno.

42 Jedan čovek je došao iz Bal-Salise i do-
neo Božjem čoveku hleb od prvina, dvadeset
ječmenih hlebova, i novog žita u svojoj vreći
za hleb. A on je rekao: „Daj ljudima da jedu.“
43 Njegov sluga je upitao: „Kako da to sta-
vim pred sto ljudi?“ Eliša je odgovorio: „Daj
ljudima da jedu, jer ovako kaže Gospod:
‘Ješće i još će ostati.’“ **44** Tada je sluga pred
njih postavio hlebove, pa su jeli i još im je
ostalo, prema Gospodnjoj reči.

5 Naman, zapovednik vojske kralja Sirije,
bio je pred svojim gospodarem velik i
veoma cenjen, jer je preko njega Gospod
dao pobedu Siriji. Ali taj odvažan i silan čo-
vek bio je gubav. **2** Jednom su čete Sirijaca
pošle u pljačku i u izraelskoj zemlji zarobile
jednu devojčicu koja je postala sluškinja Na-
manovoj ženi. **3** Ona je rekla svojoj gospoda-
rici: „Kad bi samo moj gospodar otišao kod
proroka koji je u Samariji! On bi ga izlečio od
gube.“ **4** Zatim je Namanovom gospodaru o-
vako bilo javljeno: „Tako i tako je rekla de-
vojčica iz izraelske zemlje.“

5 Kralj Sirije je rekao: „Hajde, idi! Ja ću
poslati pismo kralju Izraela.“ Tako je Naman
otišao, ponevši deset talanata srebra, šest hi-
ljada zlatnika i deset novih haljina. **6** On je
došao kod kralja Izraela noseći mu pismo u
kom je stajalo: „Zajedno s ovim pismom

šaljem ti Namana, svog slugu, da ga izlečiš od gube.“ **7** Kad je kralj Izraela pročitao pismo, razderao je svoje haljine i rekao: „Zar sam ja Bog da mogu oduzeti život ili ga sačuvati, pa ovaj šalje kod mene čoveka da ga izlečim od gube? Pogledajte, molim vas, kako traži svađu sa mnom.“

8 Kad je Eliša, Božji čovek, čuo da je kralj Izraela razderao svoje haljine, odmah je ovako poručio kralju: „Zašto si razderao svoje haljine? Neka taj čovek dođe kod mene i uveri se da postoji prorok u Izraelu.“ **9** Tako je Naman došao sa svojim konjima i bojnim kolima i stao na ulaz Elišine kuće. **10** A Eliša mu je poslao glasnika i poručio mu: „Idi i okupaj se sedam puta u Jordanu pa će ti telo biti zdravo i bićeš čist.“ **11** Tada se Naman naljutio, okrenuo se da pođe i rekao: „Gle, ja sam mislio da će on izaći pred mene, da će stati i prizvati ime Gospoda, svog Boga, pa će preći rukom preko obolelog mesta i izlečiti gubu. **12** Zar nisu Abana i Farfar, reke u Damasku, bolje od svih izraelskih voda? Zar se ne mogu okupati u njima i biti čist?“ Zatim se okrenuo i otišao pun gneva.

13 Ali tada su mu pristupile njegove sluge i rekle mu: „Oče, da je prorok tražio od tebe nešto veliko, zar ne bi to učinio? Pa zašto onda ne učiniš i to što ti je rekao: ‘Okupaj se i bićeš čist?’“ **14** Tada je Naman sišao i zaronio u Jordan sedam puta, prema reči Božjeg čoveka. Tada mu je telo postalo čisto kao telo malog deteta.

15 Zatim se sa svom svojom pratnjom vratio kod Božjeg čoveka. Kad je došao, stao je pred njega i rekao mu: „Evo, sada znam da zaista nema Boga nigde na zemlji osim u Izraelu. Molim te, primi ovaj dar kao blagoslov od svog sluge .“ **16** Ali Eliša reče: „Tako živ bio Gospod kome služim, neću to primiti.“ Naman ga je nagovarao da primi, ali on nije hteo. **17** Na kraju Naman reče: „Ako je tako, onda, molim te, dopusti da se tvom sluzi da malo zemlje, koliko mogu poneti dve mazge, jer tvoj sluga više neće prinositi ni žrtve paljenice ni druge žrtve drugim bogovima, nego samo Gospodu. **18** Ali neka Gospod tvom sluzi oprosti ovo: Kad moj gospodar uđe u Rimonov hram da bi se tamo poklonio, pa se nasloni na moju ruku tako da i ja moram da se poklonim u Rimonovom hramu, molim te, neka Gospod oprosti tvom sluzi kad se pokloni u Rimonovom hramu.“ **19** Tada mu Eliša reče: „Idi s mirom.“ Naman je otišao od njega i prešao dobar deo puta.

20 A Gehazije, sluga Eliše, Božjeg čoveka, reče u sebi: „Evo, moj gospodar nije ništa uzeo od tog Sirijca Namana i nije hteo da primi iz njegove ruke ono što je on doneo. Tako živ bio Gospod, ja ću potrčati za njim i uzeću nešto od njega.“ **21** Tako je Gehazije otrčao za Namanom. Kad je Naman video da neko trči za njim, siđe s kola, pođe mu u susret i upita: „Je li sve u redu?“ **22** A on odgovori: „Sve je u redu. Moj gospodar me šalje i poručuje ti: ‘Evo, upravo su došla kod mene dva mladića iz brdovitog područja Jefrema, proročki sinovi. Molim te, daj mi za njih talant[*] srebra i dve nove haljine.’“ **23** Naman reče: „Evo, uzmi dva talanta.“ I nagovarao ga je da uzme tako da je na kraju svezao dva talanta srebra u dve kese, zajedno sa dve haljine, i dao je to dvojici svojih slugu da nose pred njim.

24 Kad je stigao na Ofel, uzeo je stvari iz njihovih ruku i ostavio ih u kuću, a ljude je otpustio i oni su otišli. **25** On je došao i stao pred svog gospodara. Eliša ga upita: „Odakle dolaziš, Gehazije?“ On odgovori: „Tvoj sluga nije nigde išao.“ **26** Ali Eliša mu reče: „Zar nisam u duhu bio s tobom kad se čovek okrenuo, sišao s kola i pošao ti u susret? Zar je sada vreme da se prima srebro ili da se primaju haljine, maslinjaci, vinogradi, ovce,

[*] **5:22** Talant je težio 34,2 kilograma. Vidi dodatak na kraju knjige.

stoka, sluge ili sluškinje? **27** Zato će Namanova guba prionuti za tebe i za tvoje potomke doveka.“ Tako je Gehazije otišao od njega gubav, beo kao sneg.

6 Proročki sinovi rekli su Eliši: „Gle, mesto gde boravimo kod tebe suviše nam je tesno. **2** Molimo te, dopusti nam da odemo do Jordana i uzmemo svaki po brvno pa da tamo načinimo sebi mesto gde ćemo živeti.“ On reče: „Idite.“ **3** Ali jedan od njih mu reče: „Molim te, hajde pođi sa svojim slugama.“ On reče: „Poći ću.“ **4** I tako je krenuo s njima. Kad su došli do Jordana, počeli su da seku drva. **5** I dok je jedan od njih obarao drvo, sečivo sekire palo je u vodu. A on povika: „Jao, gospodaru, uzeta je na zajam!“ **6** Tada Božji čovek upita: „Gde je palo sečivo?“ Kad mu je pokazao gde je palo, on je odsekao komad drveta, bacio ga tamo i učinio da sečivo ispliva. **7** Zatim reče: „Izvadi ga.“ Ovaj je pružio ruku i uzeo ga.

8 Kralj Sirije je bio u ratu s Izraelom. On se posavetovao sa svojim slugama i rekao im: „Ulogorićete se sa mnom na tom i tom mestu.“ **9** Tada je Božji čovek poručio kralju Izraela: „Čuvaj se da ne prolaziš tuda, jer tamo dolaze Sirijci.“ **10** Tako je kralj Izraela poslao poruku u ono mesto za koje mu je rekao Božji čovek. Eliša ga je upozoravao, a kralj se držao podalje od mesta za koje ga je upozorio. To nije bilo samo jednom ili dvaput.

11 Kralj Sirije se zbog toga razgnevio u svom srcu, pa je pozvao svoje sluge i rekao im: „Zar mi nećete reći ko je od naših za kralja Izraela?“ **12** Jedan od njegovih slugu odgovori: „Nije niko, gospodaru moj, kralju, nego Eliša, prorok u Izraelu, govori kralju Izraela ono što ti kažeš u svojoj spavaćoj sobi.“ **13** A on reče: „Pođite i vidite gde je da pošaljem ljude i da ga uhvatim.“ Kasnije su mu javili: „Eno ga u Dotanu.“ **14** On je odmah poslao tamo veliku vojsku s konjima i bojnim kolima. Oni su došli noću i opkolili grad.

15 Kad je sluga Božjeg čoveka ustao rano ujutru i izašao napolje, ugledao je vojsku koja je opkolila grad s konjima i bojnim kolima. Tada sluga reče Eliši: „Jao, gospodaru! Šta ćemo sad?“ **16** On odgovori: „Ne boj se, jer naših ima više nego njihovih!“ **17** Eliša se pomolio: „Gospode, molim te, otvori mu oči da vidi.“ Gospod je otvorio oči sluzi koji je video brda puna plamenih konja i kola svuda oko Eliše.

18 Kad su Sirijci sišli k njemu, Eliša se pomoli Gospodu i reče: „Molim te, oslepi ovaj narod.“ Tako ih je on oslepio, prema Elišinoj reči. **19** Tada im Eliša reče: „Nije ovo pravi put, niti je ovo pravi grad. Pođite za mnom i ja ću vas odvesti kod čoveka koga tražite.“ Ali ih je odveo u Samariju.

20 Kad su stigli u Samariju, Eliša reče: „Gospode, otvori oči ovim ljudima da vide.“ Gospod im je otvorio oči i oni su videli da su usred Samarije. **21** Kad ih je kralj Izraela ugledao, pitao je Elišu: „Da ih pobijem? Da ih pobijem, oče moj?“ **22** Ali on odgovori: „Nemoj da ih pobiješ. Zar ti ubijaš one koje zarobiš svojim mačem i lukom? Iznesi pred njih hleb i vodu da jedu i piju, pa neka se vrate svom gospodaru.“ **23** Tako im je kralj priredio veliku gozbu. Kad su jeli i pili, on ih je otpustio i oni su se vratili svom gospodaru. Od tada sirijske čete više nisu dolazile da pljačkaju izraelsku zemlju.

24 Posle toga je Ben-Adad, kralj Sirije, skupio svu svoju vojsku, krenuo na Samariju i opkolio je. **25** U Samariji je nastala velika glad jer je opsada trajala tako dugo da je magareća glava koštala osamdeset srebrnika, a četvrtina kava* golubijeg izmeta pet srebrnika. **26** Kad je jednom kralj Izraela išao po

* **6:25** Kav iznosi 1,22 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.

zidinama, neka žena je povikala k njemu:
„Pomozi mi moj gospodaru, kralju!“ **27** A on
reče: „Ako ti Gospod ne pomogne, kako ću ti
ja pomoći? Možda nečim s gumna ili iz prese
za vino ili za ulje?“ **28** Zatim je kralj upita:
„O čemu se radi?“ Ona odgovori: „Ova žena
mi je rekla: ‘Daj svog sina da ga pojedemo
danas, a sutra ćemo pojesti mog sina.’ **29**
Tako smo skuvale mog sina i pojele ga. A sle-
dećeg dana rekla sam joj: ‘Daj svog sina da
ga pojedemo.’ Ali ona ga je sakrila.“ **30** Kad
je kralj čuo šta je ta žena rekla, razderao je
svoje haljine. I dok je išao po zidinama, ljudi
su videli da ispod haljine nosi kostret. **31**
Kralj reče: „Neka mi Bog učini tako i neka mi
još doda ako glava Eliše, Safatovog sina,
ostane danas na njemu!“

32 Eliša je sedeo u svojoj kući, a s njim su
sedele i starešine. Tada je kralj poslao pred
sobom jednog od svojih ljudi. Ali pre nego
što je glasnik došao kod Eliše, on je rekao sta-
rešinama: „Vidite li kako je ovaj krvnički sin
poslao čoveka da mi skine glavu? Slušajte:
kad dođe glasnik, zatvorite vrata i naslonite
se na njih da on ne uđe. Zar se ne čuju za njim
koraci njegovog gospodara?“ **33** Dok im je on
još govorio, kod njega dođe glasnik, a kralj
reče: „Ova je nevolja od Gospoda. Zašto da
još čekam na Gospoda?“

7 Tada Eliša reče: „Slušajte Gospodnju reč.
Ovako kaže Gospod: ‘Sutra u ovo doba
na samarijskim vratima jedna sea mera*
finog brašna koštaće jedan sikal, i dve sea
mere ječma koštaće jedan sikal.’“ **2** Na to a-
đutant, na čiju se ruku kralj oslanjao, odgo-
vori Božjem čoveku: „Čak i kad bi Gospod
otvorio brane na nebesima, da li bi se to
moglo dogoditi?“ A on reče: „Videćeš to svo-
jim očima, ali nećeš jesti.“

3 Na gradskim vratima bila su četiri gu-
bavca. Oni su rekli jedan drugom: „Zašto da
sedimo ovde dok ne umremo? **4** Ako uđemo
u grad, u gradu je glad pa ćemo tamo umreti.
A ako ostanemo ovde, opet ćemo umreti.
Zato hajde da odemo u sirijski logor. Ako
nam poštede život, živećemo, a ako nas po-
gube, umrećemo.“ **5** Tako su u sumrak ustali
i pošli u sirijski logor. Kad su došli do logora
videli su da u njemu nema nikoga.

6 Gospod je učinio da se u sirijskom lo-
goru čuje tutnjava bojnih kola, konja i velike
vojske, tako da su govorili jedan drugom:
„Gle, kralj Izraela unajmio je protiv nas he-
tejske i egipatske kraljeve da udare na nas!“
7 Tako su u sumrak ustali i pobegli, ostavivši
svoje šatore, konje i magarce, sav logor kao
što je bio. Pobegli su da bi spasli svoje duše.

8 Kad su gubavci došli do logora, ušli su
u jedan šator, jeli i pili, a onda su pokupili iz
njega srebro, zlato i haljine, otišli i to sakrili.
Zatim su se vratili, ušli u drugi šator, uzeli
stvari iz njega, otišli i sakrili ih.

9 Ali tada su rekli jedan drugom: „Nije
dobro to što radimo. Danas je dan dobrih
vesti. Ako budemo oklevali i čekali dok ne
svane jutro, bićemo krivi. Zato sada hajde da
idemo i javimo to na kraljevom dvoru.“ **10**
Tako su otišli i pozvali gradske vratare i javili
im: „Otišli smo u sirijski logor i tamo nije bilo
nikoga niti se čuo ljudski glas. Ostali su samo
privezani konji i magarci i šatori kao što su i
bili.“ **11** Tada su gradski vratari povikali i ja-
vili to na kraljevom dvoru.

12 Kralj je ustao usred noći i rekao svojim
slugama: „Ja ću vam reći šta su nam Sirijci
učinili. Oni dobro znaju da smo gladni i zato
su otišli iz logora i sakrili se u polju, govo-
reći: ‘Kad izađu iz grada, pohvataćemo ih
žive i ući ćemo u grad.’“ **13** Ali je jedan od
njegovih slugu rekao: „Izaberi ljude koji će
uzeti pet konja od onih što su još ostali u
gradu. Jer gle, biće im isto kao i celom izra-
elskom mnoštvu što je ostalo, i kao celom

* **7:1** Sea mera iznosi 7,33 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.

izraelskom mnoštvu što je izginulo. Poša-
ljimo ih pa ćemo videti.“ **14** Tako su uzeli
dvoja kola s konjima i kralj ih je poslao u si-
rijski logor i rekao: „Idite i izvidite šta se de-
šava.“ **15** Oni su išli za Sirijcima sve do Jor-
dana, i gle, sav put je bio prekriven haljinama
i stvarima koje su Sirijci u begu pobacali. Za-
tim su se glasnici vratili i javili to kralju.

16 Narod je izašao i opljačkao sirijski lo-
gor, tako da je jedna sea mera finog brašna
koštala jedan sikal, i dve sea mere ječma koš-
tale su jedan sikal, prema Gospodnjoj reči. **17**
Kralj je postavio onog ađutanta na čiju se
ruku oslanjao da nadgleda gradska vrata, ali
narod ga je izgazio na vratima tako da je
umro, prema reči Božjeg čoveka koju je re-
kao kad je kralj došao kod njega. **18** Tako se
ispunilo ono što je Božji čovek rekao kralju:
„Sutra u ovo doba na samarijskim vratima
dve sea mere ječma koštaće jedan sikal, i
jedna sea mera finog brašna koštaće jedan si-
kal.“ **19** Ali ađutant je odgovorio Božjem čo-
veku: „Čak i kad bi Gospod otvorio brane na
nebesima, da li bi se moglo dogoditi to što ka-
žeš?“ A on je rekao: „Videćeš to svojim o-
čima, ali nećeš jesti!“ **20** To mu se i dogodilo,
jer ga je narod izgazio na vratima tako da je
umro.

8 Eliša je ovako rekao ženi čijeg je sina vra-
tio u život: „Ustani i idi sa svojim do-
mom, i nastani se kao tuđinka gde možeš,
jer je Gospod dozvao glad koja će doći i vla-
daće u zemlji sedam godina.“ **2** Žena je ustala
i učinila onako kako joj je rekao Božji čovek.
Otišla je sa svojim domom i nastanila se kao
tuđinka u filistejskoj zemlji. Tamo je živela
sedam godina.

3 Kad je prošlo sedam godina, žena se vra-
tila iz filistejske zemlje i otišla kod kralja da
ga moli za svoju kuću i za svoju njivu. **4** Kralj
je upravo razgovarao s Gehazijem, slugom
Božjeg čoveka, i rekao mu je: „Molim te,
ispričaj mi sva velika dela koja je Eliša uči-
nio.“ **5** Dok je on pričao kralju kako je Eliša
oživeo mrtvaca, došla je žena čijeg je sina on
oživeo da moli kralja za svoju kuću i za svoju
njivu. Tada Gehazije reče: „Moj gospodaru,
kralju, ovo je ta žena i ovo je njen sin kog je
Eliša oživeo.“ **6** Kralj je pitao ženu za to i ona
mu je sve ispričala. Tada joj je kralj dao jed-
nog dvoranina kome je rekao: „Vrati joj sve
što je njeno i sav prihod od njene njive od
dana kad je napustila zemlju do sada.“

7 Eliša je došao u Damask, a Ben-Adad,
kralj Sirije, bio je bolestan. Tada su mu javili:
„Božji čovek je došao ovamo.“ **8** Kralj reče
Azaelu: „Uzmi dar pa idi u susret Božjem čo-
veku i pitaj preko njega Gospoda da li ću se
oporaviti od svoje bolesti.“ **9** Tako mu je
Azael krenuo u susret, uzevši sa sobom kao
dar svakojaka dobra iz Damaska, koja je na-
tovario na četrdeset kamila. Kada je došao,
stao je pred Elišu i rekao: „Tvoj sin Ben-A-
dad, kralj Sirije, poslao me je kod tebe da te
pitam da li će se oporaviti od svoje bolesti.“
10 Eliša mu odgovori: „Idi i reci mu da će se
oporaviti, ali Gospod mi je pokazao da će
umreti.“ **11** Tada se Božji čovek zagledao u
njega i ostao tako sve dok Azaelu nije postalo
neprijatno, a onda se zaplakao. **12** Azael u-
pita: „Zašto moj gospodar plače?“ A on odgo-
vori: „Zato što dobro znam kakvo ćeš zlo na-
neti Izraelovim sinovima. Spalićeš njihove
tvrđave, mačem ćeš pobiti njihove najbolje
vojnike, smrskaćeš njihovu decu, a trudne
žene ćeš rasporiti.“ **13** Azael upita: „Ali šta je
tvoj sluga? Ja sam običan pas, pa kako bih
mogao da učinim tako veliku stvar?“ A Eliša
odgovori: „Gospod mi je pokazao da ćeš ti
biti kralj nad Sirijom.“

14 Zatim je Azael otišao od Eliše i došao
kod svog gospodara, koji ga je upitao: „Šta ti
je rekao Eliša?“ On je odgovorio: „Rekao mi
je da ćeš se oporaviti.“ **15** Ali sutradan je
Azael uzeo pokrivač, umočio ga u vodu i sta-
vio kralju preko lica, tako da je kralj umro.
Tako je Azael vladao umesto njega.

16 Pete godine vladanja Jorama, Ahabo-
vog sina, nad Izraelom dok je Josafat još bio

kralj nad Judom, Jehoram, sin Josafata, Judinog kralja, postao je kralj. **17** On je imao trideset i dve godine kad je postao kralj i vladao je u Jerusalimu osam godina. **18** Hodio je putem kraljeva Izraela, kao što je činio i Ahabov dom, jer mu je Ahabova kći bila žena, i činio je ono što je zlo u Gospodnjim očima. **19** Ali Gospod nije hteo da zatre Judu zbog Davida, svog sluge, jer mu je obećao da će dati svetiljku njemu i njegovim sinovima zauvek.

20 U njegovo vreme Edom se pobunio protiv Judine vlasti i postavio je sebi kralja. **21** Zato je Jehoram sa svim svojim bojnim kolima otišao u Sair. Onda je ustao noću i pobio Edomce koji su bili opkolili njega i zapovednike kola, a narod je pobegao u svoje šatore. **22** Ali pobuna Edomaca protiv Judine vlasti traje sve do danas. U to vreme i Livna se pobunila.

23 Ostala Jehoramova dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **24** Jehoram je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen kod svojih praočeva u Davidovom gradu. Umesto njega vladao je njegov sin Ahazija.

25 Dvanaeste godine vladanja Ahabovog sina Jorama, kralja Izraela, Ahazija, sin Jehorama, Judinog kralja, postao je kralj. **26** Ahazija je imao dvadeset i dve godine kad je počeo da vlada i vladao je godinu dana u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Atalija i bila je unuka Amrija, kralja Izraela. **27** On je hodio putem Ahabovog doma i činio je ono što je zlo u Gospodnjim očima, baš kao i Ahabov dom, jer je bio u srodstvu s Ahabovim domom. **28** Zato je zajedno s Joramom, Ahabovim sinom, krenuo u rat protiv Azaela, kralja Sirije, kod Ramota u Giladu. Ali Sirijci su ranili Jorama. **29** Kralj Joram se vratio u Jezrael da bi se oporavio od rana koje su mu zadali Sirijci kod Rame, kad se borio protiv Azaela, kralja Sirije. A Ahazija, Jehoramov sin, Judin kralj, otišao je u Jezrael da poseti Jorama, Ahabovog sina, jer je on bio bolestan.

9 Prorok Eliša je pozvao jednog od proročkih sinova i rekao mu: „Podvij rubove haljine svoje i uzmi ovu bocu s uljem pa idi u Ramot u Giladu. **2** Kad dođeš tamo, potraži Jehua, sina Josafata, Nimsijevog sina. Idi tamo i izvedi ga od njegove braće i odvedi ga u najskrovitiju sobu. **3** Uzmi bocu s uljem, izlij mu ulje na glavu i reci: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Pomazujem te za kralja nad Izraelom.’ Zatim otvori vrata i beži, nemoj čekati.“

4 Tako je prorokov sluga otišao u Ramot u Giladu. **5** Kad je stigao, zapovednici vojske sedeli su svi na okupu. On reče: „Zapovedniče, želim nešto da ti kažem.“ A Jehu upita: „Kome od svih nas?“ On odgovori: „Tebi, zapovedniče.“ **6** Tada je Jehu ustao i ušao u kuću, a on mu je izlio ulje na glavu i rekao mu: „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Pomazujem te za kralja nad Gospodnjim narodom, nad Izraelom. **7** Pobij dom Ahaba, svog gospodara, jer ću na Jezebeli osvetiti krv svojih slugu proroka i krv svih Gospodnjih slugu. **8** Izginuće ceo Ahabov dom. Istrebiću u Ahabovom domu sve što je muško,* čak i one najmanje i bezvredne u Izraelu. **9** Učiniću da Ahabov dom bude kao dom Jeroboama, Nebatovog sina, i kao dom Baše, Ahijinog sina. **10** A Jezebelu će na jezraelskom polju pojesti psi i neće biti nikoga da je sahrani.’“ Tada je otvorio vrata i pobegao.

11 Kad je Jehu izašao i došao kod slugu svog gospodara, oni su ga upitali: „Je li sve u redu? Zašto je taj ludak došao kod tebe?“ A on im odgovori: „Vi dobro znate tog čoveka i šta je mogao da kaže.“ **12** A oni rekoše: „Nije istina! Hajde, kaži nam.“ Tada Jehu reče: „Govorio mi je tako i tako i rekao mi je: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Pomazujem te za kralja nad Izraelom.’“ **13** Oni su brzo uzeli svaki svoju haljinu i prostrli je pred njim po stepenicama. Zatim su zatrubili u rog i rekli: „Jehu

* **9:8** Doslovno: „sve što mokri uza zid.“

je postao kralj!“ **14** Tako je Jehu, sin Josafata, Nimsijevog sina, skovao zaveru protiv Jorama.

U to vreme Joram je zajedno sa svim Izraelcima branio Ramot u Giladu od Azaela, kralja Sirije. **15** Kasnije se kralj Joram vratio u Jezrael da se oporavi od rana koje su mu zadali Sirijci kad se borio protiv Azaela, kralja Sirije.

Tada je Jehu rekao: „Ako je po volji vaše duše, neka niko ne pobegne iz grada da ne bi otišao i javio to u Jezrael.“ **16** Jehu se popeo na kola i otišao u Jezrael, jer je tamo ležao Joram. A Ahazija, Judin kralj, došao je da poseti Jorama. **17** Kad je stražar koji je stajao na kuli u Jezraelu video kako mnoštvo Jehuovih ljudi navire, javio je: „Vidim mnoštvo ljudi kako navire.“ A Joram reče: „Uzmi konjanika i pošalji ga pred njih da ih pita da li dolaze u miru.“ **18** Tako je konjanik došao pred Jehua i rekao: „Kralj pita da li dolazite s mirom.“ A Jehu odgovori: „Šta se tebe tiče da li ja dolazim s mirom? Hajde za mnom!“

A stražar je javio: „Glasnik je došao do njih, ali se ne vraća.“ **19** Tada je Joram poslao drugog konjanika koji je došao do njih i rekao: „Kralj pita da li dolazite s mirom?“ Ali Jehu odgovori: „Šta se tebe tiče da li ja dolazim s mirom? Hajde za mnom!“

20 Stražar je opet javio: „Došao je do njih, ali se ne vraća. A onaj što vozi, vozi mahnito kao Jehu, Nimsijev unuk.“ **21** Tada Joram reče: „Preži konje!“ Tako su upregli njegova bojna kola i Joram, kralj Izraela, i Ahazija, Judin kralj, izašli su svaki u svojim bojnim kolima. Otišli su u susret Jehuu i zatekli ga na njivi Nabota Jezraelca.

22 Kad je Joram ugledao Jehua, upitao je: „Dolaziš li s mirom, Jehu?“ A on odgovori: „Kako može biti mir dok je bluda tvoje majke Jezebele i njenog silnog vračanja?“ **23** Tada Joram okrenu kola da bi pobegao i doviknu Ahaziji: „Prevara, Ahazija!“ **24** A Jehu zgrabi svoj luk i ustreli Jorama među pleća tako da mu je strela prošla kroz srce, i on se sruši u svojim kolima. **25** Tada Jehu reče Bidkaru, svom ađutantu: „Podigni ga i baci na njivu Nabota Jezraelca. Seti se da smo ja i ti vozili dvopreg iza Ahaba, njegovog oca, kad je Gospod protiv njega izrekao ovu objavu: **26** ‘Juče sam video Nabotovu krv i krv njegovih sinova,’ govori Gospod, ‘i platiću ti to na ovoj njivi,’ govori Gospod. Zato ga sada uzmi i baci na ovu njivu, prema Gospodnjoj reči.“

27 Kad je to video Ahazija, Judin kralj, pobegao je putem koji vodi prema kući u vrtu. (Kasnije je Jehu krenuo za njim i viknuo: „Ubijte i njega!“ I ranili su ga dok je bio u kolima na putu prema Guru, koji se nalazi kraj Ivleama. Ali je uspeo da pobegne u Megido, gde je na kraju i umro. **28** Njegove sluge su ga u kolima prevezle u Jerusalim i sahranile ga u njegovom grobu kod njegovih praočeva u Davidovom gradu. **29** Ahazija je postao kralj nad Judom jedanaeste godine vladanja Jorama, Ahabovog sina.)

30 Posle toga Jehu je došao u Jezrael. Kad je to čula Jezebela, namazala je oči pigmentom i lepo uredila svoju glavu, pa je gledala s prozora. **31** Kad je Jehu ulazio na gradska vrata, ona reče: „Mir, Zimrije, ubico svog gospodara.“ **32** Tada on pogleda prema prozoru i upita: „Ko je sa mnom? Ko?“ Tada su dva ili tri dvoranina pogledala prema njemu. **33** Jehu reče: „Bacite je dole!“ Oni su je bacili, a njena je krv poprskala zid i konje. I konji su je pregazili. **34** Zatim je ušao u kuću, jeo i pio, a onda je rekao: „Pobrinite se za onu prokletnicu i sahranite je, jer je kraljeva kći.“ **35** Kad su ljudi otišli da je sahrane, nisu od nje našli ništa osim lobanje, nogu i šaka. **36** Onda su se vratili i javili to Jehuu, a on je rekao: „To je Gospodnja reč koju je objavio preko svog sluge Ilije Tišbićanina: ‘Na jezraelskom polju psi će pojesti Jezebelino telo. **37** Jezebelin leš biće kao đubrivo na jezraelskom polju, tako da neće moći da se kaže: ‘To je Jezebela.’“

10 Ahab je imao sedamdeset sinova u Samariji. Zato je Jehu napisao pisma i poslao ih u Samariju jezraelskim knezovima, starešinama i starateljima Ahabovih sinova, i poručio im: **2** „Sada, kad dobijete ovo pismo – vi kod kojih su sinovi vašeg gospodara i koji imate bojna kola, konje, utvrđen grad i oružje – **3** vidite ko je najbolji i najdostojniji od sinova vašeg gospodara pa ga postavite na presto njegovog oca i borite se za dom svog gospodara."

4 Oni su se mnogo uplašili i rekli su: „Evo, dva kralja nisu mogla da mu se odupru, pa kako mi da mu se odupremo?" **5** Zato su upravitelj dvora, zapovednik grada, starešine i staratelji poručili Jehuu: „Mi smo tvoje sluge i učinićemo sve što nam kažeš. Nikoga nećemo postaviti za kralja. Učini šta misliš da je dobro."

6 Jehu im je napisao drugo pismo, u kome je stajalo: „Ako ste moji i slušate moj glas, uzmite glave sinova svog gospodara i sutra u ovo doba dođite kod mene u Jezrael." A kraljevi sinovi, njih sedamdeset, bili su u gradu kod uglednih ljudi koji su ih odgajali. **7** Kad im je stiglo pismo, uzeli su kraljeve sinove i pobili ih, njih sedamdeset. Zatim su njihove glave stavili u korpe i poslali ih Jehuu u Jezrael. **8** Tada je došao glasnik i javio mu: „Doneli su glave kraljevih sinova." A on je rekao: „Stavite ih u dve gomile kod gradskih vrata da stoje do jutra." **9** Ujutru je izašao, stao pred ceo narod i rekao: „Vi ste pravedni. Evo, ja sam skovao zaveru protiv svog gospodara i ubio ga. Ali ko je pobio sve ove? **10** Znajte, dakle, da neće ostati neispunjena nijedna Gospodnja reč koju je Gospod izrekao protiv Ahabovog doma. Gospod je učinio sve što je rekao preko svog sluge Ilije." **11** Jehu je pobio sve koji su preostali od Ahabovog doma u Jezraelu, sve njegove ugledne ljude, njegove prijatelje i njegove sveštenike, tako da niko njegov nije ostao živ.

12 Zatim je ustao i krenuo u Samariju. Na putu je prolazio pored pastirske kuće u kojoj se vežu ovce. **13** Tamo je Jehu naišao na braću Ahazije, Judinog kralja. On ih upita: „Ko ste vi?" Oni odgovoriše: „Mi smo Ahazijina braća i idemo da se raspitamo jesu li dobro kraljevi sinovi i sinovi kraljice majke." **14** Tada Jehu reče: „Pohvatajte ih žive!" I pohvatali su ih žive pa su ih pobili pored bunara uz kuću u kojoj se vežu ovce, njih četrdeset i dvojicu. Nijedan nije ostao živ.

15 Otišavši odande, naišao je na Jonadava, Rehabovog sina, koji mu je izašao u susret. Nakon što ga je blagoslovio, upita ga: „Jesi li svim srcem sa mnom kao što sam ja svim srcem s tobom?" Jonadav odgovori: „Jesam." „Ako jesi, pruži mi ruku." Jonadav mu pruži ruku, a on ga uze k sebi u kola. **16** Zatim Jehu reče: „Pođi sa mnom i videćeš da neću dozvoliti da iko bude suparnik Gospodu." Tako se Jonadav odvezao s njim u njegovim bojnim kolima. **17** Kad je došao u Samariju, pobio je sve iz Ahabovog doma koji su još preostali u Samariji. Istrebio ih je, prema reči koju je Gospod rekao Iliji.

18 Zatim je Jehu skupio ceo narod i rekao mu: „Ahab je malo služio Balu. Jehu će mu služiti više. **19** Zato sada pozovite k meni sve Balove proroke, sve one koji mu služe i sve njegove sveštenike. Neka ne izostane nijedan, jer ću Balu prineti veliku žrtvu. Ko god izostane, neće ostati živ." Jehu je postupao lukavo, jer je hteo da istrebi obožavaoce Bala.

20 Jehu još reče: „Oglasite svečani zbor u čast Balu." I oni su ga oglasili. **21** Zatim je Jehu poslao glasnike po celom Izraelu tako da su došli svi oni koji su služili Balu, nije izostao nijedan. Stizali su u Balov hram tako da se Balov hram napunio od jednog kraja do drugog. **22** Tada Jehu reče čuvaru odeće: „Iznesi haljine za sve one koji služe Balu." I on im je izneo odeću. **23** Zatim je Jehu s Jonadavom, Rehabovim sinom, ušao u Balov hram i rekao onima koji su obožavali Bala: „Proverite dobro i pobrinite se da ovde među vama ne bude nikoga ko služi Gospodu, nego da budu samo oni koji služe Balu." **24** Tako

su došli da prinesu žrtve paljenice i druge žrtve, a Jehu je napolju postavio osamdeset svojih ljudi kojima je rekao: „Ako neko od ovih ljudi koje predajem u vaše ruke pobegne, svojom dušom platićete za njegovu dušu.“

25 Kad je prineo žrtvu paljenicu, Jehu je rekao telesnoj straži i ađutantima: „Uđite i pobijte ih! Nikome ne dajte da izađe.“ Tako su ih stražari i ađutanti pobili oštricom mača i pobacali ih napolje. Prodrli su sve do svetilišta Balovog hrama. **26** Izneli su obredne stubove iz Balovog hrama i sve ih spalili. **27** Zatim su srušili Balov obredni stub i Balov hram i od njega napravili smetlišta, koji postoje sve do danas.

28 Tako je Jehu istrebio Bala iz Izraela. **29** Ali Jehu nije odstupio od greha Jeroboama, Nebatovog sina, kojima je naveo Izrael na greh, to jest od obožavanja zlatne teladi. Jedno je tele bilo u Bet-Elu, a drugo u Danu. **30** Gospod je rekao Jehuu: „Zato što si postupao dobro, čineći ono što je ispravno u mojim očima, i zato što si Ahabovom domu učinio sve što mi je bilo u srcu, tvoji sinovi će sve do četvrtog kolena sedeti na Izraelovom prestolu.“ **31** Ali Jehu nije pazio da celim srcem postupa po zakonu Gospoda, Izraelovog Boga. Nije odstupio od Jeroboamovih grehova kojima je on naveo Izrael na greh.

32 U to vreme Gospod je počeo da oduzima deo po deo izraelske zemlje. Azael je napadao celo područje Izraela, **33** istočno od Jordana, svu giladsku zemlju, Gadovo, Rubenovo i Manasijino pleme, od Aroira, koji se nalazi uz dolinu Arnon, i Gilad i Bašan.

34 Ostala Jehuova dela, sve što je činio i svi njegovi poduhvati, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? **35** Jehu je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga u Samariji. Umesto njega zavladao je njegov sin Joahaz. **36** Jehu je dvadeset i osam godina vladao nad Izraelom u Samariji.

11 Kad je Atalija, Ahazijina majka, videla da joj je sin mrtav, ustala je i pobila sav kraljevski rod. **2** Ali Jehošeba, kći kralja Jehorama, Ahazijina sestra, uzela je Joaša, Ahazijinog sina, i otela ga između kraljevih sinova koje su ubijali. Ona je sakrila od Atalije njega i njegovu dojilju u spavaću sobu, tako da on nije bio pogubljen. **3** On je ostao šest godina sakriven kod nje u Gospodnjem domu, dok je Atalija vladala zemljom.

4 Sedme godine Jodaj je pozvao poglavare nad stotinama ljudi od telesne straže i poglavare ostale straže, pa ih je doveo kod sebe u Gospodnji dom. Sklopio je savez s njima i zakleo ih u Gospodnjem domu, a zatim im je pokazao kraljevog sina. **5** Onda ih je uputio govoreći: „Ovako ćete učiniti: Trećina vas doći će u Subotu i čuvaće stražu na kraljevom dvoru, **6** trećina će biti kod Vrata temelja, a trećina kod vrata koja su iza telesne straže. Tako naizmenično čuvajte dom. **7** Dve vaše grupe kojima se služba završava u Subotu neka ostanu da čuvaju stražu u Gospodnjem domu zbog kralja. **8** Okružite kralja, svaki s oružjem u ruci, i pogubite svakoga ko pokuša da prođe kroz vaše redove. Budite uz kralja i kad izlazi i kad ulazi.“

9 Poglavari nad stotinama učinili su sve kako ih je uputio sveštenik Jodaj. Svaki od njih uzeo je svoje ljude kojima je služba započinjala u Subotu i one kojima se završavala u Subotu, pa su došli kod sveštenika Jodaja. **10** Sveštenik je tada poglavarima dao koplja i okrugle štitove kralja Davida, koji su bili u Gospodnjem domu. **11** A stražari telesne straže stajali su svaki s oružjem u ruci, od desne strane doma sve do leve strane doma, kod oltara i kod doma, tako da su sasvim okružili kralja. **12** Tada je Jodaj izveo kraljevog sina, stavio mu krunu i položio na njega Svedočanstvo. Tako su ga postavili za kralja i pomazali ga. Pljeskajući rukama, vikali su: „Živeo kralj!“

13 Kad je Atalija čula kako narod trči i

viče, došla je kod naroda u Gospodnji dom. **14** Tamo je ugledala kralja kako po običaju stoji kod stuba, i pored kralja poglavare i trubače, a ceo narod se veselio i trubio u trube. Tada je Atalija razderala svoje haljine i povikala: „Zavera! Zavera!“ **15** Sveštenik Jodaj je dao nalog poglavarima nad stotinama, zapovednicima vojske: „Izvedite je iz svojih redova, i ko god pođe za njom neka se pogubi mačem!“ Jer sveštenik je rekao: „Neka se ne pogubi u Gospodnjem domu.“ **16** Oni su je uhvatili i odveli kroz ulaz za konje do kraljevog dvora i tamo su je pogubili.

17 Tada je Jodaj sklopio savez između Gospoda, kralja i naroda, da će narod biti Gospodnji narod, a sklopio je savez i između kralja i naroda. **18** Zatim je ceo narod otišao u Balov hram i srušio njegove oltare. Njegove likove su sasvim izlomili, a Matana, Balovog sveštenika, pogubili su pred oltarima. Zatim je sveštenik Jodaj postavio nadglednike nad Gospodnjim domom. **19** On je skupio poglavare nad stotinama, telesnu stražu, ostalu stražu i ceo narod, pa su doveli kralja iz Gospodnjeg doma. Ušli su u kraljev dvor kroz vrata telesne straže i Joaš je seo na kraljevski presto. **20** Ceo narod se radovao i grad je bio u miru, a Ataliju su pogubili mačem u kraljevom dvoru.

21 Joaš je imao sedam godina kad je počeo da vlada.

12 Sedme godine Jehuovog vladanja, Joaš je postao kralj i vladao je u Jerusalimu četrdeset godina. Njegova majka zvala se Sibija i bila je iz Beršebe. **2** Joaš je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima dokle god ga je poučavao sveštenik Jodaj. **3** Samo što obredne uzvišice još nisu bile uklonjene. Narod je još uvek prinosio žrtve i kâd na tim uzvišicama.

4 Joaš je rekao sveštenicima: „Sav novac od svetih prinosa koji se donosi u Gospodnji dom, naime novac koji je svakom određen, novac za duše prema vrednosti koja je određena i sav novac koji neko donese u Gospodnji dom zato što ga na to podstiče njegovo srce, **5** neka uzimaju sveštenici, svaki od svog poznanika, i neka poprave sva oštećenja koja nađu na domu.“

6 Ali do dvadeset i treće godine Joašovog vladanja, sveštenici još nisu popravili oštećenja na domu. **7** Zato je kralj Joaš pozvao sveštenika Jodaja i ostale sveštenike pa ih je upitao: „Zašto ne popravljate oštećenja na domu? Od sada više ne smete skupljati novac od svojih poznanika, nego ga morate predati za popravku doma.“ **8** Sveštenici su pristali da više ne skupljaju novac od naroda i da ne popravljaju oštećenja na domu.

9 Tada je sveštenik Jodaj uzeo jedan kovčeg, prorezao rupu na poklopcu i stavio ga pored oltara, da bude s desne strane onome ko ulazi u Gospodnji dom. U njega su sveštenici koji su služili kao vratari stavljali sav novac koji se donosio u Gospodnji dom. **10** Kad bi videli da u kovčegu ima mnogo novca, kraljev pisar i prvosveštenik došli bi da izbroje i upakuju novac koji se našao u Gospodnjem domu. **11** Oni su izbrojani novac predavali u ruke ljudima koji su bili postavljeni da nadgledaju poslove u Gospodnjem domu, a oni su ga isplaćivali tesarima i graditeljima koji su radili na Gospodnjem domu, **12** zidarima i klesarima, i za kupovinu drvne građe i klesanog kamena za popravku oštećenja na Gospodnjem domu i za sve troškove oko popravke doma.

13 Ali novac koji se donosio u Gospodnji dom nije se koristio za izradu srebrnih posuda, makaza za podsecanje fitilja, činija, truba niti bilo kakvih predmeta od zlata ili od srebra za Gospodnji dom, **14** nego se davao ljudima koji su nadgledali poslove da bi ga upotrebili za popravku Gospodnjeg doma. **15** I od ljudi kojima su predavali novac da ga daju radnicima nisu tražili da polažu račune za to kako ga troše, jer su radili verno. **16** A novac od žrtava za prestup i novac od žrtava za greh nije se donosio u Gospodnji dom,

nego je pripadao sveštenicima.

17 U to vreme Azael, kralj Sirije, krenuo je u rat protiv Gata i osvojio ga. Zatim je Azael krenuo na Jerusalim. **18** Joaš, Judin kralj, uzeo je sve svete prinose koje su posvetili njegovi praočevi Josafat, Jehoram i Ahazija, Judini kraljevi, zatim svoje svete prinose i sve zlato koje je našao u riznicama Gospodnjeg doma i kraljevog dvora i poslao ih Azaelu, kralju Sirije. Zato se on udaljio od Jerusalima.

19 Ostala Joašova dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **20** Na kraju su Joašove sluge ustale i skovale zaveru protiv njega i ubile ga u tvrđavi Milu, kuda se silazi prema Sili. **21** Jozabad, Simeatin sin, i Jehuzabad, Somirov sin, njegove sluge, zadali su mu smrtni udarac. Sahranili su ga kod njegovih praočeva u Davidovom gradu. Umesto njega vladao je njegov sin Amasija.

13 Dvadeset i treće godine vladanja Joaša, Ahazijinog sina, Judinog kralja, Joahaz, Jehuov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je sedamnaest godina. **2** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima i poveo se za gresima Jeroboama, Nebatovog sina, kojima je naveo Izrael na greh. Nije odstupio od njih. **3** Gospod se žestoko razgnevio na Izrael, tako da ih je za sve to vreme predao u ruke Azaelu, kralju Sirije, i u ruke Ben-Adadu, Azaelovom sinu.

4 Ali Joahaz je umilostivio Gospodnje lice i Gospod ga je uslišio, jer je video nevolju Izraela zato što ga je tlačio kralj Sirije. **5** Zato je Gospod dao Izraelu spasitelja, tako da su se Izraelovi sinovi oslobodili sirijske vlasti i nastavili da žive u svojim domovima kao i ranije. **6** Ali nisu odstupili od greha Jeroboamovog doma kojima je Jeroboam naveo Izrael na greh, nego su ustrajali u njegovom grehu. Fetiš sreće je još uvek stajao u Samariji. **7** Joahazu je od vojske ostalo samo pedeset konjanika, deset bojnih kola i deset hiljada pešaka, jer je ostalu vojsku kralj Sirije razbio i pretvorio u prah kao u vreme vršidbe.

8 Ostala Joahazova dela, sve što je činio i svi njegovi poduhvati, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? **9** Joahaz je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga u Samariji. Umesto njega vladao je njegov sin Jehoaš.

10 Trideset i sedme godine vladanja Joaša, Judinog kralja, Jehoaš, Joahazov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je šesnaest godina. **11** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima. Nije odstupio ni od jednog greha Jeroboama, Nebatovog sina, kojima je Izrael naveo na greh, nego je ustrajao u njima.

12 Ostala Jehoašova dela, sve što je činio, svi njegovi poduhvati i kako je ratovao sa Amasijom, Judinim kraljem, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? **13** Jehoaš je počinuo kod svojih praočeva, a na njegov presto seo je Jeroboam.[*] Jehoaš je bio sahranjen u Samariji kod kraljeva Izraela.

14 Kad se Eliša razboleo od bolesti od koje je kasnije i umro, došao mu je Jehoaš, kralj Izraela, i plačući nad njegovim licem, rekao mu: „Oče moj, oče moj! Izraelova bojna kola i njegovi konjanici!“ **15** Eliša mu reče: „Uzmi luk i strele.“ I on uze luk i strele. **16** Tada Eliša reče kralju Izraela: „Nategni luk.“ On je nategao luk, a Eliša je stavio svoje ruke na kraljeve ruke, **17** i rekao: „Otvori prozor prema istoku.“ On ga je otvorio. Na kraju Eliša reče: „Odapni strelu!“ I on ju je odapeo. Zatim Eliša reče: „Gospodnja strela spasenja, strela koja spasava od Sirije! Kod Afeka ćeš potpuno poraziti Siriju.“

18 Onda reče: „Uzmi strele.“ Kad je kralj Izraela uzeo strele, Eliša mu reče: „Udaraj o zemlju.“ On je udario tri puta, a onda je stao.

[*] **13:13** Radi se o Jeroboamu II.

19 Tada se Božji čovek naljuti na njega i reče: „Trebalo je da udariš pet ili šest puta! Tada bi potpuno porazio Siriju, a ovako ćeš samo tri puta razbiti Siriju.“ 20 Zatim je Eliša umro i sahranili su ga. Čete moabskih razbojnika obično su početkom godine napadale zemlju. 21 Kad su jednom sahranjivali jednog čoveka, ugledali su razbojnike pa su bacili mrtvaca u Elišin grob. Kad se mrtvac dotakao Elišinih kostiju, oživeo je i stao na svoje noge.

22 Azael, kralj Sirije, tlačio je Izraelce dokle god je bio živ Joahaz. 23 Ali Gospod im se smilovao i bio je milosrdan, i pogledao je na njih radi svog saveza s Abramom, Isakom i Jakovom. Nije hteo da ih istrebi i nije ih odbacio od svog lica do sada. 24 Na kraju je Azael, kralj Sirije, umro, a umesto njega vladao je njegov sin Ben-Adad. 25 Joaš, Joahazov sin, vratio je iz ruke Ben-Adada, Azaelovog sina, gradove koje je Azael u ratu uzeo njegovom ocu Joahazu. Jehoaš ga je tri puta porazio i tako je vratio izraelske gradove.

14 Druge godine vladanja Jehoaša, sina Joahaza, kralja Izraela, Amasija, sin Joaša, Judinog kralja, postao je kralj. 2 Imao je dvadeset i pet godina kad je počeo da vlada i vladao je dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Jehoadana i bila je iz Jerusalima. 3 On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima, ali ne kao David, njegov praotac. Činio je sve kao i Joaš, njegov otac. 4 Samo obredne uzvišice još nisu bile uklonjene. Narod je još uvek prinosio žrtve i kâd na tim uzvišicama. 5 Kad se kraljevstvo učvrstilo u njegovoj ruci, pobio je svoje sluge koje su ubile kralja, njegovog oca. 6 Ali sinove tih ubica nije pogubio, prema onome što je zapisano u knjizi Mojsijevog zakona gde je Gospod dao uput govoreći: „Neka očevi ne budu pogubljeni zbog sinova, i neka sinovi ne budu pogubljeni zbog očeva. Neka svako bude pogubljen zbog sopstvenog greha.“* 7 On je pobio deset hiljada Edomaca u Slanoj dolini i u ratu je osvojio grad Selu,* koji je dobio ime Jokteil, i to je ime ostalo do danas.

8 Tada je Amasija poslao glasnike Jehoašu, sinu Joahaza, Jehuovog sina, kralju Izraela, i poručio mu: „Dođi da se ogledamo.“ 9 A Jehoaš, kralj Izraela, ovako je poručio Amasiji, Judinom kralju: „Trnoviti korov na Lebanonu poručio je kedru na Lebanonu: ‘Daj svoju kćer mom sinu za ženu.’ Ali poljska zver na Lebanonu prešla je preko trnovitog korova i izgazila ga. 10 Porazio si Edomce, pa ti se srce uzoholilo. Uživaj u svojoj slavi i ostani kod kuće. Zašto da se upuštaš u sukob kad ćeš biti poražen? Zar hoćeš da propadneš i ti i Juda s tobom?“ 11 Ali Amasija nije poslušao. Tako je Jehoaš, kralj Izraela, došao pa su se on i Amasija, Judin kralj, ogledali kod Bet-Šemeša, koji pripada Judi. 12 Izraelovi sinovi su porazili Judine sinove, tako da su oni pobegli svaki u svoj šator. 13 Jehoaš, kralj Izraela, zarobio je kod Bet-Šemeša Amasiju, Judinog kralja, sina Joaša, Ahazijinog sina. Zatim je došao u Jerusalim i srušio jerusalimske zidine od Jefremovih vrata do Ugaonih vrata, u dužini od četiristo lakata. 14 On je uzeo sve zlato i srebro i sve predmete koji su se našli u Gospodnjem domu i u riznici kraljevog dvora, a uzeo je i taoce i vratio se u Samariju.

15 Ostala Jehoašova dela, sve što je činio, svi njegovi poduhvati i kako je ratovao protiv Amasije, Judinog kralja, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? 16 Jehoaš je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen u Samariji kod kraljeva Izraela. Umesto njega vladao je njegov sin Jeroboam.*

* **14:6** Vidi: 5. Mojsijeva 24:16.

* **14:7** Hebrejsko ime za jordansku Petru koje znači „stena“ (ref. Isaija 16:1).

* **14:16** Radi se o Jeroboamu II.

17 Amasija, Joašov sin, Judin kralj, živeo je još petnaest godina nakon smrti Jehoaša, Joahazovog sina, kralja Izraela. **18** Ostala Amasijina dela, zar nisu zapisana u dnevnicima Judinih kraljeva? **19** Protiv njega je bila skovana zavera u Jerusalimu tako da je on pobegao u Lakiš. Ali za njim su u Lakiš poslali ljude koji su ga tamo ubili. **20** Odande su ga doneli na konjima i sahranjen je u Jerusalimu kod svojih praočeva u Davidovom gradu. **21** Tada je ceo Judin narod uzeo Azariju, koji je u to vreme imao šesnaest godina, i postavio ga za kralja umesto njegovog oca Amasije. **22** On je ponovo sagradio Elat i vratio ga pod Judinu vlast nakon što je kralj počinuo kod svojih praočeva.

23 Petnaeste godine vladanja Amasije, Joašovog sina, Judinog kralja, Jeroboam, sin Jehoaša, kralja Izraela, postao je kralj u Samariji i vladao je četrdeset i jednu godinu. **24** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima. Nije odstupio ni od jednog greha Jeroboama, Nebatovog sina, kojima je naveo Izrael na greh. **25** On je ponovo postavio izraelsku granicu od granice Emata do mora u Arabi, prema reči Gospoda, Izraelovog Boga, koju je izrekao preko svog sluge Jone, Amatijinog sina, proroka iz Gat-Hefera. **26** Jer je Gospod video gorku nevolju Izraelovu. Jedni su bili bespomoćni, a drugi napušteni i nije bilo pomoćnika Izraelu. **27** Ali Gospod je obećao da neće izbrisati Izraelovo ime pod nebesima. Zato ih je spasao rukom Jeroboama, Jehoašovog sina.

28 Ostala Jeroboamova dela, sve što je činio i svi njegovi poduhvati, kako je ratovao i kako je Damask i Emat vratio pod Judinu i Izraelovu vlast, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? **29** Jeroboam je počinuo kod svojih praočeva, kraljeva Izraela. Umesto njega vladao je njegov sin Zaharija.

15 Dvadeset i sedme godine vladanja Jeroboama, kralja Izraela, Azarija, sin Amasije, Judinog kralja, postao je kralj. **2** On je imao šesnaest godina kad je počeo da vlada i vladao je pedeset i dve godine u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Jeholija i bila je iz Jerusalima. **3** On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima, sve onako kako je činio i Amasija, njegov otac. **4** Samo što obredne uzvišice još nisu bile uklonjene. Narod je još uvek prinosio žrtve i kâd na tim uzvišicama. **5** Na kraju je Gospod udario kralja bolešću tako da je ostao gubav sve do svoje smrti. Živeo je u svojoj kući izuzet od svojih dužnosti, a Jotam, kraljev sin, upravljao je dvorom i sudio narodu. **6** Ostala Azarijina dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **7** Azarija je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga kod njegovih praočeva u Davidovom gradu. Umesto njega vladao je njegov sin Jotam.

8 Trideset i osme godine vladanja Azarije, Judinog kralja, Zaharija, Jeroboamov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je šest meseci. **9** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, kao što su činili i njegovi praočevi. Nije odstupio od greha Jeroboama, Nebatovog sina, kojima je naveo Izrael na greh. **10** Tada je Šalum, Jabešov sin, skovao zaveru protiv njega, napao ga u Ivleamu i ubio ga, a zatim je vladao umesto njega. **11** Ostala Zaharijina dela zapisana su u dnevnicima kraljeva Izraela. **12** Tako se ispunila reč koju je Gospod rekao Jehuu: „Tvoji sinovi će sve do četvrtog naraštaja sedeti na prestolu Izraela.“ I bilo je tako.

13 Šalum, Jabešov sin, postao je kralj trideset i devete godine vladanja Ozije, Judinog kralja, i vladao je mesec dana u Samariji. **14** Tada je Menahem, Gadijev sin, došao iz Terse u Samariju. Napao je Šaluma, Jabešovog sina, u Samariji i ubio ga, a zatim je vladao umesto njega. **15** Ostala Šalumova dela i zavera koju je skovao, sve je to zapisano u

dnevnicima kraljeva Izraela. **16** Tada je Menahem došao iz Terse i razorio Tapsu, sve što je bilo u njoj i u njenoj okolini. Razorio ju je zato što mu nisu otvorili gradska vrata i rasporio je sve trudne žene u njoj.

17 Trideset i devete godine vladanja Azarije, Judinog kralja, Menahem, Gadijev sin, postao je kralj nad Izraelom i vladao je deset godina u Samariji. **18** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima. Celog svog života nije odstupio ni od jednog greha Jeroboama, Nebatovog sina, kojima je naveo Izrael na greh. **19** Ful, kralj Asirije, došao je u zemlju. Menahem je dao Fulu hiljadu talanata srebra da bi mu ovaj pomogao da se kraljevstvo utvrdi u njegovoj ruci. **20** To srebro Menahem je uzeo od Izraela, od svih imućnih ljudi, i dao je kralju Asirije pedeset sikala srebra po čoveku. Tada se kralj Asirije vratio i nije ostao u zemlji. **21** Ostala Menahemova dela i što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela? **22** Menahem je počinuo kod svojih praočeva, a umesto njega vladao je njegov sin Fakija.

23 Pedesete godine vladanja Azarije, Judinog kralja, Fakija, Menahemov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je dve godine. **24** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima. Nije odstupio od greha Jeroboama, Nebatovog sina, kojima je naveo Izrael na greh. **25** Tada je Fekaj, Remalijin sin, njegov ađutant, skovao zaveru protiv njega i ubio ga u Samariji, u tvrđavi kraljevog dvora, zajedno s Argovom i Arijem. S Fekajem je bilo pedeset ljudi iz Gilada. Ubio ga je i vladao umesto njega. **26** Ostala Fakijina dela i sve što je činio, sve to je zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela.

27 Pedeset i druge godine vladanja Azarije, Judinog kralja, Fekaj, Remalijin sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je dvadeset godina. **28** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima. Nije odstupio od greha Jeroboama, Nebatovog sina, kojima je naveo Izrael na greh. **29** U vreme Fekaja, kralja Izraela, došao je Teglat-Felasar, kralj Asirije, i osvojio Ijon, Abel-Betmahu, Janohu, Kedeš, Acop, Gilad i Galileju, svu Neftalimovu zemlju, a njihove stanovnike odveo je u izgnanstvo u Asiriju. **30** Na kraju je Osija, Elahov sin, skovao zaveru protiv Fekaja, Remalijinog sina, napao ga i ubio, a zatim je zavladao umesto njega u dvadesetoj godini Jotama, Ozijinog sina. **31** Ostala Fekajeva dela i sve što je činio, sve to je zapisano u dnevnicima kraljeva Izraela.

32 Druge godine vladanja Fekaja, Remalijinog sina, kralja Izraela, Jotam, sin Ozije, Judinog kralja, postao je kralj. **33** On je imao dvadeset i pet godina kad je počeo da vlada i vladao je šesnaest godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Jeruša i bila je Sadokova kći. **34** On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima. Činio je sve kao i Ozija, njegov otac. **35** Samo što obredne uzvišice još nisu bile uklonjene. Narod je još uvek prinosio žrtve i kâd na tim uzvišicama. Jotam je sagradio gornja vrata na Gospodnjem domu. **36** Ostala Jotamova dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **37** U to vreme Gospod je na Judu poslao Resina, kralja Sirije, i Fekaja, Remalijinog sina. **38** Jotam je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen kod svojih praočeva u gradu Davida, svog praoca. Umesto njega vladao je njegov sin Ahaz.

16 Sedamnaeste godine vladanja Fekaja, Remalijinog sina, Ahaz, sin Jotama, Judinog kralja, postao je kralj. **2** Ahaz je imao dvadeset godina kad je počeo da vlada i vladao je šesnaest godina u Jerusalimu. On nije činio ono što je ispravno u očima Gospoda, njegovog Boga, kao što je činio David, njegov praotac. **3** Hodio je putem kraljeva Izraela, i čak je svog sina spalio u vatri, po odvratnom običaju naroda koje je Gospod oterao pred Izraelovim sinovima. **4** On je prinosio žrtve i kâd na obrednim uzvišicama, na brdima i pod svakim zelenim

drvetom.

5 U to vreme Resin, kralj Sirije, i Fekaj, Remalijin sin, kralj Izraela, došli su na Jerusalim da ratuju protiv njega. Oni su opkolili Ahaza, ali nisu mogli da ga pobede. **6** Tada je Resin, kralj Sirije, vratio Elat pod vlast Edomaca, a zatim je Judejce proterao iz Elata. Edomci su ušli u Elat i ostali u njemu sve do danas. **7** Ahaz je poslao glasnike Teglat-Felasaru, kralju Asirije, i poručio mu: „Ja sam tvoj sluga i tvoj sin. Dođi i izbavi me iz ruke kralja Sirije i iz ruke kralja Izraela, koji su ustali na mene.“ **8** Tako je Ahaz uzeo srebro i zlato koje se našlo u Gospodnjem domu i u riznicama kraljevog dvora i poslao ga kralju Asirije kao mito. **9** Kralj Asirije ga je poslušao, otišao u Damask, osvojio ga i njegove stanovnike odveo u izgnanstvo u Kir, a Resina je pogubio.

10 Tada je kralj Ahaz otišao u Damask da se sastane s Teglat-Felasarom, kraljem Asirije. Kad je kralj Ahaz video oltar koji je bio u Damasku, poslao je svešteniku Uriji nacrt oltara i tačan opis svih detalja na njemu. **11** Sveštenik Urija načinio je oltar tačno po uputstvima koja mu je kralj Ahaz poslao iz Damaska, pre nego što se kralj Ahaz vratio iz Damaska. **12** Kad se kralj vratio iz Damaska i video oltar, pristupio je oltaru i prineo žrtve na njemu. **13** Spalio je svoju žrtvu paljenicu i svoj prinos od žita, izlio svoju žrtvu levanicu i poškropio oltar krvlju žrtava pomirnica koje je prineo. **14** A bakarni oltar koji je bio pred Gospodom premestio je s njegovog mesta ispred doma, između njegovog oltara i Gospodnjeg doma, i postavio ga je sa severne strane svog oltara. **15** Kralj Ahaz je dao uput svešteniku Uriji: „Na velikom oltaru spaljuj jutarnju žrtvu paljenicu i večernji prinos od žita, kraljevu žrtvu paljenicu i njegov prinos od žita, žrtve paljenice celog naroda i njihove prinose od žita i žrtve levanice. Poškropi oltar krvlju svih žrtava paljenica i svih drugih žrtava. A o bakarnom oltaru još ću razmisliti.“ **16** Sveštenik Urija učinio je sve kako ga je uputio kralj Ahaz.

17 Osim toga, kralj Ahaz je isekao na komade stranice kolica i skinuo s kolica umivaonike. A more je skinuo s bakarnih bikova koji su bili ispod njega i stavio ga na kameni pod. **18** Natkriveni subotni hodnik koji je bio sagrađen u domu i spoljašnji prilaz za kralja uklonio je iz Gospodnjeg doma zbog kralja Asirije.

19 Ostala Ahazova dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **20** Ahaz je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen kod svojih praočeva u Davidovom gradu. Umesto njega vladao je njegov sin Jezekija.

17 Dvanaeste godine vladanja Ahaza, Judinog kralja, Osija, Elahov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je devet godina. **2** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, ali ne kao kraljevi Izraela koji su bili pre njega. **3** Na njega je došao Šalmaneser, kralj Asirije, i Osija mu je postao sluga i plaćao mu danak. **4** Ali kralj Asirije je otkrio da Osija kuje zaveru, jer je Osija poslao glasnike Soju, kralju Egipta, i nije doneo danak kralju Asirije kao svake godine. Zato ga je kralj Asirije zatvorio i držao svezanog u zatvoru.

5 Kralj Asirije osvojio je svu zemlju i krenuo je na Samariju koju je držao pod opsadom tri godine. **6** Devete godine vladanja Osije, kralj Asirije osvojio je Samariju i izgnao Izraelce u Asiriju pa ih je naselio u Helahu i Haboru na reci Gozan i u gradovima Medije.[*]

7 To se dogodilo zato što su Izraelovi sinovi zgrešili Gospodu, svom Bogu, koji ih je izveo iz egipatske zemlje i izbavio iz ruke faraona, kralja Egipta. Bojali su se drugih

[*] **17:6** Godine 722. pre n.e. Izrael je odveden u asirsko ropstvo i postao deset izgubljenih plemena.

bogova **8** i živeli su po običajima naroda koje je Gospod oterao pred Izraelovim sinovima i po običajima koje su uveli kraljevi Izraela. **9** Izraelovi sinovi činili su ono što nije ispravno u očima Gospoda, njihovog Boga, i gradili su sebi obredne uzvišice po svim svojim gradovima, od stražarskih kula do utvrđenih gradova. **10** Podizali su sebi obredne stubove i obredna debla na svakom visokom brdu i pod svakim zelenim drvetom. **11** I po svim obrednim uzvišicama prinosili su kâd, baš kao narodi koje je Gospod oterao pred njima, i činili su zla dela da bi vređali Gospoda.

12 Oni su služili odvratnim idolima iako im je Gospod govorio da to ne čine. **13** Gospod je upozoravao Izrael i Judu preko svih svojih proroka i preko svih svojih videlaca: „Vratite se sa svojih zlih puteva i držite moja uputstva i moje odredbe, prema svemu zakonu koji sam dao vašim praočevima i koji sam vam preneo preko svojih slugu, proroka.“ **14** Ali oni nisu poslušali, nego su ostali nepokorni kao što su bili nepokorni i njihovi praočevi koji nisu verovali u Gospoda svog Boga. **15** Odbacili su njegove propise i savez koji je sklopio s njihovim praočevima i njegova svedočanstva kojima je svedočio protiv njih. Išli su za ništavnim idolima, pa su i sami postali ništavni oponašajući narode koji su bili oko njih, premda ih je Gospod podučio da ne budu poput njih.

16 Ostavili su sva uputstva Gospoda, svog Boga, i načinili su sebi livene kipove, dva teleta i obredno deblo, pa su se klanjali svoj nebeskoj vojsci i služili Balu. **17** Spaljivali su svoje sinove i svoje kćeri u vatri, gatali su i vračali, i prodali su se da čine ono što je zlo u Gospodnjim očima, da bi ga vređali.

18 Zato se Gospod mnogo razgnevio na Izrael i odbacio ga od sebe. Nije ostavio nikoga osim Judinog plemena.

19 Ali se ni Juda nije držao uputstava Gospoda, svog Boga, nego se držao običaja koje su uveli Izraelci. **20** Zato je Gospod odbacio sav Izraelov rod, nanosio mu je nevolje i predavao ga u ruke pljačkašima, dok ga nije sasvim odbacio od sebe. **21** Jer je otrgao Izrael od Davidovog doma, a oni su sebi za kralja postavili Jeroboama, Nebatovog sina. Jeroboam je odvratio Izraelce od Gospoda i naveo ih na veliki greh. **22** Izraelovi sinovi činili su sve grehe koje je činio Jeroboam. Nisu odstupili od njih, **23** dok Gospod nije odbacio Izrael od sebe, kao što je govorio preko svih svojih slugu, proroka. Tako je Izrael bio izgnan iz svoje zemlje u Asiriju, gde se nalazi do današnjeg dana.

24 Zatim je kralj Asirije doveo ljude iz Vavilona, Hute, Ave, Emata i Sefarvima i naselio ih u samarijskim gradovima umesto Izraelovih sinova. Oni su zauzeli Samariju i živeli u njenim gradovima. **25** A kad su počeli da žive tamo, nisu se bojali Gospoda. Zato je Gospod poslao među njih lavove koji su ih ubijali. **26** Zato su oni poručili kralju Asirije: „Narodi koje si doveo i naselio po samarijskim gradovima ne znaju uredbe Boga te zemlje, pa on šalje na njih lavove koji ih ubijaju, jer niko ne zna uredbe Boga te zemlje.“

27 Tada je kralj Asirije dao nalog: „Pošaljite tamo jednog od sveštenika koje ste odande odveli u izgnanstvo. Neka on ode i nastani se tamo pa neka ih poučava uredbama Boga te zemlje.“ **28** Tako je došao jedan od sveštenika koji su iz Samarije bili odvedeni u izgnanstvo i nastanio se u Bet-Elu. On ih je učio kako da služe Gospodu.

29 Ali svaki narod načinio je sebi svog boga i postavio ga u svetilišta, na uzvišice koje su načinili Samarićani, svaki narod u svojim gradovima u kojima je živeo. **30** Ljudi iz Vavilona načinili su Sukot-Benota, oni iz Hute načinili su Nergala, a oni iz Emata načinili su Ašima. **31** Oni iz Ave načinili su Nibhaza i Tartaka, a oni iz Sefarvima su u vatri spaljivali svoje sinove u čast Adrameleha i Anameleha, sefarvimskih bogova. **32** A služili su i Gospodu, pa su postavili sebi ljude iz svog naroda da služe kao sveštenici obrednih uzvišica i da za njih vrše službu u

svetilištima, na uzvišicama. **33** Služili su i
Gospoda, ali su se klanjali i svojim bogovima
prema običajima naroda odakle su bili prog-
nani.

34 Sve do današnjeg dana oni se drže sta-
rih običaja. Ne služe Gospoda i ne postupaju
prema njegovim odredbama i njegovim pro-
pisima, niti prema zakonu i nauku koji je
Gospod dao sinovima Jakova, koga je nazvao
Izrael, **35** kada je Gospod sklopio savez s
njima i podučio ih: „Ne smete služiti drugim
bogovima, klanjati im se, niti im prinositi
žrtve, **36** nego treba da služite Gospoda, koji
vas je izveo iz egipatske zemlje velikom si-
lom i podignutom mišicom, njemu se kla-
njajte i njemu prinosite žrtve. **37** Uvek držite
i tvorite odredbe i propise, zakon i nauk koje
vam je on napisao. Ne plašite se drugih bo-
gova.[*] **38** Ne zaboravite savez koji sam sklo-
pio s vama. Ne plašite se drugih bogova, **39**
nego bojte se Gospoda, svog Boga, jer će vas
on izbaviti iz ruku svih vaših neprijatelja.“

40 Ali oni nisu poslušali, nego su se držali
starih običaja. **41** Tako su ti narodi služili
Gospoda, ali su služili i svojim rezbarenim li-
kovima. Njihovi sinovi i njihovi unuci sve do
današnjeg dana čine sve kako su činili i nji-
hovi praočevi.

18 Treće godine vladanja Osije, Elaho-
vog sina, kralja Izraela, Jezekija, sin
Ahaza, Judinog kralja, postao je kralj.
2 On je imao dvadeset i pet godina kad je po-
čeo da vlada i vladao je dvadeset i devet go-
dina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se A-
bija i bila je Zaharijina kći. **3** On je činio ono
što je ispravno u Gospodnjim očima, sve o-
nako kako je činio i David, njegov praotac. **4**
Jezekija je uklonio obredne uzvišice, oborio
obredne stubove, posekao obredno deblo i
razbio bakarnu zmiju koju je načinio Mojsije,
jer su joj sve do tada Izraelovi sinovi prinosili
kâd i zvali su je Nehuštan.[*] **5** On se uzdao u
Gospoda, Izraelovog Boga, i nije bilo takvog
među svim Judinim kraljevima posle njega, a
ni među onima pre njega. **6** Držao se Gospoda
i nije odstupio od njega, nego se držao uput-
stava koje je Gospod dao Mojsiju. **7** Gospod
je bio s Jezekijom koji je postupao razborito
u svemu što je radio. On se pobunio protiv
kralja Asirije i nije mu više služio. **8** Isto tako,
pobio je Filisteje do Gaze i njenog područja,
od stražarskih kula do utvrđenih gradova.

9 Četvrte godine vladanja Jezekije, to jest
sedme godine vladanja Osije, Elahovog sina,
kralja Izraela, Šalmaneser, kralj Asirije, do-
šao je na Samariju i opkolio je. **10** Osvojio ju
je posle tri godine. Šeste godine vladanja Je-
zekije, to jest devete godine vladanja Osije,
kralja Izraela, Samarija je bila zauzeta. **11** Za-
tim je kralj Asirije izgnao Izraelce u Asiriju i
naselio ih u Helahu i Haboru na reci Gozan i
u gradovima Medije, **12** zato što nisu slušali
glas Gospoda, svog Boga, nego su prestupali
njegov savez, sve što ih je uputio Mojsije,
Gospodnji sluga. Nisu to slušali niti su izvr-
šavali.

13 Četrnaeste godine vladanja Jezekije,
Sinakirib, kralj Asirije, došao je na sve utvr-
đene gradove u Judi i osvojio ih. **14** Tada je
Jezekija, Judin kralj, poručio kralju Asirije u
Lakišu: „Zgrešio sam. Odvrati se od mene i
što god tražiš od mene, daću ti.“ Kralj Asirije
zatražio je od Jezekije, Judinog kralja, trista
talanata srebra i trideset talanata zlata. **15** Je-
zekija je dao sve srebro koje se našlo u
Gospodnjem domu i u riznicama kraljevog
dvora. **16** Tada je Jezekija, Judin kralj, skinuo
vrata Gospodnjeg hrama i dovratke koje je
sam obložio zlatom, pa je zlato s njih dao kra-
lju Asirije. **17** Kralj Asirije poslao je iz Lakiša
vrhovnog zapovednika vojske, glavnog dvor-
skog službenika i jednog visokog službenika
u svom kraljevstvu kod kralja Jezekije u Je-
rusalim s jakom vojskom. Oni su ustali i pošli
u Jerusalim. Kad su stigli, stali su kod

[*] **17:37** Reč je o idolopokloničkom strahopoštovanju.

[*] **18:4** Vidi: 4. Mojsijeva 21:4-9.

vodovoda gornjeg jezera na putu koji vodi do polja onih koji bele rublje. **18** I pozvali su kralja, ali su im u susret izašli upravitelj kraljevog dvora Elijakim, Helkijin sin, pisar Somna i letopisac Joah, Asafov sin.

19 Visoki službenik im je rekao: „Recite Jezekiji: ‘Ovako kaže veliki kralj, kralj Asirije: ‘Kakva je to uzdanica u koju se uzdaš? **20** Ti kažeš: ‘Imam veštinu i silu potrebnu za rat,’ ali to su samo prazne reči. U koga se uzdaš, pa si se pobunio protiv mene? **21** Uzdaš se u podršku Egipta, u slomljenu trsku, koja probode dlan onom ko se na nju nasloni. Takav je faraon, kralj Egipta, svima koji se uzdaju u njega. **22** Ako mi kažete: ‘Mi se uzdamo u Gospoda, svog Boga,’ zar nije upravo njegove uzvišice i oltare Jezekija uklonio, pa govori Judi i Jerusalimu: ‘Pred ovim oltarom se klanjajte u Jerusalimu?’ **23** A sada, ovako se nagodi s mojim gospodarem, kraljem Asirije: daću ti dve hiljade konja, pa da vidimo možeš li naći ljude koji će jahati na njima. **24** Kako ćeš onda poraziti jednog jedinog namesnika među najmanjim slugama mog gospodara, kad se uzdaš u Egipat da će ti dati kola i konjanike? **25** Uostalom, jesam li bez Gospodnjeg odobrenja krenuo na ovo mesto da ga opustošim? Sam Gospod mi je rekao: ‘Idi na tu zemlju i opustoši je.’“

26 Tada su Elijakim, Helkijin sin, Somna i Joah rekli visokom službeniku: „Molimo te, govori svojim slugama na sirijskom jeziku, jer mi razumemo. Nemoj nam govoriti na judejskom jeziku da čuje narod koji je na zidinama.“ **27** Ali visoki službenik im je rekao: „Zar me je moj gospodar poslao da ove reči kažem tvom gospodaru i tebi? Zar me nije poslao ljudima koji stoje na zidinama, koji će zajedno s vama morati da jedu svoj izmet i da piju svoju mokraću?“

28 Zatim je visoki službenik, stojeći i dalje na tom mestu, na sav glas povikao na judejskom jeziku: „Čujte reč velikog kralja, kralja Asirije. **29** Ovako kaže kralj: ‘Ne dajte da vas vara Jezekija, jer vas on ne može izbaviti iz moje ruke. **30** Ne dajte da vas Jezekija nagovori da se uzdate u Gospoda, govoreći vam: ‘Gospod će nas sigurno izbaviti i ovaj grad neće biti predat u ruke kralju Asirije. **31** Ne slušajte Jezekiju, jer ovako kaže kralj Asirije: ‘Predajte mi se i dođite k meni, pa ćete svi jesti sa svoje loze i sa svoje smokve, i svi ćete piti vodu iz svog bunara, **32** dok ne dođem i odvedem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju žita i mladog vina, u zemlju hleba i vinograda, u zemlju maslina i meda. Tako ćete ostati živi i nećete umreti. Ne slušajte Jezekiju, jer vas on zavodi, govoreći: ‘Gospod će nas izbaviti.’ **33** Da li su bogovi drugih naroda izbavili svoju zemlju iz ruke kralja Asirije? **34** Gde su bogovi Emata i Arfada? Gde su bogovi Sefarvima, Ene i Ive? Jesu li oni izbavili Samariju iz moje ruke? **35** Koji su to bogovi među svim bogovima tih zemalja izbavili svoju zemlju iz moje ruke, pa da sad Gospod izbavi Jerusalim iz moje ruke?“

36 A narod je ćutao i nije mu odgovorio ni reči, jer je kraljev nalog glasio: „Ne odgovarajte mu.“ **37** Zatim su upravitelj dvora Elijakim, Helkijin sin, pisar Somna i letopisac Joah, Asafov sin, razderali svoje haljine i otišli kod Jezekije da mu prenesu šta je visoki službenik rekao.

19

Čim je kralj Jezekija to čuo, razderao je svoje haljine, obukao se u kostret i otišao u Gospodnji dom. **2** Zatim je poslao upravitelja kraljevog dvora Elijakima, pisara Somnu i svešteničke starešine obučene u kostret kod proroka Isaije, Amozovog sina. **3** Oni su mu rekli: „Ovako kaže Jezekija: ‘Ovaj dan je dan nevolje, ukora i drskog ruganja, jer je došlo vreme da se sinovi rode, a nema snage za to. **4** Možda će Gospod, tvoj Bog, čuti sve reči visokog službenika, koga je kralj Asirije, njegov gospodar, poslao da se ruga živom Bogu, pa će ga Gospod, tvoj Bog, pozvati na odgovornost za reči koje je čuo. Pomoli se za ostatak koji je još živ.’“

5 Kad su sluge kralja Jezekije došle kod
Isaije, **6** on im je rekao: „Ovako kažite svom
gospodaru: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Ne boj se
reči koje si čuo, kojima su sluge kralja Asirije
hulile na mene. **7** Evo, ja ću mu dati takav duh
da će čuti vest i vratiće se u svoju zemlju. I
učiniću da padne od mača u svojoj zemlji.’“

8 Kad je visoki službenik čuo da je kralj
Asirije otišao iz Lakiša, vratio se k njemu i
našao ga kako se bori protiv Livne. **9** Naime,
kralj je čuo da je Tirak, kralj Etiopije, krenuo
u boj protiv njega. Zato je ponovo poslao gla-
snike kod Jezekije i poručio mu: **10** „Ovako
recite Jezekiji, Judinom kralju: ‘Ne daj da te
vara tvoj Bog u kog se uzdaš kad ti kaže: ‘Je-
rusalim neće biti predat u ruke kralju Asirije.’
11 Eto, sam si čuo šta su kraljevi Asirije uči-
nili svim zemljama koje su opustošili, a zar
ćeš se ti izbaviti? **12** Jesu li narode koje su
osvojili moji praočevi izbavili njihovi bogovi
– Gosance, Harance, Resefe i Edenove sinove
koji su bili u Telasaru? **13** Gde su kralj E-
mata, kralj Arfada, kraljevi gradova Sefar-
vima, Ene i Ive?’“

14 Jezekija je primio pismo koje su mu
doneli glasnici i pročitao ga. Zatim je otišao
u Gospodnji dom i razvio ga pred Gospodom.
15 Tada se Jezekija pomolio Gospodu:
„Gospode, Bože Izraelov, koji sediš nad he-
ruvimima, ti si jedini istiniti Bog nad svim
kraljevstvima na zemlji. Ti si stvorio nebesa i
zemlju. **16** Prigni uho, Gospode, i čuj. Otvori
oči, Gospode, i vidi, i čuj Sinakiribove reči
koje je poručio da bi se rugao živom Bogu.
17 Istina je, Gospode, da su kraljevi Asirije
opustošili narode i njihovu zemlju. **18** I poba-
cali su njihove bogove u vatru, jer to nisu bili
bogovi, nego delo ljudskih ruku, drvo i ka-
men. Zato su ih uništili. **19** A sada, Gospode,
Bože naš, izbavi nas, molim te, iz njegove
ruke, da bi sva kraljevstva na zemlji znala da
si ti, Gospod, jedini Bog.“

20 Tada je Isaija, Amozov sin, poručio Je-
zekiji: „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog:
‘Čuo sam tvoju molitvu koju si mi uputio
zbog Sinakiriba, kralja Asirije.

21 Evo reči koju Gospod objavljuje protiv
njega: ‘Prezire te i ruga ti se devica, kći cion-
ska. Za tobom podrugljivo glavom odmahuje
kći jerusalimska. **22** Kome se ti rugaš i na
koga huliš? Na koga podižeš glas svoj i na
koga oholo dižeš pogled svoj? Na Svetog
Boga Izraelovog! **23** Preko glasnika svojih
rugaš se Gospodu i kažeš: ‘S mnoštvom svo-
jih bojnih kola popeću se na vrh gora, na naj-
dalje obronke Lebanona, i poseći ću visoke
kedrove njegove, divne smreke njegove.
Doći ću na njegovo najdalje prebivalište,
gustu šumu njegovu. **24** Kopaću i tuđe ću
vode piti, i isušiću stopama svojim sve kanale
Nila u Egiptu.’ **25** Zar nisi čuo šta od davnina
nameravam da učinim? Davnih dana to sam
smislio. Sada ću to učiniti. A na tebi je da o-
pustošiš utvrđene gradove i da ih pretvoriš u
ruševine. **26** Stanovnicima njihovim ruke će
klonuti, uplašiće se i postideće se. Biće kao
bilje u polju i mlada zelena trava, kao trava
po krovovima sasušena vetrom istočnim. **27**
Dobro znam kad sediš mirno, i kad bilo šta
činiš, i kako besniš na mene, **28** jer ti besniš
na mene i rika je tvoja došla do ušiju mojih.
Staviću kuku svoju u nozdrve tvoje i uzde
svoje u usta tvoja, i vratiću te putem kojim si
došao.

29 A ovo će ti biti znak: Ove godine ješće
se ono što nikne iz semenja koje se prosulo,
druge godine ješće se žito koje samo nikne, a
treće godine sejte i žanjite, sadite vinograde i
jedite njihov rod. **30** Preživeli iz Judinog
doma, oni koji preostanu, pustiće koren u du-
binu i rađaće rod u visinu. **31** Jer će iz Jerusa-
lima doći ostatak i preživeli s gore Cion. To
će učiniti revnost Gospoda nad vojskama.

32 Zato ovako kaže Gospod za kralja Asi-
rije: ‘Neće on ući u ovaj grad, niti će ovamo
odapeti strelu, neće mu se primaći sa štitom,
niti će oko njega podići opsadni nasip. **33**
Vratiće se putem kojim je došao, i u ovaj grad
neće ući, govori Gospod. **34** Ja ću braniti ovaj
grad i sačuvaću ga radi sebe i radi Davida,

svog sluge.“

35 Te iste noći Gospodnji anđeo je izašao i pobio sto osamdeset i pet hiljada ljudi u asirskom logoru. Kad su ljudi ustali rano ujutru, oko njih su bili sve sami leševi. **36** Posle toga je Sinakirib, kralj Asirije, ustao i otišao. Vratio se u Ninivu i tamo ostao. **37** Jednog dana, dok se klanjao u hramu Nisroka, svog boga, Adrameleh i Šarezer, njegovi sinovi, ubili su ga mačem i pobegli u araratsku zemlju. Umesto njega vladao je njegov sin E-sar-Hadon.

20 U to vreme Jezekija se na smrt razboleo. Tada je prorok Isaija, Amozov sin, došao kod njega i rekao mu: „Ovako kaže Gospod: ‘Daj potrebne upute svom domu, jer ćeš umreti, nećeš ozdraviti.’“ **2** Na to je on okrenuo lice prema zidu i pomolio se Gospodu: **3** „Preklinjem te, Gospode, seti se da sam ti služio u istini i bio ti odan celim srcem, da sam činio ono što je dobro u tvojim očima.“ I Jezekija je gorko zaplakao.

4 Isaija još nije stigao ni do srednjeg dvorišta kad mu je došla Gospodnja reč: **5** „Vrati se i reci Jezekiji, vođi mog naroda: ‘Ovako kaže Gospod, Bog Davida, tvog praoca: ‘Čuo sam tvoju molitvu i video sam tvoje suze. Evo, izlečiću te i za tri dana ići ćeš u Gospodnji dom. **6** Dodaću tvom životu petnaest godina i izbaviću tebe i ovaj grad iz ruke kralja Asirije, i braniću ovaj grad radi sebe i radi Davida, svog sluge.’“

7 Isaija je rekao: „Donesite grudu suvih smokava.“ Oni su je doneli i stavili na čir, tako da je Jezekija ozdravio.

8 U međuvremenu, Jezekija je upitao Isaiju: „Šta će biti znak da će me Gospod izlečiti i da ću za tri dana ići u Gospodnji dom?“ **9** Isaija je odgovorio: „Ovo ti je znak od Gospoda da će Gospod ispuniti reč koju je rekao: Hoćeš li da se senka pomeri deset stepenica napred ili da se vrati deset stepenica unazad?“ **10** Jezekija je odgovorio: „Lako je da se senka produži deset stepenica, ali nije lako da se vrati deset stepenica unazad.“ **11** Tada je prorok Isaija prizvao Gospoda koji je senku na stepenicama, koja je pala na Ahazovo stepenište, vratio deset stepenica unazad.

12 U to vreme Merodah-Baladan, Baladanov sin, kralj Vavilona, poslao je pismo i dar Jezekiji, jer je čuo da je Jezekija bio bolestan. **13** Jezekija je saslušao njegove poslanike i pokazao im svu svoju riznicu, srebro, zlato, balzam, skupoceno ulje, svoju oružnicu i sve što je bilo u njegovim riznicama. U njegovom domu i u celom njegovom kraljevstvu nije ostalo ništa što im Jezekija nije pokazao.

14 Posle toga prorok Isaija je došao kod kralja Jezekije i upitao ga: „Šta su rekli ti ljudi i odakle su došli kod tebe?“ A Jezekija odgovori: „Došli su iz daleke zemlje, iz Vavilona.“ **15** Tada ga on upita: „Šta su videli u tvom domu?“ A Jezekija odgovori: „Videli su sve što je u mom domu. U mojim riznicama nije ostalo ništa što im nisam pokazao.“

16 Tada Isaija reče Jezekiji: „Čuj Gospodnju reč: **17** ‘Evo, dolaze dani kada će sve što je u tvom domu i što su tvoji praočevi do danas nakupili biti odneto u Vavilon. Ništa neće ostati,’ kaže Gospod. **18** ‘I neki od tvojih sinova koji će izaći od tebe, koji će ti se roditi, biće odvedeni i postaće dvorani na dvoru kralja Vavilona.’“

19 Tada Jezekija reče Isaiji: „Dobra je Gospodnja reč koju si rekao.“ Zatim reče: „Dobra je, jer će mir i istina trajati celog mog života.“

20 Ostala Jezekijina dela i svi njegovi poduhvati, i kako je sagradio jezero i vodovod i kako je sproveo vodu u grad, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **21** Jezekija je počinuo kod svojih praočeva, a umesto njega vladao je njegov sin Manasija.

21 Manasija je imao dvanaest godina kad je počeo da vlada i vladao je pedeset i pet godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Hefsiba. **2** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, po

odvratnim običajima naroda koje je Gospod oterao pred Izraelovim sinovima. **3** Ponovo je načinio obredne uzvišice koje je uništio Jezekija, njegov otac, podigao je oltare Balu i načinio obredno deblo, kao što je učinio i Ahab, kralj Izraela. I klanjao se svoj nebeskoj vojsci i služio joj. **4** Napravio je oltare u Gospodnjem domu, za koji je Gospod rekao: „U Jerusalimu će prebivati moje ime.“ **5** Napravio je i oltare svoj nebeskoj vojsci u oba dvorišta Gospodnjeg doma. **6** Svog sina je spalio u vatri, bavio se magijom, vračarstvom i postavio ljude koji prizivaju duhove i proriču budućnost. Mnogo je zla činio pred Gospodom i vređao ga.

7 On je načinio rezani lik obrednog debla i postavio ga u dom za koji je Gospod rekao Davidu i njegovom sinu Solomonu: „U ovom domu i u Jerusalimu, koji sam izabrao između svih Izraelovih plemena, prebivaće moje ime doveka. **8** I neću više dati da noga Izraelovih sinova luta izvan zemlje koju sam dao njihovim praočevima, samo ako budu savesno postupali po svemu onome što sam ih uputio, po celom zakonu koji im je dao Mojsije, moj sluga.“ **9** Ali oni nisu poslušali, jer ih je Manasija navodio da čine još veće zlo nego narodi koje je Gospod istrebio pred Izraelovim sinovima.

10 Gospod je ovako govorio preko svojih slugu, proroka: **11** „Čineći te gadosti, Manasija, Judin kralj, učinio je veće zlo nego što su ga činili Amoreji pre njega. Čak je i Judu naveo na greh svojim odvratnim idolima. **12** Zato ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Pustiću na Jerusalim i na Judu takvu nevolju da će se zaprepastiti svako ko čuje za nju.* **13** Rastegnuću nad Jerusalimom isto merno uže kao nad Samarijom i postaviću istu spravu za ravnanje kao nad Ahabovim domom. I izbrisaću Jerusalim kao što se briše činija, obriše se pa se prevrne. **14** Ostaviću ostatak svog nasledstva i predaću ih u ruke njihovim neprijateljima da budu plen i grabež svim svojim neprijateljima, **15** jer su činili ono što je zlo u mojim očima i vređali su me od dana kad su njihovi praočevi izašli iz Egipta pa sve do danas.’“ **16** Manasija je prolio mnogo nedužne krvi, toliko da je njom napunio Jerusalim od jednog kraja do drugog. Osim toga, svojim grehom je i Judu naveo na greh da čini ono što je zlo u Gospodnjim očima. **17** Ostala Manasijina dela, sve što je činio i gresi koje je počinio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **18** Manasija je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen u vrtu svog dvora, u Uzinom vrtu. Umesto njega vladao je njegov sin Amon.

19 Amon je imao dvadeset i dve godine kad je počeo da vlada i vladao je dve godine u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Mesulemeta i bila je kći Arusa iz Joteve. **20** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, kao što je činio i Manasija, njegov otac. **21** U svemu je hodio putem kojim je hodio njegov otac i služio je odvratnim idolima kojima je služio i njegov otac i klanjao im se. **22** On je ostavio Gospoda, Boga svojih praočeva, i nije hodio Gospodnjim putem. **23** Na kraju su sluge kralja Amona skovale zaveru protiv njega i ubile ga u njegovom dvoru. **24** Narod je pobio sve koji su skovali zaveru protiv kralja Amona. Zatim je narod umesto njega postavio za kralja Josiju, njegovog sina. **25** Ostala Amonova dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **26** Sahranili su ga u grobu u Uzinom vrtu, a umesto njega vladao je njegov sin Josija.

22

Josija je imao osam godina kad je počeo da vlada i vladao je trideset i jednu godinu u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Jedida i bila je kći Adaje iz Boskata. **2** On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima i u svemu je hodio putem

* **21:12** Doslovno: „zujaće im u oba uha.“

Davida, svog praoca, ne skrećući ni desno ni levo.

3 Osamnaeste godine svog vladanja, kralj Josija je poslao svog pisara Safana, sina Azalije, Mesulamovog sina, u Gospodnji dom i rekao mu: **4** „Idi kod prvosveštenika Helkije. Neka on pripremi novac koji se donosi u Gospodnji dom i koji vratari skupljaju od naroda. **5** Neka se novac preda onima koji su postavljeni da nadgledaju poslove u Gospodnjem domu, a oni neka ga daju onima koji rade na Gospodnjem domu da se poprave oštećenja na domu, **6** graditeljima, zidarima i drugim majstorima, i da se kupi drvna građa i klesani kamen za popravku doma. **7** Ali neka se od onih kojima je predat novac ne traži da polažu račune za to kako ga troše, jer oni rade verno.“

8 Kasnije je prvosveštenik Helkija rekao pisaru Safanu: „Pronašao sam knjigu zakona u Gospodnjem domu.“ Helkija je dao knjigu Safanu i on je čitao. **9** Tada je pisar Safan otišao kod kralja i izvestio ga: „Tvoje sluge su skupile novac koji se donosi u dom i predale su ga onima koji su postavljeni da nadgledaju poslove u Gospodnjem domu.“ **10** Pisar Safan je zatim rekao kralju: „Sveštenik Helkija mi je dao jednu knjigu.“ I Safan je čitao pred kraljem.

11 Kad je kralj čuo reči zapisane u knjizi zakona, razderao je svoje haljine. **12** Zatim je svešteniku Helkiji, Ahikamu, Safanovom sinu, Ahboru, Mihejinom sinu, pisaru Safanu i kraljevom sluzi Asaji dao uput: **13** „Idite i upitajte Gospoda za mene, za narod i za svu Judinu zemlju. Pitajte za reči zapisane u ovoj knjizi koja je pronađena, jer je velik Gospodnji gnev koji je planuo na nas zato što naši praočevi nisu slušali reči ove knjige niti su činili sve što je zapisano za nas.“

14 Tako su sveštenik Helkija, Ahikam, Ahbor, Safan i Asaja otišli kod proročice Hulde, žene Šaluma, čuvara odeće, sina Tekuje, Arasovog sina. Ona je živela u Jerusalimu, u novom delu grada. Kad su joj kazali zbog čega su došli, **15** ona im je rekla: „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Recite čoveku koji vas je poslao kod mene: **16** ‘Ovako kaže Gospod: ‘Evo, pustiću nevolju na ovo mesto i na njegove stanovnike, i ispuniću sve što stoji u knjizi koju je pročitao Judin kralj, **17** jer su me ostavili i prinose kâd drugim bogovima da bi me vređali svim delima svojih ruku. Zato je moj gnev planuo na ovo mesto i neće se ugasiti.’“ **18** A Judinom kralju koji vas šalje da pitate Gospoda recite: ‘Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog, za reči koje si čuo: **19** ‘Zato što ti se srce smekšalo pa si se ponizio pred Gospodom kad si čuo šta sam objavio protiv ovog mesta i njegovih stanovnika, da će postati strašan prizor i da će ih snaći prokletstvo, i zato što si razderao svoje haljine i plakao preda mnom, ja sam te uslišio,’ govori Gospod. **20** ‘Zato ću te pribrati tvojim praočevima i u miru ćeš biti položen u svoj grob. Tvoje oči neće videti svu nevolju koju ću naneti ovom mestu.’“ Oni su doneli kralju taj odgovor.

23

Tada je kralj poslao da se kod njega sakupe sve starešine iz Jude i iz Jerusalima. **2** Zatim je kralj otišao u Gospodnji dom, a s njim i svi ljudi iz Jude i svi stanovnici Jerusalima, sveštenici i proroci, ceo narod, malo i veliko. I čitao je pred njima sve reči knjige saveza koja je pronađena u Gospodnjem domu. **3** Kralj je, stojeći pored stuba, sklopio savez pred Gospodom da će slediti Gospoda i da će se držati njegovih uputstava, njegovih svedočanstava i njegovih odredbi svim srcem i svom dušom, izvršavajući reči ovog saveza zapisane na ovom svitku. Zatim je ceo narod potvrdio savez.

4 Kralj je dao uput prvosvešteniku Helkiji, ostalim sveštenicima i vratarima da iznesu iz Gospodnjeg hrama sve predmete načinjene za Bala, za obredno deblo i za svu nebesku vojsku. Zatim je sve to spalio izvan Jerusalima na kedronskim poljima, a pepeo od toga

odneo je u Bet-El. **5** On je raspustio sveštenike tuđih bogova koje su Judini kraljevi postavili da prinose kâd na obrednim uzvišicama u Judinim gradovima i u okolini Jerusalima, a isto tako i one koji su prinosili kâd Balu, suncu, mesecu, sazvežđima i svoj nebeskoj vojsci. **6** Izneo je obredno deblo iz Gospodnjeg doma i odneo ga izvan Jerusalima u dolinu Kedron, spalio ga u dolini Kedron i satro u prah, a prah je prosuo po grobovima običnog naroda. **7** Srušio je stanove hramskih bludnika koji su se nalazili u Gospodnjem domu i u kojima su žene tkale platno za svetilišta gde se obožavalo obredno deblo.

8 On je doveo sve sveštenike iz Judinih gradova, a onda je oskrnavio obredne uzvišice gde su ti sveštenici prinosili kâd, od Gebe sve do Beršebe. Zatim je srušio obredne uzvišice na vratima, one što su bile kod vrata Jošue, gradskog zapovednika, s leve strane kad se uđe na gradska vrata. **9** Ali sveštenici s obrednih uzvišica nisu dolazili pred Gospodnji oltar u Jerusalimu, nego su jeli beskvasne hlebove među svojom braćom. **10** Oskrnavio je i Tofet, u dolini Henomovih sinova, da više niko ne bi svog sina ili svoju kćer spaljivao u čast Molohu. **11** I nije više dopuštao da konji koje su Judini kraljevi posvetili suncu ulaze u Gospodnji dom pokraj sobe dvoranina Natan-Meleha, koja se nalazila u tremu, a kola posvećena suncu spalio je vatrom. **12** Oltare koji su bili na krovu Ahazove gornje sobe, koje su načinili Judini kraljevi, i oltare koje je Manasija načinio u oba dvorišta Gospodnjeg doma, kralj je srušio i tamo ih je satro, a njihov prah bacio je u dolinu Kedron. **13** Kralj je oskrnavio i obredne uzvišice koje su bile nasuprot Jerusalimu, desno od Gore uništenja,[*] koje je Solomon, kralj Izraela, načinio Astaroti, gadnoj boginji Sidonaca, Hemosu, gadnom bogu Moabaca, i Melhomu, odvratnom bogu Amonovih sinova. **14** Oborio je obredne stubove i posekao obredna debla, a mesta gde su se nalazili napunio je ljudskim kostima. **15** Isto tako, srušio je i oltar koji je bio u Bet-Elu i obrednu uzvišicu koju je načinio Jeroboam, Nebatov sin, koji je naveo Izrael na greh. Srušio je i oltar i obrednu uzvišicu. Zatim je tu uzvišicu spalio i satro u prah, a spalio je i obredno deblo.

16 Kad se Josija okrenuo i video grobove koji su bili tamo na gori, poslao je ljude da izvade kosti iz grobova. Onda je te kosti spalio na oltaru kako bi ga oskrnavio, prema Gospodnjoj reči koju je objavio Božji čovek, koji je unapred rekao sve to. **17** Zatim je upitao: „Kakav je ono nadgrobni spomenik koji vidim?“ Ljudi iz grada odgovorili su mu: „To je grob Božjeg čoveka koji je došao iz Jude i objavio sve ovo što si ti učinio sa oltarom u Bet-Elu.“ **18** A on je rekao: „Ostavite ga. Neka niko ne dira njegove kosti.“ Tako su ostavili njegove kosti zajedno s kostima proroka koji je došao iz Samarije.

19 Josija je uklonio i sva svetilišta, uzvišice, po samarijskim gradovima, koja su kraljevi Izraela načinili da bi vređali Boga, i učinio je s njima sve što je učinio i u Bet-Elu. **20** A sve sveštenike sa obrednih uzvišica koji su tamo bili pogubio je na oltarima i spalio je ljudske kosti na oltarima. Zatim se vratio u Jerusalim.

21 Tada je kralj dao uput celom narodu: „Proslavite Pashu u čast Gospodu, svom Bogu, kao što je zapisano u ovoj knjizi saveza.“ **22** Jer takva se Pasha nije slavila od vremena sudija koji su sudili Izraelu niti za sve vreme kraljeva Izraela i Judinih kraljeva. **23** Ali osamnaeste godine Josijinog vladanja proslavljena je takva Pasha u čast Gospodu u Jerusalimu.

24 Isto tako, one koji prizivaju duhove i proriču budućnost, kućne idole, odvratne

[*] **23:13** To jest Maslinske gore, naročito njenog južnog kraja koji se naziva i Gora prestupa.

idole i sve gadne bogove koji su mogli da se vide u Judinoj zemlji i u Jerusalimu, Josija je istrebio da bi izvršio reči zakona zapisane u knjizi koju je sveštenik Helkija pronašao u Gospodnjem domu. **25** Pre Josije nije bilo takvog kralja koji se vratio Gospodu svim svojim srcem, svom svojom dušom i svom svojom snagom, i činio sve prema Mojsijevom zakonu, a ni posle njega nije bilo takvog kao on.

26 Ipak, Gospod se nije odvratio od svog žestokog gneva, jer se žestoko razgnevio na Judu zbog svih uvreda kojima ga je vređao Manasija. **27** Gospod je rekao: „I Judu ću odbaciti od sebe kao što sam odbacio Izrael. Odbaciću ovaj grad koji sam izabrao, Jerusalim, i dom za koji sam rekao: 'Tu će biti moje ime.'"

28 Ostala Josijina dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **29** U njegovo vreme faraon Nehaon, kralj Egipta, pošao je kralju Asirije, prema reci Eufrat. Kralj Josija izašao je na njega, ali ga je on ubio kod Megida čim ga je ugledao. **30** Njegove sluge stavile su ga mrtvog na kola, odvezle ga iz Megida u Jerusalim i sahranile u njegovom grobu. Zatim je narod uzeo Joahaza, Josijinog sina, pomazao ga i postavio za kralja umesto njegovog oca.

31 Joahaz je imao dvadeset i tri godine kad je počeo da vlada i vladao je tri meseca u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Amutala i bila je kći Jeremije iz Livne. **32** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, sve onako kako su činili i njegovi praočevi. **33** Faraon Nehaon bacio ga je u okove u Ribli, u ematskoj zemlji, da više ne vlada u Jerusalimu, a zemlji je nametnuo danak od sto talanata srebra i jednog talanta zlata. **34** Zatim je faraon Nehaon postavio Elijakima, Josijinog sina, za kralja umesto Josije, njegovog oca, i promenio mu ime u Joakim, a Joahaza je uzeo i odveo u Egipat, gde je i umro. **35** Joakim je dao faraonu srebro i zlato. Ali da bi mogao dati srebro koje je zahtevao faraon, nametnuo je zemlji porez. Prema visini poreza koji je svakom bio određen, uzimao je srebro i zlato od naroda da bi ga dao faraonu Nehaonu.

36 Joakim je imao dvadeset i pet godina kad je počeo da vlada i vladao je jedanaest godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Zebuda i bila je kći Fedaje iz Rume. **37** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, sve onako kako su činili i njegovi praočevi.

24 U njegovo vreme došao je Nebuhadnezar, kralj Vavilona, i Joakim mu je bio sluga tri godine. Zatim mu se suprotstavio i pobunio se protiv njega. **2** Gospod je slao na Joakima čete haldejskih razbojnika, sirijskih razbojnika, moabskih razbojnika i razbojničke čete Amonovih sinova. Slao ih je na Judu da ga unište, prema Gospodnjoj reči koju je objavio preko svojih slugu, proroka. **3** To je snašlo Judu jer je Gospod tako naredio, da bi ga odbacio od sebe zbog Manasijinih greha, zbog svega što je on učinio **4** i zbog nedužne krvi koju je prolio, kad je nedužnom krvlju napunio Jerusalim. Zato Gospod nije hteo da mu oprosti.

5 Ostala Joakimova dela i sve što je činio, zar nije sve to zapisano u dnevnicima Judinih kraljeva? **6** Joakim je počinuo kod svojih praočeva, a umesto njega vladao je njegov sin Joahin.

7 Kralj Egipta nije više izlazio iz svoje zemlje, jer je kralj Vavilona uzeo sve što je pripadalo kralju Egipta, od doline reke Egipat pa do reke Eufrat.

8 Joahin je imao osamnaest godina kad je počeo da vlada i vladao je tri meseca u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Nehušta i bila je kći Elnatana iz Jerusalima. **9** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, sve onako kako je činio i njegov otac. **10** U to vreme sluge Nebuhadnezara, kralja Vavilona, krenule su na Jerusalim i opkolile grad. **11** A i Nebuhadnezar, kralj Vavilona, došao je da napadne grad dok su ga njegove sluge držale pod opsadom.

12 Tada je Joahin, Judin kralj, izašao pred
vavilonskog kralja sa svojom majkom, svo-
jim slugama, svojim knezovima i svojim dvo-
ranima. I kralj Vavilona zarobio ga je osme
godine svog kraljevanja. **13** Zatim je odneo
sve blago iz Gospodnjeg doma i blago iz kra-
ljevog dvora, i polomio je sav zlatni pribor
koji je Solomon, kralj Izraela, načinio za
Gospodnji hram, kao što je rekao Gospod. **14**
Odveo je u izgnanstvo sav Jerusalim, sve
knezove, sve hrabre junake, sve majstore i
graditelje utvrđenja – deset hiljada ljudi
odveo je u izgnanstvo. Nije ostao niko osim
siromašnog naroda. **15** Tako je Joahina odveo
u izgnanstvo u Vavilon zajedno s kraljevom
majkom, kraljevim ženama, njegovim dvora-
nima i najistaknutijim ljudima u zemlji. Sve
ih je odveo iz Jerusalima u izgnanstvo u Va-
vilon. **16** Kralj Vavilona odveo je u izgnan-
stvo u Vavilon sedam hiljada junaka i hiljadu
majstora i graditelja utvrđenja. Sve su to bili
odvažni ljudi sposobni za rat. **17** Zatim je
kralj Vavilona umesto Joahina postavio nje-
govog strica Mataniju za kralja, i promenio
mu ime u Sedekija.

18 Sedekija je imao dvadeset i jednu go-
dinu kad je počeo da vlada i vladao je jedana-
est godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala
se Amutala i bila je kći Jeremije iz Livne. **19**
On je činio ono što je zlo u Gospodnjim o-
čima, sve onako kako je činio i Joakim. **20** To
što se dogodilo u Jerusalimu i Judi izazvalo je
Gospodnji gnev, tako da ih je on odbacio od
sebe. A Sedekija se pobunio protiv kralja Va-
vilona.

25 Devete godine kraljevanja Sedekije,
desetog meseca, desetog dana u me-
secu, Nebuhadnezar, kralj Vavilona,
došao je na Jerusalim sa svom svojom voj-
skom. Oni su se ulogorili pred gradom i oko
njega podigli opsadni zid. **2** Grad je bio pod
opsadom sve do jedanaeste godine vladanja
Sedekije. **3** Devetog dana četvrtog meseca u
gradu je vladala velika glad i narod nije imao
hleba. **4** Tada su gradske zidine bile probijene
i svi ratnici su noću pobegli kroz vrata
između dva zida, koja su pored kraljevog
vrta, a Haldejci su bili svuda oko grada. I kralj
je krenuo prema Arabi. **5** Ali haldejska vojska
krenula je u poteru za kraljem i stigla ga u
pustim ravnicama kod Jerihona, a sva se nje-
gova vojska razbežala od njega. **6** Tada su
uhvatili kralja i odveli ga kod kralja Vavilona
u Riblu da bi mu tamo izrekli presudu. **7** Se-
dekijine sinove ubili su pred njegovim očima,
a Sedekiju su oslepili, zatim su mu stavili ba-
karne okove i odveli ga u Vavilon.

8 Petog meseca, sedmog dana u mesecu,
to jest devetnaeste godine vladanja Nebuhad-
nezara, kralja Vavilona, do Jerusalima je do-
šao Nebuzaradan, zapovednik telesne straže,
sluga kralja Vavilona. **9** On je spalio Gospod-
nji dom, kraljev dvor i sve kuće u Jerusalimu.
Spalio je vatrom kuće svih velikaša. **10** Sva
haldejska vojska koja je došla sa zapovedni-
kom telesne straže srušila je sve zidine oko
Jerusalima. **11** Nebuzaradan, zapovednik te-
lesne straže, odveo je u izgnanstvo narod koji
je ostao u gradu, one koji su se predali kralju
Vavilona i ostali narod. **12** Zapovednik tele-
sne straže ostavio je neke od siromaha u zem-
lji i odredio ih da rade kao vinogradari i ratari.
13 Haldejci su razbili bakarne stubove koji su
bili u Gospodnjem domu, kolica i bakarno
more iz Gospodnjeg doma, a sav bakar odneli
su u Vavilon. **14** Uzeli su i lonce, lopate, ma-
kaze za podsecanje fitilja, čaše i sav bakarni
pribor koji se koristio za službu. **15** Zapoved-
nik telesne straže uzeo je pepeonice i činije,
sve od čistog zlata i od čistog srebra. **16** Nije
se moglo izmeriti koliko je bakra potrošeno
za dva stuba, jedno more i kolica, i za sve što
je Solomon načinio za Gospodnji dom. **17**
Svaki stub bio je visok osamnaest lakata, a
oglavlje na njemu bilo je od bakra. Oglavlje
je bilo visoko tri lakta. Filigranska mrežica i
narovi oko oglavlja bili su od bakra. Takav je
bio i drugi stub s mrežicom.

18 Zapovednik telesne straže uzeo je

Seraju, svešteničkog poglavara, Sefaniju,
drugog sveštenika, i trojicu vratara, **19** a iz
grada je uzeo jednog dvoranina koji je nadzi-
rao vojnike, petoro ljudi koji su imali pristup
kralju, a koji su se zatekli u gradu, zatim pi-
sara vojnog zapovednika, koji je narod pozi-
vao u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda koji su
se zatekli u gradu. **20** Nebuzaradan, zapoved-
nik telesne straže, uzeo ih je sa sobom i odveo
kralju Vavilona u Riblu. **21** Kralj Vavilona ih
je pobio; pogubio ih je u Ribli, u ematskoj
zemlji. Tako je Juda bio izgnan iz svoje zem-
lje.

22 Nebuhadnezar, kralj Vavilona, posta-
vio je nad narodom koji je ostao u Judinoj
zemlji Gedaliju, sina Ahikama, Safanovog
sina. **23** Kad su svi vojni zapovednici i nji-
hovi ljudi čuli da je kralj Vavilona postavio
Gedaliju, došli su kod Gedalije u Mispu. Evo
ko je došao: Ismailo, Netanijin sin, Johanan,
Karijin sin, Seraja, sin Tanumeta Netofaća-
nina i Jazanija, sin jednog Mahatejina oni i
njihovi ljudi. **24** Tada se Gedalija zakleo
njima i njihovim ljudima i rekao im: „Ne
bojte se da služite Haldejcima. Ostanite u
zemlji i služite kralju Vavilona i biće vam
dobro.“

25 Sedmog meseca došao je Ismailo, sin
Netanije, Elisaminog sina, od kraljevskog
roda, i deset ljudi s njim, i napali su Gedaliju
i ubili ga, kao i Judejce i Haldejce koji su bili
s njim u Mispi. **26** Tada je ustao ceo narod,
malo i veliko, a s njim i vojni zapovednici, i
otišli su u Egipat, jer su se uplašili Haldejaca.

27 Trideset i sedme godine izgnanstva
Joahina, Judinog kralja, dvanaestog meseca,
dvadeset i sedmog dana u mesecu, Evil-
Merodah, kralj Vavilona, u prvoj godini svog
kraljevanja izveo je iz zatvora Joahina, Judi-
nog kralja. **28** On je lepo razgovarao s njim i
postavio je njegov presto iznad prestola dru-
gih kraljeva koji su bili s njim u Vavilonu. **29**
Joahin je skinuo svoje zatvorske haljine i jeo
je za kraljevim stolom celog svog života. **30**
Svakog dana je od kralja dobijao onoliko
hrane koliko mu je trebalo, celog svog života.

Pisac: Ezra
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: oko 460. pre n. e.
Obuhvata vreme: Stvaranje – 1019. pre n. e.

PRVA KNJIGA DNEVNIKA

1 Adam, Set, Enos, **2** Kajinan, Mahalalel,
Jared, **3** Enoh, Metuselah, Lameh, **4**
Noje, Sim, Ham i Jafet.

5 Jafetovi sinovi bili su Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Meseh i Tiras.

6 Gomerovi sinovi bili su Aškenaz, Rifat i Togarma.

7 Javanovi sinovi bili su Elišah, Tarsis, Kitim i Dodanim.

8 Hamovi sinovi bili su Huš, Misraim, Fut i Hanan.

9 Hušovi sinovi bili su Seba, Havila, Sabata, Rama i Sabtaka.

Ramini sinovi bili su Šeba i Dedan.

10 Hušu se rodio Nimrod. On je bio prvi moćan čovek na zemlji.

11 Misraimu su se rodili Ludim, Anamim,
Lehabim, Naftuhim, **12** Patrusim, Hasluhim
(od koga potiču Filisteji) i Kaftorim.

13 Od Hanana su potekli Sidon, njegov
prvenac, i Het, **14** zatim Jevuseji, Amoreji,
Gergeseji, **15** Hiveji, Arkeji, Sineji, **16** Arva-
deji, Samareji i Hamateji.

17 Simovi sinovi bili su Elam, Asur, Arfaksad, Lud i Aram, Uz, Ul, Geter i Mas.

18 Arfaksadu se rodio Šela, a Šeli se rodio
Eber. **19** Eberu su se rodila dva sina. Jedan se
zvao Peleg, jer se u njegovo vreme zemlja
razdelila, a njegov brat se zvao Jektan. **20**
Jektanu su se rodili Almodad, Šalef, Ha-
zarmavot, Jerah, **21** Adoram, Uzal, Dikla, **22**
Ebal, Avimail, Šeba, **23** Ofir, Havila i Jobab.
Sve su to bili Jektanovi sinovi.

24 Sim, Arfaksad, Šela, **25** Eber, Peleg,
Reu, **26** Seruh, Nahor, Tara, **27** Abram, to jest
Abrâm.

28 Abramovi sinovi bili su Isak i Ismailo.

29 Ovo su njihovi potomci: Ismailov prve-
nac Nebajot, zatim Kidar, Abdeel, Mivsam,
30 Misma, Duma, Masa, Hadad, Tema, **31** Je-
tur, Nafes i Kedma. To su bili Ismailovi si-
novi.

32 Sinovi koje je rodila Hetura, Abramova inoča, bili su Zemran, Joksan, Madan, Madijan, Jesvok i Šuah. Joksanovi sinovi bili su Šeba i Dedan.

33 Madijanovi sinovi bili su Efa, Efer, Enoh, Abida i Eldaga. Sve su to bili Heturini sinovi.

34 Abramu se rodio Isak. Isakovi sinovi bili su Isav i Izrael.

35 Isavovi sinovi bili su Elifas, Reuel, Jeuš, Jalam i Korej.

36 Elifasovi sinovi bili su Teman, Omar, Sofar, Gotom i Kenez, a Timna mu je rodila Amalika.

37 Reuelovi sinovi bili su Nahat, Zara, Sama i Moza.

38 Seirovi sinovi bili su Lotan, Šobal, Sibon, Ana, Dison, Eser i Disan.

39 Lotanovi sinovi bili su Horija i Eman. Timna je bila Lotanova sestra.

40 Šobalovi sinovi bili su Golan, Manahat, Ebal, Sefija i Onam.

Sibonovi sinovi bili su Aije i Ana.

41 Anin sin bio je Dison.

Disonovi sinovi bili su Hemdan, Ešban, Itran i Heran.

42 Eserovi sinovi bili su Bilhan, Zavan i Akan. Disanovi sinovi bili su Uz i Aran.

43 Ovo su kraljevi koji su vladali u edomskoj zemlji pre nego što je nad Izraelovim

sinovima zavladao kralj: Bela, Beorov sin. Njegov grad zvao se Dinhava. **44** Posle Beline smrti vladao je Jobab, sin Zare iz Bosre. **45** Posle Jobabove smrti vladao je Asom iz zemlje Temanaca. **46** Posle Asomove smrti vladao je Adad, Bedadov sin, koji je porazio Madijance na moabskom polju. Njegov grad se zvao Getem. **47** Posle Adadove smrti vladao je Samada iz Masekasa. **48** Posle Samadine smrti vladao je Saul iz Rehobota na reci. **49** Posle Saulove smrti vladao je Balhanan, Ahborov sin. **50** Posle Balhananove smrti vladao je Adad. Njegov grad se zvao Fogor, a njegova žena se zvala Mehetabela, kćer Matraide, Mezahabove kćeri. **51** Zatim je umro i Adad.

Edomski knezovi bili su knez Timna, knez Alva, knez Jetet, **52** knez Olivema, knez Elah, knez Finon, **53** knez Kenez, knez Teman, knez Mivsar, **54** knez Magdiel i knez Iram. To su bili edomski knezovi.

2 Ovo su bili Izraelovi sinovi: Ruben, Simeon, Levije, Juda, Isahar, Zebulon, **2** Dan, Josif, Benjamin, Neftalim, Gad i Ašer.

3 Judini sinovi bili su Er, Onan i Šela. Njih trojicu rodila mu je Šuina kći, Hananka. Ali Er, Judin prvenac, bio je zao u Gospodnjim očima i on ga je pogubio. **4** Judi je njegova snaha Tamara rodila Faresa i Zaru. Juda je imao ukupno pet sinova.

5 Faresovi sinovi bili su Esron i Jamuel.

6 Zarini sinovi bili su Zimrije, Etan, Eman, Halhol i Dara. Ukupno ih je bilo pet.

7 Harmijin sin bio je Ahar, koji je naneo nevolju Izraelu, jer je postupio neverno sa stvarima određenim za uništenje.

8 Etanov sin bio je Azarija.

9 Sinovi koji su se rodili Esronu bili su Jerameel, Aram i Helubaj.

10 Aramu se rodio Aminadav. Aminadavu se rodio Našon, poglavar Judinih sinova. **11** Našonu se rodio Salmon. Salmonu se rodio Boz. **12** Bozu se rodio Obed. Obedu se rodio Jesej. **13** Jeseju su se rodili prvenac Elijab, drugi Abinadav, treći Šimeja, **14** četvrti Nataniel, peti Radaj, **15** šesti Osem i sedmi David. **16** Sestre su im bile Seruja i Abigeja. Serujini sinovi bili su Abišaj, Joab i Asael, njih trojica. **17** Abigeja je rodila Amasu. Amasin otac bio je Jeter Ismailac.

18 Helubaj, Esronov sin, imao je sinove od svoje žene Azube i od Jeriote. Njeni sinovi bili su Jeser, Šobab i Ardon. **19** Kad je Azuba umrla, Helubaj je uzeo Efratu, koja mu je rodila Hura. **20** Huru se rodio Urije. Uriju se rodio Bezalel.

21 Zatim je Esron legao sa kćeri Mahira, Giladovog oca. Oženio se njom kada je imao šezdeset godina i ona mu je rodila Seguba. **22** Segubu se rodio Jair, koji je imao dvadeset i tri grada u giladskoj zemlji. **23** (Kasnije su Gesureji i Sirijci uzeli od njih Havot-Jair i Kenat s okolnim gradovima, šezdeset gradova.) Ovo su sve bili sinovi Mahira, Giladovog oca.

24 Kad je Esron umro u Kalev-Efrati, Esronova žena Abija rodila mu je Ashora, oca Tekoje.

25 Sinovi Jerameila, Esronovog prvenca, bili su prvenac Aram, zatim Buna, Oren, Osem i Ahija. **26** Jerameel je imao i drugu ženu koja se zvala Atara. Ona je bila Onamova majka. **27** Sinovi Arama, Jerameelovog prvenca, bili su Mas, Jamin i Eker. **28** Onamovi sinovi bili su Samaj i Jadaj. Samajevi sinovi bili su Nadav i Abišur. **29** Abišurova žena zvala se Abihaila, i ona mu je rodila Ahbana i Molida. **30** Nadavovi sinovi bili su Seled i Apaim, ali Seled je umro bez dece. **31** Apaimov sin bio je Iši. Išijev sin bio je Šešan. Šešanov sin bio je Ahlaj. **32** Sinovi Jadaja, Samajevog brata, bili su Jeter i Jonatan, ali Jeter je umro bez dece. **33** Jonatanovi sinovi bili su Falet i Zaza. Ovo su bili Jerameelovi sinovi.

34 Šešan nije imao sinove, nego kćeri, ali je imao slugu Egipćanina koji se zvao Jaraja. **35** Zato je Šešan svom sluzi Jaraji dao za ženu

svoju kćer, i ona mu je rodila Ahlaja. **36** Ahlaju se rodio Natan. Natanu se rodio Zabad. **37** Zabadu se rodio Eflal. Eflalu se rodio Obed. **38** Obedu se rodio Jehu. Jehuu se rodio Azarija. **39** Azariji se rodio Helis. Helisu se rodio Eleasa. **40** Eleasi se rodio Sismaj. Sismaju se rodio Šalum. **41** Šalumu se rodio Jekamija. Jekamiji se rodio Elisama.

42 Sinovi Kaleva, Jerameelovog brata, bili su prvenac Misa, otac Zifa, a tu su i sinovi Mareše, Hebronovog oca. **43** Hebronovi sinovi bili su Korej, Tafuja, Rekem i Sema. **44** Semi se rodio Ram, Jorkoamov otac. Rekemu se rodio Samaj. **45** Samajev sin bio je Maon, a Maon je bio otac Bet-Sura. **46** Efa, Kalevova inoča, rodila je Harana, Mosu i Gazesa. Haranu se rodio Gazes. **47** Jahdajevi sinovi bili su Regem, Jotam, Gisan, Felet, Efa i Sagaf. **48** Kalevova inoča Maha rodila je Severa i Tirhanu. **49** Rodila je i Sagafa, oca Madmane, Ševu, oca Mahbena i oca Gibeja. Kalevova kći bila je Ahsa. **50** Ovo su bili Kalevovi sinovi.

Sinovi Hura, Efratinog prvenca, bili su Šobal, otac Kirijat-Jarima, **51** Salmon, otac Betlehema, Aref, otac Bet-Gadera. **52** Sinovi Šobala, oca Kirijat-Jarima, bili su Aroja i polovina stanovnika Menuhota. **53** Kirijat-jarimske porodice bile su Itrani, Fućani, Sumaćani i Misrajani. Od njih su potekli Saraćani i Estaoljani. **54** Salmonovi sinovi bili su Betlehem, Netofaćani, Atrot-Bet-Joab, polovina Manahaćana i Zorani. **55** Porodice pisara koje su živele u Jabešu bile su Tiraćani, Simeasani i Suhaćani. Ovo su bili Keneji koji su potekli od Emata, oca Rehabovog doma.

3 Ovo su Davidovi sinovi koji su mu se rodili u Hebronu: prvenac Amnon od Ahinoame iz Jezraela, drugi Danilo od Abigeje iz Karmela, **2** treći Abšalom, sin Mahe, kćeri Talmaja, kralja Gesura, četvrti Adonija, Agitin sin, **3** peti Sefatija, Abitalin sin, i šesti Itram, od njegove žene Egle. **4** Šestorica su mu se rodila u Hebronu, gde je kraljevao sedam godina i šest meseci, a trideset i tri godine kraljevao je u Jerusalimu.

5 Ovo su oni koji su mu se rodili u Jerusalimu: Šimeja, Šobab, Natan i Solomon, četvorica od Batšue,* Amielove kćeri, **6** zatim Ibhar, Elišua, Elifelet, **7** Noga, Nefeg, Jafija, **8** Elišama, Elijada i Elifelet, njih devetorica. **9** Sve su to bili Davidovi sinovi, a Tamara im je bila sestra. David je imao sinove i sa svojim inočama.

10 Solomonov sin bio je Roboam, njegov sin Abijah, njegov sin Asa, njegov sin Josafat, **11** njegov sin Jehoram, njegov sin Ahazija, njegov sin Joaš, **12** njegov sin Amasija, njegov sin Azarija, njegov sin Jotam, **13** njegov sin Ahaz, njegov sin Jezekija, njegov sin Manasija, **14** njegov sin Amon, njegov sin Josija. **15** Josijini sinovi bili su prvenac Johanan, drugi Joakim, treći Sedekija, četvrti Šalum. **16** Joakimovi sinovi bili su Jehonija i njegov sin Sedekija. **17** Jehonijini sinovi koji su mu se rodili u zarobljeništvu bili su Salatiel, njegov sin, **18** Malhiram, Fedaja, Šenasar, Jekamija, Osama i Nedabija. **19** Fedajini sinovi bili su Zerubabel i Šimej. Zerubabelevi sinovi bili su Mesulam i Hananija, a Selomita im je bila sestra, **20** zatim Hašuba, Ohel, Barahija, Asadija i Jušabhesed, njih petorica. **21** Hananijini sinovi bili su Felatija i Jesaja, Jesajin sin Refaja, Refajin sin Arnan, Arnanov sin Ovadija, Ovadijin sin Sehanija. **22** Sehanijin sin bio je Semaja, a Semajini sinovi bili su Hatus, Igal, Barija, Nearija i Safat, njih šestorica. **23** Nearijini sinovi bili su Elioinaj, Jezekija i Azrikam, njih trojica. **24** Elioinajevi sinovi bili su Oduja, Elijašib, Felaja, Akub, Johanan, Delaja i Anan, njih sedmorica.

* **3:5** Drugo ime za Batšebu. „Bat“ na hebrejskom znači „ćerka,“ dok značenje drugog dela njenog imena nije poznato.

4 Judini sinovi bili su Fares, Esron, Harmija, Hur i Šobal. **2** Reaji, Šobalovom sinu, rodio se Jat, a Jatu su se rodili Ahumaj i Lad. To su porodice Saraćana. **3** Ovo su sinovi od oca Itama: Jezrael, Išma, Idbaš (njihova sestra zvala se Aselelfonija), **4** Fanuel, otac Gedora, i Eser, otac Huse. To su sinovi Hura, prvenca Efrate, oca Betlehema. **5** Ashor, otac Tekoje, imao je dve žene, Elu i Naru. **6** Nara mu je rodila Ahuzama, Hefera, Temana i Ahastara. To su Narini sinovi. **7** Elini sinovi bili su Sered, Isar i Etnan. **8** Kosu su se rodili Anub, Sobeba i od njega potiču porodice Aharila, Arumovog sina.

9 Jabec je bio ugledniji od svoje braće. Majka mu je dala ime Jabec, rekavši: „Rodila sam ga u bolovima." **10** Jabec je prizivao Izraelovog Boga, govoreći: „Kad bi me blagoslovio i proširio moje područje, kad bi tvoja ruka bila sa mnom i kad bi me sačuvao tako da me ne snađe neko zlo..." I Bog mu je dao ono za šta ga je molio.

11 Heluvu, Sujinom bratu, rodio se Mehir, koji je bio Estonov otac. **12** Estonu su se rodili Bet-Rafa, Faseja i Tehina, otac Ir-Nasa. To su bili Rehabovi ljudi. **13** Kenezovi sinovi bili su Otniel i Seraja, a Otnielov sin bio je Atat. **14** Meonotaju se rodio Ofra. Seraji se rodio Joab, otac Ge-Harasima. Oni su bili zanatlije.

15 Sinovi Kaleva, Jefonijinog sina, bili su Ir, Elah i Nam. Ilin sin bio je Kenez. **16** Jaleleilovi sinovi bili su Zif, Zifa, Tirija i Asareel. **17** Ezrini sinovi bili su Jeter, Mered, Hefer i Jalon. Njegova žena rodila je Marijama, Samaja i Išbaha, oca Estemoje. **18** Njegova žena Judejka rodila je Jereda, oca Gedora, Hebera, oca Sokoa, i Jekutiela, oca Zanoje. To su sinovi Bitije, faraonove kćeri, koju je uzeo Mered.

19 Sinovi Odijine žene, Nahamove sestre, bili su otac Keile garmijske i Estemoja Mahatejin. **20** Simonovi sinovi bili su Amnon, Rina, Ben-Anan i Tilon. Išijevi sinovi bili su Zohet i Ben-Zohet.

21 Sinovi Šele, Judinog sina, bili su Er, otac Liha, i Lada, otac Mareše, i porodice izrađivača finog platna iz Asvejinog doma, **22** zatim Jokim i ljudi iz Hasive, Joaš i Saraf, koji su za žene uzeli Moabke, i Jašubi-Lehem. O tome govore stara predanja. **23** Oni su bili grnčari i živeli su u Netaimu i Gediri. Tamo su živeli i radili su za kralja.

24 Simeonovi sinovi bili su Nemuel, Jamin, Jarib, Zara, Saul, **25** njegov sin Šalum, njegov sin Mivsam, njegov sin Misma. **26** Mismini sinovi bili su Amuel, njegov sin Zahur i njegov sin Šimej. **27** Šimej je imao šesnaest sinova i šest kćeri. Njegova braća nisu imala mnogo sinova, i nijedna od njihovih porodica nije bila tako velika kao porodica Judinih sinova. **28** Živeli su u Beršebi, Moladi, Asar-Sualu, **29** Bilhi, Asemu, Toladu, **30** Batuelu, Ormi, Siklagu, **31** Bet-Markavotu, Asar-Susimu, Bet-Bireju i Šaraimu. To su bili njihovi gradovi do Davidovog kraljevanja.

32 Naselili su se i u Itamu, Ajinu, Rimonu, Tohenu i Asanu, u tih pet gradova. **33** Oko tih gradova imali su svoja mesta sve do Balata. To su mesta u kojima su živeli i to su bili njihovi rodoslovni zapisi. **34** Mešobab, Jamlih i Josa, Amasijin sin, **35** Joel i Jehu, sin Josibije, sina Seraje, Asielovog sina, **36** zatim Elioinaj, Jakova, Ješohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel, Benaja **37** i Zisa, sin Sifija, sina Alona, sina Jedaje, sina Simrija, Semajinog sina. **38** Ovi koji su poimence navedeni bili su poglavari u svojim porodicama. Njihove porodice veoma su se umnožile. **39** Zato su otišli do Gedora, na istočnu stranu doline, da traže pašu za svoja stada. **40** Našli su obilnu i dobru pašu, a zemlja je bila prostrana, mirna i sigurna. Tamo su ranije živeli Hamovi potomci. **41** Ovi koji su poimence navedeni došli su u vreme Jezekije, Judinog kralja. Oni su napali Hamove šatore i Meunimove sinove koji su se tamo zatekli, i potpuno su ih istrebili tako da ni dan-danas nema nijednoga. Naselili su se na njihovo mesto, jer je tamo bilo paše za

njihova stada.

42 Neki od Simeonovih sinova otišli su u goru Seir, njih petsto ljudi, na čelu s Felatijom, Nearijom, Refajom i Uzielom, Išijevim sinovima. **43** Nakon što su pobili ostatak Amaličana, ostali su tamo do današnjeg dana.

5 Sinovi Rubena, Izraelovog prvenca (on je bio prvenac, ali je oskrnavio postelju svog oca pa je njegovo pravo koje je imao kao prvenac bilo dato sinovima Josifa, Izraelovog sina, tako da on nije bio upisan u rodoslovlje kao prvenac. **2** Iako je Juda bio nadmoćniji od svoje braće i iako je od njega potekao vođa, ipak je pravo koje ima prvenac dobio Josif), **3** dakle, sinovi Rubena, Izraelovog prvenca, bili su Enoh, Faluj, Esron i Harmija. **4** Joelovi sinovi bili su Semaja, njegov sin, zatim njegov sin Gog, njegov sin Šimej, **5** njegov sin Miha, njegov sin Reaja, njegov sin Bal, **6** njegov sin Beira, kog je Telgat-Felnasar, kralj Asirije, odveo u izgnanstvo. On je bio poglavar Rubenovog plemena. **7** Njegova braća po njihovim porodicama, kako su upisani u rodoslovnom zapisu po svojim naraštajima, bili su poglavar Jeiel, Zaharija **8** i Bela, sin Azaza, sina Seme, Joelovog sina. On i njegova porodica živeli su u Aroiru i sve do Nebua i Bal-Meona. **9** Na istoku su živeli sve do pustinje koja se proteže do reke Eufrat, jer se njihova stoka namnožila u giladskoj zemlji. **10** U Saulovo vreme ratovali su sa Hagarenima, koji su izginuli od njihove ruke. Nastanili su se u njihovim šatorima po svoj zemlji istočno od Gilada.

11 Gadovi sinovi živeli su blizu njih u bašanskoj zemlji sve do Salhe. **12** Bili su to poglavar Joel, Safam drugi, Janaj i Safat, u Bašanu. **13** Njihova braća po domovima njihovih praočeva bili su Mihailo, Mesulam, Šeba, Joraj, Jahan, Zija i Eber, njih sedmorica. **14** To su bili sinovi Abihaila, sina Urija, sina Jaroje, sina Gilada, sina Mihaila, sina Ješišaja, sina Jahdona, Buzovog sina. **15** Ahije, sin Avdila, sina Gunija, bio je poglavar u domu njihovih praočeva. **16** Živeli su u Giladu, u Bašanu i u njihovim gradovima i po svim šaronskim pašnjacima do njihovih granica. **17** Svi su oni bili upisani u rodoslovlje u vreme Jotama, Judinog kralja, i u vreme Jeroboama, kralja Izraela.

18 Rubenovi i Gadovi sinovi i polovina Manasijinog plemena imali su četrdeset četiri hiljade sedamsto i šezdeset vojnika, hrabrih junaka koji su nosili štit i mač, natezali luk i bili uvežbani za rat. **19** Ratovali su protiv Hagarena, Jetura, Nafesa i Nodava. **20** Ali dobili su pomoć u ratu protiv njih, tako da su Hagareni i svi koji su bili s njima pali u njihove ruke. U ratu su prizivali Boga da im pomogne i on je uslišio njihove usrdne molitve jer su se uzdali u njega. **21** Zaplenili su njihovu stoku: pedeset hiljada kamila, dvesta pedeset hiljada ovaca i dve hiljade magaraca. Zarobili su i sto hiljada ljudskih duša. **22** Bilo je mnogo pobijenih, jer je Bog vodio taj rat. Oni su se naselili na njihovo mesto i ostali su tamo sve do izgnanstva.

23 Sinovi polovine Manasijinog plemena nastanili su se u zemlji od Bašana do Bal-Hermona, Senira i gore Hermon. Bilo ih je mnogo. **24** Ovo su poglavari domova njihovih praočeva: Hefer, Iši, Eliel, Azriel, Jeremija, Oduja i Jadael, hrabri junaci, ljudi na glasu, poglavari domova svojih praočeva. **25** Ali ogrešili su se o Bogu svojih praočeva i bludničili za bogovima naroda koji su živeli u onoj zemlji, koje je Bog istrebio pred njima. **26** Zato je Izraelov Bog podstakao duh Fula, kralja Asirije, to jest duh Telgat-Felnasara, kralja Asirije, da odvede u izgnanstvo Rubenove i Gadove sinove i polovinu Manasijinog plemena. Doveo ih je u Helah, u Habor, u Haru i na reku Gozan, gde su ostali do današnjeg dana.

6 Levijevi sinovi bili su Geršun, Kehat i Merarije. **2** Kehatovi sinovi bili su Amram, Isar, Hebron i Uziel. **3** Amramovi sinovi bili su Aron i Mojsije, a njihova

sestra zvala se Mirjam. Aronovi sinovi bili su
Nadav, Abihu, Eleazar i Itamar. **4** Eleazaru se
rodio Fines. Finesu se rodio Abišua. **5** Abišui
se rodio Bukije, Bukiju se rodio Ozije. **6** O-
ziju se rodio Zeraja, Zeraji se rodio Merajot.
7 Merajotu se rodio Amarija, Amariji se rodio
Ahitov. **8** Ahitovu se rodio Sadok, Sadoku se
rodio Ahimas. **9** Ahimasu se rodio Azarija.
Azariji se rodio Johanan. **10** Johananu se ro-
dio Azarija. On je služio kao sveštenik u
domu koji je Solomon sagradio u Jerusalimu.

11 Azariji se rodio Amarija. Amariji se ro-
dio Ahitov. **12** Ahitovu se rodio Sadok. Sa-
doku se rodio Šalum. **13** Šalumu se rodio Hel-
kija. Helkiji se rodio Azarija. **14** Azariji se ro-
dio Seraja. Seraji se rodio Josedek. **15** Jose-
dek je odveden kada je Gospod preko Nebu-
hadnezara odveo u izgnanstvo Judu i Jerusa-
lim.

16 Levijevi sinovi bili su Geršun, Kehat i
Merarije. **17** Ovo su imena Geršunovih si-
nova: Libnije i Šimej. **18** Kehatovi sinovi bili
su Amram, Isar, Hebron i Uziel. **19** Merari-
jevi sinovi bili su Mahli i Muši. To su poro-
dice Levijevih sinova po imenima njihovih
praočeva. **20** Od Geršuna: njegov sin Libnije,
njegov sin Jat, njegov sin Zima, **21** njegov sin
Joah, njegov sin Ido, njegov sin Zara, njegov
sin Jetraj. **22** Kehatovi sinovi: njegov sin A-
minadav, njegov sin Korej, njegovi sinovi A-
sir, **23** Elkana i Ebiasaf, njegov sin Asir, **24**
njegov sin Tahat, njegov sin Uriel, njegov sin
Ozija, njegov sin Saul. **25** Elkanini sinovi bili
su Amasaj i Ahimot. **26** Zatim Elkana, a nje-
govi sinovi su Sufija, sin njegov, njegov sin
Nahat, **27** njegov sin Elijab, njegov sin
Jeroam, njegov sin Elkana. **28** Samuelovi si-
novi bili su prvenac Joel i drugi Abijah. **29**
Merarijevi sinovi bili su Mahli, njegov sin
Libni, njegov sin Šimej, njegov sin Uza, **30**
njegov sin Šimeja, njegov sin Agija, njegov
sin Asaja.

31 Ovo su oni koje je David postavio da
vode pevanje u Gospodnjem domu nakon što
je kovčeg dobio svoje počivalište. **32** Oni su
služili kao pevači pred šatorom, šatorom
sastanka, dok Solomon nije sagradio Gospod-
nji dom u Jerusalimu. Vršili su svoju službu
kako im je bilo propisano. **33** Ovo su oni koji
su sa svojim sinovima bili postavljeni u slu-
žbu: od Kehatovih sinova: Eman, pevač, sin
Joela, sina Samuela, **34** sina Elkane, sina
Jeroama, sina Elila, sina Toje, **35** sina Sufa,
sina Elkane, sina Mata, sina Amasaja, **36** sina
Elkane, sina Joela, sina Azarije, sina Sefanije,
37 sina Tahata, sina Asira, sina Ebiasafa, sina
Koreja, **38** sina Isara, sina Kehata, sina Le-
vija, Izraelovog sina.

39 Njegov brat Asaf služio je njemu s
desne strane. Asaf je bio sin Barahije, sina Ši-
meje, **40** sina Mihaila, sina Basije, sina
Malhije, **41** sina Etnija, sina Zare, sina Adaje,
42 sina Etana, sina Zime, sina Šimeja, **43** sina
Jata, sina Geršuna, Levijevog sina.

44 Ovo su Merarijevi sinovi, njihova
braća koja su stajala s leve strane: Etan, sin
Kišija, sina Avdija, sina Maluha, **45** sina A-
sabije, sina Amasije, sina Helkije, **46** sina
Amsija, sina Banija, sina Semera, **47** sina
Mahlija, sina Mušija, sina Merarija, Levije-
vog sina.

48 Njihova braća, Leviti, bili su određeni
za svu službu u šatoru, u domu Božjem. **49**
Aron i njegovi sinovi prinosili su žrtve na
oltaru na kome su se prinosile žrtve paljenice
i na kadionom oltaru, vršeći tako sve poslove
u vezi sa svetim stvarima i vršeći očišćenje za
Izrael, prema svemu onome kako je dao uput
Mojsije, sluga Božji. **50** Ovo su Aronovi si-
novi: njegov sin Eleazar, njegov sin Fines,
njegov sin Abišua, **51** njegov sin Bukije, nje-
gov sin Ozije, njegov sin Zeraja, **52** njegov
sin Merajot, njegov sin Amarija, njegov sin
Ahitov, **53** njegov sin Sadok, njegov sin Ahi-
mas.

54 Ovo su mesta u kojima su živeli Aro-
novi sinovi iz Kehatove porodice na svom
području, koja su žrebom dobili. **55** Dobili su
Hebron u Judinoj zemlji s pašnjacima oko
njega. **56** Polje i mesta oko tog grada dali su

Kalevu, Jefonijinom sinu. **57** Aronovim sino-
vima dali su grad utočišta Hebron, zatim
Livnu s pašnjacima, Jatir, Estemoju s pašnja-
cima, **58** Ilion s pašnjacima, Debir s pašnja-
cima, **59** Asan s pašnjacima i Bet-Šemeš s
pašnjacima. **60** Od Benjaminovog plemena
dobili su Gebu s pašnjacima, Alemet s paš-
njacima i Anatot s pašnjacima. Ukupno trina-
est gradova po njihovim porodicama.

61 Ostalim Kehatovim sinovima žrebom
je pripalo deset gradova od porodica drugog
plemena i od polovine Manasijinog plemena.

62 Geršunovim sinovima po njihovim po-
rodicama pripalo je trinaest gradova od Isa-
harovog plemena, od Ašerovog plemena, od
Neftalimovog plemena i od Manasijinog ple-
mena u Bašanu.

63 Merarijevim sinovima po njihovim po-
rodicama žrebom je pripalo dvanaest gradova
od Rubenovog plemena, od Gadovog ple-
mena i od Zebulonovog plemena.

64 Tako su Izraelovi sinovi dali Levijevim
sinovima gradove s njihovim okolnim paš-
njacima. **65** Od plemena Judinih sinova, od
plemena Simeonovih sinova i od plemena
Benjaminovih sinova žrebom su im bili dode-
ljeni gradovi koji se navode poimence. **66**
Neke porodice Kehatovih sinova dobile su
gradove na području Jefremovog plemena.

67 Oni su dobili Šekem s pašnjacima, u
brdovitom području Jefrema kao grad uto-
čišta, zatim Gezer s pašnjacima, **68** Jokmeam
s pašnjacima, Bet-Oron s pašnjacima, **69** A-
jalon s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima.
70 Od polovine Manasijinog plemena Anir s
pašnjacima i Bileam s pašnjacima za poro-
dice ostalih Kehatovih sinova.

71 Geršomovi sinovi dobili su od porodica
polovine Manasijinog plemena Golan u Ba-
šanu s pašnjacima i Astarot s pašnjacima. **72**
Od Isaharovog plemena Kedeš s pašnjacima,
Davrat s pašnjacima, **73** Ramot s pašnjacima
i Anem s pašnjacima. **74** Od Ašerovog ple-
mena Masal s pašnjacima, Avdon s pašnja-
cima, **75** Hukok s pašnjacima i Rehob s
pašnjacima. **76** Od Neftalimovog plemena
Kedeš u Galileji s pašnjacima, Amon s paš-
njacima i Kirijatajim s pašnjacima.

77 Preostali Merarijevi sinovi dobili su od
Zebulonovog plemena Rimon s pašnjacima i
Tavor s pašnjacima. **78** U jordanskom kraju
kod Jerihona, s istočne strane Jordana, od Ru-
benovog plemena dobili su Beser u pustinji s
pašnjacima, Jasu s pašnjacima, **79** Kedimot s
pašnjacima i Mifat s pašnjacima. **80** Od Ga-
dovog plemena Ramot u Giladu s pašnja-
cima, Mahanaim s pašnjacima, **81** Hešbon s
pašnjacima i Jazir s pašnjacima.

7 Isaharovi sinovi bili su Tola, Fuva, Jašub
i Šimron, njih četvorica. **2** Tolini sinovi
bili su Ozije, Refaja, Jeriel, Jamaj, Jev-
sam i Samuel, poglavari domova svojih prao-
čeva. Od Tole su potekli hrabri junaci. Za
vreme Davida bilo ih je dvadeset dve hiljade
i šesto. **3** Ozijev sin bio je Izraja. Izrajini si-
novi bili su Mihailo, Ovadija, Joel, Jišija –
njih petorica. Svi su oni bili poglavari. **4**
Među njihovim potomcima, prema domo-
vima njihovih praočeva, u vojnim četama
spremnim za rat, bilo je trideset šest hiljada
ljudi, jer su imali mnogo žena i sinova. **5** Nji-
hova braća u svim Isaharovim porodicama
bili su hrabri junaci. Bilo ih je ukupno osam-
deset sedam hiljada prema rodoslovnom za-
pisu.

6 Benjaminovi sinovi bili su Bela, Beher i
Jediael, njih trojica. **7** Belini sinovi bili su
Esvon, Ozije, Uziel, Jerimot i Irije, njih peto-
rica, koji su bili poglavari domova svojih pra-
očeva, hrabri junaci. U njihovom rodoslov-
nom zapisu bilo je dvadeset dve hiljade tride-
set i četiri upisana. **8** Beherovi sinovi bili su
Zemira, Joaš, Elijezer, Elioinaj, Amrije, Jere-
mot, Abijah, Anatot i Alemet. Sve su to bili
Beherovi sinovi. **9** U njihovom rodoslovnom
zapisu, prema njihovom poreklu, po poglava-
rima domova njihovih praočeva, bilo je dva-
deset hiljada i dvesta hrabrih junaka. **10** Je-
diaelov sin bio je Bilhan. Bilhanovi sinovi

bili su Jeuš, Benjamin, Ehud, Hanana, Zitan,
Tarsis i Ahisar. **11** Svih Jediaelovih sinova,
po poglavarima domova njihovih praočeva,
hrabrih junaka, bilo je sedamnaest hiljada i
dvesta vojnika spremnih za rat.

12 Sufim i Upim bili su Irovi sinovi. Useji
su Aherovi sinovi.

13 Neftalimovi sinovi bili su Jahziel,
Guni, Jeser i Šalum, sinovi Bilhe.

14 Manasijin sin bio je Ašriel, koga je ro-
dila njegova inoča Sirijka. (Ona je rodila i
Mahira, Giladovog oca. **15** Mahir je oženio
Upima i Sufima, čija se sestra zvala Maha.)
Drugi sin se zvao Selofhad, a Selofhad je i-
mao kćeri. **16** Maha, Mahirova žena, rodila je
sina i dala mu ime Fares. Brat mu se zvao Še-
reš, a njegovi sinovi bili su Ulam i Rekem. **17**
Ulamov sin bio je Bedan. To su sinovi Gi-
lada, sina Mahira, Manasijinog sina. **18** Nje-
gova sestra Amoleketa rodila je Isuda, Abie-
zera i Malu. **19** Semidini sinovi bili su Ahi-
jan, Šekem, Lihija i Anijam.

20 Jefremovi sinovi bili su Šutelah, nje-
gov sin Bered, njegov sin Tahat, njegov sin
Eleada, njegov sin Tahat, **21** njegov sin Za-
bad, njegov sin Šutelah, i Eser i Elead. Ovu
dvojicu ubili su ljudi iz Gata, rođeni u tom
području, jer su ovi došli da im uzmu stoku.
22 Jefrem, njihov otac, dugo je tugovao, a
njegova braća dolazila su da ga teše. **23** Onda
je legao sa svojom ženom i ona je zatrudnela
i rodila sina. On ga je nazvao Berija, jer je
nesreća zadesila njegov dom. **24** Kći mu je
bila Šera, koja je sagradila donji i gornji Bet-
Oron i Uzen-Šeru. **25** Njegovi sinovi bili su
Refa, i Rešef, njegov sin Tela, njegov sin Ta-
han, **26** njegov sin Ladan, njegov sin Amijud,
njegov sin Elisama, **27** njegov sin Nun, nje-
gov sin Jošua.

28 Njihov posed i mesta gde su se naselili
bili su Bet-El s okolnim gradovima, na istoku
Naran, na zapadu Gezer s okolnim grado-
vima, Šekem s okolnim gradovima sve do
Gaze s okolnim gradovima. **29** Pored Mana-
sijinih sinova bili su Bet-San s okolnim
gradovima, Tanah s okolnim gradovima, Me-
gido s okolnim gradovima, Dor s okolnim
gradovima. U njima su živeli sinovi Josifa,
Izraelovog sina.

30 Ašerovi sinovi bili su Imna, Išva, Išvi,
Berija i njihova sestra Sara. **31** Berijini sinovi
bili su Heber i Malkiel, Birzaitov otac. **32**
Heberu su se rodili Jaflit, Somir i Hotam i nji-
hova sestra Šua. **33** Jaflitovi sinovi bili su Fa-
sak, Bimal i Asvat. To su Jaflitovi sinovi. **34**
Semerovi sinovi bili su Ahije, Roga, Huba i
Aram. **35** Sinovi Elema, njegovog brata bili
su Sofa, Imna, Šeleš i Amal. **36** Sofini sinovi
bili su Sua, Arnefer, Šobal, Berije, Imra, **37**
Becer, Od, Šama, Šiliša, Itran i Beira. **38** Je-
terovi sinovi bili su Jefonija, Fispa i Ara. **39**
Ulini sinovi bili su Arah, Aniel i Risija. **40**
Sve su to bili Ašerovi sinovi, poglavari do-
mova svojih praočeva, izabrani hrabri junaci,
poglavari među knezovima. Broj upisanih u
njihovom rodoslovnom zapisu iznosio je dva-
deset i šest hiljada vojnika sposobnih za rat.

8 Benjaminu su se rodili prvenac Bela,
drugi Ašbel, treći Ahara, **2** četvrti Noja i
peti Rafa. **3** Belini sinovi bili su Adar,
Gira, Abihud, **4** Abisuja, Naman, Ahoja, **5**
Gira, Sefufan i Uram. **6** Ehudovi sinovi bili
su poglavari domova svojih praočeva među
stanovnicima Gebe, i odatle su bili odvedeni
u izgnanstvo u Manahat. **7** U izgnanstvo su ih
odveli Naman, Ahija i Gira, koji ih je predvo-
dio i kome su se rodili Uza i Ahijud. **8** Sara-
jimu su se rodila deca u moabskoj zemlji na-
kon što je oterao Moabce. Hušima i Bara bile
su njegove žene. **9** Odesa, njegova žena, ro-
dila mu je Jobaba, Sibiu, Misu, Malhoma, **10**
Jeuza, Sahiju i Mirmu. To su njegovi sinovi,
poglavari domova svojih praočeva.

11 Hušima mu je rodila Abituba i Elfala.
12 Elfalovi sinovi bili su Eber, Misam i Sa-
med, koji je sagradio Onon i Lod s okolnim
gradovima, **13** zatim Berija i Sema. Oni su
bili poglavari domova svojih praočeva među
stanovnicima Ajalona. Oni su isterali

stanovnike Gata. **14** Ahijo, Sasak, Jeremot,
15 Zebadija, Arad, Eder, **16** Mihailo, Jespa i
Joha bili su Berijini sinovi. **17** Zebadija, Me-
sulam, Ezekije, Heber, **18** Ismeraj, Jezlija i
Jobab bili su Elfalovi sinovi. **19** Jakim, Zi-
hrije, Zavdija, **20** Elinaj, Ziltaj, Eliel, **21** A-
daja, Veraja i Simrat bili su Šimejevi sinovi.
22 Jesfan, Eber, Eliel, **23** Avdon, Zihrije, A-
nan, **24** Hananija, Elam, Antotija, **25** Jefedija
i Fanuel bili su Sasakovi sinovi. **26** Samseraj,
Šeharija, Otniel, **27** Jaresija, Ilija i Zihrije bili
su Jeroamovi sinovi. **28** To su poglavari do-
mova svojih praočeva, kako su bili upisani u
rodoslovne zapise. Ti poglavari su živeli u Je-
rusalimu.

29 U Gibeonu je živeo Jeiel, otac Gibe-
ona, a žena mu se zvala Maha. **30** Njegov sin
prvenac bio je Avdon, zatim Sur, Kiš, Bal,
Nadav, **31** Gedor, Ahijo i Zaher. **32** Miklotu
se rodio Šimeja. Oni su zajedno sa svojom
braćom živeli u Jerusalimu, blizu svoje ostale
braće.

33 Neru se rodio Kiš, a Kišu se rodio Saul.
Saulu su se rodili Jonatan, Malhisuj, Abina-
dav i Ešbal. **34** Jonatanov sin bio je Meribal.[*]
Meribalu se rodio Miha. **35** Mihini sinovi bili
su: Fiton, Meleh, Tareja i Ahaz. **36** Ahazu se
rodio Joada. Joadi su se rodili Alemet, Azma-
vet i Zimrije. Zimriju se rodio Mosa. **37** Mosi
se rodio Bineja, njegov sin Rafa, njegov sin
Eleasa, njegov sin Asiel. **38** Asiel je imao šest
sinova, čija su imena: Azrikam, Boheruj,
Ismailo, Šearija, Ovadija i Anan. Sve su to
bili Asielovi sinovi. **39** Sinovi Iseka, njego-
vog brata, bili su prvenac Ulam, drugi Jeuš i
treći Elifelet. **40** Ulamovi sinovi bili su hrabri
junaci, koji su natezali luk i imali mnogo si-
nova i unuka, sto pedeset. Sve su to bili Be-
njaminovi sinovi.

9 Svi Izraelci bili su upisani u rodoslovni
zapis. Upisani su u Knjigu o kraljevima
Izraela. Juda je zbog neverstva bio odveden u
izgnanstvo u Vavilon. **2** Prvi stanovnici koji
su se vratili na svoje posede u svojim grado-
vima bili su sveštenici, Leviti, ostali Izraelci
i Netineji. **3** U Jerusalimu su se nastanili neki
od Judinih sinova, neki od Benjaminovih si-
nova i neki od Jefremovih i Manasijinih si-
nova: **4** Utaj, sin Amijuda, sina Amrija, sina
Imrija, sina Banija, sina Faresa, Judinog sina.
5 Od Šilonitovih sinova prvenac Asaja i nje-
govi sinovi. **6** Od Zarinih sinova Jeuel i šesto
devedeset njihove braće.

7 Od Benjaminovih sinova: Saluj, sin Me-
sulama, sina Oduje, Asenujinog sina; **8**
Ibneja, Jeroamov sin; Elah, sin Ozija, Mi-
hrijevog sina; i Mesulam, sin Sefatije, sina
Reuela, Ibnijinog sina. **9** Tihove braće, upi-
sane u rodoslovne zapise, bilo je devetsto pe-
deset i šest ljudi. Svi su oni bili poglavari po-
rodica u domovima svojih praočeva.

10 Od sveštenika: Jedaja, Jehojarib, Jahin,
11 Azarija, sin Helkije, sina Mesulama, sina
Sadoka, sina Merajota, Ahitovovog sina,
poglavar u domu Božjem; **12** Adaja, sin Jero-
ama, sina Pashura, Malhijinog sina; Masaj,
sin Adila, sina Jazire, sina Mesulama, sina
Mesilemita, Imirovog sina, **13** i njihova
braća, poglavari domova svojih praočeva, hi-
ljadu sedamsto i šezdeset veoma sposobnih
ljudi za vršenje službe u domu Božjem.

14 Od Levita: Semaja, sin Hašuba, sina
Azrikama, Asabijinog sina, od Merarijevih
sinova, **15** zatim Bakbakar, Hereš, Galal, Ma-
tanija, sin Mihe, sina Zihrija, Asafovog sina;
16 Ovadija, sin Semaje, sina Galala, Jedutu-
novog sina; Barahija, sin Ase, Elkaninog
sina. On je živeo u mestima u kojima su živeli
Netofaćani.

17 Vratari: Šalum, Akuv, Talmon i Ahi-
man. Njihov brat Šalum bio je poglavar **18** i
ranije je služio na kraljevim vratima na
istoku. Oni su bili vratari u logoru Levijevih

[*] **8:34** „Meribal“ znači „koji se spori sa Balom (gospodarom)“ – drugo ime za Mefibošeta.

sinova. **19** Šalum, sin Kora, sina Ebiasafa, Korejevog sina, i njegova braća iz doma njegovog oca, Korejevi sinovi, nadgledali su posao. Čuvali su ulaz u šator kao što su njihovi očevi čuvali ulaz u Gospodnji logor. **20** Fines, Eleazarov sin, nekada je bio njihov vođa. Gospod je bio s njim. **21** Zaharija, Meselemijin sin, bio je vratar na ulazu u šator od sastanka.

22 Onih koji su bili odabrani za vratare na pragovima ukupno je bilo dvesta dvanaest. Živeli su u svojim mestima, prema rodoslovnom zapisu. Njima su David i videlac Samuel poverili odgovornu službu. **23** Oni i njihovi sinovi čuvali su stražu na vratima Gospodnjeg doma, na vratima šatora. **24** Vratari su stajali na četiri strane: na istoku, na zapadu, na severu i na jugu. **25** Njihova braća su s vremena na vreme dolazila iz svojih mesta da sedam dana budu s njima. **26** Četiri glavna vratara, Levita, bila su u toj odgovornoj službi. Oni su bili zaduženi za trpezarije i riznice doma Božjeg. **27** Noćivali su oko doma Božjeg, jer im je dužnost bila da stražare. Bili su zaduženi da svako jutro otključavaju vrata.

28 Neki od njih bili su odgovorni za pribor koji se koristio u službi. Prebrojavali su ga kad su ga unosili i kad su ga iznosili. **29** Neki od njih brinuli su se za drugi pribor, za sav sveti pribor, za fino brašno, vino, ulje, tamjan i mirisno bilje. **30** Neki od svešteničkih sinova pravili su mešavinu od mirisnog bilja. **31** Matatija, jedan od Levita, prvenac Šaluma iz Korejeve porodice, brinuo se o onome što se peklo u tiganju. **32** Neki od Kehatovih sinova, njihove braće, bili su zaduženi za naslagane hlebove, da ih pripremaju svakog Šabata.

33 To su bili pevači, poglavari otačkih domova Levijevog plemena. Oni su bili u trpezarijama. Bili su oslobođeni drugih dužnosti, jer su dan i noć obavljali svoj posao. **34** To su bili poglavari otačkih domova Levijevog plemena, kako su bili upisani u rodoslovne zapise, poglavari. Oni su živeli u Jerusalimu.

35 U Gibeonu je živeo Jeiel, otac Gibeona, a žena mu se zvala Maha. **36** Njegov sin prvenac bio je Avdon, zatim Sur, Kiš, Bal, Ner, Nadav, **37** Gedor, Ahijo, Zaharija i Miklot. **38** Miklotu se rodio Šimeam. Oni su zajedno sa svojom braćom živeli u Jerusalimu, blizu svoje ostale braće. **39** Neru se rodio Kiš, a Kišu se rodio Saul. Saulu su se rodili Jonatan, Malhisuj, Abinadav i Ešbal. **40** Jonatanov sin bio je Meribal. Meribalu se rodio Miha. **41** Mihini sinovi bili su: Fiton, Meleh, Tareja i Ahaz. **42** Ahazu se rodio Jarah. Jarahu su se rodili Alemet, Azmavet i Zimrije. Zimriju se rodio Mosa. **43** Mosi se rodio Bineja, njegov sin Rafa, njegov sin Eleasa, njegov sin Asiel. **44** Asiel je imao šest sinova, čija su imena: Azrikam, Boheruj, Ismailo, Šearija, Ovadija i Anan. Sve su to bili Asielovi sinovi.

10 Filisteji su zaratili s Izraelcima, i Izraelci su bežali pred Filistejima i padali pobijeni na gori Gilboi. **2** Filisteji su sustigli Saula i njegove sinove pa su ubili Jonatana, Abinadava i Malhisuja, Saulove sinove. **3** Boj je bivao sve žešći oko Saula. Na kraju su ga strelci s lukovima našli i ranili. **4** Tada je Saul rekao sluzi koji mu je nosio oružje: „Izvuci svoj mač i probodi me da ne dođu ti neobrezani, pa da me zlostavljaju.“ Ali sluga koji mu je nosio oružje to nije hteo, jer se veoma plašio. Zato je Saul uzeo mač i bacio se na njega. **5** Kada je sluga video da je Saul mrtav, i on se bacio na svoj mač i umro. **6** Tako su zajedno poginuli Saul, njegova tri sina i svi iz njegovog doma koji su bili s njim. **7** Kada su svi Izraelci koji su bili u dolini videli da je njihova vojska pobegla i da su Saul i njegovi sinovi poginuli, napustili su gradove i pobegli. Onda su došli Filisteji i naselili se u njihovim gradovima.

8 Kada su sutradan Filisteji došli da oplene pobijene, našli su Saula i njegove sinove gde leže na gori Gilboi. **9** Saula su svukli, odsekli mu glavu i skinuli s njega oružje,

a zatim su poslali glasnike po svoj filistejskoj zemlji da objave vest pred svojim idolima i pred narodom. **10** Na kraju su njegovo oružje stavili u hram svog boga, a njegovu lobanju su obesili na zid Dagonovog hrama.

11 Kada su svi stanovnici Jabeša u Giladu čuli šta su sve Filisteji učinili Saulu, **12** ustali su svi hrabri ljudi i uzeli Saulovo telo i tela njegovih sinova, pa su ih odneli u Jabeš i sahranili njihove kosti pod velikim stablom u Jabešu. Onda su sedam dana postili.

13 Tako je Saul poginuo zbog svojeg prestupa kojim se ogrešio o Gospoda zato što nije držao Gospodnju reč i zato što je tražio savet od medijuma.* **14** On nije pitao Gospoda za savet. Zato ga je on pogubio i predao kraljevstvo Davidu, Jesejevom sinu.

11 Posle nekog vremena skupili su se svi Izraelci kod Davida u Hebronu i rekli mu: „Evo, mi smo tvoja kost i tvoje meso. **2** Još i ranije, dok je Saul bio kralj, ti si vodio Izrael u vojne pohode. Gospod, tvoj Bog, rekao ti je: 'Ti ćeš biti pastir mom narodu Izraelu i ti ćeš biti vođa mom narodu Izraelu.'" **3** Tako su sve Izraelove starešine došle kod kralja Davida u Hebron i David je s njima sklopio savez u Hebronu pred Gospodom. Zatim su pomazali Davida za kralja nad Izraelom, prema Gospodnjoj reči koju je izrekao preko Samuela.

4 Kasnije je David krenuo sa svim Izraelcima na Jerusalim, to jest na Jevus, gde su bili Jevuseji koji su živeli u toj zemlji. **5** Stanovnici Jevusa poručili su Davidu: „Nećeš ti doći ovamo." Ali David je osvojio tvrđavu Cion, to jest Davidov grad. **6** Tada je David rekao: „Ko prvi krene u napad na Jevuseje biće zapovednik i knez." Joab, Serujin sin, prvi se popeo i postao zapovednik. **7** David se zatim nastanio na tom teško pristupačnom mestu. Zato su to mesto prozvali Davidov grad. **8** On je podigao građevine svuda unaokolo, od Mila unaokolo, a Joab je obnovio ostali deo grada. **9** David je bivao sve moćniji, jer je Gospod nad vojskama bio s njim.

10 Ovo su zapovednici Davidovih junaka, koji su zajedno sa svim Izraelcima junački podupirali njega i njegovo kraljevstvo i postavili ga za kralja prema reči koju je Gospod rekao za Izrael. **11** Ovo je popis Davidovih junaka: Jašobeam, sin jednog Ahmonca, zapovednik nad trojicom. On je jednom prilikom svojim kopljem pobio trista ljudi. **12** Zatim Eleazar, sin Dode, Ahošovog potomka, koji je bio među trojicom junaka. **13** On je bio s Davidom u Fas-Damimu, gde su se Filisteji sakupili za rat. Tamo je bila njiva zasejana ječmom, a vojska je bežala pred Filistejima. **14** On je stao nasred njive, odbranio je i pobio Filisteje. Tako je Gospod dao veliku pobedu.

15 Jednom su ta trojica od tridesetorice zapovednika otišla do stene i došla kod Davida u adulamsku pećinu, a Filisteji su bili ulogoreni u refaimskoj dolini. **16** David je tada bio u svom skrovištu, a filistejska vojska je bila u Betlehemu. **17** Posle nekog vremena, David je s čežnjom rekao: „O, da mi je da se napijem vode iz betlehemskog bunara koji je kod gradskih vrata!" **18** Tada su ona trojica prodrli u filistejski logor, zahvatili vodu iz betlehemskog bunara koji je kod gradskih vrata, pa su je doneli i dali Davidu. Ali David nije hteo da je pije, nego ju je prolio pred Gospodom. **19** Zatim je rekao: „Nikada ne bih tako nešto učinio, jer poštujem Boga! Zar da pijem krv ovih ljudi koji su svoju dušu izložili opasnosti? Jer su oni doneli tu vodu izlažući svoju dušu opasnosti." Zato nije hteo da pije. To su učinila ta tri junaka.

20 Abišaj, Joabov brat, bio je zapovednik nad drugom trojicom. On je svojim kopljem pobio trista ljudi. Bio je čovek na dobrom glasu kao i ona trojica. **21** Među trojicom je bio istaknutiji od druge dvojice pa im je bio

* **10:13** Vidi 1. Samuelova 28. glava.

zapovednik, ali nije dostigao prvu trojicu.
22 Benaja, Jodajev sin, sin hrabrog čo-
veka, učinio je velika dela u Kabselu kada je
ubio dva sina Ariela Moabca. Jednog snež-
nog dana sišao je u jamu za vodu i ubio lava.
23 Ubio je i jednog ogromnog Egipćanina
koji je bio visok pet lakata. Premda je Egip-
ćanin u ruci imao koplje, čija je drška bila kao
tkalačko vratilo, on je izašao na njega sa šta-
pom, istrgao mu koplje iz ruke, a zatim ga u-
bio njegovim kopljem. **24** To je učinio Be-
naja, Jodajev sin, i tako stekao sebi ime među
drugom trojicom junaka. **25** Iako je bio istak-
nutiji od tridesetorice, nije dostigao prvu tro-
jicu. Ali David ga je postavio za zapovednika
telesne straže.

26 Hrabri junaci u vojsci bili su Asael,
Joabov brat, Elhanan, sin Dode iz Betlehema,
27 Samot iz Arora, Helis iz Felona, **28** Ira, sin
Ikisa iz Tekoje, Abijezer iz Anatota, **29** Sibe-
haj iz Huša, Ilaj, Ahohov potomak, **30** Maraj
Netofaćanin, Heled, sin Bane Netofaćanina,
31 Itaj, sin Rivaja iz Gibeje Benjaminovih si-
nova, Benaja iz Faratona, **32** Uraj iz doline
oko Gaša, Abiel iz Arbe, **33** Azmavet iz
Barhuma, Elijaba iz Salvona, **34** sinovi A-
sima Gizonjanina, Jonatan, sin Sagije iz A-
rara, **35** Ahijam, sin Sahara iz Arara, Elifal,
Urov sin, **36** Hefer iz Mehirota, Ahija iz Fe-
lona, **37** Esraj iz Karmela, Naraj, Esvajev sin,
38 Joel, Natanov brat, Mibhar, Agirijev sin,
39 Selek Amonac, Narej iz Birota, koji je no-
sio oružje Serujinom sinu Joabu, **40** Ira Itra-
nin, Gareb Itranin, **41** Urija Hetejin, Zabad,
Ahlajev sin, **42** Adina, Sizin sin, od Rubeno-
vih sinova, poglavar Rubenovih sinova, i s
njim trideset ljudi. **43** Zatim Anan, Mahin sin,
Josafat iz Mitne, **44** Ozija iz Astarota, Sama i
Jeiel, sinovi Hotama iz Aroira, **45** Jediael,
Simrijev sin, i njegov brat Joha iz Tise, **46** E-
liel iz Mava, Jerivaj i Josabija, Elnamovi si-
novi, Moabac Jetema, **47** Eliel, Obed i Jasiel
iz Mesobaje.

12 Ovo su oni koji su došli kod Davida
u Siklag dok još nije mogao da se slo-
bodno kreće zbog Saula, Kišovog
sina. To su bili junaci koji su mu pomagali u
ratu, **2** naoružani lukom, koji su i desnom i
levom rukom znali da gađaju kamenjem i da
odapinju strele iz luka, a bili su od Saulove
braće, iz Benjaminovog plemena: **3** zapoved-
nik Ahijezer i Joaš, sinovi Semaje iz Gibetita,
Jeziel i Felet, Azmavetovi sinovi, Beraka,
Jehu iz Anatota, **4** Ismaja iz Gibeona, junak
među tridesetoricom i vođa tridesetorice, za-
tim Jeremija, Jahaziel, Johanan, Jozabad iz
Gedire, **5** Eluzaj, Jerimot, Balija, Semarija,
Sefatija iz Arifa, **6** zatim Elkana, Jišija, Aza-
reiel, Joezer, Jasobeam, Korejevi sinovi, **7** i
Joela i Zebadija, sinovi Jeroama iz Gedora.

8 Neki iz Gadovog plemena prešli su kod
Davida koji je bio u svom skrovištu u pusti-
nji. Bili su to hrabri junaci, ratnici koji su uz
sebe uvek imali velike štitove i koplja. Lice
im je bilo kao lice lava, i bili su brzi kao ga-
zele po brdima. **9** Eser je bio zapovednik, O-
vadija drugi, Elijab treći, **10** Mismana četvrti,
Jeremija peti, **11** Ataj šesti, Eliel sedmi, **12**
Johanan osmi, Elzabad deveti, **13** Jeremija
deseti i Mohvanaj jedanaesti. **14** Bili su to
Gadovi sinovi, vojni zapovednici. Najmanji
je bio dorastao stotini ljudi, a najveći hiljadi.
15 To su oni koji su prešli Jordan prvog me-
seca, kad se on izlivao preko svojih obala, i
koji su rasterali sve stanovnike iz dolina na
istok i na zapad.

16 Neki od Benjaminovih i Judinih sinova
došli su kod Davida u skrovište. **17** David im
je izašao u susret i rekao im: „Ako ste došli
kod mene u miru da mi pomognete, moje će
se srce ujediniti s vama. Ali ako ste došli da
me izdate mojim protivnicima, premda nema
krivice na mojim rukama, neka to vidi Bog
naših praočeva i neka nam sudi.“ **18** Tada je
Božji Duh obuzeo Amasaja, zapovednika nad
tridesetoricom, i on je rekao: „Tvoji smo, Da-
vide, s tobom smo, sine Jesejev. Mir, mir tebi,
mir onome koji ti pomaže, jer tebi tvoj Bog

pomaže!“ David ih je primio i postavio među
vojne zapovednike.

19 Neki od Manasijinih sinova prebegli su
kod Davida kad je s Filistejima pošao u boj
protiv Saula. Ali on nije pomogao Filistejima
jer su se njihovi saveznički knezovi međuso-
bno posavetovali da ga vrate, govoreći: „Mo-
gao bi da prebegne kod svog gospodara Sa-
ula, a to bi nas stajalo glave.“ **20** Kad se vratio
u Siklag, kod njega su prebegli od Manasiji-
nog plemena: Adna, Jozabad, Jediael, Miha-
ilo, Jozabad, Elihu i Ziltaj, poglavari nad hi-
ljadama u Manasijinom plemenu. **21** Oni su
pomogli Davidu u borbi protiv razbojnika, jer
su svi bili hrabri junaci i postali su zapoved-
nici u njegovoj vojsci. **22** Iz dana u dan kod
Davida su dolazili ljudi da mu pomognu, dok
njegova vojska nije postala velika kao Božja
vojska.

23 Ovo je broj ljudi naoružanih za rat koji
su došli kod Davida u Hebron da mu predaju
Saulovo kraljevstvo prema Gospodnjem na-
logu: **24** Judinih sinova koji su nosili veliki
štit i koplje bilo je šest hiljada i osamsto, na-
oružanih za rat. **25** Od Simeonovih sinova se-
dam hiljada i sto hrabrih junaka, ratnika.

26 Od Levijevih sinova četiri hiljade i
šesto. **27** Jodaj je bio vođa Aronovih sinova i
s njim je bilo tri hiljade i sedamsto ljudi. **28**
Isto tako i mladi Sadok, hrabar junak, i s njim
dvadeset i dva zapovednika iz doma njego-
vog oca.

29 Od Benjaminovih sinova, Saulove
braće, tri hiljade ljudi, jer je do tada većina
njih još uvek brižno čuvala Saulov dom. **30**
Od Jefremovih sinova dvadeset hiljada i o-
samsto hrabrih junaka, ljudi na glasu u domu
svojih praočeva.

31 Od polovine Manasijinog plemena o-
samnaest hiljada ljudi koji su poimence bili
određeni da dođu i postave Davida za kralja.
32 Od Isaharovih sinova, koji su u svakoj pri-
lici znali da razaberu šta Izrael treba da učini,
bilo je dvesta zapovednika. Sva njihova braća
bila su pod njihovim zapovedništvom: **33** Od
Zebulonovih sinova pedeset hiljada ljudi spo-
sobnih za vojsku, spremnih za boj, naoruža-
nih svim oružjem za rat. Oni su se skupili oko
Davida da mu iskažu svoju potpunu odanost.
34 Od Neftalimovih sinova hiljadu zapoved-
nika i s njima trideset i sedam hiljada ljudi s
velikim štitovima i kopljima. **35** Od Danovog
plemena dvadeset osam hiljada i šesto ljudi
spremnih za boj. **36** Od Ašerovog plemena
četrdeset hiljada ljudi sposobnih za vojsku,
spremnih za boj.

37 Od onih s druge strane Jordana, od Ru-
benovog i Gadovog plemena i od polovine
Manasijinog plemena, sto i dvadeset hiljada
ljudi naoružanih svim oružjem za rat. **38** Svi
su oni bili ratnici, spremni za boj. Došli su u
Hebron odlučni da Davida postave za kralja
nad celim Izraelom. Svi ostali Izraelci bili su
složni u nameri da Davida postave za kralja.
39 Ostali su tamo s Davidom tri dana, jeli su
i pili, jer su njihova braća sve pripremila za
njih. **40** A i oni što su živeli blizu njih, pa sve
do Isahara, Zebulona i Neftalima, donosili su
hranu na magarcima, kamilama, mazgama i
govedima: brašno, suve smokve, suvo
grožđe, mlado vino, ulje, mnogo goveda i o-
vaca i sitne stoke, jer je u Izraelu vladalo ve-
selje.

13 David se posavetovao sa poglavarima
nad hiljadama, nad stotinama i sa
svim vođama, **2** a zatim je David ce-
lom izraelskom zboru rekao: „Ako je vama
po volji i ako je ugodno Gospodu, našem
Bogu, pošaljimo glasnike svojoj braći koja su
ostala po svim izraelskim krajevima, a isto
tako i sveštenicima i Levitima u njihove gra-
dove s pašnjacima, da se skupe kod nas, **3** pa
ćemo preneti kod sebe kovčeg našeg Boga.
Jer se u Saulovo vreme nisu brinuli o njemu.
4 Ceo zbor je rekao da se učini tako, jer je to
bilo ispravno u očima celog naroda. **5** Tako je
David okupio ceo Izrael od reke Šihor u E-
giptu pa do ulaza u Emat, da se donese kov-
čeg Božji iz Kirijat-Jarima.

6 David i ceo Izrael pošli su u Balu, to jest u Kirijat-Jarim, koji je u Judi, da donesu kovčeg Božji, koji nosi ime Gospoda što sedi nad heruvimima. **7** Kovčeg Božji stavili su na nova kola da ga odvezu iz Abinadavove kuće, a Uza i Ahijo su upravljali kolima. **8** David i svi Izraelci su se mnogo veselili pred Bogom pevajući i svirajući harfe i druge žičane instrumente, daire, činele i trube. **9** Kad su došli do Hidonovog gumna, Uza je pružio ruku da pridrži kovčeg, jer su ga goveda skoro prevrnula. **10** Ali tada se Gospod razgnevio na Uzu i udario ga zato što je pružio ruku i uhvatio kovčeg, tako da je umro tu pred Bogom. **11** Davidu je bilo žao što je Gospod u svom gnevu pogubio Uzu. Zato je to mesto prozvano Fares-Uza,* i tako se zove sve do današnjeg dana.

12 David se tog dana uplašio Boga i pomislio je: „Kako ću doneti kod sebe kovčeg Božji?“ **13** David nije preneo kovčeg kod sebe u Davidov grad, već je dao da se on odnese u dom Obed-Edoma iz Gata. **14** Tako je kovčeg Božji tri meseca ostao u domu Obed-Edoma, u njegovoj kući. Gospod je blagosiljao dom Obed-Edoma i sve što je on imao.

14 Hiram, kralj Tira, poslao je Davidu glasnike, a s njima i kedrova drva, zidare i tesare da mu izgrade dvor. **2** David je razumeo da ga je Gospod utvrdio za kralja nad Izraelom i da je uzvisio njegovo kraljevstvo radi svog naroda Izraela.

3 David je uzeo još žena u Jerusalimu, tako da mu se rodilo još sinova i kćeri. **4** Ovo su imena dece koja su mu se rodila u Jerusalimu: Samuja, Šobab, Natan, Solomon, **5** Ibhar, Elišua, Elfalet, **6** Noga, Nefeg, Jafija, **7** Elišama, Belijada i Elifelet.

8 Filisteji su čuli da je David pomazan za kralja nad celim Izraelom, pa su svi izašli da traže Davida. Kad je David to čuo, izašao je pred njih. **9** Filisteji su došli i pljačkali po refaimskoj dolini. **10** David je upitao Boga za savet: „Da li da napadnem Filisteje? Da li ćeš ih predati meni u ruke?“ Gospod mu je odgovorio: „Idi i predaću ih tebi u ruke.“ **11** Tada je David otišao u Bal-Ferasim i tu ih pobio. David je rekao: „Bog je mojom rukom probio redove mojih neprijatelja kao što voda probija nasip.“ Zato su to mesto nazvali Bal-Ferasim. **12** Filisteji su tu ostavili svoje bogove, a David je dao nalog da se spale vatrom.

13 Posle nekog vremena Filisteji su opet pljačkali po dolini. **14** Tada je David ponovo pitao Boga za savet, a Bog mu je ovog puta rekao: „Nemoj da ideš za njima, već ih zaobiđi, pa udari na njih s one strane gde rastu grmovi. **15** Kad začuješ topot koraka u vrhovima grmova, onda kreni u boj jer će Bog ići pred tobom da pobije filistejsku vojsku.“ **16** David je učinio kako ga je Bog uputio, i oni su pobili filistejsku vojsku od Gibeona do Gezera. **17** Davidova slava proširila se po svim zemljama i Gospod je učinio da se svi narodi boje Davida.

15 David je sebi sagradio kuće u Davidovom gradu, pripremio mesto za kovčeg Božji i razapeo šator za njega. **2** Tada je David rekao: „Niko osim Levita ne sme da nosi kovčeg Božji, jer je njih izabrao Gospod da nose njegov kovčeg i da mu doveka služe.“ **3** Tada je David okupio ceo Izrael u Jerusalimu da se prenese Gospodnji kovčeg na mesto koje mu je pripremio.

4 David je skupio i Aronove sinove i Levite: **5** od Kehatovih sinova poglavara Uriela i njegovu braću, sto dvadeset ljudi, **6** od Merarijevih sinova poglavara Asaju i njegovu braću, dvesta dvadeset ljudi, **7** od Geršunovih sinova poglavara Joela i njegovu braću, sto trideset ljudi, **8** od Elisafanovih sinova poglavara Semaju i njegovu braću, dvesta ljudi, **9** od Hebronovih sinova poglavara Elila i njegovu braću, osamdeset ljudi, **10** od Uzielovih

* **13:11** „Fares-Uza“ znači „provala (gneva) na Uzu.“

sinova poglavara Aminadava i njegovu
braću, sto dvanaest ljudi. **11** Zatim je David
pozvao sveštenike Sadoka i Abijatara i Levite
Uriela, Asaju, Joela, Semaju, Elila i Amina-
dava, **12** pa im je rekao: „Vi ste poglavari o-
tačkih domova Levijevog plemena. Posvetite
se, vi i vaša braća, pa prenesite kovčeg
Gospoda, Izraelovog Boga, na mesto koje
sam mu pripremio. **13** Zato što prvi put to
niste učinili, udario nas je Gospod, naš Bog,
jer ga nismo tražili onako kako treba.“ **14**
Tada su se sveštenici i Leviti posvetili da bi
preneli kovčeg Gospoda, Izraelovog Boga.

15 Levijevi sinovi poneli su kovčeg Božji
na svojim ramenima, na polugama, prema
Mojsijevim uputstvima po Gospodnjoj reči.
16 Tada je David rekao poglavarima Levije-
vih sinova da postave svoju braću pevače sa
instrumentima, sa harfama i sa drugim žiča-
nim instrumentima i činelama da glasno svi-
raju i da glasno odjekuje radosno pevanje.

17 Levijevi sinovi su postavili Emana, Jo-
elovog sina, i od njegove braće Asafa, Bara-
hijinog sina, i od Merarijevih sinova, njihove
braće, Etana, Kišajinog sina, **18** i s njima nji-
hovu braću iz drugog reda: Zahariju, Bena,
Jaziela, Semiramota, Jehila, Unija, Elijaba,
Benaju, Masiju, Matatiju, Elifela, Mikneju i
vratare Obed-Edoma i Jeila. **19** Pevače E-
mana, Asafa i Etana postavili su da glasno u-
daraju bakarnim činelama, **20** Zahariju, A-
zila, Semiramota, Jehila, Unija, Elijaba, Ma-
siju i Benaju da sviraju žičane instrumente,
21 Matatiju, Elifela, Mikneju, Obed-Edoma,
Jeila i Azaziju s harfama da rukovode peva-
njem, **22** Henaniju, poglavara Levita zaduže-
nih za nošenje kovčega, da daje uputstva za
nošenje, jer je bio vešt u tome, **23** Barahiju i
Elkanu da budu vratari kod kovčega, **24** sveš-
tenike Sebaniju, Josafata, Nataniela, Ama-
saja, Zahariju, Benaju i Elijezera da glasno
trube u trube pred kovčegom Božjim, i Obed-
Edoma i Jehiju da budu vratari kod kovčega.

25 Tako su David, Izraelove starešine i
poglavari nad hiljadama otišli u velikom
veselju da prenesu kovčeg Gospodnjeg sa-
veza iz Obed-Edomovog doma. **26** Istiniti
Bog, Gospod, pomogao je Levitima koji su
nosili kovčeg njegovog saveza. Zato je pri-
neto na žrtvu sedam junaca i sedam ovnova.
27 David je na sebi imao ogrtač od finog
platna, a isto tako i svi Leviti koji su nosili
kovčeg, pevači i Henanija, koji je upravljao
pevačima koji su bili i nosači. David je imao
na sebi i laneni prsluk. **28** Tako su svi Izraelci
pratili kovčeg Gospodnjeg saveza radosno
kličući uz zvuke roga, truba i činela, glasno
svirajući harfe i druge žičane instrumente.

29 Kad je kovčeg Gospodnjeg saveza ula-
zio u Davidov grad, Saulova kći Mihala gle-
dala je kroz prozor i videla kralja Davida
kako poskakuje i veseli se. Tada ga je prez-
rela u svom srcu.

16

Oni su doneli kovčeg Božji i postavili
ga u šatoru koji je David za njega po-
digao. Onda su prineli žrtve paljenice
i žrtve pomirnice pred Bogom. **2** Kada je Da-
vid prineo žrtve paljenice i žrtve pomirnice,
blagoslovio je narod u Gospodnje ime. **3** Za-
tim je svim Izraelcima, muškarcima i že-
nama, razdelio po jedan okrugli hleb, zatim
urme i suvo grožđe. **4** Postavio je neke Levite
da služe pred Gospodnjim kovčegom, da
podsećaju narod na dela Gospoda, Izraelovog
Boga, da mu zahvaljuju i da ga hvale. **5** To su
bili poglavar Asaf, odmah do njega Zaharija,
zatim Jeiel, Semiramot, Jehilo, Matatija, Eli-
jab, Benaja, Obed-Edom i Jeilo s harfama i
drugim žičanim instrumentima, Asaf koji je
udarao činelama **6** i sveštenici Benaja i Jaha-
ziel koji su s trubama stalno bili pred kovče-
gom saveza Božjeg.

7 Tog dana David je prvi put dao Asafu i
njegovoj braći svoju pesmu da njome zahvale
Gospodu:

8 „Zahvaljujte Gospodu, prizivajte ime
njegovo, objavljujte među narodima dela nje-
gova. **9** Pevajte mu, pesmom ga hvalite,
razmišljajte o svim čudesnim delima njegovim.

10 Dičite se svetim imenom njegovim, neka se raduje srce onih koji Gospoda traže. **11** Tražite Gospoda i snagu njegovu, stalno tražite lice njegovo. **12** Sećajte se čudesnih dela koja je učinio, čuda njegovih i zakona iz usta njegovih, **13** vi, potomstvo Izraela, sluge njegove, sinovi Jakovljevi, izabranici njegovi. **14** On je Gospod, Bog naš, zakoni su njegovi po svoj zemlji. **15** Doveka se sećajte saveza njegovog, reči koju je uputio, kroz hiljadu naraštaja, **16** saveza koji je sklopio s Abramom, i zakletve njegove Isaku, **17** koju je postavio kao propis Jakovu, kao trajan savez sa Izraelom, **18** govoreći: ‘Tebi ću dati zemlju hanansku, u nasledstvo ću vam je dati.’ **19** Bilo je to kad ih je bilo malo, da, veoma malo, i kad su bili stranci u njoj. **20** I išli su od naroda do naroda, i od jednog kraljevstva do drugog naroda. **21** Nikome nije dao da ih prevari, nego je zbog njih ukoravao kraljeve, **22** govoreći: ‘Ne dirajte pomazanike moje, prorocima mojim ne činite zla.’ **23** Pevajte Gospodu, svi ljudi na zemlji! Iz dana u dan objavljujte spasenje koje pruža! **24** Pričajte među narodima o slavi njegovoj, među svim narodima o čudesnim delima njegovim. **25** Jer je velik Gospod i dostojan najveće hvale, treba ga se bojati više od svih drugih bogova. **26** Jer su svi bogovi drugih naroda bezvredni, a Gospod je nebesa načinio. **27** Pred njim su slava i veličanstvo, u njegovom su svetilištu moć i radost. **28** Dajte Gospodu, plemena svih naroda, dajte Gospodu slavu i priznajte moć njegovu. **29** Dajte Gospodu slavu dostojnu imena njegovog, ponesite dar i dođite pred njega. Poklonite se Gospodu u svetom ruhu. **30** Neka zbog njega težak bol obuzme sve vas ljude na zemlji. Zemlja čvrsto stoji, nikad se poljuljati neće. **31** Neka se raduju nebesa i neka se veseli zemlja! Neka govore među narodima: ‘Gospod kraljuje!’ **32** Neka huči more i sve što je u njemu, neka kliče polje i sve što je na njemu. **33** Neka i drveće šumsko radosno usklikuje zbog Gospoda, jer je došao da sudi zemlji. **34** Zahvaljujte Gospodu, jer je dobar, jer večna je ljubav njegova. **35** I recite: ‘Spasi nas, Bože spasenja našeg, sakupi nas i izbavi nas od drugih naroda, da bismo davali hvale svetom imenu tvome, da bismo radosno klicali tebi na hvalu. **36** Neka je blagosloven Gospod, Bog Izraelov, oduvek i zauvek.’“

I ceo narod je rekao: „Amin!,“ i hvalili su Gospoda.

37 Zatim je tamo pred kovčegom Gospodnjeg saveza ostavio Asafa i njegovu braću da bez prestanka služe pred kovčegom, kako je propisano za svaki dan. **38** Postavio je Obed-Edoma i njegovu braću, njih šezdeset i osam, i Obed-Edoma, Jedutunovog sina, i Osu, da budu vratari. **39** Sveštenika Sadoka i njegovu braću, sveštenike, postavio je pred Gospodnjim šatorom na uzvišici u Gibeonu **40** da bez prestanka prinose Gospodu žrtve paljenice na oltaru za žrtve paljenice, ujutru i uveče, i da vrše sve što je zapisano u zakonu koji je Gospod dao Izraelu. **41** S njima su bili Eman i Jedutun i ostali izabrani ljudi, koji su poimence bili određeni da upućuju hvale Gospodu, jer „večna je ljubav njegova.“ **42** Eman i Jedutun bili su s njima da trube u trube, da udaraju činelama i sviraju druge instrumente Bogu na čast. Jedutunovi sinovi bili su na vratima. **43** I ceo se narod razišao, svako svojoj kući. Zatim je David otišao da blagoslovi svoj dom.

17 Kada se David nastanio u svom dvoru, rekao je proroku Natanu: „Evo, ja živim u dvoru od kedrovine, a kovčeg Gospodnjeg saveza nalazi se pod šatorom.“ **2** Tada Natan reče Davidu: „Učini sve što ti je u srcu, jer je Bog s tobom.“

3 Te noći Božja reč je došla Natanu: **4** „Idi i reci mom sluzi Davidu: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Nećeš mi ti sagraditi dom da u njemu prebivam. **5** Ja nisam prebivao u domu još od dana kada sam izveo Izrael pa do danas, već sam stalno išao od šatora do šatora i od jednog mesta do drugog. **6** Dok sam tako

hodio sa celim Izraelom, da li sam nekom od Izraelovih sudija, koje sam uputio da pasu moj narod, ikada rekao: ‘Zašto mi niste sagradili dom od kedrovine?’

7 Zato sada ovako kaži mom sluzi Davidu: ‘Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Ja sam te uzeo s pašnjaka, od stada koje si čuvao, da budeš vođa mom narodu Izraelu. **8** I biću s tobom kud god pođeš i istrebiću pred tobom sve tvoje neprijatelje. Stvoriću ti ime, kao što je ime velikih ljudi na zemlji. **9** Odrediću mesto svom narodu Izraelu, zasadiću ga da živi na svom mestu i niko ga više neće uznemiravati. Nepravednici ga neće više ugnjetavati kao ranije, **10** kao kad sam postavio sudije svom narodu Izraelu. Poniziću sve tvoje neprijatelje, i javljam ti da ću ti ja, Gospod, sagraditi dom.

11 Kad dođe vreme da odeš svojim praočevima, podići ću posle tebe tvog potomka, jednog od tvojih sinova, i utvrdiću njegovo kraljevstvo. **12** On će mi sagraditi dom, a ja ću doveka utvrditi njegov presto. **13** Ja ću biti njegov otac, a on će biti moj sin. Neću mu uskratiti svoju milost kao što sam je uskratio onome koji je bio pre tebe. **14** Utvrdiću ga u svom domu i u svom kraljevstvu doveka. Njegov presto doveka će trajati.“

15 Tako je Natan preneo Davidu sve ove reči i celu viziju.

16 Tada je kralj David došao, seo pred Gospoda i rekao: „Ko sam ja, Gospode Bože, i šta je moj dom da si me dovde doveo? **17** I kao da je to malo u tvojim očima, Bože, nego još govoriš šta će biti s domom tvog sluge u dalekoj budućnosti i pogledao si na mene kao što se gleda na uglednog čoveka, Gospode Bože. **18** Šta bi ti još David mogao reći o časti svoga sluge, kad ti znaš svog slugu? **19** Gospode, radi svog sluge i po svom srcu ti si učinio sva ova velika dela, i sva si ih obznanio. **20** Gospode, niko nije kao ti i osim tebe nema Boga – sve što smo čuli svojim ušima to potvrđuje. **21** Koji je drugi narod na zemlji kao tvoj narod Izrael? Njega si ti, istiniti Bože, otkupio da bude tvoj narod i stekao si sebi ime učinivši velika i zastrašujuća dela, isteravši druge narode pred svojim narodom, koji si otkupio iz Egipta. **22** Tako si odredio da tvoj narod Izrael doveka bude tvoj narod, a ti si, Gospode, postao njegov Bog. **23** Zato sada, Gospode, neka se za sva vremena ispuni ono što si rekao svom sluzi i njegovom domu, i učini kako si rekao. **24** Neka je dostojno poverenja i veliko tvoje ime doveka i neka se govori: ‘Gospod nad vojskama, Izraelov Bog, zaista je Bog nad Izraelom.’ Neka dom tvog sluge Davida uvek stoji pred tobom. **25** Jer si ti, Bože moj, otkrio svom sluzi da ćeš mu sagraditi dom. Zato se tvoj sluga tebi moli. **26** Zaista, Gospode, ti si Bog i ti si svom sluzi obećao ovo dobro. **27** Molim te, blagoslovi dom svog sluge da doveka ostane pred tobom. Jer kad ga ti, Gospode, blagosloviš, biće blagosloven doveka.“

18 Posle toga David je napao Filisteje i pokorio ih. Uzeo je Gat sa okolnim gradovima iz ruku Filisteja. **2** Porazio je i Moabce i oni su postali Davidove sluge i plaćali mu danak.

3 David je kod Emata porazio Adad-Ezera, kralja Sobe, kad je ovaj išao da uspostavi vlast nad rekom Eufrat. **4** David je zarobio hiljadu bojnih kola, sedam hiljada konjanika i dvadeset hiljada pešaka. Svim konjima upregnutim u bojna kola presekao je žile na nogama; ostavio je samo sto konja. **5** Kada su Sirijci iz Damaska došli u pomoć Adad-Ezeru, kralju Sobe, David je pobio dvadeset i dve hiljade Sirijaca. **6** Zatim je David postavio vojsku u Damasku, u Siriji, i Sirijci su postali Davidove sluge i plaćali mu danak. Gospod je štitio Davida kud god je on išao. **7** David je uzeo okrugle štitove od zlata koje su nosile Adad-Ezerove sluge i doneo ih u Jerusalim. **8** David je iz Tivata i iz Huna, Adad-Ezerovih gradova, odneo veoma mnogo bakra od koga je Solomon napravio bakarno more, stubove i bakarni pribor.

9 Kad je Toj, kralj Emata, čuo da je David
porazio svu vojsku Adad-Ezera, kralja Sobe,
10 poslao je svog sina Adorama kod kralja
Davida da ga pozdravi i da mu čestita što se
borio protiv Adad-Ezera i porazio ga, jer je
Adad-Ezer često ratovao s Tojem. Adoram je
doneo razne predmete od zlata, srebra i bakra.
11 To je kralj David posvetio Gospodu, kao
što je posvetio srebro i zlato koje je bio uzeo
od svih naroda, od Edomaca, Moabaca, Amo-
novih sinova, Filisteja i Amaličana.

12 Abišaj, Serujin sin, pobio je osamnaest
hiljada Edomaca u Slanoj dolini. **13** Raspore-
dio je vojsku po Edomu i svi Edomci postali
su Davidove sluge. Gospod je štitio Davida
kud god je on išao. **14** Tako je David vladao
nad celim Izraelom. U celom svom narodu
sprovodio je zakon i pravdu. **15** Joab, Serujin
sin, zapovedao je vojskom, a Josafat, Ahilu-
dov sin, bio je letopisac. **16** Sadok, Ahitovov
sin, i Ahimeleh, Abijatarov sin, bili su sveš-
tenici, a Susa je bio pisar. **17** Benaja, Jodajev
sin, bio je zapovednik nad Heretejima i Fele-
tejima, a Davidovi sinovi bili su prvi do kra-
lja.

19 Posle nekog vremena umro je Nas,
kralj Amonovih sinova. Umesto njega
vladao je njegov sin. **2** Tada je David
rekao: „Pokazaću milost prema Anunu, Na-
sovom sinu, jer je njegov otac pokazao milost
prema meni.“ Tako je David poslao glasnike
da teše Anuna zbog smrti njegovog oca. Da-
vidove sluge su došle u zemlju Amonovih si-
nova kod Anuna da ga teše. **3** Ali knezovi A-
monovih sinova rekli su Anunu: „Zar misliš
da je David poslao svoje sluge da te teše zato
što želi da oda počast tvom ocu? Zar nisu nje-
gove sluge došle kod tebe da ispitaju i izvide
zemlju, pa da je onda razore?“ **4** Tada je A-
nun uhvatio Davidove sluge, obrijao ih i
odsekao im haljine do pola, sve do zadnjice,
pa ih je tako poslao nazad. **5** Kad je David čuo
šta se desilo tim ljudima, poslao je svoje sluge
pred njih, jer su bili veoma poniženi. Kralj im
je poručio: „Ostanite u Jerihonu dok vam ne
poraste brada, i onda se vratite.“

6 Tada su Amonovi sinovi videli da su
postali mrski Davidu. Zato su Anun i Amo-
novi sinovi poslali hiljadu talanata srebra da
unajme bojna kola i konjanike iz Mesopota-
mije, Aram-Mahe i Sobe. **7** Tako su unajmili
trideset i dve hiljade bojnih kola, zatim kralja
Mahe i njegove ljude. Oni su došli i ulogorili
se ispred Medebe. Amonovi sinovi su se sku-
pili iz svojih gradova i krenuli u boj.

8 Kada je David to čuo, poslao je Joaba sa
svom svojom vojskom i junacima. **9** Amo-
novi sinovi izašli su i svrstali se u bojne re-
dove pred gradskim vratima, a kraljevi koji su
došli svrstali su se zasebno na polju.

10 Kad je Joab video kako se vojska
sprema da ga napadne i s prednje strane i s
leđa, odabrao je najbolje ljude od Izraelaca i
svrstao ih u bojne redove protiv Sirijaca. **11**
Ostalu vojsku predao je svom bratu Abišaju
da je svrsta u bojne redove protiv Amonovih
sinova. **12** Zatim mu je rekao: „Ako Sirijci
budu jači od mene, priteci mi u pomoć, a ako
Amonovi sinovi budu jači od tebe, ja ću tebi
priteći u pomoć. **13** Budi postojan i držimo se
hrabro za svoj narod i za gradove našeg
Boga! Gospod će učiniti ono što je dobro u
njegovim očima.“

14 Tada je Joab sa svojom vojskom kre-
nuo pred Sirijce u boj, a oni su se razbežali
pred njim. **15** Kad su Amonovi sinovi videli
da su Sirijci pobegli, i oni su se razbežali pred
njegovim bratom Abišajem i povukli se u
grad. Tada se Joab vratio u Jerusalim.

16 Kad su Sirijci videli da su ih Izraelci
porazili, poslali su glasnike i doveli Sirijce
koji su živeli na području oko reke, pod vođ-
stvom Sofaka, zapovednika Adad-Ezerove
vojske.

17 Kad je David to čuo, okupio je ceo
Izrael, prešao Jordan i došao pred njih i svr-
stao vojsku u bojne redove protiv njih. Pošto
je David svrstao vojsku u bojne redove protiv
Sirijaca, oni su krenuli da se bore s njim. **18**

Ali Sirijci su se razbežali pred Izraelcima i David je pobio sedam hiljada [ljudi koji su se borili] u bojnim kolima i četrdeset hiljada pešaka. Pogubio je i Sofaka, zapovednika njihove vojske. **19** Kada su Adad-Ezerove sluge videle da su ih Izraelci porazili, sklopili su mir s Davidom i postali mu sluge. Sirijci više nisu hteli da pomažu Amonovim sinovima.

20 Početkom sledeće godine, u vreme kad kraljevi odlaze u rat, Joab je poveo vojsku u boj i opustošio zemlju Amonovih sinova. Došao je do Rave i postavio opsadu oko nje, a David je ostao u Jerusalimu. Joab je osvojio Ravu i razorio je. **2** Tada je David skinuo s Malhomove glave krunu od zlata tešku jedan talant, ukrašenu dragim kamenjem. Zatim su tu krunu stavili na Davidovu glavu. David je odneo iz grada veoma velik plen. **3** Zatim je odveo narod koji je bio u tom gradu i postavio ga da radi s testerama za kamen, oštrim gvozdenim alatkama i sekirama. Tako je učinio u svim gradovima Amonovih sinova. Na kraju se David sa svom vojskom vratio u Jerusalim.

4 Posle toga je izbio rat s Filistejima u Gezeru. Tada je Sibehaj iz Huša ubio Sifaja, jednog od divova, i tako su Filisteji bili pokoreni.

5 Kad je opet izbio rat s Filistejima, Elhanan, Jairov sin, ubio je Lamiju, brata Golijata iz Gata, čije je koplje imalo dršku kao tkalačko vratilo.

6 Onda je opet izbio rat u Gatu, gde je bio jedan ogroman čovek, koji je imao po šest prstiju na rukama i nogama, ukupno dvadeset i četiri. I on je bio jedan od divova. **7** Kad se rugao Izraelu, ubio ga je Jonatan, sin Davidovog brata Šimeje.

8 To su bili divovi iz Gata, a poginuli su od Davidove ruke i od ruku njegovih slugu.

21 Sotona je ustao na Izrael i naveo Davida da prebroji Izraelce. **2** Tako je David rekao Joabu i poglavarima naroda: „Idite, prebrojte Izraelce od Beršebe do Dana, pa mi javite da znam koliko ih ima.“ **3** Ali Joab je rekao: „Neka Gospod doda svom narodu još sto puta ovoliko koliko ga sada ima. Zar nisu, gospodaru moj, kralju, svi oni sluge mog gospodara? Zašto gospodar moj traži tako nešto? Zašto da navuče krivicu na Izrael?“

4 Ali kraljeva reč bila je jača od Joabove. Tako je Joab otišao i obišao ceo Izrael, a zatim se vratio u Jerusalim. **5** Joab je dao Davidu broj popisanog naroda: svih Izraelovih sinova bilo je milion i sto hiljada ljudi naoružanih mačem, a Judinih sinova četiristo sedamdeset hiljada ljudi naoružanih mačem. **6** Ali Joab nije popisao Levijevo i Benjaminovo pleme, jer mu je kraljev nalog bio mrzak.

7 To je bilo zlo i u očima Božjim i zato je udario Izrael. **8** David je rekao Bogu: „Mnogo sam zgrešio što sam to učinio. Molim te, oprosti ovaj greh svom sluzi, jer sam veoma bezumno postupio.“ **9** A Gospod je rekao Gadu, Davidovom videocu: **10** „Idi i reci Davidu: ‘Ovako kaže Gospod: ‘Tri stvari stavljam pred tebe, a ti izaberi šta da ti od toga učinim.’“ **11** Gad je došao kod Davida i rekao mu: „Ovako kaže Gospod: ‘Biraj, **12** da li želiš da tri godine bude glad,* ili da te tri meseca zatiru tvoji protivnici i da te stiže mač tvojih neprijatelja, ili da tri dana Gospodnji mač i pošast haraju zemljom i da Gospodnji anđeo pustoši po svim krajevima Izraela.’ Sada razmisli šta ću odgovoriti onom ko me šalje.“ **13** David je rekao Gadu: „Na velikoj sam muci. Neka padnem u Gospodnje ruke, jer je njegovo milosrđe veoma veliko, samo da ne padnem ljudima u ruke!“

* **21:12** Jedna od opcija koju je Gospod ponudio Davidu bila je tri godine gladi, dok u 2. Samuelovoj 24:13 nalazimo parafrazu proroka Gada koji je najavljene tri godine sabrao sa tri prethodne godine gladi pomenute u 2. Sam. 21:1, plus dodatnu godinu koja je protekla u međuvremenu.

14 Gospod je pustio pošast na Izrael, tako da je u Izraelu poginulo sedamdeset hiljada ljudi. **15** Bog je poslao anđela u Jerusalim da ga opustoši. I dok je on pustošio, Gospod je pogledao i bilo mu je žao zbog nevolje, pa je rekao anđelu koji je pustošio: „Dosta! Spusti sada svoju ruku.“ Gospodnji anđeo je stajao kod gumna Ornana* Jevusejina.

16 Kad je David podigao svoje oči, ugledao je Gospodnjeg anđela kako stoji između zemlje i neba s mačem u ruci, ispruženim prema Jerusalimu. Tada su David i starešine, obučeni u kostret, pali ničice. **17** David je rekao Bogu: „Zar nisam ja dao nalog da se prebroji narod? Zar nisam ja zgrešio i zlo učinio? Šta su ove ovce učinile? Gospode, Bože moj, neka tvoja ruka dođe na mene i na dom mog oca, a ne na tvoj narod da ga pomori.“

18 Gospodnji anđeo je rekao Gadu da kaže Davidu da ode gore i podigne oltar Gospodu na gumnu Ornana Jevusejina. **19** Tako je David otišao po reči koju mu je Gad javio u Gospodnje ime. **20** Ornan se okrenuo i ugledao anđela, a njegova četiri sina koja su bila s njim odmah su se sakrila. Ornan je upravo vršio pšenicu. **21** David je došao do Ornana. Kad je Ornan ugledao Davida, odmah je došao s gumna i poklonio se pred Davidom licem do zemlje. **22** Tada je David rekao Ornanu: „Daj mi to gumno da na njemu podignem oltar Gospodu. Daj mi ga za novac koliko vredi, kako bi prestala pošast u narodu.“ **23** Tada je Ornan rekao Davidu: „Uzmi ga i neka moj gospodar, kralj, čini ono što želi. Dajem ti i goveda za žrtve paljenice, a vršalica neka ti bude za drva i pšenica za prinos od žita. Sve ti to poklanjam.“

24 Ali kralj David je rekao Ornanu: „Ne, hoću to da kupim od tebe za onoliko novca koliko vredi, jer neću prineti Gospodu ono što je tvoje niti ću mu prinositi žrtve paljenice koje ništa ne koštaju.“ **25** Tako je David dao Ornanu za to mesto šesto sikala zlata.* **26** David je tu podigao oltar Gospodu i prineo mu žrtve paljenice i žrtve pomirnice. Prizvao je Gospoda, i on mu je odgovorio vatrom koja se s neba spustila na oltar za žrtve paljenice. **27** Gospod je rekao anđelu da vrati mač u korice. **28** Tada je David video da ga je Gospod uslišio na gumnu Ornana Jevusejina, pa je tamo prinosio žrtve. **29** Ali u to vreme Gospodnji šator koji je Mojsije načinio u pustinji i oltar za žrtve paljenice, nalazili su se na uzvišici u Gibeonu. **30** David nije mogao da ide tamo da pita Boga, jer se uplašio od mača Gospodnjeg anđela.

22 David je rekao: „Ovo je dom Gospoda, istinitog Boga, i ovo je oltar na kome će se prinositi žrtve paljenice za Izrael.“

2 Zatim je David dao uput da se dovedu stranci koji su bili u izraelskoj zemlji, pa ih je odredio da budu klesari, da klešu kamenje za izgradnju doma Božjeg. **3** David je pripremio mnogo gvožđa za klinove na gradskim vratima i za spone, i toliko bakra da se nije moglo izmeriti, **4** a i kedrovog drveta u velikim količinama, jer su Sidonci i Tirci donosili Davidu mnogo kedrovine. **5** David je rekao: „Moj sin Solomon je mlad i neiskusan, a dom koji treba da sagradi Gospodu treba da bude nešto zaista veličanstveno, da u svim zemljama bude čuven po svojoj lepoti. Zato ću mu sada pripremiti sve što treba.“ Tako je David mnogo toga pripremio pre svoje smrti.

6 Pozvao je svog sina Solomona i obavezao ga da sagradi dom Gospodu, Izraelovom Bogu. **7** David je rekao svom sinu Solomonu: „U svom srcu imao sam želju da sagradim dom imenu Gospoda, svog Boga. **8** Ali došla mi je Gospodnja reč: ‘Mnogo si krvi prolio i

* **21:15** Vidi fusnotu za 2. Samuelova 24:16.
* **21:25** U 2. Samuelovoj 24:24 stoji da je David platio za gumno i volove 50 sikala srebra, ali konačna cena za tu parcelu koja je zauzimala površinu do oko 3.000 m^2 (vidi: 2. Dnevnika 3:3-4) bila je 600 sikala zlata.

velike si ratove vodio. Nećeš ti sagraditi dom mom imenu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom. **9** Evo, rodiće ti se sin. On će biti miran čovek i daću mu da počine od svih neprijatelja svojih unaokolo. Ime će mu biti Solomon.* Mir i spokojstvo daću Izraelu u njegovim danima. **10** On će sagraditi dom mom imenu, on će biti moj sin, a ja ću biti njegov otac. Utvrdiću njegov kraljevski presto nad Izraelom doveka.'

11 A sada, sine moj, neka Gospod bude s tobom da u svemu budeš uspešan i da sagradiš dom Gospodu, svom Bogu, kao što je i rekao za tebe. **12** Samo neka ti Gospod da mudrost i razum, i neka te poduči kako bi vodio Izrael i držao se zakona Gospoda, svog Boga. **13** U svemu ćeš biti uspešan ako držiš i tvoriš propise i zakone koje je Gospod dao Mojsiju za Izrael. Budi hrabar i odlučan. Ne boj se i ne budi malodušan. **14** Ja sam u svojoj nevolji pripremio za Gospodnji dom sto hiljada talanata zlata, milion talanata srebra, a bakra i gvožđa toliko da se ne može izmeriti. Pripremio sam i drvnu građu i kamenje, a ti ćeš još dodati. **15** Imaš i mnogo radnika, klesara, zidara, tesara i ljudi veštih u svakom poslu. **16** Zlata, srebra, bakra i gvožđa ima toliko da se ne može izmeriti. Idi i gradi, i neka Gospod bude s tobom."

17 Zatim je David obavezao sve izraelske knezove da pomažu njegovom sinu Solomonu: **18** „Zar nije s vama Gospod, vaš Bog? Zar vam nije dao mir na svim vašim granicama? On je predao meni u ruke stanovnike ove zemlje i zemlja je pokorena pred Gospodom i pred njegovim narodom. **19** Sada, dakle, tražite Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom. Idite i gradite svetilište Gospodu, istinitom Bogu, tako da kovčeg Gospodnjeg saveza i sveti pribor Božji možete doneti u dom koji će se sazidati Gospodnjem imenu."

23 Kad je David ostario i navršio svoje dane, postavio je svog sina Solomona za kralja nad Izraelom. **2** Skupio je sve izraelske knezove, sveštenike i Levite. **3** Bili su izbrojani Leviti od trideset godina naviše, svi muškarci pojedinačno, i bilo ih je trideset i osam hiljada. **4** Među njima je bilo dvadeset i četiri hiljade onih koji su nadgledali posao u Gospodnjem domu, zatim šest hiljada upravitelja i sudija, **5** četiri hiljade vratara i četiri hiljade onih koji su hvalili Gospoda uz instrumente za koje je David rekao da ih je napravio za davanje hvale.

6 David ih je razdelio na redove prema Levijevim sinovima: Geršunu, Kehatu i Merariju. **7** Od Geršunovih sinova bili su Ladan i Šimej. **8** Ladanovi sinovi bili su poglavar Jehiel, zatim Zetam i Joel, njih trojica. **9** Šimejevi sinovi bili su Selomot, Aziel i Haran, njih trojica. To su bili poglavari otačkih domova Ladanove porodice. **10** Šimejevi sinovi bili su Jat, Zina, Jeuš i Berija. Njih četvorica bili su Šimejevi sinovi. **11** Jat je bio poglavar, a Zina je bio drugi. Jeuš i Berija nisu imali mnogo sinova i zato su bili svrstani u jedan otački dom sa istim zaduženjima.

12 Kehatovi sinovi bili su Amram, Isar, Hebron i Uziel, njih četvorica. **13** Amramovi sinovi bili su Aron i Mojsije. Aron je bio odvojen da posvećuje Svetinju nad svetinjama, on i njegovi sinovi doveka, da prinose kâd pred Gospodom, da mu služe i da u njegovo ime izriču blagoslov doveka. **14** I sinovi Mojsija, Božjeg čoveka, ubrajali su se u Levijevo pleme. **15** Mojsijevi sinovi bili su Geršom i Elijezer. **16** Od Geršomovih sinova poglavar je bio Šubael. **17** Od Elijezerovih sinova poglavar je bio Rehabija. Elijezer nije imao više sinova, ali je Rehabija imao veoma mnogo sinova. **18** Od Isarovih sinova poglavar je bio Selomit. **19** Hebronovi sinovi bili su poglavar Jerija, drugi Amarija, treći Jahaziel i četvrti Jekameam. **20** Uzielovi sinovi

* **22:9** Ime „Solomon" u osnovi znači „mir."

bili su poglavar Miha i drugi Jišija.

21 Merarijevi sinovi bili su Mahli i Muši. Mahlijevi sinovi bili su Eleazar i Kiš. **22** Ali Eleazar je umro, a nije imao sinove, već samo kćeri. Zato su ih Kišovi sinovi, njihova braća, uzeli za žene. **23** Mušijevi sinovi bili su Mahli, Eder i Jeremot, njih trojica.

24 To su bili Levijevi sinovi po svojim otačkim domovima, poglavari otačkih domova koji su imali određene odgovornosti, popisani svaki poimence, koji su obavljali službu u Gospodnjem domu, od dvadeset godina naviše. **25** David je rekao: „Gospod, Izraelov Bog, dao je mir svom narodu i doveka će prebivati u Jerusalimu. **26** Zato Leviti neće više nositi sveti šator niti ikakav pribor za službu u njemu.“ **27** Ovo su oni koji su prema poslednjim Davidovim uputstvima bili izbrojani među Levijevim sinovima od dvadeset godina naviše. **28** Njihov zadatak bio je da pomažu Aronovim sinovima u službi u Gospodnjem domu, da vode brigu o dvorištima i trpezarijama, da čiste sve svete stvari, da izvršavaju službu u domu Božjem, **29** da vode brigu o naslaganim hlebovima, o finom brašnu za prinos od žita, o beskvasnim lepinjama, o onome što se peče u tepsiji, o zamešenom testu i o svim merama za količinu i dužinu. **30** Trebalo je da svako jutro budu u službi kako bi zahvaljivali Gospodu i hvalili ga, a isto tako i uveče, **31** i kad god su se Gospodu prinosile žrtve paljenice na Šabat, na mladine i na praznike, trebalo je da prema svom broju stalno služe pred Gospodom, kako je bilo propisano. **32** Dužnost im je bila da se brinu za šator od sastanka i da ga čuvaju, da čuvaju sveto mesto i Aronove sinove, svoju braću, u službi u Gospodnjem domu.

24 Aronovi sinovi bili su podeljeni na redove. Aronovi sinovi bili su Nadav, Abihu, Eleazar i Itamar. **2** Ali Nadav i Abihu su umrli pre svog oca i nisu imali sinove, pa su Eleazar i Itamar služili kao sveštenici. **3** David ih je, zajedno sa Sadokom, od Eleazarovih sinova, i Ahimelehom, od Itamarovih sinova, podelio na redove po zaduženjima u službi. **4** Ali Eleazarovi sinovi imali su više poglavara od Itamarovih sinova. Zato su ih podelili tako da su Eleazarovi sinovi imali šesnaest poglavara otačkih domova, a Itamarovi sinovi osam poglavara otačkih domova.

5 Zatim su ih podelili žrebom, i jedne i druge, jer su poglavari koji su nadzirali sveto mesto i poglavari koji su služili Bogu bili i od Eleazarovih sinova i od Itamarovih sinova. **6** Semaja, Natanielov sin, pisar od Levijevih sinova, popisao ih je pred kraljem, knezovima, sveštenikom Sadokom, pred Ahimelehom, Abijatarovim sinom, i poglavarima otačkih domova među sveštenicima i Levitima. Jedna porodica bila je izabrana od Eleazara, a zatim jedna od Itamara.

7 Prvi žreb je pao na Jehoijariba, drugi na Jedaju, **8** treći na Harima, četvrti na Seorima, **9** peti na Malhiju, šesti na Mijamina, **10** sedmi na Akosa, osmi na Abijaha, **11** deveti na Jošuu, deseti na Sehaniju, **12** jedanaesti na Elijašiba, dvanaesti na Jakima, **13** trinaesti na Ufu, četrnaesti na Ješebaba, **14** petnaesti na Bilgu, šesnaesti na Imira, **15** sedamnaesti na Ezira, osamnaesti na Afisisa, **16** devetnaesti na Petaju, dvadeseti na Jizekela, **17** dvadeset i prvi na Jahina, dvadeset i drugi na Gamula, **18** dvadeset i treći na Delaju i dvadeset i četvrti na Maziju.

19 Tako su bili raspoređeni za službu, da dolaze u Gospodnji dom prema propisu koji im je dao njihov praotac Aron, kao što ga je uputio Gospod, Izraelov Bog.

20 Od ostalih Levijevih sinova bili su: od Amramovih sinova Šubael, od Šubaelovih sinova Jehdeja, **21** zatim od Rehabije: od Rehabijinih sinova poglavar Jišija, **22** od Isarovih sinova Selomot, od Selomotovih sinova Jat, **23** zatim Hebronovi sinovi: poglavar Jerija, drugi Amarija, treći Jahaziel i četvrti Jekameam. **24** Od Uzielovih sinova Miha, od Mihinih sinova Samir. **25** Mihin brat bio je

Jišija; od Jišijinih sinova Zaharija.

26 Merarijevi sinovi bili su Mahli i Muši, od Jazijinih sinova Beno. **27** Merarijevi sinovi: od Jazije Beno, Soam, Zahur i Ibri. **28** Od Mahlija Eleazar, koji nije imao sinove. **29** Od Kiša: od Kišovih sinova Jerameel. **30** Mušijevi sinovi bili su Mahli, Eder i Jerimot.

To su bili Levijevi sinovi po svojim otačkim domovima. **31** I oni su, kao i njihova braća, Aronovi sinovi, bacali žreb pred kraljem Davidom, Sadokom, Ahimelehom i poglavarima otačkih domova među sveštenicima i Levitima. Isto je bilo i za poglavare većih domova kao i za njihovu mlađu braću, poglavare manjih domova.

25 Zatim je David zajedno sa poglavarima onih koji su služili po grupama izdvojio za službu neke Asafove, Emanove i Jedutunove sinove koji su prorokovali uz harfe i druge žičane instrumente i uz činele. Ovo su oni kojima je bila poverena služba: **2** od Asafovih sinova Zahur, Josif, Netanija i Asarela, Asafovi sinovi pod vođstvom Asafa, koji je prorokovao po kraljevom uputu. **3** Od Jedutuna: Jedutunovi sinovi Gedalija, Sorije, Jesaja, Šimej, Asabija i Matatija, njih šestorica pod vođstvom svog oca Jedutuna, koji je prorokovao uz harfu zahvaljujući Gospodu i hvaleći ga. **4** Od Emana: Emanovi sinovi Bukija, Matanija, Uziel, Šubael, Jerimot, Hananija, Hanani, Elijata, Gidaltija, Ramamti-Ezer, Josbekasa, Malotije, Hotir i Maziot. **5** Svi su oni bili sinovi Emana, kraljevog videoca koji je javljao reči Božje i podizao svoj rog da bi slavio Boga. Bog je dao Emanu četrnaest sinova i tri kćeri. **6** Svi su oni pod vođstvom svog oca pevali u Gospodnjem domu uz činele, harfe i uz druge žičane instrumente, služeći u domu Božjem.

Asaf, Jedutun i Eman dobijali su uputstva od kralja.

7 Zajedno s njihovom braćom bilo ih je dvesta osamdeset i osam i svi su bili uvežbani i vešti u pevanju pesama u čast Gospodu. **8** Oni su bacali žreb da bi odredili svoje dužnosti, najmanji kao i najveći, učitelj kao i učenik.

9 Prvi žreb je pao na Asafovog sina Josifa; drugi na Gedaliju, na njegovu braću i njegove sinove, njih dvanaest, **10** treći na Zahura, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **11** četvrti na Isrija, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **12** peti na Netaniju, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **13** šesti na Bukiju, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **14** sedmi na Jesarilu, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **15** osmi na Jesaju, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **16** deveti na Mataniju, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **17** deseti na Šimeja, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **18** jedanaesti na Azarela, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **19** dvanaesti na Asabiju, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **20** trinaesti na Šubaela, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **21** četrnaesti na Matatiju, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **22** petnaesti na Jeremota, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **23** šesnaesti na Hananiju, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **24** sedamnaesti na Josbekasu, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **25** osamnaesti na Hananija, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **26** devetnaesti na Malotija, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **27** dvadeseti na Elijatu, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **28** dvadeset i prvi na Hotira, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **29** dvadeset i drugi na Gidaltiju, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **30** dvadeset i treći na Maziota, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest, **31** dvadeset i četvrti na Ramamti-Ezera, na njegove sinove i njegovu braću, njih dvanaest.

26 Redovi vratara bili su: od Korejevih
sinova Meselemija, Korov sin, od A-
safovih sinova. **2** Meselemijini sinovi
bili su: prvenac Zaharija, drugi Jediael, treći
Zebadija, četvrti Jatniel, **3** peti Elam, šesti Je-
hohanan, sedmi Elioenaj. **4** Obed-Edomovi
sinovi bili su: prvenac Semaja, drugi Jozabad,
treći Joah, četvrti Sahar, peti Nataniel, **5** šesti
Amiel, sedmi Isahar, osmi Feultaj – jer ga je
Bog blagoslovio.

6 Njegovom sinu Semaji rodili su se si-
novi koji su bili poglavari u domu svog oca,
jer su bili sposobni i hrabri ljudi. **7** Semajini
sinovi bili su: Otnije, Refael, Obed i Elzabad,
čija su braća Elihu i Semahija bili sposobni
ljudi. **8** Sve su to bili Obed-Edomovi sinovi,
oni i njihovi sinovi i njihova braća, vrsni ljudi
sposobni za službu. Bilo ih je šezdeset i dva
od Obed-Edoma. **9** Meselemija je imao si-
nove i braću, sposobne ljude. Bilo ih je osam-
naest. **10** Osa, od Merarijevih sinova, imao je
sinove. Simrije je bio poglavar jer ga je otac
postavio za poglavara iako nije bio prvenac,
11 drugi Helkija, treći Tebalija i četvrti Zaha-
rija. Svih Osinih sinova i njegove braće bilo
je trinaest.

12 U tim redovima vratara poglavari su i-
mali svoje dužnosti isto kao i njihova braća i
služili su u Gospodnjem domu. **13** Bacali su
žreb za najmanjeg kao i za najvećeg, po svo-
jim otačkim domovima za svaka vrata. **14** Za
istočnu stranu žreb je pao na Selemiju. Bacali
su žreb i za njegovog sina Zahariju, mudrog
savetnika, i njegov žreb je pao na severnu
stranu. **15** Obed-Edomov žreb je pao na južnu
stranu, a njegovim sinovima na riznice. **16**
Sufimov i Osin žreb je pao na zapadnu stranu,
kod Salehetskih vrata na putu koji ide uzbrdo.
Jedna straža je stajala uz drugu stražu. **17** Na
istočnoj strani bilo je šest Levita, na severnoj
svakog dana po četiri, na južnoj svakog dana
po četiri, kod skladišta po dva para, **18** kod
trema na zapadnoj strani četiri na putu i dva
kod trema. **19** To su bili redovi vratara Kore-
jevih sinova i Merarijevih sinova.

20 Od ostalih Levita, Ahija je nadgledao
riznice doma Božjeg i riznice posvećenih
stvari. **21** Od Ladanovih sinova, to jest od
Geršunovih sinova preko Ladana, od pogla-
vara otačkih domova od Ladana, Geršunovog
sina, bio je Jehiel. **22** Jehielovi sinovi, Zetam
i njegov brat Joel, nadgledali su riznice
Gospodnjeg doma. **23** Od Amramovih, Isaro-
vih, Hebronovih i Uzielovih sinova bili su: **24**
Šubael, sin Geršoma, Mojsijevog sina, nad-
zornik skladišta. **25** Od njegove braće preko
Elijezera: njegov sin Rehabija, njegov sin Je-
saja, njegov sin Joram, njegov sin Zihrije i
njegov sin Selomot. **26** Taj Selomot i njegova
braća nadgledali su sve riznice posvećenih
stvari koje su posvetili kralj David, poglavari
otačkih domova, poglavari nad hiljadama i
nad stotinama i drugi vojni zapovednici. **27**
Deo plena koji su donosili iz ratova posvetili
su za održavanje Gospodnjeg doma. **28** Nad-
gledali su i sve ono što su posvetili videlac
Samuel, zatim Saul, Kišov sin, Abner, Nerov
sin, i Joab, Serujin sin. Sve posvećeno bilo je
pod nadzorom Selomita i njegove braće.

29 Od Isarovih sinova, Henanija i njegovi
sinovi bili su nadzornici i sudije za spoljne
poslove nad Izraelom.

30 Od Hebronovih sinova, Asabija i nje-
gova braća, hiljadu i sedamsto sposobnih
ljudi, upravljali su Izraelom na području za-
padno od Jordana obavljajući sve poslove u
Gospodnjoj službi i u službi za kralja. **31** Od
Hebronovih sinova, Jerija je bio poglavar o-
tačkih domova i porodica Hebronovih sinova.
Četrdesete godine Davidovog kraljevanja,
Davidove sluge su tražile hrabre ljude među
Hebronovim sinovima i našli su ih u Jaziru u
Giladu. **32** Jerijine braće, sposobnih ljudi,
bilo je dve hiljade i sedamsto poglavara otač-
kih domova. Kralj David ih je postavio nad
Rubenovim i Gadovim sinovima i nad polo-
vinom Manasijinog plemena da obavljaju sve
poslove u službi Božjoj i sve poslove za kra-
lja.

27 Ovo je popis Izraelovih sinova, poglavara otačkih domova, poglavara nad hiljadama i nad stotinama i drugih zapovednika koji su služili kralju u svim poslovima oko vojske koja je po grupama dolazila i odlazila iz meseca u mesec, svakog meseca u godini. Svaka grupa je imala dvadeset i četiri hiljade ljudi.

2 Nad prvom grupom, prvog meseca, bio je Jasobeam, Zabdielov sin. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **3** Neki od Faresovih sinova, među kojima je bio i poglavar zapovednika svih grupa, služili su prvog meseca. **4** Nad grupom koja je služila drugog meseca bio je Dodaj, Ahohov potomak, a Miklot je bio vođa u njegovoj grupi, u kojoj je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **5** Zapovednik treće grupe, trećeg meseca, bio je Benaja, sin Jodaja, sveštеničkog poglavara. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **6** Taj Benaja je bio junak među tridesetoricom i bio je nad tridesetoricom. Nad njegovom grupom je bio njegov sin Amizabad. **7** Četvrti, četvrtog meseca, bio je Asael, Joabov brat, a posle njega bio je Zebadija, njegov sin. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **8** Peti zapovednik, petog meseca, bio je Samut iz Izrajine porodice. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **9** Šesti, šestog meseca, bio je Ira, sin Ikisa iz Tekoje. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **10** Sedmi, sedmog meseca, bio je Helis iz Felona, od Jefremovih sinova. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **11** Osmi, osmog meseca, bio je Sibehaj iz Huša, od Zarinih sinova. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **12** Deveti, devetog meseca, bio je Abiezer iz Anatota, od Benjaminovih sinova. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **13** Deseti, desetog meseca, bio je Maraj Netofaćanin, od Zarinih sinova. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **14** Jedanaesti, jedanaestog meseca, bio je Benaja iz Faratona, od Jefremovih sinova. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi. **15** Dvanaesti, dvanaestog meseca, bio je Heldaj Netofaćanin, od Otnielovih sinova. U njegovoj grupi je bilo dvadeset i četiri hiljade ljudi.

16 Nad Izraelovim plemenima bili su: poglavar nad Rubenovim plemenom bio je Elijezer, Zihrijev sin; nad Simeonovim plemenom bio je Sefatija, Mahin sin; **17** nad Levijevim plemenom bio je Asabija, Kamuelov sin; nad Aronovim sinovima bio je Sadok; **18** nad Judinim plemenom bio je Elihu, jedan od Davidove braće; nad Isaharovim plemenom bio je Amrije, Mihailov sin; **19** nad Zebulonovim plemenom bio je Ismaja, Ovadijin sin; nad Neftalimovim plemenom bio je Jerimot, Azrielov sin; **20** nad Jefremovim sinovima bio je Osija, Azazijin sin; nad polovinom Manasijinog plemena bio je Joel, Fedajin sin; **21** nad drugom polovinom Manasijinog plemena u Giladu bio je Ido, Zaharijin sin; nad Benjaminovim plemenom bio je Jasiel, Abnerov sin; **22** nad Danovim plemenom bio je Azareel, Jeroamov sin. To su bili knezovi Izraelovih plemena.

23 David nije prebrojao one koji su imali dvadeset godina i manje, jer je Gospod obećao da će umnožiti Izraelce da ih bude kao zvezda na nebu. **24** Joab, Serujin sin, počeo je da broji narod, ali nije završio, jer se na Izrael podigao Božji gnev. Zato broj nije zabeležen u dnevnicima kralja Davida.

25 Kraljeve riznice nadzirao je Azmavet, Adielov sin. Blago u polju, u gradovima, selima i kulama nadzirao je Jonatan, Ozijin sin. **26** Ratare koji su obrađivali zemlju nadzirao je Ezrije, Heluvov sin. **27** Vinograde je nadzirao Šimej iz Rame. Zalihe vina i vinograde nadzirao je Zavdija iz Sifmota. **28** Maslinjake i smokve u Šefeli nadzirao je Balhanan iz Gedera, a zalihe ulja Joaš. **29** Goveda koja su pasla u Šaronu nadzirao je Šitraj iz Šarona, a goveda u dolinama nadzirao je Safat, Adlajev sin. **30** Kamile je nadzirao Ovil Ismailac, a magarce Jehdeja Meronoćanin. **31** Sitnu stoku je nadzirao Jaziz Hagarenac. Svi su oni

nadzirali imetak kralja Davida.

32 Jonatan, Davidov bratanac, razuman čovek, bio je savetnik i pisar. Jehiel, Ahmonijev sin, bio je s kraljevim sinovima. **33** Ahitofel je bio kraljev savetnik, a Husaj Arhijanin bio je kraljev prijatelj. **34** Posle Ahitofela savetnici su bili Jodaj, Benajin sin, i Abijatar, a Joab je bio zapovednik kraljeve vojske.

28 David je okupio u Jerusalimu sve Izraelove knezove, knezove plemena, zapovednike vojske u službi kralja, poglavare nad hiljadama i nad stotinama, one koji su nadzirali sav imetak i stoku kralja i njegovih sinova, zajedno s dvoranima i junacima i svim drugim hrabrim ljudima. **2** Tada je kralj David ustao i rekao:

„Čujte me, braćo moja i narode moj! U svom srcu imao sam želju da sagradim dom u kom će počivati kovčeg Gospodnjeg saveza i koji će biti podnožje nogama našeg Boga, pa sam pripremio ono što treba za gradnju. **3** Ali Bog mi je rekao: ‘Nećeš ti sagraditi dom mom imenu jer si ratnik i prolivao si krv.’ **4** Gospod, Izraelov Bog, izabrao me je od celog doma mog oca da budem kralj nad Izraelom doveka. Jer je Judu izabrao za vođu, i u Judinom domu izabrao je dom mog oca, a između sinova mog oca bilo mu je po volji da mene postavi za kralja nad celim Izraelom. **5** Od svih mojih sinova, jer mi je Gospod dao mnogo sinova, izabrao je mog sina Solomona da sedi na prestolu Gospodnjeg kraljevstva nad Izraelom.

6 Zatim mi je rekao: ‘Tvoj sin Solomon sagradiće moj dom i moja dvorišta, jer sam njega izabrao da bude moj sin, i ja ću biti njegov otac. **7** Utvrdiću njegovo kraljevstvo doveka ako bude odlučno izvršavao moja uputstva moje propise kao danas.’ **8** Sada, dakle, pred očima celog Izraela, zborom Gospodnjim, pred našim Bogom koji nas sluša, kažem vam: ‘Pazite da se pridržavate i težite svim uputstvima Gospoda, svog Boga, da biste posedovali ovu dobru zemlju i doveka je ostavili u nasledstvo svojim sinovima posle vas.’

9 A ti, sine moj Solomone, upoznaj Boga svog oca i služi mu celim srcem i radosnom dušom, jer Gospod ispituje sva srca i svaku pomisao i želju razabira. Ako ga budeš tražio, daće ti da ga nađeš. Ali ako ga napustiš, odbaciće te zauvek. **10** Znaj sada da te je Gospod izabrao da sagradiš dom koji će biti svetilište. Budi hrabar i kreni na posao.“

11 David je dao svom sinu Solomonu nacrt predvorja, prostorija u hramu, skladišta, gornjih soba, unutrašnjih soba, prostorije u kojoj je bio poklopac pomirenja, **12** i nacrt svega drugog za šta je pod nadahnućem dobio uputstva: za dvorišta Gospodnjeg doma i za sve trpezarije okolo, za riznice doma Božjeg i za riznice posvećenih stvari. **13** Dao mu je uputstva za redove sveštenika i Levita, za sav posao u službi u Gospodnjem domu i za sav pribor za službu u Gospodnjem domu. **14** Odredio je količinu zlata potrebnog za sav zlatni pribor za obavljanje različitih službi, i količinu srebra za sav srebrni pribor, za sav pribor za obavljanje različitih službi. **15** Odredio je težinu zlata za zlatne svećnjake i njihove žiške, prema težini svakog svećnjaka i njegovih žižaka, isto tako i težinu srebra za srebrne svećnjake, prema težini svakog svećnjaka i njegovih žižaka i prema nameni svakog svećnjaka. **16** Odredio je količinu zlata za stolove na kojima će stajati naslagani hlebovi, za svaki sto, i količinu srebra za srebrne stolove. **17** Odredio je količinu čistog zlata za viljuške, činije, bokale, za male zlatne pehare, prema težini svakog pehara, i srebra za male pehare, prema težini svakog pehara, **18** količinu čistog zlata za kadioni oltar i za zlatne heruvime koji predočavaju kola, koji će raširenih krila zaklanjati kovčeg Gospodnjeg saveza. **19** Zatim je David rekao: „Gospod mi je dao da razumem sve to što je bilo zapisano njegovom rukom koja je bila na meni, sve što treba izraditi prema nacrtu.“

20 Tada je David rekao svom sinu Solomonu: „Budi postojan i odlučan i kreni na posao. Ne boj se i ne budi malodušan, jer je s tobom Gospod Bog, moj Bog. On te neće napustiti niti će te ostaviti dok ne bude završen sav posao za službu u Gospodnjem domu. **21** Tu su redovi sveštenika i Levita koji će izvršavati svu službu u domu Božjem. Imaš uza se ljude spremne za sav posao, koji su vešti u svakom poslu, a tu su i knezovi i ceo narod, koji će izvršiti svaki tvoj nalog.“

29 Zatim je kralj David rekao celom zboru: „Moj sin Solomon, koga je Bog izabrao, mlad je i neiskusan, a posao je velik, jer taj dvor nije za čoveka, nego za Gospoda Boga. **2** Pripremio sam za dom svog Boga koliko sam god mogao zlata za zlatne stvari, srebra za srebrne, bakra za bakarne, gvožđa za gvozdene i drveta za drvene, zatim kamena oniksa, kamena koji se veže tvrdim malterom, raznobojnog kamenja za slaganje mozaika, raznovrsnog skupocenog kamena i mnogo alabastera. **3** Osim toga, iz ljubavi prema domu svog Boga dajem još i svoje zlato i srebro za dom svog Boga, pored svega što sam već pripremio za taj sveti dom: **4** tri hiljade talanata ofirskog zlata, sedam hiljada talanata čistog srebra da se oblože zidovi prostorija, **5** zlata za ono što treba da bude od zlata, srebra za ono što treba da bude od srebra i za sve radove koje će izvesti vešti ljudi. Da li još neko danas želi da svojom rukom dobrovoljno priloži dar Gospodu?“

6 I knezovi otačkih domova, knezovi izraelskih plemena, poglavari nad hiljadama i nad stotinama i oni koji su nadzirali kraljeve poslove dobrovoljno su davali priloge. **7** Dali su za službu u domu Božjem pet hiljada talanata zlata i deset hiljada darika,[*] deset hiljada talanata srebra, osamnaest hiljada talanata bakra i sto hiljada talanata gvožđa. **8** Svi koji su imali drago kamenje davali su ga u riznicu Gospodnjeg doma, pod nadzor Jehiela od Geršunovih sinova. **9** I narod se radovao što su dobrovoljno davali priloge, jer su celim srcem dobrovoljno prilagali Gospodu. I kralj David se mnogo radovao.

10 Zatim je David blagoslovio Gospoda pred celim zborom i rekao je: „Blagosloven da si, Gospode, Bože našeg oca Izraela, oduvek i zauvek. **11** Tebi, Gospode, pripada veličanstvo i moć i lepota i uzvišenost i čast, jer je tvoje sve što je na nebu i na zemlji. Tebi, Gospode, pripada kraljevstvo, ti si uzvišen kao poglavar nad svima. **12** Od tebe dolazi bogatstvo i slava, ti vladaš nad svim. U tvojoj je ruci sila i moć, i ti svojom rukom možeš da uzvisiš i ojačaš svakoga. **13** Zato ti sada zahvaljujemo, Bože naš, i hvalimo divno ime tvoje.

14 Jer ko sam ja i šta je moj narod da bismo ti mogli dobrovoljno priložiti sve ovo? Od tebe sve dolazi, i dali smo ti ono što smo iz tvoje ruke primili. **15** Mi smo pred tobom stranci i došljaci kao i svi naši praočevi. Naši su dani na zemlji kao sena, bez nade. **16** Gospode, Bože naš, sve ovo blago što smo pripremili da ti sagradimo dom za tvoje sveto ime dolazi iz tvoje ruke i sve je tvoje. **17** Znam, Bože moj, da ti ispituješ srca i da voliš poštenje. Ja sam čestitog srca dobrovoljno prineo sve ovo i sada radosno gledam kako tvoj narod, koji se nalazi ovde, tebi dobrovoljno prinosi darove. **18** Gospode, Bože naših praočeva Abrama, Isaka i Izraela, sačuvaj doveka takve misli i takvu želju u srcu svog naroda i usmeri njihovo srce k sebi. **19** Sinu mom Solomonu daj nepodeljeno srce da bi se držao tvojih uputstava, tvojih svedočanstava i tvojih odredbi, da bi izvršio sve što treba i da bi sagradio taj dom za koji sam sve pripremio.“

20 Tada je David rekao celom zboru: „Blagoslovite sada Gospoda, svog Boga.“ I ceo zbor je blagoslovio Gospoda, Boga svojih

[*] **29:7** Persijski zlatnik. Vidi dodatak na kraju knjige.

praočeva, i poklonili su se i pali ničice pred
Gospodom i pred kraljem. **21** I sutradan su
prinosili žrtve paljenice Gospodu, a i druge
žrtve su prinosili Gospodu: hiljadu junaca, hi-
ljadu ovnova, hiljadu jaganjaca zajedno s nji-
hovim žrtvama levanicama. Prinosili su
mnogo žrtava za ceo Izrael. **22** Tog dana su
jeli i pili pred Gospodom i mnogo se radovali.
I po drugi put su postavili za kralja Solomona,
Davidovog sina, i pomazali su ga pred
Gospodom za vođu, a Sadoka za sveštenika.
23 Solomon je seo na Gospodnji presto kao
kralj umesto svog oca Davida. Uspešno je
kraljevao i svi Izraelci bili su mu poslušni. **24**
Svi knezovi i junaci i svi sinovi kralja Davida
stali su u službu kralju Solomonu. **25** Gospod
je veoma uzvisio Solomona pred očima celog
Izraela i dao mu takvu kraljevsku čast kakvu
pre njega nije imao nijedan kralj nad Izrae-
lom.

26 Tako je David, Jesejev sin, vladao nad
celim Izraelom. **27** Četrdeset godina je vladao
nad Izraelom. U Hebronu je vladao sedam
godina, a u Jerusalimu je vladao trideset i tri
godine. **28** Umro je u dubokoj starosti, nasi-
tivši se života, bogatstva i slave. Njegov sin
Solomon vladao je umesto njega. **29** Dela
kralja Davida, od početka do kraja, zabele-
žena su u zapisima videoca* Samuela, u zapi-
sima proroka Natana i u zapisima videoca
Gada. **30** Tamo je zapisano sve o njegovom
kraljevanju, o njegovim poduhvatima i doga-
đajima koji su se odigrali u njegovo vreme u
Izraelu i u svim drugim kraljevstvima.

* **29:29** Ili: „onoga koji ima vizije," to jest onoga kome se Bog javlja u vizijama.

Pisac: Ezra
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: oko 460. pre n. e.
Obuhvata vreme: 1019-538. pre n. e.

DRUGA KNJIGA DNEVNIKA

1 Solomon, Davidov sin, učvrstio se u svom kraljevstvu. Gospod, Bog njegov, bio je s njim i veoma ga je uzvisio.

2 Solomon se obratio celom Izraelu, poglavarima nad hiljadama i nad stotinama, sudijama i svim knezovima u celom Izraelu, poglavarima otačkih domova. **3** Zatim je Solomon sa celim zborom otišao na uzvišicu koja je bila u Gibeonu, jer je tamo bio šator od sastanka koji je pripadao Bogu, a koji je Mojsije, Gospodnji sluga, napravio u pustinji. **4** Kovčeg Božji David je preneo iz Kirijat-Jarima na mesto koje je pripremio za njega, jer je za njega bio razapeo šator u Jerusalimu. **5** Bakarni oltar koji je napravio Bezalel, sin U-rija, Hurovog sina, nalazio se pred Gospodnjim šatorom. Solomon i zbor došli su tu. **6** Tamo je Solomon, na bakarnom oltaru koji je bio pred šatorom sastanka, prineo žrtve pred Gospodom, prineo je na njemu hiljadu žrtava paljenica.

7 Te noći Bog se pojavio Solomonu i rekao mu: „Traži šta hoćeš da ti dam.“ **8** A Solomon reče Bogu: „Ti si pokazao veliku milost prema mom ocu Davidu, i postavio si me na njegovo mesto da budem kralj. **9** Gospode Bože, neka se sada ispuni obećanje koje si dao mom ocu Davidu, jer si me postavio da budem kralj nad narodom kog ima mnogo kao praha na zemlji. **10** Daj mi mudrost i znanje da mogu voditi ovaj narod, jer ko može suditi tvom tako velikom narodu?“

11 Tada Bog reče Solomonu: „Zato što si to poželeo u svom srcu i nisi tražio izobilje, ni bogatstvo, ni slavu, ni duše onih koji te mrze niti si tražio dug život, već si tražio mudrost i znanje da možeš suditi mom narodu nad kojim sam te postavio za kralja, **12** zato ti dajem mudrost i znanje. Ali dajem ti i izobilje i bogatstvo i čast kakvu nije imao nijedan kralj pre tebe i kakvu neće imati nijedan posle tebe.“

13 Solomon se sa uzvišice u Gibeonu, od šatora sastanka, vratio u Jerusalim i kraljevao je nad Izraelom. **14** Solomon je sakupio bojna kola i konje. Imao je hiljadu i četiristo kola i dvanaest hiljada konja. Rasporedio ih je po gradovima u kojima je držao kola i kod sebe u Jerusalimu. **15** Kralj je učinio da u Jerusalimu bude srebra i zlata toliko mnogo kao kamenja, a kedrovine kao divljih smokava u Šefeli. **16** Solomon je uvozio konje iz Egipta. Kraljevi trgovci nabavljali su konje po određenoj ceni. **17** Jedna kola dovezena iz Egipta koštala su šesto srebrnika, a konj sto pedeset. Preko tih trgovaca uvozili su konje i kola i svi hetejski i sirijski kraljevi.

2 Solomon je odlučio da se sagradi dom Gospodnjem imenu, a za njega kraljevski dvor. **2** Zato je Solomon odredio sedamdeset hiljada nosača, osamdeset hiljada klesara u planini i tri hiljade i šesto onih koji će ih nadgledati. **3** Zatim je Solomon poručio Hiramu, kralju Tira: „Mom ocu Davidu slao si kedrovinu da sagradi sebi dvor za stanovanje. **4** Evo, imam nameru da izgradim dom imenu Gospoda, svog Boga, i posvetiću ga njemu, da se pred njegovim licem prinosi mirisni kâd, da se redovno postavljaju naslagani hlebovi i da se prinose žrtve paljenice ujutru i uveče, na Šabate, na mladine i na praznike

Gospoda, našeg Boga. Neka se tako doveka
čini u Izraelu. 5 Dom koji ću graditi biće ve-
lik, jer je naš Bog veći od svih drugih bogova.
6 Ko bi mu mogao sagraditi dom kad ga ne-
besa i nebo nad nebesima ne mogu obuhva-
titi? Ko sam ja da mu sagradim dom – osim
da to bude mesto gde će se prinositi kad pred
njegovim licem? 7 Zato mi sada pošalji veš-
tog čoveka koji zna da radi sa zlatom, sre-
brom, bakrom, gvožđem, vunom purpurne
boje, grimiznim i plavim predivom i koji zna
da rezbari. On će raditi zajedno s veštim lju-
dima koji su kod mene u Judi i u Jerusalimu,
koje je izabrao moj otac David. 8 Pošalji mi
sa Lebanona kedrovo, smrekovo i algumovo
drvo, jer znam da su tvoje sluge vešte u seči
drva sa Lebanona, a moje sluge radiće s tvo-
jim slugama. 9 Pripremite mi mnogo drva, jer
će dom koji ću sagraditi biti izuzetno velik.
10 Tvojim slugama, drvosečama koji će oba-
rati drveće, daću za hranu dvadeset hiljada
kora pšenice, dvadeset hiljada kora ječma,
dvadeset hiljada bati vina i dvadeset hiljada
bati ulja.“

11 Tada je Hiram, kralj Tira, poslao Solo-
monu ovaj pisani odgovor: „Zato što Gospod
voli svoj narod, zato te je postavio za kralja
nad njim.“ 12 Hiram je još rekao: „Neka je
blagosloven Gospod, Izraelov Bog, koji je
stvorio nebesa i zemlju, jer je kralju Davidu
dao mudrog sina, pametnog i razumnog. On
će Gospodu sagraditi dom, a sebi kraljevski
dvor. 13 Zato ti sada šaljem Hiram-Abija,
veštog i razumnog čoveka, 14 sina jedne žene
iz Danovog plemena, kome je otac iz Tira. On
zna da radi sa zlatom, srebrom, bakrom,
gvožđem, kamenom, drvetom, vunom pur-
purne boje, plavim predivom, finim platnom,
grimiznim predivom, i zna da rezbari svako-
jake rezbarije i da pravi nacrte za sve što mu
se poveri da napravi. On će raditi s tvojim
veštim ljudima i s ljudima mog gospodara
Davida, tvog oca. 15 Neka sada moj gospodar
pošalje svojim slugama pšenicu, ječam, ulje i
vino, kao što je obećao. 16 A mi ćemo na Le-
banonu iseći onoliko stabala koliko ti treba,
vezaćemo ih u splavove i spustiti morem do
Jope, a ti ih odande otpremi u Jerusalim.“

17 Solomon je prebrojao sve strance koji
su bili u Izraelovoj zemlji posle popisa koji je
sproveo njegov otac David i bilo ih je sto pe-
deset tri hiljade i šesto. 18 Od njih je odredio
sedamdeset hiljada nosača, osamdeset hiljada
klesara u planini i tri hiljade i šesto nadgled-
nika koji će nadzirati ljude u službi.

3 Tako je Solomon počeo da gradi
Gospodnji dom u Jerusalimu na brdu
Moriji, gde se Gospod pokazao njego-
vom ocu Davidu, na mestu koje je pripremio
David, na gumnu Ornana Jevusejina. 2 Počeo
je da ga gradi drugog dana drugog meseca
četvrte godine svog vladanja. 3 Temelji koje
je Solomon položio za gradnju doma Božjeg
bili su dugi šezdeset lakata, po staroj meri
lakta,* a široki dvadeset lakata. 4 Predvorje s
prednje strane doma bilo je dugo dvadeset la-
kata, koliko je bio širok dom, a visoko sto
dvadeset lakata. Iznutra ga je obložio čistim
zlatom. 5 Veliki dom* je obložio drvetom
smreke, a zatim ga je obložio čistim zlatom.
Onda je napravio ukrase u obliku palmi, kao
i lančiće. 6 Dom je obložio skupocenim ka-
menom i tako ga ukrasio. Zlato je bilo iz zem-
lje zlata. 7 Tako je zlatom obložio dom:
krovne grede, pragove, zidove i vrata. Na zi-
dovima je izrezbario ukrase u obliku heru-
vima.

8 Napravio je i Svetinju nad svetinjama.
Bila je duga dvadeset lakata, koliko je bio ši-
rok dom, i široka dvadeset lakata. Obložio ju
je sa šesto talanata čistog zlata. 9 Zlato za

* **3:3** „Stara mera lakta“ verovatno je isto što i dugi lakat, koji je iznosio 51,8 centimetara. Vidi fusnotu za Ezekiel 40:5 i dodatak na kraju knjige.

* **3:5** „Veliki dom“ se verovatno odnosi na Svetinju.

klinove bilo je teško pedeset sikala. I gornje sobe obložio je zlatom.

10 U unutrašnjosti Svetinje nad svetinjama napravio je dva heruvima, vajarski rad, i obložio ih zlatom. **11** Krila tih heruvima bila su duga dvadeset lakata. Jedno krilo, dugo pet lakata, dodirivalo je zid doma, a drugo krilo, dugo pet lakata, dodirivalo je krilo drugog heruvima. **12** Tako je i jedno krilo drugog heruvima, dugo pet lakata, dodirivalo zid doma, a drugo krilo, dugo pet lakata, dodirivalo je krilo prvog heruvima. **13** Raširena krila tih heruvima imala su dvadeset lakata. Heruvimi su stajali na nogama, licem okrenuti prema unutrašnjosti doma.

14 Načinio je i zavesu od plavog prediva, vune purpurne boje, grimiznog prediva i finog platna, i na njoj je izvezao heruvime.

15 Ispred doma je napravio dva stuba dugačka trideset pet lakata, a na svakom je bilo oglavlje od pet lakata. **16** Zatim je napravio lančiće izrađene poput ogrlice i stavio ih na vrh stubova. Napravio je sto narova i stavio ih na lančiće. **17** Stubove je postavio ispred hrama, jedan s desne strane, a drugi s leve. Desni je nazvao Jahin, a levi Boaz.*

4 Napravio je bakarni oltar dvadeset lakata dug, dvadeset lakata širok i deset lakata visok.

2 Zatim je napravio liveno more, koje je od jednog do drugog kraja imalo deset lakata. Bilo je okruglo, visoko pet lakata, a da bi se obuhvatilo bilo je potrebno uže od trideset lakata. **3** Okolo, ispod ivice, bili su ukrasi u obliku bikova, po deset ukrasa na jedan lakat okruživalo je more. Bila su dva reda ukrasa u obliku bikova, izlivenih zajedno s morem. **4** More je stajalo na dvanaest bikova, od kojih su tri gledala prema severu, tri prema zapadu, tri prema jugu, a tri prema istoku. More je stajalo odozgo na bikovima, a zadnji deo svih njih bio je okrenut unutra. **5** Njegova debljina je iznosila jedan dlan, a ivica mu je bila izrađena kao ivica čaše, nalik cvetu ljiljana. U njega je moglo da stane tri hiljade bati.*

6 Napravio je i deset umivaonika i pet je stavio s desne strane, a pet s leve, da služe za pranje. Vodom iz njih pralo se što je trebalo za žrtve paljenice. A more je bilo namenjeno sveštenicima da se peru vodom iz njega.

7 Zatim je napravio deset zlatnih svećnjaka prema istom nacrtu i stavio ih u hram, pet s desne strane, a pet s leve.

8 Napravio je deset stolova i postavio ih u hramu, pet s desne strane, a pet s leve. Napravio je i sto zlatnih činija.

9 Zatim je načinio dvorište za sveštenike, veliko dvorište i vrata u velikom dvorištu, a vrata je obložio bakrom. **10** More je postavio s desne strane, prema jugoistoku.

11 Na kraju je Hiram napravio lonce, lopate i činije.

Tako je Hiram završio posao koji je radio za kralja Solomona u domu Božjem: **12** dva stuba, okrugla oglavlja koja su bila na vrhovima dva stuba, dve mrežice koje su pokrivale ta dva okrugla oglavlja na vrhu stubova, **13** četiristo narova za dve mrežice, za svaku mrežicu po dva reda narova da pokriju dva okrugla oglavlja na vrhovima stubova, **14** deset kolica i deset umivaonika na kolicima, **15** jedno more i dvanaest bikova ispod njega, **16** lonce, lopate, viljuške i sav drugi pribor napravio je Hiram-Abi od uglačanog bakra kralju Solomonu za Gospodnji dom. **17** Kralj je dao da se sve to izlije u ilovači, u Jordanskoj dolini, između Sukota i Saride. **18** Solomon je napravio izuzetno mnogo svega tog pribora. Težina bakra nije bila utvrđena.

* **3:17** „Severni,“ predstavlja levi posmatraču koji gleda na istok. „Boaz“ verovatno znači „jačina; u snazi.“ Po svemu sudeći imena oba stuba čitala su se u celini, zdesna nalevo. „Južni,“ predstavlja desni posmatraču koji gleda na istok. „Jahin“ znači „on će utemeljiti.“

* **4:5** U 1. knjizi o kraljevima 7:26 navedena je uobičajena sadržina od dve hiljade bati vode za potrebe hramske službe, dok je ovde reč o punom kapacitetu do rubova „mora.“

19 Solomon je napravio i sve druge stvari za dom Božji: zlatni oltar, stolove na koje se hleb stavljao pred Boga, **20** svećnjake sa žišcima od čistog zlata, koji su se prema propisu palili pred unutrašnjom prostorijom, **21** zlatne cvetove, žiške, mašice, sve od najčistijeg zlata, **22** makaze za podsecanje fitilja, činije, čaše, pepeonice, sve od čistog zlata. I ulaz u dom, unutrašnja vrata Svetinje nad svetinjama i vrata hrama u domu bila su od zlata.

5 Tako je Solomon dovršio sav posao oko Gospodnjeg doma. Zatim je doneo srebro, zlato i sve druge predmete koje je posvetio njegov otac David, i stavio ih u riznice doma Božjeg. **2** Tada je Solomon okupio kod sebe u Jerusalimu Izraelove starešine, sve poglavare plemena i knezove otačkih domova Izraelovih sinova, da bi se kovčeg Gospodnjeg saveza doneo iz Davidovog grada, to jest sa Ciona. **3** Tako su se svi Izraelci sakupili kod kralja na praznik koji se slavi u sedmom mesecu.

4 Kad su došle sve Izraelove starešine, Levijevi sinovi su poneli kovčeg. **5** Oni su preneli kovčeg, šator od sastanka i sve svete stvari koje su bile u šatoru. Sve su to preneli sveštenici, Leviti. **6** Kralj Solomon i s njim ceo izraelski zbor koji se okupio oko njega, prineli su na žrtvu pred kovčegom toliko ovaca i goveda da se nije moglo ni izračunati ni izbrojati. **7** Zatim su sveštenici uneli kovčeg Gospodnjeg saveza na njegovo mesto, u unutrašnju prostoriju doma, u Svetinju nad svetinjama, pod krila heruvima. **8** Krila heruvima bila su raširena iznad mesta gde je stajao kovčeg, tako da su heruvimi odozgo zaklanjali kovčeg i njegove poluge. **9** Ali poluge su bile toliko duge da su se njihovi krajevi videli iz Svetinje pred unutrašnjom prostorijom, ali spolja se nisu videli. Tamo stoje sve do današnjeg dana. **10** U kovčegu nije bilo ničeg osim dve ploče koje je Mojsije stavio u njega na Horevu, kad je Gospod sklopio savez sa Izraelovim sinovima nakon što su izašli iz Egipta.

11 Sveštenici su izašli iz svetog mesta (jer su se svi prisutni sveštenici posvetili, bez obzira na redove). **12** Leviti koji su bili pevači, svi od Asafa, Emana i Jedutuna, njihovi sinovi i njihova braća, u haljinama od finog platna stajali su s činelama, harfama i drugim žičanim instrumentima istočno od oltara, a s njima je bilo sto dvadeset sveštenika koji su trubili u trube. **13** Dok su oni koji su trubili u trube i pevači složno u jedan glas hvalili Gospoda i zahvaljivali mu, i dok je odjekivao zvuk truba, činela i drugih instrumenata i hvalospev Gospodu: „On je dobar, večna je ljubav njegova,“ oblak je ispunio Gospodnji dom. **14** Sveštenici zbog oblaka nisu mogli tu da stoje i da vrše službu, jer je dom Božji bio pun Gospodnje slave.

6 Tada je Solomon rekao: „Gospode, ti si rekao da ćeš prebivati u gustoj tami, **2** a ja sam ti sagradio dom da bude tvoje uzvišeno prebivalište i mesto gde ćeš doveka prebivati.“

3 Zatim se kralj okrenuo prema narodu i blagoslovio ceo izraelski zbor, dok je ceo zbor stajao. **4** Tada je rekao: „Neka je blagosloven Gospod, Izraelov Bog, koji je svojim ustima govorio s mojim ocem Davidom, i svojom rukom ispunio ono što je rekao: **5** ‘Od dana kad sam svoj narod izveo iz egipatske zemlje nisam izabrao nijedan grad među svim Izraelovim plemenima da se u njemu sagradi dom u kom bi bilo moje ime, niti sam izabrao nekoga da bude vođa mom narodu Izraelu. **6** Ali sada sam izabrao Jerusalim da u njemu bude moje ime i izabrao sam Davida da vlada nad mojim narodom Izraelom.’ **7** Moj otac David je u svom srcu imao želju da sagradi dom imenu Gospoda, Izraelovog Boga. **8** Ali Gospod je mom ocu Davidu rekao: ‘Ti u svom srcu imaš želju da sagradiš dom mom imenu, i dobro je što ti je to na srcu. **9** Ali nećeš ti graditi taj dom, nego tvoj sin koji će ti se roditi. On će sagraditi dom mom imenu.’

10 Gospod je ispunio reč koju je rekao i ja
sam došao na mesto svog oca Davida i seo na
Izraelov presto, kao što je rekao Gospod, i sa-
gradio sam dom imenu Gospoda, Izraelovog
Boga, **11** i namestio sam tamo kovčeg u kome
je Gospodnji savez koji je sklopio sa Izraelo-
vim sinovima.“

12 Zatim je Solomon stao pred Gospodnji
oltar pred celim izraelskim zborom i raširio
ruke. **13** (Solomon je napravio jedno postolje
od bakra i postavio ga nasred dvorišta. Bilo je
dugo pet lakata, široko pet lakata i visoko tri
lakta. Solomon je stajao na njemu.) Zatim je
kleknuo pred celim izraelskim zborom, raši-
rio ruke prema nebesima **14** i rekao:
„Gospode, Bože Izraelov, nema Boga kao što
si ti, ni na nebesima ni na zemlji. Ti držiš sa-
vez i pokazuješ milost prema svojim slugama
koje ti služe svim svojim srcem. **15** Ispunio si
svom sluzi Davidu, mom ocu, ono što si mu
obećao. Što si svojim ustima obećao, to si
svojom rukom ispunio, kao što se danas vidi.
16 A sada, Gospode, Bože Izraelov, ispuni
svom sluzi Davidu, mom ocu, ono što si mu
obećao kad si rekao: ‘Neće ti nestati nasled-
nika koji će preda mnom sedeti na Izraelo-
vom prestolu, samo ako tvoji sinovi budu pa-
zili na svoj put i živeli po mom zakonu kao
što si ti po mojoj volji živeo.’ **17** A sada,
Gospode, Bože Izraelov, neka se obistini o-
bećanje koje si dao svom sluzi Davidu.

18 Ali da li će Bog zaista prebivati s lju-
dima na zemlji? Gle, ni nebesa ni nebo nad
nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamoli o-
vaj dom koji sam sagradio! **19** Ali ipak
Gospode, Bože moj, saslušaj molitvu svog
sluge i njegovu molbu za milost i poslušaj va-
paj i molitvu koju ti danas upućuje tvoj sluga.
20 Neka tvoje oči dan i noć budno motre ovaj
dom, ovo mesto za koje si rekao da će u
njemu prebivati tvoje ime. Poslušaj molitvu
koju ti tvoj sluga upućuje okrenut prema o-
vom mestu. **21** Poslušaj molbe koje ti upu-
ćuju tvoj sluga i tvoj narod Izrael okrenuti
prema ovom mestu. Čuj s mesta gde prebivaš,
s nebesa, čuj i oprosti.

22 Ako neko zgreši svom bližnjem, pa se
od njega traži da se zakune i izloži proklet-
stvu, i on pod zakletvom dođe pred tvoj oltar
u ovom domu, **23** tada čuj s nebesa i budi su-
dija svojim slugama i naplati zlome, vraćajući
njegova dela na njegovu glavu, a pravednog
proglasi pravednim, nagrađujući ga po njego-
voj pravednosti.

24 Ako tvoj narod Izrael bude poražen
pred svojim neprijateljima zato što ti je zgre-
šio, pa se obrati k tebi i da hvalu tvom imenu,
pomoli se i uputi molbu za milost u ovom
domu, **25** tada čuj s nebesa, oprosti greh svom
narodu Izraelu i vrati ih u zemlju koju si dao
njima i njihovim praočevima. **26** Kad se
zatvori nebo i ne bude kiše jer su ti zgrešili,
pa se pomole okrenuti prema ovom mestu i
daju hvalu tvom imenu i odvrate se od svog
greha jer si im nanosio nevolje, **27** tada čuj s
nebesa i oprosti greh svojim slugama, svom
narodu Izraelu, jer ti ih učiš pravom putu ko-
jim treba da idu, i pusti kišu na svoju zemlju
koju si svom narodu dao u nasledstvo.

28 Ako u zemlji zavlada glad ili se pojavi
pošast, suša, buđ ili navale skakavci ili buba-
švabe, ako tvoj narod opkoli neprijatelj u
zemlji gde su njihovi gradovi, ako ih snađe
bilo kakva nevolja ili bolest, **29** pa ako neko
iz naroda ili ceo tvoj narod Izrael uputi moli-
tvu ili molbu za milost, jer svako zna svoju
nevolju i svoj bol, i raširi ruke prema ovom
domu, **30** ti čuj s nebesa, s mesta gde prebi-
vaš, i oprosti i daj svakome prema svim nje-
govim putevima, ti koji znaš svačije srce, jer
samo ti dobro znaš srce sinova ljudskih, **31** da
bi te se bojali i išli tvojim putevima sve dane
dok žive u zemlji koju si dao našim praoče-
vima.

32 Isto tako, kad tuđinac koji ne pripada
tvom narodu Izraelu, nego je došao iz daleke
zemlje zbog tvog velikog imena i zbog tvoje
snažne ruke i podignute mišice, dođe i pomoli
se okrenut prema ovom domu, **33** tada čuj s
nebesa, s mesta gde prebivaš, i učini sve za

šta te moli taj tuđinac, da bi svi narodi na zemlji upoznali tvoje ime i bojali se tebe kao i tvoj narod Izrael, i da bi znali da je tvoje ime prizvano nad ovim domom koji sam sagradio.

34 Ako tvoj narod pođe u rat protiv svojih neprijatelja putem kojim ga ti pošalješ, i pomole se tebi okrenuti prema ovom gradu koji si izabrao i prema ovom domu koji sam sagradio tvom imenu, **35** tada čuj s nebesa njihovu molitvu i njihovu molbu za milost i daj im pravdu.

36 Ako ti zgreše, jer nema čoveka koji ne greši, i ti se razgneviš na njih i predaš ih neprijateljima, pa ih njihovi porobljivači odvedu u zarobljeništvo u neku zemlju koja je daleko ili blizu, **37** a oni se urazume u zemlji u koju budu odvedeni u zarobljeništvo, obrate se i upute ti molbu za milost u zemlji u kojoj su zarobljeni, govoreći: ‘Zgrešili smo, loše smo postupali, zlo smo činili,’ **38** ako se u zemlji svojih porobljivača koji su ih odveli u zarobljeništvo zaista obrate k tebi svim svojim srcem i svom svojom dušom i pomole ti se okrenuti prema svojoj zemlji koju si dao njihovim praočevima, prema gradu koji si izabrao i prema domu koji sam sagradio tvom imenu, **39** tada s nebesa, s mesta gde prebivaš, čuj njihovu molitvu i njihove molbe za milost, daj im pravdu i oprosti svom narodu koji ti je zgrešio.

40 Sada te molim, Bože moj, neka tvoje oči budu otvorene i neka tvoje uši čuju molitvu upućenu s ovog mesta. **41** Ustani sada, Gospode Bože, pođi na mesto svog počinka, ti i kovčeg tvoje sile. Neka se tvoji sveštenici, Gospode Bože, obuku u spasenje i neka se oni koji su ti verni raduju dobru. **42** Gospode Bože, ne odvraćaj svoje lice od svog pomazanika. Seti se milosti svoje koju si obećao svom sluzi Davidu.’“

7 Kad je Solomon završio molitvu, vatra je sišla s nebesa i spalila žrtvu paljenicu i druge žrtve, a Gospodnja slava je ispunila dom. **2** Sveštenici nisu mogli da uđu u Gospodnji dom jer je Gospodnja slava ispunila Gospodnji dom. **3** Kad su svi Izraelovi sinovi videli kako su vatra i Gospodnja slava došli na dom, poklonili su se i pali ničice na pod, licem do zemlje, i zahvaljivali su Gospodu govoreći: „On je dobar, večna je ljubav njegova.“

4 Tada su kralj i ceo narod prineli žrtve pred Gospodom, **5** Kralj Solomon je prineo na žrtvu dvadeset i dve hiljade goveda i sto dvadeset hiljada ovaca. Tako su kralj i ceo narod održali svečanost povodom posvećenja doma Božjeg. **6** Sveštenici su stajali na svojim mestima, a Leviti su imali muzičke instrumente koje je načinio kralj David da bi hvalili Gospoda i uz koje su pevali u čast Gospodu: „Večna je ljubav njegova.“ Tako je David njihovom službom upućivao hvale. A pred njima su sveštenici glasno trubili u trube, dok su svi Izraelci stajali.

7 Tada je Solomon posvetio sredinu dvorišta koje je ispred Gospodnjeg doma, zato što je tamo prinosio žrtve paljenice i salo od žrtava pomirenja, jer na bakarni oltar koji je Solomon napravio nije moglo da stane toliko žrtava paljenica, prinosa od žita i sala. **8** U to vreme Solomon je slavio praznik sedam dana, a s njim i ceo Izrael, veoma veliko mnoštvo naroda iz cele zemlje, od granice Emata do doline reke Egipat. **9** A osmog dana održali su svečani zbor, jer je svečanost povodom posvećenja oltara trajala sedam dana, i praznik još sedam dana. **10** Dvadeset i trećeg dana sedmog meseca otpustio je narod svojim kućama. Otišli su radosni i veselog srca zbog sve dobrote koju je Gospod pokazao Davidu i Solomonu i svom narodu Izraelu.

11 Tako je Solomon završio Gospodnji dom i kraljevski dvor i uspešno je izvršio u Gospodnjem domu i u svom dvoru sve što je želeo u svom srcu. **12** Gospod se noću pojavio Solomonu i rekao mu: „Uslišio sam tvoju molitvu i izabrao sam ovo mesto da bude moj dom u kom će se prinositi žrtve. **13** Ako

zatvorim nebo da ne pada kiša, ili ako uputim skakavce da poharaju zemlju, ili ako pošaljem pošast među moj narod, **14** kad se moj narod, na koji je moje ime prizvano, ponizi, pomoli i potraži moje lice i vrati se sa svojih zlih puteva, ja ću tada čuti s nebesa i oprostiću im njihov greh, i izlečiću njihovu zemlju. **15** Oči će moje biti otvorene i uši će moje čuti njihovu molitvu s ovog mesta. **16** Zato sam izabrao i posvetio ovaj dom da u njemu doveka prebiva moje ime, i ovde će uvek biti moje oči i moje srce.

17 A ti, ako mi budeš služio kao što mi je služio tvoj otac David, ako budeš činio sve što sam te uputio, i ako budeš držao moje propise i moje zakone, **18** utvrdiću presto tvog kraljevstva, držeći se saveza koji sam sklopio s tvojim ocem Davidom kada sam rekao: 'Neće ti nestati naslednika koji će vladati nad Izraelom.' **19** Ali ako se odvratite od mene i ostavite moje odredbe i moja uputstva koje sam stavio pred vas i pođete za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, **20** istrebiću vas iz zemlje koju sam vam dao. Odbaciću od sebe ovaj dom koji sam posvetio svom imenu, pa će se o njemu podrugljivo pričati[*] i biće ruglo svim narodima. **21** Od ovog doma ostaće samo ruševine i ko god bude prolazio pored njega biće zaprepašćen i pitaće: 'Zašto je Gospod to učinio od ove zemlje i od ovog doma?' **22** I odgovoriće mu se: 'Zato što su ostavili Gospoda, Boga svojih praočeva, koji ih je izveo iz egipatske zemlje, i pošli za drugim bogovima, klanjali im se i služili im. Zato im je naneo svu tu nevolju.'"

8 Kad je prošlo dvadeset godina, tokom kojih je Solomon gradio Gospodnji dom i svoj dvor, **2** Solomon je utvrdio gradove koje mu je dao Hiram i u njima je naselio Izraelove sinove. **3** Zatim je Solomon otišao na Emat-Sobu i osvojio je. **4** Onda je utvrdio Tadmor u pustinji i sve gradove koji su služili kao skladišta, koje je sagradio u Ematu. **5** Sagradio je Gornji Bet-Oron i Donji Bet-Oron, utvrđene gradove sa zidinama, vratima i prevornicama, **6** zatim Balat i sve gradove koji su mu pripali, a služili su kao skladišta, sve gradove za bojna kola i gradove za konjanike, Solomon je sagradio sve što je želeo u Jerusalimu, na Lebanonu i na celom području kojim je vladao.

7 Sve koji su ostali od Heteja, Amoreja, Ferezeja, Hiveja i Jevuseja, sve koji nisu bili Izraelci, **8** njihove sinove koji su ostali nakon njih u zemlji, a koje Izraelovi sinovi nisu istrebili, njih je Solomon prisilio na ropski rad sve do današnjeg dana. **9** Ali nikoga od Izraelovih sinova Solomon nije učinio robom za svoj posao, nego su oni bili ratnici, zapovednici nad njegovim ađutantima i zapovednici nad vozačima njegovih kola i nad njegovim konjanicima. **10** Kralj Solomon je imao dvesta pedeset glavnih namesnika koji su nadzirali ljude.

11 Faraonovu kćer Solomon je preselio iz Davidovog grada u kuću koju je za nju sagradio, jer je rekao: „Premda mi je žena, ipak neće živeti u domu Davida, kralja Izraela, jer je svako mesto na koje je došao Gospodnji kovčeg sveto."

12 Tada je Solomon prineo Gospodu žrtve paljenice na Gospodnjem oltaru koji je napravio ispred predvorja. **13** Svaki dan je prinosio žrtve kao što je Mojsije dao uput za Šabate, za mladine i za propisane praznike tri puta godišnje – na Praznik beskvasnih hlebova, na Praznik sedmica i na Praznik senica. **14** Postavio je redove sveštenika po njihovim službama, kako je propisao njegov otac David, i Levite na njihove dužnosti da pevaju hvale i da služe pred sveštenicima iz dana u dan, zatim vratare po njihovim redovima za svaka vrata, jer je tako dao uput David, Božji čovek. **15** Ni u čemu nisu odstupili od kraljevog uputa za sveštenike i Levite, kao ni za

[*] **7:20** Doslovno: „biće izreka – poslovica."

riznice. **16** Tako je Solomon uspešno završio
sav posao od dana kad je položio temelj
Gospodnjeg doma, pa sve dok ga nije dovr-
šio. Tako je bio završen Gospodnji dom.

17 Tada je Solomon otišao u Esion-Geber
i u Elot na obali mora u edomskoj zemlji. **18**
Hiram mu je po svojim slugama slao brodove
i sluge koje su poznavale more, pa su oni za-
jedno sa Solomonovim slugama plovili u O-
fir, i odande bi uzeli četiristo pedeset talanata
zlata i doneli ga kralju Solomonu.

9 Kraljica Šabe čula je za Solomonovu
slavu, pa je došla da iskuša Solomona
teškim pitanjima. Ona je došla u Jerusa-
lim s veoma velikom pratnjom, s kamilama
koje su nosile balzam i donela je zlata u veli-
kim količinama i dragog kamenja. Došavši
kod Solomona, razgovarala je s njim o svemu
što joj je bilo na srcu. **2** Solomon joj je odgo-
vorio na sva pitanja, nije bilo ničega što je So-
lomonu bilo sakriveno i na šta nije znao da joj
odgovori.

3 Kad je kraljica Šabe videla Solomonovu
mudrost i dom koji je sagradio, **4** kad je vi-
dela jela na njegovom stolu, njegove sluge
kako sede za stolom, njegove poslužitelje
koji su posluživali kod stola i njihovu odeću,
njegove peharnike i njihovu odeću i žrtve pa-
ljenice koje je redovno prinosio u Gospod-
njem domu, zastao joj je dah. **5** Zato je rekla
kralju: „Istina je ono što sam u svojoj zemlji
čula o tebi i o tvojoj mudrosti. **6** Ali nisam
poverovala u ono što se govori dok nisam
došla i videla svojim očima. I gle, ni pola mi
nije bilo rečeno o tvojoj velikoj mudrosti! Ti
nadmašuješ ono što sam čula o tebi. **7** Srećni
su tvoji ljudi i srećne su tvoje sluge koje sta-
lno stoje pred tobom i slušaju tvoju mudrost.
8 Neka je blagosloven Gospod, tvoj Bog,
kome si toliko omileo da te je postavio na
svoj presto da budeš kralj za Gospoda, svog
Boga! Zato što tvoj Bog voli Izrael i želi da
ga održi doveka, zato te je postavio za kralja
da sudiš i sprovodiš pravdu.“

9 Zatim je dala kralju sto dvadeset talanata
zlata, balzama u velikim količinama i dragog
kamenja. Nikada više nije doneto toliko bal-
zama koliko je kraljica Šabe dala kralju Solo-
monu.

10 Pored toga, Hiramove i Solomonove
sluge, koje su donosile zlato iz Ofira, donosili
su i algumovog drveta i skupocenog kamenja.
11 Kralj je od algumovog drveta načinio ste-
penice u Gospodnjem domu i u kraljevskom
dvoru, kao i harfe i druge žičane instrumente
za pevače. Nikada ranije nije se tako nešto vi-
delo u Judinoj zemlji.

12 Kralj Solomon je dao kraljici Šabe sve
što je poželela i zatražila, više od onoga što je
ona donela kralju. Zatim su ona i njene sluge
otišli i vratili se u svoju zemlju.

13 Težina zlata koje je svake godine sti-
zalo Solomonu iznosila je šesto šezdeset i šest
talanata, **14** ne računajući prihod od putujućih
trgovaca i od ostalih trgovaca, ni zlato ni sre-
bro koje su svi arapski kraljevi i namesnici
zemlje donosili Solomonu.

15 Kralj Solomon je načinio dvesta veli-
kih štitova od legure zlata (svaki štit je oblo-
žio sa šesto sikala zlata) **16** i trista malih šti-
tova od legure zlata (svaki štit je obložio sa
tri mine zlata). Zatim ih je kralj stavio u dom
nazvan Lebanonska šuma.

17 Kralj je napravio i veliki presto od slo-
novače i obložio ga čistim zlatom. **18** Do pre-
stola je vodilo šest stepenica, a podnožje od
zlata bilo je sastavljeno s prestolom. S obe
strane sedišta bili su nasloni za ruke, a dva
lava stajala su pored tih naslona. **19** Dvanaest
lavova stajalo je s obe strane tih šest stepe-
nica. Tako nešto nije bilo napravljeno ni u
jednom drugom kraljevstvu. **20** Sve čaše iz
kojih je pio kralj Solomon bile su od zlata i
sve posude u domu nazvanom Lebanonska
šuma bile su od čistog zlata. Ništa nije bilo od
srebra, jer se ono u Solomonovo vreme sma-
tralo bezvrednim. **21** Brodovi koji su pripa-
dali kralju plovili su u Tarsis sa Hiramovim
slugama i svake treće godine tarsiski brodovi

dovozili su zlato, srebro, slonovaču, majmune i paunove.

22 Tako je kralj Solomon po bogatstvu i mudrosti bio veći od svih drugih kraljeva na zemlji. **23** Kraljevi iz svih zemalja želeli su da vide Solomona i da čuju njegovu mudrost koju mu je Bog stavio u srce. **24** Svake godine donosili su svaki svoj dar, predmete od srebra i predmete od zlata, haljine, oružje, balzam, konje i mazge. **25** Solomon je imao četiri hiljade štala za konje, bojna kola i dvanaest hiljada konjanika. Rasporedio ih je po gradovima u kojima je držao kola i kod sebe u Jerusalimu. **26** Vladao je nad svim kraljevima od reke do filistejske zemlje i do egipatske granice. **27** Kralj je učinio da u Jerusalimu srebra bude toliko mnogo kao kamenja, a kedrovine kao divljih smokava u Šefeli. **28** Solomonu su dovodili konje iz Egipta i iz svih drugih zemalja.

29 Ostala Solomonova dela, od početka do kraja, zar nisu zapisana u zapisima proroka Natana, u proročanstvu Ahije iz Šiloha i u zapisu o vizijama videoca Ida o Jeroboamu, Nebatovom sinu? **30** Solomon je četrdeset godina vladao u Jerusalimu nad celim Izraelom. **31** Zatim je Solomon počinuo kod svojih praočeva. Sahranili su ga u gradu njegovog oca Davida. Umesto njega vladao je njegov sin Roboam.

10 Roboam je otišao u Šekem, jer su tamo došli svi Izraelci da ga postave za kralja. **2** To je čuo Jeroboam, Nebatov sin, dok je još bio u Egiptu, gde je pobegao od kralja Solomona. Tako se Jeroboam odmah vratio iz Egipta. **3** Tada su poslali po njega i pozvali ga. Tako su Jeroboam i ceo Izrael došli i rekli Roboamu: **4** „Tvoj otac je stavio na nas težak jaram, a ti nam sada olakšaj tešku službu i težak jaram koji je tvoj otac stavio na nas, pa ćemo ti služiti.“

5 A on im je rekao: „Za tri dana dođite opet kod mene.“ I narod je otišao. **6** Kralj Roboam se posavetovao sa starijim ljudima koji su bili u službi njegovog oca Solomona dok je bio živ i upitao ih je: „Šta vi savetujete da odgovorim ovom narodu?“ **7** Oni su mu ovako odgovorili: „Ako budeš dobar prema ovom narodu, ako im udovoljiš i obratiš im se lepim rečima, oni će zauvek biti tvoje sluge.“

8 Ali on je odbacio savet koji su mu dali stariji ljudi i posavetovao se s mlađim ljudima koji su odrasli s njim i koji su bili u njegovoj službi. **9** On ih je upitao: „Šta vi savetujete da odgovorimo ovom narodu koji mi je rekao: ‘Olakšaj jaram koji je tvoj otac stavio na nas?’“ **10** A mlađi ljudi koji su odrasli s njim odgovorili su mu: „Narodu koji ti je rekao: ‘Tvoj otac je stavio na nas težak jaram, a ti nam ga olakšaj,’ ovako kaži: ‘Moj mali prst deblji je od bedara mog oca. **11** Moj otac je stavio na vas težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljikavim bičevima.’“

12 Trećeg dana Jeroboam i ceo narod došli su kod Roboama, kao što je kralj i rekao: „Dođite opet kod mene za tri dana.“ **13** I kralj im je oštro odgovorio. Tako je kralj Roboam odbacio savet koji su mu dali stariji ljudi. **14** Odgovorio im je kako su ga savetovali mlađi ljudi: „Učiniću vaš jaram još težim i još ću dodati na njega. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljikavim bičevima.“ **15** Kralj nije poslušao narod, jer je istiniti Bog, Gospod, tako vodio događaje, kako bi ispunio svoju reč koju je preko Ahije iz Šiloha rekao[*] Jeroboamu, Nebatovom sinu.

16 Kad je ceo Izrael video da ih kralj nije poslušao, narod je odgovorio kralju: „Šta mi imamo s Davidom? Nemamo mi nasledstvo s Jesejevim sinom. Idi svojim bogovima, Izraele! A ti, Davide, brini se za svoj dom!“ I svi su Izraelci otišli u svoje šatore.

17 Izraelovi sinovi koji su živeli u Judinim

[*] **10:15** Vidi: 1. Kraljevima 11:29.

gradovima ostali su pod vlašću Roboama.

18 Zatim je kralj Roboam poslao Adorama, koji je nadgledao one koji su bili određeni za prinudni rad, ali su ga Izraelovi sinovi zasuli kamenjem tako da je poginuo. Kralj Roboam je uspeo da se popne na kola i da pobegne u Jerusalim. **19** Izraelci su ustrajali u svojoj pobuni protiv Davidovog doma i to traje sve do današnjeg dana.

11 Čim je Roboam došao u Jerusalim, okupio je Judin i Benjaminov dom, sto osamdeset hiljada odabranih ratnika, da bi se borili protiv Izraela i da bi vratili kraljevstvo Roboamu. **2** Tada je Semaji, Božjem čoveku, došla Gospodnja reč: **3** „Kaži Roboamu, Solomonovom sinu, Judinom kralju, i svim Izraelcima u Judinom i Benjaminovom plemenu: **4** ‘Ovako kaže Gospod: ‘Ne idite i ne borite se protiv svoje braće. Vratite se svaki svojoj kući, jer sam ja tako vodio stvari.’“ Oni su poslušali Gospodnju reč i odustali od napada na Jeroboama.

5 Roboam je živeo u Jerusalimu i gradio je utvrđene gradove u Judi. **6** Tako je obnovio Betlehem, Itam, Tekoju, **7** Bet-Sur, Soko, Adulam, **8** Gat, Marešu, Zif, **9** Adoraim, Lakiš, Aziku, **10** Soru, Ajalon i Hebron, utvrđene gradove u Judinoj i Benjaminovoj zemlji. **11** Kad je utvrdio te gradove, postavio je u njima zapovednike i dopremio zalihe hrane, ulja i vina, **12** i u svaki od tih gradova stavio je velike štitove i koplja. Tako ih je veoma utvrdio. A Juda i Benjamin ostali su pod njegovom vlašću.

13 Sveštenici i Leviti, koji su živeli po celom Izraelu, preselili su se kod njega iz svih svojih krajeva. **14** Leviti su ostavili svoje pašnjake i posede, i došli su u Judu i Jerusalim, jer su ih Jeroboam i njegovi sinovi otpustili da više ne služe kao Gospodnji sveštenici. **15** Jeroboam je postavio sebi sveštenike za obredne uzvišice, za obožavanje demona i za obožavanje teladi koju je načinio. **16** Oni koji su iskrenog srca tražili Gospoda, Izraelovog Boga, dolazili su za Levitima u Jerusalim iz svih Izraelovih plemena da bi prinosili žrtve Gospodu, Bogu svojih praočeva. **17** Tako su jačali Judino kraljevstvo i podupirali Roboama, Solomonovog sina, tri godine, jer su tri godine išli Davidovim i Solomonovim putem.

18 Roboam je uzeo za ženu Maeletu, kćer Jerimota, Davidovog sina, i Abihailu, kćer Elijaba, Jesejevog sina. **19** Ona mu je rodila sinove Jeuša, Semariju i Zama. **20** Posle nje je uzeo Mahu, Abšalomovu unuku. Ona mu je rodila Abiju, Ataja, Zisa i Selomita. **21** Roboam je voleo Mahu, Abšalomovu unuku, više od svih svojih žena i inoča, a imao je osamnaest žena i šezdeset inoča, i rodilo mu se dvadeset i osam sinova i šezdeset kćeri. **22** Roboam je postavio Abiju, Mahinog sina, za poglavara, da bude knez među svojom braćom, jer je hteo da ga postavi za kralja. **23** On je postupao razumno i razmestio je neke od svojih sinova po celoj Judinoj i Benjaminovoj zemlji, u svim utvrđenim gradovima. Dao im je hrane u izobilju i mnogo žena.

12 Kad je Roboam učvrstio svoju kraljevsku vlast i kad je postao moćan, napustio je Gospodnji zakon, a u tome ga je sledio i ceo Izrael. **2** Pete godine Roboamovog kraljevanja Šišak, kralj Egipta, napao je Jerusalim, jer je narod bio neveran Gospodu, **3** sa hiljadu i dvesta bojnih kola i šezdeset hiljada konjanika. S njim je iz Egipta došlo nebrojeno mnogo Libijaca, Suheja i Etiopljana. **4** Osvojio je utvrđene gradove u Judi i došao do Jerusalima.

5 Tada je prorok Semaja došao kod Roboama i kod Judinih knezova, koji su se skupili u Jerusalimu zbog Šišaka, i rekao im: „Ovako kaže Gospod: ‘Vi ste ostavili mene, pa i ja ostavljam vas i predajem vas u ruke Šišaku.’“ **6** Tada su se knezovi Izraela i kralj ponizili, pa su rekli: „Gospod je pravedan.“ **7** Kad je Gospod video da su se ponizili, Semaji je došla Gospodnja reč: „Ponizili su se. Neću ih

zatrti, nego ću ih ubrzo izbaviti, i moj gnev neće se izliti na Jerusalim preko Šišaka. **8** Ali biće njegove sluge da bi videli šta znači služiti meni, a šta znači služiti zemaljskim kraljevstvima.“

9 Tako je Šišak, kralj Egipta, napao Jerusalim i uzeo blago iz Gospodnjeg doma i blago iz kraljevog dvora, sve je uzeo. Uzeo je i zlatne štitove koje je napravio Solomon. **10** Posle toga, kralj Roboam je umesto njih napravio bakarne štitove i predao ih na čuvanje zapovednicima telesne straže koja je stražarila na ulazu u kraljev dvor. **11** Kad god je kralj išao u Gospodnji dom, telesna straža je dolazila i nosila ih, a kasnije ih je vraćala u stražarnicu telesne straže. **12** Zato što se Roboam ponizio, Gospodnji gnev se odvratio od njega i nije hteo da ih zatre. A u narodu u Judi našlo se i nešto dobra.

13 Kralj Roboam je učvrstio svoju vlast u Jerusalimu i nastavio da vlada. Roboam je imao četrdeset i jednu godinu kad je počeo da vlada, i sedamnaest godina je vladao u Jerusalimu, gradu koji je Gospod izabrao između svih Izraelovih plemena da tamo prebiva njegovo ime. Njegova majka zvala se Nama i bila je Amonka. **14** Ali on je činio zlo, jer u svom srcu nije čvrsto odlučio da traži Gospoda.

15 Roboamova dela, od početka do kraja, zar nisu kao rodoslovni zapis naveden u zapisima proroka Semaje i videoca Ida? Sve vreme vodio se rat između Roboama i Jeroboama. **16** Roboam je počinuo kod svojih praočeva i bio je sahranjen u Davidovom gradu. Umesto njega vladao je njegov sin Abijah.

13 Osamnaeste godine vladanja Jeroboama, Abijah je postao kralj nad Judom. **2** On je tri godine vladao u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Miheja i bila je kći Uriela iz Gibeje. Između Abije i Jeroboama vodio se rat.

3 Abijah je krenuo u rat sa vojskom od četiristo hiljada izabranih ratnika. Jeroboam se svrstao u bojne redove protiv njega sa osamsto hiljada izabranih ljudi, hrabrih junaka. **4** Abijah je stao navrh gore Semarajim, koja je u brdovitom području Jefrema, pa je rekao: „Čujte me, Jeroboame, i svi Izraelci! **5** Zar ne znate da je Gospod, Izraelov Bog, predao Davidu kraljevstvo nad Izraelom doveka, njemu i njegovim sinovima, na temelju saveza soli? **6** Jeroboam, Nebatov sin, sluga Davidovog sina Solomona, ustao je i pobunio se protiv svog gospodara. **7** Oko njega su se skupili besposleni i pokvareni ljudi koji su nadjačali Roboama, Solomonovog sina, jer je Roboam bio mlad i plašljiv i nije mogao da im se odupre.

8 Vi sada mislite da ćete moći da se odupprete Gospodnjem kraljevstvu koje je u ruci Davidovih sinova jer vas je mnogo i imate sa sobom zlatnu telad koju je Jeroboam načinio da vam budu bogovi. **9** Zar niste oterali Gospodnje sveštenike, Aronove sinove i Levite, i postavili sebi sveštenike kao narodi drugih zemalja? Ko god bi došao i opunomoćio sebe da služi, time što bi prineo junca i sedam ovnova, postao bi sveštenik onih koji nisu bogovi. **10** Ali naš Bog je Gospod, mi ga nismo ostavili, a sveštenici koji služe Gospodu jesu Aronovi sinovi, a i Leviti rade svoj posao. **11** Oni svako jutro i svako veče prinose Gospodu žrtve paljenice, a isto tako i mirisni kâd. Postavljaju hlebove na sto od čistog zlata i svako veče pale žiške na zlatnom svećnjaku, jer mi činimo ono što od nas traži Gospod, naš Bog, a vi ste ga ostavili. **12** Zato nas predvode Bog i njegovi sveštenici, koji nose trube da oglase poziv za boj protiv vas. Sinovi Izraelovi, nemojte da se borite protiv Gospoda, Boga svojih praočeva, jer nećete imati uspeha.“

13 Ali Jeroboam je poslao ljude da im dođu s leđa i postave zasedu, tako da je Judinim sinovima spreda bila vojska, a iza leđa zaseda. **14** Kad su se Judini sinovi okrenuli, videli su da treba da vode boj i spreda i s leđa.

Tada su zavapili k Gospodu, a sveštenici su glasno zatrubili u trube. **15** Judini sinovi su uzviknuli bojni poklič. A kad su Judini sinovi uzviknuli bojni poklič, Bog je porazio Jeroboama i ceo Izrael pred Abijom i Judom. **16** Izraelovi sinovi su pobegli pred Judinim sinovima i Bog ih je predao njima u ruke. **17** Abijah i njegovi ljudi pobili su ih u velikom boju, i palo je petsto hiljada Izraelaca, izabranih ljudi. **18** Tako su Izraelovi sinovi tada bili poniženi, a Judini sinovi su odneli pobedu jer su se oslonili na Gospoda, Boga svojih praočeva. **19** Abijah je krenuo u poteru za Jeroboamom i oduzeo mu gradove: Bet-El s okolnim gradovima, Ješanah s okolnim gradovima i Efron s okolnim gradovima. **20** Jeroboam se više nije oporavio za vreme Abijahovog života. Gospod ga je udario, i on je umro.

21 Abijah je bivao sve moćniji. Imao je četrnaest žena, i rodila su mu se dvadeset i dva sina i šesnaest kćeri. **22** Ostala Abijahova dela, ono što je radio i govorio, sve se to nalazi u zapisima proroka Ida.

14 Abijah je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga u Davidovom gradu. Umesto njega vladao je njegov sin Asa. U njegovo vreme zemlja je bila u miru deset godina.

2 Asa je činio ono što je dobro i ispravno u očima Gospoda, njegovog Boga. **3** Uklonio je oltare tuđih bogova i obredne uzvišice, oborio obredne stubove i posekao obredna debla. **4** Zahtevao je od Judinih sinova da traže Gospoda, Boga svojih praočeva, i da se drže zakona i nauka. **5** Uklonio je iz svih Judinih gradova obredne uzvišice i kadione stalke. Pod njegovom vlašću vladao je mir u kraljevstvu. **6** Sagradio je utvrđene gradove u Judi, jer je u zemlji vladao mir. Tih godina niko nije ratovao protiv njega, jer mu je Gospod dao mir. **7** Zato je on rekao Judinim sinovima: „Sazidajmo te gradove i opašimo ih zidinama, napravimo kule, dvokrilna vrata i prevornice. Jer zemlja je još uvek naša, zato što smo tražili Gospoda, svog Boga. Tražili smo ga, i on nam je dao mir na svim našim granicama.“ Tako su gradili i imali su uspeha.

8 Asa je imao vojsku od trista hiljada ljudi iz Judinog plemena, koji su nosili velike štitove i koplja, i dvesta osamdeset hiljada iz Benjaminovog plemena, koji su nosili male štitove i lukove. Svi su bili hrabri junaci.

9 Na njih je izašao Zara Etiopljanin s vojskom od milion ljudi i s trista bojnih kola i došao je do Mareše, **10** a Asa je izašao pred njega. Svrstali su se u bojne redove u dolini Sefati kod Mareše. **11** Asa je zavapio k Gospodu, svom Bogu, i rekao: „Gospode, ti možeš da pomogneš kako silnom tako i nejakom narodu. Pomozi nam, Gospode, Bože naš, jer se na tebe oslanjamo i u tvoje ime smo izašli na ovo mnoštvo. Gospode, ti si naš Bog, ne daj da smrtni čovek bude jači od tebe.“

12 Tada je Gospod porazio Etiopljane pred Asom i pred Judom, i Etiopljani su pobegli. **13** Asa i narod koji je bio s njim terali su ih sve do Gerara. Etiopljani su padali i nijedan nije ostao živ, jer su bili razbijeni pred Gospodom i pred njegovom vojskom. Asa i narod su odneli veoma velik plen. **14** Zatim su osvojili sve gradove oko Gerara koje je obuzeo strah od Gospoda, i oplenili su sve te gradove, jer je u njima bio veliki plen. **15** Udarili su i na pastirske šatore, tako da su zaplenili mnogo sitne stoke i kamila. Zatim su se vratili u Jerusalim.

15 Božji Duh je sišao na Azariju, Odidovog sina. **2** On je došao pred Asu i rekao mu: „Čujte me, Aso i ceo Judin i Benjaminov narode! Gospod će biti s vama sve dok vi budete s njim. Ako ga budete tražili, daće vam da ga nađete, ali ako ga ostavite, i on će ostaviti vas. **3** Dugo su Izraelci bili bez Boga, bez sveštenika koji bi ih poučavao, i bez Zakona. **4** Ali kad su se u svojoj nevolji vratili Gospodu, Izraelovom Bogu, i potražili ga, on im je dao da ga nađu. **5** U to

vreme nije se moglo sigurno putovati, jer su vladali veliki nemiri među svim stanovnicima ove zemlje. **6** Pleme je udaralo na pleme i grad na grad, jer ih je Bog smeo raznim nevoljama. **7** A vi budite hrabri i nemojte da vam klonu ruke, jer će vaša dela biti nagrađena.“

8 Kada je Asa čuo te reči i proročanstvo proroka Odida, ohrabrio se i uklonio gadosti iz cele Judine i Benjaminove zemlje i iz gradova koje je osvojio u brdovitom području Jefrema. Obnovio je Gospodnji oltar koji je bio ispred Gospodnjeg predvorja. **9** Skupio je celo Judino i Benjaminovo pleme i strance iz Jefremovog, Manasijinog i Simeonovog plemena koji su iz Izraela prebegli kod njega kad su videli da je s njim Gospod, njegov Bog. **10** Oni su se skupili u Jerusalimu trećeg meseca petnaeste godine Asinog vladanja. **11** Tog dana su prineli Gospodu žrtve od plena koji su doneli: sedamsto goveda i sedam hiljada ovaca. **12** Sklopili su savez da će tražiti Gospoda, Boga svojih praočeva, svim svojim srcem i svom svojom dušom, **13** i da će svako ko ne bude tražio Gospoda, Izraelovog Boga, biti pogubljen, bilo da je mali ili veliki, muškarac ili žena. **14** Tada su se zakleli Gospodu na sav glas, uz radosno klicanje i uz zvuk truba i rogova. **15** Ceo Judin narod radovao se zbog te zakletve, jer su se zakleli svim srcem i rado su ga tražili, i on im je dao da ga nađu. Gospod im je dao mir na svim njihovim granicama.

16 Kralj Asa je svoju baku Mahu svrgnuo s položaja kraljice majke, jer je načinila idola za obožavanje obrednog debla. Asa je posekao njenog idola, satro ga u prah i spalio u dolini Kedron. **17** Ali obredne uzvišice nisu bile uklonjene iz Izraela. Pa ipak, Asa je čitavog svog života celim srcem bio odan Bogu. **18** On je u dom Božji uneo stvari koje je posvetio njegov otac i stvari koje je sam posvetio: srebro, zlato i druge predmete. **19** I nije bilo rata sve do trideset i pete godine Asinog vladanja.

16 Trideset i šeste godine Asinog vladanja na Judu je došao Baša, kralj Izraela, i utvrdio Ramu da niko ne bi mogao da odlazi od Ase, Judinog kralja, niti da dolazi kod njega. **2** Tada je Asa izneo srebro i zlato iz riznica Gospodnjeg doma i kraljevog dvora i poslao ga sirijskom kralju Ben-Adadu, koji je živeo u Damasku, i poručio mu: **3** „Postoji savez između mene i tebe, između mog oca i tvog oca. Evo, šaljem ti srebro i zlato. Hajde, raskini svoj savez s Bašom, kraljem Izraela, tako da ode od mene.“

4 Ben-Adad je poslušao kralja Asu i poslao zapovednike svoje vojske na izraelske gradove. Oni su udarili na Ijon, Dan, Abel-Majim i na sva skladišta u Neftalimovim gradovima. **5** Kad je Baša to saznao, odmah je prestao da utvrđuje Ramu i obustavio je radove. **6** Kralj Asa je okupio ceo Judin narod, i oni su odneli kamenje i drvnu građu kojima je Baša utvrđivao Ramu, pa je time utvrdio Gebu i Mispu.

7 U to vreme je kod Ase, Judinog kralja, došao videlac Hananije, i rekao mu: „Zato što si se oslonio na kralja Sirije, a nisi se oslonio na Gospoda, svog Boga, zato ti se vojska kralja Sirije izmakla iz ruku. **8** Zar nisu Etiopljani i Libijci imali veoma veliku vojsku s mnogo bojnih kola i konjanika? Zar ih nije Gospod predao tebi u ruke jer si se oslonio na njega? **9** Jer Gospod očima svojim pretražuje svu zemlju da bi pokazao svoju silu štiteći one koji su mu odani celim srcem. Bezumno si postupio u tome, i zato će se od sada dizati ratovi na tebe.“

10 Ali Asa se naljutio na videoca i stavio ga u zatvor i u klade, jer se razgnevio na njega zbog onoga što mu je rekao. U to vreme Asa je tlačio i neke druge iz naroda. **11** Asina dela, od početka do kraja, zapisana su u knjizi o Judinim i Izraelovim kraljevima.

12 U trideset i devetoj godini svog vladanja Asa je dobio tešku bolest nogu, ali ni dok je bio bolestan nije tražio Gospoda nego lekare. **13** Asa je počinuo kod svojih praočeva.

Umro je u četrdeset i prvoj godini svog vladanja. **14** Sahranili su ga u grobnici koju je iskopao sebi u Davidovom gradu. Položili su ga na odar s balzamom i posebnim mešavinama različitih vrsta mirisnih ulja. U njegovu čast spalili su veoma mnogo mirisnih mešavina.

17 Umesto njega vladao je njegov sin Josafat, i učvrstio je svoju vlast nad Izraelom. **2** Razmestio je vojsku po svim Judinim utvrđenim gradovima i postavio čete po Judinoj zemlji i po Jefremovim gradovima koje je osvojio njegov otac Asa. **3** Gospod je bio s Josafatom jer je on išao putem kojim je išao David, njegov praotac, i nije tražio Bale. **4** Tražio je Boga svog oca i živeo po njegovim uputstvima, a ne prema praksi Izraela. **5** Zato je Gospod utvrdio kraljevstvo u njegovoj ruci, i ceo Judin narod donosio je Josafatu darove, i on je stekao veliko bogatstvo i slavu. **6** Odvažno se držao Gospodnjih puteva i uklonio je iz Jude obredne uzvišice i obredna debla.

7 Treće godine svog vladanja pozvao je svoje knezove Ben-Aila, Ovadiju, Zahariju, Nataniela i Miheju, i poslao ih da poučavaju u Judinim gradovima. **8** S njima su pošli i Leviti Semaja, Netanija, Zevadija, Asiel, Semiramot, Jonatan, Adonija, Tobija i Tob-Adonija i sveštenici Elisama i Jehoram. **9** Oni su poučavali u Judi, noseći sa sobom knjigu Gospodnjeg zakona. Obilazili su sve Judine gradove i poučavali narod.

10 Strah od Gospoda obuzeo je kraljevstva svih zemalja oko Jude, tako da se nisu usudili da ratuju protiv Josafata. **11** Neki Filisteji su donosili Josafatu darove i plaćali mu danak, a Arapi su mu dovodili sitnu stoku: po sedam hiljada sedamsto ovnova i sedam hiljada sedamsto jaraca.

12 Josafat je sve više napredovao dok nije postao veoma velik. Sagradio je u Judi utvrđenja i gradove koji su služili kao skladišta. **13** Mnogo je toga napravio u Judinim gradovima. U Jerusalimu je imao ratnike, hrabre junake. **14** Ovo su njihove dužnosti po domovima njihovih praočeva: iz Judinog plemena poglavari nad hiljadama bili su: zapovednik Adna i s njim trista hiljada hrabrih junaka; **15** pod njegovim zapovedništvom bio je zapovednik Jehohanan i s njim dvesta osamdeset hiljada ljudi; **16** pod njegovim zapovedništvom bio je Amasija, Zihrijev sin, koji se dobrovoljno stavio u službu Gospodu, i s njim dvesta hiljada hrabrih junaka. **17** Iz Benjaminovog plemena: hrabar junak Elijada i s njim dvesta hiljada ljudi naoružanih lukom i štitom; **18** pod njegovim zapovedništvom bio je Jehuzabad i s njim sto osamdeset hiljada ljudi opremljenih za boj. **19** Oni su služili kralju, pored onih koje je kralj rasporedio u utvrđene gradove po svoj Judinoj zemlji.

18 Josafat je stekao veliko bogatstvo i slavu. On se ženidbom srodio s Ahabom. **2** Posle nekoliko godina otišao je kod Ahaba u Samariju. Ahab je prineo na žrtvu mnogo ovaca i goveda za njega i za ljude koji su bili s njim. Zatim ga je nagovarao da pođe s njim na Ramot u Giladu. **3** Tako je Ahab, kralj Izraela, upitao Josafata, Judinog kralja: „Hoćeš li ići sa mnom na Ramot u Giladu?“ A on mu odgovori: „Ja sam kao i ti, moj je narod kao i tvoj narod, krenućemo s tobom u rat.“

4 Ali Josafat još reče kralju Izraela: „Molim te, najpre pitaj Gospoda šta će reći.“ **5** Tako je kralj Izraela okupio proroke, njih četiristo, i rekao im: „Da li da krenemo u bitku protiv Ramota u Giladu ili da odustanemo od toga?“ A oni su odgovorili: „Idi, jer će ga Bog predati kralju u ruke.“

6 Ali Josafat upita: „Zar ovde nema još nekog od Gospodnjih proroka? Da pitamo i preko njega.“ **7** Na to kralj Izraela reče Josafatu: „Ima još jedan čovek preko kog bismo mogli da pitamo Gospoda za savet, ali ja ga mrzim jer mi ne proriče dobro, nego uvek samo zlo. To je Miheja, Imlin sin.“ Ali

Josafat reče: „Neka kralj ne govori tako."
8 Tada je kralj Izraela pozvao jednog dvo-
ranina i rekao mu: „Dovedi brzo Miheju,
Imlinog sina." **9** Kralj Izraela i Josafat, Judin
kralj, sedeli su svaki na svom prestolu, ode-
veni u kraljevske haljine, na gumnu kod sa-
marijskih vrata, a svi proroci prorokovali su
pred njima. **10** Sedekija, Hananin sin, načinio
je sebi gvozdene rogove i rekao: „Ovako kaže
Gospod: 'Ovim ćeš bosti Sirijce dok ih ne
istrebiš.'" **11** I svi drugi proroci prorokovali
su isto tako: „Idi na Ramot u Giladu i pobe-
dićeš, jer će ga Gospod predati kralju u ruke."
12 Glasnik koji je otišao da pozove Mi-
heju reče mu: „Evo, proroci složno objavljuju
dobro kralju. Molim te, neka tvoja reč bude
kao i njihova i proreci dobro." **13** Ali Miheja
reče: „Tako živ bio Gospod, Bog moj, šta mi
on kaže, to ću govoriti." **14** Kad je došao pred
kralja, kralj ga upita: „Miheja, da li da kre-
nemo u bitku protiv Ramota u Giladu ili da
odustanem od toga?" A on mu odgovori: „Idi
i pobedićeš, biće vam predati u ruke." **15** Na
to mu kralj reče: „Koliko ću te puta zaklinjati
da mi govoriš samo istinu u Gospodnje ime?"
16 Tada on reče: „Vidim sve Izraelce rasejane
po gorama kao ovce koje nemaju pastira.
Gospod je rekao: 'Ovi nemaju gospodara.
Neka se u miru vrate svaki svojoj kući.'"
17 Tada kralj Izraela reče Josafatu: „Zar ti
nisam rekao da mi neće prorokovati dobro,
nego zlo?"
18 Miheja još reče: „Zato čujte Gospodnju
reč: Vidim Gospoda kako sedi na svom pre-
stolu, a sva nebeska vojska stoji mu s desne i
s leve strane. **19** Gospod je rekao: 'Ko će pre-
variti Ahaba, kralja Izraela, da krene na Ra-
mot u Giladu i da tamo padne?' Jedan je re-
kao ovako, a drugi onako. **20** Na kraju je do-
šao jedan duh, stao pred Gospoda i rekao: 'Ja
ću ga prevariti.' Gospod ga je upitao: 'Kako?'
21 On je odgovorio: 'Otići ću i biću lažljiv
duh u ustima svih njegovih proroka.' A on je
rekao: 'Uspećeš da ga prevariš. Idi i učini
tako.' **22** I evo, Gospod je stavio prevaran
duh u usta ovih tvojih proroka, ali Gospod ti
najavljuje nevolju."
23 Tada Sedekija, Hananin sin, priđe Mi-
heji, udari ga po obrazu i reče: „Kako to da je
Gospodnji Duh otišao od mene da bi govorio
tebi?" **24** Miheja odgovori: „Evo, videćeš to
onog dana kad uđeš u najskrovitiju sobu da se
sakriješ." **25** Tada kralj Izraela reče: „Uzmite
Miheju i odvedite ga Amonu, gradskom za-
povedniku, i Joašu, kraljevom sinu. **26** I re-
cite im: 'Ovako kaže kralj: 'Stavite ovog čo-
veka u zatvor i dajte mu po malo hleba i po
malo vode dok se ne vratim u miru.'" **27** Mi-
heja na to reče: „Ako se zaista vratiš u miru,
onda Gospod nije govorio preko mene." I još
reče: „Čujte to svi narodi."
28 Tako su kralj Izraela i Josafat, Judin
kralj, krenuli na Ramot u Giladu. **29** Kralj
Izraela reče Josafatu: „Ja ću se prerušiti kad
pođem u bitku, a ti obuci svoje kraljevske ha-
ljine." Tako se kralj Izraela prerušio i pošao u
bitku. **30** Kralj Sirije dao je nalog zapovedni-
cima nad svojim bojnim kolima i rekao im:
„Ne napadajte ni malog ni velikog, nego
samo kralja Izraela." **31** Kad su zapovednici
nad kolima videli Josafata, pomislili su: „To
je kralj Izraela." I krenuli su na njega, ali Jo-
safat je povikao tražeći pomoć i Gospod Bog
mu je pomogao, i odmah ih je odvratio od
njega. **32** Zapovednici nad kolima videli su
da to nije kralj Izraela, pa su prestali da ga
gone.
33 Tada je jedan čovek odapeo strelu i slu-
čajno pogodio kralja Izraela tamo gde se
oklop sastavlja. Kralj reče svom vozaču:
„Okreni kola i izvedi me iz boja jer sam teško
ranjen." **34** Bitka je tog dana bivala sve žešća.
Kralja Izraela morali su da drže u uspravnom
položaju u kolima nasuprot Sirijcima sve do
večeri. Umro je kad je sunce zalazilo.

19 Josafat, Judin kralj, u miru se vratio
svojoj kući u Jerusalimu. **2** Tada je
Jehu, Hananijev sin, videlac, izašao
pred kralja Josafata i rekao mu: „Zar da

pomažeš zlome i da voliš one koji mrze Gospoda? Zato se Gospod razgnevio na tebe. **3** Ipak, našlo se i nešto dobra na tebi, jer si uklonio obredna debla iz zemlje i pripremio si svoje srce da tražiš Boga.“

4 Josafat je živeo u Jerusalimu, i opet je odlazio među narod od Beršebe do brdovitog područja Jefrema, da ih vrati Gospodu, Bogu njihovih praočeva. **5** On je postavio sudije po zemlji, u svim Judinim utvrđenim gradovima, u svakom gradu. **6** Rekao je sudijama: „Pazite šta radite, jer ne sudite u ime čoveka, nego u ime Gospoda. On je s vama dok sudite. **7** Zato se sada bojte Gospoda. Pazite kako radite, jer kod Gospoda, našeg Boga, nema nepravednosti ni pristrasnosti ni uzimanja mita.“

8 Josafat je u Jerusalimu postavio neke Levite, sveštenike i neke poglavare otačkih domova u Izraelu da sude u Gospodnje ime i da vode parnice stanovnika Jerusalima. **9** Dao im je ovaj uput: „Sve činite u strahu od Gospoda, verno i celim srcem. **10** U svakoj parnici koju pred vas iznesu vaši srodnici koji žive u svojim gradovima, bilo da se radi o prolivanju krvi, o zakonu, uputstvima, uredbama ili propisima, treba da ih opomenete da ne bi zgrešili Gospodu i da se ne bi podigao njegov gnev na vas i na vašu braću. Tako treba da činite da ne biste na sebe navukli krivicu. **11** Amarija, sveštenički poglavar, biće nad vama u svim poslovima u službi za Gospoda. Zebadija, Ismailov sin, poglavar Judinog doma, biće odgovoran za sve poslove za kralja, a Leviti će vam biti upravitelji. Budite jaki i krenite na posao. Gospod neka bude s onima koji dobro čine.“

20 Posle toga su Moabovi sinovi i Amonovi sinovi, a s njima i neki Amoniti, zaratili s Josafatom. **2** Ljudi su došli kod Josafata i javili mu: „Na tebe dolazi veliko mnoštvo s one strane mora,[*] iz Edoma.[*] Eno ih u Asason-Tamaru, to jest u En-Gediju.“ **3** Tada se Josafat uplašio, i okrenuo lice k Gospodu da ga traži. Oglasio je post po svoj Judinoj zemlji. **4** Judini sinovi su se skupili da traže savet od Gospoda. Iz svih Judinih gradova došli su da traže savet od Gospoda.

5 Tada je Josafat ustao pred Judinim i jerusalimskim zborom u Gospodnjem domu, pred novim dvorištem, **6** i rekao:

„Gospode, Bože naših praočeva, zar nisi ti Bog na nebesima i zar ti ne vladaš nad kraljevstvima svih naroda? Zar nije u tvojoj ruci takva sila i moć da se niko ne može održati pred tobom? **7** Zar nisi ti, Bože naš, oterao stanovnike ove zemlje pred svojim narodom Izraelom i dao je doveka potomstvu Abrama, koji te je voleo? **8** Oni su se naselili u njoj i sagradili u njoj svetilište tvom imenu, rekavši: **9** ‘Ako dođe na nas nevolja, mač, osuda, pošast ili glad, staćemo pred ovim domom i pred tobom, jer je tvoje ime u ovom domu, i vapićemo za pomoć u svojoj nevolji, a ti nas usliši i izbavi. **10** A sada, Amonovi i Moabovi sinovi i oni iz brdovitog područja Seira, kroz čiju zemlju nisi dao Izraelcima da prođu kad su izlazili iz egipatske zemlje, nego su ih zaobišli i nisu ih istrebili, **11** oni nam sada uzvraćaju time što dolaze da nas oteraju sa tvog poseda koji si nama dao. **12** Bože naš, zar im nećeš suditi? Jer mi smo nemoćni pred ovim velikim mnoštvom koje dolazi na nas. Mi ne znamo šta da radimo, nego su naše oči uprte u tebe.“

13 Svi Judini sinovi sve vreme su stajali pred Gospodom, s malom decom, sa svojim ženama i sinovima.

14 Tada je Gospodnji Duh usred zbora sišao na Jaziela, sina Zaharije, sina Benaje, sina Jeila, Matanijinog sina, Levita od Asafovih

[*] **20:2** To jest Mrtvog mora.

[*] U originalnim spisima stoji „od Arama,“ koje je današnja centralna Sirija, što je verovatno prepisivačka greška, osim ako tekst ne ukazuje da su nomadska plemena oko Judeje bila nahuškana od strane Sirijaca kako bi se osvetili Josafatu zbog podrške Ahabu protiv njih.

sinova. **15** On je rekao: „Poslušajte svi Judini
sinovi i stanovnici Jerusalima i ti, kralju Jo-
safate! Ovako vam kaže Gospod: ‘Ne bojte se
i ne plašite se tog velikog mnoštva, jer ovo
nije vaš rat, nego Božji. **16** Sutra izađite na
njih. Oni će se penjati uz brdo Zis, a vi ćete
ih sresti na kraju doline pred pustinjom Jeruil.
17 Nećete se vi boriti u ovom boju. Zauzmite
svoja mesta, stojte i gledajte kako će vas
Gospod spasti. Judo i Jerusalime, ne bojte se
i ne plašite se. Sutra izađite na njih i Gospod
će biti s vama.’“

18 Tada se Josafat poklonio licem do zem-
lje, a i svi Judini sinovi i stanovnici Jerusa-
lima pali su pred Gospodom da se poklone
Gospodu. **19** Leviti od Kehatovih sinova i od
Korejevih sinova ustali su i na sav glas hvalili
Gospoda, Izraelovog Boga.

20 Ujutru su rano ustali i krenuli prema
pustinji Tekoji. Kad su izlazili, Josafat je stao
i rekao: „Čujte me, Judini sinovi i stanovnici
Jerusalima! Verujte u Gospoda, svog Boga,
da biste se mogli održati. Verujte njegovim
prorocima i bićete uspešni.“

21 Zatim se posavetovao s narodom i
postavio one koji pevaju Gospodu i one koji
mu u svetom ruhu upućuju hvale da idu pred
naoružanim ratnicima, govoreći: „Hvalite
Gospoda, jer večna je ljubav njegova!“

22 Kad su počeli radosno klicati i upući-
vati hvale, Gospod je postavio zasedu Amo-
novim i Moabovim sinovima i onima iz brdo-
vitog područja Seira koji su došli na Judu,
tako da su počeli da se bore jedni protiv dru-
gih. **23** Amonovi i Moabovi sinovi ustali su
na stanovnike brdovitog područja Seira da ih
pobiju i istrebe. A kad su završili s njima, u-
darili su jedni na druge i međusobno se pou-
bijali.

24 Kad su Judini sinovi došli do stražarske
kule u pustinji i pogledali prema mnoštvu,
gle, leševi su ležali po zemlji, niko se nije
spasao. **25** Josafat je sa svojim ljudima došao
da pokupi plen i našli su kod njih mnogo
blaga, odeće i dragocenih stvari. Pokupili su
s njih toliko plena da više nisu mogli da nose.
Tri dana su kupili plen, jer ga je bilo mnogo.
26 Četvrtog dana skupili su se u dolini Beraki
i tamo su blagosiljali Gospoda. Zato su toj do-
lini dali ime Beraka,[*] koje nosi do danas.

27 Zatim su se svi Judini sinovi i oni iz
Jerusalima, s Josafatom na čelu, radosno vra-
tili u Jerusalim, jer ih je Gospod razveselio
pobedom nad njihovim neprijateljima. **28**
Tako su došli u Jerusalim u Gospodnji dom s
harfama, drugim žičanim instrumentima i tru-
bama. **29** Strah od Boga obuzeo je sva kra-
ljevstva drugih zemalja kad su čuli da se
Gospod borio protiv Izraelovih neprijatelja.
30 Tako je Josafatovo kraljevstvo bilo u miru
jer mu je njegov Bog dao mir na svim njego-
vim granicama.

31 Josafat je vladao nad Judom. Imao je
trideset i pet godina kad je počeo da vlada i
vladao je dvadeset i pet godina u Jerusalimu.
Njegova majka zvala se Azuba i bila je Šilhi-
jeva kći. **32** On je hodio putem svog oca Ase,
i nije odstupio od njegovog puta, nego je či-
nio ono što je ispravno u Gospodnjim očima.
33 Samo što obredne uzvišice nisu bile uklo-
njene. Narod još nije bio pripremio svoje srce
da služi Bogu svojih praočeva.

34 Ostala Josafatova dela, od početka do
kraja, zapisana su u zapisima Jehua, Hanani-
jevog sina, koji su uvršteni u knjigu o kralje-
vima Izraela. **35** Zatim se Josafat, Judin kralj,
udružio s Ahazijom, kraljem Izraela, koji je
činio zlo. **36** Udružio se s njim da bi napravio
brodove koji će ploviti u Tarsis. Tako su
napravili brodove u Esion-Geberu. **37** Ali E-
lijezer, sin Dodava iz Mareše, prorokovao je
protiv Josafata i rekao: „Zato što si se udružio
s Ahazijom, Gospod će razoriti tvoja dela.“
Tako su se brodovi razbili i nisu mogli da
plove u Tarsis.

[*] **20:26** „Beraka“ znači „blagoslov.“

21 Josafat je počinuo kod svojih prao-
čeva i bio je sahranjen kod svojih pra-
očeva u Davidovom gradu. Umesto
njega vladao je njegov sin Jehoram. **2** Nje-
gova braća, Josafatovi sinovi, bili su: Azarija,
Jehiel, Zaharija, Azarija, Mihailo i Sefatija.
Svi su oni bili sinovi Josafata, kralja Izraela.
3 Njihov otac im je dao mnogo darova u sre-
bru, zlatu i drugim dragocenostima, i uz to
utvrđene gradove u Judi. Kraljevstvo je dao
Jehoramu, jer je on bio prvenac.

4 Kada je Jehoram preuzeo kraljevstvo
svog oca i učvrstio svoju vlast, pobio je ma-
čem svu svoju braću, a i neke izraelske kne-
zove. **5** Jehoram je imao trideset i dve godine
kad je počeo da vlada, i vladao je u Jerusa-
limu osam godina. **6** Hodio je putem kraljeva
Izraela, kao što je činio i Ahabov dom, jer mu
je Ahabova kći bila žena, i činio je ono što je
zlo u Gospodnjim očima. **7** Ali Gospod nije
hteo da zatre Davidov dom zbog saveza koji
je sklopio s Davidom, jer je obećao da će dati
svetiljku njemu i njegovim sinovima zauvek.

8 U njegovo vreme Edom se pobunio pro-
tiv Judine vlasti i postavio je sebi kralja. **9**
Zato je Jehoram sa svim svojim zapovedni-
cima i sa svim bojnim kolima krenuo na njih.
Onda je ustao noću i pobio Edomce koji su
opkolili njega i zapovednike kola. **10** Ali po-
buna Edomaca protiv Judine vlasti traje sve
do danas. U to vreme i Livna se pobunila pro-
tiv njegove vlasti, jer je on ostavio Gospoda,
Boga svojih praočeva. **11** Načinio je i
obredne uzvišice po Judinim brdima, i naveo
stanovnike Jerusalima da budu neverni Bogu
i zaveo je Judu.

12 Posle nekog vremena došlo mu je
pismo od proroka Ilije: „Ovako kaže Gospod,
Bog Davida, tvog praoca: ‘Zato što nisi išao
putem Josafata, svog oca, niti putem Ase, Ju-
dinog kralja, **13** nego si išao putem kraljeva
Izraela, i naveo si Judu i stanovnike Jerusa-
lima da mi budu neverni, kao što je to učinio
i Ahabov dom, i još si pobio svoju braću, dom
svog oca, koji su bili bolji od tebe, **14** zato će
Gospod zadati velik udarac tvom narodu, tvo-
jim sinovima, tvojim ženama i svemu što i-
maš. **15** Ti ćeš oboleti od teške bolesti. Bolest
će ti zahvatiti creva i iz dana u dan biće sve
teža, dok ti od te bolesti na kraju ne izađu
creva.’“

16 Gospod je podstakao protiv Jehorama
duh Filisteja i Arapa koji žive pored Etiop-
ljana. **17** Oni su napali Judu, prodrli u zemlju
i odneli sve blago koje se našlo u kraljevom
dvoru, a i njegove sinove i njegove žene, tako
da mu nije ostao nijedan sin osim najmlađeg
sina Joahaza. **18** Posle svega toga Gospod ga
je udario neizlečivom bolešću creva. **19** Tako
su prolazili dani, a kad su prošle dve godine
izašla su mu creva zbog bolesti, i on je umro
u strašnim bolovima. Narod nije spaljivao
mirisne mešavine u njegovu čast kao što ih je
spaljivao u čast njegovih praočeva. **20** Imao
je trideset i dve godine kad je počeo da vlada
i vladao je osam godina u Jerusalimu. Na
kraju je umro, a da niko nije žalio za njim.
Sahranili su ga u Davidovom gradu, ali ne u
kraljevskoj grobnici.

22 Stanovnici Jerusalima postavili su A-
haziju, Jehoramovog najmlađeg sina,
da bude kralj umesto njega, jer su
razbojnici koji su s Arapima napali logor po-
bili sve starije sinove. Tako je Ahazija, Jora-
mov sin, vladao u Judi. **2** Ahazija je imao
dvadeset i dve godine kad je počeo da vlada i
vladao je godinu dana u Jerusalimu. Njegova
majka zvala se Atalija i bila je Amrijeva u-
nuka. **3** On je hodio putem Ahabovog doma,
jer ga je majka svojim savetima navodila na
zlo. **4** Činio je ono što je zlo u Gospodnjim
očima, kao i Ahabov dom, jer su mu oni bili
savetnici nakon smrti njegovog oca, na nje-
govu propast. **5** Postupao je po njihovim sa-
vetima, pa je s Joramom, sinom Ahaba, kralja
Izraela, krenuo u rat protiv Azaela, kralja Si-
rije, kod Ramota u Giladu. Tamo su strelci
pogodili Jorama. **6** I on se vratio u Jezrael da
bi se oporavio od rana koje su mu zadali kod

Rame, kad se borio protiv Azaela, kralja Sirije.

A Azarija, sin Jehorama, Judinog kralja, otišao je u Jezrael da poseti Jorama, Ahabovog sina, jer je on bio bolestan. **7** Ali Bog je učinio da Ahaziji bude na propast što je došao kod Jorama. Kad je tamo došao, otišao je s Joramom u susret Jehuu, Nimsijevom unuku, koga je Gospod pomazao da istrebi Ahabov dom. **8** Dok je Jehu izvršavao presudu nad Ahabovim domom, naišao je na Judine knezove i na sinove Ahazijine braće koji su bili u Ahazijinoj službi, i pobio ih je. **9** Zatim je krenuo u poteru za Ahazijom. Uhvatili su ga dok se skrivao u Samariji, doveli su ga kod Jehua i pogubili ga. Posle su ga sahranili, jer su rekli: „On je unuk Josafata, koji je svim srcem tražio Gospoda." Tako više nije bilo nikoga od Ahazijinog doma ko bi mogao da bude kralj.

10 Kad je Atalija, Ahazijina majka, videla da joj je sin mrtav, ustala je i pobila sav kraljevski rod Judinog doma. **11** Ali Jehosabeta, kraljeva kći, uzela je Joaša, Ahazijinog sina, i otela ga između kraljevih sinova koje su ubijali. Njega i njegovu dojilju odvela je u spavaću sobu. Jehosabeta, kći kralja Jorama, žena sveštenika Jodaja, sakrila ga je od Atalije, jer je bila Ahazijina sestra, tako da nije bio pogubljen. **12** On je ostao šest godina sakriven kod njih u domu Božjem, dok je Atalija kao kraljica vladala zemljom.

23 Sedme godine Jodaj se ohrabrio i sklopio savez s poglavarima nad stotinama ljudi: Azarijom, Jeroamovim sinom, Ismailom, Jehohananovim sinom, Azarijom, Obedovim sinom, Masijom, Adajinim sinom, i Elisafatom, Zihrijevim sinom. **2** Oni su obišli Judu i skupili Levijeve sinove iz svih Judinih gradova i poglavare otačkih domova u Izraelu. I došli su u Jerusalim. **3** Zatim je ceo zbor sklopio savez s kraljem u domu Božjem. A Jodaj im je rekao:

„Evo, kraljev sin će vladati, kao što je Gospod obećao za Davidove sinove. **4** Ovako ćete učiniti: Trećina vas sveštenika i Levita koji dolazite na Šabat služiće kao vratari, **5** trećina će biti u kraljevom dvoru, a trećina kod Vrata temelja. Sav narod biće u dvorištima Gospodnjeg doma. **6** Neka niko ne ulazi u Gospodnji dom, osim sveštenika i Levita koji su u službi. Oni mogu da uđu, jer su posvećeni, a sav narod neka izvrši svoje dužnosti prema Gospodu. **7** Leviti neka okruže kralja, svaki s oružjem u ruci, i neka bude pogubljen svako ko pokuša da uđe u hram. Budite uz kralja i kad izlazi i kad ulazi."

8 Leviti i ceo Judin narod učinili su sve kako ih je uputio sveštenik Jodaj. Svaki od njih uzeo je svoje ljude kojima je služba započinjala u Subotu i one kojima se završavala u Subotu, jer sveštenik Jodaj nije oslobodio dužnosti njihove redove. **9** Sveštenik Jodaj je poglavarima nad stotinama dao koplja, štitove i okrugle štitove kralja Davida, koji su bili u domu Božjem. **10** Postavio je ljude, svakoga s kopljem u ruci, od desne strane doma sve do leve strane doma, kod oltara i kod doma, tako da su sasvim okružili kralja. **11** Tada su izveli kraljevog sina, stavili mu krunu, položili na njega Svedočanstvo i postavili ga za kralja. Zatim su ga Jodaj i njegovi sinovi pomazali i povikali: „Živeo kralj!"

12 Kad je Atalija čula kako narod trči i hvali kralja, došla je kod naroda u Gospodnji dom. **13** Tamo je ugledala kralja kako stoji kod svog stuba na ulazu, i pored kralja knezove i trubače, a ceo narod se veselio i trubio u trube. Bili su tamo i pevači sa instrumentima i oni koji su predvodili u pevanju hvalospeva. Tada je Atalija razderala svoje haljine i povikala: „Zavera! Zavera!" **14** Sveštenik Jodaj je poslao poglavare nad stotinama, zapovednike vojske, i rekao im: „Izvedite je iz svojih redova, i ko god pođe za njom, neka se pogubi mačem!" Jer sveštenik je rekao: „Nemojte je pogubiti u Gospodnjem domu." **15** Oni su je uhvatili i kad su je doveli do ulaza

za konje kod kraljevog dvora, tamo su je pogubili.

16 Tada je Jodaj sklopio savez sa celim narodom i sa kraljem, da će oni biti Gospodnji narod. **17** Zatim je ceo narod otišao u Balov hram i srušio ga. Izlomili su njegove oltare i njegove likove, a Matana, Balovog sveštenika, pogubili su pred oltarima. **18** Zatim je Jodaj službu u Gospodnjem domu poverio sveštenicima i Levitima, koje je David razdelio na redove za službu u Gospodnjem domu, da Gospodu prinose žrtve paljenice, kako je zapisano u Mojsijevom zakonu, veselo i s pesmom, prema Davidovim uputstvima. **19** Postavio je vratare na vrata Gospodnjeg doma da ne bi ulazio niko ko bi zbog nečega bio nečist. **20** Zatim je skupio poglavare nad stotinama, dostojanstvenike, knezove naroda i ceo narod, pa je izveo kralja iz Gospodnjeg doma. Ušli su kroz gornja vrata u kraljev dvor i postavili kralja na kraljevski presto. **21** Ceo narod se radovao i grad je bio u miru, a Ataliju su pogubili mačem.

24 Joaš je imao sedam godina kad je počeo da vlada i vladao je u Jerusalimu četrdeset godina. Njegova majka zvala se Sibija i bila je iz Beršebe. **2** Joaš je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima dokle god je bio živ sveštenik Jodaj. **3** Jodaj ga je oženio dvema ženama, koje su mu rodile sinove i kćeri.

4 Posle nekog vremena Joaš je u svom srcu poželeo da obnovi Gospodnji dom. **5** On je skupio sveštenike i Levite i rekao im: „Idite u Judine gradove i skupite novac od celog Izraela da se popravlja dom vašeg Boga iz godine u godinu. Brzo to učinite.“ Ali Levijevi sinovi nisu žurili. **6** Zato je kralj pozvao poglavara Jodaja i upitao ga: „Zašto ne tražiš od Levijevih sinova da donose iz Jude i Jerusalima dažbinu koju je propisao Mojsije,[*] Gospodnji sluga, i od zbora Izraelova za šator Svedočanstva? **7** Jer su sinovi zle Atalije oplenili dom Božji i sve svete stvari iz Gospodnjeg doma upotrebili su za obožavanje Bala.“ **8** Kralj je dao uput da se napravi kovčeg i da se stavi kod vrata Gospodnjeg doma. **9** Zatim su po svoj Judinoj zemlji i Jerusalimu oglasili da se donosi Gospodu dažbina koju je Mojsije, sluga Božji, propisao Izraelu u pustinji. **10** Tome su se obradovali svi knezovi i sav narod i donosili su svoj prilog i stavljali ga u kovčeg dok se sve završi.

11 U određeno vreme Leviti bi donosili kovčeg kralju na uvid, i kad bi videli da u kovčegu ima mnogo novca, kraljev pisar i poverenik svešteničkog poglavara došli bi da isprazne kovčeg. Zatim bi ga opet uzeli i stavili na njegovo mesto. Tako su radili svaki dan i skupili su mnogo novca. **12** Kralj i Jodaj predavali su novac nadglednicima poslova u Gospodnjem domu, a oni su unajmljivali klesare i druge zanatlije da bi se obnovio Gospodnji dom, i one što rade sa gvožđem i bakrom da bi se popravio Gospodnji dom. **13** Nadglednici poslova obavljali su svoj posao i obnova je dobro napredovala pod njihovim vođstvom. Vratili su nekadašnji izgled domu Božjem i utvrdili su ga. **14** Kad su sve završili, doneli su pred kralja i pred Jodaja ostatak novca. Od toga su napravili pribor za Gospodnji dom, pribor za službu i za prinošenje žrtava, čaše i druge predmete od zlata i srebra. Dok je Jodaj bio živ, žrtve paljenice prinosile su se u Gospodnjem domu bez prestanka.

15 Jodaj je ostario i umro navršivši svoje dane. Imao je sto trideset godina kad je umro. **16** Sahranili su ga kod kraljeva u Davidovom gradu, jer je činio dobro u Izraelu, dobro je služio Bogu i njegovom domu.

17 Posle Jodajeve smrti došli su Judini knezovi i poklonili se kralju. Tada ih je kralj saslušao. **18** Oni su ostavili dom Gospoda, Boga svojih praočeva, i počeli su da služe

[*] **24:6** Vidi: 2. Mojsijeva 30:13-14.

obrednim deblima i idolima, tako da je zbog te njihove krivice došao Božji gnev na Judu i Jerusalim. **19** Gospod im je slao svoje proroke da ih vrate k njemu. Oni su ih opominjali, ali ih ovi nisu slušali.

20 Božji Duh je obuzeo Zahariju, sina sveštenika Jodaja, i on je stao pred narod i rekao: „Ovako kaže Bog: ‘Zašto prestupate Gospodnja uputstva? Zato nećete napredovati. Ostavili ste Gospoda, i zato će on ostaviti vas.’“ **21** Ali oni su skovali zaveru protiv njega i zasuli su ga kamenjem po kraljevom nalogu u dvorištu Gospodnjeg doma. **22** Kralj Joaš nije se setio dobrote koju je prema njemu pokazao Zaharijin otac Jodaj nego mu je ubio sina, koji je umirući rekao: „Gospod neka vidi i neka uzvrati.“

23 Početkom iduće godine na njega je došla sirijska vojska i napala Judu i Jerusalim. Pobili su sve knezove u narodu, a sav plen su poslali kralju u Damask. **24** Premda je sirijska vojska napala s malim brojem ljudi, Gospod im je dao u ruke veoma veliku vojsku, jer su ovi ostavili Gospoda, Boga svojih praočeva. Tako su izvršili presudu nad Joašom. **25** Kad su otišli od njega, ostavivši ga u mnogim bolestima, njegove sluge su skovale zaveru protiv njega zbog krvi sina sveštenika Jodaja i ubili su ga na njegovoj postelji. Tako je on umro i sahranili su ga u Davidovom gradu, ali ne u kraljevskoj grobnici.

26 Ovo su oni koji su skovali zaveru protiv njega: Zabad, sin Simeate Amonke, i Jehuzabad, sin Simrite Moabke. **27** Sve o njegovim sinovima, o mnoštvu objava protiv njega i o obnovi doma Božjeg nalazi se u zapisima u Knjizi o kraljevima. Umesto njega vladao je njegov sin Amasija.

25 Amasija je imao dvadeset i pet godina kad je postao kralj i vladao je dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Jehoadana i bila je iz Jerusalima. **2** On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima, ali ne celim srcem. **3** Kad je učvrstio kraljevstvo, pobio je svoje sluge koje su ubile kralja, njegovog oca. **4** Ali njihove sinove nije pogubio, nego je postupio kao što je zapisano u zakonu, u Mojsijevoj knjizi, gde je Gospod dao uput govoreći: „Neka očevi ne budu pogubljeni zbog sinova, i neka sinovi ne budu pogubljeni zbog očeva. Neka svako bude pogubljen zbog sopstvenog greha.“*

5 Posle toga Amasija je skupio Judine sinove i dao uput da se sav narod po Judinoj i Benjaminovoj zemlji razvrsta po domovima svojih praočeva, pod zapovedništvom poglavara nad hiljadama i poglavara nad stotinama. Kad je popisao one od dvadeset godina pa naviše, utvrdio je da ima trista hiljada odabranih ljudi sposobnih za vojsku, koji nose koplje i veliki štit. **6** Osim toga, za sto talanata srebra unajmio je još sto hiljada hrabrih junaka iz Izraela. **7** Ali Božji čovek je došao kod njega i rekao mu: „Kralju, neka ne ide s tobom izraelska vojska, jer Gospod nije sa Izraelom, sa svim tim Jefremovim sinovima. **8** Idi sam i bori se hrabro u boju. Bog bi mogao da te obori pred neprijateljem, jer Bog ima moć da pomogne i da obori.“ **9** Tada je Amasija rekao Božjem čoveku: „Ali šta će onda biti sa sto talanata koje sam dao izraelskoj vojsci?“ Na to mu je Božji čovek odgovorio: „Gospod ti može dati mnogo više od toga.“ **10** Tako je Amasija odvojio vojsku koja mu je došla od Jefrema i poslao vojnike da se vrate svojim kućama. Ali oni su se mnogo razgnevili na Judu i vratili su se svojim kućama u velikom gnevu.

11 Amasija se ohrabrio, poveo svoj narod i otišao u Slanu dolinu. Tamo je pobio deset hiljada sinova Seira. **12** Judini sinovi su zarobili deset hiljada živih. Odveli su ih na vrh stene i bacili ih s vrha stene, tako da su svi poginuli. **13** A vojnici koje je Amasija poslao nazad da ne idu s njim u boj napali su Judine

* **25:4** Vidi: 5. Mojsijeva 24:16.

gradove, od Samarije do Bet-Orona, pobili su u njima tri hiljade ljudi i odneli veliki plen.

14 Kad se Amasija vratio pobivši Edomce, doneo je sa sobom bogove sinova Seira i postavio ih sebi za bogove. Klanjao se pred njima i prinosio kâd. **15** Tada se Gospod razgnevio na Amasiju i poslao mu proroka, koji ga je upitao: „Zašto tražiš bogove drugog naroda koji svoj narod nisu mogli izbaviti iz tvoje ruke?“ **16** Dok mu je on to govorio, kralj ga je upitao: „Jesmo li tebe postavili za kraljevog savetnika? Bolje ti je da prestaneš! Zašto da te pogube?“ Tada se prorok obuzdao, ali je zatim rekao: „Znam da je Bog odlučio da te uništi jer tako postupaš i ne slušaš moj savet.“

17 Kad se Amasija, Judin kralj, posavetovao s drugima, poslao je glasnike Jehoašu, sinu Joahaza, Jehuovog sina, kralju Izraela, i poručio mu: „Dođi da se ogledamo.“ **18** Jehoaš, kralj Izraela, ovako je poručio Amasiji, Judinom kralju: „Trnoviti korov na Lebanonu poručio je kedru na Lebanonu: ‘Daj svoju kćer mom sinu za ženu.’ Ali poljska zver na Lebanonu prešla je preko trnovitog korova i izgazila ga. **19** Ti kažeš da si porazio Edomce, i zato ti se srce uzoholilo pa tražiš slavu. Bolje ostani kod kuće. Zašto da se upuštaš u sukob kad ćeš biti poražen? Zar hoćeš da propadneš i ti i Juda s tobom?“

20 Ali Amasija nije poslušao, jer je Bog odlučio da ih preda neprijatelju u ruke zato što su tražili edomske bogove. **21** Tako je Jehoaš, kralj Izraela, došao pa su se on i Amasija, Judin kralj, ogledali kod Bet-Šemeša, koji pripada Judi. **22** Izraelovi sinovi su porazili Judine sinove, tako da su oni pobegli svaki u svoj šator. **23** Jehoaš, kralj Izraela, zarobio je kod Bet-Šemeša Amasiju, Judinog kralja, sina Joaša, sina Ahazije, i doveo ga u Jerusalim. Zatim je srušio jerusalimske zidine od Jefremovih vrata do Ugaonih vrata, u dužini od četiristo lakata. **24** On je uzeo sve zlato i srebro i sve predmete koji su se našli u domu Božjem, a koje je čuvao Obed-Edom, i koji su se našli u riznici kraljevog dvora, a uzeo je i taoce i vratio se u Samariju.

25 Amasija, Joašov sin, Judin kralj, živeo je još petnaest godina nakon smrti Jehoaša, Joahazovog sina, kralja Izraela. **26** Ostala Amasijina dela, od početka do kraja, zar nisu zapisana u knjizi o Judinim i Izraelovim kraljevima? **27** Otkako je Amasija odstupio od Gospoda, u Jerusalimu su protiv njega kovali zaveru. Na kraju je pobegao u Lakiš. Ali za njim su u Lakiš poslali ljude koji su ga tamo ubili. **28** Odande su ga doneli na konjima i sahranili ga kod njegovih praočeva u Judinom gradu.

26 Tada je ceo Judin narod uzeo Oziju, koji je imao šesnaest godina, i postavio ga za kralja umesto njegovog oca Amasije. **2** On je ponovo izgradio Elot i vratio ga pod Judinu vlast nakon što je kralj počinuo kod svojih praočeva. **3** Ozija je imao šesnaest godina kad je počeo da vlada i vladao je pedeset i dve godine u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Jeholija i bila je iz Jerusalima. **4** On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima, sve onako kako je činio i Amasija, njegov otac. **5** Počeo je tražiti Boga u dane Zaharija koji mu je dao razumevanje i razabiranje od Boga, i za vreme dok je tražio Gospoda, Bog mu je pomagao.

6 Krenuo je u rat protiv Filisteja i razvalio je zidine Gata, zidine Javne i zidine Ašdoda, a zatim je sagradio gradove na području Ašdoda i po ostaloj filistejskoj zemlji. **7** Bog mu je pomagao u borbi protiv Filisteja i protiv Arapa, koji su živeli u Gurbalu, i protiv Meunimovih sinova. **8** Amonci su plaćali danak Oziji, a glas o njemu proširio se sve do Egipta, jer je postao veoma moćan. **9** Ozija je sagradio kule u Jerusalimu kod Ugaonih vrata, kod Vrata prema dolini i kod Potpornog stuba, i utvrdio ih je. **10** Sagradio je kule i u pustinji, i iskopao je mnogo bunara jer je imao mnogo stoke, a isto je učinio i u Šefeli i na visoravni. Imao je ratare i vinogradare u

brdima i na Karmelu, jer je voleo zemljoradnju.

11 Ozija je imao i vojsku koja je išla u rat, vojnike koji su u četama išli u vojne pohode, onako kako su ih prebrojali i popisali pisar Jeiel i upravitelj Masija, pod zapovedništvom Hananije, jednog od kraljevih knezova. **12** Ukupan broj poglavara otačkih domova, hrabrih junaka, iznosio je dve hiljade i šesto. **13** Pod njihovim zapovedništvom bila je vojska od trista sedam hiljada i petsto ljudi koji su išli u rat kao moćna vojna sila da pomažu kralju u borbi protiv neprijatelja. **14** Ozija je za svu vojsku nabavio štitove, koplja, kacige, oklope, lukove i kamenje za praćke. **15** U Jerusalimu je načinio bojne sprave, koje su izumeli vešti majstori, za odapinjanje strela i bacanje velikog kamenja s kula i uglova zidina. Tako se glas o njemu proneo nadaleko, zbog čudesne pomoći koju je dobijao sve dok nije postao moćan.

16 Ali kad je postao moćan, srce mu se toliko uzoholilo da je sam sebe odveo u propast. Postao je neveran Gospodu, svom Bogu, i ušao je u Gospodnji hram da prinosi kâd na kadionom oltaru. **17** Za njim je odmah ušao sveštenik Azarija i s njim osamdeset Gospodnjih sveštenika, hrabrih ljudi. **18** Oni su se suprotstavili kralju Oziji i rekli su mu: „Nije tvoje, Ozija, da prinosiš kâd Gospodu, već to treba da rade sveštenici, Aronovi sinovi, koji su posvećeni, oni treba da prinose kâd. Izađi iz svetinje! Počinio si prestup i to ti ne služi na čast pred Gospodom Bogom.“

19 Tada se Ozija razgnevio držeći u ruci kadionicu za prinošenje kâda. Ali dok se gnevio na sveštenike, izašla mu je guba na čelu pred sveštenicima u Gospodnjem domu, pored kadionog oltara. **20** Kad su ga Azarija, sveštenički poglavar, i svi drugi sveštenici pogledali, bio je gubav po čelu. Tada su ga brzo izveli napolje, a i sam je požurio da izađe, jer ga je Gospod udario.

21 Kralj Ozija je ostao gubav sve do svoje smrti. Živeo je u svojoj kući izuzet od svojih dužnosti. Bio je odstranjen iz Gospodnjeg doma, a njegov sin Jotam upravljao je kraljevim dvorom i sudio narodu.

22 Ostala Ozijina dela, od početka do kraja, zapisao je prorok Isaija, Amozov sin. **23** Ozija je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga kod njegovih praočeva, ali na polju izvan kraljevskog groblja, jer su rekli: „Gubav je.“ Umesto njega vladao je njegov sin Jotam.

27 Jotam je imao dvadeset i pet godina kad je počeo da vlada i vladao je šesnaest godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Jeruša i bila je Sadokova kći. **2** On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima, sve kako je činio i Ozija, njegov otac, samo što nije ušao u Gospodnji hram. Ali narod je i dalje činio zlo. **3** Jotam je sagradio gornja vrata na Gospodnjem domu i izveo mnoge građevinske radove na zidinama Ofela. **4** Sagradio je gradove u Judinom brdovitom području, a u šumama je sagradio utvrđenja i kule. **5** Ratovao je s kraljem Amonovih sinova i nadjačao ih je, tako da su mu Amonovi sinovi te godine dali sto talanata srebra, deset hiljada kora pšenice i deset hiljada kora ječma. Isto toliko platili su mu Amonovi sinovi i druge i treće godine. **6** Tako je Jotam bivao sve moćniji, jer je činio ono što je ispravno pred Gospodom, svojim Bogom.

7 Ostala Jotamova dela, svi njegovi ratovi i sve što je činio zapisano je u knjizi o Izraelovim i Judinim kraljevima. **8** On je imao dvadeset i pet godina kad je počeo da vlada i vladao je šesnaest godina u Jerusalimu. **9** Jotam je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga u Davidovom gradu. Umesto njega vladao je njegov sin Ahaz.

28 Ahaz je imao dvadeset godina kad je počeo da vlada i vladao je šesnaest godina u Jerusalimu. On nije činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima kao što je činio David, njegov praotac. **2** Hodio je

putem kraljeva Izraela, i čak je načinio livene
kipove Bala. **3** Prinosio je kâd u dolini Heno-
movog sina i spaljivao je svoje sinove u vatri,
po odvratnom običaju naroda koje je Gospod
oterao pred Izraelovim sinovima. **4** On je pri-
nosio žrtve i kâd na obrednim uzvišicama, na
brdima i pod svakim zelenim drvetom.

5 Zato ga je Gospod, njegov Bog, predao
u ruke kralju Sirije, koji ga je potukao, zaro-
bio veliki broj njegovih ljudi i odveo ih u Da-
mask. Bio je predat i u ruke kralju Izraela,
koji mu je naneo veliki poraz. **6** Tako je Fe-
kaj, Remalijin sin, u jednom danu pobio u
Judi sto dvadeset hiljada hrabrih ljudi, jer su
ostavili Gospoda, Boga svojih praočeva. **7** A
Zihrije, junak od Jefrema, ubio je Masiju,
kraljevog sina, Azrikama, dvorskog upravite-
lja, i Elkanu, koji je bio odmah do kralja. **8**
Osim toga, Izraelovi sinovi su od svoje braće
zarobili dvesta hiljada žena, sinova i kćeri. U-
zeli su od njih i veliki plen, koji su odneli u
Samariju.

9 Tamo je bio Gospodnji prorok koji se
zvao Odid. On je izašao pred vojsku koja je
išla u Samariju i rekao im: „Gle, Gospod, Bog
vaših praočeva, razgnevio se na Judu i zato ih
je predao vama u ruke, a vi ste ih pobili u
takvom gnevu da je to do neba doprlo. **10** I
još mislite da od Judinih i jerusalimskih si-
nova napravite sluge i sluškinje. Ali zar niste
vi krivi pred Gospodom, svojim Bogom? **11**
Zato me sada poslušajte i vratite zarobljenike
koje ste zarobili među svojom braćom, jer se
Gospod žestoko razgnevio na vas."

12 Tada su neki od poglavara Jefremovih
sinova, naime Azarija, Jehohananov sin, Ba-
rahija, Mesilemotov sin, Jezekija, Šalumov
sin, i Amasa, Adlajev sin, ustali na one koji
su se vraćali iz vojnog pohoda **13** i rekli su
im: „Ne dovodite ovamo zarobljenike, jer
ćemo navući na sebe krivicu pred Gospodom.
Vi mislite da povećate naše grehe i našu kri-
vicu, jer je velika naša krivica, i žestoki gnev
je već na Izraelu." **14** Tada su ratnici ostavili
zarobljenike i plen pred knezovima i pred
celim zborom. **15** Onda su ustali ljudi koji su
bili poimence određeni i preuzeli su zaroblje-
nike. Svima koji su bili oskudno odeveni dali
su da obuku odeću iz plena. Obukli su ih, dali
im sandale, nahranili ih, napojili i namazali
uljem. Sve iznemogle stavili su na magarce i
odveli ih njihovoj braći u Jerihon, grad palmi.
Zatim su se vratili u Samariju.

16 U to vreme, kralj Ahaz je tražio pomoć
od kraljeva Asirije. **17** Edomci su ponovo
došli, udarili na Judu i odveli zarobljenike. **18**
Filisteji su napali gradove u Šefeli i Negevu,
na području Jude, i osvojili Bet-Šemeš, Aja-
lon, Gedirot, Soko s okolnim gradovima,
Timnu s okolnim gradovima i Gimzon s okol-
nim gradovima. Zatim su se tamo nastanili.
19 Gospod je ponizio Judu zbog Ahaza, kra-
lja Izraela, zato što je dopustio da se razuzda-
nost širi Judom i zato što je bio neveran
Gospodu.

20 Kralj Asirije, Telgat-Felnasar, došao je
na njega i zadavao mu nevolje umesto da mu
pomogne. **21** Premda je Ahaz opljačkao
Gospodnji dom, kraljev dvor i kuće knezova
da bi dao dar kralju Asirije, ništa mu to nije
pomoglo. **22** Dok je bio u nevolji, kralj Ahaz
je u još većoj meri bio neveran Gospodu. **23**
Prinosio je žrtve bogovima koji su se obожа-
vali u Damasku i koji su ga porazili, jer je
mislio: „Kad bogovi kraljeva Sirije pomažu
njima, i ja ću im prinositi žrtve da pomognu i
meni." Zbog njih su pali u greh i on i ceo
Izrael. **24** Ahaz je pokupio pribor iz doma
Božjeg i izlomio ga, zatvorio je vrata
Gospodnjeg doma i načinio oltare na svakom
uglu u Jerusalimu. **25** Načinio je obredne
uzvišice po svim gradovima, u svakom Judi-
nom gradu, da se prinosi kâd drugim bogo-
vima. Tako je vređao Gospoda, Boga svojih
praočeva.

26 Ostala njegova dela i sve što je činio,
od početka do kraja, zapisano je u knjizi o Ju-
dinim i Izraelovim kraljevima. **27** Ahaz je po-
činuo kod svojih praočeva i sahranili su ga u
gradu, u Jerusalimu, ali ga nisu položili u

grobnicu kraljeva Izraela. Umesto njega vladao je njegov sin Jezekija.

29 Jezekija je imao dvadeset i pet godina kad je postao kralj i vladao je dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Abija i bila je Zaharijina kći. **2** On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima, sve onako kako je činio i David, njegov praotac. **3** Prve godine svog vladanja, prvog meseca, otvorio je vrata Gospodnjeg doma i popravio ih. **4** Zatim je doveo sveštenike i Levite i skupio ih na otvorenom, s istočne strane. **5** Tada im je rekao: „Čujte me Levijevi sinovi! Sada se posvetite i posvetite dom Gospoda, Boga svojih praočeva, i iznesite iz svetog mesta sve što je nečisto. **6** Naši očevi su bili neverni i činili su ono što je zlo u očima Gospoda, našeg Boga. Oni su ga ostavili, okrenuli su lice od Gospodnjeg prebivališta i okrenuli mu leđa. **7** Zatvorili su vrata predvorja i pogasili žiške. Nisu prinosili kâd, niti su Izraelovom Bogu prinosili žrtve paljenice na svetom mestu. **8** Zato se Gospod razgnevio na Judu i na Jerusalim, i od njih je učinio strašan prizor nad kojim se svi zgražavaju i na koji u čudu zvižde, kao što vidite svojim očima. **9** Zato su naši praočevi pali od mača, a naši sinovi, naše kćeri i naše žene odvedeni su u zarobljeništvo. **10** Sada sam u svom srcu odlučio da sklopim savez s Gospodom, Izraelovim Bogom, da bi se njegov žestoki gnev odvratio od nas. **11** Zato, sinovi moji, ne oklevajte, jer je Gospod izabrao vas da stojite pred njim i da mu služite, da budete njegove sluge i da mu prinosite kâd.“

12 Tada su ustali Leviti: Mat, Amasajev sin, i Joel, Azarijin sin, od Kehatovih sinova; od Merarijevih sinova Kiš, Avdijev sin, i Azarija, Jehalelov sin; od Girsonovih sinova Joah, Zimin sin, i Eden, Joahov sin; **13** od Elisafanovih sinova Simrije i Jeiel, a od Asafovih sinova Zaharija i Matanija; **14** od Emanovih sinova Jehiel i Šimej, a od Jedutunovih sinova Semaja i Uziel. **15** Oni su skupili svoju braću i posvetili su se, a zatim su došli kao što je kralj dao uput po Gospodnjoj reči, da očiste Gospodnji dom. **16** Sveštenici su ušli u Gospodnji dom da ga očiste i iznosili su u dvorište Gospodnjeg doma sve nečisto što su našli u Gospodnjem hramu. Leviti su to uzimali i nosili napolje u dolinu Kedron. **17** Tako su počeli sa posvećivanjem prvog dana prvog meseca, a osmog dana tog meseca došli su do Gospodnjeg predvorja. Osam dana su posvećivali Gospodnji dom, a šesnaestog dana prvog meseca sve su završili.

18 Zatim su došli kod kralja Jezekije i rekli mu: „Očistili smo sav Gospodnji dom, oltar za žrtve paljenice i sav njegov pribor, sto za naslagane hlebove i sav njegov pribor. **19** Mi smo pripremili i posvetili sav pribor koji je kralj Ahaz u svojoj nevernosti uklonio za vreme svog vladanja. Tamo je pred Gospodnjim oltarom.“

20 Kralj Jezekija je ustao rano ujutru, skupio gradske knezove i otišao u Gospodnji dom. **21** Doveli su sedam junaca, sedam ovnova, sedam jaganjaca i sedam jaraca kao žrtvu za greh za kraljevstvo, za svetilište i za Judu. Tada je kralj rekao Aronovim sinovima, sveštenicima, da ih prinesu na Gospodnjem oltaru. **22** Zaklali su goveda, a sveštenici su uzeli krv i njome poškropili oltar. Zatim su zaklali ovnove i krvlju poškropili oltar, a onda su zaklali i jaganjce i krvlju poškropili oltar. **23** Zatim su jarce za žrtvu za greh doveli pred kralja i pred zbor i položili ruke na njih. **24** Sveštenici su ih onda zaklali i njihovu krv prineli na oltaru kao žrtvu za greh, da se izvrši obred pomirenja za ceo Izrael, jer je kralj dao uput da se žrtva paljenica i žrtva za greh prinesu za ceo Izrael.

25 Do tada je već bio postavio u Gospodnjem domu Levite s činelama, harfama i drugim žičanim instrumentima, po uputu Davida, kraljevog videoca Gada i proroka Natana, jer je rukom Gospodnjom došao taj uput preko njegovih proroka. **26** Tako su Leviti stajali sa Davidovim instrumentima, a svešte-

nici s trubama.

27 Tada je Jezekija dao nalog da se prinesu žrtve paljenice na oltaru. Kad su počeli da prinose žrtve paljenice, zapevali su Gospodu uz trube i uz pratnju instrumenata Davida, kralja Izraela. **28** Ceo zbor se poklonio, a pesma se čula i trube su odjekivale – sve dok nije bilo završeno prinošenje žrtava paljenica. **29** Kad je prinošenje bilo završeno, kralj i svi koji su bili s njim poklonili su se i pali ničice. **30** Tada su kralj Jezekija i knezovi uputili Levite da hvale Gospoda hvalospevima Davida i videoca Asafa. Tako su radosno hvalili Boga, i pali su ničice i poklonili se.

31 Tada je Jezekija rekao: „Sada ste spremni da služite Gospodu. Pristupite i donesite žrtve zahvalnice i druge žrtve u Gospodnji dom.“ Zbor je doneo žrtve zahvalnice i druge žrtve, i ko je god bio voljnog srca doneo je žrtve paljenice. **32** Zbor je za žrtve paljenice doneo sedamdeset goveda, sto ovnova, dvesta jaganjaca – sve to kao žrtvu paljenicu Gospodu. **33** Za svete žrtve doneli su šesto goveda i tri hiljade ovaca. **34** Ali bilo je premalo sveštenika i nisu mogli da oderu sve žrtve paljenice. Zato su im pomagala njihova braća Leviti, dok se posao nije završio i dok se sveštenici nisu posvetili, jer su se Leviti posvećivali s većom revnošću nego sveštenici. **35** Bilo je mnogo žrtava paljenica, sala od žrtava pomirenja i žrtava levanica za žrtve paljenice. Tako je bila obnovljena služba u Gospodnjem domu. **36** Jezekija i ceo narod radovali su se što je Bog sve to pripremio za svoj narod, jer se sve to dogodilo iznenada.

30 Jezekija je poručio svima u Izraelu i Judi, čak je napisao i pisma Jefremovom i Manasijinom plemenu, da dođu u Gospodnji dom u Jerusalimu da proslave Pashu u čast Gospodu, Izraelovom Bogu. **2** Kralj i njegovi knezovi i ceo zbor u Jerusalimu odlučili su da proslave Pashu drugog meseca. **3** Nisu mogli da je proslave u pravo vreme jer nije bilo dovoljno sveštenika koji su se posvetili, a i narod se nije skupio u Jerusalimu. **4** To je bilo ispravno u očima kralja i u očima celog zbora. **5** Tako su odlučili da se po celom Izraelu, od Beršebe do Dana, oglasi da svi dođu u Jerusalim i proslave Pashu u čast Gospodu, Izraelovom Bogu, jer se nisu kao narod okupljali da bi je slavili kako je propisano.

6 Tako su glasnici s pismima od kralja i od njegovih knezova otišli po celom Izraelu i Judi, objavljujući po kraljevom uputu: „Sinovi Izraelovi, vratite se Gospodu, Bogu Abrama, Isaka i Izraela, pa će se i on vratiti k vama koji ste se spasli i izbavili iz ruku kraljeva Asirije. **7** Ne budite kao vaši praočevi i kao vaša braća koja su bila neverna Gospodu, Bogu svojih praočeva, tako da je od njih učinio strašan prizor, kao što i sami vidite. **8** Ne budite nepokorni kao vaši praočevi. Okrenite se Gospodu i dođite u njegovo svetilište koje je doveka posvetio i služite Gospodu, svom Bogu, da se odvrati od vas njegov žestoki gnev. **9** Jer kad se vratite Gospodu, vaša braća i vaši sinovi steći će milost kod onih koji ih drže u zarobljeništvu, pa će se vratiti u ovu zemlju, jer je Gospod, vaš Bog, milostiv i milosrdan, i neće okrenuti svoje lice od vas ako mu se vratite.“

10 Glasnici su išli od grada do grada po svoj Jefremovoj i Manasijinoj zemlji sve do Zebulonove zemlje, ali ljudi su im se podsmevali i rugali. **11** Samo su se neki od Ašera, Manasije i Zebulona ponizili i došli u Jerusalim. **12** Ruka Božja bila je nad Judom i vodila ih je da jednodušno izvrše uput kralja i knezova u službi Gospodnjoj.

13 U Jerusalimu se skupilo mnogo naroda, veoma veliki zbor, da drugog meseca proslave Praznik beskvasnih hlebova. **14** Onda su ustali i uklonili oltare koji su bili u Jerusalimu. Uklonili su i sve kadione oltare i bacili ih u dolinu Kedron. **15** Zatim su četrnaestog dana drugog meseca zaklali pashalnu žrtvu. A sveštenici i Leviti su se postideli pa su se

posvetili i prineli žrtve paljenice u Gospodnji
dom. **16** Stali su na svoje mesto, kako je pro-
pisano za njih u zakonu Mojsija, Božjeg čo-
veka. Sveštenici su poškropili oltar krvlju
koju su primili iz ruku Levita. **17** U zboru je
bilo mnogo onih koji se nisu posvetili, pa su
Leviti bili zaduženi da kolju pashalne žrtve za
sve koji nisu bili čisti, da bi ih posvetili
Gospodu. **18** Veliki deo naroda, mnogi iz
Jefremovog, Manasijinog, Isaharovog i Ze-
bulonovog plemena, nisu se očistili i nisu jeli
pashalnu žrtvu kao što je bilo propisano. Ali
Jezekija se molio za njih: „Neka dobri
Gospod oprosti **19** svakom ko je pripremio
svoje srce da traži Gospoda, Boga svojih pra-
očeva, ako se i nije očistio prema propisima
za ono što je sveto.“ **20** Gospod je poslušao
Jezekiju i oprostio narodu.

21 Tako su Izraelovi sinovi koji su bili u
Jerusalimu slavili Praznik beskvasnih hle-
bova sedam dana s velikim veseljem. Leviti i
sveštenici su svaki dan hvalili Gospoda uz
glasne zvuke instrumenata, na slavu Gospo-
du. **22** Jezekija je hrabrio sve Levite koji su
razborito vršili Gospodnju službu. Sedam
dana svi su jeli ono što je bilo propisano za
praznik, prinoseći žrtve pomirnice i prizna-
jući svoje grehe Gospodu, Bogu svojih prao-
čeva.

23 Zatim je ceo zbor odlučio da slavi još
sedam dana, tako da su s veseljem slavili
praznik još sedam dana. **24** Jezekija, Judin
kralj, dao je zboru hiljadu junaca i sedam hi-
ljada ovaca, a knezovi su dali zboru hiljadu
junaca i deset hiljada ovaca. Posvetilo se
mnogo sveštenika. **25** Tako se veselio ceo Ju-
din zbor, sveštenici i Leviti, ceo zbor koji je
došao iz Izraela, stranci koji su došli iz izra-
elske zemlje i oni koji su živeli u Judi. **26** U
Jerusalimu je vladalo veliko veselje, jer još
od vremena Solomona, Davidovog sina, kra-
lja Izraela, nije bilo tako u Jerusalimu. **27** Na
kraju su levitski sveštenici ustali i blagoslo-
vili narod. Njihov glas je bio uslišen i njihova
molitva je doprla do Božjeg svetog prebiva-
lišta, do nebesa.

31 Kad se sve to završilo, svi Izraelci
koji su bili tamo razišli su se po Judi-
nim gradovima i razbili obredne stu-
bove, posekli obredna debla i porušili
obredne uzvišice i oltare po svoj Judinoj, Be-
njaminovoj, Jefremovoj i Manasijinoj zemlji,
dok nisu sve uništili. Tada su se svi Izraelovi
sinovi vratili u svoje gradove, svako na svoj
posed.

2 Zatim je Jezekija podelio sveštenike i
Levite na redove, svaki red prema službi koju
su obavljali sveštenici i Leviti – da prinose
žrtve paljenice i žrtve pomirnice, da služe i da
upućuju zahvale i hvale na vratima Gospod-
njeg logora. **3** Kralj je priložio deo svog blaga
za žrtve paljenice, za paljenice koje se pri-
nose ujutru i uveče, i za paljenice koje se pri-
nose na Šabate, na mladine i na praznike, kao
što je zapisano u Gospodnjem zakonu.

4 Zatim je rekao narodu, stanovnicima Je-
rusalima, da sveštenicima i Levitima daju deo
koji im pripada, da bi oni mogli da se čvrsto
drže Gospodnjeg zakona. **5** Kad se razglasila
ta reč, Izraelovi sinovi su donosili velike ko-
ličine prvina od žita, mladog vina, ulja, meda
i sveg roda s njiva. Donosili su desetak od
svega u velikim količinama. **6** Izraelovi i Ju-
dini sinovi, koji su živeli u Judinim grado-
vima, donosili su desetak od goveda i ovaca i
desetak od svetih stvari posvećenih Gospodu,
njihovom Bogu. Sve su to donosili i slagali
na gomile. **7** Trećeg meseca počeli su da slažu
na gomile, a sedmog meseca su završili. **8**
Kad su Jezekija i knezovi došli i videli te go-
mile, blagoslovili su Gospoda i njegov narod
Izrael.

9 Zatim se Jezekija raspitao kod svešte-
nika i Levita za te gomile. **10** Tada mu je A-
zarija, sveštenički poglavar iz Sadokovog
doma, rekao: „Otkad su počeli da donose pri-
loge u Gospodnji dom, narod jede i sit je, a
ima i dosta viška, jer je Gospod blagoslovio
svoj narod i zato je dosta toga preteklo.“

11 Tada je Jezekija dao uput da se pripreme trpezarije u Gospodnjem domu i oni su ih pripremili. **12** Verno su unosili priloge, desetke i svete stvari. Levit Honanija je sve to nadgledao, a Šimej, njegov brat, bio je odmah do njega. **13** Jehiel, Azazija, Nahat, Asiel, Jerimot, Jehuzabad, Eliel, Ismahija, Mat i Benaja bili su poverenici Honanije i njegovog brata Šimeja, po naredbi kralja Jezekije, a Azarija je bio poglavar u domu Božjem. **14** Kor, sin Levita Imne, vratar na istočnoj strani, bio je odgovoran za ono što se dobrovoljno prinosilo Bogu, odvajajući priloge Gospodu i najsvetije stvari. **15** Pod njegovim nadzorom bili su Eden, Minijamin, Jošua, Semaja, Amarija i Sehanija po svešteničkim gradovima. Oni su imali odgovoran zadatak da svojoj braći po redovima dele ono što im pripada, kako velikom tako i malom. **16** U to nisu bili uključeni muškarci od tri godine naviše koji su bili upisani u rodoslovni zapis, a koji su svaki dan dolazili u Gospodnji dom da po svojoj dužnosti vrše službu po svojim redovima.

17 U rodoslovni zapis bili su upisani sveštenici po domovima svojih očeva. Bili su upisani i Leviti, od dvadeset godina naviše, po svojim dužnostima i po svojim redovima, **18** zajedno sa svom svojom malom decom, svojim ženama, sinovima i kćerima, sa svim zborom, jer su obavljali odgovornu službu pa su se posvetili za svoju svetu službu. **19** Bili su upisani i Aronovi sinovi, sveštenici, koji su živeli oko svojih gradova, među poljima gde su pašnjaci. U svim gradovima bili su poimence određeni ljudi da svakom muškarcu koji je sveštenik daju deo koji mu pripada, a tako i svim Levitima upisanim u rodoslovni zapis.

20 Jezekija je radio tako po svoj Judinoj zemlji, čineći ono što je dobro, ispravno i verno pred Gospodom, svojim Bogom. **21** Sve što je radio da bi tražio svog Boga – u službi u domu Božjem, i u pogledu zakona i nauka – radio je svim srcem, i u svemu je bio uspešan.

32 Posle svih tih događaja u kojima je Jezekija pokazao svoju vernost Bogu, došao je Sinakirib, kralj Asirije, ušao je u Judu i opkolio utvrđene gradove nameravajući da ih osvoji.

2 Kad je Jezekija video da je Sinakirib došao u nameri da udari na Jerusalim, **3** odlučio je zajedno sa svojim knezovima i junacima da zatrpa izvore vode koji su bili izvan grada, i oni su mu pomogli u tome. **4** Skupilo se mnogo naroda i zatrpali su sve izvore i potok koji teče posred zemlje, govoreći: „Zašto da kraljevi Asirije nađu toliko vode kad dođu?“

5 Jezekija se ohrabrio i obnovio sve oborene zidove i podigao kule na njima. Spolja je sagradio drugi zid, utvrdio Milo* u Davidovom gradu i načinio mnogo kopalja i štitova. **6** Postavio je vojne zapovednike nad narodom i skupio ih pred sobom na trgu pored gradskih vrata, i hrabrio ih ovim rečima: **7** „Budite hrabri i jaki. Ne bojte se i ne plašite se kralja Asirije i svega mnoštva koje je s njim, jer naših ima više nego njihovih. **8** S njim je telesna mišica, a s nama je Gospod, naš Bog, da nam pomaže i da vodi naše bitke.“ I narod se pouzdao u reči Jezekije, Judinog kralja.

9 Posle toga je Sinakirib, kralj Asirije, dok je bio kod Lakiša sa svom svojom vojskom, poslao svoje sluge u Jerusalim kod Jezekije, Judinog kralja, i kod svih Judinih sinova koji su bili u Jerusalimu, i poručio im:

10 „Ovako kaže Sinakirib, kralj Asirije: ‘U šta se uzdate dok mirno sedite u Jerusalimu, koji je pod opsadom? **11** Zar vas Jezekija ne zavodi, da bi vas pomorio glađu i žeđu, kad govori: ‘Gospod, naš Bog, izbaviće nas iz ruku kralja Asirije?’ **12** Zar nije sam Jezekija uklonio njegove obredne uzvišice i

* **32:5** Verovatno se radilo o nečem nalik tvrđavi.

njegove oltare i zatim dao uput Judi i Jerusalimu: ‘Klanjajte se pred jednim oltarom i na njemu prinosite kâd?’ **13** Zar ne znate šta smo ja i moji praočevi učinili svim narodima zemaljskim? Da li su bogovi tih naroda mogli da izbave svoju zemlju iz mojih ruku? **14** Koji je od svih bogova tih naroda, koje su pobili moji praočevi, mogao da izbavi svoj narod iz mojih ruku? Pa zar onda vaš Bog može da vas izbavi iz mojih ruku? **15** Zato ne dajte da vas zavara Jezekija i da vas tako zavede. Ne verujte mu, jer nijedan bog nijednog naroda niti kraljevstva nije mogao da izbavi svoj narod iz mojih ruku niti iz ruku mojih praočeva. Kako će onda vaš Bog izbaviti vas iz mojih ruku?“

16 Njegove sluge su i dalje govorile protiv Gospoda i protiv Jezekije, njegovog sluge. **17** Napisao je i pisma u kojima se rugao Gospodu, Izraelovom Bogu, i ovako je govorio protiv njega: „Kao što bogovi drugih naroda nisu izbavili svoj narod iz mojih ruku, tako ni Jezekijin Bog neće izbaviti svoj narod iz mojih ruku.“ **18** Zatim su na judejskom jeziku na sav glas vikali stanovnicima Jerusalima koji su bili na zidinama, da ih zaplaše i uznemire, kako bi osvojili grad. **19** Govorili su protiv jerusalimskog Boga isto kao i protiv bogova drugih naroda koji su delo ljudskih ruku. **20** A kralj Jezekija i prorok Isaija, Amozov sin, molili su se zbog toga i zavapili k nebu.

21 Tada je Gospod poslao anđela koji je pobio sve hrabre junake, zapovednike i knezove u logoru kralja Asirije, tako da se kralj posramljen vratio u svoju zemlju. A kasnije kad je ušao u hram svog boga, tamo su ga mačem pogubili neki od njegovih sinova. **22** Tako je Gospod spasao Jezekiju i stanovnike Jerusalima iz ruku Sinakiriba, kralja Asirije, i iz ruku svih drugih neprijatelja i dao im je mir na svim njihovim granicama. **23** Mnogi su donosili darove Gospodu u Jerusalim i dragocenosti Jezekiji, Judinom kralju, koji je od tada bio uzvišen u očima svih naroda.

24 U to vreme Jezekija se na smrt razboleo, pa se u molitvi obratio Gospodu. On mu je odgovorio i dao mu znak. **25** Ali Jezekija nije uzvratio zahvalnošću za dobro koje mu je bilo učinjeno, jer se njegovo srce uzoholilo. Zato se podigao gnev na njega i na Judu i Jerusalim. **26** Ali Jezekija se pokajao za oholost svog srca, pa su se ponizili i on i stanovnici Jerusalima, i na njih nije došao Gospodnji gnev za vreme Jezekijinog života.

27 Jezekija je stekao veoma veliko bogatstvo i slavu. Načinio je riznice za srebro, zlato, skupoceni kamen, balzam, štitove i svakojake dragocenosti, **28** zatim skladišta za žito, za mlado vino i ulje, štale za svakojaku stoku i stada. **29** Sagradio je gradove i imao je mnogo sitne i krupne stoke, jer mu je Bog dao veoma velik imetak. **30** Jezekija je zatrpao gornji izvor Gihona i vodu usmerio dole na zapadnu stranu Davidovog grada. Jezekija je bio uspešan u svemu što je radio. **31** Ali kad su došli poslanici knezova Vavilona, koji su bili poslani k njemu da bi se raspitali o čudu koje se dogodilo u zemlji, Bog ga je ostavio da bi ga iskušao i da bi saznao šta mu je sve u srcu.

32 Ostala Jezekijina dela, kao i ono što je u svojoj dobroti činio, sve je to zapisano u viziji proroka Isaije, Amozovog sina, i u knjizi o Judinim i Izraelovim kraljevima. **33** Jezekija je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga na uzbrdici kojom se ide prema grobnicama Davidovih sinova. Svi Judini sinovi i stanovnici Jerusalima odali su mu počast kad je umro. Umesto njega vladao je njegov sin Manasija.

33 Manasija je imao dvanaest godina kad je počeo da vlada i vladao je pedeset i pet godina u Jerusalimu.

2 On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, po odvratnim običajima naroda koje je Gospod oterao pred Izraelovim sinovima. **3** Ponovo je napravio obredne uzvišice koje je srušio Jezekija, njegov otac, podigao je

oltare likovima Bala, načinio je obredna debla i klanjao se svoj nebeskoj vojsci i služio joj. **4** Napravio je oltare u Gospodnjem domu, za koji je Gospod rekao: „U Jerusalimu će prebivati moje ime doveka.“ **5** Napravio je i oltare svoj nebeskoj vojsci u oba dvorišta Gospodnjeg doma. **6** Svoje sinove spaljivao je u vatri u dolini Henomovog sina, bavio se magijom, gatao i vračao i postavio je ljude koji prizivaju duhove i proriču budućnost. Mnogo je zla činio pred Gospodom i vređao ga.

7 On je načinio rezani lik i postavio ga u dom Božji, za koji je Bog rekao Davidu i njegovom sinu Solomonu: „U ovom domu i u Jerusalimu, koji sam izabrao između svih Izraelovih plemena, prebivaće moje ime doveka. **8** I neću dati da se noga Izraelovih sinova pomeri sa zemlje koju sam odredio njihovim praočevima, samo ako budu pazili da postupaju po svemu onome što sam ih podučio po celom zakonu, odredbama i propisima koje sam dao preko Mojsija.“ **9** Manasija je navodio Judu i stanovnike Jerusalima da čine još gore stvari nego narodi koje je Gospod istrebio pred Izraelovim sinovima.

10 Gospod je opominjao Manasiju i njegov narod, ali oni nisu obraćali pažnju. **11** Zato je Gospod doveo na njih vojne zapovednike kralja Asirije i oni su uhvatili Manasiju među stenama, okovali ga u dvostruke bakarne okove i odveli u Vavilon. **12** Kad se našao u nevolji, trudio se da umilostivi lice Gospoda, svog Boga, i veoma se ponizio pred Bogom svojih praočeva. **13** Molio mu se i on je uslišio njegovu usrdnu molitvu i čuo je njegovu molbu kojom je molio za milost, i doveo ga je nazad u Jerusalim i vratio mu kraljevsku vlast. Tada je Manasija spoznao da je Gospod istiniti Bog.

14 Posle toga je oko Davidovog grada sagradio spoljašnji zid koji se protezao zapadno od Gihona u dolini pa sve do Ribljih vrata i oko Ofela. Zid koji je sagradio bio je veoma visok. Postavio je vojne zapovednike u svim utvrđenim gradovima u Judi. **15** Iz Gospodnjeg doma uklonio je tuđe bogove i idolski lik i sve oltare koje je sagradio na gori Gospodnjeg doma i u Jerusalimu i bacio ih izvan grada. **16** Zatim je postavio Gospodnji oltar i prinosio na njemu žrtve pomirnice i žrtve zahvalnice, a Judu je uputio da služi Gospodu, Izraelovom Bogu. **17** Ipak, narod je još uvek prinosio žrtve na obrednim uzvišicama, ali samo Gospodu, svom Bogu.

18 Ostala Manasijina dela, njegova molitva Bogu i reči koje su mu videoci govorili u ime Gospoda, Izraelovog Boga, zapisane su u dnevnicima izraelskih kraljeva. **19** Njegova molitva i kako je bio uslišen, svi njegovi gresi i njegova nevernost, kao i mesta na kojima je napravio obredne uzvišice i postavio obredna debla i rezbarene likove pre nego što se ponizio, sve je to zapisano u zapisima njegovih videlaca. **20** Manasija je počinuo kod svojih praočeva i sahranili su ga kod njegovog dvora. Umesto njega vladao je njegov sin Amon.

21 Amon je imao dvadeset i dve godine kad je počeo da vlada i vladao je dve godine u Jerusalimu. **22** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, kao što je činio i Manasija, njegov otac. Amon je prinosio žrtve i služio svim rezbarenim likovima koje je načinio njegov otac Manasija. **23** Nije se ponizio pred Gospodom, kao što se ponizio njegov otac Manasija, nego je grešio još više. **24** Na kraju su njegove sluge skovale zaveru protiv njega i ubile ga na njegovom dvoru. **25** Narod je pobio sve koji su skovali zaveru protiv kralja Amona. Zatim je narod umesto njega postavio za kralja Josiju, njegovog sina.

34 Josija je imao osam godina kad je počeo da vlada i vladao je trideset i jednu godinu u Jerusalimu. **2** On je činio ono što je ispravno u Gospodnjim očima i hodio je putem Davida, svog praoca, ne skrećući ni desno ni levo.

3 Osme godine svog vladanja, dok je još

bio dete, počeo je da traži Boga svog praoca Davida, a dvanaeste godine počeo je da čisti Judu i Jerusalim od obrednih uzvišica, obrednih debala, rezbarenih likova i livenih kipova. **4** Pred njim su srušili Balove oltare. Polomio je kadione stalke koji su bili na njima, posekao je obredna debla, rezbarene likove i livene kipove i pretvorio ih u prah koji je prosuo po grobovima onih koji su im prinosili žrtve. **5** Svešteničke kosti je spalio na njihovim oltarima. Tako je očistio Judu i Jerusalim.

6 U Manasijinim, Jefremovim i Simeonovim gradovima, i sve do Neftalimovih gradova, svuda po njihovim opustošenim mestima, **7** rušio je oltare i obredna debla, razbijao rezbarene likove i pretvarao ih u prah. Polomio je sve kadione stalke u svoj izraelskoj zemlji, a zatim se vratio u Jerusalim.

8 Osamnaeste godine svog vladanja, kad je očistio zemlju i hram, poslao je Safana, Azalijinog sina, i Masiju, gradskog zapovednika, i Joaha, Joahazovog sina, letopisca, da poprave dom Gospoda, njegovog Boga. **9** Došli su kod prvosveštenika Helkije i dali mu novac koji se donosio u Božji dom, koji su Leviti vratari sakupili od Manasije i Jefrema i od sveg ostalog Izraela, od svega Judinog i Benjaminovog naroda i od stanovnika Jerusalima. **10** Zatim su novac predali onima koji su bili postavljeni da nadgledaju poslove u Gospodnjem domu, a oni koji su radili na Gospodnjem domu upotrebljavali su ga za obnovu i popravku doma. **11** Dali su ga graditeljima i zidarima da se kupi klesani kamen i drvna građa za vezne grede i da se od drvne građe obnove građevine koje su Judini kraljevi pustili da propadnu.

12 Ti ljudi su verno radili, a nad njima su bili postavljeni Leviti Jat i Ovadija, od Merarijevih sinova, i Zaharija i Mesulam, od Kehatovih sinova, da nadgledaju radove. Leviti koji su znali da sviraju instrumente **13** bili su nad nosačima i nadgledali su sve one koji su radili različite poslove. Neki od Levita bili su pisari, upravitelji i vratari.

14 Dok su iznosili novac donet u Gospodnji dom, sveštenik Helkija je pronašao knjigu Gospodnjeg zakona, dobijenog preko Mojsija. **15** Tada je Helkija rekao pisaru Safanu: „Pronašao sam knjigu zakona u Gospodnjem domu.“ Helkija je dao knjigu Safanu. **16** Safan je knjigu odneo kralju i izvestio ga: „Tvoje sluge rade sve što im je povereno. **17** Iz kovčega su skupili novac donet u Gospodnji dom i predali su ga naimenovanim ljudima i nadglednicima poslova.“ **18** Pisar Safan je zatim rekao kralju: „Sveštenik Helkija mi je dao jednu knjigu.“ I Safan je čitao pred kraljem.

19 Kad je kralj čuo reči zakona, razderao je svoje haljine. **20** Zatim je Helkiji i Ahikamu, Safanovom sinu, Avdonu, Mihinom sinu, pisaru Safanu i kraljevom sluzi Asaji dao uput: **21** „Idite i upitajte Gospoda za mene i za one koji su preostali u Izraelu i Judi. Pitajte za reči zapisane na svitku koji je pronađen, jer je velik Gospodnji gnev koji će se izliti na nas zato što se naši praočevi nisu držali Gospodnje reči niti su činili sve što je zapisano na ovom svitku.“

22 Tako je Helkija s kraljevim ljudima otišao kod proročice Hulde, žene Šaluma, čuvara odeće, sina Tekuje, Arasovog sina. Ona je živela u Jerusalimu, u drugom delu grada. Kad su joj kazali zbog čega su došli, **23** ona im je rekla:

„Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Recite čoveku koji vas je poslao kod mene: **24** ‘Ovako kaže Gospod: ‘Evo, pustiću nevolju na ovo mesto i na njegove stanovnike, sva prokletstva koja su zapisana u knjizi koju su čitali pred Judinim kraljem, **25** jer su me ostavili i prinose kâd drugim bogovima da bi me vređali svim delima svojih ruku. Zato će se moj gnev izliti na ovo mesto i neće se ugasiti.’“ **26** A Judinom kralju koji vas šalje da pitate Gospoda, recite: „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog, za reči koje si čuo: **27** ‘Zato što

ti se srce smekšalo pa si se ponizio pred Bogom kad si čuo šta je rekao za ovo mesto i njegove stanovnike, zato što si se ponizio preda mnom, razderao svoje haljine i plakao preda mnom, ja sam te uslišio, govori Gospod. **28** Pribraću te tvojim praočevima i u miru ćeš biti položen u svoj grob. Tvoje oči neće videti svu nevolju koju ću naneti ovom mestu i njegovim stanovnicima.“

Oni su preneli kralju taj odgovor. **29** Tada je kralj poslao da se sakupe sve starešine iz Jude i iz Jerusalima. **30** Zatim je kralj otišao u Gospodnji dom, a s njim i svi ljudi iz Jude, stanovnici Jerusalima, sveštenici i Leviti, ceo narod, veliki i mali. I čitao je pred njima sve reči knjige saveza koja je pronađena u Gospodnjem domu. **31** Kralj je, stojeći na svom mestu, sklopio savez pred Gospodom da će slušati Gospoda i držati se njegovih uputstava, njegovih svedočanstava i njegovih odredbi svim svojim srcem i svom svojom dušom, i da će izvršavati reči saveza zapisane na ovom svitku. **32** Zatim je pozvao sve koji su se našli u Jerusalimu i u Benjaminovom plemenu da stupe u taj savez. I stanovnici Jerusalima počeli su da postupaju prema odredbama saveza koji su sklopili s Bogom, s Bogom svojih praočeva. **33** Onda je Josija uklonio sve gadne bogove iz sve zemlje Izraelovih sinova i pozvao je sve koji su bili u Izraelu da počnu da služe Gospodu, svom Bogu. Dok je god on bio živ nisu odstupali od Gospoda, Boga svojih praočeva.

35 Josija je u Jerusalimu proslavio Pashu u čast Gospodu, i četrnaestog dana prvog meseca zaklali su pashalnu žrtvu. **2** Postavio je sveštenike u njihove službe i ohrabrio ih da služe u Gospodnjem domu. **3** Levitima, koji su poučavali ceo Izrael i bili posvećeni Gospodu, rekao je: „Stavite sveti kovčeg u dom koji je sagradio Solomon, sin Davida, kralja Izraela. Neće on više biti breme na vašim ramenima. Sada služite Gospodu, svom Bogu, i njegovom narodu Izraelu. **4** Pripremite se po domovima svojih praočeva, po svojim redovima, kako je propisao David, kralj Izraela, i Solomon, njegov sin. **5** Stojte na svetom mestu po levitskim redovima da biste služili svojoj braći, ovom narodu, što dolazi po svojim redovima. **6** Zatim zakoljite pashalnu žrtvu, posvetite se i pripremite svoju braću da bi se postupalo po Gospodnjoj reči, koju je uputio preko Mojsija.“

7 Josija je dao narodu, svima koji su tamo bili, ukupno trideset hiljada jaganjaca i jarića, za pashalne žrtve, i još tri hiljade goveda. Sve je to bilo od kraljevog imetka. **8** Njegovi knezovi su dobrovoljno dali žrtvu narodu, sveštenicima i Levitima. Helkija, Zaharija i Jehiel, poglavari u domu Božjem, dali su sveštenicima za pashalne žrtve dve hiljade i šesto jaganjaca i jarića i trista goveda. **9** Honanija i njegova braća Semaja i Nataniel, zatim Asabija, Jeiel i Jehuzabad, poglavari Levita, dali su Levitima za pashalne žrtve pet hiljada jaganjaca i jarića i petsto goveda.

10 Sve je bilo spremno za službu, sveštenici su stajali na svojim mestima i Leviti po svojim redovima, kako je kralj dao uput. **11** Klali su pashalnu žrtvu. Sveštenici su škropili oltar krvlju koju su primali iz ruku Levita, a ovi su pripremali kožu životinja. **12** Zatim su pripremili žrtve paljenice da ih daju narodu po redovima njegovim da prinesu žrtvu Gospodu, kao što je zapisano u Mojsijevoj knjizi. Tako su učinili i sa govedima. **13** Pripremili su pashalnu žrtvu na vatri kao što je bio običaj. Posvećene stvari pripremali su u loncima, kotlovima i činijama, a onda su ih brzo raznosili celom narodu. **14** Zatim su pripremili pashalno jelo sebi i sveštenicima, jer su sveštenici, Aronovi sinovi, prinosili žrtve paljenice i salo sve do noći, pa su Leviti pripremili jelo sebi i sveštenicima, Aronovim sinovima.

15 Pevači, Asafovi sinovi, bili su na svojim mestima, po uputu Davida, Asafa, Emana i Jedutuna, kraljevog videoca. Vratari su

stajali na svakim vratima. Oni nisu prekidali
svoju službu, jer su njihova braća Leviti sve
pripremili za njih. **16** Tako je tog dana bila
uređena sva Gospodnja služba da se proslavi
Pasha i da se prinesu žrtve paljenice na
Gospodnjem oltaru, prema uputu kralja Jo-
sije. **17** Izraelovi sinovi koji su tamo bili sla-
vili su Pashu u to vreme, a slavili su i Praznik
beskvasnih hlebova sedam dana. **18** Takva
Pasha nije se slavila u Izraelu još od vremena
proroka Samuela i nijedan drugi kralj Izraela
nije proslavio Pashu kao što ju je proslavio
Josija sa sveštenicima, Levitima, i svim Judi-
nim i Izraelovim sinovima koji su bili tamo i
sa stanovnicima Jerusalima. **19** Ta Pasha je
proslavljena osamnaeste godine Josijinog
vladanja.

20 Posle svega toga, kad je Josija uredio
hram, pošao je Nehaon, kralj Egipta, da se
bori kod Harkemisa na Eufratu. Tada je Josija
izašao na njega. **21** On mu je poslao glasnike
i poručio mu: „Zašto si izašao na mene, kralju
Jude? Ne idem danas na tebe, nego na dom s
kojim sam u ratu i za koji mi je Bog rekao da
udarim na njega. Bolje ti je da odustaneš od
borbe da te Bog, koji je sa mnom, ne zatre.“
22 Ali Josija se nije odvratio od njega, nego
se prerušio i otišao da se bori s njim, i nije
poslušao Nehaonove reči koje su izašle iz
Božjih usta. Tako je došao da se bori u dolini
Megido.

23 Ali strelci su pogodili kralja Josiju, pa
je kralj rekao svojim slugama: „Skinite me s
kola, jer sam teško ranjen.“ **24** Njegove sluge
su ga skinule s kola i stavile u druga bojna
kola koja je imao, i odvezli ga u Jerusalim.
Tamo je umro i bio je sahranjen na groblju
svojih praočeva. Svi u Judi i Jerusalimu tugo-
vali su za Josijom. **25** Jeremija je naricao za
Josijom, i svi pevači i pevačice spominju Jo-
siju u svojim naricaljkama sve do danas.
Pevanje tih naricaljki postao je običaj u Izra-
elu i one su zapisane među naricaljkama.

26 Ostala Josijina dela i sve što je u svojoj
dobroti činio, kao što je zapisano u Gospod-
njem zakonu, **27** sva njegova dela, od početka
do kraja, sve je to zapisano u Knjizi o Izrae-
lovim i Judinim kraljevima.

36 Zatim je narod uzeo Joahaza, Josiji-
nog sina, i postavio ga za kralja u Je-
rusalimu umesto njegovog oca. **2** Joa-
haz je imao dvadeset i tri godine kad je počeo
da vlada i vladao je tri meseca u Jerusalimu.
3 Ali kralj Egipta svrgnuo ga je u Jerusalimu,
a zemlji je nametnuo danak od sto talanata
srebra i jednog talanta zlata. **4** Zatim je kralj
Egipta postavio Elijakima, njegovog brata, za
kralja nad Judom i Jerusalimom i promenio
mu ime u Joakim. A Joahaza, njegovog brata,
Nehaon je odveo u Egipat.

5 Joakim je imao dvadeset i pet godina
kad je počeo da vlada i vladao je jedanaest
godina u Jerusalimu. On je činio ono što je
zlo u očima Gospoda, svog Boga. **6** Na njega
je došao Nebuhadnezar, kralj Vavilona, sta-
vio ga u dvostruke bakarne okove i odveo u
Vavilon. **7** Deo pribora iz Gospodnjeg doma
Nebuhadnezar je odneo u Vavilon i stavio ga
u svoju palatu u Vavilonu. **8** Ostala Joaki-
mova dela, odvratne stvari koje je činio i sve
zlo koje se našlo na njemu, sve je zapisano u
knjizi o Izraelovim i Judinim kraljevima. U-
mesto njega vladao je njegov sin Joahin.

9 Joahin je imao osam godina* kad je po-
čeo da vlada i vladao je tri meseca i deset
dana u Jerusalimu. On je činio ono što je zlo
u Gospodnjim očima. **10** Početkom naredne
godine, kralj Nebuhadnezar je poslao svoje
sluge da ga dovedu u Vavilon sa dragoceno-
stima iz Gospodnjeg doma. Zatim je postavio
Sedekiju, njegovog strica, za kralja nad

* **36:9** U 2. Kraljevima 24:8 stoji da je Joahin (Jehoija-
hin) imao 18 godina kad je počeo da vlada. Moguće da
ga je kralj Joakim proglasio suvladarem u prvoj godini
svoje vladavine (36:5), a da je sam počeo vladati sa 18
godina.

Judom i Jerusalimom.

11 Sedekija je imao dvadeset i jednu godinu kad je počeo da vlada i vladao je jedanaest godina u Jerusalimu. **12** On je činio ono što je zlo u očima Gospoda, svog Boga. Nije se ponizio pred prorokom Jeremijom, na reči iz usta Gospodnjih. **13** Čak se pobunio i protiv kralja Nebuhadnezara, koji ga je bio zakleo Bogom. Ostao je nepokoran i srce mu je otvrdlo tako da se nije vratio Gospodu, Izraelovom Bogu. **14** Takođe su i svi sveštenički poglavari i narod u velikoj meri umnožavali prestupe, po odvratnim običajima drugih naroda, tako da su oskrnavili Gospodnji dom, koji je on bio posvetio u Jerusalimu.

15 Gospod, Bog njihovih praočeva, neprestano ih je opominjao preko svojih glasnika, jer je imao samilosti prema svom narodu i svom prebivalištu. **16** Ali oni su se stalno rugali glasnicima Gospoda, prezirali su njegove reči i smejali se njegovim prorocima, sve dok njegov gnev nije došao na njegov narod te više nije bilo leka.

17 On je doveo na njih haldejskog kralja, koji je u njihovom svetilištu pobio mačem njihove mladiće i nije se smilovao ni mladiću ni devojci, ni starcu ni nemoćnom. Bog mu je sve predao u ruke. **18** Sav pribor, veliki i mali, iz doma Božjeg, blago Gospodnjeg doma i kraljevo blago i blago njegovih knezova, sve je odneo u Vavilon. **19** Spalio je dom Božji i srušio jerusalimske zidine. Sve utvrđene dvore spalio je vatrom, a i sve dragocenosti u njima, i tako je sve uništio. **20** One koji su umakli maču odveo je u zarobljeništvo u Vavilon. Oni su bili sluge njemu i njegovim sinovima, dok nije zavladalo persijsko kraljevstvo. **21** Sve je to bilo da bi se ispunila Gospodnja reč koju je objavio preko Jeremijinih usta, dok zemlja nije nadoknadila svoje Šabate. Zemlja je počivala sve dane dok je bila pusta, dok se nije navršilo sedamdeset godina.

22 Prve godine Kira, kralja Persije, da bi se ispunila Gospodnja reč objavljena preko Jeremijinih usta, Gospod je podstakao duh Kira, kralja Persije, i on je po celom svom kraljevstvu usmeno i pismeno objavio sledeće: **23** „Ovako kaže Kir, kralj Persije: ‘Sva zemaljska kraljevstva dao mi je Gospod, Bog nebeski, i uputio me je da mu sagradim dom u Jerusalimu u Judi. Ko god među vama pripada njegovom narodu, neka Gospod, njegov Bog, bude s njim, i neka ide.’“

Pisac: Ezra
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: oko 456. pre n. e.
Obuhvata vreme: 538-456. pre n. e.

KNJIGA EZRINA

1 Prve godine Kira, kralja Persije, da bi se ispunila Gospodnja reč objavljena preko Jeremijinih usta Gospod je podstakao duh Kira, kralja Persije, i on je po celom svom kraljevstvu usmeno i pismeno objavio sledeće:

2 „Ovako kaže Kir, kralj Persije: ‘Sva zemaljska kraljevstva dao mi je Gospod, Bog nebeski, i uputio me je da mu sagradim dom u Jerusalimu u Judi. **3** Ko god među vama pripada njegovom narodu, neka njegov Bog bude s njim. Neka ide u Jerusalim u Judi i neka ponovo sagradi dom Gospoda, Izraelovog Boga – a on je istiniti Bog – dom koji je bio u Jerusalimu. **4** Svakoga ko je ostao u nekom mestu da u njemu boravi, neka ljudi iz tog mesta potpomognu srebrom, zlatom, drugim dobrima i stokom, kao i dobrovoljnim prinosima za dom Božji u Jerusalimu.’“

5 Tada su ustali poglavari Judinih i Benjaminovih otačkih domova, sveštenici i Leviti, svi kojima je Bog podstakao duh, i krenuli su da ponovo sagrade Gospodnji dom, u Jerusalimu. **6** A svi koji su bili oko njih pomogli su im predmetima od srebra, zatim zlatom, drugim dobrima, stokom i dragocenostima, pored svega onoga što su dobrovoljno prinosili.

7 Kralj Kir je takođe izneo predmete koji su pripadali Gospodnjem domu, a koje je Nebuhadnezar odneo iz Jerusalima i stavio u dom svog boga. **8** Kir, kralj Persije, izneo ih je pod nadzorom Mitridata, rizničara, koji ih je izbrojao i dao Šešbazaru, Judinom poglavaru.

9 Bilo ih je ovoliko: trideset zlatnih korpi, hiljadu srebrnih korpi, dvadeset i devet rezervnih posuda, **10** trideset malih zlatnih pehara, četiristo deset dodatnih malih srebrnih pehara i hiljadu drugih predmeta. **11** Zlatnih i srebrnih predmeta ukupno je bilo pet hiljada i četiristo. Šešbazar je sve to poneo kad je izgnanike poveo iz Vavilona u Jerusalim.

2 Ovo su sinovi one pokrajine, izgnanici koji su se vratili iz zarobljeništva, a koje je Nebuhadnezar, kralj vavilonski, odveo u izgnanstvo u Vavilon, i koji su se kasnije vratili u Jerusalim i Judu, svaki u svoj grad, **2** oni koji su došli sa Zerubabelom,* Jošuom, Nehemijom, Serajom, Relajom, Mordehajem, Bilsanom, Misparom, Bigvajem, Rehumom i Banom.

Ovo je broj ljudi iz izraelskog naroda: **3** Farosovih sinova dve hiljade sto sedamdeset i dva; **4** Sefatijinih sinova trista sedamdeset i dva; **5** Arahovih sinova sedamsto sedamdeset i pet; **6** Pahat-Moabovih sinova, od Jošuinih i Joabovih sinova, dve hiljade osamsto dvanaest; **7** Elamovih sinova hiljadu dvesta pedeset i četiri; **8** Zatujevih sinova devetsto četrdeset i pet; **9** Zahajevih sinova sedamsto šezdeset; **10** Banijevih sinova šesto četrdeset i dva; **11** Bebajevih sinova šesto dvadeset i tri; **12** Azgadovih sinova hiljadu dvesta dvadeset i dva; **13** Adonikamovih sinova šesto šezdeset i šest; **14** Bigvajevih sinova dve hiljade pedeset i šest; **15** Adinovih sinova četiristo pedeset i četiri; **16** Atirovih sinova, od Jezekije,

* **2:1** Značenje imena Zerubabel (hebrejski) ili Zorovavel (grčki) je „rođen u Vavilonu.“

devedeset i osam; **17** Besajevih sinova trista dvadeset i tri; **18** Jorinih sinova sto dvanaest; **19** Asumovih sinova dvesta dvadeset i tri; **20** Gibarovih sinova devedeset i pet; **21** ljudi iz Betlehema sto dvadeset i tri; **22** ljudi iz Netofata pedeset i šest; **23** ljudi iz Anatota sto dvadeset i osam; **24** ljudi iz Azmaveta četrdeset i dva; **25** ljudi iz Kirijat-Jarima Hefire i Berota sedamsto četrdeset i tri; **26** ljudi iz Rame i Gebe šesto dvadeset i jedan; **27** ljudi iz Mihmasa sto dvadeset i dva; **28** ljudi iz Bet-Ela i Gaja dvesta dvadeset i tri: **29** ljudi iz Nebua pedeset i dva; **30** ljudi iz Magvisa sto pedeset i šest; **31** sinova drugog Elama hiljadu dvesta pedeset i četiri; **32** Harimovih sinova trista dvadeset; **33** ljudi iz Loda, Adida i Onona sedamsto dvadeset i pet; **34** ljudi iz Jerihona trista četrdeset i pet; **35** Senajinih sinova tri hiljade šesto trideset.

36 Sveštenika: Medajinih sinova iz Jošuinog doma devetsto sedamdeset i tri; **37** Imirovih sinova hiljadu pedeset i dva; **38** Pashurovih sinova hiljadu dvesta četrdeset i sedam; **39** Harimovih sinova hiljadu sedamnaest.

40 Levita: Jošuinih i Kadmielovih sinova, od Odujinih sinova, sedamdeset i četiri. **41** Pevača: Asafovih sinova sto dvadeset i osam. **42** Sinova vratara: Šalumovih sinova, Atirovih sinova, Talmonovih sinova, Akubovih sinova, Atitinih sinova i Sobajevih sinova, ukupno sto trideset i devet.

43 Netineja:* Sišinih sinova, Asufinih sinova, Tabaotovih sinova, **44** Kirosovih sinova, Sijajinih sinova, Fadonovih sinova, **45** Lebaninih sinova, Agabinih sinova, Akubovih sinova, **46** Agabovih sinova, Salmajevih sinova, Ananovih sinova, **47** Gidelovih sinova, Garovih sinova, Reajinih sinova, **48** Resinovih sinova, Nekodinih sinova, Gazamovih sinova, **49** Uzinih sinova, Fasejinih sinova, Besajevih sinova, **50** Aseninih sinova, Meunimovih sinova, Nefusimovih sinova; **51** Bakbukovih sinova, Akufinih sinova, Arurovih sinova, **52** Baslugovih sinova, Meidinih sinova, Haršinih sinova, **53** Barkosovih sinova, Siserinih sinova, Taminih sinova, **54** Nesijinih sinova, Atifinih sinova.

55 Sinova Solomonovih slugu: Sotajevih sinova, Soferetovih sinova, Ferudinih sinova. **56** Jalinih sinova, Darkonovih sinova, Gidelovih sinova, **57** Sefatijinih sinova, Atilovih sinova, Foheret-Ecibimovih sinova, Amijevih sinova.

58 Svih Netineja i sinova Solomonovih slugu bilo je trista devedeset i dva.

59 Ovo su oni koji su pošli iz Tel-Melaha, Tel-Arise, Heruva, Adona i Imira, a nisu mogli da kažu iz kog su otačkog doma i koje je njihovo poreklo, da li su od Izraela: **60** Delajini sinovi, Tobijini sinovi, Nekodini sinovi, njih šesto pedeset i dva. **61** Od svešteničkih sinova: Abajini sinovi, Akosovi sinovi, sinovi Barzelaja koji je uzeo za ženu jednu od kćeri Barzelaja iz Gilada, pa je bio prozvan njihovim imenom. **62** Oni su tražili svoj rodoslovni popis da bi dokazali svoje poreklo, ali ga nisu našli i zato su bili isključeni iz svešteničke službe kao da su onečišćeni.

63 Tirsata* im je zabranio da jedu od najsvetijih stvari sve dok ne stupi u službu sveštenik s Urimom i Tumimom.*

64 U celom zboru ukupno je bilo četrdeset dve hiljade trista i šezdeset osoba, **65** ne računajući njihove robove i robinje, kojih je bilo sedam hiljada trista trideset i sedam. Bilo je i dvesta pevača i pevačica. **66** Imali su sedamsto trideset i šest konja, dvesta četrdeset i pet mazgi, **67** četiristo trideset i pet kamila i šest hiljada sedamsto i dvadeset magaraca.

68 Kada su došli do Gospodnjeg doma, koji je u Jerusalimu, neki od poglavara otačkih

* **2:43** Netineji su služili Levitima i sveštenicima u Hramu.

* **2:63** Tirsata je persijska titula namesnika pokrajine.

* **2:63** Urim i Tumim su bili predmeti koje je prvosveštenik nosio na naprsniku, a koji su se koristili da bi se saznalo Božje mišljenje o nečemu (vidi: 2. Mojsijeva 28:30; 3. Mojsijeva 8:8; 4. Mojsijeva 27:21; 5. Mojsijeva 33:8).

domova dobrovoljno su prilagali za dom Božji, da bi bio podignut na svom mestu. **69** U riznicu za izgradnju dali su prema svojim mogućnostima šezdeset i jednu hiljadu drahmi* zlata, pet hiljada mina* srebra i sto svešteničkih haljina. **70** Sveštenici, Leviti i neki iz naroda, pevači, vratari i Netineji nastanili su se u svojim gradovima. Svi Izraelci su se nastanili u svojim gradovima.

3 Kada je došao sedmi mesec, sinovi Izraelovi već su bili u svojim gradovima. Narod se okupio kao jedan u Jerusalimu. **2** Tada je ustao Jošua, Josedekov sin, sa svojom braćom sveštenicima, i Zerubabel, Salatielov sin, sa svojom braćom, pa su sagradili oltar Izraelovom Bogu da na njemu prinose žrtve paljenice, kao što je zapisano u zakonu Mojsija, Božjeg čoveka.

3 Oni su podigli oltar na njegovom mestu, jer su bili u strahu od drugih naroda, i prineli su na njemu žrtve paljenice Gospodu, jutarnje i večernje žrtve paljenice. **4** Proslavili su Praznik senica, kao što je zapisano, i svaki dan su prinosili određeni broj žrtava paljenica, kao što je bilo propisano za svaki dan. **5** Zatim su prinosili redovne žrtve paljenice, žrtve za mladine i za sve praznike posvećene Gospodu kao i za sve one koji su spremno donosili dobrovoljni prinos Gospodu. **6** Od prvog dana sedmog meseca počeli su da prinose žrtve paljenice Gospodu, ali temelj Gospodnjeg hrama još nije bio položen. **7** Klesarima i drugim majstorima davali su novac, a Sidoncima i Tircima hranu, piće i ulje da dovezu kedrovo drvo s Lebanona morem do Jope, kao što je dozvolio persijski kralj Kir.

8 Druge godine posle njihovog dolaska na mesto doma Božjeg u Jerusalimu, drugog meseca, radove su započeli Zerubabel, Salatielov sin, i Jošua, Josedekov sin, s ostalom svojom braćom sveštenicima i Levitima i sa svima drugima koji su se iz zarobljeništva vratili u Jerusalim. Levite od dvadeset godina naviše postavili su da nadgledaju radove na Gospodnjem domu. **9** I Jošua sa svojim sinovima i svojom braćom i Kadmiel sa svojim sinovima, Judini sinovi, ustali su kao jedan da nadgledaju one što su radili na domu Božjem, a isto tako i Inadadovi sinovi i njihovi sinovi i njihova braća, Leviti.

10 Kada su graditelji položili temelj za Gospodnji hram, ustali su sveštenici u službenoj odeći, s trubama, i Leviti, Asafovi sinovi, s činelama, da hvale Gospoda onako kako je odredio David, kralj Izraela. **11** Naizmenično su pevali hvaleći Gospoda i zahvaljujući mu: „On je dobar, večna je ljubav njegova prema Izraelu.“ A ceo narod je glasno klicao hvaleći Gospoda, jer je bio položen temelj Gospodnjeg doma. **12** Mnogi sveštenici i Leviti i poglavari otačkih domova, starešine koje su videle prethodni dom, glasno su plakali dok se pred njihovim očima polagao temelj ovog doma, dok su mnogi drugi iz sveg glasa klicali od radosti. **13** Tako narod nije mogao da razlikuje radosno klicanje od plača, jer je narod glasno klicao i vika se čula nadaleko.

4 Kada su Judini i Benjaminovi protivnici čuli da povratnici iz izgnanstva grade hram Gospodu, Izraelovom Bogu, **2** odmah su pristupili Zerubabelu i poglavarima otačkih domova i rekli im: „I mi želimo da gradimo s vama, jer kao i vi tražimo vašeg Boga i njemu prinosimo žrtve od vremena E-sar-Hadona, kralja Asirije, koji nas je doveo ovamo.“ **3** Ali Zerubabel, Jošua i ostali poglavari otačkih domova u Izraelu odgovoriše im: „Nije na vama da s nama gradite dom našem Bogu, nego ćemo mi sami graditi dom

* **2:69** Smatra se da je drahma jednaka zlatnom persijskom dariku koji je težio 8,4 grama.
* **2:69** Mina je težila 570 grama. Vidi dodatak na kraju knjige.

Gospodu, Izraelovom Bogu, kako nas je uputio Kir, kralj Persije.“

4 Tada je narod koji je bio u zemlji obeshrabrivao Judin narod i odvraćao njihovo srce od izgradnje. **5** I unajmljivali su savetnike da osujete njihove namere sve vreme dok je vladao Kir, kralj Persije, pa sve dok nije zavladao Darije, kralj Persije. **6** Za vreme vladavine Ahasvera,* na početku njegove vladavine, napisali su tužbu protiv stanovnika Jude i Jerusalima. **7** U danima Artakserksa, Bislam, Mitridat, Tabel i ostali njihovi drugovi pisali su persijskom kralju Artakserksu. Pismo je bilo prevedeno na aramejski jezik i napisano aramejskim pismom.

8 Rehum, glavni upravitelj u kraljevstvu, i Šimšaj, pisar, napisali su kralju Artakserksu sledeće pismo protiv Jerusalima: **9** „Rehum, glavni upravitelj u kraljevstvu, i Šimšaj, pisar, i ostali njihovi drugovi, sudije, niži namesnici s one strane reke, pisari, ljudi iz Ereha, Vavilonjani, stanovnici Suze, to jest Elamci, **10** i ostali narodi koje je veliki i slavni Osnapar* izgnao i naselio po gradovima Samarije, i ostali s one strane reke...“ Dakle, **11** ovo je prepis pisma koje su poslali:

„Kralju Artakserksu, tvoje sluge, ljudi s one strane reke: Sada, dakle, **12** neka kralj zna da su Judejci, koji su od tebe stigli ovamo do nas, došli u Jerusalim. Oni grade buntovnički i zli grad, obnavljaju zidine i popravljaju temelje. **13** Neka kralj zna da ako ovaj grad bude ponovo sagrađen i njegove zidine dovršene, oni više neće plaćati ni porez ni danak ni putarinu, pa će to značiti gubitak za kraljevske riznice. **14** Pošto od dvora primamo platu, nije dolično da gledamo kako se kralju nanosi sramota i zato šaljemo ovo pismo i javljamo kralju **15** da se istraži u dnevnicima tvojih predaka. U dnevnicima ćeš naći i utvrdićeš da je ovaj grad buntovnički grad, da donosi gubitak kraljevima i pokrajinama i da su se u njemu od davnih dana dizale bune. Zato je ovaj grad i bio razoren. **16** Zato mi javljamo kralju da ako ovaj grad bude ponovo sagrađen i njegove zidine dovršene, onda više nećeš imati svoj deo s one strane reke.“

17 Kralj je poslao odgovor Rehumu, glavnom upravitelju u kraljevstvu, i Šimšaju, pisaru, i ostalim njihovim drugovima koji su živeli u Samariji kao i ostalima s one strane reke: „Mir vama! Evo, **18** službeno pismo koje ste nam poslali razgovetno je pročitano preda mnom. **19** Zato sam izdao ukaz da se ta stvar istraži, i utvrđeno je da je taj grad od davnih dana ustajao protiv kraljeva i da su u njemu izbijale pobune i ustanci. **20** Jerusalimom su kraljevali moćni kraljevi i vladali su nad svim što je bilo s one strane reke, plaćao im se porez, danak i putarina. **21** Zato sada izdajte naredbu da ti ljudi obustave posao, da ne bi ponovo sagradili grad dok ja ne proglasim ukaz. **22** Pazite da u izvršavanju toga ne bude propusta, da kraljevi ne bi imali još veći gubitak i štetu.“

23 Kada je prepis službenog pisma kralja Artakserksa bio pročitan pred Rehumom i pisarem Šimšajem i njihovim drugovima, oni su brzo otišli u Jerusalim kod Judejaca i oružanom silom ih primorali da obustave rad. **24** Tada je prestao rad na Božjem domu u Jerusalimu, kao što je bio prestao do druge godine vladanja Darija, kralja Persije.*

5 Hagaj, prorok, i Zaharija, Idov unuk, prorok, prorokovali su Judejcima koji su bili u Judi i u Jerusalimu, u ime Izraelovog

* **4:6** Reč je o kralju Kserksu (486-465. pre n.e.), dok se naziv „Ahasver“ verovatno odnosi na kraljevsku titulu.
* **4:10** Ili Ašurbanipal (cca. 668-627 pre n.e.), poslednji veliki asirski kralj iz Ninive.
* **4:24** Hroničar se u drugom delu 24. stiha poziva na sličnu opoziciju Jevrejima iz prošlosti. Ta opozicija se prvo navodi za vladavinu Kira u Ezri 4:1-5, zatim za vladavinu Ahasvera (ili Kserksa) iz Ezre 4:6, zatim za vladavinu Artakserksa u Ezri 4:7-23. Zatim se u Ezri 4:24 naracija vraća u Darijevo vreme između Kirovih i Ahasverovih vremena.

Boga, koji je bio s njima. **2** U to vreme su Zerubabel, Salatielov sin, i Jošua, Josedekov sin, ustali i počeli ponovo da grade Božji dom u Jerusalimu. S njima su bili Božji proroci koji su im pomagali. **3** U to vreme su Tatnaj, namesnik s one strane reke, Šetar-Bosnaj i njihovi drugovi došli kod njih i rekli im ovako: „Ko vam je proglasio ukaz da gradite ovaj dom i postavljate ove grede?“ **4** Zatim su im rekli: „Kako se zovu ljudi koji grade ovu građevinu?“ **5** Ali je na judejskim starešinama bilo oko njihovog Boga, tako da ih nisu prekinuli u radovima dok izveštaj nije otišao do Darija i dok se nije vratilo službeno pismo o tome.

6 Ovo je prepis pisma koje su Tatnaj, namesnik s one strane reke, Šetar-Bosnaj i njihovi drugovi, niži namesnici s one strane reke, poslali kralju Dariju. **7** Poslali su mu izveštaj u kom je pisalo:

„Kralju Dariju: U svemu ti želim mir! **8** Neka zna kralj da smo otišli u pokrajinu Judu u dom velikog Boga. Taj dom se gradi od dovaljanog* kamenja, a u zidove se postavljaju grede. Ti radovi se marljivo obavljaju i napreduju u njihovim rukama. **9** Tada smo upitali tamošnje starešine, rekavši im: ‘Ko vam je proglasio ukaz da gradite ovaj dom i postavljate ove grede?’ **10** Pitali smo ih i za njihova imena da bismo ti javili, i zapisali smo imena ljudi koji su im na čelu.

11 Oni su nam ovako odgovorili: ‘Mi smo sluge Boga nebesa i zemlje, i gradimo ovaj dom koji je još pre mnogo godina bio sagrađen, koji je sagradio i dovršio veliki kralj Izraela. **12** Ali zato što su naši očevi razgnevili Boga nebeskog, on ih je predao u ruke Nebuhadnezaru, vavilonskom kralju, Haldejcu, i on je razorio ovaj dom i narod izgnao u Vavilon. **13** Ali, prve godine Kira, vavilonskog kralja, kralj Kir je izdao dekret da se ponovo izgradi Božji dom. **14** Kralj Kir je izneo iz hrama u Vavilonu zlatne i srebrne posude Božjeg doma koje je Nebuhadnezar bio uzeo iz hrama u Jerusalimu i doneo ih u hram u Vavilonu, i dao ih čoveku koji se zvao Šešbazar, koga je postavio za namesnika. **15** I rekao mu je: ‘Uzmi ove posude, pa idi i ostavi ih u hramu u Jerusalimu, i neka se Božji dom ponovo sagradi na svom mestu. **16** Kad je došao taj Šešbazar, položio je temelje Božjeg doma u Jerusalimu. Od tada pa do danas ponovo se gradi, ali još nije završen.’

17 A sada, ako je kralju po volji, neka se u kraljevoj riznici u Vavilonu istraži da li je zaista kralj Kir izdao dekret da se ponovo izgradi Božji dom u Jerusalimu, pa neka nam kralj pošalje svoju odluku o tome.“

6 Tada je kralj Darije izdao ukaz da se sprovede istraga u arhivi riznice u Vavilonu. **2** U Ekbatani, utvrđenom gradu u pokrajini Mediji, nađen je svitak u kom je bila zapisana ova odluka:

3 „Prve godine kralja Kira proglasio je kralj Kir ukaz za Božji dom u Jerusalimu: Neka se taj dom ponovo izgradi kao mesto gde će se prinositi žrtve. Neka mu se utvrde temelji, i neka bude visok šezdeset lakata i širok šezdeset lakata. **4** Neka ima tri reda dovaljanog kamenja i jedan red greda. Trošak neka snosi kraljev dvor. **5** Isto tako, neka se vrate zlatne i srebrne posude iz Božjeg doma koje je Nebuhadnezar uzeo iz hrama u Jerusalimu i doneo u Vavilon, i neka se odnesu u hram u Jerusalimu i neka budu stavljene u Božji dom.“

6 „Sada, Tatnaju, namesniče s one strane reke, Šetar-Bosnaju i vi, njihovi drugovi, niži namesnici s one strane reke, držite se podalje od tog mesta! **7** Pustite neka se radi na domu Božjem. Neka judejski namesnik i judejske starešine ponovo izgrade dom Božji na njegovom mestu. **8** Evo, izdajem ukaz kako da

* **5:8** Radilo se o krupnom kamenju koje je bilo preteško za nošenje.

postupate s tim judejskim starešinama da bi se ponovo izgradio dom Božji. Neka se tim ljudima bez odlaganja i neprekidno podmiruju troškovi iz kraljevske riznice za poreze s one strane reke. **9** Neka im se svaki dan daje šta god treba – junci, ovnovi i jaganjci za žrtve paljenice Bogu nebeskom, pšenica, so, vino i ulje – kao što kažu sveštenici u Jerusalimu, **10** kako bi mogli da prinose žrtve koje su ugodne Bogu nebeskom i da se mole za život kralja i njegovih sinova. **11** Osim toga, izdajem ukaz da se svakom ko prekrši ovu odredbu izvadi greda iz njegove kuće pa neka na nju bude obešen, a od njegove kuće neka se napravi smetlište. **12** Neka Bog koji je tamo nastanio svoje ime obori svakog kralja i svaki narod koji pruži svoju ruku da prekrši ovaj ukaz i razori dom Božji u Jerusalimu. Ja, Darije, izdajem ovaj dekret. Neka se odmah izvrši!“

13 Tada su Tatnaj, namesnik s one strane Reke,* Šetar-Bosnaj i njihovi drugovi odmah postupili prema proglasu kralja Darija. **14** Judejske starešine su gradile i napredovale ohrabrene prorokovanjem Hagaja, proroka, i Zaharije, Idovog unuka. I završili su izgradnju po ukazu Izraelovog Boga i po dekretu Kira, Darija i Artakserksa, kralja Persije. **15** Završili su ovaj dom trećeg dana meseca adara, a to je bilo šeste godine vladanja kralja Darija.

16 Sinovi Izraelovi, sveštenici, Leviti i ostali povratnici iz izgnanstva radosno su održali svečanost povodom posvećenja Božjeg doma. **17** Na svečanosti povodom posvećenja Božjeg doma prineli su sto junaca, dvesta ovnova, četiristo jaganjaca i kao žrtvu za greh za ceo Izrael dvanaest jaraca, prema broju Izraelovih plemena. **18** Postavili su sveštenike po njihovim grupama i Levite po njihovim redovima da služe Bogu u Jerusalimu, kako je propisano u Mojsijevoj knjizi.

19 Povratnici iz izgnanstva proslavili su Pashu četrnaestog dana prvog meseca. **20** Sveštenici i Leviti su se očistili kao jedan i svi su bili čisti. Zatim su zaklali pashalnu žrtvu za sve povratnike iz izgnanstva, za svoju braću sveštenike i za sebe. **21** Tada su sinovi Izraelovi koji su se vratili iz izgnanstva jeli sa svima onima koji su se odvojili od nečistoće naroda te zemlje i pridružili im se da traže Gospoda, Izraelovog Boga. **22** Sedam dana su radosno slavili Praznik beskvasnih hlebova, jer ih je Gospod razveselio i obratio k njima srce kralja Asirije da ojača njihove ruke u radovima na domu Gospoda, Izraelovog Boga.

7 Posle tih događaja, za vreme vladanja persijskog kralja Artakserksa, Ezra,* sin Seraje, sina Azarije, sina Helkije, **2** sina Šaluma, sina Sadoka, sina Ahitova, **3** sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota, **4** sina Zeraje, sina Ozija, sina Bukija, **5** sina Abišue, sina Finesa, sina Eleazara, sina Arona, svešteničkog poglavara, **6** taj Ezra je otišao iz Vavilona. On je bio vešt prepisivač Mojsijevog zakona, koji je dao Gospod, Izraelov Bog, i kralj mu je dao sve što je tražio, jer je ruka Gospoda, njegovog Boga, bila nad njim.

7 Neki od Izraelovih sinova, od sveštenika, Levita, pevača, vratara i Netineja otišli su u Jerusalim sedme godine kralja Artakserksa. **8** A Ezra je došao u Jerusalim petog meseca, sedme godine tog kralja. **9** Prvi dan prvog meseca odredio je za polazak iz Vavilona, a prvog dana petog meseca stigao je u Jerusalim, jer je dobra ruka njegovog Boga bila nad njim. **10** Ezra je pripremio svoje srce da istražuje Gospodnji zakon, da postupa po njemu i da u Izraelu poučava propisima i pravdi.

11 Ovo je prepis pisma koje je kralj Artakserks dao svešteniku Ezri, prepisivaču, koji je prepisivao uputstva i uredbe koje je Gospod dao Izraelu:

* **6:13** To jest zapadno od Eufrata.

* **7:1** „Ezra“ znači „pomoć.“

12 „Artakserks, kralj nad kraljevima,
svešteniku Ezri, prepisivaču zakona Boga ne-
beskog: Mir tebi! Evo, **13** izdao sam dekret:[*]
Ko god u mom kraljevstvu od izraelskog na-
roda i njegovih sveštenika i Levita želi da
pođe s tobom u Jerusalim, neka ide. **14** Jer su
kralj i njegovih sedam savetnika naredili da
se ispita kako stoje stvari u vezi sa Judom i
Jerusalimom, u skladu sa zakonom tvog
Boga, što ti je u ruci, **15** i da se odnese srebro
i zlato koje su kralj i njegovi savetnici dobro-
voljno dali Izraelovom Bogu, koji prebiva u
Jerusalimu, **16** i sve srebro i zlato koje ćeš
prikupiti u celoj vavilonskoj pokrajini za-
jedno s poklonom naroda i sveštenika koji
dobrovoljno daju za dom svog Boga u Jeru-
salimu. **17** Tim novcem odmah kupi junce,
ovnove, jaganjce i prinose od žita i žrtve le-
vanice, i prinesi ih na oltaru doma vašeg Boga
u Jerusalimu.

18 Sa srebrom i zlatom što preostane ti i
tvoja braća učinite onako kako smatrate da je
dobro, po volji svog Boga učinite. **19** Sve po-
sude što si dobio za službu u domu svog Boga
ostavi pred Bogom u Jerusalimu. **20** I sve što
još treba za dom tvog Boga, a što treba da na-
baviš, podmiri iz kraljeve riznice.

21 Ja, kralj Artakserks, izdao sam dekret
svim rizničarima s one strane reke: Sve što
sveštenik Ezra, prepisivač zakona Boga nebe-
skog, zatraži od vas, dajte mu bez odlaganja,
22 i do sto talanata[*] srebra, sto kora pšenice,
sto bati mladog vina, sto bati ulja, a soli neo-
graničeno. **23** Neka se sve što naredi Bog ne-
beski izvrši u svoj revnosti za dom Boga ne-
beskog, da ne bi došao gnev na kraljevu zem-
lju i na njegove sinove. **24** Još vam se daje na
znanje i to da se nijednom svešteniku, Levitu,
muzičaru, vrataru, Netineju[*] ni onome ko radi
na domu Božjem ne sme nametnuti porez,
danak ni putarina.

25 A ti, Ezra, po mudrosti svog Boga koja
ti je data, postavi poznavaoce zakona i sudije
da sude celom narodu s one strane reke,
svima koji znaju zakone tvog Boga. A ko ih
ne zna, vi ga poučite. **26** Ko se ne bude držao
zakona tvog Boga i kraljevog zakona neka se
nad njim odmah izvrši presuda, bilo tako što
će biti pogubljen, prognan, novčano kažnjen
ili bačen u zatvor.“

27 Neka je blagosloven Gospod, Bog na-
ših praočeva, koji je sve to stavio kralju u
srce, kako bi se ukrasio Gospodnji dom u Je-
rusalimu! **28** A prema meni je pokazao milost
tako da sam stekao naklonost kralja i njego-
vih savetnika i svih moćnih kraljevih kne-
zova. I ja sam dobio snagu, jer je ruka
Gospoda, mog Boga, bila nada mnom pa sam
okupio Izraelove poglavare da pođu sa
mnom.

8 Ovo su poglavari otačkih domova i ovo
je rodoslovni zapis onih koji su pošli sa
mnom iz Vavilona za vreme vladavine
kralja Artakserksa: **2** od Finesovih sinova
Geršom; od Itamarovih sinova Danilo; od
Davidovih sinova Hatus; **3** od Sehanijinih si-
nova i od Farosovih sinova Zaharija, i s njim
sto pedeset upisanih muškaraca; **4** od Pahat-
Moabovih sinova Elioinaj, Zerajin sin, i s
njim dvesta muškaraca; **5** od Zatujevih sinova
Sehanija, Jazielov sin, i s njim trista muška-
raca; **6** od Adinovih sinova Ebed, Jonatanov
sin, i s njim pedeset muškaraca; **7** od Elamo-
vih sinova Jesaja, Atalijin sin, i s njim sedam-
deset muškaraca; **8** od Sefatijinih sinova Ze-
badija, Mihailov sin, i s njim osamdeset
muškaraca; **9** od Joabovih sinova Ovadija, Je-
hielov sin, i s njim dvesta osamnaest muška-
raca; **10** od Banijevih sinova Selomit, Josifi-
jin sin, i s njim sto šezdeset muškaraca; **11** od

[*] **7:7,12,13** Poslednji edikt koji se odnosi na obnovu Jerusalima izdat je za vreme kralja Artakserksa Longimana 457. godine pre n.e.

[*] **7:22** Talant je težio 34,2 kilograma; kor iznosi 220 litara; bat iznosi 22 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **7:24** Netineji su služili Levitima i sveštenicima u Hramu.

Bebajevih sinova Zaharija, Bebajev sin, i s
njim dvadeset i osam muškaraca; **12** od Azga-
dovih sinova Johanan, Akatanov sin, i s njim
sto deset muškaraca; **13** poslednji od Adoni-
kamovih sinova, poimenice: Elifelet, Jeiel i
Semaja, i s njima šezdeset muškaraca; **14** i od
Bigvajevih sinova Utaj i Zabud, i s njima se-
damdeset muškaraca.

15 Okupio sam ih na reci koja teče prema
Avi. Tamo smo bili ulogoreni tri dana da bih
mogao da pregledam narod i sveštenike, ali
nisam našao nikoga od Levita. **16** Zato sam
poslao po poglavare Elijezera, Ariela, Se-
maju, Elnatana, Jariba, Elnatana, Natana, Za-
hariju i Mesulama i po učitelje Jehojariba i
Elnatana. **17** Dao sam im upute za Ida, koji je
poglavar u mestu Kasifiji, i stavio sam u nji-
hova usta reči koje će reći Idu i braći njegovoj
Netinejima u mestu Kasifiji, da nam dovedu
sluge za dom našeg Boga. **18** Pošto je dobra
ruka našeg Boga bila nad nama, doveli su
nam mudrog čoveka od Malijevih sinova, Le-
vijevog unuka, Izraelovog sina, naime Sere-
biju i njegove sinove i njegovu braću, njih o-
samnaest, **19** i Asabiju a s njim i Jesaja od
Merarijevih sinova, njegovu braću i njihove
sinove, njih dvadeset. **20** Od Netineja, koje su
David i knezovi dali u službu Levitima, dve-
sta dvadeset Netineja, koji su bili poimence
određeni.

21 Zatim sam tamo, na reci Avi, oglasio
post da bismo se ponizili pred našim Bogom
i da bismo od njega tražili da nam pokaže
pravi put za nas, za našu decu i za sve naše
blago. **22** Bilo me je sramota da tražim od
kralja vojsku i konjanike da nas putem štite
od neprijatelja, jer smo rekli kralju: „Ruka je
našeg Boga nad svima koji ga traže, na nji-
hovo dobro, a njegova snaga i njegov gnev
protiv svih onih koji ga napuštaju.“ **23** Zato
smo postili i molili se svom Bogu za to, i on
je uslišio našu usrdnu molitvu.

24 Tada sam od svešteničkih poglavara
izdvojio dvanaestoricu: Serebiju, Asabiju i s
njima desetoricu njihove braće. **25** Izmerio
sam im srebro, zlato i posude, prilog za dom
našeg Boga koji su priložili kralj, njegovi sa-
vetnici, njegovi knezovi i svi Izraelci koji su
se tamo našli. **26** Izmerio sam im na ruke
šesto pedeset talanata[*] srebra, sto srebrnih po-
suda u vrednosti od dva talanta, sto talanata
zlata, **27** dvadeset malih zlatnih pehara u
vrednosti od hiljadu darika[*] i dva predmeta
od dobrog blistavocrvenog bakra, skupoce-
nog kao zlato.

28 Tada sam im rekao: „Vi ste pred
Gospodom sveti i ovi predmeti su sveti, i ovo
srebro i zlato su dobrovoljni prinos Gospodu,
Bogu vaših praočeva. **29** Dobro to čuvajte
dok sve ne izmerite pred svešteničkim i levit-
skim poglavarima i pred knezovima Izraelo-
vih očeva u Jerusalimu, u trpezarijama
Gospodnjeg doma.“ **30** Tako su sveštenici i
Leviti primili izmereno srebro, zlato i posude
da bi ih odneli u Jerusalim, u dom našeg
Boga.

31 Dvanaestog dana prvog meseca krenuli
smo od reke Ave na put u Jerusalim, a ruka
našeg Boga bila je nad nama i on nas je izbav-
ljao od ruku neprijatelja i od zaseda na putu.
32 Tako smo stigli u Jerusalim i tamo smo
ostali tri dana. **33** Četvrtog dana smo izmerili
srebro, zlato i posude u domu našeg Boga na
ruke Merimotu, sinu sveštenika Urije, s kojim
je bio Eleazar, Finesov sin, a s njima su bili i
Leviti Jozabad, Jošuin sin, i Noadija, Benujev
sin. **34** Kad je sve bilo izbrojano i izmereno,
bila je zapisana težina svega. **35** Oni koji su
došli iz zarobljeništva, povratnici iz izgnan-
stva, prineli su žrtve paljenice Izraelovom
Bogu: dvanaest junaca za ceo Izrael, devede-
set i šest ovnova, sedamdeset i sedam muških
jaganjaca, dvanaest jaraca kao žrtvu za greh
– sve to kao žrtvu paljenicu Gospodu.

[*] **8:26** Talant je težio 34,2 kilograma.

[*] **8:27** Persijski zlatnik koji je težio 8,4 grama. Vidi dodatak na kraju knjige.

36 Zatim smo kraljeve edikte predali kra-
ljevim namesnicima [satrapima] s one strane
reke, i oni su podupirali narod i dom Božji.

9 Kad se sve to završilo, prišli su mi kne-
zovi i rekli: „Izraelski narod, sveštenici i
Leviti nisu se odvojili od drugih naroda i
njihovih gadosti, to jest od Hananaca, Heteja,
Ferezeja, Jevuseja, Amonaca, Moabaca, E-
gipćana i Amoreja. **2** Jer su za sebe i za svoje
sinove uzimali njihove kćeri, i tako su se oni,
sveti rod, pomešali s drugim narodima, a ruka
knezova i upravitelja prednjačila je u tom pre-
stupu.“
3 Kad sam to čuo, razderao sam svoju ha-
ljinu i svoj ogrtač, i čupao kosu i bradu. I tako
sam sedeo duboko potresen. **4** Svi koji su se
bojali onoga što je Izraelov Bog rekao o pre-
stupu onih koji su se vratili iz izgnanstva, o-
kupili su se oko mene dok sam sedeo tako du-
boko potresen sve do večernjeg prinosa od
žita.
5 U vreme večernjeg prinosa od žita, ustao
sam od svog poniženja i razderane haljine i
ogrtača pao na kolena i raširio ruke prema
Gospodu, svom Bogu. **6** Tada sam rekao:
„Bože moj! Stidim se i sramota me je da po-
dignem lice k tebi, Bože moj! Jer su se pre-
stupi naši namnožili preko glave naše i kri-
vica je naša doprla do nebesa. **7** Od vremena
naših praočeva pa do danas snosimo veliku
krivicu, i zbog svojih prestupa smo mi, naši
kraljevi i naši sveštenici bili predati u ruke
kraljevima okolnih zemalja pod mač, u zarob-
ljeništvo, kao plen i na sramotu, kao što je to
i danas. **8** A sad nam ti, Gospode, Bože naš,
ukazuješ milost i ostavio si nam preživele i
dao da budemo na sigurnom u tvom svetom
mestu, da bi podario sjaj našim očima, Bože
naš, i dao nam malo života u našem ropstvu.
9 Jer mi smo sluge, ali nas u ropstvu našem
nisi ostavio, Bože naš, nego nam daješ milost,
pa smo stekli naklonost pred persijskim kra-
ljevima, i daješ nam život da bismo tebi, na-
šem Bogu, podigli dom i obnovili njegove
ruševine, i štitiš nas kamenim zidom u Judi i
u Jerusalimu.
10 Šta sada da kažemo, Bože naš, posle o-
voga što se desilo? Jer smo ostavili tvoja u-
putstva **11** koja si dao preko slugu svojih pro-
roka, govoreći: ‘Zemlja u koju idete da je za-
uzmete nečista je zemlja zbog nečistote na-
roda koji su u njoj, zbog njihovih gadosti ko-
jima su je napunili od jednog do drugoga
kraja u svojoj nečistoti. **12** Zato ne dajte svoje
kćeri njihovim sinovima, niti njihove kćeri u-
zimajte za svoje sinove. Nemojte nikada tra-
žiti njihov mir ni njihovo blagostanje, da biste
postali jaki i jeli što je dobro u toj zemlji i za-
uzeli je za svoje sinove doveka.’ **13** Posle
svega što je došlo na nas zbog naših zlih dela
i naše velike krivice – jer si ti, Bože naš, u-
manjio težinu našeg prestupa i dao si nam ove
preživele – **14** zar ćemo opet odbaciti tvoja
uputstva i sklapati brakove s narodima koji
čine takve gadosti? Zar se ti ne bi razgnevio
na nas tako da niko ne bi ostao niti preživeo?
15 Gospode, Bože Izraelov, ti si pravedan, jer
smo ostali i preživeli, kao što se danas vidi.
Evo, mi smo pred tobom sa svojom krivicom,
premda se s takvom krivicom ne može stajati
pred tobom.“

10 Kad se Ezra pomolio i priznao grehe,
plačući i ležeći pred domom Božjim,
okupilo se oko njega veoma veliko
mnoštvo Izraelaca, muškaraca, žena i dece, i
narod je gorko plakao. **2** Tada je Sehanija, Je-
hielov sin od Elamovih sinova, rekao Ezri:
„Mi smo bili neverni našem Bogu uzimajući
sebi žene tuđinke iz drugih naroda. Ali još
ima nade za Izrael. **3** Sklopimo sada savez s
našim Bogom: obećajmo da ćemo otpustiti
sve te žene i decu koju su rodile, kao što je
odredio Gospod, naš Bog, i oni koji se boje
nauka, tako da se postupi po zakonu. **4**
Ustani, jer je to tvoja dužnost, a mi ćemo biti
uz tebe. Budi jak i kreni na posao!“
5 Tada je Ezra ustao i zakleo svešteničke
poglavare, Levite i sve Izraelce da učine kako

je bilo rečeno. I oni su se zakleli. **6** Ezra je ustao ispred doma Božjeg i otišao u trpezariju Jehohanana, Elijašibovog sina. Premda je tamo ušao, nije jeo hleb niti je pio vodu, jer je tugovao zbog nevernosti onih koji su se vratili iz izgnanstva.

7 Tada su po svoj Judinoj zemlji i po Jerusalimu proglasili da se svi povratnici iz izgnanstva okupe u Jerusalimu. **8** Prema odluci knezova i starešina, ko god ne dođe u roku od tri dana sve imanje njegovo biće zaplenjeno i on će biti odvojen od zbora onih koji su se vratili iz izgnanstva. **9** Tako su se svi ljudi iz Judinog i Benjaminovog plemena u roku od tri dana okupili u Jerusalimu, naime devetog meseca, dvadesetog dana tog meseca. Ceo narod je sedeo na otvorenom pred domom Božjim, drhteći zbog svega što se dogodilo i zbog kiše.

10 Na kraju je sveštenik Ezra ustao i rekao im: „Vi ste postupali neverno uzimajući sebi žene tuđinke, i tako ste umnožili Izraelovu krivicu. **11** Ali sada priznajte greh Gospodu, Bogu svojih praočeva, i izvršite njegovu volju i odvojte se od drugih naroda i od žena tuđinki.“ **12** Tada je ceo zbor glasno odgovorio: „Učinićemo tačno onako kako si nam rekao. **13** Ali naroda ima mnogo, a sada je vreme kiša i ne može se stajati napolju. Osim toga, taj posao se ne može završiti za dan ili dva, jer smo mnogo sagrešili. **14** Zato te sada molimo da naši knezovi zastupaju ceo zbor, i neka svi iz naših gradova koji su sebi uzeli žene tuđinke dođu u određeno vreme i s njima starešine i sudije iz svakog grada, sve dok ne odvratimo od sebe žestoki gnev našeg Boga koji smo ovim izazvali.“

15 Međutim, Jonatan, Asielov sin, i Jahazija, Tekujev sin, bili su protiv toga, a podupirali su ih Leviti Mesulam i Sabetaj. **16** Ali povratnici iz izgnanstva učinili su kako je bilo rečeno. Sveštenik Ezra i poglavari otačkih domova po domovima svojih očeva, svi poimence, odvojili su se i prvog dana desetog meseca seli su da sve ispitaju. **17** Do prvog dana prvog meseca završili su sa svima koji su sebi uzeli žene tuđinke. **18** Među onima koji su uzeli žene tuđinke bilo je i nekih svešteničkih sinova: od sinova Jošue, Josedekovog sina, i njegove braće: Masija, Elijezer, Jarib i Gedalija. **19** Ali oni su pružili ruku i tako obećali da će otpustiti svoje žene i da će zato što su krivi prineti ovna iz stada za svoju krivicu.

20 Od Imirovih sinova: Hananije i Zebadija; **21** od Harimovih sinova: Masija, Ilija, Semaja, Jehiel i Ozija; **22** od Pashurovih sinova: Elioinaj, Masija, Ismailo, Nataniel, Jozabad i Eleasa. **23** Od Levita: Jozabad, Šimej, Kelaja (to jest Kelita), Petaja, Juda i Elijezer; **24** od pevača Elijašib; od vratara: Šalum, Telem i Urije.

25 Od Izraela, od Farosovih sinova: Ramija, Jizija, Malhija, Mijamin, Eleazar, Maphija i Benaja; **26** od Elamovih sinova: Matanija, Zaharija, Jehiel, Avdije, Jeremot i Ilija; **27** od Zatujevih sinova: Elioinaj, Elijašib, Matanija, Jeremot, Zabad i Aziza; **28** od Bebajevih sinova: Jehohanan, Hananija, Zabaj i Atlaj; **29** od Banijevih sinova: Mesulam, Maluh, Adaja, Jašub, Seal i Jeremot; **30** od Pahat-Moabovih sinova: Adna, Helal, Benaja, Masija, Matanija, Bezalel, Benuj i Manasija; **31** od Harimovih sinova: Elijezer, Išija, Malhija, Semaja, Simeon, **32** Benjamin, Maluh i Semarija; **33** od Asumovih sinova: Matenaj, Matata, Zabad, Elifelet, Jeremaj, Manasija i Šimej; **34** od Banijevih sinova: Madaja, Amram, Uel, **35** Benaja, Bedija, Heluj, **36** Vanija, Merimot, Elijašib, **37** Matanija, Matenaj i Jasiv; **38** od Benujevih sinova: Šimej, **39** Selemija, Natan, Adaja, **40** Mahnadevaj, Šašaj, Šaraj, **41** Azarel, Selemija, Semarija, **42** Šalum, Amarija i Josif; **43** od Nebonovih sinova: Jeiel, Matatija, Zabad, Zebina, Jadav, Joel i Benaja. **44** Svi su oni uzeli sebi žene tuđinke, ali su otpustili i te žene i njihove sinove.

Pisac: Nehemija
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: nakon 443. pre n. e.
Obuhvata vreme: 456-443. pre n. e.

KNJIGA NEHEMIJINA

1 Reči Nehemije,[*] Ahalijinog sina. Dogodilo se to meseca kisleva, dvadesete godine, kad sam bio u tvrđavi Susan. **2** Došao je Hananije, jedan od moje braće, i s njim još neki ljudi iz Jude. Pitao sam ih za oslobođene Judejce, za ostatak koji se vratio iz zarobljeništva i za Jerusalim. **3** Oni su mi odgovorili: „Ostatak koji se vratio iz zarobljeništva tamo u pokrajini nalazi se u vrlo teškom stanju i sramoti. Jerusalimske zidine su srušene, a vrata su mu vatrom spaljena.“

4 Kad sam čuo te reči, seo sam i danima plakao i tugovao, postio i molio se Bogu nebeskom. **5** I rekao sam: „O, Gospode, Bože nebeski, Bože veliki, ti koji ulivaš strah, koji držiš savez i pokazuješ milost onima koji te vole i koji drže tvoja uputstva. **6** Molim te, neka tvoje uho bude pažljivo i tvoje oči otvorene da čuješ molitvu svoga sluge koju ti danas upućujem celi dan i celu noć za sinove Izraelove, tvoje sluge, priznajući grehe sinova Izraelovih kojima smo ti zgrešili. Zgrešili smo i ja i dom oca moga. **7** Da, činili smo zlo pred tobom i nismo se pridržavali tvojih uputstava, uredbi i propisa koje si dao Mojsiju, svom sluzi.

8 Molim te, seti se reči koju si uputio Mojsiju, svome sluzi, rekavši: ‘Ako budete postupali neverno, ja ću vas rasejati među narode. **9** Ali, ako se vratite meni i počnete da držite moja uputstva i postupate po njima, čak i ako neki od vas budu rasejani do nakraj neba, ja ću vas odande sakupiti i odvešću vas na mesto koje sam izabrao da u njemu prebiva moje ime.’[*] **10** Oni su tvoje sluge i tvoj narod, koji si otkupio svojom velikom silom i svojom snažnom rukom. **11** Gospode, molim te da tvoje uho pazi na molitvu tvog sluge i na molitvu tvojih slugu koji se od svega srca boje tvog imena. Molim te, pomozi danas svom sluzi da uspe i da nađe milost pred ovim čovekom.“

Ja sam tada bio kraljev peharnik.

2 Dogodilo se to meseca nisana, dvadesete godine kralja Artakserksa. Vino je bilo pred njim, i ja sam uzeo vino i dao ga kralju. Ali nikada ranije pred njim nisam bio ožalošćen. **2** Zato mi je kralj rekao: „Zašto ti je lice tužno kad nisi bolestan? Mora da je neka tuga u srcu.“ Tada sam se mnogo uplašio.

3 Zatim sam rekao kralju: „Neka je kralj živ doveka! Kako da mi lice ne bude tužno kad je grad u kom su grobovi mojih praočeva opustošen, i kad su mu vrata vatrom spaljena?“ **4** Kralj mi je na to rekao: „Šta onda želiš?“ A ja sam se odmah pomolio Bogu nebeskom. **5** Onda sam rekao kralju: „Ako je kralju po volji i ako sam ti dobar sluga, pošalji me u Judu, u grad gde su grobovi mojih praočeva, da ga obnovim.“ **6** Kralj me je pred kraljicom, svojom ženom, koja je sedela pored njega, upitao: „Koliko će trajati tvoje putovanje i kad ćeš se vratiti?“ Kad sam mu rekao kad ću se vratiti, kralju je to bilo po volji i on me je pustio da idem.

7 Još sam kralju rekao: „Ako je kralju po

[*] **1:1** Nehemija znači „Gospod teši; Gospod je uteha.“

[*] **1:8-10** Vidi: 5. Mojsijeva 30:1-5.

volji, neka mi se daju pisma za namesnike s
one strane reke* da me puste da prođem, dok
ne stignem u Judu, **8** a i pismo za Asafa, ču-
vara kraljeve šume, da mi da stabla za građu
da napravim vrata na tvrđavi uz hram, za
gradske zidine i kuću u kojoj ću živeti.“ I
kralj mi ih je dao, jer je dobra ruka mog Boga
bila nada mnom.

9 Tako sam došao k namesnicima s one
strane reke i dao im kraljeva pisma. Kralj je
sa mnom poslao još i vojne zapovednike i ko-
njanike. **10** Kad su Sanbalat Oronjanin i sluga
Tobija Amonac čuli za to, bilo im je mnogo
krivo što je došao neko da se pobrine za dobro
sinova Izraelovih.

11 Na kraju sam stigao u Jerusalim i ostao
tamo tri dana. **12** Zatim sam ustao noću, ja i
nekoliko ljudi sa mnom, ali nikome nisam re-
kao šta mi je moj Bog stavio u srce da učinim
za Jerusalim. Imao sam samo životinju na ko-
joj sam jahao. **13** I izašao sam noću na vrata
prema dolini i uputio se prema Izvoru velike
zmije* i onda ka vratima prema smetlištu, i
sve to vreme pregledao sam zidine Jerusalima
koje su bile srušene i njegova vrata koja su
bila vatrom spaljena. **14** Išao sam i do Izvor-
skih vrata i do Kraljevog jezera, ali tamo nije
bilo mesta da prođe životinja na kojoj sam ja-
hao. **15** Ali sam nastavio da se noću penjem
uz dolinu i da pregledam zidine; zatim sam
krenuo nazad i ušao na vrata prema dolini, i
tako sam se vratio.

16 Upravitelji nisu znali kuda sam išao i
šta sam radio, jer do tada još ništa nisam re-
kao ni Judejcima, ni sveštenicima, ni velika-
šima, ni upraviteljima, ni ostalima koji su o-
bavljali taj posao. **17** Na kraju sam im rekao:
„Vidite da smo u teškom stanju. Jerusalim je
opustošen, a vrata su mu vatrom spaljena.
Hajde da obnovimo jerusalimske zidine, kako
više ne bismo bili izloženi ruglu.“ **18** Ispričao
sam im kako je dobra ruka mog Boga bila
nada mnom, a preneo sam im i reči koje mi je
kralj rekao. Oni su tada rekli: „Ustanimo i
gradimo zidine.“ I ohrabriše im se ruke na
dobro.

19 A kad su to čuli Sanbalat Oronjanin,
sluga Tobija Amonac i Gešem Arapin, sme-
jali su nam se, rugali i sa prezirom gledali na
nas, govoreći: „Šta to radite? Zar se to protiv
kralja bunite?“ **20** Ja sam im odgovorio: „Bog
nebeski daće nam da uspemo, a mi, njegove
sluge, ustaćemo i gradićemo zidine. Ali vi ne-
mate ni udela, ni prava, ni spomena u Jerusa-
limu.“

3 Tada je ustao prvosveštenik Elijašib i
njegova braća, sveštenici, i napravili
Ovčija vrata. Posvetili su ih i postavili im
krila, posvetili su deo zida sve do kule Meje i
do Ananielove kule. **2** Do njih su gradili ljudi
iz Jerihona, a do njih je gradio Zahur, sin
Imrijev.

3 Riblja vrata su gradili Asenajini sinovi.
Postavili su drveni okvir, a zatim krila, brave
i prevornice. **4** Do njih je na popravkama ra-
dio Merimot, sin Urije, Akosovog sina, do
njih je radio Mesulam, sin Barahije, Mešeza-
belovog sina, a do njih je radio Sadok, Banin
sin. **5** Do njih su radili Tekojani, ali ugledni
ljudi među njima nisu savili vrat da služe
svom Gospodu.

6 Vrata starog grada popravljao je Jojada,
Fasejin sin, i Mesulam, Besodijin sin. Oni su
postavili drvene stubove, a zatim njihova
krila, brave i prevornice. **7** Do njih su radili
Melatija Gibeonjanin i Jadon Meronoćanin,
ljudi iz Gibeona i Mispe, koji su bili pod
vlašću namesnika s one strane reke. **8** Do njih
je radio Uziel, Arahijin sin, jedan od zlatara,
a do njega je radio Hananija, jedan od onih
koji su pravili mirisna ulja. Oni su popločali
Jerusalim sve do Širokog zida. **9** Do njih je
radio Refaja, Hurov sin, knez polovine jeru-

* **2:7** To jest Eufrata.
* **2:13** Neki smatraju da je u pitanju izvor En-Rogil koji se spominje u 1. Kraljevima 1:9.

salimske oblasti. **10** Do njih je radio Jedaja, Arumafov sin, pred svojom kućom, a do njega je radio Hatus, Asabnijin sin.

11 Drugi deo koji je bio izmeren, uključujući i Kulu za pečenje hlebova, popravljali su Malhija, Harimov sin, i Hašub, Pahat-Moabov sin. **12** Do njih je radio Šalum, Eluhešov sin, knez polovine jerusalimske oblasti, on i njegove kćeri.

13 Vrata prema dolini popravljali su Anun i stanovnici Zanoje. Oni su ih izgradili, a onda postavili njihova krila, brave i prevornice. Pored toga, izgradili su i hiljadu lakata* zida sve do vrata prema smetlištu. **14** Ta vrata prema smetlištu popravljao je Malhija, Rehabov sin, knez oblasti Bet-Akerema. On ih je izgradio i postavio njihova krila, brave i prevornice.

15 Izvorska vrata popravljao je Šalum, Kol-Hozeov sin, knez oblasti Mispe. On ih je izgradio, natkrio i postavio njihova krila, brave i prevornice. Pored toga, izgradio je i zid kod jezerca Šelaha* uz kraljev vrt do stepenica kojima se silazi iz Davidovog grada. **16** Za njim je popravljao Nehemija, Azvukov sin, knez polovine oblasti Bet-Sura, sve do mesta naspram Davidovih grobnica i do veštačkog jezera i Kuće junaka.

17 Za njim su radili Leviti: najpre Rehum, Banijev sin, a do njega je za svoju oblast radio Asabija, knez polovine oblasti Keile. **18** Za njim su radila njihova braća, Bavaj, Inadadov sin, knez polovine oblasti Keile.

19 A do njega je Eser, Jošuin sin, knez Mispe, popravljao drugi izmereni deo naspram uspona kojim se ide do oružnice kod Potpornog stuba.

20 Za njim je Baruh, Zabajev sin, marljivo radio i popravljao još jedan izmereni deo, od Potpornog stuba do ulaza u kuću prvosveštenika Elijašiba.

21 Za njim je Merimot, sin Urije, Akosovog sina, popravljao sledeći izmereni deo, od ulaza u Elijašibovu kuću do kraja Elijašibove kuće.

22 Za njim su radili sveštenici, ljudi iz Jordanske doline. **23** Za njima su radili Benjamin i Hašub, pred svojim kućama. Za njima je radio Azarija, sin Masije, Ananijinog sina, pored svoje kuće. **24** Za njim je Benuj, Inadadov sin, popravljao još jedan izmereni deo od Azarijine kuće do Potpornog stuba pa sve do ugla.

25 Za njim je Falal, Uzajev sin, radio naspram Potpornog stuba i gornje kule iznad kraljevskog dvora, a što se nalazi uz Stražarsko dvorište. Za njim je bio Fedaja, Farosov sin.

26 Netineji* koji su živeli na Ofelu radili su sve do mesta naspram Vodenih vrata na istoku i do isturene kule.

27 Za njima su Tekojani popravljali još jedan izmereni deo naspram velike isturene kule, sve do ofelskog zida.

28 Iznad Konjskih vrata radili su sveštenici, svaki pred svojom kućom.

29 Za njima je radio Sadok, Imirov sin, pred svojom kućom. A za njim je radio Semaja, Sehanijin sin, čuvar Istočnih vrata.

30 Za njim su Hananija, Selemijin sin, i Anun, Salafov šesti sin, popravljali još jedan izmereni deo. Za njim je radio Mesulam, Barahijin sin, ispred svoje velike sobe.

31 Za njim je Malhija, koji je pripadao udruženju zlatara, radio sve do kuće Netineja i trgovaca, naspram Nadgledničkih vrata, i do gornje sobe na uglu.

32 A između gornje sobe na uglu i Ovčijih vrata radili su zlatari i trgovci.

4 Kada je Sanbalat čuo da obnavljamo zidine, razgnevio se i mnogo se naljutio, pa se rugao Judejcima. **2** Tada je pred svojom braćom i pred samarijskom vojskom

* **3:13** Oko 445 metara. Vidi dodatak na kraju knjige.

* **3:15** „Šelah“ ili „šiloah“ znači „kanal.“ To je jezerce koje vodu dobija iz kanala.

* **3:26** Netineji su služili Levitima i sveštenicima u hramu.

rekao: „Šta to rade ti jadni Judejci? Hoće li se povratiti? Hoće li prinositi žrtve? Hoće li sve za jedan dan završiti? Hoće li iz gomile praha povratiti u život kamenje spaljeno?“

3 Do njega je stajao Tobija Amonac koji je rekao: „Samo neka grade! Da se lisica zaleti srušila bi njihove kamene zidine.“

4 Čuj, Bože naš, kako smo prezreni i obrati njihovo ruganje na njihovu glavu i neka postanu zarobljenici u tuđoj zemlji! **5**
Nemoj pokriti prestup njihov i greh njihov nemoj izbrisati pred sobom, jer vređaju one koji grade.

6 Tako smo nastavili da gradimo zidine, i one su bile završene do pola. Narod je i dalje imao volju za rad.

7 Kad su Sanbalat, Tobija, Arapi, Amonci i stanovnici Ašdoda čuli da obnova jerusalimskih zidina napreduje i da se popravljaju urušeni delovi zidina, veoma su se razgnevili. **8**
Svi su zajedno skovali zaveru da dođu i bore se protiv Jerusalima i sabotiraju ga. **9** Ali mi smo se molili svom Bogu i zbog njih smo postavljali stražu i danju i noću.

10 Oni iz Jude su govorili: „Snaga izdaje one koji nose teret, a ruševina ima mnogo. Ne možemo dalje da gradimo zidine.“

11 Pored toga, naši neprijatelji su govorili: „Neće ni znati ni videti dok ne dođemo među njih, pa ćemo ih pobiti i prekinuti im posao.“

12 Kad god bi dolazili Judejci koji su živeli blizu naših neprijatelja, po deset puta bi nam govorili: „Neprijatelji će doći iz svih mesta u kojima mi živimo, a u koja ćete se vi vratiti.“

13 Zato sam postavio ljude na najniža mesta iza zidina, na otvorena mesta, po porodicama njihovim s mačevima, kopljima i lukovima. **14** Kad sam video da su se uplašili, odmah sam ustao i rekao velikašima, upraviteljima i ostalom narodu: „Ne bojte ih se. Mislite na Gospoda, velikog Boga koji uliva strah, i borite se za svoju braću, za svoje sinove i kćeri, za svoje žene i svoje domove.“

15 Kad su naši neprijatelji čuli da smo upozoreni i da je Bog osujetio njihovu nameru, tada smo se svi vratili zidinama, svaki na svoj posao. **16** Tako je od tog dana polovina mojih momaka radila, a polovina držala koplja, štitove, lukove i oklope, dok su knezovi stajali iza celog Judinog doma. **17** Oni koji su gradili zidine i oni koji su nosili terete jednom su rukom radili, a drugom su držali koplje. **18** Svi koji su gradili imali su mač pripasan uz bok i tako su gradili, a onaj koji je duvao u rog stajao je uz mene.

19 Ja sam rekao velikašima, upraviteljima i ostalom narodu: „Radovi su veliki i obimni, a mi smo se raširili po zidinama, daleko jedan od drugog. **20** S kog mesta čujete zvuk roga, tamo se okupite oko nas. Bog naš boriće se za nas.“

21 Dok smo mi radili, druga polovina je držala koplja od rane zore pa dok se nisu pojavile zvezde. **22** Tada sam još rekao narodu: „Neka svaki sa svojim slugom noći u Jerusalimu, noću neka stražare, a danju neka rade.“
23 A ja i moja braća, moje sluge i stražari koji su me pratili nismo skidali svoju odeću, i svaki je držao svoje koplje u desnoj ruci.

5 Među muškarcima i ženama podigla se velika vika protiv njihove judejske braće. **2** Jedni su govorili: „Svoje sinove i svoje kćeri dajemo u zalog da bismo dobili žito da jedemo i ostanemo živi.“ **3** Drugi su govorili: „Svoje njive, vinograde i kuće dajemo u zalog da bismo dobili žito u vreme gladi.“ **4** Drugi su opet govorili: „Založili smo svoje njive i vinograde da bismo tim novcem platili kralju danak. **5** A naše telo je kao i telo naše braće, naši sinovi su kao i njihovi sinovi, ali mi svoje sinove i kćeri moramo da dajemo u roblje, a neke naše kćeri već su robinje. Ruke su naše nemoćne, jer naše njive i naši vinogradi pripadaju drugima.“

6 Veoma sam se naljutio kad sam čuo njihovu viku i njihove reči. **7** Tada sam u svom srcu razmislio i prekorio velikaše i upravite-

lje: „Vi uzimate zelenašku kamatu, svaki od svog brata.“

Zatim sam zbog njih sazvao veliki skup. **8** Rekao sam im: „Mi smo učinili sve što smo mogli da bismo otkupili svoju judejsku braću koja su bila prodata drugim narodima, pa zar ćete vi sada da prodajete svoju braću, pa da ih mi opet otkupljujemo?“ Na to su ućutali i nisu znali šta da kažu. **9** Ja sam nastavio: „Nije dobro to što radite. Zar ne bi trebalo da hodite u strahu od našeg Boga, da nam se ne bi rugali narodi, naši neprijatelji? **10** I ja i braća moja i sluge moje dajemo im novac i žito u zajam. Ali, molim vas, nemojmo više da pozajmljujemo uz kamatu. **11** Molim vas, vratite im još danas njihove njive, vinograde, maslinjake i kuće, i stoti deo od novca, žita, mladog vina i ulja što uzimate od njih kao kamatu.“

12 Oni su odgovorili: „Vratićemo im i nećemo od njih ništa tražiti. Učinićemo tačno tako kako si rekao.“ Tada sam pozvao sveštenike i zakleo ih da učine po toj reči. **13** Zatim sam istresao rubove svoje odeće i rekao: „Ovako neka Bog istrese iz njegove kuće, i imetka koji je stekao, svakog čoveka koji se ne bude držao ove reči. Tako neka bude istresen i neka ostane bez ičega.“ Tada je ceo zbor rekao: „Neka bude tako!“ Onda su krenuli da hvale Gospoda i narod je postupio po toj reči.

14 Osim toga, od dana kad sam postavljen za namesnika u Judinoj zemlji, od dvadesete do trideset i druge godine kralja Artakserksa, to jest dvanaest godina, ni ja ni moja braća nismo jeli hleb na koji namesnik ima pravo. **15** Pređašnji namesnici, moji prethodnici, stavljali su težak teret na narod i svakog dana su uzimali od njega četrdeset sikala srebra za hleb i vino. Pored toga, njihove sluge su tlačile narod. Ali ja nisam tako postupao jer sam imao strah od Boga.

16 Takođe sam pomagao i u radovima oko ovih zidina, i sve su moje sluge tamo zajedno radile, a ni jedne njive nismo stekli. **17** Za mojim stolom bilo je sto pedeset Judejaca i upravitelja, pored onih što su dolazili iz okolnih naroda. **18** Svakog dana za mene se pripremalo jedno goveče, šest odabranih ovaca i ptice koje su se spremale za mene, a svakih deset dana donosilo se mnogo raznovrsnog vina. Uz to nisam tražio hleb na koji namesnik ima pravo, jer je teška služba bila na ovom narodu. **19** Seti me se, Bože moj, po dobru zbog svega što sam učinio za ovaj narod.

6 Kada su Sanbalat, Tobija, Gešem Arapin i ostali naši neprijatelji čuli da sam obnovio zidine i da ni na jednom mestu nisu ostale urušene (iako do tog vremena još nisam bio postavio krila na gradskim vratima), **2** Sanbalat i Gešem odmah su mi poslali poruku u kojoj je stajalo: „Hajde da se nađemo u nekom od sela u dolini kod Onona.“ Ali oni su smišljali kako da mi učine zlo. **3** Zato sam poslao glasnike i poručio im: „U velikom sam poslu i ne mogu da dođem. Posao bi stao kad bih ga ostavio i došao k vama.“ **4** Tako su mi četiri puta slali istu poruku, a ja sam im odgovarao istim rečima.

5 Na kraju mi je Sanbalat po peti put poslao svog slugu sa istom porukom, s otvorenim pismom u ruci. **6** U njemu je pisalo: „Čuje se među narodima, a i Gešem to potvrđuje, da ti i Judejci spremate pobunu. Zato i gradiš zidine. A govori se i da ćeš im ti biti kralj. **7** Čak si i proroke postavio da u Jerusalimu šire glas o tebi i da govore: ‘Juda ima kralja!’ Sada će za sve to saznati i kralj. Zato dođi sada da se posavetujemo.“

8 Ali ja sam mu poslao ovaj odgovor: „Nije tako kako ti kažeš, nego ti u svom srcu to izmišljaš.“ **9** Jer su svi oni pokušavali da nas zaplaše, govoreći: „Klonuće im ruke od posla pa ga neće dovršiti.“ A sada sam ojačao moje ruke.

10 Otišao sam u kuću Semaje, sina Delaje, Metabelovog sina, koji se tamo zatvorio. On je rekao: „Nađimo se u domu Božjem, unutar hrama, i zatvorimo vrata hrama, jer će doći da te ubiju. Noću će doći da te ubiju.“ **11** A ja

sam rekao: „Zar da beži čovek kao što sam
ja? Kako bi neko kao ja mogao da uđe u hram
i da ostane živ? Neću ući!“ **12** Zato sam istra-
žio stvar, i video sam da ga nije poslao Bog,
nego da je objavio ovo proročanstvo protiv
mene jer su ga Tobija i Sanbalat unajmili. **13**
Unajmili su ga zato da bih se ja uplašio i da
bih tako postupio i zgrešio, pa bi im to poslu-
žilo da me dovedu na zao glas kako bi me ru-
žili.

14 Seti se, Bože moj, Tobije i Sanbalata
po ovim njihovim delima, a i proročice Noa-
dije i ostalih proroka koji su neprestano po-
kušavali da me uplaše.

15 Tako su zidine bile završene dvadeset i
petoga dana meseca elula, za pedeset i dva
dana.

16 Kad su to čuli svi naši neprijatelji i kad
su to videli svi narodi oko nas, mnogo su se
obeshrabrili, i shvatili su da je naš Bog učinio
to delo. **17** Tih dana Judini velikaši napisali
su mnoga pisma Tobiji, a Tobijina pisma sti-
zala su njima. **18** Jer su mnogi u Judi bili
zakletvom vezani s njim, jer je on bio zet Se-
hanije, Arahovog sina, a njegov sin Jehoha-
nan uzeo je kćer Mesulama, Barahijinog sina.
19 Preda mnom su stalno govorili dobro o
njemu, a moje reči su stalno prenosili njemu.
Tobija je slao pisma da me uplaši.

7 Kada su zidine bile obnovljene, odmah
sam namestio vrata. Zatim su bili postav-
ljeni vratari, pevači i Leviti. **2** Zapoved-
ništvo nad Jerusalimom poverio sam Hana-
niju, mom bratu, i Hananiji, knezu tvrđave,
jer je on bio pouzdan čovek i bojao se Boga
više od mnogih drugih. **3** Rekao sam im: „Je-
rusalimska vrata ne smeju da se otvaraju dok
sunce ne ogreje. I dok vratari tamo stoje, neka
zatvore vrata i zaključaju ih. Neka stanovnici
Jerusalima stražare, svaki na svom mestu i
svaki pred svojom kućom.“ **4** Grad je bio
prostran i velik, ali u njemu je živelo malo
ljudi i kuće još nisu bile sagrađene.

5 Moj Bog dao mi je u srce da sakupim
velikaše, upravitelje i narod da se upišu u ro-
doslovne knjige. Tada sam našao rodoslovnu
knjigu onih koji su se ranije vratili, i našao
sam da u njoj piše:

6 Ovo su sinovi one pokrajine, izgnanici
koji su se vratili iz zarobljeništva, a koje je
Nebuhadnezar, kralj vavilonski, odveo u
izgnanstvo, i koji su se kasnije vratili u Jeru-
salim i Judu, svaki u svoj grad, **7** oni koji su
došli sa Zerubabelom, Jošuom, Nehemijom,
Azarijom, Ramijom, Namanijem, Mordeha-
jem, Bilsanom, Misperetom, Bigvajem, Ne-
humom i Banom. Ovo je broj ljudi iz izrael-
skog naroda: **8** Farosovih sinova dve hiljade
sto sedamdeset i dva; **9** Sefatijinih sinova tri-
sta sedamdeset i dva; **10** Arahovih sinova
šesto pedeset i dva; **11** Pahat-Moabovih si-
nova, od Jošuinih i Joabovih sinova, dve hi-
ljade osamsto osamnaest; **12** Elamovih si-
nova hiljadu dvesta pedeset i četiri; **13** Zatu-
jevih sinova osamsto četrdeset i pet; **14** Zaha-
jevih sinova sedamsto šezdeset; **15** Benujevih
sinova šesto četrdeset i osam; **16** Bigvajevih
sinova šesto dvadeset i osam; **17** Azgadovih
sinova dve hiljade trista dvadeset i dva; **18** A-
donikamovih sinova šesto šezdeset i sedam;
19 Bigvajevih sinova dve hiljade šezdeset i
sedam; **20** Adinovih sinova šesto pedeset i
pet; **21** Atirovih sinova, od Jezekije, devede-
set i osam; **22** Asumovih sinova trista dvade-
set i osam; **23** Bisajevih sinova trista dvadeset
i četiri; **24** Arifovih sinova sto dvanaest; **25**
Gibeonovih sinova devedeset i pet; **26** ljudi iz
Betlehema i Netofata sto osamdeset i osam;
27 ljudi iz Anatota sto dvadeset i osam; **28**
ljudi iz Bet-Azmaveta četrdeset i dva; **29** ljudi
iz Kirijat-Jarima, Hefire i Birota sedamsto
četrdeset i tri; **30** ljudi iz Rame i Gebe šesto
dvadeset i jedan; **31** ljudi iz Mihmasa sto dva-
deset i dva; **32** ljudi iz Bet-Ela i Gaja sto dva-
deset i tri; **33** ljudi iz drugog Nebua pedeset i
dva; **34** sinova drugog Elama hiljadu dvesta
pedeset i četiri; **35** Harimovih sinova trista
dvadeset; **36** ljudi iz Jerihona trista četrdeset
i pet; **37** ljudi iz Loda, Adida i Onona sedamsto

dvadeset i jedan; **38** Senajinih sinova tri hi-
ljade devetsto trideset.

39 Sveštenika: Jedajinih sinova iz Jošui-
nog doma devetsto sedamdeset i tri; **40** Imi-
rovih sinova hiljadu pedeset i dva; **41** Pashu-
rovih sinova hiljadu dvesta četrdeset i sedam;
42 Harimovih sinova hiljadu sedamnaest.

43 Levita: Jošuinih i Kadmielovih sinova,
od Odabijinih sinova, sedamdeset i četiri. **44**
Pevača: Asafovih sinova sto četrdeset i osam.
45 Vratara: Šalumovih sinova, Atirovih si-
nova, Talmonovih sinova, Akubovih sinova,
Atitinih sinova i Sobajevih sinova sto trideset
i osam.

46 Netineja: Sišinih sinova, Asufinih si-
nova, Tabaotovih sinova, **47** Kirosovih si-
nova, Sijinih sinova, Fadonovih sinova, **48**
Lebaninih sinova, Agabinih sinova, Salmaje-
vih sinova, **49** Ananovih sinova, Gidilovih si-
nova, Garovih sinova, **50** Reajinih sinova,
Resinovih sinova, Nekodinih sinova, **51** Ga-
zamovih sinova, Uzinih sinova, Fasejinih si-
nova, **52** Besajevih sinova, Meunimovih si-
nova, Nefusesimovih sinova, **53** Bakbukovih
sinova, Akufinih sinova, Arurovih sinova, **54**
Baslitovih sinova, Meidinih sinova, Arsinih
sinova. **55** Barkosovih sinova, Siserinih si-
nova, Taminih sinova, **56** Nesijinih sinova,
Atifinih sinova.

57 Sinova Solomonovih slugu: Sotajevih
sinova, Soferetovih sinova, Feridinih sinova,
58 Jalinih sinova, Darkonovih sinova, Gidi-
lovih sinova, **59** Sefatijinih sinova, Atilovih
sinova, Foheret-Ecibimovih sinova. Amono-
vih sinova, **60** Svih Netineja i sinova Solomo-
novih slugu bilo je trista devedeset i dva.

61 Ovo su oni koji su pošli iz Tel-Melaha,
Tel-Arise, Heruva, Adona i Imira, a nisu mogli
da kažu iz kog su otačkog doma i koje je nji-
hovo poreklo, da li su od Izraela: **62** Delajini
sinovi, Tobijini sinovi, Nekodini sinovi, njih
šesto četrdeset i dva. **63** Od sveštenika: Aba-
jini sinovi, Akosovi sinovi i sinovi Barzelaja
koji je uzeo za ženu jednu od kćeri Barzelaja
iz Gilada, pa je bio prozvan njihovim ime-
nom. **64** Oni su tražili svoj rodoslovni popis
da bi dokazali svoje poreklo, ali ga nisu našli
i zato su bili isključeni iz svešteničke službe
kao da su onečišćeni. **65** Tirsata im je rekao
da ne jedu od najsvetijih stvari sve dok ne
stupi u službu sveštenik s Urimom i Tumi-
mom.[*]

66 U celom zboru ukupno je bilo četrdeset
dve hiljade trista i šezdeset osoba, **67** ne ra-
čunajući njihove robove i robinje, kojih je
bilo sedam hiljada trista trideset i sedam. Bilo
je i dvesta četrdeset i pet pevača i pevačica.[*]
68 Imali su sedamsto trideset i šest konja,
dvesta četrdeset i pet mazgi, **69** četiristo tri-
deset i pet kamila i šest hiljada sedamsto i
dvadeset magaraca.

70 Neki od poglavara otačkih domova pri-
ložili su za posao. I sam Tirsata je dao u riz-
nicu hiljadu drahmi zlata, pedeset činija i pet-
sto trideset svešteničkih haljina. **71** Neki od
poglavara otačkih domova dali su u riznicu za
radove dvadeset hiljada drahmi[*] zlata i dve
hiljade i dvesta mina srebra. **72** Ostali narod
dao je dvadeset hiljada drahmi zlata, dve hi-
ljade mina[*] srebra i šezdeset i sedam svešte-
ničkih haljina.

73 Sveštenici, Leviti, vratari, pevači, neki
iz naroda, Netineji i svi Izraelci nastanili su
se u svojim gradovima. Kad je došao sedmi
mesec, sinovi Izraelovi bili su u svojim gra-
dovima.

---

[*] **7:65** Urim i Tumim su bili predmeti koji su se koristili da bi se saznalo Božje mišljenje o nečemu.

[*] **7:67** Razlika u statistici stanovništva u Ezrinoj knjizi 2. glava i Nehemijinoj knjizi 7. glava nastala je zbog vremenske distance pisanja knjiga, jer se povratak Jevreja iz vavilonskog ropstva odvijao u tri navrata: prva grupa pod vođstvom Zerubabela vratila se 525. pre n.e., druga grupa sa Ezrom 457. pre n.e., i treća grupa pod vođstvom Nehemije 444. pre n.e.

[*] **7:71** Smatra se da je drahma jednaka zlatnom persijskom dariku koji je težio 8,4 grama.

[*] **7:71** Mina je težila 570 grama. Vidi dodatak na kraju knjige.

8 Ceo narod se sakupio složno kao jedan na
trgu koji je pred Vodenim vratima. Rekli
su prepisivaču Ezri da donese knjigu
Mojsijevog zakona koji je Gospod dao Izra-
elu. **2** Sveštenik Ezra je prvog dana sedmog
meseca doneo Zakon pred zbor, pred
muškarce, žene i sve koji su mogli da razu-
meju ono što su čuli. **3** Čitao je naglas iz njega
na trgu koji je pred Vodenim vratima od sva-
nuća do podneva, pred muškarcima, ženama
i drugima koji su mogli da razumeju. Ceo na-
rod je pažljivo slušao čitanje knjige zakona. **4**
Prepisivač Ezra je stajao na drvenom posto-
lju, koje su napravili za tu priliku. Do njega
su s desne strane stajali Matatija, Sema, A-
naja, Urija, Helkija i Masija, a s leve strane
Fedaja, Mišael, Malhija, Asum, Hašbadana,
Zaharija i Mesulam.

5 Ezra je otvorio knjigu na očigled celog
naroda, jer je stajao iznad celog naroda, a kad
ju je otvorio, ceo narod je ustao. **6** Tada je
Ezra blagoslovio Gospoda, Boga istinitog i
velikog, a ceo narod je podigao ruke i odgo-
vorio: „Amin! Amin!“[*] Zatim su se poklonili
i pali ničice pred Gospodom, licem do zemlje.
7 A Leviti Jošua, Banije, Serebija, Jamin, A-
kub, Sabetaj, Odija, Masija, Kelita, Azarija,
Jozabad, Anan i Felaja objašnjavali su zakon
narodu, a narod je stajao. **8** Oni su čitali
naglas iz knjige, iz zakona Božjeg, tumačeći
ga i razlažući njegov smisao. Tako su objaš-
njavali pročitano.

9 Zatim su Nehemija, to jest tirsata,[*] i
sveštenik Ezra, prepisivač, i Leviti koji su po-
učavali narod rekli celom narodu: „Ovaj dan
je svet Gospodu, vašem Bogu. Ne tugujte i ne
plačite.“ Jer je ceo narod plakao slušajući reči
zakona. **10** On im je još rekao: „Idite, jedite
sočna jela i pijte slatko piće i šaljite hranu o-
nima za koje ništa nije pripremljeno, jer je o-
vaj dan svet našem Gospodu. Ne budite žalo-
sni, jer je radost Gospodnja vaša tvrđava.“ **11**
Leviti su utišavali ceo narod, govoreći: „U-
mirite se, jer je ovaj dan svet. Ne budite žalo-
sni.“ **12** Ceo narod je otišao da jede i pije i da
šalje hranu i da se veoma raduje, jer su razu-
meli reči koje su im bile objavljene.

13 Drugog dana su se poglavari otačkih
domova sveg naroda, sveštenici i Leviti saku-
pili oko prepisivača Ezre da bi razumeli reči
zakona. **14** I našli su da je u zakonu zapisano
da je Gospod preko Mojsija dao uput da si-
novi Izraelovi žive u kolibama za vreme praz-
nika sedmog meseca, **15** i da objave i oglase
po svim gradovima svojim i po Jerusalimu:
„Idite u brda i donesite maslinove grane,
grane uljanog drveća, mirtine grane, palmine
grane i grane lisnatog drveća da napravite ko-
libe, kao što je zapisano.

16 Narod je otišao i doneo granje i napra-
vio sebi kolibe, svaki na svome krovu i u
svom dvorištu i u dvorištima doma Božjeg i
na trgu kod Vodenih vrata i na trgu kod Jefre-
movih vrata. **17** Tako je ceo zbor onih koji su
se vratili iz zarobljeništva napravio kolibe i
živeli su u kolibama. Sinovi Izraelovi nisu
tako radili još od vremena Jošue, Nunovog
sina, sve do tog dana, i veselje je bilo veoma
veliko. **18** Svaki dan se naglas čitala knjiga
zakona Božjeg, od prvog do poslednjeg dana.
Sedam dana su slavili praznik, a osmog dana
je bio svečani zbor, kao što je bilo propisano.

9 Dvadeset četvrtog dana tog meseca sa-
kupili su se Izraelovi sinovi posteći u
kostreti i posuti prašinom. **2** Izraelov rod
se odvojio od svih tuđinaca. Pristupili su i
priznavali svoje grehe i prestupe svojih o-
čeva. **3** Zatim su stajali na svom mestu i tri
sata naglas čitali iz knjige zakona Gospoda,
svog Boga, a onda su tri sata priznavali grehe
i klanjali se Gospodu, svom Bogu. **4** Tada su
se Jošua, Banije, Kadmiel, Sebanija, Bunije,
Serebija, Banije i Hananije popeli na mesto

[*] **8:6** Hebrejska reč „amin“ znači „tako je,“ „neka bude tako.“

[*] **8:9** Tirsata je persijska titula namesnika pokrajine.

podignuto za Levite i glasno zavapili Gospo-
du, svom Bogu. **5** Leviti Jošua, Kadmiel, Ba-
nije, Asabnija, Serebija, Odija, Sebanija i Pe-
taja rekli su ovako: „Ustanite, blagosiljajte
Gospoda, svog Boga, oduvek i zauvek. Neka
je blagosloveno tvoje slavno ime koje je uzvi-
šeno iznad svakog blagoslova i svake hvale.

6 Ti si jedini, Gospode. Ti si stvorio ne-
besa, nebo nad nebesima, i svu vojsku nji-
hovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve
što je u njima, i ti sve to održavaš u životu i
vojska nebeska klanja ti se. **7** Ti si Gospode
istiniti Bog, koji si izabrao Abrama i izveo ga
iz Ura Haldejskog i dao mu ime Abrâm. **8** I
video si da je njegovo srce verno pred tobom,
i zato si s njim sklopio savez da ćeš mu dati
zemlju Hananaca, Heteja, Amoreja, Ferezeja,
Jevuseja i Gergeseja, da ćeš je dati njegovom
potomstvu. I ispunio si svoje reči, jer si pra-
vedan.

9 Video si nevolju naših očeva u Egiptu i
čuo si njihovu viku kod Crvenog mora. **10** I
učinio si znakove i čuda nad faraonom i nad
svim njegovim slugama i nad celim narodom
njegove zemlje, jer si znao da su drsko postu-
pali s njima. I stekao si sebi ime kakvo danas
imaš. **11** Pred njima si razdvojio more, tako
da su prešli posred mora po suvom, a one koji
su ih gonili bacio si u dubine kao kamen u
silne vode. **12** Stubom od oblaka vodio si ih
danju, a stubom od vatre noću, osvetljavajući
im put kojim je trebalo da idu. **13** Sišao si na
goru Sinaj i s neba si govorio s njima, i dao si
im pravedne sudove i zakone istine, odredbe
i uputstva dobra. **14** I obznanio si im svoju
svetu Subotu i dao si im uputstva, uredbe i
zakon preko svog sluge Mojsija. **15** Kad su
bili gladni, dao si im hleb s neba, a kad su bili
žedni, dao si im vodu iz stene, i rekao si im
da idu i da zauzmu zemlju za koju si se po-
dignutom rukom zakleo da ćeš im je dati.

16 Ali oni, naši praočevi, drsko su postu-
pali i postali su nepokorni i nisu slušali tvoja
uputstva. **17** Nisu hteli da slušaju, niti su se
više sećali čudesnih dela koja si na njima
učinio, nego su postali nepokorni i sebi su
postavili vođu da se vrate u ropstvo u Egipat.
Ali ti si Bog koji je spreman da oprosti, milo-
stiv i milosrdan, spor na gnev i pun dobrote, i
nisi ih ostavio. **18** I kad su sebi načinili liveno
tele i rekli: ‘Ovo je tvoj Bog koji te je izveo
iz Egipta,’ i kad su svojim delima pokazali
veliki prezir, **19** ti ih u svom velikom milo-
srđu nisi ostavio u pustinji. Stub od oblaka
nije odstupao od njih danju vodeći ih putem,
niti stub od vatre noću osvetljavajući im put
kojim je trebalo da idu. **20** Dao si im svoj
dobri duh da budu razumni, svoju manu nisi
uskratio njihovim ustima, i vodu si im dao
kad su bili žedni. **21** Četrdeset godina hranio
si ih u pustinji. Ništa im nije nedostajalo. O-
deća im se nije pohabala i noge im nisu oti-
cale.

22 Dao si im kraljevstva i narode i razde-
lio si ih po krajevima, tako da su zauzeli zem-
lju Sihona, hešbonskog kralja, i zemlju Oga,
bašanskog kralja. **23** Sinove njihove umnožio
si kao zvezde na nebu. Zatim si ih doveo u
zemlju za koju si obećao njihovim praoče-
vima da će ući u nju i zauzeti je. **24** Sinovi
njihovi ušli su i zauzeli zemlju, a ti si pokorio
pred njima stanovnike te zemlje, Hanance, i
dao si ih njima u ruke, kao i njihove kraljeve
i narode te zemlje, da rade s njima šta god
hoće. **25** Osvojili su utvrđene gradove i
plodnu zemlju, i zauzeli su kuće pune svakog
dobra, iskopane bunare, vinograde, masli-
njake i mnoge voćke, i jeli su, nasitili se, u-
gojili se i uživali u tvojoj velikoj dobroti.

26 Ali postali su neposlušni i pobunili se
protiv tebe, okrenuli su leđa tvom zakonu i u-
bijali tvoje proroke, koji su ih opominjali da
bi ih vratili k tebi, i delima su svojim pokazi-
vali veliki prezir. **27** Zato si ih davao u ruke
njihovim protivnicima koji su im zadavali ne-
volje. A kada su bili u nevolji vapili su k tebi
i ti si ih čuo s nebesa i u svom velikom milo-
srđu davao si im spasitelje, koji su ih izbav-
ljali iz ruku njihovih protivnika.

28 Ali čim bi nastupio mir, opet su činili

što je zlo pred tobom i ti si ih prepuštao u ruke njihovim neprijateljima koji su ih gazili. Tada bi se obraćali i prizivali te u pomoć, a ti si ih čuo s nebesa i u svom velikom milosrđu mnogo puta si ih izbavljao. **29** Svedočio si protiv njih da bi ih vratio svom zakonu, ali oni su drsko postupali i nisu slušali tvoja uputstva, i ogrešili su se o tvoje propise, po kojima živi onaj ko ih vrši. Tvrdoglavo su okretali leđa, bili su nepokorni i nisu slušali. **30** A ti si mnogo godina bio strpljiv s njima, opominjao si ih svojim duhom preko svojih proroka, ali oni nisu slušali. Na kraju si ih predao u ruke drugim narodima. **31** Ali u svom velikom milosrđu nisi ih istrebio niti si ih ostavio, jer si ti Bog milostiv i milosrdan.

32 A sada, Bože naš, Bože veliki i moćni, ti koji ulivaš strah, koji držiš savez i pokazuješ milost, neka ne bude neznatna pred tvojim licem sva ova nevolja koja je snašla nas, naše kraljeve, naše knezove, naše sveštenike, naše proroke, naše praočeve i ceo tvoj narod od vremena asirskih kraljeva pa do danas. **33** Ti si pravedan u svemu što nas je snašlo, jer ti si postupao verno, a mi smo činili zlo. **34** Naši kraljevi, naši knezovi, naši sveštenici i naši praočevi nisu držali tvoj zakon, niti su obraćali pažnju na tvoja uputstva i na tvoja svedočanstva kojima si im svedočio. **35** U svom kraljevstvu i usred dobara koja si im dao u izobilju, u prostranoj i plodnoj zemlji koju si im dodelio, oni ti nisu služili i nisu se odvratili od zlih dela svojih.

36 Evo, mi smo danas robovi! U zemlji koju si dao našim praočevima da jedu njene plodove i njena dobra, evo, mi smo robovi u njoj, **37** a njen obilan rod ide kraljevima koje si postavio nad nama zbog naših greha, i oni gospodare nad našim telima i nad našom stokom po svojoj volji, a mi smo u velikoj nevolji. **38** I zbog svega toga pismeno se obavezujemo na vernost i overavamo to pečatom naših knezova, Levita i sveštenika.“

10 Oni koji su stavili pečate bili su: Nehemija, tirsata, Ahalijin sin, zatim Sedekija, **2** Seraja, Azarija, Jeremija, **3** Pashur, Amarija, Malhija, **4** Hatus, Sebanija, Maluh, **5** Harim, Merimot, Ovadija, **6** Danilo, Gineton, Baruh, **7** Mesulam, Abijah, Mijamin, **8** Mazija, Bilgaj i Semaja. To su bili sveštenici.

9 Zatim Leviti: Jošua, Azanijin sin, Benuj od Inadadovih sinova, Kadmiel **10** i njihova braća Sebanija, Odija, Kelita, Felaja, Anan, **11** Miha, Rehob, Asabija, **12** Zahur, Serebija, Sebanija, **13** Odija, Banije i Beninuj.

14 Poglavari naroda: Faros, Pahat-Moab, Elam, Zatuj, Banije, **15** Bunije, Azgad, Bebaj, **16** Adonija, Bigvaj, Adin, **17** Atir, Jezekija, Azur, **18** Odija, Asum, Bisaj, **19** Arif, Anatot, Nebaj, **20** Magfija, Mesulam, Ezir, **21** Mešezabel, Sadok, Jadva, **22** Felatija, Anan, Anaja, **23** Osija, Hananija, Hašub, **24** Eluheš, Fileja, Šobek, **25** Rehum, Asabna, Masija, **26** Ahija, Anan, Hanan, **27** Maluh, Harim i Bana.

28 Ostali narod, sveštenici, Leviti, vratari, pevači, Netineji i svi koji su se odvojili od drugih naroda da bi se držali zakona Božjih, zajedno sa svojim ženama, sinovima i kćerima, svi koji su mogli da razumeju zakletvu, **29** pridružili su se svojoj braći, uglednim ljudima, zakleli se i kletvom obavezali da će živeti po zakonu Božjem, koji je dat rukom Mojsija, sluge Božjeg, i da će držati i vršiti sva uputstva Gospoda našeg Jehove, njegove propise i njegove uredbe. **30** Zato nećemo davati svoje kćeri drugim narodima, niti ćemo kćeri njihove uzimati za svoje sinove.

31 Od drugih naroda koji na subotni dan donose na prodaju robu i razne vrste žita, ništa nećemo kupovati u Subotu ili na neki drugi sveti dan, i sedme godine nećemo obrađivati zemlju i nećemo naplaćivati nikakve dugove.

32 Osim toga, obavezali smo se da ćemo svi godišnje davati trećinu sikla* za službu u domu našeg Boga, **33** za naslagane hlebove,

* **10:32** Sikal je težio 11,4 grama.

za redovan prinos od žita i za redovnu žrtvu paljenicu što se prinosi na Šabate i na mladine, za propisane praznike, za svete stvari, za žrtve za greh da se vrši obred pomirenja za Izrael, i za sav posao u domu našeg Boga.

34 Bacali smo i žreb za nabavljanje drva, da ih sveštenici, Leviti i narod donose u dom našeg Boga, po domovima naših praočeva, u vreme određeno za to, iz godine u godinu, da gore na oltaru Gospoda, našeg Boga, kao što je napisano u zakonu; **35** i da iz godine u godinu donosimo u Gospodnji dom prvine od svoje zemlje i prvine od roda sa svakog drveta; **36** i da prvence od svojih sinova i od svoje stoke, kao što je napisano u zakonu, i prvence od krupne i od sitne stoke donosimo u dom našeg Boga sveštenicima koji služe u domu našeg Boga. **37** Osim toga, prvine od krupnog brašna, svoje priloge, plodove sa svakog drveta, mlado vino i ulje donosićemo sveštenicima u trpezarije doma našeg Boga, a i desetak od svoje zemlje donosićemo Levitima, jer Leviti dobijaju desetinu u svim gradovima u kojima obrađujemo zemlju.

38 Sveštenik, Aronov sin, neka bude s Levitima kad Leviti primaju desetak. Leviti neka zatim donose desetak od desetka u dom našeg Boga, u trpezarije i skladišta. **39** Jer u te trpezarije Izraelovi sinovi i Levijevi sinovi treba da donose priloge od žita, mladog vina i ulja. Tamo je i pribor koji pripada svetilištu, a i sveštenici koji obavljaju službu, vratari i pevači. I više nećemo zanemarivati dom svoga Boga.

11 Tako su se narodni knezovi nastanili u Jerusalimu, a ostali narod je bacao žreb da po jedan od desetorice dođe da živi u svetom gradu Jerusalimu, a preostalih devet u drugim gradovima. **2** Narod je blagoslovio sve ljude koji su se dobrovoljno nastanili u Jerusalimu.

3 Ovo su poglavari pokrajina koji su se nastanili u Jerusalimu. U drugim gradovima Jude nastanili su se, svaki na svom nasledstvu, u svojim gradovima: Izraelci, sveštenici i Leviti, Netineji i sinovi Solomonovih slugu.

4 U Jerusalimu su se nastanili neki od Judinih sinova i neki od Benjaminovih sinova. Od Judinih sinova Atajah, sin Ozije, sina Zaharije, sina Amarije, sina Sefatije, Mahalalelovog sina, od Faresovih sinova; **5** i Masija, sin Baruha, sina Kol-Hozea, sina Azaje, sina Adaje, sina Jehojariba, sina Zaharije, Šelinog sina. **6** Svih Faresovih sinova koji su se nastanili u Jerusalimu bilo je četiristo šezdeset i osam sposobnih ljudi.

7 Ovo su Benjaminovi sinovi: Saluj, sin Mesulama, sina Joada, sina Fedaje, sina Kolaje, sina Masije, sina Itila, Jesajinog sina; **8** zatim dom Gabijev i Salajev, ukupno devetsto dvadeset i osam ljudi; **9** Joel, Zihrijev sin, nadglednik nad njima, i Juda, Asenujin sin, drugi nad gradom.

10 Od sveštenika: Jedaja, Jehojaribov sin, Jahin, **11** Seraja, sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, Ahitovovog sina, poglavar u domu Božjem; **12** zatim njihova braća koja obavljaju posao u domu, njih osamsto dvadeset i dva; i Adaja, sin Jeroama, sina Felalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pashura, Malhijinog sina, **13** i njegova braća, poglavari otačkih domova, njih dvesta četrdeset i dva, i Amasaj, sin Azarela, sina Azaja, sina Mesilemota, Imirovog sina, **14** i njihova braća, silni i odvažni ljudi, njih sto dvadeset i osam, a nadglednik nad njima bio je Zabdiel, sin velikih ljudi.

15 Od Levita: Semaja, sin Hašuba, sina Azrikama, sina Asabije, Bunijevog sina, **16** i Sabetaj i Jozabad, poglavari levitski, koji su nadgledali spoljne poslove za dom Božji; **17** zatim Matanija, sin Mihe, sina Zavdije, Asafovog sina, koji je nadgledao pevanje hvala i u molitvi upućivao hvale, i Bakbukija, drugi među svojom braćom, i Avda, sin Samuje, sina Galala, Jedutunovog sina. **18** Svih Levita u svetom gradu bilo je dvesta osamdeset i četiri.

19 Vratari su bili Akub, Talmon i njihova

braća koja su čuvala stražu na vratima, njih
sto sedamdeset i dva.

20 Ostali Izraelci, sveštenici i Leviti,
nastanili su se po svim drugim Judinim gra-
dovima, svaki na svom nasledstvu. **21** Neti-
neji su živeli na Ofelu, a Siša i Gispa bili su
nad Netinejima.

22 Nadglednik Levita u Jerusalimu bio je
Ozije, sin Banija, sina Asabije, sina Matanije,
Mihinog sina, od Asafovih sinova, pevača.
On je nadgledao posao u domu Božjem. **23**
Jer je za njih bio izdat kraljev uput, i za pe-
vače je bilo određeno da svakodnevno budu
podmirene njihove potrebe. **24** A Petaja, sin
Mešezabela, sina Zare, Judinog sina, bio je
kraljev poverenik za sve poslove s narodom.

25 Po mestima s njihovim okolnim po-
ljima nastanili su se neki od sinova Judinih: u
Kirijat-Arbi i okolnim gradovima, u Dibonu i
okolnim gradovima, u Jekazbelu i okolnim
mestima, **26** u Jesui, Moladi, Bet-Feletu, **27**
Asar-Sualu, u Beršebi i njenim okolnim gra-
dovima, **28** u Siklagu, u Mekoni i njenim o-
kolnim gradovima, **29** u En-Rimonu, u Sori,
u Jarmutu, **30** Zanoji, Adulamu i mestima oko
njih, Lakišu i okolnim poljima, Aziki i njenim
okolnim gradovima. Ulogorili su se od Ber-
šebe sve do doline Henom.

31 Benjaminovi sinovi naselili su se u
Gebi, Mihmasu, Aji, Bet-Elu i njegovim o-
kolnim gradovima, **32** Anatotu, Nobu, Hana-
niji, **33** Asoru, Rami, Gitajimu, **34** Adidu, Se-
vojimu, Nevalatu, **35** Lodu i Ononu, u dolini
zanatlija. **36** Neki redovi Levita iz Jude nase-
lili su se u Benjaminu.

12 Ovo su sveštenici i Leviti koji su došli
sa Zerubabelom, Salatilovim sinom, i
sa Jošuom: Seraja, Jeremija, Ezra, **2**
Amarija, Maluh, Hatus, **3** Sehanija, Rehum,
Merimot, **4** Ido, Gineto, Abijah, **5** Mijamin,
Madija, Bilga, **6** Semaja, Jehojarib, Jedaja, **7**
Saluj, Amok, Helkija i Jedaja. To su bili sveš-
tenički poglavari i njihova braća u danima Jo-
šue.

8 Leviti su bili Jošua, Benuj, Kadmiel, Se-
rebija, Juda i Matanija, koji je sa svojom bra-
ćom predvodio u pevanju zahvalnica. **9** Bak-
bukija i Unije, njihova braća, stajali su nas-
pram njih na stražarskoj dužnosti. **10** Jošui se
rodio Joakim, Joakimu se rodio Elijašib, a E-
lijašibu se rodio Jojada. **11** Jojadi se rodio Jo-
natan, a Jonatanu se rodio Jadva.

12 U danima Joakima sveštenici, pogla-
vari otačkih domova, bili su ovi: od Serajinog
doma Meraja; od Jeremijinog Hananija; **13**
od Ezrinog Mesulam; od Amarijinog Jehoha-
nan; **14** od Melihujevog Jonatan; od Sebani-
jinog Josif; **15** od Harimovog Adna; od Me-
rajotovog Elkaj; **16** od Idovog Zaharija; od
Ginetonovog Mesulam; **17** od Abijinog Zi-
hrije; od Minijaminovog i Moadijinog Filtaj;
18 od Bilginog Samuja; od Semajinog Jona-
tan; **19** od Jehojaribovog Matenaj; od Jedaji-
nog Ozije; **20** od Salajevog Kalaj; od Amo-
kovog Eber; **21** od Helkijinog Asabija; od Je-
dajinog Nataniel.

22 U danima Elijašiba, Jojade, Johanana i
Jadve bili su popisani Leviti, poglavari otač-
kih domova, a i sveštenici, sve do kraljevanja
Darija Persijanca.

23 Levijevi sinovi, poglavari otačkih do-
mova, bili su popisani u dnevnicima sve do
vremena Johanana, Elijašibovog sina. **24**
Poglavari Levita bili su Asabija, Serebija i Jo-
šua, Kadmielov sin. Njihova braća stajala su
naspram njih da bi upućivali hvale i zahvale,
po uputu Davida, Božjeg čoveka, jedna straža
uz drugu stražu. **25** Matanija, Bakbukija, O-
vadija, Mesulam, Talmon i Akub čuvali su
stražu kao vratari, stražarili su kod skladišta
blizu vrata. **26** Oni su živeli u danima Joa-
kima, sina Jošue, Josedekovog sina, i u da-
nima namesnika Nehemije i sveštenika Ezre,
prepisivača.

27 Kada se održavala svečanost povodom
podizanja jerusalimskih zidina, tražili su Le-
vite da ih iz svih njihovih mesta dovedu u Je-
rusalim da se održi svečanost u veselju sa
zahvalama i pesmom, uz činele, harfe i druge

žičane instrumente. **28** Sakupili su se sinovi
pevača iz Jordanske doline, iz svih krajeva
oko Jerusalima, iz sela u kojima žive Netofa-
ćani, **29** iz Bet-Gilgala i iz polja oko Gebe i
Azmaveta, jer su pevači sebi sagradili sela
oko Jerusalima. **30** Sveštenici i Leviti su se
očistili, a zatim su očistili narod, vrata i zi-
dine.

31 Zatim sam izveo Judine knezove na zi-
dine. I odredio sam dva velika pevačka zbora
i povorke. Jedan je išao nadesno zidom ka
vratima prema smetlištu. **32** Za njima su išli
Osaja i polovina Judinih knezova, **33** zatim
Azarija, Ezra, Mesulam, **34** Juda, Benjamin,
Semaja i Jeremija; **35** a od svešteničkih si-
nova s trubama: Zaharija, sin Jonatana, sina
Semaje, sina Matanije, sina Miheja, sina Za-
hura, Asafovog sina, **36** i njegova braća Se-
maja, Azarael, Milalaj, Gilalaj, Maj, Nata-
niel, Juda i Hananije sa muzičkim instrumen-
tima Davida, Božjeg čoveka. Prepisivač Ezra
išao je pred njima. **37** Kod Izvorskih vrata
krenuli su pravo uz stepenice kojima se silazi
iz Davidovog grada, zidom koji vodi uzbrdo
iznad Davidovog doma, pa sve do Vodenih
vrata na istoku.

38 Drugi pevački zbor išao je ispred, a za
njim ja i polovina naroda, gore po zidu iznad
Kule za pečenje hlebova do Širokog zida, **39**
zatim iznad Jefremovih vrata ka Vratima sta-
rog grada, a onda ka Ribljim vratima, Anani-
elovoj kuli i kuli Meji, pa do Ovčijih vrata.
Stali su kod Stražarskih vrata.

40 Zatim su oba pevačka zbora stala kod
doma Božjeg, a isto tako i ja i polovina upra-
vitelja sa mnom, **41** i sveštenici Elijakim, Ma-
sija, Minijamin, Miheja, Elioinaj, Zaharija,
Hananija s trubama, **42** zatim Masija, Semaja,
Eleazar, Ozije, Jehohanan, Malhija, Elam i E-
ser. Pevači su pevali sa svojim nadglednikom
Izrajom.

43 Tog dana su prinosili velike žrtve i ra-
dovali se, jer im je Bog dao veliku radost.
Radovali su se i žene i deca, tako da se radost
Jerusalima čula nadaleko.

44 Tog dana su bili postavljeni i ljudi da
nadgledaju skladišta za zalihe, za priloge, za
prvine i za desetke, da se u njih s gradskih po-
lja skuplja deo koji je zakonom propisan za
sveštenike i Levite, jer se Judin narod rado-
vao zbog sveštenika i Levita koji su bili u slu-
žbi. **45** I izvršavali su svoje dužnosti prema
svom Bogu, i službu očišćenja za koju su bili
zaduženi, a isto tako i pevači i vratari, prema
uputu Davida i Solomona, njegovog sina. **46**
Jer je još ranije, još u vreme Davida i Asafa,
bilo poglavara nad pevačima, pesama hvale i
zahvalnosti Bogu. **47** Ceo Izrael u danima Ze-
rubabela i u danima Nehemije davao je deo
pevačima i vratarima, koliko im je svaki dan
trebalo. I odvajali su posvećeni deo za Levite,
a Leviti su odvajali posvećeni deo za sinove
Aronove.

13 Tog dana, pred narodom se čitala
Mojsijeva knjiga, i u njoj se našlo za-
pisano da Amonac i Moabac doveka
ne mogu postati deo zbora Božjeg,* **2** jer nisu
dočekali sinove Izraelove s hlebom i vodom,
nego su protiv njih unajmili Balama da ih
prokune. Ali naš Bog je obratio prokletstvo u
blagoslov. **3** Kad su čuli taj zakon, odvojili su
od Izraela sve tuđince.

4 Pre toga je Elijašib, sveštenik postavljen
nad trpezarijama doma našeg Boga, koji je
bio Tobijin rođak, **5** uredio za ovoga veliku
trpezariju gde su se ranije ostavljali prinosi od
žita, tamjan, pribor, desetak od žita, mladog
vina i ulja određen za Levite, pevače i vratare,
kao i prilozi za sveštenike.

6 Dok se sve to zbivalo, ja nisam bio u Je-
rusalimu, jer sam trideset i druge godine
Artakserksa, vavilonskog kralja, otišao kod
kralja, a posle nekog vremena zamolio sam
kralja da dobijem odsustvo. **7** Kada sam se
vratio u Jerusalim saznao sam za zlo koje je

* **13:1** Vidi: 5. Mojsijeva 23:3.

Elijašib učinio radi Tobije uredivši mu trpezariju u dvorištu doma Božjeg. **8** To mi je bilo vrlo mrsko. Zato sam izbacio iz trpezarije sav Tobijin nameštaj. **9** Zatim sam naredio da se očiste trpezarije, i vratio sam u njih pribor iz doma Božjeg, kao i prinos od žita i tamjan.

10 Saznao sam i to da Leviti nisu dobijali svoj deo, tako da su se Leviti i pevači koji su tu radili razbežali svaki na svoju njivu. **11** Tada sam prekorio upravitelje: „Zašto je dom Božji zanemaren?“ Zatim sam ih sakupio i postavio ih na njihovo mesto. **12** Sav Judin narod donosio je u skladišta desetke od žita, mladog vina i ulja. **13** Nad skladištima sam postavio sveštenika Selemiju, prepisivača Sadoka i od Levita Fedaju, a pod njihovim nadzorom bio je Anan, sin Zahura, Matanijinog sina, jer se smatralo da su oni verni, a dužnost im je bila da dele svojoj braći.

14 Seti me se, Bože moj, zbog toga i nemoj izbrisati dela moja koja sam odano činio za tvoj dom i brinuo se za njega.

15 U to vreme video sam u Judi ljude kako gaze grožđe u vinskoj presi u Subotu, kako donose snopove žita i tovare ga na magarce, a isto tako i vino, grožđe, smokve i razne druge stvari i donose ih u Jerusalim na subotni dan. Opominjao sam ih što su u taj dan prodavali hranu. **16** U gradu su živeli i Tirci koji su donosili ribu i raznovrsnu robu i prodavali je u Subotu sinovima Judinim u Jerusalimu. **17** Zato sam prekorevao Judine velikaše: „Kakvo to zlo delo činite i skrnavite subotni dan? **18** Zar nisu tako činili vaši praočevi, pa je naš Bog doveo svu ovu nevolju na nas i na ovaj grad? A vi još više raspirujete žestoki gnev na Izrael skrnaveći Subotu.“

19 Čim je uoči Subote na jerusalimska vrata pala senka, naredio sam da se vrata zatvore. I još sam im rekao da ih ne otvaraju dok ne prođe Subota. Na vrata sam postavio nekoliko svojih slugu da se nikakav teret ne unosi na subotni dan. **20** Trgovci i prodavci raznovrsne robe prenoćili su izvan Jerusalima dvaput. **21** Tada sam ih upozorio: „Zašto noćite pred zidinama? Ako to još jednom učinite, dići ću ruku na vas.“ Od tada više nisu dolazili u Subotu.

22 Zatim sam rekao Levitima da treba redovno da se čiste i da dolaze i čuvaju vrata kako bi se subotni dan držao svetim. I za ovo me se seti, Bože moj, i smiluj mi se zbog velike milosti svoje.

23 U to vreme video sam i Judejce koji su uzeli sebi za žene Ašdođanke, Amonke i Moabke. **24** Polovina njihovih sinova je govorila ašdodskim jezikom i nisu znali judejski, nego su govorili jezikom drugih naroda. **25** Zato sam ih prekorevao i proklinjao, a neke od njih sam tukao, čupao im kosu i zaklinjao ih Bogom: „Nemojte davati svoje kćeri njihovim sinovima i nemojte uzimati njihove kćeri za svoje sinove ni za sebe. **26** Zar nije zbog njih zgrešio i Solomon, kralj Izraelov? A među mnogim narodima nije bilo kralja njemu ravna. Bog ga je njegov voleo, tako da ga je postavio za kralja nad celim Izraelom. Ali i njega su tuđinke navele na greh. **27** Zar nije nečuveno sve to veliko zlo, ta nevernost koju pokazujete prema našem Bogu time što uzimate sebi tuđinke za žene?“

28 Jedan od sinova Jojade, sina prvosveštenika Elijašiba, bio je zet Sanbalata Oronjanina. Zato sam ga oterao od sebe.

29 Seti ih se, Bože moj, jer su okaljali sveštenstvo i savez sveštenika i Levita.

30 Ja sam ih očistio od svega što je tuđe i odredio sam dužnosti sveštenicima i Levitima, svakome njegov posao, **31** i da se u određeno vreme nabavljaju drva i da se donose prvine. Seti me se, Bože moj, po dobru.

Pisac: Mordehaj
Mesto pisanja: Susam, Elam
Pisanje završeno: oko 465. pre n. e.
Obuhvata vreme: 486-465. pre n. e.

KNJIGA O ESTERI

1 Dogodilo se u danima Ahasvera, onog Ahasvera* koji je kraljevao od Indije do Etiopije nad sto dvadeset i sedam pokrajina, **2** da je kralj Ahasver u one dane, dok je sedeo na svom kraljevskom prestolu u tvrđavi Susan, **3** treće godine svoga vladanja, priredio gozbu za sve svoje knezove i sluge, za vojsku Persije i Medije, za velikaše i knezove pokrajina. **4** Tada je mnogo dana, to jest sto i osamdeset dana, pokazivao bogatstvo svog slavnog kraljevstva, sjaj i lepotu svog veličanstva. **5** Kad su prošli ti dani, kralj je u jednom delu vrta kraljevske palate priredio sedmodnevnu gozbu za ceo narod što se našao u tvrđavi Susan, od najvećeg do najmanjeg. **6** Lanena, pamučna i plava tkanina bila je pričvršćena vrpcama od finog prediva, a uža od vune purpurne boje visila su na srebrnim karikama i mermernim stubovima. Na podu od porfira, mermera, sedefa i crnog mermera bile su sofe od zlata i srebra.

7 Vino se služilo u raznim zlatnim posudama, i kraljevskog vina je bilo u izobilju, kao što i dolikuje kralju. **8** Niko nije bio zakonom prisiljavan da pije, jer je kralj naredio svim upraviteljima svog dvora da ugađaju svakome prema njegovoj želji.

9 I kraljica Astina* je priredila gozbu za žene u kraljevskom dvoru kralja Ahasvera.

10 Sedmog dana, kad se srce kralja Ahasvera razveselilo od vina, on reče Meumanu, Bisati, Arvoni, Bikti, Abakti, Zetaru i Harkasu, sedmorici dvorana koji su mu služili, **11** da pred njega dovedu kraljicu Astinu s kraljevskim turbanom na glavi, da pokaže narodima i knezovima njenu lepotu, jer je bila veoma lepa. **12** Ali kraljica Astina nije htela da dođe na reč kraljevu koju su joj preneli dvorani. Tada se kralj mnogo naljutio i žestoko se razgnevio.

13 Kralj je zatim upitao mudrace koji su poznavali prošlost (jer su tako kraljevi poslovi dolazili pred sve koji su upućeni u zakon i pravo, **14** a najbliži su mu bili Karsena, Šetar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena i Memukan, sedam knezova Persije i Medije, koji su imali pristup kralju i koji su sedeli na prvim mestima u kraljevstvu): **15** „Kako prema zakonu treba postupiti s kraljicom Astinom, jer nije učinila ono što je kralj Ahasver zapovedio preko dvorana?“

16 Memukan odgovori pred kraljem i knezovima: „Kraljica Astina nije skrivila samo kralju nego i svim knezovima i svim narodima koji žive u svim pokrajinama kralja Ahasvera. **17** Jer će sve žene saznati za ono što je kraljica učinila, pa će njihovi muževi u njihovim očima biti prezreni, i one će reći: ‘Kralj Ahasver je naredio da pred njega dovedu kraljicu Astinu, ali ona nije došla.’ **18** I još danas će kneginje Persije i Medije koje budu čule šta je kraljica uradila početi tako da govore svim kraljevim knezovima, i to će izazvati mnogo prezira i gneva. **19** Ako je kralju po volji, neka kralj izda naredbu, i neka se ona upiše u zakone Persije i Medije, tako da se ne može opozvati, da Astina više ne sme da se pojavi pred kraljem Ahasverom, a njeno

* **1:1** Reč je o kralju Kserksu (486-465 pre n.e.)

* **1:9** Grčka kovanica persijskog imena Vašti.

kraljevsko dostojanstvo neka kralj preda drugoj ženi, boljoj od nje. **20** I neka se odredba koju će kralj izdati razglasi po celom njegovom kraljevstvu, koje je veoma veliko, pa će sve žene pokazivati poštovanje prema svojim muževima, od najvećeg do najmanjeg.“

21 Taj predlog se dopao kralju i knezovima, i kralj je postupio po reči Memukanovoj. **22** Tako je poslao pisma po svim kraljevim pokrajinama, u svaku pokrajinu njenim pismom i svakom narodu njegovim jezikom, da svaki muž bude gospodar u svom domu i da govori jezikom svog naroda.

2 Posle tih događaja, kad se stišao gnev kralja Ahasvera, kralj se setio Astine i onoga što je učinila i što je bilo odlučeno protiv nje. **2** Tada sluge koje su posluživale kralja rekoše: „Neka se za kralja potraže devojke, lepe device. **3** I neka kralj postavi poverenike u svim pokrajinama svog kraljevstva da mu dovedu sve devojke, lepe device, u tvrđavu Susan, u kuću za žene koja je pod nadzorom kraljevog evnuha[*] Igaja, čuvara žena, i neka im se obezbedi pažnja. **4** Devojka koja se bude dopala kraljevim očima neka postane kraljica umesto Astine.“ To se kralju dopalo, pa je tako i postupio.

5 U tvrđavi Susan bio je neki Judejac koji se zvao Mordehaj, sin Jaira, sina Šimeje,[*] Kišovog sina, iz Benjaminovog plemena, **6** koji je bio izgnan iz Jerusalima zajedno s ljudima i judejskim kraljem Jehonijom, a koje je odveo vavilonski kralj Nebuhadnezar. **7** On se starao o Adasi, to jest Esteri, koja je bila kći njegovog strica, jer nije imala ni oca ni majku. Devojka je bila lepog stasa i lepog lica. Posle smrti njenog oca i njene majke, Mordehaj ju je prihvatio kao kćer. **8** Kad se razglasila kraljeva reč i njegov zakon i kad su mnoge devojke dovedene u tvrđavu Susan, dovedena je i Estera u kraljev dvor pod nadzor Igaja, čuvara žena.

9 Devojka se dopala njegovim očima i stekla je njegovu naklonost, pa se brzo pobrinuo da joj se obezbedi pažnja i odgovarajuća ishrana. Dao joj je i sedam izabranih devojaka sa kraljevog dvora i zajedno s njenim devojkama premestio je u najbolji deo kuće za žene. **10** Estera nije pominjala ni svoj narod ni svoje poreklo, jer joj je Mordehaj dao uput da o tome ne govori. **11** Mordehaj je svakog dana dolazio pred dvorište kuće za žene da sazna kako je Estera i šta se s njom događa.

12 Posle dvanaest meseci pripreme, u skladu s onim što je bilo propisano za žene, došao bi red na svaku devojku da ide kod kralja Ahasvera. A ovako je proticalo razdoblje u kom su ulepšavane: šest meseci uljem od smirne, a šest meseci balzamom, zajedno s posebnim tretmanom za žene. **13** Posle toga, devojka bi ušla kod kralja. Sve što bi zatražila iz kuće za žene mogla je poneti sa sobom u kraljev dvor. **14** Uveče bi ušla, a ujutru bi se vratila u drugu kuću za žene pod nadzorom kraljevog evnuha Sasgaza, čuvara inoča.[*] Onda više ne bi ulazila kod kralja, osim ako bi mu se dopala pa bi bila pozvana po imenu.

15 Kad je došao red na Esteru, kćer Abihaila, strica Mordehaja, koju je on prihvatio kao kćer, da uđe kod kralja, ona nije tražila ništa osim onoga što joj je rekao kraljev evnuh Igaj, čuvar žena. Sve to vreme Estera je sticala sve veću naklonost svih koji su je viđali. **16** Tako su Esteru odveli kod kralja Ahasvera u njegov kraljevski dvor desetog meseca, to jest meseca teveta, sedme godine njegovog vladanja. **17** Kralj je zavoleo Esteru više od svih drugih žena, i ona je stekla njegovu naklonost i ljubav više od svih drugih devojaka. Stavio joj je na glavu kraljevski turban i učinio ju je kraljicom umesto Astine.

[*] **2:3** Ili: uškopljenik.

[*] **2:5** Vidi 2. Samuelova 16:5; 1. Kraljevima 2:8.

[*] **2:14** Inoča je žena u poligamnom braku koju muž uzima pored svoje prave supruge i koja ima niži status od nje.

18 Onda je kralj priredio veliku gozbu za sve svoje knezove i sluge, gozbu u Esterinu čast. U svim pokrajinama proglasio je pomilovanje i delio darove kakvi dolikuju kralju.

19 Kad su se devojke okupile i drugi put, Mordehaj je sedeo na kraljevim vratima. **20** Estera nije spominjala ni svoje poreklo ni svoj narod, kao što je Mordehaj uputio. Ona je i dalje postupala onako kako joj je Mordehaj govorio, kao i ranije kad se on starao o njoj.

21 U tim danima, kada je Mordehaj sedeo na kraljevim vratima, dva kraljeva dvoranina, vratari Bigtan i Teres, razgnevili su se i tražili načina da dignu ruku na kralja Ahasvera. **22** Mordehaj je saznao za to i odmah javio kraljici Esteri, a ona je to u Mordehajevo ime prenela kralju. **23** Tada je taj slučaj bio istražen i potvrđen, pa su obojica bila obešena na drvo. Zatim je to pred kraljem bilo zapisano u dnevnicima.

3 Posle tih događaja, kralj Ahasver je uzdigao Hamana, sina Hamedata Agageja.* Uzvisio ga je, a njegov presto postavio iznad svih drugih knezova koji su s njim bili. **2** Sve kraljeve sluge koje su bile na kraljevim vratima klanjale su se i padale ničice pred Hamanom, jer je kralj tako naredio. Ali Mordehaj mu se nije klanjao niti je padao ničice pred njim.

3 Kraljeve sluge koje su bile na kraljevim vratima govorile su Mordehaju: „Zašto prestupaš kraljev nalog?“ **4** Pošto su mu to govorili iz dana u dan, a on ih nije slušao, javili su to Hamanu da vide da li će Mordehaju biti dozvoljeno da se i dalje tako ponaša, jer im je rekao da je Judejac.

5 Haman se razgnevio kada je video da mu se Mordehaj ne klanja niti pada ničice pred njim. **6** Ali u njegovim očima nije bilo vredno da digne ruku samo na Mordehaja, jer su mu rekli iz kog je naroda Mordehaj. Zato je Haman počeo da traži načina da istrebi sve Judejce koji su živeli u celom Ahasverovom kraljevstvu, to jest ceo Mordehajev narod.

7 Prvog meseca, to jest meseca nisana, dvanaeste godine Ahasverovog kraljevanja, pred Hamanom se bacao žreb* za svaki dan i za svaki mesec, do dvanaestog meseca, to jest meseca adara. **8** Haman reče kralju Ahasveru: „U svim pokrajinama tvog kraljevstva ima jedan narod rasejan i izdvojen među drugim narodima. Njegovi zakoni su drugačiji od zakona svih ostalih naroda, a ne drži se ni kraljevih zakona. Zato nije dobro da ih kralj pusti na miru. **9** Ako je kralju po volji, neka se izda pisani nalog da se oni istrebe, a ja ću izbrojati deset hiljada talanata srebra na ruke kraljevim službenicima da ih odnesu u kraljevu riznicu.“

10 Tada je kralj skinuo svoj pečatni prsten s ruke i dao ga Hamanu, sinu Hamedata Agageja, neprijatelju Judejaca. **11** Kralj još reče Hamanu: „Daje ti se srebro, a i taj narod, da s njim uradiš ono što bude dobro u tvojim očima.“ **12** Prvog meseca, trinaestog dana tog meseca, sazvani su kraljevi pisari, i sastavljen je zapis o svemu što je Haman naredio kraljevim namesnicima koji su bili nad pokrajinama i knezovima raznih naroda, svakoj pokrajini njenim pismom i svakom narodu njegovim jezikom. Sve je bilo napisano u ime kralja Ahasvera i zapečaćeno kraljevim pečatnim prstenom.

13 Zatim su po glasnicima poslata pisma u sve kraljeve pokrajine da se istrebe, pobiju i unište svi Judejci, mladići i starci, deca i žene, u jednom danu, i to trinaestog dana dvanaestog meseca, a to je mesec adar, i da se zapleni njihova imovina. **14** Prepis pisma koje je trebalo da postane zakon u svim pokrajinama bio je objavljen svim narodima da bi bili spremni za taj dan. **15** Po kraljevoj reči glasnici su brzo krenuli na put, i zakon je bio izdat u tvrđavi Susan. A kralj i Haman seli

* **3:1** Vidi: 1. Samuelova 15:8.

* **3:7** Hebrejski „pur,“ množina „purim.“

su da piju. Međutim, u gradu Susanu vladala je pometnja.

4 Kada je Mordehaj saznao šta se sve dogodilo, razderao je svoje haljine, obukao se u kostret, posuo se pepelom i izašao usred grada gorko jadikujući na sav glas. **2** Zatim je došao pred kraljeva vrata, pošto niko nije smeo proći kroz kraljeva vrata obučen u kostret. **3** U svim pokrajinama u koje je stigla kraljeva reč i njegov zakon, među Judejcima je zavladala velika žalost. Postili su, plakali i naricali, a mnogi su ležali u kostreti i pepelu. **4** Esterine devojke i njeni evnusi došli su da joj to jave, i kraljicu je to jako pogodilo. Tada je poslala Mordehaju haljine da bi se presvukao i skinuo kostret sa sebe, ali ih on nije primio. **5** Tada je Estera pozvala Hataha, jednog od kraljevih evnuha, koga je on odredio da joj služi, i uputila ga da ode k Mordehaju i sazna šta to znači i šta se događa.

6 Hatah je otišao k Mordehaju na gradski trg koji je pred kraljevim vratima. **7** Mordehaj mu je ispričao šta mu se sve dogodilo i tačno ga izvestio o novcu koji je Haman obećao da će dati u kraljevu riznicu za istrebljenje Judejaca. **8** Dao mu je i prepis zakona o njihovom istrebljenju, koji je izdat u Susanu, da ga pokaže Esteri, da joj to ispriča i uputi je da ide kod kralja da ga moli za milost i pred njim se zauzme za svoj narod.

9 Hatah se vratio i preneo Esteri Mordehajeve reči. **10** Tada je Estera uputila Hataha da kaže Mordehaju: **11** „Sve kraljeve sluge i narod kraljevih pokrajina znaju da za svakoga, bilo da je muškarac ili žena, koji nepozvan uđe kod kralja u unutrašnje dvorište važi samo jedan zakon: smrtna kazna. Samo ako kralj prema njemu pruži svoje zlatno žezlo, ostaće u životu; a ja već trideset dana nisam bila pozvana kod kralja.“

12 Mordehaju su preneli Esterine reči. **13** A Mordehaj je poručio Esteri: „Ne pomišljaj u svojoj duši da će kraljev dom mimoići ono što će se desiti svim ostalim Judejcima. **14** Jer ako u ovom času budeš ćutala, Judejcima će pomoć i izbavljenje doći s druge strane, a ti i dom tvog oca poginućete. A ko zna nisi li upravo zbog časa kao što je ovaj došla do kraljevskog dostojanstva?“

15 Estera je poručila Mordehaju: **16** „Idi, sakupi sve Judejce koji se nalaze u Susanu i postite za mene, tri dana i tri noći ne jedite i ne pijte. I ja ću postiti sa svojim devojkama, a onda ću otići kod kralja, iako to nije po zakonu, pa ako treba da poginem, neka poginem.“ **17** Mordehaj je otišao i učinio sve kako ga je Estera uputila.

5 Trećeg dana Estera je obukla svoju kraljevsku odeću i stala u unutrašnje dvorište kraljevog dvora naspram dvora, dok je kralj sedeo na svom prestolu u svom dvoru naspram ulaza u dvor. **2** Kralj je ugledao Esteru kako stoji u dvorištu i ona je našla milost u njegovim očima, pa je pružio prema njoj zlatno žezlo koje je držao u ruci. Estera mu je prišla i dotakla vrh žezla.

3 Tada joj kralj reče: „Šta želiš, kraljice Estera, i šta tražiš? Ako je i pola kraljevstva – daće ti se!“ **4** A Estera odgovori: „Ako je kralju po volji, neka dođe kralj s Hamanom danas na gozbu koju sam mu priredila.“ **5** Kralj reče: „Pozovite Hamana da odmah učini ono što je Estera rekla.“ Tako su kralj i Haman došli na gozbu koju je priredila Estera.

6 Dok se na gozbi pilo vino, kralj reče Esteri: „Koja je tvoja molba? Ispuniće ti se. I šta želiš? Ako je i pola kraljevstva, dobićeš!“ **7** Estera odgovori: „Ovo je moja molba i ovo tražim: **8** Ako sam našla milost u kraljevim očima i ako je kralju po volji da usliši moju molbu i učini ono što tražim, neka kralj i Haman dođu na gozbu koju ću sutra za njih prirediti, i sutra ću postupiti po kraljevoj reči.“ **9** Tog dana je Haman izašao radostan i veselog srca, ali kad je na kraljevim vratima ugledao Mordehaja, koji nije ustao niti zadrhtao pred njim, odmah se razgnevio na njega. **10** Ali

Haman se ipak savladao i otišao svojoj kući. Tada je poslao po svoje prijatelje i svoju ženu Seresu, **11** i pričao im je o slavi svog bogatstva, o mnoštvu svojih sinova, o svemu čime ga je kralj uzdigao i kako ga je uzvisio iznad svih svojih knezova i slugu.

12 Zatim je još rekao: „Osim toga, na gozbu koju je priredila, kraljica Estera nije pored kralja pozvala nikog drugog osim mene, a i sutra sam pozvan da s kraljem idem kod nje. **13** Ali ništa me od svega toga ne može zadovoljiti dokle god gledam Judejca Mordehaja kako sedi na kraljevim vratima.“ **14** Tada su mu Seresa, žena njegova, i svi prijatelji njegovi rekli: „Neka se načine vešala visoka pedeset lakata,* pa ujutru reci kralju neka na njega obese Mordehaja. Zatim radosno idi s kraljem na gozbu.“ Taj predlog se svideo Hamanu, pa je naredio da se stub podigne.

6 Te noći kralj nije oka sklopio. Zato je naredio da mu donesu knjigu sa zapisima ranijih događaja, pa su čitali pred kraljem. **2** Na kraju je nađen zapis o tome kako je Mordehaj otkrio da su se dva kraljeva dvoranina, vratari Bigtan i Teres, dogovarala da dignu ruku na kralja Ahasvera. **3** Tada kralj upita: „Kakvu je čast i kakvu nagradu Mordehaj dobio za to?“ Kraljevi dvorani, sluge njegove, odgovoriše: „Ništa nije učinjeno za njega.“

4 Kralj onda upita: „Ko je u dvorištu?“ Haman je upravo ušao u spoljašnje dvorište kraljevog dvora da traži od kralja da Mordehaja obese na stub koji je pripremio za njega. **5** Kraljeve sluge odgovoriše: „Haman stoji u dvorištu.“ Kralj reče: „Neka uđe.“

6 Kada je Haman ušao, kralj ga upita: „Kako treba postupiti s čovekom kome kralj želi da iskaže čast?“ Haman je u srcu svom pomislio: „Kome bi kralj želeo da iskaže čast ako ne meni?“ **7** Zato reče kralju: „Čoveku kome kralj želi da iskaže čast **8** treba doneti kraljevske haljine u koje se sam kralj oblači i dovesti konja na kome kralj jaše i staviti konju na glavu kraljevski ukras. **9** Haljine i konja treba predati jednom od kraljevih uglednih knezova. I neka čoveka kome kralj želi da iskaže čast obuku i provedu na konju po gradskom trgu i neka uzvikuju pred njim: ‘Ovako se postupa s čovekom kome kralj želi da iskaže čast!’ „ **10** Tada kralj reče Hamanu: „Brzo uzmi haljine i konja, kako si i rekao, pa učini tako Judejcu Mordehaju koji sedi na kraljevim vratima. Nemoj da izostaviš ništa od svega onoga što si rekao.“

11 Haman je uzeo haljine i konja, obukao je Mordehaja i proveo ga na konju po gradskom trgu, uzvikujući pred njim: „Ovako se postupa s čovekom kome kralj želi da iskaže čast!“ **12** Posle toga se Mordehaj vratio na kraljeva vrata. Haman je požurio svojoj kući, tužan i pokrivene glave, **13** i ispričao je svojoj ženi Seresi i svim svojim prijateljima šta mu se dogodilo. Tada su mu njegovi mudraci i njegova žena Seresa rekli: „Ako je Mordehaj, pred kojim si počeo da padaš, od judejskog roda, nećeš ga nadvladati, nego ćeš sigurno pred njim pasti.“

14 Dok su oni još razgovarali, došli su kraljevi dvorani i brzo odveli Hamana na gozbu koju je priredila Estera.

7 Kralj i Haman su došli na gozbu kod kraljice Estere. **2** Kralj je i tog drugog dana, dok se na gozbi pilo vino, rekao Esteri: „Koja je tvoja molba, kraljice Estera? Ispuniće ti se. I šta tražiš? Ako je i pola kraljevstva – dobićeš!“ **3** Kraljica Estera odgovori: „Ako sam našla milost u tvojim očima, kralju, i ako je to kralju po volji, neka mi se pokloni moj život, za to molim, i moj narod, to je ono što tražim. **4** Jer smo ja i moj narod prodani kako bismo bili istrebljeni, pobijeni i uništeni. Da smo prodani kao robovi i robinje,

* **5:14** Oko 22 metra. Vidi dodatak na kraju knjige.

onda bih ćutala. Ali nije prikladno da ova nevolja bude kralju na štetu.“

5 Tada kralj Ahasver upita kraljicu Esteru: „Ko je to, i gde je onaj koji se osmelio da učini tako nešto?“ **6** Estera odgovori: „Taj protivnik i neprijatelj jeste ovaj zli Haman.“

Haman se tada uplašio kralja i kraljice. **7** Pun gneva, kralj je ustao od vina i otišao u vrt palate. Haman je ustao da moli kraljicu Esteru za svoj život, jer je video da mu kralj sprema zlo. **8** Kada se kralj vratio iz vrta u kuću gde se pilo vino, našao je Hamana kako je pao na sofu na kojoj je bila Estera. „Zar ćeš još i kraljicu da osramotiš dok sam ja u kući?,“ rekao je kralj. Čim je ta reč izašla iz kraljevih usta, pokrili su Hamanu lice. **9** Arvona, jedan od dvorana koji su bili u kraljevoj službi, reče: „Kod Hamanove kuće stoje vešala visoka pedeset lakata, što je Haman napravio za Mordehaja koji je govorio dobro za kralja.“ Tada kralj zapovedi: „Obesite ga na ta vešala.“ **10** Tako su Hamana obesili na vešala koja je on bio pripremio za Mordehaja, i kraljev gnev se stišao.

8 Tog dana je kralj Ahasver dao kraljici Esteri kuću Hamana, neprijatelja Judejaca, a Mordehaj je izašao pred kralja, jer je Estera rekla u kakvom su srodstvu. **2** Kralj je tada skinuo svoj pečatni prsten koji je bio oduzeo Hamanu i dao ga Mordehaju, a Estera je postavila Mordehaja nad Hamanovom kućom.

3 Posle toga se Estera opet obratila kralju. Pala je pred njegove noge i sa suzama ga molila da bude milostiv i da osujeti zlo Hamana Agageja i zaveru koju je skovao protiv Judejaca. **4** Kralj je pružio zlatno žezlo prema Esteri, i ona je ustala, stala pred kralja **5** i rekla: „Ako je kralju po volji i ako sam stekla njegovu naklonost pa mu se ova molba čini opravdanom i ako sam mila u očima njegovim, neka se napiše da se ponište zaverenička pisma Hamana, sina Hamedata Agageja, koja je napisao da bi se istrebili Judejci koji žive po svim kraljevim pokrajinama. **6** Jer kako bih mogla da gledam propast koja bi zadesila moj narod, i kako bih mogla da gledam uništenje svog roda?“

7 Kralj Ahasver odgovori kraljici Esteri i Judejcu Mordehaju: „Eto, Hamanovu kuću sam dao Esteri, a njega su obesili na vešala jer je podigao ruku na Judejce. **8** Sada vi u kraljevo ime napišite ono što mislite da je dobro za Judejce i zapečatite to kraljevim pečatnim prstenom, jer ono što je napisano u kraljevo ime i zapečaćeno kraljevim pečatnim prstenom ne može se poništiti.“

9 U to isto vreme, trećeg meseca, to jest meseca sivana, dvadeset i trećeg dana tog meseca, sazvani su kraljevi pisari. Oni su napisali sve upute što je Mordehaj dao Judejcima, namesnicima [satrapima] i knezovima pokrajina od Indije do Etiopije, koji su bili nad sto dvadeset i sedam pokrajina, svakoj pokrajini njenim pismom i svakom narodu njegovim jezikom, a Judejcima njihovim pismom i njihovim jezikom.

10 On je napisao pisma u ime kralja Ahasvera, zapečatio ih kraljevim pečatnim prstenom i poslao ih po glasnicima na brzim konjima kraljevske poštanske službe. **11** Tako je objavljeno da je kralj dopustio Judejcima po svim gradovima da se okupe i stanu u odbranu svojih duša i da istrebe, pobiju i unište svu vojsku iz naroda ili pokrajine koja bi ih napala, ne štedeći ni decu ni žene, a njihova dobra da oplene; **12** i sve to istog dana, trinaestog dana dvanaestog meseca, to jest meseca adara, u svim pokrajinama kralja Ahasvera. **13** Trebalo je da se prepis pisma preda kao zakon svim pokrajinama i objavi svim narodima da bi tog dana Judejci bili spremni da se osvete svojim neprijateljima. **14** Po kraljevoj reči, glasnici koji su jahali konje kraljevske poštanske službe odmah su žurno krenuli na put, i zakon je bio izdat u tvrđavi Susan.

15 Mordehaj je izašao od kralja obučen u kraljevsku haljinu od plave tkanine i lana, s

velikom zlatnom krunom i ogrtačem od finog
platna i vune purpurne boje. A u gradu Su-
sanu bilo je radosti i veselja. **16** Tako je za
Judejce nastupilo vreme svetlosti, radosti, ve-
selja i časti. **17** U svim pokrajinama i u svim
gradovima do kojih je došla kraljeva reč i nje-
gov zakon, među Judejcima je nastalo veselje
i radost i oni su se gostili i slavili. Mnogi iz
drugih naroda izjašnjavali su se kao Judejci,
jer su ih se plašili.

9 Dvanaestog meseca, to jest meseca adara,
trinaestog dana tog meseca, kada je došlo
vreme da se izvrši kraljeva reč i njegov
zakon, istog onog dana kada su se neprijatelji
Judejaca nadali da će ih nadvladati, dogodilo
se upravo suprotno – Judejci su nadvladali
one koji su ih mrzeli. **2** Judejci su se okupili
u svojim gradovima po svim pokrajinama
kralja Ahasvera da dignu ruke na one koji su
hteli da im nanesu zlo. Niko nije mogao da im
se odupre, jer su ih se svi narodi plašili. **3** Svi
knezovi pokrajina, namesnici i oni koji su
vršili kraljeve poslove pomagali su Judej-
cima, jer ih je obuzeo strah od Mordehaja. **4**
Mordehaj je postao velik na kraljevom dvoru
i njegova se slava širila po svim pokrajinama,
jer je postajao sve moćniji.

5 Judejci su udarili mačem na sve svoje
neprijatelje, pobili ih i uništili, i onima što su
ih mrzeli uradili su šta su hteli. **6** U tvrđavi
Susan Judejci su pobili i istrebili pet stotina
ljudi. **7** Među njima Farsandatu, Dalfina,
Aspatu, **8** Poratu, Adaliju, Aridatu, **9** Farma-
stu, Arisaja, Aridaja i Vajezatu, **10** deset si-
nova Hamana, sina Hamedata, koji je poka-
zao neprijateljstvo prema Judejcima. Njih su
pobili, ali na plen nisu stavili ruke.

11 Kralj je još istog dana saznao koliko je
ljudi ubijeno u tvrđavi Susan.

12 Tada je kralj rekao kraljici Esteri: „Ju-
dejci su u tvrđavi Susan pobili i uništili pet
stotina ljudi i deset Hamanovih sinova. A šta
su tek učinili u ostalim kraljevim pokraji-
nama? Koja je sad tvoja molba? Biće ti
ispunjena. I šta još želiš? Dobićeš.“ **13** Estera
je onda rekla: „Ako je kralju po volji, neka se
Judejcima u Susanu i sutra dozvoli da postupe
po današnjem zakonu, i neka deset Hamano-
vih sinova bude obešeno na vešala.“ **14** Kralj
je naredio da se tako učini. Tada je u Susanu
izdat zakon, i deset Hamanovih sinova je o-
bešeno.

15 Tako su se i četrnaestog dana meseca
adara Judejci koji su bili u Susanu okupili i
pobili još tri stotine ljudi, ali na plen nisu sta-
vili ruke.

16 Ostali Judejci, koji su živeli u kralje-
vim pokrajinama, takođe su se okupili i ustali
da brane svoje duše i da se osvete svojim ne-
prijateljima. Pobili su sedamdeset i pet hi-
ljada onih koji su ih mrzeli, ali na plen nisu
stavili ruke. **17** To je bilo trinaestog dana me-
seca adara. Četrnaestog dana tog meseca oni
su počinuli i tog dana su se gostili i veselili.

18 Judejci koji su bili u Susanu okupili su
se trinaestog i četrnaestog dana tog meseca, a
petnaestog dana su počinuli i tog dana su se
gostili i veselili. **19** Zbog toga su Judejci koji
su živeli po raznim mestima u drugim pokra-
jinama četrnaesti dan meseca adara učinili
danom veselja, gozbe i slavlja, pa su slali
hranu jedni drugima.

20 Mordehaj je zapisao te događaje i po-
slao pisma svim Judejcima po svim pokraji-
nama kralja Ahasvera, i onima koji su bili
blizu i onima koji su bili daleko, **21** kako bi
ih uputio da svake godine četrnaesti i petna-
esti dan meseca adara slave **22** kao dane kada
su Judejci počinuli od svojih neprijatelja i kao
mesec u kom se njihova žalost pretvorila u ra-
dost i njihova tuga u dan slavlja. Trebalo je
da to budu dani gozbe i veselja u kojima bi
slali hranu jedni drugima i delili poklone si-
romašnima.

23 Judejci su prihvatili i počeli da drže
ono što im je napisao Mordehaj. **24** Haman,
sin Hamedata Agageja, neprijatelj svih Jude-
jaca, bio je skovao zaveru protiv Judejaca da
ih istrebi, i naredio je da se baci žreb, da bi ih

smeo i istrebio. **25** Ali kada je Estera izašla
pred kralja, on je izdao pisanu naredbu:
„Neka se ova zla zavera koju je skovao protiv
Judejaca vrati na njegovu glavu.“ Tako su
njega i njegove sinove obesili na vešala. **26**
Zato se ti dani zovu Purim, od naziva Pur. Na
osnovu svih reči u tom pismu i što su u vezi s
tim videli i šta ih je snašlo, **27** Judejci su se
obavezali i prihvatili kao nepromenjivu oba-
vezu da će oni, njihovi potomci i svi oni koji
im se pridruže slaviti ta dva dana svake go-
dine u za to određeno vreme, u skladu sa svim
onim što je za njih bilo napisano. **28** Te dane
ne smeju da zaborave i treba da ih slave kroz
sve naraštaje, u svakoj porodici, u svakoj
pokrajini i u svakom gradu. Ti dani Purima ne
smeju da nestanu među Judejcima i spomen
na njih ne sme da se izgubi među njihovim
potomcima.*

29 Kraljica Estera, kći Abihaila, i Judejac
Mordehaj potkrepili su ovo drugo pismo o
Purimu vrlo upečatljivim rečima. **30** On je
poslao pisma s rečima mira i istine svim Ju-
dejcima u sto dvadeset i sedam pokrajina A-
hasverovog kraljevstva, **31** da bi potvrdio da
u određeno vreme treba da drže te dane Pu-
rima, propise o postovima i molitvama za po-
moć, kao što su ih obavezali Judejac Morde-
haj i kraljica Estera, a i na šta su i sami oba-
vezali svoje duše i svoje potomke. **32** Esteri-
nom rečju su ovi propisi o Purimu bili potvr-
đeni i zapisani u knjigu.

10 Kralj Ahasver je zemlji i morskim
ostrvima nametnuo prisilan rad.
2 Sva njegova silna dela, njegova
moć i detaljan izveštaj o visokom položaju na
koji je kralj uzvisio Mordehaja, zar nije sve
to zapisano u dnevnicima kraljeva Medije i
Persije? **3** Judejac Mordehaj bio je prvi do kra-
lja Ahasvera i veoma uvažen među Judejcima
pa je stekao priznanje mnoštva svoje braće,
radeći za dobro svog naroda i govoreći ono
što je doprinosilo miru među svim njegovim
potomcima.

* **9:28** „Purim“ doslovno znači „žrebovi“ i predstavlja komemoraciju na izbavljenje jevrejskog naroda u Persijskoj imperiji od uništenja i zatiranja. Ovaj radosni praznik se slavi svake godine 14. dana jevrejskog meseca adara, što odgovara februaru ili martu.

Pisac (verovatno kompilator): Mojsije
Mesto pisanja: Madijanska pustinja
Pisanje završeno: verovatno do 1500. pre n. e.
Obuhvata vreme: verovatno 1600-ih godina pre n. e.

KNJIGA O JOVU

1 U zemlji Uzu[*] živeo je jedan čovek koji se zvao Jov.[*] Taj čovek je bio bezazlen i pravedan, bojao se Boga i klonio se zla. **2** Rodilo mu se sedam sinova i tri kćeri. **3** On je imao sedam hiljada ovaca, tri hiljade kamila, petsto jarmova goveda, petsto magarica i veoma mnogo slugu. Taj čovek je bio najveći od svih ljudi na Istoku.

4 Njegovi sinovi su odlazili na gozbe koje je svako od njih naizmenično priređivao u svojoj kući, svako u svoj dan. Slali su po svoje tri sestre i pozivali ih da jedu i piju s njima. **5** A kad bi prošli dani gozbe, Jov bi poslao po njih i posvetio ih. Ustao bi rano ujutru i prineo žrtve paljenice za svakog od njih, jer je Jov govorio: „Možda su moji sinovi zgrešili i prokleli Boga u svom srcu.“ Tako je Jov uvek radio.

6 Došao je dan kada su sinovi Božji stali pred Gospoda, a među njih je došao i Sotona.[*]

7 Gospod je tada upitao Sotonu: „Odakle dolaziš?“ A Sotona odgovori Gospodu: „Prolazio sam zemljom i obilazio je.“ **8** Gospod reče Sotoni: „Jesi li zapazio mog slugu Jova? Nema na zemlji takvog kao što je on – čovek dobar i pravedan, koji se boji Boga i kloni se zla.“ **9** A Sotona odgovori Gospodu: „Zar se Jov uzalud boji Boga? **10** Zar nisi ogradio njega i njegovu kuću i sve što ima svuda naokolo? Blagoslovio si delo njegovih ruku i njegova stoka se umnožila na zemlji. **11** Ali, molim te, pruži ruku i dotakni se svega što ima, i videćeš da će te u lice prokleti.“ **12** Tada Gospod reče Sotoni: „Evo, sve što ima u tvojim je rukama. Samo na njega ne diži ruku!“ Tako je Sotona otišao od Gospodnjeg lica.

13 Jednog dana su Jovovi sinovi i njegove kćeri jeli i pili vino u kući svog najstarijeg brata. **14** Jedan glasnik je došao kod Jova i rekao mu: „Goveda su orala, a magarice su pasle pored njih, **15** kad su Šabeji navalili i oteli ih, a sluge pobili oštricom mača. Ja sam jedini uspeo da pobegnem da ti to javim.“

16 Dok je on još govorio, došao je i drugi i rekao: „Vatra od Boga došla je s nebesa i spalila ovce i sluge, i progutala ih. Ja sam jedini uspeo da pobegnem da ti to javim.“

17 Dok je on još govorio, došao je i treći i rekao: „Haldejci su se svrstali u tri čete i navalili na kamile i oteli ih, a sluge su pobili oštricom mača. Ja sam jedini uspeo da pobegnem da ti to javim.“

18 Dok je on još govorio, došao je i četvrti i rekao: „Tvoji sinovi i tvoje kćeri jeli su i pili vino u kući svog najstarijeg brata. **19** Kad gle, iz pustinje se podigao jak vetar i udario na četiri ugla kuće, tako da je pala na decu i svi su poginuli. Ja sam jedini uspeo da pobegnem da ti to javim.“

---

[*] **1:1** Lokacija zemlje Uz nije sasvim izvesna, iako se na osnovu drugih biblijskih referenci (Jeremija 25:20 i Plač Jeremijin 4:21) može zaključiti da je reč o području istočno od zemlje Izrael i istočno od Edoma u najsevernijem delu Saudijske Arabije.

[*] **1:1** Značenje imena „Jov“ („Job“ ili „Lob“) ne može se pouzdano utvrditi. Moguća značenja su „Onaj koji plače“ ili „Progonjeni.“

[*] **1:6** „Sotona“ znači „protivnik, neprijatelj.“

20 Tada je Jov ustao i razderao svoj ogr-
tač, odsekao kosu na svojoj glavi, pa je pao
na zemlju, poklonio se **21** i rekao: „Go sam
izašao iz utrobe majke svoje, go ću se tamo i
vratiti. Gospod je dao, Gospod je i uzeo. Neka
je blagosloveno ime Gospodnje.“ **22** U
svemu ovome Jov nije sagrešio niti je rekao
išta loše o Bogu.

2 Opet je došao dan kada su sinovi Božji
došli da stanu pred Gospoda. I Sotona je
došao među njih da stane pred Gospoda.
2 Gospod je tada upitao Sotonu: „Odakle do-
laziš?“ A Sotona odgovori Gospodu: „Prola-
zio sam zemljom i obilazio je.“

3 Gospod reče Sotoni: „Jesi li zapazio
mog slugu Jova? Nema na zemlji takvog kao
što je on – čovek dobar i pravedan, koji se
boji Boga i kloni se zla. Još uvek je postojan
u svojoj dobroti, iako si me naveo da se oko-
mim na njega i da ga upropastim bez raz-
loga.“ **4** Sotona odgovori Gospodu: „Kožu za
kožu! Sve što čovek ima daće za dušu svoju.
5 Ali, molim te, pruži ruku i dotakni se nje-
govih kostiju i njegovog mesa, i videćeš da će
te u lice prokleti.“

6 Tada Gospod reče Sotoni: „U tvojim je
rukama! Samo mu dušu ne diraj!“ **7** Tako je
Sotona otišao od Gospodnjeg lica i udario
Jova bolnim čirevima od pete do temena. **8** A
Jov je uzeo parče razbijene zemljane posude
da se struže njime i sedeo je u pepelu.

9 Tada mu njegova žena reče: „Zar si još
postojan u svojoj dobroti? Prokuni Boga, pa
umri!“ **10** Ali on joj reče: „Govoriš kao bez-
umna žena. Zar da od Boga primamo samo
dobro, a zlo da ne primamo?“ U svemu tome
Jov nije sagrešio svojim usnama.

11 Tri Jovova prijatelja čula su za sve zlo
koje ga je snašlo, pa su krenuli kod njega,
svaki iz svog mesta – Elifas Temanac, Bildad
Šušanin i Sofar Namaćanin. Tako su se po
dogovoru sastali da bi ga posetili, da bi mu
izrazili saosećanje i utešili ga. **12** Kad su ga
ugledali iz daleka, nisu ga odmah prepoznali.
Onda su podigli glas i zaplakali. Razderali su
svaki svoj ogrtač i bacivši prah u nebo, posuli
se po glavi. **13** Sedeli su pored njega na zem-
lji sedam dana i sedam noći, i nijedan mu nije
rekao ni reč, jer su videli da je njegov bol ve-
oma velik.

3 Zatim Jov otvori usta i prokle dan kad se
rodio. **2** On reče:

3 „Ne bilo dana kad sam se rodio, i
noći kad su rekli: ‘Začet je čovek!’ **4** Neka se
u tamu pretvori taj dan. Ne gledao Bog na
njega odozgo, ne obasjavala ga svetlost dana.
5 Progutali ga mrak i senka smrti. Oblak se
nadvio nad njim. Plašilo ga ono što dan
pomračuje. **6** Noć tu prekrila gusta tama, ne
radovala se među danima u godini, ne ulazila
u brojanje meseci. **7** Besplodna bila noć ta, ne
čulo se u njoj radosno klicanje. **8** Prokleli taj
dan oni koji dane proklinju, koji bi i levija-
tana[*] probudili. **9** Potamnele zvezde svanuća
njenog, svetlost čekala i ne dočekala je, i ne
videla zrake zore, **10** jer nije zatvorila vrata
utrobe majke moje, i nije sakrila nevolju od
očiju mojih. **11** Zašto nisam mrtav još od
utrobe majke svoje? Zašto nisam izdahnuo
kad sam izašao iz utrobe njene? **12** Zašto su
me kolena prihvatila, i grudi da me doje? **13**
Ja bih sada ležao i miran bih bio, spavao bih,
počivao bih **14** s kraljevima i savetnicima ze-
maljskim, koji grade sebi pusta mesta, **15** ili
s knezovima koji zlata imaju, koji kuće svoje
srebrom pune, **16** ili me kao skrivenog poba-
čenog ploda ne bi bilo, kao dece koja svetlost
nisu ugledala. **17** Tamo zli prestaju da besne,
tamo počivaju oni koje je snaga napustila. **18**
Tamo su svi zatvorenici u miru, ne čuju glas
onoga koji ih na rad tera. **19** Mali i veliki
tamo su isti, rob se oslobodio gospodara

[*] **3:8** U 41. poglavlju ove knjige opisuje se levijatan.

svoga. **20** Zašto Bog svetlost daje onom ko se
pati, i život onima kojima je gorčina u duši?
21 Zašto čekaju smrt, a nje nema, iako kopaju
za njom više nego za blagom sakrivenim? **22**
Oni koji od veselja kliču, raduju se što su
grob našli. **23** Zašto Bog daje svetlost čoveku
kome je put skriven, kome je sa svih strana
put zagradio? **24** Jer pre jela mog dolazi
uzdah moj, i kao vode razlivaju se vapaji
moji, **25** jer strahota me plaši i snalazi me,
ono čega se bojim dolazi na mene. **26** Već
sada nisam bezbrižan, niti imam mira, niti po-
čivam, a nemir moj i dalje dolazi.“

4 Tada Elifas Temanac reče: **2** „Ako neko
pokuša da ti kaže neku reč, da li će ti to
biti zamorno? Ali ko može zadržati reči?
3 Eto, ti si učio mnoge, i ruke slabe jačao si.
4 Kad bi neko posrnuo, reči bi ga tvoje podi-
gle, i kolena klecava ti bi učvrstio. **5** Ali sad
je tebe to snašlo, i ti si klonuo, tebe se to do-
taklo, i smeo si se. **6** Zar nije tvoja bogobo-
jaznost tvoje pouzdanje? Zar tvoja nada ne
leži u besprekornosti tvojih puteva? **7** Seti se,
molim te: Da li je ikada nevin poginuo? Gde
su to izginuli čestiti? **8** Koliko sam video, oni
koji zlo smišljaju i koji nevolju seju, sami će
to i požnjeti. **9** Od daha Božjeg ginu, od duha
nozdrva njegovih nestaje ih. **10** Rika se lavlja
čuje i glas ljutog lava, i lome se zubi mladim
lavovima. **11** Lav umire kad nema plena, i ra-
zilaze se lavići. **12** A meni je reč potajno
došla, i uho je moje čulo šapat njen, **13** u
mislima od vizija noćnih, kada dubok san
pada na ljude. **14** Strah i drhtanje obuzeli su
me, sve kosti moje su ustresle. **15** I dah vetra
je prošao preko lica moga, nakostrešile su se
dlake na telu mome. **16** Stao je, ali nisam pre-
poznao pojavu njegovu. Neki lik je bio pred
očima mojim. Bila je tišina, i tada sam čuo
glas: **17** ‘Može li smrtni čovek biti pravedniji
od Boga? Može li čovek biti čistiji od svog
Tvorca? **18** Gle, slugama svojim on ne veruje,
i anđele svoje za greh optužuje, **19** a kako li
tek gleda na one koji žive u kućama od gline,
kojima je temelj u prahu! Oni se mogu zdro-
biti brže od moljca. **20** Od jutra do večeri se
satiru, ginu zauvek bez ikakvog obzira. **21**
Zar nije izvučeno uže njihovog šatora? U-
miru, ali ne u mudrosti.“

5 „Zovi, molim te! Hoće li ti se neko odaz-
vati? Kome ćeš se, od onih koji su sveti,
obratiti? **2** Jer će ludog ubiti gnev, a po-
vodljivog će usmrtiti zavist. **3** Ja sam video
kako lud pušta korene, ali odmah sam prokleo
njegovo prebivalište. **4** Njegovi sinovi daleko
od spasenja ostaju, satiru ih na vratima, a ni-
koga nema da ih izbavi. **5** Njegovu letinu jede
ko je gladan, uzima čak i iz drača, i dočepava
imanje njegovo izgladneli. **6** Jer zlo ne raste
iz praha, i nevolja ne niče iz tla. **7** Nego se
čovek rađa na nevolju, kao što iskre lete uvis.
8 Ali ja bih Boga tražio, Bogu bih izneo stvar
svoju; **9** onom koji čini velika i neistraživa
dela, čuda kojima nema broja; **10** onom koji
daje da kiša pada na zemlju, vode šalje na po-
lja; **11** onom koji ponižene visoko podiže, pa
se žalosni uzdižu do spasenja; **12** onom koji
može da osujeti spletke lukavih, pa nemaju
uspeha u onome što rade rukama svojim; **13**
onom koji hvata mudre u njihovom lukav-
stvu, pa se ruše namere prepredenih, **14** oni i
po danu na mrak nailaze, pipaju u podne kao
da je noć; **15** onom koji spasava od mača koji
izlazi iz usta njihovih, od ruke jakog spasava
siromaha, **16** pa siromah nadu dobija, a beza-
konje zatvara usta svoja. **17** Eto, srećan je čo-
vek koga Bog ukorava! Ne odbacuj opomene
Svemoćnog! **18** Jer on zadaje rane, ali ih i
previja; lomi, ali i rukama svojim leči. **19**
Izbaviće te iz šest nevolja, i u sedam nevolja
neće te dotaći nikakvo zlo. **20** U gladi će te
izbaviti od smrti, a u ratu od mača. **21** Bićeš
skriven od jezika koji šiba, nećeš se bojati
pustošenja kada dođe. **22** Smejaćeš se pusto-
šenju i gladi, nećeš se bojati zveri zemaljskih.
23 Jer ćeš biti u savezu s kamenjem poljskim

i zveri će poljske s tobom u miru živeti. **24** Gledaćeš mir u šatoru svome, obilazićeš pašnjak svoj, i videćeš da je netaknuto imanje tvoje. **25** Gledaćeš kako se množi potomstvo tvoje, kako potomaka tvojih ima kao trave na zemlji. **26** U starosti ćeš u grob otići, kao kad se snopovi na gomilu skupljaju u svoje vreme. **27** Eto, to smo utvrdili. Tako je to. A ti poslušaj ovo i uveri se da je tako.“

6 Tada Jov reče: **2** „O, kad bi se muka moja mogla izmeriti, i kad bi se nevolja moja mogla na vagu s njom staviti! **3** Jer je teža od peska morskog. Zato su reči moje bile nepromišljene. **4** Jer su strele Svemoćnog u meni, duh moj pije otrov njihov, strahote Božje svrstale su se protiv mene. **5** Njišti li divlji magarac pored trave, muče li bik pored hrane svoje? **6** Zar se bljutava hrana jede bez soli? Ima li ukusa u sluzavom soku belog sleza? **7** Ono što je moja duša odbijala da dotakne, to mi je u malaksalosti hrana. **8** O, kad bi molba moja bila uslišena, i kad bi Bog ispunio ono čemu se nadam! **9** Čak i kad bih molio Boga da me satre, kad bi zamahnuo rukom svojom i uništio me! **10** Tada bi mi i to uteha bila, skočio bih od radosti u teškim mukama svojim, iako se on ne bi smilovao, jer nisam zatajio reči Svetog. **11** Kakva je snaga moja, da bih mogao čekati? Kakav je kraj moj, da bih mogao produžiti život svoj? **12** Zar je snaga moja kao snaga kamenja? Zar je telo moje od bakra? **13** Ima li u meni snage da samom sebi pomognem? Zar nije stvarnost oterana od mene? **14** Ko uskraćuje milost svom bližnjem, taj će odbaciti i strah od Svemoćnog. **15** Braća su me moja izneverila, kao potok, kao korita potoka koji presuše, **16** koje su tamne od leda, u njima se sneg krije. **17** Kad im dođe vreme, presuše i utihnu; iščeznu s mesta svog kad otopli. **18** Staze puteva njihovih vijugaju, odlaze u pustoš i gube se. **19** Karavani iz Teme pogledom ih traže, povorka Šabeja čeka ih. **20** Postiđeni su što su se u njih uzdali, dolaze do mesta njihovog i posramljeni ostaju. **21** Tako i vi meni sada ne značite ništa, gledate strašnu nevolju moju, pa ste se uplašili. **22** Jesam li rekao: ‘Dajte mi nešto, poklonite nešto od onog što imate, **23** Izbavite me iz ruke protivnika, iz ruke nasilnika otkupite me?’ **24** Poučite me, a ja ću ćutati. Pomozite mi da shvatim u čemu sam pogrešio. **25** Kako su mučne vaše reči koje govore o poštenju, ali šta vaše dokazivanje popravlja? **26** Mislite li da ispravljate besede i govore očajnika, koje su kao vetar? **27** Vi doista bacate žreb na siroče i kopate [jamu] svom prijatelju! **28** A sada me poslušajte, i vidite hoću li vam lagati u lice. **29** Razmislite još jednom, molim vas – neka ne bude nepravde. Razmislite još jednom – pravednost je moja još uvek tu. **30** Ima li nepravde na mom jeziku? Zar ne mogu shvatiti prirodu ove nevolje?“

7 „Zar smrtni čovek na zemlji nije na prinudnom radu? Zar njegovi dani nisu kao dani najamnika? **2** Poput sluge uzdiše za senkom, poput najamnika čeka platu svoju. **3** Tako su meni dati meseci koji ništa ne vrede, mučne noći meni su određene. **4** Kad legnem, govorim: ‘Kada ću ustati?’ Kako noć prolazi, sitim se nemirom sve do svanuća. **5** Telo je moje obučeno u crve i prašinu, koža je moja ispucala i raspada se. **6** Dani moji prolaze brže nego razboj tkalački, u beznađu se završavaju. **7** Seti se da je život moj samo vetar, da oko moje više neće dobra videti. **8** Oko onoga koji me sada gleda više me neće videti, oči će tvoje biti uprte u mene, ali mene neće biti. **9** Kao što se oblak izgubi i nestane, tako i onaj ko u grob odlazi neće izaći. **10** Neće se više vratiti u svoj dom, njegovo mesto više ga neće poznati. **11** Zato ja neću ustezati usta svoja, govoriću u teskobi duha svoga, s gorčinom u duši pričaću o jadu svom! **12** Jesam li ja more ili morska neman, pa da stražu nada mnom postavljaš? **13** Kad kažem: ‘Ležaj moj

utešiće me, postelja moja olakšaće mi žal, **14**
ti me snovima plašiš, prepadaš me vizijama,
15 duša bi se moja najradije ugušila, radije
bih umro nego da gledam ove kosti svoje. **16**
Dojadilo mi je! Ne bih hteo da doveka ovako
živim. Pusti me, jer su dani moji samo taština.
17 Šta je smrtni čovek da ga podižeš, i da srce
tvoje o njemu razmišlja, **18** da obraćaš pažnju
na njega svakog jutra, da ga svakog časa isku-
šavaš? **19** Zašto ne skreneš pogled s mene, i
ne puštaš me na miru ni toliko da pljuvačku
progutam? **20** Ako bih grešio, kako bih time
naudio tebi koji posmatraš ljude? Zašto si me
postavio kao metu, pa sam ti teret postao? **21**
Zašto mi ne oprostiš prestup moj, i ne pređeš
preko krivice moje? Jer sada ću u prah leći, i
ti ćeš me tražiti, ali mene neće biti.“

8 Tada Bildad Sušanin reče: **2** „Dokle ćeš
tako govoriti? Reči usta tvojih vetar su
silni! **3** Zar Bog pravdu izvrće? Zar Sve-
moćni pravednost izvrće? **4** Sinovi su tvoji
njemu zgrešili, pa ih zato predaje u ruke pre-
stupu njihovom. **5** Ali kad bi ti Boga tražio, i
kad bi Svemoćnog za milost molio, **6** kad bi
čist i čestit bio, on bi se radi tebe dosad već
probudio, i obnovio bi pravedno prebivalište
tvoje. **7** Početak je tvoj bio mali, ali će kraj
tvoj biti veoma velik. **8** Pitaj, molim te, prošle
naraštaje, razmisli o onome što su dokučili o-
čevi njihovi. **9** Jer mi smo tek od juče i ne
znamo ništa, jer su dani naši na zemlji kao
senka. **10** Zar te neće oni poučiti, zar ti neće
kazati, zar neće iz srca svoga reči izneti? **11**
Zar papirus raste tamo gde nema močvare?
Zar trska raste tamo gde nema vode? **12** Dok
je još pupoljak, dok još nije posečen, osuši se
pre svake druge trave. **13** Takvi su putevi svih
koji Boga zaboravljaju, i tako propada nada
pokvarenog, **14** onoga čije je pouzdanje odse-
čeno, kome je uzdanica paukova kuća. **15**
Osloniće se na kuću svoju, ali ona neće izdr-
žati, uhvatiće se za nju, ali ona se neće odr-
žati. **16** Zeleni se na suncu, i u vrtu njegovom
mladice njegove niču. **17** Među gomilom ka-
menja korenje je njegovo isprepleteno, ka-
menu kuću on gleda. **18** Ako ga neko iščupa
iz prebivališta njegovog, ono će ga se odreći
i reći će: ‘Nisam te video.’ **19** Eto, to je radost
put njegovog, a iz praha drugi niču. **20** Bog
neće odbaciti nikoga ko je bezazlen, niti će
uzeti za ruku one koji zlo čine. **21** Na kraju će
napuniti usta tvoja smehom, i usne tvoje ra-
dosnim klicanjem. **22** A oni koji te mrze o-
bući će se u sramotu, i šatora onih koji su zli
više neće biti.“

9 Tada Jov reče: **2** „Zaista, dobro znam da
je tako. Ali kako smrtni čovek može biti
u pravu kad se spori s Bogom? **3** Kad bi
Bog hteo da se s njim prepire, čovek ne bi
mogao da mu odgovori ni na jedno od hiljadu
pitanja. **4** On je mudar u srcu i silan u snazi.
Ko mu se može tvrdoglavo suprotstaviti i na
kraju dobro završiti? **5** On premešta gore, pa
se i ne zna za njih, obara ih u gnevu svome. **6**
Potresa zemlju i pomera je s mesta njenog, i
stubovi se njeni tresu. **7** Govori suncu da ne
zasja, zapečaćuje zvezde, **8** sam nebesa raza-
pinje, i gazi po visokim talasima morskim. **9**
Stvorio je sazvežđa Aš i Kesil, sazvežđe
Kima i odaje Juga.[*] **10** On čini dela velika i
neistraživa, čuda kojima nema broja. **11** Evo,
on prolazi pored mene, a ja ga ne vidim, ide,
a ja ga ne opažam. **12** Evo, on uzima. Ko će
ga sprečiti? Ko će mu reći: ‘Šta radiš?’ **13**
Bog neće odvratiti gnev svoj, pred njim se
klanjaju ponositi pomoćnici. **14** A kako onda
ja da mu odgovorim? Morao bih da biram reči
koje bih mu rekao. **15** Zato mu neću odgovo-
riti, čak ni ako budem u pravu. Od svog pro-
tivnika na sudu tražiću milost. **16** Kad bih ga

[*] **9:9** Za sazvežđe Aš se smatra da predstavlja sazvežđe Velikog medveda (Velika kola), Kesil sazvežđe Orion, Kima sazvežđe Plejade (Vlašiće), a Jug sazvežđa ispod ekvatora, na južnoj hemisferi.

zvao, da li bi mi se odazvao? Ne verujem da bi čuo glas moj, **17** on koji me olujom satire, i rane mi bez razloga umnožava. **18** Ne da mi da se obnovi duh moj, jer me siti gorčinom. **19** Ako je iko silan u snazi, onda je to on. Ako je iko silan u pravdi – kad bi me barem takav pred njim branio! **20** Kad bih bio u pravu, usta bi me moja zlim proglasila. Kad bih bio čestit, on bi me krivim proglasio. **21** Kad bih i bio čestit, ne bih znao kakva je duša moja, omrzao bi mi život moj. **22** Svejedno je. Zato kažem: 'I bezazlenog i zlog on privodi kraju njihovom.' **23** Kad bi bič iznenada smrt doneo, iskušenju nedužnih on bi podsmehnuo. **24** Na zemlji koja je predata u ruke zlome, oči sudijama njenim on zatvara. Ako on to ne radi, ko onda radi? **25** Dani su moji brži od glasnika što trči, beže, i neće dobra videti. **26** Prolaze kao brodovi od neprijatelja, kao orao kad se obrušava sad tamo sad ovamo tražeći hranu. **27** Kad kažem: 'Zaboraviću brigu svoju, promeniću izraz lica svog i razvedriću se,' **28** uplašim se svih muka svojih, jer znam da me nećeš smatrati nedužnim. **29** Ako sam zao, zašto se uzalud trudim? **30** Kad bih se u otopljenom snegu oprao, kad bih ruke svoje očistio, **31** ti bi me u kaljugu gurnuo, pa bi se i haljine moje gadile na mene. **32** Jer on nije čovek kao ja, da mu odgovorim i da s njim na sud idem. **33** Nema nikog ko bi mogao suditi među nama, pa da stavi svoju ruku na nas obojicu. **34** Neka skloni prut svoj s mene, tako da me više ne plaši strah od njega. **35** Govoriću i neću ga se bojati, jer ja nisam takav."

10 „Duši je mojoj omrzao život moj. Otvoreno ću izraziti brigu koju osećam zbog stanja svog. Govoriću u gorčini duše svoje. **2** Reći ću Bogu: 'Nemoj me proglasiti zlim. Objasni mi zašto se boriš protiv mene. **3** Je li ti milo da silu činiš, da odbacuješ delo ruku svojih, i da s naklonošću gledaš na namere zlih? **4** Imaš li ti oči telesne? Vidiš li ti kao što smrtni čovek vidi? **5** Da li su dani tvoji kao dani smrtnog čoveka, i godine tvoje kao ljudski dani, **6** pa istražuješ prestup moj, i greh moj tražiš? **7** Na znanje ti je da nisam zao, i nema nikoga da izbavi iz tvoje ruke. **8** Tvoje ruke su me oblikovale i načinile, svaki moj delić, a sada me proždireš. **9** Seti se, molim te, da si me od gline načinio i u prah ćeš me vratiti. **10** Zar me nisi kao mleko izlio, i kao sir usirio? **11** Kožom i mesom odenuo si me, kostima i tetivama spleo si me. **12** Život i milost podario si mi. Brižnost tvoja čuva duh moj. **13** Ali u srcu svom ovo si sakrio, i dobro znam da je to bila namera tvoja. **14** Ako sam zgrešio, a ti si me gledao, i ne smatraš da sam nedužan u prestupu svom, **15** ako sam kriv, teško meni! A ako sam prav, zar neću glavu podići – sit sramote i nevoljom napojen. **16** Ako se glava moja uzoholi, kao mladi lav ti ćeš me goniti, i opet ćeš na meni pokazati veličanstvenost svoju. **17** Obnavljaš svoja svedočanstva protiv mene, i još ćeš se više gneviti na mene. Nevolja za nevoljom snalazi me. **18** Zašto si me izveo iz majčine utrobe? Zašto nisam izdahnuo, pa me ničije oko ne bi videlo, **19** bio bih kao da me nikad bilo nije, iz majčine utrobe u grob bi me odneli.' **20** Zar nije malo dana mojih? Neka me on pusti, neka odvrati pogled svoj od mene, da se malo razvedrim, **21** pre nego što odem – tamo odakle se neću vratiti – u zemlju tame i smrtne sene, **22** u zemlju crnu kao tama, zemlju guste tame i nereda, gde je svetlost isto što i tama."

11 Tada Sofar Namaćanin reče: **2** „Zar će mnoštvo reči ostati bez odgovora? Zar će hvalisavac biti u pravu? **3** Zar će tvoje prazne reči ućutkati ljude? Zar ćeš se rugati, a da te niko ne prekori? **4** Ti kažeš: 'Pouka je moja čista, čist sam u očima tvojim.' **5** Ali kad bi barem Bog progovorio, i otvorio usne svoje da ti se obrati! **6** On bi ti rekao tajne mudrosti, jer se mudrost vidi na mnogo načina. I spoznao bi da Bog zaboravu

predaje neke prestupe tvoje. **7** Možeš li dokučiti dubine Božje? Možeš li dokučiti granice Svemoćnog? **8** Mudrost je njegova viša od nebesa. Možeš li išta od toga dosegnuti? Dublja je od groba. Možeš li išta od toga shvatiti? **9** Kad se izmeri, duža je od zemlje, šira je od mora. **10** Ako on prođe i nekoga u zatvor preda i sazove sud, ko mu se može odupreti? **11** Jer on dobro poznaje ljude koji su puni neistine. Kad zlo vidi, zar neće na to obratiti pažnju? **12** I praznoglav čovek postaće pametan, iako se rađa kao divlje magare. **13** A ti pripremi srce svoje, i u molitvi raširi ruke svoje prema njemu, **14** i ako se neko zlo nađe u ruci tvojoj, odbaci ga, i nepravda neka ne prebiva u šatorima tvojim, **15** jer tada ćeš podići čestito lice svoje, bićeš čvrst i nećeš se bojati. **16** Jer ti ćeš zaboraviti nevolju, u sećanju tvom ona će ti biti kao vode koje su protekle. **17** Svetliji od podneva biće tvoj životni vek, tama će postati kao jutro. **18** Mirno ćeš budućnost čekati jer ćeš imati nadu, posmatraćeš svoje oko sebe – mirno ćeš spavati. **19** Ispružićeš se, i niko te neće plašiti. Mnogi će hteti da te oraspolože. **20** Zlima će se oči ugasiti, utočište će njihovo nestati. Jedina nada njihova biće da im duša izdahne.“

12 Tada Jov reče: **2** „Zaista, vi ste veliki ljudi, s vama će izumreti mudrost! **3** I ja imam srce razumno kao i vi. Nisam gori od vas, i ko sve to ne bi znao? **4** Bližnjima svojim podsmeh sam postao, čovek koji Boga priziva da mu odgovori. Na podsmeh je pravednik, čovek čestit. **5** Bezbrižan čovek ruga se propasti, misleći da ona čeka one kojima noge posrću. **6** Šatori su pljačkaša spokojni, oni koji Boga gneve sigurni su kao i oni koji svog boga u ruci nose. **7** Ali pitaj, molim te, stoku, i poučiće te, i ptice nebeske, i reći će ti. **8** Za zemlju se zanimaj, i poučiće te, ribe morske ispričaće ti. **9** Ko ne zna da je sve to ruka Gospodnja načinila? **10** A u njegovoj je ruci duša svega živog, i duh svakog tela ljudskog. **11** Zar uho ne ispituje reči kao što nepce proba hranu? **12** Zar nema mudrosti među starcima, i zar dug život ne donosi mudrost? **13** Kod Boga su mudrost i moć, kod njega su savet i razum. **14** Gle, on sruši, i ne može se izgraditi; on zatvori čoveka, i ne može se otvoriti. **15** On zadržava vode, i one presušuju, pušta ih, i one menjaju zemlju. **16** Kod njega su snaga i mudrost, njegov je i onaj koji greši i onaj koji zavodi druge. **17** On savetnike navodi da hodaju bosi, i sudije čini ludima. **18** Sveze kraljevima on razvezuje, i pojasom im opasuje bedra. **19** On sveštenike navodi da hodaju bosi, i obara one koji su zaseli na mesta svoja. **20** On uzima reči pouzdanim savetnicima, i starcima razumnost oduzima. **21** On prezir izliva na velikaše, i pojas moćnima raspasuje. **22** On razotkriva dubine iz tame, i na svetlost gustu tamu izvodi. **23** Narode on čini velikim, a onda ih zatire; širi narode, a onda ih u zarobljeništvo odvodi. **24** On oduzima razum poglavarima naroda zemaljskog, pa ih pušta da lutaju po mestima pustim, gde puta nema. **25** Oni pipaju po mraku, gde svetla nema, a on ih pušta da lutaju kao da su pijani.“

13 „Eto, sve je to videlo oko moje, uho je moje čulo i obratilo pažnju na to. **2** Šta vi znate, to i ja dobro znam, nisam gori od vas. **3** Ali ja bih hteo da se obratim Svemoćnom, zadovoljstvo bi mi bilo da se raspravim s Bogom. **4** A vi lažima druge ocrnjujete, svi ste vi bezvredni lekari. **5** Kad biste barem ćutali, pa da time mudrost pokažete! **6** Čujte, molim vas, dokaze koje ću vam izneti, poslušajte odbranu usana mojih. **7** Zar ćete braneći Boga nepravdu govoriti, zar ćete braneći ga prevaru govoriti? **8** Zar ćete prema njemu pristrasni biti? Zar ćete vi braniti Boga? **9** Da li biste dobro prošli da vas on ispita? Zar ćete njega varati kao što se smrtni čovek može prevariti? **10** On će vas zaista ukoriti ako potajno želite da budete pristrasni.

11 Zar vas ne plaši veličanstvo njegovo, i zar
vas od njega strah ne spopada? **12** Nezabo-
ravne reči vaše izreke su od pepela, štitovi su
vaši štitovi od gline. **13** Ćutite i ostavite me,
pustite me da govorim, a onda neka me snađe
šta god bilo! **14** Zašto je ugrožen život moj,
zašto je u opasnosti duša moja? **15** Čak i kad
bi hteo i da me odbaci, ja bih čekao. Ipak, bra-
nio bih pred licem njegovim puteve svoje. **16**
I on bi bio spasenje moje, jer pokvaren čovek
pred njega ne može doći. **17** Slušajte pažljivo
reči moje, neka vam do ušiju dopre ono što ću
vam reći. **18** Poslušajte, molim vas. Parnicu
sam svoju obrazložio, i dobro znam da sam u
pravu. **19** Ko će se prepirati sa mnom? Ako i
dalje budem ćutao, umreću! **20** Samo ti dve
stvari tražim, pa se neću skrivati od tebe: **21**
Skloni ruku svoju s mene, i neka me strah tvoj
ne plaši. **22** Ti me pozovi, a ja ću ti odgova-
rati, ili me pusti da govorim, a ti mi odgova-
raj. **23** Kakve sam to prestupe i grehe poči-
nio? Pokaži mi prestup moj i greh moj. **24**
Zašto okrećeš lice svoje i neprijatelja u meni
vidiš? **25** Zar ćeš plašiti list koji vetar nosi?
Zar ćeš goniti suvu strnjiku? **26** Jer ti gorke
reči pišeš protiv mene i u nasledstvo mi daješ
posledice prestupa mladosti moje. **27** Noge
moje u kladama držiš, i paziš na sve staze
moje, koracima mojim granicu stavljaš. **28** A
ja sam kao trulež koja se raspada, kao haljina
koju je pojeo moljac.“

14 „Čovek, koga je žena rodila, kratkog
je veka i pun nemira. **2** Kao cvet niče
i kida se, kao senka beži i ne ostaje. **3**
Da, na takvog si otvorio oko svoje, i ti me na
sud vodiš. **4** Ko će čisto izvaditi iz nečistog?
Niko. **5** Ograničen je životni vek čoveka, u
tvojoj je vlasti broj meseci njegovih, odredbu
si za njega doneo preko koje ne može preći. **6**
Skini s njega pogled svoj da predahne, dok ne
oseti radost kao najamnik na kraju radnog
dana. **7** Jer i za drvo nade ima. Ako se poseče,
opet će pustiti izdanke, i bez mladice neće
ostati. **8** Ako mu koren ostari u zemlji i panj
njegov u prahu odumre, **9** pustiće izdanke kad
oseti vodu i pustiće grane kao mlada biljka.
10 Ali čovek umire i biva poražen, i kad čo-
vek zemaljski izdahne, gde je? **11** Vode
nestaju iz mora, reka otiče i presušuje. **12**
Tako i čovek legne, i više ne ustaje. Dok ne-
besa ne nestane, neće se probuditi, niti će se
prenuti iz sna svoga. **13** O, kad bi me u grob
sklonio, kad bi me sakrio dok ne prođe gnev
tvoj, kad bi mi rok odredio i onda me se setio!
14 Kad čovek umre, hoće li oživeti? Sve dane
vremena koje mi je određeno čekaću, dok mi
ne dođe promena. **15** Pozvaćeš me, i ja ću ti
se odazvati. Uželećeš se dela ruku svojih. **16**
A sada brojiš korake moje, ni na šta ne paziš
osim na greh moj. **17** Zapečaćen je u vreći
buntovnički prestup moj, i krivicu moju ti
lepkom učvršćuješ. **18** Ali i gora će pasti,
raspašće se, stena će se premestiti s mesta
svoga, **19** kao što voda drobi kamenje, i dok
teče spira prah zemaljski, tako ti uništavaš
nadu čoveka smrtnog. **20** Ti ga nadvladaš jed-
nom zauvek, i on odlazi, menjaš lice njegovo
i otpuštaš ga. **21** Ako su sinovi njegovi poš-
tovani, on to ne zna, ako su u sramoti, on nije
svestan toga. **22** Dok je živ osećaće bol u telu
svom, i duša će njegova tugovati dok je u
njemu.“

15 Tada Elifas Temanac reče: **2** „Zar će
mudar čovek odgovarati znanjem
ispraznim kao vetar? Zar će stomak
svoj istočnim vetrom napuniti? **3** Ukoravanje
rečima ništa ne koristi, i pričanje samo po
sebi ništa ne pomaže. **4** A ti obezvređuješ
strah pred Bogom i potkopavaš svako razmiš-
ljanje o Bogu. **5** Jer prestup tvoj upravlja
ustima tvojim, izabrao si jezik lukavih. **6** Usta
te tvoja osuđuju, a ne ja, usne tvoje svedoče
protiv tebe. **7** Zar si ti prvi čovek koji se ro-
dio? Zar si se rodio pre bregova? **8** Zar ti
Božje tajne slušaš i samo ti mudrost imaš? **9**
Šta ti znaš, a da mi ne znamo? Šta ti razumeš,

a da mi to ne razumemo? **10** Među nama i sedih i starih ima, starijih od oca tvog. **11** Zar ti Božje utehe nisu dovoljne, niti blaga reč kad ti se kaže? **12** Zašto te zanosi srce tvoje, zašto sevaju oči tvoje? **13** Jer duh svoj protiv Boga okrećeš, puštaš da reči izlaze iz usta tvojih. **14** Šta je čovek smrtni da bi bio čist, i zar iko koga je žena rodila može biti pravedan? **15** Gle, svetim slugama svojim on ne veruje, čak ni nebesa nisu čista u njegovim očima, **16** a kako li tek gleda na onoga ko je odvratan i pokvaren, na čoveka koji nepravednost pije kao vodu! **17** Ja ću ti reći. Poslušaj me! Ispričaću ti ono što sam video, **18** ono što mudri govore. I što ne kriju, što su primili od očeva svojih. **19** Samo je njima zemlja bila dana, i stranac nije prošao kroz nju. **20** Sve dane svoje zli se muči, sve godine koje su nasilniku namenjene. **21** Zvuk strahota u ušima je njegovim. Kad je u miru, pljačkaš na njega dolazi. **22** Ne veruje da će se vratiti iz tame, i mač očekuje. **23** Luta u potrazi za hlebom i pita se: ‘Gde je?’ Dobro zna da mu se dan tame bliži. **24** Nevolja i teskoba plaše ga, navaljuju na njega kao kralj za napad spreman. **25** Jer na Boga ruku diže, iznad Svemoćnog želi da se uzdigne, **26** tvrdoglavo na njega nasrće, s debelim ispupčenjima na štitovima svojim, **27** na licu mu se debljina vidi, i salo skuplja na bokovima svojim. **28** On prebiva u gradovima koji će uništeni biti, u kućama u kojima se više neće živeti, u onome što je određeno da se u gomile kamenja pretvori. **29** Neće se on obogatiti i bogatstvo njegovo neće rasti, niti će se po zemlji širiti posedi njegovi. **30** Neće on tami umaći, plamen će osušiti mladicu njegovu, odneće ga duh usta Božjih. **31** Neka ne veruje taštini, zavaravajući se, jer će taštinu zauzvrat i dobiti, **32** pre nego što dođe dan njegov ona će mu biti isplaćena. Grana njegova neće se zeleniti. **33** Biće kao vinova loza koja odbacuje nezrele plodove svoje, kao maslina koja odbacuje cvetove svoje. **34** Jer je skup pokvarenih neplodan, vatra će proždreti šatore u kojima se mito prima. **35** Nevolja se začinje i zlo se rađa, utroba njihova prevaru sprema.“

16 Tada Jov reče: **2** „Mnogo sam toga sličnog čuo. Svi ste vi okrutni tešitelji! **3** Ima li kraja ispraznim rečima? Odakle ta gorčina koja te tera da odgovaraš? **4** I ja bih mogao govoriti kao vi. Kad bi barem vaša duša bila na mestu moje duše. Mislite li da bih se i ja tada rečima divnim na vas okomio, i glavom odmahivao pun prezira prema vama? **5** Ja bih vas ojačao rečima usta svojih i uteha usana mojih olakšanje bi donela... **6** Ako govorim, bol moj ne jenjava, a ako ućutim, da li će me proći? **7** Ali sada me je Bog izmorio, uništio je sve koji su se oko mene okupljali. **8** ‘Još si me i zgrabio.’ O tome svedoči mršavost moja koja protiv mene glas diže. Pred očima mojim protiv mene svedoči. **9** Gnev me Božji razdire, neprijateljstvo on gaji prema meni. Zubima svojim škrguće na mene. Protivnik moj seva na mene očima svojim. **10** Usta svoja na mene otvaraju, po obrazima me s prezirom udaraju, mnogi se na mene skupljaju. **11** Bog me predaje okrutnima, u ruke zlih baca me. **12** Mirno sam živeo, a on me je potresao, za vrat me je zgrabio i slomio me, i kao metu me sebi postavio. **13** Strelci su me njegovi opkolili, probada bubrege moje i samilosti nema, prosipa na zemlju žuč moju. **14** Probija me i probija kao da sam zid, kao junak nasrće na mene. **15** Kostret sam zašio preko kože svoje, rog sam svoj u prah zario. **16** Lice je moje crveno od plača, na kapcima je mojim tama gusta, **17** iako nema zla u rukama mojim, i molitva je moja čista. **18** Zemljo, ne pokrivaj krv moju! Neka ne prestane vika moja! **19** Na nebesima je onaj koji svedoči o meni, svedok je moj na visinama. **20** Prijatelji me zastupaju, a govore protiv mene. Oko moje bez sna gleda prema Bogu. **21** Odlučiti treba između čoveka i Boga, kao i između sina čovečijeg i bližnjeg

njegovog. **22** Jer još je malo godina preostalo, i poći ću putem s kog se neću vratiti.“

17 „Duh je moj slomljen, dani se moji gase, i grob me čeka. **2** Zaista su rugači svuda oko mene, oči moje stalno gledaju buntovništvo njihovo. **3** Molim te, garantuj za mene. Ko bi drugi kao garant meni ruku dao? **4** Od srca si njihovih mudrost sakrio. Zato ih ne uzvisuješ. **5** Čovek imanje svoje drugovima nudi, a sinovima njegovim oči gasnu. **6** Bog je učinio da narodi podrugljivo pričaju[*] o meni, pa mi ljudi u lice pljuju. **7** Od tuge su oči moje oslabile, svi su udovi moji kao senka postali. **8** Čestiti to u čudu gledaju, nedužni se uzrujava na pokvarenog. **9** Pravednik se čvrsto drži puta svoga, i onaj kome su ruke čiste, sve jači biva. **10** A vi opet počnite. Nastavite, molim vas, jer ne nalazim mudrog među vama. **11** Prošli su dani moji, propale su namere moje, želje srca moga. **12** Od noći dan pravite i govorite: ‘Sada je mrak, ali svetlost je blizu.’ **13** Ako budem čekao, grob će biti moj dom, u tami ću prostrti postelju svoju. **14** Grobu vičem: ‘Oče moj!’ A crvima: ‘Majko moja, sestro moja!’ **15** Gde je, onda, nada moja? Da li iko misli da za mene nade ima? **16** Do vrata groba ona će otići, kad svi zajedno u prah siđemo.“

18 Tada Bildad Sušanin reče: **2** „Kada ćete kraju privesti reči svoje? Urazumite se, pa ćemo onda govoriti. **3** Zašto da se misli da smo životinje, da budemo nečisti u vašim očima? **4** Ti razdireš dušu svoju u gnevu svom. Zar će zbog tebe zemlja opusteti, i stena se premestiti s mesta svoga? **5** Ugasiće se svetlost zloga, i neće sjati iskra vatre njegove. **6** Svetlost će potamneti u šatoru njegovom, i ugasiće se svetiljka njegova u šatoru njegovom. **7** Žustri koraci njegovi biće sputani. Zamisli njegove srušiće ga. **8** Jer će ga noga njegova u mrežu odvesti, u uža isprepletena on će ući. **9** U klopku će se uhvatiti peta njegova, zamka će ga stegnuti. **10** Omča skrivena vreba ga na zemlji, i klopka ga čeka na stazi njegovoj. **11** Sa svih strana plaše ga strahote iznenadne, i u stopu ga progone. **12** Glad proždire snagu njegovu, propast samo čeka da mu noge saplete. **13** Najstrašnija bolest izjedaće kožu njegovu, izješće udove njegove. **14** Uzdanica njegova biće istrgnuta iz šatora njegovog, strahote će ga odvesti kralju strahota. **15** U šatoru njegovom nastaniće se oni koji nisu njegovi, sumpor će biti posut po prebivalištu njegovom. **16** Odozdo će se korenje njegovo osušiti, a odozgo će grane njegove uvenuti. **17** Nestaće sa zemlje i spomen na njega, i neće mu biti imena po ulicama. **18** Biće gurnut iz svetlosti u tamu, i sa plodnog tla biće oteran. **19** Neće imati potomka ni poroda u narodu svom, preživelog neće biti na mestu gde boravi. **20** U dan nevolje njegove ljudi na zapadu zaprepašćeno će gledati, i drhtanje će obuzeti ljude na istoku. **21** Eto, to su šatori onog koji zlo čini, to je prebivalište onoga koji ne poznaje Boga.“

19 Tada Jov reče: **2** „Dokle ćete mučiti dušu moju, I satirati me rečima? **3** Već ste me deset puta ukorili, i nije vas stid što ste tako okrutni prema meni. **4** Ako sam i pogrešio, na meni ostaje greška moja. **5** Ali ako se vi oholo na mene podižete, i govorite da zaslužujem sramotu svoju, **6** onda znajte da me je to Bog zaveo, i da je svoju mrežu lovačku oko mene obavio. **7** Eto, vičem: ‘Nepravda!’ ali nema odgovora. U pomoć zovem, ali pravde nema. **8** Put mi je zagradio zidom kamenim da ne mogu proći, staze moje tamom obavija. **9** Skinuo je s mene slavu moju, sklonio je krunu s glave moje. **10** Ruši me sa svih strana, i ja nestajem,

[*] **17:6** Doslovno: „učinio je od mene priču (poslovicu) narodima.“

iščupao je nadu moju kao drvo. **11** Žestoko se razgnevio na mene, i smatra me protivnikom svojim. **12** Vojska njegova složno dolazi i prema meni put svoj nasipa, logor podiže oko šatora moga. **13** Braću je moju on udaljio od mene, oni koji su me poznavali okrenuli su mi leđa. **14** Nestalo je prijatelja mojih, zaboravili su me oni koje sam poznavao, **15** i oni koji su gosti bili u kući mojoj. Robinje moje gledaju me kao stranca. Tuđinac sam postao u očima njihovim. **16** Slugu svog zovem, ali on se ne odaziva. Ustima svojim molim ga da mi se smiluje. **17** Duh je moj stran ženi mojoj, gadim se sinovima koji su izašli iz utrobe majke moje. **18** I dečaci me preziru, a kad ustanem, protiv mene govore. **19** Mrzak sam svima s kojima sam bio blizak, protiv mene su se okrenuli oni koje sam voleo. **20** Od tela mog ostali su samo kost i koža, jedva sam smrti umakao. **21** Smilujte mi se, smilujte mi se, prijatelji moji. Jer me je Božja ruka dotakla. **22** Zašto me progonite kao što me Bog progoni, i nikako da se nasitite mog mesa? **23** Kad bi se barem zapisale reči moje! Kad bi se barem u knjigu upisale!* **24** Kad bi se pisaljkom gvozdenom i olovom u stenu zauvek urezale! **25** Ali ja dobro znam da je živ otkupitelj moj, da će posle mene doći i nad prahom stati. **26** I ako se ova koža moja raščini, opet ću u telu videti Boga, **27** njega ću ja gledati, njega će videti oči moje, a ne oči stranca. Bubrezi moji venu u meni, **28** a vi bi trebalo da govorite: ‘Zašto ga progonimo?’ A smatrate da je koren svega u meni. **29** Bojte se mača, jer je mač oruđe gneva protiv prestupnika, da biste znali da postoji sudija.“

20 Tada Sofar Namaćanin reče: **2** „Kad je tako, neka mi teskobne misli moje na to odgovor daju, jer je nemir obuzeo utrobu moju. **3** Slušam opomene koje me ponižavaju, odgovor mi daje duh mog razumevanja. **4** Zar ti nije od davnina poznato, otkad je čovek na zemlju postavljen, **5** da klicanje zlih kratko traje, da radost pokvarenih traje samo tren? **6** I da se do nebesa uzdigne, i da glavom oblake dotakne, **7** poput izmeta svoga on zauvek nestaje. I koji su ga videli, reći će: ‘Gde je?’ **8** Kao san on će odleteti, i neće se više naći, biće oteran kao vizija noćna. **9** Oko koje ga je gledalo više ga neće videti, niti će ga više videti mesto njegovo. **10** Sinovi njegovi tražiće naklonost siromašnih, rukama svojim on će vraćati blago svoje. **11** Kosti su njegove pune mladalačke snage, ali ona će zajedno s njim ležati u prahu. **12** Ako je zlo slatko ustima njegovim, ako ga pod jezikom svojim topi, **13** ako mu je tako drago da ga ne pušta, ako ga drži posred nepca svog, **14** hrana njegova promeniće se u crevima njegovim, kao otrov kobrin postaće u njemu. **15** Bogatstvo je progutao, ali će ga izbljuvati, Bog će ga iz utrobe njegove isterati. **16** Otrov kobrin sisaće, jezik otrovnice ubiće ga. **17** Nikada više neće videti potoke, reke meda i maslaca. **18** Vratiće imetak koji je stekao i neće ga progutati, i biće mu kao bogatstvo koje je trgujući stekao, a u kome neće uživati. **19** Jer je tlačio i ostavljao siromahe, otimao je kuće koje nije gradio. **20** Jer neće osećati mir u utrobi svojoj, blago njegovo neće ga izbaviti. **21** Ničega više nema što bi mogao da proždere, zato blagostanje njegovo neće potrajati. **22** U najvećem obilju svom biće uznemiren, svom će se silinom nesreća oboriti na njega. **23** Neka mu Bog utrobu napuni, neka žestoki gnev svoj pošalje na njega, i neka ga kao kišu izlije na njega, pravo u utrobu njegovu. **24** Od oružja gvozdenog bežaće, bakarni luk prostreliće ga. **25** Strela će mu izaći kroz leđa, šiljak blistavi kroz žuč njegovu, strahote će krenuti na njega. **26** Sva će se tama čuvati za blago njegovo, proždreće ga vatra koju niko raspirio nije, a ko preživi

* **19:23** Vrlo je verovatno da je Jovov slučaj zaista zapisan tako da je Mojsije bio samo kompilator ove knjige.

iz šatora njegovog, loše će proći. **27** Nebesa
će otkriti prestup njegov, zemlja će se pobu-
niti protiv njega. **28** Pljusak snažan odneće
kuću njegovu, bujice će se izliti na njega u
dan gneva Božjeg. **29** Tako zao čovek prolazi
kod Boga, to je nasledstvo koje mu Bog
daje.“

21 Tada Jov reče: **2** „Slušajte dobro šta
ću vam reći, i neka vam to bude uteha.
3 Pustite me da nešto kažem, a kad ka-
žem svoje, onda se rugajte. **4** Zar ja čoveku
govorim o brizi svojoj? Kako to da duh moj
ne postaje nestrpljiv? **5** Okrenite lice svoje
prema meni i čudite se, stavite ruku na usta
svoja. **6** Kad se setim svega, uznemirim se, i
drhtanje obuzima telo moje. **7** Zašto oni koji
su zli žive, starost dočekaju i obogate se više
nego drugi? **8** Potomstvo njihovo napreduje
pred njima, potomci njihovi pred očima nji-
hovim. **9** U njihovim kućama je mir, straha
nema, i prut Božji nije nad njima. **10** Bikovi
su njihovi rasplodni i seme ne rasipaju, krave
se njihove tele i ne pobacuju. **11** Decu svoju
puštaju da se kao stado bezbrižno igraju, deca
njihova poskakuju unaokolo. **12** Pevaju uz
daire i harfu, raduju se uz zvuk frule. **13** Dane
svoje u veselju provode, i mirno u grob silaze.
14 A Bogu govore: ‘Ostavi nas! Nije nam
milo poznavati puteve tvoje. **15** Šta je Sve-
moćni da mu služimo, i kakva nam je korist
da mu se obraćamo?’ **16** Gle, blagostanje nji-
hovo nije u njihovim rukama. Namere zlih
daleko su od mene. **17** Kada se svetiljka zlih
ugasila? Kada ih je nevolja snašla? Kada je u
gnevu svom Bog uništenje poslao? **18** Postaju
li oni kao slama na vetru, kao pleva koju o-
lujni vetar raznosi? **19** Zlo koje čovek čini
Bog će čuvati za sinove njegove, naplatiće
mu tako da on to oseti. **20** Očima svojim zli-
kovac će gledati propast svoju, gnev Svemoć-
nog on će piti. **21** Jer čemu će se radovati u
kući svojoj kad ga više ne bude, kad se pre-
polovi broj meseci života njegovog? **22** Zar
će on Boga učiti mudrosti, njega koji sudi
uzvišenima? **23** Jedan će umreti u potpunom
blagostanju, bez ikakvih briga i u miru, **24** be-
dara punih sala, i kostiju punih sočne mož-
dine, **25** a drugi će umreti s gorčinom u duši,
ne okusivši dobra. **26** Obojica će zajedno u
prahu ležati, i crvi će ih prekriti. **27** Eto,
dobro znam pomisli vaše i spletke kojima mi
želite zlo učiniti. **28** Jer govorite: ‘Gde je
kuća velikaša? Gde je šator zlih? Gde su ša-
tori u kojima su stanovali?’ **29** Jeste li pitali
one koji putevima prolaze? Razmišljate li o
svedočanstvu njihovom, **30** kako u dan nevo-
lje zli pošteđen biva, i u dan gneva on se
izbavlja? **31** Ko će ga u lice prekoriti za dela
njegova? Ko će mu vratiti za ono što je uči-
nio? **32** Njega će na groblje odneti, i nad gro-
bom njegovim stražu će postaviti. **33** Slatke
će mu biti grude zemlje u dolini, i za sobom
će povući sve ljude, a bezbroj je onih koji su
pre njega onde došli. **34** Zato su tako isprazne
utehe vaše, i odgovori su vaši prevara prazna!“

22 Tada Elifas Temanac reče: **2** „Ima li
Bog neke koristi od čoveka? Ima li on
neke koristi od razboritog čoveka? **3**
Zar se Svemoćni raduje što si pravedan, i zar
mu je dobit što živiš besprekorno? **4** Zar će te
prekoriti zbog bogobojaznosti tvoje, zar će s
tobom na sud ići? **5** Zar nije zloće tvoje već
previše, i zar nema kraja prestupima tvojim?
6 Jer od braće svoje zalog bez razloga uzimaš,
i skidaš haljine s golih ljudi. **7** Ne daješ vodu
umornome, gladnome hleb uskraćuješ. **8** Čo-
veku moćnom zemlja pripada, onaj koji
povlastice uživa na njoj živi. **9** Udovice si
praznih ruku otpuštao, satrte su ruke siročadi.
10 Zato su zamke ptičarske svuda oko tebe, i
strah te iznenadni spopada, **11** mrak te okru-
žuje, pa ne vidiš, prekrivaju te vode nabujale.
12 Zar nije Bog uzvišen poput nebeskih vi-
sina? Pogledaj zvezde, sav broj njihov, kako
su visoko. **13** A ti kažeš: ‘Šta Bog zna? Može
li kroz gustu tamu suditi? **14** Oblaci su

skrovište njegovo, pa ne vidi, po sferi nebeskoj on hoda.’ **15** Zar ćeš se držati puta drevnog kojim idu ljudi zli, **16** koji su oteti pre nego što im vreme dođe, kojima se temelji kao reka razlivaju, **17** koji govore Bogu: ‘Ostavi nas! Šta nam Svemoćni učiniti može?’ **18** A on im je kuće napunio dobrima. Namere zlih daleko su od mene. **19** Pravednici će videti propast njihovu i radovaće se, nevin čovek rugaće im se: **20** ‘Zaista su protivnici naši uništeni, a što je ostalo od njih, vatra će proždreti.’

21 Upoznaj se sa Njim, i u miru budi, pa će ti dobro biti. **22** Prihvati, molim te, zakon iz usta njegovih, stavi reči njegove u srce svoje. **23** Ako se vratiš Svemoćnom, podići ćeš se iz ruševina svojih. Ako nepravdu zadržiš daleko od šatora svoga, **24** ako skupoceno zlato u prašinu baciš, i zlato ofirsko među stene u dolini, **25** Svemoćni će biti skupoceno zlato tvoje, i najbolje srebro tvoje. **26** Jer će tada Svemoćni biti radost tvoja najveća, i k Bogu ćeš podići lice svoje. **27** Molićeš mu se, i on će te uslišiti, a ti ćeš ispuniti zavete svoje. **28** Što god naumiš, to će ti se ostvariti, i puteve tvoje svetlost će obasjavati. **29** Jer kad drsko govoriš, poniženje ćeš doživeti. A onoga ko ponizno pogled obara on će spasti. **30** Izbaviće on nedužnog čoveka. Ti ćeš izbavljen biti zbog čistote ruku svojih.“

23 Tada Jov reče: **2** „Buntovan sam danas u zabrinutosti svojoj, teška je ruka moja od uzdisanja moga. **3** O, kad bih znao gde da ga nađem! Otišao bih pravo do mesta njegovog. **4** Pred njim bih obrazložio svoj slučaj, i usta bi mi bila puna dokaza. **5** Želeo bih da znam reči kojima bi mi odgovorio, razmišljao bih o onome što bi mi rekao. **6** Da li bi se on u velikoj moći svojoj prepirao sa mnom? Ne, nego bi me saslušao, **7** tamo bi čestit čovek rešio stvari s njim, i sudija bi me moj zauvek oslobodio. **8** Gle, ako pođem na istok, njega nema; ako pođem nazad, ne nalazim ga. **9** Kad pođem na levo, tamo gde radi, ne vidim ga; ako se on okrene desno, ne vidim ga. **10** Ali, on dobro zna put kojim idem. Kad me iskuša, kao zlato ću izaći. **11** Stopama njegovim kroči noga moja, puta se njegovog držim, i ne skrećem s njega. **12** Od uputstava usana njegovih ne odstupam. Čuvao sam reči usta njegovih i više nego što mi je određeno. **13** Jednu misao on ima, i ko mu se suprotstaviti može? Šta duša njegova želi, to će i učiniti. **14** Izvršiće sve što mi je odredio, i još mnogo toga sličnog ima kod njega. **15** Zato zbog njega nemir osećam, razmišljam o njemu i bojim ga se. **16** Bog je učinio plašljivim srce moje, uznemirio me Svemoćni. **17** Jer nisam ućutkan zbog tame, niti zato što je mrak prekrio lice moje.

24 Zašto Svemoćni nije odredio vremena za sud? Zašto oni koji ga poznaju ne vide dane suda njegovog? **2** Ljudi međaše pomeraju, stada otimaju i onda ih pasu. **3** Siročetu magarca odvode, udovici u zalog bika uzimaju. **4** Siromahe teraju s puta, nevoljnici zemaljski tada se skrivaju. **5** Gle, kao divlji magarci u pustinji odlaze na posao, tražeći hranu. Pusta zemlja daje hleb svakom od njih za decu njihovu. **6** Na njivi hranu za stoku skupljaju, vinograd zlog čoveka hitro pljačkaju. **7** Goli su, bez haljine noći provode, nemaju se čime pokriti kad je hladno. **8** Na pljusku planinskom kisnu, zaklona nemaju, pa se uz stenu privijaju. **9** Od majčinih grudi zli otimaju siroče, u zalog uzimaju ono što nevoljnik na sebi ima. **10** Goli su nevoljnici, bez haljine idu, gladni su, a klasje požnjeveno nose. **11** Među zidovima kamenim u polju oni podne provode, grožđe u presi gaze, a žedni ostaju. **12** Iz grada dopire jecaj onih koji umiru, a duše smrtno ranjenih zapomažu, ali Bog ne mari za to. **13** Zli se bune protiv svetlosti, ne poznaju puteve njene, i ne idu stazama njenim. **14** U zoru ubica ustaje i ubija nevoljnika i siromaha, a

noću kradljivac postaje. **15** Oko preljubnika sumrak čeka, i kaže: ‘Nijedno me oko videti neće!’ Pokrivalom sakriva lice svoje. **16** Po mraku kradljivci u kuće provaljuju, a danju se zaključavaju. Za svetlost dana ne znaju. **17** Jer je zlima jutro kao drugima gusta tama, jer znaju za strahote iznenadne koje gusta tama nosi. **18** Vode brzo odnose zle. Proklet će biti posed njihov na zemlji. Neće više ići u vinograde svoje. **19** Kao što suša i žega gutaju otopljeni sneg, tako i grob grešnike guta! **20** Utroba majčina zaboraviće grešnika, crvi će ga slatko pojesti, niko ga se više neće sećati. A nepravda će se kao stablo slomiti. **21** On dira u ženu neplodnu, koja ne rađa, i udovicu, kojoj ne čini dobro. **22** Ali Bog će snagom svojom odstraniti silnike. Grešnik će ustati i neće biti siguran hoće li živ ostati. **23** Bog će mu dati da bude siguran i da se oslanja na sebe, ali će očima svojim posmatrati puteve zlih. **24** Uzdignu se oni nakratko, a onda ih nema više, ruše se. Seku se kao i svi drugi, kao klasovi odsecaju se. **25** Ko će me, dakle, lažljivcem proglasiti, ili u ništa pretvoriti reč moju?“

25 Tada Bildad Sušanin reče: **2** „Vlast i strah njemu pripadaju, on uspostavlja mir u visinama svojim. **3** Ima li broja četama njegovim? Nad kim ne izlazi svetlost njegova? **4** Kako, dakle, čovek smrtni može pravedan pred Bogom biti? Kako može biti čist onaj koga je žena rodila? **5** Gle, ni mesec nema sjaja, a ni zvezde nisu čiste u očima njegovim, **6** a kamoli čovek smrtni, koji je crvić, sin čovečiji, koji je crv!“

26 Tada Jov reče: **2** „Baš si pomogao onome koji snage nema! Zaista si izbavio ruku iznemoglu! **3** Lepo si savetovao onoga koji mudrosti nema. Pokazao si mnoštvu kako izgleda mudrost na delu! **4** Kome si rekao te reči, čije su reči izlazile iz tebe? **5** Gle, džinovi* su u agoniji ispod voda i oni koji nastavaju u njima. **6** Grob je pred njim otkriven, mesto propasti ne može se pokriti. **7** Nad prazninom on je sever razastro, Zemlju je obesio ni na čem. **8** Vode vezuje u oblacima svojim, da se oblaci ne rasprsnu pod njima. **9** Prekriva lice prestola svoga, rasprostirući oblak preko njega. **10** Krug nad površinom voda on je ocrtao, gde svetlost nestaje, a tama počinje. **11** Stubovi nebesa tresu se, i u čudu su kad on zapreti. **12** Snagom svojom on je more uzburkao, i mudrošću svojom razbio drznika. **13** Duhom svojim nebesa je uredio, ruka je njegova udarila odbeglu zmiju. **14** Eto, to je samo deo puteva njegovih, o njemu tek slabi šapat čujemo! A ko će razumeti grmljavinu sile njegove?“

27 Jov je zatim nastavio sa svojim govorom i rekao: **2** „Tako živ bio Bog, koji mi je pravdu uskratio, tako živ bio Svemoćni, koji je doneo gorčinu duši mojoj, **3** sve dok je dah moj još u meni, i duh Božji u nozdrvama mojim, **4** usne moje neće nepravdu kazivati, niti će jezik moj prevaru govoriti! **5** Nipošto vas pravednima ne mogu proglasiti! Dokle god dišem, neću odstupiti od bezazlenosti svoje! **6** Držim se pravednosti svoje, i neću je napustiti. Srce me moje neće prekorevati ni za jedan dan mog života. **7** Neka se neprijatelj moj zlim pokaže, i zločinac neka bude onaj koji ustaje na mene. **8** Jer čemu se pokvarenjak nadati može ako ga Bog odbaci, ako mu život uzme? **9** Hoće li Bog čuti vapaj njegov ako nevolja na njega dođe? **10** Hoće li Svemoćni biti radost njegova najveća? Hoće li prizivati Boga u svako doba? **11** Poučiću vas rukom Božjom, pomisli Svemoćnog neću vam kriti. **12** Eto, svi ste

* **26:5** „Refaimi“ na hebrejskom, ili pretpotopni pobunjenici protiv Boga. U Jovovo vreme, sećanje na Potop je bilo sveže i on se ovde izražava figurativno, aludirajući na nepoželjnost nalaženja u takvom društvu pred Bogom.

vi vizije imali, a zašto ste onda tako isprazni?
13 Tako će zao čovek proći kod Boga, takvo
će nasledstvo nasilnici dobiti od Svemoćnog.
14 Ako bude mnogo sinova njegovih, mač će
ih čekati, potomci njegovi neće dovoljno
hleba imati. **15** Pošast smrtonosna sahraniće
one koji prežive, a udovice njihove neće ih
oplakivati. **16** Ako srebra kao praha nago-
mila, ako haljina nakupi kao blata, **17** neka
nakupi, pravednik će ih obući, i srebro nje-
govo nedužan će čovek deliti. **18** Kuću je sebi
sagradio kao moljac, kao kolibu koju čuvar
sebi gradi. **19** U bogatstvu će leći, ali neće
požnjeti bogatstvo svoje. Kad otvori oči, ni-
čega više neće biti. **20** Strahote iznenadne
stići će ga kao vode. Kad padne noć, olujni
vetar će ga zgrabiti i odneti. **21** Vetar istočni
uzeće ga i on će otići, oduvaće ga s mesta nje-
govog. **22** Oboriće se na njega bez milosti, a
on će pokušati da pobegne od ruke njegove.
23 Ljudi će mu podrugljivo rukama pljeskati,
i s mesta njegovog u čudu za njim zviždati.“

28 „Srebro ima nalazište svoje, i zlato
mesto gde se pročišćava. **2** Gvožđe se
iz praha uzima, iz kamena se bakar
topi. **3** Čovek je tami granicu postavio, i na
svim krajevima rudnika on kamenje traži, u
mraku i u gustoj tami. **4** Rovove kopa daleko
od mesta gde ljudi žive, na mestima zaborav-
ljenim, gde ljudska noga ne kroči. Tamo neki
od smrtnih ljudi vise i klate se. **5** Iz zemlje
hrana dolazi, a ispod nje je drugačije, kao
vatra. **6** U stenama njenim safiri počivaju,
prah zlatni ona u sebi ima. **7** Put do tamo ni-
jedna ptica grabljivica ne zna, niti ga je oko
lešinara ikada videlo. **8** Zveri ponosne nisu ga
ugazile, mladi lav nikad nije prošao njime. **9**
Na kremen čovek pruža ruku svoju, gore pre-
vrće iz temelja njihovog, **10** on kroz stene
pravi prolaze koji se vodom pune, i sve što je
dragoceno vidi oko njegovo. **11** Zatvara
mesta gde voda prodire, ono što je skriveno
na videlo iznosi. **12** Ali gde se mudrost može
naći? Gde je mesto na kome mudrost pre-
biva? **13** Čovek smrtni ne zna vrednost njenu,
ne nalazi se ona u zemlji živih. **14** Bezdan vo-
deni kaže: ‘Nema je u meni!’ More govori:
‘Nije kod mene!’ **15** Ni za čisto zlato ne može
se dobiti, cena se njena ne može srebrom
izmeriti. **16** Ne može se platiti zlatom ofir-
skim, ni kamenjem retkim – oniksom i safi-
rom. **17** Zlato i staklo ne može se s njom upo-
rediti, ni za posudu od suvog zlata ona se ne
može dobiti. **18** Koral i kristal gorski nisu
spomena vredni, i vreća mudrosti vredi više
od vreće bisera. **19** Topaz iz Huša ne može se
s njom uporediti, ne može se platiti ni najči-
stijim zlatom. **20** Ali odakle mudrost dolazi?
Gde je mesto na kome razum prebiva? **21**
Skrivena je od očiju svih živih, od ptica ne-
beskih ona je zaklonjena. **22** Propast i smrt
govore: ‘Ušima svojim čuli smo da se o njoj
govori.’ **23** Bog je onaj koji razume put njen,
on zna gde je mesto na kome ona prebiva, **24**
jer pogled njegov seže do svih krajeva ze-
maljskih, sve pod nebesima on gleda, **25** da
bi vetru težinu odredio i vode na meru izme-
rio. **26** Kad je zakon kiši odredio, i put oluj-
nom oblaku s grmljavinom, **27** tada je video i
objavio je, pripremio ju je i istražio. **28** Zatim
je čoveku rekao: ‘Gle, strah od Gospoda – to
je mudrost; kloniti se zla – to je razum!’“

29 Jov je zatim nastavio sa svojim govo-
rom i rekao: **2** „Kad bih barem kao u
mesecima nekadašnjim bio, kao u da-
nima kad me je Bog čuvao, **3** kad mi je nad
glavom svetleo svetiljkom svojom, i kad me
je kroz mrak vodila svetlost njegova, **4** kao
što mi je bilo u danima mladalačke snage
moje, kad je blisko prijateljstvo s Bogom pre-
bivalo u šatoru mome, **5** kad je Svemoćni još
sa mnom bio, i kad su sluge moje bile svuda
oko mene! **6** Tada su se stope moje u maslu
kupale, iz stene ulje mi je teklo. **7** Kad sam
odlazio do vrata gradskih, stolicu sam svoju
na trgu postavljao. **8** Dečaci bi se sklanjali

kad bi me videli, čak bi i starci ustajali i sta-
jali. **9** Knezovi bi zaćutali, ruku bi stavljali na
usta svoja. **10** Tada bi zanemeo glas vođa, je-
zik bi im se za nepce zalepio. **11** Jer uho koje
me je slušalo srećnim me je nazivalo, i oko
koje me je videlo pohvalno je o meni svedo-
čilo. **12** Jer sam izbavljao nevoljnika kad je u
pomoć zvao, siroče i svakog ko pomoćnika
nije imao. **13** Blagoslov onoga koji je u nevo-
lji bio na mene je dolazio, radovao sam srce
udovici. **14** Pravednošću sam se odevao, ona
je bila odeća moja. Pravda je moja bila kao
ogrtač, kao turban. **15** Oko sam bio onom ko
je slep, i noga onom ko je hrom. **16** Otac sam
bio siromašnima, parnicu neznanca savesno
sam rešavao. **17** Vilice sam zločincu lomio,
plen sam čupao iz zuba njegovih. **18** Govorio
sam: ‘U svom ću gnezdu izdahnuti, dani će se
moji kao pesak namnožiti. **19** Koren se moj
do vode pruža, rosa noću ostaje na granama
mojim. **20** Obnavlja se meni slava moja, luk
u ruci mojoj strele odapinje. **21** Slušali su me,
i čekali su, ćutali su da bi savet moj čuli. **22**
Nakon reči moje ništa više ne bi rekli, reč je
moja po njima rosila. **23** Čekali su mene kao
što se kiša čeka, usta svoja širom su otvarali
kao za pljuskom prolećnim, **24** kad sam im se
nasmešio, nisu mogli verovati da to činim,
vedrinu lica mog nisu mogli pokvariti. **25** Go-
vorio sam im kojim putem da idu, kao pogla-
var sam sedeo, živeo sam kao kralj među voj-
skom svojom, kao onaj koji teši žalosne.

30 A sada mi se smeju ljudi, oni koji su
od mene mlađi, čije očeve ne bih sta-
vio ni sa psima stada svoga. **2** Od
kakve bi mi koristi bila snaga ruku njihovih?
Nema snage u njima. **3** Od oskudice i gladi
oni su iznemogli, glođu što nađu u zemlji bez-
vodnoj, koju je juče zahvatila oluja i pustoše-
nje. **4** Beru slano bilje među grmljem, smre-
kovo korenje hrana je njihova. **5** Ljudi ih
izgone iz sredine svoje, viču za njima kao za
lopovima. **6** Moraju da žive po strminama uz
rečne doline, po jamama u zemlji i među ste-
nama. **7** Među grmovima viču, pod kopri-
vama čuče. **8** To su sinovi bezumnika, i si-
novi bezimenog, koji su bičem isterani iz
zemlje. **9** A takvi sada o meni govore u
pesmama svojim, meni se sada rugaju. **10**
Gnušaju se nada mnom, drže se podalje od
mene, ne ustežu se da mi u lice pljunu. **11** Jer
on je otpustio luk moj i ponizio me, a oni su
se neobuzdano na mene okomili. **12** S desne
strane moje ustaju kao leglo zlikovačko, noge
moje puštaju da idu, a onda mi bedeme pogu-
bne postavljaju. **13** Raskopavaju staze moje,
samo mi nevolju otežavaju, i u tome im po-
moćnik ne treba.

14 Kao kroz širok procep oni naviru, s o-
lujom nadolaze. **15** Strahote iznenadne
okreću se na mene, dostojanstvo moje kao da
vetar odnosi, poput oblaka iščezlo je spasenje
moje. **16** I sada duša moja poput vode ističe
iz mene, dani nevolje stižu me. **17** Noću bol
probada kosti moje, kao da se kidaju sa mene,
ne prestaju bolovi koji me izjedaju. **18** Od si-
line velike menja se odeća moja, obavija me
kao okovratnik duge haljine moje. **19** On me
je bacio u blato, pa sam postao kao prah i pe-
peo. **20** Vapim k tebi za pomoć, ali ti mi ne
odgovaraš; stojim, da na mene pogledaš. **21**
Promenio si se i okrutan prema meni postao,
svom snagom ruke svoje ti me kao neprijatelj
napadaš. **22** U vetar me podižeš da me nosi, a
zatim me uz tresak razbijaš. **23** Znam dobro
da ćeš me u smrt vratiti, u kuću gde odlaze svi
živi. **24** Ali niko ne diže ruku svoju na ovu
ruševinu, i dok ja propadam, niko pomoć ne
doziva. **25** A ja sam plakao nad onim ko je
teške dane proživljavao, duša je moja sažalje-
vala siromaha. **26** Dobro sam očekivao, ali
zlo je došlo, svetlost sam čekao, ali mrak je
došao. **27** Utroba je moja uzavrela i uznemi-
rila se, dani nevolje na mene su došli. **28** Ža-
lostan sam išao kad sunca nije bilo. Ustao
sam usred zbora, pomoć sam tražio. **29** Šaka-
lima sam brat postao, drug kćerima sovinim.

30 Koža mi je pocrnela i otpada s mene, kosti su mi se užarile od suvoće. **31** Harfa moja sada samo tužne pesme svira, frula moja samo plačne glasove pušta.

31 Savez sam sklopio sa očima svojim, pa kako bih onda za devojkom gledao? **2** Šta Bog dodeljuje odozgo, kakvo je nasledstvo od Svemoćnog s visine? **3** Zar nije propast za zločinca, i nesreća za one koji zlo čine? **4** Zar ne vidi on puteve moje, zar ne broji on sve korake moje? **5** Ako sam se družio s ljudima koji neistinu govore, i ako je noga moja za prevarom trčala, **6** on će me izmeriti na vagi tačnoj, spoznaće Bog bezazlenost moju. **7** Ako su koraci moji s puta pravog zašli, ako se srce moje za očima mojim povelo, ako je neka ljaga za ruke moje prionula, **8** neka drugi jede ono što ja posejem, i neka se iskoreni potomstvo moje. **9** Ako se srce moje zanelo za nekom ženom, i ako sam vrebao na vratima bližnjeg svoga, **10** neka moja žena drugom žito melje, i neka se drugi nad njom povijaju. **11** Jer bi to besramno bilo, prestup koji se pred sudije iznosi. **12** To bi bila vatra koja do propasti guta, koja bi koren pustila u sav rod moj. **13** Ako sam uskraćivao pravdu robu svome, ili robinji svojoj kad su parnicu sa mnom imali, **14** šta da učinim kad Bog ustane? Kad me na odgovornost pozove, šta ću mu odgovoriti? **15** Onaj koji je mene u utrobi načinio zar nije i njega načinio, zar nas nije isti tvorac u utrobi majčinoj sazdao? **16** Ako sam siromašnima uskratio ono što su želeli, i izneverio oči udovice, **17** ako sam zalogaj svoj sam jeo, a da ga nije i siroče sa mnom delilo **18** – jer od mladosti moje raslo je uz mene kao uz oca, i otkad sam izašao iz utrobe majčine udovicama sam pomagao – **19** ako sam gledao kako strada čovek jer odeće nema, ili kako siromašan nema čime da se pokrije, **20** ako me bedra njegova nisu blagosiljala, i ako se runom mladih ovnova mojih nije ugrejao, **21** ako sam siročetu rukom preteći mahao, kad sam video da mu je moja pomoć potrebna na vratima, **22** neka mi rame iz lopatice ispadne, neka mi se ruka iz ramena otkine, **23** jer sam se plašio da na mene ne dođe propast od Boga, pred veličanstvom njegovim ne bih se održao. **24** Ako sam se u zlato uzdao, ako sam zlatu govorio: ‘Uzdanice moja!’ **25** Ako sam se radovao što sam imetak veliki imao, i što je ruka moja mnogo toga stekla, **26** ako sam svetlost gledao kako je zasjala, ili mesec divni kako putuje, **27** ako se srce moje potajno zavelo, pa sam im rukom slao poljupce usta svojih obožavajući ih kao bogove, **28** i to bi bio prestup koji se pred sudije iznosi, jer bih se odrekao Boga koji je na visini. **29** Ako sam se radovao propasti onoga koji me silno mrzi, ili se veselio kad ga je zlo zadesilo... **30** Nisam dopustio da usta moja greše, tako što bih prokletstvo prizvao na dušu njegovu. **31** Ako ljudi iz šatora mog nisu govorili: ‘Može li neko pokazati čoveka koji se nije nasitio sa stola njegovog?.’.. **32** Stranac nikad nije napolju noćivao, putniku su bila otvorena vrata moja. **33** Ako sam kao čovek zemaljski grehe svoje prikrivao, skrivajući krivicu svoju u nedrima svojim... **34** jer bih se tada plašio mnoštva velikog, plašio bi me prezir porodica mnogih, i ćutao bih, na vrata ne bih izlazio. **35** O kad bi me barem neko saslušao, moja želja je kad bi mi Svemogući odgovorio, i moja rasprava se u knjigu zapisala.[*] **36** Zaista, na ramenu svom ja bih je nosio, svezao bih je sebi oko glave kao krunu raskošnu. **37** Položio bih mu račun za svaki korak svoj, uzdignute glave pristupio bih mu poput kneza. **38** Ako je zbog dela mojih u pomoć zvala zemlja moja, i ako su brazde njene

---

[*] **31:35** Najstariji jevrejski izvori upućuju na Mojsija kao pisca Knjige o Jovu, za vreme njegovog četrdesetogodišnjeg boravka u madijanskoj pustinji, što ne isključuje mogućnost da je većina materijala već postojala u pisanoj formi (vidi 40. stih).

zajedno plakale, **39** ako sam rod njen jeo, a
nisam ga platio, i ako sam na uzdisanje naveo
dušu vlasnika njenih, **40** umesto pšenice neka
mi korov trnoviti rodi, umesto ječma korov
odvratni.“ Ovde se završavaju Jovove reči.

32 Tako su ona tri čoveka prestala da
odgovaraju Jovu, jer je on u svojim o-
čima bio pravedan. **2** Ali se na to raz-
gnevio Elihu, sin Barahila iz Buza, iz Ara-
move porodice. Razgnevio se na Jova, što se
sam pravio pravedniji od Boga. **3** Razgnevio
se i na njegova tri prijatelja, jer na sve to nisu
našli odgovor kako bi Jova osudili. **4** A Elihu
je čekao da Jov završi, pa da onda progovori,
jer su svi oni bili stariji od njega. **5** Dok je
Elihu posmatrao kako nema odgovora u
ustima ta tri čoveka, gnev je njegov postajao
sve žešći. **6** Na kraju Elihu, sin Barahila iz
Buza, reče:

„Ja sam mlad, a vi ste stariji ljudi, zato
sam se ustezao i plašio sam se da vam izne-
sem ono što znam. **7** Govorio sam sebi: ‘Dani
mnogi neka govore, godine mnoge neka
mudrost pokažu.’ **8** Zaista, duh u čoveku
smrtnom, dah Svemoćnog jeste ono što mu
razum daje. **9** Godine mnoge ne daju mudrost
same po sebi, i nije dovoljno biti star da bi se
znalo pravo suditi. **10** Zato kažem: ‘Saslušaj
me. Ja ću sad izneti ono što znam.’ **11** Eto,
čekao sam da vi kažete to što imate, slušao
sam razmišljanja vaša, dok ste tražili prave
reči. **12** Pažljivo sam vas slušao, ali, eto, niko
nije Jova ukorio, niko od vas nije odgovor
dao na reči njegove, **13** zato nemojte govoriti:
‘Našli smo mudrost. Njega Bog pobija, a ne
čovek.’ **14** Ali reči njegove nisu protiv mene
bile usmerene, pa mu neću odgovoriti rečima
vašim. **15** Uplašili su se, ne odgovaraju više,
ponestalo im je reči. **16** A ja sam čekao, jer
oni više ne govore, samo stoje, ne odgovaraju
više. **17** Sada ću ja odgovoriti, ja ću izneti ono
što znam. **18** Jer sam pun reči, i duh me priti-
ska u utrobi mojoj. **19** Evo, utroba je moja
kao vino kad oduška nema, kao novi meh koji
hoće da pukne. **20** Moram da govorim, da mi
to muku olakša. Otvoriću usne svoje i odgo-
vor dati. **21** Ni prema kome neću pristrasan
biti. Čoveku zemaljskom neću laskati **22** – jer
ja ne umem da laskam – da me ne bi Tvorac
moj brzo uklonio.

33 A sada, molim te, Jove, čuj reči moje,
Slušaj sve što ću ti reći. **2** Pogledaj,
molim te! Usta svoja otvaram, jezik
moj i usta moja sada će govoriti. **3** Reči moje
dolaze iz čestitosti srca moga, usne moje
iskreno iznose mudrost. **4** Mene je Duh Božji
stvorio, i dah Svemoćnog me drži u životu. **5**
Ako možeš, odgovori mi, naniži reči svoje
preda mnom, pripremi se da mi se suprotsta-
viš. **6** Pred Bogom ja sam isto što i ti, i ja sam
od gline načinjen. **7** Nema u meni ničega što
bi te plašilo, težina reči mojih neće te satrti. **8**
Na moje uši rekao si, i još čujem zvuk reči
tvojih: **9** ‘Čist sam i bez greha sam. Čist sam
i nema krivice na meni. **10** Ali Bog nalazi pri-
like da mi se suprotstavi, smatra me neprija-
teljem svojim. **11** Noge moje u klade stavlja,
pazi na sve staze moje.’ **12** Evo, u tome nisi
u pravu, kažem ti, jer Bog je mnogo veći od
čoveka smrtnog. **13** Zašto se ti s njim prepi-
reš? Zar zato što ne odgovara na sve reči
tvoje? **14** Bog govori jedanput, i dvaput – i-
ako čovek na to pažnju ne obraća – **15** u snu,
u vizijama noćnim, kada dubok san padne na
ljude, kada na postelji dremaju. **16** Tada on
otvara uho ljudima i upečatljivu im opomenu
daje, **17** da odvrati čoveka od dela njegovog,
da od ponosa čoveka sačuva. **18** Dušu nje-
govu čuva od jame, život mu čuva da ga strela
ne ubije. **19** I ukoravaju ga bolovi na postelji
njegovoj, ne prestaje nemir u kostima njego-
vim. **20** Zato se hleb ogadio životu njegovom,
i omiljena hrana duši njegovoj. **21** Telo mu se
pred očima raspada, a kosti, koje se ranije
nisu videle, sada se na koži poznaju. **22** Duša
mu se jami približava, i život njegov k onima

koji smrt njegovu traže. **23** Ako se za njega glasnik nađe, posrednik, jedan među hiljadu, da razjasni čoveku šta je ispravno, **24** tada će mu se on smilovati i reći će mu: ‘Izbavi ga da u jamu ne ode! Našao sam otkupninu za njega! **25** Neka telo njegovo postane sveže kao u mladosti, neka se vrati u dane mladalačke snage svoje.’ **26** Moliće Boga da mu naklonost pokaže, i gledaće lice njegovo kličući radosno, i On će vratiti pravednost svoju čoveku smrtnom. **27** On će pogledati na smrtnike i reći će: ‘Zgrešio sam, i izvrnuo sam pravdu, ali to mi nije donelo koristi. **28** Otkupio je dušu moju da u jamu ne ode, i život će moj svetlost gledati. **29** Evo, sve to Bog čini, dvaput, triput, za čoveka, **30** da izbavi dušu njegovu iz jame, da ga obasja svetlošću živih.’ **31** Pazi, Jove! Slušaj me! Ćuti, a ja ću još nešto reći. **32** Ako imaš šta da kažeš, odgovori mi. Govori, jer želim da te opravdam. **33** Ako nemaš, onda ti slušaj mene. Ćuti, i naučiću te mudrosti.“

34 Elihu još reče: **2** „Čujte reči moje, ljudi mudri, slušajte me, ljudi umni. **3** Jer uho ispituje reči, kao što nepce proba jelo. **4** Uverimo se sami šta je pravo, saznajmo zajedno šta je dobro. **5** Jer Jov je rekao: ‘Ja sam pravedan, ali Bog mi je pravdu uskratio. **6** Zar ću lagati o pravdi koja mi pripada? Neizlečiva je bolna rana moja, iako prestupa nemam.’ **7** Ima li čoveka kao što je Jov, koji ruganje kao vodu pije? **8** Na putu je da se pridruži onima koji zlo čine, i da sa zlim ljudima hodi. **9** Jer je rekao: ‘Nema čovek koristi od toga što voli Boga.’ **10** Zato me poslušajte, ljudi srca razboritog. Daleko je od Boga da zlo čini, i od Svemoćnog da nepravedno postupa! **11** Jer čoveku zemaljskom on vraća po delima njegovim, daje čoveku po ponašanju njegovom. **12** Zaista, Bog ne čini zlo, Svemoćni ne izvrće pravdu. **13** Ko je njemu zemlju poverio? Ko je njemu celi svet predao? **14** Ako bi zadržao k sebi, k srcu svom, duh njegov i dah njegov pribrao, **15** izdahnulo bi svako telo, i čovek zemaljski u prah bi se vratio. **16** Zato, ako si razborit, slušaj ovo, čuj glas reči mojih. **17** Zaista, zar će vladati onaj ko pravdu mrzi? Ako je pravedan onaj ko je moćan, zar ćeš ga zlim proglasiti? **18** Zar će neko reći kralju: ‘Ti si pokvaren čovek?’ Ili velikašima: ‘Vi ste zli?’ **19** Bog nije pristrasan prema knezovima, i velikašu ne pridaje veću važnost nego siromahu, jer svi su oni delo ruku njegovih. **20** U trenu umiru, usred noći. Ljudi pretrnu i ginu, moćni ljudi odlaze, a da ih ljudska ruka nije dotakla. **21** Jer su oči njegove upravljene na puteve čovečije, sve korake njegove on vidi. **22** Nema mraka ni guste tame gde bi se mogli sakriti oni koji zlo čine. **23** Jer Bog ne odlaže vreme kad čovek pred njega na sud dođe. **24** On satire moćne, i druge podiže na mesto njihovo. **25** Jer on zna dela njihova, obara ih noću, i bivaju zgaženi. **26** Kao zločince on ih udara, na mestu gde ih drugi vide, **27** jer su odstupili od njega, i ne mare za puteve njegove, **28** zbog njih vika sirotih do njega stiže, i on sluša viku onih koji su u nevolji. **29** Kad on šuti, ko ga može osuditi? Kad okrene lice svoje, ko ga može videti? On bdi nad narodom i nad ljudima jednako, **30** da ne bi pokvarenjak vladao, i da ne bude zamki narodu. **31** Jer, zar će iko reći Bogu: ‘Bio sam zaveden, neću se više kvariti. **32** Pouči me o onome što sam ne vidim. Ako sam nepravdu neku učinio, neću je opet učiniti.’ **33** Hoće li ti Bog za sve to odštetu dati kako si ti to zamislio, iako odbacuješ presude njegove? To je tvoj izbor, a ne moj. Reci ono što znaš. **34** Ljudi srca razboritog, i čovek mudar koji me sluša, reći će mi: **35** ‘Jov govori, ali znanja nema, u rečima njegovim nema mudrosti.’ **36** Oče moj, neka Jov do kraja bude iskušan za reči koje je rekao među ljudima zlim. **37** Jer na greh svoj on još pobunu dodaje, među nama on podrugljivo pljeska rukama i gomila reči svoje protiv Boga!“

35 Elihu još reče: **2** „Zar to smatraš pravdom? Rekao si: ‘Pravednost je moja veća od Božje.’ **3** I još kažeš: ‘Od kakve ti je ona koristi? Šta mi ona vredi više od greha?’ **4** Ja ću odgovoriti tebi i tvojim prijateljima koji su s tobom. **5** Pogledaj nebo i vidi, gledaj oblake – koliko su viši od tebe. **6** Ako grešiš, hoćeš li mu time naštetiti? Ako se množe buntovnički prestupi tvoji, hoćeš li mu time nauditi? **7** A ako si pravedan, šta mu daješ time, i šta on prima iz tvoje ruke? **8** Zloća tvoja može nauditi čoveku kao što si ti, i pravda tvoja može pomoći čoveku zemaljskom. **9** Zbog velikog tlačenja oni zapomažu, u pomoć zovu jer ih mišica moćnih pritiska. **10** Ali niko ne kaže: ‘Gde je Bog, Veliki Tvorac moj, onaj koji pesmom noć ispunjava?’ **11** On nas uči više nego životinje zemaljske, i čini nas mudrijima od ptica nebeskih. **12** Oni zapomažu, ali on ne odgovara zbog ponosa zlih ljudi. **13** Ali neistinu Bog ne sluša, Svemoćni ne gleda na nju. **14** A kako li je tek kada kažeš da ga ne vidiš! Parnica je pred njim, zato ga željno čekaj! **15** A pošto te u gnevu svom nije na odgovornost pozvao, ne obazire se na ovu krajnju nepromišljenost tvoju. **16** Jov uzalud otvara usta svoja, znanja nema, a reči gomila.“

36 Zatim Elihu još reče: **2** „Strpljiv budi još malo sa mnom, i ja ću ti pokazati da još nešto treba reći za Boga. **3** Izneću široko znanje svoje, i pokazaću da je Tvorac moj pravedan. **4** Jer reči moje zaista nisu laž. Uz tebe je onaj koji je u znanju savršen. **5** Gle, Bog je moćan i neće odbaciti nikoga, silan je u mudrosti srca svoga. **6** Zloga neće ostaviti da živi, nego će pravdu nevoljnicima dati. **7** Od pravednika neće odvratiti oči svoje, na presto će kraljeve postaviti zauvek, i biće uzvišeni. **8** Ako ljudi u lance svezani budu, sputavaće ih uža nevolje, **9** tada će im on spomenuti dela njihova i prestupe njihove, jer su oholi. **10** Uho će im otvoriti da opomenu čuju, i reći će im da se od zla odvrate. **11** Ako poslušaju i počnu da mu služe, dani će se njihovi završiti u dobru, i godine njihove u zadovoljstvu. **12** Ali ako ne poslušaju, od strele će umreti, a da ništa nisu naučili. **13** Oni koji imaju srce pokvareno gnev će sakupljati. Za pomoć neće moliti kad ih on sveže. **14** Duša će njihova u mladosti umreti, život će im se ugasiti među bludnicima. **15** A on će izbaviti nevoljnika iz nevolje njegove, i otvoriće mu uho u teskobi da ga pouči. **16** On će i tebe izbaviti iz usta nevolje! Nećeš biti sputan, bićeš na mestu prostranom, i na stolu tvom biće obilje utehe. **17** Nagledaćeš se presuda koje zli dobijaju; presuda i pravda podržaće se. **18** Jer, čuvaj se gneva, da te ne namami svojom porugom, jer te onda velika otkupnina ne može izbaviti. **19** Hoće li uslišen biti vapaj tvoj? Neće, niti će te iz nevolje izbaviti sav silan trud tvoj. **20** Ne uzdiši za noći, kad ljudi odlaze na počinak svoj. **21** Pazi da ne skreneš u zlo, jer njega si odabrao umesto nevolje. **22** Gle, Bog postupa uzvišeno u sili svojoj. Ima li učitelja poput njega? **23** Ko ga je na odgovornost pozvao zbog dela njegovih, i ko mu je rekao: ‘Nepravdu si učinio?’’ **24** Seti se da treba da veličaš dela njegova o kojima ljudi pevaju. **25** Sav ih ljudski rod posmatra, čovek smrtni izdaleka ih gleda. **26** Gle, Bog je veliki, i mi ga ne znamo, broj godina njegovih ne može se dokučiti. **27** Jer on crpi kapi vode i podiže ih u visinu, i one se cede odozgo kao kiša i magla njegova, **28** tada oblaci kaplju, obilne kiše padaju na ljude. **29** Zaista, ko može razumeti oblake razastrte, tutnjavu iz šatora njegovog? **30** Gle, nad tim prostire svetlost svoju, i dno morsko prekriva. **31** Time on brani narode, i hranu daje u izobilju. **32** Dlanovima on prekriva munju, i njoj je odredio cilj. **33** Tutnjava njegova o njemu priča, a i stoka oseća kad on dolazi.

37 „Zaista, od toga zadrhti srce moje, i iskače iz mesta svoga. **2** Slušajte dobro grmljavinu glasa njegovog, i tutnjavu koja izlazi iz usta njegovih. **3** Preko celog neba pušta je, i munja njegova do krajeva zemlje ide. **4** Iza nje glas se ori, grmi on glasom veličanstvenim, ne zadržava je kad se čuje glas njegov. **5** Grmi Bog glasom svojim čudesno, i velike stvari čini, koje ne možemo dokučiti. **6** On snegu govori: ‘Padni na zemlju,’ a i kiši to kaže, i pljusku silnom. **7** Zapečaćuje ruke svakom čoveku zemaljskom da bi svaki čovek smrtni upoznao delo njegovo. **8** Zver u jazbinu ulazi, i po skrovištima svojim boravi. **9** Iz odaja izlazi vetar olujni, i hladnoću donose vetrovi severni. **10** Od daha Božjeg led nastaje, i površina se vodena steže. **11** Da, parom on oblak puni, svetlost njegova oblake rasipa, **12** pa kruže kako ih on vodi da učine svoje, gde god ih nad licem plodnog tla zemaljskog on uputi. **13** Pomoću njih on nameru izvršava, natapa tlo svoje, ili milost pokazuje. **14** Slušaj ovo, Jove, stani i razmisli o čudesnim delima Božjim. **15** Znaš li kada ih je Bog usmerio šta da čine, i kada je učinio da svetlost oblaka njegovog zasja? **16** Znaš li kako oblaci plove, znaš li čudesna dela onog koji savršeno znanje ima? **17** Kako ti se haljine ugreju kad se umiri zemlja zbog vetra južnog? **18** Možeš li zajedno s njim iskovati nebesa, čvrsta poput ogledala livenog? **19** Reci nam šta da mu kažemo. Zbog tame nam je reči ponestalo. **20** Hoće li mu neko reći da želim da govorim? Kad bi čovek govorio bio bi progutan. **21** Sada ljudi ne vide svetlost na nebu oblačnom. Ali ona na nebu zablista kad vetar prođe i očisti ga. **22** Sa severa zlatni sjaj dopire. Veličanstvo Božje uliva strah. **23** Svemoćni je za nas nedokučiv. Uzvišen je u sili svojoj. Pravdu i pravednost veliku on ne potcenjuje. **24** Zato neka se ljudi njega boje. On se ne obazire na one koji u svom srcu misle da su mudri.“

38 Tada Gospod iz vihora reče Jovu: **2** „Ko to zamračuje [moj] savet rečima bez znanja? **3** Podvij rubove haljine svoje kao čovek, ja ću te pitati, a ti me pouči. **4** Gde si bio kad sam zemlju utemeljio? Reci mi, ako to razumeš. **5** Znaš li ko je odredio mere njene, i ko je nad njom merno uže rastegao? **6** Na čemu su uglavljena postolja njena, i ko joj je kamen ugaoni položio, **7** dok su zvezde jutarnje u veselju zajedno pevale, i svi sinovi Božji klicali od radosti? **8** Ko je vratima more zatvorio, kad je jurnulo kao iz utrobe majčine, **9** kad sam ga oblakom odenuo, i tamom gustom povio, **10** kad sam mu granice odredio, i vrata sa prevornicom stavio, **11** kad sam mu rekao: ‘Dovde ćeš dolaziti, ali dalje nećeš ići, tu će biti granica ponosnim talasima tvojim.’ **12** Jesi li ikad u životu uputio jutro da svane? Jesi li zori pokazao mesto njeno, **13** da uhvati zemlju za krajeve njene, i da zle strese s nje? **14** Tada se zemlja preobražava kao glina pod pečatom, a ono što je na njoj izgled svoj poprima, kao da se odeva. **15** Zlima se uskraćuje svetlost njihova, i lomi im se mišica podignuta. **16** Jesi li dopro do izvora morskih, i jesi li kad istražio bezdan vodeni? **17** Jesu li ti se vrata smrti pokazala? Vrata tame guste možeš li videti? **18** Jesi li umom svojim sagledao zemljina prostranstva? Reci, ako sve to znaš. **19** Koji put u prebivalište svetlosti vodi, i gde prebiva tama, **20** pa da ih odneseš do granice njihove, i da spoznaš puteve do kuće njihove? **21** Znaš li to? Jesi li se možda tada rodio, pa je mnogo dana tvojih? **22** Jesi li kročio u riznice snega, i jesi li video riznice grȁda, **23** koje čuvam za vreme nevolje, za dan boja i rata? **24** Kojim se putem svetlost širi, i vetar istočni raznosi po zemlji? **25** Ko usmerava pljuskove kišne, i ko put određuje olujnom oblaku s grmljavinom, **26** da bi kiša padala na zemlju gde čoveka nema, na pustoš u kojoj nema čoveka zemaljskog, **27** da napoji pusta i razorena mesta, da učini da trava nikne? **28** Ima li kiša

oca? Ko je rodio kapi rose? **29** Iz čije utrobe led izlazi, ko rađa inje što s neba pada? **30** Vode se skrivaju kao pod kamenom, površina vodenog bezdana čvrsta postaje. **31** Možeš li svezati sazvežđe Kima, ili razdrešiti uža sazvežđu Kesil?[*] **32** Možeš li Mazarot[*] izvesti u pravo vreme? I voditi sazvežđe Aš sa sinovima njegovim? **33** Poznaješ li zakone nebeske, i možeš li im dati vlast nad zemljom? **34** Možeš li glasom svojim doviknuti oblacima, pa da te vode nabujale pokriju? **35** Možeš li munje poslati da idu i da ti kažu: 'Evo nas?' **36** Ko je mudrost u oblake stavio, i ko je razboritost pojavama nebeskim dao? **37** Ko može mudrošću svojom oblake prebrojiti, ili ćupove nebeske prevrnuti, **38** da prah poput rastopljene mase postane, i da se grude zemlje slepe? **39** Možeš li lavu plen loviti, i lavovima mladim veliku glad utoliti, **40** kad iz skrovišta vrebaju, ili u zasedi leže? **41** Ko gavranu priprema hranu njegovu, kad mladi njegovi k Bogu vape, kad lutaju jer nemaju šta da jedu?

39 Znaš li kada je ženkama kozoroga s litica vreme da se ojare? Posmatraš li kada košute u bolovima mlade na svet donose? **2** Brojiš li koliko meseci nose, i znaš li kada je vreme da se omlade? **3** Povijaju se kada mlade svoje na svet donose, kada se oslobađaju bolova svojih. **4** Mladunci njihovi jačaju, rastu na polju, odlaze i više se ne vraćaju k njima. **5** Ko je divljeg magarca pustio na slobodu, i ko je magarcu divljem remenje razvezao, **6** čiju sam kuću u pustoj zemlji podigao, i prebivalište u slanoj zemlji. **7** Smeje se on vrevi gradskoj, ne sluša viku onoga ko ga hvata. **8** Pretražuje po gorama da bi pašu našao i raznovrsno zelenilo traži. **9** Hoće li ti divlji bik služiti, i hoće li noć provesti uz jasle tvoje? **10** Hoćeš li divljeg bika užima vezati da ti ore, i hoće li drljati njivu za tobom? **11** Hoćeš li se uzdati u njega zato što je velika snaga njegova, i hoćeš li mu posao svoj prepustiti? **12** Hoćeš li se uzdati u njega da će ti žito prikupiti, i da će ti ga na gumno doterati? **13** Maše li noj krilima radosno, i ima li on perje za letenje i drugo perje kakvo roda ima? **14** Na zemlji ostavlja jaja svoja, u prahu ih greje, **15** i zaboravlja da ih noga nečija može zdrobiti, ili neka zver poljska zgaziti. **16** Nemilosrdna je prema ptićima svojim, kao da nisu njeni. Uzaludan će biti trud njen ako nad njima ne bude strepela. **17** Jer Bog joj je dao da zaboravi mudrost, i nije joj razboritost udelio. **18** Ipak svaki put kad poskoči visoko, smeje se konju i jahaču njegovom. **19** Možeš li konju snagu dati? Možeš li mu vrat grivom lepršavom odenuti? **20** Možeš li učiniti da kao skakavac skače? Zastrašujuće je ponosno frktanje njegovo. **21** Kopitom udara u ravnici i sav je ustreptao od snage svoje, na oružje nasrće. **22** Strahu se smeje i ne plaši se, i pred mačem ne uzmiče. **23** Nad njim tobolac zvekeće, oštrica dugog i kratkog koplja. **24** Uz topot, uzbuđeno, on prostranstva guta, i sve ne veruje da se zvuk roga čuje. **25** Čim se rog oglasi, on zarže, iz daleka bitku nanjuši, viku zapovednika i poklič ratni. **26** Zar se po tvojoj mudrosti soko uvis vine, i krila svoja širi prema vetru južnom? **27** Zar se na tvoj nalog orao uvis diže, i gnezdo svoje gradi visoko, **28** na litici stanuje i noćiva, na vrhu litice, na mestu nepristupačnom? **29** Tamo hranu traži, daleko vide oči njegove. **30** Ptići njegovi krv piju; gde leševa ima, tamo je i on."

40 Gospod još reče Jovu: **2** „Zar će se prigovarač sa Svemoćnim prepirati? Neka odgovori onaj koji Boga ukorava."

3 Tada Jov reče Gospodu: **4** „Evo, ja sam

[*] **38:31** Za sazvežđe Kima se smatra da predstavlja sazvežđe Plejade (Vlašiće), a Kesil sazvežđe Orion.

[*] **38:32** Za Mazarot se smatra da predstavlja sazvežđa Zodijaka, a sazvežđe Aš sazvežđe Velikog medveda (Velika kola).

neznatan. Šta da ti odgovorim? Ruku stav-
ljam na usta svoja. **5** Jednom sam govorio, i
neću više odgovarati; dvaput sam govorio, i
neću više ništa dodati.“

6 Tada Gospod iz vihora reče Jovu: **7**
„Podvij rubove haljine svoje kao čovek, ja ću
te pitati, a ti me poući. **8** Zar ćeš obezvrediti
pravdu moju? Zar ćeš mene okriviti da bi
sebe opravdao? **9** Zar ti imaš mišicu kao Bog?
Možeš li glasom poput njegovog zagrmeti?
10 Ukrasi se veličanstvom i uzvišenošću, sla-
vom i čašću odeni se. **11** Izlij žestoki gnev
svoj, i pogledaj sve ohole i ponizi ih. **12**
Pogledaj sve ohole, ponizi ih, i zgazi zle tamo
gde jesu. **13** U prah ih sve zajedno sakrij, lica
njihova sveži na mestu skrivenom, **14** a ja ću
te hvaliti, jer te desnica tvoja može spasti. **15**
Pogledaj sada behemota,* koga sam načinio
kao i tebe. Travu zelenu kao bik jede. **16** Gle,
u bedrima je snaga njegova, sila njegova po-
čiva u pupku trbuha njegovog. **17** Savija rep
svoj kao kedar, isprepletene su tetive bedara
njegovih. **18** Kosti su njegove cevi bakarne,
jake su kosti njegove poput kovanih poluga
gvozdenih. **19** On je prvo od dela Božjih.
Samo Tvorac njegov može mač svoj k njemu
primaći. **20** Gore mu daju plodove svoje, a
tamo se sve zveri poljske igraju. **21** Pod loto-
sima trnovitim on počiva, na mestu skrovi-
tom, u trsci i močvari. **22** Lotosi trnoviti za-
klanjaju ga senkom svojom, topole kraj voda
okružuju ga. **23** Gle, on ispija reku, i ne žuri
se; on zasigurno može iscrpiti Jordan u svoja
usta. **24** Hoće li ga neko uhvatiti na oči nje-
gove? Može li mu neko kukom nos probiti?

41 Možeš li levijatana* udicom izvući, ili
mu užem jezik privezati? **2** Možeš li
mu rogoz kroz nozdrve provući, ili
mu bodljom čeljust probiti? **3** Hoće li te mo-
liti mnogo, ili će ti blage reči govoriti? **4** Hoće
li savez s tobom sklopiti, da ga zauvek odve-
deš kao roba? **5** Možeš li se igrati s njim kao
s pticom, ili ga vezati da bi se s njim igrale
devojčice tvoje? **6** Hoće li se ljudi pogađati za
njega? Hoće li ga trgovcima razdeliti? **7** Mo-
žeš li harpunom probosti kožu njegovu, ili ri-
barskim kopljem glavu njegovu? **8** Digneš li
ruku svoju na njega, zapamtićeš šta je borba.
Nećeš više to činiti. **9** Gle, nada mu je uzalud.
Neće li biti odbačen čak u očima njegovim?
10 Niko nije toliko hrabar da bi ga izazivao.
A ko onda može preda mnom opstati? **11** Ko
mi je prvi dao nešto, pa da treba da mu vra-
tim? Sve pod nebom moje je. **12** Neću ćutati
o delovima tela njegovog, ni o snazi njegovoj,
ni o skladnoj građi tela njegovog. **13** Ko mu
može odeću skinuti? Ko sme da uđe među če-
ljusti njegove? **14** Ko može otvoriti ogromne
čeljusti njegove? Zastrašujući su zubi njegovi
što uokolo stoje. **15** Nizovi ljusaka ponos su
njegov, zatvorene su kao pečatom čvrstim. **16**
Jedna uz drugu tako su priljubljene da ni vaz-
duh među njih prodreti ne može. **17** Snažno
su jedna uz drugu prionule, čvrsto se drže i ne
mogu se razdvojiti. **18** Kad kine, svetlost blje-
sne, i oči su mu kao zraci zore. **19** Iz usta nje-
govih munje sevaju, iskre ognjene iskaču. **20**
Iz nozdrva njegovih dim izlazi, kao iz peći ro-
gozom potpaljene. **21** Duša njegova ugljevlje
potpaljuje, bljesak izlazi iz usta njegovih. **22**
U vratu mu snaga počiva, pred njim svi u
strahu beže. **23** Nabori na telu njegovom čvr-
sto su stisnuti, kao da su saliveni na njemu,
ne pomeraju se. **24** Srce njegovo kao da je sa-
liveno, tvrdo kao kamen, da, kao donji mlin-
ski kamen tvrdo. **25** Kad se podigne, i silni se
uplaše, od užasa se smetu. **26** Kad ga mač
sustigne, ne može se nositi s njime, ni veliko
ni malo koplje, a ni strela. **27** Gvožđe je za
njega kao slama, bakar kao trulo drvo. **28**
Strela ga oterati ne može, kamenje iz praćke

* **40:15** U pitanju je životinja koja po svom izgledu ve-
oma podseća na dinosaurusa roda Apatosaurus ili
Brachiosaurus.

* **41:1** U pitanju je životinja koja po svom izgledu ve-
oma podseća na dinosaurusa roda Parasaurolophus.

za njega je kao strnjika. **29** I toljaga je njemu
kao strnjika, smeje se on zveckanju koplja. **30**
Na stomaku kao da oštre parčiće grnčarije
ima, kao da vršalicu za žito po blatu vuče. **31**
Od njega dubina kao lonac vri, more se peni
kao ulje mirisno u loncu. **32** Za sobom ostav-
lja stazu sjajnu, pa se čini kao da bezdan vo-
deni sedu kosu ima. **33** Na zemlji mu ništa
slično nije, stvoren je da se ničega ne boji. **34**
Sve što je visoko on vidi. Kralj je nad svim
zverima veličanstvenim."

42 Tada Jov ovako reče Gospodu: **2**
„Spoznao sam da ti sve možeš, i da
nema zamisli koja je tebi neostvariva.
3 Pitao si: 'Ko to zamračuje savet moj bez
znanja?' Eto, govorio sam, ali nisam razumeo
ono što je suviše čudesno za mene, što ne
poznajem. **4** Rekao si: 'Slušaj, a ja ću govo-
riti. Ja ću te pitati, a ti me poúči.' **5** Uho je
moje slušalo o tebi, ali sada te i oko moje vidi.
6 Zato povlačim sve što sam rekao, i kajem
se u prahu i pepelu."

7 Tako je Gospod rekao sve te reči Jovu.
Zatim se Gospod obratio Elifasu Temancu, i
rekao: „Razgnevio sam se na tebe i na dva
prijatelja tvoja, jer niste govorili istinu o meni
kao moj sluga Jov. **8** Zato uzmite sada sedam
junaca i sedam ovnova i idite kod mog sluge
Jova, i prinesite za sebe žrtvu paljenicu, a moj
sluga Jov moliće se za vas. Jedino ću njega
uslišiti i neću vas osramotiti zbog vašeg bez-
umlja, zbog toga što niste govorili istinu o
meni, kao sluga moj Jov."

9 Tako su Elifas Temanac, Bildad Sušanin
i Sofar Namaćanin otišli i učinili onako kako
im je Gospod rekao, i Gospod je uslišio Jova.

10 Kada se Jov pomolio za svoje prijate-
lje, Gospod ga je izbavio iz nevolje u kojoj je
bio zarobljen. Tako je Gospod dao Jovu dvos-
truko više od svega što je ranije imao. **11** Kod
Jova su došla sva njegova braća i sve njegove
sestre i svi koji su ga ranije poznavali, i jeli
su s njim hleb u njegovoj kući i izrazili svoje
saosećanje i tešili ga zbog svih nevolja koje
je Gospod dozvolio da ga snađu. Svako od
njih dao mu je komad srebra i zlatan prsten.

12 Gospod je blagoslovio naredne godine
Jovovog života više nego pređašnje, pa je on
imao četrnaest hiljada ovaca, šest hiljada ka-
mila, hiljadu jarmova goveda i hiljadu maga-
rica. **13** Dobio je i sedam sinova i tri kćeri. **14**
Prvoj je dao ime Jemima, drugoj je dao ime
Kesija, a trećoj je dao ime Keren-Apuha.* **15**
Po svoj zemlji nije bilo tako lepih žena kao
što su bile Jovove kćeri. Njihov otac im je dao
nasledstvo među njihovom braćom.

16 Posle toga Jov je poživeo sto četrdeset
godina i video je svoje sinove i svoje unuke –
četiri naraštaja. **17** Jov je umro star, navršivši
svoje dane.

* **42:14** Jemima znači „dan za danom," Kesija znači „kasija" (vrsta biljke), a Keren-Apuha znači „rog od metala."

Pisci: David i drugi
Pisanje završeno: oko 460. pre n. e.

PSALMI

1 Srećan je čovek koji po savetu zlih ne
postupa, na putu grešnika ne stoji, i u
društvu podrugljivaca ne sedi, **2** nego u
zakonu Gospodnjem uživa, preispituje se u
zakonu njegovom i dan i noć. **3** On je kao
drvo posađeno kraj voda koje teku, koje plod
svoj donosi u svoje vreme, kojem lišće ne
vene, i sve što radi biće uspešno. **4** Nije tako
sa zlima, oni su kao pleva koju vetar raznosi.
5 Zato se zli neće održati na sudu, ni grešnici
na zboru pravednika. **6** Jer Gospod poznaje
put pravednika, a put zlih će propasti.

2 Zašto su se narodi uskomešali i plemena
razmišljaju o ispraznim stvarima? **2** Kra-
ljevi se zemaljski podižu i vladari kao je-
dan ustaju protiv Gospoda i protiv njegovog
pomazanika, **3** i govore: „Raskinimo okove
njihove i zbacimo sa sebe uža njihova!“ **4** O-
naj koji sedi na nebesima smejaće se, sam
Gospod rugaće im se. **5** Tada će im se obratiti
u gnevu svome, i u žestini srdžbe svoje stvo-
riće im pometnju, **6** govoreći: „Ja sam posta-
vio svog kralja na Cionu, na svetoj gori mo-
joj.“ **7** Objaviću odredbu Gospodnju, a on mi
je rekao: „Ti si moj sin, danas te rodih. **8** Traži
od mene, i daću ti narode u nasledstvo i kra-
jeve zemaljske u posed. **9** Razbićeš ih gvoz-
denim žezlom, kao posudu grnčarsku smrvi-
ćeš ih.“ **10** I zato, kraljevi, postupite razbo-
rito! Prihvatite ukor, sudije zemaljskog! **11**
Služite Gospodu sa strahom i radujte se s
drhtanjem. **12** Primite pouku,* da se Bog ne
razgnevi i da vas propast s puta ne ukloni, jer
gnev njegov lako plane. Srećni su svi kojima
je On utočište.

Pesma koju je David sastavio kada je bežao*
pred svojim sinom Abšalomom.

3 O Gospode, zašto je toliko protivnika
mojih? Zašto mnogi ustaju na mene? **2**
Mnogi govore za dušu moju: „Nema za
njega spasenja od Boga.“ **3** Ali ti si, Gospode,
štit moj, slava moja, onaj koji podiže glavu
moju. **4** Iz sveg glasa prizvaću Gospoda, i on
će me uslišiti sa svete gore svoje. **5** Ja ću leći
i zaspati, a onda ću se probuditi, jer je Gospod
moj oslonac. **6** Neće me uplašiti deset hiljada
ljudi koji su me sa svih strana opkolili. **7**
Ustani, Gospode! Spasi me, Bože moj! Udari
u vilicu sve neprijatelje moje. Razbij zube
zlima. **8** Spasenje dolazi od Gospoda. Blago-
slov tvoj počiva na narodu tvome.

Upravitelju, za izvođenje na žičanim instru-
mentima. Davidova pesma.

4 Kad te prizovem, usliši me, Bože moj
pravedni. U teskobi mojoj izbavi me!
Smiluj mi se i čuj molitvu moju! **2** ‘Si-
novi ljudski, dokle će se slava moja poniža-
vati? Dokle ćete isprazne stvari voleti? Dokle
ćete laž tražiti?’ **3** Znajte da će Gospodu po-
seban biti onaj ko mu je veran; čuće Gospod
kad ga prizovem. **4** Ako se i uznemirite, ne-
mojte grešiti. Zadržite reči u srcu svome, na
postelji svojoj, i ćutite. **5** Prinesite žrtve pra-
vedne i uzdajte se u Gospoda. **6** Mnogi go-
vore: „Ko će nam pokazati ono što je dobro?“
Gospode, podigni na nas svetlost lica svoga.
7 Ti ćeš srcu mome radost dati, veću nego što
je oni imaju kad im obiluje pšenica i mlado
vino. **8** U miru ću leći i spavati, jer mi ti,
Gospode, daješ da živim u spokoju.

* **2:12** Ili „težite savršenstvu,“ „primite čistotu.“

* Psalmi znači hvalospevi.

Upravitelju. Davidova pesma.

5 O Gospode, prigni uho rečima mojim; čuj uzdisanje moje. **2** Slušaj vapaj moj, Kralju moj i Bože moj, jer se tebi molim. **3** Gospode, jutrom čuj glas moj; jutrom ti se obraćam i budno čekam. **4** Jer ti nisi Bog koji u zlu uživa; zli kod tebe ni za kratko mesta ne nalazi. **5** Hvalisavci ne mogu stajati pred očima tvojim. Ti mrziš sve koji zlo čine; **6** uništićeš one koji laž govore. Čovek koji krv proliva i prevaru čini mrzak je Gospodu. **7** A ja ću zbog velike dobrote tvoje doći u dom tvoj, u strahu pred tobom pokloniću se prema svetome hramu tvome. **8** Gospode, vodi me u pravednosti svojoj i sačuvaj od neprijatelja mojih, put svoj poravnaj preda mnom. **9** Jer u ustima njihovim nema ničeg pouzdanog, iznutra su puni zla. Grlo im je grob otvoren, laskavim se jezikom služe. **10** Bog će ih zaista smatrati krivima, propašće oni zbog namera svojih. Zbog mnoštva prestupa svojih biće rasejani, jer su se protiv tebe pobunili. **11** Ali radovaće se svi kojima si ti utočište; doveka će radosno klicati. Ti ćeš ih zakloniti; veseliće se oni koji vole ime tvoje. **12** Jer ćeš ti, Gospode, blagosloviti pravednike, kao štitom velikim zaklonićeš ih naklonošću svojom.

Upravitelju, za izvođenje na žičanim instrumentima na nižoj oktavi. Davidova pesma.

6 O Gospode, nemoj me ukoravati u gnevu svome, nemoj me disciplinovati u ljutnji svojoj. **2** Smiluj mi se, Gospode, jer sam iznemogao. Izleči me, Gospode, jer su nemira pune kosti moje. **3** Duša je moja prepuna nemira, a ti, Gospode, dokle ćeš čekati? **4** Dođi, Gospode, izbavi dušu moju, spasi me zbog ljubavi svoje. **5** Jer mrtvi tebe ne spominju, Ko će te u grobu hvaliti? **6** Iznemogao sam od uzdisanja; svu noć suzama postelju svoju kvasim, i natapam ležaj svoj. **7** Od tuge je oko moje oslabilo, oronulo je zbog svih neprijatelja mojih. **8** Odlazite od mene svi koji zlo činite, jer će Gospod čuti jecaje moje. **9** Gospod će čuti kad ga za milost molim; Gospod će primiti molitvu moju. **10** Svi će se neprijatelji moji mnogo postideti i uznemiriti, odstupiće, smesta će se postideti.

Davidova naricaljka koju je ispevao Gospodu zbog reči Husa iz Benjaminovog plemena.

7 O Gospode, Bože moj, ti si utočište moje. Spasi me od svih koji me progone i izbavi me, **2** da niko ne rastrgne dušu moju kao lav što razdire, zgrabivši me kad nema ko da me izbavi. **3** Gospode, Bože moj, ako sam u nečem pogrešio, ako ima nepravde na rukama mojim, **4** ako sam onome ko me nagrađuje zlom uzvratio, ili ako sam oplenio onoga ko me bezuspešno napada, **5** neka neprijatelj goni dušu moju, neka me sustigne, i život moj u zemlju satre, neka slavu moju u prašinu baci. **6** Ustani, Gospode, u gnevu svome, podigni se protiv jarosti neprijatelja mojih, probudi se radi mene, jer si odredio da se pravda izvrši. **7** Neka te mnogi narodi okruže, izađi na visinu i na njih kreni. **8** Gospod će izreći presudu svim narodima. Sudi mi, Gospode, prema pravednosti mojoj i prema bezazlenosti mojoj. **9** Molim te, neka se prekine zloća opakih ljudi, A pravednika ti utvrdi; pravedni Bog ispituje srce i bubrege.[*] **10** Štit je moj kod Boga, Spasitelja onih koji su čestitog srca. **11** Bog je pravedan Sudija, svaki dan Bog sa žestinom zlo osuđuje. **12** Ako se ko od zla ne odvrati, on će naoštriti mač svoj, nategnuće luk svoj i pripremiti ga da strele odapinje. **13** Pripremiće oružje smrtonosno, svoje će strele u plamene strele pretvoriti. **14** Gle, onaj koji je zatrudneo pakošću, začeo je zlo i rodiće laž. **15** Jamu je iskopao i produbio, ali pašće u jamu koju je napravio. **16** Zlo će se njegovo vratiti njemu na glavu, i njemu na teme pašće nasilje

[*] **7:9** Ili: „unutrašnje motive."

njegovo. **17** Hvaliću Gospoda zbog pravednosti njegove, i pesmom ću slaviti ime Gospoda Najvišeg.

Upravitelju pevačkom. Davidova pesma.

8 O Gospode, Gospode naš, kako je slavno ime tvoje po svoj zemlji, o veličanstvu tvome govori se nad nebesima! **2** Iz usta dece i odojčadi pokazao si silu svoju, zbog protivnika svojih, kako bi zaustavio neprijatelja i osvetnika. **3** Kada gledam nebesa tvoja, delo prstiju tvojih, mesec i zvezde koje si postavio, **4** šta je smrtni čovek da na njega misliš, sin čovečiji da se o njemu brineš? **5** Učinio si ga malo manjim od onih što su bogu slični,[*] slavom i čašću si ga krunisao. **6** Dao si mu da vlada nad delima ruku tvojih, sve si stavio pod noge njegove: **7** svu sitnu stoku i goveda, životinje poljske. **8** Ptice nebeske i ribe morske, sve što pliva putevima morskim. **9** O Gospode, Gospode naš, kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

Upravitelju pevačkom. Davidova pesma.

9 Hvaliću te, Gospode, svim srcem svojim; objavljivaću sva čudesna dela tvoja. **2** Radovaću se i veseliti, i pesmom ću hvaliti ime tvoje, Najviši. **3** Kad ustuknu neprijatelji moji, posrnuće i izginuće pred tobom. **4** Jer ti si podržao pravdu moju i parnicu moju, sedeo si na prestolu i pravedno sudio. **5** Prekorio si narode, uništio zle. Ime si njihovo izbrisao za sva vremena, zauvek. **6** Tvoji su neprijatelji za svagda opustošeni, a i gradovi koje si iz korena iščupao. Nestaće i spomena na neprijatelje. **7** Ali Gospod će vladati doveka, utvrdiće presto svoj za sud. **8** On će suditi svetu u pravednosti, u pravdi će narodima suditi. **9** Gospod će potlačenom biti visoko utočište, visoko utočište u vreme nevolje. **10** Oni koji znaju ime tvoje, uzdaće se u tebe, jer ti, Gospode, nipošto nećeš ostaviti one koji te traže. **11** Pesmom hvalite Gospoda, koji prebiva na Cionu, objavite među narodima dela njegova. **12** Jer kad bude sudio za krv prolivenu, setiće se nevoljnika, sigurno neće zaboraviti jauk njihov. **13** Smiluj mi se, Gospode, pogledaj nevolju moju zbog onih koji me mrze, ti koji me izbavljaš od vrata smrti, **14** da bih objavljivao sva hvale vredna dela tvoja na vratima kćeri cionske, da bih se radovao zbog spasenja koje daješ. **15** Narodi su pali u jamu koju su sami iskopali, u mrežu koju su postavili uhvatila se noga njihova. **16** Gospod je poznat po presudi koju je izvršio. Onaj ko je zao, delima ruku svojih u zamku se hvata. **17** U grob će zli otići, i svi narodi koji Boga zaboravljaju. **18** Jer siromah neće zauvek zaboravljen biti, niti će nada krotkih ikada propasti. **19** Ustani, Gospode! Ne daj da se smrtni čovek pokaže moćnijim. Neka se sudi narodima pred licem tvojim. **20** Gospode, ispuni ih strahom, da bi narodi znali da su samo smrtnici.

10 Zašto, o Gospode, stojiš daleko? Zašto se skrivaš kad nas nevolja pritišće? **2** Zli u oholosti svojoj progone nevoljnike, i hvataju ih u spletke koje smišljaju. **3** Jer se zli hvali sebičnim željama duše svoje, i onaj ko nepravedan dobitak stiče blagosilja samog sebe; prezire Gospoda. **4** Zli u nadmenosti svojoj ne traži Boga, u svim zamislima njegovim nema Boga. **5** Putevi su njegovi uvek krivi. Sudovi su tvoji uklonjeni ispred njega, i na sve svoje neprijatelje on s prezirom gleda. **6** U srcu svome govori: „Neću posrnuti, iz naraštaja u naraštaj nevolja me neće snaći.“ **7** Usta su mu puna kletvi, prevare i nasilja. Pod njegovim su jezikom nevolja i zlo. **8** Blizu naselja u zasedi sedi, iz potaje ubija nedužnoga. Oči njegove nesrećnika vrebaju. **9** Iz potaje vreba kao lav iz skrovišta svoga. Vreba da zgrabi nevoljnika. Hvata ga i u mrežu svoju povlači. **10** Satrven je nevoljnik, slomljen je; čitava vojska

[*] **8:5** Ili: „od anđela.“

klonulih pada u jake kandže zloga. **11** U srcu
svome on govori: „Bog je zaboravio. Okre-
nuo je lice svoje. Neće on to nikad videti.“ **12**
Ustani, Gospode. Bože, podigni ruku svoju.
Ne zaboravi one koji su u nevolji. **13** Zašto
zao čovek prezire Boga? U srcu svome go-
vori: „Bog ne mari.“ **14** Jer ti vidiš nevolju i
muku. Posmatraš ih, da bi ih u ruku svoju u-
zeo. Tebi se prepušta nesrećnik, siroče. Ti si
pomoćnik njegov. **15** Satri mišicu opakom i
zlom, da se traži i ne nađe više njegovo zlo.
16 Gospod je kralj doveka, u svu večnost.
Nestali su narodi sa zemlje njegove. **17**
Gospode, ti ćeš čuti molbe krotkih. Pripremi-
ćeš srce njihovo. Prignućeš uho svoje, **18** da
daš pravdu siročetu i potlačenom, da niko
više ne drhti pred čovekom smrtnim.

Upravitelju. Davidov psalam.

11 Gospod je utočište moje. Kako smete
reći duši mojoj: „Odleti u goru kao
ptica! **2** Jer, gle, zli natežu luk, za te-
tivu zapinju strelu svoju, da iz mraka gađaju
one koji su čestitog srca. **3** Kad se temelji
pravde ruše, šta da učini pravednik?“ **4**
Gospod je u svetom hramu svome. Na nebe-
sima je presto Gospodnji. Oči njegove
posmatraju, pogled njegov ispituje sinove
ljudske. **5** Gospod ispituje pravednoga, ali
duša njegova mrzi zloga i onoga ko voli nasi-
lje. **6** Pustiće na zle kišu zamki, vatre i sum-
pora, i vruć vetar, kao čašu koju će morati
ispiti. **7** Jer Gospod je pravedan, on voli pra-
vedna dela. Čestiti će gledati lice njegovo.

*Upravitelju, za izvođenje na nižoj oktavi. Da-
vidova pesma.*

12 Spasi me, Gospode, jer nema više ver-
nog čoveka, jer je nestalo vernih među
sinovima ljudskim. **2** Neistinu govore
jedan drugome, laskavim usnama govore i
srcem dvoličnim. **3** Gospod će istrebiti sve
usne laskave, jezik koji oholo govori, **4** one
što govore: „Na jeziku smo jači. Usnama svo-
jim govorimo šta god želimo. Ko će nad nama
gospodariti?“ **5** „Zbog pustošenja poniznih,
zbog jecaja onih u oskudici, sada ću ustati,“
kaže Gospod. „Izbaviću ih od onih koji ih
preziru.“ **6** Reči su Gospodnje čiste reči, kao
srebro pročišćeno u topioničkoj peći u zemlji,
sedam puta pročišćeno. **7** Gospode, ti ćeš ih
čuvati; svakoga od njih doveka ćeš štititi od
ovog zlog naraštaja. **8** Zli idu uokolo, jer se
podlost veliča među sinovima ljudskim.

Upravitelju. Davidova pesma.

13 Dokle ćeš me, Gospode, zaborav-
ljati? Zar zauvek? Dokle ćeš od mene
okretati lice svoje? **2** Dokle ću se bo-
riti u duši svojoj, po ceo dan nositi tugu u srcu
svome? Dokle će se nada mnom neprijatelj
moj uzdizati? **3** Pogledaj me, usliši me, o
Gospode, Bože moj. Nek zasijaju oči moje,
da ne zaspim smrtnim snom, **4** Da ne kaže ne-
prijatelj moj: „Pobedio sam ga!“ Da se ne ra-
duju protivnici moji što posrćem. **5** Ali ja se
u tvoju milost uzdam; neka se moje srce ra-
duje zbog spasenja koje daješ. **6** Pevaću
Gospodu jer je dobar prema meni.

Upravitelju. Davidov psalam.

14 Bezumnik govori u srcu svome:
„Nema Gospoda.“ Zlo čine, odvratna
su dela njihova. Nema nikog ko
dobro čini. **2** Gospod s neba gleda sinove
ljudske, da vidi ima li koga da je razuman,
traži li ko Gospoda. **3** Svi su zastranili, svi su
se pokvarili, nema nikog ko dobro čini, nema
nijednog. **4** Zar niko od onih koji zlo čine
ništa naučio nije? Oni koji narod moj kao
hleb proždiru? Gospoda ne prizivaju. **5** Tada
ih je veliki strah obuzeo, jer Gospod je s na-
raštajem pravednika. **6** Vi hoćete da posra-
mite namere nevoljnika, jer je Gospod uto-
čište njegovo. **7** O, kad bi sa Ciona spasenje
došlo Izraelu! Kad Gospod vrati zarobljeni
narod svoj, veseliće se Jakov, radovaće se
Izrael.

Davidova pesma

15 Gospode, ko će biti gost u šatoru
tvome? Ko će prebivati na svetoj gori
tvojoj? **2** Onaj ko živi bezazleno i
postupa pravedno, ko istinu govori u srcu
svome. **3** Onaj koji ne kleveće jezikom svo-
jim. Nikakvo zlo ne čini bližnjemu svome, i
ne govori pogrdno o prijatelju svome. **4** On
odbacuje svakoga ko prezir zaslužuje, a poš-
tuje one koji se Gospoda boje. Zakletvu svoju
ne poriče, makar mu i na štetu bila. **5** Novac
svoj uz kamatu ne daje, i mito protiv nedužnog
nog ne uzima. Ko tako čini, nikada posrnuti
neće.

16 Čuvaj me Bože, jer si ti utočište moje.
2 Dušo moja moraš reći Gospodu: „Ti
si Gospod moj – moja dobrota je ništa
bez tebe. **3** U svetima koji su na zemlji, u
njima, slavnima, sva je radost moja.“ **4**
Množe se muke onih koji uvek za nekim dru-
gim trče. Njihove žrtve levanice od krvi ja
neću izlivati, i na usnama svojim imena nji-
hova neću nositi. **5** Gospod je deo nasledstva
moga i čaše moje. Ti čvrsto držiš nasledstvo
moje. **6** Divno je ono što si mi u nasledstvo
dao. Posed je moj zaista lep. **7** Blagosiljaću
Gospoda, koji me savetuje. Noću me opomi-
nju bubrezi moji. **8** Gospoda uvek imam pred
sobom. On mi je s desne strane, neću posr-
nuti. **9** Zato se raduje srce moje i veseli duša
moja. Telo će moje spokojno počivati. **10** Jer
nećeš dušu moju ostaviti u grobu, niti ćeš
dozvoliti da ljubazni tvoj vidi raspadanje. **11**
Daćeš mi da upoznam put života. Obilje je ra-
dosti pred licem tvojim, večna je sreća u
desnici tvojoj.

Davidova molitva

17 Čuj, Gospode, ono što je pravedno,
poslušaj vapaj moj, prigni uho molitvi
usana mojih na kojima prevare nema.
2 Od tebe neka mi pravda dođe, oči tvoje
neka na čestitost gledaju. **3** Ispitao si srce
moje, noću si me proverio, pročistio si me i
vidiš da zlo ne smišljam. Usta moja neće
zgrešiti. **4** A ljudskih dela, puteva razbojnič-
kih, čuvam se po reči usana tvojih. **5** Koraci
moji neka prionu za staze tvoje, na kojima
noge moje posrnuti neće. **6** Prizivam te, Bože,
jer ćeš me uslišiti. Prigni k meni uho svoje, i
čuj reči moje. **7** U milosti svojoj divna dela
učini, spasitelju onih koji kod tebe utočište
traže od onih koji se bune protiv desnice
tvoje. **8** Čuvaj me kao zenicu oka, sakrij me
pod senu krila svojih **9** od zlih koji su nasrnuli
na mene. Neprijatelji duše moje stežu obruč
oko mene. **10** Zatvorili su se u sopstveno salo,
ustima svojim oholo govore. **11** A nas, naše
korake, sada opkoljuju, upiru oči svoje da nas
na zemlju obore. **12** Svaki je od njih kao lav
željan da plen rastrgne, kao mladi lav koji u
potaji sedi. **13** Ustani, Gospode, suprotstavi
mu se u lice, prisili ga da se pokloni, mačem
svojim izbavi dušu moju od zloga, **14** rukom
svojom izbavi me od ljudi, Gospode, od ljudi
ovoga vremena, kojima je stalo samo do za-
dovoljstava ovoga života, kojima stomak pu-
niš svojim blagom. Koji imaju mnogo sinova.
I deci svojoj ostavljaju ono što im pretekne.
15 A ja ću u pravednosti gledati lice tvoje, za-
dovoljan ću biti kad se probudim i vidim obli-
čje tvoje.

Upravitelju. Psalam Gospodnjeg sluge Davida, koji je Gospodu izgovorio reči ove pesme onog dana kada ga je Gospod izbavio iz ruku svih njegovih neprijatelja i iz Saulove ruke. On je rekao:

18 Voleću te, Gospode, snago moja. **2**
Gospod je stena moja, tvrđava moja i
izbavitelj moj. Bog je moj stena moja.
On je utočište moje, štit moj i rog spasenja
moga, visoko utočište moje. **3** Prizvaću
Gospoda, koji je hvale dostojan, i izbavljen
ću biti od neprijatelja svojih. **4** Uža smrti o-
bavila su me, bujice ljudi pokvarenih plašile
su me. **5** Uža groba okružila su me, zamke
smrti su preda mnom. **6** U nevolji svojoj pri-
zivao sam Gospoda, vapio sam Bogu svome.

Iz hrama svoga on je čuo glas moj, i vapaj
moj dopro je do njegovih ušiju. **7** Zemlja se
zatresla i uzdrmala, temelji su se gorski
pokrenuli, zatresli su se, jer se on razgnevio.
8 Dim je krenuo iz nozdrva njegovih, i oganj
što proždire iz usta njegovih, užareno ugljev-
lje iskakalo je od njega. **9** Savio je nebesa i
sišao. Tamni su oblaci bili pod nogama nje-
govim. **10** Seo je na heruvima i doleteo, do-
jurio je na krilima anđela. **11** Tamu je učinio
skrovištem svojim, a svuda oko njega kao ša-
tor njegov, crni su kišni oblaci. **12** Pred njim
su prolazili oblaci njegovi uz bljeske munja,
grȁd i ugljevlje užareno. **13** Zagrmeo je
Gospod na nebesima, Najviši je pustio glas
svoj, pustio je grȁd i užareno ugljevlje. **14**
Slao je strele svoje, da bi ih rasejao, munje je
odapinjao, da bi ih u pometnju bacio. **15** Po-
kazala su se korita voda, i otkrili su se temelji
tla zemaljskoga od pretnje tvoje, Gospode, od
silnog daha nozdrva tvojih. **16** Tada je On
pružio ruku s visine, uhvatio me je, i izvukao
iz vode duboke. **17** Izbavio me je od mog sil-
nog neprijatelja, od onih što me mrze, jer su
jači bili od mene. **18** Ustajali su na mene u
dan nevolje moje, ali me je Gospod podržao.
19 Izveo me je na čistinu, izbavio me je, jer
sam mu drag. **20** Prema pravednosti mojoj
Gospod me nagrađuje, prema čistoti ruku
mojih on mi uzvraća. **21** Jer sam se držao pu-
teva Gospodnjih. I nisam se odmetnuo od
Boga svoga. **22** Jer su svi zakoni njegovi
preda mnom, i odredbe njegove ne odbacu-
jem od sebe. **23** Bezazlen sam pred njim, i pa-
zim da prestup ne učinim. **24** A Gospod neka
mi uzvrati prema pravednosti mojoj, prema
čistoti ruku mojih pred očima njegovim. **25** S
onim ko je veran postupaš verno, i s bespre-
kornim besprekorno, **26** s onim ko je čist
postupaš čisto, a onoga ko je pokvaren nad-
mudruješ, **27** jer ti spasavaš ljude u nevolji, a
oči ohole ponižavaš. **28** Ti pališ svetiljku
moju, Gospode. Bog moj tamu moju rasvet-
ljava. **29** Jer s tobom mogu i na četu razboj-
nika udariti, s Bogom svojim mogu se i na
bedeme popeti. **30** Savršen je put Božji, reč je
Gospodnja čista. On je štit svima koji kod
njega utočište traže. **31** Jer ko je Bog osim
Gospoda? I ko je stena osim Boga našega? **32**
Bog me snagom opasuje, savršenim čini put
moj, **33** jer mi daje noge kao u košute, i
postavlja me da stojim na visokim mestima.
34 Ruke moje uči ratovanju, mišice moje na-
težu luk bakarni. **35** Ti mi daješ svoj štit spa-
senja, desnica me tvoja podržava, poniznost
me tvoja velikim čini. **36** Ti krčiš put kora-
cima mojim, i gležnjevi moji ne posrću. **37**
Gonim neprijatelje svoje i stižem ih, i ne vra-
ćam se dok ih ne istrebim. **38** Obaram ih, tako
da oni ustati ne mogu, padaju pod noge moje.
39 Snagom me za boj opasuješ, obaraš preda
mnom one koji na mene ustaju. **40** Neprijate-
lje moje preda mnom u beg teraš, satirem one
koji me silno mrze. **41** Za pomoć oni vape, ali
spasitelja nema, Gospodu oni vape, ali ih on
ne uslišava. **42** Satirem ih i rasipam kao prah
na vetru, kao blato ulično odbacujem ih. **43**
Ti me izbavljaš od prigovaranja naroda moga.
Postavljaš me za poglavara nad narodima.
Narod koji nisam poznavao služi mi. **44** Čim
za mene čuju, pokoravaju mi se; tuđinci po-
korno k meni dolaze. **45** Tuđinci gube snagu,
drhteći izlaze iza bedema svojih. **46** Živ je
Gospod, neka je blagosloven on, Stena moja,
neka je uzvišen Bog spasenja moga. **47** Bog
mi daje osvetu i narode mi pokorava. **48**
Izbavlja me od ljutih neprijatelja mojih; podi-
žeš me iznad svih koji na mene ustaju, od na-
silnika izbavljaš me. **49** Zato te hvalim među
narodima, Gospode, pesmom slavim ime
tvoje. **50** Velike pobede on daje kralju svome,
i milost pokazuje pomazaniku svome, Davidu
i potomstvu njegovom doveka.

Upravitelju. Davidova pesma.

19 Nebesa objavljuju slavu Božju, o
delu ruku njegovih nebeska sfera go-
vori. **2** Dan za danom oni govore, iz
noći u noć znanje otkrivaju. **3** Nije to govor,
a nisu ni reči, nije ni glas što se može čuti. **4**

Ali po celoj se zemlji rasteglo merno uže nji-
hovo, i reči su njihove do kraja sveta stigle.
Na njima je Bog suncu šator razapeo, **5** i ono
izlazi kao mladoženja iz svadbene odaje
svoje, raduje se kao junak što hita po putu. **6**
S jednog kraja nebesa polazi, a na drugom
kraju završava kruženje svoje, i ništa nije sa-
kriveno od toplote njegove. **7** Nauk je
Gospodnji savršen, dušu krepi. Svedočanstvo
je Gospodnje pouzdano, daje mudrost neisku-
snome. **8** Propisi su Gospodnji pravedni, srce
vesele, nauk je Gospodnji čist, oči prosvet-
ljuje. **9** Strah od Gospoda je čist, zauvek
ostaje. Odluke su Gospodnje istinite i pra-
vedne. **10** Dragocenije su od zlata, od mno-
gog suvog zlata, slađe su od meda, od meda
što teče iz saća. **11** One opominju slugu
tvoga. Ko ih se drži, veliku nagradu ima. **12**
A ko će svoje greške uvideti? Od greha kojih
nisam svestan, očisti me. **13** I od dela oholih
čuvaj slugu svoga, ne daj da ovladaju mnome.
Tad ću besprekoran biti, i čist ću ostati od
prestupa mnogih. **14** Neka ti reči usta mojih i
razmišljanja srca moga budu ugodni,
Gospode, Steno moja i Otkupitelju moj.

Upravitelju. Davidova pesma.

20 Neka te usliši Gospod u dan nevolje.
Neka te zaštiti ime Boga Jakovljevog.
2 Neka ti pomoć pošalje sa svetog
mesta, i podrži te sa Ciona. **3** Neka se seti svih
tvojih žrtvenih darova, i neka prihvati tvoju
žrtvu paljenicu. **4** Neka ti učini po željama
srca tvoga, i neka ispuni sve namere tvoje. **5**
Radosno ćemo klicati zbog spasenja tvoga, i
u ime Boga našeg podignućemo zastavu.
Neka Gospod ispuni sve molbe tvoje. **6** Sada
znam da Gospod spasava pomazanika svoga.
Uslišava ga sa svetih nebesa svojih spasono-
snim moćnim delima desnice svoje. **7** Jedni
govore o kolima, drugi o konjima, a mi govo-
rimo o imenu Gospoda, Boga našega. **8** Oni
posrću i padaju, a mi ustajemo i uspravno sto-
jimo. **9** Gospode, spasi kralja! On će nas usli-
šiti u dan kad ga prizovemo.

Upravitelju. Davidova pesma.

21 Gospode, zbog moći tvoje kralj se ra-
duje, i zbog spasenja koje pružaš još
će se radovati! **2** Dao si mu što mu
srce želi, i želju usana njegovih nisi odbio. **3**
Jer si ga blagoslovio i darovao dobrima mno-
gim, i na glavu si mu krunu od suvog zlata
stavio. **4** Od tebe je život tražio i ti si mu ga
dao. Dane si njegove produžio doveka u bu-
dućnosti. **5** Velika je slava njegova zbog spa-
senja koje pružaš. Odenuo si ga slavom i ve-
ličanstvom. **6** Bogato blagoslovenim učinio si
ga doveka. Razveseljuješ ga radošću koju
pruža lice tvoje. **7** Jer se kralj uzda u
Gospoda, u milost Najvišeg. Neće on posr-
nuti. **8** Ruka će tvoja naći sve neprijatelje
tvoje, desnica će tvoja naći one koji te mrze.
9 Pretvorićeš ih u peć užarenu kad se u gnevu
svom pojaviš. Progutaće ih Gospod u gnevu
svome i vatra će ih proždreti. **10** Porod njihov
istrebićeš sa zemlje, i potomstvo njihovo
među sinovima ljudskim. **11** Jer smeraju zlo
na tebe, smišljaju ono što izvršiti ne mogu. **12**
Ti ćeš ih prisiliti da okrenu leđa i pobegnu,
kad lukove svoje uperiš prema licu njihovom.
13 Gospode, uzvisi se u snazi svojoj. Peva-
ćemo i pesmom slaviti moć tvoju.

*Upravitelju, za „Košutu u zoru.“ Davidova
pesma.*

22 Bože moj, Bože moj, zašto si me
ostavio? Zašto si daleko od spasenja
moga, od reči vapaja mojih? **2** Bože
moj, danju te zovem, a ti se ne odazivaš, noću
zovem, i ne sustajem. **3** A ti si svet, obavijen
si hvalama Izraelovim. **4** U tebe su se uzdali
očevi naši, uzdali su se i ti si ih izbavljao. **5**
Tebi su vapili i bili su spaseni, u tebe su se
uzdali i nisu se osramotili. **6** A ja sam samo
crv, a ne čovek, ruglo ljudima i prezir narodu.
7 Svi koji me vide rugaju mi se, podrugljivo
usta otvaraju, odmahuju glavom i govore: **8**
„Na Gospoda se oslonio. Neka ga on spase!
Neka ga on izbavi, kad mu je tako drag!“ **9**
Jer ti si me izvadio iz utrobe majčine, ti si mi

pouzdanje ulio još na grudima majke moje. **10** Tebi sam od rođenja poveren, od utrobe majke moje ti si Bog moj. **11** Ne budi daleko od mene, jer je nevolja blizu, jer drugoga pomoćnika nemam. **12** Opkolilo me je mnoštvo mladih bikova, okružili su me jaki bikovi sa Bašana. **13** Na mene otvaraju usta svoja, kao lav koji plen kida i riče. **14** Kao voda razlivam se, razdvajaju se sve kosti moje. Srce moje kao vosak postaje, rastapa se duboko u meni. **15** Sasušila se snaga moja kao komad grnčarije, i jezik mi se za nepce lepi, u prah smrtni ti me stavljaš. **16** Jer psi su me opkolili, gomila zlikovaca okružila me je. Probodoše ruke moje i noge moje. **17** Sve kosti svoje izbrojiti mogu. Oni gledaju, zure u mene. **18** Haljine moje dele među sobom, i za odeću moju žreb bacaju. **19** Ali ti, Gospode, ne budi daleko. Snago moja, u pomoć mi pohitaj. **20** Dušu moju od mača izbavi, dušu moju jedinu od šape pasje. **21** Spasi me od usta lavljih, usliši me i spasi od rogova divljeg bika. **22** Objaviću ime tvoje braći svojoj, hvaliću te usred mnoštva okupljenog. **23** Vi koji se Gospoda bojite, hvalite ga! Svi koji ste potomstvo Jakovljevo, slavite ga! Budite u strahu pred njim, svi koji ste potomstvo Izraelovo. **24** Jer on ne prezire patnju nevoljnika, niti mu je ona mrska, lice svoje nije od njega okrenuo, i kad je k njemu za pomoć zavapio, on ga je uslišio. **25** Zbog dela tvojih hvaliću te usred velikog mnoštva okupljenog. Zavete svoje ispuniću pred onima koji se njega boje. **26** Krotki će jesti i nasitiće se; hvaliće Gospoda oni koji ga traže. Srca vaša neka večno žive. **27** Svi krajevi zemaljski setiće se Gospoda i obratiće se njemu. I sva plemena iz svih naroda pokloniće se pred tobom. **28** Jer Gospodu pripada vlast kraljevska, on nad narodima vlada. **29** Svi bogati na zemlji ješće i pokloniće se, pred njim će se pokloniti svi koji u prah silaze, i niko neće dušu svoju živom sačuvati. **30** Potomstvo će njemu služiti, o Gospodu će se govoriti sledećem naraštaju. **31** Doći će oni i pričaće o pravednosti njegovoj narodu koji će se roditi, govoreći da je On to učinio.

Davidova pesma

23 Gospod je moj Pastir. Ništa mi neće nedostajati. **2** Na pašnjacima zelenim odmor mi daje, vodi me na spokojna mesta gde obilne vode teku. **3** Dušu moju krepi. Zbog imena svoga vodi me stazama pravednim. **4** Da i dolinom guste tame pođem, neću se zla bojati, jer si ti sa mnom; štap tvoj i palica tvoja utehu mi daju. **5** Postavljaš trpezu preda mnom ispred neprijatelja mojih. Uljem mi glavu mažeš. Čaša se moja preliva. **6** Dobrota i ljubav pratiće me sve dane života moga. I mnoge dane prebivaću u domu Gospodnjem.

Davidov psalam. Pesma.

24 Gospodnja je zemlja i sve što je na njoj, zemaljsko tlo i oni koji na njemu žive. **2** On ju je na morima utemeljio, i na rekama je učvrstio. **3** Ko se može popeti na goru Gospodnju, i ko može stati na njegovo sveto mesto? **4** „Onaj kome su ruke nedužne i srce čisto, ko ne omalovažava ime Moje, i ne zaklinje se lažno.“ **5** On će dobiti blagoslov od Gospoda, I pravedan će biti pred Bogom spasenja svoga. **6** To je naraštaj onih koji ga traže, onih koji traže lice tvoje, Bože Jakovljev. **7** „Vrata, podignite glave svoje, dignite se, vrata prastara, da uđe slavni Kralj!“ **8** „Ko je taj slavni Kralj?“ „Gospod, silan i moćan, Gospod, moćan u boju.“ **9** „Vrata, podignite glave svoje, dignite ih, vrata prastara, da uđe slavni Kralj!“ **10** „Ko je on, taj slavni Kralj?“ „Gospod nad vojskama – on je taj slavni Kralj!“

25 K tebi, Gospode, podižem dušu svoju. **2** Bože moj, u tebe se uzdam, ne daj da se osramotim. Ne daj da nada mnom neprijatelji moji likuju. **3** Ko se god u tebe uzda, neće se osramotiti. Osramotiće se oni koji neverno postupaju, a sve im je

to uzalud. **4** Gospode, daj da upoznam puteve
tvoje. Nauči me stazama svojim. **5** Uputi me
da hodim u istini tvojoj i pouči me, jer si ti
Bog spasenja moga. U tebe se uzdam ceo dan.
6 Gospode, seti se milosrđa svoga i ljubavi
svoje, jer oduvek postoje. **7** Grehe mladosti
moje i prestupe moje nemoj pamtiti. Po milo-
sti svojoj seti me se, zbog dobrote svoje,
Gospode. **8** Dobar je i pravedan Gospod. Zato
pravom putu grešnike uči. **9** Krotke će voditi
u pravednosti, učiće krotke putu svome. **10**
Sve su staze Gospodnje ljubav i istina, za one
koji se drže saveza njegovog i svedočanstava
njegovih. **11** Gospode, radi imena svoga,
oprosti mi prestup moj, jer je velik. **12** Koji
se čovek Gospoda boji? Njega će On poučiti
putu koji će odabrati. **13** Duša će njegova u
dobru počivati, i potomstvo će njegovo zem-
lju posedovati. **14** Gospod je blizak s onima
koji ga se boje, I savez svoj on im obznanjuje.
15 Oči su moje stalno k Gospodu upravljene,
jer on mi noge iz mreže izvlači. **16** Okreni k
meni lice svoje i smiluj mi se, jer sam sâm i
nevoljan. **17** Umnožile su se muke srca moga,
iz teskobe moje izbavi me. **18** Vidi nevolju
moju i muku moju, i oprosti mi sve grehe
moje. **19** Vidi koliko je mnogo neprijatelja
mojih, i kako me mržnjom nasilničkom mrze.
20 Čuvaj dušu moju i izbavi me. Ne daj da se
osramotim, jer si ti utočište moje. **21** Bezazle-
nost i čestitost neka me čuvaju. Jer se u tebe
uzdam. **22** Bože, otkupi Izrael od svih nevolja
njegovih.

Davidov psalam

26 Sudi mi, Gospode, jer živim beza-
zleno, u Gospoda se uzdam da se ne
bih pokolebao. **2** Ispitaj me, Gospode,
i iskušaj me, pročisti moje unutrašnje biće i
srce moje. **3** Jer je dobrota tvoja pred očima
mojim. I ja hodim u istini tvojoj. **4** Ne sedim
s ljudima koji neistinu govore, i ne odlazim k
onima koji prikrivaju kakvi su. **5** Mrzim druš-
tvo zločinaca, sa zlima ne sedim. **6** Opraću
ruke i pokazaću nevinost svoju, obilaziću
oltar tvoj, Gospode, **7** da se čuju zahvale
moje, i da objavim sva divna dela tvoja. **8**
Gospode, ja volim dom u kom ti prebivaš, i
mesto gde boravi slava tvoja. **9** Dušu moju ne
pogubi s grešnicima. Ni život moj s ljudima
koji su za krv krivi, **10** kojima su zlodela u
rukama, I kojima je desnica puna mita. **11** A
ja ću živeti besprekorno. Otkupi me i smiluj
mi se. **12** Noga će moja na ravnome stajati;
usred okupljenog mnoštva blagosiljaću
Gospoda.

Davidov psalam

27 Gospod je svetlost moja i spasenje
moje. Koga da se bojim? Gospod je
snaga života moga. Pred kim da stre-
pim? **2** Kad su zločinci krenuli na mene da mi
telo izjedu, protivnici moji i neprijatelji moji,
posrnuli su i pali. **3** Da se protiv mene i vojska
ulogori, srce se moje bojati neće. Da se i rat
protiv mene povede, i tada ću se u Boga po-
uzdati. **4** Za jedno molim Gospoda, samo to
tražim, da živim u domu Gospodnjem sve
dane života svoga, da bih gledao krasotu
Gospodnju, i istraživao u hramu njegovom. **5**
Jer u dan nevolje on će me sakriti u zaklon
svoj, skloniće me na skrovito mesto, u šator
svoj, visoko na stenu on će me podići. **6** Zato
će se glava moja uzvisiti iznad neprijatelja
oko mene, i u šatoru njegovom prinosiću na
žrtvu poklike radosne, pevaću Gospodu i
pesmom ću ga hvaliti. **7** Gospode, čuj glas
moj kad te zovem, smiluj mi se i usliši me. **8**
Srce moje tebi je reklo: tražih tvoje lice, tvoje
lice, ja tražim. **9** Ne okreći od mene lice
svoje. Ne odbacuj u gnevu slugu svoga. Budi
pomoć moja. Ne napuštaj me i ne ostavljaj
me, Bože spasenja moga. **10** Ako me i otac i
majka ostave, Gospod će me prihvatiti. **11**
Gospode, pouči me putu svome, vodi me sta-
zom čestitosti i čuvaj me od neprijatelja. **12**
Nemoj me predati duši protivnika mojih, jer
su na mene ustali svedoci lažni, i onaj iz koga
izbija nasilje. **13** Da nisam verovao da ću vi-
deti dobrotu Gospodnju u zemlji živih, šta bi

sa mnom bilo! **14** Uzdaj se u Gospoda; budi odvažan i neka srce tvoje bude odlučno. Uzdaj se u Gospoda.

Davidov psalam

28 Gospode, tebe prizivam. Steno moja, nemoj se oglušiti o mene, nemoj ćutati preda mnom, da ne bih bio kao oni što u jamu silaze. **2** Čuj glas usrdnih molbi mojih kad za pomoć k tebi vapim, kad podižem ruke svoje prema skrovitom mestu svetilišta tvoga. **3** Nemoj me ukloniti zajedno sa zlima i s onima koji zlo čine, koji govore lepo s bližnjima svojim, a zlo im je u srcu. **4** Daj im po delima njihovim. I po zloći postupaka njihovih. Daj im po delu ruku njihovih. Plati im za ono što čine. **5** Jer ne mare za ono što Gospod čini, ni za delo ruku njegovih. On će ih srušiti i neće ih podići. **6** Neka je blagosloven Gospod jer je čuo glas usrdnih molbi mojih. **7** Gospod je snaga moja i štit moj. U njega se uzda srce moje, pomoć sam dobio, pa srce moje kliče; pesmom ću ga hvaliti. **8** Gospod je snaga narodu svome, i tvrđava veličanstvenog spasenja pomazaniku svome. **9** Spasi narod svoj i blagoslovi nasledstvo svoje, pasi ih i nosi ih doveka.

Davidova pesma

29 Dajte Gospodu, sinovi moćnih, dajte Gospodu slavu i moć. **2** Dajte Gospodu slavu dostojnu imena njegovog. Poklonite se Gospodu u svetom ruhu. **3** Glas Gospodnji je iznad olujnih kišnih oblaka, slavni Bog grmi. Gospod je iznad mnogih olujnih kišnih oblaka. **4** Glas Gospodnji je silan, glas Gospodnji je veličanstven. **5** Glas Gospodnji kedrove lomi, lomi Gospod lebanonske kedrove, **6** i oni skaču poput teleta; Lebanon i Sirion skaču kao mladunci divljeg bika. **7** Glas Gospodnji seče plamenom ognjenim, **8** od glasa Gospodnjeg pustinja se kovitla, pred Gospodom se pustinja Kadeš kovitla. **9** Od glasa Gospodnjeg, košute mlade svoje na svet donose, i šume on ogoljuje. U hramu njegovom svi govore: „Slava!“ **10** Gospod vlada nad vodama potopa, Gospod sedi kao kralj doveka. **11** Gospod će dati snagu narodu svome. Gospod će mirom blagosloviti narod svoj.

Pesma povodom svečanosti useljenja u dvor. Davidov psalam.

30 Uzvisivaću te, Gospode, jer si me podigao i nisi dao da neprijatelji moji nada mnom likuju. **2** Gospode, Bože moj, k tebi sam zavapio i ti si me izlečio. **3** Gospode, dušu si moju iz groba izveo, sačuvao si me u životu, da u jamu ne siđem. **4** Pesmom slavite Gospoda, vi koji ste mu verni, i s hvalom se sećajte njegove svetosti, **5** jer gnev njegov samo tren traje, a milost njegova čitavog života. Veče nam može plač doneti, ali jutro donosi radosno klicanje. **6** U spokoju svom rekao sam: „Nikad neću posrnuti.“ **7** Gospode, po milosti svojoj goru si moju u snazi utvrdio. Okrenuo si lice svoje, i smeten sam postao. **8** Gospode, tebe sam zvao; Gospoda sam za milost usrdno molio. **9** Kakva je korist od krvi moje kad u jamu siđem? Hoće li te prah hvaliti? Hoće li on o istini tvojoj govoriti? **10** Čuj, Gospode, i smiluj mi se. Gospode, budi moj pomoćnik. **11** Ti si tugu moju u igranje pretvorio, skinuo si kostret moj i veseljem me opasao, **12** da bi te celo moje biće pesmom hvalilo i da ne bi ćutalo. Gospode, Bože moj, doveka ću tebe hvaliti.

Upravitelju. Davidova pesma.

31 Gospode, ti si utočište moje. Ne daj da se ikada postidim. U pravednosti svojoj izbavi me. **2** Prigni k meni uho svoje. Izbavi me brzo. Budi mi kamena tvrđava, tvrda kula mog spasenja. **3** Jer si ti stena moja i tvrđava moja, zbog imena svoga vodi me i usmeravaj. **4** Izvadi me iz mreže koju su mi potajno namestili, jer si ti tvrđava moja. **5** U tvoje ruke poveravam duh svoj. Ti si me otkupio. Gospode, Bože istine. **6** Mrzim one

koji poštuju bezvredne, ništavne idole. Ja se u Gospoda uzdam. **7** Veseliću se i radovati milosti tvojoj, jer si ti pogledao na nevolju moju; ti poznaješ teskobu duše moje, **8** nisi me dao u ruke neprijateljima. Noge si moje na čistinu postavio. **9** O Gospode, smiluj mi se, jer sam u teskobi. Od jada je oslabilo oko moje, duša moja i utroba moja. **10** Jer od tuge moje život mi se kraju bliži, i od uzdisanja godine moje. Zbog prestupa moga snage mi ponestaje, i kosti su moje oslabile. **11** Svim neprijateljima svojim ruglo sam postao, bližnjima svojim ruglo veliko, i užas za poznanike svoje. Kad me napolju vide, beže od mene. **12** Zaboravljen sam kao da sam mrtav, nema me u srcima; postao sam kao posuda razbijena; **13** jer od mnogih zao glas čujem, strah je posvuda. Kad se kao jedan skupljaju na mene, smišljaju kako da uzmu dušu moju. **14** Ali ja se u tebe uzdam, Gospode. I govorim: „Ti si moj Bog." **15** Dani su moji u ruci tvojoj. Izbavi me iz ruku neprijatelja mojih i od onih što me progone. **16** Neka zasja lice tvoje nad slugom tvojim. Spasi me milošću svojom. **17** Gospode, ne daj da se postidim, jer tebe prizivam. Nek se zli postide, nek zamuknu u grobu. **18** Nek zaneme usne lažljive, koje protiv pravednika neobuzdano, oholo i prezirno govore. **19** Kako je velika dobrota tvoja koju čuvaš za one koji te se boje! I koju pokazuješ prema onima koji kod tebe utočište traže, pokazuješ je pred sinovima ljudskim. **20** Na skrovito mesto u blizini svojoj sklonićeš ih od zavera ljudskih. U kolibi svojoj sakrićeš ih od jezika svadljivih. **21** Neka je blagosloven Gospod, jer mi je u opkoljenom gradu pokazao divnu milost svoju. **22** A ja sam se mnogo uplašio i rekao: „Istrebiće me ispred očiju tvojih." A ti si čuo glas mojih usrdnih molbi kad sam za pomoć tebi vapio. **23** Volite Gospoda, svi koji ste mu verni. Gospod čuva one koji su mu verni, a punom merom vraća svima koji oholo postupaju. **24** Budite hrabri, i neka je jako srce vaše, svi vi koji Gospoda čekate.

32 Srećan je onaj kome je prestup oprošten, kome je greh pokriven. **2** Srećan je čovek kome Gospod ne uračunava krivicu, i u čijem duhu nema prevare. **3** Kad sam ćutao, kosti su se moje sasušile od jecanja moga po ceo dan. **4** Jer me je dan i noć ruka tvoja pritiskala. Nestalo je životnog soka u meni kao da sam na letnjoj žezi. **5** Na kraju sam ti priznao greh svoj i krivicu svoju nisam prikrio. Rekao sam: „Priznaću Gospodu prestupe svoje." Ti si oprostio krivicu greha mojih. **6** Zato će se tebi moliti svako ko ti je veran dok se još možeš naći. Bujice voda mnogih njega ni dotaći neće. **7** Ti si zaklon moj, ti ćeš me od teskobe štititi. Okružićeš me radošću spasenja svoga. **8** „Učiniću te razboritim i poučiću te putu kojim treba da ideš. Savetovaću te, oko će moje biti na tebi. **9** Ne budite kao konji ili mazge bez razuma, kojima žestinu treba obuzdavati uzdom ili ularom pre nego što ti priđu." **10** Mnoge su boli onog ko je zao, a onog ko se uzda u Gospoda, okružuje dobrota. **11** Radujte se Gospodu i veselite se, pravednici! Kličite radosno, svi koji ste čestitog srca!

33 Kličite radosno, pravednici, pred Gospodom! Čestitima dolikuje da upućuju hvale. **2** Zahvaljujte Gospodu uz harfu, svirajte mu na instrumentu s deset žica. **3** Pevajte mu pesmu novu, svirajte na žicama najbolje što umete, uz radosne poklike. **4** Jer je reč Gospodnja ispravna, i pouzdan je on u svim delima svojim. **5** On voli pravednost i pravdu. Puna je zemlja Gospodnje dobrote. **6** Rečju Gospodnjom nebesa su stvorena, i duhom usta njegovih sva vojska njihova. **7** Sakuplja vode morske kao da je branu postavio, uzburkane vode u dubine skladišta stavlja. **8** Neka se svi na zemlji boje Gospoda. Neka su u strahu pred njim svi koji na zemlji žive. **9** Jer on reče, i postade; on uredi, i pokaza se. **10** Gospod razbija namere naroda, osujećuje ono što ljudi smišljaju. **11** Namera Gospodnja doveka ostaje, zamisli

srca njegovog iz naraštaja u naraštaj. **12** Srećan je narod kome je Bog Gospod, narod koji je on izabrao kao svoje nasledstvo. **13** S nebesa Gospod gleda, vidi sve sinove ljudske. **14** Sa utvrđenog mesta na kome prebiva, posmatra sve koji na zemlji žive. **15** On oblikuje srce svima njima, zna sva dela njihova. **16** Kralja ne spasava vojska velika, niti čoveka silnog izbavlja snaga velika. **17** Nepouzdana je nada da konj spasenje donosi; velikom snagom svojom on ne izbavlja. **18** Gle, oko je Gospodnje na onima koji ga se boje, na onima koji čekaju milost njegovu, **19** da bi dušu njihovu od smrti izbavio, i da bi ih u vreme gladi u životu sačuvao. **20** Duša naša Gospoda čeka. On je pomoćnik naš i štit naš. **21** Jer zbog njega se srce naše raduje, jer se u sveto ime njegovo uzdamo. **22** Gospode, neka milost tvoja bude nad nama. Jer tebe čekamo.

Davidov psalam, kad se pred Abimelehom pravio lud, pa ga je ovaj oterao, i on je otišao.

34 Blagosiljaću Gospoda u svako doba, hvala će njegova stalno biti na usnama mojim. **2** Dičiće se Gospodom duša moja; krotki će čuti i radovaće se. **3** Veličajte Gospoda sa mnom, uzvisujmo svi ime njegovo. **4** Tražio sam Gospoda, i on se odazvao, oslobodio me je od svih strahova mojih. **5** Zablistali su oni koji su gledali u njega, lica se njihova ne mogu postideti. **6** Nevoljnik je ovaj zavapio, i Gospod ga je čuo. Spasao ga je iz svih nevolja njegovih. **7** Anđeo Gospodnji ulogoren stoji oko onih koji se Boga boje, i izbavlja ih. **8** Ispitajte i vidite da je Gospod dobar; srećan je čovek kome je on utočište. **9** Bojte se Gospoda, svete sluge njegove, jer oni koji ga se boje ni u čemu ne oskudevaju. **10** Čak i mladi lavovi imaju malo i gladuju, a onima koji Gospoda traže nijednog dobra neće nedostajati. **11** Dođite, sinovi moji, slušajte me, učiću vas strahu od Gospoda. **12** Koji čovek voli život, i voleo bi da vidi mnogo dobrih dana? **13** Čuvaj jezik svoj od zla, i usne svoje od prevare. **14** Kloni se zla i dobro čini, traži mir i teži za njim.

15 Oči Gospodnje gledaju pravednike, i uši njegove čuju vapaj njihov. **16** Lice Gospodnje je protiv onih koji zlo čine, da bi sa zemlje izbrisao spomen na njih. **17** Gospod čuje kad pravednici ka njemu zavape, iz svih nevolja njihovih izbavlja ih. **18** Gospod je blizu onih koji su slomljenog srca, i spasava one koji su skrhanog duha. **19** Mnoge nevolje ima pravednik, ali ga iz svih Gospod izbavlja. **20** On čuva sve kosti njegove, nijedna od njih neće se slomiti. **21** Nevolja će ubiti zloga, i koji mrze pravednika biće krivi. **22** Gospod otkupljuje dušu slugu svojih, niko ko se uzda u njega neće propasti.

35 Gospode, vodi parnicu moju protiv protivnika mojih, ratuj protiv onih koji protiv mene ratuju. **2** Uzmi mali i veliki štit, ustani i pomozi mi. **3** Izvuci koplje i dvoseklu sekiru i dočekaj one koji me progone. Reci duši mojoj: „Ja sam spasenje tvoje.“ **4** Neka se postide i budu poniženi oni koji gone dušu moju. Neka ustuknu i posrame se oni koji mi nevolju smišljaju. **5** Neka budu kao pleva pred vetrom, i neka ih anđeo Gospodnji tera. **6** Put njihov neka bude taman i klizav, i neka ih anđeo Gospodnji goni. **7** Jer su mi bez razloga potajno jamu s mrežom postavili, bez razloga su je iskopali za dušu moju. **8** Neka dođe na njih propast kojoj se ne nadaju, i neka se ulove u mrežu koju su sami postavili, neka ih propast snađe kad u nju padnu. **9** A duša moja neka se veseli Gospodu, neka se raduje zbog spasenja koje pruža. **10** Neka sve kosti moje kažu: „O Gospode, ko je kao ti, koji izbavljaš nevoljnika od onog ko je od njega jači, nevoljnika i siromaha od onog ko ga pljačka?“ **11** Ustaju svedoci nasilni, pitaju me ono što ne znam. **12** Vraćaju mi zlo za dobro, bolan gubitak nanose duši mojoj. **13** A kad su oni bili bolesni, ja sam kostret nosio, postom sam mučio dušu svoju, i na grudi mi se vraćala molitva moja.

14 Zabrinut za prijatelja, za brata svoga, ho-
dao sam naokolo kao neko ko za majkom žali.
Povio sam se od žalosti. **15** A kad sam ja krivi
korak učinio, oni su se okupljali i radovali,
sakupljali su se protiv mene, i udarali me kad
se nisam nadao; nisu ćutali dok su me razdi-
rali. **16** Pokvareni se rugaju da bi hleb dobili
i škrguću na mene zubima svojim. **17** O
Gospode, dokle ćeš to gledati? Izbavi dušu
moju od njihovih žestokih napada, dragocenu
dušu moju od mladih lavova. **18** Slaviću te
usred velikog mnoštva okupljenog, među na-
rodom brojnim tebe ću hvaliti. **19** Neka se ne
raduju nada mnom oni što su bez razloga ne-
prijatelji moji, neka okom pakosno ne nami-
guju oni koji me bez razloga mrze. **20** Jer oni
ne govore o miru, nego protiv mirnih ljudi na
zemlji prevare smišljaju. **21** Otvaraju usta
svoja protiv mene. Zlurado govore: „Ha! Ha!
Oko naše vidi zlo tvoje!“ **22** Gospode, ti vi-
diš. Nemoj ćutati. Gospode, ne budi daleko
od mene. **23** Ustani, probudi se, daj mi pravdu
i vodi parnicu moju, Gospode, Bože moj. **24**
Gospode, Bože moj, sudi mi po pravednosti
svojoj, i neka se oni ne raduju nada mnom. **25**
Neka ne govore u srcu svome: „Tako mu i
treba!“ Neka ne govore: „Progutali smo ga.“
26 Neka se postide i posrame svi koji se ra-
duju nevolji mojoj. Neka se sramotom i poni-
ženjem odenu oni koji se oholo podižu na
mene. **27** Neka kliču radosno i vesele se oni
koji uživaju u pravednosti mojoj, i neka uvek
govore: „Neka se veliča Gospod, koji uživa u
miru sluge svoga.“ **28** Neka jezik moj govori
o pravednosti tvojoj, po ceo dan o hvali tvo-
joj.

36 Onom ko je zao, prestup govori u srcu
njegovom; straha od Boga nema pred
očima njegovim. **2** Jer previsoko o
sebi misli da bi prestup svoj uvideo i da bi ga
zamrzeo. **3** Reči su usta njegovih zlo i pre-
vara; nije dovoljno razborit da bi dobro činio.
4 Zlo smišlja na postelji svojoj. Na opakom
putu stoji. Zlo ne odbacuje. **5** Gospode,
ljubav je tvoja do nebesa, do oblaka je vernost
tvoja. **6** Pravednost je tvoja, Bože, poput gora
tvojih, zakon je tvoj vodeni bezdan. Ti
Gospode spasavaš i čoveka i životinju. **7**
Kako je dragocena dobrota tvoja, Bože! U
seni krila tvojih sinovi ljudski utočište nalaze.
8 Naslađuju se izobiljem iz doma tvoga, na-
pajaš ih bujicom lepih stvari. **9** Jer je u tebi
izvor života, tvojom svetlošću mi vidimo sve-
tlost. **10** Neka ljubav tvoja ostane na onima
koji te poznaju, i pravednost tvoja na onima
koji su čestitog srca. **11** Ne daj da na mene
dođe noga ohola, niti da zbog ruku zlih posta-
nem lutalica. **12** Gle, padaju oni koji zlo čine.
Oboreni su i ustati ne mogu.

37 Ne žesti se zbog onih koji zlo čine.
Ne zavidi onima koji nepravdu čine.
2 Jer će se oni kao trava brzo osušiti,
uvenuće kao mlada, zelena trava. **3** Uzdaj se
u Gospoda i dobro čini; živi na zemlji i postu-
paj verno. **4** Pronađi u Gospodu najveću sreću
svoju, i daće ti što ti srce želi. **5** Prebaci na
Gospoda životne brige svoje; osloni se na
njega i on će ti pomoći. **6** Izvešće pravednost
tvoju kao svetlost, i pravdu tvoju kao podne.
7 Mirno se pouzdaj u Gospoda i željno ga če-
kaj. Ne žesti se na onoga ko je uspešan na
putu svome, na čoveka koji čini ono što je za-
mislio. **8** Odbaci gnev i odagnaj srdžbu, ne
žesti se, jer to samo ka zlu vodi. **9** Jer će se
istrebiti oni koji zlo čine, a oni koji se u
Gospoda uzdaju naslediće zemlju. **10** Još
malo, i zloga više neće biti; pogledaćeš na
mesto njegovo, a njega neće biti. **11** A krotki
će naslediti zemlju, i uživaće u izobilju mira.
12 Onaj ko je zao kuje zaveru protiv praved-
noga, i zubima škrguće na njega. **13** A
Gospod mu se smeje, jer vidi da dolazi dan
pogibije njegove. **14** Zli mač izvlače i luk na-
težu, da obore nevoljnika i siromaha, da po-
biju one koji su čestiti na putu svome. **15** Mač
će im se sopstveni u srce zariti, i lukovi nji-
hovi biće slomljeni. **16** Bolje je ono malo što
ima pravednik, nego izobilje koje imaju zli.

17 Jer će se slomiti ruke zlih, a Gospod će po-
dupreti pravednike. **18** Poznaje Gospod život
bezazlenih, i nasledstvo njihovo trajaće do-
veka. **19** Neće se oni postideti u vreme nevo-
lje, u dane gladi biće siti. **20** Jer će zli propa-
sti, neprijatelji Gospodnji biće prolazni kao
lepota pašnjaka, proći će. U dimu će nestati.
21 Zli pozajmljuje i ne vraća, a pravednik je
milostiv i darove daje. **22** Oni koje on blago-
slovi nalediće zemlju, a oni koje on prokune
biće istrebljeni. **23** Gospod utvrđuje korake
čovekove, i uživa u putu njegovom. **24** Ako i
posrne, neće pasti, jer ga Gospod drži za ruku.
25 Mlad sam bio i ostareo sam, ali nisam vi-
deo pravednika ostavljenog, ni decu njegovu
hleb da prose. **26** Uvek je milostiv i na zajam
daje. Potomstvo njegovo čekaju blagoslovi.
27 Kloni se zla, dobro čini, i živećeš doveka.
28 Jer Gospod pravdu voli, i ne napušta one
koji su mu verni. Doveka će oni biti sačuvani,
a potomstvo zlih biće istrebljeno. **29** Praved-
nici će naslediti zemlju, i zauvek će na njoj
živeti. **30** Usta pravednika mudrost kazuju, i
jezik njegov pravo govori. **31** Zakon njego-
vog Boga u srcu je njegovom, koraci njegovi
neće biti nesigurni. **32** Zli vreba pravednika,
i gleda da ga ubije. **33** Ali Gospod ga neće
ostaviti u ruci njegovoj, kad mu se bude su-
dilo, neće ga zlim proglasiti. **34** Uzdaj se u
Gospoda, i drži se puta njegovog, on će te
uzvisiti i ti ćeš zemlju posedovati. Kad zli
budu istrebljeni, ti ćeš to gledati. **35** Video
sam zloga kako je nasilan, kako se širi kao
razgranato drvo na svom tlu. **36** Ali prošao je,
i nema ga više, tražio sam ga, ali ga nema. **37**
Gledaj onog ko je bezazlen i posmatraj onog
ko je čestit, jer takvi će imati budućnost punu
mira. **38** A svi prestupnici biće istrebljeni,
propašće budućnost onih što su zli. **39** Spase-
nje pravednih dolazi od Gospoda, on je tvr-
đava njihova u vreme nevolje. **40** Gospod će
im pomoći i izbaviće ih. Izbaviće ih od zlih i
spašće ih, jer je on utočište njihovo.

Davidova pesma, za prisećanje

38 Gospode, nemoj me ukoravati u
srdžbi svojoj, i nemoj me disciplino-
vati u gnevu svome. **2** Jer su se strele
tvoje duboko u mene zarile, i ruka me tvoja
pritiska. **3** Nema zdravog mesta na telu mome
zbog osude tvoje. Nema mira u kostima mo-
jim zbog greha moga. **4** Jer su prestupi moji
doprli iznad glave moje, kao težak teret pre-
teški su za mene. **5** Rane moje zaudaraju,
gnoje se, zbog ludosti moje. **6** Nemir me je
obuzeo, od boli sam se povio, po ceo dan ža-
lostan hodam. **7** Jer bedra moja gore, i nema
zdravog mesta na telu mome. **8** Iznemogao
sam i slomljen, jaučem od jecanja srca svoga.
9 Gospode, pred tobom su sve želje moje, i
uzdisanje moje nije skriveno od tebe. **10** Srce
moje jako lupa, snaga me moja napušta, i gasi
se svetlost očiju mojih. **11** Oni koji su me vo-
leli i prijatelji mi bili drže se podalje od muke
moje, oni koji su mi bliski bili daleko stoje.
12 A oni koji traže dušu moju, zamke postav-
ljaju. Koji mi zlo spremaju, o propasti go-
vore, i o prevarama po ceo dan mrmljaju. **13**
A ja sam kao gluv, ne slušam, kao nem, ne
otvaram usta svoja. **14** Postao sam poput čo-
veka koji ne čuje, i odgovorom usta svojih ne
pravdam se. **15** Jer tebe, o Gospode, čekam.
Gospode, Bože moj, ti se odazivaš. **16** Jer
sam rekao: „Ako se ti ne bi odazvao, oni bi se
nada mnom radovali; kad bi noga moja posr-
nula, oholo bi se podizali na mene.“ **17** Jer u-
malo da krivi korak učinim, i patnja je moja
uvek preda mnom bila. **18** Jer sam priznao
krivicu svoju, uznemiren sam postao zbog
greha svoga. **19** A neprijatelji su moji puni
snage, osilili su se, umnožili su se oni koji me
bez razloga mrze. **20** Vraćaju mi zlo za dobro,
dižu se na mene jer težim za onim što je
dobro. **21** Gospode, nemoj me ostaviti. Bože
moj, ne budi daleko od mene. **22** Požuri meni
u pomoć, Gospode, ti si spasenje moje.

39 Rekao sam: „Paziću na puteve svoje,
da ne zgrešim jezikom svojim. Posta-
viću brnjicu kao stražu na usta svoja,
sve dok je zli preda mnom.“ **2** Zanemeo sam
i glasa nisam puštao. Ni reč nisam o dobru re-
kao, ugušio sam bol svoju. **3** Srce je moje go-
relo u meni; u mislima mojim oganj je buk-
tao. Progovorio sam jezikom svojim: **4**
„Gospode, daj da uvidim kako brzo dolazi
kraj moj, i kako je malo dana mojih, da bih
znao koliko sam prolazan. **5** Eto, kao s pedlja
dane si mi dao, i vek je moj kao ništa pred
tobom. Da, sve je isprazno, svaki čovek. **6**
Kao senka čovek ide. Uzalud se razmeće.
Zgrće imetak, a ne zna ko će ga pokupiti. **7** A
sada, čemu da se nadam, Gospode? Tebe ja
čekam. **8** Od svih prestupa mojih izbavi me.
Ne daj da budem ruglo bezumniku. **9** Ostao
sam bez reči, ne mogu usta svoja otvoriti,
zbog onoga što si ti učinio. **10** Ukloni od
mene nevolju koju si mi naneo. Zbog neprija-
teljstva ruke tvoje nestaje me. **11** Kada čovek
zgreši, ti ga ukorima ispravljaš. Rastačeš po-
put moljca onog ko mu zavidi. Svaki čovek
zemaljski je prolazan. **12** Gospode, čuj moli-
tvu moju, prigni uho kad za pomoć tebi va-
pim. Nemoj ćutati na suze moje. Jer sam ja
stranac kod tebe, došljak kao i svi praočevi
moji. **13** Odvrati pogled od mene, da bih se
razvedrio, pre nego što odem i više me ne
bude.“

40 Iskreno sam se uzdao u Gospoda, i on
je prignuo k meni uho svoje i čuo va-
paj moj. **2** Izvukao me je iz jame pune
vode koja huči, iz blata nataloženog. Tada mi
je noge na stenu postavio, učvrstio je korake
moje. **3** Pesmu novu u usta mi je stavio, hvalu
Bogu našem. Mnogi će to videti i uplašiće se,
i uzdaće se u Gospoda. **4** Srećan je čovek
kome je Gospod uzdanica, i koji ne gleda na
prkosne ljude, niti na one koji otpadaju i la-
žima se okreću. **5** Mnogo si toga učinio,
Gospode, Bože moj, i mnogo je čudesnih dela
tvojih i namera tvojih za nas; nema ti ravna!
Hteo bih pričati i govoriti o njima, ali ih je
više nego što se nabrojati mogu. **6** Žrtvu i pri-
nos nisi želeo, nego si mi pripremio telo. Ti si
mi uši otvorio. Žrtvu paljenicu i žrtvu za greh
nisi tražio. **7** Zato sam rekao: „Evo, dolazim,
u svitku knjige pisano je o meni. **8** Bože moj,
ja uživam u vršenju volje tvoje, i zakon je tvoj
duboko u meni. **9** Usred velikog mnoštva o-
kupljenog objavljujem dobru vest o praved-
nosti. Usne svoje ne zatvaram. Gospode, ti to
dobro znaš. **10** Pravednost tvoju ne skrivam u
srcu svome. Objavljujem vernost tvoju i spa-
senje tvoje. Usred velikog mnoštva okuplje-
nog ne ćutim o dobroti tvojoj i istini tvojoj.“
11 Gospode, nemoj mi uskratiti samilost
svoju. Ljubav tvoja i istina tvoja neka me u-
vek čuvaju. **12** Jer su me opkolile nevolje
mnoge, izbrojati se one ne mogu. Stiglo me je
prestupa mojih toliko da gledati ne mogu,
više ih je nego vlasi na glavi mojoj. I srce je
moje klonulo. **13** Gospode, budi voljan da me
izbaviš. Gospode, požuri meni u pomoć! **14**
Neka se postide i posrame svi oni koji traže
dušu moju da je pogube. Neka ustuknu i budu
poniženi oni koji se raduju nevolji mojoj. **15**
Neka budu zaprepašćeni zbog sramote svoje
oni koji mi zlurado govore: „Ha! Ha!“ **16**
Neka se raduju i vesele tebi svi koji te traže.
Neka uvek govore: „Neka se veliča Gospod,“
oni koji vole spasenje koje ti pružaš. **17** A
mene nevolje i jad pritišću. Ali se Gospod
brine za mene. Ti si pomoć moja i Izbavitelj
moj. Bože moj, nemoj zakasniti.

41 Srećan je onaj ko obzirno postupa
prema siromahu, u dan nevolje
Gospod će ga izbaviti. **2** Gospod će
ga zaštititi i sačuvati u životu. Biće srećan na
zemlji, ti ga nećeš predati duši neprijatelja
njegovih. **3** Gospod će ga na postelji bole-
sničkoj okrepiti, brinućeš o njemu u bolesti
njegovoj. **4** Ja sam rekao: „Gospode, smiluj
mi se. Izleči dušu moju, jer sam ti zgrešio.“ **5**
Neprijatelji moji zlo o meni govore: „Kad će
umreti i kad će ime njegovo nestati?“ **6** Ako

neko dođe da me vidi, neistinu govori srce njegovo; on zlo prikuplja, zatim izlazi, i napolju o tome govori. **7** Svi koji me mrze složno protiv mene jedan drugom šapuću; zlo protiv mene smišljaju: **8** „Zlo ga je snašlo; sad kad je legao, više neće ustati.“ **9** Pa i čovek koji je u miru sa mnom bio, u kog sam se pouzdao, koji je hleb moj jeo, podigao se na mene. **10** A ti, Gospode, smiluj mi se i podigni me, da im mogu vratiti. **11** Po tome znam da sam ti drag, jer neprijatelj moj ne kliče pobednički nada mnom. **12** Zbog bezazlenosti moje ti me podržavaš, i daješ mi da pred licem tvojim doveka stojim. **13** Neka je blagosloven Gospod, Bog Izraelov, oduvek i zauvek. Amin, amin.*

Upravitelju. Za Korejeve sinove.

42 Kao što košuta za potocima čezne, tako, Bože, duša moja za tobom čezne. **2** Duša je moja žedna Boga, Boga živoga. Kada ću pred Boga doći i pred njim se pojaviti? **3** Dan i noć suze su hrana moja, dok mi oni po ceo dan govore: „Gde je Bog tvoj?“ **4** Duša moja gine u meni kad se setim kako sam s mnoštvom išao, i polako pred njima u dom Božji hodio, uz radosno klicanje i zahvaljivanje, uz klicanje mnoštva koje slavi praznik. **5** Zašto si očajna, dušo moja, zašto si nemirna u meni? Čekaj Boga, jer ću ga ja još hvaliti kao velikog spasitelja svoga. **6** Bože moj, duša je moja u očaj zavijena. Zato se tebe sećam, iz zemlje jordanske i s vrhova Hermona, s gore male. **7** Vodeni bezdan dovikuje vodenom bezdanu šumom slapova tvojih. Sve pobesnele vode i talasi tvoji prešli su preko mene. **8** Danju će Gospod slati milost svoju, a ja ću noću pevati o njemu, i moliću se Bogu života svoga. **9** Reći ću Bogu, steni svojoj: „Zašto si me zaboravio? Zašto idem žalostan, dok me neprijatelj tlači?“ **10** Kosti se moje lome od ruganja neprijatelja mojih, dok mi po ceo dan govore: „Gde je Bog tvoj?“ **11** Zašto si očajna, dušo moja, zašto si nemirna u meni? Čekaj Boga, jer ću ga ja još hvaliti kao velikog spasitelja svoga i Boga svoga.

43 Sudi mi, Bože, i vodi parnicu moju protiv naroda nevernog. Izbavi me od čoveka varalice i nepravednika. **2** Jer si ti Bog moj, tvrđava moja. Zašto me odbacuješ? Zašto žalostan hodim dok me neprijatelj tlači? **3** Pošalji svetlost svoju i istinu svoju. Neka me one vode, neka me dovedu na svetu goru tvoju i u veličanstveno prebivalište tvoje. **4** Pristupiću oltaru Božjem, Bogu, zbog kog radosno kličem. Hvaliću te uz harfu, Bože, Bože moj. **5** Zašto si očajna, dušo moja, zašto si nemirna? Čekaj Boga, jer ću ga ja još hvaliti kao velikog spasitelja svoga i Boga svoga.

Upravitelju. Psalam Korejevih sinova.

44 Ušima svojim čuli smo, Bože, očevi naši pričali su nam o delima koja si učinio u danima njihovim, u danima davnim. **2** Rukom svojom narode si oterao, a njih si zasadio. Razbio si plemena i oterao ih. **3** Nisu svojim mačem zemlju zauzeli, niti im je mišica njihova spasenje donela. Učinila je to desnica tvoja i mišica tvoja i svetlost lica tvoga, jer su ti bili mili. **4** Bože, ti si Kralj moj. Spasenje veličanstveno pošalji Jakovu. **5** S tobom ćemo oboriti protivnike svoje, u ime tvoje zgazićemo one koji ustaju na nas. **6** Jer nisam se u luk svoj pouzdao, i nije me mač moj spasao. **7** Ti si nas spasao od protivnika naših, i posramio si one koji nas silno mrze. **8** Bogu ćemo hvalu davati po ceo dan, i doveka ćemo ime tvoje slaviti. **9** A sad nas odbacuješ i ponižavaš, i ne ideš s vojskom našom. **10** Puštaš da okrećemo leđa pred protivnikom, pljačkaju nas oni koji nas silno mrze. **11**

* **41:13** Hebrejska reč „amin“ znači „tako je,“ „neka bude tako.“

Daješ nas kao ovce, da nas jedu, i rasejao si
nas među narode. **12** Prodao si narod svoj u
bescenje, i nisi se obogatio prodajom njiho-
vom. **13** Postavio si nas za ruglo susedima na-
šim, smeju nam se i rugaju svi oko nas. **14**
Učinio si da se o nama podrugljivo priča*
među narodima, da plemena podrugljivo
odmahuju glavom kad nas vide. **15** Ceo dan
poniženje je moje preda mnom, i sramota
pokriva lice moje, **16** zbog glasa onoga koji
me sramoti i o meni pogrdno govori, zbog ne-
prijatelja i onoga koji mi se sveti. **17** Sve nas
je to snašlo, ali mi te nismo zaboravili, i ni-
smo pogazili savez tvoj. **18** Srce naše nije
bezverno odstupilo, niti su stope naše skre-
nule sa staze tvoje. **19** Jer si nas razbio na
mestu gde se monstrumi skupljaju, i pokrivaš
nas gustom tamom. **20** Da smo zaboravili ime
Boga svoga, ili u molitvi širili ruke tuđem
bogu, **21** zar to Bog ne bi saznao? Jer on poz-
naje tajne srca. **22** Zbog tebe nas stalno ubi-
jaju, smatraju nas ovcama za klanje. **23**
Ustani! Zašto spavaš, o Gospode? Probudi
se! Ne odbacuj nas doveka. **24** Zašto okrećeš
lice svoje? Zašto zaboravljaš nevolju našu i
patnju našu? **25** Jer duša se naša do praha sa-
vila, stomak se naš za zemlju prilepio. **26**
Ustani i pomozi nam, otkupi nas zbog ljubavi
svoje.

*Upravitelju, za ljiljane. Psalam Korejevih si-
nova. Pesma o voljenim ženama.*

45 Iz srca moga navire reč dobra. Govo-
rim: „Delo moje govori o kralju.“
Neka jezik moj bude pisaljka veštog
pisara. **2** Lepši si od sinova ljudskih. Milina
se razliva po usnama tvojim. Zato te Bog bla-
gosilja doveka. **3** Pripaši mač uz bok svoj, ju-
nače, slavu i veličanstvo svoje. **4** I u veličan-
stvu svome jaši uspešno, zastupajući istinu,
poniznost i pravednost, i desnica će te tvoja
poučiti zastrašujućim stvarima. **5** Tvoje su
strele oštre – pod tobom narodi padaju – one
će prostreliti srce kraljevih neprijatelja. **6**
Tvoj je presto, Bože, doveka, u svu večnost,
žezlo tvog kraljevstva je žezlo pravde. **7** Ti
voliš pravednost i mrziš zlo. Zato te je Bog,
Bog tvoj, pomazao uljem radosti više nego
drugove tvoje. **8** Sve haljine tvoje mirišu na
smirnu, aloju i kasiju, iz veličanstvene palate
od slonovače veseli te zvuk žičanih instrume-
nata. **9** Kraljevske su kćeri među tvojim dra-
gim ženama. Kraljica stoji tebi zdesna u zlatu
ofirskom. **10** Slušaj, kćeri, pogledaj i prigni
uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca
svoga. **11** Kralj će čeznuti za lepotom tvojom,
jer je on gospodar tvoj, i zato mu se pokloni.
12 I kći tirska dar donosi. Bogataši iz naroda
želeće da umilostive lice tvoje. **13** Puna je
slave kćer kraljeva u kući, odeća joj je zlatom
izvezena. **14** U istkanom ruhu dovešće je kra-
lju. U pratnji njenoj uvode se pred tebe de-
vice, drugarice njene. **15** Dovešće ih s ra-
došću i veseljem, ući će u palatu kraljevu. **16**
Na mestu praočeva tvojih biće sinovi tvoji,
koje ćeš postaviti za knezove po svoj zemlji.
17 Spominjaću ime tvoje kroz sve buduće na-
raštaje. Zato će te narodi hvaliti doveka, u svu
večnost.

Upravitelju. Psalam Korejevih sinova.

46 Bog je naše utočište i snaga, pomoć
koja se u nevoljama lako nalazi. **2**
Zato se nećemo bojati, čak i da se
zemlja preobrazi, i da se gore uzdrmaju i
sruše u srce mora ogromnoga, **3** i da se vode
njegove uzburkaju i zapene, da se gore
potresu od huke njegove. **4** Postoji reka čiji
tokovi raduju grad Božji, najsvetije veličan-
stveno prebivalište Najvišega. **5** Bog je usred
toga grada, zato se poljuljati neće. Bog će mu
pomoći kad jutro svane. **6** Narodi su se usko-
mešali, kraljevstva su se uzdrmala. On je
pustio glas svoj, zemlja se istopila. **7** S nama

* **44:14** Doslovno: „Učinio si nas poslovicom (izre-
kom).“

je Gospod nad vojskama, Bog Jakovljev je visoko utočište naše. **8** Dođite, gledajte dela Gospodnja, zapanjujuće stvari koje čini na zemlji. **9** Prekida ratove do kraja zemlje. Luk prebija, koplje lomi, kola vatrom spaljuje. **10** „Smirite se i znajte da sam ja Bog. Uzvisiću se među narodima, uzvisiću se na zemlji.“ **11** S nama je Gospod nad vojskama, Bog Jakovljev je visoko utočište naše.

Upravitelju. Psalam Korejevih sinova.

47 Zapljeskajte rukama, svi narodi. Pobednički kličite Bogu poklikom radosnim. **2** Jer Gospod, Najviši, strah uliva, veliki je Kralj nad celom zemljom. **3** On će nam narode pokoriti, i plemena pod noge naše. **4** Izabraće nam nasledstvo naše, ponos Jakova, koga je voleo. **5** Bog je uzašao uz radosno klicanje, Gospod uz zvuk roga. **6** Pesmom hvalite Boga, pesmom ga hvalite. Pesmom hvalite Kralja našega, pesmom ga hvalite. **7** Jer Bog je Kralj cele zemlje; pesmom ga hvalite, postupajući razborito. **8** Bog kraljuje nad narodima. Bog sedi na prestolu svoje svetosti. **9** Okupljaju se velikaši naroda s narodom Boga Abramovog. Jer Božji su štitovi zemaljski. Veoma visoko on se uzdigao.

Pesma Korejevih sinova

48 Velik je Gospod i dostojan velike hvale, u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj. **2** Lepa zbog uzvišenosti svoje, radost celoj zemlji, gora je Cion na krajnjem severu, grad Velikoga Kralja. **3** U njegovim utvrđenim dvorima Bog se pokazao kao visoko utočište. **4** Jer, gle, kraljevi su se sastali prema dogovoru, i svi su prošli. **5** Oni su to videli i zapanjili su se. Smeli su se i u panici pobegli. **6** Tamo ih je obuzelo drhtanje, bolovi kao kad žena rađa. **7** Vetrom istočnim razbio si brodove tarsiske. **8** Ono što smo čuli to smo i videli, u gradu Gospoda nad vojskama, u gradu Boga našega. Bog će ga utvrditi da stoji doveka. **9** Razmišljamo o dobroti tvojoj, Bože, usred hrama tvoga. **10** Ime tvoje, Bože, i hvala tvoja dopiru do krajeva sve zemlje. Desnica tvoja puna je pravednosti. **11** Neka se raduje gora Cion, neka se vesele gradovi Judini, zbog zakona tvojih. **12** Pođite oko Ciona i obiđite ga, izbrojte kule njegove. **13** Dobro pogledajte bedeme njegove. Pregledajte utvrđene dvore njegove, da biste o tome pričali budućem naraštaju. **14** Jer je taj Bog naš Bog doveka, u svu večnost. On će nas sve do smrti voditi.

Upravitelju. Psalam Korejevih sinova.

49 Čujte ovo, svi narodi. Prignite uho, svi stanovnici ovoga vremena, **2** sinovi zemaljski i sinovi čovečiji, bogati i siromašni zajedno. **3** Usta će moja govoriti ono što je mudro, i srce će moje duboko razmišljati o onom što je razborito. **4** Ka nadahnutoj izreci prignuću uho svoje, uz harfu ću razložiti zagonetku svoju. **5** Zašto da se bojim u zle dane, kad me opkoli prestup onih koji me gaze? **6** Onih koji se u svoj imetak uzdaju, i koji se hvale velikim bogatstvom svojim, **7** niko ni na koji način ne može brata otkupiti, niti za njega Bogu otkup dati **8** (otkupnina za dušu njihovu toliko je velika da doveka ostaje neplaćena), **9** pa da zauvek živi i ne vidi groba. **10** Jer on vidi da i mudri umiru, i bezumni i nerazumni ginu, i drugima ostavljaju imetak svoj. **11** Hteli bi da im kuće doveka traju, šatori njihovi iz naraštaja u naraštaj svoje zemljišne posede nazivaju svojim imenom. **12** Ali čovek zemaljski, makar i ugledan bio, ne može potrajati, zaista je poput životinja koje ginu. **13** To je put onih koji su puni bezumlja, i onih što ih slede i uživaju u oholim rečima njihovim. **14** Poput ovaca za smrt su određeni, smrt će im pastir biti. Ujutru će čestiti vladati nad njima. A lik će njihov nestati, svi će oni u grob otići, a ne u prebivalište uzvišeno. **15** Ali Bog će otkupiti dušu moju iz ruku groba, On će me primiti. **16** Neka te ne plaši što se neko bogati, što raste slava kuće njegove, **17** jer kad umre, ne

može ništa sa sobom poneti, i slava njegova s
njim ne silazi. **18** Jer je za života svoga bla-
gosiljao dušu svoju. (Ljudi će te hvaliti jer
sebi činiš dobro.) **19** Ali duša njegova na
kraju završi tamo gde i naraštaj praočeva nje-
govih. Nikada više svetlost videti neće. **20**
Čovek zemaljski, ako razuma nema, makar i
ugledan bio, zaista je poput životinja koje
ginu.

Asafova pesma.

50 Moćni Bog, Bog Gospod, govori, i
doziva zemlju, od izlaska do zalaska
sunca. **2** Bog je zasjao sa Ciona, savr-
šenstva lepote. **3** Bog naš dolazi i nipošto
neće ćutati. Pred njim je vatra koja proždire,
i svuda oko njega oluja besni. **4** Nebesa na vi-
sini i zemlju on doziva, da izvrši presudu nad
narodom svojim: **5** „Sakupite k meni one koji
su mi verni, one koji su nad žrtvom sklopili
savez moj.“ **6** Nebesa objavljuju pravednost
njegovu, jer Bog je Sudija. **7** „Slušaj, narode
moj, ja ću govoriti, Izraele, protiv tebe ću sve-
dočiti. Ja sam Bog, Bog tvoj. **8** Ne ukoravam
te zbog žrtava tvojih, niti zbog žrtava palje-
nica tvojih koje su stalno preda mnom. **9**
Neću uzeti bika iz doma tvoga, niti jaraca iz
torova tvojih. **10** Jer su moje sve životinje
šumske, zveri po gorama na hiljade. **11** Poz-
najem svako krilato stvorenje po gorama,
moja su mnoštva poljskih životinja. **12** Kad
bih bio gladan, ne bih tebi rekao, jer je moja
zemlja i sve što je na njoj. **13** Zar ću jesti
meso jakih bikova, i krv jaraca piti? **14** Pri-
nesi zahvalu kao žrtvu Bogu, ispuni Najvi-
šem zavete svoje. **15** Prizovi me u dan nevo-
lje. Izbaviću te, a ti ćeš me slaviti.“ **16** Ali
zlome Bog će reći: „Odakle ti pravo da nabra-
jaš propise moje, i da savez moj spominješ?
17 Ti mrziš pouku, i reči moje za leđa bacaš.
18 Kad lopova vidiš, rado se s njim združuješ,
udružio si se s preljubnicima. **19** Usta si svoja
pustio da zlo govore, i jezikom svojim pre-
vare kuješ. **20** Sediš s drugima i govoriš pro-
tiv brata svoga, loše govoriš o sinu majke
svoje. **21** Sve si to činio, a ja sam ćutao.
Mislio si da ću biti kao ti. Ukoriću te i sve ću
to izneti pred oči tvoje. **22** Shvatite to, molim
vas, vi koji Boga zaboravljate, da vas ne
rastrgnem, jer neće biti nikoga da vas izbavi.
23 Ko mi zahvalu prinosi kao žrtvu svoju, taj
me slavi; ko se drži pravog puta, njemu ću
dati da vidi spasenje od Boga.“

*Upravitelju. Davidova pesma. Kad je prorok
Natan došao kod Davida nakon što je David
legao s Batšebom.*

51 Smiluj mi se, Bože, po milosti svojoj.
Po velikom milosrđu svome izbriši
prestupe moje. **2** Potpuno me operi
od iskvarenosti moje, i očisti me od greha
moga. **3** Jer ja znam prestupe svoje, i greh je
moj stalno preda mnom. **4** Tebi, samo tebi
sam zgrešio, učinio sam ono što je zlo u o-
čima tvojim, a ti si pravedan kada govoriš, i
čist kada sudiš. **5** Gle, u iskvarenosti sam ro-
đen, u grehu me je začela majka moja. **6** Ti si
srećan kad je istina duboko u meni. Daj mi da
duboko u sebi spoznam pravu mudrost. **7** Od
greha me isopom očisti, da budem čist, operi
me, da od snega budem belji. **8** Daj mi da ču-
jem radost i veselje, da se obraduju kosti koje
si slomio. **9** Odvrati lice svoje od greha mo-
jih, izbriši sve prestupe moje. **10** Stvori mi, o
Bože, čisto srce, i obnovi duh u meni. **11** Ne-
moj me odbaciti od lica svoga, i Duh svetosti*
svoje nemoj uzeti od mene. **12** Obnovi mi ra-
dost spasenja tvoga, i podupri me duhom
dobre volje. **13** Poučiću tada prestupnike pu-
tevima tvojim, da se grešnici tebi obrate. **14**
Izbavi me od krivice za krv, Bože, Bože spa-
senja moga, i jezik moj radosno objavljivaće
pravednost tvoju. **15** Gospode, otvori usne
moje, i usta moja objavljivaće hvalu tvoju. **16**

* **51:11** Doslovno: „Duh (karakter) Onog koji je poseban.“

Da si žrtvu hteo, ja bih ti je prineo, ali za žrtve paljenice ti ne mariš. **17** Žrtva Bogu je duh ponizan. Srce slomljeno i skrhano, Bože, ti ne prezireš. **18** U milosti svojoj čini dobro Cionu; podigni zidove jerusalimske. **19** Tada će ti biti mile žrtve pravednosti, žrtve paljenice, cele žrtve. Tada će se na oltaru tvome junci prinositi.

Upravitelju. Davidov psalam, kad je došao Doik Edomac i javio Saulu da je David došao u Ahimelehovu kuću.

52 Zašto se zlom hvališ, silniče? Dobrota Božja traje po ceo dan. **2** Nevolje smišlja jezik tvoj, poput britve je naoštren, i prevaru čini. **3** Više voliš zlo nego dobro, laž više nego reč pravednu. **4** Voliš sve reči rušilačke, jeziče prevarni. **5** Bog će te zauvek srušiti, oboriće te i iščupaće te iz šatora tvoga, iskoreniće te iz zemlje živih. **6** Pravednici će to gledati i uplašiće se, smejaće mu se. **7** Takav čovek ne smatra Boga tvrđavom svojom, već se uzda u veliko bogatstvo svoje, i zaklon nalazi u zlu koje čini. **8** A ja ću biti kao maslina što se zeleni u domu Božjem. Uzdam se u milost Božju doveka, u svu večnost. **9** Hvaliću te doveka zbog dela koja si učinio, uzdaću se u ime tvoje, jer je to dobro, pred tvojima ljubaznima.

53 Reče bezumnik u srcu svome: „Nema Boga.“ Pokvareni su, odvratno bezakonje; nema nikog da dobro čini. **2** Bog s neba gleda sinove ljudske, da vidi ima li koga da je razuman, traži li ko njega. **3** Svi su zastranili, svi su se pokvarili, nema nikog ko dobro čini, nema nijednog. **4** Zar činitelji bezakonja ne znaju da koji proždiru moj narod kao hleb da jedu, da Boga ne prizivaju? **5** Tada ih je veliki strah obuzeo, tamo gde straha nije bilo. Jer će Bog rasuti kosti svih onih koji protiv tebe logor svoj podižu. Ti ćeš ih sigurno posramiti, jer ih je Gospod odbacio. **6** O, kad bi sa Ciona veličanstveno spasenje došlo Izraelu! Kad Gospod vrati zarobljeni narod svoj, veseliće se Jakov, radovaće se Izrael.

Davidov psalam. Kad su ljudi iz Zifa došli i rekli Saulu: „Zar se David ne krije kod nas?“

54 Imenom svojim spasi me, Bože, i silom svojom brani me na sudu. **2** Čuj molitvu moju, Bože, prigni uho rečima usta mojih. **3** Jer su se tuđinci podigli na mene, i nasilnici koji traže dušu moju. Nemaju oni Boga pred sobom. **4** Gle, Bog je pomoćnik moj, Gospod je s onima koji podržavaju dušu moju. **5** On će vratiti zlo neprijateljima mojim. U istini svojoj satri ih. **6** Ja ću ti spremno prineti žrtvu. Hvaliću, Gospode, ime tvoje, jer je to dobro. **7** Jer me je iz svake nevolje on izbavio, i oko je moje likovalo nad neprijateljima mojim.

55 Prigni uho, Bože, molitvi mojoj, nemoj se kriti kad te za milost molim. **2** Saslušaj me i usliši me. Tumaram uznemiren od brige svoje, nemiru se odupreti ne mogu, **3** zbog glasa neprijatelja, zbog pritiska zloga. Jer zlo bacaju na mene, i u gnevu svome mržnju gaje prema meni. **4** Srce je moje u teškom bolu, strahovi su me smrtni spopali. **5** Strah i drhtanje ulaze u mene, jeza me obuzima. **6** Govorim: „O, kad bih kao golub krila imao! Odleteo bih i počinak našao. **7** Odleteo bih daleko, U pustinji bih se nastanio. **8** Pojurio bih na mesto utočišta svoga, pred jakim vetrom, pred olujom.“ **9** O Gospode, smeti i razdeli jezik njihov, jer sam video nasilje i svađu u gradu. **10** Danju i noću po zidinama njegovim kruže, u njemu su zlo i propast. **11** Nevolje su u njemu, s trga njegovog tlačenje i prevara ne odlaze. **12** Jer nije mi se rugao neprijatelj moj, to bih podneo. Nije se na mene oholo podigao onaj ko me silno mrzi, od njega bih se sakrio. **13** Nego ti, smrtni čovek meni jednak, prijatelj moj i drug moj. **14** Uživali smo u prijateljstvu bliskom, u dom Božji s mnoštvom smo išli. **15** Propast neka na njih dođe! Neka živi u grob siđu, jer

dok su boravili u tuđini zlo je bilo u njima. **16**
A ja ću Gospoda Boga prizivati, i on će me
spasti. **17** Uveče, ujutru i u podne moliću se i
vikati, a on čuje glas moj. **18** On će otkupiti
dušu moju i dati joj mir od borbe što se protiv
mene vodi, jer čitava se mnoštva podižu na
mene. **19** Bog će ih čuti i odgovoriće im – O-
naj koji nastava od pre vremena, u kojem
nema promena; ipak, oni se ne boje Boga. **20**
On je podigao ruke svoje na one koji su u
miru s njim, oskrnavio svoj savez. **21** Reči
usta njegovih mekše su od maslaca, ali mu je
srce ratoborno. Reči su njegove prijatnije od
ulja, a zapravo su mačevi izvučeni. **22** Baci
na Gospoda breme svoje, i on će te podupreti.
Neće nikada dati da pravednik posrne. **23** A
ti ćeš ih, Bože, oboriti u najdublju jamu. Oni
koji su za krv krivi i varalice neće proživeti
ni polovinu dana svojih. A ja ću se u tebe
uzdati.

*Davidov psalam. Kad su Filisteji uhvatili Da-
vida u Gatu.*

56 Smiluj mi se, Bože, jer čovek smrtni
traži da me proguta. Po ceo dan ratuje
protiv mene i tlači me. **2** Neprijatelji
moji po ceo dan traže da me progutaju, jer
mnogi protiv mene oholo ratuju. **3** Kad god
me strah obuzme, ja ću se u tebe uzdati. **4** U
Bogu, hvaliću reč njegovu. U Boga se uzdam,
neću se bojati. Šta mi može smrtni čovek? **5**
Ceo dan rade protiv mene, sve su pomisli nji-
hove meni na zlo. **6** Napadaju me, kriju se,
prate korake moje, dok vrebaju dušu moju. **7**
Zbog zloće njihove odbaci ih. U gnevu obori
narode, Bože. **8** Ti beležiš dane progonstva
moga. Suze moje stavljaš u meh svoj. Zar
nisu one u knjizi tvojoj? **9** Ustuknuće tada ne-
prijatelji moji, u dan kad te prizovem; ja
dobro znam da je Bog sa mnom. **10** U Bogu
hvaliću reč njegovu, u Gospodu hvaliću reč
njegovu. **11** U Boga se uzdam, neću se bojati.
Šta mi može smrtni čovek? **12** Tebi sam se,
Bože, zavetom obavezao. Tebi ću reči
zahvalnosti prineti. **13** Jer si dušu moju od
smrti izbavio, noge moje od spoticanja, kako
bih služio tebi, Bože, u svetlosti živih.

*Upravitelju. „Ne pogubi.“ Davidov psalam.
Kad je David zbog Saula pobegao u pećinu.*

57 Smiluj mi se, Bože, smiluj mi se, Jer
si ti utočište duši mojoj. U seni krila
tvojih utočište nalazim dok nevolje
ne prođu. **2** Prizivam Boga Najvišeg, Boga
koji će ih radi mene okončati. **3** On će poslati
pomoć sa nebesa i spašće me. Zbuniće onoga
koji traži da me proguta. Bog će poslati ljubav
svoju i istinu svoju. **4** Duša je moja među la-
vovima; moram da ležim među onima koji
proždiru druge, među sinovima ljudskim, ko-
jima su zubi koplja i strele, kojima je jezik
oštar mač. **5** Uzvisi se iznad nebesa, Bože,
slava tvoja neka bude nad svom zemljom. **6**
Mrežu su pripremili koracima mojim, duša se
moja pognula. Preda mnom su jamu iskopali,
sami su u nju upali. **7** Postojano je srce moje,
Bože, postojano je srce moje. Pevaću ti i
pesmom ću te hvaliti. **8** Preni se iz sna, dušo
moja, preni se, žičani instrumentu, preni se,
harfo. Zoru ću probuditi. **9** Gospode, hvaliću
te među narodima, i pesmom ću te hvaliti
među plemenima. **10** Jer je do nebesa velika
ljubav tvoja, i istina tvoja sve do oblaka. **11**
Uzvisi se iznad nebesa, Bože, slava tvoja
neka bude nad svom zemljom.

58 Dok ćutite, možete li govoriti o pra-
vednosti? Možete li suditi pravedno,
sinovi ljudski? **2** Svim srcem veliku
nepravdu činite na zemlji, i pripremate put
zlu koje čine ruke vaše. **3** Zli su izopačeni od
utrobe majčine, lutaju otkako su se rodili, laži
govore. **4** Otrov je njihov kao otrov zmijski,
gluvi su kao kobra koja zatvara uho svoje, **5**
pa ne sluša glas onih koji je čaranjem krote,
iako je vešt onaj koji je činima kroti. **6** Razbij
im, Bože, zube u ustima njihovim. Gospode,
razbij čeljusti mladim lavovima. **7** Neka se
rastope i nestanu kao vode koje otiču; neka
on nategne luk za strele svoje dok se oni ruše.

8 Kao puž koji rastapajući se ide, tako oni
hode, kao plod koji žena pobaci, tako oni
neće sunca videti. **9** Pre nego što lonci vaši
osete toplotu od potpaljenog trnja, i ono koje
je zeleno i ono što gori on će kao olujni vetar
odneti. **10** Pravednik će se radovati kad vidi
osvetu. Noge će svoje oprati u krvi zloga. **11**
A ljudi će reći: „Zaista pravednik nagradu
prima. Zaista postoji Bog koji na zemlji
sudi.“

*Upravitelju. „Ne pogubi.“ Davidov psalam.
Kad je Saul poslao ljude da nadziru kuću
kako bi ubio Davida.*

59 Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože
moj, zaštiti me od onih što ustaju na
mene. **2** Izbavi me od onih koji zlo
čine, i spasi me od ljudi koji su za krv krivi.
3 Jer dušu moju vrebaju, silnici me napadaju,
a na meni prestupa nema, Gospode, greha na
meni nema. **4** Iako nisam kriv, oni trče i pri-
premaju se. Ustani kad te prizivam i gledaj. **5**
Gospode, Bože nad vojskama, ti si Bog Izra-
elov. Probudi se i pogledaj na sve narode. Ne-
moj se smilovati nijednom izdajici zlome. **6**
Oni se vraćaju uveče, laju kao psi i idu oko
grada. **7** Iz usta njihovih naviru reči, mačevi
su na usnama njihovim, jer ko sluša? **8** Ali ti
ćeš im se, Gospode, smejati, rugaćeš se svim
narodima. **9** Snago moja, na tebe ću gledati;
jer Bog je visoko utočište moje. **10** Bog, koji
mi milost pokazuje, izaći će mi u susret, Bog
će mi dati da likujem nad neprijateljima svo-
jim. **11** Nemoj ih pobiti, da narod moj ne za-
boravi. Snagom svojom nateraj ih da lutaju, i
obori ih, Gospode, štite naš, **12** zbog greha
usta njihovih, zbog reči usana njihovih; neka
se uhvate u ponosu svome, jer kletve i prevare
stalno ponavljaju. **13** Dokrajči ih u gnevu,
dokrajči ih, da ih više ne bude. Neka znaju da
Bog vlada nad Jakovom sve do krajeva ze-
maljskih. **14** Neka se vrate uveče, neka laju
kao psi i neka idu oko grada. **15** Neka lutaju
tražeći hranu, neka se ne nasite i prenoćište
neka ne nađu. **16** A ja ću pevati o snazi tvojoj,
i ujutru ću radosno pričati o milosti tvojoj. Jer
si ti visoko utočište moje, i mesto na koje be-
žim u dan nevolje svoje. **17** Snago moja,
pesmom ću te hvaliti, jer je Bog visoko uto-
čište moje, Bog koji mi milost pokazuje.

*Davidov psalam. Za poučavanje. Kad se Da-
vid borio s vojskom Aram-Naharajima i A-
ram-Sobe, i kad se Joab vratio i pobio dvana-
est hiljada Edomaca u Slanoj dolini.*

60 Ti si nas, Bože, odbacio, razbio si re-
dove naše, razgnevio si se. Prihvati
nas opet. **2** Potresao si zemlju, rasce-
pio si je. Isceli pukotine njene, jer se ljulja. **3**
Narodu svome dao si da nevolju vidi. Dao si
nam da pijemo vino od kog posrćemo. **4** Dao
si zastavu onima koji se tebe boje, da se može
pokazati zbog istine. **5** Da bi se izbavili oni
koje voliš, spasi nas desnicom svojom i usliši
nas. **6** Bog je rekao u svetosti svojoj: „Rado-
vaću se, u nasledstvo ću Šekem dati, izmeriću
ravnicu Sukot. **7** Gilad je moj i Manasija je
moj, Jefrem je tvrđava poglavara moga, Juda
je vladalačka palica moja. **8** Moab je posuda
u kojoj ću noge oprati. Na Edom ću baciti
sandalu svoju. Nad Filistejom ću pobednički
klicati.“ **9** Ko će me dovesti do opkoljenog
grada? Ko će me voditi sve do Edoma? **10** Zar
nećeš ti, Bože, koji si nas odbacio, pa više ne
ideš s vojskama našim iako si Bog naš? **11**
Pruži nam pomoć u nevolji, jer je uzalud na-
dati se spasenju od čoveka zemaljskog. **12** Od
Boga ćemo snagu dobiti, On će zgaziti pro-
tivnike naše.

61 Čuj, Bože, vapaj moj. Saslušaj moli-
tvu moju. **2** S kraja zemlje povikaću
k tebi kad klone srce moje. Povedi me
na stenu na koju se ne mogu sam popeti. **3** Jer
si ti utočište moje, jaka kula pred licem nepri-
jatelja. **4** Biću gost u šatoru tvome doveka, u-
točište ću naći pod zaštitom krila tvojih. **5** Jer
si ti, Bože, čuo zavete moje. Dao si mi nasled-
stvo kakvo imaju oni koji se imena tvoga
boje. **6** Dane ćeš dodati danima kraljevim,

godine njegove nizaće se iz naraštaja u naraštaj. **7** On će doveka živeti pred Bogom; odredi da ga dobrota i vernost čuvaju. **8** Tako ću zauvek pesmom hvaliti ime tvoje, da bih dan za danom ispunjavao zavete svoje.

62 U tišini duša moja Boga čeka. Od njega dolazi spasenje moje. **2** On je stena moja i spasenje moje, visoko utočište moje, ako i posrnem, neću pasti. **3** Dokle ćete nasrtati na čoveka koga hoćete da ubijete? Svi ste vi poput nagnutog zida, poput kamenog zida što se ruši. **4** Oni loše savete daju da bi čoveka oborili s časnog položaja njegovog, u laži uživaju. Ustima svojim blagosiljaju, a u sebi proklinju. **5** Boga mirno čekaj, dušo moja, jer u njega polažem nadu svoju. **6** On je stena moja i spasenje moje, visoko utočište moje, neću posrnuti. **7** Od Boga dolazi spasenje moje i slava moja. Bog je moja čvrsta stena i utočište moje. **8** U njega se uzdaj, narode, u svako doba. Pred njim izlivajte srce svoje. Bog je utočište naše. **9** Sinovi ljudski su samo taština, lažno su utočište. Kad se svi na vagu stave, oni su prolazna taština. **10** Ne uzdajte se u prevaru, ne polažite u pljačku isprazne nade svoje. Ako vam imetak raste, ne dajte da vam srce za njega prione. **11** Jednom je Bog rekao, dvaput sam ovo čuo: Bogu pripada moć. **12** I dobrota je kod tebe, Gospode, jer ti svakome vraćaš po delima njegovim.

Davidova pesma, kad se našao u Judejskoj pustinji.

63 Bože, ti si Bog moj, tebe tražim. Duša je moja tebe žedna. Od čežnje za tobom telo moje klone, u zemlji suvoj i sasušenoj, gde nema vode. **2** Gledao sam te u svetom mestu, posmatrajući silu tvoju i slavu tvoju. **3** Jer je ljubav tvoja bolja od života; zato će te usne moje hvaliti. **4** Tako ću te blagosiljati celog života svoga, u tvoje ću ime u molitvi podizati ruke svoje. **5** Kao nečim najboljim i najvrednijim, duša se moja nasitila, radosnim poklicima hvaliće te usta moja. **6** O tebi mislim na postelji svojoj, tokom straža noćnih promišljam o tebi. **7** Jer mi ti pomoć pružaš, u seni krila tvojih radosno kličem. **8** Duša te moja tesno sledi, desnica me tvoja čvrsto drži. **9** A oni koji propast žele duši mojoj, oni će otići u najdublje zemaljske dubine. **10** Biće predani vlasti mača; postaće hrana lisicama. **11** A kraljeva će radost biti Bog. Dičiće se svako ko se njime zaklinje, jer će se zatvoriti usta onima koji laž govore.

64 Čuj, Bože, glas moj u brizi mojoj. Od strašnog neprijatelja sačuvaj mi život. **2** Sakrij me od tajnog dogovora zlikovaca, od vreve onih što zlo čine, **3** koji jezik svoj kao mač oštre, koji gađaju strelama svojim – rečima gorkim – **4** da iz potaje pogode onog ko je besprekoran. Iznenada gađaju ga i ne boje se. **5** Uporno zlo govore, pričaju kako će kradom zamke postaviti. Govore: „Ko ih vidi?“ **6** Izmišljaju zločinstva, govoreći: „Izvršićemo celokupno istraživanje.“ Srce i unutrašnje biće čoveka su bezdan duboki. **7** Ali Bog će na njih iznenada strelu odapeti. Rane su im nanesene, **8** drugoga oni spotiču. Ali jezik je njihov protiv njih samih. Svi koji ih budu videli zaprepašćeno će odmahivati glavom, **9** i svi će se ljudi zemaljski uplašiti; kazivaće o onome što Bog čini, i upoznaće dela njegova. **10** A pravednik će se radovati Gospodu i on će biti utočište njegovo. Dičiće se svi koji su čestitog srca.

Upravitelju. Davidova pesma.

65 Pred tobom je hvala i tišina, Bože, na Cionu; tebi se zaveti ispunjavaju. **2** Ti si onaj koji sluša molitve, k tebi svaki čovek prilazi. **3** Bezakonja i prestupi me nadvladavaju, a ti nas iskupljuješ. **4** Srećan je onaj koga ti odabereš i daš mu da ti se približi, da bi prebivao u dvorištima hrama tvoga. Nasitićemo se dobra iz doma tvoga, iz svetog mesta hrama tvoga. **5** Zastrašujućim stvarima u pravednosti ti ćeš nam odgovoriti, Bože

spasenja našega, uzdanice svih krajeva zemaljskih i ljudi koji su daleko na moru. **6** On utvrđuje gore snagom svojom, silom se opasuje. **7** Huku morsku utišava, huku talasa njihovih i previranja među narodima. **8** Stanovnici najudaljenijih krajeva uplašiće se znakova tvojih; ti činiš da zore i večeri radosno kliču. **9** Milostivo zemlju gledaš i obilje joj daješ, daješ joj bogatstva mnoga. Potok Božji obiluje vodom. Ti pripremaš žito njihovo, jer tako ti zemlju pripremaš. **10** Natapaju se brazde njene, ravnaju se grude njene, pljuskovima obilnim ti je razmekšavaš, blagosiljaš izdanke njene. **11** Krunišeš godinu dobrotom svojom, stazama tvojim obilje teče. **12** S pašnjaka u pustoši kapi padaju, veseljem se bregovi opasuju. **13** Pašnjaci su stadima odeveni, ravnice su žitom pokrivene. Pobednički kliču i pevaju.

66 Kličite pobednički Bogu, svi ljudi na zemlji! **2** Pesmom hvalite slavno ime njegovo! Hvalite i slavite Boga! **3** Recite Bogu: „Kako su zastrašujuća dela tvoja! Zbog velike snage tvoje neprijatelji će tvoji puzati pred tobom. **4** Svi ljudi na zemlji pokloniće se tebi, i pesmom će te hvaliti, pesmom će hvaliti ime tvoje.“ **5** Dođite i gledajte dela Božja. Zastrašujuća su dela njegova nad sinovima ljudskim. **6** More je pretvorio u suvo tlo, reku su pregazili. Tamo nas je on obradovao. **7** Silom svojom on doveka vlada. Oči njegove na narode paze. A oni što su tvrdoglavi, neka se ne uzvisuju. **8** Blagosiljajte Boga našega, narodi, razglašujte hvalu njegovu. **9** On dušu našu čuva u životu, i ne daje da posrne noga naša. **10** Ti si nas, Bože, ispitao, pročistio si nas kao što se srebro pročišćava. **11** Doveo si nas u mrežu lovačku, stavio si breme na leđa naša. **12** Pustio si da čovek smrtni gazi po glavi našoj, prošli smo kroz vatru i vodu, a ti si nam olakšanje dao. **13** Doći ću u dom tvoj sa žrtvama paljenicama, ispuniću ti zavete svoje, **14** koji su prešli preko usana mojih. I koje su usta moja izgovorila kad sam u teskobi bio. **15** Žrtve paljenice od utovljenih životinja tebi ću prineti, s kâdom od žrtvovanih ovnova. Prineću junce i jarce. **16** Dođite, poslušajte, svi koji se Boga bojite, a ja ću ispričati šta je učinio za dušu moju. **17** Njega sam prizvao ustima svojim, i jezikom sam ga svojim veličao. **18** Da sam video bezakonje u srcu svome, Gospod me ne bi uslišio. **19** Ali Bog me je uslišio, čuo je glas molitve moje. **20** Neka je blagosloven Bog, koji nije odbio molitvu moju, i nije me ostavio bez milosti svoje.

67 Smilovaćeš nam se, Bože, i blagoslovićeš nas, obasjaćeš nas licem svojim, **2** da bi se put tvoj znao na zemlji, spasenje što pružaš među svim narodima. **3** Bože, neka te hvale narodi, neka te hvale svi narodi! **4** Neka se plemena vesele i radosno kliču, jer ćeš ti narodima pravedno suditi, plemena na zemlji ti ćeš voditi! **5** Bože, neka te hvale narodi, neka te hvale svi narodi! **6** Zemlja će dati rod svoj, blagosloviće nas Bog, Bog naš. **7** Blagosloviće nas Bog, i svi krajevi zemaljski njega će se bojati.

68 Nek ustane Bog, nek se raseju neprijatelji njegovi, nek pred njim pobegnu oni što ga silno mrze. **2** Kao što se dim rasteruje, tako će i oni biti rasterani! Kao što se vosak topi od lica vatre, tako će zli izginuti od Božjeg prisustva. **3** A pravednici će se radovati, veseliće se pred Bogom, biće ushićeni u radosti. **4** Pevajte Bogu, pesmom hvalite ime njegovo! Zapevajte onome ko ide pustom zemljom. To je Gospod, to je ime njegovo, kličite pred njim! **5** Otac je siročadima i sudija udovicama, Bog u svetom prebivalištu svome. **6** Bog čini da oni koji su sami žive u domu. On izvodi one koji su zatočeni, ali pobunjeni borave na suhoj zemlji. **7** Bože, kad si pred narodom svojim išao, kad si pustinjom koračao, **8** zemlja se tresla, nebesa su rosila pred Bogom, Sinaj se zatresao pred Bogom, Bogom Izraelovim. **9** Obilnu si kišu

izlivao, Bože; nasledstvu svome, kad je u-
morno bilo, ti si novu snagu davao. **10** Živeli
su u šatorima tvojim, koje si dobrotom svo-
jom, Bože, pripremio za nevoljnike. **11**
Gospod reč šalje – velika su vojska oni koji
dobru vest objavljuju. **12** Beže kraljevi što
vojskama zapovedaju, beže. A i ženi koja kod
kuće ostaje plen se deli. **13** Iako ste u logoru
među gomilama pepela ležali, dobićete krila
golubice srebrom prekrivena, i perje njeno
obloženo žutim zlatom. **14** Kad je Svemoćni
rasejao kraljeve u toj zemlji, na Salmonu je
počeo da pada sneg. **15** Brdovito područje
Bašana jeste gora Božja, brdovito područje
Bašana puno je vrhova. **16** Gore pune vrhova,
zašto zavidno gledate Goru na kojoj je Bog
poželeo da stanuje? Gospod će na njoj prebi-
vati zauvek. **17** Božjih bojnih kola ima na de-
setine hiljada, na hiljade hiljada. Gospod je sa
Sinaja u sveto mesto došao. **18** Ti si uzašao
na visinu, odveo si zarobljenike, ljude si kao
darove uzeo, pa i one koji su tvrdoglavi, da
prebivaš među njima, o Gospode, Bože. **19**
Neka je blagosloven Gospod, koji svaki dan
teret naš nosi, Bog spasenja našega. **20** Istiniti
je Bog za nas Bog koji spasava; Gospod iz
smrti izbavlja. **21** Zaista, Bog će smrskati
glavu neprijateljima svojim, kosmato teme
svakome ko istrajava u prestupu svome. **22**
Gospod je rekao: „S Bašana ću ih vratiti, vra-
tiću ih iz morskih dubina, **23** da opereš nogu
svoju u krvi, da jezik pasa tvojih liže krv ne-
prijatelja tvojih.“ **24** Videli su povorke tvoje,
Bože, povorke Boga moga, Kralja moga, koje
idu u sveto mesto. **25** Pevači su išli napred, za
njima svirači na žičanim instrumentima, a u
sredini devojke što u daire udaraju. **26** U o-
kupljenom mnoštvu blagosiljajte Boga,
Gospoda, vi koji potičete od Izvora Izraelo-
vog. **27** Mladi Benjamin njih pokorava, kne-
zovi Judini s mnoštvom koje kliče, knezovi
Zebulonovi, knezovi Neftalimovi. **28** Bog je
tvoj odredio snagu tvoju. Pokaži snagu svoju,
Bože, ti koji deluješ u našu korist. **29** Zbog
hrama tvoga u Jerusalimu, kraljevi će tebi da-
rove donositi. **30** Zapreti zveri u trsci, krdu
bikova, s narodom koji je poput teladi, svima
koji po srebru gaze. Rasterao je narode koji u
borbama uživaju. **31** Izaslanici doći će iz E-
gipta, Huš će ruke s darovima brzo pružiti k
Bogu. **32** Kraljevstva zemaljska, pevajte
Bogu, pesmom hvalite Gospoda. **33** Pevajte
onome koji jaše iskonskim nebom nad nebe-
sima. Slušajte! Odjekuje njegov glas, moćni
glas njegov! **34** Priznajte snagu Božju. Nad
Izraelom je uzvišenost njegova i snaga je nje-
gova u oblacima. **35** Bog uliva strah iz veli-
čanstvenog svetilišta svoga. On je Bog Izrae-
lov, on snagu daje, moć narodu daje. Neka je
blagosloven Bog.

69 Spasi me, Bože, jer vode prete da pre-
plave dušu moju. **2** Propadam u du-
boko blato, gde nema dna gde bih
stao. Tonem u duboke vode, struja me odnosi.
3 Iznemogao sam od vikanja, grlo mi je pro-
muklo. Oči su mi oslabile čekajući Boga
moga. **4** Oni koji me bez razloga mrze brojniji
su od vlasi na glavi mojoj. Brojni su oni koji
žele da me pogube, koji su bez razloga nepri-
jatelji moji. Što nisam oteo, moram da vratim.
5 Bože, ti znaš bezumnost moju, krivica moja
nije od tebe sakrivena. **6** Neka se ne posrame
zbog mene oni što se u tebe uzdaju Gospode,
Gospode nad vojskama. Neka zbog mene ne
budu poniženi oni koji tebe traže, Bože Izra-
elov. **7** Jer zbog tebe podnosim sramotu, po-
niženje pokriva lice moje. **8** Tuđinac sam
postao braći svojoj, stranac sinovima majke
svoje. **9** Jer me revnost za dom tvoj izjeda, na
mene padaju ruženja onih što se tebi rugaju.
10 Plačem i postim dušom svojom, ali to mi
na sramotu biva. **11** Otkad sam kostret uzeo
za odeću svoju, podrugljivo pričaju o meni.[*]
12 O meni govore oni što na vratima sede, o
meni pevaju oni što opojna pića piju. **13** A ja

[*] **69:11** Doslovno: „Postao sam im poslovica (izreka).“

se tebi molim, o Gospode, u vreme milosrđa
tvoga, Bože. Po velikoj milosti svojoj usliši
me, spasitelju pouzdani. **14** Izbavi me iz
blata, da ne potonem. Izbavi me od onih što
me mrze, i iz dubokih voda. **15** Neka me ne
odnese vodena struja, neka me ne proguta du-
bina, neka bunar ne zatvori usta svoja nada
mnom. **16** Usliši me, o Gospode, jer je milost
tvoja puna dobrote. Po velikom milosrđu
svome pogledaj me, **17** nemoj okrenuti lice
svoje od sluge svoga. U teskobi sam, brzo me
usliši. **18** Približi se duši mojoj, izbavi je, od
neprijatelja mojih otkupi me. **19** Ti znaš da
sam ruglo, ti znaš sramotu moju i poniženje
moje. Pred tobom su svi neprijatelji moji. **20**
Ruganje mi je srce slomilo, rana je neizlečiva.
Nadao sam se da će mi neko saosećanje po-
kazati, ali nikog nije bilo, nadao sam se da će
me neko utešiti, ali nikog nisam našao. **21** Za
jelo su mi otrovnu biljku dali, kad sam žedan
bio, hteli su me sirćetom napojiti; **22** neka sto
njihov pred njima zamka postane, i neka im
to naplata i klopka bude. **23** Neka im oči po-
tamne da ne vide, i neka im se bedra stalno
tresu. **24** Izlij na njih osudu svoju, i neka ih
stigne žestoki gnev tvoj. **25** Neka logor nji-
hov opusti, neka u šatorima njihovim nikoga
ne bude. **26** Jer progone onoga koga si ti uda-
rio, i govore o bolima onih koje si ti probo.
27 Na krivicu njihovu dodaj još krivice, i
neka ne dođu u pravednost tvoju. **28** Neka se
izbrišu iz knjige živih i s pravednicima neka
ne budu zapisani. **29** A mene nevolje i boli
pritišću. Neka me, Bože, zaštiti spasenje koje
pružaš. **30** Pesmom ću hvaliti ime Božje, i ve-
ličaću Boga zahvalama. **31** To će Gospodu
biti milije od bika, od junca s rogovima i raz-
dvojenim papcima. **32** Krotki će to videti i ra-
dovaće se. Vi koji Boga tražite, neka je živo
srce vaše. **33** Jer Gospod sluša sirote, neće on
prezreti zatvorenike svoje. **34** Neka ga hvale
nebo i zemlja, mora i sve što se u njima miče.
35 Jer Bog će spasti Cion, izgradiće gradove
Judine. Oni će tamo živeti i zemlju će zauzeti.
36 Naslediće je potomci slugu njegovih, i u
njoj će živeti oni koji vole ime njegovo.

Davidov psalam, za prisećanje

70 Bože, pohitaj da me izbaviš!
Gospode, požuri meni u pomoć! **2**
Neka se postide i posrame oni koji
traže dušu moju. Neka ustuknu i budu poni-
ženi oni koji se raduju nevolji mojoj. **3** Neka
ustuknu od sramote oni koji mi zlurado go-
vore: „Ha! Ha!“ **4** Neka se raduju i vesele tebi
svi koji te traže, oni što spasenje tvoje vole,
neka uvek govore: „Neka se veliča Bog!“ **5** A
mene nevolja i jad pritišću. Bože, brzo mi po-
mozi! Ti si pomoć moja i Izbavitelj moj.
Gospode, nemoj zakasniti.

71 Ti si, Gospode, utočište moje. Ne daj
da se ikada postidim. **2** U pravednosti
svojoj izbavi me i oslobodi me.
Prigni uho svoje k meni i spasi me. **3** Budi mi
kamena tvrđava u koju ću stalno dolaziti.
Odredio si da me spaseš, jer si ti stena moja i
tvrđava moja. **4** Bože moj, izbavi me iz ruku
zloga, iz šake nepravednika i tlačitelja. **5** Jer
si ti nada moja, Gospode, uzdanica moja od
mladosti moje. **6** Na tebe se oslanjam otkad
sam iz utrobe izašao, ti si me odvojio od
utrobe majke moje. Tebe hvalim neprestano.
7 Mnogima sam čudo postao, ali ti si jako u-
točište moje. **8** Usta su moja puna hvale tvoje,
o lepoti tvojoj ceo dan govore. **9** Nemoj me
odbaciti u starosti, kad me izda snaga moja,
nemoj me ostaviti. **10** Jer neprijatelji moji go-
vore o meni, oni što vrebaju dušu moju složno
se savetuju, **11** Govoreći: „Bog ga je ostavio.
Gonite ga i uhvatite ga, jer mu nema izbavi-
telja.“ **12** Bože, ne budi daleko od mene.
Bože moj, pohitaj mi u pomoć! **13** Neka se
posrame i neka nestanu oni koji se protive
duši mojoj. Neka se pokriju sramotom i poni-
ženjem oni koji mi nesreću žele. **14** A ja ću
uvek čekati, i hvale ću tebi ponavljati. **15**
Usta moja kazivaće pravedna dela tvoja, dela
spasenja tvoga po ceo dan, jer im ne znam
broja. **16** Ići ću u velikoj sili mog Gospoda

Jehove, spominjaću pravednost tvoju, samo tvoju. **17** Bože, ti si me učio od mladosti moje, i sve do sada govorim o čudesnim delima tvojim. **18** Bože, nemoj me ostaviti ni u starosti kad mi kosa osedi, da bih mogao i budućem naraštaju pričati o mišici tvojoj, o moći tvojoj narednim pokolenjima. **19** Bože, pravednost tvoja dopire do visina. U velikim delima koja si učinio, Bože, ko je kao ti? **20** Dao si mi da vidim mnoge muke i nevolje, a sad me ponovo oživi, i iz vodenog bezdana zemaljskog opet me izvuci. **21** Ti, koji me podižeš, stani oko mene i uteši me. **22** Ja ću te hvaliti na žičanom instrumentu, zbog istine tvoje, Bože moj. Na harfi ću ti svirati, Sveti Bože Izraelov. **23** Usne će moje radosno klicati kad ti zasviram, duša moja koju si otkupio. **24** I jezik će moj po ceo dan tiho govoriti o pravednosti tvojoj, jer su se postideli, jer su se posramili oni koji mi nesreću žele.

O Solomonu

72 Bože, pouči kralja zakonima svojim, i sina kraljevog pravdi svojoj. **2** Neka po pravdi sudi narodu tvome, i po zakonu nevoljnicima tvojim. **3** Neka gore i bregovi pravdom narodu mir donesu. **4** Neka on sudi nevoljnicima u narodu, neka spasi sinove siromaha, i neka satre varalicu. **5** Oni će se tebe bojati dok je sunca i dok je meseca, iz naraštaja u naraštaj. **6** Spustiće se on kao kiša na pokošenu travu, kao obilni pljuskovi koji zemlju natapaju. **7** Procvetaće pravednik u njegovo vreme, i biće mira u izobilju sve dok je meseca. **8** On će podanike imati od mora do mora, i od reke do krajeva zemaljskih. **9** Pred njim će se pokloniti stanovnici bezvodnih krajeva, neprijatelji će njegovi prašinu lizati. **10** Kraljevi tarsiski i ostrvski danak će plaćati. Kraljevi Šabe i Sebe dar će donositi. **11** I svi će kraljevi pred njim ničice pasti, svi će narodi njemu služiti. **12** Jer će on izbaviti sirotoga koji u pomoć zove, nevoljnika i svakog ko pomoćnika nema. **13** On će biti zaklon siromahu i nevoljnom, duše onih u oskudici će spasti. **14** Od tlačenja i nasilja otkupiće dušu njihovu, krv njihova biće dragocena u očima njegovim. **15** Neka bude živ, i neka mu se donese zlato iz Šabe. Neka se ljudi za njega stalno mole, i neka ga blagoslov po ceo dan prati. **16** Na zemlji će bogato roditi žito, biće ga u izobilju po vrhovima gorskim. Kraljev će prinos biti kao drveće lebanonsko, a po gradovima cvetaće ljudi kao trava na zemlji. **17** Neka ime kraljevo doveka traje, dok je sunca neka ime njegovo raste, i neka se preko njega ljudi blagosiljaju. Svi narodi neka ga srećnim nazivaju. **18** Neka je blagosloven Gospod Bog, Bog Izraelov, koji jedini čudesna dela čini. **19** Neka je doveka blagosloveno slavno ime njegovo, i neka slava njegova ispuni celu zemlju. Amin, amin. **20** Ovde se završavaju molitve Jesejevog sina Davida.

Asafova pesma

73 Bog je zaista dobar prema Izraelu, prema onima koji su čistog srca. **2** A noge moje zamalo nisu s puta zašle, koraci se moji umalo nisu okliznuli. **3** Jer sam zavideo hvalisavcima, videvši mir zlih ljudi. **4** Jer ne znaju za boli smrtne, stomaci su im ugojeni. **5** Ne znaju šta su muke smrtnoga čoveka, i ne muče se kao drugi ljudi. **6** Zato je njima oholost poput ogrlice, nasilje ih pokriva kao odeća. **7** Od debljine oko im je podbulo, nadmašili su i zamisli srca svoga. **8** Rugaju se i o zlu pričaju, o prevari nadmeno govore. **9** Hvalisanje njihovo do neba doseže, a jezik njihov zemlju obilazi. **10** Zato on vraća narod, i obilje vode za njih se izliva. **11** Oni govore: „Kako će Bog saznati? Kako zna Najviši?“ **12** Gle, zli su doveka spokojni. Imetak sebi zgrću. **13** Zaista, uzalud sam srce svoje očistio, i nevinošću prao ruke svoje. **14** Zlo me po ceo dan pogađa, svakog jutra opomenu dobijam. **15** Da sam rekao: „I ja ću tako govoriti,“ naraštaj sinova tvojih tada bih izneverio. **16** Razmišljao sam da bih sve to shvatio, ali je to bilo teško u očima mojim, **17** sve

dok nisam otišao u veličanstveno svetilište Božje. Jer sam hteo da razumem kakva ih budućnost čeka. **18** Zaista ih na klizavo tlo postavljaš. U propast ih obaraš. **19** U trenu strašan prizor postaju! Kraj im dolazi, od strahota iznenadnih nestaju! **20** Kao što čovek prezire san nakon buđenja, tako ćeš ti, Gospode, kad ustaneš prezreti položaj njihov. **21** Jer mi je u srcu bila gorčina, oštar bol probadao je bubrege moje. **22** Nerazuman sam bio i nisam mogao shvatiti; poput životinje bio sam u očima tvojim. **23** Ali ja sam uvek s tobom, ti prihvataš desnicu moju. **24** Savetom svojim vodićeš me, a posle ćeš me u slavu uvesti. **25** Koga imam ja na nebu? Osim tebe, druge radosti ja na zemlji nemam. **26** Klonulo je telo moje i srce moje. Bog je stena srca moga i nasledstvo moje doveka. **27** Jer gle, oni koji odstupaju od tebe propašće. Ti ćeš ućutkati svakog ko ti neveru čini ostavljajući te. **28** A meni je dobro biti blizu Boga. Gospod je utočište moje. Objaviću sva dela tvoja.

Asafov psalam

74 Bože, zašto si nas trajno odbacio? Zašto je gnev tvoj planuo na stado paše tvoje? **2** Seti se zbora svoga koji si davno stekao, plemena koje si otkupio u nasledstvo svoje, ove gore Cion na kojoj si prebivao. **3** Kreni k ruševinama vekovnim. Na tom svetom mestu, neprijatelj je sve razrušio. **4** Riču neprijatelji tvoji usred tvog mesta sastajanja. Svoje su znakove postavili kao oznake. **5** Zna se da su poput onih što po gustoj šumi visoko sekirama zamahuju. **6** I sve u tvom svetom mestu razbijaju sekirom i maljem. **7** Vatri su predali svetilište tvoje. Do zemlje su oskrnavili prebivalište imena tvoga. **8** Zajedno s potomstvom svojim u srcu svom su govorili: „Sva sastajališta Božja u zemlji treba da se spale.“ **9** Ne vidimo više znakove svoje, proroka više nema, a niko među nama ne zna dokle. **10** Dokle će ti se, Bože, protivnik rugati? Zar će neprijatelj doveka ime tvoje prezirati? **11** Zašto ustežeš ruku svoju, desnicu svoju, koju si izvukao iz nedara svojih, i puštaš da ginemo? **12** Ali Bog je Kralj moj od davnina, veličanstveno spasenje on usred zemlje donosi. **13** Snagom svojom more si razdelio; smrskao si glave morskim nemanima u vodama. **14** Ti si zdrobio glave levijatanu.* Dao si ga za hranu ljudima, onima što žive u krajevima bezvodnim. **15** Ti si otvorio izvore i bujice, ti si isušio reke što su stalno tekle. **16** Tvoj je dan i tvoja je noć. Ti si postavio sunce, izvor svetlosti. **17** Ti si odredio sve granice zemlji, leto i zimu ti si postavio. **18** Seti se ovoga: neprijatelj se rugao, Gospode, i bezuman je narod prezirao ime tvoje. **19** Ne daj zveri dušu grlice svoje. Život nevoljnika svojih nemoj zauvek zaboraviti. **20** Na savez svoj pogledaj, jer su mračna mesta na zemlji puna prebivališta nasilničkih. **21** Neka se onaj ko je potlačen ne vrati ponižen. Neka nevoljnik i siromah hvale ime tvoje. **22** Ustani, Bože, i vodi parnicu svoju. Seti se kako ti se bezumnik rugao po ceo dan. **23** Ne zaboravi glas neprijatelja svojih. Vika onih koji ustaju na tebe diže se neprestano.

Upravitelju. „Ne pogubi.“ Pesma. Asafov psalam.

75 Zahvaljujemo ti, Bože, zahvaljujemo ti, ime je tvoje blizu. Objavljivaće ljudi čudesna dela tvoja. **2** „Jer sam odredio vreme. Sudiću pravedno. **3** Rastopila se zemlja i svi stanovnici njeni, a ja sam ispravio stubove njene.“ **4** Rekao sam ludima: „Ne budite ludi,“ i zlima: „Ne podižite rog* svoj. **5** Ne podižite visoko rog svoj. Ne

* **74:14** U Knjizi o Jovu, 41. poglavlje, opisuje se levijatan.
* **75:4** Životinjski rog se u Bibliji često koristi kao simbol snage, moći ili vlasti.

govorite nadmeno. **6** Jer ni sa istoka ni sa za-
pada ni sa juga ne dolazi uzvisivanje. **7** Bog
je sudija. Jednog ponizuje, a drugog uzvisuje.
8 Jer čaša je u ruci Gospodnjoj. Vino se peni,
vino opojno. On će talog iz nje istočiti, svi zli
na zemlji popiće talog njegov i ispiće ga.“ **9**
A ja ću o tome doveka pričati; pesmom ću
hvaliti Boga Jakovljevog. **10** „Polomiću sve
rogove zlih.“ Uzvisiće se rogovi pravednika.

Pesma. Asafov psalam.

76 U Judi se zna za Boga, veliko je u
Izraelu ime njegovo. **2** Zaklon je nje-
gov u Salimu, prebivalište mu je na
Cionu. **3** Tamo je slomio goruće strele luka,
štit i mač, i bitku je okončao. **4** Ti si svetlošću
obavijen, veličanstveniji od gora punih plena.
5 Oplenjeni su oni jakog srca, u san su svoj
utonuli, i nijednom hrabrom čoveku nije
ostalo snage u rukama. **6** Od pretnje tvoje,
Bože Jakovljev, čvrsto su zaspali i vozač boj-
nih kola i sam konj. **7** Ti si onaj koji strah u-
liva, ko pred tobom može opstati od siline
gneva tvoga? **8** S neba si sud oglasio. Zemlja
se uplašila i mirno stala, **9** kad je Bog ustao
da sudi, da spase sve krotke na zemlji. **10** Jer
ljudski gnev tebe će hvaliti, ostatkom tog
gneva ti ćeš se opasati. **11** Zavetujte se i ispu-
njavajte zavete Gospodu, Bogu svome, svi
koji ste oko njega. Donesite dar u strahu. **12**
On će vođe poniziti, strah uliva kraljevima
zemlje.

Upravitelju. Asafov psalam. Pesma.

77 Glasom svojim zavapiću Bogu, gla-
som svojim zavapiću Bogu, i on će
uho svoje k meni prignuti. **2** U dan ne-
volje svoje Gospoda tražim. Noću ruke neu-
morno pružam, duša moja ne da se utešiti. **3**
Spominjaću Boga, i biću pun nemira; zami-
sliću se i klonuću duhom. **4** Ti ne daš da se
spuste kapci moji, uznemiren sam, da govo-
rim ne mogu. **5** Razmišljam o danima dav-
nim, o godinama prošlosti daleke. **6** Setiću se
muzike struna svojih u noći, u srcu svome
razmišljaću, u misli će duh moj utonuti. **7** Zar
će nas Gospod doveka odbacivati, i zar mu
nikada više po volji nećemo biti? **8** Zar je za-
uvek nestala ljubav njegova? Zar je reč nje-
gova propala za sve buduće naraštaje? **9** Zar
je Bog zaboravio milostiv biti? Zar je u gnevu
uskratio milosrđe svoje? **10** Zar ću govoriti:
„To me probada, to što se promenila desnica
Najvišega?“ **11** Sećaću se dela koja je
Gospod činio, sećaću se čudesnih dela tvojih
iz davnina. **12** Duboko ću razmišljati o svim
delima tvojim, promišljaću o postupcima tvo-
jim. **13** Put se tvoj, Bože, na svetom mestu
nalazi. Koji je bog velik kao naš Bog? **14** Ti
si Bog koji čudesna dela činiš. Snagu si svoju
obznanio među narodima. **15** Mišicom svo-
jom narod si svoj izbavio, sinove Jakovljeve
i Josifove. **16** Vode su te videle, Bože, vode
su te videle i teške su ih boli obuzele. I bez-
dani su se vodeni uzburkali. **17** Oblaci su gro-
moglasno vodu izlili, nebeski su oblaci glas
pustili. I strele su tvoje na sve strane letele. **18**
Gromovi su tvoji tutnjali poput točkova boj-
nih kola, munje su obasjale zemaljsko tlo,
zemlja se uzdrmala i zatresla. **19** Kroz more
je išao put tvoj, kroz mnoge vode prolazila je
staza tvoja, i trag se tvoj nije poznavao. **20**
Narod svoj si kao stado vodio, rukom Mojsi-
jevom i Aronovom.

Asafov psalam.

78 Slušaj nauk moj, narode moj, prigni
uho svoje k rečima usta mojih. **2** U
izrekama ću otvarati usta svoja, izvi-
raće iz mene zagonetke davne, **3** ono što smo
čuli i saznali, i što su nam očevi naši pričali,
4 ono što ne krijemo od sinova njihovih, nego
budućem naraštaju pričamo o hvalama
Gospodnjim, o snazi njegovoj i o čudesnim
delima koja je učinio. **5** Svedočanstvo je po-
digao u Jakovu, i zakon je postavio u Izraelu,
koji je dao praočevima našim, da ih objave
sinovima svojim, **6** kako bi i budući naraštaj,
sinovi koji će se roditi, za njih znali, i da bi
oni ustali i o njima pričali sinovima svojim **7**

da se u Boga uzdaju i da ne zaborave dela
Božja, nego da čuvaju uputstva njegova. **8** Da
ne budu kao praočevi njihovi, naraštaj tvrdo-
glav i buntovan, naraštaj koji nije pripremio
srce svoje i koji nije bio veran Bogu duhom
svojim. **9** Sinovi Jefremovi, vešti strelci lu-
kom naoružani, povukli su se u dan boja. **10**
Nisu se držali saveza Božjeg, nisu živeli po
zakonu njegovom. **11** Zaboravili su ono što je
on činio, čudesna dela njegova koja im je po-
kazao. **12** Pred praočevima njihovim čudesna
dela je činio u zemlji egipatskoj, u polju so-
anskom. **13** Razdvojio je more da bi mogli
preći. I učinio je da vode poput zida stoje. **14**
Oblakom ih je vodio danju, a svetlošću vatre
svu noć. **15** Razdvojio je stene u pustinji, da
ih obilno napoji kao iz bezdana vodenog. **16**
Potoke je izveo iz litice, i učinio je da vode
poteku kao reke. **17** A oni su mu još više gre-
šili, buneći se protiv Najvišega u kraju bez-
vodnom, **18** iskušavali su Boga u srcu svome,
tražeći šta bi jela duša njihova. **19** Protiv
Boga su govorili. Govorili su: „Može li Bog
u pustoši trpezu postaviti?“ **20** Gle! On je u-
dario u stenu da bi vode potekle i bujice
navrle. „Može li nam i hleba dati, hranu pri-
baviti za svoj narod?“ **21** Gospod je to čuo i
veoma se razgnevio, vatra je planula na Ja-
kova, gnev se podigao na Izrael. **22** Jer nisu
verovali Bogu, i nisu se uzdali da će ih spasti.
23 On je postavio nebesa odozgo, i otvorio je
vrata nebeska. **24** Pustio je da mana kao kiša
pada njima za jelo, dao im je žito nebesko. **25**
Jeli su hleb moćnih [anđela], hrane im je do
sitosti slao. **26** Istočni vetar podigao je s ne-
besa, i južni vetar snagom svojom pustio da
duva. **27** Zasuo ih je hranom kao prašinom, i
pticama krilatim kao peskom morskim. **28**
Pustio je da padaju usred logora njegovog,
svuda oko šatora njegovih. **29** A oni su jeli i
nasitili se, što su želeli, to im je dao. **30** Ali
dok ih još nije bila prošla želja njihova, i dok
je hrana još bila u ustima njihovim, **31** gnev
se Božji na njih podigao, i pobio snažne ljude
njihove, oborio je mladiće Izraelove. **32** Ali,
oni su još više grešili. I nisu verovali u čude-
sna dela njegova. **33** Zato je okončao dane
njihove kao da su dah, užasom je okončao go-
dine njihove. **34** Kad ih je ubijao, onda su pi-
tali za njega, obraćali su se i tražili Boga. **35**
Tad su se setili da je Bog Stena njihova, da je
Bog Najviši Osvetnik njihov. **36** Hteli su ga
prevariti* ustima svojim, i lagati jezikom svo-
jim. **37** Srce njihovo nije bilo postojano
prema njemu, i nisu bili verni savezu njego-
vom. **38** Ali on je bio milosrdan, opraštao je
prestup njihov i nije ih uništio. Mnogo je puta
odvraćao gnev svoj, i nije podizao svu jarost
svoju. **39** Pamtio je da su telo, da duh odlazi i
ne vraća se. **40** Koliko su se puta protiv njega
bunili u pustoši. Žalostili ga u pustinji! **41** U-
vek iznova iskušavali su Boga, i bol nanosili
Svetom Bogu Izraelovom. **42** Nisu se sećali
ruke njegove, ni dana kad ih je od protivnika
otkupio, **43** kako je znakove svoje činio u E-
giptu, i čuda svoja u polju soanskom. **44** I
kako je kanale Nila u krv pretvorio, pa nisu
mogli da piju iz potoka svojih. **45** Poslao je
na njih obade, da ih izjedaju, i žabe, da ih
pustoše. **46** Crvima je dao letinu njihovu, i
trud njihov skakavcima. **47** Grȁdom je pobio
vinograde njihove, i ledom divlje smokve nji-
hove. **48** Grȁdu je predao stoku njihovu, i po-
moru stada njihova. **49** Slao je na njih svoj
gnev plameni, žestoki gnev, osudu i nesreću,
čete anđela koji nevolju donose. **50** Pripremio
je put gnevu svome. Dušu njihovu nije od
smrti sačuvao, život je njihov pošasti predao.
51 Na kraju je pobio sve prvorođeno u E-
giptu, prvence njihove u šatorima Hamovim.
52 Zatim je narod svoj kao ovce izveo, i vo-
dio ih kao stado u pustoši. **53** Vodio ih je si-
gurno i oni se nisu bojali. More je pokrilo ne-
prijatelje njihove. **54** Doveo ih je u svoj sveti

* **78:36** Tačniji prevod ove reči bio bi „navesti“ u smislu pokušaja da se neko (Bog) isprovocira ili navede (zavede) da uradi nešto preko obećanja ili nagovaranja.

kraj, ovo brdovito područje koje je desnica
njegova osvojila. **55** Zbog njih je isterao na-
rode, mernim užem razdelio im je nasledstvo,
i dao je plemenima Izraelovim da stanuju u
domovima svojim. **56** A oni su iskušavali
Boga Najvišeg i bunili se protiv njega, svedo-
čanstava njegovih nisu se držali. **57** Odstupali
su od njega i bili mu neverni kao i praočevi
njihovi. Kao nenategnut luk okrenuli su se na
drugu stranu. **58** Vređali su ga obrednim
uzvišicama svojim, i rezbarenim likovima
svojim ljubomoru su njegovu izazivali. **59**
Bog je to čuo i žestoko se razgnevio, veoma
je omrznuo Izrael. **60** Na kraju je napustio
svoj šator u Šilohu, šator u kom je prebivao
među ljudima zemaljskim. **61** Snagu je svoju
u zarobljeništvo dao, i lepotu svoju u ruke
protivniku. **62** Narod je svoj maču predao,
žestoko se razgnevio na nasledstvo svoje. **63**
Mladiće je njegove vatra progutala, devoj-
kama njegovim nisu se svatovske pesme pe-
vale. **64** Sveštenici su njegovi od mača pali, i
udovice njihove nisu zaplakale. **65** Tada se
Gospod kao iz sna prenuo, kao junak koji se
od vina trezni. **66** I s leđa je udario protivnike
svoje, sramotu im je večnu naneo. **67** Odba-
cio je šator Josifov, pleme Jefremovo nije i-
zabrao, **68** već je izabrao pleme Judino, goru
Cion, koju je voleo. **69** Sagradio je svetilište
svoje da stoji poput vrhova gorskih, kao zem-
lju koju je utvrdio da doveka stoji. **70** Izabrao
je Davida, slugu svoga, i uzeo ga od ovčijih
torova. **71** Odveo ga je od ovaca dojilica, i
doveo ga da bude pastir nad Jakovom, naro-
dom njegovim, i nad Izraelom, nasledstvom
njegovim. **72** On ih je besprekornog srca pa-
sao, i veštim rukama ih vodio.

Asafova pesma

79 Narodi su ušli u nasledstvo tvoje,
Bože, oskrnavili su sveti hram tvoj,
Jerusalim su u ruševine pretvorili. **2**
Leševe slugu tvojih dali su za hranu pticama
nebeskim, tela vernih slugu tvojih zverima
zemaljskim. **3** Krv su njihovu kao vodu pro-
lili svuda po Jerusalimu, i nikoga nema da ih
sahrani. **4** Ruglo smo postali susedima svo-
jim, smeju nam se i rugaju oni oko nas. **5**
Dokle ćeš se, Gospode, gneviti? Zar zauvek?
Dokle će jarost tvoja kao vatra plamteti? **6** Iz-
lij gnev svoj na narode koji te ne poznaju, i
na kraljevstva koja ne prizivaju ime tvoje. **7**
Jer su proždrli Jakova, i opustošili prebiva-
lište njegovo. **8** Ne sećaj se prestupa predaka
naših! Požuri! Neka na nas dođe milosrđe
tvoje, jer smo u jadu velikom. **9** Pomozi nam,
Bože spasenja našega, zbog slave imena
svoga, izbavi nas i pokrij grehe naše zbog i-
mena svoga. **10** Zašto da narodi govore: „Gde
je Bog njihov?“ Neka pred očima našim na-
rodi saznaju da osvećuješ prolivenu krv slugu
svojih. **11** Neka uzdasi zatvorenika dođu pred
tebe. Silom ruke svoje sačuvaj one koji su
smrti predani. **12** Sedmostruko uzvrati u
nedra susedima našim ruganje kojim su ti se,
Gospode, rugali. **13** A mi, narod tvoj i stado
paše tvoje, mi ćemo ti zahvaljivati doveka, iz
naraštaja u naraštaj objavljivaćemo hvalu
tvoju.

*Upravitelju, za „Ljiljane.“ Za podsećanje. A-
safov psalam. Pesma.*

80 Pastiru Izraelov, čuj, ti koji Josifa kao
stado vodiš! Ti koji sediš nad heruvi-
mima,* zasjaj! **2** Pred Jefremom, Be-
njaminom i Manasijom probudi moć svoju, i
dođi da nas spaseš! **3** Bože, vrati nas na ono
što smo ranije imali, i neka zasja lice tvoje,
da bismo bili spaseni! **4** O Gospode, Bože nad
vojskama, dokle ćeš se ljutiti na molitvu na-
roda svoga? **5** Hraniš ih suzama kao hlebom,
obilno ih suzama napajaš. **6** Učinio si da se
zbog nas svađaju susedi naši, i neprijatelji
nam se naši zlurado rugaju. **7** Bože nad

* **80:1** Heruvimi su anđeli koji imaju visok položaj u službi vezanoj za Božji presto i Njegovu pratnju.

vojskama, vrati nas na ono što smo ranije i-
mali! Neka zasja lice tvoje, da bismo bili spa-
seni. **8** Iz Egipta si lozu izveo. Oterao si na-
rode da bi je posadio. **9** Očistio si mesto za
nju da pusti korenje i proširi se po svoj zemlji.
10 Gore je prekrila senom svojom, i kedrove
Božje granama svojim. **11** Grane je svoje sve
do mora pustila, i do reke mladice svoje. **12**
Zašto si joj srušio zidove kamene, pa plodove
njene kidaju svi koji putem prolaze? **13** Vepar
iz šume podgriza je, i mnoštvo životinja polj-
skih hrani se njome. **14** Bože nad vojskama,
vrati se, molim te! Pogledaj s neba, vidi i
pobrini se za ovu lozu, **15** za stabljiku koju je
desnica tvoja posadila, i pogledaj sina kog si
radi sebe ojačao. **16** Vatrom je spaljena, po-
sečena je. Od pretnje lica tvoga oni ginu. **17**
Neka ruka tvoja počiva nad čovekom desnice
tvoje, nad sinom čovečijim kog si radi sebe
ojačao, **18** nećemo više od tebe odstupati. Sa-
čuvaj nas u životu, da bismo prizivali ime
tvoje. **19** Gospode, Bože nad vojskama, vrati
nas na ono što smo ranije imali! Neka zasja
lice tvoje, da bismo bili spaseni.

Asafov psalam

81 Kličite radosno Bogu, snazi našoj, kli-
čite pobednički Bogu Jakovljevom! **2**
Zapevajte pesmu i uzmite daire, harfu
prijatnog zvuka i žičani instrument. **3** U
vreme mladine trubite u rog, u vreme punog
meseca, na dan praznika našeg. **4** Jer to je
propis za Izrael, Zakon Boga Jakovljevog. **5**
Kao svedočanstvo postavio ga je nad Josi-
fom, kad je prolazio zemljom egipatskom.
Slušao sam jezik koji mi je nepoznat bio. **6**
„Uklonio sam breme sa ramena njegovog,
ruke su se njegove korpe oslobodile. **7** U ne-
volji si me zazvao, i ja sam te izbavio, uslišio
sam te iz skrovišta gromova. Iskušavao sam
te kod vode Merive. **8** Slušaj, narode moj,
svedočiću među vama, Izraele, kad biste
samo slušali, **9** kod tebe ne bi bilo tuđeg boga,
i ne bi se klanjao stranom bogu. **10** Ja,
Gospod, ja sam tvoj Bog, onaj koji te je izveo
iz zemlje egipatske. Otvori širom usta svoja,
i ja ću ih hranom napuniti.

11 Ali narod moj nije slušao glas moj,
Izrael nikako nije hteo da me posluša. **12** Zato
sam ih pustio da slede tvrdokorno srce svoje,
i išli su za zamislima svojim. **13** O, kad bi me
narod moj slušao, kad bi Izrael putevima mo-
jim hodio! **14** Lako bih pokorio neprijatelje
njihove, i na protivnike njihove okrenuo bih
ruku svoju. **15** Oni koji silno mrze Gospoda
puziće pred njim u pokornosti. A njihovo
vreme trajaće doveka. **16** Ja ću svoj narod
pšenicom najboljom hraniti; iz stene ću ih
medom nasititi.“

Asafova pesma

82 Bog ustaje u skupštini Božjoj. Usred
bogova on sudi: **2** „Dokle ćete nepra-
vedno suditi i prema zlima pristrasni
biti? **3** Budite sudije siromahu i siročetu.
Pravdu dajte nevoljniku i napuštenom. **4**
Izbavite nevoljnika i siromašnoga, iz ruke
zlih oslobodite ih.“ **5** Oni ne shvataju i ne ra-
zumeju. U tami hode, poljuljani su svi temelji
zemlje. **6** „Ja sam rekao: ‘Vi ste bogovi, i svi
ste vi sinovi Najvišeg. **7** Zaista ćete kao ljudi
umreti, pašćete kao što i svi knezovi pa-
daju!’“ **8** Bože, ustani i sudi zemlji, jer su
tvoji svi narodi.

Pesma. Asafov psalam.

83 Nemoj ćutati, Bože. Ne budi nem i
nemoj mirovati, Bože. **2** Jer gle, ne-
prijatelji se tvoji komešaju, glavu po-
dižu oni što te silno mrze. **3** Protiv naroda
tvoga lukavo se tajno dogovaraju, zaveru
kuju protiv onih koje si sakrio. **4** Govore:
„Dođite, da ih istrebimo, da više narod ne
budu, da se izbriše spomen na ime Izraelovo.“
5 Jer se svim srcem složno savetuju, čak su i
savez protiv tebe sklopili: **6** šatori Edomovi,
Ismailci, Moab i Hagareni, **7** Biblos, Amon i
Amalik, i Filisteja zajedno sa stanovnicima
Tira. **8** A i Asirija im se pridružila. Ruku su

pružili sinovima Lotovim.[*] **9** Učini im kao što
si učinio Madijanu i Siseri, kao Javinu kod
doline Kišon.[*] **10** Bili su istrebljeni kod En-
Dora, Postali su đubrivo za zemlju. **11** A ve-
likašima njihovim učini kao Orevu i Zivu, i
svim knezovima njihovim kao Zebeju i
Salmanu.[*] **12** Oni su govorili: „Osvojimo
mesta u kojima Bog prebiva.“ **13** Bože moj,
učini da budu kao čičak što se kovitla, kao
strnjika pred vetrom. **14** Kao što vatra spa-
ljuje šumu, i kao što plamen gore proždire, **15**
tako ih goni vihorom svojim, i smeti ih oluj-
nim vetrom svojim. **16** Sramotom prekrij lice
njihovo, da bi tražili ime tvoje, Gospode. **17**
Neka se posrame i smetu za sva vremena,
neka se postide i izginu, **18** da bi se znalo da
si jedino ti, kome je ime Gospod, Najviši nad
celom zemljom.

Psalam Korejevih sinova

84 O kako volim veličanstveno prebiva-
lište tvoje, Gospode nad vojskama! **2**
Duša moja čezne i vene za dvorištima
doma Gospodnjeg. Srce moje i telo moje ra-
dosno kliču Bogu živome. **3** I ptica dom na-
lazi, i lastavica sebi gnezdo, gde leže ptiće
svoje blizu tvog veličanstvenog oltara, o
Gospode nad vojskama, kralju moj i Bože
moj! **4** Srećni su oni koji prebivaju u tvom
domu! Oni te bez prestanka hvale. **5** Srećni su
oni koji se na tvoju snagu oslanjaju, kojima
srce čezne za putevima koji u dom tvoj vode.
6 Dok prolaze sušnom dolinom gde rastu
grmovi biljaka, u izvor je oni pretvaraju; kiša
je blagoslovima odeva. **7** Oni idu dalje i
obnavljaju snagu svoju, i svi se pojavljuju
pred Bogom na Cionu. **8** O Gospode, Bože
nad vojskama, čuj molitvu moju, prigni uho
svoje, Bože Jakovljev. **9** O Bože, štite naš,
pogledaj, i vidi lice pomazanika svoga. **10** Jer
bolji je jedan dan u dvorištima doma tvoga
nego hiljadu dana na drugom mestu. Radije
ću stajati na pragu doma Boga svoga nego bo-
raviti u šatorima zlih. **11** Jer Gospod Bog je
sunce i štit, milost i slavu on daje. Gospod
neće uskratiti nikakvog dobra onima koji bez-
azleno žive. **12** O Gospode nad vojskama,
srećan je čovek koji se u tebe uzda.

Upravitelju. Psalam Korejevih sinova.
Pesma.

85 Pokazao si, Gospode, naklonost zem-
lji svojoj, vratio si zarobljeni narod
Jakovljev. **2** Oprostio si krivicu na-
rodu svome, pokrio si sav greh njihov. **3** O-
buzdao si svu jarost svoju, odustao si od
žestokog gneva svoga. **4** Vrati nas na ono što
smo ranije imali, Bože spasenja našega, i ne
budi više ljut na nas. **5** Zar ćeš se doveka gne-
viti na nas? Zar će gnev tvoj trajati iz naraš-
taja u naraštaj? **6** Zar nas nećeš opet oživeti,
da bi se narod tvoj tebi radovao? **7** Pokaži
nam, Gospode, milost svoju, i daj nam spase-
nje. **8** Slušaću šta će istiniti Bog, Gospod reći,
jer o miru će govoriti narodu svome i vernim
slugama svojim, ali neka oni ne postanu opet
samouvereni. **9** Zaista, spasenje je njegovo
blizu onih koji ga se boje, da bi slava prebi-
vala u zemlji našoj. **10** Ljubav i istina srešće
se, pravednost i mir poljubiće se. **11** Istina će
niknuti iz zemlje, i pravednost će gledati s ne-
besa. **12** Gospod će dati ono što je dobro, i
zemlja će naša dati rod svoj. **13** Pred njim će
ići pravednost, i ona će utrti put pomoću ko-
raka njegovih.

Davidova molitva

86 O Gospode, prigni uho svoje! Usliši
me, jer me nevolje i jad pritišću! **2**
Čuvaj dušu moju, jer sam ja veran. Ti
si Bog moj – spasi slugu svoga, koji se u tebe
uzda. **3** O Gospode, smiluj mi se, jer tebe

---

[*] **83:8** Izraz „sinovi Lotovi“ odnosi se na Moabce i A-
monce, pomenute u 6. i 7. stihu. Vidi: 1. Mojsijeva
19:37-38.

[*] **83:9** Vidi: 4. Mojsijeva 31:7; Sudije 4:15; Sudije 4:2.

[*] **83:11** Vidi: Sudije 8:21.

prizivam po ceo dan. **4** Razveseli dušu sluge svoga, jer tebi, o Gospode, podižem dušu svoju. **5** Ti si, Gospode, dobar i spreman da oprostiš, velika je milost tvoja prema svima koji te prizivaju. **6** O Gospode, prigni uho molitvi mojoj, poslušaj glas usrdnih molbi mojih. **7** U dan nevolje svoje prizvaću te, jer ćeš me uslišiti. **8** Gospode, niko među bogovima nije tebi ravan, i nema takvih dela kao što su tvoja. **9** Svi narodi koje si stvorio doći će i pokloniće se pred tobom, Gospode, i slaviće ime tvoje. **10** Jer si ti velik i čudesna dela činiš, samo si ti Bog. **11** Gospode, pouči me putu svome. Hodiću u istini tvojoj. Daj mi srce nepodeljeno, da bi se bojalo imena tvoga. **12** O Gospode, Bože moj, hvaliću te svim srcem svojim. Slaviću ime tvoje doveka, **13** jer velika je milost koju mi pokazuješ, i dušu si moju iz groba izbavio, iz njegovog najdubljeg dela. **14** Bože, oholi ljudi su se podigli na mene, mnoštvo nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred očima svojim. **15** A ti si, o Gospode, Bog milosrdan i milostiv, spor na gnev i pun dobrote i istine. **16** Pogledaj na mene i smiluj mi se. Daj snagu svoju sluzi svome, i spasi sina robinje svoje. **17** Pokaži na meni dobrotu svoju, da je vide oni koji me mrze i da se posrame. Jer ti, o Gospode, ti mi pomažeš i tešiš me.

Psalam Korejevih sinova. Pesma.

87 Temelj je njegov na svetim gorama. **2** Gospod više voli vrata Ciona nego sve šatore Jakovljeve. **3** Grade Božji, o tebi se slavno govori. **4** Spominjaću Rab i Vavilon, brojeći ih među one koji me poznaju, tu su Filisteja i Tir, a s njima i Huš, „on je tamo rođen.“ **5** Za Cion će se govoriti: „Svi su oni u njemu rođeni.“ Sam Najviši utvrdiće ga. **6** Kad bude popisivao narode, Gospod će objaviti: „Svi su oni tamo rođeni.“ **7** Biće tu pevača i onih što u kolu igraju, i govoriće se: „U tebi su svi izvori moji.“

Pesma, psalam Korejevih sinova.

88 O Gospode, Bože spasenja moga, vapim danju i noću pred tobom. **2** Pred tebe će molitva moja doći. Prigni uho svoje vapaju mome. **3** Jer duša je moja sita nevolja, i život je moj blizu groba. **4** Ubrajam se među one što u jamu silaze, postao sam poput čoveka koji snage nema, **5** oslobođen poput mrtvaca, sličan ubijenima što u grobu leže, kojih se više ne sećaš, i koji su odsečeni od ruke tvoje koja pomoć pruža. **6** Stavio si me u najdublju jamu, na mračna mesta, u bezdan veliki. **7** Na mene si gnev svoj izlio, svim besnim talasima svojim nevolju si mi naneo. **8** Udaljio si od mene poznanike moje, učinio si da im mrzak budem. Zatvoren sam i izaći ne mogu. **9** Oči su moje usahle od nevolje. O Gospode, po ceo dan te prizivam, k tebi u molitvi širim ruke svoje. **10** Da li ćeš za mrtve čudo učiniti? Da li će refaimi ustati? Da li će te oni hvaliti? **11** Da li će se o dobroti tvojoj u grobu govoriti, o vernosti tvojoj na mestu propasti? **12** Da li će se u tami obznaniti čuda tvoja, u zemlji zaborava pravednost tvoja? **13** A ja k tebi, Gospode, za pomoć vapim, jutrom molitva moja pred tebe dolazi. **14** O Gospode, zašto odbacuješ dušu moju? Zašto od mene okrećeš lice svoje? **15** U nevolji sam i smrt mi još od detinjstva preti, mnoge strahote podnosim od tebe. **16** Plamen žestokog gneva tvoga prelazi preko mene, satiru me strahote tvoje. **17** Okružuju me kao vode po ceo dan, sa svih strana navaljuju na mene. **18** Udaljio si od mene prijatelja i druga, mračna su mesta poznanici moji.

Psalam Etana Ezraita.

89 O ljubavi Gospodnjoj doveka ću pevati. Iz naraštaja u naraštaj, ustima ću svojim vernost tvoju objavljivati. **2** Jer sam rekao: „Ljubav je tvoja doveka čvrsto sazdana. Na nebesima si utvrdio vernost svoju.“ **3** „Savez sam sklopio sa izabranikom svojim, zakleo sam se sluzi svome Davidu: **4** ‘Doveka ću utvrditi potomstvo tvoje, i

sazdaću presto tvoj za sve naraštaje.'" **5** O
Gospode, nebesa će hvaliti čudesno delo
tvoje, i vernost tvoju na skupu svetih. **6** Jer ko
se na nebu s Gospodom uporediti može? Ko
je Gospodu sličan među sinovima Božjim? **7**
Strahopoštovanje prema Bogu neka imaju
sveti s kojima je blizak, veličanstven je on i
strah uliva svima koji su oko njega. **8**
Gospode, Bože nad vojskama, o Gospode, ko
je silan kao ti? Vernost te tvoja obavija. **9** Ti
vladaš izdizanjem mora, kad se podižu talasi
njegovi, ti ih smiruješ. **10** Ti si smrvio Rab,
kao nekoga na smrt ranjenog. Snažnom miši-
com svojom rasejao si neprijatelje svoje. **11**
Nebesa su tvoja i zemlja je tvoja, zemaljsko
tlo i sve što je na njemu ti si utemeljio. **12** Se-
ver i jug ti si stvorio. Tavor i Hermon radosno
kliču imenu tvome. **13** Snažna je mišica tvoja,
jaka je ruka tvoja, desnica je tvoja uzdignuta.
14 Pravednost i pravda temelj su prestola
tvoga, ljubav i istina hode pred licem tvojim.
15 Srećan je narod koji zna za radosno klica-
nje. Gospode, u svetlosti lica tvoga oni hode.
16 Zbog imena tvoga vesele se po ceo dan, i
pravednost ih tvoja uzvisuje. **17** Jer si ti le-
pota snage njihove, milošću tvojom rog se
naš uzvisuje. **18** Jer je od Gospoda štit naš, i
od Svetog Boga Izraelovog kralj naš. **19** Tada
si se u viziji obratio vernim slugama svojim,
rekao si: „Pomoć sam pružio junaku, izabra-
nika sam uzvisio iz naroda. **20** Našao sam Da-
vida, slugu svoga, pomazao sam ga svetim u-
ljem svojim; **21** s njim će biti snažna ruka
moja, ojačaće ga mišica moja. **22** Neprijatelj
mu neće danak nametati, sin nepravde neće
ga tlačiti. **23** Pred njim sam razbio protivnike
njegove, udarao sam one koji ga silno mrze.
24 S njim su vernost moja i ljubav moja, zbog
imena moga uzvisuje se rog njegov. **25** Na
more sam stavio ruku njegovu, na reke
desnicu njegovu. **26** On će mi govoriti: 'Ti si
Otac moj, Bog moj i Stena spasenja moga.'
27 A ja ću ga prvencem učiniti, najvišim
među kraljevima zemaljskim. **28** Doveka ću
ga čuvati u milosti mojoj, i savez moj sa njim
je veran. **29** Učiniću da potomstvo njegovo
večno traje, i presto njegov kao dani nebeski.
30 Ako sinovi njegovi ostave zakon moj, i
ako ne žive po mojim zakonskim odredbama,
31 ako oskrnave odredbe moje, i ako ne budu
držali moja uputstva, **32** šibom ću pohoditi
prestup njihov, i pošašću izopačenost nji-
hovu. **33** Ali ljubav svoju neću mu uskratiti,
niti ću pogaziti vernost svoju. **34** Neću oskr-
naviti savez svoj, reč s usana svojih neću pro-
meniti. **35** Jednom sam se zakleo svetošću
svojom, Davidu neću lagati. **36** Potomstvo će
njegovo doveka trajati, i presto njegov poput
sunca preda mnom. **37** Poput meseca stajaće
čvrsto doveka, poput vernog svedoka na
nebu." **38** A ti si ga odbacio i prezireš ga, raz-
gnevio si se na pomazanika svoga. **39** Prezreo
si savez sa slugom svojim, krunu si njegovu
oskrnavio i na zemlju bacio. **40** Srušio si sve
kamene torove njegove, utvrđenja si njegova
u ruševine pretvorio. **41** Pljačkaju ga svi koji
putem prolaze, ruglo je postao susedima svo-
jim. **42** Uzvisio si desnicu protivnika njego-
vih, obradovao si sve neprijatelje njegove. **43**
A mač njegov opet neprijateljem smatraš, i ne
daš mu da u boju napreduje. **44** Okončao si
sjaj njegov, i presto si njegov na zemlju obo-
rio. **45** Skratio si dane mladosti njegove, sra-
motom si ga ogrnuo. **46** Dokle ćeš se, o
Gospode, kriti? Zar zauvek? Zar će gnev tvoj
kao vatra plamteti? **47** Seti se koliki je životni
vek moj. Zar si uzalud stvorio sve sinove
ljudske? **48** Koji to živi čovek smrti videti
neće? Može li dušu svoju iz ruku groba izba-
viti? **49** O Gospode, gde su nekadašnja dela
milosti tvoje, za koja si se zakleo Davidu u
vernosti svojoj? **50** Gospode, seti se sramote
slugu svojih, da u nedrima nosim sramotu na-
roda mnogih, **51** seti se, Gospode, kako su se
neprijatelji tvoji rugali, kako su ružili stope
pomazanika tvoga. **52** Neka je blagosloven
Gospod doveka. Amin, amin.

Molitva Mojsija, Božjeg čoveka
90 Ti si, Gospode, boravište naše iz na-
raštaja u naraštaj. **2** Pre nego što su se
gore rodile, pre nego što si zemlju i
plodno tlo sazdao, od nedogleda do nedo-
gleda ti si Bog. **3** Smrtnog čoveka u prah vra-
ćaš, i govoriš: „Vratite se u prah, sinovi ljud-
ski.“ **4** Jer je hiljadu godina u očima tvojim
kao dan jučerašnji kad mine, i kao straža
noćna. **5** Ti ih odnosiš, oni su samo san, u-
jutru su kao trava zelena što niče. **6** Ona u-
jutru cveta, napreduje, a uveče vene i suši se.
7 Jer nestajemo od gneva tvoga, smeteni smo
zbog jarosti tvoje. **8** Prestupe si naše pred
sebe stavio, i naše tajne grehe pred svetlost
lica svoga. **9** Jer zbog gneva tvoga svi se dani
naši primiču kraju svome, godine naše kao
uzdah prolaze. **10** Dani naši traju sedamdeset
godina, a kod snažnijih osamdeset godina. I-
pak samo nevolju i patnju donose, jer brzo
prolaze i mi odlećemo. **11** Ko poznaje snagu
gneva tvoga i ko poznaje jarost tvoju, veliku
kao strah koji ti pripada? **12** Nauči nas tako
brojati dane naše da bismo srce mudro stekli.
13 Vrati se, o Gospode! Dokle će to trajati?
Sažali se na sluge svoje. **14** Ujutru nas nasiti
dobrotom svojom, da kličemo radosno i vese-
limo se u sve dane svoje. **15** Obraduj nas za
sve one dane kad si nam nevolju nanosio, za
sve one godine kad smo zlo gledali. **16** Neka
se delo tvoje pokaže na slugama tvojim, i ve-
ličanstvo tvoje na sinovima njihovim. **17**
Neka dobrota Gospoda, Boga našega, bude
nad nama, daj da uspe delo ruku naših, daj da
uspe delo ruku naših!

91 Ko živi u skrovitom zaklonu Najvi-
šega, u seni Svemoćnog boravi. **2** Reći
ću Gospodu: „Ti si utočište moje i tvr-
đava moja, Bog moj, u kog ću se uzdati.“ **3**
Jer on će te izbaviti iz zamke ptičarske. Od
pošasti što nevolje nanosi. **4** Perjem svojim
zakloniće te, pod njegovim ćeš krilima uto-
čište naći. Vernost je njegova kao štit veliki i
kao okolna straža. **5** Nećeš se bojati nikakve
strahote noću, ni strele što leti danju, **6** ni po-
šasti što ide po mraku, ni propasti što hara u
podne. **7** Hiljadu će ih pasti pored tebe, i deset
hiljada zdesna tebi, ali tebe se neće dotaći. **8**
Samo ćeš očima svojim gledati, i videćeš
platu zlih. **9** Zato što si rekao: „Gospod je u-
točište moje,“ učinio si Najvišeg okriljem
svojim. **10** Nikakvo te zlo neće snaći, pošast
se neće približiti šatoru tvome. **11** Jer će on
uputiti anđele svoje k tebi, da te čuvaju na
svim putevima tvojim. **12** Oni će te na ru-
kama svojim nositi, da nogom svojom o ka-
men ne zapneš. **13** Nogom ćeš lava i kobru
gaziti, zgazićeš mladog lava i veliku zmiju.
14 „Zato što mi je privržen, izbaviću ga. Zaš-
titiću ga jer poznaje ime moje. **15** On će me
prizvati, i ja ću ga uslišiti. Uz njega ću biti u
nevolji. Izbaviću ga i proslaviću ga. **16** Da-
nima mnogim nasitiću ga, i pokazaću mu spa-
senje svoje.“

Psalam, pesma za subotni dan
92 Dobro je zahvaljivati tebi, Gospode,
pesmom hvaliti ime tvoje, Najviši, **2**
ujutru govoriti o dobroti tvojoj, i noću
o vernosti tvojoj. **3** Uz instrument s deset žica
i uz psaltir, muzikom što se razleže sa harfe.
4 Jer me ti, o Gospode, razveseljavaš delima
svojim, zbog dela ruku tvojih radosno kličem.
5 Kako su velika dela tvoja, o Gospode! Ve-
oma su duboke misli tvoje. **6** Nerazuman čo-
vek ne može ih shvatiti, bezumnik to ne može
razumeti. **7** Kad zli niču kao trava i cvetaju
svi koji zlo čine, to je zato da bi zauvek bili
uništeni. **8** A ti si, o Gospode, uzvišen do-
veka. **9** Jer gle, neprijatelji tvoji, Gospode,
gle, neprijatelji će tvoji izginuti, svi oni koji
zlo čine biće rasejani. **10** A ti ćeš uzvisiti rog
moj kao rog divljeg bika. Namazaću se uljem
što svežinu daje. **11** Oko će moje likovati nad
neprijateljima mojim, uši će moje slušati o
porazu zlikovaca koji su na mene ustali. **12**
Pravednik će kao palma cvetati, kao kedar na
Lebanonu on će rasti. **13** Oni koji su posađeni
u domu Gospodnjem, u dvorištima doma

Boga našeg, oni će cvetati. **14** Cvetaće i kad im kosa osedi, ostaće krepki i snažni, **15** da bi govorili kako je pravedan Gospod. On je Stena moja, u njemu nema nepravde.

93 Gospod kraljuje! U uzvišenost je odeven, odenuo se Gospod i snagom se opasao. Sada zemlja čvrsto stoji, poljuljati se ne može. **2** Presto tvoj čvrsto stoji od davnina; od večnosti ti postojiš. **3** Reke podižu, o Gospode, reke podižu huku svoju, reke podižu tutnjavu svoju. **4** Od huke velikih voda, od moćnih valova pobesnelog mora, moćniji je Gospod na visini. **5** Svedočanstva su tvoja veoma pouzdana. Gospode, svetost dolikuje domu tvome u sve dane.

94 O Gospode, Bože osvetniče, Bože osvetniče, zasjaj! **2** Ustani, Sudijo cele zemlje! Plati oholima po zasluzi njihovoj! **3** Dokle će zli, o Gospode, dokle će zli klicati? **4** Naviru im reči, neobuzdano govore. Svi se zločinci hvale. **5** Gaze narod tvoj, Gospode, nasledstvo tvoje tlače. **6** Udovicu i stranca ubijaju, siročadima život oduzimaju. **7** Govore: „Gospod to ne vidi, ne zapaža to Bog Jakovljev.“ **8** Shvatite, vi nerazumni ljudi, i vi bezumni, kada ćete postati razboriti? **9** Zar onaj koji je uho stvorio, ne može da čuje? Zar onaj koji je oko načinio, ne može da vidi? **10** Zar onaj koji narode ispravlja ne može da ukori, onaj koji uči ljude da bi znanje stekli? **11** Gospod zna da su ljudske misli poput daha. **12** Srećan je čovek koga ti, Gospode, ispravljaš, i koga poučavaš iz zakona svoga, **13** da bi mu mir dao u zle dane, dok se zlome jama ne iskopa. **14** Jer Gospod ne napušta narod svoj, i ne ostavlja nasledstvo svoje. **15** Jer će presuda opet pravedna biti, i svi koji su čestitog srca za njom će ići. **16** Ko će za mene ustati protiv zlih? Ko će se za mene zauzeti protiv onih koji zlo čine? **17** Da mi Gospod nije pomogao, brzo bi duša moja na mestu tišine počinula. **18** Kad sam rekao: „Noga će moja posrnuti,“ podržala me je, Gospode, dobrota tvoja. **19** Kad se u meni umnože misli nespokojne, utehe tvoje miluju dušu moju. **20** Hoće li se presto koji nevolje donosi udružiti s tobom dok neprilike stvara služeći se zakonom? **21** Oštro napadaju dušu pravednika, i osuđuju krv nevinu. **22** Ali Gospod će biti visoko utočište moje, moj Bog biće stena zaklona moga, **23** on će vratiti na njih zloću njihovu, i ućutkaće ih nevoljom njihovom. Istrebiće ih Gospod, Bog naš.

95 Dođite, kličimo radosno Gospodu! Kličimo pobednički Steni spasenja našega! **2** Sa zahvalama dođimo pred lice njegovo, pobednički uz pesme njemu kličimo. **3** Jer je Gospod veliki Bog, i veliki Kralj nad svim drugim bogovima. **4** U njegovoj su ruci najveće dubine zemaljske, vrhovi gora njegovi su, **5** njegovo je more, koje je stvorio, njegove su ruke kopno načinile. **6** Dođite da ga slavimo i da mu se poklonimo. Kleknimo pred Gospoda, Tvorca našega. **7** Jer je on Bog naš, a mi smo narod paše njegove i ovce koje čuva ruka njegova. Danas, ako slušate glas njegov, **8** nemojte da vam srce otvrdne kao kod Merive, kao u dan Mase u pustinji, **9** kad su me očevi vaši iskušavali, iskušavali su me, iako su videli dela moja. **10** Četrdeset godina bio mi je odvratan taj naraštaj, i rekao sam: „Oni su narod zabludelog srca, i puteve moje nisu spoznali.“ **11** Za njih sam se zakleo u gnevu svome: „Neće ući u moj počinak.“

96 Pevajte Gospodu pesmu novu. Pevajte Gospodu, svi ljudi na zemlji. **2** Pevajte Gospodu, blagosiljajte ime njegovo. Iz dana u dan objavljujte dobru vest o spasenju njegovom. **3** Objavljujte među narodima slavu njegovu, među svim narodima čudesna dela njegova. **4** Jer je velik Gospod i dostojan najveće hvale. Strah uliva više od svih drugih bogova. **5** Jer su svi bogovi drugih naroda bezvredni, a Gospod je nebesa načinio. **6** Pred njim su slava i veličanstvo, u

njegovom su svetilištu moć i lepota. **7** Dajte
Gospodu, plemena svih naroda, dajte
Gospodu slavu i priznajte moć njegovu. **8**
Dajte Gospodu slavu dostojnu imena njego-
vog, ponesite dar i dođite u dvorišta doma
njegovoga. **9** Poklonite se Gospodu u svetom
ruhu. Neka zbog njega težak bol obuzme sve
vas ljude na zemlji. **10** Govorite među naro-
dima: „Gospod kraljuje. Zemlja čvrsto stoji,
ne može se poljuljati. On će narodima pra-
vedno suditi.“ **11** Neka se raduju nebesa i
neka se veseli zemlja. Neka huči more i sve
što je u njemu. **12** Neka kliče polje i sve što
je na njemu. Neka i sve drveće šumsko rado-
sno usklikuje **13** pred Gospodom. Jer dolazi,
dolazi da zemlji sudi. Po pravdi će suditi
nastanjenoj zemlji i narodima po vernosti
svojoj.

97

Gospod kraljuje, neka se veseli zem-
lja! Neka se raduju mnoga ostrva! **2**
Obavijaju ga oblaci i gusta tama. Pra-
vednost i pravda temelj su prestola njegovog.
3 Pred njim vatra ide i proždire protivnike
njegove. **4** Munje su njegove zemlju obasjale.
Zemlja je to videla i težak ju je bol obuzeo. **5**
Gore se kao vosak tope pred Gospodom, pred
Gospodarem cele zemlje. **6** Nebesa govore o
pravednosti njegovoj, svi narodi vide slavu
njegovu. **7** Neka se postide svi koji služe re-
zanim likovima, oni koji se diče bezvrednim
bogovima. Poklonite se njemu, svi bogovi. **8**
Cion je to čuo i obradovao se, Judini gradovi
su se razveselili zbog zakona tvojih,
Gospode. **9** Jer si ti, Gospode, Najviši nad ce-
lom zemljom. Uzdigao si se veoma visoko,
iznad svih drugih bogova. **10** Vi koji volite
Gospoda, mrzite ono što je zlo! On čuva duše
onih koji su mu verni. Izbavlja ih iz zlih ruku.
11 Svetlost je zasjala pravedniku, i radost o-
nima čestitog srca. **12** Radujte se Gospodu,
pravednici, i upućujte hvale svetom imenu
njegovom.

98

Pevajte Gospodu pesmu novu, jer ču-
desna su dela koja je učinio. Desnica
njegova, sveta mišica njegova, spase-
nje je donela. **2** Gospod je obznanio spasenje
svoje, pred očima naroda otkrio je pravednost
svoju. **3** Setio se milosti svoje i vernosti svoje
prema domu Izraelovom. Svi krajevi zemalj-
ski videli su spasenje koje je dao Bog naš. **4**
Pobednički kličite Gospodu, svi ljudi na zem-
lji. Veselite se, radosno kličite i pesmom ga
hvalite. **5** Pevajte Gospodu uz harfu, uz harfu
i zvuk pesme. **6** Uz trube i zvuk roga kličite
pobednički pred Kraljem, Gospodom. **7** Neka
huči more i sve što je u njemu, zemlja i oni
koji na njoj žive. **8** Neka rukama plješću reke,
i sve gore neka radosno kliču **9** pred Gospo-
dom, jer dolazi da sudi zemlji. Po pravdi će
suditi nastanjenoj zemlji i narodima po pra-
vednosti.

99

Gospod kraljuje! Neka narodi drhte!
On sedi nad heruvimima. Neka se
zemlja trese. **2** Velik je Gospod na
Cionu, uzvišen je on iznad svih naroda. **3**
Neka hvale ime tvoje. Ono je veliko, strah u-
liva i sveto je. **4** Ti si kralj koji pravdu voli i
silom je svojom podupire. Ti si pravičnost
utvrdio. Pravdu i pravednost u Jakovu ti činiš.
5 Uzvisujte Gospoda, Boga našega, i poklo-
nite se pred podnožjem nogu njegovih. On je
svet. **6** Mojsije i Aron bili su među svešteni-
cima njegovim, a i Samuel među onima koji
su prizivali ime njegovo. Prizivali su
Gospoda, i on ih je uslišio. **7** Govorio im je u
stubu od oblaka. I oni su držali pouke njegove
i propise koje im je dao. **8** Gospode, Bože
naš, ti si ih uslišio. Bio si za njih Bog koji
oprašta, ali i osvetnik za sramotna dela nji-
hova. **9** Uzvisujte Gospoda, Boga našega, i
poklonite se na svetoj gori njegovoj. Jer je
svet Gospod, Bog naš.

Pesma zahvalnosti

100 Kličite pobednički Gospodu, svi
ljudi na zemlji! **2** Služite Gospodu
radosno! Dođite pred njega uz ra-
dosne poklike! **3** Znajte da je Gospod Bog,
On nas je stvorio, a ne mi sami. Mi smo narod
njegov i ovce paše njegove. **4** Sa zahvalama
uđite na vrata njegova, sa hvalama u dvorišta
doma njegovoga, zahvaljujte mu, blagosi-
ljajte ime njegovo. **5** Jer Gospod je dobar.
Večna je ljubav njegova, i vernost njegova iz
naraštaja u naraštaj.

Davidov psalam. Pesma.

101 O dobroti i pravdi pevaću. Tebe
ću, Gospode, pesmom hvaliti. **2**
Postupaću razborito i živeću beza-
zleno. Kad ćeš k meni doći? Bezazlenog srca
hodiću u domu svome. **3** Pred oči svoje neću
stavljati ništa što je zlo. Mrzim dela onih koji
s pravog puta otpadaju, neće ona za mene pri-
onuti. **4** Srce pokvareno daleko je od mene, ni
za kakvo zlo neću ja da znam. **5** Ko tajno kle-
veće bližnjega svoga, njega ću ućutkati. Ko
ima oči ohole i srce nadmeno, njega ne pod-
nosim. **6** Oči su moje upravljene na verne
ljude na zemlji, da bi sa mnom živeli. Ko živi
bezazleno, taj će mi služiti. **7** Ko postupa pre-
predeno, neće stanovati u domu mome. Ko
laži govori, neće opstati pred očima mojim. **8**
Svakog jutra zatiraću sve zle koji su na zem-
lji, da bih iz grada Gospodnjeg istrebio sve
koji zlo čine.

*Molitva nevoljnika kad klone i svoje brige iz-
liva pred Gospodom.*

102 O Gospode, čuj molitvu moju, i
neka vapaj moj pred tebe dođe. **2**
Ne okreći od mene lice svoje u dan
teskobe moje. Prigni k meni uho svoje. U dan
kada te prizovem, požuri, usliši me! **3** Jer dani
moji kao dim nestaju, i kosti su moje kao peć
usijane. **4** Srce moje kao trava vene i suši se,
jer hleb svoj zaboravljam da jedem. **5** Od
uzdisanja moga kosti su mi za kožu prionule.
6 Ličim na pelikana u pustinji. Postao sam
kao ćuk u pustoši. **7** Ispijen sam, postao sam
kao ptica što sama na krovu stoji. **8** Po ceo
dan neprijatelji mi se moji rugaju. Oni koji od
mene ludu prave, kletve mojim imenom
izriču. **9** Pepeo kao hleb jedem, piće svoje sa
suzama mešam, **10** zbog osude tvoje i gneva
tvoga. Jer podigao si me da bi me odbacio. **11**
Dani su moji poput sene koja se gubi, i ja se
kao trava sušim **12** A ti, Gospode, ostaješ do-
veka, i spomen tvoj iz naraštaja u naraštaj. **13**
Ti ćeš ustati, smilovaćeš se Cionu, jer je
vreme da mu se milost ukaže, jer je došlo
vreme. **14** Jer je milo slugama tvojim kame-
nje njegovo, i prah njegov vole. **15** Narodi će
se bojati imena Gospodnjeg, i svi kraljevi ze-
maljski slave tvoje. **16** Jer će Gospod Cion
izgraditi, pokazaće se u slavi svojoj. **17** Obaz-
reće se na molitvu onih koji su bez ičega
ostali, i neće prezreti molitvu njihovu. **18** Ovo
je napisano za naraštaj budući. Narod koji će
biti stvoren hvaliće Gospoda. **19** Jer on gleda
sa svete visine svoje, s nebesa Gospod na
zemlju gleda, **20** da čuje uzdahe zatvorenika,
da oslobodi one koji su smrti predani, **21** da
bi se ime Gospodnje objavilo na Cionu i
hvala njegova u Jerusalimu, **22** kad se sakupe
svi narodi i kraljevstva da služe Gospodu. **23**
Na pola puta moga snagu mi je oduzeo, skra-
tio je dane moje. **24** Rekao sam: „Bože moj,
nemoj me uzeti u polovini dana mojih. A go-
dine se tvoje kroz sve naraštaje protežu. **25**
Davno si položio temelje zemlji, i nebesa su
delo ruku tvojih. **26** Oni će propasti, a ti ćeš
ostati, i sve će se to kao haljina pohabati. Kao
odeću zamenićeš ih, i doći će kraju svome. **27**
A ti si uvek isti, i godinama tvojim kraja
nema. **28** Sinovi slugu tvojih ostaće da žive.
Pred tobom će se potomstvo njihovo utvr-
diti.“

Davidov psalam

103 Blagosiljaj Gospoda, dušo moja!
Sve što je u meni nek blagosilja
sveto ime njegovo! **2** Blagosiljaj

Gospoda, dušo moja! I ne zaboravi sva dela
njegova! **3** Blagosiljaj onog koji oprašta sve
prestupe tvoje, koji leči sve bolesti tvoje, **4**
koji život tvoj izbavlja od jame grobne, koji
te kruniše dobrotom i milosrđem, **5** koji život
tvoj ispunjava onim što je dobro! Kao orlu,
mladost se tvoja produžava. **6** Gospod čini
pravedna dela, i pravdu daje svima kojima se
nepravda čini. **7** Obznanio je puteve svoje
Mojsiju, dela svoja sinovima Izraelovim. **8**
Gospod je milosrdan i milostiv, spor na gnev
i pun dobrote. **9** Neće on za sva vremena gre-
ške tražiti, niti će se doveka gneviti. **10** Ne
postupa s nama po gresima našim, niti nam
po prestupima našim uzvraća. **11** Jer koliko
su nebesa visoko iznad zemlje, tolika je i lju-
bav njegova prema onima koji ga se boje. **12**
Koliko je istok daleko od zapada, toliko on
prestupe naše od nas udaljuje. **13** Kao što je
otac milosrdan sinovima svojim, tako je i
Gospod milosrdan onima koji ga se boje, **14**
jer on dobro poznaje građu našu, pamti da
smo prah. **15** Dani su čoveku smrtnom kao i
travi zelenoj, kao cvet u polju, tako i on cveta.
16 Samo ga vetar dotakne, više ga nema, ne
poznaje ga više mesto njegovo. **17** Ali ljubav
Gospodnja oduvek je i zauvek na onima koji
ga se boje, i pravednost njegova na sinovima
sinova njihovih, **18** na onima koji se drže sa-
veza njegovog i koji pamte propise njegove
da bi ih izvršavali. **19** Gospod je utvrdio pre-
sto svoj na nebesima, i kraljevska se vlast nje-
gova nad svim proteže. **20** Blagosiljajte
Gospoda, anđeli njegovi, moćni i silni, koji
izvršavate reč njegovu, slušajući glas njegove
reči! **21** Blagosiljajte Gospoda, sve vojske
njegove, sluge njegove, vi koji vršite volju
njegovu! **22** Blagosiljajte Gospoda, sva dela
njegova, po svim mestima gde on vlada! Bla-
gosiljaj Gospoda, dušo moja!

104 Blagosiljaj Gospoda, dušo moja!
Gospode, Bože moj, veoma si ve-
lik! Odenuo si se slavom i veli-
čanstvom, **2** ogrnuo si se svetlošću kao plaš-
tem, razapeo si nebesa kao šator, **3** grede gor-
njih odaja svojih na vodama podižeš, od
oblaka činiš kola svoja, na krilima vetra ho-
diš, **4** anđele svoje duhovima činiš, sluge
svoje vatrom koja proždire. **5** Utvrdio si zem-
lju na temeljima njenim, nikad se ona polju-
ljati neće, u svu večnost. **6** Prekrio si je bez-
danom vodenim kao haljinom. Vode su sta-
jale iznad gora. **7** Od pretnje tvoje su pobegle,
od tutnjave gromova tvojih prestravljene su
pobegle, **8** na mesto koje si za njih utvrdio.
Gore su se podigle, doline su se spustile, **9**
među si postavio koju neće preći, da ne bi o-
pet zemlju prekrile. **10** Izvore šalješ po doli-
nama, među gorama oni teku. **11** Na njima se
napajaju sve životinje poljske, divlji magarci
u njima gase žeđ svoju. **12** Iznad njih ptice
nebeske počivaju, iz gustog lišća razleže se
poj njihov. **13** Gore natapaš iz gornjih odaja
svojih. Plodovima dela tvojih zemlja se siti.
14 Ti puštaš da niče zelena trava za stoku, i
bilje za potrebe ljudi, daješ da iz zemlje hrana
niče. **15** Daješ vino da veseli srce čovekovo,
i ulje od kog se lice sjaji, i hleb što krepi srce
čoveka smrtnog. **16** Sita su stabla Gospodnja,
lebanonski kedrovi koje je posadio, **17** na ko-
jima ptice gnezda svoja svijaju. Roda se
gnezdi na stablima smreke. **18** Gore visoke su
za kozoroge, litice su zaklon damanima. **19**
Načinio si mesec za određivanje vremena,*
sunce zna gde treba zaći. **20** Ti tamu stvaraš i
noć pada, tada se sve zveri šumske kreću. **21**
Mladi lavovi riču za plenom, i hranu svoju od
Boga traže. **22** Kad sunce grane oni se
povlače, i ležu u skrovišta svoja. **23** A čovek
na posao kreće i na rad svoj sve do večeri. **24**
Kako je mnogo dela tvojih, o Gospode! Sva
si ih mudro načinio, puna je zemlja stvarala-
štva tvoga. **25** U moru, tako velikom i širokom,

* **104:19** Ili: „praznike." Vidi 1. Mojsijeva 1:14.

vrve životinje bez broja, stvorenja mala i ve-
lika. **26** Po njemu i brodovi plove. Načinio si
levijatana da se u njemu igra. **27** Svi oni na
tebe čekaju da im hranu daš na vreme. **28** Ti
im daješ, oni uzimaju. Otvaraš ruku svoju,
nasite se dobra. **29** Okreneš li lice svoje,
smetu se. Uzmeš li im duh, umiru, i u prah se
svoj vraćaju. **30** Pošalješ li duh svoj, nastaju.
Ti obnavljaš lice zemlji. **31** Slava Gospodnja
trajaće, doveka. Radovaće se Gospod delima
svojim. **32** On pogleda zemlju, i ona se
zatrese, dotakne gore, i one se zadime. **33** Pe-
vaću Gospodu celog svog života, pesmom ću
hvaliti Boga svoga dokle god me bude. **34**
Neka ugodno bude razmišljanje moje o
njemu. Ja ću se radovati Gospodu. **35** Greš-
nici će biti zbrisani sa zemlje, zlih više neće
biti. Blagosiljaj Gospoda, dušo moja! Hvalite
Gospoda!

105 Zahvaljujte Gospodu, prizivajte
ime njegovo, objavljujte među na-
rodima dela njegova! **2** Pevajte
mu, pesmom ga hvalite, razmišljajte o svim
čudesnim delima njegovim! **3** Dičite se sve-
tim imenom njegovim! Neka se raduje srce o-
nih koji Gospoda traže! **4** Tražite Gospoda i
snagu njegovu! Stalno tražite lice njegovo! **5**
Sećajte se čudesnih dela koja je učinio, čuda
njegovih i zakona iz usta njegovih, **6** vi, po-
tomstvo Abrama, sluge njegovog, sinovi Ja-
kovljevi, izabranici njegovi. **7** On je Gospod,
Bog naš. Zakoni su njegovi po svoj zemlji. **8**
On će se doveka sećati svog saveza, reči koju
je dao, kroz hiljadu naraštaja, **9** saveza koji je
sklopio s Abramom, i zakletve svoje Isaku,
10 koju je postavio kao propis Jakovu, kao
trajan savez sa Izraelom, **11** govoreći: „Tebi
ću dati zemlju hanansku, u nasledstvo ću vam
je dati.“ **12** Bilo je to kad ih je malo bilo, da,
veoma malo, i kad su stranci u njoj bili. **13**
Išli su od naroda do naroda, od jednog kra-
ljevstva do drugog naroda. **14** Nikome nije
dao da ih prevari, nego je zbog njih kraljeve
ukoravao, **15** govoreći: „Ne dirajte pomaza-
nike moje, prorocima mojim ne činite zla.“ **16**
Dozvao je glad na zemlju; sve je zalihe hleba
uništio. **17** Pred njima je poslao čoveka, koji
je bio u ropstvo prodan, Josifa. **18** Okovima
su stegli noge njegove, u lance gvozdene
dospela je duša njegova. **19** Dok se nije ispu-
nila reč izrečena, reč ga je Gospodnja proči-
stila. **20** Kralj je naredio da ga oslobode, vla-
dar nad narodima, da ga puste. **21** Postavio ga
je za gospodara doma svoga, i za vladara nad
svim imanjem svojim, **22** da veže knezove
njegove po volji duše svoje, i da uči mudrosti
starešine njegove. **23** Izrael je došao u Egipat,
Jakov se naselio u zemlji Hamovoj. **24** A Bog
je narod svoj veoma umnožio, sve dok ga nije
učinio moćnijim od neprijatelja njegovih. **25**
Okrenuo je srce njihovo da zamrze narod nje-
gov, da se lukavo okome na sluge njegove. **26**
Poslao je Mojsija, slugu svoga, i Arona, koga
je izabrao. **27** Oni su među njima pokazali
znakove njegove, i čuda u zemlji Hamovoj.
28 Poslao je tamu i smračilo se. I nisu se po-
bunili protiv reči njegovih. **29** U krv je pre-
tvorio vode njihove, i pomorio je ribe nji-
hove. **30** Od žaba je vrvela zemlja njihova. I
odaje kraljeva njihovih. **31** Rekao je da obadi
dođu, komarci u sve krajeve njihove. **32** U-
mesto kiše na njih je grȁd poslao, oganj pla-
meni na zemlju njihovu. **33** Udario je loze nji-
hove i smokve njihove, i polomio drveće u
krajevima njihovim. **34** Rekao je da dođu
skakavci, mladi skakavci bez broja. **35** Oni su
pojeli sve bilje u zemlji njihovoj, pojeli su i
rod u poljima njihovim. **36** Zatim je pobio sve
prvorođeno u zemlji njihovoj, sve prvence
njihove. **37** A svoj je narod izveo sa srebrom
i zlatom. U plemenima njegovim niko putem
nije posrtao. **38** Egipat se obradovao odlasku
njihovom, jer ga je strah od njih obuzeo. **39**
A Bog je oblak razastro kao zavesu, i poslao
je vatru da svetli noću. **40** Molili su ga, i po-
slao im je prepelice, hlebom s neba sitio ih je.
41 Otvorio je stenu i vode su potekle, kao
reka potekle su krajevima bezvodnim. **42** Jer
se setio svete reči svoje koju je dao Abramu,

sluzi svome. **43** I izveo je narod svoj u vese-
lju, izabranike svoje uz radosno klicanje. **44**
Dao im je zemlju drugih naroda. Plodove
rada drugih naroda oni su uzeli, **45** da bi se
držali propisa njegovih i zakona njegovih.
Hvalite Gospoda!

106 Hvalite Gospoda! Zahvaljujte
Gospodu, jer je dobar, jer je večna
ljubav njegova. **2** Ko može opisati
moćna dela Gospodnja, razglasiti svu hvalu
njegovu? **3** Srećni su oni koji se pravde drže,
koji uvek čine ono što je pravedno. **4** Seti me
se, Gospode, u milosti svojoj prema narodu
svome. Pobrini se za mene i spasi me, **5** da
vidim dobrotu koju pokazuješ izabranicima
svojim, da se radujem radošću naroda tvoga,
da se dičim nasledstvom tvojim. **6** Zgrešili
smo kao i praočevi naši, loše smo postupili,
zlo smo učinili. **7** Praočevi naši u Egiptu nisu
razumeli čudesna dela tvoja. Nisu se sećali
mnogih dela velike milosti tvoje, nego su se
pobunili kod mora, kod Crvenoga mora. **8** A
on ih je spasao radi imena svoga, da bi obzna-
nio moć svoju. **9** Zapretio je moru, i ono je
presahnulo; tada ih je proveo kroz bezdan vo-
deni kao kroz pustinju, **10** tako ih je spasao iz
ruku onoga ko ih je mrzeo, izbavio ih je iz
neprijateljskih ruku. **11** Vode su prekrile pro-
tivnike njihove, nijedan od njih ostao nije. **12**
Tada su poverovali reči njegovoj, hvalu su
mu zapevali. **13** Ali brzo su zaboravili dela
njegova, nisu čekali savete njegove. **14** Nego
su se predali sebičnim željama u pustoši,
iskušavali su Boga u pustinji. **15** On im je dao
šta su tražili, i tešku je bolest pustio na duše
njihove. **16** Zavideli su Mojsiju u logoru, i A-
ronu, svecu Gospodnjem. **17** Tada se zemlja
otvorila i progutala Datana, i pokrila Abira-
move pristalice. **18** Vatra je planula na te
ljude, plamen je zle progutao. **19** Još su i tele
napravili na Horevu, i klanjali se liku live-
nom. **20** Zamenili su slavu moju za lik bika
koji travu jede. **21** Zaboravili su Boga, Spasi-
telja svoga, onoga koji je u Egiptu dela velika
učinio, **22** čudesna dela u zemlji Hamovoj,
zastrašujuća dela na Crvenom moru. **23** On je
rekao da se istrebe, da nije bilo Mojsija, iza-
branika njegovog, koji je stao pred njega i za-
uzeo se za njih, da odvrati gnev njegov da ne
budu uništeni. **24** Oni su prezreli lepu zemlju,
nisu verovali reči njegovoj. **25** Gunđali su u
šatorima svojim, nisu slušali glas Gospodnji.
26 Tada se on podignute ruke zakleo da će ih
u pustinji pobiti, **27** da će potomstvo njihovo
među narodima pobiti, i da će ih po zemljama
rasejati. **28** A oni su se priklonili Balu feor-
skom, i jeli su žrtve prinesene onima koji nisu
živi. **29** Vređali su Boga postupcima svojim,
pa je pošast među njima izbila. **30** Ali Fines
je ustao i umešao se, i pošast je prestala. **31**
To mu se u pravednost uračunalo za sve na-
raštaje doveka. **32** A kod vode Merive gnev
su izazvali, pa je Mojsija zbog njih nevolja
snašla. **33** Jer zbog njih je duh njegov ogorčen
postao, pa je brzopleto progovorio usnama
svojim. **34** Nisu istrebili narode, kao što im je
Gospod rekao. **35** Nego su se s narodima me-
šali i naučili dela njihova. **36** Služili su ido-
lima njihovim, i oni su im zamka postali. **37**
Žrtvovali su sinove svoje i kćeri svoje demo-
nima. **38** Prolivali su krv nedužnu, krv sinova
svojih i kćeri svojih, koje su žrtvovali idolima
hananskim, i zemlja se onečistila krvoproli-
ćem. **39** Postali su nečisti zbog dela svojih, i
bili su neverni Bogu svome. **40** Gospod se
žestoko razgnevio na narod svoj, odvratno
mu je postalo nasledstvo njegovo. **41** Preda-
vao ih je u ruke narodima, da nad njima vla-
daju oni koji ih mrze, **42** da ih neprijatelji nji-
hovi tlače, i da budu pokoreni pod ruku nji-
hovu. **43** Mnogo ih je puta izbavljao, ali oni
su se bunili u neposlušnosti svojoj, pa su bili
poniženi zbog prestupa svojih. **44** A on je
pogledao na nevolju njihovu, kad je čuo vapaj
njihov. **45** Radi njih se setio saveza svoga, i
sažalio se na njih zbog ogromne milosti
svoje. **46** Dao im je da nađu milost kod svih
koji su ih bili porobili. **47** Spasi nas, Gospode,
Bože naš, sakupi nas iz drugih naroda, da

bismo davali hvale svetom imenu tvome, da
bismo radosno klicali tebi na hvalu! **48** Neka
je blagosloven Gospod, Bog Izraelov, oduvek
i zauvek! I ceo narod neka kaže: Amin! Hva-
lite Gospoda!

107 Zahvaljujte Gospodu, jer je dobar,
večna je ljubav njegova. **2** Neka
tako kažu oni koje je Gospod izba-
vio, oni koje je izbavio iz ruku protivnika, **3** i
koje je sakupio iz drugih zemalja, sa istoka i
zapada, sa severa i juga. **4** Oni su lutali po
pustoši, po pustinji, nisu našli put do grada
gde bi se nastanili. **5** Bili su gladni i žedni. I
duša je njihova klonula u njima. **6** Zavapili su
Gospodu u nevolji svojoj, i on ih je izbavio iz
teskobe njihove, **7** na pravi put ih je izveo,
kako bi došli u grad gde će se nastaniti. **8**
Neka zahvaljuju Gospodu za dobrotu nje-
govu i za čudesna dela prema sinovima ljud-
skim. **9** Jer je nasitio dušu žednu, dušu gladnu
dobrima je nasitio. **10** Živeli su u mraku i
gustoj tami, zatočeni u nevolji i okovima, **11**
jer su se bunili protiv reči Božjih, i prezirali
savete Najvišega. **12** On je nevoljom srce nji-
hovo pokorio, posrnuli su, a nikoga nije bilo
da im pomogne. **13** Tada su zavikali Gospodu
da im pomogne u nevolji njihovoj, i on ih je
spasao iz teskobe njihove. **14** Izveo ih je iz
mraka i guste tame, raskinuo je okove nji-
hove. **15** Neka zahvaljuju Gospodu za
dobrotu njegovu i za čudesna dela koja je u-
činio za sinove ljudske. **16** Jer je razbio ba-
karna vrata, i slomio gvozdene prevornice. **17**
Bezumnici su zbog svog prestupničkog puta i
zbog greha svojih, na kraju sami sebi nevolju
stvorili. **18** Duši se njihovoj svako jelo oga-
dilo, do vrata smrti oni su došli. **19** Zavapili
su Gospodu da im pomogne u nevolji njiho-
voj, i on ih je kao i ranije spasavao iz teskobe
njihove. **20** Poslao je reč svoju i izlečio ih,
izbavio ih je iz jama njihovih. **21** Neka zahva-
ljuju Gospodu za dobrotu njegovu i za čude-
sna dela koja je učinio za sinove ljudske. **22**
Neka prinose žrtve zahvalnice i objavljuju
dela njegova kličući radosno. **23** Oni koji mo-
rem plove na brodovima, i trguju po velikim
vodama, **24** oni su videli dela Gospodnja i ču-
desna dela njegova u dubinama, **25** kako se
na reč njegovu olujni vetar podiže, koji diže
talase morske. **26** Do nebesa se dižu, do dna
se spuštaju. Od nevolje se topi duša njihova.
27 Teturaju se i posrću kao pijani, smetena je
sva mudrost njihova. **28** Tada vape Gospodu
u nevolji svojoj, i on ih izbavlja iz teskobe
njihove. **29** Smiruje oluju i tišina nastaje, i
morski se talasi umiruju. **30** Kad se stišaju,
moreplovci se raduju, a on ih u luku željenu
vodi. **31** Neka zahvaljuju Gospodu za
dobrotu njegovu i za čudesna dela prema si-
novima ljudskim. **32** Neka ga uzvisuju pred
narodom sakupljenim, u veću staraca neka ga
hvale. **33** On reke u pustoš pretvara, i tokove
vodene u žedno tlo, **34** plodnu zemlju u
pustoš slanu, zbog zloće onih koji na njoj
žive. **35** On pustoš pretvara u jezero vodeno,
i bezvodnu zemlju u tokove vodene. **36** Tamo
naseljava gladne, da podignu grad u kom će
živeti. **37** Oni seju njive i sade vinograde, da
donesu obilnu letinu. **38** On ih blagosilja i oni
postaju mnogobrojni, ne dopušta da stoke nji-
hove malo bude. **39** Ali opet ih je malo i pog-
nuti su od ugnjetavanja, nevolje i tuge. **40** On
prezir izliva na velikaše, i pušta ih da po
bespuću lutaju. **41** A siromaha štiti od nevolje
i daje mu porodicu kao stado veliku. **42**
Čestiti to vide i raduju se, a sva nepravda
neka zatvori usta svoja. **43** Ko je mudar? On
će razmisliti o svemu ovome i pažljivo će
razmotriti šta Gospod u dobroti svojoj čini.

Pesma. Davidov psalam.

108 Postojano je srce moje, Bože. Pe-
vaću ti i pesmom ću te hvaliti,
duša moja pevaće ti i pesmom te
hvaliti. **2** Preni se, žičani instrumentu, i ti,
harfo! Zoru ću probuditi. **3** Gospode, hvaliću
te među narodima, i pesmom ću te hvaliti
među plemenima. **4** Jer je do nebesa velika
ljubav tvoja, i istina tvoja sve do oblaka. **5**

Uzvisi se iznad nebesa, Bože, slava tvoja neka bude nad svom zemljom. **6** Da bi se izbavili oni koje voliš, spasi nas desnicom svojom i usliši me. **7** Bog je rekao u svetosti svojoj: „Radovaću se, u nasledstvo ću Šekem dati, izmeriću ravnicu Sukot. **8** Gilad je moj, Manasija je moj, Jefrem je tvrđava poglavara moga, Juda je vladalačka palica moja. **9** Moab je posuda u kojoj ću noge oprati. Na Edom ću baciti sandalu svoju. Nad Filistejom ću pobednički klicati.“ **10** Ko će me dovesti do utvrđenog grada? Ko će me voditi sve do Edoma? **11** Zar nećeš ti, Bože, koji si nas odbacio, pa više ne ideš s vojskama našim iako si Bog naš? **12** Pruži nam pomoć u nevolji, jer je uzalud nadati se spasenju od čoveka. **13** U Bogu ćemo odvažnost steći, on će zgaziti protivnike naše.

Upravitelju. Davidov psalam. Pesma.

109 Bože hvale moje, nemoj ćutati. **2** Jer se usta zla i lukava otvaraju na mene. Govore o meni jezikom lažljivim, **3** rečima mržnje okružuju me, i bez razloga bore se protiv mene. **4** Na ljubav moju neprijateljstvom uzvraćaju, a ja se samo molim. **5** Vraćaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju. **6** Postavi nad neprijateljem mojim onog ko je zao, i neka mu protivnik zdesna stoji. **7** Kad mu se bude sudilo, neka se kao zločinac pokaže, i molitva njegova neka greh bude! **8** Dana njegovih neka malo bude, i njegovu nadgledničku službu neka drugi preuzme! **9** Deca njegova neka siročad postanu, a žena njegova udovica! **10** Neka sinovi njegovi lutaju okolo, neka prose, i neka izađu iz opustelih mesta svojih da hleba traže! **11** Neka mu zelenaš prigrabi sve što ima, neka tuđinci razgrabe plod truda njegovog! **12** Neka ne bude nikog ko bi mu milost pokazao, i neka ne bude nikog ko bi se smilovao deci njegovoj kad bez oca ostanu! **13** Neka se istrebi potomstvo njegovo! U sledećem naraštaju neka se izbriše ime njihovo! **14** Neka se Gospod seti prestupa praočeva njegovih, i greh majke njegove neka se ne izbriše! **15** Neka to stalno bude Gospodu pred očima, i neka izbriše sa zemlje sećanje na njih! **16** Jer se zli nije setio milost da pokaže, nego je progonio nevoljnika i sirotog i onoga ko je tužnog srca, da ga ubije. **17** Prokletstvo je voleo, pa ga je i snašlo. Blagoslovu se nije radovao, i zato je daleko od njega. **18** Prokletstvo je odenuo kao haljinu svoju. Zato je ono kao voda ušlo u njega i kao ulje u kosti njegove. **19** Neka mu ono bude kao haljina koju odeva i kao pojas kojim je stalno opasan! **20** To je plata od Gospoda onom koji mi se protivi, i onima koji zlo govore protiv duše moje. **21** A ti si Gospod. Učini mi dobro, radi imena svoga. Izbavi me jer je dobra milost tvoja. **22** Jer me nevolja i jad pritiskaju, i srce je moje ranjeno u meni. **23** Kao sena kad nestaje, tako i ja odlazim; otresen sam kao da sam skakavac. **24** Kolena moja klecaju od posta, i telo se moje osušilo, nema ulja na njemu. **25** A njima sam ruglo postao, kad me vide, prezirno glavom odmahuju. **26** Pomozi mi, o Gospode, Bože moj, spasi me po milosti svojoj. **27** Neka znaju da je ovo tvoja ruka, da si ti, Gospode, ovo učinio. **28** Oni neka proklinju, a ti me blagosiljaj. Ustaju na mene, ali neka se posrame, a sluga tvoj neka se raduje. **29** Neka se protivnici moji poniženjem zaodenu, i neka se sramotom svojom kao plaštem ogrnu. **30** Slaviću Gospoda na sav glas ustima svojim, usred mnoštva hvaliću ga. **31** Jer će on stati zdesna sirotome, da ga spase od onih koji sude duši njegovoj.

Davidov psalam. Pesma.

110 Jehova[*] je potvrdio mom Gospodu: „Sedi meni s desne strane, dok ne položim neprijatelje tvoje

[*] **110:1** Bog Otac se obraća Sinu/Mesiji koga David u Duhu naziva Gospodom (Adonaj). Vidi: Mat. 22:44; Mar. 12:36; Luk. 20:42; 1. Kor. 15:25; Jev. 1:13.

za podnožje nogama tvojim.“ **2** Palicu sile
tvoje pružiće Gospod sa Ciona, govoreći: „Idi
među neprijatelje svoje i pokori ih!“ **3** Tvoj
će se narod spremno ponuditi u dan kad voj-
sku svoju u rat povedeš. Svetošću ukrašeni, iz
zorinog krila, uz tebe su mladi ratnici tvoji
kao kapi rose. **4** Gospod se zakleo i neće
zažaliti: „Ti si sveštenik doveka po arhetipu
Melhisedekovom!“ **5** Gospod je tebi s desne
strane, i razbiće kraljeve u dan gneva svoga.
6 Izvršiće presudu nad narodima; biće leševa
na gomile. Razbiće poglavara zemlje nase-
ljene. **7** Iz potoka na putu on će piti. Zato će
visoko podići glavu svoju.

111 Hvalite Gospoda! Hvaliću Gospo-
da svim srcem svojim, u društvu
prijatelja pravednih i u krugu nji-
hovom. **2** Velika su dela Gospodnja, o njima
razmišljaju svi koji u njima uživaju. **3** Dela su
njegova slavna i veličanstvena, pravednost
njegova zauvek ostaje. **4** Čudesna je dela
svoja učinio kao spomen. Gospod je milostiv
i milosrdan. **5** Hranu daje onima koji ga se
boje. Doveka će on pamtiti savez svoj. **6**
Snagu dela svojih objavio je narodu svome,
kad im je dao nasledstvo naroda drugih. **7**
Dela ruku njegovih istinita su i pravedna, po-
uzdani su svi propisi njegovi, **8** utemeljeni su
za sva vremena, zauvek, zasnovani na istini i
čestitosti. **9** Otkup je poslao narodu svome.
Uredio je da savez njegov doveka traje. Ime
je njegovo sveto i strah uliva. **10** Strah od
Gospoda početak je mudrosti. Svi koji ga
upražnjavaju zaista su razumni. Hvala nje-
gova stoji u budućnosti.

112 Hvalite Gospoda! Srećan je čovek
koji se Gospoda boji, ko istinski u-
živa u uputstvima njegovim. **2** Po-
tomci njegovi biće moćni na zemlji. Naraštaj
čestitih biće blagosloven. **3** Blagostanje i bo-
gatstvo u kući su njegovoj, pravednost nje-
gova zauvek ostaje. **4** On sija u tami kao sve-
tlost čestitima. Milostiv je, milosrdan i
pravedan. **5** Dobar je čovek koji je milostiv i
koji u zajam daje. On pravedno obavlja
poslove svoje. **6** Nikada posrnuti neće. Pra-
vednik ostaje u sećanju zauvek. **7** Loših vesti
neće se bojati. Srce je njegovo postojano,
uzda se u Gospoda. **8** Srce je njegovo nepo-
kolebljivo, neće se on bojati, na kraju će liko-
vati nad protivnicima svojim. **9** On veliko-
dušno deli, daje siromašnima. Pravednost
njegova zauvek ostaje. Rog će se njegov
uzdignuti u slavi. **10** Zli će to gledati i ljutiće
se. Škrgutaće zubima i usahnuće. Propašće
želja onih što su zli.

113 Hvalite Gospoda! Hvalite Gospo-
da, sluge njegove, hvalite ime
Gospodnje! **2** Neka je blagoslo-
veno ime Gospodnje od sada pa doveka! **3** Od
izlaska sunčevog do zalaska njegovog neka
se hvali ime Gospodnje! **4** Gospod je uzvišen
iznad svih naroda, slava je njegova iznad ne-
besa. **5** Ko je kao Gospod, Bog naš, koji pre-
biva na visini? **6** On se saginje da bi video što
je na nebesima i zemlji, **7** iz prašine nevolj-
nog podiže, iz pepela siromaha uzvisuje, **8** i
daje mu da sedi s velikašima, s velikašima na-
roda svoga. **9** Nerotkinji daje da u kući živi
kao radosna majka koja sinove ima. Hvalite
Gospoda!

114 Kada je Izrael izašao iz Egipta, i
dom Jakovljev iz naroda koji go-
vori jezikom nerazumljivim, **2**
Juda je postao svetilište njegovo, Izrael
slavno kraljevstvo njegovo. **3** Zbog prizora
koji je videlo, more je pobeglo, a Jordan je
ustuknuo. **4** Gore su kao ovnovi poskakivale,
a brda kao jaganjci. **5** Šta ti je bilo, more, pa
si pobeglo, i tebi, Jordane, pa si ustuknuo? **6**
Gore, zašto ste kao ovnovi poskakivale, a vi,
brda, kao jaganjci? **7** Zemljo, zbog Gospoda
budi u teškoj boli, zbog Boga Jakovljevog, **8**
koji stenu pretvara u jezero vodeno, kremen
u izvor vodeni.

115 Ne nama, Gospode, ne nama, nego
imenu svome slavu daj zbog
dobrote svoje, zbog vernosti
svoje! **2** Zašto da narodi govore: „Gde je Bog
njihov?“ **3** Bog je naš na nebesima. Sve što je
želeo da učini, učinio je. **4** Idoli su njihovi
srebro i zlato, delo ruku čoveka zemaljskog.
5 Usta imaju, ali ne govore, oči imaju, ali ne
vide, **6** uši imaju, ali ne čuju, nos imaju, ali ne
mirišu, **7** ruke imaju, ali ne pipaju, noge i-
maju, ali ne hodaju, ne puštaju glasa iz grla
svoga. **8** Takvi će postati i oni koji ih prave,
svi koji se u njih uzdaju. **9** Izraele, uzdaj se u
Gospoda, on je pomoć tvoja i štit tvoj. **10**
Dome Aronov, uzdaj se u Gospoda, on je po-
moć tvoja i štit tvoj. **11** Vi koji se Gospoda
bojite, uzdajte se u Gospoda; on je pomoć
vaša i štit vaš. **12** Gospod nas se setio. On će
nas blagosloviti, blagosloviće dom Izraelov,
blagosloviće dom Aronov. **13** Blagosloviće
one koji se Gospoda boje, i male i velike. **14**
Gospod će vas umnožiti. Vas i sinove vaše.
15 Blagoslovio vas je Gospod, Tvorac neba i
zemlje. **16** Nebesa – nebesa Gospodu pripa-
daju, a zemlju je dao sinovima ljudskim. **17**
Mrtvi ne hvale Gospoda, niti iko od onih koji
u tišinu silaze. **18** A mi ćemo blagosiljati
Gospoda, od sada pa doveka. Hvalite
Gospoda!

116 Ljubav se u meni budi, jer Gospod
čuje glas moj, usrdne molbe moje.
2 Jer je prignuo k meni uho svoje.
Prizivaću ga u sve dane života svoga. **3** Uža
smrti obavila su me, nevolje grobne zadesile
su me. Teskoba i tuga tište me. **4** Ali prizvao
sam ime Gospodnje: „O Gospode, izbavi
dušu moju!“ **5** Gospod je milostiv i pravedan,
milosrdan je Bog naš. **6** Gospod čuva beza-
zlene. U nevolji sam bio, ali me je on izbavio.
7 Vrati se u spokoj svoj, dušo moja, jer ti
Gospod dobro čini. **8** Jer si ti dušu moju od
smrti spasao, oko moje od suza, nogu moju
od spoticanja. **9** Služiću Gospodu u zemlji ži-
vih. **10** Imao sam veru, i zato sam govorio. U
teškoj sam nevolji bio. **11** Mnogo sam se
uplašio i rekao: „Svaki je čovek lažov.“ **12**
Kako da uzvratim Gospodu za sva dobra koja
mi je učinio? **13** Uzeću čašu spasenja i priz-
vaću ime Gospodnje. **14** Ispuniću zavete
svoje Gospodu, pred celim narodom njego-
vim. **15** Skupocena je u očima Gospodnjim
smrt onih koji su mu verni. **16** O Gospode, ja
sam sluga tvoj. Ja sam sluga tvoj, sin robinje
tvoje. Ti si skinuo okove moje. **17** Tebi ću
prineti žrtve zahvalnice, prizvaću ime
Gospodnje. **18** Ispuniću zavete svoje
Gospodu, pred celim narodom njegovim, **19**
u dvorištima doma Gospodnjeg, usred tebe,
Jerusalime. Hvalite Gospoda!

117 Hvalite Gospoda, svi narodi, dajte
mu hvalu, sva plemena! **2** Jer
snažna je prema nama ljubav nje-
gova, doveka traje istina Gospodnja. Hvalite
Gospoda!

118 Zahvaljujte Gospodu, jer je dobar,
večna je ljubav njegova. **2** Neka
Izrael kaže: „Večna je ljubav nje-
gova.“ **3** Neka dom Aronov kaže: „Večna je
ljubav njegova.“ **4** Neka oni koji se boje
Gospoda kažu: „Večna je ljubav njegova.“ **5**
U teskobi svojoj prizvao sam Gospoda,
Gospod me je uslišio i na čistinu izveo. **6**
Gospod je na mojoj strani, neću se bojati. Šta
mi može čovek zemaljski? **7** Gospod je na
mojoj strani, među onima koji mi pomažu,
zato ću likovati nad onima koji me mrze. **8**
Bolje je tražiti utočište kod Gospoda nego
uzdati se u čoveka zemaljskog. **9** Bolje je tra-
žiti utočište kod Gospoda nego uzdati se u ve-
likaše. **10** Svi su me narodi opkolili. U ime
Gospodnje napade sam njihove odbijao. **11**
Opkolili su me, da, opkolili su me. U ime
Gospodnje napade sam njihove odbijao. **12**
Opkolili su me kao pčele, ali su se ugasili kao
vatra od trnja. U ime Gospodnje napade sam
njihove odbijao. **13** Snažno su me gurnuli da
padnem, ali Gospod mi je pomogao. **14**

Gospod je zaklon moj i sila moja, on je spa-
sitelj moj. **15** Glas radosti i spasenja čuje se u
šatorima pravednika. Desnica Gospodnja
snagu svoju pokazuje. **16** Desnica Gospodnja
uzvisuje se, desnica Gospodnja snagu svoju
pokazuje. **17** Neću umreti, nego ću živeti, da
bih objavljivao dela koja Gospod čini. **18**
Gospod me je strogo ukorio, ali me nije smrti
predao. **19** Otvorite mi vrata pravednosti. Ući
ću na njih, hvaliću Gospoda. **20** Ovo su vrata
Gospodnja. Pravednici će na njih ulaziti. **21**
Hvaliću te, jer si me uslišio, postao si spasitelj
moj. **22** Kamen koji su graditelji odbacili
postao je kamen ugaoni. **23** Gospodnje je to
delo, čudesno je to u očima našim. **24** To je
dan koji je Gospod načinio, veselićemo se i
radovati u taj dan. **25** O Gospode, spasi nas,
molimo te! O Gospode, podari nam uspeh,
molimo te! **26** Blagosloven onaj koji dolazi u
ime Gospodnje! Blagosiljamo vas iz doma
Gospodnjeg! **27** Gospod je Bog, on nam sve-
tlost daje. Ukrasite granama povorku praz-
ničnu, sve do rogova oltara. **28** Ti si Bog moj,
tebe ću hvaliti! Ti si Bog moj, tebe ću uzvisi-
vati! **29** Zahvaljujte Gospodu, jer je dobar,
Večna je ljubav njegova.

א [Alef]*

119 Srećni su oni koji su na svom putu
bezazleni, oni koji po zakonu
Gospodnjem žive. **2** Srećni su oni
koji se drže svedočanstava njegovih. Svim
srcem oni ga traže. **3** Zaista oni nepravdu ne
čine. Njegovim putevima oni hode. **4** Ti si
nam dao propise tvoje da ih pažljivo izvrša-
vamo. **5** O, kad bi putevi moji postojani bili
da se držim propisa tvojih! **6** Tada se postideo
ne bih, pazeći na sva uputstva tvoja. **7** Hva-
liću te u čestitosti srca svoga, kad se naučim
pravednim zakonima tvojim. **8** Ja se držim
propisa tvojih. Nemoj me sasvim napustiti.

ב [Bet]
9 Kako će mladić čistim sačuvati put svoj?
Pazeći na sebe po reči tvojoj. **10** Svim srcem
svojim tebe tražim. Ne daj da zastranim od u-
putstava tvojih. **11** U srcu svome čuvam reč
tvoju, da ti ne zgrešim. **12** Blagosloven si ti,
Gospode. Nauči me propisima svojim. **13**
Usnama svojim objavljujem sve zakone usta
tvojih. **14** Putu svedočanstava tvojih radujem
se, kao i svemu drugom što je vredno. **15**
Razmišljaću o propisima tvojim, i paziću na
puteve tvoje. **16** Uživaću u odredbama tvo-
jim. Neću zaboraviti reč tvoju.
ג [Gimel]
17 Čini dobro sluzi svome, da bih živeo i
držao se reči tvoje. **18** Otvori mi oči, da bih
video lepotu zakona tvoga. **19** Ja sam samo
došljak u zemlji. Ne skrivaj od mene uputstva
svoja. **20** Duša je moja iznemogla žarko že-
leći propise tvoje u svako doba. **21** Prekorio
si proklete i ohole, koji odstupaju od uput-
stava tvojih. **22** Skini s mene sramotu i prezir,
jer se držim svedočanstava tvojih. **23** Kne-
zovi su seli, protiv mene međusobno se dogo-
varaju. A sluga tvoj razmišlja o propisima
tvojim. **24** Uživam u svedočanstvima tvojim,
ona su savetnici moji.
ד [Dalet]
25 Duša moja već u prahu leži. Po reči svojoj
oživi me. **26** Objavio sam ti puteve svoje, da
bi mi odgovorio. Nauči me propisima svojim.
27 Daj mi da razumem put propisa tvojih, da
bih razmišljao o čudesnim delima tvojim. **28**
Duša moja nema sna od tuge. Podigni me po
reči svojoj. **29** Ukloni od mene put krivi, mi-
lostivo me pouči zakonu svome. **30** Put ver-
nosti ja sam odabrao. Propisi su tvoji meni
dobri. **31** Čvrsto se držim svedočanstava tvo-
jih. Gospode, ne daj da se postidim. **32**
Trčaću putem uputstava tvojih, jer ti širiš srce
moje da ona u njega stanu.

* **119:1** U izvornom tekstu ovaj psalam je pisan u alfabetskom akrostihu. Sadrži 22 strofe od po 8 stihova koji alfabetskim redosledom počinju jednim od 22 hebrejska slova. U svakoj strofi svaki od osam stihova započinje istim slovom, koje je zajedno sa svojim nazivom napisano ispred strofe.

ה [He]
33 Pouči me, Gospode, putu propisa svojih,
da ga se držim sve do kraja. **34** Daj mi ra-
zuma, da bih držao zakon tvoj, da bih ga
držao svim srcem svojim. **35** Povedi me sta-
zom uputstava svojih, jer uživam da njome
hodim. **36** Prikloni srce moje svedočanstvima
svojim, a ne dobitku. **37** Odvrati oči moje da
ne gledam taštinu, oživi me na putu svome.
38 Ispuni sluzi svome reč svoju koja ga vodi
k strahu od tebe. **39** Ukloni sramotu moju od
koje strahujem, jer su zakoni tvoji dobri. **40**
Gle, pokoravam se propisima tvojim. U pra-
vednosti svojoj oživi me.
ו [Vav]
41 Neka na mene dođe milost tvoja, Gospode,
i spasenje tvoje po reči tvojoj, **42** da bih odgo-
vorio onome koji mi se ruga, jer se u reč tvoju
uzdam. **43** Nemoj oduzeti od usta mojih reč
istine, jer ja čekam zakonske odluke tvoje. **44**
Uvek ću se držati zakona tvoga, doveka, u
svu večnost. **45** Hodiću na čistini, jer tražim
propise tvoje. **46** Govoriću pred kraljevima o
svedočanstvima tvojim, i neću se postideti.
47 Uživam u uputstvima tvojim, jer ih volim.
48 Podižem dlanove ruke svoje k uputstvima
tvojim, koja volim, i razmišljaću o propisima
tvojim.
ז [Zajin]
49 Seti se reči svoje upućene sluzi svome,
koju po obećanju tvome čekam. **50** To mi je
uteha u nevolji mojoj, jer me reč tvoja oživ-
ljava. **51** Oholi mi se preko svake mere ru-
gaju. Ali od zakona tvoga ja ne odstupam. **52**
Prisećam se, Gospode, zakona tvojih od dav-
nina, i utehu nalazim. **53** Žestoki gnev me o-
buzima zbog zlih, koji ostavljaju zakon tvoj.
54 Propisi su tvoji meni kao pesma, u domu
u kom sam tuđinac. **55** Noću tvoje ime pomi-
njem, Gospode, da bih se držao zakona tvoga.
56 Postala mi je navika da držim tvoje pro-
pise.
ח [Het]
57 Gospod je nasledstvo moje. Obećao sam
da ću se držati reči tvojih. **58** Svim srcem
svojim nastojim umilostiviti lice tvoje. Smi-
luj mi se po reči svojoj. **59** Razmišljam o pu-
tevima svojim, da bih vratio noge svoje na
svedočanstva tvoja. **60** Požurio sam i nisam
oklevao da se držim uputstava tvojih. **61** Uža
zlih obavila su me. Zakon tvoj nisam zabora-
vio. **62** U ponoć ustajem da ti zahvalim za
pravedne zakone tvoje. **63** Prijatelj sam svima
koji te se boje i onima koji drže propise tvoje.
64 Dobrota tvoja, Gospode, zemlju ispu-
njava. Nauči me propisima svojim.
ט [Tet]
65 Učinio si dobro sluzi svome, Gospode, po
reči svojoj. **66** Nauči me dobroti i razboritosti
i znanje mi podari. Jer ja verujem uputstvima
tvojim. **67** Pre stradanja svojega lutao sam, ali
sada čuvam reč tvoju. **68** Ti si dobar i dobro
činiš. Nauči me propisima svojim. **69** Oholi
me lažima ocrnjuju. A ja ću se svim srcem
držati propisa tvojih. **70** Srce je njihovo poput
sala neosetljivo, a ja uživam u zakonu tvome.
71 Dobro mi je što nevolju trpim, da bih se
naučio propisima tvojim. **72** Zakon je usta
tvojih za moje dobro, bolji mi je nego hiljade
zlatnika i srebrnika.
י [Jod]
73 Tvoje su me ruke stvorile i učvrstile. Daj
mi razboritosti, da bih naučio uputstva tvoja.
74 Oni koji se tebe boje vide me i raduju se,
jer čekam reč tvoju. **75** Dobro znam,
Gospode, da su zakoni tvoji pravedni, i da si
me u vernosti svojoj ponizio. **76** Molim te,
neka mi ljubav tvoja uteha bude, po reči koju
si rekao sluzi svome. **77** Neka dođe na mene
milosrđe tvoje, da bih u životu ostao, jer uži-
vam u zakonu tvome. **78** Neka se postide o-
holi, jer me bez razloga zavode. A ja razmiš-
ljam o propisima tvojim. **79** Neka mi se pri-
klone oni koji te se boje, i oni koji poznaju
svedočanstva tvoja. **80** Neka se srce moje
bezazleno drži propisa tvojih, da se ne bih
postideo.
כ [Kaf]
81 Duša moja vene od čežnje za spasenjem
tvojim, reč tvoju čekam. **82** Oči moje venu od

čežnje za rečju tvojom, i govorim: „Kad ćeš
me utešiti?“ **83** Postao sam kao meh na dimu,
ali propise tvoje ne zaboravljam. **84** Koliko
dana tvoj sluga ima? Kada ćeš izvršiti pre-
sudu nad progoniocima mojim? **85** Oholi su
mi iskopali jame da u njih padnem, oni koji
ne žive po zakonu tvome. **86** Sva su uputstva
tvoja verna. Bez razloga oni me progone. Po-
mozi mi! **87** Umalo me nisu zbrisali sa zem-
lje. Ali ja nisam ostavio propise tvoje. **88** Po
milosti svojoj oživi me, da bih držao svedo-
čanstvo usta tvojih.

ל [Lamed]

89 Doveka, Gospode, reč tvoja čvrsto stoji na
nebesima. **90** Vernost tvoja traje iz naraštaja
u naraštaj. Učvrstio si zemlju, i ona stoji. **91**
Po zakonima tvojim sve to još i danas stoji,
jer sve su to sluge tvoje. **92** Da ne uživam u
zakonu tvome, poginuo bih u nevolji svojoj.
93 Nikada neću zaboraviti propise tvoje, jer
mi njima život čuvaš. **94** Ja sam tvoj. Spasi
me, jer tražim propise tvoje. **95** Zli me vre-
baju, da me ubiju, ali ja razumem svedočan-
stva tvoja. **96** Video sam da svaka težnja gra-
nicu ima, ali nauk je tvoj vrlo obiman.

מ [Mem]

97 O kako volim zakon tvoj! Po ceo dan o
njemu razmišljam. **98** Nauk tvoj čini me
mudrijim od neprijatelja mojih, jer je uvek sa
mnom. **99** Razumniji sam postao od svih uči-
telja svojih, jer razmišljam o poukama tvo-
jim. **100** Mudriji sam i od staraca, jer se držim
propisa tvojih. **101** Od svakog zlog puta ukla-
njam noge svoje, da bih se držao reči tvoje.
102 Od zakona tvojih ne odstupam, jer si me
ti poučio. **103** Kako gode nepcu mome reči
tvoje, više nego med ustima mojim! **104**
Zahvaljujući propisima tvojim mudro postu-
pam. Zato mrzim svaki put krivi.

נ [Nun]

105 Reč je tvoja svetiljka nozi mojoj, i sve-
tlost stazi mojoj. **106** Zakletvu sam dao i izvr-
šiću je. Držaću se pravednih zakona tvojih.
107 U nevolji sam velikoj. Gospode, po reči
svojoj oživi me. **108** Gospode, molim te, neka
su ti ugodne dragovoljne žrtve usta mojih, na-
uči me zakonima svojim. **109** Duša je moja u
neprestanoj opasnosti, ali zakon tvoj ne zabo-
ravljam. **110** Zli su mi zamku postavili, ali od
propisa tvojih ne odstupam. **111** Svedočan-
stva su tvoja trajno nasledstvo moje, jer su
ona radost srcu mome. **112** Upravio sam srce
svoje da izvršava propise tvoje doveka, sve
do kraja.

ס [Sameh]

113 Mrzim one kojima je srce podeljeno, a
zakon tvoj volim. **114** Ti si zaklon moj i štit
moj. Reč tvoju čekam. **115** Odlazite od mene,
zločinci, ja čuvam uputstva Boga svoga. **116**
Podrži me po reči svojoj, da bih u životu
ostao, i ne daj da se postidim zbog nade svoje.
117 Podrži me, da bih spasen bio, neprestano
ću paziti na propise tvoje. **118** Odbacio si sve
koji odstupaju od propisa tvojih, jer je laž pre-
predenost njihova. **119** Kao zapenjenu trosku
uklanjaš sve zle sa zemlje. Zato volim svedo-
čanstva tvoja. **120** Zbog strahopoštovanja od
tebe telo moje drhti. Zbog sudova tvojih ja se
bojim.

ע [Ajin]

121 Donosim presudu pravednu i činim ono
što je pravo. Ne ostavljaj me onima koji mi
nepravdu čine! **122** Zauzmi se za dobrobit
sluge svoga. Ne daj da mi oholi nepravdu
čine. **123** Oči moje venu od čežnje za spase-
njem tvojim i za pravednom rečju tvojom.
124 Postupi sa slugom svojim po milosti svo-
joj, i nauči me propisima svojim. **125** Ja sam
sluga tvoj. Daj mi razboritosti, da bih upoz-
nao svedočanstva tvoja. **126** Vreme je da
Gospod nešto učini. Oni krše zakon tvoj. **127**
Ja uputstva tvoja volim više nego zlato, više
nego suvo zlato. **128** Zato smatram da su svi
propisi tvoji ispravni. Mrzim svaki lažni put.

פ [Pe]

129 Divna su svedočanstva tvoja. Zato ih se
drži duša moja. **130** Objava reči tvojih pro-
svetljuje, neiskusnom razboritost daje. **131**
Širom otvaram usta svoja i uzdišem od čežnje
za uputstvima tvojim. **132** Okreni se k meni i

smiluj mi se, po zakonu svome za one koji
vole ime tvoje. **133** Učvrsti korake moje u
reči svojoj, i ne daj da ikakvo zlo ovlada
mnome. **134** Otkupi me od svih varalica ljud-
skih, a ja ću se držati propisa tvojih. **135** Neka
lice tvoje obasja slugu tvoga, nauči me propi-
sima svojim. **136** Potoci suza teku iz očiju
mojih, jer se zakon tvoj ne drži.

צ [Cadi]

137 Ti si, Gospode, pravedan i zakoni su tvoji
ispravni. **138** Svedočanstva koja si dao su
pravedna i veoma verna. **139** Revnost me
moja izjeda, jer su neprijatelji moji zaboravili
reči tvoje. **140** Reč je tvoja potpuno čista, i
sluga je tvoj voli. **141** Ja sam beznačajan i
prezren. Ali propise tvoje ne zaboravljam.
142 Pravednost je tvoja pravednost večna, i
zakon je tvoj istina. **143** Muka i nevolja
snašle su me, ali u uputstvima tvojim ja uži-
vam. **144** Večna je pravednost svedočanstava
tvojih. Daj mi razboritosti, da bih živeo.

ק [Kof]

145 Vapim iz dubine srca svoga. O Gospode,
usliši me. Držaću se propisa tvojih. **146** Tebe
prizivam. Spasi me. Držaću svedočanstava
tvoja. **147** Ustao sam rano, u svanuće, da u
pomoć zovem. Reči tvoje čekam. **148** Oči
moje pretiču noćne straže, da bih razmišljao
o reči tvojoj. **149** Čuj glas moj po milosti svo-
joj. Gospode, po zakonu svome oživi me. **150**
Primiču se oni što za sramnim delima trče. U-
daljili su se od zakona tvoga. **151** Ti si blizu,
Gospode, i sva su uputstva tvoja istina. **152**
Znao sam otpre iz svedočanstava tvojih da si
ih doveka utemeljio.

ר [Reš]

153 Pogledaj nevolju moju i izbavi me, jer ni-
sam zaboravio zakon tvoj. **154** Vodi parnicu
moju i k sebi me vrati, po reči svojoj oživi
me. **155** Spasenje je daleko od zlih, jer ne
traže propise tvoje. **156** O Gospode, veliko je
milosrđe tvoje. Prema sudovima tvojim oživi
me. **157** Mnogo je progonitelja mojih i nepri-
jatelja mojih. Ali od svedočanstava tvojih ne
odstupam. **158** Video sam varalice, i mrski su
mi, jer se ne drže reči tvoje. **159** Gledaj kako
volim propise tvoje. Gospode, po milosti svo-
joj oživi me. **160** Srž je reči tvoje istina, i
večni su svi pravedni zakoni tvoji.

ש [Šin]

161 Knezovi me bez razloga progone, ali se
srce moje boji reči tvojih. **162** Ja se radujem
reči tvojoj kao kad neko veliki plen nađe. **163**
Mrzim laž i gadim se na nju, a zakon tvoj vo-
lim. **164** Sedam puta na dan hvalim te, zbog
pravednih zakona tvojih. **165** Velik mir imaju
oni koji zakon tvoj vole, za njih ne postoji ka-
men spoticanja. **166** Gospode, nadam se spa-
senju od tebe, i izvršavam uputstva tvoja. **167**
Duša se moja drži svedočanstava tvojih, i ve-
oma ih volim. **168** Držim se pravila tvojih i
svedočanstava tvojih, jer su pred tobom svi
putevi moji.

ת [Tav]

169 Neka vapaj moj izađe pred tebe,
Gospode. Po reči svojoj daj mi razboritosti.
170 Neka moja molba za milost dođe pred
lice tvoje. Izbavi me po reči svojoj. **171** Neka
s usana mojih hvala izvire, jer me učiš propi-
sima svojim. **172** Neka jezik moj peva reč
tvoju, jer su sva uputstva tvoja pravedna. **173**
Neka mi ruka tvoja pomaže, jer sam izabrao
propise tvoje. **174** Gospode, čeznem za spa-
senjem koje pružaš, i u zakonu tvom uživam.
175 Neka duša moja živi i hvali te, i neka mi
zakoni tvoji pomognu. **176** Lutam kao ovca
izgubljena. Potraži slugu svoga, jer nisam za-
boravio uputstva tvoja.

Pesma za uspinjanje

120 Gospodu sam zavapio u nevolji
svojoj, i on me je uslišio. **2** Izbavi,
Gospode, dušu moju od lažljivih
usana, od prepredenog jezika. **3** Šta će ti se
dati i šta će ti se dodati, prepredeni jeziče? **4**
Naoštrene strele junaka, s užarenim ugljev-
ljem od stabla smreke. **5** Teško meni, jer bo-
ravim u Mesehu, živim među šatorima kidar-
skim. **6** Predugo duša moja boravi s onima
koji mir mrze. **7** Ja mir želim, ali kad

progovorim, oni rat spremaju.

Pesma za uspinjanje

121 Podignuću oči svoje prema gorama. Odakle će meni pomoć doći? **2** Pomoć je meni od Gospoda, Tvorca neba i zemlje. **3** Neće on dati da noga tvoja posrne. Čuvar tvoj neće pospan biti. **4** Neće on pospan biti niti će zaspati On, čuvar Izraelov. **5** Gospod je tvoj čuvar. Gospod je sena tvoja s desne strane tvoje. **6** Danju ti neće sunce nauditi, niti mesec noću. **7** Gospod će te čuvati od svake nevolje. Čuvaće on dušu tvoju. **8** Gospod će te čuvati u svemu što radiš, od sada pa doveka.

Pesma za uspinjanje. Davidov psalam.

122 Obradovao sam se kad su mi rekli: „Hajdemo u dom Gospodnji.“ **2** Noge naše stoje na vratima tvojim, Jerusalime. **3** Jerusalim je čvrsto sagrađen grad. U jednu celinu sastavljen. **4** Ka njemu se uspinju plemena, plemena koja pripadaju Gospodu, prema svedočanstvu za Izraela, da daju hvale imenu Gospodnjem. **5** Jer se tamo nalaze sudski prestoli, prestoli doma Davidovog. **6** Molite se za mir Jerusalima. Oni koji ga vole biće bezbrižni. **7** Neka mir bude unutar bedema tvojih, bezbrižnost u dvorima tvojim. **8** Radi braće svoje i prijatelja svojih govoriću: „Neka mir u tebi vlada.“ **9** Radi doma Gospoda, Boga našega, moliću se za tvoje dobro.

Pesma za uspinjanje

123 K tebi podižem oči svoje, k tebi koji živiš na nebesima. **2** Kao što su oči slugu uprte k ruci gospodara njihovog, i oči sluškinje k ruci gospodarice njene, tako su oči naše uprte k Gospodu, Bogu našem, dok čekamo da nam se smiluje. **3** Smiluj nam se, Gospode, smiluj nam se, jer smo se nasitili prezira. **4** Duša se naša nasitila ruganja onih koji su spokojni, i prezira onih koji su nadmeni.

Pesma za uspinjanje. Davidov psalam.

124 „Da Gospod nije bio s nama,“ neka kaže Izrael, **2** „da Gospod nije bio s nama kad su ljudi ustali na nas, **3** žive bi nas progutali, kad je gnev njihov planuo na nas. **4** Vode bi nas odnele, bujica bi prekrila duše naše. **5** Prekrile bi duše naše vode pobesnele. **6** Neka je blagosloven Gospod, koji nas nije dao za plen zubima njihovim. **7** Duša je naša kao ptica koja je pobegla iz zamke onih koji su je u nju namamili. Zamka se slomila, i mi smo pobegli. **8** Pomoć je naša u imenu Gospoda, Tvorca neba i zemlje.“

Pesma za uspinjanje

125 Oni koji se u Gospoda uzdaju, oni su kao gora Cion, koja se ne može poljuljati, nego doveka stoji. **2** Kao što Jerusalim okružuju gore, tako Gospod okružuje svoj narod od sada pa doveka. **3** Jer žezlo zla neće ostati nad nasledstvom pravednih, da ne bi pravednici ruku pružili da prestup počine. **4** Gospode, dobro čini dobrima, i onima koji su čestitog srca. **5** A one koji zastranjuju na iskvarene puteve svoje, Gospod će oterati sa zločincima. Mir će biti na Izraelu.

Pesma za uspinjanje.

126 Kad je Gospod vraćao zarobljeni narod cionski, bilo je to kao da sanjamo. **2** Tada su usta naša bila puna smeha, a jezik naš radosnog klicanja. Tada se među narodima govorilo: „Veliko je delo Gospod učinio na njima.“ **3** Veliko je delo Gospod učinio na nama. Zato smo bili radosni. **4** Gospode, vrati zarobljeni narod naš, kao potoke u Negevu. **5** Oni koji seju sa suzama, žanju radosno kličući. **6** Onaj ko plačući ide, noseći vreću sa semenom, vratiće se radosno kličući, noseći snopove svoje.

Pesma za uspinjanje. Solomonov psalam.

127 Ako Gospod kuću ne gradi, uzalud
se graditelji njeni trude. Ako
Gospod grad ne čuva, uzalud stra-
žari bde. **2** Uzalud rano ustajete, i do kasno
sedite, i u muci hleb jedete, jer on san daje
voljenome svome. **3** Gle, deca su nasledstvo
od Gospoda, nagrada je plod utrobe majčine.
4 Kao strele u ruci junaka, takva su deca u
mladosti. **5** Srećan je čovek koji je njima na-
punio oružje svoje. Neće se postideti, jer će
govoriti neprijateljima na vratima.

Pesma za uspinjanje

128 Srećan je svako ko se Gospoda
boji, ko putevima njegovim hodi. **2**
Jer ćeš jesti od truda ruku svojih.
Bićeš srećan i dobro će ti biti. **3** Žena će tvoja
biti kao rodna loza u odajama doma tvoga. Si-
novi će tvoji biti kao mladice masline oko
tvoga stola. **4** Gle, tako će biti blagosloven
čovek koji se Gospoda boji. **5** Gospod će te
blagosloviti sa Ciona. Gledaćeš blagostanje
Jerusalima sve dane života svoga, **6** gledaćeš
sinove sinova svojih. Neka mir bude na Izra-
elu.

Pesma za uspinjanje

129 „Dugo su me tlačili, još od mlado-
sti moje," neka kaže Izrael, **2**
„dugo su me tlačili, još od mlado-
sti moje, ali me nisu savladali. **3** Orači su orali
po leđima mojim, duge su brazde pravili. **4**
Gospod je pravedan. Isekao je uža zlima. **5**
Postideće se i ustuknuće svi koji Cion mrze.
6 Biće kao zelena trava po krovovima, koja
se sasuši pre nego što se iščupa, **7** kojom že-
telac ne puni ruku svoju, niti naručje svoje o-
naj koji snopove veže. **8** A ni prolaznici ne
govore: „Neka je blagoslov Gospodnji na
vama! Blagosiljamo vas u ime Gospodnje!"

Pesma za uspinjanje

130 Gospode, iz bezdana te prizivam.
2 Gospode, čuj glas moj. Neka
paze uši tvoje na glas usrdnih
molbi mojih. **3** Ako ćeš na prestupe gledati,
Gospode, ko će opstati? **4** Ali ti istinski opraš-
taš, da bi te se ljudi bojali. **5** Gospode, uzdam
se u pomoć tvoju, duša se moja u nju uzda, i
reč tvoju čekam. **6** Duša moja Gospoda čeka
više nego stražari jutro, više nego što oni jutro
čekaju. **7** Neka Izrael Gospoda čeka. Jer
Gospod milost pokazuje, velika je otkupitelj-
ska moć njegova. **8** On će otkupiti Izrael od
svih prestupa njegovih.

Davidov psalam

131 Gospode, srce moje nije ponosno,
niti su oči moje ohole, ne idem za
onim što je preveliko, niti za onim
što je za mene suviše čudesno. **2** Umirio sam
i utišao dušu svoju, osećam se kao malo dete
u naručju majke svoje. Kao malo dete duša je
moja u meni. **3** Neka Izrael čeka Gospoda od
sada pa doveka.

Pesma za uspinjanje

132 Gospode, seti se Davida i svih po-
niženja njegovih, **2** kako se zakleo
Gospodu, kako se zavetovao Ja-
kovljevom Silnom Bogu: **3** „Ja neću ući u ša-
tor doma svoga. Neću leći na raskošan odar
svoj, **4** neću sna očima svojim dati, ni drema-
nja veđama svojim, **5** dok ne nađem mesto za
Gospoda, veličanstveno prebivalište za Ja-
kovljevog Silnog Boga." **6** Evo, čuli smo za
to u Efrati, našli smo ga u šumovitom kraju.
7 Uđimo u veličanstveno prebivalište nje-
govo, poklonimo se kod podnožja nogu nje-
govih. **8** Ustani, Gospode, i dođi u počivalište
svoje, ti i kovčeg sile tvoje! **9** Neka se svešte-
nici tvoji u pravednost obuku, i neka verne
sluge tvoje radosno kliču! **10** Zbog sluge
svoga Davida, nemoj odbaciti lice pomaza-
nika svoga. **11** Gospod se zakleo Davidu,
zakletvom koju sigurno neće pogaziti:

„Potomka utrobe tvoje postaviću na tvoj pre-
sto. **12** Ako se sinovi tvoji budu držali saveza
moga i pouka mojih kojim ću ih poučiti, onda
će i sinovi njihovi zauvek sedeti na prestolu
tvome.“ **13** Jer Gospod je Cion izabrao, žarko
ga je želeo za prebivalište svoje: **14** „Ovo je
počivalište moje zauvek, ovde ću stanovati,
jer sam tako želeo. **15** Zaista ću blagosloviti
hranu njegovu. Nasitiću hlebom siromahe
njegove. **16** Sveštenike ću njegove u spasenje
obući, verne sluge njegove klicaće radosno.
17 Učiniću da tamo izraste rog[*] Davidov.
Postaviću svetiljku za pomazanika svoga. **18**
Neprijatelje ću njegove u sramotu obući, a na
njemu će kruna njegova cvetati.“

Davidov psalam

133 Gle, kako je dobro i kako je divno
kad braća žive zajedno u jedinstvu!
2 To je kao dobro ulje kad se izlije
na glavu, i koje teče niz bradu, bradu Aro-
novu, koje teče na okovratnik haljina njego-
vih. **3** To je kao rosa s Hermona koja silazi na
gore sionske. Jer je Gospod odredio da tamo
bude blagoslov i život doveka.

Pesma za uspinjanje

134 Blagosiljajte Gospoda, sve sluge
Gospodnje, vi koji noću stojite u
domu Gospodnjem. **2** U molitvi
podignite ruke svoje u svetosti i blagosiljajte
Gospoda. **3** Neka te sa Ciona blagoslovi
Gospod, Tvorac neba i zemlje.

135 Hvalite Gospoda! Hvalite ime
Gospodnje, hvalite Gospoda, sluge
njegove, **2** vi koji stojite u domu
Gospodnjem, u dvorištima doma Boga na-
šega! **3** Hvalite Gospoda, jer je dobar
Gospod! Pesmom hvalite ime njegovo, jer je
to divno! **4** Jer je Gospod izabrao sebi Jakova,
Izrael za dragoceno vlasništvo svoje. **5** Jer ja
dobro znam da je velik Gospod, da je naš
Gospod iznad svih drugih bogova. **6** Sve što
je Gospod želeo da učini, učinio je, na nebe-
sima i na zemlji, u morima i u svim bezda-
nima vodenim. **7** On s kraja zemlje oblake po-
diže, kiši je brane načinio, i vetar izvodi iz
riznica svojih. **8** Pobio je prvence egipatske, i
ljude i životinje. **9** Učinio je znakove i čuda
usred tebe, Egipte, nad faraonom i nad svim
slugama njegovim. **10** Pobio je narode
mnoge, i pogubio moćne kraljeve: **11** Sihona,
kralja amorejskog, Oga, kralja bašanskog, i
sva kraljevstva hananska. **12** Dao je zemlju
njihovu u nasledstvo, u nasledstvo Izraelu,
narodu svome. **13** Gospode, ime tvoje doveka
ostaje. Spomen na tebe, Gospode, ostaje iz
naraštaja u naraštaj. **14** Jer Gospod će voditi
parnicu naroda svoga i sažaliće se na sluge
svoje. **15** Idoli drugih naroda srebro su i zlato,
delo ruku ljudskih. **16** Usta imaju, ali ne go-
vore, oči imaju, ali ne vide, **17** uši imaju, ali
ne čuju, nema duha u ustima njihovim. **18**
Oni koji ih prave postaće poput njih, svi oni
koji se u njih uzdaju. **19** Blagosiljaj Gospoda,
dome Izraelov. Blagosiljaj Gospoda, dome
Aronov! **20** Blagosiljaj Gospoda, dome Levi-
jev. Vi koji se Gospoda bojite, blagosiljajte
Gospoda! **21** Neka je sa Ciona blagosloven
Gospod, koji prebiva u Jerusalimu! Hvalite
Gospoda!

136 Zahvaljujte Gospodu, jer je dobar,
jer večna je ljubav njegova; **2**
zahvaljujte Bogu nad bogovima,
večna je ljubav njegova; **3** zahvaljujte Gospo-
daru nad gospodarima: večna je ljubav nje-
gova; **4** onom koji sam čudesa velika čini,
večna je ljubav njegova; **5** onom koji je
mudrošću nebesa načinio, večna je ljubav
njegova; **6** onom koji je rasprostro zemlju nad
vodama, večna je ljubav njegova; **7** onom
koji je velike izvore svetlosti načinio, večna
je ljubav njegova; **8** sunce da upravlja danom,

[*] **132:17** Životinjski rog se u Bibliji često koristi kao simbol snage, moći ili vlasti.

večna je ljubav njegova; **9** mesec i zvezde da
zajedno upravljaju noću, večna je ljubav nje-
gova; **10** onom koji je pobio Egipćane,
prvence njihove, večna je ljubav njegova; **11**
koji je izveo Izrael iz sredine njihove, večna
je ljubav njegova; **12** rukom snažnom i miši-
com podignutom, večna je ljubav njegova; **13**
onom koji je razdvojio Crveno more, večna je
ljubav njegova; **14** koji je proveo Izrael
posred njega, večna je ljubav njegova; **15** koji
je faraona i vojsku njegovu bacio u Crveno
more, večna je ljubav njegova; **16** onom koji
je narod svoj kroz pustinju vodio, večna je
ljubav njegova; **17** onom koji je potukao kra-
ljeve velike, večna je ljubav njegova; **18** koji
je pogubio kraljeve slavne, večna je ljubav
njegova; **19** Sihona, kralja amorejskog, večna
je ljubav njegova; **20** i Oga, kralja bašanskog,
večna je ljubav njegova; **21** koji je zemlju nji-
hovu u nasledstvo dao, večna je ljubav nje-
gova; **22** u nasledstvo Izraelu, sluzi svome,
večna je ljubav njegova; **23** i koji nas se setio
u poniženju našem, večna je ljubav njegova;
24 koji nas je otimao od protivnika naših,
večna je ljubav njegova; **25** koji hranu daje
svakom stvorenju, večna je ljubav njegova;
26 zahvaljujte Bogu nebeskome, jer večna je
ljubav njegova!

137 Pored vavilonskih reka sedeli smo
i plakali sećajući se Ciona. **2** Po to-
polama usred Vavilona povešali
smo harfe svoje. **3** Oni koji su nas zarobili tra-
žili su da pevamo, i oni što nam se rugaju tra-
žili su da se veselimo, govoreći nam: „Pevajte
nam pesme cionske.“ **4** Kako da pevamo
pesmu Gospodnju u tuđini? **5** Ako te zabora-
vim, Jerusalime, neka desnica moja zaboravi
sve što zna. **6** Neka mi se jezik za nepce za-
lepi, ako te zaboravim, ako ne uzdignem Je-
rusalim iznad najveće radosti svoje. **7** Seti se,
Gospode, sinova Edomovih u dan propasti
Jerusalima, kako su govorili: „Raskopajte ga!
Raskopajte ga do temelja!“ **8** Kćeri vavilon-
ska, što ćeš opustošena biti, srećan će biti o-
naj ko ti vrati onako kako si ti nama činila. **9**
Srećan će biti onaj ko zgrabi i razbije o stenu
decu tvoju.

Davidov psalam

138 Hvaliću te svim srcem svojim.
Pred bogovima drugim pesmom
ću te hvaliti. **2** Pokloniću se prema
svetom hramu tvome, i hvaliću ime tvoje,
zbog ljubavi tvoje i istine tvoje. Jer si reč
svoju uzdigao i iznad svog imena. **3** U dan
kad sam te prizvao, ti si me uslišio, dušu si
moju odvažnom učinio i snagu si joj ulio. **4**
Hvaliće te, Gospode, svi kraljevi zemaljski,
jer će čuti reči usta tvojih. **5** Pevaće o pute-
vima Gospodnjim, jer je velika slava
Gospodnja. **6** Jer je Gospod visoko, a ipak
vidi poniznoga, a ohologa poznaje samo iz-
daleka. **7** Ako kroz nevolje budem hodio, ti
ćeš mi život čuvati. Zbog gneva neprijatelja
mojih pružićeš ruku svoju, i tvoja će me
desnica spasti. **8** Gospod će dovršiti sve što je
naumio za mene. Gospode, večna je ljubav
tvoja. Ne napuštaj delo ruku svojih.

Davidov psalam. Pesma.

139 Gospode, ti si proniknuo duboko
u mene i poznaješ me. **2** Ti znaš
kad sedam i kad ustajem. Izdaleka
ti već misli moje raspoznaješ. **3** Ti me ispitu-
ješ kad hodam i kad se odmaram. I dobro znaš
sve puteve moje. **4** Jer još nema ni reči na je-
ziku mome, a ti ih, Gospode, već sve znaš. **5**
S leđa i s preda ti si me opkolio, i ruku si
svoju na mene stavio. **6** To je znanje za mene
suviše čudesno. Toliko je visoko da ga doku-
čiti ne mogu. **7** Kuda da odem od duha tvoga,
kuda da pobegnem od lica tvoga?* **8** Kada bih
se i na nebesa popeo, ti bi tamo bio, kada bih
i u grob ležaj svoj prostro, ti bi i tamo bio. **9**
Kada bih krila zore uzeo, da se nastanim na

* **139:7** Ili: od Tvoje prisutnosti.

moru najdaljem, **10** i tamo bi me ruka tvoja vodila, desnica bi me tvoja držala. **11** Kada bih rekao: „Tama će me brzo obaviti,“ oko mene bi se tada noć u svetlost pretvorila. **12** Nikakva tama za tebe ne bi bila tama nego bi noć kao dan sjala, tama bi kao svetlost bila. **13** Jer si ti stvorio bubrege moje, zaklanjao si me u utrobi majke moje. **14** Hvalim te i pun sam strahopoštovanja što sam tako divno stvoren. Divna su dela tvoja, dobro zna to duša moja. **15** Kosti moje nisu bile od tebe sakrivene dok sam nastajao u tajnosti, satkan u najvećim dubinama zemlje. **16** Oči su tvoje videle dok sam zametak bio, u knjizi su tvojoj svi delovi njegovi bili zapisani, i dani kad su nastajali, kada još nije bilo nijednoga. **17** Kako su mi dragocene misli tvoje! Bože, kako je velik broj njihov! **18** Kad bih hteo da ih prebrojim, i od zrna peska više bi ih bilo. I kad se probudim, još uvek sam s tobom. **19** Bože, da hoćeš ubiti zloga! Tada bi od mene odstupili ljudi koji su za krv krivi, **20** koji govore o tebi ono što sami smišljaju, oni koji nedostojno spominju ime tvoje – protivnici tvoji. **21** Zar da ne mrzim one koji tebe silno mrze, Gospode? Zar da ne osećam gnušanje prema onima koji se protiv tebe bune? **22** Punom mržnjom ja ih mrzim. To su zaista neprijatelji moji. **23** Pronikni u mene, Bože, i upoznaj srce moje. Ispitaj me i vidi nespokojne misli moje, **24** i vidi ima li u meni nešto što me na put boli navodi, i vodi me putem večnim.

Davidova pesma

140 Gospode, od zlih ljudi izbavi me, Sačuvaj me od nasilnika, **2** od onih koji pakosti smišljaju u srcu svome, koji po ceo dan ratove podižu. **3** Oštre jezik svoj kao zmija, pod usnama je njihovim otrov rogate otrovnice. **4** O Gospode, čuvaj me od ruku zloga, sačuvaj me od nasilnika, od onih koji smišljaju kako da sapletu korake moje. **5** Bahati su mi potajno zamku namestili, uža su kao mrežu pored puta raširili. Klopke su mi postavili. **6** Rekao sam Gospodu: „Ti si Bog moj. O Gospode, prigni uho glasu usrdnih molbi mojih.“ **7** Gospode, snago spasenja moga, u dan rata ti zaklanjaš glavu moju. **8** Gospode, nemoj ispuniti želje zlome. Nemoj podržati zaveru njegovu, da se ne uzvisi. **9** Glave onih što su oko mene neka pokrije nevolja koju spominju usne njihove. **10** Neka ugljevlje užareno na njih padne. Neka u vatru padnu, u jame vodom ispunjene, da više ne ustanu. **11** Neka se ne utvrdi na zemlji onaj ko se rečima razmeće. Nasilnika neka zlo progoni i udara. **12** Dobro znam da će Gospod dati pravo nevoljniku i pravdu siromahu. **13** Pravednici će zaista davati hvale imenu tvome. Čestiti će prebivati pred licem tvojim.

Davidova pesma

141 O Gospode, tebe prizivam. Požuri ka meni! Prigni uho glasu mome kad te dozivam! **2** Neka molitva moja pred tobom bude kao pripremljeni kâd, podizanje ruku mojih kao večernji prinos od žita. **3** Postavi, Gospode, stražu na usta moja, čuvara na vrata usana mojih. **4** Ne daj srcu mome da se prikloni ikakvom zlu, pa da u zloći sramotna dela činim zajedno s ljudima koji zlo čine. I ne daj da jedem poslastica njihovih. **5** Ako me udari pravednik, to je znak ljubavi, ako me ukori, to je ulje za glavu moju koje glava moja neće odbiti. Čak ću se i moliti za njega kad u nevolji bude. **6** Sudije naroda bačene su niz liticu, a narod je čuo reči moje, kako su prijatne. **7** Kao što su drva rasuta po zemlji kad ih ko seče i cepa, tako su i kosti naše rasute na vratima groba. **8** Ali oči su moje u tebe uprte, o Gospode. Ti si utočište moje. Ne daj da duša moja u smrt ode. **9** Sačuvaj me da se ne uhvatim u zamku koju su mi postavili, čuvaj me od klopki onih koji zlo čine. **10** Svi će zli pasti u mrežu koju su sami postavili, a ja ću sve to izbeći.

Davidov psalam, kad je bio u pećini. Molitva.

142 Glasom svojim Gospoda sam upo-
moć zvao, glasom svojim
Gospodu sam za milost vapio. **2**
Pred njim sam izlivao zabrinutost svoju, pred
njim sam govorio o teskobi svojoj, **3** kad je
duh moj klonuo u meni. Ti si tada put moj
znao. Na stazu kojom hodim potajno su mi
zamku namestili. **4** Pogledaj nadesno i vidi da
niko ne želi da zna za mene. Nestalo je uto-
čišta moga, niko za dušu moju ne pita. **5** O
Gospode, tebe sam u pomoć zvao. Rekao
sam: „Ti si utočište moje, nasledstvo moje u
zemlji živih.“ **6** Poslušaj vapaj moj, jer sam u
jadu velikom. Izbavi me od progonitelja mo-
jih, jer su jači od mene. **7** Izvedi dušu moju iz
tamnice da hvali ime tvoje. Neka se sakupe
oko mene pravednici, jer mi dobro činiš.

Davidova pesma

143 O Gospode, čuj molitvu moju,
prigni uho usrdnoj molbi mojoj! U
vernosti svojoj usliši me po pra-
vednosti svojoj! **2** Ne idi na sud sa slugom
svojim, jer niko živ ne može pravedan pred
tobom biti. **3** Neprijatelj goni dušu moju, ba-
cio je na zemlju život moj. Zbog njega bora-
vim po mračnim mestima, kao oni što su
davno pomrli. **4** Duh je moj klonuo u meni, i
srce mi je iznemoglo u grudima. **5** Sećam se
davnih dana, razmišljam o svim delima tvo-
jim. Promišljam o delu ruku tvojih. **6** U moli-
tvi širim ruke svoje k tebi, duša je moja kao
suva zemlja tebe žedna. **7** O Gospode, požuri,
usliši me! Nestaje života u meni. Ne okreći
od mene lice svoje, da ne postanem kao oni
što u jamu silaze. **8** Ujutru mi objavi dobrotu
svoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put ko-
jim treba da idem, jer k tebi podižem dušu
svoju. **9** O Gospode, izbavi me od neprijatelja
mojih! Kod tebe zaklon tražim. **10** Nauči me
da vršim volju tvoju, jer si ti Bog moj. Duh je
tvoj dobar, neka me vodi zemljom čestitosti.
11 Radi imena svoga, Gospode, oživi me. U
pravednosti svojoj izvedi dušu moju iz
teskobe. **12** U milosti svojoj satri neprijatelje
moje, i uništi sve protivnike duše moje, jer ja
sam sluga tvoj!

Davidov psalam

144 Neka je blagosloven Gospod,
Stena moja, koji ruke moje boju
uči, prste moje ratu, **2** on je ljubav
moja i tvrđava moja, visoko utočište moje i
izbavitelj moj, štit moj i zaklon moj, onaj koji
mi pokorava narode. **3** Gospode, šta je čovek
da se na njega obazireš, sin čoveka smrtnog
da na njega paziš? **4** Čovek je prolazan, dani
su njegovi kao sena koja prolazi. **5** Gospode,
savij nebesa svoja i siđi, dotakni gore da se
zadime. **6** Sevni munjom i rasej neprijatelje,
pošalji strele svoje da ih smeteš. **7** Pruži ruke
svoje s visine, oslobodi me i izbavi me iz
voda velikih, iz ruke tuđinaca, **8** čija usta ne-
istinu govore, i čija je desnica lažljiva
desnica. **9** Bože, pevaću ti pesmu novu.
Pesmom ću te hvaliti na instrumentu s deset
žica, **10** tebi koji spasenje kraljevima daješ,
koji slugu svoga Davida od mača smrtono-
snog izbavljaš. **11** Oslobodi me i izbavi me iz
ruke tuđinaca, čija usta neistinu govore i čija
je desnica lažljiva desnica, **12** i koji govore:
„Sinovi su naši kao biljke mlade, narasli već
u mladosti svojoj, kćeri su naše kao ugaoni
stubovi, isklesani u palatama. **13** Žitnice su
naše pune, obiluju žitom raznovrsnim. Ovce
naše namnožile su se hiljade puta, i deset hi-
ljada puta, po mestima našim. **14** Krave su
naše steone, nijednoj tkivo ne puca i nijedna
ne pobacuje. Nema vike na trgovima našim.
15 Srećan je narod kome je tako!“ Srećan je
narod čiji je Bog Gospod!

*Davidova hvala**

145 Uzvisivaću te, Bože moj, Kralju moj, blagosiljaću ime tvoje doveka, u svu večnost! **2** Po ceo dan ću te blagosiljati, i hvaliću ime tvoje doveka, u svu večnost! **3** Velik je Gospod i dostojan hvale najveće, veličanstvo je njegovo neistraživo. **4** Naraštaj za naraštajem hvaliće dela tvoja, i govoriće o moćnim delima tvojim. **5** Razmišljaću o veličanstvenom sjaju slave tvoje, o detaljima čudesnih dela tvojih. **6** Oni će kazivati koliko su moćna sva zastrašujuća dela tvoja, veličanstvo tvoje ja ću objavljivati. **7** U ushićenju iz njih će navirati reči o velikoj dobroti tvojoj, i radosno će klicati zbog pravednosti tvoje. **8** Gospod je milostiv i milosrdan, spor na gnev i velika je ljubav njegova. **9** Gospod je dobar prema svima, i milosrđe njegovo počiva nad svim delima njegovim. **10** O Gospode, hvaliće te sva dela tvoja, blagosiljaće te verne sluge tvoje. **11** O slavi kraljevstva tvoga pričaće, i o moći tvojoj govoriće, **12** da sinovima ljudskim objave moćna dela tvoja i slavu veličanstvenog kraljevstva tvoga. **13** Kraljevstvo je tvoje kraljevstvo večno, i vlast tvoja traje kroz sve naraštaje. **14** Gospod je veran u svim svojim rečima i svet u svim svojim delima. **15** Gospod podupire sve koji padaju, i uspravlja sve koji su pognuti. **16** Svačije su oči u tebe uprte, ti im hranu u pravo vreme daješ. **17** Ti otvaraš ruku svoju i želje ispunjavaš svakom živom biću. **18** Gospod je pravedan na svim putevima svojim i veran u svim delima svojim. **19** Gospod je blizu svih koji ga prizivaju, svih koji ga u istini prizivaju. **20** Ispunjava želju onima koji ga se boje, čuje vapaj njihov i spasava ih. **21** Gospod čuva sve one koji ga vole, a zle će sve istrebiti. **22** Hvalu Gospodu govoriće usta moja. Neka svako stvorenje blagosilja sveto ime njegovo doveka, u svu večnost.

146 Hvalite Gospoda! Hvali Gospoda, dušo moja! **2** Hvaliću Gospoda celog svog života. Pesmom ću hvaliti Boga svoga dokle god me bude. **3** Ne uzdajte se u velikaše,* u čoveka zemaljskog, od koga spasenja nema. **4** Duh njegov izađe iz njega, i on se vraća u zemlju svoju, tog dana propadnu misli njegove. **5** Srećan je onaj kome pomaže Bog Jakovljev, koji nade svoje polaže u Gospoda, Boga svoga, **6** Tvorca neba i zemlje, mora, i svega što je u njima, onoga koji se uvek istine drži, **7** koji pravdu daje onima kojima se nepravda čini, koji gladnima hleba daje. Gospod oslobađa one koji su svezani. **8** Gospod otvara oči slepima. Gospod uspravlja pognute. Gospod voli pravedne, **9** Gospod čuva tuđince. Siročetu i udovici pomaže, a zlima puteve mrsi. **10** Gospod će biti kralj doveka, Bog će tvoj, Cione, kraljevati iz naraštaja u naraštaj. Hvalite Gospoda!

147 Hvalite Gospoda! Jer je dobro pesmom hvaliti Boga našega, divno je – on je hvale dostojan. **2** Gospod Jerusalim gradi, Izraelce rasejane skuplja. **3** On leči one koji su slomljenog srca, i previja njihove bolne rane. **4** On zvezde prebrojava. I sve ih po imenu zove. **5** Velik je naš Gospod i silna je moć njegova. Razum je njegov nemerljiv. **6** Gospod pomaže krotkima, a zle do zemlje ponižava. **7** Uzvratite Gospodu pesmama zahvalnosti, pesmom uz harfu hvalite Boga našega, **8** onome koji nebo oblacima zastire, koji zemlji kišu sprema, koji daje da po gorama niče trava zelena. **9** On životinjama hranu daje, mladim gavranima kada grakću. **10** Za snagu konja on ne mari, niti ga raduju hitre noge ljudske. **11**

* Psalam 145 je akrostičan i svaki stih počinje jednim slovom hebrejskog alfabeta. Stih 14 je izostavljen u Prihvaćenom tekstu iz nepoznatih razloga, ali se nalazi u Septuaginti.

* **146:3** Ili: „pokrovitelje.“ Vidi: Isaija 2:22; Jeremija 17:5.

Gospoda raduju oni koji ga se boje, oni koji čekaju milost njegovu. **12** Slavi Gospoda, Jerusalime! Hvali Boga svoga, Cione! **13** Jer je on učvrstio prevornice vrata tvojih, blagoslovio je sinove tvoje usred tebe. **14** Mir daje zemlji tvojoj, siti te najboljom pšenicom. **15** Kazivanje svoje na zemlju šalje, brzo trči reč njegova. **16** Sneg kao vunu daje, inje kao pepeo prosipa. **17** Led svoj kao zalogaje baca. Pred tom njegovom hladnoćom, ko opstati može? **18** Reč svoju šalje i topi ih. Vetrom svojim duva i vode teku. **19** Reč svoju govori Jakovu, propise svoje i zakone svoje Izraelu. **20** Nije tako učinio nijednom drugom narodu, i zakone njegove oni ne znaju. Hvalite Gospoda!

148 Hvalite Gospoda! Hvalite Gospoda s nebesa, hvalite ga na visinama! **2** Hvalite ga, svi anđeli njegovi! Hvalite ga, sve vojske njegove! **3** Hvalite ga, sunce i meseče! Hvalite ga, sve zvezde sjajne! **4** Hvalite ga, nebesa nad nebesima. I vode nad nebesima! **5** Neka svi hvale ime Gospodnje, jer je on odredio, i stvoreni su! **6** Postavio ih je da zauvek stoje, doveka. Zakon je odredio koji neće proći. **7** Hvalite Gospoda sa zemlje, velike životinje morske i svi bezdani vodeni, **8** ognju i gràde, sneže i gusti dime, olujni vetre, koji izvršavaš reč njegovu, **9** gore i sva brda, rodno drveće i svi kedrovi, **10** životinje divlje i sve životinje domaće, stvorenja koja gmižu i ptice krilate, **11** kraljevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske, **12** mladići i devojke, starci i deca! **13** Neka svi hvale ime Gospodnje! Jer je samo njegovo ime nedostižno visoko. Slava je njegova iznad zemlje i nebesa. **14** On će uzvisiti rog naroda svoga, hvalu svih koji su mu verni, sinova Izraelovih, naroda koji mu je blizak. Hvalite Gospoda!

149 Hvalite Gospoda! Pevajte Gospodu pesmu novu, hvalu njegovu na skupu vernih slugu njegovih! **2** Neka se raduje Izrael Velikom Tvorcu svome, sinovi Ciona neka se vesele Kralju svome! **3** Neka hvale ime njegovo uz flautu. Neka ga pesmom hvale uz daire i harfu! **4** Jer se Gospod raduje narodu svome. Krotke spasenjem ukrašava. **5** Neka se verne sluge njegove raduju u slavi, neka kliču radosno na posteljama svojim! **6** Neka im se iz grla čuju pesme koje Boga veličaju, a mač dvosekli neka bude u ruci njihovoj, **7** da izvrše osvetu nad narodima, da plemena poprave, **8** da u lance stave kraljeve njihove i u gvozdene okove slavne ljude njihove, **9** da na njima izvrše presudu zapisanu. Takva čast pripada svima koji su mu verni! Hvalite Gospoda!

150 Hvalite Gospoda! Hvalite Boga u svetom mestu njegovom! Hvalite ga pod nebeskom sferom koja je odraz sile njegove! **2** Hvalite ga zbog velikih dela njegovih! Hvalite ga zbog ogromnog veličanstva njegovog! **3** Hvalite ga uz zvuk roga! Hvalite ga uz žičani instrument i harfu! **4** Hvalite ga uz daire i pevački zbor! Hvalite ga uz žičani instrument i frulu! **5** Hvalite ga uz činele zvonke! Hvalite ga uz zveket činela! **6** Sve što diše neka hvali Gospoda! Hvalite Gospoda![*]

[*] **150:6** Ili: halelujah (grčka transliteracija: aleluja) – složenica od dve reči (halelu i Jah) koja se 24 puta koristi u Psalmima i 4 puta u knjizi Otkrivenja.

Pisci: Solomon i Agur
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: oko 710. pre n. e.

IZREKE SOLOMONOVE

1 Izreke Solomona, sina Davidovog, kralja Izraela, **2** da se spozna mudrost i primi pouka, da se shvate razumna kazivanja, **3** da se postigne disciplina, stekne inteligencija, pravednost, ispravno rasuđivanje i čestitost, **4** da neiskusni steknu oštroumnost, da mladić stekne znanje i sposobnost prosuđivanja.

5 Mudar će slušati i više će naučiti, i razuman će prihvatiti mudro vođstvo, **6** da razume poslovice i zagonetne izjave, reči mudrih ljudi i njihove zagonetke. **7** Strah od Gospoda početak je znanja. Ludi preziru mudrost i pouku.

8 Sine moj, slušaj pouku oca svoga, i ne ostavljaj savete majke svoje. **9** Jer je to divan venac na glavi tvojoj i lepa ogrlica oko vrata tvoga.

10 Sine moj, ako grešnici pokušavaju da te zavedu, ne pristaj! **11** Ako kažu: „Pođi s nama! Hajde da vrebamo krv! Hajde da bez razloga u zasedi čekamo nedužne! **12** Progutajmo ih žive kao grob, i to cele, kao što su oni koji u jamu odlaze! **13** Potražimo svakojake dragocenosti! Napunimo kuće svoje plenom! **14** Svoj ćeš žreb bacati s nama. Neka bude jedna kesa za sve nas“ – **15** ako ti tako govore, sine moj, ne idi putem njihovim! Drži nogu svoju daleko od staze njihove! **16** Jer noge njihove trče na zlo, i žure se da prolivaju krv. **17** Jer uzalud je razapinjati mrežu na vidiku svakoj ptici. **18** Zato oni vrebaju krv njihovu, u zasedi čekaju duše njihove. **19** Takve su staze svih koji nepravedan dobitak stiču – koji uzima dušu vlasnicima svojim.

20 Prava mudrost viče na ulici. Na trgovima pušta glas svoj. **21** Na uglovima bučnih ulica uzvikuje. Na ulazima kod gradskih vrata, govori reči svoje:

22 „Dokle ćete, vi ludi, voleti ludost? Dokle ćete, vi podrugljivci, uživati u ruganju? Dokle ćete, vi bezumni, mrzeti znanje? **23** Prihvatite moj ukor. Tada ću na vas izliti Duh svoj, obznaniću vam reči svoje. **24** Ja vas zovem, ali vi se ne odazivate, pružam ruku, ali niko ne obraća pažnju, **25** odbacujete sve savete moje, i ne prihvatate ukor moj. **26** Zato ću se i ja smejati vašoj propasti, rugaću se kada dođe ono čega se bojite, **27** kada ono čega se bojite kao oluja dođe, i propast vaša kao olujni vetar stigne, kada nevolja i teška vremena dođu na vas. **28** Tada će me zvati, ali ja se neću odazvati; tražiće me, ali me neće naći, **29** jer su mrzeli znanje, i strah od Gospoda nisu izabrali. **30** Nisu poslušali savet moj, prezreli su sve ukore moje. **31** Zato će jesti plodove svog puta, i nasitiće se zamisli svojih. **32** Jer lude će ubiti odmetništvo njihovo, a bezumne će upropastiti bezbrižnost njihova. **33** A ko mene sluša, spokojan će biti i mirno će živeti, zla se ne bojeći.“

2 Sine moj, ako primiš reči moje i sačuvaš kod sebe uputstva moja, **2** ako slušaš mudrost uhom svojim i srce svoje prigneš k mudrosti, **3** i ako prizoveš razum i zavapiš za mudrošću, **4** ako sve to tražiš kao srebro i ako tragaš za svim tim kao za skrivenim blagom, **5** tada ćeš razumeti šta znači imati strah od Gospoda i znanje o Bogu naći ćeš. **6** Jer Gospod daje mudrost, iz njegovih usta dolazi znanje i razum. **7** Čestitima pomaže da postupaju mudro, štit je onima koji žive bezazleno, **8** jer pazi na staze pravde i čuva put onih koji su mu verni. **9** Tada ćeš

razumeti šta znači pravednost i ispravno rasuđivanje i čestitost, sve što je na putu dobrote.

10 Kad ti mudrost uđe u srce i znanje omili duši tvojoj, **11** sposobnost prosuđivanja paziće na tebe, razboritost će te čuvati, **12** i izbaviće te od zlog puta, od čoveka koji govori izopačene stvari, **13** od onih koji ostavljaju staze čestitosti da bi išli putevima tame, **14** od onih koji se raduju kad zlo čine, koji uživaju u zlobnoj izopačenosti, **15** kojima su staze iskvarene i koji su zastranili na putevima svojim, **16** i izbaviće te od bludnice, od slatkorečive preljubnice, **17** koja ostavlja bliskog druga mladosti svoje i zaboravlja savez svog Boga. **18** Jer kuća njena tone u smrt i staze njene ka refaimima.* **19** Ko legne s njom neće se vratiti, niti će ikad više stati na staze živih.

20 Svrha je ovih reči da ideš putem dobrih ljudi i da se držiš staza pravedničkih. **21** Jer čestiti će živeti na zemlji, i bezazleni će ostati na njoj **22** A zli će biti istrebljeni sa zemlje, i oni koji postupaju neverno biće iščupani iz nje.

3 Sine moj, ne zaboravljaj pouku moju, i neka se srce tvoje drži uputstava mojih, **2** jer će ti se umnožiti dani i godine života i mir. **3** Neka te dobrota i istina ne ostavljaju. Priveži ih sebi oko vrata. Napiši ih na ploču srca svoga, **4** pa ćeš i pred Bogom i pred ljudima steći naklonost i biti priznat kao mudar. **5** Uzdaj se u Gospoda svim srcem svojim, a na svoju mudrost nemoj se oslanjati. **6** Na svim putevima svojim imaj ga na umu, i on će upravljati staze tvoje.

7 Ne misli za sebe da si mudar. Boj se Gospoda i kloni se zla. **8** To će doneti zdravlje telu tvom i okrepu kostima tvojim.

9 Poštuj Gospoda imetkom svojim i prvinama svih plodova svojih. **10** Tada će žitnice tvoje biti pune, i bačve će se tvoje prelivati mladim vinom.

11 Sine moj, ne odbacuj opomene Gospodnje, i neka ti ne bude mrzak ukor njegov, **12** jer koga Gospod voli, njega ukorava, kao otac sina koji mu je mio.

13 Srećan je čovek koji mudrost nađe, i čovek koji razum stekne, **14** jer je bolje steći mudrost nego steći srebro, ona je veći dobitak i od samog zlata. **15** Dragocenija je od bisera, i ništa od onoga što ti je drago ne može se izjednačiti s njom. **16** Dug joj je život u desnici, a u levici bogatstvo i čast. **17** Putevi su njeni putevi zadovoljstva, i sve su staze njene pune mira. **18** Ona je drvo života onima koji je prihvate, i srećnima će se zvati oni koji se nje čvrsto drže.

19 Gospod je mudrošću utemeljio zemlju. On je razboritošću učvrstio nebesa. **20** Znanjem su se njegovim vodeni bezdani razdvojili, i oblaci nebeski sipe sitnom kišom. **21** Sine moj, neka ti to ne odlazi od očiju. Sačuvaj mudrost i sposobnost prosuđivanja, **22** i one će biti život duši tvojoj i ukras oko vrata tvog. **23** Tada ćeš spokojno ići putem svojim, i nogom svojom nećeš ni u šta udariti. **24** Kad legneš, nećeš se bojati. Leći ćeš, i san će ti sladak biti. **25** Nećeš se bojati strahote iznenadne, ni oluje koja dolazi na zle. **26** Jer će Gospod biti uzdanica tvoja, i čuvaće nogu tvoju da se ne uhvati u zamku.

27 Ne uskrati dobra onima kojima je potrebno, kad rukom svojom to možeš učiniti. **28** Ne reci bližnjem svom: „Idi, pa dođi drugi put, sutra ću ti dati,“ ako već sada imaš. **29** Ne smišljaj nikakvo zlo protiv bližnjeg svog dok on spokojno živi kod tebe. **30** Ne svađaj se ni sa kim bez razloga, ako ti nije učinio ništa loše.

31 Ne zavidi nasilnom čoveku, i ne izaberi nijedan od puteva njegovih. **32** Jer je Gospodu odvratan pokvaren čovek, a blizak je s čestitima. **33** Gospodnje je prokletstvo na kući zloga, a prebivalište pravednih blagosi-

* **2:18** „Refaim“ doslovno znači „strašni.“ Mrtvi ljudi divovskog rasta koriste se kao metafora za smrt i propast.

lja. **34** On će podrugljivce izvrgnuti ruglu, a prema krotkima će pokazati naklonost. **35** Mudri će steći čast, a bezumni se ponose onim što donosi sramotu.

4 Slušajte, sinovi, pouke očeve i pazite, da biste stekli razboritost, **2** jer ću vam dati dobru pouku. Ne ostavljajte savete moje. **3** Ja sam bio pravi sin ocu svome, nežan jedinac u majke svoje. **4** On me je poučavao i govorio mi: „Neka se srce tvoje čvrsto drži reči mojih. Drži se uputstava mojih i živećeš. **5** Steci mudrost, steci razum. Ne zaboravi reči usta mojih i ne odstupaj od njih. **6** Ne ostavljaj mudrost, i čuvaće te. Voli je, i štitiće te. **7** Mudrost je najvažnija. Steci mudrost i svim imanjem svojim steci razum. **8** Veličaj je, i uzvisiće te. Doneće ti čast kad je prigrliš. **9** Venac ljupkosti staviće ti na glavu, krunu lepote podariće ti."

10 Slušaj, sine moj, i primi reči moje. Tada će ti se umnožiti godine života. **11** Poučiću te putu mudrosti, povešću te stazama čestitosti. **12** Kad ideš, korak tvoj neće se sputati. Ako potrčiš, nećeš se spotaći. **13** Prihvati opomene, ne ostavljaj ih. Čuvaj ih, jer su ti one život.

14 Ne idi na stazu pokvarenih ljudi, i ne zalazi na put zlih. **15** Kloni ga se, ne prolazi njime, ukloni se od njega i mimoiđi ga. **16** Jer oni ne spavaju ako zlo ne učine, i san im se otima ako nekog ne obore. **17** Jer jedu hleb zlobe, i piju vino nasilja. **18** Ali staza je pravednih kao blistava svetlost koja sve jače svetli dok ne bude potpuni dan. **19** A put je zlih kao mrak, ne znaju na šta se spotiču.

20 Sine moj, pazi na reči moje. Prigni uho svoje poukama mojim. **21** Neka ti ne odlaze od očiju. Čuvaj ih usred srca svoga. **22** Jer su život onima koji ih nalaze i zdravlje celom telu njihovom. **23** Više od svega što se čuva, čuvaj srce svoje, jer iz njega izvire život. **24** Odbaci od sebe pokvaren govor, i prevarne usne udalji od sebe. **25** Oči tvoje neka gledaju pravo napred, pogled svoj usmeri pravo ispred sebe. **26** Poravnaj stazu kojom ide noga tvoja, i neka svi putevi tvoji budu postojani. **27** Ne skreći ni desno ni levo. Ukloni nogu svoju od zla.

5 Sine moj, dobro slušaj mudrost moju. Prigni uho svoje nauci mojoj, **2** da sačuvaš sposobnost prosuđivanja, i da na usnama svojim čuvaš znanje.

3 Jer sa usana bludnice kaplje med kao iz saća, i nepce joj je glađe od ulja. **4** Ali ono što za sobom ostavlja gorko je kao pelen, oštro kao dvosekli mač. **5** Noge joj silaze k smrti, u grob vode koraci njeni. **6** O putu života ona ne razmišlja. Ni sama ne zna kuda joj staze krivudaju. **7** Zato me sada poslušajte, sinovi moji, i ne odstupajte od reči usta mojih. **8** Put tvoj neka bude daleko od nje, i ne približavaj se vratima kuće njene, **9** da ne bi drugima dao dostojanstvo svoje, i godine svoje onome što će te uništiti, **10** da se ne bi stranci nasitili snage tvoje, i da ono što si s mukom stekao ne pređe u kuću tuđinca, **11** da ne bi kasnije gorko plakao kad ti se snaga i telo istroše. **12** I da ne kažeš: „Kako sam mrzeo opomene! Kako je srce moje preziralo ukor! **13** Nisam slušao glas učitelja svojih, i nisam prignuo uho onima koji su me poučavali. **14** Tako sam lako upadao u svako zlo usred skupa i zbora."

15 Pij vodu iz svog bunara, i onu što teče iz tvog vrela. **16** Zar da se izvori tvoji razlivaju napolju, i da potoci tvoji teku po trgovima? **17** Neka oni budu samo za tebe, a ne za tuđince koji su s tobom. **18** Neka je blagosloven izvor tvoj, i raduj se sa ženom mladosti svoje, **19** koja ti je kao košuta mila i kao srna ljupka. Neka te grudi njene opijaju u svako doba. Ljubavlju njenom budi uvek zanesen. **20** Zašto bi, sine moj, sa bludnicom u zanos padao ili preljubnici nedra grlio? **21** Jer su pred Gospodnjim očima putevi čovečiji, i on pomno motri sve staze njegove. **22** Zao čovek će se uhvatiti u sopstvene prestupe, i zaplešće se u užima sopstvenog greha. **23** Umreće jer ne prihvata pouku, i jer je zastranio

u velikoj ludosti svojoj.

6 Sine moj, ako garantuješ za bližnjeg svog, ako ruku svoju pružiš tuđincu, **2** ako te reči usta tvojih uhvate u zamku, ako te ulove reči usta tvojih, **3** učini ovo, sine moj, i izbavi se, jer si upao u ruke bližnjem svom: idi, ponizi se i salećí bližnjeg svog. **4** Ne daj sna očima svojim ni dremanja kapcima svojim. **5** Izbavi se kao gazela iz ruke lovca i kao ptica iz ruke ptičara.

6 Idi k mravu, lenjivče, posmatraj puteve njegove i postani mudar. **7** Iako nema zapovednika, upravitelja ni gospodara, **8** on leti priprema sebi hranu, skuplja zalihe hrane u doba žetve. **9** Lenjivče, dokle ćeš ležati? Kada ćeš ustati od svog sna? **10** Još malo odspavaj, još malo odremaj, još malo sklopi ruke i prilegni, **11** pa će siromaštvo tvoje doći kao pljačkaš, i oskudica tvoja kao naoružan čovek.

12 Pokvaren i zloban čovek ide okolo i pokvareno govori, **13** namiguje okom, daje znakove nogom, pokazuje prstima. **14** Izopačenost mu je u srcu. Sve vreme smišlja neko zlo. Stalno izaziva svađu. **15** Zato će iznenada doći propast njegova, odjednom će se slomiti i neće biti leka.

16 Ima šest stvari koje Gospod mrzi, a sedmo je odvratno duši njegovoj: **17** ohole oči, lažljiv jezik i ruke koje prolivaju nedužnu krv, **18** srce koje smišlja opake stvari, noge koje brzo trče na zlo, **19** lažan svedok koji govori laži i onaj ko izaziva svađu među braćom.

20 Sine moj, drži nauk oca svoga, i ne ostavljaj savete majke svoje. **21** Stalno ih vezuj sebi za srce, veži ih sebi oko vrata. **22** Kad budeš hodao, vodiće te; kad legneš, nad tobom će bdeti; i kad se probudiš, pazíće na tebe. **23** Jer nauk je svetiljka, i zakon je svetlost, a opomene i ukoravanje vode u život. **24** Čuvaće te od zle žene, od slatkorečivog jezika bludnice. **25** Ne poželi u srcu svom lepotu njenu, i ne daj da te osvoji sjajnim očima svojim, **26** jer se zbog bludnice spada na komad hleba, a preljubnica lovi dragocenu dušu. **27** Može li čovek staviti vatru u nedra, a da mu se odeća ne zapali? **28** Može li čovek hodati po užarenom ugljevlju, a da noge ne opeče? **29** Tako biva onom ko legne sa ženom bližnjeg svog – ko se god nje dotakne, neće se smatrati nevinim. **30** Ljudi ne preziru lopova ako ukrade da nasiti dušu jer je gladan. **31** Ali kad ga uhvate, vratiće sedmostruko – daće sve što ima u kući svojoj. **32** Ko učini preljubu sa ženom, bezuman je. Ko tako čini, vodi dušu svoju u propast. **33** Snaći će ga bolna rana i prezir, i sramota mu se neće izbrisati. **34** Jer ljubomora čoveka tera u bes, i on nema milosti u dan osvete. **35** Ne pristaje ni na kakav otkup, niti je spreman da primi poklon, koliki god da je.

7 Sine moj, drži se reči mojih i sačuvaj kod sebe uputstva moja. **2** Čuvaj uputstva moja i živećeš, i zakon moj kao zenicu oka svoga. **3** Priveži ih sebi na prste i napiši ih na ploču srca svoga. **4** Reci mudrosti: „Ti si mi sestra," i mudrost rođakom zovi, **5** da te čuvaju od bludnice, od slatkorečive preljubnice. **6** Jer s prozora kuće svoje gledao sam kroz rešetke, **7** i posmatrao lakoverne. Među sinovima sam zapazio nerazumnog mladića **8** kako prolazi ulicom blizu njenog ugla i korača putem prema kući njenoj, **9** u sumrak, uveče, kad se spušta noć i kad pada mrak. **10** I gle, srela ga je žena u odeći bludničkoj i lukavog srca. **11** Neobuzdana je i tvrdoglava. Noge joj ne ostaju kod kuće. **12** Čas je na ulicama, čas na trgovima i vreba kod svakog ugla. **13** Zgrabila ga je i poljubila. Besramnog lica rekla mu je:

14 „Bila sam dužna da prinesem žrtve pomirnice, i baš sam danas ispunila zavete svoje. **15** Zato sam ti izašla u susret, da potražim lice tvoje, da te nađem. **16** Prekrivačima sam ukrasila postelju svoju, tkaninama raznobojnim, lanom egipatskim. **17** Namirisala sam postelju svoju smirnom, alojom i cimetom. **18**

Dođi da se opijamo ljubavlju do jutra, da uživamo u ljubavi. **19** Jer mi muž nije kod kuće, otišao je na dalek put. **20** Kesu s novcem poneo je u ruci. Vratiće se kući u dan punog meseca.“

21 Zavela ga je mnogim uverljivim rečima, odvukla ga je slatkorečivim usnama svojim. **22** I on je odmah pošao za njom, kao bik što ide na klanje, i kao bezumnik koga okovanog vode da bude kažnjen, **23** dok mu strela ne probije jetru, i kao ptica što uleće u zamku, i ne zna da zbog toga može život izgubiti.

24 Zato me poslušajte, sinovi moji, i pazite na reči usta mojih. **25** Neka ti srce ne zastrani na puteve njene. Ne lutaj po stazama njenim. **26** Jer je mnoge u smrt poslala i velik je broj onih koje je pobila. **27** Iz kuće njene putevi vode u grob, silaze u odaje smrti.

8 Zar mudrost ne zove, i zar razboritost ne pušta glas svoj? **2** Stoji na vrhu visina, pored puta, na raskršću puteva. **3** Pored vrata, na ulaz u grad, na kapijama ona iz sveg glasa viče:

4 „Vas zovem, ljudi, i glas svoj upravljam sinovima ljudskim. **5** Stecite oštroumnost, vi neiskusni, a vi bezumni, stecite razborito srce. **6** Slušajte, jer govorim o onome što je najvažnije i usne svoje otvaram da govore o onome što je čestito. **7** Jer usta moja govore istinu, a zloba je odvratna usnama mojim. **8** Sve su reči usta mojih pravedne. U njima nema ničeg izopačenog ni pokvarenog. **9** Sve su one jasne onome ko je razborit, i ispravne onima koji su znanje stekli. **10** Prihvatite pouku moju, a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato. **11** Jer mudrost je bolja od bisera, i ništa od onoga što je čoveku drago ne može se izjednačiti s njom.

12 Ja, mudrost, prebivam kod oštroumnosti i posedujem znanje i sposobnost prosuđivanja. **13** Imati strah od Gospoda znači mrzeti zlo. Ja mrzim samouzvisivanje i ponos, zao put i izopačena usta. **14** Ja dajem dobar savet i znam kako postupati mudro. Ja imam razboritost, ja imam moć. **15** Pomoću mene kraljevi vladaju, i vladari pravdu dele. **16** Pomoću mene knezovi vladaju i svi velikaši pravedno sude. **17** Ja volim one koji mene vole, i koji me traže, nalaze me. **18** Kod mene su bogatstvo i čast, vredno nasledstvo i pravednost. **19** Plod je moj bolji od zlata, od suvog zlata, i dobitak je moj bolji od najboljeg srebra. **20** Ja koračam stazom pravednosti, posred puteva pravde, **21** da onima koji me vole dam istinsko bogatstvo. Njihove riznice ja punim.

22 Gospod me imao na početku svog puta, pre njegovih dela od starine. **23** Nalivena sam još od davnina, od početka, od vremena pre nego što je zemlja nastala. **24** Rođena sam kad još nije bilo bezdana vodenih, kad nije bilo izvora obilnih voda. **25** Rođena sam pre nego što su gore utvrđene, pre nego što su brda nastala, **26** kad još nije načinio zemlju, ni polja, ni prva zrna plodne zemlje. **27** Kad je uređivao nebesa, bila sam tu. Kad je odredio krug nad licem bezdana vodenog, **28** kad je u visinama učvršćivao oblake, kad je utvrđivao izvore bezdana vodenog, **29** kad je moru odredio granice koje vode njegove ne smeju preći, kad je određivao temelje zemlji, **30** tada sam bila uz njega kao vešt graditelj, i dan za danom bila sam mu naročita radost, i veselila sam se pred njim sve vreme, **31** veselila sam se plodnom tlu zemlje njegove i radost su mi bili sinovi ljudski.

32 Zato me poslušajte, sinovi moji. Srećni su oni koji se drže puteva mojih. **33** Slušajte pouku i postanite mudri, i ne zanemarujte je. **34** Srećan je čovek koji me sluša i svaki dan na vratima mojim bdi, koji stražari kod dovratka vrata mojih. **35** Jer ko mene nalazi, nalazi život, i zadobija naklonost Gospodnju. **36** A ko me ne nalazi, zlo čini duši svojoj. Svi koji me mrze, vole smrt.“

9 Prava mudrost sebi je kuću sagradila, se-
dam je stubova isklesala. **2** Poklala je
stoku svoju, rastvorila je vino svoje, i sto
je svoj postavila. **3** Poslala je sluškinje svoje,
pa zove s vrha gradskih visina: **4** „Ko je nei-
skusan, neka svrati ovamo!“ A nerazumnom
kaže: **5** „Dođi, jedi moj hleb i pij vino koje
sam rastvorila. **6** Ostavi bezumne, pa ćeš ži-
veti, i idi putem razboritosti.“

7 Ko opominje podrugljivca, prima na
sebe sramotu, i ko ukorava zloga, dobija
uvrede. **8** Ne ukoravaj podrugljivca, da te ne
omrzne. Ukori mudroga, i zavoleće te. **9** Po-
uči mudroga, i biće još mudriji. Pouči praved-
nika, i znaće još više. **10** Strah* od Gospoda
početak je mudrosti, a znanje o Najsvetijem
donosi razboritost. **11** Preko mene umnožiće
ti se dani i dodaće ti se godine života. **12** Ako
si mudar, za svoje si dobro mudar. Ako se ru-
gaš, sam ćeš snositi posledice.

13 Gospođa bedastoća je neobuzdana.
Ona je prosta i ništa ne zna. **14** Sedi pred vra-
tima kuće svoje, na stolici, na uzvišicama
gradskim, **15** i doziva one koji putem prolaze,
one koji pravo idu stazama svojim: **16** „Ko je
neiskusan, neka svrati ovamo!“ A nerazum-
nom kaže: **17** „Slatke su vode ukradene i u-
kusan je hleb koji se u tajnosti jede.“ **18** Ali
on ne zna da su tamo refaimi, da su gosti njeni
u dubinama groba.

10 Mudar sin raduje oca, a bezuman je
sin žalost majci svojoj. **2** Blago zlog
čoveka ništa ne koristi, ali pravednost
izbavlja od smrti. **3** Gospod neće dati da gla-
duje duša pravednog, a žudnju zlih odbaciće.

4 Ko lenjom rukom radi osiromašiće, a
vredna ruka obogatiće čoveka.

5 Ko u leto skuplja, razuman je sin, a ko
čvrsto spava u vreme žetve, sin je koji donosi
sramotu.

6 Blagoslovi su nad glavom pravednika, a
usta zlih kriju nasilje. **7** Sećanje na pravedni-
ka donosi mu blagoslov, a ime zlih trune.

8 Ko je mudrog srca, prihvatiće nauk, a ko
je ludih usana, posrnuće.

9 Ko živi besprekorno, živi spokojno, a ko
postupa pokvareno, sam sebe razotkriva. **10**
Ko pakosno namiguje okom, nanosi bol, a ko
je ludih usana, biće zgažen. **11** Usta su pra-
vednika izvor života, a usta zlih kriju nasilje.

12 Mržnja izaziva svađe, a ljubav pokriva
sve prestupe.

13 Na usnama razumnog čoveka nalazi se
mudrost, a prut je za leđa nerazumnog čo-
veka.

14 Mudri skupljaju znanje, a usta su ludog
blizu propasti.

15 Blago je bogatom utvrđen grad, a tla-
čenje siromašnih je propast njihova.

16 Rad pravednika vodi u život, a prihod
zlog vodi u greh.

17 Ko prihvata opomene, upućuje i druge
na put života, a ko odbacuje ukor, navodi ih
na stranputicu.

18 Ko prikriva mržnju, lažljivih je usana,
i ko širi zao glas, bezuman je.

19 Mnogo reči ne biva bez greha, a ko o-
buzdava usne svoje, postupa razborito.

20 Jezik je pravednika najbolje srebro, a
srce zlog malo vredi.

21 Usne pravednika hrane mnoge, a ludi
umiru zbog bezumnosti svoje.

22 Blagoslov od Gospoda obogaćuje, i ni-
kakav bol Bog pri tom ne zadaje.

23 Bezumnom je zabavno da učini sramno
delo, a mudrost pripada razumnom čoveku.

24 Zlog će stići ono čega se boji, a želja će
se pravednima ispuniti. **25** Kao što olujni ve-
tar prohuji, tako zao čovek nestane, a praved-
nik je poput večnog temelja.

26 Što je sirće zubima i dim očima, to je
lenština gospodarima svojim.

27 Strah od Gospoda dodaje dane, a zlima
se skraćuju godine.

28 Očekivanje pravednika ispunjeno je

---

* **9:10** Tj. strahopoštovanje.

radošću, a nada zlih propada.

29 Put Gospodnji je zaštita bezazlenima, a propast čeka one koji zlo čine.

30 Pravednik neće nikada posrnuti, a zli neće ostati na zemlji.

31 Usta pravednika rađaju mudrost, a izopačeni jezik biće istrebljen.

32 Usne pravednika nailaze na odobravanje, a usta zlih puna su izopačenosti.

11 Lažna vaga odvratna je Gospodu, a tačan teg mu je ugodan.

2 Kad dođe oholost, dođe i sramota, a mudrost je kod skromnih.

3 Čestite vodi besprekornost njihova, a one koji postupaju neverno upropašćuje izopačenost njihova.

4 Bogatstvo ne koristi u dan gneva, a pravednost izbavlja od smrti.

5 Pravednost besprekornom poravnava
njegov put, a zli pada u sopstvenom zlu. **6**
Čestite izbavlja pravednost njihova, a one koji neverno postupaju hvata žudnja njihova.

7 Kad zao čovek umre, propada mu nada, a propada i pouzdanje u snagu.

8 Pravednik se izbavlja iz nevolje, a zli u nju upada umesto njega.

9 Pokvarenjak ustima svojim upropašćuje bližnjeg svog, a pravednici se izbavljaju znanjem.

10 Zbog dobrote pravednih grad se veseli, a kad zli nestanu čuje se klicanje.

11 Blagoslovom čestitih grad se uzdiže, a ustima zlih razara se.

12 Nerazuman prezire bližnjeg svog, a istinski razborit čovek ćuti.

13 Ko ide okolo i kleveće, otkriva tajne, a ko je veran, čuva ih.

14 Kad nema mudrog vođstva, narod propada, a sigurnost je u mnoštvu savetnika.

15 Ko garantuje za tuđinca, loše će proći, a ko mrzi da pruža ruku kao garant, bez brige je.

16 Žena lepih osobina stiče hvalu, a nasilnici stiču bogatstvo.

17 Dobar čovek čini dobro duši svojoj, a okrutan čovek izlaže osudi telo svoje.

18 Zao čovek dobija prevarnu platu, a ko seje pravednost dobija pravu zaradu.

19 Ko se čvrsto drži pravednosti, ide u život, a ko za zlom trči, ide u smrt.

20 Ljudi pokvarenog srca odvratni su Gospodu, a oni koji su bezazleni na putu svome donose mu radost.

21 Premda ruka pomaže ruci, zao čovek neće proći nekažnjeno, a potomstvo pravednih izbaviće se.

22 Kao zlatna alka na nosu svinje, takva je žena koja je lepa ali nije razumna.

23 Želja pravednih donosi samo dobro, a zli se mogu nadati samo žestokom gnevu.

24 Neko obilno deli, a ima sve više. Drugi uskraćuje ono što treba dati, a uvek oskudeva.

25 Duša koja velikodušno daje, uživaće blagostanje, i ko obilno napaja druge, sam će biti obilno napojen.

26 Ko ne da žito, proklinje ga narod, a blagoslov je nad glavom onoga ko ga prodaje.

27 Ko se trudi da čini dobro, nastoji da stekne naklonost drugih, a ko traži zlo, ono će ga i snaći.

28 Ko se uzda u bogatstvo svoje, taj propada, a pravednici uspevaju kao zeleno lišće.

29 Ko navlači osudu na svoj dom, naslediće vetar, a bezumnik će postati sluga onome ko ima mudro srce.

30 Plod je pravednika drvo života, i mudar je ko pridobija duše.

31 Gle, pravednik na zemlji dobija platu, a koliko će tek dobiti zao čovek i grešnik!

12 Ko voli opomene, voli znanje, a ko mrzi ukor, nerazuman je.

2 Dobar čovek stiče naklonost kod Gospoda, a čoveka koji ima zle zamisli on osuđuje.

3 Zloćom se nijedan čovek neće utvrditi, a koren pravednih neće se poljuljati.

4 Vrsna je žena kruna mužu svom, a koja sramotno postupa, ona mu je kao trulež u

kostima.

5 Misli su pravednih ispravne, a savet je zlih prevaran.

6 Reči su zlih vrebanje na krv, a čestite izbavljaju usta njihova.

7 Obaraju se zli i nema ih više, a kuća pravednih čvrsto stoji.

8 Čoveka hvale zbog mudrosti usta njegovih, a ko je izopačen u srcu, zaslužuje prezir.

9 Bolje je biti neugledan, a imati slugu, nego uzvisivati samog sebe, a nemati hleba.

10 Pravednik se brine za dušu životinje svoje, a milosrđe zlih zapravo je okrutnost.

11 Ko obrađuje svoju zemlju, nasitiće se hleba, a ko trči za onim što je bezvredno, nerazuman je.

12 Zao čovek želi plen iz mreže pokvarenih ljudi, a koren pravednih donosi plod.

13 Prestupom usana svojih zli se hvata u zamku, a pravednik se izbavlja iz nevolje.

14 Od ploda usta svojih čovek se siti dobrom, i što čovek svojim rukama učini, to će mu se vratiti.

15 Ludom se čoveku čini da je njegov put ispravan, a ko sluša savet, mudar je.

16 Bezumnik odmah otkriva svoj gnev, a pametan pokriva sramotu.

17 Ko govori reči istinite, govori ono što je pravedno, a lažan svedok govori prevaru.

18 Neko ko nepromišljeno govori kao da mačem probada, a jezik je mudrih lek.

19 Istinite usne biće utvrđene zauvek, a lažljiv jezik biće samo za tren.

20 Prevara je u srcu onih koji smišljaju zlo, a koji unapređuju mir, imaju radost.

21 Pravednika ne snalazi nikakvo zlo, a zli imaju mnoge nevolje.

22 Lažljive su usne odvratne Gospodu, a oni koji postupaju verno donose mu radost.

23 Pametan čovek krije svoje znanje, a srce bezumnih razglašava ludost svoju.

24 Ruka marljivih ljudi vlada, a lenja ruka vodi u ropstvo.

25 Od brige čoveku srce klone, a dobra reč ga razveseli.

26 Pravednik pregleda pašnjake svoje, a zle put njihov navodi da lutaju.

27 Lenjošću se divljač ne isteruje, a marljivost je čoveku dragoceno blago.

28 Na stazi pravednosti nalazi se život, i ko njenim putem ide izbeći će smrt.

13 Mudar je sin koji prihvata očeve opomene, a podrugljivac ne mari za ukoravanje.

2 Od ploda usta svojih čovek jede ono što je dobro, a duša onih koji postupaju neverno puna je nasilja.

3 Ko čuva usta svoja, čuva dušu svoju. Ko nepromišljeno govori, propada.

4 Lenjivac ima mnogo želja, ali duša njegova nema ništa, a duša marljivih nasitiće se.

5 Pravednik mrzi lažnu reč, a zli čine sramotna dela i navlače sramotu na sebe.

6 Pravednost čuva onoga ko je bezazlen na putu svom, a zloća obara grešnika.

7 Neko se pravi da je bogat, a nema ništa; neko se pravi da je siromašan, a ima velik imetak.

8 Bogatstvo je čoveku otkup za dušu njegovu, a siromah ne čuje oštre reči.

9 Svetlost pravednih veselo sija, a svetiljka zlih ugasiće se.

10 Oholost samo izaziva svađu, a mudri su oni koji se međusobno savetuju.

11 Bogatstvo stečeno iz taštine iščezava, a ko sakuplja rukom, umnožava imetak.

12 Od predugog iščekivanja razboli se srce, a ostvarena želja drvo je života.

13 Ko prezire reč, oduzima mu se ono što je dao u zalog, a ko ima strahopoštovanje prema nauku, dobija nagradu.

14 Pouka mudroga izvor je života, izbavlja iz zamki smrti.

15 Velika mudrost donosi naklonost drugih, a neravan je put onih koji neverno postupaju.

16 Pametan čovek postupa u skladu sa znanjem, a bezumnik širi ludost.

17 Zao glasnik upada u zlo, a veran

poslanik donosi izlečenje.

18 Ko ne mari za opomene, stiže ga siromaštvo i sramota, a ko prihvata ukor, zaslužuje čast.

19 Ispunjena je želja zadovoljstvo duši, a bezumnima je mrsko da se klone zla.

20 Ko se druži s mudrima, postaće mudar, a ko ima posla s bezumnima, loše će proći.

21 Grešnike progoni nevolja, a dobro je nagrada pravednima.

22 Dobar čovek ostavlja nasledstvo sinovima sinova svojih, a bogatstvo grešnika čuva se za pravednika.

23 Njiva siromaha daje obilje hrane, a ima ko propada jer nema pravde.

24 Ko štedi prut, mrzi sina svog, a ko ga voli, brižno ga opominje.

25 Pravednik jede dok mu se duša ne nasiti, a stomak zlih ostaje prazan.

14 Žena koja je zaista mudra kuću svoju gradi, a luda je svojim rukama ruši.

2 Ko živi čestito, boji se Gospoda, a ko je iskvaren na putevima svojim, prezire ga.

3 Prut oholosti u ustima je ludog čoveka, a mudre ljude čuvaju usne njihove.

4 Gde nema goveda, jasle su čiste, a zbog snage bika letina je obilna.

5 Veran svedok ne laže, a lažan svedok govori laži.

6 Podrugljivac traži mudrost i ne nalazi je, a razborit lako dolazi do znanja.

7 Idi od bezumnog čoveka, jer sa njegovih usana nećeš čuti znanje.

8 Mudrost je pametnog čoveka u tome što razume put svoj, a ludost je bezumnih prevara.

9 Bezumni se smeju prestupima svojim, a među čestitima vlada sloga.

10 Srce poznaje gorčinu duše, i radost njegovu tuđinac ne može deliti.

11 Kuća zlih će propasti, a šator čestitih će cvetati.

12 Neki se put čoveku čini ispravnim, ali na kraju vodi u smrt.

13 I u smehu srce može osećati bol, i veselje se završava u tuzi.

14 Ko je bezveran u srcu, siti se plodovima puteva svojih, a dobar čovek plodovima dela svojih.

15 Lakoveran veruje svakoj reči, a pametan pazi na korake svoje.

16 Mudar se boji i kloni se zla, a bezumnik je gnevan i samouveren.

17 Ko je brz na gnev, čini ludosti, a čovek koji razmišlja omrznut je.

18 Lakoverni nasleđuju ludost, a glavu oštroumnih krasi znanje.

19 Zli se moraju pokloniti pred dobrima, i opaki pred vratima pravednika.

20 Siromah je mrzak i bližnjem svom, a bogataš ima mnogo prijatelja.

21 Ko prezire bližnjeg svog, greh čini, a srećan je onaj ko je milosrdan prema onima koji su u nevolji.

22 Zar ne lutaju oni koji smišljaju zlo? Ali su dobrota i istina sa onima koji smišljaju dobro.

23 Od svakog truda ima neke koristi, a puste reči vode u oskudicu.

24 Mudrima je kruna bogatstvo njihovo, a ludost bezumnih ostaje ludost.

25 Istinit svedok izbavlja duše, a lažan govori laži.

26 Čvrsto pouzdanje ima onaj ko se boji Gospoda, i sinovi njegovi imaju utočište.

27 Strah od Gospoda izvor je života, izbavlja iz zamki smrti.

28 Mnoštvo naroda kralju je ukras, a bez naroda vladar propada.

29 Ko je spor na gnev, veoma je razborit, a ko je nestrpljiv, pokazuje ludost.

30 Mirno srce život je telu, a ljubomora je trulež u kostima.

31 Ko obmanjuje nevoljnika, sramoti Tvorca, a slavi ga ko siromahu pokazuje milost.

32 Zao čovek biće oboren zbog zla svoga, a pravednik će naći utočište i u samoj svojoj

smrti.
33 Mudrost počiva u srcu razboritog, a u bezumnom nije poznata.
34 Pravednost uzvisuje narod, a greh je narodima sramota.
35 Kralju je mio sluga koji postupa razumno, a gnevi se na onoga ko postupa sramotno.

15 Blag odgovor smiruje gnev, a oštra reč izaziva srdnju.
2 Jezik mudrih čini dobro znanjem svojim, a iz usta bezumnika navire ludost.
3 Oči su Gospodnje na svakom mestu, i posmatraju i zle i dobre.
4 Blag jezik drvo je života, a izopačenost njegova slama duh.
5 Lud prezire opomene oca svog, a pametan je ko prihvata ukor.
6 U kući pravednika svega mnogo ima, a prihod zloga donosi osudu.
7 Usne mudrih seju znanje, a srce bezumnih ne čini tako.
8 Žrtva zlih odvratna je Gospodu, a ugodna mu je molitva čestitih.
9 Put zloga odvratan je Gospodu, a onoga ko ide za pravednošću Bog voli.
10 Opomena je zlo onom ko ostavlja pravi put; ko mrzi ukor, umreće.
11 Grob i mesto propasti otvoreni su pred Gospodom, a još su više srca sinova ljudskih!
12 Podrugljivac ne voli onoga ko ga ukorava. On ne ide k mudrima.
13 Radosno srce razvedrava lice, a bol u srcu slama duh.
14 Mudro srce traži znanje, a usta bezumnih ljudi teže za ludošću.
15 Svi su dani jadniku loši, a ko je veselog srca, na gozbi je bez prestanka.
16 Bolje je malo sa strahom od Gospoda nego veliko blago i s njim nemir.
17 Bolje je jelo od povrća gde je ljubav nego utovljeni junac gde je mržnja.
18 Gnevan čovek izaziva prepirku, a ko je spor na gnev, utišava svađu.
19 Put je lenjivca kao ograda od trnja, a staza je čestitih kao nasut put.
20 Mudar sin raduje oca, a bezuman čovek prezire majku svoju.
21 Ludost je radost nerazumnome, a mudar čovek hodi pravo.
22 Planovi propadaju gde nema iskrenog razgovora, a uspeh leži u mnoštvu savetnika.
23 Čovek se raduje odgovoru usta svojih, i reč u pravo vreme – kako je dobra!
24 Put života vodi u visine onoga ko postupa mudro, da izbegne grob koji je u dubini.
25 Gospod ruši dom onima koji sami sebe uzvisuju, a udovici utvrđuje među.
26 Spletke zlog čoveka odvratne su Gospodu, a ugodne reči čiste su.
27 Ko stiče nepravedan dobitak, navlači osudu na svoj dom, a ko mrzi mito, živeće.
28 Srce pravednika razmišlja šta će odgovoriti, a iz usta zlih ljudi izvire zlo.
29 Gospod je daleko od zlih, a molitvu pravednih sluša.
30 Sjaj u očima raduje srce, i dobra vest krepi kosti.
31 Uho koje sluša ukor što vodi u život prebiva među mudrima.
32 Ko odbacuje opomene, ne mari za dušu svoju, a ko sluša ukor, stiče mudrost.
33 Strah od Gospoda uči mudrosti i pre časti ide poniznost.

16 Čovek priprema svoje srce, a od Gospoda je što će jezik odgovoriti.
2 Čoveku se svi njegovi putevi čine čistima, ali Gospod prosuđuje duhove.
3 Poveri dela svoja Gospodu, i namere će tvoje uspeti.
4 Gospod je sve načinio da služi nameri njegovoj, pa i zloga za zli dan.
5 Ko je ponosan u srcu, odvratan je Gospodu. Na kraju se neće smatrati nevinim.
6 Dobrotom i istinom čisti se prestup, i u strahu od Gospoda čovek se kloni zla.
7 Kad se putevi nekog čoveka dopadaju

Gospodu, on i neprijatelje njegove miri s njim.

8 Bolje je malo s pravednošću, nego veliki prihodi bez pravde.

9 Srce čovečije smišlja sebi put, ali Gospod upravlja koracima njegovim.

10 Nadahnuta odluka mora biti na usnama kraljevim, u presudi usta njegova ne smeju pravdu izneveriti.

11 Tačno merilo i tačna vaga pripadaju Gospodu, svi kameni tegovi u kesi njegovo su delo.

12 Kraljevima je mrsko kad se zlo čini, jer se pravednošću utvrđuje presto.

13 Pravedne su usne radost velikom kralju, i on voli onoga ko govori što je pravo.

14 Kraljev gnev je glasnik smrti, ali mudar čovek ga smiruje.

15 U svetlosti kraljevog lica nalazi se život, i naklonost je njegova kao oblak s prolećnom kišom.

16 Koliko je bolje steći mudrost nego zlato! I bolje je izabrati sticanje mudrosti nego srebra.

17 Put je čestitih kloniti se zla. Ko pazi na put svoj, čuva dušu svoju.

18 Ponos prethodi propasti i oholost prethodi padu.

19 Bolje je biti ponizan s krotkima, nego deliti plen s onima koji sami sebe uzvisuju.

20 Ko mudro sagledava stvari nalazi dobro, i srećan je onaj ko se uzda u Gospoda.

21 Ko je mudrog srca, naziva se razumnim, i ko je ljubaznih usana, dobija na uverljivosti.

22 Mudrost je izvor života onima koji je imaju, a šibanje ludih je ludost.*

23 Srce mudroga razumnim čini usta njegova, i uverljivost dodaje usnama njegovim.

24 Ljubazne su reči saće meda, slatke su duši i lek su kostima.

25 Neki se put čoveku čini ispravnim, ali na kraju vodi u smrt.

26 Ko radi, za sebe radi, jer ga teraju usta njegova.

27 Pokvaren čovek kopa ono što je zlo, i na usnama je njegovim vatra koja pali.

28 Čovek koji smišlja spletke izaziva svađu, i klevetnik razdvaja one koji su bliski.

29 Nasilan čovek zavodi bližnjeg svog i
navodi ga na put koji nije dobar, **30** pakosno
namiguje očima, smišljajući spletke. Kad stiska usne, sigurno će zlo učiniti.

31 Seda je kosa predivna kruna kad se nalazi na putu pravednosti.

32 Ko je spor na gnev bolji je od silnog čoveka, i ko vlada sobom, bolji je od onoga ko je osvojio grad.

33 Žreb se u krilo baca, ali svaka odluka donesena njime dolazi od Gospoda.

17 Bolji je komad suvog hleba s mirom nego kuća puna mesa od žrtava sa svađom.

2 Mudar će sluga vladati nad sinom koji čini sramotu, i s braćom će deliti nasledstvo.

3 Topionica je za srebro i peć je za zlato, a srca Gospod ispituje.

4 Zločinac sluša zle usne, i lažov sluša poguban jezik.

5 Ko se ruga siromahu, sramoti Tvorca njegovog. Ko se raduje tuđoj nesreći, neće se smatrati nevinim.

6 Unuci su kruna starcima, a slava su sinovima očevi njihovi.

7 Čestite usne ne priliče bezumniku, a još manje velikašu usne lažljive!

8 Vlasnik na svoj dar gleda kao na dragi kamen kojim se naklonost pridobija. Kud god se okrene, ima uspeha.

9 Ko pokriva prestup, traži ljubav, a ko stalno priča o njemu, razdvaja bliske prijatelje.

10 Na razumnoga ukor deluje jače nego na

* **16:22** Drugim rečima, čak ni primena kazneno-popravnih mera za neke nema svrhe.

bezumnoga sto udaraca.

11 Zao čovek traži samo pobunu, ali okrutan je glasnik koji se šalje na njega.

12 Bolje je da čovek naiđe na medvedicu kojoj su mladunci oteti, nego na bezumnika u ludosti njegovoj.

13 Ko vraća zlo za dobro, zlo se neće udaljiti od kuće njegove.

14 Kad počne prepirka, to je kao da se otvori brana na vodama. Zato se udalji pre nego što počne svađa.

15 Ko zloga opravdava i ko pravednoga osuđuje, obojica su odvratni Gospodu.

16 Šta će bezumniku mogućnost da pribavi mudrost, kad nije razuman?

17 Pravi prijatelj voli u svako doba, i u nevolji brat postaje.

18 Nerazuman čovek pruža ruku i daje punu garanciju pred svojim bližnjim.

19 Ko voli prestup, voli i svađu. Ko sebi gradi visoka vrata, traži propast.

20 Ko je pokvaren u srcu, ne nalazi dobro, i ko je prevrtljivog jezika, pada u zlo.

21 Nerazumno dete donosi žalost ocu svome; otac bezumnog deteta nema radosti.

22 Veselo srce deluje dobro kao lek, a slomljen duh suši kosti.

23 Zao čovek uzima mito iz nedara da bi staze pravde iskrivio.

24 Mudrost je pred licem razumnog čoveka, a bezumniku oči lutaju na kraj zemlje.

25 Bezuman je sin žalost ocu svome i gorčina majci svojoj.

26 Nije dobro globom kažnjavati pravednika, i nije čestito udarati pravedne knezove.

27 Ko zadržava reči svoje, zaista je mudar, i razuman čovek staloženog je duha.

28 I ludog smatraju mudrim kad ćuti, i razumnim onoga ko ne otvara usne svoje.

18 Onaj ko je samovoljan ide za svojim sebičnim željama, suprotstavlja se svakoj mudrosti.

2 Bezumniku nije mila razboritost, nego da se otkriva srce njegovo.

3 Gde uđe zao čovek, uđe i prezir, i sa sramotom dolazi prekor.

4 Duboke su vode reči usta čovečijih. Izvor mudrosti bujica je koja se razliva.

5 Nije dobro biti pristrasan prema zlome, niti uskraćivati pravdu pravednome.

6 Usne bezumnog čoveka upuštaju se u svađu, i usta njegova dozivaju udarce.

7 Usta su bezumnog čoveka propast njegova i usne su njegove zamka duši njegovoj.

8 Reči su klevetnika kao zalogaji koji se pohlepno gutaju, spuštaju se do dna utrobe.

9 Ko je nemaran u poslu, brat je onom ko donosi propast.

10 Jaka je kula ime Gospodnje. U nju beži pravednik i nalazi zaštitu.

11 Blago je bogatom čoveku utvrđen grad, i kao visok zid u mašti njegovoj.

12 Pre propasti srce je čovečije oholo, a pre časti ide poniznost.

13 Ko odgovara pre nego što sasluša, to mu je ludost i sramota.

14 Duh podržava čoveka u bolesti njegovoj, a slomljen duh ko će podneti?

15 Srce razumnog stiče znanje i uho mudrih traži znanje.

16 Dar čoveku širom otvara vrata i vodi ga pred knezove.

17 Ko je prvi u parnici svojoj, čini se pravedan, a onda dolazi bližnji njegov i ispitivanjem opovrgne reči njegove.

18 Žreb smiruje svađe, a i među silnima odlučuje.

19 Povređeni brat tvrđi je od utvrđenog grada, i neke su svađe kao prevornice na kuli.

20 Plodom usta svojih čovek siti stomak svoj, siti se plodom usana svojih.

21 Smrt i život u vlasti su jezika, i ko ga voli, ješće plod njegov.

22 Ko je našao dobru ženu, našao je dobro, i Gospod mu pokazuje naklonost.

23 Siromah govori moleći, a bogataš odgovara oštro.

24 Ima društva koje je čoveku na njegovo zlo, ali ima i prijatelja privrženijih od brata.

19 Siromah koji živi bezazleno bolji je od čoveka pokvarenih usana i od bezumnika.

2 Nije dobro da duša bude bez znanja, i ko se žuri nogama svojim, greh čini.

3 Ludost čoveku iskrivljuje put, a srce se njegovo ljuti na Gospoda.

4 Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja, a siromaha i prijatelj ostavlja.

5 Lažan svedok neće se smatrati nevinim, i ko govori laži, neće umaći.

6 Mnogi se trude da odobrovolje lice velikaša, i svako je prijatelj čoveku koji darove daje.

7 Siromaha mrze sva braća njegova, a još se više udaljuju od njega prijatelji njegovi! On trči da im nešto kaže, ali nikoga ne nalazi.

8 Ko stiče mudrost, dušu svoju voli. Ko čuva razum, nalazi dobro.

9 Lažan svedok neće se smatrati nevinim, i ko govori laži, propašće.

10 Raskoš ne priliči bezumniku, a još manje sluzi da vlada nad knezovima!

11 Razum čoveka zadržava od gneva, i čast mu je da pređe preko prestupa.

12 Kraljev gnev je kao rika mladog lava, a naklonost je njegova kao rosa na travi.

13 Bezuman je sin nesreća ocu svom, i svađe su ženine kao neprestano prokišnjavanje.

14 Kuća i bogatstvo nasleđuju se od očeva, a od Gospoda je žena razumna.

15 Lenjost baca čoveka u dubok san, i nemarna duša gladuje.

16 Ko drži nauk, čuva dušu svoju, a ko ne mari za puteve svoje, umreće.

17 Ko je milostiv siromahu, Gospodu pozajmljuje, i On će mu platiti za dela njegova.

18 Disciplinuj sina svog dok ima nade; neka ti duša ne poželi smrt njegovu.

19 Ko se mnogo gnevi, plaća globu – ako ga jednom izbaviš, moraćeš to uvek iznova činiti.

20 Poslušaj savet i prihvati ukor, da bi posle bio mudar.

21 Mnogo je planova u srcu čovečijem, ali šta Gospod naumi, to će se i ostvariti.

22 Kod čoveka se ceni dobrota njegova, i siromah je bolji od lažljivca.

23 Strah od Gospoda vodi u život, i ko ga ima, mirno spava, ne snalazi ga zlo.

24 Lenjivac stavlja ruku svoju u činiju, ali je ne može prineti k ustima svojim.

25 Udari podrugljivca da se neiskusan opameti, i ukori razumnoga da stekne znanje.

26 Ko zlostavlja oca i tera majku, sin je koji postupa sramno i nečasno.

27 Sine moj, ako prestaneš da slušaš opomene, to će te odvesti od reči znanja.

28 Pokvaren svedok ruga se pravdi, i zli ljudi uživaju u zlu.

29 Sudovi čekaju podrugljivce, i udarci leđa bezumnika.

20 Vino stvara prezir, a opojno piće izaziva nemir, i koga ono zavede, taj nije mudar.

2 Kralj uliva strah kao i rika mladog lava. Ko na sebe navlači njegov gnev, greši duši svojoj.

3 Čast je čoveku da se uzdrži od svađe, a ko je bezuman upušta se u nju.

4 Zbog zime lenjivac ne ore; u vreme žetve prosi, ali ništa ne dobija.

5 Duboke su vode razmišljanja u srcu čovečijem, ali razuman čovek zna da ih crpi.

6 Mnogi se ljudi hvale dobrotom svojom, ali ko će naći vernog čoveka?

7 Pravednik živi bezazleno. Srećni su sinovi njegovi posle njega.

8 Kralj sedi na prestolu sudskom, i rasteruje svako zlo očima svojim.

9 Ko može reći: „Očistio sam srce svoje, sada sam čist od greha svoga?"

10 Dvojaki tegovi i dvojaka efa – i jedno i drugo odvratno je Gospodu.

11 I dete delima svojim pokazuje da li će delo njegovo biti čisto i pravo.

12 Uho koje čuje i oko koje vidi – i jedno i drugo Gospod je načinio.

13 Nemoj voleti san, da ne osiromašiš. Otvori oči svoje, nasiti se hleba.

14 „Ne valja, ne valja!," govori kupac i odlazi, a posle se hvali.

15 Ima zlata i mnogo bisera, ali usne na kojima je znanje dragocen su ukras.

16 Uzmi haljinu onome ko je garantovao za tuđinca, i ako se udruži sa bludnicom, uzmi zalog od njega.

17 Sladak je čoveku hleb stečen na prevaru, ali posle mu se usta napune peskom.

18 Savetovanjem nastaju uspešne zamisli, zato uz mudro vođstvo vodi svoj rat.

19 Ko ide okolo i kleveće, taj otkriva tajne; zato nemoj imati ništa s onim koga zavode usne njegove.

20 Ko proklinje oca svog i majku svoju, svetiljka će se njegova ugasiti kad nastupi tama.

21 Nasledstvo koje se od početka pohlepom stiče na kraju nije blagosloveno.

22 Ne govori: „Vratiću zlo!" Uzdaj se u Gospoda i on će te spasti.

23 Dvojaki tegovi odvratni su Gospodu, i lažna vaga nije dobra.

24 Od Gospoda su koraci čovečiji. I kako da čovek razume put svoj?

25 Zamka je kad se čovek brzopleto zavetuje da posveti nešto, a posle se premišlja o tome.

26 Mudar kralj rasteruje zle, i stavlja ih pod točak.

27 Dah je čovekov svetiljka Gospodnja, koja istražuje sve do dna utrobe.

28 Dobrota i istina čuvaju kralja; dobrotom on podupire presto svoj.

29 Lepota je mladićima snaga njihova, a starcima je čast seda kosa.

30 Modrice čiste zlo, a udarci dopiru do dna utrobe.

21 Srce kralja slično je potocima vode u ruci Gospodnjoj. Usmerava ga kud god želi.

2 Čoveku se svi putevi njegovi čine ispravnim, ali Gospod prosuđuje srca.

3 Pravedni i ispravni postupci Gospodu su miliji od žrtve.

4 Ohole oči i nadmeno srce, svetiljka zlih, to je greh.

5 Zamisli marljivog čoveka sigurno donose korist, a ko je god brzoplet sigurno srlja u oskudicu.

6 Blago vešto stečeno jezikom lažljivim taština je koja nestaje. Oni koji ga tako stiču traže smrt.

7 Zle će odneti pljačkanje njihovo, jer ne žele da čine ono što je pravedno.

8 Put čoveka tuđinca je iskvaren, a čist je čovek čestit u delima svojim.

9 Bolje je živeti u uglu krova nego u kući zajedno sa ženom svadljivom.

10 Duša zloga želi zlo, u očima njegovim nema milosti prema bližnjem.

11 Kad se podrugljivac kazni globom, neiskusan postaje mudar. Kad se mudrom čoveku pomogne da nešto razume, on stiče znanje.

12 Kuću zloga posmatra pravedni, i kako zli idu u nevolju.

13 Ko zatvara uho svoje kad se nevoljnik žali i jadikuje, i sam će zavapiti, ali neće biti uslišen.

14 Dar koji se daje u tajnosti utišava gnev, i poklon u nedrima veliki gnev.

15 Pravedniku je radost da čini ono što je pravedno, a užas je za one koji čine zlo.

16 Čovek koji zađe s puta mudrosti počivaće u društvu refaima.*

17 Ko voli veselje, postaće siromah, i ko voli vino i ulje, neće se obogatiti.

18 Zao čovek je otkup za pravednoga, i varalica za čestitog.

* **21:16** Figurativno, mesto mrtvih džinova u šeolu. „Refaim" doslovno znači „strašni."

19 Bolje je živeti u zemlji pustoj, nego sa ženom svadljivom i u nemiru.

20 Dragoceno blago i ulje – u stanu su mudroga, a bezuman ih čovek proždire.

21 Ko teži za pravednošću i dobrotom, nalazi život, pravednost i čast.

22 Mudar se penje i u grad silnih ljudi, da obori snagu u koju se grad uzda.

23 Ko čuva usta svoja i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolja.

24 Oholi, umišljeni hvalisavac ime je onom ko sve radi u oholom besu.

25 Lenjivca ubija želja njegova, jer mu
ruke beže od posla. **26** Po ceo dan izgara od
želje, a pravednik daje i ništa ne uskraćuje.

27 Žrtva je zlih mrska, posebno kad se prinosi sa zlom namerom na umu.

28 Lažljiv svedok propada, a čovek koji sluša uvek će govoriti.

29 Zao čovek pokazuje drsko lice, a ko je čestit, učvršćuje puteve svoje.

30 Nema mudrosti ni razuma ni saveta nasuprot Gospodu.

31 Konj se priprema za dan bitke, ali spasenje dolazi od Gospoda.

22 Bolje je izabrati dobro ime nego veliko bogatstvo, i naklonost drugih bolja je od srebra i zlata.

2 Bogataš i siromah se sreću. Obojicu je Gospod stvorio.

3 Pametan čovek vidi zlo i sklanja se, a ludi idu dalje i bivaju kažnjeni.

4 Poniznost i strah od Gospoda donose bogatstvo, čast i život.

5 Trnje i zamke na putu su pokvarenog čoveka; ko čuva dušu svoju, drži se daleko od njih.

6 Odgajaj dete prema putu kojim treba da ide, pa neće odstupiti od njega ni kad ostari.

7 Bogataš vlada nad siromašnima, i ko uzima zajam sluga je onom ko daje zajam.

8 Ko seje nepravdu, požnjeće zlo, i propašće prut kojim u gnevu svome udara.

9 Ko ima blagonaklono oko, biće blagosloven, jer od svog hleba daje siromahu.

10 Oteraj podrugljivca, da ode svađa i da prestane spor i sramota.

11 Ko voli čistotu srca, zbog lepog govora usana njegovih kralj mu je prijatelj.

12 Oči Gospodnje čuvaju znanje, a u propast on obraća reči onoga ko postupa neverno.

13 Lenjivac kaže: „Lav je napolju! Poginuću nasred trga!“

14 Usta bludnice duboka su jama. Koga Gospod osuđuje, u nju pada.

15 Ludost je privezana detetu za srce; prut pouke uklanja je od njega.

16 Ko obmanjuje siromaha da bi zgrtao za sebe i ko daje bogatom, sigurno ga čeka oskudica.

17 Prigni uho svoje i čuj reči mudrih ljudi,
upravi srce svoje znanju mom. **18** Jer će ti biti
milina kad ih sačuvaš u utrobi svojoj i kad
budu spremne na usnama tvojim.

19 Danas te poučavam da bi se uzdao u Gospoda.

20 Zar ti nisam već pisao reči pune saveta
i znanja, **21** da ti pokažem istinitost reči pouzdanih, da odgovoriš rečima istine onome
ko te šalje?

22 Ne otimaj siromahu zato što je siromah, i ne gazi na vratima gradskim onoga ko
je u nevolji. **23** Jer će Gospod voditi parnicu
njihovu, i oteće dušu onima koji od njih otimaju.

24 Ne druži se s onim ko je sklon gnevu, i
ne idi s čovekom koji se lako ljuti, **25** da se
ne bi navikao na puteve njegove i postavio
zamku duši svojoj.

26 Ne budi među onima koji daju ruku,
među onima koji garantuju za dugove. **27**
Ako nemaš čime da platiš, zašto da ti se uzme
postelja ispod tebe?

28 Ne pomeraj stare međaše koje su postavili praočevi tvoji.

29 Jesi li video čoveka veštog u svom poslu? Takav će pred kraljevima stajati, neće stajati pred običnim ljudima.

23 Ako sedneš da jedeš s vladarom, dobro pazi šta je pred tobom, **2** jer ćeš staviti nož sebi pod grlo ako imaš pohlepnu dušu. **3** Nemoj se polakomiti za ukusnim jelima njegovim, jer je to hrana prevarna.

4 Ne trudi se da stekneš bogatstvo. Ne oslanjaj se na svoju mudrost. **5** Zar ćeš upraviti oči svoje prema bogatstvu, iako ono u trenu nestaje? Jer načini sebi krila kao u orla i odleti u nebesa.

6 Ne jedi kod onoga ko nije darežljivog oka, i nemoj se polakomiti za ukusnim jelima njegovim. **7** Jer je proračunat u duši. „Jedi i pij," kaže ti, ali srce njegovo nije s tobom. **8** Zalogaj koji si pojeo povratićeš, i uzalud ćeš potrošiti ljubazne reči svoje.

9 Ne govori ušima bezumnika, jer će on prezreti tvoje mudre reči.

10 Ne pomeraj stare međaše, i ne ulazi u njivu siročadi. **11** Jer je jak Otkupitelj njihov, on će voditi parnicu njihovu protiv tebe.

12 Prikloni srce svoje opomenama i uho svoje rečima punim znanja.

13 Ne uskraćuj opomene detetu. Ako ga udariš prutom, neće umreti. **14** Udari ga prutom, da mu izbaviš dušu od groba.

15 Sine moj, ako srce tvoje bude mudro, srce će se moje radovati u meni. **16** Utroba će moja klicati kad usne tvoje budu govorile ono što je pravo.

17 Neka srce tvoje ne zavidi grešnicima, nego ceo dan budi u strahu od Gospoda. **18** Jer tada ćeš imati budućnost, i nada tvoja neće propasti.

19 Sine moj, slušaj i budi mudar, i vodi srce svoje pravim putem.

20 Ne budi među onima koji se opijaju vinom, ni među onima koji proždrljivo jedu meso. **21** Jer će pijanica i izelica osiromašiti, a pospanost će čoveka obući u rite. **22** Slušaj oca svog, roditelja svog, i ne preziri majku svoju kad ostari. **23** Kupuj istinu i nemoj da je prodaješ – tako i mudrost, pouku i razum. **24** Radovaće se otac pravednika, i veseliće se roditelj mudroga. **25** Veseliće se otac tvoj i majka tvoja, i radovaće se ona koja te je rodila.

26 Sine moj, daj mi srce svoje i neka se oči tvoje raduju putevima mojim. **27** Jer bludnica je duboka jama, i preljubnica je uzan bunar. **28** Zaista, kao razbojnik ona vreba, i među ljudima umnožava one koji postupaju neverno.

29 Kome jao? Kome nemir? Kome svađe? Kome brige? Kome rane bez razloga? Kome oči mutne? **30** Onima koji dugo ostaju uz vino, onima koji idu i traže vino opojno. **31** Ne gledaj na vino kad se rumeni, kad se svetluca u čaši, kad glatko klizi. **32** Na kraju ujeda kao zmija, ispušta otrov kao otrovnica. **33** Oči će tvoje videti čudne prizore i srce će tvoje govoriti izopačene stvari. **34** Bićeš kao onaj koji leži usred mora i kao onaj koji leži na vrhu jarbola. **35** Reći ćeš: „Tukli su me, ali ništa me ne boli, udarali su me, ali ništa nisam osetio. Kada ću se probuditi, pa da opet tražim piće?"

24 Ne zavidi zlim ljudima i ne želi da budeš s njima. **2** Jer srce njihovo razmišlja o pljačkanju i usne njihove govore o zlu.

3 Mudrošću se gradi dom i razumom se utvrđuje. **4** I znanje puni sobe raznim vrednim stvarima, dragocenim i lepim.

5 Ko mudro koristi snagu svoju, jak je čovek, i ko znanje ima, učvršćuje silu svoju. **6** Jer uz mudro vođstvo vodi se rat, i spas je u mnoštvu savetnika.

7 Za ludoga je prava mudrost suviše visoka, na vratima gradskim on ne otvara usta svoja.

8 Ko smišlja kako da učini zlo, doći će na glas kao zlikovac.

9 Bezumna besramnost je greh, i podrugljivac je odvratan ljudima.

10 Ako se obeshrabriš u dan nevolje, oslabiće snaga tvoja.

11 Izbavi one koje vode u smrt i spasi one

koji posrćući idu na pogubljenje. **12** Ako kažeš: „Gle, nismo znali za to,“ zar neće onaj koji prosuđuje srca razabrati to, i onaj koji posmatra dušu tvoju znati i platiti čoveku po delima njegovim?

13 Sine moj, jedi med, jer je dobar, i neka sladak med iz saća bude na nepcu tvom. **14** Tako i mudrost upoznaj za dobro duše svoje. Ako je nađeš, imaćeš budućnost i nada tvoja neće propasti.

15 Nemoj, poput zlog, vrebati prebivalište pravednika, nemoj pustošiti počivalište njegovo. **16** Jer ako pravednik i sedam puta padne, opet će ustati, a zli će posrnuti u nevolji.

17 Kad padne neprijatelj tvoj, ne raduj se, i kad posrne, neka se srce tvoje ne veseli, **18** da ne bi Gospod to video i uzeo za zlo i odvratio gnev svoj od njega.

19 Ne gnevi se zbog onih koji čine zlo. Ne zavidi zlim ljudima. **20** Jer onaj ko je zao nema budućnosti, i svetiljka zlih ugasiće se.

21 Sine moj, boj se Gospoda i kralja. Ne druži se s buntovnim ljudima. **22** Jer će propast njihova doći iznenada, i ko će primetiti propast buntovnih?

23 I ovo su reči za mudre: Nije dobro suditi pristrasno.

24 Ko govori zlome: „Pravedan si,“ narodi ga proklinju, plemena ga osuđuju. **25** A onima koji ga ukoravaju to donosi zadovoljstvo, i na njih dolazi blagoslov što nosi dobro. **26** Usne drugome ljubi ko odgovara pošteno.

27 Završi svoj posao napolju i uredi svoju njivu. Zatim gradi svoj dom.

28 Ne svedoči protiv bližnjeg svog bez osnova, jer bi tada ludo koristio usne svoje. **29** Ne reci: „Kako je on meni učinio, tako ću i ja njemu učiniti. Vratiću svakome po delima njegovim.“

30 Prolazio sam pored njive lenjog čoveka i pored vinograda onoga ko je nerazuman. **31** I gle, sve je bilo zaraslo u korov. Sve su prekrile koprive i kameni zid bio je srušen.

32 A ja sam to gledao i uzeo k srcu, video sam i izvukao pouku: **33** Malo odspavaj, malo odremaj, malo sklopi ruke i prilegni, **34** pa će siromaštvo tvoje doći kao razbojnik i nemaština tvoja kao naoružan čovek.

25 I ovo su Solomonove poslovice koje su prepisali ljudi Jezekije, Judinog kralja:

2 Bogu je slava čuvati stvari u tajnosti, a kraljevima je slava istraživati stvari.

3 Visina nebesa i dubina zemlje, a i srce kraljeva – to je neistraživo.

4 Ukloni topljenjem trosku od srebra, i sve će ono izaći pročišćeno.

5 Ukloni zloga ispred kralja, i presto će se njegov utvrditi pravednošću.

6 Ne uzvisuj se pred kraljem, i ne zauzimaj mesto velikih ljudi. **7** Jer je bolje da ti on kaže: „Pomeri se na bolje mesto!“ nego da te ponizi pred velikašem kog su oči tvoje videle.

8 Nemoj prebrzo da pokrećeš parnicu, da se ne bi pitao šta ćeš učiniti na kraju kad te tvoj bližnji posrami. **9** Raspravi šta imaš sa bližnjim svojim, i ne otkrivaj tuđe tajne, **10** da te ne bi posramio onaj ko te sluša, jer se loš glas koji si proširio više ne može popraviti.

11 Kao zlatne jabuke u srebrnim posudama, takve su reči izgovorene u pravo vreme.

12 Zlatni ukras i nakit od suvog zlata, to je onaj ko mudro ukorava uho koje sluša.

13 Kakva je svežina snega u dan žetve, takav je veran poslanik onima koji ga šalju, jer krepi dušu gospodara svojih.

14 Čovek koji se hvali lažnim poklonom, on je poput oblaka i vetra bez kiše.

15 Strpljivošću može da se utiče na zapovednika, i blag jezik kosti lomi.

16 Ako nađeš med, jedi samo koliko ti je dosta, da se ne bi prejeo i povratio ga.

17 Neka ti noga retko zalazi u kuću bližnjeg tvog, da te se ne zasiti i da te ne omrzne.

18 Kao ratna toljaga i mač i oštra strela, takav je čovek koji lažno svedoči protiv

bližnjeg svog.
19 Kao slomljen zub i klecava noga, takvo
je pouzdanje u izdajicu u dan nevolje.
20 Ko skida haljinu u hladan dan, taj je
kao sirće izliveno na ugalj, i kao onaj ko peva
pesme tužnom srcu.
21 Ako je gladan onaj ko te mrzi, nahrani
ga hlebom, i ako je žedan, daj mu vode da
pije. **22** Jer tako zgrćeš živo ugljevlje na nje-
govu glavu, i Gospod će te nagraditi.
23 Vetar sa severa donosi pljusak, a jezik
koji odaje tajnu donosi osudu.
24 Bolje je živeti u uglu krova nego u kući
zajedno sa ženom svadljivom.
25 Kao hladna voda umornoj duši, takva
je dobra vest iz daleke zemlje.
26 Izvor zamućen i bunar uništen, to je
pravednik kad kleca pred zlim.
27 Jesti previše meda nije dobro, niti je
istraživanje slave za sebe slava ljudima.
28 Kao srušen grad, bez zidina, takav je
čovek koji ne može da obuzda samog sebe.

26 Kao sneg leti i kiša u vreme žetve,
tako čast ne priliči bezumniku.
2 Kao što ptica s razlogom odleće
i lasta leti, tako ni prokletstvo ne dolazi bez
razloga.
3 Bič je za konja, uzda za magarca, a prut
za leđa bezumnika.
4 Ne odgovaraj bezumniku po njegovoj
ludosti, da i ti ne budeš kao on.
5 Ukori bezumnika prema ludosti njego-
voj, da ne misli za sebe da je mudar.
6 Ko poverava nešto u ruke bezumniku,
on je kao čovek koji odseca sebi noge, kao
čovek koji sebi zlo čini.
7 Kao klecave noge hromog koji vodu
nosi, takva je poslovica u ustima bezumnih.
8 Kao čovek koji stavlja kamen pod go-
milu kamenja, takav je onaj ko ukazuje čast
bezumniku.
9 Kao trnovita grana u ruci pijanice, takva
je poslovica u ustima bezumnih.
10 Kao strelac koji svakoga probode,
takav je onaj ko unajmljuje bezumnika ili ko
unajmljuje prolaznika.
11 Kao što se pas vraća na bljuvotinu
svoju, tako bezumnik ponavlja ludost svoju.
12 Vidiš li čoveka koji za sebe misli da je
mudar? Više nade ima za bezumnika nego za
njega.
13 Lenjivac kaže: „Mladi lav je na putu,
lav je na trgovima."
14 Vrata se obrću na šarkama svojim, a le-
njivac na postelji svojoj.
15 Lenjivac stavlja ruku svoju u činiju, ali
je suviše umoran da bi je prineo ustima svo-
jim.
16 Lenjivac za sebe misli da je mudriji od
sedmorice koji odgovaraju razumno.
17 Kao čovek koji psa za uši hvata, takav
je onaj ko se prolazeći gnevi zbog svađe u
koju se umešao iako ga se ne tiče.
18 Kao ludak koji baca vatru, strele i smrt,
19 takav je čovek koji prevari bližnjeg svog
pa kaže: „Šalio sam se."
20 Kad nestane drva, ugasi se vatra, i kad
nema klevetnika, svađa prestaje.
21 Kao što je drveni ugalj za žar i drvo za
vatru, tako je svadljiv čovek za raspirivanje
svađe.
22 Reči su klevetnika kao zalogaji koji se
pohlepno gutaju, spuštaju se do dna utrobe.
23 Kao glazura od srebra na komadu raz-
bijene zemljane posude, takve su srdačne
usne uz zlo srce.
24 Onaj ko mrzi pretvara se usnama svo-
jim, a u sebi prevaru slaže. **25** Iako umiljatim
glasom govori, ne veruj mu, jer mu je u srcu
sedam odvratnih stvari. **26** Mržnja je prikri-
vena lukavstvom. Njegova će se zloća otkriti
pred zborom.
27 Ko jamu kopa, sam u nju upada, i ko
kamen valja, na njega se vraća.
28 Lažljiv jezik mrzi onog kog satire, i
laskava usta donose propast.

27 Ne hvali se sutrašnjim danom, jer ne znaš šta će dan doneti.
2 Neka te hvali stranac, a ne usta tvoja, tuđinac, a ne usne tvoje.
3 Težak je kamen i pesak je težak, ali je bezumnikovo izazivanje teže i od jednog i od drugog.
4 Ljutina je okrutna i gnev je kao bujica, ali ko će se suprotstaviti ljubomori?
5 Bolji je otvoreni ukor nego skrivena ljubav.
6 Iskrene su ozlede od onoga ko voli, a poljupci od onoga ko mrzi prevrtljivi.
7 Sita duša gazi saće meda, a gladnoj duši slatko je i sve što je gorko.
8 Kao ptica oterana iz gnezda, takav je čovek koji je oteran iz mesta svog.
9 Ulje i kad raduju srce, a tako i prijatelj koji je drag jer savet daje iz duše.
10 Ne ostavljaj prijatelja svog ni prijatelja očevog, i ne ulazi u kuću brata svog u dan nevolje svoje. Bolji je sused blizu nego brat daleko.
11 Budi mudar, sine moj, i obraduj mi srce, da mogu odgovoriti onome ko mi se ruga.
12 Pametan čovek vidi zlo i sklanja se, a ludi idu dalje i bivaju kažnjeni.
13 Uzmi haljinu onome ko je garantovao za tuđinca, i ako se udruži s bludnicom, uzmi zalog od njega.
14 Ko rano ujutru glasno blagosilja bližnjeg svog, to mu se računa kao prokletstvo.
15 Neprestano prokapanje u veoma kišni
dan i žena svadljiva – isto su. **16** Ko je pri-
kriva, kao da zaustavlja vetar i desnicom hvata ulje.
17 Kao što se gvožđe gvožđem oštri, tako čovek oštri lice drugog čoveka.
18 Ko čuva smokvu, ješće plod njen, i ko čuva gospodara svog, uživaće poštovanje.
19 Kao što u vodi lice licu odgovara, tako i srce čoveka odražava.
20 Grob i mesto uništenja ne mogu se zasititi; tako su nezasite i oči čovečije.
21 Topionica je za srebro i peć je za zlato, a pohvala je ispit za čoveka.
22 Da ludog smrviš tučkom u avanu sa zdrobljenim zrnevljem, ne bi ga ostavila ludost njegova.
23 Dobro upoznaj stanje stada svoga.
Svim srcem se brini za stada svoja, **24** jer
blago ne traje doveka, ni kruna kroz sve naraštaje.
25 Kad zelena trava nestane, mlada se
trava pojavljuje, i skuplja se bilje po plani-
nama, **26** mladi ovnovi daju ti odeću, a jarci
ti služe da kupiš njivu, **27** imaš dovoljno koz-
jeg mleka sebi za jelo i za hranu doma tvoga i ono što treba za život devojkama u kući tvojoj.

28 Zli beže i kad ih niko ne goni, a pravednici se osećaju sigurno kao mladi lav.
2 Zbog prestupa u zemlji knezovi se njeni često menjaju, a uz pomoć razumnog čoveka koji zna šta je ispravno knez će dugo ostati.
3 Zao gospodar koji eksploatiše siromaha, on je kao kiša koja sve odnosi i ostavlja bez hrane.
4 Oni koji ostavljaju zakon hvale zloga, a oni koji drže zakon bore se u sebi.
5 Ljudi skloni zlu ne razumeju pravdu, a oni koji traže Gospoda razumeju sve.
6 Bolji je siromah koji živi bezazleno nego onaj ko je pokvaren na putevima svojim, iako je bogat.
7 Razuman sin drži se zakona, a ko se druži sa izelicama, sramoti oca svoga.
8 Ko umnožava bogatstvo svoje tako što pozajmljuje radi kamate i zarade, skuplja ga za onoga ko je milostiv nevoljnima.
9 Ko odvraća uho da ne sluša zakon, i molitva je njegova mrska.
10 Ko zavodi čestite na zao put, sam će pasti u jamu svoju, a oni koji su bezazleni naslediće ono što je dobro.
11 Bogat čovek za sebe misli da je mudar, ali prozreće ga siromah koji je razuman.

12 Divno je kad se pravednici raduju, a kad se zli podižu, čovek se skriva.

13 Ko krije prestupe svoje, neće imati uspeha, a ko ih priznaje i ostavlja, ukazaće mu se milosrđe.

14 Srećan je čovek koji uvek oseća strahopoštovanje, a onaj ko otvrdne srce svoje upada u nevolju.

15 Kao lav koji riče i medved koji napada, takav je zao vladar nad sirotim narodom.

16 Vođa koji nema prave mudrosti čini mnoge prevare, a ko mrzi nepravedni dobitak, produžiće dane svoje.

17 Čovek koji nosi teret krivice za krv neke duše, begunac je do groba – neka ga niko ne zadržava.

18 Ko živi bezazleno, biće spasen, a ko je pokvaren na putevima svojim, odjednom će pasti.

19 Ko obrađuje zemlju svoju, nasitiće se hleba, a ko trči za onim što je bezvredno, nasitiće se siromaštva.

20 Veran čovek dobija mnoge blagoslove, a ko žuri da se obogati, ne ostaje nedužan.

21 Nije dobro biti pristrasan, niti je dobro da čovek učini prestup za komad hleba.

22 Čovek zavidnog oka hrli za bogatstvom, a ne zna da će ga snaći oskudica.

23 Ko ukorava čoveka, posle stiče veću naklonost nego onaj ko laska jezikom svojim.

24 Ko pljačka oca svog i majku svoju i govori: „Nije to greh," drug je čoveku koji donosi propast.

25 Ko je nadmen u duši, izaziva svađu, a ko se uzda u Gospoda, nasitiće se.

26 Ko se uzda u srce svoje, bezuman je, a ko postupa mudro, izbaviće se.

27 Ko daje siromahu, neće biti u oskudici, a ko zatvara oči svoje, biće obasut kletvama.

28 Kad se zli podižu, čovek se sakriva, a kad propadaju, množe se pravednici.

29 Čovek koji je više puta ukoravan, ali ostaje tvrdoglav, iznenada će propasti i neće mu biti leka.

2 Kad se množe pravednici, narod se raduje, ali kad zao čovek vlada, narod uzdiše.

3 Čovek koji voli mudrost raduje oca svog, a ko se druži s bludnicama, uništava sve što je vredno.

4 Pravdom kralja zemlja stoji, a čovek podmitljiv ruši je.

5 Čovek koji laska bližnjem svom razapinje mrežu nogama njegovim.

6 U grehu zlog čoveka leži zamka, a pravednik radosno kliče i veseli se.

7 Pravednik razume prava sirotih. Ko je zao, ne želi da zna ništa o tome.

8 Ljudi ohologa jezika raspiruju vatru u gradu, a mudri utišavaju gnev.

9 Kad mudar čovek uđe u spor s bezumnikom, bilo da ovaj besni ili se podruguje, nema mira.

10 Krvopije mrze bezazlene, a čestiti traže dobro duši svakoga od njih.

11 Bezuman čovek izliva sav svoj gnev, a ko je mudar ostaje miran do kraja.

12 Kad vladar sluša lažljive reči, svi koji ga služe postaju zli.

13 Siromah i tlačitelj se sreću, a Gospod obojici prosvetljuje oči.

14 Kada kralj sudi sirotima po istini, presto će se njegov utvrditi za sva vremena.

15 Prut i ukor daju mudrost, a dete raspušteno majku svoju sramoti.

16 Kad se množe zli, množe se i prestupi, ali pravednici će gledati propast njihovu.

17 Disciplinuj sina svog, i on će doneti mir i veliko zadovoljstvo duši tvojoj.

18 Kad nema objava Božjih, narod je neobuzdan, ali srećni su oni koji se drže zakona.

19 Rečima se sluga ne popravlja, jer iako ih razume, ne obazire se na njih.

20 Jesi li video čoveka koji je brzoplet u rečima? Više ima nade za bezumnika nego za njega.

21 Ako neko mazi slugu svog od mladosti njegove, on će kasnije postati nezahvalan.

22 Čovek sklon gnevu izaziva svađu, i ko se lako ljuti, čini mnoge prestupe.

23 Oholost ponižava čoveka, a ko je poni-
zan, stiče čast.
24 Ko se združi s lopovom, mrzi dušu
svoju, čuje izricanje kletve, ali ništa ne
otkriva.
25 Ko drhti pred čovekom, sebi postavlja
zamku, a ko se uzda u Gospoda, biće zaštićen.
26 Mnogi traže lice vladara, ali Gospod
sudi čoveku.
27 Nepravedan čovek odvratan je praved-
nima, a ko je čestit na putu svom, odvratan je
zlome.

30 Reči Agura, Jakejevog sina, važne po-
uke. Reči tog čoveka upućene Itilu, I-
tilu i Ukalu.
2 Ja sam nerazuman više od ikoga, i ne-
mam razuma čovečijeg, **3** nisam stekao
mudrost, i ne poznajem znanje Najsvetijeg.
4 Ko je izašao na nebo, pa može sići? Ko
je uhvatio vetar u šake svoje? Ko je svezao
vode u ogrtač svoj? Ko je podigao sve krajeve
zemaljske? Znaš li kako mu je ime i kako je
ime sinu njegovom?
5 Svaka je reč Božja čista. On je štit onima
koji kod njega utočište traže. **6** Nemoj ništa
dodavati rečima njegovim, da te ne ukori i da
se ne pokažeš kao lažov.
7 Za dve stvari te molim. Nemoj mi to
uskratiti pre nego što umrem. **8** Neistinu i
lažnu reč udalji od mene. Ne daj mi ni siro-
maštva ni bogatstva. Daj mi da jedem hleba
koliko mi treba, **9** da se ne bih zasitio, pa te
se odrekao i rekao: „Ko je Gospod?," i da ne
bih osiromašio, pa onda krao i oskrnavio ime
svog Boga.
10 Ne kleveći slugu kod gospodara njego-
vog, da te ne bi prokleo i da ne budeš kriv.
11 Ima naraštaj koji proklinje oca svog i
ne blagosilja majku svoju.
12 Ima naraštaj koji za sebe misli da je
čist, a od izmeta svog nije opran.
13 Ima naraštaj kome su oči ohole i gordo
gledaju.
14 Ima naraštaj kome su zubi mačevi, a
vilice noževi za klanje, da bi proždirali ne-
voljnike na zemlji i siromahe među ljudima.
15 Pijavica ima dve kćeri, koje viču: „Daj!
Daj!" Tri su stvari nezasite, i četiri nikad ne
kažu: „Dosta!" **16** Grob i neplodna utroba,
zemlja koja nikad nije sita vode i vatra koja
nikad ne kaže: „Dosta!"
17 Oko koje se ruga ocu i prezire posluš-
nost majci iskljuvaće gavrani s potoka i po-
ješće orlovi mladi.
18 Tri su mi stvari suviše čudesne i četiri
ne razumem: **19** put orla po nebesima, put
zmije po steni, put broda posred mora i put
muškarca k devojci.
20 Ovakav je put žene preljubnice: najede
se, obriše usta i kaže: „Ništa loše nisam uči-
nila."
21 Tri su stvari od kojih se zemlja trese, i
četiri koje ne može izdržati: **22** kad rob
postane kralj i kad se bezumnik hleba najede,
23 kad se omrznuta žena uda i kad sluškinja
zauzme mesto gospodarice svoje.
24 Četiri su životinje najmanje na zemlji,
ali su po prirodi mudre: **25** mravi nisu jak na-
rod, ali leti spremaju sebi hranu; **26** damani*
nisu moćne životinje, ali na litici postavljaju
sebi kuću; **27** skakavci nemaju kralja, ali svi
raspoređeni po grupama idu; **28** salamander
se hvata nogama svojim i ulazi u kraljevske
palate.
29 Troje ima dostojanstven korak i
četvoro dostojanstveno hoda: **30** lav, najjači
među zverima, koji ni pred kim ne uzmiče, **31**
hrt i jarac, i kralj na čelu vojske naroda svog.
32 Ako si bezumno postupio uzdižući sam
sebe, i ako ti je to bilo u mislima, stavi ruku
na usta. **33** Jer kad se bućka mleko, nastane
maslac, i kad se udari nos, poteče krv, a kad
se da oduška gnevu, nastane svađa.

* **30:26** Sisari nalik zečevima koji žive u kamenitim kra-
jevima.

31 Reči kralja Lemuela, važne pouke kojima ga je majka savetovala:

2 Šta da ti kažem, sine moj? Šta da ti kažem, sine utrobe moje? Šta da ti kažem, sine zaveta mojih?

3 Ne daj snagu svoju ženama, ni puteve svoje onome što upropašćuje kraljeve.

4 Nije za kraljeve, Lemuele, nije za kraljeve da piju vino, ni za vladare da govore: „Gde je opojno piće?“ **5** da ne bi pili i zaboravili zakone i zakinuli u parnici nevoljnike. **6** Dajte opojno piće onome ko umire i vino onima koji osećaju gorčinu u duši. **7** Neka on pije i zaboravi siromaštvo svoje i neka se više ne seća nevolje svoje.

8 Otvaraj usta svoja u korist onih koji ne mogu sami da govore, otvaraj usta svoja da braniš sve koji u smrt idu. **9** Otvaraj usta svoja, pravedno sudi i brani na sudu nevoljnika i siromaha.

10 Ko će vrsnu ženu naći? Ona vredi mnogo više od bisera. **11** Na nju se oslanja srce muža njenog, i dobitak neće nedostajati. **12** Uzvraća mu samo dobro, a ne zlo, sve dane života svoga. **13** Traži vunu i lan i svakog se posla rado prihvataju ruke njene. **14** Ona je kao lađa trgovačka, izdaleka donosi hranu svoju. **15** Ustaje dok je još noć i ukućanima svojim hranu daje, i devojkama svojim ono što je za njih. **16** Razmišlja o njivi i zatim je kupuje. Od rada ruku svojih vinograd sadi. **17** Snagom opasuje bedra svoja i vredno radi rukama svojim. **18** Ona dobro trguje, i noću joj se svetiljka ne gasi. **19** Ruke svoje prema preslici pruža, u rukama svojim vreteno drži. **20** Dlan svoj otvara nevoljniku, ruke pruža siromahu. **21** Ne boji se za ukućane svoje kad je sneg, jer su svi iz doma njenog u dvoje haljine obučeni. **22** Izrađuje sebi pokrivače. Odeća je njena od lana i vune purpurne boje. **23** Muž se njen poznaje na vratima gradskim, kad sedi sa starešinama zemlje svoje. **24** Haljine izrađuje i prodaje ih, a pojaseve trgovcima daje. **25** Snaga i čast odeća su njena, i smeška se danu budućem. **26** Usta svoja otvara mudro i na jeziku joj je zakon dobrote. **27** Vodi brigu o svim ukućanima svojim i hleb lenjosti ne jede. **28** Sinovi njeni ustaju i srećnom je nazivaju, muž njen ustaje i hvali je: **29** „Mnoge su žene vrsne, ali ti ih sve nadmašuješ.“ **30** Ljupkost može biti lažna i lepota isprazna, ali žena koja se boji Gospoda zaslužuje hvalu. **31** Dajte joj od ploda ruku njenih i neka je dela njena hvale na vratima gradskim.

Pisac: Solomon
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: do 980. pre n. e.

KNJIGA PROPOVEDNIKOVA

1 Reči propovednika,* Davidovog sina, kralja u Jerusalimu. **2** „Taština nad taštinama!," kaže onaj koji poučava narod, „taština nad taštinama! Sve je taština!" **3** Kakva je korist čoveku od svega truda njegovog kojim se trudi pod suncem? **4** Jedan naraštaj odlazi, drugi naraštaj dolazi, a zemlja ostaje zauvek. **5** Sunce izlazi, sunce zalazi i onda žuri na mesto odakle izlazi. **6** Vetar ide na jug i okreće se na sever. Neprestano se u krug vrti i svome se kruženju vetar vraća.

7 Sve reke teku u more, a more se ipak ne prepuni. Odakle reke teku, tamo se i vraćaju da bi ponovo tekle. **8** Sve je zamorno, niko ne može sve to opisati. Oko se nije dosta nagledalo niti se uho dovoljno naslušalo. **9** Što je bilo, opet će biti, i što se radilo, opet će se raditi, i tako nema ništa novo pod suncem. **10** Postoji li nešto za šta bi se moglo reći: „Vidi, ovo je novo?" I to postoji još od davnina. Ono što postoji, nastalo je pre nas. **11** Niko se ne seća ljudi iz prošlih vremena, niti će se iko sećati onih koji će kasnije doći. A neće ih se sećati niko ni od onih koji će doći još kasnije.

12 Ja, koji poučavam narod, postao sam kralj nad Izraelom u Jerusalimu. **13** I upravio sam srce svoje da tražim i istražujem mudrost u svemu što se radi pod nebesima – sav taj mučan posao koji je Bog dao sinovima ljudskim da se njime bave. **14** Video sam sva dela što se čine pod suncem, i gle, sve je taština i trčanje za vetrom.

15 Ono što je iskrivljeno ne može se ispraviti, i ono čega nema ne može se izbrojati. **16** Rekao sam u srcu svome: „Gle, stekao sam veću mudrost od svih koji su pre mene bili u Jerusalimu, i srce je moje videlo mnogo mudrosti i znanja." **17** I upravio sam srce svoje da upoznam mudrost, a isto tako i ludost i bezumlje, ali spoznao sam da je i to trčanje za vetrom. **18** Jer gde je mnogo mudrosti, mnogo je i jada, i ko umnožava znanje, umnožava muku.

2 Rekao sam u srcu svome: „Hajde da okušam veselje i da uživam u dobru." Ali gle, i to je bila taština. **2** Za smeh sam rekao: „Ludost!" i za veselje: „Čemu to?"

3 Istraživao sam srcem svojim šta je bezumlje tako što sam telo veselio vinom, ali pri tome sam srce vodio mudrošću, da bih video kakvu dobrobit donosi sinovima ljudskim ono što čine pod nebesima sve dane života svoga. **4** Velika sam dela učinio. Sagradio sam sebi kuće, zasadio vinograde. **5** Napravio sam sebi vrtove i parkove, i zasadio u njima voćke svakojake. **6** Napravio sam sebi jezera da iz njih zalivam šume, da drveće raste. **7** Doveo sam sluge i sluškinje, i imao sam sluge rođene u kući mojoj. Imao sam i mnogo stoke, krupne i sitne, više od svih koji su pre mene bili u Jerusalimu. **8** Nakupio sam sebi srebra i zlata, i blaga kraljeva i pokrajina. Nabavio sam sebi pevače i pevačice i okusio sam najveće zadovoljstvo sinova ljudskih – ženu, mnogo žena. **9** I postao sam veći i silniji

* **1:1** Doslovno: „okupljača." Na hebrejskom jeziku Knjiga propovednikova se zove Kohelet. Ta reč potiče od glagola kahal, „sazivati, okupljati." U 1. stihu Solomon je sebe nazvao koheletom („onim koji okuplja narod").

od svih koji su pre mene bili u Jerusalimu. A
mudrost me moja nije ostavila.

10 I što god su oči moje poželele, nisam
im uskratio. Ni srcu svome nisam uskratio ni-
kakvo veselje, jer se srce moje radovalo sva-
kom mom trudu, i to mi je bila nagrada za sav
moj trud. **11** A kad sam se osvrnuo na sva
dela svoja koja su učinile ruke moje i na sav
naporan posao u kom sam se trudio, uvideo
sam da je sve to bila taština i trčanje za
vetrom, i od svega toga nije bilo nikakve ko-
risti pod suncem.

12 I odlučio sam da upoznam mudrost i
ludost i bezumlje. Jer šta može učiniti običan
čovek koji će doći posle kralja? Samo ono što
je već učinjeno. **13** I spoznao sam da je
mudrost bolja od bezumlja, kao što je svetlost
bolja od tame.

14 Mudar jasno vidi, a bezumnik ide po
mrklom mraku. Ali spoznao sam i to da sve
njih na kraju zadesi isto. **15** I rekao sam u srcu
svome: „Ono što će zadesiti bezumnika, to će
zadesiti i mene.“ Zašto sam onda bio mudar,
suviše mudar? I rekao sam u srcu svome: „I
to je taština.“ **16** Jer sećanje na mudroga ne
traje ništa duže od sećanja na bezumnika. U
danima koji dolaze svako će biti zaboravljen.
I kako će umreti mudar čovek? Isto kao i bez-
umnik.

17 I omrzao mi je život, jer mi se čini muč-
nim ono što se radi pod suncem, jer je sve taš-
tina i trčanje za vetrom. **18** I omrzlo mi je sve
za šta sam se trudio i naporno radio pod sun-
cem, i što moram ostaviti čoveku koji će doći
posle mene. **19** A ko zna da li će on biti mudar
ili lud? Ipak, on će postati gospodar svega za
šta sam se trudio i naporno radio i u šta sam
mudrost svoju ulagao pod suncem. I to je taš-
tina. **20** I počeo sam da očajavam u srcu zbog
svega za šta sam se trudio i naporno radio pod
suncem. **21** Jer neko se trudi mudro, znalački
i uspešno, ali sve što stekne ostaviće drugome
koji se nije trudio oko toga. I to je taština i
veliko zlo.

22 Jer šta čovek dobija za sav trud svoj i
za nastojanja srca svoga koja prate trud nje-
gov pod suncem? **23** Jer sve dane njegove po-
sao mu njegov zadaje bol i brigu, a srce nje-
govo ne počiva ni noću. I to je taština.

24 Nema za čoveka ništa bolje nego da
jede i da pije i da mu duša uživa u dobru od
truda njegovog. Video sam da i to dolazi iz
ruke Boga. **25** Jer ko jede i ko pije bolje nego
ja?

26 Jer čoveku koga smatra dobrim Bog
daje mudrost i znanje i radost, a grešniku daje
posao da sabira i sakuplja, i to za onoga koga
Bog smatra dobrim. I to je taština i trčanje za
vetrom.

3 Sve ima svoje vreme, sve što se čini pod
nebesima ima svoje vreme: **2** vreme kad
se rađa i vreme kad se umire; vreme kad
se sadi i vreme kad se čupa posađeno; **3**
vreme kad se ubija i vreme kad se leči; vreme
kad se ruši i vreme kad se gradi; **4** vreme kad
se plače i vreme kad se smeje; vreme kad se
tuguje i vreme kad se igra; **5** vreme kad se
baca kamenje i vreme kad se skuplja kame-
nje; vreme kad se grli i vreme kad se ne grli;
6 vreme kad se traži i vreme kad se miri sa
gubitkom; vreme kad se čuva i vreme kad se
odbacuje; **7** vreme kad se cepa i vreme kad se
zašiva; vreme kad se ćuti i vreme kad se go-
vori; **8** vreme kad se voli i vreme kad se mrzi;
vreme za rat i vreme za mir. **9** Kakvu korist
onaj ko radi ima od truda svoga?

10 Posmatrao sam posao koji je Bog dao
sinovima ljudskim da se njime bave. **11** Sve
je učinio lepim u odgovarajuće vreme. Ta-
kođe je stavio večnost[*] u njihova srca tako da
niko ne upozna delo koje je Bog učinio od po-
četka do kraja. **12** Saznao sam da za njih
nema ništa bolje nego da se raduju i da čine

[*] **3:11** Ili: nejasnoću, trajnu nepoznanicu.

dobro za života svoga, **13** i da svaki čovek jede i pije i uživa u dobru od sveg truda svoga. To je dar od Boga.

14 Shvatio sam da će sve što Bog čini trajati zauvek. Tome se ništa ne može dodati niti se išta može oduzeti; a Bog to čini da bi ga se ljudi bojali.

15 Ono što je bilo i sada je, i što će biti već je bilo; i Bog će tražiti ono što je prognato.

16 Još sam video pod suncem kako tamo gde treba da bude pravda vlada zlo i gde treba da bude pravednost vlada zloća. **17** Rekao sam u srcu svome: „Bog će suditi i pravednome i zlome, jer kod njega svaka stvar i svaki posao ima svoje vreme.“

18 I rekao sam u srcu svome da će Bog probrati sinove ljudske, kako bi videli da su poput životinja. **19** Jer šta se zbiva sa sinovima ljudskim, to se zbiva i sa životinjama – svima biva isto. Kako umiru oni, tako umiru i one. I svi imaju isti duh, pa čovek nije bolji od životinje, jer je sve taština. **20** Svi idu na isto mesto. Svi su od praha postali i svi se u prah vraćaju. **21** Ko zna da li duh sinova ljudskih uzlazi gore, a duh životinja silazi dole u zemlju? **22** I video sam da nema ništa bolje nego da se čovek raduje svojim delima, jer mu je to nagrada. Jer ko će ga dovesti da vidi šta će biti posle njega?

4 Opet sam posmatrao sva tlačenja koja se čine pod suncem, i gle, potlačeni suze liju, a nikoga nema da ih uteši. Moć je u rukama njihovih tlačitelja, a nikoga nema da ih uteši. **2** Zato smatram da su mrtvi koji su već pomrli srećniji od živih koji su još živi. **3** A i od jednih i od drugih bolji je onaj ko se još nije ni rodio, ko nije video mučan posao koji se pod suncem radi.

4 I video sam da sav trud i sav uspeh u poslu izaziva suparništvo među ljudima. I to je taština i trčanje za vetrom.

5 Bezumnik prekrsti ruke i jede telo svoje.

6 Bolja je jedna šaka počinka nego dve šake truda i trčanja za vetrom.

7 Opet sam posmatrao taštinu pod suncem: **8** Ima neko ko je sam, bez druga, i bez sina i bez brata, ali nema kraja svem trudu njegovom. Oči njegove ne mogu se nasititi bogatstva. I pita se: „Za koga se trudim i duši svojoj uskraćujem ono što je dobro?“ I to je taština i mučan posao.

9 Bolje je dvojici nego jednome, jer imaju dobru platu za svoj trud. **10** Jer ako jedan padne, drugi će podići druga svog. A kako li je onome ko je sam kad padne, a nema drugog da ga podigne?

11 I ako dvojica legnu zajedno, ugrejaće se. A kako će se ugrejati onaj ko je sam? **12** I ako bi neko nadjačao jednoga, dvojica će moći da mu se odupru. I trostruko uže ne kida se lako.

13 Bolji je mladić siromašan, a mudar, nego kralj star, a bezuman, koji više ne zna da primi savet. **14** Jer on može izaći iz zatvora i postati kralj, iako se u kraljevstvu rodio kao siromah. **15** Video sam sve žive koji hode pod suncem, i šta biva s tim mladićem koji dolazi na mesto njegovo. **16** Nema kraja svem narodu, svima kojima je on na čelu. Ali narod mu se kasnije neće radovati, jer i to je taština i trčanje za vetrom.

5 Pazi na korake svoje kad ideš u dom Božji. Pristupi da slušaš, a ne da prinosiš žrtvu kao što čine bezumnici, jer ne znaju da je zlo što čine.

2 Ne nagli ustima svojim i neka se srce tvoje ne žuri da izgovori reč pred Bogom. Jer je Bog na nebesima, a ti si na zemlji. Zato neka bude malo reči tvojih. **3** Jer san dolazi od velikog posla, a bezuman govor od mnoštva reči. **4** Kad daješ zavet Bogu, ne oklevaj da ga ispuniš, jer bezumnici nikome nisu mili. Ispuni svoj zavet. **5** Bolje je da ne daješ zavet nego da daš zavet pa da ga ne ispuniš. **6** Ne dozvoli ustima svojim da navedu na greh telo tvoje, i ne reci pred anđelom:

„Zabunio sam se!“ Zašto da se Bog razgnevi
zbog glasa tvoga i da uništi delo ruku tvojih?
7 Jer zbog mnogo posla dolaze snovi i isprаz-
nosti i mnoštvo reči. Ali boj se Boga.

8 Ako vidiš da negde u zemlji neko tlači
siromaha i da se nasilno uskraćuje pravda i
pravednost, nemoj da se čudiš tome, jer onaj
koji je viši od visokih to posmatra, a ima i o-
nih koji su visoko iznad visokih.

9 Svi ti ljudi imaju korist od zemlje. I sa-
mom kralju sluge obrađuju njive.

10 Ko voli srebro, neće se zadovoljiti sa
srebrom, niti ko voli bogatstvo sa njegovim
uvećanjem. I to je taština.

11 Gde je mnogo dobara, mnogo je i onih
koji ih jedu. I kakvu korist od njih ima vla-
snik, osim što ih očima gleda?

12 Sladak je san onome ko služi, bilo da
jede malo ili mnogo, a bogatstvo ne da boga-
tome da spava.

13 Ima jedno veliko zlo koje sam video
pod suncem: bogatstvo koje se vlasniku čuva
na njegovo zlo. **14** To bogatstvo propadne
zbog zle nezgode, pa za sina koji mu se rodio
ništa ne ostane u ruci njegovoj.

15 Kao što je go izašao iz utrobe majke
svoje, tako će i otići, onakav kakav je i došao.
I ništa ne može uzeti sa sobom za trud svoj,
ništa ne može poneti u ruci svojoj.

16 I ovo je veliko zlo: onako kako je neko
došao, tako će i otići. I kakva je korist onome
kome trud odlazi u vetar? **17** A i sve dane
svoje jede u tami, uz veliku muku, uz bolest i
gnev.

18 Eto, video sam da je najbolje i najlepše
da čovek jede i pije i uživa u dobru od sveg
truda svoga kojim se trudi pod suncem sve
dane života svoga koji mu je Bog dao, jer to
mu je nagrada. **19** I Bog je svakom čoveku
kome je dao bogatstvo i imetak, omogućio da
jede od toga i da uzima nagradu svoju i da se
raduje zbog truda svoga. To je dar od Boga.
20 Jer se neće mnogo sećati dana svog života,
zato što Bog odgovara u radosti njegova srca.

6 Ima jedno zlo koje sam video pod sun-
cem, i često je među ljudima: **2** Nekom
čoveku Bog daje bogatstvo i imetak i
čast, i duša njegova ne oskudeva ni u čemu
od onoga za čim čezne, a ipak mu Bog ne o-
mogućuje da jede od toga, nego to jede tuđi-
nac. To je taština i teška bolest. **3** Kad bi čo-
vek imao stotinu dece i živeo mnogo godina,
i kad bi mnogobrojni bili dani života njego-
vog, a duša se njegova ne bi nasitila dobra i
ne bi ni groba imao, kažem da je mrtvoro-
đenče bolje od njega. **4** Jer ono je uzalud
došlo na svet i u tamu odlazi, i ime će mu biti
tamom pokriveno. **5** Ni sunca nije videlo niti
upoznalo. Ali je spokojnije od onoga koji je
proživeo mnogo godina. **6** Kad bi takav živeo
i dvaput po hiljadu godina, a dobra ne bi oku-
sio – zar ne odlaze svi na isto mesto?

7 Sav je trud čovekov samo da bi napunio
stomak svoj, ali duša se njegova ne može na-
sititi. **8** Jer po čemu je mudar bolji od bezum-
noga? Šta nevoljnik ima od toga što zna kako
da se vlada među ljudima? **9** Bolje je očima
gledati nego se povoditi za željama duše
svoje. I to je taština i trčanje za vetrom.

10 Sve što postoji, već je nazvano imenom
svojim, i zna se šta je čovek. On se ne može
suditi s moćnijim od sebe.

11 Pošto ima mnogo toga što produbljuje
taština, kakva je od toga korist čoveku? **12** Jer
ko zna šta je dobro čoveku u životu, za sve
dane ispraznog života njegovog, kad mu dani
prolaze kao sena? Jer ko može reći čoveku šta
će posle njega biti pod suncem?

7 Bolje je dobro ime nego dobro ulje, i dan
smrti nego dan rođenja. **2** Bolje je ići u
kuću gde je žalost nego u kuću gde je
gozba, jer takav je kraj svakog čoveka. Ko je
živ, neka to primi k srcu. **3** Teskoba je bolja
od smeha, jer od zabrinutog lica srce postaje
bolje. **4** Srce je mudrih u kući gde je žalost, a
srce bezumnih u kući gde je veselje.

5 Bolje je čuti ukor od nekoga ko je mudar

nego slušati pesmu bezumnih. **6** Jer kao što
trnje pucketa ispod lonca, takav je smeh bez-
umnika. I to je taština. **7** Jer tlačenje može na-
vesti mudroga da postupa ludo, i poklon
može pokvariti srce.

8 Bolji je kraj stvari nego početak. Bolji je
onaj ko je strpljiv nego onaj ko je ohol. **9** Ne-
moj se brzo vređati, jer uvredljivost počiva u
nedrima bezumnih.

10 Ne govori: „Zašto su pređašnja vre-
mena bila bolja od ovih?," jer nije mudro da
to pitaš.

11 Mudrost zajedno s nasledstvom dobra
je i korisna onima na koje sunce sja. **12** Jer
mudrost je zaštita, a i novac je zaštita. Ali je
prednost znanja i mudrosti u tome što čuvaju
život onome ko ih ima.

13 Pogledaj dela Božja. Ko može ispraviti
ono što je on iskrivio? **14** U dobrom danu po-
kazuj dobrotu, a u zlom danu razmišljaj o
tome da je Bog stvorio i jedan i drugi dan, da
čovek ne otkrije ništa od onoga što će biti
posle njega.

15 Svašta sam video u ispraznim danima
svojim. Pravednik propada u pravednosti
svojoj, a zao čovek dugo živi u zlu svome. **16**
Ne budi suviše pravedan, i ne budi previše
mudar. Zašto da sam sebe upropastiš? **17** Ne
budi suviše zao, i ne budi lud. Zašto da umreš
pre vremena? **18** Dobro je da držiš jedno, ali
ni drugo ne ispuštaj iz ruke. Jer ko se boji
Boga, uvažava sve to.

19 Mudrost daje mudrom čoveku veću
snagu nego gradu deset moćnih ljudi koji su
u njemu. **20** Jer nema na zemlji pravednog čo-
veka koji čini samo dobro i nikad ne greši.

21 Ne uzimaj k srcu svaku reč koju ljudi
kažu, pa nećeš čuti slugu svog kako te prokli-
nje. **22** Jer srce tvoje dobro zna da si i ti
mnogo puta proklinjao druge.

23 Sve sam to istražio pomoću mudrosti.
Rekao sam: „Postaću mudar." Ali mudrost je
ostala daleko od mene. **24** Ono što se zbiva,
daleko je i jako duboko. Ko to može shvatiti?
25 Srcem sam svojim odlučio da spoznam,
istražim i pronađem mudrost i smisao svega,
i da spoznam sve zlo bezumlja i besmislenost
ludosti. **26** I otkrio sam ovo: Od smrti je gora
žena koja je mreža lovačka i kojoj je srce
mreža ribarska i kojoj su ruke okovi. Čovek
je po volji Bogu ako beži od nje, a greh čini
ako dozvoli da ga ona zarobi.

27 „Eto, to sam otkrio," kaže onaj koji po-
učava narod, „razmatrajući jedno za drugim,
da bih došao do zaključka **28** koji je duša
moja stalno tražila, ali bez uspeha. Našao sam
čestitog čoveka, jednog od hiljadu, a ženu
čestitu među svima njima nisam našao. **29**
Eto, jedino sam ovo otkrio: Bog je ljude na-
činio čestitima, ali oni idu za mnogim zami-
slima svojim."

8 Ko je poput mudrog čoveka? I ko zna tu-
mačiti stvari? Mudrost čoveku ozaruje
lice, i ublažava strogost lica njegovog.

2 Ja kažem: „Izvršavaj naredbu kraljevu, i
to zbog zakletve Bogu. **3** Ne žuri da odeš od
njega. Ne uplići se u zlo. Jer što god želi, on
će i učiniti, **4** jer kraljeva je reč najjača, i ko
mu sme reći: 'Šta to radiš?'"

5 Ko drži nauk neće znati za zlo, i mudro
srce znaće i vreme i sud. **6** Jer postoji vreme
i sud za sve, jer ionako mnoge nevolje poga-
đaju ljude. **7** Jer niko ne zna šta će biti, i ko
mu može reći kako će to biti?

8 Čovek nema vlasti nad duhom svojim,
da zaustavi duh svoj, nema vlasti u dan smrti.
Niko nije izuzet u tom ratu. A zlo neće izba-
viti one koji se u njega upliću.

9 Sve sam to video i usmerio sam srce
svoje na sve što se pod suncem radi, kad čo-
vek vlada nad čovekom na nesreću njegovu.
10 Ali video sam i kako zle sahranjuju, kako
dolaze na sveto mesto i kako odlaze s njega i
kako bivaju zaboravljeni u gradu gde su tako
postupali. I to je taština.

11 Zato što se presuda za zlo delo ne izvr-
šava brzo, srce sinova ljudskih odlučno je da

čini zlo. **12** Grešnik može sto puta da učini zlo i da dugo živi, radeći šta mu se sviđa, ali ja ipak znam da će dobro biti onima koji se boje Boga, jer imaju strah od njega. **13** Ali zlome neće biti dobro, niti će produžiti dane svoje koji su kao sena, jer se ne boji Boga.

14 Ovo je taština koja biva na zemlji: Ima pravednika kojima biva kao da čine zlo, i ima zlih kojima biva kao da postupaju pravedno. Zato kažem da je i to taština.

15 A ja hvalim veselje, jer čoveku nema ništa bolje pod suncem nego da jede i pije i veseli se, i da ga to prati u trudu njegovom sve dane života njegovog, koji mu je Bog dao pod suncem. **16** Zato sam usmerio srce svoje da upoznam mudrost i da vidim sve što se radi na zemlji, jer nekome zbog toga oči ne vide sna, ni danju ni noću.

17 I posmatrao sam sva dela Božja: Zaista, čovek ne može dokučiti ono što se pod suncem radi. Ma koliko se čovek trudio da otkrije, ne može to dokučiti. Ako i kaže da je dovoljno mudar da bi to spoznao, ipak ne može dokučiti.

9 Sve sam to primio k srcu, da bih razjasnio sve to – i pravedni i mudri i sva dela njihova nalaze se u ruci Božjoj. Čovek ne poznaje ni ljubav ni mržnju koje su bile pre njega. **2** Svima biva jednako u svemu. Isti je kraj pravednome i zlome, dobrome i čistome i nečistome, onome ko prinosi žrtvu i onome ko ne prinosi žrtvu. Onaj ko je dobar isti je kao i grešnik. Onaj ko se olako zaklinje isti je kao i onaj ko se boji zakletve. **3** Ovo je žalosno u svemu što se čini pod suncem: Pošto je svima isti kraj, srce sinova ljudskih puno je zla; i ludost je u srcu njihovom dok su živi, a potom – odlaze k mrtvima!

4 Jer za onoga ko je među živima ima nade, jer živom psu bolje je nego mrtvom lavu. **5** Živi znaju da će umreti, a mrtvi ne znaju ništa, niti više imaju platu, jer je spomen na njih zaboravljen. **6** I ljubavi njihove i mržnje njihove i ljubomore njihove nestalo je, i više nemaju udela ni u čemu što se čini pod suncem.

7 Hajde, s radošću jedi hleb svoj i veselog srca pij vino svoje, jer su Bogu već mila dela tvoja. **8** Uvek nosi haljine bele i ulja neka ne manjka na glavi tvojoj. **9** Uživaj život sa ženom koju voliš sve dane ispraznog života svog koji ti je Bog dao pod suncem, sve dane taštine svoje, jer to ti je nagrada u životu i u trudu tvome kojim se trudiš pod suncem. **10** Sve što ti dođe pod ruku da činiš, čini to po svojim sposobnostima, jer nema ni rada, ni razmišljanja, ni znanja, ni mudrosti u grobu u koji ideš.

11 Opet sam video pod suncem da trku ne dobijaju oni koji su brzi ni bitku oni koji su moćni, ni hleb oni koji su mudri, ni bogatstvo oni koji su razboriti, niti su u milosti oni koji imaju znanje; jer vreme nevolje i nepredviđeni događaji snalaze svakoga od njih. **12** Jer čovek ne zna kada dolazi čas njegov. Kao ribe ulovljene u kobnu mrežu i kao ptice uhvaćene u zamku, tako se sinovi ljudski u zamku hvataju u vreme nevolje, kad ih zadesi iznenada.

13 Video sam i ovu mudrost pod suncem, i učinila mi se velikom: **14** Bio je jedan mali grad i u njemu malo ljudi, a na njega je došao veliki kralj i opkolio ga i podigao oko njega veliki opsadni nasip. **15** Ali u njemu se našao jedan čovek, siromašan, a mudar, i spasao je grad mudrošću svojom. Ali niko se posle nije sećao tog siromaha. **16** Tada sam rekao: „Mudrost je bolja od snage, ali mudrost siromaha se prezire i njegove se reči ne slušaju."

17 Tihe reči mudrih ljudi čuju se više nego vika onoga ko vlada među bezumnicima.

18 Mudrost je bolja nego bojna oprema, a jedan grešnik može upropastiti mnogo dobra.

10 Od mrtvih muva usmrdi se i užegne vešto napravljeno mirisno ulje. Tako i malo ludosti pokvari ugled čoveku koji je poznat po mudrosti i časti.

2 Srce je mudrom s desne strane, a bezumnom je srce s leve strane. **3** I kojim god putem ludi ide, mudrosti nema i svakome govori da je lud.

4 Ako se gnev vladara podigne na tebe, ne ostavljaj mesto svoje, jer mirnoća suzbija velike grehe.

5 Ima jedno zlo koje sam video pod suncem, greška koju čini onaj ko ima vlast: **6** Lude postavljaju na mnoge visoke položaje, a sposobni ostaju na niskim položajima.

7 Video sam sluge na konjima, a knezove kako idu pešice kao sluge.

8 Ko jamu kopa, sam će u nju upasti, i ko razvaljuje zid kameni, zmija će ga ujesti.

9 Ko lomi kamenje, ono će ga ozlediti. Ko cepa drva, treba da bude oprezan.

10 Ako se gvozdena alatka istupi i oštrica joj se ne izbrusi, čovek troši više snage. Dakle, uspeh leži u primeni mudrosti.

11 Ako zmija ujede čoveka jer je nije ukrotio, onda nema koristi što zna da se služi jezikom krotitelja.

12 Reči iz usta mudrog čoveka donose naklonost drugih, a bezumnog proždiru usne njegove. **13** Početak reči usta njegovih ludost je, a kraj reči usta njegovih pogubno je bezumlje. **14** Lud čovek govori mnogo reči. Čovek ne zna šta će biti. I ko mu može reći šta će posle njega biti?

15 Bezumnike umara trud njihov, jer niko od njih ne zna ni kako u grad otići.

16 Teško tebi, zemljo, kad ti je kralj dete i kad se poglavari tvoji već od ranog jutra goste. **17** Srećna si, zemljo, kad ti je kralj plemenitog roda i kad knezovi tvoji jedu u pravo vreme da se okrepe, a ne da se napiju.

18 Zbog velike lenjosti savijaju se grede, i zbog nemarnih ruku prokišnjava kuća.

19 Hleb veseli radnike i mlado vino uveseljava život, ali novac pribavlja sve.

20 Ni u sobi u kojoj spavaš ne proklinji kralja, ni u odajama gde ležiš ne proklinji bogatog, jer će ptica nebeska odneti glas i krilato stvorenje ispričaće to.

11 Baci hleb svoj na površinu vode, jer ćeš ga posle mnogo dana opet naći. **2** Podeli od onog što je tvoje sedmorici, ili čak osmorici, jer ne znaš kakvo će se zlo dogoditi na zemlji.

3 Ako se oblaci napune vodom, puštaju kišu na zemlju. I ako drvo padne na jug ili na sever – gde padne, tamo i ostaje.

4 Ko pazi na vetar nikad neće sejati, i ko gleda na oblake nikad neće žeti.

5 Kao što ne znaš kako duh deluje u kostima deteta u utrobi trudne žene, tako ne znaš ni delo Božje, koji sve čini.

6 Ujutru sej seme svoje i do večeri neka ti ruka ne počiva. Jer ne znaš gde će uspeti, ovde ili onde, ili će oboje biti jednako dobro.

7 Slatka je svetlost, i dobro je da oči vide sunce. **8** Jer ako čovek živi i mnogo godina, neka se raduje kroz sve te godine. I neka pomisli na dane tame, kojih može biti mnogo. Svaki dan koji dolazi, sve je taština.

9 Raduj se, mladiću, u mladosti svojoj, i neka te veseli srce tvoje u danima mladalaštva tvog, i idi putevima srca svog i za onim što oči tvoje vide. Ali znaj da će te za sve to Bog izvesti na sud. **10** Zato ukloni bol od srca svoga, i udalji nevolju od tela svoga, jer su mladost i najlepše godine života taština.

12 Sećaj se svog Stvoritelja u danima mladosti svoje, pre nego što dođu zli dani i stignu godine za koje ćeš reći: „Nisu mi mile“; **2** pre nego što potamni svetlost sunca i meseca i zvezda, i počnu da dolaze oblaci s kišama; **3** u dan kad počnu da drhte čuvari kuće i pognu se junaci, i prestanu da rade mlinarice jer ih je malo, i kad potamne one koje gledaju kroz prozore; **4** kad se zatvore vrata ulična i stiša se zvuk mlina koji melje, i čovek počne da ustaje na ptičji glas, i kad se stišaju zvuci pesme; **5** kad čovek počne da se boji visine i da strahuje na putu;

i kad badem procveta i skakavac oteža i želja
prođe, jer čovek ide u dom u kome će dugo
ostati, a oni što nariču već se kreću ulicom. **6**
Sećaj ga se pre nego što se prekine lanac sre-
brni i slomi posuda zlatna, pre nego što se
razbije krčag na izvoru i slomi se točak na bu-
naru. **7** Tada se prah vraća u zemlju, gde je i
bio, a duh se vraća Bogu, koji ga je dao.

8 „Taština nad taštinama!," rekao je onaj
koji je poučavao narod. „Sve je taština!"

9 I ne samo što je onaj koji je poučavao
narod bio mudar, već je stalno prenosio zna-
nje narodu, razmišljao i temeljno istraživao, i
sastavio zbirku mnogih mudrih poslovica. **10**
Onaj koji je poučavao narod trudio se da pro-
nađe ugodne reči i da napiše tačne reči istine.

11 Reči mudrih su kao šiljci na štapu, i kao
klinovi zabijeni oni koji se bave sakupljanjem
izreka. One su date od jednog pastira. **12** A s
onim što je preko toga, sine moj, budi opre-
zan: Nema kraja sastavljanju mnogih knjiga i
prekomerno učenje zamara telo.

13 Zaključak svega što si čuo jeste ovo:
Boj se Boga i uputstva njegova drži. Jer to je
sve čoveku. **14** Jer će Bog izneti svako delo
na sud, i sve što je skriveno, bilo dobro ili zlo.

Pisac: Solomon
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: oko 1010. pre n. e.

PESMA NAD PESMAMA

1 Solomonova pesma nad pesmama: **2** „Kad bi me samo poljubio poljupcima usana svojih! Jer ljubav je tvoja bolja od mladog vina. **3** Divan je miris ulja tvojih. Ime je tvoje kao ulje što se izliva. Zato te devojke vole. **4** Vodi me sa sobom, bežimo! Kralj me je doveo u odaje svoje! Radujmo se i veselimo se zajedno! Pričajmo o ljubavi tvojoj više nego o mladom vinu! S pravom te vole.

5 Pocrnela sam, ali sam lepa, kćeri jerusalimske – crna kao šatori kidarski, lepa kao šatorska platna Solomonova. **6** Ne gledajte me što sam pocrnela, što me je sunce ogrejalo. Sinovi majke moje naljutili su se na mene. Dali su mi da čuvam vinograde, a svoj vinograd nisam čuvala.

7 Reci mi, ti koga voli duša moja, gde stado paseš, gde ti stado počiva u podne? Zašto da budem u tugu zavijena među stadima drugova tvojih?

8 Ako sama ne znaš, o najlepša među ženama, pođi tragom stada i pasi jariće svoje kraj šatora pastirskih!

9 Uporedio bih te, voljena moja, s vrancem svojim upregnutim u kola faraonova. **10** Lepi su obrazi tvoji okićeni pletenicama, lep je vrat tvoj s ogrlicom nanizanom. **11** Napravićemo ti venčiće od zlata sa ukrasima srebrnim.

12 Dok je kralj za stolom svojim, nard* moj miriše. **13** Meni je dragi moj kao kesica smirne, među dojkama mojim on će prenoćiti. **14** Meni je dragi moj kao grozd kane u vinogradima En Gedija.

15 Kako si lepa, voljena moja! Kako si samo lepa! Oči su ti kao u golubice.“

16 „Kako si lep, dragi moj, i kako si mio! Lišće je postelja naša. **17** Kedrovi su grede kuće naše divne, a smreke su grede krova našeg.“

2 „Ja sam ruža šaronska, ljiljan iz doline. **2** Što je ljiljan među korovom trnovitim, to je voljena moja među devojkama.“

3 „Što je drvo jabuke među stablima šumskim, to je dragi moj među mladićima. Za senom njegovom ja sam žudela, i tamo sam sela, i plod je njegov sladak nepcu mom. **4** Uveo me je u kuću gde se mlado vino pije i razvio nada mnom zastavu ljubavi. **5** Okrepite me suvim grožđem, osvežite me jabukama, jer bolujem od ljubavi. **6** Levica je njegova pod glavom mojom, a desnica me njegova grli. **7** Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, gazelama i košutama poljskim, ne budite ljubav u meni, ne budite je kad se sama nije probudila. **8** Čuje se glas dragog mog! Evo ga! Dolazi, penje se po gorama, poskakuje po bregovima. **9** Dragi je moj kao gazela i kao jelenče. Evo ga! Stoji iza zida našeg, gleda kroz prozore, zaviruje kroz rešetke. **10** Odazvao se dragi moj i rekao mi: ‘Ustani, voljena moja, lepotice moja, i dođi. **11** Jer evo, kišno je doba prošlo, kiša je stala, otišla je. **12** Sve je procvetalo, došlo je vreme za orezivanje, i glas grlice čuje se u zemlji našoj. **13** Smokva je prve plodove svoje zrelom bojom obojila, loze cvetaju, šire miris svoj. Ustani, dođi, voljena moja, lepotice moja, dođi k meni. **14** Golubice moja što se kriješ u pukotinama stena kamenih, kraj strme staze gorske, daj da te vidim, daj da ti čujem glas, jer je glas tvoj

* **1:12** Nard = mirisni izdanci odoljena, valerijane.

prijatan i lik je tvoj prekrasan.’“

15 „Pohvatajte nam lisice, male lisice što uništavaju vinograde, jer su nam vinogradi u cvatu.“

16 „Dragi moj meni pripada, a ja njemu. On stado pase među ljiljanima. **17** Pre nego što povetarac dnevni dune i sene nestanu, okreni se k meni, dragi moj! Budi kao gazela i kao jelenče na gorama što nas razdvajaju.“

3 „Na postelji svojoj, u noćima, tražila sam onoga koga duša moja voli. Tražila sam ga, ali ga nisam našla. **2** Molim vas, pustite me da ustanem i obiđem grad, da po ulicama i trgovima tražim onoga koga duša moja voli. Tražila sam ga, ali ga nisam našla. **3** Sreli su me stražari koji grad obilaze: ‘Jeste li videli onoga koga duša moja voli?’ **4** Tek što sam ih prošla, našla sam onoga koga duša moja voli. Uhvatila sam ga i nisam ga puštala dok ga nisam uvela u kuću majke moje, u odaje one koja me je u utrobi nosila. **5** Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, gazelama i košutama poljskim, ne budite ljubav u meni, ne budite je kad se sama nije probudila.“

6 „Šta se to diže iz pustinje poput stubova dima i miriše na smirnu i tamjan i na raznovrsni mirisni prašak trgovački?

7 Gle, to je nosiljka Solomonova. Oko nje je šezdeset junaka, odabranih između junaka Izraelovih. **8** Svi mač imaju, za rat su uvežbani, svakome je mač na boku zbog straha noćnog.

9 To je nosiljka koju je kralj Solomon sebi načinio od stabala lebanonskih. **10** Stubovi su njeni od srebra, nasloni od zlata. Sedište joj je od vune purpurne boje, a iznutra su je s ljubavlju ukrasile kćeri jerusalimske.

11 Izađite kćeri cionske i gledajte kralja Solomona s vencem koji mu je majka isplela na dan svadbe njegove, na dan radosti srca njegovog.“

4 „Kako si lepa, voljena moja! Kako si samo lepa! Oči su ti kao u golubice ispod vela tvoga. Kosa ti je kao stado koza koje skakuću niz brda giladska. **2** Zubi su ti kao stado ovaca tek ostriženih što s kupanja dolaze – svaka blizance nosi, nijedna nije bez jaganjaca ostala. **3** Usne su ti poput niti skerletne, i reči su tvoje prijatne. Kao kriške nara slepoočnice su tvoje pod velom tvojim. **4** Vrat ti je kao kula Davidova, sazidana od naslaganog kamenja, na kojoj hiljadu štitova visi, sve okrugli štitovi junaka. **5** Dve su dojke tvoje kao dva mladunčeta, blizanca gazelina, što pasu među ljiljanima.“

6 „Pre nego što dnevni povetarac dune i sene nestanu, poći ću do gore smirne i do brda tamjana.“

7 „Sva si lepa, voljena moja, i nema na tebi mane. **8** Pođi sa mnom s Lebanona, nevesto moja, pođi sa mnom s Lebanona. Siđi s vrha Amana, s vrha Senira, s vrha Hermona, iz lavljih skrovišta, s gora leopardovih. **9** Srce mi zbog tebe lupa, sestro moja, nevesto moja, srce mi lupa zbog jednog pogleda oka tvoga, zbog jednog priveska ogrlice tvoje. **10** Kako je slatka ljubav tvoja, sestro moja, nevesto moja! Koliko je ljubav tvoja bolja od vina, i miris ulja tvojih od svih drugih mirisa! **11** Sa usana tvojih kaplje med iz saća, nevesto moja. Med i mleko pod jezikom su tvojim, a miris je haljina tvojih kao miris Lebanona. **12** Vrt ograđen sestra je moja, nevesta moja, vrt ograđen, izvor zapečaćen. **13** Koža je tvoja raj pun narova, s najboljim plodovima, kanom i nardom, **14** nardom i šafranom, mirisnom trskom i cimetom, sa svim vrstama tamjanovog drveta, smirnom i alojom, sa svim najlepšim mirisima. **15** Koža je tvoja izvor vrtovima, vrelo pitke vode i potok što teče s Lebanona. **16** Probudi se, severni vetre, dođi i ti, vetre južni. Duvaj po vrtu mome. Neka se šire mirisi njegovi. Neka dragi moj dođe u vrt svoj i neka jede najbolje plodove njegove.“

5 „Došao sam u vrt svoj, sestro moja, neve-
sto moja. Ubrao sam smirnu svoju i miri-
sno bilje svoje. Jeo sam saće svoje i med
svoj, pio sam vino svoje i mleko svoje. Jedite,
prijatelji! Pijte i opijte se ljubavlju!“
2 „Ja spavam, ali srce moje bdi. Čujem
dragog svog kako kuca!“ „Otvori mi, sestro
moja, voljena moja, golubice moja, ti što ne-
maš mane! Jer glava je moja rosom orošena i
uvojci su moji puni kapi noćnih.“
3 „Skinula sam haljinu svoju, kako da je
opet obučem? Noge sam oprala, kako da ih
isprljam? **4** Dragi je moj provukao ruku svoju
kroz otvor na vratima, i sva je utroba moja
ustreptala u meni. **5** Ustala sam da otvorim
dragom svom, a s ruku mi je kapala smirna, s
prstiju mi se slivala smirna na otvore od reze.
6 Otvorila sam dragom svom, ali je dragi moj
već otišao, nestao je. Duh je moj izašao iz
mene kad je progovorio. Tražila sam ga, ali
ga nisam našla. Zvala sam ga, ali se nije o-
dazvao. **7** Sreli su me stražari koji grad obi-
laze. Tukli su me, ranili su me. Stražari sa zi-
dina uzeli su mi ogrtač moj.
8 Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, ako
nađete dragog mog, recite mu da bolujem od
ljubavi.“
9 „Po čemu je dragi tvoj bolji od drugih, o
najlepša među ženama? Po čemu je dragi tvoj
bolji od drugih, pa nas tako zaklinješ?“
10 „Dragi moj sav blista i rumen je, ističe
se među deset hiljada. **11** Glava mu je zlato,
suvo zlato. Uvojci su njegovi grozdovi urme.
Kosa mu je crna kao gavran. **12** Oči su mu
kao golubovi kraj potoka, što se u jezercu
mleka kupaju, sedeći u njemu. **13** Obrazi su
mu kao leje začina, kao kule mirisnog bilja.
Usne su mu ljiljani s kojih kaplje smirna. **14**
Prsti su mu od zlata, hrizolitom okićeni. Sto-
mak mu je ploča od slonovače, safirima pre-
krivena. **15** Noge su mu stubovi od mermera,
na postoljima od suvog zlata stoje. Stas mu je
kao Lebanon, bez premca kao kedrovi. **16**
Nepce mu je prava slast i sav je privlačan. Ta-
kav je dragi moj, takav je voljeni moj, kćeri
jerusalimske.“

6 „Kuda je otišao dragi tvoj, o najlepša
među ženama? Kuda je krenuo dragi
tvoj, da ga s tobom tražimo?“
2 „Dragi je moj otišao u vrt svoj, ka lejama
mirisnog bilja, da stado pase među vrtovima
i da ljiljane bere. **3** Ja pripadam dragom
svom, a dragi moj pripada meni. On pase
stado među ljiljanima.“
4 „Lepa si, voljena moja, kao Tersa, divna
kao Jerusalim, strašna vojska pod zastavama.
5 Oči svoje odvrati od mene, jer sam zbog
njih nemiran. Kosa ti je kao stado koza koje
skakuću niz Gilad. **6** Zubi su ti kao stado o-
vaca što s kupanja dolaze – svaka blizance
nosi, nijedna nije bez jaganjaca ostala. **7** Kao
kriške nara slepoočnice su tvoje pod velom
tvojim. **8** Neka je i šezdeset kraljica i osam-
deset inoča i devojaka bez broja, **9** ali jedna
je samo golubica moja, ona što nema mane.
Miljenica je majke svoje, čista kod one koja
ju je rodila. Videle su je devojke i srećnom je
prozvale, kraljice i inoče, i hvalile su je: **10**
‘Ko je ona što odozgo poput zore gleda, lepa
kao mesec pun, čista kao sunce što sja,
strašna vojska pod zastavama?’“
11 „Otišla sam u vrt gde rastu orasi, da vi-
dim pupoljke u dolini, da vidim da li je loza
pustila mladice, da li je nar procvetao. **12** Ni-
sam ni shvatila šta se zbiva, a duša me je moja
odvela na kola plemenitog naroda moga.“
13 „Vrati se, vrati se, Sulamko! Vrati se,
vrati se da te gledamo!“
„Šta vidite na Sulamki?“
„Nešto kao igru dva logora!“

7 „Kako su divni koraci tvoji u sandalama
tvojim, kćeri plemenita! Obline su be-
dara tvojih poput nakita, delo ruku umet-
ničkih. **2** Pupak je tvoj kao pehar okrugli.
Neka u njemu mladog vina začinjenog nikad
ne nestane. Stomak je tvoj kao kupa pšenice,
ljiljanima ograđena. **3** Dve su dojke tvoje kao
dva mladunčeta, blizanca gazelina. **4** Vrat je

tvoj kao kula od slonovače. Oči su tvoje kao jezera u Hešbonu, kod vrata grada Batrabima. Nos je tvoj kao kula lebanonska što gleda prema Damasku. **5** Glava je tvoja kao Karmel, a uvojci na glavi tvojoj poput vune purpurne boje. Kralja je zarobila bujna kosa tvoja. **6** Kako si lepa, kako si ljupka, voljena moja, najveća od svih milina! **7** Stas je tvoj poput palme, a dojke su tvoje kao grozdovi urme. **8** Rekao sam: 'Popeću se na palmu, držaću se za najviše grane.' Neka su ti dojke kao grozdovi na lozi, miris nosa tvoga kao kajsija **9** i nepce tvoje kao najbolje vino. Ono glatko klizi za dragog mog, lagano teče niz usne onih što spavaju.

10 Ja pripadam dragom svom i on za mnom žudi. **11** Dođi, dragi moj, hajdemo u polje. Počivajmo među grmovima kane. **12** Ustanimo rano i pođimo u vinograde da vidimo da li je loza pustila mladice, da li su se cvetovi otvorili, da li je nar procvetao. Tamo ću ti pokazati koliko te volim. **13** Mandragore šire miris svoj i pred vratima našim ima raznovrsnog voća najboljeg. I novo i staro, dragi moj, sačuvala sam za tebe."

8 „O, da si mi brat koga je majka moja na grudima dojila! Kada bih te našla napolju, poljubila bih te, i niko me ne bi prezirao. **2** Povela bih te sa sobom, dovela bih te u kuću majke svoje koja me je poučavala. Dala bih ti da piješ mlado vino začinjeno, sveži sok od nara. **3** Levica bi njegova pod glavom mojom bila, a desnica bi me njegova grlila.

4 Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, ne budite ljubav u meni, ne budite je kad se sama nije probudila."

5 „Ko je ona što dolazi iz pustinje, naslonjena na dragog svog?"

„Pod jabukom sam te probudila. Tamo je majka tvoja u porođajnim bolovima bila. Tamo te je ona u porođajnim mukama rodila.

6 Stavi me kao pečat na srce svoje, kao pečat na ruku svoju, jer je ljubav jaka kao smrt, nepopustljiva kao grob kad vernost traži. Žar je njen žar vatre, plamen koji dolazi od Gospoda. **7** Ni mnoge vode ne mogu ugasiti ljubav niti je reke mogu odneti. Kad bi čovek i sve blago doma svoga za ljubav dao, ljudi bi to blago prezirali."

8 „Imamo sestricu koja još nema dojke. Šta ćemo učiniti sa sestrom svojom kad bude reč o njoj?"

9 „Ako bude poput zida, sagradićemo na njoj krunište od srebra, a ako bude poput vrata, obložićemo je daskama kedrovim."

10 „Ja sam zid i dojke su moje kao kule. Tako sam u očima njegovim postala kao ona koja je mir našla.

11 Solomon je u Balamonu vinograd imao. Predao je vinograd čuvarima i svaki mora za rod njegov hiljadu srebrnika doneti.

12 Moj vinograd, koji meni pripada, meni je na raspolaganju. Tebi neka je hiljada, Solomone, a dvesta onima koji čuvaju rod njegov.

13 Ti koja boraviš u vrtovima, drugovi pažljivo slušaju glas tvoj. Daj da ga i ja čujem! **14** Potrči, dragi moj, i budi kao gazela i kao jelenče na gorama mirisnim."

Pisac: Isaija
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: nakon 732. pre n. e.
Obuhvata vreme: 778-732. pre n. e.

KNJIGA PROROKA ISAIJE

1 Vizija Isaije,[*] Amozovog sina, o Judi i Jerusalimu, koju je imao u danima Judinih kraljeva Ozije, Jotama, Ahaza i Jezekije:

2 „Čujte nebesa, slušaj zemljo, jer Gospod govori: ‘Sinove sam odgajio i podigao, ali oni su se pobunili protiv mene. **3** Bik poznaje svog vlasnika i magarac jasle svog gospodara, a Izrael mene ne poznaje, moj narod postupa nerazumno.

4 Teško grešnom narodu, narodu ogrezlom u prestupima, zločinačkom rodu, pokvarenim sinovima! Ostavili su Gospoda, prezreli su Svetog Boga Izraelovog, leđa su mu okrenuli. **5** Gde da vas još udarim, kad se sve više bunite? Cela je glava bolesna, celo je srce iznemoglo. **6** Od glave do pete nema na telu zdravog mesta. Ozlede i modrice i otvorene rane – nisu očišćene ni zavijene niti su uljem ublažene. **7** Zemlja vam je u pustoš pretvorena, gradovi su vam vatrom spaljeni, tuđinci vam njive pred očima izjedaju, pustoš je kao kad haraju tuđinci. **8** Kćer cionska ostala je kao koliba u vinogradu, kao baraka u polju krastavaca, kao opkoljen grad. **9** Da nam Gospod nad vojskama nije ostavio malo ostatka, bili bismo kao Sodom, bili bismo slični Gomoru.

10 Čujte Gospodnju reč, okrutni vladari sodomski. Poslušaj zakon Boga našeg, narode gomorski. **11** ‘Šta će mi mnoštvo vaših žrtava?,’ kaže Gospod. ‘Sit sam ovnujskih žrtava paljenica i sala od ugojenih životinja. Ne marim za krv junaca, jaganjaca i jaraca. **12** Kada dolazite da se pokažete pred mojim licem, ko to traži od vas, ko traži da gazite moja dvorišta? **13** Ne donosite više bezvredne prinose od žita! Kâd mi je odvratan. Držite mladine i Šabate, sazivate zborove – a ja ne podnosim kad se na svečanim zborovima okupljate, pa onda vračate. **14** Vaše mladine i svečanosti mrzi moja duša. Breme su mi postale, umorio sam se od njih. **15** Kada širite svoje ruke, zatvaram oči pred vama. Mnoge molitve izgovarate, ali ja ih ne slušam, jer su vam ruke pune krvi. **16** Operite se, očistite se, uklonite zloću svojih dela od mojih očiju, prestanite zlo činiti. **17** Učite se dobro činiti, tražite pravdu, ukoravajte tlačitelja, pravdu dajte siročetu, branite pravo udovice.

18 Dođite, molim vas, da ispravimo stvari,’ kaže Gospod. ‘Ako vaši gresi budu kao skerlet, postaće beli kao sneg; ako budu crveni kao grimiz, postaće kao vuna. **19** Ako se odazovete i poslušate, ješćete dobra ove zemlje. **20** Ali ako se opirete i budete buntovni, mač će vas proždreti.’ To su reči iz Gospodnjih usta.“ **21** Verni grad postao je bludnica! Bio je pun pravde, pravednost je u njemu prebivala, a sada su u njemu ubice. **22** Tvoje srebro postalo je troska. Tvoje piće je pomešano s vodom. **23** Tvoji su knezovi tvrdoglavi i s lopovima druguju. Vole mito i za darovima trče. Siročetu pravdu ne daju, udovičinu parnicu ne prihvataju.

24 Zato ovako govori Gospod, Gospod

[*] **1:1** „Isaija“ (Ješajahu ili Ješaja na hebrejskom) znači „spasenje Gospodnje.“

nad vojskama, Izraelov Silni Bog: „Ah, rešiću se svojih protivnika i osvetiću se svojim neprijateljima. **25** Okrenuću svoju ruku na tebe i pomoću ceđi odstraniću tvoju trosku i ukloniću svu tvoju nečistotu. **26** Opet ću ti kao nekada postaviti sudije i savetnike kao na početku. Onda će te zvati Grad pravednosti, Verni grad. **27** Cion će pravdom biti otkupljen i pravednošću obnovljeni oni koji se u njega vrate. **28** Propast buntovnika i grešnika doći će u isti čas, izginuće oni koji Gospoda ostavljaju. **29** Postideće se svi koji čeznu za velikim drvećem za kojim i vi čeznete. Posramićete se vrtova koje ste odabrali. **30** Jer ćete biti kao veliko drvo kome lišće vene i kao vrt u kome nema vode. **31** Jak čovek postaće poput kučine, a plod njegovog rada poput iskre; vatra će ih oboje u isti čas progutati i niko je neće ugasiti.“

2 Ovo je vizija koju je Isaija, Amozov sin, imao o Judi i Jerusalimu: **2** „U poslednjim danima gora Gospodnjeg doma biće utvrđena iznad gorskih vrhova i uzdizaće se iznad bregova, i k njoj će se sticati svi narodi. **3** Mnogi će narodi ići i govoriće: ‘Dođite! Pođimo na Gospodnju goru, u dom Jakovljevog Boga! On će nas poučavati svojim putevima, i hodićemo njegovim stazama. Jer će sa Ciona doći zakon i Gospodnja reč iz Jerusalima. **4** On će suditi narodima i ispraviće stvari među mnogim narodima. Oni će prekovati svoje mačeve u raonike i svoja koplja u srpove. Neće više narod podizati mač na narod niti će se više učiti ratovanju.

5 Dođi, Jakovljev dome, da hodimo u Gospodnjoj svetlosti.

6 Ti si ostavio svoj narod, Jakovljev dom, jer je pun onoga što sa istoka dolazi, i bavi se magijom kao i Filisteji, i mnogo je tuđinske dece među njima. **7** U njihovoj zemlji ima mnogo srebra i zlata, i nema kraja njihovom blagu. U njihovoj zemlji ima mnogo konja i nebrojeno mnogo kola. **8** U njihovoj zemlji ima mnogo bezvrednih bogova. Klanjaju se onome što je čovek svojim rukama napravio, onome što su prsti čovekovi načinili. **9** Ponižava se zemaljski čovek, omalovažava se čovek. To im ne možeš oprostiti.

10 Uđi među stene i sakrij se u prašinu u strahu od Gospoda i njegove veličanstvene uzvišenosti. **11** Poniziće se ohole oči zemaljskog čoveka, ljudski ponos biće ponižen. Tog dana samo će se Gospod uzvisiti. **12** Jer to je dan Gospoda nad vojskama. Dolazi na sve koji sebe uzvisuju, na sve ponosne, na sve koji su uzvišeni i sve koji su poniženi, **13** na sve ponosne i visoke lebanonske kedrove i na sva velika stabla sa Bašana, **14** na sve visoke gore i na sve uzdignute bregove, **15** na sve visoke kule i na sve utvrđene zidine, **16** na sve tarsiske brodove i na sve skupocene lađe. **17** Oholost zemaljskog čoveka biće ponižena, ljudski ponos biće ponižen. Tog dana samo će se Gospod uzvisiti.

18 Potpuno će nestati bezvrednih bogova. **19** Ljudi će ulaziti u pećine u stenama i u rupe u zemlji zbog straha od Gospoda i od njegove veličanstvene uzvišenosti, kada on ustane i kada zemlja pred njim zadrhti. **20** Tog dana će zemaljski čovek rovčicama i slepim miševima baciti svoje bezvredne srebrne bogove i ništavne zlatne bogove koji su za njega načinjeni da bi im se klanjao, **21** i ulaziće u šupljine u stenama i u pukotine u liticama, zbog straha od Gospoda i od njegove veličanstvene uzvišenosti, kad on ustane i kad zemlja pred njim zadrhti. **22** Zato se ne uzdajte u zemaljskog čoveka kome je dah u nozdrvama, jer šta je on da biste računali na njega?

3 Gle, Gospod, Gospod nad vojskama, oduzima Jerusalimu i Judi sve zalihe, sve zalihe hleba i sve zalihe vode, **2** silnog čoveka i ratnika, sudiju i proroka, gatara i starešinu, **3** poglavara nad pedesetoricom i uglednog čoveka, savetnika i čoveka vičnog magiji i čoveka veštog u čaranju. **4** Dečake ću im postaviti za knezove, samovoljan vladar vladaće nad njima. **5** Ljudi će okrutno

postupati jedni s drugima, svaki sa svojim
bližnjim. Dečak će ustajati na starca, neugle-
dan čovek na uglednog čoveka. **6** Svako će
hvatati svog brata u kući svog oca i govoriće:
‘Ti imaš ogrtač, ti treba čvrstom rukom da
vladaš nad nama, pod tvojom vlašću treba da
bude ova gomila ruševina.’ **7** A on će tog
dana uzviknuti i reći: ‘Neću ja biti onaj koji
rane zavija, a u mojoj kući nema ni hleba ni
ogrtača. Ne postavljajte mene da vladam nad
narodom.’

8 Jerusalim posrće, Juda pada, jer se svo-
jim rečima i delima protive Gospodu, bun-
tovni su pred njegovim slavnim očima. **9**
Izrazi njihovih lica svedoče protiv njih, go-
vore o njihovom grehu, koji je poput greha
Sodoma. Ne kriju ga. Teško njihovoj duši! Jer
sami sebi nanose zlo.

10 Kažite da će biti dobro pravedniku, jer
će jesti plod dela svojih. **11** Teško onom ko je
zao! Zlo će ga snaći, jer će mu se vratiti po
delima njegovih ruku. **12** Dete tlači narod
moj i žene vladaju nad njim. Narode moj, za-
vode te oni koji te vode, odvode s puta kojim
ideš.

13 Gospod na sud ustaje, diže se da naro-
dima presudu izrekne. **14** Gospod će započeti
sud protiv starešina svog naroda i protiv nje-
govih knezova.

‘Vi ste vinograd spalili. U vašim je ku-
ćama ono što je od skromnih oteto. **15** S ko-
jim pravom tlačite moj narod i satirete lice
skromnih?,’ govori Gospod, Gospod nad voj-
skama.

16 Gospod još kaže: ‘Zbog toga što su
kćeri cionske postale ohole, što idu uzdignute
glave i očima namiguju, sitnim koracima ho-
daju i nakitom na nogama zveckaju, **17**
Gospod će krastama prekriti teme kćeri cion-
skih, otkriće Gospod čelo njihovo. **18** Tog
dana Gospod će im oduzeti njihovu lepotu:
ukrase oko nogu, trake koje nose oko glave i
nakit u obliku meseca, **19** minđuše, narukvice
i koprene, **20** pokrivala za glavu, lančiće što
oko nogu nose i pojaseve, bočice s mirisima i
amajlije u obliku školjke, **21** prstenje i alke za
nos, **22** svečane haljine i tunike, ogrtače i tor-
bice, **23** ogledala i donje haljine, turbane i du-
gačke koprene.

24 Umesto mirisnog balzama biće ustajali
smrad, umesto pojasa uže će se vezivati, u-
mesto lepo očešljane kose biće ćelava glava,
umesto raskošne haljine kostret će se opasi-
vati, umesto lepote biće žig. **25** Tvoji ljudi
pašće od mača, u ratu će pasti junaci tvoji. **26**
Cionska vrata će žaliti i tugovati, grad će
ostati pust. Na zemlju će sesti.

4 Tog dana sedam žena uhvatiće jednog
muškarca i govoriće mu: ‘Ješćemo svoj
hleb i nosićemo svoje haljine, samo da
se zovemo tvojim imenom, da bi se sa nas
skinula sramota.’

2 Tog dana Gospodnji izdanak biće ukras
i slava, a plod zemlje biće ponos i lepota Izra-
elovim sinovima koji su preživeli. **3** Za osta-
tak na Cionu i preostale u Jerusalimu reći će
se da su mu sveti, svi koji su zapisani među
živima u Jerusalimu.

4 Kad Gospod Duhom pravde i Duhom
što spaljuje spere nečistotu kćeri cionskih i
ukloni s Jerusalima prolivenu krv, **5** Gospod
će nad celom gorom Cion i nad njenim
mestom gde se narod skuplja stvoriti oblak i
dim danju, a svetlost plamena ognjenog noću,
jer će sve što je slavno biti u zaklonu. **6**
Napraviće i kolibu da svojim hladom danju
štiti od žege, da bude sklonište i zaklon od o-
luje i kiše.

5 Zapevaću pesmu dragom svom, pesmu o
voljenom svom, pesmu o vinogradu nje-
govom. Dragi je moj imao vinograd na
brežuljku plodnom. **2** Okopao ga je, očistio
od kamenja, posadio u njemu plemenitu lozu
crvenu i sagradio kulu usred njega. Izgradio
je u njemu vinsku presu. Nadao se da će roditi
grožđe, ali je rodila divlja loza.

3 Stanovnici Jerusalima i Judini ljudi, su-
dite sada između mene i vinograda mog. **4** Šta

je još trebalo učiniti vinogradu mom, a što nisam učinio? Kad sam se nadao da će roditi grožđe, zašto je rodila vinjaga? **5** A sada slušajte šta ću učiniti vinogradu svom: Uklonići ogradu koja je oko njega i daću da se spali. Razvalići njegov kameni zid i daću da se izgazi. **6** U pustoš ću ga pretvoriti. Neće se orezivati niti će se okopavati. Trnje i korov u njemu će rasti, oblake ću uputiti da kišu na njega ne puštaju. **7** Vinograd Gospoda nad vojskama dom je Izraelov, ljudi su Judini rasadnik koji je voleo. Pravdi se nadao, a evo, zakon se krši, pravednosti se nadao, a evo, vapaja.

8 Teško onima koji kuću na kuću dodaju i njivu s njivom sastavljaju, dok više ne bude mesta za druge i dok ne ostanu sami u zemlji! **9** Na moje uši zakleo se Gospod nad vojskama da će mnoge kuće, iako velike i lepe, postati strašan prizor i da će ostati bez ljudi. **10** Deset jutara vinograda daće samo jedan bat, a gomer semena daće samo efu.[*] **11** Teško onima koji još od ranog jutra traže opojno piće, koji ostaju do kasno uveče raspaljeni od vina! **12** Na njihovim gozbama su harfe i drugi žičani instrumenti, daire, frule i vino, a za Gospodnje delo ne mare, ne primećuju delo njegovih ruku.

13 Zato će moj narod biti izgnan, jer nema znanja. Njegovi će ugledni ljudi gladovati, a običan narod će od žeđi umirati. **14** Zato je grob raširio svoju dušu i preko mere otvorio svoja usta, i u njega će sići sve što je divno u gradu, njegovo bučno mnoštvo ljudi i oni koji se vesele. **15** Zemaljski čovek biće ponižen, poniziće se čovek, poniziće se oči onih koji su se uzvisili. **16** Gospod nad vojskama uzvisiće se svojom presudom; istiniti Bog, Sveti Bog, posvetiće se svojom pravednošću. **17** Jaganjci će pasti kao na svojim pašnjacima, stranci će jesti rod sa puste zemlje na kojoj su nekad bile ugojene životinje.

18 Teško onima koji prestup vuku konopcima neistine i greh užima kolskim, **19** i govore: 'Neka požuri sa svojim delom, neka ga brzo učini, da bismo ga videli! Neka dođe i neka se izvrši namera Svetog Boga Izraelovog, da bismo ga upoznali!'

20 Teško onima koji za zlo kažu da je dobro, a za dobro kažu da je zlo, koji od tame prave svetlost, a od svetlosti tamu, koji od gorkog prave slatko, a od slatkog gorko!

21 Teško onima koji su mudri u svojim očima i razumni sami pred sobom!

22 Teško onima koji su jaki u pijenju vina i junaci u pravljenju opojnih pića, **23** koji za mito zlog proglašavaju pravednim i koji pravedniku oduzimaju njegovu pravednost!

24 Zato, kao što plameni jezici proždiru strnjiku i kao što u plamenu nestaje suva trava, tako će i njihov koren postati kao smrdljiva trulež i njihov cvet razleteće se kao prah, jer su odbacili zakon Gospoda nad vojskama i prezreli reč Svetog Boga Izraelovog. **25** Zbog toga se Gospod žestoko razgnevio na svoj narod. Podići će ruku na njih i udariće ih. Gore će se potresti, a njihova mrtva tela biće kao smeće po ulicama.

Zbog svega toga njegov se gnev nije odvratio, a njegova je ruka još uvek podignuta. **26** I podignuće zastavu narodima dalekim, i zazviždaće im s kraja zemlje; i gle, oni će doći odmah, brzo. **27** Niko među njima nije umoran i niko ne posrće. Niko nije pospan i niko ne spava. Neće im se raspasati pojas oko struka niti će im se pokidati remenje na sandalama. **28** Strele su im naoštrene i svi su lukovi njihovi nategnuti. Kopita njihovih konja biće kao kremen, a točkovi njihovih kola kao olujni vetar. **29** Rika je njihova poput lavlje rike, riču kao mladi lavovi. Režaće i grabiće plen, nesmetano će ga odneti i niko im ga neće oteti. **30** Tog dana čuće se rika nad plenom kao što se čuje more kad huči. Kad

[*] **5:10** Bat = oko 22 litre; gomer = oko 220 litara; efa = oko 22 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.

neko pogleda zemlju, videće zastrašujuću tamu jer će svetlost potamneti od oblaka.

6 U godini smrti kralja Ozije, video sam Gospoda kako sedi na visokom i uzvišenom prestolu, a rubovi njegove haljine ispunjavali su hram. **2** Iznad njega su stajali serafimi.* Svaki je imao šest krila. Sa dva je pokrivao svoje lice, sa dva je pokrivao svoje noge, a sa dva je leteo. **3** I govorili su jedan drugom: 'Svet, svet, svet je Gospod nad vojskama! Sva je zemlja puna njegove slave.' **4** Pragovi na vratima zatresli su se od glasa onih koji su klicali, a dom se napunio dimom.

5 A ja sam rekao: 'Teško meni! Poginuću, jer sam čovek nečistih usana i živim među narodom nečistih usana, a oči su moje videle Kralja, Gospoda nad vojskama!'

6 Tada je jedan od serafima doleteo do mene, držeći u ruci komad užarenog ugljevlja koji je kleštima uzeo sa oltara. **7** Zatim mi je dotakao usta i rekao: 'Evo, ovo je dotaklo tvoje usne, pa je tvoja krivica uklonjena i tvoj greh je očišćen.'

8 I čuo sam Gospodnji glas kako kaže: 'Koga ću poslati? Ko će za nas ići?' A ja sam odgovorio: 'Evo mene, pošalji mene.' **9** Na to je on rekao: 'Idi, i reci tom narodu: 'Čujete ono što vam uvek iznova govorim, ali ne razumete, gledate ono što vam uvek iznova pokazujem, ali ništa ne shvatate.' **10** Učini da srce tog naroda bude neprijemčivo, da im uši budu neosetljive, zatvori im oči, da očima ne vide i ušima ne čuju, da srcem ne razumeju i da se ne obrate i ne ozdrave.'

11 Tada sam upitao: 'Dokle, Gospode?' A on mi je odgovorio: 'Dok se gradovi ne pretvore u ruševine i ne ostanu bez stanovnika, dok kuće ne ostanu bez ljudi i dok se zemlja ne pretvori u pustoš, **12** dok Gospod ne protera ljude daleko i dok usred zemlje ne bude velika pustoš. **13** Premda će desetina ljudi u njoj ostati, ipak će biti razorena. Ali kao što terebint i hrast kad se poseku ostave panjeve, tako će sveto seme biti panj u zemlji.'"

7 U danima Ahaza, sina Jotama, Ozijinog sina, Judinog kralja, dogodilo se da je Resin, kralj Sirije, s Fekajem, Remalijinim sinom, kraljem Izraela, došao na Jerusalim da ratuje protiv njega, ali nije mogao da ga osvoji. **2** Davidovom domu bilo je javljeno: „Sirija se udružila s Jefremom." Tada je kralju i njegovom narodu zadrhtalo srce, kao što drveće u šumi na vetru zatreperi.

3 Gospod je rekao Isaiji: „Izađi u susret Ahazu sa svojim sinom Šar-Jašubom,* tamo gde se završava vodovod gornjeg jezera na putu pored polja onih koji bele rublje. **4** I reci mu: 'Čuvaj se i budi spokojan. Ne boj se i neka ti srce ne bude u strahu od dva kraja ovih ugaraka što se dime, od žestokog gneva Resina i Sirije i Remalijinog sina. **5** Sirija i Jefrem i Remalijin sin naumili su da ti nanesu zlo i rekli su: **6** 'Pođimo na Judu i rastrgnimo ga, napadnimo ga i osvojimo ga, i postavimo u njemu drugog kralja, Tabealovog sina.'

7 Ovako kaže Gospod Bog: 'To neće uspeti, neće se ostvariti. **8** Jer je Siriji glava Damask, a Damasku je glava Resin. Za najviše šezdeset i pet godina Jefrem će biti smrvljen tako da više neće biti narod. **9** Jefremu je glava Samarija, a Samariji je glava Remalijin sin. Ako ne budete verovali, nećete se održati.'"

10 Gospod je još rekao Ahazu: **11** „Od Gospoda, svog Boga, traži znak, dubok kao grob ili visok kao nebo." **12** Ali Ahaz je odgovorio: „Neću ga tražiti i neću iskušavati Gospoda."

13 Tada je Isaija rekao: „Molim vas, slušajte, dome Davidov. Zar vam je malo što dosađujete ljudima, pa morate da dosađujete i mom Bogu? **14** Zato će vam sam Gospod dati

* **6:2** Serafimi su anđeli koji imaju veoma visok položaj.
* **7:3** „Šar-Jašub" znači „ostatak (oni koji preostanu) će se vratiti."

znak: Evo, devojka će zatrudneti i rodiće sina
i daće mu ime Emanuel.[*] **15** On će jesti samo
maslac i divlji med dok ne nauči da odbacuje
zlo i da bira dobro. **16** Jer pre nego što dečak
nauči da odbacuje zlo i da bira dobro, opu-
steće zemlja dvojice kraljeva kojih se mnogo
bojiš. **17** Gospod će na tebe i na tvoj narod i
na dom tvog oca pustiti dane kakvih nije bilo
otkad se Jefrem odvojio od Jude – dovešće
kralja Asirije.

18 Tog dana Gospod će zviždukom poz-
vati muve iz Egipta, s krajeva kanala Nila, i
pčele iz asirske zemlje, **19** i sve će one doći i
spustiće se na kotline, na pukotine u stenama,
na sve trnovito grmlje i na sva pojilišta.

20 Tog dana Gospod će zakupljenom bri-
tvom koja dolazi s reke,[*] kraljem Asirije,
obrijati glavu i dlake po telu, a i svu bradu.

21 Tog dana čovek će sačuvati jednu ju-
nicu iz krda i dve ovce. **22** I dobijaće toliko
mleka da će jesti maslac; svi koji ostanu u
zemlji za jelo će imati samo maslac i divlji
med.

23 Tog dana na svakom mestu gde je bilo
hiljadu čokota, vrednih hiljadu srebrnika,
rašće samo trnje i korov. **24** Sa strelama i lu-
kom čovek će dolaziti tamo, jer će sva zemlja
zarasti u trnje i korov. **25** Po svim gorama
koje su se motikom krčile niko neće ići zbog
straha od trnja i korova. Tamo će bikovi pasti
i ovce će tamo gaziti.“

8 Gospod mi je rekao: „Uzmi veliku ploču
i pisaljkom smrtnog čoveka na njoj na-
piši: ‘Maher-Šelal-Haš-Baz.’[*] **2** I neka mi
to potvrde verni svedoci, sveštenik Urija i Za-
harija, Jeverehijin sin.“

3 Zatim sam prišao proročici, i ona je
zatrudnela i rodila sina. Tada mi je Gospod
rekao: „Daj mu ime Maher-Šelal-Haš-Baz, **4**
jer pre nego što dečak nauči da zove: ‘Oče!’ i
‘Majko!,’ pred kralja Asirije odneće se bogat-
stvo Damaska i plen Samarije.“

5 Gospod mi je još rekao: **6** „Zbog toga što
je ovaj narod odbacio vode Šiloaha[*] koje tiho
teku, a raduje se Resinu i Remalijinom sinu,
7 evo, Gospod navodi na njih silne i velike
vode reke – kralja Asirije i svu njegovu slavu.
On će se izliti iz svih svojih korita i preliće se
preko svih svojih obala **8** i proći će kroz Judu.
Poplaviće ga i preći će preko njega. Do grla
će mu doći. Svoja krila raširiće preko cele
tvoje zemlje, Emanuele!

9 Udružujte se, narodi, ali bićete satrti.
Slušajte, svi vi iz dalekih krajeva zemaljskih!
Opašite se, ali bićete satrti! Opašite se, ali bi-
ćete satrti! **10** Dogovarajte se, ali dogovor će
vam propasti! Recite nešto, ali se to neće
ostvariti, jer je Bog s nama! **11** Jer ovako mi
je rekao Gospod kad me je uhvatio svojom
snažnom rukom da bi me odvratio da ne idem
putem kojim ovaj narod ide: **12** „Ne govorite
‘zavera’ kad god ovaj narod kaže ‘zavera!’
Ne bojte se onoga čega se oni boje i nemojte
drhtati pred tim. **13** Gospod nad vojskama –
on jedini neka vam bude svet, njega se bojte i
pred njim drhtite.

14 On će biti kao sveto mesto, ali će biti i
kao kamen u koji će udariti i kao stena o koju
će se spotaći oba Izraelova doma, kao klopka
i kao zamka za stanovnike Jerusalima. **15**
Mnogi će se od njih spotaći, pašće i razbiće
se, u zamku će upasti i uhvatiće se.

16 Smotaj svitak svedočanstva, zapečati
zakon među mojim učenicima! **17** Čekaću
Gospoda, koji je okrenuo svoje lice od Jakov-
ljevog doma, i uzdaću se u njega.

18 Evo, ja i deca koju mi je Gospod dao
za znak i čudo u Izraelu, od Gospoda nad voj-
skama, koji prebiva na gori Cion.

19 Ako vam kažu: ‘Obratite se onima koji

[*] **7:14** Reči „devica“ ili „devojka“ su sinonimi. „Emanuel“ znači „s nama je Bog“ (vidi Matej 1:23; 2. Korinćanima 5:18-19).

[*] **7:20** To jest „Eufrata.“

[*] **8:1** „Maher-Šelal-Haš-Baz“ znači: „Pohitaj plenu! Brz na plen.“

[*] **8:6** „Šiloah“ je bio vodovodni kanal.

prizivaju duhove ili onima koji gataju, koji šapuću i mrmljaju’ – zar narod ne treba da se obraća svom Bogu? Zar da se mrtvima obraća umesto živima? **20** K zakonu i svedočanstvu! Ako ne govore prema ovoj reči, to je zato što nema svetlosti u njima.

21 Svi će ići kroz zemlju potlačeni i gladni, i od gladi i gneva koji će osećati proklinjaće svog kralja i svog Boga, gore upravljajući pogled svoj. **22** Kad pogledaju po zemlji videće nevolju i mrak, tminu agonije, i u gustu tamu biće oterani.

9 Ali tama neće biti kao onda kad je zemlja bila u nevolji, kao u pređašnja vremena kad je sramota pokrila Zebulonovu zemlju i Neftalimovu zemlju. A kasnije joj je ukazana čast – tom putu pored mora, na području oko Jordana, Galileji neznabožačkoj. **2** Narod koji hodi u tami videće veliku svetlost. Nad onima koji žive u zemlji guste tame zasjaće svetlost. **3** Umnožio si narod, a nisi mu uveličao radosti, ali će se radovati pred tobom kao što se ljudi raduju u vreme žetve, kao što se vesele oni koji dele plen.

4 Jer si slomio jaram koji im je bio teret i štap koji im je bio na leđima, i palicu onoga koji ih je terao da rade, slomio si ih kao u dan propasti Madijana. **5** Jer svaka čizma kojom se gazi tako da se zemlja trese i svaki ogrtač krvlju isprskan izgoreće kao hrana za oganj.

6 Jer Dete nam se rodi, Sin nam se dade; poglavarstvo će doći na njegovom ramenu. I nazivaće ga Čudesnim, Glasnikom Saveta Božjeg, Ocem budućeg doba, Predvodnikom blagostanja.* **7** Vlast će Njegova rasti i blagostanju neće biti kraja, na Davidovom prestolu i u njegovom kraljevstvu, da se utvrdi i utemelji na pravdi i pravednosti, od sada pa doveka. To će učiniti revnost Gospoda nad vojskama.

8 Gospod je poslao reč protiv Jakova, i ona je pala na Izrael. **9** Znaće za nju ceo narod, Jefrem i stanovnici Samarije, zbog njihove oholosti i drskosti njihovog srca, jer govore: **10** ‘Cigle su pale, ali zidaćemo klesanim kamenom. Divlje smokve su posečene, ali zamenićemo ih kedrovima.’ **11** Gospod će dati Resinovim protivnicima da se uzdignu nad njim, i podbošće njegove neprijatelje, **12** Siriju s istoka i Filisteje s leđa, i oni će otvoriti usta i proždreće Izrael. Zbog svega toga njegov se gnev nije odvratio, i njegova je ruka još uvek podignuta. **13** Narod se nije vratio onome koji ih udara, nisu tražili Gospoda nad vojskama. **14** Zato će Gospod istog dana odseći Izraelu glavu i rep, granu i rogoz. **15** Star i ugledan čovek – to je glava, a prorok koji naučava laži – to je rep. **16** Oni koji vode ovaj narod zavode ga, a oni koje vode, smeteni su. **17** Zato se Gospod neće radovati njihovim mladićima i neće se smilovati njihovoj siročadi ni njihovim udovicama, jer su svi pokvarenjaci i zločinci i svaka usta govore bezumlje. Zbog svega toga njegov se gnev nije odvratio, i njegova je ruka još uvek podignuta.

18 Jer zlo se širi poput vatre, proždire trnje i korov, i rasplamsaće šumsku šikaru, i otkotrljaće se naviše poput dizanja dima. **19** Od gneva Gospoda nad vojskama zemlja se zapalila, i narod će postati kao hrana za oganj. Niko se neće smilovati ni na svog brata. **20** Jedan će zdesna meso seći, i ostaće gladan, a drugi će sleva meso jesti, i neće se nasititi. Svaki će jesti meso sa svoje ruke, **21** Manasija će jesti Jefrema i Jefrem Manasiju, a zajedno će biti protiv Jude. Zbog svega toga njegov se gnev nije odvratio, i njegova je ruka još uvek podignuta.

10 Teško onima koji donose nepravedne propise, koji stalno pišu i same nevolje ispisuju, **2** kako bi siromašne na

* **9:6** Kombinovano prevedeno uz pomoć Septuaginte, grčkog prevoda hebrejske Biblije iz 2. ili 3. veka pre Hrista.

sudu odbili i nevoljnicima iz mog naroda o-
teli pravdu, da bi udovice postale njihov plen
i da bi opljačkali čak i siročad! **3** Šta ćete či-
niti u dan obračuna i propasti, kad dođe izda-
leka? Kome ćete pobeći da vam pomogne.
Gde ćete ostaviti svoju slavu? **4** Ne preostaje
ništa nego da se čovek pogne među zatvore-
nicima, da ljudi padnu među pobijene. Zbog
svega toga njegov se gnev nije odvratio, i nje-
gova je ruka još uvek podignuta.

5 ‘Gle, Asirac je prut mog gneva, palica u
njegovoj ruci izvršava moju osudu! **6** Poslaću
ga na pokvareni narod, uputiću mu da pođe
na narod koji me gnevi, da ga potpuno opleni
i opljačka i da ga izgazi kao blato na ulicama.
7 Iako on to ne želi, biće na to naveden; iako
njegovo srce to ne želi, on će kovati namere,
jer je u njegovom srcu da zatire i da istrebi
mnoge narode. **8** Jer će reći: ‘Zar nisu moji
knezovi u stvari kraljevi? **9** Zar nije Halanu
kao i Harkemisu? Zar nije Ematu kao i
Arfadu? Zar nije Samariji kao i Damasku? **10**
Kao što je moja ruka dosegla kraljevstva bez-
vrednih bogova, čijih je rezbarenih likova
bilo više nego u Jerusalimu i u Samariji, **11** i
kao što ću učiniti Samariji i njenim bezvred-
nim bogovima, zar neću tako učiniti i Jerusa-
limu i njegovim idolima?’

12 Kad Gospod dovrši sve svoje delo na
gori Cion i u Jerusalimu, pozvaće na odgo-
vornost kralja Asirije zbog drskih dela njego-
vog srca i zbog uobraženosti njegovih oholih
očiju. **13** Jer kaže: ‘Učiniću to snagom svoje
ruke i svojom mudrošću, jer sam razuman.
Ukloniću granice narodima i opljačkaću nji-
hovo blago, i kao junak pokoriću stanovnike.
14 Moja će ruka dohvatiti bogatstva naroda
kao da je gnezdo. Kao što se skupljaju ostav-
ljena jaja, tako ću ja skupiti svu zemlju, i neće
biti nikoga da krilima svojim zamahne, niti da
usta svoja otvori niti da zapijuče.’

15 Zar će se sekira veličati nad onim koji
njome seče? Zar će se testera uzoholiti nad o-
nim koji njome rukuje? Može li prut mahati
onim koji ga podiže ili štap podizati onoga
koji nije od drveta. **16** Zato će Gospod,
Gospod nad vojskama, na njegove snažne ju-
nake poslati bolest koja će ih izjesti, a pod
njegovom slavom plamen će goreti kao što
vatra gori. **17** Svetlost Izraelova biće kao
vatra i Sveti Bog njegov kao plamen koji će
zapaliti korov i trnje Asirčevo u jedan dan. **18**
On će raskoši njegove šume i njegove plodne
zemlje uništiti i dušu i telo kao bolesniku koji
vene. **19** A od njegove šume ostaće tako malo
stabala da će i dete moći da ih prebroji.

20 Tog dana Izraelov ostatak i preživeli iz
Jakovljevog doma neće se više oslanjati na o-
noga ko ih udara, nego će se istinski oslanjati
na Gospoda, Svetog Boga Izraelovog. **21**
Ostatak će se vratiti, Jakovljev ostatak, Moć-
nom Bogu. **22** Jer ako bi tvog naroda, Izraele,
bilo kao peska morskog, samo će se njegov
ostatak vratiti. Istrebljenje koje je određeno
izliće se na njih u pravdi, **23** jer će Gospod,
Gospod nad vojskama, istrebljenje i svoju ne-
opozivu odluku izvršiti po čitavoj zemlji.

24 Zato ovako govori Gospod, Gospod
nad vojskama: ‘Narode moj što prebivaš na
Cionu, ne boj se Asirca, koji te je prutom tu-
kao i svoj štap podizao na tebe, kao što su i
Egipćani činili. **25** Jer još vrlo malo i doći će
kraj osudi. Moj će ih gnev zatrti. **26** Gospod
nad vojskama zamahnuće na njega bičem,
kao kad je porazio Madijance kod Orevove
stene,[*] i svoj štap će podići nad morem, po-
dići će ga kao što je učinio i protiv Egipta.

27 Tog dana s tvojih leđa spašće asirsko
breme i njegov jaram s tvog vrata, i jaram će
se slomiti zbog pomazanih lica.[*]

28 On ide na Ajat, prolazi kroz Migron, u
Mihmasu ostavlja svoje stvari. **29** Prelazi

[*] **10:26** Vidi: Sudije 7:25.

[*] **10:27** Vidi: 2. Mojsijeva 34:35. Ovo se odnosi na primanje Božje slave i duha prilikom izbavljenja Božjeg naroda.

preko plićaka, u Gebi provodi noć. Rama drhti, Saulova Gibea beži. **30** Viči iz sveg glasa, Galimova kćeri! Čuvaj se, Laise! I ti, nevoljni Anatote! **31** Madmina beži. Stanovnici Gevima traže utočište. **32** Još dok je dan zaustaviće se u Nobu. Svojom rukom preteći maše prema gori kćeri cionske, brdu jerusalimskom.

33 Gle, Gospod, Gospod nad vojskama, strahovitom silom grane kreše. Oni koji su visoko narasli seku se, visoki se obaraju. **34** On gvozdenom alatkom seče čestar. Lebanonska stabla pašće pred moćnim.

11 Mladica će izniknuti iz Jesejevog panja, izdanak iz njegovog korena donosiće plod. **2** Na njemu će počivati Gospodnji Duh, Duh mudrosti i razboritosti, Duh saveta i sile, Duh znanja i straha od Gospoda. **3** On će živeti u strahu od Gospoda.

Neće suditi po onome što vidi, niti će ukoravati po onome što čuje. **4** Po pravdi će suditi siromašnima, pravedno će ukoravati braneći krotke na zemlji. Udariće zemlju prutom svojih usta, duhom svojih usana pogubiće zle. **5** Svoja bedra opasaće pravednošću, a svoje bokove vernošću.

6 Vuk će boraviti s jagnjetom, leopard će ležati s jaretom, tele i mladi lav i uhranjena životinja zajedno će biti, a mali dečak vodiće ih. **7** Krava i medvedica zajedno će jesti, a njihovi mladunci zajedno će ležati. Lav će jesti slamu kao bik. **8** Dete koje sisa igraće se nad kobrinom rupom, dete koje je prestalo da sisa stavljaće ruku na rupu zmije otrovnice. **9** Zlo se više neće činiti niti će se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj, jer će zemlja biti puna znanja o Gospodu kao što je more puno vode.

10 I u to će vreme za koren Jesejev, koji će biti zastava narodima, raspitivati narodi, i počivalište Njegovo biće slavno.

11 Tog dana Gospod će još jednom pružiti ruku da iz Asirije, iz Egipta, iz Patrosa, iz Huša, iz Elama, iz Senara, iz Emata i s morskih ostrva skupi ostatak svog naroda koji bude preostao. **12** Podići će zastavu narodima i sabraće rasejane Izraelove sinove i s četiri strane zemlje skupiće rasute Judine sinove.

13 Nestaće Jefremove ljubomore, biće istrebljeni Judini neprijatelji. Jefrem neće biti ljubomoran na Judu, a Juda neće biti neprijatelj Jefremu. **14** Poleteće na filistejska pleća na zapadu, zajedno će pleniti sinove Istoka. Na Edom i Moab pružiće svoju ruku, a Amonovi sinovi biće im pokorni. **15** Gospod će isušiti zaliv Egipatskog mora i u žaru svog duha zamahnuće svojom rukom na reku. Udariće na sedam njenih nabujalih rukavaca i učiniće da ih ljudi prelaze u sandalama. **16** A za ostatak njegovog naroda koji bude preostao, biće pripremljen širok put iz Asirije, kao što je bio pripremljen Izraelu onog dana kad je izašao iz egipatske zemlje.

12 Tog dana ćeš reći: ‘Hvala ti Gospode jer iako si se razgnevio na mene, tvoj gnev se odvratio i ti si me utešio. **2** Gle, Bog je spasenje moje. Uzdaću se u njega i neću se bojati, jer je Gospod snaga moja i sila moja, on je spasenje moje.’

3 S radošću ćete zahvatati vodu na izvorima spasenja. **4** Tog dana reći ćete: ‘Zahvaljujte Gospodu! Prizivajte ime njegovo! Objavljujte narodima dela njegova! Obznanjujte da je uzvišeno ime njegovo! **5** Pesmom hvalite Gospoda, jer je nenadmašna dela učinio. Neka se to objavljuje po svoj zemlji.

6 Kličite i radujte se, stanovnici Ciona, jer je velik među vama Sveti Bog Izraelov.’“

13 Objava protiv Vavilona koju je Isaija, Amozov sin, video u viziji: **2** „Na ogoljenom brdu podignite zastavu. Vičite im iz sveg glasa, mašite rukom, neka uđu na vrata velikaša. **3** Ja sam uputio moje posvećene. Pozvao sam svoje ratnike koji se silno raduju da preko njih iskalim svoj gnev. **4** Slušajte! Žagor mnoštva na gorama, kao od velikog naroda. Slušajte! Vreva kraljevstava, okupljenih naroda. Gospod nad vojskama

skuplja vojsku za rat. **5** Oni dolaze iz daleke zemlje, s kraja nebesa – Gospod i oružje njegove osude – da svu zemlju poharaju.

6 Gorko plačite jer je blizu Gospodnji dan! Doći će kao pustošenje od Svemoćnog. **7** Zato će sve ruke klonuti, sasvim će se rastopiti srce smrtnog čoveka. **8** Nemir obuzima ljude. Spopadaju ih grčevi i porođajni bolovi, imaju trudove kao žena koja se porađa. U čudu gledaju jedan u drugog, lica im u strahu gore.

9 Evo, dolazi Gospodnji dan, strašan od jarosti i žestokog gneva, da zemlju pretvori u strašan prizor i da iz nje istrebi njene grešnike. **10** Jer ni nebeske zvezde ni njihovo sazvežđe Kesil* neće sijati svojom svetlošću, sunce će potamneti kad izađe, a ni mesec neće zasjati svojim sjajem. **11** Pohodiću svet za zlo i izopačenost na zlima. Zatrću ponos oholih i poniziću nadmenost nasilnika. **12** Učiniću da je smrtni čovek ređi nego suvo zlato, zemaljski čovek od ofirskog zlata. **13** Zato ću potresti nebesa. Zemlja će se zatresti i pomeriti sa svog mesta od jarosti Gospoda nad vojskama u dan njegovog žestokog gneva. **14** Kao gazela naterana u beg i kao stado koje nema ko da skupi, tako će se svako okrenuti svom narodu i svako će pobeći u svoju zemlju. **15** Ko bude pronađen, biće proboden, i svako ko u tom naletu bude uhvaćen, pašće od mača, **16** a deca će im biti smrskana pred njihovim očima. Kuće će im biti opljačkane, a žene silovane.

17 Evo, podižem na njih Međane, koji ne mare za srebro i ne raduju se zlatu. **18** Svojim lukovima pobiće mladiće. Neće se smilovati plodu utrobe, oko im se neće sažaliti na decu. **19** Vavilon, ukras kraljevstava, lepota i ponos Haldejaca, biće kao Sodom i Gomor kad ih je Bog uništio. **20** Nikad više neće biti nastanjen, neće ga više biti ni u jednom budućem naraštaju. Arapin neće tamo razapinjati svoj šator, niti će pastiri voditi svoja stada da tamo počivaju. **21** Tamo će počivati životinje koje žive u bezvodnom kraju, u kućama njegovih nekadašnjih stanovnika nastaniće se sovuljage. Tamo će prebivati nojevi, i demoni u obliku jarca skakaće tamo. **22** Šakali će zavijati u njegovim utvrđenim dvorima, velike zmije biće u njegovim nekad raskošnim palatama. Njegovo se vreme približilo, njegovi se dani neće produžiti.

14 Jer Gospod će se smilovati Jakovu i opet će izabrati Izrael. Daće im da u svojoj zemlji počivaju, a stranci će im se pridružiti i priključiće se Jakovljevom domu. **2** Narodi će ih uzeti i dovesti na njihovo mesto, a Izraelov dom uzeće ih u nasledstvo u Gospodnjoj zemlji kao sluge i sluškinje. Porobiće one koji su njih porobili i biće gospodari nad onima koji su ih terali da rade.

3 Tog dana, kad ti Gospod bude dao da počineš od svog bola, od svog nemira i od teškog ropstva kojim si bio pritisnut, **4** izgovorićeš ovu priču o kralju Vavilona:

‘Nema više onoga koji je druge terao da rade, nema više tlačenja! **5** Gospod je slomio štap zlih, vladalačku palicu, **6** onoga koji je bez prestanka u jarosti udarao narode, koji je u gnevu pokoravao narode nemilice ih progoneći.’ **7** Cela je zemlja počinula, smirila se. Ljudi se vesele i kliču od radosti. **8** Stabla smreke i lebanonski kedrovi raduju se kad vide šta ti se desilo, i govore: ‘Otkako si pao, drvoseče nas više ne seku.

9 Grob se dole zbog tebe uskolebao, očekujući da u njega dođeš. Zbog tebe je probudio refaime, sve jarčeve na zemlji; kraljeve svih naroda digao je s njihovih prestola. **10** Svi oni progovaraju i govore ti: ‘Zar si i ti postao nemoćan kao i mi? Zar si se izjednačio s nama? **11** U grob je bačen tvoj ponos, zvuk tvojih žičanih instrumenata. Ispod tebe su crvi prostrti kao postelja, crvi su ti pokrivač.

* **13:10** Smatra se da se radi o Orionu.

12 Kako pade s Neba, Svetlonošo, zorin sine! Kako se obori na zemlju, ti što si gazio narode! **13** A govorio si u svom srcu: ‘Do nebesa ću se podići. Iznad Božjih zvezda podići ću svoj presto i sešću na zbornu goru na krajnjem severu. **14** Podići ću se iznad oblaka. Izjednačiću se sa Najvišim.’

15 Ali u grob bićeš svrgnut, u najdublju jamu. **16** Oni koji te vide posmatraće te i razmišljaće o tebi govoreći: ‘Je li to onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao kraljevstva, **17** koji je plodno tlo pretvarao u pustinju i razarao gradove, koji svoje zatvorenike nije otpuštao kući?’ **18** Kraljevi svih drugih naroda počivaju u slavi, svaki u svom grobu. **19** A ti si odbačen, ni groba nemaš, kao prezrena mladica, pokriven pobijenim ljudima koji su mačem probodeni i bačeni u kamenu jamu, kao izgažen leš. **20** Nećeš im se pridružiti u grobu, jer si svoju zemlju upropastio, svoj si narod pobio. Potomcima zlikovaca nikad se više ime neće spominjati.

21 Pripremite panj na kome će njegovi sinovi biti poklani zbog prestupa njihovih praočeva, da se ne podignu i ne osvoje zemlju i da svojim gradovima ne prekriju lice sveta.’

22 ‘Ustaću na njih,’ govori Gospod nad vojskama. ‘Zatrću Vavilonu ime i ostatak, porod i potomstvo,’ govori Gospod.

23 ‘Učiniću ga prebivalištem bodljikavih prasadi i močvarom, pomešću ga metlom uništenja,’ govori Gospod nad vojskama.

24 Gospod nad vojskama se zakleo: ‘Zaista, kako sam zamislio, tako će i biti, što sam odlučio, to će se i ostvariti, **25** da bih slomio Asirca u svojoj zemlji i zgazio ga na svojim gorama, da bi se njegov jaram skinuo s mog naroda i da bi se njegovo breme skinulo s njihovih leđa.

26 To je odluka koja je doneta protiv cele zemlje, to je ruka koja se podigla na sve narode. **27** Jer je Gospod nad vojskama doneo odluku, i ko je može poništiti? Njegova se ruka podigla, i ko je može odvratiti?“

28 Te godine kad je umro kralj Ahaz izrečena je ova objava: **29** „Neka se niko u tebi, zemljo filistejska, ne raduje što je slomljena palica onoga koji te je udarao. Jer će iz zmijskog korena izaći otrovnica, plod će njegov biti ljuta hitra zmija. **30** Prvenci slabih imaće hranu, siromašni će mirno počivati. Glađu ću usmrtiti tvoj koren, a što ostane od tebe, biće pobijeno. **31** Gorko plačite, vrata! Jadikuj, grade! Neka u tebi, zemljo filistejska, svi klonu duhom! Jer sa severa dim dolazi, i niko ne zaostaje u neprijateljskim četama.

32 Šta će se odgovoriti glasnicima naroda? Da je Gospod položio temelj Cionu, i u njemu će nevoljnici iz njegovog naroda naći utočište.“

15 Objava protiv Moaba: „Ućutkan je Ar-Moab, jer je preko noći opustošen. Ućutkan je Kir-Moab, jer je preko noći opustošen. **2** On odlazi u hram i u Dibon, na uzvišice, da plače. Nad Nebuom i nad Medebom Moab gorko plače. Sve su glave u njemu obrijane, sve su brade odsečene. **3** Na njegovim ulicama ljudi su opasali kostret. Na njegovim krovovima i trgovima svi gorko plaču, i dok silaze suze liju. **4** Hešbon i Eleala jadikuju. Njihov glas čuje se do Jase. Zato moabski ratnici viču i svima u narodu duša je zadrhtala.

5 Moje srce jadikuje nad Moabom. Njegovi begunci odlaze sve do Sigora i Eglat-Selisije. Dok se penju na Luit, svi plaču. Dok idu u Oronajim, razleže se njihov jauk zbog propasti. **6** Jer su se nimrimske vode pretvorile u pustinju. Zelena je trava uvela, nestalo je trave, nema zelenila. **7** Zato, preko doline topola nose ono što je preostalo i dobra koja su sačuvali. **8** Jauk se razleže po moabskom kraju. Gorak plač čuje se do Eglaima, gorak plač čuje se do Bir-Elima, **9** jer su dimonske vode pune krvi. Dimonu ću dodati još jednu nevolju – lav će napadati moabske begunce i one koji ostanu u toj zemlji.

16 Pošaljite ovna vladaru zemlje, iz Sele preko pustinje, do gore kćeri cionske. **2** Kao ptice u begu, oterane iz svog gnezda, takve će biti kćeri moabske na prelazima preko Arnona.

3 Dajte savet, sprovedite odluku. U podne raširi svoju senku da bude kao usred noći. Sakrij rasejane, ne izdaj begunce. **4** Neka oni od mog naroda koji su rasejani budu kod tebe, Moabe. Budi im skrovište od pustošnika. Jer je tlačitelju došao kraj, pustošenje je prestalo, zbrisani su sa zemlje oni koji su gazili druge.

5 Presto će utvrditi milošću. Na njemu će kralj u Davidovom šatoru u vernosti sedeti, sudiće i tražiće pravdu, i spremno će činiti ono što je ispravno.

6 Čuli smo za Moabov ponos, veliki ponos, za njegovu oholost, njegov ponos i njegov gnev – ali njegove prazne reči neće se ostvariti. **7** Zato će Moab gorko plakati zbog svoje nevolje, svi u Moabu gorko će plakati. Oni koji su sasvim slomljeni jadikovaće za suvim grožđem iz Kir-Areseta, **8** jer su se osušila hešbonska terasasta polja. Gospodari naroda potrli su jarkocrvene grane sivmanskih vinograda, koje su se do Jazira pružale i po pustinji išle. Njegove mladice su bile ostavljene da same bujaju i pružale su se sve do mora.

9 Zato ću nad sivmanskim vinogradom plakati kao što plačem i nad Jazirom. Suzama ću te zalivati, Hešbone i Elealo, jer se nad tvojom letinom i nad tvojom berbom začuo bojni poklič. **10** Nestalo je radosti i veselja iz voćnjaka, ne čuju se radosni uzvici u vinogradima, nema klicanja. Onaj ko je gazio grožđe u vinskoj presi više ga ne gazi. Prekinuo sam radosne usklike.

11 Zato moja utroba kao harfa drhti nad Moabom, sve što je u meni drhti nad Kir-Aresetom.

12 Videlo se da se Moab umorio na uzvišici. Došao je u svoje svetilište da se moli, ali ništa nije mogao da izmoli.

13 To je reč koju je Gospod još ranije rekao o Moabu. **14** A sada Gospod ovako kaže: ‘Za najviše tri godine, kao što su najamničke godine, Moabova slava biće prezrena uz veliki metež, a oni koji preostanu biće malobrojni i nejaki.’“

17 Objava protiv Damaska: „Gle, Damask više nije grad. Pretvorio se u gomilu ruševina, u razvaline koje se raspadaju. **2** Napušteni aroirski gradovi postali su mesto gde stada dolaze i leže i gde ih niko ne plaši. **3** U Jefremu više nema utvrđenog grada, a ni kraljevstva u Damasku. Sa onima koji preostanu iz Sirije biće kao sa slavom Izraelovih sinova,“ govori Gospod nad vojskama.

4 „Tog dana Jakovljeva slava biće ponižena, njegovo debelo telo smršaće. **5** Kad žetelac bude skupljao nepožnjeveno žito i kad bude žeo klasje, biće kao čovek koji pabirči klasje u refaimskoj dolini. **6** U Jakovu će ostati pabirak kao kad se otrese maslina: dve ili tri zrele masline na vrhu, četiri ili pet na rodnim granama,“ govori Gospod, Izraelov Bog.

7 Tog dana zemaljski čovek pogledaće svog Tvorca, upraviće oči na Svetog Boga Izraelovog. **8** Neće gledati na oltare, delo svojih ruku, neće gledati na ono što su njegovi prsti načinili, niti na obredna debla ni na kadione stalke. **9** Tog dana njegovi utvrđeni gradovi biće kao napušteno mesto u šumi, kao grana koju su ostavili pred Izraelovim sinovima; biće pustoš. **10** Jer si zaboravio Boga svog spasenja i nisi se setio Stene svoje tvrđave. Zato u svoje lepe rasadnike sadiš tuđe mladice. **11** Ti samo ograđuj svoj rasadnik danju, a ujutru se trudi da ti seme nikne, ali žetva će pobeći onog dana kada dođu bolest i neizlečive muke.

12 Teško mnogim uskomešanim narodima, koji su se uzburkali kao što se more uzburka! Teško narodima koji huče kao što huče silne vode! **13** Huka naroda biće kao huka mnogih voda. Ali On će ih ukoriti, pa će

oni pobeći daleko i biće gonjeni kao pleva na gori koju vetar raznosi i kao čičak što se u olujnom vetru kovitla. **14** A uveče, eto iznenadnog straha! Pre nego što svane, nema ih više. To je nasledstvo onih koji nas pljačkaju, to će snaći one koji nas plene.

18

Teško zemlji u kojoj krilati insekti zuje, koja je na području etiopskih reka! **2** Ona poslanike šalje preko mora, po površini vode u brodovima od papirusove trske, i kaže: „Idite, hitri glasnici, visokom narodu glatke kože, narodu koji svuda širi strah, žilavom narodu koji gazi druge i čiju zemlju odnose reke.“

3 Svi stanovnici sveta, vi koji živite na zemlji, ugledaćete prizor kao kad se na gorama zastava podigne i čućete zvuk kao kad se rog oglasi. **4** Jer ovako mi je rekao Gospod: „Mirno ću stajati i gledati svoje prebivalište, i to će biti kao sjajna toplina svetlosti i kao oblak rose u vreme berbe. **5** Jer pre berbe, kad cvet procveta i od cvetova nastane zrelo grožđe, vinogradar će nožem orezati grančice i odstraniti izdanke, odseći će ih. **6** Sve će se to ostaviti gorskim pticama grabljivicama i zemaljskim zverima. Ptice grabljivice njima će se hraniti celo leto, i sve zemaljske zveri njima će se hraniti u vreme berbe.

7 U to će vreme visok narod glatke kože, narod koji svuda širi strah, žilav narod koji gazi druge i čiju zemlju odnose reke, donositi dar Gospodu nad vojskama na mesto gde prebiva ime Gospoda nad vojskama, na goru Cion.“

19

Objava protiv Egipta: „Gle, Gospod sedi na brzom oblaku i dolazi u Egipat. Drhtaće pred njim bezvredni egipatski bogovi i rastopiće se srce Egipćana.

2 ‘Podbošću Egipćane protiv Egipćana, pa će ratovati brat protiv brata, prijatelj protiv prijatelja, grad protiv grada i kraljevstvo protiv kraljevstva. **3** Zbuniće se Egipćani, a ja ću pomrsiti njihove namere. Oni će se obraćati bezvrednim bogovima i onima koji se bave čaranjem, koji prizivaju duhove i koji proriču budućnost. **4** Predaću Egipćane u ruke okrutnom gospodaru, silan kralj vladaće nad njima,’ govori Gospod, Gospod nad vojskama.

5 ‘Voda u moru će nestati, reka će presahnuti i presušiti. **6** Reke će se usmrdeti, opašće voda u kanalima Nila u Egiptu i oni će presahnuti. Trska i rogoz će istrunuti. **7** Ogoljena mesta pored Nila, na njegovom ušću, i sva polja zasejana pored Nila osušiće se. Vetar će odneti sve što raste na njima, sve će to nestati. **8** Ribari će tugovati, biće žalosni svi koji su bacali udice u Nil, klonuće svi koji su razapinjali mreže po vodi. **9** Postideće se oni koji češljaju lan i oni koji tkaju belo platno. **10** Njegovi tkalci biće satrti, svi najamnici biće žalosni u duši.

11 Soanski knezovi su bezumni. Faraonovi mudri savetnici daju nerazumne savete. Kako možete reći faraonu: ‘Ja sam sin mudrih, sin drevnih kraljeva?’ **12** Gde su sada tvoji mudraci, da ti kažu i da saznaju šta je Gospod nad vojskama odlučio da učini s Egiptom? **13** Soanski knezovi postupaju bezumno, nofski knezovi su prevareni, egipatska plemena zavode njihovi poglavari. **14** Gospod je izlio na njih duh smetenosti. Zato zavode Egipat da posrće u svim svojim delima, kao što pijanica posrće u svojoj bljuvotini. **15** U Egiptu više ništa neće moći da učine ni glava ni rep, ni grana ni rogoz.

16 Tog dana Egipat će postati kao žena, drhtaće i strepeće kad Gospod nad vojskama zamahne rukom na njega. **17** Judina zemlja ulivaće strah Egiptu. Kome se god ona spomene, taj će strepeti zbog odluke koju je protiv njega doneo Gospod nad vojskama.

18 Tog dana u egipatskoj zemlji biće pet gradova koji će govoriti hananskim jezikom i zaklinjaće se Gospodu nad vojskama. Jedan će se zvati Grad rušenja.

19 Tog dana Gospodnji oltar biće usred egipatske zemlje i stub posvećen Gospodu uz

njenu granicu. **20** To će biti znak i svedočanstvo za Gospoda nad vojskama u egipatskoj zemlji, jer će oni prizivati Gospoda zbog svojih tlačitelja, a on će im poslati velikog spasitelja koji će ih izbaviti. **21** Gospod će postati poznat Egipćanima. Tog dana Egipćani će upoznati Gospoda i prinosiće žrtve i darove, zavetovaće se Gospodu i ispunjavaće zavete. **22** Gospod će udariti Egipat. Udariće ga, ali će ga i izlečiti. Oni će se vratiti Gospodu, i on će uslišiti njihove usrdne molitve i izlečiće ih.

23 Tog dana biće širok put iz Egipta u Asiriju, i Asirija će odlaziti u Egipat i Egipat u Asiriju. Egipat i Asirija zajedno će služiti Bogu. **24** Tog dana Izrael će biti treći s Egiptom i Asirijom, biće blagoslov usred zemlje, **25** jer će ga Gospod nad vojskama blagosloviti i reći će: ‘Neka je blagosloven moj narod, Egipat, i delo mojih ruku, Asirija, i moje nasledstvo, Izrael.’“

20 One godine kad je visoki zvaničnik Asirije došao na Ašdod, kad ga je Sargon, kralj Asirije, poslao, pa je on napao Ašdod i osvojio ga, **2** tada je Gospod govorio preko Isaije, Amozovog sina, i rekao: „Idi, skini kostret sa svojih bokova i izuj sandale sa svojih nogu.“ On je učinio tako i išao je oskudno odeven [u dugu tuniku ili veš] i bos.

3 Zatim je Gospod rekao: „Kao što je moj sluga Isaija tri godine išao oskudno odeven i bos kao znak i proroštvo protiv Egipta i protiv Etiopije **4** tako će kralj Asirije odvesti zarobljene Egipćane i izgnane Etiopljane, decu i starce, gole i bose i golih zadnjica, otkrivajući egipatsku golotinju. **5** Tada će se uplašiti i postideće se zbog Etiopije, svoje nade, i zbog Egipta, svoje lepote. **6** Tog dana stanovnici ovog primorja reći će: ‘Gle, to je naša nada kojoj smo trčali da nam pomogne i da nas izbavi od kralja Asirije! A kako ćemo se sada spasti?’“

21 Objava protiv primorske pustinje: „Poput olujnih vetrova koji s juga dolaze, nevolja dolazi iz pustinje, iz strašne zemlje.“ **2** Objavljena mi je strašna vizija: „Izdajica čini izdaju, a pustošnik pustoši. Napred, Elame! Počni opsadu, Medijo! Učiniću da niko više ne uzdiše zbog nje.“ **3** Zato su moja bedra obuzeli jaki bolovi. Muke su me uhvatile, kao ženu koja se porađa. Toliko sam se smeo, da ne čujem; toliki me je nemir obuzeo, da ne vidim. **4** Moje srce nema mira, jeza me obuzima. Od sumraka, koji sam voleo, hvata me strah.

5 Neka se postavi sto, neka se pripreme mesta za stolom, neka se jede i pije! Ustajte, knezovi, pomažite štit! **6** Jer ovako mi je rekao Gospod: „Idi, postavi stražara da ti javi šta vidi.“

7 On je video bojna kola s dva upregnuta konja, bojna kola s magarcima i bojna kola s kamilama. Dobro je pazio, s velikom pažnjom. **8** Zatim se oglasio kao lav: „Gospode, na stražarskoj kuli stojim čitav dan, na svom stražarskom mestu stojim čitavu noć. **9** Eno, dolaze ljudi na bojnim kolima s dva upregnuta konja!“

Zatim je povikao: „Pade! Pade Vavilon! Svi rezbareni likovi njegovih bogova razbijeni su o zemlju!“

10 Narode moj, koji si kao ovršeno žito, sine gumna moga. Ono što sam čuo od Gospoda nad vojskama, Izraelovog Boga, to sam vam javio.

11 Objava protiv Dume.* Viče mi neko iz Seira: „Stražaru, koje je doba noći? Stražaru, koje je doba noći?“ **12** A stražar reče: „Doći će jutro, a zatim opet noć. Ako hoćete da pitate, pitajte. Dođite opet!“

13 Objava protiv puste ravnice: „U šumi u pustoj ravnici provodićete noć vi, dedanski

* **21:11** „Duma“ (što znači „tišina“) jeste proročansko ime za Edom.

karavani. **14** Iznesite vodu pred onoga ko je žedan! Stanovnici zemlje Teme, izađite s hlebom pred begunca. **15** Jer oni beže od mačeva, od izvučenog mača, od nategnutog luka, od žestokog rata.

16 Jer mi je ovako rekao Gospod: ‘Za najviše godinu dana, kao što je najamnička godina, nestaće sva kidarska slava. **17** A od mnogih strelaca, hrabrih kidarskih sinova, malo će ostati, jer je tako rekao Gospod, Izraelov Bog.’“

22 Objava o dolini vizije: „Šta ti je? Zašto je ceo tvoj narod izašao na krovove? **2** Bio si pun meteža, bučni grade, veseli grade. Oni koji su pobijeni u tebi nisu pobijeni mačem, niti su poginuli u boju. **3** Svi tvoji okrutni vladari odjednom su pobegli. Odvedeni su u zarobljeništvo, a da neprijatelj nije zapeo luk. Svi koji su se u tebi našli odvedeni su u zarobljeništvo, iako su daleko bežali.

4 Zato sam rekao: „Ne gledajte me, jer ću gorko zaplakati. Ne trudite se da me tešite jer je opustošena kći mog naroda. **5** Jer to je dan pometnje i gaženja i meteža, dan Gospoda, Gospoda nad vojskama, u dolini vizije. Došao je onaj koji zidine ruši, vika se prema gori diže. **6** Elam je uzeo strele i bojna kola koja konji vuku. Kir je otkrio štit. **7** Tvoje najlepše ravnice biće pune bojnih kola, konji će stajati pred vratima, **8** i ukloniće se Judina zaštita. A ti ćeš tog dana upraviti pogled na oružnicu u šumskom domu. **9** I videćete pukotine u zidinama Davidovog grada, jer će ih biti mnogo. Skupljaćete vodu iz donjeg jezera. **10** Brojaćete kuće u Jerusalimu. Rušićete kuće da biste učvrstili zidine. **11** Između dva zida napravićete spremište za vodu iz starog jezera. Ali nećete pogledati na Velikog Tvorca koji je to učinio, nećete videti onoga koji je to davno spremio.

12 Tog dana Gospod nad vojskama pozvaće vas da plačete i tugujete, da obrijete glave i opašete kostret. **13** Ali gle, radost i veselje, kolju se goveda i ovce, jede se meso i pije vino, i govori se: ‘Jedimo i pijmo, jer ćemo sutra umreti.’“

14 Gospod nad vojskama ovako mi je javio: „Ovaj prestup neće vam biti očišćen dok ne umrete, kaže Gospod nad vojskama.“

15 Ovako kaže Gospod nad vojskama: „Hajde, idi kod onog dvorskog nastojnika Somne, i reci mu: **16** ‘Šta imaš ovde i koga imaš ovde, pa si tu isklesao sebi grobnicu?’ Na uzvišici on sebi kleše grobnicu, u steni pravi sebi prebivalište. **17** Gle, čoveče, ja, Gospod, baciću te jednim udarcem i snažno ću te zgrabiti. **18** Smotaću te kao klupko i baciću te kao loptu u prostranu zemlju. Tamo ćeš umreti i tamo će tvoja slavna kola biti na sramotu domu tvog gospodara. **19** Svrgnuću te s tvog mesta i bićeš oteran iz svoje službe.

20 Tog dana pozvaću svog slugu Elijakima, Helkijinog sina. **21** Obući ću ga u tvoju haljinu, opasaću ga tvojim pojasom i predaću mu u ruke tvoju vlast, i biće otac stanovnicima Jerusalima i Judinom domu. **22** Staviću mu na rame ključ Davidovog doma, pa kad on otvori, niko neće zatvoriti, i kad on zatvori, niko neće otvoriti. **23** Uglaviću ga kao klin na tvrdu mestu i postaće presto slave domu oca svoga. **24** O njemu će visiti sva slava doma oca njegovoga, potomstvo i izdanci, sve male posude, razne činije i razni ćupovi.“

25 „Tog dana,“ govori Gospod nad vojskama, „ukloniće se klin koji je trajno zabijen na svom mestu, poseći će se i pašće, i uništiće se teret koji je na njemu visio, jer je tako rekao Gospod.“

23 Objava o Tiru: „Gorko plačite, tarsiski brodovi, jer je on opustošen i više nije luka, nije više mesto u koje se dolazi. Iz kitimske zemlje stigla im je ta vest. **2** Ućutite, stanovnici primorja. Trgovci iz Sidona, koji plove morem, napunili su te bogatstvom. **3** Mnoge je vode prešlo žito iz Šihora, žetva sa Nila, prihod iz Tira. To je narodima

bio dobitak.

4 Stidi se, Sidone, morska tvrđavo, jer more govori: Ne hvataju me porođajni bolovi i ne porađam se, ne odgajam mladiće i ne podižem devojke.“ **5** Kao na vest o Egiptu, tako će i na vest o Tiru ljude obuzeti veliki bolovi. **6** Plovite u Tarsis. Gorko plačite, stanovnici primorja. **7** Da li je to vaš grad koji je od davnina, od svojih početaka, bio veseo? Noge su ga nosile daleko u tuđinu da se tamo naseli.

8 Ko je doneo tu odluku protiv Tira, koji je delio krune, čiji su trgovci bili knezovi, čiji su prodavci bili ugledni ljudi u zemlji?

9 Gospod nad vojskama doneo je tu odluku, da oskrnavi svu ponosnu lepotu, da ponizi sve ugledne ljude u zemlji.

10 Poput Nila poplavi svoju zemlju, kćeri tarsiska. Nema više brodogradilišta. **11** Gospod je podigao ruku na more, potresao je kraljevstva i podigao se protiv Hanana, da se unište njegove tvrđave. **12** I još je rekao: ‘Nikada se više nećeš radovati, potlačena device, kćeri sidonska. Ustani, idi u Kitim. Ali ni tamo nećeš imati mira.’

13 Eto zemlje Haldejaca, taj narod, a ne Asirija, predaće ga pustinjskim životinjama. Podigli su opsadne kule, ogolili njegove utvrđene dvore, od njega je ostala samo ruševina koja se raspada.

14 Gorko plačite, tarsiski brodovi, jer je vaša tvrđava opustošena.

15 U to vreme Tir će biti zaboravljen sedamdeset godina, koliki je vek jednog kralja. A posle sedamdeset godina Tir će biti kao bludnica o kojoj se peva: **16** ‘Uzmi harfu i idi po gradu, zaboravljena bludnice. Sviraj na žicama najbolje što znaš i pevaj mnoge pesme, da te se sete.’

17 Posle sedamdeset godina Gospod će opet pogledati na Tir, i on će opet primati svoju platu i činiće blud sa svim kraljevstvima sveta na zemlji. **18** Njegova zarada i njegova plata Gospodu će postati sveta. Neće se skupljati niti čuvati, jer će njegova plata biti za one koji borave pred Gospodom, da bi jeli do sitosti i da bi bili lepo obučeni.“

24 Evo, Gospod prazni zemlju i pustoši je, izobličava njeno lice i rasejava njene stanovnike. **2** Kao što je narodu tako će biti i svešteniku, kao što je sluzi tako će biti i njegovom gospodaru, kao što je sluškinji tako će biti i njenoj gospodarici, kao što je kupcu tako će biti i prodavcu, kao što je zajmodavcu tako će biti i onome ko prima zajam, kao što je onome koji naplaćuje kamatu tako će biti i onome koji plaća kamatu. **3** Zemlja će biti ispražnjena i poharana, jer je tako rekao Gospod. **4** Zemlja tuguje i vene. Plodna zemlja nestaje i vene. Propadaju istaknuti ljudi iz naroda. **5** Zemlja se onečistila pod svojim stanovnicima, jer su prestupili zakone, izmenili propise, raskinuli trajni savez. **6** Zato prokletstvo proždire zemlju i njeni stanovnici nose krivicu. Zato će izgoreti stanovnici zemaljski i ostaće veoma malo ljudi.

7 Tuguje mlado vino, vene loza, uzdišu oni koji su bili veselog srca. **8** Nema više veselja uz daire, ne čuju se glasovi onih koji se raduju, nema više veselja uz harfe. **9** Ne pije se više vino uz pesme, opojno je piće postalo gorko onima koji ga piju. **10** Grad je napušten i razoren, sve su kuće zatvorene. **11** Na ulicama se čuje vika jer nema vina. Nestalo je radosti, nema više veselja u zemlji. **12** U gradu je ostala samo pustoš, vrata su srušena i razvaljena.

13 Jer tako će se dogoditi usred zemlje i usred naroda, kao kad se tresu masline, kao kad se pabirči posle berbe grožđa. **14** Oni će na sav glas radosno klicati. S mora će klicati zbog Gospodnjeg veličanstva. **15** Zato će tamo gde je svetlost[*] slaviti Gospoda, na morskim ostrvima slaviće ime Gospoda,

[*] **24:15** Po svemu sudeći, izraz se odnosi na istok, to jest na istočni horizont.

Izraelovog Boga. **16** S kraja zemlje čujemo
pesme: „Slava Onome koji je pravedan!“ Ali
ja kažem: „Propašću! Propašću! Teško meni!
Izdajice čine izdaju. Izdajice čine veliku iz-
daju.“

17 Strah, jama i zamka čekaju tebe, sta-
novniče zemlje. **18** Ko pobegne od glasa stra-
hote, pašće u jamu, a ko se izvuče iz jame,
uhvatiće se u zamku. Jer će se otvoriti brane
na visini i potrešće se temelji zemlje. **19** Sva
se zemlja raspukla, sva se zemlja uzdrmala,
sva se zemlja uskolebala. **20** Sva se zemlja te-
tura kao pijanica i ljulja se kao baraka. Priti-
ska je njen prestup, pa će pasti i više neće
ustati.

21 Tog dana Gospod će presuditi vojsci na
visini i kraljevima zemaljskim na zemlji. **22** I
biće skupljeni kao što se zarobljenici skup-
ljaju u jamu i biće zatvoreni u tamnicu, i posle
mnogo dana položiće račune. **23** I posramiće
se mesec i sunce će se zastideti kad Gospod
nad vojskama stane kraljevati na gori Cionu i
u Jerusalimu, i pred starešinama svojim pro-
slavi se.

25 Gospode, ti si moj Bog. Uzvisivaću te,
hvaliću ime tvoje, jer si čudesna dela
učinio, ispunio si davne namere,
verno i pouzdano. **2** Jer si grad pretvorio u
gomilu kamenja, utvrđen grad u ruševine.
Utvrđeni dvori tuđinaca više nisu grad, do-
veka se više neće obnoviti. **3** Zato će te silan
narod slaviti, grad okrutnih naroda tebe će se
bojati. **4** Jer si ti utočište nejakom, utočište si-
romahu u nevolji, skrovište od oluje, zaklon
od vrućine, kad nasilnik navali kao oluja koja
na zidine udara. **5** Ti obuzdavaš buku tuđi-
naca kao vrućinu u bezvodnoj zemlji, i kao
vrućinu senom od oblaka. Utišala se pesma
nasilnika.

6 Gospod nad vojskama pripremiće svim
narodima na ovoj gori gozbu od masnoća,
gozbu od taloga, od najboljih jela, od starih
sokova od grožđa bez taloga. **7** Na ovoj gori
on će uništiti koprenu koja pokriva sve na-
rode, pokrivač koji je raširen nad svim naro-
dima. **8** Zauvek će uništiti smrt. Gospod Je-
hova[*] će obrisati suze sa svakog lica. Uklo-
niće sramotu sa svog naroda po svoj zemlji,
jer je tako rekao Gospod.

9 Tog dana reći će se: „Gle, to je naš Bog,
njega smo očekivali, i on će nas spasti. Ovo
je Gospod koga smo čekali, radujmo se i ve-
selimo se njegovom spasenju.“

10 Jer će Gospodnja ruka počivati na ovoj
gori, a Moab će biti zgažen na svom mestu
kao što se slama gazi na đubrištu. **11** Bog će
na njega zamahnuti rukama kao što plivač za-
mahuje kad pliva, i veštim pokretima svojih
ruku poniziće njegovu oholost. **12** On će ra-
zoriti utvrđeni grad s njegovim sigurnim zidi-
nama. Poniziće taj grad, baciće ga na zemlju,
u prah.

26 Tog dana, u Judinoj zemlji pevaće se
ova pesma: „Mi imamo jak grad. I
naše spasenje On će postaviti kao zi-
dove i rov. **2** Otvorite vrata da uđe pravedan
narod koji drži istinu. **3** U trajnom miru čuva-
ćeš one koji imaju nepokolebljivo srce, jer se
u tebe uzdaju. **4** Uzdajte se u Gospoda do-
veka, jer je Gospod Jehova večna Stena.

5 On obara one koji žive na visini, u uzvi-
šenom gradu. Ponižava grad, do zemlje ga
ponižava, baca ga u prah. **6** Noga će ga gaziti,
noga poniznih, koraci skromnih.“

7 Pravedan je put pravednika. Ti si prave-
dan, i zato ćeš poravnati stazu pravednika. **8**
U tebe se, Gospode, uzdamo da nas povedeš
putem svoje pravde. Za tvojim imenom i tvo-
jim spomenom naša duša žudi. **9** Noću moja
duša za tobom žudi, duh moj u meni te traži.

[*] **25:8** U originalu: Adonai Jehova. Božji atribut „Jehova“ (Onaj koji jeste) obično se prevodi jednostavno „Gospod,“ te je stoga u ovoj Bibliji gde god postoji ovakva konstrukcija upotrebljen izvorni izraz da bi se izbeglo ponavljanje „Gospod Gospod.“

Jer kad se tvoji pravedni sudovi izvrše na zemlji, pravednosti će se učiti oni koji žive na zemlji. **10** Ako se onome ko je zao pokaže milost, on se neće naučiti pravednosti. U zemlji pravednosti činiće nepravdu i neće videti Gospodnju uzvišenost.

11 Gospode, tvoja ruka je podignuta, a oni je ne vide. Ali videće je i postideće se kad počneš revnovati za svoj narod. Proždreće ih vatra namenjena tvojim neprijateljima. **12** Gospode, ti ćeš nam dosuditi mir, jer si ti tvorac svih dela naših. **13** Gospode, Bože naš, drugi su gospodari umesto tebe vladali nad nama. Samo uz tvoju pomoć spominjaćemo ime tvoje. **14** Mrtvi neće više živeti i refaimi više neće ustati. Zato si ih pozvao na odgovornost da bi ih pobio i izbrisao svaki spomen na njih.

15 Umnožio si narod, Gospode, umnožio si narod i proslavio si se. Nadaleko si proširio sve granice zemlje. **16** Gospode, u nevolji su tebe tražili, šapatom su se molili dok si ih disciplinovao. **17** Kao što trudnica kojoj se bliži porođaj ima bolove i viče u porođajnim mukama, tako je i nama zbog tebe, Gospode. **18** Zatrudneli smo, imamo bolove, ali kao da vetar rađamo. Zemlji ne donosimo pravo spasenje, ne rađaju se plodnoj zemlji njeni stanovnici.

19 Tvoji mrtvi će oživeti, moje mrtvo telo će ustati. Probudite se i radujte se trijumfalno, vi koji stanujete u prahu! Jer je blistava rosa vaša rosa. I zemlja će izbaciti refaime.

20 Hajde, narode moj, uđi u svoje odaje gde ćeš biti na sigurnom i zatvori vrata za sobom. Sakrij se načas dok ne prođe gnev. **21** Jer, gle, Gospod izlazi iz svog mesta da stanovnike zemlje pozove na odgovornost zbog prestupa koje su počinili protiv njega, i zemlja će otkriti krv koja je u njoj prolivena i neće više pokrivati one koji su u njoj pobijeni.

27 Tog dana Gospod će pohoditi svojim mačem – čvrstim, velikim i jakim – levijatana,[*] zmiju koja klizi, levijatana, vijugavu zmiju, ubiće neman koja je u moru.

2 Tog dana pevajte ovako: „Vinograd daje vino penušavo! **3** Ja, Gospod, čuvam ga. Stalno ću ga zalivati. Čuvaću ga i noću i danju da ga niko ne ošteti. **4** Nema gneva u meni. Ko će mi trnje i korov u bici dati? Sve ću to zgaziti i zapaliti.

5 Neka se čvrsto uhvati za moju snagu da sklopi mir sa mnom, i mir će sklopiti sa mnom.“ **6** U danima koji dolaze Jakov će se ukoreniti, Izrael će procvetati i porasti. Svu će zemlju plodom napuniti.

7 Zar on mora da podnosi tako žestoke udarce? Zar mora da pretrpi tako veliki pokolj? **8** On im je sudio terajući, izgoneći ih. On ih je podigao svojim dahom žestokim, u jedan dan vetra s istoka. **9** Zato će se time očistiti Jakovljeva izopačenost, i to će biti sav plod kad on ukloni njegov greh, kad učini da sve kamenje oltara bude kao izlomljeno krečno kamenje tako da obredna debla i kadioni stalci neće moći da stoje. **10** Jer će utvrđeni grad biti osamljen, pašnjak će biti napušten, ostavljen kao pustinja. Tele će tamo pasti i ležati; poješće njegove grane. **11** Kad se njegove mladice osuše, žene će dolaziti, lomiće ih i njima će vatru ložiti. Jer je to nerazuman narod. Zato mu njegov Tvorac neće biti milostiv, neće mu se smilovati onaj koji ga je sazdao.

12 Tog dana Gospod će stresti plodove, od reke do doline reke Egipat, pa ćete biti skupljeni jedan za drugim, Izraelovi sinovi. **13** Tog dana zatrubiće se u veliki rog, i doći će oni koji propadaju u asirskoj zemlji i oni koji su rasejani u egipatskoj zemlji, i pokloniće se Gospodu na svetoj gori u Jerusalimu.

[*] **27:1** U Knjizi o Jovu, 41. poglavlje, opisuje se levijatan.

28 Teško uzvišenoj kruni pijanica Jefremovih i uvelom cvetu njegovog divnog nakita na vrhu plodne doline onih koji su pijani od vina! **2** Evo, Gospod ima nekoga ko je jak i silan. Kao oluja s gromovima i grȁdom, kao razorna oluja, kao oluja s gromovima i silnim vodama koje plave, on će ih svom snagom baciti na zemlju. **3** Uzvišene krune pijanica Jefremovih biće izgažene. **4** A uveli cvet njegovog divnog nakita na vrhu plodne doline biće kao rana smokva pre leta, koju čovek, čim ugleda, odmah uzme u ruku i pojede.

5 Tog dana Gospod nad vojskama biće ostatku svog naroda divna kruna i sjajan venac, **6** i duh pravde onome koji sedi na sudskom mestu, i snaga onima koji odbijaju napade na vratima.

7 Ali i oni su zastranili od vina i lutaju od opojnog pića. Sveštenik i prorok zastranili su od opojnog pića, smeteni su od vina, lutaju od opojnog pića, zastranili su u svojim vizijama, posrću u odlučivanju. **8** Svi su stolovi puni gadne bljuvotine, nema više čistog mesta.

9 Koga on to uči mudrosti, kome on to tumači objavu? Zar onima koji su se tek odvikli od mleka, onima koji su tek prestali da sisaju? **10** Jer „uput po uput, uput po uput, načelo po načelo, načelo po načelo, ovde malo, onde malo.“* **11** Jer usnama onih koji mucaju, i drugačijim jezikom, govoriće on ovom narodu, **12** onima kojima je rekao: „Ovo je počivalište. Dajte umornom da počine. Ovo je mesto odmora,“ ali nisu hteli da slušaju. **13** Njima dolazi Gospodnja reč: Jer „uput po uput, uput po uput, načelo po načelo, načelo po načelo, ovde malo, onde malo,“ da idu i spotaknu se natraške, da se razbiju, da u zamku upadnu i uhvate se.

14 Zato čujte Gospodnju reč, podrugljivci, vi koji vladate ovim narodom u Jerusalimu: **15** Vi govorite: „Sa smrću smo sklopili savez, zajedno s grobom napravili ugovor. Pa ako prođe bujica što sve plavi, nas neće zahvatiti, jer smo od laži napravili sebi utočište i pod prevarom se sklonismo.“ **16** Zato ovako kaže Gospod Jehova: „Evo, na Cionu polažem kamen temeljac, oprobani kamen, dragoceni ugaoni kamen, siguran temelj; ko veruje, neće se plašiti. **17** Postaviću pravdu kao merilo i pravednost kao spravu za ravnanje. I grȁd će odneti utočište od laži i vode će poplaviti skrovište. **18** Propašće vaš savez sa smrću, vaš ugovor sa grobom neće ostati. Kad prođe bujica što sve plavi, i vas će satrti. **19** Kad god prođe, odneće vas, jer će prolaziti svako jutro, danju i noću. I na samu vest o tome ostali će ljudi drhtati jer će shvatiti ono što su čuli.“

20 Jer je postelja kratka da bi se čovek ispružio, pokrivač je uzan da bi se čovek pokrio. **21** Jer će Gospod ustati kao na gori Ferasim,* razgneviće se kao u ravnici kod Gibeona,* da izvrši svoje delo, svoje neobično delo, i da uradi svoj posao, svoj neuobičajen [tuđ, stran] posao. **22** Zato nemojte da se rugate, da vam okovi ne bi postali još jači, jer sam čuo od Gospoda nad vojskama da je istrebljenje određeno za svu zemlju.

23 Čujte i slušajte moj glas, pazite i slušajte moju reč. **24** Da li orač čitav dan ore da bi posejao seme, i da li čitav dan rastresa i drlja svoju njivu? **25** Kad je poravna, zar ne seje tada crni kim i zar ne razbacuje kim? Zar ne seje pšenicu, proso i ječam na mesto gde treba, zar ne seje krupnik* uz ivice svoje njive? **26** A Bog ga ukorava po pravdi. Njegov Bog ga poučava. **27** Jer se crni kim ne vrše vršalicom i preko kima se ne prelazi točkom od kola, već se crni kim mlati štapom, a kim prutom. **28** Da li se žito drobi? Ne gazi se bez prestanka. Valjci za vršidbu koje konji

* **28:10** Radi se o onomatopeji koja podseća na prorokove reči. Hebrejski: *sav la sav, sav la sav, kav la kav, kav la kav, zeer šam, zeer šam.*

* **28:21** Vidi 2. Samuelova 5:20.

* **28:21** Vidi 1. Dnevnika 14:16.

* **28:25** „Krupnik“ je vrsta žitarice koja se uzgajala u Egiptu. Slabijeg je kvaliteta od pšenice.

vuku preko njega prelaze, ali ga ne drobe. **29** I to dolazi od Gospoda nad vojskama. Njegova je namera čudesna i uspeva u svemu što radi.

29 „Teško Arilu[*] – Arilu, gradu gde je David imao logor! Dodajte godinu na godinu, neka se izređaju praznici. **2** Pritisnuću Arila, i nastaće tuga i jauk. On će mi biti kao ognjište na Božjem oltaru. **3** Ulogoriću se svuda oko tebe, okružiću te ogradom od zašiljenih stubova, postaviću oko tebe sprave za opsadu. **4** Toliko ćeš nisko pasti da ćeš sa zemlje govoriti, tvoja reč zvučaće tiho kao da iz praha govoriš. Tvoj će se glas iz zemlje dizati kao glas onih koji prizivaju duhove, iz praha ćeš šaputati svoje reči. **5** Mnoštvo onih koji su za tebe stranci biće kao sitan prah, a mnoštvo nasilnika kao pleva koju vetar raznosi. To će se desiti odjednom, iznenada. **6** Pohodiće te Gospod nad vojskama, gromom i zemljotresom i velikom bukom, olujnim vetrom i vihorom, i plamenom vatre koja proždire.“

7 Kao u snu, kao u noćnoj viziji, tako će biti mnoštvu svih naroda koji ratuju protiv Arila, svima koji ratuju protiv njega, i opsadnim kulama oko njega i onima koji ga pritiskaju. **8** Da, biće to kao kad gladan čovek sanja da jede, a kad se probudi, stomak mu je i dalje prazan, i kao kad žedan čovek sanja da pije, a kad se probudi, umoran je i grlo mu je i dalje suvo. Tako će biti mnoštvu naroda koji ratuju protiv gore Cion.

9 Stanite i čudite se. Zatvorite oči, budite slepi. Pijani su, ali ne od vina. Posrću, ali ne od opojnog pića.

10 Jer je Gospod na vas izlio duh dubokog sna i zatvorio vam je oči – proroke, i pokrio vam je glave – videoce. **11** Vizija o svemu tome za vas je poput reči u zapečaćenom svitku, koji se daje onome ko zna da čita i kome se kaže: „Molim te, pročitaj to naglas.“ A on odgovara: „Ne mogu, jer je zapečaćen.“ **12** I poput svitka koji se daje onome ko ne zna da čita i kome se kaže: „Molim te, pročitaj to naglas.“ A on odgovara: „Ne znam da čitam.“

13 Ovako kaže Gospod: „Ovaj narod mi se približava ustima svojim i slavi me samo usnama svojim, a srce mu je daleko od mene, i strah kojim me se boji ljudski je nauk kojem je naučen. **14** Zato ću opet čudesno postupati s ovim narodom, čudesno i neobično, i propašće mudrost njegovih mudraca i sakriće se dovitljivost njegovih dovitljivih ljudi.“

15 Teško onima koji duboko skrivaju od Gospoda svoje namere i koji svoja dela u mraku čine i govore: „Ko nas vidi i ko nas poznaje?“ **16** Kako ste izopačeni! Zar se na grnčara gleda kao i na glinu? Zar će ono što je načinjeno reći o onome ko ga je načinio: „Nije me on načinio?“ Zar će ono što je napravljeno reći o onome ko ga je napravio: „Ne razume on ništa?“

17 Zar se Lebanon neće uskoro pretvoriti u voćnjak, i zar voćnjak neće postati poput šume? **18** Tog dana gluvi će čuti reči iz knjige, a iz mraka i tame progledaće oči slepih. **19** Krotki će se još više radovati Gospodu, a siromašni ljudi će se veseliti Svetom Bogu Izraelovom, **20** jer više neće biti nasilnika, nestaće hvalisavca, istrebiće se svi koji samo gledaju kako da zlo čine, **21** koji zbog jedne reči čoveka proglašavaju grešnikom, koji postavljaju mamac onome ko na vratima sudi i koji lažnim dokazima pravednika obaraju.

22 Zato Gospod, koji je otkupio Abrama, ovako kaže Jakovljevom domu: „Jakov se više neće stideti i lice mu više neće biti bledo, **23** jer kad vidi svoju decu, delo mojih ruku, usred sebe, tada će oni svetiti moje ime, svetiće Svetog Boga Jakovljevog, imaće strahopoštovanje prema Izraelovom Bogu. **24** Oni

[*] **29:1** „Aril“ verovatno znači „ognjište Božjeg oltara,“ a odnosi se na Jerusalim.

koji su svojim duhom zalutali, steći će razboritost, a oni koji gunđaju, biće poučeni."

30 „Teško tvrdoglavim sinovima," govori Gospod, „koji rado izvršavaju svoje namere, a ne moje, i sklapaju savez izlivajući žrtve levanice, ali ne mojim Duhom, nego dodaju greh na greh, **2** i koji se spremaju da idu u Egipat, a ne traže savet iz usta mojih, nego se sklanjaju u faraonovo utočište, traže zaklon u senci Egipta! **3** Faraonovo utočište biće vam na sramotu, a zaklon u senci Egipta poniženje. **4** Jer su knezovi u Soanu, poslanici su došli do Hanesa. **5** Svi će se postideti naroda od kog nema koristi, od kog nema ni pomoći ni koristi, nego je na sramotu i na prekor."

6 Objava protiv životinja s juga: Kroz zemlju nevolje i teškoće, gde su lav i leopard što reže, gde su otrovnica i zmija ljutica hitra, na leđima magaraca oni nose svoje blago, na grbama kamila nose svoju robu. Ali narod neće imati koristi od toga. **7** Ništavno je pouzdanje u Egipat, uzaludna je njegova pomoć. Zato ga i zovem: „Rab [bezočni] koji samo mirno sedi."

8 „Sada idi, napiši to na ploču pred njima, zapiši to na svitku, da ostane za buduće vreme, za svedočanstvo doveka. **9** Jer su oni buntovan narod, lažljivi sinovi, sinovi koji ne žele da slušaju Gospodnji zakon. **10** I govore videocima: 'Okanite se svojih vizija.' Onima koji imaju vizije govore: 'Ne prorokujte nam istinu. Govorite nam lepe reči, prorokujte nam prevare. **11** Skrenite s puta, odstupite sa staze. Uklonite od nas Svetog Boga Izraelovog.'"

12 Zato ovako kaže Sveti Bog Izraelov: „Kad odbacujete ovu reč, a uzdate se u prevaru i laž i na njih se oslanjate, **13** taj će vam greh biti kao pukotina na zidu koji samo što ne padne, izbočina na visokom zidu koji odjednom, iznenada može da se sruši. **14** Razbiće ga kao što se razbija grnčarski ćup, koji se nemilosrdno lomi na komade, tako da se među njima ne može naći dovoljno veliko parče da se njime uzme vatra s ognjišta ili da se zahvati voda iz bare."

15 Jer ovako je rekao Gospod Jehova, Sveti Bog Izraelov: „Ako se vratite i ostanete mirni, bićete spaseni. Sačuvajte mir i pouzdanje, to će biti vaša snaga." Ali vi to niste hteli. **16** I rekli ste: „Ne, nego ćemo pobeći na konjima!" Zato ćete i bežati. I kazali ste: „Na brzim konjima ćemo jahati!" Zato će biti brzi oni koji će vas goniti. **17** Hiljada će zadrhtati kad jedan zapreti, a kad petorica zaprete, bežaćete dok vas ne ostane toliko da ćete biti kao usamljeni stub na vrhu planine i kao zastava na brdu.

18 Zato će Gospod čekati da vam se smiluje i zato će ustati da vam pokaže milost. Jer je Gospod Bog koji daje pravdu. Srećni su svi koji ga čekaju. **19** Kad cionski narod bude stanovao u Jerusalimu, nećeš više plakati. On će ti se zaista smilovati kad čuje tvoj vapaj; čim ga čuje, uslišiće te. **20** Gospod će vas nevoljom kao hlebom nahraniti i teskobom kao vodom napojiti, ali tvoji učitelji neće se više kriti, nego će tvoje oči gledati tvog učitelja. **21** I ako biste skrenuli nadesno ili nalevo, vaše će uši čuti kako se za vama govori: „To je put, idite njim."

22 Zgadiće vam se vaši posrebreni rezani likovi i pozlaćeni liveni kipovi. Pobacaćete ih. Kao što žena u vreme svog mesečnog ciklusa odbacuje od sebe nečisto platno, tako ćete i vi za njih reći: „Prljavština!" **23** On će dati kišu za seme kojim ćeš zasejati njivu, i daće da ti zemlja rodi obilan i hranljiv hleb. Tog dana tvoja će stoka pasti na prostranom pašnjaku. **24** Goveda i magarci koji zemlju obrađuju ješće hranu ovejanu lopatom i vilama. **25** Na svakoj visokoj gori i na svakom visokom bregu biće potoka i vodenih kanala, onog dana kad bude veliki pokolj i kad se kule budu rušile. **26** Svetlost punog meseca biće kao svetlost sunca, a svetlost sunca biće sedam puta jača, kao svetlost od sedam dana, onog dana kad Gospod svom narodu zavije

prelom i izleči tešku ranu od udaraca koje je zadao.

27 Gle, Gospodnje ime dolazi izdaleka, u njegovom žestokom gnevu i s gustim oblacima. Njegove su usne pune osude, njegov je jezik kao vatra koja proždire. 28 Njegov je Duh kao silna bujica koja dopire do grla. Prosejaće rešetom bezvredne narode da ništa ne ostane, i narodima će u čeljust staviti uzde kojima će ih odvesti u propast. 29 Pevaćete pesmu kao u noći uoči praznika, i radovaćete se od srca kao onaj koji s frulom ide na goru Gospodnju, k Steni Izraelovoj.

30 Gospod će zagrmeti svojim silnim glasom i pokazaće svoju mišicu kojom je spreman da zamahne u žestokom gnevu i plamenu vatre koja proždire, u prolomu oblaka, u oluji i grȁdu. 31 Jer će se Asirija uplašiti od Gospodnjeg glasa, on će je prutom udariti. 32 Kadgod Gospod zamahne i kad udari Asiriju svojim prutom kojim disciplinuje, neka se čuju daire i harfe. U talasu bitaka ratovaće protiv njih. 33 Jer je Tofet* za nju već pripremljen, a i za kralja je pripremljen. Izdubio je i raširio mesto za vatru i mnogo je drva. Gospodnji dah, kao bujica sumpora, sve to spaljuje.

31 Teško onima koji u Egipat silaze za pomoć, koji se oslanjaju na konje, koji se uzdaju u mnoga bojna kola i u jake bojne konje, a ne gledaju na Svetog Boga Izraelovog, ne traže Gospoda. 2 Ali on je mudar i doneće zlo, i neće povući svoje reči. Ustaće protiv doma zlikovaca i protiv pomoći koju traže oni koji čine zlo.

3 Egipćani su ljudi zemaljski, nisu Bog. Njihovi su konji telo, a ne duh. Gospod će podići svoju ruku, i posrnuće onaj koji pomaže i pašće onaj kom se pomaže. U isto vreme svi će izginuti.

4 Jer ovako mi je rekao Gospod: „Kao što lav, mladi lav, riče nad svojim plenom, čak i kad se na njega skupi čitavo mnoštvo pastira, i ne plaši se njihovog glasa i ne povlači se pred njihovom vikom, tako će Gospod nad vojskama sići da ratuje za goru Cion i za njeno brdo. 5 Poput ptica koje nad ptićima svojim lete, tako će Gospod nad vojskama braniti Jerusalim. Braniće ga i izbaviće ga. Poštedeće ga i spašće ga.“

6 „Vratite se, Izraelovi sinovi, onome protiv kog se tako žestoko bunite. 7 Jer ćete tog dana svi odbaciti svoje bezvredne bogove od srebra i ništavne bogove od zlata, koje ste rukama sebi za greh načinili. 8 Asirac će pasti od mača, ali ne ljudskog, i proždreće ga mač, ali ne čovečiji. Bežaće od mača, a njegovi mladići biće odvedeni u ropstvo. 9 Od straha njegova u zaklon tvrdi će pobeći, i od zastave njegovi će se knezovi uplašiti,“ govori Gospod, čiji oganj je na Cionu i čija je peć u Jerusalimu.

32 Gle, kralj će kraljevati pravedno, i knezovi će vladati po pravdi. 2 Svaki će biti kao zaklon od vetra i utočište od oluje, kao potoci vode u bezvodnoj zemlji, kao senka velike stene u sasušenoj zemlji. 3 Oči onih što vide neće biti zatvorene, i uši onih što čuju pažljivo će slušati. 4 Srce onih koji su brzopleti okrenuće se znanju, jezik onih koji mucaju govoriće tečno i razgovetno. 5 Bezumnik se više neće zvati velikodušnim, čovek koji ne poštuje načela neće se smatrati plemenitim. 6 Jer će bezumnik govoriti bezumno i njegovo će srce smišljati zlo, da širi otpad i da govori laži o Gospodu, da gladnog ostavi praznog stomaka i da žednog ostavi bez pića. 7 Čovek koji ne poštuje načela služi se zlom kao svojim oruđem, i druge podstiče na pokvarena dela da upropasti nevoljnike lažnim rečima, čak i kad siromah govori pravo.

8 A onaj ko je velikodušan podstiče na velikodušna dela, i ustaje da čini velikodušna

* **30:33** Tofet je mesto spaljivanja smeća i uništenja.

dela.
9 „Ustajte, žene nehajne, slušajte glas moj! Prignite uho reči mojoj, kćeri nemarne!
10 Za malo više od godinu dana zadrhtaćete, vi nemarne žene, jer će proći berba grožđa, ali roda neće biti.
11 Drhtite, vi žene nehajne! Strepite, vi nemarne! Skinite haljine i opašite kostret oko bedara.
12 Udarajte se u grudi jadikujući zbog lepih njiva, zbog rodnih loza.
13 Na zemlji mog naroda niče samo trnje i bodljikavo grmlje, i ima ga po svim kućama punim radosti, po celom veselom gradu.
14 Jer je napušten utvrđeni dvor, nestalo je gradske vreve, Ofel i stražarska kula postali su pusto polje, večno veselje divljim magarcima i paša stadima,
15 dok se na nas ne izlije duh s visine, pa će se pustinja pretvoriti u voćnjak, a voćnjak će biti kao šuma.

16 U pustinji će pravda prebivati, u voćnjaku će pravednost stanovati.
17 Mir će biti delo pravde, a plod pravde biće spokojstvo i sigurnost doveka.
18 Moj će narod živeti u mirnim mestima, u sigurnim prebivalištima, u počivalištima gde ih niko neće uznemiravati.
19 Grȁd će uništiti šumu i grad će biti ponižen.

20 Srećni ste vi koji sejete seme pored svih voda i razvezujete bika i magarca da po polju idu.

33 Teško tebi koji pustošiš, a tebe ne pustoše, i koji činiš izdaju, a tebi se ne čini izdaja! Čim prestaneš da pustošiš, ti ćeš biti opustošen. Čim prestaneš da činiš izdaju, tebe će drugi izdati.

2 Gospode, smiluj nam se. U tebe se uzdamo. Budi naša mišica svako jutro, naše spasenje u vreme nevolje.
3 Kad se čuje vika, narodi beže. Kad ustaneš, narodi se rasprše.
4 Kao što gusenice kupe svoj plen, tako će se vaš plen pokupiti, i kao što jato skakavaca navali na čoveka, tako će neprijatelji navaliti na vaš plen.
5 Gospod će se uzvisiti, jer prebiva na visini. Ispuniće Cion pravdom i pravednošću.
6 Pouzdanje u tvoja vremena pokazaće se bogatstvom spasenja – mudrost, znanje i strah od Gospoda. To je pravo blago za onoga ko to ima.

7 Gle, njihovi junaci viču na ulici, glasnici mira gorko plaču.
8 Putevi su opusteli, na njima više nema putnika. Neprijatelj je raskinuo savez, prezreo gradove, nema obzira prema smrtnom čoveku.
9 Zemlja tuguje i vene. Lebanon je posramljen i suši se. Šaron je kao pustinja, na Bašanu i Karmelu opalo je lišće.“

10 „Sada ću ustati,“ kaže Gospod, „sada ću se uzvisiti, sada ću se podići.
11 Začeli ste suvu travu, rodićete strnjiku. Vaša buntovnost proždreće vas kao vatra.
12 Narodi će biti kao kreč koji se pali. Kao posečeno trnje, izgoreće u vatri.
13 Čujte, vi koji ste daleko, šta ću učiniti! Vi koji ste blizu, poznajte moju moć.
14 Na Cionu strahuju grešnici, drhtanje obuzima pokvarene, pa govore: ‘Ko će od nas opstati pred vatrom koja proždire? Ko će od nas opstati pred večnim plamenom?’

15 Onaj koji uvek postupa pravedno i govori ono što je pravo, koji odbacuje nepravedni dobitak stečen na prevaru, koji otresa ruke da ne primi mito, koji zatvara uši da ne sluša o krvoproliću, koji zatvara oči da ne gleda zlo,
16 on će prebivati na visinama, njegova sigurna tvrđava biće na visokoj steni i na nepristupačnom mestu. Hleb će dobijati, voda mu neće nedostajati.

17 Tvoje oči gledaće kralja u njegovoj lepoti, videće daleku zemlju.
18 Tvoje će se srce sećati straha i tiho će govoriti: ‘Gde je pisar? Gde je onaj što predaje danak? Gde je onaj što broji kule?’
19 Nećeš više videti drzak narod, narod koji govori nerazumljivim jezikom, mucavim jezikom koji ne razumeš.
20 Gledaj Cion, grad naših svečanosti! Tvoje oči videće Jerusalim, sigurno prebivalište, šator koji se neće prenositi. Njegovi se klinovi nikad neće vaditi, nijedno njegovo uže neće se pokidati.
21 Jer će nas na tom mestu Gospod, Bog Veliki, štititi poput reka i širokih kanala. Po njima neće ploviti neprijatelj-

ske lađe niti će prolaziti veliki brodovi. **22** Jer
Gospod je naš Sudija, Gospod je naš Zakono-
davac, Gospod je naš Kralj; on će nas spasti.

23 Neprijateljska će uža popustiti, pa svoj
jarbol neće uspravno držati niti će jedro raza-
peti.

Tada će se razdeliti veliki plen. Hromi će
uzeti veliki plen. **24** Niko od stanovnika neće
reći: ‘Bolestan sam.’ Narodu koji tamo živi
oprostiće se prestupi.“

34 „Pristupite, narodi, da čujete. Poslu-
šajte, narodi. Neka čuje zemlja i sve
što je na njoj, zemaljsko tlo i sve što
živi na njemu. **2** Jer se Gospod razgnevio na
sve narode, žestoko se razgnevio na svu nji-
hovu vojsku. Zatrće ih, pokolju će ih predati.
3 Oni koji budu pobijeni biće razbacani, nji-
hova mrtva tela će zaudarati, gore će se nato-
piti njihovom krvlju. **4** Raspašće se sva nebe-
ska vojska. Nebesa će se saviti kao svitak, a
sva njihova vojska popadaće kao što suvo
lišće opada s loze i kao što sasušene smokve
padaju s drveta.

5 Jer će se na nebesima moj mač natopiti
krvlju. Na Edom će se spustiti, na narod koji
sam po pravdi odredio za istrebljenje. **6**
Gospod ima mač koji će biti pun krvi i mastan
od sala, od jagnjeće i jareće krvi, od sala sa
ovnujskih bubrega. Jer Gospod sprema žrtvu
u Bosri, veliki pokolj u edomskoj zemlji. **7**
Divlji bikovi s njima će popadati, i junci za-
jedno s jakim bikovima. Njihova će se zemlja
natopiti krvlju, njihova prašina biće masna od
sala.

8 Jer je to dan Gospodnje osvete, godina
odmazde za nepravdu učinjenu Cionu.

9 Potoci Bosre pretvoriće se u smolu,
njena prašina u sumpor, a njena zemlja biće
kao smola u plamenu. **10** Ni noću ni danju
neće se gasiti, doveka će se dizati dim sa nje-
nog zgarišta. Iz naraštaja u naraštaj ostaće
spaljena, nikada više niko neće njome prola-
ziti. **11** Zauzeće je pelikani i bodljikavi pra-
sići, u njoj će živeti sove i gavrani. Nad njom
će se rastegnuti merno uže pustoši i visak
praznine. **12** Neće biti nijednog njenog veli-
kaša da bude postavljen za kralja, jer će
nestati svi njeni knezovi.

13 U njenim utvrđenim dvorima trnje će
niknuti, kopriva i trnoviti korov po njenim
tvrđavama. Ona će postati prebivalište šaka-
lima, teren za nojeve. **14** Krik noćne sove
[Lilit] tu će utihnuti, dozivaće društvo svoje i
dlakavi pustinjski drekavci, pustinjske zveri
tražiće počivalište i naći će ga. **15** Strelovita
zmija tamo će se gnezditi i polagaće jaja, le-
žaće na njima i skupljaće ih pod svoju senku.
Jastrebovi će se tamo okupljati, svaki sa svo-
jom ženkom.

16 Tražite u Gospodnjem svitku i čitajte
naglas – ništa od ovoga neće izostati, ništa ne
ostaje bez svog para, jer usta Gospodnja tako
su ih uputila i njegov ih je Duh skupio. **17** On
je za njih bacio žreb, njegova im je ruka mer-
nim užetom odredila to mesto. Doveka će ga
posedovati, iz naraštaja u naraštaj u njemu će
prebivati.“

35 Radovaće se pustinja i bezvodni kraj,
veseliće se pusta zemlja i procvetaće
kao ruža. **2** Cvetaće i veseliće se, kli-
caće od radosti i veselja. Daće joj se slava Le-
banona i lepota Karmela i Šarona. Ljudi će
videti Gospodnju slavu, lepotu našeg Boga.

3 Ojačajte klonule ruke, učvrstite klecava
kolena. **4** Recite onima koji su u srcu zabri-
nuti: „Budite jaki, ne bojte se. Evo, vaš Bog
će doći s osvetom, Bog će izvršiti odmazdu.
On će doći i spašće vas.“

5 Tada će se otvoriti oči slepima i uši glu-
vima otvoriće se. **6** Tada će hrom skakati kao
jelen, jezik nemoga radosno će klicati. Jer će
u pustinji provreti vode i potoci u pustoj zem-
lji. **7** Od sasušene zemlje nastaće jezero, a od
žednog tla izvori vode. U prebivalištu šakala,
u njihovom počivalištu, biće zelene trave,
trske i papirusa.

8 Tamo će biti širok put koji će se zvati
Put svetosti. Niko nečist neće njime ići, samo

oni koji su dostojni da hode njime, a ludi neće njime lutati. **9** Tamo neće biti lavova, grabljive zveri na njega neće dolaziti. Nijedne tamo neće biti; njime će ići oni koji su otkupljeni. **10** Vratiće se oni koje je Gospod otkupio i doći će na Cion radosno kličući, nad glavom će im večna radost biti. Naći će veselje i radost, a tuga i uzdisanje pobeći će od njih.

36 Četrnaeste godine vladanja Jezekije, Sinakirib, kralj Asirije, došao je na sve utvrđene gradove u Judi i osvojio ih. **2** Na kraju je kralj Asirije poslao visokog službenika iz Lakiša u Jerusalim kod kralja Jezekije s jakom vojskom. On je stao kod vodovoda gornjeg jezera na putu koji vodi do polja onih koji bele rublje. **3** Tada su mu u susret izašli upravitelj kraljevog doma Elijakim, Helkijin sin, pisar Somna i letopisac Joah, Asafov sin.

4 Visoki službenik im je rekao: „Recite Jezekiji: ‘Ovako kaže veliki kralj, kralj Asirije: ‘Koja je to uzdanica u koju se uzdaš? **5** Ti kažeš: ‘Imam veštinu i silu potrebnu za rat,’ ali to su samo prazne reči. U koga se uzdaš, pa si se pobunio protiv mene? **6** Eto, uzdaš se u podršku Egipta, u slomljenu trsku, koja probode dlan onom ko se na nju nasloni. Takav je faraon, kralj Egipta, svima koji se u njega uzdaju. **7** Ako mi kažeš: ‘Mi se uzdamo u Gospoda, svog Boga,’ zar nije upravo njegove uzvišice i oltare Jezekija uklonio, pa govori Judi i Jerusalimu: ‘Pred ovim oltarom se klanjajte?’ **8** A sada, ovako se nagodi s mojim gospodarem, kraljem Asirije: daću ti dve hiljade konja, pa da vidimo možeš li naći ljude koji će jahati na njima. **9** Kako ćeš onda poraziti jednog jedinog namesnika među najmanjim slugama mog gospodara, kad se uzdaš u Egipat da će ti dati kola i konjanike? **10** Uostalom, jesam li bez Gospodnjeg odobrenja krenuo na ovu zemlju da je opustošim? Sam Gospod mi je rekao: ‘Idi na tu zemlju i opustoši je.’“

11 Tada su Elijakim, Somna i Joah rekli visokom službeniku: „Molimo te, govori svojim slugama na sirijskom jeziku, jer mi razumemo. Nemoj nam govoriti na judejskom jeziku da čuje narod koji je na zidinama.“ **12** Ali visoki službenik je rekao: „Zar me je moj gospodar poslao da ove reči kažem tvom gospodaru i tebi? Zar me nije poslao ljudima koji stoje na zidinama, koji će zajedno s vama morati da jedu svoj izmet i da piju svoju mokraću?“

13 Zatim je visoki službenik, stojeći i dalje na tom mestu, na sav glas povikao na judejskom jeziku: „Čujte reči velikog kralja, kralja Asirije. **14** Ovako kaže kralj: ‘Ne dajte da vas vara Jezekija, jer vas on ne može izbaviti. **15** Ne dajte da vas Jezekija nagovori da se uzdate u Gospoda, govoreći vam: ‘Gospod će nas sigurno izbaviti. Ovaj grad neće biti predat u ruke kralju Asirije.’ **16** Ne slušajte Jezekiju, jer ovako kaže kralj Asirije: ‘Predajte mi se i dođite k meni, pa ćete svi vi jesti sa svoje loze i sa svoje smokve, i svi ćete piti vodu iz svog bunara, **17** dok ne dođem i odvedem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju žita i mladog vina, u zemlju hleba i vinograda. **18** Ne dajte da vas zavede Jezekija govoreći: ‘Gospod će nas izbaviti!’ Da li su bogovi drugih naroda izbavili svoju zemlju iz ruke kralja Asirije? **19** Gde su bogovi Emata i Arfada? Gde su bogovi Sefarvima? Jesu li oni izbavili Samariju iz moje ruke? **20** Koji su to bogovi među svim bogovima tih zemalja izbavili svoju zemlju iz moje ruke, pa da sad Gospod izbavi Jerusalim iz moje ruke?“

21 Oni su ćutali i nisu mu ni reč odgovorili, jer je kraljev uput glasio: „Ne odgovarajte mu.“ **22** Zatim su upravitelj doma Elijakim, Helkijin sin, pisar Somna, i letopisac Joah, Asafov sin, razderali svoje haljine i otišli kod Jezekije da mu prenesu šta je visoki službenik rekao.

37 Čim je kralj Jezekija to čuo, razderao je svoje haljine, obukao se u kostret i otišao u Gospodnji dom. **2** Zatim je

poslao upravitelja kraljevog doma Elijakima, pisara Somnu i svešteničke starešine, obučene u kostret, kod proroka Isaije, Amozovog sina. **3** Oni su mu rekli: „Ovako kaže Jezekija: ‘Ovaj dan je dan nevolje, ukora i drskog ruganja, jer je došlo vreme da se sinovi rode, a nema snage za to. **4** Možda će Gospod, tvoj Bog, čuti reči visokog službenika, koga je kralj Asirije, njegov gospodar, poslao da se ruga živom Bogu, pa će ga Gospod, tvoj Bog, pozvati na odgovornost za reči koje je čuo. Pomoli se za ostatak koji je još živ.’“

5 Kad su sluge kralja Jezekije došle kod Isaije, **6** on im je rekao: „Ovako kažite svom gospodaru: Ovako kaže Gospod: ‘Ne boj se reči koje si čuo, kojima su sluge kralja Asirije hulile na mene. **7** Evo, ja ću mu dati takav duh da će čuti vest i vratiće se u svoju zemlju. Učiniću da padne od mača u svojoj zemlji.’“

8 Kad je visoki službenik čuo da je kralj Asirije otišao iz Lakiša, vratio se k njemu i našao ga kako se bori protiv Livne. **9** Naime, kralj je čuo da je Tirak, kralj Etiopije, krenuo u boj protiv njega. Zato je ponovo poslao glasnike kod Jezekije i poručio mu: **10** „Ovako recite Jezekiji, Judinom kralju: ‘Ne daj da te vara tvoj Bog u kog se uzdaš kad ti kaže: ‘Jerusalim neće biti predat u ruke kralju Asirije.’ **11** Eto, sam si čuo šta su kraljevi Asirije učinili svim zemljama koje su opustošili, a zar ćeš se ti izbaviti? **12** Jesu li narode koje su osvojili moji praočevi izbavili njihovi bogovi – Gosance, Harance, Resefe i Edenove sinove koji su bili u Telasaru? **13** Gde su kralj Emata, kralj Arfada, kraljevi gradova Sefarvima, Ene i Ive?“

14 Jezekija je primio pismo koje su mu doneli glasnici i pročitao ga. Zatim je otišao u Gospodnji dom i razvio ga pred Gospodom. **15** Tada se Jezekija pomolio Gospodu: **16** „Gospode nad vojskama, Bože Izraelov, koji sediš nad heruvimima, ti si jedini istiniti Bog nad svim kraljevstvima na zemlji. Ti si stvorio nebesa i zemlju. **17** Prigni uho, Gospode, i čuj. Otvori oči, Gospode, i vidi, i čuj Sinakiribove reči koje je poručio da bi se rugao živom Bogu. **18** Istina je, Gospode, da su kraljevi Asirije opustošili sve zemlje, a i svoju zemlju. **19** I pobacali njihove bogove u vatru, jer to nisu bili bogovi, nego delo ljudskih ruku, drvo i kamen. Zato su ih uništili. **20** A sada, Gospode, Bože naš, izbavi nas iz njegove ruke, da bi sva kraljevstva na zemlji znala da si ti, Gospod, jedini Bog.“

21 Tada je Isaija, Amozov sin, poručio Jezekiji: „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: Zato što si mi se molio zbog Sinakiriba, kralja Asirije, **22** evo reči koju Gospod objavljuje protiv njega:

‘Prezire te i ruga ti se devica, kći cionska. Za tobom podrugljivo glavom odmahuje kći jerusalimska. **23** Kome se ti rugaš i na koga huliš? Na koga podižeš glas svoj i na koga oholo dižeš pogled svoj? Na Svetog Boga Izraelovog! **24** Preko svojih slugu rugaš se Gospodu i kažeš: ‘S mnoštvom svojih bojnih kola popeću se na vrh gora, na najdalje obronke Lebanona, poseći ću visoke kedre njegove, divne smreke njegove. Doći ću na njegov najviši vrh, u gustu šumu njegovu. **25** Kopaću i vodu ću piti, isušiću stopama svojim sve kanale Nila u Egiptu.’ **26** Zar nisi čuo šta od davnina nameravam da učinim? Davnih dana to sam smislio. Sada ću to učiniti. A na tebi je da opustošiš utvrđene gradove i da ih pretvoriš u ruševine. **27** Stanovnicima njihovim ruke će klonuti, uplašiće se i postideće se. Biće kao bilje u polju i mlada zelena trava, kao trava po krovovima i na poljima sasušena vetrom istočnim. **28** Dobro znam kad sediš mirno i kad bilo šta činiš, i kako besniš na mene, **29** jer ti besniš na mene i rika je tvoja došla do ušiju mojih. Staviću kuku svoju u nozdrve tvoje i uzde svoje u usta tvoja, i vratiću te putem kojim si došao.

30 A ovo će ti biti znak: Ove godine ješće se ono što nikne iz semenja koje se prosulo, druge godine ješće se žito koje samo nikne, a treće godine sejte i žanjite, sadite vinograde i jedite njihov rod. **31** Preživeli iz Judinog

doma, oni koji preostanu, pustiće koren u dubinu i rađaće rod u visinu. **32** Jer će iz Jerusalima doći ostatak i preživeli s gore Cion. To će učiniti revnost Gospoda nad vojskama.

33 Zato ovako kaže Gospod za kralja Asirije: ‘Neće on ući u ovaj grad, niti će ovamo odapeti strelu, neće mu se primaći sa štitom, niti će oko njega podići opsadni nasip.

34 Vratiće se putem kojim je došao, i u ovaj grad neće ući,’ govori Gospod. **35** ‘Ja ću braniti ovaj grad i sačuvaću ga radi sebe i radi Davida, svog sluge.’“

36 Tada je Gospodnji anđeo izašao i pobio sto osamdeset i pet hiljada ljudi u asirskom logoru. Kad su ljudi ustali rano ujutru, oko njih su bili sve sami leševi. **37** Zatim je Sinakirib, kralj Asirije, ustao i otišao. Vratio se u Ninivu i tamo ostao. **38** Jednog dana, dok se klanjao u hramu Nisroka, svog boga, Adrameleh i Šarezer, njegovi sinovi, ubili su ga mačem i pobegli u araratsku zemlju. Umesto njega vladao je njegov sin Esar-Hadon.

38 U to vreme Jezekija se na smrt razboleo. Tada je prorok Isaija, Amozov sin, došao kod njega i rekao mu: „Ovako kaže Gospod: ‘Daj potrebni uput svom domu, jer ćeš umreti, nećeš ozdraviti.’“ **2** Na to je Jezekija okrenuo lice prema zidu i pomolio se Gospodu: **3** „Preklinjem te, Gospode, seti se da sam ti služio u istini i bio ti odan celim srcem, da sam činio ono što je dobro u tvojim očima.“ I Jezekija je gorko zaplakao.

4 Gospodnja reč došla je Isaiji: **5** „Idi i reci Jezekiji: Ovako kaže Gospod, Bog Davida, tvog praoca: ‘Čuo sam tvoju molitvu i video sam tvoje suze. Evo, dodaću tvom veku petnaest godina, **6** i izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku kralja Asirije, i braniću ovaj grad. **7** Ovo ti je znak od Gospoda da će Gospod ispuniti reč koju je rekao: **8** Evo, učiniću da se sunčeva senka koja je pala na Ahazovo stepenište vrati deset stepenica unazad.’“ Tako se sunce vratilo deset stepenica unazad na stepeništu na koje se spustilo.

9 Ovo je napisao Jezekija, Judin kralj, kad se razboleo a zatim ozdravio od svoje bolesti:

10 „Rekao sam: ‘U polovini veka svoga ući ću na vrata groba. Uzeće mi se ostatak godina mojih.’ **11** Rekao sam: ‘Neću videti Gospoda, Gospoda u zemlji živih. Neću više videti ljude – naći ću se među onima koji su u zemlji počinka. **12** Stan je moj odnesen i uklonjen od mene kao šator pastirski. Poput tkača namotao sam život svoj, odsečen sam od niti osnove. Od zore do noći ti me nevolji predaješ. **13** Umirio sam se do jutra. Kao lav lomiš sve kosti moje, od zore do noći ti me nevolji predaješ. **14** Kao ždral, kao lastavica, ja cvrkućem, gučem kao golubica. Umorile su se oči moje gledajući u visinu. Govorim: ‘Gospode, u nevolji sam. Zaštiti me.’ **15** Šta da kažem i šta će mi on reći? Šta je rekao, to je i učinio. Ponizno ću hoditi do kraja života s gorčinom u duši. **16** ‘Gospode, zbog dobrote tvoje ljudi žive; kao i svi, zbog nje i ja dišem. Ti ćeš me izlečiti i sačuvati mi život. **17** Evo, umesto mira imam gorčinu, samu gorčinu. Ti si voleo dušu moju i sačuvao si je od jame propasti. Jer si bacio za leđa sve grehe moje. **18** Grob te neće slaviti, neće te smrt hvaliti. Oni koji u grobnicu odu ne mogu se nadati tvojoj istinitosti. **19** Živ čovek, samo živ čovek može tebe slaviti, kao ja danas. Otac može poučiti sinove svoje o vernosti tvojoj. **20** Dođi, Gospode, spasi me, i mi ćemo ti na žičanim instrumentima svirati pesme moje odabrane sve dane života svoga u domu tvom, Gospode.’“

21 Isaija je rekao: „Neka donesu grudu suvih smokava i neka je stave na čir, da ozdravi.“ **22** U međuvremenu, Jezekija je upitao: „Šta će biti znak da ću ići u Gospodnji dom?“

39 U to vreme Merodah-Baladan, Baladanov sin, kralj Vavilona, poslao je pisma i dar Jezekiji, kad je čuo da je bio bolestan i da je ozdravio. **2** Jezekija se obradovao poslanicima i pokazao im svoju

riznicu, srebro, zlato, balzam, skupoceno u-
lje, celu svoju oružnicu i sve što je bilo u nje-
govim riznicama. U njegovom domu i u ce-
lom njegovom kraljevstvu nije ostalo ništa
što im Jezekija nije pokazao.

3 Posle toga prorok Isaija je došao kod
kralja Jezekije i upitao ga: „Šta su rekli ti ljudi
i odakle su došli kod tebe?“ A Jezekija odgo-
vori: „Došli su kod mene iz daleke zemlje, iz
Vavilona.“ **4** Tada ga on upita: „Šta su videli
u tvom domu?“ A Jezekija odgovori: „Videli
su sve što je u mom domu. U mojim rizni-
cama nije ostalo ništa što im nisam pokazao.“
5 Tada Isaija reče Jezekiji: „Čuj reč Gospoda
nad vojskama: **6** ‘Evo, dolaze dani kada će
sve što je u tvom domu i što su tvoji praočevi
do danas nakupili biti odneto u Vavilon.’
‘Ništa neće ostati,’ kaže Gospod. **7** ‘I neki od
tvojih sinova koji će izaći od tebe, koji će ti
se roditi, biće odvedeni i postaće dvorani na
dvoru kralja Vavilona.’“

8 Tada Jezekija reče Isaiji: „Dobra je
Gospodnja reč koju si rekao.“ Zatim reče:
„Jer će mir i istina trajati celog mog života.“

40 „Tešite, tešite moj narod,“ govori vaš
Bog. **2** „Utešno govorite srcu Jerusa-
lima i vičite mu da je prošlo vreme
njegovog robovanja, da je platio cenu svog
prestupa, jer je iz Gospodnje ruke primio
punu meru za sve svoje grehe.

3 Slušajte! Neko viče u pustinji: ‘Rašči-
stite put Gospodu! Poravnajte kroz pustu
zemlju stazu našem Bogu! **4** Neka se podigne
svaka dolina, neka se spusti svaka gora i
svako brdo! Brežuljkast kraj neka postane ra-
van, neravan kraj neka se pretvori u ravnicu!
5 Tada će se otkriti slava Gospodnja i svako
telo će je videti, jer su to reči iz Gospodnjih
usta.

6 Slušaj! Neko govori: ‘Viči!’ A drugi
kaže: ‘Šta da vičem?’

‘Svi su ljudi trava, i sva je dobrota njihova
kao cvet u polju. **7** Trava se osuši i cvet uvene
kad se Gospodnji duh okrene od njih. Ljudi
su zaista kao trava. **8** Trava se osuši i cvet u-
vene, ali reč našeg Boga ostaje doveka.’

9 Popni se na visoku goru, ti koja nosiš
dobru vest Cionu. Poviči iz sveg glasa, ti koja
nosiš dobru vest Jerusalimu. Poviči, ne boj se.
Reci Judinim gradovima: ‘Evo vašeg Boga.’
10 Gle, Gospod će doći kao silan junak, nje-
gova će mišica za njega vladati. Gle, kod
njega je nagrada, pred njim je plata. **11** Kao
pastir on će pasti svoje stado. Svojom rukom
skupiće jaganjce, u nedrima će ih nositi. Do-
jilice će brižno voditi.

12 Ko je šakom vodu izmerio, nebesa ped-
ljem premerio i zemaljskom prahu meru
odredio? Ko je na merilima gore izmerio i na
vagi bregove? **13** Ko usmerava Gospodnji
Duh? Ko ga kao savetnik može nečemu pou-
čiti? **14** Ko ga je savetovao i poučio? Ko ga
uči putu pravednosti ili mu pruža znanje ili ga
upućuje na put razboritosti?

15 Gle, narodi su njemu kao kap iz vedra,
kao prašina na vagi. Gle, on podiže ostrva kao
sitnu prašinu. **16** Ni Lebanon nije dovoljan za
vatru, njegove divlje životinje nisu dovoljne
za žrtvu paljenicu. **17** Svi su narodi pred njim
kao da i ne postoje, za njega su kao ništa, niš-
tavilo.

18 S kim ćete uporediti Boga i kakav ćete
lik njemu sličan naći? **19** Zanatlija lije lik,
zlatar ga oblaže zlatom i kuje srebrne lančiće.
20 Čovek bira za prinos neko drvo, drvo koje
nije trulo, pa traži veštog tesara da mu načini
rezan lik koji se neće pomerati.

21 Zar ne znate? Zar ne čujete? Zar vam
nije rečeno od početka? Zar niste razumeli još
kad su bili položeni temelji zemlje? **22** On
boravi nad krugom zemaljskim,* čiji su mu

* **40:22** Božja Reč uči da je Zemlja okrugla (vidi takođe Jov 26:7), te tako sama pobija primedbe skeptika koji izvlače iz konteksta neke reči u figurativnom značenju koje govore o četiri „ugla“ ili „kraja“ zemlje. Biblija koristi fenomenološki jezik ili jezik referentnog okvira, a ne naučni: Sunce „izlazi“ i „zalazi“ (npr. Postanje 19:23; 28:11), Sunce i Mesec „staju“ (Jošua 10:12-14), Zemlja „čvrsto stoji“ i „neće se poljuljati“ (Psalam

stanovnici kao skakavci. On razastire nebesa
kao veo, razapinje ih kao šator za stanovanje.
23 On vladare pretvara u ništa, sudije zemalj-
ske u ništavilo.

24 Kao da nisu posađeni, kao da nisu po-
sejani, i kao da njihovo stablo nije pustilo ko-
ren u zemlji. Čim neko dune na njih, oni se
sasuše, i olujni vetar ih raznosi kao strnjiku.

25 „S kim ćete me uporediti, i ko mi je ra-
van?," kaže Sveti. **26** Podignite oči i gledajte!
Ko je sve to stvorio? Onaj koji vojsku njihovu
izvodi na broj, i sve ih po imenu zove. Zbog
njegove ogromne moći i velike sile ne izo-
staje nijedno.

27 „Zašto kažeš, Jakove, zašto govoriš,
Izraele: 'Moj put je skriven od Gospoda, moj
Bog ne mari za pravdu koja mi pripada?' **28**
Zar ne znaš? Zar nisi čuo? Gospod, Stvoritelj
svih krajeva zemaljskih, večan je Bog. On se
ne umara i ne posustaje. Razum je njegov ne-
dokučiv. **29** On klonulom silu daje, i nejakom
snagu uvećava. **30** Deca se umaraju i posu-
staju, mladići posrću, **31** ali oni koji se u
Gospoda uzdaju dobijaju novu snagu. Podižu
se na krilima kao orlovi. Trče i ne posustaju,
hodaju i ne umaraju se."

41 „Ćutite i poslušajte me ostrva! Neka
narodi skupe snagu! Neka pristupe i
neka progovore! Pristupite k meni na
sud!

2 Ko je podigao onoga što dolazi s istoka?
Ko ga je u pravednosti dozvao pred noge
svoje, predao mu narode i dao mu vlast da po-
kori kraljeve? Ko ih je kao prah predao pod
njegov mač, pa ih njegov luk kao strnjiku raz-
nosi? **3** Ko ih je progonio i svojim nogama
mirno kročio putem kojim ranije nije išao? **4**
Ko je to udesio i izvršio? Ko od iskona poziva
naraštaje? Ja, Gospod, prvi i poslednji, ja
isti."

5 Ostrva su to videla i uplašila se. Zadr-
htali su svi krajevi zemaljski. Približili su se,
došli su. **6** Svako pomaže svom drugu i go-
vori svom bratu: „Budi jak." **7** Tesar bodri
zlatara, onaj koji čekićem tanji metal bodri o-
noga koji kuje na nakovnju, govoreći o zali-
venom spoju: „Dobro je." Zatim se kip klino-
vima učvršćuje da se ne pomeri.

8 „A ti, Izraele, ti si sluga moj. Ti si, Ja-
kove, izabranik moj, potomstvo Abrama,
mog prijatelja. **9** Ti, koga sam uzeo s krajeva
zemlje, koga sam pozvao s njenih krajeva.
Tebi sam rekao: 'Ti si sluga moj. Tebe sam
izabrao i nisam te odbacio. **10** Ne boj se, jer
sam ja s tobom. Ne osvrći se plašljivo, jer sam
ja tvoj Bog. Ja ću te ojačati i pomoći ću ti.
Podržaću te svojom pravednom desnicom.'

11 Gle, postideće se i biće poniženi svi
koji se gneve na tebe. Oni koji ti se protive
biće kao ništa i izginuće. **12** Tražićeš one koji
se bore protiv tebe, ali ih nećeš naći. Oni koji
protiv tebe ratuju biće kao ništa, kao ništa-
vilo. **13** Jer ja, Gospod, tvoj Bog, držim te za
desnicu i kažem ti: 'Ne boj se. Ja ću ti po-
moći.

14 Ne boj se, crviću Jakove, narode Izrae-
lov. Ja ću ti pomoći,' govori Gospod, Otkupi-
telj tvoj, Sveti Bog Izraelov. **15** 'Gle, učiniću
da budeš kao nova vršalica s dvoseklim zup-
cima. Gazićeš i satiraćeš gore, bregove ćeš u
plevu pretvarati. **16** Vejaćeš ih i vetar će ih
odneti, olujni će ih vetar rasejati. A ti ćeš se
radovati Gospodu. Dičićeš se Svetim Bogom
Izraelovim."

17 „Nevoljnici i siromašni traže vodu, a
nje nema. Od žeđi im se jezik osušio. Ja,
Gospod, uslišiću ih. Ja, Izraelov Bog, neću ih
ostaviti. **18** Na ogoljenim brdima otvoriću
reke i usred dolina izvore. Pustinju ću pretvo-
riti u jezero, a bezvodnu zemlju u izvore
vode. **19** U pustinji ću posaditi kedar, akaciju,
mirtu i drvo što ulje daje. U pustoj zemlji po-
sadiću smreku, jasen i čempres, **20** pa neka
ceo narod vidi i neka zna, neka ima na umu i
neka shvati da je Gospodnja ruka to učinila,

96:10; 104:5), anđeli stoje „na četiri ugla zemlje" (Otkrivenje 7:1) i sl.

da je Sveti Bog Izraelov to stvorio.“
21 „Iznesite svoj spor,“ kaže Gospod.
„Iznesite svoje dokaze,“ kaže kralj Jakovljev.
22 „Iznesite ih i kažite nam šta će se dogoditi.
Kažite nam šta je prvo bilo, da o tome razmi-
slimo i da znamo šta budućnost donosi. Ili
nam objavite ono što dolazi. **23** Kažite nam
šta će posle biti, pa ćemo znati da ste bogovi.
Učinite nešto, dobro ili zlo, pa ćemo svi to
gledati i videti. **24** Eto, vi niste ništa i vaša su
dela ništavna. Odvratan je svako ko vas iza-
bere.“

25 „Podigao sam nekoga koji ide sa se-
vera, i on će doći. Sa istoka će prizivati ime
moje. Pregaziće upravitelje kao da su glina,
kao što grnčar gazi svežu glinu.“ **26** „Ko je
išta kazao od početka, da bismo znali, ili od
starina, da bismo rekli: ‘U pravu je?’ Zaista
nema nikoga ko bi to kazao. Zaista nema ni-
koga ko bi to objavio. Zaista nema nikoga ko
bi čuo vaše reči.“

27 Onaj ko je prvi kaže Cionu: „Gle, evo
ih!“ Jerusalimu ću poslati onoga koji donosi
dobre vesti.

28 Gledao sam, ali nije bilo nikog. Nema
među njima nijednog koji bi dao savet. Pitao
sam ih i čekao sam odgovor. **29** Gle, svi su
oni ništa. Njihova su dela ništavna. Njihovi
su liveni likovi vetar i ništavilo.“

42

„Evo mog sluge, koga podupirem, i-
zabranika moga, koji je po volji duše
moje. Na njega sam stavio svoj Duh, i
on će narodima doneti pravdu. **2** Neće vikati
niti glas podizati, niti će se njegov glas čuti
po ulicama. **3** Zgaženu trsku neće slomiti i fi-
tilj koji tinja neće ugasiti. U svojoj istini
pravdu će doneti. **4** Neće se umoriti niti ma-
laksati dok na zemlji ne uspostavi pravdu.
Ostrva će čekati njegov zakon.“

5 Ovako kaže istiniti Bog, Gospod, Stvo-
ritelj nebesa, onaj koji ih je razapeo, onaj koji
je rasprostro zemlju i sve što ona rađa, onaj
koji daje dah narodu koji je na njoj i duh o-
nima koji hodaju njom: **6** „Ja, Gospod,
pozvao sam te u pravdi i čvrsto sam te za ruku
uzeo. Čuvaću te i postaviću te da budeš savez
narodu i svetlost narodima, **7** da otvoriš oči
slepima, da izvedeš iz tamnice zatvorenike, iz
zatvora one koji sede u tami.

8 Ja sam Gospod. To je ime moje, i ni-
kome neću dati slavu svoju, niti hvalu svoju
likovima rezbarenim.

9 Što sam unapred rekao, dogodilo se, a
sada vam novo javljam. Pre nego što se do-
godi, ja vam to objavljujem.“

10 Pevajte Gospodu novu pesmu, njegovu
hvalu s kraja zemlje, vi što plovite po moru i
živite od njega, ostrva i vi koji živite na
njima. **11** Neka usklikne pustinja i njeni gra-
dovi, mesta u kojima žive Kidarovi sinovi.
Neka kliču radosno oni koji žive u stenovitim
krajevima. Neka kliču ljudi s gorskih vrhova.
12 Neka daju slavu Gospodu, na ostrvima
neka objavljuju njegovu hvalu.

13 Gospod će kao junak izaći. Kao ratnik
će rasplamsati svoj žar. Povikaće, pustiće
ratni poklič, biće moćniji od svojih neprijate-
lja.

14 „Dugo sam ćutao, nisam govorio, suz-
državao sam se. Kao žena koja se porađa sada
ću vikati, dahtaću i uzdisaću. **15** Opustošiću
gore i bregove, osušiću sve njihovo bilje.
Reke ću pretvoriti u suvo tlo, isušiću moč-
vare. **16** Vodiću slepe putem koji ne poznaju,
daću im da idu nepoznatim putem. Pred njima
ću mračno mesto pretvoriti u svetlost, a nera-
van kraj u ravnicu. Sve ću to za njih učiniti i
neću ih ostaviti.

17 Ustuknuće i mnogo će se postideti oni
koji se uzdaju u rezane likove, koji livenim
likovima govore: ‘Vi ste naši bogovi.’

18 Čujte, gluvi. Pogledajte, slepi. **19** Ko je
slep kao moj sluga i ko je gluv kao moj gla-
snik koga šaljem? Ko je slep kao onaj koji je
opunomoćen, ko je slep kao Gospodnji
sluga? **20** Mnogo si toga video, ali nisi mario.
Kod otvorenih ušiju nisi čuo. **21** Gospodu se
svidelo da zbog svoje pravednosti učini za-
kon velikim i slavnim. **22** Ali to je narod

opljačkan i oplenjen, svi su uhvaćeni u jame, sakriveni po zatvorima. Postali su plen i nema ko da ih izbavi, opljačkani su i nema nikoga da kaže: ‘Vrati!’

23 Ko će od vas to poslušati? Ko će o tome razmisliti i slušati za kasnija vremena? **24** Ko je Jakova predao da bude oplenjen, ko je Izrael predao pljačkašima? Zar to nije bio Gospod, onaj kome su zgrešili? Njegovim putevima nisu hteli da idu i njegove zakone nisu hteli da slušaju. **25** Zato je na Izrael izlio svoj žestoki gnev i ratne strahote. Plamen rata gutao ih je sa svih strana, ali oni to nisu primetili; proždirao ih je, ali oni ništa nisu uzeli k srcu.“

43 „Sada ovako kaže Gospod, tvoj Stvoritelj, Jakove, i tvoj Tvorac, Izraele: ‘Ne boj se, jer sam te ja otkupio. Pozvao sam te po imenu. Ti si moj, **2** ako pođeš preko vode, ja ću biti s tobom. Ako pođeš preko reka, one te neće potopiti. Ako pođeš kroz vatru, nećeš izgoreti, niti će te plamen uhvatiti. **3** Jer sam ja Gospod, Bog tvoj, Sveti Bog Izraelov, Spasitelj tvoj. Dao sam Egipat kao otkupninu za tebe, Etiopiju i Sebu u zamenu za tebe. **4** Pošto si dragocen u mojim očima, dostojan si časti i ja te volim. Daću ljude u zamenu za tebe, narode u zamenu za tvoju dušu.

5 Ne boj se, jer sam ja s tobom. Sa istoka ću dovesti tvoje seme i sa zapada ću te skupiti. **6** Reći ću severu: Daj! a jugu: Ne zadržavaj ih! Izdaleka dovedi moje sinove i moje kćeri s kraja zemlje, **7** svakoga ko se mojim imenom zove i koga sam stvorio na svoju slavu, koga sam sazdao i koga sam načinio.

8 Izvedi narod koji je slep, iako ima oči, i koji je gluv, iako ima uši. **9** Neka se svi narodi skupe na jedno mesto, neka se okupe plemena. Ko od njihovih bogova to može proreći? Mogu li nam javiti šta će se prvo dogoditi? Neka dovedu svoje svedoke i neka se opravdaju, ili neka ih ti svedoci čuju, pa neka kažu: Istina je.’“

10 „Vi ste moji svedoci,“ govori Gospod, „i moj sluga kog sam izabrao, da biste znali i verovali mi i razumeli da sam ja onaj isti. Pre mene nijedan bog nije bio načinjen, niti će biti posle mene. **11** Ja, ja sam Gospod, i osim mene nema spasitelja.

12 Ja sam prorekao, spasao i objavio, kad među vama nije bilo nijednog tuđeg boga. Zato ste vi moji svedoci,“ govori Gospod, „a ja sam Bog. **13** Za sva vremena ja sam isti, i nema nikoga ko može da izbavi iz moje ruke. Izvršiću svoju nameru, i ko to može da spreči?“

14 Ovako kaže Gospod, Otkupitelj vaš, Sveti Bog Izraelov: „Zbog vas ću ih poslati na Vavilon, polomiću prevornice na zatvorskim vratima i rasteraću Haldejce sa brodova, i oni će jadikovati. **15** Ja sam Gospod, vaš Sveti Bog, Stvoritelj Izraelov, vaš Kralj.“

16 Ovako kaže Gospod, onaj koji je napravio put kroz more i stazu kroz velike vode, **17** koji je izveo bojna kola i konje, vojsku i junake zajedno: „Oni će leći i neće više ustati. Ugasiće se, dogoreće kao laneni fitilj.

18 Ne sećajte se onoga što je u početku bilo, ne mislite na ono što je nekada bilo. **19** Evo, učiniću nešto novo. To će se sada desiti, a vi ćete videti. Da, kroz pustinju ću napraviti put i kroz pustu zemlju reke. **20** Slaviće me poljske zveri, šakali i nojevi, jer ću učiniti da u pustinji poteku vode i reke u pustoj zemlji, da pije moj narod, moj izabranik, **21** narod koji sam sebi stvorio da razglasi moju hvalu.

22 Ali ti me, Jakove, nisi prizivao, jer si se umorio od mene, Izraele. **23** Nisi mi prinosio ovce kao žrtve paljenice, nisi me slavio svojim žrtvama. A ja te nisam prisiljavao da mi služiš darovima, niti sam te zamarao tamjanom. **24** Nisi mi novcem kupovao mirisnu trsku, nisi me sitio salom svojih žrtava, nego si me svojim gresima prisilio da ja služim tebi. Umoran sam od tvojih prestupa.

25 Ja, ja radi sebe brišem tvoje prestupe i tvojih greha više se neću sećati. **26** Podseti me na svoje zasluge. Hajde da se sudimo.

Iznesi šta imaš i dokaži da si pravedan. **27**
Tvoj prvi otac, on je zgrešio, i tvoji su učitelji
meni zgrešili. **28** Zato ću obeščastiti knezove
koji služe na svetom mestu, i predaću Jakova
istrebljenju, predaću Izrael sramoti.“

44 „Čuj sada, Jakove, slugo moj, čuj
Izraele, koga sam izabrao. **2** Ovako
kaže Gospod, tvoj Stvoritelj i tvoj
Tvorac, koji ti je pomagao od majčine utrobe:
‘Ne boj se, slugo moj, Jakove, ne boj se, Je-
šurune, koga sam izabrao. **3** Jer ću na žednog
izliti vodu i potoke na suvu zemlju. Svoj ću
Duh izliti na tvoje seme i svoj blagoslov na
tvoje potomke. **4** Oni će nicati kao zelena
trava, kao topole uz vodene kanale. **5** Jedan
će reći: ‘Ja sam Gospodnji,’ drugi će se zvati
Jakovljevim imenom, treći će napisati na svo-
joj ruci: ‘Gospodnji,’ a četvrti će se nazivati
Izraelovim imenom.’

6 Ovako kaže Gospod, Izraelov Kralj i
Otkupitelj, Gospod nad vojskama: ‘Ja sam
prvi i ja sam poslednji, osim mene nema
Boga. **7** Ko je kao ja? Neka poviče, neka kaže
i neka mi objasni! Neka oni objave ono što
dolazi i ono što će još doći, kao što ja to činim
još otkad sam osnovao narod drevni! **8** Ne
bojte se i ne plašite se. Zar nisam svakom od
vas odavno to rekao i objavio? Vi ste moji
svedoci. Ima li Boga osim mene? Ne, nema
Stene. Ne znam ni za jednu.

9 Svi koji prave rezane likove ništavni su,
i njihovi omiljeni likovi ničemu ne koriste.
To su njihovi svedoci koji ništa ne vide i ništa
ne znaju, pa su im na sramotu. **10** Ko pravi
boga ili lije lik? Nema mu od njega nikakve
koristi. **11** Gle, posramiće se svi njegovi dru-
govi, jer oni koji bogove prave samo su ljudi
zemaljski. Svi će se oni zajedno skupiti,
staće, uplašiće se i svi će se postideti.

12 Kovač oštrom alatkom radi na užare-
nom ugljevlju, čekićem kuje, obrađuje svo-
jom snažnom rukom. Zatim ogladni i izne-
mogne. Ne pije vodu, pa se umori.

13 Drvodelja rasteže merno uže, beleži
crvenom kredom, obrađuje dletom, crta šes-
tarom i oblikuje čovečiji lik, lep lik čoveka,
da stoji u kući.

14 Drugi ima posao da seče kedrove, pa
bira stabla, velika stabla, i ostavlja ih da rastu
među šumskim drvećem. Sadi lovor i kiša
čini da raste. **15** A čovek ga onda koristi za
ogrev. Uzima komad drveta da se ugreje. Na-
loži vatru i peče hleb. Zatim još pravi boga i
klanja mu se. Pravi rezan lik i pred njim pada
ničice. **16** Od polovine toga loži vatru i peče
meso sebi za jelo i najede se. Greje se i go-
vori: ‘Eto, grejem se i gledam kako gori
vatra.’ **17** Od ostatka pravi sebi boga, rezan
lik. Pred njim pada ničice, klanja mu se, moli
mu se i govori: ‘Izbavi me, jer si ti moj bog.’

18 Ne znaju oni i ne razumeju, jer su im
oči postale zaslepljene pa ne vide, a srce
takvo da ne razumeju. **19** Niko to ne uzima k
srcu, ne zna i ne razume, da bi rekao: ‘Od po-
lovine toga naložio sam vatru i na njegovom
žaru ispekao hleb. Meso sam ispekao i pojeo.
Zar ću od ostatka napraviti gadnog idola? Zar
ću padati ničice pred komadom suvog
drveta?’ **20** On se pepelom hrani. Zavodi ga
njegovo prevareno srce. Neće on izbaviti
svoju dušu niti će reći: ‘Zar nije varka ovo što
držim u svojoj desnici?’

21 Seti se toga, Jakove, i ti, Izraele, jer si
ti moj sluga. Ja sam te stvorio. Ti si moj sluga.
Neću te zaboraviti, Izraele. **22** Rasuo sam kao
gustu maglu tvoje prestupe, i kao oblak tvoje
grehe; vrati se k meni, jer sam te otkupio.

23 Kličite radosno, nebesa, jer je Gospod
učinio ono što je naumio. Kličite pobednički
dubine zemaljske. Veselite se gore i kličite
radosno šume i sva stabla u njima. Jer je
Gospod otkupio Jakova, na Izraelu je poka-
zao svoju lepotu.“

24 Ovako kaže Gospod, Otkupitelj tvoj, o-
naj koji te je oblikovao od majčine utrobe:
„Ja, Gospod, činim sve, sam nebesa razasti-
rem, zemlju rasprostirem. Da li mi neko po-
maže u tome? **25** Ja osujećujem znake onih
koji govore prazne reči, navodim gatare da

postupaju ludo, posramljujem mudrace i njihovo znanje pretvaram u ludost. **26** Ja ispunjavam reč svog sluge i izvršavam ono što su objavili moji glasnici. Ja govorim o Jerusalimu: 'Biće nastanjen,' i o Judinim gradovima: 'Opet će se izgraditi. Podignuću njegova opustošena mesta.' **27** Ja govorim vodenom bezdanu: 'Presuši. Isušiću sve tvoje reke.' **28** Govorim o Kiru: 'On je moj pastir i izvršiće sve što želim,' izvršiće ono što sam rekao za Jerusalim: 'Opet će se izgraditi,' i za hram: 'Položiće se njegovi temelji.'"

45 Ovako govori Gospod svom pomazaniku Kiru, koga drži za desnicu, da pred njim pokori narode i raspaše bokove kraljevima, da pred njim otvori dvokrilna vrata, koja se neće zatvoriti: **2** „Ja ću ići pred tobom i poravnaću neravne puteve. Razbiću bakarna vrata, slomiću gvozdene prevornice. **3** Daću ti blago koje se nalazi u tami i na skrivenim mestima, da bi znao da sam ja Gospod, onaj koji te zove po imenu, Izraelov Bog. **4** Radi svog sluge Jakova, radi Izraela, svog izabranika, pozvao sam te po imenu. Časno sam ti ime dao, iako me nisi poznavao. **5** Ja sam Gospod i nema drugog. Osim mene nema Boga. Ja ću te ojačati, iako me ne poznaješ, **6** da bi se od istoka do zapada znalo da nema drugog osim mene. Ja sam Gospod i nema drugog. **7** Ja pravim svetlost i stvaram tamu, gradim mir i stvaram zlo. Ja, Gospod, sve to činim.*

8 Neka nebesa rose odozgo. Neka nebeski oblaci kaplju pravednošću. Neka se zemlja otvori i neka iz nje rodi spasenje, neka tada i pravda nikne. Ja, Gospod, stvaram to.

9 Teško onome ko se prepire sa svojim Tvorcem, kao što se parče zemljane posude prepire s drugim parčetom! Zar će glina reći onome ko je oblikuje: 'Šta radiš?' Zar će tvoje delo reći: 'On nema ruku?' **10** Teško onom ko govori ocu: 'Kakvu to decu na svet donosiš?' i ženi njegovoj: 'Šta to rađaš?'

11 Ovako kaže Gospod, Sveti Bog Izraelov i Tvorac njegov: 'Pitajte me šta će biti s mojim sinovima, i za delo mojih ruku, hoćete li me uputiti? **12** Ja sam načinio zemlju i stvorio čoveka na njoj. Svojim sam rukama razapeo nebesa i dajem upute svoj vojsci njihovoj.

13 Ja sam podigao svog slugu u pravednosti i poravnaću sve njegove puteve. On će izgraditi moj grad i otpustiće moje izgnanike, ne za novac niti za mito,' kaže Gospod nad vojskama.

14 Ovako kaže Gospod: 'Neplaćeni egipatski radnici, etiopski trgovci i Šabeji, visoki ljudi, sami će doći k tebi i biće tvoji. Za tobom će ići, u okovima će dolaziti i klanjaće ti se. Tebi će se moliti, govoreći: 'Zaista je Bog s vama, i nema drugog, nema drugog Boga.

15 Zaista, ti si Bog koji se krije, Izraelov Bog, Spasitelj.' **16** Svi će se oni postideti i biće poniženi. Svi oni koji prave idole ići će poniženi. **17** A Izrael će biti spasen večnim spasenjem od Gospoda. Vi se nećete postideti i nećete biti poniženi doveka, do u svu večnost.

18 Jer ovako kaže Gospod, Stvoritelj nebesa, istiniti Bog, onaj koji je oblikovao i načinio zemlju, onaj koji ju je učvrstio i koji je nije stvorio uzalud, već ju je oblikovao da bude nastanjena: 'Ja sam Gospod i nema drugog. **19** Nisam govorio u tajnosti, u mračnom uglu zemlje, niti sam rekao Jakovljevom potomstvu: 'Tražite me, ali biće vam uzalud.' Ja, Gospod, govorim ono što je pravedno, objavljujem ono što je ispravno.

20 Skupite se i dođite. Pristupite zajedno, svi vi koji ste se izbavili iz drugih naroda. Oni koji nose drvene rezane likove ništa ne znaju, a ni oni što se mole bogu koji ih ne može

* **47:7** Bog ne proizvodi zlo, ali preuzima konačnu odgovornost za sve što se dešava (vidi Plač Jeremijin 3:38; Amos 3:6). Božji karakter je nepromenljiv (vidi Jakov 1:13-17; Malahija 3:6; Jevrejima 13:8).

spasti. **21** Objavite šta imate, iznesite svoje
dokaze. Neka se složno posavetuju. Ko je to
rekao još davnih dana? Ko je to još davno
objavio? Zar nisam ja, Gospod? Osim mene
nema drugog Boga. Ja sam pravedan Bog i
Spasitelj, i nema drugog osim mene.

22 Obratite se k meni i bićete spaseni, vi
koji živite po svim krajevima zemaljskim, jer
sam ja Bog i nema drugog. **23** Zakleo sam se
samim sobom, u pravednosti je reč izašla iz
mojih usta, i neće se vratiti, da će se svako
koleno saviti preda mnom i da će mi se svaki
jezik zaklinjati, **24** i reći će: ‘Zaista, u
Gospodu je sva pravda i moć.’ Svi koji se
gneve na njega doći će k njemu i postideće se.
25 U Gospodu oni će se opravdati i sve seme
Izraelovo hvaliti.“

46 Bel[*] je pao na kolena, Nebo se srušio.
Njihovi likovi stavljaju se na zveri i na
stoku, postali su njihov tovar, njihov
prtljag, breme umornim životinjama. **2** Ruše
se, padaju na kolena. Ti bogovi ne mogu da
izbave svoje likove koji se kao breme nose,
nego i sami odlaze u zarobljeništvo.

3 „Slušajte me, dome Jakovljev, i svi vi
koji ste ostali od doma Izraelovog, koje no-
sim otkad ste se rodili, koje nosim od majčine
utrobe. **4** Do vaše starosti ja ću biti isti, i kad
vam kosa osedi ja ću vas podržavati. Ja ću
izvršiti svoju nameru – ja ću vas nositi, ja ću
vas podupirati i izbavljati.

5 S kim ćete me poistovetiti ili izjednačiti
ili uporediti, pa da kažete da smo slični jedan
drugom? **6** Ljudi naveliko prosipaju zlato iz
kese i na vagi mere srebro. Unajmljuju zlatara
koji od njega pravi boga, pred kojim padaju
ničice i klanjaju se. **7** Nose ga na ramenima,
prenose ga i postavljaju na njegovo mesto gde
stoji i ne miče se. Zovu ga, ali im se ne oda-
ziva, niko ga ne spasava iz njegove nevolje.

8 Setite se toga, i budite hrabri! Uzmite to
k srcu, prestupnici! **9** Setite se prošlosti
davne, da sam ja Bog, da nema drugog Boga
i da niko nije kao ja; **10** onaj koji kazuje od
početka, ubuduće i od ranije ono što se još
nije zbilo, govoreći: ’Moj savet će se potvr-
diti i učiniću što želim.’ **11** S istoka zovem
pticu grabljivicu, iz daleke zemlje zovem čo-
veka da izvrši moju nameru. Objavio sam
svoju nameru i ispuniću je. Što nameravam,
to ću i učiniti. **12** Slušajte me, vi što imate tvr-
dokorno srce, koji ste daleko od pravednosti.
13 Približava se moja pravda. Ona nije daleko
i moje spasenje neće zakasniti. Cionu ću do-
neti spasenje. Izraelu ću dati svoju lepotu.“

47 „Siđi i sedi u prašinu, device, kćeri
vavilonska. Sedi na zemlju, gde
nema prestola, kćeri haldejska. Jer se
više nećeš zvati nežnom i osetljivom. **2** Uzmi
ručni mlin i melji brašno. Skloni svoju
koprenu, skini svoje gornje haljine i otkrij
noge. Pređi preko reke. **3** Otkrij svoju goloti-
nju. Neka se vidi tvoja sramota. Osvetiću se,
i nikome neću dati da mi se suprotstavi.

4 Mi imamo otkupitelja. Ime mu je
Gospod nad vojskama, Sveti Bog Izraelov.

5 Sedi ćutke i povuci se u tamu, kćeri hal-
dejska, jer se više nećeš zvati gospodaricom
kraljevstava. **6** Razgnevio sam se na svoj na-
rod. Oskrnavio sam svoje nasledstvo i predao
ih tebi u ruke. A ti im nisi pokazala milost.
Na starce si stavila svoj preteški jaram. **7** Go-
vorila si: ‘Doveka ću biti gospodarica, zau-
vek.’ Nisi to uzela k srcu, nisi ni pomišljala
da će svemu tome doći kraj.

8 A sada slušaj ovo, ti koja se predaješ za-
dovoljstvima, koja spokojno živiš i u svom
srcu govoriš: ‘Ja, i niko drugi. Neću biti udo-
vica, neću osetiti kako je to decu izgubiti.’ **9**
Ali iznenada, u jedan dan, snaći će te i jedno
i drugo: izgubićeš decu i ostaćeš udovica. Sve
će te to zadesiti u punoj meri, jer si mnogo

[*] **46:1** Bel ili Merodah (Marduk) i Nebo su imena vavi-
lonskih idola/bogova.

vračala, jer si bacala velike čini – preko svake
mere. **10** Uzdala si se u svoju zloću. Govorila
si: ‘Niko me ne vidi.’ Zaveli su te tvoja
mudrost i tvoje znanje. U svom srcu govoriš:
‘Ja, i niko drugi.’ **11** Snaći će te nevolja, a ti
nećeš moći da je sprečiš čaranjem. Zadesiće
te nesreća, a ti nećeš moći da je odvratiš. Na
tebe će se iznenada sručiti propast kakvu još
nisi videla.

12 Nastavi onda sa svojim čaranjem, i
mnogim vradžbinama, oko čega se trudiš od
svoje mladosti. Možda će ti koristiti. Možda
ćeš time drugima uliti strah. **13** Umorila si se
od mnoštva svojih savetnika. Neka sad
ustanu i neka te spasu pretskazivači koji
posmatraju nebesa,* koji gledaju u zvezde,*
koji u vreme mladog meseca proriču šta će te
snaći. **14** Gle, postaće kao strnjika, vatra će ih
spaliti. Neće izbaviti svoju dušu od siline pla-
mena. Neće od njih ostati ni ugljevlje da se
ljudi ugreju, niti ognjište da pred njega sednu.
15 Takvi će biti oni koji ti čaraju, oko kojih
se trudiš od svoje mladosti. Odlutaće svako
na svoju stranu. Niko te neće spasti.“

48 „Čujte ovo, dome Jakovljev, vi koji
sebe nazivate Izraelovim imenom i
koji ste izašli iz Judinih voda, vi koji
se zaklinjete Gospodnjim imenom i spomi-
njete Izraelovog Boga, ali ne u istini i pravdi.
2 Jer oni sebe nazivaju stanovnicima svetog
grada, oslanjaju se na Izraelovog Boga, kome
je ime Gospod nad vojskama.

3 Događaje prošle unapred sam kazivao,
iz mojih je to usta izašlo i ja sam to objavio.
Iznenada sam izvršio svoju nameru, i sve se
dogodilo. **4** Znao sam da si tvrdokoran, da ti
je vrat gvozdena žila i da ti je čelo od bakra,
5 pa sam ti još onda govorio. Pre nego što se
dogodilo, ja sam ti to objavio, da ne kažeš:
‘To je učinio moj idol, to su odredili moj re-
zani lik i moj liveni lik.’ **6** Čuo si. Pogledaj
sve to. Zar nećeš to objavljivati? Od sada ti
objavljujem novo, skriveno, ono što još ne
znaš. **7** Sada će to biti stvoreno, nije toga ra-
nije bilo, do danas to nisi čuo, da ne kažeš:
‘Ja to već znam.’

8 Ne, nisi to čuo, nisi to znao, niti se tvoje
uho dosad otvorilo. Jer dobro znam da si bio
neveran i da se nazivaš ‘prestupnikom od
majčine utrobe.’ **9** Zbog svog imena obuz-
daću svoj gnev, zbog svoje hvale suzdržaću
se da te ne istrebim. **10** Evo, pročistio sam te,
ali ne kao srebro. Iskušao sam te dok si se to-
pio u peći nevolje. **11** Zbog sebe, zbog sebe
ću učiniti ono što nameravam. Zar ću dozvo-
liti da se moje ime skrnavi? Nikome neću dati
svoju slavu.

12 Slušaj me, Jakove, slušaj me, Izraele,
koga sam pozvao. Ja sam isti. Ja sam prvi. Ja
sam i poslednji. **13** Moja je ruka položila te-
melj zemlji, moja je desnica rasprostrla ne-
besa. Kad ih pozovem, svi se zajedno pokažu.

14 Skupite se svi i čujte. Ko je od njih sve
to objavio? Ja, Gospod, volim tog čoveka. On
će učiniti Vavilonu ono što želim i njegova će
se ruka spustiti na Haldejce. **15** Ja, ja sam to
rekao, i ja sam ga pozvao. Ja sam ga doveo i
daću mu da bude uspešan na svom putu.

16 Pristupite k meni i čujte. Od početka
nisam tajno govorio. Od vremena kada je po-
čelo da se događa ono što je rečeno bio sam
tamo.

A sada me je Gospod Jehova poslao i Duh
njegov. **17** Ovako kaže Gospod, Otkupitelj
tvoj, Sveti Bog Izraelov: ‘Ja, Gospod, ja sam
tvoj Bog, koji te uči za tvoje dobro i koji te
vodi putem kojim treba da ideš. **18** O, da si
pazio na moja uputstva! Mir bi tvoj kao reka
bio, i pravednost tvoja kao morski talasi. **19**
Tvog potomstva bilo bi kao peska i tvojih po-
tomaka kao zrna peska. Tvoje se ime ne bi
istrebilo niti bi se zatrlo preda mnom.’

20 Izađite iz Vavilona! Bežite od Haldeja-

* **47:13** Ili „astrolozi.“ Vidi 5. Mojsijeva 18:10.
* Ili „zvezdočatac“ – onaj koji ume da proriče sudbinu po položaju i kretanju zvezda.

ca! Objavljujte i radosno kličite, razglasite to.
Neka se čuje do kraja zemlje. Recite:
‘Gospod je otkupio svog slugu Jakova. **21**
Nisu bili žedni dok ih je vodio kroz pustinju.
Dao je da voda iz stene za njih poteče, raz-
dvojio je stenu i voda je potekla.’

22 ‘Nema mira zlima,’ kaže Gospod.

49 Čujte me, ostrva, slušajte, daleki na-
rodi. Gospod me je pozvao dok sam
bio u majčinoj utrobi. Pre nego što me
je majka rodila, spomenuo je moje ime. **2** U-
činio je da moja usta budu kao oštar mač.
Zaklonio me je u senci svoje ruke. Učinio je
da budem naoštrena strela. Sakrio me je među
svojim strelama. **3** I rekao mi je: ‘Ti si moj
sluga, Izraele, na tebi ću pokazati svoju le-
potu.’

4 A ja sam rekao: ‘Uzalud sam se trudio.
Nizašta i u prazno trošio sam svoju snagu.
Gospod je taj koji mi sudi, i Bog je taj koji mi
daje platu.’ **5** A sada mi Gospod, onaj koji me
je još u majčinoj utrobi oblikovao da mu bu-
dem sluga, govori da mu dovedem nazad Ja-
kova, da bi se Izrael skupio k njemu. Ja ću se
proslaviti u Gospodnjim očima, moj Bog biće
moja snaga. **6** Rekao je: ‘Malo je to što si moj
sluga koji će podići Jakovljeva plemena i
obnoviti sačuvane od Izraela; postaviću te i
za svetlost narodima, da bi bio moje spasenje
do kraja zemlje.’

7 Ovako Gospod, Izraelov Otkupitelj,
Sveti Bog njegov, kaže onome koga duboko
preziru, koji je odvratan narodu i koji je sluga
vladarima: ‘Zbog onoga što će videti, ustaće
kraljevi i knezovi, i pokloniće se, zbog
Gospoda, koji je veran, zbog Svetog Boga
Izraelovog, koji te je izabrao.’

8 Ovako kaže Gospod: ‘U vreme svoje
milosti uslišio sam te, u dan spasenja pomo-
gao sam ti. Čuvao sam te da bih te postavio
za savez narodu, da se obnovi zemlja, da se
ponovo podele opustela nasledstva, **9** da se
zatvorenicima kaže: ‘Izađite!,’ a onima koji
su u tami: ‘Pokažite se!’ Oni će pored puteva
pašu nalaziti, i pašnjaci će im biti na svim u-
tabanim stazama. **10** Neće biti ni gladni ni
žedni, neće ih mučiti žega ni sunce, jer će ih
voditi onaj koji ima milosti prema njima, on
će ih voditi na izvore vode. **11** Sve svoje gore
pretvoriću u puteve, i puteve ću svoje izdig-
nuti. **12** Gle, jedni će doći izdaleka, jedni sa
severa i sa zapada, a jedni iz zemlje Sinim.

13 Kličite nebesa, raduj se zemljo. Vese-
lite se, gore, i kličite radosno. Jer je Gospod
utešio svoj narod, smilovao se svojim nevolj-
nicima.

14 Cion je govorio: ‘Gospod me je osta-
vio, Gospod me je zaboravio.’ **15** Može li
žena zaboraviti dete koje je dojila i ne smilo-
vati se sinu utrobe svoje? A ako bi ga ona i
zaboravila, ja tebe neću zaboraviti. **16** Gle, u-
rezao sam te na svojim dlanovima. Tvoje su
mi zidine stalno pred očima. **17** Žure se tvoji
sinovi. Oni koji te ruše i pustoše otići će od
tebe. **18** Podigni oči i pogledaj unaokolo. Svi
su se oni skupili i dolaze k tebi. ‘Tako ja bio
živ,’ govori Gospod, ‘svima ćeš se njima oki-
titi kao nakitom i ukrasićeš se njima kao ne-
vesta. **19** Iako su tvoja naselja opljačkana i o-
pustošena, i iako ti je zemlja u ruševinama, u
tebi je već sada toliko stanovnika da je prete-
sno za stanovanje – jer su daleko oni koji su
te proždirali – **20** a ipak će sve više sinova
dolaziti k tebi, koja si bila bez dece i na tvoje
će uši govoriti: ‘Tesno nam je ovo mesto. Po-
merite se da se i mi nastanimo.’ **21** A ti ćeš
reći u svom srcu: ‘Ko je njihov otac? Jer ja
sam žena bez dece i neplodna, prognana i
zatvorena. Ko ih je podigao? Eto, ostala sam
sama, a gde su oni bili?’

22 Ovako kaže Gospod Jehova: Evo, po-
dignuću ruku svoju k narodima, i k pleme-
nima ću podignuti zastavu svoju, i doneće si-
nove tvoje u naručju, i kćeri tvoje na rame-
nima će se nositi. **23** Kraljevi će biti tvoji hra-
nitelji, a njihove kneginje biće ti dadilje. Kla-
njaće ti se licem do zemlje i lizaće prašinu s
tvojih nogu. Tada ćeš znati da sam ja Gospod
i da se neće postideti oni koji se u mene

uzdaju.’
24 Mogu li se od silnika oteti oni koje je
on oteo, mogu li zarobljenici pobeći od tlači-
telja? **25** Ali ovako kaže Gospod: ‘Od silnika
će se oteti njegovi zarobljenici, pobeći će od
nasilnika oni koje je oteo. Ja ću se suprotsta-
viti onome ko se tebi suprotstavlja, i ja ću
tvoje sinove spasti. **26** Učiniću da oni koji te
muče jedu svoje meso i da se svojom krvlju
opijaju kao vinom. Tada će svi ljudi znati da
sam ja, Gospod, tvoj Spasitelj i tvoj Otkupi-
telj, Jakovljev Silni Bog.’“

50 Ovako kaže Gospod: „Ima li vaša
majka, koju sam otpustio, potvrdu o
razvodu? Jesam li vas prodao nekom
svom zajmodavcu da bih podmirio svoj dug?
Gle, vi ste zbog svojih greha prodani, zbog
vaših prestupa vaša je majka otpuštena. **2**
Zašto nije bilo nikoga kad sam došao? Zašto
se niko nije odazvao kad sam zvao? Zar je
moja ruka kratka, pa ne može da vas otkupi?
Zar nemam snage da vas izbavim? Gle, kad
zapretim, more se isuši i reke se pretvore u
pustinju. Ribe se u njima usmrde jer nema
vode i uginu od žeđi. **3** Nebesa oblačim u
tamu i dajem im kostret kao pokrivač.“
4 Gospod Jehova mi je dao jezik pouče-
nih, da znam šta da kažem umornome. Sva-
kog jutra me budi, budi mi uši da ga slušam
kao što slušaju oni koji se poučavaju. **5**
Gospod mi je otvorio uši, i ja se nisam bunio.
Nisam se okrenuo na drugu stranu. **6** Leđa
sam podmetnuo onima koji su me udarali i
obraze onima koji su mi čupali bradu. Lice
svoje nisam zaklonio od uvreda i pljuvanja.
7 Ali pomoći će mi Gospod. Zato se neću
osećati poniženim. Zato mi je lice postalo
tvrdo kao kremen i znam da se neću postideti.
8 Blizu je onaj koji me proglašava praved-
nim. Ko će se pravdati sa mnom? Stanimo za-
jedno. Ko je moj protivnik na sudu? Neka mi
pristupi. **9** Gle, pomoći će mi Gospod. Ko me
može proglasiti zlim? Gle, svi će se oni kao
haljina istrošiti, moljac će ih pojesti.
10 Ko se od vas boji Gospoda i sluša glas
njegovog sluge, ko hoda u tami i kome nema
svetlosti? Neka se uzda u Gospodnje ime i
neka se oslanja na svog Boga.
11 Svi vi što ložite vatru i raspirujete
iskre, hodite u svetlosti svoje vatre i među
iskrama koje ste raspirili! Moja ruka učiniće
vam ovo: ležaćete u velikom bolu.“

51 „Slušajte me, vi koji težite za praved-
nošću, vi koji tražite Gospoda. Pogle-
dajte stenu iz koje ste isklesani i du-
boku jamu iz koje ste iskopani. **2** Pogledajte
na Abrama, svog oca, i na Saru, koja vas je u
porođajnim bolovima rodila. Jer je on bio
sam kad sam ga pozvao, a ja sam ga blago-
slovio i umnožio. **3** Jer će Gospod utešiti
Cion. Utešiće sve njegove ruševine i učiniće
da njegova pustinja bude kao Eden i njegova
pusta zemlja kao Gospodnji vrt. Radost i ve-
selje biće u njemu, zahvaljivanje i zvuci
pesme.
4 Poslušaj me, narode moj. Čujte me, vi
koji ste moje pleme. Jer će od mene doći za-
kon i svoju ću pravdu postaviti za svetlost na-
rodima. **5** Blizu je moja pravda. Doći će moje
spasenje i moje će mišice suditi narodima. U
mene će se uzdati ostrva i moju će mišicu če-
kati.
6 Podignite oči k nebesima i pogledajte
dole na zemlju. Jer će nebesa kao dim iščez-
nuti i zemlja će se kao haljina istrošiti, a njeni
će stanovnici kao komarci pomreti. Ali će
moje spasenje biti večno i moja pravda neće
nestati.
7 Slušajte me, vi koji znate šta je pra-
vedno, narode kome je moj zakon u srcu. Ne
bojte se prekora smrtnih ljudi, nemojte se o-
beshrabriti od njihovog ruganja. **8** Jer će ih
moljac kao haljinu pojesti, sukneni moljac
poješće ih kao vunu. A moja će pravda trajati
doveka i moje spasenje kroz nebrojene naraš-
taje.
9 Probudi se, probudi se, obuci se u snagu,
mišice Gospodnja! Probudi se, kao u davne

dane, kao u vreme drevnih naraštaja. Zar nisi
ti isekla smeloga, probola morsku neman? **10**
Zar nisi ti isušila more, vode velikog bezdana,
i od morskih dubina načinila put da prođu oni
koji su otkupljeni? **11** Vratiće se oni koje je
Gospod otkupio i doći će na Cion radosno klićući, i na glavi će im biti večna radost. Veselje i radost naći će, a tuga i uzdisanje pobeći će od njih.

12 Ja, ja sam onaj koji vas teši.

Ko si ti da se bojiš smrtnog čoveka koji umire, i sina čovečijeg koji kao zelena trava
nestaje? **13** Ko si ti da zaboraviš Gospoda,
svog Tvorca, onoga koji je razastro nebesa i položio temelj zemlji, i da stalno, po čitav dan, strepiš od gneva svog tlačitelja, kao da će te ubiti? Gde je gnev tvog tlačitelja?

14 Onaj koji je pognut u okovima brzo će biti oslobođen, neće umreti i završiti u jami, i neće ostati bez hleba.

17 A ja, Gospod, ja sam tvoj Bog, koji podiže more da mu talasi huče. Ime mi je
Gospod nad vojskama. **16** Staviću svoje reči
u tvoja usta i zaklonići te senkom svoje ruke, da postavim nebesa i položim temelj zemlji, i kažem Cionu: 'Ti si moj narod.'

17 Preni se, preni se, ustani, Jerusalime, ti koji si iz Gospodnje ruke pio čašu njegovog gneva. Ispio si, do dna si ispio pehar, čašu od
koje posrćeš. **18** Od svih sinova koje je rodio
nije bilo nikoga da ga vodi. Od svih sinova koje je podigao nije bilo nikoga da ga za ruku
uhvati. **19** Ovo te je dvoje snašlo – ko će saosećati s tobom? – pustošenje i zatiranje, glad
i mač – ko će te utešiti? **20** Tvoji su sinovi u
nesvesti. Poput divlje ovce u mreži po uglovima svih ulica leže, jer se na njih izlio Gospodnji gnev, ukor tvog Boga.

21 Zato slušaj ovo nevoljnice koja si pi-
jana, ali ne od vina. **22** Ovako kaže tvoj
Gospod, tvoj Bog, koji se bori za svoj narod: 'Evo, uzeću iz tvoje ruke čašu od koje posrćeš. Pehar, čašu mog gneva, nećeš više piti.
23 Daću je u ruku tvojim tlačiteljima, koji su tvojoj duši govorili: 'Sagni se da mi pređemo,' pa si svoja leđa podmetao da budu kao zemlja, kao put za one koji prolaze."

52 „Probudi se, probudi se, ogrni se snagom, Cione! Obuci svoje divne haljine, Jerusalime, sveti grade! Jer u tebe više neće ulaziti neobrezani i nečisti. **2**
Otresi prah sa sebe, ustani i sedi, Jerusalime. Skini okove sa svog vrata, zarobljena kćeri cionska.

3 Jer ovako kaže Gospod: 'Zabadava ste bili prodani, pa ćete bez novca biti i otkupljeni.'

4 Jer ovako kaže Gospod Jehova: 'Moj narod je najpre otišao u Egipat da se tamo privremeno nastani. Asirci su ih bez razloga tlačili.

5 A sad, šta da učinim?' govori Gospod. 'Jer je moj narod odveden zabadava. Kliču oni koji vladaju nad njim,' govori Gospod, 'i
stalno, po čitav dan, preziru moje ime. **6** Zato
će moj narod poznati moje ime, zato će ga tog dana poznati, jer sam ja onaj koji to govori. Evo, ja sam taj.'

7 Kako su divne na gorama noge onoga koji donosi dobru vest, koji objavljuje mir, koji donosi dobru vest o dobru, koji objavljuje spasenje, koji govori Cionu: 'Bog tvoj kraljuje!'

8 Slušaj! Odjekuje glas tvojih stražara. Svi kao jedan radosno kliču, jer će svojim očima videti kako Gospod obnavlja Cion.

9 Veselite se, kličite radosno u jedan glas, jerusalimske ruševine, jer je Gospod utešio
svoj narod, otkupio je Jerusalim. **10** Gospod
je pred očima svih naroda otkrio svoju svetu mišicu, i svi krajevi zemaljski videće spasenje koje daje naš Bog.

11 Idite, idite, izađite odatle, ne dotičite ništa nečisto. Izađite iz njega, budite čisti, vi
koji nosite pribor iz Gospodnjeg doma. **12** Jer
nećete izaći u strahu, niti ćete bežati, jer će Gospod ići pred vama. Izraelov Bog biće vam zaštitnica.

13 Gle, moj će sluga postupati razborito.

Na visokom će mestu biti, biće uzdignut i ve-
oma uzvišen. **14** Kao što su se mnogi čudili
gledajući ga – njegov izgled je bio promenjen
više nego ijednom drugom čoveku, i njegov
dostojanstveni lik više nego ikome od ljud-
skih sinova – **15** tako će on zapanjiti mnoge
narode. Pred njim će kraljevi zatvoriti svoja
usta, jer će videti ono o čemu im se nije go-
vorilo i slušaće ono o čemu nikad nisu čuli.“

53 Ko verova našoj objavi, i mišica
Gospodnja kome se otkri? **2** Jer izniče
pred njim kao mladica, i kao koren iz
suve zemlje; nema obličja ni slave da bismo
ga zapazili, niti izgleda radi kojeg bismo ga
poželeli. **3** Prezren je bio i odbačen između
ljudi, čovek bola i upoznat s bolestima, i kao
jedan od koga svako zaklanja lice, prezren i
necenjen među nama.

4 A on bolesti naše nosi i patnje naše uze
na sebe, a mi smo mislili da mu Bog stvara
nevolju, da ga on udara i da ga muči. **5** Ali on
je bio ranjen za naše prestupe, slomljen za
naša bezakonja; ukor za izopačenost bio je na
njemu našeg mira radi, i ranom njegovom mi
se iscelismo. **6** Svi mi kao ovce zalutasmo,
svaki od nas se okrenu svojim putem, a
Gospod je položio na njega bezakonje svih
nas.

7 Mučen je bio i zlostavljen, ali ne otvori
usta svojih; kao jagnje na zaklanje bio je vo-
đen i kao ovca nema pred onim koji je striže
ne otvori usta svojih. **8** Od prinude i od suda
uze se, a rod njegov ko će iskazati? Jer je
istrgnut iz zemlje živih, i prestupi naroda mog
preneti su na njega.

9 Odredili su mu grob među zločincima, a
kad je umro bio je među bogatima, iako nije
učinio nikakvo zlo niti se prevara našla u nje-
govim ustima.

10 Ali Gospod je hteo da bude slomljen,
on je učinio da bude ranjen; kad položi dušu
svoju u prinos za greh, videće potomstvo,
produžiće dane, i šta je Gospodu ugodno
napredovaće njegovom rukom. **11** Videće
trud duše svoje i nasitiće se; pravedni sluga
moj opravdaće mnoge svojim znanjem, i sam
će nositi bezakonja njihova. **12** Zato ću mu
dati deo za mnoge, i sa odanima će deliti plen,
jer je izlio dušu svoju na smrt, i bio ubrojan
među prestupnike, i sam nosi greh mnogih, i
posreduje za prestupnike.

54 „Kliči od radosti, nerotkinjo, ti koja
nisi rađala! Veseli se i raduj se, ti koja
nisi imala porođajne bolove, jer si-
nova napuštene ima više nego sinova one
koja ima muža,“ kaže Gospod. **2** „Raširi svoj
šator. Neka razapnu platna tvog veličanstve-
nog prebivališta. Ne usteži se. Produži uža
svog šatora i učvrsti svoje šatorske klinove. **3**
Jer ćeš se raširiti nadesno i nalevo, i tvoje će
potomstvo osvojiti narode i nastaniti puste
gradove. **4** Ne boj se, jer se nećeš postideti.
Nemoj se osećati poniženom, jer se nećeš ra-
zočarati. Zaboravićeš sramotu svoje mlado-
sti, nećeš se više sećati sramote svog dugo-
trajnog udovištva.

5 Jer je tvoj muž, tvoj Tvorac, kome je ime
Gospod nad vojskama. Sveti Bog Izraelov je
tvoj Otkupitelj. On će se zvati Bog nad celom
zemljom. **6** Jer te je Gospod pozvao kao da si
ostavljena žena, žalosnog duha, kao žena u
mladosti uzeta koja je kasnije odbačena,“
kaže tvoj Bog.

7 „Ostavio sam te samo nakratko, ali ću te
u svom velikom milosrđu primiti. **8** U bujici
gneva načas sam okrenuo svoje lice od tebe,
ali ću u večnoj milosti biti milosrdan prema
tebi,“ kaže Gospod, tvoj Otkupitelj.

9 „Za mene je to kao i Nojevo vreme. Kao
što sam se zakleo da Nojeve vode više neće
preplaviti zemlju, tako sam se zakleo da se
više neću gneviti na tebe i da te neću preko-
revati. **10** Jer se gore mogu pomeriti i bregovi
se mogu poljuljati, ali moja milost neće se
odmaći od tebe niti će se moj savez mira po-
ljuljati,“ kaže Gospod, onaj koji ti se smilo-
vao.

11 „Nevoljnice, olujom šibana i neuteše-

na, evo, ja stavljam tvrdi malter na tvoje kamenje i položiću ti temelj od safira. **12** I napraviću tvoje zidine od rubina, i tvoja vrata od karbunkula, i sve tvoje granice od dragog kamenja. **13** Svi će tvoji sinovi biti poučeni od Gospoda i veliki će mir imati tvoji sinovi. **14** Na pravdi ćeš biti utemeljena. Daleko ćeš biti od tlačenja, jer se nećeš nikoga bojati, i od strahota, jer ti se neće približiti. **15** Gle, niko se neće pobuniti, neće se uskomešati ako nije od mene; ko se god pobuni na tebe, zbog tebe će pasti.

16 Evo, ja sam stvorio kovača koji vatru od drvenog uglja raspiruje i vadi iz nje oružje koje je načinio. Ja sam stvorio i onoga koji uništava da naškodi. **17** Nikakvo oružje načinjeno protiv tebe neće biti uspešno, i svaki jezik koji se na sudu podigne na tebe osudićeš. To je nasledstvo Gospodnjih slugu i od mene je njihova pravednost,“ govori Gospod.

55 „Svi vi koji ste žedni, dođite na vodu! Dođite, vi koji nemate novca, uzmite i jedite. Dođite, uzmite soka od grožđa i mleka bez novca i bez plaćanja. **2** Zašto trošite novac na ono što nije hleb i zašto se trudite za ono što ne siti? Slušajte me pažljivo i ješćete ono što je dobro, i vaša će duša uživati u izobilju. **3** Prignite uho i dođite k meni. Slušajte i duša će vaša živeti, i sklopiću s vama trajni savez, zbog milosti koju sam obećao Davidu. **4** Evo, dao sam ga za svedoka svetu, za vođu i podučavaoca svetu.

5 Evo, zvaćeš narod koji ne poznaješ, i k tebi će pohrliti ljudi iz naroda koji te nije poznavao, zbog Gospoda, tvog Boga, i Svetog Boga Izraelovog, jer će te on ukrasiti.

6 Tražite Gospoda dok se može naći. Prizivajte ga dok je blizu. **7** Neka zli ostavi svoj put i nepravednik svoje misli. Neka se vrati Gospodu, koji će mu se smilovati, našem Bogu, jer će mu velikodušno oprostiti.

8 ‘Vaše misli nisu moje misli, i moji putevi nisu vaši putevi,’ govori Gospod. **9** ‘Koliko su nebesa viša od zemlje, toliko su i moji putevi viši od vaših puteva i moje misli od vaših misli. **10** Kao što kiša i sneg padaju s neba i ne vraćaju se dok ne natope zemlju i učine da bude rodna, da se zeleni i da daje seme sejaču i hleb onome ko ga jede, **11** tako će se ispuniti i reč koja izlazi iz mojih usta. Neće se vratiti k meni prazna, nego će učiniti ono što želim i izvršiće ono zbog čega sam je poslao.

12 S veseljem ćete otići i u miru ćete biti nazad dovedeni. Gore i bregovi veseliće se pred vama i klicaće od radosti, i sve poljsko drveće pljeskaće rukama. **13** Umesto trnovitog grmlja izrašće smreka. Umesto ljute koprive niknuće mirta. Biće to na slavu Gospodu, kao večan znak koji se neće uništiti.’“

56 Ovako kaže Gospod: „Držite se pravde i činite ono što je pravedno. Jer će uskoro doći moje spasenje i objaviće se moja pravednost. **2** Srećan je čovek smrtni koji tako čini i sin čovečiji koji se toga pridržava, koji drži Subotu i ne skrnavi je i čuva svoju ruku da ne učini nikakvo zlo. **3** Neka tuđinac koji je stao uz Gospoda ne kaže: ‘Sigurno će me Gospod odvojiti od svog naroda.’ Neka uškopljenik ne kaže: ‘Evo, ja sam suvo drvo.’“

4 Jer ovako kaže Gospod: „Uškopljenicima koji drže moje Subote, koji biraju ono što je meni ugodno i koji se drže mog saveza, **5** daću u svom domu i među svojim zidovima spomenik i ime, nešto što je bolje od sinova i kćeri. Daću im večno ime, koje se neće zatrti.

6 Tuđince koji su stali uz Gospoda da mu služe, da vole Gospodnje ime i da mu budu sluge, sve koji drže Subotu i ne skrnave je i koji se drže mog saveza, **7** dovešću na svoju svetu goru i razveseliću ih u svom domu molitve. Njihove žrtve paljenice i druge žrtve biće mi ugodne na mom oltaru. Moj dom zvaće se dom molitve za sve narode.“

8 Ovako govori Gospod Jehova, koji skuplja rasejane Izraelce: „Skupiću k njima i

druge pored onih koji su već skupljeni.

9 Sve zveri poljske, sve zveri šumske dođite da jedete! **10** Njegovi su stražari slepi. Niko od njih ništa ne primećuje. Svi su oni nemi psi koji ne laju, dahću, leže, vole da dremaju. **11** To su psi pohlepni u duši i nezasiti. Oni su pastiri koji za razboritost ne znaju. Svi su svojim putem krenuli, svako sa svog kraja ide za svojim nepravednim dobitkom, i govori: **12** ‘Dođite! Doneću vina, napijmo se opojnog pića. Sutra će biti isto kao danas, i još mnogo bolje.’“

57 Pravednik gine, a niko to ne uzima k srcu. Dobri ljudi odlaze među mrtve, a niko ne uviđa da pravednik odlazi zbog zla. **2** On ulazi u mir. Svi koji idu pravim putem na postelji će svojoj počinuti.

3 „Pristupite, vračarini sinovi, potomstvo preljubnika i bludnice. **4** Kome se rugate uživajući u tome? Na koga širom otvarate usta i kome jezik plazite? Zar niste vi deca prestupa, potomstvo laži, **5** vi koji se prepuštate strastima među velikim drvećem, pod svakim zelenim drvetom, i decu koljete u dolinama, među liticama?

6 Tvoj je deo među glatkim potočnim kamenjem. To je nasledstvo koje ti je pripalo. Njemu si izlivala žrtvu levanicu, njemu si prinosila dar. Zar ću ja time biti zadovoljan? **7** Na visokoj i uzvišenoj gori postavila si svoju postelju. I odlazila si tamo da bi prinosila žrtve. **8** Iza vrata i dovratka stavila si svoj spomen. Daleko od mene ti si se otkrila, i otišavši gore raširila si svoju postelju. Zbog požude svoje sklopila si savez s njima. Volela si da ideš u postelju s njima i gledala si njihovu golotinju. **9** Išla si kod meleha s uljem i s mnogim mirisima. Svoje poslanike slala si daleko, pa si se spustila sve do groba. **10** Namučila su te mnoga lutanja tvoja. Nisi rekla: ‘Sve je to uzalud!’ Obnovila se snaga tvoja. Zato se nisi razbolela.

11 ‘Od koga si se uplašila i koga se bojiš, pa si lagala? A mene se nisi setila, niti si k srcu uzela. Nisam li ja odavno ćutao i sve to skrivao? Zato me se nisi bojala. **12** Ja ću objaviti kakva je tvoja pravednost i kakva su tvoja dela – ona ti ne mogu pomoći. **13** Kad zavapiš za pomoć, gomila tvojih idola neće te izbaviti, vetar će odneti taštinu. A onaj ko u meni traži utočište naslediće zemlju i zauzeće moju svetu goru. **14** Govoriće se: ‘Napravite put, napravite put! Očistite put! Uklonite pred mojim narodom prepreke s puta!’

15 Jer ovako kaže Visoki i Uzvišeni, koji živi u svu večnost i čije je ime sveto: ‘Na visini i na svetom mestu ja živim, ali sam sa onima koji su slomljenog i poniznog duha, da oživim duh poniznih, da oživim srce slomljenih. **16** Neću se doveka prepirati niti ću se uvek gneviti, jer bi preda mnom nestalo duha životnog i ne bi bilo stvorenja koja dišu, koja sam ja stvorio.

17 Zbog njegove pokvarenosti i pohlepe za nepravednim dobitkom, ja sam se razgnevio i udarao sam ga. U gnevu sam okrenuo lice svoje. Ali on se odmetnuo i išao putem svog srca. **18** Video sam njegove puteve, i izlečiću ga i vodiću ga, i obnoviću utehu, njemu i onima koji plaču s njim.

19 Ja stvaram plod usana. Mir, mir imaće onaj ko je daleko i onaj ko je blizu,’ kaže Gospod, ‘i ja ću ga izlečiti.

20 A zli su kao uzburkano more koje se ne može umiriti, i čije vode izbacuju morsku travu i blato. **21** Nema mira zlima,“ kaže moj Bog.

58 „Viči iz sveg glasa, ne usteži se. Neka tvoj glas odjekuje kao truba. Ukaži mom narodu na njegov prestup, Jakovljevom domu na njegove grehe. **2** Dan za danom oni me traže i žele da znaju moje puteve, kao narod koji čini ono što je pravedno i ne ostavlja pravdu svog Boga, jer od mene traže pravedne presude i žele da mi se približe, i govore:

3 ‘Zašto postimo, ako ti ne vidiš, i mučimo svoju dušu, ako ti ne mariš?’

U dan posta činite ono što se vama sviđa, i svoje radnike terate da rade. **4** Postite zato da se prepirete i svađate i da zlobno udarate pesnicom. Zar ne postite zato što mislite da će se zbog toga vaš glas čuti na visini? **5** Zar sam ja odabrao takav post, dan u koji čovek treba da ponizi svoju dušu, da savija glavu kao rogoz i prostire kostret i pepeo kao postelju? Zar to zovete postom i danom koji je po volji Gospodu?

6 Zar nije ovo post koji sam odabrao: da skinete okove zla, da razvežete sveze jarma i pustite potlačene na slobodu, da slomite svaki jaram? **7** Zar ne treba da podelite svoj hleb s gladnima i da u svoju kuću uvedete nevoljnike i beskućnike? I ako vidite čoveka gologo, zar ne treba da ga obučete, i da se ne krijete od onih koji su vaše telo?

8 Tada će tvoja svetlost zasjati kao zora i brzo će doći tvoje ozdravljenje. Tvoja pravednost ići će pred tobom, a Gospodnja slava biće straža koja ide za tobom. **9** Tada ćeš prizvati Gospoda, i on će te uslišiti. Tada ćeš povikati, i on će reći: ‘Evo me.’

Ako ukloniš jaram iz svoje sredine i prestaneš da prstom upireš na druge i da govoriš zlo, **10** ako daš gladnom ono što tvoja duša želi i nasitiš dušu koja je u nevolji, tada će tvoja svetlost i u mraku sijati, a tvoja tama postaće kao podne. **11** Gospod će te voditi bez prestanka i sitiće tvoju dušu u sasušenoj zemlji, jačaće tvoje kosti. Bićeš kao dobro navodnjen vrt i kao izvor koji neće presušiti. **12** I tvoji će izgraditi mesta koja su davno opustošena, podići ćeš temelje mnogim naraštajima. I prozvaće te: onaj koji popravlja razvaline, onaj koji popravlja puteve što vode do naselja.

13 Ako odvratiš nogu svoju da ne činiš ono što je tebi drago u Subotu, na moj sveti dan, i ako Subotu nazoveš radošću, Gospodnjim svetim danom, slavnim danom, i ako ga budeš slavio umesto da ideš svojim putevima, umesto da činiš ono što je tebi drago i da govoriš prazne reči, **14** tada ću ja, Gospod, biti tvoja radost najveća i ja ću te izvesti na zemaljske uzvišice. Daću ti da jedeš nasledstvo Jakova, tvog praoca, jer usta Gospodnja rekoše.“

59 „Gle, Gospodnja ruka nije kratka, pa da ne može spasti, niti je njegovo uho neosetljivo da ne može čuti. **2** Ne, nego su prestupi vaši postali ono što vas razdvaja od Boga, i zbog vaših greha on je okrenuo svoje lice od vas da ne čuje. **3** Jer su vaše ruke uprljane krvlju, a vaši prsti prestupom. Vaše usne govore laž, vaš jezik gunđa zlobom. **4** Niko ne poziva na ono što je pravedno, niti ko sudi u vernosti. Uzdaju se u smutnju i govore ono što je isprazno, začinju patnju i rađaju bezakonje.

5 Nose jaja zmije otrovnice i tkaju paukovu mrežu. Ko pojede njihovo jaje, umire, a ako ga razbije, iz njega će se izleći otrovnica. **6** Njihova paučina ne može kao haljina poslužiti, niti se svojim delima mogu pokriti. Njihova su dela bezakona dela, u rukama njihovim je dovitljivost na nasilje. **7** Njihove noge trče na zlo i hitaju da proliju nedužnu krv. Njihove su misli zle misli, na njihovim su putevima pustošenje i zatiranje. **8** Put mira ne znaju, i na njihovim stazama nema pravde. Iskvarili su svoje puteve, ko god njima ide neće znati za mir.

9 Zato je sud daleko od nas, i pravičnost do nas ne dopire. Očekujemo svetlost, a ono tama, i svetlosti, a po mraku idemo. **10** Kao slepci pipamo zid, pipamo kao oni koji nemaju oči. Spotičemo se u podne kao u sumrak, među jakima mi smo kao mrtvi. **11** Svi bučno negodujemo kao medvedi i tužno gučemo kao golubice. Nadamo se pravdi, a nje nema, i spasenju, a ono je daleko od nas. **12** Jer je mnogo naših prestupa pred tobom i svi naši gresi svedoče protiv nas. Svesni smo svojih prestupa, dobro znamo svoju krivicu. **13** Činili smo prestupe i odrekli smo se Gospoda, odstupili smo od svog Boga, govorili smo o tlačenju i pobuni, izmišljali smo i

mrmljali iz srca lažne reči. **14** Pravda je potisnuta, i pravednost stoji daleko. Istina posrće na trgu, i ono što je ispravno ne može da priđe. **15** Istine je nestalo, a onaj ko se kloni zla, biva opljačkan.

Gospod je to video, i bilo je zlo u njegovim očima što nema pravde. **16** Video je da nema čoveka koji bi nešto učinio, začudio se što nema posrednika. Njegova je mišica donela spasenje i njegova ga je pravednost podržala. **17** Tada je obukao pravednost kao oklop, na glavu je stavio kacigu spasenja. Haljine osvete obukao je kao ruho i ogrnuo se revnošću kao plaštem. **18** On će svakom vratiti po njegovim delima: gnev svojim protivnicima, svojim neprijateljima ono što su zaslužili. Ostrvima će vratiti ono što su zaslužila. **19** I bojaće se imena Gospodnjeg sa zapada, i slave Njegove s istoka sunčanog; jer će neprijatelj navaliti kao reka, a Duh će Gospodnji podignuti zastavu nasuprot njemu.

20 'Doći će Otkupitelj* Cionu i onima od Jakova koji se odvraćaju od prestupa,' govori Gospod.

21 'Ovo je moj savez s njima,' kaže Gospod. 'Moj Duh koji je na tebi i moje reči koje sam stavio u tvoja usta neće se odvojiti od tvojih usta niti od usta tvog potomstva niti od usta potomaka tvog potomstva,' kaže Gospod, 'od sada pa doveka.'"

60 „Ustani, zasvetli, jer je došla tvoja svetlost, i Gospodnja slava je zasjala nad tobom. **2** Jer, evo, mrak će pokriti zemlju i gusta tama narode, a nad tobom će zasjati Gospod, i njegova slava videće se nad tobom. **3** Narodi će ići ka tvojoj svetlosti i kraljevi ka sjaju kojim blistaš.

4 Podigni oči i pogledaj unaokolo! Svi se skupljaju i dolaze k tebi. Izdaleka dolaze tvoji sinovi i tvoje kćeri koje su negovane, i u naručju nošene. **5** Tada ćeš gledati i blistaćeš, tvoje će srce zaigrati od velike radosti, jer će se k tebi uputiti morsko blago, tebi će doći bogatstvo naroda. **6** Mnoštvo kamila prekriće te, mlade kamile iz Madijana i Efe. Doći će svi iz Šabe. Doneće zlato i tamjan. Oni će objavljivati Gospodnje hvale. **7** Sva kidarska stada skupiće se k tebi. Služiće ti nebajotski ovnovi. Kao ugodna žrtva doći će na moj oltar, a ja ću ukrasiti svoj divni dom.

8 Ko su oni što lete poput oblaka, kao golubovi u svoje golubarnike? **9** Ostrva će me očekivati, prvi tarsiski brodovi, da izdaleka dovedu tvoje sinove, s njihovim srebrom i zlatom, k imenu Gospoda, tvog Boga, k Svetom Bogu Izraelovom, jer će te on ukrasiti. **10** Tuđinci će graditi tvoje zidine i njihovi kraljevi služiće ti, jer sam te udario u svom gnevu, ali ću ti se smilovati u svojoj milosti.

11 Tvoja će vrata stalno biti otvorena, neće se zatvarati ni danju ni noću, da na njih uđe bogatstvo naroda, sa svojim kraljevima na čelu. **12** Jer će propasti svi narodi i sva kraljevstva koja ti ne budu služila; ti narodi biće zatrti.

13 K tebi će doći lebanonska slava, smreka, jasen i čempres, da ukrase mesto gde se nalazi moje svetilište. Ja ću proslaviti podnožje svojih nogu.

14 Sinovi tvojih tlačitelja dolaziće k tebi i klanjaće ti se, svi koji su te prezirali padaće pred tvoje noge i zvaće te Gospodnjim gradom, Cionom Svetog Boga Izraelovog.

15 Nećeš više biti ostavljena ni omražena, grad kroz koji niko ne prolazi, nego ću učiniti da budeš ponos doveka, radost iz naraštaja u naraštaj. **16** I sisaćeš mleko naroda i grudi kraljeva. Znaćeš da sam ja, Gospod, tvoj Spasitelj, da je Jakovljev Silni Bog tvoj Otkupitelj. **17** Umesto bakra doneću zlato, umesto gvožđa srebro, umesto drva bakar, umesto

* **59:20** Gâ'al na hebrejskom, rođak-otkupitelj (vidi: Ruta 2:20; 3:12; uporedi sa Postanje 3:14-15; 5. Mojsijeva 18:15; Isaija 11:1-5; Jeremija 23:5; Matej 1:1-16; Dela 2:30; Jevrejima 2:11-12, 14-17).

kamenja gvožđe. Mir ću ti postaviti za nad-
glednika i pravdu za upravitelja.

18 U tvojoj zemlji neće se više slušati o
nasilju, niti o pustošenju i zatiranju unutar
tvojih granica. Svoje zidine zvaćeš Spase-
njem i svoja vrata Slavom. **19** Neće ti danju
sunce svetlost biti niti će ti sjajan mesec sve-
tlost slati, nego će Gospod biti tvoja večna
svetlost, Bog tvoj biće tvoja lepota. **20** Tvoje
sunce više neće zalaziti, niti će tvoj mesec sjaj
gubiti, jer će Gospod biti tvoja večna svetlost,
i završiće se dani tvoje žalosti. **21** Svi u tvom
narodu biće pravedni, oni će nastaniti zemlju
doveka, biće mladica koju sam ja zasadio,
delo mojih ruku, meni na lepotu. **22** Od ma-
log će postati hiljada i od neznatnog silan na-
rod. Ja, Gospod, ubrzaću to kad bude vreme.“

61 „Duh Gospoda Jehove na meni je, jer
me je Jehova pomazao da objavim
dobru vest krotkima. Poslao me je da
zavijem rane onima koji su slomljenog srca,
da objavim slobodu zarobljenima i otpust
svezanima, **2** da objavim godinu Gospodnje
milosti i dan osvete našeg Boga, da utešim
sve koji tuguju, **3** da darujem one koji tuguju
u Cionu, da im dam lepotu umesto pepela, u-
lje radosti umesto žalosti i ogrtač hvale ume-
sto klonulog duha. I zvaće se ‘stabla praved-
nosti’ koja je Gospod zasadio, da pokažu nje-
govu lepotu. **4** Oni će ponovo izgraditi mesta
koja su davno opustošena, podignuće mesta
koja su odavno pusta, obnoviće opustošene
gradove, mesta koja su naraštajima bila pusta.

5 Stranci će doći i pašće vaša stada, tu-
đinci će vam biti ratari i vinogradari. **6** A vi
ćete se zvati Gospodnji sveštenici, nazivaćete
se slugama našeg Boga. Ješćete bogatstvo na-
roda, dičićete se slavom njihovom. **7** Umesto
sramote moj će narod dobiti dvostruki deo, u-
mesto poniženja klicaće od radosti zbog svog
nasledstva. Zato će u svojoj zemlji posedo-
vati dvostruki deo. Imaće večnu radost. **8** Jer
ja, Gospod, volim pravdu, a mrzim grabež
[kad prinosite] žrtvu paljenicu. Verno ću im
dati platu i s njima ću sklopiti trajni savez. **9**
Njihovo potomstvo biće poznato među naro-
dima i njihovi potomci među plemenima. Svi
koji ih vide prepoznaće da su potomstvo koje
je Gospod blagoslovio.

10 Ja ću klicati Gospodu. Moja će se duša
veseliti mom Bogu. Jer me je on obukao u ha-
ljine spasenja, ogrnuo me je plaštem praved-
nosti, kao mladoženju koji, poput sveštenika,
stavlja pokrivalo na glavu, i kao nevestu koja
se ukrašava nakitom. **11** Jer kao što zemlja
pušta svoj izdanak i kao što u vrtu niče ono
što je posejano, tako će Gospod dati da nikne
pravednost i hvala pred svim narodima.

62 Radi Ciona neću ćutati, radi Jerusa-
lima neću mirovati, dok njegova pra-
vednost ne zasja kao svetlost i nje-
govo spasenje kao zapaljena baklja.

2 Narodi će videti tvoju pravednost, ženo,
i svi kraljevi tvoju slavu. I zvaćeš se novim
imenom, koje će Gospodnja usta odrediti. **3**
Bićeš divna kruna u Gospodnjoj ruci, kraljev-
ski turban u ruci svog Boga. **4** Neće se više
govoriti za tebe da si ostavljena niti će se više
za tvoju zemlju reći da je napuštena, nego ćeš
se zvati ‘Moja radost,’ a tvoja zemlja ‘Žena
koja ima muža.’ Jer ćeš ti biti Gospodnja ra-
dost, a tvoja zemlja imaće svog muža. **5** Jer
kao što mladić uzima devojku za ženu, tako
će tvoji sinovi uzeti tebe za ženu. I kao što se
mladoženja raduje nevesti, tako će se i tvoj
Bog tebi radovati. **6** Na tvoje zidine, Jerusa-
lime, postavio sam stražare. Nikada, ni danju
ni noću, ne smeju da ćute. Vi koji spominjete
Gospoda, nemojte ćutati, **7** i ne dajte mu mira
dok ne utvrdi Jerusalim, dok ga ne učini hva-
lom na zemlji.

8 Gospod se zakleo svojom desnicom i
svojom snažnom mišicom: ‘Neću više tvoje
žito davati za hranu tvojim neprijateljima, i
neće više tuđinci piti tvoje mlado vino, oko
kog si se trudio. **9** Ješće ga oni koji su ga želi,
i hvaliće Gospoda. Piće ga u svetim dvoriš-
tima mojim oni koji su ga brali.’

10 Prođite, prođite kroz vrata! Očistite put narodu! Napravite put, napravite put! Uklonite s njega kamenje! Podignite narodima zastavu!

11 Evo, Gospod objavljuje do kraja zemlje: ‘Recite kćeri cionskoj: ‘Evo, dolazi tvoje spasenje. Evo, kod njega je nagrada koju daje, pred njim je plata koju deli.’

12 Ljudi će ih zvati svetim narodom, onima koje je otkupio Gospod, a tebe će zvati ‘Traženom,’ ‘Gradom koji nije ostavljen.’“

63

„Ko je onaj koji dolazi iz Edoma, iz Bosre u haljinama jarkih boja, u veličanstvenoj odeći, i korača pun snage? ‘Ja sam onaj koji govori u pravednosti, koji ima moć da spase.’

2 Zašto je tvoja odeća crvena i tvoje haljine kao kod onih koji gaze grožđe u presi?

3 ‘Gazih sam u kaci, niko od ljudi iz naroda nije sa mnom bio. Gazio sam ih u svom gnevu, zgnječio sam ih u svojoj jarosti. Njihova je krv prskala po mojim haljinama i odeću je moju isprljala. **4** Jer mi je u srcu dan osvete, došla je godina da otkupim one koji su moji. **5** Gledao sam, ali mi niko nije pomogao. Čudio sam se, ali niko mi nije pružio podršku. Tada je moja mišica donela spasenje, moj gnev me je podržao. **6** I gazio sam narode u svom gnevu, opio sam ih svojom jarošću i prolio na zemlju njihovu krv.’

7 Spominjaću Gospodnju milost, hvaliću Gospoda zbog svega što je Gospod učinio za nas, zbog velike dobrote koju je pokazao Izraelovom domu po svom milosrđu i po velikoj milosti svojoj. **8** Jer on govori: ‘Zaista, oni su moj narod, sinovi koji ne postupaju neverno.’ I tako im je on postao Spasitelj. **9** U svim nevoljama njihovim i on je bio žalostan. Njegov ih je glasnik spasao. U svojoj ljubavi i svojoj samilosti on ih je otkupio, podizao ih je i nosio sve davne dane. **10** Ali oni su se bunili i žalostili njegov Duh sveti. Zato im je on postao neprijatelj, ratovao je protiv njih. **11** Njegov narod se setio davnih dana, Mojsija, njegovog sluge: ‘Gde je onaj koji ih je izveo iz mora s pastirima svog stada? Gde je onaj koji je u njega stavio svoj Duh sveti, **12** onaj koji je svojom divnom mišicom vodio Mojsijevu desnicu, onaj koji je pred njima razdvojio vode da bi sebi stekao večno ime, **13** onaj koji ih je vodio kroz uzburkane vode, tako da se, kao konj u pustinji, nisu spoticali? **14** Kao što životinja silazi u dolinu, tako ih je Gospodnji Duh vodio do počinka.

Tako si ti vodio svoj narod da stekneš sebi divno ime.

15 Pogledaj s neba i vidi iz svog uzvišenog prebivališta, svetog i divnog. Gde je tvoja revnost i sva tvoja snaga, gde je tvoje sažaljenje i tvoje milosrđe? Sve je to meni uskraćeno. **16** Ti si naš Otac. Kad ni Abram ne bi hteo da zna za nas, kad nas ni Izrael ne bi priznao, ti bi, Gospode, bio naš Otac. Naš Otkupitelj iz davnina, to je tvoje ime. **17** Gospode, zašto si nas pustio da odlutamo sa tvojih puteva? Zašto si pustio da otvrdne srce naše i da te se ne boji? Vrati se radi svojih slugu, radi plemena koja su tvoje nasledstvo. **18** Kratko je tvoj sveti narod imao svoj posed. Naši protivnici gaze tvoje svetilište. **19** Odavno smo postali kao oni nad kojima ti ne vladaš, kao oni koji ne nose tvoje ime.“

64

„O, kad bi nebesa razderao i sišao, da se gore zatresu pred tobom, **2** – kao kad vatra zapali suvo granje i učini da voda provri – da se tvoje ime obznani tvojim protivnicima i da pred tobom zadrhte svi narodi. **3** Dok si činio zastrašujuća dela kojima se nismo nadali, sišao si i pred tobom su se zatresle gore. **4** Od davnina nije se čulo, niti se slušalo, niti je oko videlo da neki bog osim tebe čini nešto za onog koji ga čeka. **5** Dolaziš u pomoć onome koji se raduje i čini ono što je pravedno, onima koji razmišljaju o tebi i idu putevima tvojim.

Evo, ti si se razgnevio, jer smo činili grehe, i to dugo. Možemo li biti spaseni? **6** Svi smo mi postali kao nečisti, i sva je naša pravda kao prljava haljina; svi kao lišće

uvenusmo, i naše izopačenosti odneše nas kao vetar. **7** Niko ne priziva tvoje ime, niko da se prene i da te se drži, a ti si okrenuo svoje lice od nas, i dopustio da se istopimo pod silinom našeg prestupa.

8 Gospode, ti si naš Otac. Mi smo glina, a ti si naš Grnčar, i svi smo delo tvojih ruku. **9** Gospode, nemoj se žestoko gneviti i nemoj se doveka sećati našeg prestupa. Pogledaj, molim te, svi smo mi tvoj narod. **10** Tvoji sveti gradovi pretvoreni su u pustinju. Cion je postao pustinja, Jerusalim pustoš. **11** Naš sveti i divni dom, u kom su te hvalili naši praočevi, vatrom je spaljen. Sve što nam je bilo dragoceno sada je opustošeno. **12** Gospode, zar ćeš se uprkos tome i dalje ustezati? Zar ćeš ostati miran i pustiti nas da se toliko mučimo?“

65 „Tražiše me oni koji nisu pitali za mene; nađoše me oni koji me nisu tražili. Narodu koji se ne zove mojim imenom rekao sam: ‘Evo me, evo me!’

2 Ceo dan pružam ruke tvrdoglavom narodu, onima koji idu za svojim mislima putem koji nije dobar, **3** narodu koji me stalno u lice vređa, jer žrtve prinose u vrtovima i kâd na ciglama,* **4** sede među grobovima, noći provode po kolibama gde se bdi, jedu svinjsko meso i u njihovim je činijama čorba od onoga što je nečisto. **5** Zatim govore: ‘Stani! Ne prilazi mi, svetiji sam od tebe!’ Oni su dim u mojim nozdrvama, vatra koja gori po ceo dan.

6 ‘Evo, to je napisano preda mnom. Neću ćutati, nego ću im platiti, platiću im u njihova nedra, **7** za njihove prestupe i za prestupe njihovih praočeva,’ kaže Gospod. ‘Zato što su prinosili kâd na gorama i sramotili me na bregovima, pre nego što išta učinim, izmeriću im platu u njihova nedra.’

8 Ovako kaže Gospod: ‘Kao što se za grozd u kom se nalazi mlado vino kaže: ‘Ne uništavajte ga, jer je blagoslov u njemu,’ tako ću i ja učiniti radi svojih slugu kako ih ne bih sve uništio. **9** Izvešću iz Jakova potomstvo i iz Jude naslednika svojih gora, i moji će izabranici zauzeti zemlju, moje će sluge prebivati tamo. **10** Šaron će postati pašnjak za ovce, a dolina Ahor počivalište za stoku, za moj narod koji će mene tražiti.

11 A vi ostavljate Gospoda, zaboravljate moju svetu goru, postavljate sto bogu Sreće i vino sa začinima točite bogu Sudbine. **12** Ja ću učiniti da mač bude vaša sudbina i svi ćete pasti na kolena da vas kolju. Jer sam zvao, ali niste se odazvali, govorio sam, ali niste slušali, nego ste činili ono što je zlo u mojim očima i izabrali ste ono što mi nije po volji.’

13 Zato ovako kaže Gospod Jehova: ‘Evo, moje će sluge jesti, a vi ćete gladovati. Evo, moje će sluge piti, a vi ćete biti žedni. Evo, moje će se sluge radovati, a vi ćete se stideti. **14** Evo, moje će sluge klicati od radosti u srcu, a vi ćete vikati zbog bola u srcu i gorko ćete plakati zbog slomljenog duha. **15** Ostavićete svoje ime za kletvu mojim izabranicima, i Gospod će pogubiti sve vas, a svoje sluge nazvaće drugim imenom. **16** Ko god bude tražio blagoslov na zemlji, tražiće blagoslov od vernog Boga, i ko se god bude zaklinjao na zemlji, zaklinjaće se vernim Bogom. Jer će pređašnje nevolje biti zaboravljene i sakrivene od mojih očiju.

17 Jer, evo, ja stvaram nova nebesa i novu zemlju. Ono što je pre bilo neće se u sećanje vraćati niti će se u srcu javljati. **18** Ali se radujte i veselite doveka zbog onoga što stvaram. Jer, evo, učiniću da Jerusalim bude razlog za veselje i njegov narod razlog za radost. **19** Veseliću se zbog Jerusalima i radovaću se zbog svog naroda, i u njemu se više neće čuti plač niti žalosna vika. **20** I u njemu više neće biti odojčeta koje živi samo nekoliko dana ili

* **65:3** Misli se na cigle kojima su bila popločana mesta gde su prinosili žrtve.

starije osobe koja neće ispuniti svoje dane; jer za onog ko umre sa sto godina misliće se da je tek mladić, a grešnik od sto godina smatraće se prezrenim.* **21** Oni će graditi kuće i stanovaće u njima, sadiće vinograde i ješće njihov rod. **22** Neće oni graditi, a neko drugi se naseliti, neće oni saditi, a neko drugi jesti. Jer će dani mom narodu biti kao dani drvetu, i moji će izabranici uživati u plodovima svojih ruku. **23** Neće se uzalud truditi niti će rađati decu koju će nevolja snaći, jer su oni potomstvo koje je Gospod blagoslovio, oni i njihovi potomci. **24** Pre nego što me prizovu, ja ću im se odazvati; dok još budu govorili, ja ću ih uslišiti.

25 Vuk i jagnje zajedno će pasti, lav će jesti slamu kao goveče, a zmija će se hraniti prahom. Zlo se više neće činiti niti će se pustošiti na svoj mojoj svetoj gori,' kaže Gospod."

66 Ovako kaže Gospod: „Nebesa su moj presto, a zemlja je podnožje mojim nogama. Gde mi onda možete sagraditi dom? Gde je mesto za moje prebivalište?

2 Sve je to moja ruka načinila, i tako je sve to nastalo," govori Gospod. „Ja ću pogledati na onoga ko je poniznog i skrušenog duha i ko drhti od moje reči.

3 Kad neko kolje bika, to je kao da ubija čoveka. Kad neko žrtvuje ovcu, to je kao da psu lomi vrat. Kad neko prinosi dar, to je kao da prinosi svinjsku krv. Kad neko prinosi tamjan za spomen, to je kao da pomoću magije izriče blagoslov. Oni su svoje puteve izabrali i njihova duša uživa u odvratnim stvarima koje rade. **4** A ja ću za njih izabrati nevolje i pustiću na njih ono čega se plaše. Jer sam zvao, ali niko se nije odazvao, govorio sam, ali niko nije slušao, nego su činili ono što je zlo u mojim očima i izabrali su ono što mi nije po volji."

5 Čujte Gospodnju reč, vi koji drhtite od njegove reči: „Vaša braća koja vas mrze, koja vas odbacuju zbog mog imena, govore: 'Neka se proslavi Gospod!' On će se i pojaviti, i vi ćete se radovati, a oni će se postideti."

6 Buka se čuje iz grada, glasovi iz hrama! To je glas Gospoda koji vraća svojim neprijateljima ono što su zaslužili.

7 Pre nego što je osetila bolove, ona se porodila. Pre nego što su je snašli porođajni bolovi, rodila je muško dete. **8** Ko je tako nešto čuo? Ko je tako nešto video? Može li se zemlja roditi u jedan dan? Može li se narod odjednom roditi? A Cion je rodio sinove čim je osetio bolove.

9 „Zar ću ja otvoriti majčinu utrobu, a ne dati joj da rađa?," kaže Gospod. „Zar ću je zatvoriti ja koji dajem da rađa?," kaže tvoj Bog.

10 Radujte se s Jerusalimom i veselite se s njim, svi koji ga volite. Kličite radosno s njim, svi koji tugujete zbog njega. **11** Jer ćete vi sisati i nasitićete se i naći ćete utehu na njegovim grudima, pićete i naslađivaćete se na grudima njegove slave. **12** Jer ovako kaže Gospod: „Evo, daću mu mir kao reku i slavu naroda kao nabujali potok, i vi ćete sisati. U naručju će vas nositi i milovaće vas na kolenima. **13** Kao što čoveka teši njegova majka, tako ću ja vas tešiti. Jerusalim će vam biti uteha. **14** Videćete i vaše će se srce radovati i vaše će se kosti obnoviti kao mlada trava. Gospodnja ruka pokazaće se njegovim slugama, a svoje neprijatelje on će osuditi."

15 Jer evo, Gospod dolazi kao vatra, i njegova kola kao olujni vetar, da im se osveti u gnevu svom i pokara ih plamenom ognjenim. **16** Jer će ognjem i mačem svojim Gospod izvršiti sud nad svakim telom; i pogubljenih od Gospoda biće mnogo. **17** Oni koji se

* **65:20** Prevod na osnovu Velikog Isaijinog svitka sa Mrtvog mora. Isaija ovde pravi paralelu i kaže da će na novoj Zemlji svi živeti bez uzročnika smrti (vidi takođe Zaharija 8:4-5), bilo kod dece ili starijih, u kontrastu sa grešnikom koji je prezren ili proklet bez obzira na životnu dob.

obredno posvećuju i čiste da bi išli u vrtove
prateći onoga[*] u sredini, koji jedu svinjsko
meso, gadosti i miševe,[*] svi će zajedno izgi-
nuti," govori Gospod. **18** „A za njihova dela i
njihove misli, dolazim da skupim sve narode
i jezike, i oni će doći i videće moju slavu.

19 Postaviću znak među njima i poslaću
neke od preživelih k narodima, u Tarsis, Ful i
Lud, onima koji napinju luk, u Tubal i Javan,
na daleka ostrva, koji nisu čuli glas o meni
niti su videli moju slavu. Oni će pričati o mo-
joj slavi među narodima. **20** Dovešće svu
vašu braću iz svih naroda na dar Gospodu, na
konjima, na kolima, na pokrivenim kolima,
na mazgama i na brzim kamilama, dovešće ih
na moju svetu goru, u Jerusalim," kaže
Gospod, „kao što Izraelovi sinovi donose dar
u čistoj posudi u Gospodnji dom.

21 Od njih ću neke uzeti za sveštenike, za
Levite," kaže Gospod.

22 „Jer kao što nova nebesa i nova zemlja
koje stvaram stoje preda mnom," govori
Gospod, „tako će stajati i vaše potomstvo i
vaše ime. **23** I od mladine do mladine i od Su-
bote do Subote svako će telo dolaziti da se
pokloni preda mnom," kaže Gospod.

24 „I izlaziće da vide leševe ljudi koji su
se bunili protiv mene, jer crv njihov neće
umreti i vatra se njihova neće ugasiti, i biće
odvratni svakom telu."

[*] **66:17** Najverovatnije se radilo o službi asirskom idolu Adadu.

[*] **66:17** Podela mesne hrane na čistu i nečistu zapisana je u 3. knjizi Mojsijevoj 11. glava.

Pisac: Jeremija
Mesto pisanja: Judeja i Egipat
Pisanje završeno: oko 586. pre n. e.
Obuhvata vreme: 626-586. pre n. e.

KNJIGA PROROKA JEREMIJE

1 Reči Jeremije,[*] sina Helkije, jednog od sveštenika iz Anatota, u Benjaminovoj zemlji. **2** Njemu je došla Gospodnja reč trinaeste godine vladanja Josije, sina Amona, Judinog kralja. **3** Dolazila je i u vreme Joakima, sina Josije, Judinog kralja, pa sve do kraja jedanaeste godine vladanja Sedekije, Josijinog sina, Judinog kralja, dok u petom mesecu stanovnici Jerusalima nisu bili oterani u izgnanstvo.

4 Došla mi je Gospodnja reč: **5** „Pre nego što sam te oblikovao u utrobi tvoje majke, poznavao sam te. Pre nego što si iz njene utrobe izašao, posvetio sam te i postavio sam te za proroka narodima.“

6 A ja sam rekao: „Jao, Gospode! Ja ne znam da govorim, jer sam još dete.“

7 Gospod mi je rekao: „Ne govori: ‘Još sam dete,’ nego idi svima kojima ću te poslati i reci im sve što ću te uputiti. **8** Ne boj se njihovih lica. Ja sam s tobom da te izbavljam,“ govori Gospod.

9 Tada je Gospod pružio ruku i dotakao mi usta. Zatim mi je Gospod rekao: „Svoje reči stavljam u tvoja usta. **10** Postavljam te danas nad narodima i nad kraljevstvima da iskorenjuješ i rušiš, da uništavaš i obaraš, da gradiš i sadiš.“

11 I opet mi je došla Gospodnja reč: „Šta vidiš, Jeremija?“ Odgovorio sam: „Vidim bademovu granu.“

12 Gospod mi je rekao: „Dobro si video, jer ja bdim[*] nad svojom rečju da je ispunim.“

13 Gospodnja reč došla mi je drugi put: „Šta vidiš?“ Odgovorio sam: „Vidim lonac pod kojim se raspiruje vatra, a otvor mu je okrenut suprotno od severa.“

14 Tada mi je Gospod rekao: „Sa severa će doći nevolja na sve stanovnike ove zemlje. **15** ‘Zato pozivam sva plemena iz severnih kraljevstava,’ govori Gospod. ‘Ona će doći i svako od njih postaviće svoj presto pred jerusalimska vrata, i napašće sve njegove zidine i sve Judine gradove. **16** Sudiću im za svu njihovu zloću, jer su me ostavili i prinosili kâd drugim bogovima, i klanjali se delima svojih ruku.’

17 A ti podvij rubove haljine svoje, pa ustani i reci im sve što ću te uputiti. Ne uznemiravaj se zbog njihovog prisustva, da te ne bih ja napravio uznemirenim pred njima. **18** Ja te danas postavljam da budeš kao utvrđeni grad, gvozdeni stub i bakarni zid za svu ovu zemlju, za Judine kraljeve, njegove knezove, njegove sveštenike i narod. **19** Oni će se boriti protiv tebe, ali te neće nadvladati, jer ‘ja sam s tobom,’ govori Gospod, ‘da te izbavljam.’“

2 Ponovo mi je došla Gospodnja reč: **2** „Idi i viči da čuje Jerusalim: Ovako kaže Gospod: ‘Dobro se sećam odanosti koju si imala u svojoj mladosti, ljubavi koju si imala dok si verena bila, i kako si išla za mnom po pustinji, u zemlji gde se ne seje. **3**

[*] **1:1** Ime „Jeremija“ znači „Gospod oslobađa, Gospod uzdiže.“

[*] **1:11-12** Igra reči: „badem“ na hebrejskom je *šaked*, a „bdim“ *šoked*.

Izrael je bio svet Gospodu, prvina njegovih plodova. Ko je god hteo da ga proguta, navukao bi krivicu na sebe. Nevolja bi ga snašla,' govori Gospod."

4 Čujte Gospodnju reč, dome Jakovljev i sve porodice Izraelovog doma. **5** Ovako kaže Gospod: „Kakvu su to nepravdu vaši očevi našli na meni, pa su odstupili od mene i pošli za ništavnim idolima i tako i sami postali ništavni? **6** Oni nisu pitali: 'Gde je Gospod koji nas je izveo iz egipatske zemlje, koji nas je vodio kroz pustinju, kroz pustu zemlju punu jama, bezvodnu i mračnu zemlju, zemlju kojom niko nije kročio i u kojoj zemaljski čovek nije živeo?'

7 Ja sam vas doveo u zemlju voćnjaka, da jedete njen rod i njena dobra. Ali kad ste došli, oskrnavili ste moju zemlju, učinili ste odvratnim moje nasledstvo. **8** Sveštenici nisu govorili: 'Gde je Gospod?' Oni koji se bave zakonom nisu me poznavali, pastiri su se bunili protiv mene, proroci su prorokovali u Balovo ime, išli su za onima od kojih nema koristi.

9 'Zato ću se sporiti s vama,' govori Gospod, 'i sa sinovima vaših sinova sporiću se.'

10 Pređite na kitimske obale i gledajte. Pošaljite ljude u Kidar i dobro razmislite i ispitajte da li se ikad tako nešto desilo. **11** Da li je neki narod zamenio svoje bogove za one koji nisu bogovi? A moj narod je moju slavu zamenio za nešto od čega nema koristi. **12** 'Čudite se tome, nebesa, i naježite se od velike strahote,' govori Gospod, **13** 'jer je moj narod dva zla učinio: ostavili su mene, izvor žive vode, i iskopali su bunare, provaljene bunare koji ne mogu da drže vodu.

14 Da li je Izrael sluga? Da li je rob rođen u kući? Zašto je postao plen? **15** Mladi lavovi na njega riču, puštaju svoj glas. Njegovu zemlju pretvaraju u strašan prizor. Njegovi su gradovi popaljeni i u njima niko ne živi. **16** Čak su i sinovi iz Nofa i Tafnesa ogolili tvoje teme. **17** Zar nisi to sam sebi učinio kad si ostavio Gospoda, svog Boga, dok te je vodio putem? **18** Zašto bi sada odlazio u Egipat da bi pio šihorsku vodu? Zašto bi odlazio u Asiriju da bi pio vodu iz reke? **19** Neka te tvoja zloća pouči, neka te tvoja neverna dela ukore. Znaj i vidi da je zlo i gorko to što si ostavio mene, Gospoda, svog Boga, i što nemaš straha preda mnom,' govori Gospod Jehova nad vojskama.

20 'Davno sam slomio tvoj jaram, raskinuo sam okove tvoje. A ti si rekao: 'Neću ti služiti,' jer si na svakom visokom brdu i pod svakim zelenim drvetom ležao kao bludnica i odavao se bludu. **21** A ja sam te posadio kao crvenu plemenitu lozu, kao dobro seme. Zašto si se onda promenio prema meni i postao iskvarena mladica neke tuđe loze?

22 Da se ceđu opereš i da mnogo sapuna uzmeš, tvoj prestup bi još uvek bio mrlja preda mnom,' govori Gospod. **23** Kako možeš da kažeš: 'Nisam se oskrnavila, nisam išla za likovima Bala?' Pogledaj svoj put u dolini. Vidi šta si učinila, ti si kao mlada brza kamila koja bez cilja trči svojim putevima, **24** kao divlja magarica navikla na pustinju, koja dahće od silne žudnje u svojoj duši – ko će je zaustaviti kad joj dođe vreme za parenje? Ko je god traži, neće se umoriti. Lako će je naći kad je njen mesec. **25** Pazi da ti noga ne ostane bosa i da ti grlo ne ožedni. A ti kažeš: 'Nema ništa od toga! Ja volim tuđince i za njima ću ići.'

26 Kao što se lopov postidi kad ga uhvate, tako će se i Izraelov dom postideti – oni, njihovi kraljevi, njihovi knezovi, njihovi sveštenici i njihovi proroci. **27** Oni drvetu govore: 'Ti si moj otac,' i kamenu: 'Ti si me rodio.' A meni su okrenuli leđa, a ne lice. Ali kad ih snađe nevolja govoriće: 'Ustani, spasi nas!'

28 Gde su tvoji bogovi koje si sebi načinio? Neka ustanu ako mogu da te spasu kad te snađe nevolja. Jer tvojih bogova, Judo, ima koliko i tvojih gradova.

29 Zašto se pravdate sa mnom? Svi ste prestupili protiv mene, kaže Gospod. **30**

Uzalud sam udarao vaše sinove. Nikakvu pouku nisu izvukli. Vaš mač proždire vaše proroke kao lav koji pustoši. **31** Ljudi ovog naraštaja, čujte Gospodnju reč!

Zar sam Izraelu postao pustinja ili zemlja duboke tame? Zašto moj narod govori: ‘Idemo kuda hoćemo, nećemo više k tebi doći?’ **32** Može li devica zaboraviti svoj nakit, nevesta svoj pojas? A moj narod zaboravlja mene već bezbroj dana.

33 Zašto pripremaš sebi put da bi ljubav tražila? Zato i jesi puteve svoje na zlo navikla. **34** Na tvojim haljinama nalazi se krv nedužnih siromaha. Na tvojoj odeći nalazim njihovu krv, iako nisu zatečeni kao provalnici.

35 A ti kažeš: ‘Nedužna sam. Sigurno se njegov gnev odvratio od mene.’

A sad ću raspraviti s tobom zato što govoriš: ‘Nisam zgrešila.’ **36** Zašto tako olako menjaš svoje puteve? I od Egipta ćeš se posramiti kao što si se i od Asirije posramila. **37** Otići ćeš pokrivajući glavu rukama, jer Gospod je odbacio one u koje se uzdaš, i nećeš imati uspeha uzdajući se u njih.“

3 Postoji izreka: „Ako čovek otpusti svoju ženu, pa ona ode od njega i uda se za drugog, hoće li se on opet vratiti k njoj?“ Zar se time zemlja ne bi potpuno onečistila?

„A ti si se odavala bludu s mnogim ljubavnicima. Hoćeš li mi se vratiti?,“ govori Gospod. **2** „Pogledaj utabane staze i vidi. Gde sve nisi bludničila? Sedela si uz puteve čekajući svoje ljubavnike, kao što Arapin čeka u pustinji. Onečišćuješ zemlju svojim bludom i svojom zloćom. **3** Zato su prestali veliki pljuskovi, nema ni prolećne kiše. Tvoje je čelo postalo čelo bludnice. Nemaš više stida. **4** Hoćeš li me od sada prizivati rečima: ‘Oče moj, ti si mi blizak prijatelj od mladosti moje! **5** Hoćeš li se doveka gneviti? Hoćeš li večno pamtiti naše grehe?’ Tako govoriš, a i dalje činiš zlo koliko god možeš.“

6 Ovako mi je rekao Gospod u danima kralja Josije: „Jesi li video šta čini nevernica Izrael? Odlazi na svaku visoku goru i pod svako zeleno drvo i tamo se bludu odaje. **7** Nakon svega što je učinila, govorio sam joj da mi se vrati, ali mi se nije vratila. A Juda je gledala svoju nevernu sestru. **8** Kad sam to video, otpustio sam nevernicu Izrael zbog preljube koju je počinila i dao sam joj potvrdu o razvodu. Ali Juda, njena neverna sestra, nije se uplašila, nego je i ona otišla i odavala se bludu. **9** Odavala se bludu zbog svoje lakoumnosti i tako je zemlju onečistila i preljubu činila s kamenjem i drvećem. **10** Uprkos svemu tome Juda, njena neverna sestra, nije mi se vratila celim srcem svojim, nego je to lažno učinila,“ govori Gospod.

11 Gospod mi je rekao: „Nevernica Izrael pokazala se pravednijom u duši od neverne Jude. **12** Idi i objavi ove reči severu i reci: ‘Vrati se, odmetnice, Izraele,’ govori Gospod. ‘Moje se lice neće gneviti na vas, jer sam ja veran,’ govori Gospod. ‘Neću se doveka gneviti. **13** Samo spoznaj svoj prestup, jer si Gospodu, svom Bogu, zgrešila. Na sve strane trčala si k tuđincima pod svako zeleno drvo. A moj glas niste slušali,’ govori Gospod.

14 ‘Vratite se, odmetnici,’ govori Gospod. ‘Jer sam ja vaš muž i ja ću vas uzeti, po jednog iz grada i po dvojicu iz plemena, i dovešću vas na Cion. **15** Daću vam pastire po svom srcu i oni će vas hraniti znanjem i razboritošću. **16** U to vreme namnožićete se i narodićete se u zemlji,’ govori Gospod. ‘Nećete više govoriti: ‘Kovčeg Gospodnjeg saveza,’ i nećete više o njemu razmišljati, nećete ga se sećati, niti će vam nedostajati i nećete ga više praviti. **17** U to vreme Jerusalim će se zvati Gospodnji presto i svi će se narodi sakupljati u Jerusalimu da u njemu hvale Gospodnje ime i neće više slediti svoje tvrdokorno i zlo srce.

18 U to će vreme Judin dom ići uz Izraelov dom i zajedno će krenuti iz severne zemlje u zemlju koju sam dao u nasledstvo vašim praočevima. **19** A ja sam rekao: ‘O, kako sam te postavio među sinove i dao ti u nasledstvo

lepu zemlju, ukras vojske naroda!' Još sam rekao: 'Vi ćete me prizivati: Oče!, i nećete odstupiti od mene. **20** Kao kad žena izneveri svog muža i ode od njega, tako ste i vi izneverili mene, dome Izraelov,' govori Gospod.

21 Na utabanim stazama čuli su se plač i usrdne molbe Izraelovih sinova. Jer su iskvarili put svoj, zaboravili su Gospoda, svog Boga.

22 'Vratite se, odmetnički sinovi. Izlečiću vaše odmetništvo.'"

„Evo nas! Dolazimo k tebi, jer si ti, Gospod, naš Bog. **23** Zaista, bregovi i graja na gorama – sve je to lažno. Zaista, od Gospoda, našeg Boga, Izraelu dolazi spasenje. **24** A trud naših praočeva još od naše mladosti, njihovu sitnu i krupnu stoku, njihove sinove i njihove kćeri proždirao je sramni bog. **25** Ležimo u svojoj sramoti i pokriva nas naše poniženje, jer smo Gospodu, svom Bogu, grešili, i mi i naši očevi, od naše mladosti do današnjeg dana, i nismo slušali glas Gospoda, svog Boga."

4 „Ako se vratiš, Izraele," govori Gospod, „meni se vrati. Ako ukloniš svoje gadosti ispred mene, nećeš morati u tuđoj zemlji živeti. **2** Ako se zakuneš: 'Tako živ bio Gospod, Bog istine, pravde i pravednosti!,' onda će se mnome blagosiljati narodi i mnome će se dičiti.

3 Jer ovako Gospod kaže Judinom narodu i Jerusalimu: 'Uzorite sebi plodnu zemlju, ne sejte među trnje. **4** Obrežite se Gospodu, obrežite svoje srce, narode Judin i stanovnici Jerusalima, da moj gnev ne bi došao kao vatra i da se ne bi razgoreo tako da ga niko ne može ugasiti, zbog vaših zlih dela.'

5 Objavite u Judi, razglasite u Jerusalimu, govorite i trubite u rog po svoj zemlji. Vičite iz sveg glasa: 'Sakupite se! Uđimo u utvrđene gradove! **6** Podignite prema Cionu zastavu! Nađite zaklon! Nemojte stajati!' Jer ja dovodim nevolju sa severa, veliku propast. **7** Podigao se kao lav iz čestara svoga, krenuo je onaj koji zatire narode, pošao je sa svog mesta da tvoju zemlju pretvori u strašan prizor. Tvoji će gradovi biti razoreni tako da u njima niko neće živeti. **8** Zato opašite kostret. Od tuge se udarajte u grudi i gorko plačite, jer se Gospodnji žestoki gnev nije odvratio od nas.

9 'Tog dana,' govori Gospod, 'klonuće srce kralju i knezovima, sveštenici će se zaprepastiti, proroci će se začuditi.'

10 A ja sam rekao: 'Jao, Gospode Jehova! Zaista si prevario ovaj narod i Jerusalim, kad si rekao: 'Imaćete mir,' a mač preti našoj duši.'

11 U to vreme reći će se ovom narodu i Jerusalimu: 'Vruć vetar s utabanih staza preko pustinje duva prema kćeri moga naroda, ali ne da veje niti da čisti žito. **12** Silni vetar duva odande prema meni. A ja ću im sada suditi. **13** Gle, neprijatelj će se kao kišni oblak pojaviti. Njegova su kola kao olujni vetar, njegovi su konji brži od orlova. Reći ćete: 'Teško nama, propali smo!' **14** Očisti svoje srce od zla, Jerusalime, da bi bio spasen. Dokle će u tebi prebivati zle misli tvoje? **15** Jer se glas čuje iz Dana i objavljuje se zlo iz brdovitog područja Jefrema. **16** Govorite o tome narodima! Objavite ovu reč protiv Jerusalima!'

'Straže dolaze iz daleke zemlje, i pustiće svoj glas na Judine gradove. **17** Kao poljski čuvari okružuju Jerusalim sa svih strana, jer se protiv mene pobunio,' govori Gospod. **18** 'Stići će te tvoj put i tvoja dela. To je tvoja nevolja, gorka je, jer ti do srca dopire.'

19 Jao moja utroba! Jao moja utroba! Težak je bol u mom srcu. Uznemirilo se srce u meni. Ne mogu ćutati, jer je moja duša čula zvuk roga, ratni poklič. **20** Objavljuje se propast za propašću, jer je cela zemlja opustošena. Iznenada su moji šatori opustošeni, i u trenu moja šatorska krila. **21** Dokle ću gledati znak za zbor i slušati zvuk roga? **22** Moj narod je bezuman. Ne poznaju me. To su nerazumni sinovi, nemaju razuma. Mudri su da

čine zlo, ali dobro činiti ne znaju.

23 Gledao sam zemlju, a ona beše prazna i pusta. Gledao sam nebesa, a njihove svetlosti više nije bilo. **24** Gledao sam gore, a one su se zatresle, i svi su se bregovi uzdrmali. **25** Pogledao sam, i nije bilo zemaljskog čoveka i sve su nebeske ptice odletele. **26** Gledao sam, a ono se plodna zemlja u pustinju pretvorila, i svi su njeni gradovi razoreni. Gospod je to učinio u svom žestokom gnevu.

27 Jer ovako kaže Gospod: ‘Cela će zemlja biti pretvorena u pustoš, i ja ću je potpuno uništiti.’ **28** Zbog toga će zemlja tugovati, a nebesa na visini potamneti. Jer sam ja tako rekao, tako sam odlučio i neću zažaliti niti ću od toga odustati. **29** Od vike konjanika i strelaca beži sav grad. Ulaze u čestare i penju se na stene. Svi su gradovi napušteni, niko ne živi u njima.

30 Šta ćeš učiniti sad kad si opustošena? A oblačila si se u skerlet, stavljala si zlatni nakit, isticala si svoje oči crnom bojom. Uzalud si se ulepšavala. Odbacili su te oni koji su za tobom žudeli. Sada traže tvoju dušu. **31** Čujem glas koji je kao glas žene u bolovima, muku kao u žene koja se prvi put porađa, glas kćeri cionske koja hvata dah. Ona širi svoje ruke i govori: ‘Teško meni! Moja duša je iznemogla pred ubicama.’“

5

Prođite jerusalimskim ulicama i gledajte, raspitujte se i tražite po njegovim trgovima, pa ako nađete ijednog čoveka koji čini ono što je pravedno i koji je veran, oprostiću ovom gradu. **2** Ako i kažu: „Tako živ bio Gospod!,“ lažno se zaklinju.

3 Gospode, zar nisu tvoje oči upravljene na vernost? Udaraš ih, ali njih ne boli. Zatireš ih, a oni ne prihvataju pouku. Lice im je postalo tvrđe od kamena. Ne žele da se vrate sa svojih zlih puteva. **4** Ja sam rekao: „Zaista su neuk narod. Postupaju bezumno, jer se ne obaziru na Gospodnji put, na pravdu svog Boga. **5** Poći ću poglavarima i njima ću govoriti, jer oni sigurno paze na Gospodnji put, na pravdu svog Boga.“ Ali svi su oni jaram polomili, okove su raskinuli.

6 Zato ih lav iz šume napada, vuk iz puste zemlje pustoši među njima, leopard vreba pred njihovim gradovima. Ko god izlazi iz njih, biva rastrgnut. Jer mnogo je njihovih prestupa, brojna su njihova neverna dela.

7 „Kako da ti to oprostim? Tvoji sinovi su me napustili i zaklinju se onim što nije Bog. Ja sam ih sitio, ali oni su i dalje činili preljubu i hrlili u kuću bludnice. **8** Postali su kao utovljeni konji. Svaki rže za ženom svog bližnjeg.

9 Zar mi neće odgovarati za to?,“ govori Gospod. „Zar se moja duša neće osvetiti takvom narodu?

10 Uđite među redove njene loze i uništavajte, ali nemojte sasvim uništiti. Uklonite njene bujne mladice, jer one nisu Gospodnje. **11** Jer su me Izraelov dom i Judin dom potpuno izneverili,“ govori Gospod. **12** „Odrekli su se Gospoda i govore: ‘Nema ga. Nikakva nevolja neće nas zadesiti, nećemo videti ni mač ni glad.’ **13** Proroci su postali kao vetar, Božje reči nisu u njima. Kako govore, tako će im i biti.“

14 Zato ovako kaže Gospod, Bog nad vojskama: „Zato što tako govore, učiniću da moje reči u tvojim ustima budu kao vatra, a ovaj narod biće poput drva koja će vatra progutati.“

15 „Dome Izraelov, dovodim na tebe narod izdaleka,“ govori Gospod. „To je narod koji dugo postoji. To je drevan narod, narod čiji jezik ne poznaješ i čiji govor ne razumeš. **16** Njihova ratna oprema je kao otvoren grob. To su sve sami junaci. **17** Oni će proždreti tvoju žetvu i tvoj hleb. Proždreće tvoje sinove i tvoje kćeri. Proždreće tvoje ovce i tvoja goveda. Proždreće tvoju lozu i tvoju smokvu. Razoriće mačem tvoje utvrđene gradove u koje se uzdaš.“

18 „Ali ni tada,“ govori Gospod, „neću vas istrebiti. **19** Vi ćete pitati: ‘Zašto nam je Gospod, naš Bog, sve ovo učinio?’ A ti ćeš im reći: ‘Kao što ste me ostavili i u svojoj

zemlji služili tuđem bogu, tako ćete služiti tu-
đincima u zemlji koja nije vaša.'"

20 Objavite ovo u Jakovljevom domu,
razglasite u Judi: **21** „Čuj ovo, bezumni na-
rode nerazumna srca: Oči imate, a ne vidite,
uši imate, a ne čujete. **22** 'Zar se ne bojite
mene,' govori Gospod, 'zar vas ne obuzima
veliki bol zbog mene? Ja sam moru pesak
postavio za među, za večnu granicu koju ne
može da pređe. Iako se njegovi talasi visoko
dižu, nemoćni su, iako huče, ne mogu da je
pređu. **23** Ali ovaj narod ima tvrdokorno i
buntovno srce. Zastranili su i idu svojim pu-
tem. **24** Nisu rekli u svom srcu: 'Bojmo se
Gospoda, svog Boga, onoga koji u pravo
vreme daje kišu, ranu i poznu kišu, onoga koji
pazi na sedmice određene za žetvu.' **25** Vaši
su prestupi sve to narušili, zbog vaših greha
uskraćeno vam je ono što je dobro.

26 Jer u mom narodu ima zlih ljudi. Oni
vrebaju kao ptičari kad se pritaje. Pogubne
zamke postavljaju, ljude hvataju. **27** Kao što
je kavez pun ptica, tako su njihove kuće pune
prevare. Zato postaju veliki i bogate se. **28** U-
gojili su se, koža im se sjaji. Ogrezli su u zlu.
Ne rešavaju parnice, čak ni parnice siročadi,
radi svoje koristi. Ne brane pravdu sirotih.'"

29 „Zar mi neće odgovarati za to," govori
Gospod, „i zar se moja duša neće osvetiti
takvom narodu? **30** U zemlji se dešavaju stra-
hote i strašne stvari: **31** proroci lažno proro-
kuju, a sveštenici tlače narod koristeći svoju
vlast. A moj narod to voli. Ali šta ćete činiti
kada tome dođe kraj?"

6 „Sklonite se, Benjaminovi sinovi, bežite
iz Jerusalima. U Tekoji zatrubite u rog.
Nad Bet-Akeremom dajte znak vatrom,
jer se sa severa nad nas nadvija nevolja, ve-
lika propast. **2** Kći cionska nalik je lepoj i
razmaženoj ženi. **3** K njoj idu pastiri sa svo-
jim stadima. Svuda oko nje razapeli su svoje
šatore i svaki od njih je pasao stada na svom
delu. **4** Objavili su joj rat i rekli su: 'Ustanite!
Krenimo u podne!'

'Teško nama, jer se dan primiče kraju i ve-
černje senke se produžuju!'

5 'Ustanite! Krenimo noću i uništimo
njene utvrđene dvore!'

6 Jer ovako kaže Gospod nad vojskama:
'Posecite stabla i podignite oko Jerusalima
opsadni nasip. To je grad koji treba pozvati
na odgovornost. U njemu je samo tlačenje. **7**
Kao što u bunaru uvek ima hladne vode, tako
i u njemu uvek ima zla. Nasilje i pustošenje
čuje se u njemu, bolest i pošast stalno su pred
mojim licem. **8** Popravi se, Jerusalime, da se
moja duša s gađenjem ne okrene od tebe i da
te ne pretvorim u pustoš, u nenaseljenu zem-
lju.'

9 Ovako kaže Gospod nad vojskama:
'Izraelov ostatak biće pabirčen kao vinograd.
Pružaj svoju ruku kao što je onaj koji bere
grožđe pruža ka izdancima loze.'

10 'Kome da govorim i kome da svedo-
čim, pa da me sasluša? Gle, uho im je neobre-
zano, pa ne mogu čuti. Rugaju se Gospodnjoj
reči, njegova reč im nije mila. **11** A u meni
gnev Gospodnji plamti, ne mogu više da se
ustežem.

Izlij ga na decu po ulicama i na okupljene
mladiće. Jer će se i na njih izliti gnev, na
muškarca i ženu njegovu, na čoveka u pood-
maklim godinama i starca. **12** Njihove kuće
pripašće drugima, a isto tako i njive i žene nji-
hove. Ja ću podići ruku na stanovnike ove
zemlje,' govori Gospod.

13 'Jer od najmanjeg do najvećeg, svi
zgrću sebi nepravedni dobitak. Od proroka do
sveštenika, svi su varalice. **14** Oni površno
leče ranu mog naroda, govoreći: 'Mir je! Mir
je!,' a mira nema. **15** Da li se stide zbog ga-
dosti koje su činili? Nimalo se ne stide, niti za
stid znaju. Zato će pasti s onima koji padaju,
posrnuće kad ih pozovem na odgovornost,'
kaže Gospod. **16** Ovako kaže Gospod: 'Sta-
nite na puteve i gledajte. Pitajte za stare pu-
teve, pitajte gde je pravi put, i idite njim, pa
ćete naći mir svojim dušama.' Ali oni govore:
'Nećemo da idemo.' **17** Postavio sam vam

stražare, rekavši: ‘Pazite na zvuk roga!’ Ali oni govore: ‘Nećemo paziti.’ **18** Zato, čujte, narodi! Saznajte, okupljena mnoštva, šta će im se desiti. **19** Slušaj, zemljo! Dovodim nevolju na ovaj narod kao plod njihovih misli, jer nisu pazili na moje reči i moj su zakon odbacili.

20 Šta će mi taj tamjan koji donosite iz Šabe i mirisna trska iz daleke zemlje? Vaše žrtve paljenice nisu mi mile, vaše žrtve nisu mi ugodne. **21** Zato ovako kaže Gospod: ‘Evo, postavljam pred ovaj narod kamen spoticanja o koji će se spotaći očevi i sinovi zajedno. Izginuće i sused i njegov prijatelj.’

22 Ovako kaže Gospod: ‘Evo, dolazi narod iz severne zemlje, ustaje velik narod s krajeva zemlje. **23** Luk i koplje nose, okrutni su i nemilosrdni, glas im huči kao more, na konjima jašu, kao ratnici svrstani su u bojne redove protiv tebe, kćeri cionska.’

24 Čuli smo glas o njima. Ruke su nam klonule. Teskoba nas je obuzela, bolovi kao ženu koja se porađa. **25** Ne izlazi u polje i ne idi putem, jer neprijateljski mač preti, strah je posvuda. **26** Kćeri mog naroda, opaši kostret i u pepelu se valjaj. Tuguj kao za sinom jedincem, gorko nariči, jer će iznenada na nas doći pustošnik.

27 Postavio sam te da moj narod ispituješ kao što se metal ispituje, da ga pažljivo istražuješ. Posmatraćeš i ispitivaćeš njihov put. **28** Svi su oni krajnje tvrdoglavi, idu okolo i klevetu, bakar su i gvožđe. Svi su pokvareni. **29** Mehovi su izgoreli, a iz vatre samo olovo izlazi. Uzalud se livac trudi da pročisti, zli se ne mogu odvojiti. **30** Oni će se zvati ‘odbačeno srebro,’ jer ih je Gospod odbacio.“

7 Reč koju je Gospod uputio Jeremiji: **2** „Stani na vrata Gospodnjeg doma i objavi ovu reč. Ovako reci: ‘Čujte Gospodnju reč, svi vi u Judi koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodu. **3** Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Popravite svoje puteve i svoja dela, pa ću vas ostaviti da živite na ovom mestu. **4** Ne uzdajte se u lažne reči i ne govorite: ‘Gospodnji hram, Gospodnji hram, ovo je Gospodnji hram!’ **5** Jer ako zaista popravite svoje puteve i svoja dela, ako zaista budete sudili pravedno između čoveka i njegovog bližnjeg, **6** ako ne budete tlačili stranca, siroče i udovicu, ako na ovom mestu ne budete prolivali nedužnu krv i ako ne budete išli za drugim bogovima na svoju nesreću, **7** tada ću vas ja ostaviti da živite na ovom mestu, u zemlji koju sam dao vašim praočevima, oduvek i zauvek.

8 Ali vi svoje poverenje polažete u lažne reči – a od toga nikakve koristi nema. **9** Zar možete krasti, ubijati, preljubu činiti, lažno se zaklinjati, prinositi kâd Balu i ići za drugim bogovima koje niste poznavali, **10** a onda doći i stati pred mene u ovom domu nad kojim se priziva moje ime, pa zatim reći: ‘Izbavićemo se,’ iako činite sve te gadosti? **11** Zar je ovaj dom, nad kojim se priziva moje ime, postao razbojnička pećina u vašim očima? Ali ja sve to vidim,’ govori Gospod.

12 ‘Pođite na moje mesto koje je bilo u Šilohu, gde sam u početku nastanio svoje ime, i pogledajte šta sam od tog mesta učinio zbog zloće svog naroda Izraela. **13** Zato što ste učinili sva ta nedela,’ govori Gospod, ‘i zato što sam vam govorio – ustajao rano i govorio – a vi niste slušali, i zato što sam vas zvao, a vi se niste odazvali, **14** ovom domu nad kojim se priziva moje ime i u koji se vi uzdate, i mestu koje sam dao vama i vašim praočevima učiniću isto što sam učinio i Šilohu. **15** Odbaciću vas od svog lica, kao što sam odbacio svu vašu braću, sve Jefremovo potomstvo.

16 A ti se nemoj moliti za ovaj narod i nemoj dizati glasa vapeći, moleći ili preklinjući me za njih, jer te neću uslišiti. **17** Zar ne vidiš šta čine po Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama? **18** Sinovi skupljaju drva, očevi pale vatru, a žene mese testo i prave kolače da ih prinesu ‘kraljici nebeskoj.’ Izlivaju žrtve levanice drugim bogovima da bi me vređali. **19** ‘Zar mene time vređaju?,’ govori

Gospod. ‘Zar ne vređaju sami sebe, na svoju
sramotu?` **20** Zato ovako kaže Gospod Je-
hova: ‘Evo, moj gnev i moja jarost izlivaju se
na ovo mesto, na ljude i na stoku, na drveće u
polju i na plodove zemlje. Goreće moj gnev i
neće se ugasiti.’

21 Ovako kaže Gospod nad vojskama,
Izraelov Bog: ‘Svoje žrtve paljenice dodajte
svojim drugim žrtvama i jedite meso. **22** Jer
ništa od toga nisam rekao vašim praočevima,
niti sam ih onog dana kad sam ih izveo iz e-
gipatske zemlje tako uputio za žrtve paljenice
i druge žrtve. **23** Ali, ovo sam ih uputio: ‘Slu-
šajte moj glas i biću vaš Bog, a vi ćete biti
moj narod. U svemu hodite putem koji ću
vam odrediti, da bi vam bilo dobro.’ **24** Ali
oni nisu slušali, niti su prignuli svoje uho,
nego su sledili zamisli svog tvrdokornog i
zlog srca, pa su nazadovali umesto da su
napredovali, **25** od dana kad su vaši praočevi
izašli iz egipatske zemlje pa do današnjeg
dana. A ja sam vam slao sve svoje sluge, pro-
roke, ustajao sam rano svaki dan i slao ih. **26**
Ali ovaj me narod nije slušao i nisu prignuli
svoje uho, nego su ostali nepokorni. Činili su
gore nego njihovi praočevi!

27 Reci im sve ove reči, ali oni te neće slu-
šati. Zovi ih, ali oni ti se neće odazvati. **28**
Reci im: ‘Ovo je narod koji ne sluša glas
Gospoda, svog Boga, i ne prihvata pouku.
Nestalo je vernosti, iščezla je iz njihovih
usta.’

29 Ošišaj svoju kosu i baci je, pa zapevaj
naricaljku na ogoljenim brdima, jer sam ja,
Gospod, odbacio naraštaj na koji sam se raz-
gnevio i ostaviću ga. **30** ‘Jer Judini sinovi
čine ono što je zlo u mojim očima,’ govori
Gospod. ‘Postavili su svoje odvratne idole u
domu nad kojim se priziva moje ime, da bi ga
oskrnavili. **31** Sagradili su obredne uzvišice u
Tofetu, u dolini Henomovog sina, da bi svoje
sinove i kćeri spaljivali u vatri, što ih nikad
nisam uputio, niti mi je to ikad na um palo.’

32 ‘Zato dolaze dani,’ govori Gospod,
‘kad se to mesto više neće zvati Tofet i dolina
Henomovog sina, nego dolina ubijanja. U To-
fetu će se mrtvi sahranjivati, iako tamo neće
biti mesta. **33** Mrtva tela ovog naroda biće
hrana nebeskim pticama i zemaljskim zve-
rima, koje niko neće plašiti. **34** I ja ću učiniti
da iz gradova Judinih i sa ulica jerusalimskih
nestane glas ushićenja i glas radosti, glas mla-
doženje i glas neveste, jer će zemlja postati
pustinja.“

8
„U to vreme,“ govori Gospod, „izvadiće
iz grobova kosti Judinih kraljeva, kosti
njegovih knezova, kosti sveštenika, kosti
proroka i kosti stanovnika Jerusalima. **2** Ra-
suće ih pred suncem i pred mesecom i pred
svom nebeskom vojskom koju su voleli i ko-
joj su služili, za kojom su išli, tražili je i kla-
njali joj se. Neće se pokupiti, niti će se sahra-
niti. Biće kao đubrivo po zemlji.

3 Svima koji preostanu od ovog zlog roda,
po svim mestima po kojima ću rasejati one
što preostanu, draža će biti smrt nego život,“
govori Gospod nad vojskama.

4 „Reci im: Ovako kaže Gospod: ‘Zar će
pasti i neće više ustati?’ Ako se jedan vrati sa
svog zlog puta, zar se neće i drugi vratiti? **5**
Zašto je ovaj jerusalimski narod neveran i u-
poran u svojoj nevernosti? Prepredeni su, ne
žele da se vrate sa svojih zlih puteva. **6** Pazio
sam i slušao. Nije dobro ono što govore. Niko
se ne kaje zbog svoje zloće i ne govori: ‘Šta
sam uradio?’ Svako žuri nazad na put kojim
većina ide, kao konj koji u bitku juri. **7** Čak i
roda na nebu zna svoje vreme, grlica, ždral i
lasta drže se vremena kad treba da se vrate. A
moj narod ne poznaje vreme Gospodnjeg
suda.

8 Kako možete reći: ‘Mudri smo i imamo
Gospodnji zakon?’ Ali, zaista, lažna pisaljka
pisara piše same laži. **9** Mudraci će biti pre-
dati na sramotu. Uplašiće se i biće uhvaćeni.
Odbacili su Gospodnju reč, pa kakva je onda
njihova mudrost? **10** Zato ću njihove žene
dati drugima, njihove njive onima koji uzi-
maju posede. Jer od najmanjeg do najvećeg,

svi zgrću nepravedni dobitak. Od proroka do sveštenika, svi su varalice. **11** Oni površno leče ranu kćeri mog naroda, govoreći: ‘Mir je! Mir je!,’ a mira nema. **12** Jesu li se postideli zbog toga što su činili gadosti? Nisu se nimalo postideli, niti su za stid znali.

13 ‘Sabraću ih za istrebljenje,’ jemči Gospod. ‘Neće biti grožđa na lozi, ni smokava na smokvi, i lišće će uvenuti. I što im daje, uzeće se.’“

14 „Zašto mirno sedimo? Sakupite se. Uđimo u utvrđene gradove da tamo ćutimo. Jer nas je Gospod, naš Bog, ućutkao. Gospod nam daje da pijemo žuč, jer smo mu zgrešili. **15** Nadali smo se miru, a ništa dobro nije došlo, i vremenu izlečenja, a ono strah! **16** Iz Dana se čuje frktanje njegovih konja. Od rzanja njegovih pastuva sva se zemlja trese. Dolaze i proždiru zemlju i sve što je na njoj, grad i njegove stanovnike.“

17 „Šaljem na vas zmije otrovnice protiv kojih čaranje ne deluje, i one će vas ujedati,“ govori Gospod.

18 Obuzela me je neizlečiva tuga. Moje srce boluje. **19** Kći mog naroda vapi iz daleke zemlje: „Zar Gospod nije u Cionu? Zar njegov kralj nije u njemu?“ „Zašto me vređaju svojim rezbarenim likovima, ništavnim tuđim bogovima?“

20 „Žetva je prošla, leto se završilo, a mi nismo spaseni!“

21 Potresen sam zbog rane kćeri mog naroda. Žalostan sam. Obuzeo me je strah. **22** Zar nema balzama u Giladu? Zar tamo nema lekara? Zašto onda ne ozdravi kći mog naroda?

9 O, da se moja glava pretvori u vodu, a moje oči u izvor suza, tada bih danju i noću plakao za pobijenim sinovima kćeri mog naroda!

2 O, kada bih u pustinji imao prenoćište za putnike, tada bih ostavio svoj narod i otišao od njih, jer su svi preljubnici, zbor varalica! **3** Kao luk napinju svoj jezik da bi lagali, a po vernosti nisu poznati na zemlji.

„Jer iz zla u zlo idu, a na mene se ne obaziru,“ govori Gospod.

4 „Neka se svako pazi svog prijatelja, nijednom bratu ne verujte. Jer svaki brat nastoji da izgura drugoga, i prijatelj protiv prijatelja klevete širi, **5** svako vara svog prijatelja, niko ne govori istinu. Svoj jezik navikli su na laž. Umorili su se čineći zlo.“

6 „Ti živiš usred prevare. Zbog prevare ne žele da znaju za mene,“ govori Gospod.

7 Zato ovako kaže Gospod nad vojskama: „Pretopiću ih i ispitaću ih, jer šta drugo da učinim kćeri mog naroda? **8** Njihov je jezik smrtonosna strela, prevaru govori. Svojim ustima čovek miroljubivo govori sa svojim prijateljem, a u sebi zasedu mu sprema.“

9 „Zar mi neće odgovarati za to?,“ govori Gospod. „Zar se moja duša neće osvetiti takvom narodu?“ **10** Zaplakaću i naricaću nad gorama, naricaću nad pašnjacima u pustoj zemlji, jer će biti spaljeni i niko neće prolaziti njima niti će se tamo čuti stoka. Ptice nebeske i zveri pobeći će, otići će. **11** „Jerusalim ću pretvoriti u gomilu kamenja, u jazbinu šakala. Judine gradove pretvoriću u pustoš u kojoj niko ne živi.“

12 „Ko je mudar, pa da to razume? Kome su Gospodnja usta govorila, pa da to objavi? Zašto će zemlja propasti, zašto će kao pustinja izgoreti i niko njom neće prolaziti?“

13 Gospod je rekao: „Jer su ostavili moj zakon koji sam stavio pred njih, nisu slušali moj glas i nisu živeli po mom zakonu, **14** nego su sledili svoje tvrdokorno srce i išli su za likovima Bala, kako su ih njihovi očevi naučili. **15** Zato ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Nahraniću ovaj narod pelenom i napojiću žuči. **16** Rasejaću ih među narode koje ni oni ni njihovi očevi nisu poznavali, i poslaću na njih mač da ih istrebim.’

17 Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Budite razboriti i pozovite žene koje nariču. Pošaljite po žene vešte u naricanju, neka dođu. **18** Neka požure i neka nariču nad

nama. Neka iz naših očiju suze poteku, neka s naših očnih kapaka vode poteku. **19** Jer se sa Ciona čuje naricanje: 'Opustošeni smo! Strašno smo posramljeni! Ostavljamo ovu zemlju, uništeni su domovi naši.' **20** Zato čujte, žene, Gospodnju reč, neka vaše uho primi reč iz njegovih usta. Naučite svoje kćeri naricanju, učite jedna drugu naricaljkama. **21** Smrt se penje kroz naše prozore, ulazi u naše utvrđene dvore da istrebi decu s ulica i mladiće s trgova.'

22 Reci: 'Ovako govori Gospod: 'Mrtva ljudska tela ležaće kao đubrivo po njivi i kao žito koje je žetelac tek požnjeo, a nema ko da ga sakupi.'

23 Ovako kaže Gospod: 'Neka se mudar čovek ne hvali svojom mudrošću. Neka se snažan čovek ne hvali svojom snagom. Neka se bogat čovek ne hvali svojim bogatstvom.

24 Ko se hvali, neka se hvali time što je razborit i što mene poznaje, što zna da sam ja Gospod i da pokazujem dobrotu, pravdu i pravednost na zemlji, jer mi je to milo,' govori Gospod.

25 'Evo, dolaze dani,' govori Gospod, 'kada ću pozvati na odgovornost sve koji su obrezani, ali su ipak u neobrezanju: **26** Egipat, Judu, Edom, Amonove sinove, Moab i sve koji šišaju kosu na slepoočnicama i žive u pustinji. Jer su svi ti narodi neobrezani i ceo je Izraelov dom neobrezanog srca.'"

10 „Dome Izraelov, čujte reč koju vam govori Gospod! **2** Ovako kaže Gospod: 'Ne učite se da idete putem kojim idu narodi i ne plašite se nebeskih znakova, jer se njih narodi plaše. **3** Običaji koje drže narodi samo su taština, jer oni seku drvo u šumi i od njega oštrom alatkom prave rukotvorine. **4** Ukrašavaju ih srebrom i zlatom. Klinovima i čekićem pričvršćuju ih da se ne pomeraju. **5** Oni su kruti kao palma, ne govore. Treba ih nositi, jer ne mogu hodati. Ne bojte ih se, jer nikakvo zlo ne mogu učiniti, a kamoli nešto dobro."

6 Gospode, niko nije kao ti! Ti si velik i tvoje ime je veliko i moćno. **7** Ko da te se ne boji, Kralju nad narodima, jer ti to zaslužuješ! Jer među svim mudracima u narodima i u svim njihovim kraljevstvima nema nikog ko je kao ti. **8** Svi su oni bezumni i ludi. Drvo ih navodi da idu za onim što je ništavno. **9** Srebro u pločama donosi se iz Tarsisa, a zlato iz Ufaza, delo zanatlija, delo zlatarevih ruku. Idolima svojim odeću prave od plavog prediva i vune purpurne boje. Svi su oni delo veštih ljudi.

10 Ali, Gospod je zaista Bog. On je živi Bog i večni Kralj. Od njegovog gneva zemlja će se zatresti, narodi neće opstati pred njegovom osudom. **11** Ovako im recite: „Bogovi koji nisu načinili nebesa i zemlju nestaće sa zemlje i ispod nebesa." **12** On je svojom silom zemlju načinio, mudrošću svojom plodno tlo je učvrstio i razumom svojim nebesa razapeo. **13** Od njegovog glasa huče vode na nebesima, on s kraja zemlje oblake podiže. Kiši je brane načinio i vetar izvodi iz svojih riznica.

14 Svaki se čovek ponaša nerazumno, ništa ne shvata. Svaki će se zlatar postideti svog rezanog lika, jer su njegovi liveni likovi laž, nema života u njima. **15** Ništavni su, predmeti podsmeha. Propašće u dan pohođenja.

16 Ali onaj ko je „Jakovljevo nasledstvo" nije kao oni, jer je on Tvorac svega, a Izrael je njegova palica, njegovo nasledstvo. Ime mu je Gospod nad vojskama.

17 Pokupi sa zemlje svoje stvari, ženo koja živiš u teskobi. **18** Jer ovako kaže Gospod: „Ovog puta izbaciću stanovnike ove zemlje kao što se kamen baca iz praćke, i pustiću na njih nevolju da shvate."

19 Teško meni zbog moje propasti! Moja rana je bolna. Ja kažem: „Zaista, ovo je moj bol, ja ću ga podnositi. **20** Moj šator je opustošen, pokidana su sva uža mog šatora. Moji su sinovi otišli od mene, nema ih više. Niko više ne razapinje moj šator i ne podiže moja

šatorska krila. **21** Jer su pastiri bezumni i ne traže Gospoda. Zato ne postupaju razborito i sva su im se stada razišla.“

22 Slušajte! Čuje se glas i velika vreva iz severne zemlje da Judine gradove pretvori u pustoš, u jazbinu šakala.

23 Gospode, dobro znam da put zemaljskog čoveka nije u njegovoj vlasti. Čovek koji hodi ne može da upravlja svojim koracima. **24** Prekori me, Gospode, ali pravedno, ne u svom gnevu, da me ne bi uništio. **25** Izlij svoj gnev na narode koji se ne obaziru na tebe, i na plemena koja ne prizivaju tvoje ime. Jer oni su proždrli Jakova. Proždrli su ga i istrebili, i opustošili su njegovo prebivalište.

11 Reč koju je Gospod uputio Jeremiji: **2** „Čujte svi reči ovog saveza! Objavi ih Judinom narodu i stanovnicima Jerusalima! **3** Reci im: Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Proklet da je čovek koji ne sluša reči ovog saveza, **4** kojem sam uputio vaše praočeve onog dana kad sam ih izveo iz egipatske zemlje, iz peći za topljenje gvožđa. Govorio sam im: ‘Slušajte moj glas i činite sve čemu vas podučavam, pa ćete biti moj narod, a ja ću biti vaš Bog, **5** da bih ispunio zakletvu kojom sam se zakleo vašim praočevima da ću im dati zemlju u kojoj teče med i mleko, kao što se danas vidi.’

A ja sam odgovorio: ‘Neka bude tako, Gospode.’“

6 Zatim mi je Gospod rekao: „Objavi sve ove reči po Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama. Reci ovako: ‘Čujte reči ovog saveza i izvršavajte ih. **7** Jer sam ozbiljno opominjao vaše praočeve od dana kad sam ih izveo iz egipatske zemlje pa sve do danas, rano ustajući i opominjući ih: Slušajte moj glas! **8** Ali oni nisu slušali i nisu prignuli svoje uho, već su sledili svoje tvrdokorno i zlo srce. Zato sam na njima ispunio sve reči ovog saveza za koji sam ih uputio da ga se drže, ali oni ga se nisu držali.’“

9 Gospod mi je još rekao: „Zaveru su skovali Judini sinovi i stanovnici Jerusalima. **10** Vratili su se prestupima svojih drevnih praočeva, koji nisu hteli da slušaju moje reči, već su išli za drugim bogovima i služili im. Izraelov dom i Judin dom prekršili su moj savez koji sam sklopio s njihovim praočevima. **11** Zato ovako kaže Gospod: ‘Evo, puštam na njih nevolju kojoj neće umaći. Oni će me prizivati u pomoć, ali ih ja neću čuti. **12** Judini gradovi i stanovnici Jerusalima ići će i prizivaće u pomoć bogove kojima prinose kâd, ali ih oni neće spasti u vreme njihove nevolje. **13** Judo, tvojih bogova ima koliko i tvojih gradova, i koliko je jerusalimskih ulica, toliko ste oltara postavili sramnom bogu, oltara na kojima prinosite kâd Balu.’

14 A ti se ne moli za ovaj narod i ne diži glasa vapeći i moleći za njih, jer ih neću uslišiti kad mi se obrate u svojoj nevolji.

15 Šta radi moj voljeni narod u mom domu, kad mnogi od njih kuju takvo zlo? Hoće li oni posvećenim mesom odvratiti zlo od tebe kad dođe tvoja nevolja? Hoćeš li se tada radovati? **16** ‘Zelena maslina, rodna i lepa,’ tako te je Gospod zvao. Uz veliku huku poslao je vatru na nju, polomljene su njene grane.

17 Gospod nad vojskama, onaj koji te je zasadio, najavio ti je nevolju zbog zla koje su Izraelov dom i Judin dom činili, prinoseći kâd Balu da bi me vređali.“

18 Gospod mi je objavio da bih to znao. Tada mi je pokazao njihova dela. **19** Ja sam bio kao mirno jagnje koje se na klanje vodi, i nisam znao da protiv mene spletke smišljaju: „Uništimo drvo i njegov rod, iščupajmo ga iz zemlje živih, da se njegovo ime nikada više ne spomene.“ **20** Ali ti, Gospode nad vojskama, sudiš pravedno, ti ispituješ unutrašnje biće[*] i srce. Daj mi da vidim tvoju osvetu nad njima, jer sam pred tebe izneo svoju parnicu.

[*] **11:20** Ili: „bubrege.“

21 Zato ovako kaže Gospod za ljude iz Anatota koji traže moju dušu i govore: „Nemoj prorokovati u Gospodnje ime, da ne bi poginuo od naše ruke.“ **22** Ovako kaže Gospod nad vojskama: „Evo, ja ću ih pohoditi. Njihovi mladići poginuće od mača. Njihovi sinovi i njihove kćeri pomreće od gladi. **23** Niko se neće spasti, jer ću na ljude iz Anatota pustiti nevolju u godini njihovog pohođenja.“

12 Pravedan si, Gospode, kad tebi iznosim svoje tužbe, kad govorim s tobom o tvojim sudovima. Zašto je put zlikovaca uspešan, zašto sve varalice imaju mir? **2** Ti si ih zasadio, i oni su se ukorenili, rastu i donose rod. Ti si blizu njihovih usta, ali si daleko od njihovih unutrašnjih motiva. **3** Gospode, ti me dobro poznaješ i ti me vidiš. Ti si ispitao moje srce i ono je uz tebe. Izdvoj ih kao ovce za klanje, odvoj ih za dan pokolja. **4** Dokle će zemlja venuti i sve poljsko bilje sahnuti? Zbog zloće njenih stanovnika nestaje stoke i ptica, jer govore: „On ne vidi našu budućnost.“

5 Ako s pešacima trčiš, pa se umoriš, kako ćeš se s konjima trkati? Osećaš li se sigurno u mirnoj zemlji? Kako ćeš se onda uputiti kroz ponosne čestare duž Jordana? **6** Jer su te čak i tvoja braća i dom tvog oca izneverili. Čak i oni viču za tobom na sav glas. Ne veruj im samo zato što ti lepo govore.

7 „Ostavio sam svoj dom. Napustio sam nasledstvo svoje, onu koju voli duša moja, i predao je u ruke njenim neprijateljima. **8** Ona koja je nasledstvo moje, postala mi je kao lav u šumi. Riče na mene, i zato sam je zamrzeo. **9** Moje nasledstvo postalo mi je kao šarena ptica grabljivica. Druge ptice grabljivice posvuda su oko nje. Dođite, okupite se, sve poljske zveri, dovedite i druge da jedu. **10** Mnogi pastiri su uništili moj vinograd, izgazili su moje nasledstvo. Moje dragoceno nasledstvo pretvorili su u pustinju, u golu pustoš. **11** Pretvorili su ga u golu pustoš, usahnulo je, opustošeno leži preda mnom. Sva je zemlja u pustoš pretvorena, jer niko ne uzima k srcu to što se događa. **12** Po svim utabanim stazama kroz pustinju došli su pustošnici. Jer Gospodnji mač proždire od jednog kraja zemlje do drugog. Nema mira nijednom stvorenju. **13** Seju pšenicu, a žanju trnje. Iznemogli su od rada, a neće imati koristi. Postideće se svog prinosa zbog Gospodnjeg žestokog gneva.“

14 Ovako kaže Gospod za sve svoje zle susede, koji diraju nasledstvo koje je on dao svom narodu, Izraelu: „Iščupaću ih iz njihove zemlje, a Judin dom iščupaću iz njihove sredine. **15** Kad ih iščupam, opet ću im se smilovati i dovešću ih nazad, svakoga na njegovo nasledstvo i svakoga na njegovu zemlju.

16 Ako dobro nauče puteve mog naroda, da se zaklinju mojim imenom: ‘Tako živ bio Gospod!’ – kao što su moj narod učili da se zaklinje Balom – tada će se utvrditi usred mog naroda. **17** Ako ne poslušaju, iščupaću taj narod, iščupaću ga i zatrću ga,“ govori Gospod.

13 Ovako mi je rekao Gospod: „Idi i nabavi sebi laneni pojas i opaši njime bedra, ali ga ne stavljaj u vodu.“ **2** Tako sam po Gospodnjoj reči nabavio pojas i opasao njime bedra. **3** Gospodnja reč došla mi je i drugi put: **4** „Uzmi pojas koji si kupio, koji ti je na bedrima, i ustani, idi do Eufrata i sakrij ga tamo u neku pukotinu u steni.“ **5** Ja sam otišao i sakrio ga kraj Eufrata, upravo kao što me je uputio Gospod.

6 Posle mnogo dana Gospod mi je rekao: „Ustani, idi na Eufrat i uzmi odande pojas za koji sam te uputio da ga tamo sakriješ.“ **7** Ja sam otišao do Eufrata, potražio pojas i uzeo ga s mesta gde sam ga bio sakrio, i gle, pojas je bio truo, više nije bio nizašta.

8 Tada mi je Gospod rekao: **9** „Ovako kaže Gospod: ‘Tako ću uništiti Judin ponos i veliki jerusalimski ponos. **10** Taj zli narod koji ne želi da posluša moje reči, koji sledi svoje tvrdokorno srce i ide za drugim

bogovima, služi im i klanja im se, postaće kao
taj pojas koji više nije ni za šta. **11** Jer kao što
pojas prianja uz bedra čoveku, tako sam uči-
nio da ceo Izraelov dom i ceo Judin dom pri-
onu uz mene,’ govori Gospod, ‘i da budu moj
narod, moja slava, moja hvala i lepota, ali oni
nisu poslušali.’

12 Reci im ove reči: Ovako kaže Gospod,
Izraelov Bog: ‘Svaki se krčag puni vinom.’ A
oni će ti reći: ‘Zar mi ne znamo da se svaki
krčag puni vinom?’ **13** Tada im reci: ‘Ovako
kaže Gospod: ‘Sve stanovnike ove zemlje i
kraljeve koji sede na Davidovom prestolu,
sveštenike, proroke i sve stanovnike Jerusa-
lima napuniću pijanstvom. **14** Razbiću ih
jedne o druge, zajedno i očeve i sinove,’ go-
vori Gospod. ‘Neću im se smilovati, niti ću se
na njih sažaliti. Zatrću ih bez milosti.’“

15 „Čujte, prignite uho! Ne budite oholi,
jer Gospod govori. **16** Dajte slavu Gospodu,
svom Bogu, pre nego što pusti mrak, pre nego
što vam se u sumrak noge počnu saplitati po
gorama. Vi ćete se nadati svetlosti, a on će od
nje gustu tamu napraviti, pretvoriće je u crnu
tamu. **17** Ako ovo ne poslušate, moja će duša
zbog vašeg ponosa u tajnosti plakati i suze
liti. Moje će oko suze liti jer će Gospodnje
stado biti odvedeno u zarobljeništvo.

18 Recite kralju i kraljici majci: ‘Sedite na
niže mesto, jer će s vaših glava pasti vaša
divna kruna.’ **19** Južni gradovi su zatvoreni i
nema nikog da ih otvori. Ceo Judin narod je
izgnan, sasvim izgnan.

20 Podigni oči i pogledaj one koji dolaze
sa severa. Gde je stado koje ti je dato, tvoje
divno stado? **21** Šta ćeš reći kad te pohodi?
Jer si ih ti naučio da budu knezovi nad tobom.
Neće li te spopasti bolovi kao ženu kad se po-
rađa? **22** Upitaćeš se u svom srcu: ‘Zašto me
je ovo snašlo?’ Zbog tvojih mnogih prestupa
podignuće se tvoje haljine, tvoje pete biće u
ranama.

23 ‘Može li Etiopljanin promeniti svoju
kožu ili leopard svoje šare? Tako ni vi ne mo-
žete dobro činiti kad ste navikli zlo činiti. **24**
Zato ću rasuti svoj narod kao strnjiku koju
raznosi pustinjski vetar. **25** To je tvoje
nasledstvo, deo koji sam ti odmerio,’ govori
Gospod, ‘jer si me zaboravio i uzdaš se u laž.
26 Ja ću zadići tvoje haljine preko tvog lica,
pa će se videti tvoja sramota, **27** tvoje mno-
gobrojne preljube i tvoje rzanje, tvoj sramni
blud. Na bregovima, u polju, video sam tvoje
gadosti. Teško tebi, Jerusalime! Još se nisi o-
čistio; dokle će to tako biti?’“

14 Ovo je reč koju je Gospod uputio
proroku Jeremiji o suši: **2** „Juda tu-
guje, njegova su vrata oronula. Klo-
nula leže na zemlji, i podiže se jauk iz Jeru-
salima. **3** Ugledni ljudi šalju svoje sluge po
vodu. Oni dolaze do bunara, ali ne nalaze
vodu. Vraćaju se s praznim posudama. Posti-
đeni su i razočarani, pokrivaju glavu svoju. **4**
Zemljište je ispucalo, jer u zemlji nema kiše.
Zato su se ratari postideli, pokrili su svoju
glavu. **5** Čak i košuta, koja u polju donese
mlado na svet, ostavlja svoje mladunče jer
nema zelene trave.

6 Divlji magarci stoje na uzvišicama,
dahću kao šakali, oči im gasnu jer nema
trave.“ **7** „Gospode, iako naši prestupi sve-
doče protiv nas, učini nešto radi svog imena.
Jer je mnogo naših otpada. Tebi smo zgrešili.
8 Nado Izraelova, Spasitelju njegov u vreme
nevolje! Zašto si kao stranac u ovoj zemlji i
kao putnik koji je svratio da prenoći? **9** Zašto
si kao preplašen čovek, kao junak koji nikoga
ne može spasti? Gospode, ti si među nama i
mi nosimo tvoje ime. Nemoj nas ostaviti.“

10 Ovako kaže Gospod za ovaj narod:
„Oni vole da lutaju i ne obuzdavaju svoje
noge. Zato nisu mili Gospodu. Sada će se on
setiti njihovog prestupa i pohodiće njihove
grehe.“

11 Gospod mi je rekao: „Ne moli se za
dobro ovog naroda. **12** Kada poste, ne slušam
njihov vapaj. Kada prinose žrtvu paljenicu i
prinos od žita, meni to nije ugodno. Mačem,
glađu i pomorom ja ću ih pobiti.“

13 Tada sam rekao: „Ah, Gospode Je-
hova! Proroci im ovako govore: ‘Nećete vi-
deti mač i neće među vama biti gladi, nego ću
vam na ovom mestu dati pouzdan mir.’“

14 A Gospod mi je rekao: „Laž prorokuju
ti proroci u moje ime. Ja ih nisam poslao, ni-
sam ih uputio, niti sam im govorio. Sve što
vam prorokuju to su lažne vizije, gatanje,
isprazne reči i prevare njihovog srca. **15** Zato
ovako kaže Gospod za proroke koji prorokuju
u njegovo ime, a on ih nije poslao, i koji go-
vore da neće biti mača ni gladi u ovoj zemlji:
‘Od mača i gladi izginuće ti proroci. **16** A o-
vaj narod kom oni prorokuju ležaće po jeru-
salimskim ulicama pokošen glađu i mačem, i
niko ih neće sahraniti – njih, njihove žene,
njihove sinove i njihove kćeri. Izliću na njih
zloću njihovu.’

17 Ovako im reci: ‘Neka moje oči dan i
noć suze liju i neka ne prestaju, jer je devica,
kći mog naroda, jakim udarcem slomljena,
bolna je rana na njoj. **18** Ako pođem u polje,
gle, ljudi mačem pobijeni! Ako uđem u grad,
gle, bolesti zbog gladi! Jer i prorok i sveštenik
lutaju zemljom koju ne poznaju.’“

19 „Zar si Judu sasvim odbacio? Zar je
Cion mrzak tvojoj duši? Zašto nas udaraš, pa
za nas leka nema? Nadali smo se miru, a ništa
dobro nije došlo, i vremenu izlečenja, a ono
strah! **20** Gospode, priznajemo svoju zloću,
prestup svojih praočeva, jer tebi smo zgrešili.
21 Nemoj nas prezreti, radi imena svoga, ne-
moj prezreti svoj slavni presto. Seti se svog
saveza s nama, nemoj ga raskinuti. **22** Ima li
među ništavnim idolima drugih naroda ikog
ko bi kišu dao? Mogu li nebesa sama dati ve-
liki pljusak? Zar nisi ti, Gospode, Bože naš,
onaj koji to daje? U tebe nade svoje pola-
žemo, jer ti činiš sve to.“

15 Gospod mi je rekao: „Kad bi pred
mene stali Mojsije i Samuel, moja se
duša ne bi smilovala tom narodu, ote-
raću ih od svog lica. Neka idu od mene! **2**
Ako ti kažu: ‘Kuda da idemo?,’ odgovori im:
Ovako kaže Gospod: ‘Ko je za smrtonosni
pomor, u smrt od pomora! Ko je za mač, pod
mač! Ko je za glad, u glad! Ko je za zaroblje-
ništvo, u zarobljeništvo!’

3 Postaviću nad njima četiri vrste zla,’ go-
vori Gospod, ‘mač da ih ubija, pse da ih raz-
vlače, nebeske ptice i zemaljske zveri da ih
jedu i uništavaju. **4** Učiniću da budu užasan
prizor svim zemaljskim kraljevstvima zbog
Manasije, sina Jezekije, Judinog kralja, za
ono što je učinio u Jerusalimu. **5** Jer ko će ti
se smilovati, Jerusalime? Ko će saosećati s
tobom? Ko će svratiti da te pita kako ti je?’

6 ‘Ti si me ostavio,’ govori Gospod.
‘Okrećeš mi leđa i odlaziš od mene. A ja ću
podići svoju ruku na tebe i zatrću te. Umorio
sam se od sažaljevanja. **7** Vejaću ih vilama na
vratima ove zemlje. Pobiću njihovu decu.
Zatrću svoj narod, jer se ne odvraćaju od svo-
jih puteva. **8** Više će biti njihovih udovica
nego morskog peska. U podne ću na majku i
na sina dovesti pustošnika. Pustiću na njih
iznenadni užas i pometnju. **9** Klonula je žena
koja je sedmoro rodila, njena duša bori se da
do daha dođe. Sunce joj je zašlo još za dana,
postiđena je i posramljena. A njihov ostatak
predaću maču njihovih neprijatelja,’“ govori
Gospod.

10 „Teško meni, majko moja, što si me ro-
dila! Ja sam predmet prepirke i svađe cele
zemlje! Nikome nisam davao u zajam i ni od
koga nisam uzimao zajam, a svi me prokli-
nju.“

11 Ovako kaže Gospod: „Zaista ću ti slu-
žiti na tvoje dobro. Zaista ću te braniti od ne-
prijatelja u vreme nevolje i teskobe. **12** Može
li neko slomiti gvožđe, gvožđe sa severa, i ba-
kar? **13** Tvoje imanje i tvoje blago daću u
bescenje, neka se opljačka, zbog svih tvojih
greha po svoj tvojoj zemlji. **14** Učiniću da ga
tvoji neprijatelji odnesu u zemlju koju ne poz-
naješ, jer se moj gnev kao vatra rasplamsao.
Na vas se rasplamsao.“

15 Gospode, ti znaš moju nevolju. Seti me
se, pogledaj na mene i osveti se za mene

onima koji me progone. Ne daj da poginem
zbog toga što si spor na gnev. Seti se da zbog
tebe podnosim sramotu. **16** Kad su mi došle
tvoje reči, ja sam ih gutao, i tvoja reč me je
obradovala i razveselila mi srce, jer ja tvoje
ime nosim, Gospode, Bože nad vojskama. **17**
Ne sedim u društvu onih koji zbijaju šale i ve-
sele se. Zbog tvoje ruke sedim sam, jer si me
ti ispunio osudom. **18** Zašto moj bol ne pre-
staje i zašto je moja rana neizlečiva? Ne može
se isceliti. Ti si mi postao prevaran izvor, kao
nepostojana voda.

19 Zato ovako kaže Gospod: „Ako se vra-
tiš, ja ću te oporaviti, i ponovo ćeš stajati pred
mene. Ako odvojiš dragoceno od bezvred-
nog, postaćeš kao usta moja. Oni će se okre-
nuti tebi, ali ti se ne smeš okrenuti njima.

20 Učinio sam da ovom narodu budeš
utvrđeni bakarni zid. Oni će se boriti protiv
tebe, ali te neće nadvladati, jer sam ja s to-
bom, da te spasem i da te izbavim,“ govori
Gospod. **21** „Izbaviću te iz ruku zlih ljudi,
otkupiću te iz ruku nasilnika.“

16 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2**
„Nemoj se ženiti i nemoj imati sinova
i kćeri na ovom mestu. **3** Jer ovako
kaže Gospod za sinove i za kćeri što se rađaju
na ovom mestu i za njihove majke koje ih
rađaju i za očeve koji ih dobijaju u ovoj zem-
lji: **4** ‘Od smrtonosnih bolesti oni će pomreti.
Neće biti oplakani i niko ih neće sahraniti.
Postaće kao đubrivo po zemlji. Izginuće od
mača i gladi, a njihova mrtva tela biće hrana
nebeskim pticama i zemaljskim zverima.’

5 Jer ovako kaže Gospod: ‘Ne ulazi u kuću
gde je obrok onih koji su u žalosti, ne idi da
žališ s njima i nemoj saosećati s njima. Jer
sam ja tom narodu oduzeo svoj mir,’ govori
Gospod, ‘milost i milosrđe. **6** Pomreće i ve-
liki i mali u ovoj zemlji. Niko ih neće sahra-
niti, niko se zbog njih neće od žalosti u grudi
udarati, niko se zbog njih neće po telu seći,
niti će glavu brijati. **7** Neće im se dati hleb
koji se daje ožalošćenima da bi se utešili za
pokojnikom, niti će im se dati čaša utehe za
ocem ili za majkom. **8** Ne ulazi u kuću u kojoj
je gozba da s njima sediš, jedeš i piješ.’

9 Jer ovako kaže Gospod nad vojskama,
Izraelov Bog: ‘Učiniću da s ovog mesta pred
vašim očima i u vašim danima nestane glas
radosti i glas veselja, glas mladoženje i glas
neveste.’

10 Kad tom narodu kažeš sve ove reči, pa
te oni upitaju: ‘Zašto nam je Gospod najavio
svu tu veliku nevolju? U čemu je naš prestup
i u čemu je naš greh kojim smo zgrešili
Gospodu, svom Bogu?,’ **11** tada im reci:
‘Zato što su me vaši očevi napustili,’ govori
Gospod, ‘i išli za drugim bogovima, služili im
i klanjali im se. Mene su napustili i nisu se
držali mog zakona. **12** A vi činite još gore od
svojih očeva i svi sledite svoje tvrdokorno i
zlo srce, i ne slušate me. **13** Zato ću vas iz ove
zemlje oterati u zemlju koju ne poznajete i
koju nisu poznavali ni vaši očevi. Tamo ćete
i danju i noću služiti drugim bogovima, jer
vam se neću smilovati.’

14 ‘Zato dolaze dani,’ govori Gospod,
‘kad se više neće govoriti: ‘Tako živ bio
Gospod koji je Izraelove sinove izveo iz egi-
patske zemlje!’ **15** Umesto toga, govoriće se:
‘Tako živ bio Gospod koji je Izraelove sinove
izveo iz severne zemlje i iz svih zemalja po
kojima ih je rasejao!’ Vratiću ih u zemlju nji-
hovu koju sam dao njihovim praočevima.

16 ‘Poslaću mnogo ribara,’ govori
Gospod, ‘koji će ih loviti. Zatim ću poslati
mnogo lovaca koji će ih loviti po svim go-
rama i po svim bregovima i po svim kamenim
vrletima. **17** Jer su moje oči na svim njihovim
putevima. Nisu sakriveni od mene, niti je nji-
hov prestup zaklonjen od mojih očiju. **18** Naj-
pre ću im u punoj meri naplatiti njihov pre-
stup i njihov greh, zbog toga što su oskrnavili
moju zemlju. Beživotnim telima svojih gad-
nih i odvratnih idola napunili su moje nasled-
stvo.’“

19 „Gospode, snago moja i tvrđavo moja,
utočište moje u dan nevolje, k tebi će narodi

doći s krajeva zemlje i reći će: ‘Zaista su naši
praočevi imali nasleđene laži, ništavne stvari
od kojih nikakve koristi nema.’ **20** Može li
zemaljski čovek načiniti sebi bogove, kad to
nisu bogovi?“

21 „Zato ću im dati da osete, da ovog puta
osete ruku moju i moć moju, pa će znati da je
moje ime Gospod.“

17 „Judin greh je zapisan gvozdenom pi-
saljkom. Dijamantskim vrhom urezan
je na ploču njihovog srca i na rogove
njihovih oltara. **2** Njihovi sinovi misle na nji-
hove oltare i njihova obredna debla pored
svakog zelenog drveta, na visokim brdima, **3**
na gorama, po poljima. Daću da se opljačka
sve tvoje bogatstvo i sve tvoje blago; daću da
se opljačkaju i tvoje obredne uzvišice zbog
greha u svoj tvojoj zemlji. **4** Sam si ostavio
nasledstvo koje sam ti dao. Učiniću da služiš
svojim neprijateljima u zemlji koju ne pozna-
ješ. Jer ste u mom gnevu zapaljeni kao vatra
koja će sve sagoreti.“

5 Ovako kaže Gospod: „Proklet da je čo-
vek koji se uzda u zemaljskog čoveka i svoje
nade polaže u ljudsku mišicu, a srce mu se
odvraća od Gospoda. **6** On će biti kao osam-
ljeno drvo u pustoj zemlji i neće videti dobra
kad ono dođe, nego će prebivati u sasušenim
mestima u pustinji, u slanoj i nenastanjenoj
zemlji. **7** Neka je blagosloven čovek koji se
uzda u Gospoda, kome je Gospod uzdanica. **8**
On će biti kao drvo posađeno pored voda,
koje svoje korenje pušta pored vodenog toka.
Neće osetiti žegu kada dođe, nego će njegovo
lišće ostati zeleno. U sušnoj godini neće se
brinuti i neće prestati rod da donosi.

9 Srce je prevarno iznad svega i smrtno
bolesno. Ko može proniknuti u njega? **10** Ja,
Gospod, istražujem srce i ispitujem unutraš-
nje motive, da bih svakome dao prema njego-
vim putevima, prema plodovima njegovih
dela. **11** Kao jarebica što sakuplja jaja koja
nije snela, takav je i onaj što nepravdom stiče
bogatstvo. Ostaviće ga u polovini svojih dana
i na kraju će ostati bezuman.“

12 Uzdignut je presto slavni od početka,
na tom je mestu naše svetilište. **13** Gospode,
nado Izraelova, svi koji te ostave biće
posramljeni. Oni koji odstupe od tebe biće u-
pisani u zemaljski prah, jer su ostavili izvor
žive vode, Gospoda. **14** Izleči me, Gospode, i
biću izlečen. Spasi me, i biću spasen, jer ja
tebe hvalim!

15 Oni mi govore: „Gde je Gospodnja
reč? Neka dođe.“ **16** A ja, kao tvoj pastir, ni-
sam žurio da te ostavim i nisam čeznuo za
kobnim danom. Ti znaš šta dolazi s mojih u-
sana, pred tvojim licem to se odigrava. **17** Ne-
moj me plašiti. Ti si moje utočište u dan ne-
volje. **18** Neka se postide oni koji me pro-
gone, ali ne daj da se ja postidim. Neka njih
strah obuzme, ali ne daj da mene strah obu-
zme. Dovedi na njih dan nevolje i polomi ih
udarcem dvostrukim.

19 Ovako mi je rekao Gospod: „Idi i stani
na vrata sinova ovog naroda na koja ulaze i
izlaze Judini kraljevi, i na sva jerusalimska
vrata, **20** i reci im: Čujte Gospodnju reč, Ju-
dini kraljevi i sav narode Judin i svi stanov-
nici Jerusalima koji ulazite na ova vrata. **21**
Ovako kaže Gospod: Čuvajte svoje duše i ne
nosite u subotni dan nikakav teret i ne unosite
ga na jerusalimska vrata.

22 Na subotni dan ne iznosite iz svoje
kuće nikakav teret i ne radite nikakav posao,
nego neka vam subotni dan bude svet, kao što
sam uputio vaše praočeve. **23** Ali oni nisu slu-
šali, niti su prignuli uho svoje, već su ostali
nepokorni, pa nisu slušali niti su primali po-
uku.“

24 „Ako me budete dobro slušali,“ govori
Gospod, „tako da na subotni dan ne unosite
teret na vrata ovog grada, nego vam subotni
dan bude svet i ne radite nikakav posao, **25**
tada će na vrata ovog grada ulaziti kraljevi i
knezovi, koji sede na Davidovom prestolu,
voze se na kolima i jašu na konjima, oni i nji-
hovi knezovi, Judin narod i stanovnici Jeru-
salima, i ovaj grad biće doveka nastanjen. **26**

Dolaziće ljudi iz Judinih gradova, iz okoline
Jerusalima, iz Benjaminove zemlje, iz rav-
nice, iz brdovitog područja i iz Negeva, i u
Gospodnji dom donosiće žrtve paljenice i
druge žrtve, prinose od žita, tamjan i žrtve
zahvalnice.

27 Ali ako mi ne budete poslušni, ako vam
subotni dan ne bude svet i ako na subotni dan
budete nosili terete i s njima ulazili na jerusa-
limska vrata, tada ću na njegovim vratima za-
paliti vatru, i ona će progutati utvrđene dvore
u Jerusalimu i neće se ugasiti.“

18 Ova je reč koju je Gospod uputio Je-
remiji: **2** „Ustani i idi u grnčarevu
kuću. Tamo ću ti objaviti svoje reči.“

3 Kada sam otišao u grnčarevu kuću, grn-
čar je radio na grnčarskom kolu. **4** Posudu
koju je grnčar pravio od gline pokvarila je
njegova ruka, pa se on predomislio i napravio
od nje drugu posudu, onakvu kakvu je želeo.

5 Opet mi je došla Gospodnja reč: **6**
„Dome Izraelov, zar ja ne mogu postupiti s
vama kao taj grnčar?,“ govori Gospod. „Gle,
ono što je glina u grnčarevoj ruci, to ste vi u
mojoj ruci, dome Izraelov. **7** Kad nekom na-
rodu i nekom kraljevstvu kažem da ću ga
istrebiti, zatrti i uništiti, **8** ali se taj narod
odvrati od svoje zloće za koju sam mu govo-
rio, meni će biti žao što sam hteo nevolju da
mu nanesem. **9** A kad nekom narodu i nekom
kraljevstvu kažem da ću ga izgraditi i zasa-
diti, **10** ali on počne da čini ono što je zlo u
mojim očima ne slušajući moj glas, odustaću
od dobra koje sam hteo da mu učinim.

11 Zato reci Judinom narodu i stanovni-
cima Jerusalima: Ovako kaže Gospod: ‘Ne-
volju za vas pripremam i zamisao protiv vas
smišljam. Vratite se, molim vas, svaki sa
svog zlog puta i popravite svoje puteve i
svoja dela.“

12 A oni kažu: „Nema ništa od toga! Mi
ćemo ići po svojim zamislima i sledićemo
svoje tvrdokorno i zlo srce.“

13 Zato ovako kaže Gospod: „Raspitajte
se po narodima: Ko je za tako nešto čuo? U-
žasnu stvar je učinila devica izraelska. **14** Zar
će sa stene u polju nestati lebanonskog snega?
Zar će presušiti hladne vode koje teku iz tu-
đine? **15** Moj je narod mene zaboravio jer niš-
tavilu prinose kâd i spotiču druge na njihovim
putevima, na drevnim stazama, kako bi pošli
stazama i putem koji nije nasut, **16** tako da
svoju zemlju pretvore u strašan prizor, da
zbog nje ljudi u čudu zvižde doveka. Svaki će
prolaznik zaprepašćeno gledati i odmahivaće
glavom. **17** Kao istočnim vetrom rasejaću ih
pred neprijateljem. Leđa ću im okrenuti, neću
na njih pogledati u dan njihove propasti.“

18 A oni su rekli: „Hajde, smislimo nešto
protiv Jeremije, jer svešteniku neće nestati
zakona, ni mudrom saveta, ni proroku reči.
Hajde, optužimo ga i ne obraćajmo pažnju na
njegove reči.“

19 Gospode, pogledaj na mene i slušaj
glas mojih protivnika. **20** Zar na dobro treba
zlom uzvratiti? A oni kopaju jamu duši mo-
joj. Seti se kako sam stajao pred tobom i go-
vorio u njihovu korist, da bih tvoj gnev odvra-
tio od njih. **21** Zato njihove sinove predaj
gladi, maču ih predaj. Neka njihove žene
ostanu bez dece i neka budu udovice. Neka
njihove muževe pobije smrtonosni pomor,
njihovi mladići neka padnu od mača u boju.
22 Neka se iz njihovih kuća vika čuje, kad
iznenada dovedeš na njih četu razbojnika. Jer
su za mene jamu iskopali da bi me uhvatili i
u tajnosti su mojim nogama zamke postavili.

23 Ali ti, Gospode, dobro znaš kako su
spletkarili protiv mene na smrt. Nemoj
pokriti njihov prestup, nemoj izbrisati njihov
greh pred sobom, nego neka se sapletu pred
tobom; učini im to u vreme svog gneva.“

19 Ovako je rekao Gospod: „Idi i od grn-
čara uzmi zemljani vrč i povedi sa so-
bom nekoliko starešina iz naroda i
nekoliko svešteničkih starešina. **2** Pođi u do-
linu Henomovog sina, koja se prostire pred
vratima grnčarskih otpadaka. Tamo objavi

reči koje ću ti kazati. **3** Reci: Čujte Gospodnju
reč, Judini kraljevi i stanovnici Jerusalima.
Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov
Bog: ‘Dovodim nevolju na ovo mesto, i kad
čuju za nju, svi će se zaprepastiti,* **4** zato što
su me napustili i učinili ovo mesto takvim da
se ne može prepoznati. Na njemu prinose kâd
drugim bogovima koje nisu poznavali, ni oni,
ni njihovi praočevi, ni Judini kraljevi. Napu-
nili su ovo mesto krvlju nedužnih. **5** Izgradili
su obredne uzvišice Balu i u vatri spaljivali
svoje sinove, prinoseći ih Balu kao žrtve pa-
ljenice, što ih nikad nisam uputio, niti sam o
tome govorio, niti mi je to na um palo.“

6 „Zato, dolaze dani,“ govori Gospod,
„kad se to mesto više neće zvati Tofet i dolina
Henomovog sina, nego dolina ubijanja. **7** O-
sujetiću namere Jude i Jerusalima na ovom
mestu i učiniću da padnu od mača pred svo-
jim neprijateljima i od ruke onih koji traže
njihovu dušu. A njihova mrtva tela daću za
hranu nebeskim pticama i zemaljskim zve-
rima. **8** Ovaj grad ću pretvoriti u strašan pri-
zor i nešto zbog čega će ljudi u čudu zviždati.
Svaki će prolaznik zaprepašćeno gledati i u
čudu će zviždati zbog svih njegovih nevolja.
9 Učiniću da jedu meso svojih sinova i meso
svojih kćeri, i svako će jesti meso svog bliž-
njeg, zbog teskobe i nevolje kojom će ih pri-
tisnuti njihovi neprijatelji i oni koji traže nji-
hovu dušu.“

10 „Zatim razbij vrč pred očima onih koji
će s tobom ići. **11** Reci im: Ovako kaže
Gospod nad vojskama: ‘Tako ću razbiti ovaj
narod i ovaj grad, kao što se razbija grnčarska
posuda, pa se više ne može popraviti. U To-
fetu će biti sahranjeni, sve dok više ne bude
mesta za sahranjivanje.

12 Tako ću učiniti ovom mestu,’ govori
Gospod, ‘i njegovim stanovnicima. Učiniću
da ovaj grad bude kao Tofet. **13** Jerusalimske
kuće i kuće Judinih kraljeva biće kao mesto
gde je Tofet, biće nečiste, sve kuće na čijim
se krovovima prinosio kâd svoj nebeskoj voj-
sci i na kojima su se izlivale žrtve levanice
drugim bogovima.’“

14 Kad se Jeremija vratio iz Tofeta, gde
ga je Gospod poslao da prorokuje, stao je u
dvorište Gospodnjeg doma i rekao celom na-
rodu: **15** „Ovako kaže Gospod nad vojskama,
Izraelov Bog: ‘Na ovaj grad i na sve gradove
oko njega pustiću sve zlo koje sam im obja-
vio, jer su nepokorni i ne slušaju moje reči.’“

20 Pashur, Imirov sin, sveštenik i glavni
nadzornik u Gospodnjem domu, slu-
šao je Jeremiju dok je prorokovao te
reči. **2** Tada je Pashur udario proroka Jere-
miju i stavio ga u okove kod Gornjih Benja-
minovih vrata, u Gospodnjem domu. **3** Sutra-
dan, kad je Pashur pustio Jeremiju iz okova,
Jeremija mu je rekao:

„Gospod te više neće zvati Pashur, već
‘Magor-Misabib,’* **4** Jer ovako kaže Gospod:
‘Evo, učiniću da budeš strah samom sebi i
svima koji te vole. Oni će pasti od mača svo-
jih neprijatelja, a ti ćeš to svojim očima gle-
dati. Ceo Judin narod daću u ruke kralju Va-
vilona i on će ih odvesti u izgnanstvo u Vavi-
lon i mačem će ih pobiti. **5** Sve što se čuva u
ovom gradu, sav njegov stečeni imetak, sve
njegove dragocenosti i sve blago Judinih kra-
ljeva daću u ruke njihovim neprijateljima.
Oni će sve to opljačkati, uzeti i odneti u Va-
vilon. **6** A ti ćeš, Pashure, i svi koji žive u tvo-
joj kući, otići u zarobljeništvo. U Vavilon ćeš
otići i tamo ćeš umreti i tamo ćeš biti sahra-
njen, ti i svi koji te vole, jer si im lažno pro-
rokovao.’“

7 „Gospode, prevario si me i prevaren
sam. Svoju si snagu upotrebio protiv mene i
nadvladao si me. Smeju mi se po ceo dan, svi
mi se rugaju. **8** Jer kad god progovorim, mo-
ram da vapim. O nasilju i pustošenju moram
da vičem. Jer je Gospodnja reč meni na sra-
motu, zbog nje mi se rugaju po ceo dan. **9** Ja

* **19:3** Doslovno: „svima će u ušima zujati.“

* **20:3** „Magor-Misabib“ znači „strah svuda unaokolo.“

sam rekao: ‘Neću ga spominjati i neću više govoriti u njegovo ime.’ Ali njegova reč je u mom srcu kao rasplamsala vatra, zatvorena u mojim kostima, tako da više nisam mogao da ćutim, nisam mogao da izdržim. **10** Jer sam čuo zle glasove od mnogih i strah je bio posvuda.“ „Razglasite, da i mi govorimo protiv njega.“ Svi koji su se pravili da su u miru sa mnom čekaju da napravim neki pogrešan korak i govore: „Možda će se prevariti, pa ćemo ga nadvladati i osvetiti mu se. **11** Ali Gospod je bio sa mnom kao silan junak. Zato će oni koji me progone posrnuti i neće pobediti. Veoma će se postideti, jer neće imati uspeha. Njihovo večno poniženje neće se zaboraviti.

12 A ti, Gospode nad vojskama, ispituješ pravednika; ti istražuješ unutrašnje biće i srce. Daj mi da vidim tvoju osvetu nad njima, jer sam pred tebe izneo svoju parnicu.

13 Pevajte Gospodu! Hvalite Gospoda! Jer je dušu siromaha izbavio iz ruku zlikovaca.

14 Proklet da je dan kada sam se rodio! Neka je bez blagoslova dan kada me je majka moja rodila! **15** Proklet da je čovek koji je mom ocu doneo vest: „Rodio ti se sin, muško si dobio!,“ i time ga obradovao! **16** Neka taj čovek bude kao gradovi koje je Gospod bez milosti uništio. Neka čuje viku ujutru i ratni poklič u podne.

17 Zašto me nije ubio još u utrobi majke moje, pa bi mi majka grob bila, i ona bi doveka ostala trudna? **18** Zašto sam izašao iz utrobe da gledam muku i tugu, i da mi se dani okončaju u sramoti?

21 Ovo je reč koju je Gospod uputio Jeremiji kad je kralj Sedekija poslao kod njega Pashura, Malhijinog sina, i sveštenika Sefaniju, Masijinog sina, da mu kažu: **2** „Molim te, pitaj Gospoda za nas, jer je Nebuhadnezar, vavilonski kralj, zaratio s nama. Možda će Gospod učiniti za nas neko čudesno delo kao nekada, pa će neprijatelj otići od nas.“

3 Jeremija im je rekao: „Ovako recite Sedekiji: **4** ‘Evo šta kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Okrenuću na vas oružje koje vam je u rukama, kojim se borite protiv kralja Vavilona i protiv Haldejaca koji vas opsedaju izvan zidina, i skupiću ga usred ovog grada. **5** Ja ću se boriti protiv vas podignutom rukom i snažnom mišicom, s gnevom i jarošću i velikom ljutnjom. **6** Pobiću stanovnike ovog grada, i ljude i životinje. U velikom pomoru oni će nestati.’

7 ‘A posle toga,’ govori Gospod, ‘Sedekiju, Judinog kralja, njegove sluge, narod i one koji ostanu u ovom gradu nakon pomora, mača i gladi, predaću u ruke Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, u ruke njihovim neprijateljima i u ruke onima koji traže njihovu dušu. On će ih pobiti oštricom mača. Neće im se sažaliti, neće imati samilosti ni milosrđa.’

8 A ovom narodu reci: Ovako kaže Gospod: ‘Evo, stavljam pred vas put u život i put u smrt. **9** Ko bude mirno sedeo u ovom gradu poginuće od mača, gladi i pomora, a ko izađe i preda se Haldejcima koji su postavili opsadu ostaće živ i dobiće svoju dušu kao plen.

10 Jer sam protiv ovog grada okrenuo svoje lice i snaći će ga zlo, a ne dobro,’ govori Gospod. ‘Biće predat u ruke kralju Vavilona, i on će ga spaliti vatrom.’

11 A za dom Judinog kralja, čujte Gospodnju reč. **12** Dome Davidov, ovako kaže Gospod: ‘Svako jutro sudite pravedno i izbavljajte opljačkanog iz ruke pljačkaša, da zbog vaših zlih dela moj gnev ne dođe kao vatra i ne rasplamsa se, jer tada neće biti nikog da ga ugasi.

13 Evo, dolazim na tebe, ti koji živiš u dolini, na steni u ravnici,’ govori Gospod. ‘A vi govorite: ‘Ko će doći na nas? Ko će doći u naša prebivališta?’ **14** ‘Odgovaraćete preda mnom za plodove svojih dela,’ govori Gospod. ‘Zapaliću vatru u njegovoj šumi, i ona će progutati sve što je oko njega.’“

22 Ovako kaže Gospod: „Idi u dvor Judinog kralja i tamo objavi ovu reč. **2** Reci: ‘Čuj Gospodnju reč, kralju Judin, koji sediš na Davidovom prestolu, ti i tvoje sluge i tvoj narod, koji ulazite na ova vrata. **3** Ovako kaže Gospod: ‘Izvršavajte pravdu i pravednost, izbavljajte opljačkanog iz ruke pljačkaša. Ne tlačite stranca, siroče ni udovicu. Ne mučite ih i ne prolivajte nedužnu krv na ovom mestu. **4** Jer ako zaista izvršavate ovu reč, tada će na vrata ovog doma ulaziti kraljevi koji sede na Davidovom prestolu, voze se u kolima i jašu na konjima, oni, njihove sluge i njihov narod.

5 Ali ako ne poslušate ove reči, zaklinjem se sobom,’ govori Gospod, ‘da će ovaj dvor postati ruševina.

6 Jer ovako kaže Gospod za dom Judinog kralja: ‘Ti si meni poput Gilada, vrha na Lebanonu. Ali ću te sigurno pretvoriti u pustinju, a gradovi će ostati bez stanovnika. **7** Pripremiću protiv tebe one koji donose propast, svakoga s njegovim oružjem, i oni će poseći tvoje najbolje kedrove i pobacaće ih u vatru. **8** Mnogi će narodi prolaziti pored ovog grada i pitaće jedan drugog: ‘Zašto je Gospod ovo učinio ovom velikom gradu?’ **9** I govoriće se: ‘Zato što su ostavili savez Gospoda, svog Boga, i klanjali se drugim bogovima i služili im.’

10 ‘Ne oplakujte mrtvog, ne žalite za njim, već plačite gorko za onim koji u izgnanstvo odlazi, jer se više nikad neće vratiti i neće videti zemlju svoga roda. **11** Jer ovako kaže Gospod za Šaluma,* sina Josije, Judinog kralja, koji vlada umesto svog oca Josije, i koji je otišao iz ovog mesta: ‘On se više nikad neće vratiti. **12** Umreće u mestu gde je odveden u izgnanstvo, a ovu zemlju više neće videti.’“

13 Teško onom koji svoju kuću gradi, ali ne u pravednosti, i svoje gornje odaje, ali ne po pravdi, nego iskorišćava svog bližnjeg koji mu badava služi i kome ne daje platu. **14** On govori: ‘Sagradiću sebi veliku kuću i prostrane gornje odaje. Zato ću proširiti svoje prozore i obložiću zidove kedrovinom i premazaću ih crvenom bojom.’ **15** Hoćeš li i dalje vladati kad se razmećeš kedrovinom? Zar nije tvoj otac jeo i pio i sprovodio pravdu i pravednost? Zato mu je bilo dobro. **16** Branio je pravo nevoljnika i siromaha. Zato mu je bilo dobro. ‘Ne znači li to mene poznavati?,’ govori Gospod. **17** ‘Ali tvoje oči i tvoje srce idu samo za nepravednim dobitkom, da prolivaju krv nedužnoga, da zakidaju i iznuđuju.’

18 Zato ovako kaže Gospod za Joakima, sina Josije, Judinog kralja: ‘Za njim se neće naricati: ‘Jao, brate moj! Jao, sestro moja!’ Za njim se neće naricati: ‘Jao, gospodaru! Jao, veličanstvo njegovo!’ **19** Kad umre, biće mu kao što biva magarcu – odvući će ga i baciti napolje, iza jerusalimskih vrata.

20 ‘Popni se na Lebanon i viči! Na Bašanu pusti svoj glas. Viči s Abarima, jer su slomljeni svi koji te vole. **21** Govorio sam ti dok si bio bezbrižan, ali ti si rekao: ‘Neću da slušam.’ Tako si postupao od svoje mladosti, jer nisi poslušao moj glas. **22** Vetar će biti pastir svim tvojim pastirima, a oni koji te vole otići će u zarobljeništvo. Jer ćeš se tada postideti i poniziti zbog sve svoje nevolje. **23** Ti koji prebivaš na Lebanonu, koji si svio gnezdo u kedrovima, kako ćeš samo stenjati kad te spopadnu porođajne muke, bolovi kao ženu koja se porađa!’

24 ‘Tako ja bio živ,’ govori Gospod, ‘kad bi ti, Honija,* sine Joakimov, Judin kralju, bio pečatni prsten na mojoj desnici, ja bih te s prsta strgnuo! **25** Predaću te u ruke onima koji traže tvoju dušu, u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, i u ruke Haldejcima. **26** Baciću tebe i tvoju majku koja te je rodila u drugu zemlju u kojoj se niste rodili, i tamo ćete umreti. **27** Neće se oni vratiti u zemlju za kojom će im

* **22:11** Ili: „Joahaza.“

* **22:24** Ili: „Jehonija.“

duša čeznuti da se u nju vrate.’ **28** Je li taj čovek, Honija, neka prezrena i razbijena posuda ili činija koju niko ne želi? Zašto on i njegovi potomci moraju biti oboreni i bačeni u zemlju koju ne poznaju?

29 ‘Zemljo, zemljo, zemljo, čuj Gospodnju reč! **30** Ovako kaže Gospod: ‘Zapišite za ovog čoveka kao da nema dece, da je to čovek koji neće imati uspeha u životu, jer nijedan od njegovih potomaka neće sesti na Davidov presto, niti će ikada vladati u Judi.’“

23 „Teško pastirima koji uništavaju i rasteruju ovce paše moje!,“ govori Gospod.

2 Zato ovako kaže Gospod, Izraelov Bog, protiv pastira koji pasu njegov narod: „Vi ste rasterali moje ovce, rasejali ste ih, i niste o njima brinuli.

Zato ću vas pohoditi zbog vaših zlih dela,“ govori Gospod.

3 „Sakupiću ostatak svojih ovaca iz svih zemalja po kojima sam ih rasejao i vratiću ih na njihov pašnjak, i one će biti plodne i namnožiće se. **4** Podići ću im pastire koji će ih pasti, i ničega se više neće bojati, neće se plašiti i nijedna se neće izgubiti,“ govori Gospod.

5 „Evo, dolaze dani,“ govori Gospod, „kad ću Davidu podići pravedan izdanak. Kralj će vladati i postupaće razborito, sprovodiće pravdu i pravednost u zemlji. **6** U njegovim danima Juda će biti spasen, Izrael će živeti spokojno. A on će se zvati ‘Gospod je naša pravednost.’“

7 „Zato dolaze dani,“ govori Gospod, „kad se više neće govoriti: ‘Živ bio Gospod koji je Izraelove sinove izveo iz egipatske zemlje,’ **8** nego će se govoriti: ‘Živ bio Gospod koji je potomstvo Izraelovog doma izveo i doveo iz severne zemlje i iz svih zemalja po kojima sam ih rasejao i oni će živeti u svojoj zemlji.“

9 „Zbog proroka slomljeno je srce u meni. Drhte sve moje kosti. Postao sam kao pijan čovek, kao čovek koga je savladalo vino, radi Gospoda i radi njegovih svetih reči. **10** Jer je zemlja puna preljubnika. Zbog kletve zemlja tuguje, usahnuli su pašnjaci u pustoj zemlji. Zlo je ono što rade, nepravedno koriste svoju moć.

11 Uprljali su se i prorok i sveštenik. Čak i u svom domu nalazim njihovu zloću,“ govori Gospod. **12** „Zato će njihov put postati kao klizavo tlo u tami, gde će biti gurnuti, pa će pasti.

Pustiću na njih nevolju, doći će godina njihovog pohođenja,“ govori Gospod. **13** „Kod samarijskih proroka video sam sramotna dela. Prorokuju u Balovo ime i zavode moj narod, Izrael. **14** Kod jerusalimskih proroka video sam strašne stvari. Preljubu čine i laž govore. Podupiru ruke zlima, i nijedan se od njih ne odvraća od svoje zloće. Svi su oni za mene postali kao Sodom, a njegovi stanovnici kao Gomor.“

15 Zato ovako kaže Gospod nad vojskama protiv tih proroka: „Nahraniću ih pelenom i napojiću ih žuči. Jer se od jerusalimskih proroka širi pokvarenost po svoj zemlji.“

16 Ovako kaže Gospod nad vojskama: „Ne slušajte reči proroka koji vam prorokuju. Oni vas navode na ništavna dela. Govore vam vizije koje dolaze iz njihovog srca, a ne iz Gospodnjih usta. **17** Stalno govore onima koji me preziru: ‘Gospod je rekao: ‘Mir ćete imati.’ Svakome ko sledi svoje tvrdokorno srce kažu: ‘Neće vas zadesiti nikakva nevolja.’ **18** Jer ko je bio među Gospodnjim bliskim prijateljima, pa je mogao da vidi i da čuje njegovu reč? Ko je obratio pažnju na njegovu reč da bi je čuo? **19** Gle, doći će olujni vetar od Gospoda, gnev, velika oluja. Sručiće se na glavu zlih. **20** Gospod neće odvratiti svoj gnev dok ne izvrši i ne ispuni namere svog srca. U poslednjim danima o tome ćete razmišljati i to ćete jasno razumeti.

21 Ja nisam poslao te proroke, a oni ipak trče. Nisam im govorio, a oni ipak prorokuju. **22** Ali da su bili među mojim bliskim

prijateljima, tada bi omogućili mom narodu
da čuje moje reči i podstakli bi ga da se vrati
sa svog zlog puta i da se odvrati od svojih zlih
dela.“

23 „Zar sam ja Bog samo izbliza,“ govori
Gospod, „zar nisam Bog i izdaleka?

24 Može li se čovek sakriti na skrovito
mesto, a da ga ja ne vidim?,“ govori Gospod.
„Zar ja ne obuhvatam i nebesa i zemlju?,“ go-
vori Gospod. **25** „Čujem šta govore proroci
koji u moje ime laž prorokuju i govore: ‘Sa-
njao sam! Sanjao sam!’ **26** Dokle će to biti u
srcu proroka koji prorokuju laž, koji iz svog
srca prevare prorokuju? **27** Misle da će svo-
jim snovima koje pričaju jedan drugome na-
vesti moj narod da zaboravi moje ime, kao što
su njihovi očevi zbog Bala zaboravili moje
ime. **28** Prorok koji je usnio san neka ispriča
san, ali onaj kod koga je moja reč neka isti-
nito objavljuje moju reč.“

„Šta je zajedničko slami i žitu?,“ govori
Gospod.

29 „Zar moja reč nije kao vatra,“ govori
Gospod, „i kao malj koji stenu razbija?“

30 „Zato dolazim na te proroke,“ govori
Gospod, „koji kradu moje reči jedan od dru-
goga.“

31 „Dolazim na proroke,“ govori Gospod,
„koji svoje reči iznose, a govore ‘Ovo je Nje-
gova reč!’“

32 „Dolazim na proroke koji lažne snove
snivaju,“ govori Gospod, „koji ih pričaju i
moj narod zavode svojim lažima i svojim
hvalisanjem. Ja ih nisam poslao, niti sam im
dao ikakve upute. Zato nisu ni od kakve kori-
sti ovom narodu,“ govori Gospod.

33 „Kada te ovaj narod ili prorok ili sveš-
tenik upitaju: ‘Šta je Gospodnje breme?,’
odgovori im: ‘Vi ste breme, i to veliko! Osta-
viću vas,’ govori Gospod. **34** Ako neki prorok
ili sveštenik ili narod kažu: ‘Gospodnje
breme!,’ pohodiću tog čoveka i njegov dom.
35 Vi ovako govorite svaki svom bližnjem i
svaki svom bratu: ‘Šta je odgovorio Gospod?
Šta je rekao Gospod?’ **36** Ali ne pominjite
više Gospodnje breme, jer je svakome breme
njegova vlastita reč, a vi izvrćete reči živog
Boga, Gospoda nad vojskama, našeg Boga.“

37 „Ovako reci proroku: ‘Šta ti je odgovo-
rio Gospod? Šta je rekao Gospod? **38** Zato što
govorite: ‘Gospodnje breme!,’ ovako kaže
Gospod: ‘Vi govorite: ‘Ova reč je Gospodnje
breme,’ iako sam vam rekao: ‘Ne govorite:
‘Gospodnje breme!’ **39** Zato, pazite, dolazim
k vama! Neću više nimalo mariti za vas,
odbaciću od svog lica i vas i grad koji sam
dao vama i vašim praočevima. **40** Pustiću na
vas veliku sramotu i veliko poniženje, koje se
neće zaboraviti.“

24 Gospod mi je pokazao dve korpe
smokava koje su stajale pred
Gospodnjim hramom, nakon što je
Nebuhadnezar, kralj Vavilona, zarobio Jeho-
niju, Joakimovog sina, Judinog kralja, i Ju-
dine knezove, majstore i graditelje utvrđenja,
i odveo ih iz Jerusalima u izgnanstvo u Vavi-
lon. **2** U jednoj korpi su bile vrlo dobre smo-
kve, kao što su rane smokve, a u drugoj korpi
su bile vrlo loše smokve, toliko loše da nisu
bile za jelo.

3 Tada mi je Gospod rekao: „Šta vidiš, Je-
remija?“ Odgovorio sam: „Vidim smokve.
Dobre smokve su vrlo dobre, a loše su vrlo
loše, toliko loše da nisu za jelo.“

4 Tada mi je Gospod rekao: **5** „Ovako
kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Kao što su ove
smokve dobre, tako će u mojim očima biti
dobri Judini izgnanici, koje ću iz ovog mesta
poslati u haldejsku zemlju. **6** Upraviću svoje
oči na njih da im učinim dobro i vratiću ih u
ovu zemlju. Izgradiću ih i neću ih srušiti, po-
sadiću ih i neću ih iščupati. **7** Daću im srce da
me poznaju, da znaju da sam ja Gospod. Oni
će biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog, jer
će mi se vratiti svim svojim srcem.

8 Ali kao s lošim smokvama koje su toliko
loše da nisu za jelo,’ kaže Gospod, ‘tako ću
postupiti sa Sedekijom, Judinim kraljem, i s
njegovim knezovima i ostatkom iz Jerusali-

ma koji ostane u ovoj zemlji i s onima koji žive u egipatskoj zemlji. **9** Učiniću da budu primer užasa i nesreće za sva zemaljska kraljevstva, predmet podsmeha i podrugljive priče,* da budu ruglo i primer onih koji su prokleti, po svim mestima gde ću ih rasejati.
10 Poslaću na njih mač, glad i pomor, dok ih ne istrebim sa zemlje koju sam dao njima i njihovim praočevima.'"

25 Ovo je reč koja je došla Jeremiji za ceo Judin narod, četvrte godine Joakima, sina Josije, Judinog kralja, to jest prve godine Nebuhadnezara, kralja Vavilona, **2** i tu reč je prorok Jeremija objavio celom Judinom narodu i svim stanovnicima Jerusalima, rekavši:

3 „Od trinaeste godine Josije, sina Amona, Judinog kralja, pa sve do današnjeg dana, ove dvadeset i tri godine, dolazila mi je Gospodnja reč i ja sam je govorio vama – ustajao rano i govorio – ali vi niste slušali. **4** Gospod vam je slao sve svoje sluge, proroke, rano ustajao i slao ih, ali vi niste slušali, niti ste prignuli svoje uho da biste čuli **5** ono što vam govore: 'Vratite se, molim vas, svaki sa svog zlog puta i odvratite se od svojih zlih dela, pa ćete ostati u zemlji koju je Gospod davno dao vama i vašim praočevima za sva vremena. **6**
Ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, nemojte me vređati delima svojih ruku, pa vam neću naneti nevolju.'

7 'Ali vi me niste slušali,' govori Gospod, 'nego ste me vređali delima svojih ruku, na svoju nesreću.

8 Zato ovako kaže Gospod nad vojskama: 'Zato što niste poslušali moje reči, **9** poslaću i podignuću sve narode sa severa,' govori Gospod, 'i poslaću po Nebuhadnezara, kralja Vavilona, svog slugu, i dovešću ih na ovu zemlju, na njene stanovnike i na sve ove okolne narode. Zatrću ovaj narod i učiniću da bude strašan prizor, da zbog njih ljudi zvižde u čudu i da budu pustoš doveka. **10** Učiniću da među njima nestane glas radosti i glas veselja, glas mladoženje i glas neveste, zvuk ručnog mlina i svetlost svetiljke. **11** Sva ova zemlja pretvoriće se u pustoš, strašan prizor, i ti narodi služiće kralju Vavilona sedamdeset godina.

12 A kad se navrši sedamdeset godina, pozvaću na odgovornost kralja Vavilona i onaj narod zbog njihovog prestupa,' govori Gospod, 'pozvaću na odgovornost celu haldejsku zemlju i pretvoriću je u večnu pustoš.
13 Na tu zemlju pustiću sve reči koje sam protiv nje izrekao, sve što je zapisano u ovoj knjizi, što je prorokovao Jeremija protiv svih naroda. **14** Jer oni – mnogi narodi i veliki kraljevi – pretvorili su ih u svoje sluge, a ja ću im platiti po njihovim delima, po delima njihovih ruku.'

15 Jer ovako mi je rekao Gospod, Izraelov Bog: 'Uzmi iz moje ruke ovu čašu s vinom gneva i njime napoji sve narode kojima ću te poslati. **16** Oni će piti, pa će se teturati i ponašati bezumno zbog mača koji ću poslati na njih.

17 Ja sam uzeo čašu iz Gospodnje ruke i napojio sve narode kojima me je poslao Gospod: **18** Jerusalim i Judine gradove, njegove kraljeve i njegove knezove, da postanu pustoš i strašan prizor, da ljudi zbog njih zviždе u čudu i da budu predmet prokletstva, kao što je to danas; **19** zatim faraona, kralja Egipta, i njegove sluge, njegove knezove i ceo njegov narod; **20** sve tuđince, sve kraljeve zemlje Uz, sve kraljeve filistejske zemlje, Aškelon, Gazu, Ekron i ono što je ostalo od Ašdoda; **21** Edom, Moab i Amonove sinove; **22** sve kraljeve Tira, sve kraljeve Sidona i kraljeve ostrva na moru; **23** Dedan, Temu, Buz i sve one koji šišaju kosu na slepoočnicama; **24** sve arapske kraljeve i sve kraljeve tuđinaca koji žive u pustinji; **25** sve zimrijske kraljeve, sve elamske kraljeve i sve

* **24:9** Doslovno: „poslovice (izreke)."

međanske kraljeve; **26** sve kraljeve severa koji su blizu i koji su daleko, jednog za drugim, i sva druga zemaljska kraljevstva koja postoje na licu zemlje. A kralj Sisaha piće posle njih.

27 Ovako im reci: ‘Evo šta kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Pijte i opijte se, povraćajte i padajte da više ne ustanete od mača koji ću poslati na vas.’ **28** Ako ne budu hteli da uzmu čašu iz tvoje ruke i da piju, reci im: Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Moraćete da pijete. **29** Jer na grad nad kojim se priziva moje ime puštam nevolju, a zar ćete vi biti izuzeti? Nećete biti izostavljeni, jer ću dozvati mač na sve stanovnike zemlje,’ govori Gospod nad vojskama. **30** Zato ti proroкuj protiv njih sve ove reči i kaži im: ‘S visine će Gospod kao lav zarikati, pustiće glas iz svetog prebivališta svoga. Moćno će riknuti sa svog prebivališta. Odgovoriće vikom, kao što viču oni koji gaze grožđe, protiv svih stanovnika zemlje.

31 Vika će se čuti do kraja zemlje, jer Gospod ima spor s narodima. Sam će suditi svakom telu. Zle će predati maču,’ govori Gospod.

32 Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Nevolja ide od naroda do naroda, velika oluja podići će se s krajeva zemlje. **33** Tog dana oni koje Gospod pobije ležaće od jednog kraja zemlje do drugog. Neće biti oplakani ni pokupljeni ni sahranjeni. Biće kao đubrivo po zemlji.

34 Plačite gorko, pastiri, i vičite! Valjajte se u prašini, vođe stada, jer je došlo vreme da budete pobijeni i rasterani, popadaćete kao skupocene posude! **35** Nema više utočišta pastirima, nema izbavljenja vođama stada. **36** Slušajte kako viču pastiri i kako gorko plaču vođe stada, jer im Gospod pustoši pašnjak. **37** Mirna počivališta postala su beživotna zbog Gospodnjeg žestokog gneva. **38** Ostavio je svoje skrovište kao mladi lav, jer je zbog okrutnog mača i zbog njegovog žestokog gneva njihova zemlja pretvorena u strašan prizor.’“

26

Na početku kraljevanja Joakima, sina Josije, Judinog kralja, došla mi je Gospodnja reč: **2** „Ovako kaže Gospod: ‘Stani u dvorište Gospodnjeg doma, i onima koji dolaze iz svih Judinih gradova da se poklone u Gospodnjem domu objavi sve reči koje ću te uputiti da im kažeš. Nemoj izostaviti nijednu reč. **3** Možda će poslušati, i onda će se svako od njih vratiti sa svog zlog puta, pa će mi biti žao što sam hteo da im nanesem nevolju zbog njihovih zlih dela. **4** Reci im: Ovako kaže Gospod: ‘Ako me ne poslušate i ne počnete da živite po mom zakonu koji sam stavio pred vas **5** i ne poslušate reči mojih slugu, proroka, koje vam šaljem – ustajem rano i šaljem ih – ali koje vi niste slušali, **6** učiniću da ovaj dom bude kao onaj u Šilohu i učiniću da ovaj grad bude primer prokletstva za sve narode na zemlji.“

7 Sveštenici, proroci i ceo narod čuli su Jeremiju kako govori te reči u Gospodnjem domu. **8** Kad je Jeremija izrekao sve što ga je Gospod uputio da kaže celom narodu, sveštenici, proroci i ceo narod uhvatili su ga i rekli mu: „Umrećeš! **9** Zašto si u Gospodnje ime prorokovao: ‘Ovaj dom biće kao onaj u Šilohu i ovaj grad biće opustošen i u njemu niko neće živeti?’“ I sav se narod okupio oko Jeremije u Gospodnjem domu.

10 Kad su Judini knezovi čuli te reči, otišli su iz kraljevog dvora u Gospodnji dom i seli pred nova vrata Gospodnjeg doma. **11** Sveštenici i proroci govorili su knezovima i celom narodu: „Ovaj čovek zaslužuje smrt, jer je za ovaj grad prorokovao onako kako ste čuli svojim ušima.“

12 Tada je Jeremija rekao svim knezovima i celom narodu: „Gospod me je poslao da prorokujem za ovaj dom i za ovaj grad sve one reči koje ste čuli. **13** Zato popravite svoje puteve i svoja dela i poslušajte glas Gospoda, svog Boga, pa će Gospod zažaliti što vam je nevolju najavio. **14** A ja sam u vašim rukama.

Učinite sa mnom onako kako mislite da je dobro i pravo. **15** Ali znajte da ćete, ako me ubijete, nedužnu krv navući na sebe, na ovaj grad i na njegove stanovnike, jer me je zaista Gospod poslao da vam kažem sve te reči.“

16 Tada su knezovi i ceo narod rekli sveštenicima i prorocima: „Ovaj čovek ne zaslužuje smrt, jer nam je govorio u ime Gospoda, našeg Boga.“

17 Na to su ustali neki koji su bili starešine u zemlji i kazali svima koji su se tamo okupili: **18** „Mihej iz Moreseta prorokovao je u danima Jezekije, Judinog kralja, i rekao je Judinom narodu: Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Cion će se preorati kao njiva i od Jerusalima će ostati samo ruševine, a gora doma Božjeg obrašće šumom.’ **19** Da li su ga Jezekija, Judin kralj, i ceo Judin narod zbog toga ubili? Zar se on nije bojao Gospoda i nastojao da umilostivi Gospodnje lice, tako da je Gospod zažalio što im je nevolju najavio? Dakle, mi izlažemo svoje duše velikoj nevolji.

20 Bio je još jedan čovek koji je prorokovao u Gospodnje ime, Urija, sin Semaje, iz Kirijat-Jarima. On je prorokovao protiv ovog grada i protiv ove zemlje iste reči kao i Jeremija. **21** Kad su kralj Joakim i svi njegovi junaci i svi njegovi knezovi čuli njegove reči, kralj je tražio da ga ubije. Kad je Urija to čuo, uplašio se i pobegao u Egipat. **22** Ali kralj Joakim je poslao ljude u Egipat, Elnatana, Ahborovog sina, i druge ljude s njim. **23** Oni su doveli Uriju iz Egipta i odveli ga pred kralja Joakima, koji ga je pogubio mačem i njegovo telo bacio na groblje običnog naroda.“

24 Ali Jeremiju je štitila ruka Ahikama, Safanovog sina, tako da nije bio predat u ruke narodu da ga pogube.

27

Na početku kraljevanja Joakima,[*] sina Josije, Judinog kralja, Gospod je uputio ovu reč Jeremiji: **2** „Ovako mi je rekao Gospod: ‘Načini sebi okove i jaram i stavi ih sebi na vrat. **3** Pošalji ih kralju Edoma, kralju Moaba, kralju Amonovih sinova, kralju Tira i kralju Sidona preko glasnika koji dolaze u Jerusalim kod Sedekije, Judinog kralja. **4** Uputi ih da poruče svojim gospodarima:

Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog. Ovako recite svojim gospodarima: **5** ‘Ja sam svojom velikom silom i podignutom mišicom načinio zemlju, ljude i životinje što su na zemlji, i ja je dajem kome hoću. **6** A sada sve te zemlje dajem u ruke Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, svom sluzi. Dajem mu i poljske zveri da mu služe. **7** Svi narodi će služiti njemu i njegovom sinu i njegovom unuku, dok i njegovoj zemlji ne dođe vreme kada će mnogi narodi i veliki kraljevi njega učiniti svojim slugom.

8 Narod i kraljevstvo koji ne budu hteli da služe Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, i koji ne stave vrat u jaram kralja Vavilona, taj narod pohodiću mačem, glađu i pomorom,’ govori Gospod, ‘dok ih ne istrebim njegovom rukom.

9 A vi ne slušajte svoje proroke, ni svoje gatare, ni one koji sanjaju snove, ni one koji se bave magijom, ni svoje vračare koji vam govore: ‘Nećete vi služiti kralju Vavilona.’ **10** Jer vam oni laž prorokuju, da biste bili odvedeni daleko od svoje zemlje. Zaista, ja ću vas rasejati i izginućete.

11 Narod koji stavi vrat u jaram kralja Vavilona i koji mu bude služio, ostaviću u miru na njegovoj zemlji,’ govori Gospod, ‘i on će je obrađivati i živeće u njoj.’“

12 Sve te reči rekao sam Sedekiji, Judinom kralju, govoreći: „Stavite vrat u jaram kralja Vavilona i služite njemu i njegovom narodu, i ostaćete živi. **13** Zašto da ti i tvoj narod izginete od mača, gladi i pomora, kao što je rekao Gospod za narod koji ne bude

[*] **27:1** Ili: „Sedekije,“ prema sirijskom i arapskom prevodu i tri hebrejska manuskripta.

služio kralju Vavilona? **14** Ne slušajte reči proroka koji vam govore: ‘Nećete vi služiti kralju Vavilona,’ jer vam oni laž prorokuju.

15 ‘Ja ih nisam poslao,’ govori Gospod, ‘nego lažno prorokuju u moje ime, da bih vas rasejao, pa da izginete i vi i proroci koji vam prorokuju.’“

16 Sveštenicima i celom ovom narodu rekao sam: „Ovako kaže Gospod: ‘Ne slušajte reči svojih proroka koji vam ovako prorokuju: ‘Pribor iz Gospodnjeg doma uskoro će biti vraćen iz Vavilona!’ Oni vam laž prorokuju. **17** Ne slušajte ih. Služite kralju Vavilona i ostaćete živi. Zašto da ovaj grad postane pustoš? **18** Ako su oni zaista proroci i ako je s njima zaista Gospodnja reč, neka mole Gospoda nad vojskama da pribor koji je ostao u Gospodnjem domu, u dvoru Judinog kralja i u Jerusalimu ne bude odnesen u Vavilon.

19 Jer ovako kaže Gospod za stubove, za more, za kolica i za drugi pribor koji je ostao u ovom gradu, **20** a koji Nebuhadnezar, kralj Vavilona, nije uzeo kad je iz Jerusalima odveo u Vavilon Jehoniju, Joakimovog sina, Judinog kralja, zajedno sa svim Judinim i jerusalimskim velikašima; **21** ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog, za pribor koji je ostao u Gospodnjem domu, u domu Judinog kralja i u Jerusalimu: **22** ‘U Vavilon će se odneti i tamo će ostati do dana kada ću ga se opet setiti,’ govori Gospod. ‘Doneću ga i vratiću ga na ovo mesto.’“

28 Iste godine, na početku kraljevanja Sedekije, Judinog kralja, četvrte godine, petog meseca, Hananija, Azurov sin, prorok iz Gibeona, reče Jeremiji u Gospodnjem domu pred sveštenicima i pred celim narodom: **2** „Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Slomiću jaram kralja Vavilona. **3** U roku od dve godine vratiću na ovo mesto sav pribor iz Gospodnjeg doma koji je Nebuhadnezar, kralj Vavilona, uzeo odavde i odneo u Vavilon. **4** I Jehoniju, Joakimovog sina, Judinog kralja, i sve Judine izgnanike koji su otišli u Vavilon vratiću na ovo mesto,’ govori Gospod, ‘jer ću slomiti jaram kralja Vavilona.’“

5 Tada se prorok Jeremija obratio proroku Hananiji pred sveštenicima i pred celim narodom koji je stajao u Gospodnjem domu. **6** Ovako je kazao prorok Jeremija: „Neka bude tako! Neka tako učini Gospod! Neka Gospod potvrdi tvoje reči koje si prorokovao i neka vrati ovamo pribor iz Gospodnjeg doma i sve izgnanike iz Vavilona! **7** Ali čuj ovu reč koju ću kazati tebi i celom narodu. **8** Proroci koji su bili pre mene i pre tebe, još od davnina, prorokovali su rat, nevolju i pomor mnogim zemljama i mnogim velikim kraljevstvima. **9** A kad prorok prorokuje mir, pa se reč tog proroka ispuni, tada se zna da je tog proroka zaista poslao Gospod.“

10 Tada je prorok Hananija skinuo jaram s vrata proroka Jeremije i slomio ga. **11** Zatim je Hananija rekao pred očima celog naroda: „Evo šta kaže Gospod: ‘Ovako ću u roku od dve godine slomiti jaram Nebuhadnezara, kralja Vavilona, s vrata svih naroda.’“

Prorok Jeremija je zatim otišao svojim putem.

12 Nakon što je prorok Hananija slomio jaram s vrata proroka Jeremije, Gospod je uputio ovu reč Jeremiji: **13** „Idi i reci Hananiji: Ovako kaže Gospod: ‘Slomio si drveni jaram, ali umesto njega moraćeš da napraviš gvozdeni jaram. **14** Jer ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Gvozdeni jaram staviću na vrat svim tim narodima da služe Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, i moraće mu služiti. Daću mu i poljske zveri.

15 Zato je prorok Jeremija rekao proroku Hananiji: „Hananija, slušaj! Nije te poslao Gospod, nego ti navodiš ovaj narod da se uzda u laž. **16** Zato ovako kaže Gospod: ‘Zbrisaću te s lica zemlje. Ove godine ćeš umreti, jer si podsticao na pobunu protiv Gospoda.’

17 Tako je prorok Hananija umro u sedmom

mesecu te godine.“

29 Ovo su reči pisma koje je prorok Jere-
mija poslao iz Jerusalima ostatku sta-
rešina izgnanog naroda i sveštveni-
cima, prorocima i celom narodu koji je Nebu-
hadnezar odveo iz Jerusalima u izgnanstvo u
Vavilon, **2** nakon što su kralj Jehonija, kra-
ljica majka, dvorani, Judini i jerusalimski
knezovi, majstori i graditelji utvrđenja otišli
iz Jerusalima. **3** Pismo je bilo poslato po E-
lasi, Safanovom sinu, i Gemariji, Helkijinom
sinu, koje je Sedekija, Judin kralj, poslao u
Vavilon kod Nebuhadnezara, kralja Vavi-
lona. U tom pismu je stajalo:
4 „Ovako kaže Gospod nad vojskama,
Izraelov Bog, svim izgnanicima koje je iz Je-
rusalima odveo u izgnanstvo u Vavilon: **5**
‘Gradite kuće i stanujte u njima, sadite bašte
i jedite njihov rod. **6** Ženite se i rađajte sinove
i kćeri. Ženite svoje sinove i udajte svoje
kćeri, neka rađaju sinove i kćeri. Množite se i
neka vas ne bude malo. **7** Tražite mir gradu u
koji sam vas izgnao i molite se za njega
Gospodu, jer u njegovom miru počiva i vaš
mir. **8** Jer ovako kaže Gospod nad vojskama,
Izraelov Bog: ‘Ne dajte da vas prevare vaši
proroci koji su među vama i vaši gatari. Ne
slušajte ih kad vam govore šta su sanjali. **9**
Lažno vam prorokuju u moje ime. Ja ih nisam
poslao,’ govori Gospod.
10 Ovako kaže Gospod: ‘Kad se navrši se-
damdeset godina za Vavilon, posetiću vas i
ispuniću vam svoju dobru reč, i vratiću vas na
ovo mesto.
11 Jer ja znam šta nameravam s vama,’
govori Gospod, ‘nameravam da vam dam
mir, a ne nevolju, da vam dam budućnost i
nadu. **12** Vi ćete me prizivati, k meni ćete do-
laziti i molićete mi se, a ja ću vas uslišiti.
13 Tražićete me i naći ćete me, jer ćete me
tražiti svim svojim srcem. **14** Daću vam da
me nađete,’ govori Gospod. ‘Sakupiću vaš
zarobljeni narod i sabraću vas iz svih naroda
i iz svih mesta po kojima sam vas rasejao,’
govori Gospod. ‘Vratiću vas na mesto odakle
sam vas izgnao.
15 Ali vi kažete: ‘Gospod nam je podigao
proroke u Vavilonu.’
16 Ovako kaže Gospod kralju koji sedi na
Davidovom prestolu i celom narodu koji živi
u ovom gradu, vašoj braći koja nisu s vama
odvedena u izgnanstvo: **17** Ovako kaže
Gospod nad vojskama: ‘Poslaću na njih mač,
glad i pomor, i učiniću da budu kao ispucale
smokve, koje su toliko loše da nisu za jelo.
18 Goniću ih mačem, glađu i pomorom, i
učiniću da budu užasan prizor svim zemalj-
skim kraljevstvima, da budu primer kletve i
strašan prizor, da zbog njih u čudu zvižde i da
im se rugaju svi narodi po kojima ću ih rase-
jati, **19** jer nisu slušali moje reči,’ govori
Gospod, ‘koje sam im slao preko svojih
slugu, proroka, rano ustajao i slao ih.’
‘Niste slušali,’ govori Gospod.
20 ‘Svi vi, izgnanici, koje sam iz Jerusa-
lima poslao u Vavilon, čujte Gospodnju reč!
21 Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izrae-
lov Bog, za Ahaba, Kolajinog sina, i za Sede-
kiju, Masijinog sina, koji vam laž prorokuju
u moje ime: ‘Predaću ih u ruke Nebuhadne-
zaru, kralju Vavilona, i on će ih pobiti pred
vašim očima. **22** Svi Judini izgnanici koji su
u Vavilonu uzimaće ih kao primer u svojim
kletvama i govoriće: ‘Neka ti Gospod učini
kao Sedekiji i Ahabu, koje je kralj Vavilona
spalio u vatri!’ **23** Jer su oni postupali bez-
umno u Izraelu, preljubu su činili sa ženama
svojih bližnjih i lažno su govorili u moje ime
reči koje im nisam uputio.
Ja sam onaj koji to zna, i svedok sam
tome,’ govori Gospod.
24 Semaji iz Nelama reci: **25** Ovako kaže
Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Zato
što si u svoje ime poslao pisma celom narodu
koji je u Jerusalimu i svešteniku Sefaniji, Ma-
sijinom sinu, i svim ostalim sveštenicima, na-
pisavši: **26** ‘Gospod te je postavio za svešte-
nika umesto sveštenika Jodaja, da dobro pa-
ziš u Gospodnjem domu na svakog čoveka

koji se neobično ponaša i prorokuje, i da mu
staviš u okove i noge i ruke i glavu. **27** Zašto
onda nisi ukorio Jeremiju iz Anatota, koji
prorokuje među vama? **28** Jer je on poručio
nama u Vavilonu: ‘Dugo će to trajati! Gradite
kuće i stanujte u njima, sadite bašte i jedite
njihov rod.’“

29 Sveštenik Sefanija je pročitao to pismo
pred prorokom Jeremijom.

30 Tada je Gospod uputio ovu reč Jere-
miji: **31** „Pošalji svim izgnanicima ovu po-
ruku: Ovako kaže Gospod za Semaju iz Ne-
lama: ‘Zato što vam je Semaja prorokovao, a
ja ga nisam poslao, i što vas je navodio da se
uzdate u laž, **32** ovako kaže Gospod: ‘Ja ću
pozvati na odgovornost Semaju sanjača iz
Nelama i njegovo potomstvo. Niko mu neće
ostati u ovom narodu i neće gledati dobra
koja ću učiniti za svoj narod,’ govori Gospod,
‘jer je podsticao na pobunu protiv Gospoda.’“

30 Ovo je reč koju je Gospod uputio Je-
remiji: **2** „Ovako kaže Gospod, Izrae-
lov Bog: ‘Napiši sebi u knjigu sve reči
koje ću ti reći. **3** Jer dolaze dani,’ govori
Gospod, ‘kad ću sakupiti svoj zarobljeni na-
rod, Izrael i Judu,’ kaže Gospod, ‘i vratiti ih
u zemlju koju sam dao njihovim praočevima
i oni će je opet posedovati.’“

4 Ovo su reči koje je Gospod rekao Izraelu
i Judi. **5** Ovako kaže Gospod: „Čujemo viku
zbog straha, užas je tu i mira nema. **6** Raspi-
tajte se, molim vas, i vidite da li muškarac
rađa. Zašto onda vidim da se svi muškarci ru-
kama drže za bedra kao žene koje se pora-
đaju? Zašto su sva lica prebledela? **7** Jao! Jer
je taj dan velik, takvog dana još nije bilo! To
je vreme muke Jakovljeve.[*] Ali izbaviće se iz
nje.“

8 „Tog dana,“ govori Gospod nad voj-
skama, „slomiću jaram s njihovog vrata i po-
kidaću njihove okove. Neće više tuđincima
sluga biti. **9** Služiće Gospodu, svom Bogu, i
Davidu, svom kralju, koga ću im podići.“

10 „Ne boj se, Jakove, slugo moj!,“ govori
Gospod. „Ne plaši se, Izraele! Jer ću te ja
izbaviti iz daleke zemlje i tvoje potomstvo iz
zemlje njihovog zarobljeništva. Vratiće se Ja-
kov, biće miran i spokojan i niko ga neće pla-
šiti.“

11 „Jer ja sam s tobom,“ govori Gospod,
„da te spasem. Istrebiću sve narode po kojima
sam te rasejao. Ali tebe neću istrebiti. Disci-
plinovaću te koliko treba, neću te smatrati ne-
vinim.“

12 Ovako kaže Gospod: „Nema leka za
tvoju propast. Tvoja rana je neizlečiva. **13**
Niko ti ne pomaže da izlečiš svoj čir. Nema
leka ni ozdravljenja za tebe. **14** Zaboravili su
te svi tvoji ljubavnici, ne traže te. Jer sam te
udario neprijateljskim udarcem, surovom
disciplinom, zbog tvojih mnogih prestupa.
Brojni su tvoji gresi. **15** Zašto plačeš zbog
svoje propasti? Tvoj bol je neizlečiv zbog
tvojih mnogih prestupa. Brojni su tvoji gresi.
Ja sam ti to učinio. **16** Zato će svi koji te prož-
diru biti proždirani, svi tvoji protivnici otići
će u zarobljeništvo. Oni koji te pljačkaju biće
opljačkani, a sve koji te plene daću da budu
oplenjeni.“

17 „Ja ću te isceliti i tvoje ću rane izlečiti,“
govori Gospod. „Jer su tebe zvali oteranom i
govorili su: ‘To je gora Cion, ona koju niko
ne traži.’“

18 Ovako kaže Gospod: „Vratiću iz zarob-
ljeništva Jakovljeve šatore, smilovaću se nje-
govim šatorima. Grad će opet biti sazidan na
svom bregu i utvrđeni dvori stajaće na svom
mestu. **19** Iz njih će se čuti zahvale i glas onih
koji se smeju. Umnožiću ih, neće ih biti malo.
Učiniću da ih bude mnogo, neće biti neznatni.
20 Njegovi će sinovi biti kao ranije i njegov
će zbor čvrsto stajati preda mnom. Pozvaću
na odgovornost sve koji su ga tlačili. **21** Nje-
gov će vođa poteći od njega; od njega će izaći
njegov vladar. Učiniću da mi se približi, i on

[*] Vidi 1. Mojsijeva 32. glava.

će mi pristupiti.“

„Jer ko bi se sam usudio da mi pristupi?,“ govori Gospod. **22** „Vi ćete biti moj narod, a ja ću biti vaš Bog.

23 Gle, dolazi Gospodnji olujni vetar, njegov gnev, vihor koji nosi sve pred sobom. Na glavu zlih sručiće se. **24** Gospod neće odvratiti svoj žestoki gnev dok ne izvrši i ne ispuni namere svog srca. U poslednjim danima o tome ćete razmišljati.“

31 „U to vreme,“ govori Gospod, „biću Bog svim Izraelovim porodicama, i one će biti moj narod.“

2 Ovako kaže Gospod: „Narod koji je umakao maču našao je milost u pustinji, kad je Izrael išao u svoje počivalište.“ **3** Izdaleka mi se pojavio Gospod: „Volim te ljubavlju večnom. Zato te i privlačim svojom dobrotom. **4** Opet ću te sazidati i bićeš sazidana, device izraelska. Ukrasićeš se svojim dairama i igraćeš s onima koji se vesele dok igraju. **5** Posadićeš vinograde na samarijskim brdima. Vinogradari će ih saditi i ješće njihov rod. **6** Jer dolazi dan kada će stražari na brdovitom području Jefrema vikati: ‘Ustanite da idemo na Cion, k Gospodu, svom Bogu!’“

7 Jer ovako kaže Gospod: „Kličite radosno Jakovu, kličite na čelu naroda. Objavljujte, dajte hvalu i govorite: ‘Spasi, Gospode, svoj narod, Izraelov ostatak.’ **8** Ja ću ih dovesti iz severne zemlje, sakupiću ih s krajeva zemlje. Među njima će biti slepi i hromi, trudnice i porodilje, svi zajedno. Kao veliki zbor vratiće se ovamo. **9** Doći će plačući, za milost će moliti dok ih budem vodio. Dovešću ih na potoke, pravim putem na kom se neće spoticati. Jer ja sam Izraelov Otac, a Jefrem je moj prvenac.“

10 Čujte, narodi, Gospodnju reč i objavite je po dalekim ostrvima,* i recite: „Onaj koji je rasejao Izrael opet će ga sakupiti i čuvaće ga kao što pastir čuva svoje stado.

11 Jer će Gospod otkupiti Jakova i izbaviće ga iz ruku onoga koji je jači od njega. **12** Oni će doći i klicaće radosno na cionskoj uzvišici i blistaće zbog Gospodnje dobrote, zbog žita, mladog vina, ulja, jaganjaca i teladi. Njihova će duša biti kao dobro navodnjen vrt, oni više nikad neće klonuti.

13 Tada će se devojke radovati igrajući, i mladići i starci, svi zajedno. Njihovu tugu pretvoriću u radost, utešiću ih i razveseliću ih da ne tuguju. **14** Izobiljem ću okrepiti duše sveštenika i moj narod će se nasititi moje dobrote,“ govori Gospod.

15 „Ovako kaže Gospod: ‘U Rami se čuje glas, naricanje i gorko plakanje. Rahela plače za svojim sinovima. Neće da se uteši za svojim sinovima, jer ih više nema.’“

16 Ovako kaže Gospod: „Ne plači više i nemoj suze liti, jer postoji nagrada za tvoja dela,’ govori Gospod. ‘Oni će se vratiti iz neprijateljske zemlje.’

17 ‘Ima nade za tvoju budućnost,’ govori Gospod, ‘tvoji sinovi će se vratiti u svoju postojbinu.’“

18 „Dobro čujem kako Jefrem sebe sažaljeva: ‘Ti si me ukoravao da bih se popravio, kao tele još neukroćeno. Vrati me k sebi i ja ću ti se vratiti, jer ti si Gospod, moj Bog. **19** Kad sam ti se vratio, žao mi je bilo zbog mojih dela, i kad sam to shvatio, po bedru sam se od tuge udarao. Stidim se i postiđen sam, jer nosim sramotu svoje mladosti.’“

20 „Zar nije Jefrem moj dragi sin, moje voljeno dete? Jer koliko god da govorim protiv njega, ipak ću ga se setiti. Zato se moja utroba uznemirila zbog njega. Zaista ću mu se smilovati,“ govori Gospod.

21 „Postavi sebi putokaze. Postavi sebi znakove. Upravi svoje srce na put, na stazu kojom treba da ideš. Vrati se, device izraelska. Vrati se u svoje gradove. **22** Dokle ćeš lutati, neverna kćeri? Jer Gospod je stvorio nešto novo na zemlji: žena će muškarca

* **31:10** Ili: „primorskim krajevima.“

saletati.“

23 Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: „Kada sakupim njihove zarobljenike, još će se u Judinoj zemlji i u njegovim gradovima ovako govoriti: ‘Neka te Gospod blagoslovi, pravedno prebivalište, sveta goro!’ **24** U njoj će zajedno stanovati Juda i svi njegovi gradovi, ratari i oni koji idu za stadima. **25** Jer okrepiću umornu dušu, nasitiću svaku klonulu dušu.“

26 Tada sam se probudio i pogledao; imao sam lep san.

27 „Evo, dolaze dani,“ govori Gospod, „kad ću u Izraelovom i Judinom domu posejati seme ljudi i seme stoke.“

28 „Kao što sam ranije bdeo nad njima da ih iščupam, porušim, razorim, uništim i oštetim, tako ću nad njima bdeti da ih izgradim i posadim,“ govori Gospod. **29** „U to vreme više se neće govoriti: ‘Očevi su jeli nezrelo grožđe, a sinovima zubi trnu.’ **30** Nego će svako umreti za svoj prestup. Ko god bude jeo nezrelo grožđe, njemu će trnuti zubi.“

31 „Evo, dolaze dani,“ govori Gospod, „kad ću s Izraelovim domom i s Judinim domom sklopiti novi savez, **32** ne kao onaj savez koji sam sklopio s njihovim praočevima onog dana kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz egipatske zemlje. Taj moj savez oni su raskinuli, iako sam im ja bio muž,’ govori Gospod.“

33 „A ovo je savez koji ću sklopiti s Izraelovim domom posle tih dana,“ govori Gospod. „Svoj zakon staviću u njih i upisaću ga u njihova srca. Biću njihov Bog, i oni će biti moj narod.“

34 „Neće više prijatelj prijatelja učiti niti brat brata, govoreći: ‘Upoznajte Gospoda!’ Jer će me svi poznavati, od najmanjeg do najvećeg,“ govori Gospod. „Oprostiću im njihov prestup i više se neću sećati njihovog greha.“

35 Ovako kaže Gospod, koji je stvorio sunce da svetli danju i koji daje odredbe mesecu i zvezdama da svetle noću, koji podiže more da mu talasi huče, kome je ime Gospod nad vojskama: **36** „Ako bi te odredbe nestale pred mojim licem,“ govori Gospod, „tada bi Izraelovo potomstvo zauvek prestalo da bude narod pred mojim licem.“

37 Ovako kaže Gospod: „Kad bi se nebesa gore mogla izmeriti i kad bi se temelji zemlje mogli istražiti, onda bih i ja mogao odbaciti sve Izraelovo potomstvo zbog svega što su učinili,“ govori Gospod.

38 „Evo, dolaze dani,“ govori Gospod, „kad će se u čast Gospodu izgraditi grad od Hananelove kule do Ugaonih vrata. **39** Merno uže će se rastegnuti pravo do brda Gareba i okrenuće se prema Goatu. **40** Cela dolina u koju se bacaju leševi i masni pepeo, i sva polja do doline Kedron, sve do ugla Konjskih vrata na istoku, biće sveta Gospodu. Neće se više zatirati, niti će se doveka razarati.“

32 Ovo je reč koju je Gospod uputio Jeremiji, desete godine Sedekije, Judinog kralja, to jest osamnaeste godine Nebuhadnezara. **2** U to je vreme vojska kralja Vavilona opsedala Jerusalim, a prorok Jeremija je bio zatvoren u Stražarskom dvorištu koje je u domu Judinog kralja. **3** Tamo ga je zatvorio Sedekija, Judin kralj, rekavši:

„Zašto ovako prorokuješ: Evo šta kaže Gospod: ‘Ovaj grad predaću u ruke kralju Vavilona i on će ga osvojiti. **4** Sedekija, Judin kralj, neće umaći ruci Haldejaca, nego će biti predat u ruke kralju Vavilona, i govoriće s njim licem u lice i gledaće ga oči u oči. **5** Kralj Vavilona odvešće u Vavilon Sedekiju, koji će ostati tamo dok ne pogledam na njega,’ govori Gospod, ‘i iako ratujete protiv Haldejaca, nećete uspeti?’“

6 Jeremija reče: „Gospod mi je uputio ovu reč: **7** ‘Kod tebe će doći Hanamel, sin Šaluma, tvog strica, i reći će ti: ‘Kupi moju njivu u Anatotu, jer ti imaš pravo otkupa i možeš da je kupiš.’“

8 Hanamel, sin mog strica, došao je kod mene u Stražarsko dvorište, po Gospodnjoj reči, i rekao mi: „Kupi moju njivu u Anatotu,

u Benjaminovoj zemlji, jer ti imaš pravo da nalediš taj posed. Ti imaš pravo otkupa, kupi je.“ Tada sam shvatio da je to bila Gospodnja reč.

9 Tako sam od Hanamela, sina svog strica, kupio njivu u Anatotu. Izmerio sam mu novac, sedam sikala* i deset srebrnika. **10** Zatim sam napisao ugovor, stavio pečat i uzeo svedoke izmerivši novac na vagi. **11** Onda sam uzeo ugovor o kupovini, onaj koji je bio zapečaćen prema zakonu i propisima, i onaj koji nije bio zapečaćen. **12** Ugovor sam dao Baruhu, sinu Nirije, Masijinog sina, pred očima Hanamela, sina svog strica, i pred očima svedoka koji su potpisali ugovor, pred očima svih Judejaca koji su sedeli u Stražarskom dvorištu.

13 Tada sam pred njima dao uput Baruhu: **14** „Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Uzmi ove ugovore, ovaj zapečaćeni ugovor o kupovini i onaj koji nije zapečaćen, i stavi ih u zemljanu posudu da dugo vremena ostanu sačuvani.’ **15** Jer ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Još će se u ovoj zemlji kupovati kuće, njive i vinogradi.’“

16 Nakon što sam ugovor o kupovini dao Baruhu, Nirijinom sinu, pomolio sam se Gospodu: **17** „Ah, Gospode Jehova! Ti si svojom velikom silom i svojom podignutom mišicom načinio nebesa i zemlju. Tebi ništa nije nemoguće. **18** Ti pokazuješ milost hiljadama ljudi i prestup očeva vraćaš u nedra njihovim sinovima nakon njih. Ti si istiniti Bog, veliki i moćni, kome je ime Gospod nad vojskama. **19** Velik si u svojim namerama i bogat u svojim delima. Tvoje oči budno prate sve puteve sinova ljudskih, kako bi svakome dao prema njegovim putevima i prema plodovima njegovih dela. **20** Ti si činio znakove i čuda u egipatskoj zemlji, koji su poznati još i danas i u Izraelu i među svim ljudima, da bi stekao sebi ime kakvo je danas. **21** Svoj narod Izrael izveo si iz egipatske zemlje znakovima i čudima, snažnom rukom i podignutom mišicom i velikim strahotama.

22 Dao si im ovu zemlju, za koju si se zakleo njihovim praočevima da ćeš im je dati, zemlju u kojoj teče med i mleko. **23** Oni su došli i zauzeli je, ali nisu poslušali tvoj glas i nisu živeli po tvom zakonu. Ništa od onoga čemu si ih uputio nisu činili, i zato si pustio na njih sve ove nevolje. **24** Gle, vojska je podigla opsadne nasipe i približila se gradu da ga osvoji. Ovaj grad će pasti u ruke Haldejcima koji se bore protiv njega, pašće zbog mača, gladi i pomora. Događa se ono što si rekao, i ti to vidiš. **25** A ti mi, Gospode, ipak kažeš: ‘Kupi za novac njivu i uzmi svedoke’ iako će grad biti predat u ruke Haldejcima.“

26 Tada je Gospod uputio ovu reč Jeremiji: **27** „Ja sam Gospod, Bog svakog tela. Zar je meni išta nemoguće? **28** Zato ovako kaže Gospod: ‘Predaću ovaj grad u ruke Haldejcima i u ruke Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, i on će ga osvojiti. **29** Haldejci koji se bore protiv ovog grada ući će u njega, zapaliće ga i spaliće vatrom njega i kuće na čijim su krovovima ljudi prinosili kâd Balu i izlivali žrtve levanice drugim bogovima da bi me vređali.

30 Jer Izraelovi sinovi i Judini sinovi od svoje mladosti čine samo ono što je zlo u mojim očima. Izraelovi sinovi me vređaju delima svojih ruku,’ govori Gospod. **31** ‘Jer ovaj grad, od dana kad je sagrađen pa do današnjeg dana, samo izaziva moj gnev i moju jarost. Zato ću ga ukloniti ispred svog lica, **32** zbog svega zla koje su Izraelovi sinovi i Judini sinovi činili da bi me vređali – oni, njihovi kraljevi, njihovi knezovi, njihovi sveštenici i njihovi proroci, Judin narod i stanovnici Jerusalima. **33** Okretali su mi leđa, a ne lice, i premda sam ih poučavao – ustajao rano i

* **32:9** Sikal je težio 11,4 grama. Vidi dodatak na kraju knjige.

poučavao ih – niko od njih nije slušao niti je prihvatao pouku. **34** Stavljali su svoje gadne idole u dom nad kojim se priziva moje ime, da bi ga oskrnavili. **35** Sagradili su obredne uzvišice Balu u dolini Henomovog sina, kako bi svoje sinove i svoje kćeri spaljivali u čast Molohu, čemu im nikad nisam uputio niti mi je ikad na um palo da čine takvu gadost, pa da Judu tako na greh navedu.

36 Zato ovako kaže Gospod, Izraelov Bog, za ovaj grad za koji vi kažete da će zbog mača, gladi i pomora pasti u ruke kralju Vavilona: **37** 'Sakupiću ih iz svih zemalja po kojima ih budem rasejao u svom gnevu i u svojoj jarosti i velikoj ljutnji. Vratiću ih na ovo mesto i daću im da spokojno žive. **38** Oni će biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog. **39** Daću im jedno srce i jedan put da me se uvek boje, na njihovo dobro i na dobro njihovih sinova posle njih. **40** Sklopiću s njima trajni savez – neću se odvratiti od njih i činiću im dobro. Strah od mene staviću im u srce da ne bi odstupali od mene. **41** Radovaću se čineći im dobro i zasadiću ih u ovoj zemlji, verno, svim svojim srcem i svom svojom dušom.'"

42 „Jer ovako kaže Gospod: 'Kao što sam na ovaj narod pustio svu ovu veliku nevolju, tako ću na njih dovesti sve dobro o kom im govorim. **43** Tada će se kupovati njive u ovoj zemlji za koju ćete govoriti: 'Ovo je pustoš u kojoj nema ni ljudi ni stoke. Predata je u ruke Haldejcima.'

44 Njive će se kupovati za novac, pisaće se i pečatiće se ugovori i uzimaće se svedoci u Benjaminovoj zemlji, u okolini Jerusalima, u Judinim gradovima, u gradovima po brdima, u gradovima u ravnici i u južnim gradovima, jer ću vratiti njihove zarobljenike,' govori Gospod."

33 Dok je Jeremija još bio zatvoren u Stražarskom dvorištu, Gospodnja reč mu je došla i po drugi put: **2** „Ovako kaže Gospod, onaj koji je načinio zemlju, Gospod, onaj koji ju je oblikovao i učvrstio – Gospod je ime njegovo: **3** 'Prizovi me i odazvaću ti se, i reći ću ti velike i nedokučive stvari koje ne znaš.'"

4 „Jer ovako kaže Gospod, Izraelov Bog, za kuće ovog grada i za kuće Judinih kraljeva koje će biti srušene zbog opsadnih nasipa i zbog mača, **5** za one koji dolaze da se bore protiv Haldejaca da bi ovo mesto napunili leševima ljudi koje ću pobiti u svom gnevu i u svojoj jarosti i zbog zloće svih njih okrenuću svoje lice od ovog grada: **6** 'Isceliću ga i ozdraviću ga. Izlečiću ih i daću im obilje mira i istine. **7** Vratiću Judine i Izraelove zarobljenike, izgradiću ih da budu kao pre. **8** Očistiću ih od svih prestupa kojima su mi zgrešili i oprostiću im sve prestupe kojima su mi zgrešili i kojima su se pobunili protiv mene. **9** Ime tog grada biće mi na radost, biće mi hvala i slava pred svim narodima na zemlji koji će čuti za sve dobro koje im budem učinio. Uplašiće se i zadrhtaće zbog svega dobra i zbog svega mira koji ću mu dati.'"

10 „Ovako kaže Gospod: 'Na ovom mestu za koje ćete vi govoriti da je pustoš, u kom nema ni ljudi ni stoke, u Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama koje će opusteti i ostati bez ljudi, bez stanovnika i bez stoke, opet će se čuti **11** glas radosti i glas veselja, glas mladoženje i glas neveste, glas onih koji će govoriti: 'Hvalite Gospoda nad vojskama, jer je Gospod dobar, večna je ljubav njegova!'"

„Donosiće se žrtve zahvalnice u Gospodnji dom, jer ću vratiti zarobljene stanovnike ove zemlje i biće im kao pre," kaže Gospod.

12 „Ovako kaže Gospod nad vojskama: 'U ovom pustom mestu, gde nema ni ljudi ni stoke, i u svim njegovim gradovima opet će biti pašnjaka na kojima će pastiri čuvati svoja stada.

13 U gradovima po brdima, u gradovima u ravnici i u južnim gradovima, u Benjaminovoj zemlji, u okolini Jerusalima i u Judinim gradovima opet će ovce prolaziti ispod ruke pastira koji će ih brojati,' kaže Gospod."

14 „‘Evo, dolaze dani,’ govori Gospod,
‘kad ću ispuniti dobru reč koju sam dao Izra-
elovom domu i Judinom domu. **15** U tim da-
nima i u to vreme učiniću da Davidu nikne
pravedan izdanak, i on će pokazivati pravdu i
pravednost u zemlji. **16** U tim danima Juda će
biti spasen, Jerusalim će živeti spokojno i
zvaće se ‘Gospod je naša pravednost.’“

17 „Jer ovako kaže Gospod: ‘Neće David
ostati bez naslednika koji će sedeti na pre-
stolu Izraelovog doma. **18** Levitski sveštenici
nikada neće preda mnom ostati bez nasled-
nika koji će prinositi žrtve paljenice, prinose
od žita i ostale žrtve.’“

19 Jeremiji je opet došla Gospodnja reč:
20 „Ovako kaže Gospod: ‘Ako biste mogli
raskinuti moj savez s danom i moj savez s
noći, pa da ne bude ni dana ni noći na vreme,
21 tada bi se mogao raskinuti i moj savez s
Davidom, mojim slugom, i on ne bi imao sina
koji bi vladao na njegovom prestolu; a isto
tako i savez s levitskim sveštenicima, mojim
slugama. **22** Kao što se nebeska vojska ne
može izbrojati i kao što se morski pesak ne
može izmeriti, tako ću učiniti mnogobrojnim
potomstvo Davida, svog sluge, i Levite koji
mi služe.’“

23 Jeremiji je opet došla Gospodnja reč:
24 „Zar nisi zapazio šta ovi ljudi govore:
‘Gospod će odbaciti dve porodice koje je iza-
brao?’ Neprijatelji se s prezirom odnose
prema mom narodu i oni za njih više nisu na-
rod.

25 Ovako kaže Gospod: ‘Kao što sam
sklopio savez s danom i noći i postavio nebe-
ske i zemaljske odredbe, i nisam to odbacio,
26 tako neću odbaciti ni potomstvo Jakova ni
potomstvo Davida, svog sluge, da više ne u-
zimam njegovo potomstvo za vladare nad
Abramovim, Isakovim i Jakovljevim potom-
stvom. Sakupiću njihove zarobljenike i smi-
lovaću im se.’“

34 Ovo je reč koju je Gospod uputio Je-
remiji, kad su se Nebuhadnezar, kralj
Vavilona, i sva njegova vojska i sva
zemaljska kraljevstva koja su bila pod njego-
vom vlašću i svi narodi borili protiv Jerusa-
lima i protiv svih gradova oko njega:

2 „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Idi
i ovako reci Sedekiji, Judinom kralju: Ovako
kaže Gospod: ‘Ovaj grad predaću u ruke kra-
lju Vavilona, i on će ga spaliti vatrom. **3** Ti
nećeš umaći njegovoj ruci, nego ćeš biti
uhvaćen i predat u njegove ruke. Oči u oči
gledaćeš kralja Vavilona i on će govoriti s to-
bom licem u lice, i otići ćeš u Vavilon.’

4 Ali čuj Gospodnju reč, Sedekija, kralju
Judin: Ovako za tebe kaže Gospod: ‘Nećeš
poginuti od mača. **5** U miru ćeš umreti, i kao
što su spaljivali mirisne mešavine u čast tvo-
jim očevima, ranijim kraljevima koji su bili
pre tebe, tako će i u tvoju čast spaljivati miri-
sne mešavine i naricaće za tobom: ‘Jao,
gospodaru!,’ jer ja sam tako rekao, govori
Gospod.“

6 Prorok Jeremija je rekao Sedekiji, Judi-
nom kralju, sve te reči u Jerusalimu, **7** kad se
vojska kralja Vavilona borila protiv Jerusa-
lima i preostalih Judinih gradova – protiv La-
kiša i Azike, jer su još samo ti utvrđeni gra-
dovi ostali od Judinih gradova.

8 Ovo je reč koju je Gospod uputio Jere-
miji nakon što je kralj Sedekija sklopio savez
sa celim narodom u Jerusalimu da im proglasi
slobodu, **9** da svako pusti na slobodu svog
slugu i svoju sluškinju, Jevrejina i Jevrejku,
tako da im drugi Jevreji* koji su njihova braća
više ne budu sluge. **10** Svi knezovi i ceo na-
rod koji je ušao u taj savez pristali su da puste
na slobodu svoje sluge i svoje sluškinje, da
im više ne budu sluge. Poslušali su i otpustili
ih. **11** Ali posle su se predomislili i opet uzeli
sluge i sluškinje koje su pustili na slobodu, i
prisilili su ih da im budu sluge i sluškinje. **12**
Tada je Gospod uputio svoju reč Jeremiji.

* **34:9** Ili: „Judejci.“

Gospod mu je rekao:
13 „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: 'Ja sam sklopio savez s vašim praočevima onog dana kad sam ih izveo iz egipatske zemlje, iz doma gde su bili sluge, i rekao sam im:
14 'Kad se navrši sedam godina, neka svako od vas otpusti svog brata, Jevrejina, koji mu se prodao i služio mu šest godina. Otpustite ga da od vas ode slobodan.' Ali vaši praočevi me nisu slušali, niti su prignuli uho. 15 Vi ste se sada obratili i učinili ono što je ispravno u mojim očima tako što je svako od vas proglasio slobodu svom bližnjem, i sklopili ste savez preda mnom u domu nad kojim se priziva moje ime. 16 Zatim ste se predomislili i oskrnavili moje ime, jer je svako opet uzeo svog slugu i svoju sluškinju, koje ste otpustili da slobodno idu kud im duša želi, i prisilili ste ih da vam budu sluge i sluškinje.

17 Zato ovako kaže Gospod: 'Niste me poslušali i niste proglasili slobodu svaki svom bratu i svom bližnjem. Evo, ja ću vama proglasiti slobodu,' govori Gospod, 'tako što ću vas predati maču, pomoru i gladi, i učiniću da budete užasan prizor svim zemaljskim kraljevstvima. 18 A ljude koji su prestupili moj savez jer se nisu držali reči saveza, koji su sa mnom sklopili tako što su tele rasekli napola i prošli između polovina – 19 Judine knezove i jerusalimske knezove, dvorane i sveštenike i ceo narod, sve koji su prošli između polovina onog teleta – 20 predaću u ruke njihovim neprijateljima i u ruke onima koji traže njihovu dušu. Njihovi leševi biće hrana nebeskim pticama i zemaljskim zverima. 21 Sedekiju, Judinog kralja, i njegove knezove predaću u ruke njihovim neprijateljima, u ruke onima koji traže njihovu dušu i u ruke vojsci kralja Vavilona koja se od vas povlači.'

22 'Gle, ja ću učiniti,' govori Gospod, 'i vratiću ih na ovaj grad, i oni će se boriti protiv njega, osvojiće ga i spaliće ga vatrom. A Judine gradove pretvoriću u nenaseljenu pustoš.'"

35 Ovo je reč koju je Gospod uputio Jeremiji u vreme Joakima, sina Josije, Judinog kralja: 2 „Idi u dom Rehabovih sinova i govori s njima, pa ih dovedi u Gospodnji dom, u jednu trpezariju, i daj im vina."

3 Ja sam uzeo Jazaniju, sina Jeremije, Havasijinog sina, zatim njegovu braću, sve njegove sinove i ceo dom Rehabovih sinova. 4 Zatim sam ih doveo u Gospodnji dom, u trpezariju sinova Anana, Igdalijinog sina, Božjeg čoveka. Ona je bila pored trpezarije knezova, a iznad trpezarije Masije, sina vratara Šaluma. 5 Onda sam pred sinove Rehabovog doma stavio čaše pune vina i pehare pa sam im rekao: „Pijte vina."

6 Ali oni rekoše: „Nećemo piti vina, jer nas je Jonadav, Rehabov sin, naš praotac, uputio: 'Nemojte nikada piti vina, ni vi ni vaši sinovi. 7 Nemojte graditi kuće ni sejati seme, nemojte saditi vinograde niti ih posedovati, nego u šatorima živite celog svog života, da biste dugo živeli u zemlji u kojoj ste stranci.'
8 Mi slušamo glas Jonadava, Rehabovog sina, našeg praoca, u svemu čemu nas je uputio: nikada ne pijemo vina, ni mi, ni naše žene, ni naši sinovi, ni naše kćeri, 9 i ne gradimo sebi kuće da u njima živimo i nemamo ni vinograde ni njive niti išta sejemo. 10 Živimo u šatorima, i slušamo i činimo sve čemu nas je uputio Jonadav, naš praotac. 11 Ali kad je Nebuhadnezar, kralj Vavilona, došao u ovu zemlju, rekli smo: 'Hajdemo, pođimo u Jerusalim jer dolazi haldejska i sirijska vojska, i nastanimo se u Jerusalimu!'"

12 Tada je Jeremiji došla Gospodnja reč:
13 „Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: 'Idi i reci Judinom narodu i stanovnicima Jerusalima: 'Zar niste stalno dobijali opomene da poslušate moje reči?," govori Gospod. 14 'Reči Jonadava, Rehabovog sina, koji je zabranio svojim sinovima da piju vina, izvršavaju se, i oni do današnjeg dana ne piju vina, jer slušaju nauk svog praoca. A ja sam vama govorio – ustajao rano i govorio – ali

me vi niste slušali. **15** Slao sam vam sve svoje
sluge, proroke, ustajao rano i slao ih, i govo-
rio sam vam: ‘Vratite se, molim vas, svaki sa
svog zlog puta, popravite svoja dela i ne idite
za drugim bogovima da im služite! Živite u
zemlji koju sam dao vama i vašim praoče-
vima!’ Ali vi niste prignuli uho, niti ste me
slušali. **16** Sinovi Jonadava, Rehabovog sina,
izvršavaju uputstva svog praoca kojim ih je
on podučio, a mene ovaj narod ne sluša.“

17 „Zato ovako kaže Gospod, Bog nad
vojskama, Izraelov Bog: ‘Pustiću na Judu i na
sve stanovnike Jerusalima sve nevolje koje
sam im objavio, jer sam im govorio, ali oni
nisu slušali, i zvao sam ih, ali se nisu odaz-
vali.’“

18 Domu Rehabovih sinova Jeremija je
rekao: „Ovako kaže Gospod nad vojskama,
Izraelov Bog: ‘Zato što slušate nauk Jona-
dava, svog praoca, i držite se svih njegovih
uputstava i činite sve čemu vas je podučio, **19**
ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov
Bog: ‘Jonadavu, Rehabovom sinu, neće
nestati potomka koji će mi služiti u sve
dane.’“

36 Četvrte godine Joakima, sina Josije,
Judinog kralja, Gospod je uputio ovu
reč Jeremiji: **2** „Uzmi svitak i zapiši u
njega sve reči koje sam ti rekao protiv Izraela
i protiv Jude i protiv svih naroda, od dana
kada sam počeo da ti govorim, od Josijinog
vremena pa do danas. **3** Možda će Judin dom
hteti da sasluša o svim nevoljama koje mislim
da mu nanesem, pa će se vratiti svaki sa svog
zlog puta, a ja ću im oprostiti njihov prestup i
njihov greh.“

4 Jeremija je pozvao Baruha, Nirijinog
sina, da Baruh po njegovom kazivanju zapiše
u svitak, u knjigu, sve reči koje je Gospod re-
kao Jeremiji. **5** Tada je Jeremija dao uput Ba-
ruhu: „Ja sam sprečen i ne mogu ići u
Gospodnji dom. **6** Idi ti i pročitaj iz svitka
Gospodnje reči koje si zapisao po mom kazi-
vanju da čuje narod u Gospodnjem domu na
dan posta, a pročitaj ih i celom Judinom na-
rodu koji dolazi iz svojih gradova. **7** Možda
će njihove molbe za milost doći do Gospoda
i možda će se svako od njih vratiti sa svog
zlog puta, jer je velik gnev i jarost Gospod
najavio protiv ovog naroda.“

8 Baruh, Nirijin sin, učinio je sve kako ga
je prorok Jeremija uputio, i iz knjige je proči-
tao Gospodnje reči u Gospodnjem domu.

9 Pete godine Joakima, sina Josije, Judi-
nog kralja, devetog meseca, ceo jerusalimski
narod i ceo narod koji je iz Judinih gradova
došao u Jerusalim oglasio je post pred Gospo-
dom. **10** Baruh je pred celim narodom proči-
tao iz knjige Jeremijine reči u Gospodnjem
domu, u trpezariji Gemarije, sina prepisivača
Safana, u gornjem dvorištu, kod novih vrata
Gospodnjeg doma.

11 Kada je Miheja, sin Gemarije, Safano-
vog sina, čuo sve Gospodnje reči iz knjige, **12**
otišao je u kraljev dvor, u pisarevu trpezariju.
Tamo su sedeli svi knezovi: pisar Elisama,
Delaja, Semajin sin, Elnatan, Ahborov sin,
Gemarija, Safanov sin, Sedekija, Hananijin
sin, i svi drugi knezovi. **13** Miheja im je pre-
neo sve reči koje je čuo kad je Baruh čitao
narodu iz knjige.

14 Tada su svi knezovi poslali Judija, sina
Netanije, sina Selemije, Husijevog sina, da
ide kod Baruha, poručivši: „Uzmi u ruke svi-
tak iz kog si čitao narodu i dođi.“ Tako je Ba-
ruh, Nirijin sin, uzeo svitak u ruke i došao kod
njih. **15** Tada su mu oni rekli: „Hajde, sedi i
pročitaj nam da čujemo.“ I Baruh im je pro-
čitao.

16 Čim su čuli sve te reči, uplašeno su se
pogledali i rekli Baruhu: „Moramo kazati
kralju sve te reči.“ **17** Zatim su upitali Ba-
ruha: „Reci nam, molimo te, kako si napisao
sve te njegove reči?“ **18** Baruh im je odgovo-
rio: „Iz njegovih usta su izlazile sve te reči, a
ja sam ih mastilom zapisivao na svitku.“ **19**
Tada su knezovi rekli Baruhu: „Idi, pa se ti i
Jeremija sakrijte da niko ne zna gde ste!“

20 Zatim su otišli kod kralja u dvorište, a

svitak su ostavili u trpezariji pisara Elisame, i preneli su kralju sve te reči.

21 Kralj je poslao Judija da donese svitak. Judije ga je doneo iz trpezarije pisara Elisame i čitao kralju i svim knezovima koji su stajali oko kralja. **22** Kralj je sedeo u zimskoj kući – bilo je to devetog meseca – a pred njim je stajao žeravnik u kom je gorela vatra. **23** Kad bi Judije pročitao tri ili četiri kolone iz svitka, kralj bi ih odsekao pisarskim nožem i bacio u vatru koja je gorela u žeravniku, i tako sve dok ceo svitak nije završio u vatri koja je gorela u žeravniku. **24** Oni se nisu uplašili, niti je kralj ili bilo ko od njegovih slugu koji su slušali sve te reči razderao svoje haljine. **25** Ipak, Elnatan, Delaja i Gemarija molili su kralja da ne spali svitak, ali ih on nije poslušao. **26** Tada je kralj dao nalog Jerameilu, kraljevom sinu, Seraji, Azrielovom sinu, i Selemiji, Avdilovom sinu, da uhvate pisara Baruha i proroka Jeremiju. Ali Gospod ih je sakrio.

27 Nakon što je kralj spalio svitak s rečima koje je Baruh zapisao po Jeremijinom kazivanju, Jeremiji je došla Gospodnja reč: **28** „Uzmi drugi svitak i u njemu napiši sve one reči koje su bile u prvom svitku, koji je Joakim, Judin kralj, spalio. **29** Za Joakima, Judinog kralja, reci: Ovako kaže Gospod: ‘Ti si spalio onaj svitak, govoreći: ‘Zašto si u njemu napisao: ‘Doći će kralj Vavilona i opustošiće ovu zemlju i istrebiće iz nje i ljude i životinje?’ **30** Zato ovako kaže Gospod za Joakima, Judinog kralja: ‘On neće imati naslednika koji bi sedeo na Davidovom prestolu, a njegovo mrtvo telo biće bačeno na dnevnu vrućinu i na noćni mraz. **31** Pozvaću na odgovornost njega, njegovo potomstvo i njegove sluge zbog njihovog prestupa, i pustiću na njih, na stanovnike Jerusalima i na Judin narod, sve nevolje o kojima sam im govorio, ali oni nisu slušali.’“

32 Jeremija je uzeo drugi svitak i dao ga Baruhu, Nirijinom sinu, pisaru, koji je po Jeremijinom kazivanju zapisao u njega sve reči svitka koji je Joakim, Judin kralj, spalio u vatri. I bilo je dodano još mnogo sličnih reči.

37

Kralj Sedekija, Josijin sin, vladao je umesto Honije, Joakimovog sina. Nebuhadnezar, kralj Vavilona, postavio ga je za kralja u Judinoj zemlji. **2** Ali ni on, ni njegove sluge, ni narod nisu slušali reči koje je Gospod govorio preko proroka Jeremije.

3 Kralj Sedekija poslao je kod proroka Jeremije Jeuhala, Selemijinog sina, i Sefaniju, sina sveštenika Masije, i poručio mu: „Molim te, pomoli se za nas Gospodu, našem Bogu.“ **4** Jeremija se slobodno kretao među narodom, jer ga još nisu bili bacili u zatvor. **5** Faraonova vojska izašla je iz Egipta. Kad su Haldejci koji su digli opsadu oko Jerusalima čuli vest o tome, povukli su se od Jerusalima. **6** Tada je proroku Jeremiji došla Gospodnja reč: **7** „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog: ‘Judinom kralju, koji vas je poslao kod mene da me pitate za savet, recite: ‘Faraonova vojska koja vam dolazi u pomoć vratiće se u Egipat, u svoju zemlju. **8** Haldejci će se vratiti i napašće ovaj grad, osvojiće ga i spaliće ga vatrom.’“ **9** Ovako kaže Gospod: „Ne varajte svoje duše govoreći: ‘Haldejci će otići od nas,’ jer neće otići. **10** Jer kad biste pobili i svu haldejsku vojsku koja se bori protiv vas i kad bi od nje ostali samo ranjenici, oni bi ustali iz svojih šatora i vatrom spalili ovaj grad.“

11 Kad se haldejska vojska povukla od Jerusalima zbog faraonove vojske, **12** Jeremija je hteo da ode iz Jerusalima u Benjaminovu zemlju da bi tamo dobio zemlju među svojim narodom. **13** Kad je stigao do Benjaminovih vrata, tamo je bio zapovednik straže Jereja, sin Selemije, Hananijinog sina. On je zaustavio proroka Jeremiju i rekao mu: „Ti želiš da prebegneš Haldejcima!“ **14** A Jeremija je rekao: „Nije tačno! Ne želim da prebegnem Haldejcima!“ Ali Jereja nije slušao Jeremiju, već ga je uhvatio i odveo knezovima. **15** Knezovi su se razljutili na Jeremiju, istukli ga i

zatvorili u kuću pisara Jonatana, jer su njegovu kuću pretvorili u tamnicu. **16** Tako je Jeremija dospeo u podrum te kuće, u jednu od njegovih prostorija. Jeremija je tu dugo ostao.

17 Tada je kralj Sedekija poslao ljude i doveo Jeremiju kod sebe. U svojoj kući, na skrovitom mestu, kralj ga je upitao: „Ima li neka poruka od Gospoda?“ Na to mu je Jeremija odgovorio: „Ima!“ Zatim je dodao: „Bićeš predat u ruke kralju Vavilona!“

18 Zatim je Jeremija rekao kralju Sedekiji: „Šta sam zgrešio tebi i tvojim slugama i ovom narodu pa ste me bacili u tamnicu? **19** Gde su sada vaši proroci koji su vam prorokovali: ‘Kralj Vavilona neće doći na vas, niti na ovu zemlju?’ **20** A sad, molim te, kralju, gospodaru moj, poslušaj me. Poslušaj, molim te, moju molbu za milost. Nemoj me slati nazad u kuću pisara Jonatana, da tamo ne umrem.“ **21** Tada je kralj Sedekija izdao nalog da se Jeremija stavi u zatvor u Stražarskom dvorištu. Tamo je svakog dana dobijao jedan hleb iz pekarske ulice, sve dok u gradu nije nestalo hleba. Tako je Jeremija ostao u Stražarskom dvorištu.

38 Sefatija, Matanov sin, Gedalija, Pashurov sin, Juhal, Selemijin sin, i Pashur, Malhijin sin, čuli su reči koje je Jeremija rekao celom narodu: **2** „Ovako kaže Gospod: ‘Ko ostane u ovom gradu poginuće od mača, gladi i pomora, a ko izađe pred Haldejce, ostaće živ i dobiće svoju dušu kao plen i biće živ.’ **3** Ovako kaže Gospod: ‘Ovaj grad će zaista biti predat u ruke vojsci kralja Vavilona, i on će ga osvojiti.’“

4 Tada su knezovi rekli kralju: „Molimo te, neka se ovaj čovek pogubi, jer obeshrabruje ratnike koji su ostali u ovom gradu, a i ceo narod, govoreći im takve reči. Jer taj čovek ne želi mir ovom narodu, nego nevolju.“ **5** Na to je kralj Sedekija rekao: „Eto, u vašim je rukama. Jer kralj vam se ni u čemu ne može suprotstaviti.“

6 Oni su uzeli Jeremiju i bacili ga u bunar Malhije, kraljevog sina, a bunar se nalazio u stražarskom dvorištu. Užima su ga spustili dole, a u bunaru nije bilo vode, već samo blato, tako da je Jeremija upao u blato.

7 Etiopljanin Avdemeleh, uškopljenik koji je bio kraljev dvoranin, čuo je da su Jeremiju bacili u bunar. Kralj je tada sedeo kod Benjaminovih vrata. **8** Avdemeleh je izašao iz kraljevog dvora i ovako rekao kralju: **9** „Kralju, gospodaru moj, ovi ljudi su učinili zlo u svemu što su učinili proroku Jeremiji, kog su bacili u bunar. On će tamo umreti od gladi, jer u gradu više nema hleba.“

10 Na to je kralj dao nalog Etiopljaninu Avdemelehu: „Uzmi sa sobom trideset ljudi i izvuci proroka Jeremiju iz bunara dok nije umro.“ **11** Avdemeleh je poveo ljude, otišao u kraljev dvor, u prostoriju ispod riznice, i odande uzeo stare krpe i iznošene komade odeće pa ih užima spustio Jeremiji u bunar. **12** Tada je Etiopljanin Avdemeleh rekao Jeremiji: „Stavi te krpe i rite ispod pazuha, pa onda stavi uža.“ I Jeremija je učinio tako. **13** Zatim su pomoću uža izvukli Jeremiju i izvadili ga iz bunara. Jeremija je ostao u stražarskom dvorištu.

14 Kralj Sedekija je poslao po proroka Jeremiju da dođe kod njega na treći ulaz, koji je bio u Gospodnjem domu. Tada je kralj rekao Jeremiji: „Upitaću te nešto. Nemoj ništa kriti od mene.“ **15** Na to je Jeremija rekao Sedekiji: „Ako ti kažem: pogubićeš me. I ako ti dam savet – nećeš me poslušati.“ **16** Tada se kralj Sedekija u tajnosti zakleo Jeremiji: „Tako živ bio Gospod, koji nam je dao život, neću te pogubiti i neću te predati u ruke onima koji traže tvoju dušu.“

17 Tada je Jeremija rekao Sedekiji: „Ovako kaže Gospod, Bog nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Ako izađeš pred knezove kralja Vavilona, tvoja će duša ostati živa, a ovaj grad neće biti spaljen vatrom. Ostaćete živi i ti i tvoja porodica. **18** Ali ako ne izađeš pred knezove kralja Vavilona, ovaj grad biće predat u ruke Haldejcima koji će ga spaliti vatrom, i ti

nećeš umaći njihovoj ruci.'"

19 Tada je kralj Sedekija rekao Jeremiji: „Bojim se Judejaca koji su prebegli Haldejcima. Mogli bi da me predaju u njihove ruke, pa da me zlostavljaju." **20** Jeremija mu je rekao: „Neće te predati. Molim te, poslušaj Gospodnji glas koji ti prenosim, pa će ti biti dobro i tvoja će duša ostati živa. **21** Ali ako ne izađeš, evo šta mi je pokazao Gospod: **22** Gle, sve žene koje su ostale na dvoru Judinog kralja biće izvedene pred knezove kralja Vavilona i reći će: 'Zaveli su te i nadvladali oni koji su bili u miru s tobom. Naveli su tvoju nogu da propadne u mulj, a onda su te napustili.' **23** Sve tvoje žene i tvoji sinovi biće izvedeni pred Haldejce, a ni ti nećeš umaći njihovoj ruci, nego ćeš dospeti u ruke kralju Vavilona, a ovaj će grad zbog tebe biti spaljen vatrom."

24 Tada je Sedekija rekao Jeremiji: „Niko ne sme da sazna za to, inače si mrtav! **25** Ako knezovi čuju da sam razgovarao s tobom, pa dođu kod tebe i pitaju te: 'Reci nam šta si kazao kralju? Nemoj ništa kriti od nas, i nećemo te pogubiti. Šta ti je rekao kralj?,' **26** odgovori im: 'Molio sam kralja za milost, da me ne vraća u Jonatanovu kuću, da tamo ne umrem.'"

27 Posle su svi knezovi došli kod Jeremije i ispitivali ga. Ali on im je odgovorio onako kako ga je kralj uputio. Tada ga više nisu ispitivali, jer nisu saznali za onaj razgovor. **28** Jeremija je ostao u Stražarskom dvorištu sve do dana kad je Jerusalim bio osvojen. Sve što je rekao desilo se kad je Jerusalim bio osvojen.

39 Devete godine Sedekije, Judinog kralja, desetog meseca, Nebuhadnezar, kralj Vavilona, došao je na Jerusalim sa svom svojom vojskom i započeo opsadu grada.

2 Jedanaeste godine vladanja Sedekije, četvrtog meseca, devetog dana u mesecu, provalili su u grad. **3** Svi knezovi kralja Vavilona ušli su i stali kod Srednjih vrata: Nergal-Šarezer iz Samgara, Nebo-Sarsehim, glavni vrač, visoki službenik Nergal-Šarezer i svi drugi knezovi kralja Vavilona.

4 Kad su ih videli Sedekija, Judin kralj, i svi njegovi ratnici pobegli su i noću izašli iz grada kroz kraljev vrt, na vrata između dvostrukog zida, i krenuli prema Arabi. **5** Ali, haldejska vojska krenula je u poteru za njima i stigla Sedekiju u pustim ravnicama kod Jerihona. Uhvatili su ga i odveli kod Nebuhadnezara, kralja Vavilona, u Riblu u ematskoj zemlji, da bi mu on izrekao presudu. **6** U Ribli je kralj Vavilona pogubio Sedekijine sinove pred njegovim očima. Pogubio je i sve Judine velikaše. **7** Sedekiju je oslepio, a zatim mu je stavio bakarne okove da bi ga odveo u Vavilon.

8 Kraljev dvor i kuće naroda, Haldejci su spalili, a jerusalimske zidine srušili. **9** Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, odveo je u izgnanstvo u Vavilon narod koji je ostao u gradu, one koji su prebegli kod njega i preostali narod.

10 Neke iz naroda, siromahe koji nisu ništa imali, Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, ostavio je u Judinoj zemlji, i tog dana dao im je vinograde i nametnuo im prisilan rad.

11 Nebuhadnezar, kralj Vavilona, ovako je za Jeremiju dao uput Nebuzaradanu, zapovedniku telesne straže: **12** „Uzmi ga i neka tvoje oči paze na njega. Ne čini mu nikakvo zlo, nego kako ti kaže, tako mu učini."

13 Tako su Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, glavni vrač Nebusazvan, visoki službenik Nergal-Šarezer i svi istaknuti ljudi kralja Vavilona **14** poslali ljude da izvedu Jeremiju iz Stražarskog dvorišta. Zatim su ga predali Gedaliji, sinu Ahikama, Safanovog sina, da ga odvede u njegovu kuću, kako bi živeo među narodom.

15 Dok je Jeremija bio zatvoren u stražarskom dvorištu, Gospod mu je uputio ovu reč: **16** „Idi i reci Etiopljaninu Avdemelehu: Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov

Bog: ‘Ispuniću reči koje sam rekao za ovaj grad, na njegovo zlo, a ne na dobro, i one će se ispuniti pred tobom tog dana.

17 A tebe ću izbaviti tog dana,’ govori Gospod, ‘i nećeš biti predat u ruke ljudima kojih se bojiš.

18 Jer ću te ja zaista izbaviti i nećeš pasti od mača. Dobićeš svoju dušu kao plen, jer si se uzdao u mene,’ govori Gospod.“

40 Ovo je reč koju je Gospod uputio Jeremiji nakon što je Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, pustio Jeremiju iz Rame, dok je bio u okovima među svim jerusalimskim i Judinim izgnanicima, koje su vodili u izgnanstvo u Vavilon. **2** Tada je zapovednik telesne straže uzeo Jeremiju i rekao mu: „Gospod, tvoj Bog, rekao je da će naneti ovu nevolju ovom mestu. **3** Gospod je to ispunio i učinio je baš kao što je i rekao, jer ste zgrešili Gospodu i niste poslušali njegov glas. Zato vam se ovo desilo. **4** Evo, danas ti skidam okove koji su ti na rukama. Ako hoćeš da pođeš sa mnom u Vavilon, onda pođi, i moje će oko bdeti nad tobom. A ako nećeš da pođeš sa mnom u Vavilon, onda ostani. Sva ti je zemlja otvorena, idi kud god hoćeš i kud god ti je volja!“

5 Dok je on razmišljao kuda da pođe, Nebuzaradan mu je rekao: „Idi kod Gedalije, sina Ahikama, Safanovog sina, koga je kralj Vavilona postavio nad Judinim gradovima. Ostani kod njega među narodom, ili idi kud god hoćeš.“

Tada mu je zapovednik telesne straže dao hranu i dar i otpustio ga. **6** Tako je Jeremija došao kod Gedalije, Ahikamovog sina, u Mispu i bio je kod njega među narodom koji je ostao u zemlji.

7 Svi vojni zapovednici koji su se nalazili u zemlji i njihovi ljudi čuli su da je kralj Vavilona postavio nad zemljom Gedaliju, Ahikamovog sina, i da mu je poverio muškarce, žene, decu i neke od siromaha iz naroda, koji nisu bili odvedeni u izgnanstvo u Vavilon. **8** U Mispu su pred Gedaliju došli: Ismailo, Netanijin sin, Johanan i Jonatan, Karijini sinovi, Seraja, Tanumetov sin, sinovi Jofije Netofaćanina, i Jezanija, sin jednog Mahatejina – oni i njihovi ljudi. **9** Gedalija, sin Ahikama, Safanovog sina, zakleo se njima i njihovim ljudima: „Ne bojte se da služite Haldejcima. Ostanite u zemlji i služite kralju Vavilona i biće vam dobro. **10** Ja ću ostati u Mispi da vas zastupam pred Haldejcima koji nam budu dolazili. Vi berite grožđe, letnje voće[*] i masline, stavljajte ih u svoje posude i ostanite u svojim gradovima koje ste zauzeli.“

11 Svi Judejci koji su bili u Moabu, među Amonovim sinovima, u Edomu i oni koji su bili po svim drugim zemljama čuli su da je kralj Vavilona ostavio ostatak u Judi i da je nad njima postavio Gedaliju, sina Ahikama, Safanovog sina. **12** Svi Jevreji vratili su se iz svih mesta po kojima su bili rasejani i došli u Judinu zemlju kod Gedalije u Mispu. I nabrali su veoma mnogo grožđa i letnjeg voća.

13 Johanan, Karijin sin, i svi vojni zapovednici koji su se nalazili u zemlji došli su kod Gedalije u Mispu, **14** i rekli mu: „Zar ne znaš da je Balis, kralj Amonovih sinova, poslao Ismaila, Netanijinog sina, da pogubi tvoju dušu?“ Ali Gedalija, Ahikamov sin, nije im verovao.

15 Tada je Johanan, Karijin sin, rekao Gedaliji u tajnosti u Mispi: „Idem da ubijem Ismaila, Netanijinog sina. Niko neće znati za to. Zašto da on pogubi tvoju dušu i da se raseje ceo Judin narod koji se sakupio oko tebe i da propadne Judin ostatak?“ **16** Ali Gedalija, Ahikamov sin, rekao je Johananu, Karijinom sinu: „Ne čini to, jer je laž to što kažeš za Ismaila.“

[*] **40**:**10**,**12** Smokve i urme.

41 Tako je sedmog meseca Ismailo, sin Netanije, Elisaminog sina, od kraljevskog roda i jedan od kraljevih istaknutih ljudi, došao u Mispu kod Gedalije, Ahikamovog sina, zajedno s deset ljudi. Oni su u Mispi zajedno jeli. **2** Tada je Ismailo, Netanijin sin, s deset ljudi koji su bili s njim, ustao i ubio mačem Gedaliju, sina Ahikama, Safanovog sina. Tako je ubio onoga koga je kralj Vavilona postavio nad zemljom. **3** Ismailo je pobio i sve Judejce koji su bili s Gedalijom u Mispi i Haldejce, ratnike, koji su se tamo zatekli.

4 Sutradan, posle ubistva Gedalije, dok još niko za to nije znao, **5** došli su ljudi iz Šekema, Šiloha i Samarije, osamdeset ljudi obrijane brade, razderanih haljina i isečeni po telu, noseći u rukama prinose od žita i tamjan da to prinesu u Gospodnjem domu. **6** Ismailo, Netanijin sin, izašao je pred njih iz Mispe plačući. Kad je došao do njih, rekao im je: „Dođite kod Gedalije, Ahikamovog sina.“ **7** Kad su oni došli usred grada, Ismailo, Netanijin sin, i ljudi koji su bili s njim, pobili su ih i bacili u bunar.

8 Među njima je bilo deset ljudi koji su rekli Ismailu: „Nemoj nas ubiti, jer imamo namirnice skrivene u polju: zalihe pšenice, ječma, ulja i meda.“ Zato je on odustao i nije ih pobio s njihovom braćom. **9** Bunar u koji je Ismailo bacio sve leševe ljudi koje je pobio bio je velik bunar. Kralj Asa ga je načinio zbog Baše, kralja Izraela. Taj bunar je Ismailo, Netanijin sin, napunio onima koje je pobio.

10 Tada je Ismailo zarobio sve koji su ostali u Mispi, kraljeve kćeri i ceo narod koji je ostao u Mispi, a koji je Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, poverio Gedaliji, Ahikamovom sinu. Tako ih je Ismailo, Netanijin sin, zarobio i pošao k Amonovim sinovima.

11 Johanan, Karijin sin, i svi vojni zapovednici koji su bili s njim čuli su za sve zlo koje je učinio Ismailo, Netanijin sin. **12** Oni su uzeli sve ljude i otišli da se bore protiv Ismaila, Netanijinog sina. Našli su ga kod velike vode u Gibeonu.

13 Kad su svi koji su bili sa Ismailom videli Johanana, Karijinog sina, i sve vojne zapovednike koji su bili s njim, obradovali su se. **14** Svi koje je Ismailo odveo iz Mispe okrenuli su se i pošli prema Johananu, Karijinom sinu. **15** A Ismailo, Netanijin sin, pobegao je od Johanana sa osam ljudi i otišao kod Amonovih sinova.

16 Johanan, Karijin sin, i svi vojni zapovednici koji su bili s njim poveli su iz Gibeona preostali narod koji je Ismailo, Netanijin sin, nakon što je ubio Gedaliju, Ahikamovog sina, odveo iz Mispe – sve muškarce, ratnike, žene, decu i dvorane. **17** Tako su oni pošli, a zatim su se zaustavili u Himamovom prenoćištu koje je pored Betlehema. Posle su krenuli odatle i uputili se u Egipat **18** jer su se bojali Haldejaca, zato što je Ismailo, Netanijin sin, ubio Gedaliju, Ahikamovog sina, koga je kralj Vavilona postavio nad zemljom.

42 Tada su svi vojni zapovednici kao i Johanan, Karijin sin, Jezanija, Osajin sin, i ceo narod, od najmanjeg do najvećeg, došli **2** i rekli proroku Jeremiji: „Poslušaj naše molbe za milost. Moli se za nas Gospodu, svom Bogu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo malo od velikog broja, kao što i sam vidiš. **3** Neka nam Gospod, tvoj Bog, kaže kojim putem da idemo i šta da radimo.“

4 Na to im je prorok Jeremija rekao: „Poslušaću vas. Pomoliću se Gospodu, vašem Bogu, kao što ste mi rekli, i preneću vam sve što vam Gospod odgovori. Ni reči vam neću zatajiti.“

5 Oni su rekli Jeremiji: „Neka Gospod bude istinit i veran svedok protiv nas ako u potpunosti ne postupimo po rečima koje nam Gospod, tvoj Bog, pošalje preko tebe. **6** Bilo da je dobro ili loše za nas, poslušaćemo glas Gospoda, našeg Boga, kome te šaljemo, da bi nam bilo dobro zbog toga što slušamo glas

Gospoda, svog Boga.“

7 Posle deset dana Jeremiji je došla Gospodnja reč. **8** Zato je on pozvao Johanana, Karijinog sina, sve vojne zapovednike koji su bili s njim i ceo narod, od najmanjeg do najvećeg. **9** Zatim im je rekao: „Ovako kaže Gospod, Izraelov Bog, pred koga ste me poslali da iznesem vašu molbu za milost: **10** ‘Ako ostanete u ovoj zemlji, ja ću vas izgraditi i neću vas srušiti, posadiću vas i neću vas iščupati, jer će mi biti žao zbog nevolje koju sam vam naneo. **11** Ne bojte se kralja Vavilona, od koga strahujete.

Ne bojte ga se,’ govori Gospod, ‘jer sam ja s vama da vas spasem i izbavim iz njegove ruke. **12** Ja ću vam pokazati milost, i on će vam se smilovati i vratiće vas u vašu zemlju.

13 Ali ako kažete: ‘Nećemo ostati u ovoj zemlji!,’ pa tako ne poslušate glas Gospoda, svog Boga, **14** nego kažete: ‘Ipak idemo u egipatsku zemlju, gde više nećemo videti rata, gde nećemo čuti zvuk roga i gde nećemo gladovati; tamo ćemo se naseliti,’ **15** onda čujte Gospodnju reč, vi koji ste ostali od Jude. Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Ako odlučite da idete u Egipat i ako zaista odete da se tamo nastanite, **16** tada će vas mač kog se bojite stići u egipatskoj zemlji i glad koje se plašite ići će za vama u Egipat, i tamo ćete umreti. **17** Svi oni koji odluče da idu u Egipat da bi tamo živeli poginuće od mača, gladi i pomora. Niko neće preživeti niti će pobeći od nevolje koju ću pustiti na njih.’

18 Jer ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Kao što su se moj gnev i moja jarost izlili na stanovnike Jerusalima, tako će se moja jarost izliti na vas ako odete u Egipat. Bićete primer kletve i strašan prizor, primer prokletstva i predmet podsmeha, i nikada više nećete videti ovo mesto.’

19 ‘Gospod opominje vas koji ste Judin ostatak. Ne idite u Egipat! Znajte dobro da sam danas svedok protiv vas, **20** da ste počinili prestup protiv svojih duša, jer ste me poslali Gospodu, svom Bogu, i rekli mi: ‘Moli se za nas Gospodu, našem Bogu, i šta god kaže Gospod, naš Bog, reci nam onako kako je on rekao, i mi ćemo tako učiniti. **21** Ja vam danas govorim, ali vi nećete poslušati glas Gospoda, svog Boga, niti išta od onoga za šta me je poslao k vama. **22** Zato znajte dobro da ćete poginuti od mača, gladi i pomora na mestu u koje želite da idete da se nastanite.“

43 Kad je Jeremija pred celim narodom izgovorio sve te reči Gospoda, njihovog Boga, sve reči koje im je Gospod, njihov Bog, poslao preko njega, **2** tada su Azarija, Osajin sin, Johanan, Karijin sin, i svi oholi ljudi rekli Jeremiji: „Laž govoriš. Gospod, naš Bog, nije te poslao da kažeš: ‘Ne idite u Egipat da se tamo nastanite.’ **3** Tebe je Baruh, Nirijin sin, nagovorio da nas predaš u ruke Haldejcima, da nas pobiju ili odvedu u izgnanstvo u Vavilon.“

4 Johanan, Karijin sin, svi vojni zapovednici i ceo narod nisu poslušali Gospodnji glas, koji im je rekao da ostanu u Judinoj zemlji. **5** Tako su Johanan, Karijin sin, i svi vojni zapovednici poveli sav Judin ostatak koji se iz svih naroda po kojima je bio rasejan vratio da bi neko vreme boravio u Judinoj zemlji: **6** muškarce, žene, decu, kraljeve kćeri i sve duše koje je Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, ostavio kod Gedalije, sina Ahikama, Safanovog sina. Poveli su i proroka Jeremiju i Baruha, Nirijinog sina. **7** Oni su otišli u egipatsku zemlju, jer nisu poslušali Gospodnji glas. Tako su stigli u Tafnes.

8 Tada je Gospod uputio ovu reč Jeremiji u Tafnesu: **9** „Uzmi u ruke veliko kamenje i pred očima svih Judejaca prekrij ga malterom na terasi napravljenoj od cigala koja se nalazi kod ulaza u faraonov dom u Tafnesu. **10** Zatim im reci: Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Poslaću po svog slugu Nebuhadnezara, kralja Vavilona. Dovešću ga i postaviću njegov presto na ovo kamenje koje sam prekrio, i on će preko njega razapeti svoj raskošni šator. **11** On će doći i udariće na

egipatsku zemlju. Ko je za smrtonosni pomor, od pomora će umreti. Ko je za zarobljeništvo, u zarobljeništvo će otići. Ko je za mač, od mača će pasti. **12** Zapaliću vatru u hramovima egipatskih bogova. On će ih spaliti i odvesti u zarobljeništvo. Ogrnuće se egipatskom zemljom kao što se pastir ogrće svojom haljinom, i mirno će odande otići. **13** Srušiće stubove hrama sunca koji je u egipatskoj zemlji i spaliti vatrom hramove egipatskih bogova.“

44 Ovo je reč koja je došla Jeremiji za sve Judejce koji su živeli u egipatskoj zemlji, za one koji su bili u Migdolu, u Tafnesu, u Nofu i u zemlji Patros: **2** „Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Vi ste videli svu nevolju koju sam pustio na Jerusalim i na sve Judine gradove. Oni su danas pustoš i u njima nema stanovnika. **3** To se desilo zbog zla koje ste učinili da biste me vređali time što ste išli da prinosite kâd i da služite drugim bogovima koje ranije niste poznavali, ni vi ni vaši praočevi. **4** A ja sam vam slao sve svoje sluge, proroke, rano ustajao i slao ih, i govorio sam vam: ‘Ne činite, molim vas, te gadosti koje mrzim.’ **5** Ali vi niste slušali, niti ste prignuli svoje uho da biste se odvratili od svoje zloće i prestali da prinosite kâd drugim bogovima. **6** Zato sam izlio svoju jarost i svoj gnev, i goreo je kao vatra po Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama, tako da su pretvoreni u pustoš i ruševine, kakvi su i danas.’

7 Ovako kaže Gospod, Bog nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Zašto navlačite veliku nevolju na svoje duše, da biste iz Jude istrebili i muškarce i žene, decu i odojčad, pa da od vas ne ostane ni ostatak, **8** jer me vređate delima svojih ruku kada drugim bogovima prinosite kâd u egipatskoj zemlji, u koju ste došli da živite, da na sebe navučete istrebljenje i da postanete primer prokletstva i predmet podsmeha među svim narodima na zemlji? **9** Jeste li zaboravili zla dela svojih praočeva, zla dela Judinih kraljeva i zla dela njihovih žena, kao i svoja zla dela i zla dela vaših žena, koja su se činila u Judinoj zemlji i po jerusalimskim ulicama? **10** Vi se sve do danas niste pokajali niti ste se uplašili, niste živeli po mom zakonu i po mojim odredbama koje sam stavio pred vas i pred vaše praočeve.’

11 Zato ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Okrenuću svoje lice protiv vas i snaći će vas zlo i istrebiću ceo Judin narod. **12** Zgrabiću Judin ostatak, one koji su odlučili da idu u egipatsku zemlju da tamo žive, i svi će oni izginuti u egipatskoj zemlji. Pašće od mača i izginuće od gladi, od najmanjeg do najvećeg; od mača i gladi oni će pomreti. Postaće primer kletve i strašan prizor, primer prokletstva i predmet podsmeha. **13** Pozvaću na odgovornost one koji žive u egipatskoj zemlji, kao što sam pozvao na odgovornost i Jerusalim, i to ću učiniti mačem, glađu i pomorom. **14** Niko od Judinog ostatka ko je došao u egipatsku zemlju da tamo živi neće pobeći, niti će preživeti da bi se vratio u Judinu zemlju za kojom mu duša čezne da se u nju vrati i da tamo živi. Neće se vratiti, osim nekih koji će pobeći.’“

15 Tada su svi muškarci koji su znali da njihove žene prinose kâd drugim bogovima i sve žene koje su u velikom broju stajale tamo i ceo narod koji je živeo u egipatskoj zemlji, u Patrosu, odgovorili Jeremiji: **16** „Reč koju si nam rekao u Gospodnje ime nećemo poslušati, **17** nego ćemo činiti po svakoj reči koja je izašla iz naših usta: prinosićemo kâd ‘kraljici nebesa’ i izlivaćemo joj žrtve levanice, kao što smo mi i naši praočevi, naši kraljevi i naši knezovi činili po Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama. Tada smo bili siti hleba i dobro nam je bilo i nismo doživljavali nikakvu nevolju. **18** A otkad smo prestali da prinosimo kâd ‘kraljici nebesa’ i da joj izlivamo žrtve levanice, u svemu oskudevamo i ginemo od mača i gladi.

19 Kada prinosimo kâd ‘kraljici nebesa’ i izlivamo joj žrtve levanice, kada pravimo

kolače u obliku njenog lika da bismo joj ih prineli i izlivamo joj žrtve levanice, zar to činimo bez pristanka svojih muževa?“

20 Na to je Jeremija rekao celom narodu, muškarcima i ženama i svima koji su mu onako govorili: **21** „Zar se Gospod nije setio i zar mu nije na um došlo to što ste prinosili kâd po Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama, vi i vaši praočevi, vaši kraljevi i vaši knezovi i narod? **22** Na kraju Gospod više nije mogao da podnosi vaša zla dela i gadosti koje ste činili. Zato je vaša zemlja pretvorena u pustoš, strašan prizor i prokletstvo, i ostala je bez stanovnika, a takva je i danas. **23** Zato što ste prinosili kâd i grešili Gospodu, zato što niste slušali Gospodnji glas i niste živeli po njegovom zakonu, njegovim odredbama i njegovim svedočanstvima, zato vas je snašla ova nevolja, kakva je danas.“

24 Zatim je Jeremija rekao celom narodu i svim ženama: „Čujte Gospodnju reč, svi vi iz Judinog naroda koji ste u egipatskoj zemlji. **25** Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Muževi, i vi, žene njihove! Vi, žene, govorite (a svi to svojim rukama izvršujete): ‘Izvršićemo svoje zavete kojima smo se zavetovale da ćemo prinositi kâd ‘kraljici nebesa’ i izlivati joj žrtve levanice.’ Vi ćete se držati svojih zaveta i izvršavaćete što ste se zavetovale.

26 Zato čujte Gospodnju reč, svi vi iz Judinog naroda koji živite u egipatskoj zemlji: ‘Zaklinjem se svojim velikim imenom,’ kaže Gospod, ‘da u celoj egipatskoj zemlji više neće biti nijednog Judinog čoveka čija bi usta izgovorila moje ime, govoreći: ‘Tako živ bio Gospod Jehova!’ **27** Bdeću nad njima na njihovo zlo, a ne na dobro. Svi oni iz Judinog naroda koji su u egipatskoj zemlji izginuće od mača i od gladi, dok ih ne nestane. **28** A oni koji pobegnu od mača vratiće se iz egipatske zemlje u Judinu zemlju, ali biće ih malo. Tada će sav Judin ostatak koji je otišao da živi u egipatskoj zemlji znati čija se reč ispunila, moja ili njihova.

29 ‘Ovo neka vam bude znak,’ govori Gospod, ‘da ću vas pozvati na odgovornost na ovom mestu, da biste znali da će se moje reči ispuniti na vaše zlo.’ **30** Ovako kaže Gospod: ‘Evo, predaću faraona Hofru, kralja Egipta, u ruke njegovim neprijateljima, u ruke onima koji traže njegovu dušu, kao što sam predao Sedekiju, Judinog kralja, u ruke Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, njegovom neprijatelju, onome koji je tražio njegovu dušu.’“

45

Reč koju je prorok Jeremija rekao Baruhu, Nirijinom sinu, kad je Baruh zapisivao u knjigu sve reči što je Jeremija izrekao, četvrte godine Joakima, sina Josije, Judinog kralja:

2 „Ovako Gospod, Izraelov Bog, kaže za tebe, Baruhu: **3** ‘Ti kažeš: ‘Teško meni, jer mi je Gospod dodao tugu na moj bol! Iznemogao sam od uzdisanja, ne nalazim mira.’

4 Ovako mu reci: ‘Evo šta kaže Gospod: ‘Što sam izgradio, srušiću, i što sam posadio, iščupaću, i to po svoj zemlji. **5** A ti tražiš velike stvari za sebe. Ne traži ih! Jer, evo, pustiću nevolju na svako telo,’ govori Gospod, ‘a tebi ću tvoju dušu dati kao plen u svim mestima kuda budeš išao.’“

46

Ovo je reč koju je Gospod uputio proroku Jeremiji o narodima: **2** O Egiptu, o vojsci faraona Nehaona, kralja Egipta, koji je bio na Eufratu u Harkemisu, a kog je Nebuhadnezar, kralj Vavilona, porazio četvrte godine Joakima, sina Josije, Judinog kralja. **3** „Pripremite male i velike štitove, i krenite u boj! **4** Vi konjanici, upregnite i uzjašite konje, stavite kacige! Uglačajte koplja! Obucite oklope!

5 ‘Zar to vidim da su uplašeni? Povlače se, njihovi su junaci poraženi, beže i ne osvrću se. Strah je posvuda,’ govori Gospod. **6** ‘Neka ne beže oni koji su brzi, neka ne beže junaci. Na severu, na obali Eufrata, posrću i padaju.’ **7** Ko se to diže kao Nil, kao voda

nabujalih reka? **8** Egipat se diže kao Nil, njegove su vode kao nabujale reke. On govori: ‘Dići ću se i prekriću zemlju. Zatrću grad i one koji stanuju u njemu.’ **9** Napred, konji! Jurite, kola! Neka izađu junaci, Huš i Fut, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i zapinju lukove.

10 To je dan Gospoda Jehove nad vojskama, dan osvete u kom će se on osvetiti svojim protivnicima. Mač će ih proždreti i nasitiće se i napiće se njihove krvi, jer Gospod nad vojskama priprema žrtvu u severnoj zemlji pored reke Eufrat.

11 ‘Popni se na Gilad i uzmi balzam, device, kćeri egipatska. Uzalud nabavljaš mnogo lekova. Nema ti ozdravljenja. **12** Narodi su čuli za tvoju sramotu i zemlja je puna tvoje vike, jer se junak o junaka spotiče i obojica padaju.’“

13 Ovo je reč koju je Gospod kazao proroku Jeremiji o napadu Nebuhadnezara, kralja Vavilona, na egipatsku zemlju: **14** „Objavite u Egiptu, razglasite u Migdolu, razglasite u Nofu i u Tafnesu! Recite: ‘Stani i pripremi se, jer će mač proždreti sve oko tebe! **15** Zašto je voda odnela tvoje junake? Nisu mogli da se odupru, jer ih je Gospod poterao. **16** Mnogi od njih posrću i padaju, i govore jedan drugom: ‘Ustani, hajde da se vratimo svom narodu, u zemlju svog roda, jer je ovaj mač okrutan!’ **17** Tamo govore: ‘Faraon, kralj Egipta, puki je hvalisavac. Dopustio je da prođe vreme svečanosti.’

18 ‘Tako ja bio živ,’ govori Kralj, kome je ime Gospod nad vojskama, ‘kakav je Tavor među gorama i Karmel pored mora, takav će i on biti kada dođe. **19** Spremi prtljag za izgnanstvo, stanovnice, kćeri egipatska! Jer Nof će postati strašan prizor i biće spaljen, u njemu neće niko stanovati. **20** Egipat je prelepa junica. Sa severa će doći pogibao. **21** A egipatski plaćenici liče na ugojenu telad. Ali i oni se povlače, svi beže. Ne mogu se odupreti, jer ih je stigao dan propasti, vreme da budu pohođeni.

22 Njegov glas je kao siktanje zmije koja se povlači, jer sa silom neprijatelj na njega dolazi, sa sekirama na njega navaljuje, kao oni koji drva seku. **23** Poseći će njegovu šumu,’ govori Gospod, ‘iako je neprohodna. Jer ih ima više nego skakavaca, izbrojati se ne mogu. **24** Postideće se kći egipatska i biće predata u ruke severnom narodu.

25 Ovako kaže Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Razračunaću se s Amonom iz Noa, s faraonom i Egiptom, s njegovim bogovima i njegovim kraljevima, s faraonom i sa svima koji se uzdaju u njega.

26 Predaću ih u ruke onima koji traže njihovu dušu, u ruke Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, i u ruke njegovim slugama, a posle će Egipat opet biti naseljen kao u davnim danima,’ govori Gospod.

27 ‘A ti, slugo moj Jakove, ne boj se! Ne plaši se, Izraele! Ja ću te izbaviti iz daleke zemlje, i izbaviću tvoje potomke iz zemlje u kojoj su zarobljeni. Vratiće se Jakov, biće miran i spokojan i niko ga neće plašiti. **28** Slugo moj Jakove, ne boj se,’ govori Gospod, ‘jer sam ja s tobom! Istrebiću sve narode po kojima sam te rasejao, a tebe neću istrebiti. Ali ću te disciplinovati i suditi ti, nipošto te neću smatrati nevinim.’“

47 Ovo je reč koju je Gospod uputio proroku Jeremiji o Filistejima pre nego što je faraon osvojio Gazu. **2** Ovako je rekao Gospod: „Evo, dolaze vode sa severa i postaju velika bujica. Poplaviće zemlju i sve što je na njoj, grad i one koji žive u njemu. Ljudi će vikati, gorko će plakati svi stanovnici zemlje. **3** Od topota kopita njegovih pastuva, od buke njegovih bojnih kola i tutnjave točkova, očevi neće mariti za sinove, jer će im ruke klonuti, **4** jer dolazi dan kada će se istrebiti svi Filisteji i zatrti svi koji pomažu Tiru i Sidonu. Jer će Gospod istrebiti Filisteje – ostatak s ostrva Kaftora. **5** Gazi će biti obrijana glava. Aškelon će biti razoren. Vi koji ste ostatak njihove doline, dokle ćete

se seći po telu?“

6 „O, maču Gospodnji! Kada ćeš se smiriti? Vrati se u svoje korice! Stani i miruj!“ **7** „Kako da se smiri, kad ga je Gospod uputio da napadne Aškelon i primorsku oblast? Tamo ga je poslao.“

48 Gospod nad vojskama, Izraelov Bog, ovako kaže o Moabu: „Teško Nebuu, jer je opustošen! Kirijatajim je posramljen i osvojen. Visoko utočište je posramljeno i uplašeno. **2** Nema više Moabove hvale. U Hešbonu mu smišljaju zlo i govore: ‘Hajde da ih istrebimo da više ne budu narod.’

I ti, Madmene, ućuti! Mač ide za tobom. **3** Vika se čuje iz Oronajima, pustošenje i veliko razaranje. **4** Moab je razoren. Razleže se vika njegove dece. **5** Dok se penju na Luit, oni putem plaču – razleže se plač. Dok idu iz Oronajima, razleže se jauk zbog propasti koja se pročula.

6 Bežite, izbavite svoje duše, budite kao smreka u pustinji! **7** Zato što se uzdaš u svoja dela i u svoje blago, bićeš osvojen. Hemos će otići u izgnanstvo sa svojim sveštenicima i svojim knezovima. **8** Pustošnik će doći u svaki grad. Nijedan mu grad neće umaći. Dolina će propasti i ravnica će biti opustošena, kao što je rekao Gospod.

9 Dajte putokaz Moabu, jer kad se sve bude rušilo, on će otići. Njegovi će gradovi postati strašan prizor i niko neće u njima živeti.

10 ‘Proklet bio onaj ko nemarno izvršava zadatak koji mu je Gospod poverio! Proklet bio onaj ko svoj mač usteže od krvi!

11 Moabci su spokojni od svoje mladosti, mirno leže kao što leži talog od vina. Ne pretaču se iz posude u posudu, ne odlaze u izgnanstvo. Zato je njihov ukus ostao u njima, njihov se miris nije promenio.

12 Zato dolaze dani,’ govori Gospod, ‘kada ću na njih poslati one koji pretaču posude i oni će ih pretočiti. Iaprazniće njihove posude i razbiće njihove ćupove. **13** Moabci će se stideti zbog Hemosa, kao što se Izraelov dom stideo zbog Bet-Ela u koji se pouzdao. **14** Kako se usuđujete da kažete: ‘Mi smo junaci, moćni ratnici?’

15 ‘Moab je opustošen, neprijatelj se digao na njegove gradove. Njegovi najbolji mladići odlaze na klanje,’ govori Kralj, kome je ime Gospod nad vojskama.

16 ‘Bliži se propast Moabaca, njihova nevolja brzo hita. **17** Sažaljevaće ih svi koji su oko njih, svi koji znaju njihovo ime. Ovako recite: ‘Kako li se slomi jak štap, divna palica!’

18 Siđi sa svog slavnog položaja i sedi žedna, stanovnice, kćeri dibonska. Onaj koji pustoši Moab dolazi na tebe, razoriće tvoja utvrđenja.

19 Stani i posmatraj put, stanovnice Aroira. Pitaj onoga koji beži i onu koja traži spas. Pitaj ih: ‘Šta se desilo?’ **20** Moab je posramljen, jer ga je obuzeo strah. Gorko plačite i vičite. Objavite u Arnonu da je Moab opustošen. **21** Sud dolazi na ravnu zemlju, na Olon i na Jasu, na Mifat, **22** na Dibon, na Nebu, na Bet-Devlatajim, **23** na Kirijatajim, na Bet-Gamul, na Bet-Meon, **24** na Keriot, na Bosru i na sve gradove moabske zemlje, na one koji su daleko i na one koji su blizu.

25 ‘Polomljen je rog Moabu, ruka mu je slomljena,’ govori Gospod. **26** ‘Opijte ga, jer se na Gospoda oholo podigao. Moab se valja u svojoj bljuvotini, pa je sada i sam na podsmeh drugima.

27 Zar nije Izrael bio tebi na podsmeh? Je li uhvaćen među lopovima? A ti si podrugljivo odmahivao glavom kad god si o njemu govorio.

28 Ostavite gradove i živite na stenama, stanovnici Moaba. Budite kao golubovi koji se gnezde po vrletima.

29 Čuli smo za ponos Moaba, koji je veoma ohol, i za njegovo uzvisivanje, njegov ponos, njegovu oholost i uobraženost njegovog srca.’

30 ‘Znam ja njegov bes,’ govori Gospod, ‘ali neće biti kako je zamislio, neće se ispuniti njegove prazne reči. **31** Zato ću gorko plakati nad Moabom, jadikovaću nad svim Moabcima. Naricaće se za stanovnicima Kir-Eresa.

32 Plakaću nad tobom, lozo iz Sivme više nego nad Jazirom. Tvoje bujne mladice pružaju se preko mora. Dopiru do mora – do Jazira. Pustošnik se obrušio na prinos tvog letnjeg voća i tvog grožđa. **33** Nestalo je radosti i veselja iz voćnjaka i iz moabske zemlje. Učinio sam da nestane vina u presama za vino. Niko više neće gaziti grožđe uz radosne poklike. Uzvici će se čuti, ali ne uzvici radosti.’

34 ‘Vika se čuje iz Hešbona pa sve do Eleale, glasovi se čuju sve do Jase, i od Sigora pa sve do Oronajima i do Eglat-Selisije, jer su se nimrimske vode pretvorile u pustinju. **35** Istrebiću iz Moaba,’ govori Gospod, ‘one koji donose žrtve na obredne uzvišice i koji prinose kâd svom bogu. **36** Zato će moje srce kao frula tužno jecati za Moabom. Kao frula moje će srce tužno jecati za ljudima iz Kir-Eresa. Zato će propasti njegovo izobilje. **37** Sve su glave ćelave i sve su brade obrijane. Po svim su rukama posekotine, oko bedara je kostret!

38 Na svim krovovima u Moabu i na njegovim trgovima samo se naricanje čuje. Razbio sam Moab kao posudu koju niko ne želi,’ govori Gospod. **39** ‘Kako se uplašio! Gorko plačite! Moab se povukao! Posramljen je. Moab je postao predmet podsmeha i nešto strašno svima koji su oko njega.

40 Jer ovako kaže Gospod: ‘Kao orao koji se obrušava na svoj plen, tako će neprijatelj raširiti svoja krila nad Moabom. **41** Gradovi će biti zauzeti i njihova utvrđenja osvojena. Tog dana srce moabskih junaka biće kao srce žene koja ima trudove.’

42 ‘Moab će biti zatrt kao narod, jer se oholo podigao na Gospoda. **43** Strah, jama i zamka čekaju tebe, stanovniče Moaba,’ govori Gospod. **44** ‘Ko od straha pobegne, pašće u jamu, a ko iz jame izađe, uhvatiće se u zamku. Jer će Moabu doći godina u kojoj ću ga pohoditi,’ govori Gospod. **45** ‘U senci Hešbona zaustavili su se iscrpljeni begunci. Vatra će izaći iz Hešbona, plamen će izaći iz Cionovog grada, i progutaće slepoočnice Moaba i teme buntovnih sinova.’

46 ‘Teško tebi, Moabe! Propao je Hemosov narod. Jer su tvoji sinovi i tvoje kćeri odvedeni u zarobljeništvo. **47** Ali u poslednjim danima sakupiću zarobljeni moabski narod,’ govori Gospod.“

Dovde je sud nad Moabom.

49 Ovako kaže Gospod o Amonovim sinovima: „Zar Izrael nema sinova? Zar nema naslednika? Zašto je Malhom zauzeo Gadovu zemlju i zašto se njegov narod nastanio u Izraelovim gradovima?

2 Zato dolaze dani,“ govori Gospod, „kada ću učiniti da se čuje ratni poklič protiv Rave Amonovih sinova. Od nje će ostati gomila ruševina, a njeni okolni gradovi biće spaljeni vatrom.

Tada će Izrael vladati nad onima koji su nad njim vladali,“ kaže Gospod.

3 „Gorko plači, Hešbone, jer je Gaj opustošen. Jadikujte, gradovi oko Rave. Opašite kostret, naričite i lutajte među kamenim torovima, jer će Malhom otići u izgnanstvo sa svojim sveštenicima i svojim knezovima. **4** Zašto se hvališ svojim dolinama po kojima obilje teče, neverna kćeri, ti što se uzdaš u svoje blago i govoriš: ‘Ko će doći na mene?’

5 ‘Pustiću na tebe strahotu,’ govori Gospod Jehova nad vojskama, ‘od svih koji su oko tebe. Rasejaćete se, svaki na svoju stranu, i neće biti nikoga da sakupi begunce.

6 Ali posle ću sakupiti zarobljene Amonove sinove,’ govori Gospod.’“

7 Ovako kaže Gospod nad vojskama o Edomu: „Zar više nema mudrosti u Temanu? Zar oni koji su razboriti više ne daju savete? Zar se njihova mudrost raspala? **8** Bežite! Sklonite se! Siđite u dubine da se sklonite,

stanovnici Dedana! Jer ću pustiti da na Edom dođe nevolja Isavova, vreme za moj obračun s njim. **9** Kada bi k tebi došli berači grožđa, zar ne bi ostavili i nešto za pabirčenje? Kada bi k tebi došli lopovi noću, zar ne bi pokrali samo ono što su hteli? **10** Ali ja ću ogoliti Isava, otkriću njegova skloništa, tako da neće moći da se sakrije. Njegovi potomci, njegova braća i njegovi susedi biće opustošeni, a njega više neće biti. **11** Ostavi svoju siročad, ja ću im sačuvati život, i tvoje će se udovice u mene uzdati."

12 Jer ovako kaže Gospod: „Iako nisu navikli da piju čašu mog gneva, moraće je ispiti. A zar ćeš ti biti izuzet? Nećeš biti izuzet, nego ćeš morati da piješ."

13 „Jer zaklinjem se samim sobom," govori Gospod, „da će Bosra biti strašan prizor, sramota, pustoš i prokletstvo, a svi njeni gradovi biće pusti doveka."

14 Čuo sam vest od Gospoda, poslanik je otišao među narode da kaže: „Sakupite se, ustanite na njega, krenite u boj."

15 „Jer, gle, učinio sam da budeš mali među narodima, prezren među ljudima. **16** Prevario te je strah koji si drugima ulivao, prevarila te je oholost srca tvoga, tebe koji živiš u kamenim klisurama i boraviš po visokim bregovima. Iako kao orao visoko svoje gnezdo viješ, i odatle ću te srušiti," govori Gospod. **17** „Edom će postati strašan prizor. Ko god prođe pored njega gledaće zaprepašćeno i zviždaće u čudu zbog svih njegovih nevolja. **18** Kada bude razoren, kao što su bili razoreni Sodom i Gomor i gradovi oko njih," kaže Gospod, „niko od ljudi neće tamo živeti, niko od ljudskih sinova neće se u njemu nastaniti.

19 Gle, neprijatelj će izaći kao lav iz jordanskih čestara i napašće one na sigurnom pašnjaku. U trenu ću Edom naterati da pobegne iz svoje zemlje. Postaviću nad njegovom zemljom onoga koji je izabran. Jer ko je kao ja? Ko će me izazvati? Koji pastir može opstati preda mnom? **20** Zato čujte šta Gospod namerava da učini s Edomom i šta je zamislio protiv stanovnika Temana: Najmanji iz stada biće odvučeni. Zbog njihovih dela on će opustošiti njihovo prebivalište. **21** Od njihovog strašnog pada zemlja se zatresla. Vika se čuje sve do Crvenog mora. **22** Gle, neprijatelj će se kao orao podići i obrušiće se, raširiće svoja krila nad Bosrom. Tog dana srce edomskih junaka biće kao srce žene koja ima trudove."

23 O Damasku: „Posramili su se Emat i Arfad, jer su čuli lošu vest, strah ih je obuzeo. More je u teskobi, ne može se smiriti. **24** Damask je izgubio hrabrost. Okrenuo se i dao u beg, izbezumljen je od straha. Teskoba i bolovi su ga obuzeli kao ženu koja se porađa. **25** Kako to da nije napušten slavni grad, grad veselja?

26 Zato će njegovi mladići popadati po njegovim trgovima i tog će dana izginuti svi ratnici," govori Gospod nad vojskama. **27** „Zapaliću vatru na zidu Damaska i ona će progutati Ben-Adadove utvrđene dvore."

28 Ovako je rekao Gospod za Kidar i za asorska kraljevstva koja je porazio Nebuhadnezar, kralj Vavilona: „Ustanite, pođite na Kidar i oplenite sinove Istoka! **29** Uzeće im se njihovi šatori i njihova stada, šatorska platna i sve njihove stvari. Biće im odvedene kamile. Vikaće na njih: 'Strah je posvuda!

30 Bežite, bežite daleko!' Siđite u dubine da se tamo sklonite, stanovnici Asora," govori Gospod. „Jer Nebuhadnezar, kralj Vavilona, namerava da vam nešto učini i protiv vas je nešto smislio."

31 „Ustanite, pođite na bezbrižan narod, koji živi spokojno!," govori Gospod.

„Nema on ni vrata ni prevornice i živi sam. **32** Njihove kamile će se uzeti kao plen, mnoštvo njihove stoke biće im oteto. Rasejaću ih na sve strane, one koji šišaju kosu na slepoočnicama, i sa svih strana pustiću na njih nevolju," govori Gospod. **33** „Asor će postati jazbina šakala, biće pust doveka. Niko od ljudi neće živeti tamo, niko od ljudskih

sinova neće se u njemu nastaniti.“
34 Gospod je uputio ovu reč proroku Jere-
miji o Elamu, na početku kraljevanja Sede-
kije, Judinog kralja: **35** „Ovako kaže Gospod
nad vojskama: ‘Slomiću Elamov luk, glavnu
silu njegovu. **36** Dovešću na Elam četiri vetra
s četiri kraja nebesa. Rasejaću Elamce u sve
te vetrove, i neće biti naroda u koji neće biti
rasejani.“

37 „Nateraću Elamce da drhte pred svojim
neprijateljima, pred onima koji traže njihovu
dušu. Pustiću na njih nevolju i svoj žestoki
gnev,“ govori Gospod. „Poslaću na njih mač
da ih istrebim.“

38 „Postaviću svoj presto u Elamu i zatrću
tamo kralja i knezove,“ govori Gospod.

39 „U poslednjim danima sakupiću zarob-
ljene Elamce,“ govori Gospod.

50 Ovo je reč koju je Gospod preko pro-
roka Jeremije izrekao o Vavilonu, hal-
dejskoj zemlji: **2** „Objavite među na-
rodima i razglasite! Podignite zastavu! Raz-
glasite, ništa ne krijte! Recite: ‘Vavilon je
osvojen, Bel je posramljen. Merodah je upla-
šen. Posramljeni su vavilonski likovi. Upla-
šeni su njegovi odvratni idoli.’ **3** Jer na njega
dolazi narod sa severa koji njegovu zemlju
pretvara u strašan prizor, tako da više niko u
njoj ne živi. I ljudi i stoka beže i odlaze.“

4 „U te dane i u to vreme,“ govori Gospod,
„Izraelovi sinovi i Judini sinovi doći će za-
jedno. Ići će plačući i tražiće Gospoda, svog
Boga. **5** Pitaće za put za Cion, tamo će pogled
upravljati i govoriće: ‘Dođite, sklopimo s
Gospodom trajni savez koji se neće zabora-
viti.’ **6** Moj narod je stado ovaca koje ginu.
Zavode ih njihovi pastiri. Besciljno ih po go-
rama vode, pa lutaju po gorama i brdima. Za-
boravili su svoje počivalište. **7** Svi koji ih
nađu proždiru ih, njihovi neprijatelji govore:
‘Nećemo biti krivi, jer su oni zgrešili
Gospodu, onome u kom pravda prebiva,
Gospodu, nadi svojih praočeva.“

8 „Bežite iz Vavilona, izađite iz haldejske
zemlje i budite kao životinje koje predvode
stado. **9** Jer ću na Vavilon podići i dovesti
mnoštvo velikih naroda iz severne zemlje, i
oni će se svrstati za boj i krenuti na njega. O-
dande će biti osvojen. Njihove su strele kao u
silnog čoveka koji roditeljima decu ubija,
koji se ne vraća bez uspeha. **10** Haldeja će
postati plen. Svi koji je budu plenili uzeće ko-
liko god žele,“ govori Gospod.

11 „Jer ste se vi radovali, klicali ste dok
ste pljačkali moje nasledstvo. Skakali ste kao
junice u mladoj travi i rzali ste kao pastuvi.
12 Vaša se majka veoma posramila, razoča-
rala se ona koja vas je rodila. Evo, najbezna-
čajnija je među narodima – ona je bezvodna
pustinja i pusta zemlja. **13** Zbog Gospodnjeg
gneva neće biti nastanjena, sva će opusteti.
Ko god prođe pored Vavilona, gledaće zapre-
pašćeno i zviždaće u čudu zbog svih njegovih
nevolja.“

14 „Svrstajte se i sa svih strana krenite na
Vavilon svi vi koji luk natežete! Odapinjite
strele na njega! Ne štedite strele, jer je
Gospodu zgrešio! **15** Oglasite se ratnim
pokličem sa svih strana! On je pružio ruku,
pali su njegovi stubovi, srušile se njegove zi-
dine. To je Gospodnja osveta! Osvetite se Va-
vilonu, učinite mu onako kako je on činio! **16**
Istrebite iz Vavilona onoga koji seje i onoga
koji zamahuje srpom u vreme žetve. Zbog
okrutnog mača vratiće se svako svom narodu,
pobeći će svako u svoju zemlju.“

17 „Izrael je ovca iz rasteranog stada. La-
vovi su ga rasterali. Najpre ga je kralj Asirije
progutao, a zatim mu je Nebuhadnezar, kralj
Vavilona, kosti oglodao. **18** Zato ovako kaže
Gospod nad vojskama, Izraelov Bog: ‘Razra-
čunaću se s kraljem Vavilona i njegovom
zemljom, onako kako sam se razračunao s
kraljem Asirije. **19** Vratiću Izrael na njegov
pašnjak i on će pasti na Karmelu i na Bašanu.
Po brdovitom području Jefrema i Gilada si-
tiće se njegova duša.’“

20 „U te dane i u to vreme,“ govori
Gospod, „tražiće se Izraelov prestup, ali ga

više neće biti, i Judini gresi, ali se neće naći,
jer ću oprostiti onima koje budem ostavio.“

21 „Kreni na meratajimsku[*] zemlju i na
stanovnike Fekoda! Neka ih stigne zatiranje i
istrebljenje,“ govori Gospod. „Sve učini kako
sam te uputio! **22** Ratna vika čuje se u zemlji,
velika je propast, **23** Kako li je slomljen i raz-
bijen malj cele zemlje! Kako li je strašan pri-
zor Vavilon postao među narodima! **24**
Postavio sam ti zamku i ti si se uhvatio, Va-
vilone, a da to nisi ni shvatio. Zatečen si i
uhvaćen, jer si se Gospodu suprotstavio.

25 Gospod je otvorio svoju riznicu i izva-
dio oružje svoje osude. Jer Gospod nad voj-
skama treba da izvrši svoje delo u haldejskoj
zemlji. **26** Krenite na nju s kraja zemlje!
Otvorite njene žitnice! Zgrnite sve to na go-
milu, kao što se žito zgrće! Uništite je, neka u
njoj niko ne ostane! **27** Pokoljite sve njene
mlade bikove, neka siđu na klanje! Teško
njima, jer je došao njihov dan, vreme da budu
pohođeni!“

28 „Čuje se glas onih koji beže, onih koji
se spasavaju iz vavilonske zemlje, da na Ci-
onu jave osvetu Gospoda, našeg Boga, osvetu
za njegov hram.

29 Sazovite strelce protiv Vavilona, sve
koji luk zapinju. Ulogorite se oko njega. Neka
niko ne pobegne. Platite mu po njegovim de-
lima, učinite mu sve onako kako je on činio,
jer se drsko suprotstavio Gospodu, Svetom
Bogu Izraelovom. **30** Zato će njegovi mladići
popadati po njegovim trgovima, i tog dana
izginuće svi njegovi ratnici,“ govori Gospod.

31 „Evo, dolazim na tebe, Oholi,“ govori
Gospod nad vojskama, „jer će doći tvoj dan,
vreme da se razračunam s tobom! **32** Oholi će
posrnuti i pašće, i neće biti nikoga da ga po-
diže. Zapaliću vatru u njegovim gradovima, i
ona će progutati svu njegovu okolinu.“

33 Ovako kaže Gospod nad vojskama:
„Izraelovi sinovi i Judini sinovi zajedno su
potlačeni. Svi koji su ih zarobili drže ih čvrsto
i ne žele ih pustiti. **34** Ali moćan je njihov
Otkupitelj, ime mu je Gospod nad vojskama.
On će voditi njihovu parnicu, da bi doneo mir
zemlji i smeo stanovnike Vavilona.“

35 „Mač dolazi na Haldejce,“ govori
Gospod, „i na stanovnike Vavilona, na nje-
gove knezove i na njegove mudrace. **36** Mač
dolazi na one koji govore prazne reči, i oni će
postupati bezumno. Mač dolazi na njegove
junake, i oni će se uplašiti. **37** Mač dolazi na
njegove konje, na bojna kola i na sve tuđince
koji su usred njega, i oni će postati kao žene.
Mač dolazi na njegove riznice, i one će biti
opljačkane. **38** Opustošenje dolazi na njegove
vode, i one će presušiti. Jer to je zemlja rez-
barenih likova. Zbog svojih strašnih vizija
ljudi se ponašaju bezumno. **39** Zato će se
tamo nastaniti životinje koje žive u bezvod-
nom kraju i životinje koje zavijaju, i u njemu
će stanovati sove. Nikad više neće biti nasta-
njen, neće ga više biti ni u jednom budućem
naraštaju.“

40 „Kad ga Bog razori, kao što je razorio
Sodom i Gomor i gradove oko njih,“ govori
Gospod, „niko od ljudi neće tamo živeti, niko
od ljudskih sinova neće se u njemu nastaniti.“

41 „Evo, narod dolazi sa severa, veliki na-
rod i veliki kraljevi dići će se s krajeva zem-
lje. **42** Oni nose luk i koplje, okrutni su i ne-
milosrdni. Njihova je vika kao morska huka.
Na konjima jašu, postrojeni su i jednodušno
spremni za rat protiv tebe, kćeri vavilonska.

43 Kralj Vavilona je čuo vest o njima i
ruke su mu klonule. Teskoba ga je uhvatila.
Obuzeli su ga teški bolovi kao ženu kad se
porađa.“

44 „Evo, neprijatelj će izaći kao lav iz jor-
danskih čestara i napašće one na sigurnom
pašnjaku. U trenu ću Vavilonjane naterati da
pobegnu iz svoje zemlje. Postaviću nad nji-
hovom zemljom onog ko je izabran. Jer ko je

[*] **50:21** „Meratajim“ znači „dvostruka pobuna“ ili „dvostruka gorčina.“

kao ja? Ko će me izazvati? Koji pastir može preda mnom opstati? **45** Zato čujte šta Gospod namerava da učini s Vavilonom i šta je zamislio protiv haldejske zemlje: Najmanji iz stada biće odvučeni. Zbog njihovih dela on će opustošiti njihovo prebivalište. **46** Od strašnog pada Vavilona zemlja će se zatresti i vika će se čuti među narodima."

51 Ovako kaže Gospod: „Na Vavilon i na stanovnike Lev-Kamaja* podignuću razoran vetar. **2** Na Vavilon ću poslati vejače koji će ga ovejati i njegovu zemlju isprazniti. Opkoliće ga sa svih strana u dan njegove nevolje.

3 Strelac neka ne zapinje luk. Neka niko ne ustaje u svom oklopu.

Nemojte se smilovati njegovim mladićima, pobijte svu njegovu vojsku." **4** Oni će pobijeni popadati u haldejskoj zemlji, probođeni po njegovim ulicama.

5 Izrael i Juda nisu poput udovice, jer ih nije ostavio njihov Bog, Gospod nad vojskama. Velika je krivica zemlje Haldejaca u očima Svetog Boga Izraelovog.

6 „Bežite iz Vavilona, neka svako spase svoju dušu! Nemojte izgubiti život zbog njegovog prestupa, jer je ovo vreme Gospodnje osvete. On mu plaća po njegovim delima. **7** Vavilon je zlatna čaša u Gospodnjoj ruci, čaša koja je opila svu zemlju. Narodi su pili vino iz nje i zato se ponašaju bezumno. **8** Vavilon je iznenada pao i razbio se. Gorko nad njim plačite, donesite balzam za njegove rane. Možda će se izlečiti."

9 „Lečili smo Vavilon, ali se on nije izlečio. Ostavite ga! Pođimo svaki u svoju zemlju. Jer njegova osuda dopire do nebesa i diže se do nebeskih oblaka. **10** Gospod je za nas učinio pravedna dela. Dođite, objavimo na Cionu delo Gospoda, Boga svoga."

11 „Naoštrite strele! Stanite iza štitova! Gospod je podstakao duh kraljeva Medije jer namerava da uništi Vavilon. To je Gospodnja osveta, osveta za njegov hram. **12** Podignite zastavu na vavilonskim zidinama! Pojačajte straže, postavite stražare, namestite zasede! Jer što je Gospod zamislio to će i učiniti. Učiniće ono što je rekao protiv stanovnika Vavilona."

13 „Ženo koja živiš na velikim vodama i imaš mnogo blaga, došao ti je kraj, nećeš više ubirati dobit. **14** Gospod nad vojskama zakleo se svojom dušom: 'Napuniću te ljudima kao skakavcima, i oni će klicati kad te poraze.' **15** On je svojom silom zemlju načinio, mudrošću svojom plodno tlo učvrstio i razumom svojim nebesa razapeo. **16** Od njegovog glasa huče vode na nebesima, on s kraja zemlje paru vodenu podiže. Kiši je načinio brane i vetar izvodi iz svojih riznica. **17** Svaki se čovek ponaša nerazumno, ništa ne shvata. Svaki će se zlatar postideti svog rezanog lika, jer su njegovi liveni likovi laž, nema života u njima. **18** Ništavni su, predmeti za izrugivanje. Propašće u dan pohođenja.

19 Ali onaj ko je Jakovljevo nasledstvo nije kao oni, jer je on Tvorac svega. On je palica njegova, njegovo nasledstvo. Ime mu je Gospod nad vojskama."

20 „Ti si mi toljaga, ratno oružje. Tobom ću satrti narode, tobom ću uništiti kraljevstva. **21** Tobom ću satrti konja i konjanika, tobom ću satrti bojna kola i njihovog vozača. **22** Tobom ću satrti muškarca i ženu, tobom ću satrti starca i dečaka, tobom ću satrti mladića i devojku. **23** Tobom ću satrti pastira i njegovo stado, tobom ću satrti ratara i njegovu ujarmljenu stoku, tobom ću satrti namesnike i upravitelje. **24** Platiću Vavilonu i svim stanovnicima Haldeje za sve zlo koje su učinili na Cionu pred vašim očima," govori Gospod.

25 „Evo, dolazim na tebe, goro koja uništavaš," govori Gospod, „koja uništavaš svu zemlju. Dići ću ruku na tebe, oboriću te s litica nad kojima se uzdižeš i pretvoriću te u

* **51:1** Ovo je kriptografsko ime za Haldeju.

spaljenu goru.“

26 „Iz tebe se više neće uzimati ugaoni ka-
men ni kamen temeljac, jer ćeš biti večna
pustoš,“ govori Gospod.

27 „Podignite znak za zbor u zemlji!
Zatrubite u rog među narodima! Pripremite
narode za rat protiv njega! Sazovite na njega
kraljevstva, araratsko, minijsko i aškenatsko!
Pošaljite zapovednike da okupe vojsku za na-
pad na njega! Dovedite konje da ih bude
mnogo kao ubojnih skakavaca! **28** Pripremite
narode za rat protiv njega, kraljeve Medije,
njihove namesnike, sve upravitelje i svu zem-
lju kojom vladaju. **29** Neka se zemlja zatrese
i neka bude u teškom bolu, jer se Gospodnja
namera izvršava na Vavilonu da vavilonsku
zemlju pretvori u strašan prizor, nenastanjenu
pustoš.“

30 „Vavilonski junaci prestali su da se
bore. Sede u tvrđavama. Nestalo je njihove
snage, postali su kao žene. Spaljene su kuće
u gradu, polomljene su prevornice na njego-
vim vratima.

31 Glasnik za glasnikom stiže, vesnik za
vesnikom dolazi, javljaju kralju Vavilona da
je njegov grad sa svih strana osvojen, **32** da
su prelazi preko reke zauzeti, brodovi od pa-
pirusove trske spaljeni vatrom, a ratnici sme-
teni.“

33 Jer ovako kaže Gospod nad vojskama,
Izraelov Bog: „Kći vavilonska je kao gumno,
vreme je da bude izgažena. Još malo i doći će
joj vreme žetve.“

34 „Progutao me je Nebuhadnezar, kralj
Vavilona, u pometnju me je bacio. Načinio je
od mene praznu posudu, progutao me je kao
velika zmija, napunio je svoj stomak mojim
dragocenim predmetima. Kao vodom sprao
me je s mog mesta. **35** ‘Nasilje učinjeno meni
i mom telu neka dođe na Vavilon!,’ govoriće
stanovnica Ciona. ‘Neka moja krv dođe na
stanovnike Haldeje!,’ govoriće Jerusalim.“

36 Zato ovako kaže Gospod: „Evo, ja ću
voditi tvoju parnicu i osvetiću te. Isušiću nje-
govo more i presušiću njegove izvore. **37**
Vavilon će postati gomila kamenja, jazbina
šakala, strašan prizor. Ljudi će u čudu zviž-
dati zbog njega i on će ostati bez stanovnika.
38 Svi zajedno rikaće kao mladi lavovi, zavi-
jaće kao mladunčad lava.“

39 „Kad se budu zagrejali, prirediću im
gozbu i opiću ih da budu veseli, pa će zaspati
večnim snom iz kog se neće probuditi,“ go-
vori Gospod. **40** „Odvešću ih kao ovnove na
klanje, kao ovnove i jarce.“

41 „Sisah je zauzet! Osvojena je Slava
cele zemlje! Vavilon je postao strašan prizor
među narodima! **42** More se podiglo na Va-
vilon, prekrilo ga je mnoštvom svojih talasa.
43 Njegovi gradovi su postali strašan prizor,
bezvodna zemlja i pustoš. Njegovi gradovi su
kao zemlja u kojoj niko ne živi, niko kroz njih
ne prolazi. **44** Razračunaću se s Belom u Va-
vilonu i izvući ću iz njegovih usta ono što je
progutao. Narodi se više neće k njemu sticati.
Pašće vavilonske zidine.“

45 „Izađi iz njega, narode moj! Neka
svako spase svoju dušu od Gospodnjeg žesto-
kog gneva! **46** Inače će vaše srce biti u strahu
i uplašićete se vesti koja će se čuti u zemlji.
Jedne godine stići će jedna vest, a dogodine
druga vest. U zemlji će vladati nasilje i ustaće
vladar na vladara. **47** Zato dolaze dani kada
će položiti račun rezbareni vavilonski likovi.
Posramiće se sva njegova zemlja, i oni koji
budu pobijeni pašće usred njega.

48 Nad Vavilonom će radosno klicati ne-
besa i zemlja i sve što je u njima, jer će sa
severa doći pustošnici,“ govori Gospod. **49** „I
kao što je Vavilon učinio da padnu pogubljeni
Izraelci, tako će pasti u Vavilonu pobijeni sve
zemlje.“

50 „Vi koji ste umakli maču, idite, ne-
mojte stajati! Premda ste daleko, pamtite
Gospoda i neka vam Jerusalim bude u srcu.“

51 „Posramljeni smo, jer smo čuli za sra-
motu. Poniženje je prekrilo naša lica, jer su
tuđinci došli na sveta mesta Gospodnjeg
doma.“

52 „Zato dolaze dani,“ govori Gospod,

„kada će položiti račun njegovi rezbareni likovi i po svoj njegovoj zemlji ječaće ranjeni.“

53 „Kad bi se Vavilon i do nebesa podigao i kad bi se po nepristupačnim visinama utvrdio, ipak bih na njega pustio pustošnike,“ govori Gospod.

54 „Slušajte! Vika se čuje u Vavilonu i velika je propast u haldejskoj zemlji. **55** Jer Gospod pustoši Vavilon i prekinuće u njemu silnu buku. Njegovi talasi huče kao velike vode, razleže se njegova huka. **56** Jer na Vavilon dolazi pustošnik. Vavilonski junaci biće zarobljeni, a njihovi lukovi polomljeni, jer Gospod je Bog koji svakome plaća po zasluzi, i zaista će im naplatiti. **57** Opiću njegove knezove i njegove mudrace, njegove namesnike, njegove upravitelje i njegove junake, tako da će doveka zaspati snom iz kog se neće probuditi,“ govori Kralj, kome je ime Gospod nad vojskama.

58 Ovako kaže Gospod nad vojskama: „Vavilonske zidine, iako široke, biće razrušene, i njegova vrata, iako visoka, biće spaljena. Narodi će se truditi ni za šta, za vatru će se truditi plemena, i iznemoći će.“

59 Ovo je reč koju je Gospod uputio Jeremiju proroka da kaže Seraji, sinu Nirije, Masijinog sina, kada je on pošao u Vavilon sa Sedekijom, Judinim kraljem, četvrte godine njegovog kraljevanja. Seraja je bio nastojnik. **60** Jeremija je u jednu knjigu zapisao sve nevolje koje treba da dođu na Vavilon, sve ove reči koje su napisane protiv Vavilona. **61** Zatim je Jeremija rekao Seraji: „Kada dođeš u Vavilon, kad ga budeš video svojim očima, pročitaj naglas sve ove reči. **62** Ovako reci: ‘Gospode, ti si govorio za ovo mesto da ćeš ga uništiti tako da u njemu više ne bude stanovnika. U njemu neće biti ni ljudi ni stoke, nego će biti pustoš doveka.’ **63** Kad pročitaš ovu knjigu, zaveži je za kamen i baci u Eufrat, **64** a zatim reci: ‘Ovako će potonuti Vavilon i nikad se više neće podići, zbog nevolje koju ću pustiti na njega. Iznemoći će.’“

Dovde su Jeremijine reči.

52

Sedekija je imao dvadeset i jednu godinu kad je počeo da vlada i vladao je jedanaest godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Amutala i bila je kći Jeremije iz Livne. **2** On je činio ono što je zlo u Gospodnjim očima, sve onako kako je činio i Joakim. **3** To što se dogodilo u Jerusalimu i Judi izazvalo je Gospodnji gnev, tako da ih je on odbacio od svog lica. A Sedekija se pobunio protiv kralja Vavilona. **4** Devete godine kraljevanja Sedekije, desetog meseca, desetog dana u mesecu, Nebuhadnezar, kralj Vavilona, došao je na Jerusalim sa svom svojom vojskom. Oni su se ulogorili pred gradom i oko njega podigli opsadni zid. **5** Grad je bio pod opsadom sve do jedanaeste godine vladanja Sedekije.

6 Četvrtog meseca, devetog dana u mesecu, u gradu je vladala velika glad i narod nije imao hleba. **7** Na kraju su gradske zidine bile probijene. Svi ratnici su se dali u beg i izašli su noću iz grada kroz vrata između dvostrukog zida, koji je pored kraljevog vrta, dok su Haldejci bili svuda oko grada. Zatim su krenuli prema Arabi. **8** Ali haldejska vojska je krenula u poteru za kraljem Sedekijom i stigla ga u pustim ravnicama kod Jerihona, a sva njegova vojska razbežala se od njega. **9** Tada su uhvatili kralja i odveli ga kralju Vavilona u Riblu u ematskoj zemlji, da mu on sudi. **10** Kralj Vavilona pogubio je Sedekijine sinove pred njegovim očima, a pogubio je u Ribli i sve Judine knezove. **11** Kralj Vavilona je oslepio Sedekiju, a zatim mu stavio bakarne okove i odveo ga u Vavilon gde je sve do smrti ostao zatvoren.

12 Petog meseca, desetog dana u mesecu, to jest devetnaeste godine vladanja Nebuhadnezara, kralja Vavilona, u Jerusalim je došao Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, koji je služio kralju Vavilona. **13** On je spalio Gospodnji dom, kraljev dvor i sve kuće u Jerusalimu. Sve velike kuće spalio je vatrom. **14** Haldejska vojska koja je došla sa zapovednikom telesne straže srušila je sve zidine oko

Jerusalima.

15 Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, odveo je u izgnanstvo neke siromahe iz naroda, narod koji je ostao u gradu, one koji su se predali kralju Vavilona i vešte radnike koji su ostali. **16** Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, ostavio je neke od siromaha u zemlji i odredio ih da rade kao vinogradari i ratari. **17** Haldejci su razbili bakarne stubove koji su bili u Gospodnjem domu, kolica i bakarno more iz Gospodnjeg doma, a sav bakar odneli su u Vavilon. **18** Uzeli su i lonce, lopate, makaze za podsecanje fitilja, činije, čaše i sav bakarni pribor koji se koristio za službu. **19** Zapovednik telesne straže uzeo je sudove za vodu, pepeonice, činije, lonce, svećnjake, čaše i činije od čistog zlata i od čistog srebra. **20** Nije se moglo izmeriti koliko je bakra potrošeno za dva stuba, jedno more i dvanaest bikova od bakra koji su bili ispod mora i kolica, i za sve što je kralj Solomon načinio za Gospodnji dom.

21 Svaki stub bio je visok osamnaest lakata, a mogao se obuhvatiti konopcem od dvanaest lakata. Njegova debljina je iznosila četiri prsta,[*] a iznutra je bio šupalj. **22** Oglavlje na njemu bilo je od bakra, i bilo je visoko pet lakata. Filigranska mrežica i narovi oko oglavlja bili su od bakra. Takav je bio i drugi stub, a i narovi su bili isti. **23** Okolo je bilo devedeset i šest narova. Ukupno je nad mrežicom bilo sto narova.

24 Zapovednik telesne straže uzeo je Seraju, svešteničkog poglavara, Sefaniju, drugog sveštenika, i trojicu vratara, **25** a iz grada je uzeo jednog dvoranina koji je nadzirao vojnike, sedmoro ljudi koji su imali pristup kralju, a koji su se zatekli u gradu, zatim pisara vojnog zapovednika, koji je narod pozivao u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda koji su se zatekli u gradu. **26** Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, uzeo ih je sa sobom i odveo kralju Vavilona u Riblu. **27** Kralj Vavilona ih je pobio; pogubio ih je u Ribli, u ematskoj zemlji. Tako je Juda bio izgnan iz svoje zemlje.

28 Ovo je narod koji je Nebuhadnezar odveo u izgnanstvo: u sedmoj godini bilo je tri hiljade dvadeset i tri Judejca.

29 Osamnaeste godine vladanja Nebuhadnezara, iz Jerusalima su odvedene osamsto trideset i dve duše.

30 Dvadeset i treće godine vladanja Nebuhadnezara, Nebuzaradan, zapovednik telesne straže, odveo je u izgnanstvo sedamsto četrdeset i pet Judejaca.

Tako je odvedeno ukupno četiri hiljade šesto duša.

31 Trideset i sedme godine izgnanstva Joahina, Judinog kralja, dvanaestog meseca, dvadeset i petog dana u mesecu, Evil-Merodah, kralj Vavilona, u prvoj godini svog kraljevanja izveo je iz zatvora Joahina, Judinog kralja i oslobodio ga. **32** On je lepo razgovarao s njim i postavio je njegov presto iznad prestola drugih kraljeva koji su bili s njim u Vavilonu. **33** Joahin je skinuo svoje zatvorske haljine i jeo je za kraljevim stolom celog svog života. **34** Svakog dana je od kralja Vavilona dobijao onoliko hrane koliko mu je trebalo, celog svog života, sve dok nije umro.

[*] **52:21** Lakat iznosi 44,5 centimetara. Prst iznosi 1,85 centimetara. Vidi dodatak na kraju knjige.

Pisac: Jeremija
Mesto pisanja: okolina Jerusalima
Pisanje završeno: 607. pre n. e.

PLAČ JEREMIJIN

1 O, kako osamljen sedi, grad nekad pun ljudi! Postao je kao udovica,[*] a nekad je bio velik među narodima! Nekad kneginja među pokrajinama, na ropski rad sada ide! **2** Noću gorko plače i suze joj niz obraze liju. Od svih ljubavnika njenih nikog nema da je uteši. Svi su je prijatelji izdali, neprijatelji su joj postali. **3** Juda je izgnan zbog nevolje i teškog robovanja. Među narodima sad mora da živi. Mesto za počinak ne nalazi. Svi što ga progone hvataju ga u teskobi. **4** Putevi cionski tuguju, jer niko na praznik ne dolazi. Pusta su sva vrata njegova, sveštenici njegovi uzdišu. Devojke su njegove žalosne, a on je pun gorčine. **5** Protivnici njegovi postali su poglavari. Neprijatelji su njegovi bezbrižni. Zbog mnoštva prestupa njegovih, Gospod ga je u tugu zavio, a deca su mu u ropstvo otišla pred protivnikom. **6** Sav je sjaj svoj kćer cionska izgubila. Knezovi su njeni postali kao jeleni što pašu ne nalaze, i nemoćno idu pred onim koji ih goni. **7** U danima nevolje svoje i beskućništva naroda svog, Jerusalim se setio svih dragocenosti što ih je imao od davnina. Kad je narod njegov pao u ruke neprijatelju i kad mu niko nije pomogao, neprijatelji su ga videli i rugali se njegovim šabatima. **8** Teško je zgrešio Jerusalim, i zato je odvratan postao. Sada ga preziru svi koji su ga poštovali, jer su videli golotinju njegovu. A i sam uzdiše i leđa okreće, **9** nečistota mu je na haljinama. Nije razmišljao o onome što ga čeka, i sada je strašno pao. Nikog nema da ga uteši. Pogledaj, Gospode, nevolju moju, jer se neprijatelj uzoholio. **10** Neprijatelj pruža ruku na sve njene čari. Da, u svoju svetinju ona vidi neznabošce da ulaze, za koje si ti dao upute da ne ulaze u tvoj sabor. **11** Ceo narod njegov uzdiše, hleb traži. Dragocenosti svoje za hranu daju, da dušu okrepe. Pogledaj, Gospode, i vidi, ništa više ne vredim! **12** Zar to ništa ne znači svima vama koji putem prolazite? Pogledajte i vidite! Ima li bola poput teškog bola što je meni nanet, kojim me je Gospod u tugu zavio u dan žestokog gneva svog? **13** S visine je poslao vatru u kosti moje i svaku zahvata. Razapeo je mrežu nogama mojim, okrenuo me je unazad. Opustošio me je, bolujem po čitav dan. **14** Pomno je pazio na prestupe moje, u njegovoj se ruci oni prepliću. Došli su mi na vrat, snaga me izdaje. Gospod me je dao u ruke onima na koje se ne mogu podići. **15** Sve junake moje Gospod je izbacio iz moje sredine. Protiv mene je skup sazvao, da satre mladiće moje. Gospod je izgazio grožđe u vinskoj presi device, kćeri Judine. **16** Nad tim plačem. Oko moje, oko moje suze lije. Jer je daleko od mene tešitelj koji bi mi dušu okrepio. Sinovi su moji napušteni, jer se neprijatelj uzoholio. **17** Cion pruža ruke svoje, nikog nema da ga teši. Gospod je svima oko Jakova odredio da ustanu na njega kao neprijatelji. Jerusalim je među njima odvratan postao. **18** Pravedan je Gospod, jer sam se pobunio protiv reči usta njegovih. Slušajte, svi narodi, i gledajte moj bol. Devojke moje i mladići moji u ropstvo su otišli. **19** Zvao sam one koji su me mnogo

[*] **1:1** Grad, hebrejski „ir,“ je imenica ženskog roda u hebrejskom jeziku.

voleli, ali su me prevarili. Sveštenici moji i starci moji pomrli su u gradu, tražeći hranu da okrepe dušu svoju. **20** Pogledaj, Gospode, u teskobi sam! Utroba mi se uskomešala. Srce se moje kida u meni, jer sam bio veoma buntovan. Napolju mi je mač decu pobio, a u kući je sama smrt. **21** Ljudi čuju kako uzdišem. Nikog nema da me teši. Svi su neprijatelji moji čuli za nevolju moju. Raduju se što si ti to učinio. Ti ćeš učiniti da dođe dan koji si objavio, da i njima bude kao meni. **22** Neka sva zloća njihova dođe pred tebe, a ti ih udari, kao što si mene udario zbog svih prestupa mojih. Jer je mnogo uzdaha mojih, i srce je moje bolno.

2 O, kako Gospod u gnevu svom oblacima zastire kćer cionsku! S neba na zemlju bacio je lepotu Izraelovu. U dan gneva svog nije se setio podnožja nogu svojih. **2** Gospod je progutao Jakovljeva prebivališta, nijednome se nije smilovao. U gnevu svom razorio je utvrđenja kćeri Judine. Bacio je na zemlju, oskrnavio je kraljevstvo i knezove njegove. **3** U žestini gneva slomio je svaki rog Izraelov. Povukao je desnicu svoju kad je neprijatelj napao. U Jakovu on gori kao plamen ognjeni što sve oko sebe proždire. **4** Kao neprijatelj luk je svoj zapeo. Desnicu je svoju kao neprijatelj podigao i pobio je sve što je očima drago. U šator kćeri cionske izlio je gnev svoj kao vatru. **5** Gospod je postao poput neprijatelja. Progutao je Izrael. Progutao je sve utvrđene dvore njegove, pretvorio je u ruševine svoja utvrđenja. I kćeri Judinoj umnožio je tugu i jad. **6** Razvalio je kolibu svoju kao da je obična koliba u vrtu. Učinio je kraj prazniku svome. Gospod je na Cionu bacio u zaborav praznik i Šabat,* i u svojoj gnevnoj osudi nije mario ni za kralja ni za sveštenika. **7** Gospod je odbacio oltar svoj, s prezirom je odbacio svetilište svoje. U ruke neprijatelju predao je zidine njegovih utvrđenih dvora. U domu Gospodnjem pustili su svoj glas, kao na praznični dan. **8** Gospod je odlučio da pretvori u ruševine zidine kćeri cionske. Rastegao je merno uže. Ruku svoju nije odvratio od zatiranja. U tugu je zavio bedem i zidine. Zajedno su pali. **9** Njena su vrata u zemlju utonula. Prevornice je njene uništio i polomio. Kralj njen i knezovi njeni sada su među narodima. Zakona nema. Ni proroci njeni više ne dobijaju vizije od Gospoda. **10** Starešine kćeri cionske na zemlji sede i ćute, glavu su prašinom posuli. Kostret su opasali. Devojke jerusalimske oborile su glavu sve do zemlje. **11** Oči su mi iščilele od suza. Utroba mi se uskomešala. Jetra mi se prosula na zemlju zbog propasti kćeri naroda mog, jer deca i odojčad gube svest po trgovima gradskim. **12** Majkama svojim govore: „Gde je žito i vino?“ Jer kao smrtno ranjeni gube svest po trgovima gradskim, dok polako umiru u naručju majki svojih. **13** Šta da ti navedem kao primer? S čime da te uporedim, kćeri jerusalimska? S čime da te izjednačim kako bih te utešio, device, kćeri cionska? Jer je propast tvoja velika kao more. Ko će te izlečiti? **14** Proroci su tvoji za tebe imali bezvredne i isprazne vizije. Nisu otkrivali prestup tvoj – nisu sprečili da u ropstvo odeš, nego su ti u vizijama govorili bezvredne i zavodljive objave. **15** Podrugljivo ti pljeskaju rukama svi koji putem prolaze. U čudu zvižde i odmahuju glavom zbog kćeri jerusalimske, govoreći: „To li je grad za koji su govorili: ‘On je savršenstvo lepote, radost cele zemlje?’“ **16** Na tebe otvaraju usta svi neprijatelji tvoji. U čudu zvižde i škrguću zubima. Govore: „Progutaćemo ga. Ovo je dan kome smo se nadali! Dočekali smo, ugledali smo!“ **17** Gospod je učinio ono što je naumio.

* **2:6** „Šabat“ znači „počinak, odmor, mirovanje.“ Pored sedmog dana od odmora, Zakon je propisivao i obredne ili praznične šabate, kada se takođe nije radio nikakav posao.

Ispunio je reč svoju. Ono što je još od davnina
odredio. Rušio je i nije imao samilosti. Nepri-
jatelju je dao da se raduje nad tobom. Uzvisio
je rog protivnika tvojih. **18** Srce njihovo ka
Gospodu vapi, o, zidine kćeri cionske! Neka
suze kao potoci teku dan i noć! Ne daj po-
činka osećanjima svojim, neka oko tvoje ne
prestaje da plače! **19** Ustani! Jadikuj noću, na
početku straža jutarnjih! Kao vodu srce svoje
izlivaj pred licem Gospodnjim! K njemu ruke
svoje podiži radi duše dece svoje, koja od
gladi gube svest na uglovima svih ulica! **20**
Pogledaj, Gospode, i vidi onoga koga si o-
vako teško udario! Zar je trebalo da žene jedu
plod utrobe svoje, decu koju su zdravu rodile,
i da u Gospodnjem svetilištu budu ubijeni
sveštenik i prorok? **21** Deca i starci leže na
zemlji po ulicama. Devojke moje i mladići
moji od mača su pali. Ubijao si u dan gneva
svog. Klao si, samilosti nisi imao. **22** Kao na
praznični dan, sazvao si narod iz svih mesta u
kojima kao stranci žive. U dan gneva
Gospodnjeg niko nije ni pobegao ni preživeo.
Decu koju sam zdravu rodila i odgajila, ne-
prijatelj je moj istrebio.

3 Ja sam čovek koji je video nevolju zbog
pruta gneva njegovog. **2** Mene je odveo i
poslao da u tami hodam, a ne u svetlosti.
3 I upravo na mene stalno, po ceo dan, okreće
ruku svoju. **4** Učinio je da uvene telo moje i
koža moja. Polomio je kosti moje. **5** Sazidao
je bedem oko mene, okružio me je otrovnim
biljem i nevoljom. **6** Stavio me je da sedim na
mračnim mestima kao oni koji su odavno
mrtvi. **7** Ogradio me je zidom kamenim da ne
izađem. Stavio je na mene teške okove. **8** I
kad zapomažem i vapim, on ne prima molitvu
moju. **9** Preprečio je puteve moje kamenom
klesanim. Zakrčio je staze moje. **10** On mi je
kao medved koji vreba, kao lav u zasedi. **11**
Pomeo je puteve moje i ostavio me kao zem-
lju neobrađenu. Opustošio me je. **12** Zapeo je
luk svoj, i postavio me kao metu za strele. **13**
U bubrege mi je zabio strele, sinove tula
svoga. **14** Postao sam predmet podsmeha na-
rodu protivničkom, rugaju mi se u pesmama
po ceo dan. **15** Nasitio me je gorčinom, napo-
jio me pelenom. **16** Pušta me da šljunkom
zube lomim, tera me da čučim u pepelu. **17**
Odbacuješ me, nema mira duši mojoj. Zabo-
ravio sam šta je to dobro. **18** I govorim:
„Nestalo je slave moje i onoga čemu sam se
nadao od Gospoda.“ **19** Seti se nevolje moje
i beskućništva moga, pelena i otrovnog bilja!
20 Duša će se tvoja sigurno setiti i prema
meni se sagnuti. **21** Na to ću podsećati srce
svoje, zbog toga ću spremno čekati. **22** Zbog
milosti Gospodnje nismo sasvim izginuli, jer
milosrđa njegovog neće nestati. **23** Obnav-
ljaju se svakog jutra. Vernost je tvoja velika.
24 „Gospod je nasledstvo moje“ govori duša
moja, „zato ću ga spremno čekati.“ **25** Dobar
je Gospod prema onome ko se uzda u njega,
prema duši koja ga traži. **26** Dobro je čekati,
tiho čekati, spasenje od Gospoda. **27** Dobro
je da čovek nosi jaram u mladosti svojoj. **28**
Neka sedi osamljen i ćuti, jer je on breme sta-
vio na njega. **29** Neka stavi usta svoja u pra-
šinu. Možda ima nade. **30** Neka okrene obraz
onom ko ga udara, neka se nasiti sramote. **31**
Jer Gospod ne odbacuje doveka. **32** Jer ako je
i u tugu zavio, on će se i smilovati zbog velike
milosti svoje. **33** Jer kad nanosi nevolju sino-
vima ljudskim ili ih rastužuje, ne raduje se
tome. **34** Kad se pod nogama satiru svi zatvo-
renici zemaljski, **35** kad se izvrće pravda čo-
veku pred licem Najvišega, **36** kad se čoveku
nepravda čini u parnici njegovoj – Gospod to
ne odobrava. **37** Ko je govorio nešto i zbilo
se, a da to Gospod nije odredio? **38** Iz usta
Najvišeg ne dolazi li i zlo i dobro? **39** Kako
se živ čovek može žaliti, kako se čovek može
žaliti zbog greha svoga? **40** Ispitajmo puteve
svoje i istražimo ih, i vratimo se Gospodu. **41**
Podignimo srce svoje i ruke svoje k Bogu na
nebesima: **42** „Počinili smo prestup, i bili
smo buntovni. A ti nisi oprostio. **43** Gnevom
si zatvorio pristup i progoniš nas. Ubijao si,
samilosti nisi imao. **44** Oblacima si zatvorio

pristup k sebi, da ne prođe molitva. **45** Učinio si od nas otpad i smeće među narodima.“ **46** Svi neprijatelji naši otvorili su usta na nas. **47** Snašli su nas užas i jama, opustošenje i propast. **48** Iz oka mog potoci suza teku zbog propasti kćeri naroda mog. **49** Oko moje suze lije bez prestanka, i nema mu predaha, **50** dok Gospod ne pogleda i ne vidi s neba. **51** Oko moje nanosi bol duši mojoj, zbog svih kćeri grada moga. **52** Neprijatelji me moji uporno kao pticu love, a bez razloga. **53** U jami su hteli okončati život moj, kamenje su bacali na mene. **54** Vode su potekle iznad glave moje. Rekao sam: „Poginuću!“ **55** Prizvao sam ime tvoje, o Gospode, iz jame najdublje. **56** Ti čuješ glas moj. Ne zatvaraj uho kad molim da me izbaviš, kad vapim za pomoć. **57** Približio si se onog dana kad sam te prizvao. Rekao si: „Ne boj se!“ **58** Ti si, Gospode, prihvatio parnice duše moje. Otkupio si život moj. **59** Video si, Gospode, nepravdu koja mi je učinjena. Daj mi pravednu presudu! **60** Video si svu osvetu njihovu, sve što protiv mene smišljaju. **61** Čuo si kako me sramote, Gospode, sve što protiv mene smišljaju, **62** reči onih koji na mene ustaju i što protiv mene šapuću po ceo dan. **63** Pogledaj ih kad sede i kad ustaju. O meni pesme pevaju. **64** Ti ćeš im, Gospode, vratiti po delima ruku njihovih. **65** Daćeš im srce okorelo, prokletstvo tvoje biće na njima. **66** Gonićeš ih u gnevu svome, i istrebićeš ih pod nebesima svojim, Gospode.

4 O, kako je potamnelo sjajno zlato, to čisto zlato! Kako se prosulo sveto kamenje po uglovima svih ulica! **2** A dragocene sinove Ciona, koji su se nekad merili suvim zlatom, sada ih smatraju samo zemljanim ćupovima, delom ruku grnčarevih! **3** Čak i šakali dojke pružaju, doje mladunce svoje. Kći naroda mog postala je okrutna, poput nojeva u pustinji. **4** Od žeđi se jezik odojčetu za nepce lepi. Deca hleba traže, ali nema nikoga da im ga pruži. **5** Oni koji su nekad jeli ukusna jela umiru od straha po ulicama. Oni koji su odrasli u skerletu sada grle gomile pepela. **6** Izopačenost kćeri naroda mog veća je od greha Sodoma, koji je u jednom času bio smaknut bez truda ljudske ruke. **7** Nazireji su njeni bili čistiji od snega, belji od mleka. Rumeniji od korala, glatki kao safir. **8** Sada izgledaju tamnije od čađi, ne prepoznaju se na ulicama. Koža im se za kosti prilepila, kao drvo se osušila. **9** Bolje su prošli oni koji su pobijeni mačem nego oni koje je glad pomorila. Jer polako venu zbog nestašice roda s njiva, kao da su mačem probodeni. **10** Žene, nekad samilosne, kuvale su decu svoju. Njima su se hranile u vreme propasti kćeri naroda moga. **11** Gospod je iskalio srdžbu svoju, izlio je žestoki gnev svoj. I raspalio je vatru na Cionu, koja proždire njegove temelje. **12** Ni kraljevi zemaljski ni svi koji žive na zemlji nisu verovali da će protivnik i neprijatelj ući na vrata jerusalimska. **13** Zbog greha proroka njegovih i prestupa sveštenika njegovih. Usred njega se prolivala krv pravednih. **14** Kao slepi lutali su ulicama. Okaljali su se krvlju, pa niko nije smeo dotaći haljine njihove. **15** „Sklonite se! Nečisti!,“ vikali su im. „Sklonite se! Sklonite se! Ne dotičite nas!“ Jer su postali beskućnici, i lutali su uokolo. Među narodima se govorilo: „Kod nas oni više ne mogu boraviti. **16** Sam ih je Gospod rasejao. On ih više neće pogledati. Ne poštuju se više ni sveštenici, milosti nema ni prema starcima.“ **17** Dok nas još ima, oči su nam iščilele uzalud očekujući pomoć. Gledajući u daljinu očekivali smo narod koji ne može spas doneti. **18** Vrebaju nam korake pa po trgovima svojim ne možemo hodati. Kraj nam se približio. Navršili su nam se dani, došao nam je kraj. **19** Naši su gonioci bili brži od orlova nebeskih. Po gorama su nas žestoko gonili, u pustinji su nas u zasedi čekali. **20** Duh nozdrva naših, pomazanik Gospodnji, zarobljen je u velikoj jami njihovoj, onaj za koga smo govorili: „U seni njegovoj živećemo među narodima.“ **21** Raduj se i veseli se, kćeri edomska, koja živiš u zemlji Uz. I

do tebe će čaša doći. Opićeš se i otkriti golo-
tinju svoju. **22** Tvoja nesreća dolazi kraju,
kćeri cionska. Neće te on opet u izgnanstvo
odvesti. Zaračunao je izopačenost tvoju,
kćeri edomska. Razotkrio je grehe tvoje.

5 Seti se, Gospode, šta nam se desilo!
Pogledaj i vidi sramotu našu! **2** Nasled-
stvo naše predato je strancima, naše kuće
tuđinima. **3** Postali smo siročad, bez oca.
Majke su naše kao udovice. **4** Svoju vodu pi-
jemo za novac, svoja drva kupujemo. **5** Goni-
oci su nam za vratom. Iznemogli smo. Ne
daju nam da predahnemo. **6** Prema Egiptu
ruku smo pružili i prema Asiriji, da se hleba
nasitimo. **7** Naši su praočevi zgrešili. Njih
više nema, a mi zbog prestupa njihovih mo-
ramo trpeti. **8** Sluge nad nama gospodare. Ni-
koga nema da nas iščupa iz ruke njihove. **9**
Hleb svoj donosimo izlažući dušu svoju maču
u pustinji. **10** Koža nam se od gladi kao peć
zažarila. **11** Obeščastili su žene na Cionu, de-
vice u gradovima Judinim. **12** Knezove su za
ruku obesili. Ni lica staraca nisu poštovali. **13**
Mladići su žrvnje nosili, a dečaci su pod tere-
tom drva posrtali. **14** Staraca više nema na
vratima, mladići ne sviraju više pesme svoje.
15 Nestalo je radosti u srcu našem. Igranje se
naše u tugovanje pretvorilo. **16** Kruna je pala
s glave naše. Teško nama, jer smo zgrešili! **17**
Zato srce naše boluje. Zato su nam oči osla-
bile, **18** zato što je gora cionska opustela, i li-
sice idu po njoj. **19** Ti ćeš, Gospode, na pre-
stolu sedeti doveka. Presto tvoj iz naraštaja u
naraštaj stoji. **20** Zašto da nas zaboraviš zau-
vek, da nas ostaviš na mnogo dana? **21**
Gospode, dovedi nas natrag k sebi, i mi ćemo
se rado vratiti. Daj nam nove dane poput onih
što su nekad bili. **22** Ali ti si nas zaista odba-
cio. Mnogo si se na nas razgnevio.

Pisac: Ezekiel
Mesto pisanja: Vavilon
Pisanje završeno: oko 572. pre n. e.
Obuhvata vreme: 592-572. pre n. e.

KNJIGA PROROKA EZEKIELA

1 Godine tridesete, četvrtog meseca, petog dana u mesecu, kada sam bio među izgnanicima na reci Hevaru, otvorila su se nebesa i imao sam božanska viđenja. **2** Petog dana u mesecu, pete godine izgnanstva kralja Joahina, **3** Gospodnja reč dođe Ezekielu,* sinu Buzija, sveštenika u haldejskoj zemlji, na reci Hevaru. Tamo se Gospodnja ruka spustila na njega.

4 Pogledao sam, i gle, sa severa je došao olujni vetar s gustim oblacima i razgorelom vatrom. Oblaci su bili obavijeni blistavom svetlošću, a usred vatre nalazilo se nešto nalik belom zlatu, što je sjalo usred nje. **5** Usred nje je bilo nešto što je izgledalo kao četiri bića i ona su ličila na zemaljskog čoveka. **6** Svako od njih je imalo četiri lica i svako je imalo četiri krila. **7** Noge su im bile prave i blistale su kao uglačani bakar, a stopala su im bila kao kod teleta. **8** Pod svojim krilima imala su čovečije ruke na sve četiri strane. Sva četiri su imala lica i krila. **9** Krila su im se dodirivala. Kad su ta bića išla, nisu se okretala, nego su išla pravo napred.

10 Sva četiri su imala lice čoveka, zatim s desne strane lice lava, s leve strane lice bika, a imala su i lice orla. **11** Takva su bila njihova lica. Krila su im se širila prema gore. Svako biće je imalo dva krila koja su se dodirivala, a dva koja su mu pokrivala telo.

12 Sva bića su išla pravo napred. Kuda ih je duh vodio, tamo su išla. Dok su išla, nisu se okretala. **13** Ta bića su izgledala poput užarenog ugljevlja. Između njih se tamo-amo kretalo nešto što je ličilo na baklje, a vatra je plamtela dok su iz nje sevale munje. **14** Kad su bića odlazila i vraćala se, izgledala su kao munje.

15 Dok sam gledao ta bića, gle, po jedan je točak bio na zemlji pored tih bića, pored svakog bića s četiri lica. **16** Točkovi su po izgledu bili nalik sjajnom hrizolitu, i sva četiri bila su ista. Po građi su bili takvi kao da je jedan točak u drugom točku. **17** Ti točkovi mogli su da se kreću na sve četiri strane. Kad su menjali smer, nisu morali da se okrenu. **18** Bili su zastrašujuće visoki. Sva četiri točka bila su svuda okolo puna očiju. **19** Kad bi bića krenula, s njima bi krenuli i točkovi, i kad bi se bića podigla sa zemlje, i točkovi bi se podigli. **20** Kuda ih je duh vodio, tamo su išla, jer ih je duh navodio da tamo idu, a točkovi su se podizali zajedno s njima, jer je duh koji je delovao na bića bio i u točkovima. **21** Kad bi bića krenula, i točkovi bi krenuli, a kad bi ona stala, i oni bi stali. Kad bi se bića podigla sa zemlje, i točkovi bi se podigli zajedno s njima, jer je duh koji je delovao na bića bio i u točkovima.

22 Iznad glava tih bića nalazilo se nešto poput sfere,* nalik zadivljujućem blistavom ledu, koji se rasprostirao iznad njihovih glava. **23** Ispod te sfere, njihova krila su bila ispružena, jedno prema drugom. Svako je na telu imalo dva krila na jednoj strani tela i dva na drugoj. **24** Kad su išla, čuo sam kako im krila

* **1:3** „Ezekiel“ znači „Bog jača.“
* **1:22** Verovatno je u pitanju vidljiva Božja slava koja okružuje glavu poput svetlosne aure.

huče poput velikih voda, poput glasa Sve-
moćnoga, poput velike vreve, poput graje u
logoru. Kad bi stala, spustila bi svoja krila.

25 Nad sferom koja je bila iznad njihovih
glava čuo se glas. (Kad bi stala, spustila bi
svoja krila.) **26** Nad sferom koja je bila iznad
njihovih glava bilo je nešto kao kamen safir,
nalik prestolu. A gore, na onom što je ličilo
na presto, bio je neko kao zemaljski čovek.
27 Od onoga što je izgledalo kao njegova
bedra pa naviše video sam nešto poput sjaj-
nog belog zlata, što je izgledalo kao vatra
koja je gorela iznutra svuda unaokolo, a od
onoga što je izgledalo kao njegova bedra pa
naniže video sam nešto poput vatre, a blistava
svetlost bila je svuda oko njega. **28** Video
sam nešto što je izgledalo kao duga koja se
pojavi u oblacima u kišni dan. Tako je izgle-
dala svetlost koja je blistala unaokolo. To je
bilo nešto što je izgledalo kao Gospodnja
slava. Kada sam to video, pao sam ničice i za-
čuo sam glas onoga koji je govorio.

2 On mi je rekao: „Sine čovečiji, stani na
noge da govorim s tobom.“ **2** Čim mi se
obratio, Duh je ušao u mene i podigao me
na noge da čujem onoga koji mi govori.

3 Zatim mi je rekao: „Sine čovečiji, šaljem
te Izraelovim sinovima, buntovnim narodima
koji su se pobunili protiv mene. Oni i njihovi
praočevi greše mi sve do današnjeg dana. **4**
Šaljem te sinovima drskog lica i tvrdokornog
srca. Reci im ovo: ‘Ovako kaže Gospod.’ **5**
Bez obzira da li će slušati ili neće – jer su bun-
tovnički dom – znaće da je prorok bio među
njima.

6 A ti, sine čovečiji, ne boj ih se i ne plaši
se njihovih reči, ni tvrdokornih ljudi, ni trnja
što te bode, ni škorpija među kojima živiš. Ne
boj se njihovih reči i ne plaši se njihovih lica,
jer su dom buntovnički. **7** Govori im moje
reči bez obzira da li će slušati ili neće, jer su
buntovnici.

8 A ti, sine čovečiji, slušaj šta ću ti reći.
Ne budi i ti buntovan kao ovaj buntovnički
dom. Otvori usta i pojedi ono što ću ti dati.“

9 Kad sam pogledao, gle, video sam ruku
ispruženu prema meni i u njoj svitak. **10** On
ga je razvio preda mnom, i bio je ispisan i
iznutra i spolja. U njemu su bile napisane na-
ricaljke, tugovanke i jadikovke.

3 On mi je rekao: „Sine čovečiji, pojedi
ovo što je pred tobom. Pojedi ovaj svi-
tak, pa idi i govori domu Izraelovom.“ **2**
Ja sam otvorio usta, a on mi je dao da poje-
dem taj svitak. **3** Tada mi je rekao: „Sine čo-
večiji, napuni svoj stomak i nasiti svoju
utrobu ovim svitkom koji ti dajem.“ Ja sam
ga pojeo, i u ustima mi je bio sladak kao med.

4 Zatim mi je rekao: „Sine čovečiji, idi
Izraelovom domu i govori im moje reči. **5** Ne
šaljem te narodu koji govori nepoznatim jezi-
kom i nerazumljivim govorom, već Izraelo-
vom domu. **6** Ne šaljem te mnogim narodima
nepoznatog jezika i nerazumljivog govora,
čije reči ne razumeš. A kad bih te i poslao
njima, oni bi te slušali. **7** Ali Izraelov dom
neće hteti da te sluša, jer neće mene da slu-
šaju; jer je ceo Izraelov dom tvrde glave i tvr-
dokornog srca. **8** Evo, dajem ti lice tvrdo kao
i njihovo, i čelo tvrdo kao i njihovo. **9** Dajem
ti čelo tvrdo poput dijamanta, tvrđe od kre-
mena. Ne boj ih se i ne plaši se njihovih lica,
jer su buntovnički dom!“

10 Zatim mi je rekao: „Sine čovečiji, sve
reči koje ću ti reći primi u srce svoje i dobro
slušaj. **11** Idi k izgnanicima, sinovima svog
naroda, pa im reci: ‘Ovako kaže Gospod Je-
hova,’ bez obzira da li će slušati ili ne.“

12 Tada me je Duh poneo i čuo sam iza
sebe veliku huku: „Neka je blagoslovena
Gospodnja slava s njegovog mesta!“ **13** I za-
čuo sam kako huče krila onih bića, čija su se
krila dodirivala jedna s drugim, i zvuk toč-
kova odmah do njih i veliku huku. **14** Tada
me je Duh podigao i odneo. Tako sam išao
ogorčen i gnevan u duhu, a na meni je poči-
vala Gospodnja snažna ruka. **15** Tako sam
došao u Tel-Aviv k izgnanicima koji su živeli

na reci Hevaru, i bio sam tamo gde su oni ži-
veli. Boravio sam tamo među njima sedam
dana, sav zaprepašćen.
16 Posle sedam dana došla mi je Gospod-
nja reč:
17 „Sine čovečiji, postavio sam te za stra-
žara nad Izraelovim domom. Slušaj reči iz
mojih usta i upozoravaj ih u moje ime. **18**
Kad kažem onom ko je zao: ‘Umrećeš,’ a ti
ga ne upozoriš i ne progovoriš kako bi ga
odvratio od njegovog zlog puta i sačuvao mu
život, on će umreti zbog svog prestupa, jer zlo
čini, ali ću njegovu krv tražiti iz tvoje ruke.
19 Ali ako ti upozoriš onog ko je zao, a on se
ne odvrati od svoje zloće i od svog zlog puta,
on će umreti zbog svog prestupa, a ti ćeš izba-
viti svoju dušu. **20** Isto tako, ako se pravednik
odvrati od svoje pravednosti i počne da čini
nepravdu i ja postavim pred njega kamen spo-
ticanja, on će umreti jer ga nisi upozorio. On
će umreti zbog svog greha i neće se pamtiti
pravedna dela koja je činio, ali ću njegovu krv
tražiti iz tvoje ruke. **21** Ali, ako upozoriš pra-
vednika da ne greši, i on prestane da greši,
ostaće živ jer je prihvatio upozorenje, a ti ćeš
izbaviti svoju dušu.“
22 Tu se Gospodnja ruka spustila na mene
i on mi reče: „Ustani i pođi u dolinu, tamo ću
govoriti s tobom.“ **23** Ja sam ustao i pošao u
dolinu, i gle, tamo je bila Gospodnja slava,
slična slavi koju sam video na reci Hevaru, i
ja sam pao ničice. **24** Tada je Duh ušao u mene
i podigao me na noge, a Bog mi je rekao:
„Idi i zatvori se u svoju kuću. **25** Sine čo-
večiji, oni će na tebe staviti konopce i vezaće
te njima, tako da više ne ideš među njih. **26**
Ja ću učiniti da ti se jezik zalepi za nepce i
postaćeš nem tako da ih više nećeš ukoravati,
jer su buntovnički dom. **27** A kad ja progovo-
rim s tobom, otvoriću ti usta, a ti im onda reci:
‘Ovako kaže Gospod.’ Ko hoće da sluša, neka
sluša, a ko neće da sluša, neka ne sluša, jer su
buntovnički dom.“

4 „A ti, sine čovečiji, uzmi jednu ciglu,
stavi je pred sebe i na njoj ureži sliku
grada Jerusalima. **2** Postavi opsadu oko
njega, sagradi oko njega opsadni zid, podigni
oko njega opsadni nasip, postavi oko njega
logore i svuda oko njega postavi sprave za
probijanje zidina. **3** Zatim uzmi gvozdenu
tepsiju i postavi je kao gvozdeni zid između
sebe i grada, a onda okreni svoje lice prema
njemu, i biće opsednut. Ti ćeš ga opsedati. To
je znak Izraelovom domu.
4 Tada lezi na svoju levu stranu i stavi na
nju prestup Izraelovog doma. Koliko dana
budeš ležao na njoj, toliko dugo ćeš nositi nji-
hov prestup. **5** Za godine njihovog prestupa,
ja ti dajem isti broj dana – trista i devedeset.
Toliko dana nosićeš prestup Izraelovog doma.
6 Ostani tako sve te dane. Zatim lezi na svoju
desnu stranu i nosi prestup Judinog doma
četrdeset dana. Neka bude dan za godinu. Da-
jem ti dan za godinu.
7 Usmeri svoje lice prema opsadi Jerusa-
lima, otkrij svoju mišicu i prorokuj protiv
njega.
8 Vezaću te konopcima da se ne okreneš s
jedne strane na drugu, dok se ne navrše dani
tvoje opsade.
9 Uzmi pšenice, ječma, boba, sočiva, prosa
i krupnika,* pa sve to stavi u jednu posudu i
napravi sebi od toga hleb. Ješćeš ga onoliko
dana koliko budeš ležao na strani – trista i de-
vedeset dana. **10** Jelo koje ćeš jesti biće na
meru – dvadeset sikala na dan. Ješćeš ga
povremeno. **11** I vodu ćeš piti na meru – šest-
inu ina.* Pićeš je povremeno.
12 Hleb koji ćeš jesti pripremi kao ječ-
menu pogaču, a zatim ga pred njihovim o-
čima ispeci na suvom ljudskom izmetu.“ **13**
Gospod zatim još reče: „Tako će Izraelovi si-
novi jesti nečist hleb među narodima po

* **4:9** „Krupnik“ je vrsta žitarice. Slabijeg je kvaliteta od pšenice.

* **4:11** In iznosi 3,67 litara. Vidi dodatak na kraju knjige.

kojima ću ih rasejati.“

14 Tada sam rekao: „Jao, Gospode Jehova! Evo, moja duša nije nečista, jer od svoje mladosti pa sve do danas nisam jeo životinje uginule niti rastrgnute, i u svoja usta nisam stavio nikakvo nečisto meso.“

15 A on mi reče: „Evo ti onda goveđa balega umesto ljudskog izmeta, pa na njoj ispeci svoj hleb.“ 16 Zatim mi reče: „Sine čovečiji, uništiću u Jerusalimu zalihe hleba, tako da će oni jesti hleb na meru i u teskobi, i vodu će piti na meru i sa strepnjom. 17 Ostaće bez hleba i vode i gledaće zaprepašćeno jedni u druge i istrunuće u svom prestupu.“

5 „A ti, sine čovečiji, uzmi oštar mač. Upotrebi ga kao brijačku britvu i pređi njim preko svoje glave i preko svoje brade, pa uzmi vagu i razdeli kosu i bradu na tri dela. 2 Čim se navrše dani opsade, trećinu spali u vatri usred grada. Drugu trećinu uzmi i saseci je mačem oko grada. Preostalu trećinu rasprši u vetar, a ja ću poslati mač za njima.

3 Od poslednje trećine uzmi malo dlaka, umotaj ih i stavi u svoje haljine. 4 Deo toga uzmi i baci u vatru da izgori, Odatle će se vatra proširiti na ceo Izraelov dom.“

5 „Ovako kaže Gospod Jehova: ‘Ovo je Jerusalim. Postavio sam ga usred drugih naroda, okružio sam ga zemljama. 6 On se pobunio protiv mojih zakona čineći veće zlo nego drugi narodi. Pobunio se protiv mojih odredbi više nego okolni narodi, jer su odbacili moje zakone i nisu živeli po mojim odredbama.’

7 Zato ovako kaže Gospod: ‘Zato što ste buntovniji od naroda koji su oko vas, ne hodite po mojim odredbama i ne držite moje sudove, niti postupate po običajima okolnih naroda;’ 8 zato ovako kaže Gospod: ‘Dolazim na tebe. Izvršiću sudove usred tebe pred očima svih naroda. 9 Zbog svih tvojih gadosti učiniću u tebi ono što dosad nisam učinio, niti ću ikad više učiniti.

10 Zato će usred tebe očevi jesti svoje sinove, a sinovi svoje očeve. Izvršiću svoju presudu na tebi i sav tvoj ostatak rasejaću na sve strane.

11 Tako ja bio živ,’ govori Gospod, ‘zato što ste oskrnavili moje svetilište svim svojim gadostima i svim svojim odvratnim stvarima, ja ću vas umanjiti, moje oko se neće sažaliti i neću imati samilosti. 12 Trećina vas pomreće od pošasti i izginuće od gladi usred tebe. Druga trećina će pasti od mača oko tebe. Preostalu trećinu rasejaću na sve strane i poslaću mač za njima. 13 Tada će utihnuti gnev moj, utišaće se jarost moja i ja ću se smiriti. Kad iskalim gnev svoj nad njima, znaće da sam ja, Gospod, tako govorio u svojoj revnosti.

14 Opustošiću te i izvrgnuću te ruglu među okolnim narodima, pred očima svih prolaznika. 15 Rugaće ti se i vređaće te, postaćeš prekor i poruga, opomena i grozota za okolne narode, kad među vama izvršim sudove u srdžbi i jarosti i popravne mere u svom gnevu. Ja, Gospod, tako sam rekao.

16 Kad na vas pošaljem pogubne strele gladi, koje će biti na vašu propast i koje ću poslati da vas uništim, tada ću na vas pustiti još veću glad i uništiću vaše zalihe hleba. 17 Poslaću na vas glad i opasne zveri što će vam decu pobiti. Pošast i krv proći će preko tebe i pustiću mač da dođe na tebe. Ja, Gospod, tako sam rekao.’“

6 Opet mi je došla Gospodnja reč: 2 „Sine čovečiji, okreni svoje lice prema Izraelovim gorama i prorokuj protiv njih. 3 Reci im: ‘Gore Izraelove, čujte reč Gospoda Jehove: Ovako Gospod Jehova kaže gorama i bregovima, rečnim koritima i dolinama: Pustiću na vas mač i uništiću vaše obredne uzvišice. 4 Vaši oltari biće opustošeni i vaši kadioni stalci biće polomljeni. Baciću vaše mrtvace pred vaše odvratne idole. 5 Staviću leševe Izraelovih sinova pred njihove odvratne idole i razbacaću vaše kosti oko vaših oltara. 6 Gde god da boravite, vaši gradovi biće opustošeni i vaše obredne uzvišice razrušene,

tako da će ležati opustošeni, vaši oltari biće
razrušeni i razbijeni, nestaće vaših odvratnih
idola, polomiće se vaši kadioni stalci i zbri-
sana će biti dela ruku vaših. **7** Među vama će
padati pobijena tela i tada ćete znati da sam ja
Gospod.

8 Ali kad se to dogodi, poštedeću ostatak,
one koji umaknu maču među narodima, kad
se rasejete po zemljama. **9** Oni koji prežive
setiće se mene među narodima u koje budu
odvedeni kao zarobljenici, jer sam veoma ža-
lostan zbog njihovog bludničkog srca koje se
odmetnulo od mene i zbog njihovih očiju koje
čine preljubu za njihovim odvratnim idolima.
Na licu će im se videti da su sami sebi
odvratni zbog zla koje su činili, zbog svih
svojih gadosti. **10** Tada će znati da sam ja
Gospod. Ja im nisam uzalud govorio da ću na
njih pustiti sve to zlo.“

11 „Ovako kaže Gospod: Pljesni rukama i
lupi nogom, pa zbog svih zlih gadosti Izrae-
lovog doma reci: Jao!, jer će pasti od mača,
gladi i pošasti. **12** Ko bude daleko, umreće od
pošasti. Ko bude blizu, pašće od mača. Ko
ostane i bude pošteđen, umreće od gladi.
Tako ću iskaliti gnev svoj na njima. **13** Tada
će znati da sam ja Gospod, kad njihovi pobi-
jeni budu ležali među njihovim odvratnim i-
dolima, oko njihovih oltara, na svakom viso-
kom brdu, na svim gorskim vrhovima, pod
svakim zelenim drvetom i pod svakim razgra-
natim stablom, na mestima gde su prinosili u-
godan miris svim svojim odvratnim idolima.
14 Dignuću ruku na njih i pretvoriću njihovu
zemlju u pustoš, u pustinju goru od pustinje
koja se pruža prema Divlati, svuda gde god
borave. Tada će znati da sam ja Gospod.“

7 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine
čovečiji, ovako kaže Gospod Jehova Izra-
elovoj zemlji: ‘Kraj, kraj dolazi na sve
četiri strane zemlje. **3** Sada kraj dolazi tebi.
Izliću svoj gnev na tebe i sudiću ti prema tvo-
jim putevima i oboriću na tebe sve tvoje ga-
dosti. **4** Moje oko se neće sažaliti na tebe i
neću se smilovati, jer ću ti dati prema pute-
vima tvojim i osetićeš posledice zbog gadosti
usred tebe. Tada ćete znati da sam ja
Gospod.’

5 Ovako kaže Gospod: ‘Gle, dolazi nevo-
lja, nevolja kakve još nije bilo! **6** Kraj dolazi.
Kraj dolazi, iznenada će te snaći. Gle, dolazi!
7 Nevolja će ti doći, stanovniče zemlje, dolazi
vreme, blizu je dan. Pometnja je, a ne klicanje
na gorama.

8 Uskoro ću izliti svoju jarost na tebe i
iskaliću na tebi svoj gnev, sudiću ti prema
tvojim putevima i vratiću ti za sve tvoje ga-
dosti. **9** Moje oko se neće sažaliti i neću se
smilovati. Daću ti prema tvojim putevima i o-
setićeš posledice zbog gadosti usred tebe.
Tada ćete znati da sam ja Gospod, onaj koji
vas je udario.

10 Evo, dolazi dan! Evo ga! Nevolja stiže.
Prut cveta. Oholost niče. **11** Nasilje se podiže
kao prut kojim se kažnjava zloća. Neće oni
sebe izbaviti, neće ih izbaviti njihovo bogat-
stvo niti njihova dela. Nikakve zasluge ne-
maju. **12** Dolazi vreme, bliži se dan. Ko ku-
puje, neka se ne raduje, a ko prodaje, neka ne
tuguje, jer jarost dolazi na sve te ljude. **13**
Prodavac se neće vratiti na ono što je prodao,
dokle god je živ, jer je ovo vizija za sve te
ljude. Niko se neće vratiti i niko prevarom
neće život sačuvati.

14 Zatrubili su u trube i svi su se spremili,
ali niko u boj ne ide, jer moja jarost dolazi na
sve te ljude. **15** Napolju je mač, a unutra su
pošast i glad. Onaj ko je u polju, poginuće od
mača, a onog ko je u gradu, proždreće glad i
pošast. **16** Njihovi begunci će umaći i biće na
gorama kao golubovi iz dolina, svi će jadiko-
vati, svaki zbog svog prestupa. **17** Sve ruke
klonuše, niz svako koleno voda teče.* **18**

* **7:17** Ovaj izraz se odnosi na nekontrolisano mokrenje usled straha.

Opasuju kostret, strah ih obuzima, stid je na svim licima, sve su glave ćelave.

19 Svoje srebro pobacaće po ulicama, zlato će im postati odvratno. Ni srebro ni zlato neće ih moći izbaviti u dan Gospodnjeg gneva. Neće oni nasititi duše svoje i neće napuniti stomak svoj, jer je njihovo blago kamen spoticanja njihovog bezakonja. **20** Ponose se divnim nakitom svojim. Od srebra i zlata načinili su odvratne likove svoje, gadne bogove svoje. Zato ću učiniti da im to bude odvratno. **21** To srebro i zlato daću tuđincima u ruke da ga oplene i zlima u zemlji da ga razgrabe, i oni će ga oskrnaviti.

22 Odvratiću lice svoje od tih prestupnika. Oskrnavljeno biće sakriveno prebivalište moje, razbojnici će ući u njega i oskrnaviće ga.“

23 „Napravi lanac, jer je zemlja puna presuda zbog kojih se krv proliva i grad je pun nasilja. **24** Dovešću najgore između naroda i oni će im kuće zauzeti. Slomiću ponos onih koji su silni i njihova svetilišta biće oskrnavljena. **25** Nastaće teskoba, i oni će tražiti mir, ali njega neće biti. **26** Dolaziće nevolja za nevoljom i stizaće vest za vešću. Narod će tražiti vizije od proroka. Nestaće zakona kod sveštenika i saveta kod starešina. **27** Kralj će tugovati, poglavar će se užasom ogrnuti, zadrhtaće ruke narodu. Daću im prema njihovim putevima i sudiću im prema njihovoj pravdi. Tada će znati da sam ja Gospod.“

8 Šeste godine, šestog meseca, petog dana u mesecu, sedeo sam u svojoj kući, a preda mnom su sedele Judine starešine, kad se na mene spustila ruka Gospoda Jehove. **2** Video sam nekog ko je izgledao kao vatra. Od onog što je izgledalo kao njegova bedra pa naniže bila je vatra, a od njegovih bedara pa naviše bilo je nešto kao svetlost, kao sjajno belo zlato. **3** On je ispružio nešto nalik ruci i uhvatio me je za pramen kose na glavi. Tada me je Duh poneo između zemlje i neba, i u božanskim vizijama odneo me u Jerusalim na ulaz unutrašnjih vrata koja gledaju na sever, gde stoji idol ljubomore koji izaziva ljubomoru. **4** Tamo je bila slava Izraelovog Boga, a izgledala je poput one koju sam video u dolini.

5 Onda mi reče: „Sine čovečiji, podigni svoje oči prema severu.“ I ja sam podigao svoje oči prema severu, a severno od vrata oltara bio je onaj idol ljubomore na ulazu. **6** Tada mi reče: „Sine čovečiji, vidiš li kako velike gadosti čine, šta sve čini Izraelov dom da bi me udaljio od mog svetilišta? Videćeš još velikih gadosti.“

7 Zatim me je odveo na ulaz u dvorište i ugledao sam rupu u zidu. **8** Tada mi reče: „Sine čovečiji, probij taj zid.“ Tada sam probio zid i ugledao jedan ulaz. **9** Zatim mi reče: „Uđi i pogledaj užasne gadosti koje oni tamo čine.“ **10** Ušao sam i ugledao razne likove stvorenja koja gmižu, likove odvratnih životinja i sve odvratne idole Izraelovog doma, izrezbarene svuda po zidovima. **11** Pred njima je stajalo sedamdeset starešina Izraelovog doma, među kojima je bio i Jazanija, Safanov sin. Svaki je u ruci imao kadionicu i uzdizao se oblak mirisnog kâda. **12** Zatim mi reče: „Sine čovečiji, vidiš li šta u tami čine starešine Izraelovog doma, šta svaki od njih radi u prostorijama gde se nalaze njihovi rezani likovi? Oni govore: ‘Gospod nas ne vidi. Gospod je ostavio ovu zemlju.’“

13 Tada mi reče: „Videćeš još velikih gadosti koje čine.“ **14** Onda me je odveo na vrata Gospodnjeg doma koja su na severu. I gle, tamo su žene sedele i oplakivale Tamuza.

15 Tada mi reče: „Vidiš li to, sine čovečiji? Videćeš još velikih gadosti, gorih od ovih.“ **16** Zatim me je odveo u unutrašnje dvorište Gospodnjeg doma. A na ulazu u Gospodnji hram, između predvorja i oltara, bilo je oko dvadeset i pet ljudi, leđima okrenutih prema Gospodnjem hramu, a licem prema istoku, i oni su se klanjali suncu prema istoku.

17 Onda mi reče: „Vidiš li to, sine čovečiji?

Judinom domu je tako lako da čini gadosti koje ovde čine, da pune zemlju nasiljem i da me uvek iznova vređaju. Eto, guraju mi granu pod nos. **18** Zato ću i ja postupiti u svom gnevu. Moje oko se neće sažaliti i neću se smilovati. Iz svega će glasa vikati na moje uši, ali ih ja neću uslišiti.“

9 Zatim je iz svega glasa povikao na moje uši: „Neka pristupe oni koji nadziru grad, svaki sa svojim smrtonosnim oružjem u ruci!“

2 I gle, došlo je šest ljudi iz pravca gornjih vrata koja gledaju na sever, svaki sa svojim razornim oružjem u ruci. Među njima je bio i jedan čovek obučen u lan, s pisarskim priborom za pojasom. Oni su ušli i stali pored bakarnog oltara.

3 Slava Izraelovog Boga podigla se s heruvima* nad kojima je bila i prešla na prag doma. On je pozvao čoveka obučenog u lan, koji je za pojasom imao pisarski pribor. **4** Zatim mu je Gospod rekao: „Prođi kroz grad, posred Jerusalima, i znakom obeleži čela ljudi koji tuguju i plaču zbog svih gadosti koje se čine u njemu.“

5 A drugima na moje uši reče: „Prođite za njim kroz grad i ubijajte. Neka se vaše oko ne sažali i nemojte imati samilosti. **6** Pobijte i istrebite starce, mladiće i devojke, decu i žene. Ali ne prilazite onima na kojima bude znak. A počnite od mog svetilišta.“ Tako su počeli od starešina koji su bili pred domom. **7** On im zatim reče: „Oskrnavite dom i napunite dvorišta pobijenim ljudima. Idite.“ Oni su otišli i ubijali po gradu.

8 Dok su oni ubijali, ja sam bio pošteđen, pa sam pao ničice i povikao: „Jao, Gospode Jehova! Zar ćeš uništiti sav Izraelov ostatak izlivajući svoj gnev na Jerusalim?“

9 A on mi reče: „Veliki je prestup Izraelovog i Judinog doma, veoma velik. Zemlja je puna krvi, a grad je pun pokvarenosti, jer govore: ‘Gospod je ostavio ovu zemlju. Gospod ne vidi.’ **10** Zato se ni moje oko neće sažaliti i neću imati samilosti. Njihova dela oboriću na njihovu glavu.“

11 I gle, čovek obučen u lan, koji je za pojasom imao pisarski pribor, dođe s vešću: „Učinio sam sve kako si me uputio.“

10 Zatim sam pogledao i, gle, na sferi koja je bila iznad glava heruvima nalazilo se nešto kao kamen safir, nešto što je ličilo na presto. To se nalazilo iznad njih. **2** Tada on reče čoveku obučenom u lan: „Uđi među točkove koji se okreću, ispod heruvima, i uzmi pregršt užarenog ugljevlja između heruvima i razbacaj ga nad gradom.“ Tako je on na moje oči ušao među njih.

3 Kada je taj čovek ušao, heruvimi su stajali s desne strane doma i oblak je ispunio unutrašnje dvorište. **4** Gospodnja slava se podigla s heruvima na prag doma, tako da se dom ispunio oblakom, a dvorište je bilo puno svetlosti zbog Gospodnje slave. **5** Huka krila heruvima čula se do spoljašnjeg dvorišta i zvučala je kao glas Svemoćnog Boga kada govori.

6 Tada je on dao uput čoveku obučenom u lan: „Uzmi malo vatre između točkova koji se okreću, između heruvima.“ I taj čovek je ušao i stao pored točkova. **7** Tada je heruvim pružio ruku prema vatri koja je bila između heruvima, uzeo je i stavio u ruke onome koji je bio obučen u lan. Tako ju je on uzeo i izašao. **8** Ispod krila heruvima videlo se nešto kao ljudska ruka.

9 Zatim sam video četiri točka koja su bila pored tih heruvima, po jedan točak pored svakog heruvima. Točkovi su ličili na sjajni kamen hrizolit. **10** Sva četiri bila su ista, kao da je jedan točak u drugom točku. **11** Kad su se kretali, mogli su ići na sve četiri strane. Dok

* **9:3** Heruvimi su anđeli koji imaju visok položaj, čuvari oko Božjeg prestola ili zaštitnici kojima su poverene najodgovornije dužnosti.

su išli, nisu morali skretati, nego su išli u pravcu u kom je glava bila usmerena. Dok su išli, nisu morali da skreću. **12** Svuda po njihovom telu, njihovim leđima, po rukama i krilima i po točkovima bile su oči. Svaki od njih četvorice imao je svoj točak. **13** Ovi točkovi su nazvani kotrljajućim, u mojim ušima.

14 Svaki heruvim imao je četiri lica. Prvo lice bilo je lice heruvima, drugo lice bilo je lice zemaljskog čoveka, treće je bilo lice lava, a četvrto lice orla.

15 Heruvimi su se podigli. Bila su to ista bića koja sam video na reci Hevaru. **16** Kad bi heruvimi krenuli, s njima bi krenuli i točkovi, i kad bi heruvimi podigli krila da se uzdignu visoko iznad zemlje, točkovi ne bi skrenuli od njih. **17** Kad bi oni stali, i točkovi bi stali, a kad bi se oni podigli, i točkovi bi se podigli zajedno s njima, jer je duh koji je delovao na bića bio i u točkovima.

18 Gospodnja slava podigla se s praga doma i stala iznad heruvima. **19** Heruvimi su podigli svoja krila i pred mojim očima uzdigli se sa zemlje. Kad su krenuli, s njima su krenuli i točkovi. Heruvimi su stali kod istočnih vrata Gospodnjeg doma, a slava Izraelovog Boga bila je nad njima.

20 To su bila bića koja sam video ispod Izraelovog Boga na reci Hevaru, i tako sam shvatio da su to bili heruvimi. **21** Svako od njih četvoro imalo je po četiri lica i po četiri krila, a ispod krila imalo je nešto kao ljudske ruke. **22** Lica su im bila poput lica koja sam video na reci Hevaru, potpuno ista. Svaki heruvim išao je pravo napred.

11 Duh me je podigao i odneo do istočnih vrata Gospodnjeg doma koja gledaju na istok. Na tim vratima bilo je dvadeset i pet ljudi, a među njima sam video Jazaniju, Azurovog sina, i Felatiju, Benajinog sina, narodne knezove. **2** Tada mi je Bog rekao: „Sine čovečiji, to su ljudi koji smišljaju zlo i loše savetuju ovaj grad, **3** govoreći: ‘Zar ne dolazi vreme da gradimo kuće? Ovaj grad je lonac, a mi smo meso.’* **4** Zato prorokuj protiv njih. Prorokuj, sine čovečiji.“

5 Tada se na mene spustio Gospodnji Duh i Bog mi je rekao: „Ovako im reci: Evo šta kaže Gospod: Dobro ste rekli, dome Izraelov. Znam ja šta vam je na umu. **6** Mnoge ste pobili u ovom gradu, njegove ulice napunili ste pobijenim ljudima. **7** Zato ovako kaže Gospod Jehova: ‘Oni koje ste pobili i pobacali po gradu, oni su meso, a grad je lonac. Vi ćete biti izvedeni iz njega.

8 Mača se bojite, a ja ću mač na vas poslati,’ govori Gospod. **9** ‘Izvešću vas iz grada i predaću vas u ruke tuđincima, i nad vama ću izvršiti pravednu presudu. **10** Pašćete od mača. Presudiću vam na Izraelovoj granici, i tada ćete znati da sam ja Gospod. **11** Ovaj grad vam više neće biti lonac, niti ćete vi biti meso u njemu. Presudiću vam na Izraelovoj granici. **12** Tada ćete znati da sam ja Gospod, jer niste živeli po mojim propisima i niste postupali po mojim zakonima, nego ste postupali po zakonima okolnih naroda.’“

13 Čim sam završio prorokovanje, umro je Felatija, Benajin sin. Tada sam pao ničice i iz sveg glasa povikao: „Jao, Gospode Jehova! Zar ćeš istrebiti Izraelov ostatak?“

14 Opet mi je došla Gospodnja reč: **15** „Tvojoj braći, sine čovečiji, tvojoj braći, ljudima koji se zanimaju za tvoje pravo otkupa, i celom Izraelovom domu, celom njegovom domu, stanovnici Jerusalima govore: ‘Idite daleko od Gospoda. Ovo je naše, nama je zemlja data u posed.’ **16** Zato im reci: Ovako kaže Gospod: ‘Iako sam ih odagnao daleko među narode i rasejao ih po zemljama, kratko vreme biću im svetilište u zemljama u koje su dospeli.’

17 Zato im reci: Ovako kaže Gospod: ‘Sakupiću vas iz svih naroda i sabraću vas iz svih zemalja po kojima ste rasejani, i daću vam

* **11:3** To jest „meso koje je zaštićeno u loncu.“

izraelsku zemlju. **18** Moj narod će se vratiti u nju i ukloniće iz nje sve gadosti i sve odvratne stvari. **19** Ja ću im dati jedno srce i staviću u njih nov duh. Izvadiću iz njihovog tela kameno srce i daću im mesno srce, **20** kako bi živeli po mojim odredbama i držali se mojih zakona i izvršavali ih, i oni će biti moj narod i ja ću biti njihov Bog.

21 A onima kojima je srce ogrezlo u njihovim gadostima i odvratnim stvarima, oboriću njihova dela na njihovu glavu,' govori Gospod."

22 Tada su heruvimi podigli svoja krila, i s njima su krenuli i točkovi, a slava Izraelovog Boga bila je nad njima. **23** Gospodnja slava se podigla sa grada i stala na goru istočno od grada. **24** A mene je Duh, u viziji koju sam dobio po Božjem Duhu, podigao i odneo kod izgnanika u Haldeju. I nestala je vizija koju sam imao. **25** Onda sam ispričao izgnanicima sve što mi je Gospod pokazao.

12 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, ti živiš usred buntovničkog doma, koji ima oči da vidi, ali ne vidi, i koji ima uši da čuje, ali ne čuje, jer je dom buntovnički. **3** Sine čovečiji, spremi izbeglički zavežljaj i pođi po danu u izgnanstvo pred njihovim očima. Pred njihovim očima pođi u izgnanstvo iz svog mesta na drugo mesto. Možda će shvatiti šta to znači, iako su buntovnički dom. **4** Iznesi po danu svoj izbeglički zavežljaj tako da oni vide i pođi pred njihovim očima uveče kao što polaze oni koji se odvode u izgnanstvo.

5 Prokopaj zid pred njihovim očima i kroz njega iznesi svoje stvari. **6** Pred njihovim očima ponesi zavežljaj na ramenu. Po mraku iznesi stvari. Pokrij svoje lice da ne vidiš zemlju, jer sam te postavio da budeš upozoravajući primer Izraelovom domu."

7 I ja sam učinio onako kako sam bio upućen. Izneo sam po danu svoje stvari, izbeglički zavežljaj, a uveče sam rukama prokopao zid. Po mraku sam izneo stvari. Na ramenu sam nosio svoj zavežljaj, pred njihovim očima.

8 Ujutru mi je opet došla Gospodnja reč: **9** „Sine čovečiji, zar te Izraelov dom, buntovnički dom ne pita: 'Šta radiš?' **10** Ovako im odgovori: Evo šta kaže Gospod Jehova: 'Ova objava odnosi se na poglavara, ovo je objava protiv Jerusalima i celog Izraelovog doma koji je tamo.'

11 Reci im: 'Ja sam vam upozoravajući primer. Kako sam ja učinio, tako će biti njima učinjeno. Otići će u izgnanstvo, u zarobljeništvo. **12** Poglavar koji je među njima, po mraku će poneti prtljag na ramenu i izneće ga. Oni će prokopati zid da kroz njega iznesu stvari. On će pokriti lice da očima ne vidi zemlju. **13** Ja ću nad njim razapeti svoju mrežu, i on će se uhvatiti u moju lovačku mrežu. Odvešću ga u Vavilon, u haldejsku zemlju, ali je on neće videti. Tamo će umreti. **14** Sve one oko njega koji mu pomažu i sve njegove čete rasejaću na sve strane i poslaću mač za njima. **15** Tada će znati da sam ja Gospod, kad ih oteram među narode i rasejem po zemljama. **16** Ipak, neke od njih sačuvaću od mača, gladi i pošasti, da bi među narodima u koje će otići pričali o svim svojim gadostima. Tada će znati da sam ja Gospod.'"

17 Opet mi je došla Gospodnja reč: **18** „Sine čovečiji, u strahu jedi svoj hleb, u nemiru i teskobi pij svoju vodu. **19** Ovako reci narodu: Evo šta kaže Gospod za stanovnike Jerusalima u izraelskoj zemlji: 'U teskobi će jesti hleb i sa strepnjom će piti vodu. Zbog nasilja svih njenih stanovnika opusteće zemlja i nestaće sve što je na njoj. **20** Nastanjeni gradovi biće opustošeni, sva zemlja postaće pustoš. Tada ćete znati da sam ja Gospod.'"

21 Opet mi je došla Gospodnja reč: **22** „Sine čovečiji, kakvu to izreku imate u izraelskoj zemlji? Vi govorite: 'Prolaze dani, a nijedna se vizija nije obistinila.' **23** Zato im reci: Ovako kaže Gospod: 'Učiniću da nestane ta izreka i neće se više ponavljati u Izraelu.' Reci im: 'Bliže se dani i ispunjenje

svih vizija.’ **24** Jer više neće biti bezvrednih
vizija niti licemernog proricanja u Izraelo-
vom domu. **25** Jer ja, Gospod, govoriću, i reč
koju kažem obistiniće se. Neće više biti odga-
đanja, jer u vaše dane, buntovnički dome, ka-
zaću reč i izvršiću je,’ govori Gospod.“

26 Opet mi je došla Gospodnja reč: **27**
„Sine čovečiji, Izraelov dom govori: ‘Vizija
koju on ima ispuniće se nakon mnogo dana,
on prorokuje za daleka vremena.’ **28** Zato im
reci: Ovako kaže Gospod: ‘Neće se više
odgađati nijedna moja reč. Reč koju kažem
izvršiće se,’ govori Gospod.’“

13 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2**
„Sine čovečiji, prorokuj o Izraelovim
prorocima koji prorokuju i ovako reci
onima koji iz svog srca prorokuju: Čujte
Gospodnju reč. **3** Ovako kaže Gospod Je-
hova: ‘Teško bezumnim prorocima, koji za
svojim srcem idu, a ništa ne vide! **4** Tvoji su
proroci, Izraele, kao lisice u pustim mestima.
5 Nećete se popeti do pukotina da biste ih bra-
nili niti ćete podići kamene zidine oko Izrae-
lovog doma da biste se održali u bici u
Gospodnji dan. **6** Neistinite su njihove vizije
i lažno je njihovo proricanje. Oni govore:
‘Ovo je Gospodnja reč,’ a Gospod ih nije po-
slao. I još očekuju da se reč ispuni. **7** Zar nisu
neistinite vizije koje imate i zar nisu lažna
vaša proricanja kad govorite: ‘Ovo je
Gospodnja reč,’ a ja nisam ništa rekao?

8 Zato ovako kaže Gospod: ‘Zato što go-
vorite neistinu i imate lažne vizije, dolazim
na vas,’ govori Gospod. **9** ‘Ruka će se moja
podići na proroke koji neistinite vizije imaju
i laž proriču. Neće ih više biti u zboru mog
naroda, neće ih biti u popisu Izraelovog doma
i neće doći u Izraelovu zemlju. Tada ćete
znati da sam ja Gospod. **10** Tako će biti zato
što zavode moj narod, zato što govore: ‘Mir
je!,’ a mira nema. Narod gradi zid, a oni ga
krečom premazuju, ali uzalud.

11 Reci onima koji zid kreče da će on
pasti. Udariće snažan pljusak. Ti ćeš, grȁde,
na njega pasti. Od naleta olujnih vetrova zid
će popucati. **12** Zid će sigurno pasti. Zar vam
se tada neće govoriti: ‘Gde je kreč kojim ste
ga okrečili?’

13 Zato ovako kaže Gospod: ‘U svom
gnevu učiniću da udare olujni vetrovi, u svo-
joj jarosti poslaću snažan pljusak, u svom
gnevu poslaću grȁd da sve uništi. **14** Srušiću
zid koji ste okrečili, oboriću ga na zemlju i
otkriće se njegovi temelji. Kad padne vi ćete
izginuti u njemu. Tada ćete znati da sam ja
Gospod. **15** Tako ću iskaliti svoj gnev na zid
i na one koji su ga krečili, i reći ću vam:
‘Nema više zida, nema više onih koji ga
kreče, **16** nema više Izraelovih proroka koji
proriču Jerusalimu i koji imaju viziju da će
biti mir u njemu, a mira nema,’ govori
Gospod.

17 A ti, sine čovečiji, okreni svoje lice
prema kćerima svog naroda koje prorokuju iz
svog srca i prorokuj protiv njih. **18** Reci: O-
vako kaže Gospod: ‘Teško ženama koje šiju
poveze za sve laktove i prave koprene za
glave ljudi različitog rasta da bi duše lovili!
Zar lovite duše mog naroda, misleći da ćete
sačuvati u životu svoje duše? **19** Zar me obe-
ščašćujete pred mojim narodom za šaku
ječma i za zalogaj hleba, ubijajući duše koje
ne bi trebalo da umru, a ostavljajući u životu
duše koje ne bi trebalo da žive, dok pri tom
lažete moj narod, koji laž sluša?

20 Zato ovako kaže Gospod: ‘Evo me pro-
tiv vaših poveza, kojima lovite duše kao da su
ptice. Strgnuću ih s vaših ruku i pustiću duše,
koje lovite kao da su ptice. **21** Strgnuću vaše
koprene i izbaviću svoj narod iz vaših ruku,
tako da oni više neće biti plen u vašim ru-
kama. Tada ćete znati da sam ja Gospod. **22**
Zato što svojim lažima žalostite srce praved-
nika, a ja mu nisam bol naneo, i jačate ruke
zlikovcu da se ne bi odvratio od svog zlog
puta i ostao živ, **23** nećete više imati neistinite
vizije niti ćete više proricati, a ja ću izbaviti
svoj narod iz vaših ruku. Tada ćete znati da
sam ja Gospod.’“

14 Neki od Izraelovih starešina došli su i seli pred mene. **2** Tada mi je došla Gospodnja reč: **3** „Sine čovečiji, ti ljudi nose u svom srcu odvratne idole svoje i pred lice svoje stavljaju kamen spoticanja koji ih navodi na greh. Zar ću trpeti da od mene traže savet? **4** Zato im se obrati i reci im: Ovako kaže Gospod Jehova: ‘Svakom iz Izraelovog doma ko nosi u svom srcu svoje odvratne idole i ko pred svoje lice stavlja kamen spoticanja koji ga navodi na greh, pa dođe kod proroka, ja, Gospod, odgovoriću prema mnoštvu njegovih odvratnih idola. **5** Uhvatiću za srce Izraelov dom, jer su zbog svih svojih odvratnih idola odstupili od mene.

6 Zato ovako reci Izraelovom domu: Evo šta kaže Gospod: ‘Odvratite se i odstupite od svojih odvratnih idola, okrenite lice svoje od svih gadosti svojih. **7** Jer ko god iz Izraelovog doma ili od stranaca koji borave u Izraelu odstupi od mene i u svom srcu nosi svoje odvratne idole i pred svoje lice stavlja kamen spoticanja koji ga navodi na greh, pa dođe kod proroka da me upita preko njega, njemu ću ja, Gospod, lično odgovoriti. **8** Okrenuću lice protiv tog čoveka, postaviću ga kao upozoravajući primer i učiniću da se o njemu podrugljivo priča.[*] Istrebiću ga iz svog naroda. Tada ćete znati da sam ja Gospod.

9 Ako prorok dozvoli da bude zaveden pa progovori proročku reč, znajte da sam ja, Gospod, zaveo tog proroka. Podignuću svoju ruku na njega i istrebiću ga iz svog naroda Izraela. **10** Obojica će snositi krivicu za svoj prestup. Prestup onog koji pita proroka biće jednak prorokovom prestupu. **11** Izraelov dom više neće odstupati od mene i neće se više skrnaviti svim prestupima svojim. Tada će oni biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog,’ govori Gospod.“

12 Opet mi je došla Gospodnja reč: **13** „Sine čovečiji, ako mi neka zemlja zgreši tako što mi bude neverna, podignuću svoju ruku na nju i uništiću njene zalihe hleba, pustiću na nju glad i istrebiću iz nje i ljude i stoku. **14** Kad bi se u njoj našli ova tri čoveka – Noje, Danilo i Jov – oni bi zbog pravednosti svoje dušu svoju izbavili,“ govori Gospod.

15 „Kad bih po toj zemlji pustio opasne zveri, koje bi decu pobile, kad bi se ona pretvorila u pustoš kroz koju niko ne prolazi zato što u njoj ima zveri, **16** i kad bi se u njoj našla ta tri čoveka, tako ja bio živ,“ govori Gospod, „oni ne bi izbavili ni sinove ni kćeri, već samo sebe, a zemlja bi se u pustoš pretvorila.

17 Kad bih na tu zemlju poslao mač i rekao: ‘Neka mač prođe kroz zemlju, i kad bih istrebio iz nje i ljude i stoku, **18** a u njoj bi se našla ta tri čoveka, tako ja bio živ,’ govori Gospod, ‘oni ne bi izbavili ni sinove ni kćeri, već samo sebe.

19 Kad bih na tu zemlju pošast pustio, svoj gnev izlio i napunio je krvlju, da bih iz nje i ljude i stoku istrebio, **20** a u njoj bi se našli Noje, Danilo i Jov, tako ja bio živ,’ govori Gospod, ‘ne bi oni izbavili ni sinove ni kćeri, već bi zbog svoje pravednosti samo dušu svoju izbavili.

21 Zato ovako kaže Gospod: ‘Tako će biti kad se izvrše moje četiri razorne presude – mač, glad, opasne zveri i pošast – koje ću poslati na Jerusalim da istrebim iz njega i ljude i stoku. **22** Ali će u njemu biti preživelih i oni će izaći. Evo sinova i kćeri! Oni k vama dolaze, i tada ćete videti njihov put i njihova dela. Vi ćete naći utehu u nevolji koju ću pustiti na Jerusalim, u svemu onome što ću pustiti na njega.

23 Oni će vam biti uteha kada vidite njihov put i njihova dela. Tada ćete znati da nisam bez razloga učinio sve ono što sam učinio protiv tog grada,’ govori Gospod.“

15 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, po čemu se divlja loza, ili njene mladice, razlikuju od

[*] **14:8** Doslovno: „i da bude izreka (poslovica).“

sveg ostalog drveća u šumi? **3** Pravi li se od nje motka koja može za nešto poslužiti? Pravi li se od nje klin o koji se nešto može obesiti? **4** Gle, u vatru se baca da izgori. Vatra hvata oba njena kraja i sredinu njenu proždire. Može li za neki posao poslužiti? **5** Čak i kad je netaknuta, ničemu ne služi. A kako će onda ičemu poslužiti kad je vatra zahvati i proguta?

6 Zato ovako kaže Gospod Jehova: ‘Kao što sam divlju lozu, koja je među šumskim drvećem, predao vatri da izgori, tako predajem stanovnike Jerusalima. **7** Protiv njih sam okrenuo lice svoje. Iz vatre su izašli, ali vatra će ih progutati. Tada ćete znati da sam ja Gospod, kada protiv njih okrenem lice svoje.

8 ‘Pretvoriću zemlju u pustoš, jer su mi bili neverni,’ govori Gospod.“

16 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, ukaži Jerusalimu na njegove gadosti. **3** Reci mu: Ovako Gospod Jehova kaže Jerusalimu:[*] ‘Po poreklu i po rođenju ti si iz hananske zemlje. Otac ti je bio Amorejin, a majka Hetejka. **4** Kad si se rodila, na dan tvog rođenja, nisu ti presekli pupčanu vrpcu, nisu te oprali vodom da te očiste, nisu te istrljali solju niti su te povili. **5** Nijedno se oko nije sažalilo na tebe da ti iz samilosti učini nešto od toga, nego su te bacili u polje jer im je bila mrska tvoja duša onog dana kad si se rodila.

6 Ja sam prolazio pored tebe i video sam te kako se valjaš u svojoj krvi, pa sam ti rekao dok si ležala u svojoj krvi: ‘Budi živa!’ Da, dok si ležala u svojoj krvi rekao sam ti: ‘Budi živa!’ **7** Od tebe sam načinio veliko mnoštvo, poput mnoštva izdanaka u polju, i narasla si i postala velika i došla si s najlepšim ukrasima. Narasle su dojke tvoje i kosa ti je porasla, ali još si bila gola i naga.

8 Ja sam prolazio pored tebe i video sam te, i bilo ti je vreme za udaju. Raširio sam svoje haljine nad tobom i pokrio tvoju golotinju, zakleo sam ti se i sklopio savez s tobom,’ govori Gospod, ‘i tako si postala moja. **9** Oprao sam te vodom, sprao sam s tebe krv tvoju i namazao te uljem. **10** Obukao sam te u vezenu haljinu, dao sam ti obuću od kože od jazavca, oko glave ti omotao fini lan i pokrio te skupocenim platnom. **11** Ukrasio sam te nakitom, na ruke sam ti stavio narukvice i oko vrata ogrlicu. **12** Stavio sam ti grivnu, ukrase i divnu krunu na glavu. **13** Tako si bila okićena zlatom i srebrom, a odeća ti je bila fini lan, skupoceno platno i vezene haljine. Jela si fino brašno, med i ulje, postala si lepa, veoma lepa, dostojna kraljevske časti.

14 Glas o tvojoj lepoti proširio se po narodima, jer je tvoja lepota bila savršena zbog moje slave kojom sam te obdario,’ govori Gospod.

15 ‘Ali ti si se pouzdala u svoju lepotu i zbog glasa koji si uživala postala si bludnica, odavala si se bludu sa svakim prolaznikom, svoju lepotu si mu davala. **16** Uzimala si svoje haljine i pravila sebi šarena svetilišta na uzvišicama i odavala se bludu na njima. Tako nešto nije smelo da se desi, nije smelo da se dogodi. **17** Uzimala si svoj divan nakit od zlata i srebra koji sam ti dao i od njega si pravila sebi muške likove i odavala se bludu s njima. **18** Pokrivala si ih svojim vezenim haljinama i pred njih si stavljala moje ulje i moj kâd. **19** Hranu koju sam ti dao – fino brašno, ulje i med, čime sam te hranio – stavljala si pred njih na ugodni miris. Tako je to bilo,’ govori Gospod.

20 ‘Uzimala si svoje sinove i kćeri koje si meni rodila i prinosila si ih idolima na žrtvu da ih vatra proguta. Zar nije dosta bluda tvoga? **21** Moju si decu klala i spaljujući ih u vatri prinosila ih idolima. **22** U svim svojim gadostima i svom bludu nisi se setila vremena

[*] **16:3** U ovom poglavlju Gospod se Jerusalimu obraća u ženskom rodu. Na hebrejskom jeziku imenica „grad“ (hebrejski „ir“) je ženskog roda.

svoje mladosti kad si bila gola i naga, kad si se valjala u krvi. **23** Nakon svega zla koje si počinila (‘Teško, teško tebi!,’ govori Gospod) **24** podigla si sebi uzvišenje od zemlje i načinila sebi obredne uzvišice na svakom trgu. **25** Na svakom raskršću sagradila si svoje obredne uzvišice i svoju lepotu pretvorila si u gadost, svoje noge širila si svakom prolazniku i naveliko blud si činila. **26** Odavala si se bludu s Egipćanima, susedima svojim velikoga tela, i naveliko si blud činila da bi me vređala. **27** Podignuću svoju ruku na tebe i smanjiću ti obrok i predaću te onima koji te mrze da s tobom čine šta im duša želi, filistejskim kćerima, koje su zaprepašćene zbog tvojih besramnih dela.

28 Odavala si se bludu i sa Asircima, jer nisi mogla da zadovoljiš svoju požudu. Odavala si se bludu s njima, ali ni tada nisi zadovoljila svoju požudu. **29** Zato si se naveliko odavala bludu u hananskoj zemlji, i s Haldejcima, ali ni tada nisi zadovoljila svoju požudu. **30** Kako sam samo gnevan na tebe,’ govori Gospod, ‘jer činiš sve što čini besramna bludnica! **31** Na svakom raskršću podigla si uzvišenja od zemlje i na svakom trgu načinila si obredne uzvišice, ali nisi bila kao javna bludnica, jer si s prezirom odbijala platu svoju. **32** Kad žena čini preljubu, ona prima strance umesto svog muža. **33** Sve javne bludnice primaju darove, a ti daješ darove svim svojim ljubavnicima i nudiš im mito da sa svih strana k tebi dođu kako bi s tobom blud činili. **34** Tvoj blud je drugačiji od bluda drugih žena, niko blud ne čini tako kao ti, jer ti plaćaš umesto da se tebi plaća – kod tebe je to obrnuto.

35 Zato, bludnice, čuj Gospodnju reč! **36** Ovako kaže Gospod: ‘Zbog toga što se razliva tvoja požuda i što se otkriva tvoja golotinja dok blud činiš sa svojim ljubavnicima i sa svim svojim gadnim i odvratnim idolima, i zbog krvi tvoje dece koju si prinela odvratnim idolima, **37** skupiću sve tvoje ljubavnike kojima si užitak pružala, sve koje si volela i sve koje si mrzela, skupiću ih sa svih strana protiv tebe i otkriću im golotinju tvoju, neka vide svu golotinju tvoju.

38 Sudiću ti onako kako se sudi preljubnicama i onima koje krv prolivaju. U gnevu i ljubomori proliću krv tvoju. **39** Predaću te njima u ruke i oni će razoriti tvoja uzvišenja od zemlje i srušiti tvoje obredne uzvišice, skinuće s tebe haljine tvoje, uzeće tvoj sjajni nakit i ostaviće te golu i nagu. **40** Oni će na tebe dovesti mnoštvo ljudi, pa će te kamenovati i iseći mačevima. **41** Spaliće vatrom tvoje kuće i izvršiće presudu nad tobom pred očima mnogih žena. Okončaću tvoj blud i nećeš više platu davati. **42** Tada ću prestati da se gnevim na tebe i moja će ljubomora prestati, smiriću se i tvoja me dela više neće vređati.

43 Zato što se nisi sećala vremena svoje mladosti, nego si me izazivala svim tim delima, ja ću oboriti tvoja dela na tvoju glavu,’ govori Gospod, ‘pa više nećeš činiti besramna dela i sve gadosti.

44 Ljudi će na tebe primenjivati ovu poslovicu: ‘Kakva majka, takva kći.’ **45** Ti si kći majke svoje kojoj su mrski i muž i deca njena. Ti si sestra svojih sestara kojima su mrski i muževi i deca. Vaša majka je bila Hetejka, a otac Amorejin.

46 Samarija sa svojim okolnim gradovima jeste starija sestra tvoja, i ona ti je s leve strane, a Sodom sa svojim okolnim gradovima jeste mlađa sestra tvoja, i ona ti je s desne strane. **47** Ti ne samo što si išla njihovim putevima i činila njihove gadosti već si ubrzo počela još gore činiti na svim svojim putevima. **48** Tako ja bio živ,’ govori Gospod, ‘Sodom, tvoja sestra, i svi njeni okolni gradovi nisu činili onako kako ste činili ti i tvoji okolni gradovi. **49** Prestup Sodoma, tvoje sestre, bio je u tome što su u njoj i njenim okolnim gradovima vladali ponos, samozadovoljstvo zbog obilja hrane i bezbrižan mir, i što nije pomagala nevoljnicima i siromašnima. **50** Ona i njeni gradovi bili su oholi i preda mnom su gadosti činili, sve dok ih

nisam uništio, kad sam to video.
51 A Samarija nije počinila ni polovinu
tvojih greha, ali si ti učinila više gadosti od
svojih sestara, tako da one izgledaju pravedno
u poređenju sa svim gadostima koje si ti uči-
nila. **52** Zato ti nosiš svoju sramotu jer tvoje
ponašanje ide u prilog tvojim sestrama. Ti si
svojim gresima učinila veće gadosti od njih i
zato su one pravednije od tebe. Posrami se i
nosi svoju sramotu, jer zbog tebe tvoje sestre
izgledaju pravedno.

53 Skupiću njihov zarobljeni narod, za-
robljeni narod Sodoma i njegovih okolnih
gradova i zarobljeni narod Samarije i njenih
okolnih gradova, skupiću tvoj zarobljeni na-
rod koji je među njima, **54** da bi nosila svoju
sramotu i da bi se posramila za sve što si či-
nila, njima na utehu. **55** Tvoja sestra Sodom i
njeni okolni gradovi biće kao što su nekad
bili, i tvoja sestra Samarija i njeni okolni gra-
dovi biće kao što su nekad bili, a i ti i tvoji
okolni gradovi bićete kao što ste nekad bili.
56 Svoju sestru Sodom smatrala si nedostoj-
nom da je pominješ u vreme kad si bila pono-
sna, **57** pre nego što se tvoja zloća razotkrila,
kad su ti se rugale sirijske kćeri i svi oko njih,
filistejske kćeri, koje su ti se rugale sa svih
strana. **58** Snosi sada krivicu za svoja
besramna dela i za svoje gadosti,' govori
Gospod.

59 Ovako kaže Gospod: 'Učiniću ti onako
kako si ti učinila jer si prezrela zakletvu raski-
nuvši savez sa mnom. **60** Ja ću se setiti svog
saveza koji sam sklopio s tobom u vreme
tvoje mladosti i sklopiću s tobom trajan sa-
vez. **61** Ti ćeš se setiti svojih puteva i posra-
mićeš se kad primiš svoje starije i mlađe ses-
tre, koje ću ti dati kao kćeri, ali ne zbog sa-
veza s tobom.

62 Ja ću sklopiti savez s tobom. Tada ćeš
znati da sam ja Gospod, **63** i setićeš se i posti-
dećeš se i nećeš više otvarati usta zbog sra-
mote svoje, kad ti oprostim sve što si činila,'
govori Gospod."

17 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2**
„Sine čovečiji, iznesi zagonetku i
sastavi izreku Izraelovom domu. **3**
Reci im ovako: Evo šta kaže Gospod Jehova:
'Veliki orao, velikih krila i dugih letnih pera,
pun šarenog perja, došao je na Lebanon i otki-
nuo vrh s kedra. **4** Odlomio je vrh s njegovih
mladih grana i odneo ga u hanansku zemlju, i
spustio ga u trgovački grad. **5** Zatim je uzeo
seme iz one zemlje i posadio ga na plodnu
njivu. Kao vrbu pored velikih voda, kao vrbu
on ga je zasadio. **6** Ono je proklijalo i izraslo
u bujnu, ali nisku lozu, koja mladice svoje
nije od sebe puštala i čije je korenje bilo samo
ispod nje. Tako je od tog semena izrasla loza
koja je poterala mladice i pustila grane. **7** Po-
javio se i drugi veliki orao, velikih krila i ve-
likih letnih pera. Ona loza je željno pružala
svoje korenje prema njemu, i s brazdi na ko-
jima je bila zasađena upravila je svoje mla-
dice prema njemu da je on natapa. **8** A bila je
posađena na plodnoj njivi, pored velikih
voda, da bi pustila grane i davala rod, da bi
postala veličanstvena loza.

9 Zato reci: Ovako kaže Gospod: 'Hoće li
ona uspevati? Zar joj neko neće korenje iščču-
pati i rod joj uništiti? Zar joj se neće osušiti
svi tek otkinuti izdanci? Osušiće se. I bez jake
mišice i bez mnoštva naroda iščupaće se iz
korena. **10** Iako je posađena, da li će uspe-
vati? Zar se neće osušiti kao da ju je dohvatio
vruć istočni vetar? Osušiće se na brazdama iz
kojih niče."

11 Opet mi je došla Gospodnja reč: **12**
„Reci buntovničkom domu: 'Zar ne znate šta
to znači?' Reci im: 'Kralj Vavilona došao je
u Jerusalim, zarobio njegovog kralja i nje-
gove knezove i odveo ih sa sobom u Vavilon.
13 Uzeo je jednog čoveka kraljevskog roda,
sklopio s njim savez i obavezao ga zakle-
tvom, a iz zemlje odveo najistaknutije ljude
14 da bi oslabio kraljevstvo, tako da se ono
ne bi moglo podići, već da opstane držeći se
njegovog saveza. **15** Ali on se pobunio protiv
njega poslavši svoje glasnike u Egipat tražeći

od njega konje i mnogo ljudi. Da li će uspeti?
Da li će umaći onaj koji tako radi i koji je
raskinuo savez? Da li će zaista umaći?

16 Tako ja bio živ,' govori Gospod, 'kralj
koji je prezreo zakletvu i raskinuo savez
umreće u Vavilonu kod kralja koji ga je
postavio za kralja. **17** Velikom vojskom i
mnoštvom naroda faraon mu ne bi pomogao
da pobedi u ratu, čak ni da podigne opsadni
nasip i sagradi opsadni zid, kako bi pobio
mnogo duša. **18** Jer onaj kralj je prezreo
zakletvu raskinuvši savez. Dao je ruku, a ipak
je sve to učinio. Neće umaći.

19 Zato ovako kaže Gospod: 'Tako ja bio
živ, moju zakletvu što je prezreo i raskinuo
moj savez, obratiću na njegovu glavu. **20** Ja
ću nad njim razapeti svoju mrežu, i on će se
uhvatiti u moju lovačku mrežu. Odvešću ga u
Vavilon i tamo ću mu suditi zato što mi je bio
neveran. **21** Svi njegovi begunci iz svih nje-
govih četa pašće od mača, a oni koji preo-
stanu biće rasejani na sve strane. Tada ćete
znati da sam ja, Gospod, tako rekao.'

22 Ovako kaže Gospod: 'Ja ću uzeti mla-
dicu s vrha visokog kedra i posadiću je. S
vrha njegovih mladih grana odlomiću mla-
dicu i posadiću je na visoku i uzvišenu goru.
23 Na visokoj Izraelovoj gori posadiću je, i
ona će pustiti grane, doneće plod i postaće ve-
ličanstveni kedar. Pod njim će prebivati razne
ptice, u senci njegove krošnje one će prebi-
vati. **24** Sve poljsko drveće znaće da sam ja,
Gospod, ponizio visoko drvo, a uzvisio nisko
drvo, da sam učinio da se osuši zeleno drvo,
a suvom drvetu dao da opet procveta. Ja,
Gospod, tako sam rekao i tako sam učinio.'"

18 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2**
„Zašto govorite ovu izreku u izrael-
skoj zemlji: 'Očevi su jeli nezrelo
grožđe, a sinovima zubi trnu?'

3 'Tako ja bio živ,' govori Gospod Je-
hova, 'nećete više govoriti tu izreku u Izraelu.
4 Sve su duše moje. I očeva duša i sinovljeva
duša meni pripadaju. Duša koja zgreši, ona će
umreti.

5 Ako je neko pravedan i pokazuje pravdu
i pravednost, **6** ako ne jede idolske žrtve u
svetilištima na gorama i ne podiže oči prema
odvratnim idolima Izraelovog doma, i ne o-
beščašćuje ženu svog bližnjeg i ne prilazi ženi
dok je nečista, **7** ako nikoga ne tlači, ako
vraća dužniku ono što mu je uzeo u zalog, ako
ništa drugima ne otima, ako svoj hleb deli s
onim ko je gladan i onog ko je go oblači u
haljine, **8** ako ništa ne daje uz kamatu i ne u-
zima dobit kad pozajmljuje drugima, ako
usteže ruku od nepravde, ako u svemu pra-
vedno sudi između jednog čoveka i drugog, **9**
ako živi po mojim odredbama i drži se mojih
zakona postupajući po istini, taj je pravedan.
On će ostati živ,' govori Gospod.

10 'Ako otac ima sina koji je razbojnik,
koji proliva krv, ili čini nešto slično **11** (a otac
ne čini ništa od toga), ako njegov sin jede i-
dolske žrtve u svetilištima na gorama i obe-
ščašćuje ženu svog bližnjeg, **12** ako tlači ne-
voljnika i siromaha, ako otima drugima i ne
vraća ono što je uzeo u zalog, ako podiže
svoje oči prema odvratnim idolima, i time
čini gadost, **13** ako za dobit pozajmljuje dru-
gome i uzima kamatu, taj neće ostati živ. Sve
te gadosti on čini i zato će umreti. Njegova će
krv pasti na njega.

14 Ako otac ima sina koji vidi sve grehe
koje čini njegov otac, i iako ih vidi, ipak tako
nešto ne čini, **15** ako ne jede idolske žrtve u
svetilištima na gorama i ne podiže svoje oči
prema odvratnim idolima Izraelovog doma,
ako ne obeščašćuje ženu svog bližnjeg, **16**
ako nikoga ne tlači, nikome ne uzima zalog i
ništa ne otima od drugih, ako svoj hleb deli s
onim ko je gladan i onog ko je go oblači u
haljine, **17** ako usteže svoju ruku da ne dira
nevoljnika, ako ne uzima dobit i kamatu kad
pozajmljuje drugima, ako se drži mojih za-
kona i živi po mojim odredbama, on neće
umreti zbog prestupa svog oca, nego će ži-
veti. **18** Njegov otac, zato što je na očigled
svih zakidao druge, otimao svom bratu i činio

sve što ne valja usred svog naroda, on će umreti zbog svog prestupa.

19 A vi ćete reći: ‘Zašto sin ne snosi krivicu za prestup svog oca?’ Zato što sin pokazuje pravdu i pravednost, drži se svih mojih odredbi i izvršava ih, zato će ostati živ. **20** Duša koja zgreši, ona će umreti. Sin neće snositi krivicu za prestupe svog oca, niti će otac snositi krivicu za prestupe svog sina. Na pravedniku će biti njegova pravednost, a na zlikovcu će biti njegova zloća.

21 A ako se onaj ko je zao odvrati od svih svojih greha koje je počinio i počne se držati svih mojih odredbi i postupati po pravdi i pravednosti, ostaće živ. Neće umreti. **22** Svi prestupi koje je počinio biće mu zaboravljeni. Zbog toga što čini ono što je pravedno, ostaće živ.

23 ‘Zar je meni drago da umre onaj ko je zao,’ govori Gospod, ‘a ne da se odvrati od svojih puteva i ostane živ?

24 Kad se pravednik odvrati od svoje pravednosti i počne da čini nepravdu, pa onda živi čineći sve gadosti koje čini onaj ko je zao, zaboraviće se sva pravedna dela njegova. Zbog nevernosti koju je pokazao i zbog greha koji je počinio, zbog njih će umreti.’

25 Vi ćete reći: ‘Gospodnji put nije pravedan.’ Čuj me dome Izraelov. Moj put da nije pravedan? Nisu li vaši putevi nepravedni?

26 Kad se pravednik odvrati od svoje pravednosti i počne da čini nepravdu pa zbog toga umre, on tada umire zbog nepravde koju je činio.

27 A kad se onaj ko je zao odvrati od zla koje je činio i počne postupati po pravdi i pravednosti, on će svoju dušu sačuvati u životu. **28** Kad shvati i odvrati se od svih svojih prestupa koje je činio, ostaće živ. Neće umreti.

29 Izraelov dom će reći: ‘Gospodnji put nije pravedan.’ Moji putevi da nisu pravedni, dome Izraelov? Nisu li vaši putevi nepravedni?

30 Zato ću, dome Izraelov, svakome od vas suditi prema njegovim putevima,’ govori Gospod. ‘Obratite se, odvratite se od svih svojih prestupa, i ne dajte da vam išta postane kamen spoticanja koji vas navodi na greh. **31** Odbacite od sebe sve svoje prestupe u kojima ste zgrešili, i načinite novo srce i novi duh. Zašto da mrete, dome Izraelov?

32 Jer ja se ne radujem smrti nijednog koji umire,’ govori Gospod. ‘Zato se obratite i živite!’“

19 „A ti zapevaj naricaljku o Izraelovim poglavarima **2** i reci: ‘Šta je bila tvoja majka? Lavica među lavovima. Ležala je među mladim lavovima i podizala svoje mladunce.

3 Tako je othranila jednog svog mladunca. On je postao lav koji je naučio da plen razdire. I ljude je proždirao. **4** Narodi su čuli za njega, pa su ga uhvatili u jamu i kukama* ga odvukli u egipatsku zemlju.

5 Kad je lavica videla da uzalud čeka i da više nema nade, othranila je svog drugog mladunca i od njega je postao lav. **6** On je postao lav i išao je s lavovima. Naučio je da plen razdire. I ljude je proždirao. **7** Dobro je poznavao njihove utvrđene dvore i pustošio je njihove gradove, tako da je zemlja opustela i odjekivala njegovom rikom. **8** Narodi iz svih okolnih zemalja podigli su se na njega i nad njim razapeli mrežu, i on je upao u njihovu jamu. **9** Zatim su ga pomoću kuka strpali u kavez i odveli ga vavilonskom kralju. Odveli su ga u lovačkim mrežama da se njegov glas više ne čuje po Izraelovim gorama.

10 Tvoja majka je bila kao loza, zasađena pored voda. Bila je rodna i razgranata zbog obilja vode. **11** Imala je jake grane, pogodne za vladalačka žezla. Porasla je i uzdigla se iznad drugog drveća. Bila je uočljiva zbog

* **19:4** Kuke bi se provukle kroz obraze ili nozdrve životinja ili zarobljenika kako bi se mogli voditi na užetu.

visine svoje i razgranate krošnje svoje. **12** Ali na kraju je u gnevu bila iščupana. Bačena je bila na zemlju i istočni vetar je osušio njene plodove. Njena jaka grana bila je otkinuta i osušila se. Vatra ju je progutala. **13** Sada je zasađena u pustinji, u zemlji bezvodnoj i žednoj. **14** Tada je izašla vatra iz njene grane i progutala njene mladice i njene plodove, tako da na njoj više nije bilo jakih grana, pogodnih za vladalačko žezlo.'

'Ovo je naricaljka koja će se i kasnije pevati kao naricaljka.'"

20

Sedme godine, petog meseca, desetog dana u mesecu, došle su neke Izraelove starešine da traže savet od Gospoda, i seli su pred mene. **2** Tada mi je došla Gospodnja reč: **3** „Sine čovečiji, obrati se Izraelovim starešinama i reci im: Ovako kaže Gospod Jehova: 'Došli ste za savet da me pitate? Tako ja bio živ, neću vam dati da me pitate,' govori Gospod Jehova.'"

4 „Hoćeš li im suditi? Hoćeš li im suditi, sine čovečiji? Ukaži im na gadosti njihovih praočeva. **5** Reci im: Ovako kaže Gospod: 'Onog dana kad sam izabrao Izrael, podignute ruke zakleo sam se potomstvu Jakovljevog doma i objavio sam im se u egipatskoj zemlji. Da, podignute ruke zakleo sam im se: 'Ja sam Gospod, vaš Bog.' **6** Tog dana zakleo sam im se podignute ruke da ću ih izvesti iz egipatske zemlje i odvesti ih u zemlju koju sam za njih izvideo, u zemlju u kojoj teče med i mleko, zemlju koja je bila najlepša od svih zemalja. **7** Rekao sam im: 'Neka svako od vas odbaci gadosti ispred svojih očiju i ne skrnavite se egipatskim odvratnim idolima. Ja sam Gospod, Bog vaš.

8 Ali oni su se pobunili protiv mene i nisu hteli da me slušaju. Nijedan od njih nije odbacio gadne bogove ispred svojih očiju i nije ostavio odvratne egipatske idole. Zato sam obećao da ću izliti na njih svoju jarost, kako bih na njima iskalio svoj gnev usred egipatske zemlje. **9** Tada sam ustao radi svog imena, da se ono ne bi skrnavilo u očima naroda među kojima su bili, jer sam im se već bio objavio pred očima tih naroda kad sam ih izveo iz egipatske zemlje. **10** Izveo sam ih iz egipatske zemlje i doveo ih u pustinju.

11 Dao sam im svoje odredbe i poučio ih svojim zakonima, da bi onaj ko ih izvršava u njima imao život. **12** Dao sam im i svoje Subote,[*] da budu znak između mene i njih, da bi znali da sam ja Gospod, onaj koji ih posvećuje.

13 Ali su se oni, Izraelov dom, pobunili protiv mene u pustinji. Nisu živeli po mojim odredbama i odbacili su moje zakone koji znače život onome ko ih izvršava. Skrnavili su moje Subote i zato sam obećao da ću izliti svoj gnev na njih u pustinji da ih istrebim. **14** Ali nisam to učinio radi svog imena, da se ono ne bi skrnavilo u očima drugih naroda pred kojima sam ih izveo. **15** Ja sam im se podignute ruke zakleo u pustinji da ih neću uvesti u zemlju koju sam im dao, zemlju u kojoj teče med i mleko, koja je najlepša od svih zemalja, **16** jer su odbacili moje zakone, i nisu živeli po mojim odredbama i skrnavili su moje Šabate jer im je srce prionulo za njihove odvratne idole.

17 Ali moje se oko sažalilo na njih i nisam ih uništio i istrebio u pustinji. **18** Njihovim sinovima rekao sam u pustinji: Nemojte živeti po propisima svojih praočeva, ne držite se njihovih zakona i ne skrnavite se njihovim odvratnim idolima. **19** Ja sam Gospod, vaš Bog. Živite po mojim odredbama i pazite na sudove moje i postupajte po njima. **20** Neka vam moje Subote budu svete i neka one budu znak između mene i vas, da biste znali da sam

[*] **20:12** „Subota" znači „počinak, odmor, mirovanje." Biblijska Subota počinje u petak, sa zalaskom sunca, i traje do subote, do zalaska sunca. Prema biblijskom kalendaru, Subota je sedmi dan u sedmici. Vidi 2. Mojsijeva 16:23.

ja Gospod, vaš Bog.

21 Ali i sinovi su se pobunili protiv mene.
Nisu živeli po mojim odredbama i nisu se
držali mojih zakona niti su postupali po
njima, po kojima onaj ko ih izvršava ima ži-
vot. Skrnavili su moje Subote. Zato sam obe-
ćao da ću izliti na njih svoju jarost, kako bih
na njima iskalio svoj gnev u pustinji. **22** Ali
povukao sam svoju ruku radi svog imena, da
se ono ne bi skrnavilo u očima drugih naroda
pred kojima sam ih izveo. **23** Podignute ruke
zakleo sam im se u pustinji da ću ih oterati
među narode i rasejati po zemljama, **24** jer
nisu izvršavali moje zakone, jer su odbacivali
moje odredbe i skrnavili moje Subote. Svoje
su oči upirali prema odvratnim idolima svojih
praočeva. **25** Ja sam im dopustio da imaju nji-
hove vlastite propise koji nisu bili dobri i nji-
hova pravila kojima nisu mogli život saču-
vati. **26** Dopustio sam im da se skrnave svo-
jim darovima kad su u vatri spaljivali svako
prvorođeno dete, da bih mogao da ih uništim
i da bi znali da sam ja Gospod.

27 Sine čovečiji, zato se obrati Izraelovom
domu i reci im: Ovako kaže Gospod: 'Vaši
praočevi hulili su na mene i tako što su mi bili
neverni. **28** Ja sam ih doveo u zemlju za koju
sam im se podignute ruke zakleo da ću im je
dati. Kad god bi videli neko visoko brdo i
neko razgranato drvo, prinosili bi tamo žrtve
i donosili prinose kojima su me vređali, pri-
nosili bi tamo ugodne mirise i izlivali žrtve
levanice. **29** Zato sam im rekao: Šta vam
znači to svetilište na uzvišici u koje idete i
zašto ga sve do sada zovete Uzvišicom?'

30 Zato ovako reci Izraelovom domu: O-
vako kaže Gospod: 'Zar se vi ne skrnavite po-
put svojih praočeva i zar ne bludničite za nji-
hovom gadostima? **31** Kad podižete svoje da-
rove spaljujući svoje sinove u vatri, zar se ne
skrnavite zarad svih vaših odvratnih idola sve
do današnjeg dana? Zar da trpim da pored
svega toga mene za savet pitate, dome Izrae-
lov?'

'Tako ja bio živ,' govori Gospod, 'neću
vam dati da me pitate. **32** Neće se dogoditi
ono što vam na um dolazi kada govorite: 'Bu-
dimo kao drugi narodi, kao narodi drugih ze-
malja, i služimo drvetu i kamenu.'

33 'Tako ja bio živ,' govori Gospod,
'snažnom rukom, podignutom mišicom i izli-
venim gnevom biću kralj nad vama. **34** Snaž-
nom rukom, podignutom mišicom i iskalje-
nim gnevom izvešću vas iz drugih naroda i
skupiću vas iz zemalja po kojima ste rasejani.
35 Odvešću vas u pustinju drugih naroda i
tamo ću vam suditi licem u lice.

36 Kao što sam sudio vašim praočevima u
pustinji egipatske zemlje, tako ću i vama su-
diti,' govori Gospod. **37** 'Provešću vas ispod
štapa i obavezaću vas savezom. **38** Odvojiću
od vas one koji se protiv mene bune i koji mi
greše, jer ću ih izvesti iz zemlje u kojoj žive
kao došljaci, ali neće doći u Izraelovu zemlju.
Tada ćete znati da sam ja Gospod.'

39 Vama, dome Izraelov, ovako kaže
Gospod: 'Samo idite i služite svojim odvrat-
nim idolima! A onda, ako nećete da me po-
slušate, više nećete skrnaviti moje sveto ime
svojim darovima i svojim odvratnim ido-
lima.'

40 'Na mojoj svetoj gori, na visokoj Izra-
elovoj gori,' govori Gospod, 'tamo će mi slu-
žiti ceo Izraelov dom, koliko god ih bude u
zemlji. Tamo ću ih rado primiti i tamo ću tra-
žiti vaše priloge i prvine vaših darova od svih
vaših svetih stvari. **41** Zbog ugodnog mirisa
rado ću vas primiti, kad vas izvedem iz drugih
naroda i sakupim vas iz zemalja po kojima ste
rasejani. Tamo ću na vama pokazati svoju
svetost pred očima drugih naroda.

42 Tada ćete znati da sam ja Gospod, kad
vas dovedem u izraelsku zemlju, u zemlju za
koju sam se podignute ruke zakleo da ću je
dati vašim praočevima. **43** Tamo ćete se setiti
svojih puteva i svih svojih dela kojima ste se
oskrnavili. Na licima će vam se videti da ste
sami sebi odvratni zbog sveg zla koje ste uči-
nili. **44** Tada ćete znati da sam ja Gospod, kad
vam radi svog imena ne vratim prema vašim

zlim putevima niti prema vašim pokvarenim delima, dome Izraelov,’ govori Gospod.“

45 Opet mi je došla Gospodnja reč: **46** „Sine čovečiji, okreni svoje lice prema južnom kraju i neka ti reči poteku prema jugu; prorokuj šumi u južnoj zemlji. **47** Reci šumi na jugu: Čuj Gospodnju reč. Ovako kaže Gospod: ‘Zapaliću vatru u tebi i ona će progutati svako zeleno drvo i svako suvo drvo. Razgoreli plamen neće se ugasiti i izgoreće sva lica od juga do severa. **48** Svako telo videće da sam ja, Gospod, zapalio vatru i ona se neće ugasiti.’

49 Ja sam tada rekao: ‘Jao, Gospode! Oni govore za mene: Taj samo smišlja izreke.’“

21 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, okreni lice prema Jerusalimu i neka ti reči poteku prema svetim mestima i prorokuj protiv izraelske zemlje. **3** Reci izraelskoj zemlji: Ovako kaže Gospod: ‘Dolazim na tebe. Izvući ću svoj mač iz korica i istrebiću iz tebe i pravednoga i zloga. **4** Da bih iz tebe istrebio pravednoga i zloga, moj mač će izaći iz korica i udariće na svako telo od juga do severa. **5** Svako će telo znati da sam ja, Gospod, izvukao svoj mač iz korica i on se više neće u njih vratiti.’

6 A ti, sine čovečiji, uzdiši i neka ti se bedra tresu. Gorko uzdiši pred njihovim očima. **7** Ako te upitaju: ‘Zašto uzdišeš?,’ reci im: ‘Zbog jedne vesti.’ Jer će ona stići i svako će se srce rastopiti i sve će ruke klonuti, svako će biti potištenog duha i niz svako koleno voda će teći.* ‘Evo ide, evo dolazi,’ govori Gospod.“

8 Opet mi je došla Gospodnja reč: **9** „Sine čovečiji, prorokuj i reci: Ovako kaže Gospod: Reci: ‘Mač, mač! Naoštren je, blista se. **10** Naoštren je za pokolj, uglačan je da bi sijao. Zar nemamo dobar razlog da se radujemo? Odbacuje li se prut mog sina kao i svako drvo?

11 Mač je naoštren i uglačan, da se stavi u ruku ubici.

12 Jauči i gorko plači, sine čovečiji, jer mač dolazi na moj narod, na sve Izraelove poglavare. Oni su zajedno s mojim narodom maču predani. Zato se od tuge udari po bedru. **13** Jer je ispitivanje već bilo, a šta će biti sa prutom ako ga mač odbaci? Neće ga više biti,’ govori Gospod Jehova.

14 ‘A ti, sine čovečiji, prorokuj i u jarosti lupi dlanom o dlan, pa tri puta ponovi: ‘Mač!’ To je mač koji ubija. To je mač koji ubija velike, koji ih okružuje. **15** Ja ću pokolj mačem izvršiti da se srce istopi i da mnogi padnu na svim svojim vratima. Jao, mač je načinjen da bi sijao, uglačan je da bi pokolj izvršio! **16** Pokaži da si oštar, idi nadesno! Postavi se, idi nalevo! Idi kud god se licem okreneš! **17** A ja ću ljutito lupiti dlanom o dlan i iskaliću svoj gnev. Ja, Gospod, tako sam rekao.’“

18 Opet mi je došla Gospodnja reč: **19** „A ti, sine čovečiji, nacrtaj sebi dva puta kuda može poći mač kralja vavilonskog. Neka oba izlaze iz jedne zemlje. Napravi i putokaz i postavi ga na početku puta koji vodi u grad. **20** Nacrtaj jedan put kojim mač dolazi na Ravu Amonovih sinova i drugi kojim dolazi na Judu, na utvrđeni Jerusalim. **21** Jer kralj Vavilona stoji na raskršću, na početku oba puta, i tu gata. Trese strele, pita kućne idole, gleda u jetru.* **22** Gatanje u njegovoj desnici uputilo ga je na Jerusalim, da postavi sprave za probijanje zidina, da zapovedi da se izvrši pokolj, da oglasi uzbunu, da pred vrata postavi sprave za probijanje zidina, da podigne opsadni nasip, da sagradi opsadni zid. **23** Onima koji su mu se zakleli na odanost to

* **21:7** Ovaj izraz se odnosi na nekontrolisano mokrenje usled straha.

* **21:21** Gatanje po jetri ili hepatoskopija – pregled utrobe žrtvovanih životinja, a posebno jetre, kao sredstva za utvrđivanje volje bogova. Pagani su uspeh ili neuspeh nekog poduhvata određivali po zdravom ili nezdravom stanju jetre i iznutrica žrtve. Postoje dokazi da je ovaj običaj preovladavao u Vavilonu.

je izgledalo kao lažno znamenje, ali on će se opomenuti njihove krivice i porobiće ih.

24 Zato ovako kaže Gospod: ‘Zato što skrećete pažnju na svoje bezakonje razotkrivajući svoje prestupe da bi se videli vaši gresi u svemu što činite, da, zato što skrećete pažnju na sebe, ruka će vas zgrabiti.

25 A ti, oskrnavljeni poglavaru Izraelov, čiji je dan došao, u vreme kad izopačenosti dođe kraj, **26** ovako kaže Gospod: ‘Skini turban i odloži krunu. Doći će do promene. Uzvisi što je nisko, a ponizi što je visoko. **27** Uništiću, uništiću, uništiću krunu, i ona neće biti ničija dok ne dođe onaj koji ima zakonsko pravo na nju, i njemu ću je dati.’

28 A ti, sine čovečiji, prorokuj i reci: ‘Ovako kaže Gospod za Amonove sinove i za njihovo ruganje.’ Reci: ‘Mač, mač je izvučen za pokolj, uglačan je da proždire, da seva, **29** jer varaju te svojim vizijama, jer ti laž prorokuju, da ti namaknu omču ranjenih, onih koji su zli, čiji dan dolazi u vreme kraja izopačenosti. **30** Vrati mač u korice. Sudiću ti u mestu gde si nastao, u zemlji tvog porekla. **31** Izliću na tebe svoj gnev. Raspiriću protiv tebe vatru svog gneva i daću te u ruke bezumnim ljudima, veštim u uništavanju. **32** Progutaće te vatra. Tvoja će krv teći posred zemlje. Bićeš zaboravljen, jer sam ja, Gospod, tako rekao.’“

22 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „A ti, sine čovečiji, hoćeš li suditi, hoćeš li suditi gradu koji je kriv za krv i ukazati mu na sve njegove gadosti? **3** Reci: Ovako kaže Gospod Jehova: ‘Grade koji u sebi prolivaš krv dok ne kucne čas tvoj i koji u sebi praviš odvratne idole kojima se skrnaviš, **4** zbog krvi koju si prolio postao si kriv, zbog odvratnih idola koje si načinio postao si nečist. Svoje dane privodiš kraju, tvoje godine primiču se kraju. Zato ću učiniti da budeš ruglo među narodima i na podsmeh po svim zemljama. **5** Susedne zemlje i daleke zemlje rugaće se tebi, kome je ime nečisto i u kom velika pometnja vlada. **6** Evo, u tebi su Izraelovi poglavari, svaki u svojoj ruci ima moć da krv prolije. **7** Usred tebe ljudi preziru i oca i majku, zakidaju strance, tlače siročad i udovice.

8 Ti prezireš moje svetilište, skrnaviš moje Subote. **9** U tebi su klevetnici, zbog kojih se krv proliva. U tvojim svetilištima na gorama oni idolske žrtve jedu. Usred tebe besramna dela čine. **10** Otkrivaju očevu golotinju, obeščašćuju ženu nečistu zbog mesečnog ciklusa. **11** Jedan čini gadost sa ženom svog bližnjeg, drugi u svojoj besramnosti obeščašćuje svoju snahu, a treći obeščašćuje svoju sestru, kćer svog oca. **12** Ima i onih koji uzimaju mito da bi krv prolivali. Pozajmljuješ uz kamate i za dobit, otimanjem i prevarom stičeš dobitak od svojih bližnjih, a mene si zaboravio,’ govori Gospod.

13 ‘Evo, prezirno ću lupiti dlanom o dlan zbog nepravednog dobitka koji stičeš i zbog krvi koja se proliva usred tebe. **14** Hoće li tvoje srce izdržati i hoće li tvoje ruke biti jake u dane kad ja ustanem na tebe? Ja, Gospod, tako sam rekao i tako ću učiniti. **15** Oteraću te među narode i rasejaću te po zemljama. Ukloniću tvoju nečistotu iz tebe. **16** Bićeš oskrnavljen pred očima drugih naroda. Tada ćeš znati da sam ja Gospod.“

17 Opet mi je došla Gospodnja reč: **18** „Sine čovečiji, Izraelov dom je preda mnom kao nečistota u metalu. Svi su oni bakar, kalaj, gvožđe i olovo u peći. Svi su oni nečistota, nečistota od srebra.

19 Zato ovako kaže Gospod: ‘Svi ste kao nečistota u metalu, i zato ću vas okupiti usred Jerusalima. **20** Kao što se srebro, bakar, gvožđe, olovo i kalaj stavljaju u peć, da se raspiri vatra kako bi se istopili, tako ću i ja vas okupiti u svom gnevu i svojoj jarosti, i raspiriću vatru da bih vas istopio. **21** Okupiću vas i poslaću na vas vatru svog gneva, pa ćete se istopiti usred grada. **22** Kao što se srebro topi u peći, tako ćete se i vi istopiti usred grada. Tada ćete znati da sam ja, Gospod,

izlio svoj gnev na vas.'"

23 Opet mi je došla Gospodnja reč: **24** „Sine čovečiji, reci: 'Ti si neočišćena zemlja, na koju kiša ne pada u dan gneva. **25** Njeni proroci kuju zaveru, riču kao lav i plen razdiru. Duše proždiru. Otimaju blago i dragocenosti. Zbog njih je u zemlji sve više udovica. **26** Njeni sveštenici krše moj zakon i skrnave moje svetilište. Ne prave razliku između onog što je sveto i onog što nije sveto, ne znaju razliku između onog što je nečisto i onog što je čisto, svoje oči odvraćaju od mojih Subota i obeščašćen sam među njima. **27** Njeni knezovi su kao vukovi koji razdiru plen i prolivaju krv. Ubijaju duše da bi zgrnuli nepravedni dobitak. **28** Njeni proroci žele krečom izbeliti njihove grehe, varaju ih svojim vizijama i laž im prorokuju, govoreći: 'Ovako kaže Gospod,' a Gospod to nije rekao. **29** Narod planira kako da vara i otima, tlači nevoljnika i siromaha, strancu čini nepravdu i vara ga.

30 Tražio sam među njima čoveka koji bi popravio kameni zid i stao u rascep na zidinama pred mene i zauzeo se za tu zemlju, da je ne uništim, ali nisam našao nijednog. **31** Zato ću na njih izliti svoju osudu. Istrebiću ih vatrom svog gneva. Njihova dela oboriću na njihovu glavu,' govori Gospod."

23 Došla mi je Gospodnja reč; **2** „Sine čovečiji, bile su dve žene, kćeri jedne majke. **3** One su se odale bludu u Egiptu. Činile su blud u svojoj mladosti. Tamo su im dojke stiskali, milovali su im devojačke grudi. **4** Starija se zvala Ola,* a njena sestra Oliva.* One su postale moje i rodile su sinove i kćeri. Ola, to je Samarija, a Oliva, to je Jerusalim.

5 Ola se odala bludu, iako je meni pripadala. Žudela je za svojim ljubavnicima, za Asircima, s kojima se zbližila, **6** za upraviteljima obučenim u plave haljine i za namesnicima – sve samim privlačnim mladićima, vojnicima koji su konje jahali. **7** Odavala se bludu s njima, s najlepšim asirskim sinovima. Oskrnavila se sa svima za kojima je žudela i s njihovim odvratnim idolima. **8** Nije prestajala blud da čini još od Egipta, kad su s njom ležali još od njene mladosti, milovali joj devojačke grudi i s njom blud činili. **9** Zato sam je dao u ruke njenim ljubavnicima, u ruke asirskim sinovima, za kojima je žudela. **10** Oni su otkrili njenu golotinju. Uzeli su joj sinove i kćeri, a nju su mačem ubili. Dospela je na zao glas među ženama i nad njom je presuda izvršena.

11 Kad je to videla njena sestra Oliva, još više se prepustila svojim požudama i njen je blud bio gori od bluda njene sestre. **12** Žudela je za asirskim sinovima, upraviteljima i namesnicima, s kojima se zbližila, koji su bili odeveni u divne odore, za vojnicima koji su jahali na konjima – sve samim privlačnim mladićima. **13** Video sam da se i ona oskrnavila i da obe istim putem idu. **14** Još više se odavala bludu kad bi ugledala izrezbarene muškarce po zidovima, likove Haldejaca, izrezbarene i obojene crvenom bojom, **15** s pojasom oko bokova i raskošnim turbanima na glavi, koji su izgledali kao ratnici, kao vavilonski sinovi, rođeni u haldejskoj zemlji. **16** Kad bi ih ugledala, žudela bi za njima i slala bi im glasnike u Haldeju. **17** Vavilonski sinovi dolazili bi kod nje, na ljubavnu postelju, i oskrnavili bi je svojim bludom. Ona se skrnavila s njima, a onda bi se njena duša s gađenjem okrenula od njih.

18 Otkrila je svoj blud, otkrila je svoju golotinju, pa se moja duša s gađenjem okrenula od nje, kao što se moja duša s gađenjem okrenula i od njene sestre. **19** A ona se i dalje odavala bludu, sećajući se dana svoje mladosti kad se odavala bludu u egipatskoj zemlji. **20**

* **23:4** „Ola" znači „njen šator."

* **23:4** „Oliva" znači „moj šator je u njoj."

Uspaljivala se poput inoča* koje pripadaju onima kojima je telo kao u magarca, kojima je tečenje kao u konja. **21** Žudela je za besramnim delima svoje mladosti, koja je činila još kad su joj u Egiptu grudi milovali, radi devojačkih grudi njenih.'

22 Zato, Olivo, ovako kaže Gospod Jehova: 'Podignuću na tebe tvoje ljubavnike, one od kojih se tvoja duša s gađenjem okrenula, i dovešću ih na tebe sa svih strana, **23** vavilonske sinove i sve Haldejce, Fekođane, Šojane i Kojane, a s njima i sve asirske sinove, sve same privlačne mladiće, upravitelje i namesnike, ratnike i one koji se okupljaju na zborno mesto, jahače na konjima. **24** Oni će doći na tebe uz buku bojnih kola i točkova, s mnoštvom naroda, s velikim i malim štitovima i kacigama. Opkoliće te sa svih strana, a ja ću im dati da ti sude, pa će ti svojim sudom suditi. **25** Izliću na tebe svoju jarost i oni će se gnevno okomiti na tebe. Odseći će ti nos i uši, a ono što ostane pašće od mača. Odvešće tvoje sinove i tvoje kćeri, a ono što ostane progutaće vatra. **26** Skinuće s tebe tvoje haljine i uzeće sve ono čime se ukrašavaš. **27** Tako ću učiniti kraj tvojim besramnim delima i tvom bludu s kojim si još u Egiptu započela. Više nećeš k njima podizati svoje oči i nećeš se više sećati Egipta.'

28 Jer ovako kaže Gospod: 'Predaću te u ruke onima koje mrziš, u ruke onima od kojih se tvoja duša s gađenjem okrenula. **29** Oni će s mržnjom navaliti na tebe i uzeće sav plod tvog truda i ostaviće te golu i nagu. Tada će se otkriti golotinja tvog bluda i tvoja besramna dela i tvoj blud. **30** Sve će te to snaći jer se kao bludnica odaješ bludu s narodima, jer si se oskrnavila njihovim odvratnim idolima. **31** Ideš putem svoje sestre i zato ću ti njenu čašu dati u ruku.'

32 Ovako kaže Gospod: 'Ispićeš čašu svoje sestre, čašu duboku i široku. Ljudi će ti se smejati i rugaće ti se jer u tu čašu može mnogo da stane. **33** Bićeš puna pijanstva i tuge, ispićeš čašu užasa i opustošenja, čašu svoje sestre Samarije. **34** Ispićeš je i iskapićeš je, glodaćeš razbijene parčiće te zemljane čaše, i razderaćeš svoje grudi. Jer ja sam tako rekao,' govori Gospod.

35 Ovako kaže Gospod: 'Zato što si me zaboravila i okrenula mi leđa, nosićeš svoja besramna dela i svoj blud.'" **36** Gospod mi je još rekao: „Sine čovečiji, hoćeš li suditi Oli i Olivi i ukazati im na njihove gadosti? **37** Jer su počinile preljubu i na njihovim rukama je krv, počinile su preljubu sa svojim odvratnim idolima. Osim toga, svoje sinove koje su meni rodile, spaljivale su u vatri da budu hrana tim idolima. **38** Još su mi i ovo učinile: Tog dana onečistile su moje svetilište i oskrnavile moje Subote. **39** Onog dana kad su svoje sinove poklale za svoje odvratne idole, došle su u moje svetilište da ga oskrnave. To su učinile usred mog doma. **40** Osim toga, slale su glasnike po ljude izdaleka i oni su dolazili. Ti si se, Oliva, za njih okupala, namazala oči i nakitom ukrasila. **41** Sela si na raskošnu postelju pred kojom je bio postavljen sto na koji si stavljala moj kâd i moje ulje. **42** Tu se čuo zvuk bezbrižnog mnoštva. Pored mnoštva muškaraca, dolazile su pijanice iz pustinje, i oni su stavljali ženama narukvice na ruke i divne krune na glave.

43 Tada sam rekao za onu koja je istrošena od svoje preljube: 'Ona će se i dalje odavati bludu.' **44** Išli su k njoj kao što se ide k bludnici. Tako su išli kod Ole i Olive, kao što se ide kod razvratnih žena. **45** Ali pravednici će joj suditi onako kako se sudi preljubnicama i kako se sudi ženama koje krv prolivaju, jer su one preljubnice i krv je na njihovim rukama.

46 Ovako kaže Gospod: 'Dovešću mnoštvo na njih pa ću ih učiniti zastrašujućim prizorom i predaću ih pljački. **47** To mnoštvo će

* **23:20** Inoča je žena u poligamnom braku koju muž uzima pored svoje prave supruge (to jest pravih supruga) i koja ima niži status od prave supruge.

ih kamenovati i iseći svojim mačevima. Pobiće njihove sinove i njihove kćeri, a njihove kuće spaliće vatrom. **48** Tako ću okončati besramna dela u toj zemlji, i sve će žene izvući pouku iz toga i više neće činiti besramna dela kao vi. **49** Oni će doneti vaš blud na vas, i nosićete grehe svojih čovekolikih idola. Tada ćete znati da sam ja Gospod.'“

24 Opet mi je došla Gospodnja reč, devete godine, desetog meseca, desetog dana u mesecu: **2** „Sine čovečiji, zapiši koji je danas dan, koji je današnji dan. Upravo danas vavilonski kralj dolazi na Jerusalim. **3** Ispričaj ovo poređenje buntovničkom domu i reci im:

‘Ovako kaže Gospod: ‘Pristavi lonac, pristavi ga i nalij vodu u njega. **4** Stavi u njega sve dobre komade mesa, but i plećku. Napuni ga najboljim kostima. **5** Uzmi najbolju ovcu i ispod lonca složi ukrug drva. Skuvaj njeno meso, a skuvaj i njene kosti.'

6 Jer ovako kaže Gospod: ‘Teško gradu punom krvoprolića, zarđalom loncu s kog se rđa ne skida!' Zatim iz njega izvadi komad po komad, nemoj bacati žreb za to. **7** Jer se krv koju je prolio nalazi usred njega. Na golu stenu on ju je prolio. Nije je prolio na zemlju, da je prašinom pokrije. **8** Da bih pokazao svoj gnev i izvršio svoju osvetu, proliću njegovu krv na golu stenu, da se ne pokrije.

9 Jer ovako kaže Gospod: ‘Teško gradu punom krvoprolića! Zaista ću naložiti veliku lomaču. **10** Donesi mnogo drva. Potpali vatru. Neka se meso raskuva. Prospi čorbu, pa neka i kosti izgore. **11** Zatim prazan lonac stavi na užareno ugljevlje da se zagreje. Neka se njegov bakar usija i neka se njegova nečistoća istopi. Neka plamen proguta rđu njegovu. **12** Kakva muka! Ni uz veliki napor ne skida se s velikog lonca rđa njegova. U vatru s rđom njegovom!

13 U svojoj nečistoti činio si besramna dela. Zato sam hteo da te očistim, ali ti se nisi očistio od svoje nečistote. Nećeš više biti čist dok na tebi ne iskalim svoj gnev. **14** Ja, Gospod, tako sam rekao. Tako će i biti, tako ću učiniti. Neću popustiti, neću se sažaliti i neće mi biti žao. Sudiće ti se prema tvojim putevima i prema tvojim delima,' govori Gospod.“

15 Opet mi je došla Gospodnja reč: **16** „Sine čovečiji, jednim udarcem oduzeću ti ono što je drago tvojim očima. Ne udaraj se u grudi od tuge, ne plači i nemoj suze liti. **17** Bez reči jecaj. Ne oplakuj mrtve. Stavi pokrivalo na glavu i obuj sandale. Ne iskazuj tugu pokrivajući usta i ne jedi hleb koji se daje ožalošćenima.“

18 Ujutru sam tako govorio narodu, a uveče mi je umrla žena. Sledećeg jutra sam učinio kako sam bio upućen. **19** A narod me je upitao: „Zar nam nećeš reći kakve veze to što radiš ima s nama?“ **20** Tada sam im odgovorio: „Ovako mi je rekao Gospod: **21** ‘Reci Izraelovom domu: Ovako kaže Gospod: Oskrnaviću svoje svetilište, ono čime se silno ponosite, ono što je drago vašim očima i milo vašoj duši, a vaši sinovi i vaše kćeri koje niste poveli sa sobom, pašće od mača. **22** Tada ćete učiniti onako kako sam ja učinio. Nećete iskazivati tugu pokrivajući usta i nećete jesti hleb koji se daje ožalošćenima. **23** Stavićete pokrivalo na glavu i obućete sandale. Nećete se od tuge udarati u grudi i nećete plakati, nego ćete istrunuti u svojim prestupima i jecaćete jedan za drugim. **24** Ezekiel će vam biti upozoravajući primer. Činićete sve što i on čini. Kad se to dogodi, tada ćete znati da sam ja Gospod Jehova.'“

25 „Sine čovečiji, onog dana kad uzmem njihovo utvrđenje, lepotu koja im pričinjava radost, ono što je drago njihovim očima i za čime im duša čezne, njihove sinove i njihove kćeri, **26** tog dana kod tebe će doći begunac da ti to javi. **27** Tog dana otvoriće se tvoja usta pred tim beguncem, pa ćeš progovoriti i nećeš više biti nem. Bićeš im upozoravajući primer. Tada će znati da sam ja Gospod.“

25 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, okreni svoje lice prema Amonovim sinovima i prorokuj protiv njih. **3** Reci Amonovim sinovima: ‘Čujte reč Gospoda Jehove. Ovako kaže Gospod Jehova: Zato što ste klicali: ‘Neka, neka!,’ nad mojim svetilištem kad je bilo oskrnavljeno, i nad izraelskom zemljom, kad je bila opustošena, i nad Judinim domom, kad je odveden u izgnanstvo, **4** predaću vas u posed ljudima s Istoka, i u vašoj će zemlji podići logore i postaviti svoje šatore. Oni će jesti vaše plodove i piće vaše mleko. **5** Ravu ću u pašnjak za kamile pretvoriti, a zemlju Amonovih sinova u torove za ovce. Tada ćete znati da sam ja Gospod.’

6 Jer ovako kaže Gospod: ‘Zato što si pljeskao rukama, udarao nogama i radovao se pun prezira u svojoj duši zbog izraelske zemlje, **7** ja ću podići ruku na tebe i predaću te narodima da te oplene. Istrebiću te među narodima, uništiću te među zemljama. Zatrću te, i tada ćeš znati da sam ja Gospod.’

8 Ovako kaže Gospod: ‘Zato što su Moab i Seir govorili: ‘Judin dom je poput svih drugih naroda,’ **9** otvaram za neprijatelje obronke moabskih brda kod pograničnih gradova, gradova koji su ukras te zemlje, Bet-Jesimota, Bal-Meona i Kirijatajima, **10** pa će pripasti ljudima s Istoka, kao i Amonovi sinovi. Tu zemlju predaću im u posed, i nestaće među narodima spomen na Amonove sinove. **11** Izvršiću presudu u Moabu. Tada će znati da sam ja Gospod.’

12 Ovako kaže Gospod: ‘Zato što se Edom osvetnički poneo prema Judinom domu i što je učinio veliko zlo i osvetio mu se, **13** ovako kaže Gospod: ‘Podignuću svoju ruku na Edom i istrebiću iz njega ljude i stoku, i pretvoriću ga u pustoš od Temana pa sve do Dedana. Od mača će pasti. **14** Osvetiću se Edomu rukom svog naroda Izraela. Oni će postupiti s Edomom po mom gnevu i po mojoj jarosti. Tada će znati kakva je moja osveta,’ govori Gospod.

15 Ovako kaže Gospod: ‘Zato što su se Filisteji osvetnički poneli i osvećivali se s prezirom u duši, donoseći pustoš zbog vekovnog neprijateljstva, **16** ovako kaže Gospod: Podignuću svoju ruku na Filisteje, istrebiću Hereteje i uništiću ostatak na morskoj obali. **17** Izvršiću veliku osvetu među njima, sa žestokim popravnim merama. Tada će znati da sam ja Gospod, kad donesem osvetu na njih.’“

26 Jedanaeste godine, prvog dana u mesecu, došla mi je Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, Tir je klicao nad Jerusalimom rečima: ‘Neka, neka! Razbijena su vrata naroda! Sada će se svi okrenuti meni. Obogatiću se, jer je on opustošen.’ **3** Zato ovako kaže Gospod Jehova: ‘Dolazim na tebe Tire i podignuću na tebe mnoge narode kao što more podiže svoje talase. **4** Oni će srušiti tirske zidine i razoriće njegove kule, a ja ću počistiti njegovu prašinu i pretvoriću ga u golu stenu. **5** On će postati mesto gde se razastiru mreže usred mora.

Ja sam tako rekao,’ govori Gospod, ‘i on će postati plen narodima. **6** Njegovi gradovi na kopnu biće mačem pobijeni. Tada će znati da sam ja Gospod.’

7 Ovako kaže Gospod: ‘Sa severa ću na Tir dovesti Nebuhadnezara, vavilonskog kralja, kralja nad kraljevima, s konjima i bojnim kolima, s konjanicima i s mnoštvom ljudi, s brojnim narodom. **8** Tvoje gradove koji su na kopnu on će mačem pobiti i načiniće protiv tebe opsadni zid, nasuće opsadni nasip i podignuće veliki štit. **9** Spravama za probijanje zidina udaraće u tvoje zidine i svojim oružjem srušiće tvoje kule. **10** Od mnoštva njegovih konja sav ćeš biti prašinom pokriven. Od tutnjave konjanika, točkova i bojnih kola zatrešće se zidine tvoje, kad on bude ulazio na vrata tvoja kao što se ulazi u grad čije su zidine probijene. **11** Kopitama svojih konja izgaziće sve tvoje ulice. Tvoj će narod mačem pobiti, stubovi tvoje snage na zemlju će

popadati.

12 Opleniće tvoje blago i opljačkaće robu kojom si trgovao. Razoriće tvoje zidine i porušiće tvoje divne kuće. Tvoje kamenje, tvoje drvo i tvoju prašinu baciće u vodu. **13** Prekinuću odjek tvojih pesama i više se neće čuti zvuk tvojih harfi. **14** Pretvoriću te u golu stenu. Postaćeš mesto gde se suše mreže. Nikada više nećeš biti izgrađen, jer sam ja, Gospod, tako rekao,’ govori Gospod.

15 Ovako Gospod kaže Tiru: ‘Zar se neće ostrva zatresti od tvog strašnog pada, kad počne da jauče onaj ko je smrtno ranjen, kad u tebi počne ubijanje i pokolj? **16** Svi morski poglavari sići će sa svojih prestola, skinuće svoje ogrtače i svoje vezene haljine. Drhtanjem će se ogrnuti. Na zemlju će sesti, drhtaće bez prestanka i zaprepašćeno će te gledati. **17** Naricaće za tobom i govoriće ti: Propao si, grade nastanjen ljudima sa mora, slavni grade, ti koji si bio silan na moru, ti i tvoji stanovnici, oni koji su bili strah svim ljudima na zemlji! **18** Onog dana kad padneš, ostrva će zadrhtati. Ostrva u moru uznemiriće se zbog tvoje propasti.’

19 Jer ovako kaže Gospod: ‘Kad te pretvorim u opustošeni grad, kao što su gradovi u kojima nema stanovnika, kad na tebe pustim vodeni bezdan i kad te pokriju velike vode, **20** tebe ću oboriti s onima koji u grob silaze, k onima što su odavno mrtvi i smestiću te u najdublje predele zemlje, da budeš zajedno sa drugim davno opustošenim mestima i sa svima koji u grob silaze, da u tebi više niko ne živi. A zemlju živih ukrasiću.

21 Dovešću na tebe propast koju ne očekuješ i više te neće biti. Tražiće te, ali te više nikada neće naći,’ govori Gospod.“

27 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „A ti, sine čovečiji, nariči nad Tirom **3** i reci Tiru: ‘Ti što ležiš na ulazima k moru, što trguješ s narodima po mnogim ostrvima, ovako kaže Gospod Jehova: Tire, ti si rekao: ‘Ja sam savršeno lep.’ **4** Tvoja zemlja je usred mora. Tvoji graditelji su te ukrasili savršenom lepotom. **5** Od smreka iz Senira napravili su sve tvoje daske. Kedar s Lebanona uzeli su da ti naprave jarbol. **6** Od velikih stabala s Bašana napravili su ti vesla. Tvoj pramac napravili su od čempresovine obložene slonovačom, s kitimskih ostrva. **7** Egipatski raznobojni lan razapeli su nad tobom da bude tvoje jedro. Od plavog prediva i vune purpurne boje s eliških ostrva izradili su zastor da natkrije tvoju palubu.

8 Stanovnici Sidona i Arvada bili su tvoji veslači. Vešti ljudi, Tire, koji su bili u tebi, bili su tvoji mornari. **9** Iskusne zanatlije i vešti ljudi iz Biblosa popravljali su tvoje pukotine. Svi morski brodovi i njihovi mornari bili su kod tebe da bi s tobom trgovali. **10** Ljudi iz Persije, Luda i Futa bili su u tvojoj vojsci, tvoji su ratnici bili. Štitove i kacige vešali su u tebi. Oni su ti dali sjaj. **11** Sinovi Arvada s tvojom vojskom bili su svuda na tvojim zidinama, odvažni ljudi bili su u tvojim kulama. Svoje okrugle štitove vešali su svuda po tvojim zidinama. Oni su te ukrasili savršenom lepotom.

12 Tarsis je s tobom trgovao mnogim raznovrsnim blagom. Njegovo srebro, gvožđe, kalaj i olovo dobijao si za svoju robu. **13** S tobom su trgovali Javan, Tubal i Meseh. U zamenu za svoju robu dobijao si ljudske duše i predmete od bakra. **14** Togarmini potomci davali su konje, bojne konje i mazge u zamenu za tvoju robu. **15** S tobom su trgovali Dedanovi sinovi. Mnoga ostrva radila su za tebe kao trgovci. Slonovaču i abonosovinu[*] uzvraćali su ti na dar. **16** Edom je s tobom trgovao zbog mnoštva tvojih proizvoda. U zamenu za svoju robu dobijao si tirkiz, vunu purpurne boje, raznobojne tkanine, fino platno, korale i rubine.

17 S tobom su trgovale Juda i izraelska

[*] **27:15** Vrsta tropskog drveta.

zemlja. U zamenu za svoju robu dobijao si pšenicu iz Minita, posebne namirnice, med, ulje i balzam.

18 Damask ti je, zbog mnoštva tvojih proizvoda, zbog mnoštva svega tvog blaga, prodavao vino iz Helvona i crvenkastosivu vunu. **19** Dan i Javan iz Uzala s tobom su razmenjivali svoju robu. U zamenu za svoju robu dobijao si predmete od kovanog gvožđa, kasiju i mirisnu trsku. **20** Dedan je s tobom trgovao istkanim prostirkama za sedla. **21** Arapi i svi kidarski poglavari radili su za tebe kao trgovci. S tobom su trgovali jaganjcima, ovnovima i jarcima. **22** S tobom su trgovali trgovci iz Šabe i Rame. U zamenu za svoju robu dobijao si najbolje mirise svih vrsta, sve vrste skupocenog kamena i zlato. **23** S tobom su trgovali Haran, Kane i Eden, trgovci iz Šabe, Asur i Hilmad. **24** Na tvojim pijacama trgovali su s tobom raskošnim haljinama, plaštevima istkanim od plavog i drugog raznobojnog prediva, dvobojnim ćilimima, pletenim i čvrstim užima.

25 Tarsiski brodovi su karavanima prevozili tvoju robu, pa si postao pun i veoma slavan na otvorenom moru.

26 Tvoji veslači su te odvezli na pučinu. Istočni vetar te je razbio na otvorenom moru. **27** Tvoje blago i tvoje zalihe, roba kojom si trgovao, tvoji mornari i tvoji pomorci, oni koji popravljaju tvoje pukotine i oni koji trguju tvojom robom i svi tvoji ratnici, sve tvoje mnoštvo, svi oni koji su kod tebe, potonuće usred otvorenog mora u dan tvoje propasti.

28 Kad se začuje vika tvojih mornara, zatrešće se primorska oblast. **29** Svi veslači, mornari, svi pomorci sići će sa svojih brodova i staće na zemlju. **30** Začuće se njihov glas kad gorko zaplaču za tobom. Posipaće prašinu po svojoj glavi, valjaće se u pepelu. **31** Zbog tebe će obrijati glavu, opasaće kostret i plakaće za tobom s gorčinom u duši i gorko će naricati. **32** U svojoj žalosti naricaće nad tobom i jadikovaće za tobom: Ko je kao Tir, koji je uništen usred mora?

33 Mnoge si narode sitio donoseći svoju robu s mora. Obiljem svog blaga i robe za razmenu, obogatio si kraljeve zemaljske. **34** A sada te je otvoreno more razbilo, potonuo si u vodene dubine. Tvoja roba i sve tvoje mnoštvo propalo je u tebi. **35** Svi koji žive na ostrvima zaprepašćeno će te gledati, njihovi kraljevi će se tresti od straha. Lica će se ispuniti strepnjom. **36** Trgovci po narodima zviždaće u čudu zbog tebe. Snaći će te propast koju ne očekuješ i nikada te više neće biti.’“

28 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, reci vođi Tira: ‘Ovako kaže Gospod Jehova:

Uzoholilo se tvoje srce i govoriš: ‘Ja sam Bog i na Božjem prestolu sedim usred otvorenog mora,’ iako si zemaljski čovek, a ne Bog, i svoje srce izjednačavaš s Božjim srcem... **3** Gle, mudriji si od Danila. Nijedna tajna nije ti sakrivena. **4** Svojom mudrošću i svojom razboritošću stekao si bogatstvo i u svoje riznice sakupljaš zlato i srebro. **5** Svojom velikom mudrošću, svojom trgovačkom robom, stekao si silno bogatstvo, pa se tvoje srce uzoholilo zbog tvog bogatstva.

6 Zato ovako kaže Gospod: Zato što svoje srce izjednačavaš s Božjim srcem, **7** dovešću na tebe tuđince, one koji tlače narode. Oni će izvući svoje mačeve protiv tvoje divne mudrosti i oskrnaviće tvoj sjaj. **8** Svaliće te u grob i umrećeš smrću onih što su pobijeni nasred otvorenog mora. **9** Kad dospeš u ruke onih koji će te oskrnaviti, da li ćeš i tada pred svojim krvnikom reći: ‘Ja sam Bog,’ kad si samo zemaljski čovek, a ne Bog?

10 Umrećeš od ruku tuđinaca smrću neobrezanih, jer sam ja tako rekao,’ govori Gospod.“

11 Opet mi je došla Gospodnja reč: **12** „Sine čovečiji, nariči nad kraljem Tira i reci mu: ‘Ovako kaže Gospod:

Ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti i savršeno si lep. **13** Bio si u Edenu, vrtu

Božjem. Pokrivalo te je svako drago kame-
nje, rubin, topaz, jaspis, hrizolit, oniks, žad,
safir, tirkiz, smaragd i zlato; tamburine i svi-
rala bili su ti pripremljeni onog dana kad si
bio stvoren. **14** Bio si pomazani heruvim zaš-
titnik, ja sam te postavio. Bio si na svetoj gori
Božjoj. Hodio si usred plamenih stena. **15** Bio
si besprekoran na svojim putevima od dana
kad si stvoren pa sve dok se u tebi nije našla
nepravednost.*

16 Zbog obilja trgovine tvoje ispunio si se
nasiljem, pa si greh počinio. Zato ću te kao
obesvećenog odstraniti s Božje gore i uništiću
te, heruvime zaštitniče, između plamenih
stena.

17 Tvoje srce se uzoholilo zbog lepote
tvoje. Upropastio si mudrost svoju zbog svog
sjaja. Zbaciću te na zemlju. Postaviću te pred
kraljeve da na tebe gledaju.

18 Mnoštvom svojih prestupa i nepošte-
nim trgovanjem svojom robom oskrnavio si
svoja svetilišta. Zato ću posred tebe pustiti
vatru koja će te proždreti. Pretvoriću te u pe-
peo na zemlji pred očima svih koji te gledaju.
19 Svi koji te poznaju među narodima zapre-
pašćeno će te gledati. Snaći će te propast koju
ne očekuješ i nikada te više neće biti.'“

20 Opet mi je došla Gospodnja reč: **21**
„Sine čovečiji, okreni svoje lice prema Si-
donu i prorokuj protiv njega. **22** Reci ovako:
'Evo šta kaže Gospod: Dolazim na tebe, Si-
done, i proslaviću se usred tebe. Tada će znati
da sam ja Gospod, kad izvršim presudu na
njemu i kad svetost svoju pokažem na njemu.
23 Poslaću pošast na njega i krv će se proli-
vati po njegovim ulicama. Pobijeni će usred
njega padati od mača koji će sa svih strana
doći na njega. Tada će znati da sam ja
Gospod. **24** Među svima koji su oko Izraelo-
vog doma, koji ga preziru, neće više biti ni-
kakve bodlje koja bi ga bola, niti trna koji bi
mu bol zadavao. Tada će znati da sam ja
Gospod.'“

25 Ovako kaže Gospod: „Kad skupim
Izraelov dom iz naroda po kojima su rasejani,
pokazaću svoju svetost među njima pred o-
čima drugih naroda. Oni će živeti u svojoj
zemlji koju sam dao svom sluzi Jakovu. **26**
Živeće u njoj spokojno, gradiće kuće i sadiće
vinograde, živeće spokojno kad izvršim pre-
sudu nad svima unaokolo koji ih preziru.
Tada će znati da sam ja Gospod, njihov Bog.“

29 Desete godine, desetog meseca, dva-
naestog dana u mesecu, došla mi je
Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji,
okreni svoje lice prema faraonu, kralju E-
gipta, i prorokuj protiv njega i protiv celog E-
gipta. **3** Govori i reci: 'Ovako kaže Gospod
Jehova: Dolazim na tebe, faraone, kralju E-
gipta, morska nemani što ležiš usred nilskih
kanala i govoriš: 'Nil je moj, meni on pri-
pada. Ja sam ga za sebe načinio.' **4** Staviću ti
kuke u čeljusti i za tvoje krljušti pričvrstiću
ribe iz tvojih kanala. Izvući ću te iz tvojih ka-
nala zajedno sa svim ribama koje su ti prič-
vršćene za krljušti. **5** Ostaviću te u pustinji, i
tebe i sve ribe iz tvojih kanala. Pašćeš na
zemlju u polju. Nećeš biti ni sabran ni pokup-
ljen. Daću da te pojedu zemaljske zveri i ne-
beske ptice. **6** Tada će svi stanovnici Egipta
znati da sam ja Gospod, jer su bili trska na
koju se naslonio Izraelov dom. **7** Kad su te
uhvatili rukom, ti si se slomio i celo si im
rame rasekao. A kad su se naslonili na tebe, ti
si se prelomio i zbog tebe su im se svima
bedra zatresla.

8 Zato ovako kaže Gospod: Doveśću na
tebe mač i istrebiću iz tebe i ljude i stoku. **9**
Egipatska zemlja će se pretvoriti u pustoš i
ruševine. Tada će znati da sam ja Gospod, jer
si rekao: 'Meni Nil pripada, ja sam ga nači-
nio.' **10** Zato dolazim na tebe i na kanale Nila.
Egipatsku zemlju pretvoriću u ruševine, u i-
sušenu zemlju i pustoš, od Migdola do Sine i
do etiopske granice. **11** Na nju neće kročiti ni

* **28:15** Ili „bezakonje.“

ljudska noga, ni životinjska, četrdeset godina biće nenastanjena. **12** Egipatsku zemlju pretvoriću u pustoš usred opustošenih zemalja. Njeni gradovi biće četrdeset godina pustoš usred opustošenih gradova. Rasuću Egipćane među narode i rasejaću ih po zemljama.

13 Jer ovako kaže Gospod: Kad prođe četrdeset godina, sakupiću Egipćane iz naroda među koje su bili rasejani **14** i vratiću zarobljene Egipćane, vratiću ih u zemlju Patros, na njihovu postojbinu. Oni će tamo osnovati slabo kraljevstvo. **15** Biće slabije od drugih kraljevstava i više se nikad neće uzdići iznad drugih naroda. Ja ću učiniti da ih bude tako malo da ne mogu podjarmiti druge narode. **16** Neće on više biti uzdanica Izraelovom domu, i neće me više na svoj greh podsećati obraćajući se Egiptu za pomoć. Tada će znati da sam ja Gospod.'"

17 Dvadeset i sedme godine, prvog meseca, prvog dana u mesecu, došla mi je Gospodnja reč: **18** „Sine čovečiji, Nebuhadnezar, kralj Vavilona, poslao je svoju vojsku na težak zadatak, da osvoji Tir. Sve su glave oćelavile i sva su se ramena ogulila. Ali ni on ni njegova vojska nisu dobili nikakvu platu za to što su krenuli na težak zadatak, da osvoje Tir.

19 Zato ovako kaže Gospod: 'Nebuhadnezaru, kralju Vavilona, dajem egipatsku zemlju. On će odneti njeno blago, uzeće veliki plen i opljačkaće je. To će biti plata za njegovu vojsku.

20 Kao nadoknadu za to što je krenuo na Tir dajem mu egipatsku zemlju, jer je radio za mene,' govori Gospod.

21 'Tog dana učiniću da izraste rog Izraelovom domu, a tebi ću dati priliku da otvoriš svoja usta usred njih. Tada će znati da sam ja Gospod.'"

30 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, prorokuj i reci: 'Ovako kaže Gospod Jehova: Gorko plačite i vičite: 'Jao, dolazi dan!' **3** Jer je blizu dan, blizu je Gospodnji dan. Biće to dan oblaka, vreme da se sudi narodima. **4** Mač će doći na Egipat, a jaki bolovi obuzeće Etiopiju kad u Egiptu počnu padati pobijeni, kad bude oteto njegovo blago i kad budu srušeni njegovi temelji. **5** Etiopija, Fut i Lud, i svi oni iz drugih naroda i Huv i sinovi savezničke zemlje od mača će s njima pasti.'

6 Ovako kaže Gospod: 'Pašće oni koji podupiru Egipat, propašće ponos njegove moći.

Od Migdola do Sine padaće u njemu od mača,' govori Gospod. **7** 'Oni će biti najveća pustoš među svim opustošenim zemljama, a njegovi gradovi biće najopustošeniji od svih gradova. **8** Tada će znati da sam ja Gospod, kad zapalim vatru u Egiptu i kad budu satrti svi njegovi pomoćnici. **9** Tog dana glasnici će krenuti od mene u brodovima da zaplaše samouverenu Etiopiju. U dan propasti Egipta snaći će ih jaki bolovi, jer će sve to zaista doći.'

10 Ovako kaže Gospod: 'Rukom Nebuhadnezara, vavilonskog kralja, zatrću egipatsko mnoštvo. **11** On i njegov narod s njim, oni koji tlače narode, biće dovedeni da zemlju pretvore u ruševine. Izvući će svoje mačeve na Egipat i napuniće zemlju pobijenim ljudima. **12** A ja ću isušiti kanale Nila i predaću zemlju u ruke zlima. Rukom tuđinaca opustošiću zemlju i ono što je u njoj. Ja, Gospod, tako sam rekao.'

13 Ovako kaže Gospod: 'Uništiću odvratne idole i istrebiću bezvredne bogove u Nofu. Neće više biti poglavara iz egipatske zemlje. Pustiću strah na egipatsku zemlju. **14** Opustošiću Patros, zapaliću vatru u Soanu i izvršiću presudu u Nou. **15** Izliću svoj gnev na Sin, egipatsku tvrđavu, i istrebiću mnoštvo u Nou. **16** Zapaliću vatru u Egiptu. Sin će obuzeti jaki bolovi, No će biti osvojen kad mu probiju zidine, a Nof će neprijatelji danju napadati. **17** Mladići iz Ona i Pi-Beseta pašće od mača, gradovi će otići u zarobljeništvo. **18** U Tafnesu će dan potamneti kad u njemu slomim egipatski jaram. Nestaće u Egiptu

ponosa njegove moći. Tafnes će prekriti oblaci, a njegovi okolni gradovi otići će u zarobljeništvo. **19** Izvršiću presudu nad Egiptom i tada će znati da sam ja Gospod.'"

20 Jedanaeste godine, prvog meseca, sedmog dana u mesecu, došla mi je Gospodnja reč: **21** „Sine čovečiji, slomiću ruku faraonu, kralju Egipta. Niko je neće zaviti, niti će je potporom učvrstiti da bi ozdravila i da bi imala snage da mač drži.

22 Zato ovako kaže Gospod: 'Dolazim na faraona, kralja Egipta. Slomiću mu ruke, i jaku i slomljenu, i učiniću da mu ispadne mač iz ruke. **23** Oteraću Egipćane među narode i rasejaću ih po zemljama. **24** Ojačaću ruke kralju Vavilona i svoj mač daću njemu u ruke. Slomiću ruke faraonu i on će jaukati pred njim kao smrtno ranjen čovek. **25** Ojačaću ruke kralju Vavilona, a faraonove će ruke klonuti. Tada će znati da sam ja Gospod, kad svoj mač dam u ruke kralju Vavilona i kad on njime zamahne na egipatsku zemlju. **26** Oteraću Egipćane među narode i rasejaću ih po zemljama. Tada će znati da sam ja Gospod.'"

31 Jedanaeste godine, trećeg meseca, prvog dana u mesecu, došla mi je Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, reci faraonu, kralju Egipta, i njegovom mnoštvu:

Kome si sličan svojom veličinom? **3** Asircu i kedru sa Lebanona, lepih grana, guste senovite krošnje i visokog rasta, kome je vrh među oblacima. **4** Vode su ga velikim učinile, vode duboke omogućile su mu da naraste visoko. Vode su tekle svuda oko mesta gde je rastao, vodeni tokovi napajali su sve drveće u polju. **5** Zato je taj kedar nadvisio sve drugo poljsko drveće.

Grane su mu se umnožile i širile zbog obilja vode u tokovima. **6** Na njegovim su granama sve nebeske ptice gnezda svijale. Pod njegovim su granama sve poljske zveri na svet svoje mlade donosile. U njegovoj senci prebivali su svi veliki narodi. **7** Lep je bio zbog svoje veličine, zbog svoje široke krošnje, jer se njegovo korenje pružalo nad velikim vodama. **8** Drugi kedrovi u Božjem vrtu nisu mu bili ravni. Smreke se nisu mogle uporediti s njegovim granama. Platani nisu imali grane poput njegovih. Nijedno se drvo u Božjem vrtu po lepoti nije moglo s njim uporediti. **9** Ukrasio sam ga velikom krošnjom. Zavidelo mu je sve ostalo edensko drveće koje je bilo u vrtu Božjem.

10 Zato ovako kaže Gospod Jehova: 'Zbog toga što je visoko narastao, pa se svojim vrhom podigao među oblake i srce mu se uzoholilo zbog njegove visine, **11** daću ga u ruke tiranima naroda. Oni će navaliti na njega. Zbog njegove zloće ja ću ga oterati. **12** Tuđinci, oni koji tlače narode, poseći će ga i biće ostavljen na gorama. Preko svih dolina pašće njegova krošnja, njegove će grane polomljene ležati po svim rečnim koritima na zemlji. Svi zemaljski narodi izaći će iz njegove senke i ostaviće ga. **13** Na njegovom oborenom deblu prebivaće sve nebeske ptice, na njegovim granama nastaniće se sve zveri poljske, **14** da više nijedno drvo zasađeno pored vode ne bi naraslo visoko i da se vrhom ne bi uzdiglo među oblake, i da se nijedno drvo koje vodu pije ne bi moglo s njima po visini meriti, jer će svi biti smrti predani, bačeni u podzemne krajeve, među ljudske sinove, k onima koji u grobnu jamu silaze.'

15 Ovako kaže Gospod: 'Onog dana kad on u grob ode učiniću da se za njim tuguje. Zbog njega ću pokriti vode duboke i zaustaviću vodene tokove, tako da više neće doticati vode velike. Zbog njega ću zamračiti Lebanon i zbog njega će poljsko drveće povenuti. **16** Njegovim strašnim padom potrešću narode, kad ga u grob bacim s onima koji u jamu silaze. Tada će se u podzemnim krajevima utešiti sve edensko drveće, najbolje i najlepše drveće na Lebanonu, sve drveće što vodu pije. **17** S njim će i ono u grob otići, k onima koji su mačem pobijeni, a isto tako i oni koji su kao njegovo potomstvo živeli u njegovoj senci među narodima.'

18 ‘Kome si onda sličan svojom slavom i veličinom među edenskim drvećem? Ali zajedno s edenskim drvećem bićeš oboren u podzemne krajeve. Počivaćeš među neobrezanima, s onima koji su mačem pobijeni. To je faraon i sve mnoštvo njegovo,’ govori Gospod.“

32 Dvanaeste godine, dvanaestog meseca, prvog dana u mesecu, došla mi je Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, nariči nad faraonom, egipatskim kraljem, i reci mu: ‘Bio si kao lav među narodima, a sada si propao. Bio si kao neman u moru, jurio si svojim rekama, mutio si vodu svojim nogama i prljao reke.’

3 Ovako kaže Gospod Jehova: ‘Razapeću mrežu nad tobom uz pomoć mnogih naroda, i oni će te uloviti u moju mrežu. **4** Ostaviću te na zemlji. Baciću te na zemlju u polju. Pustiću sve nebeske ptice da dođu na tebe i daću te zemaljskim zverima da se tobom nasite. **5** Pobacaću tvoje meso po gorama i napuniću doline tvojim ostacima. **6** Napojiću zemlju tvojom krvlju, koja će iz tebe poteći po gorama i rečna će se korita napuniti tvojim ostacima.

7 A kad te ugasim, pokriću nebesa i pomračiću njihove zvezde. Sunce ću prekriti oblacima i mesec više neće svetlost svoju davati. **8** Sva svetleća tela na nebesima pomračiću zbog tebe i razastrću tamu nad tvojom zemljom,’ govori Gospod.

9 ‘Uznemiriću srca mnogih naroda kad odvedem tvoj zarobljeni narod među druge narode, u zemlje koje ne poznaješ. **10** Učiniću da se mnogi narodi uplaše zbog tebe i njihovi će kraljevi drhtati od straha zbog tebe, kad svojim mačem zamahnem prema njihovom licu, pa će neprestano strepeti za svoje duše u dan tvoje propasti.’

11 Ovako kaže Gospod: ‘Mač vavilonskog kralja doći će na tebe. **12** Mnoštvo tvoje pobiću mačevima junaka, onih koji tlače narode. Oni će opustošiti ponos Egipta i istrebiće sve mnoštvo njegovo. **13** Uništiću svu njegovu stoku koja je pored mnogih voda, pa ih neće više mutiti ni ljudska ni životinjska noga.

14 Tada ću razbistriti njihove vode i učiniću da njihove reke teku kao ulje,’ govori Gospod.

15 ‘Kad opustošim egipatsku zemlju, kad nestane sve što je u njoj, kad pobijem sve njene stanovnike, tada će znati da sam ja Gospod.

16 Ovo je naricaljka koja će se naricati. Naricaće je žene iz naroda, naricaće je nad Egiptom i nad celim njegovim mnoštvom,’ govori Gospod.“

17 Dvanaeste godine, petnaestog dana u mesecu, došla mi je Gospodnja reč: **18** „Sine čovečiji, nariči nad egipatskim mnoštvom i svali njega i druge moćne narode u podzemne krajeve, s onima koji u jamu silaze.

19 ‘Od koga si lepši? Siđi u jamu i počivaj s neobrezanima!’

20 Egipćani će pasti među one koji su mačem pobijeni. Egipat je maču predan. Odvucite njega i sve mnoštvo njegovo.

21 Silnici će iz groba govoriti s njim i s njegovim pomoćnicima. U grob će Egipćani sići, leći će kao neobrezani, mačem pobijeni. **22** Tamo je Asirija i sve njeno mnoštvo. Svuda oko njenog kralja nalaze se grobovi njenih ljudi. Svi su pobijeni, mačem pokošeni. **23** Jer njeni grobovi leže na dnu jame, a njeno mnoštvo je svuda oko njenog groba – svi su pobijeni, mačem pokošeni, jer su strah sejali u zemlji živih.

24 Tamo je Elam i sve njegovo mnoštvo oko njegovog groba – svi su pobijeni, mačem pokošeni. Kao neobrezani sišli su u podzemne krajeve, a nekad su strah sejali u zemlji živih. Oni će nositi svoju sramotu zajedno s onima koji u jamu silaze. **25** Usred pobijenih odar su mu namestili među svim njegovim mnoštvom. Njegovi grobovi su svuda oko odra njegovog. Svi su oni neobrezani, mačem pobijeni, jer su sejali strah u zemlji

živih. Nosiće svoju sramotu zajedno s onima
koji u jamu silaze. Usred pobijenih on je po-
ložen. **26** Tamo su Meseh i Tubal i sve nje-
govo mnoštvo. Grobovi su svuda oko njiho-
vog kralja. Svi su oni neobrezani, mačem pro-
bodeni, jer su sejali strah u zemlji živih. **27**
Zar neće ležati s junacima koji su neobrezani
pali, koji su sa svojim oružjem u grob sišli?
Pod glavu će im biti stavljeni njihovi mačevi,
a njihovi prestupi biće im na kostima, jer su
ti junaci strah sejali u zemlji živih. **28** A ti ćeš
biti satrven usred neobrezanih i počivaćeš s
onima koji su mačem pobijeni.

29 Tamo je Edom, njegovi kraljevi i svi
njegovi poglavari, koji su, uprkos svom ju-
naštvu, položeni među one koji su mačem po-
bijeni. Oni će počivati s neobrezanima i s o-
nima koji u jamu silaze.

30 Tamo su svi knezovi sa severa i svi Si-
donci, oni koji su posramljeni sišli među po-
bijene, iako su zbog svog junaštva bili strašni.
Oni će neobrezani počivati s onima koji su
mačem pobijeni i nosiće svoju sramotu za-
jedno s onima koji u jamu silaze.

31 Njih će faraon videti i utešiće se zbog
sveg svog mnoštva. Faraon i sva njegova voj-
ska biće mačem pobijeni,’ govori Gospod.

32 ‘Jer su faraon i sve njegovo mnoštvo
sejali strah u zemlji živih i zato će počivati
među neobrezanima zajedno s onima koji su
mačem pobijeni,’ govori Gospod.“

33

Došla mi je Gospodnja reč: **2** „Sine
čovečiji, obrati se sinovima svog na-
roda i reci im:

‘Kad na neku zemlju mač pošaljem, a na-
rod te zemlje, složno odredi jednog čoveka i
postavi ga za svog stražara, **3** i on vidi da mač
dolazi na zemlju pa zatrubi u rog i upozori
narod, **4** ali onaj ko čuje zvuk roga ne posluša
upozorenje, pa dođe mač i pogubi ga, njegova
krv pašće na njegovu glavu. **5** On je čuo zvuk
roga, ali nije poslušao upozorenje. Njegova
krv pašće na njega. Da je poslušao upozore-
nje, izbavio bi svoju dušu.

6 Ako stražar vidi da mač dolazi, ali ne
zatrubi u rog i ne upozori narod, pa mač dođe
i pogubi neku dušu među njima, ona će
umreti zbog svog prestupa, ali njenu krv tra-
žiću iz stražareve ruke.’

7 ‘Sine čovečiji, postavio sam te za stra-
žara nad Izraelovim domom. Slušaj reč iz
mojih usta i opominji ih u moje ime. **8** Kad
kažem onom ko je zao: ‘Umrećeš, zli čo-
veče!,’ a ti ne progovoriš i ne upozoriš ga
kako bi ga odvratio od njegovog puta, on će
umreti zbog svog prestupa, jer zlo čini, ali
njegovu krv tražiću iz tvoje ruke. **9** Ali ako
upozoriš onog ko je zao da se odvrati od svog
puta, a on se ne odvrati od njega, on će umreti
zbog svog prestupa, a ti ćeš izbaviti svoju
dušu.

10 Zato, sine čovečiji, reci Izraelovom
domu: Vi kažete: ‘Budući da su naši prestupi
i naši gresi na nama i u njima trunemo, kako
onda možemo ostati u životu?’ **11** Reci im:
‘Tako ja bio živ,’ govori Gospod Jehova,
‘meni nije drago da onaj ko je zao umre, nego
da se odvrati od svog puta i da živi. Odvratite
se, odvratite se od svojih zlih puteva. Zašto
da umrete, dome Izraelov?’

12 Sine čovečiji, reci sinovima svog na-
roda: ‘Onog dana kad sagreši, pravednika
neće izbaviti pravednost njegova, niti će onaj
ko je zao stradati zbog svoje zloće onog dana
kad se odvrati od svoje zloće, kao što ni pra-
vednik neće ostati živ zbog svoje pravednosti
onog dana kad sagreši. **13** Kad kažem praved-
niku: ‘Živećeš,’ a on se pouzda u svoju pra-
vednost i počne činiti nepravdu, zaboraviće
se sva njegova pravedna dela i on će umreti
zbog nepravde koju je činio.

14 A kad onom ko je zao kažem: ‘Umre-
ćeš,’ a on se odvrati od svog greha i počne
postupati po pravdi i pravednosti, **15** pa vrati
ono što je u zalog uzeo, nadoknadi ono što je
oteo i počne živeti po odredbama koje život
znače, ne čineći nepravdu, ostaće živ. Neće
umreti. **16** Svi gresi koje je počinio biće za-
boravljeni. Sada po pravdi i pravednosti

postupa. Zato će ostati živ.
17 Ali sinovi tvog naroda kažu: ‘Gospod-
nji put nije pravedan,’ a u stvari njihov put
nije pravedan.
18 Ako se pravednik odvrati od svoje pra-
vednosti i počne nepravdu činiti, umreće
zbog toga. **19** A ako se onaj ko je zao odvrati
od svog zla i počne postupati po pravdi i pra-
vednosti, zbog toga će ostati živ.
20 Vi govorite: ‘Gospodnji put nije prave-
dan.’ Svakom od vas sudiću prema njegovim
putevima, dome Izraelov.“
21 Dvanaeste godine našeg izgnanstva,
desetog meseca, petog dana u mesecu, došao
mi je jedan begunac iz Jerusalima i rekao:
„Grad je pao!“
22 Gospodnja ruka se spustila na mene u-
veče pre nego što je begunac došao i Bog je
otvorio moja usta pre nego što je taj begunac
ujutru došao kod mene. Tako su se moja usta
otvorila i više nisam bio nem.
23 Tada mi je došla Gospodnja reč: **24**
„Sine čovečiji, oni koji žive u tim opustoše-
nim mestima govore za Izraelovu zemlju:
‘Abram je bio jedan, pa je zauzeo ovu zemlju,
a nas je mnogo i nama je ova zemlja data u
posed.’
25 Zato im reci: Ovako kaže Gospod: ‘Vi
jedete meso s krvlju, i svoje oči podižete
prema svojim odvratnim idolima i krv proli-
vate. Zar vi da posedujete ovu zemlju? **26** Na
svoj se mač oslanjate, gadosti činite i svako
obeščašćuje ženu svog bližnjeg. Zar vi da po-
sedujete ovu zemlju?’
27 Ovako im reci: Evo šta kaže Gospod:
‘Tako ja bio živ, oni koji žive u opustošenim
mestima pašće od mača, onoga ko je u polju
predaću zverima da ga pojedu, a oni koji su u
utvrđenjima i pećinama pomreće od pošasti.
28 Ovu zemlju pretvoriću u pustoš, u pusti-
nju. Nestaće ponos njene sile i opusteće Izra-
elove gore tako da niko neće njima prolaziti.
29 Tada će znati da sam ja Gospod, kad zem-
lju pretvorim u pustoš, u pustinju, zbog svih
gadosti koje su učinili.’
30 A o tebi, sine čovečiji, sinovi tvog na-
roda pričaju jedan drugom uza zidove i na
kućnim vratima, pričaju jedan drugom, svaki
svom bratu, i govore: ‘Dođite da čujemo
kakva je to reč došla od Gospoda.’ **31** Oni k
tebi dolaze kao zbor narodni, moj narod seda
pred tebe i sluša tvoje reči, ali ih ne izvršava,
jer izriču svoje želje pune požude i njihovo
srce ide za nepravednim dobitkom. **32** Ti si
im kao ljubavna pesma, kao pevač lepog
glasa koji na žicama lepo svira. Slušaju tvoje
reči, ali ih niko od njih ne izvršava. **33** Kad se
sve to ispuni – a sigurno će se ispuniti – tada
će znati da je među njima bio prorok.“

34 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2**
„Sine čovečiji, prorokuj protiv Izrae-
lovih pastira. Prorokuj i reci tim
pastirima: Ovako kaže Gospod Jehova:
‘Teško Izraelovim pastirima, koji pasu sami
sebe! Zar ne treba pastiri stado da pasu? **3** Je-
dete najbolje meso i oblačite se u vunu, ko-
ljete debele životinje, a stado ne pasete. **4**
Slabe ne jačate, bolesne ne lečite, ranjene ne
previjate, odlutale ne dovodite nazad, izgub-
ljene ne tražite, nego grubo i okrutno gospo-
darite nad njima. **5** Ovce su se razišle jer ne-
maju pastira, pa su tako raštrkane postale
hrana poljskim zverima. **6** Moje ovce lutaju
po svim gorama i po svim visokim brdima.
Po svoj su se zemlji razišle moje ovce, i niko
ne pita za njih, niko ih ne traži.
7 Zato, pastiri, čujte Gospodnju reč. **8**
‘Tako ja bio živ,’ govori Gospod, ‘zato što su
moje ovce postale plen i hrana svim poljskim
zverima, jer nemaju pastira i što moji pastiri
ne traže moje ovce nego pasu sami sebe, a ne
pasu moje ovce,’ **9** zato čujte, pastiri,
Gospodnju reč. **10** Ovako kaže Gospod:
‘Evo, dolazim na pastire. Tražiću nazad svoje
ovce iz njihovih ruku i neću im više dati da
pasu moje ovce, i pastiri više neće pasti sami
sebe. Izbaviću svoje ovce iz njihovih usta i
one im više neće biti hrana.’
11 Ovako kaže Gospod: ‘Evo me, ja ću

potražiti svoje ovce i pobrinuću se za njih. **12** Kao što se onaj ko pase stado pobrine za svoje ovce kada nađe one koje su rasejane, tako ću se ja pobrinuti za svoje ovce. Izbaviću ih iz svih mesta po kojima su se razišle u dan oblaka i guste tame. **13** Izvešću ih iz svih naroda i skupiću ih iz svih zemalja. Dovešću ih u njihovu zemlju i pašću ih na Izraelovim gorama, pored potoka i pored svih naseljenih mesta u zemlji. **14** Pašću ih na dobrim pašnjacima, tor će im biti na visokim Izraelovim gorama. Tamo će počivati u dobrom toru i pašće na obilnim pašnjacima po Izraelovim gorama.

15 Ja ću pasti svoje ovce i ja ću ih voditi na počinak,' govori Gospod. **16** 'Potražiću izgubljenu, dovešću nazad odlutalu, previću ranjenu i ojačaću bolesnu, a debelu ću i jaku zatrti – pašću ih pravednim sudom.'

17 A vama, moje ovce, ovako kaže Gospod: 'Sudiću između ovaca, između ovnova i jaraca. **18** Zar vam je malo što pasete na najboljem pašnjaku, nego još i nogama gazite ostatak paše? Zar vam je malo što pijete bistru vodu, nego još i nogama mutite preostalu vodu? **19** Zar da moje ovce pasu na pašnjaku koji ste vi nogama izgazili i da piju vodu koju ste vi nogama zamutili?

20 Zato im ovako kaže Gospod: 'Ja ću suditi između debele ovce i mršave ovce, **21** jer slabinama i plećkama gurate i rogovima bodete sve bolesne dok ih ne isterate napolje. **22** Ja ću spasti svoje ovce, pa više neće biti plen, i sudiću između ovaca. **23** Podići ću im jednog pastira koji će ih pasti, svog slugu Davida. On će ih pasti, on će im biti pastir. **24** Ja, Gospod, biću njihov Bog, a moj sluga David biće poglavar među njima. Ja, Gospod, tako sam rekao.

25 Sklopiću s njima savez mira i ukloniću iz zemlje sve opasne zveri. Oni će spokojno živeti u pustinji i spavati po šumama. **26** Njih i sve što je oko moje gore učiniću blagoslovom. Davaću im kišu na vreme. Biće to kiša blagoslova. **27** Poljsko drveće donosiće svoje plodove i zemlja će davati svoj rod, a oni će spokojno živeti u svojoj zemlji. Tada će znati da sam ja Gospod, kad slomim njihov jaram i izbavim ih iz ruku onih kojima su robovali. **28** Neće više biti plen narodima i zemaljske zveri neće ih proždirati, nego će živeti spokojno i niko ih neće plašiti.

29 Podići ću im nasad koji će im doneti slavno ime. Više ih neće u zemlji glad zatirati, niti će ih više narodi ponižavati. **30** Tada će znati da sam ja, Gospod, njihov Bog, s njima i da su oni moj narod, Izraelov dom,' govori Gospod.

31 'A vi, ovce moje, ovce paše moje, vi ste ljudi zemaljski, a ja sam vaš Bog,' govori Gospod."

35

Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, okreni svoje lice prema brdovitom području Seira i prorokuj protiv njega. **3** Reci mu: 'Ovako kaže Gospod Jehova: Evo, dolazim na tebe, goro Seir! Podignuću svoju ruku na tebe i pretvoriću te u pustoš, u pustinju. **4** Opustošiću tvoje gradove, a ti ćeš se u golu pustoš pretvoriti. Tada ćeš znati da sam ja Gospod. **5** Jer si ti vekovni neprijatelj Izraelovim sinovima. Predavao si ih maču u vreme njihove nevolje, u vreme kad je njihovim prestupima došao kraj.

6 Zato, tako ja bio živ,' govori Gospod, 'odredio sam te za krvoproliće, pa će te krvoproliće i stići. Mrzeo si krv svojih žrtava, pa će te krvoproliće stići. **7** Opustošiću te, brdovito područje Seira, pretvoriću te u pustinju, i istrebiću iz tebe onog ko prolazi i onog ko se vraća. **8** Napuniću leševima tvoje gore. Po tvojim bregovima, po tvojim dolinama i po koritima svih tvojih reka padaće oni koji su mačem pobijeni. **9** Pretvoriću te u večnu pustoš i tvoji gradovi se neće nastaniti. Tada ćete znati da sam ja Gospod.'

10 Govorio si: 'Ova dva naroda i ove dve zemlje biće moji, mi ćemo zauzeti obe zemlje,' iako je Gospod bio tamo. **11** 'Zato, tako

ja bio živ,' govori Gospod, 'postupiću s tobom onako kako zaslužuješ zbog svog gneva i ljubomore koju si pokazao jer si ih mrzeo. Upoznaće me kad ti budem sudio. **12** Tada ćeš znati da sam ja, Gospod, čuo sve tvoje prezirne reči koje si izgovorio protiv Izraelovih gora, govoreći: 'Opustošene su. Nama su za hranu predane.' **13** Na sva usta rugali ste se meni, gomilu reči izgovorili ste protiv mene. A ja sam to čuo.

14 Ovako kaže Gospod: 'Kad se sva zemlja bude radovala, tebe ću u pustoš pretvoriti. **15** Kao što si se ti radovao nasledstvu Izraelovog doma, zato što je bilo opustošeno, učiniću isto tako tebi. Postaćeš pustoš, brdovito područje Seira, sva edomska zemljo. I tada će znati da sam ja Gospod.'"

36 „A ti, sine čovečiji, prorokuj o Izraelovim gorama i reci: 'Izraelove gore, čujte Gospodnju reč! **2** Ovako kaže Gospod Jehova: Neprijatelj je govorio za vas: 'Tako im treba! Stare uzvišice postale su naš posed!'

3 Zato prorokuj i reci: Ovako kaže Gospod: 'Zato što vas pustoše i proždiru sa svih strana, da postanete vlasništvo preživelima iz okolnih naroda, i što vas ljudi uzimaju u usta i loše govore o vama, **4** zato, Izraelove gore, čujte reč Gospoda Jehove! Ovako kaže Gospod gorama i bregovima, rečnim koritima i dolinama, pustim ruševinama i napuštenim gradovima koji su postali plen i podsmeh preživelima iz okolnih naroda, **5** ovako kaže Gospod: 'U ognju svoje revnosti progovoriću protiv preživelih iz okolnih naroda i protiv celog Edoma, protiv onih koji su zauzeli moju zemlju radujući se iz sveg srca i s prezirom u duši, da bi prisvojili njene pašnjake i da bi je opljačkali.'

6 Zato prorokuj o Izraelovoj zemlji i reci gorama i bregovima, rečnim koritima i dolinama: Ovako kaže Gospod: 'Evo, ja ću progovoriti u svojoj revnosti i u svom gnevu, jer vas okolni narodi ponižavaju.'

7 Zato ovako kaže Gospod: 'Podignute ruke zaklinjem se da će narodi koji su oko vas i sami biti poniženi. **8** A vi, Izraelove gore, pustićete svoje grane i donećete plod mom narodu Izraelu jer on uskoro dolazi. **9** Jer ja sam se sažalio na vas. K vama ću se okrenuti i bićete obrađene i zasejane. **10** Namnožiću po vama ljude, ceo Izraelov dom. Gradovi će se naseliti i ruševine će se obnoviti. **11** Namnožiću po vama ljude i životinje. Množiće se i rađaće se, pa ću vas naseliti kao nekada i učiniću vam više dobra nego ranije. Tada ćete znati da sam ja Gospod. **12** Učiniću da po vama opet idu ljudi, moj narod Izrael, i oni će vas zauzeti, bićete njihovo nasledstvo i nećete im više decu uzimati.'

13 Ovako kaže Gospod: 'Zato što ti govore: 'Ti si zemlja koja ljude proždire, zemlja koja svojim narodima decu uzima,' **14** 'zato nećeš više ljude proždirati i nećeš više svojim narodima decu uzimati,' govori Gospod. **15** 'Neću više dati da se čuje kako te narodi sramote, neće ti se više rugati narodi i nećeš više svoje narode u propast voditi,' govori Gospod."

16 Opet mi je došla Gospodnja reč: **17** „Sine čovečiji, Izraelov dom je živeo u svojoj zemlji i onečistio ju je svojim ponašanjem i svojim delima. Njihovo je ponašanje preda mnom poput nečistoće u vreme mesečnog ciklusa. **18** Izlio sam na njih gnev svoj zbog krvi koju su prolili na tu zemlju, koju su onečistili svojim odvratnim idolima. **19** Oterao sam ih među narode, pa su se rasejali po zemljama. Sudio sam im prema njihovom ponašanju i prema njihovim delima. **20** Narodi među koje su došli skrnavili su moje sveto ime govoreći za njih: 'To je Gospodnji narod, a morao je otići iz njegove zemlje.' **21** A ja sam se sažalio na svoje sveto ime, koje je Izraelov dom oskrnavio među narodima u koje su došli.

22 Zato reci Izraelovom domu: Ovako kaže Gospod: 'Ne činim to radi vas, dome Izraelov, nego radi svog svetog imena, koje

ste oskrnavili među narodima u koje ste otišli. **23** Posvetiću svoje veliko ime koje je oskrnavljeno među narodima, jer ste ga oskrnavili među njima. Tada će narodi znati da sam ja Gospod,' govori Gospod, 'kad pred njihovim očima pokažem svoju svetost među vama. **24** Izvešću vas iz svih naroda, skupiću vas iz svih zemalja i dovešću vas u vašu zemlju. **25** Poškropiću vas čistom vodom i bićete čisti. Očistiću vas od svih vaših nečistota i od svih vaših odvratnih idola. **26** Daću vam novo srce i u vas ću nov duh staviti. Izvadiću iz vašeg tela kameno srce i daću vam mesno srce. **27** Staviću u vas svoj Duh, pa ćete živeti po mojim propisima i držaćete moje zakone i izvršavaćete ih. **28** Živećete u zemlji koju sam dao vašim praočevima i bićete moj narod, a ja ću biti vaš Bog.

29 Oslobodiću vas od svih vaših nečistota. Dozvaću žito i umnožiću ga, neću na vas glad pustiti. **30** Umnožiću plod na drveću i rod na njivama da zbog gladi više ne podnosite sramotu među narodima. **31** Tada ćete se setiti svojih zlih puteva i svojih dela koja nisu bila dobra i bićete sami sebi odvratni zbog svojih prestupa i zbog svih svojih gadosti. **32** Znajte da to ne činim radi vas,' govori Gospod. 'Postidite se i ponizite se zbog svojih dela, dome Izraelov.'

33 Ovako kaže Gospod: 'Onog dana kad vas očistim od svih vaših prestupa, naseliću gradove, a ruševine će biti obnovljene. **34** Obrađivaće se opustela zemlja, koja je pusta ležala pred očima svih prolaznika. **35** Ljudi će govoriti: 'Ta zemlja je bila pusta, a sada je poput edenskog vrta. Gradovi koji su bili pusti, opustošeni i razoreni sada su utvrđeni i naseljeni.' **36** Tada će preživeli iz okolnih naroda znati da sam ja, Gospod, izgradio ono što je bilo porušeno i zasadio ono što je bilo pusto. Ja, Gospod, tako sam rekao i tako sam učinio.'

37 Ovako kaže Gospod: 'Izraelov dom tražiće od mene da ih umnožim da ih bude poput velikog stada i ja ću to za njih učiniti. **38** Kao stado svetih ljudi, kao stado u Jerusalimu u vreme praznika, tako će se gradovi koji su bili pusti napuniti stadom ljudi. Tada će znati da sam ja Gospod.'"

37 Gospodnja ruka spustila se na mene i Gospod me je u svom Duhu doveo i postavio me usred doline koja je bila puna kostiju. **2** Proveo me je pored njih unaokolo, i gle, bilo ih je veoma mnogo po dolini i bile su veoma suve. **3** Zatim mi je rekao: „Sine čovečiji, mogu li ove kosti oživeti?" Ja sam odgovorio: „Gospode Jehova, to ti znaš." **4** Tada mi je rekao: „Prorokuj tim kostima i reci im: 'Suve kosti, čujte Gospodnju reč.

5 Ovako kaže Gospod Jehova tim kostima: Uneću u vas duh i vi ćete oživeti. **6** Staviću na vas tetive, obložiću vas mesom, pokriću vas kožom, dodeliću u vas duh pa ćete oživeti. Tada ćete znati da sam ja Gospod.'"

7 Ja sam prorokovao kao što sam bio upućen. I dok sam prorokovao, začuo se neki zvuk, začulo se šuškanje i kosti su se primakle jedna drugoj. **8** Kad sam pogledao, video sam kako su se na njima pojavile tetive i meso i kako ih je pokrila koža. Ali u njima nije bilo duha.

9 Tada mi je rekao: „Prorokuj duhu. Prorokuj, sine čovečiji, i reci duhu: 'Ovako kaže Gospod: Sa sve četiri strane dođi, duše, i duni na ove mrtvace i neka ožive.'"

10 I ja sam prorokovao kao što me je on uputio. Tada je u njih ušao duh, pa su oživeli i stali na svoje noge – bila je to veoma, veoma velika vojska.

11 Onda mi je rekao: „Sine čovečiji, ove kosti predstavljaju ceo Izraelov dom. Oni govore: 'Kosti su nam se osušile, propala nam je nada. Od svih smo odvojeni, ostali smo sami.' **12** Zato prorokuj i reci im: 'Ovako kaže Gospod: Otvoriću vaše grobove i izvešću vas iz vaših grobova, narode moj, i dovešću vas u izraelsku zemlju. **13** Tada ćete znati da sam ja Gospod, kad otvorim vaše

grobove i kad vas izvedem iz vaših grobova, narode moj. **14** Dodeliću u vas svoj Duh, pa ćete oživeti, i naseliću vas u vašu zemlju. Tada ćete znati da sam ja, Gospod, tako rekao i tako učinio,’ govori Gospod.“

15 Opet mi je došla Gospodnja reč: **16** „Sine čovečiji, uzmi prut i na njemu napiši: ‘Za Judu i za Izraelove sinove, njegove drugove.’ Zatim uzmi drugi prut i na njemu napiši: ‘Za Josifa, Jefremov prut, i za sav Izraelov dom, njegove drugove.’ **17** I spoji ih, jedan prut s drugim, i oni će postati jedno u tvojoj ruci. **18** A kad te sinovi tvog naroda upitaju: ‘Hoćeš li nam reći šta sve to znači?,’ **19** reci im: ‘Ovako kaže Gospod: Uzeću Josifov prut, koji je u Jefremovoj ruci i Izraelova plemena, njegove drugove, i sastaviću ih s Judinim prutom. Načiniću od njih jedan prut, pa će postati jedno u mojoj ruci.’ **20** Prutove po kojima ćeš pisati drži u ruci pred njihovim očima.

21 Reci im: ‘Ovako kaže Gospod: Evo, uzeću Izraelove sinove iz naroda u koje su otišli i sakupiću ih sa svih strana i dovešću ih u njihovu zemlju. **22** Učiniću od njih jedan narod u zemlji, na Izraelovim gorama, i nad svima njima kraljevaće jedan kralj. Oni više neće biti dva naroda, niti će više biti podeljeni na dva kraljevstva. **23** Neće se više skrnaviti svojim odvratnim idolima, ni svim svojim gadostima, ni svojim prestupima. Izbaviću ih iz svih njihovih mesta u kojima su grešili i očistiću ih, i oni će biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog.

24 Moj sluga David biće im kralj, i svi će imati jednog pastira. Živeće po mojim zakonima i držaće se mojih odredbi i izvršavaće ih. **25** Živeće u zemlji koju sam dao svom sluzi Jakovu, u kojoj su živeli vaši praočevi. U njoj će doveka živeti oni i njihovi sinovi i sinovi njihovih sinova. David, moj sluga, biće im poglavar doveka.

26 Sklopiću s njima savez mira. Biće to trajan savez s njima. Utvrdiću ih u njihovoj zemlji i umnožiću ih, zauvek ću postaviti svoje svetilište među njima. **27** Moj šator biće nad njima, i ja ću biti njihov Bog, a oni će biti moj narod. **28** Tada će narodi znati da ja, Gospod, posvećujem Izrael, kad moje svetilište doveka bude među njima.’“

38 Opet mi je došla Gospodnja reč: **2** „Sine čovečiji, okreni svoje lice prema Gogu iz zemlje Magog, vrhovnom knezu Meseha i Tubala, i prorokuj protiv njega. **3** Reci ovako: Evo šta kaže Gospod Jehova: ‘Dolazim na tebe, Gože, vrhovni kneže Meseha i Tubala. **4** Okrenuću te, staviću ti kuke u čeljusti i izvešću tebe i svu tvoju vojsku, konje i konjanike u divne odore odevene, silno mnoštvo sa velikim i malim štitovima, sve one maču vične. **5** Tu su Persija, Etiopija i Fut, svi sa štitovima i kacigama. **6** Tu su i Gomer i sve njegove čete, Togarmini potomci s krajnjeg severa, i sve njihove čete, mnogo je naroda s tobom.

7 Budi spreman, pripremi se, ti i sve mnoštvo koje se okupilo oko tebe. Ti im budi čuvar.

8 Posle mnogo dana ja ću se obračunati s tobom. U poslednjim godinama doći ćeš u zemlju naroda koji je izbavljen od mača, sakupljen iz mnogih naroda na Izraelove gore što sve vreme leže opustošene. Narod te zemlje izveden je iz drugih naroda i spokojno živi. **9** Zaista ćeš se podići. Navalićeš poput oluje. Bićeš poput oblaka kad prekriju zemlju, ti i sve tvoje čete i s tobom mnogi narodi.’

10 Ovako kaže Gospod: ‘Tog dana doći će ti misli u srce i skovaćeš zao plan. **11** Reći ćeš: ‘Ustaću na zemlju u kojoj su sela nezaštićena. Navaliću na one koji žive mirno i spokojno, koji žive bez zidina i nemaju ni prevornice ni vrata.’ **12** Učinićeš to da bi nakupio veliki plen i da bi nagrabio mnogo toga, da bi svoju ruku digao na ruševine koje su opet naseljene i na narod koji je sakupljen iz drugih naroda, narod koji je sakupio bogatstvo i imetak i živi u središtu zemlje.

13 Šeba, Dedan, tarsiski trgovci i svi

njihovi mladi lavovi govoriće ti: ‘Dolaziš li
da bi velik plen odneo? Jesi li radi pljačke sa-
kupio mnoštvo svoje, da odneseš srebro i
zlato, da odneseš bogatstvo i imetak, da od-
neseš silan plen?’

14 Zato prorokuj, sine čovečiji, i reci
Gogu: ‘Ovako kaže Gospod: U dan kad moj
narod Izrael bude spokojno živeo, nećeš li to
znati? **15** Doći ćeš sa svog mesta, s krajnjeg
severa, ti i mnogi narodi s tobom, sve sami
konjanici, veliko mnoštvo, silna vojska. **16**
Navalićeš na moj narod Izrael kao kad oblaci
prekriju zemlju. To će se dogoditi u posled-
njim danima. Dovešću te da napadneš moju
zemlju, da me narodi upoznaju kad pred nji-
hovim očima na tebi, Gože, pokažem svetost
svoju.’

17 Ovako kaže Gospod: ‘Jesi li ti onaj o
kome sam davno govorio preko svojih slugu,
Izraelovih proroka, koji su u te dane, i godine,
prorokovali da ću te na njih dovesti?

18 Tog dana, tog dana kad Gog dođe na
Izraelovu zemlju,’ govori Gospod, ‘gnev će
mi iz nozdrva planuti. **19** U svojoj jarosti, u
vatri svog gneva, progovoriću. Tog dana u
Izraelovoj zemlji dogodiće se veliki potres.
20 Zbog mene će drhtati morske ribe i nebe-
ske ptice, poljske zveri i sva stvorenja koja
gmižu po zemlji i svi ljudi koji žive na zemlji.
Gore će se razvaliti, vrletni putevi popadati i
sve će zidine na zemlju pasti.

21 Po svim svojim gorama dozvaću mač
na njega,’ govori Gospod. ‘Svako će na svog
brata mač podići! **22** Svoj sud na njemu izvr-
šiću pomorom i krvlju. Pustiću silan pljusak i
grȁd, vatru i sumpor na njega i na njegove
čete i na mnoge narode koji će biti s njim. **23**
Uzveličaću se i posvetiti i objaviću se pred o-
čima mnogih naroda, i tada će znati da sam ja
Gospod.’“

39 „A ti, sine čovečiji, prorokuj protiv
Goga i reci: Ovako kaže Gospod Je-
hova: ‘Evo, dolazim na tebe, Gože,
vrhovni kneže Meseha i Tubala. **2** Okrenuću
te i vodiću te, povešću te s krajnjeg severa i
dovešću te na Izraelove gore. **3** Izbiću ti luk
iz levice i prosuću ti strele iz desnice. **4**
Pašćeš na Izraelovim gorama, ti i sve tvoje
čete i narodi koji će biti s tobom. Daću da te
pojedu ptice grabljivice i druge ptice i poljske
zveri.

5 Pašćeš na zemlju u polju, jer sam ja tako
rekao,’ govori Gospod.

6 ‘Poslaću vatru na Magog i na one koji
spokojno žive na ostrvima. Tada će znati da
sam ja Gospod. **7** Objaviću svoje sveto ime
usred svog naroda Izraela i neću više dati da
se moje sveto ime skrnavi. Tada će narodi
znati da sam ja Gospod, Sveti Bog u Izraelu.

8 Gle, to dolazi i zbiće se, govori Gospod.
‘To je dan o kom sam govorio. **9** Stanovnici
Izraelovih gradova izaći će i naložiće vatru i
spaliće oružje, male i velike štitove, lukove i
strele, kratka i duga koplja; njima će sedam
godina ložiti vatru. **10** Neće nositi granje s
polja niti će seći drva po šumama, jer će oru-
žjem vatru ložiti.

Opleniće one koji su njih plenili, opljač-
kaće one koji su njih pljačkali,’ govori
Gospod.

11 ‘Tog dana Gogu ću dati mesto za grob
u Izraelu, dolinu kojom se prolazi istočno od
mora, i ona će preprečiti put onima koji pro-
laze. Tamo će sahraniti Goga i sve njegovo
mnoštvo, i ta dolina biće nazvana Dolina Go-
govog mnoštva. **12** Izraelov dom će ih sahra-
njivati sedam meseci da se zemlja očisti. **13**
Sahranjivaće ih ceo narod, i to će im biti na
slavu onog dana kad se proslavim,’ govori
Gospod.

14 ‘Odrediće ljude da prolaze zemljom i
da zajedno s prolaznicima sahranjuju one koji
ostanu na zemlji, kako bi je očistili. Pretraži-
vaće je punih sedam meseci. **15** Kad oni koji
su određeni da prolaze zemljom vide ljudske
kosti, postaviće pored njih znak koji će tamo
stajati dok ih oni koji budu sahranjivali mrtve
ne sahrane u Dolini Gogovog mnoštva. **16**

Postojaće i grad koji će se zvati Amona.* Tako će se očistiti zemlja.

17 A tebi, sine čovečiji, ovako kaže Gospod: 'Reci svim pticama i svim poljskim zverima: Skupite se i dođite. Saberite se sa svih strana oko žrtve koju vam pripremam, oko velike žrtve na Izraelovim gorama. Meso ćete jesti i krv ćete piti. **18** Ješćete meso junaka i pićete krv zemaljskih poglavara, ovnova, jaganjaca, jaraca, junaca, sve debele stoke sa Bašana. **19** Od moje žrtve koju ću vam pripremiti ješćete najbolje meso dok se ne nasitite i pićete krv dok se ne opijete.

20 Nasitićete se za mojim stolom mesa od konja i vozača kola, od junaka i svih ratnika,' govori Gospod.

21 'Pokazaću svoju slavu među narodima. Svi će narodi videti moju presudu koju ću izvršiti i osetiće na sebi moju ruku. **22** Od tog dana pa nadalje, Izraelov dom znaće da sam ja Gospod, njihov Bog. **23** Narodi će znati da je Izraelov dom zbog svog prestupa u izgnanstvo otišao, zbog toga što su mi neverni bili, pa sam okrenuo svoje lice od njih i predao ih u ruke njihovim neprijateljima, tako da su svi od mača pali. **24** Postupio sam s njima prema njihovoj nečistoti i prema njihovim prestupima, i okrenuo sam svoje lice od njih.'

25 Zato ovako kaže Gospod: 'Sada ću vratiti Jakovljev zarobljeni narod i smilovaću se celom Izraelovom domu. Revnovaću za svoje sveto ime. **26** Kad podnesu svoju sramotu i sve uvrede kojima su me vređali, spokojno će u svojoj zemlji živeti i niko ih plašiti neće. **27** Kad ih vratim iz naroda i sakupim ih iz zemalja njihovih neprijatelja, pokazaću svoju svetost među njima pred očima mnogih naroda.

28 Znaće da sam ja Gospod, njihov Bog, kad ih pošaljem u izgnanstvo među narode, pa ih opet sakupim u njihovu zemlju, ne ostavljajući tamo nijednog od njih. **29** Neću više okretati svoje lice od njih, jer ću svoj Duh izliti na Izraelov dom,' govori Gospod."

40 Dvadeset i pete godine našeg izgnanstva, početkom godine, desetog dana u mesecu, a četrnaeste godine otkako je grad pao, upravo tog dana na mene se spustila Gospodnja ruka, pa me je odveo u drugi kraj. **2** U božanskim vizijama odveo me je u Izraelovu zemlju i postavio me na veoma visoku goru, na kojoj je s južne strane bilo nešto što je ličilo na grad.

3 Odveo me je tamo, i gle, čovek, koji je izgledao poput sjajnog bakra, s lanenim užetom u ruci i mernom trskom, stajao je na vratima. **4** Taj čovek mi je rekao: „Sine čovečiji, gledaj svojim očima i slušaj svojim ušima i primi k srcu sve što ću ti pokazati, jer si doveden ovamo da ti to pokažem. Objavi Izraelovom domu sve što vidiš."

5 I gle, video sam dom sa svih strana okružen zidom. A čovek je u ruci imao mernu trsku dugu šest lakata i svaki lakat bio je za jedan dlan duži od običnog lakta.* Izmerio je širinu zida i ona je bila jedna trska, i visinu zida i ona je bila jedna trska.

6 Zatim je došao do vrata koja su bila okrenuta prema istoku i popeo se uz stepenice. Izmerio je pragove ispred vrata. Prvi je bio jednu trsku širok i drugi je bio jednu trsku širok. **7** Svaka stražarnica bila je jednu trsku dugačka i jednu trsku široka, a između stražarnica bilo je pet lakata. Prag ispred vrata uz predvorje vrata koje vodi unutra bio je jednu trsku.

8 Izmerio je predvorje vrata koje vodi unutra i bilo je jedna trska. **9** Izmerio je predvorje vrata i bilo je osam lakata, i njegove polustubove i bili su dva lakta. Predvorje vrata vodilo je unutra.

10 Sa svake strane vrata koja su bila

* **39:16** „Amona" znači „mnoštvo."

* **40:5** Običan lakat je iznosio 44,5 centimetara, a dlan 7,4 centimetra. Dugi lakat je predstavljao zbir običnog lakta i dlana, a to je ukupno 51,8 centimetara. Dakle, merna trska duga šest lakata imala je 3,11 metara.

okrenuta na istok bile su po tri stražarnice. Sve tri su bile iste mere i polustubovi su bili iste mere, i na jednoj i na drugoj strani.

11 Zatim je izmerio širinu ulaza na vratima i bila je deset lakata; izmerio je i ukupnu širinu spoljašnjeg dela ulaza na vratima i bila je trinaest lakata.

12 Ograđen prostor od jednog lakta bio je ispred svake stražarnice. Na obe strane nalazio se ograđen prostor od po jednog lakta. Svaka stražarnica bila je od šest lakata s jedne strane i od šest lakata s druge strane.

13 Izmerio je i širinu vrata od krova iznad jedne stražarnice do krova iznad druge i bila su dvadeset i pet lakata. Ulazi u stražarnice bili su jedan naspram drugog. **14** Zatim je izmerio polustubove i bili su šezdeset lakata, a tako i dvorišne polustubove na svim vratima okolo. **15** Od prednje strane ulaznih vrata do prednje strane unutrašnjih vrata, bilo je pedeset lakata.

16 Na stražarnicama i polustubovima na vratima bili su prozori svuda okolo, s jedne strane uži a s druge širi, koji su gledali prema unutra, a tako je bilo i u predvorju. Prozori su bili svuda okolo i gledali su prema unutra, a na polustubovima su bili prikazi palmi.

17 Tada me je odveo u spoljašnje dvorište, i gle, tamo su bile trpezarije, a u dvorištu svuda okolo bio je pločnik. Na tom pločniku je bilo trideset trpezarija. **18** Širina pločnika pored vrata bila je ista kao dužina tih vrata – bio je to niži pločnik.

19 Izmerio je širinu od prednje strane donjih vrata do prednje strane unutrašnjeg dvorišta. Sa spoljašnje strane bilo je sto lakata, na istok i na sever.

20 U spoljašnjem dvorištu nalazila su se i vrata okrenuta prema severu. On je izmerio njihovu dužinu i širinu. **21** U sklopu vrata bile su i tri stražarnice s jedne strane i tri s druge strane. Polustubovi i predvorje tih vrata bili su istih mera kao i kod prvih vrata. Pedeset lakata bila su dugačka, a dvadeset i pet lakata široka. **22** Njihovi prozori, predvorje i prikazi palmi bili su istih mera kao i kod vrata s istočne strane. Na njih se ulazilo na sedam stepenika, a s prednje strane bilo je predvorje.

23 Vrata unutrašnjeg dvorišta bila su naspram severnih vrata, a isto tako je bilo i s onima na istoku. Izmerio je udaljenost između jednih i drugih vrata i ona je bila sto lakata.

24 Zatim me je odveo na jug, i gle, tamo su bila vrata okrenuta prema jugu. On je izmerio njihove polustubove i njihovo predvorje i bili su istih mera kao i kod drugih vrata. **25** Na tim vratima i njihovom predvorju bili su prozori svuda okolo, kao što su bili i prethodni prozori. Vrata su bila pedeset lakata dugačka, a dvadeset i pet lakata široka. **26** Na njih se ulazilo na sedam stepenika, a s prednje strane nalazilo se predvorje. Na njihovim polustubovima bili su prikazi palmi, jedna palma na jednoj strani i jedna na drugoj strani.

27 U unutrašnjem dvorištu bila su i vrata okrenuta prema jugu. On je izmerio udaljenost između tih vrata i vrata koja su bila okrenuta prema jugu i ta udaljenost je bila sto lakata. **28** Zatim me je kroz južna vrata odveo u unutrašnje dvorište. Izmerio je južna vrata, i bila su istih mera kao i ona druga. **29** Njihove stražarnice, polustubovi i predvorje bili su istih mera kao i kod drugih vrata. Na tim vratima i njihovom predvorju bili su prozori svuda okolo. Bila su pedeset lakata dugačka, a dvadeset i pet lakata široka. **30** Predvorja su se nalazila okolo. I bilo je u dužinu dvadeset i pet lakata, a u širinu pet lakata. **31** Predvorje na vratima vodilo je u spoljašnje dvorište. Na polustubovima su bili prikazi palmi, a ulazilo se na osam stepenika.

32 Zatim me je odveo u unutrašnje dvorište prema istoku i izmerio vrata. Ona su bila istih mera kao i druga. **33** Njihove stražarnice, polustubovi i predvorje bili su istih mera kao i kod onih drugih. Na tim vratima i njihovom predvorju bili su prozori svuda okolo. Bila su pedeset lakata dugačka, a dvadeset i pet lakata široka. **34** Predvorje vrata vodilo je

u spoljašnje dvorište, a na polustubovima su
bili prikazi palmi i s jedne i s druge strane.
Ulazilo se na osam stepenika.

35 Tada me je odveo do severnih vrata i
izmerio ih, i ona su bila istih mera kao i ona
druga, **36** a isto tako i stražarnice, polustubovi
i predvorje. Na njima su bili prozori svuda o-
kolo. Bila su pedeset lakata dugačka, a dva-
deset i pet lakata široka. **37** Njihovi polustu-
bovi bili su do spoljašnjeg dvorišta, a prikazi
palmi bili su na polustubovima i s jedne i s
druge strane. Ulazilo se na osam stepenika.

38 Trpezarija sa svojim ulazom nalazila se
pored polustubova na vratima. Tamo su se
prale žrtve paljenice.

39 U predvorju vrata bila su dva stola na
jednoj strani i dva stola na drugoj strani da se
na njima kolju žrtve paljenice, kao i žrtve za
greh i žrtve za prestup. **40** Sa spoljašnje
strane, kuda se ide na ulaz severnih vrata, bila
su dva stola. I s druge strane predvorja vrata
bila su dva stola. **41** Bila su četiri stola na jed-
noj strani i četiri stola na drugoj strani vrata,
ukupno osam stolova za klanje žrtava. **42** Če-
tiri stola za žrtve paljenice bila su od klesanog
kamena, dugačka lakat i po, široka lakat i po
i visoka jedan lakat. Na njima se ostavljao
pribor za klanje žrtava paljenica i drugih
žrtava. **43** Iznutra su svuda okolo po zido-
vima bile pričvršćene police za odlaganje
stvari, široke jedan dlan. Na stolove se stav-
ljalo meso od žrtvenog dara.

44 Spolja pored unutrašnjih vrata bile su
trpezarije za pevače, u unutrašnjem dvorištu,
pored severnih vrata. Bile su okrenute prema
jugu. Jedna trpezarija je bila i pored istočnih
vrata i ona je bila okrenuta prema severu.

45 Tada mi je on rekao: „Ova prostorija,
trpezarija koja je okrenuta prema jugu, name-
njena je sveštenicima koji služe u domu. **46**
A trpezarija koja je okrenuta prema severu
namenjena je sveštenicima koji obavljaju slu-
žbu na oltaru. To su Sadokovi sinovi, oni
između Levijevih sinova koji pristupaju
Gospodu da mu služe.“

47 Tada je izmerio i unutrašnje dvorište.
Bilo je dugačko sto lakata, široko sto lakata i
bilo je četvrtastog oblika. Ispred doma je bio
oltar.

48 Zatim me je odveo u predvorje doma i
izmerio polustubove u predvorju. Imali su pet
lakata na jednoj strani i pet lakata na drugoj
strani. Širina polustubova na vratima bila je
tri lakta na jednoj strani i tri lakta na drugoj
strani.

49 Predvorje je bilo dugačko dvadeset la-
kata, a široko jedanaest lakata. U njega se u-
lazilo uz stepenice. Pored polustubova na vra-
tima bili su i stubovi, jedan s jedne i drugi s
druge strane.

41 Zatim me je odveo u hram i izmerio
polustubove. Oni su bili široki šest
lakata s jedne strane i šest lakata s
druge strane – to je bila širina polustubova. **2**
Ulaz je bio širok deset lakata, a polustubovi
na ulazu imali su pet lakata na jednoj strani i
pet lakata na drugoj strani. Izmerio je dužinu
hrama i bila je četrdeset lakata; izmerio je i
širinu i bila je dvadeset lakata.

3 Zatim je ušao unutra i izmerio polustu-
bove na ulazu i bili su dva lakta. Ulaz je bio
širok šest lakata. Polustubovi na ulazu bili su
široki sedam lakata. **4** Izmerio je prostoriju
ispred hrama i bila je dvadeset lakata du-
gačka, i dvadeset lakata široka. Zatim mi je
rekao: „To je Svetinja nad svetinjama.“

5 Izmerio je zid doma i bio je širok šest
lakata. Bočne sobe bile su široke četiri lakta.
Bile su svuda oko doma, svuda okolo. **6** Te
sobe su bile jedna iznad druge, na tri sprata,
po trideset na spratu. Oslanjale su se o zid
doma, svuda okolo, kako bi imale oslonac, ali
nisu bile ugrađene u zid doma. **7** Te bočne
sobe koje su se nalazile okolo širile su se i-
dući kružno na gore, a sa svake strane doma
bile su kružne stepenice koje su vodile prema
gore. Zato je u gornjem delu bio veći prostor.
Sa donjeg sprata moglo se ići na gornji, pro-
lazeći kroz srednji sprat.

8 Video sam uzdignutu površinu koja je išla svuda oko doma na kojoj je on stajao. Između temelja bočnih soba i spoja bilo je šest lakata, cela jedna merna trska. **9** Širina spoljašnjeg zida bočnih soba bila je pet lakata. Oko doma uz zid bočnih soba nalazio se jedan istureni slobodan prostor.

10 Između trpezarija i doma bilo je dvadeset lakata svuda oko doma, svuda okolo. **11** U bočne sobe se ulazilo sa tog slobodnog prostora – jedan ulaz je bio sa severne, a drugi s južne strane. Širina tog prostora oko doma bila je pet lakata, svuda okolo.

12 A građevina koja se nalazila ispred odvojenog prostora, sa zapadne strane, bila je široka sedamdeset lakata. Zid te građevine sa svih strana bio je širok pet lakata, a dugačak devedeset lakata.

13 Zatim je izmerio dom i on je bio dugačak sto lakata. Odvojeni prostor i građevina sa svojim zidovima bili su dugački sto lakata. **14** Širina prednje strane doma zajedno s odvojenim prostorom prema istoku bila je sto lakata.

15 Izmerio je dužinu građevine uz odvojeni prostor sa zadnje strane kao i hodnike s jedne i s druge strane i bilo je sto lakata. Izmerio je hram, unutrašnju prostoriju i predvorja okrenuta prema dvorištu. **16** Oko njih su bili pragovi, prozori koji su bili s jedne strane uži a s druge širi, i hodnici. Ispred pragova zidovi su bili obloženi drvetom svuda okolo, od poda do prozora. Prozori su bili pokriveni. **17** Deo iznad ulaza i unutrašnjost doma, kao i njegova spoljašnjost, ceo zid okolo, u unutrašnjosti doma i sa spoljašnje strane, sve je to bilo urađeno po meri, **18** čak i izrezbareni heruvimi i prikazi palmi, po jedan prikaz palme između dva heruvima, dok su heruvimi imali dva lica. **19** Lice čoveka bilo je okrenuto prema prikazu palme na jednoj strani, a lice lava bilo je okrenuto prema prikazu palme na drugoj strani. Bili su izrezbareni po celom domu, svuda okolo. **20** Od poda do iznad ulaza bili su izrezbareni heruvimi i prikazi palmi, na zidu hrama.

21 Dovraci u hramu bili su četvrtasti. Ispred svetog mesta bilo je nešto poput ovoga: **22** drveni oltar koji je bio visok tri lakta i dugačak dva lakta, i koji je imao ugaone stubove. Po dužini je imao stranice od drveta. Tada mi je onaj čovek rekao: „Ovo je sto koji stoji pred Gospodom.“

23 Hram i sveto mesto imali su dvokrilna vrata. **24** Oba krila na vratima imala su po dva dela koja su se preklapala. Jedno krilo imalo je dva dela i drugo krilo imalo je dva dela. **25** Na njima, na vratima hrama, bili su načinjeni heruvimi i prikazi palmi, poput onih što su bili na zidovima. Drveni venac bio je spolja, iznad prednje strane predvorja. **26** Prozori, koji su s jedne strane uži, a s druge širi, i prikazi palmi bili su s jedne i s druge strane na zidovima predvorja i bočnih soba, u domu i na vencu.

42

Zatim me je odveo u spoljašnje dvorište prema severu. Doveo me je do zgrade sa trpezarijama koja je bila ispred odvojenog prostora i ispred građevine na severu. **2** Sa spoljne strane zida dugog sto lakata bio je severni ulaz, a širina zgrade bila je pedeset lakata. **3** Ispred prolaza širokog dvadeset lakata u unutrašnjem dvorištu i pločnika spoljašnjeg dvorišta bili su hodnici, jedan naspram drugog, na tri sprata. **4** Ispred trpezarija bio je hodnik širok deset lakata koji je vodio u unutrašnjost, prolaz od jednog lakta, a vrata su im bila okrenuta na sever. **5** Gornje trpezarije u zgradi bile su najuže, jer su im hodnici zauzimali više prostora nego donjim i srednjim. **6** Bile su na tri sprata, a nisu imale stubove kao što je dvorište imalo stubove. Zato su gornje trpezarije imale manju površinu nego donje i srednje.

7 Kameni zid koji je bio sa spoljašnje strane nadovezivao se na trpezarije uz spoljašnje dvorište, a bio je naspram drugih trpezarija. Bio je dugačak pedeset lakata. **8** Jer je dužina trpezarija koje su bile uz spoljašnje

dvorište bila pedeset lakata, a onima naspram hrama sto lakata. **9** Ispod tih trpezarija bio je ulaz s istoka, kojim se ulazi u njih iz spoljašnjeg dvorišta.

10 Po širini istočnog kamenog zida u dvorištu, ispred odvojenog prostora i ispred zgrade, bile su trpezarije. **11** Ispred njih se nalazio prolaz kao onaj ispred trpezarija koje su bile na severu. Bile su jednake dužine i jednake širine kao i one, i svi su im izlazi bili jednaki, a imale su i isti raspored i iste ulaze. **12** Kakvi su bili ulazi u trpezarije na jugu, takav je bio i ulaz na početku prolaza, koji je uz kameni zid vodio prema istoku, kad bi neko u njih dolazio.

13 Tada mi je onaj čovek rekao: „Trpezarije na severu i trpezarije na jugu koje su ispred odvojenog prostora jesu svete trpezarije. U njima sveštenici koji pristupaju Gospodu jedu ono što je najsvetije. Tamo oni ostavljaju ono što je najsvetije, prinose od žita, žrtve za greh i žrtve za prestup, jer je to mesto sveto. **14** Kad sveštenici uđu, neće izlaziti iz svetog mesta u spoljašnje dvorište, nego će tu ostavljati svoje haljine u kojima služe, jer su svete. Obući će druge haljine i izaći tamo gde je narod.“

15 Kad je izmerio unutrašnjost doma, izveo me je napolje kroz vrata koja su okrenuta prema istoku i izmerio sve okolo.

16 Mernom trskom izmerio je istočnu stranu. Bilo je petsto trski, mernih trski, svuda okolo.

17 Izmerio je i severnu stranu i bilo je petsto trski, mernih trski, svuda okolo.

18 Zatim je izmerio južnu stranu i bilo je petsto trski, mernih trski.

19 Onda je skrenuo na zapadnu stranu i izmerio je petsto trski, mernih trski.

20 Obavio je merenje sa sve četiri strane. Svuda okolo bio je zid, dužine petsto trski i širine petsto trski. On je odvajao ono što je sveto od onog što nije sveto.

43 Zatim me je odveo do vrata koja su okrenuta prema istoku. **2** I gle, slava Izraelovog Boga dolazila je s istoka, a njegov glas je bio kao huka velikih voda, i zemlja je zasjala od njegove slave. **3** Ova je vizija bila poput one koju sam imao ranije, kao vizija koju sam imao kad sam došao da uništim grad. Ono što sam video izgledalo je poput onog što sam video na reci Hevaru, pa sam pao ničice.

4 Gospodnja slava ušla je u Dom kroz ulaz s istočne strane. **5** Tada me je Duh podigao i odveo me u unutrašnje dvorište, i gle, Dom je bio pun Gospodnje slave. **6** Čuo sam kako mi neko iz Doma govori, a onaj čovek je stajao pored mene. **7** I reče mi: „Sine čovečiji, ovo je mesto mog prestola i mesto za moja stopala, tu ću prebivati među Izraelovim sinovima doveka. Neće više Izraelov dom skrnaviti moje sveto ime, ni oni ni njihovi kraljevi, svojim bludom i leševima svojih mrtvih kraljeva **8** i time što svoje pragove stavljaju do mog praga i svoje dovratke do mojih dovrataka, tako da je samo zid između mene i njih. Oskrnavili su moje sveto ime gadostima koje su činili, pa sam ih u svom gnevu istrebio. **9** Sada neka odbace svoj blud i leševe svojih kraljeva daleko od mene, pa ću doveka prebivati među njima.

10 A ti, sine čovečiji, upoznaj Izraelov dom s ovim Domom, pa neka se postide zbog svojih prestupa i neka izmere njegove mere. **11** Ako se postide zbog svega što su učinili, opiši im oblik Doma, izgled njegov, raspored i izlaze i ulaze, sve oblike i sve pojedinosti, sve njegove oblike i sve njegove zakone, i napiši ih pred njihovim očima da vide sve oblike i sve njegove pojedinosti i da se drže toga. **12** Ovo je zakon za Dom: Celo područje navrh gore, sav prostor oko Doma, to je nešto najsvetije. To je zakon za Dom.

13 A ovo su mere oltara, izražene u laktovima, a lakat je ovde jedan lakat i jedan dlan. Podnožje iznosi jedan lakat. Širina je jedan lakat. Njegova ivica je okolo uzdignuta za

jedan pedalj. To je osnova na kojoj stoji oltar. **14** Od podnožja na zemlji do ivice donjeg pojasa ima dva lakta, a širina je jedan lakat. Od manjeg pojasa do ivice većeg pojasa ima četiri lakta, a širina je jedan lakat. **15** Ognjište na oltaru ima četiri lakta i s njega se uzdižu četiri roga. **16** Ognjište je dvanaest lakata dugačko i dvanaest lakata široko, a stranice mu grade četvorougao. **17** Pojas na kom stoji dugačak je četrnaest lakata i širok četrnaest lakata, i to sa sve četiri strane. Njegova ivica koja ide okolo ima pola lakta, a širina mu je jedan lakat svuda okolo.

Stepenice kojima se penje do oltara okrenute su prema istoku."

18 Tada mi je rekao: „Sine čovečiji, ovako kaže Gospod Jehova: 'Ovo su odredbe za oltar date u vreme njegove gradnje, da se na njemu prinose žrtve paljenice i da se škropi krvlju.

19 Levitskim sveštenicima koji su Sadokovi potomci, koji pristupaju k meni da mi služe,' govori Gospod, 'daj junca iz stada, za žrtvu za greh. **20** Uzmi njegove krvi i namaži njom četiri roga oltara i četiri ugla pojasa na kom stoji i ivicu svuda okolo, pa ga očisti od greha i izvrši obred očišćenja za njega. **21** Zatim uzmi junca, žrtvu za greh, i neka se spali na određenom mestu u Domu, izvan svetilišta. **22** Sledećeg dana dovedi jarca bez mane kao žrtvu za greh, i neka se njime očisti oltar od greha kao što je i juncem bio očišćen od greha.

23 Kad izvršiš očišćenje od greha, dovedi iz krda junca bez mane i iz stada ovna bez mane. **24** Dovedi ih pred Gospoda i neka ih sveštenici pospu solju i neka ih prinesu Gospodu kao žrtvu paljenicu. **25** Sedam dana prinosićeš svaki dan jarca kao žrtvu za greh. Neka prinose junca i ovna iz stada, bez mane. **26** Sedam dana neka vrše obred očišćenja oltara, neka ga očiste i tako pripreme za korišćenje. **27** Kad se navrše ti dani, neka sveštenici od osmog dana pa nadalje na oltaru prinose vaše žrtve paljenice i vaše žrtve pomirnice. Tada ćete mi biti mili,' govori Gospod."

44 Zatim me je odveo nazad do spoljašnjih vrata svetilišta s istočne strane, ali su ona bila zatvorena. **2** Tada mi je Gospod rekao: „Ova će vrata ostati zatvorena. Neće se otvarati i niko od ljudi neće na njih ulaziti, jer je Gospod, Izraelov Bog, ušao na njih, i zato neka budu zatvorena. **3** Ali knez, budući da je knez, sedeće na njima da bi jeo hleb pred Gospodom. Ulaziće kroz predvorje vrata i istim će putem izlaziti."

4 Zatim me je odveo na severna vrata ispred Doma, da mi ga pokaže, kad gle, Gospodnji dom je bio pun Gospodnje slave i ja sam pao ničice. **5** Tada mi je Gospod rekao: „Sine čovečiji, pazi svojim srcem i gledaj svojim očima, slušaj svojim ušima sve što ću ti reći o svim odredbama Gospodnjeg Doma i o svim njegovim zakonima. Pazi svojim srcem na ulaz u Dom i na sve izlaze iz svetilišta. **6** Reci tim buntovnicima, domu Izraelovom: Ovako kaže Gospod Jehova: 'Dosta je bilo svih vaših gadosti, dome Izraelov. **7** Dovodili ste strance neobrezanog srca i neobrezanog tela da ulaze u moje svetilište i da skrnave moj Dom, prinosili ste moju hranu – salo i krv – i tako je raskinut savez sa mnom zbog svih vaših gadosti. **8** Niste se brinuli za ono što mi je sveto, niti ste druge postavili da brinu za službu u mom svetilištu umesto vas.'

9 Ovako kaže Gospod: 'Nijedan stranac, neobrezanog srca i neobrezanog tela, ne sme ući u moje svetilište – niko od stranaca koji su među Izraelovim sinovima.

10 Leviti koji su se udaljili od mene kad je Izrael, otišavši od mene, išao za odvratnim idolima, snosiće krivicu za svoj prestup. **11** I moći će u mom svetilištu biti sluge koje nadgledaju vrata Doma i sluge u Domu. Oni će klati žrtve paljenice i druge žrtve u korist naroda i stajaće pred njima da im služe. **12** Zato što su služili narodu pred njihovim odvratnim idolima i postali kamen o koji se Izraelov

dom spotakao, pa je u greh upao, zato podi-
žem svoju ruku na njih,' govori Gospod, 'pa
će snositi krivicu za svoj prestup. **13** Neće
više pristupati k meni da mi služe kao svešte-
nici niti će više pristupati k onom što mi je
sveto, što je najsvetije. Nosiće svoju sramotu
i krivicu za gadosti koje su učinili. **14** Posta-
viću ih da brinu o Domu, da u njemu vrše
svaku službu i da u njemu rade sve što treba.

15 Levitski sveštenici, Sadokovi sinovi,
koji su brinuli o mom svetilištu kad su Izrae-
lovi sinovi otišli od mene, pristupaće k meni
da mi služe, i stajaće preda mnom da mi pri-
nose salo i krv,' govori Gospod. **16** 'Oni će
ulaziti u moje svetilište i pristupaće mom
stolu da mi služe i činiće ono što su dužni da
mi čine.

17 Kad budu ulazili na vrata unutrašnjeg
dvorišta, neka nose lanene haljine, i neka na
njima ne bude ništa vuneno kad služe na vra-
tima unutrašnjeg dvorišta i u njemu. **18** La-
nena pokrivala neka im budu na glavi i lanene
pantalone neka nose oko svojih bokova. Neka
se ne opasuju ničim od čega bi se znojili. **19**
Kad izlaze u spoljašnje dvorište, k narodu u
spoljašnje dvorište, neka skinu haljine u ko-
jima su služili i neka ih ostave u svetim trpe-
zarijama pa neka obuku druge haljine, da ne
bi posvetili narod svojim haljinama. **20** Neka
ne briju glavu, ali neka ni kosu ne puštaju,
nego neka se šišaju. **21** Nijedan sveštenik
neka ne pije vino kad treba da uđe u unutraš-
nje dvorište. **22** Neka se ne žene udovicom
niti razvedenom ženom, nego neka se žene
samo devicom koja potiče iz Izraelovog
doma, ili udovicom koja je sveštenikova udo-
vica.

23 Neka uče moj narod da razlikuje ono
što je sveto od onoga što nije sveto, neka ga
poučavaju da razlikuje ono što je nečisto od
onoga što je čisto. **24** U parnici neka budu su-
dije, po mojim zakonima neka sude. Neka se
drže mojih zakona i mojih odredbi o svim
mojim praznicima i neka im moje Subote
budu svete. **25** Neka ne prilaze mrtvacu da ne
bi bili nečisti. Mogu se onečistiti samo zbog
oca ili majke, zbog sina ili kćeri, zbog brata
ili sestre koja nije imala muža. **26** Kad se na-
kon toga onaj koji se onečistio očisti, neka mu
se izbroji sedam dana. **27** Onog dana kad uđe
u sveto mesto, u unutrašnje dvorište, da služi
u svetom mestu, neka prinese žrtvu za greh,'
govori Gospod.

28 'A ovo je nasledstvo koje će dobiti – ja
sam njihovo nasledstvo. Nikakvog poseda ne
dajte im u Izraelu – ja sam njihov posed. **29**
Oni će jesti prinose od žita, žrtve za greh i
žrtve za prestup. Njihovo će biti sve što je u
Izraelu određeno za svetu svrhu. **30** Najbolje
od svih prvina svakog ploda i najbolje od svih
vaših priloga od svega što ćete prinositi pri-
pada sveštenicima. I prvine svog krupnog
brašna dajte sveštenicima, da bi na vašem
domu počivao blagoslov. **31** Sveštenici ne
smeju da jedu ništa što je uginulo ili što je
rastrgnuto, bilo od stvorenja koja lete, bilo od
drugih životinja.'"

45 „Kad budete delili zemlju u nasled-
stvo, dajte prilog za Gospoda, sveti
deo zemlje – dvadeset i pet hiljada la-
kata dugačak i deset hiljada širok. To će biti
sveti deo unutar granica svuda okolo. **2** Od
toga za sveto mesto neka bude četvrtasti deo
koji će biti petsto lakata dugačak i petsto la-
kata širok; pedeset lakata ostavite za pašnjak
sa svih strana. **3** Od tog područja izmeri dva-
deset i pet hiljada lakata u dužinu i deset hi-
ljada u širinu – tu će biti svetilište, najsvetije
mesto. **4** Taj sveti deo zemlje neka bude za
sveštenike, sluge u svetilištu, koji pristupaju
Gospodu da mu služe. Tu neka im bude mesto
za kuće i sveto mesto za svetilište.

5 Neka bude dvadeset i pet hiljada lakata
dugačko i deset hiljada lakata široko. To će
pripadati Levitima, slugama u Domu. Pose-
dovaće i dvadeset trpezarija.

6 Za grad odredite deo koji je pet hiljada
lakata širok i dvadeset i pet hiljada lakata du-
gačak, kao što je i sveti prilog. To će biti za

ceo Izraelov dom.

7 Knezu će pripadati deo na jednoj strani i deo na drugoj strani svetog priloga i gradskog poseda, duž svetog priloga i duž gradskog poseda, sa zapadne strane na zapad i s istočne strane na istok. Dužina neka bude jednaka dužini plemenskih poseda, od zapadne granice do istočne granice. 8 Ta zemlja biće njegova, njegov posed u Izraelu. Moji knezovi neće više tlačiti moj narod, i daće zemlju Izraelovom domu po njegovim plemenima.

9 Ovako kaže Gospod Jehova: 'Dosta je, knezovi Izraelovi! Prestanite s nasiljem i pljačkanjem, i činite pravdu i pravednost. Prestanite da oduzimate posede od mog naroda,' govori Gospod. 10 'Neka vaša vaga bude tačna, efa prava i bat prav. 11 Efa i bat neka imaju jedinstvenu meru: bat neka iznosi desetinu gomera i efa neka iznosi desetinu gomera; njihova mera će se određivati prema gomeru. 12 Sikal neka bude dvadeset gera. Jedna mane neka iznosi dvadeset sikala, dvadeset i pet sikala i petnaest sikala.*

13 Ovo je prilog koji ćete prinositi: šestinu efe od svakog gomera pšenice i šestinu efe od svakog gomera ječma. 14 A za ulje, ovo je uredba: bat je mera za ulje. Bat je desetina kora. Deset bati jeste jedan gomer, jer deset bati iznosi jedan gomer. 15 Prinesite jednu ovcu iz stada, jednu na svakih dvesta iz izraelskog stada. Sve te žrtve biće za prinos od žita, za žrtvu paljenicu i za žrtve pomirnice, da se izvrši obred pomirenja za njih,' govori Gospod.

16 'Sav narod biće dužan da daje taj prilog Izraelovom knezu. 17 Knez je dužan da na praznike, na mladine i na Šabate, na sve svečanosti Izraelovog doma, daje žrtvu paljenicu, prinos od žita i žrtvu levanicu. Njegova je dužnost da donosi žrtvu za greh, prinos od žita, žrtvu paljenicu i žrtve pomirnice, da bi se izvršio obred pomirenja za Izraelov dom.'

18 Ovako kaže Gospod: 'Prvog meseca, prvog dana u mesecu, uzmi iz stada jednog junca bez mane i očisti svetilište od greha. 19 Sveštenik neka uzme krv od žrtve za greh i neka njome namaže dovratke Doma i četiri ugla pojasa na kom stoji oltar i dovratke vrata unutrašnjeg dvorišta. 20 Tako čini i sedmog dana u mesecu za svakog ko je pogrešio nenamerno ili u neznanju. Izvršite obred očišćenja za Dom.

21 Prvog meseca, četrnaestog dana u mesecu, slavićete Pashu. Neka se za praznik sedam dana jedu beskvasni hlebovi. 22 Tog dana neka knez donese junca za žrtvu za greh za sebe i za sav narod. 23 Sedam dana praznika neka prinosi sedam junaca i sedam ovnova bez mane kao žrtvu paljenicu Gospodu. To neka čini svaki dan tih sedam dana. Neka svaki dan donosi i jarca kao žrtvu za greh. 24 Kao prinos od žita neka donese efu za svakog junca i efu za svakog ovna, a ulja neka donese po in na svaku efu.

25 Sedmog meseca, petnaestog dana u mesecu, na praznik, neka donese isti takav prinos, i tako neka čini sedam dana. Neka donese isti prinos za žrtvu za greh, za žrtvu paljenicu, za prinos od žita i od ulja.'"

46 „Ovako kaže Gospod Jehova: 'Vrata unutrašnjeg dvorišta koja su okrenuta prema istoku neka budu zatvorena šest radnih dana, a u Subotu neka se otvore i na dan mladine neka se otvore. 2 Knez neka uđe u predvorje vrata, sa spoljašnje strane, i neka stane kod dovratka na vratima. Tada neka sveštenici prinesu njegovu žrtvu paljenicu i njegove žrtve pomirnice, a on neka se pokloni na pragu vrata i neka izađe. Vrata neka se ne zatvaraju do večeri. 3 Na ulazu tih vrata neka se narod klanja pred Gospodom u

* **45:11-12** Bat je mera za tečnost koja po zapremini odgovara efi, meri za suve materije. Sadržavao je 22 litre. Gomer iznosi 220 litara. Efa iznosi 22 litre. Sikal je težio 11,4 grama. Gera je težila 0,57 grama. Vidi dodatak na kraju knjige.

Subote i na mladine.

4 Žrtva paljenica koju će knez na Šabat prineti Gospodu neka se sastoji od šest jaganjaca bez mane i od jednog ovna bez mane. **5** Prinos od žita neka bude jedna efa po ovnu, za jaganjce prinos od žita neka bude koliko može dati, a ulja neka bude in po efi. **6** Na dan mladine neka prinese iz stada junca bez mane, i neka prinese šest jaganjaca i ovna. Neka budu bez mane. **7** Kao prinos od žita neka da efu za junca i efu za ovna, za jaganjce koliko može dati, a ulja neka da in po efi.

8 Kad knez bude ulazio, neka ulazi kroz predvorje vrata i neka istim putem izlazi. **9** Kad narod dođe na praznik pred Gospoda, onaj ko uđe na severna vrata da se pokloni neka izađe na južna, a onaj ko uđe na južna vrata neka izađe na severna. Neka se niko ne vraća kroz vrata na koja je ušao, nego neka ide pravo napred. **10** Kad uđu oni, neka s njima uđe i knez, a kad oni izađu, neka i on izađe. **11** Na praznike i na svečanosti prinos od žita treba da bude efa po juncu i efa po ovnu, za jaganjce koliko može dati, a ulja neka bude in po efi.

12 Kad knez donese žrtvu paljenicu ili žrtve pomirnice kao dobrovoljni prinos, kao žrtvu koju dobrovoljno prinosi Gospodu, neka mu se otvore vrata okrenuta prema istoku, pa neka donese svoju žrtvu paljenicu i svoje žrtve pomirnice kao što to čini u Subotu. Zatim neka izađe, a kad izađe, neka se vrata zatvore.

13 Svaki dan donesi pred Gospoda jagnje bez mane od godinu dana za žrtvu paljenicu. Svako jutro donesi ga. **14** Za prinos od žita donesi svako jutro i šestinu efe, a ulja donesi trećinu ina da se poškropi fino brašno. Prinos od žita koji se stavlja pred Gospoda jeste trajna odredba, treba je uvek prinositi. **15** Neka svako jutro donesu jagnje, prinos od žita i ulje kao žrtvu paljenicu koja se redovno prinosi.'

16 Ovako kaže Gospod: 'Ako knez svakom svom sinu daruje nešto u nasledstvo, taj dar će postati vlasništvo njegovih sinova. To će biti njihov posed koji će dobiti u nasledstvo. **17** Ako od svog nasledstva daruje nešto nekom svom sluzi, taj dar će pripasti sluzi do godine proglašenja slobode, a tada će ga vratiti knezu. Samo će njegovi sinovi moći trajno zadržati ono što im on da od svog nasledstva. **18** Knez ne sme da uzima nikakvo nasledstvo od naroda i time ih otera s njihovog poseda. Neka on od svog poseda daje nasledstvo svojim sinovima, tako da niko od mog naroda ne bude proteran sa svog poseda.'"

19 Zatim me je kroz ulaz koji je bio pored vrata odveo u svešteničke svete trpezarije koje su bile okrenute prema severu. I gle, tu se, u zadnjem delu, prema zapadu, nalazio jedan prostor. **20** Tada mi je rekao: „Ovo je mesto gde će sveštenici kuvati žrtvu za prestup i žrtvu za greh i gde će peći prinos od žita, da se ništa ne bi iznosilo u spoljašnje dvorište i time posvetio narod."

21 Zatim me je izveo u spoljašnje dvorište i proveo me pored četiri dvorišna ugaona stuba, i gle, pored jednog dvorišnog ugaonog stuba bilo je jedno dvorište i pored drugog dvorišnog ugaonog stuba bilo je jedno dvorište. **22** Pored četiri dvorišna ugaona stuba bila su mala dvorišta, četrdeset lakata dugačka, a trideset lakata široka. Svi ti ograđeni delovi na četiri ugla bili su istih mera. **23** Oko ta četiri dvorišta išao je kameni zid, a u podnožju zida bila su mesta za kuvanje. **24** Tada mi je rekao: „To su kuhinje gde sluge Doma kuvaju žrtve koje donosi narod."

47

Zatim me je opet odveo do ulaza u Dom, i gle, voda je izvirala ispod praga Doma prema istoku, jer je prednja strana Doma bila okrenuta prema istoku. Voda je izvirala ispod desne strane Doma, južno od oltara.

2 Onda me je izveo kroz severna vrata i proveo me okolo spoljašnjim putem do spoljašnjih vrata koja su okrenuta prema istoku, i gle, voda je tekla s desne strane.

3 Kad je čovek krenuo prema istoku s
mernim užetom u ruci, izmerio je hiljadu la-
kata i preveo me preko vode, a voda je bila do
gležnjeva.
4 Opet je izmerio hiljadu lakata i preveo
me preko vode, a voda je bila do kolena. Za-
tim je opet izmerio hiljadu lakata i preveo me
preko vode, a voda je sad bila do bokova.
5 Zatim je opet izmerio hiljadu lakata. Sad
je to već bila reka koju nisam mogao da pre-
đem jer je voda bila toliko duboka da je tre-
balo plivati – bila je to reka koja se nije mogla
preći.
6 Tada mi je rekao: „Jesi li video ovo, sine
čovečiji?“ Zatim me je poveo i vratio na o-
balu reke. **7** Kad sam se vratio, gle, na obali
reke bilo je veoma mnogo drveća, i na jednoj
i na drugoj strani. **8** Onda mi je rekao: „Ova
voda teče prema istočnom području, spustiće
se kroz Arabu i uliće se u more. Kad se ulije
u more, morske će vode ozdraviti. **9** Kuda
god ova reka – sada već dvaput veća – prođe,
oživeće sve žive duše što se miču. I kuda ova
voda prođe biće veoma mnogo riba, a morska
će voda postati zdrava i sve će biti živo kuda
ova reka prođe.
10 Ribari će stajati pored mora od En-Ge-
dija do En-Eglaima. Tamo će se mreže sušiti.
Biće raznovrsnih riba, kao što ih ima u Veli-
kom moru,* biće ih veoma mnogo.
11 Ali njegove močvare i bare neće ozdra-
viti. Biće ostavljene za so.
12 Duž jedne i duž druge obale reke rašće
raznovrsno drveće s jestivim plodovima.
Lišće mu neće venuti niti će mu plod nesta-
jati. Svakog meseca rađaće novi plod, jer mu
voda dotiče iz svetilišta. Njegov plod biće za
jelo, a lišće za lek.“
13 Ovako kaže Gospod Jehova: „Ovo je
područje koje ćete sebi podeliti u nasledstvo,
zemlja za dvanaest Izraelovih plemena. Jo-
sifu će pripasti dva dela. **14** Vi ćete je nasle-
diti – svako će dobiti koliko i njegov brat –
nasledićete zemlju za koju sam se podignute
ruke zakleo vašim praočevima da ću im je
dati. Ta zemlja će vam pripasti u nasledstvo.
15 Ovo je granica zemlje na severnoj
strani: Granica ide od Velikog mora putem
kojim se ide u Etlon, zatim u pravcu Sedada;
16 Emata, Berotaha, Sivrajima (između gra-
nice Damaska i granice Emata), i Asaratihona
(prema granici Avrana). **17** Tako će granica
ići od mora do Asarenana, na granici Da-
maska, i dalje na sever, severno od te granice,
do granice Emata. To je severna strana.
18 Istočna strana biće između Avrana i
Damaska i između Gilada i Izraelove zemlje,
duž Jordana. Merite od granice prema istoč-
nom moru. To je istočna strana.
19 Južna strana ide prema jugu, od Ta-
mara do voda Merive-Kadeša, duž rečne do-
line do Velikog mora. To je južna strana,
prema Negevu.
20 Zapadna strana biće Veliko more, od
južne granice pa sve do ulaza u Emat. To je
zapadna strana.
21 Razdelite tu zemlju među sobom,
prema dvanaest Izraelovih plemena. **22** Raz-
delite je u nasledstvo među sobom i među
strancima koji žive među vama, kojima su se
sinovi rodili među vama. Neka vam budu kao
da su poreklom Izraelci. Zajedno s vama do-
biće nasledstvo među Izraelovim plemenima.
23 U plemenu u kom stranac živi dajte mu
njegovo nasledstvo,“ govori Gospod.

48 „A ovo su imena i granice plemena.
Jedan deo pripašće Danu. Protezaće
se od krajnjeg severa duž puta koji
vodi u Etlon pa do ulaza u Emat. Zatim će ići
do Asarenana, granice Damaska na severu,
do područja uz Emat. Protezaće se od istočne
do zapadne granice. **2** Jedan deo pripašće A-
šeru, a protezaće se od istoka prema zapadu
uz Danovu granicu. **3** Jedan deo pripašće
Neftalimu, a protezaće se od istoka prema

* **47:10** To jest Sredozemnom moru.

zapadu uz Ašerovu granicu. **4** Jedan deo pri-
pašće Manasiji, a protezaće se od istoka
prema zapadu uz Neftalimovu granicu. **5** Je-
dan deo pripašće Jefremu, a protezaće se od
istoka prema zapadu uz Manasijinu granicu.
6 Jedan deo pripašće Rubenu, a protezaće se
od istoka prema zapadu uz Jefremovu gra-
nicu. **7** Jedan deo pripašće Judi, a protezaće
se od istoka prema zapadu uz Rubenovu gra-
nicu. **8** Uz Judinu granicu, od istoka prema
zapadu, protezaće se prilog koji treba da
izdvojite. Neka bude dvadeset i pet hiljada la-
kata širok, a dugačak kao i svaki drugi deo od
istočne do zapadne granice. U sredini neka
bude svetilište.

9 Prilog koji treba da izdvojite za Gospoda
neka bude dvadeset i pet hiljada lakata duga-
čak i deset hiljada lakata širok. **10** Taj deo
biće sveti prilog za sveštenike, a ovo su nje-
gove mere: na severu neka bude dvadeset i
pet hiljada lakata dugačak, na zapadu deset
hiljada širok, na istoku deset hiljada širok i na
jugu dvadeset i pet hiljada dugačak. U sredini
neka bude Gospodnje svetilište. **11** To će biti
za sveštenike, za posvećene Sadokove si-
nove, koji su mi verno služili i koji nisu zas-
tranili kad su Izraelovi sinovi zastranili, kao
što su Leviti zastranili. **12** Njima će pripadati
deo od priloga u vidu zemlje, kao nešto naj-
svetije, uz levitsku granicu.

13 Odmah do područja koje pripada sveš-
tenicima neka bude područje koje pripada Le-
vitima, dvadeset i pet hiljada lakata dugačko
i deset hiljada lakata široko – ukupno dvade-
set i pet hiljada lakata dugačko i deset hiljada
lakata široko. **14** Od toga ništa ne smeju da
prodaju niti da zamene kao ni da tu najbolju
zemlju prenesu na nekog, jer je sveta
Gospodu.

15 Pet hiljada lakata širine što ostane od
onih dvadeset i pet hiljada, neka ne bude
sveto, nego neka bude za grad, za naselje i za
pašnjak. U sredini neka bude grad. **16** Ovo su
mere grada: sa severne strane četiri hiljade i
petsto lakata, s južne strane četiri hiljade i
petsto, s istočne strane četiri hiljade i petsto i
sa zapadne strane četiri hiljade i petsto. **17**
Grad neka ima svoj pašnjak koji će na severu
biti dvesta pedeset lakata, na jugu dvesta pe-
deset, na istoku dvesta pedeset i na zapadu
dvesta pedeset.

18 Ono što ostane od dužine biće jednako
kao i sveti prilog: deset hiljada lakata na istok
i deset hiljada na zapad. Neka to bude jed-
nako kao i sveti prilog, a prinos sa te zemlje
neka bude za hranu onima koji služe u gradu.
19 Oni koji služe u gradu, koji su iz svih Izra-
elovih plemena, obrađivaće tu zemlju.

20 Ceo taj prilog neka bude dvadeset i pet
hiljada lakata sa dvadeset i pet hiljada lakata.
Izdvojićete jedan četvrtasti deo kao sveti pri-
log zajedno s gradskim posedom.

21 Ono što preostane, pripašće knezu: s
jedne i s druge strane svetog priloga i grad-
skog poseda, duž dvadeset i pet hiljada lakata
svetog priloga prema istočnoj granici, i na za-
pad duž dvadeset i pet hiljada lakata prema
zapadnoj granici. Kao što su druga plemenska
područja, takvo će biti i ovo za kneza. U sre-
dini tog područja neka bude sveti prilog i sve-
tilište Doma.

22 Levitski posed i gradski posed neka
budu između onog što pripada knezu. Ono što
će pripasti knezu neka bude između Judine i
Benjaminove granice.

23 Ovo je za ostala plemena: jedan deo
pripašće Benjaminu, a protezaće se od istoka
do zapada. **24** Jedan deo pripašće Simeonu, a
protezaće se od istoka prema zapadu uz Be-
njaminovu granicu. **25** Jedan deo pripašće I-
saharu, a protezaće se od istoka prema zapadu
uz Simeonovu granicu. **26** Jedan deo pripašće
Zebulonu, a protezaće se od istoka prema za-
padu uz Isaharovu granicu. **27** Jedan deo pri-
pašće Gadu, a protezaće se od istoka prema
zapadu uz Zebulonovu granicu. **28** Uz Ga-
dovu granicu, na južnoj strani, prema jugu,
granica će biti od Tamara do voda Merive-
Kadeša, duž rečne doline, pa sve do Velikog
mora. **29** To je zemlja koju ćete žrebom

razdeliti u nasledstvo Izraelovim plemenima i to su njihovi delovi,“ govori Gospod Jehova.

30 „A ovo su mere grada s njegovim izlazima: na severnoj strani mera neka bude četiri hiljade i petsto lakata.

31 Gradska vrata neka budu prema imenima Izraelovih plemena. Troja vrata neka budu na severu: jedna Rubenova vrata, jedna Judina vrata i jedna Levijeva vrata.

32 Na istočnoj strani neka bude četiri hiljade i petsto lakata, a troja vrata neka budu: jedna Josifova vrata, jedna Benjaminova vrata i jedna Danova vrata.

33 Na južnoj strani neka bude četiri hiljade i petsto lakata, a troja vrata neka budu: jedna Simeonova vrata, jedna Isaharova vrata i jedna Zebulonova vrata.

34 Na zapadnoj strani neka bude četiri hiljade i petsto lakata, a troja vrata neka budu: jedna Gadova vrata, jedna Ašerova vrata i jedna Neftalimova vrata.

35 Obim neka bude osamnaest hiljada lakata. Od tog dana, grad će se zvati ‘Gospod je tu.’“

Pisac: Danilo
Mesto pisanja: Vavilon
Pisanje završeno: oko 536. pre n. e.
Obuhvata vreme: 605-536. pre n. e.

KNJIGA PROROKA DANILA

1 Treće godine kraljevanja Joakima, Judinog kralja, Nebuhadnezar,* kralj Vavilona, došao je na Jerusalim i započeo opsadu. **2** Gospod, istiniti Bog, dao mu je u ruke Joakima, Judinog kralja, i deo pribora iz svog doma, a on je taj pribor odneo u zemlju Senar, u dom svog boga, i stavio ga u riznicu svog boga.

3 Tada je kralj rekao Asfenazu, glavnom dvoraninu, da dovede neke od sinova Izraelovih, od kraljevskog roda i od velikaša, **4** mladiće koji su bez mane, lepog izgleda, obdareni svakom mudrošću, bogati znanjem, koji lako uče i koji su sposobni da služe na kraljevom dvoru, pa neka ih pouči pismu i jeziku Haldejaca. **5** Osim toga, kralj im je odredio dnevni obrok od odabranih jela koja je kralj jeo i od vina koje je on pio, pa da se tri godine odgajaju, kako bi posle toga mogli da služe pred kraljem.

6 Među njima su bili neki od sinova Judinih: Danilo,* Hananija, Mišael i Azarija. **7** Njima je glavni dvoranin dao druga imena. Tako je Danila nazvao Beltešazar,* Hananiju Šadrak, Mišaela Mešak, a Azariju Abednego.* **8** Ali Danilo je u svom srcu odlučio da se neće onečistiti odabranim jelima koja je kralj jeo, ni vinom koje je on pio. Zato je molio glavnog dvoranina da ga ne tera da se onečisti. **9** I Bog je dao da Danilo nađe naklonost i milost kod glavnog dvoranina. **10** Ali glavni dvoranin je rekao Danilu: „Bojim se svog gospodara, kralja, koji vam je odredio jelo i piće. Zašto da on vidi kako vaša lica izgledaju lošije od drugih mladića vašeg uzrasta, i zašto da na moju glavu svalite krivicu pred kraljem?“ **11** A Danilo je rekao čuvaru kog je glavni dvoranin postavio nad Danilom, Hananijom, Mišaelom i Azarijom: **12** „Molim te, okušaj svoje sluge tokom deset dana – neka nam se daje semenje* za jelo i voda za piće. **13** Onda ti sam uporedi naša lica i lica mladića koji jedu odabrana jela koja jede kralj, pa učini sa svojim slugama po onome što budeš video.“

14 On ih je na kraju poslušao i okušao tokom deset dana. **15** Ali posle deset dana njihova lica su bila lepša i punija od lica svih drugih mladića koji su jeli odabrana jela koja jede kralj. **16** Od tada je čuvar odnosio jela koja su im bila određena i vino koje je trebalo da piju i davao im semenje. **17** Bog je ovu četvoricu mladića obdario znanjem i razumevanjem svih knjiga i mudrošću, a Danilo je uz to razumeo sve vizije i snove.

18 A kad je prošlo vreme nakon kog je po nalogu kralja trebalo da budu dovedeni pred njega, glavni dvoranin ih je izveo pred Nebuhadnezara. **19** Kralj je razgovarao s njima i među svima njima nije se našao nijedan kao Danilo, Hananija, Mišael i Azarija. I tako su oni ostali da služe pred kraljem. **20** Kad god

* **1:1** Na drevnom akadskom jeziku „Nebu-kuduri-ušur,“ što znači „O bože Nebu, sačuvaj mog prvorođenog sina.“
* **1:6** Danilo ili Daniel znači „moj sudija je Bog.“
* **1:7** Beltešazar znači „Bel [vavilonski bog poznat i kao Marduk] štiti njegov život.“
* Ova promena imena urađena je s namerom naturalizacije, njihovog otuđenja od Jehove i prihvatanja vavilonskih bogova kao navodno superiornijih (Danilo 4:8).
* **1:12** Vidi: 1. Mojsijeva 1:29.

bi ih kralj pitao za nešto za šta treba imati mudrosti i razboritosti, ustanovio bi da su u celom njegovom kraljevstvu deset puta bolji od svih okultista i astrologa. **21** I Danilo je ostao tamo do prve godine kralja Kira.

2 Druge godine Nebuhadnezarovog kraljevanja, Nebuhadnezar je usnio snove, i duh mu se uznemirio, pa više nije mogao oka sklopiti. **2** Zato je kralj naredio da se pozovu sveštenici koji se bave magijom, oni koji prizivaju duhove, vračari i Haldejci da kažu kralju šta je sanjao. Oni su došli i stali pred kralja. **3** Tada im kralj reče: „Usnio sam jedan san i moj se duh uznemirio, jer hoću da saznam šta sam sanjao." **4** Na to su Haldejci rekli kralju na aramejskom: „Kralju, da si živ doveka! Ispričaj san svojim slugama, a mi ćemo ti otkriti njegovo značenje."

5 Kralj je odgovorio Haldejcima: „Objavljujem reč: Ako mi ne kažete šta sam sanjao i šta san znači, bićete raskomadani, a vaše kuće biće pretvorene u smetlišta. **6** Ali ako mi otkrijete san i njegovo značenje, dobićete od mene darove i poklone i veliku čast. Zato mi otkrijte san i njegovo značenje."

7 Na to su mu oni po drugi put odgovorili: „Neka kralj ispriča san svojim slugama, a mi ćemo otkriti njegovo značenje."

8 A kralj je rekao: „Znam zasigurno da biste da dobijete na vremenu, pošto ste primetili da je stvar zajemčena kod mene. **9** Ako mi ne kažete šta sam sanjao, čeka vas samo jedna presuda. A vi ste se dogovorili da preda mnom govorite laž i prevaru da biste dobili na vremenu. Zato mi kažite san, pa ću znati da možete otkriti njegovo značenje."

10 Haldejci su odgovorili kralju: „Nema na zemlji čoveka koji bi to mogao otkriti kralju. Zato nijedan veliki kralj niti vladar nije tražio tako nešto ni od jednog sveštenika koji se bavi magijom, ni od onih koji prizivaju duhove, ni od Haldejca. **11** Ono što kralj traži teško je, i nema nikoga ko to može otkriti kralju, osim bogova, koji ne borave među ljudima."

12 Zbog toga se kralj naljutio i silno se razgnevio, pa je naredio da se pogube svi vavilonski mudraci. **13** Kada je naredba bila izdata i kada je trebalo da mudraci budu pogubljeni, potražili su Danila i njegove drugove, da i njih pogube.

14 Tada se Danilo mudrim i razumnim rečima obratio Ariohu, zapovedniku kraljeve telesne straže, koji je izašao da pogubi vavilonske mudrace. **15** On je upitao Arioha, kraljevog zapovednika: „Zašto je kralj izdao tako strogu naredbu?" Tada je Arioh ispričao Danilu o čemu se radi. **16** A Danilo je otišao i zamolio kralja da mu da vremena, pa će kralju otkriti značenje sna.

17 Posle toga Danilo je otišao svojoj kući i sve ispričao svojim drugovima Hananiji, Mišaelu i Azariji, **18** kako bi se u vezi s ovom tajnom molili za milost Bogu nebeskom, da Danilo i njegovi drugovi ne bi bili pogubljeni sa ostalim vavilonskim mudracima.

19 Tada je Danilu bila otkrivena tajna u noćnoj viziji. Zato je Danilo blagoslovio Boga nebeskog. **20** Danilo je rekao: „Neka je blagosloveno Božje ime oduvek i zauvek, jer njegova je mudrost i moć! **21** On menja vremena i razdoblja, obara i postavlja kraljeve, daje mudrost mudrima i znanje razboritima. **22** On otkriva ono što je duboko i sakriveno, zna šta je u tami i kod njega prebiva svetlost. **23** Tebi, Bože mojih praočeva, zahvaljujem i hvalim te, jer si mi dao mudrost i moć. I obznanio si mi ono za šta smo te molili, obznanio si nam ono što je kralj tražio."

24 Zato je Danilo otišao kod Arioha, koga je kralj odredio da pogubi vavilonske mudrace. Otišao je i ovako mu rekao: „Nemoj pogubiti vavilonske mudrace. Odvedi me pred kralja da otkrijem kralju šta san znači."

25 Tada je Arioh brzo odveo Danila pred kralja i ovako mu rekao: „Našao sam među Judinim izgnanicima jednog čoveka koji može kralju kazati šta san znači." **26** Na to je kralj upitao Danila, koji se zvao Beltešazar:

„Da li zaista možeš da mi kažeš san koji sam usnio i njegovo značenje?“ **27** Danilo je odgovorio kralju: „Tajnu za koju kralj pita ne mogu kralju otkriti mudraci, oni koji prizivaju duhove, sveštenici koji se bave magijom ni astrolozi. **28** Ali postoji Bog na nebu koji otkriva tajne, i on obznanjuje kralju Nebuhadnezaru šta će se desiti u poslednjim danima. Ovo je tvoj san i ovo su vizije koje su ti prolazile glavom na tvojoj postelji:

29 ‘Tebi su, kralju, na postelji došle misli o tome šta će se desiti u budućnosti, i Onaj koji otkriva tajne obznanio ti je šta će se desiti. **30** A meni ova tajna nije otkrivena zato što sam mudriji od svih živih, nego zato da se kralju obznani značenje i da saznaš misli svoga srca.

31 Ti si, kralju, video jedan ogroman kip. Taj kip, koji je bio velik i izuzetno sjajan, stajao je pred tobom i izgledao je zastrašujuće. **32** Glava tog kipa bila je od čistog zlata, grudi i ruke od srebra, stomak i bedra od bakra, **33** noge su mu bile od gvožđa, a stopala delom od gvožđa, a delom od gline. **34** Dok si gledao, odvalio se jedan kamen, a da ga nisu dotakle ljudske ruke, i udario je kip u stopala od gvožđa i od gline i smrvio ih. **35** Tada se najednom smrvilo gvožđe, glina, bakar, srebro i zlato, i sve je postalo kao pleva na gumnu u leto, i vetar je sve odneo bez traga. A kamen koji je udario u kip postao je velika gora i ispunio je celu zemlju.’

36 To je san, a njegovo značenje reći ćemo kralju. **37** ‘Ti, kralju, kralj nad kraljevima, kome je Bog nebeski dao kraljevstvo, moć, silu i dostojanstvo, **38** i kome je u ruke predao zveri poljske i ptice nebeske, gde god žive sinovi ljudski, i koga je postavio za vladara nad svima njima, ti si ona glava od zlata.

39 Posle tebe podignuće se drugo kraljevstvo, slabije od tvoga, pa treće kraljevstvo, od bakra, koje će vladati celom zemljom.

40 A četvrto kraljevstvo biće jako kao gvožđe. Jer kao što gvožđe sve mrvi i satire, tako će i ono, poput gvožđa koje razbija, smrviti i razbiti sva ta kraljevstva.

41 A to što si video da su stopala i prsti delom od grnčarske gline, a delom od gvožđa, znači da će kraljevstvo biti razdeljeno, ali će imati nešto od čvrstoće gvožđa, jer si video gvožđe pomešano s vlažnom glinom. **42** To što su prsti na stopalima delom od gvožđa, a delom od gline, znači da će kraljevstvo delom biti jako, a delom krhko. **43** A to što si video gvožđe pomešano s vlažnom glinom, znači da će se pomešati s ljudskim potomstvom, ali neće se držati zajedno, jedno s drugim, kao što se ni gvožđe ne može pomešati s glinom.

44 U danima tih kraljeva Bog će nebeski podići kraljevstvo koje nikada neće propasti. I to kraljevstvo se neće ostaviti drugom narodu. Ono će smrviti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati doveka, **45** jer si video da se kamen odvalio od gore, a da ga nisu dotakle ljudske ruke, i da je smrvio gvožđe, bakar, glinu, srebro i zlato.’ Veliki Bog obznanjuje kralju šta će se desiti u budućnosti. San je pouzdan, a njegovo tumačenje verodostojno.“

46 Tada je kralj Nebuhadnezar pao ničice, poklonio se Danilu i naredio da mu prinesu dar i kad. **47** Zatim se kralj obratio Danilu: „Vaš Bog je zaista Bog nad bogovima, Gospodar nad kraljevima i Onaj koji otkriva tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu.“ **48** Tada je kralj uzvisio Danila, i dao mu mnogo velikih darova, pa ga je postavio za vladara nad celom vavilonskom pokrajinom i za glavnog nastojnika nad svim vavilonskim mudracima. **49** A na Danilovu molbu kralj je nad upravom vavilonske pokrajine postavio Šadraka, Mešaka i Abednega, dok je Danilo ostao na kraljevom dvoru.

3 Kralj Nebuhadnezar je načinio zlatan kip, visok šezdeset lakata i širok šest lakata. Podigao ga je u ravnici Duri, u vavilonskoj pokrajini. **2** Zatim je kralj Nebuhadnezar naredio da sazovu nastojnike i namesnike, savetnike, rizničare, sudije, načelni-

ke i sve koji su bili nad pokrajinama da se o-
kupe i dođu na svečanost povodom postavlja-
nja kipa koji je podigao on, kralj Nebuhadne-
zar.

3 Tada su se nastojnici i namesnici, savet-
nici, rizničari, sudije, načelnici i svi koji su
bili nad pokrajinama okupili na svečanosti
povodom postavljanja kipa koji je podigao
kralj Nebuhadnezar. I stali su pred kip koji je
podigao Nebuhadnezar. **4** Glasnik je tada
oglasio, povikavši: „Narodi, plemena i jezici,
vama se zapoveda **5** da u času kada čujete
zvuk roga, frule, citre, harfe, drugih žičanih
instrumenata, gajdi i svih drugih vrsta muzič-
kih instrumenata, padnete ničice i poklonite
se zlatnom kipu koji je podigao kralj Nebu-
hadnezar. **6** Ko ne bude pao ničice i poklonio
se, istog časa biće bačen u užarenu ognjenu
peć.“ **7** Zbog toga, u času kada su svi narodi
čuli zvuk roga, frule, citre, harfe, žičanih
instrumenata i svih drugih vrsta muzičkih
instrumenata, svi ti narodi, plemena i jezici
pali su ničice i poklonili se zlatnom kipu koji
je podigao kralj Nebuhadnezar.

8 Na to su odmah neki Haldejci došli kod
kralja i optužili Judejce. **9** Obratili su se kralju
Nebuhadnezaru i rekli mu: „Kralju, da si živ
doveka. **10** Ti si, kralju, izdao zapovest da
svaki čovek koji čuje zvuk roga, frule, citre,
harfe, drugih žičanih instrumenata, gajdi i
svih drugih vrsta muzičkih instrumenata,
padne ničice i pokloni se zlatnom kipu, **11** a
ko ne padne ničice i ne pokloni se, taj će biti
bačen u užarenu ognjenu peć. **12** Ovde su
neki Judejci koje si postavio nad vavilon-
skom pokrajinom, Šadrak, Mešak i Abed-
nego. Ti ljudi se ne obaziru na tebe, kralju,
oni ne služe tvojim bogovima niti se klanjaju
zlatnom kipu koji si podigao.“

13 Tada je Nebuhadnezar, gnevan i besan,
rekao da dovedu Šadraka, Mešaka i Abed-
nega. Onda su ih doveli pred kralja. **14** Nebu-
hadnezar im se obratio: „Da li je istina,
Šadrače, Mešače i Abednego, da vi ne služite
mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnom
kipu koji sam podigao? **15** A sada, ako ste
spremni da kad čujete zvuk roga, frule, citre,
harfe, drugih žičanih instrumenata, gajdi i
svih drugih vrsta muzičkih instrumenata,
padnete ničice i poklonite se kipu koji sam
načinio, biće vam dobro. Ali ako mu se ne
poklonite, bićete istog časa bačeni u užarenu
ognjenu peć. I koji vas to bog može izbaviti
iz mojih ruku?“

16 Šadrak, Mešak i Abednego odgovorili
su kralju: „Kralju Nebuhadnezare, nema
potrebe da ti bilo šta odgovorimo. **17** Ako
treba tako da bude, naš Bog kome služimo
može nas izbaviti. On će nas i izbaviti iz uža-
rene ognjene peći i iz tvoje ruke, kralju. **18**
Ali ako to i ne učini, znaj, kralju, da tvojim
bogovima nećemo služiti niti ćemo se poklo-
niti zlatnom kipu koji si podigao.“ **19** Tada se
Nebuhadnezar razgnevio na Šadraka, Mešaka
i Abednega, i lice mu se izobličilo. I zapove-
dio je da se peć zagreje sedam puta jače nego
obično. **20** Zatim je nekolicini jakih ljudi iz
svoje vojske rekao da svežu Šadraka, Mešaka
i Abednega i da ih bace u užarenu ognjenu
peć.

21 Tada su ih svezali, i u ogrtačima, halji-
nama, kapama i drugoj odeći, bacili u užarenu
ognjenu peć. **22** I pošto je kraljeva zapovest
bila stroga, a peć zagrejana preko mere, pla-
men ognjeni ubio je ljude koji su bacili
Šadraka, Mešaka i Abednega. **23** A ona tri čo-
veka, Šadrak, Mešak i Abednego, pala su sve-
zana usred užarene ognjene peći.

24 Tada se kralj Nebuhadnezar uplašio i
brzo ustao. Obrativši se svojim visokim slu-
žbenicima, upitao ih je: „Zar nismo u vatru
bacili tri svezana čoveka?“ Oni su odgovorili:
„Jesmo, kralju.“ **25** On je na to rekao: „Gle!
Ja vidim četiri čoveka kako slobodno hodaju
posred vatre, i nije im ništa, a četvrti kao da
je sin Božji.“

26 Tada je Nebuhadnezar prišao vratima
užarene ognjene peći i povikao: „Šadrače,
Mešače i Abednego, sluge Boga Najvišeg, i-
zađite i dođite ovamo!“ Na to su Šadrak,

Mešak i Abednego izašli iz vatre. **27** A okupljeni nastojnici, upravitelji i kraljevi visoki službenici gledali su te ljude, i videli su da vatra nije naudila njihovom telu, i da im kosa na glavi nije bila opaljena, čak im se ni ogrtači nisu ništa promenili niti se na njima osećao miris vatre.

28 Na to je Nebuhadnezar rekao: „Neka je blagosloven Bog Šadrakov, Mešakov i Abednegov, koji je poslao svog anđela i izbavio svoje sluge, koje su se uzdale u njega i koje se nisu pokorile kraljevoj zapovesti, već su bile spremne da umru, jer nijednom drugom bogu osim svom Bogu nisu želele da služe niti da mu se poklone. **29** Zato izdajem ukaz za sve narode, plemena i jezike, da će onaj ko kaže nešto pogrdno protiv Šadrakovog, Mešakovog i Abednegovog Boga biti raskomadan, a njegova kuća biće pretvorena u smetlište, jer ne postoji drugi bog koji može izbaviti kao što on to može.“

30 Tada je kralj postavio Šadraka, Mešaka i Abednega na visoke položaje u vavilonskoj pokrajini.

4 „Kralj Nebuhadnezar svim narodima, plemenima i jezicima koji žive po svoj zemlji: Neka vam se umnoži mir! **2** Našao sam za dobro da objavim znakove i čuda koja je Bog Najviši učinio na meni. **3** Kako su samo veliki njegovi znakovi i kako su moćna njegova čuda! Kraljevstvo je njegovo kraljevstvo večno, i vlast je njegova iz naraštaja u naraštaj.

4 Ja, Nebuhadnezar, živeo sam spokojno u svom domu i srećno u svom dvoru. **5** Tada sam usnio san koji me je uplašio. Viđenja koja sam imao na svojoj postelji i vizije koje su mi prolazile glavom ispunile su me strahom. **6** Zato sam izdao naredbu da se pred mene dovedu svi vavilonski mudraci, da mi kažu šta znači taj san.

7 Tada su došli sveštenici koji se bave magijom, oni koji prizivaju duhove, Haldejci i astrolozi. Ispričao sam im san, ali nisu mogli da mi kažu šta on znači. **8** Na kraju je pred mene došao Danilo, koji se zove Beltešazar, po imenu mog boga i u kome je duh svetih bogova, i ja sam mu ispričao san: **9** ‘Beltešazare, ti si poglavar mudraca i dobro znam da je u tebi duh svetih bogova i da nijedna tajna tebi nije teška. Kaži mi vizije koje sam imao u snu i njihovo značenje.’

10 A u vizijama koje su mi na postelji mojoj prolazile glavom video sam usred zemlje jedno drvo ogromne visine. **11** To drvo je izraslo i postalo jako, i vrh mu je dopirao do nebesa, i moglo se videti s krajeva sve zemlje. **12** Lišće mu je bilo lepo, a rod obilan, i na njemu je bilo hrane za sve. Pod njim su zveri poljske tražile hlad, na njegovim su granama boravile ptice nebeske i od njega se hranilo svako stvorenje.

13 Video sam u vizijama koje su mi na postelji mojoj prolazile glavom svetog stražara [posmatrača] kako silazi s nebesa. **14** On je silno povikao: ‘Posecite drvo i odsecite mu grane! Otresite mu lišće i razbacajte njegove plodove! Neka pobegnu zveri ispod njega i ptice s njegovih grana! **15** Ali mu panj s korenjem ostavite u zemlji, u gvozdenim i bakarnim okovima, u poljskoj travi! Neka ga kvasi nebeska rosa i sa zverima neka deli zemaljsko rastinje! **16** Neka mu se promeni srce ljudsko, i neka mu se da srce životinjsko, i neka sedam vremena prođe preko njega. **17** To je odluka koju su preneli stražari* i presuda koju su objavili sveti, kako bi živi znali da Najviši vlada nad kraljevstvom ljudskim i da ga daje kome hoće i da nad njim postavlja najnižeg od ljudi.’

18 To je san koji sam sanjao ja, kralj Nebuhadnezar. A ti, Beltešazare, reci šta on znači, jer nijedan drugi mudrac u mom

* **4:17** Ili: anđeoski posmatrači (vidi takođe Danilo 4:13,23).

kraljevstvu ne može mi reći šta on znači. Ali ti možeš, jer je u tebi duh svetih bogova.“

19 Tada je Danilo, koji se zove Beltešazar, na tren ostao zapanjen i njegove misli su ga uplašile. Na to mu je kralj rekao: „Beltešazare, nemoj da te plaši san i njegovo značenje.“ Beltešazar mu je odgovorio: „Gospodaru moj, neka se ovaj san ispuni na onima koji te mrze i njegovo značenje na tvojim protivnicima.

20 Drvo koje si video, koje je izraslo veliko i postalo jako, čiji je vrh dopirao do nebesa i koje je moglo da se vidi po svoj zemlji, **21** čije je lišće lepo, a rod obilan, na kome ima hrane za sve, pod kojim borave zveri poljske i na čijim granama prebivaju ptice nebeske, **22** to si ti, kralju, jer si postao velik i jak, i tvoje se veličanstvo uzvisilo i doprlo je do nebesa, a tvoja vlast do kraja zemlje.

23 A to što je kralj video svetog posmatrača, kako silazi s nebesa i govori: ‘Posecite drvo i uništite ga, ali mu panj s korenjem ostavite u zemlji, u gvozdenim i bakarnim okovima, u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i sa zverima poljskim neka bude dok sedam vremena ne prođe preko njega,’ **24** znači ovo, kralju, i to što će se dogoditi mom gospodaru kralju, jeste odredba Najvišeg. **25** Ti ćeš biti prognan od ljudi, živećeš sa zverima poljskim i davaće ti da jedeš travu poput goveda. Kvasiće te rosa nebeska i sedam će vremena proći preko tebe, dok ne spoznaš da Najviši vlada kraljevstvom ljudskim, i daje ga kome hoće.

26 A to što su rekli da se drvetu ostavi panj s korenjem, znači da će tvoje kraljevstvo opet pripasti tebi nakon što spoznaš da nebesa vladaju. **27** Zato, kralju, neka ti bude ugodan moj savet i ukloni od sebe svoje grehe čineći pravedna dela, i svoje bezakonje pokazujući milosrđe prema siromašnima. Možda će ti se tada produžiti blagostanje.“

28 Sve se to dogodilo kralju Nebuhadnezaru.

29 Posle dvanaest meseci, kada je hodao po krovu kraljevskog dvora u Vavilonu, **30** kralj je rekao: „Nije li ovo Vavilon Veliki, koji sam ja sagradio svojom silnom moći da bude kraljevska prestonica i na slavu moga veličanstva?“

31 I dok su te reči još bile u kraljevim ustima, s neba je došao glas: „Tebi se govori, kralju Nebuhadnezare: ‘Kraljevstvo ti se oduzima. **32** Bićeš prognan od ljudi, i živećeš sa zverima poljskim. Davaće ti da jedeš travu poput goveda i sedam će vremena proći preko tebe, dok ne spoznaš da Najviši vlada kraljevstvom ljudskim i daje ga kome hoće.’“

33 Istog časa ta reč se ispunila na Nebuhadnezaru. Bio je prognan od ljudi i jeo je travu poput goveda, i nebeska rosa kvasila mu je telo, a kosa mu je porasla kao perje orlovo i nokti kao ptičje kandže.

34 „A posle tih dana, ja, Nebuhadnezar, podigao sam oči prema nebesima i razum mi se vratio. I blagoslovio sam Najvišeg, hvalio sam i slavio onoga koji živi večno, jer je vlast njegova vlast večna i kraljevstvo njegovo iz naraštaja u naraštaj. **35** Svi što žive na zemlji za njega nisu ništa, i po svojoj volji postupa s vojskom nebeskom i sa onima što žive na zemlji. I nema nikoga ko može zaustaviti ruku njegovu ili mu reći: ‘Šta to radiš?’

36 U isto vreme vratio mi se razum, i na slavu moga kraljevstva vratilo mi se veličanstvo i sjaj. Moji visoki službenici i velikaši odano su me tražili, i ponovo sam bio postavljen nad svojim kraljevstvom i veličanstvo je moje mnogo poraslo.

37 Sada ja, Nebuhadnezar, hvalim, uzvisujem i slavim Kralja nebeskog, jer su sva njegova dela istina i njegovi su putevi pravda, i on može poniziti one koji su ponosni.“

5 Kralj Belšazar* priredio je veliku gozbu za hiljadu svojih velikaša, i pred hiljadu

* **5:1** „Belšazar“ ili Baltazar znači „Bel (Marduk – vavilonski bog) štiti kralja.“

njih pio je vino. **2** Opijen vinom, Belšazar je zapovedio da se donesu zlatne i srebrne posude koje je njegov otac Nebuhadnezar odneo iz hrama u Jerusalimu, da iz njih piju kralj i njegovi velikaši, njegove žene i inoče. **3** Tada su doneli zlatne posude odnesene iz hrama, Božjeg doma u Jerusalimu, i iz njih su pili kralj i njegovi velikaši, njegove žene i inoče. **4** Pili su vino i hvalili bogove od zlata, srebra, bakra, gvožđa, drveta i kamena.

5 U taj čas pojavili su se prsti ljudske ruke koji su pisali pred svećnjakom, po omalterisanom zidu kraljevog dvora, i kralj je video ruku koja je pisala. **6** Tada je kralj prebledeo, misli su ga uplašile, popustili su zglobovi kukova njegovih i kolena su mu udarala jedno o drugo.

7 Kralj je povikao iz sveg glasa da dovedu one koji prizivaju duhove, Haldejce i astrologe. Tada se kralj obratio vavilonskim mudracima: „Onaj ko pročita ovo što je napisano i otkrije mi šta to znači biće obučen u purpur, nosiće zlatan lanac oko vrata i biće treći vladar u kraljevstvu.“

8 Tada su pristupili svi kraljevi mudraci, ali nisu mogli da pročitaju ono što je napisano niti da kralju kažu šta to znači. **9** Zato se kralj Belšazar mnogo uplašio i prebledeo je, a njegovi velikaši ostali su zbunjeni.

10 Kada je kraljica čula za reči kralja i njegovih velikaša, ušla je u dvoranu gde je bila gozba. Kraljica je rekla: „Kralju, da si živ doveka! Neka te ne plaše misli tvoje i neka ti lice ne bledi! **11** U tvom kraljevstvu ima jedan čovek u kome je duh svetih bogova. Još u danima tvog oca u njemu je prebivala pronicljivost, razboritost i mudrost slična mudrosti bogova. Kralj Nebuhadnezar, tvoj otac, postavio ga je za poglavara nad mudracima – lično tvoj otac, kralju – **12** jer Danilo, koga je kralj nazvao Beltešazar, ističe se vrsnoćom duha, znanjem i razboritošću za tumačenje snova i sposobnošću da rešava zagonetke i da razmrsi ono što je zamršeno. Neka sada pozovu Danila da otkrije šta ovo znači.“

13 Tada su Danila doveli pred kralja. A kralj se obratio Danilu: „Jesi li ti Danilo, jedan od Judinih izgnanika, koga je kralj, moj otac, doveo iz Jude? **14** Čuo sam da je u tebi duh bogova i da u tebi prebiva pronicljivost, razboritost i izvanredna mudrost. **15** Sada su doveli pred mene mudrace i one koji prizivaju duhove da pročitaju ovo što je napisano i da mi kažu šta to znači, ali oni ne mogu otkriti šta znače ove reči. **16** A ja sam za tebe čuo da možeš davati tumačenja i razmrsiti ono što je zamršeno. A sad, ako možeš pročitati ovo što je napisano i kazati mi šta to znači, bićeš obučen u purpur, nosićeš zlatan lanac oko vrata i bićeš treći vladar u kraljevstvu.“

17 Tada je Danilo odgovorio kralju: „Tvoji darovi neka ostanu tebi, i svoje poklone daj drugima. A ja ću kralju pročitati ovo što je napisano i kazaću ti šta to znači. **18** Kralju, Bog Najviši je tvom ocu Nebuhadnezaru dao kraljevstvo, veličanstvo, dostojanstvo i slavu. **19** I zbog veličanstva koje mu je on dao, svi narodi, plemena i jezici drhtali su pred njim i plašili ga se. Ubijao je koga je hteo i udarao koga je hteo, uzvisivao je koga je hteo i ponižavao koga je hteo. **20** Ali kada mu se srce uzoholilo i duh mu otvrdnuo, tako da je postupao drsko, bio je oboren s prestola svog kraljevstva, i bilo mu je oduzeto dostojanstvo. **21** Bio je prognan od sinova ljudskih, i srce mu je postalo kao životinjsko, i živeo je s divljim magarcima. Davali su mu da jede travu poput goveda, a rosa nebeska kvasila mu je telo, dok nije spoznao da Bog Najviši vlada kraljevstvom ljudskim i da nad njim postavlja koga hoće. **22** A ti, Belšazare, sine njegov, nisi ponizio svoje srce, iako si znao sve to. **23** Nego si se podigao protiv Gospodara nebeskog i pred tebe su doneli čak i posude iz njegovog doma. Iz njih ste pili vino ti i tvoji velikaši, tvoje žene i inoče, i hvalili ste ništavne bogove od srebra, zlata, bakra, gvožđa, drveta i kamena, koji ništa ne vide i ništa ne čuju i ništa ne znaju, a Bogu u čijoj je ruci tvoj dah i kome su u vlasti svi tvoji

putevi nisi dao slavu. **24** Zato je on poslao ruku i dao da se ovo napiše. **25** A ovo su reči koje su napisane: MENE, MENE, TEKEL i FARSIN.*

26 Ovo je značenje tih reči: MENE – Bog je odbrojao dane tvog kraljevstva i učinio mu kraj. **27** TEKEL – izmeren si na merilima i našao si se manjkav. **28** FERES* – tvoje kraljevstvo je razdeljeno i dato Međanima i Persijancima."

29 Tada su na Belšazarov nalog Danila obukli u purpur, stavili mu oko vrata zlatan lanac i proglasili ga trećim vladarem u kraljevstvu.

30 Iste noći ubijen je haldejski kralj Belšazar, **31** a kraljevstvo je preuzeo Darije* Međanin, koji je imao oko šezdeset i dve godine.

6

Darije je našao za dobro da postavi nad kraljevstvom sto dvadeset nastojnika, da budu nad celim kraljevstvom. **2** Nad njima je postavio tri poglavara, od kojih je jedan bio Danilo, kojima su nastojnici morali polagati račun kako kralj ne bi pretrpeo štetu. **3** A Danilo se isticao među poglavarima i nastojnicima svojim izuzetnim duhom i kralj je nameravao da ga postavi nad celim kraljevstvom.

4 Tada su poglavari i nastojnici gledali da nađu neki povod, nešto u vezi s poslovima oko kraljevstva, da optuže Danila, ali nisu na njemu mogli naći nikakav povod za optužbu niti išta nepošteno, jer je on bio pouzdan i na njemu se nije mogao naći nikakav propust niti išta nepošteno. **5** Zato su ti ljudi rekli: „Kod tog Danila nećemo naći nikakav povod za optužbu, osim ako ne nađemo nešto protiv njega u zakonu njegovog Boga."

6 Tako su ti poglavari i nastojnici nagrnuli kod kralja i ovako mu rekli: „Kralju Darije, da si živ doveka! **7** Svi poglavari u kraljevstvu, nastojnici i visoki kraljevski službenici i namesnici, složili su se da se izda kraljevska odredba i da se postavi zabrana, prema kojoj svako ko u razdoblju od trideset dana upravi molbu bilo kom bogu ili čoveku osim tebi, kralju, treba da bude bačen u lavovsku jamu. **8** A sada, kralju, izdaj tu odredbu i potpiši pismo, da se ne može promeniti, prema neopozivom zakonu Međana i Persijanaca."

9 Na to je kralj Darije potpisao pismo i zabranu.

10 Kad je Danilo saznao da je pismo potpisano, ušao je u svoju kuću. Prozori njegove gornje sobe bili su otvoreni prema Jerusalimu. Tu je tri puta na dan klečao na kolenima i molio se i davao hvalu svom Bogu, kao što je to i ranije redovno činio. **11** Tada su oni ljudi navalili unutra i našli Danila kako se moli i traži milost pred svojim Bogom.

12 Zatim su pristupili pred kralja i pozivajući se na kraljevu zabranu, rekli mu: „Zar nisi ti potpisao zabranu po kojoj svaki čovek koji u razdoblju od trideset dana upravi molbu bilo kom bogu ili čoveku osim tebi, kralju, treba da bude bačen u lavovsku jamu?" Kralj je odgovorio: „Tako je odlučeno prema neopozivom zakonu Međana i Persijanaca." **13** Oni su odmah rekli kralju: „Danilo, jedan od Judinih izgnanika, ne obazire se na tebe, kralju, niti na zabranu koju si ti potpisao, nego se moli tri puta na dan." **14** Kada je kralj čuo te reči, veoma se ražalostio, i odlučio je da izbavi Danila. Sve do zalaska sunca nastojao je da ga izbavi. **15** Ali onda su ti ljudi nagrnuli kod kralja i rekli mu: „Imaj na umu, kralju, da se prema zakonu Međana i Persijanaca nikakva zabrana ili odredba koju izda kralj ne može promeniti."

16 Zato je kralj zapovedio da dovedu Danila i bace ga u lavovsku jamu. Obrativši se

---

* **5:25** Doslovno: „mina, mina, sikal i pola sikla." Aramejski: *Mene Mene Tekel u-Farsin*. *Farsin* je množina od *Feres*, što znači „polusikal."

* **5:28** Na aramejskom jeziku reč „Persijanci" ima ista tri suglasnika kao i reč Feres.

* **5:31** Gobrijas tj. Gubaru – vladao godinu dana.

Danilu, kralj je rekao: „Tvoj Bog kome
postojano služiš, on će te izbaviti.“ **17** I do-
neli su kamen i stavili ga na otvor jame, a
kralj ga je zapečatio svojim pečatnim prste-
nom i pečatnim prstenom svojih velikaša, da
se u Danilovom slučaju više ništa ne može
promeniti.

18 Zatim je kralj otišao u svoj dvor i tu noć
je proveo posteći. Nije dozvolio da pred njega
donesu nikakve muzičke instrumente i tu noć
nije oka sklopio. **19** U zoru, čim se razdanilo,
kralj je ustao i brzo otišao do lavovske jame.
20 Kad se približio jami, pozvao je Danila ža-
losnim glasom, povikavši Danilu: „Danilo,
slugo Boga živoga, da li te je tvoj Bog kome
postojano služiš mogao izbaviti od lavova?“
21 Danilo je odmah odgovorio kralju: „Kra-
lju, da si živ doveka! **22** Moj Bog poslao je
svog anđela i zatvorio usta lavovima, te mi
nisu naudili, jer sam se pred njim našao nedu-
žan, a ni tebi, kralju, nisam učinio nikakvo
zlo.“

23 Tada se kralj jako obradovao i zapove-
dio je da Danila izvade iz jame. Kad su Da-
nila izvadili iz jame, na njemu se nije našla ni
najmanja povreda, jer se uzdao u svog Boga.

24 Zatim je kralj zapovedio da dovedu one
ljude koji su optužili Danila, pa su u lavovsku
jamu bacili njih, njihove sinove i njihove
žene. I pre nego što su dodirnuli dno jame,
lavovi su ih zgrabili i rastrgli im sve kosti.

25 Tada je kralj Darije napisao svim naro-
dima, plemenima i jezicima koji žive po svoj
zemlji: „Neka vam se umnoži mir! **26** Ovim
izdajem ukaz da u svim područjima moga
kraljevstva ljudi drhte pred Danilovim Bo-
gom i da ga se boje! Jer on je živi Bog koji
ostaje doveka. Njegovo kraljevstvo neće pro-
pasti i njegova vlast ostaće zauvek. **27** On
spasava i izbavlja i čini znakove i čuda na ne-
besima i na zemlji, jer je on izbavio Danila iz
lavljih šapa.“

28 I Danilo je napredovao u kraljevstvu
Darija i u kraljevstvu Kira Persijanca.

7 Prve godine vavilonskog kralja Belša-
zara, Danilo je na svojoj postelji usnio
jedan san i vizije su mu prolazile gla-
vom. Tada je zapisao san i ispričao sve što je
video. **2** Danilo je rekao: „Video sam noću u
mojim vizijama, kad eno, četiri vetra nebeska
uzburkala su veliko more. **3** I četiri ogromne
zveri izlazile su iz mora, svaka drugačija.

4 Prva je bila kao lav i imala je orlova
krila. Dok sam gledao, krila su joj bila iščču-
pana, a ona je bila podignuta sa zemlje i
postavljena na dve noge kao čovek, i bilo joj
je dato srce čovečije.

5 I gle, još jedna zver, druga, koja je bila
kao medved. Ona se s jedne strane podigla, i
u ustima među zubima bila su joj tri rebra. I
bilo joj je rečeno: ‘Ustani, jedi mnogo mesa!’

6 Gledao sam dalje, kad eno, još jedna
zver. Bila je kao leopard, ali je na leđima i-
mala četiri krila kao ptica. Ta zver je imala
četiri glave, i data joj je vlast.

7 Gledao sam dalje u noćnim vizijama,
kad eno, četvrta zver, strašna i užasna i neo-
bično jaka. Ona je imala velike gvozdene
zube. Proždirala je i satirala, a ono što je osta-
jalo gazila je nogama. Razlikovala se od svih
prethodnih zveri i imala je deset rogova. **8**
Posmatrao sam rogove, i gle, jedan drugi,
mali rog,* izrastao je među njima, i tri pret-
hodna roga bila su iščupana pred njim. I gle,
na tom rogu bile su oči kao oči ljudske i usta
koja su govorila velike stvari.

9 Dok sam gledao, bili su postavljeni pre-
stoli i Pradavni je seo. Odeća mu je bila bela
kao sneg, a kosa na glavi kao čista vuna. Pre-
sto mu je bio plamen ognjeni, a točkovi oganj
razgoreo. **10** Ognjena reka je tekla i izvirala

* **7:8** Zbog svojih naročitih bogohulnih aktivnosti i karakteristika, u teologiji „mali rog“ se identifikuje kao Antihrist. Vidi: Danilo 7:20-26; 8:9-12; 8:23-25; uporedi sa 2. Solunjanima 2:3-12.

ispred njega. Hiljade hiljada služilo mu je, i deset hiljada po deset hiljada stajalo je pred njim. Sud je seo i svici su se otvorili.

11 Gledao sam dalje zbog glasa velikih reči koje je onaj rog govorio. Dok sam gledao, zver je bila ubijena, a njeno telo uništeno i predato ognju razgorelom. **12** A ostalim zverima bila je oduzeta vlast, ali život im je bio produžen za jedno vreme i razdoblje.

13 Gledao sam dalje u noćnim vizijama, kad eno, na oblacima nebeskim dolazio je neko kao sin čovečiji. Bilo mu je dozvoljeno da pristupi Pradavnom i doveli su ga pred njega. **14** Njemu je bila predata vlast, čast i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Vlast je njegova vlast večna i nikada neće proći, a njegovo kraljevstvo neće propasti.

15 Zbog toga se meni, Danilu, uznemirio duh, a vizije koje su mi prolazile glavom su me uplašile. **16** Prišao sam jednom od onih koji su tamo stajali i zamolio ga da mi tačno kaže šta sve to znači. I on mi je otkrio šta sve to znači, rekavši mi:

17 ‘One ogromne zveri, što ih je četiri, jesu četiri kralja koji će se uzdići na zemlji. **18** Ali svete sluge Najvišeg primiće kraljevstvo, i oni će kraljevstvo posedovati doveka, u sve vekove.’

19 Tada sam hteo da tačno saznam šta predstavlja četvrta zver, koja se razlikovala od svih drugih, i koja je bila izuzetno strašna, sa zubima od gvožđa i kandžama od bakra, koja je proždirala i satirala, a ono što je ostalo gazila nogama, **20** i šta predstavlja deset rogova na njenoj glavi i drugi rog koji je izrastao i pred kojim su otpala tri roga i koji je imao oči i usta koja su govorila velike stvari i koji je izgledao veći od ostalih rogova.

21 Gledao sam dalje kako je taj rog ratovao sa svetima i nadvladavao ih, **22** dok nije došao Pradavni, i presuda doneta *u korist* svetaca Najvišega, i dok nije došlo vreme da sveti preuzmu kraljevstvo.

23 A on je ovako rekao: ‘Četvrta zver predstavlja četvrto kraljevstvo koje će nastati na zemlji i koje će se razlikovati od svih drugih kraljevstava. Ono će proždreti svu zemlju, zgaziće je i satrti. **24** A deset rogova znači da će se iz tog kraljevstva podići deset kraljeva. Nakon njih podići će se još jedan, i on će biti drugačiji od prethodnih, i poniziće tri kralja. **25** Govoriće nadmene reči protiv Najvišeg, i svece Najvišega će progoniti. Imaće nameru da promeni vremena i zakon, i svete sluge će mu biti predate u ruke za jedno vreme, dva vremena i pola vremena.* **26** I Sud je seo i oduzeo mu vlast da bi bio zatrt i sasvim uništen.

27 A kraljevstvo, vlast i veličanstvo kraljevstva pod svim nebesima daće se narodu svetih Najvišega. Kraljevstvo je njihovo kraljevstvo večno, i sve će im vlasti služiti i biće im poslušne.’

28 Ovde je kraj ovog izveštaja. A mene, Danila, mnogo su uznemirile moje misli, i lice mi se promenilo. Ali sve sam to sačuvao u svom srcu.“

8 Treće godine kraljevanja kralja Belšazara, ja, Danilo, imao sam jednu viziju, posle one koju sam imao na početku. **2** Imao sam viziju, i dok sam gledao, našao sam se u tvrđavi Susan, koja je u elamskoj pokrajini. Gledajući dalje u viziji našao sam se na reci Ulaj. **3** Kad sam podigao oči i pogledao, gle, ispred reke je stajao ovan koji je imao dva roga. Oba roga bila su visoka, ali je jedan bio viši od drugog, a taj viši je izrastao kasnije. **4** Video sam kako ovan bode prema zapadu i prema severu i prema jugu, i nijedna zver nije mogla da mu se odupre, i nije bilo nikoga ko bi izbavljao od njega. Činio je ono što je hteo i uzoholio se.

* **7:25** Za tumačenje vremenskih proročanstava vidi fusnotu za Otkrivenje 11:2-3.

5 A ja sam i dalje posmatrao, i gle, jarac je dolazio sa zapada površinom cele zemlje, a da nije doticao zemlju. Taj jarac je imao jedan upadljiv rog među očima. **6** I približavao se ovnu s dva roga, koga sam video kako stoji ispred reke, i potrčao je na njega sa silnim gnevom.

7 Video sam kako je došao do ovna i pun gorčine okomio se na njega, udarajući ga dok mu nije slomio oba roga, a ovan nije imao snage da mu se odupre. I oborio ga je na zemlju i zgazio, i nije bilo nikoga da ovna izbavi od njega.

8 A jarac se uzoholio preko svake mere. Ali čim je postao moćan, veliki rog se slomio, i umesto njega izrasla su četiri upadljiva roga prema četiri vetra nebeska.

9 Iz jednog od njih izbio je još jedan, mali rog, koji je sve više rastao prema jugu i prema istoku i prema Zemlji Lepote.[*] **10** I narastao je sve do vojske nebeske, i oborio je na zemlju neke od te vojske i od zvezda, i zgazio ih. **11** Oholo se uzdigao sve do poglavara vojske, kojemu je oduzeta svakidašnja žrtva,[*] a mesto svetilišta njegova bilo je oboreno. **12** Vojska je zbog prestupa bila predata, zajedno sa svakidašnjim [pustošenjem[*]]. I on je istinu obarao na zemlju i uspevao u onome što je činio.

13 I čuo sam kako jedan sveti govori, a drugi sveti je rekao onome koji je govorio: „Dokle će trajati vizija o svakidašnjoj žrtvi i o prestupniku koji izaziva pustošenje, i o prepuštanju svetog mesta i vojske gaženju?“ **14** Tada mi je on rekao: „Do dve hiljade i trista večeri i jutara,[*] svetinja će se očistiti [opravdati].“

15 I dok sam ja, Danilo, imao tu viziju i tražio da je razumem, gle, pred mene je stao neko ko je izgledao kao čovek. **16** I začuo sam glas čoveka koji je bio usred Ulaja, i on je povikao: „Gabriele, objasni mu viziju.“

17 I on je došao tamo gde sam stajao, ali kad je došao ja sam se uplašio, i pao sam ničice. A on mi je rekao: „Shvati, sine čovečiji, da se ova vizija odnosi na vreme kraja.“ **18** I dok je govorio sa mnom, čvrsto sam zaspao, s licem na zemlji, a on me je dotakao i uspravio na mestu gde sam stajao. **19** Zatim je rekao: „Evo, kazaću ti šta će se desiti u završnom razdoblju osude, jer se to odnosi na vreme kraja.

20 Ovan koga si video, koji ima dva roga, predstavlja kraljeve Medije i Persije. **21** Rutavi jarac predstavlja kralja Grčke. Veliki rog koji je bio među njegovim očima predstavlja prvog kralja. **22** A to što se taj rog slomio, pa su umesto njega izrasla četiri roga, znači da će se iz njegovog naroda podići četiri kraljevstva, ali neće imati njegovu moć.

23 A pri kraju njihovog kraljevanja, kad prestupnici navrše meru, ustaće kralj okrutnog lica koji razume nejasne izjave. **24** On će zadobiti silnu moć, ali ne sopstvenom snagom. Pustošiće na začuđujući način, i biće uspešan i delotvoran. I uništavaće one koji su moćni i narod svetih. **25** Zbog njegove pronicljivosti prevara će uspevati u njegovoj ruci. U svom će se srcu uzoholiti, i u mirno vreme mnoge će uništiti. I ustaće na Poglavara nad poglavarima, ali biće slomljen, i to ne ljudskom rukom.

26 Ono što je rečeno u viziji o večeri i

---

[*] **8:9** „Zemlja lepote“ se verovatno odnosi na Izrael. Uporedi sa Danilo 11:16,41.

[*] **8:11** Ili: „redovna (stalna) služba – *tamid*.“

[*] **8:12** U većini prevoda, uz izraz „svakidašnji“ dopisano je „žrtva“ (tamid), što ne stoji u originalu, već se najverovatnije odnosi na pagansko pustošenje, kao pandan „malom rogu,“ odnosno takmaca „gadosti pustošne“ koji mu se postavlja kao prepreka za ostvarivanje ciljeva (uporedi sa 2. Solunjanima 2:3-7).

[*] **8:14** Ključ za tumačenje proročanstva o 2300 „dana“ (doslovno „večeri i jutara“) nalazi se u biblijskom principu primene „dan za godinu“ (vidi 4. Mojsijeva 14:34; Ezekiel 4:6), pošto je anđeo objasnio da je dato „za mnogo vremena“ (8:26) kao i da je „zapečaćeno do poslednjeg vremena“ (12:9) kada će se razumeti (12:4-10). U Danilu 9:24-27, kao pojašnjenje proroku (9:20-21), dato je dodatno proročanstvo o 70 sedmica koje ukazuje od kada se računaju oba perioda (vidi Ezra 7:7,12,13).

jutru, istinito je. A ti zapečati viziju, jer ona treba da se ispuni za mnogo dana.“

27 Tada sam ja, Danilo, bio iscrpljen i bolovao sam više dana. Zatim sam ustao i obavljao kraljeve poslove, ali sam i dalje bio smeten zbog vizije, i nije bilo nikoga ko bi je razumeo.

9 Prve godine Darija, Ahasverovog sina, koji je poreklom Međanin, a koji je bio postavljen za kralja nad haldejskim kraljevstvom, **2** prve godine njegovog vladanja, ja, Danilo, razumeo sam iz knjiga broj godina koje, prema reči koju je Gospod uputio proroku Jeremiji, treba da se navrše nad opustošenim Jerusalimom, naime, sedamdeset godina.[*] **3** I okrenuo sam svoje lice prema Gospodu, istinitom Bogu, da ga tražim molitvom i usrdnim molbama, u postu, kostreti i pepelu. **4** I pomolio sam se Gospodu, svom Bogu, priznajući:

„O Gospode, istiniti Bože, ti si velik, ulivaš strah, držiš savez i pokazuješ milost onima koji te vole i drže se tvojih uputstava, **5** a mi smo zgrešili, postupili smo neispravno, učinili zlo i pobunili se. Odstupili smo od tvojih uputstava i tvojih propisa. **6** I nismo slušali sluge tvoje, proroke, koji su u tvoje ime govorili našim kraljevima, našim knezovima i našim praočevima i celom narodu. **7** Kod tebe je, Gospode, pravednost, a nama je danas sramota na licu, nama Judinim sinovima i stanovnicima Jerusalima i svim Izraelcima, onima koji su blizu i onima koji su daleko po svim zemljama kuda si ih rasejao zato što su ti bili neverni.

8 O, Gospode, nama je sramota na licu, našim kraljevima, našim knezovima i našim praočevima, jer smo ti zgrešili. **9** Kod tebe je, Gospode, Bože naš, milosrđe i opraštanje, jer smo se pobunili protiv tebe. **10** I nismo poslušali tvoj glas Gospode, Bože naš, da živimo po tvojim zakonima koje si nam dao rukom slugu svojih proroka. **11** Celi Izrael je prestupio tvoj zakon i odstupio je ne poslušavši tvoj glas, i zato si na nas izlio prokletstvo i kletvu, kako je napisano u zakonu Mojsija, sluge Božjeg, jer smo ti zgrešili. **12** I izvršio si reči koje si izgovorio protiv nas i protiv naših sudija koji su nam sudili, pustivši na nas veliku nevolju, kakva se nije desila pod celim nebom kao što se desila u Jerusalimu. **13** Kao što je zapisano u Mojsijevom zakonu, sva ta nevolja došla je na nas, a mi nismo umilostivili lice tvoje, Gospode, Bože naš, jer se nismo odvratili od svojih prestupa i pokazali smo da ne razumemo koliko si veran istini.

14 I ti si Gospode budno čuvao nevolju i na kraju je doveo na nas, jer si ti, Gospode, Bože naš, pravedan u svim delima koja činiš, a mi nismo poslušali tvoj glas.

15 A sada, Gospode, Bože naš, ti koji si snažnom rukom izveo svoj narod iz zemlje egipatske i stekao sebi ime kakvo imaš danas, zgrešili smo, zlo smo činili. **16** Molim te, Gospode, zbog svih tvojih pravednih dela, odvrati svoj gnev i svoju srdžbu od grada svoga, Jerusalima, od svete gore svoje, jer su zbog naših greha i zbog prestupa naših praočeva, Jerusalim i tvoj narod postali ruglo svima koji su oko nas.

17 A sada poslušaj, Bože naš, molitvu svog sluge i njegove usrdne molbe, i neka tvoje lice zasja nad tvojim opustošenim svetilištem, zbog tebe, Gospode. **18** Prigni uho svoje, Bože moj, i čuj! Otvori oči svoje i vidi pustoš našu i grad koji nosi ime tvoje! Jer svoje usrdne molbe ne upućujemo ti zbog pravednih dela svojih, nego zbog velikog milosrđa tvoga. **19** Gospode, čuj! Gospode, oprosti! Gospode, odazovi se i pomozi nam! Nemoj oklevati, zbog sebe, Bože moj, jer tvoj grad i tvoj narod nose tvoje ime.“

20 Dok sam još govorio i molio se i ispovedao svoj greh i greh svog naroda Izraela i upućivao Gospodu, svom Bogu, molbu za

[*] **9:2** Vidi: Jeremija 29:10; 2. Dnevnika 36:21.

milost za svetu goru svog Boga, **21** i dok sam još izgovarao molitvu, onaj čovek Gabriel, koga sam na početku video u viziji, iscrpljen od umora, došao je k meni u vreme prinošenja večernjeg žrtvenog dara. **22** I obratio mi se da mi pomogne da sve to razumem, rekavši:

„Danilo, došao sam da te urazumim. **23** Kad si počeo da se usrdno moliš, izašla je reč i ja sam došao da ti je javim, jer si miljenik Božji. Zato pazi na reč i shvati viziju.

24 Sedamdeset je sedmica određeno* tvom narodu i tvom svetom gradu da se okonča prestup, da se učini kraj grehu, da se očisti krivica, da se uvede večna pravednost, da se stavi pečat na viziju i na proročanstva i da se pomaže Svetinja nad svetinjama.* **25** Zato treba da znaš i da razumeš: Od izlaska reči da se Jerusalim obnovi i ponovo sagradi* pa do Pomazanika vladara, biće sedam sedmica, i još šezdeset i dve sedmice. Opet će se izgraditi trg i zid, i to u teško vreme.

26 A posle šezdeset i dve sedmice pomazanik će biti pogubljen i ništa mu neće ostati.

A grad i sveto mesto uništiće narod jednog vođe koji dolazi. I kraj tome biće s bujicom uništenja. I do kraja će biti rat. Pustošenja su ono što je određeno.

27 I on će tokom jedne sedmice potvrditi savez sa mnogima, a u polovini te sedmice ukinuće žrtvu i žrtveni dar.*

I na krilima idolopoklonstva doći će onaj koji pustoši. I sve do istrebljenja, ono što je određeno izlivaće se i na onoga koji leži opustošen."

10 Treće godine Kira, kralja Persije, Danilu, koji je bio nazvan Beltešazar, bila je data jedna objava. Ta objava je bila istinita i odnosila se na veliki vojni pohod. On je razumeo objavu i shvatio viziju.

2 U tim danima ja, Danilo, tugovao sam tri sedmice dana. **3** Ukusnog hleba nisam jeo, i nisam stavio u usta ni meso ni vino, niti sam se mazao uljem dok se nisu navršile pune tri sedmice. **4** A dvadeset četvrtog dana prvog meseca, kad sam bio na obali velike reke koja se zove Hidekel,* **5** podigao sam oči i gle, tu je bio jedan čovek obučen u lanene haljine, bedara opasanih zlatom iz Ufaza. **6** Telo mu je bilo poput kamena hrizolita, lice mu je izgledalo kao munja, a oči kao zapaljene baklje, ruke i noge kao uglačani bakar, a glas njegovih reči bio je kao glas mnoštva. **7** Samo sam ja, Danilo, video taj prizor, a ljudi koji su bili sa mnom nisu ga videli. Ali spopao ih je veliki strah, pa su pobegli da se sakriju.

8 A ja sam ostao sam i video taj veliki prizor. I u meni je nestalo snage, krasota se moja obratila u izopačenost, i više nisam imao energije. **9** I začuo sam glas njegovih reči. I dok sam slušao glas njegovih reči čvrsto sam zaspao, s licem na zemlji. **10** I gle, jedna ruka me je dotakla, prodrmala me i pomogla mi da se pridignem na kolena i na dlanove. **11** I on mi je rekao: „Danilo, miljeniče Božji, shvati reči koje ti govorim i ustani tu gde jesi, jer sam sada poslan k tebi." I kad mi je to rekao, ja sam ustao drhteći.

12 Zatim mi je rekao: „Ne boj se, Danilo, jer od prvog dana kad si upravio svoje srce da bi to razumeo i kad si se ponizio pred svojim

* **9:24** Hebrejski „čatak" – odvojeno, odsečeno.
* **9:24** Vidi: Izl. 40:9; Lev. 8:10-11; Br. 7:1. Reč je o pomazanju nebeskog Svetilišta za Hristovu službu (Jev. 8:1-6; 9:11-12, 22-26).
* **9:25** Vidi: Ezra 7:7,12,13.
* **9:24-27** Vidi fusnotu za Danilo 8:14. Proročkih 70 sedmica je „odsečeno" ili odvojeno od najdužeg proročkog perioda od 2300 dana tj. godina. 70 sedmica tj. 490 godina obuhvataju: i) 7 sedmica za obnovu Jerusalima (stih 25); ii) 62 sedmice do Mesije (stihovi 25 i 26); iii) 1 sedmicu do završetka razdoblja. Počevši od 457. godine pre n.e. (vidi: Ezra 7:7,12,13), 7+62 sedmice dovode tačno do 27. godine n.e. kada Hrist počinje javnu službu. U polovini te poslednje proročke sedmice (stih 27), Mesija se žrtvuje (31. godine n.e.), dok je 34. godine, na isteku poslednje proročke sedmice, kamenisan Stefan (vidi Dela 7:58 – 8:4), kada je isteklo vreme probe za jevrejsku naciju (stih 24) i jevanđelje se počelo nositi neznabošcima odnosno celom svetu.
* **10:4** Hebrejski naziv za reku Tigar.

Bogom, tvoje su reči bile uslišene i ja sam do-
šao zbog tvojih reči. **13** Ali knez persijskog
kraljevstva stajao mi je nasuprot dvadeset i
jedan dan, i gle, Mihailo,* prvi od najviših
poglavara, došao je da mi pomogne. I ja sam
ostao tamo kod persijskih kraljeva. **14** I došao
sam da razumeš šta će zadesiti tvoj narod u
poslednjim danima, jer se ta vizija odnosi na
dane koji tek treba da dođu.“

15 A dok mi je on govorio te reči, spustio
sam lice prema zemlji i zanemeo. **16** I gle, o-
naj koji je bio sličan sinovima ljudskim dota-
kao mi je usne, i ja sam otvorio usta svoja da
govorim i rekao sam onome koji je stajao
preda mnom: „Gospodaru moj, zbog ovog
prizora, utrobu mi je obuzeo veliki nemir, i
ostao sam bez snage. **17** Pa kako bi tvoj sluga,
gospodaru moj, mogao da govori s tobom,
svojim gospodarem? U meni sada nema
snage, niti je daha ostalo u meni.“

18 Tada me je opet dotakao onaj koji je
izgledao kao čovek i ojačao me. **19** Zatim je
rekao: „Ne boj se, miljeniče Božji! Mir tebi!
Budi jak, ohrabri se!“ I kad mi je govorio,
skupio sam snagu pa sam rekao: „Neka moj
gospodar govori, jer si me ojačao.“

20 Tada je rekao: „Znaš li zašto sam došao
k tebi? A sada ću se vratiti da se borim s kne-
zom Persije. I kad odem, gle, doći će i knez
Grčke. **21** Ali reći ću ti šta je zapisano u knjizi
istine, i znaj da nema nikoga ko mi u ovome
snažno pomaže, osim Mihaila, vođe vašega.

11 A ja sam prve godine Darija Međa-
nina ustao da bih mu bio snaga i tvr-
đava. **2** A sada ću ti reći istinu:

Evo, ustaće još tri persijska kralja, i četvrti
će nagomilati više bogatstva nego svi ostali. I
čim se zbog svog bogatstva osili, sve će po-
dići protiv grčkog kraljevstva. **3** Tada će
ustati silan kralj i vladaće velikom vlašću i či-
niće što mu je volja. **4** A kad ustane, njegovo
kraljevstvo će se slomiti i razdeliće se prema
četiri vetra nebeska, ali ne njegovim potom-
cima, i neće više imati takvu vlast kakvom je
on vladao, jer će njegovo kraljevstvo biti
iščupano iz korena i predato drugima, a ne
njima.

5 Tada će se osiliti južni kralj, to jest jedan
od njegovih knezova. Ali će ga onaj nadvla-
dati i zavladaće velikom vlašću – imaće moć
veću od njegove.

6 A posle nekoliko godina oni će se udru-
žiti, i kći južnog kralja doći će severnom kra-
lju da sklope nagodbu. Ali ona neće zadržati
snagu svoje mišice. Ni on se neće održati, a
ni njegova mišica, nego će ona biti predata
zajedno s onima koji je budu doveli i s rodi-
teljom svojim i s onim koji je u to vreme bude
činio moćnom. **7** Ali jedan izdanak njenog
korena podići će se na njegovo mesto i doći
će k vojsci i udariće na tvrđavu severnog kra-
lja i nastupiće protiv njih i nadvladaće ih. **8** I
doći će u Egipat s njihovim bogovima, s nji-
hovim livenim likovima, s dragocenim pred-
metima od srebra i zlata i sa zarobljenicima. I
nekoliko će se godina držati podalje od sever-
nog kralja. **9** A ovaj će ući u kraljevstvo juž-
nog kralja i vratiće se u svoju zemlju.

10 Ali njegovi sinovi će se spremiti za rat
i skupiće silnu vojsku. I on će doći i nezadr-
živo napredovati i preplaviće sve i proći. I
vratiće se i ratovaće sve do svoje tvrđave.

11 Južni kralj će se razgneviti i izaći će i
boriće se s njim, sa severnim kraljem. A ovaj
će podići veliko mnoštvo, ali to će mnoštvo
biti predato onome u ruke. **12** I to mnoštvo će
biti odvedeno. Srce će se njegovo uzoholiti, i
on će oboriti desetine hiljada, ali neće iskori-
stiti svoj snažan položaj.

13 A severni kralj će se vratiti i podići će
mnoštvo veće od onog prvog. I posle nekog
vremena, nakon nekoliko godina, on će doći,
i to s velikom vojskom i silnom opremom. **14**

* **10:13** „Mihailo“ (Mihael) znači „ko je kao Bog.“ Vidi Juda 1:9; Otkrivenje 12:7; 1. Solunjanima 4:16.

I u ta vremena mnogi će ustati protiv južnog
kralja. Ali razbojnički sinovi iz tvog naroda
će se podići, što će dovesti do ispunjenja vi-
zije. I oni će posrnuti.*

15 I doći će severni kralj pa će podići
opsadni nasip i osvojiće utvrđeni grad. A mi-
šice južnog kralja neće odoleti, kao ni njegovi
izabrani ljudi. Neće imati snage da se odupru.
16 Onaj koji dođe protiv njega činiće šta hoće
i niko mu se neće odupreti. On će stajati u
Zemlji Lepote i u njegovoj će ruci biti istreb-
ljenje. **17** I čvrsto će odlučiti da dođe sa silom
celog svog kraljevstva, i s njim će biti sklop-
ljena nagodba, i on će uspešno delovati. I
daće mu kćer da je upropasti. A ona se neće
održati i neće ostati njegova. **18** Tada će on
svoje lice okrenuti prema ostrvima i mnoge
će osvojiti. Ali će jedan zapovednik prekinuti
sramotu koju mu ovaj čini, tako da njegovog
sramoćenja više neće biti. Vratiće na njega
njegovu sramotu. **19** A ovaj će okrenuti svoje
lice nazad prema tvrđavama svoje zemlje i
posrnuće i pašće, i više ga neće biti.

20 A na njegovo mesto ustaće onaj koji
kroz slavno kraljevstvo šalje onoga što pri-
kuplja porez, ali će za nekoliko dana biti
slomljen, i to bez gneva i ratovanja.

21 Na njegovo mesto ustaće čovek vredan
prezira kome se neće ukazati kraljevska čast.
On će doći mirno i laskanjem će se domoći
kraljevstva. **22** I mišice osvajača biće nadvla-
dane pred njim i biće slomljene, čak i gospo-
dar od saveza. **23** Uz pomoć ljudi koji će se
udružiti s njim, on će činiti prevaru, uzdići će
se i postaće čvrst pomoću malog naroda. **24**
U mirno vreme ući će u najbolji deo pokrajine
i činiće ono što nisu činili ni njegovi očevi ni
očevi njegovih očeva. Plen, ono što je opljač-
kano i blago razdeliće među njima, i protiv
utvrđenih mesta smišljaće spletke, ali samo
za jedno vreme.

25 I s velikom će vojskom podići svoju
moć i svoje srce protiv južnog kralja. A južni
kralj spremiće se za rat, sa izuzetno velikom
i moćnom vojskom. Ali neće opstati, jer će se
protiv njega smišljati spletke. **26** I oni koji
jedu za njegovim stolom dovešće ga do pro-
pasti.

A njegova vojska biće zbrisana i mnogi će
pasti pobijeni.

27 I srce obojice kraljeva smišljaće pod-
vale i za jednim će stolom govoriti laž. Ali
ništa neće uspeti, jer će kraj biti tek u za to
određeno vreme.

28 On će se vratiti u svoju zemlju s veli-
kim blagom i njegovo će srce biti protiv sve-
tog saveza. Delovaće uspešno i vratiće se u
svoju zemlju.

29 U vreme koje je određeno on će opet
krenuti i poći će na jug, ali ovaj put neće biti
kao prvi put. **30** Protiv njega će doći kitimski
brodovi, i on će klonuti.

Ali vratiće se i optužbama će nasrnuti na
sveti savez i delovaće uspešno. I moraće da
se vrati i sporazumeće se s onima koji ostav-
ljaju sveti savez. **31** I podići će se mišice, koje
on šalje, i oskrnaviće svetilište, tvrđavu, i u-
kinuće svakidašnju žrtvu. I postaviće gadost
koja pustoši.

32 A one koji zlobno nastupaju protiv sa-
veza on će laskavim rečima navesti na otpad.
Ali narod koji poznaje svog Boga nadvladaće
i uspešno će delovati. **33** Oni iz naroda koji
su razumni poučiće mnoge. Ali danima će pa-
dati zbog mača i plamena, zbog ropstva i
pljačkanja. **34** A kad budu padali, dobiće
malu pomoć i mnogi će im se licemerno pri-
družiti. **35** Neki od onih koji su razumni pa-
daće zbog pročišćavanja, zbog čišćenja i be-
ljenja, do vremena kraja, jer to još treba da
bude u vreme koje je određeno.

36 Taj kralj će činiti što mu je volja, uzvi-
sivaće se i uzdizati iznad svakog boga, i pro-
tiv Boga nad bogovima govoriće začuđujuće

* **11:14** Poslednji deo 14. stiha odnosi se na one koji ustaju protiv „Južnog kralja.“

reči. I biće uspešan u onome što bude radio dok se potpuno ne izvrši osuda, jer ono što je određeno mora da se izvrši.
37 On neće mariti za Boga svojih očeva. Neće mariti ni za želju žena niti za nekog drugog boga, nego će samog sebe uzdizati iznad svih.
38 I na svom će mestu slaviti boga tvrđave. I boga koga njegovi očevi nisu poznavali slaviće zlatom, srebrom, dragim kamenjem i drugim dragocenostima.
39 I uz pomoć tuđeg boga uspešno će delovati protiv najjačih tvrđava. Sve koji ga budu priznali obasuće slavom, i daće im da vladaju nad mnogima, i on će deliti zemlju uz određenu cenu.

40 A u vreme kraja, južni kralj će se bosti s njim, i na njega će severni kralj navaliti kao vihor s kolima i konjanicima i s mnogim brodovima. I ući će u zemlje, preplaviće ih i proći.
41 Ući će i u zemlju divote,* i mnogi će pasti. Ali ovi će izmaknuti njegovoj ruci: Edom, Moab i najistaknutiji Amonovi sinovi.
42 On će posezati rukom za zemljama, i zemlja egipatska neće mu izmaći.
43 On će vladati nad skrivenim blagom zlatnim i srebrnim i nad svim dragocenostima Egipta. A Libijci i Etiopljani ići će njegovim stopama.

44 Ali uznemiriće ga vesti sa istoka i sa severa, i izaći će s velikim gnevom da zatre i pogubi mnoge.
45 I postaviće svoje dvorske šatore između morâ na svetoj gori divote. I on će doći svom kraju i niko mu neće pomoći.

12 U to vreme ustaće Mihailo, veliki vođa koji stoji pomažući sinovima tvoga naroda. I nastaće vreme teskobe kakve nije bilo otkako je naroda pa do tog vremena. U to će se vreme tvoj narod izbaviti, svako ko se nađe zapisan u knjizi.
2 A mnogi od onih što spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni za večni život, a drugi za sramotu i večni prezir.

3 Oni koji su razumni sijaće poput sjajne nebeske sfere, i oni koji su mnoge doveli do pravednosti sijaće poput zvezda doveka, u svu večnost.

4 A ti, Danilo, zatvori ove reči i zapečati svitak do vremena kraja. Mnogi će pretraživati i pravo znanje će se umnožiti."

5 Tada sam ja, Danilo, pogledao, i gle, druga dvojica su stajala, jedan na obali s ove strane reke, a drugi na obali s one strane reke.
6 I jedan od njih rekao je čoveku obučenom u lanene haljine, koji je bio iznad voda reke: „Kada će biti kraj ovim čudesnim stvarima?"
7 I začuo sam čoveka obučenog u lanene haljine, koji je bio iznad voda reke. Podižući desnicu i levicu prema nebesima, zakleo se onim koji živi u svu večnost: „To će biti za jedno vreme, dva vremena i pola vremena.* I čim se završi razbijanje snage svetog naroda, sve će se to završiti."

8 A ja sam to čuo, ali nisam razumeo. Zato sam rekao: „Gospodaru moj, kakav će biti kraj tome?"

9 A on je rekao: „Idi, Danilo, jer su ove reči zadržane i zapečaćene do vremena kraja.
10 Mnogi će se očistiti, ubeliti i pročistiti. A zli će činiti zlo, i ko je god zao neće razumeti; ali će razumeti oni koji su razumni.

11 Od vremena kada bude ukinuta svakidašnja žrtva i postavljena gadost koja pustoši, biće hiljadu dvesta i devedeset dana.
12 Srećan je onaj koji iščekuje, i onaj koji dočeka* hiljadu trista trideset i pet dana!

13 A ti idi prema kraju svome. Počivaćeš i ostaćeš na delu svom do svršetka tvojih dana."

* **11:41** Veličanstvenost ili uzvišenost u smislu posvećenosti Božjom slavom.
* **12:7** Vidi fusnotu za Otkrivenje 11:2-3.
* **12:12** Tekst verovatno ukazuje na one koji su dočekali ispunjenje vremenskih proročanstava i razumeli ih.

Pisac: Osija
Mesto pisanja: Samarija
Pisanje završeno: oko 720. pre n. e.
Obuhvata vreme: oko 760-720. pre n. e.

KNJIGA PROROKA OSIJE

1 Gospodnja reč koja je došla Osiji,* Berijevom sinu, u danima Ozije, Jotama, Ahaza i Jezekije, Judinih kraljeva, i u danima izraelskog kralja Jeroboama, Jehoašovog sina. **2** Gospod je počeo da govori preko Osije, i Gospod mu je rekao: „Idi, oženi se ženom koja će počiniti blud i roditi decu bluda, jer će se zbog bluda zemlja odvratiti od Gospoda.“

3 On je otišao i uzeo Gomeru, kćer Divlaimovu, koja je zatrudnela i rodila mu sina.

4 Gospod mu je onda rekao: „Daj mu ime Jezrael, jer ću uskoro pozvati na odgovornost Jehuov dom za krvoproliće u Jezraelu, i okončaću kraljevstvo Izraelovog doma. **5** I tog dana slomiću Izraelov luk u jezraelskoj dolini.“

6 Ona je ponovo zatrudnela i rodila kćer. A Bog mu je rekao: „Daj joj ime Loruhama,* jer više neću biti milostiv prema Izraelovom domu, nego ću ih oterati. **7** Ali biću milostiv prema Judinom domu i izbaviću ih u Gospodu Bogu njihovom, ali neću ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjima ni konjanicima.“

8 Kada je prestala da doji Loruhamu, zatrudnela je i rodila sina. **9** Bog je rekao: „Daj mu ime Loamija,* jer vi niste moj narod niti ću ja biti vaš Bog.“

10 „Izraelovih sinova biće kao peska morskog koji ne može ni da se izmeri ni da se izbroji. I na mestu gde im je nekad rečeno: ‘Vi niste moj narod,’ reći će im se: ‘Vi ste sinovi živog Boga.’ **11** Skupiće se Judini sinovi i Izraelovi sinovi i ujediniće se, i postaviće sebi jednog poglavara i otići će iz zemlje, jer će jezraelski dan biti velik.“

2 „Kažite svojoj braći: ‘Vi ste moj narod!’ i svojim sestrama: ‘Ti si ona kojoj je pokazano milosrđe!’ **2** Vodite parnicu protiv svoje majke, vodite parnicu, jer mi ona nije žena i ja joj nisam muž! Neka odbaci od sebe blud i preljubništvo što su među njenim dojkama, **3** da je ne svučem do gola i da ne učinim da bude kao u dan kad se rodila, da ne učinim od nje pustinju i bezvodnu zemlju i da je ne usmrtim žeđu. **4** Neću biti milostiv prema njenim sinovima, jer su sinovi bluda. **5** Njihova majka čini blud. Ona koja ih je u utrobi nosila čini sramna dela, jer govori: ‘Idem za svojim ljubavnicima, koji mi daju moj hleb i moju vodu, moju vunu i moj lan, moje ulje i moje piće.’

6 Zato ću njen put ograditi trnjem. Podignuću kameni zid oko nje, pa svoje puteve neće pronaći. **7** I trčaće za svojim ljubavnicima, ali ih neće stići. Tražiće ih, ali ih neće naći. Reći će: ‘Idem i vratiću se svom prvom mužu, jer mi je tada bilo bolje nego sada.’ **8** Nije htela da prizna da sam joj ja davao žito i sok od grožđa i ulje, i da sam joj ja umnožavao srebro i zlato, koje su koristili za Bala.

9 Zato ću i ja drugačije postupati i uzeću

* **1:1** „Osija“ [hebrejski: Hošea] znači „spasenje; izbavljenje.“
* **1:6** „Loruhama“ znači „ona kojoj nije ukazana milost.“
* **1:9** „Loamija“ znači „nije moj narod.“

nazad svoje žito kad bude vreme i svoj sok od
grožđa kad za to dođe čas, i oduzeću joj svoju
vunu i svoj lan kojim je pokrivala svoju golo-
tinju. **10** I pred očima njenih ljubavnika
otkriću njenu golotinju, i niko je neće moći
istrgnuti iz moje ruke. **11** Učiniću kraj svoj
njenoj radosti, njenom prazniku, njenim mla-
dinama, njenim Šabatima i svim njenim sve-
čanostima. **12** Opustošiću njenu lozu i njenu
smokvu za koje je govorila: ‘To je poklon
koji sam dobila od svojih ljubavnika.’ U
šumu ću ih pretvoriti i poljske zveri će ih
proždreti. **13** Pozvaću je na odgovornost zbog
onih dana kad je likovima Bala prinosila kâd,
kada se ukrašavala minđušama i drugim na-
kitom i išla za svojim ljubavnicima, a mene
je zaboravila,’ govori Gospod.

14 ‘Zato ću je ja ubediti da pođe i odvešću
je u pustinju pa ću govoriti njenom srcu. **15**
Daću joj njene vinograde da ponovo budu
njeni i dolinu Ahor kao vrata nade. A ona će
mi se tamo odazvati kao u dane svoje mlado-
sti i kao onog dana kad je izašla iz egipatske
zemlje. **16** Tog dana,’ govori Gospod, ‘zva-
ćeš me: ‘Mužu moj,’ i nećeš me više zvati:
‘Bale moj.’

17 Ukloniću imena likova Bala iz njenih
usta i imena im se više neće spominjati. **18**
Tog dana radi svog naroda sklopiću savez sa
poljskim zverima, sa nebeskim pticama i sa
stvorenjima što gmižu po zemlji, i polomiću
luk i mač i odstraniću rat iz zemlje i daću im
da spokojno počivaju. **19** Veridbom ću te do-
veka vezati za sebe, veridbom ću te vezati za
sebe u pravednosti, u pravdi, u milosti i milo-
srđu. **20** Veridbom ću te za sebe vezati u ver-
nosti i poznaćeš mene, Gospoda.

21 Tog dana,’ govori Gospod, ‘uslišiću
nebesa, a ona će uslišiti zemlju, **22** zemlja će
uslišiti žito, sok od grožđa i ulje, a oni će usli-
šiti Jezrael.* **23** I posejaću je sebi kao seme po
zemlji i biću milostiv prema onoj kojoj nije
bila ukazana milost i reći ću onima koji nisu
moj narod: ‘Moj si narod,’ a oni će reći: ‘Ti
si moj Bog.’“

3 Gospod mi je zatim rekao: „Idi i ponovo
voli ženu koju drugi voli i koja preljubu
čini, kao što i Gospod voli Izraelove si-
nove, a oni se okreću drugim bogovima i rado
im prinose svoje grožđe.“

2 Kupio sam je za petnaest srebrnika i za
gomer* i po ječma. **3** Zatim sam joj rekao:
„Mnogo dana živećeš kao moja žena. Ne
smeš da činiš blud i da legneš s drugim čove-
kom, tako ću i ja biti tvoj.“

4 Jer će Izraelovi sinovi mnogo dana ži-
veti bez kralja, bez kneza, bez žrtve, bez
obrednog stuba, bez svešteničkog efoda i bez
kućnih idola. **5** Zatim će se Izraelovi sinovi
vratiti i tražiti Gospoda, svog Boga, i Davida,
svog kralja, i drhteći doći će k Gospodu i k
njegovoj dobroti u poslednjim danima.

4 Čujte reč Gospodnju, Izraelovi sinovi,
jer Gospod vodi parnicu protiv stanov-
nika zemlje, jer u zemlji nema istine, ni
dobrote, ni znanja o Bogu: **2** „Proklinjanje,
prevare, ubistva, krađe i preljube uzeli su
maha i jedno krvoproliće sustiže drugo. **3**
Zato će zemlja tugovati, klonuće svi njeni sta-
novnici i poljske zveri i ptice nebeske, čak i
ribe u moru uginuće.

4 Ali neka se niko ni sa kim ne prepire i
neka niko nikoga ne kori, jer je tvoj narod kao
oni koji se sa sveštenikom prepiru. **5** Posrta-
ćeš danju, a i prorok će posrtati s tobom, kao
da je noć. I tvoju ću majku pogubiti. **6** Moj
narod izgibe, jer nema znanja. Pošto si ti
odbacio znanje, ja ću odbaciti tebe da mi više
ne služiš kao sveštenik. I pošto ti zaboravljaš
zakon svog Boga, ja ću zaboraviti tvoje si-
nove. **7** Što je više sveštenika, to mi više
greše. Moju slavu zamenili su za sramotu. **8**

* **2:22** „Jezrael“ znači „Bog će posejati seme.“
* **3:2** Gomer iznosi 220 litara. Vidi dodatak na kraju knjige.

Hrane se grehom mog naroda i duša im žudi
za njegovim prestupom.
9 Zato će narodu biti isto kao i svešteniku.
Pozvaću ih na odgovornost zbog njihovih pu-
teva i vratiću im po njihovim delima. **10** Oni
će jesti, ali se neće nasititi. Postupaće raz-
vratno sa ženama, ali se neće namnožiti, jer
su prestali da slušaju Gospoda. **11** Blud, vino
i mlado vino pomućuju razum. **12** Moj narod
za savet pita svog drvenog idola, govori im
štap* koji drže u ruci. Jer ih je zaveo duh
bluda pa lutaju i bludom svojim odstupaju od
svog Boga. **13** Po gorskim vrhovima prinose
žrtve i kâd po brdima, pod stablima hrasta, to-
pole i terebinta,* velikim i visokim, jer je pri-
jatna njihova senka. Zato vaše kćeri čine blud
i vaše snahe čine preljubu.
14 Vaše kćeri neću pozvati na odgovor-
nost zbog njihovog bluda, ni vaše snahe zbog
njihove preljube, jer s bludnicama nasamo
odlaze, i s hramskim bludnicama prinose
žrtve. A narod nerazumni propašće. **15** Ako ti
činiš blud, Izraele, neka krivica ne bude na
Judi. Ne dolazite u Gilgal, ne idite u Bet-A-
ven i ne zaklinjite: ‘Tako živ bio Gospod!’ **16**
Jer Izrael je postao tvrdoglav poput tvrdo-
glave krave. Hoće li ih sada Gospod pasti kao
mladog ovna na čistini? **17** Jefrem se sa ido-
lima udružio. Pusti ga! **18** Kad im ponestane
pića, postupaju razvratno sa ženama. Njegovi
zaštitnici vole sramotna dela. **19** Vetar ga je
zahvatio svojim krilima. Postideće se narod
zbog svojih žrtava.“

5 „Čujte ovo sveštenici, pazi dome Izrae-
lov, slušaj dome kraljev! Vama se sudi,
jer ste postali zamka u Mispi i razapeta
mreža nad Tavorom. **2** U pokolju su ogrezli
oni koji s pravog puta otpadaju, a ja sam ih
sve opominjao. **3** Ja poznajem Jefrema i
Izrael nije sakriven od mene. Jer ti, Jefreme,
postupaš razvratno sa ženama. Izrael se one-
čistio. **4** Njihova dela ne daju im da se vrate
svom Bogu, jer je duh bluda među njima, i za
Gospoda ne mare. **5** Svojim ponosom Izrael
samog sebe optužuje u lice. U svom prestupu
Izrael i Jefrem posrću, a i Juda posrće s njima.
6 Sa svojom sitnom i krupnom stokom išli su
da traže Gospoda, ali nisu ga pronašli. On se
okrenuo od njih. **7** Izneverili su Gospoda, jer
su tuđim sinovima postali očevi. Za manje od
mesec dana biće progutani zajedno sa svojim
posedima.
8 Zatrubite u rog u Gibei, u trubu u Rami!
Ratnim pokličem oglasite se u Bet-Avenu –
za Benjaminom! **9** Ti ćeš, Jefreme, postati
pustoš u dan prekora. Među plemenima Izra-
elovim obznanio sam ko je veran. **10** Judini
knezovi postali su kao oni koji pomeraju
među. Na njih ću svoj gnev kao vodu izliti.
11 Jefrem je potlačen, s pravom je zgažen, jer
je svojom voljom stao uz svog protivnika. **12**
A ja sam Jefremu postao kao moljac i kao tru-
lež Judinom domu.
13 Video je Jefrem svoju bolest i Juda svoj
čir. Jefrem je otišao u Asiriju i obratio se ve-
likom kralju. Ali taj nije mogao da vas izleči
niti je imao neki lek za vaš čir. **14** Ja ću biti
Jefremu kao mladi lav i Judinom domu kao
mladi grivasti lav. Ja, ja ću ih rastrgnuti i otići
ću, odneću ih i niko ih neće izbaviti. **15** Otići
ću i vratiću se u svoje prebivalište dok ne
plate za svoju krivicu, i tražiće moje lice. Kad
se nađu u nevolji, tražiće me.“

6 „Dođite, vratimo se Gospodu, jer nas je
on rastrgao, ali će nas i izlečiti. On nas je
udarao, on će i zaviti naše rane. **2** Oži-
veće nas posle dva dana. Trećeg dana podig-
nuće nas i živećemo pred njim. **3** Tada ćemo
upoznati Gospoda i težićemo da ga sve bolje
upoznamo. Njegov dolazak je siguran kao i

* **4:12** Reč u originalu ukazuje na račvasto drvo tako da se verovatno radi o osudi okultne prakse poznate kao rašljarstvo ili radiestezija.

* **4:13** Drvo široke krošnje, poznato još kao terpentin.

dolazak zore. Kao kiša on će nam doći, kao prolećna kiša koja natapa zemlju.“

4 „Šta da ti učinim, Jefreme? Šta da ti učinim, Judo, kad je vaša dobrota poput jutarnjih oblaka i poput rose koja rano nestaje? **5** Zato ću ih preko svojih proroka seći, ubijaću ih rečima svojih usta. I tvoje osude biće kao svetlost koja izlazi. **6** Jer meni je dobrota mila, a ne žrtva, i poznavanje Boga, a ne žrtve paljenice. **7** Ali oni su kao zemaljski čovek* prestupili savez. Tu su me izneverili. **8** Gilad je grad onih koji čine zlo, krvavi su njihovi tragovi. **9** Zbor sveštenika je poput četa razbojnika što vrebaju ljude. Ubijaju na putu za Šekem, jer su se predali svojim sramnim delima. **10** U Izraelovom domu vidim užasne stvari. Tu je blud Jefremov. Izrael se onečistio. **11** A za tebe, Judo, žetva je već spremna, kad vratim svoj zarobljeni narod.“

7 „Kad želim da izlečim Izrael, otkriva se i Jefremov prestup, i zla dela Samarije, jer čine prevaru, lopov u kuću ulazi, a napolju napada četa razbojnika. **2** I ne pomišljaju u svom srcu da ja pamtim svu njihovu zloću. Sada su ih opkolila njihova dela. Došla su pred moje lice. **3** Svojom zloćom vesele kralja i svojim prevarama knezove. **4** Svi su se oni preljubom uspalili poput peći pekareve. On prestane ložiti vatru nakon što zamesi testo dok ono ne uskisne. **5** Na dan našeg kralja knezovi su se razboleli – gneve se od vina. On svoju ruku pruža podrugljivcima. **6** Jer im srce gori kao da su ga k peći primakli. Celu noć njihov pekar spava, a ujutru se peć razgori kao plamen ognjeni. **7** Svi su se poput peći raspalili i proždiru svoje sudije. Pali su svi njihovi kraljevi, nijedan od njih me ne zove.

8 Jefrem se pomešao s narodima. Jefrem je postao kao pogača koja pri pečenju nije bila prevrnuta. **9** Tuđinci proždiru njegovu snagu, a on to ne shvata. Od sede kose njegove glava mu je pobelela, a on to ne shvata. **10** Svojim ponosom Izrael samog sebe optužuje u lice, a oni se ne vraćaju Gospodu, svom Bogu, niti ga zbog svega toga traže. **11** Jefrem je kao lakoverna golubica nerazumnog srca. Zovu Egipat, idu u Asiriju.

12 Kud god da odu, razapeću nad njima svoju mrežu. Oboriću ih kao ptice nebeske. Primeniću mere prema izveštaju zbora njihova. **13** Teško njima, jer su odbegli od mene! Neka ih propast stigne jer su mi zgrešili! Ja sam hteo da ih otkupim, a oni govore laži protiv mene. **14** Nisu me svojim srcem prizivali da im pomognem, premda su gorko plakali na svojim posteljama. Zbog svog žita i mladog vina besposleno su skitali okolo, protiv mene su se okretali. **15** A ja sam ih ukoravao. Jačao sam njihove ruke, ali oni su smišljali zlo protiv mene. **16** Obratili su se, ali ne nečem uzvišenom, postali su poput nenategnutog luka. Njihovi knezovi pašće od mača zbog pogrda koje govore. To će im biti na podsmeh u egipatskoj zemlji.“

8 „Prinesi rog svojim ustima! Onaj što kao orao dolazi ide na Gospodnji dom, jer su prestupili moj savez i prekršili su moj zakon. **2** Vape ka meni: ‘Bože moj! Mi Izraelci, mi te poznajemo.’

3 Izrael je odbacio dobro. Neka ga goni neprijatelj. **4** Postavljaju kraljeve, ali bez mene. Postavljaju knezove, ali bez mog znanja. Od svog srebra i zlata prave sebi idole, da bi bili istrebljeni. **5** Odbačeno je tvoje tele, Samarijo. Žestoko sam se razgnevio na njih. Dokle neće moći da se očiste? **6** Jer je to tele od Izraela. Čovek ga je napravio i ono nije Bog, jer će samarijsko tele otići u komade.

7 Pošto seju vetar, požnjeće oluju. Na stabljikama žita nema klasa. Ono što iznikne neće dati brašna, a ako i da, tuđinci će ga proždreti.

8 Izrael će biti progutan, dospeće među

* **6:7** Ili: „kao Adam.“

narode, kao posuda koju niko ne želi. **9** Jer su otišli u Asiriju, kao svojeglavi divlji magarac. A Jefrem unajmljuje ljubavnike. **10** I premda ih unajmljuju iz naroda, ja ću ih sabrati i nakratko će biti u teškim bolovima pod bremenom kralja i knezova.

11 Jefrem je umnožio oltare da bi grešio. Njegovi oltari služe mu za greh. **12** Napisao sam mu velike reči u svom zakonu, ali oni ih smatraju kao nešto tuđe. **13** Meni su kao žrtvu prinosili meso i jeli ga, ali Gospod ih nije prihvatio; sada će se on setiti njihovog prestupa i pohoditi njihove grehe: vratiće se u Egipat. **14** Izrael je zaboravio svog Tvorca i gradio je hramove, a i Juda je umnožio utvrđene gradove. Ali ja ću poslati vatru u njegove gradove i ona će u svakome od njih proždreti utvrđene dvore."

9 „Ne raduj se, Izraele. Ne veseli se kao drugi narodi. Jer si zbog bluda ostavio svog Boga. Zavoleo si darove koje si dobio kao bludničku platu na svim žitnim gumnima. **2** Gumno i vinska presa ne mogu ih nahraniti, i mlado vino im donosi razočaranje. **3** Neće oni više živeti u Gospodnjoj zemlji. Jefrem će se vratiti u Egipat, i u Asiriji će jesti ono što je nečisto. **4** Neće više Gospodu prinositi vino. Njihove žrtve neće mu biti ugodne. One su im kao hleb što se jede u vreme žalosti, i svi koji ga budu jeli onečistiće se. Jer njihov hleb je samo za njihovu dušu, neće biti prinesen u Gospodnji dom. **5** Šta ćete činiti na dan sastanka i na dan Gospodnjeg praznika? **6** Jer, gle, oni će morati da odu, jer će zemlja biti opustošena. Egipat će ih sakupiti, a Memfis će ih sahraniti. Njihove dragocenosti od srebra ostaće u nasledstvo koprivama, a trnovito grmlje rašće u njihovim šatorima.

7 Doći će dani obračuna, doći će dani odmazde. Izrael će znati za to. Prorok će biti bezuman, a čovek koji govori pod nadahnućem biće nateran u ludilo zbog mnoštva tvojih prestupa i zbog silne mržnje."

8 Jefremov stražar bio je s mojim Bogom. A prorok – ptičarska zamka je na svim njegovim putevima. Mržnja vlada u domu njegovog Boga. **9** Ogrezli su u pokvarenosti, kao u danima Gibeje. On će se setiti njihovog prestupa i pozvaće ih da polože račun za njihove grehe.

10 „Našao sam Izrael kao grožđe u pustinji. Video sam vaše praočeve kao rani plod na smokvi što prvi put rađa. Oni su odlazili Balu feorskom i tom se bogu sramotnom predavali, pa su postali odvratni kao i ono što su voleli. **11** Jefremova slava odleće kao ptica i nema rađanja, nema trudnoće, nema začeća. **12** Jer ako i podignu svoje sinove, pobiću ih pre nego što odrastu. Teško njima kad ih ostavim! **13** Jefrem, koji je na pašnjaku zasađen, kao Tir mi je izgledao. Ali će taj Jefrem morati da izvede svoje sinove pred ubicu."

14 Gospode, daj im ono što treba da im daš. Daj im utrobu koja pobacuje i usahle dojke.

15 „Sve njihovo zlo bilo je u Gilgalu, jer tamo sam ih zaista zamrzeo. Zbog njihovih zlih dela oteraću ih iz svog doma. Neću ih više voleti. Tvrdoglavi su svi njihovi knezovi. **16** Jefrem će biti pobijen. Osušiće se njihov koren. Oni neće imati ploda. Pa ako i rode, pogubiću dragoceni plod njihove utrobe."

17 Odbaciće ih moj Bog, jer ga nisu slušali, i postaće begunci među narodima.

10 „Izrael je loza koja se iskvarila. Samo za sebe plod donosi. Što više plodova ima, to više umnožava svoje oltare. Što je bolja njegova zemlja, to on podiže sve ukrašenije obredne stubove. **2** Srce im je postalo licemerno. Zato su krivi.

On će razvaliti njihove oltare, i opustošiće njihove stubove. **3** A oni će tada reći: 'Nemamo kralja, jer se nismo bojali Gospoda. A i šta bi kralj učinio za nas?'

4 Govore prazne reči, zaklinjući se lažno i sklapajući savez, a nepravda niče kao otrovna biljka po uzoranim njivama. **5** Strahovaće

stanovnici Samarije za idolsko tele iz Bet-Avena. Narod će tugovati nad njim, kao i sveštenici tuđih bogova koji su mu se radovali zbog njegove slave, jer će otići od njih u izgnanstvo. **6** Biće odneseno u Asiriju kao poklon velikom kralju. Jefrema će spopasti sramota, a Izrael će se postideti zbog svoje namere. **7** Nestaće Samarija i njen kralj, kao otkinuta grančica na površini vode. **8** Obredne uzvišice betavenske, Izraelov greh, biće uništene. Trnje i korov rašće po njihovim oltarima. A ljudi će govoriti gorama: ‘Pokrijte nas!’ i bregovima: ‘Padnite na nas!’

9 Još od gibejskih dana traje tvoj greh, Izraele. U tome je narod i ostao. U Gibei ih nije sustigao rat protiv sinova nepravednosti. **10** U svojoj revnosti pokaraću ih. I narodi će se sabrati protiv njih zbog dvostrukog bezakonja njihovog.

11 Jefrem je bio dobro naučena junica, koja je rado vršila žito, a ja sam prešao preko njenog lepog vrata. Daću da se Jefrem upregne. Juda će orati, a Jakov će drljati.

12 Sejte za sebe u pravednosti, žanjite milost. Preorite jalovu zemlju, jer je vreme da tražite Gospoda, dok ne dođe i natopi vas pravednošću.

13 A vi orete zloću. Žanjete nepravdu. Jedete plodove prevare, jer se u svoj put uzdate, u mnoštvo svojih junaka. **14** Vika se digla među tvojim narodom i svi tvoji utvrđeni gradovi biće opustošeni, kao što je Salman opustošio Arbelov dom, u dan bitke kad su majku smrskali zajedno sa njenim sinovima. **15** Tako će se vama učiniti, stanovnici Bet-Ela, zbog vaše silne zloće. U zoru će nestati kralj Izraela.“

11 „Kada je Izrael bio dečak, voleo sam ga, i iz Egipta sam pozvao svog sina.

2 Što su Izraelce više zvali, to su se oni više udaljavali od onih koji su ih zvali. Prinosili su žrtve likovima Bala i kâd rezbarenim likovima. **3** A ja sam Jefrema učio da hoda, uzimao sam ih na svoje ruke, ali oni nisu hteli da priznaju da sam ih ja izlečio. **4** Privlačio sam ih užima zemaljskog čoveka, konopcima ljubavi, i bio sam im kao oni koji sklanjaju jaram s njihovih čeljusti, nežno sam ih sve hranio. **5** Neće se više vratiti u egipatsku zemlju, nego će mu Asirija biti kralj, jer nisu hteli da se vrate meni. **6** Mač će besneti po njihovim gradovima, uništiće njihove prevornice i proždreće ih zbog njihovih spletki. **7** Moj narod je sklon propadanju. Zovu ga ka onome što je uzvišeno, ali niko da se podigne.

8 Kako da te ostavim, Jefreme? Kako da te napustim, Izraele? Kako da s tobom postupim kao sa Admom? Kako da ti učinim isto što i Sevojimu?* Promenila su se osećanja mog srca i rasplamsala se moja samilost. **9** Neću iskaliti svoj žestoki gnev. Neću opet razoriti Jefrema, jer ja sam Bog, a ne čovek, Sveti Bog koji je usred tebe. Neću doći gnevan. **10** Oni će ići za Gospodom. On će riknuti kao lav, a kad on rikne, drhteći od straha doći će sinovi sa zapada. **11** Drhteći od straha kao ptica doći će iz Egipta, i kao golub iz asirske zemlje. I naseliću ih u njihovim kućama,“ govori Gospod.

12 „Jefrem me je okružio lažima i Izraelov dom prevarom. Ali Juda se još drži Boga i veran je Najsvetijem.“

12 „Jefrem se hrani vetrom i po čitav dan trči za istočnim vetrom. Umnožava laž i nasilje. Sa Asirijom sklapa savez i u Egipat nosi ulje.

2 Gospod ima parnicu s Judom i pozvaće na odgovornost Jakova zbog njegovih puteva, platiće mu po njegovim delima. **3** U utrobi je uhvatio za petu svog brata i svom se snagom borio s Bogom. **4** Borio se s anđelom i nadvladao ga. Plakao je da bi izmolio milost za sebe.

Bog ga je u Bet-Elu našao, i tamo nam je

---

* **11:8** Vidi: 5. Mojsijeva 29:23.

govorio. **5** To je Gospod, Bog nad vojskama. Gospod je ime po kome se pamti.

6 A ti se vrati svom Bogu, postupajući po dobroti i po pravdi, i uvek se uzdaj u svog Boga. **7** Trgovcu je u ruci lažna vaga. Voli da prevari. **8** Jefrem govori: ‘Baš sam se obogatio, stekao sam sebi blago. A u svem mom trudu neće naći krivicu koja bi bila težak greh.’

9 Ali ja sam Gospod, tvoj Bog, još od egipatske zemlje. Daću ti opet da stanuješ u šatorima kao u dane praznika. **10** Govorio sam prorocima, davao sam mnoge vizije i preko proroka sam govorio u poređenjima.

11 Je li bezakonje u Giladu? Zaista, oni su taština. U Gilgalu žrtvuju junce. Njihovi oltari su kao gomila kamenja po uzoranim njivama. **12** Jakov je pobegao u sirijsko polje, Izrael je služio za ženu, za ženu je čuvao ovce. **13** Gospod je preko proroka izveo Izrael iz Egipta i preko proroka ga je čuvao. **14** A Jefrem ga je svojim vređanjem razgnevio i krv koju je prolio ostaje na njemu. Njegov Veliki Gospodar platiće mu za sramotu koju mu je on naneo.“

13 „Kad je Jefrem govorio, ljudi su drhtali, bio je moćan u Izraelu. Ali na sebe je navukao krivicu zbog Bala i poginuo je. **2** A sada greše još i više, praveći sebi od srebra livene kipove, idole po svojim zamislima, a svi su oni samo delo veštih ljudi. Za njih se kaže: ‘Neka ljudi koji prinose žrtve ljube kipove teleta.’ **3** Zato će biti poput jutarnjih oblaka i poput rose koja rano nestaje, poput pleve koju vetar raznosi s gumna i poput dima koji izlazi kroz otvor na krovu.

4 Ali ja sam Gospod, tvoj Bog, još od egipatske zemlje. Nisi poznavao drugog Boga osim mene i nije bilo drugog spasitelja osim mene. **5** Brinuo sam se za tebe u pustinji, u zemlji gde vladaju groznice. **6** Nasitili su se na svom pašnjaku. Nasitili su se i srce se njihovo uzvisilo. Zato su me zaboravili. **7** Ja ću im biti kao mladi lav. Vrebaću na putu kao leopard. **8** Presrešću ih kao medvedica koja je izgubila svoje mladunce i razderaću im grudi do srca. Proždreću ih tamo kao lav, rastrgnuće ih poljske zveri.

9 Zato propadaš, Izraele, ali ti je pomoć u meni. **10** Gde je sada tvoj kralj da te spase u svim tvojim gradovima i gde su tvoje sudije, za koje si rekao: ‘Daj mi kralja[*] i knezove?’ **11** Dao sam ti kralja u svom gnevu i uzeću ga u svojoj jarosti.

12 Svezan je Jefremov prestup, sačuvan je njegov greh. **13** Spopašće ga bolovi kao ženu koja se porađa. On je sin koji nema mudrosti, jer kad dođe vreme da se rodi, ne izlazi iz majčine utrobe.

14 Ja ću ih otkupiti iz ruku groba, izbaviću ih od smrti. Smrti, gde su tvoje pošasti? Grobe, gde je tvoja sila uništenja? Samilost će biti sakrivena od mojih očiju.

15 Ako i bude plodan toliko da ga ima kao trske, doći će istočni vetar, vetar od Gospoda. Doći će iz pustinje, isušiće njegov bunar i sasušiće njegov izvor. Opljačkaće njegovo blago, sve njegove dragocenosti.

16 Samarija će nositi svoju krivicu, jer se pobunila protiv svog Boga. Oni će pasti od mača. Njihova će deca biti smrskana, a trudne žene rasporene.“

14 „Izraele, vrati se Gospodu, svom Bogu, jer si u svom prestupu posrnuo. **2** Uzmite sa sobom reči pokajanja i vratite se Gospodu. Svi mu recite: ‘Oprosti nam krivicu i primi ono što je dobro, a mi ćemo ti zauzvrat prineti plod svojih usana. **3** Asirija nas neće spasti. Nećemo jahati na konjima, niti ćemo više delima svojih ruku govoriti: ‘Bože naš!,’ jer si ti milostiv prema siročetu.’“

4 „Ja ću izlečiti njihovu nevernost. Voleću ih drage volje, jer se moj gnev odvratio od

[*] **13:10** Vidi: 1. Samuelova 8:5.

njega. **5** Izraelu ću biti kao rosa. Procvetaće
kao ljiljan i pustiće svoje korenje kao drvo sa
Lebanona. **6** Pustiće mladice, biće cenjen kao
maslina, a njegov miris biće kao miris drveta
sa Lebanona. **7** Oni će opet stanovati u njego-
voj senci. Uzgajaće žito i cvetaće kao loza.
Spomen na njega biće im kao lebanonsko
vino.

8 Jefrem će reći: ‘Šta ja još imam s ido-
lima?’ A ja ću ga uslišiti i paziću na njega. Ja
sam kao stablo smreke što se zeleni. Na meni
će se naći plod za njega.

9 Ko je mudar da razume sve ovo? Ko je
razborit da to spozna? Jer su pravi Gospodnji
putevi i pravedni su oni koji njima hode, ali
prestupnici posrću na njima.“

Pisac: Joel
Mesto pisanja: Judeja
Pisanje završeno: oko 820. pre n. e.

KNJIGA PROROKA JOELA

1 Ovo je Gospodnja reč koja je došla Joelu,[*] Fatuelovom sinu:

2 „Čujte ovo, starešine, i slušajte, svi stanovnici ove zemlje. Da li se ovako nešto desilo u vašim danima ili u danima vaših praočeva? **3** Pričajte o tome svojim sinovima, vaši sinovi svojim sinovima, a njihovi sinovi sledećem naraštaju. **4** Što je ostavila gusenica, pojeo je skakavac, što je ostavio skakavac, pojeo je beskrilni skakavac, a što je ostavio beskrilni skakavac, pojela je bubašvaba.

5 Probudite se, pijanice, i plačite! Gorko plačite, sve vinopije, zbog vina, jer vam je oteto iz usta! **6** Jer je na moju zemlju došao narod moćan i bez broja. Ima lavlje zube i čeljusti. **7** Moju lozu pretvorio je u strašan prizor, a moju smokvu u panj. Ogulio ju je i odbacio. Grane su joj pobelele. **8** Nariči, kao što devica opasana u kostret nariče za verenikom svoje mladosti!

9 Prinosa od žita i žrtve levanice nestalo je iz Gospodnjeg doma. Tuguju sveštenici, Gospodnje sluge. **10** Njive su opustošene, zemlja tuguje, jer je žito opustošeno, mladog vina nema, nestalo je ulja. **11** Ratari su posramljeni, vinogradari gorko plaču zbog pšenice i zbog ječma, jer je žetva na njivama propala. **12** Loza se osušila i smokva je uvela. A nar, palma i jabuka, sve poljsko drveće, osušilo se, jer je radost pobegla od sinova ljudskih.

13 Opašite se kostreću, sveštenici, i od tuge se udarajte u grudi! Gorko plačite, sluge oltara! Dođite, provedite noć u kostreti, sluge mog Boga, jer je iz doma vašeg Boga nestalo prinosa od žita i žrtve levanice. **14** Proglasite sveti post! Sazovite svečani zbor! Okupite starešine, sve stanovnike ove zemlje, u dom Gospoda, svog Boga, i preklinjite Gospoda za pomoć!

15 Jao, kakvog li dana! Jer je Gospodnji dan blizu, dolazi kao opustošenje od Svemoćnog! **16** Zar hrane nije nestalo pred našim očima, radosti i veselja iz doma našeg Boga? **17** Seme trune pod njihovim grudvama; korpe za skladištenje su odložene, žitnice su razvaljene, jer se žito osušilo. **18** Kako životinje stenju! Stada stoke su smetena, jer za njih nema paše. Čak i stada ovaca propadaju.

19 Gospode, tebe ću prizvati, jer je vatra proždrla pašnjake u pustoši i plamen je progutao sve drveće u polju. **20** I poljske zveri čeznu za tobom, jer su vodena korita presušila, i vatra je proždrla pašnjake u pustoši.“

2 „Zatrubite u rog na Cionu i oglasite se ratnim pokličem na mojoj svetoj gori! Neka drhte svi zemaljski stanovnici, jer dolazi Gospodnji dan, jer je blizu! **2** To je dan tame i mraka, dan oblaka i guste tame. Nalik je svetlosti zore što se širi po gorama.

Evo naroda brojnog i moćnog, kakvog nikada nije bilo, niti će ga više biti ni u jednom budućem naraštaju. **3** Pred njim vatra proždire, a za njim plamen guta. Zemlja je pred njim kao edenski vrt, a za njim je gola pustoš. Ništa mu ne izmiče.

4 Izgledom su nalik konjima, trče poput ratnih konja. **5** Kada skaču to je kao tutnjava kola na vrhovima gora, kao praskanje

[*] **1:1** „Joel“ znači „Gospod je Bog.“

rasplamsale vatre što proždire strnjiku. Poput
silnog naroda svrstani su u bojne redove. **6**
Zbog njih će težak bol obuzeti narode, i sva
će lica goreti od teskobe.

7 Trče kao junaci. Penju se na zidine kao
ratnici. Svaki ide svojim putem, i ne menjaju
svoj pravac. **8** Jedan drugoga ne guraju. Kao
snažan čovek na svom putu, oni idu dalje, a
ako neki i padnu među strelama, ostali ne o-
dustaju.

9 U grad navaljuju. Trče na zidine. Penju
se na kuće. Ulaze kroz prozore poput lopova.
10 Pred njima drhti zemlja, nebesa se tresu.
Sunce i mesec postaju tamni, a i zvezde
povlače svoj sjaj. **11** Gospod će pustiti svoj
glas pred svojom vojskom, jer je njegov logor
veoma velik. Odan je onaj koji izvršava nje-
govu reč, jer je Gospodnji dan velik i zastra-
šujuć. Ko može opstati?"

12 „Zato i sada," govori Gospod, „vratite
se meni svim svojim srcem, u postu, plaču i
naricanju. **13** Razderite svoja srca, a ne ha-
ljine. Vratite se Gospodu, svom Bogu, jer je
on milostiv i milosrdan, spor na gnev i pun
dobrote, i biće mu žao zbog nevolje. **14** Ko
zna neće li se odvratiti i sažaliti, i ostaviti bla-
goslov, prinos i žrtvu levanicu za Gospoda,
vašeg Boga?"

15 „Zatrubite u rog na Cionu! Proglasite
sveti post! Sazovite svečani zbor! **16** Okupite
narod! Posvetite zbor! Sakupite starce! Oku-
pite decu i odojčad! Neka mladoženja izađe
iz svoje odaje i nevesta iz svoje svadbene o-
daje!

17 Neka sveštenici, Gospodnje sluge,
plaču između predvorja i oltara i neka kažu:
'Gospode, sažali se na svoj narod i nemoj
nasledstvo svoje prepustiti sramoti, pa da na-
rodi vladaju nad njim. Zašto da se govori
među narodima: Gde je njihov Bog?' **18** I
Gospod će revnovati za svoju zemlju i smilo-
vaće se svom narodu. **19** Gospod će odgovo-
riti svom narodu: 'Evo, šaljem vam žita i mla-
dog vina i ulja, i nasitićete se time. Neću više
od vas učiniti sramotu među narodima. **20**
Onoga koji dolazi sa severa oteraću daleko od
vas, i rasejaću ga po bezvodnoj i opustošenoj
zemlji, tako da mu lice bude prema istočnom
moru, a leđa prema zapadnom moru. Smrad
će se njegov podići, i zadah će se njegov po-
dizati, jer će Bog učiniti veliko delo.'

21 Ne boj se, zemljo! Raduj se i veseli se,
jer će Gospod učiniti veliko delo. **22** Ne bojte
se, poljske životinje, jer će pašnjaci u pustinji
ozeleneti, drveće će dati plod svoj, smokva i
loza daće rod svoj! **23** I vi, sinovi Ciona, ra-
dujte se i veselite se Gospodu, svom Bogu, jer
će vam on dati ranu kišu u pravoj meri, i izliće
na vas kišu, ranu i poznu kišu, kao i ranije. **24**
Gumna će biti puna očišćenog žita, a bačve
će se prelivati mladim vinom i uljem. **25** Na-
doknadiću vam godine koje su pojeli skaka-
vac, beskrilni skakavac, bubašvaba i guse-
nica, moja velika vojska koju sam poslao
među vas. **26** Vi ćete jesti, ješćete i nasitićete
se, i hvalićete ime Gospoda, svog Boga, koji
je za vas učinio čuda. Nikada više moj narod
neće biti posramljen. **27** Tada ćete znati da
sam ja usred Izraela i da sam ja Gospod, vaš
Bog, i da nema drugoga. I nikada više moj
narod neće biti posramljen.

28 A posle toga izliću svoj Duh na svako
telo, i prorokovaće vaši sinovi i vaše kćeri.
Vaši starci sanjaće snove, a vaši mladići i-
maće vizije. **29** I na sluge i sluškinje u tim da-
nima ću izliti svoj Duh.

30 Učiniću da se znaci pojave na nebe-
sima i na zemlji, krv i vatra i stubovi dima. **31**
Sunce će se pretvoriti u tamu i mesec u krv
pre nego što dođe veliki i zastrašujući Gospod-
nji dan. **32** I svako ko prizove Gospodnje ime
biće spasen, jer će na gori Cion i u Jerusalimu
biti oni koji su izbavljeni, kao što je Gospod
rekao, i među ostatkom koji Gospod pozove."

3 „Jer gle, u te dane i u to vreme, kada vra-
tim zarobljeni narod Judin i jerusalimski,
2 skupiću i sve narode i odvešću ih u Jo-
safatovu dolinu, i tamo ću im suditi zbog svog
naroda i svog nasledstva, Izraela, koje su oni

rasejali među narode, a moju zemlju su razdelili. 3 Za moj su narod bacali žreb, dečaka su davali u zamenu za bludnicu, a devojčicu prodavali za vino, da bi mogli da piju.

4 I vi, šta vi imate sa mnom, Tire i Sidone, i svi filistejski krajevi? Zar mi takvim delima vraćate? A ako vi tako postupate sa mnom, ja ću brzo i hitro vaša dela oboriti na vaše glave. **5** Jer ste uzeli moje srebro i moje zlato, i moje dragoceno blago odneli ste u svoje hramove, **6** a sinove Jude i Jerusalima prodali ste sinovima Grka, da ih odvedu daleko od njihovog kraja. **7** Evo, ja ih dižem da se vrate iz mesta gde ste ih prodali, i vaša dela oboriću na vaše glave. **8** Vaše sinove i vaše kćeri predaću u ruke Judinim sinovima, a oni će ih predati Šabejima, dalekom narodu, jer je Gospod tako rekao.

9 Objavite ovo među narodima: ‘Pripremite se za rat! Podignite junake! Neka pristupe! Neka dođu svi ratnici! **10** Prekujte svoje raonike u mačeve i svoje srpove u koplja. Ko je slab, neka kaže: ‘Jak sam.’ **11** Pomozite jedni drugima, dođite, svi okolni narodi, skupite se. Gospode, tamo dovedi ratnike svoje.

12 Neka se dignu narodi i neka dođu u Josafatovu dolinu, jer ću tamo sesti da sudim svim okolnim narodima.

13 Zamahnite srpom, jer je žetva sazrela. Dođite, siđite, jer se vinska presa napunila. Bačve se prelivaju, jer je njihova zloća velika. **14** Mnoštva, mnoštva su u dolini odluke, jer je blizu Gospodnji dan u dolini odluke. **15** Sunce i mesec će potamneti, a i same zvezde će povući svoj sjaj. **16** Gospod će sa Ciona kao lav riknuti, iz Jerusalima će pustiti glas svoj. Nebesa i zemlja će se zatresti, ali Gospod će biti utočište svom narodu i tvrđava Izraelovim sinovima. **17** Tada ćete znati da sam ja Gospod, vaš Bog, koji prebiva na Cionu, svetoj gori svojoj. I Jerusalim će biti sveto mesto i tuđinci više neće prolaziti njime.

18 Tog dana s gora će kapati sok od grožđa i brdima će teći mleko, i svim Judinim rečnim koritima teći će voda. Iz Gospodnjeg doma poteći će izvor i natapaće dolinu Sitim. **19** Egipat će se u pustoš pretvoriti, a Edom će se u pustinju, u golu pustoš pretvoriti, zbog nasilja nad Judinim sinovima, u čijoj su zemlji prolili nedužnu krv. **20** A Judina zemlja biće doveka nastanjena, i Jerusalim iz naraštaja u naraštaj. **21** I očistiću njihovu krv koju nisam očistio.* Gospod će prebivati na Cionu.“

---

* **3:21** „Očistiti“ u smislu oslobođenja od krivice, izuzeća od kazne, smatranja nedužnim.

Pisac: Amos
Mesto pisanja: Judeja
Pisanje završeno: oko 804. pre n. e.

KNJIGA PROROKA AMOSA

1 Reči Amosa,* pastira iz Tekoje, reči koje su mu objavljene u viziji o Izraelu u danima Ozije, Judinog kralja, i u danima Jeroboama, Jehoašovog sina, izraelskog kralja, dve godine pre zemljotresa. **2** On je rekao: „Gospod će sa Ciona riknuti, iz Jerusalima će glas svoj pustiti. Pastirski pašnjaci će tugovati, vrh Karmela će se osušiti.“

3 „Ovako kaže Gospod: ‘Zbog tri prestupa Damaska, i zbog četiri, odluku neću promeniti, jer su Gilad kao žito vršili gvozdenom vršalicom. **4** Poslaću vatru na Azaelov dom da proguta Ben-Adadove tvrđave. **5** Polomiću prevornice Damaska, istrebiću stanovnike ravnice Avena i onoga koji žezlo drži iz Bet-Edena, a sirijski narod biće izgnan u Kir,’ kaže Gospod.

6 Ovako kaže Gospod: ‘Zbog tri prestupa Gaze, i zbog četiri, odluku neću promeniti, jer su u izgnanstvo odveli sve izgnanike da ih predaju Edomu. **7** Poslaću vatru na zidine Gaze da proguta njene tvrđave. **8** Istrebiću stanovnike Ašdoda i onoga koji žezlo drži iz Aškelona, okrenuću svoju ruku na Ekron i izginuće ostatak Filisteja,’ kaže Gospod Jehova.

9 Ovako kaže Gospod: ‘Zbog tri prestupa Tira, i zbog četiri, odluku neću promeniti, jer su sve izgnanike predali Edomu i nisu se setili bratskog saveza. **10** Poslaću vatru na zidine Tira da proguta njegove utvrđene dvore.’

11 Ovako kaže Gospod: ‘Zbog tri prestupa Edoma, i zbog četiri, odluku neću promeniti, jer je svog brata mačem progonio, ugušio je svoje milosrđe i u gnevu svome plen svoj stalno razdirao. Njegova jarost besni bez prestanka. **12** Poslaću vatru u Teman da proguta utvrđene dvore u Bosri.’

13 Ovako kaže Gospod: ‘Zbog tri prestupa sinova Amonovih, i zbog četiri, odluku neću promeniti, jer su trudnicama u Giladu rasecali utrobu da prošire svoje granice. **14** Zapaliću zidine Rave da vatra proguta njene utvrđene dvore, sa ratnim pokličem u dan boja, sa vihorom u dan olujnog vetra. **15** Kralj će njihov otići u izgnanstvo, on i knezovi njegovi s njim,’ kaže Gospod.“

2 „Ovako kaže Gospod: ‘Zbog tri prestupa Moaba, i zbog četiri, odluku neću promeniti, jer je kosti edomskog kralja spalio u kreču. **2** Poslaću vatru na Moab da proguta utvrđene dvore u Keriotu. S bukom će Moab propasti, sa ratnim pokličem, sa zvukom roga. **3** Istrebiću iz njega sudiju, i s njim ću pobiti i sve njegove knezove,’ kaže Gospod.

4 Ovako kaže Gospod: ‘Zbog tri prestupa Jude, i zbog četiri, odluku neću promeniti, jer su odbacili Gospodnji zakon i nisu se držali njegovih propisa, nego su ih zavodile njihove laži, za kojima su išli njihovi očevi. **5** Poslaću vatru na Judu da proguta utvrđene dvore u Jerusalimu.’

6 Ovako kaže Gospod: ‘Zbog tri prestupa Izraela, i zbog četiri, odluku neću promeniti,

* **1:1** „Amos“ znači „teret; nošenje tereta.“

jer su pravednika prodavali za srebro i siromaha za jedne sandale. **7** Jedva čekaju da vide prah zemaljski na glavi sirotih i krotke s pravoga puta odvode. Sin i otac odlaze istoj devojci da skrnave moje sveto ime. **8** Na haljinama koje su uzeli u zalog ispruženi leže pored svakog oltara, i vino onih koje su oglobili piju u hramu svojih bogova.

9 A ja sam ispred njih istrebio Amoreje, koji su bili kao kedrovi visoki i koji su bili kao velika stabla jaki, i uništio sam plodove njihove odozgo i korenje njihovo odozdo. **10** Ja sam vas izveo iz zemlje egipatske i vodio sam vas kroz pustinju četrdeset godina, da biste zauzeli zemlju amorejsku. **11** I od vaših sinova podizao sam proroke i od vaših mladića nazireje. Zar nije tako, sinovi Izraelovi?,' govori Gospod.

12 'Ali vi ste davali nazirejima da piju vino, a prorocima ste naređivali: 'Ne prorokujte.' **13** Evo, poljuljaću zemlju ispod vas, kao što se ljuljaju kola puna tek požnjevenog žita. **14** Ni onaj ko je brz neće naći utočište, a ni onaj ko je jak neće učvrstiti svoju snagu, niti će junak izbaviti svoju dušu. **15** Ko se služi lukom neće se održati, ko je brzih nogu neće pobeći, niti će konjanik izbaviti svoju dušu. **16** I onaj ko ima hrabro srce među junacima bežaće go u taj dan,' govori Gospod."

3 „Čujte ovu reč koju Gospod govori o vama, sinovi Izraelovi, o celom narodu koji sam izveo iz zemlje egipatske: **2** 'Od svih naroda na zemlji samo sam vas poznavao. Zato ću vas pozvati na odgovornost zbog svih vaših prestupa.

3 Idu li dvojica zajedno, a da se najpre ne sastanu i ne dogovore? **4** Riče li lav u šumi kad nema plena? Da li mladi lav pušta glas iz svog skrovišta ako ništa nije uhvatio? **5** Upada li ptica u zamku na zemlji ako nije postavljena klopka za nju? Diže li se zamka sa zemlje ako se u nju ništa nije uhvatilo? **6** Ako se rog oglasi u gradu, zar ljudi neće zadrhtati? Ako nevolja zadesi grad, zar nije to Gospod učinio? **7** Jer Gospod Jehova ne čini ništa, a da svoju namisao ne otkrije svojim slugama, prorocima. **8** Lav riče! Ko se neće bojati? Gospod govori! Ko neće prorokovati?

9 Objavite po utvrđenim dvorima u Ašdodu i po utvrđenim dvorima u egipatskoj zemlji i recite: 'Skupite se protiv samarijskih gora i pogledajte veliki metež usred Samarije i prevare u njoj! **10** Ne umeju da čine ono što je ispravno,' govori Gospod, 'oni koji u svojim utvrđenim dvorima gomilaju ono što su nasiljem i pljačkom stekli.'

11 Zato ovako govori Gospod Jehova: 'Protivnik je opkolio zemlju, lišiće te snage tvoje, a tvoji utvrđeni dvori biće opljačkani.'

12 Ovako govori Gospod: 'Kao kad pastir istrgne iz lavljih usta dve golenice ili deo uha, tako će biti istrgnuti sinovi Izraelovi koji sede u Samariji na ivici kreveta i na divanu iz Damaska.'

13 'Čujte i posvedočite u domu Jakovljevom,' govori Gospod Jehova, Bog nad vojskama. **14** 'Jer u dan kada Izrael pozovem na odgovornost zbog njegovih prestupa, pozvaću na odgovornost i oltare u Bet-Elu, rogovi oltara biće odsečeni i pašće na zemlju. **15** Srušiću zimsku kuću i letnju kuću. Propašće kuće od slonovače i mnoge će kuće nestati,' govori Gospod."

4 „Čujte ovu reč, krave bašanske, koje se nalazite na samarijskoj gori, koje eksploatišete siromašne, povređujete one u oskudici i svojim gospodarima govorite: 'Donesite da pijemo!' **2** Gospod Jehova se zakleo svojom svetošću: 'Gle, na vas dolaze dani kad će vas podići mesarskim kukama, a ostatak vaš udicama. **3** Izlazićete kroz pukotine, svaka pravo napred, i bićete izbačene u Harmon,' govori Gospod.

4 'Dođite u Bet-El i grešite! U Gilgalu

umnožavajte svoje grehe i ujutru prinosite svoje žrtve, a trećeg dana svoje desetke! **5** I ono što je uskislo spalite kao žrtvu zahvalnicu, oglašavajte dobrovoljne prinose. Razglasite to, jer je to ono što volite, sinovi Izraelovi,' govori Gospod Jehova.

6 'A ja sam dao da vam zubi ostanu čisti u svim vašim gradovima i da nema hleba u svim vašim mestima, ali vi se niste vratili meni,' govori Gospod.

7 'Ja sam vam i kišu uskratio tri meseca pre žetve. Pustio sam kišu na jedan grad, a na drugi grad nisam je pustio. Na jednu njivu kiša je padala, a njiva na koju nisam pustio kišu osušila se. **8** Dva, tri grada otišla su posrćući u jedan grad da piju vodu i nisu mogli da ugase žeđ, ali se niste vratili meni,' govori Gospod.

9 'Pustio sam na vas sušu i buđ. Umnožili su se vaši vrtovi i vinogradi, ali vaše smokve i masline izjele su gusenice, pa ipak se niste vratili meni,' govori Gospod.

10 'Poslao sam među vas pošast sličnu pošasti u Egiptu. Mačem sam pobio vaše mladiće i vaši konji su odvedeni kao plen. Smradom iz vaših logora napunio sam vam nozdrve, ali se niste vratili meni,' govori Gospod.

11 'Opustošio sam vas, kao što sam opustošio Sodom i Gomor. Bili ste kao cepanica izvađena iz vatre, ali se niste vratili meni,' govori Gospod.

12 'Zato ću tebi tako učiniti, Izraele! I zbog toga što ću ti tako učiniti, spremi se, Izraele, da se sretneš sa svojim Bogom! **13** Jer gle, on je sazdao gore i stvorio vetar, on čoveku otkriva svoju misao, on zoru pretvara u mrak i hodi po uzvišicama zemaljskim – ime mu je Gospod, Bog nad vojskama.'"

5 „Čujte ovu reč koju nad vama izričem kao naricaljku, dome Izraelov:

2 'Pala je devica Izrael, više neće ustati. Ostavljena je na zemlji svojoj, nikoga nema da je podigne.'

3 Jer ovako kaže Gospod Jehova: 'U gradu iz kog je izlazilo hiljadu vojnika ostaće samo sto, a iz kog je izlazilo sto ostaće samo deset. To će se desiti Izraelovom domu.'

4 Jer ovako kaže Gospod Izraelovom domu: 'Tražite me i živećete. **5** Ne tražite Bet-El, ne idite u Gilgal, ne prelazite u Beršebu. Jer će Gilgal otići u izgnanstvo, a Bet-El će postati sablasno mesto. **6** Tražite Gospoda i živećete, da on ne počne da pali poput vatre koja proždire, dome Josifov, a da u Bet-Elu ne bude nikoga da je ugasi, **7** vi koji sud u pelen pretvarate i pravednost na zemlju bacate. **8** On je stvorio sazvežđe Kima i sazvežđe Kesil,* on gustu tamu pretvara u jutro, a dan u mrklu noć, on doziva morske vode da ih izlije na površinu zemlje – Gospod je ime njegovo. **9** On munjevito dovodi pustoš na onoga ko je jak, da bi pustoš došla na utvrđeno mesto.

10 Oni mrze onoga koji na gradskim vratima ukorava, i gadi im se onaj koji govori čistu istinu. **11** Zato što od siromaha tražite danak za zemlju i uzimate od njega žito za porez, sagradili ste kuće od klesanog kamena, ali nećete živeti u njima, posadili ste lepe vinograde, ali nećete piti vino od njih. **12** Jer znam da je mnogo vaših prestupa i da su silni vaši gresi: ugnjetavate pravednika, primate mito i na gradskim vratima izvrćete pravdu siromašnima. **13** Zato će onaj ko je razborit ćutati u to vreme, jer će to biti vreme nevolje.

14 Tražite dobro, a ne zlo, da biste živeli i da bi Gospod, Bog nad vojskama, bio s vama, kao što vi kažete. **15** Mrzite zlo, a volite dobro, i dajte mesta pravdi na gradskim

* **5:8** Za sazvežđe Kima se smatra da predstavlja Plejade (Vlašiće), a da Kesil predstavlja Orion.

vratima. Možda će se Gospod, Bog nad voj-
skama, smilovati ostatku Josifovom.’

16 Zato ovako kaže Gospod, Bog nad voj-
skama: ‘Naricaće se po svim trgovima i po
svim ulicama govoriće se: ‘Jao! Jao!’ I zvaće
ratara da tuguje i one koji su vešti u naricanju
da jadikuju. **17** Naricaće se po svim vinogra-
dima, jer ću proći posred tebe,’ govori
Gospod.

18 ‘Teško onima koji čeznu za Gospod-
njim danom! Šta će za vas značiti Gospodnji
dan? Tada će biti tama, a ne svetlost, **19** kao
kad čovek beži pred lavom, pa naiđe na med-
veda, i kao kad uđe u kuću i rukom se osloni
na zid, a ujede ga zmija. **20** Zar neće Gospod-
nji dan biti tama, a ne svetlo; mrak, a ne sve-
tlost? **21** Mrzim vaše praznike, odbacio sam
ih, i više ne uživam u mirisu vaših svečanih
zborova. **22** I ako mi prinosite žrtve paljenice,
vaši žrtveni darovi neće mi biti mili, a na vaše
žrtve pomirnice od utovljenih životinja neću
ni pogledati. **23** Ukloni od mene buku svojih
pesama, da ne čujem zvuk tvojih žičanih
instrumenata. **24** I neka pravda poteče kao
voda i pravednost kao potok koji stalno teče.
25 Zar ste meni četrdeset godina u pustinji
prinosili žrtve i žrtvene darove, dome Izrae-
lov? **26** Nosićete svog kralja Sukota i Kijuna,
likove koje ste sebi načinili, zvezdu vašeg
boga. **27** A ja ću vas poslati u izgnanstvo da-
lje od Damaska,’ kaže onaj kome je ime
Gospod, Bog nad vojskama.“

6 „Teško bezbrižnima na Cionu i onima
koji se uzdaju u goru samarijsku! To su
ugledni ljudi u najistaknutijem od svih
naroda i k njima dolazi Izraelov dom. **2** Idite
u Halnu i vidite, odande idite u gusto naseljen
Emat, pa siđite u Gat filistejski. Da li su oni
bolji od ovih kraljevstava, i da li je njihovo
područje veće od vašeg područja? **3** Zar u
svojim mislima odbacujete dan nevolje, a da-
jete mesta nasilju? **4** Ležite na sofama od slo-
novače, izvalili ste se na svojim posteljama, i
jedete jaganjce iz stada i ugojene junce, **5**
sastavljate pesme uz zvuke žičanog instru-
menta i poput Davida izmišljate muzičke
instrumente, **6** pijete vino iz pehara i mažete
se najboljim uljima, i nije vas zabolela Josi-
fova propast.

7 Zato će sada oni biti na čelu onih koji će
biti izgnani i nestaće razuzdanosti onih što
leže izvaljeni.’

8 Gospod Jehova se zakleo svojom du-
šom, govori Gospod, Bog nad vojskama:
‘Gadi mi se ponos Jakovljev i mrzim njegove
utvrđene dvore, neprijatelju ću predati grad i
sve što je u njemu. **9** I ako deset ljudi ostane
u jednoj kući, umreće i oni. **10** A stric jednog
od umrlih iznosiće ih jednog po jednog, i spa-
ljivaće ih jednog po jednog, da bi izneo kosti
iz kuće. I pitaće onoga koga nađe u kući: ‘Ima
li još koga s tobom?’ A ovaj će mu odgovo-
riti: ‘Nema nikoga!’ Tada će mu on reći:
‘Ćuti! Jer ne treba spominjati Gospodnje
ime.’

11 Jer, evo, Gospod daje nalog. I udariće
na veliku kuću da se razvali i na malu kuću
da se raspadne.

12 Trče li konji po litici? Ore li se po njoj
govedima? A vi ste pravdu pretvorili u
otrovnu biljku i plod pravednosti u pelen, **13**
radujete se ništavilu i govorite: ‘Zar nismo
svojom snagom rogove[*] osvojili?’ **14** Gle,
podižem na vas, dome Izraelov, govori
Gospod, Bog nad vojskama, narod koji će vas
tlačiti od granice Emata do Arabe.“[*]

7 Evo šta mi je pokazao Gospod Jehova:
Gle, stvorio je jato skakavaca kad su
iznikli kasni usevi. I gle, bila je to kasna

[*] **6:13** Životinjski rog se u Bibliji često koristi kao simbol snage, moći ili vlasti.

[*] **6:14** Vidi fusnotu za 5. Mojsijeva 1:7.

setva nakon kraljeve kosidbe. **2** A kad su pojeli sve bilje na zemlji, rekao sam: „Gospode, oprosti im, molim te! Ko će se od Jakova podići, kad je tako mali?“

3 Gospodu je bilo žao zbog toga. „Neće se to desiti,“ rekao je Gospod.

4 Evo šta mi je pokazao Gospod Jehova: Gle, Gospod Jehova je vatrom spor pokrenuo, i ona je proždrla veliki vodeni bezdan i proždrla je deo njive. **5** A ja sam rekao: „Gospode, stani, molim te! Ko će se od Jakova podići, kad je tako mali?“

6 Gospodu je bilo žao zbog toga. „Ni to se neće desiti,“ rekao je Gospod Jehova.

7 Evo šta mi je pokazao: Gle, Gospod je stajao na zidu podignutom pomoću viska i u ruci mu je bio visak. **8** Tada me je Gospod upitao: „Šta vidiš, Amose?“ Ja sam odgovorio: „Visak.“ Na to je Gospod rekao: „Evo, stavljam visak usred svog naroda Izraela. Neću mu više opraštati. **9** Obredne uzvišice Isakove biće opustošene, svetilišta Izraelova razorena, i s mačem ću ustati na dom Jeroboamov.“

10 Tada je Amasija, sveštenik u Bet-Elu, poručio Jeroboamu, kralju Izraela: „Amos kuje zaveru protiv tebe usred Izraelovog doma. Zemlja više ne može da podnese sve reči njegove. **11** Jer ovako govori Amos: ‘Jeroboam će poginuti od mača, a Izrael će biti izgnan iz svoje zemlje.’

12 Amasija je rekao Amosu: ‘Odlazi, videoče! Beži u zemlju Judinu, pa tamo jedi hleb i tamo prorokuj! **13** Ali u Bet-Elu više ne prorokuj, jer je on svetilište kraljevo i kraljevska prestonica.’“

14 Na to je Amos odgovorio Amasiji: „Nisam bio prorok, niti sin proroka. Bio sam pastir i zasecao sam plodove na stablima divlje smokve. **15** Ali Gospod me je uzeo od stada i Gospod mi je rekao: ‘Idi, prorokuj mom narodu Izraelu!’ **16** Sada čuj Gospodnju reč: ‘Zar ti govoriš: ‘Ne prorokuj protiv Izraela, i ne govori protiv doma Isakovog?’ **17** Zato ovako kaže Gospod: ‘Tvoja žena će u gradu postati bludnica. Tvoji sinovi i tvoje kćeri pašće od mača. Tvoja zemlja biće razdeljena mernim užetom. Ti ćeš na nečistoj zemlji umreti, a Izrael će biti izgnan iz svoje zemlje.’“

8 Evo šta mi je pokazao Gospod: Gle, korpa letnjeg voća.[*] **2** Zatim je upitao: „Šta vidiš, Amose?“ Ja sam odgovorio: „Korpu letnjeg voća.“ Na to mi je Gospod rekao: „Došao je kraj[*] narodu mom Izraelu. Više im neću opraštati. **3** ‘Tog dana hramske pesme pretvoriće se u gorki plač,’ govori Gospod. ‘Biće mnogo leševa. Svuda će biti pobacani u tišini!’

4 ‘Čujte ovo, vi koji siromaha proždirete i krotke na zemlji satirete **5** i govorite: ‘Kada će proći mladina, pa da žitarice prodajemo? I kada će se Subota završiti pa da žito nudimo na prodaju, da smanjimo efu, da povećamo sikal i da varamo na vagi, **6** da kupujemo sirotog za srebro i siromašnog za jedne sandale i da prodajemo loše žito?’

7 ‘Gospod se zakleo Veličanstvom Jakovljevim: Nijedno njihovo delo nikada neću zaboraviti. **8** Zar se neće zbog toga zemlja zatresti i svi stanovnici njeni tugovati? Zar se neće sva zemlja podići kao Nil, nabujati i opasti kao egipatski Nil?’

9 ‘Tog dana,’ govori Gospod Jehova, ‘učiniću da sunce zađe u podne i da zemlja bude u mraku u po bela dana. **10** Vaše praznike pretvoriću u žalost i sve vaše pesme u naricaljke. Staviću kostret oko svih bedara i učiniću da svaka glava oćelavi i da bude žalost kao za

[*] **8:1** Smokava i urmi.

[*] **8:2** Reč „kraj“ – hebrejski „kec“ i „leto“ – hebrejski „kajic“ predstavljaju igru reči gde „leto“ (letnje voće) ukazuje na „kraj.“

sinom jedincem, i kraj će tome biti kao dan pun gorčine.’

11 ‘Gle, dolaze dani,’ govori Gospod Jehova, ‘kada ću na zemlju poslati glad i žeđ, ali ne glad za hlebom niti žeđ za vodom, nego za slušanjem Gospodnjih reči. **12** Oni će posrtati od mora do mora i od severa do istoka. Lutaće tražeći Gospodnju reč, ali je neće naći. **13** Tog dana lepe devojke i mladići padaće u nesvest od žeđi, **14** oni koji se zaklinju samarijskom krivicom i govore: ‘Tako živ bio bog tvoj, Dane!’ i: ‘Tako živ bio put za Beršebu!’ Oni će pasti i više neće ustati.“

9 Video sam Gospoda kako stoji iznad oltara i govori: „Udari glavu stuba, da se pragovi zatresu! Svim stubovima odseci glavu! A one koji od naroda ostanu, mačem ću pobiti. Nijedan koji beži neće pobeći i nikome beg neće uspeti. **2** Da se u grob zakopaju, odande će ih moja ruka izvaditi. Da se na nebesa popnu, i odande ću ih skinuti. **3** Da se na vrh Karmela sakriju, tamo ću ih tražiti i uzeću ih odande. Da se od očiju mojih na dno mora sakriju, dole ću zmiju uputiti da ih ujede. **4** Da pred svojim neprijateljima u zarobljeništvo odu, tamo ću mač usmeriti da ih pobije. Oči ću svoje na njih upraviti da ih snađe zlo, a ne dobro. **5** Kad Gospod Jehova nad vojskama, zemlju dodirne, ona se topi, tuguju svi stanovnici njeni. Sva se kao Nil podiže, kao egipatski Nil opada.

6 On gradi na nebesima stepenice svoje i zdanje svoje nad zemljom koju je utemeljio, on doziva morske vode da ih izlije na površinu zemlje – Gospod je ime njegovo.

7 ‘Sinovi Izraelovi, zar mi vi niste kao sinovi Huša?,’ govori Gospod. ‘Zar nisam izveo Izrael iz Egipta, a Filisteje s Kaftora i Siriju iz Kira?’

8 Gle, oči Gospoda gledaju grešno kraljevstvo i on će ga istrebiti s lica zemlje. ‘Ali ipak neću sasvim istrebiti Jakovljev dom,’ govori Gospod. **9** ‘Jer, evo, ja dajem nalog, i potrešću Izraelov dom među svim narodima, kao što se trese rešeto, da ni kamenčić ne padne na zemlju. **10** Od mača će poginuti svi grešnici iz mog naroda koji govore: ‘Neće se nevolja približiti, neće nas stići.’

11 Tog dana podignuću Davidovu kolibu koja je pala i popraviću njene pukotine. Podignuću njene ruševine i izgradiću je da bude kao što je bila davnih dana, **12** da osvoje ono što je ostalo od Edoma, i sve narode koji nose moje ime,’ govori Gospod, koji čini sve to.

13 ‘Gle, dolaze dani,’ govori Gospod, ‘kad će orač stizati žeteoca, a onaj koji gazi grožđe onoga koji nosi seme. S gora će kapati sok od grožđa, i sva će se brda rastopiti. **14** A ja ću vratiti Izrael, svoj zarobljeni narod, i oni će opet sagraditi opustele gradove i naseliće ih, posadiće vinograde i piće njihovo vino, zasadiće vrtove i ješće njihov plod.

15 Posadiću ih u zemlju njihovu i nikada više neće biti iščupani iz zemlje koju sam im dao,’ kaže Gospod, tvoj Bog.“

Pisac: Ovadija
Pisanje završeno: oko 607. pre n. e.

KNJIGA PROROKA OVADIJE

1 Ovadijina[*] vizija: Ovako kaže Gospod
za Edom: „Čuli smo vest od Gospoda,
i poslanik je otišao među narode:
‘Ustanite, i krenimo u boj na njega!’

2 Gle, malim sam te učinio među naro-
dima. Mnogo si prezren. **3** Oholost srca tvoga
prevarila te je, tebe koji živiš u kamenim kli-
surama, u visokom prebivalištu svome, i u
svom srcu govoriš: ‘Ko će me oboriti na zem-
lju?’ **4** I da se smestiš visoko kao orao ili da
među zvezdama sviješ svoje gnezdo, i odande
ću te oboriti, govori Gospod.

5 Kad bi k tebi došli lopovi ili pljačkaši
noću, koliko bi te oplenili? Zar ne bi pokrali
samo ono što bi želeli? Ili, kad bi k tebi došli
berači grožđa, zar ne bi ostavili i nešto za pa-
birčenje? **6** O, kako je Isav dobro pretresen!
Kako li su otkrivena njegova skrivena blaga!
7 Oterali su te sve do granice. Svi tvoji savez-
nici su te prevarili. Ljudi s kojima si bio u
miru savladali su te. Oni koji jedu s tobom
podmetnuće ti mrežu kao onome koji nema
razboritosti. **8** Neću li u taj dan, govori
Gospod, uništiti mudre iz Edoma i razumeva-
nje u brdovitom području Isava? **9** Tvoji će se
junaci prestraviti, Temane, jer će u pokolju
svi biti istrebljeni sa brdovitog područja I-
sava. **10** Zbog nasilja nad tvojim bratom Ja-
kovom sramota će te pokriti, i bićeš istrebljen
zauvek. **11** Onog dana kad si stajao po strani,
onog dana kad su stranci odvodili njegovu
vojsku u zarobljeništvo i kad su tuđinci ula-
zili kroz njegova vrata i za Jerusalim bacali
žreb, i ti si bio kao jedan od njih.

12 Nisi smeo likovati u dan svog brata,
dan njegove nesreće, i radovati se nad
Judinim sinovima u dan njihove pogibije, i
nisi smeo da se na sva usta rugaš u dan nji-
hove nevolje. **13** Nisi smeo da ulaziš na vrata
mog naroda u dan njegove propasti. Nisi
smeo da posmatraš njegovu nevolju u dan
njegove propasti i da posegneš rukom za nje-
govim bogatstvom u dan njegove propasti. **14**
I nisi smeo da stojiš na raskršćima, da pobiješ
njegove begunce; nisi smeo da predaš one
koji su preživeli u dan nevolje. **15** Jer blizu je
Gospodnji dan kad će se podići na sve narode.
Kako si ti postupao s drugima, tako će se i s
tobom postupati. Tvoja će se dela vratiti na
tvoju glavu. **16** Jer kao što ste vi pili čašu mog
gneva na mojoj svetoj gori, tako će je svi na-
rodi piti bez prestanka. I piće i gutaće i biće
kao da ih nikada nije ni bilo.

17 A oni koji budu preživeli biće na gori
Cion, i ona će biti sveta, i Jakovljev dom za-
uzeće ono što je njegovo. **18** Jakovljev dom
postaće vatra, i Josifov dom plamen, a Isavov
dom strnjika – zapaliće ga i proždreti. I niko
neće preživeti iz Isavovog doma, jer je
Gospod tako rekao. **19** I oni će zauzeti Negev,
brdovito područje Isava, Šefelu i filistejsku
zemlju. I zauzeće Jefremovo polje i samarij-
sko polje, a Benjamin će zauzeti Gilad. **20** A
izgnanicima s ovog bedema, Izraelovim sino-
vima, pripašće ono što su imali Hananci, sve
do Sarepte. Izgnanici iz Jerusalima, koji su
bili u Sefaradu, uzeće u posed gradove u Ne-
gevu.

21 A spašeni će izaći na goru Cion, da
sude brdovitom području Isava, a kraljevska
će vlast pripasti Gospodu.“

[*] **1**:**1** „Ovadija“ znači „sluga Gospodnji.“

Pisac: Jona
Pisanje završeno: oko 844. pre n. e.

KNJIGA PROROKA JONE

1 Gospodnja reč došla je Joni,* Amatije-
vom sinu: **2** „Ustani, idi u Ninivu, veliki
grad, i viči protiv njega, jer se njihova zloća
popela do mene!“
3 Jona je ustao da beži u Tarsis, od lica
Gospodnjeg. Kad se spustio u Jopu, našao je
brod koji je plovio za Tarsis. Platio je voza-
rinu i ukrcao se na njega, da bi otišao s njima
u Tarsis, od lica Gospodnjeg.
4 Gospod je podigao jak vetar na moru, i
nastala je velika oluja na moru, tako da je
izgledalo da će se brod razbiti. **5** Mornari su
se uplašili i svako je prizivao u pomoć svog
boga. Bacali su u more stvari s broda da bi ga
rasteretili. A Jona je bio sišao u potpalublje
broda, legao i čvrsto zaspao. **6** Na kraju je ka-
petan broda došao k njemu i rekao mu: „Šta
je s tobom, zašto spavaš? Ustani, prizivaj
svog boga! Možda će se Bog pobrinuti za nas,
da ne izginemo.“ **7** Tada su jedan drugom
rekli: „Hajde da bacimo žreb i da saznamo
zbog koga nas je snašla ova nevolja!“ Tako
su bacali žreb i žreb je pao na Jonu. **8** Tada su
mu rekli: „Molimo te, reci nam zbog čega nas
je snašla ova nevolja? Kojim se poslom baviš
i odakle dolaziš? Iz koje si zemlje i od kog si
naroda?“
9 On im reče: „Ja sam Jevrejin, i bojim se
Gospoda, Boga nebeskog, onoga koji je stvo-
rio more i kopno.“
10 Tada su se ljudi jako uplašili, i rekli su
mu: „Šta si to učinio?“ Jer su saznali da on
beži od Gospoda, kao što im je rekao. **11** Na
kraju su ga pitali: „Šta da radimo s tobom da
nam se more smiri?“ Jer je oluja na moru bi-
vala sve jača. **12** On im reče: „Uzmite me i
bacite me u more, i more će se smiriti! Jer
znam da se zbog mene ova velika oluja podi-
gla na vas.“ **13** Međutim, ljudi su se i dalje
borili s olujom pokušavajući da vrate brod do
kopna, ali nisu mogli jer je oluja na moru bi-
vala sve jača.
14 Tada su prizivali Gospoda: „O,
Gospode, molimo te, ne daj da izginemo zbog
duše ovoga čoveka! Ne stavljaj na nas ne-
dužnu krv, jer ti Gospode činiš ono što želiš!“
15 Zatim su uzeli Jonu i bacili ga u more, i
more je prestalo da besni. **16** Tada je ljude o-
buzeo veliki strah od Gospoda, pa su prineli
žrtvu Gospodu i učinili zavete.
17 A Gospod je poslao veliku ribu da pro-
guta Jonu, i Jona je bio u utrobi ribe tri dana i
tri noći.

2 Tada se Jona iz utrobe ribe pomolio
Gospodu, svom Bogu, **2** i rekao: „U ne-
volji svojoj prizvao sam Gospoda, i on
me je uslišio. Iz utrobe groba* za pomoć sam
vapio. Ti si čuo glas moj. **3** Kada si me bacio
u dubine, u srce otvorenog mora, tada me je
struja vodena okruživala. Sve pobesnele vode
i talasi tvoji preko mene su prelazili. **4** A ja
sam rekao: ‘Oteran sam od očiju tvojih! Hoću
li opet moći da gledam tvoj sveti hram?’ **5**
Vode su mi dušu okružile, vodeni bezdan me
je opkolio. Morske trave obavile su se oko
glave moje. **6** Do podnožja gora sišao sam.
Prevornice zemaljske zatvorile su se nada

* **1:1** „Jona“ znači „golub.“
* **2:2** „Šeol“ na hebrejskom, što je sinonim za „grob,“ pojam koji je zloupotrebljavan u teologiji kao podrška dogmi o paklu – fiktivnom mestu večnih muka. Vidi fusnotu za Luka 16:23.

mnom zauvek. Ali ti si iz jame izvadio život
moj, Gospode, Bože moj. **7** Kad je duša moja
klonula u meni, Gospoda sam se setio. Tada
je molitva moja došla k tebi, u tvoj sveti
hram. **8** A oni koji se drže ništavne taštine,
ostavljaju svoju dobrotu. **9** A ja ću ti glasom
zahvalnim žrtve prinositi. Što sam se zaveto-
vao, ispuniću. Spasenje je od Gospoda.“

10 I Gospod je rekao ribi da izbljuje Jonu
na kopno.

3 Gospodnja reč došla je Joni i drugi put: **2**
„Ustani, idi u Ninivu, veliki grad, i objavi
mu ono što ti govorim da mu objaviš!“

3 Jona je ustao i otišao u Ninivu po
Gospodnjoj reči. Niniva je bila veoma veliki
grad i trebalo je tri dana hoda da se ona pređe.
4 Jona je ušao u grad i išao njime dan hoda,
objavljujući: „Još samo četrdeset dana i Ni-
niva će biti uništena!“

5 Ljudi iz Ninive poverovali su Bogu, pa
su proglasili post i obukli se u kostret, svi od
najvećeg do najmanjeg. **6** A kad je reč došla
do kralja Ninive, on je ustao sa svog prestola
i skinuo sa sebe svoje kraljevsko ruho, obu-
kao se u kostret i seo u pepeo. **7** Još je dao da
se sastavi proglas i da se pročita u Ninivi, po
odredbi kralja i njegovih velikaša: „Ni ljudi
ni stoka, ni krupna ni sitna, ne smeju ništa da
okuse! Ne smeju ništa da jedu! Ni vodu ne
smeju da piju! **8** Neka i ljudi i stoka budu u
kostreti. Neka iz sve snage vape Bogu i neka
se svi odvrate od svog zlog puta i od zla koje
je u njihovim rukama! **9** Ko zna, možda se
Bog odvrati i sažali se i odustane od svog
žestokog gneva, pa ne izginemo!“

10 Bog je video njihova dela, da su se
odvratili od svog zlog puta, i zato je Bog
zažalio zbog zla koje je rekao da će im učiniti,
i nije učinio.

4 Joni je zbog toga bilo mnogo krivo, pa se
razgnevio. **2** Zato se pomolio Gospodu i
rekao: „Gospode, zar nisam mislio da će
tako biti još dok sam bio u svojoj zemlji? Zato
sam i hteo da pobegnem u Tarsis, jer sam
znao da si ti Bog milostiv i milosrdan, spor na
gnev i pun dobrote, i sažaljiv zbog zla. **3** Zato
te sad molim, Gospode, uzmi moju dušu od
mene, jer mi je bolje da umrem nego da ži-
vim!“

4 Na to mu Gospod reče: „Je li dobro da
se ljutiš?“

5 Tada je Jona izašao iz grada i seo istočno
od grada. Tamo je sebi podigao kolibu, da
sedi pod njom u hladu dok ne vidi šta će biti
s gradom. **6** Gospod Bog je učinio da nad Jo-
nom izraste *kikajon*,* da mu pravi senku nad
glavom i da mu olakša muku. Jona se veoma
obradovao kikajonu.

7 Ali kad je sutradan svanula zora, Bog je
poslao crva da podgrize kikajon, tako da se
on osušio. **8** Čim je granulo sunce, Bog je po-
slao vruć istočni vetar, a sunce je udaralo Joni
u glavu, pa ga je uhvatila nesvestica. Želeo je
da umre, pa je govorio: „Bolje mi je da
umrem nego da živim!“

9 Bog reče Joni: „Je li dobro da se ljutiš
zbog kikajona?“

A on mu odgovori: „Dobro je što se lju-
tim, do smrti čak!“ **10** Gospod mu reče: „Tebi
je žao kikajona oko kojega se nisi trudio niti
si ga gajio, i koji je za jednu noć izrastao i za
jednu noć usahnuo. **11** A meni da ne bude žao
Ninive, velikog grada, u kome ima više od sto
dvadeset hiljada ljudi koji ne znaju šta je
desno, a šta levo, a uz to i mnogo stoke?“

* **4:6** „Kikajon“ je hebrejska reč. Nije sasvim izvesno o
kakvoj biljci ili eventualno gljivi je ovde reč.

Pisac: Mihej
Mesto pisanja: Judeja
Pisanje završeno: pre 717. pre n. e.
Obuhvata vreme: 750-717. pre n. e.

KNJIGA PROROKA MIHEJA

1 Gospodnja reč koja je došla Miheju[*] iz Moreseta, u danima Jotama, Ahaza i Jezekije, kraljeva Judinih, u viziji o Samariji i Jerusalimu:

2 „Čujte, svi narodi! Slušaj, zemljo i sve što je na tebi, i neka Gospod Bog bude svedok protiv vas, Gospod iz svog svetog hrama! **3** Jer, gle, Gospod izlazi iz svog mesta. Sići će i gaziće po uzvišicama zemaljskim. **4** Pod njim će se gore rastopiti, i doline razdvojiti, kao vosak pred vatrom i kao voda prolivena niz strminu.

5 Sve je to zbog Jakovljevog prestupa, zbog greha Izraelovog doma. Šta je Jakovljev prestup? Zar nije to Samarija? I koje su uzvišice Judine? Zar nije to Jerusalim? **6** Zato ću od Samarije napraviti ruševinu u polju, mesto gde se vinogradi sade. Njeno kamenje ću pobacati u dolinu, a temelje ću joj ogoliti. **7** Svi njeni rezbareni likovi biće razbijeni, svi pokloni koje je dobila kao platu biće vatrom spaljeni, i sve ću njene idole uništiti. Jer ih je skupila od bludničke plate, i oni će bludnička plata opet postati.

8 Zato ću plakati i ridati, ići ću bos i go. Zavijaću kao zmajevi i tugovaću kao ženke sove. **9** Jer njena rana je neizlečiva, proširila se sve do Jude, doprla je do vrata mog naroda, sve do Jerusalima."

10 „Ne javljajte to u Gatu, ne plačite! U Bet-Afri valjajte se u prašini! **11** Odlazi, stanovnice Šafira, u sramnoj golotinji! Stanovnica Sanana od straha nije izašla iz svog grada. Zbog naricanja Bet-Ezela nećete kod njega naći zaklon. **12** Jer stanovnica Marota nada se dobru, ali zlo silazi od Gospoda na vrata jerusalimska. **13** Upregni brze konje u kola, stanovnice Lakiša! Ona je početak greha kćeri cionske, jer su se u njoj našli prestupi Izraela. **14** Zato ćeš Moreset-Gatu dati oproštajne poklone. Kuće u Akzibu biće laž za kraljeve izraelske. **15** Još ću ti dovesti naslednika, stanovnice Mareše. Slava Izraelova doći će sve do Adulama. **16** Oćelavi se i obrij glavu zbog mile dece svoje! Raširi ćelu poput orla, jer se vode od tebe u ropstvo!"

2 „Teško onima koji bezakonje smišljaju i zlo planiraju na posteljama svojim! Kad svane jutro to izvršavaju, jer je u njihovim rukama moć da to učine. **2** Žele njive i otimaju ih, žele kuće i uzimaju ih, iznuđujući čoveka i dom njegov, i čoveka i nasledstvo njegovo.

3 Zato ovako kaže Gospod: Evo, ovom rodu smišljam zlo iz kojeg nećete izvući svoje vratove, i nećete više bahato hoditi, jer će to biti vreme nevolje. **4** Tog dana ljudi će o vama podrugljivo pričati i naricaće nad vama. Ovakvu će naricaljku izgovarati: 'Sasvim smo opustošeni! On promeni deo mog naroda. Kako mi ga uzima! Naše njive deli nevernom.' **5** Zato u zboru Gospodnjeg naroda neće biti nikoga da ti užetom odmeri deo koji ti je žrebom određen. **6** Ne prorokujte! A oni laži prorokuju. O ovome nećete prorokovati. Sramota se neće ukloniti.

7 Govoriš li, Jakovljev dome: 'Zar se Duh

[*] **1:1** „Mihej" znači „ko je kao Gospod?"

Gospodnji uskratio i da li su to dela njegova?’ Zar moje reči nisu na dobro onome ko hodi pravo?

8 Juče je moj narod ustao kao ljuti neprijatelj. Otimate divne ukrase što se napred na haljinama nose, i to od onih koji bezbrižno prolaze, kao oni koji se vraćaju iz rata. **9** Žene naroda moga terate iz njihovih milih domova. Njihovoj deci oduzimate moju slavu zauvek. **10** Ustanite i idite, jer ovo više nije vaše počivalište! Onečišćeno je i zato dolazi propast, i to bolno uništenje. **11** Ako čovek koji ide za vetrom i za prevarom lažući kaže: ‘Prorokovaću vam o vinu i o opojnom piću,’ taj će biti prorok ovom narodu.

12 Zaista ću sabrati Jakova, sve vas, zaista ću skupiti preostale od Izraela. Ujediniću ih kao ovce u toru, kao stado usred njegovog pašnjaka. Tu će se čuti vreva od ljudi.

13 Pred njima će ići onaj koji probija prepreku, a za njim će i oni proći. Proći će kroz vrata i izaći će na njih. Njihov kralj će ići pred njima, a Gospod će im biti na čelu.“

3 Rekao sam: „Čujte, molim vas, poglavari Jakovljevi i zapovednici Izraelovog doma! Zar nije na vama da znate šta je pravda? **2** Vi mrzite dobro, a volite zlo, ljudima kožu gulite i meso im s kostiju skidate, **3** jedete meso mog naroda i kožu im gulite, kosti im lomite i kidate ih kao ono što se stavlja u kotao, kao meso u loncu. **4** Tada će oni prizvati Gospoda da im pomogne, ali on im se neće odazvati. Okrenuće tada lice od njih, jer su činili zla dela.

5 Ovako govori Gospod protiv proroka koji zavode moj narod, koji grizu zubima i uzvikuju: ‘Mir!’ ali objavljuju rat protiv onoga ko im ništa ne stavi u usta: **6** Zato će vas zateći noć, pa nećete imati vizije, i tama, pa nećete moći da gatate. Sunce će nad prorocima zaći i dan će se nad njima smračiti. **7** Postideće se oni koji imaju vizije i gatari će se razočarati. Od sramote će svi oni usta pokriti, jer odgovora od Boga neće biti.

8 A ja sam pun sile od Gospodnjeg duha, pun sam pravde i moći, da objavim Jakovu njegov prestup i Izraelu njegov greh.

9 Čujte ovo, molim vas, poglavari Jakovljevog doma i zapovednici Izraelovog doma, vi kojima se pravda gadi i koji izvrćete sve što je ispravno, **10** koji Cion gradite krvoprolićem i Jerusalim nepravdom! **11** Poglavari njegovi po mitu sude, sveštenici njegovi poučavaju za platu i proroci njegovi gataju za novac, a na Gospoda se pozivaju, govoreći: ‘Zar nije Gospod među nama? Neće nas snaći nikakva nevolja.’ **12** Zato će Cion zbog vas biti preoran kao njiva i od Jerusalima će ostati samo ruševine, a gora doma Božjeg obrašće šumom.“

4 U poslednjim danima gora Gospodnjeg doma biće utvrđena iznad gorskih vrhova i uzdizaće se iznad bregova, i k njoj će se sticati narodi. **2** Mnogi će narodi ići i govoriće: „Dođite! Pođimo na Gospodnju goru, u dom Jakovljevog Boga! On će nas poučavati svojim putevima, i hodićemo njegovim stazama.“ Jer će sa Ciona doći zakon i Gospodnja reč iz Jerusalima. **3** On će suditi mnogim narodima i ispraviće stvari među moćnim narodima nadaleko. Oni će prekovati svoje mačeve u raonike i svoja koplja u srpove. Neće više narod podizati mač na narod niti će se više učiti ratovanju. **4** Svako će sedeti pod svojom lozom i pod svojom smokvom i niko ih neće plašiti, jer to su reči iz usta Gospoda nad vojskama.

5 Jer svi će narodi hoditi u ime svog boga, a mi ćemo hoditi u ime Gospoda, našeg Boga, doveka, u svu večnost.

6 „Tog dana,“ govori Gospod, „skupiću hrom narod i sabraću rasejan narod, kome sam zlo naneo. **7** Od hromog naroda sačuvaću ostatak i učiniću moćan narod od onih koji su daleko izgnani, i ja, Gospod, kraljevaću nad njima na gori Cionu od sada pa doveka.

8 A ti, kulo za stada, breže kćeri cionske, opet će se tebi vratiti stara vlast, kraljevstvo

koje pripada kćeri jerusalimskoj."

9 „Zašto tako jako vičeš? Zar nema u tebi kralja? Zar je nestao tvoj savetnik, pa su te bolovi obuzeli kao ženu koja se porađa? **10** Savijaj se od bolova i muči se, kćeri cionska, kao žena koja se porađa. Jer tada ćeš iz grada izaći i u polju ćeš stanovati. Otići ćeš u Vavilon. Odatle ćeš biti izbavljena. Odatle će te Gospod otkupiti iz ruku tvojih neprijatelja.

11 Tada će se na tebe skupiti mnogi narodi, oni što govore: 'Neka se onečisti i neka naše oči likuju nad Cionom.' **12** Ali oni ne znaju Gospodnje misli, i njegove namere ne razumeju. On će ih skupiti na gumno kao snopove tek požnjevenog žita."

13 „Ustani, kćeri cionska, i kao žito ih vrši, jer ću tvoj rog pretvoriti u gvožđe i tvoje papke pretvoriću u bakar, pa ćeš satrti mnoge narode. Zaplenićeš i posvetićeš Gospodu, istinitom Gospodaru cele zemlje, njihov nepravedni dobitak i njihovo bogatstvo."

5 „Sada se sečeš po svom telu, napadnuti grade. Neprijatelj nas drži pod opsadom. Prutom će po obrazu udarati Izraelovog sudiju."

2 „A ti, Betleheme Efrato, koji si premalen da budeš među hiljadama Judinim, iz tebe će mi izaći onaj koji će biti vladar u Izraelu, čiji izlasci[*] su od pre vremena, od eonskih dana.[*]

3 Zato će ih on predati dok ne rodi ona koja treba da rodi. A ostatak braće njegove vratiće se sinovima Izraelovim.

4 On će stajati i pasti stado Gospodnjom silom, veličanstvom imena Gospoda, svog Boga. I oni će u miru živeti jer će njegova vlast sezati sve do krajeva zemaljskih. **5** On će doneti mir. A kad Asirac dođe u našu zemlju i stupi u naše utvrđene dvore, podignućemo protiv njega sedam pastira, osam knezova od ljudi. **6** Oni će mačem pasti zemlju asirsku i zemlju Nimrodovu na njenim ulazima. I on će doneti izbavljenje od Asirca kad on dođe u našu zemlju i stupi na naše tlo.

7 A ostatak Jakovljev biće usred mnogih naroda kao rosa od Gospoda, kao veliki pljusak po rastinju, što ne zavisi od čoveka niti čeka na sinove ljudske. **8** Ostatak Jakovljev biće među narodima, usred mnogih naroda, kao lav među zverima šumskim, kao mladi lav među stadom ovaca, koji prolazeći gazi i razdire, a nema nikoga da ih izbavi. **9** Tvoja ruka biće visoko iznad tvojih protivnika i svi tvoji neprijatelji biće istrebljeni."

10 „Tog dana," govori Gospod, „istrebiću tvoje konje što su usred tebe i uništiću tvoja kola. **11** Zatrću gradove u tvojoj zemlji i srušiću sve tvoje tvrđave. **12** Istrebiću vračanje iz tvoje ruke i nećeš više imati one koji se bave magijom. **13** Istrebiću tvoje rezbarene likove i tvoje stubove što su usred tebe i nećeš se više klanjati delu svojih ruku. **14** Iskoreniću tvoja obredna debla što su usred tebe i razoriću tvoje gradove. **15** I s gnevom i jarošću izvršiću osvetu nad narodima koji nisu hteli da slušaju."

6 Čujte, molim vas, šta Gospod govori! Ustanite, podignite svoju parnicu pred gorama i neka brda čuju vaš glas. **2** Čujte, gore, parnicu Gospodnju, i vi što postojano stojite, temelji zemlje! Jer Gospod vodi parnicu sa svojim narodom, sa Izraelom će se sporiti:

3 „Narode moj, šta sam ti učinio? Čime sam te umorio? Svedoči protiv mene! **4** Izveo sam te iz zemlje egipatske i otkupio sam te iz doma robovanja. Poslao sam pred tobom Mojsija, Arona i Mirjam. **5** Narode moj, seti se šta je naumio Balak, moabski kralj, i šta mu je odgovorio Balam, Beorov sin, šta je

[*] **5:2** Izraz „motsa-ah" na hebrejskom označava familijarno poreklo.

[*] **5:2** Za objašnjenje značenja pojma „eon" i „eonska vremena," vidi fusnotu za 2. Timoteju 1:9.

bilo od Sitima pa do Gilgala, da bi se obznanila Gospodnja pravedna dela.“

6 S čim ću doći pred Gospoda? S čim ću se pokloniti Bogu na visini? Hoću li doći pred njega sa žrtvama paljenicama, s teladima od godinu dana? **7** Hoće li Gospod biti zadovoljan hiljadama ovnova, desetinama hiljada potoka ulja? Hoću li svog prvenca dati za svoj prestup, plod svoje utrobe za greh svoje duše? **8** Obznanio ti je, o čoveče zemaljski, šta je dobro. Da li Gospod, Bog tvoj, traži od tebe išta osim da postupaš pravedno, da voliš dobrotu i da skromno hodiš sa njim?

9 Gospodnji glas viče gradu, i ko je mudar bojaće se tvog imena. Slušajte prut i onoga ko ga je namenio! **10** „Ima li još u kući zlog čoveka bogatstva koje je zloćom stečeno i krnje efe koja je vredna osude? **11** Mogu li ja biti čist sa zlom vagom i sa kesom lažnih kamenih tegova? **12** Jer su njegovi bogataši puni nasilja, a njegovi stanovnici govore laži i prepreden im je jezik u ustima.

13 Zato ću te udariti da oboliš, bićeš opustošen zbog svojih greha. **14** Ješćeš, ali se nećeš nasititi, osećaćeš prazninu u svom želucu. Sklanjaćeš stvari, ali ih nećeš sačuvati, a što god budeš sačuvao, ja ću predati maču. **15** Sejaćeš, ali nećeš žeti. Cedićeš masline, ali nećeš se mazati uljem. Pravićeš sok od grožđa, ali ga nećeš piti. **16** Zato što se držite Amrijevih odredbi i svih dela Ahabovog doma i živite po njihovim savetima, pretvoriću vas u strašan prizor i učiniću da ljudi u čudu zviždе kad vide stanovnike grada. Narodi će vam se rugati.“

7 Teško meni, jer sam kao kad se bere letnje voće, kao kad se pabirči posle berbe grožđa! Nema grozda za jelo niti rane smokve za kojima mi duša žudi! **2** Veran čovek je nestao sa zemlje i među ljudima nema čestitog čoveka. Svi vrebaju da proliju krv. Svako mrežom lovi svog brata. **3** Ruke su im usmerene na zlo da ga spretno čine. Knez traži poklon, sudija sudi za nagradu, velikaš iznosi želju svoje duše, i svi se u tome potpomažu. **4** Najbolji među njima je kao bodljikavo grmlje, najpošteniji je gori od trnovite žive ograde. Doći će dan tvojih stražara, dan tvoga pohođenja. Tada će biti nevolja njihova.

5 Ne verujte drugu. Ne uzdajte se u bliskog prijatelja. Pred onom koja ti na krilu leži pazi šta ti usta govore. **6** Jer sin prezire oca, kćer ustaje na svoju majku i snaha na svoju svekrvu. Čoveku su neprijatelji njegovi ukućani.

7 A ja ću na Gospoda gledati. Spremno ću čekati Boga svog spasenja. Uslišiće me moj Bog.

8 Ne raduj se nada mnom, neprijateljice moja! Ako sam i pao, sigurno ću ustati. Ako i boravim u tami, Gospod će mi biti svetlost. **9** Podnosiću Gospodnji gnev – jer sam mu zgrešio – dok ne okonča moju parnicu i ne izvrši pravdu za mene. On će me izvesti na svetlost, gledaću njegovu pravednost. **10** Moja neprijateljica će to videti, i sramota će pokriti nju koja mi je govorila: „Gde je Gospod, tvoj Bog?“ Oči će je moje gledati. Tada će biti izgažena kao blato po ulicama.

11 U dan kad se budu gradile tvoje kamene zidine, u taj dan odredba će biti daleko. **12** U taj dan k tebi će doći ljudi iz Asirije i iz egipatskih gradova, od Egipta pa sve do reke, od svih mora i sa svih gora. **13** I zemlja će se pretvoriti u pustoš zbog svojih stanovnika, zbog plodova njihovih dela.

14 Pasi narod svoj palicom svojom, stado nasledstva svog koje je samo živelo u šumi, usred voćnjaka. Neka pase u Bašanu i Giladu, kao u staro vreme.

15 Kao u vreme kad ste izlazili iz Egipta, pokazaću vam čudesna dela. **16** Narodi će ih videti i postideće se sve svoje moći. Staviće ruku na svoja usta i uši će im se zaglušiti. **17** Lizaće prašinu kao zmije, kao gmizavci zemaljski sa strepnjom će izaći iz svojih skloništa. „K meni, Gospodu Bogu, doći će drhteći i mene će se bojati.“

18 Ko je Bog kao što si ti, koji opršta kri-
vicu i prelazi preko prestupa ostatka svog
nasledstva? Neće on zauvek biti gnevan, jer
milost rado pokazuje. **19** Ponovo će nam se
smilovati, pogaziće naše prestupe. Sve nji-
hove grehe bacićeš u morske dubine. **20** Po-
kazaćeš nam vernost koju si pokazao Jakovu,
milost koju si pokazao Abramu, kao što si se
još davnih dana zakleo našim praočevima.

Pisac: Nahum
Mesto pisanja: Judeja
Pisanje završeno: pre 612. pre n. e.

KNJIGA PROROKA NAHUMA

1 Objava protiv Ninive: Knjiga vizije Nahuma* Elkošanina:

2 Bog revnosan i koji se osvećuje. Gospod je osvetnik i pun je jarosti. Gospod se osvećuje svojim protivnicima i gnevi se na svoje neprijatelje.

3 Gospod je spor na gnev i velik u snazi. Gospod nipošto ne smatra [ljude] nevinim. U razornom vetru i oluji njegov je put, a oblaci su poput praha pod njegovim nogama.

4 Kad zapreti moru, ono presuši, i sve reke on isušuje. Uvenuli su Bašan i Karmel i uvenuo je cvet lebanonski.

5 Gore se zbog njega tresu, brda se tope. Zbog njegovog lica zemlja će se uzdrmati, zemaljsko tlo i svi koji žive na njemu.

6 Ko može opstati pred njegovom osudom? I ko se može suprotstaviti žestini njegovog gneva? Njegova jarost će se kao vatra izliti i stene će se zbog njega srušiti.

7 Gospod je dobar, on je tvrđava u dan nevolje. Pazi na one koji kod njega traže utočište.

8 Bujicom što sve nosi on će potpuno uništiti njeno mesto i tama će goniti njegove neprijatelje.

9 Šta smišljate protiv Gospoda? On će učiniti kraj. Nevolja [zlo, beda] se neće drugi put podignuti.

10 Iako su spleteni kao trnje i pijani kao od pića, biće progutani kao suva strnjika.

11 Iz tebe će izaći onaj koji smišlja zlo protiv Gospoda, koji smera ono što ne valja.

12 Ovako kaže Gospod: „Iako su u punoj snazi i premda su mnogobrojni, ipak će biti pokošeni i pregaženi. Naneću ti nevolju, tako da više neće biti potrebe da ti je nanosim.
13 A sada ću slomiti njegov jaram s tebe i pokidaću okove koji su na tebi.
14 A za tebe je Gospod dao uput: ‘Tvoje ime više neće imati potomstva. Iz kuće tvojih bogova istrebiću rezani lik i liveni kip. Spremiću ti grob, jer si prezren.’

15 Gle, na gorama su noge onoga koji donosi dobru vest, onoga koji objavljuje mir. Slavi svoje praznike, Judo! Izvrši svoje zavete, jer pokvaren čovek neće više prolaziti kroz tebe. Biće sasvim zatrt.“

2 „Onaj koji rasteruje narod pojavio se pred tvojim licem. Čuvaj utvrđenje! Pazi na put! Učvrsti bedra svoja! Skupi svu svoju snagu!

2 Jer će Gospod obnoviti ponos Jakovljev, a i ponos Izraelov, jer su ih opustošili oni koji pustoše, i mladice su njihove uništili.

3 Crven je štit njegovih junaka, u skerlet su odeveni hrabri ljudi. U dan kad se on sprema za boj, kao vatra blista gvožđe na bojnim kolima. Ratnici vitlaju kopljima.
4 Po ulicama bojna kola besno jure. Po trgovima jure tamo-amo. Liče na baklje. Kao munje jure.

5 On će se setiti svojih junaka. U hodu će oni posrtati. Jurišaće na njene zidine, a prepreke će biti postavljene.
6 Vrata na rekama biće otvorena i palata će biti srušena.
7 Tako je određeno. Razotkrivena je. Biće odvedena u zarobljeništvo, a njene robinje će tugovati, puštaće glas kao golubice i u grudi će se

* **1:1** „Nahum“ znači „utešitelj.“

udarati. **8** Niniva je od svog početka bila kao
jezero puno vode, ali sada oni beže. ‘Stanite!
Stanite!’ Ali niko se ne vraća.

9 ‘Otimajte srebro, otimajte zlato! Blagu
nema kraja.’ Tu je mnoštvo raznih dragoce-
nih stvari.

10 Praznina i ništavilo i grad opustošen!
Srce se topi, kolena klecaju, jaki bolovi u
svim bedrima, lica im gore od teskobe. **11**
Gde je lavlja jazbina i pećina mladih lavova,
kuda je lav hodao i ulazio, i gde je lavić bio i
gde ih niko nije plašio? **12** Lav je rastrzao do-
voljno plena za svoje mladunce, davio je za
svoje lavice. Jazbine je svoje punio plenom i
skrovišta svoja rastrgnutim životinjama.

13 ‘Evo, dolazim na tebe,’ govori Gospod
nad vojskama, ‘i tvoja bojna kola pretvoriću
u dim. Mač će progutati tvoje mlade lavove.
Istrebiću sa zemlje tvoj plen i glas tvojih gla-
snika više se neće čuti.’“

3 Teško krvoločnom gradu! Pun je prevare
i pljačke! U njemu uvek ima plena! **2**
Čuje se zvuk biča i buka točkova, konji
jure i kola skaču. **3** Jahač na konju, plamen
mača, blesak koplja, mnogo pobijenih, go-
mile leševa, mrtvim telima nema kraja. Pada
se preko mrtvih tela. **4** To je zbog velikog
bluda bludnice koja privlači svojim čarima,
vešte vračare koja narode u zamku hvata blu-
dom svojim i plemena vračanjem svojim.

5 „Evo, dolazim na tebe,“ govori Gospod
nad vojskama. „Preko tvog lica podići ću
tvoje haljine i pokazaću narodima tvoju golo-
tinju i kraljevstvima tvoju sramotu. **6** Gadosti
ću baciti na tebe i izvrgnuću te ruglu. Nači-
niću od tebe strašan prizor. **7** Ko te god vidi
pobeći će od tebe i reći će: ‘Niniva je opusto-
šena! Ko će se sažaliti na nju?’ Gde da ti tra-
žim tešitelje? **8** Jesi li bolja od No-Amona,
koji je sedeo na kanalima Nila? Vode su bile
svuda oko njega, njegovo bogatstvo bilo je
more, njegove zidine bile su more. **9** Etiopija
je bila sva njegova snaga, a i Egipat – bezgra-
nična snaga. Fut i Libijci bili su mu pomoć-
nici. **10** I on je morao u izgnanstvo, otišao je
u ropstvo. I deca su mu bila smrskana po
uglovima svih ulica, za njegove slavne ljude
bacali su žreb i svi njegovi velikaši bili su o-
kovani lancima.

11 I ti ćeš se opiti, bićeš sakrivena. I ti ćeš
tražiti utočište pred neprijateljem. **12** Sve
tvoje tvrđave su kao stabla smokve s prvim
zrelim plodovima. Ako ih neko protrese,
pašće u usta onome ko želi da ih jede.

13 Gle, tvoj narod je postao poput žena
usred tebe. Neprijateljima tvojim biće otvo-
rena vrata tvoje zemlje. Vatra će progutati
tvoje prevornice. **14** Zahvati sebi vodu za
opsadu! Učvrsti svoje tvrđave! Uđi u blato i
gazi glinu! Uzmi u ruke kalup za ciglu! **15**
Tamo će te vatra progutati. Mač će te saseći.
Progutaće te kao što mladi skakavci gutaju bi-
lje. Umnoži se poput mladih skakavaca,
umnoži se poput skakavaca. **16** Umnožila si
svoje trgovce, više ih je nego zvezda na nebu.

Mladi skakavac skida svoju kožicu i
odleće. **17** Tvoji stražari su poput skakavaca
i oni što ti vojsku sazivaju poput jata skaka-
vaca. U zidovima kamenih torova borave kad
je hladan dan. A kad zasja sunce odleću, i ne
zna im se više mesto.

18 Pastiri su se tvoji uspavali, kralju asir-
ski, junaci su tvoji ostali u prebivalištima svo-
jim. Narod je tvoj rasut po gorama i nikoga
nema da ga skupi. **19** Propasti tvojoj nema
leka. Rana je tvoja neizlečiva. Svi koji čuju
vest o tebi nad tobom će likovati pljeskajući
rukama, jer koga nije stizala zloća tvoja?“

Pisac: Havakuk
Mesto pisanja: Judeja
Pisanje završeno: oko 626. pre n. e.

KNJIGA PROROKA HAVAKUKA

1 Objava koju je prorok Havakuk* imao u viziji: **2** „Gospode, dokle ću vapiti, a da ti ne čuješ? Dokle ću te zbog nasilja zvati u pomoć, a da ti ne spaseš? **3** Zašto me puštaš da vidim zlo i zašto gledaš muku? Zašto su pljačka i nasilje preda mnom, zašto nastaju prepirke i zašto izbijaju svađe?

4 Zato zakon gubi na snazi i pravda nikada ne izlazi na videlo. Jer zli okružuje pravednoga, zato se pravda izvrće.“

5 „Pogledajte vi među narodima! Gledajte i čudite se! Čudite se, jer se u vaše dane izvršava delo u koje ne biste poverovali ni da vam neko o njemu priča! **6** Jer evo, podižem Haldejce, narod okrutan i neobuzdan, koji prolazi prostranstvima zemaljskim da zauzme naselja koja mu ne pripadaju. **7** Žestok je i zastrašujuć. Pravda njegova i dostojanstvo njegovo od njega samog dolaze. **8** Konji su njegovi brži od leoparda i okrutniji od večernjih vukova. Besno bojni konji njegovi kopitama o zemlju udaraju i izdaleka dolaze bojni konji njegovi. Lete kao orao kad se obruši na plen. **9** Ceo taj narod dolazi da bi činio nasilje. Nadolaze lica njihova silovito kao istočni vetar i zarobljenike skupljaju kao pesak. **10** Taj se narod ruga kraljevima, i vladari mu za podsmeh služe. Svakome utvrđenom mestu on se smeje, zasipa ga zemljom i osvaja ga. **11** U to vreme juriće kao vetar, proći će i biće kriv. Tu snagu on dobija od svog boga.“

12 „Zar ti nisi od davnina, Gospode? Bože moj, Sveti Bože moj, ti ne umireš! Gospode, ti si ga odredio da izvrši sud! Steno, postavio si ga da izvrši popravnu meru!

13 Tvoje oči su i suviše čiste da bi ti zlo gledao, ti ne možeš nevolju gledati. Zašto gledaš one koji postupaju neverno i ćutiš kad zli proždire pravednijeg od sebe? **14** Zašto si dao da ljudi budu kao ribe morske, kao gmizavci nad kojima niko ne vlada? **15** Neprijatelj ih sve izvlači udicom, vuče ih mrežom svojom, skuplja ih u svoju ribarsku mrežu. Zato se raduje i veseli. **16** Zato žrtvu prinosi svojoj mreži i prinosi kâd ribarskoj mreži, jer mu one donose sočno jelo i zdravu hranu. **17** Hoće li zato isprazniti svoju mrežu? Mora li stalno da ubija narode bez samilosti?“

2 Na svom stražarskom mestu ja ću stajati i na bedemu ću biti. Paziću da vidim šta će reći preko mene i šta ću odgovoriti kad me ukori.

2 Gospod mi je rekao: „Zapiši viziju i čitko je ureži na pločice, da se naglas može lako čitati. **3** Jer će se ta vizija ispuniti u vreme koje je za to određeno i ide prema kraju i neće slagati. Ako i okleva, čekaj je, jer će se sigurno ispuniti. Neće zakasniti!“

4 Gle, ko se ponosi, njegova duša nije prava u njemu; a pravednik će od vere svoje živ biti. **5** Zaista, vino je prevarno, pa se čovek ponese. On neće dostići svoj cilj, on koji je dušu svoju raširio kao grob, koji je kao smrt i ne može se nasititi. K sebi skuplja sve narode i sabira k sebi sva plemena. **6** Zar neće svi oni protiv njega širiti podrugljive priče, zajedljive opaske i zagonetke? I govoriće se: ‘Teško onom ko umnožava što nije njegovo – dokle će tako? – i ko tovari dug na sebe! **7** Zar

* **1:1** „Havakuk“ znači „srdačan zagrljaj.“

neće iznenada ustati oni što od tebe traže kamatu i probuditi se oni koji te potresaju, pa ćeš im postati plen?’ **8** Zato što si ti oplenio mnoge narode, svi preostali iz naroda opleniće tebe, zbog prolivanja krvi ljudske i zbog nasilja nad zemljom, gradom i svima što u njemu žive.

9 ‘Teško onom ko na zao način stiče dobitak za svoju kuću, da bi svoje gnezdo visoko postavio, da bi se tako izbavio kad ga pritisne zlo!’ **10** Smislio si sramotu kući svojoj, istrebljenje mnogih naroda. Duša tvoja greši. **11** Jer će iz zida kamen vikati i čvor će mu iz grede odgovarati.

12 ‘Teško onom ko grad podiže krvoprolićem i naselje utvrđuje nepravdom!’ **13** Gle, zar nije od Gospoda nad vojskama to što se samo za vatru narodi trude i plemena nizašta umaraju? **14** Jer će zemlja biti puna znanja o Gospodnjoj slavi kao što je more puno vode.

15 ‘Teško onom ko svojim bližnjima daje da piju i piću dodaje svoj bes i gnev, da bi ih opio, i da bi gledao njihovu golotinju!’ **16** Nasitićeš se sramote umesto časti. Pij i ti i budi kao neobrezan! Čaša u desnici Gospodnjoj okrenuće se prema tebi i sramota će doći na čast tvoju. **17** Jer će na tebe doći nasilje počinjeno nad Lebanonom i pokolj izvršen nad preplašenim zverima, zbog prolivanja krvi ljudske i zbog nasilja nad zemljom, nad gradom i svima što u njemu žive. **18** Od kakve je koristi rezani lik kad ga zanatlija izrezbari, liveni kip i učitelj koji laž naučava, da se onaj ko ga je načinio toliko uzda u njega pa pravi bezvredne neme bogove?

19 Teško onom ko govori parčetu drveta: ‘Probudi se!,’ i nemom kamenu: ‘Ustani! Ti nas poučavaj’! Gle, obloženi su zlatom i srebrom i duha nema u njima. **20** Ali Gospod je u svom svetom hramu. Ćuti pred njim, sva zemljo!“

3 Molitva proroka Havakuka, u obliku naricaljki: **2** „Gospode, čuo sam šta si sve učinio. Uplašio sam se, Gospode, dela tvojih. Usred godina oživi ih! Usred godina obznani ih! Seti se u gnevu da pokažeš milosrđe.

3 Bog je došao iz Temana, Sveti Bog s gore Faran. Slava njegova nebesa je pokrila i hvalom njegovom zemlja se ispunila.

4 Sjaj je njegov kao svetlost bio. Dva zraka izlazila su iz ruke njegove, tamo mu se snaga krila.

5 Pred njim je pošast išla, a jaka groznica išla je za njim.

6 Zastao je da potrese zemlju. Pogledao je i tada su narodi zadrhtali. Večne su se gore raspale, vekovna su se brda slegla. To su putevi njegovi od davnina.

7 Video sam zlo nad šatorima huškim. Potresla su se šatorska platna u zemlji madijanskoj.

8 Gospode, zar si se na reke razgnevio? Zar si se na reke žestoko razgnevio, ili se tvoj gnev na more podigao, pa si jahao na konjima svojim? Kola su tvoja spasenje donela.

9 Luk je tvoj otkriven i go. Izrečene su zakletve plemena. Rekama si zemlju razdvojio.

10 Gore su te videle, teški su ih bolovi obuzeli. Olujne su vode navalile. Vodeni bezdan glas je pustio. Visoko je ruke svoje podigao.

11 Sunce i mesec stali su u svom uzvišenom prebivalištu. Kao svetlost letele su strele tvoje. Blesak koplja tvog svetlost je davao.

12 Koračao si zemljom donoseći osudu. U gnevu si kao na gumnu gazio narode.

13 Izašao si da spaseš narod svoj, da spaseš svog pomazanika. Satro si poglavara kuće zloga. Ona je uništena od temelja pa sve do krova.

14 Njegovim si kopljima probio glavu njegovih ratnika kad su na mene navalili da me raseju. Silno su se radovali kao da će nevoljnika proždreti na skrovitom mestu.

15 Kroz more si gazio konjima svojim, kroz bujicu velikih voda.

16 Čuo sam to i moja se utroba uznemirila,

na taj zvuk uzdrhtale su moje usne, trulež je ušla u moje kosti, i sve me je to uznemirilo. Ja ću ipak mirno čekati dan nevolje, kad on dođe na narod da ga napadne.

17 Čak i ako smokva više ne bude cvetala i ne bude roda na lozi, ako maslina uskrati rod svoj i polja ne budu davala hranu, ako ovaca
nestane iz tora i goveda ne bude u štalama, **18**
ja ću ipak klicati Gospodu, radovaću se Bogu mog spasenja.

19 Gospod je moja snaga, on će mi dati noge kao u košute i vodiće me po mojim uzvišicama.“

Upravitelju, uz pratnju mojih žičanih instrumenata.

Pisac: Sefanija
Mesto pisanja: Judeja
Pisanje završeno: oko 631. pre n. e.

KNJIGA PROROKA SEFANIJE

1 Gospodnja reč koja je došla Sefaniji,* sinu Husija, sina Gedalije, sina Amarije, Jezekijinog sina, u danima Josije, Amonovog sina, Judinog kralja: **2** „Sve ću istrebiti s lica zemlje," govori Gospod. **3** „Istrebiću ljude i životinje. Zatrću ptice nebeske i ribe morske, i svaki kamen spoticanja zajedno sa zlima. Istrebiću ljude s lica zemlje," govori Gospod. **4** „Podignuću svoju ruku na Judu i na sve stanovnike Jerusalima i istrebiću iz ovoga mesta ostatak Balov, ime derviša* zajedno sa drugim sveštenicima, **5** i one koji se na krovovima klanjaju nebeskoj vojsci, i one koji se klanjaju zaklinjući se Gospodu i zaklinjući se Malhomom, **6** i one koji odstupaju od Gospoda, koji ne traže Gospoda niti ga za savet pitaju."

7 „Ćutite pred Gospodom! Jer blizu je Gospodnji dan, jer je Gospod pripremio žrtvu, pozvao je svoje zvanice."

8 „Na dan žrtve Gospodnje pohodiću knezove i kraljevske sinove i sve koji nose tuđinske haljine. **9** I pohodiću sve koji preskaču preko praga u taj dan, one koji kuću gospodara svojih pune nasiljem i prevarom. **10** U taj dan," govori Gospod, „podići će se vika s Ribljih vrata i gorak plač iz novog dela grada i silna lomljava s bregova. **11** Gorko plačite, stanovnici Makteša, jer je uništen ceo narod trgovački, istrebljeni su svi koji mere srebro!"

12 „U to vreme pretražiću Jerusalim sa svetiljkama i pohodiću ljude koji su kao vino što leži na svom talogu i koji govore u svom srcu: ‘Gospod neće učiniti ni dobro ni zlo.’ **13** Bogatstvo će njihovo biti opljačkano i kuće njihove opustošene. Oni će graditi kuće, ali neće u njima stanovati, sadiće vinograde, ali neće piti vino njihovo."

14 „Blizu je veliki Gospodnji dan. Blizu je i dolazi vrlo brzo. Gorak je glas Gospodnjeg dana. Tada će vikati junak. **15** Taj dan je dan gneva, dan nevolje i teskobe, dan oluje i pustošenja, dan tame i mraka, dan oblaka i guste tame, **16** dan kada će se oglasiti rog i kada će se čuti ratni poklič protiv gradova utvrđenih i protiv visokih kula na uglovima zidina. **17** I pustiću nevolju na ljude, pa će hodati kao slepci, jer su Gospodu zgrešili. Krv njihova prosuće se kao prašina i utroba njihova kao đubre. **18** Ni srebro njihovo ni zlato njihovo neće moći da ih izbavi u dan gneva Gospodnjeg. Oganj revnosti njegove proždreće svu zemlju, jer će on istrebljenjem strašnim istrebiti sve što žive na zemlji."

2 „Skupi se, skupi se narode koji nemaš stida! **2** Pre nego što se izvrši presuda, pre nego što dan prođe kao pleva na vetru, pre nego što dođe na vas žestoki gnev Gospodnji, pre nego što dođe na vas dan gneva Gospodnjeg, **3** tražite Gospoda, svi krotki na zemlji, koji izvršavate zakon njegov! Tražite pravednost, tražite krotost, i možda ćete biti zaštićeni u dan gneva Gospodnjeg! **4** Jer će Gaza biti napuštena,

* **1:1** „Sefanija" znači „Gospod je zaštitio (sakrio, sačuvao)."

* **1:4** „Kemarim" na hebrejskom, srodno arapskoj reči „fakir" – sveštenici obučeni u crnu odeždu, mistici i askete.

Aškelon pretvoren u pustoš. Ašdod će u
podne biti proteran, Ekron će iz korena biti
iščupan.“
5 „Teško stanovnicima primorskih kra-
jeva, narodu heretejskom! Evo Gospodnje
reči protiv vas! Hanane, filistejska zemljo, u-
ništiću te, tako da u tebi ne bude stanovnika.
6 Primorski krajevi postaće pašnjaci, s buna-
rima za pastire i kamenim torovima za ovce.
7 Ti krajevi pripašće preostalima od Judinog
doma. Tu će oni naći pašu. U aškelonskim
kućama uveče će počivati, jer će Gospod,
Bog njihov, pogledati na njih i vratiti njihov
zarobljeni narod.“
8 „Čuo sam ruganje Moabovo i uvrede si-
nova Amonovih, kojima su sramotili moj na-
rod i oholo pretili njegovoj zemlji. **9** Zato,
tako ja bio živ,“ govori Gospod nad voj-
skama, Izraelov Bog, „Moab će postati kao
Sodom, a sinovi Amonovi kao Gomor, mesto
obraslo koprivom, jama puna soli, večna
pustoš. Oni koji su preostali iz mog naroda
opleniće ih i ostatak mog naroda osvojiće ih.
10 To će im biti za ponos njihov, jer su se ru-
gali narodu Gospoda nad vojskama i oholo
mu pretili. **11** Ja, Gospod, strahom ću ih ispu-
niti, jer ću sve bogove zemaljske nemoćnim
učiniti, i meni će se ljudi klanjati, svaki sa
svog mesta, sva ostrva naroda.“
12 „I vi, Etiopljani, vi ćete biti pobijeni
mojim mačem.“
13 „Bog će svoju ruku pružiti na sever i
uništiće Asiriju. Ninivu će u pustoš pretvoriti,
u bezvodni kraj poput pustinje. **14** I usred nje
ležaće krda, razne divlje životinje zemaljske.
I pelikan i bodljikavo prase noćivaće među
glavama stubova njenih. Glas će se čuti na
prozoru. Pustošenje će biti na pragu, jer će on
poskidati drvenu oplatu. **15** To je onaj veseli
grad koji je spokojno živeo, koji je u svom
srcu govorio: ‘Ja, i niko drugi!’ Kako je
postao strašan prizor i prebivalište divljih ži-
votinja! Ko god prođe pored njega u čudu će
zviždati, odmahivaće svojom rukom.“

3 „Teško buntovnom, onečišćenom, nasil-
ničkom gradu! **2** Glas ne sluša, pouku ne
prihvata. U Gospoda se ne uzda. Svom
Bogu se ne približava. **3** Njegovi su knezovi
usred njega lavovi koji riču. Njegove su su-
dije večernji vukovi koji do jutra sve kosti
oglođu. **4** Proroci su njegovi drski, to su ljudi
neverni. Sveštenici njegovi skrnave što je
sveto, krše zakon. **5** Gospod je pravedan
usred njega, ne čini nepravdu. Svako jutro
pravdu svoju obznanjuje, i u zoru ona ne izo-
staje. Ali nepravednik ne zna za stid.“
6 „Istrebio sam narode, kule na uglovima
zidina su im razorene. Opustošio sam ulice
njihove, niko njima ne prolazi. Gradovi su
njihovi pusti, nema u njima ljudi, nema sta-
novnika. **7** Rekao sam: ‘Sad ćeš me se bojati,
prihvatićeš moju pouku.’ Da me je poslušao,
prebivalište mu ne bi bilo uništeno. A sada ga
moram pozvati na odgovornost zbog svih nje-
govih greha. Nisu nimalo oklevali da u svemu
čine zlo.
8 ‘Zato, čekajte me,’ govori Gospod, ‘do
dana kad ću ustati na plen, jer sam odlučio da
skupim narode, da saberem kraljevstva, da
bih izlio na njih osudu svoju, sav žestoki gnev
svoj, jer će oganj moje revnosti proždreti svu
zemlju. **9** Jer ću tada narodima dati čist jezik,
da bi svi prizivali Gospodnje ime i služili mu
rame uz rame.’“
10 „Iz područja etiopskih reka dar će mi
doneti oni koji mi se mole, rasejani narod
moj. **11** Tog dana nećeš se stideti zbog svih
dela svojih kojima si mi zgrešio, jer ću tada iz
tebe ukloniti ohole hvalisavce, i nikada se
više nećeš oholo uzdizati na svetoj gori mo-
joj. **12** I ostaviću usred tebe narod ponizan i
skroman, koji će naći utočište u imenu
Gospodnjem. **13** Preostali od Izraela neće či-
niti nepravdu, neće govoriti laž, niti će se u
njihovim ustima naći prepreden jezik, jer će
na paši biti i počivati, i niko ih neće plašiti.“
14 „Viči od radosti, kćeri cionska! Kliči
od veselja, Izraele! Raduj se i veseli se iz sveg
srca, kćeri jerusalimska! **15** Gospod je skinuo

osudu s tebe. Oterao je tvog neprijatelja.
Gospod, kralj Izraela, usred tebe je. Nećeš se
više bojati zla.“ **16** Tog dana reći će se Jeru-
salimu: „Ne boj se, Cione! Neka ti ruke ne
klonu! **17** Gospod, Bog tvoj, usred tebe je.
Moćan je i spašće te. Klicaće zbog tebe rado-
sno. Umiriće se u ljubavi svojoj. Radovaće ti
se veselo uzvikujući.“

18 „Skupiću one što tuguju daleko od sve-
čanosti tvojih. Daleko su od tebe bili jer su
nosili sramotu svoju. **19** Evo, u to vreme
ustaću protiv svih koji te tlače. Spašću narod
hromi i sakupiću narod rasejani. Pribaviću im
hvalu i dobro ime po svoj zemlji gde su bili
pod sramotom. **20** U to vreme dovešću vas, u
vreme kad vas sakupim. Jer ću vam stvoriti
dobro ime i pribaviti hvalu među svim naro-
dima na zemlji, kad pred vašim očima vratim
vaš zarobljeni narod,“ kaže Gospod.

Pisac: Hagaj
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: 520. pre n. e.
Obuhvata vreme: 112 dana (520. pre n. e.)

KNJIGA PROROKA HAGAJA

1 Druge godine kralja Darija, šestog me-
seca, prvog dana u mesecu, Gospodnja
reč je preko proroka Hagaja* došla Zeru-
babelu, Salatielovom sinu, namesniku u Judi,
i Jošui, Josedekovom sinu, prvosvešteniku:
2 „Ovako kaže Gospod nad vojskama: O-
vaj narod govori: ‘Još nije došlo vreme,
vreme da se gradi dom Gospodnji.’“
3 A ovo je Gospodnja reč koja je došla
preko proroka Hagaja: **4** „Da li je vreme da vi
živite u svojim kućama obloženim drvetom,
dok je ovaj dom pust? **5** I zato sada ovako
kaže Gospod nad vojskama: ‘Razmislite u
svom srcu o putevima svojim. **6** Mnogo se-
jete, ali malo žanjete. Jedete, ali ne možete da
se nasitite. Pijete, ali ne možete da se napijete.
Oblačite se, ali niko ne može da se ugreje.
Najamnik stavlja svoju platu u pocepanu
vreću.’
7 Ovako kaže Gospod nad vojskama:
‘Razmislite u svom srcu o putevima svojim.
8 Idite na goru i donesite drva! Sagradite
dom da mi donosi radost i da se proslavim,’
kaže Gospod.
9 ‘Očekivali ste mnogo, a evo, dobili ste
malo. Ono što ste uneli u kuću, ja sam odu-
vao. A zbog čega?,’ govori Gospod nad voj-
skama. ‘Zbog mog doma koji je pust, dok vi
trčite svako za svoju kuću. **10** Zato su nebesa
nad vama uskratila rosu svoju i zemlja je
uskratila plod svoj. **11** I dozvao sam sušu na
zemlju, na gore, na žito, na mlado vino, na u-
lje, na sve što zemlja rađa, na ljude, na stoku,
i na svaki trud ruku ljudskih.’“
12 Zerubabel, Salatielov sin, i Jošua, Jo-
sedekov sin, prvosveštenik, i sav ostali narod
poslušali su glas Gospoda, svog Boga, i reči
proroka Hagaja koga im je poslao Gospod,
Bog njihov. I narod se bojao Gospoda.
13 Tada je Hagaj, Gospodnji glasnik,
objavio Gospodnju poruku narodu: „Ja sam s
vama,“ govori Gospod.
14 I Gospod je podstakao duh Zerubabela,
Salatielovog sina, namesnika u Judi, i duh Jo-
šue, Josedekovog sina, prvosveštenika, i duh
sveg ostalog naroda, i došli su da rade u domu
Gospoda nad vojskama, svog Boga. **15** Bilo
je to dvadeset i četvrtog dana šestog meseca
druge godine kralja Darija.

2 Sedmog meseca, dvadeset i prvog dana
tog meseca, Gospodnja reč došla je
preko proroka Hagaja: **2** „Reci Zeruba-
belu, Salatielovom sinu, namesniku u Judi, i
Jošui, Josedekovom sinu, prvosvešteniku, i
ostalom narodu: **3** ‘Ko je još među vama od
onih koji su videli ovaj dom u njegovoj rani-
joj slavi? A kakvog ga sada vidite? Zar u va-
šim očima nije kao ništa u poređenju s onim?’
4 ‘Ali sada budi odvažan, Zerubabelu,’
govori Gospod, ‘budi odvažan i ti, Jošua, Jo-
sedekov sine, prvosvešteniče! Budi postojan,
celi narode,’ govori Gospod, ‘i prionite na po-
sao! Jer ja sam s vama,’ govori Gospod nad
vojskama. **5** ‘Setite se saveza koji sam sklo-
pio s vama kad ste izašli iz Egipta i kad je
Duh moj stajao među vama! Ne bojte se!’
6 Jer ovako kaže Gospod nad vojskama:

* **1:1** „Hagaj“ znači „rođen na praznik.“

'Još jednom – i to uskoro – potrešću nebesa i zemlju, more i kopno.

7 Potrešću sve narode, i željeni svih naroda će doći, i napuniću ovaj dom slavom,' kaže Gospod nad vojskama.

8 'Srebro je moje i zlato je moje,' govori Gospod nad vojskama.

9 'Slava ovog drugog doma biće veća nego slava onog prvog,' kaže Gospod nad vojskama. 'I na ovom mestu daću mir,' govori Gospod nad vojskama."

10 Dvadeset i četvrtog dana devetog meseca, druge godine Darija, Gospodnja reč
došla je proroku Hagaju: **11** „Ovako kaže
Gospod nad vojskama: Pitaj sveštenike za zakon i reci: **12** 'Ako neko nosi posvećeno
meso u rubu svoje haljine, pa se svojim rubom dotakne hleba ili variva ili vina ili ulja ili bilo kakve hrane, da li će to postati sveto?'" A sveštenici su odgovorili: „Neće!"

13 Hagaj je zatim rekao: „Ako neko ko se onečistio mrtvacem dotakne nešto od toga, da li će to postati nečisto?" Sveštenici su odgovorili: „Postaće nečisto."

14 Tada je Hagaj rekao: „Takvi su i ovi ljudi i takav je ovaj narod preda mnom," govori Gospod, „i takva su sva dela ruku njihovih i sve što prinesu. Sve je nečisto."

15 „A sada vas molim da od danas razmišljate u svom srcu o tome kako je bilo pre nego što je položen kamen na kamen u Gospodnjem hramu. **16** Kad bi neko došao do gomile
na kojoj je trebalo da bude dvadeset mera, bilo bi ih samo deset, i kad bi neko došao do prese za grožđe da iz nje zahvati pedeset
mera, bilo bi ih samo dvadeset. **17** Pustio sam
na vas sušu, buđ i grȁd, na svako delo ruku vaših, ali niko se od vas nije obratio k meni," govori Gospod.

18 „Molim vas, razmišljajte o ovome u svom srcu od danas, od dvadeset i četvrtog dana devetog meseca, od dana kad je položen temelj hrama Gospodnjeg, razmišljajte u
svom srcu o ovome: **19** Ima li još semena u
žitnici? Ni loza ni smokva ni nar ni maslina još nisu rodili? Od ovog dana ću vas blagosloviti."

20 Gospodnja reč došla je drugi put Hagaju dvadeset i četvrtog dana tog meseca: **21**
„Reci Zerubabelu, namesniku u Judi: 'Ja ću
potresti nebesa i zemlju. **22** I oboriću presto
kraljevstvima i uništiću snagu kraljevstvima naroda. Prevrnuću kola i one koji ih voze, popadaće konji i konjanici, svaki od mača brata svoga.'"

23 „Tog dana," govori Gospod nad vojskama, „uzeću te, Zerubabelu, Salatielov sine, slugo moj," govori Gospod. „I staviću te kao pečatni prsten, jer sam tebe izabrao," govori Gospod nad vojskama.

Pisac: Zaharija
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: 518. pre n. e.
Obuhvata vreme: 520-518. pre n. e.

KNJIGA PROROKA ZAHARIJA

1 Osmog meseca druge godine Darija, Gospodnja reč došla je Zahariji,* sinu Barahije, Idovog sina, proroku: **2** „Gospod se mnogo razgnevio na vaše očeve.

3 Zato im reci: Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Vratite se meni,’ govori Gospod nad vojskama, ‘i ja ću se vratiti vama,’ kaže Gospod nad vojskama.

4 Ne budite poput svojih očeva koje su raniji proroci pozivali: Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Molim vas, vratite se sa svojih zlih puteva i odvratite se od svojih zlih dela.

Ali oni nisu poslušali niti su obratili pažnju na ono što sam govorio,’ govori Gospod.

5 ‘Gde su sada vaši očevi? Zar proroci doveka žive? **6** Ali moje reči i moji propisi koje sam dao svojim slugama, prorocima, zar nisu stigli vaše očeve? Oni su se morali osvrnuti i reći: Ono što je Gospod nad vojskama naumio da nam učini, prema našim putevima i prema našim delima, to nam je i učinio.’“

7 Dvadeset četvrtog dana jedanaestog meseca, a to je mesec ševat, druge godine Darija, Gospodnja reč došla je Zahariji, sinu Barahije, Idovog sina, proroku: **8** „Ovo sam video noću: Gle, jedan čovek na riđem konju stoji među stablima mirte u dolini, a iza njega su bili riđi, šaren i beli konj.“

9 Tada sam rekao: „Ko su ovi, gospodaru moj?“ A anđeo koji je razgovarao sa mnom rekao mi je: „Ja ću ti pokazati ko su oni.“

10 Tada je čovek koji je stajao među stablima mirte odgovorio: „Ovo su oni koje je Gospod poslao da obilaze zemlju.“ **11** Tada su se oni obratili Gospodnjem anđelu koji je stajao među mirtama, i rekli su: „Obišli smo zemlju, i gle, sva je zemlja mirna i počiva.“

12 Onda je Gospodnji anđeo odgovorio: „Gospode nad vojskama, dokle ćeš uskraćivati milosrđe Jerusalimu i Judinim gradovima, nad kojima tvoja osuda traje ovih sedamdeset godina?“

13 I Gospod je odgovorio anđelu koji je razgovarao sa mnom, prijatnim rečima, utešnim rečima. **14** Anđeo koji je razgovarao sa mnom rekao mi je: „Objavi ove reči: Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Revnujem za Jerusalim i za Cion s velikom revnošću. **15** Žestoko sam se razgnevio na bezbrižne narode, jer sam bio malo gnevan, ali oni su pogoršali nevolju.

16 Zato ovako kaže Gospod: ‘Vratiću se u Jerusalim s milosrđem. Moj dom biće sagrađen u njemu,’ govori Gospod nad vojskama, ‘i merno uže rastezaće se preko Jerusalima.’

17 Objavi i ove reči: ‘Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Moji gradovi opet će se prelivati dobrom, i ja, Gospod, opet ću se sažaliti na Cion i opet ću izabrati Jerusalim.’“

18 Tada sam podigao oči i pogledao, kad gle, četiri roga. **19** I upitao sam anđela koji je razgovarao sa mnom: „Šta je to?“ A on mi je odgovorio: „To su rogovi koji su rasejali Judu, Izrael i Jerusalim.“

20 Zatim mi je Gospod pokazao četvoricu zanatlija. **21** A ja sam pitao: „Šta su ovi došli da rade?“ On je odgovorio: „To su rogovi koji su rasejali Judu do te mere da više niko ne

* **1:1** Zaharija znači „Gospod se setio.“

podiže svoju glavu. A ovi su došli da ih zaplaše, da obore rogove narodima koji podižu rog protiv Judine zemlje, da je raseju.“

2 Podigao sam oči i pogledao, kad gle, čovek s mernim užetom u ruci. **2** Tada sam upitao: „Kuda ideš?“ A on mi je odgovorio: „Da izmerim Jerusalim i da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina.“

3 I gle, anđeo koji je razgovarao sa mnom otišao je od mene, a drugi anđeo krenuo mu je u susret. **4** Tada mu je rekao: „Trči, reci onom mladiću ovako: ‘Jerusalim će biti naseljen kao grad bez zidina zbog mnoštva ljudi i stoke u njemu. **5** I ja ću mu,’ govori Gospod, ‘biti plameni zid unaokolo i svojom slavom ću ga ispuniti.’“

6 „Hej! Hej! Bežite iz severne zemlje!,“ govori Gospod. „Jer sam vas rasuo kao četiri vetra nebeska,“ govori Gospod.

7 „Idi, Cione! Beži, ti što živiš kod vavilonske kćeri! **8** Jer ovako kaže Gospod nad vojskama, koji me, nakon što se proslavio, poslao k narodima koji su vas oplenili: ‘Ko vas dira, dira zenicu oka moga. **9** Jer, evo, dižem svoju ruku na njih, i postaće plen svojim robovima. I znaćete da me je poslao Gospod nad vojskama.’“

10 „Kliči i raduj se, kćeri cionska, jer evo, dolazim i prebivaću usred tebe,“ govori Gospod. **11** „Tog dana mnogi će narodi pristupiti meni, i postaće moj narod, a ja, Gospod, prebivaću usred tebe.“ Tada ćeš znati da me je Gospod nad vojskama poslao k tebi. **12** Gospod će Judu uzeti kao svoj deo u svetoj zemlji i opet će izabrati Jerusalim.

13 Neka utihne svako telo pred Gospodom, jer se on podigao iz svog svetog prebivališta.

3 Pokazao mi je Jošuu, prvosveštenika, kako stoji pred Gospodnjim anđelom, i Sotonu* kako mu stoji zdesna da mu se protivi. **2** Tada je Gospod rekao Sotoni: „Neka te Gospod prekori, Sotono! Neka te prekori Gospod koji je izabrao Jerusalim! Zar on nije ugarak izvučen iz vatre?“

3 A Jošua je bio obučen u prljave haljine i stajao je pred anđelom. **4** Tada se anđeo obratio onima koji su stajali pred njim i rekao im: „Skinite s njega prljave haljine!“ Zatim je Jošui rekao: „Evo, skinuo sam s tebe tvoju krivicu od greha i bićeš obučen u svečane haljine.“

5 Tada sam rekao: „Neka mu stave na glavu čist turban!“ I stavili su mu na glavu čist turban i obukli su mu haljine, a tamo je stajao Gospodnji anđeo. **6** Gospodnji anđeo je posvedočio Jošui: **7** „Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Ako budeš hodio mojim putevima i držao moj nalog, tada ćeš ti suditi mom domu i čuvaćeš moja dvorišta, i daću ti da slobodno pristupiš onima koji tamo stoje.’

8 ‘Jošua prvosvešteniče, slušajte ti i tvoji drugovi koji sede pred tobom, jer oni su znak! Jer evo, ja dovodim svog slugu, Izdanak. **9** Jer evo kamena koji sam stavio pred Jošuu! Na tom jednom kamenu ima sedam pari očiju. Evo, na njemu urezujem natpis,’ govori Gospod nad vojskama, ‘i ukloniću krivicu od greha te zemlje u jednom danu.’

10 ‘Tog dana,’ govori Gospod nad vojskama, ‘zvaćete jedan drugoga pod lozu i pod smokvu.’“

4 Anđeo koji je razgovarao sa mnom ponovo je došao i probudio me, kao što se čovek budi iz sna. **2** Zatim me je upitao: „Šta vidiš?“ A ja sam odgovorio: „Vidim svećnjak, sav od zlata, sa posudom na vrhu, i sa sedam žižaka. Sedam svetiljki na njegovom vrhu imaju sedam cevčica. **3** Pored njega su i dve masline, jedna s desne, a druga s leve strane posude.“

4 Tada sam se obratio anđelu koji je razgovarao sa mnom i upitao sam ga: „Gospodaru

* **3:1** „Sotona“ znači „protivnik, neprijatelj.“

moj, šta to predstavlja?“ **5** Anđeo koji je razgovarao sa mnom odgovorio mi je: „Zar ne znaš šta to predstavlja?“ A ja sam rekao: „Ne znam, gospodaru moj.“

6 Tada mi je odgovorio: „Ovo je Gospodnja reč Zerubabelu: ‘Ni silom ni snagom, već mojim Duhom,’ kaže Gospod nad vojskama.“ **7** „Ko si ti, velika goro? Pred Zerubabelom postaćeš ravnica. I on će doneti ugaoni kamen uz poklike: ‘Kakva lepota! Kakva lepota!’“

8 Opet mi je došla Gospodnja reč: **9** „Zerubabelove ruke položile su temelj ovom domu i njegove ruke će ga dovršiti. I tada ćeš znati da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. **10** Jer ko je prezreo dan skromnih početaka? Narod, a i sedam pari očiju, obradovaće se kad vide visak u Zerubabelovoj ruci. Tih sedam pari očiju jesu Gospodnje oči. One pretražuju svu zemlju.“

11 Ja sam progovorio i upitao ga: „Šta predstavljaju one dve masline s desne i s leve strane svećnjaka?“ **12** Progovorio sam i drugi put i upitao ga: „Šta predstavljaju grane te dve masline iz kojih kroz dve zlatne cevi izlazi zlatasta tečnost?“

13 A on mi je rekao: „Zar ne znaš šta to predstavlja?“ Odgovorio sam: „Ne znam, gospodaru moj.“

14 Tada je rekao: „To su dva pomazanika koji stoje pored Gospodara cele zemlje.“

5 Tada sam opet podigao oči i pogledao, kad gle, bio je to svitak koji leti. **2** A anđeo me je upitao: „Šta vidiš?“ Odgovorio sam: „Vidim svitak koji leti, dvadeset lakata dug i deset lakata širok.“

3 Tada mi je rekao: „To je prokletstvo koje dolazi po licu sve zemlje. Svi koji kradu biće odstranjeni, prema onome što piše na jednoj strani, i svi koji se zaklinju biće odstranjeni, prema onome što piše na drugoj strani. **4** ‘Ja ga šaljem,’ potvrđuje Gospod nad vojskama, ‘da uđe u kuću lopova i u kuću onoga koji se krivo zaklinje mojim imenom. I boraviće u kući njegovoj i uništiće je zajedno s njenom drvnom građom i kamenjem.’“

5 Tada mi je anđeo koji je razgovarao sa mnom prišao i rekao: „Podigni oči i pogledaj šta se to pojavljuje.“

6 A ja sam upitao: „Šta je to?“

On je rekao: „To što se pojavljuje jeste efa.“* Zatim je nastavio: „Takvi su zli po svoj zemlji.“ **7** I gle, podigao se okrugli olovni poklopac, i jedna žena je sedela usred efe. **8** A on je rekao: „Ovo je Zlo.“ I gurnuo ju je nazad u efu, a na otvor je bacio težak komad olova.

9 Zatim sam podigao oči i ugledao kako se pojavljuju dve žene s vetrom u krilima. Krila su im bila poput rodinih krila. I podigle su efu između zemlje i neba. **10** A ja sam upitao anđela koji je razgovarao sa mnom: „Kuda nose efu?“

11 On mi je odgovorio: „Da ženi sagrade kuću u zemlji Senaru, i kad bude završena, položiće je tamo na njeno mesto.“

6 Tada sam opet podigao oči i pogledao, kad gle, četvora kola izlaze između dve gore, a te gore su bile od bakra. **2** U prva kola bili su upregnuti riđi konji, a u druga crni konji. **3** U treća kola bili su upregnuti beli konji, a u četvrta pegavi konji, šareni.

4 Obratio sam se anđelu koji je razgovarao sa mnom i upitao sam ga: „Šta je to, gospodaru moj?“

5 Anđeo mi je odgovorio: „To su četiri nebeska duha koja izlaze s mesta gde su stajali pred Gospodarem cele zemlje. **6** Kola u koja su upregnuti crni konji neka krenu ka severnoj zemlji, beli prema moru, a pegavi ka južnoj zemlji. **7** Šareni neka krenu da pretraže i obiđu svoj deo zemlje.“ Zatim je rekao: „Idite, obiđite zemlju!“ I oni su obilazili zemlju.

* **5:6** Efa iznosi 22 litre. Vidi dodatak na kraju knjige.

8 Tada mi je doviknuo i rekao: „Gledaj! Oni što idu ka severnoj zemlji umiruju moj duh u severnoj zemlji.“

9 Opet mi je došla Gospodnja reč: **10** „Neka se uzme deo od priloga izgnanika, koji su doneli Heldaj, Tobija i Jedaja, a ti dođi istog dana i s tim ljudima koji su došli iz Vavilona uđi u dom Josije, Sefanijinog sina. **11** I uzmi srebro i zlato, pa napravi raskošnu krunu i stavi je na glavu Jošui, Josedekovom sinu, prvosvešteniku. **12** I reci mu:

‘Ovako kaže Gospod nad vojskama: ‘Evo čoveka kome je ime Izdanak. I niknuće sa svog mesta i sagradiće Gospodnji hram. **13** On će sagraditi Gospodnji hram* i krasiće ga slava. Sedeće i vladaće na svom prestolu i biće sveštenik* na svom prestolu, i savet mira biće između obojice. **14** Raskošna kruna neka ostane u Gospodnjem hramu za spomen Elemu, Tobiji, Jedaji i Henu, Sefanijinom sinu. **15** Oni koji su daleko doći će i gradiće Gospodnji hram. I znaćete da me je k vama poslao Gospod nad vojskama. Tako će biti ako poslušate glas Gospoda, svog Boga.’“

7 Četvrte godine kralja Darija, četvrtog dana devetog meseca, to jest meseca kisleva, Gospodnja reč došla je Zahariji. **2** Kada su poslali Šarezera i Regemeleha i njegove ljude da umilostive Gospodnje lice **3** i da pitaju sveštenike u domu Gospoda nad vojskama i proroke: „Da li treba da plačem petog meseca i da postim, kao što činim tolike godine?“

4 Opet mi je došla reč Gospoda nad vojskama: **5** „Kaži celom narodu i sveštenicima: ‘Kad ste postili i naricali petog i sedmog meseca, i tako sedamdeset godina, da li ste meni postili? **6** I kad jedete i pijete, zar niste vi oni koji jedu i piju? **7** Zar nije trebalo da poslušate reči koje je Gospod objavio preko ranijih proroka, dok su Jerusalim i okolni gradovi još bili nastanjeni i dok je u njima vladao mir, i dok su Negev i Šefela bili nastanjeni?’“

8 Gospodnja reč opet je došla Zahariji: **9** „Ovako govori Gospod nad vojskama: ‘Po istinskoj pravdi sudite i jedan drugom pokazujte dobrotu i milosrđe! **10** Ne obmanjujte udovicu ni siroče, ni stranca ni onoga ko je u nevolji, i u svom srcu ne smišljajte zlo jedan drugome!’ **11** Ali oni nisu hteli da slušaju, nego su tvrdoglavo okrenuli leđa i zatvorili uši da ne čuju. **12** Svoje srce učinili su tvrdim kao kamen korund, da ne bi poslušali zakon i reči koje im je Gospod nad vojskama svojim Duhom slao preko ranijih proroka. Zato se Gospod nad vojskama mnogo razgnevio.“

13 „Kad sam ja zvao, oni nisu slušali, zato kad su oni zvali, ja nisam slušao,“ kaže Gospod nad vojskama. **14** „I olujnim vetrom sam ih rasuo među sve narode koje nisu poznavali, i zemlja je za njima ostala pusta, niko kroz nju nije prolazio niti se vraćao. I tako su lepu zemlju pretvorili u strašan prizor.“

8 Opet je došla reč Gospoda nad vojskama: **2** „Ovako kaže Gospod nad vojskama: Revnovaću za Cion s velikom revnošću, i s velikim gnevom revnovaću za njega.“

3 „Ovako kaže Gospod: Vratiću se u Cion i prebivaću usred Jerusalima, i Jerusalim će se zvati grad istine, a gora Gospoda nad vojskama, sveta gora.“

4 „Ovako kaže Gospod nad vojskama: Starci i starice opet će sedeti na jerusalimskim trgovima sa štapom u ruci zbog mnogo dana svog života. **5** Gradski trgovi biće puni dečaka i devojčica koji će se tu igrati.“

6 „Ovako kaže Gospod nad vojskama: Ako bi to bilo preteško u očima ostatka ovog naroda u to vreme, da li bi to bilo preteško i u mojim očima? govori Gospod nad vojskama.“

* **6:13** Vidi: Jovan 2:18-22; Matej 26:61; 27:39-40; Marko 14:58.

* **6:13** Vidi: Jevrejima 3:1; 4:14-16; 5:6; 7:11-28; 8:1-13; 9:1-28.

7 „Ovako kaže Gospod nad vojskama:
Evo, ja spasavam svoj narod iz istočne i iz za-
padne zemlje. **8** I ja ću ih dovesti, i oni će pre-
bivati usred Jerusalima, i biće moj narod, a ja
ću biti njihov Bog u istini i pravednosti.“

9 „Ovako kaže Gospod nad vojskama:
Neka budu jake ruke vama koji u ovo vreme
slušate ove reči iz usta proroka, koji su bili
tamo onog dana kada je položen temelj za
dom Gospoda nad vojskama, da se sazida
hram! **10** Jer pre ovog vremena nije bilo plate
ni za ljude ni za životinje. Nije bilo mira od
neprijatelja ni onom ko je putovao, jer sam
pustio sve ljude da udare jedni na druge.

11 Ali sada s ostatkom naroda neću postu-
pati kao ranijih dana, govori Gospod nad voj-
skama. **12** Jer će se sejati seme mira, loza će
rađati svoj plod, zemlja će donositi svoj rod,
a nebesa će davati rosu. I sve ću to dati u
nasledstvo ostatku ovog naroda. **13** I kao što
ste ranije bili prokletstvo među narodima,
dome Judin i dome Izraelov, tako ću vas sada
spasti i bićete blagoslov. Ne bojte se! Neka
vam ruke budu snažne!

14 Jer ovako kaže Gospod nad vojskama:
Kao što sam bio naumio da vam nanesem ne-
volju jer su me vaši praočevi razgnevili, kaže
Gospod nad vojskama, i nisam zažalio zbog
toga, **15** tako sam opet u ovo vreme naumio
da učinim dobro Jerusalimu i Judinom domu.
Ne bojte se!

16 Evo šta treba da uradite: Govorite
istinu jedan drugome. Na gradskim vratima
sudite po istini i donosite presude koje vode
ka miru. **17** U svom srcu nemojte jedan dru-
gom smišljati zlo i nemojte voleti lažne zakle-
tve, jer ja mrzim sve to, govori Gospod.“ **18**
Opet mi je došla reč Gospoda nad vojskama:
19 „Ovako kaže Gospod nad vojskama: Post
četvrtog, post petog, post sedmog i post dese-
tog meseca za Judin dom postaće veselje,
sreća i radosne svečanosti. Zato volite istinu i
mir.“

20 „Ovako kaže Gospod nad vojskama:
Dolaziće narodi i stanovnici mnogih gradova,
21 i stanovnici jednog grada odlaziće k onima
iz drugog grada, i govoriće: ‘Pođimo da umi-
lostivimo Gospodnje lice i da tražimo
Gospoda nad vojskama! I ja ću poći!’ **22** Do-
laziće mnogi narodi i moćna plemena da traže
Gospoda nad vojskama u Jerusalimu i da u-
milostive Gospodnje lice.“

23 „Ovako kaže Gospod nad vojskama: U
to vreme deset ljudi iz svih jezika kojima go-
vore narodi uhvatiće jednog Judejca za ha-
ljine i govoriće: ‘Idemo s vama, jer smo čuli
da je Bog s vama.’“

9 Objava: „Gospodnja je reč protiv zemlje
Adrah i počiva na Damasku, jer je
Gospodnje oko na zemaljskom čoveku i
na svim plemenima Izraela. **2** Ta reč je i pro-
tiv Emata, koji se graniči s Adrahom, i protiv
Tira i Sidona, jer su vrlo mudri. **3** Tir je sebi
bedem sagradio, nakupio je srebra kao pra-
šine i zlata kao blata po ulicama. **4** Ali gle,
Gospod će mu oduzeti sve što ima i njegovu
vojnu silu baciće u more i vatra će ga progu-
tati. **5** Aškelon će to videti i uplašiće se. Gaza
će osetiti velike bolove, a i Ekron, jer će nje-
gova nada biti osramoćena. I nestaće kralja iz
Gaze, a Aškelon više neće biti naseljen. **6** Ne-
zakoniti sin prebivaće u Ašdodu, i uništiću
ponos Filisteja. **7** Iz usta ću im ukloniti ono
što je krvlju okaljano i iz zuba ono što je
odvratno, a ko ostane pripašće našem Bogu i
biće kao knez u Judi, a Ekron će biti kao Je-
vusejin. **8** I postaviću logor kao stražu za moj
dom, da niko ne može ni da dolazi ni da
odlazi. I nadzornik više neće dolaziti kod
njih, jer sam sada sve video svojim očima.“

9 Raduj se mnogo, kćeri cionska! Kliči
pobednički, kćeri jerusalimska! Evo, dolazi ti
tvoj kralj! On je pravedan i donosi spasenje,
ponizan je i jaše na magarcu, na magaretu,
mladunčetu magarice.

10 „Uništiću bojna kola u Jefremu i konje
u Jerusalimu. Bojni lukovi biće uništeni. I on
će o miru govoriti narodima. Njegova će vlast
biti od mora do mora i od reke do krajeva

zemaljskih.

11 A tebi ću, zbog krvi saveza koji sam sklopio s tobom, osloboditi tvoje zatvorenike iz jame u kojoj nema vode."

12 „Vratite se u tvrđavu, zatvorenici puni nade! Danas ti javljam: 'Dvostruko ću ti vra-
titi. 13 Jer ću Judu kao luk svoj nategnuti, a Jefrema ću uzeti kao strelu za luk i podići ću tvoje sinove, Cione, na tvoje sinove, Javane,* i učiniću od tebe, Cione, da budeš kao mač
junaka.' 14 Nad njima će se Gospod pokazati, njegova će strela kao munja poleteti. Gospod dunuće u rog, doći će s vihorima s juga. 15
Gospod nad vojskama braniće ih, a oni će proždreti i pobediti kamenje iz praćke. I piće i klicaće kao da su pili vino. I biće puni kao činija, kao uglovi oltara.

16 I Gospod, njihov Bog, spašće ih u taj dan kao stado svog naroda, jer će oni blistati kao kamenje u kruni nad njegovom zemljom.
17 Kako je velika njegova dobrota, i kako je velika njegova lepota! Od žita će rasti mladići, a od mladog vina devojke."

10 „Tražite od Gospoda kišu u doba prolećne kiše, od Gospoda koji stvara olujne oblake, koji ljudima daje obilnu kišu, koji svakome daje rod sa njive. 2 Jer
kućni idoli iznose natprirodne objave, gatari dobijaju lažne vizije, objavljuju ništavne snove i uzalud teše. Zato će narod kao stado otići, i biće u nevolji, jer nemaju pastira."

3 „Žestoko sam se razgnevio na pastire i pozvaću na odgovornost vođe koji su poput jaraca. Jer je Gospod nad vojskama pogledao na svoje stado, na Judin dom, i učinio ga je da izgleda poput veličanstvenog konja u boju. 4
Od Jude potiče poglavar, od njega potiče onaj koji je vladar i oslonac, od njega potiče bojni luk, od njega potiču svi koji upravljaju poslovima, svi oni od njega potiču. 5 Oni će biti
kao junaci koji u boju gaze blato po ulicama. I boriće se jer je Gospod s njima, a oni koji na konjima jašu biće osramoćeni. 6 Ojačaću Ju-
din dom, spašću Josifov dom. I daću im prebivalište, jer ću im se smilovati, i biće kao da ih nisam odbacio, jer ja sam Gospod, njihov
Bog, i uslišiću ih. 7 Oni od Jefrema biće kao junak, njihovo srce radovaće se kao od mladog vina. Videće to njihovi sinovi i radovaće se, njihovo srce će se veseliti Gospodu.

8 Zazviždaću im i skupiću ih, jer ću ih otkupiti i biće mnogobrojni, kao što su bili
mnogobrojni oni pre njih. 9 Rasejaću ih među narode, i u udaljenim će se mestima mene sećati. Oživeće sa svojim sinovima i vratiće se.
10 I vratiću ih iz egipatske zemlje, skupiću ih iz Asirije, i dovešću ih u giladsku zemlju i na Lebanon, i neće biti dosta mesta za njih. 11
Proći ću kroz more donoseći mu nevolju, i udariću talase u moru, presušiće sve dubine Nila. I biće oboren asirski ponos, uklonjeno
egipatsko žezlo. 12 Ja, Gospod, ojačaću ih, u ime će moje hoditi," govori Gospod.

11 „Otvori vrata, Lebanone, da vatra proguta tvoje kedrove! 2 Plači gorko, smreko, jer je kedar pao, jer su moćna stabla uništena! Plačite gorko, velika stabla sa Bašana, jer je neprohodna šuma oborena! 3 Čujte gorak plač pastira, jer je opustošena slava njihova! Čujte riku mladih lavova, jer su opustošeni ponosni jordanski čestari!

4 Ovako kaže Gospod, moj Bog: Pasi ovce namenjene za klanje, 5 koje njihovi kupci kolju, i niko ih ne smatra krivim! A oni koji ih prodaju govore: 'Neka je blagosloven Gospod, jer ću se obogatiti.' Njihovi pastiri nemaju samilosti prema njima.

6 Ni ja više neću imati samilosti prema stanovnicima ove zemlje, govori Gospod. Evo, predajem svakog čoveka u ruke njegovog bližnjeg, i u ruke njegovog kralja. Oni će zemlju pustošiti, a ja nikoga neću izbaviti iz njihovih ruku.

* **9:13** „Javanovi sinovi" su preci Grka.

7 Radi vas, nevoljnici iz stada, pasao sam
stado za klanje namenjeno. Uzeo sam dva
štapa. Jedan sam nazvao Naklonost, a drugi
Sveza. Tako sam pasao stado. **8** Na kraju sam
u jednom mesecu uklonio tri pastira, jer više
nisam imao strpljenja s njima, a i ja sam
njima bio mrzak. **9** Zatim sam rekao: ‘Neću
vas više pasti. Koja ugine, neka ugine. Koja
nestane, neka nestane. A koje ostanu, neka
jedna drugoj meso prožderu.’ **10** I uzeo sam
svoj štap Naklonost i slomio sam ga da raski-
nem savez koji sam sklopio sa svojim naro-
dom. **11** Tog dana bio je raskinut, a nevoljnici
iz stada koji su me posmatrali tako su spoz-
nali da je to bila Gospodnja reč.

12 Tada sam im rekao: ‘Ako je dobro u
vašim očima, dajte mi platu, ako nije, ne-
mojte.’ I dali su mi platu, trideset srebrnika.

13 Gospod mi je onda rekao: ‘Baci u riz-
nicu tu veliku vrednost kojom su me proce-
nili!’ Uzeo sam tih trideset srebrnika i bacio
sam ih u riznicu Gospodnjeg doma.

14 Onda sam slomio i svoj drugi štap,
Svezu, da raskinem bratstvo između Jude i
Izraela.

15 I Gospod mi je rekao: ‘Uzmi još i
opremu beskorisnog pastira. **16** Jer, evo, ja ću
dati da se podigne pastir u zemlji. Za nestale
ovce neće mariti, mlade neće tražiti, povre-
đene neće lečiti, a one koje mogu da stoje
neće hraniti. Ješće meso od ugojenih ovaca i
papke će im kidati. **17** Teško mom bezvred-
nom pastiru koji stado ostavlja! Mač će mu se
nadviti nad mišicu i nad desno oko. Mišica će
mu se osušiti, a desno oko oslabiti.’“

12 Objava: Gospodnja reč o Izraelu. „O-
vako govori Gospod, koji je razapeo
nebesa, zemlji položio temelje i čo-
veku stvorio duh koji je u njemu: **2** Evo, uči-
niću da Jerusalim bude pehar zbog koga će
posrtati svi okolni narodi. I Juda će biti pod
opsadom, kao i Jerusalim. **3** Tog dana učiniću
da Jerusalim bude težak kamen svim naro-
dima. Svi koji ga budu dizali zadobiće teške
rane. Okupiće se protiv njega svi zemaljski
narodi. **4** Tog dana,“ govori Gospod, „uda-
riću sve konje smetenošću, a njihove jahače
ludilom. Nad Judinim domom otvoriću svoje
oči, i narodima ću sve konje slepilom udariti.
5 Judini knezovi reći će u svom srcu: ‘Sta-
novnici Jerusalima naša su snaga koja dolazi
od Gospoda nad vojskama, njihovog Boga.’
6 Tog dana učiniću da Judini knezovi budu
kao žeravnik među drvećem i kao zapaljena
baklja među snopovima tek požnjevenog žita.
I proždiraće nadesno i nalevo sve narode u-
naokolo, a stanovnici Jerusalima i dalje će ži-
veti u svom gradu, u Jerusalimu.

7 Gospod će prvo spasti Judine šatore, da
se lepota Davidovog doma i lepota stanov-
nika Jerusalima ne bi izdigla iznad Jude. **8** U
taj dan Gospod će zaštititi stanovnike Jerusa-
lima. I biće, onaj koji je slab među njima u taj
dan biće kao David, a dom Davidov će biti
kao Bog, kao anđeo Gospodnji pred njima. **9**
Tog dana istrebiću sve narode koji dolaze na
Jerusalim.

10 I izliću na Davidov dom i na stanov-
nike Jerusalima duh milosti i molitve, i pogle-
daće na mene koga probodoše, naricaće za
njim kao što se nariče za sinom jedincem, i
gorko će ga oplakivati kao što se oplakuje
prvenac. **11** Tog dana biće veliko naricanje u
Jerusalimu, kao naricanje u Adadrimonu u
dolini Megido. **12** Zemlja će naricati, svaka
porodica za sebe: porodica Davidovog doma
zasebno, i njihove žene zasebno, porodica
Natanovog doma zasebno, i njihove žene za-
sebno, **13** porodica Levijevog doma zasebno,
i njihove žene zasebno, Šimejeva porodica
zasebno, i njihove žene zasebno, **14** i sve
ostale porodice, svaka porodica zasebno, i
njihove žene zasebno.“

13 „Tog dana otvoriće se izvor vode Da-
vidovom domu i stanovnicima Jeru-
salima da se operu od greha i od ga-
dosti.

2 Tog dana,“ govori Gospod nad vojska-

ma, „izbrisaću imena svih idola iz zemlje i više se neće spominjati, a i proroke i nečist duh ukloniću iz zemlje. **3** Ako još neko bude prorokovao, njegov otac i njegova majka, njegovi roditelji, reći će mu: ‘Nećeš više živeti, jer si laž govorio u Gospodnje ime!’ Otac i majka, roditelji njegovi, probošće ga jer je prorokovao.

4 Tog dana svaki prorok će se postideti svoje vizije, kad bude prorokovao, i neće više nositi proročki ogrtač da bi varao. **5** I reći će: ‘Ja nisam prorok. Ja sam ratar, jer me je neki čovek kao roba kupio još od moje mladosti.’ **6** Neko će ga upitati: ‘Kakve su ti to rane po telu?’ A on će odgovoriti: ‘Zadobio sam ih u kući onih koji me vole.’

7 ‘Probudi se, maču, protiv mog pastira, protiv čoveka koji mi je drug,’ govori Gospod nad vojskama. ‘Udari pastira i neka se ovce razbeže. I milostivo ću okrenuti svoju ruku prema onima koji su neznatni.

8 I u svoj zemlji,’ govori Gospod, ‘dve trećine biće istrebljene i pobijene, a treća će ostati u njoj. **9** Tu trećinu provešću kroz vatru, pročistiću je kao što se pročišćava srebro i ispitaću je kao što se ispituje zlato. I oni će prizvati moje ime, a ja ću se odazvati. Reći ću: To je moj narod, a oni će reći: Gospod je naš Bog.’“

14 „Evo, dolazi Gospodnji dan, i tvoj plen će se razdeliti usred tebe. **2** Skupiću sve narode za rat protiv Jerusalima, grad će biti osvojen, kuće opljačkane, žene osramoćene. Polovina grada otići će u izgnanstvo, ali preostali narod neće biti istrebljen iz grada.

3 Gospod će izaći i ratovaće protiv tih naroda kao u dan rata svoga, u dan boja. **4** Noge će njegove tog dana stajati na Maslinskoj gori koja je nasuprot Jerusalima, na istoku. I Maslinska gora će se razdvojiti po sredini, od istoka do zapada. I nastaće vrlo velika dolina, polovina gore pomeriće se na sever, a polovina na jug. **5** I bežaćete u dolinu mojih gora, jer će se dolina između gora protezati do Asala. Bežaćete kao što ste bežali zbog zemljotresa u danima Ozije, Judinog kralja. I doći će Gospod, moj Bog, i svi sveti s njim.

6 Tog dana neće biti svetlosti, niti tame. **7** Biće to dan poznat kao Gospodnji. Tada neće biti ni dana ni noći. U večernje sate biće svetlosti. **8** Tog dana iz Jerusalima će poteći žive vode, pola prema istočnom moru, a pola prema zapadnom moru. Biće tako i leti i zimi. **9** I Gospod će biti kralj nad svom zemljom. Tog dana Gospod će biti jedan i ime njegovo jedno.

10 Sva zemlja postaće kao ravnica, od Gebe do Rimona južno od Jerusalima koji će se uzvisiti i biće nastanjen na svom mestu, od Benjaminovih vrata do mesta gde su Prva vrata, pa do Ugaonih vrata, i od Ananelove kule do kraljevih bačvi. **11** Narod će živeti u njemu i prokletstvo uništenja više ga neće snaći. Jerusalim će spokojno živeti.

12 A ovo je pošast koju će Gospod pustiti na sve narode koji budu ratovali protiv Jerusalima: meso će im istrunuti dok još budu na nogama stajali, oči će im istrunuti u dupljama, jezik će im istrunuti u ustima.

13 Tog dana Gospod će stvoriti veliku pometnju među njima, i svako će svog bližnjeg hvatati za ruku i njegova će se ruka podizati na ruku njegovog bližnjeg. **14** A i Juda će ratovati u Jerusalimu. Skupiće se bogatstvo svih okolnih naroda: zlato, srebro i veoma mnogo odeće.

15 Ista takva pošast pogodiće konje, mazge, kamile, magarce i svu stoku koja bude u tim logorima.

16 Ko god ostane od svih naroda koji dođu na Jerusalim, dolaziće svake godine da se pokloni Kralju, Gospodu nad vojskama, i da slavi Praznik senica. **17** A ako neko od naroda na zemlji ne dođe u Jerusalim da se pokloni Kralju, Gospodu nad vojskama, na njega kiša neće pasti. **18** Ako se egipatski narod ne pojavi i ne dođe, ni na njega kiša neće pasti. Zadesiće ga pošast koju Gospod pušta na narode

koji ne dolaze da proslave Praznik senica. **19**
To će biti greh Egipta i greh svih naroda koji
ne budu došli da slave Praznik senica.

20 Tog dana pisaće na konjskim prapor-
cima ‘Gospod je svet!’ I kotlovi u Gospod-
njem domu biće kao posude pred oltarom. **21**
Svaki kotao u Jerusalimu i u Judi biće svet
Gospodu nad vojskama. I svi koji prinose
žrtve dolaziće, uzimaće ih i kuvaće u njima. I
tog dana neće više biti Hananca u domu
Gospoda nad vojskama.“

Pisac: Malahija
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: između 455-440. pre n. e.

KNJIGA PROROKA MALAHIJE

1 Objava: Gospodnja reč o Izraelu preko Malahije:*

2 „Ja vas volim," kaže Gospod. A vi kažete: „Kako nas to voliš?"

„Zar nije Isav bio Jakovljev brat?," govori
Gospod. „Pa ipak, Jakova sam voleo, **3** a I-
sava sam mrzeo, pa sam njegove gore pretvorio u pustoš, a njegovo nasledstvo u prebivalište pustinjskih šakala.

4 Zato što Edom govori: 'Uništeni smo, ali vratićemo se i obnovićemo opustošena mesta,' ovako kaže Gospod nad vojskama: 'Oni će graditi, a ja ću rušiti. Zvaće se zemlja
zla i narod koji je Gospod osudio doveka'. **5**
Oči će vaše to videti i reći ćete: 'Neka se veliča Gospod po izraelskoj zemlji.'

6 Sin poštuje oca i sluga svog gospodara. Ako sam ja otac, zašto me ne poštujete? Ako sam ja Veliki Gospodar, zašto me se ne bojite? Gospod nad vojskama govori vama, sveštenici, koji prezirete moje ime.

A vi kažete: 'Kako mi to preziremo tvoje ime?'

7 Tako što na moj oltar prinosite nečist hleb.

I još kažete: 'Čime smo te to onečistili?' Time što govorite: 'Gospodnji sto zaslužuje
prezir.' **8** I kad na žrtvu prinosite slepu životinju, kažete: 'Nije to ništa loše.' I kad prinosite hromu ili bolesnu životinju, kažete: 'Nije to ništa loše.' 'Donesi je svom namesniku! Da li ćeš mu ugoditi, i da li će te ljubazno primiti?,' kaže Gospod nad vojskama.

9 'Sada, molim vas, umilostivite Božje lice da nam se smiluje. Vaše su ruke za to krive. Da li će on ikoga od vas ljubazno primiti?,' kaže Gospod nad vojskama.

10 'Ko bi od vas badava vrata zatvorio? Bez naknade ni vatru ne palite na mom oltaru. Niste mi mili,' kaže Gospod nad vojskama, 'i žrtveni dar iz vaše ruke nije mi mio.

11 Jer od sunčevog izlaska pa do njegovog zalaska moje će ime biti veliko među narodima, i na svakom mestu prinosiće se kâd i dar mom imenu – čist dar. Jer će moje ime biti veliko među narodima,' kaže Gospod nad vojskama.

12 'A vi me obeščašćujete govoreći: 'Gospodnji sto je nečist, prezir zaslužuju žrtve koje su na njemu, hrana koja je na
njemu.' **13** Vi kažete: 'Kakva muka!' i prezirete to,' kaže Gospod nad vojskama. 'I donosite oteto, hromo i bolesno – to donosite na dar. Mogu li to sa zadovoljstvom primiti iz vaše ruke?,' kaže Gospod.

14 'Neka je proklet onaj ko je lukav, ko u svom stadu ima zdravo muško, a zavetuje se i žrtvuje Gospodu životinju s manom. Jer sam ja veliki Kralj,' kaže Gospod nad vojskama, 'i moje ime ulivaće strah narodima.'"

2 „A sada, ovo je uput za vas, sveštenici. **2**
Ako ne poslušate i ne uzmete to k srcu i ne date slavu mom imenu," kaže Gospod nad vojskama, „poslaću na vas prokletstvo i prokleću vaše blagoslove. Da, već sam ih prokleo jer to ne uzimate k srcu.

3 Evo, uništiću vam seme posejano, i baciću vam balegu u lice, balegu praznika vaših,
i bićete bačeni na gomilu balege. **4** I znaćete

* **1:1** „Malahija" znači „moj glasnik."

da sam vam ja poslao taj uput, da bi moj savez s Levijem ostao," kaže Gospod nad vojskama.

5 „Moj savez je bio s njim, savez života i mira, što sam mu podario da bi me se bojao. I on me se bojao, zbog mog imena strah ga je obuzimao. **6** Zakon istine bio je u ustima njegovim i nepravda se nije našla na usnama njegovim. U miru i čestitosti hodio je sa mnom i mnoge je od prestupa odvratio. **7** Jer sveštenikove usne treba da čuvaju znanje, i zakon se traži iz usta njegovih, jer je on glasnik Gospoda nad vojskama.

8 Ali vi ste skrenuli s puta. Zbog vas se mnogi spotiču o zakon. Obezvredili ste Levijev savez," kaže Gospod nad vojskama. **9** „Zato ću i ja vas učiniti prezrenima i poniženima pred celim narodom, jer se niste držali mojih puteva, nego ste pristrasno primenjivali zakon."

10 „Zar nemamo svi jednog oca? Zar nas nije jedan Bog stvorio? Zašto smo onda neverni jedni drugima, skrnaveći savez naših praočeva? **11** Juda postupa neverno, i gadosti se čine u Izraelu i Jerusalimu; jer Juda skrnavi Gospodnju svetost, koju on voli, i za nevestu uzima kćer tuđeg boga. **12** Gospod će iz Jakovljevih šatora istrebiti svakoga ko tako čini, onoga ko je budan i onoga ko odgovara, i onoga ko prinosi žrtveni dar Gospodu nad vojskama."

13 „Još i ovo činite: zbog vas je oltar Gospodnji prekriven suzama, plačem i uzdasima. Zato više ne gledam na žrtveni dar niti mi je milo da primim nešto iz vaše ruke. **14** A vi kažete: 'Zašto?' Zato što je Gospod svedok između tebe i žene tvoje mladosti kojoj si neveran, iako ti je bračni drug i žena s kojom si u savezu. **15** Ima onih koji tako ne čine, jer još uvek imaju Božji Duh. Šta oni traže? Seme Božje. A vi čuvajte svoj duh i ženi svoje mladosti ne budite neverni! **16** Jer ja mrzim otpuštanje žena," govori Gospod, Izraelov Bog, „i onoga ko nasiljem pokriva svoje haljine," kaže Gospod nad vojskama. „A vi čuvajte svoj duh, i ne budite verolomni!

17 Gospodu dosađujete svojim rečima, a kažete: 'Kako mu to dosađujemo?' Tako što govorite: 'Svi koji zlo čine dobri su u Gospodnjim očima i takvi su mu mili' ili: 'Gde je Bog pravde?'"

3 „Evo, šaljem svog glasnika, i on će raščistiti put preda mnom. I iznenada će doći u svoj hram Gospod koga tražite, i glasnik saveza kome se radujete. Evo, sigurno će doći," kaže Gospod nad vojskama.

2 „Ali ko će podneti dan njegovog dolaska i ko će opstati kad se on pojavi? Jer će on biti kao livčev oganj i kao cеđ onih koji bele rublje. **3** On će sesti kao onaj koji topi i čisti srebro i očistiće Levijeve sinove. Pročistiće ih kao zlato i kao srebro, i oni će prinositi Gospodu žrtveni dar u pravednosti. **4** I Gospodu će biti ugodan žrtveni dar Jude i Jerusalima, kao davnih dana i pređašnjih godina."

5 „Doći ću da vam sudim i biću brz svedok protiv vračara i protiv preljubnika i protiv onih koji se lažno zaklinju i protiv onih koji najamniku zakidaju platu, koji nepravdu čine udovici i siročetu, i protiv onih koji uskraćuju prava strancu, a mene se ne boje," kaže Gospod nad vojskama.

6 „Jer sam ja Gospod, ja se ne menjam, a vi ste sinovi Jakovljevi – zato vas nije nestalo. **7** Od vremena praočeva svojih odstupate od mojih propisa i ne držite ih se. Vratite se meni, i ja ću se vratiti vama!," kaže Gospod nad vojskama.

A vi kažete: „Kako da se vratimo?"

8 „Zar će čovek zemaljski potkradati Boga? A vi mene potkradate."

I još kažete: „U čemu te to potkradamo?"

„U desecima i u prilozima. **9** Prokletstvom me proklinjete i potkradate me, vi, ceo narod. **10** Donesite sve desetke u skladište, da bude hrane u mom domu, i okušajte me u tome," kaže Gospod nad vojskama, „zar vam neću otvoriti brane na nebesima i izliti na vas

blagoslov dok ne bude dosta!“

11 „Odstraniću radi vas štetočine, i neće vam uništavati plodove zemlje, niti će vam loza u polju biti bez roda,“ kaže Gospod nad vojskama.

12 „Svi će vas narodi zvati srećnima, jer vi ćete postati zemlja radosti,“ kaže Gospod nad vojskama.

13 „Teške su bile vaše reči protiv mene,“ kaže Gospod.

A vi kažete: „Šta smo mi to jedan drugome govorili protiv tebe?“

14 „Rekli ste: ‘Uzaludno je služiti Bogu. Kakva je korist od toga što izvršavamo ono što smo mu dužni i što hodimo žalosni pred
Gospodom nad vojskama? **15** Sada ohole na-
zivamo srećnima. I napreduju oni koji zlo čine. Iskušavaju Boga i izvlače se.’“

16 Tada su oni koji se boje Gospoda razgovarali jedan s drugim, svaki sa svojim bližnjim, i Gospod je pazio i slušao. I pred njim se napisala knjiga sećanja za one koji se boje Gospoda i koji razmišljaju o njegovom i-
menu. **17** „Oni će biti moji,“ kaže Gospod nad vojskama, „onog dana kad ih učinim svojim dragocenim vlasništvom. I biću milostiv kao što je čovek milostiv svom sinu koji mu
služi. **18** Tada ćete opet videti razliku između pravednog i zlog, između onog ko služi Bogu i onog ko mu ne služi.“

4 „Jer gle, dolazi dan koji gori kao peć, i svi oholi i svi koji zlo čine postaće kao strnjika. I proždreće ih dan koji dolazi,“ kaže Gospod nad vojskama, „i neće im ostaviti ni korena ni grane. **2** A vama koji se bojite
mog imena granuće sunce pravednosti što nosi ozdravljenje na svojim krilima. Izaći ćete i skakaćete kao ugojena telad.

3 I zgazićete zle, jer će oni biti kao prah pod vašim nogama onog dana kad učinim ono što sam naumio,“ kaže Gospod nad vojskama.

4 „Pamtite zakon Mojsija, sluge moga, koji sam mu dao na Horevu za ceo Izrael, uredbe i sudove.

5 Evo, ja vam šaljem proroka Iliju pre nego što dođe veliki i zastrašujući Gospodnji
dan. **6** On će obratiti srce očeva ka sinovima i srce sinova obratiće ka očevima, da ne dođem i ne udarim zemlju uništenjem.“

Pisac: Matej
Mesto pisanja: Judeja
Pisanje završeno: oko 41. n. e.
Obuhvata vreme: oko 4. pre n. e. – 31. n. e.

JEVANĐELJE PO MATEJU

1 Svitak o rodoslovu Isusa Hrista, sina Davidovog, sina Abramovog: **2** Abramu se rodio Isak, Isaku se rodio Jakov, Jakovu su se rodili Juda i njegova braća. **3** Judi je Tamara rodila Faresa i Zaru. Faresu se rodio Esrom, Esromu se rodio Aram. **4** Aramu se rodio Aminadav, Aminadavu se rodio Našon, Našonu se rodio Salmon. **5** Salmonu je Rahava rodila Boza, Bozu je Ruta rodila Obeda, Obedu se rodio Jesej. **6** Jeseju se rodio kralj David. Davidu je Urijina žena rodila Solomona. **7** Solomonu se rodio Roboam, Roboamu se rodio Abijah, Abijahu se rodio Asa. **8** Asi se rodio Josafat, Josafatu se rodio Joram, Joramu se rodio Ozija. **9** Oziji se rodio Joatam, Joatamu se rodio Ahaz, Ahazu se rodio Ezekija. **10** Ezekiji se rodio Manasija, Manasiji se rodio Amos, Amosu se rodio Josija. **11** Josiji su se rodili Jehonija i njegova braća u vreme izgnanstva u Vavilon. **12** Posle izgnanstva u Vavilon, Jehoniji se rodio Salatiel, Salatielu se rodio Zerubabel. **13** Zerubabelu se rodio Abihud, Abihudu se rodio Elijakim, Elijakimu se rodio Azor. **14** Azoru se rodio Sadok, Sadoku se rodio Ahim, Ahimu se rodio Elijud. **15** Elijudu se rodio Eleazar, Eleazaru se rodio Matan, Matanu se rodio Jakov. **16** Jakovu se rodio Josif, otac[*] Marije koja je rodila Isusa zvanog Hristos.[*]

17 U svemu, dakle, od Abrama do Davida četrnaest pokolenja, od Davida do izgnanstva u Vavilon četrnaest pokolenja, i od izgnanstva u Vavilon do Hrista četrnaest pokolenja.

18 A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako: Njegova majka Marija bila je verena sa Josifom, ali pre nego što su se venčali, pokaza se da je začela od Duha svetoga. **19** A njen muž Josif, pošto je bio pravedan čovek, nije hteo da je izvrgne sramoti pa odluči da je tajno napusti.

20 Ali, dok je on još o tome razmišljao, u snu mu se pojavi Gospodnji anđeo i reče: „Josife, sine Davidov, ne boj se da uzmeš Mariju za ženu jer je ono što je u njoj začeto od Duha svetoga. **21** Rodiće sina, a ti ćeš mu dati ime Isus,[*] jer će on svoj narod spasti od greha njihovih.“ **22** Sve se to dogodilo da se ispuni ono što je Gospod rekao preko proroka: **23** „Evo, devica će začeti i rodiće sina, i daće mu ime Emanuel,“[*] što znači „s nama Bog.“

24 Kad se Josif probudio iz sna, učinio je kako ga je Gospodnji anđeo uputio i uzeo Mariju da mu bude žena, **25** ali nije s njom spavao dok nije rodila svog prvorođenog sina. I dade mu ime Isus.

2 Kad se Isus rodio u Betlehemu, u Judeji, za vreme kralja Heroda,[*] dođoše neki mudraci sa istoka u Jerusalim **2** i upitaše: „Gde je novorođeni kralj Judeja? Videli smo njegovu zvezdu kako izlazi pa smo došli da mu se poklonimo.“

---

[*] **1:16** Prema aramejskim i jevrejskim izvorima.
[*] Hebrejski „Mesija“ (doslovno: Mašiah), što znači „Pomazanik,“ neko ko je određen za neku misiju (Dan. 9:25; Dela 2:36).
[*] **1:21** Hebrejski „Ješua,“ što znači „Gospod je spasenje.“
[*] **1:23** Vidi: Isaija 7:14.
[*] **2:1** Herod Veliki.

3 Kad je kralj Herod to čuo, veoma se uznemiri – a s njim i sav Jerusalim – **4** pa okupi sve prvosveštenike i pismoznalce i upita ih gde Hristos treba da se rodi.

5 „U Betlehemu, u Judeji,“ rekoše mu oni, „jer je prorok ovako napisao:

6 ‘A ti Betleheme, u zemlji Judinoj, nipošto nisi najmanji među judejskim kneževinama jer će iz tebe izaći vladar koji će biti pastir moga naroda, Izraela.’“*

7 Tada Herod tajno pozva k sebi mudrace i od njih sazna tačno vreme kad se zvezda pojavila.

8 Onda ih posla u Betlehem, rekavši: „Idite i pomno se raspitajte o detetu. A kad ga nađete, javite mi, da i ja odem da mu se poklonim.“

9 Oni saslušaše kralja i odoše. A zvezda koju su videli kako izlazi išla je pred njima dok nije stala iznad mesta gde je bilo dete. **10** Kad su videli zvezdu, veoma se obradovaše. **11** Uđoše u kuću i ugledaše dete sa njegovom majkom Marijom pa padoše ničice i pokloniše mu se. Onda otvoriše svoje kovčege i prineše mu darove: zlato, tamjan i smirnu. **12** A pošto su u snu bili upozoreni da se ne vraćaju Herodu, oni se drugim putem vratiše u svoju zemlju.

13 Kad su oni otišli, Josifu se u snu pojavi Gospodnji anđeo i reče mu: „Spremi se, uzmi dete i njegovu majku i beži u Egipat. Onde ostani dok ti ne kažem jer će Herod tražiti dete da ga ubije.“

14 I Josif se spremi pa noću uze dete i njegovu majku i krenu u Egipat, **15** gde ostade sve do Herodove smrti – da se ispuni ono što je Gospod rekao preko proroka: „Iz Egipta pozvah svoga sina.“*

16 Kad je video da su ga mudraci prevarili, Herod se veoma razbesne pa naredi da se u Betlehemu i okolini pobiju sva muška deca od dve godine i mlađa, prema vremenu koje je saznao od mudraca. **17** Tada se ispunilo ono što je rečeno preko proroka Jeremije:

18 „U Rami se čuje glas, plač i kuknjava velika. Rahela oplakuje svoju decu i neće da se uteši jer ih više nema.“*

19 Kad je Herod umro, u Egiptu se Josifu u snu pojavi Gospodnji anđeo **20** i reče: „Spremi se, uzmi dete i njegovu majku pa pođi u zemlju Izraelovu jer su umrli oni koji su detetu hteli da oduzmu dušu.“

21 I Josif se spremi, uze dete i njegovu majku, i ode u zemlju Izraelovu. **22** Ali, kad je čuo da u Judeji, umesto svoga oca Heroda, vlada Arhelaj, plašio se da tamo ode. Upozoren u snu, krenu u galilejsku oblast. **23** A kad je stigao, nastani se u gradu koji se zove Nazaret. Tako se ispunilo ono što je rečeno preko proroka: „Zvaće se Nazarećanin.“*

3 Tih dana dođe Jovan Krstitelj.* Propovedao je u judejskoj pustinji, **2** govoreći: „Pokajte se jer se približilo Kraljevstvo nebesko!“

3 A Jovan je onaj o kome je govorio prorok Isaija kad je rekao: „Glas onoga koji viče u pustinji: ‘Pripremite put Gospodnji, poravnajte mu staze.’“*

4 Jovanova odeća je bila od kamilje dlake, a oko bokova je nosio kožni pojas. Hrana su mu bili skakavci* i divlji med. **5** K njemu su dolazili ljudi iz Jerusalima, cele Judeje i svih krajeva oko Jordana **6** i priznavali svoje grehe, a on ih je krštavao* u reci Jordanu.

7 Kad je Jovan video da mnogi fariseji i sadukeji* dolaze da se krste, reče im: „Zmijski

* **2:6** Vidi: Mihej 5:2.
* **2:15** Vidi: Osija 11:1.
* **2:18** Vidi: Jeremija 31:15.
* **2:23** Reč „Nazarećanin“ potiče od hebrejske reči „necer,“ koja znači „izdanak“ (Isaija 11:1).
* **3:1** Doslovno: „Johanan Kupač“ – onaj koji vrši obredno kupanje. „Johanan“ na hebrejskom znači „Gospod milostivo daje.“
* **3:3** Vidi: Isaija 40:3.
* **3:4** Vidi: 3. Mojsijeva 11:22.
* **3:6** Doslovno: „obredno ih kupao.“
* **3:7** Fariseji i sadukeji su bili pripadnici dveju uticajnih

porode! Ko vas je upozorio da izbegnete gnev koji predstoji? **8** Donesite plod dostojan pokajanja **9** i ne pomišljajte da govorite među sobom: 'Imamo oca Abrama' jer, kažem vam: Bog može od ovog kamenja da podigne decu Abramu. **10** Sekira je već položena na koren drveća i biće posečeno i bačeno u vatru svako drvo koje ne donosi dobar plod.

11 Ja vas krštavam u vodi, za pokajanje. Ali za mnom dolazi moćniji od mene – ja nisam dostojan ni obuću da mu ponesem. On će vas krstiti u Duhu svetom i ognju. **12** U ruci mu je vejača i on će očistiti svoje gumno i skupiće svoju pšenicu u ambar, a plevu će spaliti neugasivim ognjem."

13 Tada Isus dođe iz Galileje na Jordan k Jovanu da ga krsti. **14** A Jovan htede da ga odvrati govoreći: „Ti treba mene da krstiš, a ti dolaziš k meni!" **15** „Pusti sada," odgovori mu Isus, „jer tako treba da ispunimo svu pravednost." I Jovan mu je dopustio.

16 Kad se krstio, Isus odmah izađe iz vode, a nebesa se otvoriše i on ugleda Božjeg Duha kako silazi kao golub i spušta se na njega. **17** A glas sa neba reče: „Ovo je moj voljeni Sin, koji je po mojoj volji!"

4 Onda Duh odvede Isusa u pustinju da ga đavo iskuša. **2** Pošto je postio četrdeset dana i noći, najzad ogladne.

3 A Kušač mu priđe i reče: „Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane hleb."

4 „Zapisano je," odgovori mu Isus, „'Čovek ne živi samo od hleba, nego i od svake objave koja izlazi iz Božjih usta.'"*

5 Onda ga đavo povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama **6** pa mu reče: „Ako si Sin Božji, baci se dole. Jer, zapisano je: 'Narediće svojim anđelima za tebe, i oni će te nositi na rukama da nogom ne zapneš za kamen.'"*

7 „I ovo je zapisano," odgovori mu Isus, „'Ne iskušavaj Gospoda Boga svoga.'"*

8 Zatim ga đavo povede na veoma visoku goru i pokaza mu sva kraljevstva sveta i njihov sjaj **9** pa mu reče: „Sve ću ti ovo dati ako padneš ničice i pokloniš mi se." **10** A Isus mu reče: „Odlazi, Sotono! Jer, zapisano je: 'Klanjaj se Gospodu, svome Bogu, i njemu jedinom služi.'"* **11** Tada ga đavo ostavi, a anđeli priđoše pa su mu služili.

12 Kad je čuo da je Jovan bačen u tamnicu, Isus se vrati u Galileju. **13** Napusti Nazaret pa ode i nastani se u Kapernaumu, pored mora, na Zebulonovom i Neftalimovom području **14** – da se ispuni ono što je rečeno preko proroka Isaije:

15 „Zemlja Zebulonova i zemlja Neftalimova, uz put prema moru, s one strane Jordana, Galileja neznabožačka – **16** narod koji živi u tami vide svetlost veliku, i onima koji žive u zemlji senke smrti, svetlost zasja."*

17 Otada Isus poče da propoveda i da govori: „Pokajte se jer se približilo Kraljevstvo nebesko."

18 Dok je išao pored Galilejskog mora, vide dva brata – Simona, zvanog Petar, i njegovog brata Andreja – kako bacaju mrežu u more jer su bili ribari **19** pa im reče: „Pođite za mnom i učiniću vas ribarima ljudi." **20** I oni odmah ostaviše mreže i pođoše za njim.

21 Isus onda pođe dalje i vide druga dva brata – Jakova Zebadijevog i njegovog brata Jovana – kako u čamcu krpe svoje mreže sa svojim ocem Zebadijem. On ih pozva **22** i oni odmah ostaviše čamac i svoga oca i pođoše za njim.

23 Isus je išao po celoj Galileji i učio narod u tamošnjim sinagogama,* propovedajući

verskih struja u judaizmu prvog veka nove ere.

* **4:4** Vidi: 5. Mojsijeva 8:3.

* **4:6** Vidi: Psalam 91:11.

* **4:7** Vidi: 5. Mojsijeva 6:16.

* **4:10** Vidi: 5. Mojsijeva 6:13.

* **4:16** Vidi: Isaija 9:1-2.

* **4:23** Sinagoga (heb. bet t'fila ili kuća molitve) je zbornica, objekat za verska okupljanja.

dobru vest[*] o Kraljevstvu, i lečeći svaku bolest i slabost u narodu. **24** Glas o njemu proširi se po celoj Siriji pa su mu donosili sve koji su bolovali od raznih bolesti i mučili se, opsednute demonima,[*] mesečare i oduzete, i on ih izleči. **25** I za njim pođe silan narod iz Galileje, Dekapolisa, Jerusalima, Judeje i s one strane Jordana.

5 Kad je video narod, Isus se pope na goru pa sede. Njegovi učenici mu priđoše, **2** a on poče da ih uči, govoreći:

3 „Blago siromašnima duhom, jer njihovo je Kraljevstvo nebesko.

4 Blago žalosnima, jer oni će se utešiti.

5 Blago krotkima, jer oni će naslediti zemlju.

6 Blago gladnima i žednima pravednosti, jer oni će se nasititi.

7 Blago milosrdnima, jer njima će biti iskazano milosrđe.

8 Blago onima čista srca, jer oni će gledati Boga.

9 Blago mirotvorcima, jer oni će se zvati Božji sinovi.

10 Blago progonjenima zbog pravednosti, jer njihovo je Kraljevstvo nebesko.

11 Blago vama kad vas vređaju i progone i lažući govore svako zlo protiv vas, zbog mene. **12** Radujte se i kličite jer je velika vaša nagrada na nebesima. Tako su progonili i proroke koji su bili pre vas."

13 „Vi ste so zemlje. Ali, ako so obljutavi, čime ona da se posoli? Ne vredi više ni za šta, nego samo da se izbaci napolje i da je ljudi izgaze.

14 Vi ste svetlost sveta. Ne može se sakriti grad koji leži na gori, **15** niti se svetiljka pali da se stavi pod zdelu, nego na svećnjak, pa svetli svima u kući. **16** Neka tako vaša svetlost svetli pred ljudima, da vide vaša dobra dela i da slave vašeg Oca, koji je na nebesima."

17 „Nemojte da mislite da sam došao da ukinem Zakon[*] ili Proroke. Nisam došao da ih ukinem, nego da ih ispunim. **18** Istinu vam kažem: dok nebo i zemlja ne nestanu, neće nestati nijedno slovce ni crtica iz Zakona dok se sve ne ispuni. **19** Ko, dakle, omalovaži i najmanji od tih uputa – i druge uči da tako čine – zvaće se najnižim u Kraljevstvu nebeskom. A ko ih izvršava – i druge uči da tako čine – zvaće se velik u Kraljevstvu nebeskom. **20** Jer, kažem vam: ako vaša pravednost ne bude veća od pravednosti pismoznalaca i fariseja, nećete ući u Kraljevstvo nebesko."

21 „Čuli ste da je objavljeno precima: 'Ne počini zločin ubistva! Ko ubije, odgovaraće pred sudom.' **22** A ja vam kažem da će svaki onaj ko se ljuti na svoga brata *bez razloga* odgovarati pred sudom. I ko god svome bratu kaže 'raka'[*] biće odgovoran Sanhedrinu. I ko god kaže 'budalo,' odgovaraće za to u geheni[*] ognjenoj.

23 Ako, dakle, prinosiš dar na žrtvenik pa se setiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, **24** ostavi svoj dar pred žrtvenikom pa otiđi i prvo se pomiri sa svojim bratom, a onda se vrati i prinesi svoj dar.

---

[*] **4:23** „Dobra vest" ili jevanđelje na grčkom.

[*] **4:24** Vidi fusnotu za 5. Mojsijeva 32:17.

[*] **5:17** Doslovno „Toru" odnosno Mojsijevo petoknjižje.

[*] **5:22** „Raka" ili „praznoglavac," neko ko ne može biti spasen.

[*] **5:22** Termin „gehena" je aluzija na dolinu Henom (vidi Jošua 15:8) koja se uzima kao tip Božjeg suda zbog događaja opisanih u 2. Kraljevima 23:10-14. Isus ovo povezuje sa Isaijom 66:24 (vidi Marko 9:42-48), što zajedno ukazuje na pobijene zle o Drugom dolasku koje neće imati ko pokopati i ješće ih crvi, i konačno uništenje ognjem (druga večna smrt – vidi: Otkrivenje 20:14), večnim po svom učinku a ne trajanju (vidi Jeremija 7:20; Juda 1:7). Isto važi za Matej 5:29.30; 10:28; 18:9; 23:15; 23:33 i ostala mesta gde se „gehena" pominje.
Kasnije, i takođe u vreme Isusovo, dolina Gehenom, koja se nalazila izvan Jerusalima, služila je za spaljivanje smeća i leševa kriminalaca koji nisu sahranjivani u grobovima, tako da je na tom mestu vatra neprekidno gorela.

25 Brzo se nagodi sa svojim protivnikom,
još dok si s njim na putu, da te ne preda sudiji,
a sudija sudskom službeniku pa te bace u
tamnicu. **26** Istinu ti kažem: nećeš odande i-
zaći dok ne isplatiš i poslednju paru."

27 „Čuli ste da je rečeno onima iz starih
vremena: 'Ne učini preljubu!'[*] **28** A ja vam
kažem: ko god požudno pogleda ženu, već je
u svom srcu s njom učinio preljubu. **29** Ako
te, dakle, tvoje desno oko sablažnjava, isko-
paj ga i baci jer je bolje da ti propadne jedan
deo tela nego da ti celo telo bude bačeno u
gehenu. **30** I ako te tvoja desna ruka sablaž-
njava, odseci je i baci jer je bolje da ti pro-
padne jedan deo tela nego da ti se celo telo
baci u gehenu."

31 „Rečeno je: 'Ko se razvede od svoje
žene, neka joj da potvrdu o razvodu.'[*] **32** A
ja vam kažem: ko se razvede od svoje žene –
osim zbog bluda – navodi je da učini pre-
ljubu. I ko se oženi razvedenom, čini pre-
ljubu."

33 „Čuli ste takođe da je rečeno našim sta-
rima: 'Ne krši zakletvu, nego izvrši zakletvu
datu Gospodu.'[*] **34** A ja vam kažem: ne zakli-
njite se ni u šta [lažno] – ni nebom, jer ono je
Božji presto; **35** ni zemljom, jer ona je pod-
nožje Božjim nogama; ni Jerusalimom, jer on
je grad velikoga kralja. **36** Ne zaklinjite se ni
svojom glavom jer nijednu dlaku ne možete
da učinite belom ili crnom. **37** Nego, neka
vaše 'da' bude 'da,' i vaše 'ne' – 'ne.' Sve što
je više od toga, od Zloga dolazi."

38 „Čuli ste da je rečeno: 'Oko za oko i
zub za zub.'[*] **39** A ja vam kažem: ne suprot-
stavljajte se zlu. Nego, ako te neko udari po
desnom obrazu, okreni mu i drugi. **40** I ako
neko hoće da se sudi s tobom i da ti oduzme
košulju, daj mu i ogrtač. **41** I ako te neko pri-
sili da s njim ideš jednu milju, idi s njim dve.
42 Ako neko od tebe nešto zatraži, daj mu, i
ne okreći se od onog ko hoće da mu pozaj-
miš."

43 „Čuli ste da je rečeno: 'Voli svoga bliž-
njeg, a mrzi neprijatelja.'[*] **44** A ja vam ka-
žem: volite svoje neprijatelje, blagosiljajte
one koji vas proklinju, činite dobro onima
koji vas mrze, i molite se za one koji vas kle-
vetaju i progone, **45** da budete sinovi svoga
Oca, koji je na nebesima. On čini da njegovo
sunce izlazi i zlima i dobrima, i šalje kišu i
pravednima i nepravednima. **46** Jer, ako vo-
lite one koji vole vas, kakva je vaša nagrada?
Zar to ne rade i poreznici? **47** I ako pozdrav-
ljate samo svoju braću, zar činite nešto naro-
čito? Zar to ne rade i neznabošci? **48** Zato bu-
dite savršeni [zreli] kao što je vaš nebeski O-
tac savršen."

6 „Pazite da milostinju ne činite pred lju-
dima – da vas oni vide – jer nemate na-
grade od vašeg Oca, koji je na nebesima.
2 Kada, dakle, daješ milostinju, ne trubi
pred sobom kao što to čine licemeri po sina-
gogama i na ulicama – da bi ih ljudi hvalili.
Istinu vam kažem: oni su već dobili svoju na-
gradu. **3** Nego, kada daješ milostinju, neka
tvoja leva ruka ne zna šta čini desna, **4** da
tvoje davanje bude u tajnosti, i uzvratiće ti
tvoj Otac, koji gleda u tajnosti, javno."

5 „A kad se molite, ne budite kao licemeri,
koji vole da se mole stojeći u sinagogama i na
raskršćima, da se pokažu ljudima. Istinu vam
kažem: dobili su svoju nagradu. **6** Nego, kad
se moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i moli
se svome Ocu, koji je u tajnosti, i uzvratiće ti
tvoj Otac, koji gleda u tajnosti, javno.

7 Kad se molite, ne brbljajte kao neznabo-
šci jer oni misle da će zbog mnogo reči biti
uslišeni. **8** Ne budite, dakle, kao oni jer vaš

[*] **5:27** Vidi: 2. Mojsijeva 20:14.
[*] **5:31** Vidi: 5. Mojsijeva 24:1.
[*] **5:33** Vidi: 3. Mojsijeva 19:12.
[*] **5:38** Vidi: 2. Mojsijeva 21:24.
[*] **5:43** Vidi: 3. Mojs. 19:18; 5. Mojs. 23:6. Isus ovde ukazuje na izopačena tumačenja nekih uputa od strane religijskih vođa.

Otac zna šta vam je potrebno i pre nego što ga zamolite.

9 Ovako se, dakle, molite: Oče naš koji si na nebesima, neka je sveto ime tvoje, **10** neka dođe Kraljevstvo tvoje, neka bude volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. **11** Hleb naš nasušni daj nam danas **12** i oprosti nam dugove naše kao što smo i mi oprostili dužnicima svojim. **13** I ne uvedi nas u iskušenje, nego nas izbavi od Zloga. Jer tvoje je kraljevstvo, i sila, i slava, zauvek. Amin.

14 Jer, ako ljudima oprostite njihove greške, i vaš nebeski Otac će oprostiti vama. **15** Ali, ako vi ne oprostite ljudima njihove greške, neće ni vaš Otac oprostiti vaše greške.“

16 „A kad postite, ne budite namrgođeni kao licemeri jer oni izobličuju svoja lica, da ljudima pokažu da poste. Istinu vam kažem: dobili su svoju nagradu. **17** Nego, kad postiš, pomaži glavu i umij lice, **18** da ljudi ne primete da postiš, nego samo tvoj Otac, koji je u skrovitosti. Tada će ti uzvratiti tvoj Otac, koji gleda u skrovitosti, javno.“

19 „Ne zgrćite sebi blago na zemlji, gde moljci i rđa nagrizaju, i gde lopovi provaljuju i kradu. **20** Nego, zgrćite sebi blago na nebu, gde ni moljac ni rđa ne nagrizaju, i gde lopovi ne provaljuju i ne kradu. **21** Jer, gde ti je blago, onde će ti biti i srce.“

22 „Oko je svetiljka tela. Ako ti je, dakle, oko dobro, celo telo će ti biti puno svetlosti. **23** Ali, ako ti je oko pokvareno, celo telo će ti biti puno tame. Ako je, dakle, svetlost koja je u tebi tama, kolika će to biti tama!“

24 „Niko ne može da služi dvojici gospodara. Jer, ili će jednoga mrzeti, a drugoga voleti; ili će jednome biti privržen, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i pohlepi materijalizma.“

25 „Zato vam kažem: ne brinite se za svoju dušu – šta ćete jesti ili šta ćete piti; ni za svoje telo – šta ćete obući. Zar duša nije vrednija od hrane, a telo od odeće? **26** Pogledajte ptice nebeske: ne seju i ne žanju i ne skupljaju žito u ambare, a ipak ih vaš nebeski Otac hrani. Zar vi niste značajniji od njih? **27** Koji od vas, brinući se, može da doda svom rastu i jedan lakat?

28 I zašto se brinete za odeću? Pogledajte kako rastu poljski ljiljani: ne rade i ne predu. **29** A ja vam kažem da ni Solomon u svem svom sjaju nije bio odeven kao jedan od njih. **30** Ako, dakle, Bog tako odeva poljsku travu – koja danas jeste, a sutra se baca u vatru – zar neće mnogo više oblačiti vas, maloverni? **31** Ne brinite se, dakle, i ne govorite: ‘Šta ćemo jesti?’ ili: ‘Šta ćemo piti?’ ili: ‘Šta ćemo obući?’ **32** Jer, sve to traže neznabošci. Zna vaš nebeski Otac da vam je sve to potrebno. **33** Nego, prvo tražite Kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, i sve ovo će vam se dodati. **34** I ne brinite se za sutra jer će se sutra brinuti za sebe. Svaki dan ima dovoljno svojih nevolja.“

7 „Ne sudite, da se ne bi sudilo vama. **2** Jer, kakvim sudom sudite, takvim će se i vama suditi; i kakvom merom merite, takvom će se i vama meriti.

3 Zašto gledaš trun u oku svoga brata, a ne primećuješ brvno u svome oku? **4** Kako možeš da kažeš svome bratu: ‘Daj da ti izvadim trun iz oka,’ kad je u tvom oku brvno? **5** Licemeru! Prvo izvadi brvno iz svoga oka pa ćeš tek onda dobro videti kako da izvadiš trun iz oka svoga brata.

6 Ne dajte psima ono što je sveto i ne bacajte svoje bisere pred svinje, da ih ne izgaze nogama pa se okrenu i rastrgnu vas.“

7 „Molite – i daće vam se; tražite – i naći ćete; kucajte – i otvoriće vam se. **8** Jer, ko god moli, dobija; i ko traži, nalazi; i otvoriće se onom ko kuca.

9 Koji bi od vas svome sinu, kad ga zamoli da mu da hleba, dao kamen? **10** Ili mu, kad ga zamoli da mu da ribu, dao zmiju? **11** Pa ako vi, iako ste zli, znate kako da dajete dobre darove svojoj deci, koliko će više vaš Otac, koji je na nebesima, dati dobre darove onima koji ga zamole. **12** Sve, dakle, što želite da ljudi

čine vama, činite i vi njima, jer to je Zakon i
Proroci."

13 „Uđite kroz uska vrata. Jer, široka su
vrata i prostran put koji vodi u propast, i
mnogo je onih koji kroz njih ulaze. **14** Kako
su uska vrata i tesan put koji vodi u život, i
malo je onih koji ga nalaze."

15 „Čuvajte se lažnih proroka. Oni k vama
dolaze u ovčijem ruhu, a iznutra su grabe-
žljivi vuci. **16** Prepoznaćete ih po njihovim
plodovima. Zar se grožđe bere sa trna ili smo-
kve sa čička? **17** Isto tako, svako dobro drvo
donosi dobre plodove, a rđavo drvo donosi
rđave plodove. **18** Dobro drvo ne može doneti
rđave plodove, ni rđavo drvo dobre plodove.
19 Svako drvo koje ne donosi dobre plodove,
odseca se i baca u vatru. **20** Dakle, prepozna-
ćete ih po njihovim rodovima."

21 „Neće svaki koji mi govori: 'Gospode,
Gospode,' ući u Kraljevstvo nebesko, nego o-
naj koji izvršava volju moga Oca, koji je na
nebesima. **22** Mnogi će mi onoga Dana reći:
'Gospode, Gospode, zar nismo prorokovali u
tvoje ime? Zar nismo isterivali demone u
tvoje ime? I zar nismo u tvoje ime činili
mnoga čuda?' **23** Tada ću im otvoreno obja-
viti: 'Nikad vas nisam poznavao. Odlazite od
mene, vi koji činite bezakonje!'"

24 „Stoga je svaki koji sluša moje reči i
izvršava ih sličan mudrom čoveku koji je
svoju kuću sazidao na steni. **25** Pade kiša i
naiđe bujica, i vetrovi dunuše i obrušiše se na
tu kuću, ali ona se ne sruši jer joj je temelj bio
na steni. **26** A svaki koji sluša moje reči i ne
izvršava ih, sličan je ludom čoveku koji je
svoju kuću sazidao na pesku. **27** Pade kiša i
naiđe bujica, i vetrovi dunuše i sručiše se na
tu kuću, i ona se uz silan tresak sruši."

28 Kad je Isus završio svoj govor, narod
se divio njegovom učenju, **29** jer ih je učio
kao onaj koji ima autoritet, a ne kao njihovi
pismoznalci.

8 Kad je Isus sišao sa gore, za njim pođe
silan narod.

2 Priđe mu jedan gubavac, pokloni mu se
i reče: „Gospode, ako hoćeš, možeš da me o-
čistiš."

3 A Isus pruži ruku, dotače ga i reče:
„Hoću. Budi čist." I on se odmah očisti od
svoje gube.

4 Tada mu Isus reče: „Pazi da nikom ne
pričaš, nego idi i pokaži se svešteniku pa pri-
nesi dar koji je Mojsije odredio[*] – za svedo-
čanstvo njima."

5 Kad je ušao u Kapernaum, priđe mu je-
dan stotnik[*] i, preklinjući ga, **6** reče: „Gospo-
daru, kod kuće mi leži sluga, oduzet je i
strašno se muči."

7 A Isus mu reče: „Doći ću da ga izlečim."

8 „Gospodaru," odgovori mu stotnik, „ni-
sam dostojan da uđeš pod moj krov. Nego,
samo reci reč i moj sluga će ozdraviti. **9** Jer,
ja sam čovek podređen vlasti i imam pod so-
bom vojnike pa kažem jednom: 'Idi!' i on
ode, a drugom: 'Dođi!' i on dođe. I svom
sluzi kažem: 'Uradi!' i on uradi."

10 Kad je to čuo, Isus se zadivi pa reče
svojim pratiocima: „Istinu vam kažem: toliku
veru nisam našao ni u koga u Izraelu. **11** A
kažem vam i ovo: mnogi će doći sa istoka i sa
zapada i sesti za trpezu sa Abramom, Isakom
i Jakovom u Kraljevstvu nebeskom, **12** a si-
novi Kraljevstva biće izbačeni napolje, u
tamu, gde će biti plač i škrgut zuba."

13 Onda reče stotniku: „Idi! Neka bude
kako si verovao." I istog časa stotnikov sluga
ozdravi.

14 Kad je Isus ušao u Petrovu kuću, vide
njegovu taštu kako leži u groznici. **15** On joj
dotače ruku i groznica je ostavi pa ona ustade
i poče da ga služi.

16 Kad je palo veče, doneše mu mnoge
opsednute demonima, a on rečju istera du-
hove i izleči sve bolesne **17** – da se ispuni ono
što je rečeno preko proroka Isaije: „On uze

[*] **8:4** Vidi: 3. Mojsijeva 14:3.

[*] **8:5** Rimski centurion, zapovednik čete od sto vojnika.

naše slabosti i ponese naše bolesti.“[*]

18 Kad je video narod oko sebe, Isus zapovedi da otplove na drugu stranu.

19 A jedan pismoznalac mu priđe i reče: „Učitelju, ići ću za tobom kud god budeš išao.“

20 „Lisice imaju jazbine i ptice nebeske imaju gnezda,“ odgovori mu Isus, „a Sin čovečiji nema gde da zakloni glavu.“

21 „Gospode,“ reče mu jedan drugi učenik, „pusti me da prvo odem da sahranim oca.“ **22** A Isus mu reče: „Pođi za mnom, a mrtvi neka sahranjuju svoje mrtve.“

23 Onda Isus uđe u čamac, a za njim pođoše njegovi učenici. **24** Na moru nastade žestoka oluja – tolika da su talasi prelivali čamac. A Isus je spavao. **25** Učenici mu priđoše i probudiše ga, govoreći: „Gospode, spasi nas! Izgibosmo!“ **26** „Zašto se plašite, maloverni?“ upita ih on. Onda ustade, zapreti vetrovima i moru pa nastade velika tišina. **27** A ljudi, zadivljeni, upitaše: „Ko je ovaj da mu se i vetrovi i more pokoravaju?“

28 Kad je stigao na drugu stranu, u gergesenski kraj, u susret mu dođoše dvojica opsednutih demonima. Izlazili su iz grobova, a bili su toliko napasni da niko nije mogao da prođe tim putem. **29** „Šta mi imamo s tobom, Isuse, Sine Božji?“ povikaše. „Jesi li ovamo došao da nas pre vremena mučiš?“ **30** A malo dalje od njih paslo je veliko krdo svinja. **31** Demoni počeše da preklinju Isusa govoreći: „Ako nas isteraš, pošalji nas u ono krdo svinja.“ **32** „Idite,“ reče im on. I oni izađoše i uđoše u svinje, a celo krdo se sjuri niz padinu u more i podavi u vodi. **33** Svinjari pobegoše i odoše u grad pa ispričaše sve i šta se desilo sa opsednutima. **34** Tada ceo grad izađe u susret Isusu pa, kad su ga videli, počeše da ga preklinju da ode iz njihovog kraja.

9 Isus uđe u čamac, preplovi na drugu stranu i stiže u svoj grad. **2** Tada mu donešе jednog oduzetog čoveka koji je ležao na postelji. Kad je video njihovu veru, Isus reče oduzetome: „Samo hrabro, sinko, opraštaju ti se gresi.“

3 Tada neki pismoznalci rekoše u sebi: „Ovaj huli!“

4 A Isus, pošto je znao šta misle, reče: „Zašto zlo mislite u svojim srcima? **5** Šta je lakše? Reći: ‘Opraštaju ti se gresi,’ ili reći: ‘Ustani i hodaj?’ **6** Ali, da znate da Sin čovečiji ima vlast na zemlji da oprašta grehe...“ Onda reče oduzetome: „Ustani, uzmi svoju postelju i idi kući.“ **7** I čovek ustade i ode kući.

8 Kad je narod to video, ispuni se strahom pa poče da slavi Boga što je ljudima dao takvu vlast.

9 Kad je odlazio odande, Isus vide čoveka koji se zvao Matej[*] kako sedi u poreskom uredu pa mu reče: „Pođi za mnom.“ I on ustade i pođe za njim.

10 Dok je Isus obedovao u kući, dođoše mnogi poreznici i grešnici pa su obedovali s njim i s njegovim učenicima. **11** Kad su fariseji to videli, upitaše Isusove učenike: „Zašto vaš učitelj jede s poreznicima i grešnicima?“

12 A Isus je to čuo pa reče: „Nije zdravima potreban lekar, već bolesnima. **13** Nego, idite i naučite šta znači: ‘Milosrđe hoću, a ne žrtve.’[*] Jer, ja nisam došao da pozovem pravednike, nego grešnike na pokajanje.“

14 Tada mu priđoše Jovanovi učenici i upitaše ga: „Kako to da mi i fariseji postimo, a tvoji učenici ne poste?“ **15** A Isus im reče: „Mogu li svatovi da tuguju dok je mladoženja s njima? Ali, doći će vreme kada će im oteti mladoženju, i tada će postiti.

16 Niko ne stavlja zakrpu od sirovog sukna na stari ogrtač jer bi zakrpa razvukla ogrtač pa bi rupa postala još veća. **17** Ni novo

[*] **8:17** Vidi: Isaija 53:4.

[*] **9:9** „Matej“ znači „dar od Gospoda.“

[*] **9:13** Vidi: Osija 6:6.

vino se ne sipa u stare mešine jer bi se mešine
pocepale, vino prosulo, a mešine propale.
Nego, novo vino se sipa u nove mešine pa se
oboje sačuva.“

18 Dok im je o tome govorio, priđe mu je-
dan poglavar, pokloni mu se i reče: „Kći mi
je upravo umrla. Dođi i položi svoju ruku na
nju i ona će oživeti.“ **19** I Isus ustade i sa svo-
jim učenicima pođe za njim.

20 A jedna žena, koja je dvanaest godina
patila od krvarenja, priđe Isusu s leđa i dotače
rub njegovog ogrtača, **21** jer je govorila u
sebi: „Ako samo njegov ogrtač dotaknem,
ozdravići.“

22 A Isus se okrenu i, videvši je, reče:
„Samo hrabro, kćeri. Tvoja vera te je izle-
čila.“ I žena istog časa ozdravi.

23 Kad je Isus ušao u poglavarevu kuću i
video svirače i uskomešani narod, **24** reče:
„Sklonite se! Jer, devojčica nije umrla, nego
samo spava.“ A oni su mu se podsmevali.

25 Kad je narod izbačen iz kuće, Isus uđe,
uhvati devojčicu za ruku i ona ustade. **26** A
glas o tome pronese se po celom tom kraju.

27 Kad je Isus odlazio odande, pođoše za
njim dva slepa čoveka, vičući: „Smiluj nam
se, Sine Davidov!“

28 Kad je ušao u kuću, slepi mu priđoše, a
on ih upita: „Verujete li da ja to mogu da uči-
nim?“ A oni rekoše: „Da, Gospode!“ **29** On
onda dotače njihove oči i reče: „Neka vam
bude po vašoj veri.“ **30** I oni progledaše. A
Isus ih strogo opomenu: „Pazite da niko ne
sazna.“ **31** Ali, oni odoše i po celom kraju
pronеše glas o njemu.

32 Dok su oni izlazili, dovedoše mu jed-
nog nemog čoveka, opsednutog demonom.
33 A kad je demon isteran iz njega, nemi čo-
vek progovori. Narod se zadivi i reče: „Nikad
nešto slično nije viđeno u Izraelu!“

34 A fariseji su govorili: „On isteruje de-
mone uz pomoć demonskog vladara!“

35 Isus je išao po svim gradovima i selima
i učio narod u tamošnjim sinagogama, objav-
ljujući dobru vest o Kraljevstvu i lečeći svaku
bolest i svaku slabost. **36** Kad je video narod,
sažali se na njih jer su bili izmučeni i smeteni
kao ovce bez pastira.

37 Tada reče svojim učenicima: „Žetva je
obilna, ali je radnika malo. **38** Zato molite
Gospodara žetve da pošalje radnike za svoju
žetvu.“

10 Isus pozva k sebi svojih dvanaest u-
čenika i dade im moć da isteruju ne-
čiste duhove i da leče svaku bolest i
svaku slabost.

2 A ovo su imena dvanaestorice apostola:
prvo Simon zvani Petar i njegov brat Andrej;
Jakov Zebadijev i njegov brat Jovan; **3** Filip i
Bartolomej; Toma i Matej poreznik; Jakov
Alfejev i Tadej; **4** Simon Kananej i Juda Iska-
riotski, koji je izdao Isusa.

5 Isus posla ovu dvanaestoricu, davši im
nalog: „Ne idite neznabošcima i ni u jedan sa-
marijski grad ne ulazite, **6** nego radije idite
izgubljenim ovcama doma Izraelovog. **7** Idite
i propovedajte govoreći: ‘Približilo se Kra-
ljevstvo nebesko!’ **8** Bolesne lečite, mrtve
uskrsavajte, gubave čistite, demone isterujte.
Besplatno ste dobili, besplatno i dajte. **9** Ne
nosite zlato, ni srebro, ni bakar u svojim po-
jasevima, **10** ni putnu torbu, ni drugu košulju,
ni obuću, ni štap, jer radnik zaslužuje svoju
hranu.

11 I u koji god grad ili selo uđete, pomno
ispitajte ko je onde dostojan vašeg poverenja
pa ostanite kod njega sve dok ne odete. **12**
Kad uđete u taj dom, pozdravite. **13** Ako je
dom dostojan, neka vaš mir ostane u njemu.
A ako nije dostojan, neka vam se vaš mir
vrati. **14** Ako vas neko ne primi i ne sasluša
vaše reči, izađite iz tog doma ili iz tog grada
i otresite prašinu sa svojih nogu. **15** Istinu
vam kažem: na Dan suda će biti lakše So-
domu i Gomoru nego tom gradu.“

16 „Evo, šaljem vas kao ovce među vu-
kove. Zato budite obazrivi kao zmije, a beza-
zleni kao golubovi. **17** Čuvajte se ljudi jer će
vas predavati sudovima i batinati u svojim

sinagogama.

18 Zbog mene će vas izvoditi pred namesnike i kraljeve, za svedočanstvo njima i narodima. **19** A kad vas predaju, ne brinite se kako ćete i šta ćete reći jer će vam tog časa biti dato šta da govorite. **20** Nećete, naime, govoriti vi, nego će u vama govoriti Duh vašega Oca.

21 Brat će brata predavati da ga ubiju, a otac dete. Deca će se dizati protiv roditelja i ubijati ih. **22** I svi će vas mrzeti zbog moga imena. Ali, ko istraje do kraja, biće spasen. **23** Kad vas budu progonili u jednom gradu, bežite u drugi. Istinu vam kažem: nećete stići da obiđete sve izraelske gradove pre nego što Sin čovečiji dođe.

24 Nijedan učenik nije iznad svog učitelja, ni sluga iznad svog gospodara. **25** Dovoljno je učeniku da bude kao njegov učitelj, a sluzi da bude kao njegov gospodar. Ako su domaćina nazvali Balzevuvom,[*] koliko će više tako zvati njegove ukućane?“

26 „Ne bojte ih se, dakle, jer nema ništa skriveno što se neće otkriti, ni tajno što se neće saznati. **27** Ono što vam govorim u tami, govorite na svetlosti, i ono što vam se šapuće na uho, propovedajte sa krovova. **28** Ne bojte se onih što ubijaju telo, a ne mogu da ubiju i dušu. Nego, više se bojte onoga koji može da uništi i dušu i telo u geheni.[*] **29** Zar se dva vrapca ne prodaju za jedan asarion?[*] A nijedan od njih ne pada na zemlju bez [znanja] vašega Oca. **30** Pa vama je i sva kosa na glavi izbrojana. **31** Ne bojte se, dakle; vi više vredite od mnogo vrabaca.“

32 „Ko god mene prizna pred ljudima, priznaću i ja njega pred svojim Ocem, koji je na nebesima. **33** A ko god se mene odrekne pred ljudima, i ja ću se njega odreći pred svojim Ocem, koji je na nebesima.“

34 „Nemojte da mislite da sam došao da na zemlju donesem mir. Nisam došao da donesem mir, nego mač. **35** Došao sam da okrenem ‘čoveka protiv njegovog oca, kćer protiv majke, snahu protiv svekrve. **36** Čoveku će njegovi ukućani biti neprijatelji.’[*]

37 Ko oca ili majku voli više nego mene, nije me dostojan. Ko sina ili kćer voli više nego mene, nije me dostojan. **38** Ko ne uzme svoj krst[*] i ne ide za mnom, nije me dostojan. **39** Ko čuva svoj život, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene, sačuvaće ga.“

40 „Ko vas prima, mene prima; a ko prima mene, prima Onoga koji me je poslao. **41** Ko prima proroka zato što je prorok, dobiće proročku nagradu; a ko prima pravednika zato što je pravedan, dobiće pravedničku nagradu. **42** I ko samo čašom hladne vode napoji jednog od ovih malih zato što je moj učenik, istinu vam kažem: neće izgubiti svoju nagradu.“

11 Kad je završio s uputstvima dvanaestorici svojih učenika, Isus ode odande da uči narod i da propoveda po galilejskim gradovima.

2 A Jovan je u tamnici čuo za Hristova dela pa posla svoje učenike **3** da ga upitaju: „Jesi li ti Onaj koji treba da dođe ili da čekamo drugoga?“

4 „Idite i obavestite Jovana o svemu što čujete i vidite,“ odgovori im Isus. **5** „Slepi opet vide, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluvi čuju, mrtvi uskrsavaju, a siromasima se propoveda dobra vest. **6** I blago onom ko se o mene ne sablazni.“

7 Kad su oni otišli, Isus poče narodu da govori o Jovanu: „Šta ste hteli da vidite kad ste izašli u pustinju? Trsku koju ljulja vetar? **8** Nego, šta ste hteli da vidite? Čoveka

[*] **10:25** „Baalzevuv“ znači „gospodar muva“ ili „gospodar prljavštine.“ U pitanju je jedno od imena za Sotonu kojim je Isus pogrdno nazvan od strane svojih neprijatelja.

[*] **10:28** Vidi fusnotu za Matej 5:22.

[*] **10:29** Vrsta valute.

[*] **10:35-36** Uporedi sa Mihej 7:5-6.

[*] **10:38** „Krst“ je simbol žrtve i samoodricanja. Vidi: Luka 9:23; 14:27; Galatima 6:12; Filipljanima 3:17-19.

obučenog u lepu odeću? Ne, oni koji nose lepu odeću nalaze se po kraljevskim kućama. **9** Šta ste, dakle, hteli da vidite? Proroka? Da, kažem vam: i više nego proroka! **10** To je onaj za koga je zapisano: ‘Evo, šaljem svoga glasnika ispred tebe, koji će pred tobom pripremiti put.’[*]

11 Istinu vam kažem: među rođenima od žena nije se pojavio niko veći od Jovana Krstitelja, a najmanji u Kraljevstvu nebeskom veći je od njega. **12** Od vremena Jovana Krstitelja do sada Kraljevstvo nebesko silom se probija i silni ga grabe. **13** Jer, svi proroci i Zakon prorokuju do Jovana.[*] **14** A Jovan je – ako hoćete da to prihvatite – Ilija koji je trebalo da dođe. **15** Ko ima uši, neka čuje.

16 Sa čim da uporedim ovaj naraštaj? Sličan je deci koja sede na trgu i dovikuju jedna drugoj: **17** ‘Svirali smo vam, ali ne zaigraste. Naricali smo, ali ne zakukaste.’

18 Jer, Jovan je došao i nije ni jeo ni pio, a oni kažu: ‘Opsednut je demonom.’ **19** Došao je Sin čovečiji, koji jede i pije, a oni kažu: ‘Vidi izelice i pijanice, prijatelja poreznika i grešnika.’ Ali mudrost opravdavaju deca njezina.“

20 Tada Isus poče da prekoreva gradove u kojima se dogodilo najviše njegovih čuda što se nisu pokajali.

21 „Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Betsaido! Jer, da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda koja su se u vama dogodila, oni bi se odavno u kostreti i pepelu pokajali. **22** Ali, kažem vam: na Dan suda će biti lakše Tiru i Sidonu nego vama! **23** A ti, Kapernaume, zar ćeš se do nebesa uzdići? U had ćeš se sunovratiti! Jer, da su se u Sodomu dogodila čuda koja su se u tebi dogodila, ostao bi do dana današnjeg. **24** Ali, kažem vam: na Dan suda će biti lakše zemlji sodomskoj nego tebi!“

25 U to vreme Isus reče: „Hvalim te, Oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio malima.[*] **26** Da, Oče, to je postalo ugodno pred tobom.

27 Moj Otac mi je sve predao, i niko, osim Oca, ne poznaje Sina. I niko ne poznaje Oca, samo Sin i oni kojima Sin hoće da ga otkrije.

28 Dođite k meni, svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas odmoriti. **29** Uzmite moj jaram na sebe i učite od mene, jer ja sam krotkog i poniznog srca, i naći ćete odmor za svoju dušu. **30** Jer, moj jaram je blag i moje breme je lako.“

12 U to vreme je Isus na šabate[*] prolazio kroz žitna polja. A njegovi učenici ogladneše pa počeše da kidaju klasove i da ih jedu.

2 Kad su to fariseji videli, rekoše: „Vidi, tvoji učenici čine ono što ne sme da se čini u Subotu!“

3 Tada im Isus reče: „Zar niste čitali šta je učinio David kad su on i njegovi pratioci ogladneli?[*] **4** Ušao je u Božji dom i jeo posvećene hlebove, iako ni on ni njegovi pratioci nisu smeli da ih jedu, nego samo sveštenici. **5** Ili, zar niste čitali u Zakonu da na šabate i sveštenici u Hramu skrnave Subotu,[*] i nisu krivi? **6** A ja vam kažem: ovde je neko veći od Hrama. **7** Kad biste znali šta znači: ‘Milosrđe hoću, a ne žrtve,’[*] ne biste osuđivali one koji nisu krivi. **8** Jer, Sin čovečiji je gospodar Subote.“

9 Potom ode odande i uđe u njihovu sinagogu. **10** A onde je bio jedan čovek sa osušenom rukom. Oni upitaše Isusa s namerom da

[*] **11:10** Vidi: Malahija 3:1.

[*] **11:13-14** Vidi: Malahija 4:5-6. Knjiga proroka Malahije je poslednji spis Starog saveza.

[*] **11:25** Ili minornima, neznatnim u svetu.

[*] **12:1** Šabati ili subote u množini podrazumevaju određenu grupu prazničnih dana od odmora (3. Mojs. 23. glava) među kojima se može naći i sedmična Subota. Uporedi sa Luka 6:1-5.

[*] **12:3** Vidi: 1. Samuelova 21:6.

[*] **12:5** Vidi 4. Mojsijeva 28:9.

[*] **12:7** Vidi: Osija 6:6.

ga optuže: „Da li se na šabate sme lečiti?“ **11**
A on im reče: „Ko od vas neće uhvatiti i izvaditi svoju jedinu ovcu ako ona na šabate upadne u jamu? **12** A koliko je čovek vredniji od ovce! Zato se na šabate sme činiti dobro.“

13 Onda reče onom čoveku: „Ispruži ruku.“ I čovek je ispruži, i ona mu postade zdrava kao i druga. **14** A fariseji izađoše pa se dogovarahu kako da ga ubiju.

15 Ali, Isus za to sazna pa se skloni odande. Za njim pođoše mnogi i on ih sve izleči, **16** opominjući ih da ne razglase ko je
17 – da se ispuni ono što je rečeno preko proroka Isaije:

18 „Evo sluge moga, koga sam izabrao, voljenog moga, miljenika moje duše! Staviću svoga Duha na njega i on će narodima objaviti pravdu. **19** Neće se prepirati ni vikati, niti će mu ko glas čuti na ulicama. **20** Trsku zgnječenu neće slomiti, ni ugasiti fitilj koji tinja dok pravdu ne dovede do pobede. **21** U njegovo ime narodi će se uzdati.“*

22 Onda mu doneše jednog demonom opsednutog čoveka, slepog i nemog, i on ga izleči pa nemi čovek progovori i progleda.

23 A sav narod se zadivi, govoreći: „Da ovo možda nije Sin Davidov?“

24 Kad su fariseji to čuli, rekoše: „Ovaj isteruje demone samo pomoću Balzevuva, demonskog vladara!“

25 Ali, Isus je znao šta misle pa im reče: „Opusteće svako kraljevstvo koje je protiv sebe podeljeno, i neće opstati nijedan grad ili dom koji je protiv sebe podeljen. **26** Pa ako Sotona isteruje Sotonu, onda je on protiv sebe podeljen. Kako će, dakle, opstati njegovo kraljevstvo? **27** I ako ja isterujem demone pomoću Balzevuva, pomoću koga ih isteruju vaši sinovi? Zato će vam oni biti sudije. **28**
Ali, ako ja u Duhu Božjem isterujem demone, onda vam je došlo Božje kraljevstvo.

29 Ili, kako može neko da uđe u kuću jakog čoveka i odnese mu imovinu ako ga prvo ne veže? Tek tada će moći da mu opljačka kuću.

30 Ko nije sa mnom – protiv mene je. I ko sa mnom ne skuplja – rasipa. **31** Zato vam kažem: biće oprošten ljudima svaki greh i hula, ali im neće biti oproštena hula na Duha. **32** I ako neko kaže nešto protiv Sina čovečijega, biće mu oprošteno. Ali, ako kaže protiv Duha svetoga, neće mu biti oprošteno ni u ovom dobu niti u onom koje dolazi.“

33 „Uzgajite dobro drvo pa će mu i plod biti dobar; ili, uzgajite rđavo drvo pa će mu i plod biti rđav – jer drvo se poznaje po svom plodu. **34** Zmijski porode! Kako možete, kad ste zli, da govorite bilo šta dobro? Jer, usta govore ono čega je srce prepuno. **35** Dobar čovek iz dobre riznice srca iznosi dobro, a zao čovek iz zle riznice iznosi zlo. **36** Ali, kažem vam: ljudi će za svaku beskorisnu reč koju izgovore odgovarati u Dan suda. **37** Jer, po svojim rečima ćeš biti opravdan i po svojim rečima osuđen.“

38 Tada mu rekoše neki pismoznalci i fariseji: „Učitelju, želimo da nam pokažeš znak.“

39 A on im odgovori: „Zao i preljubnički naraštaj traži znak, ali nikakav znak mu neće biti dat, osim znaka proroka Jone. **40** Jer, kao što je Jona tri dana i tri noći bio u utrobi morske nemani, tako će i Sin čovečiji tri dana i tri noći biti u srcu zemlje. **41** Ninivljani će na Sudu ustati sa ovim naraštajem i osudiće ga jer su se pokajali posle Jonine propovedi. A ovde je neko veći od Jone. **42** Kraljica Juga će na Sudu ustati sa ovim naraštajem i osudiće ga jer je s kraja zemlje došla da čuje Solomonovu mudrost. A ovde je neko veći od Solomona.“

43 „Kad iz čoveka izađe nečist duh, luta bezvodnim mestima tražeći počinka, ali ga ne nalazi. **44** Tada kaže: ‘Vratiću se u kuću iz koje sam izašao.’ I vrati se i nađe kuću praznu, pometenu i sređenu. **45** Onda ode i

* **12:21** Vidi: Isaija 42:1-4.

dovede sedam drugih duhova, gorih od sebe, pa uđu i nastane se onde. Tako je na kraju tom čoveku gore nego pre. Isto će biti i sa ovim zlim naraštajem.“

46 Dok je Isus još govorio narodu, njegova majka i braća stajali su napolju želeći da s njim govore.

47 Neko mu reče: „Eno tvoja majka i braća stoje napolju i žele da govore s tobom.“ **48** A Isus reče onome koji mu je to rekao: „Ko je moja majka i ko su moja braća?“ **49** Onda pokaza rukom na svoje učenike pa reče: „Evo moje majke i moje braće. **50** Jer, ko god izvršava volju moga Oca, koji je na nebesima, taj je moj brat, i sestra, i majka.“

13 Tog dana Isus izađe iz kuće i sede pored mora. **2** Oko njega se okupi silan narod pa on uđe u čamac i sede, a sav narod je stajao na obali. **3** Mnogo toga im reče u pričama, govoreći:

„Izašao sejač da seje. **4** I dok je sejao, nešto semena pade pored puta, i dođoše ptice i pozobaše ga. **5** Drugo pade na kamenito tle, gde nije bilo mnogo zemlje, i odmah isklija jer zemlja nije bila duboka. **6** A kad je izašlo sunce, izgore i osuši se jer nije imalo korena. **7** Treće seme pade u trnje, a trnje naraste i uguši ga. **8** Četvrto seme pade na dobro tle i dade plod – stostruk, šezdesetostruk ili tridesetostruk. **9** Ko ima uši, neka čuje.“

10 Njegovi učenici mu priđoše i upitaše ga: „Zašto im govoriš u pričama?“

11 „Vama je dato da saznate tajne Kraljevstva nebeskog, a njima nije,“ odgovori im on. **12** „Jer, ko ima, daće mu se još i imaće u izobilju; a ko nema, uzeće mu se i ono što ima. **13** Zato im govorim u pričama jer oni, ‘iako gledaju, ne vide, i iako slušaju, ne čuju i ne razumeju.’ **14** Tako se na njima ispunjava Isaijino proročanstvo koje kaže: ‘Slušaćete iznova, ali nećete razumeti; gledaćete iznova, ali nećete videti. **15** Jer, otvrdnulo je srce ovog naroda, ušima jedva čuju i oči su zatvorili. Inače bi očima videli, ušima čuli, srcem razumeli i obratili se, i ja ih izlečio.’[*] **16** Ali, blago vašim očima što gledaju, i blago vašim ušima što slušaju. **17** Istinu vam kažem: mnogi proroci i pravednici žudeli su da vide ovo što vi gledate – ali nisu videli; i da čuju ono što vi slušate – ali nisu čuli.“

18 „Čujte, dakle, šta znači priča o sejaču: **19** Svakom onom ko čuje Reč o Kraljevstvu, a ne razume je, dolazi Zli i otima ono što mu je posejano u srcu. To je ono seme koje je posejano pored puta. **20** Seme posejano na kamenitom tlu je onaj ko čuje Reč i odmah je s radošću prihvati. **21** Ali, pošto nema korena u sebi, nepostojan je pa čim naiđe nevolja ili progon zbog Reči, on se odmah sablazni. **22** Seme posejano u trnje je onaj ko čuje Reč, ali brige ovog doba i zavodljivost bogatstva uguše Reč pa bude besplodan. **23** Seme posejano na dobrom tlu je onaj ko čuje i razume Reč. On rađa plod i daje stostruko, šezdesetostruko ili tridesetostruko.“

24 Ispriča im i drugu priču: „Kraljevstvo nebesko je slično čoveku koji je posejao dobro seme na svojoj njivi. **25** Ali, dok su ljudi spavali, dođe njegov neprijatelj, zaseja kukolj[*] posred pšenice i ode. **26** A kad je pšenica izrasla i isklasala, pojavi se i kukolj.

27 Sluge odoše vlasniku pa mu rekoše: ‘Gospodaru, zar nisi posejao dobro seme na svojoj njivi? Otkud onda kukolj?’

28 A on im reče: ‘Neprijatelj je to učinio.’ ‘Hoćeš li da odemo i da ga oplevimo?’ upitaše sluge.

29 ‘Ne,’ odgovori on, ‘da ne biste, plevеći kukolj, zajedno s njim iščupali i pšenicu. **30** Pustite neka oboje rastu do žetve, a ja ću u vreme žetve reći žeteocima: Prvo oplevite kukolj i vežite ga u snopove, da se spali, a pšenicu skupite u moj ambar.’“

31 Onda im ispriča ovu priču: „Kraljevstvo nebesko je slično zrnu gorušice koje je

[*] **13:13-15** Vidi: Isaija 6:9-10.

[*] **13:25** „Zizania“ (grč.) tj. ljulj, žitni korov.

čovek uzeo i posejao na svojoj njivi. **32** Iako je najmanje od sveg semenja, kad izraste, veće je od sveg povrća. Razvije se u drvo pa ptice nebeske dolaze i gnezde se u njegovim granama.“

33 Onda im ispriča još jednu priču: „Kraljevstvo nebesko je slično kvascu koji je žena uzela i izmešala ga sa tri sate[*] brašna dok sve nije uskislo.“

34 Sve je to Isus narodu govorio u pričama, i bez priča im ništa nije govorio. **35** Tako se ispunilo ono što je rečeno preko proroka: „Svoja usta ću otvoriti u pričama, objaviću ono što je od postanka sveta sakriveno.“[*]

36 Tada Isus otpusti narod pa uđe u kuću. A učenici mu priđoše i rekoše: „Objasni nam priču o kukolju na njivi.“

37 On im odgovori: „Onaj koji je posejao dobro seme je Sin čovečiji, **38** a njiva je svet. Dobro seme su sinovi Kraljevstva, a kukolj sinovi Zloga. **39** Neprijatelj koji ga je posejao je đavo. Žetva je kraj doba, žeteoci anđeli. **40** Pa, kao što se kukolj plevi i spaljuje, tako će biti i na kraju ovog doba. **41** Sin čovečiji će poslati svoje anđele i oplevi će svoje Kraljevstvo od svih sablazni i od svih koji čine bezakonje, **42** i baciće ih u užarenu peć, gde će biti plač i škrgut zuba. **43** Tada će pravednici kao sunce zasjati u Kraljevstvu svoga Oca. Ko ima uši, neka čuje.“

44 „Kraljevstvo nebesko je slično blagu sakrivenom na njivi: čovek ga nađe pa ga sakrije i radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu.

45 Kraljevstvo nebesko je slično i trgovcu koji traži lepe bisere. **46** Kad nađe skupocen biser, ode i proda sve što ima pa ga kupi.

47 Kraljevstvo nebesko je slično i mreži bačenoj u more u koju se uhvatilo riba svake vrste. **48** Kad se mreža napuni, izvuku je na obalu pa sednu i dobre ribe skupe u korpe, a loše bace. **49** Tako će biti i na kraju ovog doba: doći će anđeli i odvojiće zle od pravednih **50** pa ih baciti u užarenu peć, gde će biti plač i škrgut zuba.“

51 Isus im reče: „Jeste li sve ovo razumeli?“ „Da, Gospode,“ odgovoriše oni.

52 A on im reče: „Zato je svaki pismoznalac koji je poučen o Kraljevstvu nebeskom sličan domaćinu koji iz svoje riznice iznosi i novo i staro blago.“

53 Kad je Isus ispričao ove priče, ode odande. **54** I kad je došao u svoj zavičaj, učio ih je u tamošnjoj sinagogi, a oni su, zadivljeni, govorili: „Odakle ovome ova mudrost i sila? **55** Zar to nije drvodeljin sin? Zar mu se majka ne zove Marija, a njegova braća Jakov, Josija, Simon i Juda. **56** I zar nisu sve njegove sestre s nama? Odakle mu onda sve ovo?“

57 I sablazniše se o njega. A Isus im reče: „Prorok je bez časti samo u svom zavičaju i u svom domu.“

58 I nije, zbog njihovog neverovanja, onde učinio mnogo čuda.

14 U to vreme tetrarh Herod[*] čuo je za Isusa **2** pa reče svojim slugama: „To je Jovan Krstitelj! Ustao je iz mrtvih i zato može da čini ova čuda!“

3 Herod je, naime, bio uhvatio Jovana, okovao ga i bacio u tamnicu zbog Herodijade, žene svoga brata Filipa, **4** pošto mu je Jovan govorio: „Ne smeš da je imaš.“

5 Herod je želeo da ga ubije, ali se plašio naroda jer je narod Jovana smatrao prorokom.

6 Ali, kad je bio Herodov rođendan, Herodijadina kći zaigra pred gostima. To se Herodu toliko svidelo **7** da joj uz zakletvu obeća da će joj dati sve što zatraži.

8 A ona, po nagovoru svoje majke, reče: „Daj mi ovde na tanjiru glavu Jovana Krstitelja.“

---

[*] **13:33** Sea (sata) je mera za zapreminu i iznosi oko 13,3 lit.

[*] **13:35** Vidi: Psalam 78:2.

[*] **14:1** Herod Antipa (Antipatar), sin Heroda Velikog. Njemu je Isus poslat tokom suđenja pred raspeće (Luka 23:6-12).

9 Kralj se ražalosti ali zbog svoje zakletve i gostiju naredi da joj se zahtev ispuni **10** pa posla ljude u tamnicu da Jovanu odseku glavu. **11** Oni onda doneše glavu na tanjiru i dadoše je devojci, a ona je odnese svojoj majci. **12** Potom dođoše Jovanovi učenici, uzeše njegovo telo i sahraniše ga pa odoše i javiše Isusu šta se dogodilo.

13 Kad je Isus to čuo, skloni se čamcem na jedno pusto mesto, sam. Ali, narod to doču pa iz gradova pođe za njim pešice. **14** Isus izađe na obalu pa kad vide silan narod, sažali se na njih i izleči njihove bolesne.

15 Kad je počelo da se spušta veče, priđoše mu njegovi učenici i rekoše: „Ovo je pusto mesto, a već je i kasno. Otpusti narod, neka idu u sela i kupe sebi hrane."

16 Ali, on im reče: „Ne treba da idu. Vi im dajte da jedu." **17** „Nemamo ovde ništa," odgovoriše mu oni, „osim pet hlebova i dve ribe." **18** „Donesite mi ih ovamo," reče on **19** pa zapovedi da narod poseda na travu. Onda uze onih pet hlebova i dve ribe, diže pogled ka nebu i zahvali Bogu. Potom izlomi hlebove i dade ih svojim učenicima, a učenici narodu. **20** I svi su jeli i najeli se. Preostalih komadića nakupiše dvanaest punih korpi. **21** A onih koji su jeli bilo je oko pet hiljada, ne računajući žene i decu.

22 Odmah potom Isus prinudi učenike da uđu u čamac i pred njim odu na drugu obalu dok on otpusti narod. **23** A kad je otpustio narod, pope se na goru, sam, da se pomoli. Kad je palo veče, on je još bio onde, sam. **24** A čamac je bio već mnogo stadija daleko od obale, šiban talasima jer je duvao protivan vetar.

25 Oko tri sata noću, priđe im Isus hodajući po moru. **26** Kad su ga ugledali kako hoda po moru, učenici se prepadoše. „Utvara!" rekoše i od straha počeše da viču.

27 A Isus ih odmah oslovi govoreći: „Samo hrabro! Ja sam! Ne bojte se!"

28 „Gospode," reče mu Petar, „ako si to ti, zapovedi mi da dođem k tebi po vodi."

29 A Isus mu reče: „Dođi!" I Petar izađe iz čamca i pođe ka Isusu hodajući po vodi. **30** Ali, kad je video koliko je vetar jak, uplaši se i poče da tone pa povika: „Gospode, spasi me!"

31 Isus odmah pruži ruku i uhvati ga pa mu reče: „Maloverni čoveče, zašto si posumnjao?"

32 Kad su se popeli u čamac, vetar utihnu, **33** a oni u čamcu se pokloniše Isusu, govoreći: „Ti si zaista Sin Božji!"

34 Kad su preplovili na drugu stranu, pristadoše u Genizaretu. **35** A kad su ga meštani prepoznali, proneše glas po celoj okolini pa su mu donosili sve bolesne, **36** preklinjući ga da im dopusti samo da dotaknu rubove njegovog ogrtača. I svi koji su ih dotakli, ozdraviše.

15 Tada iz Jerusalima k Isusu dođoše neki fariseji i pismoznalci i upitaše: **2** „Zašto tvoji učenici krše predanje starešina? Ne peru ruke kad hleb jedu!" **3** „A zašto vi prestupate nauk Božji zbog svog predanja?" upita Isus njih. **4** „Jer, Bog je rekao: 'Poštuj oca i majku,' i: 'Ko prokune oca ili majku, neka se pogubi.'[*] **5** A vi govorite: 'Ko kaže ocu ili majci: Sve čime bih ti mogao pomoći, dar je Bogu **6** – taj ne treba da poštuje svoga oca ili svoju majku.' Tako ste, zbog svog predanja, obesnažili Božju reč. **7** Licemeri! Isaija je dobro o vama prorokovao kad je rekao:

8 'Ovaj narod mi se približava svojim ustima, i poštuje me usnama, ali srce mu je daleko od mene. **9** Uzalud me poštuju, učeći naukama i uredbama ljudskim.'"[*]

10 Isus pozva k sebi narod pa im reče: „Čujte i razumejte: **11** čoveka ne čini nečistim ono što ulazi kroz usta; nego, ono što iz usta izlazi – to čoveka pogani."

12 Tada mu priđoše učenici i rekoše: „Znaš

[*] **15:4** Vidi: 2. Mojsijeva 20:12 i 21:17.

[*] **15:9** Vidi: Isaija 29:13.

li da su se fariseji sablaznili kad su čuli šta si
rekao?“

13 Ali on odgovori i reče: „Svaka biljka
koju nije posadio moj nebeski Otac, iskore-
niće se. **14** Pustite ih. Oni su slepi i vođe sle-
pima. A ako slep vodi slepoga, obojica će u-
pasti u jamu.“

15 Petar mu reče: „Objasni nam tu priču.“

16 „Zar ni vi još ne razumete?“ upita Isus.
17 „Zar ne shvatate da sve što ulazi u usta, ide
u trbuh i izbacuje se napolje? **18** Ali, ono što
izlazi iz usta, izvire iz srca, i to čoveka čini
nečistim. **19** Jer, iz srca izviru zle misli, ubis-
tva, preljube, blud, krađe, krivokletstva i
hule. **20** To čoveka čini nečistim, a ne čini ga
nečistim to što jede neopranih ruku.“

21 Onda Isus ode odande i povuče se u tir-
ski i sidonski kraj.

22 A jedna Hananka iz tog kraja izađe i
povika: „Smiluj mi se, Gospode, Sine Davi-
dov! Kćer mi je opseo demon i ona se strašno
muči.“

23 Isus joj ništa ne odgovori pa mu nje-
govi učenici priđoše i počeše da ga mole:
„Otpusti je jer neprestano viče za nama.“ **24**
A on im odgovori: „Ja sam poslan samo
izgubljenim ovcama doma Izraelovog.“

25 Tada žena priđe Isusu i pokloni mu se,
govoreći: „Gospode, pomozi mi!“

26 „Nije pravo,“ reče joj on, „da se od
dece uzme hleb i baci psima.“

27 „Da, Gospode,“ reče ona, „ali i psi jedu
mrvice koje padnu sa stola njihovih gospo-
dara.“

28 „Velika je tvoja vera, ženo,“ reče joj
tada Isus. „Neka bude kako želiš.“ I istog časa
njena kći ozdravi.

29 Isus ode odande i dođe na Galilejsko
more, a onda se pope na goru i sede. **30** Dođe
mu silan narod, donoseći sa sobom hrome,
slepe, kljaste, neme i mnoge druge, pa mu ih
položiše pred noge, a on ih izleči. **31** Narod
se zadivi videvši da su nemi progovorili, klja-
sti ozdravili, hromi prohodali i slepi progle-
dali, pa počeše da slave Izraelovog Boga.

32 A Isus pozva k sebi svoje učenike pa
im reče: „Žao mi je naroda jer su već tri dana
sa mnom, a nemaju šta da jedu. Neću da ih
otpustim gladne, da ne malaksaju na putu.“

33 A učenici ga upitaše: „Gde u ovoj
pustoši da nabavimo dovoljno hleba da
nahranimo ovoliki narod?“

34 „Koliko hlebova imate?,“ upita ih Isus.
„Sedam,“ rekoše oni, „i nekoliko ribica.“

35 Tada Isus reče narodu da poseda po
zemlji, **36** uze onih sedam hlebova i ribe pa
kad je zahvalio Bogu, izlomi ih i dade učeni-
cima, a učenici narodu. **37** I svi su jeli i najeli
se. Preostalih komadića nakupiše sedam pu-
nih košara. **38** A onih koji su jeli bilo je četiri
hiljade, ne računajući žene i decu.

39 Kad je otpustio narod, Isus uđe u ča-
mac i ode u magadanski kraj.

16 Fariseji i sadukeji priđoše Isusu s na-
merom da ga iskušaju pa zatražiše da
im pokaže znak sa neba. **2** On im
odgovori: „Kad padne veče, kažete: ‘Biće
lepo vreme jer je nebo crveno;’ **3** a ujutro:
‘Danas će biti nevreme jer je nebo crveno i
mutno.’ Licemeri! Znate da tumačite izgled
neba, a ne umete da protumačite znake vre-
mena. **4** Zao i preljubnički naraštaj traži znak,
ali nikakav znak mu neće biti dat, osim znaka
Jone proroka.“ Onda ih ostavi i ode.

5 Učenici preploviše na drugu stranu, ali
zaboraviše da ponesu hleba.

6 „Pazite,“ reče im Isus, „i čuvajte se fari-
sejskog i sadukejskog kvasca.“ **7** A oni po-
češe da raspravljaju među sobom, govoreći:
„Nismo poneli hleba.“

8 „Maloverni,“ reče Isus, znajući o čemu
raspravljaju, „zašto raspravljate među sobom
o tome da nemate hleba? **9** Zar još ne shva-
tate? I zar se više ne sećate pet hlebova na pet
hiljada ljudi, i koliko ste korpi nakupili? **10** I
sedam hlebova na četiri hiljade ljudi, i koliko
ste košara nakupili? **11** Kako ne shvatate da
vam nisam govorio o hlebu, nego da se čuvate
farisejskog i sadukejskog kvasca?“

12 Tada razumeše da ne misli da treba da
se čuvaju hlebnog kvasca, nego farisejskog i
sadukejskog učenja.
13 Kad je Isus došao u okolinu Cezareje
Filipove, upita svoje učenike: „Šta kažu ljudi,
ko je Sin čovečiji?“
14 Oni mu odgovoriše: „Jedni kažu – Jo-
van Krstitelj; drugi – Ilija; a treći – Jeremija
ili jedan od proroka.“
15 Tada ih on upita: „A šta vi kažete, ko
sam ja?“
16 Simon Petar mu odgovori: „Ti si Hri-
stos, Sin Boga živoga.“
17 „Blago tebi, Simone, sine Jonin,“ reče
mu Isus, „jer ti to nije objavio čovek, nego
moj Otac, koji je na nebesima. **18** A ja ti ka-
žem: ti si Petar i na ovoj steni[*] sagradiću
svoju Zajednicu pozvanih,[*] i vrata hada neće
je nadjačati. **19** Daću ti ključeve Kraljevstva
nebeskog pa sve što svežeš na zemlji, sve-
zano je [već] na nebu, i sve što razrešiš na
zemlji, razrešeno je [već] na nebu.“
20 Onda upozori učenike da nikom ne ka-
zuju da je Isus Hristos.
21 Otada Isus poče učenicima da objaš-
njava da mora ići u Jerusalim i da će mnogo
postradati od starešina, prvosveštenika i
pismoznalaca, da će biti ubijen, i da će trećeg
dana uskrsnuti.
22 A Petar ga odvede na stranu pa poče da
ga prekoreva govoreći: „Daleko bilo,
Gospode! Neće ti se to dogoditi!“
23 Isus se okrenu pa reče Petru: „Odlazi
od mene, Sotono! Ti si mi sablazan jer ne
misliš na Božje, nego na ljudsko.“
24 Onda reče svojim učenicima: „Ko hoće
da ide za mnom, neka se odrekne samoga
sebe, neka uzme svoj krst i ide za mnom. **25**
Jer, ko hoće da spase svoj život, izgubiće ga;
a ko izgubi svoj život radi mene, naći će ga.
26 Šta vredi čoveku ako dobije ceo svet, a
svojoj duši naudi? Šta čovek može dati u za-
menu za svoju dušu? **27** Sin čovečiji će doći
u slavi svoga Oca, sa svojim anđelima, i tada
će svakom vratiti po njegovim delima.
28 Istinu vam kažem: neki koji ovde stoje
neće okusiti smrti dok ne vide Sina čoveči-
jega kako dolazi u svom Kraljevstvu.“

17 Šest dana kasnije, Isus sa sobom po-
vede Petra, Jakova i njegovog brata
Jovana i dovede ih na jednu visoku
goru, gde su bili sami, **2** i pred njima se preo-
brazi. Lice mu zasja[*] kao sunce, a odeća
postade bela kao svetlost. **3** Tada se pred
njima pojaviše Mojsije i Ilija i počeše da raz-
govaraju sa Isusom.
4 A Petar reče Isusu: „Gospode, dobro je
što smo ovde. Ako hoćeš, podići ću ovde tri
senice: tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu.“
5 Dok je on još govorio, zaseni ih sjajan
oblak, i iz oblaka se začu glas koji reče: „Ovo
je moj voljeni Sin, koji je po mojoj volji!
Njega slušajte!“
6 Kad su to čuli, učenici padoše ničice i
veoma se uplašiše. **7** Tada im Isus priđe i do-
take ih, govoreći: „Ustanite i ne bojte se.“ **8**
A kad su podigli pogled, ne videše nikog o-
sim Isusa.
9 Dok su silazili sa gore, Isus ih uputi:
„Nikom ne pričajte o ovom što ste videli dok
Sin čovečiji ne ustane iz mrtvih.“

---

[*] **16:18** U pitanju je igra reči: „petros“ znači mali kamen, a „petra“ velika stena.

[*] **16:18** Grčka reč „eklesija“ doslovno znači „pozvani“ (od Boga iz sveta). Ona označava skupštinu vernih i koristi se umesto hebrejske reči „kahal“ (zbor, sabor, skupština – vidi 2. Mojs. 12:6; 5. Mojs. 18:16; Ps. 22:22). U Novom Savezu javlja se na oko 115 mesta. U najširem značenju, „eklesija“ predstavlja verni Božji narod, duhovnu Hristovu zajednicu iz svih naroda i svih vekova (Ef. 3:21). Međutim, reč „eklesija“ se nikada ne odnosi na građevinu, sveštenstvo ili svešteničku službu. S druge strane, nebiblijska reč „crkva“ potiče od pojmova „krug“ (paganska mesta verskih okupljanja) i „Kirka“ – u legendama ćerka Heliosa, boga sunca. Kirka, kao oličenje lažne religije, prikazana je u vizijama apostola Jovana, Otk. 17. i 18. glava.

[*] **17:2** Vidi fusnotu za 1. Mojsijeva 2:25; uporedi sa 2. Mojsijeva 34:35.

10 A učenici ga upitaše: „Zašto onda
pismoznalci govore da prvo treba da dođe I-
lija?“
11 „Ilija će doći,“ odgovori im on, „i sve
će obnoviti. **12** Ali, kažem vam: Ilija je već
došao, a oni ga nisu prepoznali, nego su s
njim učinili kako im se prohtelo. Tako će i
Sin čovečiji stradati od njih.“
13 Tada njegovi učenici razumeše da im
je govorio o Jovanu Krstitelju.
14 Kad su se vratili k narodu, Isusu priđe
jedan čovek i pade pred njim na kolena, **15**
govoreći: „Gospodaru, smiluj se mom sinu
jer je mesečar i strašno pati. Često pada u
vatru i u vodu. **16** Odveo sam ga tvojim uče-
nicima, ali nisu mogli da ga izleče.“
17 „O neverni i izopačeni naraštaju!“
odgovori Isus. „Koliko ću još morati da osta-
nem s vama? Koliko ću još morati da vas pod-
nosim? Dovedite mi ga ovamo.“
18 I ukori demona pa ovaj izađe iz dečaka,
koji istog časa ozdravi.
19 Tada Isusu priđoše učenici i nasamo ga
upitaše: „Zašto mi nismo mogli da ga iste-
ramo?“
20 „Zbog vašeg neverstva,“ odgovori im
Isus. „Istinu vam kažem: kad biste imali veru
kao zrno gorušice, rekli biste ovoj gori: ‘Pre-
mesti se odavde onamo,’ i ona bi se preme-
stila. I ništa vam ne bi bilo nemoguće.“ **21**
Ali, ovaj se rod [neverstvo] samo molitvom i
postom isteruje.
22 Kad su se sastali u Galileji, Isus im
reče: „Sin čovečiji će biti predat ljudima u
ruke, **23** i oni će ga ubiti, ali on će trećeg dana
uskrsnuti.“ A oni se veoma ražalostiše.
24 Kad su ušli u Kapernaum, Petru pri-
đoše ubirači poreza od dve drahme pa ga upi-
taše: „Zar vaš učitelj ne plaća hramski po-
rez?“
25 „Plaća,“ odgovori im on. Kad je Petar
ušao u kuću, Isus prvi progovori i upita: „Šta
misliš, Simone, od koga zemaljski kraljevi
ubiru danak ili porez? Od svojih sinova ili od
tuđih?“
26 „Od tuđih,“ odgovori Petar. A Isus
reče: „Dakle, sinovi su oslobođeni. **27** Ali, da
ih ne sablaznimo, otiđi do mora, baci udicu i
uzmi prvu ribu koju uloviš. Otvori joj usta i
naći ćeš stater [novčić]. Uzmi ga i daj im za
mene i za sebe.“

18 Uto Isusu priđoše učenici i upitaše:
„Ko je najveći u Kraljevstvu nebe-
skom?“
2 A Isus pozva k sebi jedno dete, postavi
ga među njih **3** pa reče: „Istinu vam kažem:
ako se ne obratite i ne postanete kao deca, ne-
ćete ući u Kraljevstvo nebesko. **4** Ko se po-
nizi kao ovo dete, najveći je u Kraljevstvu ne-
beskom. **5** I ko primi jedno ovakvo dete u
moje ime, mene prima.“ **6** „Ako neko
sablazni ijednog od ovih malenih koji veruju
u mene, bolje bi mu bilo da mu oko vrata o-
bese mlinski kamen i da se utopi u dubokom
moru.
7 Teško svetu zbog sablazni. Sablazni mo-
raju da dođu, ali teško čoveku preko koga
sablazan dolazi.
8 Ako te tvoja ruka ili noga sablažnjava,
odseci je i baci od sebe. Bolje ti je da u život
uđeš kljast ili hrom nego da imaš obe ruke ili
noge, a budeš bačen u oganj večni. **9** I ako te
tvoje oko sablažnjava, izvadi ga i baci od
sebe. Bolje ti je da u život uđeš samo s jednim
okom nego da imaš oba oka, a budeš bačen u
oganj gehene.*
10 Pazite da ne prezrete jednog od ovih
malenih. Jer, kažem vam: njihovi anđeli na
nebesima stalno gledaju lice moga Oca, koji
je na nebesima.“ **11** Jer Sin čovečiji je došao
da spase ono što je izgubljeno.
12 „Šta mislite: ako čovek ima sto ovaca,
i jedna od njih zaluta, zar neće ostaviti onih
devedeset i devet u brdima i otići da potraži
zalutalu? **13** Pa ako je nađe, istinu vam kažem,

* **18:9** Vidi fusnotu za Matej 5:22.

radosniji je zbog nje nego zbog onih devedeset devet što ne zalutaše. **14** Tako ni vaš nebeski Otac ne želi da propadne ijedan od ovih malenih."

15 „Ako tvoj brat zgreši protiv tebe, idi i obrazloži mu to nasamo između vas dvojice. Ako te posluša, ponovo si stekao brata. **16** A ako te ne posluša, povedi sa sobom još jednoga ili dvojicu, da se svaka stvar utvrdi na osnovu svedočenja dvojice ili trojice svedoka. **17** Ako ni njih ne posluša, obavesti skupštinu. Pa ako ni skupštinu ne posluša, odnosi se prema njemu kao prema neznabošcu ili porezniku.

18 Istinu vam kažem: što god svežete na zemlji, svezano je na nebu. I što god razrešite na zemlji, razrešeno je na nebu.* **19** A kažem vam i ovo: što god dvojica od vas ovde na zemlji složno zamole, moj nebeski Otac će im to dati. **20** Jer, gde su dvojica ili trojica okupljena u moje ime, onde sam ja među njima."

21 Tada Petar priđe Isusu i upita ga: „Gospode, koliko puta može moj brat da zgreši protiv mene, a ja da mu oprostim? Do sedam puta?"

22 „Kažem ti," reče mu Isus, „ne do sedam, nego sedamdeset puta sedam!"

23 „Stoga je Kraljevstvo nebesko slično kralju koji je odlučio da sredi račune sa svojim slugama. **24** Kad je počeo da obračunava, dovedoše mu jednoga koji mu je dugovao deset hiljada talanata. **25** Pošto ovaj nije imao da mu vrati, gospodar zapovedi da se dužnik, njegova žena i deca i sve što ima prodaju i da se dug tako izmiri. **26** Tada sluga pade ničice, i pokloni mu se, govoreći: 'Gospodaru, imaj strpljenja sa mnom i sve ću ti vratiti.' **27** I gospodar se sažali na tog slugu, otpusti ga i oprosti mu dug.

28 A taj isti sluga, kad je izašao, nađe jednog svog druga u službi, koji mu je dugovao sto denara, pa ga dograbi i poče da ga davi, govoreći: 'Vrati mi dug!'

29 Tada njegov drug pade ničice pred njega, preklinjući ga: 'Imaj strpljenja sa mnom i vratiću ti dug.' **30** Ali, on to ne htede, nego ode i baci ovoga u tamnicu dok ne vrati dug.

31 Kad su druge sluge videle šta se dogodilo, veoma se ražalostiše pa odoše i obavestiše svog gospodara o svemu što se dogodilo.

32 Tada gospodar pozva k sebi onog slugu i reče mu: 'Zli slugo! Oprostio sam ti sav onaj dug jer si me molio! **33** Zar nije trebalo da se i ti smiluješ svom drugu kao što sam se ja smilovao tebi?' **34** I njegov gospodar se razgnevi pa ga predade tamničarima da ga muče dok mu ne vrati ceo dug.

35 Tako će moj nebeski Otac postupiti s vama ako svaki od vas od sveg srca ne oprosti svome bratu njegove prestupe."

19 Kad je sve ovo izrekao, Isus napusti Galileju i ode u judejske krajeve s one strane Jordana. **2** Za njim pođe silan narod i on ih onde izleči.

3 Tada mu priđoše neki fariseji s namerom da ga iskušaju pa ga upitaše: „Da li sme čovek iz bilo kojeg razloga da se razvede od svoje žene?"

4 „Zar niste čitali," odgovori im on, „da Onaj koji ih je u početku stvorio muško i žensko stvori. **5** I da je rekao: 'Zato će čovek ostaviti oca i majku i sjediniće se sa svojom ženom, i dvoje će biti jedno telo?'* **6** Tako više nisu dvoje, nego jedno telo. Neka, dakle, čovek ne rastavlja ono što je Bog sjedinio."

7 „Pa zašto je onda Mojsije dao uput da muž ženi da potvrdu o razvodu i da se od nje razvede?" upitaše ga oni. **8** A Isus im reče: „Mojsije vam je zbog okorelosti vašeg srca dozvolio da se razvodite od svojih žena, ali u početku nije bilo tako. **9** A ja vam kažem: ko se razvede od svoje žene – osim zbog bluda – i oženi se drugom, čini preljubu. I ko se oženi sa onom koja je otpuštena, čini preljubu."

10 Tada mu njegovi učenici rekoše: „Ako

* **18:18** Uporedi sa Matej 16:19 i Jovan 20:23.

* **19:5** Vidi 1. Mojsijeva 2:24.

je tako između muža i žene, onda je bolje ne ženiti se.“

11 A Isus im reče: „Ne mogu svi da prihvate ovo kazivanje, osim onih kojima je dato. **12** Jer ima evnuha koji su takvi rođeni iz utrobe svoje matere, a ima i evnuha koje su ljudi učinili evnusima. A ima i evnuha koji su sami sebe uškopili radi Kraljevstva nebeskog. Ko ovo može da prihvati, neka prihvati.“

13 Onda mu ljudi dovedoše decu da na njih položi ruke i da se pomoli, a učenici ih izgrdiše.

14 „Pustite decu,“ reče Isus „i ne sprečavajte ih da mi dolaze jer takvima pripada Kraljevstvo nebesko.“ **15** Onda položi na njih ruke pa ode odande.

16 A jedan čovek mu priđe i upita ga: „Učitelju dobri, kakvo dobro da učinim da bih imao večni život?“

17 „Zašto me zoveš dobrim?“ reče mu Isus. „Niko nije dobar osim jednog Boga. Ali, ako hoćeš da uđeš u život, drži uputstva.“

18 „Koja?“ upita ga čovek. A Isus reče: „‘Ne počini zločin ubistva, Ne učini preljubu, Ne ukradi, Ne svedoči lažno, **19** Poštuj oca i majku, i Voli bližnjega kao samoga sebe.’“

20 „Svega toga sam se držao od mladosti svoje,“ reče mladić. „Šta mi još nedostaje?“

21 „Ako hoćeš da budeš savršen,“ reče mu Isus, „idi i prodaj svoju imovinu i razdeli siromasima pa ćeš imati blago na nebu. Tada hajde za mnom.“

22 Ali, kad je to čuo, mladić ode žalostan jer je imao veliko bogatstvo.

23 „Istinu vam kažem,“ reče Isus svojim učenicima, „teško će bogataš ući u Kraljevstvo nebesko. **24** I ovo vam kažem: lakše je *kamili* da prođe kroz iglene uši[*] nego bogatašu da uđe u Božje kraljevstvo.“

25 Kad su to čuli, učenici se silno začudiše pa rekoše: „Pa ko onda može da bude spasen?“ **26** A Isus ih pogleda pa reče: „Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće.“

27 Tada Petar reče: „Evo, mi smo sve ostavili i pošli za tobom. Šta ćemo, dakle, dobiti?“

28 „Istinu vam kažem,“ reče im Isus, „o obnovi, kad Sin čovečiji sedne na presto svoje slave, i vi koji ste pošli za mnom sešćete na dvanaest prestola i suditi nad dvanaest plemena Izraelovih. **29** I ko god je radi moga imena ostao bez kuće, ili braće, ili sestre, ili oca, ili majke, ili žene, ili dece, ili njive, dobiće stostruko više i uživaće u dodeli večnog[*] života.

30 Ali, mnogi prvi biće poslednji, a poslednji – prvi.“

20 „Kraljevstvo nebesko je slično domaćinu koji je rano ujutro izašao da unajmi radnike za svoj vinograd. **2** Pogodi se sa radnicima da im plati denar dnevno pa ih posla u vinograd.

3 Oko devet sati izađe iz kuće i vide neke ljude kako besposleni stoje na trgu **4** pa im reče: ‘Idite i vi u moj vinograd, a ja ću vam platiti koliko je pravo.’ **5** I oni odoše. A on opet izađe oko dvanaest pa oko tri sata i učini isto. **6** Oko pet sati izađe ponovo i nađe druge ljude koji su stajali pa ih upita: ‘Zašto ceo dan ovde stojite besposleni?’

7 Oni mu rekoše: ‘Zato što nas niko nije

[*] **19:24** Fraza „iglene uši“ verovatno se odnosi na jednu od kapija Jerusalima koju su tako zvali jer je bila veoma uska.
Druga opcija je pogrešan prevod reči „kamila“ – „gamla“ na aramejskom – ista reč koja se koristila za „kanap.“

[*] **19:29** Pridev „večni“ (na grčkom „eonski“) ima vremensku konotaciju. Večni život stvorenih bića (i nas ljudi) kvalitativno se razlikuje od nepozajmljenog večnog života koji ima samopostojeći Tvorac, te se stoga veže za bitne „eone“ Božjeg plana – stvaranje, uskrsenje, milenijum na Nebu, obnovljenu Zemlju…
Isto važi u sledećim stihovima: Mat. 19:16; 25:46; Mar. 10:17,30; Luka 10:25; 18;18,30; Jvn. 3:15,16,36; 4:14, 36; 5:24,39; 6:27,40,47,54,68; 10:28; 12:25,50; 17:2-3; Dela 13:46,48; Rim. 2:7; 5:21; 6:22-23; Gal. 6:8; 1. Tim. 1:16; 6:12; Titu 1:2; 3:7; 1. Jov. 1:2; 2:25; 3:15; 5:11,13,20; Juda 1:21.

unajmio.' On im reče: 'Idite i vi u vinograd, i primićete što je pravo.'

8 Kad je palo veče, vlasnik vinograda reče svom upravitelju: 'Pozovi radnike i isplati ih redom od poslednjih do prvih.'

9 Tako dođoše oni koji su bili unajmljeni oko pet sati, i svaki dobi jedan denar. **10** Kad su došli oni koji su bili unajmljeni prvi, pomisliše da će dobiti više, ali i oni dobiše po jedan denar. **11** Uzeše ga pa počeše da gunđaju protiv domaćina **12** govoreći: 'Ovi poslednji su radili samo jedan sat, a ti si ih izjednačio s nama koji smo podneli teret dana i žegu!'

13 'Prijatelju,' reče vlasnik jednom od njih, 'nisam bio nepravedan prema tebi. Zar se nisi pogodio sa mnom da ti platim jedan denar? **14** Uzmi svoje i idi, a ja ovom poslednjem hoću da dam isto koliko i tebi. **15** Zar nemam pravo da s onim što je moje činim šta hoću? Ili si zavidan što sam ja dobar?'

16 Tako će poslednji biti prvi, a prvi poslednji; jer je mnogo zvanih, a malo izabranih."

17 Dok je išao u Jerusalim, Isus uze Dvanaestoricu na stranu i putem im reče: **18** „Evo, idemo u Jerusalim. Sin čovečiji će biti predat prvosveštenicima i pismoznalcima, i oni će ga osuditi na smrt. **19** Onda će ga predati neznabošcima da mu se rugaju, bičuju ga i raspnu, a on će trećeg dana uskrsnuti."

20 Tada mu priđe majka Zebadijevih sinova sa svojim sinovima i pokloni mu se s namerom da ga nešto zamoli.

21 „Šta hoćeš?" upita je on. A ona mu reče: „Obećaj mi da će u tvom Kraljevstvu ova moja dva sina sedeti jedan tebi zdesna, a drugi sleva."

22 „Niste svesni šta tražite," odgovori Isus. „Možete li da pijete iz čaše iz koje ću ja piti, i krstiti se krštenjem kojim se ja krstim?" „Možemo," odgovoriše oni.

23 A on im reče: „Zaista ćete i piti iz te čaše i krstiti se krštenjem kojim se ja krstim. Ali, nije moje da određujem ko će sedeti sa moje desne ili leve strane, već kome je pripremio moj Otac."

24 Kad su to čula ostala desetorica, naljutiše se na dvojicu braće.

25 Tada ih Isus pozva k sebi pa reče: „Znate da vladari naroda gospodare njima i velikaši ih drže pod vlašću. **26** Ali, neka među vama ne bude tako. Nego, ko hoće da bude velik među vama, neka vam bude služitelj, **27** i ko hoće da bude prvi među vama, neka vam bude sluga, **28** baš kao što ni Sin čovečiji nije došao da mu služe, nego da služi i da svoju dušu da kao otkupninu za mnoge."

29 Kad su odlazili iz Jerihona, za Isusom pođe silan narod.

30 A pored puta su sedela dva slepa čoveka pa kad su čuli da Isus prolazi, povikaše: „Gospode, Sine Davidov, smiluj nam se!"

31 Narod ih opomenu da ućute, ali oni još jače povikaše: „Gospode, Sine Davidov, smiluj nam se!"

32 Isus se zaustavi pa ih pozva k sebi i upita: „Šta želite da učinim za vas?"

33 „Gospode," rekoše oni, „da progledamo."

34 A Isus se sažali na njih pa im dotače oči, i oni odmah progledaše i pođoše za njim.

21

Kad su se približili Jerusalimu i došli do Betfage na Maslinskoj gori, Isus posla dvojicu učenika, **2** rekavši im: „Idite u ovo selo pred vama i odmah ćete naći privezanu magaricu i uz nju magare. Odvežite ih i dovedite meni. **3** A ako vam neko nešto kaže, recite mu: 'Potrebni su Gospodu,' i on će ih odmah poslati."

4 Ovo se dogodilo da se ispuni ono što je rečeno preko proroka:

5 'Recite kćeri cionskoj: evo, tvoj kralj ti dolazi, krotak, jaše na magarcu, na magaretu, mladunčetu magaričinom.'*

* **21:5** Vidi: Zaharija 9:9.

6 I učenici odoše i učiniše kako im je Isus naredio. **7** Dovedoše magaricu i magare pa preko njih prebaciše ogrtače, a Isus uzjaha. **8** Silan narod je po putu prostirao svoje ogrtače, a drugi su sa drveća sekli grane i prostirali ih po putu.

9 Narod koji je išao ispred i iza njega vikao je: „Hosana* Sinu Davidovom! 'Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospoda!' Hosana na visini!"

10 Kad je ušao u Jerusalim, ceo grad se uskomeša, govoreći: „Ko je ovo?"

11 A narod je odgovarao: „Isus, prorok iz Nazareta u Galileji."

12 Isus uđe u Hram Božji, istera sve koji su onde kupovali i prodavali i isprevrta stolove menjačima novca, a prodavcima golubova klupe.

13 „Zapisano je," reče im, „'Moj dom će se zvati dom molitve,'* a vi od njega pravite 'razbojničku jazbinu!'"

14 U Hramu su mu prilazili slepi i hromi, i on ih izleči.

15 Kad su prvosveštenici i pismoznalci videli čuda koja je učinio i decu kako u Hramu viču: „Hosana Sinu Davidovom," razgneviše se **16** pa ga upitaše: „Čuješ li ti šta ovi govore?" „Da," odgovori im Isus. „Zar nikad niste pročitali: 'Učinio si da ti sa usana dece i odojčadi stižu hvalospevi?'" *

17 Onda ih ostavi i ode iz grada u Betaniju pa onde prenoći.

18 A kad se rano ujutro vraćao u grad, ogladne. **19** Ugleda smokvu pored puta pa joj priđe, ali ne nađe na njoj ništa osim lišća. Zato joj reče: „Ne bilo više nikad ploda od tebe!" I smokva se smesta osuši.

20 Kad su učenici to videli, začudiše se: „Kako to da se smokva smesta osušila?"

21 „Istinu vam kažem," reče im Isus, „ako budete imali vere, i ne posumnjate, ne samo da ćete učiniti ovo sa smokvom nego ćete i ovoj gori reći: 'Podigni se i baci se u more!' – i tako će biti. **22** I sve što zatražite u molitvi, dobićete ako budete verovali."

23 Isus uđe u Hram, a dok je učio narod, priđoše mu prvosveštenici i starešine naroda i upitaše: „Kojom vlašću ovo činiš i ko ti je dao tu vlast?"

24 „I ja ću vas nešto upitati," reče im Isus, „pa ako mi odgovorite, reći ću vam kojom vlašću ovo činim. **25** Odakle je bilo Jovanovo krštenje? Sa neba ili od ljudi?" A oni počeše o tome da raspravljaju među sobom, govoreći: „Ako kažemo: 'Sa neba,' on će reći: 'Zašto mu onda niste verovali?' **26** A da kažemo: 'Od ljudi,' plašimo se naroda jer Jovana svi smatraju prorokom."

27 Zato mu odgovoriše: „Ne znamo." Tada im on reče: „Onda ni ja vama neću reći kojom vlašću ovo činim."

28 „Šta mislite o ovome: Imao čovek dva sina. Priđe prvom pa mu reče: 'Sine, idi danas da radiš u vinogradu.'

29 A ovaj mu odgovori: 'Neću.' Ali, posle se predomisli pa ode.

30 Onda otac priđe drugom sinu pa mu reče to isto, a ovaj odgovori: 'Hoću, gospodaru,' ali ne ode.

31 Koji je od ove dvojice izvršio očevu volju?" A oni rekoše: „Onaj prvi." „Istinu vam kažem," reče Isus, „poreznici i bludnice pre vas ulaze u Božje kraljevstvo. **32** Jer, Jovan je došao k vama da vam pokaže put pravednosti, i vi mu niste poverovali a poverovali su mu poreznici i bludnice. Pa i kad ste to videli, niste se pokajali i poverovali mu."

33 „Čujte drugu priču: Bio jedan domaćin koji je zasadio vinograd, ogradio ga plotom, iskopao u njemu muljaču i sazidao kulu pa ga iznajmio nekim vinogradarima i otputovao. **34** Kad se približilo vreme berbe, posla on vinogradarima svoje sluge da uzmu njegove plodove. **35** A vinogradari uhvatiše njegove

* **21:9** „Hosana" znači „spasi nas."

* **21:13** Vidi: Jeremija 7:11.

* **21:16** Vidi: Psalam 8:2.

sluge pa jednog pretukoše, drugog ubiše, a trećeg kamenovaše.

36 Onda im posla druge sluge, više njih nego prvi put, ali i s njima postupiše na isti način.

37 Na kraju im posla svog sina, govoreći: ‘Postideće se sina mog.’

38 Ali, kad vinogradari ugledaše sina, rekoše jedan drugom: ‘Ovo je naslednik. Hajde da ga ubijemo i uzmemo njegovo nasledstvo.’ **39** I uhvatiše ga, izbaciše iz vinograda i ubiše.

40 Šta će, dakle, vlasnik vinograda uraditi ovim vinogradarima kada dođe?“

41 „Pogubiće zločince bez milosti,“ odgovoriše mu, „a vinograd će iznajmiti drugim vinogradarima, koji će mu dati plodove u sezoni berbe.“

42 Isus ih upita: „Zar nikad niste čitali u Pismima: ‘Kamen koji graditelji odbaciše postade kamen ugaoni. Gospod to učini i to je divno u našim očima?’[*]

43 Zato vam kažem: biće vam oduzeto Božje kraljevstvo i dato narodu koji donosi njegove plodove. **44** I ko god padne na ovaj kamen, razbiće se; a na koga on padne, satrće ga.“

45 Kad su prvosveštenici i fariseji čuli Isusove priče, uvideše da govori o njima **46** pa htedoše da ga uhvate. Ali, bojali su se naroda jer je narod Isusa smatrao prorokom.

22

Isus ponovo poče da im govori u pričama: **2** „Kraljevstvo nebesko je slično kralju koji je priredio svadbu za svog sina. **3** On posla svoje sluge da pozovu zvanice na svadbu, ali ove ne htedoše da dođu.

4 Onda posla druge sluge, govoreći: ‘Recite zvanicama: Evo, gozba je spremna. Moji junci i tovljenici su poklani i sve je spremno. Dođite na svadbu.’

5 Ali, oni se ne odazvaše, nego odoše – jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom, **6** a ostali uhvatiše kraljeve sluge pa ih zlostaviše i ubiše.

7 A kralj se razgnevi pa posla svoju vojsku i pobi one ubice, a njihov grad spali.

8 Onda reče svojim slugama: ‘Svadba je spremna, ali zvanice nisu bile dostojne. **9** Zato idite na raskršća i pozovite na svadbu koga god nađete.’ **10** I sluge izađoše na ulice i skupiše sve koje su našli – i zle i dobre – i svadbena dvorana se napuni gostima.

11 A kad je kralj ušao da vidi goste, ugleda onde jednog čoveka koji nije bio obučen u svadbenu odeću **12** pa ga upita: ‘Prijatelju, kako si ušao ovamo bez svadbene odeće?’ A ovaj je ćutao.

13 Tada kralj reče slugama: ‘Vežite mu ruke i noge, odvedite ga i izbacite napolje u tamu, gde će biti plač i škrgut zuba.’

14 Jer, mnogo je zvanih, a malo odabranih.“

15 Tada fariseji odoše i dogovoriše se kako da Isusa uhvate u reči **16** pa mu poslaše svoje učenike zajedno sa herodovcima. „Učitelju,“ rekoše ovi, „znamo da si istinoljubiv i da narod učiš Božjem putu u skladu sa istinom, i da se ni na koga ne obazireš jer ne gledaš ko je ko. **17** Zato nam reci šta misliš: da li je pravo da se cezaru daje porez ili nije?“

18 Ali Isus, znajući njihove zle namere, reče: „Licemeri! Zašto me iskušavate? **19** Pokažite mi novčić za porez.“ Oni mu pružiše denar, **20** a on upita: „Čiji je ovo lik i natpis?“

21 „Cezarov,“ rekoše oni. Tada im on reče: „Dajte, dakle, cezaru cezarovo, a Bogu Božje.“

22 Kad su to čuli, zadiviše se pa ga ostaviše i odoše.

23 Tog dana mu priđoše i sadukeji, koji kažu da nema uskrsenja, pa ga upitaše: **24** „Učitelju, Mojsije je rekao: ‘Ako čovek umre bez dece, neka se njegov brat oženi njegovom udovicom i podigne potomstvo svome bratu.’[*]

[*] **21:42** Vidi: Psalam 118:22.

[*] **22:24** Vidi: 5. Mojsijeva 25:5.

25 Bila su kod nas sedmorica braće. Prvi se oženio i umro pa pošto nije imao potomstva, ostavi svoju ženu svom bratu. **26** Isto se desi drugom pa trećem bratu, i tako sve do sedmog. **27** A posle svih umre i žena. **28** Dakle, kojem od sedmorice će ona biti žena o uskrsenju, pošto su svi bili oženjeni njome?“

29 „Varate se,“ odgovori im Isus, „jer ne znate ni Pisma ni Božju silu. **30** O uskrsenju se ljudi neće ni ženiti ni udavati, nego će biti kao anđeli Božji na nebu. **31** Zar niste čitali šta vam je Bog rekao o uskrsenju mrtvih: **32** ‘Ja sam Bog Abramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev?’ Bog nije Bog mrtvih, nego živih.“

33 Kad je narod to čuo, zadivi se njegovom učenju.

34 Kad su fariseji čuli da je Isus ućutkao sadukeje, okupiše se, **35** a jedan od njih, poznavalac Zakona, upita s namerom da ga iskuša: **36** „Učitelju, koji nauk je najveći u Zakonu?“

37 A Isus mu reče: „‘Voli Gospoda, svoga Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom i svim svojim umom.’[*] **38** To je najveći i prioritetni nauk. **39** A drugi je sličan ovom: ‘Voli svoga bližnjega kao samoga sebe.’[*] **40** Na ova dva nauka zasniva se celi Zakon i proroci.“

41 Dok su fariseji još bili na okupu, Isus ih upita: **42** „Šta mislite o Hristu? Čiji je on sin?“

43 „Davidov,“ rekoše oni. A on im reče: „Pa kako to da ga je David u Duhu nazvao Gospodom kad je rekao: **44** ‘Reče Gospod mome Gospodu: sedi mi zdesna dok tvoje neprijatelje ne položim pod tvoje noge?’[*]

45 Ako ga je, dakle, David nazvao Gospodom, kako onda on može da mu bude sin?“

46 Ali, niko nije mogao da mu odgovori ni reči, niti se od toga dana neko usuđivao da ga nešto pita.

23 Tada Isus reče narodu i svojim učenicima: **2** „Na Mojsijevu stolicu sedoše pismoznalci i fariseji. **3** I sada, sve što vam on[*] kaže, držite i činite, ali po njihovim propisima i njihovim primerima ne činite, jer oni govore, ali ne čine. **4** Oni vezuju bremena, teška i nepodnošljiva, i stavljaju ih ljudima na pleća, a sami ni prst neće da podignu da ih pomere.

5 Sva svoja dela čine da bi ih ljudi videli. Proširuju svoje filakterije i produžuju rese na odeći. **6** Vole počasna mesta na gozbama i prva sedišta u sinagogama, **7** da ih ljudi pozdravljaju na trgovima i da ih zovu ‘rabi.’ **8** Ali, vi nemojte da se zovete ‘rabi‘, jer imate samo jednog Učitelja, Hrista, a vi ste svi braća. **9** I nikoga na zemlji ne zovite ocem jer imate samo jednog Oca – onog na nebu. **10** Niti se zovite vođe jer imate samo jednog Vođu – Hrista. **11** A najveći među vama neka vam bude služitelj. **12** Ko samog sebe uzdiže, biće ponižen, a ko samog sebe ponizuje, biće uzdignut.

13 Teško vama, pismoznalci i fariseji, licemeri! Zaključavate Kraljevstvo nebesko pred ljudima. Sami u njega ne ulazite, a ne puštate one koji žele da uđu.

14 Teško vama, pismoznalci i fariseji, licemeri! Proždirete udovičke kuće i razmećete se dugim molitvama. Zato ćete primiti veću osudu.

15 Teško vama, pismoznalci i fariseji, licemeri! Putujete i morem i kopnom da pridobijete jednog sledbenika, a kad on to postane, pretvarate ga u sina gehene,[*] dvostruko goreg od vas.

16 Teško vama, slepe vođe! Govorite: ‘Ako se neko zakune Hramom, to ne znači ništa. Ali, ako se zakune zlatom iz Hrama, zakletva ga obavezuje.’ **17** Budale i slepci! Šta je veće: zlato ili Hram koji zlato posve-

[*] **22:37** Vidi: 5. Mojsijeva 6:5.
[*] **22:39** Vidi: 3. Mojsijeva 19:18.
[*] **22:44** Vidi: Psalam 110:1.
[*] **23:3** Misli se na Mojsija.
[*] **23:15** Vidi fusnotu za Matej 5:22.

ćuje? **18** Takođe govorite: ‘Ako se neko za-
kune žrtvenikom, to ne znači ništa. Ali, ako
se zakune darom na njemu, zakletva ga oba-
vezuje.’ **19** Budale i slepci! Šta je veće: dar
ili žrtvenik koji posvećuje dar? **20** Ko se,
dakle, zaklinje žrtvenikom, zaklinje se njime
i svime što je na njemu. **21** A ko se zaklinje
Hramom, zaklinje se njime i Onim koji u
njemu prebiva. **22** I ko se zaklinje nebom,
zaklinje se Božjim prestolom i Onim koji na
njemu sedi.

23 Teško vama, pismoznalci i fariseji, li-
cemeri! Dajete desetinu od nane, mirođije i
kima, a zanemarili ste ono što je u Zakonu
važnije: pravdu, milosrđe i veru. Ovo je tre-
balo da činite, a ono da ne zanemarujete. **24**
Slepe vođe! Procеđujete zbog komarca, a gu-
tate kamilu!

25 Teško vama, pismoznalci i fariseji, li-
cemeri! Čistite čašu i činiju spolja, a iznutra
su pune otimačine i neumerenosti. **26** Slepi
fariseju! Prvo očisti unutrašnjost čaše pa će
joj i spoljašnjost biti čista.

27 Teško vama, pismoznalci i fariseji, li-
cemeri! Vi ste kao okrečeni grobovi, koji spo-
lja izgledaju lepi, a iznutra su puni mrtvačkih
kostiju i svake nečistote. **28** Tako i vi spolja
ljudima izgledate pravedni, a iznutra ste puni
licemerja i bezakonja.

29 Teško vama, pismoznalci i fariseji, li-
cemeri! Podižete grobnice prorocima i ukra-
šavate spomenike pravednicima, **30** i govo-
rite: ‘Da smo živeli u vreme svojih praotaca,
ne bismo bili njihovi saučesnici u prolivanju
krvi proroka.’ **31** Time svedočite da ste sinovi
onih koji su ubijali proroke. **32** I vi dopunite
meru svojih otaca!

33 Zmije i zmijski porode! Kako ćete izbeći
osudu gehene?[*] **34** Zato vam, evo, šaljem
proroke, mudrace i pismoznalce. Jedne ćete
ubiti i raspeti, a druge ćete batinati po vašim
sinagogama i progoniti od grada do grada. **35**
Tako će na vas pasti sva pravedna krv proli-
vena na zemlji, od krvi Abela pravednika do
krvi Zaharije, sina Barahijinog, koga ste ubili
između Hrama i žrtvenika.[*] **36** Istinu vam ka-
žem: sve će to pasti na ovaj naraštaj.“

37 „Jerusalime, Jerusalime, ti koji ubijaš
proroke i kamenuješ one koji su ti poslani!
Koliko puta sam hteo da skupim tvoju decu
kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila,
ali niste hteli. **38** Eto, ostavlja vam se vaša
kuća[*] pusta. **39** Kažem vam: nećete me više
videti sve dok ne budete rekli: ‘Blagosloven
onaj koji dolazi u ime Gospodnje.’“[*]

24 Isus izađe iz Hrama, i dok je odlazio,
priđoše mu njegovi učenici, pokazu-
jući mu hramsko zdanje.

2 „Vidite li sve ovo?“ upita ih on. „Istinu
vam kažem: neće ovde ostati ni kamen na ka-
menu koji neće biti razvaljen.“

3 Dok je sedeo na Maslinskoj gori, priđoše
mu učenici nasamo pa rekoše: „Reci nam,
kad će to biti i koji će biti znak tvog dolaska
i kraja ovog doba?“

4 „Pazite da vas neko ne prevari,“ reče im
Isus, **5** „jer mnogi će doći u moje ime i reći:
‘Ja sam Hristos’ i mnoge će zavesti. **6** Čućete
za ratove i glasine o ratovima, ali gledajte da
se ne uznemiravate jer to mora da se dogodi,
ali to još nije kraj. **7** Narod će se dići protiv
naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. I biće
gladi, pomora i zemljotresa na raznim mesti-
ma.

8 Ali, sve je to samo početak muka.

9 Tada će vas predavati da budete mučeni
i ubijaće vas, a zbog mog imena će vas mrzeti

[*] **23:33** Vidi fusnotu za Matej 5:22.

[*] **23:35** Reč je o proroku Zahariji (Zah. 1:1).

[*] **23:38** Termin „kuća“ odnosi se na Hram u Jerusalimu koji ostaje „pust“ zbog Božjeg napuštanja zemaljske svetinje i prestanka tipske službe. Istorijski on je razoren 70. godine n.e. i nikada se više nije obnovio, dok Jerusalim kao grad, iako razrušen, nije postao pustinja. Pridev „vaša“ takođe ukazuje na to da hram prestaje biti mesto Božje prisutnosti (vidi Luka 13:35; uporedi sa Danilo 9:27; Jovan 4:20-21; Jevrejima 8:1-6; 9:11,15-17,24-28; 10:18).

[*] **23:39** Vidi: Psalam 118:26.

svi narodi. **10** Mnogi će se tada sablazniti, i izdavaće i mrzeće jedan drugog. **11** Pojaviće se mnogi lažni proroci i mnoge će zavesti. **12** Zbog velikog bezakonja ohladneće ljubav mnogih. **13** Ali, ko istraje do kraja, biće spasen. **14** A ova dobra vest o Kraljevstvu propovedaće se po celom svetu kao svedočanstvo svim narodima, i tada će doći kraj.“

15 „Kada, dakle, vidite da ‘gadost pustošenja,’ o kojoj govori prorok Danilo, stoji na Svetom mestu – ko ovo čita, neka shvati[*] – **16** neka tada oni koji budu u Judeji beže u planine, **17** i ko se zatekne na krovu, neka ne silazi u kuću da nešto uzme, **18** a ko se zatekne u polju, neka se ne vraća da uzme ogrtač. **19** Teško trudnicama i dojiljama tih dana! **20** Molite se da vaše bežanje ne bude u zimu ili u Subotu, **21** jer će tada nastati velika nevolja, kakve nije bilo od početka sveta do sada, niti će biti. **22** Kad se ti dani ne bi skratili, niko se ne bi spasao. Ali, radi izabranih će ti dani biti skraćeni. **23** Ako vam tada neko kaže: ‘Evo Hrista ovde,’ **24** ili: ‘Eno ga onde,’ ne verujte. Jer, pojaviće se lažni hristosi i lažni proroci i činiće velika znamenja i čuda da bi, ako mogu, čak i izabrane obmanuli. **25** Eto, unapred sam vam rekao. **26** Ako vam, dakle, kažu: ‘Eno ga u pustinji,’ ne idite onamo; ili: ‘Evo ga u sobama,’ ne verujte. **27** Jer, kao što munja dolazi sa istoka i seva do zapada, takav će biti i dolazak Sina čovečijega. **28** Gde bude lešina, onde će se okupiti i lešinari.“

29 „A odmah posle nevolje tih dana, ‘sunce će potamneti i mesec više neće sjati, padaće zvezde sa neba i nebeske sile biće uzdrmane.’[*]

30 Tada će se na nebu pojaviti znak Sina čovečijega. Zakukaće tada sva zemaljska plemena, i videće Sina čovečijega kako dolazi na nebeskim oblacima, sa silom i velikom slavom. **31** On će poslati svoje anđele sa gromoglasnom trubom i oni će skupiti njegove izabrane sa sve četiri strane sveta, s jednog kraja nebesa do drugog.

32 A od smokve naučite ovo: čim joj grane omekšaju i olistaju, znate da je leto blizu. **33** Tako, kad sve ovo vidite, znajte da je blizu, pred vratima. **34** Istinu vam kažem: ovaj naraštaj neće proći dok se sve ovo ne dogodi. **35** Nebo i zemlja će proći, ali moje reči neće proći.“

36 „A o tom danu i o tom času ne zna niko – ni anđeli na nebu, niti Sin, nego samo moj Otac.

37 Kao što je bilo u Nojevo vreme, tako će biti i o dolasku Sina čovečijega. **38** Baš kao što su u ono vreme, pre potopa, ljudi jeli i pili, ženili se i udavali, sve do dana kad je Noje ušao u kovčeg, **39** a oni nisu ništa slutili dok nije došao potop i sve ih odneo – tako će biti i o dolasku Sina čovečijega.

40 Tada će dvojica biti u polju – jedan će biti uzet, a drugi ostavljen. **41** Dve će u mlinu mleti žito – jedna će biti uzeta, a druga ostavljena.

42 Zato budno pazite jer ne znate kog dana će doći vaš Gospod. **43** Ali, ovo znajte: da je domaćin znao u koje doba noći će doći lopov, bdeo bi i ne bi dozvolio da mu provali u kuću. **44** Zato i vi budite spremni jer će Sin čovečiji doći u čas u koji ga ne očekujete.“

45 „Ko je, dakle, verni i mudri sluga koga će gospodar postaviti nad svim svojim slugama da im na vreme daje hranu? **46** Blago onom sluzi koga njegov gospodar, kada dođe, nađe da tako čini. **47** Istinu vam kažem: postaviće ga da upravlja svim njegovim imanjem.

48 Ali, ako je taj sluga rđav pa kaže u svom srcu: ‘Moj gospodar će se dugo zadržati,’ **49** i počne da tuče svoje drugove u službi i da jede i pije sa pijanicama, **50** doći će njegov gospodar onog dana kada ga on ne bude očekivao i u čas koji on ne zna **51** pa će ga preseći nadvoje i odrediti mu mesto među licemerima, gde će biti plač i škrgut zuba.“

[*] **24:15** Vidi: Danilo 9:27; 11:31; 12:11.

[*] **24:29** Vidi: Isaija 13:10; Joel 2:31.

25 „Kraljevstvo nebesko će tada biti kao
deset devojaka koje su uzele svoje
svetiljke i izašle u susret mladoženji.
2 Pet ih je bilo nerazumnih, a pet mudrih. **3**
Nerazumne su uzele svoje svetiljke, ali sa so-
bom nisu uzele ulja, **4** a mudre su sa svojim
svetiljkama uzele i ulje u posudama. **5** Pošto
je mladoženja zakasnio, sve zadremaše i
zaspaše.

6 A u ponoć seraču vika: ‘Evo mladože-
nja dolazi! Izađite mu u susret!’ **7** Tada se sve
one devojke probudiše i pripremiše svetiljke.
8 A nerazumne rekoše mudrima: ‘Dajte nam
malo vašeg ulja jer nam se svetiljke gase.’ **9**
‘Ne možemo,’ odgovoriše mudre, ‘jer neće
biti dovoljno i za nas i za vas. Zato bolje idite
kod trgovaca i kupite sebi.’

10 I kad su one otišle da kupe, stiže mla-
doženja, pa one devojke što su bile spremne
uđoše s njim na svadbu, a vrata se zaključaše.

11 Kasnije dođoše i one druge pa rekoše:
‘Gospodaru! Gospodaru! Otvori nam!’ **12** A
on im odgovori: ‘Istinu vam kažem: ne poz-
najem vas!’

13 Zato budno pazite jer ne znate ni dan ni
čas u koji će Sin čovečiji doći.“

14 „Jer kao što je jedan čovek polazio na
put, pa pozvao svoje sluge i predao im svoje
imanje. **15** Jednom je dao pet talanata, dru-
gom dva, a trećem jedan – svakom prema nje-
govim sposobnostima – pa otputovao.

16 Onaj koji je dobio pet talanata odmah
ode, uloži ih i zaradi još pet. **17** Tako isto i
onaj koji je dobio dva zaradi još dva. **18** A
onaj koji je dobio jedan ode, iskopa jamu u
zemlji i sakri gospodarev novac.

19 Posle mnogo vremena dođe gospodar
ovih slugu i zatraži da mu polože račun. **20**
Priđe mu onaj koji je dobio pet talanata i do-
nese još pet, govoreći: ‘Gospodaru, dao si mi
pet talanata, a ja sam, evo, zaradio još pet.’

21 ‘Dobro, dobri i verni slugo,’ reče mu
gospodar. ‘Bio si pouzdan u malom, zato ću
te postaviti da upravljaš velikim. Podeli ra-
dost sa svojim gospodarom.’

22 Onda mu priđe onaj koji je dobio dva
talanta pa reče: ‘Gospodaru, dao si mi dva ta-
lanta, a ja sam, evo, zaradio još dva.’

23 ‘Dobro, dobri i verni slugo,’ reče mu
gospodar. ‘Bio si pouzdan u malom, zato te
postavljam da upravljaš velikim. Podeli ra-
dost sa svojim gospodarom.’

24 Onda mu priđe onaj koji je dobio jedan
talant pa reče: ‘Gospodaru, znam da si prek
čovek. Žanješ gde nisi posejao i skupljaš gde
nisi vejao. **25** Uplašio sam se pa sam otišao i
sakrio tvoj talant u zemlju. Evo, uzmi svoje.’

26 ‘Zli i lenji slugo!’ odvrati mu gospodar.
‘Znaš da žanjem gde nisam posejao i skup-
ljam tamo gde nisam vejao. **27** Zato je trebalo
da moj novac odneseš menjačima i ja bih,
kada dođem, uzeo svoje s kamatom. **28** Stoga
mu oduzmite talant i dajte onom koji ima de-
set talanata. **29** Jer, onom ko ima, daće se još
pa će imati u izobilju; a onom ko nema, odu-
zeće se i ono što ima. **30** Zato ovog beskori-
snog slugu izbacite napolje u tamu, gde će biti
plač i škrgut zuba.’“

31 „Kad Sin čovečiji dođe u svojoj slavi,
a s njim svi njegovi anđeli, sešće na presto
svoje slave. **32** Pred njim će biti okupljeni svi
narodi, a on će razdvojiti jedne od drugih kao
što pastir razdvaja ovce od jaraca. **33** Ovce će
postaviti sebi zdesna, a jarce sleva.

34 Onda će Kralj reći onima zdesna: ‘Do-
đite, vi blagosloveni moga Oca, i nasledite
Kraljevstvo koje je za vas pripremljeno od
postanka sveta! **35** Jer, bio sam gladan – i vi
ste mi dali da jedem; i žedan – i vi ste me na-
pojili. Bio sam stranac – i vi ste me ugostili;
36 i go – i vi ste me obukli. Bio sam bolestan
– i vi ste me negovali; i u tamnici – i vi ste me
posetili.’

37 Tada će mu pravednici reći: ‘Gospode,
kad smo te to videli gladnog, i nahranili te; i
žednog, i napojili te? **38** Kad smo te videli
kao stranca, i ugostili te; i golog, i obukli te?
39 I kad smo te to videli bolesnog ili u tam-
nici, i posetili te?’

40 A Kralj će im odgovoriti: ‘Istinu vam

kažem: kad god ste učinili nešto za jednog od ove moje najmanje braće, za mene ste učinili.’

41 Potom će reći onima sleva: ‘Idite od mene, prokleti, u oganj večni* koji je pripremljen za đavola i njegove anđele! **42** Jer, bio sam gladan, a vi mi niste dali da jedem; i žedan, a vi me niste napojili. **43** Bio sam stranac, a vi me niste ugostili; i go, a vi me niste obukli. Bio sam bolestan i u tamnici, a vi me niste posetili.’

44 Tada će mu ovi reći: ‘Gospode, kad smo te to videli gladnog ili žednog, kao stranca ili golog, bolesnog ili u tamnici, a da ti nismo pomogli?’

45 A on će im odgovoriti: ‘Istinu vam kažem: kad god niste nešto učinili za jednog od ovih najmanjih, niste učinili za mene.’

46 Tada će ovi otići u večnu kaznu, a pravednici u večni život.“

26 Kad je Isus sve ovo izgovorio, reče svojim učenicima: **2** „Vi znate da je za dva dana Pasha, i Sina čovečijega će predati da bude raspet.“

3 Tada se prvosveštenici i starešine naroda okupiše u dvoru prvosveštenika koji se zvao Kajafa **4** i dogovoriše se da Isusa na prevaru uhvate i ubiju.

5 „Ali, ne za vreme praznika,“ rekoše, „da se narod ne pobuni.“

6 A Isus je bio u Betaniji, u kući Simona Gubavca.* **7** I dok je ležao za trpezom, priđe mu jedna žena sa posudom od alabastera punom skupocenog mirisnog ulja i izli ga na njegovu glavu.

8 Kad su to videli, učenici počeše da negoduju. „Čemu to rasipništvo?“ rekoše. **9** „To je moglo skupo da se proda i da se razdeli siromasima.“

10 A Isus je znao o čemu govore pa ih upita: „Zašto gnjavite ovu ženu? Učinila mi je dobro delo. **11** Jer, siromahe ćete uvek imati sa sobom, ali mene nećete uvek imati. **12** Kad je izlila ovo mirisno ulje na moje telo, učinila je to za moju sahranu. **13** Istinu vam kažem: gde god se, u celom svetu, bude propovedala ova dobra vest, govoriće se i o ovome što je ona učinila, kao sećanje na nju.“

14 Tada jedan od Dvanaestorice – onaj koji se zvao Juda Iskariotski – ode k prvosveštenicima **15** i upita ih: „Koliko ste voljni da mi date ako vam ga izdam?“

Oni mu ponudiše trideset srebrnjaka, **16** i on otada poče da traži povoljnu priliku da im ga izda.

17 Prvog dana Praznika beskvasnih hlebova učenici priđoše Isusu i upitaše ga: „Gde hoćeš da ti spremimo da jedeš pashalnu večeru?“

18 „Idite u grad k tome i tome,“ reče im on, „i recite mu: ‘Učitelj kaže: Moj čas je blizu. Kod tebe ću slaviti Pashu sa svojim učenicima.’“

19 I učenici učiniše kako im je Isus naredio i spremiše pashalnu večeru.

20 Kad je palo veče, Isus sa Dvanaestoricom leže za trpezu.

21 „Istinu vam kažem,“ reče on dok su jeli, „jedan od vas će me izdati.“ **22** A oni se veoma ražalostiše pa ga jedan za drugim upitaše: „Da neću ja, Gospode?“

23 „Onaj koji je sa mnom umočio ruku u zdelu,“ odgovori Isus, „taj će me izdati. **24** Sin čovečiji će otići kao što je za njega napisano,* ali teško onom čoveku koji izda Sina čovečijega: bolje bi mu bilo da se nije ni rodio.“

---

* **25:41** Pridev „eonski“ na grčkom odnosi se na izvršni sud u završnom dobu Plana spasenja (Otk. 20:7-15). Isto važi u Matej 18:8 i 25:46. Vidi fusnote za 2. Timoteju 1:9 i Matej 19:29.

* **26:6** Prema Tori, gubavcima nije bilo dozvoljeno da žive u zajednici sa narodom (vidi 3. Mojsijeva 13:46), tako da je Simon bio ili izlečeni gubavac ili je pogrešno prevedena aramejska reč „gar’ba,“ umesto „garaba“ (aramejski se pisao bez samoglasnika), što bi značilo „trgovac posuđem“ ili „lončar.“

* **26:24** Vidi: Isaija 53:1.

25 A njegov izdajnik Juda upita: „Da ni-
sam ja, Rabi?“ Isus mu odgovori: „Ti kažeš.“

26 Dok su jeli, Isus uze hleb, blagoslovi
ga i izlomi, pa dade učenicima, govoreći:
„Uzmite i jedite – ovo je moje telo.“

27 Onda uze čašu, zahvali Bogu i dade im
je, govoreći: „Pijte iz nje svi, **28** jer ovo je
moja krv novog saveza, koja se proliva za
mnoge, za oproštenje greha. **29** Kažem vam:
više neću piti od ovog roda lozinog do onog
dana kada ću ga s vama piti novog u Kraljev-
stvu moga Oca.“

30 Zatim otpevaše hvalospev pa odoše na
Maslinsku goru.

31 Tada im Isus reče: „Svi ćete se noćas o
mene sablazniti. Jer, zapisano je: ‘Udariću
pastira, i ovce iz stada će se raštrkati.’[*] **32** Ali,
kad uskrsnem, otići ću pred vama u Galileju.“
33 A Petar mu reče: „Ako se svi i sablazne o
tebe, ja se nikad neću sablazniti!“

34 „Istinu ti kažem,“ reče mu Isus, „još
noćas, pre nego što se petao oglasi, ti ćeš me
se tri puta odreći.“ **35** Petar mu reče: „Ako
treba i da umrem s tobom, neću te se odreći.“
A tako rekoše svi učenici.

36 Tada Isus ode sa svojim učenicima na
mesto koje se zove Getsimanija[*] pa im reče:
„Sedite ovde dok ja odem onamo i pomolim
se.“

37 Onda sa sobom povede Petra i oba Ze-
badijeva sina. Obuzeše ga žalost i teskoba **38**
pa im reče: „Duša mi je nasmrt žalosna. Osta-
nite ovde i bdite sa mnom.“

39 Potom ode malo dalje, pade ničice pa
poče da se moli govoreći: „Oče moj, ako je
moguće, neka me mimoiđe ova čaša. Ali,
neka ne bude moja volja, nego tvoja.“

40 Tada se vrati učenicima i nađe ih kako
spavaju. „Tako,“ reče Petru, „ni jedan sat
niste bili u stanju da probdite sa mnom. **41**
Bdite i molite se, da ne padnete u iskušenje.
Duh je, doduše, voljan, ali je telo slabo.“

42 Onda drugi put ode i pomoli se govo-
reći: „Oče moj, ako nije moguće da me mi-
moiđe ova čaša, da je ne ispijem, neka bude
tvoja volja.“

43 Zatim se vrati i opet ih nađe kako spa-
vaju – oči su im se sklapale. **44** I on opet ode
od njih i udalji se pa se treći put pomoli, izgo-
vorivši iste reči.

45 Onda ode k učenicima i upita ih: „Zar
još spavate i odmarate se? Evo primakao se
čas kad će Sin čovečiji biti predat u ruke greš-
nika. **46** Ustanite! Hajdemo! Evo moj izdaj-
nik dolazi.“

47 I dok je on još govorio, stiže Juda, je-
dan od Dvanaestorice, i s njim silna svetina s
mačevima i toljagama koju su poslali prvo-
sveštenici i starešine naroda.

48 A njegov izdajnik je s njima dogovorio
znak. „Koga poljubim – taj je,“ rekao je.
„Njega uhvatite.“

49 I odmah priđe Isusu i reče: „Zdravo,[*]
Rabi,“ i poljubi ga.

50 „Prijatelju,“ reče mu Isus, „zašto si do-
šao?“ Tada prišavši, digoše ruke na Isusa i
uhvatiše ga.

51 A jedan od onih koji su bili sa Isusom
posegnu za svojim mačem i isuka ga pa udari
prvosveštenikovog slugu i odseče mu uho.

52 Tada mu Isus reče: „Vrati svoj mač na
njegovo mesto, jer svi koji se mača maše, od
mača će i poginuti. **53** Zar misliš da ne bih
mogao da zamolim Oca da mi sad pošalje
više od dvanaest legiona anđela? **54** Ali, kako
bi se onda ispunila Pisma koja kažu da mora
da bude ovako?“

55 Onda reče svetini: „Izašli ste kao nekog
razbojnika da me uhvatite, s mačevima i to-
ljagama. Svakog dana sam sedeo u Hramu i
učio narod, i niste me uhvatili. **56** Ali, sve se
ovo dogodilo da se ispuni ono što su napisali

[*] **26:31** Vidi: Zaharija 13:7.

[*] **26:36** „Getsimanija“ ili „Ge Šemonim“ na hebrejskom, što znači „presa za ulje.“

[*] **26:49** U originalu značenje ovog pozdrava je „raduj se“ ili „budi radostan.“

proroci.“[*] Tada ga svi učenici ostaviše i pobegoše.

57 Oni koji su uhvatili Isusa, odvedoše ga prvosvešteniku Kajafi, kod koga su se okupili pismoznalci i starešine. **58** A Petar je na odstojanju išao za Isusom sve do prvosveštenikovog dvorišta pa uđe unutra i sede sa slugama da vidi šta će se dogoditi.

59 A prvosveštenici i ceo Sanhedrin počeše da traže neki lažan dokaz protiv Isusa, da bi mogli da ga pogube, **60** ali ga ne nađoše, iako je došlo mnogo lažnih svedoka. Na kraju dođoše dva lažna svedoka **61** i rekoše: „Ovaj je rekao: ‘Mogu da porušim Božji Hram i da ga ponovo sagradim za tri dana.’“[*]

62 Onda ustade prvosveštenik i upita Isusa: „Zar nećeš ništa da odgovoriš? Šta to ovi svedoče protiv tebe?“

63 Ali, Isus je ćutao. A prvosveštenik mu reče: „Zaklinjem te Bogom živim,[*] reci nam da li si ti Hristos, Sin Božji?“

64 „Ti kaza,“ reče Isus. „I kažem svima vama: od sada ćete videti Sina čovečijega kako sedi s desne strane sile i dolazi na nebeskim oblacima.“

65 Tada prvosveštenik razdera svoju odeću i reče: „Pohulio je! Šta nam još trebaju svedoci! Eto, sad ste čuli hulu! **66** Šta mislite?“ A oni odgovoriše: „Zaslužio je smrt!“ **67** Onda su ga pljuvali u lice i udarali pesnicama, a drugi su ga šamarali, **68** govoreći: „Prorokuj nam, Hriste! Ko te udario?“

69 A Petar je sedeo napolju, u dvorištu. Priđe mu jedna sluškinja i reče: „I ti si bio sa Isusom Galilejcem!“

70 Ali, on to pred svima poreče rekavši: „Ne znam o čemu govoriš.“

71 Kad je izašao u predvorje, ugleda ga jedna druga pa reče onima koji su onde stajali: „Ovaj je bio sa Isusom Nazarećaninom!“

72 A Petar to opet poreče, zaklevši se: „Ne poznajem tog čoveka.“

73 Malo kasnije, oni koji su onde stajali priđoše Petru i rekoše: „Ti si zaista jedan od njih. Odaje te govor.“

74 A on poče na sebe da priziva prokletstva i da se zaklinje: „Ne poznajem tog čoveka!“ Istog časa oglasi se petao **75** i Petar se seti reči koje je Isus izrekao: „Pre nego što se petao oglasi, ti ćeš me se tri puta odreći“ pa izađe napolje i gorko zaplaka.

27 Rano ujutro prvosveštenici i starešine naroda se dogovoriše da Isusa ubiju. **2** Vezaše ga pa ga odvedoše i predadoše namesniku Pilatu.

3 Kad je Juda, koji ga je izdao, video da je Isus osuđen, pokaja se i prvosveštenicima i starešinama vrati trideset srebrnjaka, **4** govoreći: „Zgrešio sam izdavši nevinu krv.“ Oni mu rekoše: „Šta se to nas tiče? Vidi ti.“

5 A on baci srebrnjake u Hram pa ode i obesi se.

6 Prvosveštenici uzeše srebrnjake, govoreći: „Nije dozvoljeno da se ovaj novac stavi u hramsku riznicu jer je plata za krv.“

7 Onda se dogovoriše i tim novcem kupiše Grnčarevu njivu, da bude groblje za strance. **8** Zato se ta njiva sve do dana današnjeg zove Krvna njiva. **9** Tako se ispunilo ono što je rečeno preko proroka Jeremije: Uzeše trideset srebrnjaka, cenu procenjenoga,[*] koga proceniše sinovi Izraelovi, **10** i dadoše ih za Grnčarevu njivu, kao što mi je Gospod priredio.[*]

11 A Isus je stajao pred namesnikom, koji ga upita: „Jesi li ti kralj Judeja?“ Isus mu reče: „Ti kažeš.“

[*] **26:56** Vidi: Plač Jeremijin 4:20.

[*] **26:61** Vidi: Jovan 2:19.

[*] **26:63** Termin „živi Bog“ uvek se odnosi na Boga Oca. Vidi takođe: Ponovljeni Zakon 5:26; Jošua 3:10; 1. Samuelova 17:26, 36; 2. Kraljevima 19:4, 16; Psalam 42:2; 84:2; Isaija 37:4, 17; Jeremija 10:10; 23:36; Danilo 6:20, 26; Osija 1:10; Matej 16:16; Jovan 6:69; Dela 14:15; Rimljanima 9:26; 2. Korinćanima 3:3; 6:16; 1. Timoteju 3:15; 4:10; 6:17; Jevrejima 3:12; 9:14; 10:31; 12:22; Otkrivenje 7:2.

[*] **27:9** Vidi: Zaharija 11:12-13.

[*] **27:10** Vidi: Jeremija 32:6-12.

12 A dok su ga prvosveštenici i starešine
optuživali, nije ništa odgovarao.
13 Tada mu Pilat reče: „Zar ne čuješ šta
sve svedoče protiv tebe?“
14 Ali, Isus mu ne odgovori ni jednom re-
čju pa se namesnik veoma začudi.
15 A namesnik je imao običaj da o prazni-
cima oslobodi narodu jednog zatvorenika
koga su hteli. **16** Tada je onde bio poznati
zatvorenik po imenu Baraba.
17 Kad se narod okupio, Pilat ih upita:
„Koga hoćete da vam oslobodim: Barabu ili
Isusa zvanog Hristos?“
18 Znao je, naime, da su Isusa predali iz
zavisti.
19 Dok je Pilat sedeo na sudijskoj stolici,
njegova žena mu poruči: „Okani se tog pra-
vednika jer sam danas u snu mnogo zbog
njega prepatila!“
20 Ali, prvosveštenici i starešine nagovo-
riše narod da zatraže Barabu, a da Isus bude
pogubljen.
21 Namesnik ih upita: „Koga od ove dvo-
jice hoćete da vam oslobodim?“ Oni odgovo-
riše: „Barabu!“
22 „A šta da uradim sa Isusom zvanim
Hristos?“ upita ih on. A oni svi rekoše: „Neka
bude raspet!“ **23** „Kakvo je zlo učinio?“ upita
ih. Ali, oni još glasnije povikaše: „Neka bude
raspet!“
24 Pilat vide da ništa ne pomaže, nego da
nastaje sve veći metež, pa uze vode i pred na-
rodom opra ruke, govoreći: „Nisam kriv za
krv ovog pravednog čoveka – to je vaša
stvar!“
25 A sav narod odvrati: „Njegova krv na
nas i na našu decu!“
26 Tada im Pilat oslobodi Barabu, a Isusa
izbičeva pa ga predade da ga raspnu.
27 Zatim namesnikovi vojnici odvedoše I-
susa u pretorijum pa oko njega okupiše celu
četu. **28** Svukoše ga i ogrnuše skerletnim
plaštom. **29** Ispletoše venac od trnja i staviše
mu ga na glavu, a u desnu ruku trsku. Onda
kleknuše pred njega pa počeše da mu se ru-
gaju, govoreći: „Zdravo, kralju Judeja!“
30 Potom su ga pljuvali i udarali trskom
po glavi. **31** A kad su prestali da mu se rugaju,
skinuše plašt s njega i obukoše mu njegovu
odeću pa ga odvedoše da ga raspnu.
32 Kad su izlazili, naiđoše na jednog čo-
veka iz Kirene koji se zvao Simon i nateraše
ga da nosi Isusov krst.[*] **33** Kad su stigli na
mesto koje se zove Golgota – što znači „Lo-
banjsko mesto“ – **34** dadoše Isusu da pije
vino pomešano sa žuči. Ali, kad ga je okusio,
ne htede da ga pije. **35** A oni ga raspeše pa
razdeliše njegovu odeću bacanjem kocke, da
bi se ispunilo ono što je rečeno preko pro-
roka: „Dele haljine moje među sobom, i za
dolamu moju bacaju žreb.“[*] **36** Onda sedoše
onde da ga čuvaju.
37 A iznad glave mu staviše napisanu nje-
govu krivicu: OVO JE ISUS, KRALJ JU-
DEJA.
38 Tada s njim raspeše i dva razbojnika –
jednog s njegove desne, a drugog s leve
strane.
39 A prolaznici su ga vređali. Mahali su
glavama **40** i govorili: „Spasi samog sebe, ti
koji rušiš Hram i gradiš ga za tri dana! Siđi sa
krsta ako si Sin Božji!“
41 Slično su mu se rugali i prvosveštenici,
zajedno sa pismoznalcima i starešinama, go-
voreći: **42** „Druge je spasao, a sebe ne može
da spase! Ako je on kralj Izraela, neka sada
siđe s krsta pa ćemo verovati u njega. **43**
Uzda se u Boga, pa neka ga on sada izbavi

[*] **27:32** Ili „stavros“ na grčkom, pojam koji je prvobitno označavao uspravni kolac ili stub, ali u Isusovo vreme to je bio instrument za mučenje koji su Grci i Rimljani preuzeli od Feničana, sa manjom poprečnom gredicom za zakivanje šaka. Međutim, simbolika koja upućuje na paganski krst, antički znak vavilonskog boga sunca, Tamuza, prihvaćena je kao „hrišćanska“ u 3. i 4. veku, posebno nakon Konstantinove navodne vizije krsta u suncu.

[*] **27:35** Vidi: Psalam 22:18.

ako ga želi. Jer, govorio je: ‘Ja sam Sin Božji.’“

44 A tako su ga vređali i razbojnici koji su s njim bili raspeti.

45 A od šest sati nastala je tama po svoj zemlji koja je trajala do devet sati.[*] **46** Oko devet sati povika Isus veoma glasno: „Eli, Eli, lema sabaktani?“ („Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“)

47 Čuli su to neki koji su onde stajali pa rekoše: „Zove Iliju!“[*]

48 A jedan od njih smesta otrča, uze sunđer, natopi ga sirćetom, natače na trsku pa dade Isusu da pije.

49 „Ostavi ga,“ rekoše ostali, „da vidimo da li će doći Ilija da ga spase.“

A drugi uze koplje i ubode ga u slabinu, i iziđoše voda[*] i krv. **50** A Isus opet iz sveg glasa povika i ispusti duh.

51 Tada se zavesa u Hramu rascepi nadvoje, od vrha do dna. Zemlja se zatrese i stene popucaše. **52** Grobovi se otvoriše i uskrsnuše tela mnogih umrlih svetih. **53** Oni izađoše iz grobova, a posle Isusovog uskrsenja odoše u sveti grad i pokazaše se mnogima.

54 Stotnik i oni koji su s njim čuvali Isusa videše zemljotres i sve što se dogodilo pa se veoma uplašiše i rekoše: „Ovaj je zaista bio Sin Božji!“

55 A onde su bile, i sve to izdaleka posmatrale, i mnoge žene koje su Isusa pratile od Galileje i služile mu. **56** Među njima su bile Marija Magdalena, Marija majka Jakova i Josije, i majka Zebadijevih sinova.

57 Kad je palo veče, dođe čovek po imenu Josif, bogataš iz Arimateje, koji je i sam bio Isusov učenik. **58** On ode k Pilatu i zatraži Isusovo telo, a Pilat naredi da mu se telo preda. **59** Josif uze telo, uvi ga u čisti laneni zavoj **60** pa ga položi u svoj novi grob koji je usekao u steni. Onda na ulaz u grob navalja velik kamen i ode.

61 A Marija Magdalena i druga Marija sedoše preko puta groba.

62 Sutradan, to jest dan posle Pripreme, prvosveštenici i fariseji dođoše k Pilatu **63** i rekoše: „Gospodaru, setili smo se da je onaj varalica za života govorio: ‘Uskrsnuću posle tri dana.’[*] **64** Zato naredi da se grob osigura do trećeg dana, da ne bi njegovi učenici došli noću i ukrali telo pa rekli narodu: ‘Ustao je iz mrtvih!’ Tako bi ta poslednja prevara bila gora od prve.“

65 A Pilat im reče: „Evo vam straže pa idite i osigurajte kako znate.“

66 I oni odoše i osiguraše grob zapečativši kamen i postavivši stražu.

28 Po večeri od šabata,[*] u osvitu prvog od šabata, dođoše Marija Magdalena i druga Marija da pogledaju grob.

2 Uto nastade velik zemljotres jer se Gospodnji anđeo spusti sa neba, priđe grobu, odvalja kamen sa ulaza i sede na njega. **3** Lice mu je bilo kao munja, a odeća bela kao sneg. **4** Čuvari zadrhtaše od straha i obamreše.

5 A anđeo progovori i reče ženama: „Vi se ne bojte. Znam da tražite Isusa, koji je raspet. **6** On nije ovde – uskrsao je, baš kao što je i rekao. Dođite i pogledajte mesto gde je Gospod ležao, **7** a onda brzo idite i kažite njegovim učenicima: ‘Ustao je iz mrtvih i evo ide pred vama u Galileju. Onde ćete ga videti.’ Eto, to sam imao da vam kažem.“

[*] **27:45** „Šest sati“ je predstavljalo vreme oko podneva, a „devet sati“ oko 3 sata popodne, jer su se sati brojali od izlaska sunca.

[*] **27:47** „Ilija“ ili „Elijah“ na hebrejskom. Ilija je uživao poseban tretman u proročanskim očekivanjima (Malahija 4:5; Matej 17:10-13; Luka 1:13-17), jer je jedini prorok koji je živ prenet na Nebo (vidi 2. Kraljevima 2. glava).

[*] **27:49** Med.: pleuralni izliv.

[*] **27:63** Vidi: Matej 16:21; 17:23; 20:19.

[*] **28:1** Izraz „šabati“ u množini se ne odnosi na sedmičnu Subotu, koja je upravo bila završila, već na period od sedam sedmica poznatih kao „šabati“ koji se računao od praznika Prvina do Pedesetnice, poslednjeg iz grupe prolećnih praznika (3. Mojs. 23:15-16; 5. Mojs. 16:9-10).

8 I one brzo odoše sa groba i sa strahom i
velikom radošću otrčaše da jave njegovim u-
čenicima.

9 I dok su išle da jave učenicima Njego-
vim, uto ih susrete Isus pa im reče: „Zdravo.“
A one mu priđoše, obujmiše mu noge i poklo-
niše mu se.

10 Tada im Isus reče: „Ne bojte se. Idite i
javite mojoj braći da idu u Galileju. Onde će
me videti.“

11 I dok su one išle, neki od stražara odoše
u grad i obavestiše prvosveštenike o svemu
što se dogodilo. **12** A ovi se sastadoše sa sta-
rešinama i dogovoriše se da vojnicima daju
mnogo novca.

13 Rekoše im: „Kažite: ‘Njegovi učenici
su došli noću i ukrali ga dok smo mi spavali.’
14 A ako za to čuje namesnik, mi ćemo ga
ubediti i sačuvati vas od nevolje.“

15 I ovi uzeše novac i učiniše kako su ih
naučili. Tako ova priča kruži među Judejima
sve do dana današnjeg.

16 A jedanaestorica učenika odoše u Ga-
lileju, na goru na koju im je Isus rekao da idu.

17 Kad su ga ugledali, pokloniše mu se.
Ali, neki su sumnjali.

18 Tada im Isus priđe i reče: „Data mi je
sva vlast na nebu i na zemlji. **19** Zato idite i
naučite sve narode u moje ime,[*] **20** učeći ih
da drže sve što sam vas uputio. I evo, ja sam
uvek sa vama, sve do svršetka ovog doba. A-
min.“

[*] **28:19** U ovom Isusovom nalogu, po svemu sudeći, krivotvoren je dodatak „krsteći ih u ime Oca i Sina i Svetog Duha“ neposredno nakon sabora u Nikeji 325. godine n.e., kada se zvanično počela uvoditi trojstvena dogma o Božanstvu koja je postala imperativ u crkveno-državnom hrišćanstvu, takođe u uskoj vezi sa ceremonijom krštenja. Ova promena najverovatnije je uneta 331. godine kada je imperator Konstantin naložio Euzebiju iz Cezareje (265-340 n.e.) da ubaci trojstvenu formulu. Euzebije je pre 325. godine sedamnaest puta potpuno citirao ovaj pasus (iz hebrejskog originala): „Idite, dakle, i naučite sve narode u moje ime,“ i nijedan put nije bilo trinitističke krštеničke formule. (Eusebius: Proof of the Gospel, Book III)

„Termin trojstvo se ne nalazi u Bibliji. Prvi ga je koristio Tertulijan krajem 2. veka, ali širu upotrebu i formalno tumačenje primio je tek u 4. i 5. veku.“ *(New Bible Dictionary, Trinity, 1996)*

„Novi Zavet poznaje samo krštenje u ime Isusovo [vidi Dela 2:38; Rim. 6:3-8]… koje se i dalje obavlja čak u 2. i 3. veku.“ *(The New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge, 1957, I, 435)*

Pisac: Marko
Mesto pisanja: Nepoznato (moguće negde u Siriji)
Pisanje završeno: oko 60-65. n. e.
Obuhvata vreme: 27-31. n. e.

JEVANĐELJE PO MARKU

1 Početak dobre vesti[*] o Isusu Hristu, Sinu
Božjem: **2** Kao što su napisali proroci:
„Evo, šaljem svog glasnika pred tvojim
licem, koji će pripremiti tvoj put.[*] **3** Slušajte!
Neko viče u pustinji: ‘Pripremite put Gos-
podu! Poravnajte mu staze!’“[*] **4** Tako se Jo-
van Krstitelj pojavio u pustinji, propoveda-
jući krštenje[*] pokajanja za oproštenje greha.
5 Zato su k njemu dolazili svi iz judejskog
kraja i svi stanovnici Jerusalima i on ih je
krstio u reci Jordanu, a oni su otvoreno priz-
navali svoje grehe. **6** Jovan je bio obučen u
odeću od kamilje dlake, imao je kožni pojas
oko struka i jeo je skakavce i divlji med. **7** I
propovedao je: „Za mnom dolazi neko ko je
jači od mene. Ja nisam dostojan da se sagnem
i da mu odvežem remenje na sandalama. **8** Ja
sam vas, doista, krstio u vodi, a on će vas
krstiti u Duhu svetom.“

9 U te dane došao je Isus iz Nazareta u Ga-
lileji i Jovan ga je krstio u Jordanu. **10** I
odmah, dok je izlazio iz vode, video je kako
se razdvajaju nebesa i kako Duh, kao golub,
silazi na njega. **11** S neba se čuo glas: „Ti si
moj voljeni Sin, koji je po mojoj volji!“

12 Odmah zatim Duh ga je naveo da ode
u pustinju. **13** Tako je četrdeset dana ostao u
pustinji, gde ga je Sotona iskušavao, i bio je s
divljim životinjama, a anđeli su mu služili.

14 Nakon što je Jovan bio uhvaćen, Isus je
otišao u Galileju, propovedajući Božju dobru
vest o Kraljevstvu Božjem **15** i govoreći:
„Navršilo se vreme i približilo se Božje kra-
ljevstvo. Pokajte se i verujte u dobru vest.“

16 Dok je išao uz Galilejsko more, video
je Simona i Andreja, Simonovog brata, kako
bacaju mreže u more, jer su bili ribari. **17** Isus
im je rekao: „Pođite za mnom, i učiniću vas
ribarima ljudi.“ **18** I odmah su ostavili svoje
mreže i pošli za njim. **19** Kad je otišao malo
dalje, video je Jakova, Zebadijevog sina, i Jo-
vana, njegovog brata, kako u čamcu krpe
mreže. **20** I odmah ih je pozvao. Na to su osta-
vili svog oca Zebadija u čamcu s najamni-
cima i otišli su za njim. **21** I ušli su u Kaper-
naum.

Odmah na šabate ušao je u sinagogu i po-
učavao. **22** Bili su zadivljeni njegovim uče-
njem, jer ih je poučavao kao onaj koji ima a-
utoritet, a ne kao pismoznalci.[*] **23** I tada se u
njihovoj sinagogi zatekao čovek koji je bio
opsednut nečistim duhom, i povikao je: **24**
„Šta mi imamo s tobom, Isuse Nazarećanine?
Jesi li došao da nas uništiš? Znam tačno ko si:
Sveti od Boga!“ **25** Isus ga je prekorio: „U-
ćuti i izađi iz njega!“ **26** I nakon što ga je ne-
čisti duh bacio u grč i povikao iz sveg glasa,

[*] **1:1** Ili na grčkom: „jevanđelje.“
[*] **1:2** Vidi: Malahija 3:1.
[*] **1:3** Vidi: Isaija 40:3.
[*] **1:4** Doslovno: „obredno okupanje.“
[*] **1:22** Ljudi učeni u svetim spisima, tumači, učitelji, teolozi, službeni prepisivači svetih spisa i dvorskih dokumenata, edukovani u Mojsijevom Zakonu (Ezra 7:6,11; Neh. 8:1,4). Oni su ispitivali teža i suptilnija pitanja zakona, te dodavali Mojsijevom zakonu odluke raznih vrsta za koje se smatralo da razjašnjavaju njegovo značenje i obim, i to na štetu religije. Pošto je u ispitivanju uzroka i rešavanju teških pitanja bio potreban savet ljudi veštih u zakonu, oni su bili članovi Sanhedrina, a pominju se u vezi sa sveštenicima i narodnim starešinama.

izašao je iz njega. **27** Svi su bili toliko zapanjeni da su se raspravljali među sobom: „Šta je ovo? Neko novo učenje, jer ima vlast da zapoveda čak i nečistim duhovima, i oni se pokoravaju." **28** Tako se vest o njemu odmah proširila na sve strane po celoj galilejskoj okolini.

29 Zatim su izašli iz sinagoge i otišli s Jakovom i Jovanom u Simonov i Andrejev dom. **30** Simonova tašta je ležala u groznici, i odmah su mu rekli za nju. **31** Prišao joj je, uzeo je za ruku i podigao je. I groznica je odmah prestala, i ona ih je služila.

32 A uveče, kad je zašlo sunce, ljudi su mu dovodili sve koji su bili bolesni i opsednuti demonima. **33** Ceo grad se skupio pred vratima. **34** Tako je izlečio mnoge koji su bolovali od raznih bolesti i isterao je mnoge demone, ali nije dozvoljavao demonima da govore, jer su znali da je on Hristos.*

35 Rano ujutru, dok je još bio mrak, ustao je, izašao napolje i otišao na jedno pusto mesto i tamo se molio. **36** Ali Simon i oni koji su bili s njim požurili su za njim, **37** našli su ga i rekli mu: „Svi te traže." **38** A on im je rekao: „Pođimo negde drugde, u obližnja mesta, da i tamo propovedam, jer sam zato došao." **39** I pošao je i propovedao u njihovim sinagogama po celoj Galileji i isterivao demone.

40 Jedan gubavac je došao kod njega i molio ga na kolenima: „Ako hoćeš, možeš me očistiti." **41** On se sažalio na njega, ispružio ruku, dotakao ga i rekao mu: „Hoću. Očisti se." **42** I guba je istog časa nestala s njega, i očistio se. **43** Odmah ga je otpustio i zapovedio mu: **44** „Pazi da nikome ništa ne kažeš, nego idi, pokaži se svešteniku i prinesi za svoje očišćenje ono što je Mojsije propisao,* za svedočanstvo njima." **45** Ali čim je otišao, počeo je svuda da govori i širi glas o tome, tako da Isus više nije mogao javno ući ni u jedan grad, nego se zadržavao na pustim mestima. Ipak, ljudi su mu dolazili sa svih strana.

2 Posle nekoliko dana opet je ušao u Kapernaum i pročulo se da je u jednoj kući. **2** Zato su se mnogi skupili, toliko njih da više nije bilo mesta, čak ni pred vratima. On im je govorio [Božju] reč. **3** I došli su ljudi i doneli mu paralizovanog čoveka. Nosila su ga četvorica. **4** Pošto ga zbog naroda nisu mogli doneti do Isusa, otkrili su krov nad mestom gde je bio, napravili su otvor i spustili nosila na kojima je paralizovani ležao. **5**
Kad je Isus video njihovu veru, rekao je paralizovanome: „Sine, oprošteni su ti gresi." **6**
A tamo su bili neki pismoznalci, koji su sedeli i razmišljali u svojim srcima: **7** „Zašto ovaj tako govori? On huli. Ko može da oprašta grehe osim jednoga Boga?" **8** Isus je odmah prepoznao u duhu da tako razmišljaju u sebi, pa im je rekao: „Zašto tako razmišljate u svojim srcima? **9** Šta je lakše? Reći paralizovanome: 'Gresi su ti oprošteni,' ili reći: 'Ustani, uzmi svoja nosila i hodaj?' **10** Ali znajte da Sin čovečiji ima vlast da oprašta grehe na zemlji!" Tada je rekao paralizovanome: **11**
„Tebi govorim, ustani, uzmi svoja nosila i idi kući." **12** I on je ustao, odmah uzeo svoja nosila i izašao pred svima. Svi su se zadivili i slavili su Boga, govoreći: „Tako nešto nikada nismo videli."

13 On je ponovo izašao na more. Sav narod je dolazio k njemu, a on ih je poučavao. **14** Dok je prolazio tuda, ugledao je Levija, Alfejevog sina, kako sedi na mestu gde se sakuplja porez, i rekao mu je: „Pođi za mnom." On je ustao i pošao za njim. **15** Kada je Isus bio za stolom u njegovoj kući, mnogi poreznici i grešnici bili su za stolom s njim i

* **1:34** Ili: „Mesija, Pomazanik." Grčka reč „Hristos" ima isto značenje kao i hebrejska reč „Mesija" (doslovno: Mašiah) i znači „Pomazanik" ili „neko ko je određen za neku misiju."

* **1:44** Vidi: 3. Mojsijeva 14:3.

njegovim učenicima. Tamo je bilo mnogo onih koji su pošli za njim. **16** Ali kada su ga pismoznalci, koji su bili fariseji videli da jede s grešnicima i poreznicima, rekli su njegovim učenicima: „Zar on jede s poreznicima i grešnicima?“ **17** Kada je Isus to čuo, rekao im je: „Ne treba lekar zdravima, nego bolesnima. Nisam došao da pozovem pravednike, nego grešnike na pokajanje.“

18 Jovanovi učenici i fariseji imali su običaj da poste. Zato su došli i rekli mu: „Zašto Jovanovi učenici i farisejski učenici poste, a tvoji učenici ne poste?“ **19** A Isus im je rekao: „Zar mladoženjini prijatelji mogu da poste dok je mladoženja s njima? Sve dok je mladoženja s njima, ne mogu da poste. **20** Ali doći će dani kad će se mladoženja uzeti od njih, i tada će postiti, u taj dan. **21** Niko na staru haljinu ne prišiva zakrpu od sirove tkanine, inače se nova zakrpa otcepi sa stare tkanine i poderina postane još veća. **22** I niko ne stavlja novo vino[*] u stare mehove. Inače vino pocepa mehove, pa propadnu i vino i mehovi. Nego se novo vino stavlja u nove mehove.“

23 Jednom je na šabate prolazio kroz žitna polja, a njegovi učenici su putem kidali klasje. **24** Zato su mu fariseji rekli: „Gledaj ih! Zašto na šabate rade ono što se ne sme?“ **25** On im reče: „Zar nikad niste čitali šta je David učinio[*] kad mu je nestalo hrane i kad su ogladneli on i njegovi ljudi? **26** Kako je ušao u Božji dom, kad je Abijatar bio sveštenički poglavar, i pojeo hlebove za pokazivanje koje ne sme da jede niko osim sveštenika, a dao je i onima koji su bili s njim?“ **27** Zatim im reče: „Subota je stvorena radi čoveka, a ne čovek radi Subote. **28** Dakle, Sin čovečiji je Gospodar i Subote.“

3 Opet je ušao u sinagogu. Tamo je bio jedan čovek sa usahlom rukom. **2** Fariseji su posmatrali Isusa da vide hoće li ga izlečiti na šabate, da bi mogli da ga optuže. **3** On je rekao čoveku sa usahlom rukom: „Stani na sredinu.“ **4** Zatim ih je upitao: „Da li se na šabate sme činiti dobro ili činiti zlo, spasti dušu ili je pogubiti?“ A oni su ćutali. **5** S gnevom ih je pogledao sve unaokolo, duboko ražalošćen zbog neosetljivosti njihovog srca, pa je rekao čoveku: „Ispruži ruku.“ On ju je ispružio, i ruka mu je opet postala zdrava. **6** Tada su fariseji izašli i sa Herodovim pristalicama odmah stali da se dogovaraju kako da ga pogube.

7 Isus se sa svojim učenicima povukao prema moru. Pratilo ga je mnoštvo naroda iz Galileje i iz Judeje. **8** I iz Jerusalima i iz Idumeje i s one strane Jordana i iz okoline Tira i Sidona, mnoštvo naroda je dolazilo k njemu kad su čuli šta sve čini. **9** Rekao je svojim učenicima da za njega uvek bude spreman čamac kako ga narod ne bi gurao. **10** Jer mnoge je izlečio, tako da su svi koji su bili teško bolesni navaljivali na njega da ga dotaknu. **11** Čak su i nečisti duhovi, kad god bi ga videli, padali ničice pred njim i vikali: „Ti si Sin Božji!“ **12** Ali on im je više puta zabranio da šire glas o njemu.

13 I popeo se na goru i pozvao one koje je hteo, i oni su pošli k njemu. **14** Izabrao je dvanaestoricu, koje je imenovao apostolima,[*] da budu s njim i da ih šalje da propovedaju **15** i da imaju vlast da isceljuju bolesti i isteruju demone.

16 Dvanaestorica koje je izabrao bili su: Simon koga je nazvao Petar, **17** Zebadijev sin Jakov, Jakovljev brat Jovan (njih je nazvao i Boanerges,[*] što znači „sinovi groma“), **18**

[*] **2:22** „Oinos“ na grčkom odgovara hebrejskoj reči „jajin“ (vidi fusnotu za 1. Mojsijeva 27:25), i označava sok od grožđa u neprevrelom ili prevrelom stanju, zavisno od konteksta. U Novom Savezu, ovaj termin koristi se 26 puta.

[*] **2:25** Vidi: 1. Samuelova 21:6.

[*] **3:14** „Apostol“ je onaj koji je poslat u misiju, glasnik ili izaslanik.

[*] **3:17** Grčka kovanica nastala od galilejskog dijalekta, od hebrejskog „bene regeš“ (sinovi graje, gungule).

Andrej, Filip, Bartolomej, Matej, Toma,
Alfejev sin Jakov, Tadija, Simon Kananej **19**
i Juda Iskariotski, koji ga je kasnije izdao.

I ušao je u kuću. **20** Opet se skupio narod,
tako da nisu mogli ni da jedu. **21** Kad su nje-
govi rođaci čuli za to, došli su da ga odvedu,
jer su govorili: „Sišao je s uma.“ **22** A
pismoznalci koji su došli iz Jerusalima govo-
rili su: „Opsednut je Balzevuvom,[*] uz pomoć
vladara demona isteruje demone!“ **23** Tada ih
je pozvao k sebi i govorio im u poređenjima:[*]
„Kako može Sotona da isteruje Sotonu? **24**
Ako se kraljevstvo podeli u sebi, to kraljev-
stvo ne može da opstane. **25** I ako se kuća po-
deli u sebi, ta kuća neće moći da opstane. **26**
Isto tako, ako Sotona ustane sam na sebe i po-
deli se, ne može da opstane, nego će propasti.
27 Niko ne može da uđe u kuću jakog čoveka
i da opljačka njegovu imovinu ako ga prvo ne
sveže. Tada će opljačkati njegovu kuću. **28**
Zaista, kažem vam, sve će se oprostiti sino-
vima ljudskim, kakvi god bili gresi i hule ko-
jima pohule. **29** Ali, ko huli na Duha svetog,
nema oproštaja doveka, nego zaslužuje
večno[*] prokletstvo.“ **30** To je rekao zato što
su govorili: „Opsednut je nečistim duhom.“

31 Došli su njegova majka i njegova
braća. Stojeći napolju, poslali su nekoga da
ga pozove. **32** A oko njega je sedelo mnoštvo
ljudi. I rekli su mu: „Napolju su tvoja majka i
tvoja braća, traže te.“ **33** Na to im reče: „Ko
su moja majka i moja braća?“ **34** I pogledavši
one koji su sedeli oko njega, reče: „Evo moje
majke i moje braće! **35** Ko god vrši Božju vo-
lju, on mi je brat i sestra i majka.“

4 Opet je počeo da poučava pored mora.
Oko njega se skupio silan narod, tako da
je ušao u čamac na moru i seo, a sav
narod je bio pored mora na obali. **2** Poučavao
ih je mnogo čemu u poređenjima. Dok ih je
poučavao, govorio im je: **3** „Slušajte! Sejač je
izašao da seje. **4** Dok je sejao, nešto je semena
palo pored puta i došle su ptice i pozobale ga.
5 A nešto je semena palo na kamenito tlo gde
nije bilo mnogo zemlje, i odmah je izniklo jer
zemlja nije bila duboka. **6** Ali kad je izašlo
sunce, opržilo ga je, i pošto nije imalo korena,
osušilo se. **7** Nešto je semena palo među trnje
i trnje je naraslo i ugušilo ga, i nije donelo
plod. **8** A nešto je palo na dobru zemlju. Izni-
klo je, naraslo i donelo plod, i davalo je tride-
set, šezdeset i sto puta više od posejanog.“ **9**
I još je rekao: „Ko ima uši da sluša, neka
sluša.“

10 A kad je ostao sam, oni koji su s dva-
naestoricom bili oko njega pitali su ga za po-
ređenja. **11** I rekao im je: „Vama je dato da
razumete tajnu Božjeg kraljevstva, a onima
koji su napolju sve se govori u poređenjima,
12 da očima gledaju, a ne vide, i ušima slu-
šaju, a ne razumeju, da se ne obrate i ne do-
biju oproštenje od greha.“[*] **13** I još im je re-
kao: „Kad ne shvatate ovo poređenje, kako
ćete onda razumeti sva druga poređenja?

14 Sejač seje reč. **15** Ono uz put, gde je
posejana reč, to su oni koji je čuju, ali odmah
zatim dolazi Sotona i uzima reč koja je bila
posejana u njih. **16** A posejano na kamenito
tlo, to su oni koji kad čuju reč, odmah je ra-
dosno prihvate, **17** ali nemaju korena u sebi,
nego se održe samo neko vreme, a kad
nastane nevolja ili progonstvo zbog reči,
odmah se pokolebaju. **18** Ono koje je pose-
jano među trnje, to su oni koji čuju reč, **19** ali
im se u srce uvuku brige ovog doba, prevarno
bogatstvo i želje za svim ostalim i uguše reč,
i ona ostane bez ploda. **20** A ono koje je

[*] **3:22** „Baalzevuv“ znači „gospodar muva“ ili „gospodar prljavštine.“ U pitanju je jedno od imena za Sotonu.

[*] **3:23** Ili: „u parabolama“ – poučnim pričama sa poređenjima.

[*] **3:29** Pridev „eonski“ (grčki) odnosi se na poslednje veliko doba Božjeg plana, kada će biti sproveden izvršni sud i uništeno zlo.
Vidi fusnote za 2. Timoteju 1:9; Matej 25:41.

[*] **4:12** Greh („amartia“ na grčkom) se definiše kao „promašaj cilja,“ u smislu neispunjavanja svrhe života koju je odredio Tvorac, što navlači posledice i kaznu na počinioca.

posejano na dobru zemlju, to su oni koji slu-
šaju reč i prihvate je i donose plod – trideset,
šezdeset i sto puta više od posejanog.“

21 Još im je rekao: „Zar se svetiljka do-
nosi da se stavi pod korpu ili pod krevet? Zar
se ne donosi da se stavi na svećnjak? **22** Jer
sve što je tajno treba da se otkrije i sve što je
skriveno treba da izađe na videlo. **23** Ko ima
uši da sluša, neka sluša.“

24 Još im je rekao: „Pazite na ovo što slu-
šate! Kakvom merom merite, takvom će vam
se meriti, i još će vam se dodati. **25** Jer ko
ima, daće mu se još, a ko nema, uzeće mu se
i ono što ima.“

26 Još je rekao: „Božje kraljevstvo je kao
kad čovek baci seme na zemlju, **27** i noću
spava i danju ustaje, a seme niče i raste, a da
on i ne zna kako. **28** Zemlja sama od sebe do-
nosi plod – prvo stabljiku, zatim klas i na
kraju puno zrno u klasu. **29** A čim plod sazri,
on zamahuje srpom, jer je došlo vreme za
žetvu.“

30 Još je rekao: „S čime da uporedimo
Božje kraljevstvo, ili kakvim poređenjem da
ga prikažemo? **31** Ono je kao zrno gorušice,
koje je, kad se poseje u zemlju, najsitnije od
sveg semenja na zemlji. **32** Ali kada se jed-
nom poseje, izraste i bude veće od svake
druge biljke u vrtu i potera velike grane, tako
da se ptice nebeske mogu nastaniti pod nje-
govom senkom.“

33 I u mnogim takvim poređenjima govo-
rio im je reč Božju, koliko su mogli razumeti.
34 Uvek im je govorio u poređenjima, a na-
samo je svojim učenicima sve objašnjavao.

35 Tog dana, kad se spustilo veče, rekao
im je: „Pređimo na drugu obalu.“ **36** I kad su
otpustili narod, povezli su ga čamcem u kom
je bio. A pratili su ga i drugi čamci. **37** Odjed-
nom se podigla jaka oluja i talasi su udarali u
čamac, tako da se skoro potopio. **38** On je bio
na krmi i spavao je na jastuku. Tada su ga
probudili i rekli mu: „Učitelju, zar te nije
briga što ćemo izginuti?“ **39** On je tada ustao,
zapretio vetru i rekao moru: „Umiri se! U-
ćuti!“ I vetar je utihnuo i nastala je potpuna
tišina. **40** I rekao im je: „Zašto se plašite? Zar
još nemate vere?“ **41** A njih je obuzeo veliki
strah i govorili su jedan drugome: „Ko je o-
vaj, da ga čak vetar i more slušaju?“

5 Došli su na drugu stranu mora u gerge-
senski kraj. **2** Čim je izašao iz čamca, u
susret mu je s groblja došao jedan čovek
opsednut nečistim duhom. **3** On je boravio
među grobovima i niko ga nije mogao svezati
ni lancima. **4** Često je bio vezan okovima i
lancima, ali je svaki put kidao lance i lomio
okove. Niko nije mogao da ga ukroti. **5** I noću
i danju, stalno je vikao po grobovima i po
brdima i udarao se kamenjem. **6** Ali kad je iz-
daleka ugledao Isusa, dotrčao je, poklonio mu
se **7** i povikao na sav glas: „Šta ja imam s to-
bom, Isuse, Sine Boga Najvišeg? Zaklinjem
te Bogom, ne muči me!“ **8** Jer Isus mu je go-
vorio: „Nečisti duše, izađi iz ovog čoveka!“ **9**
I upitao ga je: „Kako ti je ime?“ A on mu je
odgovorio: „Ime mi je Legion,[*] jer nas je
mnogo.“ **10** I uporno ga je preklinjao da ih ne
istera iz tog kraja.

11 A tamo je na brdu paslo veliko krdo
svinja. **12** Preklinjali su ga: „Pošalji nas u svi-
nje, da uđemo u njih.“ **13** I Isus im je odmah
dopustio. Tada su nečisti duhovi izašli i ušli u
svinje. I krdo je jurnulo preko litice u more.
U krdu je bilo oko dve hiljade svinja i sve su
se utopile u moru. **14** A svinjari su pobegli i
proneli glas o tome po gradu i okolini. I ljudi
su došli da vide šta se dogodilo. **15** Kad su
došli kod Isusa i videli kako opsednuti čovek
sedi obučen i zdravog uma, onaj u kome je
bio legion demona, uplašili su se.

16 A očevici su im ispričali šta se dogo-
dilo sa opsednutim čovekom i sa svinjama. **17**

[*] **5:9** Legion je bio najveća borbena jedinica rimske voj-
ske; ovde označava veliki broj.

I molili su ga da ode iz njihovog kraja. **18**
Dok je ulazio u čamac, čovek koji je ranije
bio opsednut demonima molio ga je da pođe
s njim. **19** Ali on mu nije dozvolio, nego mu
je rekao: „Idi kući svojim rođacima, i javi im
šta je Gospod učinio za tebe i kako ti se smi-
lovao.“ **20** Taj čovek je otišao i počeo da
objavljuje u Dekapolisu* sve što je Isus učinio
za njega. I svi su se divili.

21 Kad je Isus čamcem ponovo prešao na
drugu obalu, oko njega se skupio silan narod.
A bio je pored mora. **22** Došao je jedan od
starešina sinagoge koji se zvao Jair. Kad ga je
ugledao, pao je pred njegove noge **23** i usrdno
ga molio: „Kćerkica mi je na samrti. Molim
te, dođi i položi ruke na nju da ozdravi i živi.“
24 I Isus je pošao s njim. Za njim je išlo
mnoštvo ljudi i guralo ga.

25 Jedna žena je dvanaest godina patila od
krvarenja, **26** i mnogo je propatila od mnogih
lekara i potrošila je sve što je imala i ništa joj
nije koristilo, nego joj je bilo sve gore. **27**
Kad je čula za Isusa, prišla mu je s leđa u
mnoštvu ljudi i dotakla njegovu haljinu. **28**
Mislila je: „Ako dotaknem samo njegove ha-
ljine, ozdraviću.“ **29** I istog časa je prestala da
krvari i osetila je u telu da je ozdravila od
svoje mučne bolesti.

30 Isus je odmah osetio u sebi da je iz
njega izašla sila, pa se okrenuo prema narodu
i upitao: „Ko je dotakao moje haljine?“ **31**
Njegovi učenici su mu odgovorili: „Vidiš da
te narod pritiska, a ti pitaš: ‘Ko me je dota-
kao?’“ **32** Ali on je pogledao uokolo da bi vi-
deo ženu koja je to učinila. **33** A ona je, sva u
strahu i drhteći, jer je znala šta joj se dogo-
dilo, došla i pala pred njega i rekla mu sve
kako je bilo. **34** On joj je rekao: „Kćeri, tvoja
vera te je izlečila. Idi s mirom, i budi zdrava
od svoje mučne bolesti.“

35 Dok je još govorio, došli su neki ljudi
iz kuće starešine sinagoge i rekli: „Kći ti je
umrla! Zašto da još mučiš učitelja?“ **36** Kad
je Isus čuo taj razgovor, rekao je starešini si-
nagoge: „Ne boj se, samo veruj.“ **37** I nije
dozvolio da ga iko prati osim Petra, Jakova i
Jovana, Jakovljevog brata.

38 Kad su došli u kuću starešine sinagoge,
video je pometnju i ljude kako plaču i nariču
na sav glas. **39** Ušao je i rekao im: „Zašto
stvarate pometnju i plačete? Dete nije umrlo,
nego spava.“ **40** A oni su mu se podsmevali.
Tada ih je sve isterao napolje i uzeo sa sobom
detetovog oca i majku i one koji su bili s njim,
i ušao je tamo gde je bilo dete. **41** Uzeo je de-
vojčicu za ruku i rekao joj: „Talita kumi,“ što
znači: „Devojčice, tebi govorim, ustani!“ **42**
Devojčica je odmah ustala i hodala, a imala
je dvanaest godina. I bili su van sebe od ushi-
ćenja. **43** A on ih je mnogo opominjao da
niko ne sazna za to. I rekao je da joj daju da
jede.

6 Otišao je odande i došao u svoj zavičaj,
a njegovi učenici su išli za njim. **2** Kad
je došla Subota, počeo je da poučava u
sinagogi. Mnogi koji su ga slušali bili su za-
divljeni i rekli su: „Otkud to ovome? Otkud
mu takva mudrost i kako to da njegove ruke
čine takva čuda? **3** Zar nije ovo tesar, Marijin*
sin i Jakovljev, Josijin, Judin i Simonov brat?
I zar nisu njegove sestre ovde s nama?“ I nisu
hteli da veruju u njega. **4** A Isus im je rekao:
„Prorok nije bez časti nigde osim u svom za-
vičaju, među svojim rođacima i u svom
domu.“ **5** Zato tamo nije učinio nijedno čudo,
osim što je položio ruke na nekoliko bolesnih
i izlečio ih. **6** Čudio se što nemaju vere. I obi-
lazio je okolna sela i poučavao ljude.

7 Zatim je pozvao dvanaestoricu, i počeo
da ih šalje dva po dva, dajući im vlast* nad

* **5:20** Ili: „Deset gradova“ – region istočno i jugoistočno od Galilejskog mora, u Isusovo vreme naseljen uglavnom neznabošcima.

* **6:3** Mirjam na hebrejskom.

* **6:8** „Eksusija“ na grčkom, reč koja se javlja 103 puta u novosaveznim spisima, u značenju vlast, autoritet, pravo, privilegija, sloboda izbora, određena jurisdikcija, snaga…, posebno u terminima moralnog uticaja i

nečistim duhovima. **8** I obavezao ih je da ne
nose na put ništa sem štapa – ni hleb, ni torbu,
ni novac u pojasu – **9** nego da obuju sandale i
da ne nose dve haljine. **10** Još im je rekao: „U
koju kuću uđete, ostanite tamo sve dok ne o-
dete iz tog mesta. **11** A u mestu u kom vas ne
prime i ne poslušaju vas, odlazeći odande
otresite prašinu ispod svojih nogu njima za
svedočanstvo. Zaista vam kažem, biće lakše
Sodomu i Gomori u dan suda, nego tom
gradu.“ **12** Tako su krenuli i propovedali da
bi se ljudi pokajali. **13** Isterivali su mnoge de-
mone i mazali uljem mnoge bolesne i lečili
ih.

14 To je došlo do ušiju kralja Heroda, jer
je Isusovo ime postalo poznato i govorilo se:
„Jovan Krstitelj je uskrsnuo iz mrtvih i zato
čini čuda.“ **15** A drugi su govorili: „To je I-
lija.“ Treći su govorili: „To je prorok poput
proroka iz prošlosti.“ **16** Kad je Herod to čuo,
rekao je: „To je Jovan kome sam odrubio
glavu, on je uskrsnuo iz mrtvih.“ **17** Jer sam
Herod je poslao da uhvate Jovana i da ga ve-
zanog bace u zatvor zbog Herodijade, žene
svog brata Filipa, kojom se bio oženio. **18** Jer
Jovan je govorio Herodu: „Nije ti dozvoljeno
da imaš ženu svog brata.“ **19** A Herodijada ga
je mrzela i htela je da ga ubije, ali nije mogla,
20 jer se Herod bojao Jovana, znajući da je on
pravedan i svet čovek, pa ga je štitio. Kad god
ga je slušao, bio je u velikoj nedoumici šta da
uradi, ali ipak ga je rado slušao.

21 Ali Herodijadi se pružila prilika kad je
Herod na svoj rođendan priredio večeru svo-
jim velikašima, vojnim zapovednicima i gali-
lejskim prvacima. **22** I ušla je Herodijadina
kći i zaigrala. Svidela se Herodu i njegovim
gostima. Kralj je rekao devojci: „Zatraži od
mene što god hoćeš, i daću ti.“ **23** I zakleo joj
se: „Što god zatražiš od mene, daću ti, pa bilo
to i pola mog kraljevstva.“ **24** Ona je izašla i
pitala svoju majku: „Šta da tražim?“ A ona joj
je odgovorila: „Glavu Jovana Krstitelja.“ **25** I
odmah je požurila kod kralja i rekla: „Hoću
da mi smesta daš na poslužavniku glavu Jo-
vana Krstitelja.“ **26** Kralj se veoma ražalo-
stio, ali zbog zakletve i gostiju nije hteo da je
odbije. **27** Zato je kralj odmah poslao jednog
od telesne straže i zapovedio mu da donese
Jovanovu glavu. I ovaj je otišao i odrubio mu
glavu u zatvoru **28** i doneo je na poslužavniku
i dao je devojci, a devojka ju je dala svojoj
majci. **29** Kad su njegovi učenici čuli za to,
došli su i uzeli njegovo telo i položili ga u
grob.

30 Apostoli su se skupili kod Isusa i izve-
stili ga o svemu što su činili i čemu su pouča-
vali. **31** Tada im je rekao: „Pođite sa mnom
na jedno pusto mesto i malo se odmorite.“ Jer
su mnogi dolazili i odlazili, pa nisu imali vre-
mena ni da jedu. **32** Tako su sami otišli čam-
cem na jedno pusto mesto. **33** Ali ljudi su ih
videli kako odlaze, pa su mnogi saznali za to
i iz svih gradova pohrlili su pešice i prestigli
ih. **34** A kad je izašao, video je silan narod,
pa se sažalio na njih, jer su bili kao ovce bez
pastira. I počeo je da ih poučava mnogo
čemu.

35 Kad je već bilo kasno, prišli su mu u-
čenici i rekli: „Ovo je pusto mesto, a već je
kasno. **36** Otpusti ih, neka idu u okolne zase-
oke i na imanja da kupe sebi nešto za jelo.“
37 Tada im on reče: „Vi im dajte da jedu.“ A
oni mu rekoše: „Da odemo da kupimo hleba
za dvesta denara* pa da im damo da jedu?“ **38**
On im reče: „Koliko hlebova imate? Idite i
vidite!“ Kad su pogledali, rekli su: „Pet, i dve
ribe.“ **39** I rekao je svima da posedaju u gru-
pama po zelenoj travi. **40** Posedali su u gru-
pama po sto i po pedeset. **41** On je uzeo pet
hlebova i dve ribe, pogledao u nebo i izrekao
blagoslov pa izlomio hlebove i dao ih učeni-
cima da ih podele ljudima. I dve ribe je raz-
delio svima. **42** Svi su jeli i nasitili se. **43**

činjenja.

* **6:37** Rimski srebrnik koji je težio 3,85 grama.

Sakupili su ostatke, dvanaest punih korpi, i ostatke od riba. **44** Onih koji su jeli hlebove bilo je pet hiljada muškaraca.

45 I odmah je naterao svoje učenike da uđu u čamac i da krenu na drugu obalu prema Betsaidi, dok je on otpustio narod. **46** Oprostio se s njima i otišao u goru da se moli. **47** Uveče je čamac bio nasred mora, a on je sam bio na kopnu. **48** Kad ih je video kako se muče veslajući, jer su plovili nasuprot vetru, oko četvrte noćne straže[*] došao je k njima, hodajući po moru. Ali hteo je da ih mimoiđe. **49** Kad su ga ugledali kako hoda po moru, pomislili su: „To je utvara!" I počeli su da viču. **50** Jer svi su ga videli i uplašili se. Ali on im se odmah obratio i rekao im: „Budite hrabri, ja sam! Ne bojte se." **51** I ušao je k njima u čamac i vetar je utihnuo. A oni su bili setno zadivljeni u sebi iznad mere i čudili se, **52** jer nisu shvatili šta je značilo čudo sa hlebovima, nego im srce to i dalje nije moglo razumeti.

53 Kad su prešli na kopno, došli su u Genizaret i usidrili čamac u blizini. **54** Čim su izašli iz čamca, ljudi su ga prepoznali, **55** pa su se rastrčali po celom tom kraju i počeli da na nosilima donose bolesne tamo gde su čuli da se on nalazi. **56** I gde god bi ulazio – u sela, u gradove, u naselja – na trgove bi stavljali bolesne, i oni bi ga molili da dotaknu barem rub njegove haljine. I ko bi ga dotakao, ozdravio bi.

7 Oko njega su se skupili fariseji i neki pismoznalci koji su došli iz Jerusalima. **2** Videvši da neki njegovi učenici jedu nečistim rukama, to jest da neopranim rukama jedu hleb, optužili su ih. **3** A fariseji i svi Judejci ne jedu dok ne operu ruke do lakata, držeći se predanja svojih starih. **4** Kad se vrate s trga, ne jedu ako se ne operu vodom. Ima još mnogo toga čega se zbog predanja drže: obrednog pranja čaša, bokala i bakarnog posuđa. **5** Zato su ga ti fariseji i pismoznalci upitali: „Zašto tvoji učenici ne postupaju po predanju starešina već neumivenim rukama jedu hleb?" **6** A on im je rekao: „Dobro je Isaija prorokovao o vama, licemeri, kad je napisao: 'Ovaj narod me poštuje usnama svojim, ali srce mu je daleko od mene. **7** Uzalud me poštuju učeći naukama i uredbama ljudskim.'[*] **8** Ostavljate nauk Božji, a držite se ljudskog predanja, pranja bokala i čaša, i sličnih stvari što činite."

9 Još im je rekao: „Lukavo ukidate Božji uput da biste sačuvali svoje predanje. **10** Na primer, Mojsije je rekao: 'Poštuj svog oca i svoju majku,' i 'Ko prokune oca ili majku, neka se pogubi.' **11** A vi kažete: 'Ako čovek kaže ocu ili majci: Sve što imam, a čime bih ti mogao pomoći, to je korban (to jest, dar posvećen Bogu)...' **12** Time mu više ne dozvoljavate da išta učini za oca ili majku. **13** Tako obezvređujete reč Božju svojim predanjem koje ste preneli drugima. I još mnogo toga sličnog radite." **14** Tada je opet pozvao narod k sebi i rekao im: „Slušajte me svi i razumite! **15** Ništa što spolja ulazi u čoveka ne čini ga nečistim, nego ono što izlazi iz čoveka, to ga čini nečistim. **16** Ko ima uši da čuje, neka sluša."

17 A kada je otišao od naroda i ušao u kuću, njegovi učenici su ga pitali za smisao poređenja. **18** Tada im reče: „Zar ni vi ne razumete? Zar ne znate da čoveka ne čini nečistim ništa što spolja ulazi u njega, **19** jer mu ne ulazi u srce, nego u utrobu, i prazni napolje, čisteći svu hranu?"[*] **20** Još je rekao: „Ono

[*] **6:48** U pitanju je rimska podela noći na četiri dela od po tri sata, od zalaska do izlaska sunca.

[*] **7:7** Vidi: Isaija 29:13.

[*] **7:18-19** Iz konteksta Marko 7:1-23 jasna je Isusova poenta o nečistoti koja potiče iznutra, od lošeg karaktera, i da ljudske religijske ideje zbunjuju i odvraćaju od Božje istine. Predmet spora bio je jedenje hleba neumivenim rukama, tako da Isusov naglašeni kontrast nema ništa sa zakonom o podeli životinja na čiste i nečiste za ishranu (Lev. 11) niti eventualnim opozivom tog propisa (uporedi sa Matej 15:15-20).

što izlazi iz čoveka, to čoveka čini nečistim. **21** Jer iznutra, iz ljudskog srca, izlaze zle misli, blud, krađe, ubistva, **22** preljube, lakomstvo, zloba, prevara, besramnost, zavidno oko, hula, oholost, nerazumnost. **23** Sva ta zla izlaze iznutra i čoveka čine nečistim.“

24 Ustao je i otišao odande u područje Tira i Sidona. Ušao je u jednu kuću i nije hteo da iko sazna da je tamo. Ali nije mogao proći neopaženo, **25** nego je odmah za njega čula jedna žena čija je kćerkica bila opsednuta nečistim duhom, pa je došla i pala ničice pred njegove noge. **26** Ta žena je bila Sirofeničanka grčkog porekla. I molila ga je da istera demona iz njene kćeri. **27** Ali on joj je rekao: „Pusti da se prvo nasite deca, jer nije u redu da se od dece uzme hleb i da se baci psima.“ **28** A ona mu reče: „Da, gospodine, ali i psi ispod stola jedu od dečjih mrvica.“ **29** Tada joj reče: „Zato što si to rekla, idi! Demon je izašao iz tvoje kćeri.“ **30** I ona je otišla kući i našla dete kako leži na krevetu, a demon je bio izašao.

31 Kad se vraćao iz područja Tira, išao je preko Sidona do Galilejskog mora kroz područje Dekapolisa. **32** Tamo su mu doveli jednog gluvog čoveka koji je teško govorio, i molili su ga da položi ruke na njega. **33** On ga je uzeo iz naroda nasamo i stavio mu svoje prste u uši, a zatim je pljunuo i dotakao mu jezik. **34** Pogledao je u nebo, duboko uzdahnuo i rekao mu: „Efata,“ to jest: „Otvori se!“ **35** Tada su mu se otvorile uši, i odvezala se sveza njegovog jezika, i normalno je govorio. **36** Isus im je zabranio da ikome govore o tome, ali što im je više branio, to su oni više o tome govorili. **37** Bili su veoma zadivljeni i govorili su: „Sve dobro čini. Gluvima daje da čuju i nemima da govore.“

8 Tih dana opet se okupio silan narod. Pošto nisu imali šta da jedu, pozvao je učenike i rekao im: **2** „Žao mi je naroda, jer su već tri dana kod mene, a nemaju šta da jedu. **3** Ako ih pošaljem kući gladne, malaksaće na putu. A neki od njih su došli izdaleka.“ **4** Učenici su mu odgovorili: „Otkud bi neko na ovom pustom mestu mogao te ljude da nahrani hlebom?“ **5** Još ih je upitao: „Koliko hlebova imate?“ Odgovorili su: „Sedam.“ **6** Tada je rekao narodu da poseda po zemlji. I uzeo je sedam hlebova, zahvalio Bogu, izlomio ih i dao svojim učenicima da ih podele. I podelili su ih narodu. **7** Imali su i nekoliko riba. Blagoslovio ih je i rekao da i njih podele. **8** I jeli su i nasitili se. Zatim su sakupili ono što je preostalo – sedam punih korpi. **9** Tamo je bilo oko četiri hiljade muškaraca. Na kraju ih je otpustio.

10 Odmah je ušao u čamac sa svojim učenicima i došao je u dalmanutske krajeve. **11** Tamo su došli fariseji i počeli da se prepiru s njim, tražeći od njega znak s neba, da bi ga iskušali. **12** Tada je duboko uzdahnuo i rekao: „Zašto ovaj naraštaj traži znak? Zaista, kažem vam, neće se dati znak ovom naraštaju.“ **13** Tada ih je ostavio, ušao u čamac i otišao na drugu obalu.

14 Ali zaboravili su da ponesu hleb, tako da su kod sebe u čamcu imali samo jedan hleb. **15** I upozoravao ih je: „Budite oprezni, čuvajte se kvasca farisejskog i kvasca Herodovog.“ **16** A oni su među sobom raspravljali o tome što nemaju hleb. **17** Isus je to zapazio, pa im je rekao: „Zašto raspravljate o tome što nemate hleb? Zar još ne razumete i ne shvatate? Zar vaše srce ne može to razumeti? **18** Zar ‘oči imate, a ne vidite, i uši imate, a ne čujete?’ Zar se ne sećate, **19** kad sam izlomio pet hlebova za pet hiljada ljudi, koliko ste korpi punih ostataka sakupili?“ Odgovorili su mu: „Dvanaest.“ **20** A kad sam izlomio sedam za četiri hiljade ljudi, koliko ste korpi punih ostataka sakupili?“ Odgovorili su mu: „Sedam.“ **21** Na to im je rekao: „Zar još ne shvatate?“

22 Došli su u Betsaidu. Tamo su mu doveli jednog slepog čoveka i zamolili su ga da ga dotakne. **23** On je uzeo slepog čoveka za

ruku, izveo ga izvan sela, pljunuo mu na oči, položio ruke na njega i upitao ga: „Vidiš li nešto?“ **24** Čovek je pogledao i rekao: „Vidim ljude, u stvari vidim nešto kao stabla koja hodaju.“ **25** Zatim mu je opet položio ruke na oči, i čovek je potpuno progledao. Ozdravio je i sve je jasno video. **26** Tada ga je poslao kući i rekao mu: „Ne ulazi u selo niti govori s nekim u selu.“

27 Isus i njegovi učenici krenuli su u sela Cezareje Filipove. Putem je on upitao svoje učenike: „Šta govore ljudi, ko sam ja?“ **28** Oni su mu odgovorili: „Neki kažu da si Jovan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da si jedan od proroka.“ **29** A on ih upita: „A vi, šta vi kažete, ko sam ja?“ Petar mu odgovori: „Ti si Hristos.“ **30** Tada ih je upozorio da nikome ne govore o njemu. **31** I počeo je da ih poučava da Sin čovečiji mora mnogo da pretrpi i da bude odbačen od starešina, svešteničkih glavara i pismoznalaca, da bude ubijen i da posle tri dana uskrsne. **32** To im je otvoreno govorio. A Petar ga je odveo na stranu i počeo da ga prekoreva. **33** Ali on se okrenuo, pogledao svoje učenike i prekorio Petra: „Odlazi od mene, Sotono, jer tvoje misli nisu Božje, nego ljudske.“

34 Pozvao je k sebi narod i svoje učenike i rekao im: „Ako neko hoće da ide za mnom, neka se odrekne sebe i uzme svoj krst i neka ide za mnom. **35** Jer ko hoće da spase svoju dušu, izgubiće je, a ko izgubi svoju dušu radi mene i radi dobre vesti, spašće je. **36** Zaista, šta vredi čoveku da dobije ceo svet, a izgubi dušu? **37** Jer, šta čovek može dati u zamenu za svoju dušu?* **38** Jer ko se postidi mene i mojih reči u ovom preljubničkom i grešnom naraštaju, i Sin čovečiji će se postideti njega kad dođe u slavi svog Oca sa svetim anđelima.“

9 Još im je rekao: „Zaista, kažem vam, neki od onih koji ovde stoje neće okusiti smrt dok ne vide da je Božje kraljevstvo došlo u sili.“ **2** Tako je šest dana kasnije Isus uzeo Petra, Jakova i Jovana i poveo ih na visoku goru, gde su bili sami. Tada se preobrazio pred njima. **3** Haljine su mu postale blistave, mnogo belje nego što bi ih ijedan belilac na zemlji mogao ubeliti. **4** Pokazali su im se Ilija i Mojsije kako razgovaraju sa Isusom. **5** Petar je rekao Isusu: „Učitelju, dobro nam je ovde. Zato podignimo tri šatora, jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju.“ **6** U stvari, nije znao šta da kaže, jer su se mnogo uplašili. **7** I stvorio se oblak i zasenio ih je, a iz oblaka je došao glas: „Ovo je moj Sin voljeni! Njega slušajte!“ **8** I odjednom, pogledavši uokolo, više nisu videli nikoga pored sebe osim Isusa.

9 Dok su silazili s gore, zapovedio im je da nikome ne pričaju šta su videli sve dok Sin čovečiji ne ustane iz mrtvih. **10** I oni su uzeli k srcu te reči, ali među sobom su raspravljali šta znači to da će ustati iz mrtvih. **11** Upitali su ga: „Zašto pismoznalci kažu da prvo mora da dođe Ilija?“ **12** A on im je odgovorio: „Zaista najpre mora da dođe Ilija i da obnovi sve. Ali kako to da je o Sinu čovečijem napisano da mora mnogo pretrpeti i da će biti prezren?* **13** Ali kažem vam: Ilija je već došao i učinili su mu ono što su hteli, kao što je napisano o njemu.“

14 Kad su došli k drugim učenicima, primetili su silan narod oko njih i pismoznalce kako se prepiru s njima. **15** Čim ga je sav taj narod ugledao, iznenađeno su pritrčali k njemu i počeli da ga pozdravljaju. **16** A on ih je upitao: „O čemu se prepirete s njima?“ **17** Neko iz naroda mu je odgovorio: „Učitelju, doveo sam ti svog sina jer je opsednut duhom zbog koga ne može da govori. **18** Gde god ga uhvati, tresne ga o zemlju, a on zapeni, škripi zubima i gubi snagu. Rekao sam tvojim

* **8:36-37** Ili „život.“ Vidi 1. Mojsijeva 2:7.

* **9:12** Vidi: Isaija 53:3.

učenicima da ga isteraju, ali nisu mogli.“ **19** A on im je rekao: „O bezverni naraštaju! Dokle moram biti s vama? Dokle vas moram podnositi? Dovedite ga k meni.“ **20** I doveli su ga k njemu. Kad ga je ugledao, duh je odmah dete bacio u grč. I dete je palo na zemlju i počelo da se valja i da peni. **21** Isus je upitao njegovog oca: „Koliko mu se dugo to događa?“ On je rekao: „Od malena. **22** I često ga baca i u vatru i u vodu da ga ubije. Nego, ako možeš nešto da učiniš, smiluj nam se i pomozi nam.“ **23** Isus mu reče: „Ako možeš verovati! Sve je moguće onome ko veruje.“ **24** Otac tog deteta je odmah povikao sa suzama u očima: „Gospode, verujem! Pomozi mom neverstvu!“

25 Primetivši da narod hrli k njima, Isus je prekorio nečistog duha: „Duše koji ga činiš nemim i gluvim, zapovedam ti, izađi iz njega i više ne ulazi u njega!“ **26** I izašao je posle povika i silnog detetovog grčenja. A dečak je ostao kao mrtav, tako da je većina govorila: „Mrtav je!“ **27** Ali Isus ga je uzeo za ruku i podigao, i on je ustao. **28** Kad je ušao u kuću, njegovi učenici su ga nasamo upitali: „Zašto mi nismo mogli da ga isteramo?“ **29** On im je odgovorio: „Ovaj rod se ničim ne može isterati osim molitvom i postom.“

30 Otišavši odande, prolazili su kroz Galileju, a on nije hteo da to iko sazna. **31** Jer je poučavao svoje učenike i govorio im: „Sin čovečiji biće predat u ruke ljudima. Oni će ga ubiti, ali iako će biti ubijen, uskrsnuće posle tri dana.“ **32** Ali oni nisu razumeli te reči, a bojali su se da ga pitaju.

33 Došli su u Kapernaum. Kad je bio u kući, upitao ih je: „O čemu ste putem raspravljali?“ **34** A oni su ćutali, jer su putem među sobom raspravljali ko je veći. **35** Tada je on seo i pozvao dvanaestoricu i rekao im: „Ako neko želi da bude prvi, neka bude od svih poslednji i svima sluga.“ **36** Uzeo je dete, stavio ga među njih, zagrlio ga i rekao im: **37** „Ko prima jedno ovakvo dete u moje ime, mene prima. A ko mene prima, ne prima samo mene nego i onoga koji me je poslao.“

38 Jovan mu je rekao: „Učitelju, videli smo kako jedan čovek isteruje demone u tvoje ime, pa smo mu branili, jer nije išao s nama.“ **39** Ali Isus je rekao: „Ne branite mu, jer niko ko učini neko čudo u moje ime neće moći odmah zatim zlo govoriti o meni. **40** Jer ko nije protiv nas, za nas je. **41** Jer ko vam pruži čašu vode zato što pripadate Hristu, zaista, kažem vam, neće izgubiti svoju platu. **42** Ali ko pokoleba u veri jednog od ovih malih koji veruju u mene, bolje bi mu bilo da mu se oko vrata obesi mlinski kamen i da bude bačen u more.

43 Ako te tvoja ruka navodi na greh, odseci je. Bolje ti je da sakat dobiješ život nego da s obe ruke odeš u gehenu ognjenu,* u vatru koja se ne može ugasiti. **44** Gde crv njihov ne umire i oganj se ne gasi. **45** Ako te tvoja noga navodi na greh, odseci je. Bolje ti je da hrom dobiješ život nego da s obe noge budeš bačen u gehenu ognjenu. **46** Gde crv njihov ne umire i oganj se ne gasi. **47** Ako te tvoje oko navodi na greh, iskopaj ga. Bolje ti je da s jednim okom uđeš u Božje kraljevstvo nego da s oba oka budeš bačen u gehenu, u oganj koji se nikad neće ugasiti, **48** gde crv njihov ne umire i vatra se ne gasi.

49 Jer svako će biti posoljen vatrom, i svaka žrtva će se osoliti solju. **50** So je dobra. Ali ako so postane neslana, čime ćete je obnoviti? Imajte soli u sebi i budite u miru jedni s drugima.“

10 Odande je ustao i došao u granična područja Judeje i na onu stranu Jordana. Narod je opet došao k njemu, a on ih je opet poučavao, kao što je imao običaj. **2** Tada su mu prišli fariseji i da bi ga iskušali upitali su ga: „Da li čovek sme da se razvede od svoje žene iz bilo kog razloga?“ **3** A on im

* **9:43-48** Vidi fusnotu za Matej 5:22.

je odgovorio: „Kako vas upućuje Mojsije?“ **4** Oni su rekli: „Mojsije je dozvolio mužu da napiše potvrdu o razvodu i da se razvede od žene.“ **5** Isus im je rekao: „Zbog okorelosti vašeg srca napisao vam je taj propis. **6** Ali od početka stvaranja ‘Bog ih je načinio kao muškarca i ženu. **7** Zato će čovek ostaviti svog oca i svoju majku i vezaće se sa svojom ženom, **8** i njih dvoje biće jedno telo.’ Tako nisu više dvoje, nego jedno telo. **9** Dakle, što je Bog sastavio, čovek neka ne rastavlja.“ **10** Kad su opet bili u kući, učenici su ga ispitivali o tome. **11** I on im je rekao: „Ko se razvede od svoje žene i oženi se drugom, čini preljubu prema prvoj. **12** I ako se žena razvede od muža pa se uda za drugoga, čini preljubu.“

13 Ljudi su mu dovodili decu da ih dotakne, ali učenici su ih prekorevali. **14** Kad je Isus to video, naljutio se i rekao im: „Pustite decu da dolaze k meni. Ne branite im, jer takvima pripada Božje kraljevstvo. **15** Zaista, kažem vam, ko ne primi Božje kraljevstvo poput deteta, neće ući u njega.“ **16** I uzeo je decu u krilo i blagosiljao ih, polažući ruke na njih.

17 Kad je polazio na put, dotrčao je jedan čovek, pao pred njim na kolena i upitao ga: „Učitelju dobri, šta moram da radim da nasledim večni život?“ **18** Isus mu reče: „Zašto me zoveš dobrim? Niko nije dobar, osim jednoga Boga. **19** Uputstva[*] znaš: ‘Ne počini zločin ubistva,’ ‘Ne učini preljubu,’ ‘Ne ukradi,’ ‘Ne svedoči lažno,’ ‘Ne varaj,’ ‘Poštuj svog oca i svoju majku.’“ **20** A on mu reče: „Učitelju, svega se toga držim još od svoje mladosti.“ **21** Tada ga Isus pogleda i s naklonošću mu reče: „Jedno ti nedostaje: Idi, prodaj ono što imaš i novac daj siromašnima i imaćeš blago na nebu. Onda dođi, uzmi krst i kreni za mnom.“ **22** Ali on se rastužio na te reči i otišao žalostan, jer je imao velik imetak.

23 Pogledavši uokolo, Isus je rekao svojim učenicima: „Kako je teško bogatašu ući u Božje kraljevstvo!“ **24** Učenici su bili začuđeni njegovim rečima. Zato im je Isus opet rekao: „Deco, kako je teško onima koji se pouzdaju u novac ući u Božje kraljevstvo! **25** Lakše je kamili da prođe kroz iglene uši nego bogatašu da uđe u Božje kraljevstvo.“ **26** A oni su se još više začudili i upitali ga: „Ko onda može biti spasen?“ **27** Isus je pogledao u njih i rekao: „Ljudima je to nemoguće, ali Bogu nije. Bogu je sve moguće.“ **28** Tada mu Petar reče: „Mi smo sve ostavili i pošli smo za tobom. Šta ćemo imati od toga?“ **29** Isus mu odgovori: „Zaista, kažem vam, nema niko ko je ostao bez kuće, ili braće, ili sestre, ili majke, ili oca, ili žene, ili dece, ili njive, radi mene i radi dobre vesti, **30** a da neće sada, u ovom dobu, dobiti stostruko: i kuće i braću i sestre i majke i decu i njive, s progonstvima, a u dobu koje dolazi večni život. **31** Ali, mnogi koji su prvi biće poslednji, a poslednji prvi.“

32 Putovali su tako u Jerusalim, a Isus je išao ispred njih. Bili su zadivljeni, a oni koji su išli za njima bojali su se. Tada je opet uzeo dvanaestoricu na stranu i počeo da im govori o onome što treba da ga zadesi: **33** „Evo, idemo u Jerusalim. Sin čovečiji biće predat svešteničkim glavarima i pismoznalcima, i oni će ga osuditi na smrt i predaće ga neznabošcima, **34** i rugaće mu se i pljuvaće ga i bičevaće ga i ubiće ga, a on će posle tri dana uskrsnuti.“

35 Jakov i Jovan, dva Zebadijeva sina, prišli su mu i rekli: „Učitelju, hteli bismo da nam učiniš ono što zatražimo od tebe.“ **36** On im reče: „Šta hoćete da vam učinim?“ **37** Oni mu rekoše: „Daj nam da u tvojoj slavi sednemo jedan s tvoje desne strane, a drugi s leve.“ **38** Isus im reče: „Ne znate šta tražite. Možete li

[*] **10:19** Grčka reč „entolas“ podrazumeva učenje, uputstva (instrukcije), naloge, smernice ili nauk, prema njenom ekvivalentu „micva“ („micvot“ u množini) na hebrejskom jeziku. Pojam „entolas“ i njeni drugi gramatički oblici u Novom savezu koristi se na mnogo mesta. Ovaj izraz ne treba mešati sa reči „zakon.“

da pijete čašu koju ja pijem, ili da se krstite krštenjem kojim se ja krstim?“ **39** Oni odgovoriše: „Možemo.“ Tada im Isus reče: „Čašu koju ja pijem pićete, i krštenje kojim se ja krstim krstićete se. **40** Ali da sedite s moje desne i s moje leve strane, to ne mogu ja dati, nego kojima je pripremljeno od Oca mog.“

41 Kad su to čula ostala desetorica, naljutili su se na Jakova i Jovana. **42** Ali Isus ih je pozvao k sebi i rekao im: „Znate da oni koje smatraju vladarima gospodare narodima i velikaši ih drže pod svojom vlašću. **43** A među vama neka ne bude tako. Nego ko hoće da bude velik među vama, neka vam bude sluga, **44** i ko hoće da bude među vama prvi, neka bude svima rob. **45** Jer ni Sin čovečiji nije došao da mu služe, nego da služi i da svoju dušu da kao otkupninu za mnoge.“

46 Došli su u Jerihon. I kad su on i njegovi učenici i mnogo naroda izlazili iz Jerihona, Bartimej (Timejev sin), slepi prosjak, sedeo je pored puta. **47** Kad je čuo da je to Isus Nazarećanin, počeo je vikati: „Sine Davidov, Isuse, smiluj mi se!“ **48** Mnogi su ga ućutkivali, ali on je još jače vikao: „Sine Davidov, smiluj mi se!“ **49** Tada se Isus zaustavio i rekao: „Pozovite ga.“ I pozvali su slepog čoveka i rekli mu: „Budi hrabar! Ustani, zove te.“ **50** On je zbacio sa sebe svoju haljinu, skočio i otišao k Isusu. **51** Tada ga Isus upita: „Šta hoćeš da ti učinim?“ A slepi čovek odgovori: „Učitelju, učini da progledam.“ **52** Isus mu reče: „Idi, vera te je tvoja izlečila.“ I odmah je progledao i pošao putem za njim.

11

Kad su se približili Jerusalimu, Betfagi i Betaniji na Maslinskoj gori, poslao je dvojicu svojih učenika **2** i rekao im: „Idite u selo koje vidite pred sobom. Čim uđete u njega naći ćete privezano magare na kome još niko nije sedeo. Odvežite ga i dovedite. **3** Ako vam neko kaže: ‘Zašto to radite?,’ recite: ‘Gospodu treba, i odmah će ga vratiti.’“ **4** Tako su otišli i našli magare privezano kod vrata, napolju na ulici, i odvezali su ga. **5** Neki od onih što su tamo stajali upitali su ih: „Zašto odvezujete magare?“ **6** Oni su im odgovorili onako kako im je Isus rekao. I pustili su ih da idu.

7 I doveli su Isusu magare, stavili na njega svoje haljine, i on je seo na njega. **8** Mnogi su prostirali svoje haljine po putu, a drugi su uzeli zelene grane koje su nasekli u poljima. **9** Oni koji su išli pred njim i oni koji su išli za njim vikali su: „Spasi nas, molimo te![*] Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospodnje! **10** Blagosloveno kraljevstvo našeg oca Davida koje dolazi u ime Gospodnje! Spasi nas, molimo tebe koji si na visinama!“ **11** I ušao je u Jerusalim i otišao u hram. Razgledao je sve uokolo, i pošto je već bilo kasno, otišao je u Betaniju s dvanaestoricom.

12 Sutradan, kad su izašli iz Betanije, ogladneo je. **13** Izdaleka je ugledao smokvu koja je imala lišće, i otišao je da vidi može li se na njoj nešto naći. Ali kad je došao do nje, nije našao ništa sem lišća, jer nije bilo vreme smokvama. **14** Tada joj je rekao: „Neka niko više nikada ne jede ploda s tebe.“ A njegovi učenici su slušali.

15 Došli su u Jerusalim. Tamo je ušao u hram i počeo da isteruje one koji su prodavali i kupovali u hramu, i isprevrtao je stolove menjačima novca i klupe onima koji su prodavali golubove. **16** I nikome nije dozvolio da pronese bilo kakvu stvar kroz hram.[*] **17** Poučavao je narod i govorio: „Zar nije pisano: ‘Moj dom zvaće se dom molitve za sve narode?’[*] A vi ste od njega napravili razbojničku pećinu.“ **18** To su čuli sveštenički glavari i pismoznalci i tražili su priliku da ga pogube, jer su ga se bojali, pošto je sav narod

[*] **11:9** „Hosana“ na hebrejskom.

[*] **11:16** Na grčkom originalu se koristi izraz „svetinja,“ što ukazuje na duhovni značaj iznad materijalnog. Isus je takođe koristio taj izraz.

[*] **11:17** Vidi: Jeremija 7:11.

bio zadivljen njegovim učenjem.

19 Uveče su izašli iz grada kao i obično. **20** A kad su rano ujutru prolazili, videli su da se smokva osušila do korena. **21** Petar se setio Isusovih reči, pa mu je rekao: „Učitelju, pogledaj, osušila se ona smokva koju si prokleo.“ **22** I odgovarajući Isus im reče: „Ako imate veru od Boga, **23** zaista, kažem vam, ko kaže ovoj gori: ‘Digni se i baci se u more,’ i ne posumnja u svom srcu, nego veruje da će se dogoditi ono što kaže, biće mu tako. **24** Zato vam kažem: Sve ono za šta se molite i što tražite, verujte da ste već dobili, i imaćete to. **25** I kad stojite i molite se, oprostite sve što imate protiv nekoga, da bi i vaš Otac koji je na nebesima oprostio vama vaše prestupe. **26** Ali ako vi drugima ne opraštate, ni vaš Otac koji je na nebesima neće vama oprostiti vaše prestupe.“

27 Opet su došli u Jerusalim. I dok je išao po hramu, prišli su mu sveštenički glavari, pismoznalci i starešine **28** i upitali su ga: „Kojom vlašću to činiš? Ko ti je dao tu vlast da to činiš?“ **29** Isus im je rekao: „Nešto ću vas pitati. Odgovorite mi, pa ću i ja vama reći kojom vlašću ovo činim. **30** Da li je krštenje kojim je Jovan krstio bilo s neba ili od ljudi? Odgovorite mi.“ **31** A oni su rasuđivali među sobom: „Ako kažemo: ‘S neba,’ reći će: ‘Zašto mu onda niste verovali?’ **32** Ali ako kažemo: ‘Od ljudi’,“ bojali su se naroda, jer su svi smatrali da je Jovan zaista bio prorok. **33** I odgovorili su Isusu: „Ne znamo.“ A Isus im je rekao: „Ni ja vama neću reći kojom vlašću ovo činim.“

12

Počeo je da im govori u poređenjima: „Jedan čovek je zasadio vinograd i postavio ogradu oko njega, iskopao je mesto za vinsku presu i podigao stražarsku kulu. Dao ga je u zakup vinogradarima i otputovao u tuđinu. **2** Kad je došlo vreme, poslao je jednog slugu k vinogradarima da uzme od njih deo vinogradskog roda. **3** Ali oni su ga uhvatili, istukli i poslali nazad praznih ruku. **4** Poslao im je i drugog slugu. Njemu su razbili glavu i osramotili ga. **5** Poslao je i trećeg, a njega su ubili. Tako i mnoge druge, od kojih su neke istukli, a neke pobili. **6** Imao je još jednog, voljenog sina. Njega je poslednjeg poslao k njima, rekavši: ‘Postideće se mog sina.’ **7** Ali ti vinogradari su među sobom rekli: ‘Ovo je naslednik. Hajde da ga ubijemo, pa će nasledstvo biti naše.’ **8** Tada su ga uhvatili, ubili i izbacili iz vinograda. **9** Šta će uraditi vlasnik vinograda? Doći će i pogubiće vinogradare, a vinograd će dati drugima. **10** Zar nikada niste čitali ove reči iz Pisma:[*] ‘Kamen koji su graditelji odbacili postao je glavni ugaoni kamen. **11** To je Gospodnje delo, i divno je u našim očima?’“[*]

12 Od tada su tražili priliku da ga uhvate jer su razumeli da je ispričao ovo poređenje imajući njih na umu. Ali bojali su se naroda, pa su ga ostavili i otišli.

13 Zatim su poslali k njemu neke fariseje i Herodove pristalice da ga uhvate u reči. **14** Kad su došli, rekli su mu: „Učitelju, znamo da govoriš istinu i da nisi pristrasan, jer ne gledaš ko je ko, nego po istini učiš Božjem putu. Da li je dozvoljeno da se cezaru plaća porez ili nije? **15** Da li da plaćamo ili da ne plaćamo?“ Prozrevši njihovo licemerstvo, reče im: „Zašto me iskušavate? Pokažite mi novčić.“ **16** I doneli su ga. On im reče: „Čiji je ovo lik i natpis?“ Odgovorili su: „Cezarov.“ **17** Isus tada reče: „Dajte cezaru cezarovo, a Bogu Božje.“ I divili su mu se.

18 Tada su k njemu došli sadukeji, koji kažu da nema uskrsenja, i upitali su ga: **19** „Učitelju, Mojsije nam je napisao da onaj kome umre brat i ostavi ženu, ali ne ostavi deteta, treba da uzme tu ženu i s njom podigne potomstvo svom bratu.[*] **20** Bilo je sedmoro

[*] **12:10** Tada se pod „Pismom“ podrazumevao Stari Savez (Tanah).

[*] **12:11** Vidi: Psalam 118:22.

[*] **12:19** Vidi: 5. Mojsijeva 25:5.

braće. Prvi je uzeo ženu, ali kad je umro nije
ostavio potomstvo. **21** Uzeo ju je i drugi, ali
je umro ne ostavivši potomstvo. I treći isto
tako. **22** I nijedan od sedmorice nije ostavio
potomstvo. Poslednja od svih umrla je i žena.
23 Kad bude uskrsenje, kad ustanu, kome će
od njih biti žena? Jer su je sedmorica imala za
ženu.“ **24** Isus im je rekao: „Zar niste u
zabludi zato što ne poznajete ni Pisma ni
Božju moć? **25** Jer kad ustanu iz mrtvih, niti
će se ženiti niti udavati, nego će biti kao
anđeli na nebesima. **26** A da mrtvi ustaju, zar
niste čitali u Mojsijevoj knjizi, u zapisu o
grmu, kako mu je Bog rekao: ‘Ja sam Bog
Abramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev?’[*] **27**
A on nije Bog mrtvih, nego Bog živih. U ve-
likoj ste zabludi.“

28 Jedan od pismoznalaca, koji je prišao i
čuo njihovu raspravu, znajući da im je dobro
odgovorio, upitao ga je: „Koji je nauk priori-
tetniji od svih?“ **29** Isus je odgovorio: „Prvi
nauk ispred svih je: ‘Čuj, Izraele, Gospod
Bog naš, Gospod je jedini, **30** i ‘Voli
Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i
svom svojom dušom i svim svojim umom i
svom svojom snagom.’[*] To je prvi nauk. **31**
Drugi sličan ovom je: ‘Voli svog bližnjeg kao
samog sebe.’[*] Većeg nauka od ovih nema.“
32 Pismoznalac mu je rekao: „Učitelju, dobro
je i istinito što si rekao: ‘On je jedan i nema
drugog osim njega.’ **33** I voleti ga svim srcem
i svim razumom i svom dušom i svom sna-
gom, i voleti bližnjeg kao samog sebe vredi
mnogo više od svih žrtava paljenica i drugih
žrtava.“ **34** Tada mu je Isus, videvši da je pa-
metno odgovorio, rekao: „Nisi daleko od
Božjeg kraljevstva.“ I više niko nije imao
hrabrosti da ga ispituje.

35 Poučavajući u hramu, Isus je rekao:
„Kako to da pismoznalci kažu da je Hristos
Davidov sin? **36** Sam David je u Duhu sve-
tom kazao: ‘Gospod je rekao mom Gospodu:
‘Sedi meni s desne strane, dok ne položim ne-
prijatelje tvoje pod noge tvoje.’[*] **37** Sam Da-
vid ga naziva Gospodom,’ pa kako mu je
onda sin?“

I silan narod ga je s uživanjem slušao. **38**
Poučavajući ih, govorio je: „Čuvajte se
pismoznalaca koji rado šetaju u dugim halji-
nama i vole da ih pozdravljaju na trgovima **39**
i rado zauzimaju prva mesta u sinagogama i
najbolja mesta na večerama. **40** To su oni koji
otimaju imovinu udovicama i dugo se mole
samo zato da ih drugi vide. Oni će dobiti
strožu presudu.“

41 I seo je naspram kase za priloge i
posmatrao kako narod ubacuje novac u kasu
za priloge. Mnogi bogataši su ubacivali
mnogo. **42** Došla je jedna siromašna udovica
i ubacila dva novčića.[*] **43** Tada je pozvao k
sebi svoje učenike i rekao im: „Zaista, kažem
vam, ova siromašna udovica ubacila je više
od svih koji ubacuju novac u kasu za priloge.
44 Jer svi su oni ubacili od svog viška, a ona
je od svoje sirotinje ubacila sve što je imala
za izdržavanje.“

13 Kad je izlazio iz hrama, jedan od nje-
govih učenika mu je rekao: „Učitelju,
gledaj! Kakvog li kamenja, kakvog li
zdanja!“ **2** A Isus mu je rekao: „Vidiš li ove
veličanstvene građevine? Neće se ovde osta-
viti ni kamen na kamenu, sve će biti poru-
šeno.“

3 Dok je sedeo na Maslinskoj gori na-
suprot hramu, Petar, Jakov, Jovan i Andrej
nasamo su ga upitali: **4** „Kaži nam kada će to
biti, i šta će biti znak da je došlo vreme da se
sve to završi?“ **5** Tada je Isus počeo da im go-
vori: „Pazite da vas neko ne zavede. **6** Mnogi

[*] **12:26** Vidi: 2. Mojsijeva 3:6.
[*] **12:29-30** Vidi: 5. Mojsijeva 6:5.
[*] **12:31** Vidi: 3. Mojsijeva 19:18.
[*] **12:36** Vidi: Psalam 110:1.

[*] **12:42** Doslovno: „dve lepte.“ Lepta (lepton) bila je jevrejski bakarni ili bronzani novčić najmanje vrednosti i vredeo je pola kodranta. Kodrant je rimski bakarni ili bronzani novčić, šezdeset četvrti deo denara. Vidi dodatak na kraju knjige.

će doći u moje ime i govoriti: ‘Ja sam Hri-
stos!’ I mnoge će zavesti. **7** Kad čujete ratni
metež i vesti o ratovima, ne plašite se. To
mora da se dogodi, ali tada još nije kraj.

8 Jer će ustati narod na narod i kraljevstvo
na kraljevstvo, biće zemljotresa po raznim
mestima i biće gladi i nemira. To je početak
trudova.[*]

9 A vi pazite na sebe. Predavaće vas sudo-
vima i tući će vas u skupštinama i vodiće vas
pred namesnike i kraljeve zbog mene, njima
za svedočanstvo. **10** I u svim narodima najpre
mora da se propoveda dobra vest.

11 Kad vas budu vodili na sud, nemojte da
se unapred brinete šta ćete govoriti, nego šta
vam bude dato u tom času, to govorite, jer ne-
ćete govoriti vi, nego Duh sveti.

12 Brat će brata predati na smrt i otac dete,
i deca će ustati na roditelje i daće da ih po-
gube. **13** I svi će vas narodi mrzeti zbog mog
imena. Ali ko istraje do kraja, taj će biti spa-
sen.

14 Ali kad vidite da gadost koja pustoši,
za koju govori prorok Danilo, stoji gde ne
sme (koji čita da razume), tada oni koji budu
u Judeji neka beže u gore. **15** Ko bude na
krovu, neka ne silazi i neka ne ulazi da uzme
nešto iz kuće. **16** I ko bude na njivi, neka se
ne vraća nazad da uzme svoju haljinu. **17**
Teško trudnicama i dojiljama u te dane! **18**
Molite se da to ne bude zimi. **19** Jer će ti dani
biti dani nevolje kakve nije bilo od početka
sveta, koji je Bog stvorio, pa sve do tada, i
kakve više neće biti. **20** I kad Gospod ne bi
skratio te dane, niko ne bi bio spasen. Ali
zbog izabranih, koje on bira, skratiće te dane.

21 Ako vam tada neko kaže: ‘Evo, ovde je
Hristos’ ili ‘Onde je,’ ne verujte. **22** Jer će
ustati lažni hristosi i lažni proroci i činiće
znakove i čuda da bi, ako je moguće, zaveli
izabrane. **23** Vi se, dakle, čuvajte. Sve sam
vam unapred rekao.

24 Ali u te dane, posle te nevolje, sunce će
potamneti, mesec više neće svetleti, **25**
zvezde će padati s neba i nebeske sile će se
uzdrmati. **26** Tada će videti Sina čovečijeg
kako dolazi u oblacima s velikom silom i sla-
vom. **27** I tada će on poslati anđele i skupiće
svoje izabrane s četiri strane sveta, od kraja
zemlje do kraja nebesa.

28 Učite iz poređenja o smokvi. Kad joj
grana napupi i prolista, znate da je blizu leto.
29 Tako i vi, kad vidite da se sve to događa,
znajte da je Sin čovečiji blizu, pred vratima.
30 Zaista, kažem vam, ovaj naraštaj neće
proći dok se sve to ne dogodi. **31** Nebo i zem-
lja će proći, ali moje reči neće proći.

32 A o tom danu ili času niko ne zna, ni
anđeli na nebu ni Sin,[*] već Otac.

33 Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne
znate kad je vreme. **34** To je kao kad čovek
otputuje u tuđinu i ostavi svoju kuću, i uprav-
ljanje poveri svojim slugama, svakome
odredi njegov posao, a vrataru zapovedi da
bdi. **35** Zato bdite, jer ne znate kada dolazi
gospodar kuće, da li uveče ili u ponoć ili kad
se oglase petlovi ili rano ujutru,[*] **36** da vas ne
bi, kad iznenada dođe, našao kako spavate. **37**
A što vama kažem, svima kažem: ‘Bdite!’“

14 Do Pashe i Praznika beskvasnih hle-
bova bila su dva dana. Sveštenički
glavari i pismoznalci tražili su priliku
da ga na prevaru uhvate i ubiju, **2** jer su

[*] **13:8** Trudovi su trudnički bolovi u smislu najave po-rođaja.

[*] **13:32** Kao „Sin čovečiji,“ Isus je u potpunosti zavisio od Očeve sile i vođstva Njegovog Duha. Informacija o danu i času Drugog dolaska, koju zna samo Bog Otac, Izvor svake mudrosti i znanja, ne bi bila svrhovita, čak i da je imao kad su ga učenici pitali. Vidi: Isaija 46:10; Matej 24:36-51; Dela 1:7; Jovan 5:30; 8:28-29; Filipljanima 2:7-8; Otkrivenje 1:1.

[*] **13:35** „Uveče“ – prva straža u grčkoj i rimskoj podeli noći, od zalaska sunca do oko 21 sat. „Ponoć“ – druga straža, od oko 21 sat do ponoći. „Kad se oglase petlovi“ – treća straža, od ponoći do oko 3 sata. „Rano ujutru“ – četvrta straža, od oko 3 sata do izlaska sunca.

govorili: „Ne na praznik, da se narod ne bi
pobunio.“

3 Kad je u Betaniji, u kući gubavca Si-
mona, bio za stolom, došla je jedna žena sa
bočicom punom skupocenog mirisnog ulja,
pravog narda. Razbila je bočicu i izlila ulje na
njegovu glavu. **4** Zato su se neki naljutili i go-
vorili jedan drugom: „Čemu ovo rasipanje
mirisnog ulja? **5** To mirisno ulje moglo se
prodati za više od trista denara[*] i dati siromaš-
nima!“ I ljutili su se na nju. **6** Ali Isus je re-
kao: „Pustite je. Šta ste se okomili na nju? U-
činila je dobro delo na meni. **7** Jer siromašne
uvek imate pored sebe, i možete da im činite
dobro kad god hoćete, a mene nemate uvek.
8 Učinila je što je mogla: Unapred je izlila
mirisno ulje na moje telo da ga pripremi za
sahranu. **9** Zaista, kažem vam, gde god se
bude propovedala dobra vest, po celom svetu,
govoriće se i to što je učinila ova žena, kao
sećanje na nju.“

10 Juda Iskariotski, jedan od dvanaesto-
rice, otišao je kod svešteničkih glavara da im
ga izda. **11** Kad su to čuli, obradovali su se i
obećali da će mu dati srebrni novac. Zato je
tražio priliku da ga izda.

12 Prvog dana Praznika beskvasnih hle-
bova, kad se po običaju žrtvovala pashalna
žrtva, njegovi učenici su ga upitali: „Gde ho-
ćeš da jedeš Pashu, da odemo i da ti je pripre-
mimo?“ **13** Tada je poslao dvojicu svojih u-
čenika i rekao im: „Idite u grad, i tamo će vas
sresti čovek koji nosi krčag s vodom. Pođite
za njim **14** i gde on uđe recite domaćinu: ‘U-
čitelj pita: Gde je gostinska soba u kojoj
mogu da jedem Pashu sa svojim učenicima?’
15 On će vam pokazati veliku gornju sobu,
nameštenu i pripremljenu. Tamo nam pripre-
mite.“ **16** Učenici su otišli, ušli u grad i našli
sve onako kako im je rekao. I pripremili su
sve za Pashu.

17 Kad se spustilo veče, došao je s
dvanaestoricom. **18** Dok su bili za stolom i
jeli, Isus im je rekao: „Zaista, kažem vam, je-
dan od vas, koji jede sa mnom, izdaće me.“
19 Oni su se ražalostili i jedan za drugim su
ga pitali: „Da nisam ja?“ **20** A on im je odgo-
vorio: „Jedan od vas dvanaestorice koji u-
mače sa mnom u istu činiju. **21** Istina, Sin čo-
večiji odlazi, kao što je pisano o njemu, ali
teško onom čoveku koji izda Sina čovečijeg!
Tom čoveku bi bolje bilo da se nije ni rodio.“

22 Dok su jeli, uzeo je hleb i, izrekavši
blagoslov, izlomio ga je, dao im i rekao:
„Uzmite jedite, ovo je moje telo.“ **23** Uzevši
čašu, zahvalio je Bogu i dao im. I svi su pili
iz nje. **24** I rekao im je: „Ovo je moja krv no-
vog saveza, koja će se proliti za mnoge. **25**
Zaista, kažem vam, više neću piti od vino-
gradskog roda do onog dana kad budem pio
novo vino u Božjem kraljevstvu.“ **26** I kad su
otpevali hvalospeve, izašli su na Maslinsku
goru.

27 Tada im je Isus rekao: „Svi ćete se
ozlojediti zbog mene ove noći, jer je pisano:
‘Udariću pastira, i ovce će se razbežati.’[*] **28**
Ali kad uskrsnem, otići ću pred vama u Gali-
leju.“ **29** Petar mu reče: „Ako se i svi drugi
ozlojede, ja ipak neću.“ **30** Tada mu Isus reče:
„Zaista, kažem ti danas, još ove noći, pre
nego što petao dvaput zapeva, upravo ti ćeš
me se triput odreći.“ **31** Ali on je uporno go-
vorio: „Ako moram i da umrem s tobom, neću
te se odreći.“ Tako su govorili i svi drugi.

32 Došli su na mesto koje se zove Getsi-
manija. On je rekao svojim učenicima: „Se-
dite ovde dok se ja pomolim.“ **33** Poveo je sa
sobom Petra, Jakova i Jovana. Obuzela ga je
teskoba i nemir. **34** I rekao im je: „Duša je
moja na smrt žalosna. Ostanite ovde i bdite.“
35 Otišavši malo dalje, pao je na zemlju i mo-
lio da ga, ako je moguće, mimoiđe taj čas. **36**
I još je rekao: „Aba,[*] Oče, tebi je sve moguće.

[*] **14:5** Jedan denar (rimski srebrni novac) bio je dnevnica poljoprivrednog radnika.

[*] **14:27** Vidi: Zaharija 13:7.

[*] **14:36** Aramejska reč koja znači „otac.“

Ukloni ovu čašu od mene. Ali neka ne bude
kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.“ **37** I došao
je i našao ih kako spavaju, pa je rekao Petru:
„Simone, zar spavaš? Zar nisi imao snage da
bdiš jedan sat? **38** Bdite i molite se, da ne do-
đete u iskušenje. Duh je, doduše, srčan, ali je
telo slabo.“ **39** Opet je otišao i molio se istim
rečima. **40** Zatim je ponovo došao i našao ih
kako spavaju, jer su im oči bile otežale. I nisu
znali šta da mu odgovore. **41** Došao je i treći
put i rekao im: „U ovakvom trenutku spavate
i počivate! Dosta je! Došao je čas! Evo, Sin
čovečiji je izdat i predat u ruke grešnicima.
42 Ustanite, pođimo. Moj izdajnik se pribli-
žio.“

43 I odmah, dok je još govorio, došao je
Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim narod s
mačevima i toljagama. Njih su poslali svešte-
nički glavari, pismoznalci i starešine. **44** Nje-
gov izdajnik je s njima ugovorio znak: „Koga
poljubim, taj je. Uhvatite ga i odvedite pod
stražom.“ **45** Čim je došao, prišao mu je i re-
kao: „Učitelju!“ I poljubio ga je. **46** Tada su
digli ruke na njega i uhvatili ga. **47** Ali jedan
od onih koji su tamo stajali izvukao je mač i
udario prvosveštenikovog slugu i odsekao
mu uho. **48** Isus im je rekao: „Zar ste izašli
kao na razbojnika s mačevima i toljagama da
me uhvatite? **49** Svaki dan sam bio s vama u
hramu i poučavao i niste me uhvatili. Ali to je
zato da se ispune Pisma.“[*]

50 Svi su ga učenici ostavili i pobegli. **51**
A za njim je išao jedan mladić ogrnut samo
lanenom haljinom. Pokušali su da ga uhvate,
52 ali on je ostavio haljinu i pobegao oskudno
odeven.

53 Zatim su Isusa odveli kod prvosvešte-
nika. Tamo su se okupili svi sveštenički gla-
vari, starešine i pismoznalci. **54** Petar je izda-
leka išao za njim sve do prvosveštenikovog
dvorišta. Seo je sa slugama i grejao se uz
vatru. **55** Za to vreme sveštenički glavari i
celi Sanhedrin[*] tražili su svedočanstvo protiv
Isusa da bi ga ubili, ali nisu ga našli. **56**
Mnogi su lažno svedočili protiv njega, ali im
se svedočanstva nisu slagala. **57** A neki su
ustali i lažno svedočili protiv njega: **58** „Mi
smo ga čuli kako govori: ‘Razvaliću ovaj
hram načinjen ljudskim rukama i za tri dana
sagradiću drugi koji neće biti načinjen ljud-
skim rukama.’“ **59** Ali ni u tome im se svedo-
čanstvo nije slagalo.

60 Na kraju je prvosveštenik ustao, stao na
sredinu i upitao Isusa: „Zar ništa ne odgova-
raš? Šta kažeš na optužbe koje iznose protiv
tebe?“ **61** Ali, on je ćutao i ništa nije odgovo-
rio. Prvosveštenik ga je opet upitao: „Jesi li ti
Hristos, Sin Blagoslovenoga?“ **62** Tada mu je
Isus rekao: „Jesam. I videćete Sina čovečijeg
kako sedi s desne strane sile[*] i dolazi s obla-
cima nebeskim.“ **63** Tada je prvosveštenik
razderao svoje haljine i rekao: „Šta nam još
trebaju svedoci? **64** Čuli ste hulu. Šta
mislite?“ I svi su mu presudili da zaslužuje
smrt. **65** Neki su počeli da ga pljuju, da mu
pokrivaju lice i da ga udaraju pesnicama go-
voreći mu: „Ako si prorok, reci ko te je uda-
rio!“ I šamarajući ga, stražari su ga odveli.

66 Dok je Petar bio dole u dvorištu, došla
je jedna od prvosveštenikovih sluškinja **67** i
videvši Petra kako se greje, pogledala je
pravo u njega i rekla: „I ti si bio s onim Na-
zarećaninom, Isusom.“ **68** A on je to porekao:
„Niti ga znam, niti razumem šta govoriš.“ I
izašao je u predvorje. I petao zapeva.

69 Kad ga je sluškinja ugledala, opet je
rekla onima koji su tamo stajali: „Ovaj je je-
dan od njih.“ **70** Ali on je to opet poricao.

A malo kasnije oni koji su tamo stajali još
jednom su rekli Petru: „Zaista, i ti si jedan od
njih, jer si Galilejac i govor ti je takav.“ **71** A
on je počeo da se kune i zaklinje: „Ne

[*] **14:49** Vidi: Isaija 53:7.

[*] **14:55** Jevrejski vrhovni sud.

[*] **14:62** Fraza „s desne strane sile (grčki: dinamis)“ odnosi se na izvršnu silu, kapacitet, ingerencije i punomoćja onoga koji je po autoritetu sledeći do Boga, tj. Hrista.

poznajem tog čoveka o kome govorite.“ **72** I
odmah je petao zapevao po drugi put. I Petar
se setio onoga što mu je Isus rekao: „Pre nego
što petao dvaput zapeva, triput ćeš me se
odreći.“ Tada je slomljen briznuo u plač.

15 Odmah u zoru sveštenički glavari sa
starešinama i pismoznalcima, celi
Sanhedrin, održali su većanje. Svezali
su Isusa, odveli ga i predali Pilatu. **2** Pilat ga
je upitao: „Jesi li ti judejski kralj?“ On mu je
odgovorio: „Ti sam to kažeš.“ **3** Sveštenički
glavari su ga optuživali za mnogo toga, ali
nije ništa odgovorio. **4** Pilat ga je opet upitao:
„Zar ništa ne odgovaraš? Vidi koliko optužbi
iznose protiv tebe.“ **5** Ali Isus više ništa nije
odgovorio, tako da se Pilat čudio.

6 Na svaki praznik puštao im je jednog
zatvorenika, koga bi tražili. **7** U to vreme čo-
vek koji se zvao Baraba[*] bio je u okovima s
pobunjenicima, koji su u pobuni počinili u-
bistvo. **8** Zato je narod počeo da traži da im
učini ono što im je obično činio. **9** Pilat ih je
upitao: „Hoćete li da vam pustim judejskog
kralja?“ **10** Naime, znao je da su ga svešte-
nički glavari predali iz zavisti. **11** Ali svešte-
nički glavari su nahuškali narod da traži da im
radije pusti Barabu. **12** Pilat ih je opet upitao:
„Šta onda da učinim s ovim koga zovete ju-
dejskim kraljem?“ **13** A oni su još jednom po-
vikali: „Raspni ga!“ **14** Pilat ih je upitao: „Pa
kakvo je zlo učinio?“ Ali oni su još jače po-
vikali: „Raspni ga!“ **15** Tada im je Pilat, že-
leći da ugodi narodu, pustio Barabu, a Isusa
je predao da ga izbičuju i da ga pribiju na
stub.

16 Vojnici su ga odveli u dvorište name-
snikovog dvora i sazvali su celu četu. **17** Ogr-
nuli su ga purpurom, ispleli mu venac od trnja
i stavili mu na glavu. **18** Onda su počeli da ga
pozdravljaju: „Zdravo, judejski kralju!“ **19**
Udarali su ga trskom po glavi, pljuvali ga i
klanjali mu se savijajući kolena. **20** Kad su
mu se izrugali, skinuli su purpur s njega i o-
bukli mu njegove haljine. Izveli su ga da ga
razapnu. **21** I prisilili su jednog prolaznika
koji se vraćao s polja, nekog Simona iz Ki-
rene, Aleksandrovog i Rufovog oca, da mu
ponese krst na koji će biti razapet.

22 Doveli su ga na mesto koje se zove
Golgota, što znači „mesto lobanje.“ **23** Tamo
su mu nudili vino sa smirnom, ali on ga nije
uzeo. **24** Pribili su ga na krst i razdelili nje-
gove haljine bacajući za njih žreb, da njime
odrede ko će šta uzeti. **25** Bio je treći[*] sat kad
su ga razapeli. **26** Iznad je stajao natpis na
kome je pisalo za šta je optužen: „Judejski
kralj.“ **27** S njim su i dvojicu razbojnika raza-
peli, jednog njemu zdesna, a drugog sleva. **28**
Tako se ispunilo ono što je napisano u Pismu:
„I metnuše ga među zločince.“[*] **29** Oni što su
prolazili vređali su ga, podrugljivo odmahu-
jući glavom i govoreći: „Hajde, ti što razva-
ljuješ hram i gradiš ga za tri dana, **30** spasi
samog sebe i siđi sa krsta!“ **31** Slično su mu
se rugali i sveštenički glavari s pismoznal-
cima, govoreći jedni drugima: „Druge je spa-
sao, a sebe ne može spasti! **32** Neka sada Hri-
stos, kralj Izraela, siđe sa stuba, da vidimo i
poverujemo.“ Rugali su mu se čak i oni koji
su s njim bili razapeti.

33 U šesti sat spustila se tama na celu zem-
lju i potrajala je sve do devetog sata.[*] **34** U
deveti sat Isus je povikao na sav glas: „Eli,
Eli, lema sabaktani?,“[*] što znači: „Bože moj,
Bože moj, zašto si me ostavio?“ **35** Neki od
onih koji su stajali u blizini, čuvši to, rekli su:
„Zove Iliju.“ **36** Jedan je otrčao, natopio sun-
đer uskislim vinom, natakao ga na trsku i da-
vao mu da pije, govoreći: „Pustite ga! Da vi-
dimo hoće li doći Ilija da ga skine.“ **37** Isus je

[*] **15:6-15** „Bar-Aba“ znači „sin očev.“ Umesto njega, zločinca, osuđen je drugi „Sin Očev“ – Sin Božji.

[*] **15:25** Oko 9 sati, prema našem računanju vremena. Jevreji su sate brojali od izlaska sunca.

[*] **15:28** Vidi: Isaija 53:12.

[*] **15:33** U šesti sat – otprilike u 12 sati. Do devetog sata – do otprilike 15 sati.

[*] **15:34** U pitanju je aramejski jezik.

zavapio iz sveg glasa i izdahnuo. **38** Zavesa svetilišta rascepila se nadvoje od vrha do dna. **39** Kad je stotnik[*] koji je stajao naspram njega video šta se dogodilo kad je izdahnuo, rekao je: „Ovaj čovek je zaista bio Sin Božji." **40** Tamo su bile i žene koje su to izdaleka posmatrale, među njima Marija Magdalena i Marija, majka Jakova malog i Josije, i Saloma, **41** koje su ga pratile i služile mu kad je bio u Galileji. Bile su tamo i mnoge druge žene koje su s njim došle u Jerusalim.

42 Pošto je već bilo kasno posle podne, a uz to i dan pripreme,[*] to jest dan pre Subote, **43** došao je Josif iz Arimateje, ugledan član Sanhedrina, koji je i sam čekao Božje kraljevstvo. On se odvažio da uđe kod Pilata i da zatraži Isusovo telo. **44** Pilat se začudio što je već umro, pa je pozvao stotnika i upitao ga da li je već mrtav. **45** Kad mu je stotnik to potvrdio, dao je telo Josifu. **46** On je kupio fino platno, skinuo telo, uvio ga u platno i položio u grob koji je bio isklesan u steni. Navaljao je kamen na ulaz u grob. **47** Marija Magdalena i Marija, Josijina majka, videle su gde su ga položili.

16 Kad je prošla Subota, Marija Magdalena i Marija, Jakovljeva majka, i Saloma kupile su mirise da bi otišle i namazale Isusovo telo. **2** I u samu zoru prvog od šabata,[*] na izlasku sunca, došle su do groba. **3** I razgovarale su među sobom: „Ko će nam odvaljati kamen sa ulaza u grob?" **4** Ali kad su pogledale, videle su da je kamen odvaljan, iako je bio veoma velik. **5** Kad su ušle u grob, videle su mladića obučenog u dugu belu haljinu kako sedi zdesna. I uplašile su se. **6** A on im je rekao: „Ne plašite se. Vi tražite Isusa Nazarećanina, koji je bio razapet. Uskrsnuo je, nije ovde. Evo mesta gde su ga položili. **7** Nego idite, recite njegovim učenicima i Petru: 'On ide pred vama u Galileju. Tamo ćete ga videti, kao što vam je rekao.'" **8** I one su izašle i pobegle od groba, drhteći od straha i zaprepašćenja. I nikome nisu ništa govorile, jer su se bojale.

9 Kada je Isus uskrsnuo ujutro prvog šabata, prvo se pokazao Mariji Magdaleni, iz koje je bio isterao sedam demona. **10** Ona je otišla i javila to onima koji su bili s njim, a sad su tugovali i plakali. **11** Ali kad su čuli da je oživeo i da ga je ona videla, nisu verovali.

12 Zatim se pokazao u različitom obličju dvojici od njih dok su išli u polju. **13** Oni su se vratili i javili to ostalima. Ali ni njima nisu verovali.

14 Kasnije se pokazao jedanaestorici dok su bili za stolom i prekorio ih je zbog njihovog neverstva i okorelosti srca, jer nisu verovali onima koji su videli da je ustao iz mrtvih. **15** I rekao im je: „Idite po celom svetu i propovedajte dobru vest svemu stvorenom. **16** Ko veruje i krsti se, biće spasen, a ko ne veruje, biće osuđen. **17** Ovi čudesni znakovi pratiće one koji veruju: U moje ime isterivaće demone, govoriće novim jezicima, **18** i svojim rukama uzimaće zmije. Ako popiju nešto smrtonosno, neće im nauditi. Polagaće ruke na bolesne i oni će ozdraviti."

19 Zatim je Gospod Isus, nakon što je razgovarao s njima, bio uzet na nebo i seo je s desne strane Bogu. **20** Oni su otišli i svuda propovedali, a Gospod je sarađivao s njima i potvrđivao tu poruku čudesnim znakovima.

[*] **15:39** Ili: „centurion," to jest zapovednik čete od 100 vojnika.

[*] **15:42** „Dan pripreme" je petak, dan pre Subote, kada Jevreji pripremaju hranu i sve ostalo za proslavu sedmog dana, koji je neradni dan.

[*] **16:2** Izraz „prvi od šabata" odnosi se na početak brojanja sedam sedmica zvanih šabati do Pedesetnice. To je ujedno bio praznik Prvih snopova ili prvina (vidi: 3. Mojsijeva 23:15-16).

Pisac: Luka
Mesto pisanja: Cezareja
Pisanje završeno: oko 56-58. n. e.
Obuhvata vreme: 5. pre n. e. – 31. n. e.

JEVANĐELJE PO LUKI

1 Mnogi su se trudili da sastave izveštaj o događajima u koje smo se uverili – **2** onako kako su nam ih preneli oni koji su od početka bili očevici tih događaja i objavljivači poruke – **3** pa sam i ja, časni Teofile, pomno ispitavši sve od početka, odlučio da ti napišem sve po redu, **4** da se uveriš u pouzdanost pouke koju si slušao.

5 U danima Heroda, judejskog kralja, živeo je jedan sveštenik koji se zvao Zaharija, iz Abijahovog reda.[*] Žena mu je bila od Aronovih kćeri, a zvala se Elizabeta.[*] **6** Oboje su bili pravedni pred Bogom jer su živeli besprekorno po svim Gospodnjim uputstvima i uredbama. **7** Ali nisu imali dece, jer je Elizabeta bila nerotkinja, a oboje su bili u poodmaklim godinama.

8 Dok je Zaharija jednom obavljao svešteničku službu pred Bogom, jer je prema rasporedu služio njegov red, **9** žrebom je, prema svešteničkom običaju, određeno da on uđe u Gospodnje svetilište i prinese kâd. **10** Za vreme prinošenja kâda sve mnoštvo naroda molilo se napolju. **11** Tada mu se pojavio Gospodnji anđeo. Stajao je s desne strane kadionog oltara. **12** Zaharija se uznemirio kad ga je ugledao i obuzeo ga je strah. **13** Ali anđeo mu je rekao: „Ne boj se, Zaharija, jer su tvoje usrdne molitve uslišene i tvoja žena Elizabeta rodiće ti sina! Daj mu ime Jovan. **14** Radovaćeš se i veselićeš se i mnogi će se obradovati njegovom rođenju, **15** jer će biti velik u Gospodnjim očima. Ali ne sme da pije vina ni opojnog pića.[*] Biće pun Duha svetog već od majčine utrobe. **16** Mnoge od Izraelovih sinova obratiće k Gospodu, njihovom Bogu. **17** Ići će pred Bogom pun Duha i sile kao Ilija, da srca očeva obrati deci i neposlušne mudrosti pravednih, da Gospodu pripremi spreman narod.“ **18** Zaharija reče anđelu: „Kako da budem siguran u to? Jer ja sam star i moja žena je u poodmaklim godinama.“ **19** Anđeo mu odgovori: „Ja sam Gabriel, koji stoji pred Bogom. Poslat sam da govorim s tobom i da ti objavim ovu dobru vest. **20** Evo, onemećeš i nećeš moći da govoriš do dana kada će se ovo dogoditi, jer nisi poverovao mojim rečima koje će se ispuniti u svoje vreme.“ **21** A narod je čekao Zahariju i čudio se što se toliko zadržao u svetilištu. **22** Kada je izašao nije mogao ništa da kaže, pa su shvatili da je u svetilištu imao viziju. Pokušao je da se znakovima sporazume s njima, ali je ostao nem. **23** Kad su istekli dani njegove službe, otišao je kući.

24 Posle tih dana njegova žena Elizabeta je zatrudnela. Pet meseci nije izlazila iz kuće, govoreći: **25** „Ovo mi je Gospod učinio, u ove dane kad mi se smilovao da bi skinuo s mene sramotu među ljudima.“

26 Kad je bila u šestom mesecu trudnoće, Bog je poslao anđela Gabriela u galilejski grad Nazaret, **27** devici isprošenoj za čoveka iz Davidovog doma koji se zvao Josif. Devica se zvala Marija. **28** Kad je anđeo ušao k njoj, rekao joj je: „Raduj se privilegovana, Gospod

[*] **1:5** Vidi: 1. Dnevnika 24:10.
[*] **1:5** Elišeba na hebrejskom (tradicionalno: Jelisaveta) – „Božje obećanje,“ „Božja zakletva.“
[*] **1:15** Vidi: 4. Mojsijeva 6:2-4; Sudije 13:4,14.

je s tobom, blagoslovena si ti među ženama.“
29 Kad ga je ugledala, ona se uplašila na te
reči i razmišljala šta bi taj pozdrav mogao da
znači. **30** Zato joj je anđeo rekao: „Ne boj se,
Marija, jer si našla milost kod Boga. **31** Evo,
zatrudnećeš i rodićeš sina. Daj mu ime Isus.
32 On će biti velik i zvaće se Sin Najvišega.
Gospod Bog daće mu presto Davida, njego-
vog oca, **33** i on će vladati kao kralj nad Ja-
kovljevim domom zauvek i njegovom kra-
ljevstvu neće biti kraja.“ **34** Marija reče
anđelu: „Kako će to biti, kad još ne znam za
muža?“ **35** Anđeo joj reče: „Duh sveti doći će
na tebe i sila Najvišega zaseniće te. Zato će
onaj što se rodi biti svet, i nazvaće se Sin
Božji. **36** Evo, i tvoja rođaka Elizabeta začela
je sina u svojoj starosti, i već je u šestom me-
secu ona koju zovu nerotkinjom. **37** Jer Bogu
ništa što kaže nije nemoguće.“ **38** Tada Ma-
rija reče: „Evo Gospodnje sluškinje! Neka mi
bude po tvojoj reči.“ Zatim je anđeo otišao od
nje.

39 Tih dana Marija je ustala i brzo otišla u
jedan grad u brdovitom području Jude. **40**
Ušla je u Zaharijinu kuću i pozdravila Eliza-
betu. **41** Kad je Elizabeta čula Marijin poz-
drav, poskočilo je dete u njenoj utrobi. I Eli-
zabeta se ispunila Duhom svetim **42** i na sav
glas uzviknula: „Blagoslovena si ti među že-
nama i blagosloven je plod tvoje utrobe! **43**
Otkud meni ta čast da majka mog Gospoda
dođe k meni? **44** Jer evo, kad mi je do ušiju
dopro glas tvog pozdrava, dete u mojoj utrobi
je poskočilo od velikog veselja. **45** Srećna je
ona koja je poverovala, jer će se ispuniti sve
što joj je rekao Gospod.“ **46** A Marija reče:
„Duša moja veliča Gospoda **47** i duh moj
kliče Bogu, Spasitelju mom, **48** jer je pogle-
dao na neznatnost svoje sluškinje. Od sada će
me svi naraštaji nazivati blagoslovenom, **49**
jer je Silni za mene učinio velika dela i sveto
je njegovo ime. **50** Iz naraštaja u naraštaj mi-
lostiv je onima koji ga se boje. **51** On vrši
vlast svojom mišicom; raspršio je one kojima
su u srcu zamisli ohole. **52** Zbacio je moćnike
s njihovih prestola, a neznatne je uzvisio, **53**
gladne je nasitio dobrima, a bogate je otpustio
prazne. **54** Došao je u pomoć Izraelu, svom
sluzi, sećajući se milosti **55** koju je obećao
našim praočevima: da će dok je veka biti mi-
lostiv Abramu i njegovom potomstvu.“ **56**
Tako je Marija ostala kod nje oko tri meseca,
a zatim se vratila kući.

57 Elizabeti je došlo vreme da se porodi, i
rodila je sina. **58** Susedi i njeni rođaci čuli su
da joj je Gospod pokazao veliku milost i ra-
dovali su se s njom. **59** Osmog dana došli su
da obrežu dete i hteli su da mu po ocu daju
ime Zaharija. **60** Ali majka je rekla: „Ne,
nego će se zvati Jovan.“ **61** Na to su joj rekli:
„Nema nikoga od tvoje rodbine ko se tako
zove.“ **62** Zatim su pomoću znakova upitali
oca kako bi on hteo da se dete zove. **63** On je
zatražio pločicu i napisao: „Jovan mu je ime.“
Tada su se svi začudili. **64** Istog časa otvorila
su mu se usta i jezik mu se odvezao i progo-
vorio je, blagosiljajući Boga. **65** I strah je o-
buzeo sve njihove susede. Po svim judejskim
brdima počelo je da se priča o svemu tome **66**
i svi koji su to čuli razmišljali su o tome i pi-
tali se: „Šta će biti od tog deteta?“ Jer je bilo
jasno da je Gospodnja ruka s njim.

67 A Zaharija, njegov otac, ispunio se Du-
hom svetim i prorokovao: **68** „Neka je blago-
sloven Gospod, Bog Izraelov, jer se smilovao
svom narodu i izbavio ga. **69** I podigao nam
je rog spasenja u domu Davida, svog sluge,
70 kao što je ustima svojih svetih proroka od
veka govorio **71** da ćemo biti spaseni od svo-
jih neprijatelja i od ruke svih koji nas mrze.
72 Ispoljio je milosrđe kao što je i obećao na-
šim praočevima i setio se svog svetog saveza,
73 zakletve kojom se zakleo Abramu, našem
praocu, **74** da će nam, kad budemo izbavljeni
iz ruku neprijatelja, dati da mu služimo bez
straha **75** u vernosti i pravednosti pred njim
sve dane života svoga. **76** A ti, dete, bićeš
nazvan prorokom Najvišega, jer ćeš ići pred
Gospodom da mu pripremiš puteve, **77** da
njegov narod poučiš spasenju koje dolazi

oproštenjem njihovih greha, **78** zbog duboke samilosti našeg Boga. Zbog nje će nam doći svanuće s visine, **79** da donese svetlost onima koji sede u tami i senci smrti, da dovede naše noge na put mira.“

80 A dečak je rastao i jačao duhom. Boravio je u pustinji sve do dana kad se pokazao Izraelu.

2 U to vreme izašao je dekret cezara Avgusta da se popiše sve stanovništvo. **2** Bio je to prvi popis koji je izvršen dok je Kvirinije upravljao Sirijom. **3** Svi su išli na popis, svako u svoj grad. **4** Tako je i Josif krenuo iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju, u Davidov grad, koji se zove Betlehem, jer je bio iz Davidovog doma i njegove porodice, **5** da se upiše s Marijom, koja se do tada već udala za njega, i bila je u poodmakloj trudnoći. **6** Dok su bili tamo, došlo je vreme da se porodi. **7** I rodila je svog sina, prvenca, povila ga i položila u jasle, jer u konačištu nije bilo mesta za njih.

8 U tom kraju bili su i pastiri koji su boravili napolju i noću čuvali stražu kod svojih stada. **9** I Gospodnji anđeo je stao pored njih i Gospodnja slava je zablistala oko njih, i oni su se veoma uplašili. **10** A anđeo im je rekao: „Ne bojte se! Evo, objavljujem vam dobru vest o velikoj radosti za sve ljude, **11** jer vam se danas u Davidovom gradu rodio Spasitelj – Hristos Gospod. **12** A ovo vam je znak: naći ćete dete povijeno i položeno u jasle.“ **13** Odjednom se uz anđela pojavila silna nebeska vojska, koja je hvalila Boga i govorila: **14** „Slava Bogu na visinama, a na zemlji mir, i među ljudima dobra volja.“

15 Kad su anđeli otišli od njih na nebo, pastiri su govorili jedan drugom: „Pođimo u Betlehem da vidimo to što nam je Gospod obznanio da se dogodilo.“ **16** Brzo su otišli i našli Mariju i Josifa i dete položeno u jasle. **17** Kad su ga videli, ispričali su ono što im je bilo rečeno za to dete. **18** Svi koji su to čuli divili su se onome što su im pastiri rekli, **19** a Marija je čuvala sve te reči u svom srcu i razmišljala o njima. **20** Pastiri su se zatim vratili, slaveći i hvaleći Boga za sve što su čuli i videli, jer se dogodilo onako kako im je bilo rečeno.

21 Kad se navršilo osam dana, i kad je trebalo da se obreže, dali su mu ime Isus, kako ga je nazvao anđeo pre nego što je bio začet u majčinoj utrobi.

22 Kad su se navršili dani njenog čišćenja po Mojsijevom zakonu,* doneli su ga u Jerusalim pred Gospoda – **23** kao što je napisano u Gospodnjem zakonu: „Svaki prvenac neka bude svet Gospodu“* – **24** i da prinesu žrtvu kako je rečeno u Gospodnjem zakonu: „Dve grlice ili dva mlada goluba.“*

25 A u Jerusalimu je bio čovek koji se zvao Simeon. Taj čovek je bio pravedan i pobožan i čekao je Izraelovu utehu, i Duh sveti je bio na njemu. **26** I bilo mu je otkriveno Duhom svetim da neće videti smrt dok ne vidi Hrista Gospodnjeg. **27** I ponesen Duhom došao je u hram. Kad su roditelji uneli dete Isusa da na njemu izvrše obred propisan zakonom, **28** uzeo ga je u naručje, blagoslovio Boga i rekao: **29** „Sada Gospodaru, po reči svojoj, otpuštaš svog slugu da u miru umre. **30** Jer moje su oči videle tvoje spasenje **31** koje si pripremio pred svim narodima: **32** svetlost za prosvetljenje neznabožaca i slavu tvog naroda Izraela.“ **33** A Josif i njegova majka divili su se rečima izgovorenim o njemu. **34** Simeon ih je blagoslovio, a Mariji, njegovoj majci je rekao: „Ovaj je postavljen da zbog njega padnu i ustanu mnogi u Izraelu i da bude znak protiv kog će se govoriti, **35** da se otkriju razmišljanja mnogih srca, a tebi samoj mač će probosti dušu.“

36 U to vreme je živela i proročica Ana,

* **2:22** Vidi: 3. Mojsijeva 12:2.
* **2:23** Vidi: 2. Mojsijeva 13:2.
* **2:24** Vidi: 3. Mojsijeva 12:6.

Fanuelova kći, iz Ašerovog plemena. Bila je
u poodmaklim godinama. Nakon svog devi-
čanstva živela je s mužem sedam godina, **37**
a ostatak života provela je kao udovica. Imala
je osamdeset i četiri godine i nikad nije izo-
stajala iz hrama, nego je noć i dan služila
Bogu postovima i usrdnim molitvama. **38** U
taj čas je došla i počela da zahvaljuje Bogu i
da govori o detetu svima koji su čekali izbav-
ljenje Jerusalima.

39 Kad su izvršili sve po Gospodnjem za-
konu, vratili su se u Galileju u svoj grad Na-
zaret. **40** A dete je raslo i jačalo u duhu, ispu-
njavajući se mudrošću i blagodat Božja je bila
na njemu.

41 Njegovi roditelji su svake godine išli u
Jerusalim na praznik Pashe. **42** Kad mu je
bilo dvanaest godina, pošli su u Jerusalim po
prazničnom običaju **43** i ostali su tamo do
kraja praznika. Kad su krenuli kući, dečak I-
sus je ostao u Jerusalimu, a Josif i njegova
majka to nisu znali. **44** Pretpostavljajući da je
među njihovim saputnicima, prešli su dan
hoda, a onda su ga tražili među rodbinom i
poznanicima. **45** Pošto ga nisu našli, vratili su
se u Jerusalim tražeći ga. **46** Posle tri dana
našli su ga u hramu kako sedi među učite-
ljima, slušajući ih i postavljajući im pitanja.
47 Svi koji su ga slušali divili su se njegovoj
mudrosti i njegovim odgovorima. **48** Kad su
ga roditelji ugledali, začudili su se. Majka mu
je rekla: „Dete, zašto si nam to učinio? Tvoj
otac i ja zabrinuti smo te tražili.“ **49** A on im
je rekao: „Zašto ste me tražili? Zar niste znali
da moram biti u domu svog Oca?“ **50** Ali oni
nisu razumeli reči koje im je rekao.

51 On se vratio s njima i došao u Nazaret
i bio im je poslušan. Njegova majka je brižno
čuvala sve ove reči u svom srcu. **52** Isus je
rastao, napredovao u mudrosti i uživao sve
veću naklonost Boga i ljudi.

3 U petnaestoj godini vladavine cezara Ti-
berija, kad je Pontije Pilat bio namesnik
Judeje, Herod tetrarh[*] u Galileji, a nje-
gov brat Filip tetrarh u Itureji i Trahonitidi, i
Lisanija tetrarh u Abileni, **2** u danima Kajafe
i svešteničkog glavara Ane, reč Božja došla
je Jovanu, Zaharijinom sinu, u pustinji.

3 On je obišao celo područje oko Jordana,
propovedajući ljudima da treba da se krste u
znak pokajanja koje je potrebno za oproštenje
greha, **4** kao što stoji u knjizi u kojoj su zapi-
sane reči proroka Isaije: „Slušajte! Neko viče
u pustinji: ‘Pripremite put Gospodu! Porav-
najte mu staze! **5** Neka se ispuni svaka jaruga,
neka se izravna svaka gora i svako brdo! Kri-
vudave staze neka postanu ravne, neravni pu-
tevi neka se poravnaju! **6** I svako telo će vi-
deti spasenje Božje.’“[*]

7 Narodu koji je dolazio da ih krsti govo-
rio je: „Leglo zmijsko! Ko vas je uputio da
bežite od gneva koji dolazi? **8** Donesite dakle
plodove koji dolikuju pokajanju. I ne govo-
rite u sebi: ‘Naš je otac Abram.’ Jer, kažem
vam, Bog može od ovog kamenja Abramu
podići decu. **9** Sekira je već položena kod ko-
rena drveća. Dakle, svako drvo koje ne do-
nosi dobar plod poseći će se i baciti u vatru.“

10 Narod ga je upitao: „Šta onda treba da
radimo?“ **11** On im je odgovorio: „Ko ima
dve haljine, neka da jednu onome ko nema ni-
jednu, i ko ima hrane, neka uradi isto tako.“
12 Došli su i poreznici da se krste i upitali su
ga: „Učitelju, šta treba da radimo?“ **13** On im
je odgovorio: „Ne tražite više od onoga što je
propisano.“ **14** A i neki vojnici su ga pitali:
„Šta mi treba da radimo?“ Odgovorio im je:
„Nemojte nikoga zastrašivati niti ucenjivati
za sitnice, i budite zadovoljni svojom pla-
tom.“

15 Narod je bio u iščekivanju i svi su se u
svom srcu pitali za Jovana: „Da nije možda

[*] **3:1** Tetrarh – titula vladara koji je u Rimskoj imperiji vladao nad četvrtinom provincije ili kao jedan od četiri vladara u provinciji. Nazivan je i kraljem.

[*] **3:6** Vidi: Isaija 40:3.

on Hristos?“ **16** Zato je Jovan svima rekao: „Ja vas, doista, krštavam u vodi, ali dolazi onaj koji je jači od mene, kome ja nisam dostojan da odvežem remenje na sandalama. On će vas krstiti u Duhu svetom i ognju. **17** U ruci ima vejaču da očisti svoje gumno i da skupi pšenicu u svoju žitnicu, a plevu će spaliti vatrom koja se ne može ugasiti.“

18 Tako je i mnogim drugim rečima podsticao narod i objavljivao im dobru vest. **19** A tetrarh Herod, koga je Jovan prekorevao zbog Herodijade, žene njegovog brata, i zbog svih zlih dela koja je Herod učinio, **20** povrh svega učinio je i ovo: bacio je Jovana u zatvor.

21 Kad se sav narod krstio, krstio se i Isus. I dok se molio, otvorilo se nebo **22** i Duh sveti je sišao na njega u telesnom izgledu kao golub, i s neba se začuo glas: „Ti si moj Sin, voljeni, koji je po mojoj volji.“

23 Kad je Isus započeo sa svojom službom, imao je oko trideset godina. Bio je, kako se smatralo, sin Josifov, Elijev, **24** Matatov, Levijev, Melhijev, Janejev, Josifov, **25** Matatijin, Amosov, Nahumov, Eslijev, Nagajev, **26** Matov, Matatijin, Semeinov, Josihov, Jodin, **27** Joananov, Resin, Zerubabelov, Salatielov, Nirijev, **28** Melhijev, Adijev, Kosamov, Elmadamov, Erov, **29** Jošuin, Elijezerov, Jorimov, Matatov, Levijev, **30** Simeonov, Judin, Josifov, Jonamov, Elijakimov, **31** Melejin, Menin, Matatin, Natanov, Davidov, **32** Jesejev, Obedov, Bozov, Salmonov, Našonov, **33** Aminadavov, Arnijev, Esronov, Faresov, Judin, **34** Jakovljev, Isakov, Abramov, Tarin, Nahorov, **35** Seruhov, Reuov, Pelegov, Eberov, Šelin, **36** Kainanov,[*] Arfaksadov, Simov, Nojev, Lamehov, **37** Metuselahov, Enohov, Jaredov, Mahalalelov, Kainanov, **38** Enosov, Setov, Adamov, Božji.

4 Isus se, pun Duha svetog, vratio s Jordana, i Duh ga je vodio po pustinji **2** četrdeset dana, a Đavo ga je iskušavao. Tih dana ništa nije jeo, pa kad su oni istekli, ogladneo je. **3** Tada mu je Đavo rekao: „Ako si sin Božji, reci ovom kamenu da postane hleb.“ **4** Isus mu reče: „Pisano je: ‘Čovek ne živi samo od hleba, već od svake objave Božje.’“[*]

5 Zatim ga je odveo na visinu i pokazao mu odjednom sva kraljevstva sveta. **6** I Đavo mu je rekao: „Daću ti vlast nad svima njima i njihovu slavu, jer je meni predata i dajem je kome hoću. **7** Ako mi se, dakle, pokloniš, sva će vlast biti tvoja.“ **8** Isus mu na to reče: „Idi od mene Sotono. Pisano je: ‘Gospodu, svom Bogu se pokloni i jedino njemu služi.’“

9 Tada ga je odveo u Jerusalim, postavio ga na vrh hramskog zida i rekao mu: „Ako si sin Božji, baci se odavde dole! **10** Jer je pisano da će anđele svoje uputiti da te zaštite, **11** i da će te nositi na rukama svojim, da negde ne zapneš o kamen nogom svojom.“[*] **12** A Isus mu na to reče: „Kazano je: ‘Ne iskušavaj Gospoda, svog Boga.’“[*] **13** Kada je Đavo završio sa svim tim kušanjima, otišao je od njega do neke druge prilike.

14 Isus se u snazi Duha vratio u Galileju i dobar glas o njemu proširio se po celoj okolini. **15** Poučavao je u njihovim sinagogama, i svi su ga poštovali.

16 Došao je u Nazaret, gde je odrastao. Na dan šabata, po svom običaju, ušao je u sinagogu i ustao da čita. **17** Dali su mu svitak proroka Isaije, a on je otvorio svitak i našao mesto gde je bilo napisano: **18** „Gospodnji Duh je na meni, jer me je Bog pomazao da objavim dobru vest siromašnima, da iscelim one slomljenog srca, da propovedam oslobođenje zarobljenima i vraćanje vida slepima,

[*] **3:36** U nekim rukopisima ovog jevanđelja Kainan se ne spominje, što je u skladu sa originalnim tekstom iz 1. Mojsijeve 10:24; 11:12,15; 1. Dnevnika 1:18.

[*] **4:4** Vidi: 5. Mojsijeva 8:3.

[*] **4:11** Psalam 91:11.

[*] **4:12** Vidi: 5. Mojsijeva 6:16.

da pustim potlačene na slobodu, **19** da propovedam Gospodnju godinu milosti.“[*] **20** Tada je smotao svitak, vratio ga poslužitelju i seo. Oči svih u sinagogi bile su uprte u njega. **21** I rekao im je: „Danas su se ispunile ove reči iz Pisma koje ste upravo čuli.“

22 I svi su mu odobravali i divili se rečima blagodati[*] koje su izlazile iz njegovih usta. I govorili su: „Zar nije ovo Josifov sin?“ **23** Tada im je rekao: „Sigurno ćete na mene primeniti ovu izreku: ‘Lekaru, izleči sam sebe!’ I reći ćete: ‘Učini i ovde, u svom zavičaju, ono što smo čuli da se dogodilo u Kapernaumu.’“ **24** I još je rekao: „Zaista, kažem vam, nijedan prorok nije prihvaćen u svom zavičaju. **25** Istinu vam kažem: Bilo je mnogo udovica u Izraelu u Ilijino vreme, kad je nebo bilo zatvoreno tri godine i šest meseci, tako da je u celoj zemlji nastala velika glad, **26** ali Ilija nije bio poslat nijednoj od tih žena nego samo udovici u Sarepti,[*] u sidonskoj zemlji. **27** Isto tako, u vreme proroka Eliše u Izraelu je bilo mnogo gubavaca, ali nijedan od njih nije bio očišćen osim Namana, Sirijca.“[*] **28** A svi koji su to čuli u sinagogi, napunili su se gnevom, **29** pa su ustali, isterali ga iz grada i odveli na liticu na brdu na kome je sagrađen njihov grad, s namerom da ga bace s litice. **30** Ali on je prošao između njih i otišao svojim putem.

31 Zatim je otišao u Kapernaum, grad u Galileji. I poučavao ih je na šabate, **32** a oni su bili zadivljeni njegovim učenjem, jer je govorio kao onaj koji ima autoritet od Boga. **33** A u sinagogi je bio jedan čovek opsednut duhom nečistim, demonom. I povikao je na sav glas: **34** „Ha! Šta mi imamo s tobom, Isuse Nazarećanine? Jesi li došao da nas uništiš? Znam ko si: Sveti od Boga.“ **35** Isus ga je prekorio: „Umukni i izađi iz njega!“ Tada je demon pred njima oborio čoveka i izašao iz njega, a da mu nije naudio. **36** I svi su se začudili i govorili jedan drugom: „Kakve su to reči? On s vlašću i silom zapoveda nečistim duhovima, i oni izlaze?“ **37** Glas o njemu širio se po svoj okolini.

38 Zatim je ustao, izašao iz sinagoge i ušao u Simonovu kuću. Simonovu taštu je mučila velika groznica, pa su ga zamolili da joj pomogne. **39** I on je stao iznad nje, zapretio groznici i ona ju je pustila. Žena je odmah ustala i služila ih.

40 Kad je sunce zalazilo, svi koji su imali bolesnike koji su bolovali od raznih bolesti dovodili su ih k njemu. On je polagao ruke na svakoga od njih i lečio ih. **41** A i demoni su izlazili iz mnogih, vičući: „Ti si Hrist, Sin Božji!“ Ali on ih je prekorevao i nije im dopuštao da govore, jer su znali da je on Hristos.

42 Kad je svanulo, izašao je i otišao na jedno pusto mesto, a narod ga je tražio. Došli su do njega i hteli su da ga zadrže da ne ode od njih. **43** Ali on im je rekao: „I drugim gradovima moram objaviti dobru vest o Božjem kraljevstvu, jer sam radi toga poslat.“ **44** Tako je nastavio da propoveda po judejskim sinagogama.

5 Jednom dok je stajao pored Genizaretskog jezera, narod se gurao oko njega i slušao reč Božju. **2** Video je dva čamca na obali jezera, a ribari su izašli iz njih i ispirali mreže. **3** Ušao je u jedan od tih čamaca, koji je bio Simonov, i zamolio ga da se malo otisnu od kopna. Tada je seo i iz čamca poučavao narod. **4** Kad je prestao da govori, rekao je Simonu: „Otplovi tamo gde je duboko, pa bacite svoje mreže i lovite.“ **5** A Simon je rekao: „Učitelju, celu noć smo se mučili i ništa nismo ulovili, ali kad ti tako kažeš, baciću mreže.“ **6** Kad su to učinili, uhvatili su toliko mnogo riba da su mreže počele da im se cepaju. **7** Zato su mahnuli svojim drugovima u drugom čamcu da dođu i da im

[*] **4:19** Vidi: Isaija 61:1-2.
[*] **4:22** Ili: Božje nezaslužive dobrote i milosti.
[*] **4:26** Vidi: 1. Kraljevima 17:10.
[*] **4:27** Vidi: 2. Kraljevima 5:1-14.

pomognu. Oni su došli i napunili oba čamca,
tako da su skoro potonuli. **8** Kad je Simon Pe-
tar to video, pao je Isusu pred noge i rekao:
„Gospode, idi od mene jer sam grešan čo-
vek.“ **9** Jer kad su videli koliko su ribe ulovili,
začudili su se i on i svi koji su bili s njim, **10**
a isto tako i Jakov i Jovan, Zebadijevi sinovi,
koji su bili Simonovi saradnici. Ali Isus je re-
kao Simonu: „Ne boj se! Od sada ćeš loviti
ljude.“ **11** Tako su izvukli čamce na kopno,
ostavili sve i pošli za njim. **12** Dok je bio u
jednom gradu, pojavio se čovek pun gube.
Kad je ugledao Isusa, pao je ničice i zamolio
ga: „Gospode, ako hoćeš, možeš me očistiti.“
13 Ispruživši ruku, dotakao ga je i rekao:
„Hoću. Očisti se.“ I guba je istog časa nestala
s njega. **14** I obavezao ga je: „Nikome ništa
ne govori, nego idi, pokaži se svešteniku i pri-
nesi žrtvu za svoje očišćenje, kao što je Moj-
sije propisao, za svedočanstvo njima.“ **15**
Glas o njemu sve se više širio i ljudi su se u
velikom broju okupljali da ga slušaju i da
budu izlečeni od svojih bolesti. **16** A Isus se
povlačio na pusta mesta u pustinji i molio se.

17 Dok je jednog dana poučavao, tamo su
sedeli fariseji i učitelji zakona koji su došli iz
svih galilejskih i judejskih sela i iz Jerusa-
lima. A Gospodnja sila je bila s njim da bi le-
čio. **18** Neki ljudi su doneli na nosilima jed-
nog čoveka koji je bio paralizovan i tražili su
način da ga unesu i stave pred njega. **19** Pošto
ga zbog naroda nisu mogli uneti, popeli su se
na krov, napravili otvor među crepovima i
spustili ga na nosilima među one koji su bili
pred Isusom. **20** Kad je video njihovu veru,
rekao je: „Čoveče, oprošteni su ti gresi.“ **21**
Tada su pismoznalci i fariseji počeli da rasu-
đuju: „Ko je ovaj što huli? Ko može opraštati
grehe osim samog Boga?“ **22** Isus je prozreo
o čemu razmišljaju, pa im je rekao: „O čemu
razmišljate u svojim srcima? **23** Šta je lakše?
Reći: ‘Gresi su ti oprošteni,’ ili reći: ‘Ustani i
hodaj?’ **24** Ali znajte da Sin čovečiji ima vlast
na zemlji da oprašta grehe!“ Tada je paralizo-
vanom čoveku rekao: „Tebi govorim, ustani,
uzmi svoja nosila i idi kući.“ **25** On je odmah
ustao pred njima, uzeo nosila na kojima je le-
žao i otišao kući, slaveći Boga. **26** Tada su svi
do jednog ostali zadivljeni, i slavili su Boga i
puni straha govorili: „Danas smo videli nešto
neverovatno!“

27 Posle toga izašao je i ugledao porez-
nika koji se zvao Levije kako sedi na mestu
gde se sakuplja porez, i rekao mu je: „Pođi za
mnom.“ **28** On je sve ostavio, ustao i pošao
za njim. **29** Levije je za njega priredio veliku
gozbu u svojoj kući. A za stolom je bilo i
mnogo poreznika i drugih ljudi. **30** Tada su
fariseji i njihovi pismoznalci prigovarali nje-
govim učenicima: „Zašto jedete i pijete s po-
reznicima i grešnicima?“ **31** Isus im je odgo-
vorio: „Ne treba lekar zdravima, nego bole-
snima. **32** Nisam došao da pozovem praved-
nike na pokajanje, nego grešnike.“

33 A oni su mu rekli: „Jovanovi učenici
često poste i upućuju molbe, a to rade i fari-
sejski učenici, a tvoji jedu i piju.“ **34** Isus im
je rekao: „Zar možete mladoženjine prijatelje
naterati da poste dok je mladoženja s njima?
35 Ali doći će dani kad će se mladoženja uzeti
od njih, i tada će postiti, u te dane.“

36 Zatim im je ispričao jedno poređenje:*
„Niko ne seče zakrpu od nove haljine da bi je
prišio na staru haljinu. Inače se nova zakrpa
iscepa, a i zakrpa od nove haljine ne odgovara
staroj. **37** I niko ne stavlja novo vino u stare
mehove. Inače će novo vino pocepati mehove
i proliće se, a mehovi će propasti. **38** Nego se
novo vino mora staviti u nove mehove, i o-
boje će se sačuvati. **39** Niko ko je pio staro
vino ne želi odmah novo jer kaže: ‘Staro je
dobro.’“

6 Druge Subote [posle Prvina] je prolazio
kroz žitna polja, a njegovi učenici su ki-
dali klasje, trljali ga rukama i jeli. **2** Na

* **5:36** Ili: „parabolu.“

to su neki od fariseja rekli: „Zašto radite ono
što se na šabate ne sme?“ **3** Isus im je odgo-
vorio: „Zar nikada niste čitali šta je David u-
činio[*] kad su on i njegovi ljudi ogladneli? **4**
Kako je ušao u Božji dom i uzeo, jeo i dao
onima što su bili s njim hlebove za pokaziva-
nje koje niko ne sme da jede, već samo sveš-
tenici?“ **5** Zatim im je rekao: „Sin čovečiji je
Gospodar Subote.“

6 Jedne druge Subote ušao je u sinagogu i
poučavao. Tamo je bio jedan čovek kome je
desna ruka bila usahla. **7** Pismoznalci i fari-
seji su ga posmatrali da vide hoće li lečiti u
Subotu, da bi našli nešto za šta bi ga optužili.
8 On je znao o čemu razmišljaju, pa je rekao
čoveku sa usahlom rukom: „Ustani i stani na
sredinu.“ I on je ustao i stao. **9** Tada im je Isus
rekao: „Pitam vas: Da li se na šabate sme či-
niti dobro ili činiti zlo, spasti dušu ili je pogu-
biti?“ **10** Pogledao ih je sve unaokolo i čo-
veku rekao: „Ispruži ruku.“ On je to učinio, i
ruka mu je opet postala zdrava kao druga. **11**
A oni su se razbesneli i dogovarali se među
sobom šta da urade Isusu.

12 Tih dana izašao je na goru da se moli i
celu noć je proveo u molitvi Bogu. **13** Kad je
svanulo, pozvao je svoje učenike i između
njih izabrao dvanaestoricu, koje je nazvao a-
postolima: **14** Simona koga je prozvao Petar,
njegovog brata Andreja, zatim Jakova, Jo-
vana, Filipa, Bartolomeja, **15** Mateja, Tomu,
Alfejevog sina Jakova, Simona zvanog „rev-
nitelj,“ **16** Jakovljevog sina Judu i Judu Iska-
riotskog, koji ga je posle izdao.

17 On je sišao s njima i zaustavio se na
jednoj zaravni. Tamo je bilo veliko mnoštvo
njegovih učenika i silan narod iz cele Judeje i
Jerusalima i iz tirskog i sidonskog primorja.
Došli su da ga čuju i da budu izlečeni od svo-
jih bolesti. **18** Čak su i oni koje su mučili ne-
čisti duhovi bili izlečeni. **19** Svi su želeli da
ga dotaknu, jer je iz njega izlazila sila i sve ih
lečila.

20 On je podigao oči prema svojim učeni-
cima i rekao: „Blago vama koji ste siromašni,
jer je vaše kraljevstvo Božje. **21** Blago vama
koji sada gladujete, jer ćete se nasititi. Blago
vama koji sada plačete, jer ćete se smejati.

22 Blago vama kad vas ljudi mrze i kad
vas odbacuju i vređaju i kad vaše ime sma-
traju zlim zbog Sina čovečijeg. **23** Radujte se
u taj dan i kličite, jer je velika vaša nagrada
na nebu. Jer su to isto njihovi praočevi činili
prorocima.

24 Ali teško vama, bogati, jer već imate
svoju utehu. **25** Teško vama koji ste sada siti,
jer ćete gladovati. Teško vama koji se sada
smejete, jer ćete tugovati i plakati. **26** Teško
vama kad svi ljudi dobro govore o vama, jer
su to isto njihovi praočevi činili lažnim pro-
rocima.

27 Ali vama koji slušate kažem: ‘Volite
svoje neprijatelje, činite dobro onima koji vas
mrze, **28** blagosiljajte one koji vas proklinju,
molite se za one koji vas vređaju. **29** Onome
ko te udari po jednom obrazu, okreni i drugi,
i onome ko ti uzima gornju haljinu ne uskrati
ni donju. **30** Daj svakome ko od tebe traži, i
od onoga ko ti uzima ne traži svoje nazad. **31**
Kako želite da ljudi čine vama, tako činite i
vi njima.

32 Ako volite one koji vas vole, kakvu
zaslugu imate? Jer i grešnici vole one koji
njih vole. **33** I ako činite dobro onima koji
vama čine dobro, kakvu zaslugu imate? I
grešnici čine to isto. **34** Ako pozajmljujete
bez kamate onima od kojih se nadate da će
vam vratiti, kakvu zaslugu imate? I grešnici
pozajmljuju bez kamate grešnicima da bi im
se isto toliko vratilo. **35** Nego volite svoje ne-
prijatelje, činite dobro i pozajmljujte bez ka-
mate ne nadajući se ničemu, pa će vaša na-
grada biti velika i bićete sinovi Najvišega, jer
je on dobar prema nezahvalnima i zlima. **36**
Budite milosrdni, kao što je vaš Otac milosr-
dan.

[*] **6:3** Vidi: 1. Samuelova 21:6.

37 Ne sudite, i neće vam se suditi. Ne o-
suđujte, i nećete biti osuđeni. Opraštajte, i
biće vam oprošteno. **38** Dajte, i daće vam se.
Sipaće vam u krilo dobru meru, nabijenu,
istresenu i prepunu. Jer kakvom merom me-
rite, takvom će vam se meriti.'"

39 Tada im je ispričao i jedno poređenje:
„Može li slep voditi slepog? Zar neće obojica
upasti u jamu? **40** Učenik nije iznad svog u-
čitelja, nego će svako ko je potpuno poučen
biti poput svog učitelja. **41** Zašto onda vidiš
trun u oku svog brata, a ne primećuješ balvan
u svom oku? **42** Kako možeš reći svom bratu:
'Brate, daj da ti izvadim trun koji ti je u oku,'
a sam ne vidiš balvan u svom oku? Licemeru!
Izvadi prvo gredu iz svog oka, pa ćeš onda
jasno videti kako da izvadiš trun koji je u oku
tvog brata.

43 Jer nema dobrog drveta koje donosi
bezvredan plod, a nema ni lošeg drveta koje
donosi dobar plod. **44** Jer se svako drvo poz-
naje po svom plodu. Ne beru se smokve s
trnja, niti se grožđe bere s trnovitog grma. **45**
Dobar čovek iznosi dobro iz dobre riznice
svog srca, a zao čovek iznosi zlo iz svoje zle
riznice, jer njegova usta govore ono čega mu
je srce puno.

46 Zašto me, dakle, zovete: 'Gospode,
Gospode,' a ne radite ono što govorim? **47**
Reći ću vam kome je sličan svako ko dolazi k
meni i čuje moje reči i izvršava ih: **48** On je
kao čovek koji je gradio kuću i kopao duboko
i postavio temelj na steni. Kad je naišla
poplava, bujica je navalila na tu kuću, ali nije
mogla da je uzdrma, jer je bila dobro sagra-
đena. **49** A onaj ko čuje, ali ih ne izvršava,
sličan je čoveku koji je sagradio kuću na zem-
lji, bez temelja. Bujica je navalila na kuću i
ona se odmah srušila i sasvim se raspala."

7 Kad je sve to rekao narodu koji ga je slu-
šao, ušao je u Kapernaum. **2** Jedan
stotnik* je imao bolesnog slugu, koji
samo što nije umro, a bio mu je drag. **3** Kad
je čuo za Isusa, poslao je k njemu judejske
starešine da ga zamole da dođe i da mu izleči
slugu. **4** Oni su došli kod Isusa i usrdno ga
zamolili: „Zaslužuje da mu to učiniš, **5** jer
voli naš narod i sagradio nam je sinagogu." **6**
Tada je Isus pošao s njima. Kad je bio neda-
leko od kuće, stotnik je već poslao prijatelje
da mu kažu: „Gospodine, ne trudi se, jer ni-
sam dostojan da uđeš pod moj krov. **7** Zato
sebe nisam smatrao dostojnim da dođem k
tebi. Nego reci reč da ozdravi moj sluga. **8** Jer
i ja imam svoje pretpostavljene, a imam i voj-
nike koji su mi podređeni, pa jednom kažem:
'Idi!' i on ode, a drugom: 'Dođi!' i on dođe, i
svom sluzi: 'Uradi to!' i on uradi." **9** Kad je
Isus to čuo, zadivio mu se, pa se okrenuo na-
rodu koji je išao za njim i rekao: „Kažem
vam, ni u Izraelu nisam našao tako veliku
veru." **10** Kad su se oni koji su bili poslati
vratili kući, našli su slugu zdravog.

11 Nedugo zatim, uputio se u grad koji se
zove Nain, a s njim su išli njegovi učenici i
mnoštvo ljudi. **12** Kad se približio gradskim
vratima, iznosili su mrtvaca, jedinca u majke,
koja je bila udovica. S njom je bilo i mnogo
ljudi iz grada. **13** Kad ju je Gospod ugledao,
sažalio se na nju i rekao joj: „Ne plači." **14**
Zatim je prišao i dotakao nosila. Oni koji su
ih nosili stali su, a on je rekao: „Mladiću, tebi
govorim, ustani!" **15** I mrtvac je seo i progo-
vorio, i Isus ga je dao njegovoj majci. **16** Sve
je obuzeo strah i slavili su Boga, govoreći:
„Veliki je prorok podignut među nama" i
„Bog se smilovao svom narodu." **17** Vest o
tome što je učinio proširila se po svoj Judeji i
okolini.

18 Jovanovi učenici su izvestili Jovana o
svemu ovome. **19** Zato je Jovan pozvao

* **7:2** Ili: „centurion." to jest zapovednik čete od 100 vojnika.

dvojicu svojih učenika i poslao ih Gospodu
da ga pitaju: „Jesi li ti onaj koji treba da dođe
ili da čekamo drugoga?“ **20** Kad su ti ljudi
došli k njemu, rekli su: „Jovan Krstitelj nas je
poslao k tebi da te pitamo: ‘Jesi li ti onaj koji
treba da dođe ili da čekamo drugoga?’“ **21** A
on je tog časa mnoge izlečio od nemoći,
teških bolesti i zlih duhova i mnogim slepim
ljudima podario vid. **22** Zato je odgovorio toj
dvojici: „Idite, javite Jovanu šta ste videli i
čuli: Slepi vide, hromi hodaju, gubavi se
čiste, gluvi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima se
objavljuje dobra vest. **23** Srećan je onaj ko se
zbog mene ne pokoleba u veri.“

24 Kad su Jovanovi glasnici otišli, počeo
je narodu da govori o Jovanu: „Šta ste izašli
da gledate u pustinji? Trsku koju ljulja vetar?
25 Šta ste onda izašli da vidite? Čoveka obu-
čenog u raskošne haljine? Pa, oni koji nose
divnu odeću i žive u raskoši nalaze se u kra-
ljevskim dvorima. **26** Šta ste onda izašli da
vidite? Proroka? Da, kažem vam, i mnogo
više od proroka. **27** To je onaj za koga je pi-
sano: ‘Evo, ja šaljem svog glasnika pred tvo-
jim licem, koji će pripremiti put tvoj pred to-
bom.’[*] **28** Kažem vam, među rođenima od
žene niko nije veći od Jovana, ali ko je naj-
manji u Božjem kraljevstvu, veći je od
njega.“ **29** A svi ljudi i poreznici, kad su to
čuli, priznali su da je Bog pravedan krstivši
se Jovanovim krštenjem. **30** A fariseji i poz-
navaoci zakona odbacili su Božji savet, jer
nisu hteli da ih Jovan krsti.

31 I Gospod reče: „S kim, dakle, da upo-
redim ljude ovog naraštaja? Kome su slični?
32 Slični su deci koja sede na trgu i međuso-
bno se dovikuju: ‘Svirali smo vam frulu, ali
niste igrali. Naricali smo, ali niste plakali.’ **33**
Jer došao je Jovan Krstitelj, koji nije jeo hleb
niti pio mlado vino, a vi govorite: ‘Demon je
u njemu.’ **34** Došao je Sin čovečiji, koji jede
i pije, a vi govorite: ‘Gle izelice i pijanice,
prijatelja poreznika i grešnika!’ **35** Ali
mudrost opravdavaju sva njena deca.“

36 Jedan farisej ga je molio da ruča s njim.
Zato je on ušao u farisejevu kuću i zauzeo
mesto za stolom. **37** I jedna žena koja je u
gradu bila poznata kao grešnica saznala je da
je on na obroku u farisejevoj kući, pa je do-
nela bočicu mirisnog ulja, **38** smestila se kod
njegovih nogu i sva uplakana počela da mu
kvasi noge suzama i da ih briše svojom ko-
som. Ljubila mu je noge i mazala ih mirisnim
uljem. **39** Kad je to video farisej koji ga je
pozvao, pomislio je u sebi: „Da je ovaj čovek
prorok, znao bi ko je ova žena koja ga dotiče
i kakva je, da je grešnica.“ **40** A Isus mu je
rekao: „Simone, imam nešto da ti kažem.“ A
on reče: „Učitelju, kaži!“

41 „Dva čoveka su bila dužna nekom zaj-
modavcu. Jedan mu je dugovao petsto de-
nara,[*] a drugi pedeset. **42** Kako nisu mogli da
vrate dug, on je oprostio obojici. Dakle, koji
će ga od njih više voleti?“ **43** Simon odgo-
vori: „Verovatno onaj kome je oprostio više.“
Isus mu reče: „Ispravno si prosudio.“ **44** I
okrenuvši se prema ženi, reče Simonu: „Vidiš
li ovu ženu? Ušao sam u tvoju kuću, i nisi mi
dao vode za noge. A ova žena mi je noge
oblila suzama i obrisala ih svojom kosom. **45**
Nisi me pozdravio poljupcem, a ova žena,
otkako sam ušao, nije prestala da mi ljubi
noge. **46** Nisi mi namazao glavu uljem, a ova
žena mi je namazala noge mirisnim uljem. **47**
Zbog toga, kažem ti, oprošteni su joj gresi,
kojih je mnogo, jer je mnogo ljubavi imala. A
kome je malo oprošteno, malo ljubavi ima.“
48 Zatim joj reče: „Oprošteni su ti gresi.“ **49**
Tada su oni koji su bili s njim za stolom po-
mislili u sebi: „Ko je ovaj da i grehe oprašta?“
50 A ženi je rekao: „Tvoja vera te je spasla.
Idi s mirom.“

8 Nedugo posle toga pošao je od grada do
grada i od sela do sela, propovedajući i
objavljujući dobru vest o Božjem

[*] **7:27** Vidi: Malahija 3:1.

[*] **7:41** Rimski srebrnik koji je težio 3,85 grama.

kraljevstvu. S njim su bila dvanaestorica **2** i neke žene koje su bile izlečene od zlih duhova i bolesti: Marija zvana Magdalena, iz koje je bilo izašlo sedam demona, **3** zatim Jovana, žena Herodovog nadzornika Huze, i Susana i mnoge druge žene, koje su im služile svojom imovinom.

4 Kad se okupio silan narod i ljudi koji su iz mnogih gradova došli k njemu, ispričao je jedno poređenje: **5** „Sejač je izašao da seje seme svoje. Dok je sejao, nešto je semena palo pored puta pa je bilo pogaženo i ptice su ga nebeske pozobale. **6** Drugo je palo na kamenito tlo, ali kad je izniklo, osušilo se jer nije imalo vlage. **7** A drugo je palo među trnje i trnje je naraslo s njim i ugušilo ga. **8** Drugo je palo na dobru zemlju i kad je izniklo, donelo je stostruki plod.“ Rekavši to povikao je: „Ko ima uši da sluša, neka sluša!“

9 Njegovi učenici su ga pitali šta znači to poređenje. **10** On im je odgovorio: „Vama je dato da razumete tajne Božjeg kraljevstva, a ostalima se govori u poređenjima, da gledaju, a ne vide, i da slušaju, a ne razumeju. **11** A poređenje znači ovo: Seme je reč Božja. **12** Ono koje je palo pored puta, to su oni koji čuju, ali zatim dolazi Đavo i uzima reč iz njihovog srca da ne bi verovali i bili spaseni. **13** Ono koje je palo na kamenito tlo, to su oni koji radosno prime reč kad je čuju, ali nemaju korena. Jedno vreme veruju, ali u vreme kušnje otpadnu. **14** Ono koje je palo među trnje, to su oni koji čuju, ali odvučeni brigama, bogatstvom i užicima ovog života, uguše se i ne donesu zreo plod. **15** A ono koje je palo na dobru zemlju, to su oni koji čuju reč čistim i dobrim srcem i zadrže je i ustrajno donose plod.

16 Niko ne pali svetiljku da je pokrije posudom niti da je stavi pod krevet, nego je stavlja na svećnjak, da bi oni koji ulaze videli svetlost. **17** Jer nema ničeg tajnog što se neće otkriti, i ničeg što je sakriveno što se neće saznati i izaći na videlo. **18** Zato pazite kako slušate, jer ko ima, daće mu se još, a ko nema, uzeće mu se i ono što misli da ima.“

19 K njemu su došli njegova majka i braća, ali zbog naroda nisu mogli da mu priđu. **20** Ali neko mu je javio: „Tvoja majka i tvoja braća stoje napolju i žele da te vide.“ **21** A on im je rekao: „Moja majka i moja braća jesu ovi koji slušaju reč Božju i vrše je.“

22 Jednog dana su on i njegovi učenici ušli u čamac, i on im je rekao: „Pređimo na drugu stranu jezera.“ I tako su otplovili. **23** Dok su plovili, on je zaspao. Tada se na jezero spustio jak olujni vetar i voda je počela da ulazi u čamac, tako da su bili u opasnosti. **24** Tada su mu prišli i probudili ga govoreći: „Učitelju, učitelju, izginućemo!“ On je ustao, zapretio vetru i pobesneloj vodi, i umirili su se, pa je nastala tišina. **25** Tada im je rekao: „Gde vam je vera?“ A oni su se uplašili i začuđeno pitali jedan drugog: „Ko li je ovaj što zapoveda i vetrovima i vodi, i oni ga slušaju?“

26 Doplovili su do gergesenskog kraja, koji je nasuprot Galileji. **27** Kad je izašao na kopno, sreo ga je jedan čovek iz grada, koji je bio opsednut demonima. Već duže vreme nije nosio odeću i nije živeo u kući nego na groblju. **28** Kad je ugledao Isusa, povikao je, pao ničice pred njega i iz sveg glasa rekao: „Šta ja imam s tobom, Isuse, Sine Boga Najvišeg? Molim te, ne muči me!“ **29** (Jer Isus je zapovedio nečistom duhu da izađe iz tog čoveka. Demon ga je već dugo držao u vlasti i premda su čoveka vezivali lancima i čuvali ga u okovima, on bi pokidao okove i demon bi ga oterao u pusti kraj.) **30** Isus ga je upitao: „Kako ti je ime?“ A on je odgovorio: „Legion,“ jer je u njega ušlo mnogo demona. **31** I preklinjali su ga da im ne zapovedi da odu u bezdan. **32** A tamo na gori paslo je veliko krdo svinja. I preklinjali su ga da im dopusti da uđu u njih. I dopustio im je. **33** Tada su demoni izašli iz tog čoveka i ušli u svinje, i krdo je jurnulo preko litice u jezero i utopilo se. **34** Kad su svinjari videli šta se dogodilo, pobegli su i proneli glas o tome po gradu i okolini.

35 Tada su ljudi izašli da vide šta se dogodilo. Došli su kod Isusa i našli čoveka iz kog su bili izašli demoni kako sedi kod Isusovih nogu obučen i zdravog uma, i uplašili su se. **36** A očevici su im ispričali kako je opsednuti čovek ozdravio. **37** Zato ga je sav narod iz gergesenske okoline zamolio da ode od njih, jer ih je obuzeo veliki strah. Tada je ušao u čamac i vratio se. **38** A čovek iz koga su izašli demoni molio ga je da mu dopusti da pođe s njim, ali on ga je otpustio, rekavši mu: **39** „Vrati se kući i pričaj svima šta je Bog učinio za tebe.“ Tako je on otišao, objavljujući po celom gradu šta je Isus učinio za njega.

40 Kad se Isus vratio, narod ga je ljubazno primio, jer su ga svi očekivali. **41** Tada je došao čovek koji se zvao Jair, i koji je bio starešina sinagoge. Pao je pred Isusove noge i usrdno ga molio da uđe u njegovu kuću **42** jer je imao kćer jedinicu od oko dvanaest godina koja je umirala.

Dok je išao, mnoštvo ljudi se guralo oko njega. **43** Jedna žena koja je dvanaest godina patila od krvarenja potrošila je svu svoju ušteđevinu i niko nije mogao da je izleči. **44** Ona mu je prišla s leđa i dotakla rub njegove haljine, i njeno krvarenje je odmah prestalo. **45** A Isus je upitao: „Ko me je dotakao?“ Pošto su svi to poricali, Petar reče: „Učitelju, narod te gura i pritiska, a ti kažeš ‘Ko me je dotakao?’“ **46** Ali Isus reče: „Neko me je dotakao, jer sam osetio da je sila izašla iz mene.“ **47** Videvši da se ne može kriti, žena je drhteći došla, pala pred njega i pred celim narodom ispričala zašto ga je dotakla i kako je odmah ozdravila. **48** A on joj reče: „Hrabro, kćeri, tvoja vera te je spasla. Idi s mirom.“

49 Dok je još govorio, došao je neko iz kuće starešine sinagoge i rekao: „Kći ti je umrla, ne muči više učitelja.“ **50** Kad je Isus to čuo, rekao mu je: „Ne boj se, samo veruj i biće spasena!“ **51** Kad je stigao u kuću, nikome nije dozvolio da uđe s njim osim Petru, Jovanu i Jakovu i devojčinom ocu i majci. **52** Svi su plakali i naricali za njom. Tada je Isus rekao: „Ne plačite, jer nije umrla, nego spava.“ **53** A oni su mu se podsmevali jer su znali da je umrla. **54** On ih je sve isterao, uzeo je za ruku i povikao: „Devojko, ustani!“ **55** I vratio joj se duh i odmah je ustala, a on je preporučio da joj daju da jede. **56** Njeni roditelji su bili van sebe od čuda, ali on ih je obavezao da nikome ne pričaju šta se dogodilo.

9 Zatim je sazvao dvanaestoricu i dao im moć i vlast nad svim demonima i moć da leče od bolesti. **2** Poslao ih je da propovedaju Božje kraljevstvo i da leče bolesne, **3** pa im je rekao: „Ništa ne nosite na put, ni štap ni torbu ni hleb ni novac. Nemojte imati dve haljine. **4** U koju kuću uđete, u njoj i ostanite dok ne pođete dalje. **5** Gde vas ne prime, izlazeći iz tog grada otresite prašinu sa svojih nogu za svedočanstvo protiv njih.“ **6** I učenici su krenuli. Išli su od sela do sela objavljujući dobru vest i lečeći posvuda.

7 Kad je tetrarh Herod čuo šta se sve događa, bio je jako zbunjen jer su neki govorili da je Jovan uskrsnuo iz mrtvih, **8** drugi da se pojavio Ilija, a treći da je uskrsnuo neki od drevnih proroka. **9** Herod je rekao: „Jovanu sam ja odrubio glavu. Ko je onda ovaj o kome sve ovo čujem?“ Zato je tražio priliku da ga vidi.

10 Kad su se apostoli vratili, ispričali su Isusu šta su učinili. Tada ih je poveo nasamo na pusto mesto što pripada gradu zvanom Betsaida. **11** Ali narod je to saznao, pa je krenuo za njim. On ih je ljubazno primio, govorio im o Božjem kraljevstvu i lečio one kojima je trebalo izlečenje. **12** Kad se dan počeo bližiti kraju, prišla su mu dvanaestorica i rekla: „Otpusti narod, neka idu u okolna sela i na imanja i neka nađu smeštaj i nešto za jelo, jer smo ovde na pustom mestu.“ **13** On im reče: „Vi im dajte da jedu.“ A oni rekoše: „Imamo samo pet hlebova i dve ribe. Hoćeš li da idemo da kupimo hranu za sve ove ljude?“ **14** Bilo je, naime, oko pet hiljada ljudi. A on je rekao svojim učenicima: „Neka posedaju u

grupe po pedeset.“ **15** I oni su to učinili i svi su posedali. **16** On je uzeo pet hlebova i dve ribe, pogledao u nebo, blagoslovio ih i izlomio i dao učenicima da ih razdele narodu. **17** I svi su jeli i nasitili se. Zatim su sakupili ostatke – dvanaest korpi.

18 Kad se jednom nasamo molio, učenici su se skupili oko njega i on ih je upitao: „Šta govore ljudi, ko sam ja?“ **19** Oni su odgovorili: „Neki kažu da si Jovan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da je uskrsnuo jedan od drevnih proroka.“ **20** Tada ih upita: „A vi, šta vi kažete, ko sam ja?“ Petar odgovori: „Hristos Božji.“ **21** Tada ih je obavezao da to nikome ne govore. **22** I rekao je: „Sin čovečiji mora mnogo da pretrpi i da bude odbačen od starešina, svešteničkih glavara i pismoznalaca, da bude ubijen i da treći dan uskrsne.“

23 Zatim se obratio svima: „Ako neko hoće da ide za mnom, neka se odrekne sebe, neka uzme svoj krst, neka ga nosi svaki dan i neka ide za mnom. **24** Jer ko hoće da spase svoju dušu, izgubiće je, a ko izgubi svoju dušu radi mene, taj će je spasti. **25** Zaista, šta vredi čoveku da dobije ceo svet, a uništi sebe ili sebi naudi? **26** Jer ko se postidi mene i mojih reči, njega će se i Sin čovečiji postideti kad dođe u svojoj slavi i u slavi Oca i svetih anđela. **27** Zaista, kažem vam, neki od onih koji ovde stoje neće okusiti smrt dok ne vide Božje kraljevstvo.“

28 Otprilike osam dana posle ovih reči, poveo je sa sobom Petra, Jovana i Jakova i popeo se na goru da se moli. **29** Dok se molio, promenio se izgled njegovog lica, a odeća mu je postala blistavo bela. **30** I dva čoveka su razgovarala s njim, a to su bili Mojsije i Ilija. **31** Pojavili su se u slavi i govorili o njegovom odlasku koji će se dogoditi u Jerusalimu. **32** A Petra i one koji su bili s njim savladao je san. Kad su se probudili, videli su njegovu slavu i dva čoveka kako stoje s njim. **33** I dok su ovi odlazili od njega, Petar je, ne znajući šta govori,[*] rekao Isusu: „Učitelju, dobro nam je ovde. Zato podignimo tri šatora, jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju.“ **34** Dok je to govorio, stvorio se oblak i zaklonio ih. Kad su ušli u oblak, uplašili su se. **35** A iz oblaka je došao glas: „Ovo je moj dragi Sin. Njega slušajte.“ **36** Kad se začuo taj glas, Isus se našao sam. A učenici su ćutali i tih dana nikome nisu govorili šta su videli.

37 Kad su sutradan sišli s gore, sreo ga je silan narod. **38** Jedan čovek iz naroda je povikao: „Učitelju, molim te, pogledaj mog sina, jer mi je jedinac! **39** Duh ga spopadne i on odjednom počne da viče, baca ga u grč tako da zapeni i jedva ode od njega kad ga izmuči. **40** Molio sam tvoje učenike da ga isteraju, ali nisu mogli.“ **41** A Isus je rekao: „O bezverni i izopačeni naraštaju! Dokle moram biti s vama i podnositi vas? Dovedi ovamo svog sina.“ **42** Ali dok je dečak prilazio, demon ga je tresnuo o zemlju i bacio u snažan grč. Isus je prekorio nečistog duha i izlečio dečaka i predao ga njegovom ocu. **43** I svi su bili zapanjeni Božjom veličanstvenošću.

Dok su se svi čudili svemu što je činio, rekao je svojim učenicima: **44** „Zapamtite dobro ove reči: ‘Sin čovečiji biće predat u ruke ljudima.’“ **45** Ali oni i dalje nisu razumeli te reči. Njihovo značenje bilo im je sakriveno i nisu mogli razumeti, a bojali su se da ga pitaju o tome.

46 Onda se pokrenula rasprava među njima ko bi mogao biti najveći. **47** Isus je znao o čemu razmišljaju u svom srcu, pa je uzeo dete, stavio ga pored sebe **48** i rekao im: „Ko prima ovo dete u moje ime, prima i mene, a ko prima mene, prima i onoga koji me je poslao. Jer koji je manji među svima vama, taj je veliki.“

49 Jovan je na to rekao: „Učitelju, videli smo kako jedan čovek isteruje demone u tvoje ime, pa smo mu branili, jer ne ide s

[*] **9:33** Jer se tek probudio.

nama.“ **50** A Isus mu je rekao: „Ne branite mu, jer ko nije protiv nas, za nas je.“

51 Kako se približavalo vreme da bude uznesen, Isus je odlučno krenuo u Jerusalim. **52** Poslao je glasnike pred sobom. Oni su otišli i ušli u jedno samarićansko selo da mu tamo sve pripreme. **53** Ali tamo ga nisu primili jer je išao u Jerusalim. **54** Kad su to videli učenici Jakov i Jovan, rekli su: „Gospode, hoćeš li da kažemo da vatra siđe s neba i da ih uništi, kao Ilija što je učinio?“ **55** A on se okrenu, prekori ih i reče: „Ne znate kakvog ste duha. **56** Jer Sin čovečiji nije došao da uništi ljudske živote, već da spase.“ I tako su otišli u drugo selo.

57 Dok su išli putem, neko mu je rekao: „Ići ću za tobom, Gospode, kud god pođeš.“ **58** A Isus mu reče: „Lisice imaju jazbine i ptice nebeske imaju gnezda, a Sin čovečiji nema gde da spusti glavu.“ **59** Nekom drugom je rekao: „Pođi za mnom.“ A čovek mu reče: „Dozvoli mi da prvo odem i sahranim svog oca.“ **60** Isus mu reče: „Pusti neka mrtvi sahranjuju svoje mrtve, a ti idi i objavljuj Božje kraljevstvo.“ **61** A jedan drugi reče: „Ići ću za tobom, Gospode, ali prvo mi dozvoli da se pozdravim sa svojim ukućanima.“ **62** Isus mu reče: „Niko ko stavi ruku na plug pa se osvrće na ono što je iza, nije spreman za Božje kraljevstvo.“

10 Posle toga Gospod je odredio još sedamdeset drugih i poslao ih po dvojicu pred sobom u svaki grad i mesto u koje je i sam nameravao da dođe. **2** I rekao im je: „Žetva je zaista velika, a radnika je malo. Zato molite Gospodara žetve da pošalje radnike na svoju žetvu. **3** Idite! Evo, šaljem vas kao jaganjce među vukove. **4** Ne nosite kesu za novac, ni torbu, ni sandale i putem nikoga nadugačko ne pozdravljajte kako je to običaj. **5** U koju god kuću uđete, prvo recite: ‘Mir ovoj kući!’ **6** I ako tamo bude prijatelj mira, vaš mir će ostati na njemu. A ako ne bude, vratiće se vama. **7** Zato ostanite u toj kući i jedite i pijte ono što vam se ponudi, jer je radnik dostojan svoje plate. Ne prelazite iz kuće u kuću.

8 U koji god grad uđete pa vas prime, jedite ono što se iznese pred vas **9** i lečite bolesne u njemu. Govorite im: ‘Približilo vam se Božje kraljevstvo.’ **10** Ali u koji god grad uđete pa vas ne prime, izađite na njegove ulice i recite: **11** ‘Otresamo s nogu svojih i prašinu vašeg grada za svedočanstvo protiv vas. Ali znajte ovo: Približilo se Božje kraljevstvo.’ **12** Kažem vam da će u onaj dan lakše biti Sodomu nego tom gradu.

13 Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Betsaido! Jer da su se čuda koja su se dogodila u vama dogodila u Tiru i Sidonu, već bi se odavno pokajali sedeći u kostreti i pepelu. **14** Zato će Tiru i Sidonu biti lakše na sudu nego vama. **15** A ti, Kapernaume, zar ćeš se do nebesa uzvisiti? U grob ćeš pasti!

16 Ko sluša vas, sluša i mene. Ko odbacuje vas, odbacuje i mene. A ko odbacuje mene, odbacuje i onoga koji me je poslao.“

17 Zatim su se sedamdesetorica vratila radosna, govoreći: „Gospode, čak nam se i demoni pokoravaju kroz tvoje ime.“ **18** A on im je rekao: „Gledao sam Sotonu kako je kao munja pao s neba. **19** Evo, dao sam vam vlast da gazite po zmijama i škorpijama i na svaku neprijateljsku silu, i ništa vam neće nauditi. **20** Ali ne radujte se tome što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što je vaše ime zapisano na nebesima.“ **21** U taj čas on je uskliknuo u Duhu svetom i rekao: „Hvalim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio si maloj deci. Da, Oče, jer ti si hteo da tako bude. **22** Sve mi je predao moj Otac. Niko ne zna ko je Sin, osim Oca, i niko ne zna ko je Otac, osim Sina i onoga kome Sin hoće da ga otkrije.“

23 Tada se okrenuo učenicima i nasamo im rekao: „Srećne su oči koje gledaju ono što vi gledate. **24** Jer kažem vam, mnogi proroci i kraljevi želeli su da vide to što vi gledate, ali nisu videli, i da čuju to što vi čujete, ali nisu

čuli.“

25 Jedan čovek, poznavalac Zakona, ustao je i u nameri da ga iskuša upitao ga je: „Učitelju, šta treba da radim da bih nasledio večni život?“ **26** On mu reče: „Šta je napisano u Zakonu? Kako čitaš?“ **27** Čovek mu odgovori: „Voli Gospoda, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom i svom svojom snagom i svim svojim umom, i svog bližnjeg kao samog sebe.“[*] **28** Isus mu na to reče: „Tačno si odgovorio. ‘Čini to i živećeš.’“

29 A čovek je želeo da se pokaže pravednim, pa je rekao: „A ko je moj bližnji?“ **30** Isus na to reče: „Jedan čovek je silazio iz Jerusalima u Jerihon i pao u ruke razbojnicima, koji su ga svukli i pretukli i otišli ostavivši ga polumrtvog. **31** Tim putem je slučajno silazio jedan sveštenik, ali kad ga je video prešao je na drugu stranu. **32** Isto tako i Levit, kad ga je video prolazeći tuda, prešao je na drugu stranu. **33** A i jedan Samarićanin je prolazeći tim putem došao do njega, i kad ga je video, sažalio se. **34** On mu je prišao i previo mu rane, zalivši ih uljem i vinom. Zatim ga je stavio na svoju životinju i doveo ga u gostionicu i pobrinuo se za njega. **35** Sutradan je izvadio dva denara, dao ih gostioničaru i rekao: ‘Pobrini se za njega, i ako potrošiš više od ovoga, platiću ti kad se vratim.’ **36** Šta misliš, koji je od ove trojice bio bližnji čoveku koji je pao u ruke razbojnicima?“ **37** On je odgovorio: „Onaj koji mu je iskazao milosrđe.“ Tada mu je Isus rekao: „Idi pa i ti čini tako.“

38 Dok su tako putovali, ušao je u jedno selo. Tamo ga je jedna žena koja se zvala Marta primila u kuću. **39** Ta žena je imala sestru koja se zvala Marija. Ona je sela kod Gospodovih nogu i slušala njegove reči. **40** Marta je bila zaokupljena posluživanjem. Zato je prišla i rekla: „Gospode, zar ne mariš što me je sestra ostavila samu da poslužujem? Reci joj da mi pomogne.“ **41** Gospod joj je na to rekao: „Marta, Marta, brineš se i uznemiravaš oko mnogo toga, **42** a malo toga je potrebno ili samo jedno. Marija je izabrala bolji deo, koji joj se neće oduzeti.“

11 Jednom prilikom se molio na jednom mestu. Kad je prestao, jedan od njegovih učenika mu je rekao: „Gospode, nauči nas da se molimo, kao što je i Jovan naučio svoje učenike.“

2 Tada im je rekao: „Kad se molite, recite: ‘Oče naš koji si na nebesima, neka se sveti ime tvoje. Neka dođe kraljevstvo tvoje. Neka bude volja tvoja i na zemlji, kao što je na nebu. **3** Hleb naš potreban za ovaj dan daj nam danas. **4** I oprosti nam grehe naše, jer i mi opraštamo svakom svom dužniku. I ne uvedi nas u iskušenje, nego nas izbavi od zloga.’“

5 Još im je rekao: „Koji od vas će imati prijatelja i otići k njemu u ponoć da mu kažete: ‘Prijatelju, pozajmi mi tri hleba, **6** jer mi je upravo došao prijatelj s puta, a nemam šta da iznesem pred njega?’ **7** A on iz kuće kaže: ‘Nemoj da mi dosađuješ! Vrata su već zaključana, i moja deca i ja već smo u krevetu. Ne mogu da ustanem da ti to dam.’ **8** Kažem vam, ako i neće ustati i dati mu zato što mu je prijatelj, ustaće zbog njegove upornosti i daće mu ono što mu treba. **9** Zato vam kažem: Molite, i daće vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvoriće vam se! **10** Jer svako ko moli, dobija. Svako ko traži, nalazi. I svakome ko kuca, otvoriće se.

11 Koji bi otac od vas ako sin zatraži hleba dao mu kamen? Ili ako zatraži ribe, umesto ribe dao mu zmiju? **12** Ili ako ga zamoli za jaje, hoće li mu dati škorpiju? **13** Dakle, ako vi, iako ste zli, znate da dajete svojoj deci dobre darove, koliko će više Otac, koji je na nebu, dati Duha svetog onima koji ga mole za to!“

14 Kasnije je isterao demona koji je ljudima oduzimao sposobnost govora. Kad je

[*] **10:27** Vidi: 5. Mojsijeva 6:5; 3. Mojsijeva 19:18.

demon izašao, nemi čovek je progovorio. A narod se divio. **15** Ali neki od njih su rekli: „Isteruje demone uz pomoć Balzevuva,[*] vladara demona.“ **16** Drugi su hteli da ga iskušaju, pa su tražili od njega znak s neba. **17** Ali on je znao šta misle, pa im je rekao: „Svako kraljevstvo koje je u sebi razdeljeno propadne i kuća koja je u sebi razdeljena srušiće se. **18** Ako je dakle i Sotona razdeljen u sebi, kako će njegovo kraljevstvo opstati? Jer kažete da ja isterujem demone uz pomoć Balzevuva. **19** Ako ja uz pomoć Balzevuva isterujem demone, uz čiju ih pomoć isteruju vaši sinovi? Zato će vam oni biti sudije. **20** Ali ako ja Božjim prstom isterujem demone, zaista je među vas stiglo Božje kraljevstvo. **21** Kad jak, dobro naoružan čovek čuva svoj dvor, njegova imovina je bezbedna. **22** Ali kad dođe jači od njega i savlada ga, oduzme mu sve oružje u koje se uzdao i razdeli ono što mu je zaplenio. **23** Ko nije na mojoj strani, protiv mene je, i ko ne sakuplja sa mnom, rasipa.

24 Kad nečisti duh izađe iz čoveka, prolazi kroz bezvodna mesta tražeći počivalište, ali ga ne nalazi, pa kaže: ‘Vratiću se u svoju kuću iz koje sam izašao.’ **25** A kad dođe, nađe je počišćenu i ukrašenu. **26** Onda ode i dovede sedam drugih duhova gorih od sebe, pa kad uđu nastane se tamo. Na kraju tom čoveku bude gore nego ranije.“

27 Dok je to govorio, jedna žena iz naroda je povikala: „Blago utrobi koja te je nosila i grudima koje su te dojile!“ **28** A on je rekao: „Ne, nego blago onima koji slušaju Božju reč i drže je!“

29 Pošto se skupljalo sve više naroda, počeo je da govori: „Ovaj naraštaj je zao naraštaj. Traži čudesni znak, ali neće mu se dati nikakav znak osim znaka Jone proroka. **30** Jer kao što je Jona bio znak Ninivljanima, tako će i Sin čovečiji biti ovom naraštaju.

31 Kraljica juga ustaće na sudu s ljudima ovog naraštaja i osudiće ih, jer je došla s kraja zemlje da čuje Solomonovu mudrost, a ovde je neko veći od Solomona.

32 Stanovnici Ninive ustaće na sudu s ovim naraštajem i osudiće ga, jer su se pokajali zbog onoga što je Jona propovedao, a ovde je neko veći od Jone.

33 Niko ne pali svetiljku da je stavi u podrum ili pod korpu, nego na svećnjak, da bi oni koji ulaze videli svetlost. **34** Svetiljka telu je oko. Kad je tvoje oko zdravo, i celo tvoje telo je svetlo, a kad je zlo, i tvoje telo je tamno. **35** Pazi, dakle, da svetlost koja je u tebi ne bude tama. **36** Dakle, ako je celo tvoje telo svetlo, bez imalo tame, biće sasvim svetlo kao kad te svetiljka obasjava svojim sjajem.“

37 Kad je to rekao, jedan farisej ga je pozvao kod sebe na obrok. Isus je ušao i seo za sto. **38** A farisej se začudio kad je video da Isus nije obredno oprao ruke pre jela. **39** Tada mu je Gospod rekao: „Da, vi fariseji spolja čistite čašu i činiju, a iznutra ste puni grabeža i zlobe. **40** Nerazumni! Zar nije onaj koji je načinio ono što je spolja, načinio i ono što je unutra? **41** Nego, dajte milostinju od onog što je unutra, i gle, sve će vam biti čisto. **42** Ali teško vama, fariseji, jer dajete desetak od nane i rute i od svakog povrća, a ne marite za pravdu i ljubav prema Bogu! Ovo ste bili dužni da činite, a ono da ne zanemarite. **43** Teško vama, fariseji, jer volite prva mesta u sinagogama i da vas pozdravljaju na trgovima! **44** Teško vama, pismoznalci i fariseji, licemeri! Jer ste kao grobovi koji se ne primećuju, pa ljudi po njima hodaju, a da to i ne znaju!“

45 Na to je jedan poznavalac Zakona rekao: „Učitelju, tim rečima i nas vređaš.“ **46** A on je rekao: „Teško i vama, poznavaoci Zakona, jer tovarite na ljude terete koji su teški za nošenje, a sami se nijednim prstom ne

[*] **11:15** „Baalzevuv“ znači „gospodar muva“ ili „gospodar prljavštine.“ U pitanju je jedno od imena za Sotonu.

dotičete tih tereta!

47 Teško vama, jer gradite grobnice prorocima, a vaši su ih praočevi ubili! **48** Zaista, vi svedočite da znate kakva su dela vaši praočevi činili, a ipak ih odobravate. Oni su ubijali proroke, a vi tim prorocima gradite grobnice. **49** Zato je Božja mudrost i rekla: ‘Poslaću k njima proroke i apostole, a neke od njih će ubiti i progoniti,[*] **50** da se od ovog naraštaja traži krv svih proroka koja je prolivena od postanka sveta,[*] **51** od Abelove krvi sve do krvi Zaharije,[*] koji je ubijen između oltara i Božjeg doma.’ Da, kažem vam, tražiće se od ovog naraštaja.

52 Teško vama, poznavaoci Zakona, jer ste uzeli ključ znanja. Sami niste ušli, a one koji bi hteli da uđu sprečavate!“

53 Kad je izašao odande, pismoznalci i fariseji počeli su da žestoko navaljuju na njega i da ga zasipaju svakojakim pitanjima, **54** vrebajući da li će reći nešto za šta bi mogli da ga optuže.

12

U međuvremenu se skupilo toliko mnogo naroda, na hiljade ljudi, da su gazili jedni druge. Isus se najpre obratio svojim učenicima: „Čuvajte se kvasca farisejskog, to jest licemerja. **2** Ništa nije sakriveno što se neće otkriti ni tajno što se neće saznati. **3** Prema tome, ono što kažete u tami čuće se na svetlosti, i ono što šapućete u najskrovitijim sobama, propovedaće se s krovova. **4** Prijatelji moji, kažem vam, ne bojte se onih koji ubijaju telo, a posle toga ništa više ne mogu da učine. **5** Reći ću vam koga se treba bojati: Bojte se onoga koji, pošto ubije, ima vlast da baci u gehenu ognjenu. Da, kažem vam, njega se bojte. **6** Zar se pet vrabaca ne prodaju za dva novčića?[*] Ipak, nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. **7** A vama su i sve vlasi na glavi izbrojane. Ne bojte se, vi ste vredniji od mnogo vrabaca.

8 Kažem vam, svako ko prizna mene pred ljudima, i Sin čovečiji priznaće njega pred anđelima Božjim. **9** Ali ko se odrekne mene pred ljudima, njega ću se i ja odreći pred Božjim anđelima. **10** Svakome ko kaže reč protiv Sina čovečijeg biće oprošteno, ali onome ko huli na Duha svetog neće biti oprošteno. **11** Kad vas dovedu na saslušanje i pred poglavarstva i vlasti, ne brinite se kako ćete se braniti ili šta ćete reći, **12** jer će vas sveti Duh u tom času poučiti šta treba da kažete.“

13 Tada mu je jedan čovek iz naroda rekao: „Učitelju, reci mom bratu da podeli sa mnom nasledstvo.“ **14** A on mu je rekao: „Čoveče, ko je mene postavio da sudim ili delim među vama?“ **15** Zatim im je rekao: „Budite oprezni, čuvajte se svakog lakomstva, jer čak i kad neko ima obilje, njegov život ne proizlazi iz onoga što ima.“ **16** Tada im je ispričao jedno poređenje: „Jednom bogatom čoveku zemlja je dobro rodila, **17** pa je razmišljao u sebi: ‘Šta da radim? Nemam gde da skupim svoju letinu.’ **18** I rekao je: ‘Ovako ću učiniti: Srušiću svoje žitnice i sagradiću veće, pa ću tamo skupiti sve svoje žito i sva svoja dobra. **19** I reći ću sebi: ‘Imaš mnogo dobara na zalihi za mnogo godina. Počivaj, jedi, pij, uživaj.’ **20** Ali Bog mu reče: ‘Bezumniče, ove noći tražiće se tvoja duša od tebe. Ko će onda imati ono što si skupio?’ **21** Tako prolazi onaj ko skuplja blago za sebe, a nije bogat u Bogu.“ **22** Tada je rekao svojim učenicima: „Zato vam kažem: ne brinite se za svoj život, šta ćete jesti, ili za svoje telo, šta ćete obući. **23** Jer život je vredniji od hrane i telo od odeće. **24** Pogledajte kako gavrani ne seju niti žanju, nemaju spremišta ni žitnice, a ipak ih Bog hrani. A koliko ste vi vredniji od ptica! **25** Ko od vas brinući se može dodati jedan lakat svom rastu? **26** Dakle, ako ne

[*] **11:49** Vidi: Izreke 1:20.

[*] **11:50** Vidi: Isaija 26:21.

[*] **11:51** Vidi: 2. Dnevnika 24:20-21.

[*] **12:6** Doslovno: „za dva asa.“ As je bio šesnaesti deo denara. Vidi dodatak na kraju knjige.

možete ni to najmanje, zašto se onda brinete za ostalo? **27** Pogledajte ljiljane kako rastu. Ne muče se niti predu, ali kažem vam, ni Solomon u svoj svojoj slavi nije bio odeven kao jedan od njih. **28** A ako Bog tako odeva poljsko rastinje, koje danas jeste, a sutra se baca u peć, koliko će pre odenuti vas, maloverni! **29** Zato ne tražite šta ćete jesti i šta ćete piti i ne brinite se! **30** Jer su svim tim zaokupljeni neznabošci ovoga sveta, ali vaš Otac zna da vam sve to treba. **31** Nego, tražite kraljevstvo Božje, a ovo će vam se dodati.

32 Ne boj se, malo stado, jer je volja vašeg Oca da vam da kraljevstvo. **33** Prodajte ono što imate i novac dajte kao milostinju. Načinite sebi kese za novac koje se neće istrošiti, neiscrpno blago na nebesima, gde se lopov ne približava niti moljac nagriza. **34** Jer gde je vaše blago, tamo će biti i vaše srce.

35 Neka vam bedra budu opasana i svetiljke upaljene. **36** I budite kao oni koji čekaju svog gospodara kad se vraća sa svadbe, da mu odmah otvore kad stigne i pokuca. **37** Srećni su one sluge koje gospodar, kad stigne, nađe da bde! Zaista, kažem vam, on će podviti rubove svoje haljine, postaviće ih za sto, pa će prići i služiće ih. **38** I ako stigne u drugoj straži,[*] ili čak u trećoj, i nađe ih tako, srećni su! **39** Ali ovo znajte, kad bi domaćin znao u koji će čas doći lopov, bdeo bi i ne bi dozvolio da mu provali u kuću. **40** Tako i vi budite spremni, jer Sin čovečiji dolazi u čas kad se ne nadate."

41 Tada je Petar upitao: „Gospode, govoriš li ovo poređenje samo nama ili svima?" **42** A Gospod je odgovorio: „Ko je dakle verni i razboriti nastojnik koga će njegov gospodar postaviti nad svojim domom da im daje hranu u pravo vreme? **43** Srećan je taj sluga, ako ga njegov gospodar, kad dođe, nađe da radi tako! **44** Zaista, kažem vam, postaviće ga nad svim svojim imanjem. **45** Ali ako bi taj sluga u svom srcu rekao: 'Moj gospodar kasni s dolaskom,' pa bi počeo da tuče sluge i sluškinje i da jede, pije i opija se, **46** gospodar tog sluge doći će u dan kad ga ne očekuje i u čas koji ne zna odvojiće ga i odrediće mu udeo sa nevernima. **47** Tada će onaj sluga koji je razumeo volju svog gospodara, ali se nije pripremio niti je učinio po njegovoj volji, dobiti mnogo udaraca. **48** A onaj koji nije razumeo, pa je uradio nešto što zaslužuje udarce, dobiće ih malo. Od svakoga kome je mnogo dato, mnogo će se i tražiti. Kome je mnogo povereno, od njega će se više tražiti.

49 Došao sam da zapalim vatru na zemlji, i šta da još poželim kad je već zapaljena? **50** Jer postoji krštenje kojim treba da se krstim i tako mi je teško dok se to ne završi! **51** Mislite li da sam došao da donesem mir na zemlju? Nipošto, kažem vam, nego razdor. **52** Jer će od sada petoro u jednoj kući biti razdeljeno: troje protiv dvoje i dvoje protiv troje. **53** Biće razdeljeni: otac protiv sina i sin protiv oca, majka protiv kćeri i kći protiv majke, svekrva protiv snahe i snaha protiv svekrve."

54 Zatim se obratio mnoštvu: „Kad vidite da se oblak diže na zapadu, odmah kažete: 'Dolazi oluja.' I bude tako. **55** A kad vidite da duva južni vetar, kažete: 'Biće vrućine.' I bude tako. **56** Licemeri, znate da tumačite izgled zemlje i neba. Kako onda ne znate da protumačite ovo vreme? **57** Zašto sami ne prosudite šta je pravedno? **58** Na primer, kad s onim ko te tuži ideš pred poglavara, trudi se dok si još na putu da rešiš spor s njim, da te ne odvede pred sudiju, sudija te preda stražaru, a stražar te baci u zatvor. **59** Kažem ti, nećeš odande izaći dok ne isplatiš i poslednji novčić."[*]

[*] **12:38** „Uveče" – prva straža u grčkoj i rimskoj podeli noći, od zalaska sunca do oko 21 sat. „Ponoć" – druga straža, od oko 21 sat do ponoći. „Kad se oglase petlovi" – treća straža, od ponoći do oko 3 sata. „Rano ujutru" – četvrta straža, od oko 3 sata do izlaska sunca.

[*] **12:59** Doslovno: „i poslednju leptu." Lepta (lepton) bila je jevrejski bakarni ili bronzani novčić najmanje vrednosti. Vidi dodatak na kraju knjige.

13 Upravo u to vreme tamo su bili neki
koji su mu pričali o Galilejcima čiju je
krv Pilat pomešao s krvlju žrtava koje
su prinosili. **2** Isus im je rekao: „Mislite li da
su ti Galilejci bili veći grešnici od svih Gali-
lejaca jer su tako stradali? **3** Nipošto, kažem
vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako
izginuti. **4** Ili onih osamnaest na koje je pala
kula u Siloamu* i ubila ih, mislite li da su oni
bili veći grešnici od svih ljudi koji žive u Je-
rusalimu? **5** Nipošto, kažem vam, nego ako se
ne pokajete, svi ćete tako izginuti.“

6 Tada im je ispričao ovo poređenje: „Je-
dan čovek je u svom vinogradu imao zasa-
đenu smokvu i došao je da traži plod na njoj,
ali ga nije našao. **7** I rekao je vinogradaru:
‘Evo, već tri godine dolazim da tražim plod
na ovoj smokvi, ali ga ne nalazim. Poseci je!
Zašto da zbog nje zemlja stoji beskorisna?’ **8**
On mu je na to rekao: ‘Gospodaru, ostavi je
još ovu godinu, dok okopam oko nje i nađu-
brim je. **9** Možda će ubuduće donositi plod. A
ako ga ne donese, posećі ćeš je.’“

10 Jednom je na šabate poučavao u jednoj
sinagogi. **11** Tamo je bila jedna žena opsed-
nuta duhom zbog kog je već osamnaest go-
dina bila bolesna. Bila je zgrčena i nikako nije
mogla da se uspravi. **12** Kad ju je Isus video,
obratio joj se i rekao: „Ženo, oslobođena si
svoje bolesti.“ **13** I položio je ruke na nju, a
ona se odmah uspravila i slavila Boga. **14**
Tada je starešina sinagoge, ljut što je Isus le-
čio u Subotu, rekao narodu: „Šest je dana u
koje treba raditi. Dakle, u te dane dolazite i
lečite se, a ne u subotni dan.“ **15** Gospod mu
je na to rekao: „Licemeri, ne odvezuje li
svako od vas u Subotu svog bika ili magarca
od jasala i odvodi ga da ga napoji? **16** Zar nije
onda trebalo ovu Abramovu kćer, koju je So-
tona osamnaest godina držao svezanu, oslo-
boditi tih okova u subotni dan?“ **17** Kad je to
rekao, svi su se njegovi protivnici postideli, a
sav narod se radovao svim divnim delima
koja je učinio.

18 Zatim je rekao: „Čemu je slično Božje
kraljevstvo? S čim da ga uporedim? **19** Ono
je kao zrno gorušice koje je čovek uzeo i po-
sejao u svom vrtu; i raslo i postalo drvo i ptice
nebeske su se nastanile na njegovim gra-
nama.“

20 Opet je rekao: „S čim da uporedim
Božje kraljevstvo? **21** Slično je kvascu, koji
je žena uzela i umesila u tri velike mere*
brašna dok sva masa nije uskisla.“

22 Putujući u Jerusalim, prolazio je kroz
gradove i sela i poučavao. **23** Jedan čovek ga
je upitao: „Gospode, da li je malo onih koji će
biti spaseni?“ A on im je rekao: **24** „Navalite
da uđete na uska vrata, jer će mnogi, kažem
vam, tražiti da uđu, ali neće moći. **25** Kad do-
maćin jednom ustane i zaključa vrata, vi ćete
ostati napolju i kucaćete na vrata, govoreći:
‘Gospodine, otvori nam.’ A on će vam reći:
‘Ne poznajem vas.’ **26** Tada ćete govoriti:
‘Jeli smo i pili pred tobom, a ti si poučavao
na našim ulicama.’ **27** A on će vam reći: ‘Ne
poznajem vas. Odlazite od mene, svi koji či-
nite nepravdu!’ **28** Tamo ćete plakati i škrgu-
tati zubima, kad vidite da su Abram, Isak i Ja-
kov i svi proroci u Božjem kraljevstvu, a vi
ste izbačeni napolje. **29** Doći će ljudi s istoka
i zapada, sa severa i juga, i sešće za sto u
Božjem kraljevstvu. **30** I ima poslednjih koji
će biti prvi, i ima prvih koji će biti poslednji.“

31 U taj dan prišli su mu neki fariseji i
rekli: „Izađi i idi odavde, jer Herod hoće da te
ubije.“ **32** A on im je rekao: „Idite i kažite toj
lisici: ‘Evo, isterujem demone i lečim danas i
sutra, a treći dan završiću.’ **33** Ali danas, sutra
i prekosutra moram da nastavim put, jer ne
priliči da prorok bude pogubljen van Jerusa-
lima. **34** Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš

* **13:4** Heb. „šiloah.“ Bazen ili jezerce napajano akva-
duktom, jugoistočno izvan Jerusalima (Jovan 9:7). Nije
poznato o kakvoj kuli je reč.

* **13:21** Doslovno: „tri sea mere.“ Sea mera iznosi 7,33
litre.

proroke i kamenuješ one koji su k tebi poslati! Koliko puta sam hteo da skupim tvoju decu kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali vi niste hteli! **35** Evo, vaša kuća vam se ostavlja pusta. Kažem vam, nećete me videti dok ne kažete: ‘Blagosloven onaj koji dolazi u Gospodnje ime!’“

14 Kad je jednom u Subotu došao u kuću nekog farisejskog poglavara da jede, pažljivo su ga posmatrali. **2** A pred njim je bio jedan čovek koji je imao vodenu bolest.[*] **3** Tada je Isus upitao poznavaoce Zakona i fariseje: „Da li se sme lečiti u Subotu ili ne sme?“ **4** Oni su ćutali. Tada je dotakao čoveka, izlečio ga i otpustio. **5** A njima je rekao: „Ako nekome od vas magarac ili bik upadne u bunar, zar ga nećete odmah izvući i u subotni dan?“ **6** Na to nisu mogli da mu odgovore.

7 Kada je primetio kako zvanice sebi biraju najbolja mesta, ispričao im je poređenje: **8** „Kad te neko pozove na svadbu, nemoj zauzeti najbolje mesto. Možda je pozvan i neko ugledniji od tebe, **9** pa će onaj koji je pozvao tebe i njega doći i reći će ti: ‘Ustupi mesto ovome.’ Tada ćeš postiđen morati da zauzmeš poslednje mesto. **10** Nego kad te neko pozove, idi i zauzmi poslednje mesto, da ti onaj ko te je pozvao kaže kad dođe: ‘Prijatelju, pomeri se na bolje mesto.’ To će ti biti na čast pred svim drugim gostima. **11** Jer ko se uzvisuje, biće ponižen, a ko se ponizuje, biće uzvišen.“

12 Zatim je i čoveku koji ga je pozvao rekao: „Kad priređuješ ručak ili večeru, ne zovi svoje prijatelje ni svoju braću ni svoje rođake ni bogate susede. Možda će i oni tebe nekada pozvati i tako će ti uzvratiti. **13** Nego kad priređuješ gozbu, pozovi siromašne, sakate, hrome i slepe. **14** Bićeš srećan, jer oni nemaju čime da ti uzvrate. Uzvratiće ti se o uskrsenju pravednih.“

15 Kad je to čuo jedan od gostiju, rekao mu je: „Srećan je onaj ko bude jeo hleb u Božjem kraljevstvu.“

16 A Isus mu je rekao: „Jedan čovek je priredio veliku večeru, i pozvao mnoge. **17** Kad je bilo vreme za večeru, poslao je slugu da kaže zvanicama: ‘Dođite, jer je sve već spremno.’ **18** Ali svi redom su počeli da se izgovaraju. Prvi mu je rekao: ‘Kupio sam njivu, i moram da idem da je pogledam. Molim te, izvini me.’ **19** Drugi je rekao: ‘Kupio sam pet jarmova goveda i idem da ih isprobam. Molim te, izvini me.’ **20** A treći je rekao: ‘Upravo sam se oženio, i zato ne mogu da dođem.’ **21** I tako se sluga vratio i javio to svom gospodaru. Tada se domaćin razgnevio i rekao slugi: ‘Izađi brzo na trgove i gradske ulice i dovedi ovamo siromašne, sakate, slepe i hrome.’ **22** Posle nekog vremena sluga je rekao: ‘Gospodaru, učinjeno je što si naredio, ali još ima mesta.’ **23** A gospodar je rekao slugi: ‘Izađi na puteve i među ograde i nateraj ljude da uđu, da mi se napuni kuća. **24** Jer kažem vam, niko od onih koji su bili pozvani neće okusiti moju večeru. Jer mnogo je pozvanih ali malo izabranih.’“

25 S njim je išlo veliko mnoštvo ljudi. On se okrenuo i rekao im: **26** „Ako neko dođe k meni, a ne mrzi[*] svog oca i majku, ženu i decu, braću i sestre, pa i dušu svoju, ne može biti moj učenik. **27** Ko ne nosi svoj krst i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik. **28** Ko od vas, kad želi da gradi kulu, najpre ne sedne i proračuna trošak da vidi da li ima čime da je dovrši? **29** Inače bi se moglo desiti da postavi temelj, a ne može da dovrši gradnju, pa bi mu se svi koji to vide počeli rugati: **30** ‘Ovaj

[*] **14:2** Ili: hidropsiju.

[*] **14:26** „Mrzeti“ je jači ekvivalent za „manje voleti“ (Matej 10:37). Svrha ovakvog načina izražavanja je ukazivanje na prirodne sklonosti kao potencijalno najveće prepreke u dolasku i odanosti Bogu i Hristu, što se poistovećuje sa odvajanjem od izvora života i spasenja. Ova načela su takođe izražena u Zakonu (5. Mojsijeva 13:6-11; 21:18-21; 33:8-9).

čovek je počeo da gradi, a ne može da dovrši.’ **31** Ili koji kralj, kad kreće u rat protiv drugog kralja, prvo ne sedne i ne posavetuje se da li može s deset hiljada vojnika da se suprotstavi onome koji na njega dolazi s dvadeset hiljada? **32** Ako ne može, onda dok je onaj još daleko šalje izaslanike i moli za mir. **33** Tako, dakle, niko od vas ko ne ostavi sve što ima ne može biti moj učenik.

34 So je dobra. Ali ako so obljutavi, čime će se osoliti? **35** Nije dobra ni za zemlju ni za đubrivo. Baca se napolje. Ko ima uši da sluša, neka sluša.“

15 Svi poreznici i grešnici dolazili su k njemu da ga čuju. **2** Zato su fariseji i pismoznalci gunđali: „Ovaj prima grešnike i jede s njima.“ **3** Tada im je ispričao ovo poređenje: **4** „Ako neko od vas ima sto ovaca i izgubi jednu od njih, zar neće ostaviti onih devedeset i devet u pustinji i tražiti izgubljenu dok je ne nađe? **5** I kad je nađe, staviće je na ramena i radovaće se. **6** A kad dođe kući, pozvaće svoje prijatelje i susede i reći će im: ‘Radujte se sa mnom, jer sam našao svoju izgubljenu ovcu.’ **7** Kažem vam da će tako na nebu biti veća radost zbog jednog grešnika koji se kaje nego zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje.

8 Ili ako neka žena ima deset drahmi[*] pa izgubi jednu drahmu, zar neće upaliti svetiljku, počistiti kuću i pažljivo tražiti dok je ne nađe? **9** I kad je nađe, pozvaće svoje prijateljice i susede i reći će im: ‘Radujte se sa mnom, jer sam našla drahmu koju sam izgubila.’ **10** Kažem vam, takva je radost među Božjim anđelima zbog jednog grešnika koji se kaje.“

11 Zatim je rekao: „Jedan čovek je imao dva sina. **12** Mlađi je rekao ocu: ‘Oče, daj mi deo imanja koji mi pripada.’ I on im je podelio imetak. **13** Posle nekoliko dana mlađi sin je pokupio sve, otputovao u daleku zemlju i tamo rasuo svoj imetak živeći raskalašno. **14** Kad je sve potrošio, nastala je velika glad širom te zemlje i on je počeo da oskudeva. **15** Čak je otišao i nagovorio jednog građanina te zemlje da ga uzme za najamnika, a ovaj ga je poslao na svoja polja da čuva svinje. **16** Želeo je da se nasiti rogačima koje su jele svinje, ali mu ih niko nije davao.

17 Kad se urazumio, rekao je: ‘Koliko najamnika kod mog oca ima hleba u izobilju, a ja ovde umirem od gladi! **18** Ustaću, otići ću svome ocu i reći ću mu: ‘Oče, zgrešio sam nebu i tebi. **19** Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom. Primi me kao jednog od svojih najamnika.’ **20** I ustao je i pošao svom ocu. Dok je još bio daleko, otac ga je ugledao i sažalio se, pa je potrčao, zagrlio ga i izljubio. **21** Tada mu je sin rekao: ‘Oče, zgrešio sam nebu i tebi. Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom. Primi me kao jednog od svojih najamnika.’ **22** A otac je rekao svojim slugama: ‘Brzo, iznesite najbolju haljinu i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku i obujte mu sandale. **23** Dovedite ugojenog junca i prigotovite ga, pa da jedemo i veselimo se, **24** jer mi je ovaj sin bio mrtav i oživeo je, bio je izgubljen i nađen je!’ I počeli su da se vesele.

25 A njegov stariji sin bio je u polju. Kad se na povratku približio kući, čuo je muziku i igru. **26** Zato je pozvao jednog slugu i upitao ga šta se dešava. **27** On mu je odgovorio: ‘Došao je tvoj brat, pa je tvoj otac prigotovio ugojenog junca, jer mu se vratio zdrav.’ **28** On se rasrdio i nije hteo da uđe. Tada je njegov otac izašao i molio ga da uđe. **29** On je na to rekao svom ocu: ‘Evo, tolike godine ti služim i nijednom nisam prestupio tvoj uput, a nikad mi ni jare nisi dao da se proveselim sa svojim prijateljima. **30** A kad je došao ovaj tvoj sin koji je s bludnicama izjeo tvoj imetak, pripremio si mu ugojenog junca.’ **31** Otac mu

[*] **15:8** Drahma je grčki srebrnik koji je težio 3,4 grama. Vidi dodatak na kraju knjige.

je tada rekao: ‘Sine, ti si uvek sa mnom i sve što je moje tvoje je. **32** Ali trebalo je da se veselimo i da se radujemo, jer je ovaj tvoj brat bio mrtav i oživeo je, bio je izgubljen i nađen je.’“

16 Tada se obratio svojim učenicima: „Bio je jedan bogat čovek koji je imao nastojnika. Optužili su ga pred njim da mu rasipa imanje. **2** Zato ga je on pozvao i rekao mu: ‘Šta to čujem za tebe? Podnesi račun o svom upravljanju, jer više ne možeš da budeš nastojnik.’ **3** Tada je nastojnik rekao u sebi: ‘Šta sad da radim? Gospodar mi oduzima nastojništvo. Da kopam, nisam dovoljno jak, a da prosim, stidim se. **4** Znam šta ću uraditi da me ljudi prime u svoje kuće kad mi se oduzme nastojništvo.’ **5** I pozvao je redom sve dužnike svog gospodara, pa je prvog upitao: ‘Koliko duguješ mom gospodaru?’ **6** On je odgovorio: ‘Sto bati* maslinovog ulja.’ A on mu reče: ‘Uzmi svoj račun pa sedi i brzo napiši pedeset.’ **7** Zatim je upitao drugoga: ‘Koliko ti duguješ?’ Odgovorio je: ‘Sto kora* pšenice.’ A on mu reče: ‘Uzmi svoj račun i napiši osamdeset.’ **8** I gospodar je pohvalio nastojnika zbog njegove snalažljivosti, jer sinovi ovoga doba snalažljivije postupaju sa svojim naraštajem nego sinovi svetlosti.

9 Zato vam kažem, stecite prijatelje nepravednim bogatstvom, da bi vas, kad ono nestane, primili u večna boravišta. **10** Ko je veran u najmanjem, veran je i u mnogome, a ko je nepravedan u najmanjem, nepravedan je i u mnogome. **11** Zato, ako ne postupate verno s nepravednim bogatstvom, ko će vam poveriti istinsko bogatstvo? **12** I ako ne postupate verno s onim što je tuđe, ko će vam dati ono što je vaše? **13** Nijedan sluga ne može služiti dvojici gospodara, jer ili će jednog mrzeti, a drugog voleti, ili će jednom biti privržen, a drugog prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu.“

14 Sve su to slušali fariseji, koji su voleli novac, i rugali su mu se. **15** A on im je rekao: „Vi se pravite pravednima pred ljudima, ali Bog poznaje vaše srce. Jer što je među ljudima uzvišeno, u Božjim očima je odvratno.

16 Zakon i Proroci su do Jovana. Od tada se objavljuje dobra vest o Božjem kraljevstvu, i svi silom navaljuju u njega, i silni ga grabe. **17** Zaista, lakše je nebesima i zemlji da prođu nego da ijedan delić slova Zakona ostane neispunjen.

18 Svako ko se razvede od svoje žene i oženi se drugom, čini preljubu. I ko se oženi razvedenom ženom, čini preljubu.

19 Bio je jedan bogat čovek, koji se oblačio u purpur i lan i svaki dan je uživao u raskoši. **20** A pred njegova vrata su donosili jednog prosjaka koji se zvao Lazar. On je bio pun čireva **21** i želeo je da se nasiti onim što je padalo s bogataševog stola. Čak su i psi dolazili i lizali mu čireve. **22** Jednog dana prosjak je umro i anđeli su ga odneli u Abramovo naručje.

A umro je i bogataš i bio je sahranjen. **23** Dok je u hadu* bio u mukama, podigao je oči i u daljini video Abrama i odmah do njega Lazara. **24** Tada je povikao: ‘Oče Abrame, smiluj mi se i pošalji Lazara da umoči vrh svog prsta u vodu i rashladi mi jezik, jer se mučim u ovom plamenu.’ **25** Ali Abram je rekao: ‘Sine, seti se da si za života primio svoje dobro, dok je Lazar primio zlo. A sada se on

---

* **16:6** Bat iznosi 22 litre.

* **16:7** Kor iznosi 220 litara. Vidi dodatak na kraju knjige.

* **16:23** Grčka reč „hades“ pominje se 11 puta u Novom Savezu i odgovara hebrejskoj reči „šeol,“ koja se nalazi na 66 mesta u mazoretskom tekstu, i odnosi se na podzemni svet mrtvih, što simbolički predstavlja zajedničku grobnicu čovečanstva. Had je sinonim za smrt i grob (vidi Otkrivenje 20:14).
Ova priča koju je zabeležio i Josif Flavije (37-100 n.e.) deo je jevrejskog folklora donesenog iz vavilonskog ropstva *(Josephus Flavius, The Complete Works of Flavius Josephus; Philadelphia: John C. Winston; p. 901).* Isus je iskoristio da ukaže na potrebu pokajanja zbog neverstva u Božju Reč.

ovde teši, a ti se mučiš. **26** Pored svega toga, između nas i vas je velika provalija, tako da oni koji žele da odavde pređu k vama, ne mogu, a ni oni odande ne mogu da pređu k nama.’ **27** On mu je tada rekao: ‘Molim te onda, oče, pošalji ga u kuću mog oca, **28** jer imam petoro braće, pa neka im o svemu posvedoči da ne bi i oni došli na ovo mesto muka.’ **29** Ali Abram je rekao: ‘Imaju Mojsija i Proroke, neka njih slušaju.’ **30** A on mu je rekao: ‘Ne, oče Abrame, nego ako neko iz mrtvih dođe k njima, pokajaće se.’ **31** On mu je na to rekao: ‘Ako ne slušaju Mojsija i Proroke, neće poverovati ni ako neko ustane iz mrtvih.’“

17 Tada je rekao svojim učenicima: „Nije moguće da ne dođu uzroci za sablažnjavanje![*] Ali teško onome preko koga dolaze! **2** Bilo bi mu bolje da mu se oko vrata obesi mlinski kamen i da bude bačen u more nego da jednog od ovih malih pokoleba u veri.[*] **3** Pazite na sebe! Ako tvoj brat greši protiv tebe, ukori ga. Ako se pokaje, oprosti mu. **4** Ako ti i sedam puta na dan sagreši i sedam puta se vrati k tebi i kaže: ‘Kajem se,’ oprosti mu.“ **5** A apostoli su rekli Gospodu: „Daj nam više vere.“ **6** Tada je Gospod rekao: „Kad biste imali veru veliku samo kao zrno gorušice, rekli biste ovom drvetu: ‘Iščupaj se s korenom i presadi se u more!’ i poslušalo bi vas.

7 Ko će od vas svom slugi koji ore ili čuva stado reći kad se on vrati s polja: ‘Dođi odmah i sedi za sto?’ **8** Zar mu umesto toga neće reći: ‘Pripremi mi nešto za večeru, pa stavi kecelju i služi me dok jedem i pijem, a posle ćeš ti jesti i piti?’ **9** Zar će biti zahvalan slugi zato što je izvršio svoje dužnosti? Ne verujem. **10** Tako i vi, kad izvršite sve svoje dužnosti, recite: ‘Mi smo beskorisne sluge. Uradili smo ono što smo bili dužni da uradimo.’“

11 Dok je išao u Jerusalim, prolazio je kroz Samariju i Galileju. **12** Kad je ulazio u jedno selo, ugledalo ga je deset gubavaca, ali kad su ustali, ostali su podalje. **13** I povikali su: „Isuse, Učitelju, smiluj nam se!“ **14** Kad ih je ugledao, rekao im je: „Idite i pokažite se sveštenicima.“ I dok su odlazili, očistili su se. **15** Jedan od njih, videvši da je izlečen, vratio se slaveći Boga na sav glas. **16** Pao je ničice pred Isusove noge i zahvalio mu. A bio je Samarićanin. **17** Tada Isus reče: „Zar se nisu očistila desetorica? Gde su onda ostala devetorica? **18** Zar se nijedan od njih nije vratio da bi dao slavu Bogu, osim ovog čoveka iz drugog naroda?“ **19** I reče mu: „Ustani i idi. Tvoja vera te je izlečila.“

20 Kad su ga fariseji pitali kada će doći Božje kraljevstvo, on im je odgovorio: „Božje kraljevstvo ne dolazi tako da se može videti; **21** niti će se kazati: ‘Evo, ovde je!’ ili ‘Onde je!’ Jer Božje kraljevstvo je u vama.“

22 Tada je rekao učenicima: „Doći će dani kad ćete poželeti da vidite jedan od dana Sina čovečijeg, ali ga nećete videti. **23** I ljudi će vam govoriti: ‘Eno, onde je!’ ili ‘Evo, ovde je!’ Ali ne izlazite i ne trčite za njima. **24** Jer kao što munja svojim bleskom zasvetli s jednog kraja neba do drugog kraja neba, tako će biti i sa Sinom čovečijim u njegov dan. **25** Ali on prvo mora mnogo pretrpeti i ovaj naraštaj ga mora odbaciti. **26** I kao što je bilo u Nojevim danima, tako će biti i u danima Sina čovečijega: **27** jeli su, pili, ženili se i udavali sve do dana kad je Noje ušao u barku. I došao je potop i sve ih uništio. **28** Isto tako, biće kao i u Lotovim danima: jeli su, pili, kupovali, prodavali, sadili i gradili. **29** Ali onog dana kad je Lot izašao iz Sodoma, s neba su zapljuštali vatra i sumpor i sve ih uništili. **30** Isto će tako

[*] **17:1** „Skandalon“ – povod za spoticanje, mamac u zamku. Vidi takođe Matej 8:7; 13:41.

[*] **17:2** Ili: „navede na greh, sablazni.“ Doslovno: „navede na spoticanje.“

biti i onog dana kad se pojavi Sin čovečiji.

31 Tog dana ko bude na krovu, a stvari mu budu u kući, neka ne silazi da ih uzme. I ko bude na njivi, neka se ne vraća nazad. **32** Setite se Lotove žene. **33** Ko se trudi da sačuva svoju dušu, izgubiće je, a ko je izgubi, sačuvaće je. **34** Kažem vam, te noći dvojica će biti u jednom krevetu: jedan će biti uzet, a drugi ostavljen. **35** Dve će mleti na istom mlinu: jedna će biti uzeta, a druga ostavljena. **36** Dva će biti na njivi: jedan će biti uzet, a drugi ostavljen.“ **37** Tada su mu rekli: „Gde, Gospode?“ A on im je rekao: „Gde bude strvine, tamo će se i orlovi skupljati.“

18 Tada im je ispričao poređenje o tome da uvek treba da se mole i da ne odustaju: **2** „U jednom gradu bio je jedan sudija koji se nije bojao Boga i koji nije mario za ljude. **3** A u tom gradu je bila i jedna udovica koja je dolazila k njemu i molila ga: ‘Pomozi mi da dobijem pravdu u sporu sa mojim protivnikom.’ **4** Neko vreme to nije hteo, ali na kraju je rekao u sebi: ‘Ne bojim se Boga niti marim za ljude, **5** ali ova udovica mi toliko dosađuje da ću joj ipak pomoći da dobije pravdu, tako da više ne dolazi i da me više ne muči.“ **6** Tada je Gospod rekao: „Jeste li čuli šta je nepravedni sudija kazao? **7** I zar Bog neće odbraniti svoje izabrane koji dan i noć vape k Njemu, iako dugo trpi s njima? **8** Kažem vam, pobrinuće se da brzo dobiju pravdu. Ali kad Sin čovečiji dođe, hoće li naći veru na zemlji?“

9 A nekima koji su bili uvereni u svoju pravednost, a druge su potcenjivali, ispričao je ovo poređenje: **10** „Dva čoveka su otišla u hram da se mole. Jedan je bio farisej, a drugi poreznik. **11** Farisej je stao i ovako se molio u sebi: ‘Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: iznuđivači, nepravednici, preljubnici ili kao ovaj poreznik. **12** Postim dvaput sedmično, dajem desetak od svega što steknem.’ **13** A poreznik, stojeći podalje, nije hteo ni oči da podigne prema nebu, nego se udarao u grudi, govoreći: ‘Bože, budi milostiv meni grešniku.’ **14** Kažem vam, ovaj je otišao kući opravdan, a ne onaj. Jer ko se uzvisuje biće ponižen, a ko se ponizuje biće uzvišen.“

15 Ljudi su mu dovodili i malu decu da ih dotakne. Kad su učenici to videli, prekorevali su ih. **16** Ali Isus je pozvao k sebi decu i rekao: „Pustite decu da dolaze k meni i ne branite im. Jer takvima pripada Božje kraljevstvo. **17** Zaista, kažem vam, ko ne primi Božje kraljevstvo poput deteta, neće ući u njega.“

18 Jedan poglavar ga je upitao: „Učitelju dobri, šta moram da radim da nasledim večni život?“ **19** Isus mu reče: „Zašto me zoveš dobrim? Niko nije dobar, osim jednoga, Boga. **20** Uputstva znaš: ‘Ne učini preljubu,’ ‘Ne počini zločin ubistva,’ ‘Ne ukradi,’ ‘Ne svedoči lažno,’ ‘Poštuj svog oca i svoju majku.’“ **21** Tada on reče: „Svega se toga držim još od mladosti.“ **22** Kad je Isus to čuo, reče mu: „Još ti jedno nedostaje: Prodaj sve što imaš i novac razdeli siromašnima, pa ćeš imati blago na nebesima. Onda dođi i kreni za mnom.“ **23** Kad je to čuo, duboko se ražalostio, jer je bio vrlo bogat.

24 Kad je Isus video da je vrlo žalostan, rekao je: „Kako će teško bogati ući u Božje kraljevstvo! **25** Lakše je kamili da prođe kroz iglene uši* nego bogatašu da uđe u Božje kraljevstvo.“ **26** Oni koji su to čuli upitali su: „Ko se onda može spasti?“ **27** A on reče: „Ono što je ljudima nemoguće, Bogu je moguće.“ **28** Petar reče: „Evo, mi smo sve ostavili i pošli smo za tobom.“ **29** Tada im Isus reče: „Zaista, kažem vam, niko nije ostavio kuću ili ženu ili braću ili roditelje ili decu radi

* **18:25** Izraz „iglene uši“ verovatno se odnosi na jednu od kapija Jerusalima koja je bila uska i niska. Druga opcija je pogrešan prevod reči „kamila“ – „gamla“ na aramejskom – ista reč koja se koristila za „kanap.“

Božjeg kraljevstva, **30** a da neće u ovom vremenu primiti mnogo više, a u dobu koje dolazi večni život."

31 Tada je uzeo dvanaestoricu na stranu i rekao im: „Evo, idemo u Jerusalim. I ispuniće se sve što su proroci napisali za Sina čovečijeg. **32** Predaće ga neznabošcima, rugaće mu se, zlostavljaće ga i pljuvaće ga. **33** Izbičevaće ga i zatim ubiti, a treći dan će uskrsnuti." **34** Ali oni nisu shvatili ništa od toga, nego im je značenje tih reči bilo skriveno i nisu znali o čemu govori.

35 Dok se približavao Jerihonu, jedan slep čovek je sedeo pored puta i prosio. **36** Kad je čuo da prolazi mnoštvo ljudi, pitao je šta se događa. **37** Rekli su mu: „Prolazi Isus Nazarećanin!" **38** Tada je povikao: „Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!" **39** Oni koji su išli napred ućutkivali su ga, ali on je još jače vikao: „Sine Davidov, smiluj mi se!" **40** Isus se tada zaustavio i zapovedio da ga dovedu k njemu. Kad se približio, Isus ga je upitao: **41** „Šta hoćeš da ti učinim?" On je odgovorio: „Gospode, učini da progledam." **42** A Isus mu je rekao: „Progledaj! Vera te je tvoja izlečila." **43** I odmah je progledao i pošao za njim, slaveći Boga. I sav narod koji je to video hvalio je Boga.

19 Isus je ušao u Jerihon i prolazio gradom. **2** Tamo je bio jedan čovek koji se zvao Zakhej. On je bio glavni poreznik i bio je bogat. **3** Želeo je da vidi ko je taj Isus, ali nije mogao od naroda, jer je bio niskog rasta. **4** Zato je otrčao napred i popeo se na divlju smokvu da ga vidi, jer je trebalo da prođe tim putem. **5** Kad je Isus stigao na to mesto, pogledao je gore i rekao mu: „Zakheju, siđi brzo, jer danas treba da budem gost u tvojoj kući." **6** I on je brzo sišao i radosno ga ugostio. **7** A svi koji su to videli, gunđali su govoreći: „Svratio je kod čoveka koji je grešnik." **8** Zakhej je ustao i rekao Gospodu: „Evo, Gospode, pola svoje imovine dajem siromašnima, i svima koje sam lažno optužio da bih iznudio novac vraćam četvorostruko." **9** Na to mu je Isus rekao: „Danas je došlo spasenje ovoj kući, jer je i ovo Abramov sin. **10** Jer je Sin čovečiji došao da traži i da spase ono što je izgubljeno."

11 Dok su to slušali, ispričao im je još jedno poređenje, jer je bio blizu Jerusalima, a oni su mislili da će Božje kraljevstvo odmah biti uspostavljeno. **12** Zato je rekao: „Jedan čovek plemenitog roda otputovao je u daleku zemlju da preuzme kraljevsku vlast i da se zatim vrati. **13** Pozvao je deset svojih slugu, dao im deset kesa novaca* i rekao: 'Poslujte dok ne dođem.' **14** Ali njegovi sunarodnici su ga mrzeli i poslali su za njim izaslanike s porukom: 'Ne želimo da on kraljuje nad nama.'

15 Kad se on vratio, nakon što je preuzeo kraljevsku vlast, zapovedio je da mu pozovu one sluge kojima je dao srebrni novac, da bi utvrdio šta su zaradili. **16** Tada je prišao prvi i rekao: 'Gospodaru, tvoja kesa novca je donela deset kesa.' **17** A on mu je rekao: 'Odlično, dobri slugo! Zato što si bio veran u najmanjem, vladaj nad deset gradova.' **18** Zatim je došao drugi i rekao: 'Tvoja kesa novaca, gospodaru, donela je pet kesa.' **19** I ovome je rekao: 'Ti budi nad pet gradova.' **20** A drugi je došao i rekao: 'Gospodaru, evo tvoje kese sa novcima! Čuvao sam je u marami. **21** Bojao sam te se jer si strog čovek, uzimaš što nisi uložio i žanješ što nisi posejao.' **22** A on mu je rekao: 'Sudiću ti po tvojim rečima, zli slugo. Znao si da sam strog čovek, da uzimam što nisam uložio i žanjem što nisam posejao? **23** Zašto onda nisi moj srebrni novac stavio u banku? Tada bih ga po dolasku podigao s kamatom.'

24 Onima koji su tamo stajali rekao je: 'Uzmite od njega tu kesu sa novcem i dajte je

* **19:13** Doslovno: „deset mina." Grčka mina težila je 340 grama i nije bila kovanica. Razlikovala se od jevrejske mine.

onome ko ima deset kesa.' **25** A oni rekoše: Gospodaru, on već ima deset kesa!' Ali on odgovori: **26** 'Kažem vam, svakome ko ima, daće se još, a onome ko nema, uzeće se i ono što ima. **27** A one moje neprijatelje koji nisu hteli da ja kraljujem nad njima dovedite ovamo i pogubite ih preda mnom.'"

28 Kad je ovo ispričao, krenuo je dalje, ulazeći u Jerusalim. **29** Kad se približio Betfagi i Betaniji na gori koja se zove Maslinska gora, poslao je dvojicu učenika **30** i rekao im: „Idite u selo koje vidite pred sobom. Kad uđete u njega naći ćete privezano magare na kome još niko nije sedeo. Odvežite ga i dovedite. **31** Ako vas neko upita: 'Zašto ga odvezujete?' recite: 'Gospodu treba.'" **32** Tako su oni koji su bili poslati našli sve kako im je rekao. **33** Dok su odvezivali magare, njegovi vlasnici su ih upitali: „Zašto odvezujete magare?" **34** Oni su odgovorili: „Gospodu treba." **35** Zatim su Isusu doveli magare, bacili na njega svoje haljine i smestili Isusa.

36 Dok je prolazio, ljudi su prostirali svoje haljine po putu. **37** I čim se približio putu koji se spušta s Maslinske gore, sve mnoštvo učenika počelo je da se raduje i da na sav glas hvali Boga zbog svih čuda koja su videli: **38** „Blagosloven kralj koji dolazi u Gospodnje ime!* Mir na nebu i slava na visinama!" **39** A neki fariseji iz naroda rekli su mu: „Učitelju, prekori svoje učenike." **40** A on im je na to rekao: „Kažem vam, ako oni ućute, kamenje će vikati."

41 Kad se približio i video grad, zaplakao je nad njim **42** i rekao: „Da si barem u ovaj dan spoznao šta je potrebno za mir tvoj! Ali sada je to skriveno od tvojih očiju. **43** Jer će ti doći dani kad će tvoji neprijatelji podići šančeve oko tebe i opkoliće te i pritisnuće te sa svih strana. **44** I sravniće sa zemljom tebe i tvoju decu u tebi. Neće ostaviti u tebi ni kamen na kamenu, jer nisi prepoznao vreme svog pohođenja."

45 I ušao je u hram i počeo da isteruje one koji prodaju unutra i one koji kupuju, **46** govoreći im: „Pisano je: 'Moj dom biće dom molitve,'* a vi ste od njega napravili razbojničku pećinu."

47 Svakog dana poučavao je u hramu. A sveštenički glavari, pismoznalci i vodeći ljudi u narodu tražili su priliku da ga pogube, **48** ali nisu mogli ništa da učine, jer je sav narod stalno bio uz njega i slušao ga.

20 Dok je jednog dana poučavao narod u hramu i objavljivao dobru vest, prišli su mu sveštenički glavari i pismoznalci sa starešinama **2** i rekli mu: „Kaži nam kojom vlašću to činiš? Ko ti je dao tu vlast?" **3** A on im je odgovorio: „I ja ću vas nešto pitati. Recite mi, **4** da li je krštenje kojim je Jovan krstio bilo s neba ili od ljudi?" **5** Tada su oni počeli da raspravljaju među sobom: „Ako kažemo: 'S neba,' reći će: 'Zašto mu niste verovali?' **6** A ako kažemo: 'Od ljudi,' sav će nas narod kamenovati, jer su uvereni da je Jovan bio prorok." **7** Zato su odgovorili da ne znaju odakle je. **8** A Isus im je rekao: „Ni ja vama neću reći kojom vlašću ovo činim."

9 Zatim je narodu ispričao ovo poređenje: „Jedan čovek je zasadio vinograd. Dao ga je u zakup vinogradarima i otputovao u tuđinu na duže vreme. **10** Kad je došlo vreme, poslao je jednog roba k vinogradarima, da mu daju deo vinogradskog roda. Ali vinogradari su ga

* **19:38** Zastupnik osobe (hebrejski: šalija) se smatra kao sama ta osoba. Primer posredništva vidimo u Izlasku 23:20-21, gde je Bog ohrabrivao Izraelce da slušaju Njegovog anđela (ref. 1. Korinćanima 10:4) jer je „moje ime u njemu." Isus se i sam mnogo puta predstavio kao poslat od Boga, u Njegovo ime (vidi: Jovan 5:23; 12:44-45; 14:9, 24; 17:11-12). Ali primena imena, dolazak u ime GOSPODNJE i date ingerencije, ne izjednačavaju time zastupnika sa Jehovom ili jedinim pravim Bogom, vrhovnim Suverenom univerzuma (Jovan 14:28).

* **19:46** Vidi: Isaija 56:7.

istukli i poslali nazad praznih ruku. **11** On im je poslao i drugog roba. I njega su istukli, osramotili i poslali nazad praznih ruku. **12** Poslao je i trećeg. I njega su izranjavali i izbacili. **13** Tada je vlasnik vinograda rekao: ‘Šta da radim? Poslaću svog voljenog sina. Njega će možda poštovati kad ga vide.’ **14** Ali kad su ga vinogradari ugledali, počeli su da raspravljaju među sobom: ‘Ovo je naslednik. Hajde da ga ubijemo i da uzmemo njegovo nasledstvo.’ **15** Tada su ga izbacili iz vinograda i ubili. Šta će im dakle uraditi vlasnik vinograda? **16** Doći će i pogubiće te vinogradare, a vinograd će dati drugima.“ Kad su to čuli, rekli su: „To se ne sme dogoditi!“ **17** On ih je pogledao i rekao: „Šta onda znači ono što je napisano: ‘Kamen koji su graditelji odbacili postao je glavni ugaoni kamen?’[*] **18** Ko padne na taj kamen, razbiće se, a na koga on padne, satrće ga.“

19 Pismoznalci i sveštenički glavari hteli su istog časa da dignu ruke na njega, jer su shvatili da je ovo poređenje ispričao imajući njih na umu, ali su se bojali naroda. **20** Vrebajući ga, poslali su neke unajmljene ljude da se prave da su pravedni, kako bi ga uhvatili u reči i predali namesniku pod njegovu vlast i nadležnost. **21** I oni su ga upitali: „Učitelju, znamo da ispravno govoriš i učiš i da nisi pristrasan, nego po istini učiš Božjem putu. **22** Da li nam je dozvoljeno da plaćamo porez cezaru ili nije?“ **23** Ali on je prozreo njihovo lukavstvo i rekao im: „Zašto me kušate? **24** Pokažite mi denar.[*] Čiji lik i natpis ima?“ Odgovorili su: „Cezarov.“ **25** Tada im reče: „Dajte, dakle, cezaru cezarovo, a Bogu Božje.“ **26** I nisu mogli da ga uhvate pred narodom u tome što je rekao, nego su ćutali zadivljeni njegovim odgovorom.

27 Prišli su mu neki od sadukeja, koji kažu da nema uskrsenja, i upitali su ga: **28** „Učitelju, Mojsije nam je napisao: ‘Ako nekome umre brat koji je imao ženu, ali nije imao dece, njegov brat treba da uzme tu ženu i da s njom podigne potomstvo svom bratu.’[*] **29** Bilo je tako sedmoro braće. Prvi je uzeo ženu i umro bez dece. **30** Tada ju je uzeo drugi za ženu i umro bez dece, **31** a zatim treći. I tako su sva sedmorica pomrla ne ostavivši dece. **32** Na kraju je umrla i žena. **33** Dakle, kad bude uskrsenje, kome će od njih biti žena? Jer su je sedmorica imala za ženu.“

34 Isus im je rekao: „Ljudi koji žive u ovom dobu žene se i udaju, **35** ali oni koji budu dostojni da žive u onom dobu i da uskrsnu iz mrtvih, neće se ženiti niti udavati. **36** Oni više neće moći ni umreti, jer će biti kao anđeli, i biće Božja deca jer će biti deca uskrsenja. **37** A da mrtvi ustaju pokazao je i Mojsije u zapisu o grmu gde Gospoda naziva ‘Bogom Abramovim i Bogom Isakovim i Bogom Jakovljevim.’ **38** On nije Bog mrtvih, nego živih, jer su njemu svi živi.“ **39** Neki pismoznalci su na to rekli: „Učitelju, dobro si rekao.“ **40** I više se nisu usudili da ga išta pitaju.

41 Onda je on njih upitao: „Kako to da kažu da je Hristos Davidov sin? **42** Jer sam David kaže u knjizi Psalama: ‘Gospod je rekao mom Gospodu: ‘Sedi meni s desne strane, **43** dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim.’[*] **44** David ga, dakle, naziva Gospodom, pa kako mu je onda sin?“

45 I dok je sav narod slušao, rekao je učenicima: **46** „Čuvajte se pismoznalaca koji rado šetaju u dugim haljinama i vole da ih pozdravljaju na trgovima i rado zauzimaju prva mesta u sinagogama i najbolja mesta na večerama, **47** i koji proždiru kuće udovicama i dugo se mole samo zato da ih drugi vide. Oni će dobiti strožu presudu.“

[*] **20:17** Vidi: Psalam 118:22.

[*] **20:24** Doslovno: Rimski srebrnik koji je težio 3,85 grama. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **20:28** Vidi: 5. Mojsijeva 25:5.

[*] **20:43** Vidi: Psalam 110:1.

21 I pogledavši gore video je kako bogataši ubacuju svoje darove u riznicu. **2** I vide neku siromašnu udovicu kako tamo ubacuje dva novčića.* **3** I rekao je: „Zaista, kažem vam, ova siromašna udovica ubacila je više od svih njih. **4** Jer su svi oni ubacili darove u prilogu Bogu od svog viška, a ova žena je od svoje sirotinje ubacila sve što je imala za izdržavanje."

5 Dok su neki govorili o hramu, kako je ukrašen lepim kamenjem i posvećenim darovima, **6** rekao je: „Doći će dani u kojima se od svega ovoga što ovde vidite neće ostaviti ni kamen na kamenu, sve će biti srušeno." **7** Tada su ga upitali: „Učitelju, kada će to biti i šta će biti znak da je došlo vreme da se to dogodi?" **8** A on reče: „Pazite da ne budete zavedeni! Jer mnogi će doći u moje ime i govoriti: 'Ja sam Hristos,' i 'Vreme se približilo.' Ne idite za njima. **9** I kad čujete za ratove i nemire, ne plašite se. Jer to mora najpre da se dogodi, ali neće odmah doći kraj."

10 Zatim im je rekao: „Ustaće narod na narod, i kraljevstvo na kraljevstvo. **11** I biće snažnih zemljotresa i po raznim mestima biće pošasti i gladi. Biće zastrašujućih prizora i velikih znakova s neba.

12 A pre svega ovoga dići će ruke na vas, progoniće vas i predavaće vas u sinagoge i zatvore, i vodiće vas pred kraljeve i namesnike zbog mog imena. **13** To će vam biti prilika da svedočite. **14** Zato nemojte unapred smišljati šta ćete reći u svoju odbranu, **15** jer ću vam ja dati reči i mudrost kojima se svi vaši protivnici zajedno neće moći suprotstaviti niti će ih moći osporiti. **16** A predavaće vas čak i roditelji, braća, rođaci i prijatelji. Neke od vas će ubiti. **17** Svi će vas mrzeti zbog mog imena. **18** Ali vam ni dlaka s glave neće pasti.* **19** Svojom istrajnošću zadobićete svoje duše.

20 Kad vidite da je Jerusalim opkolila vojska i ulogorila se oko njega, tada znajte da se njegovo opustošenje približilo. **21** Tada oni koji budu u Judeji neka beže u gore. Oni koji budu u gradu neka ga napuste, a oni koji budu u selima neka ne ulaze u grad. **22** Jer to su dani kada će se pravda izvršiti, da se ispuni sve što je napisano. **23** Teško trudnicama i dojiljama u te dane! Jer će strašna nevolja snaći ovu zemlju i gnev će se izliti na ovaj narod. **24** Pašće od oštrice mača i odvešće ih u zarobljeništvo među sve narode. I Jerusalim će gaziti neznabošci dok se ne završe razdoblja neznabožaca.

25 I biće znakova na suncu, mesecu i zvezdama, a narode na zemlji obuzeće teskoba i osećaj nemoći zbog huke mora i talasa, **26** i ljudi će umirati od straha i očekivanja onoga što će zadesiti svet, jer će se sile nebeske uzdrmati. **27** I tada će videti Sina čovečijeg kako dolazi u oblaku sa silom i velikom slavom. **28** A kad sve to počne da se zbiva, uspravite se i podignite glavu, jer se približava vaše izbavljenje."

29 Zatim im je ispričao jedno poređenje: „Pogledajte smokvu i sve ostalo drveće. **30** Kad vidite da je već napupilo, i sami znate da je blizu leto. **31** Tako i vi, kad vidite da se sve to zbiva, znajte da je blizu Božje kraljevstvo. **32** Zaista, kažem vam, ovaj naraštaj neće proći dok se sve to ne dogodi. **33** Nebo i zemlja će proći, ali moje reči neće proći.

34 Ali pazite na sebe da vam srce ne bude zaokupljeno prekomernim jelom i opijanjem i životnim brigama, i da vas taj dan ne zatekne i iznenadi. **35**. Jer će doći kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji. **36** Zato budite budni, i usrdno se molite u svakoj prilici da biste ojačali i uspeli umaći svemu ovome što treba da se dogodi, i stati pred Sina čovečijeg."

37 Danju je poučavao u hramu, a noću je

* **21:2** Doslovno: „dve lepte." Lepta (lepton) bila je jevrejski bakarni ili bronzani novčić najmanje vrednosti.
* **21:18** Poslovičan govor (koji može imati i doslovno značenje, kao u Delima 27:34) koji ovde označava da oni koji istraju za Hrista (19. stih) na kraju neće imati nikakvu štetu ili štetu od bilo čega što bi njihovi neprijatelji mogli učiniti protiv njih (ref. Matej 10:28).

izlazio i boravio na gori koja se zove Maslinska gora. **38** A sav narod je rano ujutru dolazio k njemu u hram da ga sluša.

22

Približavao se Praznik beskvasnih hlebova, koji se zove Pasha. **2** Sveštenički glavari i pismoznalci nastojali su da ubiju Isusa, ali su se bojali naroda. **3** Sotona je ušao u Judu, koji se zvao Iskariotski, i koji je bio jedan od dvanaestorice. **4** On je otišao i razgovarao sa svešteničkim glavarima i hramskim zapovednicima o tome kako da im ga izda. **5** Oni su se obradovali i dogovorili se da mu daju srebrni novac. **6** On je pristao i tražio priliku da im ga izda kad ne bude naroda u blizini.

7 Došao je dan beskvasnih hlebova, u koji je trebalo pripremiti Pashu. **8** Isus je poslao Petra i Jovana i rekao im: „Idite i pripremite nam Pashu da jedemo.“ **9** Oni su ga upitali: „Gde hoćeš da je pripremimo?“ **10** Odgovorio im je: „Kad uđete u grad srešće vas čovek koji nosi krčag s vodom. Pođite za njim u kuću u koju uđe. **11** I recite domaćinu te kuće: ‘Učitelj te pita: ‘Gde je gostinska soba u kojoj mogu da jedem Pashu sa svojim učenicima?’ **12** On će vam pokazati veliku nameštenu gornju sobu. Tamo je pripremite.“ **13** Oni su otišli i našli sve onako kako im je rekao. I pripremili su Pashu.

14 Kad je došlo vreme, smestio se za sto, a s njim i apostoli. **15** I rekao im je: „Veoma sam želeo da jedem ovu Pashu s vama pre svojih patnji. **16** Jer kažem vam, neću je ponovo jesti dok se u Božjem kraljevstvu ne ispuni sve što ona predstavlja.“ **17** I uzeo je čašu, i zahvalivši rekao: „Uzmite i podelite je među sobom. **18** Jer kažem vam, od sada više neću piti od vinogradskog roda dok ne dođe Božje kraljevstvo.“

19 I uzeo je hleb, zahvalio Bogu, izlomio ga, dao im i rekao: „Uzmite. Ovo je telo moje koje se daje za vas. Činite ovo za sećanje na mene.“ **20** Tako je uzeo i čašu posle večere i rekao: „Ova čaša predstavlja novi savez u krvi mojoj, koja se proliva za vas.

21 Ali evo, ruka mog izdajnika sa mnom je za stolom. **22** Jer Sin čovečiji odlazi kao što je određeno, ali teško onom čoveku koji ga izda!“ **23** Tada su oni počeli da raspravljaju među sobom ko bi od njih mogao biti taj koji će to učiniti.

24 A među njima je nastala i prepirka o tome ko bi od njih bio najveći. **25** Tada im je Isus rekao: „Kraljevi gospodare narodima i oni koji vladaju narodima nazivaju se dobrotvorima. **26** Ali vi ne budite takvi. Naprotiv, najveći među vama neka bude kao najmlađi, a onaj koji predvodi neka bude kao onaj koji služi. **27** Jer ko je veći, onaj koji je za stolom ili onaj koji služi? Zar nije onaj koji je za stolom? A ja sam među vama kao onaj koji služi.

28 Vi ste ostali sa mnom u mojim kušnjama. **29** I ja s vama ulazim u savez, kao što je moj Otac mene naimenovao za kraljevstvo, **30** da jedete i pijete za mojim stolom u mom kraljevstvu, i da sedite na prestolima i sudite nad dvanaest Izraelovih plemena.“

31 I Gospod reče: „Simone, Simone, evo Sotona traži da vas rešeta kao pšenicu. **32** Ali ja sam se usrdno molio za tebe da tvoja vera ne oslabi. A ti, kad se obratiš, ojačaj svoju braću.“ **33** Tada mu Petar reče: „Gospode, spreman sam da s tobom idem i u zatvor i u smrt.“ **34** A on reče: „Kažem ti, Petre, petao danas neće zapevati dok tri puta ne porekneš da me poznaješ.“

35 Još im reče: „Kad sam vas poslao bez kese za novac, bez torbe i bez sandala, da li vam je nešto nedostajalo?“ Odgovorili su: „Nije!“ **36** Tada im reče: „Ali sada, ko ima kesu za novac, neka je uzme. Isto tako i torbu. I ko nema mač, neka proda svoju haljinu i neka ga kupi. **37** Jer vam kažem da se na meni mora izvršiti ono što je napisano: ‘Bio je ubrojan među bezakonike.’[*] Jer se izvršava

[*] **22:37** Vidi: Isaija 53:12.

ono što se odnosi na mene.“ **38** Tada su rekli: „Gospode, evo ovde dva mača.“ A on im reče: „Dovoljno je.“

39 Zatim je izašao i po običaju pošao na Maslinsku goru. Za njim su pošli i učenici. **40** Kad su došli tamo, rekao im je: „Molite se da ne dođete u iskušenje.“ **41** Zatim se udaljio od njih otprilike koliko se može dobaciti kamenom, pa je kleknuo i molio: **42** „Oče, ako hoćeš, ukloni ovu čašu od mene. Ali neka ne bude moja volja, nego tvoja.“ **43** Tada mu se pojavio anđeo s neba i jačao ga. **44** A kad se našao u teškoj duševnoj patnji, molio se još usrdnije. Znoj mu je postao kao kapi krvi koje su padale na zemlju. **45** Kad je ustao od molitve, došao je do učenika i našao ih kako spavaju od žalosti. **46** I rekao im je: „Zašto spavate? Ustanite i molite se, da ne dođete u iskušenje.“

47 Dok je još govorio, pojavila se svetina, a pred njima je išao jedan od dvanaestorice koji se zvao Juda. Prišao je Isusu da ga poljubi. **48** Isus mu reče: „Judo, zar poljupcem izdaješ Sina čovečijeg?“ **49** Kad su oni oko njega videli šta se događa, rekli su: „Gospode, da udarimo mačem?“ **50** Jedan od njih je udario prvosveštenikovog slugu i odsekao mu desno uho. **51** Isus je tada rekao: „Ostavite se toga! Dosta je!“ I dotakao je čoveku uho i iscelio ga. **52** Isus je svešteničkim glavarima, hramskim zapovednicima i starešinama koji su došli da ga uhvate rekao: „Zar ste izašli kao na razbojnika s mačevima i toljagama? **53** Svaki dan sam bio s vama u hramu, pa niste digli ruke na mene. Ali ovo je vaš čas i vlast tame.“

54 Tada su ga uhvatili i odveli. Doveli su ga u prvosveštenikovu kuću. A Petar je izdaleka išao za njim. **55** Nasred dvorišta naložili su vatru i seli oko nje, a i Petar je sedeo među njima. **56** Kad ga je videla jedna sluškinja kako sedi u svetlosti vatre, pažljivo ga je pogledala i rekla: „I ovaj je bio s njim.“ **57** Ali on je to porekao: „Ne poznajem ga, ženo.“ **58** Nedugo zatim video ga je neko drugi i rekao: „I ti si jedan od njih.“ A Petar je rekao: „Čoveče, nisam.“ **59** Kad je prošlo oko sat vremena, jedan drugi čovek je tvrdio: „Zaista, i ovaj je bio s njim, jer je Galilejac.“ **60** A Petar je rekao: „Čoveče, ne znam šta govoriš.“ I odmah, dok je još govorio, petao je zapevao. **61** Tada se Gospod okrenuo i pogledao Petra, a Petar se setio reči koje mu je Gospod rekao: „Pre nego što danas petao zapeva, tri puta ćeš me se odreći.“ **62** I izašao je napolje i gorko plakao.

63 Ljudi koji su čuvali Isusa su mu se rugali i udarali ga. **64** I kad su mu pokrili glavu, udarali su ga po licu i govorili: „Ako si prorok, reci ko te je udario!“ **65** I obasipali su ga mnogim drugim hulama.

66 Kad je svanulo, skupilo se narodno veće starešina – sveštenički glavari i pismoznalci – pa su ga doveli u dvoranu Sanhedrina[*] i rekli: **67** „Ako si Hristos,[*] reci nam.“ A on im je rekao: „Čak i ako vam kažem, nećete verovati. **68** I ako vas upitam, nećete odgovoriti niti me osloboditi. **69** Ali od sada će Sin čovečiji sedeti zdesna sile Božje.“ **70** Na to su svi rekli: „Dakle, jesi li ti Sin Božji?“ On im je odgovorio: „Vi sami kažete da jesam.“ **71** A oni su rekli: „Zar nam treba još neko svedočanstvo? Jer sami smo to čuli iz njegovih usta.“

23 Zatim su svi oni ustali i odveli ga Pilatu. **2** Počeli su da ga optužuju: „Ovoga smo našli kako zavodi naš narod i zabranjuje da se plaća porez cezaru i govori za sebe da je Hristos, kralj.“ **3** Pilat ga je upitao: „Jesi li ti judejski kralj?“ On mu je odgovorio: „Ti sam to kažeš.“ **4** Tada je Pilat rekao

[*] **22:66** Jevrejski vrhovni sud u Jerusalimu koji je činio savet od 71 starešine, dok je postojao i manji sa 23 sudije imenovane u svakom gradu.

[*] **22:67** Ili: „Pomazanik, Mesija.“

svešteničkim glavarima i narodu: „Ne nala-
zim nikakvu krivicu na ovom čoveku.“ **5** Ali
oni su navaljivali: „Svojim učenjem on buni
narod po celoj Judeji, počevši od Galileje pa
sve dovde.“ **6** Kad je to čuo, Pilat je upitao da
li je taj čovek Galilejac. **7** Kad je saznao da je
iz područja kojim vlada Herod, poslao ga je
Herodu, koji je tih dana takođe bio u Jerusa-
limu.

8 Kad je Herod video Isusa, veoma se
obradovao, jer je već duže vreme želeo da ga
vidi zbog onoga što je o njemu slušao, pa se
nadao da će od njega videti neki znak. **9**
Postavljao mu je mnoga pitanja, ali Isus mu
ništa nije odgovarao. **10** Sveštenički glavari i
pismoznalci ustajali su i žestoko ga optuži-
vali. **11** Tada ga je Herod zajedno sa svojim
vojnicima ponizio i ismejao obukavši ga u
sjajnu haljinu, pa ga je poslao nazad Pilatu.
12 Herod i Pilat, koji su ranije bili neprijatelji,
tog dana su postali prijatelji.

13 Pilat je tada sazvao svešteničke gla-
vare, poglavare i narod **14** i rekao im: „Doveli
ste mi ovog čoveka optužujući ga da podstiče
narod na pobunu. Evo, ja sam ga ispitao pred
vama, ali nisam našao da je ovaj čovek kriv
za ono za šta ga optužujete. **15** A nije našao
ni Herod, jer ga je poslao nazad k nama. Evo,
nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt. **16**
Zato ću ga kazniti i pustiti.“ **17** A trebalo je
za svaki praznik Pashe da im pusti po jednog
zatvorenika. **18** Ali sav narod je povikao: „O-
besi ovoga, a pusti nam Barabu!“ **19** Taj je,
naime, bio bačen u zatvor zbog neke pobune
koja je izbila u gradu i zbog ubistva. **20** Pilat
im se ponovo obratio, jer je želeo da pusti I-
susa. **21** Ali oni su vikali: „Raspni ga!
Raspni!“ **22** Obratio im se i treći put: „Pa
kakvo je zlo on učinio? Nisam našao na
njemu ništa čime bi zaslužio smrt. Zato ću ga
kazniti i pustiti.“ **23** Ali oni su odmah na sav
glas zahtevali da se razapne. Njihovi glasovi
i poglavara svešteničkih su prevladali. **24**
Tada je Pilat presudio da se udovolji njiho-
vom zahtevu, **25** pa je pustio čoveka koji je
bio bačen u zatvor zbog pobune i ubistva, o-
noga koga su tražili, a Isusa je predao njima
na volju.

26 Dok su ga odvodili, uhvatili su nekog
Simona iz Kirene koji se vraćao s polja, i sta-
vili na njega krst na koji će Isus biti razapet,
da ga nosi za njim. **27** Za Isusom je išlo veliko
mnoštvo muškaraca i žena koji su se od tuge
udarali u grudi i oplakivali ga. **28** Isus se
okrenuo prema ženama i rekao: „Kćeri jeru-
salimske, ne plačite nada mnom, nego plačite
nad sobom i nad svojom decom! **29** Jer do-
laze dani kad će se reći: ‘Srećne su nerotkinje,
utrobe koje nisu rađale i grudi koje nisu do-
jile!’ **30** Tada će govoriti gorama: ‘Padnite na
nas!’ i bregovima: ‘Pokrijte nas!’ **31** Jer ako
ovo rade dok je drvo zeleno, šta li će tek biti
kad bude suvo?“

32 Vodili su još dvojicu, zločince, da ih s
njim pogube. **33** Kad su stigli na mesto koje
se zove Lobanja,[*] tamo su stavili na stub
njega i zločince, jednog njemu zdesna, a dru-
gog sleva. **34** A Isus je rekao: „Oče, oprosti
im, jer ne znaju šta čine.“ Onda su bacali žreb
da bi razdelili njegove haljine. **35** Narod je
stajao i gledao. Poglavari su se rugali: „Druge
je spasao, pa neka spase i sebe ako je zaista
Hristos, Božji Izabranik.“ **36** Rugali su mu se
i vojnici, prilazili mu i nudili uskislo vino **37**
i govorili: „Ako si judejski kralj, spasi sam
sebe.“ **38** Iznad njega je bio natpis slovima
grčkim i latinskim i hebrejskim: „Ovo je ju-
dejski kralj.“

39 Jedan od obešenih zločinaca hulio je na
njega: „Zar nisi ti Hristos? Spasi sebe i nas.“
40 Tada ga je drugi prekorio: „Zar se ne bojiš
Boga, a kažnjen si istom kaznom? **41** Mi smo
pravedno osuđeni, i primamo ono što smo
svojim delima zaslužili, ali on nije učinio ni-
kakvo zlo.“ **42** Zatim reče: „Isuse, Gospode,
seti me se kad dođeš u svoje kraljevstvo.“ **43**

[*] **23:33** Ili: „Kalvarija.“

A Isus mu reče: „Zaista, kažem ti danas, bićeš sa mnom u raju.“

44 Bilo je oko šestog sata kad se tama spustila na celu zemlju i potrajala je sve do devetog sata,[*] **45** jer je sunce potamnilo. Tada se zavesa svetilišta rascepila po sredini. **46** Isus je povikao iz sveg glasa: „Oče, u tvoje ruke predajem svoj duh!“ Kad je to rekao, izdahnuo je. **47** Kad je stotnik video šta se dogodilo, slavio je Boga, govoreći: „Ovaj čovek je zaista bio pravedan.“ **48** I kad je sav narod koji se okupio da to gleda video šta se dogodilo, počeo je da se razilazi odande udarajući se u grudi od tuge. **49** Svi njegovi poznanici stajali su podalje. I žene, koje su išle za njim iz Galileje, stajale su i gledale sve to.

50 I došao je čovek koji se zvao Josif, član Veća, dobar i pravedan čovek, **51** koji nije bio dao svoj glas za ono što su nameravali da učine. On je bio iz Arimateje, judejskog grada, i čekao je Božje kraljevstvo. **52** Otišao je kod Pilata i zatražio Isusovo telo. **53** Skinuo ga je, umotao u laneno platno i položio u grob isklesan u steni, u koji još niko nije bio položen. **54** A bio je dan pripreme[*] i bližilo se veče, početak Subote. **55** Žene koje su došle s njim iz Galileje pratile su to i videle grob i kako je položeno njegovo telo. **56** Zatim su se vratile i pripremile mirise i ulja. A u Subotu su zaista mirovale, prema propisu.[*]

24 A na prvi od šabata,[*] vrlo rano, otišle su na grob, i neke druge [žene] sa njima, noseći mirise koje su pripremile. **2** Ali našle su kamen odvaljan sa ulaza u grob. **3** Kad su ušle, nisu našle telo Gospoda Isusa. **4** I dok su stajale zbunjene zbog toga, dva čoveka u blistavoj odeći stala su pored njih. **5** Uplašile su se i pognule lice k zemlji, a oni su im rekli: „Zašto tražite živoga među mrtvima? **6** On nije ovde, nego je uskrsnuo. Setite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji **7** da Sin čovečiji mora biti predat u ruke grešnicima, da mora biti razapet i da će treći dan uskrsnuti.“ **8** Tada su se setile njegovih reči. **9** Otišle su od groba i javile sve to jedanaestorici i svima ostalima. **10** To su bile Marija Magdalena, Jovana i Marija, Jakovljeva majka. I ostale žene koje su bile s njima ispričale su to apostolima. **11** Ali njima su te reči zvučale kao besmislica i nisu im verovali.

12 Ali Petar je ustao i otrčao do groba. Zavirio je unutra i video samo zavoje. Zatim je otišao, čudeći se u sebi onome što se dogodilo.

13 Istog tog dana dvojica od njih putovala su u selo koje se zove Emaus, udaljeno šezdeset stadija[*] od Jerusalima. **14** Razgovarali su među sobom o svemu što se dogodilo.

15 Dok su tako razgovarali i raspravljali, prišao im je sam Isus i pošao s njima. **16** Ali njihovim očima nije bilo dato da ga prepoznaju. **17** On ih je upitao: „O čemu to usput raspravljate među sobom?“ A oni su se, žalosnog lica, zaustavili. **18** Jedan od njih, koji se zvao Kleopa, odgovorio mu je: „Zar si ti jedini stranac u Jerusalimu koji ne zna šta se u njemu ovih dana događalo?“ **19** On ih je upitao: „Šta to?“ Odgovorili su mu: „Ono što se dogodilo s Isusom Nazarećaninom, koji je bio prorok silan na delu i reči pred Bogom i celim narodom. **20** Naši sveštenički glavari i poglavari predali su ga da bude osuđen na smrt i razapeli su ga. **21** A mi smo se nadali da je on taj koji će izbaviti Izrael. Osim toga, ovo je treći dan kako se to dogodilo. **22** Još su nas zbunile neke žene koje su s nama, jer

---

[*] **23:44** „6 sati“ ili oko 12 sati, prema savremenom računanju vremena. „9 sati“ – otprilike 15 sati. Jevreji su sate brojali od izlaska sunca.

[*] **23:54** Misli se na petak – dan pripreme za Subotu. Subota počinje u petak sa zalaskom sunca i završava u subotu sa zalaskom sunca.

[*] **23:56** Vidi: 2. Mojs. 20:8-11; 3. Mojs. 23:3.

[*] **24:1** Izraz „prvi od šabata“ odnosi se na početak sedmica zvanih šabati do Pedesetnice. To je ujedno bio praznik Prvih snopova ili prvina (vidi: 3. Mojsijeva 23:15-16).

[*] **24:13** Oko 11 kilometara.

su rano ujutru bile kod groba, **23** ali nisu našle telo, pa su došle i rekle da su im se pokazali anđeli koji su rekli da je on živ. **24** Tada su neki od naših otišli do groba i našli sve kako su žene rekle, ali njega nisu videli."

25 A on im je rekao: „O kako ste bezumni i sporog srca da poverujete u sve što su govorili proroci! **26** Zar nije trebalo da Hristos sve to pretrpi i da uđe u svoju slavu?"* **27** I počevši od Mojsija i svih Proroka, protumačio im je ono što je pisano o njemu u svim Pismima.

28 Kad su se približili selu u koje su išli, izgledalo je kao da je on hteo da nastavi put. **29** Ali oni su ga nagovarali: „Ostani s nama, jer je blizu veče, dan je na izmaku." I on je ušao da ostane s njima. **30** Dok je s njima bio za stolom, uzeo je hleb i blagoslovio ga. Zatim ga je izlomio i davao im ga. **31** Tada su im se otvorile oči i prepoznali su ga, a on je nestao pred njima. **32** I rekli su jedan drugome: „Zar nam nije srce gorelo dok nam je putem govorio, dok nam je tumačio Pisma?" **33** Istog časa su ustali i vratili se u Jerusalim. Našli su jedanaestoricu i one koji su bili okupljeni s njima **34** kako govore: „Gospod je zaista uskrsnuo i pojavio se Simonu!" **35** Tada su i oni ispričali šta se dogodilo na putu i kako su ga prepoznali po tome kako je izlomio hleb.

36 Dok su o tome razgovarali, Isus je stao među njih i rekao im: „Mir vama." **37** A oni su, uplašeni i puni straha, pomislili da vide duha. **38** Zato im je rekao: „Zašto ste se prepali? Zašto se sumnje javljaju u vašim srcima? **39** Pogledajte moje ruke i moje noge. To sam ja. Opipajte me i videćete, jer duh nema meso i kosti kao što vidite da ja imam." **40** Kad je to rekao, pokazao im je ruke i noge. **41** I dok od radosti još nisu verovali, nego su se čudili, upitao ih je: „Imate li ovde nešto za jelo?" **42** Pružili su mu komad pečene ribe i saće meda, **43** i on ih je uzeo i pojeo pred njihovim očima.

44 Tada im je rekao: „To je ono o čemu sam vam govorio dok sam još bio s vama, da se mora ispuniti sve što je o meni napisano u Mojsijevom zakonu, u Prorocima i u Psalmima." **45** Tada im je otvorio um da razumeju Pisma* **46** i rekao im je: „Tako je napisano, da će Hristos stradati* i treći dan ustati iz mrtvih* **47** i da će se u njegovo ime propovedati o pokajanju za oproštenje greha,* među svim narodima počevši od Jerusalima, **48** i vi ćete biti svedoci toga. **49** I evo, šaljem vam ono što je obećao moj Otac. Zato ostanite u gradu Jerusalimu dok se ne obučete u silu odozgo."

50 Zatim ih je izveo do Betanije pa je podigao ruke i blagoslovio ih. **51** I dok ih je blagosiljao, udaljio se od njih i počeo da uzlazi na nebo. **52** A oni su mu se poklonili i s velikom radošću se vratili u Jerusalim. **53** I stalno su bili u hramu blagosiljajući Boga. Amin.

---

* **24:26** Vidi: Isaija 53. glava; Psalam 22:1.

* **24:45** Isus je objasnio osnove razumevanja Svetog Pisma putem poređenja spisa koji govore o istom predmetu. Vidi takođe Nehemija 8:8; 2. Timoteju 3:16-17; 2. Petrova 1:19-21.

* **24:46** Vidi: Isaija 53. glava.

* **24:46** Vidi: Matej 12:40; uporedi sa Jona 2:1.

* **24:47** Vidi: Jeremija 31:34.

Pisac: Jovan
Mesto pisanja: Efes
Pisanje završeno: 90-ih n. e.
Obuhvata vreme: 27-31. n. e.

JEVANĐELJE PO JOVANU

1 U početku je bila Reč, i Reč je bila sa Bogom, i Bog[*] je bio Reč. **2** Ona je bila u početku sa Bogom. **3** Sve je kroz Nju postalo, i bez Nje ništa nije postalo što je postalo. **4** U njoj je bio život i život je bio svetlost ljudima. **5** I svetlost sija u tami i tama je nije nadjačala.

6 Pojavio se čovek poslat od Boga, koji se zvao Jovan. **7** On je došao radi svedočanstva, da svedoči o svetlosti, kako bi svi ljudi poverovali preko njega. **8** On nije bio ta svetlost, nego je trebalo da svedoči o toj svetlosti.

9 Istinita svetlost koja svetli svim ljudima trebalo je da dođe u svet. **10** Ona je bila u svetu, i svet je postao kroz nju, ali svet je nije poznao. **11** Došao je k svojima, ali ga njegovi nisu primili. **12** A onima koji su ga primili dao je pravo da postanu deca Božja, jer veruju u njegovo ime, **13** koji nisu od krvi ni od telesne volje ni od čovečije volje, nego začeti od Boga. **14** I Reč postade telo i napravi senicu među nama, i gledali smo njegovu slavu, slavu kao jedinorođenog od Oca, punu blagodati i istine. **15** Jovan je svedočio o njemu i vikao je govoreći: „Ovo je onaj za koga sam rekao da dolazi posle mene i prethodi mi, jer je bio pre mene.“ **16** I od njegove punoće svi mi primismo, i blagodat po blagodat. **17** Jer Zakon je bio dat preko Mojsija; blagodat i istina došle su kroz Isusa Hrista. **18** Nijedan čovek nikada nije video Boga. Jedinorođeni Sin, koji je blizak[*] Ocu, on ga je obznanio.

19 Ovo je Jovanovo svedočanstvo: Judejci su poslali k njemu sveštenike i Levite iz Jerusalima da ga upitaju: „Ko si ti?“ **20** A on je priznao, nije zatajio, nego je priznao: „Ja nisam Hristos.“ **21** Na to su ga oni upitali: „Šta si onda? Jesi li Ilija?“ On je odgovorio: „Nisam.“ „Jesi li prorok?“[*] Odgovorio je: „Nisam!“ **22** Tada su mu rekli: „Ko si onda? Reci, da možemo odgovoriti onima koji su nas poslali. Šta ti kažeš o sebi?“ **23** Odgovorio je: „Ja sam glas onoga koji viče u pustinji: ‘Poravnajte put Gospodu,’ kao što je rekao prorok Isaija.“[*] **24** A ti koji su bili poslati bili su od fariseja. **25** Oni su ga upitali: „Zašto onda krštavaš[*] ako nisi Hristos ni Ilija ni Prorok?“ **26** Jovan im je odgovorio: „Ja krštavam vodom. Među vama stoji jedan koga vi ne poznajete, **27** onaj koji za mnom dolazi, koji je bio pre mene, a kome ja nisam dostojan da odvežem remenje na sandalama.“ **28** To se dogodilo u Betaniji s one strane Jordana, gde je Jovan krštavao.

29 Sutradan je ugledao Isusa kako dolazi k njemu i rekao je: „Evo Jagnjeta Božjeg koje odnosi greh sveta! **30** To je onaj za koga sam rekao: ‘Za mnom dolazi čovek koji je ispred mene, jer je postojao pre mene.’ **31** Ni ja ga nisam znao, ali zato sam i došao da krštavam u vodi da bi se on pokazao Izraelu.“ **32** Jovan je još posvedočio: „Video sam kako Duh kao

[*] **1:1** Prva imenica „Bog“ (teon) data je sa određenim članom i odnosi se na Boga Oca, dok je drugi put upotrebljena za Hrista (teos), bez određenog člana. Uporedi sa Jevrejima 1. glava.

[*] **1:18** Arhaično: u naručju, na grudima.

[*] **1:21** Mislili su na nekog starosaveznog proroka iz prošlosti.

[*] **1:23** Vidi: Isaija 40:3.

[*] **1:25** Doslovno: „obredno kupaš.“

golub silazi s neba i ostaje na njemu. **33** Ni ja ga nisam znao, ali onaj koji me je poslao da krštavam u vodi rekao mi je: ‘Na koga vidiš da Duh silazi i ostaje na njemu, to je onaj koji krštava u Duhu svetom.’ **34** Ja sam to video i svedočim da je on Sin Božji.“

35 Sutradan je Jovan opet stajao sa dvojicom svojih učenika. **36** Kad je video Isusa kako prolazi, rekao je: „Evo Jagnjeta Božjeg!“ **37** A dvojica učenika čula su šta je rekao i pošla su za Isusom. **38** Tada se Isus okrenuo i video da idu za njim, pa ih je upitao: „Šta tražite?“ Oni su mu odgovorili: „Rabi (što znači „učitelju“), gde stanuješ?“ **39** On im je rekao: „Dođite i videćete.“ I tako su pošli i videli gde stanuje i ostali su kod njega taj dan. To je bilo oko desetog[*] sata. **40** Jedan od te dvojice koji su čuli šta je Jovan rekao i koji su pošli za Isusom bio je Andrej, brat Simona Petra. **41** On je najpre našao svog brata Simona i rekao mu: „Našli smo Mesiju!“ (što u prevodu znači „Hristos.“) **42** I odveo ga je Isusu, a Isus ga je pogledao i rekao: „Ti si Simon, sin Jonin. Zvaćeš se Kefa“ (što u prevodu znači „Petar“).[*]

43 Sutradan je Isus želeo da ode u Galileju. Našao je Filipa i rekao mu: „Pođi za mnom.“ **44** Filip je bio iz Betsaide, iz Andrejevog i Petrovog grada. **45** Filip je našao Nataniela i rekao mu: „Našli smo onoga o kome su pisali Mojsije u Zakonu i Proroci: Isusa, Josifovog sina, iz Nazareta.“ **46** A Nataniel mu reče: „Može li išta dobro doći iz Nazareta?“ A Filip mu reče: „Dođi i vidi.“ **47** Isus je video Nataniela kako dolazi k njemu i rekao je za njega: „Evo pravog Izraelca, u kome nema prevare.“ **48** A Nataniel ga upita: „Odakle me poznaješ?“ Isus mu odgovori: „Video sam te pre nego što te je Filip pozvao, dok si bio pod smokvom.“ **49** Nataniel mu reče: „Učitelju, ti si Sin Božji, ti si kralj Izraela.“ **50** Tada mu Isus reče: „Zar veruješ zato što sam ti rekao da sam te video pod smokvom? Videćeš i više od toga.“ **51** Još mu reče: „Zaista, zaista, kažem vam, videćete nebo otvoreno i Božje anđele kako uzlaze i silaze k Sinu čovečijem.“

2 Trećeg dana bila je svadba u Kani Galilejskoj i Isusova majka je bila tamo. **2** Na svadbu su bili pozvani i Isus i njegovi učenici.

3 Kad je nestalo vina, Isusu je majka rekla: „Nemaju vina.“ **4** Isus joj je rekao: „Šta ja imam s tim, ženo? Moj čas još nije došao.“ **5** Na to je njegova majka rekla onima koji su služili: „Što god vam kaže, učinite.“ **6** A tamo je bilo postavljeno šest kamenih ćupova za vodu od po dve ili tri mere,[*] koje su Judejci koristili za obredno pranje. **7** Isus im je rekao: „Napunite ćupove vodom.“ I napunili su ih do vrha. **8** Zatim im je rekao: „Zahvatite sada i odnesite domaćinu svadbe.“ I odneli su. **9** Kad je domaćin svadbe okusio vodu pretvorenu u vino – on nije znao odakle je, ali su znali poslužitelji koji su zahvatili vodu – pozvao je mladoženju **10** i rekao mu: „Svaki čovek iznosi najpre dobro vino, a kad ljudi njega popiju, onda lošije. A ti si čuvao dobro vino sve do sada.“ **11** I tako je Isus u Kani Galilejskoj učinio svoj prvi znak i objavio svoju slavu. I njegovi učenici su poverovali u njega.

12 Zatim je sa svojom majkom, braćom i učenicima otišao u Kapernaum. Tamo su ostali samo nekoliko dana.

13 Približavala se judejska Pasha i Isus je otišao u Jerusalim. **14** U hramu je zatekao one što prodaju goveda, ovce i golubove, i menjače novca kako tamo sede. **15** Načinivši bič od konopaca, sve ih je isterao iz hrama zajedno s ovcama i govedima, i prosuo je novac

[*] **1:39** Oko 16 sati, prema savremenom računanju vremena. Jevreji su sate brojali od izlaska sunca.

[*] **1:42** I aramejsko ime „Kefa“ i grčko ime „Petar“ znače „mali kamen.“

[*] **2:6** Izraz „mera“ verovatno se odnosi na „bat,“ koji je sadržavao otprilike 22 litre.

menjačima novca i isprevrtao im stolove. **16** I rekao je onima koji su prodavali golubove: „Nosite to odavde! Ne činite od doma mog Oca kuću trgovačku!" **17** A njegovi učenici su se setili da je napisano: „Revnost za tvoj dom izješće me."*

18 Tada su ga Judejci upitali: „Kakvim čudesnim znakom ćeš nam pokazati da to smeš da činiš?" **19** Isus im je odgovorio: „Srušite ovaj hram i ja ću ga za tri dana podići." **20** A Judejci su rekli: „Ovaj hram je građen četrdeset i šest godina,* a ti ćeš ga podići za tri dana?" **21** Ali hram o kome je govorio bilo je njegovo telo. **22** Kad je ustao iz mrtvih, njegovi učenici su se setili da je to govorio i poverovali su Pismu i Isusovim rečima. **23** A kad je na praznik Pashe bio u Jerusalimu, mnogi su poverovali u njegovo ime kad su videli čudesne znakove koje je činio. **24** Ali Isus nije imao poverenja u njih jer ih je sve poznavao **25** i nije trebalo da mu iko svedoči o čoveku, jer je sam znao šta je čoveku u srcu.

3 Među farisejima je bio jedan čovek koji se zvao Nikodim, jedan od judejskih poglavara. **2** On je došao kod njega noću i rekao mu: „Učitelju, znamo da si ti onaj koji je došao od Boga, jer niko ne može da čini znake koje ti činiš ako Bog nije s njim." **3** Isus mu na to reče: „Zaista, zaista, kažem ti, ako se neko odozgo ne rodi,* ne može videti Božje kraljevstvo." **4** A Nikodim ga upita: „Kako čovek može da se rodi kad je star? Zar može po drugi put da uđe u utrobu svoje majke i da se rodi?" **5** Isus odgovori: „Zaista, zaista, kažem ti, ako se neko ne rodi od vode i od Duha, ne može ući u Božje kraljevstvo. **6** Što je rođeno od tela, telo je, a što je rođeno od Duha, duh je. **7** Ne čudi se što sam ti rekao: ‘Morate da se rodite odozgo.’ **8** Vetar duva gde hoće i čuješ njegov šum, ali ne znaš odakle dolazi i kuda ide. Takav je svako ko je rođen od Duha."

9 Tada ga Nikodim upita: „Kako to može biti?" **10** Isus mu odgovori: „Ti si učitelj u Izraelu, a to ne znaš? **11** Zaista, zaista, kažem ti, govorimo ono što znamo i svedočimo o onome što smo videli, ali vi ne primate naše svedočanstvo. **12** Ako ne verujete kad vam govorim o onome što je zemaljsko, kako ćete verovati ako vam budem govorio o onome što je nebesko? **13** Niko nije uzašao na nebo osim onoga koji je sišao s neba, Sina čovečijeg koji je na nebu.

14 I kao što je Mojsije u pustinji podigao zmiju,* tako i Sin čovečiji mora biti podignut, **15** da niko ko veruje u njega ne bude uništen, već da ima večni život.

16 Jer Bog je toliko voleo* svet da je dao svog jedinorođenog Sina, da niko ko veruje u njega ne bude uništen, nego da ima večni život. **17** Jer Bog nije poslao svog Sina u svet da on osudi svet, nego da se svet spase kroz njega. **18** Koji njega veruje ne sudi mu se, a koji ne veruje već je osuđen, jer nije verovao

* **2:17** Vidi: Psalam 69:9.

* **2:20** Reč je o drugom hramu izgrađenom nakon povratka Jevreja iz vavilonskog ropstva. Herod Veliki počeo je rekonstrukciju hrama 18-e godine svoje vladavine ili 16 godina pre rođenja Isusa Hrista. Osnovni radovi završeni su za 9 i po godina, ali kompletna rekonstrukcija trajala je sve do vremena Agripe. U vreme ovog događaja Isus je imao 30 godina, što znači da se hram tada gradio 46 godina!

* **3:3** Izraz „odozgo roditi" odnosi se na duhovni preporod nakon našeg prihvatanja Božjeg Plana spasenja. „Novorođenje" ne podrazumeva samo jednokratan čin, već traje od obraćenja ili krštenja, tj. *začeća* u novi život (grčki pojam „genao" može da znači i jedno i drugo). Dalje sledi duhovni rast i napokon, o uskrsenju, primanje konačnog obećanja novog života. U ovoj Bibliji glagol „začeti" primenjen je u ovim tekstovima: Jovan 1:13; 1. Korinćanima 4:15; 1. Jovanova 2:29; 3:9; 4:7; 5:1; 5:4.

* **3:14** Vidi: 4. Mojsijeva 21:4-9. Uporedi sa 2. Korinćanima 5:21 i Galatima 3:13.

* **3:16** „Agape" – samopožrtvovana večna Božja ljubav koja daje sebe, suprotna ljudskoj sebičnoj i prolaznoj „ljubavi."
Vidi takođe Jeremija 31:3; 1. Jovanova 4:7-20; 1. Korinćanima 13; Matej 5:43-46; 22:37-40.

u ime jedinorođenog Sina Božjeg. **19** A sud je u ovome: svetlost je došla u svet, ali ljudi su voleli tamu, a ne svetlost, jer su im dela bila zla. **20** Jer ko čini zlo, mrzi svetlost i ne dolazi k svetlosti, da se njegova dela ne bi razotkrila. **21** Ali ko radi ono što je pravo, dolazi k svetlosti, da bi se pokazalo da su njegova dela učinjena u Bogu.“

22 Zatim su Isus i njegovi učenici otišli u judejski kraj. Tamo se s njima zadržao neko vreme i krštavao. **23** A i Jovan je krštavao, u Enonu blizu Salima, jer je tamo bilo mnogo vode, i ljudi su dolazili i krštavali se. **24** Bilo je to pre nego što je Jovan bio bačen u zatvor.

25 Tada se pokrenulo pitanje između Jovanovih učenika i Jevreja oko očišćenja. **26** I došli su kod Jovana i rekli mu: „Učitelju, onaj koji je s tobom bio s one strane Jordana, za koga ti svedočiš, eno on krsti i svi idu k njemu.“ **27** A Jovan je rekao: „Ne može čovek ništa primiti ako mu nije dato s neba. **28** Vi ste mi sami svedoci da sam rekao: ‘Ja nisam Hristos, nego sam poslat pred njim.’ **29** Ko ima nevestu, mladoženja je. A mladoženjin prijatelj, kad stoji i sluša ga, veoma se raduje zbog mladoženjinog glasa. Tako se i ja radujem i radost je moja potpuna. **30** On mora da raste, a ja moram da se umanjujem.“

31 Ko dolazi odozgo, taj je iznad svih ostalih. Ko je sa zemlje, taj je zemaljski i govori o onome što je zemaljsko. Ko dolazi s neba, taj je iznad svih ostalih. **32** Što je video i čuo, o tome svedoči, ali niko ne prihvata njegovo svedočanstvo. **33** Ko prihvati njegovo svedočanstvo, potvrđuje da je Bog istinit. **34** Zaista, onaj koga je Bog poslao govori Božje reči, jer Bog ne daje Duha na meru. **35** Otac voli Sina i sve je predao u njegove ruke. **36** Ko veruje Sina, ima večni život. Ko [svojeglavo] odbija Sina, neće videti život, nego Božji gnev ostaje na njemu.

4 Kad je Gospod saznao da su fariseji čuli kako Isus stvara i krštava više učenika nego Jovan – **2** iako nije krštavao sam Isus, nego njegovi učenici – **3** napustio je Judeju i opet otišao u Galileju. **4** A morao je da prođe kroz Samariju. **5** Tako je došao u samarijski grad koji se zove Sihar, blizu polja koje je Jakov dao svom sinu Josifu. **6** Tamo je bio Jakovljev izvor. Umoran od puta, Isus je sedeo kod izvora. Bilo je to oko šestog sata.*

7 Tada je jedna Samarićanka došla da zahvati vodu. Isus joj je rekao: „Daj mi da pijem.“ **8** Njegovi učenici su bili otišli u grad da kupe nešto za jelo. **9** Samarićanka ga je upitala: „Kako to da ti, Judejac, tražiš da piješ od mene, žene Samarićanke?“ Naime, Judejci se ne druže sa Samarićanima. **10** Isus joj odgovori: „Kad bi poznavala Božji dar i ko je onaj koji ti kaže: ‘Daj mi da pijem,’ ti bi ga zamolila i on bi ti dao živu vodu.“ **11** A ona mu reče: „Gospodine, nemaš ni vedro da bi zahvatio vodu, a bunar je dubok. Odakle ti onda ta živa voda? **12** Zar si ti veći od našeg praoca Jakova, koji nam je dao ovaj bunar i koji je i sam zajedno sa svojim sinovima i svojom stokom pio iz njega?“ **13** Na to joj Isus reče: „Svako ko pije od ove vode opet će ožedneti. **14** A ko bude pio od vode koju ću mu ja dati, nikada neće ožedneti, nego će voda koju ću mu ja dati postati u njemu izvor vode koja teče u večni život.“ **15** A žena mu reče: „Gospodine, daj mi te vode, da ne žednim i da ne moram da dolazim ovamo da zahvatam vodu.“

16 Tada joj reče: „Idi, pozovi svog muža i dođi ovamo.“ **17** Žena mu reče: „Nemam muža.“ Isus joj na to reče: „Dobro si rekla: ‘Nemam muža.’ **18** Jer si imala pet muževa, a čovek koga sada imaš nije ti muž. Istinu si rekla.“ **19** A žena mu reče: „Gospodine, vidim da si prorok. **20** Naši praočevi su vršili bogosluženje na ovoj gori, a vi kažete da je u

* **4:6** Oko 12 sati, prema savremenom računanju vremena.

Jerusalimu mesto gde treba bogosližiti.“ **21**
Isus joj reče: „Veruj mi, ženo, dolazi čas kada
Ocu nećete služiti ni na ovoj gori ni u Jerusa-
limu. **22** Vi se molite onome što ne poznajete,
a mi se molimo onome što poznajemo, jer
spasenje je od Judejaca. **23** Ali dolazi čas, i
već je tu, kada će pravi bogoslužitelji služiti
Ocu u duhu i istini, jer i Otac traži takve bo-
goslužitelje. **24** Bog je Duh,* i oni koji mu
služe obavezani su da mu služe u duhu i
istini.“ **25** A žena mu reče: „Znamo da dolazi
Mesija, koga zovu Hristos. Kad on dođe, sve
će nam objaviti.“ **26** Tada joj Isus reče: „Ja
sam, koji ti govorim.“

27 U tom su došli njegovi učenici i začu-
dili se što razgovara sa ženom. Ali nijedan ga
nije upitao: „Šta tražiš od nje?“ ili: „Zašto
razgovaraš s njom?“ **28** Tada je žena ostavila
svoj krčag i otišla u grad i rekla ljudima: **29**
„Dođite da vidite čoveka koji mi je rekao sve
što sam učinila. Da to nije Hristos?“ **30** I ljudi
su izašli iz grada i pošli k njemu.

31 Za to vreme učenici su ga nagovarali:
„Učitelju, jedi.“ **32** Ali on im je rekao: „Ja i-
mam da jedem hranu za koju vi ne znate.“ **33**
Tada su učenici pitali jedan drugoga: „Zar mu
je neko doneo nešto za jelo?“ **34** A Isus im je
rekao: „Moja je hrana da vršim volju onoga
koji me je poslao i da dovršim njegovo delo.
35 Zar ne kažete da je još četiri meseca do
žetve? Evo, kažem vam, podignite oči i
pogledajte polja, kako su zrela za žetvu. **36**
Žetelac prima platu i skuplja plod za večni ži-
vot, da bi se sejač i žetelac zajedno radovali.
37 Zaista, u tome je istinita izreka: ‘Jedan
seje, a drugi žanje.’ **38** Ja sam vas poslao da
žanjete ono oko čega se niste trudili. Drugi su
se trudili, a vi ste se okoristili njihovim tru-
dom.“

39 Mnogi Samarićani iz onog grada pove-
rovali su u njega zbog reči žene koja je
posvedočila: „On mi je rekao sve što sam u-
činila.“ **40** Kad su dakle Samarićani došli k
njemu, molili su ga da ostane s njima. I ostao
je tamo dva dana. **41** I još ih je mnogo više
poverovalo kad su čuli šta govori, **42** i rekli
su ženi: „Više ne verujemo zbog tvojih reči,
jer smo ga sami čuli i znamo da je ovaj čovek
zaista Hristos, spasitelj sveta.“

43 Posle dva dana otišao je odande u Ga-
lileju. **44** Sam Isus je posvedočio da prorok
nema časti u svom zavičaju. **45** Kad je dakle
došao u Galileju, Galilejci su ga primili, jer
su videli sve što je učinio u Jerusalimu na
praznik, jer su i oni bili došli na praznik.

46 Tako je opet došao u Kanu Galilejsku,
gde je bio pretvorio vodu u vino. A tamo je
bio jedan kraljev službenik čiji je sin u Ka-
pernaumu bio bolestan. **47** Kad je čuo da je
Isus došao iz Judeje u Galileju, otišao je k
njemu i molio ga da dođe i izleči mu sina, koji
samo što nije umro. **48** Ali Isus mu reče:
„Ako ne vidite znakove i čuda, nećete vero-
vati.“ **49** A kraljev službenik mu reče:
„Gospode, dođi pre nego što mi dete umre.“
50 A Isus mu reče: „Pođi. Sin ti je živ.“ I čo-
vek je poverovao rečima koje mu je Isus re-
kao i otišao je. **51** I još dok je bio na putu,
došli su mu u susret njegove sluge i javili mu
da je njegov sin živ. **52** Tada ih je upitao u
koji sat je počeo da se oseća bolje. Odgovorili
su mu: „Groznica ga je pustila juče oko sed-
mog* sata.“ **53** I otac je shvatio da je to bilo
upravo u onaj sat kada mu je Isus rekao: „Sin
ti je živ.“ I poverovao je on i sav njegov dom.
54 To je bio drugi znak koji je Isus učinio kad
je iz Judeje došao u Galileju.

5 Posle toga bio je judejski praznik* i Isus
je otišao u Jerusalim. **2** A u Jerusalimu
se kod Ovčijih vrata nalazi jezerce koje
se hebrejski zove Betezda, a ima pet tremova.

* **4:24** Ili: duhovno biće.
* **4:52** Oko 13 sati.
* **5:1** Verovatno je u pitanju judejski praznik zvani Purim, ustanovljen u vreme Estere (vidi: Estera 9:20-23), koji je padao u februaru ili martu i te se godine poklopio sa Subotom.

3 U njima je ležalo mnoštvo bolesnih, slepih, hromih i onih sa usahlim udovima, *[čekajući da se uzburka voda.* ***4*** *Jer anđeo je silazio u određeno vreme u banju i uzburkivao je vodu, i oni koji su prvi ulazili, nakon što se voda uzburka, ozdravljali su bez obzira od kakve su bolesti bolovali.]*[*] **5** Tamo je bio i jedan čovek koji je od svoje bolesti bolovao trideset i osam godina. **6** Videvši ga kako leži, a znajući da je već dugo bolestan, Isus ga je upitao: „Želiš li da ozdraviš?“ **7** Bolestan čovek mu je odgovorio: „Gospodine, nemam nikoga da me spusti u jezerce kad se voda uzburka, pa dok ja dođem, drugi već siđe pre mene.“ **8** A Isus mu reče: „Ustani, uzmi svoja nosila i hodaj.“ **9** I čovek je odmah ozdravio, uzeo svoja nosila i hodao. A tog dana bila je Subota. **10** Zato su Judejci govorili čoveku koji je bio izlečen: „Subota je, i nije ti dozvoljeno da nosiš nosila.“ **11** A on im je odgovorio: „Onaj koji me je izlečio rekao mi je: ‘Uzmi svoja nosila i hodaj.’“ **12** Tada su ga upitali: „Ko je taj čovek koji ti je rekao: ‘Uzmi ih i hodaj?’“ **13** Ali čovek koji je bio izlečen nije znao ko je taj, jer se Isus sklonio zbog mnoštva koje se tamo nalazilo.

14 Posle toga Isus ga je našao u hramu i rekao mu: „Eto, ozdravio si. Više nemoj da grešiš, da ti se nešto gore ne dogodi.“ **15** I čovek je otišao i rekao Judejcima da je Isus taj koji ga je izlečio. **16** I zbog toga su Judejci progonili Isusa, i tražili da ga ubiju, jer je tako nešto činio u Subotu. **17** A on im je rekao: „Moj Otac radi sve do sada, pa radim i ja.“ **18** Zato su Judejci još više tražili priliku da ga ubiju, jer ne samo da je po njima kršio Subotu nego je i Boga nazivao svojim Ocem, izjednačavajući se s Bogom.

19 Isus im je na to rekao: „Zaista, zaista, kažem vam, Sin ne može ništa da učini sam od sebe, nego samo ono što vidi da Otac čini. Jer što god On čini, to i Sin čini na isti način. **20** Jer Otac voli Sina i pokazuje mu sve što sam čini. Pokazaće mu i veća dela od ovih, da biste se vi divili. **21** Jer kao što Otac podiže mrtve i oživljava ih, tako i Sin oživljava one koje hoće. **22** Jer Otac ne sudi nikome, nego je sav sud poverio Sinu, **23** da bi svi poštovali Sina kao što poštuju Oca. Ko ne poštuje Sina, ne poštuje ni Oca koji ga je poslao. **24** Zaista, zaista, kažem vam, ko sluša moju reč i veruje onome koji me je poslao, ima večni život i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.

25 Zaista, zaista, kažem vam, dolazi čas, i već je tu, kad će mrtvi čuti glas Sina Božjeg, i koji čuju, živeće. **26** Jer kao što Otac ima život u sebi, tako je i Sinu dao da ima život u sebi. **27** I dao mu je vlast da sudi, jer je Sin čovečiji. **28** Ne čudite se tome, jer dolazi čas u koji će svi koji su u grobovima čuti njegov glas **29** i izaći će – oni koji su činili dobro u uskrsenje života, a oni koji su činili zlo u uskrsenje osude. **30** Ja ne mogu ništa da učinim sam od sebe – kako čujem onako sudim. Moj sud je pravedan, jer ne vršim svoju volju, nego volju Oca koji me je poslao.

31 Ako samo ja svedočim o sebi, moje svedočanstvo nije istinito. **32** Ima drugi koji svedoči o meni, i znam da je istinito svedočanstvo kojim on svedoči o meni. **33** Vi ste poslali ljude k Jovanu i on je posvedočio za istinu. **34** Ali meni nije potrebno svedočanstvo od čoveka, nego govorim ovo da biste se vi spasli. **35** Jovan je bio svetiljka koja gori i sija, a vi ste samo načas hteli da se radujete njegovoj svetlosti. **36** Ali ja imam svedočanstvo veće od Jovanovog, jer dela koja mi je Otac dao da izvršim, sama ta dela koja činim, svedoče o meni da me je Otac poslao. **37** I Otac koji me je poslao sam je posvedočio o meni. Vi nikada niste čuli njegov glas niti ste videli njegov lik, **38** a ni njegova reč ne ostaje u vama, jer ne verujete onome koga je on poslao.

---

[*] **5:3b** i **5:4** Ove deonice nije bilo u najstarijim vizantijskim i sirijskim prepisima.

39 Istražujte Pisma, jer smatrate da se u njima nalazi večni život, a upravo ona svedoče o meni. **40** A vi ne želite da dođete k meni da biste imali život. **41** Ja ne prihvatam slavu od ljudi, **42** nego znam da vi u sebi nemate ljubavi Božje. **43** Ja sam došao u ime svog Oca, ali vi me ne primate. Kad bi neko drugi došao u svoje ime, njega biste primili. **44** Kako biste mogli verovati, kad prihvatate slavu jedan od drugoga, a ne tražite slavu koja dolazi od samog[*] Boga? **45** Ne mislite da ću vas ja optužiti pred Ocem. Ima ko vas optužuje, Mojsije, u koga se vi uzdate. **46** Jer kad biste verovali Mojsiju, verovali biste i meni, jer je on pisao o meni.[*] **47** Ali ako ne verujete njegovim spisima, kako ćete verovati mojim rečima?“

6 Posle toga Isus je otišao na drugu stranu Galilejskog, to jest Tiberijadskog mora. **2** A za njim je išlo veliko mnoštvo ljudi, jer su gledali znake koje je činio na onima koji su bili bolesni. **3** Tako se Isus popeo na goru i sedeo je tamo sa svojim učenicima. **4** Približavala se Pasha, judejski praznik. **5** Podigavši oči, Isus je video kako silan narod dolazi k njemu, pa je upitao Filipa: „Gde da kupimo hleb da ovi jedu?“ **6** To je rekao da bi ga iskušao, jer je znao šta će učiniti. **7** Filip mu je odgovorio: „Kad bismo kupili hleba za dvesta denara,[*] ne bi bilo dovoljno da svako dobije po malo.“ **8** A jedan od njegovih učenika, Andrej, brat Simona Petra, rekao mu je: **9** „Ovde je dečak koji ima pet ječmenih hlebova i dve male ribe. Ali šta je to za toliki narod?“

10 Isus je tada rekao: „Neka posedaju.“ A bilo je mnogo trave na tom mestu. I ljudi su posedali, a među njima je bilo oko pet hiljada muškaraca. **11** Zatim je Isus uzeo hlebove i zahvalio Bogu i razdelio ih učenicima, a učenici onima koji su posedali. Tako je razdelio i ribe, koliko god su hteli. **12** Kad su se nasitili, rekao je svojim učenicima: „Sakupite ostatke, da ništa ne propadne.“ **13** Sakupili su ih i napunili su dvanaest korpi ostataka od pet ječmenih hlebova, što je preteklo onima koji su jeli. **14** Kad su ljudi videli znake koje je učinio, govorili su: „Ovo je zaista prorok koji treba da dođe na svet.“ **15** A Isus je znao da žele da dođu i da ga uhvate i postave za kralja, pa se ponovo povukao u goru, sasvim sam.

16 Kad se spustilo veče, njegovi učenici su sišli na more, **17** ušli u čamac i krenuli preko mora u Kapernaum. Već je pao mrak, a Isus još nije došao k njima. **18** A more se uzburkalo jer je duvao jak vetar. **19** Kad su odveslali oko dvadeset pet do trideset stadija,[*] videli su Isusa kako hoda po moru i približava se čamcu, i uplašili su se. **20** Ali on im je rekao: „Ja sam, ne bojte se!“ **21** Zato su ga rado uzeli u čamac i čamac je tog časa bio na obali ka kojoj su se bili uputili.

22 Sutradan je narod koji je stajao na drugoj strani mora video da je tamo samo jedan mali čamac i da Isus nije bio ušao u čamac sa svojim učenicima, nego da su otišli samo njegovi učenici. **23** A čamci iz Tiberijade stigli su blizu mesta gde su oni jeli hleb nakon što se Gospod zahvalio. **24** Kad je, dakle, narod video da tamo nema ni Isusa ni njegovih učenika, ušli su u čamce i došli u Kapernaum da traže Isusa.

25 I kad su ga našli na drugoj strani mora, upitali su ga: „Učitelju, kada si došao ovamo?“ **26** Isus im je odgovorio: „Zaista, zaista, kažem vam, vi me ne tražite zato što ste videli znake, nego zato što ste jeli onaj hleb i nasitili se. **27** Nemojte raditi za hranu koja propada, nego za hranu koja ostaje za večni život, koju će vam dati Sin čovečiji, jer je njega Otac, Bog, za to ovlastio.“

[*] **5:44** Grčki: „monos“ – jedini, sam (monoteizam).
[*] **5:46** Vidi: 1. Mojsijeva 3:15; 5. Mojsijeva 18:15.
[*] **6:7** Rimski srebrnik koji je težio 3,85 grama. Vidi dodatak na kraju knjige.
[*] **6:19** Pet ili šest kilometara.

28 Tada su ga upitali: „Šta treba da radimo
da bismo činili dela Božja?“ **29** Ovo je delo
Božje da verujete onog koga on posla. **30** A
oni su ga upitali: „Kakav čudesan znak poka-
zuješ ljudima, da ga vidimo i poverujemo ti?
Kakvo delo ti obavljaš? **31** Naši praočevi su
jeli manu u pustinji, kao što je napisano:
‘Hleb s neba dao im je da jedu.’“[*] **32** A Isus
im je rekao: „Zaista, zaista, kažem vam, nije
vam Mojsije dao hleb s neba, nego vam moj
Otac daje pravi hleb s neba. **33** Jer Božji hleb
je Onaj koji silazi s neba i daje život svetu.“
34 Na to su mu rekli: „Gospode, daj nam u-
vek taj hleb.“ **35** A Isus im reče: „Ja sam hleb
života: koji meni dolazi neće ogladneti, i koji
mene veruje neće nikad ožedneti.“ **36** Ali re-
kao sam vam: videli ste me, a ipak ne veru-
jete. **37** Sve što mi Otac daje doći će k meni,
i onoga ko dođe k meni neću isterati napolje,
38 jer nisam sišao s neba da vršim svoju vo-
lju, nego volju onoga koji me je poslao. **39** A
volja onoga koji me je poslao jeste da ne izgu-
bim nikoga od onih koje mi je dao, nego da
ih uskrsnem u poslednji dan. **40** Jer je volja
mog Oca da svako ko vidi Sina i veruje u
njega ima večni život, i ja ću ga uskrsnuti u
poslednji dan.“

41 Tada su Judejci gunđali protiv njega jer
je rekao: „Ja sam hleb koji je sišao s neba.“
42 I govorili su: „Zar nije to Isus, Josifov sin,
čijeg oca i majku poznajemo? Kako sad kaže:
‘Sišao sam s neba?’“ **43** A Isus im je odgovo-
rio: „Ne gunđajte među sobom. **44** Niko ne
može doći k meni ako ga ne privuče Otac,
koji me je poslao. I ja ću ga uskrsnuti u
poslednji dan. **45** U Prorocima je napisano:
‘Svi će biti poučeni od Gospoda.’[*] Svako ko
sluša Oca i uči od njega, dolazi k meni. **46** To
ne znači da je iko video Oca, osim onoga koji
je od Boga, on je video Oca. **47** Zaista, zaista,
kažem vam, onaj ko veruje u mene ima večni
život. **48** Ja sam hleb života. **49** Vaši su prao-
čevi jeli manu u pustinji, a ipak su umrli. **50**
Ovo je hleb koji silazi s neba, da čovek jede
od njega i da ne umre. **51** Ja sam živi hleb koji
je sišao s neba. Ako neko jede od ovog hleba,
živeće uvek. A hleb koji ću ja dati moje je telo
koje ću dati za život sveta.“

52 Tada su se Judejci prepirali među so-
bom, govoreći: „Kako nam ovaj može dati da
jedemo njegovo telo?“ **53** Zato im je Isus re-
kao: „Zaista, zaista, kažem vam, ako ne je-
dete telo Sina čovečijeg i ne pijete njegovu
krv, nemate života u sebi. **54** Ko se hrani mo-
jim telom i pije moju krv, ima večni život, i
ja ću ga uskrsnuti u poslednji dan, **55** jer je
moje telo prava hrana i moja krv je pravo
piće. **56** Koji jede moje telo i pije moju krv
stoji u meni i ja u njemu. **57** Kao što je mene
poslao živi Otac pa ja živim zbog Oca, tako
će i onaj ko se hrani mnome živeti zbog
mene. **58** Ovo je hleb koji je sišao s neba. To
nije kao kad su vaši praočevi jeli, a ipak su
umrli. Ko se hrani ovim hlebom, živeće u-
vek.“ **59** To je rekao dok je poučavao na
skupu u Kapernaumu.

60 Kad su to čuli, mnogi od njegovih uče-
nika su rekli: „Ovo su sablažnjive reči. Ko ga
može slušati?“ **61** A Isus je u sebi znao da
njegovi učenici gunđaju zbog toga, pa im je
rekao: „Zar vas to sablažnjava? **62** A šta ako
ugledate Sina čovečijeg kako uzlazi tamo gde
je ranije bio? **63** Duh je taj koji daje život, telo
ne koristi ništa. Reči koje sam vam govorio
Duh su i život su. **64** Ali ima nekih među
vama koji ne veruju.“ Jer Isus je od početka
znao koji su oni što ne veruju i ko je onaj koji
će ga izdati. **65** I rekao je: „Zato sam vam ka-
zao: ‘Niko ne može doći k meni ako mu nije
dato od mog Oca.’“

66 Zbog toga su se mnogi od njegovih u-
čenika vratili onome što su ostavili i više nisu
išli s njim. **67** Zato je Isus upitao dvanaesto-
ricu: „Da nećete i vi da odete?“ **68** A Simon
Petar mu je odgovorio: „Gospode, kome
ćemo otići? Ti imaš reči večnog života. **69** Mi

[*] **6:31** Vidi: Psalam 78:24.

[*] **6:45** Vidi: Mihej 4:2.

smo poverovali i spoznali da si ti Hristos, Sin
živoga Boga.“ **70** Isus im je na to rekao: „Zar
nisam ja izabrao vas dvanaestoricu? Ipak, je-
dan od vas je klevetnik.“ **71** Govorio je o Judi
Iskariotskom, sinu Simonovom, jer iako je
bio jedan od dvanaestorice, nameravao je da
ga izda.

7 Posle toga Isus je putovao po Galileji, jer
nije hteo da ide u Judeju, zato što su Ju-
dejci tražili priliku da ga ubiju. **2** Pribli-
žavao se Praznik senica, jedan od judejskih
praznika. **3** Zato su mu njegova braća rekla:
„Idi odavde i pođi u Judeju, da i tvoji učenici
vide dela koja činiš. **4** Jer ko želi da bude poz-
nat, ništa ne čini u tajnosti. Ako činiš takve
stvari, pokaži se svetu.“ **5** Naime, njegova
braća nisu verovala u njega. **6** Zato im je Isus
rekao: „Moje vreme još nije došlo, a za vas je
vreme uvek pogodno. **7** Svet nema razloga da
mrzi vas, ali mrzi mene, jer ja svedočim o
njemu da su njegova dela zla. **8** Vi pođite na
praznik, a ja još ne idem na ovaj praznik, jer
moje vreme još nije došlo.“ **9** To im je rekao
i ostao je u Galileji.

10 Ali kad su njegova braća otišla na praz-
nik, pošao je i on, ali ne javno, nego potajno.
11 Judejci su ga tražili na praznik i govorili:
„Gde je taj?“ **12** I mnogi u narodu potajno su
raspravljali o njemu. Jedni su govorili: „On je
dobar čovek,“ a drugi: „Nije, nego zavodi na-
rod.“ **13** Ali niko nije o njemu govorio javno
jer su se bojali Judejaca.

14 Isus je sredinom praznika otišao u
hram i poučavao. **15** Judejci su se čudili:
„Kako ovaj poznaje knjige kad nije pohađao
škole?“ **16** A Isus im je odgovorio: „Moje u-
čenje nije moje, već od Onog koji me šalje.
17 Ako neko želi da vrši njegovu volju, on će
znati da li je to učenje od Boga ili ja govorim
sam od sebe. **18** Ko govori sam od sebe, traži
svoju slavu, a ko traži slavu onoga koji ga je
poslao, taj je istinit i u njemu nema nepraved-
nosti. **19** Zar vam Mojsije nije dao Zakon? A
niko od vas nije poslušan Zakonu. Zašto
želite da me ubijete?“ **20** Narod je odgovorio:
„Demon je u tebi. Ko želi da te ubije?“ **21** Na
to im je Isus rekao: „Učinio sam jedno delo, i
svi se čudite. **22** Zato razmislite o ovome:
Mojsije vam je dao obrezanje – ali ono u
stvari nije od Mojsija, nego od praočeva – a
vi u Subotu obrezujete čoveka. **23** Ako se čo-
vek obrezuje u Subotu i time se nije prekršio
Mojsijev zakon, zašto se gnevite na mene jer
sam celog čoveka izlečio u Subotu? **24** Ne su-
dite po spoljašnjosti, nego sudite pravednim
sudom.“

25 Tada su neki iz Jerusalima rekli: „Zar
nije to onaj koga žele da ubiju? **26** A evo,
javno govori i ništa mu ne kažu. Da nisu i
poglavari zaista spoznali da je on Hristos? **27**
Ali za njega znamo odakle je, a kad Hristos
dođe, niko neće znati odakle je.“ **28** Zato je
Isus povikao dok je poučavao u hramu: „Vi
me poznajete i znate odakle sam. Ja nisam do-
šao sam od sebe, nego zaista postoji onaj koji
me je poslao, a vi ga ne poznajete. **29** Ja ga
poznajem, jer sam od njega i on me je po-
slao.“ **30** Od tada su tražili priliku da ga
uhvate, ali niko nije digao ruku na njega, jer
još nije bio došao njegov čas. **31** Mnogi iz na-
roda poverovali su u njega. Govorili su: „Kad
Hristos dođe, zar će činiti više znakova nego
što ih ovaj čini?“

32 Fariseji su čuli da se u narodu tako
priča o njemu, pa su sveštenički glavari i fa-
riseji poslali stražare da ga uhvate. **33** Tada je
Isus rekao: „Još sam malo vremena s vama, a
onda ću otići k onome koji me je poslao. **34**
Tražićete me, ali me nećete naći, i tamo gde
sam ja, vi ne možete doći.“ **35** Tada su Judejci
rekli među sobom: „Kuda ovaj namerava da
ode, a da ga mi nećemo naći? Zar namerava
da pođe Judejcima rasejanim među Grcima i
da poučava Grke? **36** Šta znači to što si rekao:
‘Tražićete me, ali me nećete naći, i tamo gde
sam ja, vi ne možete doći?’“

37 Poslednjeg i najvažnijeg dana praz-
nika, Isus je ustao i povikao: „Ako je neko
žedan, neka dođe k meni i pije! **38** Ko bude

verovao u mene, kao što je rečeno u Pismu, iz
njegovog tela poteći će reke žive vode.“ **39** A
rekao je to za Duh koji je trebalo da prime oni
koji veruju u njega. Tada, naime, Duh još nije
bio dat, jer Isus još nije bio proslavljen. **40**
Kad su neki iz naroda čuli te reči, govorili su:
„Ovo je zaista Prorok.“ **41** Drugi su govorili:
„To je Hristos.“ Ali neki su govorili: „Zar
Hristos dolazi iz Galileje? **42** Zar Pismo ne
kaže da Hristos dolazi iz Davidovog potom-
stva i iz Betlehema, sela odakle je bio Da-
vid?“ **43** Tako je zbog njega došlo do podele
u narodu. **44** Neki od njih čak su hteli da ga
uhvate, ali niko nije digao ruke na njega.

45 Tako su se stražari vratili svešteničkim
glavarima i farisejima, a fariseji su im rekli:
„Zašto ga niste doveli?“ **46** Stražari su odgo-
vorili: „Nikad čovek nije tako govorio kao o-
vaj čovek.“ **47** Na to su fariseji rekli: „Zar ste
i vi zavedeni? **48** Da li je iko od poglavara ili
od fariseja poverovao u njega? **49** Ali taj na-
rod koji ne poznaje Zakon proklet je.“ **50** A
Nikodim, jedan od njih, koji je jednom ranije
bio kod njega, rekao im je: **51** „Zar naš zakon
sudi čoveku ako ga najpre ne sasluša i ne
sazna šta čini?“ **52** Na to su mu rekli: „Zar si
i ti iz Galileje? Istraži pa ćeš videti da nikakav
prorok neće doći iz Galileje!“ **53** I otišli su
svaki svojoj kući.

8 Isus je otišao na Maslinsku goru. **2** Ali u
zoru se opet pojavio u hramu. Sav narod
je pohrlio k njemu, a on je seo da ih pou-
čava. **3** Tada su pismoznalci i fariseji doveli
jednu ženu uhvaćenu u preljubi. Postavili su
je u sredinu **4** i rekli mu: „Učitelju, ova žena
je uhvaćena u samom činu preljube. **5** U Za-
konu nam je Mojsije propisao da takve kame-
nujemo. Šta ti na to kažeš?“ **6** A to su govorili
da bi ga iskušali, kako bi imali za šta da ga
optuže. Isus se sagnuo i počeo prstom da piše
po zemlji. **7** Pošto su ga i dalje ispitivali, on
se uspravio i rekao im: „Ko je od vas bez
greha, neka prvi baci kamen na nju.“ **8** Zatim
se ponovo sagnuo i nastavio da piše po zem-
lji. **9** Kad su to čuli, budući osuđeni od svoje
savesti, počeli su da odlaze jedan za drugim,
počevši od starešina. Isus je ostao sam sa že-
nom koja je bila u sredini. **10** Uspravivši se,
Isus ju je upitao: „Ženo, gde su oni koji su te
tužili? Zar te niko nije osudio?“ **11** Ona je
odgovorila: „Niko, gospodine.“ A Isus joj je
rekao: „Ni ja te ne osuđujem. Idi i od sada
više nemoj grešiti.“ **12** Isus im se ponovo
obratio: „Ja sam svetlost sveta. Ko za mnom
ide, neće hoditi u tami, nego će imati svetlost
života.“ **13** A fariseji su mu rekli: „Ti svedo-
čiš sam o sebi, tvoje svedočanstvo nije isti-
nito.“ **14** Isus im je rekao: „Ako i svedočim
sam o sebi, moje svedočanstvo je istinito, jer
znam odakle sam došao i kuda idem. A vi ne
znate odakle sam došao i kuda idem. **15** Vi
sudite po spoljašnjosti, a ja nikome ne sudim.
16 A ako i sudim, moj sud je istinit, jer nisam
sam, nego je sa mnom Otac koji me je poslao.
17 U vašem Zakonu piše da je svedočanstvo
dvojice ljudi istinito.[*] **18** Ja sam onaj koji sve-
doči o sebi, a i Otac koji me je poslao svedoči
o meni.“ **19** Tada su ga upitali: „Gde je tvoj
Otac?“ Isus je odgovorio: „Vi ne poznajete ni
mene ni mog Oca. Kad biste poznavali mene,
poznavali biste i mog Oca.“ **20** Te reči je re-
kao u riznici dok je poučavao u hramu. Ali
niko ga nije uhvatio, jer njegov čas još nije
bio došao.

21 Opet im je rekao: „Ja odlazim, i vi ćete
me tražiti, ali ćete umreti u svom grehu.
Tamo kuda ja idem, vi ne možete doći.“ **22**
Na to su Judejci rekli: „Da se neće ubiti, jer
govori: ‘Tamo kuda ja idem, vi ne možete
doći?’“ **23** A on im je rekao: „Vi ste odozdo,
a ja sam odozgo. Vi ste od ovog sveta, a ja
nisam od ovog sveta. **24** Zato sam vam rekao
da ćete umreti u svojim gresima. Jer ako ne
verujete da Ja jesam,[*] umrećete u svojim gre-
sima.“ **25** Tada su ga upitali: „Ko si ti?“ A

[*] **8:17** Vidi: 5. Mojsijeva 17:6

[*] **8:24** Ono što tvrdim da jesam, tj. Mesija.

Isus im je odgovorio: „Upravo ono što sam
vam govorio od početka. **26** Imam mnogo
toga da kažem o vama i da sudim. A onaj koji
me je poslao je istinit, i ono što sam čuo od
njega, to govorim u svetu.“ **27** Ali oni nisu
shvatili da im je govorio o Ocu. **28** Zato je
Isus rekao: „Kad jednom podignete Sina čo-
večijeg, tada ćete znati da sam ja ono što ka-
žem da jesam i da ništa ne činim sam od sebe,
nego govorim onako kako me je Otac moj na-
učio. **29** Onaj koji me je poslao sa mnom je.
Nije me ostavio samog, jer ja uvek činim ono
što je njemu ugodno.“ **30** Dok je on to govo-
rio, mnogi su poverovali u njega.

31 Isus je Judejcima, koji su mu verovali,
rekao: „Ako ostanete u mojoj reči, zaista ste
moji učenici, **32** i upoznaćete istinu i istina će
vas osloboditi.“ **33** A oni su mu rekli: „Mi
smo Abramovo potomstvo i nikada nismo ni-
kome robovali. Kako ti kažeš: ‘Postaćete slo-
bodni?’“ **34** Isus im je odgovorio: „Zaista, za-
ista, kažem vam, svako ko čini greh, rob je
greha. **35** A rob ne ostaje u kući uvek, ali sin
ostaje uvek. **36** Dakle, ako vas Sin oslobodi,
zaista ćete biti slobodni. **37** Znam da ste
Abramovo potomstvo, ali vi želite da me ubi-
jete, jer moja reč ne nalazi odjeka među
vama. **38** Ja govorim ono što sam video kod
svog Oca, a vi činite ono što ste čuli od svog
oca.“ **39** Oni su mu rekli: „Naš je otac
Abram.“ Tada im je Isus rekao: „Da ste Abra-
mova deca, činili biste Abramova dela. **40** A
sada želite da ubijete mene, čoveka koji vam
je rekao istinu koju sam čuo od Boga. Abram
nije tako postupao. **41** Vi činite dela svog
oca.“ A oni su mu rekli: „Mi se nismo rodili
iz bluda, mi imamo jednog Oca. Boga.“

42 Tada im je Isus rekao: „Kad bi Bog bio
vaš Otac, voleli biste mene, jer sam ja od
Boga izašao i dolazim. Jer nisam došao sam
od sebe, nego me je on poslao. **43** Zašto ne
razumete ono što govorim? Zato što niste u
stanju da slušate moju reč. **44** Vaš je otac
Đavo i želite da postupate po željama svog
oca. On je bio ubica ljudi od početka i nije
ostao postojan u istini, jer u njemu nema
istine. Kad govori laž, svoje govori, jer je la-
žov i otac laži. **45** A ja istinu govorim, i zato
mi ne verujete. **46** Ko me od vas razotkriva za
greh? A ako govorim istinu, zašto mi ne ve-
rujete? **47** Ko je od Boga, sluša Božje reči.
Zato vi ne slušate, jer niste od Boga.“

48 A Judejci su mu odgovorili: „Zar ni-
smo u pravu kad kažemo da si Samarićanin i
da je demon u tebi?“ **49** Isus je odgovorio:
„Nije demon u meni, nego poštujem Oca
svoga, a vi me obeščašćujete. **50** Ali ja ne tra-
žim slavu za sebe. Ima ko traži i sudi. **51** Za-
ista, zaista, kažem vam, ako neko drži moju
reč, nikada neće videti smrt.“ **52** A Judejci su
mu rekli: „Sada znamo da je demon u tebi.
Abram je umro, a i proroci, a ti kažeš: ‘Ako
neko drži moju reč, nikada neće okusiti smrt.’
53 Zar si ti veći od našeg oca Abrama, koji je
umro? A i proroci su umrli. Za koga se ti iz-
daješ?“ **54** Isus im je odgovorio: „Ako ja sla-
vim samog sebe, moja slava nije ništa. Mene
proslavlja moj Otac, za koga vi kažete da je
vaš Bog, **55** ali ga ne poznajete. A ja ga poz-
najem. Kad bih rekao da ga ne poznajem, bio
bih lažov kao i vi. Ali ja ga poznajem i držim
njegovu reč. **56** Abram, vaš otac, ustrajno je
hteo da vidi moj dan. Video ga je i obradovao
se.“[*] **57** Na to su mu Judejci rekli: „Nemaš još
ni pedeset godina, a video si Abrama?“ **58** I-
sus im je rekao: „Zaista, zaista, kažem vam:
Ja sam[*] pre nego što se Abram rodio.“ **59**
Tada su uzeli kamenje da ga bace na njega,
ali Isus se sakrio i izašao iz hrama, prošavši
između njih, i tako je otišao.

---

[*] **8:56** Vidi: Postanje 22:1-18.

[*] **8:58** „Ja sam“ („ego emi“ na grčkom) takođe ima značenje postojanja te se ovaj izraz može prevesti i kao „ja postojim“ ili „ja sam bio / postojao.“ Vidi: Jovan 1:1, 2, 15; 17:5, 24; Kološanima 1:15, 17; Jevrejima 1:5,6; Danilo 3:25.

9 Dok je prolazio video je čoveka slepog od rođenja. **2** Njegovi učenici su ga upitali: „Učitelju, ko je sagrešio, ovaj čovek ili njegovi roditelji, pa se rodio slep?“ **3** Isus je odgovorio: „Niti je sagrešio ovaj čovek niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu pokažu Božja dela. **4** Dok je još dan, moram činiti dela onoga koji me je poslao. Dolazi noć, kad niko ne može da radi. **5** Dok sam u svetu, ja sam svetlost sveta.“ **6** Kad je to rekao, pljunuo je na zemlju i od pljuvačke napravio blato, pa je to blato stavio čoveku na oči **7** i rekao mu: „Idi, operi se u vodi Siloamu.“ (Siloam znači „poslat.“) I čovek je otišao, oprao se pa se vratio gledajući.

8 A susedi i oni koji su ga ranije viđali kako prosi govorili su: „Zar to nije onaj koji je sedeo i prosio?“ **9** Jedni su govorili: „To je taj,“ a drugi: „Nije, nego mu je sličan.“ A čovek je govorio: „Ja sam taj.“ **10** Tada su ga upitali: „Kako su ti se otvorile oči?“ **11** On je odgovorio: „Čovek koji se zove Isus napravio je blato, namazao mi oči i rekao: ‘Idi do vode Siloam i operi se.’ I tako sam otišao, oprao se i progledao.“ **12** A oni su ga upitali: „Gde je on?“ Odgovorio je: „Ne znam.“

13 Zatim su tog čoveka koji je ranije bio slep odveli kod fariseja. **14** A tog dana, kad je Isus napravio blato i otvorio mu oči, bila je Subota. **15** Tada su ga fariseji opet ispitivali kako je progledao. A on im je rekao: „Stavio mi je blato na oči i ja sam se oprao i sad vidim.“ **16** Na to su neki od fariseja rekli: „Taj čovek nije od Boga, jer ne poštuje Subotu.“ A drugi su rekli: „Kako može čovek koji je grešnik da čini takve znake?“ I došlo je do podele među njima. **17** Zatim su ponovo upitali čoveka: „Šta ti kažeš o tom čoveku koji ti je otvorio oči?“ Odgovorio je: „On je prorok.“

18 Ali Judejci nisu verovali da je on bio slep i da je progledao dok nisu pozvali njegove roditelje. **19** I upitali su ih: „Da li je ovo vaš sin, za koga vi kažete da se rodio slep? Kako to da sada vidi?“ **20** Tada su njegovi roditelji odgovorili: „Znamo da je ovo naš sin i da se rodio slep. **21** Ali kako sad vidi, to ne znamo, i ko mu je otvorio oči, ne znamo. Njega pitajte. Punoletan je, neka govori sam za sebe.“ **22** Njegovi roditelji su tako rekli zato što su se bojali Judejaca, jer su se Judejci već bili dogovorili da isključe iz sinagoge svakoga ko Isusa prizna za Hrista.[*] **23** Zato su njegovi roditelji rekli: „Punoletan je, njega pitajte.“

24 Tada su po drugi put pozvali čoveka koji je bio slep i rekli mu: „Daj slavu Bogu. Mi znamo da je taj čovek grešnik.“ **25** A on je rekao: „Da li je grešnik, ne znam. Jedno znam: bio sam slep, a sada vidim.“ **26** Tada su ga upitali: „Šta ti je učinio? Kako ti je otvorio oči?“ **27** Odgovorio im je: „Već sam vam rekao, ali me niste slušali. Zašto to opet hoćete da čujete? Zar i vi želite da postanete njegovi učenici?“ **28** Tada su ga izvređali i rekli: „Ti si njegov učenik, a mi smo Mojsijevi učenici. **29** Mi znamo da je Mojsiju govorio Bog, a za ovoga ne znamo odakle je.“ **30** A čovek im je rekao: „To i jeste čudno da vi ne znate odakle je, a meni je otvorio oči. **31** Znamo da Bog ne uslišava grešnike, nego ako je neko bogobojazan i vrši njegovu volju, njega uslišava. **32** Od veka se nije čulo da je neko otvorio oči čoveku slepom od rođenja. **33** Da on nije od Boga, ne bi mogao ništa da učini.“ **34** A oni su mu rekli: „Sav si se u gresima rodio, i ti nas da učiš?“ I izbacili su ga.

35 Isus je čuo da su ga izbacili. Našao ga je i upitao: „Veruješ li ti u Sina Božjeg?“ **36** Čovek je odgovorio: „A ko je taj, gospodine, da verujem u njega?“ **37** Isus mu je rekao: „Video si ga. To je onaj koji govori s tobom.“ **38** Tada je on rekao: „Verujem u njega, Gospode.“ I poklonio mu se. **39** A Isus je rekao: „Radi ovog suda ja sam došao na ovaj

[*] **9:22** Ili: „Pomazanika, Mesiju, onoga koji je poslat od Boga.“

svet: da progledaju oni koji ne vide, a koji vide, da oslepe.“ **40** To su čuli neki od fariseja koji su bili s njim i upitali su ga: „Zar smo i mi slepi?“ **41** A Isus im je rekao: „Da ste slepi, ne biste imali greha. Ali vi sad kažete: ‘Vidimo.’ Zato vaš greh ostaje.“

10 „Zaista, zaista, kažem vam, ko u ovčiji tor ne ulazi na vrata, nego preskače na nekom drugom mestu, taj je lopov i pljačkaš. **2** A onaj ko ulazi na vrata pastir je ovcama. **3** Njemu vratar otvara i ovce slušaju njegov glas. On svoje ovce zove po imenu i izvodi ih. **4** A kad sve svoje izvede, ide pred njima i ovce idu za njim, jer poznaju njegov glas. **5** A za strancem neće ići, nego će pobeći od njega, jer ne poznaju glas stranaca.“ **6** Isus im je ispričao to poređenje, ali oni nisu shvatili šta im je time hteo reći.

7 Zato je Isus opet rekao: „Zaista, zaista, kažem vam, ja sam vrata ovcama. **8** Svi koji su došli pre mene lopovi su i pljačkaši, ali ovce ih nisu slušale. **9** Ja sam vrata. Ko uđe kroz mene, biće spasen. Ulaziće i izlaziće i naći će pašu. **10** Lopov dolazi samo da ukrade, zakolje i uništi. Ja sam došao da imaju život, da ga imaju u izobilju. **11** Ja sam dobri pastir. Dobri pastir polaže svoju dušu za ovce. **12** Najamnik, koji nije pastir i nije vlasnik ovaca, vidi vuka kako dolazi, pa ostavlja ovce i beži, a vuk ih grabi i rasteruje. **13** On beži jer je najamnik i nije mu stalo do ovaca. **14** Ja sam dobri pastir i poznajem svoje ovce i moje ovce poznaju mene, **15** kao što Otac poznaje mene i ja poznajem Oca. I svoju dušu polažem za ovce.

16 Imam i druge ovce, koje nisu iz ovog tora. Moram i njih dovesti i one će slušati moj glas, i sve će biti jedno stado s jednim pastirom. **17** Zato me Otac i voli, jer ja polažem svoju dušu da bih je opet primio. **18** Niko mi je ne oduzima, nego je ja sam od sebe polažem. Imam vlast da je položim i imam vlast* da je opet primim. Takvo sam uputstvo primio od svog Oca.“

19 I opet je među Judejcima došlo do podele zbog tih reči. **20** Mnogi od njih su govorili: „Opsednut je demonom i poludeo je. Zašto ga slušate?“ **21** Drugi su govorili: „To nisu reči opsednutog čoveka. Zar demon može slepima otvoriti oči?“

22 U to vreme je u Jerusalimu bio Praznik posvećenja.* Bila je zima. **23** Isus je hodao hramom po Solomonovom tremu. **24** Tada su ga Judejci okružili i rekli mu: „Dokle ćeš nam duše držati u neizvesnosti? Ako si ti Hristos, reci nam otvoreno.“ **25** Isus im je odgovorio: „Rekao sam vam, ali ne verujete. Dela koja ja činim u ime svog Oca, ona svedoče o meni. **26** Ali vi ne verujete, jer niste od mojih ovaca. **27** Moje ovce slušaju moj glas, ja ih poznajem i one idu za mnom. **28** Ja im dajem večni život i nikada neće propasti i niko ih neće ugrabiti iz moje ruke. **29** Ono što mi je moj Otac dao veće je od svega drugog. I niko ih ne može ugrabiti iz Očeve ruke. **30** Ja i Otac jedno smo.“

31 Tada su Judejci opet uzeli kamenje da ga kamenuju. **32** A Isus im je rekao: „Pokazao sam vam mnoga dobra dela Oca mog. Za koje me od tih dela kamenujete?“ **33** Judejci su mu odgovorili: „Ne kamenujemo te zbog dobrog dela, nego zbog hule, zato što se ti, premda si čovek, praviš da si Bog.“ **34** Isus im je rekao: „Zar nije zapisano u vašem Zakonu: ‘Ja sam rekao: ‘Vi ste bogovi?’* **35** Ako je ‘bogovima’ nazvao one kojima je reč Božja došla – a Pismo se ne može poništiti – **36** kako onda vi onome koga je Otac posvetio i poslao na svet kažete: ‘Huliš,’ zato što sam rekao: ‘Ja sam Sin Božji?’ **37** Ako ne činim dela svog Oca, nemojte mi verovati. **38** Ali

* **10:18** Ili: autoritet, pravo.

* **10:22** Praznik posvećenja (Hanuka) je spomen na oslobođenje Jevreja od sirijsko-grčke prevlasti i na ponovno posvećenje jerusalimskog hrama Gospodu.

* **10:34** Vidi: Psalam 82:6.

ako ih činim, ako i ne verujete meni, verujte delima, da spoznate i da znate da je Otac u meni i ja u njemu." **39** Tada su opet pokušali da ga uhvate, ali on im je izmakao iz ruku.

40 I tako je opet otišao preko Jordana na mesto gde je Jovan krštavao i tamo je ostao. **41** Mnogi su došli k njemu i rekli mu: „Jovan, doista, nije učinio nijedan znak, ali što je god Jovan rekao o ovom čoveku bila je istina." **42** I mnogi su tamo poverovali u njega.

11 Jedan čovek koji se zvao Lazar bio je bolestan. Bio je iz Betanije, iz sela Marije i njene sestre Marte. **2** To je bila ona Marija koja je namazala Gospoda mirisnim uljem i obrisala mu noge svojom kosom. Njen brat Lazar bio je bolestan. **3** Zato su njegove sestre poručile Isusu: „Gospode, onaj koga voliš je bolestan." **4** Kad je Isus to čuo, rekao je: „Ova bolest nije za smrt, nego je za Božju slavu, da bi se njom proslavio Sin Božji."

5 Isus je voleo Martu, njenu sestru i Lazara. **6** Ali kad je čuo da je on bolestan, ostao je još dva dana u mestu u kom je bio. **7** Zatim je rekao učenicima: „Pođimo opet u Judeju." **8** A učenici su ga upitali: „Učitelju, Judejci su nedavno hteli da te kamenuju. Zar opet ideš tamo?" **9** Isus je odgovorio: „Zar dnevna svetlost ne traje dvanaest sati? Ako neko hoda po danu, ne spotiče se, jer vidi svetlost ovog sveta. **10** Ali ako neko hoda po noći, spotiče se, jer nema svetlosti u njemu." **11** To je rekao, a zatim dodao: „Naš prijatelj Lazar je zaspao, ali idem da ga probudim." **12** Na to su mu učenici rekli: „Gospode, ako spava, ustaće." **13** Ali Isus je govorio o njegovoj smrti, a oni su mislili da govori o spavanju, o snu. **14** Tada im je Isus otvoreno rekao: „Lazar je umro. **15** Zbog vas se radujem što nisam bio tamo, da biste verovali. Ali pođimo k njemu." **16** Tada je Toma, zvani Blizanac, rekao ostalim učenicima: „Pođimo i mi, da umremo s njim."

17 Kad je Isus stigao, rekli su mu da je Lazar već četiri dana u grobu. **18** A Betanija je bila blizu Jerusalima, udaljena oko petnaest stadija.[*] **19** Mnogo Judejaca već je došlo kod Marte i Marije da ih uteše zbog njihovog brata. **20** Kad je Marta čula da Isus dolazi, pošla mu je u susret, a Marija je ostala u kući. **21** Marta je rekla Isusu: „Gospode, da si bio ovde, moj brat ne bi umro. **22** Ali i sada znam da će ti Bog dati sve što od njega zatražiš." **23** Na to joj Isus reče: „Tvoj brat će ustati." **24** Marta mu reče: „Znam da će ustati o uskrsenju u poslednji dan." **25** Tada joj Isus reče: „Ja sam uskrsenje i život. Ko veruje u mene, ako i umre, živeće. **26** I svako ko živi i veruje u mene, nikada neće umreti. Veruješ li u to?" **27** Ona mu odgovori: „Da, Gospode, ja verujem da si ti Hristos, Sin Božji, onaj koji treba da dođe na svet." **28** Kad je to rekla, otišla je i pozvala svoju sestru Mariju i krišom joj rekla: „Učitelj je ovde i zove te." **29** Kad je to čula, brzo je ustala i pošla k njemu.

30 Isus, naime, još nije bio došao u selo, nego je još uvek bio na mestu gde ga je Marta srela. **31** Kad su Judejci koji su s Marijom bili u kući i tešili je videli da je brzo ustala i izašla, pošli su za njom, misleći da je otišla do groba da tamo plače. **32** Kad je Marija došla tamo gde je bio Isus i kad ga je ugledala, pala je pred njegove noge i rekla mu: „Gospode, da si bio ovde, moj brat ne bi umro." **33** Kad je Isus video kako ona plače i kako plaču Judejci koji su došli s njom, bio je duboko dirnut i potresen. **34** I upitao je: „Gde ste ga položili?" Odgovorili su mu: „Gospode, dođi i vidi." **35** I Isus je zaplakao. **36** Tada su Judejci rekli: „Pogledajte koliko ga je voleo!" **37** A neki od njih su kazali: „Zar on, koji je slepom otvorio oči, nije mogao da spreči njegovu smrt?"

38 Tada je Isus, opet duboko potresen, otišao do groba. To je u stvari bila pećina, a na

[*] **11:18** Oko 3 kilometra. Vidi dodatak na kraju knjige.

ulazu je ležao kamen. **39** Isus je rekao: „Sklo-
nite kamen!“ A Marta, sestra umrloga, rekla
mu je: „Gospode, sada već zaudara, jer je
četvrti dan otkako je umro.“ **40** A Isus joj je
rekao: „Zar ti nisam rekao da ćeš videti Božju
slavu ako budeš verovala?“ **41** Zato su sklo-
nili kamen gde je ležao mrtvac. A Isus je po-
digao oči prema nebu i rekao: „Oče, hvala ti
što si me uslišio. **42** Ja sam znao da me uvek
uslišavaš, ali rekao sam to zbog naroda koji
ovde stoji, da bi verovali da si me ti poslao.“
43 Rekavši to, povikao je na sav glas: „La-
zare, izađi napolje!“ **44** I umrli je izašao.
Noge i ruke bile su mu obavijene zavojima, a
lice mu je bilo obavijeno platnom. Tada im je
Isus rekao: „Skinite to s njega i pustite ga nek
ide.“

45 Tada su mnogi Judejci koji su bili došli
kod Marije i videli šta je učinio poverovali u
njega. **46** Ali neki od njih su otišli kod fariseja
i ispričali im šta je Isus učinio. **47** Zato su
sveštenički glavari i fariseji sazvali San-
hedrin[*] i rekli: „Šta da radimo? Ovaj čovek
čini mnoge znakove. **48** Ako ga pustimo tako,
svi će poverovati u njega i Rimljani će doći i
uzeće nam i naš hram i naš narod.“ **49** Ali je-
dan od njih, Kajafa, koji je te godine bio prvo-
sveštenik, rekao im je: „Ništa vi ne znate **50** i
ne shvatate da je bolje za vas da jedan čovek
umre za narod, nego da ceo narod strada.“ **51**
Ali to nije rekao sam od sebe. Pošto je te go-
dine bio prvosveštenik, prorokovao je da Isus
treba da umre za narod, **52** i ne samo za narod
nego i za to da Božju decu koja su rasejana
sakupi u jedno. **53** Tako su se tog dana dogo-
vorili da ga ubiju.

54 Zato se Isus više nije kretao javno
među Judejcima, nego je odatle otišao u
područje blizu pustinje, u grad koji se zove
Jefrem, i tamo je ostao s učenicima. **55** Pribli-
žavala se judejska Pasha i mnogi iz tog kraja
otišli su u Jerusalim pre Pashe da se obredno
očiste. **56** Tražili su Isusa i dok su bili u
hramu govorili su jedni drugima: „Šta
mislite? Zar neće doći na praznik?“ **57** A
sveštenički glavari i fariseji izdali su naloge
da svako ko sazna gde je Isus mora to da javi,
da bi ga uhvatili.

12 Tako je Isus šest dana pre Pashe do-
šao u Betaniju, gde je bio Lazar, koji
je bio mrtav i koga je podigao iz
mrtvih. **2** Tamo su mu priredili večeru. Marta
je posluživala, a Lazar je bio jedan od onih
koji su s njim bili za stolom. **3** Marija je tada
uzela libru[*] skupocenog mirisnog ulja, pra-
vog narda, i Isusu namazala noge i obrisala ih
svojom kosom. I kuća se ispunila mirisom tog
ulja. **4** A Juda Iskariotski, jedan od njegovih
učenika, koji je nameravao da ga izda, rekao
je: **5** „Zašto se ovo mirisno ulje nije prodalo
za trista denara i to dalo siromašnima?“ **6** Ali
to nije rekao zato što se brinuo za siromašne,
nego zato što je bio lopov – imao je kutiju za
novac pa je uzimao ono što se u nju stavljalo.
7 Tada je Isus rekao: „Pustite je. Neka to
izvrši za dan moje sahrane. **8** Jer siromašne
uvek imate pored sebe, ali mene nećete imati
uvek.“

9 Veliki broj Judejaca saznao je da je on
tamo, pa su došli, ne samo zbog Isusa nego i
da vide Lazara, koga je podigao iz mrtvih. **10**
A sveštenički glavari dogovorili su se da u-
biju i Lazara, **11** jer su zbog njega mnogi Ju-
dejci odlazili tamo i poverovali u Isusa.

12 Sutradan je silan narod koji je došao na
praznik čuo da Isus dolazi u Jerusalim, **13** u-
zeo palmine grane i izašao mu u susret. I
uzvikivao je: „Spasi, molimo te! Blagosloven
onaj koji dolazi u Gospodnje ime, kralj Izra-
ela!“ **14** A kad je Isus našao magare, seo je na
njega, kao što je napisano: **15** „Ne boj se,
kćeri cionska! Evo, dolazi tvoj kralj, sedeći
na mladunčetu magarice.“[*] **16** Njegovi učenici

[*] **11:47** Jevrejski vrhovni sud.

[*] **12:3** Otprilike 330 grama.

[*] **12:15** Vidi: Zaharija 9:9.

isprva nisu obraćali pažnju na to, ali kad se
Isus proslavio, setili su se da je to bilo napi-
sano za njega i da su mu upravo to učinili.

17 Tako je narod, koji je bio s njim kad je
pozvao Lazara iz groba i podigao ga iz
mrtvih, svedočio o svemu tome. **18** Zato mu
je toliki narod izašao u susret, jer je čuo da je
učinio taj znak. **19** A fariseji su rekli među
sobom: „Vidite da ništa ne postižete. Eno,
svet je otišao za njim.“

20 Među onima koji su došli da se poklone
Bogu na praznik bilo je i nekih Grka. **21** Oni
su prišli Filipu, koji je bio iz Betsaide u Gali-
leji, i zamolili ga: „Gospodine, hteli bismo da
vidimo Isusa.“ **22** Filip je otišao i rekao to
Andreju, a zatim su Andrej i Filip otišli i rekli
to Isusu.

23 A Isus im je rekao: „Došao je čas da
Sin čovečiji bude proslavljen. **24** Zaista, zai-
sta, kažem vam, ako zrno pšenice ne padne u
zemlju i ne umre, ostaje samo. Ali ako umre,
donosi obilan rod. **25** Ko voli dušu svoju, u-
ništiće je, a ko mrzi dušu svoju u ovom svetu,
sačuvaće je za večni život. **26** Ako neko hoće
da mi služi, neka me sledi. I gde sam ja, tamo
će biti i moj sluga. Ako mi neko bude služio,
moj će ga Otac poštovati. **27** Sad je moja duša
uznemirena. Šta da kažem? Oče, spasi me od
ovog časa. Ali zato sam i došao do ovog časa.
28 Oče, proslavi svoje ime.“ Tada je došao
glas s neba: „Proslavio sam ga i opet ću ga
proslaviti.“

29 Narod koji je tamo stajao i čuo to rekao
je da je zagrmelo. A neki su rekli: „Anđeo mu
je govorio.“ **30** Isus je tada rekao: „Ovaj glas
nije bio radi mene, nego radi vas. **31** Sada je
suđenje ovom svetu, sada će vladar ovog
sveta biti izbačen. **32** A ja, kad budem podig-
nut sa zemlje, sve ću privući k sebi.“ **33** To je
rekao da naznači kakvom će smrću umreti. **34**
Na to mu je narod rekao: „Čuli smo iz Zakona
da Hristos ostaje uvek. Kako onda ti kažeš da
Sin čovečiji mora biti podignut? Ko je taj Sin
čovečiji?“ **35** Isus im je odgovorio: „Svetlost
će još malo biti među vama. Hodite dok imate
svetlosti, da vas tama ne nadjača. Ko hoda u
tami, ne zna kuda ide. **36** Dok imate svetlosti,
verujte u svetlost, da budete sinovi svetlosti.“

Isus je to rekao, a onda je otišao i sakrio
se od njih. **37** Iako je pred njima učinio tolike
znake, oni nisu poverovali u njega, **38** tako da
su se ispunile reči koje je rekao prorok Isaija:
„Gospode, ko je poverovao u ono što smo
čuli? Kome se otkrila Gospodnja mišica?“[*]
39 A nisu mogli verovati jer je Isaija takođe
rekao: **40** „Zaslepio im je oči i otvrdnuo im
srca, da očima ne vide i srcima ne razumeju i
da se ne obrate pa da ih izlečim.“[*] **41** Isaija je
to rekao jer je video njegovu slavu i govorio
je o njemu. **42** Ipak su i mnogi od poglavara
poverovali u njega, ali zbog fariseja to nisu
priznavali, da ne bi bili izbačeni iz sinagoge,
43 jer su više voleli uvažavanje od ljudi nego
slavu Božju.

44 A Isus je povikao: „Ko veruje u mene,
ne veruje samo u mene nego i u onoga koji
me je poslao. **45** I ko gleda mene, gleda i o-
noga koji me je poslao. **46** Ja sam došao na
svet kao svetlost, da niko ko veruje u mene ne
ostane u tami. **47** A ako neko čuje moje
objave, a ne drži ih, ja ga ne osuđujem. Jer
nisam došao da osudim svet, nego da spasem
svet. **48** Ko odbacuje mene i ne prima ono što
ja kažem, ima svog sudiju. Reč koju sam go-
vorio – ona će mu suditi u poslednji dan. **49**
Jer ja nisam govorio sam od sebe, nego mi je
Otac, koji me je poslao, dao nauk šta da ka-
žem i šta da govorim. **50** I svestan sam da je
njegov nauk život večni. Zato ono što ja go-
vorim, govorim onako kako mi je objavio O-
tac.“

13 Pred Pashu, Isus je znao da je došao
njegov čas da ode s ovog sveta k Ocu.
Pošto je voleo svoje koji su bili u
svetu, voleo ih je do kraja. **2** Za vreme večere,

[*] **12:38** Vidi: Isaija 53:1.

[*] **12:40** Vidi: Isaija 6:9-10.

kad je Đavo već bio stavio u srce Jude Iskari-
otskog, Simonovog sina, nameru da ga izda,
3 Isus je, znajući da mu je Otac sve dao u ruke
i da je došao od Boga i da ide k Bogu, **4** ustao
od večere i odložio svoje haljine, uzeo peškir
i opasao se. **5** Zatim je nasuo vodu u posudu
i počeo da pere noge učenicima i da ih briše
peškirom kojim je bio opasan. **6** Kad je došao
do Simona Petra, on mu je rekao: „Gospode,
zar ti meni da pereš noge?“ **7** Isus mu je odgo-
vorio: „Ono što ja činim ti sada ne razumeš,
ali kasnije ćeš razumeti.“ **8** Petar mu reče:
„Nikada ti meni nećeš prati noge.“ A Isus mu
odgovori: „Ako te ne operem, nemaš udeo sa
mnom.“ **9** Tada mu Simon Petar reče:
„Gospode, onda mi nemoj oprati samo noge,
nego i ruke i glavu.“ **10** A Isus mu reče: „O-
nome ko se okupao ne treba prati ništa osim
nogu, jer je sav čist. I vi ste čisti, ali ne svi.“
11 Znao je, naime, ko će ga izdati. Zato je re-
kao: „Niste svi čisti.“

12 Kad im je oprao noge, obukao je svoje
haljine, vratio se za sto i rekao im: „Da li
shvatate šta sam vam učinio? **13** Vi mi se
obraćate sa ‘Učitelju’ i ‘Gospode,’ i s pravom
to govorite, jer to i jesam. **14** Dakle, ako sam
ja, Gospod i Učitelj, vama oprao noge, i vi
treba jedan drugom da perete noge. **15** Dao
sam vam primer da i vi činite onako kako sam
ja učinio vama. **16** Zaista, zaista, kažem vam,
sluga nije veći od svog gospodara, niti je onaj
ko je poslat veći od onoga koji ga je poslao.
17 Ako to znate, srećni ste ako tako i činite.
18 Ne govorim o svima vama. Ja znam one
koje sam izabrao. Ali neka se ispune reči iz
Pisma: ‘Onaj koji je jeo moj hleb, podigao je
petu na mene.’[*] **19** Već sada vam to govorim,
pre nego što se dogodi, da biste, kad se do-
godi, verovali da sam ja ono što kažem da je-
sam. **20** Zaista, zaista, kažem vam, ko prima
onoga koga ja šaljem, prima i mene. A ko
prima mene, prima i onoga koji je mene po-
slao.“

21 Kad je to rekao, Isus se uznemirio u
duhu i posvedočio: „Zaista, zaista, kažem
vam, jedan od vas će me izdati.“ **22** Učenici
su gledali jedan drugoga u nedoumici o kome
to govori. **23** Jedan od njegovih učenika, onaj
koga je Isus naročito voleo, bio je za stolom
odmah do Isusa. **24** Zato mu je Simon Petar
klimnuo glavom i rekao: „Pitaj ko je taj o
kome govori.“ **25** I ovaj se naslonio na Isu-
sove grudi i upitao ga: „Gospode, ko je taj?“
26 Isus je odgovorio: „To je onaj kome ću
dati zalogaj hleba koji umočim.“ I uzeo je za-
logaj, umočio ga i dao Judi, sinu Simona
Iskariotskog. **27** Nakon što je Juda uzeo zalo-
gaj, Sotona je ušao u njega. Tada mu je Isus
rekao: „Što činiš, učini brže!“ **28** Ali niko od
onih koji su bili za stolom nije znao zašto mu
je to rekao. **29** Pošto je Juda imao kutiju za
novac, neki su mislili da mu je Isus rekao:
„Kupi ono što nam treba za praznik,“ ili da
mu je rekao neka da nešto siromašnima. **30**
On je, dakle, uzeo zalogaj i odmah izašao.
Bila je noć.

31 Kad je on izašao, Isus je rekao: „Sada
je vreme da se proslavi Sin čovečiji i Bog će
se proslaviti u njemu. **32** Ako se Bog proslav-
lja u njemu, Bog će takođe proslaviti sebe u
njemu, i proslaviće ga upravo sada. **33** De-
čice, još sam malo s vama. Tražićete me, ali
kao što sam Judejcima rekao: ‘Tamo kuda ja
idem, vi ne možete doći,’ sada to kažem i
vama. **34** Uput novi vam dajem: Volite jedan
drugoga. Kao što sam ja voleo vas, tako i vi
volite jedan drugoga. **35** Po tome će svi znati
da ste moji učenici, ako budete voleli jedan
drugoga.“

36 Simon Petar ga je upitao: „Gospode,
kuda ideš?“ Isus je odgovorio: „Tamo kuda ja
idem ti me sada ne možeš pratiti, ali sledićeš
me kasnije.“ **37** Na to mu je Petar rekao:
„Gospode, zašto sada ne mogu poći za to-
bom? Dušu ću svoju položiti za tebe.“ **38** Isus
mu je odgovorio: „Dušu ćeš svoju položiti za

[*] **13:18** Vidi: Psalam 41:9.

mene? Zaista, zaista, kažem ti, petao neće za-
pevati dok me se triput ne odrekneš.“

14 „Neka se vaše srce ne uznemiruje.
Verujte u Boga, i u mene verujte. **2** U
kući mog Oca ima mnogo stanova. Da
nije tako, rekao bih vam. A sada idem da vam
pripremim mesto. **3** I kad odem i pripremim
vam mesto, ponovo ću doći i uzeću vas k sebi,
da i vi budete tamo gde sam ja. **4** A tamo kuda
ja idem, znate put.“

5 Tada mu je Toma rekao: „Gospode, ne
znamo kuda ideš. Kako bismo znali put?“ **6**
Isus mu odgovori: „Ja sam put i istina i život.
Niko ne dolazi k Ocu osim kroz mene. **7** Da
ste upoznali mene, upoznali biste i mog Oca.
Od sada ga poznajete i videli ste ga.“

8 A Filip mu reče: „Gospode, pokaži nam
Oca i to nam je dovoljno.“

9 Isus mu reče: „Već sam toliko vremena
s vama, a ti me, Filipe, još nisi upoznao? Ko
je video mene, video je i Oca. Kako onda ka-
žeš: ‘Pokaži nam Oca?’ **10** Zar ne veruješ da
sam ja u Ocu i da je Otac u meni? Ono što
vam ja govorim ne govorim sam od sebe,
nego Otac koji stoji u meni čini svoja dela. **11**
Verujte mi da sam ja u Ocu i da je Otac u
meni, ako ne inače, verujte zbog samih dela.
12 Zaista, zaista, kažem vam, ko veruje mene,
činiće dela kakva i ja činim. Činiće i veća
dela od ovih, jer ja odlazim k mojem Ocu. **13**
I što god zamolite u moje ime, učiniću to, da
bi se Otac proslavio u Sinu. **14** Ako nešto
zatražite u moje ime, ja ću učiniti.

15 Ako me volite, držite moja uputstva. **16**
I ja ću zamoliti Oca i on će vam dati drugog
utešitelja[*] da bude s vama uvek, **17** Duha
istine, koga svet ne može primiti, jer ga ne
vidi i ne poznaje. A vi ga poznajete, jer stoji i
biće u vama. **18** Neću vas ostaviti kao siro-
čiće. Doći ću k vama. **19** Još malo i svet me
više neće videti, ali vi ćete me videti, jer ja
živim, a i vi ćete živeti. **20** U taj dan ćete
spoznati da sam ja u Ocu svom, i vi u meni, i
ja u vama. **21** Ko ima moja uputstva i drži ih,
taj me voli. A ko voli mene, njega će voleti
moj Otac, i ja ću ga voleti i objaviću mu se.“

22 Na to mu je Juda, ali ne Iskariotski, re-
kao: „Gospode, kako to da nameravaš da se
objaviš nama, a ne svetu?“

23 Isus mu je odgovorio: „Ako me neko
voli, držaće moje reči, i moj Otac će ga voleti,
i doći ćemo k njemu i prebivaćemo s njim. **24**
Ko me ne voli, ne drži moje reči, a reč koju
slušate nije moja, nego je od Oca koji me je
poslao.

25 Ovo sam vam govorio dok sam boravio
s vama. **26** A utešitelj, Duh sveti, koga će O-
tac poslati u moje ime, poučiće vas svemu i
podsetiće vas na sve što sam vam govorio. **27**
Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam. Ja
vam ga ne dajem onako kako ga svet daje.
Neka se vaše srce ne uznemiruje i neka se ne
boji. **28** Čuli ste da sam vam rekao: ‘Odlazim
i vratiću se k vama.’ Ako me volite, radova-
ćete se što odlazim k Ocu, jer je Otac moj veći
od mene. **29** Sada vam to govorim, pre nego
što se dogodi, da biste verovali kad se dogodi.
30 Više neću mnogo govoriti s vama, jer do-
lazi vladar ovog sveta i u meni nema ništa, **31**
već da bi svet znao da volim Oca i činim o-
nako kako me Otac usmerava. Stoga hajdemo
odavde.“

15 „Ja sam pravi čokot, a moj Otac je vi-
nogradar. **2** Svaku lozu na meni koja
ne donosi plod on uklanja, a svaku
koja donosi plod čisti, kako bi donela još više
ploda. **3** Vi ste već čisti zbog reči koju sam
vam govorio. **4** Ostanite u meni i ja ću u
vama. Kao što loza ne može sama od sebe da
donese plod ako ne ostane na čokotu, isto
tako ne možete ni vi ako ne ostanete u meni.

[*] **14:16** „Parakletos“ na grčkom, u originalnom značenju „pozvan na nečiju stranu,“ reč koja u novosaveznim tekstovima stoji u pasivnom obliku (Jovan 14:16,26; 15:26; 16:7). U aktivnom obliku (parakletor) ova reč se nalazi u knjizi o Jovu 16:2 (Septuaginta).

5 Ja sam čokot, a vi ste loze. Ko bude u meni
i ja u njemu, on donosi mnogo ploda, jer bez
mene ne možete činiti ništa. **6** Ako neko ne
ostane u meni, izbaciće se napolje kao grana
i osušiće se; i skupiće je, i u oganj baciti, i
spaliti. **7** Ako ostanete u meni i moje reči
ostanu u vama, zamolite što god želite i biće
vam. **8** Moj Otac se proslavlja time da dono-
site mnogo ploda i da budete moji učenici. **9**
Kao što je Otac voleo mene i ja sam voleo
vas. Ostanite u mojoj ljubavi. **10** Ako držite
moja uputstva, ostaćete u mojoj ljubavi, kao
što sam ja održao Očeva uputstva i ostajem u
njegovoj ljubavi.

11 Ovo sam vam govorio da moja radost
bude u vama i da vaša radost bude potpuna.
12 Ovo je moj uput: Volite jedan drugoga kao
što sam ja voleo vas. **13** Niko nema veću lju-
bav od ove – da neko položi svoju dušu za
svoje prijatelje. **14** Vi ste moji prijatelji ako
činite onako kako vas ja upućujem. **15** Više
vas ne nazivam slugama, jer sluga ne zna šta
radi njegov gospodar. Nazivam vas prijate-
ljima, jer sam vam obznanio sve što sam čuo
od svog Oca. **16** Niste vi izabrali mene, nego
sam ja izabrao vas i odredio sam vas da idete
i donosite plod i da vaš plod ostane, da bi vam
Otac dao što god ga zamolite u moje ime.

17 Ovome vas upućujem: Volite jedan
drugoga. **18** Ako vas svet mrzi, znajte da je
mene mrzeo pre vas. **19** Kad biste bili deo
sveta, svet bi vas voleo jer biste bili njegovi.
Ali pošto niste deo sveta, nego sam vas ja i-
zabrao iz sveta, zato vas svet mrzi. **20** Imajte
na umu reči koje sam vam rekao: ‘Sluga nije
veći od svog gospodara.’ Ako su progonili
mene, progoniće i vas; ako su se držali mojih
reči, držaće se i vaših. **21** Ali sve će vam to
činiti zbog mog imena, jer ne poznaju onoga
koji me je poslao. **22** Da nisam došao i
govorio im, ne bi imali greha, ali sada nemaju
izgovora za svoj greh. **23** Ko mrzi mene, mrzi
i mog Oca. **24** Da nisam među njima činio
dela koja niko drugi nije činio, ne bi imali
greha, ali sada su ih videli pa su zamrzeli i
mene i mog Oca. **25** Ali to je zato da bi se
ispunile reči napisane u njihovom Zakonu:
‘Mrzeli su me bez razloga.’[*] **26** Kad stigne u-
tešitelj koga ću vam ja poslati od Oca, Duh
istine, koji izlazi od Oca, to će svedočiti o
meni,[*] **27** a i vi ćete svedočiti, jer ste od po-
četka sa mnom.“

16 „Ovo sam vam govorio da se ne po-
kolebate u veri. **2** Izbacivaće vas iz si-
nagoga. U stvari, dolazi čas kad će
svako ko vas ubije misliti da služi Bogu. **3** A
to će činiti jer nisu upoznali ni Oca ni mene.
4 To sam vam govorio da se, kad tome dođe
čas, setite da sam vam to rekao. To vam ni-
sam rekao u početku, jer sam bio s vama. **5** A
sada idem k onome koji me je poslao, ali niko
od vas me ne pita: ‘Kuda ideš?’ **6** Nego je ža-
lost ispunila vaše srce jer sam vam to rekao.
7 Govorim vam istinu: Za vaše je dobro što ja
odlazim. Jer ako ne odem, utešitelj neće doći
k vama, ali ako odem, poslaću ga k vama. **8**
A kad dođe, razotkriće svetu šta je greh, i pra-
vednost, i sud: **9** šta je greh, jer ne veruju u
mene; **10** šta je pravednost, jer idem k Ocu
mom i više me nećete videti; **11** i šta je osuda,
jer je vođa ovog sveta osuđen.

12 Još imam mnogo toga da vam kažem,
ali sada to ne možete nositi. **13** Ali kad dođe
Duh istine, upatiće vas u svu istinu, jer neće
govoriti sam od sebe, nego će govoriti ono što
čuje i objaviće vam ono što dolazi. **14** To će
me proslaviti, jer će uzeti od moga i vama
objaviti. **15** Sve što Otac ima moje je. Zato
sam rekao da prima od onoga što je moje i da

[*] **15:25** Vidi: Psalam 35:19; 69:4.

[*] **15:26** Isus je konstatovao da Duh sveti proističe od Boga Oca – Izvora svega (1. Korinćanima 8:6) i da ga Otac šalje vernima u Hristovo ime (Jovan 14:26). Otuda su Božji Duh i Hristov Duh ponekad sinonimi (Rimljanima 8:9, 11, 14) ili se ističe neposredno delovanje Hristovog Duha u usmeravanju (Dela 1:2b; 16:7; 1. Petrova 1:11) i posvećivanju vernika (Filipljanima 1:19). Vidi takođe fusnotu za 2. Korinćanima 13:14.

vam to objavljuje. **16** Još malo, i više me nećete videti, a onda još malo, i videćete me: jer idem k Ocu."

17 Tada su neki od njegovih učenika upitali jedan drugoga: „Šta znači to što nam kaže: 'Još malo, i nećete me videti, a onda još malo, i videćete me' i 'jer idem k Ocu?'" **18** Govorili su dakle: „Šta znači to što kaže 'još malo?' Ne znamo o čemu govori." **19** A Isus je znao da to žele da ga pitaju, pa im je rekao: „Raspravljate li među sobom o tome što sam rekao: 'Još malo, i nećete me videti, a onda još malo, i videćete me?' **20** Zaista, zaista, kažem vam, vi ćete plakati i naricati, a svet će se radovati. Vi ćete se žalostiti, ali vaša će se žalost pretvoriti u radost. **21** Žena je žalosna kad rađa jer je došao njen čas, ali kad rodi dete, više se ne seća muke, od radosti što je čovek došao na svet. **22** Tako ste i vi sada žalosni, ali opet ću vas videti i srce će se vaše radovati i niko vam neće oduzeti vašu radost. **23** U taj dan me nećete ništa pitati. Zaista, zaista, kažem vam, što god zamolite Oca u moje ime, daće vam. **24** Do sada niste ni za šta molili u moje ime. Molite i dobićete, da vaša radost bude potpuna.

25 Ovo sam vam govorio u poređenjima. Dolazi čas kad vam više neću govoriti u poređenjima, nego ću vam otvoreno govoriti o Ocu. **26** U taj dan ćete moliti u moje ime. Ne kažem vam da ću ja moliti Oca za vas. **27** Naime, sam Otac vas voli jer ste vi voleli mene i verovali ste da sam ja izašao od Boga. **28** Izašao sam od Oca i došao na svet. Sada napuštam svet i odlazim k Ocu."

29 A njegovi učenici su rekli: „Evo, sad govoriš otvoreno, i ne pričaš nikakvo poređenje. **30** Sada znamo da sve znaš i da ne treba niko ništa da te pita. Zato verujemo da si izašao od Boga." **31** Isus im je rekao: „Sada verujete? **32** Evo, dolazi čas, i već je došao, kad ćete se razbežati svako na svoju stranu i ostavićete me samog. Ali ja nisam sam, jer je Otac sa mnom. **33** To sam vam rekao da u meni možete imati mir. U svetu imate nevolju, ali budite hrabri, ja sam pobedio svet."

17 Isus je to kazao, a zatim je podigao oči prema nebu i rekao: „Oče, došao je čas. Proslavi svog Sina, da tvoj Sin proslavi tebe **2** i da vlašću koju si mu dao nad svim ljudima da večni život svima koje si mu dao. **3** A ovo je život večni: da upoznaju* tebe jedinog istinitog Boga i Isusa Hrista koga si poslao. **4** Ja sam proslavio tebe na zemlji, dovršivši delo koje si mi dao da izvršim. **5** A sada ti, Oče, proslavi me svojom slavom koju sam imao s tobom pre nego što je svet postao.

6 Objavio sam tvoje ime ljudima koje si mi dao iz sveta. Bili su tvoji, a ti si ih dao meni, i držali su se tvoje reči. **7** Sada su spoznali da je od tebe sve što si mi dao. **8** Jer reči koje si dao meni ja sam dao njima, i oni su ih primili i zaista su spoznali da sam izašao od tebe, i poverovali su da si me ti poslao. **9** Ja molim za njih. Ne molim za svet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji, **10** a sve što je moje tvoje je, i tvoje je moje, i ja sam se proslavio među njima.

11 Ja više nisam u svetu, ali oni jesu u svetu, a ja dolazim k tebi. Sveti Oče, čuvaj ih zbog svog imena koje si mi dao, da budu jedno,* kao što smo i mi. **12** Kad sam bio s njima na svetu, ja sam ih čuvao zbog tvog imena koje si mi dao. I sačuvao sam ih i nijedan od njih nije uništen osim sina uništenja, da bi se ispunilo Pismo. **13** A sada dolazim k tebi, i ovo govorim u svetu da bi se ispunili mojom radošću. **14** Ja sam im predao tvoju reč, a svet ih je zamrzeo, jer nisu deo sveta, kao što ni ja nisam od sveta.

15 Ne molim te da ih uzmeš sa sveta, nego da ih sačuvaš od zla. **16** Oni nisu deo sveta,

* **17:3** Grčka reč „ginosko" označava spoznaju u smislu odnosa sa Bogom (vidi 1. Kor. 8:3; Gal. 4:9; 2. Tim. 2:19; Jovan 10:14,27).

* **17:11** Ili: u jedinstvu.

kao što ni ja nisam deo sveta. **17** Posveti ih tvojom istinom. Tvoja reč je istina. **18** Kao što si ti mene poslao u svet, tako sam i ja njih poslao u svet. **19** Ja posvećujem sebe za njih, da i oni budu posvećeni istinom. **20** Ne molim samo za njih nego i za one koji poveruju u mene posredstvom njihove reči, **21** da svi jedno budu, kao ti, Oče, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svet veruje da si me ti poslao. **22** I dao sam im slavu koju si ti dao meni, da budu jedno kao što smo mi jedno, **23** ja u njima i ti u meni: da budu sasvim ujedno, i da pozna svet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao. **24** Oče, želim da i oni koje si mi dao budu sa mnom, tamo gde sam ja, kako bi gledali moju slavu koju si mi dao, jer si me voleo pre postanka sveta. **25** Pravedni Oče, svet te nije upoznao, ali ja sam te upoznao, a ovi su spoznali da si me ti poslao. **26** I obznanio sam im tvoje ime i obznanjivaću ga, da ljubav kojom si me voleo bude u njima i ja u njima.“

18 Nakon što je to rekao, Isus se sa svojim učenicima uputio preko doline Kedron. Tamo je bio jedan vrt u koji su ušli on i njegovi učenici. **2** Za to mesto je znao i Juda, njegov izdajnik, jer se Isus tamo često sastajao sa svojim učenicima. **3** Zato je Juda uzeo četu vojnika i stražare od svešteničkih glavara i fariseja i došao tamo s bakljama, svetiljkama i oružjem. **4** Znajući šta će mu se sve dogoditi, Isus je istupio i upitao ih: „Koga tražite?“ **5** Odgovorili su mu: „Isusa Nazarećanina.“ On im reče: „Ja sam taj.“ A s njima je stajao i Juda, njegov izdajnik.

6 Kad im je rekao: „Ja sam taj,“ ustuknuli su i popadali na zemlju. **7** Zato ih je ponovo upitao: „Koga tražite?“ A oni su odgovorili: „Isusa Nazarećanina.“ **8** Tada im Isus reče: „Kazao sam vam da sam ja taj. Ako dakle mene tražite, pustite ove neka idu.“ **9** To je rekao da se ispune njegove reči: „Od onih koje si mi dao nisam izgubio nijednog.“

10 Tada je Simon Petar izvukao mač koji je imao sa sobom i udario prvosveštenikovog slugu i odsekao mu desno uho. Taj sluga se zvao Malho. **11** Ali Isus je rekao Petru: „Stavi mač u korice. Zar da ne pijem čašu koju mi je Otac dao?“

12 Tada je četa vojnika sa svojim vojnim zapovednikom[*] i judejskim stražarima uhvatila Isusa i svezala ga. **13** Odveli su ga najpre kod Ane, jer je on bio tast Kajafe, koji je te godine bio prvosveštenik. **14** Kajafa je bio onaj koji je savetovao Judejcima da je za njih bolje da jedan čovek umre za narod.

15 Simon Petar i jedan drugi učenik išli su za Isusom. Taj učenik je bio poznat prvosvešteniku, pa je s Isusom ušao u prvosveštenikovo dvorište, **16** a Petar je stajao napolju kod vrata. Zato je taj drugi učenik, koji je bio poznat prvosvešteniku, izašao i razgovarao s vratarkom, pa je uveo Petra. **17** Tada je sluškinja, vratarka, rekla Petru: „Zar nisi i ti učenik tog čoveka?“ On je odgovorio: „Nisam.“ **18** A sluge i stražari stajali su oko vatre koju su naložili, jer je bilo hladno, i grejali su se. S njima je stajao i Petar i grejao se.

19 Sveštenički glavar je ispitivao Isusa o njegovim učenicima i o njegovom učenju. **20** Isus mu je odgovorio: „Ja sam javno govorio svetu. Uvek sam poučavao u sinagogi i u hramu, gde se skupljaju svi Judejci. Ništa nisam govorio u tajnosti. **21** Zašto pitaš mene? Pitaj one koji su čuli šta sam im govorio. Oni znaju šta sam govorio.“ **22** Kad je Isus to rekao, jedan od stražara koji je stajao u blizini, ošamario ga je i rekao: „Zar tako odgovaraš svešteničkom glavaru?“ **23** Isus mu je odgovorio: „Ako sam pogrešno rekao, dokaži da je pogrešno. A ako sam pravo rekao, zašto me udaraš?“ **24** Tada ga je Ana svezanog poslao prvosvešteniku Kajafi.

[*] **18:12** Ili: „hilijarhom.“ „Hilijarh“ je bio zapovednik odreda od 1.000 vojnika.

25 A Simon Petar je stajao i grejao se. Tada su ga upitali: „Zar nisi i ti njegov učenik?“ On je to porekao, rekavši: „Nisam.“ **26** Jedan od prvosveštenikovih slugu, rođak onoga kome je Petar odsekao uho, rekao je: „Zar te nisam video u vrtu s njim?“ **27** A Petar je to opet porekao. I odmah je petao zapevao.

28 Tada su Isusa odveli od Kajafe u namesnikov dvor. Bilo je rano ujutru. Oni nisu ušli u namesnikov dvor da se ne bi onečistili, već da bi mogli da jedu pashalnu žrtvu. **29** Zato je Pilat izašao pred njih i upitao: „Kakvu optužbu iznosite protiv ovog čoveka?“ **30** Odgovorili su mu: „Da ovaj nije zločinac, ne bismo ga predali tebi.“ **31** Na to im je Pilat rekao: „Uzmite ga vi i sudite mu po svom zakonu.“ Judejci su rekli: „Mi ne smemo nikoga da pogubimo.“

32 To je bilo da se ispune Isusove reči koje je rekao da nagovesti kakvom smrću treba da umre.

33 Tako je Pilat ušao u dvor, pozvao Isusa i upitao ga: „Jesi li ti judejski kralj?“ **34** Isus odgovori: „Govoriš li to sam od sebe ili su ti drugi pričali o meni?“ **35** Pilat odgovori: „Zar sam ja Judejac? Tvoj narod i sveštenički glavari predali su te meni. Šta si učinio?“ **36** A Isus odgovori: „Moje kraljevstvo nije od ovog sveta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovog sveta, moje sluge bi se borile da ne budem predat Judejcima. Ali moje kraljevstvo nije odavde.“ **37** Tada ga Pilat upita: „Dakle, ti si kralj?“ Isus mu odgovori: „Ti sam kažeš da sam ja kralj. Ja sam se zato rodio i zato sam došao na svet, da svedočim za istinu. Svako ko je od istine sluša moj glas.“ **38** Na to mu Pilat reče: „Šta je istina?“

Kad je to rekao, ponovo je izašao pred Judejce i rekao im: „Ja na njemu ne nalazim nikakvu krivicu. **39** Kod vas je običaj da vam na Pashu pustim nekoga. Hoćete li dakle da vam pustim judejskog kralja?“ **40** Tada su opet zavikali: „Ne njega, nego Barabu!“ A Baraba je bio razbojnik.

19 Tada je Pilat uzeo Isusa i dao da ga izbičuju. **2** Vojnici su ispleli venac od trnja, stavili mu na glavu i obukli mu purpurnu haljinu. **3** Prilazili su mu i govorili: „Zdravo, judejski kralju!“ I šamarali su ga. **4** Pilat je ponovo izašao i rekao im: „Evo, izvodim vam ga da znate da na njemu ne nalazim nikakvu krivicu.“ **5** Tada je Isus izašao, noseći venac od trnja i purpurnu haljinu. A Pilat im je rekao: „Evo čoveka!“ **6** Kad su ga sveštenički glavari i stražari videli, povikali su: „Raspni ga! Raspni ga!“ A Pilat im je rekao: „Uzmite ga vi i raspnite ga, jer ja na njemu ne nalazim nikakvu krivicu.“ **7** Judejci su mu na to rekli: „Mi imamo zakon i po našem zakonu on treba da umre, jer se gradio da je Sin Božji.“

8 Kad je Pilat čuo te reči, još više se uplašio, **9** pa se vratio u dvor i rekao Isusu: „Odakle si ti?“ Ali Isus mu nije odgovorio. **10** Tada mu Pilat reče: „Zar meni ne odgovaraš? Zar ne znaš da imam vlast da te pustim i da imam vlast da te razapnem?“ **11** Isus mu odgovori: „Ne bi imao nikakvu vlast nada mnom da ti nije dato odozgo. Zato je veći greh onoga koji me je predao tebi.“

12 Zato je Pilat tražio načina da ga pusti. Ali Judejci su vikali: „Ako ovoga pustiš, nisi prijatelj cezaru! Svako ko se izdaje za kralja protivi se cezaru.“ **13** Kad je čuo te reči, Pilat je izveo Isusa i seo na sudsku stolicu na mestu koje se zove Kameni pločnik, a na hebrejskom Gavata. **14** Bio je dan pripreme Pashe, oko trećeg sata.* I rekao je Judejcima: „Evo vašeg kralja!“ **15** Oni su povikali: „Raspni ga! Raspni ga!“ Pilat ih je upitao: „Zar da vašeg kralja razapnem?“ A sveštenički glavari su odgovorili: „Mi nemamo kralja osim cezara.“ **16** Tada ga je predao njima da se razapne.

* **19:14** Oko 9 sati, prema savremenom računanju vremena.

I oni su preuzeli Isusa i odveli ga. **17** No-
seći krst izašao je na mesto zvano Lobanja,
koje se na hebrejskom zove Golgota. **18** Tamo
su ga razapeli na krst, a s njim i drugu dvo-
jicu, jednog s jedne, drugog s druge strane, a
Isusa u sredinu. **19** Pilat je napisao i natpis i
stavio ga na krst. Bilo je napisano: „Isus Na-
zarećanin, judejski kralj." **20** Tako su mnogi
Judejci čitali taj natpis, jer je mesto gde je I-
sus bio razapet bilo blizu grada, a bio je napi-
san na hebrejskom, latinskom i grčkom. **21**
Ali judejski sveštenički glavari rekli su Pi-
latu: „Nemoj da pišeš: 'Judejski kralj,' nego
da je on rekao: 'Ja sam judejski kralj.'" **22** A
Pilat je rekao: „Što sam napisao, napisao sam."

23 Kad su vojnici razapeli Isusa, uzeli su
njegove gornje haljine i razdelili ih na četiri
dela – svakom vojniku po deo. Uzeli su i do-
nju haljinu, koja je bila bez šavova, istkana u
jednom komadu. **24** Zato su rekli jedan dru-
gome: „Nemojmo da je cepamo, nego da žre-
bom odlučimo čija će biti." To je bilo da se
ispune reči iz Pisma: „Haljine su moje razde-
lili među sobom i za odeću moju žreb su ba-
cali."[*] Vojnici su tako i učinili.

25 Kod Isusovog stuba stajala je njegova
majka i sestra njegove majke, zatim Klopina
žena Marija i Marija Magdalena. **26** Kada je
Isus video svoju majku i pored nje učenika
koga je naročito voleo, rekao je majci: „Ženo,
evo ti sina!" **27** Zatim je rekao učeniku: „Evo
ti majke!" I učenik ju je zatim uzeo u svoj
dom.

28 Posle toga, pošto je Isus znao da je već
sve svršeno, rekao je da bi se ispunilo Pismo:
„Žedan sam."[*] **29** Tamo je stajala posuda
puna uskislog vina. Zato su natakli sunđer
pun uskislog vina na stabljiku isopa i prineli
su ga njegovim ustima. **30** A kad je okusio
uskislo vino, Isus je rekao: „Svršeno je!" I
spustivši glavu, predao je duh.

31 Bio je dan pripreme. Da tela ne bi
ostala na krstu u Subotu – jer je to bila velika
Subota[*] – Judejci su zamolili Pilata da se o-
nima koji su na krstu polome noge i da se nji-
hova tela skinu. **32** Vojnici su došli i polomili
noge prvome i drugome koji su s njim bili ra-
zapeti. **33** A kad su došli do Isusa i videli da
je već mrtav, nisu mu polomili noge, **34** nego
mu je jedan od vojnika zario koplje u bok, i
odmah je izašla krv i voda. **35** Onaj koji je to
video svedoči i njegovo svedočanstvo je isti-
nito. On zna da govori istinu, da biste i vi
verovali. **36** A to se dogodilo da se ispune reči
iz Pisma: „Nijedna kost neće mu biti slom-
ljena."[*] **37** A na drugom mestu u Pismu stoji:
„Gledaće u onoga koga su proboli."[*]

38 Posle toga je Josif iz Arimateje, koji je
bio Isusov učenik, ali je to krio zbog straha
od Judejaca, zamolio Pilata da mu dozvoli da
skine Isusovo telo. Pilat mu je dozvolio, pa je
Josif došao i skinuo njegovo telo. **39** Došao
je i Nikodim, čovek koji mu je prvi put bio
došao noću, i doneo je svežanj smirne i aloje,
oko sto libri.[*] **40** Uzeli su Isusovo telo i uvili
ga u zavoje s mirisnim biljem, prema judej-
skom pogrebnom običaju. **41** A na mestu gde
je bio razapet bio je jedan vrt i u vrtu novi
grob, u koji još niko nije bio položen. **42**
Pošto je Judejcima bio dan pripreme, a grob
je bio blizu, tamo su položili Isusa.

20 A na prvi od šabata,[*] Marija Magda-
lena je došla do groba rano ujutru,
dok je još bio mrak, i videla je da je

[*] **19:24** Vidi: Psalam 22:18.

[*] **19:28** Vidi: Psalam 69:21.

[*] **19:31** Ova Subota nazvana je „velikom" zbog prekla-panja sedmičnog dana odmora sa prvim danom praznika Beskvasnih hlebova, takođe neradnim (vidi: 3. Mojsijeva 23:6). Tako se na određenim mestima u Bibliji pod pojmom „subote" podrazumevaju i sedmi dan iz 4. Uputa i obredni odnosno praznični šabati (vidi: 2. Mojs. 31:13; 3. Mojs. 26:2; Isa. 56:4; Ezek. 20:12,13, 16,20,21,24; 22:8,26; 23:38; 44:24; 46:3).

[*] **19:36** Vidi: Psalam 34:20; 4. Mojsijeva 9:12.

[*] **19:37** Vidi: Zaharija 12:10.

[*] **19:39** Obično se smatra da se grčki izraz litras ovde odnosi na rimsku libru koja je težila 327 grama.

[*] **20:1** Izraz „prvi od šabata" odnosi se na početak sed-mica zvanih šabati do Pedesetnice. To je ujedno bio

kamen već pomeren sa groba. **2** Zato je otrčala i došla kod Simona Petra i drugog učenika, koga je Isus naročito voleo, i rekla im: „Uzeli su Gospoda iz groba i ne znamo gde su ga položili."

3 Tada su Petar i taj drugi učenik izašli i krenuli prema grobu. **4** Njih dvojica su zajedno potrčala, ali drugi učenik je trčao brže od Petra, pa je prvi stigao do groba. **5** Kad je zavirio unutra, video je zavoje kako leže, ali nije ušao unutra. **6** Tada je došao i Simon Petar, koji je išao za njim, i ušao je u grob. I video je zavoje kako leže **7** i platno koje je bilo na Isusovoj glavi, ali nije bilo sa zavojima, nego je zasebno bilo smotano na jednom mestu. **8** Tada je ušao i drugi učenik, onaj koji je prvi stigao do groba, i video je i poverovao. **9** Jer još nisu razumeli Pismo koje kaže da on mora da ustane iz mrtvih.[*] **10** Zatim su se učenici vratili kući.

11 Marija je stajala napolju kod groba i plakala. Dok je tako plakala, zavirila je u grob **12** i videla dva anđela u belom kako sede tamo gde je ležalo Isusovo telo, jedan kod glave, a drugi kod nogu. **13** Oni su je upitali: „Ženo, zašto plačeš?" Odgovorila im je: „Uzeli su mog Gospoda, i ne znam gde su ga stavili." **14** Kad je to rekla, okrenula se i ugledala Isusa kako stoji iza nje, ali ga nije prepoznala. **15** Isus joj reče: „Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?" Misleći da je to baštovan, reče mu: „Gospodine, ako si ga ti odneo, reci mi gde si ga stavio, i ja ću ga uzeti."

16 Tada joj Isus reče: „Marija!" A ona se okrenu i reče mu na hebrejskom: „Raboni!" (što znači „učitelju"). **17** Isus joj reče: „Nemoj me doticati, jer još nisam uzašao k Ocu mom, nego idi mojoj braći i reci im: 'Uzlazim k svom Ocu i vašem Ocu, svom Bogu[*] i vašem Bogu.'"

18 I tako je Marija Magdalena došla i javila učenicima: „Videla sam Gospoda!" I ispričala je sve što joj je rekao.

19 Uveče tog istog dana, na prvi od šabata, premda su zbog straha od Judejaca vrata bila zaključana tamo gde su se učenici okupili, Isus je došao, stao na sredinu i rekao im: „Mir[*] vama!" **20** Kad je to rekao, pokazao im je svoje ruke i svoj bok. I učenici su se obradovali što vide Gospoda. **21** Zato im je Isus ponovo rekao: „Mir vama! Kao što je Otac mene poslao, tako i ja šaljem vas." **22** I ovo rekavši, dunuo je[*] i rekao im: „Primite Duh sveti. **23** Ako nekome oprostite grehe, oprošteno mu je, a ako ih nekome zadržite, zadržani su."

24 Ali Toma, jedan od dvanaestorice, zvani Blizanac, nije bio s njima kad je Isus došao. **25** Zato su mu drugi učenici govorili: „Videli smo Gospoda!" A on im je rekao: „Dok ne vidim rane od klinova na njegovim rukama, dok ne stavim prst u te rane i ne stavim ruku u ranu na njegovom boku, neću verovati."

26 Posle osam dana njegovi učenici su opet bili u kući, a i Toma je bio s njima. Isus je došao, iako su vrata bila zaključana, pa je stao na sredinu i rekao: „Mir vama!" **27** Zatim je rekao Tomi: „Stavi prst ovde i pogledaj moje ruke, i pruži ruku i stavi je na moj bok. I nemoj sumnjati, nego veruj." **28** Toma mu na to reče: „Moj Gospod i moj Bog!" **29** Isus mu reče: „Toma, poverovao si zato što si me video. Srećni su oni koji ne vide, a ipak veruju." **30** Isus je pred učenicima učinio i mnoge druge znake,[*] koji nisu zapisani u ovom svitku. **31** A ovi su zapisani da biste verovali da je Isus zaista Hristos,[*] Sin Božji, i da

---

praznik Prvih snopova ili prvina, (vidi: 3. Mojs. 23:15-16; 5. Mojs. 16:9-10), inače radni dan.

[*] **20:9** Vidi: Psalam 16:10; ref. Dela 2:24-32.

[*] **20:17** Uporedi sa Matej 27:46; Marko 15:34; Otkrivenje 3:12.

[*] **20:19** Hebrejski „šalom," u smislu zdravlja i celovitosti u svemu prema božanskoj nameri.

[*] **20:22** Vidi: 1. Mojsijeva 2:7.

[*] **20:30** Grčki: semion – natprirodna indikacija koja potvrđuje autentičnost poslanja od Boga.

[*] **20:31** Ili: „Pomazanik, Mesija, onaj koji je određen od Boga."

verujući imate život večni u imenu njegovom.

21 Posle toga Isus se ponovo pokazao učenicima na Tiberijadskom moru. Pokazao se ovako: **2** Bili su zajedno Simon Petar, Toma zvani Blizanac, Nataniel iz Kane Galilejske, Zebadijevi sinovi i još dvojica njegovih učenika. **3** Simon Petar im je rekao: „Idem da lovim ribu.“ A oni su mu rekli: „Idemo i mi s tobom.“ Tako su izašli i ušli u čamac, ali te noći nisu ulovili ništa.

4 U osvit zore Isus je stajao na obali, ali učenici nisu prepoznali da je to Isus. **5** Tada ih je Isus upitao: „Dečice, zar nemate ništa za jelo?“ Odgovorili su mu: „Nemamo!“ **6** A on im je rekao: „Bacite mrežu s desne strane čamca i naći ćete.“ Tada su je bacili, ali više nisu mogli da je izvuku od mnoštva ribe. **7** Tada je onaj učenik koga je Isus naročito voleo rekao Petru: „To je Gospod!“ Kad je Simon Petar čuo da je to Gospod, obukao je i pripasao haljinu, jer je bio go, i skočio je u more. **8** A ostali učenici su došli čamcem, vukući mrežu s ribama, jer nisu bili daleko od kopna, svega oko dvesta lakata.*

9 Kad su izašli na kopno, videli su žar na kome se pekla riba, i hleb. **10** Isus im je rekao: „Donesite malo ribe koju ste sad ulovili.“ **11** Tada je Simon Petar ušao u čamac i izvukao na kopno mrežu punu velikih riba, a bilo ih je sto pedeset tri. I premda ih je bilo toliko, mreža se nije pocepala. **12** Isus im je rekao: „Dođite, doručkujte.“ A niko od učenika nije se usudio da ga pita: „Ko si ti?“ jer su znali da je to Gospod. **13** Isus je došao, uzeo hleb i dao im ga, a tako i ribu. **14** To je bilo već treći put da se Isus pojavio učenicima nakon što je ustao iz mrtvih.

15 Kad su doručkovali, Isus je upitao Simona Petra: „Simone, sine Jonin, voliš li me više od ovih?“ Odgovorio mu je: „Da, Gospode, ti znaš da te volim.“ A on mu reče: „Pasi moje jaganjce.“ **16** Opet ga je upitao, po drugi put: „Simone, sine Jonin, voliš li me?“ Odgovorio mu je: „Da, Gospode, ti znaš da te volim.“ A on mu reče: „Čuvaj moje ovčice.“ **17** I treći put ga je upitao: „Simone, sine Jonin, voliš li me?“ A Petar se ražalostio što ga je treći put pitao: „Voliš li me?“ Zato mu je odgovorio: „Gospode, ti znaš sve, ti znaš da te volim.“ Tada mu je Isus rekao: „Pasi moje ovčice.* **18** Zaista, zaista, kažem ti, kad si bio mlađi, sam si se opasivao i išao si kuda si želeo. A kad ostariš, raširićeš ruke i drugi će te opasivati i vodiće te kuda ne želiš.“ **19** To je rekao da nagovesti kakvom će smrću Petar proslaviti Boga. Zatim mu je rekao: „Pođi za mnom.“

20 Petar se okrenuo i video da za njima ide učenik koga je Isus naročito voleo i koji se na večeri bio naslonio na njegove grudi i upitao: „Gospode, ko je taj koji će te izdati?“ **21** Kad ga je, dakle, ugledao, Petar je upitao Isusa: „Gospode, šta će biti s njim?“ **22** Isus mu je odgovorio: „Ako ja želim da on ostane dok ne dođem, šta se ti brineš za to? Ti pođi za mnom.“ **23** Zbog toga se među braćom proneo glas da taj učenik neće umreti. Ali Isus mu nije rekao da neće umreti, nego: „Ako ja želim da on ostane dok ne dođem, šta se ti brineš za to?“

24 Ovo je taj učenik koji svedoči o svemu tome i koji je to zapisao. Znamo da je njegovo svedočanstvo istinito. **25** A ima još mnogo toga što je Isus učinio i kad bi se sve pojedinosti zapisale, mislim da svici koji bi bili napisani ne bi mogli stati ni u celi svet.

* **21:8** Nešto manje od 100 metara. Vidi dodatak na kraju knjige.

* **21:15-17** Isus dva puta postavlja Petru pitanje koristeći reč „agape“ za ljubav, a Petar odgovara rečju „filos.“ Treći put obojica koriste „filos.“ „Agape“ označava božansku trajnu ljubav (Jer. 31:3; 1. Kor. 13:8; Efes. 3:17; Rim 8:35,38,39), a „filos“ nepostojanu, promenljivu ljubav, jedinu koju čovek sam od sebe može proizvesti.

Pisac: Luka
Mesto pisanja: Dela apostolska Luka je pisao kao hroničar
Pisanje završeno: oko 66-70. n. e.
Obuhvata vreme: 31-66. n. e.

DELA APOSTOLSKA

1 Prvi sam izveštaj, Teofile, sastavio o svemu što je Isus od početka radio i učio **2** sve do dana kad je bio uznesen, usmeravajući apostole kroz Duha svetog koje je izabrao. **3** Njima je nakon svog stradanja takođe mnogim neospornim dokazima pokazao da je živ. Pojavljivao im se četrdeset dana i govorio o Božjem kraljevstvu. **4** Kad su se okupili, obavezao ih je: „Ne idite iz Jerusalima, nego čekajte ono što je Otac obećao, o čemu ste čuli od mene. **5** Jer Jovan je krštavao vodom, a vi ćete nedugo nakon ovih dana biti kršteni u Duhu svetom.“

6 I tako kad su se sastali, upitali su ga: „Gospode, hoćeš li u ovo vreme Izraelu obnoviti kraljevstvo?“ **7** On im je odgovorio: „Nije vaše da znate vremena ili razdoblja koja Otac ima u svojoj vlasti, **8** nego ćete primiti silu kad sveti Duh dođe na vas i bićete mi svedoci u Jerusalimu, po celoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.“ **9** Kada je to rekao, bio je podignut pred njihovim očima, i oblak ga je zaklonio od njihovog pogleda. **10** Dok su netremice gledali u nebo kako on odlazi, gle, dva čoveka u belim haljinama stala su pored njih **11** i rekla: „Ljudi Galilejci, zašto stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uzet na nebo doći će na isti način kao što ste ga videli da odlazi na nebo.“

12 Tada su se vratili u Jerusalim s gore zvane Maslinska, koja je blizu Jerusalima, udaljena subotni dan hoda.[*] **13** Kada su ušli, popeli su se u gornju sobu, gde su boravili. Bili su to Petar i Jovan i Jakov i Andrej, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakov, Alfejev sin, i Simon zilot i Juda, Jakovljev sin. **14** Svi su oni jednodušno bili ustrajni u molitvi, zajedno s nekim ženama i Marijom, Isusovom majkom, i njegovom braćom.

15 Tih dana Petar je ustao među braćom (a sakupilo se oko sto i dvadeset osoba) i rekao: **16** „Ljudi, braćo, trebalo je da se ispune reči iz Pisma, koje je Duh sveti prorekao preko Davidovih usta o Judi,[*] koji je doveo one što su uhvatili Isusa. **17** Jer on je bio ubrajan među nas i dobio je udeo u ovoj službi. **18** (On je, naime, stekao njivu od plate za nepravedno delo, a zatim je strmoglavce pao, raspukao se po sredini i sva mu se utroba prosula. **19** To je postalo poznato i svim stanovnicima Jerusalima, tako da je ta njiva na njihovom jeziku nazvana Akeldama, to jest Krvna njiva.) **20** Naime, u knjizi Psalama stoji napisano: ‘Neka njegovo prebivalište opusti i neka u njemu nikoga ne bude’[*] i njegovu nadgledničku službu neka drugi preuzme. **21** Dakle, treba da jedan od muškaraca koji su se okupljali s nama sve ovo vreme koje je Gospod Isus proveo s nama – **22** počevši od njegovog krštenja po Jovanu pa sve do dana kad je bio uzet od nas – bude s nama kao svedok njegovog uskrsenja.“

23 Tako su izdvojili dvojicu, Josifa zvanog Barsaba, koji je prozvan Just, i Matiju. **24**

[*] **1:12** Prema rabinskim izvorima, temeljenim na knjizi Jošue Nunova 3:4, ta udaljenost je iznosila oko 2.000 lakata (nešto manje od 900 metara). U pitanju su rabinski propisi kojima su opteretili subotu (Marko 2:23-28).

[*] **1:16** Vidi: Psalam 41:9.

[*] **1:20** Vidi: Psalam 69:25.

Tada su se pomolili: „Gospode, ti koji poznaješ srca svih ljudi, pokaži koga si od ove dvojice izabrao **25** da dobije mesto u ovoj službi i apostolstvu, od čega je Juda odstupio da bi otišao svojim putem.“ **26** Tada su bacili žreb za njih i žreb je pao na Matiju, i tako je on bio pridodat jedanaestorici apostola.

2 Na dan Pedesetnice,* svi su bili zajedno na istom mestu jednodušno. **2** Odjednom je nastala huka s neba kao kod naleta jakog vetra, i ispunila je celu kuću u kojoj su sedeli. **3** Tada su ugledali nešto poput plamenih jezika, koji su se razdelili, i po jedan je sišao na svakog od njih. **4** Svi su se ispunili Duhom svetim i počeli da govore raznim jezicima, kako im je Duh davao da govore.

5 A u Jerusalimu su u to doba boravili bogobojazni Judejci iz svakog naroda pod nebom. **6** Kad se začuo taj zvuk, okupilo se mnoštvo ljudi. Bili su zbunjeni, jer je svako čuo učenike kako govore njegovim jezikom. **7** Svi su bili van sebe i čudili su se, govoreći: „Gle, zar nisu svi ovi što govore Galilejci? **8** Pa kako to da svako od nas čuje svoj maternji jezik? **9** Parćani, Međani, Elamljani, stanovnici Mesopotamije, Judeje, Kapadokije, Ponta i Azije, **10** Frigije, Pamfilije, Egipta i delova Libije oko Kirene, putnici iz Rima, i Judejci i prozeliti,* **11** Krićani i Arapi – svi ih čujemo kako našim jezicima govore o veličanstvenim Božjim delima.“ **12** Svi su bili van sebe i zbunjeno su jedan drugog pitali: „Šta bi to moglo biti?“ **13** Drugi su im se rugali i govorili: „Napili su se vina.“

14 Tada je Petar s jedanaestoricom ustao i snažnim glasom obratio se mnoštvu: „Ljudi Judejci i svi što živite u Jerusalimu, ovo znajte i poslušajte moje reči! **15** Ovi ljudi nisu pijani, kao što vi mislite, jer tek je treći* sat dana. **16** Nego je to ono što je rekao prorok Joel: **17** ‘U poslednje dane,’ govori Bog, ‘izliću svoj Duh na svako telo, i prorokovaće vaši sinovi i vaše kćeri, a vaši mladići imaće vizije i vaši starci sanjaće snove. **18** I na svoje sluge i na svoje sluškinje u te dane izliću svog Duha, i oni će prorokovati. **19** Učiniću da se znakovi pojave gore na nebesima i čuda dole na zemlji, krv i vatra i oblaci dima. **20** Sunce će se pretvoriti u tamu i mesec u krv pre nego što dođe veliki i slavni Gospodnji dan. **21** A svako ko prizove Gospodnje ime biće spasen.’*

22 Ljudi Izraelci, čujte ove reči: Isusa Nazarećanina, čoveka koga je Bog pred vama potvrdio moćnim delima, znacima i čudima koje je kroz njega učinio među vama, kao što i sami znate, **23** njega, koji je predat prema odlučnoj nameri i predznanju Božjem, vi ste, preko ruku bezakonika, prikovali i ubili. **24** Ali Bog ga je uskrsnuo oslobodivši ga okova smrti, jer nije bilo moguće da ga smrt zadrži. **25** Jer David o njemu kaže: ‘Gospod mi je uvek pred očima. On mi je s desne strane da ne posrnem. **26** Zato se srce moje razveselilo i moj se jezik silno obradovao. A moje će telo počivati u nadi, **27** jer dušu moju nećeš ostaviti u grobu, niti ćeš dozvoliti da tvoj ljubazni raspadanje vidi. **28** Obznanio si mi puteve života, lice tvoje ispuniće me veseljem.’*

29 Ljudi, braćo, dozvolite da vam otvoreno govorim o praocu Davidu. On je umro i bio sahranjen i njegov je grob među nama sve do današnjeg dana. **30** Dakle, pošto je bio prorok i znao da mu se Bog zakleo zakletvom da će od roda bedara njegovih po telu podignuti Pomazanika* i postaviti ga na njegov presto,* **31** on je unapred video i nagovestio Hristovo uskrsenje, da on neće biti ostavljen u

* **2:1** U pitanju je Praznik Sedmica ili hebrejski Šavuot, koji se obeležavao pedeset dana nakon Praznika Prvina. Vidi: 3. Mojsijeva 23.
* **2:10** To jest „obraćenici na jevrejsku veru.“
* **2:15** Oko 9 sati ujutru, prema savremenom računanju vremena. Jevreji su sate brojali od izlaska sunca.
* **2:21** Vidi: Joel 2:28-32.
* **2:28** Vidi: Psalam 16:8-11.
* **2:30** Ili Hrista – Mesiju.
* **2:30** Vidi: 2. Samuelova 7:13; Psalam 132:11.

grobu niti će njegovo telo videti raspadanje.[*]
32 Tog Isusa Bog je uskrsnuo, čemu smo svi
mi svedoci. **33** Dakle, pošto ga je Bog Otac
uzvisio i dao mu da sedi njemu zdesna i dao
mu obećani Duh sveti, izlio je na nas taj Duh,
kao što vidite i čujete. **34** Jer David nije uza-
šao na nebo, nego sam kaže: ‘Gospod je rekao
mom Gospodu: ‘Sedi meni s desne strane, **35**
dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje
nogama tvojim.’[*] **36** Zato neka sav Izraelov
dom pouzdano zna da ga je Bog učinio i
Gospodom i Hristom, tog Isusa koga ste vi ra-
zapeli.“

37 Kad su to čuli, to ih je pogodilo u srce,
pa su rekli Petru i ostalim apostolima: „Ljudi,
braćo, šta treba da činimo?“ **38** A Petar im
reče: „Pokajte se i neka se svako od vas krsti[*]
u ime Isusa Hrista za oproštenje svojih greha,
i primićete dar svetog Duha. **39** Jer to je obe-
ćanje dato vama i vašoj deci i svima onima
koji su daleko, koliko ih god Gospod, naš
Bog, pozove k sebi.“ **40** Tako je i mnogim
drugim rečima temeljno svedočio i podsticao
ih, govoreći: „Spasite se od ovog pokvarenog
naraštaja.“ **41** Tako su se krstili oni koji su
svim srcem prihvatili ono što je govorio, i tog
dana se učenicima pridružilo oko tri hiljade
duša. **42** Oni su bili postojani u apostolskom
učenju i zajedništvu, i lomljenju hleba i moli-
tvi.

43 Strah je obuzeo svaku dušu, a apostoli
su činili mnoga čuda i znakove. **44** A svi koji
su prihvatili Božju nauku bili su zajedno i sve
im je bilo zajedničko. **45** Prodavali su svoja
dobra i imovinu i prihod delili svima, koliko
je kome trebalo. **46** Svaki dan su jednako jed-
nodušno bili u hramu, lomili hleb po kućama
i uzimali hranu s radošću i u prostoti srca, **47**
hvaleći Boga i uživajući naklonost svih ljudi.
A Gospod je svakodnevno pridodavao skup-
štini one koji su spasavani.

3 Petar i Jovan išli su u hram na molitvu u
deveti[*] sat. **2** Ljudi su upravo donosili
jednog čoveka hromog još od majčine
utrobe, kog su svaki dan stavljali kod
hramskih vrata koja su se zvala Lepa da prosi
milostinju od onih koji ulaze u hram. **3** Kad
je ugledao Petra i Jovana koji su upravo ula-
zili u hram, zamolio ih je da mu daju milosti-
nju. **4** A Petar je, zajedno s Jovanom, pogle-
dao pravo u njega i rekao: „Pogledaj nas.“ **5**
Dok ih je taj čovek pažljivo gledao, očekujući
da od njih nešto dobije, **6** Petar reče: „Srebra
i zlata nemam, ali ono što imam, to ti dajem:
u ime Isusa Hrista Nazarećanina, hodaj!“ **7**
Tada ga je uhvatio za desnu ruku i podigao. I
odmah su mu se učvrstila stopala i gležnjevi.
8 Skočio je, stao na noge i hodio, a zatim ušao
s njima u hram, hodajući i poskakujući i hva-
leći Boga. **9** I svi su ga videli kako hoda i
hvali Boga. **10** Osim toga, prepoznali su da je
to onaj koji je sedeo na hramskim Lepim vra-
tima i prosio milostinju, pa su se začudili i za-
divili zbog onoga što mu se dogodilo.

11 A kako se taj hromi čovek koji je bio
isceljen čvrsto držao Petra i Jovana, celo
mnoštvo je u čudu pohrlilo k njima na mesto
zvano Solomonov trem. **12** Kad je Petar to vi-
deo, obratio se prisutnima: „Ljudi Izraelci,
zašto se čudite ovome i zašto nas gledate tako
kao da smo svojom silom ili pobožnošću uči-
nili da ovaj hoda? **13** Bog Abramov, Isakov i
Jakovljev, Bog naših praočeva, proslavio je

---

[*] **2:31** Vidi: Psalam 16:10.

[*] **2:35** Vidi: Psalam 110:1.

[*] **2:38** Grčka reč „baptizo“ javlja se oko 60 puta u značenju „uroniti“ (pod vodu). Obred krštenja predstavlja ulazak u Novi savez u Hristovo ime: simboličkom smrću (umiranjem grehu) i uskrsenjem u novi život (Rim. 6:1-11) sa primljenim darom Duha svetoga.
Treba zapaziti da je Petar uputio ovaj poziv na krštenje „u ime Isusa Hrista“ svega desetak dana nakon Hristovog završnog naloga (vidi: Dela 1:3) zapisanog u Mateju 28:19-20 (ref. Marko 16:15, 16). Čak i bez ikakvih istorijskih dokaza, to otklanja svaku sumnju oko validne kršteničke formule koja se postojano ponavlja kroz iskustvo rane hrišćanske zajednice (Dela 8:16; 10:48; 19:3-5)!

[*] **3:1** Oko 15 sati, po savremenom računanju vremena.

svog dečaka, Isusa, koga ste vi predali i odrekli ga se pred Pilatom, kad je on već bio odlučio da ga oslobodi. **14** Da, vi ste se odrekli tog svetoga i pravednoga, i tražili ste da se oslobodi čovek koji je bio ubica, **15** a ubili ste Začetnika života. Ali Bog ga je podigao iz mrtvih, čemu smo mi svedoci. **16** Stoga je njegovo ime – našom verom u to ime – ojačalo ovog čoveka koga gledate i poznajete, i vera koju imamo kroz njega vratila je ovom čoveku potpuno zdravlje pred svima vama. **17** I sada, braćo, znam da ste to učinili u neznanju, kao i vaši poglavari. **18** Ali Bog je tako ispunio ono što je unapred objavio ustima svih proroka, da će njegov Hristos* stradati.

19 Pokajte se dakle i obratite se da se izbrišu vaši gresi, da bi od Gospodnjeg lica došla vremena okrepe **20** i da bi on poslao Isusa Hrista, koji je ranije najavljen, **21** koga nebo mora primiti do vremena obnove svega o čemu je Bog oduvek govorio preko svojih svetih proroka. **22** Naime, Mojsije je rekao: ‘Gospod Bog će vam između vaše braće podići proroka kao što sam ja. Njega slušajte u svemu što vam govori.’* **23** A svaka duša koja ne posluša tog proroka biće istrebljena iz naroda. **24** I svi proroci, koji su govorili od Samuela pa nadalje, najavili su te dane. **25** Vi ste sinovi proroka i saveza koji je Bog sklopio s vašim praočevima kad je rekao Abramu: ‘U tvom potomstvu blagosloviće se svi narodi na zemlji.’* **26** Podigavši svog dečaka Isusa, Bog ga je najpre poslao k vama da svakoga od vas blagoslovi odvraćajući ga od zla.“

4 Dok su njih dvojica još govorili narodu, prišli su im sveštenički glavari i hramski zapovednik i sadukeji, **2** ljuti što oni poučavaju narod i na primeru Isusa objavljuju uskrsenje iz mrtvih. **3** Uhvatili su ih i bacili u zatvor do sledećeg dana, jer je već bilo veče. **4** Ali mnogi od onih koji su slušali njihove reči poverovali su, pa je broj ljudi koji su poverovali dostigao oko pet hiljada.

5 Sutradan su se u Jerusalimu okupili njihovi poglavari, starešine i pismoznalci. **6** Tamo je bio Ana, sveštenički glavar, zatim Kajafa, Jovan i Aleksandar i svi od prvosveštеničkog roda. **7** Zatim su ih postavili na sredinu i ispitivali: „Kojom ste silom ili u čije ime to učinili?“ **8** Tada im Petar, pun Duha svetog, reče:

„Poglavari naroda i starešine! **9** Ako nas danas, zbog dobrog dela učinjenog bolesnom čoveku, ispitujete ko je izlečio ovog čoveka, **10** znajte svi vi i sav izraelski narod: u ime Isusa Hrista Nazarećanina, koga ste vi razapeli, a koga je Bog podigao iz mrtvih, zahvaljujući njemu ovaj čovek stoji ovde pred vama zdrav! **11** On je ‘kamen koji ste vi graditelji smatrali bezvrednim, a koji je postao ugaoni kamen.’* **12** I ni u kom drugom nema spasenja, jer nema drugog imena pod nebom datog među ljudima kojim bi se mi mogli spasiti.“

13 Kad su videli Petrovu i Jovanovu odvažnost i kad su uvideli da su to ljudi neuki i obični, začudili su se. Shvatili su da su oni bili s Isusom. **14** Ali pošto su videli da s njima stoji izlečeni čovek, nisu mogli ništa prigovoriti. **15** Zato su im zapovedili da izađu iz dvorane Sanhedrina,* pa su se savetovali međusobno: **16** „Šta da radimo s ovim ljudima? Jer su učinili zapažen znak, koji je poznat svim stanovnicima Jerusalima. To ne možemo poreći. **17** Ali da se to ne bi i dalje širilo među narodom, zapretimo im da više nikom ne govore u to ime.“

18 Tada su ih pozvali i zapovedili im da nipošto ne govore niti uče u Isusovo ime. **19** Na to su Petar i Jovan rekli: „Sami prosudite

* **3:18** Ili: „Pomazanik – Mesija.“ Vidi: Psalam 22:7,8, 16,18; Isaija 53:7,9,12; Danilo 9:26,27; Zaharija 12:10.
* **3:22** Vidi: 5. Mojsijeva 18:15.
* **3:25** Vidi: 1. Mojsijeva 12:3.
* **4:11** Vidi: Psalam 118:22.
* **4:15** Jevrejski vrhovni sud.

da li je pravo pred Bogom da slušamo vas, a ne Boga. **20** Mi ne možemo, a da ne govorimo o onome što smo videli i čuli." **21** Opet su im zapretili, a zatim ih oslobodili, pošto nisu našli ništa zbog čega bi ih kaznili, a i plašili su se naroda, jer su svi slavili Boga zbog onoga što se dogodilo. **22** Jer je čovek koji je čudom bio izlečen imao preko četrdeset godina.

23 Kad su bili pušteni, otišli su kod braće i ispričali im šta su rekli sveštenički glavari i starešine. **24** A kad su to oni čuli, jednodušno su se obratili Bogu: „Gospodaru, ti si onaj koji je stvorio nebesa i zemlju i more i sve što je u njima! **25** Ti si kroz svetog Duha rekao ustima našeg praoca Davida, svog sluge: 'Zašto su se narodi uskomešali i plemena razmišljaju o ispraznim stvarima? **26** Kraljevi se zemaljski podižu i vladari kao jedan ustaju protiv Gospoda i protiv njegovog pomazanika.'* **27** Tako su se i Herod i Pontije Pilat s ljudima iz drugih naroda i s izraelskim narodom zaista udružili u ovom gradu protiv tvog svetog dečaka Isusa, koga si pomazao, **28** da učine ono što su tvoja ruka i volja unapred odredile da bude. **29** A sada, Gospode, obrati pažnju na njihove pretnje, i daj svojim slugama da i dalje sa svom odvažnošću govore tvoju reč! **30** Pruži ruku i nek se dogode izlečenja, čuda i znakovi kroz ime tvog svetog dečaka Isusa."

31 Kad su se usrdno pomolili, zatreslo se mesto na kom su bili okupljeni, i svi su se ispunili svetim Duhom pa su odvažno govorili Božju reč.

32 A mnoštvo onih koji su primili veru bilo je jednog srca i jedne duše, i niko nije govorio da je nešto od onoga što poseduje njegovo, nego im je sve bilo zajedničko. **33** Isto tako, apostoli su s velikom sposobnošću svedočili o uskrsenju Gospoda Isusa, i blagodat je u velikoj meri bila na svima njima. **34** U stvari, niko među njima nije bio u oskudici, jer svi koji su posedovali njive ili kuće prodavali su ih i dobijeni novac donosili **35** i stavljali pred noge apostolima. Zatim se svakome delilo koliko mu je trebalo. **36** Tako je i Josija, koga su apostoli prozvali Barnaba, što znači „sin utehe," Levit, rodom sa Kipra, **37** posedovao komad zemlje, pa ga je prodao, doneo novac i stavio ga pred noge apostolima.

5 Jedan čovek po imenu Ananija, zajedno sa svojom ženom Sapfirom, prodao je jedno imanje **2** i potajno zadržao deo dobijenog novca, za šta je znala i njegova žena. Zatim je doneo samo jedan deo i stavio ga pred noge apostolima. **3** A Petar je rekao: „Ananija, zašto te je Sotona naveo da slažeš Duhu svetom i potajno zadržiš deo novca dobijenog od prodaje zemlje? **4** Zar nije ona bila tvoja i pre nego što si je prodao? A kad si je prodao, zar nisi mogao s tim novcem raditi šta si hteo? Zašto si u svom srcu naumio učiniti tako nešto? Nisi slagao ljudima, već Bogu." **5** Kad je Ananija čuo te reči, srušio se i izdahnuo. Tako je veliki strah obuzeo sve koji su to čuli. **6** Neki mladići su ustali, umotali ga u zavoje, izneli ga i sahranili.

7 Posle otprilike tri sata, ušla je njegova žena, ne znajući šta se dogodilo. **8** Petar ju je upitao: „Reci mi, jeste li za toliko prodali imanje?" A ona je rekla: „Da, za toliko." **9** Tada joj je Petar rekao: „Zašto ste se dogovorili da iskušate Gospodnji Duh? Evo, pred vratima su noge onih koji su sahranili tvog muža, a sad će i tebe izneti." **10** I ona se odmah srušila pred njegovim nogama i izdahnula. Kad su ušli mladići, našli su je mrtvu, pa su je izneli i sahranili pored njenog muža. **11** Veliki strah je obuzeo celu zajednicu pozvanih i sve koji su čuli za to.

12 Apostoli su činili mnoga čuda i znake u narodu. I svi su jednodušno bili u Solomonovom tremu. **13** Niko drugi nije se usudio da

* **4:26** Vidi: Psalam 2:1.

im se priključi, ali ih je narod hvalio. **14** I pridruživalo im se sve više pobožnih u Gospodu, mnoštvo muškaraca i žena, **15** tako da su čak i na ulice iznosili bolesnike i stavljali ih na nosila i postelje, ne bi li, kad Petar bude prolazio, barem njegova senka pala na nekoga od njih. **16** Okupljalo se i mnoštvo iz gradova oko Jerusalima, donoseći bolesne i one koje su mučili nečisti duhovi, i svi su bili izlečeni.

17 Tada su se podigli prvosveštenik i svi koji su s njim bili, od sekte sadukeja, puni ljubomore **18** uhvatili apostole i bacili ih u zatvor. **19** Ali je Gospodnji anđeo noću otvorio zatvorska vrata, izveo ih i rekao: **20** „Idite, stanite u hram i govorite narodu sve reči o ovom životu!“ **21** Kad su to čuli, u zoru su ušli u hram i poučavali.

A kad su stigli prvosveštenik i oni koji su s njim bili, sazvali su Sanhedrin i celo veće starešina Izraelovih sinova, i poslali stražare u zatvor da ih dovedu. **22** Ali kad su stražari tamo stigli, nisu ih našli u zatvoru, pa su se vratili i javili: **23** „Zatvor smo našli zaključan i dobro osiguran, a stražare kako stoje pred vratima, ali kad smo otvorili, unutra nismo našli nikog.“ **24** Kad su hramski zapovednik i sveštenički glavari čuli te reči, u nedoumici su se pitali šta bi to moglo biti. **25** Tada je došao jedan čovek i javio im: „Eno, ljudi koje ste bacili u zatvor stoje u hramu i poučavaju narod.“ **26** Tada je zapovednik sa svojim stražarima otišao i doveo ih, ali ne na silu, jer su se bojali da ih narod ne kamenuje.

27 Tako su ih doveli i postavili u dvoranu Sanhedrina. A prvosveštenik ih je ispitivao **28** i rekao: „Strogo smo vam zabranili da ne učite u to ime, a vi ste napunili Jerusalim svojim učenjem i hoćete da na nas navučete krv tog čoveka.“ **29** A Petar i drugi apostoli na to su rekli: „Bogu se treba pokoravati, pre nego ljudima. **30** Bog naših praočeva uskrsnuo je Isusa, koga ste vi ubili i obesili na drvo. **31** Njega je Bog uzvisio sebi zdesna kao Vođu i Spasitelja, da dâ pokajanje Izraelu i oproštenje grehova. **32** Mi smo svedoci tih događaja, kao i Duh sveti, koji Bog dade onima koji mu se pokoravaju.“

33 Kad su to čuli, strašno su se razgnevili i hteli su da ih ubiju. **34** Ali u Sanhedrinu je ustao jedan farisej po imenu Gamaliel, učitelj Zakona koga je poštovao ceo narod, i zapovedio da se apostoli nakratko izvedu napolje. **35** Tada im je rekao: „Ljudi Izraelci, dobro pazite šta ćete uraditi s ovim ljudima. **36** Jer pre nekog vremena ustao je Teuda, tvrdeći da je neko, i uz njega je pristalo oko četiristo ljudi. Ali on je bio ubijen, i svi oni koji su ga slušali razbežali su se i nestali. **37** Posle njega je u dane popisa ustao Juda Galilejac i povukao narod za sobom. I on je poginuo, a svi koji su ga slušali rasuli su se. **38** Zato vam sada kažem: Ne dirajte te ljude, nego ih pustite jer ako je ova zamisao ili ovo delo od ljudi, propašće, **39** ali ako je od Boga, nećete moći da ih zaustavite – inače bi se moglo pokazati da se borite protiv Boga.“ **40** Oni su ga poslušali, pa su dozvali apostole, išibali ih, naredili im da više ne govore u Isusovo ime i pustili ih da idu.

41 A oni su onda otišli iz Sanhedrina, radujući se što su bili dostojni da podnesu sramotu zbog njegovog imena. **42** I svaki su dan u hramu i po kućama bez prestanka poučavali i propovedali dobru vest Hrista Isusa.

6 A u te dane, kad se povećavao broj učenika, Judejci koji su govorili grčki gunđali su protiv Judejaca koji su govorili hebrejski, jer su njihove udovice bile zapostavljene prilikom svakodnevnog deljenja hrane. **2** Zato su dvanaestorica pozvali k sebi mnoštvo učenika i rekli: „Nije u redu da mi ostavimo Božju reč kako bismo delili hranu. **3** Zato, braćo, pronađite među sobom sedam ljudi na dobrom glasu, koji su puni Duha svetoga i mudrosti, pa da njih postavimo nad ovim potrebnim poslom, **4** a mi ćemo se posvetiti molitvi i poučavanju Božje reči.“ **5** Taj se predlog dopao celom mnoštvu, pa su izabrali Stefana, čoveka punog vere i Duha svetog,

zatim Filipa, Prohora, Nikanora, Timona,
Parmena i Nikolu, prozelita iz Antiohije.* **6**
Postavili su ih pred apostole, a oni su se po-
molili, a zatim položili ruke na njih. **7** Tako
je Božja reč sve više napredovala, i veoma se
umnožavao broj učenika u Jerusalimu, a i
mnogi sveštenici prihvatali su veru.

8 A Stefan, čovek pun dobrote i sile, činio
je mnoga čuda i znakove među narodom. **9**
Ali ustali su neki od onih iz takozvane Sina-
goge oslobođenika,* zatim neki od Kirenaca i
Aleksandrinaca i od onih iz Kilikije i Azije,
da bi se prepirali sa Stefanom, **10** ali nisu
mogli da se suprotstave mudrosti i duhu ko-
jim je govorio. **11** Tada su tajno nagovorili
neke ljude da kažu: „Čuli smo ga kako govori
hulne reči na Mojsija i na Boga.“ **12** I pobu-
nili su narod, starešine i pismoznalce, pa su
ga napali, zgrabili i odveli pred Sanhedrin. **13**
Zatim su izveli lažne svedoke, koji su rekli:
„Ovaj čovek ne prestaje da govori protiv o-
vog svetog mesta i protiv Zakona. **14** Na pri-
mer, čuli smo ga kako govori da će taj Isus
Nazarećanin razvaliti ovo mesto i izmeniti o-
bičaje koje nam je predao Mojsije.“

15 I kad su ga svi oni koji su sedeli u San-
hedrinu pogledali, videli su da mu je lice bilo
kao lice anđela.

7 Tada je prvosveštenik upitao: „Je li to
tako?“ **2** A Stefan je rekao: „Ljudi, braćo
i očevi, čujte! Bog slave pojavio se našem
praocu Abramu dok je on bio u Mesopota-
miji, pre nego što se nastanio u Haranu, **3** i
rekao mu: ‘Idi iz svoje zemlje i od svog roda
i pođi u zemlju koju ću ti pokazati.’ **4** Tada je
izašao iz haldejske zemlje i nastanio se u Ha-
ranu. Odande ga je Bog, posle smrti njegovog
oca, uputio da se preseli u ovu zemlju u kojoj
vi sada živite. **5** Ali mu nije dao nasledstva u
njoj, nijednu stopu, nego mu je obećao, dok
još nije imao dece, da će je dati u posed njemu
i njegovom potomstvu posle njega. **6** Bog je
zatim rekao da će njegovi potomci biti stranci
u tuđoj zemlji i da će biti porobljeni i tlačeni
četiristo godina. **7** ‘A narodu kojem će robo-
vati ja ću suditi,’ rekao je Bog, ‘a posle toga
će izaći i služiti mi na ovom mestu.’*

8 Dao mu je i savez obrezanja. Tako mu
se rodio Isak, koga je obrezao osmog dana, a
Isaku Jakov, a Jakovu dvanaest naših prao-
čeva. **9** A praočevi su iz ljubomore prodali Jo-
sifa u Egipat. Ali Bog je bio s njim, **10** i izba-
vio ga iz svih njegovih nevolja i dao mu da
stekne naklonost faraona, egipatskog kralja, i
da se pred njim pokaže mudrim. A on ga je
postavio da upravlja Egiptom i celim njego-
vim dvorom. **11** Ali ceo Egipat i Hanan
zahvatila je glad, velika nevolja, pa naši pra-
očevi nisu mogli da nađu hranu. **12** Ali Jakov
je čuo da u Egiptu ima hrane i poslao je tamo
naše praočeve prvi put. **13** A kad su otišli
drugi put, Josif se otkrio svojoj braći, pa je
faraon saznao Josifovo poreklo. **14** Tada je
Josif poslao po svog oca Jakova, i pozvao o-
dande njega i svu rodbinu, ukupno sedamde-
set i pet duša.* **15** Tako je Jakov otišao u Egi-
pat. I umrli su i on i naši praočevi, **16** i bili su
preneseni u Šekem i položeni u grob koji je
Abram srebrom kupio od Emorovih sinova u
Šekemu.

17 Kako se približavalo vreme da se
ispuni obećanje koje je Bog dao Abramu, na-
rod u Egiptu je rastao i množio se. **18** Tada je
Egiptom zavladao drugi kralj, koji nije poz-
navao Josifa. **19** Lukavo je koristio svoju moć

* **6:5** Reč je o sirijskoj Antiohiji na reci Orontes (današnja Antakija u Turskoj). Postojala je još jedna Antiohija u okrugu Pisidiji (Dela 13:14) u južnom delu provincije Galatije.

* **6:9** Doslovno: „libertina.“

* **7:7** Vidi: 2. Mojsijeva 3:12.

* **7:14** U 1. Mojsijevoj 46:27 i 2. Mojsijevoj 1:5, reč je o sedamdeset duša – potomstvu Jakovljevu – koje je Josif doveo u Egipat. U 1. Mojsijevoj 46:26 nalazimo 66 osoba, bez žena Jakovljevih sinova, te pošto su Josif i Benjamin, njegovi unuci Jefrem i Manasija, kao i 5 praunuka (vidi 1. Dnevnika 7:14-21) već bili u Egiptu, to je ukupno 75 članova na koje se poziva Stefan.

protiv našeg roda i prisiljavao naše očeve da svoju novorođenu decu predaju da budu pogubljena. **20** Baš u to vreme rodio se Mojsije. On je bio ugodan u Božjim očima. Tri meseca bio je odgajan u domu svog oca. **21** A kad je bio ostavljen, uzela ga je faraonova kći i odgajila ga kao svog sina. **22** Tako je Mojsije bio poučen svoj egipatskoj mudrosti. Bio je silan u rečima i delima.

23 Kad je navršio četrdeset godina, došlo mu je u srce da obiđe svoju braću, Izraelove sinove. **24** Kad je video kako se čini nepravda jednom Izraelcu, on je skočio u odbranu i osvetio zlostavljanog, ubivši Egipćanina. **25** Mislio je da će njegova braća shvatiti da im Bog daje spasenje njegovom rukom, ali oni to nisu shvatili. **26** A sutradan se pojavio pred njima dok su se dvojica tukla. On je pokušao da ih pomiri, govoreći: 'Ljudi, braća ste. Zašto zlostavljate jedan drugog?' **27** Ali ga je onaj koji je zlostavljao svog bližnjeg odbio rečima: 'Ko je tebe postavio za vladara i sudiju nad nama? **28** Hoćeš li i mene da ubiješ isto kao što si juče ubio onog Egipćanina?' **29** Kad je to Mojsije čuo, pobegao je i naselio se u madijanskoj zemlji, gde su mu se rodila dva sina.

30 Nakon četrdeset godina, pojavio mu se anđeo Gospodnji u pustinji kod gore Sinaj u plamenu gorućeg grma. **31** Kad je to Mojsije video, začudio se tom prizoru. Dok je prilazio da bolje pogleda, začuo se Gospodnji glas: **32** 'Ja sam Bog tvojih praočeva, Bog Abramov, Isakov i Jakovljev.'* Drhteći od straha, Mojsije se više nije usudio da pogleda. **33** Tada mu je Gospod rekao: 'Izuj sandale sa svojih nogu, jer je mesto na kome stojiš sveta zemlja. **34** Video sam kako se moj narod zlostavlja u Egiptu i čuo sam njihov vapaj, pa sam sišao da ih izbavim. A sad idi, šaljem te u Egipat!'* **35** Tog Mojsija, koga su se odrekli rečima: 'Ko je tebe postavio za vladara i sudiju?,'* njega je Bog rukom anđela koji mu se pojavio u grmu poslao kao vladara i izbavitelja. **36** Taj čovek ih je izveo čineći čuda i znakove u Egiptu i u Crvenom moru i u pustinji četrdeset godina.

37 To je onaj Mojsije koji je rekao Izraelovim sinovima: 'Gospod naš Bog će vam podići proroka između vaše braće kao što sam ja, njega ćete slušati.'* **38** To je onaj koji je bio među narodom u pustinji s anđelom koji mu je govorio na gori Sinaj, i s našim praočevima. On je primio svete objave koje još žive, da ih preda vama. **39** Njemu naši praočevi nisu hteli biti poslušni, nego su ga odbacili i u svojim se srcima vratili u Egipat, **40** pa su rekli Aronu: 'Napravi nam bogove koji će ići pred nama. Jer ne znamo šta se desilo s tim Mojsijem, koji nas je izveo iz egipatske zemlje.'* **41** Tako su tih dana napravili tele i prineli žrtvu tom idolu, pa su se veselili zbog dela svojih ruku. **42** Zato se Bog okrenuo od njih i pustio ih da obožavaju nebesku vojsku, kao što je napisano u proročkoj knjizi: 'Zar ste meni četrdeset godina u pustinji prinosili životinjske i druge žrtve, dome Izraelov? **43** Ne, nego ste nosili Molohov šator i zvezdu boga Remfana,* likove koje ste napravili da im se klanjate. Zato ću vas prognati dalje od Vavilona.'

44 Naši praočevi imali su šator svedočanstva u pustinji, kao što je on odredio kad je rekao Mojsiju da ga izradi po uzoru koji je video. **45** Taj šator su naši praočevi preuzeli od svojih očeva i uneli ga pod vođstvom Jošue Nunova u zemlju koju su posedovali drugi narodi, koje je Bog oterao pred našim praočevima. Tamo je ostao sve do Davidovih dana. **46** A David je uživao naklonost u Božjim očima i molio se da mu dopusti da sagradi boravište Jakovljevom Bogu. **47** Ipak,

* **7:32** Vidi: 2. Mojsijeva 3:7-10.
* **7:34** Vidi: 2. Mojsijeva 3:5.
* **7:35** Vidi: 2. Mojsijeva 2:14.
* **7:37** Vidi: 5. Mojsijeva 18:15.
* **7:40** Vidi: 2. Mojsijeva 32:1.
* **7:43** Vidi: Amos 5:25-26.

Njegov dom je sagradio Solomon. **48** Ali Najviši ne prebiva u građevinama koje su sagrađene rukama, kao što govori prorok: **49** ‘Nebo je moj presto, a zemlja je podnožje mojim nogama. Kakav ćete mi dom sagraditi?,’ govori Gospod. ‘Gde je mesto mog počinka? **50** Zar nije moja ruka sve to načinila?’*

51 Vi tvrdokorni ljudi neobrezanih srca i ušiju! Vi se stalno opirete Duhu svetom – kako su činili vaši praočevi, tako i vi činite. **52** Koga od proroka nisu progonili vaši praočevi? Čak su i poubijali one koji su ukazivali na dolazak Pravednika, čiji ste vi sada izdajnici i ubice postali, **53** vi koji ste primili Zakon preko anđela, ali ga se niste držali.“

54 Kad su to čuli, razljutili su se u srcu i škrgutali zubima na njega. **55** A on je, pun Duha svetog, upro pogled u nebo i ugledao Božju slavu i Isusa kako stoji s desne strane Bogu, **56** pa rekao: „Evo, vidim otvorena nebesa i Sina čovečijeg kako stoji s desne strane Bogu.“ **57** Na to su oni iz sveg glasa povikali i zapušili uši rukama pa svi zajedno navalili na njega. **58** Onda su ga izbacili iz grada i zasuli ga kamenjem. A svedoci toga odložili su svoje ogrtače do nogu mladića koji se zvao Saul. **59** Dok su ga kamenovali, Stefan je rekao: „Gospode Isuse, primi moj duh.“ **60** Zatim je kleknuo i iz sveg glasa povikao: „Gospode, ne uzmi im ovo za greh!“ Kad je to rekao, izdahnuo* je.

8 Saul je odobravao njegovo ubistvo. Onog dana nastalo je veliko progonstvo zajednice u Jerusalimu, pa su se svi osim apostola rasuli po judejskim i samarijskim krajevima. **2** Bogobojazni ljudi odneli su Stefana da ga sahrane, i mnogo su za njim plakali. **3** A Saul je progonio pozvane: upadao u kuće i odvodio i muškarce i žene pa ih predavao u zatvor.

4 Ali oni koji su se rasuli po drugim krajevima objavljivali su Božju reč, svuda kuda su prolazili. **5** Tako je Filip otišao u grad Samariju i propovedao im Hrista. **6** Mnoštvo je jednodušno i pažljivo pratilo ono što je Filip govorio, slušajući ga i gledajući znake koje je činio. **7** Jer je bilo mnogo ljudi opsednutih nečistim duhovima, koji su izlazili vičući na sav glas. Mnogi paralizovani i hromi bili su izlečeni. **8** Tako je nastala velika radost u tom gradu.

9 U njemu je bio jedan čovek koji se zvao Simon, koji se ranije bavio magijom i izazivao divljenje samarijskog naroda, tvrdeći za sebe da je nešto veliko. **10** I svi, od najmanjeg do najvećeg, slušali su ga pažljivo i govorili: „Ovaj čovek je Božja sila, sila velika.“ **11** Pristajali su uz njega jer je već duže vreme izazivao njihovo divljenje svojim magijskim umećem. **12** Ali kad su poverovali Filipu, koji je objavljivao dobru vest o Božjem kraljevstvu i o imenu Isusa Hrista, krštavali su se i muškarci i žene. **13** I sam Simon prihvatio je Božju nauku i nakon krštenja stalno bio uz Filipa. Bio je zadivljen gledajući znake i velika i moćna dela koja su se događala.

14 Kad su apostoli u Jerusalimu čuli da je Samarija prihvatila Božju reč, poslali su k njima Petra i Jovana, **15** koji su došli i molili se za njih da dobiju Duh sveti. **16** Naime, Duh još nije bio sišao ni na koga od njih, nego su samo bili kršteni u ime Gospoda Isusa. **17** Tada su položili ruke na njih i oni su primili Duh sveti.

18 Videvši da ljudi primaju Duh kad apostoli na njih polože ruke, Simon im je ponudio novac **19** i rekao: „Dajte i meni tu moć da svako na koga položim ruke primi Duh sveti.“ **20** Ali Petar mu reče: „Neka tvoje srebro propadne zajedno s tobom, jer si mislio da novcem stekneš Božji dar! **21** Ti nemaš ni najmanjeg udela u ovome, jer tvoje srce nije pravo u Božjim očima. **22** Pokaj se, dakle, zbog te svoje zloće i usrdno moli Gospoda da

* **7:50** Vidi: Isaija 66:1.

* **7:60** Doslovno: „zaspao.“

ti se oprosti što si u srcu imao tu zamisao, **23** jer vidim da si pun otrovne žuči i nepravednosti.“ **24** A Simon mu na to reče: „Usrdno se molite Gospodu za mene da me ne zadesi ništa od onoga što ste rekli.“

25 Kad su dali temeljno svedočanstvo i izneli Gospodnju reč, vratili su se u Jerusalim i objavljivali dobru vest mnogim samarićanskim selima.

26 A Gospodnji anđeo reče Filipu: „Ustani i idi prema jugu, na put koji se spušta iz Jerusalima u Gazu.“ (Taj put je pust.) **27** Na to je on ustao i pošao. Usput je sreo jednog Etiopljanina *evnuha,*[*] dvoranina, visokog dostojanstvenika kandake,[*] etiopske kraljice, koji je bio nad svom njenom riznicom. On je bio u Jerusalimu da se pokloni Bogu, **28** a sada se vraćao. Sedeo je u svojim kolima i naglas čitao proroka Isaiju. **29** A Duh je rekao Filipu: „Idi do tih kola i ne udaljuj se od njih.“ **30** Na to je Filip pritrčao i čuo kako on čita proroka Isaiju, pa ga je upitao: „Razumeš li to što čitaš?“ **31** A on je rekao: „Kako bih mogao ako mi neko ne objasni?“ I zamolio je Filipa da se popne i sedne pored njega. **32** A čitao je ove reči iz Pisma: „Odveli su ga kao ovcu na klanje. Kao što je jagnje nemoćno pred onim koji ga striže, tako ni on nije otvorio svoja usta. **33** U njegovom poniženju uskraćen mu je bio pravedan sud. Ko će ispričati pojedinosti o njegovom poreklu? Jer se njegov život istrže sa zemlje.“[*]

34 A dvoranin je tada rekao Filipu: „Molim te, reci mi o kome ovo govori prorok? O sebi ili o nekom drugom?“ **35** Tada je Filip progovorio pa mu je počevši od tih reči iz Pisma, objavio dobru vest o Isusu. **36** Dok su išli putem, došli su do neke vode, a dvoranin reče: „Evo vode! Šta me sprečava da se krstim?“ **37** A Filip mu reče: „Ako veruješ svim svojim srcem, možeš.“ A on reče: „Verujem da je Isus Hristos Sin Božji.“ **38** Tada je zapovedio da kola stanu, pa su obojica sišli u vodu, i Filip i dvoranin, i Filip ga je krstio. **39** Kad su izašli iz vode, Gospodnji Duh je uzeo Filipa, i dvoranin ga više nije video, nego je radosno produžio svojim putem. **40** A Filip se našao u Azotu,[*] i prolazeći tuda, objavljivao je dobru vest svim gradovima dok nije stigao u Cezareju.

9 Saul, koji je bio ispunjen pretnjom i silnom željom da pobije Gospodnje učenike, otišao je kod prvosveštenika **2** i zatražio od njega pisma za sinagoge u Damasku, kako bi sve koje nađe od ovog Puta, i muškarce i žene, okovane doveo u Jerusalim.

3 Kad se na svom putu približio Damasku, odjednom ga je obasjala svetlost s neba, **4** pa je pao na zemlju i začuo glas koji mu se obratio: „Saule, Saule, zašto me progoniš?“ **5** A on je upitao: „Ko si ti, Gospode?“ A Gospod reče: „Ja sam Isus, koga ti progoniš. Teško ti je protiv bodila[*] ritati se.“ A on drhteći i pun strahopoštovanja reče: „Gospode, šta želiš da činim?“ I Gospod mu reče: **6** „Sad ustani i idi u grad, i reći će ti se šta treba da činiš.“ **7** Ljudi koji su putovali s njim stajali su bez reči, jer su, doduše, čuli da neko govori, ali nikoga nisu videli. **8** Tada je Saul ustao sa zemlje. Ali, iako su mu oči bile otvorene, ništa nije video, pa su ga zato uzeli za ruku i odveli u Damask. **9** Tako tri dana ništa nije video, a nije ni jeo ni pio.

10 U Damasku je bio jedan učenik koji se zvao Ananija. Njemu je Gospod rekao u viziji:

[*] **8:27** Kako je ovaj čovek izgleda bio obraćenik u judaizam i vraćao se iz Jerusalima sa bogosluženja, ne može biti reč o evnuhu, jer Tora zabranjuje uškopljenicima kako konverziju u judaizam tako i službu u hramu (vidi 5. Mojsijeva 23:1). Pre će biti da je aramejska reč „m'haimna“ prevedena kao „evnuh,“ umesto „vernik,“ jer ima i to značenje.

[*] „Kandaka“ je titula etiopskih kraljica (kao što je „faraon“ titula egipatskih vladara).

[*] **8:33** Vidi: Isaija 53. glava.

[*] **8:40** Grčki naziv za Ašdod.

[*] **9:5** Ili: „ostanu.“ U pitanju je štap sa metalnim šiljkom za gonjenje stoke. Vidi takođe Dela 26:14.

„Ananija!“ On se odazvao: „Evo me, Gos-
pode!“ **11** A Gospod mu je rekao: „Ustani, idi
u ulicu koja se zove Prava, i u Judinoj kući
potraži čoveka iz Tarsa po imenu Saul. On se
upravo moli, **12** i u viziji je video kako čovek
po imenu Ananija ulazi i polaže ruke na njega
da bi mu se vratio vid.“ **13** Ali Ananija odgo-
vori: „Gospode, od mnogih sam čuo za tog
čoveka, da je mnogo zla naneo tvojim sve-
tima u Jerusalimu. **14** A i ovde ima ovlašćenje
od sveštenučkih glavara da baci u okove sve
koji prizivaju tvoje ime.“ **15** Ali Gospod mu
reče: „Idi, jer mi je taj čovek izabrano oruđe
da nosi moje ime neznabošcima, a i kralje-
vima i Izraelovim sinovima. **16** Ja ću mu po-
kazati koliko mora pretrpeti za moje ime.“

17 Tako je Ananija otišao i ušao u kuću pa
položio ruke na njega i rekao: „Brate Saule!
Gospod, Isus, koji ti se pojavio na putu kojim
si dolazio, poslao me je da ti se vrati vid i da
se ispuniš Duhom svetim.“ **18** I odmah mu je
s očiju spalo nešto kao ljuske, pa mu se vratio
vid. On je ustao i krstio se, **19** a onda uzeo
hranu i okrepio se.

Nekoliko dana ostao je sa učenicima u Da-
masku, **20** a zatim je u sinagogama odmah
propovedao Hrista, da je on Sin Božji. **21** Svi
koji su ga slušali bili su zadivljeni i govorili
su: „Zar nije ovo onaj koji je u Jerusalimu
hteo da istrebi one koji prizivaju ovo ime, i
koji je došao ovamo da bi ih okovane odveo
sveštenučkim glavarima?“ **22** A Saul je bivao
sve silniji i izazivao zbunjenost kod Judejaca
koji su živeli u Damasku, navodeći dokaze da
je Isus zaista Hristos.

23 Kad je prošlo dosta vremena, Judejci su
se dogovorili da ga ubiju. **24** Ali, Saul je doz-
nao za njihovu zaveru. Danju i noću oni su
nadzirali gradska vrata da bi ga ubili. **25** Zato
su ga njegovi učenici uzeli i noću u jednoj
korpi spustili kroz otvor u zidu.

26 Kad je stigao u Jerusalim, pokušao je
da se pridruži učenicima, ali su ga se svi pla-
šili, jer nisu verovali da je postao Gospodnji
učenik. **27** Tada se Barnaba zauzeo za njega i
odveo ga k apostolima, pa im detaljno ispri-
čao kako je Saul na putu video Gospoda, koji
mu se obratio, i kako je u Damasku odvažno
govorio u Isusovo ime. **28** Tako je on ostao s
njima i slobodno se kretao po Jerusalimu,
odvažno govoreći u ime Gospoda Isusa. **29** I
govorio je smelo u ime Gospoda Isusa, i ras-
pravljao se sa Grcima, ali oni su gledali da ga
ubiju. **30** Kad su braća to otkrila, odvela su ga
u Cezareju i poslala u Tars.

31 Tada je za pozvane po celoj Judeji, Ga-
lileji i Samariji nastupilo razdoblje mira, u
kom su se poučavali i hodili u strahu Gospod-
njem i u utehi svetog Duha, umnožavajući se.

32 Petar je obilazeći sve krajeve, došao i
k svetima koji su živeli u Lidi. **33** Tamo je
našao jednog čoveka po imenu Eneja, koji je
osam godina bio privezan za postelju, jer je
bio paralizovan. **34** Petar mu je rekao: „Eneja,
Isus Hristos te isceljuje. Ustani i namesti
svoju postelju.“ I on je odmah ustao. **35** Vi-
deli su ga svi u Lidi i ravnici Saron, i obratili
se Gospodu.

36 U Jopi je bila jedna učenica po imenu
Tabita, što u prevodu znači Dorka.[*] Ona je
bila bogata dobrim delima i pomagala je siro-
mašnima. **37** Ali tih dana ona se razbolela i
umrla. Tada su je okupali i položili u gornju
sobu. **38** A pošto je Lida bila blizu Jope, uče-
nici su čuli da je Petar u Lidi pa su poslali
dvojicu s molbom: „Dođi k nama, ne okle-
vaj.“ **39** Petar je tada ustao i otišao s njima.
Kad je stigao, odveli su ga u gornju sobu, i
tamo su mu sve udovice prišle plačući i poka-
zujući mnoge haljine i ogrtače koje je Dorka
sašila dok je bila s njima. **40** Tada je Petar
svima rekao da izađu, pa je kleknuo, pomolio
se i okrenuo se prema telu, rekavši: „Tabita,
ustani!“ Ona je otvorila oči, zatim ugledala

[*] **9:36** Grčko ime „Dorka“ i aramejsko ime „Tabita“ znače „gazela.“

Petra i sela. **41** On joj je pružio ruku i podigao
je. Tada je pozvao svete i udovice i pokazao
im je živu. **42** To se pročulo po celoj Jopi i
mnogi su poverovali u Gospoda. **43** Petar je
duže vreme ostao u Jopi kod nekog Simona,
kožara.

10 U Cezareji je bio jedan čovek po i-
menu Kornelije, stotnik[*] takozvane I-
talijanske čete, **2** pobožan čovek koji
se bojao Boga, kao i celo njegovo domaćin-
stvo. Velikodušno je davao milostinju narodu
i neprestano je upućivao usrdne hvale Bogu.
3 Negde oko devetog[*] sata dana on je jasno u
viziji video Božjeg anđela kako dolazi k
njemu i kaže mu: „Kornelije!“ **4** On se zagle-
dao u njega, pa ga je uplašeno upitao: „Mo-
lim, Gospode?“ A on mu je rekao: „Tvoje
molitve i milosrdna dela doprla su do Boga i
on ih se setio. **5** Zato sada pošalji ljude u Jopu
i pozovi Simona zvanog Petar. **6** On je gost
kod nekog Simona, kožara, koji ima kuću po-
red mora: on će ti reći šta treba da radiš.“ **7**
Čim je otišao anđeo koji mu je govorio, on je
pozvao dvojicu slugu i jednog pobožnog voj-
nika koji je uvek bio uz njega, **8** pa im sve
ispričao i poslao ih u Jopu.

9 Sutradan, dok su bili na putu i približa-
vali se gradu, Petar je oko šestog[*] sata otišao
na krov kuće da se moli. **10** Pošto je oglad-
neo, hteo je nešto da pojede. Dok su mu pri-
premali jelo, on je pao u zanos,[*] **11** i video
otvoreno nebo i nešto poput velikog platna
uhvaćenog za četiri kraja kako silazi na zem-
lju. **12** U njemu su bile sve vrste četvorono-
žaca i gmižućih zemaljskih stvorenja i nebe-
skih ptica. **13** I jedan glas mu je rekao:
„Ustani, Petre, kolji i jedi!“ **14** Ali Petar je
rekao: „Nipošto, Gospode, jer nikada nisam
jeo ništa pogano i nečisto.“ **15** Na to mu je
glas opet, po drugi put, rekao: „Ne zovi poga-
nim ono što je Bog očistio.“ **16** To se pono-
vilo i treći put, a onda je sve odjednom bilo
uzeto na nebo.

17 Dok se Petar zbunjeno pitao šta bi
mogla značiti ta vizija, gle, ljudi koje je po-
slao Kornelije stajali su pred vratima, pošto
su se raspitali za Simonovu kuću. **18** Pozvali
su ukućane i upitali da li je tu u gostima Si-
mon zvani Petar. **19** Dok je Petar razmišljao
o viziji, Duh mu je rekao: „Traže te tri čo-
veka. **20** Ustani, siđi pa pođi s njima bez okle-
vanja, jer sam ih ja poslao.“ **21** Tada je Petar
sišao k ljudima koji su mu poslati od Korne-
lija i rekao: „Evo, ja sam onaj koga tražite.
Zbog čega ste došli?“ **22** Oni su mu rekli:
„Stotnik Kornelije, pravedan čovek koji se
boji Boga i o kome dobro govori ceo judejski
narod, dobio je uputstvo od Boga preko sve-
tog anđela da te pozove u svoj dom, da čuje
ono što imaš da kažeš.“ **23** Tada ih je pozvao
unutra i ugostio ih.

Sutradan je ustao i otišao s njima, a i neka
braća iz Jope pošla su s njim. **24** Drugog dana
stigao je u Cezareju. Kornelije ih je očekivao
pa je sazvao svoje rođake i bliske prijatelje.
25 Dok je Petar ulazio, Kornelije mu je izašao
u susret, pao pred njegove noge i poklonio mu
se. **26** Ali Petar ga je podigao, govoreći:
„Ustani! I ja sam samo čovek.“ **27** I dok je s
njim razgovarao, ušao je unutra i našao
mnogo okupljenih ljudi, **28** pa im rekao:
„Dobro znate kako je nezakonito Judejcu da
se druži s čovekom iz drugog naroda ili da
dolazi kod njega, ali meni je Bog pokazao da
nijednog čoveka ne zovem poganim ili neči-
stim. **29** Zato sam bez pogovora došao kad ste
poslali po mene. Pitam vas, stoga, zašto ste
poslali po mene?“

30 Tada Kornelije reče: „Pre četiri dana,
postio sam do ovog sata, i u deveti[*] sat molio

---

[*] **10:1** Ili: „centurion,“ to jest zapovednik čete od 100 vojnika.

[*] **10:3** Oko 15 sati, prema savremenom računanju vremena.

[*] **10:9** Oko 12 sati.

[*] **10:10** Ili bio „izvan sebe“ zbog vizije.

[*] **10:30** Oko 15 sati.

sam se u svojoj kući, kad gle, jedan čovek u
sjajnoj haljini stao je pred mene **31** i rekao:
‘Kornelije, uslišena je tvoja molitva i Bog se
setio tvojih milosrdnih dela. **32** Zato pošalji
nekoga u Jopu i pozovi Simona zvanog Petar.
Taj čovek je gost u kući Simona, kožara, po-
red mora.’ **33** Tako sam odmah poslao po
tebe, a ti si dobro učinio što si došao. I sada
smo svi ovde pred Gospodom Bogom da ču-
jemo sve što te uputio da kažeš.“

34 Tada je Petar progovorio: „Sad zaista
shvatam da Bog nije pristrasan, **35** nego iz
svakog naroda prihvata onog ko ga se boji i
čini što je pravedno. **36** On je poslao svoju reč
Izraelovim sinovima da im objavi dobru vest
mira preko Isusa Hrista. On je Gospod svima.
37 Vi znate o čemu se govorilo po celoj Ju-
deji, počevši od Galileje, nakon krštenja koje
je propovedao Jovan, **38** naime, o Isusu iz
Nazareta, kako ga je Bog pomazao Duhom
svetim i silom, a on je prolazio zemljom či-
neći dobro i lečeći sve koje je Đavo tlačio, jer
je Bog bio s njim. **39** Mi smo svedoci svega
što je činio u zemlji Judejaca i u Jerusalimu.
Njega su ubili obesivši ga na drvo. **40** A Bog
ga je treći dan uskrsnuo i dao mu da se pokaže
ljudima, **41** ali ne celom narodu, nego svedo-
cima koje je Bog unapred odredio – nama
koji smo jeli i pili s njim nakon što je ustao iz
mrtvih, **42** i zadužio* nas da propovedamo na-
rodu i svedočimo da je on onaj koga je Bog
postavio za sudiju živima i mrtvima. **43** O
njemu svedoče svi proroci, da svako ko ve-
ruje u njega dobija oproštenje greha kroz nje-
govo ime.“

44 Dok je Petar još govorio o tome, Duh
sveti je sišao na sve koji su slušali te reči. **45**
I pobožni ljudi iz obrezanja koji su došli s
Petrom bili su zadivljeni što je dar svetog
Duha bio izliven i na neznabošce, **46** jer su ih
čuli kako govore jezicima i veličaju Boga.
Petar je tada rekao: **47** „Može li iko uskratiti
vodu da se ne krste ovi koji su primili Duha
svetog kao što smo ga i mi primili?“ **48** Tako
ih je uputio da se krste u ime Isusa Hrista.
Tada su ga zamolili da ostane nekoliko dana.

11 Apostoli i braća koji su bili u Judeji
čuli su da su i neznabošci primili
Božju reč. **2** I kad iziđe Petar u Jeru-
salim, prepirali su se s njim oni koji su bili iz
obrezanja, **3** govoreći da je otišao u kuću ne-
obrezanih ljudi i da je jeo s njima. **4** Tada im
je Petar ispričao sve redom kako je bilo:

5 „Bio sam u gradu Jopi moleći se, pa sam
u zanosu imao viziju. Video sam nešto poput
velikog platna koje je bilo uhvaćeno za četiri
kraja kako silazi s neba i spušta se do mene.
6 Zagledao sam se u njega i zapazio četvoro-
nošce zemaljske i divlje životinje i gmižuća
stvorenja i ptice nebeske. **7** Čuo sam i glas
koji mi je rekao: ‘Ustani, Petre! Kolji i jedi!’
8 Ali ja sam rekao: ‘Nipošto, Gospode, jer
ništa pogano ili nečisto nikada nije ušlo u
moja usta.’ **9** A glas s neba odgovorio mi je
drugi put: ‘Ne nazivaj poganim ono što je
Bog očistio.’ **10** A to se ponovilo i treći put,
a onda je opet sve bilo uzeto na nebo. **11** I gle,
u tom trenutku pred kuću u kojoj smo bili
stala su tri čoveka poslata k meni iz Cezareje.
12 Tada mi je Duh rekao da bez oklevanja po-
đem s njima. Sa mnom su pošla i ova šesto-
rica braće, pa smo ušli u kuću tog čoveka.

13 On nam je ispričao da je u svojoj kući
video anđela koji je stao pred njega i rekao
mu: ‘Pošalji ljude u Jopu i pozovi Simona
zvanog Petar. **14** On će ti govoriti reči po ko-
jima ćeš biti spasen i ti i svi tvoji ukućani.’ **15**
A kad sam počeo da govorim, na njih je sišao
Duh sveti baš kao i na nas u početku. **16** Tada
sam se setio Gospodnjih reči: ‘Jovan je kršta-
vao vodom, a vi ćete biti kršteni u Duhu sve-
tom.’ **17** Dakle, ako je Bog isti dar dao njima
kao što ga je dao i nama koji verujemo u

* **10:42** Grčki „parangelo“ – prenositi poruku koja je zadata od jednog do drugog.

Gospoda Isusa Hrista, ko sam ja da bih mogao sprečiti Boga?“

18 Kad su to čuli, umirili su se i slavili Boga, govoreći: „Dakle, Bog je i neznabošcima darovao pokajanje u život.“

19 A oni što su se rasuli zbog nevolje koja je nastala zbog Stefana, stigli su sve do Fenikije, Kipra i Antiohije, ali nisu propovedali reč nikome osim Judejcima. 20 Ali među njima su bili i neki s Kipra i iz Kirene koji su došli u Antiohiju i razgovarali s ljudima koji su govorili grčki, objavljujući dobru vest o Gospodu Isusu. 21 A Gospodnja ruka je bila s njima, i mnogi su prihvatili Božju nauku i obratili se Gospodu.

22 Glas o njima došao je do ušiju skupštine u Jerusalimu, pa su poslali Barnabu u Antiohiju. 23 Kad je on stigao i video Božju blagodat,* obradovao se i sve ih hrabrio da odlučnim srcem ostanu verni Gospodu. 24 On je bio dobar čovek, pun Duha svetog i vere. A veliko mnoštvo ljudi pridružilo se Gospodu. 25 Zato je otišao u Tars da potraži Saula. 26 Kad ga je pronašao, odveo ga je u Antiohiju. I tako su se celu godinu sastajali s njima u skupštini i poučavali mnogi narod. Učenici su u Antiohiji prvi put nazvani hrišćanima.

27 Tih dana su proroci iz Jerusalima došli u Antiohiju. 28 Jedan od njih, koji se zvao Agab, ustao je i po Duhu predskazao da će po celom svetu zavladati velika glad. To se i dogodilo u vreme Klaudijeve vladavine. 29 Zato su učenici, svako prema svojim mogućnostima, odlučili da pošalju pomoć braći koja žive u Judeji i tako im posluže. 30 To su i učinili, poslavši je starešinama po Barnabi i Saulu.

12 Nekako u to vreme kralj Herod* podigao je ruke da zlostavlja neke iz zajednice. 2 Pogubio je mačem Jakova, Jovanovog brata. 3 Kad je video da je to po volji Judejcima, uhapsio je i Petra. Bilo je to o Prazniku beskvasnih hlebova. 4 Kad ga je uhvatio, bacio ga je u zatvor i dao da ga čuvaju četiri smene od po četiri vojnika, jer je nameravao da ga izvede pred narod posle Pashe. 5 Tako su Petra držali u zatvoru, a zajednica se usrdno molila Bogu za njega.

6 Noć pre nego što je Herod nameravao da ga izvede, Petar je spavao između dva vojnika, okovan dvostrukim lancima, a stražari su pred vratima čuvali stražu. 7 Kad gle, pojavio se Gospodnji anđeo i svetlost je obasjala ćeliju. Gurnuvši Petra u rebra, probudio ga je, govoreći: „Ustani, brzo!“ Tada su mu lanci spali s ruku. 8 Zatim mu je anđeo rekao: „Opaši se i obuj sandale.“ I on je učinio tako. Na kraju mu je rekao: „Ogrni svoj ogrtač i pođi za mnom.“ 9 On je izašao i pošao za njim, ali nije znao da je ono što je anđeo činio stvarnost, nego je mislio da ima viziju. 10 Prošavši prvu i drugu stražu, došli su do gvozdenih vrata koja vode u grad. Ona su im se sama otvorila pa su izašli i prošli jednu ulicu, a onda je anđeo odjednom otišao od njega. 11 A Petar je, došavši k sebi, rekao: „Sada zaista znam da je Gospod poslao svog anđela i izbavio me iz Herodove ruke i od svega što je judejski narod očekivao.“

12 Razmislio je o tome, i onda otišao u kuću Marije, majke Jovana koga zovu Marko. Tamo su se mnogi okupljeni molili. 13 Kad je pokucao na ulazna vrata, sluškinja po imenu Roda došla je da čuje ko je na vratima. 14 Ona je prepoznala Petrov glas, i od radosti nije otvorila vrata, nego je otrčala unutra i javila da Petar stoji pred vratima. 15 A oni su joj rekli: „Ti si poludela.“ Ali ona je uporno tvrdila da je on pred vratima. Na to su rekli: „To je njegov anđeo.“ 16 A Petar je i dalje kucao. Kad su otvorili, ugledali su ga i zaprepastili se. 17 Ali on im je rukom dao znak da ćute i onda im detaljno ispričao kako ga je Gospod izveo iz zatvora. Zatim je rekao:

* 11:23 Ili: „Božju nezasluživu milost.“

* 12:1 Herod Agripa I.

„Javite ovo Jakovu i braći." Tada je izašao i otišao na drugo mesto.

18 Kad je svanulo, među vojnicima je nastala velika uzbuna jer su se pitali šta se dogodilo s Petrom. **19** Herod je poslao ljude da ga traže, i pošto ga nije pronašao, ispitao je stražare i zapovedio da ih dovedu da se kazne. Tada je otišao iz Judeje u Cezareju i tamo ostao.

20 On je bio u sukobu s Tircima i Sidoncima. Zato su oni zajedno došli k njemu i kad su pridobili kraljevog ličnog sobara Blasta, zatražili su mir, jer je njihova zemlja dobijala hranu od kraljeve zemlje. **21** Ali, dogovorenog dana, Herod je obukao kraljevsko ruho, seo na sudsku stolicu i počeo im držati govor. **22** A okupljeni narod je povikao: „To je Božji glas, a ne ljudski!" **23** Tada ga je Gospodnji anđeo odmah udario, jer nije dao slavu Bogu, pa su ga izjeli crvi i tako je izdahnuo.

24 A Gospodnja reč je sve više rasla i širila se.

25 Barnaba i Saul isporučili su pomoć u Jerusalim, pa su se vratili uzevši sa sobom Jovana zvanog Marko.

13

U skupštini u Antiohiji proroci i učitelji bili su: Barnaba, Simeon zvani Niger, Lucije Kirenac, Manain, koji se školovao s tetrarhom[*] Herodom, i Saul. **2** Dok su jednom obavljali službu Gospodu i postili, Duh sveti je rekao: „Odvojte mi Barnabu i Saula za delo na koje sam ih pozvao." **3** Nakon što su postili i molili se, položili su ruke na njih i otpustili ih.

4 Tako su oni, koji su poslati svetim Duhom, otišli u Seleukiju, a odande otplovili na Kipar. **5** Kad su došli u Salaminu, objavljivali su reč Božju u judejskim sinagogama. Imali su i Jovana kao pomoćnika.

6 Kad su prošli celo ostrvo sve do Pafa, naišli su na jednog vračara, lažnog proroka, Judejca zvanog Barisus, **7** koji je bio s prokonzulom[*] Sergijem Pavlom, razboritim čovekom. On je k sebi pozvao Barnabu i Saula i zamolio ih da mu prenesu Božju reč. **8** Ali Elima, vračar (to je, naime, značenje njegovog imena), suprotstavio im se, nastojeći da prokonzula odvrati od vere. **9** A Saul, koji se zove i Pavle,[*] ispunio se Duhom svetim i oštro ga pogledao **10** pa rekao: „Sine Đavolji, pun svakojake prevare i pakosti, neprijatelju svake pravednosti, zar nećeš prestati da iskrivljuješ prave Gospodnje puteve? **11** I zato, Gospodnja ruka dolazi na tebe, i oslepećeš i neko vreme nećeš videti sunca." I odmah je na njega pala gusta magla i tama, pa je hodao naokolo tražeći ljude da ga vode za ruku. **12** Tada je prokonzul, videvši šta se dogodilo, prihvatio Gospoda, jer je bio zadivljen Gospodnjim učenjem.

13 A Pavle i oni koji su bili s njim otplovili su iz Pafa i stigli u Pergu u Pamfiliji. Ali Jovan ih je napustio i vratio se u Jerusalim. **14** Iz Perge su krenuli dalje i došli u Antiohiju u Pisidiji. Na dan šabata ušli su u sinagogu i seli. **15** Posle javnog čitanja Zakona i Proroka, starešine sinagoge poslali su po njih, govoreći: „Ljudi, braćo, ako imate koju reč ohrabrenja za narod, recite!" **16** Na to je Pavle ustao, dao znak rukom i rekao:

„Ljudi, Izraelci i vi ostali koji se bojite Boga, čujte! **17** Bog ovog naroda, Izraela, izabrao je naše praočeve i uzvisio naš narod dok su bili došljaci u egipatskoj zemlji, pa ih je podignutom rukom izveo iz nje. **18** I oko četrdeset godina podnosio ih je u pustinji. **19** Kad je uništio sedam naroda u zemlji Hanan, razdelio je žrebom njihovu zemlju. **20** Nakon toga dao im je sudije oko četiristo pedeset godina do proroka Samuela. **21** A tada su

[*] **13:1** Tetrarh – titula vladara koji je u Rimskoj imperiji vladao nad četvrtinom provincije ili kao jedan od četiri vladara u provinciji. Nazivan je i kraljem.

[*] **13:7** U Rimskoj imperiji, upravitelj provincije bio je odgovoran rimskom senatu.

[*] **13:9** Paulos na grčkom, „mali" ili „ponizan."

zatražili kralja i Bog im je na četrdeset godina
dao Saula, Kišovog sina, čoveka iz Benjami-
novog plemena. **22** Kad je njega svrgnuo, za
kralja im je podigao Davida, za koga je
posvedočio: ‘Našao sam Davida, Jesejevog
sina, čoveka po svom srcu, koji će učiniti sve
što želim.’[*] **23** Iz njegovog potomstva Bog je
prema svom obećanju doveo Izraelu spasite-
lja, Isusa. **24** Pre njegovog dolaska, Jovan je
propovedao celom izraelskom narodu da
treba da se krste u znak pokajanja. **25** A kad
je Jovan bio pri kraju svoje službe, govorio
je: ‘Šta mislite, ko sam ja? Ja nisam onaj za
koga me smatrate. Ali, za mnom dolazi onaj
kome ja nisam dostojan ni sandale na nogama
odvezati.’[*]

26 Ljudi, braćo, sinovi Abramove loze i vi
ostali koji se bojite Boga, nama je upućena ta
reč o spasenju. **27** Jer stanovnici Jerusalima i
njihovi poglavari nisu ga prepoznali, nego su
svojom presudom ispunili ono što su govorili
Proroci, a što se naglas čita svake Subote. **28**
Premda nisu našli ništa čime bi zaslužio smrt,
tražili su od Pilata da ga pogubi. **29** A kad su
izvršili sve što je bilo napisano o njemu, ski-
nuli su ga sa drveta i položili u grob. **30** Ali
Bog ga je podigao iz mrtvih, **31** i on se mnogo
dana pojavljivao onima koji su s njim otišli iz
Galileje u Jerusalim, a koji su sada njegovi
svedoci pred narodom.

32 I mi sad vama objavljujemo dobru vest
o obećanju datom našim praočevima, **33** da
ga je Bog u potpunosti ispunio nama, njiho-
voj deci, time što je podigao Isusa, kao što je
napisano u drugom psalmu: ‘Ti si moj sin, da-
nas te rodih.’[*] **34** A da ga je uskrsnuo iz
mrtvih tako da se više neće vratiti u raspadlji-
vost, Bog je ukazao rekavši: ‘Pokazaću vam
milost koju sam obećao Davidu.’[*] **35** Zato i u
jednom drugom psalmu kaže: ‘Nećeš dozvoliti
da tvoj ljubazni raspadanje vidi.’[*] **36** Ali Da-
vid je u svom naraštaju služio Božjoj volji, pa
je umro[*] i položili su ga kod njegovih prao-
čeva i on je video raspadanje. **37** A onaj koga
je Bog uskrsnuo nije video raspadanje.

38 Zato znajte, braćo, da vam se kroz
njega objavljuje oproštenje greha, **39** i da je u
njemu svako ko veruje opravdan od svega od
čega po Mojsijevom zakonu niste mogli biti
opravdani. **40** Zato pazite da na vas ne dođe
ono što je rečeno u Prorocima: **41** ‘Gledajte,
vi koji prezirete! Čudite se i nestanite! Jer u
vaše dane izvršavam delo u koje ne biste po-
verovali ni da vam neko sve o njemu
ispriča.’“[*]

42 A kad su Jevreji izišli iz sinagoge,
neznabošci su ih molili da im o tome govore
i iduće Subote. **43** Kad se skup u sinagogi ra-
zišao, mnogi Judejci i bogobojazni prozeliti
pošli su za Pavlom i Barnabom, koji su ih u
razgovoru podsticali da ostanu dostojni Božje
blagodati.

44 Sledeće Subote okupio se skoro ceo
grad da čuje Gospodnju reč. **45** A kad su Ju-
dejci ugledali mnoštvo, ispunili su se ljubo-
morom i govorili su protiv onoga što je Pavle
rekao, protivrečeći i huleći. **46** Na to su im
Pavle i Barnaba odvažno rekli: „Trebalo je
najpre vi da čujete Božju reč. Ali pošto je vi
odbacujete i ne smatrate sebe vrednim več-
nog života, zato odlazimo neznabošcima. **47**
Jer ovako nas je Gospod uputio: ‘Postavio
sam te da budeš svetlost narodima, da budeš
spasenje do kraja zemlje.’“[*]

48 Kad su to čuli ljudi iz drugih naroda,
obradovali su se i slavili Gospodnju reč. I
verovaše svi koji su bili određeni za večni ži-
vot. **49** A Gospodnja reč se sve više širila po
tom kraju. **50** Ali Judejci su pobunili pobožne
ugledne žene i vodeće ljude tog grada, pa su

[*] **13:22** Vidi: 1. Samuelova 13:14.
[*] **13:25** Vidi: Matej 3:11.
[*] **13:33** Vidi: Psalam 2:7.
[*] **13:34** Vidi: Isaija 55:3.
[*] **13:35** Vidi: Psalam 16:10.
[*] **13:36** Doslovno: „zaspao.“
[*] **13:41** Vidi: Havakuk 1:5.
[*] **13:47** Vidi: Isaija 42:6

oni pokrenuli progonstvo protiv Pavla i
Barnabe i izbacili ih iz svog kraja. **51** Tada su
oni otresli prašinu sa svojih nogu, kao svedo-
čanstvo protiv njih, i otišli u Ikoniju. **52** A u-
čenici su bili puni radosti i Duha svetog.

14 Desilo se, pak, u Ikoniji da su Pavle i
Barnaba zajedno ušli u judejsku sina-
gogu i govorili na takav način da je
veoma mnogo i Judejaca i Grka verovalo. **2**
Ali tvrdoglavi Judejci razdražili su i ozloje-
dili duše neznabožaca protiv braće. **3** Zato su
oni dosta vremena ostali tamo odvažno govo-
reći u Gospodu, koji je posvedočio poruku o
blagodati dajući čuda i znakove da se čine nji-
hovim rukama. **4** Tako se gradsko mnoštvo
podelilo: jedni su bili za Judejce, a drugi za
apostole. **5** Tada su neznabošci i Judejci sa
svojim poglavarima krenuli da ih zlostavljaju
i zaspu kamenjem. **6** Kad su apostoli to saz-
nali, pobegli su u likaonske gradove Listru i
Dervu i njihovu okolinu, **7** pa su tamo objav-
ljivali dobru vest.

8 U Listri je bio jedan čovek oduzetih
nogu, hrom od majčine utrobe, koji nikada
nije hodao. **9** Taj čovek je slušao Pavla kako
govori, koji ga je pažljivo pogledao i videći
da ima veru da može biti spasen, **10** rekao je
snažnim glasom: „Ustani, stani na noge!“ I on
je skočio i hodao. **11** Kad je narod video šta
je Pavle učinio, povikao je likaonskim jezi-
kom: „Bogovi su u ljudskom obličju sišli k
nama!“ **12** Tako su Barnabu nazvali Zevs, a
Pavla Hermes jer je on vodio reč. **13** A sveš-
tenik Zevsa, čiji je hram bio ispred grada, do-
veo je bikove i doneo vence pred gradska
vrata i hteo s narodom da prinese žrtve.

14 A kad su to čuli apostoli Barnaba i
Pavle, razderali su svoje haljine i utrčali među
narod, vičući: **15** „Ljudi, zašto to radite? I mi
smo samo ljudi, kao i vi! Mi vam objavlju-
jemo dobru vest da se od tih ispraznih stvari
obratite živom Bogu,* koji je stvorio nebesa i
zemlju i more i sve što je u njima. **16** On je u
prošlim naraštajima dopustio da svi narodi
idu svojim putevima, **17** ali ni tada vas nije
ostavio bez svedočanstva o sebi čineći dobro,
dajući vam kišu s neba i plodonosne sezone,
puneći vaša srca do sitosti jelom i veseljem.“
18 Rekavši ovo, jedva su uspeli da zadrže ru-
lju da im ne prinese žrtve.

19 Ali iz Antiohije i Ikonije stigli su Ju-
dejci i pridobili narod, tako da su Pavla ka-
menovali i odvukli ga izvan grada, misleći da
je mrtav. **20** Ali kad su se učenici okupili oko
njega, on je ustao i ušao u grad. Sutradan je s
Barnabom otišao u Dervu. **21** Kad su objavili
dobru vest i u tom gradu i tako pridobili
mnogo učenika, vratili su se u Listru, Ikoniju
i Antiohiju, **22** jačajući duše učenika, podsti-
čući ih da ostanu u veri i govoreći: „Kroz
mnoge nevolje ući ćemo u Božje kraljev-
stvo.“ **23** U svakoj skupštini postavili su im
starešine, i uz molitvu i post poverili ih
Gospodu u koga su poverovali.

24 Prošli su kroz Pisidiju i došli u Pamfi-
liju. **25** Objavljivali su reč u Pergi, a zatim o-
tišli u Ataliju. **26** Odande su otplovili za An-
tiohiju, gde su bili povereni Božjoj blagodati,
da bi obavili delo koje su sada u potpunosti
izvršili.

27 Kad su stigli i okupili skupštinu, ispri-
čali su šta je sve preko njih Bog učinio i kako
je neznabošcima otvorio vrata k veri. **28** Tako
su proveli dosta vremena s učenicima.

15 Neki ljudi došli su iz Judeje i učili
braću: „Ako se ne obrežete po Mojsi-
jevom zakonu, ne možete biti spa-
seni.“ **2** A kad je između njih i Pavla i Barnabe

* **14:15** Termin „živi Bog“ uvek se odnosi na Boga Oca. Vidi takođe: Ponovljeni Zakon 5:26; Jošua 3:10; 1. Samuelova 17:26, 36; 2. Kraljevima 19:4, 16; Psalam 42:2; 84:2; Isaija 37:4, 17; Jeremija 10:10; 23:36; Danilo 6:20, 26; Osija 1:10; Matej 16:16; 26:63; Jovan 6:69; Rimljanima 9:26; 2. Korinćanima 3:3; 6:16; 1. Timoteju 3:15; 4:10; 6:17; Jevrejima 3:12; 9:14; 10:31; 12:22; Otkrivenje 7:2.

nastala velika rasprava i prepirka, odredili su da Pavle i Barnaba i još neki od njih odu k apostolima i starešinama u Jerusalim zbog tog spora.

3 Tako ih je zajednica ispratila na put, a oni su nastavili kroz Fenikiju i Samariju, detaljno izveštavajući o obraćenju neznabožaca, što je svu braću veoma radovalo. **4** Kad su stigli u Jerusalim, ljubazno su ih primili pozvani i apostoli i starešine, a oni su ispričali šta je sve Bog preko njih učinio. **5** Ali neki iz farisejske sekte, koji su prihvatili Božju nauku, ustali su sa svojih mesta i rekli: „Treba ih obrezati i obavezati ih da drže Mojsijev zakon.“

6 Na to su se apostoli i starešine okupili da razmotre to pitanje. **7** Nakon duge rasprave, Petar je ustao i rekao im: „Ljudi, braćo, dobro znate da me je Bog od prvih dana izabrao između vas da iz mojih usta neznabošci čuju reči dobre vesti i prime veru. **8** I Bog, koji poznaje srca, posvedočio je da ih prihvata davši im Duh sveti kao i nama. **9** On nije napravio nikakvu razliku između nas i njih, nego je verom očistio njihova srca. **10** Zašto sada iskušavate Boga stavljajući učenicima na vrat jaram koji ni naši praočevi ni mi nismo mogli nositi? **11** Nego verujemo da ćemo biti spaseni po blagodati Gospoda Isusa Hrista, isto kao i oni.“

12 Tada se celo mnoštvo utišalo i slušalo kako Barnaba i Pavle pričaju o mnogim čudima i znakovima koja je Bog preko njih činio među neznabošcima. **13** Kad su završili s govorom, Jakov je rekao: „Ljudi, braćo, saslušajte me. **14** Simon[*] je detaljno ispričao kako je Bog prvi put pogledao na druge narode da iz njih izabere narod za svoje ime. **15** S tim se slažu i reči Proroka, kao što je napisano: **16** ‘Posle toga ću se vratiti i opet ću izgraditi Davidov šator koji je pao. Opet ću izgraditi njene ruševine i opet ću je podići,’[*] **17** da bi ostali ljudi tražili Gospoda, zajedno sa svim neznabošcima, na koje je prizvano moje ime, govori Gospod, koji čini sve to. **18** Poznata su Bogu sva njegova dela od početka eona. **19** Zato smatram da ne treba stvarati neprilike onima iz drugih naroda koji se obraćaju Bogu, **20** nego im treba napisati da se uzdržavaju od onoga što je onečišćeno idolima, od bluda, od udavljenoga[*] i od krvi.[*] **21** Jer Mojsije od drevnih vremena ima po gradovima one koji ga propovedaju, jer se njegovi spisi svake Subote naglas čitaju u sinagogama.“

22 Tada su apostoli i starešine zajedno s celom skupštinom rešili da između sebe izaberu neke ljude i da ih pošalju s Pavlom i Barnabom u Antiohiju. Bili su to Juda zvani Barsaba i Silas, vodeći ljudi među braćom. **23** Po njima su poslali ovo pismo: „Apostoli i starešine i braća, pozdravljaju braću u Antiohiji, Siriji i Kilikiji, braću koja su iz drugih naroda! **24** Pošto smo čuli da su vas neki ljudi koji su izašli od nas uznemirili rečima, pokolebavši vaše duše, govoreći da se obrežete i držite zakon, koje mi nismo uputili, **25** činilo nam se dobro, jednodušno se složivši, da izaberemo ljude koje ćemo vam poslati zajedno s našim voljenim Barnabom i Pavlom, **26** ljudima koji su predali svoje duše za ime našeg Gospoda Isusa Hrista. **27** Zato šaljemo Judu i Silasa, da vam i oni to isto usmeno saopšte. **28** Jer se čini ugodno za Duha svetoga i nama da ne stavljamo nikakvo dodatno breme na vas, osim ovoga što je potrebno: **29** uzdržavati se od onoga što je žrtvovano idolima, od krvi, od udavljenoga i od bluda. Ako se od svega ovoga čuvate, biće vam dobro. Ostajte zdravo!“

30 Oni su se oprostili i otišli u Antiohiju. Zatim su okupili mnoštvo i predali im pismo. **31** A kad su ga tamo pročitali, obradovali su se ohrabrenju. **32** Juda i Silas, koji su i sami

[*] **15:14** Pravo ime apostola Petra.

[*] **15:16** Vidi Amos 9:11.

[*] **15:20,29** To jest „mesa udavljenih životinja.“

[*] Vidi: 3. Mojsijeva 3:17.

bili proroci, ohrabrili su braću mnogim re-
čima i ojačali ih. **33** Proveli su tamo neko
vreme, a onda su ih braća u miru otpustila da
se vrate k onima koji su ih poslali. **34** Silas je
smatrao da je dobro da ostane tamo, a Juda se
vratio u Jerusalim. **35** Pavle i Barnaba ostali
su u Antiohiji poučavajući i objavljujući
dobru vest o Gospodnjoj reči, zajedno s mno-
gim drugima.

36 Posle nekog vremena Pavle je rekao
Barnabi: „Moramo se vratiti i posetiti braću u
svakom gradu u kom smo objavljivali
Gospodnju reč, da vidimo kako su.“ **37**
Barnaba je zahtevao da povedu i Jovana zva-
nog Marko. **38** Ali Pavle je mislio da nije u
redu da ga povedu jer je on u Pamfiliji otišao
od njih i nije s njima nastavio delo. **39** Tada
je došlo do rasprave, tako da su se razdvojili.
Barnaba je poveo Marka i otplovio na Kipar.
40 Pavle je izabrao Silasa i otišao dalje, na-
kon što su ga braća poverila Gospodnjoj bla-
godati. **41** Prolazio je kroz Siriju i Kilikiju i
jačao skupštine.

16

Tako je Pavle stigao u Dervu i u
Listru. Tamo je bio jedan učenik po i-
menu Timotej, čija je majka bila Ju-
dejka i pobožna žena, a otac Grk. **2** O njemu
su dobro govorila braća u Listri i Ikoniji. **3**
Pavle je želeo da on pođe s njim, pa ga je uzeo
i obrezao zbog Judejaca koji su bili u tim
mestima, jer su svi znali da mu je otac Grk. **4**
Dok su prolazili kroz gradove, predavali su
tamošnjoj braći odredbe koje su doneli apo-
stoli i starešine u Jerusalimu, da ih se pridrža-
vaju. **5** Tako su se skupštine učvršćivale u
veri i rasle iz dana u dan.

6 Zatim su prošli kroz Frigiju i područje
Galatije, jer im je svetim Duhom zabranjeno
da propovedaju reč u Aziji. **7** Kad su zatim
došli do Misije, pokušali su da idu u Bitiniju,
ali im Duh Isusov nije dopustio. **8** Zato su
prošli Misiju i došli u Troadu. **9** Tokom noći,
Pavle je imao ovu viziju: jedan Makedonac je
stajao i molio ga: „Pređi u Makedoniju* i po-
mozi nam!“ **10** Nakon te vizije, odmah smo
gledali da odemo u Makedoniju, zaključivši
da nas Bog poziva da im objavimo dobru
vest.

11 Zato smo isplovili iz Troade i otišli
pravo u Samotrak, a sutradan u Neapolis, **12**
a odande u rimsku koloniju Filipu, vodeći
grad u toj oblasti Makedonije. U tom gradu
proveli smo nekoliko dana. **13** Na dan šabata
izašli smo iz grada i otišli do reke, misleći da
se tamo ljudi okupljaju na molitvu. Onda smo
seli i govorili okupljenim ženama. **14** Slušala
je tako i jedna pobožna žena po imenu Lidija,
prodavačica purpura iz grada Tijatire.
Gospod je otvorio njeno srce da prihvati ono
što je Pavle govorio. **15** Kad su se krstili ona
i njen dom, zamolila ih je: „Ako smatrate da
sam verna Gospodu, uđite u moj dom i osta-
nite.“ Tako nas je uverila da dođemo.

16 Dok smo išli na mesto gde se ljudi o-
kupljaju na molitvu, srela nas je jedna sluški-
nja opsednuta duhom, gatarskim demonom,
koja je svojim proricanjem donosila veliku
dobit svojim gospodarima. **17** Ta devojka je
išla za Pavlom i za nama vičući: „Ovi ljudi su
sluge Boga Najvišeg! Oni vam objavljuju put
spasenja!“ **18** To je radila mnogo dana. Pavlu
je to na kraju dosadilo, pa se okrenuo i rekao
duhu: „Nalažem ti u ime Isusa Hrista da iza-
đeš iz nje!“ I duh je istog časa izašao.

19 Kad su njeni gospodari videli da se više
ne mogu nadati zaradi, uhvatili su Pavla i Si-
lasa i odvukli ih na trg pred gradske pogla-
vare. **20** Doveli su ih pred gradske upravitelje
i rekli: „Ovi ljudi unose veliki nemir u naš
grad. Oni su Judejci **21** i šire običaje koje ne
smemo prihvatiti niti ih se držati, jer smo rim-
ski građani.“ **22** Na to je mnoštvo ustalo na
njih, a gradski upravitelji su strgnuli s njih

* **16:9** „Makedonija“ je u Bibliji naziv provincije Rimske imperije. Događaji koje Biblija povezuje s Makedonijom odigrali su se na području današnje Grčke.

haljine i zapovedili da ih išibaju. **23** Kad su im zadali mnogo udaraca, bacili su ih u zatvor i naredili zatvorskom čuvaru da ih dobro čuva. **24** Primivši takvu naredbu, bacio ih je u unutrašnji deo zatvora i stavio im noge u klade.

25 Oko ponoći, Pavle i Silas su se molili i pesmom hvalili Boga, a zatvorenici su ih slušali. **26** Odjednom je nastao snažan zemljotres, tako da su se uzdrmali temelji zatvora. I sva su se vrata odmah otvorila, i svima su spali okovi. **27** Zatvorski čuvar se trgao iz sna, i kad je video da su zatvorska vrata otvorena, izvukao je mač da se ubije, misleći da su zatvorenici pobegli. **28** Ali Pavle je povikao iz sveg glasa: „Ne čini sebi zla, jer smo svi ovde!“ **29** Tada je čuvar zatražio svetlo, uleteo unutra i sav drhćući pao pred Pavla i Silasa. **30** Tada ih je izveo napolje i rekao im: „Gospodo, šta moram raditi da bih bio spasen?“ **31** Oni su rekli: „Veruj u Gospoda Isusa Hrista i bićeš spasen, i ti i tvoj dom.“ **32** Tako su objavili Gospodnju reč njemu i svima u njegovom domu. **33** U taj isti noćni sat on ih je odveo i oprao im rane, pa se odmah krstio i on i svi njegovi. **34** Tada ih je uveo u svoju kuću i izneo jelo na sto. Veoma se radovao s celim svojim domom što je poverovao u Boga.

35 Kada je svanulo, gradski upravitelji su poslali svoje službenike da poruče: „Pustite te ljude.“ **36** Tada je zatvorski čuvar javio njihove reči Pavlu: „Gradski upravitelji poručili su da pustim vas dvojicu. Zato sad izađite i idite u miru.“ **37** Ali Pavle im je rekao: „Bez suđenja su nas javno istukli, nas rimske građane, i bacili u zatvor. Zar da nas sada tajno izbace? Nipošto, nego neka sami dođu i izvedu nas.“ **38** Tada su službenici javili te reči gradskim upraviteljima. A oni su se uplašili kad su čuli da su rimski građani. **39** Zato su došli da ih umire, pa su ih izveli i zamolili da odu iz grada. **40** Oni su izašli iz zatvora i otišli u Lidijin dom. Kad su videli braću, ohrabrili su ih i otišli odande.

17

Prošli su kroz Amfipolis i Apoloniju, i stigli u Solun, gde je bila judejska sinagoga. **2** Po svom običaju, Pavle je ušao k njima. Tri Subote razgovarao je s njima na temelju Pisama, **3** objašnjavajući i dokazujući onim što je napisano da je trebalo da Hristos strada i ustane iz mrtvih. Govorio je: „Ovaj Isus, kojeg vam objavljujem – to je Hristos.“ **4** Zato su neki od njih prihvatili Božju nauku i pridružili se Pavlu i Silasu, a isto tako i mnogo pobožnih Grka i dosta uglednih žena.

5 A Judejci koji nisu verovali bili su pokrenuti zlobom, pa su poveli sa sobom neke zle uličare i tako okupili rulju pa uzbunili grad. Nasrnuli su na Jasonovu kuću tražeći da ih izvedu pred rulju. **6** Kad ih nisu našli, odvukli su Jasona i neku braću pred gradske poglavare,* vičući: „Ovi ljudi koji su pobunili ceo svet, došli su i ovamo, **7** a Jason ih je ugostio. I svi oni rade protiv cezarovih odredbi, govoreći da postoji drugi kralj – Isus.“ **8** Time su uspeli da uzbune narod i gradske poglavare koji su to čuli, **9** a oni su od Jasona i ostalih uzeli zalog, pa su ih pustili.

10 Čim je pala noć, braća su poslala Pavla i Silasa u Bereju. Kad su tamo stigli, otišli su u judejsku sinagogu. **11** Ovi su imali plemenitiji stav od onih u Solunu, jer su revnosno primili reč i svaki dan istraživali Pisma da vide je li to tako. **12** Tada su mnogi od njih poverovali, a tako i mnogo uglednih Grkinja i Grka. **13** Kad su Judejci iz Soluna saznali da Pavle i u Bereji objavljuje Božju reč, otišli su da i tamo nahuškaju i uzbune narod. **14** Tada su braća odmah poslala Pavla da ide prema moru, a Silas i Timotej su ostali. **15** Oni koji su pratili Pavla doveli su ga sve do Atine, a

* **17:6** Ili: „politarhe“ u originalu – istorijski nepoznat naziv za gradske zvaničnike do arheološkog nalaza u Solunu iz 2. veka.

zatim su se vratili noseći Silasu i Timoteju nalog da što pre dođu k njemu.

16 Dok ih je Pavle čekao u Atini, uznemirio se kad je video da je grad pun idola. **17** Zato je u sinagogi razgovarao s Judejcima i drugim pobožnim ljudima, a i na trgu svaki dan s onima koji su se tamo zatekli. **18** A neki od epikurejskih i stoičkih filozofa polemisali su međusobno. Jedni su govorili: „Šta to ovaj brbljivac hoće da kaže?“ A drugi: „Izgleda da objavljuje neka tuđa božanstva.“ To su govorili zato što je objavljivao dobru vest o Isusu i uskrsenju. **19** Tada su ga uhvatili i odveli na Areopag,[*] govoreći: „Možemo li da znamo kakvo je to novo učenje koje iznosiš? **20** Jer puniš nam uši nekim čudnim tvrdnjama. Zato želimo da znamo šta je to.“ **21** Naime, svi Atinjani i stranci koji su među njima boravili trošili su slobodno vreme ni na šta drugo nego da nešto novo kažu ili čuju. **22** Tada je Pavle stao nasred Areopaga i rekao:

„Ljudi Atinjani, primećujem da ste neobično bogobojazni.[*] **23** Naime, prolazeći i posmatrajući ono što vi obožavate, našao sam i oltar s natpisom: ‘Nepoznatom Bogu.’ Dakle, ono što vi obožavate, a da i ne poznajete, to vam ja objavljujem. **24** Bog koji je stvorio svet i sve što je u njemu, on, Gospodar neba i zemlje, ne prebiva u hramovima sagrađenim rukama, **25** niti mu služe ljudske ruke kao da je njemu nešto potrebno, jer on sam daje svima život i disanje i sve. **26** I učinio je da od jedne krvi sav rod čovečiji živi po svemu licu zemaljskom, i postavio je unapred određena razdoblja i granice njihovog življenja: **27** da traže Boga ne bi li ga nekako opipali i našli, iako nije daleko ni od koga od nas. **28** Jer u njemu imamo život i mičemo se i postojimo, kao što su i neki od vaših pesnika[*] rekli: ‘Jer smo i potomstvo njegovo.’ **29** Kad smo dakle Božje potomstvo, ne smemo smatrati da je Božanstvo nalik zlatu ili srebru ili kamenu, liku što je oblikovan umećem i ljudskom maštom. **30** Istina, ne obazirući se na vremena neznanja, nego Bog sada obavezuje ljude da se svi svuda pokaju. **31** Jer je odredio dan u kom namerava da sudi svetu po pravdi, preko čoveka kog je za to odredio, što je potvrdio pred svim ljudima uskrsnuvši ga iz mrtvih.“

32 Kad su čuli za uskrsenje mrtvih, jedni su se rugali, a drugi su rekli: „Slušaćemo te o tome i drugi put.“ **33** Tako je Pavle otišao od njih. **34** Neki ljudi su mu se pridružili i prihvatili Božju nauku, među njima i Dionisije sa Areopaga, jedna žena po imenu Damara i još neki s njima.

18 Posle toga, Pavle je otišao iz Atine i stigao u Korint. **2** Tamo je našao jednog Judejca po imenu Akila, rodom iz Ponta, koji je nedavno došao iz Italije, i njegovu ženu Priskilu, jer je Klaudije naredio da svi Judejci napuste Rim. Tako je otišao k njima **3** i pošto su se bavili istim zanatom, ostao je kod njih i radio s njima. Oni su po zanimanju bili izrađivači šatora. **4** A svake Subote diskutovao je u sinagogi i ubeđivao Judejce i Grke.

5 Kad su Silas i Timotej došli iz Makedonije, Pavle je podržan Duhom, potpuno svedočio Judejcima Isusa Hrista. **6** Ali pošto su mu se oni protivili i vređali ga, otresao je svoje haljine i rekao im: „Vaša krv na vaše glave. Ja sam čist. Od sada idem neznabošcima.“ **7** Tako je prešao odande u kuću pobožnog čoveka po imenu Just, čija je kuća bila do sinagoge. **8** A Krisp, starešina sinagoge, prihvatio je Gospoda, zajedno sa svim svojim ukućanima. A tako su prihvatili Božju nauku i krstili se i mnogi Korinćani koji su

[*] **17:19** Ili: „Aresov brežuljak; Marsov brežuljak.“ Na njemu je zasedao vrhovni atinski sud.

[*] **17:22** U originalu ovaj pridev znači „obožavaoci mnogih demona iz sujevernog straha.“

[*] **17:28** Arat i Kleant. Pavle citira iz Aratovog epa Nebeske pojave i iz Kleantovog dela Himna Zevsu.

slušali. **9** Jedne noći, Gospod je rekao Pavlu u viziji: „Ne boj se, nego govori i nemoj ćutati, **10** jer ja sam s tobom i niko te neće napasti i zlo ti naneti, jer mnogo je mog naroda u ovom gradu.“ **11** Tako se tamo zadržao godinu i šest meseci, poučavajući ljude o Božjoj reči.

12 Dok je Galion bio prokonzul u Ahaji,[*] Judejci su složno ustali na Pavla i odveli ga pred sudsku stolicu, **13** a zatim rekli: „Ovaj čovek nagovara ljude da obožavaju Boga na način koji se suproti zakonu.“ **14** A kad je Pavle zaustio da nešto kaže, Galion je rekao Judejcima: „Judejci, da je reč o kakvoj nepravdi ili o opakom zlodelu, imao bih razloga da vas saslušam. **15** Ali ako se radi o raspravama o rečima i imenima i vašem zakonu, to rešite sami. Ja u tome ne želim biti sudija.“ **16** Tada ih je oterao od sudske stolice. **17** Na to su svi Grci uhvatili Sostena, starešinu sinagoge, i istukli ga pred sudskom stolicom. A Galion uopšte nije mario za to.

18 Pavle je tamo ostao još dosta dana, a onda se pozdravio s braćom pa zajedno s Priskilom i Akilom otplovio prema Siriji, nakon što se u Kenhreji ošišao na kratko, jer je imao zavet. **19** Tako su stigli u Efes. Tamo ih je on ostavio, a onda ušao u sinagogu i raspravljao sa Judejcima. **20** Oni su ga molili da ostane duže, ali on nije pristao, **21** nego se odvojio od njih rekavši: „Svakako moram stići na predstojeći praznik u Jerusalimu, ali vratiću vam se opet, ako bude Božja volja.“ Tako je otplovio iz Efesa **22** i stigao u Cezareju. Zatim je otišao gore[*] i pozdravio zajednicu, a onda otišao u Antiohiju.

23 Tamo je proveo neko vreme, a zatim otišao i redom obilazio mesta u Galatiji i Frigiji, jačajući sve učenike.

24 Jedan Judejac po imenu Apolo, rodom iz Aleksandrije, čovek rečit i dobro upućen u Pisma, stigao je u Efes. **25** On je bio poučen o Gospodnjem putu i pošto ga je duh podsticao na revnost, govorio je i tačno poučavao o Isusu, ali je poznavao samo Jovanovo krštenje. **26** Tako je počeo odvažno da govori u sinagogi. Kad su ga čuli Priskila i Akila, pozvali su ga k sebi i tačnije mu objasnili Božji put. **27** A pošto je želeo da ide u Ahaju, braća su pisala učenicima i podstakla ih da ga ljubazno prime. Kad je tamo stigao, mnogo je pomogao onima koji su primili veru po Božjoj blagodati, **28** jer je snažno pobijao Judejce u javnim raspravama, dokazujući iz Pisama da je Isus zaista Hristos.

19 Dok je Apolo bio u Korintu, Pavle je proputovao unutrašnjost i došao do Efesa. Tamo je pronašao neke učenike **2** i upitao ih: „Jeste li primili Duh sveti kad ste postali religiozni?“ Oni su mu odgovorili: „Nismo ni čuli da postoji Duh sveti.“ **3** Tada im je on rekao: „Kojim ste se krštenjem onda krstili?“ A oni su odgovorili: „Jovanovim krštenjem.“ **4** Pavle je zatim rekao: „Jovan je zaista krštavao krštenjem pokajanja, govoreći ljudima da veruju u onoga koji dolazi posle njega, to jest u Hrista Isusa.“ **5** Kad su to čuli, krstili su se u ime Gospoda Isusa. **6** A kad je Pavle položio ruke na njih, Duh sveti je došao na njih, pa su govorili jezicima[*] i proricali. **7** Ukupno ih je bilo oko dvanaest ljudi.

8 Pavle je tri meseca dolazio u sinagogu i odvažno propovedao, diskutujući i uveravajući o Božjem kraljevstvu. **9** Ali kad su neki otvrdnuli i nisu verovali, već govorili zlo o ovom Putu pred mnoštvom, on je odstupio od njih i odvojio učenike, pa je svakodnevno debatovao u školi jednog Tirana. **10** To je trajalo dve godine, tako da su svi koji su živeli u Aziji, i Judejci i Grci, čuli reč Gospoda Isusa.

[*] **18:12** Rimska provincija na području južne Grčke, s Korintom kao glavnim gradom.

[*] **18:22** U Jerusalim, jer je Jerusalim na brdu.

[*] **19:6** Ili: „na jezicima drugih naroda kojima su propovedali.“

11 A Bog je preko Pavla činio neobična moćna dela, **12** tako da su čak maramice i kecelje s njegovog tela odnosili bolesnicima, i njihove su bolesti nestajale, a zli duhovi su izlazili. **13** A i neki od Judejaca koji su naokolo obilazili, egzorcista, prizivali su nad opsednutima zlim duhovima ime Gospoda Isusa, govoreći: „Zaklinjem vas Isusom kojeg Pavle propoveda!“ **14** Bilo je tako sedam sinova nekog Skeve, judejskog sveštenićkog glavara, koji su to činili. **15** Ali zli duh im je rekao: „Poznajem Isusa i znam Pavla, ali ko ste vi?“ **16** Tada je čovek koji je bio opsednut zlim duhom skočio na njih, sve ih savladao i pretukao, tako da su goli i izranjavani pobegli iz te kuće. **17** To su svi čuli, i Judejci i Grci koji su živeli u Efesu, pa ih je sve obuzeo strah, i veličalo se ime Gospoda Isusa. **18** I mnogi koji su poverovali, dolazili su i ispovedali se, prenoseći šta su upražnjavali. **19** A mnogi koji su se bavili magijom sakupili su svoje knjige i spalili ih pred svima. Procenjeno je da su vredele pedeset hiljada srebrnika.[*] **20** Tako je po vlasti Gospodnjoj reč rasla i jačala.

21 Posle ovih događaja, Pavle je naumio da otputuje za Jerusalim preko Makedonije i Ahaje, pa je rekao: „Nakon što budem tamo, moram da vidim i Rim.“ **22** Tako je u Makedoniju poslao dvojicu svojih pomoćnika, Timoteja i Erasta, a on se još neko vreme zadržao u Aziji.

23 A u to vreme nastao je veliki nemir zbog ovog Puta. **24** Jer jedan čovek po imenu Dimitrije, srebrar, koji je izrađivao male srebrne Artemidine[*] hramove, donosio je veliku dobit zanatlijama. **25** On je okupio njih, i sve koji su se bavili takvim poslom, pa im je rekao: „Ljudi, dobro znate da naše blagostanje zavisi od ovog posla. **26** A i vidite i čujete da je taj Pavle ne samo u Efesu nego i u celoj Aziji uverio mnoštvo ljudi i preobratio ih, govoreći da bogovi načinjeni rukama nisu bogovi. **27** A osim toga, preti opasnost da će ovo naše zanimanje doći na zao glas. I ne samo to, nego će se obezvrediti hram velike boginje Artemide i nestaće veličanstvo te boginje koju obožava cela Azija i ceo svet.“ **28** Kad su to čuli, razgnevili su se i vikali govoreći: „Velika je Artemida efeška!“

29 I tako se grad uskomešao, pa su svi zajedno nagrnuli u pozorište vukući sa sobom Pavlove saputnike, Makedonce Gaja i Aristarha. **30** Pavle je hteo da uđe među narod, ali učenici mu nisu dopustili. **31** Čak su mu i neki visoki službenici u toj pokrajini, koji su bili prijateljski naklonjeni prema njemu, poslali poruku moleći ga da se ne izlaže opasnosti ulazeći u pozorište. **32** A na skupu[*] su jedni vikali jedno, a drugi drugo, jer je na skupu vladao metež i većina nije ni znala zašto su se okupili. **33** Tako su zajedno izveli Aleksandra, koga su Judejci izgurali napred, a Aleksandar je dao znak rukom i hteo da iznese svoju odbranu pred narodom. **34** Ali kad su shvatili da je Judejac, svi su jednoglasno zavikali: „Velika je Artemida efeška!“ Tako su vikali oko dva sata.

35 Gradski pisar je na kraju umirio narod i rekao: „Ljudi Efežani! Ko to od ljudi ne zna da je grad Efes čuvar hrama velike Artemide i lika koji je pao s neba? **36** Dakle, pošto je to

[*] **19:19** Kovanica koja se ovde pominje verovatno je grčka srebrna drahma težine 3,4 gr.

[*] **19:24** Artemida među Grcima ili Dijana u rimskoj mitologiji smatrala se boginjom lova, meseca i rađanja. Njen hram u Efesu važio je za jedno od sedam svetskih čuda antičkog doba, i očito bio centar velikog religijskog biznisa. Po svemu sudeći, Artemis ili Dijana samo su varijacije imena vavilonske Semiramis, majke-žene Nimroda, poznate u biblijskim spisima i kao Astarta, tim pre što se Dijana smatra majkom Kupidona, što u prevodu znači „želja.“ Žene su žudile za Nimrodom koji je izazivao njihovu ljubomoru kao narodni heroj i silan lovac, Luperkus, Pan ili Saturn, latinski Valentin (latinska reč „valens“ doslovno znači „biti snažan, jak, moćan, silan“).

[*] **19:32,41** Za ovaj skup tj. protesni miting Efežana u originalu stoji reč „eklesija.“ Vidi fusnotu za Matej 16:18.

neosporno, treba da se smirite i da ništa brzopleto ne činite. **37** Jer doveli ste ove ljude koji niti su ukrali nešto iz hrama, niti su hulili na našu boginju.

38 A ako Dimitrije i zanatlije koje su s njim imaju neku tužbu protiv nekoga, postoje dani kada zaseda sud, a tu su i prokonzuli, pa neka tuže jedni druge. **39** Ali ako tražite nešto više od toga, o tome se mora odlučiti na zakonitoj skupštini. **40** Jer smo u opasnosti da zbog današnjeg događaja budemo optuženi za pobunu, jer ne postoji nikakav razlog kojim bismo mogli da opravdamo ovu razuzdanu rulju.“ **41** Kad je to rekao, raspustio je skup.

20 Kad se metež stišao, Pavle je poslao po učenike. Ohrabrio ih je i pozdravio se s njima, a zatim je krenuo na put u Makedoniju. **2** Prošao je kroz te krajeve i mnogim rečima ohrabrio braću, a zatim stigao u Grčku. **3** Tamo je proveo tri meseca i onda hteo da otplovi u Siriju. Ali pošto su Judejci skovali zaveru protiv njega, odlučio je da se vrati preko Makedonije. **4** Pratili su ga Sopater, Pirov sin iz Bereje, Solunjani Aristarh i Sekund, Gaj iz Derve, Timotej, zatim Tihik i Trofim iz pokrajine Azije. **5** Oni su otišli pre nas i čekali nas u Troadi, **6** a mi smo isplovili iz Filipe kad su prošli dani beskvasnih hlebova i za pet dana došli smo k njima u Troadu. Tamo smo proveli sedam dana.

7 A na jednom od šabata, kad su se učenici okupili da lome hleb, Pavle im je govorio, budući spreman da ide sutradan, te je tako produžio govor sve do ponoći. **8** A u gornjoj sobi gde smo se okupili bilo je mnogo svetiljki. **9** Jedan mladić po imenu Evtih sedeo je na prozoru. Kako je Pavle dugo govorio, on je utonuo u dubok san. Savladan snom, pao je s trećeg sprata. Kad su ga podigli, bio je mrtav. **10** A Pavle je sišao, nadvio se nad njega, zagrlio ga i rekao: „Ne vičite, jer je živ.“ **11** Zatim je otišao gore, izlomio hleb, a zatim jeo. Još dugo je razgovarao s njima, sve do zore, a onda je otputovao. **12** Dečaka su odveli živog, neizmerno utešeni.

13 Mi smo pošli na brod i otplovili u Asos, gde je trebalo da uzmemo Pavla na brod. Naime, on je tako bio odredio jer je do tamo nameravao da ide peške. **14** Kad smo se sreli u Asosu, uzeli smo ga na brod i pošli u Mitilinu. **15** Sutradan smo odatle otplovili i stigli nadomak Hiosa, a idućeg dana nakratko smo pristali u Samos, zadržali se u Trogilijumu, a dan kasnije stigli smo u Milet. **16** Pavle je, naime, odlučio da mimoiđe Efes da se ne bi zadržao u Aziji, jer je žurio da, ako bude moguće, stigne u Jerusalim do dana Pedesetnice. **17** Iz Mileta je poslao poruku skupštinskim starešinama u Efesu da dođu k njemu. **18** Kad su stigli, on im je rekao: „Vi znate kako sam se ponašao među vama sve vreme, od prvog dana kad sam kročio u Aziju. **19** Služio sam Gospodu sa svom poniznošću, u suzama i kušnjama koje su me snašle zbog judejskih zavera. **20** I nisam ništa propustio da vam kažem od onoga što bi vam moglo biti korisno i da vas poučavam javno i po kućama. **21** Nego sam temeljno svedočio i Judejcima i Grcima o pokajanju pred Bogom i o veri u našeg Gospoda Isusa Hrista. **22** A, gle, sada me duh veže da idem u Jerusalim, iako ne znam šta će mi se u njemu desiti, **23** osim što mi u svakom gradu Duh sveti svedoči da me čekaju okovi i nevolje. **24** Ali ništa me od toga ne dotiče, niti i najmanje marim za svoju dušu, samo želim da dovršim svoju trku i službu koju sam primio od Gospoda Isusa – da posvedočim dobru vest i blagodat Božju.

25 I sad, evo, znam da svi vi među kojima sam propovedao kraljevstvo Božje nećete više videti moje lice. **26** Zato vas pozivam da na današnji dan posvedočite da sam čist od krvi svih, **27** jer nisam propustio da vam u potpunosti objavim Božju nameru. **28** Pazite na sebe i na sve stado u kom vas je Duh sveti postavio za nadglednike, da pasete zajednicu pozvanih Gospoda i Boga koju je stekao krvlju svojom. **29** Jer znam da će posle mog odlaska među vas ući teški vukovi koji neće

štedeti stada. **30** I između vas samih dići će se
ljudi koji će iznositi iskrivljena učenja da bi
odvukli učenike za sobom.

31 Zato budno pazite, imajući na umu da
sam tri godine, noć i dan, bez prestanka, sa
suzama opominjao svakoga od vas. **32** I sada,
braćo, poveravam vas Bogu i poruci o njego-
voj blagodati, poruci koja vas može izgraditi
i dati vam nasledstvo među svima posveće-
nima. **33** Ničijeg srebra ni zlata ni odeće ni-
sam poželeo. **34** Sami znate da su ove ruke
poslužile mojim potrebama i potrebama onih
koji su bili sa mnom. **35** U svemu sam vam
pokazao da takvim radom trebate pomagati o-
nima koji su slabi i imati na umu reči
Gospoda Isusa, koji je rekao: ‘Blagoslovenije
je davanje nego primanje.’“

36 Kad je to rekao, kleknuo je sa svima
njima i pomolio se. **37** Tada su svi mnogo
zaplakali i izgrlili Pavla, pa ga srdačno izlju-
bili, **38** jer ih je jako zabolelo to što je rekao
da više neće videti njegovo lice. Zatim su ga
otpratili na brod.

21 Kad smo se teška srca rastali od njih,
isplovili smo, i ploveći pravo došli na
Kos, a sutradan na Rodos, pa odande
u Pataru. **2** I našavši brod koji je išao preko
za Fenikiju, ukrcali smo se i otplovili. **3** Ugle-
dali smo ostrvo Kipar, i ostavili ga s leva plo-
veći dalje prema Siriji. Pristali smo u Tiru, jer
je tamo trebalo da se iskrca teret. **4** Pronašli
smo učenike i ostali tamo sedam dana. A oni
su, podstaknuti Duhom, nagovarali Pavla da
ne ide u Jerusalim. **5** Kad je naš boravak do-
šao kraju, otišli smo odande i nastavili svoje
putovanje, a oni su nas svi, zajedno sa že-
nama i decom, pratili dok nismo izašli iz
grada. Onda smo na obali kleknuli, pomolili
se **6** i pozdravili jedni s drugima. Mi smo se
ukrcali na brod, a oni su se vratili kući.

7 Zatim smo otplovili iz Tira i stigli u Pto-
lemaidu. Tamo smo pozdravili braću i jedan
dan ostali s njima. **8** Sutradan smo mi koji
smo bili iz Pavlovog društva otputovali i
stigli u Cezareju. Ušli smo u kuću Filipa, pro-
nosioca dobre vesti, koji je bio jedan od sed-
morice, i ostali kod njega. **9** On je imao četiri
kćeri, device, koje su prorokovale. **10** Dok
smo tamo boravili dosta dana, iz Judeje je do-
šao jedan prorok po imenu Agav. **11** Došao je
k nama, uzeo Pavlov pojas, svezao sebi noge
i ruke pa rekao: „Ovako kaže Duh sveti: ‘Čo-
veka čiji je ovo pojas ovako će svezati Judejci
u Jerusalimu i predati ga u ruke neznabo-
šcima.’“ **12** Kad smo to čuli, i mi i ljudi iz tog
mesta, molili smo ga da ne ide u Jerusalim.
13 Na to je Pavle rekao: „Zašto plačete i ote-
žavate mi u srcu? Jer spreman sam ne samo
da budem okovan nego i da umrem u Jerusa-
limu za ime Gospoda Isusa.“ **14** A kako se
nije dao odgovoriti, umirili smo se rečima:
„Neka bude Gospodnja volja.“

15 Posle tih dana spremili smo se za put i
krenuli u Jerusalim. **16** S nama su išli i neki
od učenika iz Cezareje da nas odvedu kod čo-
veka u čijem je domu trebalo da odsednemo,
kod nekog Mnasona s Kipra, jednog od prvih
učenika. **17** Kad smo stigli u Jerusalim, braća
su nas radosno primila. **18** Sutradan je Pavle
otišao s nama kod Jakova. Tamo su bile i sve
starešine. **19** On ih je pozdravio, a zatim im
detaljno ispričao šta je Bog učinio među
neznabošcima posredstvom njegove službe.

20 Kad su to čuli, slavili su Boga, a njemu
su rekli: „Vidiš, brate, koliko hiljada vernika
ima među Judejcima i svi se oni revno drže
Zakona kojem pripadaju. **21** Ali čuli su gla-
sine o tebi da sve Judejce koji su među nezna-
bošcima učiš otpadništvu od Mojsija, govo-
reći im da ne obrezuju decu i da se ne drže
judejskih zakona. **22** Dakle, šta ćemo sad?
Mnoštvo će se sigurno skupiti, jer će čuti da
si došao. **23** Zato učini ovo što ti kažemo: I-
mamo četiri čoveka koji su pod zavetom. **24**
Povedi te ljude, očisti se s njima i plati za njih
da obriju glavu. Tako će svi znati da nema
ništa u glasinama koje su čuli o tebi, nego da
držiš osnove i da čuvaš Zakon. **25** A što se
tiče pobožnih ljudi iz drugih naroda, napisali

smo i zaključili da ne trebaju držati takve stvari, osim da se čuvaju od idolskih žrtava, od krvi, od mesa udavljenih životinja, i od bluda.“ **26** Tako je Pavle sutradan poveo one ljude, s njima se očistio i ušao u hram da objavi svršetak dana obrednog čišćenja kad treba da se prinese prinos za svakog od njih.

27 A kad se sedam dana određenih za očišćenje približilo kraju, videli su ga u hramu Judejci iz Azije, pa su uzbunili ceo narod i uhvatili ga, **28** vičući: „Ljudi Izraelci, pomozite! Ovo je čovek koji sve posvuda uči protiv našeg naroda, Zakona i ovog mesta, pa je čak i Grke doveo u hram i oskrnavio ovo sveto mesto.“ **29** Naime, prethodno su u gradu s njim videli Trofima Efežanina, pa su mislili da ga je Pavle uveo u hram. **30** Ceo grad se uskomešao i sa svih strana mnoštvo se žurno okupilo. Uhvatili su Pavla i odvukli ga iz hrama, a vrata su se istog časa zatvorila. **31** Dok su gledali kako da ga ubiju, do zapovednika odreda[*] došla je vest da je ceo Jerusalim u pometnji. **32** On je odmah uzeo vojnike i stotnike[*] i dojurio do njih. Kad su oni ugledali zapovednika i vojnike, prestali su da tuku Pavla.

33 Tada je zapovednik prišao Pavlu, uhvatio ga i zapovedio da ga okuju dvostrukim lancima. Zatim se raspitao ko je on i šta je učinio. **34** A iz gomile jedni su vikali jedno, a drugi drugo. Pošto zbog vike nije mogao ništa pouzdano da utvrdi, zapovedio je da ga odvedu u kasarnu. **35** Kad se Pavle pojavio na stepenicama, rulja je tako nagrnula da su vojnici morali da ga ponesu, **36** a mnoštvo je stalno išlo za njim, vičući: „Pogubi ga!“

37 Baš kad su ga uvodili u kasarnu, Pavle se obratio vojnom zapovedniku: „Smem li nešto da ti kažem?“ A on reče: „Zar znaš grčki? **38** Nisi li ti onaj Egipćanin koji je pre nekog vremena izazvao pobunu i izveo u pustinju četiri hiljade naoružanih pobunjenika?“ **39** Tada je Pavle rekao: „Ja sam Judejac, iz Tarsa u Kilikiji, građanin čuvenog grada. Zato, molim te, dozvoli mi da se obratim narodu.“ **40** Kad mu je dozvolio, Pavle je stojeći na stepenicama dao narodu znak rukom. Kad je nastala velika tišina, obratio im se na hebrejskom jeziku rečima:

22 „Ljudi, braćo i očevi, čujte šta ću vam sada reći u svoju odbranu.“ **2** Kad su čuli da im se obraća na hebrejskom jeziku, još više su se utišali, a on je rekao: **3** „Ja sam Judejac, rođen u Tarsu u Kilikiji, ali školovan u ovom gradu kod Gamalielovih nogu, poučen da strogo držim Zakon naših predaka. Revno sam služio Bogu kao i svi vi danas. **4** Sledbenike ovog Puta[*] progonio sam do smrti. Muškarce i žene bacao sam u okove i predavao u zatvor. **5** O tome mogu posvedočiti i prvosveštenik i celo veće starešina. Od njih sam i dobio pisma za braću u Damasku, pa sam pošao da i one koji su bili tamo okovane dovedem u Jerusalim da budu kažnjeni.

6 Ali dok sam putovao i približavao se Damasku, s neba me oko podneva iznenada obasjala velika svetlost. **7** Pao sam na zemlju i začuo glas koji mi je govorio: ‘Saule, Saule, zašto me progoniš?’ **8** A ja sam odgovorio: ‘Ko si ti, Gospode?’ On mi je na to rekao: ‘Ja sam Isus Nazarećanin, koga ti progoniš.’ **9** A ljudi koji su bili sa mnom videli su svetlost i uplašili se, ali nisu razumeli reči onoga koji mi je govorio. **10** Na to sam upitao: ‘Šta da učinim, Gospode?’ A Gospod mi je rekao: ‘Ustani, idi u Damask, i tamo će ti se reći sve što ti je određeno da učiniš.’ **11** Ali pošto nisam ništa video zbog sjaja one svetlosti, moji pratioci su me poveli za ruku i tako sam stigao u Damask.

12 A neki Ananija, bogobojazan čovek koji

[*] **21:31** Ili: „hilijarha.“ „Hilijarh“ je bio zapovednik odreda od 1.000 vojnika.

[*] **21:32** Ili: „centurione,“ to jest zapovednike četa od 100 vojnika.

[*] **22:4** Misli se na put Isusa Hrista.

se držao Zakona, o kome su dobro govorili svi Judejci koji su tamo živeli, **13** došao je k meni, pristupio mi i rekao: 'Saule, brate, progledaj!' I ja sam istog časa pogledao u njega. **14** A on je rekao: 'Bog naših praočeva izabrao te je da upoznaš njegovu volju i da vidiš Pravednika i čuješ glas iz njegovih usta, **15** jer ćeš mu biti svedok pred svim ljudima za ono što si video i čuo. **16** I zašto sad oklevaš? Ustani, krsti se, i operi svoje grehe, pozivajući se na ime Gospodnje.'

17 Kad sam se vratio u Jerusalim i molio se u svetinji, dospeo sam van sebe **18** i video Ga kako mi govori: 'Požuri i brzo izađi iz Jerusalima, jer neće prihvatiti tvoje svedočanstvo o meni!' **19** A ja sam rekao: 'Gospode, oni sami znaju da sam one koji veruju u tebe bacao u zatvor i tukao po sinagogama. **20** I dok se prolivala krv tvog svedoka Stefana, ja sam bio prisutan i to odobravao i čuvao ogrtače onih koji su ga ubili.' **21** Na to mi je on rekao: 'Idi, jer te šaljem i k narodima koji su daleko.'"

22 Oni su ga slušali sve do te reči, a onda su povikali: „Ukloni takvog sa zemlje, jer ne zaslužuje da živi!" **23** Pošto su vikali, vitlali gornjim haljinama i bacali prašinu u vazduh, **24** vojni zapovednik je naredio da ga odvedu u kasarnu i da ga ispitaju bičujući ga, kako bi saznao zašto tako viču protiv njega. **25** Kad su ga vezali da bi ga bičevali, Pavle je rekao stotniku koji je tamo stajao: „Zar smete da bičujete čoveka koji je rimski građanin, i to još bez suđenja?" **26** Kad je stotnik to čuo, otišao je vojnom zapovedniku i javio mu: „Šta si to naumio? Ovaj čovek je rimski građanin." **27** Tada je vojni zapovednik prišao Pavlu i rekao mu: „Kaži mi, jesi li ti rimski građanin?" A on je rekao: „Jesam." **28** Vojni zapovednik mu je na to rekao: „Ja sam to građanstvo kupio za mnogo novca." A Pavle je rekao: „A ja ga imam od rođenja."

29 Zato su od njega odmah odstupili oni koji su hteli da ga ispitaju. A vojni zapovednik se uplašio kad je saznao da je Pavle Rimljanin, a on ga je bio svezao.

30 Sutradan, pošto je hteo da tačno sazna zašto su Judejci optuživali Pavla, oslobodio ga je okova i zapovedio svešteničkim glavarima i celom Sanhedrinu da se okupe. Tada je doveo Pavla i postavio ga pred njih.

23 Pavle je pogledao u Sanhedrin pa je rekao: „Ljudi, braćo, sve do današnjeg dana ja živim potpuno čiste savesti pred Bogom." **2** Na to je prvosveštenik Ananija naredio onima koji su stajali pored njega da ga udare po ustima. **3** Tada mu je Pavle rekao: „Bog će udariti tebe, zide okrečeni! Kako možeš tu da sediš i da mi sudiš po Zakonu, a sam prestupaš Zakon, zapovedajući da me udaraju?" **4** A oni što su tamo stajali rekoše: „Zar vređaš Božjeg prvosveštenika?" **5** Tada Pavle reče: „Braćo, nisam znao da je prvosveštenik. Jer pisano je: 'Ne govori loše o poglavaru svog naroda.'"*

6 Kad je Pavle primetio da su neki od njih sadukeji, a neki fariseji, povikao je pred Sanhedrinom: „Ljudi, braćo, ja sam farisej, sin fariseja. Zbog nade u uskrsenje mrtvih izveden sam pred sud!" **7** Kad je to rekao nastala je rasprava između fariseja i sadukeja, i mnoštvo se podelilo. **8** Jer sadukeji kažu da nema ni uskrsenja ni anđela ni duhova, a fariseji sve to naučavaju. **9** Tada je nastala velika vika. I neki pismoznalci s farisejske strane ustali su i žestoko se suprotstavili, govoreći: „Ne nalazimo ništa loše na ovom čoveku. Ali ako mu je govorio Duh ili anđeo, onda da se ne suprotimo Bogu." **10** A kad se rasprava zaoštrila, vojni zapovednik se uplašio da Pavla ne rastrgnu, pa je zapovedio vojnicima da siđu i da ga otmu od njih i odvedu u kasarnu.

11 Te noći Gospod je pristupio Pavlu i rekao mu: „Budi hrabar! Jer kao što si u

* **23:5** Vidi: 2. Mojsijeva 22:28.

Jerusalimu svedočio o meni, tako treba da svedočiš i u Rimu."

12 Kad je svanulo, Judejci su skovali zaveru i zakleli se prizivajući prokletstvo na sebe da neće ni jesti ni piti dok ne ubiju Pavla.
13 Bilo je više od četrdeset zaverenika koji su se tako zakleli. 14 Oni su otišli svešteničkim glavarima i starešinama pa rekli: „Zakleli smo se prizivajući zlo na sebe da nećemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla. 15 Zato sada vi i Sanhedrin zamolite vojnog zapovednika da ga dovede k vama, kao da nameravate da detaljnije ispitate njegov slučaj, a mi ćemo biti spremni da ga ubijemo i pre nego što stigne ovde."

16 Ali kad je sin Pavlove sestre čuo za zasedu, otišao je u kasarnu i javio to Pavlu. 17 Tada je Pavle pozvao jednog stotnika i rekao mu: „Odvedi ovog mladića zapovedniku, jer ima nešto da mu javi." 18 On ga je odveo zapovedniku i rekao: „Zatvorenik Pavle me je pozvao i zamolio da ti dovedem ovog mladića, jer ima nešto da ti kaže." 19 Vojni zapovednik ga je uhvatio za ruku, povukao u stranu i nasamo ga upitao: „Šta to imaš da mi javiš?" 20 A on reče: „Judejci su se dogovorili da te zamole da sutra dovedeš Pavla do Sanhedrina pod izgovorom da žele nešto više da saznaju o njemu. 21 Ne daj da te nagovore, jer ga u zasedi vreba više od četrdeset ljudi, koji su se zakleli prizivajući prokletstvo na sebe da neće ni jesti ni piti dok ga ne ubiju. Već su spremni, samo čekaju tvoj pristanak."
22 Tada je vojni zapovednik otpustio mladića, naredivši mu: „Nikome ne pričaj da si mi ovo javio."

23 Onda je dozvao dva stotnika i rekao im: „Pripremite dvesta vojnika, sedamdeset konjanika i dvesta kopljanika da u treći* noćni sat krenu pravo u Cezareju. 24 Pripremite i konje na kojima će Pavle jahati pa ga živog i zdravog odvedite pred namesnika Feliksa."
25 I napisao je pismo sledećeg sadržaja: 26 „Klaudije Lisija pozdravlja uzvišenog namesnika Feliksa! 27 Ovog čoveka su Judejci uhvatili i nameravali ubiti, ali ja sam pritrčao s vojnicima i izbavio ga, jer sam saznao da je rimski građanin. 28 Želeo sam da utvrdim zašto ga optužuju, pa sam ga odveo u njihov Sanhedrin. 29 Utvrdio sam da ga optužuju za neka pitanja iz njihovog Zakona, ali da nije skrivio ništa čime bi zaslužio smrt ili okove.
30 A pošto mi je javljeno da se protiv njega kuje zavera, odmah sam ga poslao k tebi, a tužiocima sam zapovedio da pred tobom kažu šta imaju protiv njega. Ostajte zbogom."

31 Tako su ti vojnici odveli Pavla prema naredbama koje su dobili i doveli ga noću u Antipatridu. 32 Sutradan su pustili konjanike da idu dalje s njim, a oni su se vratili u kasarnu. 33 Kad su konjanici ušli u Cezareju, uručili su pismo namesniku i doveli mu Pavla. 34 Namesnik je pročitao pismo i upitao ga iz koje je provincije. Kad je saznao da je iz Kilikije, 35 rekao je: „Saslušaću te kad stignu i tvoji tužioci." I zapovedio je da ga čuvaju u Herodovoj kraljevskoj palati.

24 Nakon pet dana, došao je prvosveštenik Ananija s nekim starešinama i govornikom koji ih je zastupao, nekim Tertulom, pa su izneli pred namesnikom optužbe protiv Pavla. 2 Kad su pozvali Tertula, on je počeo da iznosi optužbe protiv Pavla:

„Zahvaljujući tebi, mi uživamo veliki mir i zahvaljujući tvojoj promišljenosti, vidimo promene nabolje u ovom narodu, 3 zato mi to, uzvišeni Felikse, uvek i na svakom mestu, s najvećom zahvalnošću primamo. 4 Ali da te više ne zadržavam, molim te da nas po svojoj milosti ukratko saslušaš. 5 Utvrdili smo da je ovaj čovek kuga, da izaziva pobune među svim Judejcima po celom svetu, da je

* **23:23** Oko 21 sat, prema savremenom računanju vremena. Noćni sati brojali su se od zalaska sunca.

kolovođa nazarećanske sekte **6** i da je poku-
šao i hram da oskrnavi, pa smo ga zato uhva-
tili i hteli mu suditi po našem zakonu. **7** Ali,
došao je Lisija, vojni zapovednik, i oteo ga iz
naših ruku velikom silom, zapovedivši njego-
vim tužiteljima da dođu k tebi. **8** Ako ga ispi-
taš o svemu tome, možeš i sam saznati za šta
ga optužujemo.“

9 Na to su ga i Judejci poduprli, tvrdeći da
je sve tako. **10** Kad mu je namesnik dao znak
da govori, Pavle je rekao:

„Pošto znam da si mnogo godina sudija u
ovom narodu, mirne duše iznosim svoju
odbranu. **11** Možeš da proveriš da nema više
od dvanaest dana otkako sam otišao u Jerusa-
lim da se poklonim Bogu. **12** Nisu me zatekli
da se s nekim prepirem u hramu niti da dižem
pobune u narodu, ni u sinagogama ni u gradu.
13 Oni ti ne mogu dokazati ono za šta me
sada optužuju. **14** Ali priznajem ti da živim
po učenju koje oni nazivaju ‘sektom,’ i po
tom učenju služim Bogu svojih praočeva, ve-
rujući sve što je izneseno u Zakonu i napisano
u Prorocima. **15** I imam nadu u Boga, koju
imaju i oni, da će biti uskrsenje mrtvih, i pra-
vednih i nepravednih. **16** Zato se i trudim da
uvek imam čistu savest ne grešeći ni Bogu ni
ljudima. **17** Tako sam posle dosta godina na-
išao da svom narodu donesem darove za siro-
mašne i prinose. **18** Dok sam to činio, našli su
me obredno čistog u hramu, ali ne s okuplje-
nim mnoštvom niti u metežu. Tamo su bili
neki Judejci iz Azije, **19** i trebalo bi da oni
dođu pred tebe i da me optuže ako imaju
nešto protiv mene. **20** Ili neka onda ovi ovde
sami kažu kakvu su krivicu našli na meni dok
sam stajao pred Sanhedrinom, **21** osim ako se
ne radi o onoj jednoj izjavi koju sam uzvik-
nuo dok sam stajao među njima: ‘Zbog uskr-
senja mrtvih vi mi danas sudite!’“

22 Ali Feliks, koji je bio veoma dobro o-
bavešten o tom Putu, odgodio je njihov slučaj,
rekavši: „Kad dođe vojni zapovednik Lisija,
onda ću rešiti vaš spor.“ **23** Tako je naredio
stotniku da čuva Pavla u zatvoru, ali da mu da
neke olakšice tako da nikome od njegovih ne
brani da ga poslužuju.

24 Nekoliko dana kasnije, stigao je Feliks
sa svojom ženom Drusilom, koja je bila Ju-
dejka, pa je poslao po Pavla i slušao ga o veri
u Hrista Isusa. **25** Ali dok je Pavle govorio o
pravednosti, samosavladavanju i o sudu koji
će doći, Feliks se uplašio i rekao: „Za sada
idi, ali kad nađem pogodan trenutak, opet ću
te pozvati.“ **26** Uz to se nadao da će mu Pavle
dati novac kako bi ga pustio. Zato ga je češće
pozivao i razgovarao s njim. **27** A kad su pro-
šle dve godine, Feliksa je nasledio Porcije
Fest. Pošto je Feliks želeo da ugodi Judej-
cima, ostavio je Pavla u okovima.

25 Tri dana po dolasku na vlast u provin-
ciji,* Fest je otišao iz Cezareje u Jeru-
salim. **2** Tamo su mu sveštenički gla-
vari i istaknuti Judejci izneli optužbe protiv
Pavla. Zatim su ga zamolili **3** i zatražili da im
učini uslugu, i da Pavla, na njegovu štetu, po-
šalje u Jerusalim, jer su pripremali zasedu da
ga na putu ubiju. **4** Ali Fest je odgovorio da
Pavle treba da ostane u zatvoru u Cezareji i
da će uskoro i on otići tamo. **5** „Zato neka vo-
deći ljudi među vama,“ rekao je on, „pođu sa
mnom i tuže ga, ako je taj čovek za nešto
kriv.“

6 Nakon što je kod njih proveo najviše o-
sam ili deset dana, otišao je u Cezareju. Sutra-
dan je seo na sudsku stolicu i zapovedio da
izvedu Pavla. **7** Kad je on stigao, oko njega
su stali Judejci koji su došli iz Jerusalima i
izneli protiv njega mnoge i teške optužbe koje
nisu mogli da dokažu.

8 A Pavle je u svoju odbranu rekao: „Ni-
sam se ogrešio ni o judejski Zakon, ni o hram,
ni o cezara.“ **9** Ali je Fest, pošto je hteo da

* **25:1** Tj. Judeji. U gradu Cezareji bilo je namesnikovo sedište.

ugodi Judejcima, odgovorio Pavlu: „Hoćeš li da ideš u Jerusalim da ti se tamo preda mnom za to sudi?“

10 A Pavle reče: „Stojim pred cezarskom sudskom stolicom, i tu treba da mi se sudi. Ništa nisam skrivio Judejcima, kao što i sam dobro vidiš. **11** A ako sam zaista učinio nešto loše i počinio nešto što zaslužuje smrt, ne bežim od smrti. Ali ako su neosnovane sve te optužbe koje ovi iznose protiv mene, niko me ne može njima predati samo da bi im time ugodio. Pozivam se na cezara!“

12 Tada se Fest posavetovao sa svojim savetnicima pa odgovorio: „Na cezara si se pozvao, pred cezara ćeš i ići.“

13 Nekoliko dana kasnije, kralj Agripa i Bernika* stigli su u Cezareju da pozdrave Festa. **14** Pošto su se tu zadržali više dana, Fest je ispričao kralju za Pavlov slučaj:

„Ima jedan čovek koga je Feliks ostavio u zatvoru. **15** Kad sam bio u Jerusalimu, sveštenički glavari i judejske starešine izneli su optužbe protiv njega, tražeći da ga osudim. **16** Ali ja sam im odgovorio da kod Rimljana nije običaj da se neki čovek preda na smrt samo da bi se time nekome ugodilo, pre nego što se taj optuženik suoči s tužiocima i dobije priliku da se brani od optužbe. **17** Stoga, kad su se ovde okupili, nisam nimalo oklevao, nego sam sutradan seo na sudsku stolicu i zapovedio da dovedu tog čoveka. **18** Tužioci su pristupili, ali ga nisu optužili ni za kakvo zlo delo koje sam ja očekivao, **19** nego su s njim imali nekakve sporove o svojim verovanjima i o nekom Isusu koji je umro, a za koga Pavle tvrdi da je živ. **20** Pošto se ne snalazim u takvom sporu, upitao sam ga da li bi hteo da ide u Jerusalim da mu se tamo za to sudi. **21** Ali kad je Pavle uložio priziv da ostane u zatvoru do odluke njegovog veličanstva,* zapovedio sam da ga čuvaju dok ga ne pošaljem cezaru.“

22 Tada je Agripa rekao Festu: „I ja bih voleo da čujem tog čoveka.“ A on je rekao: „Sutra ćeš ga čuti.“ **23** Tako su sutradan Agripa i Bernika došli u velikoj raskoši i ušli u dvoranu zajedno s vojnim zapovednicima i uglednim ljudima toga grada. Na Festovu zapovest doveli su Pavla. **24** Tada je Fest rekao: „Kralju Agripa, i svi vi koji ste ovde s nama, pogledajte ovog čoveka zbog koga mi se obratilo celo mnoštvo Judejaca, i u Jerusalimu i ovde, vičući da on više ne sme da živi. **25** Ali ja sam ustanovio da nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt. A kad se pozvao na Njegovo veličanstvo, odlučio sam da ga pošaljem njemu. **26** Ali nemam ništa određeno o njemu da napišem svom gospodaru. Zato sam ga izveo pred vas, a posebno pred tebe, kralju Agripa, da bih posle ove istrage imao šta da napišem. **27** Jer mi izgleda nerazumno da pošaljem zatvorenika, a da ne navedem optužbe protiv njega.“

26 Tada je Agripa rekao Pavlu: „Dopušta ti se da govoriš u svoju korist.“ Na to je Pavle podigao ruku i govorio u svoju odbranu:

2 „Kralju Agripa, smatram da sam srećan što se od svega za šta me Judejci optužuju, danas mogu braniti pred tobom, **3** pogotovo zato što dobro poznaješ sve običaje i sporna pitanja među Judejcima. Zato te molim da me strpljivo saslušaš.

4 Dakle, svi Judejci znaju kakav sam život vodio od najranije mladosti u svom narodu i u Jerusalimu. **5** Odavno me poznaju i mogu posvedočiti, samo ako hoće, da sam kao farisej živeo prema najstrožoj sekti naše vere. **6** A sada stojim pred sudom zbog nade u obećanje koje je Bog dao našim praočevima, **7**

* **25:13** Kralj Agripa je Herod Agripa II. Bernika je sestra Heroda Agripe II, s kojom je on živeo u rodoskrvnoj vezi.

* **25:21** Ili: „Avgusta.“ Titula koju je prvi nosio cezar Oktavijan. Ovde se odnosi na Nerona, četvrtog cezara nakon Oktavijana.

iako se ispunjenju tog obećanja nada naših dvanaest plemena, svesrdno služeći Bogu noć i dan. Zbog te nade, kralju, tuže me Judejci.

8 Zašto smatrate neverovatnim da Bog uskrsava mrtve? **9** I ja sam nekada mislio da treba da se svim silama borim protiv Isusa Nazarećanina. **10** To sam i činio u Jerusalimu – mnoge svete bacao sam u zatvore, dobivši ovlašćenje od svešteničkih glavara, i kad je trebalo da budu pogubljeni, ja sam za to dao svoj glas. **11** Često sam ih kažnjavao po svim sinagogama, pokušavajući tako da ih prisilim da se odreknu vere. Bio sam toliko besan na njih, da sam ih progonio i u udaljenim gradovima.

12 Dok sam po tom zadatku putovao u Damask, s ovlašćenjem i nalogom svešteničkih glavara, **13** ugledao sam u podne, kralju, na putu svetlost sjajniju od sunca kako s neba blesnu na mene i na one koji su putovali sa mnom. **14** Kad su svi popadali na zemlju, čuo sam glas kako mi se obraća na hebrejskom: ‘Saule, Saule, zašto me progoniš? Teško ti je protiv bodila ritati se.’ **15** A ja sam rekao: ‘Ko si ti, Gospode?’ A Gospod je odgovorio: ‘Ja sam Isus, koga ti progoniš. **16** Nego ustani i stani na noge. Jer pokazao sam ti se da bih te izabrao za slugu i svedoka, da objavljuješ ono što si video i ono što ću ti o sebi pokazati. **17** A ja ću te izbavljati od ovog naroda i od drugih naroda, kojima te šaljem **18** da im otvoriš oči, da ih obratiš od tame k svetlosti i od Sotonine vlasti k Bogu, kako bi primili oproštenje greha i nasledstvo među onima koji su posvećeni verom koja je u meni.

19 Zato, kralju Agripa, nisam bio neposlušan nebeskoj viziji, **20** nego sam najpre onima u Damasku, a zatim i onima u Jerusalimu i po celoj zemlji Judeji, kao i drugim narodima, donosio poruku da se pokaju i obrate Bogu čineći dela koja dolikuju pokajanju. **21** Zato su me Judejci uhvatili u hramu i pokušali da me ubiju. **22** Ali pošto sam dobio pomoć od Boga, sve do današnjeg dana svedočim i malima i velikima ne govoreći ništa drugo osim onoga što su Proroci i Mojsije rekli da će se dogoditi: **23** da Hristos treba da strada i da će, kao prvi koji će uskrsnuti iz mrtvih, objaviti svetlost i ovom narodu i drugim narodima.“

24 Dok je to govorio u svoju odbranu, Fest je uzviknuo: „Ti si poludeo, Pavle! Velika učenost pomutila ti je razum!“ **25** Ali Pavle je rekao: „Nisam poludeo, uzvišeni Feste, nego govorim reči istine i zdravog razuma. **26** Za sve ovo zna kralj, kome se slobodno obraćam, i uveren sam da mu ništa od toga nije promaklo, jer se to nije događalo u nekom zapećku. **27** Veruješ li, kralju Agripa, Prorocima? Znam da veruješ.“ **28** Tada je Agripa rekao Pavlu: „Još malo pa ćeš me ubediti da postanem hrišćanin.“ **29** Na to je Pavle rekao: „Molim Boga da pre ili kasnije ne samo ti nego i svi koji me danas slušaju postanu ovakvi kakav sam i ja – izuzev ovih okova.“

30 I kad je to rekao, kralj je ustao, i namesnik i Bernika i oni koji su sedeli s njima. **31** Dok su odlazili, govorili se među sobom: „Ovaj čovek ne čini ništa čime bi zaslužio smrt ili okove.“ **32** A Agripa je rekao Festu: „Ovaj čovek bi mogao biti pušten da se nije pozvao na cezara.“

27 Kad je odlučeno da otplovimo u Italiju, Pavla i neke druge zatvorenike predali su stotniku Avgustove čete, koji se zvao Julije. **2** Mi smo se ukrcali na adramitski brod koji je trebalo da plovi u mesta duž azijskog primorja i otplovili. S nama je bio Aristarh, Makedonac iz Soluna. **3** Sutradan smo pristali u Sidonu. Julije je s Pavlom postupao čovečno i dopustio mu da poseti svoje prijatelje i da se oni pobrinu za njega.

4 Kad smo odande isplovili, plovili smo u zavetrini Kipra, jer su duvali suprotni vetrovi, **5** i plovili smo otvorenim morem duž Kilikije i Pamfilije i tako stigli u Miru u Likiji. **6** Tamo je stotnik našao jedan aleksandrijski brod koji je plovio za Italiju, pa nas je ukrcao

na njega. **7** Danima smo sporo plovili i jedva smo stigli u Knid. Kako zbog vetra nismo mogli ići napred, doplovili smo u zavetrini Krita do Salmone. **8** Jedva ploveći uz obalu, stigli smo do jednog mesta zvanog Dobra pristaništa, blizu kog je grad Laseja.

9 Pošto je prošlo mnogo vremena i plovidba je već postala opasna, jer je već prošao i Post,[*] Pavle ih je upozorio **10** rekavši: „Ljudi, vidim da će plovidba biti opasna i s velikim gubitkom ne samo tereta i broda nego i naših duša." **11** Ali stotnik je više verovao kormilaru i vlasniku broda nego Pavlovim rečima. **12** Pošto luka nije bila pogodna za zimovanje, većina je predlagala da otplove odande ne bi li nekako stigli do Feniksa, kritske luke koja gleda prema severoistoku i prema jugoistoku, pa tamo prezimili.

13 Kad je dunuo blagi južni vetar, pomislili su da mogu ostvariti ono što su zamislili, pa su podigli sidro i zaplovili uz Krit. **14** Ali ubrzo nakon toga, na ostrvo se obrušio olujni vetar zvan severoistočnjak.[*] **15** Tako kad je brod bio uhvaćen i nije se mogao boriti protiv vetra, prepustili smo ga da nas nosi. **16** Dok smo plovili u zavetrini jednog malog ostrva koje se zove Kauda, jedva smo uspeli da dohvatimo čamac koji smo vukli za sobom. **17** Kad su podigli čamac na palubu, upotrebili su užа da podvežu brod. Plašeći se da se ne nasuču u Sirti,[*] spustili su opremu i pustili da ih dalje nosi. **18** Pošto nas je zahvatila žestoka oluja, sutradan su rasteretili brod, **19** a trećeg su dana ručno izbacili brodsku opremu.

20 Pošto se danima nije videlo ni sunce ni zvezde, i kako je besnela snažna oluja, već se počela gubiti svaka nada da ćemo se spasti. **21** A već dugo se nije ni jelo, pa je Pavle ustao usred njih i rekao: „Ljudi, trebalo je da me poslušate i da ne isplovite s Krita, pa biste izbegli ovo stradanje i štetu. **22** Ali sada vam savetujem da se razvedrite, jer niko od vas neće izgubiti život, samo će brod stradati. **23** Jer ove noći pristupio mi je anđeo Boga kom pripadam i kom služim, **24** i rekao: 'Ne boj se, Pavle. Treba da staneš pred cezara i evo, Bog ti poklanja sve koji s tobom plove.' **25** Zato se, ljudi, razvedrite, jer verujem Bogu da će biti baš onako kako mi je rečeno. **26** Ali moramo da se nasučemo na jedno ostrvo."

27 Bila je već četrnaesta noć otkako smo plovili po Adriji,[*] kad su u ponoć mornari naslutili da se približavaju nekom kopnu. **28** Tada su bacili visak za merenje dubine i izmerili su dvadeset hvati.[*] Malo kasnije opet su ga bacili i izmerili petnaest hvati. **29** Pošto su se plašili da ne udarimo negde na grebene, s krme su bacili četiri sidra, iščekujući da svane. **30** A kad su mornari pokušali da pobegnu s broda, pa su spustili čamac u more, pod izgovorom da nameravaju spustiti sidra s pramca, **31** Pavle se obratio stotniku i vojnicima: „Ako ovi ljudi ne ostanu na brodu, vi se ne možete spasti." **32** Tada su vojnici presekli užа na čamcu i pustili ga da padne.

33 Pred svanuće, Pavle im je rekao da nešto pojedu, govoreći: „Danas je četrnaesti dan otkako čekate u neizvesnosti, bez jela, ništa ne okusivši. **34** Zato vas molim da nešto pojedete, jer je to za vaše dobro. Jer nikome od vas ni dlaka s glave neće pasti." **35** Kad je to rekao, uzeo je hleb, pred svima zahvalio Bogu, izlomio ga i počeo da jede. **36** Tako su se svi razvedrili, pa i sami jeli. **37** A na brodu nas je ukupno bilo dvesta sedamdeset i šest

[*] **27:9** Reč je o jevrejskom postu za Dan očišćenja (Jom Kipur) koji je padao 10. tišrija (te godine oko 25. septembra).

[*] **27:14** „Euroklidon" na grčkom, doslovno ciklon sa severoistoka (na savremenom jeziku „gregalia" ili „levanter").

[*] **27:17** Dva velika plitka zaliva sa peščanim sprudovima koji se pomeraju. Nalaze se uz obalu Libije na severu Afrike.

[*] **27:27** Adrija je u staro doba obuhvatala ne samo današnje Jadransko more, nego i današnje Jonsko more i deo Sredozemnog mora između Sicilije i Krita.

[*] **27:28** Uopšteno se smatra da je hvat četiri lakta (oko 1,8 metara). Vidi dodatak na kraju knjige.

duša. **38** Kad su se nasitili, rasteretili su brod bacivši žito u more.

39 U svanuće nisu mogli da prepoznaju kopno, ali su zapazili jedan zaliv s peščanom obalom, pa su odlučili da, ako bude moguće, tamo navuku brod. **40** Zato su odsekli sidra i pustili ih da padnu u more. Istovremeno su otpustili uža sa vesala za kormilarenje, podigli prednje jedro prema vetru, pa zaplovili prema obali. **41** Kad su naleteli na sprud, nasukali su brod tako da je pramac nalegao i ostao nepomičan, a krma se polomila pod silinom talasa. **42** Tada su vojnici odlučili da pobiju zatvorenike, da nijedan ne bi otplivao i pobegao. **43** Ali stotnik je želeo da spase Pavla, pa ih je sprečio u njihovoj nameri. Tako je zapovedio da oni koji znaju plivati skoče u more i prvi doplivaju do kopna, **44** a ostali da to učine na daskama i drugim stvarima s broda. Tako su svi živi i zdravi stigli na kopno.

28 Kad smo došli na sigurno, saznali smo da se ostrvo zove Malta. **2** Urođenici* su pokazali prema nama posebnu ljubaznost. Naložili su vatru i spremno nas sve primili jer je padala kiša i bilo je hladno. **3** A Pavle je sakupio naramak granja i stavio ga na vatru. Odjednom je zbog toplote izašla otrovnica, ugrizla ga za ruku i ostala tako da visi. **4** A kad su urođenici videli kako mu zmija visi na ruci, počeli su među sobom govoriti: „Ovaj čovek mora da je ubica! Izbavio se iz mora, ali pravda mu ne dopušta da živi.“ **5** Ali on je otresao zmiju u vatru i ništa mu nije bilo. **6** A oni su očekivali da će oteći ili da će se odjednom srušiti mrtav. A kad su, posle dugog čekanja, videli da mu se ništa loše nije dogodilo, promenili su mišljenje i rekli da je on bog.

7 Nedaleko odatle nalazilo se imanje poglavara ostrva, koji se zvao Publije. On nas je gostoljubivo primio i tri dana se prijateljski brinuo o nama. **8** A Publijevog oca je mučila groznica i dizenterija, pa je ležao. Pavle je ušao k njemu, pomolio se, položio ruke na njega i izlečio ga. **9** Posle toga su k njemu dolazili i drugi ostrvljani koji su bili bolesni i bili su izlečeni. **10** Iskazivali su nam i mnoge počasti, a kad je trebalo da krenemo, snabdeli su nas svim što nam je bilo potrebno.

11 Posle tri meseca isplovili smo aleksandrijskim brodom koji je prezimio na tom ostrvu i na pramcu imao znak Dioskura.* **12** Doplovili smo u Sirakuzu i ostali tamo tri dana. **13** Odande smo otplovili i stigli u Regijum. Sutradan se podigao južni vetar, pa smo drugog dana stigli u Puteole. **14** Tamo smo našli braću koja su nas molila da sedam dana ostanemo s njima. Tako smo stigli nadomak Rima. **15** Kad su tamošnja braća čula vesti o nama, došla su nam u susret do Apijevog trga i Tri krčme. Kad ih je ugledao, Pavle je zahvalio Bogu i ohrabrio se. **16** Kad smo ušli u Rim, centurion je isporučio zarobljenike kapetanu straže, ali Pavlu je bilo dozvoljeno da ostane zasebno sa vojnikom koji ga je čuvao.

17 Posle tri dana, sazvao je istaknute Judejce. Nakon što su se okupili, on im je rekao: „Ljudi, braćo, nisam učinio ništa protiv naroda ni protiv zakona naših praočeva, a ipak su me u Jerusalimu zarobili i predali u ruke Rimljanima. **18** Nakon ispitivanja, hteli su da me puste, jer na meni nije bilo ničega čime bih zaslužio smrt. **19** Ali kako su se Judejci tome protivili, bio sam prinuđen da se pozovem na cezara, ali ne zato što sam za nešto hteo da tužim svoj narod. **20** Iz tog razloga sam i molio da vas vidim i razgovaram s vama, jer zbog Izraelove nade imam ovaj lanac na sebi.“ **21** A oni su mu rekli: „Mi o tebi nismo primili nikakva pisma iz Judeje, niti nam je ko od braće koja su stigla javio ili

* **28:2** Doslovno „varvari“ (barbari) – ljudi koji su smatrani primitivnim ili necivilizovanim u doba Grčke i Rima.

* **28:11** „Dioskuri“ su Zevsovi blizanci Kastor i Poluks.

rekao nešto zlo o tebi. **22** Ali voleli bismo da od tebe čujemo šta misliš, jer znamo da se protiv ove sekte svuda govori."

23 Tako su s njim ugovorili dan, a došlo ih je u njegovu kuću veoma mnogo. On im je govorio i temeljno svedočio o Božjem kraljevstvu, pa im od jutra do večeri iz Mojsijevog zakona i iz Proroka iznosio uverljive dokaze o Isusu. **24** Neki su poverovali njegovim rečima, a drugi pak nisu verovali. **25** Pošto su među sobom bili nesložni, razišli su se, ali im je Pavle napomenuo i ovo:

„Dobro je Duh sveti govorio preko proroka Isaije vašim praočevima: **26** 'Idi k tom narodu i reci: 'Ušima ćete slušati, ali nećete razumeti, i očima ćete gledati, ali nećete videti. **27** Jer je srce ovog naroda neprijemčivo i ušima čuju, ali se ne odazivaju, zatvaraju svoje oči, da očima ne vide i ušima ne čuju i srcem ne razumeju, i da se ne obrate i da ih ne izlečim.'* **28** Stoga znajte da se vest o onome po kome Bog donosi spasenje šalje neznabošcima i oni će je poslušati." **29** I kad je ovo rekao, Judejci su otišli prepirući se među sobom.

30 Tako je ostao pune dve godine u kući koju je iznajmio, gde je rado primao sve koji su dolazili k njemu, **31** i propovedao im Božje kraljevstvo i poučavao ih o Gospodu Isusu Hristu sa svom slobodom govora i bez ikakvih smetnji.

---

* **28:27** Vidi: Isaija 6:9-10.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Korint
Pisanje završeno: oko 58. n. e.

RIMLJANIMA POSLANICA

1 Pavle – sluga[*] Isusa Hrista, pozvan za apostola, određen za propovedanje Božje dobre vesti,[*] **2** koju je Bog unapred obećao preko svojih proroka u svetim Pismima, **3** o svom Sinu, koji je po telu Davidov potomak, **4** Isusu Hristu Gospodu našem, koji je objavljen u sili po Duhu svetome za Sina Božjega uskrsenjem iz mrtvih, **5** preko koga smo primili blagodat[*] i apostolstvo za poslušnost vere među svim narodima, imena njegova radi; **6** a među njima ste i vi pozvani da pripadate Isusu Hristu – **7** svima Božjim voljenima koji su u Rimu, pozvanima svetim: Blagodat i mir od Boga, našeg Oca, i od Gospoda Isusa Hrista.

8 Najpre, zahvaljujem svom Bogu kroz Isusa Hrista za sve vas, jer se o vašoj veri govori po celom svetu. **9** Jer svedok mi je Bog, kome u svom duhu služim u dobroj vesti o njegovom Sinu, da vas uvek spominjem u svojim molitvama, **10** moleći da konačno uspem da nekako dođem k vama, ako bude Božja volja. **11** Jer čeznem da vas vidim, da bih vam dao kakav duhovni dar da ojačate, **12** to jest, da se uzajamno ohrabrimo, ja vašom verom, a vi mojom.

13 A ne želim da ne znate, braćo, da sam mnogo puta nameravao da dođem k vama – ali do sada sam bio sprečen – da i među vama uberem kakav plod kao i među ostalim narodima. **14** Dužnik sam i Grcima i ostalim narodima, i mudrima i neukima. **15** Otuda moja žarka želja da i vama u Rimu objavim dobru vest. **16** Naime, ne stidim se dobre vesti Hristove, jer ona je sila Božja na spasenje svakome ko veruje, najpre Judejcu, a onda i Grku. **17** Jer se u njoj otkriva pravda Božja iz vere u veru, kao što je napisano: „A pravednik će živeti od vere.“[*]

18 Jer Božji gnev se otkriva s neba na svaku bezbožnost i nepravednost ljudi koji zadržavaju istinu u nepravdi, **19** jer im je očigledno ono što se može znati o Bogu – Bog im je to učinio očiglednim. **20** Jer njegova nevidljiva svojstva, naime njegova večna moć i božanstvo, jasno se vide još od stvaranja sveta, budući da se prepoznaju po onome što je stvoreno, tako da nemaju izgovora. **21** Jer premda su upoznali Boga, nisu mu kao Bogu iskazali slavu ni zahvalnost, nego im je razmišljanje postalo isprazno i nerazumno srce im se pomračilo. **22** Tvrdili su da su mudri, ali su postali bezumni **23** i zamenili su slavu neraspadljivog Boga likovima načinjenim po obličju raspadljivog čoveka i ptica i četvoronožaca i gmizavaca.

24 Zato ih je Bog, po strastima njihovog srca, predao nečistoti da sami obeščašćuju svoje telo. **25** Oni su Božju istinu promenili u laž, pa su poštovali i obožavali ono što je stvoreno umesto Stvoritelja, koji je blagosloven u svu večnost. Amin. **26** Zato ih je Bog prepustio sramnim strastima: njihove žene su prirodne odnose zamenile protivprirodnim, **27** a tako su i muškarci ostavili prirodne

[*] **1:1** U originalu „rob,“ reč za osobu koja je u vlasništvu druge osobe, pri čemu pisac misli na njegovu vezanost za život u službi Bogu.
[*] **1:1** Ili: jevanđelja.
[*] **1:5** Ili: Božju nezasluživu dobrotu i milost.
[*] **1:17** Vidi: Havakuk 2:4.

odnose sa ženom i u svojoj požudi uspalili se jedni za drugima, pa muškarci s muškarcima čine ono što je sramno i primaju zasluženu platu za svoje pokvarene postupke.

28 I pošto nisu želeli da znaju za Boga, Bog ih je predao* umnoj pokvarenosti, i da čine ono što je nedolično, **29** ispunivši se svakom nepravdom, bludom, zloćom, lakomstvom, pokvarenošću. Puni zavisti, ubistva, svađe, prevare, zlonamernosti, šire glasine, **30** klevećų, mrze Boga, drski su, oholi, umišljeni, smišljaju zlo, neposlušni su roditeljima, **31** nerazumni, ne poštuju dogovore, bezosećajni su prema drugima, nemilosrdni. **32** Iako dobro poznaju Božju pravednu odredbu – da oni koji tako postupaju zaslužuju smrt – oni ne samo da tako postupaju nego i odobravaju takve postupke onima koji ih čine.

2 Zato nemaš izgovora, čoveče koji sudiš, ko god da si. Jer u onome u čemu sudiš drugome, osuđuješ samog sebe, budući da ti koji sudiš činiš to isto. **2** A znamo da će Bog suditi po istini onima koji čine takve stvari.

3 Zar misliš, čoveče koji sudiš onima koji čine takve stvari, a sam to radiš, da ćeš izbeći Božji sud? **4** Ili možda prezireš bogatstvo njegove dobrote i uzdržljivosti i dugog trpljenja, ne shvatajući da te Božja dobrota vodi do pokajanja? **5** Nego svojom tvrdokornošću i nepokajničkim srcem navlačiš na sebe gnev za dan gneva i otkrivanja Božjeg pravednog suda. **6** A Bog će svakome vratiti po njegovim delima: **7** Onima koji ustrajnošću u dobrim delima traže slavu i čast i neraspadljivost – večni život. **8** A svadljivce i nepokorne istini, a pokorne nepravdi, čeka srdžba i gnev, **9** nevolja i muka. To čeka svaku dušu koja čini zlo, najpre Judejca, a onda i Grka. **10** A slava, čast i mir čeka svakoga ko čini dobro, najpre Judejca, a onda i Grka. **11** Jer kod Boga nema pristrasnosti.

12 Jer koji god su zgrešili bez Zakona, bez Zakona će izginuti, i koji god su zgrešili u Zakonu, po Zakonu će im biti suđeno. **13** Jer pred Bogom nisu pravedni oni koji slušaju Zakon, nego će vršioci Zakona biti opravdani. **14** Jer kad se neznabošci, koji nemaju zakon, po prirodi drže onoga što je u zakonu, onda su oni sami sebi zakon, premda nemaju zakon, **15** koji pokazuju da je ono što nalaže Zakon zapisano u njihovim srcima, a o tome svedoči i njihova savest i u svojim mislima bivaju optuženi ili pak opravdani, **16** u dan kad Bog bude sudio tajne ljudske, po dobroj vesti kroz Isusa Hrista.

17 Ako ti sebe nazivaš Judejcem i oslanjaš se na zakon i ponosiš se Bogom **18** i poznaješ njegovu volju i umeš da prepoznaš šta je najvrednije jer si poučen iz Zakona, **19** i uveren si da si vođa slepima, svetlost onima koji su u tami, **20** vaspitač nerazumnih, učitelj dece i da imaš osnove znanja i istine u Zakonu – **21** zar, dakle, ti koji učiš druge, ne učiš samog sebe? Zar ti, koji propovedaš: „Ne ukradi," kradeš? **22** Zar ti koji kažeš: „Ne učini preljubu," činiš preljubu? Zar ti, kome su mrski idoli, pljačkaš hramove? **23** Zar ti, koji se ponosiš zakonom, obeščašćuješ Boga prestupanjem Zakona? **24** Jer, kao što je napisano, „zbog vas se među neznabošcima huli na Božje ime."*

25 Naime, obrezanje zaista koristi ako izvršavaš zakon u praksi, ali ako prestupaš zakon, tvoje obrezanje je postalo neobrezanje. **26** Dakle, ako se neobrezani pridržava pravednih zahteva Zakona, zar se njegovo neobrezanje neće smatrati obrezanjem? **27** I onaj ko je poreklom neobrezan, a izvršava Zakon, sudiće tebi koji, iako imaš pisani zakon i obrezanje, prestupaš zakon. **28** Jer pravi

* **1:28** Pavle objašnjava šta se događa ljudima kad insistiraju da žive bez Boga, koji dopušta da se pokažu rezultati tog izbora.

* **2:24** Vidi: Ezekiel 36:20.

Judejac nije onaj koji je to spolja niti je pravo
obrezanje ono koje je spolja, na telu, **29** nego
je pravi Judejac onaj ko je to iznutra i njegovo
obrezanje je obrezanje srca po Duhu, a ne po
slovu. On ne dobija pohvalu od ljudi, nego od
Boga.

3 Kakva je, dakle, prednost Judejca? Ili
kakva je korist od obrezanja? **2** Velika u
svakom pogledu. Pre svega zato što su im
poverene Božje svete objave. **3** O čemu se,
dakle, radi? Ako neki nisu verovali, da li će
možda njihovo neverovanje obezvrediti
Božju vernost? **4** Nipošto! Nego neka se Bog
pokaže da je istinit, a svaki čovek da je lažov,
kao što je napisano: „Ti si pravedan u svojim
rečima i pobedićeš kad ti budu sudili.“[*] **5** Ali
ako naša nepravednost ističe Božju praved-
nost, šta ćemo na to reći? Da li je Bog nepra-
vedan kad iskaljuje svoj gnev? (Govorim kao
što ljudi govore.) **6** Nipošto! Kako će inače
Bog suditi svetu? **7** A ako se zbog moje laži
Božja istina još više istakla njemu na slavu,
zašto mi se onda kao grešniku sudi? **8** I zašto
da ne kažemo, kao što nas lažno optužuju i
kao što neki tvrde da govorimo: „Činimo zlo
da bi došlo dobro?“ Pravedna osuda ih čeka.

9 Šta dakle reći? Da li smo mi u prednosti?
Nipošto! Jer smo upravo optužili sve, i Ju-
dejce i Grke, da su pod grehom, **10** kao što je
napisano: „Nema pravednog čoveka, nema
nijednog. **11** Nema nikog ko je razuman,
nema nikog ko traži Boga. **12** Svi su zastra-
nili, svi su oni bezvredni, nema nikoga ko čini
dobro, nema nijednog.“[*] **13** „Grlo im je grob
otvoren, varaju svojim jezikom.“[*] „Zmijski
otrov im je iza usana.“[*] **14** „I usta su im puna
proklinjanja i gorčine.“[*] **15** „Noge su im brze
da proliju krv.“[*] **16** „Propast i beda na njiho-
vim su putevima **17** i nisu upoznali put
mira.“[*] **18** „Straha od Boga nema pred očima
njihovim.“[*]

19 A znamo da sve što Zakon kaže rečeno
je onima koji su pod Zakonom,[*] da se svaka
usta zapuše i da sav svet bude kriv Bogu. **20**
Stoga iz dela zakona ni jedno telo se neće
opravdati u njegovim očima, jer preko Za-
kona dolazi spoznaja o grehu.

21 A sada se pokazuje pravednost pred
Bogom nezavisno od Zakona, o čemu sve-
doče Zakon i Proroci. **22** I to pravda Božja
kroz veru Isusa Hrista za sve i na sve koji ve-
ruju, jer nema razlike. **23** Jer svi su sagrešili i
lišeni su Božje slave, **24** a opravdavaju se da-
rom, blagodaću njegovom, kroz iskupljenje
koje je u Hristu Isusu,[*] **25** kojega odredi Bog
da bude žrtva pomirenja[*] kroz veru u njegovu
krv, da pokaže pravdu svoju oproštenjem pre-
đašnjih greha, **26** u dugom trpljenju Božjem,
da se pokaže pravda njegova u sadašnje
vreme, da je On pravedan i da opravdava o-
noga koji je od vere Isusove.

27 Dakle, imamo li razloga za hvalisanje?

---

[*] **3:4** Vidi: Psalam 51:4.

[*] **3:12** Vidi: Psalam 14:2.

[*] **3:13** Vidi: Psalam 5:9.

[*] **3:13** Vidi: Psalam 140:3.

[*] **3:14** Vidi: Psalam 10:7.

[*] **3:15** Vidi: Izreke 1:16.

[*] **3:17** Vidi: Isaija 59:7-8.

[*] **3:18** Vidi: Psalam 36:1.

[*] **3:19** „Nomo(s)“ na grčkom uglavnom se odnosi na pisani Mojsijev zakon ili Toru, ukoliko kontekst ne u-kazuje na zakon u opštem smislu. Ovaj termin ne treba poistovećivati sa grčkom rečju „entole“ (heb. „micva“) obično prevođenu kao „zapovest“ koja nema samo konotacije propisa, već je znatno širi pojam i označava učenje, nauk, uput, instrukciju… Dok „nomos“ karakteriše „slovo Zakona,“ „entole“ označava širu, duhovnu i moralnu dimenziju Božjeg nauka i uputa u spasonosnoj veri.

[*] **3:24** „Hrist Isus“ nije puko ime, već u kontekstu Božjeg plana za rešavanje problema greha označava O-nog koji je određen i kvalifikovan od Boga za misiju spasenja čovečanstva (Isus ili Ješua doslovno znači „Gospod je spasenje“ – vidi Matej 1:21). Izmena redosleda reči „Hrist Isus“ ili „Isus Hrist“ ukazuje na drugačiji naglasak – mesijansku titulu ili ljudskost.

[*] **3:25** Za „žrtvu pomirenja“ se koristi isti izraz koji u starosaveznoj službi ima značenje „zaklon milosti“ (vidi reference za 2. Mojsijeva 25:17 i 3. Mojsijeva 1:4).

Nemamo. Koji zakon to ne dopušta? Zakon dela? Ne, nego zakon vere. **28** Naime, smatramo da se čovek opravdava verom, bez dela Zakona. **29** Zar je Bog samo Bog Judejaca? Zar nije on i Bog ljudi iz drugih naroda? Da, on je Bog i ljudi iz drugih naroda – **30** jer je Bog samo jedan – i on će opravdati obrezanje verom, i neobrezanje kroz veru. **31** Da li mi onda ukidamo Zakon kroz veru? Nipošto! Naprotiv, mi podupiremo Zakon.

4 Dakle, šta ćemo reći o Abramu, našem praocu, po telu da je našao? **2** Jer ako se Abram opravdao delima, imao bi čime da se hvali – ali ne pred Bogom. **3** Jer šta kaže Pismo? „Abram je verovao Gospodu, i to mu je uračunato za pravednost.“* **4** A onome ko radi, plata se ne smatra darom, nego nečim što mu se duguje. **5** Ali čoveku koji se ne uzda u ono što radi, nego veruje u onoga koji opravdava bezbožnika, njegova vera se uračunava u pravednost. **6** Tako i David govori o sreći čoveka kome Bog zaračunava pravednost nezavisno od njegovih dela: **7** „Srećni su oni kojima su bezakona dela oproštena i kojima su gresi pokriveni. **8** Srećan je čovek kome Gospod ne uračunava greh.“*

9 Da li je, dakle, ova sreća samo za obrezane ili i za neobrezane? Jer kažemo da se vera Abramu uračunala za pravednost. **10** A kako mu se zaračunala? Kad je bio obrezan ili neobrezan? Ne kad je bio obrezan, nego kad je bio neobrezan. **11** I primio je znak – obrezanje – kao pečat pravednosti vere koju je imao još dok je bio neobrezan, da bude otac svima koji kao neobrezani veruju, da se i njima uračuna pravednost, **12** i da bude otac obrezanom potomstvu, ne samo onima koji se drže obrezanja nego i onima koji kao neobrezani idu stopama te vere koju je imao naš otac Abram.

13 Jer obećanje da će biti naslednik sveta nije Abramu ili njegovom potomstvu dato preko Zakona, nego kroz pravednost vere. **14** Jer ako su naslednici oni koji se drže Zakona, vera je postala beskorisna i obećanje je poništeno. **15** Jer Zakon donosi gnev, a gde nema zakona, nema ni prestupa.

16 Zato je od vere, da bude po blagodati, da obećanje bude sigurno svemu potomstvu, ne samo onome koje je od zakona, nego i koje je od vere Abramove, koji je otac svima nama. **17** Kao što je napisano: Jer sam te postavio za oca mnogim narodima pred Bogom kome poverova, koji oživljuje mrtve i zove nepostojeće kao postojeće. **18** Iako nije imao razloga da se nada, on je imao nadu, pa je verovao da će postati otac mnogih naroda, kao što je bilo rečeno: „Toliko će biti tvog potomstva.“* **19** I vera mu nije oslabila, premda je znao da mu je telo već mrtvo, jer mu je bilo oko sto godina, i da je Sarina materica mrtva. **20** Ali zbog Božjeg obećanja nije se pokolebao niti je izgubio veru, nego je bio ojačan svojom verom i dao je slavu Bogu, **21** i bio je potpuno uveren da on može učiniti ono što je obećao. **22** Zato ga je on smatrao pravednim.

23 I da ga je smatrao pravednim nije napisano samo radi njega **24** nego i za nas kojima će se uračunati, koji verujemo u Onoga koji uskrsnu Isusa Hrista Gospoda našega iz mrtvih, **25** koji je bio predat radi naših prestupa i uskrsnut zbog našeg opravdanja.

5 Dakle, budući opravdani verom, imamo mir s Bogom kroz našeg Gospoda Isusa Hrista, **2** kroz koga verom imamo pristup ovoj blagodati u kojoj stojimo, i radujemo se u nadi da ćemo biti učesnici u Božjoj slavi. **3** I ne samo to, nego radujmo se i u nevoljama, jer znamo da nevolja donosi istrajnost, **4** istrajnost prokušanost, prokušanost nadu, **5** a nada neće razočarati. Jer Božja ljubav je izlivena u naša srca kroz Duha svetog, koji nam

* **4:3** Vidi: 1. Mojsijeva 15:6.
* **4:8** Vidi: Psalam 32:1.
* **4:18** Vidi: 1. Mojsijeva 15:5.

je dat.

6 Zaista, dok smo još bili slabi, Hristos je u vreme koje je za to bilo određeno umro za bezbožnike. **7** Jer teško da bi neko umro za pravednika, ali za dobrog čoveka neko bi se možda i odvažio da umre. **8** A Bog nam je pokazao svoju ljubav tako što je Hristos, dok smo još bili grešnici, umro za nas. **9** Koliko ćemo više sada, kad smo njegovom krvlju opravdani, kroz njega biti spaseni od gneva. **10** Jer ako smo, dok smo još bili neprijatelji, bili pomireni s Bogom smrću njegovog Sina, koliko ćemo više sada, kad smo pomireni, biti spaseni njegovim životom. **11** I ne samo to, nego je Bog naša radost kroz našeg Gospoda Isusa Hrista, kroz koga smo sada pomireni s Bogom.

12 Zato, kao što je kroz jednog čoveka u svet ušao greh i preko greha smrt, i tako se smrt proširila na sve ljude jer su svi sagrešili... **13** Jer do Zakona je greh bio u svetu, ali greh se ne uračunava ako nema zakona. **14** Ipak, smrt je od Adama do Mojsija vladala i nad onima koji nisu počinili greh sličan prestupu kakav je počinio Adam, koji je tip onoga koji je imao da dođe.[*]

15 Ali s darom nije kao što je bilo s prestupom. Jer ako su zbog prestupa jednog čoveka mnogi umrli, Božja blagodat i njegov dar – koji je s blagodaću dat kroz jednog čoveka, Isusa Hrista – u izobilju su darovani mnogima. **16** A s darom nije kao s grehom jednog čoveka. Jer presuda koja je usledila zbog jednog prestupa dovela je do osude, a blagodatni dar zbog mnogih prestupa za ishod ima opravdanje. **17** Jer kad za greh jednog vlada smrt kroz jednog, koliko će više oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravednosti u životu vladati kroz jednog Isusa Hrista!

18 Zato, dakle, kao što je sagrešenjem jednog na sve ljude došla osuda, tako i pravdom jednog dođe na sve ljude opravdanje života. **19** Jer kao što su neposlušnošću jednog čoveka mnogi postali grešnici, tako će i poslušnošću jednoga mnogi postati pravedni. **20** A uz to je došao Zakon kako bi se prestup još jasnije pokazao. Ali gde se pokazao greh, blagodat se pokazala u još većoj meri. **21** Da bi, kao što greh vlada u smrti, tako i blagodat vladala pravednošću za život večni kroz Isusa Hrista, Gospoda našega.

6 Dakle, šta ćemo reći? Hoćemo li ostati u grehu da bi se blagodat pokazala u još većoj meri? **2** Nipošto! Budući da smo umrli grehu, kako da i dalje živimo u njemu? **3** Ili zar ne znate da smo svi mi koji smo kršteni u Hrista Isusa, kršteni u njegovu smrt? **4** Dakle, s njim smo sahranjeni svojim krštenjem u njegovu smrt, kako bismo, kao što je Hristos uskrsnut iz mrtvih slavom Očevom, i mi isto tako hodili u novini života. **5** Jer kad smo zasađeni s njime u obličju njegove smrti, bićemo tako i ustajanjem; **6** znajući da je naša stara ličnost zajedno s njim razapeta, kako bi se naše grešno telo onemogućilo,[*] da više ne robujemo grehu. **7** Jer ko umre, oslobađa se greha.

8 A ako smo umrli s Hristom, verujemo da ćemo i živeti s njim. **9** Jer znamo da Hristos, nakon što je ustao iz mrtvih, više ne umire;

---

[*] **5:12-14** Kroz pad u greh, Adam je ostavio smrt u nasleđe celom čovečanstvu zbog stanja prestupa Zakona života. Pojmovi „u Adamu" i „u Hristu" imaju kolektivno značenje. Adam je slika ili tip Hrista, kao Oca čovečanstva u delima stvaranja i iskupljenja od greha, ali samo u kontrastu (vidi 1. Korinćanima 15:22).
Mojsije je oličenje Zakona u pisanom obliku, što ne znači da Zakon prethodno nije bio poznat čoveku (vidi 1. Mojsijeva 26:5), ili da smrt nije nastavila vladati nakon Mojsija. Pavlova poenta je da iako Zakon nije postojao u eksplicitnom obliku do Mojsija, ljudi su umirali zbog greha *u* Adamu, bez obzira na svoje lične grehe i nivo poznavanja Zakona (vidi 1. Korinćanima 15:56; uporedi sa Rimljanima 7. glava).

[*] **6:6** Pavle govori o identifikaciji vernika sa Hristom kroz Njegovu smrt i uskrsenje, što donosi oslobođenje verom od greha (vidi takođe Galatima 2:17-20).

smrt više nema vlast nad njim. **10** Jer smrću
kojom je umro, umro je grehu jedanput, a što
živi, Bogu živi. **11** Tako i vi, smatrajte sebe
mrtvima grehu, a živima Bogu u Hristu Isusu
Gospodu našem. **12** Zato ne dajte da greh
vlada u vašem smrtnom telu, pa da slušate že-
lje tela. **13** Niti dajte svoje udove grehu da
budu oružje nepravde, nego dajte sebe Bogu
kao oni koji su oživeli iz mrtvih, i svoje u-
dove dajte Bogu da budu oružje pravde. **14**
Jer greh ne sme da vlada vama, budući da
niste pod zakonom nego pod blagodaću.

15 Dakle, šta sada? Zar da grešimo zato
što nismo pod zakonom nego pod blagodaću?
Nipošto! **16** Zar ne znate da ako se nekome
dajete u ropstvo i obavezujete na poslušnost,
robovi ste onoga koga slušate – bilo greha,
koji vodi u smrt, bilo poslušnosti, koja vodi u
pravednost? **17** Ali hvala Bogu što ste,
premda ste bili robovi greha, od srca postali
poslušni učenju koje vam je predato. **18** Bu-
dući oslobođeni od greha, postali ste sluge
pravednosti. **19** Zbog slabosti vašeg tela, go-
vorim vam rečima koje ljudi mogu razumeti:
kao što ste svoje udove dali da robuju neči-
stoti i bezakonju, što vodi u bezakonje, tako
sada dajte svoje udove da služe pravednosti,
što vodi u svetost. **20** Jer kad ste bili robovi
greha, bili ste slobodni od pravednosti.

21 Kakav ste, dakle, plod tada donosili?
Takav da se sada toga stidite. Jer konačni is-
hod toga je smrt. **22** Ali sada, kad ste oslobo-
đeni od greha i postali ste Božje sluge, imate
plod svoj u posvećenju koje se savršava u
večni život. **23** Jer plata za greh je smrt, a
Božji dar je večni život kroz Hrista Isusa, na-
šeg Gospoda.

7 Zar ne znate, braćo – jer govorim onima
koji poznaju Zakon – da je Zakon gospo-
dar čoveku dok je čovek živ? **2** Tako je
udata žena zakonom vezana za muža dok je
on živ, a ako joj muž umre, oslobođena je mu-
ževljevog zakona. **3** Dakle, dok joj je muž
živ, biće nazvana preljubnicom ako pripadne
drugom čoveku. Ali ako joj muž umre, slo-
bodna je od njegovog zakona, i nije prelju-
bnica ako pripadne drugom čoveku.

4 Tako ste i vi, braćo moja, posredstvom
Hristovog tela umrli Zakonu, kako biste pri-
pali drugome, onome koji je ustao iz mrtvih,
da bismo donosili plod koji je Bogu na slavu.
5 Jer kad smo živeli po telu, grešne strasti
pokrenute kroz Zakon delovale su u našim u-
dovima da smrti donesu plod. **6** A sada smo
oslobođeni Zakona, jer smo umrli onome što
nas je sputavalo, da bismo služili u novini
Duha, a ne u starini slova.

7 Dakle, šta ćemo reći? Da li je Zakon
greh? Nipošto! Ali nikada ne bih shvatio šta
je greh da nije bilo Zakona. I ne bih shvatio
šta je požuda da Zakon nije rekao: „Ne po-
želi!“ **8** A greh je, našavši uporište u propisu,
prouzrokovao u meni svakakvu požudu, jer
bez Zakona greh je bio mrtav. **9** U stvari, ja
sam bio živ dok nije bilo Zakona, ali kad je
stigao propis, greh je oživeo, a ja sam umro.
10 I ustanovio sam da propis koji je trebalo
da vodi u život vodi u smrt. **11** Jer greh me je,
našavši uporište u propisu, zaveo i ubio preko
njega. **12** Tako, dakle, Zakon je svet, i propis
je svet i pravedan i dobar.

13 Da li je, dakle, ono što je dobro postalo
smrt za mene? Nipošto! Ali greh jeste, da bi
se pokazao kao greh koji mi preko onoga što
je dobro uzrokuje smrt, kako bi greh preko
propisa postao još mnogo grešniji. **14** Jer
znamo da je Zakon duhovan, a ja sam telesan,
prodat u ropstvo grehu. **15** Jer ne razumem šta
radim. Ne činim ono što želim, nego ono što
mrzim, to činim. **16** A ako činim ono što ne
želim, slažem se da je Zakon dobar. **17** Ali
onda to ne činim više ja, nego greh koji pre-
biva u meni. **18** Jer znam da u meni, to jest u
mom telu, ne prebiva ništa dobro. Jer sam
sposoban da želim dobro, ali ne i da činim
dobro. **19** Jer dobro koje želim da činim, ne
činim, nego zlo koje ne želim da činim, to či-
nim. **20** A ako činim ono što ne želim, onda
to ne činim više ja, nego greh koji prebiva u

meni.[*]

21 Nalazim, dakle, ovaj zakon u sebi: kad želim da činim dobro, u meni je zlo. **22** Po svom unutrašnjem čoveku zaista uživam u Božjem zakonu, **23** ali u svojim udovima vidim drugi zakon koji ratuje protiv zakona mog uma i zarobljava me zakonom greha koji je u mojim udovima. **24** Jadan sam ti ja čovek! Ko će me izbaviti od tela smrti ove? **25** Neka je hvala Bogu kroz Isusa Hrista, našeg Gospoda! Ja, dakle, umom robujem Božjem zakonu, a telom zakonu greha.

8 Stoga sada nikakve osude nema za one koji su u Hristu Isusu, koji ne hode po telu, već po Duhu. **2** Jer zakon Duha koji daje život u Hristu Isusu oslobodio me je zakona greha i smrti. **3** Budući da je Zakon bio nemoćan, jer je zbog tela bio slab, Bog je, poslavši svog Sina u obličju grešnog tela, za greh osudio greh u telu, **4** da bi se pravedni zahtevi Zakona ispunili na nama koji ne hodimo po telu, nego po Duhu. **5** Jer oni koji žive po telu razmišljaju o onome što je svojstveno telu, a oni koji žive po Duhu o onome što je svojstveno Duhu. **6** Jer ishod upravljanja po telu je smrt, a ishod upravljanja po duhu život i mir. **7** Zato je upravljanje po telu neprijateljstvo Bogu, jer se ne pokorava Božjem Zakonu, niti zapravo može. **8** Stoga, dakle, oni koji su u telu ne mogu ugoditi Bogu.

9 Ali vi niste u telu, nego u Duhu, ako Božji Duh zaista prebiva u vama. Ali ako neko nema Hristov Duh, taj nije njegov. **10** A ako je Hristos u vama, telo vam je doduše mrtvo zbog greha, ali Duh vam donosi život zbog pravednosti. **11** A ako Duh onoga koji je Isusa podigao iz mrtvih prebiva u vama, onaj koji je Hrista Isusa podigao iz mrtvih oživeće i vaša smrtna tela svojim Duhom koji prebiva u vama.

12 Dakle, braćo, dužnici smo, ali ne telu, da živimo po telu. **13** Jer ako po telu živite, umrećete, ali ako Duhom telesne postupke morite, živećete. **14** Jer svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji. **15** Jer niste primili duh ropstva da se opet bojite, nego ste primili Duh posinjenja, koji nas podstiče da vičemo: „Aba,[*] Oče!“ **16** Taj Duh svedoči s našim duhom da smo Božja deca. **17** A ako smo deca, onda smo i naslednici – naslednici Božji, a sunaslednici Hristovi, ako trpimo zajedno s njim da bismo zajedno s njim bili i proslavljeni.

18 Zato smatram da patnje sadašnjeg vremena nisu ništa u poređenju sa slavom koja će se otkriti u nama. **19** Jer materija iščekuje otkrivanje Božjih sinova. **20** Jer materija je podložna ništavosti – ne svojom voljom, nego preko onoga koji ju je pokorio u iščekivanju; **21** jer i sama materija će biti oslobođena iz ropstva raspadljivosti u slavnoj slobodi Božje dece. **22** Jer znamo da sva tvorevina stenje, naprežući se u patnji zajedno s nama.[*] **23** I ne samo to, nego i mi koji imamo prvine Duha, i mi u sebi uzdišemo, očekujući posinjenje, otkup tela našeg. **24** Jer u toj smo nadi spaseni. Ali nada koja se vidi nije nada, jer kad čovek nešto vidi, čemu bi se još nadao? **25** A ako se nadamo onome što ne vidimo, s istrajnošću to očekujemo.

26 Tako nam i Duh pomaže u našim slabostima. Jer ne znamo za šta da molimo kad treba da se molimo, ali se Duh zauzima za nas sa uzdisanjem neiskazanim. **27** A onaj koji istražuje srca zna kakva je sklonost Duha koji se po Božjoj volji zauzima za svete.[*]

28 A znamo da sve zajedno na dobro ide onima koji vole Boga, onima koji su pozvani

---

[*] **7:15-20** Uporedi sa Psalam 65:3.

[*] **8:15** Aramejska reč koja znači „otac.“

[*] **8:22** Padom u greh (vidi 1. Mojsijeva 3. glava), u celokupnoj tvorevini nastao je poremećaj, raspadanje, deformacija i smrt, dok je prokletstvo sve teže pritiskalo zemlju. Realizacija Plana spasenja doneće obnovu prvobitnog poretka i slobodu od zla (vidi takođe Otkrivenje 21:4; Isaija 25:8; 65:17-25).

[*] **8:26-27** Uporedi sa Jvn. 15:26; 16:7,13; Rim. 8:9; 1. Tim. 2:5; 1. Kor. 8:6; Efes. 4:5; 2. Kor. 3:17.

po njegovoj nameri. **29** Jer one koje je unapred znao, njih je i predodredio da se saobraze po obličju njegovog Sina, da on bude prvorođeni među mnogom braćom. **30** A one koje je unapred odredio, njih i poziva; one koje pozva, njih i opravdava; a one koje je opravdao, njih i proslavlja. **31** Šta ćemo, dakle, na to reći? Ako je Bog za nas, ko može biti protiv nas? **32** Koji zacelo nije poštedeo vlastitog Sina, već ga predao za sve nas, kako da nam zajedno s njim sve milostivo ne daruje? **33** Ko će optužiti Božje izabranike? Bog koji [ih] opravdava? **34** Ko će ih osuditi? Hristos koji umre, pa i uskrsnu, koji je s desne strane Bogu i zastupa nas?

35 Ko će nas rastaviti od Hristove ljubavi? Da li nevolja ili muka ili progonstvo ili glad ili golotinja ili opasnost ili mač? **36** Kao što je napisano: „Zbog tebe nas stalno ubijaju, smatraju nas ovcama za klanje.“[*] **37** Ali u svemu tome nadmoćno pobeđujemo posredstvom onoga koji nas je voleo. **38** Jer uveren sam da nas ni smrt, ni život, ni anđeli, ni vlasti, ni ovo što je sada, ni ono što će doći, ni sile, **39** ni visina, ni dubina, ni bilo šta drugo što je stvoreno, ne može rastaviti od Božje ljubavi koja je u Hristu Isusu, našem Gospodu.

9 Istinu govorim u Hristu, ne lažem, jer moja savest svedoči sa mnom u Duhu svetom, **2** da su mi velika tuga i neprekidan bol u srcu. **3** Jer bih želeo da ja sam budem proklet i odvojen od Hrista u korist svoje braće, koji su mi rod po telu, **4** koje su Izraelci, od kojih su sinaštvo i slava i savezi i zakonski propisi i božanska služba i obećanja, **5** koji su praočevi, i od kojih po telu Hrist dođe. Neka je blagosloven Bog nad svima u sve eone. Amin.

6 Međutim, to ne znači da je Božja reč zatajila. Jer nisu Izrael svi koji potiču od Izraela. **7** Niti su svi Abramova deca samo zato što su njegovo potomstvo, nego kao što piše: „Ono što će se nazvati ‘tvojim potomstvom’ doći će preko Isaka.“[*] **8** To jest, deca dobijena po telu nisu ujedno i Božja deca, nego se deca obećanja računaju u potomstvo.[*] **9** Jer obećanje je glasilo ovako: „Doći ću dogodine u ovo doba i Sara će imati sina.“[*] **10** Ali nije samo tada dato obećanje, nego i kad je Rebeka začela blizance s jednim čovekom, s našim praocem Isakom. **11** Dok se još nisu rodili niti učinili kakvo dobro ili zlo – da bi Božja namera o izboru i dalje zavisila od onoga koji poziva, a ne od dela – **12** bilo joj je rečeno: „Stariji će služiti mlađem.“[*] **13** Kao što je napisano: „Jakova sam voleo, a Isava zamrzeo.“[*]

14 Dakle, šta ćemo reći? Ima li kod Boga nepravde? Nipošto! **15** Jer Mojsiju kaže: „Smilovaću se onome kome želim da se smilujem, i biću milostiv onome kome želim da budem milostiv.“[*] **16** Dakle, to ne zavisi od onoga ko ima želju niti od onoga ko se trudi, nego od Boga, koji pokazuje milosrđe. **17** Jer Pismo za faraona kaže: „Podigao sam te, da na tebi pokažem svoju moć i da se moje ime objavi po celoj zemlji.“[*] **18** Dakle, onima kojima hoće on je milostiv, a koje hoće otvrdnjava.[*]

19 Na to ćeš mi reći: „Zašto onda Bog okrivljuje ljude? Pa ko se može odupreti njegovoj volji?“ **20** Čoveče, ko si ti da prigovaraš Bogu? Zar će delo reći svom tvorcu: „Zašto si me ovakvim napravio?“ **21** Zar grnčar nema vlast nad glinom da od iste gline

[*] **8:36** Vidi: Psalam 44:22.
[*] **9:7** Vidi: 1. Mojsijeva 21:12.
[*] **9:8** Uporedi sa Galatima 3:26-29.
[*] **9:9** Vidi: 1. Mojsijeva 17:21.
[*] **9:12** Vidi: 1. Mojsijeva 25:23.
[*] **9:13** Vidi: Malahija 1:2.
[*] **9:15** Vidi: 2. Mojsijeva 33:19.
[*] **9:17** Vidi: 2. Mojsijeva 9:16.
[*] **9:18** Ovo ni u kom slučaju ne znači da je Bog predodredio faraona za osvetu, već da pokaže svoju silu kako bi se Božje spasenje razglasilo po svetu. Da se faraon pokorio Bogu u veri – jer izbor po slobodnoj volji uvek postoji – ta namera bi bila još potpunije ispunjena (vidi Danilo 4:34-37).

napravi jednu posudu za časnu upotrebu, a drugu za nečasnu upotrebu? **22** Pa šta ako je Bog, iako je hteo da pokaže gnev i da obznani svoju moć, s puno trpljenja podnosio posude gneva spremne za uništenje, **23** da bi obznanio bogatstvo svoje slave na posudama milosrđa, koje je unapred pripremio za slavu, **24** naime na nama, koje je pozvao ne samo između Judejaca nego i između neznabožaca? **25** Tako i u Osiji kaže: „One koji nisu moj narod zvaću ‘svojim narodom’ i onu koja nije voljena zvaću ‘voljenom.’“* **26** I na mestu gde im je bilo rečeno: „Vi niste moj narod,“ tamo će se nazvati „sinovima živog Boga.“*

27 A Isaija viče o Izraelu: „Ako bi Izraelovih sinova brojem bilo i kao peska morskog, samo će ostatak biti spasen. **28** Jer Gospod će se brzo u pravdi obračunati s onima što žive na zemlji.“* **29** I kao što je Isaija prorekao: „Da nam Gospod nad vojskama nije ostavio seme, bili bismo kao Sodom, bili bismo slični Gomoru.“*

30 Dakle, šta ćemo reći? Da su neznabošci, koji nisu stremili za pravednošću, dostigli pravednost, pravednost koja je od vere. **31** A Izrael, koji je sledio Zakon pravednosti, nije dostigao Zakon pravednosti. **32** Zašto? Jer to nije bilo verom, nego delima zakona. Spotakli su se na „kamen spoticanja,“ **33** kao što je napisano: „Gle, postavljam na Cionu kamen spoticanja i stenu posrtanja, ali niko ko veruje u njega neće se posramiti.“*

10 Braćo, želja je mog srca i moja usrdna molitva Bogu za njihovo spasenje. **2** Jer svedočim za njih da imaju revnost za Boga, ali ne u skladu sa spoznajom. **3** Jer, pošto ne poznaju Božju pravednost, nego nastoje da uspostave svoju, nisu prihvatili Božju pravednost. **4** Jer Hristos je ispunjenje* Zakona, za pravednost svakom koji ga veruje.

5 Jer Mojsije piše o pravednosti koja je od Zakona da će čovek koji čini tako živeti po tome.* **6** A pravednost koja proizlazi iz vere kaže ovako: „Nemoj da kažeš u svom srcu: ‘Ko će se popeti na nebo?,’ to jest dovesti Hrista dole. **7** Ili: ‘Ko će sići u bezdan?,’ to jest izvesti Hrista iz mrtvih.“ **8** Nego šta kaže Pismo? „Reč je blizu tebe, u tvojim ustima i u tvom srcu.“* Ta „reč“ je poruka vere koju propovedamo. **9** Jer ako svojim ustima priznaješ Isusa Gospoda, i ako u svom srcu veruješ da ga je Bog podigao iz mrtvih, bićeš spasen. **10** Jer se srcem veruje za pravednost, a ustima se priznaje za spasenje.

11 Jer Pismo kaže: „Niko ko veruje u njega neće se postideti.“* **12** Naime, nema razlike između Judejca i Grka, jer je nad svima isti Gospod, koji obilno daje od svog bogatstva svima koji ga prizivaju. **13** Jer „svako ko prizove Gospodnje ime biće spasen.“* **14** Ali kako će prizvati onoga u koga nisu poverovali? A kako će poverovati u onoga za koga nisu čuli? A kako će čuti ako niko ne propoveda? **15** A kako će propovedati ako ne budu poslati? Kao što je napisano: „Kako su divne noge onih koji objavljuju dobru vest mira o onome što je dobro!“*

16 Ipak, nisu svi poslušali dobru vest. Jer Isaija kaže: „Gospode, ko je poverovao u ono što je čuo od nas?“* **17** Dakle, vera proističe iz propovedanja, a propovedanje kroz objavu Božju. **18** A ja pitam: Zar nisu čuli? Pa,

* **9:25** Vidi: Osija 2:23.
* **9:26** Vidi: Osija 1:10.
* **9:28** Vidi: Isaija 10:22.
* **9:29** Vidi: Isaija 1:9.
* **9:33** Vidi: Isaija 28:16; Psalam 118:22-23; 1. Petrova 2:4-8.
* **10:4** Grčka reč „telos,“ u teološkom značenju koje Pavle ovde koristi, označava ispunjenje Zakona u Hristu u proročkom i svrhovitom smislu, tj. opisuje Hrista kao vrhunac obećane pravednosti Božje.
* **10:5** Vidi: 3. Mojsijeva 18:5.
* **10:8** Vidi: 5. Mojsijeva 30:14.
* **10:11** Vidi: Isaija 28:16.
* **10:13** Vidi: Joel 2:32.
* **10:15** Vidi: Isaija 52:7.
* **10:16** Vidi: Isaija 53:1.

„njihov glas je otišao po celoj zemlji i njihove
reči na kraj sveta.“[*] **19** A ja pitam: Zar Izrael
nije shvatio? Najpre Mojsije kaže: „Ja ću i-
zazvati vašu ljubomoru onim što nije narod,
narodom bezumnim izazvaću vaš gnev.“[*] **20**
A Isaija hrabro kaže: „Našli su me oni koji
me nisu tražili, objavio sam se onima koji
nisu pitali za mene.“[*] **21** A o Izraelu kaže:
„Ceo dan pružam ruke neposlušnom i drskom
narodu.“[*]

11 Pitam dakle: Zar je Bog odbacio svoj
narod? Nipošto! Jer i ja sam Izraelac,
od Abramovog potomstva, od Benja-
minovog plemena. **2** Bog nije odbacio svoj
narod, kome je prvo poklonio pažnju. Pa zar
ne znate šta Pismo kaže o Iliji, kako se žalio
Bogu na Izrael? **3** „Gospode, pobili su tvoje
proroke, raskopali su tvoje oltare. Samo sam
ja ostao, a i moju dušu traže.“[*] **4** Ali šta mu je
Bog rekao? „Ostavio sam sebi sedam hiljada
ljudi koji nisu savili koleno pred Balom.“[*] **5**
Tako se, dakle, i u sadašnje vreme pojavio
ostatak izabran blagodaću. **6** Ako je po bla-
godati, onda nije od dela, jer blagodat već ne
bi bila blagodat; ako li je od dela nije više bla-
godat, jer delo već ne bi bilo delo.

7 Šta dakle reći? Izrael nije dobio ono što
usrdno traži, ali izabrani su to dobili. A osta-
lima je srce otvrdlo, **8** kao što je napisano:
„Bog im je dao duh dubokog sna, oči da ne
vide i uši da ne čuju,“[*] sve do današnjeg dana.
9 I David kaže: „Neka im njihova trpeza
postane zamka i klopka i kamen spoticanja i
plata! **10** Neka im oči potamne da ne vide i
leđa njihova stalno budu pognuta.“[*]

11 Zato pitam: Da li su se spotakli tako da
su pali? Nipošto! Nego zbog njihovog
pogrešnog koraka dolazi spasenje ljudima iz
drugih naroda, da se izazove ljubomora Izra-
elovog naroda. **12** A ako je njihovo sagreše-
nje bogatstvo za svet, i njihovo umanjenje bo-
gatstvo naroda,[*] koliko će više biti njihova
punoća? **13** A sad govorim vama koji ste iz
drugih naroda. Pošto sam ja apostol poslat
drugim narodima, veličam svoju službu, **14**
ne bih li nekako izazvao ljubomoru onih koji
su moje telo i spasao neke od njih. **15** Jer ako
je njihovo odbacivanje pomirenje za svet, šta
će tek biti njihovo prihvatanje, ako ne prelaz
iz smrti u život? **16** Ako su prvine testa svete,
sveto je i celo testo. I ako je koren svet, svete
su i grane.

17 Ali ako su neke grane odlomljene, a ti,
divlja maslina, nakalemljen među preostale,
pa imaš udela u blagoslovima koje daje koren
masline, **18** nemoj da se uznosiš nad gra-
nama. A ako se uznosiš nad njima, seti se: Ne
nosiš ti koren, nego koren tebe. **19** Na to ćeš
reći: „Grane su odlomljene da ja budem na-
kalemljen.“ **20** Dobro! Oni su odlomljeni
zbog neverstva, a ti stojiš u veri. Nemoj više
visoko misliti o sebi, nego se boj. **21** Jer ako
Bog nije poštedeo prirodne grane, neće ni
tebe poštedeti. **22** Pogledaj, dakle, Božju
dobrotu i strogost – strogost prema onima
koji su pali, a Božju dobrotu prema tebi, ako
ostaneš u njegovoj dobroti. U protivnom, i ti
ćeš biti odsečen. **23** A i oni će, ako ne ostanu
u svom neverovanju, biti nakalemljeni, jer ih
Bog može opet nakalemiti. **24** Jer ako si ti
odsečen od masline koja je po prirodi divlja i
protivno prirodi nakalemljen na pitomu
maslinu, koliko će lakše ovi koji su prirodne
grane biti nakalemljeni na sopstvenu maslinu!

25 Jer ne želim, braćo, da budete u nezna-
nju u pogledu ove tajne, kako ne biste sami
sebe smatrali mudrima: slepoća Izraelu pade
u deo dokle se ne popuni neznabožaca koliko

[*] **10:18** Vidi: Psalam 19:4.
[*] **10:19** Vidi: 5. Mojsijeva 32:21.
[*] **10:20** Vidi: Isaija 65:1.
[*] **10:21** Vidi: Isaija 65:2.
[*] **11:3** Vidi: 1. Kraljevima 19:10.
[*] **11:4** Vidi: 1. Kraljevima 19:18.
[*] **11:8** Vidi: Isaija 29:10.
[*] **11:10** Psalam 69:22-23.
[*] **11:12** Ili „neznabožaca.“

treba. **26** I tako će sav Izrael biti spasen. Kao
što je napisano: „Izbavitelj će doći sa Ciona i
odvratiće bezbožnost od Jakova. **27** I ovo je
savez koji ću sklopiti s njima, kad uklonim
njihove grehe.“[*] **28** Istina, u pogledu dobre
vesti oni su neprijatelji, za vašu dobrobit, ali
u pogledu Božjeg izbora oni su voljeni zbog
svojih praočeva. **29** Jer Bog neće zažaliti
zbog svojih darova i poziva. **30** Jer kao što ste
vi nekada bili neposlušni Bogu, pa ste vi sada
zbog njihove tvrdoglavosti[*] stekli milosrđe,
31 tako su i oni sada tvrdoglavi, da bi preko
vašeg milosrđa i oni mogli steći milosrđe. **32**
Jer Bog je sve ljude zatvorio u neverstvo, da
svima ukaže milosrđe. **33** O dubino bogat-
stva, mudrosti i znanja Božjeg! Kako su neis-
traživi njegovi sudovi i nedokučivi njegovi
putevi! **34** Jer „ko je upoznao Gospodnji um,
ko je njegov savetnik?“ **35** Ili: „Ko mu je prvi
nešto dao, pa da treba da mu vrati?“[*] **36** Jer
sve je od njega i kroz njega i za njega. Njemu
neka je slava u svu večnost. Amin.

12 Zato vas, braćo, usrdno molim
Božjom samilošću da svoja tela date
kao žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu,
da služite Bogu koristeći svoj razum. **2** I ne
dajte da vas i dalje oblikuje ovo doba, nego
se preobrazite obnavljanjem svog uma, da
utvrdite šta je Božja volja – šta je dobro, u-
godno i savršeno.

3 Jer po blagodati koja mi je ukazana ka-
žem svakome među vama da ne misli o sebi
više nego što treba da misli, nego da misli o
sebi razumno, svako po meri vere koju mu je
Bog udelio. **4** Jer kao što u jednom telu i-
mamo mnogo udova, ali nemaju svi udovi
istu ulogu, **5** tako smo i mi, iako nas je
mnogo, jedno telo u Hristu, a kao pojedinci
smo udovi jedni drugima. **6** Dakle, imamo
različite darove, prema blagodati koja nam je
ukazana: ako je to prorokovanje – neka bude
analogno veri; **7** ako je to služenje, izvrša-
vajmo tu službu; ako neko poučava, neka se
posveti poučavanju; **8** ako neko podstiče,
neka se posveti podsticanju; onaj ko deli,
neka to čini darežljivo; onaj ko predvodi,
neka to čini revno; onaj ko pokazuje milo-
srđe, neka to čini radosno.

9 Neka vaša ljubav ne bude licemerna.
Mrzite zlo, držite se dobra. **10** Bratskom lju-
bavlju srdačno volite jedni druge. Prednjačite
u međusobnom poštovanju. **11** U poslu ne bu-
dite lenji. Neka vas duh podstiče na revnost.
Služite Gospodu. **12** Radujte se u nadi. Strp-
ljivo podnosite nevolju. Ustrajte u molitvi. **13**
Delite sa svetima prema njihovim potrebama.
Budite gostoljubivi. **14** Blagosiljajte one koji
vas progone – blagosiljajte, a ne proklinjite.
15 Radujte se s onima koji se raduju, plačite
s onima koji plaču. **16** Budite međusobno
istog uma. Ne usmeravajte svoje misli na vi-
soke stvari, već se bavite poniznim. Ne sma-
trajte sami sebe mudrima.

17 Nikome ne vraćajte zlo za zlo. Promiš-
ljeno se uzorno vladajte pred svim ljudima.
18 Ako je moguće, koliko od vas zavisi, bu-
dite u miru sa svim ljudima. **19** Ne osvećujte
se za sebe, voljeni, nego dajte mesta gnevu
[Božjem], jer je pisano: „Moja je osveta, ja ću
uzvratiti, govori Gospod.“[*] **20** Nego „ako je
tvoj neprijatelj gladan, nahrani ga, ako je
žedan, daj mu da pije, jer čineći to, zgrćeš u-
žareno ugljevlje na njegovu glavu.“[*] **21** Ne
daj da te zlo nadvlada, nego nadvladavaj zlo
dobrim.

13 Neka se svaka duša pokorava višim
autoritetima; jer nema vlasti da nije
ispod Boga, i pod Bogom su postav-
ljene. **2** Zato, ko se suprotstavlja vlasti, pro-
tivi se Božjem uređenju, a oni koji mu se

[*] **11:27** Vidi: Isaija 59:20.

[*] **11:30-32** U originalnom značenju: „onaj koji se ne može ubediti u nešto zbog neverstva.“

[*] **11:34-35** Vidi: Isaija 40:13.

[*] **12:19** Vidi: 5. Mojsijeva 32:35.

[*] **12:20** Vidi: Izreke 25:21.

protive navući će osudu na sebe. **3** Jer onih
koji vladaju ne treba se bojati kad se čini
dobro, nego kad se čini zlo. Dakle, ako ne že-
liš da se bojiš vlasti, čini dobro, pa ćeš dobiti
pohvalu od nje. **4** Jer ona je Božji sluga za
tvoje dobro. Ali ako činiš zlo, boj se, jer ne
nosi mač bez razloga. Ona je Božji sluga,
osvetnik koji iskaljuje njegov gnev nad onim
koji čini zlo. **5** Zato morate biti poslušni, ne
samo zbog gneva nego i zbog svoje savesti. **6**
Zato i plaćate poreze. Jer vlasti su Božje sluge
koje izvršavaju ono za šta su postavljene. **7**
Svakome dajte što mu pripada: onome ko
traži porez – porez, ko traži danak – danak,
ko traži strah – strah, ko traži čast – čast.

8 Ne budite nikome ništa dužni, osim da
volite jedni druge. Jer ko voli bližnjeg, ispu-
nio je Zakon. **9** Jer uputstva iz Zakona: „Ne
učini preljubu,“ „Ne počini zločin ubistva,“
„Ne ukradi,“ „Ne svedoči lažno,“ „Ne po-
želi,“ i ako ima još koji uput, sažeta su u ovim
rečima: „Voli svog bližnjeg kao samog sebe.“
10 Ljubav ne čini zlo bližnjem. Dakle, ljubav
je ispunjenje Zakona.

11 I da, znajući vreme, da je krajnji čas da
se probudite iz sna, jer nam je sada spasenje
bliže nego kad smo isprva poverovali. **12** Noć
je poodmakla, dan se približio. Zato svucimo
dela tame i obucimo oružje svetlosti. **13** Ži-
vimo dolično, kao po danu – bez razuzdanih
gozbi i pijanki, bez bludničenja i besramnih
dela, bez svađe i ljubomore. **14** Nego se obu-
cite u Gospoda Isusa Hrista i ne razmišljajte
o tome kako da udovoljite željama tela.

14 Prihvatite onoga ko je slab u veri, ali
ne zato da prosuđujete nedoumice
koje se javljaju u mislima. **2** Neko ve-
ruje da sme sve da jede, a onaj ko je slab jede
bilje. **3** Ko jede, neka ne prezire onoga ko ne
jede, a ko ne jede, neka ne osuđuje onoga ko
jede, jer ga je Bog prihvatio. **4** Ko si ti da o-
suđuješ tuđeg slugu? Njegov gospodar odlu-
čuje da li će on stajati ili pasti. A stajaće, jer
ga Gospod može podržati.

5 Neko smatra da je jedan dan važniji od
drugog, a drugi smatra da su svi dani jednaki.
Neka svako bude potpuno uveren u svoje
mišljenje. **6** Ko poštuje određeni dan, poštuje
ga za Gospoda. A ko ne poštuje taj dan, za
Gospoda ga ne poštuje. I onaj koji jede, jede
za Gospoda, jer izražava hvalu Bogu. A koji
ne jede, za Gospoda ne jede. **7** Jer niko od nas
ne živi samo sebi i niko ne umire samo sebi.
8 Jer ako živimo, Gospodu živimo, i ako umi-
remo, Gospodu umiremo. Dakle, bilo da ži-
vimo bilo da umiremo, Gospodu pripadamo.
9 Zato je Hristos umro i ustao, da bude
Gospodar i mrtvima i živima.

10 A ti, zašto osuđuješ svog brata? Ili
zašto prezireš svog brata? Jer svi ćemo stati
pred Hristovu sudsku stolicu. **11** Jer je pi-
sano: „‘Tako ja bio živ,’ govori Gospod,
‘preda mnom će se saviti svako koleno i svaki
će jezik javno priznati Boga.’“[*] **12** Dakle,
svako će od nas položiti Bogu račun za sebe.

13 Zato nemojmo više osuđivati jedni
druge, nego radije odlučite da ne stavljate
pred brata nešto zbog čega bi se mogao spo-
taći ili posrnuti. **14** Znam i uveren sam u
Gospodu Isusu da ništa nije nečisto samo po
sebi. Samo ako neko smatra nešto nečistim,
njemu je to nečisto.[*] **15** Jer ako je zbog hrane
tvoj brat žalostan, više ne postupaš po ljubavi.
Nemoj svojom hranom da upropastiš onoga
za koga je Hristos umro. **16** Ne dajte, dakle,
da se loše govori o vašim dobrim delima. **17**
Jer Božje kraljevstvo nije jelo i piće, nego
pravednost i mir i radost u Duhu svetom. **18**
Jer ko tako služi Hristu, služi Bogu, a i ljudi
ga cene.

[*] **14:11** Vidi: Isaija 45:23.

[*] **14:14** „Nečisto“, grčki „koinos“ – profano, uobičajeno oskvrnjeno. U ovom poglavlju Pavle diskutuje o problemima hrišćana sa hranom u grčko-rimskom svetu tog doba. Uporedi sa 1. Korinćanima 8. glava i 10:19-21, 25-33.

19 Zato se trudimo da unapređujemo mir i da se međusobno izgrađujemo. **20** Ne rušite Božje delo zbog jela. Zaista, sve je čisto, ali štetno je ako neko jede i time drugog navodi na spoticanje. **21** Dobro je ne jesti mesa i ne piti vina i ne činiti ništa zbog čega bi se tvoj brat mogao spotaći, uvrediti ili postati slabiji. **22** Uverenje koje imaš zadrži za sebe pred Bogom. Srećan je onaj ko samog sebe ne osuđuje zbog onoga što sam odobrava. **23** Ali ako se dvoumi, već je osuđen ako jede, jer ne jede iz uverenja. A sve što nije iz uverenja, greh je.

15

Mi koji smo jaki moramo da nosimo slabosti onih koji nisu jaki, a ne da ugađamo sebi. **2** Neka svako od nas ugađa bližnjem u onome što je dobro za izgrađivanje. **3** Jer ni Hristos nije ugađao sebi, nego, kao što je napisano: „Ruženja onih koji su se tebi rugali pala su na mene.“[*] **4** Jer sve što je nekada napisano, napisano je nama za pouku, da svojom istrajnošću i utehom iz Pisama imamo nadu. **5** A Bog koji daje istrajnost i utehu neka vam omogući da u međusobnom ophođenju razmišljate poput Hrista Isusa, **6** kako biste jednodušno, jednim ustima, slavili Boga i Oca našeg Gospoda Isusa Hrista.

7 Zato rado prihvatajte jedni druge, kao što je i Hristos prihvatio nas na slavu Bogu. **8** Jer kažem da je Hristos postao sluga obrezanih kako bi potvrdio Božju istinitost i verodostojnost obećanja koja je Bog dao njihovim praočevima **9** i kako bi narodi slavili Boga zbog njegovog milosrđa. Kao što je napisano: „Zato te javno priznajem među narodima i pesmom slavim ime tvoje.“[*] **10** I još kaže: „Veselite se, narodi, s narodom njegovim.“[*] **11** I još: „Hvalite Gospoda, svi narodi, hvalite ga sva plemena.“[*] **12** A Isaija kaže: „Pojaviće se koren Jesejev, ustaće da vlada narodima. U njega će se uzdati narodi.“[*] **13** Neka vas Bog koji daje nadu ispuni svom radošću i mirom zato što verujete, da biste obilovali nadom u sili Duha svetog.

14 A ja sam i sam uveren za vas, braćo moja, da ste i vi puni dobrote, ispunjeni svim potrebnim znanjem, i da možete opominjati jedni druge. **15** Ipak, o nekim stvarima vam pišem otvorenije, kako bih vas na njih podsetio, zbog blagodati koju mi je Bog ukazao, **16** da budem službenik Hrista Isusa među drugim narodima, posvećen službi dobre vesti Božje kako bi prinos tih naroda bio ugodan, budući posvećen u Duhu svetom.

17 Zato imam razloga da se hvalim u Hristu Isusu za ono što se odnosi na Boga. **18** Jer se ne usuđujem da govorim ni o čemu drugom osim o onome što je Hristos učinio preko mene, za poslušnost naroda u reči i delu, **19** silom čuda i znakova, silom Duha Božjega, tako da sam od Jerusalima pa uokolo sve do Ilirika temeljno propovedao dobru vest o Hristu. **20** I tako sam odlučio da ne objavljujem dobru vest tamo gde se Hristos već spominjao, kako ne bih gradio na temelju koji je postavio neko drugi, **21** nego, kao što je napisano: „Videće oni kojima još nije javljeno i razumeće oni koji još nisu čuli.“[*]

22 Zato sam i bio mnogo puta sprečen da dođem kod vas. **23** Ali pošto sada u ovim krajevima više nema područja gde se još nije propovedalo, a već nekoliko godina čeznem da dođem kod vas, **24** zaista se nadam da ću vas videti na proputovanju, kad pođem u Španiju, i da ćete me tamo ispratiti nakon što se prvo donekle nauživam vašeg društva. **25** A sada idem u Jerusalim da pomognem svetima. **26** Jer oni u Makedoniji i Ahaji rado su skupili pomoć za siromašne svete u Jerusalimu. **27** Istina, oni su to rado učinili, a bili su

[*] **15:3** Vidi: Psalam 69:9.
[*] **15:9** Vidi: Psalam 18:49.
[*] **15:10** Vidi: 5. Mojsijeva 32:43.
[*] **15:11** Vidi: Psalam 117:1.
[*] **15:12** Vidi: Isaija 11:1.
[*] **15:21** Vidi: Isaija 52:15.

im i dužnici. Jer ako su narodi dobili udeo u
njihovim duhovnim dobrima, onda su dužni
da im služe svojim telesnim dobrima. **28**
Dakle, kad to obavim i uredno im predam o-
vaj plod, uputiću se u Španiju i usput ću doći
kod vas. **29** A znam da ću, kad dođem kod
vas, doći u punoći blagoslova dobre vesti Hri-
stove.

30 Zaklinjem vas, braćo, kroz Gospoda
našeg Isusa Hrista, i kroz ljubav od Duha, da
se zajedno sa mnom gorljivo molite Bogu za
mene, **31** da budem izbavljen od nevernika u
Judeji i da pomoć koju nosim u Jerusalim
bude ugodna svetima, **32** kako bih po Božjoj
volji radosno došao k vama i okrepio se za-
jedno s vama. **33** Neka Bog koji daje mir
bude sa svima vama. Amin.

16 Preporučujem vam Fibu, našu sestru,
koja služi pozvanima u Kenhreji: **2**
Primite je u Gospodu kako dolikuje
svetima i pomozite joj u svemu što joj od vas
zatreba, jer je i ona bila zaštitnica mnogima,
pa i meni.

3 Pozdravite Prisku i Akilu, moje sarad-
nike u Hristu Isusu, **4** koji su svoj život izlo-
žili opasnosti zbog mene. Njima sam zahva-
lan ne samo ja nego i svi pozvani iz drugih
naroda. **5** Pozdravite i pozvane u njihovoj
kući. Pozdravite mog voljenog Epeneta, koji
je među prvima u Aziji postao Hristov sled-
benik. **6** Pozdravite Mariju, koja se mnogo
trudila za vas. **7** Pozdravite Andronika i Ju-
nija, moje rođake i moje zatvorske drugove,
koji su ugledni među apostolima i koji su pre
mene postali u Hristu.

8 Pozdravite Amplijata, mog voljenog
brata u Gospodu. **9** Pozdravite Urbana, našeg
saradnika u Hristu, i mog voljenog Stahija. **10**
Pozdravite Apela, prokušanoga u Hristu.
Pozdravite Aristobulove ukućane. **11** Pozdra-
vite Herodiona, mog rođaka. Pozdravite Nar-
cisove ukućane koji su u Gospodu. **12** Poz-
dravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u
Gospodu. Pozdravite Persidu, našu voljenu
sestru, jer se mnogo trudila u Gospodu. **13**
Pozdravite Rufa, izabranika u Gospodu, i
majku njegovu i moju. **14** Pozdravite Asin-
krita, Flegonta, Hermasa, Patrobu, Hermesa i
braću koja su s njima. **15** Pozdravite Filologa
i Juliju, Nereja i njegovu sestru i Olimpu i sve
svete koji su s njima. **16** Pozdravite jedan dru-
goga svetim poljupcem. Pozdravljaju vas sve
Hristove zajednice.

17 Molim vas, braćo, budite na oprezu
zbog onih koji stvaraju podele i navode druge
da se spotiču u veri, nasuprot učenju kome ste
poučeni, i klonite ih se. **18** Jer takvi ne služe
našem Gospodu Hristu, nego željama svog
tela, pa slatkim i laskavim rečima zavode srca
bezazlenih. **19** Zaista, svi su saznali za vašu
poslušnost. Zato se radujem zbog vas. Ali že-
lim da budete zaista mudri na dobro, a nevešti
na zlo. **20** A Bog mira uskoro će satrti Sotonu
pod vašim nogama. Neka blagodat našeg
Gospoda Isusa Hrista bude s vama. Amin.

21 Pozdravlja vas Timotej, moj saradnik,
i Lucije i Jason i Sosipatar, moji rođaci.

22 Pozdravljam vas u Gospodu ja, Tertije,
koji sam zapisao ovo pismo.

23 Pozdravlja vas Gaj, koji je bio domaćin
meni i celoj zajednici. Pozdravlja vas Erast,
gradski blagajnik, i Kvart, njegov brat. **24**
Blagodat našeg Gospoda Isusa sa svima
vama. Amin.

25 A Onome koji vas može učvrstiti po
dobroj vesti koju objavljujem i po propove-
danju o Isusu Hristu, prema otkrivenju tajne
koja je skrivana od merljivih vremena, **26** a
sada se objavila i obznanjena je preko proro-
čanskih Pisama među svim narodima po na-
logu večnog Boga u poslušnosti verom – **27**
njemu, jedinom mudrom, neka je slava kroz
Isusa Hrista u svu večnost. Amin.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Efes
Pisanje završeno: oko 53. n. e.

PRVA POSLANICA KORINĆANIMA

1 Pavle, Božjom voljom pozvan za apo-
stola Isusa Hrista, i naš brat Sosten, **2**
skupštini* Božjoj u Korintu, koji ste
posvećeni u Hristu Isusu, pozvanim svetim, i
svima koji posvuda prizivaju ime Gospoda
našeg Isusa Hrista, i njihovog i našeg: **3** Bla-
godat vam i mir od Boga, našeg Oca, i od
Gospoda Isusa Hrista.

4 Uvek zahvaljujem Bogu za vas zbog
Božje blagodati koja vam je ukazana u Hristu
Isusu. **5** Zahvaljujem što ste se u njemu obo-
gatili u svemu – u svakom kazivanju i sva-
kom znanju – **6** jer se svedočanstvo o Hristu
utvrdilo među vama, **7** tako da ne oskudevate
ni u jednom daru, dok željno očekujete da se
pojavi naš Gospod Isus Hristos. **8** Bog će vas
i učiniti postojanima do kraja, da budete bez
ikakve krivice u dan našeg Gospoda Isusa
Hrista. **9** Veran je Bog koji vas je pozvao u
zajednicu sa svojim Sinom Isusom Hristom,
našim Gospodom.

10 Podstičem vas, braćo, imenom našeg
Gospoda Isusa Hrista, da svi jedno govorite i
da među vama ne bude podela, nego da bu-
dete potpuno ujedinjeni istim umom i istim
načinom razmišljanja. **11** Jer su mi Hlojini u-
kućani javili za vas, braćo moja, da među
vama ima svađa. **12** Mislim na to što svako
od vas govori: „Ja sam Pavlov,“ „A ja Apo-
lov,“ „A ja Kefin,“ „A ja Hristov.“ **13** Dakle,
Hristos je podeljen. Zar je Pavle bio razapet
za vas? Ili ste u Pavlovo ime kršteni? **14**
Zahvalan sam Bogu što nisam krstio nikoga
od vas, osim Krispa i Gaja, **15** pa niko ne
može da kaže da ste kršteni u moje ime. **16**
Da, krstio sam i Stefanin dom. Inače, ne znam
da li sam još nekog krstio. **17** Jer Hristos me
nije poslao da krštavam, nego da objavljujem
dobru vest, i to ne mudrim rečima, da Hristov
krst ne bi bio obezvređen.

18 Jer ono što se govori o krstu ludost je
onima koji propadaju, a nama koji se spasa-
vamo to je sila Božja. **19** Jer pisano je: „Uniš-
tiću mudrost mudrih, i odbaciću umnost
umnih.“* **20** Gde su mudraci; gde su književ-
nici; gde su diskutanti ovog doba? Zar Bog
nije mudrost sveta pretvorio u ludost? **21** Jer
u mudrosti Božjoj svet* svojom mudrošću
nije upoznao Boga, ali Bogu je bilo ugodno
da ludošću onoga što se propoveda spase one
koji veruju.

22 Jer Judejci traže čudesne znakove i
Grci traže mudrost, **23** a mi propovedamo
Hrista raspetog, koji je Judejcima kamen spo-
ticanja, a neznabošcima ludost, **24** ali pozva-
nima – i Judejcima i Grcima – Hrista, koji je
Božja sila i Božja mudrost. **25** Jer je Božja
„ludost“ mudrija od ljudi i Božja „slabost“
jača je od ljudi.

* **1:2** Grčka reč „eklesija“ doslovno znači „pozvani“ (od Boga iz sveta) u duhovnu zajednicu. U ovom prevodu Novog Saveza na nekim mestima upotrebljena je reč „skupština“ u kontekstu geografskog lokaliteta.

* **1:19** Vidi: Isaija 29:14; Ovadija 1:8.

* **1:21** Grčka reč „kosmos“ prevedena kao „svet“ može da se odnosi na planetu Zemlju (Matej 13:38; Dela 17:24; itd.), njene stanovnike (Jovan 1:10; 3:16) i poslove u opštem smislu, ali u preko trideset važnih pasusa u Novom Savezu upotrebljava se da opiše mase nepreporođenih ljudi otuđenih od Boga, neprijateljski nastrojenih prema Hristu i organizovanih u sistem pod upravom i uticajem satanističkog koncepta i poretka (Jovan 7:7; 14:27; 1. Korinćanima 2:12; 7:31; 11:32; Jakov 4:4; 1. Petrova 5:9; 1. Jovanova 3:1,13; 5:19…).

26 Jer vidite, braćo, da među vama koji ste
pozvani nema mnogo mudrih po ljudskim
merilima, ni mnogo moćnih, ni mnogo onih
plemenitog roda. **27** Naprotiv, ono što svet
smatra ludim Bog je izabrao da postidi
mudrace, i ono što svet smatra slabim Bog je
izabrao da postidi ono što je jako, **28** i ono što
svet smatra neplemenitim i što prezire, što
smatra bezvrednim, izabrao je Bog da uništi
ono što svet smatra vrednim, **29** kako se nije-
dan čovek ne bi hvalio pred Bogom. **30** Iz kog
ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta mudrost
od Boga i pravednost i posvećenje i iskuplje-
nje; **31** da bi bilo kao što je napisano: „Ko se
hvali, neka se hvali Gospodom.“[*]

2 Zato, kad sam došao k vama, braćo, ni-
sam došao sa nadmoći reči mudrosti,
objavljujući vam svedočanstvo Božje. **2**
Naime, odlučio sam da ne znam ništa među
vama osim Isusa Hrista, i to raspetog. **3** I do-
šao sam k vama slab i u strahu i u velikom
drhtanju. **4** I moj govor i propovedanje nije se
zasnivalo na uverljivim rečima ljudske
mudrosti, nego na pokazivanju Duha i sile, **5**
da se vaša vera ne bi zasnivala na ljudskoj
mudrosti, nego na Božjoj sili.

6 A o mudrosti govorimo među zrelima,
ali ne o mudrosti ovog doba, niti vladara ovog
doba, koji će otići u propast. **7** Naprotiv, go-
vorimo o Božjoj mudrosti u tajni, onoj koja je
bila prikrivena, koju je Bog unapred odredio
pre eona za našu slavu. **8** Tu mudrost nije u-
poznao nijedan od vladara ovog doba, jer da
su je upoznali, ne bi slavnog Gospoda raza-
peli. **9** Nego, kao što je napisano: „Što oko
nije videlo i uho nije čulo i što u srce čovečije
nije došlo, to je Bog pripremio za one koji ga
vole.“[*] **10** A nama je Bog to otkrio svojim
Duhom, jer Duh sve istražuje, čak i dubine
Božje.

11 Jer ko od ljudi zna šta je u nekom
čoveku, osim duha čovečijeg koji je u njemu?
Isto tako, niko ne zna šta je u Bogu, osim
Duha Božjeg. **12** A mi nismo primili duh
sveta, nego Duh koji je od Boga, da spoz-
namo ono što nam je Bog podario. **13** O tome
i govorimo, ne rečima kojima uči ljudska
mudrost, nego onima kojima uči Duh, dok se
služimo duhovnim rečima da objasnimo ono
što je duhovno.

14 A telesni čovek ne prihvata ono što je
od Božjeg Duha, jer je to za njega ludost, i ne
može to spoznati, jer to treba da se prosuđuje
na duhovan način. **15** Ali duhovni čovek pra-
vilno prosuđuje sve, a njega niko ne može
pravilno prosuditi. **16** Jer „ko je upoznao
Gospodnji um, da bi ga nečem poučio?“[*] A
mi imamo Hristov um.

3 I tako vam ja, braćo, nisam mogao govo-
riti kao duhovnim ljudima, nego kao te-
lesnim ljudima, kao maloj deci u Hristu.
2 Hranio sam vas mlekom, a ne čvrstom hra-
nom, jer je još niste mogli podneti. A ni sada
je ne možete podneti, **3** jer ste još telesni. Jer
dok među vama ima ljubomore i svađe, zar
niste telesni i zar ne postupate kao i drugi
ljudi? **4** Jer kad jedan govori: „Ja sam
Pavlov,“ a drugi: „Ja sam Apolov,“ zar niste
isti kao i drugi ljudi?

5 Ko je, dakle, Apolo? A ko je Pavle?
Samo sluge koje izvršavaju službu koju im je
Gospod dao i preko kojih ste postali pobožni.
6 Ja sam posadio, Apolo je zalio, ali Bog je
dao da raste. **7** Tako niti je nešto onaj koji
sadi, niti onaj koji zaliva, nego Bog koji daje
da raste. **8** A onaj koji sadi i onaj koji zaliva
jedno su, ali svaki će dobiti nagradu prema
svom trudu. **9** Jer mi smo Božji saradnici, a
vi ste Božja njiva, Božja građevina. **10** Po
blagodati Božjoj koja mi je ukazana, ja sam,
kao mudri glavni graditelj, postavio temelj, a
neko drugi gradi na njemu. Ali neka svako

[*] **1:31** Vidi: Jeremija 9:23.
[*] **2:9** Vidi: Isaija 64:4.
[*] **2:16** Vidi: Isaija 40:13.

pazi kako gradi na njemu. **11** Jer niko ne može da postavi neki drugi temelj osim onoga koji je već postavljen, a to je Isus Hristos. **12** A ako neko na tom temelju gradi zlatom, srebrom, dragim kamenom, drvetom, senom, slamom, **13** svačije će se delo pokazati u dan ispitivanja, jer će biti otkriveno vatrom i vatra će pokazati kakvo je čije delo. **14** Ako delo koje je na tom temelju sagrađeno ostane, taj koji ga je sagradio dobiće nagradu. **15** Ako nečije delo izgori, taj će pretrpeti štetu, a on će biti spasen, ali kao kroz vatru.

16 Zar ne znate da ste vi Božji hram i da Božji Duh prebiva u vama? **17** Ako neko uništi Božji hram, Bog će uništiti njega. Jer Božji hram je svet, a taj hram ste vi.

18 Neka se niko ne zavarava. Ako neko među vama misli da je mudar u ovom dobu, neka postane lud da bi bio mudar. **19** Jer je mudrost ovog sveta ludost pred Bogom. Naime, pisano je: „On hvata mudre u njihovom lukavstvu.“* **20** I još: „Gospod zna da su razmišljanja mudrih isprazna.“* **21** Zato neka se niko ne hvali ljudima, jer je sve vaše: **22** bio to Pavle ili Apolo ili Kefa ili svet ili život ili smrt ili ovo sadašnje ili ono buduće – sve je vaše. **23** A vi ste Hristovi, a Hristos je Božji.*

4 Neka nas ljudi smatraju Hristovim poslanicima i kućepaziteljima Božjih tajni. **2** A od nastojnika se traži da bude veran. **3** A ja nimalo ne marim za to kakav biste sud mogli da donesete o meni vi ili neki ljudski sud. Ni ja ne donosim sud o samom sebi. **4** Jer ničega o sebi nisam svestan, ali time nisam opravdan, a onaj koji me ispituje je Gospod. **5** Zato ništa ne sudite pre vremena, dok ne dođe Gospod, koji će izneti na videlo ono što je skriveno u tami i obznaniti namere srca. I tada će svako primiti pohvalu od Boga.

6 A ovo sam, braćo, primenio na sebe i Apola zbog vas, kako biste na našem primeru naučili ovo: Ne mislite o ljudima preko onoga što je napisano, da se niko od vas ne bi uzoholio smatrajući jednoga boljim od drugoga. **7** Jer ko tebi daje prednost u odnosu na nekog drugog? I šta imaš, a da nisi primio? A ako si primio, zašto se hvališ kao da nisi primio?

8 Zar ste se već nasitili? Zar ste se već obogatili? Zar bez nas vladate? Da bar vladate, pa da i mi vladamo s vama. **9** Jer čini mi se da je Bog nas apostole prikazao poslednje, kao osuđenike na smrt, jer smo postali prizor koji gleda svet, i anđeli i ljudi. **10** Mi smo ludi zbog Hrista, a vi ste mudri u Hristu. Mi smo slabi, a vi ste jaki. Vi ste ugledni, a mi prezreni. **11** Sve do ovog časa i gladujemo i trpimo žeđ i oskudno smo odeveni i grubo postupaju s nama i beskućnici smo **12** i mukotrpno radimo svojim rukama. Kad nas vređaju, blagosiljamo. Kad nas progone, strpljivo podnosimo. **13** Kad nas kleveću, odgovaramo ljubazno. Postali smo kao smetlište sveta, kao svačiji otpad – sve do sada.

14 Ovo ne pišem da vas postidim, nego da vas opomenem kao svoju voljenu decu. **15** Jer da imate i deset hiljada vaspitača u Hristu, nemate više očeva. Jer u Hristu Isusu ja sam vas začeo posredstvom dobre vesti. **16** Zato vas usrdno molim, ugledajte se na mene. **17** Zato vam šaljem Timoteja, jer je on moje voljeno i verno dete u Gospodu. On će vas podsetiti na načela kojih se držim dok služim Hristu Isusu, o kojima poučavam svuda u svakoj skupštini.

18 Neki se uzvisuju kao da ja neću doći kod vas. **19** Ali doći ću vam uskoro, ako bude Gospodnja volja, ne zato da saznam šta govore ti koji se uzvisuju, nego da saznam kakva je njihova sila. **20** Jer Božje kraljevstvo nije u rečima, nego u sili. **21** Šta želite, da vam dođem s prutom, ili s ljubavlju i duhom blagosti?

* **3:19** Vidi: Jov 5:13.
* **3:20** Vidi: Psalam 94:11.
* **3:23** Uporedi sa 1. Korinćanima 11:3c.

5 Zaista, čuje se da među vama ima bluda, i to takvog bluda kakvog nema ni među neznabošcima: da jedan od vas ima ženu svog oca. **2** A vi se još uzvisujete! Zar ne bi trebalo da tugujete i da iz svoje sredine uklonite onoga ko je počinio to delo? **3** A ja, odsutan telom, ali prisutan duhom, već sam presudio, kao da sam s vama, onome koji je tako postupio, **4** da u ime našeg Gospoda Isusa, kad se vi skupite, a i ja ću duhom biti s vama po sili našeg Gospoda Isusa, **5** takvog predate Sotoni na uništenje tela, kako bi duh mogao biti spasen u dan Gospoda Isusa.[*]

6 Nije dobro što se hvalite. Zar ne znate da malo kvasca ukiseli celo testo? **7** Odstranite stari kvasac da biste bili novo testo, jer treba da budete beskvasni. Jer se Hrist, naša Pasha, žrtvovao za nas. **8** Zato da praznujemo, ali ne sa starim kvascem, niti s kvascem pokvarenosti i zloće, nego s beskvasnim hlebom iskrenosti i istine.

9 U pismu sam vam napisao da prestanete da se družite s bludnicima. **10** Pri tom nisam mislio da se uopšte ne smete družiti s ljudima ovog sveta koji su bludnici ili pohlepni ili iznuđivači ili idolopoklonici, jer biste inače morali da izađete iz sveta. **11** Ali sada vam pišem da prestanete da se družite sa svakim ko se zove brat, a koji je bludnik ili pohlepan ili idolopoklonik ili koji pogrdno govori o drugima ili je pijanica ili iznuđivač – s takvim nemojte ni da jedete. **12** Zašto bih ja sudio onima koji su izvan skupštine? Zar vi ne sudite onima koji su unutar skupštine, **13** a Bog sudi onima koji su izvan nje? „Uklonite zloga iz svoje sredine!“[*]

6 Zar se neko od vas, kad ima tužbu protiv drugoga, usuđuje da ide na sud pred nepravedne, a ne pred svete? **2** Zar ne znate da će sveti suditi svetu? A ako ćete vi suditi svetu, zar ne možete suditi u sitnim sporovima? **3** Zar ne znate da ćemo suditi anđelima? A zašto onda ne bismo i onome što se tiče ovog života? **4** Ako, dakle, treba da sudite onome što se tiče ovog života, zar za sudije uzimate one koje skupština ne ceni? **5** Govorim vam to da biste se postideli. Zar među vama zaista nema nijednog mudrog koji bi mogao da sudi među svojom braćom, **6** nego brat brata vodi na sud, i to pred nevernike?

7 Zaista, krajnje je porazno za vas što se parničite među sobom. Zašto radije ne pretrpite nepravdu? Zašto radije ne pregorite štetu? **8** Naprotiv, vi nanosite nepravdu i štetu, i to svojoj braći.

9 Zar ne znate da nepravednici neće naslediti Božje kraljevstvo? Ne zavaravajte se! Ni bludnici,[*] ni idolopoklonici, ni preljubnici, ni muškarci koji se upuštaju u neprirodne odnose,[*] ni muškarci koji ležu s muškarcima, **10** ni lopovi, ni pohlepni, ni pijanice, ni psovači [ružitelji], ni otimači[*] neće naslediti Božje kraljevstvo. **11** A neki od vas bili su takvi, ali oprani ste, posvećeni ste, opravdani u imenu Gospoda Isusa, i Duhom našeg Boga.

12 Sve mi je dozvoljeno, ali nije sve korisno. Sve mi je dozvoljeno, ali neću dopustiti da bilo šta ovlada mnome. **13** Jela su za stomak, a stomak za jela. A Bog će uništiti i jedno i drugo. Ali telo nije za blud, nego za Gospoda, i Gospod za telo. **14** A Bog je uskrsnuo Gospoda, a i nas će uskrsnuti svojom

---

[*] **5:5** Osim što je ovaj akt podrazumevao ekskomunikaciju iz skupštine, što je jednako predavanju svetu tj. „kraljevstvu Sotone“, očigledno je bila uključena natprirodna telesna kazna (uporedi sa 1. Timoteju 1:20) kao dokaz mera božanske discipline u zaštiti rane zajednice (vidi: Dela 13:11) i u cilju moralne reforme grešnika (2. Korinćanima 2:7).

[*] **5:13** Vidi: 5. Mojsijeva 17:7.

[*] **6:9** „Pornos“ na grčkom – osoba koja iznajmljuje i prostituiše svoje telo radi požude drugih ili se upušta u nezakonite seksualne odnose.

[*] **6:9** „Malakos“ na grčkom – fig. „mekan“. Može se odnositi na pedofiliju, mušku prostituciju, feminizirane muškarce ili neprirodni blud.

[*] **6:10** Ili „grabljivci,“ „razbojnici.“

silom.

15 Zar ne znate da su vaša tela Hristovi udovi? Hoću li, dakle, uzeti Hristove udove i učiniti ih udovima bludnice? Nipošto! **16** Zar ne znate da onaj ko se združi s bludnicom jedno je telo s njom? Jer Bog kaže: „Dvoje će biti jedno telo.“* **17** A ko se združi s Gospodom jedan je duh. **18** Bežite od bluda. Svaki drugi greh koji čovek počini jeste izvan tela, ali ko čini blud, greši svom telu. **19** Zar ne znate da je vaše telo hram svetog Duha, koji je u vama, koji imate od Boga, i da niste svoji? **20** Jer ste skupo kupljeni. Zato proslavite Boga u svojim telima, i u duhu vašem što je Božje.

7 A sada o onome što ste mi pisali: dobro je čoveku da se ne dotiče žene. **2** Ali, pošto je blud veoma raširen, neka svaki muškarac ima svoju ženu i neka svaka žena ima svog muža. **3** Muž neka izvršava svoju bračnu dužnost prema ženi, a isto tako i žena prema mužu. **4** Žena nije gospodar svog tela, nego muž, a tako ni muž nije gospodar svog tela, nego žena. **5** Ne uskraćujte se jedno drugome, osim po dogovoru, na neko vreme, da bi imali slobodnog vremena za post i molitvu, pa se onda ponovo sastanite, kako vas Sotona ne bi iskušavao zato što ne možete da se suzdržite. **6** Ali to kažem kao dopuštenje, a ne kao nalog. **7** A želeo bih da svi ljudi budu kao i ja. Ali svako ima svoj dar od Boga, jedan ovakav, drugi onakav.

8 A onima koji nisu u braku i udovicama kažem: dobro im je da ostanu kao i ja. **9** Ali ako se ne mogu savladati, neka stupe u brak, jer je bolje stupiti u brak nego izgarati od strasti.

10 One koji su u braku obavezujem, ali ne ja, nego Gospod, da žena ne odlazi od muža – **11** ako ipak ode, neka ostane neudata ili neka se pomiri s mužem – i da muž ne ostavlja ženu.

12 A drugima kažem ja, a ne Gospod: ako neki brat ima ženu koja nije pobožna i ona pristaje da živi s njim, neka je ne ostavlja, **13** a tako i žena koja ima muža koji nije pobožan i on pristaje da živi s njom, neka ne ostavlja muža. **14** Jer muž koji nije pobožan posvećen je svojom ženom i žena koja nije pobožna posvećena je mužem. Inače bi vaša deca bila nečista, a sada su sveta. **15** Ali ako onaj ko nije pobožan želi da ode, neka ode. Brat ili sestra u tom slučaju nisu vezani, jer vas je Bog pozvao da živite u miru. **16** Jer otkud znaš, ženo, da nećeš spasti muža? Ili otkud znaš, mužu, da nećeš spasti ženu?

17 Inače, neka svako živi onako kako mu je Gospod Bog dodelio, kako ga je pozvao. Tako određujem u svim skupštinama. **18** Da li je neko pozvan kao obrezan? Neka ne prepravlja obrezanje. Da li je neko pozvan kao neobrezan? Neka se ne obrezuje. **19** Obrezanje ne znači ništa, i neobrezanje ne znači ništa, već držanje Božjih uputstava. **20** Neka svako ostane u onom stanju u kom je bio pozvan. **21** Jesi li bio pozvan kao rob? Ne brini. Ali ako možeš da postaneš slobodan, iskoristi priliku. **22** Jer svako ko je u Gospodu bio pozvan kao rob, oslobođen je i pripada Gospodu. Isto tako, ko je bio pozvan kao slobodnjak, sluga je Hristov. **23** Skupo ste kupljeni – ne budite više robovi ljudima. **24** Braćo, neka svako u čemu je pozvan ostane pred Bogom.

25 A za one koji nisu u braku nemam nalog od Gospoda, nego iznosim svoje mišljenje kao čovek koji je dostojan poverenja jer mu je Gospod ukazao milosrđe. **26** Zato smatram da je zbog neprilika koje vladaju dobro čoveku da ostane kao što jeste. **27** Jesi li vezan za ženu? Ne traži razvod. Jesi li slobodan od žene? Ne traži ženu. **28** Ali ako i stupiš u brak, ne činiš greh. I ako onaj ko nije u braku stupi u brak, ne čini greh. Ali, takvi će imati telesnu nevolju. A ja želim da vas poštedim.

29 Ovo želim da vam kažem, braćo: malo

* **6:16** Vidi: 1. Mojsijeva 2:24.

je vremena preostalo. Od sada neka oni koji imaju ženu budu kao da je nemaju; **30** i koji plaču, kao da ne plaču; i koji se raduju, kao da se ne raduju; i koji kupuju, kao da ne poseduju; **31** i koji koriste svet, kao da ga ne koriste u potpunosti – jer prolazi obličje ovog sveta. **32** A želeo bih da budete bez briga. Neoženjeni se brine za Gospodnje, kako da ugodi Gospodu. **33** A oženjeni se brine za svetovno, kako da ugodi ženi, **34** pa je podeljen. Isto tako, neudata žena i devica brine se za Gospodnje, da bude sveta i telom i duhom. A udata se brine za svetovno, kako da ugodi mužu. **35** A ovo govorim na korist vama samima, ne da vas sputavam, nego da vas podstaknem da vaše ponašanje bude dolično i da neprestano i nesmetano služite Gospodu.

36 Ali ako neko misli da se neprilično ponaša prema svojoj devici, ako je ona prošla cvet mladosti, i treba tako da se postupi, neka uradi što hoće, on ne greši ako je uda. **37** A ako je neko postojan u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svom da zadrži devicu, dobro čini. **38** Tako i onaj koji udaje svoju devicu dobro čini; ali koji ne udaje bolje čini.

39 Žena je vezana zakonom sve dok joj je muž živ. Ali ako joj muž umre,* slobodna je da se uda za koga hoće, ali samo u Gospodu. **40** Ali, po mom mišljenju, biće srećnija ako ostane kao što jeste. A mislim da i ja imam Božjeg Duha.

8 A što se tiče hrane žrtvovane idolima, znamo da o tome svi imamo znanje. Ali znanje nadima, a ljubav izgrađuje. **2** Ako neko misli da nešto zna, još to ne zna onako kako bi trebalo da zna. **3** Ali ako neko voli Boga, njega Bog poznaje.

4 A što se tiče jedenja hrane žrtvovane idolima, znamo da idol zapravo nije ništa i da postoji samo jedan Bog. **5** Jer iako ima onih koji se nazivaju „bogovima," bilo na nebu bilo na zemlji, jer ima mnogo „bogova" i mnogo „gospodara," **6** za nas postoji jedan Bog Otac od koga je sve, i mi u Njemu, i jedan Gospod, Isus Hrist, kroz koga je sve, i mi kroz Njega.*

7 Ali to ne znaju svi. Neki, koji su do sada bili naviknuti na idole, jedu hranu kao da je žrtva idolima, i tako prljaju svoju savest, jer je slaba. **8** Ali hrana nas neće približiti Bogu – niti šta gubimo ako ne jedemo, niti šta dobijamo ako jedemo. **9** Ali pazite da ne bi možda to vaše pravo postalo kamen spoticanja slabima. **10** Jer ako tebe koji imaš znanje neko ko je slab vidi za stolom u idolskom hramu, zar se neće njegova savest odvažiti da jede hranu žrtvovanu idolima? **11** Tako zbog tvog znanja propada onaj ko je slab, tvoj brat za koga je Hristos umro. **12** A kad tako grešite svojoj braći i povređujete njihovu savest koja je slaba, grešite protiv Hrista. **13** Zato, ako hrana navodi mog brata na spoticanje, više nikada neću jesti meso, da se moj brat zbog mene ne spotakne.

9 Zar nisam slobodan? Zar nisam apostol? Zar nisam video Isusa, našeg Gospoda? Zar niste vi moje delo u Gospodu? **2** Ako drugima nisam apostol, vama svakako jesam, jer ste vi pečat koji potvrđuje moje apostolstvo u Gospodu.

3 Ovo je moja odbrana pred onima koji me optužuju: **4** Zar nemamo pravo da jedemo i pijemo? **5** Zar nemamo pravo da vodimo sa sobom ženu pobožnu, kao i drugi apostoli i Gospodova braća i Kefa? **6** Ili se samo Barnaba i ja moramo izdržavati sopstvenim radom? **7** Koji to vojnik služi o svom trošku? Ko sadi vinograd, a ne jede njegov rod? Ili ko pase stado, a ne pije mleko od tog stada?

* **7:39** Doslovno: „zaspi."

* **8:6** U ovom stihu izložen je večni princip božanskog Izvora i Kanala koji definiše odnos, hijerarhiju i funkcije Boga Oca i Njegovog Sina. Na ovom principu zasniva se celokupno njihovo delovanje i Plan spasenja.

8 Zar ovo govorim po ljudskim merilima?
Zar to ne govori i Zakon? **9** Jer je u Mojsije-
vom zakonu napisano: „Ne zavezuj usta biku
koji vrši žito.“[*] Zar je Bogu stalo do bikova?
10 Ili to kaže upravo radi nas? Zaista, radi nas
je to napisano, jer ko ore, treba da ore u nadi,
i ko vrši žito, treba da ga vrši u nadi da će
dobiti svoj deo.

11 Ako smo mi vama sejali duhovna
dobra, zar je previše ako žanjemo vaša tele-
sna dobra? **12** Ako drugi imaju pravo na deo
vaših dobara, zar mi nemamo još više prava
na to? Ali nismo se poslužili tim pravom,
nego sve podnosimo, da ne bismo postavili
nekakvu prepreku dobroj vesti o Hristu. **13**
Zar ne znate da oni koji vrše svetu službu jedu
hranu koja dolazi iz hrama i da oni koji služe
kod oltara dele žrtvu sa oltarom? **14** Tako je i
Gospod odredio da oni koji objavljuju dobru
vest žive od dobre vesti. **15** Ali ja nisam ništa
od toga iskoristio. I ovo nisam napisao da bi
se tako postupilo prema meni, jer bolje bi bilo
da umrem nego da bilo ko obezvredi ono
čime se mogu pohvaliti! **16** A ako objavlju-
jem dobru vest, to nije razlog da se hvalim,
jer to mi je dužnost. Zaista, teško meni ako ne
objavljujem dobru vest! **17** Ako to činim
drage volje, imam nagradu, a ako to činim
preko volje, služba[*] mi je poverena. **18** Šta mi
je onda nagrada? Da propovedajući dobru
vest, mogu pronositi dobru vest Hristovu bes-
platno, da ne koristim svoje pravo u dobroj
vesti.

19 Jer premda sam slobodan od svih, sa-
mog sebe učinio sam slugom svima da što
više njih pridobijem. **20** I tako sam Judejcima
bio kao Judejac, da pridobijem Judejce.
Onima pod zakonom bio sam kao pod zako-
nom – premda ja nisam pod zakonom – da
pridobijem one pod zakonom. **21** Onima bez
zakona bio sam kao bez zakona – premda ni-
sam bez Božjeg zakona, nego sam pod Hri-
stovim zakonom – da pridobijem one bez za-
kona. **22** Slabima sam bio slab, da pridobijem
slabe. Svima sam bio sve, da na svaki mogući
način neke spasem. **23** A sve činim radi dobre
vesti, da bih je propovedao drugima.

24 Zar ne znate da u trci svi trkači trče, ali
samo jedan dobija nagradu? Zato trčite tako
da je osvojite! **25** A svaki se takmičar savla-
dava u svemu. Oni to čine da bi dobili raspad-
ljiv venac, a mi neraspadljiv. **26** Zato ja ne
trčim besciljno i ne udaram pesnicom kao da
bijem vazduh, **27** nego krotim svoje telo i
držim ga u pokornosti kao sluge, da ne bih
kako propovedajući drugima i sam bio dis-
kvalifikovan.

10 Ne želim, braćo, da budete u nezna-
nju o ovome: Naši praočevi su svi bili
pod oblakom i svi su prošli kroz more
2 i svi su se krstili u Mojsija u oblaku i u moru
3 i svi su jeli istu duhovnu hranu **4** i svi su pili
isto duhovno piće. Jer su pili iz duhovne stene
koja ih je pratila, a ta stena je bila Hristos. **5**
Ali većina njih nije bila po volji Bogu – na-
ime, pobijeni su u pustinji. **6** A to se dogodilo
nama za primer, da ne žudimo za zlom, kao
što su oni žudeli. **7** I ne budite idolopoklonici,
kao neki od njih, kao što je pisano: „Narod je
seo da jede i da pije, pa su ustali da igraju.“[*]
8 Ne činimo ni blud, kao što su neki od njih
počinili blud, pa ih je u jednom danu palo
dvadeset i tri hiljade. **9** I ne iskušavajmo

[*] **9:9** Vidi: 5. Mojsijeva 25:4.

[*] **9:17** U originalu „ekonomija,“ pojam koji u Pavlovim poslanicama označava specifičnu službu raspodele Božje blagodati u cilju izgradnje Božjeg doma (zajednice), što u širem smislu odgovara Božjoj uredbi i upravi za svet, tj. Njegovoj nameri kroz Plan spasenja u Hristu.
Vidi takođe fusnote za Efescima 1:10 i 3:2, kao i 1. Timoteju 1:4.
Grčka reč „ekonomija“ javlja se ukupno 8 puta u novosaveznim spisima, i to pored već pomenutih redaka u Luka 16:2,3,4 (u izvornom značenju kućne ekonomije odnosno umeća upravljanja domaćinstvom); i Kološanima 1:25.

[*] **10:7** Vidi: 2. Mojsijeva 32:16.

Hrista, kao što su neki od njih iskušavali, pa
su izginuli od zmija.[*]

10 I ne gunđajte, kao što su neki od njih
gunđali, pa su izginuli od onoga koji ubija. **11**
A sve im se to događalo tipski i napisano je
za upozorenje nama, koji živimo na kraju ve-
kova.

12 Dakle, ko misli da stoji, neka pazi da
ne padne. **13** Nije vas zadesilo drugo iskuše-
nje osim onoga koje je uobičajeno za ljude.
Ali Bog je veran, i neće dozvoliti da budete
iskušani više nego što možete podneti, nego
će stvoriti izlaz kad dođe iskušenje, da mo-
žete izdržati.

14 Zato, voljeni moji, bežite od idolopo-
klonstva. **15** Govorim vam kao razumnim lju-
dima. Sami prosudite šta govorim. **16** Zar
čaša zahvalnosti za koju zahvaljujemo ne
predstavlja zajednicu krvi Hristove? Zar hleb
koji lomimo ne predstavlja zajednicu tela
Hristovog? **17** Jer smo jedan hleb, jedno telo
mnogi; jer svi u jednom hlebu imamo zajed-
nicu.

18 Pogledajte telesni Izrael. Zar oni koji
jedu žrtve ne dele te žrtve sa oltarom? **19** Šta
dakle hoću da kažem? Da ono što je žrtvo-
vano idolu znači nešto ili da idol znači nešto?
20 Ne, nego kažem da ono što neznabošci
žrtvuju, demonima žrtvuju, a ne Bogu. A ja
ne želim da vi imate išta zajedničko s demo-
nima. **21** Ne možete piti čašu Gospodnju i
čašu demonsku. Ne možete jesti sa stola
Gospodnjeg i sa stola demonskog. **22** Ili zar
prkosimo Gospodu? Zar smo jači od njega?

23 Sve je dozvoljeno, ali nije sve umesno.
Sve je dozvoljeno, ali nije sve na izgradnju.
24 Neka niko ne gleda svoju korist, nego ko-
rist drugoga.

25 Jedite sve meso što se prodaje na pijaci
i ništa ne ispitujte radi savesti. **26** Jer
„Gospodnja je zemlja i sve što je na njoj.“[*] **27**
Ako vas neko od nevernika pozove i vi želite
da se odazovete, jedite sve što se iznese pred
vas, ništa ne ispitujući radi savesti. **28** Ali ako
vam neko kaže: „Ovo je bilo posvećeno za
žrtvu,“ ne jedite radi onoga koji vas je upozo-
rio i radi savesti; jer zemlja je Gospodnja i sve
što je na njoj. **29** Pri tom ne mislim na tvoju
savest, nego na savest onog drugog. Jer zašto
da mojoj slobodi sudi tuđa savest? **30** Ako je-
dem i pri tom zahvaljujem Bogu, zašto da se
o meni loše govori zbog onoga za šta zahva-
ljujem Bogu?

31 Dakle, bilo da jedete, bilo da pijete,
bilo da nešto drugo činite, sve na Božju slavu
činite. **32** Ne budite na spoticanje ni Judej-
cima ni Grcima ni Božjoj zajednici, **33** kao
što i ja svima pomažem u svemu, ne gledajući
svoju korist, nego korist mnogih, kako bi bili
spaseni.

11 Ugledajte se na mene, kao što se i ja
ugledam na Hrista.
2 Pohvaljujem vas, braćo, što u
svemu mislite na mene i držite predanja kako
sam vam ih preneo. **3** Ali želim da znate da je
svakom mužu glava Hristos, a ženi je glava
muž, a Hristu je poglavar Bog.[*] **4** Svaki muž
koji se moli ili proriče pokrivene glave sra-
moti svoju glavu. **5** A svaka žena koja se moli
ili proriče nepokrivene glave sramoti svoju
glavu, jer je to isto kao da joj je glava obri-
jana. **6** Jer ako se žena ne pokriva, neka se o-
šiša. Ali ako je za ženu sramota da se ošiša ili
obrije, neka se pokriva.

7 A muž ne treba da pokriva glavu, jer je
Božja slika i slava, a žena je mužu slava. **8** Jer
nije muškarac nastao od žene, nego žena od
muškarca. **9** I nije muškarac stvoren radi
žene, nego žena radi muškarca. **10** Zato, a i
zbog anđela, žena treba da ima vlast nad gla-
vom.

11 Ipak, u Gospodu niti žena postoji bez
muža, niti muž bez žene. **12** Jer kao što je

[*] **10:9** Vidi: 4. Mojsijeva 21:5-9.
[*] **10:26** Vidi: Psalam 24:1.
[*] **11:3** Uporedi sa Jvn. 14:28; 20:17; Otk. 3:12.

žena nastala od muškarca, tako je i muškarac rođen od žene, a sve je od Boga. **13** Prosudite sami: Da li priliči ženi da se moli Bogu nepokrivene glave? **14** Zar vas sama priroda ne uči da je za muškarca sramota ako ima dugu kosu, **15** a da je ženi na čast ako ima dugu kosu? Jer kosa joj je data umesto pokrivala. **16** A ako neko hoće da se prepire, mi takav običaj nemamo, niti ga imaju Božje zajednice.

17 Dajući vam ova uputstva, ne mogu da vas pohvalim za to što vaši sastanci nisu na korist, nego na štetu. **18** Pre svega, čujem, a verujem da je nešto od toga i istina, da među vama nastaju podele kad se sastanete kao zajednica. **19** Jer treba da bude i jeresi* među vama, da se pokaže ko je prokušan* među vama.

20 Dakle, kad se sastanete, zbog vašeg ponašanja nije moguće jesti Gospodnju večeru onako kako dolikuje. **21** Jer kad dođe vreme da je jedete, svaki najpre jede svoju večeru, pa jedan gladuje, a drugi se opija. **22** Zar ne možete kod kuće da jedete i pijete? Ili prezirete Božju zajednicu i posramljujete one koji nemaju? Šta da vam kažem? Da vas pohvalim? Za to ne mogu da vas pohvalim.

23 Jer ja sam od Gospoda primio ono što sam vam predao: Gospod Isus je one noći kad je bio izdat uzeo hleb **24** i zahvalivši Bogu, izlomio ga je i rekao: „Uzmite, jedite, ovo je telo moje koje se lomi za vas. Činite ovo meni na spomen.“* **25** Tako je uzeo i čašu nakon večere i rekao: „Ova čaša predstavlja novi savez u mojoj krvi. Činite ovo, kad god je pijete, meni na spomen.“* **26** Jer kad god jedete ovaj hleb i pijete ovu čašu,* obznanjujete Gospodovu smrt, dok on ne dođe.

27 Zato, ko god nedostojno jede hleb ili pije čašu Gospodnju, ogrešiće se o Gospodovo telo i krv.* **28** Dakle, neka najpre svako sebe ispita da li je dostojan, pa onda neka jede od hleba i pije iz čaše. **29** Jer ko jede i pije nedostojno, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tela Gospodnjega. **30** Zato su mnogi među vama slabi i bolesni, a dosta ih i spava. **31** Ali kad bismo raspoznali kakvi smo, ne bi nam se sudilo. **32** A kad nam Gospod sudi, on nas vaspitava, da ne budemo osuđeni sa svetom. **33** Zato, braćo moja, kad se sastanete da jedete tu večeru, pričekajte jedni druge. **34** Ako je neko gladan, neka jede kod kuće, da vaši sastanci ne budu za osudu. A ostalo ću dovesti u red kad dođem.

12 A što se tiče darova koje daje Duh, braćo, ne želim da budete u neznanju. **2** Dok ste bili neznabošci, znate da ste na razne načine bili zavođeni da obožavate neme idole. **3** Zato želim da znate da niko ko govori Božjim Duhom ne kaže: „Isus je proklet.“ I niko ne može reći: „Isus je Gospod!,“ osim u Duhu svetom.

4 Različiti su darovi, ali je isti Duh. **5** I različite su službe, ali je isti Gospod. **6** I različita su delovanja, ali je isti Bog koji na različite načine deluje u svima. **7** A Duh se ispoljava u svakome za korisnu svrhu. **8** Naime, jednome je posredstvom Duha data reč mudrosti, drugome reč znanja po tom istom Duhu, **9** drugome vera po tom istom Duhu, drugome dar lečenja po tom jednom Duhu, **10** drugome činjenje čuda, drugome proricanje, drugome sposobnost razlikovanja nadahnutih

* **11:19** Jeres ili hereza je mišljenje koje izabere pojedinac ili sekta, samoizabrana doktrina koja ne potiče od Boga, lažno učenje koje podriva nauku Svetog Pisma.
* **11:19** Grčki: „dokimos“ – proveren, u smislu očuvanog integriteta u iskušenju.
* **11:24** Vidi: Luka 22:19.
* **11:25** Vidi: Luka 22:20.
* **11:26** Jevreji su pripremali pashalno crveno vino od suvog grožđa koje se nekoliko dana pred Pashu potapalo u vodu, a pila su se po četiri pehara (oko 8 dl). Za Pashu se nije smelo koristiti ništa kiselo ili prevrelo. Novosavezni praznik Svete večere zamenjuje Pashu kao sećanje na Hristovo polomljeno telo i prolivenu krv za iskupljenje čovečanstva.
* **11:28** Uporedi sa 3. Mojsijeva 7:20-21.

objava, drugome različiti jezici, a drugome tumačenje jezika. **11** Ali sve to čini jedan te isti Duh, deleći ih svakom po svojoj nameri.

12 Jer kao što je telo jedno, a ima mnogo udova, i svi udovi tog tela, iako ih je mnogo, čine jedno telo – tako je i Hristos. **13** Zaista, jednim Duhom svi smo kršteni u jedno telo – bili Judejci ili Grci, bili robovi ili slobodni – i svi smo jednim Duhom napojeni.

14 Jer telo se ne sastoji od jednog uda, nego od mnogih. **15** Ako noga kaže: „Nisam ruka, i zato nisam deo tela,“ ne znači da zbog toga nije deo tela. **16** I ako uho kaže: „Nisam oko, i zato nisam deo tela,“ ne znači da zbog toga nije deo tela. **17** Kad bi celo telo bilo oko, gde bi bio sluh? Kad bi sve bilo sluh, gde bi bilo čulo mirisa? **18** A ovako, Bog je rasporedio udove u telu, svaki od njih, kako je hteo.

19 Kad bi svi bili isti ud, gde bi bilo telo? **20** A ovako, mnogo je udova, ali jedno je telo. **21** Oko ne može reći ruci: „Ne trebaš mi,“ ni glava nogama: „Ne trebate mi.“ **22** Naprotiv, oni udovi koji izgledaju slabiji u stvari su neophodni. **23** I udove za koje mislimo da su manje časni okružujemo većom čašću. I tako naši neugledni udovi imaju veći ugled, **24** dok našim uglednim udovima to ne treba. Ali Bog je sastavio telo, dajući veću čast onom udu koji je nema, **25** da ne bude podele u telu, nego da se udovi jednako brinu jedni za druge. **26** I ako jedan ud trpi, svi udovi trpe s njim. A ako je neki ud proslavljen, svi drugi udovi se raduju s njim.

27 Vi ste Hristovo telo, a pojedinačno ste udovi. **28** A koga je zaista postavio Bog u zajednici: prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje, onda one koji čine čuda, zatim one koji imaju dar lečenja, one koji pomažu, one koji su sposobni da upravljaju i one koji govore različitim jezicima.* **29** Zar su svi apostoli? Zar su svi proroci? Zar su svi učitelji? Zar svi čine čuda? **30** Zar svi imaju dar lečenja? Zar svi govore drugim jezicima? Zar svi prevode? **31** Gorljivo se trudite da dobijete veće darove. A ja ću vam pokazati još uzvišeniji put.

13 Kad bih govorio ljudskim i anđeoskim jezicima, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao zvono koje zvoni ili činele koje zveče. **2** Kad bih imao dar proricanja i kad bih znao sve tajne i imao sve znanje i kad bih imao svu veru, tako da bih mogao i gore da premeštam, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa. **3** I kad bih razdao sav svoj imetak da bih nahranio druge i kad bih smrti predao svoje telo, da bih se hvalio, a ljubavi ne bih imao, ništa mi ne bi koristilo.

4 Ljubav dugo trpi i srdačna je. Ljubav nije zavidna, ne hvali se, ne uzvisuje se, **5** ne ponaša se nepristojno, ne gleda svoju korist, nije razdražljiva, ne pamti zlo. **6** Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini. **7** Sve podnosi, sve veruje, svemu se nada, sve trpi. **8** Ljubav nikada ne prestaje, a darovi proricanja ako će i nestati, jezici prestati, znanje nestati.

9 Jer naše znanje je delimično i naše proricanje je delimično, **10** a kad dođe ono koje je potpuno, nestaće ono koje je delimično. **11** Kad sam bio dete, govorio sam kao dete, razmišljao kao dete, rasuđivao kao dete. A kad sam postao čovek, odbacio sam ono što je detinje. **12** Jer sada vidimo kao kroz staklo koje ne daje jasnu sliku, a tada ćemo videti licem u lice. Sada je moje znanje delimično, a tada će moje znanje biti potpuno, kao što je potpuno Božje znanje o meni.

13 A sada ostaje ovo troje: vera, nada i ljubav. Ali najveća od njih je ljubav.

14 Dajte sve od sebe u pokazivanju ljubavi, ali uz to se gorljivo trudite da dobijete darove Duha, a naročito dar proricanja. **2** Jer ko govori drugim jezikom, ne govori ljudima koji ne razumeju taj jezik,

* **12:28** Ili: „stranim jezicima.“

nego Bogu, jer ga niko od njih ne sluša, tako po duhu govori tajne za njih. **3** Ako proriče, svojim govorom izgrađuje, hrabri i teši ljude. **4** Ko govori drugim jezikom, izgrađuje sebe, a ko proriče, izgrađuje zajednicu. **5** A želeo bih da vi svi govorite drugim jezicima, ali još više bih želeo da proričete. Jer ako onaj ko govori drugim jezicima to ne prevodi kako bi se zajednica izgrađivala, onaj ko proriče veći je od njega. **6** A sada, braćo, kad bih došao k vama govoreći drugim jezicima, kakvu biste korist imali od mene ako vam ne bih govorio bilo u otkrivenju ili u znanju ili u proroštvu ili u učenju?

7 Jer ako nežive stvari koje proizvode zvuk – frula ili harfa – ne daju jasne tonove, kako će se znati šta se svira na fruli ili na harfi? **8** Jer ako truba oglasi nejasan poziv, ko će se spremiti za boj? **9** Tako i vi, ako jezikom ne govorite razumljive reči, kako će se razumeti šta govorite? Govorićete u vetar. **10** Na svetu ima toliko različitih jezika, a nijedan nije bez značenja. **11** Ako, dakle, ne razumem značenje izgovorenih reči, biću tuđinac onome ko govori, a onaj ko govori biće meni tuđinac. **12** Tako i vi, pošto veoma čeznete za darovima Duha, nastojte da obilujete njima radi izgrađivanja zajednice.

13 Zato neka se onaj ko govori drugim jezikom moli da to može prevesti. **14** Jer ako se molim na drugom jeziku, moli se Duh koji sam dobio, ali moj um je neplodan. **15** Dakle, šta da se radi? Moliću se Duhom, ali moliću se i umom. Pevaću hvalospeve Duhom, ali pevaću ih i umom. **16** Jer ako hvališ Boga Duhom, kako će neupućen čovek reći „amin“ na tvoje zahvaljivanje Bogu, kad ne zna šta govoriš? **17** Ti doduše dobro zahvaljuješ Bogu, ali drugi se time ne izgrađuje. **18** Zahvalan sam Bogu što govorim više jezika nego svi vi. **19** Ali u zajednici bih radije rekao pet razumljivih reči, da i druge poučim, nego deset hiljada reči drugim jezikom.

20 Braćo, ne budite deca po mudrosti, nego budite mala deca po zlu, a po mudrosti budite odrasli. **21** U Zakonu je napisano: „Jezicima tuđinaca i usnama stranaca govoriću ovom narodu, ali ni tada me neće poslušati,* govori Gospod.“ **22** Dakle, jezici nisu znak za pobožne, nego za nepobožne, a proricanje nije za nepobožne, nego za pobožne. **23** Zato, ako se cela skupština sastane zajedno i svi govore drugim jezicima, a uđu neupućeni ili nepobožni, zar neće reći da ste poludeli? **24** Ali ako svi proričete, a uđe neki nevernik ili neko neupućen, reči svih vas na njega će delovati kao ukor i navešće ga da prosudi sebe. **25** I pokazaće se tajne njegovog srca, pa će pasti ničice i pokloniće se Bogu, priznajući: „Bog je zaista među vama.“

26 Dakle, šta da se radi, braćo? Kad se okupite, neko iznosi psalam, neko poučava, neko iznosi nebesku objavu koju je dobio, neko govori drugim jezikom, neko tumači šta je rečeno. Neka sve bude za izgrađivanje. **27** I ako neki govore drugim jezikom, neka to čine najviše dvojica ili trojica, i to po redu, a neko neka prevodi. **28** A ako nema prevodioca, neka ćute u skupštini, neka govore sebi i Bogu. **29** I neka govore dva ili tri proroka, a drugi neka razmišljaju o značenju. **30** Ali ako neko drugi ko tamo sedi dobije objavu, prvi neka ćuti. **31** Jer jedan po jedan svi možete proricati, da svi uče i da svi budu ohrabreni. **32** Naime, proroci treba da upravljaju proročkim darovima Duha. **33** Jer Bog nije Bog nereda, nego mira.

Kao i u svim skupštinama svetih, **34** žene neka ćute u skupštinama, jer im nije dozvoljeno da govore. Neka budu poslušne, kao što i Zakon kaže.* **35** A ako žele nešto da nauče, neka kod kuće pitaju svoje muževe, jer ne priliči ženi da govori u skupštini.

36 Pa zar je Božja reč od vas izašla? Zar je doprla samo do vas?

37 Ako neko smatra da je prorok ili da je

* **14:21** Vidi: Isaija 28:11.

* **14:34** Vidi: 1. Mojsijeva 3:16.

obdaren Duhom, neka prizna ovo što vam pi-
šem, jer je to uput od Gospoda. **38** Ali ako
neko to ne želi da razume, neka ne razume.
39 Zato se, braćo moja, gorljivo trudite da
proričete i ne zabranjujte da se govori drugim
jezicima. **40** A sve neka bude pristojno i o-
nako kako je red.

15 Ali vam napominjem, braćo, dobru
vest, koju vam objavih, koju i primi-
ste, u kojoj i stojite. **2** Kojom se i spa-
savate, ako držite kako vam objavih; osim
ako ne verovaste uzalud.

3 A među najvažnijim poukama koje sam
primio i vama predao jeste ovo: Hristos je
umro za naše grehe, kao što piše u Pismima;*
4 bio je sahranjen i uskrsnuo je treći dan, kao
što piše u Pismima;* **5** pokazao se Kefi, a za-
tim dvanaestorici. **6** Zatim se pokazao pred
više od petsto braće istovremeno. Većina njih
još je živa, a neki su pomrli. **7** Zatim se poka-
zao Jakovu, a onda svim apostolima. **8** A
poslednjem od svih pokazao se i meni, kao
nekom nedonoščetu.

9 Jer ja sam najmanji među apostolima i
nisam dostojan da se nazovem apostolom, jer
sam progonio Božje pozvane. **10** Ali Božjom
blagodaću jesam to što jesam. I blagodat nje-
gova što je u meni nije bila uzaludna, nego
sam se trudio više od svih njih – ali za to ni-
sam zaslužan ja, nego Božja blagodat koja je
sa mnom. **11** Dakle, tako propovedamo – bio
to ja ili oni – i tako ste poverovali.

12 A ako se propoveda da je Hristos uskr-
snuo iz mrtvih, kako to da neki među vama
govore da nema uskrsenja mrtvih? **13** Jer ako
nema uskrsenja mrtvih, onda ni Hristos nije
uskrsnuo. **14** A ako Hristos nije uskrsnuo,
naše propovedanje je zaista uzaludno i naša
vera je uzaludna. **15** A onda smo i lažni sve-
doci Božji, jer smo svedočili protiv Boga da
je uskrsnuo Hrista, koga nije uskrsnuo ako
mrtvi zaista ne uskrsavaju. **16** Jer ako mrtvi
ne uskrsavaju, ni Hristos nije uskrsnuo. **17** A
ako Hristos nije uskrsnuo, vaša vera je uza-
ludna – još ste u svojim gresima. **18** Onda su
propali i oni koji su umrli u Hristu. **19** Ako se
samo u ovom životu uzdamo u Hrista, od svih
ljudi nas treba najviše žaliti.

20 Ali činjenica je da je Hristos ustao iz
mrtvih, i on je prvina* od onih koji su umrli.
21 Jer pošto je smrt došla kroz čoveka, i uskr-
senje mrtvih dolazi kroz čoveka. **22** Jer kao
što u Adamu svi umiru, tako će i u Hristu svi
oživeti. **23** Ali svako u svom redu: Hristos
kao prvina, a zatim, za vreme njegovog dola-
ska, oni koji su Hristovi. **24** Zatim će, na
kraju, kad uništi svaku upravu i svaku vlast i
silu, predati kraljevstvo Bogu i svom Ocu. **25**
Jer on treba da vlada sve dok Bog ne položi
sve neprijatelje pod njegove noge. **26** Kao
poslednji neprijatelj biće uništena smrt. **27**
Jer Bog je sve „pokorio pod njegove noge.“*
A kad kaže da je „sve pokoreno,“ jasno je da
je pokoreno sve osim onoga koji mu je sve
pokorio. **28** A kad mu sve bude pokoreno,
tada će se i sam Sin pokoriti onome koji mu
je sve pokorio, da Bog bude sve svima.

29 Inače, šta čine oni koji se krštavaju radi
mrtvih? Ako mrtvi uopšte ne uskrsavaju,
zašto se onda oni krštavaju zbog njih?*

30 I zašto se mi svaki čas izlažemo opa-
snosti? **31** Svakodnevno umirem hvale vaše
radi, braćo, koju imam u Hristu Isusu,

* **15:3** Vidi: 1. Mojsijeva 3:15; Isaija 53.
* **15:4** Vidi: Osija 6:2; Jona 2. glava.
* **15:20,23** Pavle ovde ukazuje da je Hrist svojim uskrsenjem ispunio Praznik prvina (kao prvina plodova Plana spasenja) koji je uvek padao u prvi dan sedmice (vidi 3. Mojsijeva 23:11,16) kao i poslednji prolećni praznik – Pedesetnica, koja je svoje ispunjenje našla u događaju opisanom u Delima apostolskim 2. glava. Uporedi sa 1. Korinćanima 5:7; Otkrivenje 1:5.
* **15:27** Vidi: Psalam 8:6.
* **15:29** Hrišćani nisu praktikovali krštenje zbog mrtvih, ali jesu pagani. „Oni“ na koje upućuje ovaj redak bili su stanovnici mesta zvanog Eleus koje se nalazilo severno od Korinta, a njihovu praksu krštavanja u moru za dobar „zagrobni život“ pominje Homer u svojoj „Himni Demetri“ *(Bible Knowledge Commentary on 1 Cor. 15:29).* Pavlova poenta je da je uskrsenje realnost u koju veruju čak i pagani.

Gospodu našem. **32** Ako sam se borio sa zve-
rima u Efesu, kako to ljudi čine, kakva mi je
korist od toga? Ako mrtvi ne uskrsavaju, „je-
dimo i pijmo, jer ćemo sutra umreti.“* **33** Ne-
mojte da zastranite! Zli razgovori kvare dobre
navike. **34** Otreznite se čineći što je pravo i
ne grešite, jer neki ne poznaju Boga. Govorim
vam to da biste se postideli.

35 Ali neko će reći: „Kako će mrtvi uskr-
snuti? I kakvo će telo imati?“ **36** Bezumniče!
Ono što seješ neće oživeti ako najpre ne
umre. **37** I kad seješ, ne seješ onakvo telo
kakvo će se pojaviti, nego golo zrno, na pri-
mer, pšenice ili nečeg drugog. **38** A Bog mu
daje telo kakvo hoće, i to svakom semenu nje-
govo telo. **39** Nije svako telo isto telo: druga-
čije je čovečije telo, a drugačije telo stoke,
drugačije je telo ptica, a drugačije riba. **40** I
ima nebeskih tela i zemaljskih tela, ali druga-
čija je slava nebeskih, a drugačija slava ze-
maljskih. **41** Drugačija je slava sunca, druga-
čija slava meseca, a drugačija slava zvezda.
A i zvezda se od zvezde razlikuje po slavi.

42 Tako je i uskrsenje mrtvih. Seje se u
raspadljivosti, a uskrsava u neraspadljivosti.
43 Seje se u sramoti, a uskrsava u slavi. Seje
se u slabosti, a uskrsava u sili. **44** Seje se te-
lesno telo, a uskrsava duhovno telo. Postoji
zemaljsko telo, a postoji i duhovno telo. **45**
Tako je i napisano: „Prvi čovek, Adam,
postao je živa duša,“* poslednji Adam u duhu
koji daje život. **46** Ali prvo nije duhovno,
nego telesno, pa onda duhovno. **47** Prvi čovek
je od zemlje i zemaljski, a drugi čovek je
Gospod sa nebesa. **48** Kakav je zemaljski,
takvi su i drugi koji su zemaljski, a kakav je
onaj koji je nebeski, takvi su i drugi koji su
nebeski. **49** I kao što nosimo obličje onoga
koji je zemaljski, nosićemo i obličje onoga
koji je nebeski.

50 Ali ovo kažem, braćo: Telo i krv ne
mogu naslediti Božje kraljevstvo, niti raspad-
ljivost nasleđuje neraspadljivost. **51** Evo, go-
vorim vam tajnu: Nećemo svi zaspati smrt-
nim snom, ali svi ćemo se preobraziti, **52** u
jednom trenutku, u tren oka, na zvuk posled-
nje trube. Jer truba će zatrubiti i mrtvi će
uskrsnuti neraspadljivi, i mi ćemo se preobra-
ziti. **53** Jer ovo raspadljivo mora da se obuče
u neraspadljivost i ovo smrtno mora da se o-
buče u besmrtnost. **54** A kad se ovo raspad-
ljivo obuče u neraspadljivost i ovo smrtno o-
buče u besmrtnost, tada će se obistiniti reči
koje su napisane: „Smrt je uništena* u po-
bedi.“ **55** „Smrti, gde je tvoj žalac? Grobe,*
gde je tvoja pobeda?“* **56** Žalac smrti je greh,
a sila greha je Zakon. **57** Ali hvala Bogu što
nam daje pobedu kroz našeg Gospoda Isusa
Hrista!

58 Zato, braćo moja voljena, budite posto-
jani, nepokolebljivi, uvek zaokupljeni
Gospodovim delom, znajući da vaš trud u
Gospodu nije uzaludan.

16 Što se tiče sakupljanja za svete, činite
i vi onako kako sam odredio galatij-
skim zajednicama. **2** Na jednom od
šabata* neka svako od vas u svom domu stav-
lja na stranu i skuplja koliko može, da ne
bude skupljanja kad ja dođem. **3** A kad do-
đem, poslaću one koje preporučite pismima
da odnesu vaš dar u Jerusalim. **4** Ako bude
prikladno da i ja pođem, poći će sa mnom.

5 A kod vas ću doći kad budem prolazio
kroz Makedoniju,* jer ću proći kroz Makedo-
niju. **6** I možda ću se zadržati ili čak provesti
zimu kod vas, da me ispratite tamo kuda bu-
dem pošao. **7** Naime, ne bih hteo da vas ovog
puta vidim samo u prolazu, jer se nadam da

* **15:32** Vidi: Isaija 22:13.
* **15:45** Vidi: 1. Mojsijeva 2:7.
* **15:54** Doslovno: „progutana.“ Vidi: Isaija 25:8.
* **15:55** Grčka reč za „grob“ je „had.“ Takođe se koristi u Delima 2:31 za Isusov boravak u grobu.
* **15:55** Vidi: Osija 13:14.
* **16:1** Reč je o šabatima koji su se računali od Praznika prvina do Pedesetnice (1. Kor. 16:8).
* **16:5** Makedonija = provincija na području današnje Grčke.

ću neko vreme ostati s vama, ako Gospod
dozvoli. **8** A u Efesu ću ostati do Pedeset-
nice,* **9** jer mi se ovde pružila dobra prilika za
uspešnu službu, ali mnogo je protivnika.

10 Ako dođe Timotej, pobrinite se da kod
vas bude bez straha, jer on obavlja Gospodnje
delo kao i ja. **11** Zato neka ga niko ne potce-
njuje. Ispratite ga u miru, da dođe k meni, jer
ga čekam s braćom.

12 A što se tiče našeg brata Apola, mnogo
sam ga molio da dođe kod vas s braćom, ali
nikako nije imao volje da sada dođe. Ali doći
će kad mu se pruži prilika.

13 Bdite, budite nepokolebljivi u veri,
držite se muški, budite jaki. **14** Sve što činite,
činite u ljubavi.

15 Znate da su Stefanini ukućani među
prvima u Ahaji postali pobožni i da su se
posvetili služenju svetima. Zato vas podsti-
čem, braćo, **16** da i vi budete od pomoći
takvima i svakome ko sarađuje i trudi se. **17**
A radujem se što su ovde Stefana i Fortunat i
Ahajik, jer su nadoknadili to što vas nema. **18**
Oni su okrepili moje srce i vaše. Zato cenite
takve kao što su oni. **19** Pozdravljaju vas azij-
ske zajednice. Pozdravljaju vas srdačno u
Gospodu Akila i Priska, zajedno sa pozva-
nima u njihovoj kući. **20** Pozdravljaju vas sva
braća. Pozdravite jedni druge svetim poljup-
cem.

21 Ja, Pavle, pišem vam ovaj pozdrav svo-
jom rukom.

22 Ako neko ne voli Gospoda Isusa Hri-
sta, neka je proklet. Dođi, naš Gospode!* **23**
Neka blagodat Gospoda Hrista Isusa bude s
vama. **24** Moja ljubav je sa svima vama u Hri-
stu Isusu. Amin.

---

* **16:8** Misli se na praznik Sedmica ili hebrejski „Šavuot.“ Vidi: 3. Mojsijeva 23.

* **16:22** Aramejski: marana-ta. Osim što izražava želju za Hristovim dolaskom, moguće da je ovaj pozdrav služio kao neka vrsta parole za prepoznavanje među ranim hrišćanima koji su bili progonjeni i od Jevreja i od Rimljana.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Filipa – Makedonija
Pisanje završeno: oko 55. n. e.

DRUGA POSLANICA KORINĆANIMA

1 Pavle, Božjom voljom apostol Hrista Isusa, i Timotej, naš brat, skupštini Božjoj u Korintu, zajedno sa svima svetima koji su u celoj Ahaji: **2** Blagodat vam i mir od Boga, našeg Oca, i od Gospoda Isusa Hrista.

3 Neka je blagosloven Bog i Otac našeg Gospoda Isusa Hrista, Otac milosrđa i Bog svake utehe, **4** koji nas teši u svakoj našoj nevolji, da bismo mi mogli da tešimo one koji su u bilo kakvoj nevolji istom utehom kojom nas same teši Bog. **5** Jer kao što se naše stradanje za Hrista umnožava, tako se posredstvom Hrista umnožava i naša uteha. **6** Ako podnosimo nevolje, to je za vašu utehu i spasenje. Ako primamo utehu, to je za vašu utehu koja vam pomaže da strpljivo podnosite ista stradanja koja i mi podnosimo. **7** I čvrsta je nada koju gajimo s obzirom na vas, znajući da ćete, kao što s drugima delite patnje, isto tako deliti i utehu.

8 Jer ne želimo, braćo, da ne znate za nevolju koja nas je zadesila u Aziji. Bili smo pod velikim pritiskom koji je prevazilazio naše snage, tako da smo već mislili da nećemo preživeti. **9** Zapravo, mislili smo da nas čeka smrtna presuda. To se dogodilo zato da se ne bismo uzdali u sebe, nego u Boga koji uskrsava mrtve. **10** On nas je izbavio iz smrtne opasnosti i izbaviće nas. U njega se uzdamo da će nas i dalje izbavljati. **11** Uz pomoć vaše molitve za nas; za dar koji nam se dade preko mnogih osoba, hvala može biti data mnogima u našu korist.

12 Jer se hvalimo ovim, za šta i naša savest svedoči: u svetu, a posebno među vama, živeli smo u svetosti i iskrenosti kojoj nas uči Bog i nismo se oslanjali na telesnu mudrost, nego na Božju blagodat.* **13** Jer ne pišemo vam drugo osim onoga što dobro znate i što prihvatate, a nadam se da ćete to do kraja prihvatati, **14** kao što ste jednim delom i prihvatili, naime da smo vam mi razlog da se hvalite, kao što ćete i vi nama biti u dan našeg Gospoda Isusa.

15 U tom sam uverenju već ranije nameravao da dođem kod vas, da bi vam se pružila i druga prilika da se radujete. **16** Nameravao sam da svratim kod vas na putu za Makedoniju, a zatim da na povratku iz Makedonije opet dođem kod vas da me ispratite kad pođem u Judeju. **17** Dakle, jesam li bio lakomislen kad sam to nameravao? Ili ono što nameravam, po telu nameravam, pa kažem: „Da, svakako,“ a zatim: „Ne, nikako?“ **18** Kao što je Bog pouzdan, tako je pouzdano i to da ono što smo vam govorili nije „da,“ a istovremeno „ne.“ **19** Jer Sin Božji, Hristos Isus, koga smo vam mi propovedali – ja i Silvan i Timotej – nije bio „da,“ a istovremeno „ne,“ nego je „da“ po njemu postalo „da.“ **20** Jer koliko god ima Božjih obećanja, u njemu postala su „da.“ Zato kroz njega i kažemo „amin,“* da bismo proslavili Boga. **21** A onaj koji garantuje da i mi zajedno s vama pripadamo Hristu i koji nas je pomazao jeste Bog. **22** On je i stavio svoj pečat na nas i u srca nam je dao Duh kao zalog za ono što će doći.

23 A ja pozivam Boga za svedoka i svojom dušom garantujem da u Korint više nisam dolazio zato što sam hteo da vas

* **1:12** Ili: „nezasluživu milost i dobrotu.“
* **1:20** Hebrejska reč „amin“ znači „tako je,“ „neka bude tako.“

poštedim. **24** Ne kažem da smo mi gospodari vaše vere, nego smo vaši saradnici da biste bili radosni, jer vi ste postojani zbog svoje vere.

2 Zato sam odlučio da vam ne donesem žalost kad ponovo dođem kod vas. **2** Jer ako ja vas ražalostim, ko će onda mene razveseliti? Zar oni koje sam ja ražalostio? **3** Ono što sam vam napisao, napisao sam zato da se, kad dođem, ne ražalostim zbog onih zbog kojih bi trebalo da se radujem. S obzirom na sve vas, uveren sam da ono što raduje mene, raduje i sve vas. **4** Jer sam vam pisao podstaknut velikom brigom i teskobom u srcu, uz mnogo suza, ne da biste se ražalostili, nego da biste spoznali izobilnu ljubav koju imam prema vama.

5 A ako me je neko ražalostio, nije ražalostio mene, nego u neku ruku – ne želim da preterujem – sve vas. **6** Takvom je dovoljno što ga je ukorila većina. **7** Zato mu nasuprot radije budite milostivi i utešite ga, da ga ne bi slomila prevelika žalost. **8** Zbog toga vas molim, pokažite mu da ga volite. **9** Jer zato vam i pišem da utvrdim da li ste poslušni u svemu. **10** Kome god ste vi milostivi, i ja sam. Jer u čemu sam bio milostiv, ako jesam u nečemu, to je zbog vas pred Hristom, **11** da nas Sotona ne bi prevario, jer nam njegove namere nisu nepoznate.

12 Kad sam došao u Troadu da objavim dobru vest o Hristu, premda mi se pružila dobra prilika da tamo služim Gospodu, **13** nisam imao mira u mom duhu jer nisam našao Tita, svog brata, pa sam se oprostio s braćom i otišao u Makedoniju.

14 Ali hvala Bogu koji nam uvek daje trijumf u Hristu, i obznanjuje miris svog poznanja preko nas u svakom mestu! **15** Jer smo mi Hristov miris Bogu i među onima koji se spasavaju i koji ginu: **16** Jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vredan? **17** Jer mi nismo kao mnogi koji trguju Božjom rečju, nego iz iskrenih pobuda – kao od Boga, u Božjim očima, govorimo u Hristu.

3 Zar opet počinjemo da sami sebe preporučujemo? Ili nam možda, kao nekima, trebaju pisma preporuke za vas ili od vas? **2** Vi ste naše pismo, napisano na našim srcima, koje poznaju i čitaju svi ljudi. **3** Jer je očigledno da ste vi Hristovo pismo koje smo mi napisali svojom službom, koje nije napisano mastilom, nego Duhom živog Boga, ne na kamenim pločama, nego na pločama od mesa, na srcima.

4 Takvo, dakle, poverenje imamo kroz Hrista prema Bogu. **5** Ne smatramo da smo sami od sebe sposobni da išta učinimo, nego naša sposobnost dolazi od Boga, **6** koji nas je osposobio da budemo sluge novog saveza, ne slova, nego Duha. Jer slovo ubija, a Duh oživljuje.

7 Ali ako je služba smrti, čija su slova bila ugravirana u kamenu, nastala u slavi, tako da Izraelovi sinovi nisu mogli netremice da gledaju Mojsijevo lice zbog slave njegovog lica, dokle ne iščezne,[*] **8** zar neće onda služba duha biti još slavnija? **9** Jer ako je zakon koji donosi osudu bio slavan, mnogo je slavnija služba koja donosi pravednost. **10** Tako je i ono što je jednom bilo proslavljeno sada lišeno slave, kad se uporedi s onim što ima uzvišeniju slavu. **11** Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo će slavnije biti ono što ostaje.

12 Imajući dakle takvo očekivanje, nastupamo sa svom otvorenošću, **13** a ne čak ni poput Mojsija koji je koprenom prekrivao svoje lice koje nisu mogli netremice gledati Izraelovi sinovi dok ne vide svršetak prolaznoga. **14** Ali njihovo shvatanje je otupelo. Jer do današnjeg dana ta ista koprena stoji nepodignuta kad se čita stari savez,[*] jer se uklanja samo u Hristu. **15** I tako sve do danas, kad

[*] **3:7** Vidi 2. Mojsijeva 34:35, kao i fusnotu za 1. Mojsijeva 2:25.

[*] **3:14** Odnosno hebrejski Tanah.

god se čitaju Mojsijevi spisi, koprena pokriva njihovo srce. **16** Ali kad se neko obrati Gospodu, koprena se uklanja. **17** Gospod je Duh, a gde je Gospodnji Duh, tamo je sloboda. **18** I dok otkrivenih lica poput ogledala odražavamo Gospodnju slavu, svi se mi preobražavamo u isto obličje, iz slave u slavu, kao od Gospodnjeg Duha.

4 Zato, budući da ovu službu imamo po milosrđu koje nam je ukazano, ne posustajemo, **2** nego smo se odrekli podmuklih prevara kojih se treba stideti, ne služimo se lukavstvom i ne izvrćemo reč Božju, nego objavljujući istinu pružamo pred Bogom dobar primer svakoj ljudskoj savesti. **3** A ako je i pokrivena dobra vest koju objavljujemo, pokrivena je onima koji odlaze u propast, **4** onima kojima je bog ovog doba zaslepio nevernički um, da do njih ne prodre svetlost slavne dobre vesti o Hristu, koji je obličje Boga nevidljivog. **5** Jer mi ne propovedamo sebe, nego Hrista Isusa kao Gospoda, a za sebe govorimo da smo vaše sluge radi Isusa. **6** Jer Bog koji je rekao da iz tame zasja svetlost, obasjao je naša srca svetlošću spoznaje slave Božje u licu Isusa Hrista.

7 Ali to blago imamo u zemljanim posudama, da bude očigledno da je naša izuzetna snaga od Boga, a ne od nas. **8** Pritisnuti smo sa svih strana, ali ne i sasvim pritešnjeni; u nedoumici smo, ali ne očajavamo; **9** progonjeni smo, ali nismo napušteni; obarani smo, ali nismo uništeni. **10** Kud god pođemo, uvek u svom telu trpimo smrtne patnje kakve je trpeo Gospod Isus, da se i Isusov život pokaže u našem telu. **11** Jer mi koji smo živi uvek se nalazimo u smrtnoj opasnosti radi Isusa, da se i Isusov život pokaže u našem smrtnom telu. **12** Tako smrt deluje u nama, a život u vama.

13 Imajući pak onaj isti duh vere kao što je napisano: verovah, zato govorih; mi verujemo, zato i govorimo, **14** znajući da će onaj koji je uskrsnuo Isusa uskrsnuti i nas kroz Isusa i predstaviti nas zajedno s vama. **15** A sve je to radi vaše dobrobiti, da bi obilje blagodati, zbog zahvala koje će još mnogi upućivati, bilo još veće, Bogu na slavu.

16 Zato ne posustajemo. Naprotiv, ako se naš spoljašnji čovek i raspada, onaj unutrašnji se obnavlja iz dana u dan. **17** Jer naša trenutna i laka nevolja donosi nam nenadmašnu buduću[*] slavu, **18** jer mi ne gledamo na ono što se vidi, nego na ono što se ne vidi. Naime, ono što se vidi je privremeno, a ono što se ne vidi je trajno.

5 Jer znamo da ako se ova naša zemaljska kuća, ovaj šator, raspadne, imamo građevinu koja je od Boga, kuću koja nije načinjena rukama, večnu na nebesima. **2** Jer u ovoj zaista uzdišemo, i čeznemo da obučemo naše nebesko prebivalište, **3** da se, kad ga obučemo, ne nađemo goli. **4** Naime, mi koji smo u ovom šatoru uzdišemo opterećeni, ne zato što želimo da svučemo ovaj, nego da obučemo drugi, da život proguta ono što je smrtno. **5** A to je za nas pripremio Bog, koji nam je dao Duh kao zalog. **6** Zato smo uvek puni pouzdanja znajući da dok stanujemo u telu, nismo kod Gospoda, **7** jer hodimo po veri,[*] a ne po onom što se vidi. **8** Ali puni smo pouzdanja i više bismo voleli da nismo u telu i da živimo kod Gospoda. **9** Zato se i trudimo da mu budemo po volji gde god da živimo – ili kod njega ili u telu. **10** Jer svi se moramo pojaviti pred Hristovom sudskom stolicom, da svako primi prema onom što je činio, bilo dobro, bilo zlo.

11 Poznajući, dakle, strah Gospodnji, trudimo se da uverimo ljude. Pred Bogom smo otkriveni, a nadam se da smo otkriveni i pred vašom savešću. **12** Ne preporučujemo vam opet sami sebe, nego vam dajemo razlog da se hvalite nama, kako biste imali šta da odgovorite onima koji se hvale spoljašnjošću, a ne

[*] **4:17** Pridev „eonski“ na grčkom odnosi se na najslavnije razdoblje kada se prima konačno i trajno spasenje.

[*] **5:7** Vidi: Jevrejima 1:1-3.

srcem. **13** Jer ako smo sišli s uma, to je bilo radi Boga, a ako smo zdrave pameti, to je radi vas. **14** Jer Hristova ljubav nas pokreće, jer smo zaključili ovo: jedan čovek je umro za sve, pa su tako svi umrli; **15** on je umro za sve da oni koji žive ne žive više za sebe, nego za onoga koji je umro za njih i bio uskrsnut.

16 Zato mi od sada nikoga ne poznajemo po telu. Ako smo Hrista i poznavali po telu, sada ga tako više ne poznajemo. **17** Dakle, ako je neko u Hristu, on je novo stvorenje. Ono što je staro prošlo je, i evo, novo je nastalo. **18** A sve je od Boga, koji nas je pomirio sa sobom kroz Isusa Hrista i dao nam službu pomirenja; **19** jer je Bog bio u Hristu pomirivši svet sa sobom, ne računajući im njihove prestupe, i poverio nam reč pomirenja.

20 Mi smo, dakle, ambasadori za Hrista, i to je kao da Bog preko nas moli ljude. Usrdno vas molimo umesto Hrista: „Pomirite se s Bogom.“ **21** Onoga koji nije znao greha, učini grehom nas radi, da mi postanemo pravda Božja u njemu.

6 Kao njegovi saradnici ponovo vas molimo da ne propustite da ispunite svrhu Božje blagodati koju ste primili. **2** Jer on kaže: „U vreme svoje milosti uslišio sam te, u dan spasenja pomogao sam ti.“[*] Evo, sada je vreme milosti! Evo, sada je dan spasenja!

3 Ni u čemu ne dajemo nikakav razlog za spoticanje, da se našoj službi ne bi imalo šta prigovoriti, **4** nego se u svemu preporučujemo kao Božje sluge: postojanošću u mnogim kušnjama, u nevoljama, u oskudici, u poteškoćama, **5** pod udarcima, u zatvorima, u bunama, u napornom radu, u besanim noćima, u gladovanju, **6** u čistoti, u znanju, u dugom trpljenju, u dobroti, u Duhu svetom, u nelicemernoj ljubavi, **7** u reči istine, u sili Božjoj, u izvršavanju pravednosti u desnici i levici, **8** slavom i sramotom, lošim glasom i dobrim glasom, kao varalice, a ipak pošteni, **9** kao nepoznati, a ipak dobro poznati, kao oni koji umiru, a evo, ipak živimo, kao kažnjeni, ali ne ubijeni, **10** kao ožalošćeni, a uvek radosni, kao siromašni, a koji mnoge obogaćuju, kao oni koji nemaju ništa, a ipak imaju sve.

11 Sve smo vam otvoreno rekli, Korinćani, i srce nam se širom otvorilo. **12** Vama nije tesno u nama, ali vam je tesno u vašim srcima. **13** Uzvratite na isti način – kao deci vam govorim – i vi širom otvorite svoje srce.

14 Ne budite u istom jarmu s nevernicima. Jer šta imaju zajedničko pravednost i bezakonje? Ili šta imaju zajedničko svetlost i tama? **15** Nadalje, u čemu se slažu Hristos i Belijal?[*] Ili šta je zajedničko pobožnom i nepobožnom? **16** I kako se hram Božji slaže s idolima? Jer vi ste hram živog Boga, kao što je Bog rekao: „Useliću se u njih, i hodiću među njima, i biću njihov Bog, a oni će biti moj narod.“[*] **17** „‘Zato izađite između njih i odvojte se,’ govori Gospod, ‘i ne dotičite se nečistote i ja ću vas primiti.’[*] **18** ‘I biću vam otac, a vi ćete mi biti sinovi i kćeri,’[*] govori Gospod Svemoćni.“[*]

7 Dakle, pošto imamo ta obećanja, ljubazni, očistimo se od svake prljavštine tela i duha, i usavršavajmo se u svetosti

---

[*] **6:2** Vidi: Isaija 49:8.

[*] **6:15** Hebrejski „Blijal,“ što znači „bezvredan,“ a odnosi se na Sotonu. Vidi 2. Samuelova 20:1. Fraza „Blijalovi sinovi“ u značenju „bezvredni ili pokvareni ljudi“ pominje se još u 5. Mojsijevoj 13:13 (za idolopoklonike), 5. Mojsijevoj 15:9 (za one koji zapostavljaju siromašne), 1. Kraljevima 21:10 (za podlace i nitkove), 1. Samuelovoj 1:16) (za pijanice), 1. Samuelovoj 2:12 (za nemoralne ljude), te 2. Samuelovoj 20:1 i Izrekama 19:28 (za pobunjenike protiv građanskih vlasti).

[*] **6:16** Vidi: 3. Mojsijeva 26:12.

[*] **6:17** Vidi: Isaija 52:11.

[*] **6:18** Vidi: Jeremija 31:1.

[*] „Svemoćni“ (grčki: Pantokrator) odnosi se isključivo na Boga Oca, imaoca apsolutne moći i vlasti, vladara univerzuma nad svima (uporedi sa Otkrivenje 1:8; 4:8; 11:17; 15:3; 16:7,14; 19:6,15; 21:22), uključujući i Hrista (1. Korinćanima 11:3).

u strahu pred Bogom.

2 Napravite mesta za nas u svojim srcima. Nikome nismo učinili ništa nažao, nikoga nismo upropastili, nikoga nismo iskoristili. **3** Ne kažem to da vas osudim. Jer već sam rekao da ste u našim srcima, bilo da umiremo bilo da živimo. **4** Vama mogu da govorim vrlo otvoreno. Veoma se ponosim vama. Ispunjen sam utehom, preplavila me je radost uprkos svoj našoj nevolji.

5 Zaista, kad smo došli u Makedoniju, nije bilo olakšanja za naše telo, nego su nas i dalje sa svih strana snalazile nevolje – spolja borbe, a iznutra strahovi. **6** Ali Bog, koji teši potištene, utešio nas je Titovom prisutnošću. **7** I ne samo njegovom prisutnošću nego i utehom kojom se utešio zbog vas, jer nas je izvestio o vašoj iskrenoj želji za pokajanjem, vašoj tuzi, vašoj velikoj brizi za mene, tako da sam se još više obradovao.

8 Zato, ako sam vas i ražalostio svojim pismom, nije mi žao. Ako mi je i bilo žao – vidim da vas je to pismo ražalostilo, ali samo nakratko – **9** sada se radujem, ne zato što ste se ražalostili, nego zato što vas je ta žalost navela na pokajanje, jer ste se ražalostili u skladu s Božjom voljom, i zbog nas niste pretrpeli nikakvu štetu. **10** Jer žalost koja je u skladu sa Božjom voljom podstiče na pokajanje koje vodi u spasenje, zbog čega ne treba žaliti, a žalost svojstvena ovom svetu donosi smrt. **11** Jer, evo, upravo to što ste se ražalostili u skladu s Božjom voljom urodilo je gorljivošću u vama, pa očišćenjem, pa ogorčenjem, pa strahom, pa iskrenom željom za pokajanjem, pa revnošću, pa ispravljanjem onoga što je neispravno. U svakom pogledu ste pokazali da ste u tome čisti. **12** Dakle, iako sam vam pisao, nisam to učinio zbog onoga koji je postupio neispravno, niti zbog onoga prema kome se postupilo neispravno, nego da biste pred Bogom pokazali svoju iskrenu želju da nas poslušate. **13** Zato smo se utešili.

A uz tu našu utehu još smo se više obradovali zbog Titove radosti, jer ste svi vi okrepili njegovo srce. **14** Jer ako sam mu se nešto hvalio vama, nisam se postideo, nego kao što je istina sve što smo vam govorili, tako je i ono čime smo se hvalili pred Titom bilo istinito. **15** I njegova ljubav prema vama još je snažnija kad se seti poslušnosti svih vas, kako ste ga primili sa strahom i poštovanjem. **16** Radujem se što mi vaš primer u svemu daje hrabrosti.

8 Sada vas, braćo, želimo izvestiti o Božjoj blagodati koja je udeljena makedonskim skupštinama. **2** Premda su bile u poteškoćama jer su doživele velika iskušenja, obilovale su radošću, pa je njihovo krajnje siromaštvo urodilo bogatstvom darežljivosti. **3** Jer mogu posvedočiti da su davali prema svojim mogućnostima, a i preko svojih mogućnosti. **4** Jer oni su nas sami usrdno molili i preklinjali da im omogućimo da prilože svoj velikodušni dar i da učestvuju u prikupljanju pomoći u služenju svetima. **5** I ne samo da su učinili kako smo se nadali nego su pre svega sebe dali Gospodu i nama, po Božjoj volji. **6** Zbog toga smo zamolili Tita da dovrši sakupljanje vašeg velikodušnog priloga kao što je ranije i započeo. **7** Zato, kao što obilujete u svemu – u veri, u sposobnosti propovedanja, u znanju, u svoj revnosti i u ovoj ljubavi kakvu prema vama pokazujemo – tako obilujte i u ovoj darežljivosti.

8 Ne govorim vam to kao nalog, nego radi revnosti drugih i da bih ispitao iskrenost vaše ljubavi. **9** Jer poznajete blagodat našeg Gospoda Isusa Hrista: premda je bio bogat, radi vas je postao siromašan, da se vi obogatite njegovim siromaštvom.

10 A ovo je moje rasuđivanje o tome: na vašu je korist da dovršite to što ste započeli i bili voljni učiniti pre godinu dana. **11** A sada to delo i dovršite – kao što ste spremno želeli da ga izvršite, tako ga i dovršite, od onoga što imate. **12** Jer davanje je naročito dobrodošlo ako neko daje sa voljom. Od svakoga se očekuje da daje ono što ima, a ne ono što nema.

13 Ali ne želim da drugima bude lako, a vama teško, **14** nego da u svrhu izjednačavanja, vaš višak sada pokrije njihovu oskudicu, kako bi jednom i njihov višak pokrio vašu oskudicu – da bude jednakost. **15** Kao što je napisano: „Ko je imao mnogo, nije imao previše, a ko je imao malo, nije imao premalo.“*

16 A hvala Bogu što je istu revnost za vas stavio u Titovo srce. **17** Jer on je spremno prihvatio naš podsticaj, ali pošto je vrlo revan, sam je dragovoljno pošao k vama. **18** A s njim šaljemo brata koga sve skupštine hvale zbog onoga što čini za dobru vest. **19** I ne samo to, nego su ga skupštine imenovale da bude naš saputnik u ovom delu sakupljanja priloga koje treba da izvršimo na slavu Gospoda i kao dokaz naše spremnosti da pomognemo drugima. **20** Tako želimo da izbegnemo da nam iko išta prigovori u vezi s tim velikodušnim prilogom koji nam je poveren. **21** Jer nastojimo da sve radimo pošteno, ne samo pred Gospodom nego i pred ljudima.*

22 A s njima šaljemo i našeg brata u čiju smo se revnost mnogo puta u mnogo čemu uverili, ali sada je još revniji zbog velikog pouzdanja u vas. **23** A ako neko nešto pita za Tita – on je moj drug i saradnik koji služi na vaše dobro. A ako neko pita za našu braću – oni su apostoli skupština i Hristova slava. **24** Zato im pred pozvanima pokažite da ih volite i da smo se s pravom hvalili vama.

9 A suvišno je da vam pišem o sakupljanju pomoći za svete, **2** jer znam da ste spremni da pomognete. Zbog toga se hvalim vama pred Makedoncima i govorim da je Ahaja već godinu dana spremna da pomogne, a vaša revnost je podstakla mnoge. **3** Ipak šaljem braću, da se ne pokaže da smo se u tom pogledu neosnovano hvalili vama, nego da budete spremni, kao što sam i govorio da ćete biti. **4** Inače ćemo se, ako Makedonci dođu sa mnom i nađu vas nespremne, mi – da ne kažem vi – postideti zbog toga što smo se uzdali u vas. **5** Zato sam smatrao potrebnim da zamolim braću da ranije pođu kod vas i da unapred pripreme vaš velikodušni dar koji je već ranije obećan, da bude spreman kao izraz velikodušnosti, a ne kao nešto iznuđeno.

6 Jer ko oskudno seje, oskudno će i žeti, a ko obilno seje, obilno će i žeti. **7** Neka svako učini kako je namerio u srcu, ne nerado ili na silu, jer Bog voli onoga ko radosno daje.

8 A Bog može učiniti da obilujete svakom blagodaću, da uvek imate svega dovoljno i da vam još pretekne za svako dobro delo. **9** Kao što je pisano: „On velikodušno deli, daje siromašnima, pravednost njegova uvek ostaje.“* **10** A onaj koji u izobilju daje seme sejaču i hleb ljudima za jelo, daće vam seme i umnožiće ga i umnožiće plodove vaše pravednosti. **11** U svemu se obogaćujete za svaku vrstu velikodušnosti, koja zbog onoga što činimo podstiče ljude da zahvaljuju Bogu. **12** Jer ta služba kojom se sakuplja pomoć ne treba samo da podmiri potrebe svetih nego treba i da pruži podsticaj za mnogobrojne zahvale Bogu. **13** Zbog onoga što ste pokazali pomažući tako drugima, oni slave Boga jer ste poslušni dobroj vesti o Hristu, kao što javno izjavljujete, i zato što velikodušno dajete priloge njima i svima. **14** I da se mole Bogu za vas i da čeznu za vama za izobilnu blagodat Božju na vama.

15 Hvala Bogu na njegovom neopisivom daru.

10 A ja, Pavle, lično vas preklinjem blagošću i dobrotom Hristovom, koji ostavljam skroman utisak kad sam među vama, ali sam odvažan prema vama kad sam odsutan. **2** Molim vas, kad budem kod vas, da ne bude potrebe da budem odvažan onako kako sam nameravao da budem protiv

* **8:15** Vidi: 2. Mojsijeva 16:18.

* **8:21** Vidi: Izreke 3:4.

* **9:9** Vidi: Psalam 112:9.

nekih koji smatraju da mi hodimo po telu. **3** Jer iako živimo u telu, ne vodimo rat po telu. **4** Jer oružje našeg ratovanja nije telesno, nego silno od Boga za rušenje onoga što je snažno utvrđeno, **5** namenjeno rušenju [ljudskih] rasuđivanja i svake oholosti koja se podiže protiv poznavanja Boga, obuzdavanju svake misli na pokornost Hristu, **6** i u pripravnosti imamo da ispravimo svaku nepokornost, kad se dovrši vaša pokornost.

7 Vi gledate samo spoljašnjost. Ako je neko uveren da je Hristov, neka sam ponovo razmisli o ovome: kao što je on Hristov, tako smo i mi. **8** Jer kad bih se i malo više hvalio autoritetom koji nam je Gospod dao da vas izgrađujemo, a ne da vas rušimo, ne bih se postideo. **9** Govorim vam to da ne biste pomislili da svojim pismima želim da vas uplašim. **10** Jer neki kažu: „Njegova pisma imaju težinu i snažna su, ali kad je lično prisutan, on je slab, a govor mu je bezvredan.“ **11** Neka takvi razmisle o ovome: kakvi smo na rečima u pismima kad smo odsutni, takvi ćemo biti i na delu kad budemo prisutni. **12** Jer se ne usuđujemo da se svrstamo ili upoređujemo s nekima koji sami sebe preporučuju. Sebe procenjuju sopstvenim merilima i upoređuju se sami sa sobom – nerazumno postupaju.

13 A mi se nećemo hvaliti onim što je izvan naših granica, nego onim što je unutar granica područja koje nam je Bog odmerio, a koje obuhvata i vas. **14** Zaista, mi ne idemo preko svojih granica – kao što bi bilo da te granice ne obuhvataju i vas – jer smo prvi stigli do vas s dobrom vešću o Hristu. **15** Ne hvalimo se onim što je izvan naših granica, tuđim naporima, nego se nadamo da će, s rastom vaše vere, među vama porasti cenjenje za ono što činimo unutar svog područja. Tada će naša dostignuća biti još veća, **16** pa ćemo i izvan vaših granica objavljivati dobru vest, kako se ne bismo hvalili onim što je već učinjeno na tuđem području. **17** „A ko se hvali, neka se hvali Gospodom.“* **18** Jer Gospod ne priznaje onoga koji sam sebe preporučuje, nego onoga koga on preporučuje.

11 Kad biste barem podneli nešto malo moje nerazumnosti. U stvari, već me i podnosite. **2** Jer revno se brinem za vas kao što to Bog čini, jer sam vas obećao jednom mužu, Hristu, kako bih vas doveo pred njega kao čestitu devicu. **3** Ali se bojim da se – kao što je zmija zavela Evu svojim lukavstvom – vaše misli ne iskvare i odvrate od iskrenosti i čestitosti koje dugujete Hristu. **4** Jer ako neko dođe i propoveda drugačijeg Isusa od onoga koga smo mi propovedali, ili ako primite drugačiji duh od onoga koji ste primili ili drugačiju dobru vest od one koju ste prihvatili, vi takvog spremno podnosite. **5** Smatram, naime, da ni u čemu ne zaostajem za prevelikim apostolima. **6** Jer ako sam i neuglađen u govoru, nisam u znanju. Naprotiv, to smo vam na svaki način i u svemu pokazali.

7 Ili sam počinio greh jer sam vam – ponizivši se kako biste se vi uzvisili – rado objavio Božju dobru vest bez ikakve naplate? **8** Od drugih skupština sam primio opskrbu kako bih vama služio. **9** A kad sam bio kod vas i zapao u oskudicu, nikome nisam bio na teretu, jer su braća koja su došla iz Makedonije velikodušno podmirila moje potrebe. Da, u svemu sam pazio, a i nadalje ću paziti, da vam ne budem na teretu. **10** Sve dok je Hristova istina u meni, ništa me neće sprečiti da se time hvalim u ahajskim krajevima. **11** Zašto sam tako postupio? Zar zato što vas ne volim? Bog zna da vas volim.

12 A što činim, i dalje ću činiti, da oduzmem izgovor onima koji traže izgovor da se hvale kako su po službi jednaki nama. **13** Jer takvi ljudi su lažni apostoli, koji varaju druge i pretvaraju se da su Hristovi apostoli. **14** A nije ni čudo, jer se i sam Sotona pretvara da

* **10:17** Vidi: Jeremija 9:24.

je anđeo svetlosti. **15** Zato nije ništa neobično
ako se i njegove sluge pretvaraju da su sluge
pravednosti. Ali kraj će im biti po njihovim
delima.

16 Opet kažem: Neka me niko ne smatra
nerazumnim. Ali čak i ako me smatrate
takvim, prihvatite me makar i kao nerazum-
nog, da se i ja nešto malo pohvalim. **17** Što
govorim, ne govorim kao što bi Gospod go-
vorio, nego kao u nerazumnosti, u tom samo-
uverenom hvalisanju. **18** Pošto se mnogi
hvale onim što je ljudsko, i ja ću se hvaliti. **19**
Jer rado podnosite nerazumne – vi koji ste ra-
zumni. **20** U stvari, podnosite svakoga ko vas
zarobljava, svakoga ko proždire ono što i-
mate, svakoga ko otima ono što imate, sva-
koga ko se uzdiže iznad vas, svakoga ko vas
udara po licu.

21 To kažem na našu sramotu, jer neki
misle da smo bili slabi.

Ali, ako je neko odvažan u nečemu – go-
vorim kao nerazuman čovek – i ja sam odva-
žan u tome. **22** Jesu li Jevreji? I ja sam. Jesu
li Izraelci? I ja sam. Jesu li Abramovo potom-
stvo? I ja sam. **23** Jesu li Hristove sluge? Ne
odgovaram kao mudar: ja sam to još i više –
više sam se naprezao, više sam bio u zatvo-
rima, preko svake mere sam dobijao udarce,
često sam bio u smrtnoj opasnosti. **24** Od Ju-
dejaca sam pet puta dobio četrdeset udaraca
manje jedan,[*] **25** triput sam bio išiban, jed-
nom kamenovan, triput sam doživeo brodo-
lom, noć i dan proveo sam u dubokom moru.
26 Često sam putovao, bio sam u opasno-
stima od reka, u opasnostima od razbojnika,
u opasnostima od sunarodnika, u opasno-
stima od neznabožaca, u opasnostima u
gradu, u opasnostima u pustinji, u opasno-
stima na moru, u opasnostima među lažnom
braćom, **27** u teškom i napornom radu, u
mnogim neprospavanim noćima, u gladi i
žeđi, često sam se uzdržavao od hrane, bio
sam u hladnoći i golotinji.

28 Osim svih tih spoljašnjih nevolja, svaki
dan me pritiska i briga za sve pozvane. **29** Ko
je slab, a da i ja nisam slab? Ko je pokoleban
u veri, a da ja ne izgaram za to?

30 Ako se treba hvaliti, hvaliću se onim
što pokazuje moju slabost. **31** Bog i Otac na-
šeg Gospoda Isusa Hrista, onaj koga treba
hvaliti u svu večnost, zna da ne lažem. **32** U
Damasku je namesnik kralja Arete držao grad
Damaštana pod stražom kako bi me uhvatio,
33 ali su me kroz prozor, u korpi, spustili
preko zida pa sam umakao njegovim rukama.

12 Ako bi se tražilo od mene da se hva-
lim, od čega, doduše, nema koristi,
prešao bih, pak, na vizije i otkrivenja
od Gospoda. **2** Znam čoveka u Hristu, koji je
pre četrnaest godina – da li u telu ili izvan
tela, ne znam, Bog zna – bio odnesen do tre-
ćeg neba. **3** Da, znam da je taj čovek – da li u
telu ili izvan tela, ne znam, Bog zna – **4** bio
odnesen u raj i čuo neizrecive reči, koje čo-
veku nije dopušteno da govori. **5** Takvim ću
se čovekom hvaliti, a samim sobom neću se
hvaliti, osim svojim slabostima. **6** Jer ako bih
ikad poželeo da se hvalim, ne bih bio nerazu-
man, jer bih govorio istinu. Ali se uzdržavam
od toga, da ne bi neko mislio o meni više od
onoga što od mene vidi ili čuje, **7** zbog silnih
objava.

Zato, da se ne bih uzoholio, dat mi je trn u
telu, Sotonin anđeo, da me udara, kako se ne
bih uzoholio. **8** Zbog toga sam tri puta molio
Gospoda da to ukloni od mene. **9** Ali on mi je
rekao: „Dovoljna ti je moja blagodat, jer se
moja sila u potpunosti pokazuje kad si slab.“
Zato ću se najradije hvaliti svojim slabo-
stima, da bi Hristova sila poput zaklona ostala
nada mnom. **10** Zato sam dobre volje u slabo-
stima, u uvredama, u oskudicama, u progon-
stvima i poteškoćama za Hrista. Jer kad sam
slab, onda sam jak.

11 Postao sam nerazuman, jer ste me vi na

[*] **11:24** Vidi: 5. Mojsijeva 25:3.

to naterali. Jer je trebalo da me vi preporučite, pošto ni u čemu ne zaostajem za vašim velikim apostolima, premda nisam ništa. **12** Zaista, dokazi mog apostolstva pokazali su se među vama s velikom ustrajnošću i znacima i čudima i moćnim delima. **13** U čemu ste to manji od ostalih pozvanih, osim u tome što vam ja nisam bio na teretu? Oprostite mi što sam to skrivio.

14 Evo, već sam treći put spreman da dođem kod vas i neću vam biti na teretu, jer ne tražim vašu imovinu, nego vas. Naime, ne treba deca da stiču imovinu roditeljima, nego roditelji deci. **15** A ja ću vrlo rado sve potrošiti i samog sebe istrošiti za vaše duše. Ako ja vas toliko volim, zar ćete vi mene voleti manje od toga? **16** Ali kako god bilo, ja vam nisam bio na teretu. A vi ipak kažete da sam bio „lukav“ i da sam vas uhvatio „na prevaru.“ **17** Da li sam vas iskoristio preko nekoga od onih koje sam vam poslao? **18** Zamolio sam Tita da vas poseti i poslao s njim još jednog brata. Zar vas je Tit u bilo čemu iskoristio? Zar nismo mi isto razmišljali? Zar nismo isto postupali?

19 Zar sve ovo vreme mislite da se branimo pred vama? Pred Bogom govorimo kao Hristovi učenici. A sve je to, ljubazni, za vaše izgrađivanje. **20** Jer se bojim da vas, kad dođem, možda neću naći onakve kakve bih želeo i da ja prema vama neću biti onakav kakav biste hteli da budem, nego da ću možda zateći svađu, ljubomoru, gnev, prepirke, klevetanja, ogovaranja, oholost, nered. **21** Bojim se da će me, kad opet dođem, moj Bog postideti kod vas i da ću tugovati za mnogima koji su ranije sagrešili, a nisu se pokajali za nečistotu i blud i besramna dela koja su činili.

13 Ovo je treći put kako dolazim kod vas. „Neka svaka stvar bude potvrđena na osnovu izjave dva ili tri svedoka.“[*] **2** Rekao sam vam već, i kažem vam unapred, kao da sam prisutan drugi put, a sada budući odsutan pišem onima koji su pre sagrešili, i svima ostalima, da ako opet dođem neću poštedeti, **3** jer vi tražite dokaz da u meni govori Hristos, koji prema vama nije slab, nego je silan među vama. **4** Istina, bio je raspet zbog slabosti, ali je živ od Božje sile. Jer i mi smo slabi u njemu, ali ćemo živeti s njim Božjom silom u vama.

5 Sami sebe ispitajte jeste li u veri, sami sebe proverite. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? Osim ako u nečemu niste valjani. **6** Zaista se nadam da ćete spoznati da mi nismo nevaljali.

7 Molimo se Bogu da ne učinite nikakvo zlo, ne zato da mi budemo prihvaćeni, nego da vi činite dobro, makar i mi bili odbačeni. **8** Jer ništa ne možemo učiniti protiv istine, nego samo za istinu. **9** Da, radujemo se kad god smo mi slabi, a vi jaki. Za to se i molimo – da se ispravljate. **10** Zato vam ovo i pišem dok sam odsutan, da ne bih morao da strogo nastupim kad budem prisutan, jer ovlašćenje koje mi je Gospod dao treba da služi za izgrađivanje, a ne za rušenje.

11 Na kraju, braćo, radujte se, ispravljajte se, utešavajte se, budite složni u razmišljanju, živite u miru, pa će Bog ljubavi i mira biti s vama. **12** Pozdravite jedan drugoga svetim poljupcem. **13** Pozdravljaju vas svi sveti.

14 Neka blagodat Gospoda Isusa Hrista i Božja ljubav i zajednica svetog Duha[*] budu sa svima vama.

---

[*] **13:1** Vidi: 5. Mojsijeva 19:15.

[*] **13:14** „Duh“ (grč. pneuma; heb. ruah), sa najčešćim opisnim i prisvojnim pridevima „sveti,“ „Božji,“ „Gospodnji,“ „Hristov“… može se prevesti kao „dah (životni)“ (Post. 2:7; Jov 33:4), od Boga (Prop. 12:7; Jov 34:14-15). Duh takođe predstavlja Božju prisutnost i silu (Post. 1:2; Ps. 139:7; Ezek. 37:5,13,14; Luka 1:35; Jvn. 15:26; Rim. 8:11) i poistovećuje se sa Božjim umom (Isa. 40:13; Rim. 11:34; 1. Kor. 2:11), koji može na poseban način delovati kroz posvećene nadahnute osobe (Mat. 10:19-20; 12:28; 1. Sol. 4:8; 1. Jov. 4:13) i čije prisustvo je neophodnost za spasenje (Ef. 4:30; Rim. 8:9; Gal. 4:6), što je jednako prebivanju Oca i Sina u vernicima (Dela 5:32; Jvn. 14:23.26; Gal. 2:20; Ef. 3:16-17; 1. Sol. 4:8).

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Korint
Pisanje završeno: oko 57. n. e.

GALATIMA POSLANICA

1 Pavle, apostol – ne od ljudi niti preko čo-
veka, već kroz Isusa Hrista i Boga Oca
koji ga je uskrsnuo iz mrtvih – **2** i sva
braća koja su sa mnom, pozvanima u Gala-
tiji:*
3 Blagodat vam i mir od Boga, našeg Oca,
i od Gospoda Isusa Hrista. **4** On je dao sebe
za naše grehe da bi nas izbavio od sadašnjeg
doba zla po volji našeg Boga i Oca, **5** kome
neka je slava u vekove vekova. Amin.
6 Čudim se da se tako brzo odvraćate od
poziva Hristovom blagodaću na drugačiju
dobru vest.* **7** Ali druga ne postoji. Postoje
samo neki koji vas zbunjuju i žele da izopače
dobru vest o Hristu. **8** Ali čak i kad bismo
vam mi, ili kad bi vam anđeo s neba objavio
drugačiju dobru vest od one koju smo vam
već objavili, neka bude proklet. **9** Ono što
smo već rekli, to i sada ponavljam: Ko god
vam objavi drugačiju dobru vest od one koju
ste već prihvatili, neka bude proklet.
10 Zaista, da li ja sada pokušavam da pri-
dobijem ljude ili Boga? Ili nastojim da ugo-
dim ljudima? Kad bih još uvek ugađao lju-
dima, ne bih bio Hristov sluga. **11** Jer vam
napominjem, braćo, da dobra vest koju sam
objavio nije od čoveka, **12** jer je nisam primio
od čoveka niti me je neko učio o njoj, već
kroz otkrivenje Isusa Hrista.
13 A čuli ste kako sam nekada živeo u ju-
daizmu – da sam preko svake mere progonio
Božju zajednicu i hteo sam da je zatrem. **14** I
napredovao sam u judaizmu više od mnogih
svojih vršnjaka u svom narodu, jer sam bio
mnogo revniji od drugih za predanja svojih o-
čeva. **15** Ali kad je Bogu, koji je dao da se
rodim i koji me je pozvao u svojoj blagodati,
bilo po volji **16** da u meni otkrije svog Sina,
kako bih neznabošcima objavio dobru vest o
njemu, nisam se odmah posavetovao s telom
i krvlju, **17** niti sam otišao u Jerusalim kod
onih koji su pre mene bili apostoli, nego sam
otišao u Arabiju, pa se opet vratio u Damask.
18 Zatim sam, posle tri godine, otišao u
Jerusalim da posetim Petra i ostao sam kod
njega petnaest dana. **19** Ali nisam video ni-
jednog drugog od apostola osim Jakova,
Gospodovog brata. **20** A za ovo što vam pi-
šem, evo, pred Bogom izjavljujem da nije laž.
21 Zatim sam otišao u sirijske i kilikijske
krajeve. **22** Ali Hristovi pozvani u Judeji nisu
me lično poznavali. **23** Samo su čuli od dru-
gih: „Onaj koji nas je ranije progonio sada
objavljuje dobru vest o veri koju je ranije hteo
da zatre.“ **24** Tako su proslavili Boga u meni.

2 Zatim sam, posle četrnaest godina, opet
otišao u Jerusalim s Barnabom, a poveo
sam i Tita. **2** I izišao sam po otkrivenju i
izneo im dobru vest koju objavljujem među
neznabošcima, ali to sam rekao nasamo o-
nima uglednim, jer sam hteo da budem sigu-
ran da ne trčim, ili da nisam trčao, uzalud. **3**
Ali čak ni Tit, koji je bio sa mnom, nije bio
prisiljen da se obreže, iako je Grk. **4** A sve
zbog lažne braće koja su se potajno uvukla,
koja su se ušunjala da ugroze našu slobodu
koju imamo u Hristu Isusu, kako bi nas učinili

* **1:2** Rimska provincija koja se nalazila u središnjem delu današnje Male Azije.

* **1:6** Ili na grčkom „jevanđelje.“

robovima. **5** Ni načas im nismo popustili, nismo im se pokorili, da bi istina dobre vesti ostala kod vas.

6 A oni koji su smatrani uglednima – kakvi god da su nekada bili, meni je to svejedno, jer Bog ne gleda ko je ko – meni ti istaknuti ljudi u stvari nisu dali ništa novo. **7** Već, naprotiv, kad su videli da mi je poverena dobra vest za neobrezane, kao što je Petru za obrezane – **8** jer onaj koji je Petra ovlastio za apostolstvo među obrezanima ovlastio je i mene da idem k neznabošcima – **9** i kad su saznali za blagodat koja mi je bila ukazana, Jakov i Kefa[*] i Jovan, koji su smatrani stubovima, pružili su meni i Barnabi desnicu u znak saglasnosti da mi idemo k neznabošcima, a oni k obrezanima. **10** Samo su nas zamolili da mislimo na siromašne. To sam revno i činio.

11 Ali kad je Petar došao u Antiohiju, u lice sam mu se suprotstavio, jer je zaslužio ukor. **12** Naime, pre nego što su stigli neki Jakovljevi saradnici, jeo je s onima iz drugih naroda, ali kad su oni stigli, on se povukao i odvojio, jer se bojao onih iz obrezanja. **13** I ostali Judejci su mu se pridružili u tom dvoličenju, pa se čak i Barnaba poveo za njihovim licemerjem. **14** Ali kad sam video da ne postupaju ispravno, po istini dobre vesti, rekao sam Petru pred svima: „Ako ti, koji si Judejac, živiš kao oni iz drugih naroda, a ne kao Judejci, kako možeš da prisiljavaš one iz drugih naroda da žive po judejskim običajima?“

15 Mi koji smo po rođenju Judejci, a ne neznabožački grešnici, **16** i koji znamo da se čovek nikako ne opravdava delima zakona, već kroz veru Hrista Isusa, i mi smo poverovali u Hrista Isusa, da se opravdamo verom Hristovom, a ne delima zakona, jer se delima zakona nijedno telo neće opravdati. **17** A ako bismo se mi, u nastojanju da budemo opravdani u Hristu, i sami pokazali grešnicima, da li je onda Hristos u službi greha? Nipošto! **18** Jer ako ponovo gradim isto ono što sam jednom srušio, pokazujem da sam prestupnik. **19** Jer ja sam kroz zakon zakonu umro, da Bogu živim. **20** Sa Hristom se razapeh. Ne živim više ja, nego Hristos živi u meni. Jer život koji sada živim u telu, živim verom Sina Božjeg, koji me je voleo i predao sebe za mene. **21** Ja ne odbacujem Božju blagodat, jer ako pravednost dolazi preko Zakona, onda je Hristos uzalud umro.

3 O bezumni Galati, ko vas je to opčinio da se ne pokoravate istini – pred čijim očima je Isus Hristos bio opisan kao razapet među vama? **2** Samo ovo želim da saznam od vas: Da li ste Duh primili kroz dela zakona ili kroz slušanje verom? **3** Zar ste toliko bezumni? Počevši u Duhu, zar sad telom završavate? **4** Zar ste uzalud toliko pretrpeli? Nadam se da nije bilo uzalud. **5** Onaj, dakle, po kome dobijate Duh i koji među vama čini moćna dela, da li to čini zbog dela zakona ili zbog slušanja vere? **6** Tako je i Abram verovao Bogu, i to mu se uračunalo u pravednost.[*]

7 A znajte da su oni Abramovi sinovi koji su od vere. **8** A Pismo je, predvidevši da će Bog ljude iz drugih naroda opravdati verom, unapred objavilo dobru vest Abramu: „U tebi će se blagosloviti svi narodi.“[*] **9** Zato se oni koji su od vere blagosiljaju sa vernim Abramom.

10 Jer koji su god od dela zakona pod prokletstvom su, jer je napisano: „Proklet da je svako ko ne ostane u svemu što je napisano u svitku Zakona da ga vrši.“[*] **11** A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: „jer pravednik od vere živeće.“[*] **12** A

[*] **2:9** Pavle je povremeno koristio ime Kefa koje je Simonu Joninu dao Isus (vidi Jovan 1:42). U pitanju je aramejska reč, sa istim značenjem kao Petar (petros) na grčkom – mali kamen.
[*] **3:6** Vidi: 1. Mojsijeva 15:6.
[*] **3:8** Vidi: 1. Mojsijeva 12:3.
[*] **3:10** Vidi: 5. Mojsijeva 27:26.
[*] **3:11** Vidi: Havakuk 2:4.

Zakon nije od vere, nego onaj ko ga vrši živeće u tome.* **13** Hristos nas je otkupio od prokletstva Zakona postavši radi nas prokletstvo, jer je napisano: „Proklet je svako ko je obešen na drvo,“* **14** da bi blagoslov Abramov mogao doći na druge narode u Isusu Hristu, da obećanje Duha primimo kroz veru.

15 Braćo, daću vam primer iz života: kad ljudi sklope pravosnažan savez, niko ga ne poništava niti mu nešto dodaje. **16** A obećanja su bila data Abramu i njegovom potomstvu. Nije rečeno: „I potomstvima“, kao da se odnosi na mnoga, nego kao na jedno: „I tvom potomstvu“, koje je Hristos. **17** Hoću ovo da kažem: Zakon koji je nastao četiristo trideset godina kasnije ne može poništiti savez koji je od Boga ratifikovan u Hristu, niti može ukinuti obećanje. **18** Jer ako se nasledstvo dobija po Zakonu, više se ne dobija po obećanju. A Abramu ga je Bog podario po obećanju.

19 Čemu onda Zakon? Bio je dodat radi prestupa, dok ne dođe seme koje je obećano, bivši prenesen preko anđela u ruke posrednika. **20** Ali posrednik nije posrednik jednog, a Bog je jedan.* **21** Da li je onda Zakon protiv Božjih obećanja? Nipošto! Jer da je bio dat zakon koji bi mogao dati život, tada bi pravednost dolazila putem zakona. **22** Ali Pismo je sve predalo u zatočeništvo pod vlast greha, da bi se obećanje dalo kroz veru Isusa Hrista onima koji veruju.

23 A pre nego što je došla vera, bili smo čuvani pod zakonom, predati u zatočeništvo, čekajući veru koja je imala da se objavi. **24** Tako nam je Zakon bio staratelj koji nas je vodio do Hrista, da bi se verom opravdali. **25** A otkako je došla vera, više nismo pod starateljem.

26 Zaista, svi ste vi Božji sinovi verom u Hrista Isusa. **27** Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste. **28** Nema više ni Judejca ni Grka, nema ni roba ni slobodnjaka, nema ni muškog ni ženskog, jer vi ste svi jedno u Hristu Isusu. **29** A ako ste Hristovi, onda ste Abramovo potomstvo, naslednici po obećanju.

4 Hoću da kažem: sve dok je naslednik dete, nimalo se ne razlikuje od sluge, iako je gospodar svega, **2** nego je pod starateljima i nastojnicima sve do dana koji je odredio njegov otac. **3** Tako smo i mi, dok smo bili deca, robovali načelima ovog sveta. **4** Ali kad se vreme navršilo,* Bog je poslao svog Sina,* rođenog od žene i rođenog pod Zakonom, **5** da iskupi one koji su pod Zakonom, kako bismo mogli dobiti posinaštvo.

6 A pošto ste sinovi, Bog je u naša srca poslao Duh svog Sina koji viče: „Aba,* Oče!“ **7** Zato više nisi sluga nego sin. A ako si sin, onda si i naslednik Božji kroz Hrista.

8 Dok još niste poznavali Boga, robovali ste bogovima koji po svojoj prirodi nisu bogovi. **9** A sada kad ste upoznali Boga – u stvari sada kad je Bog upoznao vas – kako to da se ponovo vraćate ispraznim i lošim načelima i želite da im opet iznova robujete? **10** Vi pomno držite dane i mesece i razdoblja i godine. **11** Bojim se za vas, da se možda nisam uzalud trudio oko vas.

12 Braćo, molim vas, budite kao ja, jer sam i ja bio kao vi. Niste mi učinili ništa

---

* **3:12** Vidi: 3. Mojsijeva 18:5.

* **3:13** Vidi: 5. Mojsijeva 21:23.

* **3:20** Pavle ovde ukazuje na potrebu za boljim posrednikom od Mojsija tj. Hristom.

* **4:4** Uporedi sa Marko 1:15. Vidi: Danilo 9:24-27.

* **4:4** U Bibliji se koristi princip zastupništva. Zastupnik osobe (hebrejski: šalija) se smatra kao sama ta osoba. Primer posredništva vidimo u Izlasku 23:20-21, gde je Bog ohrabrivao Izraelce da slušaju Njegovog anđela (ref. 1. Korinćanima 10:4) jer je „moje ime u njemu.“ Isus se i sam mnogo puta predstavio kao poslat od Boga, u Njegovo ime (vidi: Luka 19:38; Jovan 5:23; 12:44-45; 14:9, 24; 17:11-12). Ali primena imena, poslanje u ime GOSPODNJE ili date ingerencije, ne izjednačavaju time zastupnika sa Jehovom ili jedinim pravim Bogom, vrhovnim Suverenom univerzuma (Jovan 14:28).

* **4:6** Aramejska reč koja znači „otac.“

nažao. **13** Ali znate da sam vam prvi put usled bolesti objavio dobru vest. **14** Premda vam je moja bolest bila kušnja, niste me prezreli niti pljuvali po meni, nego ste me primili kao anđela Božjeg, kao Hrista Isusa. **15** Gde je sada radost koju ste tada osećali? Siguran sam da ste bili spremni da svoje oči izvadite i da ih meni date, samo da ste mogli. **16** Jesam li vam postao neprijatelj zato što vam govorim istinu? **17** Oni se gorljivo trude da vas pridobiju, ali nemaju dobre namere, nego žele da vas odvoje od mene, da biste njih gorljivo sledili. **18** A dobro je ako se neko gorljivo trudi oko vas u dobroj nameri i voleo bih da to neko uvek čini, a ne da je tako samo kad sam ja kod vas, **19** dečice moja, zbog koje opet trpim porođajne bolove koji će trajati dok Hristovo obličje ne postane u vama. **20** Ali želeo bih da sada budem kod vas i da drugačije razgovaram s vama, jer ne znam šta ću s vama.

21 Recite mi, vi koji želite da budete pod zakonom: Zar ne čujete šta kaže Zakon? **22** Na primer, napisano je da je Abram imao dva sina, jednog sa sluškinjom i jednog sa slobodnom ženom. **23** Ali sin sluškinje rođen je po telu, a sin slobodne po obećanju, **24** što je alegorija, jer to su dva saveza: jedan je s gore Sinaj koji rađa decu za ropstvo – to je Hagara. **25** Hagara predstavlja Sinaj, goru u Arabiji, i odgovara današnjem Jerusalimu, jer je u ropstvu sa svojom decom. **26** A gornji Jerusalim* je slobodan, on je majka svih nas.

27 Jer napisano je: „Raduj se, nerotkinjo koja ne rađaš! Kliči i uzvikuj, ti što nisi u porođajnim bolovima, jer dece napuštene žene ima više nego dece one koja ima muža.“* **28** A mi smo, braćo, deca obećanja, kao što je bio Isak. **29** Ali kao što je onda onaj koji je bio rođen po telu progonio onoga koji je bio rođen po Duhu, tako je i sada. **30** Ali šta kaže Pismo? „Oteraj sluškinju i njenog sina, jer sin sluškinje neće biti naslednik sa sinom slobodne žene.“* **31** Zato, braćo, nismo deca sluškinje, nego deca slobodne žene.

5 Za takvu slobodu Hristos nas je oslobodio. Zato budite nepokolebljivi i ne dajte se opet upregnuti u jaram ropstva.

2 Evo, ja, Pavle, kažem vam: ako se obrežete, Hristos vam neće ništa koristiti. **3** I opet svedočim svakom čoveku koji se obreže da je dužan da izvršava sav Zakon. **4** Odvojiste se od Hrista, vi koji pokušavate da se opravdate po Zakonu, izašli ste iz okrilja njegove blagodati.* **5** Jer mi Duhom, od vere, čekamo nadu pravednosti. **6** Jer u Hristu Isusu ništa ne vredi ni obrezanje ni neobrezanje, nego vera koja kroz ljubav deluje.

7 Dobro ste trčali. Ko vas je sprečio da se pokoravate istini? **8** Takvo nagovaranje nije od onoga koji vas poziva. **9** Malo kvasca ukiseli celo testo. **10** Uveren sam u vas u Gospodu da nećete drugačije misliti. A onaj koji vas zbunjuje biće osuđen, ko god da je. **11** A ako ja, braćo, i dalje propovedam obrezanje, zašto me onda i dalje progone? Kad bih to činio, onda krst više ne bi bio kamen spoticanja. **12** O, kad bi bili odsečeni oni koji vas zbunjuju.

13 A vi ste, braćo, pozvani na slobodu. Samo neka vam ta sloboda ne služi kao podsticaj grešnom telu, nego u ljubavi robujte jedni drugima. **14** Jer se sav Zakon ispunjava u jednoj reči: „Voli svog bližnjeg kao samog

* **4:26** Pavle verovatno misli na nebeski Jerusalim i zajednicu vernih – konačno slobodni duhovni Izrael. Vidi Jevrejima 12:22; Otkrivenje 3:12.
* **4:27** Vidi: Isaija 54:1.
* **4:30** Vidi: 1. Mojsijeva 21:10.
* **5:4** Reč je o stajanju pod spasonosnom blagodaću koja je primenljiva za nas kad prihvatimo kroz veru (Rim. 5:1-2) Božju pripravu u Hristu za nas (Efes. 1:5-14). Jevanđelje nam omogućava da pripadnemo Hristu u kojem imamo slobodu od svega čemu smo robovali: grehu (Jvn. 8:32-36; Rim. 8:3), smrti (Jvn. 5:24; Jev. 2:14-15; 2. Tim. 1:10; 1. Jov. 5:12; Otk. 20:6), Sotoni (Jvn. 12:31; 16:11; Jev. 2:14), osudi (Rim. 8:1), prokletstvu Zakona (Gal. 3:13).

sebe.“[*] **15** Ali, ako jedni druge grizete i izje-
date, pazite da jedni druge ne istrebite.

16 Kažem vam dakle: Po Duhu živite, pa
nećete udovoljavati požudi tela. **17** Jer telesna
požuda se protivi Duhu, a Duh se protivi telu.
Zaista, oni se protive jedno drugom, tako da
ne činite ono što biste želeli. **18** A ako vas
vodi Duh, niste pod zakonom.

19 A dela telesna su očigledna. To su: pre-
ljubočinstvo, blud, nečistota, besramnost, **20**
idolopoklonstvo, vračarstvo, neprijateljstva,
svađe, ljubomora, srdnje, prepirke, podele,
jeresi, **21** zavisti, ubistva, pijanke, razuzdane
gozbe i tome slično. To vam unapred kažem,
kao što sam vam već i rekao, da oni koji tako
nešto čine neće naslediti Božje kraljevstvo.

22 A rod Duha je: ljubav, radost, mir, trp-
ljenje, ljubaznost, dobrota, vera, **23** blagost,
samosavladavanje.[*] Na to nema zakona. **24** A
oni koji pripadaju Hristu razapeli su telo s
njegovim strastima i žudnjama.

25 Ako živimo po Duhu, dozvolimo Duhu
da nas vodi! **26** Ne budimo sujetni, ne nad-
mećimo se jedni s drugima, ne zavidimo jedni
drugima.

6 Braćo, ako neko nenamerno pogreši, vi
koji ste duhovni ispravljajte takvog čo-
veka u duhu blagosti, pazeći na sebe da i
sami ne dođete u iskušenje. **2** Nosite bremena
jedan drugoga, i tako ćete ispuniti Hristov za-
kon. **3** Jer ako neko misli da je nešto, a nije
ništa, sam sebe zavarava. **4** Ali neka svako
ispita svoje delo, pa će razlog za zadovoljstvo
imati u samom sebi, a ne upoređujući se s
drugima. **5** Jer svako će nositi svoj teret.

6 I neka onaj ko se poučava Božjoj reči
deli sve dobro što ima sa onim ko ga poučava.

7 Ne zavaravajte se: Bog se ne može isme-
javati. Jer šta čovek poseje, to će i požnjeti. **8**
Ko seje u svoje telo, od tela će požnjeti pro-
past, a ko seje u duh, od duha će požnjeti
večni život. **9** Zato ne posustajmo u činjenju
dobra, jer ćemo, ako se ne umorimo, žeti kad
dođe vreme. **10** Zato, dakle, dok za to imamo
priliku, činimo dobro svima, a naročito svojoj
braći u veri.

11 Pogledajte kakvim vam velikim slo-
vima pišem svojom rukom.

12 Svi koji žele da po telu ugode drugima,
prisiljavaju vas da se obrežete, samo zato da
ne budu progonjeni zbog krsta Hristovog. **13**
Jer čak ni oni koji se obrezuju ne drže se Za-
kona, nego žele da se vi obrežete kako bi se
hvalili vašim telom. **14** A ja ne želim da se
ičim hvalim, osim u krstu našeg Gospoda I-
susa Hrista, kroz koji se svet razape meni, i ja
svetu. **15** Jer u Hristu Isusu niti šta koristi
obrezanje ni neobrezanje, već novo stvorenje.
16 A na svima koji budu po ovom pravilu ži-
veli, na njima neka bude mir i milosrđe – na
Izraelu Božjem.

17 Neka mi od sada više niko ne dosađuje,
jer ja na svom telu nosim belege[*] Gospoda I-
susa Hrista.

18 Braćo, neka blagodat našeg Gospoda I-
susa Hrista bude s vašim duhom. Amin.

[*] **5:14** Vidi: 3. Mojsijeva 19:18.

[*] **5:22** Ili: samokontrola – sposobnost da se proverava i reguliše, obuzdava i upravlja svojim „ja“ u svim aspektima života. Vidi takođe 2. Petrova 1:5-8; 1. Korinćanima 9:27.

[*] **6:17** Ovo se odnosi na doslovne ožiljke na Pavlovom telu, budući da je bio bičevan i kamenovan radi Hrista (2. Korinćanima 11:24-25) što ga je, prema shvatanju tog vremena, označilo robom Isusa Hrista.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Rim
Pisanje završeno: oko 62. n. e.

EFESCIMA POSLANICA

1 Pavle, Božjom voljom apostol Hrista Isusa, svetima koji su u Efesu i vernima u Hristu Isusu:

2 Blagodat vam i mir od Boga, našeg Oca, i od Gospoda Isusa Hrista.

3 Blagosloven Bog i Otac Gospoda našeg Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakim blagoslovom duhovnim na nebesima u Hristu; **4** jer nas je pre postanka sveta izabrao u njemu, da bismo bili sveti i bez mane pred njim u ljubavi. **5** Jer je unapred odredio da nas kroz Isusa Hrista usvoji kao sinove, po ugodnosti volje svoje, **6** da bi bio hvaljen zbog svoje slavne blagodati kojom nas je učinio prihvatljivim u voljenome, **7** u kome imamo iskupljenje njegovom krvlju, oproštenje prestupa po bogatstvu njegove blagodati.

8 Obilno nam je udelio tu blagodat zajedno sa svom mudrošću i razboritošću, **9** time što nam je obznanio tajnu svoje volje. Ta tajna je u skladu s onim što želi, s njegovom namerom **10** da se sve uredi* kad se navrše razdoblja, naime da se sve ponovo sastavi u Hristu – ono što je na nebesima i ono što je na zemlji – u njemu, **11** u kom je takođe naš udeo, unapred određen prema nameri onoga koji sve čini prema savetu volje njegove, **12** da mi koji smo se prvi uzdali u Hrista budemo na hvalu i slavu Bogu. **13** U kome ste i vi – čuvši reč istine, dobru vest o svom spasenju – u koga i verujete, zapečaćeni Duhom obećanja svetog, **14** koji je zalog našeg nasledstva, za oslobođenje otkupnine, njemu na slavu i hvalu.

15 Zato i ja, otkako sam čuo za vašu veru u Gospoda Isusa koja se vidi u vašem ophođenju sa svima svetima, **16** ne prestajem da zahvaljujem za vas. Stalno vas spominjem u svojim molitvama, **17** da bi vam Bog našeg Gospoda Isusa Hrista, Otac slave, dao Duha mudrosti i otkrivenja kako biste ga upoznali, **18** prosvetlivši oči srca vašeg, da spoznate kakvo je to očekivanje njegovog poziva, kakva su bogatstva slave nasledstva njegova u svetima, **19** i kakva je to nenadmašna veličina njegove sile za nas koji mu verujemo, po delovanju njegove silne moći, **20** koju je na delu pokazao na Hristu kad ga je podigao iz mrtvih i postavio sebi zdesna na nebesima, **21** daleko iznad svake vladavine i vlasti i sile i uprave i svakog imena koje je dato, ne samo u ovom dobu nego i u onom koje treba da dođe. **22** I sve mu je pokorio pod noge i učinio ga poglavarem nad svim za *dobro* pozvanih, **23** koji su njegovo telo, punoća onoga koji ispunjava sve u svemu.

2 Oživeo je i vas koji ste bili mrtvi u prestupima i gresima, **2** u kojima ste nekada živeli prema dobu ovog sveta, u skladu sa knezom koji vlada u zraku, duhom koji sada deluje u sinovima neposlušnosti. **3** I među njima smo svi mi nekada živeli po željama svog tela ugađajući prohtevima tela i uma, i po svojoj prirodi bili smo deca gneva, kao i ostali. **4** Ali Bog, koji je bogat milosrđem, zbog svoje velike ljubavi kojom nas je voleo, **5** još dok smo bili mrtvi u gresima –

* **1:10** Na grčkom „ekonomija“ u smislu Božjeg plana i uredbe za svet kroz spasenje u Hristu. Vidi takođe Efescima 3:2.

oživeo nas je zajedno sa Hristom – blagodaću ste spaseni – **6** i uskrsnuo nas s njim i postavio nas s njim na nebesima u Hristu Isusu, **7** da bi nam pokazao u eonima koji dolaze neizmerna bogatstva blagodati njegove u svojoj dobroti prema nama u Hristu Isusu.

8 Tom blagodaću spaseni ste kroz veru. I to nije od vas, dar je Božji. **9** Ne od dela, da se niko ne bi hvalio. **10** Jer mi smo njegovo delo, stvoreni u Hristu Isusu za dobra dela, koja je Bog unapred pripremio da u njima hodimo.

11 Zato imajte na umu da ste ranije po telu bili neznabošci – nazivali su vas „neobrezanima“ oni koji sebe nazivaju „obrezanima,“ koji su obrezani rukom na telu – **12** da ste u to vreme bili bez Hrista, otuđeni od izraelske zajednice i stranci za koje nisu važili savezi obećanja, bili ste bez nade i bez Boga u svetu. **13** A sad u Hristu Isusu, vi koji ste nekada bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom. **14** Jer je on naš mir, koji je oboje sastavio u jedno i srušio pregradni zid koji nas je razdvajao. **15** U svom telu onemogućio je neprijateljstvo Zakona propisa sa [službenim] naredbama,[*] da bi u njemu od oboje stvorio jednog novog čoveka gradeći mir, **16** i oboje u jednom telu pomirio s Bogom posredstvom krsta, ubivši neprijateljstvo u njemu. **17** I došao je i objavio dobru vest mira vama koji ste bili daleko od Boga i onima koji su bili blizu Boga, **18** jer kroz njega i jedni i drugi imamo pristup Ocu u jednom Duhu.

19 Dakle, više niste stranci ni došljaci, nego ste sugrađani svetih i Božji ukućani, **20** nazidani na temelju apostola i proroka, a ugaoni kamen temeljac je sam Hristos Isus. **21** U kome je cela građevina skladno povezana i izrasta u sveti Gospodnji hram. **22** U Hristu i vi se ugrađujete u građevinu u kojoj Bog prebiva Duhom.

3 Zato sam ja, Pavle, zatvorenik Hrista Isusa za vas iz drugih naroda.[*] **2** Zaista, čuli ste da mi je za vaše dobro povereno upravljanje[*] Božjom blagodaću, **3** da mi je objavom s neba obznanjena tajna, kao što sam vam prethodno ukratko napisao. **4** Dakle, kad to čitate, možete proniknuti u moje razumevanje tajne o Hristu. **5** U drugim naraštajima ta tajna nije bila obznanjena ljudskim sinovima kao što je sada Duhom otkrivena njegovim svetim apostolima i prorocima, **6** naime da drugi narodi budu sunaslednici i sastavni deo istog tela i učesnici obećanja u Hristu Isusu, kroz dobru vest, **7** koje sam postao služitelj prema daru blagodati Božje koja mi je data ispoljavanjem sile njegove.

8 Meni, najmanjem od svih svetih, ukazana je ta blagodat, da drugim narodima objavim dobru vest o Hristovom neistraživom bogatstvu **9** i da rasvetlim svima šta je zajedništvo tajne koja je od eona sakrivena u Bogu, koji je sve stvorio kroz Isusa Hrista, **10** kako bi se sada vladarima i vlastima na nebesima preko pozvanih obznanila raznolika mudrost Božja, **11** prema svrsi eona[*] koju on izvršava u Hristu Isusu, našem Gospodu; **12** u kome imamo slobodu i pristup s pouzdanjem kroz Njegovu veru. **13** Zato vas molim da ne klonete zbog mojih nevolja koje radi vas podnosim, jer su one vaša slava.

14 Zato savijam kolena pred Ocem našeg Gospoda Isusa Hrista, **15** po kome se zove svaka porodica na nebu i na zemlji. **16** Da bi vam prema bogatstvima svoje slave omogućio da se utvrdite kroz Duha njegovog u unutrašnjem čoveku, **17** i da Hristos prebiva kroz

---

[*] **2:15** Reč je o pisanom zakonu i uredbama. Vidi takođe Kološanima 2:16-17.

[*] **3:1** To jest „neznabožaca“ (vidi: Rimljanima 11:13).

[*] **3:2** U grčkom originalu „ekonomija,“ što se odnosi na služenje blagodaću u dodeli iste Božjem izabranom narodu za proizvođenje i izgradnju zajednice (eklesije), odakle potiče poziv apostola, upravitelja u Božjem domu.

[*] **3:11** Eoni su dugi vremenski periodi vezani za bitne faze Plana spasenja. Eone je stvorio Bog (Jev. 1:2) i podesio ih (Jev. 11:3) za ispunjavanje svoje namere.

veru u vašim srcima, da budete u ljubavi ukorenjeni i utemeljeni, **18** kako biste u potpunosti mogli razumeti, zajedno sa svima svetima, šta je širina i dužina i visina i dubina **19** i poznati ljubav Hristovu koja prevazilazi razum, da biste se ispunili svakom punoćom Božjom.

20 A onome koji svojom silom koja deluje u nama može učiniti neizmerno više od svega što molimo ili zamislimo, **21** njemu neka je slava u pozvanima u Hristu Isusu u svim naraštajima u vek vekova.* Amin.

4 Zato vas ja, zatvorenik u Gospodu, usrdno molim da živite životom dostojnim poziva kojim ste pozvani, **2** sa svom poniznošću i blagošću, s dugim trpljenjem, podnoseći jedni druge s ljubavlju, **3** nastojeći da održite jedinstvo duha u svezi mira. **4** Jedno je telo i jedan duh – kao što je i jedna nada na koju ste pozvani – **5** jedan Gospod, jedna vera, jedno krštenje, **6** jedan Bog* i Otac svih, koji je nad svima i u svima vama.

7 A svakome od nas ukazana je blagodat, onoliko koliko mu je Hristos podario; **8** zbog čega on kaže: „Uzašavši na visinu, on pleni roblje i daje darove ljudima.“* **9** A to što kaže „uzašao je,“ šta drugo znači nego da je najpre sišao u donje krajeve, na zemlju? **10** Onaj koji je sišao isti je onaj koji je i uzašao daleko iznad svih nebesa, da sve ispuni.

11 I dao je neke da budu apostoli, neke da budu proroci, neke da budu propovednici dobre vesti, neke da budu pastiri i učitelji, **12** kako bi usmeravali svete, kako bi služili i kako bi izgrađivali Hristovo telo, **13** dok ne dostignemo svi u jedinstvo vere i poznanja Sina Božjega, u čoveka savršena, u meru rasta punoće Hristove; **14** da više ne budemo kao mala deca koju zanosi tamo-amo svaki vetar učenja, prema ljudskoj ćudi i lukavom umeću za dovođenje u zabludu. **15** Nego, govoreći istinu u ljubavi uzrastimo u svemu u onom koji je poglavar, a to je Hristos, **16** iz koga je celo telo sastavljeno zajedno i objedinjeno kroz spojeve koji ga opslužuju u skladu sa delovanjem u meri svakog dela, čineći da telo raste na izgradnji sebe u ljubavi.

17 Ovo, dakle, kažem i opominjem vas u Gospodu: nemojte više živeti kao što žive neznabošci u svom ispraznom razmišljanju, **18** zamračenog uma i otuđeni od života koji daje Bog, zbog neznanja koje je u njima, zbog neosetljivosti njihovog srca. **19** Izgubivši svaki osećaj za ono što je čestito, predali su se besramnim delima da bi pohlepno činili svakakvu nečistotu.

20 Ali to nije u skladu sa onim što ste naučili o Hristu, **21** ako ste ga zaista čuli i bili poučeni od njega – po istini koju je Isus naučavao – **22** da skinete staru ličnost oblikovanu vašim ranijim načinom života, koju kvare njene prevarne želje, **23** i da se obnovite u duhu uma svojega, **24** i da obučete novog čoveka, koji je po Bogu stvoren u pravednosti i istinskoj svetosti.

25 Zato, sada kad ste odbacili laž, govorite istinu svaki svom bližnjem, jer smo udovi koji pripadaju jedni drugima. **26** Ako ste ozlojeđeni, nemojte grešiti, sunce da ne zađe nad ljutnjom vašom. **27** I ne dajte mesta Đavolu. **28** Ko je krao, više da ne krade, nego neka vredno radi, čineći dobro svojim rukama, da ima šta dati onome ko je u oskudici. **29** Nikakva ružna reč da ne izlazi iz vaših usta, nego samo ona koja je dobra, da prema potrebi izgrađuje druge i da bude na korist onima koji je slušaju. **30** I ne žalostite duh sveti Božji,* kojim ste zapečaćeni za dan izbavljenja.

* **3:21** „Vek vekova“ je izraz koji obuhvata sve eone u svim generacijama i izražava trajnost postignuća Božjeg dela u budućnosti.
Vidi fusnotu za 2. Timoteju 1:9.

* **4:6** Uporedi sa Izlazak 20:2-3; Ponovljeni Zakon 4:39; 6:4; 32:39; Isaija 45:5; 46:9; Marko 12:28-34; Jovan 17:3; Rimljanima 3:30; 1. Korinćanima 8:5-6; Galatima 3:20; 1. Timoteju 2:5; Jakov 2:19.

* **4:8** Vidi: Psalam 68:18.

* **4:30** Vidi: Isaija 63:10.

31 Neka se sva zlobna gorčina i gnev i srdžba i vika i pogrdan govor ukloni od vas zajedno sa svom zloćom. **32** A budite ljubazni jedni prema drugima, blagonakloni, postupajući milostivo među sobom, kao što je Bog u Hristu milostiv vama.

5 Zato se ugledajte na Boga, kao voljena deca, **2** i živite u ljubavi, kao što je i Hristos voleo nas i sebe predao za nas kao prinos i žrtvu na prijatan miris Bogu.

3 Neka se blud i svaka nečistota ili pohlepa i ne spominju među vama, kao što dolikuje svetima, **4** a tako ni sramotno ponašanje ni bezuman govor ni prostačke šale, što je nedolično. Radije zahvaljujte Bogu. **5** Jer ovo znate i dobro razumete da niko ko je bludnik ili nečist ili pohlepan – što znači da je idolopoklonik – nema nasledstva u kraljevstvu Hrista i Boga.

6 Niko da vas ne obmanjuje ispraznim rečima, jer zbog svega toga Božji gnev dolazi na sinove nepokornosti. **7** Zato nemojte imati ništa s njima. **8** Jer nekad ste bili tama, a sada ste svetlost u Gospodu. Živite kao deca svetlosti, **9** jer plod Duha je u svakoj dobroti i pravednosti i istini. **10** Ispitujte šta je ugodno Gospodu. **11** I ne učestvujte više s njima u besplodnim delima tame, već, naprotiv, razotkrivajte ih. **12** Jer je sramota i pričati o onome što oni potajno rade. **13** A sve se razotkriva svetlošću, jer sve što se pokazuje jeste svetlost. **14** Zato je rečeno: „Probudi se, ti što spavaš, i ustani iz mrtvih, i Hristos će te obasjati.“[*]

15 Zato dobro pazite kako živite – ne kao nemudri, nego kao mudri. **16** Dobro koristite vreme koje imate, jer su dani zli. **17** Zato ne budite više nerazumni, nego se trudite da razumete šta je Gospodnja volja. **18** I ne opijajte se vinom, u kome je razuzdanost, nego se ispunjavajte Duhom. **19** Razgovarajte među sobom psalmima, hvalospevima Bogu i duhovnim pesmama. Pevajte i pesmom hvalite Gospoda u svojim srcima. **20** Uvek za sve zahvaljujte našem Bogu i Ocu u ime našeg Gospoda Isusa Hrista.

21 Slušajte jedni druge u strahu Božjem. **22** Žene neka budu poslušne[*] svojim muževima kao Gospodu, **23** jer je muž poglavar ženi kao što je i Hristos poglavar pozvanima, i on je spasitelj tog tela. **24** I kao što su pozvani podređeni Hristu, tako neka i žene budu poslušne svojim muževima u svemu. **25** Muževi, volite svoje žene, kao što je i Hristos voleo zajednicu pozvanih i sebe predao za nju, **26** da je posveti, čisteći je kupanjem u vodi, u reči, **27** da bi je predstavio sebi u cenjenim pozvanim, bez mrlje ili bore ili bilo čega takvog, svetu i bez mane.

28 Tako i muževi treba da vole svoje žene kao svoje telo. Ko voli svoju ženu, voli samog sebe. **29** Jer niko ne mrzi svoje telo, nego ga hrani i neguje, kao i Hristos pozvane. **30** Jer mi smo udovi njegovog tela, mesa njegovog, i od kostiju njegovih. **31** „Zato će čovek ostaviti oca i majku i prionuće uz svoju ženu, i njih dvoje postaće jedno telo.“[*] **32** Velika je ta tajna. A govorim o Hristu i zajednici pozvanih. **33** Dakle, neka tako i svako od vas voli svoju ženu kao samog sebe, a žena neka duboko poštuje svog muža.

6 Deco, slušajte svoje roditelje u Gospodu, jer je to pravedno. **2** „Poštuj svog oca i svoju majku“ – to je prvi uput sa obećanjem: **3** „Da ti bude dobro i da dugo ostaneš na zemlji.“[*] **4** A vi, očevi, ne razdražujte svoju decu, nego ih vaspitavajte u disciplini i poukama Gospodnjim.

5 Sluge, slušajte svoje zemaljske gospodare, sa strahom i poštovanjem, iskrenog

[*] **5:14** Vidi: Isaija 60:1.

[*] **5:22** Grčki „hipotaso“ – „staviti se na raspolaganju kao podrška.“

[*] **5:31** Vidi: 1. Mojsijeva 2:24.

[*] **6:3** Vidi: 2. Mojsijeva 20:12.

srca, kao što slušate Hrista – **6** ne samo kad vas neko gleda, kao oni koji ugađaju ljudima, nego kao Hristove sluge, vršeći Božju volju celom dušom. **7** Služite dragovoljno – kao Gospodu, a ne kao ljudima – **8** znajući da će svako, ako učini nešto dobro, za to dobiti platu od Gospoda, bio on rob ili slobodnjak. **9** I vi, gospodari, isto tako postupajte s njima i nemojte da im pretite, znajući da je i njihov i vaš Gospodar na nebesima i da on nije pristrasan.

10 Na kraju, braćo moja, jačajte u Gospodu i u sili njegove moći. **11** Obucite svu Božju ratnu opremu da biste mogli da se oduprete Đavolovim spletkama. **12** Jer se ne borimo protiv krvi i tela, nego protiv vrhovnih poglavara,* protiv sila, protiv kosmičkih* vladara tame ovog doba, protiv zlih duhovnih sila na nebesima. **13** Zato uzmite svu Božju ratnu opremu, da biste mogli da se oduprete u zli dan i da opstanete nakon što sve to oživotvorite.

14 Dakle, budite postojani. Opašite bedra istinom, na grudi stavite oklop pravednosti, **15** i obujte noge spremnošću da propovedate dobru vest mira. **16** Iznad svega, uzmite veliki štit vere, kojim ćete moći da ugasite sve goruće strele Zloga. **17** Uzmite i kacigu spasenja i mač Duha, to jest, Božju reč, **18** moleći se u duhu svakom molitvom i usrdnim moljenjem u svakoj prilici. I radi toga bdite sa svom ustrajnošću i usrdnim molbama za sve svete, **19** i za mene, da mi se dade reč kad otvorim usta da sa slobodom obznanim tajnu dobre vesti, **20** za koju sam poslanik u okovima, da bih o njoj mogao da govorim odvažno, kako i treba da govorim.

21 A da biste i vi znali šta je sa mnom i kako mi je, o svemu će vas izvestiti Tihik, voljeni brat i verni sluga u Gospodu. **22** Šaljem ga k vama baš zato da biste znali kako smo i da bi utešio vaše srce.

23 Mir braći i ljubav, s verom, od Boga, Oca, i od Gospoda Isusa Hrista. **24** Blagodat vam sa svima koji vole našeg Gospoda Isusa Hrista nepropadljivom ljubavlju.

* **6:12** Grčka reč „arha“ u ovom retku odnosi se na satansku hijerarhiju demonskih vladara. U Svetom Pismu pominje se sedam puta da označi anđeoske ili demonske vladare.

* **6:12** „Kosmos“ na grčkom znači „svet.“ U ovom stihu podrazumeva najširi smisao te reči.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Rim ili Efes
Pisanje završeno: oko 63. n. e.

FILIPLJANIMA POSLANICA

1 Pavle i Timotej, sluge Hrista Isusa, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filipi, i nadglednicima i slugama pomoćnicima:

2 Blagodat vam i mir od Boga, našeg Oca, i od Gospoda Isusa Hrista.

3 Kad god vas se setim, zahvaljujem svom Bogu **4** u svakoj svojoj usrdnoj molitvi za sve vas, sa svom radošću, **5** za vaše zajedništvo u dobroj vesti od prvog dana pa sve do sada. **6** Jer sam uveren u ovo: onaj koji je započeo dobro delo u vama, dovršiće ga do dana Isusa Hrista; **7** kao što je ispravno da tako mislim o svima vama, jer me nosite u srcu, kako u mojim okovima tako i u odbrani i potvrđivanju dobre vesti, svi vi koji delite sa mnom Božju blagodat.

8 Jer Bog mi je svedok koliko čeznem za svima vama ljubavlju Isusa Hrista. **9** I molim se za to da vaša ljubav sve više i više raste u znanju i potpunom rasuđivanju **10** kako biste mogli ispoljiti ono što je vrsno, da biste bili čisti i bez spoticanja do Hristovog dana, **11** i da biste, kroz Isusa Hrista, bili ispunjeni plodovima pravednosti, na Božju slavu i hvalu.

12 A želim da znate, braćo, da ovo što mi se događa zapravo pomaže širenju dobre vesti, **13** tako da je u čitavoj namesnikovoj rezidenciji i među svima ostalima postalo poznato da sam u okovima zbog vere u Hrista. **14** A i većina braće u Gospodu osmelila se zbog mojih okova, pa još hrabrije, bez straha, govore Božju reč.

15 Istina, neki propovedaju Hrista iz zavisti i suparništva, a drugi iz dobre volje. **16** Neki odista objavljuju Hrista iz sebičnih ambicija, ne iskreno, pretpostavljajući da će naneti bol mojim okovima, **17** a neki iz ljubavi, znajući da sam postavljen za odbranu dobre vesti. **18** I šta time postižu? To da se na svaki način, bilo iz neiskrenih pobuda bilo iz iskrenih, Hristos propoveda. Tome se radujem. A i dalje ću se radovati, **19** jer znam da će to dovesti do mog spasenja posredstvom vaših molitvi i pomoću Duha Isusa Hrista,* **20** i željno iščekujem i nadam se da se ni zbog čega neću postideti, nego da će se, zbog velike odvažnosti kojom propovedam, Hristos i sada, kao i uvek do sada, veličati mojim telom, bilo mojim životom bilo mojom smrću.

21 Jer za mene je živeti Hristos, a umreti dobitak. **22** A ako i dalje budem živeo u telu, moći ću i dalje da donosim plod u svojoj službi – ali ne znam šta bih odabrao. **23** Pritiska me to dvoje, imajući želju otići i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo. **24** Ali zbog vas je potrebnije da ostanem u telu. **25** Pošto sam uveren u to, znam da ću ostati i biti sa svima vama da biste napredovali i da biste se radovali u veri. **26** Tako ćete moći da se veoma radujete u Hristu Isusu zbog mene, kad opet budem s vama.

27 Samo živite životom dostojnim dobre vesti o Hristu, kako bih – bilo da dođem i vidim vas, bilo da ne dođem – čuo o vama da

---

* **1:19** Duh sveti proističe od Boga Oca (Jovan 15:26) i Otac ga šalje vernima u Hristovo ime (Jovan 14:26). Otuda su Božji Duh i Hristov Duh ponekad sinonimi (Rimljanima 8:9, 11, 14), jer je reč o istom (deljenom) Duhu (Efescima 4:4) ili se ističe neposredno delovanje Hristovog Duha u usmeravanju (Dela 1:2b; 16:7; 1. Petrova 1:11) i posvećivanju vernika (kao u ovom stihu). Vidi takođe fusnotu za 2. Korinćanima 13:14.

ste nepokolebljivi u jednom duhu i da se jednodušno zajednički borite za veru dobre vesti **28** i da se ni u čemu ne plašite svojih protivnika. To je dokaz da će oni biti uništeni, a vi spaseni – to je znak od Boga. **29** Jer vama je ukazana čast radi Hrista, ne samo da u njega verujete nego da za njega i trpite. **30** Jer vodite istu borbu u kakvoj ste mene videli i za koju sada čujete da je ja vodim.

2 Ako, dakle, imate kakvog ohrabrenja u Hristu, ako imate kakve utehe podstaknute ljubavlju, ako imate kakvog jedinstva u duhu, ako imate kakve ljubavi i samilosti, **2** upotpunite moju radost ovim: budite složni u razmišljanju i imajte istu ljubav, budite jednodušni, jednako razmišljajte, **3** ništa ne radite iz častoljublja niti iz sujete, nego u poniznosti smatrajte druge većima od sebe, **4** i ne gledajte samo na svoju korist nego i na korist drugih.

5 Neka u vama bude tendencija* koja je u Hristu Isusu, **6** koji, iako je bio u Božjem obličju, nije se grabio da bude jednak sa Bogom, **7** već se odrekao* samog sebe i uzeo obličje sluge i postao sličan ljudima. **8** Osim toga, kad je po obličju postao čovek, ponizio se i postao poslušan sve do smrti, i to smrti na krstu. **9** Zato ga je Bog i uzvisio i dao mu ime koje je iznad svakog imena, **10** da se u Isusovo ime savije svako koleno onih koji su na nebu i onih koji su na zemlji i onih koji su pod zemljom, **11** i da svaki jezik prizna Isusa Hrista za Gospoda,* na slavu Boga Oca.

12 Zato, voljeni moji, poslušni kao što ste uvek bili – ne samo kad sam s vama nego još više sada kad nisam s vama – radite na svom spasenju sa strahom i drhtanjem. **13** Jer je Bog koji čini u vama da hoćete i radite kako je njemu ugodno. **14** Sve radite bez gunđanja i prepiranja, **15** da budete besprekorni i bezazleni, Božja deca bez mane usred pokvarenog i izopačenog naraštaja u kome kao svetlonoše svetlite u svetu, **16** čvrsto se držeći reči života, da bih se mogao radovati u Hristov dan što nisam uzalud trčao niti se uzalud trudio. **17** Ali ako se i izlivam kao žrtva levanica na vašu žrtvu i službu koju vršite podstaknuti verom, radostan sam i radujem se sa svima vama. **18** A tako i vi budite radosni i radujte se sa mnom.

19 Nadam se, ako bude volja Gospoda Isusa, da ću vam uskoro poslati Timoteja, da mi se duša razveseli kad saznam kako ste. **20** Jer nemam nikog drugog poput njega ko bi se istinski brinuo za vašu dobrobit. **21** Jer svi se drugi brinu samo o sebi, a ne o onome što pripada Hristu Isusu. **22** Ali vi znate kakvim se dokazao, da je kao dete s ocem služio sa mnom u širenju dobre vesti. **23** Dakle, nadam se da ću njega poslati čim vidim šta će biti sa mnom. **24** A uveren sam, ako bude Gospodnja volja, da ću i sam uskoro doći.

25 Ali, smatram da je potrebno da vam pošaljem Epafrodita, svog brata i saradnika i saborca, koga ste poslali da mi služi u mojim potrebama, **26** jer čezne da sve vas vidi, i potišten je što ste čuli da se razboleo. **27** Zaista, toliko se razboleo da je skoro umro, ali Bog mu se smilovao, i ne samo njemu nego i meni, da me ne zadesi žalost na žalost. **28** Zato ću ga što pre poslati, da se opet obradujete kad ga vidite, a ja da budem manje žalostan. **29** Primite ga, dakle, u Gospodu sa svakom radošću, i takve poštujte, **30** jer se zbog Gospodnjeg dela sasvim približio smrti, izloživši svoj život opasnosti, da bi nadoknadio to što vi niste ovde da mi poslužite.

3 Na kraju, braćo moja, radujte se u Gospodu. Meni nije teško da vam pišem jedno te isto, a vama je to zaštita.

2 Čuvajte se pasa, čuvajte se zlih radnika, čuvajte se od sečenja. **3** Jer mi imamo pravo

* **2:5** Ili: sklonost, duševno stanje, usmerenje volje.
* **2:7** Ili: „ispraznio“ („kenoō“ na grčkom).
* **2:10-11** Vidi: Isaija 45:23. Uporedi sa Rimljanima 14:11 i 1. Korinćanima 10:4.

obrezanje, mi koji služimo Bogu u duhu i
hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se
u telo. **4** A ako neko ima razloga da se uzda i
u telo, onda sam to ja. Ako neko drugi smatra
da ima razloga da se uzda u telo, ja ih imam
još više: **5** obrezan osmog dana, izraelskog
roda, iz plemena Benjaminovog, Jevrejin ro-
đen od Jevreja, po zakonu farisej, **6** po revno-
sti progonitelj pozvanih, po pravednosti koja
proizlazi iz poslušnosti zakonu besprekoran.
7 Ali ono što mi je bilo dobitak, to zbog Hri-
sta smatram gubitkom. **8** Jer izvesno sve sma-
tram gubitkom u poređenju sa nenadmašnom
vrednošću poznavanja Hrista Isusa, mog
Gospoda. Radi njega sam pristao da sve izgu-
bim i sve to smatram nevažnim, samo da do-
bijem Hrista **9** i da se nađem u njemu – ne
oslanjajući se na svoju pravednost, koja je od
zakona, već kroz veru Hristovu,* na praved-
nost verom od Boga – **10** da bih upoznao
njega i silu njegovog uskrsenja i zajednicu
njegovih patnji, poistovetivši se sa njegovom
smrću, **11** da bih zadobio uskrsenje iz mrtvih.

12 Ne kao da sam već postigao ili se već
usavršio, već stremim ne bih li se kako domo-
gao, kao što se mene domogao Hrist Isus. **13**
Braćo, ja ne smatram da sam to već osvojio.
Ali jedno činim: zaboravljam ono što je iza
mene i trudim se da dosegnem ono što je
ispred mene, **14** trčim ka cilju, ka nagradi vi-
sokog poziva Božjeg u Hristu Isusu. **15** Zato,
ovako razmišljamo koji god smo zreli. I ako
u bilo čemu drugačije razmišljate, Bog će
vam i to otkriti. **16** Štaviše, do čega smo sti-
gli, po istom načelu i živimo, iste misli bu-
dimo.

17 Braćo, svi se zajedno ugledajte na
mene i posmatrajte one koji žive po primeru
koji smo vam dali. **18** Jer mnogi – često sam
o njima govorio, a i sada plačući o njima go-
vorim – žive kao neprijatelji Hristovog krsta.
19 Njihov kraj je propast, bog su im želje tela,
slava im je u njihovoj sramoti i misle na ono
što je zemaljsko. **20** A naše je građanstvo na
nebesima, odakle željno očekujemo spasite-
lja, Gospoda Isusa Hrista, **21** koji će naše po-
niženo telo preoblikovati da bude poput nje-
govog slavnog tela, silom kojom može sve da
pokori sebi.

4 Zato, braćo moja voljena za kojom čez-
nem, moja radosti i moj venče, voljeni
moji, budite nepokolebljivi u Gospodu,
kako sam vas i uputio.

2 Evodiju podstičem i Sintihiju podstičem
da budu složne u razmišljanju, kako i priliči
Gospodovim slugama. **3** Da, molim i tebe,
pravi prijatelju, pomaži tim ženama koje su
se zajedno sa mnom borile za dobru vest, i s
Klimentom i ostalim mojim saradnicima, čija
su imena u knjizi života.

4 Uvek se radujte u Gospodu. I opet ka-
žem: Radujte se! **5** Neka vaša blagost bude
poznata svim ljudima. Gospod je blizu. **6** Ne
brinite se ni za šta, nego u svemu molitvom i
usrdnim moljenjem sa zahvaljivanjem izne-
site svoje molbe Bogu. **7** I Božji mir koji pre-
vazilazi svaki um čuvaće vaša srca i vaše
misli kroz Hrista Isusa.

8 Na kraju, braćo, što je god istinito, što je
god plemenito, što je god pravedno, što je god
čisto, što god podstiče na ljubav, što je god
pohvalno, što je god čestito i što je god hvale
vredno, o tome razmišljajte. **9** Ono što ste na-
učili i prihvatili i čuli i videli od mene, to či-
nite, i Bog mira biće s vama.

10 Veoma se radujem u Gospodu što se o-
pet brinete o meni. I ranije ste brinuli, ali niste

* **3:9** Nadahnuta Reč pravi razliku između fraza „vera *u* Isusa Hrista“ i „vera Isusa Hrista.“ Dok prva može sugerisati da se radi o veri koju osoba sama ima, druga naglašava da u pogledu spasenja Hristova vera je ta koja ima presudan značaj. Tako kad vidimo frazu sa predlogom „u“ trebamo je razumeti kao „veru koja nam je data u Hristu Isusu,“ a ne kao veru koju mi sami generišemo kako bismo verovali u ono što je Hrist učinio za nas (vidi: 2. Solunjanima 3:2; Jakov 2:19; Galatima 2:16; Jevrejima 12:2; Otkrivenje 14:12).

imali prilike da to pokažete. **11** Ne govorim to zbog oskudice, jer sam naučio da budem zadovoljan u svakoj prilici. **12** Znam šta znači oskudevati, a znam i kako je imati obilje. Naučio sam kako biti zadovoljan u svemu, u svakoj prilici – i kad je čovek sit i kad je gladan, i kad ima obilje i kad oskudeva. **13** Sve mogu u Hristu koji mi daje snagu.

14 Ipak, dobro ste učinili što ste sa mnom podelili moju nevolju. **15** A vi, Filipljani, takođe znate da mi u početku objavljivanja dobre vesti, kad sam otišao iz Makedonije, nijedna skupština nije sudelovala u davanju i primanju, osim vas samih. **16** Jer ste mi, čak i u Solun, i prvi i drugi put poslali ono što mi je bilo potrebno. **17** Ne tražim dar, nego tražim plod koji se upisuje na vaš račun. **18** Ali svega imam, i to u izobilju. Podmirene su moje potrebe otkako sam od Epafrodita primio ono što ste mi poslali – prijatan miris, prihvatljivu žrtvu, ugodnu Bogu. **19** A moj Bog će podmiriti sve vaše potrebe u skladu sa svojim bogatstvima u slavi Hrista Isusa. **20** A Bogu i Ocu našem neka je slava u vekovima vekova. Amin.

21 Pozdravite svakog svetog u Hristu Isusu. Pozdravljaju vas braća koja su sa mnom. **22** Pozdravljaju vas svi sveti, a posebno oni iz cezarovog doma.

23 Neka blagodat Gospoda Isusa Hrista bude s vašim duhom.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Rim
Pisanje završeno: oko 62. n. e.

KOLOŠANIMA POSLANICA

1 Pavle, Božjom voljom apostol Hrista Isusa, i Timotej, naš brat, **2** svetima i vernoj braći u Hristu koji ste u Kolosu: Blagodat vam i mir od Boga našeg Oca i Gospoda Isusa Hrista.

3 Zahvaljujemo Bogu, Ocu našeg Gospoda Isusa Hrista, uvek kad se molimo za vas, **4** jer smo čuli za vašu veru u Hrista Isusa i za ljubav koju imate prema svima svetima **5** zbog nade u ono što se za vas čuva na nebesima. O toj nadi ste već ranije čuli putem propovedanja istine, to jest dobre vesti **6** koja je došla do vas i donosi plod i raste, kako u celom svetu tako i među vama, od dana kad ste čuli i dobro upoznali istinu o Božjoj blagodati, **7** prema onome što ste naučili od Epafrasa, voljenog našeg sustužitelja, koji je veran sluga Hristov, **8** a koji nas je i izvestio o vašoj ljubavi u Duhu.

9 Zato se i mi, od dana kad smo čuli za to, neprestano molimo za vas i tražimo da se ispunite poznavanjem njegove volje u svakoj mudrosti i duhovnom razumevanju, **10** kako biste živeli životom dostojnim Gospoda i tako mu potpuno ugodili donoseći plod u svakom dobrom delu i rasli u poznanju Boga, **11** osnaženi svakom silom prema vlasti slave njegove, za svaku postojanost i strpljivost s radošću **12** i upućujući zahvale Ocu koji nas je učinio dostojnima da dobijemo udeo u nasledstvu svetih u svetlosti.

13 On nas je izbavio iz vlasti tame i preneo nas u kraljevstvo svog voljenog Sina, **14** u kome imamo iskupljenje krvlju njegovom i oproštaj grehova. **15** On je slika nevidljivog Boga, prvorođeni pre svakog stvaranja.[*] **16** Jer je kroz njega sve bilo stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo da su to prestoli ili uprave ili poglavarstva ili vlasti. Sve je stvoreno kroz njega i za njega. **17** On je pre svega, i sve je u njemu objedinjeno. **18** On je glava tela, zajednice pozvanih, koji je početak, prvorođeni iz mrtvih,[*] da u svemu bude prvi. **19** Jer je [Očeva] volja bila da sva punoća prebiva u njemu; **20** pomirivši njegovom krvlju na krstu sve u njemu – pomiri sa sobom sve, bilo na zemlji bilo na nebesima.

21 I vas koji ste nekada bili otuđeni i neprijatelji u svom shvatanju putem zlih dela, sada ste pomireni **22** u telu njegovog ljudskog tela[*] kroz smrt, kako bi vas pred sebe doveo svete i bez mane i bez ikakve krivice, **23** ali samo ako ostanete u veri, ako u njoj budete utemeljeni i postojani i ako ne odstupite od nade dobre vesti koju ste čuli, koja se propovedala svakom stvorenju pod nebom. Te sam dobre vesti ja, Pavle, postao sluga.

24 Sada se radujem što podnosim patnje za vaše dobro i smatram da u svom telu još nisam dovoljno trpeo zbog Hrista, u korist njegovog tela, koje je zajednica pozvanih. **25**

[*] **1:15** Ili: stvorenja.

[*] **1:18** Uporedi sa Otkrivenje 1:5,18. Hrist je „prvorođeni“ (grč. prototokos) iz mrtvih u teološkom smislu (ne i hronološki), jer on jedini obezbeđuje pobedu nad smrću koja punopravno i efektivno obuhvata sve koji prihvate Božji dar spasenja (1. Korinćanima 15:20-26).

[*] **1:22** Na grčkom jeziku koriste se različiti izrazi za „telo“ u figurativnom smislu – „sóma“ – što predstavlja jednu zajednicu, narod Božji, i ljudsko, „mesno,“ telo – „sarks“ – reč koja u prenosnom smislu uglavnom označava ljudsku palu, čulnu i sebičnu prirodu. U ovom retku, reč je o Hristovom ljudskom telu u kojem je pobedio greh (vidi Rimljanima 8:3).

Ja sam postao njen sluga po nastojništvu koje mi je Bog poverio za vaše dobro kako bih u potpunosti propovedao reč Božju, **26** tajnu koja je bila sakrivena tokom proteklih vekova i naraštaja, a sada je objavljena njegovim svetima, **27** kojima je Bog hteo da obznani slavno bogatstvo ove tajne među neznabošcima. Ta tajna je Hristos u vama, iščekivanje slave; **28** koga mi propovedamo, opominjući svakog čoveka i poučavajući svakog čoveka u svoj mudrosti, kako bismo svakog čoveka mogli predstaviti Bogu savršenog u Hristu Isusu. **29** Za to se i trudim i borim prema njegovoj delotvornosti koja radi u meni u sili.

2 Jer želim da znate koliko se borim za vas i za one u Laodikeji i za sve one koji nisu lično videli moje lice, **2** da se uteše njihova srca povezana u ljubavi i u svakom bogatstvu pune sigurnosti razumevanja u spoznaji tajne Boga Oca i Hrista. **3** U njemu su sakrivena sva blaga mudrosti i znanja. **4** To govorim zato da vas niko ne prevari primamljivim rečima.[*] **5** Jer iako sam telom odsutan, duhom sam ipak s vama, i radujem se gledajući red koji vlada među vama i vašu čvrstu veru u Hrista.

6 Dakle, kao što ste prihvatili Hrista Isusa, Gospoda, tako živite u njemu. **7** Budite ukorenjeni u njemu, izgrađujte se u njemu i utvrđujte se u veri, kako ste i poučeni. Obilujte verom i zahvaljivanjem Bogu.

8 Pazite da vas neko ne odmami filozofijom i praznom prevarom, prema ljudskoj tradiciji, na načelima ovog sveta, a ne po Hristu. **9** Jer u njemu nastava svaka punoća božanstva telesno.[*] **10** I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakom poglavarstvu i vlasti; **11** u kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenim, odbacivši telo greha mesnim obrezanjem Hristovim; **12** jer ste s njim sahranjeni krštenjem, u kome s njim i ustaste kroz veru u delotvornost Božju, koji ga je uskrsnuo iz mrtvih.

13 I vas, koji ste bili mrtvi zbog svojih prestupa i zbog neobrezanosti svoga tela, on je oživeo zajedno s njim, oprostivši vam sve prestupe, **14** i izbrisao pisani dokument koji je svojim odredbama bio protiv nas, koji nam se protivio, uklonivši ga s puta i pribivši ga na krst. **15** Svukao je vrhovne vlasti i sile, javno ih pokazavši, trijumfujući nad njima na njemu [krstu].[*]

16 Zato neka vas niko ne osuđuje zbog jela i pića, bilo kao deo praznika ili mladina ili šabata, **17** jer je to senka onoga što predstoji, tela Hristova. **18** Neka vas niko ne nipodaštava po svom sudu, u poniznosti[*] i ritualnoj službi anđelima, spekulišući onim što je video, razmećući se pretvorno u naduvenosti svog telesnog uma, **19** a ne držeći se glave, onoga od koga sve telo – snabdeveno svim što je potrebno i skladno povezano zglobovima i ligamentima – raste rastom od Boga. **20** Ako ste zajedno s Hristom umrli u odnosu na načela ovoga sveta, zašto se onda, kao da još pripadate svetu, podvrgavate propisima: **21** „Ne diraj, ne probaj, ne dotiči,“ **22** koji se odnose na ono što upotrebom propada, prema uputstvima i učenjima ljudi? – **23** koja po reči zaista imaju prividnu mudrost[*] u svojevoljnim ritualima i poniznosti i neštеđenju tela [asketizmu], ali nemaju nikakve vrednosti u potpunom obuzdavanju tela.

3 Ako ste, dakle, uskrsnuti s Hristom, tražite ono što je na nebu, gde Hristos sedi zdesna Bogu. **2** Mislite na ono što je na

[*] **2:4** Na grčkom „pitanologija“ – uverljivost govora, lažni diskurs koji druge dovodi u zabludu.

[*] **2:9** Uporedi sa Efescima 3:19.

[*] **2:15** Vidi fusnotu za Efescima 6:12. Ovde Pavle ističe da se na krstu javno pokazala prava priroda sila zla, i da je Hrist pobedio.

[*] **2:18** Reč je o lažnoj poniznosti putem ljudskih dela, verovatno nekog oblika asketizma i sl.

[*] **2:23** Pisac ovde koristi izraz koji odgovara pojmu sofizma – umeća nadmudrivanja i zavođenja kroz prikrivanje namernih logičkih grešaka.

nebu, a ne na ono što je na zemlji. **3** Jer ste umrli, i vaš je život sakriven s Hristom u Bogu. **4** Kada se pokaže Hristos, naš život, tada ćete se i vi s njim pokazati u slavi.

5 Usmrtite, dakle, ono što je zemaljsko u vašim udovima: blud, nečistotu, polnu požudu, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo. **6** Zbog toga dolazi Božji gnev na decu nepokornosti. **7** Tim ste putem i vi nekad hodili, kad ste u tome živeli. **8** Ali sada odbacite sve ovo: srdžbu, gnev, zloću, pogrdan govor, a prostačke reči neka ne izlaze iz vaših usta. **9** Ne lažite jedan drugoga. Svucite staru ličnost i njena dela, **10** i obucite novu ličnost, koja se obnavlja u spoznaji prema obličju onoga koji ju je stvorio. **11** Tu više nema ni Grka ni Judejca, ni obrezanja ni neobrezanja, ni tuđinca, ni Skita,* ni roba, ni slobodnjaka, nego je Hristos sve, i u svima.

12 Dakle, kao Božji izabranici, sveti i voljeni, obucite se u najdublju samilost, dobrotu, poniznost, blagost i dugo trpljenje. **13** Podnosite jedni druge i budite milostivi jedni drugima ako neko ima pritužbu na nekoga. Kao što je Gospod milostiv prema vama, tako budite i vi. **14** A iznad svega, obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva.

15 I neka Hristov mir vlada u vašem srcu, mir na koji ste i pozvani u jednom telu. I budite zahvalni. **16** Neka vas Hristova reč izobilno ispuni svom mudrošću. Poučavajte i podstičite se u psalmima i himnama i duhovnim pesmama, pevajući s radošću* u srcima svojim Gospodu. **17** I što god da činite rečju ili delom, sve činite u ime Gospoda Isusa, zahvaljujući kroz njega Bogu, Ocu.

18 Žene, budite poslušne svojim muževima, kao što dolikuje u Gospodu. **19** Muževi, volite svoje žene i nemojte se gneviti na njih. **20** Deco, slušajte svoje roditelje u svemu, jer je to ugodno u Gospodu. **21** Očevi, ne razdražujte svoju decu, da ne postanu malodušna. **22** Sluge, u svemu slušajte svoje zemaljske gospodare, ne samo kad vas neko gleda, kao oni koji ugađaju ljudima, nego iskrenog srca, u strahu od Gospoda. **23** Što god radite, činite to celom dušom kao Gospodu, a ne kao ljudima, **24** jer znate da ćete od Gospoda dobiti odgovarajuću nagradu – nasledstvo. Služite Gospodaru, Hristu. **25** A ko čini nepravdu, vratiće mu se ono što je nepravedno učinio, jer Bog nije pristrasan.

4 Gospodari, postupajte sa svojim slugama pravedno i pošteno, znajući da i vi imate Gospodara na nebu.

2 Ustrajte u molitvi, bdite u njoj i zahvaljujte. **3** Molite se ujedno i za nas, da Bog otvori vrata našoj poruci, kako bismo propovedali tajnu o Hristu, zbog koje i jesam u okovima, **4** da je objavim onako kako bih trebao govoriti.

5 Mudro se ponašajte prema onima koji su van [zajednice], otkupljujući vreme. **6** Neka vaša reč uvek bude ljubazna, solju začinjena, da biste znali svakome da odgovorite kako treba.

7 O tome kako sam, sve će vam ispričati Tihik, moj voljeni brat, verni sluga koji sa mnom služi Gospodu. **8** Šaljem ga k vama baš zato da znate kako smo, i da uteši vaše srce. **9** S njim šaljem i Onisima, mog vernog i voljenog brata, koji je od vas došao. Oni će vam sve ispričati o tome kako je ovde.

10 Pozdravlja vas Aristarh, moj zatvorski drug, i Marko, Barnabin rođak (za koga ste još ranije dobili upute da ga lepo primite ako dođe kod vas), **11** i Isus* zvani Just, koji su od obrezanih. Oni su moji jedini saradnici u

* **3:11** Naziv „Skit“ ovde se koristi i kao opšti naziv za ljude koji su smatrani zaostalima i necivilizovanima.
* **3:16** „Haris“ na grčkom – ono što pruža radost, zadovoljstvo, milosrdna dobrota i ljubaznost koju Bog Duhom svojim usađuje u dušu, zahvalnost, pokretačka sila za ispoljavanje hrišćanskih vrlina.
* **4:11** „Isus“ je grčka transliteracija hebrejskog imena Ješua ili Jehošua.

službi za Božje kraljevstvo koji su se pokazali
kao podrška meni. **12** Pozdravlja vas Epafras,
koji je od vas došao, sluga Hrista Isusa. On se
uvek bori za vas u svojim molitvama, da do
kraja sačuvate zrelost i da imate čvrsta uvere-
nja u pogledu svega što je Božja volja. **13** Za-
ista svedočim za njega da se veoma trudi za
vas i za one u Laodikeji i one u Hijerapolisu.

14 Pozdravlja vas Luka, voljeni lekar, i
Dimas. **15** Pozdravite braću u Laodikeji, i
Nimfu i pozvane u njenoj kući. **16** A kad se
ovo pismo pročita kod vas, neka se pročita i
u skupštini Laodikejaca, a vi pročitajte ono iz
Laodikeje. **17** I recite Arhipu: „Pazi da izvršiš
službu koju si primio u Gospodu."

18 Ja, Pavle, pišem vam ovaj pozdrav svo-
jom rukom. Mislite na moje okove. Neka bla-
godat bude s vama.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Korint
Pisanje završeno: oko 51. n. e.

PRVA POSLANICA SOLUNJANIMA

1 Pavle i Silvan i Timotej pozvanim Solunjanima, u Bogu Ocu i Gospodu Isusu Hristu: Blagodat vam i mir od Boga, našeg Oca, i Gospoda Isusa Hrista. **2** Uvek zahvaljujemo Bogu za sve vas kad vas spominjemo u svojim molitvama, **3** jer neprestano imamo na umu vaša dela vere, trud ljubavi, i istrajnost nade u našeg Gospoda Isusa Hrista, pred našim Bogom i Ocem, **4** znajući, braćo voljena, da vas je Bog izabrao, **5** jer vam dobra vest koju propovedamo nije došla samo u rečima nego i u sili i u Duhu svetom i s dubokim uverenjem. A i sami znate kakvi smo radi vas bili među vama. **6** I vi ste se ugledali na nas i na Gospoda, jer ste uprkos mnogim nevoljama prihvatili reč s radošću Duha svetoga, **7** tako da ste postali uzor svim vernicima u Makedoniji i u Ahaji.

8 I ne samo da je Gospodnja reč od vas odjeknula u Makedoniji i Ahaji nego se i vaša vera u Boga posvuda proširila, tako da mi ne treba ništa da govorimo. **9** Jer oni sami pričaju o tome kako smo došli kod vas i kako ste se od svojih idola obratili Bogu, da biste služili živom i istinitom Bogu **10** i da biste čekali da s nebesa dođe njegov Sin, Isus, koga je podigao iz mrtvih i koji nas izbavlja od gneva koji dolazi.

2 I sami znate, braćo, da naš dolazak k vama nije bio uzaludan. **2** Naprotiv, nakon što smo u Filipi, kao što znate, najpre trpeli i bili vređani, odvažili smo se u našem Bogu da vam propovedamo, uz tešku borbu, Božju dobru vest. **3** Jer naše podsticanje ne proizlazi iz zablude, niti iz nečistih pobuda, niti iz želje da nekoga prevarimo, **4** nego govorimo kao ljudi koje je Bog prosudio dostojnima da im poveri dobru vest – ne činimo to kao da ugađamo ljudima, nego Bogu, koji ispituje naša srca.

5 Jer, kao što znate, nikada se nismo poslužili laskavim rečima, niti smo išta činili iz prikrivenog lakomstva – Bog je svedok! **6** I nismo tražili slavu od ljudi – ni od vas, ni od drugih – iako smo kao Hristovi apostoli mogli da vam budemo na teretu. **7** Naprotiv, bili smo blagi prema vama, kao majka koja hrani i neguje svoju decu. **8** Tako smo, puni ljubavi prema vama, bili spremni da vam damo ne samo Božju dobru vest nego i svoje duše, jer smo vas zavoleli. **9** Jer sećate se, braćo, našeg truda i napora. Dok smo vam propovedali Božju dobru vest, radili smo noću i danju, da nikome od vas ne budemo na teretu. **10** Svedoci ste i vi i Bog kako smo se verno i pravedno i besprekorno ponašali prema vama koji verujete. **11** A dobro znate i kako smo, kao otac svoju decu, svakoga od vas podsticali i tešili i zaklinjali **12** da živite životom dostojnim Boga koji vas poziva u svoje kraljevstvo i slavu.

13 Zato mi neprestano i zahvaljujemo Bogu, jer kad ste primili Božju reč, koju ste čuli od nas, niste je prihvatili kao ljudsku reč, nego kao Božju reč, što ona zaista i jeste, koja i deluje u vama koji verujete. **14** Jer vi ste se, braćo, ugledali na Božje skupštine u Judeji koje su u Hristu Isusu, jer i vi od svojih sunarodnika trpite isto što i oni trpe od Judejaca, **15** koji su ubili i Gospoda Isusa i proroke, a nas progonili. Oni ne ugađaju Bogu, nego se protive dobrobiti svih ljudi, **16** jer nam zabranjuju da propovedamo neznabošcima kako bi

oni mogli biti spaseni. Time stalno pune meru svojih greha. Ali gnev je na njima u svršetku.

17 A mi, braćo, kad smo nakratko bili odvojeni od vas – licem, ali ne i srcem – veoma smo čeznuli za vama i na sve načine smo se trudili da vidimo vaše lice. **18** Zato smo hteli da dođemo kod vas – ja, Pavle, i prvi i drugi put – ali nas je Sotona sprečio. **19** Jer šta je naša nada ili radost ili venac kojim ćemo se ponositi pred našim Gospodom Isusom Hristom u vreme njegovog dolaska? Zar niste to vi? **20** Vi ste zaista naša slava i radost.

3 Zato smo, kad više nismo mogli da izdržimo, odlučili da ostanemo sami u Atini, **2** a Timoteja, našeg brata i Božjeg slugu koji propoveda dobru vest o Hristu, poslali smo da vas učvrsti i uteši kako bi ojačao vašu veru, **3** da se niko ne pokoleba zbog tih nevolja. Jer i sami znate da one moraju da nam se događaju. **4** Zaista, kad smo bili kod vas, unapred smo vam govorili da nas moraju zadesiti nevolje, i kao što znate, to se i dogodilo. **5** Zato kad više nisam mogao da izdržim, poslao sam ga da saznam o vašoj vernosti, jer se bojim da vas možda nije Kušač na neki način iskušao i da naš trud nije bio uzaludan.

6 A Timotej nam se upravo vratio od vas i doneo nam dobre vesti o vašoj vernosti i ljubavi, i da nas se još uvek rado sećate i da čeznete da nas vidite, koliko i mi vas. **7** Zato smo se, braćo, uz svu svoju oskudicu i nevolju utešili kad smo čuli za vašu vernost, **8** jer mi sada živimo, kad vidimo vašu nepokolebljivost u Gospodu. **9** Jer kako da zahvalimo Bogu za vas, za svu radost koju zbog vas osećamo pred svojim Bogom, **10** dok se noć i dan najusrdnije molimo da vidimo vaše lice i da upotpunimo vašu veru onim što joj nedostaje?

11 I sam naš Bog i Otac, i naš Gospod Isus Hrist neka usmere naš put prema vama. **12** A vama neka Gospod omogući da jedni prema drugima i prema svima rastete i obilujete u ljubavi, kao što i mi obilujemo u ljubavi prema vama, **13** da vam srce bude čvrsto, besprekorno u svetosti pred našim Bogom i Ocem, i da takvi dočekate dolazak našeg Gospoda Isusa Hrista sa svim njegovim svetima.

4 Na kraju, braćo, poučili smo vas kako treba da živite i da ugađate Bogu – a vi tako i živite – pa vas molimo i podstičemo u Gospodu Isusu da u tome još više napredujete. **2** Jer znate koje smo vam naloge dali kroz Gospoda Isusa.

3 Jer je Božja volja da budete sveti – da se uzdržavate od bluda, **4** da svako od vas zna da ovlada svojim telom u svetosti i časti, **5** a ne u neobuzdanoj polnoj požudi koja je svojstvena narodima koji ne poznaju Boga, **6** i da niko ne čini nažao svom bratu u njegovoj stvari, jer Gospod je popravljač svega toga, kao što smo vam već rekli i posvedočili. **7** Jer nas Bog nije pozvao na nečistotu, nego na posvećenje. **8** Prema tome, ko to odbacuje, ne odbacuje čoveka, nego Boga, onog koji daje Duh sveti u vama.

9 A o bratskoj ljubavi ne treba da vam pišemo, jer ste i sami poučeni od Boga da volite jedni druge, **10** a vi zaista i volite svu braću u celoj Makedoniji. Ali podstičemo vas, braćo, da to činite još više **11** i da se trudite da mirno živite, da se bavite svojim poslom i da radite svojim rukama, kao što smo vam naložili, **12** da biste se dolično ponašali pred onima koji su izvan zajednice pozvanih i da vam ni od koga ništa ne treba.

13 I ne želim, braćo, da budete u neznanju u pogledu onih koji su umrli,[*] da ne tugujete kao drugi, koji nemaju nadu. **14** Jer ako verujemo da je Isus umro i uskrsnuo, onda će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim. **15**

[*] **4:13** Glagol „umreti“ u stihovima 13-15 doslovno znači „zaspati.“ Vidi Jovan 11:11-14.

Jer ovo vam govorimo po Gospodnjoj reči: mi živi, koji ostanemo do dolaska Gospoda, nećemo preteći one koji su umrli, **16** jer će sam Gospod sići s neba sa zapovedničkim pozivom, s glasom arhanđela i s Božjom trubom, i mrtvi u Hristu ustaće prvi. **17** Zatim ćemo mi živi, koji ostanemo, biti zajedno s njima odneseni u oblacima da se sretnemo s Gospodom u zraku. I tako ćemo uvek biti s Gospodom. **18** Zato tešite jedni druge ovim rečima.

5 A o vremenima i razdobljima, braćo, ne treba da vam se piše. **2** Jer i sami dobro znate da Gospodnji dan dolazi baš kao lopov u noći. **3** Kad budu govorili: „Mir i sigurnost!,“ tada će ih iznenada zadesiti uništenje kao porođajni bolovi trudnicu, i neće umaći. **4** Ali vi, braćo, niste u tami, pa da vas taj dan zatekne kao lopov,[*] **5** jer vi ste svi sinovi svetlosti i sinovi dana. Mi ne pripadamo ni noći ni tami.

6 Dakle, ne spavajmo kao što ostali spavaju, nego bdimo i budimo trezveni. **7** Jer oni koji spavaju, noću spavaju i oni koji se opijaju, noću se opijaju. **8** Ali mi koji pripadamo danu, budimo trezveni i na grudi stavimo oklop vere i ljubavi i stavimo kacigu – očekivanje spasenja. **9** Jer Bog nas nije namenio na gnev, nego da steknemo spasenje kroz našeg Gospoda Isusa Hrista, **10** koji je umro za nas da bismo – bilo da bdimo ili da spavamo – živeli zajedno s njim. **11** Zato tešite jedni druge i izgrađujte jedni druge, kao što već i radite.

12 Molimo vas, braćo, poštujte one koji se trude među vama i predvode u Gospodnjem delu i opominju vas, **13** i s ljubavlju ih posebno cenite zbog njihovog rada. Budite u miru jedni s drugima. **14** A podstičemo vas, braćo, opominjite one koji neuredno žive, tešite potištene duše, pomažite slabima, budite strpljivi sa svima. **15** Pazite da niko nikome ne vraća zlo za zlo, nego se uvek trudite da činite dobro jedni drugima i svima ostalima.

16 Uvek se radujte. **17** Neprestano se molite. **18** Za sve zahvaljujte. Jer je to za vas Božja volja u Hristu Isusu. **19** Duh ne gasite. **20** Proroštva ne prezirite. **21** Sve proveravajte, držite se onoga što je [moralno] dobro. **22** Klonite se svakog zla.

23 Neka vas sam Bog mira potpuno posveti. I neka sav vaš duh[*] i duša[*] i telo budu sačuvani besprekornima do vremena dolaska našeg Gospoda Isusa Hrista. **24** Veran je onaj koji vas poziva. On će to i učiniti.

25 Braćo, molite se za nas.

26 Pozdravite svu braću svetim poljupcem.

27 Zaklinjem vas Gospodom da se ovo pismo pročita svoj svetoj braći.

28 Neka blagodat našeg Gospoda Isusa Hrista bude s vama.

[*] **5:4** Uporedi sa Luka 21:35; 2. Petrova 3:10; Otkrivenje 3:3.

[*] **5:23** „Duh“ ili „pneuma“ na grčkom odgovara hebrejskom pojmu „ruah“ i odnosi se na um, volju i osećanja osobe, na ono što nas profiliše kao ličnost.

[*] „Psiha“ na grčkom, u istom značenju kao „nefeš“ na hebrejskom jeziku. Odnosi se na središte života, osobu kao kompletno biće, uključujući emocije, želje, potrebe…

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Korint
Pisanje završeno: oko 51-52. n. e.

DRUGA POSLANICA SOLUNJANIMA

1 Pavle i Silvan i Timotej pozvanim Solu-
njanima u Bogu našem Ocu i Gospodu I-
susu Hristu:
2 Blagodat vam i mir od Boga Oca i od
Gospoda Isusa Hrista.
3 Dužni smo da uvek zahvaljujemo Bogu
za vas, braćo, kao što dolikuje, jer vaša vera
sve više raste i kod svih vas produbljuje se
međusobna ljubav. **4** Zato se među Božjim
pozvanima ponosimo vama zbog vaše istraj-
nosti i vere u svim vašim progonstvima i ne-
voljama koje podnosite. **5** Sve je to dokaz da
Bog pravedno sudi i da ćete biti smatrani
dostojnima Božjeg kraljevstva, za koje i
trpite.
6 Jer je pravedno da Bog uzvrati nevolju
onima koji vama nanose nevolju, **7** a vama,
koji trpite nevolju, da donese olakšanje, kao i
nama, kad se s neba pojavi Gospod Isus sa
svojim moćnim anđelima **8** u plamenoj vatri
i kad izvrši osvetu nad onima koji ne poznaju
Boga i koji se ne pokoravaju dobroj vesti o
našem Gospodu Isusu Hristu, **9** koji će biti o-
suđeni na večno uništenje* od lica Gospod-
njeg i od slave njegove moći, **10** kad on dođe
da se proslavi u svojim svetima, i da mu se u
taj dan dive svi koji su verovali, jer ste pove-
rovali našem svedočanstvu.
11 Zato se uvek i molimo za vas, da biste
bili uračunati vrednim poziva našeg Boga i
ispuniti svaku radost dobrote i dela vere u sili,
12 da bi se ime našeg Gospoda Isusa prosla-
vilo u vama, i vi u njemu, po blagodati našeg
Boga i Gospoda Isusa Hrista.

2 A što se tiče dolaska našeg Gospoda I-
susa Hrista i našeg sakupljanja k njemu,
molimo vas, braćo, **2** ne dajte da vas u
prosuđivanju brzo pokolebaju ili uznemire
preko duha* ili neke reči ili nekog navodno
našeg pisma, o tome da je Hristov dan blizu.
3 Ne dajte nikome da vas zavede ni na koji
način, jer taj dan neće doći dok prvo ne dođe
otpad i ne otkrije se Čovek bezakonja, sin u-
ništenja, **4** koji se protivi i uzvisuje se iznad
svega što se naziva „bog“ ili se obožava, tako
što će sesti u Božjem hramu kao bog, prika-
zujući se da je bog.* **5** Zar se ne sećate da sam
vam to govorio još dok sam bio s vama?
6 I tako sada znate šta ga zadržava, da bi
se otkrio u svoje vreme. **7** Jer se već radi tajna
bezakonja,* samo dok se ukloni onaj koji sad
zadržava. **8** Tada će se otkriti bezakonik.
Njega će Gospod Isus ubiti duhom svojih usta
i uništiti svetlošću svoga dolaska. **9** Njegova
pojava, koju Sotona omogućuje svojim delo-
vanjem,* propraćena je svakom silom i zna-
cima i lažnim čudima, **10** i svakim zavođe-
njem u nepravdi među onima koji propadaju
zato što nisu prihvatili ljubav prema istini da
bi bili spaseni. **11** I zato Bog dopušta da na
njih deluje zabluda, da bi verovali laži, **12**
kako bi svi oni bili osuđeni jer nisu verovali
istini, nego su voleli nepravdu.
13 A mi smo dužni da uvek zahvaljujemo

* **1:9** Ili „zatiranjem, anihilacijom.“ Pridev „večni“ odnosi se na poslednje doba (eon) suda (vidi fusnotu za 2. Timoteju 1:9).
* **2:2** Ili „putem lažnog nadahnuća.“
* **2:3-4** Vidi: Danilo 7:8, 25; Otkrivenje 13:5, 7, 8.
* **2:7** Vidi: Otkrivenje 17:1-6.
* **2:9** Vidi: Otkrivenje 13:2.

Bogu za vas, braćo koju Gospod voli, jer vas
je Bog, zbog vaše vere u istinu, od početka
izabrao za spasenje kroz posvećenje Duhom i
veru u istinu, **14** gde ste pozvani putem dobre
vesti koju objavljujemo, da postignete slavu
našeg Gospoda Isusa Hrista. **15** Zato, dakle,
braćo, budite nepokolebljivi i držite se preda-
nja kojima ste bili poučeni, bilo rečima bilo
našim pismom. **16** I neka sam naš Gospod I-
sus Hristos i Bog, naš Otac, koji nas je voleo
i dao nam po svojoj blagodati večnu utehu i
divnu nadu, **17** uteše vaše srce i učvrste vas u
svakom dobrom delu i reči.

3 Na kraju, braćo, molite se za nas, da se
Gospodnja reč brzo širi i da se slavi, kao
i kod vas, **2** i da budemo izbavljeni od
pokvarenih i zlih ljudi, jer nemaju svi veru. **3**
Ali Gospod je veran i on će vas učvrstiti i ču-
vati od Zloga. **4** A imamo pouzdanje u
Gospodu, da radite i da ćete i dalje raditi ono
što vam poveravamo. **5** Neka Gospod usme-
rava vaša srca u ljubavi Božjoj i u istrajnosti
za Hrista.

6 Zadužujemo vas, braćo, u ime Gospoda
Isusa Hrista, da se klonite svakog brata koji
živi neuredno, a ne po učenju koje ste primili
od nas. **7** Jer sami znate kako treba da se ugle-
date na nas, jer dok smo bili kod vas nismo
neuredno živeli, **8** niti smo ičiji hleb badava
jeli, nego smo noć i dan teško i naporno radili
da nikome od vas ne budemo na teretu. **9** Ne
zato što ne bismo imali pravo na to, nego zato
da vam poslužimo kao primer na koji treba da
se ugledate. **10** Zaista, kad smo bili s vama,
opomenuli smo vas: „Ako neko neće da radi,
neka i ne jede.“ **11** Jer čujemo da neki od vas
neuredno žive, da ništa ne rade, nego se me-
šaju u ono što ih se ne tiče. **12** Takve opomi-
njemo i umoljavamo ih u Gospodu Isusu Hri-
stu da rade u miru i da jedu hleb koji sami
zarade.

13 A vi, braćo, ne posustajte u činjenju o-
noga što je ispravno. **14** A ako neko ne po-
sluša ono što smo rekli u ovom pismu, ukorite
ga, ne družite se više s njim, da se postidi. **15**
Ali ne smatrajte ga neprijateljom, nego ga o-
pominjite kao brata.

16 I neka vam sam Gospod mira uvek i na
svaki način da mir. Neka Gospod bude sa
svima vama.

17 Ja, Pavle, pišem vam ovaj pozdrav svo-
jom rukom. To je moj znak u svakom pismu
– tako ja pišem.

18 Neka blagodat našeg Gospoda Isusa
Hrista bude sa svima vama.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Laodikeja (Frigija, Mala Azija)
Pisanje završeno: oko 64. n. e.

PRVA POSLANICA TIMOTEJU

1 Pavle – apostol Hrista Isusa po nalogu
Boga, našeg Spasitelja i Gospoda Hrista
Isusa, naše nade – **2** Timoteju, pravom
sinu u veri: Blagodat ti, milosrđe i mir od
Boga Oca, i od Hrista Isusa, našeg Gospoda.

3 Kao što sam te molio da ostaneš u Efesu
kad sam išao u Makedoniju, da trebaš obave-
zati neke da ne naučavaju drugačije učenje **4**
i da ne obraćaju pažnju na mitove i beskrajna
rodoslovlja, koji više pogoduju raspravama
negoli ekonomiji Božjoj[*] u veri. **5** A krajnji
cilj tog obavezivanja je ljubav iz čistog srca,
čiste savesti i nelicemerne vere. **6** Neki su
odstupili od toga i zastranili u isprazne razgo-
vore. **7** Hteli bi da budu učitelji zakona, a ne
razumeju ni ono što govore, ni ono na čemu
insistiraju.

8 Znamo da je Zakon dobar ako ga čovek
primenjuje kako treba, **9** svestan toga da za-
kon nije namenjen pravedniku, nego bezako-
nicima i nepokornima, bezbožnima i greš-
nima, nevernima i onima koji skrnave ono što
je sveto, ubicama očeva, majki i drugih ljudi,
10 bludnicima, muškarcima koji ležu s
muškarcima,[*] trgovcima ljudima, lažovima,
onima koji se lažno zaklinju, i svima drugima
koji čine ono što se suproti zdravom učenju
11 koje je u skladu sa slavnom dobrom vešću
blagoslovenog Boga, koja je meni poverena.

12 Zahvalan sam Hristu Isusu, našem
Gospodu, koji me osposobio, jer me je smatrao
vernim i postavio me je u službu, **13** iako sam
ranije bio hulnik, progonitelj i nasilnik. Ali u-
kazano mi je milosrđe, jer sam bio u neznanju
i činio to u neverstvu. **14** Ali je nadvladala
blagodat našeg Gospoda s verom i ljubavlju u
Hristu Isusu. **15** Ova izjava je istinita i zaslu-
žuje da se potpuno prihvati: Hristos Isus je
došao na svet da spase grešnike, od kojih sam
prvi ja. **16** A milosrđe mi je ukazano zato da
u meni prvom, Isus Hristos pokaže sve svoje
dugo trpljenje i pruži primer onima koji će
verovati u njega za večni život. **17** A Kralju
večnom,[*] neraspadljivom, nevidljivom, jedi-
nom premudrom Bogu, neka je čast i slava u
vekovima vekova. Amin.

18 Ovu ti dužnost poveravam, sine Timo-
teje, u skladu s proročanstvima koja su se od-
nosila na tebe, da oslanjajući se na njih vodiš
dobar rat, **19** čuvajući veru i čistu savest, koju
su neki odbacili i doživeli brodolom vere. **20**
Među njima su Imenej i Aleksandar, koje sam
predao Sotoni da nauče da ne smeju da hule.

2 Pre svega, dakle, podstičem da se usrdna
moljenja, molitve, molbe i zahvaljivanja
upućuju za sve ljude, **2** za kraljeve i sve
koji su na vlasti, da bismo vodili miran i tih
život u potpunoj odanosti Bogu i čestitosti. **3**
To je dobro i ugodno u očima našeg Spasite-
lja, Boga, **4** koji želi da se svi ljudi spasu i
dođu u spoznaju istine. **5** Jer jedan je Bog,[*] i

---

[*] **1:4** „Ekonomija Božja“ ima dvostruko značenje: i) božanski plan i uredbu za svet; ii) službu dodele blagodati Božje u Njegovom izabranom narodu u smislu izgradnje Božjeg doma u veri.

[*] **1:10** Na grčkom: „sodomisti.“ Vidi 1. Mojsijeva 19:4-7, kao i fusnotu za 3. Mojsijeva 18:22.

[*] **1:17** Biblija uči da je samo Bog Otac večan u apsolutnom, neograničenom smislu (vidi: 1. Tim. 6:14-16).

[*] **2:5** Uporedi sa Izl. 20:2-3; Pnz. 4:39; 6:4; 32:39; Isa. 45:5; 46:9; Mar. 12:28-34; Jvn. 17:3; Rim. 3:30; 1. Kor. 8:5-6; Gal. 3:20; Efes. 4:6; Jak. 2:19.

jedan je posrednik između Boga i ljudi, čovek, Hristos Isus, **6** koji je sebe dao kao odgovarajuću otkupninu za sve, za svedočanstvo u svoje vreme. **7** Radi tog svedočanstva ja sam postavljen za propovednika i apostola – istinu govorim u Hristu, ne lažem – za učitelja neznabožaca u veri i istini.

8 Zato želim da se muškarci mole gde god se okupljate, podižući verne ruke, bez gneva i rasprava. **9** Na sličan način i da se žene ukrašavaju skromnom odećom, dolično i umereno, a ne pletenom kosom ili zlatom ili biserima ili skupom odećom, **10** nego kako je svojstveno ženama koje ispovedaju pobožnost – sa dobrim delima.

11 Žena neka ćutke prima pouku, s potpunom poslušnošću. **12** Ženi ne dopuštam da poučava, niti da gospodari muškarcem, nego neka ćuti. **13** Jer prvo je stvoren Adam, pa onda Eva. **14** I Adam nije bio prevaren, nego je žena bila prevarena i učinila je prestup. **15** Ali žene će se spasiti rađanjem dece, ako ostanu u veri, ljubavi, posvećenosti i razboritosti.

3 Istinita je ova izjava. Ako neko želi da služi kao nadglednik,* hvale vrednu službu želi. **2** Zato nadglednik treba da bude besprekoran, da je jedne žene muž, da bude umeren u svemu, razborit, da uredno živi, da bude gostoljubiv, sposoban da poučava, **3** da nije pijanica, ni svadljivac, nego razuman, da nije ratoboran, ni pohlepan za novcem. **4** Treba da dobro upravlja svojim domom, a deca treba da mu budu poslušna i da pokazuju duboko poštovanje. **5** Jer ako neko ne zna da upravlja svojim domom, kako će se brinuti za Božju zajednicu? **6** Ne sme da bude novoobraćenik, da se ne bi uzoholio i pao pod istu osudu kao i Đavo. **7** Treba da bude na dobrom glasu i među ljudima izvan zajednice, da ne bi upao u sramotu i Đavolovu zamku.

8 Đakoni* isto tako treba da budu dostojni poštovanja, da nisu dvolični, da ne piju mnogo vina, da nisu pohlepni za nepoštenim dobitkom, **9** da se drže tajne vere u čistoj savesti. **10** I prvo ih treba iskušati, pa onda, ako im se nema šta prigovoriti, neka obavljaju službu.

11 Žene isto tako treba da budu dostojne poštovanja, da ne kleveću, nego da budu umerene i verne u svemu.

12 Đakoni neka imaju samo jednu ženu, neka dobro upravljaju decom i svojim domom. **13** Jer oni koji dobro obavljaju službu stiču dobro ime i mogu s velikom slobodom govoriti drugima o veri koja je u Hristu Isusu.

14 Iako se nadam da ću uskoro doći k tebi, ovo ti pišem **15** da znaš, ako se zadržim, kako treba da se ponašaš u Božjem domu, koji je zajednica živog Boga, stub i uporište istine.

16 I kao što je potvrđeno, velika je tajna pobožnosti: Onaj* koji se objavio u telu, opravdao se u Duhu, bio razgledan od anđela, obznanio se među narodima, verovao se u svetu, uzneo se u slavi.

4 A Duh izričito govori da će u budućim vremenima neki otpasti od vere, slušajući zavodljive duhove i nauke demonske, **2** zavedeni licemerstvom lažljivaca čija je savest otupela, **3** koji zabranjuju stupanje u brak i zahtevaju uzdržavanje od jela koja je Bog stvorio da ih sa zahvalnošću uzimaju oni koji veruju i koji dobro poznaju istinu. **4** Jer sve što je Bog stvorio dobro je i ne treba

* **3:1** Grčka reč „episkop“ znači nadglednik ili nadzornik. Poziv „episkop“ (biskup) zloupotrebljen je u kasnijim vekovima kao crkvena titula za zauzimanje svešteničke pozicije moći. Termin „episkop“ nema nikakve veze sa svešteničkim zvanjem koje podrazumeva ceremonijalnu službu i prinošenje žrtve. Vidi takođe fusnotu za 1. Petrova 2:5,9.

* **3:8** Reč „đakon“ jednostavno znači „sluga,“ i primenjuje se na one koji su se obavezali da služe skupštini (zajednici) vernih.

* **3:16** U Bibliji Kralja Džejmsa (KJV) stoji „Bog“ (Teos), što datira iz nekih rukopisa iz 8. ili 9. veka, dok u svim starim i najpouzdanijim rukopisima stoji „hos“ (onaj koji) ili „ho“ (on).

odbaciti ništa što se uzima sa zahvalnošću, **5** jer se to posvećuje Božjom rečju i molitvom koja se za to upućuje.

6 Na to ukazuj braći, pa ćeš biti dobar sluga Hrista Isusa, hranjen rečima vere i dobrim učenjem koje postojano slediš. **7** Kloni se svetovnih neprosvećenih priča svojstvenih starim ženama, a vežbaj se u pobožnosti. **8** Jer telesno vežbanje malo čemu koristi, a odanost Bogu korisna je u svakom pogledu, jer obećava život – sadašnji i budući. **9** Istinita je ova izjava i zaslužuje da se potpuno prihvati. **10** Zato marljivo radimo i podnosimo prekor, jer se uzdamo u živog Boga, koji je Spasitelj svih ljudi, posebno onih koji su verni.

11 To zadužuj i tome poučavaj. **12** Neka te niko ne potcenjuje zbog tvoje mladosti, nego budi uzor vernima u govoru, u ponašanju, u ljubavi, u duhu, u veri, u čistoti. **13** Dok ne dođem, posveti se javnom čitanju, podsticanju, poučavanju. **14** Ne zanemaruj učinak blagodati u tebi, koji ti je dat kroz proroštvo uz polaganje ruku starešinstva. **15** Razmišljaj o tome, budi u tome, da tvoj napredak svima bude očigledan. **16** Dobro pazi na sebe i na učenje. Ustraj u tome jer čineći to spašćeš i sebe i one koji te slušaju.

5 Starijeg čoveka nemoj prekorevati, nego ga savetuj kao oca, mlađe muškarce kao braću, **2** starije žene kao majke, a mlađe žene kao sestre – sa svom čestitošću.

3 Poštuj udovice koje su zaista udovice. **4** Ali ako neka udovica ima decu ili unučad, neka oni prvo nauče da delima pokazuju odanost Bogu u svom domu i da uzvraćaju svojim roditeljima i dedovima i bakama za ono što su im pružili, jer je to ugodno Bogu. **5** A žena koja je prava udovica i koja je u nemaštini uzda se u Boga i istrajava u usrdnim moljenjima i molitvama noć i dan. **6** Ali ona koja se predaje zadovoljstvima mrtva je iako živi. **7** To ih zadužuj, da budu besprekorni. **8** Zaista, ako se neko ne brine za svoje, a naročito za svoje ukućane, odrekao se vere i gori je od nevernika.

9 U spisak udovica neka se unese ona koja ima najmanje šezdeset godina, koja je bila verna mužu, **10** koja je poznata po dobrim delima: da je odgajila decu, da je bila gostoljubiva, da je prala noge svetima, da je pomagala onima u nevolji, da je predano činila sva dobra dela.

11 A mlađe udovice odbijaj, jer kad se pobune protiv Hrista, žele da se udaju, **12** pa zaslužuju osudu jer su odbacile veru koju su u početku imale. **13** A uz to se uče da budu besposlene i da skitaju po kućama, i ne samo što su besposlene nego i ogovaraju, mešaju se u tuđe stvari i govore ono što ne bi smele. **14** Zato želim da se mlađe udovice udaju, da rađaju decu, da vode domaćinstvo, da ne daju protivniku povoda da pogrdno govori o nama. **15** Neke su naime već zastranile i pošle za Sotonom. **16** Ako neki pobožan čovek ili žena u svojoj porodici ima udovice, neka im pomaže, tako da se ne opterećuje zajednica. Tada zajednica može pomagati onima koje su zaista udovice.

17 Starešine koje dobro predvode smatrajte dostojnima dvostruke časti, posebno one koji naporno rade na tome da govore i naučavaju Božju reč. **18** Jer u Pismu stoji: „Ne zavezuj usta biku koji vrši žito“[*] i: „Radnik zaslužuje svoju platu.“[*] **19** Ne prihvataj optužbu protiv starešine, osim na osnovu izjave dva ili tri svedoka. **20** One koji čine greh ukori pred svima, da i drugi imaju strah. **21** Obavezujem te pred Bogom i Gospodom Hristom Isusom i izabranim anđelima da se toga držiš i da ne donosiš zaključke unapred i da ništa ne činiš iz pristrasnosti.

22 Ni na koga ne polaži ruke prebrzo i ne učestvuj u gresima drugih. Čuvaj sebe čestitim.

23 Ne pij samo vodu, već uzimaj pomalo

[*] **5:18** Vidi: 5. Mojsijeva 25:4.

[*] **5:18** Vidi: 5. Mojsijeva 24:14.

mladog vina radi želuca i svojih čestih bolesti.

24 Gresi nekih ljudi su očigledni i prethode im na sudu, dok kod drugih ostaju za njima. **25** Tako su i dobra dela očigledna svima, a ona koja to nisu ne mogu se sakriti.

6 Svi koji su pod jarmom, robovi, neka svoje gospodare smatraju dostojnima svake časti, da se ne huli na Božje ime i učenje. **2** A oni kojima su gospodari pobožni, neka ih ne poštuju manje zato što su braća. Naprotiv, neka im još bolje služe, jer oni koji imaju korist od njihove dobre službe jesu pobožni ljudi i voljena braća. Ovome poučavaj i na to podstiči. **3** Ako neko naučava drugačiju nauku i ne pristupa sa zdravim rečima, onima našeg Gospoda Isusa Hrista, niti s učenjem koje je u skladu sa pobožnošću, **4** taj je ponosan i ne razume ništa, nego boluje od zapitkivanja i prepirki oko reči. To dovodi do zavisti, svađe, pogrdnog govora, zlonamernog sumnjičenja, **5** žučnih prepirki o sitnicama u koje se upuštaju ljudi pokvarenog uma, u kojima nema istine i koji smatraju da je pobožnost izvor dobitka: takvih se kloni. **6** Pobožnost sa zadovoljstvom je, pak, veliki kapital. **7** Jer ništa nismo doneli na svet, pa ne možemo ništa ni odneti s njega. **8** Dakle, kad imamo hranu, odeću i zaklon, budimo zadovoljni time. **9** Oni koji nameravaju da se obogate upadaju u iskušenje i zamku i u mnoge nerazumne i štetne želje, koje guraju ljude u uništenje i propast. **10** Jer je ljubav prema novcu koren svakog zla i zbog nje su neki odlutali od vere i naneli sebi mnoge patnje.

11 A ti, Božji čoveče, beži od toga. Teži za pravednošću, odanošću Bogu, verom, ljubavlju, istrajnošću, blagošću. **12** Bori se u dobroj borbi vere, drži se večnog života na koji si pozvan, za šta si dao dobro svedočanstvo pred mnogim svedocima.

13 Obavezujem te pred Bogom, koji svemu daje život, i pred Hristom Isusom, koji je dao dobro svedočanstvo pred Pontijem Pilatom: **14** drži se tog nauka bez mrlje i besprekorno dok se ne pojavi naš Gospod Isus Hristos, **15** koga će u svoje vreme pokazati blagosloveni i jedini Silni Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima, **16** jedini koji ima besmrtnost, koji prebiva u nedostupnoj svetlosti, koga niko od ljudi nije video niti ga može videti. Njemu neka je čast i vlast večna. Amin.

17 One koji su u sadašnjem dobu bogati opominji da ne budu uobraženi i da se ne uzdaju u nesigurno bogatstvo, nego u Boga, koji nam bogato daje sve da u tome uživamo. **18** Napominji ih da čine dobro, da se bogate dobrim delima, da budu darežljivi, spremni da s drugima dele ono što imaju. **19** Time će skupljati ono blago koje je dobar temelj za budućnost, kako bi zadobili večni život.

20 Timoteje, čuvaj što ti je povereno, i kloni se svetovnog ispraznog brbljanja i protivrečnog nazovi znanja, **21** koje su neki ispovedali pa su odstupili od vere.

Neka blagodat bude s tobom.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Rim
Pisanje završeno: oko 66. n. e.

DRUGA POSLANICA TIMOTEJU

1 Pavle – Božjom voljom apostol Hrista I-
susa, po obećanju života u Hristu Isusu –
2 Timoteju, voljenom sinu: Blagodat ti,
milosrđe i mir od Boga Oca i Hrista Isusa, na-
šeg Gospoda.
3 Zahvaljujem za tebe Bogu, kome su slu-
žili moji praočevi, a kome i ja služim čiste sa-
vesti, i uvek te se sećam u svojim usrdnim
molitvama. Noć i dan **4** čeznem da te vidim,
sećajući se tvojih suza, da bih se ispunio ra-
došću. **5** Sećam se tvoje nelicemerne vere,
vere koju je najpre imala tvoja baka Loida i
tvoja majka Evnikija, a koju, uveren sam, i-
maš i ti. **6** Zato te podsećam da rasplamsaš
Božji dar koji si primio kad sam položio ruke
na tebe. **7** Jer Bog nam nije dao duh straha,
već snage, ljubavi i razboritosti. **8** Zato nemoj
da se stidiš svedočanstva o našem Gospodu,
niti mene, koji sam u zatvoru zbog njega,
nego budi spreman da i ti trpiš zlo za dobru
vest, oslanjajući se na Božju snagu.
9 On nas je spasao i pozvao nas svetim po-
zivom, ne zbog naših dela, već zbog svoje na-
mere i blagodati, koja nam je pre merljivih
vremena* data u Hristu Isusu, **10** a pokazala
se sada kad se pojavio naš Spasitelj, Hristos
Isus, koji je ukinuo smrt, a obasjao život i
neraspadljivost posredstvom dobre vesti, **11**
za koju sam ja postavljen kao propovednik i
apostol i učitelj neznabožaca.
12 Zbog toga i trpim sve ovo, ali se ne sti-
dim, jer znam onoga kome verujem i uveren
sam da on može čuvati ono što sam mu pove-
rio do onog dana. **13** Neka ti uzor budu
zdrave reči koje si čuo od mene u veri i lju-
bavi, koje su u Hristu Isusu. **14** Ovo blago
koje ti je povereno čuvaj kroz Duha svetog
koji prebiva u nama.
15 Znaš da su se svi u Aziji odvratili od
mene – među njima i Figel i Ermogen. **16**
Neka Gospod ukaže milosrđe Onisiforovom
domu, jer me je često jačao i nije se stideo
mojih okova. **17** Naprotiv, kad je bio u Rimu,
brižljivo me je tražio i našao. **18** Neka mu
Gospod ukaže milosrđe u onaj dan. A ti dobro
znaš koje je sve službe obavljao u Efesu.

2 A ti, sine moj, jačaj u blagodati koja je u
Hristu Isusu. **2** Ono što si čuo od mene i
što su potvrdili mnogi svedoci poveri
vernim ljudima, koji će zatim biti osposob-
ljeni da poučavaju druge. **3** Kao dobar vojnik
Hrista Isusa i ti budi spreman da trpiš zlo. **4**
Nijedan vojnik se ne upušta u poslove

* **1:9** Eoni i eonska vremena su najduži vremenski periodi koji se pominju u Svetom Pismu. Iako njihovo trajanje vremenski nije definisano, određuju ih prelomni događaji koji se tiču ovog sveta i Plana spasenja. Ovaj termin, koji se javlja 199 puta u Novom Savezu, *nikada* ne izražava *beskonačnost* (bez početka i kraja), izuzev kad se odnosi na Božje postojanje (1. Tim. 1:17).
Eoni imaju svoj početak (Jev. 1:2; 1. Kor. 2:7; 2. Tim. 1:9), kraj (Jev. 9:26; 1. Kor. 10:11; Mat. 24:3), prošlost (Kol. 1:26), sadašnjost (Luka 20:34) i budućnost (Efes. 2:7). Međutim, svrha ili namera eona je večna (Efes. 3:8-11; 1:9-11; Fil. 2:9-11; Kol. 1:15-21). Dakle, eone je stvorio Bog (Jev. 1:2) i podesio ih (Jev. 11:3) za ispunjavanje svoje namere. Po završetku eona, Isus Hrist će učiniti kraj grehu (Jev. 9:26) i ukinuti smrt (1. Kor. 15:22-26), kada će sve biti podređeno Bogu i On će biti u svemu (1. Kor. 15:27-28).
U ovom prevodu, zavisno od smisla, korišćene su reči „doba,“ „vek,“ uključujući i prideve „budući“ i „večni“ (trajni).

svakodnevnog života, jer želi da ugodi onome koji ga je uzeo za vojnika. **5** I kad se neko takmiči u igrama, ne dobija venac ako se nije takmičio po pravilima. **6** Ratar koji naporno radi treba prvi da uživa u plodovima. **7** Razmišljaj o ovome što govorim, da bi ti Gospod dao razumevanje u svemu.

8 Ne zaboravi da je Isus Hristos uskrsnut iz mrtvih i da je bio od Davidovog potomstva – to je dobra vest koju propovedam. **9** Zbog nje trpim zlo tako da sam čak dospeo u okove, kao neki zločinac. Ali Božja reč nije okovana. **10** Zato sve podnosim radi izabranih, da i oni dobiju spasenje u Hristu Isusu i večnu slavu. **11** Istinite su ove reči: Ako s njim umremo, s njim ćemo i živeti. **12** Ako istrajemo, s njim ćemo i vladati. Ako ga se odreknemo, i on će se odreći nas. **13** Ako budemo neverni, on ostaje veran, jer ne može da se odrekne samog sebe.

14 Podsećaj druge na to, zaklinjući ih pred Bogom, da se ne prepiru oko reči, jer to ničemu ne koristi, nego je na propast onima koji slušaju. **15** Budi marljiv da se pokažeš pošten pred Bogom, kao radnik koji nema čega da se stidi, koji se ispravno služi rečju istine. **16** Kloni se svetovnih i ispraznih besmislica, jer će takvi sve više tonuti u bezbožnost **17** i njihova reč će se širiti kao gangrena. Među njima su Imenej i Filit. **18** Ti ljudi su odstupili od istine, govoreći da je uskrsenje već bilo, pa nekima potkopavaju veru. **19** Ali Božji čvrsti temelj nepomično stoji i na njemu je ovaj pečat: „Gospod poznaje one koji su njegovi“* i: „Svi koji prizivaju Gospodnje ime neka se odreknu nepravednosti.“*

20 U velikom domu nema samo zlatnih i srebrnih posuda, nego i drvenih i zemljanih. Jedne su za časnu upotrebu, a druge za nečasnu. **21** Zato ako se neko drži podalje od ovih koje su za nečasnu upotrebu, biće posuda za časnu upotrebu, posvećena, korisna svom vlasniku, spremna za svako dobro delo. **22** Zato, beži od mladalačkih želja, a teži za pravednošću, verom, ljubavlju, mirom, zajedno sa onima koji iz čistog srca prizivaju Gospoda.

23 Kloni se ludih i besmislenih zapitkivanja, znajući da iz njih proizlaze svađe. **24** A Gospodnji sluga ne sme da se svađa, nego treba da bude blag prema svima, sposoban da poučava, da se obuzdava kad trpi zlo, **25** da s blagošću poučava one koji su buntovni, ne bi li im Bog dao pokajanje da spoznaju istinu **26** i da se urazume i izvuku iz Đavolove zamke, u koju ih je on žive uhvatio da vrše njegovu volju.

3 A ovo znaj: u poslednjim danima nastaće naročito teška vremena. **2** Jer ljudi će biti sebični, pohlepni za novcem, umišljeni, oholi, hulnici, neposlušni roditeljima, nezahvalni, neverni, **3** bezosećajni prema drugima, mirolomci, klevetnici, neobuzdani, okrutni, prezrivi prema dobroti, **4** izdajnici, tvrdoglavi, ponosni, koji više vole užitke nego Boga, **5** i imaju formu pobožnosti, ali se odriču njene sile. Takvih se kloni. **6** Jer od njih dolaze oni koji se lukavo uvlače u kuće i zarobljuju slabe žene opterećene gresima, vođene raznim željama, **7** koje uvek uče, ali nikako ne dolaze u spoznaju istine.

8 I na način na koji su se Janes i Jambres* suprotstavljali Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi pokvarenog uma, odbačeni od vere.* **9** Ali neće više napredovati, jer će njihova ludost biti očigledna svima, kao što je bila očigledna i ludost one dvojice. **10** A ti si potpuno sledio moje učenje, način života, nameru, veru, trpljenje, ljubav, istrajnost, **11** moja progonstva, patnje, ono što mi se dogodilo u Antiohiji, u Ikoniji, u Listri, progonstva

* **2:19** Vidi: Nahum 1:7.
* **2:19** Sefanija 3:13.
* **3:8** Imena zapisana u rabinskoj tradiciji, koja se odnose na egipatske vračare u vreme Mojsija. Vidi 2. Mojsijeva 7:11; 8:18.
* **3:8** Ili: „koji ne mogu proći probu vere zbog vlastite patvorenosti.“

kakva sam podneo. Ali Gospod me je iz svega
izbavio. **12** A svi koji hoće da žive pobožno
u Hristu Isusu, biće progonjeni. **13** A zli ljudi
i prevaranti će napredovati naviše, varajući i
sami budući prevareni.

14 Ali ti ostani u onome što si naučio i u
šta si se uverio, budući da znaš ko te je svemu
tome poučio **15** i da od ranog detinjstva poz-
naješ svete spise koji te mogu učiniti mudrim
na spasenje kroz veru koja je u Hristu Isusu.
16 Sve je Pismo nadahnuto od Boga i korisno
za poučavanje, za ukoravanje, za popravlja-
nje, za vaspitavanje u pravednosti, **17** da čo-
vek Božji bude savršen, potpuno opremljen
za svako dobro delo.

4 Obavezujem te stoga pred Bogom i
Gospodom Isusom Hristom, koji će suditi
živima i mrtvima o dolasku njegovom i
kraljevstvu njegovom: **2** propovedaj reč; budi
pripravan u povoljno vreme i u teško vreme –
objasni, ukori, opomeni, sa svom strpljivošću
i poučavanjem. **3** Jer će doći vreme kad ljudi
neće podnositi zdravo učenje, nego će po sop-
stvenim željama nakupiti sebi učitelje koji će
im govoriti ono što godi njihovim ušima. **4** I
odvratiće uši od istine, a okrenuće se izmiš-
ljenim pričama. **5** A ti budi trezven u svemu,
trpi zlo, propovedaj dobru vest, potpuno
izvrši svoju službu.

6 Jer se ja već izlivam kao žrtva levanica i
približilo se vreme mog oslobođenja. **7**
Dobro sam se borio, trku sam do kraja istrčao,
veru sam sačuvao. **8** Od sada se za mene čuva
venac pravednosti, kojim će me Gospod, pra-
vedni sudija, nagraditi u onaj dan – i ne samo
mene nego i sve koji željno čekaju da se on
pojavi.

9 Učini sve što možeš da što pre dođeš kod
mene. **10** Jer me je Dimas ostavio zato što je
zavoleo sadašnje doba i otišao je u Solun.
Kriskent je otišao u Galatiju, a Tit u Dalma-
ciju. **11** Samo je Luka sa mnom. Uzmi Marka
i dovedi ga sa sobom, jer mi je koristan za
službu. **12** A Tihika sam poslao u Efes. **13**
Kad pođeš, ponesi ogrtač koji sam ostavio u
Troadi kod Karpa, i svitke, a naročito perga-
mente.

14 Aleksandar kovač naneo mi je mnogo
zla. Gospod će mu platiti prema njegovim de-
lima. **15** I ti ga se čuvaj, jer se žestoko pro-
tivio našim rečima.

16 Prilikom moje prve odbrane niko nije
došao da mi pruži podršku, nego su me svi
ostavili – neka im se to ne uračuna u krivicu
– **17** ali je Gospod stajao uz mene i ojačao me,
da bi se preko mene potpuno izvršilo propo-
vedanje dobre vesti i da bi je čuli svi narodi.
I bio sam izbavljen iz lavljih čeljusti. **18**
Gospod će me izbaviti od svakog zla i spašće
me za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu neka
je slava u vekovima vekova. Amin.

19 Pozdravi Prisku i Akilu i Onisiforov
dom.

20 Erast je ostao u Korintu, a Trofima sam
ostavio bolesnog u Miletu. **21** Učini sve što
možeš da dođeš pre zime.

Pozdravljaju te Eubul, Pud, Lin, Klaudija
i sva braća.

22 Neka Gospod Isus Hrist bude s tvojim
duhom. Neka njegova blagodat bude s vama.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Makedonija
Pisanje završeno: oko 65. n. e.

TITU POSLANICA

1 Pavle – Božji sluga i apostol Isusa Hrista – prema veri izabranika Božjih i spoznaji istine u skladu sa pobožnošću, **2** u nadi života večnog, što ga je nelažni Bog obećao pre merljivih vremena,[*] **3** a u svoje vreme je objavio svoju reč propovedanjem, koje je meni povereno po nalogu našeg Spasitelja Boga. **4** Titu, pravom sinu po zajedničkoj veri:

Blagodat ti, milost i mir od Boga, Oca, i od Gospoda Hrista Isusa, našeg Spasitelja.

5 Ostavio sam te na Kritu da ispraviš ono što je manjkavo i da imenuješ starešine po gradovima, kao što sam te uputio. **6** Starešina mora da bude čovek kome se nema šta prigovoriti, da je jedne žene muž, kome su deca pobožna i koja se ne mogu optužiti da su raspuštena ili nepokorna. **7** Jer nadglednik,[*] kao Božji nastojnik, mora da bude čovek kome se nema šta prigovoriti, koji nije samovoljan, ni sklon gnevu, ni pijanica, ni svadljivac, ni pohlepan za nepoštenim dobitkom, **8** već gostoljubiv, ljubitelj dobrote, razborit, pravedan, veran, koji je u stanju da se savlada, **9** koji podržava verodostojnu reč nauka, da bi mogao podstaći druge služeći se zdravim učenjem i razotkriti one koji protivreče.

10 Jer ima mnogo nepokornih, onih koji govore beskorisne reči i onih koji obmanjuju um, naročito onih koji se drže obrezanja. **11** Njima treba zatvoriti usta, jer upravo oni potkopavaju veru čitavih porodica učeći ono što ne bi trebalo radi nepoštenog dobitka. **12** Jedan od njih, baš njihov prorok,[*] rekao je: „Krićani su uvek lažovi, opake zveri, besposlene izelice."

13 Ovo svedočanstvo je istinito. Iz tog razloga ih strogo razobličavaj, da budu zdravi u veri **14** i da ne prihvataju judejske mitove i upute od ljudi koji se odvraćaju od istine. **15** Čistima je sve čisto, a ukaljanima i bezvernima ništa nije čisto, nego su im uprljani i um i savest. **16** Oni tvrde da poznaju Boga, ali ga se odriču svojim delima, jer su mrski i neposlušni i nesposobni za bilo kakvo dobro delo.

2 A ti govori ono što priliči zdravom učenju. **2** Stariji muškarci neka budu umereni u svemu, dostojni poštovanja, mudri, zdravi u veri, ljubavi i istrajnosti. **3** Isto tako, starije žene neka se ponašaju bogobojazno, da ne kleveću, niti da robuju mnogom vinu, nego da poučavaju druge dobru, **4** kako bi mogle učiti mlađe žene da vole svoje muževe, da vole svoju decu, **5** da budu mudre, čestite, uzorne domaćice, dobre, poslušne svojim muževima, kako se o Božjoj reči ne bi pogrdno govorilo.

6 Isto tako, mlađe muškarce podstiči da budu mudri, **7** a u svemu i sam budi uzor u vršenju dobrih dela. U poučavanju pokaži neiskvarenost, ozbiljnost, **8** zdrav govor kome se nema šta prigovoriti, tako da se protivnik postidi jer nema ništa zlo da kaže o nama. **9** Robovi neka u svemu budu poslušni svojim

[*] **1:7** To jest, pre uspostavljenog sistema merenja vremena za nas na Zemlji (ref. Postanje 1:14, 18). Pojam „večnosti" u Svetom Pismu nikada ne izražava „bezvremenost".

[*] **1:7** Vidi fusnotu za 1. Timoteju 3:1.

[*] **1:12** Epimenid, kritski pesnik iz 6. veka pre n.e.

gospodarima i neka im služe. Neka im ne pro-
tivreče, **10** neka ih ne potkradaju, nego neka
u svemu pokazuju dobru vernost, kako bi u
svemu krasili učenje Boga našeg Spasitelja.

11 Jer se pokazala Božja blagodat koja do-
nosi spasenje svim ljudima. **12** Poučila nas je
da se odreknemo bezbožnosti i svetskih želja
i da razborito, pravedno i odano Bogu živimo
usred ovog sadašnjeg doba, **13** dok čekamo
ostvarenje te divne nade i pojavljivanje slave
velikog Boga i Spasitelja našeg, Isusa Hrista,[*]
14 koji je sebe dao za nas da bi nas izbavio od
svakog bezakonja i očistio sebi narod koji je
izabrao, revan za dobra dela.

15 To govori, opominji i ukoravaj sa sva-
kim autoritativnim nalogom. Neka te niko ne
omalovažava.

3 Podsećaj ih da budu poslušni i pokorni
vlastima i vladarima, da budu spremni na
svako dobro delo, **2** da ni o kome ne go-
vore loše, da ne budu ratoborni, nego da budu
razumni, da budu sasvim blagi prema svim
ljudima. **3** Jer i mi smo nekad bili bezumni,
nepokorni, zavedeni, robovi raznih želja i u-
žitaka, živeli smo u zlu i zavisti, bili smo
mrski, mrzeli smo jedni druge.

4 Ali kad je naš Spasitelj, Bog, pokazao
svoju dobrotu i ljubav prema čoveku, **5** spa-
sao nas je – ne zbog pravednih dela koja smo
mi učinili, nego po svom milosrđu – kupa-
njem preporođenja i obnovom Duha svetog.
6 Taj Duh se obilno izlio na nas kroz Isusa
Hrista, našeg Spasitelja, **7** da bismo, oprav-
dani njegovom blagodaću, postali naslednici
večnog života koji očekujemo.

8 Istinito je to što je rečeno i želim da to
postojano zastupaš, kako bi se oni koji su po-
verovali u Boga usredsredili na vršenje
dobrih dela. To je dobro i korisno za ljude.

9 Izbegavaj bezumna zapitkivanja i istra-
živanje rodoslovlja, svađe i sukobe oko Za-
kona, jer je to beskorisno i isprazno. **10**
Čoveka jeretika kloni se nakon prve i druge
opomene, **11** znajući da je takav zastranio i da
greši, i da je tako sam sebe osudio.

12 Kad ti pošaljem Artemu ili Tihika, gle-
daj da svakako dođeš kod mene u Nikopolis,
jer sam odlučio da tamo prezimim. **13** Zinu,
poznavaoca Zakona, i Apola brižljivo opremi
za put kako im ništa ne bi nedostajalo. **14** A i
naši ljudi neka se uče da čine dobra dela kad
se pojavi preka potreba, da ne budu bez
ploda.

15 Pozdravljaju te svi koji su sa mnom.
Pozdravi one koji nas vole u veri.

Neka blagodat bude sa svima vama.

[*] **2:13** Uporedi sa Matej 16:27.

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Rim
Pisanje završeno: oko 62. n. e.

FILIMONU POSLANICA

1 Pavle, zatvorenik zbog Hrista Isusa, i naš brat Timotej, Filimonu,[*] našem voljenom bratu i saradniku, **2** i našoj sestri Apiji, i našem saborcu Arhipu i pozvanima u tvojoj kući:

3 Blagodat[*] vam i mir od Boga, našeg Oca, i Gospoda Isusa Hrista.

4 Uvek zahvaljujem svom Bogu kada te spominjem u molitvama **5** (jer slušam o tvojoj ljubavi prema Gospodu Isusu i prema svima svetima, i o tvojoj veri). **6** Neka zajednica tvoje vere postane dejstvena spoznajom svakog dobra koje je u tebi, u Hristu Isusu. **7** Veoma si me obradovao i utešio svojom ljubavlju, jer si ti, brate, okrepio srca svetih.

8 Zato, iako imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovedim da učiniš ono što je ispravno, **9** ja te radije molim pozivajući se na tvoju ljubav, takav kakav jesam, Pavle, čovek u godinama, a sada i zatvorenik zbog Hrista Isusa, **10** molim te za svoje dete, Onisima,[*] koje rodih u okovima **11** i koji ti je ranije bio beskoristan, ali sada je koristan i tebi i meni, **12** koga ti šaljem nazad, a ti ga primi kao moju utrobu.

13 Voleo bih da ga zadržim za sebe da mi umesto tebe služi u okovima koje nosim zbog dobre vesti. **14** Ali ništa nisam hteo da učinim bez tvog pristanka, jer ne želim da to dobro delo učiniš prisilno, već dobrovoljno. **15** Možda se baš zato nakratko odvojio od tebe da ga doveka dobiješ nazad, **16** ali ne više kao slugu, nego kao više od sluge, kao voljenog brata. Meni je posebno drag, a koliko će tek tebi biti, jer ti je i sluga i brat u Gospodu. **17** Zato, ako me smatraš prijateljom, lepo ga primi, kao što bi mene primio. **18** A ako ti je išta skrivio ili ti išta duguje, stavi to na moj račun. **19** Ja, Pavle, pišem svojom rukom: ja ću to platiti. A ne moram ni da spominjem da mi i samog sebe duguješ. **20** Da, brate, budi mi koristan u Gospodu: okrepi moje srce u Hristu. **21** Uzdajući se u to da ćeš mi udovoljiti, pišem ti, uveren da ćeš učiniti i više od ovoga što te molim. **22** A osim toga, pripremi mi smeštaj, jer očekujem da ću kroz vaše molitve biti milostivo predat vama.

23 Pozdravlja te Epafras, moj zatvorski drug u Hristu Isusu, **24** kao i Marko, Aristarh, Dimas i Luka, moji saradnici.

25 Neka blagodat Gospoda Isusa Hrista bude s vašim duhom.

[*] **1:1** „Filimon“ na starogrčkom jeziku znači „voljeni“ ili „dragi“ (Dragan).
[*] **1:3** „Blagodat“ je nezasluživa Božja milost i dobrota.
[*] **1:10** „Onisim“ znači „koristan.“

Pisac: Pavle
Mesto pisanja: Rim
Pisanje završeno: oko 63. n. e.

JEVREJIMA POSLANICA

1 Bog, koji je u prošlosti mnogo puta i na
mnogo načina govorio našim praočevima
preko svojih proroka, **2** u ovim posled-
njim danima obratio se nama preko Sina,
koga je postavio za naslednika svega i kroz
koga i eone stvori. **3** Koji budući sjajnost
slave i jasno obličje bića Njegovog, i noseći
sve u reči sile svoje, učinivši sobom očišćenje
greha naših, sede s desne strane prestola veli-
čanstva na visini, **4** i postao je toliko veći od
anđela koliko je ime koje je nasledio uzviše-
nije od njihovog imena.[*]

5 Jer kome je od anđela ikada rekao: „Ti
si moj sin, ja te danas rodih?“[*] I još: „Ja ću
biti njegov otac, a on će biti moj sin?“[*] **6** I
opet kad uvodi Prvorođenog u svet kaže:
„Neka mu se poklone svi anđeli Božji.“[*]

7 Za anđele kaže: „Svoje anđele čini du-
hovima, a svoje sluge plamenom ognjenim.“[*]
8 A za Sina kaže: „Tvoj je presto, Bože, u vek
veka[*] i žezlo tvog kraljevstva žezlo je čestito-
sti. **9** Voleo si pravednost i mrzeo bezakonje.
Zato te je Bog, tvoj Bog, pomazao uljem ra-
dosti više nego drugove tvoje.“[*] **10** I još: „Ti
si, Gospode, u početku položio temelje zemlji
i nebesa su delo ruku tvojih. **11** Oni će propa-
sti, a ti ćeš ostati. I kao haljina sve će to osta-
riti **12** i ti ćeš ih smotati kao ogrtač, kao ha-
ljinu, i biće zamenjeni. A ti si uvek isti, i go-
dinama tvojim nema kraja.“[*]

13 I za koga je od anđela ikada rekao:
„Sedi meni s desne strane, dok ne položim ne-
prijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim?“[*]
14 Zar nisu svi oni službeni duhovi određeni
da služe zbog onih koji će naslediti spasenje?

2 Zato je neophodno da obratimo posebnu
pažnju na ono što smo čuli, da ne bu-
demo odvučeni od vere. **2** Jer ako je reč
izgovorena preko anđela bila čvrsta, pa su
svaki prestup i svaka neposlušnost bili pra-
vično kažnjeni, **3** kako ćemo mi umaći ako
zanemarimo tako veliko spasenje koje je po-
čeo da propoveda naš Gospod i koje su nam
potvrdili oni koji su ga čuli kako govori, **4** a
za koje je i Bog posvedočio čudima, znako-
vima, raznim moćnim delima i deljenjem
Duha svetog po svojoj volji?

5 Jer nije anđelima pokorio budući svet o
kome govorimo. **6** A neko je negde posvedo-
čio: „Šta je čovek da na njega misliš, ili sin
čovečiji da se za njega brineš? **7** Učinio si ga
malo manjim od anđela, slavom i čašću si ga
krunisao i postavio si ga nad delima ruku svo-
jih. **8** Sve si pokorio pod njegove noge.“[*]
Time što mu je sve pokorio, nije ostavio ništa
što mu nije pokoreno. A sada još ne vidimo
da mu je sve pokoreno, **9** ali vidimo Isusa,
koji je bio učinjen malo manjim od anđela,
krunisanog slavom i čašću jer je pretrpeo
smrt, da bi time po Božjoj blagodati okusio
smrt za svakoga.

---

[*] **1:4** Uporedi sa Izlazak 23:20-21; Isaija 9:6; Jeremija 23:5-6; Jovan 17:11-12.
[*] **1:5** Vidi: Psalam 2:7.
[*] **1:5** Vidi: 2. Samuelova 7:14.
[*] **1:6** Vidi: Psalam 97:7.
[*] **1:7** Vidi: Psalam 104:4.
[*] **1:8** Uporedi sa Efescima 3:21. Za razumevanje eona vidi fusnotu za 2. Timoteju 1:9.
[*] **1:9** Vidi: Psalam 45:6-7.
[*] **1:12** Vidi: Psalam 102:25-27.
[*] **1:13** Vidi: Psalam 110:1.
[*] **2:8** Vidi: Psalam 8:4.

10 Jer je dolikovalo onome radi koga je sve i kroz koga je sve, da dovodeći mnoge sinove u slavu putem patnji učini savršenim Začetnika njihovog spasenja. **11** Jer i onaj koji posvećuje i oni koje on posvećuje – svi su od istog oca. Zato se on ne stidi da ih zove braćom, **12** kad kaže: „Objaviću ime tvoje braći svojoj, usred okupljenog mnoštva pesmom ću te hvaliti.“* **13** I još: „Ja ću se u njega uzdati.“* I još: „Evo, ja i deca koju mi je Gospod dao.“*

14 A pošto su ta deca sudionici tela i krvi, tako i on sam uze udela u tome, da kroz smrt uništi onoga koji ima vladavinu smrti, to jest Đavola, **15** i da oslobodi sve koji su zbog straha od smrti ceo život bili podložni ropstvu. **16** Jer on ne uze na sebe prirodu anđela, već uze na sebe seme Abramovo. **17** Zato je u svemu morao da postane poput svoje braće, da bude milosrdan i veran kao prvosveštenik u Božjoj službi, kako bi prineo žrtvu pomirenja za grehe naroda. **18** A u onome što je i sam trpeo kad je bio iskušavan, on može priteći u pomoć onima koji su u kušnjama.

3 Zato, braćo sveta, učesnici u nebeskom pozivu, pažljivo razmotrite onoga koga priznajemo za apostola i prvosveštenika – Hrista Isusa. **2** On je bio veran onome koji ga je postavio u tu službu, kao što je i Mojsije bio u celom njegovom domu. **3** Jer Isus je dostojan veće slave od Mojsija, kao što veću čast od doma ima onaj ko ga je sagradio. **4** Jer svaki dom je neko sagradio, a onaj ko je sve sagradio jeste Bog. **5** I Mojsije je, istina, bio veran kao služitelj u celom domu Njegovom, za svedočanstvo onome što je trebalo da se objavi kasnije, **6** a i Hristos kao Sin nad Njegovim domom – čiji dom smo mi ako do kraja sačuvamo smelost i slavu iščekivanja koje imamo.

7 Zato, kao što Duh sveti kaže: „Danas, ako čujete njegov glas, **8** nemojte da vam srce otvrdne u ogorčenju kao u dan iskušavanja u pustinji,* **9** kad su me iskušavali, a gledali su moja dela četrdeset godina. **10** Zato sam se na taj naraštaj rasrdio i rekao sam: ‘Uvek zastranjuju u srcima svojim i puteve moje nisu spoznali.’ **11** Zato sam se zakleo u svom gnevu: ‘Neće ući u moj počinak.’“*

12 Pazite, braćo, da se kako u nekom od vas ne nađe zlo srce neverstva, u odstupanju od Boga živoga. **13** Nego podstičite jedni druge svaki dan, dok još traje to „danas,“ da ne bi neko od vas otvrdnuo zbog zavodljivosti greha. **14** Jer udeo u Hristu imaćemo samo ako pouzdanje koje smo imali u početku sačuvamo do kraja, **15** sve dok se govori: „Danas, ako slušate njegov glas, nemojte da vam srce otvrdne kao u dan ogorčenja.“*

16 Jer neki kad su to čuli, postali su ogorčeni, ali ne svi koji su izašli iz Egipta sa Mojsijem. **17** A koga je On mrzeo četrdeset godina? Zar ne one koji su sagrešili, čija su mrtva tela popadala u pustinji? **18** A kome se zakleo da neće ući u njegov počinak ako ne onima koji su bili neposlušni?* **19** Vidimo, dakle, da nisu mogli ući zbog neverstva.

4 Dakle, budući da ostaje obećanje o ulasku u njegov počinak, pazite da se za nekoga od vas ne utvrdi da u tome nije uspeo. **2** Jer nama je objavljena dobra vest kao i njima, ali reč koju su čuli njima nije koristila, jer nisu bili verom ujedinjeni s onima koji su poslušali. **3** A mi koji verovasmo ulazimo u počinak, jer je rekao: „Zato sam se zakleo u gnevu svom: ‘Neće ući u moj počinak,’“* iako su njegova dela dovršena od postanka sveta. **4** Jer je na jednom mestu o sedmom danu ovako rekao: „I Bog je sedmog

* **2:12** Vidi: Psalam 22:22.
* **2:13** Vidi: Isaija 12:2.
* **2:13** Vidi: Isaija 8:18.
* **3:8** Vidi: 4. Mojsijeva 20:1-13; 2. Mojsijeva 17:7.
* **3:11** Vidi: Psalam 95:11.
* **3:15** Vidi: Psalam 95:7-8; ref. Izlazak 17:1-7.
* **3:18** Ili: „tvrdoglavi,“ koji se ne mogu ubediti.
* **4:3** Vidi: Psalam 95:11.

dana počinuo od svih svojih dela,“[*] **5** a ovde opet kaže: „Neće ući u moj počinak.“

6 Dakle, pošto neki još treba da uđu u njega, a oni kojima je dobra vest najpre bila objavljena nisu ušli zbog zadrtosti,[*] **7** on ponovo određuje jedan dan: „Danas,“ govoreći o tome posle toliko vremena u Davidovom psalmu, kao što je već rečeno: „Danas, ako slušate glas njegov, nemojte da vam srce otvrdne.“[*] **8** Jer da im je Jošua [Nunov] dao počinak, On ne bi posle toga govorio o nekom drugom danu. **9** Dakle, Božjem narodu ostaje subotni počinak.[*] **10** Jer ko uđe u Božji počinak, i sam počiva od svojih dela, kao i Bog od svojih.

11 Zato dajmo sve od sebe da uđemo u taj počinak, da ne bi neko pao oponašajući takvu neposlušnost. **12** Jer Božja reč je živa i delotvorna, oštrija je od svakog dvoseklog mača i prodire dotle da razdvaja dušu i duh, kosti i njihovu moždinu, i može prosuditi misli i namere srca. **13** I nema stvorenja koje je sakriveno njegovom pogledu, nego je sve golo i otkriveno pred očima onoga kome moramo položiti račun.

14 Dakle, pošto imamo uzvišenog prvosveštenika koji je prošao nebesa, Isusa, Sina Božjeg, da se držimo priznanja vere. **15** Jer naš prvosveštenik je neko ko ne samo što može da saoseća s nama u našim slabostima, nego je i poput nas iskušan u svemu, ali nije zgrešio. **16** Pristupimo, dakle, slobodno prestolu blagodati, kako bismo stekli milost i našli blagodat kad nam zatreba pomoć.

5 Jer svaki prvosveštenik koji je uzet od ljudi, postavljen je da za ljude vrši Božju službu: da prinosi darove i žrtve za grehe. **2** On može da saoseća s onima koji greše u neznanju jer je i sam podložan sopstvenoj slabosti, **3** i zato mora da prinosi žrtve za grehe – i za sebe i za narod.

4 I niko sam sebi ne prisvaja tu čast, nego ga na to poziva Bog, kao i Arona. **5** Tako ni Hristos nije sam sebe proslavio postavši prvosveštenik, već ga je proslavio onaj koji mu je rekao: „Ti si moj sin, ja te danas rodih.“[*] **6** A na drugom mestu kaže: „Ti si sveštenik doveka[*] po redu Melhisedekovom.“[*]

7 U danima dok je bio u telu, Hristos je sa silnim vapajima i suzama upućivao usrdne molitve i molbe onome koji ga je mogao spasti od smrti, i bivao je uslišen zbog svoje pobožnosti. **8** Iako je bio Sin Božji, iz onoga što je pretrpeo naučio se poslušnosti. **9** I savršivši se, postao je svima koji su mu poslušni uzrok večnog spasenja, **10** pozvan od Boga za prvosveštenika po redu Melhisedekovu.

11 O njemu imamo mnogo toga da kažemo, ali teško je to objasniti, jer ste postali lenji u slušanju. **12** Jer premda posle toliko vremena već treba da ste učitelji, vama je opet potreban neko da vas ispočetka poučava osnovama Božjih svetih objava. Takvi ste da vam treba mleko, a ne čvrsta hrana. **13** Jer ko se god hrani mlekom, ne poznaje reč pravednosti, jer je dete. **14** A čvrsta hrana je za zrele, za one kojima je moć zapažanja iskustvom uvežbana za razlikovanje dobra od zla.

---

[*] **4:4** Vidi: 1. Mojsijeva 2:2.

[*] **4:6** Isključiva svojeglavost koja onemogućava da se neko ubedi u istinu.

[*] **4:7** Vidi: Psalam 95:7.

[*] **4:9** Promena svetkovanja Subote na nedelju desila se kad je car Konstantin (272-337) zvanično proglasio „dan sunca“ (lat. *dies Solis*) danom odmora 321. godine. On je ostao obožavalac „nepobedivog Sunca“ (lat. *Sol Invictus*), iako je proglasio versku ravnopravnost Milanskim ediktom 313. godine koja je uključila promenu politike prema hrišćanima. Na saboru u Laodikeji 363/4. crkva je zabranila svetkovanje Subote i nametnula hrišćanima nedelju.

[*] **5:5** Vidi: Psalam 2:7.

[*] **5:6** Ili preciznije „u veku“ odnosno razdoblju Plana spasenja koje je za tu svrhu određeno (isto u Jevrejima 6:20; 7:17,21,24).
Vidi takođe fusnotu za 2. Timoteju 1:9.

[*] **5:6** Vidi: Psalam 110:4; 1. Mojsijeva 14:18.

6 Zato da se ostavimo osnova Hristove nauke i da se damo na usavršavanje: da ne postavljamo opet temelje pokajanja od mrtvih dela, i vere u Boga, **2** učenje o krštenju, polaganju ruku, uskrsenju mrtvih i budućem sudu. **3** To ćemo i učiniti, ako Bog dopusti.

4 Jer one koji su jednom prosvetljeni i koji su okusili nebeski dar i bili sudionici Duha svetoga, **5** i koji su okusili dobru reč Božju i sile sveta koji dolazi, **6** a zatim su otpali, nije moguće opet dovesti do pokajanja, jer sami ponovo razapinju Sina Božjeg i izvrgavaju ga ruglu. **7** Naime, zemlja koja upija kišu što često na nju pada i koja zatim rađa bilje korisno onima za koje se ona i obrađuje, prima blagoslov od Boga. **8** Ali ako rađa trnje i korov, odbačena je i blizu je prokletstva, a na kraju biva spaljena.

9 Ali premda ovako govorimo, uvereni smo, voljeni, da vi idete boljim putem, koji vodi do spasenja. **10** Jer Bog nije nepravedan pa da zaboravi vaš trud i ljubav koju ste pokazali prema njegovom imenu, time što ste služili svetima i što im i dalje služite. **11** Ali želimo da svako od vas pokazuje takvu marljivost kako biste sve do kraja bili potpuno sigurni u ispunjenje svoje nade, **12** da se ne ulenite, već da se ugledate na one koji zbog svoje vere i strpljenja nasleđuju ono što je obećano.

13 Jer kad je Bog Abramu dao obećanje, pošto nije imao nikog većeg da se njime zakune, zakleo se samim sobom: **14** „Zaista ću te blagosloviti i zaista ću te umnožiti.“* **15** I tako je Abram, pokazavši strpljenje, dobio to obećanje. **16** Jer ljudi se zaklinju onim ko je veći i zakletva im je, kao garancija, kraj svake rasprave. **17** Zato je i Bog, želeći da naslednicima obećanja jasnije pokaže nepromenljivost svoje namere, potvrdio to zakletvom, **18** da bismo – pomoću dve nepromenljive stvari u kojima nije moguće Bogu slagati – imali snažnu utehu koji smo pribegli utočištu da se držimo očekivanja koje je postavljeno pred nas, **19** koje nam je sigurno i čvrsto kao sidro duše i ulazi unutra iza zavese, **20** gde je za nas kao prethodnik ušao Isus, koji je doveka postao prvosveštenik po redu Melhisedekovom.*

7 Jer taj Melhisedek, kralj Salima, sveštenik Boga Najvišeg, koji je izašao u susret Abramu dok se ovaj vraćao porazivši kraljeve i blagoslovio ga, **2** i kome je Abram odvojio desetak od svega, pre svega je „kralj pravednosti,“ a zatim i kralj Salima, to jest „kralj mira“; **3** bez oca, bez majke, bez rodoslovlja, ne imajući ni početka njegovim danima ni kraja njegovom životu, imajući još i upoređenje sa Sinom Božjim, on trajno ostaje sveštenik.

4 Pogledajte samo koliko je velik bio taj kome je praotac Abram dao desetak od najboljeg plena. **5** Istina, oni Levijevi sinovi koji primaju svešteničku službu imaju uput da po Zakonu uzimaju desetak od naroda, to jest od svoje braće, premda i oni potiču od Abrama. **6** Ali Melhisedek, koji nije bio iz njihove loze, uzeo je desetak od Abrama i blagoslovio njega koji je dobio obećanja. **7** A nema sumnje da manji prima blagoslov od većeg. **8** I u jednom slučaju desetak primaju smrtni ljudi, a u drugom onaj za koga se svedoči da živi. **9** I moglo bi se reći da je i Levije, koji prima desetke, preko Abrama platio desetke, **10** jer se još nije bio rodio svom praocu Abramu kad mu je Melhisedek izašao u susret.

11 Da se, dakle, savršenstvo postiglo preko svešteničke službe sinova Levijevih – kao istaknutog obeležja Zakona datog narodu – zašto bi onda bilo potrebno da se pojavi neki drugi sveštenik za koga se kaže da je poput Melhisedeka, a ne poput Arona? **12** A pošto se menja sveštenička služba, mora da se menja i zakon. **13** Jer onaj za koga se to

* **6:14** Vidi: 1. Mojsijeva 22:17.

* **6:20** Vidi: Psalam 110:4.

govori pripadao je drugom plemenu, od koga niko nije služio kod oltara. **14** Jer je jasno da je naš Gospod potekao iz Jude, plemena za koje Mojsije nije ništa rekao kad je govorio o sveštenicima.

15 I još nam je jasnije da se postavlja drugi sveštenik – poput Melhisedeka – **16** koji to nije postao po zakonu telesnog propisa, nego po sili koja daje neuništiv život, **17** jer je posvedočeno: „Ti si doveka sveštenik po redu Melhisedekovom.“

18 Dakle, pređašnji propis se ukida zbog svoje slabosti i beskorisnosti. **19** Jer Zakon nije ništa učinio savršenim, nego je to učinila bolja nada uvedena umesto njega, kojom se približavamo Bogu. **20** Pošto se to nije dogodilo bez zakletve – **21** jer oni su, doduše, bez zakletve postali sveštenici, ali on je to postao uz zakletvu onoga koji mu je rekao: „Gospod se zakleo, i neće zažaliti: Ti si doveka sveštenik po redu Melhisedekovom“ – **22** Isus je postao garancija boljeg saveza. **23** Osim toga, mnogi su morali da preuzimaju svešteničku službu jer je smrt sprečavala sveštenike da trajno ostanu u toj službi, **24** ali ovaj, pošto on ostaje doveka, ima nezamenljivo sveštenstvo. **25** Zato i može u potpunosti spasti one koji kroz njega pristupaju Bogu, kad uvek živi da se zauzima za njih.

26 Jer takav prvosveštenik nam je bio potreban: veran, bezazlen, čist, odvojen od grešnika i uzvišeniji od nebesa. **27** On ne treba, kao oni prvosveštenici, da svaki dan prinosi žrtve – najpre za svoje grehe, a onda za grehe naroda – jer kad je prineo samog sebe, učinio je to jednom zauvek. **28** Zakon, naime, za prvosveštenike postavlja ljude koji imaju slabosti, a reč zakletve, koja je data nakon Zakona, postavlja Sina, koji je zauvek učinjen savršenim.

8 A u ovome što je rečeno glavno je ovo: imamo takvog prvosveštenika, koji je seo s desne strane prestola Veličanstva na nebesima. **2** On je sluga koji služi za ljude na svetom mestu i u pravom hramu koji je podigao Gospod, a ne čovek. **3** Jer se svaki prvosveštenik postavlja da prinosi darove i žrtve. Zato je bilo potrebno da i on ima šta da prinese. **4** A da je na zemlji, ne bi bio sveštenik, jer već postoje oni koji po Zakonu prinose darove, **5** ali oni služe Bogu na mestu koje je slika i senka onoga što je na nebu, kao što je Mojsije bio upoznat kad je trebalo da napravi šator; jer mu je potvrđeno: „Gledaj da sve napraviš prema modelu koji ti je pokazan na gori.“* **6** A sada je on [Isus] dobio službu koja je uzvišenija od one prethodne, pa je postao posrednik saveza koji je isto tako bolji od onog prethodnog, saveza koji je zakonski utemeljen na boljim obećanjima.

7 Jer da je onaj prvi savez bio bez mane, ne bi bio potreban drugi. **8** Jer prekorevajući ih, On kaže: „‘Evo, dolaze dani,’ govori Gospod, ‘kad ću s Izraelovim domom i s Judinim domom zaključiti novi savez, **9** koji nije kao onaj savez koji sam sklopio s njihovim praočevima onog dana kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz egipatske zemlje, jer oni nisu ostali u mom savezu, pa više nisam mario za njih,’ kaže Gospod.

10 ‘Jer ovo je savez koji ću sklopiti s Izraelovim domom posle tih dana,’ kaže Gospod. ‘Svoje zakone staviću u njihov um i upisaću ih u njihova srca. Biću njihov Bog, i oni će biti moj narod.

11 I niko više neće učiti svog bližnjeg i svog brata, govoreći: ‘Upoznaj Gospoda!’ Jer će me svi oni poznavati, od najmanjeg do najvećeg. **12** Jer ću biti milostiv na njihove nepravde i više se neću sećati njihovih greha i bezakonja.’“*

13 Kad kaže „novi savez,“ onaj prethodni čini zastarelim. A ono što je staro i zastareva, blizu je nestanka.

* **8:5** Vidi: 2 Mojsijeva 25:40.

* **8:12** Vidi: Jeremija 31:31-34.

9 Prethodni savez je dakako imao uredbe božanske službe i zemaljsku svetinju. **2** Naime, bio je načinjen šator u čijoj je prvoj prostoriji bio svećnjak, sto i izloženi hlebovi. Ta prostorija se zvala „Svetinja.“ **3** A iza druge zavese u šatoru bila je prostorija nazvana „Svetinja nad svetinjama,“ **4** koja je imala zlatnu kadionicu i Kovčeg saveza sa svih strana obložen zlatom, u kome je bila zlatna posuda s manom i Aronov štap koji je procvetao, i ploče saveza. **5** A odozgo su bili heruvimi slave koji su zaklanjali sedište milosti,[*] o čemu sada ne možemo detaljno govoriti.

6 Otkad je sve to tako načinjeno, sveštenici su stalno ulazili u prvu prostoriju šatora da vrše svetu službu Božju. **7** A u drugu prostoriju ulažaše samo prvosveštenik jednom godišnje, i to ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za grehe naroda učinjene iz neznanja. **8** Tako Duh sveti jasno pokazuje da se put u sveto mesto još nije bio otvorio dok je stajao prvi šator. **9** Taj šator je slika za vreme koje je već došlo, u koji su se prinosili darovi i žrtve, koji nisu mogli usavršiti onoga što je služio, što se odnosi na savest, **10** samo u jelima i pićima i raznim obrednim pranjima. Te odredbe Zakona odnosile su se na ono što je telesno i bile su nametnute do vremena određenog da se sve dovede u red.

11 Ali kad je došao Hristos kao prvosveštenik koji je omogućio blagoslove koji su došli, ušao je u veći i savršeniji šator, koji nije načinjen rukama, to jest nije od ove materije, **12** i jednom za svagda ušao u sveto mesto, ali ne s krvlju jaraca i junaca, nego sa svojom krvlju, i tako nam pribavio trajno izbavljenje. **13** Jer ako krv jaraca i junaca i pepeo od junice posvećuje onečišćene koji su time poškropljeni, pa im telo postaje čisto, **14** koliko će više krv Hrista, koji je putem Duha večnog samog sebe bez mane prineo Bogu, očistiti našu savest od mrtvih dela kako bismo služili živom i istinskom Bogu?

15 Zato je Hristos posrednik novog saveza, da bi oni koji su pozvani dobili obećanje večnog nasledstva, jer je on umro da bi oni otkupninom bili oslobođeni od prestupa učinjenih pod prethodnim savezom. **16** Jer gde je savez, mora da usledi smrt onoga koji je posredovao u sklapanju saveza.

17 Naime, savez je punovažan tek nakon smrti, jer on ne vredi sve dok je živ onaj koji je posredovao u sklapanju saveza. **18** Zato ni prethodni savez nije bio ustanovljen bez krvi. **19** Jer kad je Mojsije svem narodu izgovorio svaki propis Zakona, uzeo je krv junaca i jaraca s vodom i skerletnom vunom i isopom i poškropio i knjigu i sav narod, **20** govoreći: „Ovo je krv saveza kojim vas je Bog obavezao.“[*] **21** Zatim je i šator i sve posude za službu isto tako poškropio krvlju. **22** I po Zakonu se skoro sve čisti krvlju i bez prolivanja krvi nema oproštenja.

23 Zato je bilo potrebno da se zemaljske slike onoga što je na nebu čiste na taj način, a ono što je na nebu čisti se žrtvama boljim od takvih žrtava. **24** Jer Hristos nije ušao u sveto mesto načinjeno rukama, koje je kopija onog stvarnog, već u samo nebo, da se sada pojavi pred Božjim licem za nas. **25** I nije ušao da bi mnogo puta prinosio sebe, kao što prvosveštenik svake godine ulazi u sveto mesto s tuđom krvlju, **26** jer bi inače trebalo da mnogo puta strada od postanka sveta. Ali sada, na svršetku ovog poretka, pojavio se jednom zauvek da svojom žrtvom odstrani greh. **27** I kao što je ljudima određeno da jednom umru, a zatim sud, **28** tako je i Hristos bio jednom zauvek prinesen da ponese grehe mnogih. A kad se drugi put pojavi, a to neće biti zato da bi opet uklanjao greh, videće ga oni koji ga željno očekuju da bi dobili spasenje.

---

[*] **9:5** Reč je o poklopcu na Kovčegu saveza koji je predstavljao sedište ili presto milosti, gde se spuštala Božja slava (Šekina) i odakle je Gospod davao instrukcije Izraelu (vidi 2. Mojsijeva 25:17-22).

[*] **9:20** Vidi: 2. Mojsijeva 24:8.

10 Jer Zakon imajući senku predstojećeg dobra, a ne i samo obličje praktičnih učinaka, nikad ne može istim žrtvama koje se iz godine u godinu neprestano prinose usavršiti one koji pristupaju Bogu. **2** Zar inače ne bi prestale da se prinose, jer bi oni koji ih prinose u službi bili jednom očišćeni i ne bi više imali svest o gresima? **3** Ali te žrtve iz godine u godinu podsećaju na grehe, **4** jer krv junaca i jaraca ne može uzeti grehe.

5 Zato, ulazeći u svet, on kaže: „‘Žrtvu i prinos nisi hteo, nego si mi pripremio telo. **6** Nisu ti bile po volji žrtve paljenice i žrtve za greh.’ **7** Tada sam rekao: ‘Evo, došao sam – u svitku knjige pisano je o meni – da vršim tvoju volju, Bože.’“[*] **8** Najpre kaže: „Nisi hteo i nisu ti bile po volji žrtve i prinosi i paljenice i žrtve za greh“ – žrtve koje se po Zakonu prinose. **9** A zatim kaže: „Evo, došao sam da vršim tvoju volju, o Bože.“ On ukida prvo da bi uspostavio drugo. **10** Po toj „volji“ smo posvećeni prinošenjem tela Isusa Hrista jednom zauvek.

11 Svaki sveštenik iz dana u dan dolazi na svoje mesto da obavlja službu i da mnogo puta prinosi iste žrtve, jer one nikada ne mogu odneti grehe. **12** A on je za sva vremena prineo jednu žrtvu za grehe i seo Bogu s desne strane **13** i od tada čeka da njegovi neprijatelji budu položeni za podnožje njegovim nogama. **14** Jer je jednim žrtvenim prinosom za svagda učinio savršenima one koji bivaju posvećeni. **15** A i Duh sveti nam svedoči, nakon što je objavljeno: **16** „‘Ovo je savez koji ću sklopiti s njima posle tih dana,’ govori Gospod; ‘Svoje zakone staviću u njihova srca i upisaću ih u njihov um.’“[*] **17** „Više se neću sećati njihovih greha i bezakonja.“ **18** A gde su gresi oprošteni, nema više [hramske] žrtve za greh.

19 Dakle, braćo, pošto imamo potpuno pouzdanje da možemo ući u sveto mesto krvlju Isusovom – **20** novim i živim putem koji je on za nas otvorio kroz zavesu, to jest kroz svoje telo – **21** i pošto imamo prvosveštenika postavljenog nad Božjim domom, **22** pristupimo iskrenog srca, puni pouzdanja i vere, jer su nam srca škropljenjem očišćena od nečiste savesti, a tela oprana čistom vodom. **23** Držimo se nepokolebljivo nade koju ispovedamo, jer je veran onaj koji je obećao. **24** Budimo obzirni jedni prema drugima, kako bismo se podsticali na ljubav i dobra dela, **25** i ne napuštajmo svoje skupštine, kao što neki imaju običaj, nego hrabrimo jedni druge, tim više što vidite da se približava onaj dan.

26 Jer ako namerno grešimo nakon što smo primili spoznaju istine, ne preostaje više žrtve za grehe, **27** već strašno očekivanje suda i plameni gnev koji će proždreti protivnike. **28** Ko odbaci Mojsijev zakon, umire bez milosti, na osnovu izjave dvojice ili trojice svedoka. **29** Šta mislite koliko će težu kaznu zaslužiti onaj ko pogazi Sina Božjeg i smatra krv saveza kojom je posvećen nesvetom i vređa Duh blagodati? **30** Jer znamo onoga koji je rekao: „Moja je osveta, ja ću vratiti,“[*] govori Gospod, i još: „Gospod će suditi svom narodu.“[*] **31** Strašno je upasti u ruke živog Boga.

32 Sećajte se prošlih dana kada ste, nakon prosvetljenja, izdržali veliku borbu i patnje. **33** Ponekad ste sami bili javno izvrgnuti izrugivanju i nevoljama, a ponekad ste bili uz one s kojima se tako postupalo. **34** Jer ste saosećali sa onima koji su bili u zatvoru i s radošću ste podneli otimanje svoje imovine, znajući da imate bolji i trajan posed na nebu.

35 Ne odbacujte svoju slobodu, koja donosi veliku nagradu. **36** Jer vam je potrebna istrajnost, da biste, kad izvršite Božju volju, primili ono što je obećano. **37** Jer još „samo malo,“ i „stići će onaj koji dolazi i neće

[*] **10:7** Vidi: Psalam 40:6.
[*] **10:16** Vidi: Jeremija 31:33.
[*] **10:30** Vidi: 5. Mojsijeva 32:35.
[*] **10:30** Vidi: Psalam 50:4.

kasniti.“* **38** „A pravednik će živeti verom,“ ali „ako odstupi, neće biti po volji moje duše.“* **39** A mi nismo od onih koji se povlače u propast, već od vere na zadobijanje duše.

11 Vera je, dakle, pouzdanje u ono što se očekuje, otkrivanje onog što se ne vidi; **2** jer u ovome su i stari bili osvedočeni.

3 Verom shvatamo da su eoni uređeni prema Božjoj objavi, tako da ono što se opaža ne proističe iz pojavnoga.*

4 Verom je Abel prineo Bogu veću žrtvu nego Kain,* kroz koju je dobio svedočanstvo da je pravedan, jer je Bog posvedočio da prihvata njegove darove. I kroz nju [veru], iako mrtav, još uvek govori.

5 Verom je Enoh bio prenesen da ne vidi smrt, i ne nađe se jer ga je Bog preneo. A pre nego što je bio prenesen dobio je svedočanstvo da je ugodio Bogu. **6** A bez vere nije moguće ugoditi Bogu, jer onaj ko mu pristupa mora verovati da on postoji i da nagrađuje one koji ga revno traže.

7 Verom je Noje – nakon što je upozoren na ono što se još nije videlo – budući pobožan, sagradio barku za spasenje svog doma. Time je osudio svet i postao naslednik pravednosti po veri.

8 Verom je Abram, kad je bio pozvan, poslušao i otišao na područje koje je trebalo da dobije u nasledstvo. Otišao je, iako nije znao kuda ide. **9** Verom se kao stranac nastanio u obećanoj zemlji kao u tuđini i živeo je u šatorima sa Isakom i Jakovom, sunaslednicima istog obećanja. **10** Jer je očekivao grad koji ima prave temelje, čiji je graditelj i tvorac Bog.

11 Verom i sama Sara primi sposobnost da začne seme,* i dobi dete iako joj je već prošlo doba za rađanje, jer je smatrala vernim onoga koji je dao obećanje. **12** Zato se od jednog čoveka, koji je bio prestar da bi imao decu, rodilo mnoštvo brojno poput zvezda na nebu i neizbrojivo poput peska na morskoj obali.

13 Svi su oni umrli u veri, a da nisu primili ono što im je bilo obećano, nego su to videli izdaleka i pozdravili, izjavljujući da su stranci i iseljenici na zemlji. **14** Jer oni koji tako govore dokazuju da revno traže domovinu. **15** A da su mislili na onu iz koje su otišli, još bi imali priliku da se tamo vrate. **16** Ali oni sada čeznu za boljim, to jest nebeskim; stoga se Bog ne stidi nazvati njihovim Bogom, jer im je pripremio grad.

17 Verom je Abram, kad je bio na kušnji, prineo Isaka, i on je primivši obećanja prineo svog jedinorođenog sina,* **18** o kome mu je bilo rečeno: „Ono što će se nazvati tvojim potomstvom doći će preko Isaka.“* **19** Ali smatrao je da ga Bog može i iz mrtvih podići, odakle ga je, govoreći u poređenju, i dobio.

20 Verom je Isak blagoslovio Jakova i Isava u pogledu onoga što je trebalo da dođe.

21 Verom je Jakov, na samrti, blagoslovio oba Josifova sina i poklonio se, oslonjen na vrh svog štapa.

22 Verom je Josif, pred kraj života,

---

* **10:37** Vidi: Havakuk 2:3.

* **10:38** Vidi: Havakuk 2:4.

* **11:3** Pisac ovde ukazuje na neophodnost vere da se pravilno shvati svet u kojem živimo. Eoni određuju ključne faze Plana spasenja, i bez Božje objave nije moguća spoznaja istine samim posmatranjem onog što se vidi.

* **11:4** Abelova žrtva bila je „veća“ (vrsnija) jer je odgovarala Božjem planu spasenja. Od Kaina i Abela čovečanstvo se deli na one koji u veri i poslušnosti slede Boga, i ostale – većinu koja sledi vlastite ideje o religiji i životnoj ideologiji kao izraz pobune protiv Boga.

* **11:11** Ili „stvara potomstvo,“ na savremenom jeziku.

* **11:17** Činjenica je da je Abram dobio sina Ismaila pre Isaka (1. Mojsijeva 16), ali to je bilo izvan Božjeg obećanja i zakonitog braka (1. Mojsijeva 21:12), i nije bilo po veri (1. Mojsijeva 17:16-21), kao što su izvan istih obećanja bili i kasnijih šest sinova dobijenih sa inočom (1. Mojsijeva 25:1-6), pa je u tom smislu Isak bio njegov „jedinorođeni sin.“ Jedinac ili jedinica (grčki: monogenes), osim za Hrista (ukupno 5 puta), pominje se još u Luki 7:12; 8:42; 9:38, uvek u doslovnom smislu.

* **11:18** Vidi: 1. Mojsijeva 21:12.

spomenuo izlazak Izraelovih sinova i zapovedio šta da učine s njegovim kostima.

23 Verom su Mojsija, kad se rodio, njegovi roditelji skrivali tri meseca, jer su videli da je dete lepo i nisu se bojali kraljeve naredbe. **24** Verom je Mojsije, kad je odrastao, odbio da se zove sinom faraonove kćeri. **25** Radije je izabrao da trpi nevolju zajedno s Božjim narodom nego da privremeno uživa u grehu, **26** smatrajući sramotu Hristovu većim bogatstvom od blaga u Egiptu; jer je gledao na nagradu. **27** Verom je napustio Egipat, ne bojeći se kraljevog gneva, jer je ustrajao, kao da vidi nevidljivo. **28** Verom je proslavio Pashu i dovratke poškropio krvlju, da zatirač ne bi dotakao njihove prvence.

29 Verom su prošli kroz Crveno more kao po suvoj zemlji, ali kad su Egipćani to pokušali, utopili su se.

30 Verom su pale zidine Jerihona nakon što se sedam dana obilazilo oko njih. **31** Verom bludnica Rahava nije poginula zajedno s nepokornima, jer je miroljubivo primila uhode.

32 I šta još da kažem? Ponestaće mi vremena ako počnem da pričam o Gedeonu, Baraku, Samsonu, Jeftaju, Davidu i o Samuelu i drugim prorocima, **33** koji su verom porazili kraljevstva, učinili ono što je pravedno, primili obećanja, zatvorili čeljusti lavovima, **34** ugasili žestinu ognja, umakli oštrici mača, u slabosti bili ojačani, osmelili se u ratu, rasterali vojske tuđinaca. **35** Žene su uskrsenjem dobile svoje mrtve. A drugi su bili pretučeni ne primivši izbavljenje, kako bi dobili bolje uskrsenje. **36** Drugi su bili iskušavani izrugivanjima i bičevanjima, pa i u okovima i tamnicama. **37** Bili su kamenovani, iskušavani, isečeni, pobijeni mačem, hodali su u ovčijim i kozjim kožusima, bili su u oskudici, u nevolji, zlostavljani. **38** Svet ih nije bio dostojan. Lutali su po pustinjama, gorama, pećinama i jamama zemaljskim.

39 I svi su oni kroz veru dobili svedočanstvo, ne primivši obećanje, **40** jer je Bog za nas predvideo nešto bolje, da oni bez nas ne dostignu savršenstvo.*

12 Dakle, pošto smo okruženi tolikim oblakom svedoka, skinimo i mi svaki teret i greh koji nas lako može namamiti u zamku i istrajno trčimo trku koja je pred nama. **2** Pri tom uprimo pogled u Začetnika i Usavršitelja vere, Isusa. Zbog radosti koja je stajala pred njim podneo je krst ne mareći za sramotu i seo je s desne strane prestola Božjeg. **3** Dakle, dobro promotrite onoga koji je podneo takvo protivljenje iz usta onih koji su grešili protiv sebe, da se ne umorite i da vam duše ne klonu.

4 Još se niste odupirali do krvi boreći se protiv greha, **5** i zaboravili ste savet koji vam je kao sinovima upućen: „Sine moj, ne potcenjuj ukor od Gospoda i nemoj klonuti kad te on opominje, **6** jer koga Gospod voli, njega i ukorava, šiba svakoga koga priznaje za sina.“*

7 Ako trpite ukoravanje, Bog s vama postupa kao sa sinovima, jer kog sina otac ne disciplinuje? **8** Ali ako ne primate ukor, koji svi primaju, onda ste nezakonita deca, a ne sinovi. **9** Osim toga, naši telesni očevi su nas ukoravali i mi smo ih poštovali. Zar se onda nećemo još spremnije pokoriti Ocu duhova i živeti? **10** Naime, oni su nas samo kratko vreme ukoravali, onako kako im se činilo dobrim, a on to čini nama na korist, da bismo imali udela u njegovoj svetosti. **11** Doduše, nikakvo ukoravanje isprva ne pričinjava radost, nego žalost, ali onima koji su njime poučeni posle donosi plod pun mira – pravednost.

12 Zato ispravite klonule ruke i oslabljena kolena, **13** i poravnajte staze kojima idu noge vaše, da se ono što je hromo ne iščaši, nego, štaviše, da ozdravi. **14** Težite za mirom sa

* **11:40** Uporedi sa 1. Solunjanima 4:15-17.

* **12:6** Vidi: Jov 5:17.

svima, i za svetošću bez koje niko neće videti Gospoda, **15** pazeći da niko ne ostane bez Božje blagodati i da ne iznikne kakav otrovni koren koji bi načinio štetu i kojim bi se mnogi uprljali **16** i da ne postane neko bludnik ili takav da ne ceni ono što je sveto, poput Isava, koji se za jedan obrok odrekao svojih prava koja je imao kao prvenac. **17** A znate i da je posle, kad je hteo da nasledi blagoslov, bio odbačen, jer nije našao način da se promeni očeva odluka, premda je to sa suzama tražio.

18 Jer niste pristupili opipljivoj gori koja u ognju plamti, ni tamnom oblaku, gustoj tami i oluji, **19** ni odjekivanju trube i zvuku reči. Čuvši taj zvuk, narod je preklinjao da im se više ne govori, **20** jer nisu mogli podneti ono što je bilo određeno da ako se neka životinja dotakne gore da se zaspe kamenjem ili probode kopljem.* **21** A prizor je bio toliko strašan da je Mojsije rekao: „Strah me je i drhtim.“* **22** Vi ste, naprotiv, pristupili gori Cionu i gradu živog Boga, nebeskom Jerusalimu, i desetinama hiljada anđela, **23** u sveopštem skupu pozvanih prvenaca koji su zapisani na nebesima, i Bogu, koji je svima Sudija, i duhovima savršenih pravednika, **24** i Isusu, posredniku novog saveza, i krvi škropljenja, koja govori bolje od Abelove krvi.

25 Pazite da ne odbacite onoga koji govori. Jer ako nisu umakli oni koji su odbacili onoga koji ih je upozorio na zemlji, još ćemo manje mi ako se odvratimo od onoga koji govori s nebesa. **26** Onda je njegov glas potresao zemlju, a sada on obećava: „Još jednom ću potresti ne samo zemlju, nego i nebesa.“* **27** A reči „još jednom“ znače da će biti uklonjeno ono što se može uzdrmati kao načinjeno, kako bi ostalo ono što se ne može uzdrmati. **28** Zato, primajući kraljevstvo nepokolebivo, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom. **29** Jer naš Bog je vatra koja proždire.

13 Neka bratska ljubav ostane među vama. **2** Ne zaboravljajte gostoljubivost, jer pokazujući je neki su, i ne znajući, ugostili anđele. **3** Mislite na one koji su u okovima kao da ste i sami s njima okovani, i na one koji su zlostavljani, jer ste i sami još u telu. **4** Brak neka bude častan kod svih i bračna postelja neka bude neokaljana, jer će Bog suditi bludnicima i preljubnicima. **5** Neka u vašem životu ne bude ljubavi prema novcu, nego budite zadovoljni onim što imate. Jer on je rekao: „Nikada te neću ostaviti i nipošto te neću napustiti.“* **6** Zato puni hrabrosti možemo reći: „Gospod je moj pomoćnik, neću se bojati. Šta mi može čovek?“*

7 Sećajte se onih koji poučavaju među vama, koji su vam govorili Božju reč. Posmatrajući ishod njihovog načina života, oponašajte njihovu veru.

8 Isus Hristos je juče i danas isti i u svim dobima.*

9 Ne dajte da vas zavedu raznim tuđim učenjima. Jer dobro je jačati srce Božjom blagodaću, a ne jelima, koja ne koriste onima koji se bave njima.

10 Imamo oltar s kog nemaju pravo da jedu oni koji služe u šatoru. **11** Jer tela onih životinja čiju krv prvosveštenik unosi u sveto mesto za očišćenje greha spaljuju se izvan logora. **12** Zato je i Isus, da bi svojom krvlju posvetio narod, stradao izvan gradskih vrata. **13** Zato izađimo k njemu izvan logora, noseći sramotu koju je on nosio, **14** jer ovde nemamo grad koji će ostati, nego željno očekujemo onaj koji će doći. **15** Kroz Njega, dakle, da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest plod usana koje ispovedaju ime Njegovo. **16** I ne zaboravljajte činiti dobro i deliti s drugima, jer se takvim žrtvama ugađa Bogu.

* **12:20** Vidi: 2. Mojsijeva 19:12-13.
* **12:21** Vidi: 5. Mojsijeva 9:19.
* **12:26** Vidi: Hagaj 2:6.
* **13:5** Vidi: 1. Mojsijeva 28:15.
* **13:6** Psalam 118:6.
* **13:8** Vidi fusnotu za 2. Timoteju 1:9.

17 Budite poslušni onima koji među vama
poučavaju i budite im pokorni – jer oni bde
nad vašim dušama kao oni koji će za to polo-
žiti račun – da bi to činili radosno, a ne uzdi-
šući, jer bi to vama bilo na štetu.

18 Molite se za nas, jer smo uvereni da i-
mamo čistu savest, jer u svemu želimo da
pošteno postupamo. **19** Usrdno vas molim da
to činite, da bih vam se što pre vratio.

20 A Bog mira, koji je izveo iz mrtvih na-
šeg Gospoda Isusa, velikog pastira ovaca, u
krvi trajnog saveza, **21** neka vas opremi sva-
kim dobrom da vršite njegovu volju i neka
preko Isusa Hrista čini u nama ono što mu je
ugodno. Njemu neka je slava u vekove ve-
kova. Amin.

22 Molim vas, braćo, da prihvatite ovu reč
ohrabrenja, jer sam vam napisao kratko
pismo. **23** Znajte da je oslobođen naš brat Ti-
motej. Ako uskoro dođe, s njim ću vas pose-
titi.

24 Pozdravite sve koji poučavaju među
vama i sve svete. Pozdravljaju vas oni iz Ita-
lije.

25 Neka blagodat bude sa svima vama.

Pisac: Jakov
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: pre 62. n. e.

JAKOVLJEVA POSLANICA

1 Jakov, sluga Boga i Gospoda Isusa Hrista, pozdravlja dvanaest plemena koja su rasejana po svetu.

2 Smatrajte da se zaista imate čemu radovati, braćo moja, kad se nađete u raznim kušnjama, **3** znajući da kušanje vaše vere izgrađuje u vama istrajnost. **4** A istrajnost neka dovrši svoje delo, da budete savršeni i potpuni, bez ikakvog nedostatka.

5 Ako nekom od vas nedostaje mudrosti, neka traži od Boga, jer on velikodušno daje svima, i to bez prekorevanja, i on će mu je dati. **6** Ali neka traži s verom, nimalo se ne kolebajući, jer je onaj koji se koleba kao morski talas koga vetar podiže i nosi. **7** Neka takav čovek ne misli da će išta dobiti od Gospoda, **8** jer to je neodlučan čovek, nepostojan na svim svojim putevima.

9 Neka se siromašan brat raduje što je uzvišen, **10** a bogati što je ponižen, jer prolazi kao cvet poljski. **11** Jer ograne sunce i svojom vrelinom osuši biljke i njihov cvet otpadne i njihova lepota nestane. Tako će i bogataš usahnuti na svojim putevima.

12 Srećan je čovek koji istraje u kušnji, jer kad bude prokušan, primiće nagradu – život koji je Gospod obećao onima koji ga vole. **13** Kad je u kušnji, neka niko ne govori: „Bog me iskušava.“ Jer se Bog ne može iskušavati zlim stvarima niti on ikoga zlom iskušava. **14** Nego svakoga iskušava njegova želja tako što ga vuče i mami. **15** Zatim želja, kada je začeta, rađa greh, a greh, kad se učini, donosi smrt.

16 Ne zavaravajte se, moja voljena braćo. **17** Svaki dobar dar i svaki savršen poklon odozgo je, jer dolazi od Oca svetlosti kod kojeg nema ni senke promene. **18** On nas je po svojoj volji rodio rečju istine, da i mi budemo prvine među njegovim stvorenjima.

19 Znajte ovo, moja voljena braćo. Svaki čovek neka bude brz da čuje, a spor da govori i spor da se ljuti, **20** jer čovekova ljutnja ne donosi pravednost Božju. **21** Zato odbacite svaku nečistotu i suvišak zla, i s krotošću prihvatite usađenu reč koja može spasti vaše duše.

22 Ali nemojte samo slušati reč, već je i izvršavajte, da ne biste sami sebe zavaravali. **23** Jer ako neko sluša reč, a ne izvršava je, on je kao čovek koji posmatra svoje lice u ogledalu, **24** ali kad se pogleda, ode i odmah zaboravi kakav je. **25** Ali onaj ko se udubi u savršeni zakon slobode i prione uz njega, pa ne bude zaboravni slušač već izvršilac dela, taj će biti srećan u onom što čini.

26 Ako neko misli da je pobožan, a ne obuzdava svoj jezik, nego obmanjuje svoje srce, njegova pobožnost je uzaludna. **27** Pobožnost koja je čista i neuprljana pred našim Bogom i Ocem jeste ovo: brinuti se za siročad i udovice u njihovoj nevolji, i čuvati se prljavštine ovog sveta.

2 Braćo moja, zar je moguće da verujete u našeg Gospoda Isusa Hrista, našu slavu, a da istovremeno pristrasno postupate? **2** Jer ako u vašu sinagogu dođe čovek sa zlatnim prstenjem i u raskošnoj odeći, a dođe i siromah u prljavoj odeći, **3** pa vi s naklonošću pogledate onoga koji nosi raskošnu odeću i kažete: „Sedi ovde na dobro mesto,“ a siromahu kažete: „Ti ostani da stojiš,“ ili: „Sedi tamo na pod,“ **4** zar onda ne pravite razlike

među sobom i zar niste postali sudije koje zao sud donose?

5 Slušajte, braćo moja voljena. Zar nije Bog izabrao one koji su siromašni u svetu da budu bogati u veri i naslednici kraljevstva, koje je obećao onima koji ga vole? **6** A vi ste ponizili siromaha. Zar nisu upravo bogati ti koji vas tlače? Ne vuku li vas baš oni pred sudove? **7** Ne hule li baš oni na časno ime koje nosite? **8** Ako dakle izvršavate kraljevski zakon prema rečima iz Pisma: „Voli svog bližnjeg kao samog sebe,“* dobro činite. **9** Ali ako ste pristrasni, greh činite, i zakon vas osuđuje kao prestupnike.

10 Jer ko god drži celi Zakon, pa ipak zastrani u jednom, postao je odgovoran za sve. **11** Jer onaj koji je rekao: „Ne učini preljubu,“ rekao je i: „Ne počini zločin ubistva.“ Ako dakle ne učiniš preljubu, a počiniš zločin ubistva, kriv si za prestupanje zakona. **12** Govorite i postupajte kao oni koji očekuju da će im biti suđeno po zakonu slobode. **13** Jer sud će biti nemilosrdan prema onome ko sam nije bio milosrdan; a milosrđe se veliča na sudu.

14 Od kakve je koristi, braćo moja, ako neko govori da ima veru, a nema dela? Može li ga takva vera spasti? **15** Ako brat ili sestra nema šta da obuče i nema dovoljno hrane svaki dan, **16** a neko im od vas kaže: „Idite u miru, grejte se i nasitite se,“ a ne date im ono što je potrebno njihovom telu, od kakve je to koristi? **17** Tako je i s verom – ako nema dela, mrtva je po sebi.

18 Ali, neko bi mogao reći: „Ti imaš veru, a ja imam dela. Pokaži mi svoju veru iz tvojih dela, a ja ću tebi pokazati iz mojih dela moju veru.“ **19** Ti veruješ da postoji jedan Bog, zar ne? Sasvim dobro činiš. Ali i demoni veruju i drhte. **20** Ali kad ćeš shvatiti, o nerazumni čoveče, da je vera mrtva bez dela? **21** Zar se nije Abram, naš otac, opravdao delima kad je na oltar prineo svog sina Isaka? **22** Vidiš da je vera delovala zajedno s delima, i delima se vera usavršila, **23** pa su se ispunile reči iz Pisma: „Abram je verovao Gospodu, i to mu se uračunalo u pravednost,“ i bio je nazvan „Gospodnjim prijateljom.“*

24 Vidite da se čovek delima opravdava, a ne samo verom. **25** Zar se nije i bludnica Rahava isto tako opravdala delima, kad je primila uhode i izvela ih drugim putem? **26** Dakle, kao što je telo bez duha mrtvo, tako je i vera bez dela mrtva.

3 Neka među vama ne bude mnogo učitelja, braćo moja, jer znate da će nam se strože suditi. **2** Jer svi često grešimo. Ako neko u rečima ne greši, on je savršen čovek, sposoban da zauzda i celo telo. **3** Kad stavimo uzde u usta konjima da bi nam oni bili pokorni, tada upravljamo i celim njihovim telom. **4** Čak i lađe kormilar usmerava kuda hoće pomoću malog kormila, iako su velike, i silni ih vetrovi gone.

5 Isto tako, jezik je mali ud, a hvali se velikim stvarima. Gle, i malo vatre zapali veliku šumu! **6** A i jezik je vatra. Jezik je svet zla među udovima, jer prlja celo telo i uništava čoveku celi život i spaljuje poput gehene ognjene. **7** Jer svaka vrsta divljih životinja i ptica, gmižućih i morskih stvorenja, može se ukrotiti i ljudski rod ih je ukrotio. **8** Ali jezik niko od ljudi ne može ukrotiti. On je neobuzdano zlo, puno smrtonosnog otrova. **9** Njime blagosiljamo Boga Oca, ali njime i proklinjemo ljude koji su stvoreni „slični Bogu.“ **10** Iz istih usta izlazi i blagoslov i prokletstvo.

Ne treba tako da bude, braćo moja. **11** Zar iz istog izvora izvire i slatka i gorka voda? **12** Braćo moja, može li smokva roditi masline ili loza smokve? Tako ni od slane vode ne može nastati slatka voda.

13 Ko je među vama mudar i razborit? Neka svojim uzornim ponašanjem pokaže svoja dela s blagošću koja je svojstvena mudrosti. **14** Ali ako u srcu gajite gorku

* **2:8** Vidi: 3. Mojsijeva 19:18.

* **2:23** Vidi: 1. Mojsijeva 15:6; Isaija 41:8.

ljubomoru i svadljivost, ne hvalite se i ne lažite protiv istine. **15** To nije mudrost koja dolazi odozgo, nego zemaljska, telesna, demonska. **16** Jer gde su ljubomora i svadljivost, tamo je nered i svaka vrsta zla.

17 Ali mudrost odozgo je najpre čista, zatim miroljubiva, razumna, spremna da posluša, puna milosrđa i dobrih plodova, nepristrana, nelicemerna. **18** A plod pravednosti seje se u miru i ubraće ga oni koji mir tvore.

4 Otkuda ratovi i borbe među vama? Zar ne dolaze od vaših sebičnih želja koje se sukobljavaju u vašim udovima? **2** Želite, a nemate. Ubijate i žudite, a ne možete postići to što želite. Borite se i ratujete. Nemate jer ne tražite od Boga. **3** Tražite, a ne dobijate, jer sa zlom namerom tražite, da to potrošite na svoje sebične želje.

4 Preljubnici i preljubnice, zar ne znate da je prijateljstvo sa svetom neprijateljstvo s Bogom? Ko god, dakle, želi da bude prijatelj svetu, postaje Božji neprijatelj. **5** Mislite li da Pismo uzalud kaže da duh koji nastava u nama žudi za zavišću?* **6** Međutim, blagodat koju Bog daje veća je od naše zavisti. Zato Pismo kaže: „Bog se suprotstavlja oholima, a blagodat pokazuje poniznima.“*

7 Pokorite se, dakle, Bogu, a suprotstavite se Đavolu, i pobeći će od vas. **8** Približite se Bogu, i on će se približiti vama. Očistite svoje ruke, grešnici, i pročistite svoje srce, neodlučni. **9** Jadikujte, tugujte i plačite. Neka se vaš smeh pretvori u žalost i vaša radost u tugu. **10** Ponizite se pred Gospodom, i on će vas uzvisiti.

11 Ne govorite više jedan protiv drugog, braćo. Onaj ko govori protiv brata ili osuđuje brata, govori protiv zakona i osuđuje zakon. A ako osuđuješ zakon, onda ga ne izvršavaš, nego si njegov sudija. **12** Jedan je zakonodavac i sudija, onaj koji može da spase i da pogubi. A ko si onda ti da osuđuješ svog bližnjeg?

13 Slušajte sad, vi koji govorite: „Danas ili sutra otići ćemo u taj grad pa ćemo tamo provesti godinu dana, trgovaćemo i zaradićemo,“ **14** a ne znate kakav će vam život sutra biti. Jer ste izmaglica koja se nakratko pojavi, a zatim nestaje. **15** Umesto toga, trebalo bi da kažete: „Ako bude Gospodnja volja, živećemo i učinićemo ovo ili ono.“ **16** A sada se razmećete svojom arogancijom. Zlo je svako takvo razmetanje. **17** Dakle, ko zna da čini ono što je ispravno, a ipak to ne čini, to mu je greh.

5 Slušajte sad, vi bogati, plačite, ridajte zbog nevolja koje dolaze na vas. **2** Vaše bogatstvo je istrunulo i haljine su vam izjeli moljci. **3** Vaše je zlato i srebro zarđalo i njihova će rđa biti svedočanstvo protiv vas i izješće vaša tela. Poput vatre je ono što ste zgrnuli u poslednje dane. **4** Evo viče plata koju ste uskratili radnicima koji su požnjeli vaša polja. Vapaji žetelaca doprli su do ušiju Gospoda nad vojskama. **5** Živeli ste u raskoši na zemlji i predali ste se zadovoljstvima. Utovili ste srce svoje za dan klanja. **6** Osudili ste pravednika i ubili ga – on vam se ne suprotstavlja.

7 Zato, braćo, budite strpljivi do Gospodnjeg dolaska. Gle! Ratar strpljivo čeka dragoceni plod sa zemlje, dok ne dobije kišu ranu i kišu poznu.* **8** I vi budite strpljivi i neka vaše srce bude čvrsto, jer se približilo vreme Gospodovog dolaska.

9 Ne budite ogorčeni jedni na druge, braćo, da ne budete osuđeni. Evo Sudija stoji pred vratima. **10** Neka vam uzor u podnošenju zla i u strpljenju, braćo, budu proroci, koji su govorili u Gospodnje ime. **11** Gle, srećnima

---

* **4:5** Vidi: Psalam 37:1; 73:3; Izreke 23:17; 24:1; 24:19; Propovednik 4:4.

* **4:6** Vidi: Psalam 138:6.

* **5:7** Vidi: Joel 2:23.

nazivamo one koji su istrajali. Čuli ste za Jovovu istrajnost i videli ste šta je Gospod na kraju za njega učinio – videli ste da je Gospod veoma samilostan i milosrdan.

12 A pre svega, braćo moja, nemojte se više zaklinjati ni nebom ni zemljom niti bilo čim drugim. Nego kad kažete: 'Da,' neka to znači 'da,' a kad kažete: 'Ne,' neka to znači 'ne,' da ne budete osuđeni.

13 Da li ko pati među vama? Neka se
moli. Da li je neko veseo? Neka peva hvalo-
speve Bogu. **14** Boluje li ko među vama?
Neka pozove starešine skupštine, pa neka se
oni mole za njega, mažući ga uljem u
Gospodnje ime. **15** Molitva upućena s verom
ozdraviće bolesnoga, i Gospod će ga podići. I
ako je počinio grehe, biće mu oprošteno.

16 Zato priznavajte prestupe jedan dru-
gome i molite se jedni za druge, da bi mogli
biti izlečeni. Velika se korist od molitve pra-
vednika postiže. **17** Ilija je bio običan čovek
kao i mi, ali kad se usrdno pomolio da ne
padne kiša, kiša nije pala na zemlju tri godine
i šest meseci. **18** A onda se opet molio, i nebo
je dalo kišu i zemlja je donela svoj rod.

19 Braćo moja, ako neko među vama
odluta od istine, pa ga neko vrati, **20** znajte da
će onaj koji vrati grešnika s krivog puta spasti
njegovu dušu od smrti i pokriti mnoštvo
greha.

Pisac: Petar
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: oko 62-64. n. e.

PRVA PETROVA POSLANICA

1 Petar, apostol Isusa Hrista, izabranim rasejanima u iseljeništvu po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Bitiniji,[*] **2** po onome što je Bog Otac unapred znao, u svetosti Duha, u poslušnosti i škropljenju krvlju Isusa Hrista:

Neka vam se umnoži blagodat i mir!

3 Neka je blagosloven Bog i Otac našeg Gospoda Isusa Hrista, jer nas je po svom velikom milosrđu – uskrsenjem Isusa Hrista iz mrtvih – ponovo rodio za živu nadu, **4** za nasledstvo koje je nepropadljivo, neuprljano i koje ne vene. Ono se na nebesima čuva za vas, **5** koje Božja sila verom čuva za spasenje, spremno da se objavi u poslednje vreme. **6** Tome se veoma radujete, iako sada možda morate nakratko biti ožalošćeni zbog raznih kušnji, **7** da bi vam vaša prokušana vera, koja je dragocenija od zlata koje propada, iako se proverava vatrom, donela hvalu, slavu i čast kad se pojavi Isus Hristos; **8** kog ne videvši volite, u kojega, iako ga ne vidite, verujete, i radujete se radošću neiskazanom i proslavljenom, **9** primajući zauzvrat ispunjenje vere vaše – spasenje duša.

10 To su spasenje marljivo ispitivali i pažljivo istraživali proroci koji su prorokovali o blagodati[*] namenjenoj vama. **11** Ispitujući u kakvo ili u koje vreme javljaše Duh Hristov u njima, unapred svedočeći za Hristove muke i za slavu koja će uslediti. **12** Bilo im je otkriveno da nisu služili sebi, nego vama, iznoseći ono što vam je sada javljeno preko onih koji su vam objavili dobru vest Duhom svetim poslatim s neba, u šta i anđeli žele zaviriti.

13 Zato opašite bokove uma svojega, budite trezveni! Uzdajte se u blagodat koja vam se donosi u otkrivenju Isusa Hrista. **14** Kao poslušna deca, nemojte da vas i dalje oblikuju želje koje ste imali dok ste bili u neznanju, **15** nego, kao što je svet Onaj koji vas je pozvao, budite i vi sveti u svemu življenju, **16** jer je zapisano: „Budite sveti, jer sam ja svet!“[*] **17** Osim toga, ako nazivate Ocem onog koji nepristrano sudi svakome po njegovim delima, živite bogobojazno dok boravite u tuđini. **18** Jer znate da niste nečim raspadljivim, srebrom ili zlatom, izbavljeni od svog ispraznog načina života koji ste nasledili od svojih praočeva, **19** nego dragocenom Hristovom krvlju, koja je poput krvi nevinog i čistog jagnjeta, **20** koji je uistinu bio predviđen pre postanka sveta, ali se pojavio na posletku vremena radi vas **21** koji kroz njega verujete u Boga, koji ga je podigao iz mrtvih i dao mu slavu, da biste svoju veru i nadu polagali u Boga.

22 Sada, kada ste poslušnošću istini kroz Duha očistili svoje duše u bratskoj nelicemernoj ljubavi, volite jedan drugog žarko odanog srca! **23** Jer niste preporođeni iz raspadljivog nego iz neraspadljivog semena, rečju živog i večnog Boga. **24** Jer „svi su ljudi kao trava, i sva je njihova slava kao cvet trave. Osuši se trava i cvet otpada, **25** ali Gospodnja reč ostaje doveka.“[*] A ta „reč“ je ono što vam je objavljeno kao dobra vest.

---

[*] **1:1** Nekadašnje rimske pokrajine na području današnje Male Azije tj. Turske.
[*] **1:10** Ili: „nezasluživoj dobroti i milosti.“
[*] **1:16** Vidi: 3. Mojsijeva 11:44.
[*] **1:25** Vidi: Isaija 40:6-8.

2 Odbacite, stoga, svaku zloću, svaku pre-
varu, licemerstvo, zavist i svako kleveta-
nje, **2** i kao novorođena deca razvijajte
želju za čistim mlekom Božje reči, da biste
hraneći se njime rasli, **3** ako ste zaista okusili
koliko je Gospod dobar.

4 Dolazeći k njemu kao živom kamenu,
koji su, doduše, ljudi odbacili, ali je u Božjim
očima izabran i dragocen, **5** i vi se kao živo
kamenje ugrađujete u duhovni hram da biste
bili sveto sveštenstvo,[*] kako biste prinosili
duhovne žrtve ugodne Bogu kroz Isusa Hri-
sta. **6** Jer u Pismu stoji: „Gle! Postavljam na
Cionu kamen izabran, ugaoni temeljac, dra-
goceni kamen. Niko ko njega veruje neće se
osramotiti.“[*]

7 Vama je, dakle, dragocen, jer verujete,
ali onima koji ne veruju, „isti onaj kamen koji
su graditelji odbacili postao je ugaoni ka-
men,“[*] **8** i „kamen spoticanja i stena posrta-
nja.“[*] Oni se spotiču jer su neposlušni Božjoj
reči. Za to su i bili određeni. **9** Ali vi ste iza-
brani rod, kraljevsko sveštenstvo, svet narod,
narod koji je Božje vlasništvo,[*] da biste
objavljivali vrline onoga koji vas je iz tame
pozvao u svoju čudesnu svetlost. **10** Jer nekad
niste bili narod, a sad ste Božji narod. Ranije
vam nije bila pokazana milost, a sada vam je
pokazana milost.

11 Ljubazni, podstičem vas kao one koji
su u ovom svetu stranci i privremeni stanov-
nici da se uzdržavate od telesnih želja, jer one
ratuju protiv duše. **12** Neka vaš život među
ljudima iz sveta bude uzoran, da bi oni, vi-
devši vaša dobra dela, iako vas optužuju da
zlo činite, slavili Boga u dan njihovog poho-
đenja.

13 Radi Gospoda pokorite se svakoj ljud-
skoj vlasti: bilo kralju kao višem, **14** bilo na-
mesnicima kao onima koje on šalje da kazne
zločince, a pohvale one koji čine dobro. **15**
Jer to je Božja volja, da dobrim delima ućut-
kate nerazumne ljude koji govore ono u šta
nisu upućeni. **16** Živite kao slobodni ljudi, ali
ne kao oni kojima je sloboda pokriće za zlo,
nego kao Božje sluge. **17** Svakoga poštujte,
svu braću volite, Boga se bojte, kralja poš-
tujte.

18 Neka sluge budu pokorne svojim
gospodarima s dužnim poštovanjem, i to ne
samo dobrima i razumnima nego i onima ko-
jima je teško ugoditi. **19** Jer ako neko podnosi
nevolje i nepravedno pati jer želi da sačuva
čistu savest pred Bogom, to je nešto ugodno
u Božjim očima. **20** Jer kakvu hvalu zaslužu-
jete ako podnosite udarce zato što grešite? Ali
ako patite zato što dobro činite, i to strpljivo
podnosite, to je Bogu ugodno.

21 A na to ste i pozvani, jer je i Hristos
propatio za vas i ostavio vam primer kako da
u svemu idete njegovim stopama. **22** On ni-
kakav greh nije počinio, niti se prevara našla
u njegovim ustima. **23** Kada su ga vređali,
nije uzvraćao uvredom. Kada je patio, nije
pretio, nego se prepustio onome koji pra-
vedno sudi. **24** Koji je sam poneo grehe naše
u telu svom na drvo, da bismo prekinuli s gre-
sima i živeli za pravednost. „Njegovim se ra-
nama isceliste.“[*] **25** Jer ste bili poput zaluta-
lih ovaca, ali sada ste se vratili pastiru i

---

[*] **2:5,9** Pod novim Savezom ne postoji nikakva podela na sveštenstvo i vernike, već duhovni hram (vidi 1. Korinćanima 6:19; 2. Korinćanima 6:16) čine zajedno svi oni koji su prihvatili Isusa za Hrista i Gospoda. Tipska sveštenička služba pod starim Savezom mogla se obavljati isključivo na način propisan u Zakonu (5. Mojsijeva 31:9-12) i samo na mestu koje izabere Bog (5. Mojsijeva 12:11,13,14). Isus je svojim životom, smrću, uskrsenjem i preuzimanjem stvarne – antitipske – svešteničke službe u nebeskoj Svetinji (vidi Jevrejima poslanicu) ispunio obredni zakon (vidi Efescima 2:15; Kološanima 2:16-17) i ukinuo žrtve i prinose (vidi Danilo 9:27), te stoga nikakva dodatna ili druga zemaljska sveštenička služba nije prihvatljiva niti ima teološko opravdanje.

[*] **2:6** Vidi: Isaija 28:16.

[*] **2:7** Vidi: Psalam 118:22.

[*] **2:8** Vidi: Isaija 8:14.

[*] **2:9** Vidi: 2. Mojsijeva 19:5-6.

[*] **2:24** Vidi: Isaija 53:5.

nadgledniku svojih duša.

3 Tako i vi, žene, budite pokorne svojim
muževima, da biste one koji nisu poslušni
Božjoj reči pridobile bez reči svojim po-
našanjem, **2** kad vide vaše čisto ponašanje i
duboko poštovanje. **3** I neka vaš ukras ne
bude u spoljašnjosti – u pletenju kose i ukra-
šavanju zlatom ili u haljinama – **4** nego neka
to bude osoba skrivenog srca odevena u nera-
spadljivo ruho mirnog i blagog duha, koji je
dragocen u Božjim očima. **5** Jer su se tako ne-
kada ukrašavale i svete žene koje su se uzdale
u Boga, pokoravajući se svojim muževima. **6**
Tako je i Sara bila poslušna Abramu i nazi-
vala ga „gospodarem.“[*] A vi ste njene kćeri
ako činite dobro i ne bojite se nikakvog zas-
trašivanja.
7 Tako i vi, muževi, živite sa svojim že-
nama u skladu sa onim što ste naučili, poštu-
jući ih kao slabije posude, jer su i one s vama
naslednice nezasluživog dara života, inače će
vaše molitve naići na prepreku.
8 Na kraju, budite svi složnih misli, sao-
sećajni, puni bratske ljubavi, nežno samilo-
sni, ponizni, **9** ne vraćajte zlo za zlo niti
uvredu za uvredu, već, naprotiv, blagosiljajte,
jer ste na to pozvani, da biste nasledili blago-
slov.
10 „Jer ko bi voleo da živi i da vidi dobre
dane, neka zadržava svoj jezik od zla i svoje
usne da ne govore prevare, **11** neka se kloni
zla i dobro čini, neka traži mir i teži za njim.
12 Jer Gospodnje oči gledaju pravednike i
njegove uši slušaju njihove usrdne molitve, a
Gospodnje lice je protiv onih koji zlo čine.“[*]
13 Ko će vam nauditi ako revno činite ono
što je dobro? **14** Ali ako i pretrpite zbog pra-
vednosti, srećni ste. Međutim, ne bojte se o-
noga čega se oni boje i ne uznemiravajte se.
15 Nego svetite Gospoda Boga u vašim
srcima. A budite uvek spremni da date odgo-
vor svakom čoveku koji od vas traži obrazlo-
ženje nade koja je u vama, ali činite to s bla-
gošću i strahom.
16 Sačuvajte čistu savest, kako bi se oni
koji s omalovažavanjem govore o vašem
dobrom životu u Hristu postideli zbog onoga
što govore protiv vas. **17** Jer je bolje da stra-
date zato što činite dobro, ako je to Božja vo-
lja, nego zato što činite zlo. **18** Pa i Hristos je
jednom zauvek umro za grehe, pravednik za
nepravednike, da bi vas doveo k Bogu, on
koji je ubijen u telu, ali je oživljen Duhom, **19**
kojim je išao i propovedao duhovima u tam-
nici,[*] **20** koji su bili neposlušni, kad je Bog
strpljivo čekao u Nojevim danima, dok se
gradila barka, u kojoj se svega nekoliko ljudi,
to jest osam duša, spaslo od vode.
21 Ono što je time bilo predočeno i vas
sada spasava, naime, krštenje (koje nije ukla-
njanje telesne nečistoće, nego molba upućena
Bogu za čistu savest), kroz uskrsenje Isusa
Hrista; **22** koji je otišao na Nebo, i On je Bogu
zdesna, i pokoreni su mu anđeli i vlasti i sile.

4 Dakle, budući da je Hristos stradao u telu
za nas, i vi se naoružajte tim istim sta-
vom, jer ko strada u telu prekinuo je s
gresima, **2** da preostalo vreme u telu ne živi
po ljudskim željama nego po Božjoj volji. **3**
Jer je dosta što ste u prošlosti vršili volju ljudi
iz sveta kad ste živeli u besramnosti, u požu-
dama, pijančenju, razuzdanim gozbama, nad-
metanjima u pijenju i nedopustivom idolopo-
klonstvu. **4** Pošto više ne trčite s njima u tu
istu kaljugu raskalašnosti, čude se i pogrdno
govore o vama. **5** Ali oni će odgovarati o-
nome ko je spreman da sudi živima i
mrtvima. **6** Iz tog razloga dobra vest je objav-
ljena i onima koji su mrtvi,[*] da bi im se moglo
suditi po čoveku u telu, ali i kao živima po

[*] **3:6** Vidi: 1. Mojsijeva 18:12.

[*] **3:12** Vidi: Psalam 34:15-16.

[*] **3:19** Ili „duhovima koji se čuvaju.“ Iz konteksta se vidi da je reč o ljudima pretpotopne generacije koje je Bog svetim Duhom osvedočavao u to vreme, i, pošto se nisu pokajali, čuvaju se za izvršni sud. Uporedi sa Jov 26:5.

[*] **4:6** Drugim rečima, jevanđelje je objavljeno svima i

Bogu u duhu.*

7 A svemu se kraj približio. Zato budite razboriti i ne zanemarujte molitvu. 8 Pre svega, žarko volite jedni druge, jer ljubav pokriva mnoštvo greha. 9 Gostoljubivo primajte jedni druge, bez gunđanja. 10 Služite jedni drugima u skladu s darom koji je svaki od vas primio, kao dobri primaoci Božje blagodati, koja se izražava na razne načine. 11 Ako neko govori, neka govori u skladu s Božjim svetim objavama; ako neko služi, neka se pri tom oslanja na snagu koju daje Bog. Tako će se Bog kroz Isusa Hrista proslaviti u svemu. Njegova je slava i vlast u vekove vekova. Amin.

12 Ljubazni, ne čudite se vatri što bukti među vama da vas iskuša, kao da vam se događa nešto neobično. 13 Naprotiv, radujte se što imate udela u Hristovim patnjama, da biste se radovali i klicali i za vreme otkrivanja njegove slave. 14 Ako vas kude zbog Hristovog imena, srećni ste, jer duh slave i od Boga, počiva na vama; s njihove strane bogohuljenje, a s vaše proslavljanje.

15 Ali neka niko od vas ne nastrada kao ubica ili lopov ili zločinac ili zato što se meša u tuđe poslove. 16 Ali ako strada zato što je hrišćanin, neka se ne stidi, nego neka slavi Boga noseći to ime. 17 Jer je vreme da sud počne – i to od Božjeg doma. A ako počinje od nas, kakav će tek biti kraj onima koji nisu poslušni Božjoj dobroj vesti? 18 „Gle, pravednik na zemlji dobija platu, a koliko će tek dobiti zao čovek i grešnik?“* 19 Zato neka i oni koji stradaju u skladu s Božjom voljom, dok čine dobro, poveravaju svoje duše vernom Stvoritelju.

5 Zato starešine među vama podstičem, jer sam i ja kao i oni starešina i svedok Hristovih patnji, a i učesnik u slavi koja će se otkriti: 2 Pasite Božje stado koje vam je povereno – ne na silu, nego dragovoljno; ne radi nepoštenog dobitka, nego gorljivo; 3 ne kao da gospodarite nad onima koji su Božje vlasništvo, nego budite primer stadu. 4 A kad se pojavi vrhovni pastir, primićete venac slave, koji ne vene.

5 Tako i vi, mladići, budite pokorni starešinama. A svi budite podređeni jedni drugima i opašite se poniznošću, jer se Bog suproti oholima, a blagodat ukazuje poniznima.

6 Ponizite se, stoga, pod moćnu Božju ruku, da bi vas uzvisio kad bude vreme, 7 i sve svoje brige bacite na njega, jer se on brine za vas. 8 Budite trezveni, budno pazite! Vaš protivnik, Đavo, ide unaokolo kao ričući lav i traži koga da proždere. 9 A vi mu se oduprite, čvrsti u veri, znajući da iste patnje podnose i vaša braća po svetu. 10 A pošto malo pretrpite, Bog svake blagodati, koji vas je pozvao u svoju večnu slavu u Hristu Isusu, dovršiće vaše obučavanje, učvrstiće vas i ojačati. 11 Njemu slava i vlast u vekove vekova. Amin.

12 Preko Silvana, koga smatram vernim bratom, pišem vam ukratko kako bih vas ohrabrio i uverljivo posvedočio da je ovo prava Božja blagodat. U njoj čvrsto stojte. 13 Pozdravlja vas zajednica pozvanih koja je u Vavilonu,* izabrana kao i vi, a i Marko, moj sin. 14 Pozdravite jedan drugoga poljupcem ljubavi. Mir svima vama koji ste u Hristu Isusu. Amin.

---

sudiće se kako spasenima tako i izgubljenima, koje Biblija naziva „mrtvima“ (vidi: Jovan 5:24-29; 1. Jovanova 3:14; 5:12; Matej 8:21-22).

* Za razumevanje koncepta života i smrti vidi: 1. Mojsijeva 2:7; Propovednik 12:7; 9:5-6; Psalam 6:5; Marko 12:24-27; Jovan 11:11-14; Danilo 12:2.

* **4:18** Vidi: Izreke 11:31.

* **5:13** Grad Vavilon je u vreme apostola bio pustinja, a Petar je u Jerusalimu sve vreme služio tamošnjoj hrišćanskoj zajednici, tako da je najverovatnije upotrebio ovaj pojam kao simbol rasejanja (prinudnog egzila) hrišćana (vidi 1. Petrova 1:1). Ukoliko je Petar mislio na konkretnu lokaciju, to može biti samo Jerusalim, gde su hrišćani bili izloženi velikom pritisku i progonstvu od strane tradicionalnih judaista (vidi: Dela 4:3-22; 5:17-42; 6:8 –8:1; 8:3; 9:2; 14:5,6,19,20; 19:27 – 28:30, itd.).

Pisac: Petar
Mesto pisanja: Jerusalim
Pisanje završeno: oko 64. n. e.

DRUGA PETROVA POSLANICA

1 Simon Petar, sluga i apostol Isusa Hrista,
onima koji imaju istu dragocenu veru kao
i mi u pravednosti našeg Boga i Spasitelja
Isusa Hrista:

2 Neka vam se umnože blagodat i mir u
poznanju Boga i Isusa, našeg Gospoda, **3** jer
nam je njegova božanska snaga darovala sve
što je potrebno za život i pobožnost kroz poz-
nanje onoga koji nas je pozvao slavom i česti-
tošću; **4** kroz koje nam je dao dragocena i naj-
uzvišenija obećanja, da kroz njih postanete u-
česnici u božanskoj prirodi, umaknuvši
pokvarenosti koja je u svetu zbog požude.

5 Zato se svesrdno potrudite da dopunite
svoju veru čestitošću, čestitost znanjem, **6**
znanje samosavladavanjem, samosavladava-
nje istrajnošću, istrajnost odanošću Bogu, **7**
odanost Bogu bratskom ljubavlju, bratsku
ljubav ljubavlju prema svima. **8** Jer ako sve
to imate u sebi i u tome napredujete, nećete
biti ni besposleni ni besplodni, pošto ste
dobro upoznali našeg Gospoda Isusa Hrista.

9 Jer ako neko sve to nema, on je slep,
zatvara oči pred svetlošću i zaboravlja da je
očišćen od svojih starih grehova. **10** Zato,
braćo, tim više budite marljivi da biste potvr-
dili svoj poziv i izbor, jer ako to činite, nikada
nećete posrnuti. **11** U stvari, tako će vam se
obilno pripraviti ulazak u večno[*] kraljevstvo
našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista.

12 Zato ću vas uvek na to podsećati, iako
to znate i utvrđeni ste u sadašnjoj istini. **13**
Ali smatram da je dobro, sve dok sam u ovom
telu,[*] da vas podsećam da ostanete budni, **14**
jer znam da ću uskoro napustiti svoje telo,[*]
kao što mi je i naš Gospod Isus Hristos nago-
vestio. **15** Zato ću sada dati sve od sebe da se
i nakon mog odlaska uvek toga sećate.

16 Jer nismo vam moć i prisustvo našeg
Gospoda Isusa Hrista objavili povodeći se za
vešto smišljenim mitovima, nego kao očevici
njegovog veličanstva. **17** Jer on je od Boga,
Oca, primio čast i slavu, kad su od veličan-
stvene slave do njega došle ove reči: „Ovo je
moj sin, moj voljeni, koji je po mojoj volji!“
18 I čuli smo te reči koje su došle s neba dok
smo s njim bili na svetoj gori.

19 Tako je proročanska reč koju imamo
još pouzdanija, i dobro činite što na nju pazite
kao na svetiljku koja svetli na tamnom mestu,
dok ne svane dan i ne pojavi se zvezda danica
u vašim srcima. **20** A najpre znajte ovo: Ni-
jedno proročanstvo Pisma ne proizilazi iz ne-
čijeg vlastitog tumačenja. **21** Jer nikad pro-
roštvo nije prenošeno od čovečije volje, nego
vođeni Duhom svetim govoriše sveti Božji
ljudi.

2 Međutim, u narodu je bilo i lažnih pro-
roka, kao što će i među vama biti lažnih
učitelja. Oni će neprimetno uvesti ra-
zorne jeresi i odreći će se Gospodara koji ih
je otkupio, i tako na sebe navući brzu propast.
2 I mnogi će se povesti za njihovim besram-
nim delima i zbog njih će se pogrdno govoriti
o putu istine. **3** I u svom će vas lakomstvu

[*] **1:11** Pridev „večno“ (grčki: eonsko) odnosi se na najslavnije doba u Božjem planu, kada spasenje postaje stvarnost.

[*] **1:13** Doslovno: „šatoru.“

[*] **1:14** Doslovno: „šator.“

iskorišćavati lažljivim rečima. Ali osuda koja
im je davno izrečena ne kasni i njihova pro-
past ne drema.
4 Zaista, Bog nije poštedeo anđele koji su
sagrešili, nego ih je bacio u jame Tartarusa[*] i
predao u okove tame da ih sačuva za sud. **5** I
nije poštedeo drevni svet, ali je sačuvao Noja,
propovednika pravednosti, sa još sedmoro
drugih kada je naveo potop na svet bezbožnih
ljudi. **6** I osudio je gradove Sodom i Gomor i
pretvorio ih u pepeo, i time bezbožnicima
postavio primer onoga što treba da dođe, **7** a
izbavio je pravednog Lota, koji je patio zbog
besramnih dela tih drskih bezakonika, **8** jer
ono što je taj pravednik video i čuo, dok je iz
dana u dan živeo među njima i posmatrao nji-
hova bezakona dela, mučilo je njegovu pra-
vednu dušu. **9** Dakle, Gospod zna kako da po-
božne izbavi iz iskušenja, a nepravedne da sa-
čuva za dan suda da budu kažnjeni, **10** a na-
ročito one koji požudno idu za telom da bi ga
prljali i koji s prezirom gledaju na autoritet.
Drski su, samovoljni, nije ih sramota pred
pobožnima, nego pogrdno govore o njima, **11**
dok ih anđeli, iako su jači i moćniji, iz pošto-
vanja prema Gospodu ne optužuju pogrdnim
izrazima. **12** A ti ljudi su kao nerazumne ži-
votinje, koje su po prirodi rođene da se hva-
taju i ubijaju. Pogrdno govore o onome što ne
razumeju i zato će biti uništeni u svojoj
pokvarenosti. **13** I primiće platu za nepraved-
nost, kao oni koji smatraju da je zadovoljstvo
uživati danju. Oni su mrlje i ljage, koji se o-
duševljavaju vlastitim obmanama dok se
goste s vama. **14** Oči su im pune preljube i ne
mogu prekinuti s grehom, mame nepostojane
duše. Srce im je izvežbano u lakomstvu. To
su prokleta deca. **15** Ostavili su pravi put, za-
vedeni su. Pošli su putem Balama, Beorovog
sina, koji je zavoleo platu nepravednu, **16** ali
je bio prekoren za svoje bezakonje. Nema
magarica progovorila je ljudskim glasom i
sprečila prorokovo bezumlje.
17 Oni su izvori bez vode i izmaglica te-
rana olujom, za koje se čuva mrkla tama zau-
vek. **18** Jer govore razmetljive i isprazne reči,
i strastima tela i besramnim delima mame u
raskalašnost one koji su tek pobegli od zablu-
delog ponašanja. **19** Obećavaju im slobodu, a
sami su robovi pokvarenosti. Jer svako robuje
onom ko ga savlada. **20** Zaista, ako se, nakon
što su upoznali Gospoda i Spasitelja Isusa
Hrista i tako umakli prljavštinama sveta, po-
novo u sve to upuste i to ih savlada, onda im
je ovo poslednje stanje gore od prvog. **21** Jer
bolje bi im bilo da nisu ni upoznali put pra-
vednosti nego da se, nakon što su ga upoznali,
odvrate od svetog nauka koji im je predat. **22**
Događa im se ono što kaže istinita poslovica:
„Pas se vraća na bljuvotinu svoju i svinja, o-
kupavši se, opet se valja u blatu.“[*]

3 Voljeni moji, ovo je već drugo pismo
koje vam pišem, u kojem, kao i u prvom,
podsećanjem podstičem vaš zdrav ra-
zum, **2** da se sećate objava koje su pre obzna-
nili sveti proroci i nauka vaših apostola od
Gospoda i Spasitelja. **3** A pre svega znajte
ovo: u poslednjim danima pojaviće se rugači,
koji će živeti po svojim željama, **4** i govoriće:
„Gde je taj njegov obećani dolazak? Otkada
su naši praočevi pomrli, sve stoji kao što je
bilo od početka stvaranja.“[*]
5 Jer namerno neće da znaju da su nebesa
bila od starine i zemlja se pojavila iz vode i
kroz vodu reči Božjom,[*] **6** kroz koju je tadaš-
nji svet bio vodom potopljen i uništen. **7** A
tom istom rečju sadašnja nebesa i zemlja ču-
vaju se za vatru u dan suda i uništenja bez-
božnih ljudi.
8 Jedno, pak, ne zaboravljajte, ljubazni, da
je jedan dan pred Gospodom kao hiljadu

[*] **2:4** „Tartarus“ je pojam iz grčke mitologije srodan rečima „ambis“ ili „bezdan,“ mesto tame.

[*] **2:22** Vidi: Izreke 26:11.

[*] **3:4** Vidi: Isaija 5:19; Ezekiel 12:22.

[*] **3:5** Vidi: 1. Mojsijeva 1:1,2,6,7.

godina i hiljadu godina kao jedan dan.* **9**
Gospod ne kasni s ispunjenjem svog obeća-
nja, kao što neki misle da kasni, već je strpljiv
s nama jer ne želi da iko propadne, već da svi
dođu do pokajanja. **10** A Gospodnji dan će
doći kao lopov noću, u koji će nebesa proći
uz veliku buku, i elementi će se, užareni,
raspasti, a zemlja i dela na njoj biće spaljeni.

11 Pošto će se to sve tako raspasti, kakvi
vi trebate biti u svetom ponašanju i pobožno-
sti, **12** dok očekujete i hitate ka dolasku dana
Gospodnjeg, kada će se nebesa, zapaljena,
raspasti i elementi, užareni, rastopiti! **13** Ali
po njegovom obećanju očekujemo nova ne-
besa i novu zemlju u kojima će pravednost
prebivati.

14 Zato, voljeni moji, budući da to očeku-
jete, nastojte da vas on nađe čiste, bespre-
korne i u miru. **15** Sem toga, strpljenje našeg
Gospoda smatrajte spasenjem, kao što vam je
i naš voljeni brat Pavle napisao prema mudro-
sti koja mu je data, **16** kao što to čini i u svim
svojim pismima, govoreći u njima o nekim
stvarima koje je teško shvatiti, a koje neupu-
ćeni i nepostojani izvrću, kao i ostala Pisma,
na sopstvenu propast.

17 Zato vi, voljeni, pošto ovo unapred
znate, čuvajte se da vas oni koji su zastranili*
ne odvuku svojom zabludom i da ne izgubite
svoju postojanost. **18** A rastite u blagodati i
spoznanju Gospoda našeg i Spasitelja Isusa
Hrista. Njemu neka je slava sada i u svu več-
nost.

---

* **3:8** Vidi: Psalam 90:4.
Petar svoje čitaoce podseća da Tvorac ne zavisi od vremena kao mi, te da stoga ne projektujemo realizaciju Plana spasenja u skladu sa svojim uskogrudim i ograničenim shvatanjima.

* **3:17** Ili neobuzdani, nedisciplinovani.

Pisac: Jovan
Mesto pisanja: Efes
Pisanje završeno: oko 98. n. e.

PRVA JOVANOVA POSLANICA

1 Ono što je bilo od početka, što smo čuli, što smo svojim očima videli, što smo posmatrali i što su naše ruke opipale: o Reči života. **2** I život se otkrio, i mi smo to videli, i svedočimo, i pokazujemo vam onaj večni život, koji je bio kod Oca, i otkrio se nama. **3** Što smo videli i čuli to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s Ocem i sa Sinom Njegovim Isusom Hristom. **4** Ovo pišemo da vaša radost bude potpuna.

5 A ovo je poruka koju smo čuli od njega i koju vam objavljujemo: Bog je svetlost i u njemu nema nikakve tame. **6** Ako kažemo da imamo zajednicu s njim a i dalje živimo u tami, onda lažemo i ne postupamo po istini. **7** Ako u svetlosti hodimo, kao što je On u svetlosti, imamo zajednicu jedan s drugim, i krv Isusa Hrista, Sina Njegovog, čisti nas od svakog greha.

8 Ako kažemo da nemamo greha, sami sebe zavaravamo i istina nije u nama. **9** Ako priznamo svoje grehe, veran je i pravedan da nam oprosti grehe i očisti nas od svake nepravednosti. **10** Ako kažemo da nismo sagrešili, činimo ga lažljivcem i njegova reč nije u nama.

2 Dečice moja, ovo vam pišem da ne grešite. Ali ako neko i sagreši, kod Oca imamo zastupnika[*] – Isusa Hrista, pravednika. **2** On je žrtva pomirenja za naše grehe, i ne samo za naše nego i za grehe celog sveta. **3** Ako držimo njegova uputstva, po tome znamo da ga poznajemo. **4** Onaj ko kaže: „Ja ga poznajem," a ne drži njegova uputstva, lažljivac je i istina nije u njemu. **5** Ali ko god drži njegovu reč, u njemu je Božja ljubav zaista stigla do savršenstva. Po tome znamo da smo u njemu. **6** Onaj ko kaže da stoji u njemu, dužan je da i sam živi kao što je on živeo.

7 Ljubazni, ne pišem vam novi nauk, nego stari nauk koji ste imali od početka. Taj stari nauk je reč koju ste čuli od početka. **8** I opet, pišem vam novi nauk, koji se obistinjuje u njemu i u vama, jer tama prolazi i prava svetlost već svetli.

9 Ko kaže da je u svetlosti, a mrzi svog brata, u tami je sve do sada. **10** Ko voli svog brata, ostaje u svetlosti, i kod njega nema povoda za spoticanje. **11** A ko mrzi svog brata, u tami je – živi u tami, i ne zna kuda ide, jer mu je tama zaslepila oči.

12 Pišem vam, dečice, jer su vam gresi oprošteni kroz ime njegovo. **13** Pišem vam, očevi, jer ste upoznali onoga koji je od početka. Pišem vam, mladići, jer ste pobedili Zloga. Pišem vam, deco, jer ste upoznali Oca. **14** Pišem vam, očevi, jer ste upoznali onoga koji je od početka. Pišem vam, mladići, jer ste jaki i reč Božja ostaje u vama i pobedili ste Zloga. **15** Nemojte voleti ni svet, ni ono što je u svetu. Ako neko voli svet, ljubav Očeva nije u njemu, **16** jer ništa što je u svetu – požuda tela, požuda očiju[*] i ponos života[*] – nije od Oca, već je od sveta. **17** A svet prolazi i

[*] **2:1** „Parakleton" na grčkom (Jovan 14:16).
[*] **2:16** Ili: pohlepa materijalizma (uporedi sa Matej 4:8-9; 6:24; Luka 12:15).
[*] **2:16** Svetovne ambicije, žudnja za pompom, hvalisanjem i slavom, arogancija.

njegova žudnja, ali onaj ko vrši Božju volju
ostaje doveka.
18 Deco, poslednji je čas, i kao što ste čuli,
dolazi Antihrist, ali već sada su se pojavili
mnogi antihristi. Po tome znamo da je posled-
nji čas. **19** Izašli su od nas, ali nisu bili od nas,
jer da su bili od nas, ostali bi s nama. Ali izašli
su da bi se videlo da nisu svi od nas. **20** A vi
imate pomazanje od Svetoga i znate sve. **21**
Ne pišem vam zato što ne znate istinu, nego
zato što je znate i zato što nikakva laž nije od
istine.
22 Ko je lažljivac ako ne onaj ko poriče
Isusa kao Hrista?* To je Antihrist, onaj koji
poriče Oca i Sina. **23** Ko god poriče Sina,
nema ni Oca. Ko priznaje Sina, ima i Oca. **24**
A u vama neka ostane ono što ste čuli u po-
četku. Ako ono što ste u početku čuli ostane
u vama, i vi ćete ostati u Sinu i u Ocu. **25** A
ovo je obećanje koje nam je on dao – večni
život.
26 Ovo vam pišem o onima koji pokuša-
vaju da vas zavedu. **27** A što se vas tiče, po-
mazanje koje ste primili od njega ostaje u
vama, i niko ne treba da vas poučava, nego
vas pomazanje od njega uči o svemu – a ono
je istinito i nije laž – i kao što vas je ono po-
učilo, ostanite u njemu. **28** I sada, dečice,
ostanite u njemu, da bismo, kad se on pojavi,
imali slobodu govora i da se ne bismo osra-
motili pred njim prilikom njegovog dolaska.
29 Ako znate da je on pravedan, onda znate
da je od njega začet svako ko čini ono što je
pravedno.

3 Vidite kakvu nam je ljubav pokazao O-
tac, da se zovemo deca Božja. Zato nas
svet ne poznaje, jer nije upoznao njega.
2 Ljubazni, sada smo deca Božja, ali se još
nije pokazalo šta ćemo biti. Znamo da ćemo,
kad se on pokaže, biti poput njega, jer ćemo
ga videti upravo onakvog kakav jeste. **3** I
svako ko polaže ovu nadu u njega, čisti se kao
što je on čist.
4 Ko god čini greh, on prestupa zakon, jer
greh je prestup zakona.* **5** I znate da se on javi
da grehe naše uzme; i greha u njemu nema. **6**
Koji god u njemu stoji ne greši; koji god greši
ne vide ga niti ga pozna. **7** Dečice, neka vas
niko ne zavede. Ko čini ono što je pravedno,
pravedan je, kao što je i on pravedan. **8** Ko
čini greh, od Đavola* je, jer Đavo greši od po-
četka. Zato je došao Sin Božji, da uništi Đa-
volova dela.
9 Ko je god začet od Boga, ne čini greh,
jer Božje seme ostaje u njemu, i on ne može
grešiti, jer je začet od Boga. **10** Božja deca i
Đavolova deca poznaju se po ovome: ko god
ne čini ono što je pravedno, nije od Boga, kao
ni onaj ko ne voli svog brata. **11** Jer ovo je
poruka koju ste čuli u početku: Volimo jedan
drugoga! **12** Ne budimo kao Kain, koji je od
Zloga i pogubi svog brata. A zašto ga je ubio?
Zato što su mu dela bila zla, a dela njegovog
brata pravedna.
13 Ne čudite se, braćo, što vas svet mrzi.
14 Mi znamo da smo prešli iz smrti u život,
jer volimo braću. Ko ne voli brata, ostaje u
smrti. **15** Ko god mrzi svog brata, ubica je, a

---

* **2:22** Ili: „Pomazanika, Mesiju.“

* **3:4** Sa stanovišta Svetog Pisma, „greh“ je u osnovi sve što nije u skladu s Božjim standardima, putevima i voljom ili je u suprotnosti s njima. To je sve što kvari nečiji odnos sa Bogom. To može biti rečju (Ps. 39:1), delom (2. Kor. 12:21) ili nečinjenjem onoga što bi trebalo učiniti (Jak. 4:17). Uključuje stavove srca i uma. To je rezultat nedostatka vere ili poverenja u Boga. „Paša“ na hebrejskom je pobuna protiv Boga (Ezek. 2:3). „Mahal“ je neveran ili izdajnički čin, prestup (Ezek. 15:8). „Hamartia“ na grčkom ili „hata“ na hebrejskom (Mat. 1:21; 9:6; 12:31; Rim. 5:12; 14:23) znači promašaj cilja, skretanje sa staze ispravnosti, pogrešno činjenje... „Parakoe“ (Jev. 2:2; ref. Dela 7:57) je hotimična neposlušnost, nepažnja. „Anomia“ (1. Jov. 3:4) označava bezakonje. „Parabasis“ (Mat. 19:9) se odnosi na prestup Zakona. „Paraptoma“ (Gal. 6:1) je nenamerni greh, dok je „agnoema“ (Luk. 23:34; 1. Tim. 1:13-15) greh iz neznanja. „Hetema“ (Rim. 11:12) je greh gubitka na vrednosti, opadanja i umanjenja zbog nesleđenja datih svedočanstava od Boga.

* **3:8** Grčka reč „diabolos“ znači opadač, lažni optužitelj, onaj koji je sklon klevetanju.

vi znate da ni u jednom ubici večni život ne ostaje. **16** Po ovome smo upoznali ljubav: po tome što je on svoju dušu položio za nas. I mi smo dužni da svoje duše položimo za svoju braću. **17** Ali ko god ima dobra ovoga sveta i gleda kako mu je brat u oskudici, a ipak zatvori svoje srce pred njim, kako ljubav Božja prebiva u njemu? **18** Dečice, nemojmo voleti samo rečju i jezikom, nego delom i istinom!

19 Po tome ćemo znati da smo od istine i uverićemo svoje srce pred njim, **20** ako nas ono za bilo šta osudi, Bog je veći od našeg srca i zna sve. **21** Ljubazni, ako nas naše srce ne osuđuje, imamo pouzdanje u Boga, **22** i što god molimo, dobijamo od njega, jer držimo njegova uputstva i činimo ono što je ugodno u njegovim očima. **23** A ovo je njegov nauk: da verujemo u ime njegovog Sina Isusa Hrista i da volimo jedan drugoga, kao što nam je dao uput. **24** I koji drži upute njegove u njemu stoji, i on u njemu. A mi po Duhu koji nam je dao znamo da on stoji u nama.

4 Ljubazni! Ne verujte svakom duhu, nego proveravajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziđoše na svet.

2 Po ovom prepoznajte Duha Božjeg: svaki duh koji priznaje da Isus Hristos u telu dolazi,* od Boga je; **3** a svaki duh koji ne priznaje da Isus Hristos u telu dolazi, nije od Boga: i to je duh antihrista, za kog čuste da dolazi, i sad je već na svetu.

4 Vi ste od Boga, dečice, i pobedili ste ih, jer je onaj koji je u vama veći od onoga koji je na svetu. **5** Oni su od sveta i zato govore ono što dolazi od sveta i svet ih sluša. **6** Mi smo od Boga: ko poznaje Boga, sluša nas, ko nije od Boga, ne sluša nas. Po ovom prepoznajemo duha istine i duha zablude.

7 Ljubazni, volimo jedan drugoga, jer je ljubav od Boga, i svako ko voli začet je od Boga i poznaje Boga. **8** Ko ne voli, nije upoznao Boga, jer Bog je ljubav.* **9** Po ovome se pokazala Božja ljubav prema nama: Bog je poslao svog jedinorođenog* Sina u svet da živimo kroz njega. **10** Ljubav je u ovome: nismo mi voleli Boga, nego je on voleo nas i poslao svog Sina kao žrtvu pomirenja za naše grehe.

11 Ljubazni, ako je Bog tako voleo nas, onda smo i mi dužni voleti jedni druge. **12** Boga nikada niko nije video. Ako volimo jedni druge, Bog ostaje u nama i njegova je ljubav savršena u nama. **13** Po tome znamo da u Njemu stojimo, i On u nama, što nam je dao od Duha svog. **14** A mi smo videli i svedočimo da je Otac poslao svog Sina kao Spasitelja sveta. **15** Ko god priznaje da je Isus Hristos Sin Božji, Bog nastava u njemu i on u Bogu. **16** I sami smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i poverovali joj. Bog je ljubav, i ko stoji u ljubavi, stoji u Bogu i Bog stoji u njemu. **17** Tako ljubav u nama postaje savršena da bismo mogli da slobodno govorimo u dan suda, jer smo mi u ovom svetu onakvi kakav je on bio. **18** U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav isteruje strah, jer kazna je to što nas plaši. Zaista, ko se plaši, nije savršen u ljubavi. **19** A mi volimo njega, jer je on prvo voleo nas.

20 Ako neko kaže: „Ja volim Boga," a mrzi svog brata, lažljivac je. Jer ko ne voli svog brata, koga vidi, ne može voleti Boga,

* **4:2-3** Grčki: *erhome*, glagol u obliku koji označava proces u sadašnjem vremenu. Moguće je da Jovan govori o Isusovom dolasku u telu koji je na neki način negiran zbog uticaja grčke filozofije na hrišćanstvo, ili, eventualno, o Hristovom dolasku Duhom u telo (biće) vernika (ref. 2. Jov. 1:7; uporedi sa Rim. 8:8-10), što je bliže kontekstu.

* **4:8** Ili: „Agape." Ova grčka reč označava jedinstvenu, samopožrtvovanu ljubav koja se po svojoj prirodi i karakteru razlikuje od svake druge „ljubavi" nižeg nivoa, jer je suština same Božje prirode. Bog očekuje od svog vernog naroda da ispoljava tu vrstu ljubavi (vidi: 1. Korinćanima 13; Matej 5:43-46; 22:37-40).

* **4:9** Grčki „monogenes" – jedini rođeni (doslovni, pravi sin). Vidi: Jovan 1:14,18; 3:16,18; uporedi sa Jevrejima 11:17.

koga ne vidi. **21** I ovaj uput imamo od njega: onaj ko voli Boga treba da voli i svog brata.

5 Svako ko veruje da je Isus zaista Hristos, začet je od Boga, i svako ko voli onog koji je začeo, voli i onog koji je začet od njega. **2** Po ovome znamo da volimo Božju decu: po tome što volimo Boga i vršimo uputstva njegova. **3** Jer ovo je ljubav prema Bogu: da držimo njegova uputstva, a njegova uputstva nisu teška, **4** jer sve što je začeto od Boga pobeđuje svet. A ovo je pobeda koja je pobedila svet: naša vera. **5** Ko pobeđuje svet, ako ne onaj koji veruje da je Isus Sin Božji?

6 A on, Isus Hristos, došao je posredstvom vode i krvi; ne samo vodom nego vodom i krvlju. I Duh svedoči, jer Duh je istina. **7** Jer je troje što svedoči.* **8** Duh, voda i krv, i to troje je jedno.*

9 Božje svedočanstvo je veće od ljudskog svedočanstva, koje mi prihvatamo. Jer Božje svedočanstvo je u tome da je on posvedočio o svom Sinu. **10** Ko veruje u Sina Božjeg, prihvata svedočanstvo koje mu je dato. Ko ne veruje Bogu, učinio ga je lažljivcem, jer ne veruje u svedočanstvo kojim Bog svedoči o svom Sinu. **11** A u ovome je to svedočanstvo: Bog nam je dao večni život, i taj život je u njegovom Sinu. **12** Ko ima Sina, ima život, a ko nema Sina Božjeg, nema život.

13 Ovo pisah vama koji verujete u ime Sina Božjeg, da znate da imate život večni i da verujete u ime Sina Božjeg. **14** A u ovome se uzdamo u Boga: šta god da molimo u skladu s njegovom voljom, on nas čuje. **15** I ako znamo da nas čuje u svemu za šta molimo, znamo da ćemo primiti ono za šta smo se molili, jer smo ga za to molili.

16 Ako neko vidi svog brata kako čini greh koji ne vodi u smrt, neka moli, i Bog će mu dati život, naime, onima koji ne čine greh koji vodi u smrt. Postoji greh koji vodi u smrt. Za taj greh mu ne kažem da moli. **17** Svaka nepravednost je greh, ali postoji greh koji ne vodi u smrt.

18 Znamo da svako ko je rođen od Boga ne greši, nego se čuva onaj koji je rođen od Boga, i Zli ga se ne dotiče.* **19** Mi znamo da smo od Boga, a ceo svet ležu u zlu. **20** A znamo da Sin Božji dođe, i dao nam je razum da upoznamo Boga Istinitog, i da budemo u istinitom Sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istiniti Bog i život večni.* **21** Dečice, klonite se idola! Amin.

---

* **5:7** U većini Biblija stoji sledeći prevod: „Jer je troje što svedoči na nebu: Otac, Reč, i Sveti Duh; i ovo je troje jedno.“ Ovaj tekst poznat kao *Comma Johanneum* nalazi se u samo osam *poznih* grčkih manuskripta, od kojih četiri imaju ovaj deo zabeležen na marginama. Nema dokaza da je taj stih postojao u nekom manuskriptu pre 15. ili 16. veka, iako je nekako ubačen u *latinske rukopise* u 4. i 5. veku. Najveći promoter dogme o trojstvu bio je Augustin (354-430), koja je postala zvanično učenje crkve po naredbi cezara Teodosija 380. godine. Ova trinitistička formula našla se u III izdanju Erazmovog Novog Zaveta iz 1522. godine pod pritiskom Katoličke crkve.
Vidi takođe fusnotu za Matej 28:19.

* **5:6-8** Ovaj pasus govori da je Isus došao kroz vodu (krštenjem), krv (svojom žrtvom) i Duhom koji svedoči istinu, i da je to troje u jedinstvu ili saglasnosti.

* **5:18** Ili: nema kontrolu nad njim (vidi: Jakov 4:7; 4. Mojsijeva 23:23).

* **5:20** Uporedi sa Jovan 17:3.

Pisac: Jovan
Mesto pisanja: Efes
Pisanje završeno: oko 98. n. e.

DRUGA JOVANOVA POSLANICA

1 Starešina izabranoj gospođi i njenoj deci, koju volim u istini, i ne samo ja nego i svi koji su upoznali istinu, **2** jer istina ostaje u nama, i sa nama će biti uvek. **3** Neka s nama bude blagodat, milosrđe i mir od Boga Oca i od Gospoda Isusa Hrista, Sina Očevog, u istini i ljubavi.

4 Veoma se radujem što sam saznao da među tvojom decom ima onih koji žive po istini, onako kako smo dobili nauk od Oca. **5** Zato te sada molim, gospođo – ne kao da ti pišem novi nauk, nego onaj koji smo imali od početka – da imamo ljubav među sobom. **6** A ljubav je u tome da hodimo po njegovim uputstvima. Kao što ste to čuli u početku, njegov nauk je da živite u ljubavi. **7** Jer su mnoge varalice izašle u svet. Onaj koji ne priznaje dolazak Isus Hrista u telu je varalica i antihrist.

8 Pazite na sebe, da ne izgubite plod našeg rada, već da dobijete potpunu nagradu.

9 Ko god prestupa i ne ostaje u Hristovom učenju, nije od Boga. Ko ostaje u nauci Hristovoj, taj ima i Oca i Sina. **10** Ako neko dođe k vama, a ne donosi ovo učenje, ne primajte ga u svoj dom niti ga pozdravljajte. **11** Jer ko ga pozdravlja učestvuje u njegovim zlim delima.

12 Iako imam mnogo toga da vam pišem, ne želim to da učinim mastilom na papiru, nego se nadam da ću doći k vama i licem u lice razgovarati s vama, da vaša radost bude potpuna.

13 Pozdravljaju te deca tvoje sestre, izabrane.

Pisac: Jovan
Mesto pisanja: Efes
Pisanje završeno: oko 98. n. e.

TREĆA JOVANOVA POSLANICA

1 Starešina voljenom Gaju, koga istinski volim.

2 Ljubazni, molim se da ti u svemu bude dobro i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši sada dobro. **3** Jer sam se veoma obradovao kad su braća došla i posvedočila da se držiš istine jer znam da živiš po istini. **4** Za mene nema veće radosti nego da čujem da moja deca žive po istini.

5 Ljubazni, tvoja vernost se vidi u svemu što činiš za braću, i to i za one koje ne poznaješ, **6** koji su o tvojoj ljubavi posvedočili pred skupštinom. Molim te da ih ispratiš na put onako kako dolikuje Božjim slugama. **7** Jer su pošli zbog njegovog imena, ne uzevši ništa od ljudi iz sveta. **8** Zato smo dužni da takve primamo gostoljubivo, da bismo bili saradnici u istini.

9 Napisao sam nešto pozvanima, ali Diotref, koji voli da bude prvi među njima, ništa od nas ne prima s poštovanjem. **10** Zato ću, ako dođem, ukazati na dela koja čini, govoreći o nama zlim rečima. Ali ni to mu nije dosta, nego sam ne prima braću s poštovanjem, a one koji ih žele primiti pokušava da spreči i izbaci iz zajednice.

11 Ljubazni, ne oponašaj ono što je zlo, nego ono što je dobro. Ko čini dobro, od Boga je. Ko čini zlo, nije video Boga. **12** O Dimitriju svi svedoče, a i sama istina. U stvari, i mi svedočimo, a znaš da je naše svedočanstvo istinito.

13 Imao bih mnogo toga da ti pišem, ali neću više da ti pišem mastilom i perom, **14** nego se nadam da ću te uskoro videti, pa ćemo razgovarati licem u lice.

Mir tebi.

Pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje poimence.

Pisac: Juda
Mesto pisanja: Judeja
Pisanje završeno: oko 65. n. e.

JUDINA POSLANICA

1 Juda, sluga Isusa Hrista, a Jakovljev brat, onima koji su posvećeni od Boga Oca, sačuvani u Isusu Hristu, i pozvani:

2 Neka vam se umnože milosrđe, mir i ljubav.

3 Ljubazni, starajući se istrajno da vam pišem o našem zajedničkom spasenju, imao sam potrebu da vam pišem preklinjući vas da se borite za veru koja je jednom predata svetima. **4** Jer imaju neki ljudi koji su se uvukli među neopreznima koje su Pisma još davno odredila za sud, bezbožnici, koji blagodat našeg Boga pretvaraju u izgovor za besramna dela i koji se odriču jedinog Gospodara[*] Boga, i našeg Gospoda Isusa Hrista. **5** Želim da vas podsetim, premda sve već dobro znate, da je Gospod, iako je spasao narod iz egipatske zemlje, kasnije uništio one koji nisu verovali. **6** I anđele koji nisu zadržali svoj prvobitni položaj, nego su napustili svoje pravo prebivalište, čuva u trajnim okovima u gustoj tami za sud velikog dana. **7** Tako i Sodom i Gomor i gradovi oko njih, koji su se isto kao i oni odavali bludu i neprirodnim polnim odnosima, stoje kao upozoravajući primer ognja uništenja za večnost. **8** Tako i ovi ljudi, koji se prepuštaju snovima, na isti način prljaju telo, preziru vlast, i na slavu hule. **9** Ali kad je arhanđeo[*] Mihailo imao spor s Đavolom oko Mojsijevog tela, nije se usudio da ga osudi hulnim rečima,[*] već je rekao: „Neka te Gospod prekori!“ **10** A ovi ljudi pogrdno govore o svemu što zapravo ne poznaju. A sve ono što vođeni nagonom kao bezumne životinje shvataju, to ih vodi u još veću pokvarenost.

11 Teško njima, jer su pošli Kainovim putem i radi nagrade srljali u greh kao Balam, pa su izginuli zbog buntovnih reči kao Korej! **12** Oni su podvodne stene i goste se s vama na vašim bratskim gozbama, oni su pastiri koji bez straha sami sebe pasu, bezvodni oblaci koje vetrovi raznose, drveće koje ni u kasnu jesen ploda nema i koje je potpuno uvenulo, iščupano iz korena, **13** divlji morski talasi koji kao penu izbacuju ono čega bi trebalo da se stide, zvezde bez utvrđene putanje, za koje je crna tama u [onom] veku[*] sačuvana.

14 O njima je takođe prorokovao Enoh, sedmi od Adama, kad je rekao: „Gle! Gospod dolazi sa desetinama hiljada svojih svetih anđela, **15** da sudi svima i da osudi sve bezbožnike za sva njihova bezbožna dela koja su bezbožno počinili i za sve strašne stvari koje su bezbožni grešnici protiv njega izgovorili.“[*]

16 To su ljudi koji prigovaraju, koji se

[*] **1:4** „Despotos“ na grčkom, gospodar ili vlasnik u apsolutnom smislu, onaj koji ima potpunu jurisdikciju nad svime. Ovaj izraz primenljiv je samo na Boga Oca (vidi takođe: Luka 2:29; Dela 4:24; Otkrivenje 6:10; 2. Petrova 2:1), dok se termin „Kirios“ (Gospod) može odnositi i na Hrista (kao u ovom stihu).

[*] **1:9** Pojam „arhanđeo“ znači zapovednik anđela ili onaj koji je postojao pre njih. Vidi: Danilo 10:13; 12:1; Otkrivenje 12:7; uporedi sa 1. Solunjanima 4:16.

[*] **1:9** Izraz „hulne reči“ odnosi se na optuživanje ili korišćenje nedopustive slobode i vlasti u Božje ime.

[*] **1:13** Vidi fusnotu za 2. Timoteju 1:9.

[*] **1:14-15** Juda verovatno citira usmeno predanje o Enohovom proroštvu koje se može uvrstiti u Božje nadahnuće, što izvesno nije slučaj sa apokrifnom Knjigom Enohovom, iako je vrlo moguće da su i sami pisci tog apokrifa koristili određene informacije iz autentičnog predanja te da su tako pojedini navodi tačni.

žale na svoje životne okolnosti, koji žive po svojim željama i čija usta oholo govore, koji se ulaguju istaknutim ljudima radi vlastite koristi.

17 A vi, ljubazni, setite se reči apostola
našeg Gospoda Isusa Hrista, **18** koji su vam
govorili: „U poslednje vreme biće rugača, koji će živeti po svojim bezbožnim željama.“*
19 To su oni bez pronicljivosti, koji su prirodni [telesni] i nemaju Duha. **20** Ali vi, lju-
bazni, time što se izgrađujete na svojoj najsvetijoj veri i molite u Duhu svetom, **21** držite
se u Božjoj ljubavi, dok čekate milosrđe našeg Gospoda Isusa Hrista za život večni. **22**
A budite milosrdni nekima – razabirajući stvari. **23** Neke, pak, spasavajte u strahu grabeći ih kao iz vatre, mrzeći čak i haljinu uprljanu telom.

24 A onome koji vas može sačuvati od pada i neuprljane postaviti, u velikoj radosti,
pred svoju slavu, **25** jedinom premudrom Bogu, našem Spasitelju, neka je slava, veličanstvo, vlast i autoritet oduvek, sada i zauvek. Amin.

* **1:18** Vidi: 2. Petrova 3:3.

Pisac: Jovan
Mesto pisanja: Patmos
Pisanje završeno: oko 96. n. e.
Obuhvata vreme: od kraja 1. veka n. e. do obnove Zemlje i univerzuma

OTKRIVENJE

1 Otkrivenje Isusa Hrista, koje mu je dao
Bog, da pokaže svojim slugama ono što
će se uskoro dogoditi. I on je to poslao i
pokazao u znacima preko svog anđela svom
sluzi Jovanu, **2** koji je posvedočio o reči
Božjoj i o svedočanstvu Isusa Hrista – o
svemu što je video. **3** Srećan je onaj ko čita i
oni koji čuju reči ovog proroštva i koji drže
ono što je u njemu napisano. Jer je vreme
blizu.
4 Od Jovana, za sedam skupština koje su
u Aziji: Blagodat vam i mir od „Onoga koji
jeste i koji je bio i koji dolazi,“[*] i od sedam
duhova koji su ispred njegovog prestola, **5** i
od Isusa Hrista, koji je „Verni svedok,“
„Prvenac iz mrtvih“ i „Vladar nad zemalj-
skim kraljevima.“ Onome koji nas voli i koji
nas je svojom krvlju oprao od naših greha, **6**
i učinio nas kraljevima i sveštenicima Bogu i
Ocu svom, njemu neka je slava i vlast u ve-
kove vekova. Amin.
7 Evo, dolazi s oblacima i videće ga svako
oko, čak i oni koji su ga proboli. I zbog njega
će jadikovati[*] sva zemaljska plemena. Da, a-
min.
8 „Ja sam Alfa i Omega, početak i svrše-
tak,“[*] govori Gospod Bog, „koji jeste i koji je
bio i koji dolazi, Svemoćni.“[*]
9 Ja, Jovan, vaš brat i drug u nevolji, i u
kraljevstvu i istrajnosti u Isusu Hristu, bio
sam na ostrvu zvanom Patmos za reč Božju i
svedočanstvo Isusa Hrista. **10** Bio sam u
Duhu u Gospodnji dan, i iza sebe začuo
snažan glas, poput zvuka trube, kako govori:
11 „Ono što vidiš napiši u svitak i pošalji u
sedam skupština koje su u Aziji: u Efes,
Smirnu, Pergam, Tijatiru, Sard, Filadelfiju i
Laodikeju.“
12 I okrenuo sam se da vidim ko mi to go-
vori. Kad sam se okrenuo, video sam sedam
zlatnih svećnjaka,[*] **13** a među svećnjacima
nekog nalik Sinu čovečijem. Bio je obučen u
haljinu koja mu je dopirala do stopala, a oko
grudi je bio opasan zlatnim pojasem.[*] **14**
Glava i kosa bile su mu bele kao bela vuna,
kao sneg, a oči kao plamen ognjeni.[*] **15** Noge
su mu bile nalik čistom bakru zažarenom u
peći, a glas mu je bio kao huka mnogih voda.[*]
16 U desnici je imao sedam zvezda i iz usta
mu je izlazio oštar dvosekli mač,[*] a lice mu je
bilo kao sunce u svom punom sjaju. **17** Kad
sam ga video, pao sam pred njegove noge kao
da sam mrtav.
A on je položio svoju desnicu na mene i
rekao mi: „Ne boj se. Ja sam Prvi i Poslednji,
18 i živ sam. Bio sam mrtav, i evo živim u

[*] **1:4** Vidi: 2. Mojsijeva 3:14. Azija je naziv za rimsku provinciju istočno od Egejskog mora.
[*] **1:7** U originalu: „biti se po prsima.“
[*] **1:8** Vidi: Isaija 41:4. „Početak i svršetak“: „Arhe“ može značiti i prva osoba u nizu, vođa, s kojom počinje ustanovljavanje poretka (ref. Otkrivenje 3:14). „Telos“ ima smisao završetka započete stvari ili stanja, ali ne i okončanja vremena.
[*] **1:8** Reč je o Bogu Ocu. Uporedi sa Otkrivenje 4:8; 11:17; 15:3; 16:7,14; 19:6,15; 21:22.
[*] **1:12** Vidi: Zaharija 4:2.
[*] **1:13** Vidi: Danilo 10:5.
[*] **1:14** Vidi: Danilo 7:9; 10:6.
[*] **1:15** Vidi: Ezekiel 1:7; 40:3; 43:2.
[*] **1:16** Vidi: Isaija 49:2; Jevrejima 4:12; Efescima 6:17.

vekovima vekova, i imam ključeve od smrti i hada. **19** Zato zapiši ono što si video i ono što se sada događa i ono što će se dogoditi posle ovoga. **20** Ovo je tajna sedam zvezda koje si video u mojoj desnici i sedam zlatnih svećnjaka: sedam zvezda predstavljaju anđele sedam skupština, a sedam svećnjaka predstavljaju sedam skupština.

2 Anđelu skupštine u Efesu napiši: „Ovo govori onaj koji drži sedam zvezda u desnici, onaj koji hoda među sedam zlatnih svećnjaka: **2** ‘Znam tvoja dela, tvoj trud i istrajnost, i da ne možeš trpeti zle ljude, da si iskušao one koji kažu da su apostoli, a nisu, i utvrdio si da su lažljivci. **3** Istrajan si i trpeo si zbog mog imena i nisi se umorio. **4** Ipak, imam nešto protiv tebe: ostavio si ljubav koju si imao u početku.

5 Zato se seti odakle si pao, pokaj se i čini ranija dela. Ako se ne pokaješ, dolazim k tebi, i ukloniću tvoj svećnjak s njegovog mesta. **6** Ali, ovo dobro činiš: mrziš dela nikolinaca,[*] koja i ja mrzim. **7** Ko ima uho, neka čuje šta Duh govori skupštinama: Onome ko pobedi daću da jede s drveta života, koje je u Božjem raju.’

8 Anđelu skupštine u Smirni napiši: ‘Ovo govori on, ‘Prvi i Poslednji,’ koji je bio mrtav i oživeo: **9** ‘Znam tvoja dela, nevolju i siromaštvo – ali ti si bogat. Znam i hulu onih koji sebe nazivaju Judejcima, a nisu, nego su Sotonina sinagoga. **10** Ne boj se onoga što ćeš pretrpeti. Evo, Đavo će neke od vas bacati u zatvor da budete potpuno iskušani, i da deset dana budete u nevolji. Budi veran sve do smrti i daću ti venac života. **11** Ko ima uho, neka čuje šta Duh govori skupštinama: Onome ko pobedi, druga smrt[*] neće naškoditi.’

12 Anđelu skupštine u Pergamu napiši: ‘Ovo govori onaj koji ima oštar dvosekli mač: **13** ‘Znam tvoja dela i gde boraviš – tamo gde je Sotonin presto – a ipak se čvrsto držiš mog imena i nisi porekao moju veru čak ni u danima Antipe, mog vernog svedoka, koji je ubijen u vašem mestu, tamo gde prebiva Sotona.

14 Ipak, imam ponešto protiv tebe: tamo imaš neke koji se drže učenja Balama, koji je poučio Balaka da namami Izraelove sinove na greh – da jedu ono što je žrtvovano idolima i da čine blud. **15** Tako imaš i one koji se na isti način drže učenja nikolinaca, na šta mrzim. **16** Pokaj se, dakle. Ako se ne pokaješ, dolazim k tebi brzo, i ratovaću s njima mačem svojih usta.

17 Ko ima uho, neka čuje šta Duh govori skupštinama: Onome ko pobedi daću od skrivene mane, i daću mu beli kamen, i na kamenu napisano novo ime, koje ne zna niko osim onoga koji ga prima.’

18 Anđelu skupštine u Tijatiri napiši: ‘Ovo govori Sin Božji, onaj čije su oči kao plamen ognjeni, a noge kao čisti bakar: **19** ‘Znam tvoja dela i tvoju ljubav, tvoju veru, službu i istrajnost, i da je tvojih poslednjih dela više nego onih ranijih.

20 Ipak, ovo imam protiv tebe: trpiš tu ženu Jezebelu, koja sebe naziva proročicom i poučava i zavodi moje sluge da čine blud i da jedu ono što je žrtvovano idolima. **21** Dao sam joj vremena da se pokaje, ali ona ne želi da se pokaje za svoj blud. **22** Evo, baciću je u bolesničku postelju, a one koji s njom čine preljubu u veliku nevolju, ako se ne pokaju za svoja dela, koja su ista kao i njena. **23** I njenu ću decu pobiti pomorom, pa će sve skupštine znati da sam ja onaj koji ispituje bubrege[*] i srca, i svakome od vas daću po vašim delima.

24 A vama ostalima koji ste u Tijatiri, svima koji se ne drže tog učenja, koji nisu

[*] **2**:**6**,**15** Prema ranim izvorima, reč je o sekti đakona Nikole, koja je učestvovala u idolatrijskim gozbama i promovisala poligamiju.

[*] **2:11** Vidi: Otkrivenje 20:12-14.

[*] **2:23** Ili: „unutrašnje biće i motive.“ Vidi: Jeremija 11:20; 17:10; 20:12.

upoznali takozvane ‘Sotonine dubine,’ kako
kažu, evo kažem: ‘Ne stavljam na vas nika-
kvo drugo breme, **25** samo držite ono što i-
mate, dok ja ne dođem. **26** A onome ko po-
bedi i ko bude držao moja dela sve do kraja,
daću vlast nad narodima, **27** kao što sam i ja
primio vlast od svog Oca, pa će vladati nad
njima gvozdenom palicom i razbiti ih kao gli-
nene posude, **28** i daću mu jutarnju zvezdu.
29 Ko ima uho, neka čuje šta Duh govori
skupštinama.’“

3 „Anđelu skupštine u Sardu napiši: ‘Ovo
govori onaj koji ima sedam Božjih du-
hova i sedam zvezda: ‘Znam tvoja dela –
imaš ime da si živ, a mrtav si. **2** Budno pazi i
ojačaj ono što je ostalo, a tek što nije umrlo,
jer nisam pronašao da su tvoja dela savršena
u Božjim očima. **3** Zato imaj na umu ono što
si primio i ono što si čuo. Drži se toga, i pokaj
se! Jer ako ne budeš pazio, doći ću kao lopov
i nećeš znati u koji ću čas doći na tebe.

4 Ali imaš u Sardu nekoliko onih koji nisu
uprljali svoje haljine i oni će hoditi sa mnom
u belim haljinama, jer su dostojni. **5** Tako će
onaj ko pobedi biti odeven u bele haljine i
neću izbrisati njegovo ime iz knjige života,
nego ću priznati njegovo ime pred svojim O-
cem i njegovim anđelima. **6** Ko ima uho, neka
čuje šta Duh govori skupštinama.’

7 Anđelu skupštine u Filadelfiji napiši:
‘Ovo govori onaj koji je svet i istinit, koji ima
Davidov ključ, koji kad otvori niko ne može
zatvoriti, a kad zatvori niko ne može otvoriti:[*]
8 ‘Znam tvoja dela. Evo, otvorio sam pred to-
bom vrata, koja niko ne može da zatvori.
Znam da imaš malo snage, a ipak si držao
moju reč i nisi se odrekao mog imena. **9** Evo,
dovešću one iz Sotonine sinagoge, koji kažu
da su Judejci a nisu, nego lažu – evo, dovešću
ih da se poklone pred tvojim nogama i vide
da te ja volim. **10** Pošto držiš reč trpeljivosti
moje, i ja ću tebe sačuvati iz časa kušnje koji
će doći na ceo svet, da bi se iskušali oni koji
žive na zemlji. **11** Dolazim brzo. Čvrsto drži
ono što imaš, da ti niko ne uzme nagradu.[*]

12 Onoga ko pobedi učiniću stubom u
hramu mog Boga i on više neće izaći odatle.
Napisaću na njemu ime mog Boga i ime
grada mog Boga, novog Jerusalima koji silazi
s neba od mog Boga, i moje novo ime. **13** Ko
ima uho, neka čuje šta Duh govori skupšti-
nama.’

14 Anđelu skupštine u Laodikeji napiši:
‘Ovo govori Amin, verni i istiniti svedok, po-
četak stvaranja Božjeg: **15** ‘Znam tvoja dela:
nisi ni hladan ni vruć. Da si barem hladan ili
vruć! **16** Ali, pošto si mlak, a nisi ni vruć ni
hladan, izbljuvaću te iz svojih usta. **17** Govo-
riš: ‘Bogat sam i stekao sam bogatstvo i ništa
mi više ne treba,’ a ne znaš da si jadan i bedan
i siromašan i slep i go. **18** Savetujem ti da od
mene kupiš zlata pročišćenog u vatri i tako se
obogatiš, i bele haljine da se obučeš i da se ne
pokaže sramna golotinja tvoja. Kupi i očne
masti da namažeš oči, pa da progledaš. **19**
Sve one koje volim ja ukoravam i opomi-
njem. Zato budi revan i pokaj se!

20 Evo stojim na vratima i kucam. Ako ko
čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i
večeraću s njim i on sa mnom. **21** Onome ko
pobedi daću da sedne sa mnom na moj presto,
kao što sam i ja pobedio i seo sa svojim Ocem
na njegov presto. **22** Ko ima uho, neka čuje
šta Duh govori skupštinama.’“

4 Zatim sam video, i gle, otvorena vrata na
nebu i prvi glas koji sam čuo bio je kao
zvuk trube. On mi se obratio rečima:
„Popni se ovamo i pokazaću ti ono što će se
dogoditi.“ **2** I odmah sam bio u Duhu, i gle,
na nebu je stajao presto i neko je sedeo na
prestolu.[*] **3** Onaj koji je sedeo izgledao je po-
put kamena jaspisa i karneola, a oko prestola

[*] **3:7** Vidi: Isaija 22:22.
[*] **3:11** Doslovno: „krunu, venac.“
[*] **4:2** Vidi: Isaija 6:1.

je bila duga slična smaragdu.[*]

4 Oko prestola bila su dvadeset i četiri prestola, i na tim prestolima sedele su dvadeset i četiri starešine, obučene u bele haljine, sa zlatnim krunama na glavi. **5** I iz prestola su izlazile munje i glasovi i gromovi. Sedam plamtećih svetiljki[*] gorelo je pred prestolom – one predstavljaju sedam Božjih duhova. **6** A ispred prestola bilo je nešto kao stakleno more, slično kristalu.

Usred prestola i oko prestola bila su četiri živa bića puna očiju spreda i pozadi.[*] **7** Prvo biće bilo je nalik lavu, drugo biće bilo je nalik mladom biku, treće biće imalo je lice nalik ljudskom, a četvrto biće ličilo je na orla u letu.[*] **8** Svako od ta četiri bića imalo je po šest krila. Svuda po telu i ispod krila bila su puna očiju. I ta bića su bez predaha dan i noć govorila: „Svet, svet, svet je Gospod Bog, Svemoćni, koji je bio i koji jeste i koji dolazi!“[*]

9 I kad god su ta bića upućivala slavu, čast i zahvalnost Onome koji je sedeo na prestolu, Onome koji živi u vekove vekova, **10** dvadeset i četiri starešine su padale pred Onoga koji sedi na prestolu i poklanjali se Onome koji živi u vekove vekova. Stavljali su svoje krune pred presto, govoreći: **11** „Dostojan si, Gospode, Bože naš, da primiš slavu, čast i moć, jer si ti sve stvorio i tvojom voljom sve postoji i stvoreno je.“

5 U desnici Onoga koji je sedeo na prestolu video sam svitak ispisan iznutra i spolja, zapečaćen sa sedam pečata.[*] **2** I video sam snažnog anđela kako objavljuje jakim glasom: „Ko je dostojan da otvori svitak i razlomi njegove pečate?“ **3** Ali niko ni na nebu ni na zemlji ni ispod zemlje nije mogao da otvori svitak i pogleda u njega. **4** I ja sam mnogo plakao jer se nije našao niko dostojan da otvori svitak i pogleda u njega. **5** Ali mi jedan od starešina reče: „Ne plači. Evo, pobedio je Lav iz Judinog plemena, Davidov koren. On je dostojan da otvori svitak i njegovih sedam pečata.“

6 I video sam kako uz presto i usred četiri bića i usred starešina stoji Jagnje koje kao da je bilo zaklano. Ono je imalo sedam rogova i sedam očiju, koje predstavljaju sedam Božjih duhova poslatih po celoj zemlji. **7** Jagnje je otišlo i uzelo svitak iz desnice Onoga koji sedi na prestolu. **8** Kad je uzelo svitak, četiri bića i dvadeset i četiri starešine pali su ničice pred njim. Svaki je imao harfu i zlatne posude pune kada, koji predstavlja molitve svetih. **9** I oni su pevali novu pesmu: „Dostojan si da uzmeš svitak i otvoriš njegove pečate, jer si bio zaklan i otkupio si nas Bogu svojom krvlju iz svakog plemena i jezika i naroda i narodnosti.“ **10** I učinio si ih kraljevima i sveštenicima našem Bogu, i oni će vladati na zemlji.

11 I pogledao sam i začuo glas mnogih anđela koji su bili oko prestola, živih bića i starešina. Bilo ih je na desetine hiljada i hiljade hiljada. **12** Govorili su snažnim glasom: „Jagnje zaklano dostojno je da primi moć i bogatstvo i mudrost i snagu i čast i slavu i blagoslov.“

13 I čuo sam svako stvorenje koje je na nebu i na zemlji i ispod zemlje i na moru, i sve što je u njima, kako govori: „Onome koji sedi na prestolu i Jagnjetu neka je blagoslov i čast i slava i vlast u vekove vekova.“ **14** I četiri živa bića rekla su: „Amin!,“ a dvadeset i četiri starešine su pali ničice obožavajući onoga što živi u vekove vekova.

[*] **4:3** Vidi: Ezekiel 1:28; 10:1. Karneol je poludragi kamen pretežno crvene boje.
[*] **4:5** Vidi: Zaharija 4:2.
[*] **4:6** Vidi: Ezekiel 1:5; 1:18.
[*] **4:7** Vidi: Ezekiel 1:10.
[*] **4:8** Vidi: Isaija 6:2-3; Ezekiel 1:18; 10:12.
[*] **5:1** Vidi: Isaija 29:11; Ezekiel 2:9.10; Danilo 12:4.

6 I video sam kad je Jagnje otvorilo jedan od sedam pečata i čuo sam jedno od četiri bića kako govori glasom koji je zvučao poput grmljavine: „Dođi i vidi!“ **2** I pogledao sam, i gle – beli konj* i na njemu jahač koji je imao luk. Bila mu je data kruna, pa je izašao pobeđujući i krenuo u pobedu.

3 Kad je Jagnje otvorilo drugi pečat, čuo sam drugo biće kako govori: „Dođi i vidi!“ **4** I izašao je drugi konj, plamene boje.* Njegovom jahaču je bilo dato da uzme mir sa zemlje kako bi ljudi ubijali jedni druge. I bio mu je dat veliki mač.

5 Kad je Jagnje otvorilo treći pečat, čuo sam treće biće kako govori: „Dođi i vidi!“ I pogledao sam, i gle – crn konj* i na njemu jahač koji je u ruci imao vagu. **6** I začuo sam nešto kao glas usred četiri bića kako govori: „Mera pšenice za denar i tri mere ječma za denar! A ulje i vino troši štedljivo!“*

7 Kad je Jagnje otvorilo četvrti pečat, čuo sam glas četvrtog bića kako govori: „Dođi i vidi!“ **8** I pogledao sam, i gle – bledi konj* i na njemu jahač kome je ime bilo Smrt, a za njim je išao had. I data im je vlast nad četvrtinom zemlje, da ubijaju mačem i glađu i pomorom i zverima zemaljskim.

9 Kad je Jagnje otvorilo peti pečat, video sam u podnožju oltara duše pobijenih zbog reči Božje i za svedočanstvo koje su imali. **10** I vikali su na sav glas: „Koliko još, Gospodaru, sveti i istiniti, nećeš suditi i osvetiti našu krv na onima koji žive na zemlji?“* **11** I svaki od njih je dobio dugu belu haljinu i rečeno im je da još malo čekaju, dok se ne popuni broj ostalih slugu, njihovih drugova i njihove braće, koji treba da budu ubijeni kao i oni.

12 I video sam kad je Jagnje otvorilo šesti pečat. Bio je jak zemljotres i Sunce je postalo crno kao kostret, ceo Mesec je postao kao krv, **13** a nebeske zvezde su popadale na zemlju, kao što nezrele smokve padaju sa stabla kad ga snažan vetar potrese.

14 I nebo je iščezlo kao svitak kad se smota.* Svaka gora i svako ostrvo pomakli su se sa svog mesta. **15** Kraljevi zemaljski, velikaši, vojni zapovednici, bogataši, moćnici i svaki rob i svaki slobodnjak sakrili su se u pećine i među gorske stene. **16** Govorili su gorama i stenama: „Padnite na nas* i sakrijte nas od lica Onoga koji sedi na prestolu i Jagnjetovog gneva! **17** Jer došao je veliki dan njegovog gneva i ko može opstati?“

7 Nakon toga video sam četiri anđela kako stoje na četiri strane* zemlje, i drže četiri zemaljska vetra, da nijedan vetar ne duva na zemlju, ni na more, ni na ikakvo drvo. **2** I video sam jednog drugog anđela kako se uzdiže sa istoka i ima pečat živog Boga. I povikao je na sav glas četvorici anđela kojima je bilo dato da naude zemlji i moru: **3** „Nemojte nauditi ni zemlji ni moru ni drveću, dok pečatom ne zapečatimo sluge našeg Boga, na čelima njihovim!“

4 I čuo sam broj onih zapečaćenih pečatom – sto četrdeset i četiri hiljade, zapečaćenih pečatom iz svakoga plemena sinova Izraelovih:

5 Iz Judinog plemena dvanaest hiljada

* **6:2** Vidi: Zaharija 6:3.
* **6:4** Vidi: Zaharija 6:2-3.
* **6:5** Vidi: Zaharija 6:2.
* **6:6** „Mera“ (grčki „hiniks,“ nešto više od litre, oko 700 grama) bilo je dnevno vojničko sledovanje pšenice; „denar“ je bio rimski srebrnik koji je težio 3,85 grama i predstavljao je jednodnevnu platu. Vidi dodatak na kraju knjige.
* **6:8** Vidi: Zaharija 6:2-3.
* **6:10** Vidi: 1. Mojsijeva 4:10.
* **6:14** Vidi: Isaija 34:4.
* **6:16** Vidi: Osija 10:8.
* **7:1** Grčka reč „gonia“ obično se prevodi kao „ugao,“ ali ovde ima značenje kvadranta. U pitanju je figurativno izražavanje, čija poenta u ovom slučaju je ukazivanje na činjenicu da Božji anđeli štite celu zemlju u jednom posebnom periodu u teologiji poznatom kao „vreme milosti,“ što odgovara istražnom Božjem sudu. Njen ekvivalent u Starom Savezu je hebrejski pojam „kanaf“ koji izražava krajnost, u smislu sveobuhvatnosti (vidi Isaija 11:12; Ezekiel 7:2). Vidi takođe fusnotu za Isaija 40:22.

zapečaćenih pečatom, iz Rubenovog plemena
dvanaest hiljada, iz Gadovog plemena dvana-
est hiljada, **6** iz Ašerovog plemena dvanaest
hiljada, iz Neftalimovog plemena dvanaest
hiljada, iz Manasijinog plemena dvanaest hi-
ljada, **7** iz Simeonovog plemena dvanaest hi-
ljada, iz Levijevog plemena dvanaest hiljada,
iz Isaharovog plemena dvanaest hiljada, **8** iz
Zebulonovog plemena dvanaest hiljada, iz
Josifovog plemena dvanaest hiljada i iz Be-
njaminovog plemena dvanaest hiljada zape-
čaćenih pečatom.

9 Posle toga video sam veliko mnoštvo
ljudi, koje niko nije mogao izbrojati, iz svih
naroda i plemena i narodnosti i jezika, kako
stoje pred prestolom i pred Jagnjetom, obu-
čeni u duge bele haljine, s palminim granama
u rukama. **10** Uzvikivali su jakim glasom:
„Spasenje (dugujemo) našem Bogu, koji sedi
na prestolu, i Jagnjetu!“

11 I svi anđeli stajali su oko prestola i sta-
rešine i četiri bića, i pali su ničice pred pre-
stolom i poklonili se Bogu, **12** govoreći: „A-
min! Blagoslov i slava i mudrost i zahvalnost
i čast i moć i snaga našem Bogu u vekovima
vekova. Amin.“

13 Na to me je jedan od starešina upitao:
„Ko su ovi što su obučeni u duge bele haljine
i odakle su došli?“ **14** Odgovorio sam mu:
„Gospodaru, ti to znaš.“ I rekao mi je: „To su
oni što dolaze iz velike nevolje. Oni su oprali
svoje haljine i ubelili ih u Jagnjetovoj krvi. **15**
Zato su pred Božjim prestolom i služe mu dan
i noć u njegovom hramu. I Onaj koji sedi na
prestolu razapeće svoj šator nad njima. **16**
Oni više neće gladovati ni žedneti, neće ih
sunce pržiti, niti bilo kakva žega, **17** jer će ih
Jagnje, koje je nasred prestola, pasti i voditi
na izvore voda života. I Bog će obrisati svaku
suzu s njihovih očiju.“

8 Kad je Jagnje otvorilo sedmi pečat,
nastala je tišina na nebu koja je potrajala
oko pola sata. **2** Video sam sedam anđela
koji stoje pred Bogom. Dobili su sedam truba.

3 Onda je došao jedan drugi anđeo i sa
zlatnom kadionicom stao kod oltara. On je
dobio mnogo kâda da ga prinese sa moli-
tvama svih svetih na zlatni oltar koji se vidi
pred prestolom. **4** I kadioni dim s molitvama
svetih iz anđelove ruke uzdigao se pred Bo-
gom. **5** I anđeo je uzeo kadionicu i napunio je
vatrom sa oltara i bacio je na zemlju. I nastali
su gromovi i glasovi i munje i zemljotres. **6**
A sedam anđela koji su imali sedam truba pri-
premilo se da zatrubi.

7 Zatrubio je prvi anđeo. I nastali su grȁd
i vatra pomešani s krvlju pa su bili bačeni na
zemlju. Trećina zemlje bila je spaljena, tre-
ćina drveća bila je spaljena i sve zeleno rasti-
nje bilo je spaljeno.[*]

8 Zatrubio je i drugi anđeo. Tada je nešto
kao velika gora ognjem zapaljena bilo bačeno
u more.[*] I trećina mora postala je krv. **9** I tre-
ćina živih stvorenja u moru koja imaju dušu
izginula je i trećina brodova bila je uništena.

10 Zatrubio je i treći anđeo. I pala je s neba
velika zvezda koja je gorela kao svetiljka.
Pala je na trećinu reka i na izvore voda. **11** A
ta zvezda se zvala Pelen. I trećina voda pre-
tvorila se u pelen,[*] i mnogo ljudi je pomrlo od
voda, jer su bile gorke.

12 Zatrubio je i četvrti anđeo. Tada je bila
udarena trećina sunca i trećina meseca i tre-
ćina zvezda, pa su za trećinu potamnele, i dan
je ostao bez trećine svoje svetlosti, a isto tako
i noć.[*]

13 Pogledao sam i začuo orla koji leti
posred neba kako govori jakim glasom: „Jao,
jao, jao onima koji žive na zemlji, zbog preo-
stalih glasova truba one trojice anđela koji tek
treba da zatrube!“

[*] **8:7** Vidi: Ezekiel 5:1-11.

[*] **8:8** Vidi: Jeremija 51:24,25,42; Isaija 17:13.

[*] **8:11** Vidi: 5. Mojsijeva 29:17-19, 24-26; Jeremija 9:13-16; 23:14-17; Amos 5:7.

[*] **8:12** Vidi: Isaija 13:10; Amos 8:9.

9 I peti anđeo je zatrubio. I video sam zvezdu koja je pala s neba na zemlju. Ona je dobila ključ od jame bezdana. **2** I otvorila je jamu bezdana i iz nje se podigao dim kao dim iz velike peći, pa su od dima iz bezdana potamneli i sunce i vazduh. **3** Iz dima su na zemlju izašli skakavci i dobili su moć kakvu imaju zemaljske škorpije. **4** I bilo im je objavljeno da ne nanose štetu zemaljskom rastinju, ni bilo kakvom zelenilu niti bilo kakvom drvetu, nego samo ljudima koji nemaju Božji pečat na čelima.

5 I skakavcima nije bilo dopušteno da ih ubijaju, nego da ih pet meseci muče, a muka koju su im zadavali bila je kao muka koju čoveku zadaje ubod škorpije. **6** I tih dana ljudi će tražiti smrt, ali je neće naći, i želeće da umru, ali smrt će bežati od njih.

7 A skakavci su izgledali kao konji za boj opremljeni. Na glavama su imali nešto kao zlatne krune, i lica su im bila kao ljudska lica. **8** Kosa im je bila kao kosa u žena. Zubi su im bili kao zubi u lavova.[*] **9** Na grudima su imali oklope nalik gvozdenim oklopima. A huka njihovih krila bila je poput tutnjave bojnih kola s mnogo konja koji u boj jure. **10** Imali su repove i žaoke kao škorpije, a u repovima im je bila moć da pet meseci nanose bol ljudima. **11** Nad sobom su imali kralja, anđela bezdana. Na hebrejskom se on zvao Abadon, a na grčkom Apolion.[*]

12 Jedan „jao" je prošao. Gle, nakon ovoga dolaze još dva „jao."

13 I šesti anđeo je zatrubio. I čuo sam jedan glas kako dopire od rogova zlatnog oltara, koji je pred Bogom, **14** i kako govori šestom anđelu, koji je imao trubu: „Odveži četiri anđela svezana na velikoj reci Eufratu!" **15** Tada su četiri anđela bila odvezana, koja su bila spremna za određeni sat i dan i mesec i godinu, da pobiju trećinu ljudi.

16 Broj konjanika u vojsci bio je dvesta miliona[*] – čuo sam njihov broj. **17** A ovako su u viziji koju sam video izgledali konji i oni koji su sedeli na njima: na grudima su imali oklope crvene kao plamen i plave kao kamen hijacint i žute kao sumpor, a glave konja bile su kao glave lavova i iz usta su im izlazili vatra, dim i sumpor. **18** Od ta tri zla poginula je trećina ljudi – od vatre i dima i sumpora što su izlazili iz usta njihovih. **19** Jer se moć ovih konja nalazi u ustima i u repovima. Naime, repovi su im kao zmije i imaju glave kojima bol nanose.

20 A ostali ljudi koji nisu poginuli od tih zala, nisu se pokajali za dela svojih ruku – nisu prestali da se klanjaju demonima i idolima od zlata, srebra, bakra, kamena i drveta, koji ne mogu ni videti ni čuti ni hodati. **21** I nisu se pokajali za svoja ubistva, ni za svoja vračanja,[*] ni za svoj blud, ni za svoje krađe.

10 I video sam jednog drugog snažnog anđela kako silazi s neba odeven u oblak, a iznad glave bila mu je duga.[*] Lice mu je bilo kao sunce, a noge kao stubovi vatre. **2** U ruci je imao mali otvoren svitak. Desnom nogom je stao na more, a levom na zemlju, **3** i povikao je iz sveg glasa, kao lav kad rikne. Kad je povikao, sedam gromova oglasilo se svojim glasovima.

4 A kad je sedam gromova progovorilo, hteo sam to da zapišem, ali sam čuo glas s neba kako govori: „Zapečati ono što su rekli sedam gromova i nemoj to zapisivati!" **5** I anđeo kog sam video kako stoji na moru i na zemlji podigao je desnu ruku prema nebu[*] **6** i

[*] **9:8** Vidi: Joel 1:6.

[*] **9:11** „Abadon" znači „uništenje"; „Apolion" znači „uništitelj."

[*] **9:16** Doslovno: „dve mirijade mirijada." Mirijada označava 10.000, a dve mirijade mirijada = 2 x 10.000 x 10.000 = 200 miliona.

[*] **9:21** „Farmakea" (farmacija) na grčkom – upotreba ili davanje droga. Isti termin nalazi se u Otk. 18:23 i Gal. 5:20.

[*] **10:1** Vidi: Otkrivenje 5:2; Ezekiel 1:28.

[*] **10:5** Vidi: Danilo 12:7.

zakleo se Onim koji živi u vekovima vekova,
koji je stvorio nebesa i ono što je u njima,
zemlju i ono što je na njoj, i more i ono što je
u njemu, da vremena[*] više neće biti. **7** Nego,
u danima oglašavanja sedmog anđela, kad
dođe vreme da zatrubi, dovršiće se Božja
tajna, prema dobroj vesti koju je Bog objavio
svojim slugama prorocima.

8 I glas koji sam čuo s neba opet mi se
obratio rečima: „Idi, uzmi otvoreni svitak iz
ruke anđela koji stoji na moru i na zemlji!“ **9**
I otišao sam k anđelu i zamolio ga da mi da
onaj mali svitak. A on mi je rekao: „Uzmi ga
i pojedi. Zagorčaće ti utrobu, ali u ustima će
ti biti sladak kao med.“[*] **10** Ja sam uzeo taj
svitak iz anđelove ruke i pojeo ga. I u ustima
mi je bio sladak kao med, ali kad sam ga pro-
gutao zagorčao mi je utrobu. **11** Onda su mi
rekli: „Prorokuj opet narodnostima i naro-
dima i jezicima i mnogim kraljevima.“

11

Zatim sam dobio trsku nalik štapu i
bilo mi je rečeno: „Ustani i izmeri
svetilište Božjeg hrama i oltar i one
koji se klanjaju u njemu! **2** A dvorište koje je
izvan hramskog svetilišta ostavi i nemoj ga
meriti, jer je dato neznabošcima. Oni će gaziti
sveti grad četrdeset i dva meseca.

3 I daću silu dvojici mojih svedoka da o-
bučeni u kostret prorokuju hiljadu dvesta i
šezdeset dana.“[*] **4** Oni su dve masline i dva
svećnjaka[*] koji stoje pred Gospodarem zem-
lje.

5 Ako neko hoće da im naškodi, iz
njihovih će usta izaći vatra i proždreti njihove
neprijatelje. Ako neko bude hteo da ih ozledi,
tako će biti ubijen. **6** Oni imaju vlast da
zatvore nebo da za vreme njihovog proroko-
vanja ne pada kiša. I imaju vlast da vode pre-
tvore u krv i da udare zemlju svakom vrstom
nevolje kad god zažele.[*]

7 A kad završe svoje svedočenje, zver
koja izlazi iz bezdana zaratiće s njima, pobe-
diće ih i ubiti. **8** I njihova će tela ležati na
glavnoj ulici velikog grada koji se u duhov-
nom smislu zove Sodom i Egipat, gde je i naš
Gospod bio razapet. **9** A ljudi iz svih narod-
nosti i plemena i jezika i naroda gledaće nji-
hova tela tri i po dana i neće dati da im se tela
polože u grob. **10** A oni koji žive na zemlji
radovaće se i veseliti nad njihovom smrti i
slaće darove jedni drugima, jer su ta dva pro-
roka mučila one koji žive na zemlji.

11 Ali posle tri i po dana, duh života od
Boga ušao je u njih i stali su na svoje noge,
tako da je velik strah obuzeo one koji su ih
gledali. **12** Tada su začuli jak glas s neba kako
im govori: „Popnite se ovamo!“ I oni su se u
oblaku popeli na nebo, pred očima svojih ne-
prijatelja. **13** I u taj čas desio se jak zemljotres
i srušila se desetina grada. Sedam hiljada
ljudi poginulo je u tom zemljotresu, a ostali
su se uplašili i dali slavu Bogu nebeskom.

14 Drugi „jao“ je prošao. Gle, treći „jao“
dolazi brzo.

15 I sedmi anđeo je zatrubio. I na nebu su
se začuli jaki glasovi: „Postade kraljevstvo o-
vog sveta našeg Gospoda i Hrista njegovog, i

---

[*] **10:6** Grčka reč „hronos“ označava hronološko vreme koje je merljivo, što ukazuje da se ovde radi o proročkom vremenu.

[*] **10:9** Vidi: Ezekiel 2:8.

[*] **11:3** U Otkrivenju 12:6,14; 13:5 i Danilu 7:25; 12:7 pominju se sledeći proročki periodi: i) 1260 dana, ii) 42 meseca i iii) vreme, vremena i pola vremena. Kako je iz konteksta jasno da se ne radi o doslovnim vremenima, to moramo primeniti biblijski princip „dan za godinu“ (vidi 4. Mojsijeva 14:34; Ezekiel 4:6). Termini „vreme“ i „vremena“ odnose se na proročke godine (vidi Danilo 4:16,23,25,32,34), iz čega proizilazi jednostavna računica:

i. 1260 dana = 1260 godina
ii. 42 meseca x 30 dana = 1260 dana = 1260 godina
iii. 3 i po vremena = 3½ godine = 42 meseca =1260 dana/godina

Tako postaje očigledno da je reč o istom proročkom periodu.

[*] **11:3** Za razumevanje simbolike „dva svedoka“ i „dve masline,“ vidi Zaharija 4.

[*] **11:6** Vidi: Luka 4:25; 1. Kraljevima 18:1; 2. Mojsijeva 7:17-24. Iz konteksta Otkrivenja 11:3-13 može se zaključiti da „dva svedoka“ predstavljaju Zakon i Proroke (Otkrivenje 12:17) koje simbolišu Mojsije i Ilija (Marko 9:2-7).

on će kraljevati u vekovima vekova.“ **16** I
dvadeset i četiri starešine koji su sedeli pred
Bogom na svojim sedištima pali su ničice i
poklonili se Bogu, **17** govoreći: „Zahvalju-
jemo ti, Gospode Bože, Svemoćni, koji jesi,
koji si bio, i koji će doći, jer si uzeo silu svoju
veliku i vladaš. **18** Ali narodi su se razbesneli
i došao je tvoj gnev i vreme da se sudi
mrtvima, i da se da nagrada tvojim slugama
prorocima i svetima i onima koji se boje tvog
imena, malima i velikima, i da se unište oni
koji zemlju uništavaju.“

19 I Božji hram se otvorio na nebu i poka-
zao se kovčeg njegovog saveza u njegovom
hramu. I nastale su munje i glasovi i gromovi
i zemljotres[*] i veliki grâd.

12 I pokazao se veliki znak na nebu –
žena odevena u sunce, mesec joj pod
nogama, a na glavi kruna od dvanaest
zvezda.[*] **2** Bila je trudna i vikala je u trudo-
vima i porođajnim mukama.

3 I jedan drugi znak pokazao se na nebu:
velika crvena aždaja, sa sedam glava i deset
rogova,[*] a na glavama joj sedam kruna. **4** Re-
pom je odvukla trećinu nebeskih zvezda i ba-
cila ih na zemlju. I aždaja je stajala pred že-
nom koja je trebalo da se porodi, da bi joj
proždерala dete kad ga rodi.

5 Ona je rodila sina, muško dete, i on će
gvozdenom palicom vladati nad svim
narodima. Tada je njeno dete bilo odneseno k
Bogu i njegovom prestolu. **6** A žena je pobe-
gla u pustinju, gde joj je Bog pripremio
mesto, da tamo bude hranjena hiljadu dvesta
i šezdeset dana.

7 A na nebu je izbio rat: Mihailo i njegovi
anđeli borili su se sa aždajom. A borila se i
aždaja i njeni anđeli,[*] **8** ali nije pobedila. I za
njih više nije bilo mesta na nebu. **9** I bila je
zbačena velika aždaja, stara zmija,[*] koja se
zove Đavo i Sotona, koja zavodi ceo svet.
Bila je zbačena na zemlju, a s njom su bili
zbačeni i njeni anđeli.[*]

10 I čuo sam jak glas na nebu kako govori:
„Sada je nastalo spasenje i moć i kraljevstvo
našeg Boga i vlast njegovog Hrista, jer je zba-
čen tužitelj naše braće, koji ih je dan i noć
optuživao pred našim Bogom![*] **11** I oni su ga
pobedili krvlju Jagnjetovom i rečju svedo-
čanstva svog i nisu marili za svoju dušu[*] do
smrti. **12** Zato veselite se, nebesa, i vi koji
prebivate na njima! Teško vama stanovnici
zemlje i mora, jer je Đavo sišao k vama, ve-
oma gnevan, znajući da ima malo vremena!“

13 Kad je aždaja videla da je zbačena na
zemlju, progonila je ženu koja je rodila
muško. **14** Ali ženi su bila data dva krila ve-
likog orla da odleti u pustinju na mesto za nju
pripremljeno. Tamo je, daleko od zmije, bila
hranjena jedno vreme i dva vremena i pola
vremena.

---

[*] **11:19** Vidi: Otkrivenje 8:5.

[*] **12:1** Opis sukoba između Hrista i Sotone uvodi slika poznata iz paganske mitologije Bliskog istoka, antičke Grčke i Rima. Ali primena je posve biblijska i simbolizuje pobunu usmerenu protiv Boga i Njegove priprave za otkupljenje ljudskog roda. Žena u viziji predstavlja Božji narod – Izrael – koji u „porođajnim mukama“ donosi željenog Sina. Takođe postoji jasna aluzija na 1. Mojsijevu 37:2-11 i simbole sunca, meseca i dvanaest zvezda. Aždaja je Sotona (12:9), a nebeske zvezde iz 4-og retka su pali anđeli koji su pristali sa njim na pobunu. Pogrešna je, dakle, primena simbola ove žene na devicu Mariju ili tradicionalnu hrišćansku crkvu koja baštini taj kult, ali tačno je da su pravi hrišćani duhovni Izrael koji nastavlja kontinuitet Božjeg naroda bez obzira na nacionalnu pripadnost (Otkrivenje 12:13-17; 1. Mojsijeva 18:18; Psalam 72:17; Galatima 3:26-29; Rimljanima 10:12; 11:26).

[*] **12:3** Vidi: Danilo 7:24.

[*] **12:7-9** Reč je o prvobitnoj pobuni i ratu na Nebu između Hrista (Sina Božjeg i Vođe anđela) i Lucifera, što istorijski odgovara vremenu oko stvaranja našeg univerzuma i Zemlje.

[*] **12:9** Vidi: 1. Mojsijeva 3. glava.

[*] Vidi: Isaija 14:12-17; Ezekiel 28:12-19.

[*] **12:10** Reč je o učinku Hristove misije na zemlji, nakon čega je Sotoni zabranjen svaki daljnji pristup Nebu (vidi: Jov 1:6-12).

[*] **12:11** U originalu: „nisu voleli svoje duše.“ „Duša“ je često u Bibliji sinonim za život.

15 A zmija je iz svojih usta izbacila za ženom vodu kao reku, da je utopi u reci. **16** Ali zemlja je pomogla ženi i zemlja je otvorila svoja usta i progutala reku koju je aždaja izbacila iz usta. **17** Tada se aždaja razgnevila na ženu i otišla da ratuje s ostatkom njenog semena,[*] sa onima koji drže uputstva[*] Božja i imaju svedočanstvo Isusa Hrista.

13

I stao sam na morskom pesku; i video sam kako iz mora izlazi zver s deset rogova i sedam glava.[*] Na rogovima je imala deset kruna, a na glavama hulna imena. **2** Zver koju sam video bila je nalik leopardu, ali noge su joj bile kao u medveda, a usta kao u lava. Aždaja je dala zveri njenu moć i njen presto i veliku vlast.

3 I video sam da joj je jedna glava bila kao smrtno ranjena, ali joj je smrtna rana zacelila. I sva se zemlja divila[*] za zveri. **4** I poklonili su se aždaji koja je dala vlast zveri; poklonili su se i zveri, govoreći: „Ko je kao zver i ko može s njom ratovati?“ **5** I dobila je usta koja su govorila velike stvari i hule i dobila je vlast da čini šta hoće četrdeset i dva meseca. **6** Otvorila je usta da govori hule na Boga, da huli na njegovo ime i na njegovo prebivalište – na one koji žive na nebu. **7** I bilo joj je dopušteno da zarati sa svetima i da ih pobedi. Bila joj je data vlast nad svim plemenima i narodnostima i jezicima i narodima. **8** I pokloniće joj se svi koji žive na zemlji, čija imena nisu zapisana u Knjizi života Jagnjeta zaklanog od postanka sveta.

9 Ko ima uho, neka čuje! **10** Ko u ropstvo vodi, biće u ropstvo odveden; ko mačem ubije, mora biti mačem ubijen. Ovde je istrajnost i vera svetih.

11 Zatim sam video jednu drugu zver kako izlazi iz zemlje. Imala je dva roga kao u jagnjeta, ali progovorila je kao aždaja. **12** Izvršavala je svu vlast prve zveri pred njom, i navodila je zemlju i one koji žive na njoj da se klanjaju prvoj zveri, kojoj je smrtna rana zacelila. **13** Činila je velike znake – čak je i vatru s neba spuštala na zemlju pred ljudima.

14 Tako je zavodila one što žive na zemlji znacima koji su joj bili dati da ih čini pred zveri i govorila je onima što žive na zemlji da naprave lik[*] zveri koja je imala ranu od mača, ali je preživela. **15** Bilo joj je dato da dâ duh liku zveri, kako bi lik zveri progovorio i učinio da se pobiju svi koji se ne klanjaju liku zveri.

16 I prisiljavala je sve ljude, male i velike, bogate i siromašne, slobodne i robove, da prime žig na svoju desnicu ili čelo **17** i da niko ne može ni kupovati ni prodavati osim onoga ko ima žig ili ime zveri ili broj njenog imena.

18 Za ovo je potrebna mudrost: Ko je razuman, neka izračuna broj zveri, jer je to čovekov broj, a njen broj je šesto šezdeset i šest.

14

I pogledao sam, kad gle – Jagnje stoji na gori Cionu i s njim sto četrdeset i četiri hiljade onih koji imaju ime njegovog Oca napisano na svojim čelima. **2** I čuo sam zvuk s neba poput huke mnogih voda i poput tutnjave jakog groma. Zvuk koji sam čuo bio je kao muzika harfista koji pevaju i sviraju svoje harfe. **3** Pevali su kao novu pesmu pred prestolom i pred četiri bića i pred starešinama. I niko nije mogao da nauči tu pesmu osim onih sto četrdeset i četiri hiljade, koji su otkupljeni sa zemlje. **4** To su oni koji se nisu onečistili sa ženama, koji su sačuvali svoje devičanstvo. Oni slede Jagnje kuda god ono pođe. Otkupljeni su od ljudi kao prvine[*] Bogu i Jagnjetu, **5** i u njihovim ustima ne

[*] **12:17** Vidi: 1. Mojsijeva 3:15.

[*] **12:17** „Entolas“ na grčkom, u značenju uputstva, instrukcije, smernice, nauk. Hebrejski ekvivalent je „micva“ („micvot“ u množini).

[*] **13:1** Vidi: Otkrivenje 12:3.

[*] **13:3** Ili: bila fascinirana, začuđena.

[*] **13:14** Na grčkom: „ikona“ ili obličje.

[*] **14:4** Termin „prvine“ ovde ima isto značenje kao i „prvenci,“ jer su se prvenci otkupljivali (2. Mojsijeva 13:13; 4. Mojsijeva 18:15). Uporedi sa Jevrejima 12:23.

nađe se prevara, jer su bez mane pred prestolom Božjim.[*]

6 I video sam jednog drugog anđela[*] kako leti posred neba noseći večnu dobru vest[*] da je objavi onima koji žive na zemlji – svim narodima i plemenima i jezicima i ljudima. **7** On je govorio jakim glasom: „Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer je došao čas njegovog suda! Poklonite se Onome koji je stvorio nebesa i zemlju i more i izvore voda!“

8 Za njim je išao drugi anđeo, govoreći: „Pade, pade Vavilon grad veliki, bludnica koja je sve narode opila vinom pomame bluda svoga!“

9 Za njima je išao treći anđeo, koji je govorio jakim glasom: „Ako se ko pokloni zveri i njenom liku i primi žig na čelo ili na ruku, **10** on će takođe piti vino Božjeg gneva koje je nerazvodnjeno natočeno u čašu gneva njegovog, i biće mu suđeno vatrom i sumporom pred svetim anđelima i pred Jagnjetom. **11** I dim mučenja njihova dizaće se u vekove vekova.[*] Ni danju ni noću nemaju počinka oni koji se klanjaju zveri i njenom liku, i svi koji primaju žig njenog imena. **12** Ovde je istrajnost svetih, koji drže uputstva Božja i veru Isusovu.“

13 I začuo sam glas s neba kako govori: „Piši: Srećni su oni koji od sada umiru u Gospodu. Da, govori Duh, neka počinu od svog rada, jer s njima idu dela njihova.“

14 I pogledao sam, kad gle – beli oblak, a na oblaku sedi neko kao Sin čovečiji, sa zlatnom krunom na glavi i oštrim srpom u ruci.

15 I jedan drugi anđeo izašao je iz hrama vičući na sav glas onome koji sedi na oblaku: „Zamahni srpom svojim i žanji, jer je došao čas da se žanje, zrela je zemaljska žetva!“ **16** I onaj koji sedi na oblaku zamahnuo je srpom na zemlju i zemlja je bila požnjevena.

17 Još jedan anđeo je izašao iz hrama na nebu. I on je imao oštar srp.

18 I još je jedan anđeo izašao od oltara i imao je vlast nad vatrom. On je povikao jakim glasom onome koji je imao oštar srp: „Zamahni svojim oštrim srpom i odseci grozdove zemaljske loze, jer je sazrelo njeno grožđe!“ **19** Anđeo je zamahnuo srpom prema zemlji i odsekao zemaljsku lozu, pa je zajedno s grožđem bacio u veliku vinsku presu Božjeg gneva. **20** I grožđe u presi se gazilo izvan grada i krv je potekla iz prese podigavši se konjima sve do uzda, na daljinu od hiljadu šesto stadija.[*]

15 I video sam na nebu jedan drugi, veliki i čudesan znak: sedam anđela sa sedam poslednjih zala, jer se njima dovršava Božji gnev.

2 I video sam nešto kao stakleno more pomešano s vatrom, i one koji su pobedili zver i njen lik i žig i broj njenog imena kako stoje na staklenom moru s Božjim harfama. **3** I pevali su pesmu Mojsija, Božjeg sluge, i Jagnjetovu pesmu: „Velika su i čudesna dela tvoja, Gospode Bože, Svemoćni. Pravedni su i istiniti putevi tvoji, Kralju svetih. **4** Ko da te se ne boji, Gospode, ko da ne slavi ime tvoje, jer si jedino ti dobar! Jer će svi narodi doći i pokloniti se pred tobom, jer su se pokazali sudovi tvoji.“

5 Nakon toga video sam kako se na nebu

---

[*] **14:1-5** Uporedi sa Otkrivenje 5:6-14 i 7:4-17.

[*] **14:6** „Anđeo“ ili „glasnik,“ nosilac poruke. Anđeli su nebeska duhovna bića u službi Bogu (Isa. 6:2; Ezek. 10:13; Mat. 4:11), zaduženi da služe onima koji će naslediti spasenje (Jev. 1:14). U nekim slučajevima značenje ove reči nije doslovno i može se odnositi na ljudske glasnike koji prenose božansku poruku (vidi: Luka 7:27; Hagaj 1:13; Gal. 4:14).

[*] **14:6** Ili: „jevanđelje.“

[*] **14:11** Ako uporedimo izraz „vekove vekova“ u Jevrejima 1:8 sa 1. Korinćanima 15:27-28 postaje jasno da on ne znači beskonačni niz eona, jer Hrist vlada dok ne preda kraljevstvo Ocu koji postaje „sve u svemu.“ Vidi fusnote za 2. Timoteju 1:9 i Otkrivenje 19:3. Uporedi sa Isaija 34:10.

[*] **14:20** Otprilike 296 kilometara. Stadij je bio osmina rimske milje, a iznosio je 185 metara.

otvorio hram– tabernakul[*] sa svedočanstvom. **6** I sedam anđela sa sedam zala izašli su iz hrama. Bili su obučeni u čist i sjajan lan i oko grudi su bili opasani zlatnim pojasevima. **7** Jedno od četiri bića dalo je sedmorici anđela sedam zlatnih posuda punih gneva Boga, koji živi u vekovima vekova. **8** Od Božje slave i od njegove moći hram se ispunio dimom i niko nije mogao da uđe u hram dok se nije završilo sedam zala sedmorice anđela.

16 I začuo sam jak glas iz hrama kako govori sedmorici anđela: „Idite i izlijte na zemlju sedam čaša Božjeg gneva!

2 I prvi je otišao i izlio svoju čašu na zemlju. I pojavili su se bolni i teški čirevi na ljudima koji su imali žig zveri i koji su se klanjali njenom liku.

3 I drugi anđeo je izlio svoju čašu na more. I ono se pretvorilo u krv, kao što je krv mrtvaca, pa su izginule sve žive duše, sve što je bilo u moru.

4 I treći anđeo je izlio svoju čašu na reke i izvore voda. I oni su se pretvorili u krv. **5** I čuo sam anđela koji ima vlast nad vodama kako govori: „Pravedan si Gospode koji jesi i koji si bio, i koji ćeš biti, jer si tako presudio. **6** Jer oni su prolivali krv tvojih svetih slugu i proroka, pa si im dao da piju krv. To su i zaslužili.“ **7** I začuo sam drugoga iz oltara kako govori: „Da, Gospode Bože, Svemoćni, istinite su i pravedne tvoje presude.“

8 I četvrti anđeo je izlio svoju čašu na sunce. I suncu je bilo dopušteno da prži ljude vatrom. **9** I velika vrućina pržila je ljude, ali oni su hulili na ime Boga, koji ima vlast nad tim nevoljama, i nisu se pokajali da bi mu dali slavu.

10 I peti anđeo je izlio svoju čašu na presto zveri. Tada je njeno kraljevstvo potamnelo. I ljudi su grizli svoje jezike od bola, **11** ali su hulili na Boga nebeskog zbog svojih bolova i čireva, i nisu se pokajali za svoja dela.

12 I šesti anđeo je izlio svoju čašu na veliku reku Eufrat. I voda joj je presahnula kako bi se pripremio put za kraljeve sa sunčevog istoka.

13 I video sam kako tri nečista duha, kao žabe, izlaze iz usta aždaje i iz usta zveri i iz usta lažnog proroka. **14** To su demonski duhovi koji čine znake i odlaze kraljevima celog sveta, da ih sakupe za bitku na veliki dan Boga Svemoćnog.

15 „Evo, dolazim kao lopov! Srećan je onaj ko bdi i čuva svoje haljine, da ne bi hodao go i da se ne bi videla njegova sramota.“

16 I sakupili su ih na mesto koje se na hebrejskom zove Armagedon.[*]

17 I sedmi anđeo je izlio svoju čašu po nebu. Tada je snažan glas došao iz hrama nebeskog, od prestola, i rekao: „Izvršeno je!“ **18** I nastale su munje i glasovi i gromovi i desio se strahovit zemljotres kakvog nije bilo otkako je ljudi na zemlji – tako je silan bio taj zemljotres, tako jak. **19** I veliki grad se raspao na tri dela i gradovi naroda srušili su se. I setio se Bog Vavilona Velikog, da ga napoji čašom vina svog žestokog gneva. **20** I sva su ostrva nestala i gore su iščezle. **21** I veliki grȁd, težine oko jedan talant,[*] spustio se s neba na ljude. I ljudi su hulili na Boga zbog zla koje je naneo taj grȁd, jer je to zlo bilo veoma veliko.

[*] **15:5** „Tabernakul“ (heb. „miškan“; grč. „skenes“) doslovno znači „prebivalište“ i u Bibliji se odnosi na Šator od sastanka, zemaljsko svetilište gde se Jehova otkrivao Izraelcima (vidi: Izlazak 40. glava). U ovom stihu reč je o originalnom nebeskom svetilištu gde Hrist vrši posredničku službu (Jevrejima 8:2; 9:11). Pojam „svedočanstvo“ odnosi se na Dekalog tj. Božji Zakon (ref. Otkrivenje 11:19).

[*] **16:16** „Armagedon“ znači „megidsko brdo.“ Uporedi Otkrivenje 16:13,16 sa Joel 3:2, 11-14.

[*] **16:21** Talant je kod Jevreja bio najveća mera za težinu i najveća novčana jedinica. U prvom veku naše ere težio je 20,4 kilograma.

17 I došao je jedan od sedam anđela koji
su imali sedam čaša i obratio mi se re-
čima: „Dođi, pokazaću ti sud bludnice
velike koja sedi na mnogim vodama, **2** s ko-
jom su zemaljski kraljevi blud činili, a oni
koji žive na zemlji opijali se vinom njenog
bluda.“

3 Tada me je u duhu odneo u pustinju. I
ugledao sam ženu kako sedi na skerletnoj
zveri punoj hulnih imena, koja ima sedam
glava i deset rogova. **4** Žena je bila obučena
u purpur i skerlet, i ukrašena zlatom, dragim
kamenjem i biserima. U ruci je imala zlatnu
čašu punu gadosti i nečistote svog bluda. **5** Na
čelu joj je bilo napisano ime: „Misterija, Va-
vilon Veliki, majka bludnicama i zemaljskim
gadostima.“ **6** I video sam da je žena pijana
od krvi svetih i od krvi Isusovih svedoka. Kad
sam je ugledao, veoma sam se začudio. **7** A
anđeo mi je rekao: „Zašto se čudiš? Otkriću ti
tajnu te žene i zveri koja je nosi, a ima sedam
glava i deset rogova: **8** Zver koju si video bila
je i nije i jeste, uskoro će izaći iz bezdana i
otići će u propast. I diviće se oni koji žive na
zemlji, kojima imena nisu zapisana u Knjizi
života od postanka sveta, kad vide da se opet
pojavila zver koja je bila, pa nije i jeste.

9 Za ovo je potreban razum i mudrost: Se-
dam glava predstavljaju sedam gora na ko-
jima žena sedi. **10** One predstavljaju i sedam
kraljeva: pet ih je palo, jedan vlada, a drugi
još nije došao, ali kad dođe, ostaće kratko. **11**
A zver koja je bila, ali više nije, jeste osmi
kralj, i potiče od onih sedam i biće uništena.

12 Deset rogova koje si video predstav-
ljaju deset kraljeva, koji još nisu primili kra-
ljevstvo, ali će na jedan sat primiti vlast kao
kraljevi zajedno sa zveri. **13** Oni imaju istu
zamisao i stoga svoju moć i vlast daju zveri.
14 Oni će zaratiti s Jagnjetom, ali Jagnje će ih
pobediti, jer je Kralj nad kraljevima i Gospo-
dar nad gospodarima, i oni koji su s njim poz-
vani i izabrani i verni.“

15 I rekao mi je: „Vode koje si video, na
kojima bludnica sedi, predstavljaju narode i
mnoštva i narodnosti i jezike. **16** A deset ro-
gova koje si video i zver – oni će zamrzeti
bludnicu i opustošiće je i ogoliti. I poješće
njeno meso i spaliće je vatrom. **17** Jer im je
Bog u srce stavio da izvrše njegovu zamisao,
to jest da izvrše svoju zajedničku zamisao, da
predaju svoje kraljevstvo zveri, dok se ne
ispune Božje reči. **18** A žena koju si video
predstavlja veliki grad koja ima kraljevstvo
nad kraljevima zemaljskim.“

18 Nakon toga video sam jednog drugog
anđela kako silazi s neba s velikom
vlašću i sva je zemlja zasjala od nje-
gove slave. **2** I povikao je snažnim glasom:
„Pade, pade Vavilon Veliki i postao je prebi-
valište demonima, izvor svake nečistote i
skrovište svih nečistih i mrskih ptica! **3** Jer
svi su se narodi opili vinom gneva njenog
bluda. Kraljevi zemaljski s njom su blud či-
nili, a trgovci zemaljski obogatili su se od
silne i besramne raskoši njene.“

4 Onda sam čuo jedan drugi glas s neba
kako govori: „Izađite iz nje, narode moj, da
ne budete saučesnici u njenim gresima i da
vas ne zadese njene nevolje! **5** Jer su se njeni
gresi nagomilali do neba i Bog se setio njenih
nepravednih dela. **6** Učinite joj kao što je ona
učinila drugima, vratite joj dvaput toliko, vra-
tite joj dvostruko za njena dela! U čašu u ko-
joj je ona opojno piće mešala, sipajte joj
dvostruko! **7** Koliko je slavila sebe i živela u
besramnoj raskoši, toliko joj muke i tuge za-
dajte! Jer je u svom srcu govorila: ‘Sedim kao
kraljica i nisam udovica i neću tuge videti.’ **8**
Zbog toga će u jednom danu doći njene nevo-
lje: smrt i tuga i glad, pa će biti spaljena
vatrom, jer je silan Gospod Bog, koji joj je
sudio.

9 I kraljevi zemaljski koji su s njom blud
činili i živeli u besramnoj raskoši plakaće i
žaliće za njom kad budu gledali kako se diže
dim iz plamena u kom ona gori. **10** Uplašeni
njenim mukama, stajaće podalje i govoriće:
‘Jao, jao, grade veliki, Vavilone, grade silni,

jer je u jedan čas stigla osuda tvoja!’

11 I trgovci zemaljski plakaće i tugovaće za njom, jer više niko neće kupovati njihovu robu – **12** ni zlata, ni srebra, ni dragog kamenja, ni bisera, ni finog lana, ni purpura, ni svile, ni skerleta; niti ikakvog mirisnog drveta, niti ikakvog predmeta od slonovače, niti ikakvog predmeta od skupocenog drveta, bakra, gvožđa, ili mermera; **13** isto tako ni cimeta, ni začina, ni kada, ni mirisnog ulja, ni tamjana, ni vina, ni maslinovog ulja, ni brašna, ni pšenice, ni goveda, ni ovaca, ni konja, ni kočija, ni robova, ni ljudskih duša. **14** Voće za kojim ti je duša žudela otišlo je od tebe, propao ti je sav tvoj raskoš i sjaj i nikada se više neće vratiti.

15 Trgovci koji su svim tim trgovali i koji su se od nje obogatili, stajaće podalje, uplašeni njenim mukama, plakaće i tugovaće: **16** ‘Jao, jao, grade veliki, odeven u fini lan, purpur i skerlet, i okićen zlatom i dragim kamenjem i biserima! **17** Jer je u jedan čas opustošeno toliko bogatstvo!’

I svi kapetani brodova i svi koji su doplovili iz raznih mesta, mornari i svi koji rade na moru, stajali su podalje **18** i jadikovali gledajući kako se diže dim iz plamena u kom gori: ‘Koji je grad poput ovog velikog grada?’ **19** I posuli su glavu prašinom, a zatim plačući i tugujući vikali: ‘Jao, jao, veliki grade, u kojem su se od njegovog obilja obogatili svi koji imaju brodove na moru! U jedan čas je opustošen!’

20 Radujte se, nebesa, i svi sveti i apostoli i proroci, zbog onog što ga je snašlo, jer vas je Bog osvetio osudivši ga!“

21 I jedan snažan anđeo podigao je kamen nalik velikom mlinskom kamenu i bacio ga u more, govoreći: „Ovako će u trenu biti zbačen Vavilon, veliki grad, i više ga nikada neće biti. **22** I muzika harfista i frulaša i trubača i ostalih muzičara u tebi se više neće čuti. Nijedan zanatlija bilo kog zanata neće se u tebi više naći. Zvuk mlinskog kamena neće se u tebi više čuti. **23** Svetlost svetiljke u tebi neće više sjati. Glas mladoženje i neveste u tebi se neće više čuti. Jer su tvoji trgovci bili zemaljski velikaši i tvojim su vračanjem bili zavedeni svi narodi. **24** U tom se gradu našla krv proroka i svetih i svih koji su pobijeni na zemlji.“*

19 Posle toga začuo sam snažan glas kao glas silnog mnoštva na nebu, kako govori: „Hvalite Gospoda! Spasenje i slava i moć pripadaju našem Bogu, **2** jer su njegove presude istinite i pravedne. Jer je izvršio sud nad velikom bludnicom, koja je pokvarila zemlju svojim bludom, i osvetio je na njoj krv svojih slugu.“ **3** I po drugi put su rekli: „Hvalite Gospoda! I dim njen uzdizao se u vekove vekova.“*

4 I dvadeset i četiri starešine i četiri bića pali su ničice i poklonili se Bogu, koji sedi na prestolu, i rekli: „Amin! Hvalite Gospoda!“

5 I od prestola je došao glas koji je rekao: „Hvalite našeg Boga, sve njegove sluge, koji ga se bojite, mali i veliki!“

6 I začuo sam kao glas silnog mnoštva, i kao huka mnogih voda, i kao tutnjava silnih gromova, kako govori: „Hvalite Gospoda jer Bog Svemogući vlada! **7** Radujmo se i veselimo se i slavu mu dajmo, jer je došla Jagnjetova svadba i spremna je njegova nevesta! **8** I dato joj je da se obuče u fini lan, sjajan i čist, jer fini lan je pravednost svetih.“

9 I anđeo mi je rekao: „Piši: Srećni su oni koji su pozvani na Jagnjetovu svadbenu večeru.“ Još mi je rekao: „Ovo su istinite reči Božje.“ **10** Tada sam pao pred njegove noge

* **18:24** Ovde se naglašava sukcesivna odgovornost nosilaca i naslednika vavilonske misterijske religije i pobunjenika protiv Boga. Uporedi sa Luka 11:50-51.

* **19:3** Izraz „vekove vekova“ ovde se odnosi na konotacije u svim dobima koje ima sud Božji nad oličenjem pobune i otpada (uporedi sa Otkrivenje 18:24 i Luka 11:50-51).
Vidi takođe fusnote za 2. Timoteju 1:9 i Otkrivenje 14:11.

da mu se poklonim, ali on mi je rekao: „Pazi!
Nemoj! Ja sam tvoj suslužitelj, i tvoje braće
koji imaju svedočanstvo Isusovo. Boga obo-
žavaj! Jer je svedočanstvo Isusovo duh pro-
roštva.“

11 I video sam otvoreno nebo, kad tamo –
beli konj. A onaj koji je sedeo na njemu zove
se Verni i Istiniti, i on pravedno sudi i ratuje.
12 Oči su mu bile kao plamen ognjeni, i na
glavi je imao mnoge krune sa napisanim ime-
nima i ime koje ne zna niko osim njega sa-
mog, **13** i bio je obučen u haljinu poprskanu
krvlju. Ime mu je bilo Reč Božja. **14** Za njim
su išle nebeske vojske na belim konjima, o-
bučene u fini lan, beo i čist. **15** Iz usta mu je
izlazio oštar mač, da njime udari narode. On
će nad njima vladati gvozdenom palicom. I
gaziće presu* žestokog gneva Svemoćnog
Boga. **16** Na svojoj haljini, na svojim
bedrima, imao je napisano ime: Kralj nad kra-
ljevima i Gospodar nad gospodarima.

17 Video sam i jednog anđela kako stoji
na suncu. On je povikao iz sveg glasa i rekao
svim pticama koje su letele posred neba: „Do-
đite, sakupite se na veliku Božju večeru, **18**
da jedete meso kraljeva, meso vojnih zapo-
vednika, meso junaka, meso konja i njihovih
jahača, meso svih ljudi – slobodnjaka i ro-
bova, malih i velikih!“

19 I video sam zver i kraljeve zemaljske i
njihove vojske sakupljene da vode rat s onim
koji sedi na konju i s njegovom vojskom. **20**
I zver je bila uhvaćena, a s njom i lažni prorok
koji je pred njom činio čudesne znakove, ko-
jima je zavodio one što su primili žig zveri i
one što su se klanjali njenom liku. Oboje su
bili živi bačeni u ognjeno jezero koje gori
sumporom. **21** A ostali su bili pobijeni ma-
čem što je izlazio iz usta onoga koji sedi na
konju. I sve su se ptice nasitile njihovog
mesa.

20 I video sam jednog anđela kako silazi
s neba s ključem od bezdana i velikim
lancem u ruci. **2** Uhvatio je aždaju,
staru zmiju, koja je Đavo i Sotona, i svezao je
na hiljadu godina. **3** Bacio ju je u bezdan, koji
je nad njom zaključao i zapečatio, da više ne
zavodi narode dok se ne navrši hiljadu go-
dina. Posle toga treba da bude nakratko odve-
zana.

4 I video sam prestole. Onima što su seli
na njih dato je da sude. Video sam duše onih
koji su pogubljeni za svedočanstvo Isusovo i
za Reč Božju, onih koji se nisu poklonili ni
zveri ni njenom liku i koji nisu primili žig na
čelo ni na ruku. Oni su oživeli i vladali s Hri-
stom hiljadu godina. **5** Ostali mrtvi nisu oži-
veli dok se nije navršilo hiljadu godina. To je
prvo uskrsenje. **6** Srećan je i svet svako ko
ima udeo u prvom uskrsenju. Nad njima
druga smrt nema vlasti, nego će biti Božji i
Hristovi sveštenici i vladaće s njim hiljadu
godina.

7 A kad se navrši hiljadu godina, Sotona
će biti pušten iz svoje tamnice, **8** pa će izaći
da zavodi narode na četiri kraja zemlje, Goga
i Magoga, da ih sakupi za rat. A biće ih kao
morskog peska. **9** I video sam kako su napre-
dovali širom zemlje i okružili logor svetih i
voljeni grad. Ali vatra je sišla od Boga s neba
i pojela ih. **10** A Đavo, koji ih je zavodio, bio
je bačen u ognjeno i sumporno jezero, gde se
već nalaze i zver i lažni prorok. I biće mučeni
dan i noć, u vekove vekova.*

11 Video sam i veliki beli presto i onoga
koji sedi na njemu. Pred njim su pobegli zem-
lja i nebesa, i za njih se više nije našlo mesta.
12 I video sam mrtve, velike i male, kako
stoje pred Bogom, i svici su se otvorili. I

---

* **19:15** Vidi: Otkrivenje 14:19.

* **20:10** U završnom i najvećem dobu u Božjem Planu spasenja, svode se računi istorije pobune. Đavo, njegove ustanove i sledbenici biće kažnjeni prema svojim delima i uništeni za večnost konačnom drugom smrću (Otkrivenje 21:8). Tako izraz „vekovi vekova“ ima večne konotacije po učinku a ne trajanju. Vidi fusnote za 2. Timoteju 1:9; Otkrivenje 14:11 i 19:3.

otvorila se druga knjiga, koja je [knjiga] ži-
vota. I mrtvima je bilo suđeno prema njiho-
vim delima na temelju onoga što je napisano
u svicima. **13** I more je predalo mrtvace koji
su bili u njemu, i smrt i grob predali su
mrtvace koji su bili u njima. I svakome je bilo
suđeno prema njegovim delima. **14** A smrt i
had bili su bačeni u ognjeno jezero. Ovo je
druga smrt. **15** I ko se god nije našao zapisan
u Knjizi života, bio je bačen u ognjeno jezero.

21 I video sam novo nebo i novu zemlju,
jer su prethodno nebo i prethodna
zemlja prošli, a ni mora više nije bilo.
2 I ja Jovan videh sveti grad, Novi Jerusalim,
kako silazi s neba od Boga, pripremljen kao
nevesta ukrašena za svog muža. **3** Tada sam
začuo snažan glas sa Neba kako govori: „Evo
Božjeg šatora među ljudima! Bog će prebi-
vati među njima i oni će biti njegov narod i
sam Bog biće s njima, [i biti] njihov Bog. **4**
On će obrisati svaku suzu s njihovih očiju i
smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni bola
više neće biti, jer prošlo je ono što je nekad
bilo."

5 I onaj koji sedi na prestolu rekao je:
„Gle, sve činim novo!" Još je rekao: „Piši, jer
su ove reči verodostojne i istinite." **6** I rekao
mi je: „Izvršeno je! Ja sam Alfa i Omega, po-
četak i svršetak. Onome ko je žedan daću da
besplatno pije s izvora vode života. **7** Ko po-
bedi, nslediće te blagoslove. Ja ću mu biti
Bog, a on će mi biti sin. **8** A strašljivci, bez-
verni, izopačeni, ubice, bludnici, vračari, ido-
lopoklonici i svi lažljivci završiće u jezeru
koje gori ognjem i sumporom, koje je druga
smrt."

9 Zatim je došao jedan od sedmorice
anđela koji su imali sedam čaša punih sedam
poslednjih zala i obratio mi se rečima: „Dođi,
pokazaću ti nevestu, Jagnjetovu ženu!" **10** I
odneo me je u duhu na veliku i visoku goru i
pokazao mi sveti grad Jerusalim kako silazi s
neba od Boga **11** u slavi Božjoj. Blistao je po-
put dragog kamena, poput kamena jaspisa
koji sja kao kristal. **12** Imao je velik i visok
zid s dvanaest vrata, i na vratima je bilo dva-
naest anđela i bila su napisana imena, imena
dvanaest plemena Izraelovih sinova. **13** Na
istoku su bila troja vrata, na severu troja
vrata, na jugu troja vrata i na zapadu troja
vrata. **14** Gradski zid je imao i dvanaest ka-
mena temeljaca, a na njima dvanaest imena
dvanaest Jagnjetovih apostola.

15 A onaj koji mi se obratio držao je
zlatnu trsku za merenje, da izmeri grad i nje-
gova vrata i njegov zid. **16** Grad je bio sagra-
đen u obliku četvorougla. Dužina mu je bila
jednaka širini. I trskom je izmerio grad: dva-
naest hiljada stadija[*] – dužina i širina i visina
bile su mu jednake. **17** Izmerio je i njegov
zid: sto četrdeset i četiri lakta,[*] po čovekovoj
meri, koja je i anđelova. **18** Zid je bio sazidan
od jaspisa, a grad je bio od čistog zlata, slič-
nog čistom staklu. **19** Temelji gradskog zida
bili su od svih vrsta dragog kamenja: prvi te-
melj je bio od jaspisa, drugi od safira, treći od
kalcedona, četvrti od smaragda, **20** peti od
sardoniksa, šesti od sarda, sedmi od hrizolita,
osmi od berila, deveti od topaza, deseti od
hrizoprasa, jedanaesti od hijacinta,[*] dvanaesti
od ametista. **21** A dvanaest vrata bila su dva-
naest bisera – svaka vrata bila su načinjena od
jednog bisera. I glavna gradska ulica bila je
od čistog zlata, kao prozirno staklo.

22 U gradu nisam video hram, jer su nje-
gov hram Gospod Bog Svemoćni, i Jagnje. **23**
Gradu nisu bili potrebni ni sunce ni mesec da
mu svetle, jer ga je obasjavala Božja slava, a
svetiljka mu je bila Jagnje. **24** Narodi koji su
spaseni će hoditi u njegovoj svetlosti, a kra-
ljevi zemaljski doneće u njega svoju slavu i

[*] **21:16** Oko 2.220 kilometara. Vidi fusnotu za Otkrive-
nje 14:20.

[*] **21:17** Oko 64 metra. Vidi dodatak na kraju knjige.

[*] **21:20** To jest „lešem" na hebrejskom (vidi: 2. Mojsi-
jeva 28:19).

čast. **25** Vrata mu se danju neće zatvarati, jer
noći tamo neće biti. **26** U njega će biti done-
sena slava i čast naroda. **27** Ali ništa nesveto
i niko ko čini gadosti i služi se lažima neće
ući u njega, već samo oni koji su zapisani u
Jagnjetovoj knjizi života.

22 I pokazao mi je reku vode života, bis-
tru kao kristal, kako teče iz Božjeg i
Jagnjetovog prestola **2** posred glavne
gradske ulice. A s jedne i s druge strane reke
nalazilo se drveće života koje je godišnje do-
nosilo dvanaest rodova – svakog meseca da-
valo je plod. Lišće tog drveća bilo je za leče-
nje naroda.

3 I više neće biti nikakvog prokletstva.
Božji i Jagnjetov presto biće u gradu[*] i Bogu
će služiti njegove sluge. **4** Oni će videti nje-
govo lice i njegovo će ime biti na njihovim
čelima. **5** Više neće biti noći i neće im biti
potrebna svetlost svetiljke i svetlost sunca, jer
će ih Gospod Bog obasjavati svetlošću i oni
će vladati u vekove vekova.

6 I rekao mi je: „Ove reči su verodostojne
i istinite. Gospod, Bog koji je nadahnuo pro-
roke, poslao je svog anđela da pokaže svojim
slugama ono što će se uskoro dogoditi. **7** I pa-
zite, dolazim brzo! Srećan je onaj ko drži ka-
zivanja proročkog svitka ovog.“

8 Ja, Jovan, čuo sam i video sve to. A kad
sam to čuo i video, pao sam pred noge anđela
koji mi je to pokazivao da mu se poklonim. **9**
Ali on mi je rekao: „Pazi. Nemoj! Jer ja sam
tvoj suslužitelj, i tvoje braće i proroka, kao i
onih koji drže reči ove knjige. Boga obeža-
vaj!“

10 Još mi je rekao: „Nemoj da zapečatiš
reči proročanstva ove knjige, jer je vreme
blizu! **11** Ko je nepravedan, neka i dalje čini
nepravdu. Ko je pogan, neka se i dalje pogani.
A ko je pravedan, neka i dalje čini pravdu, i
ko je svet, neka i dalje bude svet.

12 Evo, dolazim brzo i donosim platu, da
platim svakome prema njegovom delu.

13 Ja sam Alfa i Omega, prvi i poslednji,
početak i svršetak. **14** Srećni su oni koji tvore
uputstva Njegova, da bi imali pravo na drvo
života, i da uđu na kapije u grad. **15** Napolju
ostaju psi, vračari, bludnici, ubice, idolopo-
klonici i svako ko voli laž i njome se služi.

16 Ja, Isus, poslao sam vam svog anđela
da ovo posvedoči skupštinama. Ja sam koren
i potomak Davidov i sjajna zvezda jutarnja.

17 I Duh i nevesta govore: ‘Dođi!’ I ko
god čuje, neka kaže: ‘Dođi!’ I ko je god
žedan, neka dođe! Ko god želi, neka uzme
vodu života besplatno!

18 Svedočim svakom ko čuje reči proroš-
tva ove knjige: Ako neko nešto doda ovome,
Bog će njemu dodati zla koja su zapisana u
ovoj knjizi. **19** A ako neko oduzme nešto od
reči koje su u knjizi ovog proroštva, Bog će
mu oduzeti njegov deo od drveta života,[*] i od
grada svetog, i od onoga što je zapisano u o-
voj knjizi.

20 Onaj koji svedoči o tome govori: ‘Da,
dolazim brzo!’“ Amin! Dođi, Gospode Isuse!

21 Neka blagodat našega Gospoda Isusa
Hrista bude sa svima svetima! Amin.

[*] **22:3** Vidi: Jeremija 3:17.

[*] **22:19** U Prihvaćenom tekstu (*Textus Receptus*) stoji pogrešna formulacija „od Knjige života,“ iz razloga što je Erazmo iz Roterdama (1467-1536), kompilator Novog Zaveta, tada imao na raspolaganju samo jedan nepotpuni primerak Otkrivenja na grčkom, te se koristio i latinskom Vulgatom.

DODATAK
Novac i mere u Bibliji

a) Težina novčanih jedinica
u Starom Savezu
1 gera = 1/20 sikla = 0,57 g
1 beka (pola sikla) = 10 gera = 5,7 g
1 sikal = 2 beke = 11,4 g
1 mina (mane) = 50 sikala = 570 g
1 talant = 60 mina = 34,2 kg
1 darik (zlatni persijski) = 8,4 g
1 darik (srebrni persijski; naziva se i sikal) = 5,6 g

u Novom Savezu
1 lepton (ili lepta; jevrejski, bakarni ili bronzani) = 1/2 kodranta
1 kodrant (rimski, bakarni ili bronzani) = 2 lepte
1 as (ili asarion; rimski i provincijski, bakarni ili bronzani) = 4 kodranta
1 denar (rimski, srebrni) = 16 asa = 3,85 g
1 drahma (grčka, srebrna) = 3,4 g
1 didrahma (grčka, srebrna) = 2 drahme = 6,8 g
1 tetradrahma (srebrni stater) = 4 drahme = 13,6 g
1 mina = 100 drahmi = 340 g
1 talant (zlatni ili srebrni) = 60 mina = 20,4 kg

b) Mere za tečnost (u litrima – l)
1 log = 1/4 kava = 0,31 l
1 kav = 4 loga = 1,22 l
1 in = 3 kava = 3,67 l
1 bat = 6 ina = 22 l
1 kor = 10 bata = 220 l (Kor je i mera za suvu materiju, ekvivalentna gomeru.)

c) Mere za suvu materiju (u litrima – l)
1 kav = 4 loga = 1,22 l
1 omer = 1,8 kava = 2,2 l
1 sea = 3,33 omera = 7,33 l
1 efa = 3 sea mere = 22 l
1 gomer (kor) = 10 efa = 220 l

d) Mere za dužinu
1 prst = 1/4 dlana = 1,85 cm
1 dlan = 4 prsta = 7,4 cm
1 pedalj = 3 dlana = 22,2 cm
1 lakat = 2 pedlja = 44,5 cm
1 dugi lakat = 7 dlanova = 51,8 cm (Na dugi lakat se verovatno odnosi i izraz „stara mera lakta“ u 2. Dnevnika 3,3.)
1 trska = 6 lakata = 2,67 m
1 duga trska = 6 dugih lakata = 3,11 m
1 hvat = 1,8 m

PREVOD BIBLIJE

Sveto Pismo nije odobreno ili autorizovano delo, nego zbirka knjiga koja iza sebe ima Božji autoritet. Bibliju je pisalo najmanje 40 ljudi, u razdoblju od 1500 godina, u više različitih zemalja, na tri različita jezika: hebrejskom, aramejskom i grčkom. Autografi biblijskih knjiga ne postoje, nego mnogobrojni njihovi prepisi, tzv. tekstualni svedoci.

Prepisivači Svetog Pisma bili su veoma precizni i posvećeni ljudi. Pored toga, provera tačnosti bila je naročito opsežna. Autentičnost knjiga Starog Saveza (Tanaha) dodatno je potvrđena otkrićem Kumranskih rukopisa koji datiraju iz 2. veka pre Hrista, a danas se čuvaju u Muzeju svitaka u Jerusalimu.

Originalni novosavezni manuskripti su izgubljeni, te se stoga postavlja opravdano pitanje koji prepisi se mogu smatrati pouzdanim. Postoje tri osnovna izvora kopija novosaveznih tekstova.

Središno stablo čine manuskripti tradicionalnog (prihvaćenog) teksta koji dolaze iz sirijskih i gotskih verzija, i gotovo su identični sa originalnim tekstom. *Textus Receptus* je zasnovan na vizantijskom tipu teksta, koji se naziva i većinskim tekstom, koji predstavlja preko 90% od 5.800+ grčkih rukopisa Novog Saveza koji i danas postoje, od kojih su dalje prevođene sve relevantne Biblije, uključujući staru *King James* Bibliju, srpski prevod Daničić-Karadžić, i sve druge nastale pre 20. veka – osim rimo-katoličke i jezuitske Biblije. *Textus Receptus* nije oštećen brisanjem, dodacima i izmenama manjinskog teksta. On se slaže s najranijim verzijama Biblije: Pešita (150. n.e.), stara latinska Vulgata (157. n. e.), Kurzivna Biblija (157. n. e.) itd.

Sledeće stablo čine latinske verzije koje sadrže proširenja (apokrifne knjige) u odnosu na tradicionalni tekst, kao što je Vulgata, ili Duejeva *(Douey)* katolička verzija iz 1582, koja je inače izdata radi suzbijanja protestantske reformacije.

Treće stablo pripada aleksandrijskoj porodici rukopisa, koji su navodno najstariji, čiji originali su takođe izgubljeni, i od kojih potiču nekoliko savremenih verzija na engleskom jeziku: *New Revised Version*, *American Standard Version*, *Revised Standard Version*, *New English Version*, *New International Version*, i mnoštvo novih prevoda na svim jezicima sveta.

Dakle, za središno stablo naći ćemo mnoštvo „svedoka“ u svim pouzdanim Biblijama sveta na jezicima raznih naroda, koje se sve slažu sa neznatnim razlikama, dok za druge dve pomenute struje to nije slučaj. U Biblijama iz drugog i trećeg stabla, neki tekstovi su jednostavno nestali koji se nalaze u Prihvaćenom tekstu *(Textus Receptus*), dok su drugi izmenjeni. Rani hrišćanski izvori takođe potvrđuju verodostojnost Prihvaćenog teksta.

Prihvaćeni ili Primljeni tekst Novog Saveza proizveo je Lucijan iz Antiohije (240-312) koji je prikupio i uredio većinu poznatih grčkih tekstova. Lucijan je insistirao na tačnosti i doslovnosti teksta i takođe radio na reviziji Septuaginte. Njegovo delo ponovo je oživeo veliki učenjak Erazmo iz Roterdama (1467-1536), ali zbog nepotpunosti nekih rukopisa na grčkom jeziku, kao na primer Otkrivenja, služio se i latinskom Vulgatom. Ipak, može se zaključiti da je to najpouzdanija i najrelevantnija kompilacija novosaveznih spisa, iako ne i nepogrešiva. Jasno je, dakle, da ne postoje sto odsto tačni prepisi, niti je to moguće, kao što nije umesno plasirati dogmu o verbalnom nadahnuću u prevodima biblijskog teksta. Pored toga, činjenica da je Prihvaćeni tekst bio tekst protestantskih reformatora, dok su se jezuiti i Katolička crkva pokazali kao njegovi veliki oponenti, još je jedan u nizu dokaza u prilog njegove superiornosti i merodavnosti.

U osnovi postoje samo dva izvora odakle primamo naše Biblije: prvi potiče sa područja gde su delovali apostoli i hrišćani prvih vekova – Jerusalim, Sirija i Srednji Istok, a drugi se veže za Rim (Vatikan) ili Aleksandriju (Egipat). Aleksandrijski rukopisi otkriveni su 1844. godine na planini Sinaj, u manastiru sv. Katarine, gde je bila drevna koptska crkva – u košari za smeće, i ti papirusi su toliko puta bili sastrugani i prepravljani na mnogim mestima da se nikako ne mogu smatrati pouzdanim. Uprkos tome, kao i činjenici da je Aleksandrija bila centar okultizma, nekome je očito bilo potrebno ovakvo „otkriće."

Očigledno da je i rana hrišćanska zajednica imala problem sa izopačenim rukopisima i apokrifima,* koje nasleđe se prenelo do današnjih dana. Jedan od onih koji su se upustili u prepravljanje novosaveznih spisa bio je Origen (185-254 n.e.), kojeg masonska literatura opisuje kao upućenika i inicijata. Do 4. veka pojavila su se i neka gnostička „jevanđelja."

U osnovi tih ideja stoji ono što bismo danas mogli nazvati mističnim ekumenizmom, koji sve religije stavlja u ravnopravan položaj, a čoveka uzdiže na nivo božanskog. Godine 331, car Konstantin je naložio Euzebiju iz Cezareje (265-340 n.e.), koji je bio Origenov sledbenik, da „ekumenizuje" Bibliju, ubacujući gnostičke spise i menjajući izvornu Božju Reč, kako bi bila prihvatljiva svima – hrišćanima i paganima. Ali rani hrišćani su odbacili te spise, tako da su oni ostali u tajnim knjižarama, da bi mnogo vekova kasnije bili „iskopani" kao drevni rukopisi. Oko 50 Euzebijevih kopija završilo je uglavnom u Rimu ili Aleksandriji, centrima ezoteričnih nauka.

Dakle, sinajski i vatikanski rukopisi su saglasni u izopačenju izvornih doktrina. Godine 1881, dva britanska profesora, Vestkot (Brooke Foss Westcott) i Hort (Fenton John Anthony Hort), napravili su grčki tekst od mešavine ovih rukopisa, na osnovu čega je kasnije nastao prevod „Novi svet" Jehovinih svedoka i svi tzv. savremeni prevodi. Iz objavljenih pisama pomenute gospode, mogu se jasno videti njihove okultne namere da se izopače, postepeno izmene i odbace originalne biblijske doktrine i Prihvaćeni tekst.

Možemo zaključiti da se verodostojna biblijska nauka i tekst napadaju iz tri pravca: i) iskvarenim manuskriptima zbog fabrikovane podrške nebiblijskim crkvenim dogmama, ii) apokrifima (15 tzv. međuzavetnih knjiga), i iii) pseudografima (21 spis iz rane hrišćanske ere, uključujući gnostička „jevanđelja"). Ovome treba dodati i Didahe ili „Učenje dvanaestorice apostola" – katehizam ili priručnik „hrišćanskih" procedura. Oko Svetih spisa vodi se rat, i svi oni koji ispovedaju biblijsku veru, dužni su stati u njenu odbranu.

Tako je i ovaj Novi revidirani prevod nastao iz najiskrenije namere da se Božja Reč što bolje približi savremenom čitaocu, a istovremeno sačuva izvorni hebrejski i Prihvaćeni tekst, koji generalno treba uzimati kao merilo za procenu tačnosti prevoda novosaveznih spisa. Međutim, gde god je činjenično dokazivo da su određeni delovi teksta menjani i prilagođavani crkvenim dogmama, izvršene su korekcije vraćanja originalu.

Prilikom revizije prevoda, Institut za izučavanje religije je konsultovao međurednu (interlinearnu) Bibliju na hebrejskom i grčkom jeziku, leksikone, konkordanse kao i mnoge druge naučne izvore i objektivna istraživanja koja se s pravom mogu smatrati pouzdanima. Kao osnova za rad korišten je Novi savremeni prevod u izdanju *Centra za hebrejski jezik i književnost* iz Beograda, izuzev hebrejske verzije Jevanđelja po Mateju rabina Šem Tova.

---

* Apokrifi su knjige koje su nazivima i sadržajem nalik biblijskoj tematici, ali nisu uvrštene u kanon Svetog Pisma zbog očigledne bogonenadahnutosti ili lažnog autorstva. Reč „apokrif" doslovno znači „skriven."

ZAŠTO STARI I NOVI SAVEZ?

Šta predstavljaju Stari i Novi Savez, zašto su odvojeni i u kom smislu je jedan „stari“ a drugi „novi“?

Prvo treba razmotriti ovo pitanje sa stanovišta kompilovanja spisa u kanone.

Bog je nadahnuo i pokrenuo verne ljude koji su proizveli i objedinili drevne spise prepoznate kao otkrivenje Božje volje i planova čoveku u kanon poznat pod imenom Stari Savez ili Tanah na hebrejskom jeziku, koji čine tri glavne celine: Tora (5 Mojsijevih knjiga), Neviim (rani i kasni proroci) i Ketuvim (spisi).

Isti Bog je nadahnuo pisce koji su, u neuporedivo težim okolnostima, kompilovali istorijsko svedočanstvo o Mesiji – Isusu Hristu, koji je obavio misiju spasenja čovečanstva, a čiji je dolazak najavljivan u Starom Savezu. Osim svedočanstava o Isusu Hristu, kompilovana su bogonadahnuta pisma, teološke pouke i proročanstva, takođe prepoznata kao Božje otkrivenje. Ovaj kanon je poznat pod imenom Novi Savez.*

Kako su stari čuvari Božje Reči (Jevreji) većinski i zvanično odbili da prihvate Isusa kao Mesiju, a kasnija hrišćanska zajednica se sve više distancirala od korena vere, to je došlo do neprirodnog odvajanja dva kanona, istorijski gledano.

Dakle, vernici su prepoznali i priznali Božji autoritet u određenim spisima i oformili kanon Biblije podeljen na Stari i Novi Savez, ali to nipošto ne znači da bilo koja verska organizacija ili crkva polaže autorsko pravo nad Biblijom.

Ono u čemu se slažu svi ozbiljni proučavaoci Biblije je neophodnost postojanja oba kanona za njeno ispravno razumevanje, jer se u suprotnom otvara prostor za religijsku manipulaciju.

Drugi i mnogo bitniji aspekt je pitanje Božjeg Saveza sa čovekom.

Prema Bibliji, još pre stvaranja sveta i našeg univerzuma, Otac i Sin su na nebeskom savetu napravili Plan spasenja i međusobno se zavetovali da će Sin, ukoliko se ljudi odvoje od Boga i padnu u greh, zauzeti mesto grešnika, poneti njihovu zakonsku krivicu i žrtvovati se, kako bi čovek mogao dobiti oproštenje i šansu za vraćanje prvobitnog statusa (Efescima 1:4-7; 1. Jovanova 2:2; Jovan 3:16). Tada je postavljena osnovna premisa budućeg eventualnog saveza. Taj Plan spasenja aktiviran je odmah nakon pada čoveka u greh (vidi Postanje 3. glava), čime je uspostavljen savez Boga i čoveka koji počiva na Božjem obećanju o izbavljenju i obavezi čoveka da prihvati date uslove i sarađuje kroz poslušnost i veru. Stoga je svrha ovog Saveza izbavljenje čoveka od greha.

Dakle, Bog je našim praroditeljima obećao Spasitelja od greha i smrti, a do Njegovog dolaska, uspostavio uslove Saveza, čiji osnov je bio Božji Zakon sa proširenjima koja tretiraju ljudsku problematiku u grehu, što je uključivalo obredni sistem životinjskih žrtava kao žive i bolne ilustracije procesa iskupljenja. Takvo praktikovanje vere bilo je tipsko (simboličko) ukazivanje na budućeg Spasitelja i realizaciju Plana spasenja, kao i izražavanje neprekidne potrebe za pokajanjem i oproštenjem radi održavanja živog odnosa sa Bogom u veri i poslušnosti. Taj Savez Boga i čoveka potvrđen je krvlju nevinih životinja (Izlazak 24:3-8), ali je suština bila vera u budućeg Spasitelja, stvarne nevine Žrtve i Posrednika, koja je prinesena za spasenje čoveka jednom zauvek (Jevrejima 8-10. glava).

---

* Reči za „savez“ u Bibliji su „berit“ na hebrejskom i „diateke“ na grčkom jeziku. To je ugovor, sporazum između dve strane kojim se regulišu njihovi odnosi. Dakle, kad govorimo o terminima „stari savez“ i „novi savez“ u Svetom Pismu, oni se tiču saveza između Boga i čoveka.

Oko 4000 godina od Stvaranja i uspostavljanja prvog saveza sa Adamom, rođenjem, životom, smrću i uskrsenjem Isusa Hrista, Božji prvobitni savez je **ratifikovan** na boljim osnovama (vidi Jeremija 31:31-33; Jevrejima 8-10. glava; uporedi sa Galatima 3:15-26). **Zato se naziva Novi savez**, jer više nije zasnovan na krvlju životinja, već na Hristovoj krvi (Matej 26:28; Marko 14:24). Pogled vere više nije na budućeg Spasitelja na kog su ukazivali obredi i praznici, kao što je to bilo u starosavezno vreme, već vera u Spasitelja **koji je u realnosti obavio misiju na zemlji kao Iskupitelj čovečanstva**. Hristov dolazak ispunio je starosavezni **tipski sistem**. Sveštenička služba okončana je u velikom Antitipu – ispunjenju simbolike (Danilo 9:27; Efescima 2:15; Kološanima 2:16-17).

Savez je uvek utemeljen na Božjem Zakonu i uslovima spasenja koje On postavlja. Svaka Božja inicijativa proističe iz Njegovih glavnih atributa – ljubavi, istine, pravednosti i milosti, što je **legalni okvir za savez sa čovekom**. Izvan tog okvira, Bog ne može podržati nijednu drugu opciju. To znači da osnovnu razliku čini potvrđivanje Saveza, prvo životinjskom krvlju (ilustrujući proces spasenja kroz obrede i praznike), a zatim stvarnom pomiriteljskom krvlju Isusa Hrista, Sina Božjeg, kao jedinog kvalifikovanog Spasitelja i Posrednika između Boga i ljudi. Kao što možemo zaključiti, postoji jedan trajni Savez između Boga i grešnog čoveka koji se zasniva na obećanju o spasenju, a termini „stari“ i „novi“ označavaju ključne faze Plana spasenja koje definišu termine ulaska u Savez sa Bogom.

Zahvaljujući Planu spasenja, svi ljudi su imaoci opšte Božje blagodati. Ali savez sa Bogom je posebni čin na osnovu odluke koju svaki pojedinac donosi nakon što se upozna sa istinama Svetog Pisma (Rimljanima 10:17). Blagoslovi saveza sa Bogom, pod uslovima koje Bog određuje, zasnivaju se na Božjoj milosti u opraštanju pokajanih pređašnjih greha i primanju obećanja večnog života kroz novorođenje (duhovno začeće) u Hristu i življenje pod spasonosnom blagodaću u Duhu. Na taj način pokajani grešnik koristi resurse koje Bog svome narodu stavlja na raspolaganje i prelazi iz smrti u život (Jovan 10:24), iz Sotonine vlasti k Bogu (Dela 26:18), te postaje sudionik Božjeg kraljevstva, primivši ga prvo verom u sebi (Luka 17:20-21), da bi ga zatim s pravom čekao kao realnost koja dolazi. Tako se rešava problem razdvojenosti čoveka sa Bogom, nastao zbog greha, koji donosi prokletstvo Zakona, propadanje i osudu na smrt. Pošto nije bilo moguće da Bog u najmanjoj meri preinači poredak i Zakon života koji je izraz Njegovog karaktera, **uslovi pod kojima se opraštaju gresi, prima spasenje i nasleđuje večni život uvek su isti**, a to je vera u Spasitelja i Posrednika – Isusa Hrista (Jovan 3:16; 11:25; Rimljanima 10:9). Čovek svojim životom i poslušnošću Bogu pokazuje da li ima pravu veru, odnosno da li je prihvatio Božje uslove ili ne (Jovan 14:15; 1. Jovanova 5:3; Otkrivenje 12:17; Matej 6:8; Jeremija 9:24; Ponovljeni Zakon 11:1), što rezultira duhovnim rodovima (Galatima 5:22-23) i posvećenjem za večni život (Rimljanima 6:22; Efescima 4:13).

Prema tome, biblijski vernici ne prave podele niti proklamuju drugačija Božja merila i uslove spasenja za različita vremenska razdoblja ili grupacije ljudi, već spise Starog i Novog Saveza smatraju autentičnim i podjednako važnim Božjim otkrivenjem za čoveka, koji se mogu ispravno razumeti samo kao celina. Pravi vernici takođe prate i prihvataju sadašnju istinu koja je naglašena kroz različite faze realizacije Plana spasenja, što je neophodnost u sleđenju Božjeg puta koji će rezultirati primanjem večnog života.

Institut za izučavanje religije

BIBLIJA
Stari i Novi Savez

Izdavač:
Institut za izučavanje religije
www.religija.me

Priredio:
Pavle Simović

Grafičko rešenje korica i priprema za štampu:
Pavle Simović

Štampa:
Štamparija Topalović – Valjevo

Tiraž:
1.000 primeraka

Sedmo izdanje
Cetinje, 2023. godine

CIP – Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-696-00-9
COBISS.CG-ID 32025872

Biblija NRP aplikacija za android uređaje

Biblija NRP epub (za sve mobilne uređaje)

